

ספר קיבוץ יהודה

והוא קיצור עם ביאור בצדו משרע יו"ד, מסימן צ"ח עד סימן ק"ב
החלק הזה היא מסימן צ"ח עד סימן ק"ה.
הכוללים

הלכות תערובות

והרבה דינים מהסימנים צ"א, וצ"ב, וצ"ד וצ"ו, השייכים לבשר בחלב.

בהביאור

מובא המקור מכל דין, משרשו,
ובשם אומרו של כל הדיעות
האוסרות והמכשירות, והמכריעות
מבטן מי יצאו, עם קצת מילתא
בטעמא, או קצת הערות בלשון
צח ונקל.

בהקיצור

מובא כל הדינים והדיעות שנוגע
להלכה למעשה, מהגמרא והשו"ע
ונושאי כליו ומכל האחרונים
שלאחריו, עד אחד היד יהודה, ועריך
השלחן, ודרכי תשובה, ומשמ"ש,
ולקה"ל, ועוד מגאוני דורינו.

וכל הרואה בפנים הספר יראה כי כמעט לא נחסר שום דיעה מהראשונים
או מאחרונים אשר לא הובא פה בלשון חיוב או בשלילה.

כל אלו נקבצו ונלקטו בעזה"ש, ממני המאסף החתום בשמי יהודא.
יודל בלא"א מוה"ר ר' יעקב בהרב ר' לעמ"ל ז"ל אשר שניהם היו
דיינים ומרצ בעיר לאדזי בימי הרה"ג ה"ר ארי' חיים ז"ל אבד"ק הנ"ל
וכעת אני דר באמואצק רחוב לודנא 6 וויליע ריינדארף.

אדרעס: J. Maroko, Otwock, Ludna № 6.

פיעטרקוב

בדפוס של ר' חנוך העניך בה"ר ישעי' זאב נ"י פאָלמאן

שנת תרפ"ח לפ"ק

הועתק לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

ע"י תשס"ז

ההסכמות שנרשמו למטה באין סדר מוקדם ומאוחר, ומכתבי תעודה, והודעת מגמת החיבור, וראשי תיבות מהספרים, ואיסור השגת גבול נדפסו בחלק הא' של הלכות טריפות.

א) מההנה"ק המחבר ספר דרכי תשובה ז"ל, ב) ההנה"צ הר"ר חיים אבדי"ק בריסק זצ"ל, ג) ההנה"ח הר"ר בצלאל בירערמאן אבדי"ק לוביטש ז"ל, ד) הה"ג הה"ר מאיר הכהן ראפופארט האבדי"ק לוקאווא ואח"כ בקראקא ז"ל, ה) הה"ג הר"ר דוד טעמקין אבדי"ק פיעטרקוב ז"ל, ו) הה"ג הר"ר פתחי מויצ בווארשא ז"ל.

ולחבדיל בין חל"ח

ז) ההנה"ק האבדי"ק והאדמו"ר מאסטראווי צ"צ ז"ל, ח) ההנה"ק הה"ר האבדי"ק והאדמו"ר מסאקאלוב שליט"א, ט) מהה"ג הישיש הר"ר איצ פערילמוטער רב בראדום וכעת בווארשא י"ל ז"ל, י) מההנה"ק הר"ר דוד האבדי"ק טאמאשוב ואדמו"ר מסאקאלוב שליט"א, יא) הה"ג הר"ר ר' חיים יהודא האבדי"ק שעדליץ שליט"א, יב) הה"ג הר"ר יעקב האבדי"ק לאסק שליט"א מח"ס חדות יעקב, יג) מההנה"ג הר"ר מאיר רן י"ל ז"ל אבדי"ק אסטרוב, יד) מהאדמו"רים, ומאחיו וגיסיו של כבוד אדמו"ר שליט"א מגור, והרבה רבנים אשר כתבו לי מכתבי תודה ושביעת רצון בכתבי:

קיבוץ מפתחות מסימן צח עד סימן קה יחודה

סימן צח מה' סעיפים שבשריע יש ק' סעיפים בהקיצור, ורס"ב סעי' בהביאור, כולל י"ד ענינים.	
א) דיני הקפילא לדין הגמרא ולדין, מהדין והמנהג, טעמה באיסורין, ישראל	מסק"א
ב) דיני בליעה ופליטה בבעלי חיים, בפרט טוף ליורה חמאה, בדגים חיים,	מסק"ב
ג) דיני מין במינו בלח ובנשף, באיסור דרבנן, נמחה, או פליטה לבד, בכלי מ"ה,	מסק"ג
ד) דיני טעם כעיקר באינו מינו בלח, ובנשף, בבשר בחלב, ובלוע בכלי, בעוף,	מסק"ד
ה) דיני סליק במינו ואינו מינו, ובנשף, בהפ"מ מחירין גם באינו מינו, במליחה,	מסק"ה
ו) דיני בטעמא או בשמא, בשינוי קלח, דג שמא עם טהור, בילה, חלב, רוטב	מסק"ו
ז) דיני שיעור ששים בפרטות, בתרומה וערלה וכ"כ, וטבל וי"ג שלא במינו,	מסק"ז
ח) דיני ששים לא כמה דנפיק מיני, נפל לקדירה אחרת, לקדירה ראשונה, בכלי,	מסק"ח
ט) דיני בלע כלי ע"י מליחה, או ע"י כבישה, בלוי או במעליט, ע"י עירוי,	מסק"ט
י) דיני כלי בידעין כמה בלע, חדש, ישן, חמיכות, חרס, שאר איסורין ובשר בחלב,	מסק"י
יא) דיני ביטול בניכר האיסור, בחלב חרבא בקדירה, ילנן ע"י מים, ברוטב כה"ג,	מסק"יא
יב) דיני בילה כשמכירה לריק ס"א לנטל, טעמים לזה, יש להחמיר לבי טעמים,	מסק"יב
יג) דיני עביר לטעמא, הוי דרבנן, שומן ל"ה לטעמא, ליר, פלפלין, בללים שומים,	מסק"יג
יד) דיני איסורין מנטלין זה את זה, כ"ט זמים היתר, לדין בחל"ה, דגול מרבבה	מסק"יד
סימן צט מה' סעיפים שבשריע יש ס' סעיפים בהקיצור, וקמ"ח סעי' בהביאור, כולל י"ד ענינים.	
א) דיני טלמות האיסור וההיתר אימת מלטרפין, יש בהם מוח, עלם חלול בחלב,	מסק"א
ב) דיני גוף הקדירה לזירוף איסור והיתר, חרס בחוך המים, פשעידא בתוך תנשיל,	מסק"ב
ג) דיני נחשבל עלם חמילה, ל"א רבוק בזה, במליחה יש חילוק בין כחוש לשמן,	מסק"ג
ד) דיני חמילה הבלוע מאיסור אינו מלטרף לדין דח"ה, כך בספק מחירין בבנשף,	מסק"ד
ה) דיני הבלוע בקדירה, כלה ע"י האור, או הנבלע בדופנה, נדרכו להסתפת,	מסק"ה
ו) דיני ביטול איסור לכתחילה, מ"ה או דרבנן, הוספה, כוונה, משנה, פוגם, לבי"ג	מסק"ו

קיבוץ

דני עבר ביטול במיד קנסו, הכלי, למכור ביוקר, בשאר איסור חי קנסו,	דני עבר ביטול בשוגג, אומר מותר, ט"פ הוראות חכם, דע ושכח, אנסוהו לערב,	דני הוספה כמה שח"כ, חילוק בין לח לחמיכה, בלא נודע, אי"ל לחקור אם ריבה,	דני איסורי דרבנן לפני ביטול והוספה, יש לו פיקר, דיעבד, ביטול בקדירה	דני הוספה וביטול בשבת ויו"ט, לשער בששים, נחוסף, איסור הנאה, אכילה,	דני חזר וניסור, בלח, וביבש, במינו, נודע, לא למפרס, מ"ה או דרבנן,	דני ביטול היסור בסיח, בלחי מינו ובמינו, ביבש ביבש, חלב שחטה,	דני איסור מוטע בכלי בשפע, אחר מעליט, באוכל אינו מועיל, ליאקריט,
סימן ק מהר"ם סעיפים שבשרי' יש ב"א סעיפים בהקיצור, וניד סעי' בהביאור כולל ד' ענינים.							
דני הכרי' והתנאים הלכיים לה, לימוד זכות מכרו"פ, באיסור דרבנן	דני כרי' נחבטל עם השאר, גיד ושומנו, ירך וגידו, ביטול כרי', אחרות,	דני נאכרה הכרי' בהמרק, ירקות מבוסלים ג' חולטים או ב' הכלי אין נאכר,	דני העשרה דברים שאין מחבטלין, איזה מ"ה ואיזה דרבנן לענין נע"ג,	סימן קא מהר"ם סעיפים שבשרי' יש ג"א סעיפים בהקיצור, וקי"ב סעי' בהביאור כולל ח' ענינים.			
דני חמיכה הרלה"ת, אורח עכוס, איסור הנאה, בדרבנן, נחבטלה, חרי	דני חסרלה"ת בכלות, בנשר בחלב, בקליפה, נוב"י בקרעפליך, לא נמלחה,	דני כבש שלם ובנולחה, וחמיכה חיי' עלה באווחות פטומות, מעיים בחוכה,	דני האברים איזה רלה"ת, רגלים, ראש, לבון, חתך רגל חי בטבת, אבמה"ת,	דני הכנחא, עור שומן האווח, באווחות פטומות, ביילג שבושט מעורו,	דני הקורקנן ובני מעיים, כבד, חלחלה, מילוי הלוואה, כיבוד לפי המקום	דני נחמסקה הכרי', או נחמכה החמיכה, מחירין הנחתך, בקדירה,	דני הקפה ודימו הקורקנן, או במים בראש, איך הדין לדיקו, בחד בחד,
סימן קב מהר"ם סעיפים שבשרי' יש מ"ב סעיפים בהקיצור, וצי"ב סעי' בהביאור, כולל י' ענינים.							
דני דבר שיש לו מחירין במינו ובאינו מינו, מדרבנן, ספק אסור, מילואה,	דני חוואה אי מילחא, וודאי מדרבנן, או ספק ומחירין בדרבנן, להוסיף,	דני דשיל"מ בפרטות, ביטלה עם אחרות בקליפות, בפירש מרוב, טחו הלוח	דני אין המחיר בוודאי, וודאי ואח"כ יכ"י ספק, סכרה הפרישה במינו,	דני כלי לענין דשיל"מ, כמה טעמים דליה יל"מ, וחילוקים בזה, טריפה,	דני מאכל מחקלקל, בכולו או מקלחו, מהקדר, בעי' בחיקו, למפרע ליה יל"מ,	דני דשיל"מ בטעמו, או בכלות כדן חסלה"ת, חילוק החויר בין איסור עלמו	דני איסור נולד בחטובות כניגות, אין היסור כיכר גרט, ברוב או ס', ביבש
דני נדרים לדשיל"מ, בשנוטה, נדר בעת לרה, נשבע שלא יחיר נדר, נדר	דני חוזר ונאכר כמו בחמץ, ומבטל בשבת שוגג או במזיד חילוק בין מר"ש	סימן קג מהר"ם סעיפים שבשרי' יש נ"ח סעיפים בהקיצור, וקל"ז סעי' בהביאור כולל מ' ענינים.					
דני נז"ט לפנס, מיד או אחר כך, נפסד לגמרי, חזר וחיבלו, יש רוב היסור,	דני דברים חשובים שפוגעין המאכל, פנס מעלמו או מעלמא, דשיל"מ כשנפנס,	דני דבר שאין נוחן טעם לשבח ולא לפנס, ביבש כמו טען, או נמחה, אינו מעלה					

ד	דיני משכניה ולסוף פוגם, או להיפך, מדרבנן, לאכול ברוסחין, או בפגמן, מסקמ"א
ה	דיני משכניה ופוגם ע"י סיוע דבר אחר, יש לספק אם להוסיף, בספק פוגם מסקמ"ח
ו	דיני הקדירה שהאיסור פגם בחבשיל, כפי המדומע, קפ, יורה, בשמים של יין נכר, מסקמ"א
ז	דיני שמן ודבש, סחם שמן זית, זיקאריט, לאקסין, דבש כנאר, נפל תימוק לדבש, מסקמ"א
ח	דיני הקדירה שאינו בת יומא, נדעצד ולבתיילה, נכנלע היתר בהומן, נאסר מסקמ"ד
ט	דיני מיממו מים בחוך מעליט, ולינת לילה, שאר איסורין או בשר בחלב, לילה מסקמ"ד
	סימן קד כהג' מעיפים שבשרי' יש י"ד מעיפים בהקיצור, וגי' מעיק בהביאור כולל ר' ענינים.
א	דיני עכבר בשכר או בתיומן, חילוק בדברא או דמחא, בספק משכניה אסור, מסקמ"א
ב	דיני נחחק ואימרט העכבר לחסירות, חילוקים בין יוכל לסגנו, חילוק בין שרץ, מסקמ"א
ג	דיני נפל לין או לשמן ודבש, ולשומן, וליי"ש, נמלא בשומן קשה, ושפכו עליו מסקמ"ב
ד	דיני כל דברים המאוסין שנפלו למסקה, או לשכר וחומץ, ונמחה גופו לחיות, מסקמ"ח

ה ש ט ו ת

א] לסי' צ"ח סק"ל, ובספר שפת אמת הקשה מ"ל שנתן כל דם הפר כרם השעיר שחא נתן רק מקלח, ול"ה רוב, וכחך דכיון שלריך לקבל כל דם הפר ואם ישאר מזה לא יהי' לו הקנה לשיריים לכך עירב כולו ואף שהי' מרובה מ"מ קרי ל"י דם השעיר ומוכח למין במינו לרי':

ב] לסי' צ"ח סקמ"ג, ובמשנולות סקט"ז ד"ה ומיהו לין עלמו אדברי רשב"א אלו שנפר"ח והוא לפמשי"ת בסקמ"ז בזה נבילה וזית חלב מרבה עם ג'ט וזית בשכר כשר עם רוטב וסילקו להחלב ושאר הנבילה, כיון שיש רוב בחסירות בטלה נבילה כדון יבש ביבש, באין רל"ה, וכשאי' ס' עכשיו הוי כבסיק"ט בנודע קודם דמוחר בהפמ"ר וכשי"ת בסקמ"ח כה"ג:

ג] לסי' צ"ח סקמ", ובספר חבלי' ננע"מ ס"מ"ד יש ג"כ חמיהות על הנוב"י מחולין דק"כ ע"ב נשביע"ת, דהוי משקה היולא אסור אף דהוי רק איסור עשה, ומה שהקשה חכם אחד מפסח ננע"מ מרובו על החרס וחזר אליו, להתוס' ד"ה בשלמא, דמיטווי קאי ארוטב והפסח נאסר מחמת שנבלע בו הרוטב של איסור שנללה מחמת החרס, והוי זה רק איסור עשה של גלי אש, ולהכרו"פ סיל"א סק"ב הך סיגיא אולא דלא משגיחין בקדשים על פסול דרבנן רק על פסול דאורייתא ולמה לריך נטילה, אך הוא פקפק שם מכמה מקומות שנס' בזה שאסור רק מדרבנן אסור בפסח, ואין רא"י מכבדא עליווי בשרא שבחוס' פסחים דע"ד שלא אסרו בדרבנן בפסח שהוא רק משום שמפורש בחורה להיתר ואין כח ביד חכמים לאסור, ובשאר קרומות שאסורין מדרבנן שלריך להסיר להכ"מ, וכן בנפסק הקילוח להר"ן בשבת דהוי רק מדרבנן נראה שאסור והכרו"פ מיירי רק בזה שהוא מחומרא, בקליפה, ואחר אמר לי דבקדשים לא אחר זה הנוב"י רק על חולין דל"ה כניעולי מדין בלאו שיש בו מלקות:

ד] לסיצ"ח סקמ"ב, ובדמ"ס סע"ג סקמ"ב, הביא בשם גנז' יוסף, שהפרמ"ג רק לנכרי מוחר למוכרו בזה שבלוע מאיסור הנאה ובכ"ה, אבל שאר הנאות אסור כיון שאין שייך אין הנכרי יאסוף דמים, מ"מ הרואה בפרמ"ג וחז"ר נראה שכל הנאות כן:

ה] לסיצ"ח סקמ"ד ואנב אורחא נמלא בספר חבלי' ננע"מ במאסף ד' נד, א] כי שיעור רביעית שהיא בילה ומחלה הוי לדין חמשה כפות של בלעך מלאים מים, ב] במלא לוגמיו של גדול הוי ארבע כפות מים, ושל קטן ב' כפות, ג] כוחנות הוי שני שלישי בילה ג] 2, ד] שהי' בין אכילת ובין שות' הוי ארבע מינוטיו, לענין יוה"כ:

ו] לסיצ"ח סקמ"ג, ובספר לקוטי הלכות סע"כ"ס כתב מדילי' שאין נראה לו דבריו הפרמ"ג בזה, דכיון שהי' מתחילה ס' עם הכאת חלב הרי פלג הים ונתפשט חלק ס' ממנו גם לכזית חלב, וכי יומא שכשסבירו המלך פלג בחזרה "החלק ס' מהדס לשאר הקדירה, וראייתו שם מלינון להרמ"א דנימא שחזר ופלג, א"י הרי כשהוא לזון א"י לפלוג והר"ב החו"כ ר' שלום לבי סכה' מקאומיקי ב"י כתב לי שהדס פולג עתה טעמו כמו בנפל איסור לקדירה אחרת, אך קשה הא זה שייך רק בגוש בזה שאין משערין בדנפק מיני' ולא בנבלל ונתחלק הממשות לם' חלקים וק"ל:

קיבוץ ספתות מסמן קה עד סמן קיב יהודה

סימן קה מהיר מעיפים שבשריע יש קפיה מעיפים בהקיצור.
והכ"ג מעיפים קטנים בהביאור, כולל כ"ז ענינים.

דיני כנוש כמעליע כמשקין, כנוש כדרכן, שומן, דגש, חמאה, קרת, החליש	א
דיני כנוש ככלי, ככלי חרס חדש או ישן, מחכות נחוש וזכוכית, כהמירא בלע,	ב
דיני כנוש בליר כשירחית, חומץ חזק או חלש, להפליט מהכלי או להכליע	ג
דיני מה שחזן לכבישה, במים או בליר, נכנס מקלח חסיכה ונחבשל, דבוק,	ד
דיני ספק כנוש, באותו כלי, מרשות לרשות, כבשר בחלב, ביטול אח"כ,	ה
דיני כלי ראשון, על האש או הוסר מאש, סניף היטר בסביבו, שיטור יס"ב,	ו
דיני כלי שני, להפליט ולהכליע כאחד, מליגה, דבר חריף, כנוש, דוחקא,	ז
דיני עירוי לידן כדי קליפה, בתורת וודאי, יבש או לח, נפסק בקלות, בטיפה,	ח
דיני חס לזון, ולהפוך, בשני גישים, ספיקות באחרונים, ובחוו"ד, לענין בלוע,	ט
דיני כלי לטיילת ותחאה, אופנים בזה מהחוו"ד, מבי"א בנתלכבה הכלי מהאש,	י
דיני זה אלל זה, שניהם חמין, או אחד זינן, בשר וגבינה מהחוו"ד סומך	יא
דיני הזחילה שבס"ג, כנשפך והעמידו עליו, מחוו"ד במכסה השוליים, לח	יב
דיני חס נחש בלי רוטב, שמן, כחוש, לדידן, מלד המנהג, ספק באיזה מקום נגש,	יג
דיני היטר מפטם לחיסור, לי"א דייקא חלב חרבא כחוש, לא נחשב כשמן ע"י	יד
דיני כולו חזן לרוטב, חילוק בטיפת חלב, גוש ללול, חוו"ד, מקלחו חזן לרוטב,	טו
דיני בלוע מחליח בלי רוטב, ללי ומליחה, שמן וכחוש, ללול, דס, עדיין בעין,	טז
דיני מכלי לאוכל, יבש או רטיבות, בלוע שמן בכלי, ש"ך ומג"א וכו"י,	יז
דיני כוליא בחלבה, קרום שעל היומרת, לענין דבוק לדידן שאוסרין מקילין	יח
דיני מליחה לדין הגמ', ולדידן מלד המנהג, חילוקים בין דרבנן בכחוש,	יט
דיני נוגטות זו בזו, לפי הדין, ולפי המנהג שלנו, ספק נגט בכלן, פרמ"ג	כ
דיני ספק במליחה, חילוק בין מינו לא"מ, לענין סליק, היטר כרו"פ, שבי"ט	כא
דיני נעשה נכילה במליחה, לענין דבוק במליחה, כנחבשל אח"כ, כבב"ח,	כב
דיני טהור מליח וטמא חפל, ולהפוך, בנוגעין זה בזה, יש קלח קולא בתחאה	כג
דיני אינו נאכל מחמת מלחו, להלגיע או עיבוד, לדידן מליחה ללי בהפמ"ד,	כד
דיני מליחה לכלים להפליט, או להכליע, לכחמילה, ודיעבד, בסבין שיש חריף	כה
דיני מלח הכלוע מרס, לענין עבד לטעמא, כסחם וידידו שאין טעם, בשמים	כו

סימן קה מהב' מעיפים שבשריע יש כ"ג מעיפים בהקיצור.
ומ"ט מעיק בהביאור, כולל ד' ענינים.

דיני חסיכה נע"מ, מ"ה או דרבנן, איפשר לסוחטו, לענין דרבנן, כהמירא בלע,	א
דיני חיסור דבוק שבס"ג, קרעפס, אינו בחולדה, קרעפליך הוי דבוק,	ב
דיני לח בלח, וכפי המדומע כבשר או בחלב, דרך ביטול, עיסה ובינה,	ג
דיני הוצאה אחר הביטול, חילוק בין גוש לכלול, בקדירה חדשה,	ד

סימן קה מהב' מעיפים שבשריע יש מ' מעיפים בהקיצור.
וכ"ז ס"ק בהביאור, כולל ב' ענינים.

דיני דג טמא בין הדגים עירס הכל, או מטט מטט, בניזים חלוק, הכלים	א
דיני זבוב שהוליא כקף, מאים, או אינו מאים, קף ריקן, או עס חכשיל, כלי שני	ב

סימן קה מהז' מעיפים שבשריע יש מ"ז מעיפים בהקיצור.
וקל"ב ס"ק בהביאור, כולל י"ב ענינים.

דיני ריחא מילחא, לכחמילה או דיעבד, שניהם כחוסים, כבד, כבשר בחלב,	א
דיני תנור גדול או קטן, בכירה, שיטור המזר גדול, מן חמרים שנפמ"ט,	ב

קרבן ספחיות נסים קה עד סימן קיב יהודה

דיני מונסים זה כזה, או חשש זה, קרקע משפטה, סיס, העמידו קדירה, מכוסה,	מסקנ"ג
דיני דבר חריף, נעשה לפירית, מכוסה בכלל, ביטל כלל במים, נחשבל בהריף,	מסקנ"ב
דיני חתה סמכנה במרפיד, פה נכשר, בזא"ז, הויע, איסור בכלי בריחא,	מסקנ"א
דיני ביטול נשעים בריחא, לירוף הכל במינו או באל"ת, מחל"ת בלי רועב,	מסקנ"ז
דיני חמץ בפסח בריחא, חילוק גדול ופחות, בהפח"ר קולא בחטה, חריף,	מסקנ"ז
דיני ביטול או הטמאה בריחא, נשניהם כחשים, ללי קדר כבישול, חריף בהטמאה,	מסקנ"ז
דיני העדרה שאפו בה, הנעלה, או ליבון, בלוג שמן ג"כ רק בקליפה, אינה ב"י,	מסקנ"ז
דיני פח חמץ או לומס פל י"ן, פרוסה, פח שטורין, סתם י"נס, בת חיהא,	מסקנ"ז
דיני פלפלין להריח בהם, ולהבדלה בשאר פלפלין, פיוס, להריח מנשמים ע"ז,	מסקנ"ז
דיני חשש סכנה בריחא, לבטל או להוסיף לגמילה, פליטת כלים	מסקנ"ז

סימן קמ מהבי' סעיפים שבש"ע יש ג' סעיפים בהקיצור, וק"י סעיף בהביאור בר"ע ח' ענינים.

דיני חטובות יבש ביבש במינו, רוב מבורר, מוקפות, רוב כפל או משהו,	מסקנ"א
דיני חמץ סתם פרוץ איסור, מתכונות הרי"מ ז"ל, אם נע"י, ממון,	מסקנ"א
דיני קמח בקמח, שומשמן, חרדל, חלבוים, חלמונים, אפר, קאווע, בשר דק	מסקנ"ג
דיני אכילה לאדם אחד, נכ"א או בזה אחר זה, ואלד כמנהג, והחומרא	מסקנ"ח
דיני יבש בלינו מינו, בחר טעמא, כשמבטל איסור מ"ה, ס' ע"ס הרועב,	מסקנ"ח
דיני איסורי דרבנן ביבש, לענין חד בחד במינו, בלינו מינו ויש רוב אכילה	מסקנ"ז
דיני יבש ביבש במינו לבטל יחד, נודע, לערב יחד, בשני כלים ב"ח וש"ך,	מסקנ"ב
דיני יבש ביבש בליסורי משהו, חמץ, ככר שלם, או בלוג במלה, כלל, הנאה	מסקנ"ב

סימן קי מהבי' סעיפים שבש"ע יש רי"ז סעיפים בהקיצור, ותק"נ סעיף בהביאור בר"ע ל' ענינים.

דיני דבר שנמנין, ו' דברים חשובים, ברכשות, מדרבנן, ספק, אם או כל,	מסקנ"א
דיני חטובות בעלי חיים, קטן משוף אין חטובות, נכילה מחיים, או אי"ב,	מסקנ"ב
דיני קבוע דאורייתא הניכר, לחומרא ולקולא, דרבנן חזקה, קורבא, רלה"ת,	מסקנ"א
דיני נמלא ופירש, בחורט וודאי, באחת יותר מהרוב, בלינו מינו, ביד קטן,	מסקנ"ה
דיני פירש לפינו, מ"ה או מדרבנן, חמץ או נדרים, לדידי' או לאחר	מסקנ"ג
דיני לקח מקבוע ונתערב אח"כ, או בפירש לפינו כה"ג, חילוק החו"ד בין	מסקנ"ט
דיני קבוע דרבנן, בלקח או בפירש, מחסין או ממילא, חילוק הר"ר שכנא ז"ל	מסקנ"ז
דיני בילה בין ההרנגולות, ניכרת, או נמכרת במנין, הטילה לפינו, ג' בליס,	מסקנ"ז
דיני חטובות חטיות, בלקח ובפירש, מ"ה או מדרבנן, חילוק החו"ד, יוס, ס"ת,	מסקנ"ב
דיני פירש קודם שגולד הספק, יחיד או במקולין, רלה"ת בני מעיים, נחערב,	מסקנ"ח
דיני מקלח בהמה פירש, כמעשה דווילנא, ושאר נווי מפרמ"ג, אחד אחד,	מסקנ"ט
דיני הוקבע פסע שני בחטיות, מפרמ"ג וחוי"ד ובינת אדם, דומיא דאחרונים,	מסקנ"ה
דיני קבוע למפרע בחטובות חטיות, ובקבוע הניכר, ברוב הוי סריפה מפרמ"ג,	מסקנ"ד
פרטי דיני פירש, בנייד ולא נייד, באוחו רשות, ובנה"ר, הגבה כדי לבטל	מסקנ"ו
דיני נפל אחד לים, בערלה וכ"כ, נפל אחד לאיסור, נאכל בשוגג, כלי כאן,	מסקנ"ג
דיני היתר שנים, לענין לבטל יחד, לענין אדם אחד, בזה אחר זה,	מסקנ"ו
דיני איסורא ברובא איתא, רק לחטובות השני, רוב איסור, ומיעוט מותר,	מסקנ"ג
דיני שני חטובות, או ג', איסורי אכילה או הנאה, וודאי או ספק איסור,	מסקנ"ז
דיני חטובות חד בחד, ואח"כ ב' או ג' חטובות, בכל אנפי, בדשיל"ת,	מסקנ"ד
דיני ספק אחד בגוף ואחר בחטובות, באיסור דרבנן, כגבינות, מדרבנן,	מסקנ"ח

קבוץ מפתחות מסימן קה עד סימן קיב ידודה

באן	דיני ס'ס נפיקה איסור, גירושין או מיחם הצעל, ג' ספיקות, יכול לברר,	מסקנ'א
בב	דיני ריאל מדינה בין הכשרות, בין הכבשים ל'ס רישותא, חוקה צורק טוב,	מסקנ'א
בג	דיני ספיקה ואזרייתא פ'ס פער'ס ומו'ר, רמ'ס ורש'א, חוקה, מרי ספרי,	מסקנ'א
כד	דיני ס'ס על סדר השך, ס'א נגוף כו' וכלא מודע, הדבס דיניס צבילה, צמ'ס,	מסקנ'א
כה	דיני ס'ס משס אחר, אחר מחיר יומר, ואיט יכול להספך, לריך להסחיל מחילה	מסקנ'א
כו	דיני ס'ס דספרי אסדרי, מסר'ס בשליא, אופניס שאין מיק, זס, רק א' סופר,	מסקנ'א
כז	דיני איסורי דרבנן לספק ולס'ס, ספק ב' מדרבנן, מנופס, מצורה, מחשבתא	מסקנ'א
כח	דיני סד'א פ'י גילגול דרבנן, חילוק בין נשפך, וכן בין שתי קדירות, לא מודע,	מסקנ'א
כט	דיני ספיקה דרבנן בחוקה איסור, הרבה דיניס, ולענין חד בחד, נחערב אח'כ,	מסקנ'א
ד	פגלוס דיני ס'ס מהשך, חוקה, ג' ספיקות, שני חוקה, אין שקולים,	מסקנ'א
סימן קיא מהו סעיפים שבשריע יש גיב סעיפים בהקיצור,		
וקיא סעיף בהביאור, כולל ח' ענינים.		
א	דיני שאני אומר דרבנן, כבא א' שתי קדירות ושתי מחיכות, איסורי משה,	מסקנ'א
ב	דיני כבא ב' שתי מחיכות וקדירה אחת, דין פרי'ס שמחירין כנסארת, רוב,	מסקנ'א
ג	דיני כבא ג' שתי קדירות ומחיתה אחת, אין רוב איסור, ב' קדירות סלב,	מסקנ'א
ד	דיני שיעורי דרבנן במינו ויש רוב, או בא'מ ויש ס', רק הוא סהרלסית,	מסקנ'א
ה	דיני שתי קדירות של היתר, כבא אחת או כזה אחר זס, כשני שצילין,	מסקנ'א
ו	דיני חילין הספק בוודאי שלפניו המקולקל, פרי'ס מירושלמי נדיבס על הירוש,	מסקנ'א
ז	דיני ספק שלפניו ואח'כ וודאי, כיש לבטל איסור, ריבס אח'כ, במריפות,	מסקנ'א
ח	דיני לירוף לביטול כשתי קדירות או מאס, באינו מינו או במ'ס כמ'ג,	מסקנ'א

השמה

א] סימן צ"ט סקמ'ס בביצור איסור לבתחלה ובספר בן טורח ס'א, כמשובס להרב הגאון הגדול ר' מאיר דן ז"ל, פער על סדרס החידושי הרי"מ ז"ל מאין הוליא זה שיה' כזה איסור סחורס, ודעמו בעיקר העמס משוס שלא ימקיס האיסור כלל אס יהא מותר לבטל כעין שכתבו הסוס' פסחים ד"ל לענין אי כוי דרבנן, ולכך לענין מה כנסחסקו כנחערב איסור, ולהסובריס דל'ס ביטול כשלא מדע האיסור יריעס אחריס איט מועיל רק יריעס כעס'ב, אי מותר להוריע לבט'ס כדי שיכנטל דסוי ככלל אין מבטלין איסור לכסחלה, או דהכוונס כסודעס רק כדי שלא יאכל ולא להכנטל ואחר שהסביר סכרס הירושלמי, כמה דניטול סליא ביריעס, כחכ שצוס שדרך מקרס סא, או סוי רק כגורס לבטל איסור, ואין קשירא כזה ע"ס, ב] ומה שנקססס הס"ג המו"כ הססיד ויריא מוהר"ר נחקי שליע'א שפיגעלגלאס, להחידושי הרי"מ יו'י מותר לבטל חלב חרבא סהרי מותר לסחור כחלב, י"ל ע"ס מ'ס ספרי חואר כונא כסער ישועות מל'כ יו"ד ס'ט"ז דהחורס סחירה לסחור כחלב כיון שסססס לוקחין לצורך מלאכס, אבל כסודעס שהס'סס לקחו לאכילה אסור לישראל למכור לו ממילא, שייך גס כחלב איסור סחורס לאכילה, ג] וכדברי הרש"א סאלו שכתב דהחידוש הוא מה שמוס לבטל, לפי מה שפירשו בו האחרונים דגנאי סדבר שיה' למוס כמה שיה' אסור ככ"פ מדרבנן, י"סנר כזה האחרונים הרבה דברים שאסור רק מדרבנן כמו אמירה לעכוס סבות אף שמה מותר מ"מ ל'ס יכול להיות מלוא כזה סאופן ע"י כספר נט'ס כנרפס מחרס, ד] ובספר אמרי בינה ס'ל'ג מהפרי'ס דלהסובריס זה כוי מ'ס, ל'ל שהוא הללחמ'ס, וכא סהלכס כזה להסיר דיעבר, דאי מ'ס ממש האך מלינו חילוק בין לכחחילס ודיעבר, וכוא חמס מלורס אופן ומחילף אסור הנא' כאלו מ'ס יש חילוק ע"ס:

קיבוץ קיצור הלכות תערובות ביאור יהודה א 1

אמר המאסף, יען כי כמעט כל הדינים היוצאים מהפתיחה מהלכות תערובות שר הרב פרי מגדים ז"ל, הנוגעים להלכה ולמעשה, הם נרשמים בפנים כל אחד במקומו הראוי לו, וכך לא העתקתי הקיצור היוצא מהשער התערובות ביחוד רק נרשם בפנים אצל כל חידוש דין שנמצא מהפתיחה, באיזה חלק ובאיזה פרק מקומו, והנה בסימן זה נתבאר דין תערובות לח בלח באינו מינו, ובמינו, ובסימן ק"ט יתבאר דין יבש ביבש במינו ובאינו מינו, וביטול איסור באיסור, יתבאר בסקנד"ד, וביטול היתר בהיתר בסק"ע, והעשרה דברים שאינם מתבטלים בסימן ק' סקנ"ז שהוא מהפ"מ בסק"ק, סק"א הנ"ל, ודיני קבוע, ודיני פירוש, ודיני ס"ס, הוא בסק"י :

סימן צ"ח ובו ק' סעיפים. [א] דיני קפילא לדין הנמ' ולדין :

א לדין הגמרא באיסור שנתערב בהיתר מין בשאינו מינו לח בלח, סומכין אמעומת [א] קפילא שהוא אופן עכרים, שאם טועם ואומר שאין בהתערובות טעם איסור מותר, ויש דיעות בין הראשונים ז"ל, [ב] שלישי אומרים מועיל הקפילא רק להחמיר, שבשליש בו ששים אם אומר שאין בו טעם כשר, ואם מרגיש טעם אסור ואין מועיל בו ס', או במין במינו שאי אפשר לטעמו קפילא ארמאה, ואמר רבא מריש בשר לא יבשל חלב, תרומה לא יבשל זה חולין, ואם בישל בנותן טעם בשלחא תרומה טעים לה כהן אלא בשר בחלב מאן טעים לה, השתא דאמר יוחנן סמכין אקפילא ארמאה הי' סמכין אקפילא וכן הוא בדק"א ע"כ בקשרה ע"ש [ומה שיש להעיר דלר' יוחנן בטעם כעיקר מדרבנן ובבשר בחלב הוא מ"ה איך מדמי להו, יתבאר בסק"מ בטעם בהקדירה הוי אפי' בכ"ה רק מדרבנן] ומייתי שם הא דאמור רבנן בטעמא ואמור רבנן בקפילא ואמור רבנן בששים מין בשא"מ דהתירא בטעמא, דאיסורא בקפילא, ומין במינו דליכא למיקם אטעמא או באינו מינו דאיסורא וליכא קפילא בששים, והוא בהרי"ף והרא"ש ז"ל, ובהרמב"ם ז"ל בפ"ט מהלכות מ"ה ה"ח בחלב שנפלה לחוד קדירה של בשר טועם עכורים את הקדירה, ובהלכה י' אם לא נמלא עכורים שיטעום כו' ובפ"ט הכ"ז ובהלכה ל' טועם העכורים כו', ובטור ומחבר בסימן זה סעי' שכתבו יטעמו עכורים, וכן מ"ש בסו"ב בנ"ט, וכן בסו"ג בקדירה של חלב שבישל זה בשר בנ"ט הוי הכל ע"י קפילא להחמיר, ורק להרמ"א שיתבאר דל"מ קפילא הוי בששים כמ"ש הש"ך ריסו"ג בהמחבר שהכונה ע"י קפילא : [ב] שלישי כו' לפי מה שפירש"י ז"ל בפלוגתא דמא' וששים שיתבאר בסק"ק"ה והוא דלא יהיב טעמא שדקדוקו, או במין במינו דליכא טעמא, אבל באיכא טעמא טעמא לא בטיל כמו שהוכיח ממנה דגריסין ועדשים הוי דעתו כן כמו שהוכיחו הר"ן והרא"ש ז"ל בסו"ט בשעט רש"י ז"ל דרק להחמיר מועיל קפילא, ופירשו לפ"י דבעובדא דר' יוחנן מיירי בה"י ששים, ורק להחמיר אם ירגיש יהי' אסור, ובראש יוסף מפרש מומר דרבא לשיטה זו, בטעמא היינו דבעי נמי טעמא, ובהתירא היינו ס' וטעמא דכהן, ובאיסורא קפילא וס', ובליכא קפילא או מין במינו הוי בס' לבד, ובספר ערוך השולחן, דלרש"י יותר מששים הוי טעם קלוש ולא חיישין ל' בסתם, אבל אי מרגישין טעם אסור ביותר מששים, אבל

אכל להחם' וסיימתם החלקין היו אין טעם כלל ואין לריך טעמה, וזוה חמה אהשך שיחבאר בסקריג' דין עבד לטעמא : [ג] וליש כו' זה לדעת החם' דליח דיה כל, ונדליט דיה אלא, שחולקין על דעת רש"י ז"ל דבית ששים אין לריך לקפילא, וכ"כ הראש' שראיית רש"י אינו, דהפירוש יש בו בנותן טעם בידוע לא מהני ביטול כמו בטעמו כהן, אין בו בנותן בידוע בין יש בו להטלות בין אין בו להטלות כו' לאו בששים, אלאה בששים מתירין בסתם שאין אלו יודעים אם יש בו טעם, וכן חולק הר"ן על פירש"י ז"ל, ולשון סמכין משמע שלגמרי סמכין עליו אף לקולא בשאין בו ס', וביש ס' לא לריך קפילא רק אי טעמי' קפילא ואומר שיש בו טעם לא מהני ב' ס' ג"כ משום דטעמא לא בטיל, ויישבו בחום' דל"ז דיה אכל קשייתם דלא פריך ממשנה דירך מאן טעים ל' משום שמעמיס כבשר בלפת, וכן בפיפת חלב, מ"ן במים, משום דשם קל לשער בששים, אכל בקדירה אין קל לשער הכלות אלא ע"י טעימה, כרי דבית ס' אין לריך, כלל טעימה, וחזרו עוד דרך כאן משמע ע"י טעימה כהך דתרומה דטעים לה כהן ע"י"ס : [ד] שסוברין כו' זהו דעת הרמב"ן שכתב הטור בסיומן זה שסובר ג"כ דבית ס' לא לריך לקפילא, ורק במה שלהחם' ודראש' באין ס' מועיל קפילא להקל, לדידי' אינו כן, שחכמים השוו מדותיהן לשער ב' כל איסורין שחמורה אפילו אין בו טעם כשטעמו קפילא, וביש ס' לא לריך קפילא, ורק משכחם לה בלא נהערב גופו של איסור אלא פליטתו כמו בקדירה שבישל בה בשר דלא ידעין כמה נפיק מינה, וכשאומר קפילא סמכין כמה נפיק מינה, או דלא ידעין שיעור האיסור כמו שנימות, ומ"מ ביש ששים דלא לריך לקפילא אם טעם קפילא ואמר דאית ב' טעם אסור דטעמא לא בטיל כמ"ס הר"ן ע"י"ס, וכ"ה דעת אריה שהביאו חיד' בסקריג' כש"ס בסקריג' : [ה] בהיש כו' זהו לדעת הרמב"ם ז"ל שהביאו הב"י שהוא דעת רביעית כמ"ס השפ"ד סק"ד בשמו, דכל שיש קפילא בין ביש ס' בין באין בו ס' לריכס לשאל אותו, וכשאומר שאין בו טעם מתירין אותו על פיו אפילו באין ס' והוא ע"פ מ"ס בפי"ה ה"ח בחלב שגפל לתוך הבשר טעם העכוס' כו' ובהלכה י' אם לא נמלא עכוס' שישטום ונסחך עליו משערין בששים, [ז] בפ"ז ה"ל גבי טעם לפנס ומי יקטום כו' טעם עכוס', [ג] בפ"ט בהכ"ז מ"ן במינו ודבר אחר שהרי אי אפשר לעמוד על הטעם, משמע שמהדר אהתירא דלכך אין לריך קפילא, אבל בלא זה הי' לריך קפילא, דאי אאיסורא קמהדר הו"ל לומר לריך ס' ולא בלשון אם הי' ס' כמ"ס השפ"ד סק"ד, והטור הביא רק ב' דיעות, והסכמת הראש' דקפילא בלי ס' או ס' בלי קפילא, ובלשון המחבר שכתב אם אין שם עכוס', פירש הש"ך סק"ד שאם יש עכוס' אינו מועיל ס' בלי קפילא והוא כדעת הרמב"ם שהביאו הב"י [ט"ס כהרמב"ן כמ"ס השפ"ד], וכ"כ הפרי חדש סק"ד מדכתב המחבר ואם אין שם עכוס' והיינו מלד הרין, ויתבאר בסקריג' מלד המנהג לדידן ע"י"ס.

אפשר בטעמא מועיל ששים לבד. [ג] וליש אומרים ביש ששים אין צריך כלל לקפילא, ורק באין ששים מועיל הקפילא להקל שבאין בו טעם איסור בשר :
ב ויש [ה] שסוברין עוד דאף דביש ס' אין צריך לקפילא אם לא שאומר הקפילא שיש בו טעם דלא מהני ששים, מ"מ באין ששים אין מועיל קפילא להתיר, ורק במה שאין יכולין לשער כמו בבבוע בקדירה שאין יודעין כמה נפיק מיני' בזה סומכין אטעימת קפילא :
ג לדידן העיקר מצד הדין [ה] כהיש אומרים שכל שיש קפילא צריכין פשאלו אפילו ביש ס', ואם אומר שאין בו טעם בשר אף בלי ס', וכשאין קפילא או באי אפשר לטיקום אטעמא, או במין במינו או מועיל ס' ברי קפילא ג"כ :

בענין
קל לשער הכלות אלא ע"י טעימה, כרי דבית ס' אין לריך, כלל טעימה, וחזרו עוד דרך כאן משמע ע"י טעימה כהך דתרומה דטעים לה כהן ע"י"ס : [ד] שסוברין כו' זהו דעת הרמב"ן שכתב הטור בסיומן זה שסובר ג"כ דבית ס' לא לריך לקפילא, ורק במה שלהחם' ודראש' באין ס' מועיל קפילא להקל, לדידי' אינו כן, שחכמים השוו מדותיהן לשער ב' כל איסורין שחמורה אפילו אין בו טעם כשטעמו קפילא, וביש ס' לא לריך קפילא, ורק משכחם לה בלא נהערב גופו של איסור אלא פליטתו כמו בקדירה שבישל בה בשר דלא ידעין כמה נפיק מינה, וכשאומר קפילא סמכין כמה נפיק מינה, או דלא ידעין שיעור האיסור כמו שנימות, ומ"מ ביש ששים דלא לריך לקפילא אם טעם קפילא ואמר דאית ב' טעם אסור דטעמא לא בטיל כמ"ס הר"ן ע"י"ס, וכ"ה דעת אריה שהביאו חיד' בסקריג' כש"ס בסקריג' : [ה] בהיש כו' זהו לדעת הרמב"ם ז"ל שהביאו הב"י שהוא דעת רביעית כמ"ס השפ"ד סק"ד בשמו, דכל שיש קפילא בין ביש ס' בין באין בו ס' לריכס לשאל אותו, וכשאומר שאין בו טעם מתירין אותו על פיו אפילו באין ס' והוא ע"פ מ"ס בפי"ה ה"ח בחלב שגפל לתוך הבשר טעם העכוס' כו' ובהלכה י' אם לא נמלא עכוס' שישטום ונסחך עליו משערין בששים, [ז] בפ"ז ה"ל גבי טעם לפנס ומי יקטום כו' טעם עכוס', [ג] בפ"ט בהכ"ז מ"ן במינו ודבר אחר שהרי אי אפשר לעמוד על הטעם, משמע שמהדר אהתירא דלכך אין לריך קפילא, אבל בלא זה הי' לריך קפילא, דאי אאיסורא קמהדר הו"ל לומר לריך ס' ולא בלשון אם הי' ס' כמ"ס השפ"ד סק"ד, והטור הביא רק ב' דיעות, והסכמת הראש' דקפילא בלי ס' או ס' בלי קפילא, ובלשון המחבר שכתב אם אין שם עכוס', פירש הש"ך סק"ד שאם יש עכוס' אינו מועיל ס' בלי קפילא והוא כדעת הרמב"ם שהביאו הב"י [ט"ס כהרמב"ן כמ"ס השפ"ד], וכ"כ הפרי חדש סק"ד מדכתב המחבר ואם אין שם עכוס' והיינו מלד הרין, ויתבאר בסקריג' מלד המנהג לדידן ע"י"ס.

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' צ"ח ביאור יהודה ב' 3

ד בענין הקפילא [ו] ריש אומרים צריך דווקא אומן וגם מסיח לפי תומו [ז] ולי"א או אומן לבד בלי מסיח לפי תומו נ"כ מועיל אבל מסיח לפי' לבד אינו מועיל וליש אומרים [ח] או אומן או מסיח לפי תומו [ט] ולי"א מועיל כל אדם אפילו אין אומן ואין מסלפ'ת, ולכך [י] הדין דבאומן אין צריך מסיח לפי' רק אם אינו אומן בעי מסלפ'ת, ובמסלפ'ת די אפילו אינו יודע שהוא לצורך אור'ה רק לענין המרו זה את זה, סומכין עליו: ה המעם שסומכין על מסיח לפי' באיסור טעם בעיקר דאורייתא, אף שאינו מועיל בשאר איסור הורה אף לא במטון [יא] לי"א סומכין בזה במעם

מס' לפי תומו, וכדעת הרא"ש שהביאו הסור דלמסקנת הרא"ש בעי מסלפ'ת, אף שהבי' כתב שאינו מבוחר דעתו אם בעי אומן נו"מ תמה הטו"ז סק"ב הא כתב הרא"ש אומן דווקא, ודעתו דגם להרא"ש בעי אומן, ורק אשמעינן דכאן מועיל מסלפ'ת אף במקום שאינו מועיל במקום אחר, כמו שידע שסומך עליו לדבר אחר, כמו בהמרו זה את זה ולא לענין אור'ה, אף שבשאר מקום אינו מועיל כאן מועיל, אבל הכל בלחמן: [י] הדין כו' הוא מסקנת דעת הכי' דבלחמן סומכין ארעא חוס' ורשב"א והר"ן אף בלי מסלפ'ת כיון שלחמז"ל אפילו אומן אין לריך, וכלל אומן סומכין רק אהמסלפ'ת כמ"ש בשו"ע ולריך שלא ידע שסומכין עליו, כמו שפירשו הטו"ז והש"ך סק"ב דהיינו מסלפ'ת כיון דלי"א קפילא, כמ"ש המחבר עכ"ס סחם, אבל בקפילא לא בעי מסלפ'ת כמ"ש הש"ך סק"ב בדעת המחבר, וכמ"ש הפרי"ח מהא דלית נקחין מן המומחה בחכלת ולא חיישין לקלא חילן, וכבר ח"ל סק"ט מהטו"ז בהמרו זח"ז מועיל כאן כמ"ש הכרו"פ בפירוש הטו"ז בכוונתו על המרו זה את זה: [יא] לי"א כו' הטו"ז והש"ך סק"ב הביאו בשם הרא"ה ז"ל והתרה"ד שהקשו כן הא אין עכ"ס מסלפ'ת נאמן בדאורייתא אלא בעדות אשה לבד דהו' גילוי מילתא וכאן ל"ה גילוי מילתא שהרי יאמר לא הרגשתי הטעם כמ"ש המשנלות, והתרה"ד יישב להרשב"א דס"ל טעם בעיקר דרבנן וכ"כ הש"ך לומר בשיטת הרמב"ם, והפרמ"ג בפתיחה לבשר בחלב תמה הא כתב בפ"ט בחלב ליוור טעם עכ"ס, ובב"ב הו' לכו"ע מדאורייתא לא מדרבנן, ונהי שפירק ט"ו י"ל בקדירה הו' אפילו בב"ב מדרבנן בשי"ת בסקמ"ח סבא זו, מ"מ הא בזה דיוור הו' אוכל, ובאכל הו' לכו"ע בבשר בחלב מ"ה, וא"ך מועיל מסלפ'ת בדאורייתא, והטו"ז רוצה לתרץ, דבממון דבעי עדות דווקא אין מועיל מסיח לפי תומו, אבל באיסורין היכחא לבד סג', דהא ע"א נאמן באיסורין, ור"ה דהא קפילא מועיל מזד ללא מרע אומנתו ובמידה דבעי עדות אינו מועיל זה [ומ"מ] במשנלות וח"ד תמהו משבו' ותרומ' דשם מועיל ע"א אף דהא דהרי בבכור אינו מועיל זה, וע"כ דגם באיסור לא מהני, ולכך פירשו דהמחבר סומך לענין זה ארש"י ורמב"ם דטכ"ע דרבנן, ובדרבנן מועיל מסלפ'ת, והש"ך סק"ב חשב זה לדוחק לומר דמחמירין רק כר"ת ולא מהדין, ועוד הרי הרשב"א בחו"כ לא הזכיר כלל סבבה המקילים, ועוד המחבר והרש"ל הביאו מה שפוסקין כר"ת הוא מהדין לא מחמירא, והביא המחלקים דרק בלחמז"ל איסורא

במעם בעיקר דרבנן [יב] וליא המעם
משום שמירתת שיוכח להתברר ע"י
קפילא אם יש בו מעם ואין [יג] צריך
מעמית ישראל אחר מעמית העכרים
בזה :

ן מעמית זו שהוא למעום ולכלוע
בזה אסור לישראל אפילו רק
בספק איסור כמו למעום [יד] בבשר
לידע אם נמלח, אבל מעמית לפלוג
או בלחיבה בלשונן אין איסור לישראל
רק בוודאי איסור ולא בספק איסור.
[טו] ומ"ם יש אוסרין גם בלחיבה
בלשון לבד תוך מעמית הבבד
במרה, משום הרגילות שימעות מעם
מר ויהי' כשר :

ן אפילו באיסור [טז] דרבנן יש
אוסרין מעמית בלשון לבד, ורק
בבורית שהוא פגום ונפסד מאכילת
כלב יש בזה מתירין, והמחמיר אפילו
למעום ולפלוג תע"ב ולמעום ולכלוע
אסור בכ"ע ובבשר מלוח המיקל לא
הפסיד :

ח כשמוכרין אטעמית קפילא אפילו
אם אימר שיש בו מעם רק שהוא
פגום

בהסירו האיסור יש לסמוך אטעם בעיקר דרבנן, ומהני גם ע"י שאלה אם מרגיש הטעם :
[יד] בבשר כו' נדרשה הוכיח מכאן שאסור לישראל למעום הבשר לידע אם מלוח הוא,
והטו"ז סק"ב תמה מהנז"ל סימ"ב במרה שטעם בלשונן בכבד, והעלה דבין כאן בין
במרה בנקי שם מרס מותר למעום בלשון דהוי רק ספק איסור, ורק בכאן דמייני ע"י
אכילה אסור לישראל, וכן מבואר באו"ח סימקס"ז דטעמיה בלשון אין איסור ויש חילוק
בין תענית לשאר איסורים, ובמשננות מסופק בכוונתו דלכאורה נראה דטעמיה בלשון הוי
רק דרבנן ומותר בספק איסור, אבל למעום בפיו אף אם פולט הוי דאורייתא, אי"כ
להריב"ש דטעמיה ופולט הוי דרבנן הו"ל להיות מותר בספק, וע"כ רק בטעם וכולע אוסר
הטו"ז, אבל פולט הוי בלחיבה שמוחר להטו"ז בספק איסור, ופירש בהטו"ז דכאן יטעמט
היינו לכלוע ובזה אסור בישראל : [טז] ומ"ם כו' להש"ך סימ"ב סק"ד הוי טעם היחר
במרה רע"פ רוב יש טעם מר, ולכך אוסר במשננות סליה סקט"ז בחוץ ממרה טעמיה
בלשון ג"כ : [טז] דרבנן כו' זה יחבאר בסיק"ה סקק"מ מהר"מ והג"ס מהריב"ש, ומהנז"ל
ובנו והפרי"ח הביאו המשננות שם סק"ט, והעלה לדעתו דאף באיסור דרבנן אסור לפלוג
רק בצורית ככפנים וס"ס שם דהטע"ב, וטוב"ח סינ"ב דרק בטעם ופולט התיר ה"ל
בצורית, אבל לכלוע הוי ח"ש אסור מ"ה, וג"כ רק בפגום ולא בשאר איסור דרבנן כדס'
שבישלו : וברדת"ש סק"ה מהיד יהודה דאף בספק איסור דרבנן אסור ליקח לחוד פיו רק
למעום בלשונן מותר, ולמעום בבשר אם מלוח הסומך על הטו"ז לא הפסיד, וכחז' שיש
תקנה להדיח הבשר יפה, ואם היא מלוח, מהדרך להרגיש טעם המלח אף אחר הדחה
ע"י"ש

איסורא אין מסלפ"ת כאמן וכאן לא ידעין
אם יש כאן איסור, וכחז' שדומק, ועוד מה
פריך שם בשב"י למה קטן כאמן, הא בשב"י
לא אחזיק איסור, ואף שהריב"ש מחלק
בזה בקנקנים של יין נסך היינו סמוכין טכ"ע
דרבנן, ואם אחזיק למי, אבל למיד טכ"ע
מ"ה אף בלי אחזיק ג"כ לא מהני ע"י"ש :
[יב] וליא כו' הוא דעם הש"ך בחירון זה
דאיכא למיקום עלה דמילתא שיחביר ע"י
קפילא, ובזה מושיל אפילו בדאורייתא, וכ"כ
הפרי"ח דהוי מילתא דעבירה לנלו"י : [יג]
צריך כו' בכרופ"י ישנן קושי"ת הש"ך
שטעם עכרים ואח"כ כשאוכל ישראל וירגיש
הטעם יפליט ולא יאכל עוד, והוי הטעמיה
של ישראל רק דרבנן ובזה מושיל מסלפ"ת,
ותמה השפ"ד שהריב"ש לא אמר רק בטעם
ופולט ולא בטעם וכולע שזה הוי כמו כל
חלי שיעור שאסור מ"ה, ורק כחירון הש"ך
ואין לריך טעמיה ישראל, וכ"כ בחכ"א
כהש"ך, וברדת"ש סק"ט מהחכ"א ז"ל דרק
בלא ידע שיש כ"מ לענין או"ח אבל בידע
יש לחוש למשקר להכשיל בישראל וכ"כ ביד
יהודה, וכ"מ לדין בעבד לטעמיה שיחביר
בסקרל"ז, ובשם עלי ארזים בע"י שאלה,
אם לא הסירו האיסור לא מהני, אבל

קִיבוץ קיצור הגלות תערוכות ס' ציה ביאור יהודה ג

פגום מותר, וניכ דק באין סופו
[יז] להשביח אבל בסופו להשביח
יש מהאחרונים אף בשעורו פגום יש
לאסור אף אם בכל נרמץ לפגם מתירין
באופן זה :

ט כל זה מצד הדין אבל מצד [יח]
הטנהג אין לסמוך אטעמית קפילא
עכרים כלל אפילו בטסית לפי הדין.
רק לשער בששים אפי' בהפמ"ר ושעת
הדחק, ואפי' באיסור דרבנן, אם לא
בעביר למעמא שיתכאר [יט] וס'ט
יש סומכין להקל בהי' עוד צדדים
להיתר, עיי' טעמית קפילא מסלפית,
ואפילו עיי' ישראל למעום טעמית
בעלמא, בבשר וחלב בהי' ועכ"פ
להתירו בהנאה :

י יש אומרים דדוקא אטעמית עכרים
אין סומכין אבל אטעמית [כ] ישראל
כמו בנדר מן הדבר ונתערב, או
בטעמית צנון בסכין ישל בשר מועיל
אף באינו אומן כשטעם ואטר שאין
בו טעם להיתירו בדיעבד כשבישלו
בחלב, אף שאין להתיר עיי' הטעמית
לכתחילה, ובאינו אומן צריך טועם
ובורע ובקפילא די במגמט ופולט דא
בלחובה

עיי' : [יז] להשביח כו' הוא לשון
הרמז'ל והמחבר, והש"ך סק"ג לין טלמו
אסקי"ג, והביא הספ"ד מהפ"מ לאסור אפילו
בעורו פגום, וביד שאלו ביאר דאף להמתירין
בכל מקום בעורו פגום, מ"מ לאן מילתא
דעבדי לגלויי, כי יכול לומר שהי' אז
פגום ואח"כ השביח ולכך אסור בכ"ע דחיישין
בזה למשקר : [יח] הטנהג כו' הוא מהד"מ
אות אי' בשם האגור שלא ראה בשום מקום
ומדינה לסמוך אטעמית קפילא, וכן הטלה
בהגה סע"א, שאין נוהגים לסמוך עכשיו על
הטעמים רק משערים הכל כס', וכ"כ הרמ"א
ז"ל בהגה ס"ל"ג סע"א וסע"ב, וכן בס"ל"ג
סק"א בש"ך פירש כן שיטת הרמ"א,
ובחזקת"א ז"ל כתב שא"י טעם נכון לחומרא
זו, ודעתו משום שחוששין לכל השיטות דבעי
קפילא, ומסלפית, וא"כ קפילא לבד אין היתר
בלא מסלפית, ובמסלפית ג"כ חוששין שאין
היתר כיון שאינו מועיל אלא בערות אשה,
ורק ההיתר משום לא מרעא אומנתו, וא"כ
לריך שלא יהי' מסלפית כמ"ש הש"ך בשם
ה"ר גרשון, וא"כ באיסור דרבנן הו"ל להועיל
כמו דמועיל בכ"מ מסלפית, ואי' משום
שיטת רש"י דבלא ס' אין מועיל קפילא לא
הו"ל להועיל אפילו טעמית ישראל, וברד"ש
סקי"ד הטעם להמנהג ע"פ מ"ש הגמ"ר
בחולין מחוס' שאי"ז, שזמן הזה אין לנו קפילא,
אין מועיל, ובערוך השלחן סע"כ"ה כתב דלהרמ"א דאזיל בחר שחא ממילא ל"ש טעמית,
ובגמ' מיירי רק באותן שחלוקים בטעם, ובשפ"ד סק"ט דאף שהש"ך מתיר בעביר לטעמא
פ"י קפילא במסלפית, מ"מ בכל איסור דרבנן אין סומכין משום שיטת רש"י ז"ל דרק
בס' מועיל ע"ש, ובדח"ש סק"טו ממנ"כ דאפילו בהפמ"ר ושערה"ח אין להתיר : [יט]
וב"מ כו' בפת"ש סק"ד הביא מבית אפרים בנפל בשר לזרה חלב וסילקוס מיד, והוא
אומר שלפי אומדן דעתו הי' חתיכה קטנה שיש ס' וגאבד, לירק היתר פרי"ח דבכל פחות
ממאכל בן דרוסאי ל"ה מ"ה, וגם אומדן דעתו שהי' ס' והתיר עיי' קפילא עכרים ובאין
עכרים שרי לישראל לטעום טעמית בעלמא, ואף להמחמיר אסור רק באכילה ולא בהנאה :
[כ] ישראל כו' הש"ך סק"ה דייק מלשון הרמ"א שכתב, אטעמית דרק על עכרים אין
סומכין, אבל לישראל סומכין, וחולק על הלבוש שכתב כהן ועכ"מ, וכן בס"ל"ג השמיט
הלבוש טעמית בלון מה"ט, אבל לדעתו כתב שם גם בס"ל"ג סק"ה דמועיל בישראל וכ"ה
מהב"ח, ולי' לענין נודר ממאכל דמועיל אף באינו אומן דאין משקר, בישראל, ואפילו
בנתערב גוף הדבר, ורק לכתחילה אינו מתיר בטעמית רק בדיעבד כשבישלו בחלב,
ובמ"ש הר"ן בחולין דק"י"א בקערה שחלה בה בשר דמשהו מיהא איכא ואף שהפ"מ דייק
מלשון מותר בלון משמע אף לכתחילה, מ"מ כתב ביד יהודה שבדח"ש ס"ל"ג סק"י דלפ"מ
השפ"ד סק"ה מהמ"ח דהטעם משום שאין בק"אין כ"כ לסמוך אטעמית אי"כ אין רא"י נה"מ

בלחיכה בלבד [כא] ומ"מ יש מהפוסקים שאוסרין אף במעימת ישראל אפילו רק בטעם לבד כשהסיר את האיסור וכ"ש כשנמחה נופו בתוכו ואפילו בדבר שב"ה העולם אובלין אותו ואין מרגישין בו טעם אין לסמוך על זה בזמנינו:

יא להמתירים במעימת ישראל יש [כב] להסתפק, כשעבר ישראל וטעם בשוגג, במה שאין נבלע מקדירה רק מאוכל כיון שאין בקיאין בנח היורה מרתחתו, אם יש לסמוך בזה אטעימתו כיון שנעשה גבילה הנבלע בהיתר והיו במין במינו דאין מועיל טעימה, ומ"מ יש מצדדן להקל בשאר איסורים חוץ מגדרים ובשמתירין במעימת ישראל יש להתיר אפילו [כג] במעימת סומא, וחוליה גדול אין לסמוך אטעימתו, וזקן ת"ח עד צ"ב שנה מועיל ויותר מיכן אין לסמוך, וזקן ע"ה אין מבחין הטעם:

יב אם [כד] פרח עוף לורה חמאה רותחת

במשננות ס"ל סק"א, וחרעק"א כאן דכיון דבלע קודם ופולט אח"כ הרי נעשה גבילה והיו זה מין במינו דל"א למיקם אטעמא ובעי לעולם ס', והעלה שם המשננות כס"ל"ב, ולהש"ך בנדר אף שמסתפק שם אם שייך כה"ג ח"כ דל"ה דומיא דבשר בחלב שאסור לכל העולם, והיו כמו כבוס ומליחה דל"א בהו ח"כ, מ"מ לדעתו וכ"כ בחרעק"א כאן מהר"ן דאפילו ביה"ו לו היתר אמרינן נע"מ, וכיון שאין בקיאין בנח היורה, י"ל ל"מ טעימה משום מין במינו, ודעת החרעק"א ז"ל דהש"ך לא מיירי רק בקדירה שבו ל"ש נע"מ בחרומה כמ"ס התרס"ד וכו"פ ס' ל"ד [ושפ"ד ס"ל"ג סק"א להשיג אהפ"ת] משום דמקושר המאכל עם הקדירה ולא נע"מ, אבל במאכל י"ל אין בקיאין בנח מרתחה, כמ"ס הפרמ"ג סנ"ל, אך מ"מ דעתו כיון דזה דמ"מ כש"א הוא דרבנן וגם מין במינו ברוב הוא מ"מ מותר, ח"כ הוי זה שאין בקיאין בנח מרתחה ספיקא דרבנן לקולא, והפרמ"ג כס"ל"ב לא כתב זה רק בנדרים דהוי דש"ל"מ וז"ל ב"י סדר לקולא, אבל בשאר איסורים יש להחיר להש"ך, וגם יש לזקק שזה הכלוע הוי כמו לח בלח דל"א ב"י נע"מ וסיים ב"י דל"א: [כג] במעימת כו' הוא בדת"ס סק"ז מכתב סופר, ומנחה פתים, משנת דק"ב מברזיל ואמחא דבי רבי, דע"ה אינו מבחין טעם וזקן ת"ח עד ל"ב שנה מבחין ולא יותר, וסומא וחולה, הביא שם כנפנים, וימנאר מסקכ"מ ואילך לענין ס':

[ב] דיני בליעה ופליטה בבערי חיים.

[כד] פרח כו' דבר זה הביא השפ"ד סק"א כמעשה שבי', ולדעתו פשוט יומר מנילה בכוחא דהוי בשר עוף בחלב דמותר בהנאה: כנהמה

שהיו בקיאין ע"י"ש, ודעת המשננים ס"ל"ו סק"ב דלטעם ה"מ יורה הט"ו להש"ך דרעבר שרי, וכתב המשננות סק"ב דלהש"ך צ"י דווקא טעם ובלע לא פולט, ונדח"ש סק"ה מהכתב סופר מחלק בין אומן, כו' כנפנים, ובסק"ג הביא מהבית ילחק במקום שמועיל טעימת ישראל, אם טעם בשוגג שא"י אם יש בו איסור אם הוי כמילחא דלא רמז עלי' ע"י"ש: [כא] ומ"מ כו' בנכור שור שהביאו פת"ס סק"ג חולק אהש"ך מ"מ"ס הרמ"א כס"מ"ב דמועיל טעימה במרה משום דרכים מכשירין בחסרה המרה ממילא כאן אין להקל, ואף שס"מ"ב כתב הפרמ"ג דשם הוי רק ללמוד בלשנו צ"י בקי ולא צוה"מ"מ גם בחו"ד סק"ב וסק"ג כתב שאינו מועיל גם בישראל ור"א מ"מ"ס כס"ק סק"ג בנימוח הניד אף שאין בגידין בנ"ט מ"מ צ"י ס', ור"ל לחלק בין נמחה דל"מ וסילקו האיסור מועיל, מ"מ מסיק בחידושים סק"ג דאינו מועיל בנ"ט, וכ"כ בדת"ס סק"ז מהיר יהודה אפילו בהכל טועמין ואין מרגישין אין אנו בקיאין בזמנינו בכל גווי ע"י"ש: [כב] להסתפק כו' על מה שמחיר הש"ך בטעימת ישראל, הערו

קיבוץ קיצור הלכות תערוכות סי' צ"ח ביאור יהודה ד' ז

דורותיה ומת שם בתוכה, יש להתיר
החמאה בהנאה ולאסור באכילה כדון
בשר עוף בחלב, ואפילו [כה] בבהמה
כה"ג יש לצרוד להתיר בהנאה משום
מינון, ויש תולקין ומצרפין רק לסניף,
ואם [כו] נאבד העוף וספק אם יש
בו ששים מ"מ אסור באכילה, ואם
הי' כה"ג [כו] בחלב יש לספק אם
חל איסור בשר בחלב למדקות על
הנבילה :

י"ג ויש [כח] מהאחרונים שחוששים
בזה לב"עיה מאבר מן החי שיאסור
לבן נת, כי אף שאין ב"עיה בבער
חי, מ"מ פליטה יש לו, ובו"ע החמאה
מהאבר מן החי קודם שבת, אף שיש
שאר חוששין לזה כיון שרבי' דא
יאסור מעם כעיקר, וכן אין חוששין
כלל לפליטת בע"י חיים, ולכך אם
עירה מבלי ראשון על איזו ברי'
שאינו מאוס שהי' בתבשיל בקערה
ומתה שם, אינו אוסר אף בלי ס'
דבשמתה

[כה] בבהמה כו' שפ"ד שם כמהר"מ
שי' בסנהדרין דעינון הוי רק מדרבנן ומותר
בהנאה כשיטת הפרי"ם בסיפ"ו, והפרי"ם ומס'ה
יוסף בסיפ"ו דעמס דעינון הוי כמו ביטול
ואסור בהנאה, והסכימו לזה המחזיקי, ויד
אפרים, וחכ"א כ"מ סי"א ועקרי הר"ט,
וזכ"ל, ויד יהודה, הביאם המשמ"ש בסיפ"ו
בטו"ז סק"א, ובדע"מ שנמשמ"ש סיק"ה אות
ז' בח"ד מלרף לסניף דהוי מדרבנן: [כו]
נאבד כו' שפ"ד שם דנהי מלד בשר בחלב
הוי ספיקא דרבנן, מ"מ משום בלועה דנבילה
הוי ספיקא דאורייתא ואסור באכילה: [כז]
בחרב כו' שפ"ד שם דיש לספק אם איסור
דשאינו זכוח לא פקע מיני, ואין חל איסור
בב"ח עלי, או דהוי זה איסור ב"ח אחת
נבילה ובשר בחלב ולוקה עלי' ונ"מ לענין
פסולי עדות דבני עבירה שיש בה מלקות:
[כח] מאחרונים כו' בחת"ם יו"ד סיל"ב
הקשה לו אחד בהא דעכבר שיבאר בסיק"ד
סי' ל"ט נוקי העכבר בחוקת חי ונימא
השחא מת בהשומן וליה כבוש מעלי',
והשיב לו, אפילו חי העכבר, מ"מ פולט
סיחמ"ז דדגים חיים ששוחין י"ש אין בליעה,
היינו מה שנלעו הם חמץ או חלב שמשום
חום הטבע נהפך לבשר ודם, אבל פליטה
מחיים יש להם, והביא ממורה אחד במעשה
שהי' בחרנגולה שקפלה לחמאה ומהה שם
שהורה להסליך החמאה לחיות אף שבשר עוף
מותר בהנאה, התגלל המורה משום אבר מן
החי שאסור לב"ג, הגם שליה בן כוונת המורה
בתחילה רק הלדיק עלמזו בזה, הרי שיש
פליטה בבע"י חיים, וכן הביא חלמידו מהר"ם
בעכברא בשיכרא מר"י דהמן, והביאו
הפתי"ם סק"ד ורמז להשפ"ד הג"ל כי לא חשו
לזה ובדח"ש סי' כ"ב סק"ג דכל זה הוא
להחמ"ם לשיטתו בסי' י"ט הביאו פת"ש הו"לנ"א,
דטעם כעיקר חמיר עוד לב"ג שאפילו
באלף לא בטיל ונוטלי' ג"כ אינו מועיל בהו'
באבמה"ח, אבל לפת"ם מהכרופ"ס בסיפ"א
בזיר ורובט של אבמה"ח ובשר מן החי כיון
דהדרשא דהעמאים על לירן ורובטן רק
לישראל נאמר אחר מ"מ ולא לב"ג, וגרע זה
מכל שהוא שבי"ג מוזהר עליו, אי"כ י"ל גם
בזה שהי' רק טעמו ולא ממשו מאבמה"ח
בהחמאה וי"ל כיון דממשרת ילפינן ג"כ רק
אחר מ"מ ולא לב"ג אי"כ מותר למוכרו
לעכו"ם, כיון שהי' רק בלוט שהוא טעם,
וכתב שם דאפי' המחוה אינו כממש ע"ש,
ובסיק"ד סק"כ הביא מספר עמודי אש
ופרי ילחץ כהחמ"ם, וכן הביא בספר
ברכת יוסף אש נכיה רגל אחד של עוף
בחלב רוחא אי"כ ס' נגד כל העוף רק
נגד הרגל כיון דהוי אבר מן החי, אבל
דעם כל האחרונים, עקרי דינים, וחקרי
לב שהביאם בפחתי תשובה סי' ק"ד וכן
בדח"ש שם מגור אר"י יהודה, ואבני
לזק, ויד יהודה, שאין פליטתו מחיים,
והטעמו"ד שמת ג"כ מהחוו"ד ששחק על
זה שאומרים שיש פליטה מחיים ודחה
ראיית החת"ם, וכ"כ בעמודי אור דאטו
אם אחד יכבוש אבר מבעל חי או מאדם
בתבשיל לזון מעלי' או בליר כדי שירחיח
יאסר ההבשיל וזה לא ניתן להאמר כלל,
וה"ה בנפל לרוחה, והיד יהודה שבדח"ש
סיפ"ו סק"ט מחיר החמאה לב"ג, וכ"כ
באבנ

דבשמתה הוי כלי שני שאין אושר.
[בט] ואף להחוששים בכל פליטה
בבע"ח, מ"מ בדגים חיים שנכבשו
עם טמאים אין חשש בל"ה, ורק במתים
יש חשש בוודאי נכבשו ולא במתק
כבוש עם טמאים:

יד במין במינו שנתערב לה בלח אף
[ט] שלדעת קצת הראשונים אין
במל בל"ה [טא] וחלוק מביש ביבש
דבשר

דבש ומת שס: [בט] ואף כו' נדחש
ספ"ז סק"ס הביא מהר"מ שיק דאף להחש"ס דשיך פליטה בבע"ח, מ"מ בדגים כיון
שטיקד חיותן הוא מהמים אי אפשר שיפעול שיהי' כבישול ממש ואף החש"ס מודה לזה,
ורק במתו לפמ"שנ"ח בסיק"ה סק"ח דרק נכבש בפרעס הוי כבישול שכוונת הס"ך
בסיק"ז דאסור בדג טמא מ"ה ולא כבישה בעלמא, ואפילו אי הוי גס כבישה מ"ה
כבישול היינו להפליט לחוד, אבל להפליט ולהבליע ג"כ בהטבור הוי רק מספק אסור,
ושפיר הוי ס"ס שמא לא נכבשו עם הטמאים וספק שאין אושר, וכ"ש בדגים מחוס שאין
דרכן לכבוש זמן הרבה ולכך אין לחוש בזה:

ג] דיני מין במינו בלח בל"ח, ובגשפך.

[ז] שלדעת כו' מקור דבר זה הוא פלוגתא ר' יהודה ותכמים בזבחים דע"ט דדס
שנתערב דדס, דלר"י מין במינו לא בטל מקרא דדס הפך ודס השעיר
דאף שדס הפך מרובה מדס השעיר ומ"מ קרי לה דס השעיר ש"מ דמין במינו לא בטיל,
ודבנן ס"ל הטעם דעולין אין מבטלין זה את זה ומייחיי לה בחולין דל"ט וז"ח וד"ק ודק"ט,
ובמנחות דכ"ב וכמה דוכחי' וזכום' חולין דפ"ז הקשה הר"ש מווארדין הא אמרינן רואין
כאילו מים עיי"ש ולפי המבואר בהר"ן בפ' הגורר מן המבושל שיתבאר בסיק"ב סק"א, הוי
פלוגתייהו, דר' יהודה אזיל בחר דמיון העלם וכל דשוי להדרי אין מבטלו רק מעמידו
ומחזקו, ורבנן אזלו בחר דמיון איסור והיתר דאף דשוו בעלם, מ"מ חלוקים זה מזה בשם
שזה איסור וזה היתר, ורק הטעם דעולין היינו ששניהם היתר כשי"ח בסי"ט סקק"ע
ממ"ש בפרמ"ג בפתיחה לתערובות ח"ב פ"א ד"ה ויש, והנה במשנלות או"ח סיק"ג סק"ב
הביא קושיא בשם מהר"מ ברבי, לרבא דס"ל בהמורה ד"ב אין מערבין לקרנות ול"ה פר
ושעיר מערבין הא"ך נלמד מזה למין במינו לר' יהודה, וכאז דבבביר מרבה בהמורה ד"ה
מהם בהוייתו לעולם שאין מבטלים והוי לרבא משום מין במינו עיי"ש, ומה שקשה מ"ל
לר"י מהא דדס הפך ושעיר דאפילו באלף לא בטיל דילמא בס' שפיר בטיל דהא דס הפך
ל"ה ס' פעמים נגד דס השעיר, כבר הקשה זה הרשב"א בשם הרמב"ן ז"ל בסיניא דורוע
בשלה ומירץ אי ילפינן מורוע בשילה הוי קולא הביאו בראש יוסף שס: [טא] וחלוק כו'
לפי דעת רש"י ז"ל ביבמות דפ"א ע"ב הוי לר' יהודה אפילו ביבש ביבש כן במינו, אבל
החוס' שס ובדפ"ב חולקים עליו דרק אחר דמוקי לה בימוחה דהוי לח דלח אז אינו בטל
לר' יהודה, אבל ביבש ביבש מודה ר"י, וכאזו כן מהסבירא דלח מחפשט יותר בכל
התערובות, ובה יישבו שס בדפ"ב הא דנבילה בטילה בשחטה לר' יהודה איירי ג"כ רק
בנימוחה [ויתבאר בסיק"א סק"ט מבר"פ לענין חהלה"ח] וכ"כ בזבחים דע"ג ומנחות דכ"ב,
דלר"י דווקא דומיא דפר ושעיר שהוא דס לח בלח אבל ביבש הרי ס"ל גס לר"י הא
דחומה

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' צ"ח ביאור יהודה ה' 9

דבטל במינו לדיעה זו, ואפילו [רב] מעטו לבד לא סמכו אין בטל. [לג] וכן אפילו איסור דרבנן כג' שאינו זיעה בעלמא אין במי' [לד] לדעת זו: מי' לדין [לה] הדין דמי' במי' ברוב ורק מדרבנן צריך ששים.

וחלוק

דשלימ' מהר"ן שבעל, ומ"מ העלה הוא מהא דמיפלט לא פליט, דאפילו טעמו לבד לא ממזג ג"כ אין בטל לר' יהודה, וכ"כ בחור"ב סיק'ה סק"ב בחור דבריו דלרש"י דטכ"ע מדרבנן ואפי' פוסק כר"י דמב"מ במשהו אפילו בקדם וסילקו, והוכיח מזה דטעם גופי' הוי לרש"י מי' ורק מה שאין בטל ברוב הוי מדרבנן כשי"ת בסק"ג דלי' יהי' הטעם גופי' רק דרבנן ליה להיות לר"י במשהו כמו דאמר גליר דנים דרבנן לר' יהודה, ובגמ' סיל'ה מסתפק בזה הרב השואל שם לרש"י דס"ל טכ"ע לאו דאורייתא, ומ"מ ס"ל מין במינו לא בטל י"ל בטעמא במב"מ בטל, והביא ראיות לכאן ולכאן ודעתו דאפילו אי יהי' טכ"ע מי' מי' י"ל לר' יהודה מודה בבלוע דבטל דבמינו ל"ש בו טעם ומסיק שם דבמקום דאמרינן טע"כ אז לר' יהודה ג"כ במינו במשהו, עיי"ש: [לג] וכן כו' הוא להגמ' דל"ס ע"כ דלר' יהודה מה דאמר ליר קרוב למחמ"ס אף שלדירי' מין במינו לא בטל, משום דליר שאני דיעה בעלמא, לפירוש החס' והרשב"א הוי הטעם משום דהוי רק דרבנן בטל גם לר' יהודה, [וסילק] לא שייך בזה כמ"ש החס' שאין מים כהליר ומ"מ למ"ש הראש יוסף דלר"י כל דתיקון רבנן כעין דאורייתא תיקון, הוי הטעם כמו שהביא מהריטב"א דיעה גרוע משאר איסור, הביאו בערוך השלחן: [לד] לדעת כו' רש"י ז"ל בחולין דק"ט פוסק כר' יהודה דקס' ל"י רבי בשיטתו, וכן רב ושמואל דתניא כוותיהו בעי' דע"ג דבמינו במשהו, ואף דפליגי ר' יוחנן וריש לקיש ותניא ג"כ כוותיהו, מ"מ אב"י ורבא דבתראי הוי פסקו כרב ושמואל בעי' ס"ו כחלא וחמרא, וכן בפסחים ד"ל פסוק רבא דבמינו במשהו, ורק בחמץ גזר אינו מינו אטו מינו משום לא בדי' מיני', ובחס' דל"י ד"ה אחר כחבו בשם ר"מ ז"ל דהלכה כר' יוחנן נגד רב ושמואל וכן ס"ל לריב"ל דמין במינו בטיל מזרוע בשלה, והוי בר סמכא נגד ר' יוחנן, וכ"פ בסדר תנאים ואמוראים, וכך דחמרא חדתא ועינבי י"ל ביי"ג וטבל דמודה ב"י ר' יוחנן דהוי במשהו, ור"א דהא רבא ס"ל כאן מין במינו דליכא למיקס אטעמא בששים, ומה שדחה ה"ר אפרים דרבא מיי"ר בחמרא חדתא ועינבי, דהוי טעמא שוה וחלוקים בשם והוי לרבא מין באינו מינו, אבל לרבא במינו הוי במשהו, אינו נראה כן דאם אזיל בתר שמה ליה קורא לו מין במינו, וכן בפסחים לא גרים במשהו כרב רק כשאלמות אסור סתם והיינו בששים, ור"מ לא ה"י פוסק כשאלמות, ואפילו אם גגרום במשהו כרב היינו בחמץ חמיר טפי, ועוד הביא ר"מ מוזכרים דע"ט סובר ר"א בן יעקב דמשנתו קב ונקי דמין במינו בטיל, וכן בבינה דלי"ח משמע כרבנן, וכן הוא שיטת הרמ"ל בפט"ו ממ"א הט"ו דמין במינו בלא יבטל ברוב כשי"ת, ממ"ש בה"ד חלב כליות בחלב האלי' הכל מותר מ"ה, אבל מדברי סופרים עד שיאבד מעולם מיעוטו, ובה"ו מין במינו שא"ל לעמוד על הטעם שיעורו בששים או במאה או במחמ"ס, חוץ מיי"ג או טבל דבמינס בכל שוה ושלל במינס בנ"ט, וכ"ד הרא"ש כר"מ כשי"ת: [לה] הדין כו' הטור הביא מסקנת הרא"ש כר"מ, כמ"ש הב"י דאף דבאינו מינו שיבאר תמה שלא מלא כן להרא"ש, מ"מ במינו מוסכים להטור כר"מ, והוא כדעת הרמז"ל הג"ל, ומבואר בהר"ן שהוא מהגמ' דזבחים, דע"ט, אמור רבנן ברובא מין במינו ברובא היינו מ"ה הוי ברוב, וכ"כ הרא"ש ז"ל סיל"א דמה דאמר חמור רבנן לאו דווקא רק הם הוליאו כן מן הפסוקים, ומה דאמר כאן מין במינו בששים היינו מדרבנן כמ"ש בסוגיא דזרוע בשלה והיינו בלא, אבל

זיבש יתבאר בסיקט דאפילו מדרבנן סגי כרוב, וכ"ה נשרע כאן סט"ב, ובטו"ז סק"ב וס"ך סק"ז דמין במיט מ"ה כרוב, ומדרבנן בעי ששים: [ל"ו] והוא כו' זה הטעם מוזכר בהראש ז"ל פניה סיליז דמדרבנן גזרו אטו אינו מינו דיהיב טעמא, ופירש פרמ"ג בפתיחה ח"ב פ"א דאף למ"ד טכ"ע דרבנן מ"מ גזרו אטו כו"ה ככא"פ שהוא מ"ה, והביאו הב"י להראש בסיקט, ויש עוד טעם הביאו פרמ"ג בפתיחה ח"ג פ"ה ד"ה ואחר, מהמ"כ, דרק להראש שמחיר זיבש לאכול שלשון יחד לר"ך להאי טעמא, אבל הרשב"א דס"ל בסיקט שאסור זיבש לאכול שלשון ביחד, הוי בלח אסור, שהרי ים בילה ואוכל האיסור, ומה שהרשב"א החמיל בטעם זה שאוכל ביחד, ומסיים משום גזירה דאינו מינו י"שכ שם, דביש סי' אף שאוכל ביחד, מ"מ כיון דליכא טעם מעולם מיטעו לא גזרו בזה, אבל כרוב שיש טעם

גזרו כל שנגדו נר"ט באינו מינו, וכ"מ לענין דרבנן שיתבאר: [ל"ז] רוצים כו' כפרמ"ג בפתיחה ח"ב פ"א ד"ה והנה, הביא מקריית ספר למצי"ט, שהוכיח מהתוס' ד"מ דנ"ג ד"ה ועלה, שכתבו מדרבנן בעי ק"א ור"א, ומה"ט חד בחרי זיבש ובלח כס', אף דמשמע לכאורה דמיירי במינו, דאי באינו מינו אף בחרומה וכלאי הכרס סגי כס' וא"כ בעי ס' במינו בלח מ"ה, אך הפרמ"ג תמה על זה דאין לומר שיעס כרש"י שיתבאר בסק"ל דחרומה וכו' גם באינו מינו בעי ק"א, דהא התוס' חולקים על זה כש"ת, והלא פלוגתא ר"י ורבנן דרס הפר והשעיר, אי לאו דלרבנן אין עולין מנעלין זה את זה, ה"י בטל כרוב, וכן בזרוע בשלה דהוי לח אמר מ"ה כרובא בטיל והרי דרס ליכא ס', ועוד ס' מי כתיבא בחורה, הא רק משום שט"פ כרוב אינו נר"ט ביותר מס', ובמינו שאין טעם ס' מאי עבדתי, וכן הקשה בגליון הש"ס ברכע"א ז"ל שם הביאו משמ"ש כאן, ותי"ך דתוס' איירי במין במינו בשמא ואינו מינו בטעמא וכ"כ בהגהות הרש"ק שהביאו המשמ"ש, ולכך שפיר מ"ה בעי בלח ס' כאן דהוי אינו מינו בטעם ומדרבנן בעי ק"א כיון דלמעלה מס' הוי בחר שמא והוי מין במינו, אבל בכל מין במינו בטעמא בלח הוי רק שיעור ס' מדרבנן לכו"ע: [ל"ח] פ"ייתתו כו' בנ"י הביא בשם הר"י דאין חילוק ואפילו בנמחה גופו לחוכו סגי כרוב מ"ה ובמשכלות סק"ב סק"י ר"ה ללמוד דין חדש מהטו"ז שם שבמין במינו בלח כש"ה"י רק פליטה כמו שהסירו האיסור יהא די במחלה לבד מ"ה, ורק בממשו בעי רוב במינו בלח, והוי דלענין סליק בנפל למינו ואינו מינו לא אמרינן זה כמבואר בנשפך, מ"מ בנשפך אס נפל למינו ואין שם רוב ולא אינו מינו יהי' ג"כ רק מדרבנן ונקיל בספקו, משום דלאו מתורת ביטול הוא, רק טעמו שאינו נרגש אינו אוסר כלל, וסיים דזה לא נתבאר בשום פוסק, ובמשמ"ש הביא מהבית שלמה ועוד, דמדברי האחרונים מוכח ההיפוך, וכן מסוגיא דזרוע בשלה ותוס' שם, רק בכ"ע פחות מרוב במינו הוי מ"ה, והביאו בדת"ש סק"ז: [ל"ט] דרבנן כו' אף דלפ"מ שמחיר הס"ך בסיקט זיבש בא"מ דרבנן דליש גזירה דשמא יבשלם ויתן טעם, ה"ל להחיר כאן במינו באיסור דרבנן דלא נגזור אטו אינו מינו, מ"מ כחב בפתיחה ח"ב ספ"א ד"ה והנה, דלעטס המניח מהרשב"א הר"ל סק"ז דהוי

וחלוק הוא מיבש ביבש דאף מדרבנן די ברוב במינו [ל"ו] והוא משום גזירה דאינו מינו ואף שיש [ל"ז] רוצים לומר דבמינו בלח פחות מששים יהי' מ"ה, אבל העיקר דהוי רק מדרבנן כל שיש רוב היתר:

מ"ז אין חילוק בין נמחה ונתערב נוף האיסור לתוכו, או רק [ל"ח] פ"ייתתו לבד, כל שיש רוב אף אם נמחה נוף האיסור צריך רק ס' מדרבנן, וכ"כ שאין רוב אף בפ"ייתתו לבד אסור מ"ה ואין די במחצה: י"ן אפילו באיסור [ל"ט] דרבנן כמו לב הדבוק בעוף דהוי דם שבישלו דרבנן, או באבר הפרוש צריך הכל ששים במינו, ואפילו בהפסד אין להתיר, וחלוק מבאינו מינו ביבש ביבש, שמתירין באיסור דרבנן, ואפילו בעיקר

גזרו כל שנגדו נר"ט באינו מינו, וכ"מ לענין דרבנן שיתבאר: [ל"ז] רוצים כו' כפרמ"ג בפתיחה ח"ב פ"א ד"ה והנה, הביא מקריית ספר למצי"ט, שהוכיח מהתוס' ד"מ דנ"ג ד"ה ועלה, שכתבו מדרבנן בעי ק"א ור"א, ומה"ט חד בחרי זיבש ובלח כס', אף דמשמע לכאורה דמיירי במינו, דאי באינו מינו אף בחרומה וכלאי הכרס סגי כס' וא"כ בעי ס' במינו בלח מ"ה, אך הפרמ"ג תמה על זה דאין לומר שיעס כרש"י שיתבאר בסק"ל דחרומה וכו' גם באינו מינו בעי ק"א, דהא התוס' חולקים על זה כש"ת, והלא פלוגתא ר"י ורבנן דרס הפר והשעיר, אי לאו דלרבנן אין עולין מנעלין זה את זה, ה"י בטל כרוב, וכן בזרוע בשלה דהוי לח אמר מ"ה כרובא בטיל והרי דרס ליכא ס', ועוד ס' מי כתיבא בחורה, הא רק משום שט"פ כרוב אינו נר"ט ביותר מס', ובמינו שאין טעם ס' מאי עבדתי, וכן הקשה בגליון הש"ס ברכע"א ז"ל שם הביאו משמ"ש כאן, ותי"ך דתוס' איירי במין במינו בשמא ואינו מינו בטעמא וכ"כ בהגהות הרש"ק שהביאו המשמ"ש, ולכך שפיר מ"ה בעי בלח ס' כאן דהוי אינו מינו בטעם ומדרבנן בעי ק"א כיון דלמעלה מס' הוי בחר שמא והוי מין במינו, אבל בכל מין במינו בטעמא בלח הוי רק שיעור ס' מדרבנן לכו"ע: [ל"ח] פ"ייתתו כו' בנ"י הביא בשם הר"י דאין חילוק ואפילו בנמחה גופו לחוכו סגי כרוב מ"ה ובמשכלות סק"ב סק"י ר"ה ללמוד דין חדש מהטו"ז שם שבמין במינו בלח כש"ה"י רק פליטה כמו שהסירו האיסור יהא די במחלה לבד מ"ה, ורק בממשו בעי רוב במינו בלח, והוי דלענין סליק בנפל למינו ואינו מינו לא אמרינן זה כמבואר בנשפך, מ"מ בנשפך אס נפל למינו ואין שם רוב ולא אינו מינו יהי' ג"כ רק מדרבנן ונקיל בספקו, משום דלאו מתורת ביטול הוא, רק טעמו שאינו נרגש אינו אוסר כלל, וסיים דזה לא נתבאר בשום פוסק, ובמשמ"ש הביא מהבית שלמה ועוד, דמדברי האחרונים מוכח ההיפוך, וכן מסוגיא דזרוע בשלה ותוס' שם, רק בכ"ע פחות מרוב במינו הוי מ"ה, והביאו בדת"ש סק"ז: [ל"ט] דרבנן כו' אף דלפ"מ שמחיר הס"ך בסיקט זיבש בא"מ דרבנן דליש גזירה דשמא יבשלם ויתן טעם, ה"ל להחיר כאן במינו באיסור דרבנן דלא נגזור אטו אינו מינו, מ"מ כחב בפתיחה ח"ב ספ"א ד"ה והנה, דלעטס המניח מהרשב"א הר"ל סק"ז דהוי

[מ] בעיקר איסורו אינו אלא מדרבנן, ורק בקמח וביוצא דסמכין בזה צדונו כיבש ביבש דרי ברוב צבד : י"ז כיון שס'ה בטל במינו ברוב, רק מדרבנן צריך ששים בלח, צבד בנתערב מין במינו [מא] ונשפך ואין ידוע אם הי' ששים, ויש רוב בבירור יש להחמיר, [מב] אבל ביש כאן צפנינו רק אינו יכול לשער אסור אף במינו כמו בכחל שהוא רק איסור דרבנן, וביש ספק אם יש רוב אסור אף במינו :

י"ח כשמתירין במינו ויש רוב, אפילו יש

דהוי כאוכל ביחד אין להחמיר אפילו בדרבנן, ואף דבהפמ"ר קי"ל בסיק"ט כהר"ש דמותר לאוכלס ביחד, מ"מ כאן אפילו בהפמ"ר אין להחמיר, דכל הדבוק וכו' רק שמיקל בכלי שני אף להטו"ז בסיק"ט שיתבאר שמחמיר בכ"ש כאן הפמ"ר, וגי' אינו אומר זה להלכה, והביאו בחרטק"א סיק"ט מהשפ"ד ס"ל"ה סק"ג וסק"ט, וכס"ה בסקקמ"ה, דלא כהנ"א בחלי שיעור דווקא רק בכל הג' יחד ח"ש ומינו ודרבנן ג"כ נגי' ס', וכ"כ במשמ"ש מהרב רי"א ז"ל מלבוש ראי' ממ"ש הרמ"א סי"ז רק כה"י ספק במקום האוסר מחמיר התערוכות משום דס' בליס דרבנן, אבל ביודאי אף

דהוי מינו ודרבנן אוסר עי"ש : [מ] בעיקר כו' בדת"ש סק"א הביא מערוך השלחן להוכיח מהמג"א ס"ל"ה סק"ט, וסי"י סק"ח באפר מוקלה דכלל איסור שטיקרו מדרבנן יהי' די במינו בלח בריב לבד, והביאו להמג"א הפרמ"ג בפתיחה ח"ג פ"ג ד"ה הנה קמח, וחמה עליו שא"י לחלק בין יש לו עיקר לאין לו, דפשוט דכל איסור דרבנן במינו בלח צבי' ס', ועוד תמה, כיון דכל איסור מינו בס' הוא משום גזירה אטו אינו מינו וזה לא שייך באיסור מוקלה שאין בו נתינת טעם, אך מ"מ צ"ה שוב ראי'נו, וישב לזה דמלבד הטעם של אינו מינו מגזירה, יש בו איסור בלח משום שאוכל ביחד להרשב"א כנז"ל וזה שייך אף כאן נתינת טעם, ומ"מ הביא בדת"ש שם משד"ח, להמחשה"ק הוא רק משום דסמכין דקמח נקמח הוי יבש וסגי בריב ולא בשאר לח אף בדרבנן, והוא כנז"ל דלא כפרי חדש ס"ל"ב עי"ש : [מא] ונשפך כו' הוא מהרשב"א והר"ן ז"ל והביאו הטור והמחבר סע"ד, וכמ"ש הטו"ז סק"ג והש"ך סק"ו משום ספיקא דרבנן לקולא, ויתבאר בסיק"י סק"ח לחלק בזה בין עי' גילגול דרבנן, ובכרופ' אות ג' תמה הא אחתיות איסורא ולי"א צ"י סד"ר לקולא, ויישב דהקדירה הי' לה חזקה היתר, ובאמת גם באינו מינו קשה נוקמי בחזקה היתר, ורק י"ל כיון שנפל שם איסור אחרע חזקה היתר, אבל נגד החזקה איסור שפיר י"ל חזקה היתר נגדו, ומחלק בין הטו"ז סי"ט דמחמיר בספק נמלח שאין ראי' מכאן דשם הוי חזקה איסור של החמירה, וגם חזקה הנוף שלא נמלחה, י"ל אין להחמיר משום סד"ר לקולא כמו כאן, ובטו"ז סיק"ז כתב דבנשפך ל"ה חזקה היתר משום שרגלים לדבר, ובתשובות רעק"א סיפ"ב, דדווקא בנשפך לאיסור לרבינו חיים ז"ל הוי להוציא מחזקה היתר, או במינו אטו אינו מינו, ולא בתולעים כה"ג שאין היתר יולא עי"ש : [מב] אבל כו' הוא ג"כ מהרשב"א והר"ן והעתיקו המחבר בסע"ג, וראי' מכחל דאף דחלב שחוטט הוא מדרבנן, מ"מ בכולו משערין, ובלשון הטור שכתב הלכך כחל תמה הב"י, הרי הרשב"א למד זה מכחל ומה הילכך, ויש בזה טעמים, א] טעם הרשב"א והר"ן שכל אחד ישער לפי דעתו שנראה לו לכך השו' חכמים מדומיהם ולא הקילו רק בנשפך שהוא באקראי בעלמא, והביאו הב"י, ב] כתבו הפרישה והב"ח בשם המרדכי דהוי ספק חסרון ידיעה, ודעת שוטים אינו ידיעה, והטו"ז סק"ו הקשה מ"ש מסירכא סיפ"א דמכשירין מס"ס, משום דהוי ספק לכל הדור שאין בקיאים, ובכחל דהוי ג"כ לכל הדור לא מקילין מנח סד"ר לקולא, ומחלק דבמה שספק אם אסור או מותר, ואם הוא אסור, הוא כן כחלט, בזה יש חילוק דבספק לכל מותר ובליחוד אסור, אבל ביש לנו ב' שיעורים אחד נגד כולו ואחד נגד הנפיק מיני', ובה אף שלא יהא רוב נאמר שלא יא' אלא משהו וג"כ

וג"כ אינו אסור בהחלט ובעל תורת כהל, בזה כיון שיש עכ"פ טעור אף שחסרון הוא לכל העולם, ג"כ אין מקילין כיון שאין אסור בהחלט, וזה שכתב הטור הלכך כהל, כמו שאוסרין חס"ח ביחוד, כמו כן כהל אף שהוא לכל העולם, מ"מ כשתשער במה דנפיק הא"ך ממלא איסורא לכך אסור לעולם ע"י"ש, והש"ך סק"ט הביא ג"כ ב' הטעמים הנ"ל, א' של הר"ן שכל אחד ישער כפי דעתו וב' של הפוסקים דחס"ח, וכבר נז"ל סיניג סקמ"ז דבחס"ח לכל העולם, מחירין בהפמ"ר כנשמט או שזירת גף, ויתנאל בסיק"י ס' קקצ"ו מפרמ"ג ב' חילוקים בזה: [מג]

ב' צפי שיש דיעות בין הראשונים ז"ל ברין [מד] טעם בעיקר שנתערב ט"ן באינו מינו בלח, [מה] שריש אומרים הוי טעם בעיקר רק. מהרש"א בחידושו בחתיכה שארלה"ח ואבדו קלת מן החתיכות, ותמה הפר"ח אפילו בזהרלה"ח הא מחירין בנאבדה מהעולם שהולין שהאיסור נאבד, ויישב בכרו"פ ססק"ד דמירי שהוא בעולם שמלך נאבד אין להחיה, ורק מכה שיש רוב כנשפך וספק יש סי' מקילין בממשו, ומה שאוסרין בספק אם ה' רוב הוא משום דהוי ספיקא דאורייתא כמ"ל:

[ד] דיני טעם בעיקר באינו מינו ובנשפך.

[מד] טעם כו' מקור דבר זה הוא בהסוגיא דכאן דל"ח, בפלוגתא האמוראים בלפומא דזרוע בשלה, אי השיעור במאה או בששים, פריך בגמ' הא תניא זהו היתר הנא מכלל איסור, לאו למעוטי שאר איסורים שבחורה דלא ילפינן מינה, ומוקי לה אב"י אמין במינו, ורבא מוקי לה דלריכי לטעם בעיקר דבקדשים אסור כשי"ח, ובע"ז דס"ז אמר ר' יוחנן כל שטעמו וממשו אסור ולוקין עליו וזהו כו"ח בכדי אכילת פרס, טעמו ולא ממשו אסור ואין לוקין עליו, ובפסחים דמ"ג א"ר יוחנן כל איסורין שבחורה אין היתר מלטרף לאיסור לבד מאיסורי נזיר שאמרה תורה משרת, ומרבנן לנזיר ששרה פחו ציין ויש חלי' זית יין וח"ז פת חייב, וזעירי אמר אף שאור כל תקטירו כו', ופריך אך ילפינן מנזיר להיתר מלטרף לאיסור הא לריך לטעם בעיקר, כמו בשרה ענבים במים ואין בהמים ממשות ענבים רק טעם לבד מענבים חייב בכזית ממים, ומה ילפינן לכל איסורים שבחורה מק"ו דנזיר דאין איסורו איסור עולם, ואין איסור הנאה, ויש היתר לאיסורו ק"ו לערלה כו', ואמר דזה רק לרבנן דילפי משרת לטעם בעיקר, אבל ר"י ס"ל ברע"ק דטע"כ נפקא ל"י מבשר בחלב שהרי טעם בשר נבלע בחלב, ומשרת לריך להיתר מל"א, ולרבנן הוי בשר בחלב חידוש דאי תרו ל"י כולי יומא בחלבא שרי, ובבב"ש אסור, ולרע"ק נפקא ל"י מגיעולי מדין שהוא טעם הבולע לבד, ולרבנן הוי גיעולי מדין חידוש שהרי אינה בת יומא, ואפילו אי בת יומא ג"כ אי אפשר דלא פגמה פורתא ואפ"ה אסרה דתמנא, ולרע"ק לא פגמה כלל ואין חידוש וילפינן מיני, ואמר דנזיר וגיעולי מדין הוי שני כחובים הבאים כאחד, ולקמן בסוגיא דטיפת חלב אמר אב"י טעמו ולא ממשו בעלמא דאורייתא ורבא דמי לה דבשר בחלב דרך ביטול אסרה תורה: [מה] שריש כו' רש"י ז"ל כאן דל"ח ס"ל דרבא לית ל"י טעם בעיקר בחולין, ורק בקדשים הוי מ"ה, אבל בחולין הוי רק מדרבנן כדאמר דמ"ה ברובא בטל, ונתנאל בסקס"א מהחור"ד סק"ה מס דלא אמר דהטעם ענמו אף בלי ביטול ברוב הוי רק מדרבנן, משום קרא דהטמאים בשרלים כו' וודאי לא עריך הטעם מכל היוגא, ורק ילפינן מנזיר דלא ליבטיל ברוב] ומ"ש

רק מדרבנן, והיינו [מן] בשנימיה האיסור אפילו הוא בזית, או שהסירו משם האיסור הוי לעולם רק מדרבנן, וכשיש ממשו שרא נמחה, הוי בבזית בכא"פ מדקות ובפחות מכא"פ איסור מ"ה בלי מלקות, [מן] או בדרך זה, דכשנימיה ביש בזית בכא"פ ג"כ לוקה, ובפחות

וכן קרא דמשרת כמזיר דילפין מיני טכ"ע מ"ה שני כתובים הבאים כאחד, או דגט"מ הוי חידוש, ומשרת אחי להיתר מלטרף לאיסור, ובפסחים סיים רש"י ז"ל מהא דדק"ה בטעמו ולא ממשו בטופח חלב, ופירשו המוס' בע"ז שגם זה הוא אחד מן הראיות ממה שהשיב לו רבא דלעולם לאו דאורייתא, ולהב"י סי' צ"ה הוי ג"כ שיטת הרמז"ל כרש"י ממש' בפס"ז ה"ב י"ג, חלב כליות שנפל לתוך הגריסין ונימוח הכל טועמין את הגריסין, אם לא נמלא טעם חלב ה"ז מותרין, ואם נמלא טעם וה"ו שם ממשו הרי אסורין מדי"ת, נמלא טעם ולא ממשו אסורין מדברי סופרים, כינר ממשו כזית בכדי אכילת פרס ואכל כל הפרס לוקה, אבל פחות לוקה מכת מרדות, וכן אם ל"ה בחערובות כזית בכל הג' ביצים ואכל כל התערובות אין לוקין אלא מכת מרדות, והיינו כשיטת רש"י דבטעמו הוי רק מדרבנן, ובפרמ"ג בפתיחה ח"ב פ"ב כחב דאף דיש לומר מ"ש הרמז"ל מדי"ת היינו כשיטתו, דהנלמד מ"ג מדות הוי דברי תורה רק קרי ל"י דברי סופרים, והוי טכ"ע לפ"י להרמב"ם מ"ה, מ"מ ממש' בטעמו וממשו מ"ה וכן ד"ס הוי דרבנן ממש' וכ"כ המנ"כ דהוא כרש"י ז"ל וכ"כ הש"ך בסק"ב בלשון אפשר דס"ל כרש"י, ומ"ל סק"א שהפרמ"ג בפתיחה לבז"ח חמה הא כתב כן ביב"ח ג"כ, וכתב בערוך השלחן סעי' דאין להקשות למה החמירו החכמים בטכ"ע, ולא בהיתר מלטרף לאיסור ד"ל חמירא להו טכ"ע מפני שטעם האיסור מתפשט בכל הכזית, אבל בהמל"א הוי רק ע"י לירוף ח"ו איסור, כי"כ בשם הרשב"א ורמב"ן חולין דל"ט, או דבהמל"א איכא עכ"פ ח"י שיעור שאסור מ"ה לא לריבין להחמיר, או כיון שגם התורה החמירה בו בגיעולי מדין החמירו בו חכמים ג"כ: [מן] בשנימיה כו' לפ"מ שכתב רש"י ז"ל במימרא דר' יוחנן בע"ז, חלב שנפל לקדירה וחלב שנפל נימוח שאין ממשו בעין אין לוקין היינו מדרבנן, פירש הפרמ"ג בפתיחה כוללת לאור' דשיטת רש"י הוא כפנים דכשאין נימוח תליא בזית בכא"פ דאז לוקה, ובזיר מבכא"פ אין לוקין רק אסור הוי, אבל בנימוח גוף האיסור הוי הכל רק טעמו לבד שאסור מדרבנן אפילו ביותר מכזית, וכן הסירו האיסור הוי הכל רק טעמו שאסור מדרבנן: [מן] או כו' כי"כ הפמ"ג בפתיחה כוללת הנ"ל מהמנ"כ, שזה הוי החילוק בין הרמז"ל לרש"י, דלהרמז"ל אפילו נמחה גוף האיסור ג"כ הוי טעמו וממשו וכשיש כזית בכא"פ ואכל כל הפרס לוקה, וכשאין כזית בכא"פ הוי רק מדרבנן משום דח"י שיעור אין אסור מ"ה רק בעין ולא ע"י חערובות, וכמ"ש כאן במשכנ"ז דאף דאין רא"י מלשון מכת מרדות על דרבנן, ד"ל הוי ד"ת כמו ח"י שיעור, מ"מ נראה כך מלשנו, ובשיטת הר"ן שכתב בטעמו וממשו שנתערב גוף האיסור בגופו וטעמו אפילו באלף אסור מ"ה, וכשיש כזית בכא"פ לוקה, ובאין בכא"פ אסור ואין לוקין, ובלא יחיד טעמא שיעורו בס' וטעמו לבד בלי ממשו הוא פלוגתא רש"י ור"ת ז"ל, חמה הכ"י שהרי לדידי' הך דר' יוחנן בע"ז אינו ענין לזה של טכ"ע דמירי בע"ז שנתערב גופו, ולרש"י הרי מולה לה בהדדי, ולכך לדידי' אין חילוק בין נתערב גופו לטעמו, והכ"ה הקשה על הר"ן שהרי בנימוח הוי רק טעמו ולא ממשו כיון שאין הגוף בעין וכתב דהר"ן ל"ה גורם ברש"י חלב נימוח, או י"ל רש"י לא כתב לפסק רק לפרש דברי ר' יוחנן, ס"ם הוי שיטת הרמז"ל בגוף טעם כשיקר כשיטת

מצינו רש"י וס"ל כשיחזקו כשאין כוונת
 צ"פ הוא רק מדרבנן, וכ"כ בב"ח שדעת
 רמז"ל כרש"י: [מח] מלבד כו' על מה
 שפירש"י בע"ז חלב שנפל כו' כהנו התוס'
 דליתא, דבב"ח הוא לכו"ע מ"ה כדאמר אב"י
 בחולין, ורבא לא הסי' לו רק שאין ללמוד
 מבשר בחלב, אבל בב"ח גופי' הוא מ"ה,
 ועוד שהאכל בב"ח אוכל גופו של איסור
 שהרי החלב נבלע בבשר, רק מיירי בחלב
 נימוח, והרשב"א שהביאו הב"י כתב דטכ"ע
 בבשר בחלב לאו אכלא שנבלע בהבשר, רק
 אבשר שנתן טעם בחלב, וא"ל לאו דילפינן

מינ' הוא רק דרבנן, ובפרמ"ג בפתיחה בח"ב פ"ד ד"ה ודע הביא מקריית ספר להמצי"ע
 דלר"ח לוקה על הבשר וכן על החלב, ולרש"י לוקה על הבשר, והחלב מלטרף לכזית, אבל
 על החלב לא לקי ורק איסור תורה יש בו, ותמה על זה הפרמ"ג הא בב"ח הוא ודאי
 טכ"ע מ"ה אפילו בטעם בשר שיש בהחלב, וא"ל בזה ל"ה טכ"ע ח"כ אח"י יש איסור תורה
 בו, ובגמ' בדק"ח אמר דחזי זית בשר וחזי חלב שבישלו לוקה על אכילתו וח"כ אח"י חמאי
 אינו לוקה על זית חלב הנבלע בו טעם בשר, וכ"פ הרמז"ל בפ"ט ממ"א ה"א, ורואה ליישב
 דהך טכ"ע של מוסל היולא מן הבשר זה נפקא ל"י מהטמאין, ומה דאחי מריבויה לא
 לקי עלי' רק איסור יש בו, וטכ"ע שני היינו שיש רוב ואין בטל באינו מינו זה הוא רק
 מדרבנן לרש"י, אך הקשה אח"י לוקה בחזי זית בשר וחזי זית חלב שבישלו כיון שבחלב
 ליכא רק טעם בשר לכד וזה נלמד רק מרבויה שאין בו מלקות כנו"ל, ודעתו להלכה
 שבזית חלב שנבלע בו טעם בשר לוקה ג"כ לרש"י, וג"מ לענין עבירה שיש בו מלקות
 לפסולי עדות, ובדח"ס סיפ"ז סק"ז הביא מכמה אחרונים כהמצי"ע, ומ"מ חקר בפתיחה
 לבב"ח דאף לרש"י וסייעתו דבב"ח הוא מ"ה זה רק בטעם מהממש דהיינו מאוכל אבל
 בטעם מהכלי דהוי רק טעם שני יהי' גם בב"ח לרש"י רק מדרבנן, ורק לדין דילפינן
 מגיעולי מדין לטכ"ע שפיר אין חילוק דגם בכלי הוא מ"ה, אבל לרש"י דלא ילפינן מגע"י,
 ורק בב"ח י"ל כנו"ל וכ"כ בסו"ג בשפ"ד סק"ג בפירוש ליישב קושיית הכרו"פ שיתבאר
 על הרשב"א צ"ח חולבת לרש"י, דבטעם כלי הוא דרבנן וכ"כ בפתיחה לתערובות ח"ג פ"ג
 ד"ה והנה מה שהחליט כו' בשם המהריב"ל דגם בב"ח הוא הגיעול היולא מהכלי רק דרבנן
 והא דליוותה התורה להגעיל י"ל היינו לכתחילה שאין מבטלין איסור לכתחילה, אבל אין
 נאסר כשבישל, ומ"מ כבר נז"ל סק"א על מה שתמה אהש"ך סק"ב שכתב בטעם הרמז"ל
 דמועיל מחלפ"ת משום דטע"כ דרבנן, נהי דממ"ש בפט"ו כן בבשר בחלב י"ל דהיינו
 בקדירה שבזה הוא אף בב"ח ג"כ רק דרבנן מ"מ בזה שכתב בפ"ט בחלב ליוור טעם
 עכ"ס והרי זה צנוף בב"ח דהוי לכו"ע מ"ה, ובתח"ס סיפ"ז הביא ג"כ סנרא זו מתלמודו
 מהר"מ א"ש ז"ל, דרק חלב וגדי ממש הוא מ"ה בבב"ח, אבל טעם גדי או חלב בכלי יהי'
 אפי' בב"ח רק דרבנן, ורואה ליישב בזה מ"ש הכרו"פ לרש"י מ"ש הרשב"א בתומכ כף
 חולבת לבשר ונשפך דבשר לרש"י דקשה הא בבב"ח הוא לכו"ע מ"ה, ולהג"ל בטעם גדי
 וחלב הוא לרש"י ג"כ רק דרבנן, [וכן ה' נחא קושיית מפרשים הג"ל סק"א מה מיייתי
 רא"י לר' יוחנן דקפילא הנו"ל סק"א מקדירה שבישל בשר מאן טעים ל"י הא בשאר איסורין
 הוי רק דרבנן ובבב"ח הוא מ"ה, ובהג"ל בקדירה הוי רק מדרבנן] אך התח"ס דחי ל"י
 דא"כ יהי' הנפקא מינה בלפותא דטכ"ע אי מגיעלי מדין או מבב"ח לזה ולא נמלא בזה,
 וקושיית כרו"פ יישב שם שהבלוע צ"ח אינו מתבטל: [ממ] יש כו' להרשב"א הנו"ל ס"ק
 שלפני

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' צ"ח ביאור יהודה ח 15

מ"ה בכר האיסורים [ג] וכן ברא
נתערב בחבירו רק עומד בפני עצמו
בזה הוי מ"ה, ורק בלוע שנבלע
הטעם דיש ביטול ברוב מ"ה, הוי
הטעם מדרבנן:

כב אכל יש אומרים [נא] דבכר
איסורין הוי טעם בעיקר מ"ה
אסור

וכתב דלולי בכלים הוי לרש"י טכ"ע מ"ה, כמו בגישולי מדין גופי' דהוי לרש"י מ"ה, כמו
שהסביר בנו סס בהנה, דאף למד' חידוש הוא היינו טעם הבלוע מאיסור לא ילפין מכלי
מדיון, אבל הנבלע בכלי הוי מ"ה, וכ"כ בשפ"ד סו"ג סק"ג ג"כ, דהטעם בכלי אף לרמז"ל
דטכ"ע מדרבנן, שהרי כתב אסרה תורה כו' ומשום שבכלי אין לומר דבמדיון ה' רק
הוראת טעם בחולין ולא לדורות, וכמו שהביא סס במו"י בראיות דבכלים הוי גם לרש"י
ז"ל מ"ה, ובנחלת לבי סיק"י ד"ה ועל, העיר ממ"ש במו"ק סו"ג ראו' לסברתו

שיחבאר בסיק"י סקסמ"ב דבחזקה היתר בס"ס אין לריך לברר דלרש"י דטכ"ע דרבנן הוי
ס"ס דרבנן, דלחנ"ל הא בכלי הוי אף לרש"י ז"ל מ"ה, אף שהוא נגד הסברא שהרי
בבשר בחלב נז"ל דכלי גרע מאוכל והוי לרש"י גם בבב"ח בכלי רק דרבנן, ומה שהעיר

בכרו"פ מו"מ הרשב"א לרש"י דתוחב כף איסור דמותר לרש"י בגשפך משום ספקא
דרבנן, ודעתו דרק בכלי של טכ"ס הוי מ"ה ולא של ישראל שה' בו איסור, תמה עליו
החת"ס סיפ"ו הנז"ל, וכ"כ בהגהות אמרי בריך על החו"ד סו"ג סק"א להרמז"ל דגישולי

כלים הוי לכו"ע מ"ה, ובטרוך השלחן סע"ו כתב דאין לומר גישולי מדיון ה' משום בלועת
בשר בחלב שבה הוי לכו"ע מ"ה, שהרי כבר כתב הרמז"ל פ"ט ממ"א דין ו' דאין איסור
בשר בחלב חל על איסור נבילה ובמדיון ה' שחיטתם נבילה עיי"ש, ובהיות פה הרב ר'

הירש אב"ד דקפיף ג"י, אמר לי שיש לדחות זה, כיון דזה קאי אי טעם בעיקר לאו
דאורייתא בשאר איסורים א"כ גם הנבילה ה' רק בלוע בכלי שמותר מ"ה, ושפיר יכול
לחול איסור בשר בחלב שהוא מ"ה, ורמב"ם ז"ל מיידי מנוף נבילה אינו חל עליו בבב"ח:

[ג] וכן כו' הרשב"א בתו"ה הקשה מהא דפרק כל הבשר הטמאים לאסור לירן ורובנן
כו' אלמא דטעם הוי מ"ה, וכתב דשם שהוא בפני עצמו הוי מ"ה, ומה דאמר בנחלת
בבשר נבילה בשחיטת הטמאים כו', לאו דבכ"ג הוי מ"ה, רק דכיון כשהוא בעין הוי מ"ה,

הו"ל לאסור מדרבנן כאילו נחבשל שחיטה עם טריפה, וכ"כ בחו"ד ביאורים סיק"ה סק"ב
לרש"י שכתב מדרבנן משום דמ"ה בטל ברוב, ולא מטעם דטעם גופי' הוי מדרבנן,
הוא משום דכיון דנפקא לן מהטמאים בשרצים לענין טריפה, מהיכי תיתי יגרע טעם

היולא ממנו להיות מותר והוי ככל היולא שאסור, ורק אין למידין דלא יבטל ברובא ולכך
הוי רק מדרבנן, וא"י מה שכתב באמרי בריך מהרשב"א בחידושו, דהרי בחו"כ כתב
כן כנז"ל, ויחבאר בסק"ה מה שיישב בזה החו"ד קושיית תוס' ורובנן עיי"ש: [נא] דבכ"ג

כו' החוס' בסוגין תמהו על רש"י ז"ל, א' מי הכריתו לומר דטכ"ע אינו מ"ה אפילו אי
יהי' מ"ה, מ"מ כה"ג דאיכא מאה או ששים בזרוע בשלה ל"ה טעם גמור, [ב] תמהו החוס'
והרא"ש דלרש"י יהי' בקדשים אוסר אף במשהו ובאמת לא מצינו שיאסר במשהו רק

בטעם, [ג] הקשה ר"מ ז"ל מהא דהעושה עיסה מן האורז בזבחים דע"ה, ביש בה טעם דגן
אם אכל כוית מן העיסה הוי כאילו אכל הכל מן החטים לפי מסקנת הגמ' דמין בשא"מ
בטעמא, והביא הרא"ש היס דוחים דהך דעיסה יש טעם וממעות שנתרבה העיסה ע"י זה
סדנן ולא דמי לחלב נימות בקדירה שאין ממשות החלב רק טעם לבד ל"ה מ"ה, אבל

הרא"ש ז"ל דחה זה שאין ממשות הדגן ניכר בעיסת האורז ואם נתרבה העיסה כמו כן
נתרבה

נתרבה הרובע ע"י החלב שנימוח בתוכה, וסיוע שטת רמ"זל שהביאו התוס' ונחיס דע"ט וע"ז דס"ו דטכ"ע הוי מן המורה, ובאן בסוגין מיירי בטעם גמור לפי האופנים שמביא שם, ממילא ס"ל לרבא ג"כ טכ"ע הוי מ"ה בחולין מקרא דמשרת שהוא דרשא גמורה ולא אסמכתא בעלמא, וכתבו עוד בזבחים, דמדאמר רבא אמור רבנן ברובא ואמור רבנן בטעמא באינו מינו, כמו דברובא במינו הוי מ"ה כמו כן בטעמא באינו מינו הוי מ"ה, ממשרת או מגיעולי עכ"ל דרע"ק, וסוגיא דטיפת חלב דחייב רבא היינו דמבאן לא תירוק, אבל מ"ה הוי מ"ה ממשרת לרבנן, ולשיטה זו כתבו בדק"י הא דלר"ך ריבויא דהטמאים ולרובנן אף דטעם כעיקר מ"ה ממשרת, י"ל עיקר לליר אחי ורובט וקיפה הוי אסמכתא, או דאשמעינן בהטמא כעין מוסקא ולא נימא בשמי' אין מיחייב כמו דר"ש בדק"י אהמחה את החלב וגמטו, ואף דא"כ איך ילפינן לליר, י"ל שקולים הם ומליר גופי' ליה ידעינן שמי' כאכילה, ובחוד"כ סיקה סק"כ י"שב לקוש"י תוס' ע"פ הג"ל סק"כ דלרש"י הוי טעם עלמו מ"ה מהקרא דהטמאים לאסור כל היולא מהם ורק בטל ברוב, וא"כ אי לאו קרא דרובא אסור, לית לן למילף ממשרת רק מ"ה שאסור כל היולא ממנו ילפינן ממשרת דלא בטל ברובא דבמזיר אסור רחמנא כל היולא מנפן היין, אבל אי ליה ידעינן שהמחל היולא מהם אסור, אין ללמוד מה שמותר היולא מהם ממזיר ויתבאר עוד בסיק"ה סק"א מזה: [גב] או כו' כ"כ התוס' בחולין וכן בזבחים דכמו דלרע"ק לקי אהיתר מלטרף לאיסור, ה"ה לרבנן דמוקי לה לטעם כעיקר ג"כ לקי, והא דירושלמי בפ"ב דערלה א"ר יוחנן כל נותני טעם אין לוקין עליהם חוץ ממז"ט דמזיר, י"ל מיירי בהיתר מלטרף לאיסור, והקשו מסוגיא דאלו עוברין בכזית בכא"פ אחאי אמרינן שאני אומר למה לא פריך מטכ"ע, וכתבו דאיידי במינו, וכ"כ הרא"ש ס"ל"ב כיון דאפילו לקולא אזלינן בחר טעמא, ויולא בעיסת האורז אפילו רובו אורז ה"ה דלוקה אכזית, ולדידהו פירוש הסוגיא בע"ז קך, כל שטעמו ונמשו לאו באינו מינו רק במינו ויש רוב והאיסור הוא בעין ומכירו דאז לא שייך ביטול ברוב כיון שמכירו, הוי טעמו ונמשו ולוקה עליו כשיש כזית בכא"פ כמ"ש המעיי"ט אורח ט', ובאין מכירו אפילו ממנו ג"כ שם הוי טעמו ולא ממנו כיון שמותר מ"ה דבטל ברוב, ורק נקיט ולא ממשו דאפ"ה אסור מדרבנן, וכ"כ הפרמ"ג בפתיחה כוללת, לר"ה ז"ל הוי א' באינו מינו אף שהסיר האיסור מ"מ טעמ"ע ולוקה אכל כזית מההיתר משום נהפך ההיתר לאיסור. ב' במינו כשניכר ויש כזית בכא"פ לוקה מ"ה. ג' באין כזית בכא"פ אסור ואין לוקה. ד' במינו ואין מכירו ויש רוב אסור רק מדרבנן עיי"ש: [גב] אינו כו' זהו לשיטת הר"י מאורלייניש שהביאו התוס' בחולין ועוד, דאפילו אי טכ"ע מ"ה, מ"מ כיון דנלמד רק מגיעולי מדין דהוי רק עשה דמעבירו באש ואין לוקין על עשה, ואף שהר"ת השיב לו דזה הוי לאו, משום דאסור קרא לאיסורא קמא של חלב וגבילה כו' שבלעו כלי מדין, וכדאשכחן כה"ג בפסולי המוקדשין בתובת ולא גיזה דהוי לאו הבא מכלל עשה, ואפ"ה לוקה משום דאסור קרא לגיזה דתמימים דהוי לאו, מ"מ כחנן התוס' לחלק דשם בגיזה וודאי אסור קרא ולא כאן, וממילא, אין לוקה אעשה, וכן הוא שיטת הראב"ד והרשב"א ז"ל דהוי כמו חצי שיטור דאסור מ"ה ואין לוקין, ולא מטעם הר"י מאורלייניש הג"ל דהוי עשה, רק משום דילפוחא זו של גע"כ או בב"ח הוי רק מה מלנו. וכן ממשרת לרבנן הוי רק מק"ו ואין מזהירין מן הדין לכך אין לוקין, ומ"מ סוברין הם דלא די כשאוכל וית מהיתר שיש בו כזית בכא"פ כשיטת הר"י שיתבאר, רק לדידהו לא לקי רק כשאוכל כל הפרס ע"ס היות שבו, וכ"כ הפרמ"ג בפתיחה כוללת שם שזו היא שיטת הראב"ד לר"ה. וכ"כ בערוך השלחו

קבוץ קיצור הלכות תערובות מי ציה ביאור יהודה ט 17

השלמן סעי' טז שזה שיטת הרמב"ם דבני
אכילת כל הפרס ולא נהפך היתר לאיסור
שיחייב בכיות מהיתר, ומשמע בנשכ"ח
בחידושי שמסכים לר"ת לפי שיטת הראב"ד
שיש ג"מ לפסולי עדות במלקות עיי' : [גד]
שלוקה כו' וזה לשיטת הר' אליהו שהביאו
המס' בזבחים ובע"ז, וכן הביא הרא"ש
סנהדרין זו בשם הר' חיים ז"ל כאן בסילא,
שזה פירש הסוגיא דע"ז כל שטעמו וממנו
דכשיש בהיתר כיות בכא"פ חשיב להעשות
כולו איסור ללקות על כיות שלו בלבד, אבל
כאן כיות בכא"פ נהי שאסור לר"ת מ"ה,
מ"מ אינו חשוב להפוך היתר כשהיתר כל
כך יותר מהאיסור, שאם הי' האיסור בעין

ביות בכרי אכילת פרס, ואוב"ב כל
הפרס עם היות שבו או [גד] שלוקה
אפילו בכיות של היתר בשיש זית
איסור בהפרס, אבל בשהכיות ביותר
בכרי אכילת פרס אפילו אוב"ב כל
הפרס אינו לוקה, רק אסור לבד :
כג [גד] העיקר דמעם בעיקר
הוי מ"ה לאיסור בלבד, ולמלקות
צריך כיות [גד] בבדי אבי"פ ללקות
על כל כיות מההיתר וא"צ כל הפרס
ריש [גד] לספק אם הוא ווראי מ"ה,
או דמחמירין רק מספק, וכן ג"מ
דהתיר לחולה שאין בו סכנה :

אף
ויתר בתוך היתר בלא נתינת טעם ל"ה לוקה כיון שהוא יותר מכדי אכ"פ, אבל ביש
אכילת פרס הוי כעיסה מן האורז דיולא בו מלות מלה אף להקל, וכ"כ הפרמ"ג א"ח
הנ"ל לשיטת זו דבני רק שיהי כיות מעורב בפרס ולא יותר, אבל כשיש כיות בכא"פ
לוקה בכיות מהיתר לבד לשיטת זו, וכתב במשכנות סיק"א סק"ג דלשיטת זו הוי גם איסור
בלוע חתיכה הראויה להטבחה, והטור בסיל"ה מסופק בזה, ומ"מ לענין מהלכה דרבנן
הוי ספקא לקולא, ובערוך השלמן סעי' מפר"ח א"ח סיתמ"ב דממשו בלא טעמו הוי כמין
במינו, והוא מסופק בזה אי הטור א"ח סיתמ"ב רק בחמץ החמיר : [גד] העיקר כו'
הטור הביא שיטת ר"ת לפי שיטת הרבנו חיים הג"ל, ופירש הב"י משום דלענין דינא
לא פליגי ר"ת עם ר"ת ז"ל, ומ"מ הטור שהסכמת הרא"ש כר"ת כתב הב"י שלענין אינו
מינו לא מלא לו שריע בדבר, והביא לשון הרשב"א אלו על מי נסמך בואו ונסמך על
ר"ת ור"י ובה"ג וראב"ד שרבים הם ואמרו להחמיר בשל תורה, והעלה הב"י דאף
הרמב"ם והרמב"ן והר"ן נראה שסוברים כרש"י, מ"מ פסקין כר"ת ז"ל כמ"ש הרשב"א,
וכן העלה בשו"ע לענין נשפך שיחבאל, וכ"כ בד"מ אות ד' מהשע"ד והאגור ועוד, כהר"ת
ז"ל, וכ"כ הטו"ז סק"ג והש"ך סק"ו : [גד] בבדי כו' הש"ך סק"ו כתב נהפך היתר משמע
כשיטת רבינו חיים ז"ל, וכתב בחרעק"א ז"ל כי שפת יתר הוא כי ביותר מכא"פ לא נהפך
מ"מ אסור, דכיון שלא נתבטל האיסור כיון שמרגישין טעמו ממילא אסור משום ח"ש
שאסור מ"ה, ומ"מ משמע דכשיש כיות בכא"פ נהפך היתר שפיר, וכ"כ בשו"ע הרב
סיתמ"ב בקוג"א סק"ו דלהש"ך בסישכ"ד בחלה סק"ו פסק כרא"ש וטור דא"ל כיות בכא"פ
משום נהפך, ומה שפסק הפרי"ח בא"ח כראב"ד ורשב"א דבני כל הפרס, מ"מ בקוג"א
סק"ה נראה שמחמיר כרבינו חיים דבכיות לבד נהפך, אבל בלא כיות בכא"פ לא נהפך,
וכמו שהביא ממלה וברהמ"ז עיי' : [גד] לספק כו' בזה נסתפק הפרמ"ג בפתיחה
לתערובות ח"ב פ"ב ד"ה ואני העני כו' כיון שהב"י בשם הרשב"א כתב רק להחמיר בשל
תורה, והר"י שהביאו הב"י אף שכתב עליו שלא דק, מ"מ הוא דעתו דרשב"א כרש"י
זכ"כ התרה"ד, והמנ"כ כתב ג"כ שנתשובה חזר הרשב"א מחיבורו ופוסק כרש"י רק מפני
המנהג כר"ת כמ"ש הד"מ מהאגור, נהי דל"ה ס"ס דפלוגתא כיון שקיבלוהו כך עליהם
כר"ת ז"ל, מ"מ י"ל רק לתומריה ולא לקולא, ונ"מ לבלע מתחילה איסור, ואח"כ בלע
בשר מחלב ולהש"ך סיל"ב סק"י וסיל"ד סק"ד הוי כה"ג בב"ת כשאר איסורין, דל"א בב"ח
בעי"נ ג"כ, וא"כ אם לא נימא טכ"ע מ"ה ויהי' חומרא דנימא אח"כ בבשר בחלב חז"ל מ"ה
ונתחמירין בנשפך. וברדת"ש סק"א מהשאג"א והאחרונים דנקטין כר"ת רק נסתפק
בזרע

כד אף בטעם הבא [גח] מחצ' שיעור כמר בזית תרבה מולד' שבא מתייש שבא על הצב' שחלבו הוי רק כחצי שיעור, ונתערב באינו מינו ברוב בפחות מס'. או במינו ואין רוב הוי הכל איסור תורה ולא דרבנן, ויש [גמ'] שסוברים דטעם הבא מחצ' שיעור הוי רק מדרבנן ומקילין בספיקו בגשפך שיתבאר:

כה יש [ס'] שמקילין במאי שאין בו לאו מלקות רק לאו דבר שיהי' טעם בעיקר שלו רק מדרבנן, וכן יש סוברים דבתרומה, וכן [סא] דגים וחגבים טמאים הוי לכו"ע רק מדרבנן אף שיש מפקפקים בתרומה, וכן י"א דבשביעית אין אוסר רק בממשו ולא בטעמו משום דהטעם הוי כמבוער, אף שבאחר הביעור י"ל גם זה אוסר וכן

להלכה הוי מ"ה, לא מיבעי' בלוי מינו דס"ל למיד' היתר מנתקף לאיסור, רק אפילו במינו בחד בחד הוי מ"ה וספיקו להחמיר, וכ"כ בדח"ש סק"א מהפ"ד כאן סק"ג דבטעם הבא מחצ' הוי ג"כ טכ"ע מ"ה ע"ש: [גמ'] שסוברים כ' בחוד"צ סק"ט סק"ה דעתו דח"ש ע"י תערובות כיון דשאר כל תקטירו ילפינן מקלחו מבל' ועירובו מכ' כל, וממילא בשאר איסורים דלית ילפותא רק מטעם ח"ש אוסר מ"ה, הוי ט"ס בעירוב רק מדרבנן משום דממשרת לא מליט למילף רק בשיעור שלם ולא בחצי שיעור, ובדח"ש סק"ג כי מהכרו"פ ס"ל"ג נראה כחוד': [ס'] שמקילין כו' סברא זו הוי מהטוב"ת או"ח ס"ס' לענין חלב טמא דל"ה כמשרת או גיעולי ערוס' שהם איסורי מלקות, ויישב בזה קושיית השואל שהש"ך סיק"ח ממיר בחלב בחומס אחד, משום דחלב טמא הוי מיעוט והוי רוב שמוהר מ"ה וסגי דרבנן בחומס אחד קשה להש"ך שיתבאר בסק"ה דלולין בחר טעם והוי אינו מינו, ולהמ"ל הוי רק דרבנן כיון דחלב טמא אין בו מלקות כח"ש הרמז"ל בפ"ג מהמ"א ה"ו, והביאו הפת"ש סק"ה ועוד אחרונים ומפלפלים בזה: [סא] דגים כו' בחוד"צ סק"ה סק"ג עפ"מ שכתב לפרש דברי רש"י ז"ל סמ"ל סק"ג וסקריא בטע"כ דרבנן משום דיטול ברוב, משום דבאמת הטעם גופ' הוי מ"ה מקרא דהטמאים לכל היולא מהם, והסוברים מ"ה ילפי מגיעולי מדן דלא בטל ברוב, ולכך בתרומה וכן בדגים וחגבים דלא נפיק משרשים לאסור היולא מהם. הוי הטעם גופ' מותר מ"ה רק מדרבנן אוסר כשי"ת בסק"ה סק"א, ובש"ס הרש"מ שהביאו המשמ"ש בפר"ז ס"ל"ג ס"ק ט"ז כתב שהקשו להחמיר מחובי' דזבחים דל"ו לענין מריקה ושטיפה: דממעט אותה פרע לתרומה שאל' מריקה ושטיפה, והא תנן קדירה שבישל תרומה לא יבשל חולין ואם בישל בנ"ט ומוקי לה לענין מקל' כלי או בחוגו ויין וכו' משמע שמה"ה הוא, ובשי"ת בסק"ה סק"ו מעריך השלחן, והוא מחלק שם בין תרומת תירוש וילר דהוי משקין כמותן הוי לכו"ע מ"ה, ועוד שינויים, ומ"מ כתב דמהחוס' חולין דל"ט שהקשו משני קופות למיד' טכ"ע מ"ה וכן החו"ד הביא מדק"ב דלא ס"ל כן וכ"ה מספר מקמ"ח: מסוס' נזיר דל"ו פ"ב ד"ה וכזית כו' מוכח דלא כחוד', ובשביעית יתבאר בסק"ה סקמ"ח מספר

בזרע אחת, אם להמיר לחולה שאין בו סכנה חס"ס טמא טכ"ס מדרבנן, ושםא כהפוסקים שמה שאין מלקות בטכ"ע מותר לחולה שאין בו סכנה: [גח] מחצ' כו' בפתיחה ח"ב פ"ב ד"ה והנה דר"מ הביא מהמנ"כ שהוכיח מלשון הרמז"ל בר"ל סק"ד דס"ל אף דח"ש אוסר מ"ה מ"מ רק כשהוא בעינו ולא ע"י תערובות, דאם כשאוכל מקלח הפרס כשה"י בו כא"פ פסוק מ"ה, כ"ש כשאין בו כזית בכא"פ שפטור, אלא הרמז"ל להשוותו בא דתרוויחו טעמו ולא ממנו. נקראים ומ"ה אין בו איסור כלל רק מדרבנן, שבין לענין אינו מינו ברוב דהוי רק דרבנן, וכן במינו ואין רוב כיון שאין שיעור שלם הוי רק דרבנן, ונהי דלא משכחם בחצי משום שא"ל ללמ"ס, מ"מ משכחם בחלב של ח"ש כו' כנפנים דהוי חצי שיעור משום חלק אביו, מ"מ אין להקל בו כיון שלא נמא לאחד מהראשונים שיאמר כן, והתוס' בע"י דס"ח כתבו כן בשם

ה"ר יקיר רק לר"ש בכל שבו למלקות, אבל למיד' היתר מנתקף לאיסור, רק אפילו במינו בחד בחד הוי מ"ה וספיקו להחמיר, וכ"כ בדח"ש סק"א מהפ"ד כאן סק"ג דבטעם הבא מחצ' הוי ג"כ טכ"ע מ"ה ע"ש: [גמ'] שסוברים כ' בחוד"צ סק"ט סק"ה דעתו דח"ש ע"י תערובות כיון דשאר כל תקטירו ילפינן מקלחו מבל' ועירובו מכ' כל, וממילא בשאר איסורים דלית ילפותא רק מטעם ח"ש אוסר מ"ה, הוי ט"ס בעירוב רק מדרבנן משום דממשרת לא מליט למילף רק בשיעור שלם ולא בחצי שיעור, ובדח"ש סק"ג כי מהכרו"פ ס"ל"ג נראה כחוד': [ס'] שמקילין כו' סברא זו הוי מהטוב"ת או"ח ס"ס' לענין חלב טמא דל"ה כמשרת או גיעולי ערוס' שהם איסורי מלקות, ויישב בזה קושיית השואל שהש"ך סיק"ח ממיר בחלב בחומס אחד, משום דחלב טמא הוי מיעוט והוי רוב שמוהר מ"ה וסגי דרבנן בחומס אחד קשה להש"ך שיתבאר בסק"ה דלולין בחר טעם והוי אינו מינו, ולהמ"ל הוי רק דרבנן כיון דחלב טמא אין בו מלקות כח"ש הרמז"ל בפ"ג מהמ"א ה"ו, והביאו הפת"ש סק"ה ועוד אחרונים ומפלפלים בזה: [סא] דגים כו' בחוד"צ סק"ה סק"ג עפ"מ שכתב לפרש דברי רש"י ז"ל סמ"ל סק"ג וסקריא בטע"כ דרבנן משום דיטול ברוב, משום דבאמת הטעם גופ' הוי מ"ה מקרא דהטמאים לכל היולא מהם, והסוברים מ"ה ילפי מגיעולי מדן דלא בטל ברוב, ולכך בתרומה וכן בדגים וחגבים דלא נפיק משרשים לאסור היולא מהם. הוי הטעם גופ' מותר מ"ה רק מדרבנן אוסר כשי"ת בסק"ה סק"א, ובש"ס הרש"מ שהביאו המשמ"ש בפר"ז ס"ל"ג ס"ק ט"ז כתב שהקשו להחמיר מחובי' דזבחים דל"ו לענין מריקה ושטיפה: דממעט אותה פרע לתרומה שאל' מריקה ושטיפה, והא תנן קדירה שבישל תרומה לא יבשל חולין ואם בישל בנ"ט ומוקי לה לענין מקל' כלי או בחוגו ויין וכו' משמע שמה"ה הוא, ובשי"ת בסק"ה סק"ו מעריך השלחן, והוא מחלק שם בין תרומת תירוש וילר דהוי משקין כמותן הוי לכו"ע מ"ה, ועוד שינויים, ומ"מ כתב דמהחוס' חולין דל"ט שהקשו משני קופות למיד' טכ"ע מ"ה וכן החו"ד הביא מדק"ב דלא ס"ל כן וכ"ה מספר מקמ"ח: מסוס' נזיר דל"ו פ"ב ד"ה וכזית כו' מוכח דלא כחוד', ובשביעית יתבאר בסק"ה סקמ"ח מספר

מספר משמ"ש בח"ד או"כ, דלהחוס' פסחים
דנ"ב ד"ה הכובש, הוי להשביג בשביעית
אסור רק ממנו ולא טעמו, דהטעם הוי
כמבוער, וכמ"ש בהגהות רעק"א ז"ל במשנה
דוורד חדש כו' וקושיית הגוב"י סיכ"ז מה בין
חדש לישן מחלק שם במשמ"ש דקודם הביעור
שפיר יש להקל משום זה, אבל אחר הביעור
יש להחמיר כיון שכבר עבר קנסו אורו
חכמים וכמ"ש הגוב"י תניינא יו"ד סיכ"ג
לענין תערובות שביעית כמו כן יש לחלק
בזה ג"כ עיי"ש לענין התירא בלע: [סב]
הנאה כו' דבר זה כתב הפרמ"ג בפתיחה
לנצי"ח בד"ה ודע, להסתפק בזה אם רק
באכילה דחיד אוכל יטעם, אבל למיכרו
לעכ"ס ודאי אין הגוי נותן דמים בשביל
זה, או דמי"מ כיון דהיתר נהפך לאיסור
גם בהנאה כן, וכתב שםפורש בע"ז דס"ה בחטי
לעכ"ס דע"כ מיירי באינו מינו בנטיט, הרי שמועד
למכור לעכ"ס, וכמו שפסקי הרמז"ל
פ"ו מע"ז ושו"ע סק"לד, וכן הביא מהא"ה כל
איסורי הנאה אפילו יש בנטיט מותר
למכור לעכ"ס חוץ מדמי איסור שבו, ורק ביי"כ
ובמינו ל"מ זה, ואפילו באיסור בעין
בחוכו ותמה על המג"א תמ"ה סק"ז, וח"י תמ"ז
סק"ג, וכ"כ במשכנ"ט סיפ"ז סק"ב שאין
בלוע בב"ח אסור בהנאה, וכ"כ בשפ"ד סק"י
סק"ב ד"ה ודע, רק שם נסתפק בבעין
כמו חלב מבשר בחלב בחלב אחר או באינו מינו,
והביא מוע"ז דע"ד ע"ג יין ע"ג ענבים
מוכרם לגוי, והר"ן בסוף ע"ז ומסיק להחיר
בהפ"מ בבעין, חוץ מדמי איסור שבו, וכן
החור"ב סיכ"א סק"ז הוכיח מזה הא"ה הג"ל,
דבבולע מאיסורי הנאה אינו נאסר כמו
בכריא דחטי, וכ"כ בסק"י סק"א להחיר בבב"ח
כה"ג כשי"ח בסק"י סק"לד, ויתבאר שם
בסק"ל מדת"ש סק"י סק"ז שהרב פתח הבית
אסר למכור כשנחל חלב תחת בשר עוף
עם בשר בהמה, לעכ"ס, ובנו הרב יוסף אומן
החיר ע"פ הג"ל דבבולע מבב"ח אין טעם
אסור בהנאה עיי"ש ולכך מותר למכור הבשר
עוף עיי"ש: [סג] מהאחרונים כו' סברא
זו הוזכרה מהדע"ת במשמ"ש בש"ך סיפ"ז
סק"ז על קושיית העולם דמי חלב יהי' אסור
בבשר מ"ה, שהרי נחשבל עם הגבינה וטב"ע
הוי מ"ה, ויש בזה תירוצים מאחרונים,
א[ח] ביד יהודה תירץ שיש לעולם ס', ושאל
ומשיב דחה ע"פ המרדכי דבא לעולם ע"י
תערובות לא בטל, ולהיד אפרים ס"ל"ט
וישוע"י סק"ב הוי אפילו בשיעור ס' זה דלא
כהגוב"י סיכ"ד דרק ברוב הוא כן, ב[ח]
בהגה שם י"שב שהביטול מפריר הגבינה
לגמרי מהמי חלב וכשי"ח בסקק"ל לענין
החלב תרבה שבמים, דאפילו בפחות
מס' ג"כ מלכנו ומפרדיו לגמרי, ג[ח]
הוא ז"ל תירץ כפנים דאם נבלע בעודו
היתר וכשבא אח"כ לחוד האיסור כבר
מערב ברוב היתר ל"ה כה"ג טב"ע מ"ה,
אך כתב של"ט כיון שלא נזכר זה בשום
פוסק לחלק, ויש עוד שם תירוצים מזה:
[סד] ובברר כו' היינו המ"ל סק"ל
במין במינו, ובספר עלי ארזים שביד
שאל דעמו להרשב"א יהי' כה"ג מדרבנן
כמו שמחלק הר"ן גבי קפילא, אבל כבר
תמה עליו היד שאל מחוס' ע"ז דס"ז
בין שנתערב, דאפילו בטעמו לבד
הוי מ"ה: [סה] בנשפך כו' הוא ג"כ
מהרשב"א והר"ן והרא"ש והטור, וכמו
שהעלה בשו"ע סע"ב, וכמ"ש הטו"ז
והש"ך בטעמו דהוי ספיא דאורייתא
ולחומרא, וקושיית כמ"ז סק"ז נוקמי
בחוקת היתר כמו במחנה, י"שב שם
שרגלים לדבר עיי"ש וקושיית כרו"פ

וכן לענין בלוע מאיסור [סב] הנאה
ליש בזה טעם כעיקר, כמו בנב"ע
בשר עוף מבשר בהמה הנאסר מחמת
בשר בחלב הוי הבשר עוף מותר
בהנאה, ויש [סג] מהאחרונים
מסתפקין בנבלע בהיתר היתר ובא
אח"כ לאיסור יהי' טב"ע בזה רק
מדרבנן, [סד] ובבר נתבאר דאין
חילוק בין נמחה גוף האיסור או ניטל
משם ונשאר רק טעמו, גם לענין זה
דהוי מ"ה:

כו כיון שבמין בשאינו מינו הוי
טב"ע מ"ה, לכך בספק כמו
[סה] בנשפך הרובט אף שהי' רוב
היתר בבירור, וספק אם הי' ס'
בההיתר

הוי גם בהנאה כן, וכתב שםפורש בע"ז
דס"ה בחטי לעכ"ס דע"כ מיירי באינו מינו
בנטיט, הרי שמועד למכור לעכ"ס, וכמו
שפסקי הרמז"ל פ"ו מע"ז ושו"ע סק"לד,
וכן הביא מהא"ה כל איסורי הנאה אפילו
יש בנטיט מותר למכור לעכ"ס חוץ מדמי
איסור שבו, ורק ביי"כ ובמינו ל"מ זה,
ואפילו באיסור בעין בחוכו ותמה על
המג"א תמ"ה סק"ז, וח"י תמ"ז סק"ג,
וכ"כ במשכנ"ט סיפ"ז סק"ב שאין בלוע
בב"ח אסור בהנאה, וכ"כ בשפ"ד סק"י
סק"ב ד"ה ודע, רק שם נסתפק בבעין
כמו חלב מבשר בחלב בחלב אחר או באינו
מינו, והביא מוע"ז דע"ד ע"ג יין ע"ג
ענבים מוכרם לגוי, והר"ן בסוף ע"ז
ומסיק להחיר בהפ"מ בבעין, חוץ מדמי
איסור שבו, וכן החור"ב סיכ"א סק"ז
הוכיח מזה הא"ה הג"ל, דבבולע מאיסורי
הנאה אינו נאסר כמו בכריא דחטי, וכ"כ
בסק"י סק"א להחיר בבב"ח כה"ג כשי"ח
בסק"י סק"לד, ויתבאר שם בסק"ל מדת"ש
סק"י סק"ז שהרב פתח הבית אסר למכור
כשנחל חלב תחת בשר עוף עם בשר בהמה,
לעכ"ס, ובנו הרב יוסף אומן החיר ע"פ
הג"ל דבבולע מבב"ח אין טעם אסור בהנאה
עיי"ש ולכך מותר למכור הבשר עוף עיי"ש:
[סג] מהאחרונים כו' סברא זו הוזכרה
מהדע"ת במשמ"ש בש"ך סיפ"ז סק"ז על
קושיית העולם דמי חלב יהי' אסור בבשר
מ"ה, שהרי נחשבל עם הגבינה וטב"ע הוי
מ"ה, ויש בזה תירוצים מאחרונים, א[ח]
ביד יהודה תירץ שיש לעולם ס', ושאל
ומשיב דחה ע"פ המרדכי דבא לעולם ע"י
תערובות לא בטל, ולהיד אפרים ס"ל"ט
וישוע"י סק"ב הוי אפילו בשיעור ס' זה
דלא כהגוב"י סיכ"ד דרק ברוב הוא כן, ב[ח]
בהגה שם י"שב שהביטול מפריר הגבינה
לגמרי מהמי חלב וכשי"ח בסקק"ל לענין
החלב תרבה שבמים, דאפילו בפחות מס'
ג"כ מלכנו ומפרדיו לגמרי, ג[ח] הוא ז"ל
תירץ כפנים דאם נבלע בעודו היתר וכשבא
אח"כ לחוד האיסור כבר מערב ברוב היתר
ל"ה כה"ג טב"ע מ"ה, אך כתב של"ט כיון
שלא נזכר זה בשום פוסק לחלק, ויש עוד
שם תירוצים מזה: [סד] ובברר כו' היינו
המ"ל סק"ל במין במינו, ובספר עלי ארזים
שביד שאל דעמו להרשב"א יהי' כה"ג מדרבנן
כמו שמחלק הר"ן גבי קפילא, אבל כבר
תמה עליו היד שאל מחוס' ע"ז דס"ז בין
שנתערב, דאפילו בטעמו לבד הוי מ"ה:
[סה] בנשפך כו' הוא ג"כ מהרשב"א והר"ן
והרא"ש והטור, וכמו שהעלה בשו"ע סע"ב,
וכמ"ש הטו"ז והש"ך בטעמו דהוי ספיא
דאורייתא ולחומרא, וקושיית כמ"ז סק"ז
נוקמי בחוקת היתר כמו במחנה, י"שב שם
שרגלים לדבר עיי"ש וקושיית כרו"פ

כר"פ הא להמחבר מועיל טעמא קפילא, י"ב שם דמשכחא ז"ת שחוטא וז"ת נכילה לירקות, וספק אם יש בו ס' ע"ס הו"ת שחוטא, דאפילו אם יש בו טעם בשר שחוטא הו"ת מהו"ת שחוטא, ויתבאר בסקמ"ז שהפרמ"ג מסתפק בזה בפתיחה וכמה דוכתי אם אוסר כה"ג: [סה"ג] בנאבד כו' דת"ש סקמ"ב מהפר"מ דלאו דווקא בנאבד מהימר שהאיסור לפנינו ויש חזקה איסור, רק אפילו נאבד האיסור ואח"כ מחליל בהימר מ"מ אין להקל באיסור חורה, ובסקמ"ד דה"ה בנאבד כבפנים, ובסקמ"ה משוירי ברכה דלריך ש"ל הספק מלבו אם א"י כמה ה' האיסור, וכנ"ל סקמ"ב כמה שיש לפנינו אין מקילין בספק עיי"ש: [סו] עוף כו' דר"מ אות ב' הביא מהא"ה דבאינו מינו וספק ס' אפילו בצב"ר עוף בחלב אסור, וכן הביאו הטו"ז סק"ה והש"ך סק"ז בשם הת"ח. ומסיים דטע"כ דאורייתא, ותמהו על הטעם זה

בההיתר אסור ואפילו [סה"ג] בנאבד האיסור, וההיתר לפנינו ויש בו רוב ג"כ אין להתיר באיסור תורה, וכן אפילו נאבד מזה בשוגג הוי כנשפך: **כז** אם ה' הספק בנשפך בבשר [סו] עוף בחלב, יש בזה אוסרין ומתירין, והמיקד בהפמ"ד לא הפסיד או מתירין בפשיטות, [סז] ולהמתירין אפילו ה' הספק אם ה' רוב ג"כ יש להתיר, ואפילו ביש [סה] לברר ע"י קפילא מ"מ אין נוהגין לברר, [סט] ואפילו אם נשפך תחת ב' קדירות אחד בהמה ואחר עוף וספק ס' מתירין העוף ואוסרין הבשר בהמה: **כח** אין צריך [ע] לשאול אם בשל בשר בהמה תוך מעליע, ומ"מ אסור לבשר בשר בהמה תוך מעליע, וכן יש להקל בשאר ספק בבשר עוף כמו

דהא"ה לא כתב זה רק לשיטתו דבשר עוף בחלב הוי מ"ה, אבל מ"ש משום טכ"ט מ"ה קשה הא בעיקר גופ' הוי ג"כ רק דרבנן, ולכך דעת הטו"ז דרק במינו לא גזרו אטו אינו מינו, אבל בשר עוף מנינו שחכמים גזרו ועשו חזוק לדבריהם כשל חורה כמו לאכול גבינה אחריו ולהעלותו על השלחן בסיפ"ה דאמר בגמ' דהוי כגזירה אחת לכך יש ג"כ לגזור אטו בשר בהמה דהוי טכ"ט מ"ה, ופירש במשכנות דאף דבמינו ג"כ גזרו אטו אינו מינו, מ"מ בשר עוף חמיר מיני' דגורין גזירה לגזירה, והש"ך לא ינחל ל"י בחיזון זה, והקשה מחל"ד דאי לאו משום שיש לפנינו וא"י לשער הוי מקילין בנשפך באיסור חלב שחוטא דרבנן, וכן בסיק"א בשני קדירות אין מחלקין בין שיטור דרבנן לאיסור דרבנן, לכך דעתו כנ"ל דלהא"ה הוי בשר עוף מ"ה, ולהשפ"ד המוקל כו' כבפנים ולהחודש סק"ז מתירין בפשיטות, ובד"ש סקל"ג שיד יהודה מיקל לגמרי: [סז] ולהמתירין כו' הוא מחכ"א כנ"ל סל"ד דס"ס הוי ספק שחוטא י"ס מותר עיי"ש: [סה] לברר כו' במשכנות סק"ג דאף דבכל סד"ר כשיש לברר מבררין וכאן אפשר בקפילא מ"מ כיון שאין נוהגין בקפילא הוי כא"ל לברר, ובחכ"א כנ"ל ס' י"ד הביא מהכר"פ שביכולין לעמוד על טעמו דריבין ליתן לגכרי דלתומרא נאמן הקפילא ורק לקולא לא סמכין עלי', וזוה פירש כוונת הת"ח הג"ל דטכ"ט מ"ה, היינו הוי אפשר למיקס אטעמא ולכך הניח ב"ע אם להקל בעוף, מ"מ דת"ש סקמ"ד כתב דלא שמענו מבעלי הוראה שנוהגין כך: [סט] ואפילו כו' דת"ש סקל"ג מספר מנחת שי, דל"ה זלוזל דרבנן כשי"ת בסיק"י מהמג"א סיקפ"ד בברכת המזון בברכה רביעית, כי אין הדרבנן חלוי בדאורייתא כלל, ודומה למה שיתבאר בסקמ"ב מהש"ך דהמינו מותר והא"מ אסור: [ע] לשאול כו' דת"ש סקל"ד מחמודי דניאל, ובית יצחק מלבוז דלריך לשאול, ויד יהודה ומנחת שי מחמירין רק באם סיפר השואל שביטלו בשר בהמה בחוך מעליע, ולא שישאלו על זה כי יתברר רק הספק של בשר בהמה ולא הספק של ס' רק י"ל הוי כמעלים עין מהאיסור ומנחת שי בביטלו בשר בהמה חוך מעליע ועירו העוף לקדירה רוחת י"ל הוי כ"ט בר נ"ט, וכן בעמד חלב ונפל לחוכו בשר עוף מבושל בכלי בן יומו מבהמה, י"ל הוי כ"ט בר נ"ט בספק, וכתב שם שאסור

קיבוץ קיצור הלכות תערוכות סי' צ"ח ביאור יהודה יא 21

שאכור לבשל בשר בהמה במעליע דהוי ספיקא דאורייתא: [עא] בחימוכו כו' ג"כ שם מתמודי דניאל דנין הראשון אף הכלי מותרת, ובדין השני הקדירה אסורה, ויערה המבשיל לקדירה אחרת: [עב] ואפילו כו' בדח"ש סקמ"ה מתמודי דניאל דה"ה בכבש וכל שאין דרך ביטול מקילין: [עג] מ"מ כו' הוא במשנלות סק"ו וספ"ד דלשטויז

דווקא בכשר עוף ולא בדם שביטלו וכדומה, כמו שהביא מהאמונת שמואל שצפ"ח סק"ט או נחלב שחטה, וכן הביא מהל"ז עיי"ש: [עד] ואם כו' משנלות שם דהוי ס"ס בנזק אחד דעל המבשיל אלו דנין, ודין הכ' לין עלמו אסיק"י והיינו דכדיני ס"ס דין א' בספק הג' פשיט ל' דין ד' דשם דהוי ס"ס כיון דעל המאכל אלו דנין כשג"ח בסיק"א וסיק"י כמו בעגל פה מין, ובמינו אפילו ודאי אין ס' רק רוב לבד משום ע"י גלגול דרבנן בלא נודע עיי"ש: [עה] לקדירה כו' כ"כ המשנלות סק"ו וספ"ד דלש"ך שמהיר בעוף, כמו שממירין ב' קדירות בסיק"א בליסור דרבנן כמו כן בקדירה אחת וספק נפל לשם, וכ"כ במשנלות סיק"א סק"א ד"ה והוי כו' שבה"י קדירת

היתר ולפני' איסור וא"י אם נפל הוי בליסור דרבנן סד"ר לקולא, ובחז"א כס"ד דין ז' בלא נתעסק סמוך לקדירה אין להחזיק ריעותא, אבל בנתעסק סמוך לקדירה הוכיח בבינ"א ד"ה ס"כ דמיקרי ריעותא ואוסר עיי"ש: [עו] שמצדדין כו' מהפדמ"ג נראה דרק בכשר עוף או איסור דרבנן מקילין בספק נפל, ולא בדאורייתא, וכ"כ בחוור"ב סי"ג דמנ"מ מוכח בספק נגע איסור בהיתר במליחה או בביטול או בספק נפל איסור להיתר אסור, ובבית אפרים שהביאו בחמדת משה סל"ז מתיר משום חזקת היתר של המבשיל, ואף בסילק האיסור וספק יש ס' נהי דאין חזקת היתר משום דאמיליד ריעותא בנפילה, מ"מ חזקת איסור אין כאן, ובסיק"א דלא מוקמינן הקדירה בחזקת היתר, כחז הש"ך שם סק"ד דאיתרע בנפילה, ומ"ש השפ"ד סק"י דין י"ט דבסיק"א יש להקדירה חזקת היתר ולא איתרע כלל, אף דא"כ הו"ל להמיר גם בליסור תורה, מ"מ י"ל דהוי עכ"פ קלת ריעותא ע"י נפילה, והעיר מספק כבש שלהטויז והכרו"פ הוי חזקת היתר, ובסל"ז בלמן ס"ל להכרו"פ טעם הרמ"א כספק חתך הלגון בסכין איסור משום חזקת היתר, ובסיק"ב בש"ך סק"ח כתב בשם הר"ש בוננערג דמותר להשתמש ביורה שעמד אלל העצום משום דאוקי היורה על חזקתו ואימר לא נשתמש בו איסור, מכל זה יש ראי' להקל גם במ"ה, ובדח"ש סיק"א סק"ב מתולדות יצחק באינו מגופו רק מכה דבר אחר כמו בתערוכות לא דמי לגנון של הכרו"פ, ול"ש ב"י חזקת היתר ומרומז ג"כ לעיל סקמ"א מתרעק"א ז"ל מזה, ובסוף הביא מהשועת יעקב שמהיר בספק נפל איסור, ואפילו נפל וספק אם נפל להקדירה או להאריך הוי חזקת הגוף שלא נעשה בהקדירה ענין חדש ורק בשני קדירות יש ג"מ גם לקדירה שני' אבל כאן לארץ אין כ"מ והוי ספיר חזקת היתר ויתבאר עוד בסיק"י סקס"ג וסיק"א סק"ב מזה: [עז] מ"מ

כמו [עא] בחימוכו בבלי חלב וספק אם יד סולדת בו, או ספק אם ה' הבלי ב"י, התבשיל מותר ויערה התבשיל לכ"י אחרת [עב] ואפילו בבשר בהמה כל שאין דרך ביטול כמו בכבש בבשר בהלב וכ"כ דבר שאין דרך ביטול ג"כ מקילין בספק מ':

כ"מ אפילו להמתירים בבשר עוף [עג] מ"מ בשאר איסורי דרבנן כמו בדם ששמוהו לכ"י ראשון וספק אם ה' מ', או בחלב שחטה יש להתיר [עד] ואם ה' ספק טריפה וספק נפל לתבשיל, או נפל וספק אם ה' מ' ג"כ יש להתיר:

ל אפילו בספק נפל' כלל [עה] לקדירה, יש להתיר ג"כ בבשר עוף או בשאר איסור דרבנן, ויש מחלקין בין אם נתעסק בחתיכה סמוך להקדירה יש לאסור, ויש [עו] שמצדדין גם באיסור תורה להק"ל בספק אם זה תחתיו או ספק נפל' למאכל, משום חזקת היתר או משום [עז] מ"מ, ובאם לא

כו' מהש"ך ס"ל"ז הק"כ שכתבאר בסיק"ח
סק"ג נראה שאסור בספק זכ מחת העיסה
בחמור כל שאין ס"ס של כישול מפעפע
כס"ח, ובחכ"א כמ"ה דין י"ח בספק זכ יש
ס"ס שחא לא זכ ושחא ה"י ס', וכתב בח"מ
הג"ל להחכ"א ע"פ הקדירה אסורה דאפי'
זיש ס' ה"י הקדירה אסורה, ובשאל ומשיב
שהביאו הח"מ דלא מחזקין איסור בשפיכות
קדירה מרותחת, לומר שניתזה על הכלים,
מע"ז ר"ב לא הלכת לאור מ"מך כ"ו ומחיר
אפילו מלאו קלת לבלוך על הטעלה, משום
דספק מבליע ומשליט ה"י רק דרבנן בנשר
בחלב מבלי שני של הכף, וה"י ס"ד"ר בזה ע"י"ב :

לא אם [עח] נתערב מין עם מינו
ואינו מינו ונישפך שאין יבולין
לשער, ויש רוב בודאי במינו וספק
שישים, אף שיש בזה [עמ] אוסרים כמר
באינו מינו לבד שנתבאר, [פ] מ"מ
יש להחיר אם יש ספק אם יש שישים
בין

בחלב מבלי שני של הכף, וה"י ס"ד"ר בזה ע"י"ב :

[ה] דיני סליק במינו ואינו מינו .

[עח] נתערב כ"ו מקור דבר זה הוא מהגמ' ד"ק ודק"ח דאמר לר' יהודה דס"ל מין
במינו לא בטל כשיש מין ואינו ודבר אחר שהוא אינו מינו, סליק את
מינו כמי שאינו ואינו מינו רבה עליו ומבטלו, ואזכיר הרשב"א ז"ל בזה"ב, דה"ה לדין
דפסקין במין במינו ברוב מ"ה, ומדברנן ששים, כשיש מינו עם אינו מינו ויש ספק בנשפך
אמרינן ג"כ סליק הא"מ ואינו רבה עליו וה"י הספק רק במינו דרבנן ומוסר, והרמ"ל הביא
זה בהלכותיו בפע"ז הכ"כ לענין חומרא דלא סגי בטעמא קפילא, דכיון שיש גם מינו
הרי אי אפשר לעמוד על הטעם ורואין כמין במינו דבני ס' להחמיר
הביא זה לקולא להקל בספיקו, ומה שסתם העור בלשוננו דחולין לומר, שמינו ה"י רוב
דמשמע אפילו באין ידוע אם ה"י רוב ובוהא ה"ל ספיקא דאורייתא כמו שסתם הבי'
ועוד מה ראי' מרב יהודה דשם מ"ירי בידוע שיש רוב באינו מינו, לכך פירשו הבי' דמ"ירי
בידוע שיש במינו רוב, רק ה"י אמינא כיון שמעורב גם עם אינו מינו גרע ע"ז מדמי לה
לר"י לענין סליק, וכן מבואר בלשון הרשב"א גופי', וכן העלה בש"ע סע"ב דרואין שא"מ
כאילו אינו, וכשיש רוב במינו מחירין בנשפך, ובחור"ב סק"ד כתב דאין להקשות אהמחבר
מסק"ל"ד סע"ד דפוסק דלא אמרינן רואין רק בנפל היסר תחילה, משום דכתב כתב הרא"ש
דל"א זה רק ביי"נ, ובמשננות סק"ה ד"ה חסונה העיר ג"כ מהא דע"ז דע"ז ע"י"ב :
[עמ] אוסרים כ"ו הרש"ל שהביאו הבי"ח וע"ז וס"ך חולק על פסק זה, דרק בגמ' לר'
יהודה דהוא לאו משום נתינת טעם רק מנזה"כ שפיר אם יש אינו מינו מבטל המינו ע"י
ס', אבל כאן שהא"מ אוסר בנתינת טעם עד ס', ורק במינו מותר מ"ה, איך נחיר ע"י
רואין כיון שמי' נותן טעם בהא"מ ונרגש, והחזיק בזה הפ"ח סק"ח דאף דכאן א"א
למקם אטעמא שהרי טעם האיסור והיסר מעורבין יחד, מ"מ כל מין נו"ט אסור באינו
מינו וכמו בליכא קפילא משערין בששים, כמו כן בזה לר"ך ס' מ"ה : [פ] מ"מ כ"ו הכ"ח
י"ש זה דכמו דשם ברב יהודה אם ל"ה אומרינן רואין היינו אוסרין, ורק כיון שמסלקין
המינו ה"י כנתערב ונכתל תחילה בהאינו מינו, וכשבא אח"כ המינו אין חוזר ונישור
לאסור, כמו כן אמרינן כאן דה"י כנתבטל תחילה במינו הרוב וכשבא הא"מ אינו חוזר
ונישור לאסור, וכן י"ש הט"ז סק"ה, דכמו דשם שיש בשר שחוטא ונכילה ורועב ויש ס'
נגד הבשר נכילה וה"ל לאסור הבשר שחוטא כיון שהוא מינו לא בטיל הנכילה, מ"מ
כיון שאין בבשר שחוטא איסור מלך עליו רק מחמת התערובות אמרינן סליק מינו היסר
ולא יזיק לו התערובות כיון שיש ס' בהאינו מינו, ה"ה בזה שנתערב נכילה בשחוטא ודוק

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' צ"ח ביאור יהודה יב 23

בין [פא] הבל המינו והאינו מינו
 [פב] ואף שיש אוסרין האינו מינו
 מ"ה או מדרבנן, ומתירין רק המינו
 כשהיא גוש ואינו נבדל, מ"מ בהפסיד
 יש להתיר בב"ע :
 לב כל זה רק [פג] בנפל ההיתר
 לאינו מינו ואח"כ נפל האיסור
 ל"ש, או שנפלו בבת אחת אבל אם
 נפל האיסור תחילה לאינו מינו, ואח"כ
 בא ההיתר מינו לשם לדירן דחתיכה
 נעשה נבילה אף בלי גורע אין לחקק,
 [פד] בזה, ובנפל האיסור למינו
 ונתבטל ברוב, כשבא אח"כ להאימ
 וספק מ' מותר לכו"ע אף בלי גורע
 עד אחר [פה] נפילת האינו מינו
 ואם

סיק'ט סק'ט דלהש"ך י"ל רק מדרבנן אסור
 הרוטב אסור הכשר של היתר, משום שחגיג' בשאר איסורים דרבנן ושבו תולין שהי' ס'
 וא"כ שייך זה רק בנוש ולא בלח שהכל מעורב, וכ"ד החת"ס יו"ד סיפ'ו כהש"ך, ויתבאר
 בסיק'ט סקט'ה מהחילוק שבין המג"א סקט'ד בברכת המזון בברכה רביעית, דהוי זלוז
 ומחמירין גם בדרבנן, דשם עושה עכ"פ מעשה וכאן אין עושה כלום, ומ"מ להטו"ז כתב
 המשנלות דהכל מותר גם האינו מינו, וכ"כ הטו"ז סיס'ו במעשה דלחמין שנמלא טיפת דם
 בבליס שהחיר משום סליק, ושם הוי להמשנלות גם להש"ך מותר הכל משום דם בליס
 דרבנן, או שנחערב תחילה במינו כשי"ת, והמוד"ח סק"ח מחיר האינו מינו ג"כ, והלבוש"ר
 בח"ד סק"ז במעשה דבליס מחיר הכלים ואסור המים וקדירה כהש"ך, ורק בהפסיד או
 נחערב משם למקום אחר מחיר, וגם החכ"א מחיר בהפסיד ולורך מלוה, ועל תקירת
 הפרמ"ג בשפ"ד ד"ה אמונס, איך נימא שיהי' פולט החתיכה כשרה כמו הנבילה שיהי'
 לרוב מינו, כהי' דבלח י"ל כן אבל במוהל היוצא מחתיכה קשה לומר כן, וכן תמה החכ"א
 כ"א סיט"ז כהערות המשמ"ש שקדמו בזה השפ"ד, מ"מ להחוד"ב סק"ד תולין דהטעם
 הנפרס להמים הוא ג"כ מהרוב, כמו בג' תרגומות ואחד טריפה ומלא ג' בליס אף ש"ל
 כל הג' מהטריפה מ"מ תולין בשוה ה"ה בזה : [פג] בנפל כו' המשנלות סק"ה חשב
 בכאן ג' דינים, א] בנפל תחילה למינו ונתבטל כשנחוסף אח"כ אינו מינו אף להרש"ל
 וש"ך מוהר, וכ"כ בחוד"ב דאף להרשב"א שאוסר בסיק'ט כשיבטל מ"מ הוי רק זה מדרבנן
 ומתירין בנשפך, ובדח"ס סק"מ מהטו"ז אף בלי גורע עד אחר נפילת האינו מינו
 דלהש"ך בסיק'ט סק"ב ל"ה ביטול קודם שגודע, מ"מ מותר שם כהב"ח דהוי ביטול,
 ושם כהסוכרים דגם כה"ג אמרין סליק : [פד] בזה כו' הוא דין הב' שאף להטו"ז
 אסור כמ"ש הטו"ז בפירוש שהרי חגי"ג, רק בחידושי הגרשוני כתב להארי"ה שיתבאר
 בסליט דבלח גודע ל"ה חגי"ג יש להקל בזה, וחקר המשנלות נהי שחגי"ג, מ"מ הא
 הוי רק דרבנן, וכשבא מינו ה"ל להקל, ואין במשמעות הטו"ז דיהי' לריך ס' בהאינו
 מינו לבד בלא המינו, מ"מ כתב דככה"ג לא היקל הטו"ז כיון דלי"ה הוי חגי"ג
 מ"ה בשאר איסורים, ובחוד"ב שם כתב דכשנאסר הרוטב הוי אפשר לסוחטו
 מ"ה, ואין מקילין כשנחוסף אח"כ חתיכות לרוב : [פה] נפילת כו' היינו דין
 ס' הגזל סקפ"ג, ודין הג' היינו בבת אחת ובזה פליגי הש"ך וטו"ז כמ"ל :
 ואם

בין [פא] הבל המינו והאינו מינו
 [פב] ואף שיש אוסרין האינו מינו
 מ"ה או מדרבנן, ומתירין רק המינו
 כשהיא גוש ואינו נבדל, מ"מ בהפסיד
 יש להתיר בב"ע :
 לב כל זה רק [פג] בנפל ההיתר
 לאינו מינו ואח"כ נפל האיסור
 ל"ש, או שנפלו בבת אחת אבל אם
 נפל האיסור תחילה לאינו מינו, ואח"כ
 בא ההיתר מינו לשם לדירן דחתיכה
 נעשה נבילה אף בלי גורע אין לחקק,
 [פד] בזה, ובנפל האיסור למינו
 ונתבטל ברוב, כשבא אח"כ להאימ
 וספק מ' מותר לכו"ע אף בלי גורע
 עד אחר [פה] נפילת האינו מינו
 ואם

סיק'ט סק'ט דלהש"ך י"ל רק מדרבנן אסור
 הרוטב אסור הכשר של היתר, משום שחגיג' בשאר איסורים דרבנן ושבו תולין שהי' ס'
 וא"כ שייך זה רק בנוש ולא בלח שהכל מעורב, וכ"ד החת"ס יו"ד סיפ'ו כהש"ך, ויתבאר
 בסיק'ט סקט'ה מהחילוק שבין המג"א סקט'ד בברכת המזון בברכה רביעית, דהוי זלוז
 ומחמירין גם בדרבנן, דשם עושה עכ"פ מעשה וכאן אין עושה כלום, ומ"מ להטו"ז כתב
 המשנלות דהכל מותר גם האינו מינו, וכ"כ הטו"ז סיס'ו במעשה דלחמין שנמלא טיפת דם
 בבליס שהחיר משום סליק, ושם הוי להמשנלות גם להש"ך מותר הכל משום דם בליס
 דרבנן, או שנחערב תחילה במינו כשי"ת, והמוד"ח סק"ח מחיר האינו מינו ג"כ, והלבוש"ר
 בח"ד סק"ז במעשה דבליס מחיר הכלים ואסור המים וקדירה כהש"ך, ורק בהפסיד או
 נחערב משם למקום אחר מחיר, וגם החכ"א מחיר בהפסיד ולורך מלוה, ועל תקירת
 הפרמ"ג בשפ"ד ד"ה אמונס, איך נימא שיהי' פולט החתיכה כשרה כמו הנבילה שיהי'
 לרוב מינו, כהי' דבלח י"ל כן אבל במוהל היוצא מחתיכה קשה לומר כן, וכן תמה החכ"א
 כ"א סיט"ז כהערות המשמ"ש שקדמו בזה השפ"ד, מ"מ להחוד"ב סק"ד תולין דהטעם
 הנפרס להמים הוא ג"כ מהרוב, כמו בג' תרגומות ואחד טריפה ומלא ג' בליס אף ש"ל
 כל הג' מהטריפה מ"מ תולין בשוה ה"ה בזה : [פג] בנפל כו' המשנלות סק"ה חשב
 בכאן ג' דינים, א] בנפל תחילה למינו ונתבטל כשנחוסף אח"כ אינו מינו אף להרש"ל
 וש"ך מוהר, וכ"כ בחוד"ב דאף להרשב"א שאוסר בסיק'ט כשיבטל מ"מ הוי רק זה מדרבנן
 ומתירין בנשפך, ובדח"ס סק"מ מהטו"ז אף בלי גורע עד אחר נפילת האינו מינו
 דלהש"ך בסיק'ט סק"ב ל"ה ביטול קודם שגודע, מ"מ מותר שם כהב"ח דהוי ביטול,
 ושם כהסוכרים דגם כה"ג אמרין סליק : [פד] בזה כו' הוא דין הב' שאף להטו"ז
 אסור כמ"ש הטו"ז בפירוש שהרי חגי"ג, רק בחידושי הגרשוני כתב להארי"ה שיתבאר
 בסליט דבלח גודע ל"ה חגי"ג יש להקל בזה, וחקר המשנלות נהי שחגי"ג, מ"מ הא
 הוי רק דרבנן, וכשבא מינו ה"ל להקל, ואין במשמעות הטו"ז דיהי' לריך ס' בהאינו
 מינו לבד בלא המינו, מ"מ כתב דככה"ג לא היקל הטו"ז כיון דלי"ה הוי חגי"ג
 מ"ה בשאר איסורים, ובחוד"ב שם כתב דכשנאסר הרוטב הוי אפשר לסוחטו
 מ"ה, ואין מקילין כשנחוסף אח"כ חתיכות לרוב : [פה] נפילת כו' היינו דין
 ס' הגזל סקפ"ג, ודין הג' היינו בבת אחת ובזה פליגי הש"ך וטו"ז כמ"ל :
 ואם

[פ] ואם נשפך באינו מינו ונתוסף
אח"כ רומב אינו מינו יש להקל בספק :
ל"ג יש אומרים [פז] שאם היה איסור
בהיתר אינו מינו, והוא דבר
פוגם בתבשיל ויש ג"כ מינו של היתר
שמשביח, אמרין ג"כ רואין למינו
משביח כאילו אינו והוי נומלץ ומותר:
לד כל מה שמתירין הוא רק בלח
בלח או [פח] ביבש בלח
וסילקוהו להאיסור קודם שנשפך, או
בנשפך אחר שנצטנן, אבל ביבש
בלח ויש שם עוד האיסור רותח הרי
אוסר עתה כיון שהוא פחות מם' אף
במינו ויש רוב :

ל"ה אם [פט] נתערב דבר שאינו
בטל כמו דשילץ' במינו, והי'
ששים ונפל אח"כ לאינו מינו, והי'
ס' בהיתר אינו מינו נגד האיסור
לחוד, אם הוא ביצה שנוצרה בירט
דעלמא שאסורה רק מדרבנן אמרין
רואין חמינו כאילו אינו והכל מותר,
אבל ירמ' אחר שבת שאסורה מ"ה
יש לאסור בנפל להא"מ לבסוף, ויש
אוסרין בזה :

ל"ו אם יש הרבה מינו [צ] עופות
שחלוקין בשמן, ויש במין אחד
ב' או ג' מהם וכן במין השני, ויש
בהם אפרוח שנוצ'ר בירט ואינו ידוע
באיזה מהמינים דהוי כולם בספק, יש
להסתפק אם אוסרין רואין חמינו
כאילו אינו והאינו מינו רבה ובמל'
ברוב, כיון שהוא איסור דרבנן ביבש
ביבש דבמל' באינו מינו ברוב כשי"ת,
ויש אוסרין בזה כשנית :

ל"ז אם יש ספק [צא] במליחה כמו
שהי' באן שומן עם חלב תרבא,
וספק

תחילה האינו מינו, וברדת'ש, סקליט ממדע'ק וביט יהודה ואנני קידש, רבשילימ
אפילו דרבנן, ובזה אחת לא אמרין רואין ואסור : [צב] עופות כו' משננות שם בסופו
ע"פ הש"ך סק"ט סק"ח דבש ג'אינו מינו באיסור דרבנן, והוא כה"ג כמ"ס הש"ך שם,
אך מסופק ע"פ ההנחות אשרי בע"ז ע"ג דק כלל אמרין רואין ולא ביבש וברדת'ש
סקליט דכל ענין לא אמרין רואין דבשילימ כמ"ל סקפ"ט : [צא] במליחה כו' כן
הוא בלמח לדק שהכילו הפר"ח סק"ט סק"ג וספ"ד שם סקמ"ג, והפר"ח תמה דאם
הניחה

[פ] ואם כו' במשננות סק"ג מסתפק
בזה, דה"ל דרבנן ח"כ יש להקל בספק
ס' מתחילה ס' אך דעמו דהוי ע"י גלגול
דרבנן, ובחודנו"ח מותר בזה דבאין אפשר
לסוחטו רק חמ"ל לבד מקילין דרבנן ע"ס :
[פז] שאם כו' הפרמ"ג בפתיחה לתערובות
ח"ג ספ"ד דעמו כן מהא דין, ולבסוף דהס'
זה, ויש לו המשך למה שימנאר בסקמ"ז
ספיקו של הפרמ"ג בהיתר מעורר האיסור
בב' ימי בשר לירקות ויש ס' נגד האיסור,
דברד'ש סקמ"א הביא מחידושי הר"ם ג"כ
כן דרואין להמשיכה כאילו אינו והביאם הרי
יהודה ע"ס נפנים : [פח] ביבש כו' כ"כ
הפרישה סקמ"ו והכילו המשננות סק"ה
בד"ה ורלו', וסיים ופשוט הוא, וכ"כ
החוד"ח סק"ח אחר שגלטן, וברדת'ש, סק"ג
מהיר יהודה להראש' ז"ל שמותר במדע
קודם לבטל יחד כשי"ר רוב בחתיכות, ואין
תהלה"ח, ואין האיסור ניכר יש להיתר
בנשפך גם קודם שגלטן כיון שכבר נחטל
ע"י"ס : [פט] נתערב כו', דבר זה הוא
יממשננות סק"ה ד"ה שאלה כו' שהרי זה
דמינו לכ"ט אמרין רואין כמו לרי יהודה,
זלפי המנאר בסקליט ציי"ג גמור בעי דווקא
קיוון של מים תחילה משום דהוי איסור
תורה, ובסתם יינם מקילין, וא"כ בזה
שי"ס ששים ביימי הרי לא נעשה נכילה ביומר
מס' וכשבא אח"כ לאינו מינו, אמרין רואין
חמינו כאילו אינו, ודי בס' נגד האיסור
לבד, בהאינו מינו, ומחלק כפננים דבמ"ה
הרי בעי קיוון של מים תחילה ולא באינו
מינו לבסוף, ואף ד"ל רק ציי"ג דאיסור
ע"ז החמירו אף שמיין צמינו יותר מס' הוי
דרבנן מ"מ עיקר האיסור מ"ה ולא בשאר
איסור תורה, מ"מ מהרמז"ל פ"ו ממ"א
והלכות תרומות פט"ו ה"ז כתב בשני כוסות
כו' דכל איסור כן הוא, וא"כ איסור דבעי

וספק אם שומן מלחה דמותר משום
טהור מלוח, וטמא תפל, או חלב
מלחה והוי טמא מלוח, צ"ש להתיר
כשיש רוב במינו כמו שמתירין בנשפך
[צב] ובהי' תרבה ושומן ובשר ויש
רוב במינו וספק נמלה יחד, אף שיש
מחמירין בזה, שלא לומר סליק והוי
כאינו מינו לבד: [צג] מי' המיקל
בהפסיד לא הפסיד, ומכ"ש בקריפה
שאפי' באינו מינו לבד יש מתירין
במליחה בקריפה לבד:

הניחה צדירור חתיכה אחת, למלוח ואינה
יודעת אם שומן הניחה או מלח הניחה, הוי
ספיר סד"ר שמא לא מלחה החלב והוי
לקולא, אבל בזה יש ס"ס לאיסור שמא לא
הניחה שום חתיכה שלא מלחה, ואח"ל הניחה
שמא שומן הניחה ואסור משום טהור חפל,
מי' הכרו"פ וספ"ד וחכ"א ומגדול עוז כולם
כתבו דלא כהפסיד רק הו"ל ספק שקול,
והוי לקולא כשי"ט בסיק"ה ס"ק חל"ג מזה:
[צב] ובהי' כו' הל"ל שנשפך סיס"ט
סקמ"ג וכן סק"ה, דעתו דלא אמרין רואין
הבשר שאינו מינו כאילו אינו, ומינו רבה
עליו משום דהוי אי אפשר לעמוד על
שיעורו, והספ"ד תמה כ"ן מה זה ענין לשם,
דכ"ן הוי ספק גמור אם נמלח יחד או לא
וכסאמרין סליק הוי סד"ר כשיש רוב במינו, רק לדעתו משום שגם צבישול קשה שמא אחת
פלטה ולא האחרת [חקיקת הפרמ"ג הנז"ל] מכ"ש מליחה, ובסיס"ט כתב שם דאי טעם
הל"ל משום דהבשר והתרבה נגעו זה בזה ולא השומן, קשה מהיכי תיתי לומר כן,
ובנוב"ק סיל"ב כתב באמת מה"ט שקשה לומר במליחה סליק שמא לא נגע כבש הטריפה
רק בעופות אינו מינו לבד, וכ"כ בסיל"ג בהגה, ומ"מ במינו ברוב לבד בספק כתב
הנוב"ק ס"כ דאף שיש ספק שמא נגע רק באחד והוי רק חד בחד בלא רוב מי' לא
אסר מטעם זה, רק בא"מ בסליק חשש בזה, והסכים עמו הלבוש"ר בחידושי דינים סקק"ב
דבמליחה יש לאסור האיני מינו כהש"ך, אף שצבישול הוא מיקל בהפסיד כנז"ל סקס"ב,
ובלבוש"ר הוסיף שאינו מהערב במליחה כמו צבישול: [צג] מ"מ כו' הנוב"ק בסיל"ג נראה
שמיקל במליחה יותר שאפילו להש"ך שאסור צבישול באינו מינו, מ"מ במליחה י"ל שמא
לא נגע בחתיכה איסור כלל הא"מ, וכבר בטל האיסור במינו קודם שהגיע להאינו מינו,
ואפילו אם מפעפע מחתיכה לחתיכה שמא כבר נחבטל, וכן החזיקו הבית שלמה שהביאו
המשמ"ש סיס"ט בש"ך סקמ"ג שבודאי נגע בזה כמו בזה, ולהנוב"ק רק מספקא ל"י כנז"ל,
וחקירת השפ"ד כבר יישבו החו"ד הנז"ל סקפ"ב דומיא דתרכגולת ובי"ט, וכן נוטה
הדע"ה להקל בסיל"א סק"ה, ובמשמ"ש הנ"ל הביא ממהר"מ שיק על חקירת שפ"ד, דהוי
ס"ס שמא הי' בין הכל ס' ושמא פלטו בשוה, וכן יישב המשמ"ש שם, ומיקל משום ס"ס
שמא לא נמלח, ואם נמלח שמא נגעו כולם יחד והוי סליק, ולדרבנן מועיל הספק לבד
שמא נמלח כמ"ש הש"ך בדיני ס"ס כה"ג וברמ"ש כ"ן סקל"ו מיד יהודה דכ"ן דשומן
ובשר הוי אינו מינו לאו דבר ברור הוא, וגם יש ספק דשמן בקליפה לבד לכך יש להתיר
בקליפה, וכן מחיר המשמ"ש בקליפה כי להכרו"פ שיתבאר בסיק"ה סקתניה מועיל קליפה
בספק נמלח אף באינו מינו לבד משום ס"ס דראז"י הנ"ל, ובסקל"ו מיד יהודה חוסר
צ"ש ספק אם יש רוב היתר ממינו ג"כ אף שיש ס"ס עיי"ש, ובסקל"ו משערי דיעה בשומן
ושומן שלא נמלח דהוי חשש מדם דהוי אינו מינו כנשפך, מ"מ הוי דם שצבילו ואפילו
בל"ז טרפה שלפסיד כשי"ט מהמרדכי הוי רק דרבנן אין להחמיר ע"ש:

וספק אם שומן מלחה דמותר משום
טהור מלוח, וטמא תפל, או חלב
מלחה והוי טמא מלוח, צ"ש להתיר
כשיש רוב במינו כמו שמתירין בנשפך
[צב] ובהי' תרבה ושומן ובשר ויש
רוב במינו וספק נמלה יחד, אף שיש
מחמירין בזה, שלא לומר סליק והוי
כאינו מינו לבד: [צג] מי' המיקל
בהפסיד לא הפסיד, ומכ"ש בקריפה
שאפי' באינו מינו לבד יש מתירין
במליחה בקריפה לבד:

לה בענין מין במינו אי אולנין בתר
[צד] ש"מ או בתר טעמא,
הדין

וכסאמרין סליק הוי סד"ר כשיש רוב במינו, רק לדעתו משום שגם צבישול קשה שמא אחת
פלטה ולא האחרת [חקיקת הפרמ"ג הנז"ל] מכ"ש מליחה, ובסיס"ט כתב שם דאי טעם
הל"ל משום דהבשר והתרבה נגעו זה בזה ולא השומן, קשה מהיכי תיתי לומר כן,
ובנוב"ק סיל"ב כתב באמת מה"ט שקשה לומר במליחה סליק שמא לא נגע כבש הטריפה
רק בעופות אינו מינו לבד, וכ"כ בסיל"ג בהגה, ומ"מ במינו ברוב לבד בספק כתב
הנוב"ק ס"כ דאף שיש ספק שמא נגע רק באחד והוי רק חד בחד בלא רוב מי' לא
אסר מטעם זה, רק בא"מ בסליק חשש בזה, והסכים עמו הלבוש"ר בחידושי דינים סקק"ב
דבמליחה יש לאסור האיני מינו כהש"ך, אף שצבישול הוא מיקל בהפסיד כנז"ל סקס"ב,
ובלבוש"ר הוסיף שאינו מהערב במליחה כמו צבישול: [צג] מ"מ כו' הנוב"ק בסיל"ג נראה
שמיקל במליחה יותר שאפילו להש"ך שאסור צבישול באינו מינו, מ"מ במליחה י"ל שמא
לא נגע בחתיכה איסור כלל הא"מ, וכבר בטל האיסור במינו קודם שהגיע להאינו מינו,
ואפילו אם מפעפע מחתיכה לחתיכה שמא כבר נחבטל, וכן החזיקו הבית שלמה שהביאו
המשמ"ש סיס"ט בש"ך סקמ"ג שבודאי נגע בזה כמו בזה, ולהנוב"ק רק מספקא ל"י כנז"ל,
וחקירת השפ"ד כבר יישבו החו"ד הנז"ל סקפ"ב דומיא דתרכגולת ובי"ט, וכן נוטה
הדע"ה להקל בסיל"א סק"ה, ובמשמ"ש הנ"ל הביא ממהר"מ שיק על חקירת שפ"ד, דהוי
ס"ס שמא הי' בין הכל ס' ושמא פלטו בשוה, וכן יישב המשמ"ש שם, ומיקל משום ס"ס
שמא לא נמלח, ואם נמלח שמא נגעו כולם יחד והוי סליק, ולדרבנן מועיל הספק לבד
שמא נמלח כמ"ש הש"ך בדיני ס"ס כה"ג וברמ"ש כ"ן סקל"ו מיד יהודה דכ"ן דשומן
ובשר הוי אינו מינו לאו דבר ברור הוא, וגם יש ספק דשמן בקליפה לבד לכך יש להתיר
בקליפה, וכן מחיר המשמ"ש בקליפה כי להכרו"פ שיתבאר בסיק"ה סקתניה מועיל קליפה
בספק נמלח אף באינו מינו לבד משום ס"ס דראז"י הנ"ל, ובסקל"ו מיד יהודה חוסר
צ"ש ספק אם יש רוב היתר ממינו ג"כ אף שיש ס"ס עיי"ש, ובסקל"ו משערי דיעה בשומן
ושומן שלא נמלח דהוי חשש מדם דהוי אינו מינו כנשפך, מ"מ הוי דם שצבילו ואפילו
בל"ז טרפה שלפסיד כשי"ט מהמרדכי הוי רק דרבנן אין להחמיר ע"ש:

[ו] דיני מין במינו בשמא, או בטעמא.

[צד] בשמא כו' מקור דבר זה הוא בגמ' דע"ז דס"ו על המשנה דיין נסך שנפל ע"ג
ענבים ידחם וכן טהורות ואם מבוקעות אסורות, אמר בגמ' חמרלא
עמיסי.

פתיקי בעיני ד'ה בנותן טעם, משום דלא
שוו לא בשם ולא בטעם והוי אינו מינו
דבנויט, אבל יין חדש בענבים ס"ל לאבוי
דאזלין בחר טעמא וכיון שהם שוים בטעם
אף שחלוקים בהשם הוי מין במינו דבוייט
במשא, ורבה ס"ל בחר שמא אזלין וכיון
שחלוקים בהשם הוי אינו מינו דבס', ופריך
ל' ממשנה הג' דסלקא דעת' ביין חדש
דומיא דסיפא דבנויט וקשיא לאבוי, ואמר
דאבוי מוקי לה ביין ישן דאינו שוה בטעם
אבל חדש הוי במשאו במין במינו, ואמר שם
דכי היכא דלחומרא אזיל אבוי בחר טעמא
ה"ס לקולא כמו חומץ יין ושכר, או שאור
חטים ושאור שעורים דשוה בשם ולא שוה
בטעם ס"ל לאבוי דה"ל אינו מינו ובנותן טעם, ורבה ס"ל כיון דשוה בשמא הוי מין
במינו ואין בטל לחומרא, או משום דס"ל כר' יהודה בכל מין במינו כשיטת רש"י ז"ל
הג"ל סקל"ד, או להתוס' מיירי זה בטבל ויין נסך דהוי במינו במשאו, ואייתי אבוי ראי'
לשיטתו ממשנה דערלס בתבלין של ב' או ג' שמות כו' ורבה דחה ל' דאמאי כר' מאיר
דס"ל כל איסורי תורה מטערפות, ובהריף והרא"ש אינו מבוחר הילכתא כמאן, ובהרמז"ל
פט"ו ממ"א הלכה ל"ה לענין חומץ יין וחומץ שכר פוסק כרבה דבחר שמא והוי במשאו
כמין במינו: [צה] הדין כו' הב"י בסמ"ח זה הביא מהמלא כתוב ומהאגור דקיי"ל כרבה
דאזלין בחר שמא והוי יין חדש וענבים שני מינים, וכן שאור ועיסה, ועוד הרבה דברים
שיחבאר, והד"מ אות ה' הוכיח מהא"ה ממ"ש בחתיכות הוי הכל מין אחד כו' דש"מ דאזלין
בחר השם, ודחה לה דאף בחתיכות אין זה שם העלם משמע דבשם העלם אזלין בחר
בשם מה דהוי מינו, וכן העלה בהגה סע"ב דאזלין בחר שמא ולא בחר בטעם אס שוה
בטעמא אבל הש"ך סק"ו תמה עליו, דכיון דכל הטעם משום דטעם כעיקר מ"ה, וכל
שאין טעם בטל ברוב מקרא דאחרי רבים להטות איכ' ודאי בחר בטעם אזלין, והביא
הרבה ראיות לזה, וכן ממ"ש מהרא"י הג"ל דקפילא מסלפ"ת מועיל משום דס"ל לרשב"א
טעם כעיקר דרבנן אפילו יהי' טכ"ע מ"ה כר"ת, ה"י יכול לומר דשוה בשם וחלוק בטעם
והוי מין במינו דמותר מ"ה ביותר מרוב, וע"כ כשחלוק בטעמו הוי אינו מינו, ומ"ה
שהאגור וקל"ת אחרונים כתבו כן, הוא משום דס"ל כרש"י שפוסק כר' יהודה במין במינו
במשאו, או דר"מ לענין י"ב או תקרובת עכו"ם או דבר שיש לו מתירין שאוסר במינס
במשאו, ואף שגם באלו הוי באינו מינו בנז"ט ומ"מ אזלין בחר שמא, אך לא דמי דכיון
שמעירים בששים אין כאן טעם כלל, ואפילו מיל בחר בטעם אין כאן טעם ביותר
מששים, אבל באיסורין דמין במינו ברוב איך אפשר לומר דכשהשמות שוים וטעמם חלוקים
יהי' ברוב מ"ה, הרי מ"מ יהיב טעמא איסור בהיתר כמ"ש בערוך השלחן. וכנהג הש"ך
שהסכימו עמו גדולי הדור ורבו מ"ה יחושט כרו, וכן לענין יבש ביבש באינו מינו שיחבאר
בסיק"ט סקס"א אזלין ג"כ בחר בטעם והא"ה דס"ל שם בחר שמא לא ס"ל הטעם
דיבשלים, רק משום דנקרא דבר שיש לו תקנה כשי"ת שם: [צו] אבל כו' הוא סיוס
דברי הש"ך ליישב הגמ' והפוסקים, וכן תרומה וטבל וי"ב ודשיל"מ הוי הכל דין בשמא
ע"ש. ובדף האחרון הביא הש"ך ראי' אי' יהי' הדין דבחר שמא אזלין איכ' נבילה בשחוקה
יהי' דינו כאינו מינו דבני מ"ה ס', ובאמת הוי זה מין במינו לדברי הכל כמ"ש בשלטי
גבורים דהוי מין במינו, ובמרדכי כתב באמת דהוי אינו מינו בשמא, ובפרי"ט סק"ו דאף
דנראה

זכרתי כרם וטבל הכל בתר שם [צו]
וכן לענין יבש ביבש באינו מינו הוי
המעם עיקר ולא השם:

ל"ט ויש [צח] שדעתם לפסוק לידך
בתר שם במאי שאין המעם
הפוך לגמרי רק בשינוי קצת, והשם
הוא שזה אפילו באיסורים שאוסרין
עד ששים, וסומכין על זה להקל
בהפמ"ד במה שהשם שזה והמעם
משונה רק במקצת, ומ"מ אין האחרונים
נוחים מזה רק המעם עיקר אפילו יש
רק שינוי קצת והשם שזה אין להקל
אפי' בהפמ"ד:

מ בשר [צט] וחלב תרבא הוי אינו
מינו, אם לא שהבשר הוא שמן
דהוי

דנראה לכאורה מסוגיא דפ"ג דבכורות,
ומנחות דנבילה בשחטה בטילה משום דאוליגן
בתר המבטל וכיון שאי אפשר לשחטה
שחטה נבילה הוי מין בא"מ ובטל לר'
יהודה, אבל שחטה נבילה כיון שאפשר
כשחטרה יפקע שם נבילה מינה הוי מין
במינו דאין בטל לר' יהודה, איכ' נראה
לכאורה דנבילה בשחטה הוי אינו מינו
בשחט, כמ"ס המרדכי, אך זה אמר רק
לענין טומאת מגע ולר' יהודה דמין במינו
לא בטיל, אבל לענין איסור אכילה הרי אמר
בחולין ד"ק וק"מ בחתיכות דהוי מין במינו
לר' יהודה בין בטעמא בין בשמא, וכ"כ
הרשב"א והראב"ד ז"ל ספ"א משאר חבות
הטומאה וליה לריך להביא מהש"ג רק ממ"ס
בסיקריא דהוי מין במינו: [צו] וכן כו' כנ"ל

מהש"ך וכ"כ בסיק"ט שיתבאר לדין דאוסרין
ובשפ"ד סק"ו רולה לפרש בהרמ"א דבטי שזה
חלוק בשמא הוי אינו מינו להחמיר ובטי ששים מ"ה, אך כחז שכל זה הרחיקו האחרונים
רק בין להקל שיהי' מ"ה בטל ברוב בטי שוי בטעמו, ולהחמיר דבחלוק בטעם בטי
ס' מ"ה, וכ"כ בעה"ש בהרמ"א סעמ"ד דלענין אינו מינו וודאי אוליגן בתר טעמא,
וכשהטעם אינו שזה בטי ששים רק לענין מין במינו אין אומרים כששזה בטעם די ברוב
לבד רק לריך ג"כ שזה בטעם, וכשהחלוק בטעם בטי ששים, אך ה' לו לומר או בתר שמא
מ"י"ס, ומ"ס המנח"י ששפ"ד סק"ו להוכיח מלשון הרמז"ל בפט"ו ה"ו, במין במינו בזה
שנשאר איסורין בס' ביי"ג וטבל הוי במשהו, איכ' כמו שנשאר איסורים בשזה בטעמו אף
שחלוק בטעם הוי בס' כמו כן ביי"ג וטבל הוי במשהו, דחה זה השפ"ד ד"ל סחם מין
במינו הוא כששזה בטעמא שזה בטעם ג"כ, אבל בשזה בטעמו ואין שזה בטעם הוי בטבל
ויי"ג מין בשא"מ, וכ"כ הפרי"ח כהש"ך וכ"כ השפ"ד מהמנ"י ומנח"י כש"ך ע"פ הרשב"א
שהביאו פרי"ח סק"ח דטעם הוי ניכר האיסור וחיד אוכל יטעם כשי"ת בסקק"י והוי עיקר
בטעמא: [צח] שדעתם כו' על מ"ס הטוי"ז לעיין בב"י, בסק"ד רולה המשכלות לפרשו
ברמ"א דבתר שמא או בתר שמא וטעמו אז הוי מין במינו, ומ"מ בדף האחרון פירש
הטוי"ז דלאו דוקא דברבים הפכים ממזג כמו מר ומחוק יח"י ג"כ בתר שמא שבוש
הוי וודאי הטעם עיקר, רק מיידי בשינוי טעם קלה כמו חמרא חדתא בעינדי דאל"כ מה
שייכות כנו"ט כיון שיש טעם אחד להם, ולאביי לא איכפת לן בהבוא שינוי ולרבא הוי
שינוי והוי אינו מינו, ואיכ' בכל מקום שאין היפוך ממזג רק שינוי קלה ס"ל לרבא דאוליגן
בתר שם, ואיכ' לדבריו בטעם הפוך לגמרי הוי בטעמא חזן מיי"ג וטבל וערלה כו'
ובשינוי טעם קלה והשם אחד הוי מינו כהרמ"א, והש"ך בדף האחרון חולק דהפירוש
ברמ"א טעם הפוך ממזג, וקושיא דמה שייך נוי"ט ז"ל כנגדו בלוינו מינו הוי נוי"ט,
וכן הביא בנזכ"ח אר"ח סיס"ו מהפרי"ח להקל בזה בשזה בטעם וחלוק בשינוי קלה
ורולה לסמוך עליו לענין חלב טהור בטמא, ויי"ס חמץ ביי"ס פסח עיי"ס, וכן
בחורדי"ב סק"ג דעמו לסמוך בהפמ"ד ארמ"א ז"ל כיון שבלא"ה הרבה פוסקים
דמכ"ט דרבנן, ומ"מ בדת"ש סקליה הביא מהבית יהודה, והאשכול כפרמ"ג וכ"כ ביד
יהודה שאין להקל אפילו בהפמ"ד דלא כחור"ד עיי"ס: [צט] וחלב כו' הטור כתב כגון
חלב

בבד

חלב שנחטב בצבא, ופירש הכ"י צלירי
דהיינו תרבה כמ"ס העו"ז סק"א והש"ך,
ומ"מ הש"ך הביא מהראב"ן דהוי מינו
ופירשו הש"ך דמיירי בצבא שמן, ובשפ"ד
צ"ח א"ס חלב בקמץ ל"ה איסור בתיכור רק
היתר בתיכור, ובדמ"ט סק"ב מהרבה
אחרונים שמפרשים חלב בקמץ דתרבא הוי
מינו, וביד יהודה נחקקה בש"ך איך אפשר
להרגיש בין תרבא לשומן הצבא ורחוק
המליאות שיהי' כחוש כל כך, ומהאגור כתב
המשבנות דמיירי לשמא ולא בטעמא, והפ"ח
הסכים ג"כ לש"ך דצבא צתרבא הוי אינו
מינו, ולכך כתב הרמז"ל בפט"ו במין במינו
חלב כליות טעם חלב האלי' ולא כתב טעם
צבא, אבל בצבא שמן הוי מינו, ואף שהביא
שיטות הרשב"א והר"ן פג"ה ובפרק צתרבא
דע"ז ומהר"ן בדיקולא קלחא שמפרש משום
סליק לרש"י ועוד ראיות דהוי מינו, ומ"מ הוי
אינו מינו כהש"ך, ובמשמ"ט הביא מוזכרים
דק"י דצבא אין חולץ משום מין במינו הוא
דחה לה ד"ל בשמא הוי מינו ולא בטעמא,
ואו בצבא שמן להש"ך, ובדמ"ט סק"א
מכנה"ג וראש יוסף וכנפי יונה דלא כפ"ח

רק הוי חלב חרבה ובשר אינו מינו: [ק] וימ"ב כו' דת"ס סקליא משאלת שלום אף
 להחולקים על הש"ך כבשר שמן וחלב, וס"ל דהוי אינו מינו מימ גריוון כו' בצפנים:
 [קא] שרמן כו' שפ"ד שם מהר"ש פג"ה במימרא דרבא כגון חלב ושומן, וכ"כ הל"ז
 ושם בפשיטות דבשר שמן או שומן בחמאה אין טעמא שיה עיי"ש: [קב] חלב כו' בפר"ח
 סק"ז ד"ה והנה ראיתי, הביא מהגאור דהוי אינו מינו בשמא, ובארוך כחז דשומן ללעות,
 וא"ל, ומזה, ושומן הירך בשר שמן הוא ומיקרי בשר ולא חלב, והפר"ח חולק דלפרמ"ל
 הג"ל הוי של כליות עם הא"ל מין במינו, נהי דכשאלוין בשר שמא אין רא"י מ"מ למה
 דאולין בשר טעמא הוי מב"מ, וכן של כליות ודקין הוי מב"מ בשמא ובטעמא. וברד"ש
 סקליא שהכפי יונה חולק על פר"ח רק של כליות ודקין הוי שני מינים בשמא, ובחור"ב
 סק"ג דחלב הכנחא והדקין מיקרי חלב והם אינם מין בשר עיי"ש: [קג] שרמן כו' הוא
 מספר ערך השלחן סעניו עיי"ש: [קד] עם כו' שפ"ד סק"א עיי"ש: [קה] רבשר כו' הוי
 ושפ"ד סק"א בשם הראב"ן, וכ"כ בפתיחה ח"ג פ"ד ד"ה והנה: [קו] שור כו' הדי, וכן
 הביא הפר"ח מהמג"כ דהוי ג' מינים, והיינו אי אולין בשר שם אבל בטעם הוי מין אחד,
 וכן כמה השפ"ד סיכ"ז אהב"ח בחילוקו שבין כבילה לטרפה, דהוי אינו מינו, שזה ילדק
 רק אי אולין בשר שמא אבל בטעם הוי מין אחד וגו"ל סיכ"ט מזה ונ"מ לענין תקרובת
 עכ"ס דבמשהו בזה אולין בשר שמא: [קז] בהמה כו' כ"כ הדי מהגאור והפר"ח
 והפרמ"ג בפתיחה הג"ל מהארוך להש"ך והוי אינו מינו בשמא כמו בתקרובת עכ"ס, ומ"מ
 בש"ך סיק"ט סק"ח משמע שאפילו בעופות יש כמה מינים שחולקים בטעם, לכך מסופק
 בזה הפרמ"ג בשאר איסורים אם יש להקל לומר דהוי מינו בטעמא, ובתח"ס סיפ"ז וס"ל
 ובזה סופר שהביאו דת"ס סקליא כהנ"ו דבשר בהמה ועוף הוי אינו מינו בטעם ג"כ כהנ"ו

ג' כבד עם [קח] בשר הוי מינו במעמא ולא בשם והיינו כבד עם הבשר שלו כמו מעוף, או מבהמה, וי"א דכבד ובשר [קט] ולב וכחל הוי לגמרי מין במינו וי"א דהוי אינו מינו, או מחלוקת הפוסקים, בשר עם ניד [קי] הוי מין במינו וי"א דרק שמנונית הגיד, אבל הגיד הוי אינו מינו בין עם בשר, בין עם תרבא, בין עם שומן, ובשם הוי מינו :

מג' כל מה [קיא] דהוי בעופות מין באינו מינו בשמא, היינו רק כשהם שלמים אבל התובים הוי הכל מין במינו בשמא, ובבשר שור ועוף ודג הוי אפילו בחתוכים, מין באינו מינו בשמא [קיב] דם עם בשר הוי אינו מינו, וי"א דבמה שיוצא מן הבשר הוי מינו עם הבשר, אבל העיקר דהוי אינו מינו, דם [קיג] עם חלב הוי אינו מינו, דם בהמה ודם דגים הוי מב"מ בשמא לענין דשילי"מ :

בשמא, וכ"כ בערוך השלחן סעמ"ח דבשר עוף עם בשר בהמה, או מיני עופות חלוקים כמו תרנגולת ואוזל ואוריס כולם מינים נפרדים הם, ובהשיב משה כחז דבשר בהמה ותרנגול הוי מין במינו בטעמא, כיון שאינו נרגש אם מבשלין יחד רק בהמרק, ונכדו כחז דרק במליחה היקל ההשיב משה, ולא בבישול, וכ"כ היד שאלו כיון דעכ"פ המרק נרגש כמ"ס דהמ"ס בעלמו א"כ הוי אינו מינו, והדברי יוסף כחז דהמ"ס ה"י שניהם כחוסים או שמיים, ובהשיב ה"י כחוס ובהמה שמן הוי אינו מינו להשיב, ובדע"ה סיל"א סק"ה מההדב"א ח"א פ"ב דהוי עופות ובהמה או ב' מיני עופות, אינו מינו בטעם כשני"ה בסיל"א סקע"ג מהדע"ה סימ"ט עיי"ש : [קח] בשר כו' הכי מהאגור הביא ראי' מהגורד מהבשר מותר בכבד, ובפתיחה הגיל מהכ"ה שמהם הא לא קי"ל כרשב"ג רק כרצון דאסרי, ומ"ס דאסורא מגדרים לא יליף תמה הפרמ"ג דהא המלי"כ יליף לה, ודעת הפר"ח דחלוק בשם ושוה בטעם כמו חמרא חדתא ועיני, והיינו כבד עוף עם

התרנגולת דאי כבד בהמה טע עוף, כיון דאפילו הבשר הוי אינו מינו כ"ש הכבד, ולדידי' הוי שוה בשם ג"כ דהוי מין בשר של העוף, והפרמ"ג אינו מחליט בזה אם בשר בכבד חלוקים בטעם לאסור בגשפך, ובדח"ט סקל"א מהס"ך בארוך אפילו כבד ללוי עם בשר הוי אינו מינו : [קט] ולב כו' פרי"ח שם דאף שחלוקים קל"מ אין זה שינוי כל כך לערך חמרא חדתא בעיני דהוי מב"מ בטעמא לאחי, וכיון ששויים בטעם וגם הם מין אחד דכולהו מין בשר, הוי מין במינו לגמרי כמ"ס שם לדעת הרמז"ל, ובדעת"ש סקל"א מהכנפי זינה דהוי אינו מינו, ויד יהודה שהוא מחלוקת הפוסקים שהרי להפר"ח הוי מינו לגמרי : [קי] דהוי כו' פרי חדש שם מדילי' מהגמ' פסחים ריש פ"ב כשהותרה נבילה היא וחלבה וגידה הותרו א"כ הוי מין בשר, ואף שזה אמר רק למאן דאית ל' ים בגידין בנ"ט, מ"מ מוסכס לכו"ט, וכן הביא מהירושלמי הגורד מן הבשר אסור בגידין, מן הגידין מותר בבשר, משום שגידין בכלל בשר ולא בשר בכלל גידין, ובפרק כל הבשר בעלמות וגידין שנשלין בחלב, אלמא לאו בשר הוא, מ"מ לענין צ"ח שאני דדרך ביטול אסרה חורה, ובדעת"ש סקל"א מהפר"ח, בין עם בשר בין עם הרבא, בין עם שומן הוי הכל אינו מינו, וכן בעלמות היבשות, וכ"כ הכנה"ג ויד דוד דלא כפר"ח דרק שמנונית גיד הוי מין בשר, וראש יוסף דלהפר"ח הוי רק מינו בשמא, אבל בטעם נראה מהרמז"ל דליה טעם בשר : [קיא] דהוי כו' הוא מהב"י ופר"ח ופרמ"ג בפתיחה הגיל בשור ועז וכן בעופות ודג, וכבד דאפילו אם אחד שלם ואחד חתוך הוי אינו מינו, אבל ב' חתוכין הוי מין אחד בשם לענין תקרובת עכ"ס כו' ובשור כו' שם מדילי', עיי"ש : [קיב] דם כו' ש"ך סיכ"ט סקנ"ו, ובדח"ט סקל"א מגויר דם היולא מהבשר הוי מינו והנשמה חיים דעיקר כהס"ך : [קיג] עם כו' פת"ש סק"ד מספר תיבת גומא ראוי מילתא אשת ר' נחמן דאמר אסר לן דמא שרי לן כבדא, ולא אמרה חלב, אף שדם נעכר ונעשה חלב, מ"מ השתא הוי אינו

אינו מינו בטעמא, ובמשננות או"ח סימס'ו לשני דס בהמה ודגים אפילו בשמא הוי מין במינו עיי"ש: [קיד] דג כו' נשך סיק'ו סק'א בהוך דכרו כח דהוי להאוסרים שס אינו מינו, והרמ"א שמתיר משום דהוי מין בשמא, ולהראב"ן והא"ח הוי לענין שמא מין בלינו מינו, ורק להרמ"א הוי כהנה' שפיר דורא מינו בשמא, והשפ"ד חמה מהג"ל דחליא לענין שמא בין שלמין לחסוכין אבל לטעמא הוי אינו מינו, ומ"ש באורח מישור דאשחמט להשך תשובות הרשב"א דהוי מינו בשמא, כתב הוא דלא אשחמט, והרשב"א כתב רק אי יו"ה המשנה דהרומות שהבאר בסיק'ה סק'א לבטל גוף הדג הא לר' יהודה מין במינו לא בטיל, דרק לבטל טעמו אמר דל"ט ע"כ דליר זיטה בעלמא הוא כמ"ל סק"ג, אבל גופו הא הוי מין במינו והיינו דלר' יהודה ניהא דאזלין בחר שמא דהוא ס"ל מצ"מ לא בטיל, והוא כהנשפ"ד שכתב קן לרש"י ז"ל הג"ל דמין במינו לא בטל הוי קן בהסירו הדג והוי רק לירו והוי ודאי שס אחד אבל לדין דמין במינו בטל, ודאי הוי אין שוה בטעמו, וכ"כ בחת"ס יו"ד סיפ"ז ד"ה איבעית אימא כו' דפשוט שאין טעם שוה, ובספר

מד דג טבא עם [קיד] דג מהור הוי אינו מינו במעמא, ולי"א הוי מינו, וכן י"א דכל מינו דגים הוי מין אחד, אפילו דגים מלוחים או יבשים [קטו] בצ"י דגים עם דג ש"הם הוי ב' מינים, אבל כל מינו בצ"י דגים הוי מין אחד, וכן הדין בקרבי דגים, ובצ"י דגים עם קרבי דגים הוי ב' מינים, אבל נימוחו עם לא נימוחו הוי הכל מין אחד:

מה ביצה שיש בה [קטו] אפרוח עם שאר בצים הוי אינו מינו במעמא, וכיש טיפת דם י"א דהוי רק מינו משום דהדם אין גורן בהם מעם והוי ברוב [קיו] ואפילו בנמצא הביצה במעי התרנגולת ונתערבה בשאר בצים הוי הכל מין במינו במעם, ביצה [קית] טמאה עם מהורה יש לספק אם הוי אינו מינו במעמא, [קיט] חלבון וחלמון יש לספק אם הוי מינו, ומ"מ הוי ב' מינים לענין סליק שנתבאר:

מו חלב טבא עם [קכ] חלב מהור הוי מין במינו בשמא, ולי"א הוי אינו

בית מאיר הוכיח מפירש"י ז"ל דכילכית באלפס דג"ח שפירש של בשר ולא אמר של דגים, משום דלא הוי מצ"מ בטעמא ולי"א אומר ר' יוחנן לסמוך אקפילא, והביאו בחרעק"א ז"ל וקלכו בדפח"ח, והעירו במשמ"ש וספר בכור אדם שרמו בזה במשננות או"ח סימס"ג, ובדמ"ש סק"ז ג"כ מענין זה, ויש להעיר מפירש"י ז"ל אין טעם דג העולה מעכו כו' ובטור השלחן סעמ"ח דגים ככפנים, ואפילו מלוחים או יבשים הוי כמו פירות לחין עם כבושין דמין אחד הוא, עיי"ש: [קטו] בצ"י כו' הוא מערוך השלחן סעמ"ט וסע"ג: [קטו] אפרוח כו' העו"ז וש"ך סימס'ו כהבו דהוי מינו, ובסיק'ו תורו בזה וסוכרים דבין יס בזה אפרוח בין טיפת דם הוי אינו מינו צב"ים, ולכך הכריע הפ"ח ככפנים שהאפרוח נותן טעם והוי אינו מינו, אבל הדם אין בזה ליתן טעם והוי רק משום בילא האסורה והוי מינו וברובא, ובשמא הוי הכל מינו, וכן מקילין לדין בסימס'ו לומר בו דס ב"ים דרבנן כיון שבמינו הוי ברוב מ"ה: [קיו] ואפילו כו' בדמ"ש סק"א ממנחת פתים דאף דאמרין בירושלמי ריש בילא אין דומה אכילתה בפנים לאכילתה בחוץ, מ"מ הוי רק שינוי טעם מוטע והוי מינו עיי"ש: [קית] טמאה כו' נפר"ה שמשננות סיפ"ו מסופק בזה וליין עלמו אסיק'ו בשך דנראה דהוי כאיך דלעיל עיי"ש: [קיט] חלבון כו' במשננות סימס"ז בל"ח ש"ס דיעות בזה, וליין עלמו אסיכ"ב: וברדת"ש סק"א להלכות הוי ב' מינים ולמהר"מ לובלין הוי מין אחד, ומשננות ס"ס לענין סליק הוי ב' מינים, וכ"כ במנחת פתים דהוי ב' מינים בטעם ג"כ עיי"ש: [קכ] חלב כו' בדמ"ס סק"טו בשם או"ח דס"ל דהקמא בטל ברוב מהור הוי דס"ל הוי מין במינו ונטל מ"ה ברוב, וכ"כ

ואינו מינו בטעמא חלב [קבא] כבשים וחלב פרה הוי מינו בשם ואינו מינו בטעם [קבב] יין שרף של חמץ עם יי"ש של פסח הוי אינו מינו בטעמא. ואינו מינו מצד דין להקל קצת בעבר עליו הפסח או גשלת בחותם אחד, אף שהוא משם אחד כמו שליבויין :
מז שאור [קבג] ועיסה הוי מין אחד כששניהם של חטים או שניהם של שעורים, אבל שאור חטים בעיסת שעורים הוי אינו מינו בשמא, אף דבשאור של שני מינים הוי מב"מ, ז"א [קבד] דער שלא נתחמצה העיסה הוי לעולם מין במינו, אבל בנתחמצה הוי אינו מינו בשמא, וכן בטעמא לענין יבש ביבש באינו מינו וקמח חטים עם [קבה] קמח שעורים הוי מין באינו מינו :
מח רומב של [קבו] בשר אף דבב"ב מקום ראזליין בתר שמא הוי המורה

הש"ך סיקי"ה הנז"ל סק"ס דמ"ה בטל ברוב, וכבר נז"ל מהנוכ"י דאפילו אי י"ה חלוק בהטעם מ"מ קיל כיון שאין בו לאו מלקות, הוי טכ"ע דרבנן, ובספר דמשק אליעזר החדש סיל"ד הוכיח דע"כ שיה בטעמא, וכן אינו משונה לגמרי מחיבור לירוק, דא"כ למה חששו בחלב טכ"ס לאחלופי הרי ה"י ניכר, רק משונה קלת, והבית מאיר אף שבדגים נז"ל שהוכיח מרש"י דהוי מינו, מ"מ בחלב ס"ל בסיק"ה דהוי אינו מינו, וספר הגיל מפרש חילוקו, והנוכ"י הג"ל ראה לפרש טעם חלב אף לש"ך משום שמא כהפ"ח הג"ל דהוי שינוי קלת, ומ"מ לא ס"ל כן רק מפרש בטעם הג"ל דמלקות, נראה שמחליט דהוי אינו מינו, והדמ"ח הג"ל לא הביא מהנוכ"י הג"ל : [קבא] כבשים כו' כפרי חדש כתב דמין אחד הוא והיינו ע"כ בשמא אבל בטעמא כתב בחת"ס סינ"ז דהוי אינו מינו בטעמא ולירף שם רק היתר סניפים כנז"ל סינ"ז סקמ"ט דהוי רוב מינו ומקילין כמו בנשפך במעשה דמהרמ"ל עיי"ש :

[קבב] יין כו' כנובית סיס"ו בלוי"ה הנז"ל ה"י שם המעשה ציי"ש, ודימה השואל דכמו דבחלב להש"ך הוי רק שינוי קלת בטעם ואוליין בתר שמא בהסברת הנוכ"י ע"פ פ"ח הג"ל, ה"ה ציי"ש הוי ברוב מ"ה דהוי רק שינוי טעם קלת, אבל הנוכ"י דחה ל"י ע"פ סברתו בש"ך דחלב הוי אין בו מלקות, ובספר מעדני שמואל סיק"ב ענף י"ז אות ו' בשם הרש"מ דהוי מינו בשם, ובנקרא בשם שליבאויטן הוי אינו מינו עם יי"ש חמץ רק מיקל ע"י טעמה קפילא או ע"י טעמת ישראל ויפלוט ובסיק"ב ענף ט' כתב דמחשבות סתמ"ה סק"ד וסתמ"ז סק"א נראה כמסתפק, והש"ך חמד כתב דיותר נוסה דעמו דהוי מין בל"מ, והנוכ"י הג"ל דלא לסמוך אפ"ח, וכן הביא מעטרת חכמים דהוי אינו מינו בטעמא, והשואל ומשיב בחמילה נראה דהוי אינו מינו ולסוף נראה שמיקל, והבית שלמה מיקל בשמא וטעם קלת לא גמור, וש"י"ע הרב סתמ"ב סע"ט בהנה סובר דטעמו שיה, אמריק שם הרב מעדני שמואל בשם שר"ח דבמחלוקת שנו"י א"ס הוי מין במינו, א"כ בלא ציורו ועבר הפסח מותר, וא"ס הוי אינו מינו עובר צב"י ואסור אחר הפסח בהנאה :
[קבג] ועיסה כו' הכ"י כתב דהוי ב' מינים, והפ"ח הקשה ממשנה דערלה להחמיר מין במינו שאור של חטים שנפל לעיסה של חטים וכמ"ס הר"ן בפ"ב דע"ז דאף דשאור ועיסה חלוק בשמא ובטעמא, מ"מ אפשר לעיסה להעשות שאור כשתמתין והוי מין במינו מהשתא, ולכך פירש דעת האגור דשאור ועיסה משל מין אחד הוי מין במינו, אבל שאור חטים עם עיסת שעורים הוי שני מינים בשמא, ותמה על לשון המרדכי דמשמע אף במין אחד הוי שני מינים והוא טעמו בדבר משנה : [קבד] דער כו' בכר"פ חרה על הפ"ח דמשום להו נוסה בדבר משנה, וחילק הוא בין עיסה קודם שנחמלה הוי מין אחד שעומד לכך להחמין כמ"ס הר"ן, אבל בנתחמצה שאין לר"ך לה הוי אינו מינו בשמא וכן בטעמא : [קבה] קמח כו' דת"ס סק"א מהבית שלמה עיי"ש : [קבו] בשר כו' הנה בסוגיא דטיפת חלב דק"י אחאי דפריך כימא סליק, אמר אי דנפל ברובת רכה ה"י דהוי אינו מינו, הכ"ע ברובת עבד

ענה ופירש"י ז"ל דכולו מין בשר הוא , והרשב"א במידותיו שהביאו הפרי"ח סק"ז ד"ה והנה ראיתי כו' נחמקא אס המוהל ופליטת הבשר היו כבשר לענין מין במינו ולדעת הפרי"ח הוי המוהל ופליטתו מין במינו ומה דאמר דבר אחר היינו המים שנתבשלו בהם החתיכות זה הוי אינו מינו עם הבשר וזה הפירוש רותב רכה, ורותב עבה ליכא מים והוי מין במינו המוהל, רק הוקשה להרשב"א אף על המוהל הא בחר שמוא אזלין והוי רותב מיקרי, והנה זה הרשב"א בל"ע, ולדעת פרי"ח הוי הרותב המוהל בפליטה ג"כ אינו מינו בשמא, ושפיר מה דאמר דבר אחר קאי ג"כ על רותב פליטה כיון דהוי שמו רותב לא בשר, ורותב עבה

המוהל של פליטת בשר שהוא רותב הרבה אינו מינו עם הבשר בשמא , ורק ברותב עבה שהוא דק דק של הבשר הוי מינו אף דלא שוה בשם; מ"מ [קבז] לדידן דאזלין בתר מעמא חיי הרותב הרבה שהוא מוהל ופליטת הבשר ג"כ מין במינו עם בשר, וכ"ש העבה, ורק המים שנתבשל בהם הבשר זה הוי אינו מינו עם הבשר :

מ"מ כבר נתבאר לדידן דלא סמכין אקפ"א הוי כל שיעור של לח בלח באינו מינו רק [קבח] בששים

דהוי מין בשר הוא כפירש"י ז"ל דכולו מין בשר הוא, ולכך אף דלא שוה בשם מינו הוי מין בשר בעלם והוי כחבלין של בריג שמוט שמצטרפין להרמ"ל, אבל רותב רכה פליטת הבשר ג"כ הוי אינו מינו בשמא אף דשוה לבשר בטעמו, ובחוס' דק"ח ד"ה אחמי משמם דהוי רותב המוהל מין בשר ולימא, וכ"ז לר' יהודה דמין במינו לא בטיל ואזלין בחר שמוא עיי"ש : [קבז] לדידן כו' הוא חסוקת הפרי"ח שם דיש חילוק בין המים כמ"ל דלעולם הוי אינו מינו, ובמוהל הפליטה החילוק בין רכה לעבה, ובדח"ש סק"א מהכנפי יונה ג"כ דרק המוהל בלי מים מתחשב מין בשר, אבל עם מים אפילו רותב עבה הוי ג"כ אינו מינו עם בשר, וכ"כ בחת"ס סיפ"ז דאפילו אס כבש ובשר שור הוי מינו מ"מ המים הוי אינו מינו, ויתבאר בסק"ז סק"ג לענין לח בלח בנע"ג אימת מחשבין הרותב רק כפי המדומע ע"פ הטו"ז ס"ל"ב סקט"ז, וחכ"א כמ"ד סי' ט' וכלל מ"ז ד"ד כמו דמחשבין בחלב כמדומע :

[ז] דיני שיעור ששים בפרטות .

[קבח] בששים כו' על מה דאמר במשנה דרך דל"ז כי"ד משערין אותה כבשר בלפת, פליגי אמוראי בדל"ח אחד מ"ד הוי כל איסורין שבחורה במאה, ולחד מ"ד הוי בששים, ופליגי בזרוע בשלש שמצטל לה בהדי חיל והאיל הוא היתר והזרוע הוא איסור, וס"ל אחד מ"ד בשר בהדי בשר משערין, וס"ל במאה, ואין הזרוע אוסרת את האיל שנתבשל עמה, ואידך ס"ל בשר ועלמות בהדי בשר ועלמות משערין והוי להו בששים שנתבשל האיל את בליעת הזרוע האסורה, ופריך אף ילפינן מיני' והא אמר זהו היתר הבא מכלל האיסור, מכלל דבשאר מקום אסור, ושני דזה אתי לדברים אחרים כמו למין ומינו, או לטכ"ע או למקום חתך, אבל לזה גמרינן מיני' כיון דלחומרא הוי דמ"ה בטל ברוב, וילפינן למאה וס', והא דלא לריך יוהר ממאה וס' לכל חד כדאית ל' שהרי ה' ג"כ מים, כתב הרשב"א ז"ל כיון דכל זה הוי רק אסמכתא בעלמא שהרי הוא מין במינו די אס נשער נגד הזרוע ולא נגד המים ג"כ, ועוד דבכל ענין היתרו הכתוב אפילו עשאו ל' קדר בלי מים והוי רק ס' ולא יוהר, ובפרק בתרא דע"ז דס"ט פסיק רבא הלכתא בכלל האיסורין שבחורה בס', וכן לימא הא דאמור רבנן בששים בליכא קפילא או במין במינו כשג"ה, ופסקי הרמ"ל והר"ן והרא"ש כמ"ד בששים כמ"ש הרמ"ל פט"ז ה"ד במין במינו ברוב מ"ה ומד"ס עד שיאבד הדבר מעולם מיעוטו, ובהלכה כ' שיעור

בששים, וכן במינו מדרבנן, [קבט] דאפילו באיסורי הנאה כבשר בחלב לא כפלו שיעור ששים שיצטרך ק"כ, או בחמץ בע"פ עד הלילה, רק משערין בששים, ואפילו כל האיסורים שהם [קל] ביותר מס', כמו בתרומה דהוי במאה, וערלה וכנה"כ דהוי בר' ומב' וי"נ דהוי במשהו, הוי הב' רק במינו אבל באינו מינו דשיעורו כנו"ט הוי בששים, חוץ מחמץ בפסח דהוי גם באינו מינו במשהו :

ב עיקר שיעור ששים הוא [קלא] שסמכו חכמים לשער בשיעור זה, ש"ע הרוב אין נותן טעם בשיעור זה, אף שיש איסורים שאין נותנים טעם אפילו בפחות מזה כמו בעשרה או בעשרים, ורק כיון שיש דבר שיוכל ליתן טעם עד ששים הצריכו לעולם שיעור זה שלא לחלק בדבר. ובמה שאין איסור [קלב] אבילה כמו במקרה ובדומה י"א דהוי רק שיעור רוב

כשיעור שנתנו בו חכמים בששים, ומאה, ומאתים, כה"י תרומה בלבד מאה, כה"י ערלה אחד ומאתים, הט"ז למה כפלו בערלה וכה"כ משום שאסור בהנאה : [קבט] ואפילו כו' כך דשיעור כפול בערלה וכלאי כרס שכתב הרמז"ל, הוא מהירושלמי כמ"ס הכסף משנה, והקשה הלח"מ הט"ז דה"ל לכפול השיעור גם בבשר וחלב עד ק"כ משום שאסור בהנאה, וחורץ דשאני ערלה וכה"כ, דחזין בתרומה שגינה הכתוב שיעורו, וערלה ראו חכמים להחמיר, ובבשר בחלב לא מלינו שגינה הכתוב, ופירש הפרמ"ג בפתיחה לתערובות ח"ב פ"א ד"ה ואגב גררא, דבערלה וכה"כ סמכו החכמים דהגז"ש וממנו הוי רק אסמכתא ובב"ח לא שניה הכתוב, אך הקשה הא' רק במינו סמכו חכמים ובבשר בחלב אינו מינו הוא, ומאי קושא, ופירש דקושייתו בחתוכה שנאסרה מבב"ח ונחטרה באחרות בארלה"ת ליבצי ק"כ, ואולי ל"ה דומיא דתרומה דל"ה איסורו מגופו אף דלענין רלה"ת מיקרי איסור מחמת עלמו, רק הקשה מחמץ בפסח למ"ד במינו כנו"ט הא' אסור בהנאה

ליבצי ד"פ ששים, וכן לדין עד הלילה דבטל בס' עיי"ש שהניח בל"ע. ס"ס שיעור ששים בכל האיסורים מוסכם הוא כמו שפסקו ג"כ הטור והמחבר בסע"ד : [קד] ביותר כו' לפי מה שפירש"י ז"ל בסוגיא דגריסין ועדשים הוי לדידי' בתרומה גם באינו מינו בק"א כשלל הסיר את האיסור ובגריסין מירי שהסיר את האיסור, אבל בתוס' חלקו עליו דהקדא דמקדשו ממנו היינו בזמן במינו ולא באינו מינו, וכ"כ הר"ן ז"ל מהא דקדירה שבישל בה תרומה אם בישל חולין הוי כנו"ט, וכן בערלה וכ"כ כשי"ת בסקל"ז, וכ"כ הרמז"ל פ"ג מחרומות ובפט"ו ממ"א, שבוה תמה הפרמ"ג על הקריית ספר הנז"ל סקל"ז, ורק בחמץ משום חומרא דחמץ ולא כשאלחות, דסובר בס' : [קלא] שסמכו כו' בתוס' ד"ה ומ"ד כחבו דלאו דרשה גמורה הוא למילף מיני' טכ"ע מ"ה, דהרי הכא הוי מין במינו כדאמר בגמ' רק ששים או מאה ה"י קבלה בידם ואסמכוהו קרא, וכ"כ בד"ה לחומרא, דבזמן במינו הוי לחומרא, ובאינו מינו קים להו דביותר מששים או מאה פסק הטעם ואסמכיהו אהאי קרא. וכתבו עוד דאפילו באינו מינו דטעם כעיקר מ"ה, מ"מ הוי לחומרא דזמנין דפוסק הטעם בפחות מס' או מאה, ורק לחומרא אסרו עד ששים או מאה, והר"ן ז"ל כתב ג"כ שאין לך איסור בתורה שיתן טעם בששים, ויש בהם הרבה שאפילו בעשרה ועשרים אין נותנים טעם, והחומרא הוי דכל דליכא טעמא בטל ברובא, ובוה לר"ך ס' או ק', וכל ילפותא הנ"ל הוי רק אסמכתא דאפילו בפחות מההוא שיעורא נמי בטיל, אלא שמלוותו בכך לבשל באחד, אלא מ"ה לא בעי ס' אלא משום דליכא איסורא דיהיב טעמא בששים באינו מינו כמו בלל וקפלוט וההוא אסור מ"ה, השוו חכמים כל נותני טעם לאלו דלא ליבטלו אלא בששים, אי"כ הוי כל שיעור זה רק אסמכתא חכמים, וכן הוא לשון הרמז"ל בהכ"א ומניין סמכו חכמים כו' מאל נזיר עיי"ש : [קלב] אבילה כו' במשנלות סיק"א בד"ס והנה

והנה כתב כן בצוונת המוס' סוטה דט"ז
ע"כ בדם הליפור, דרק במידי דאכילה דבטי
טעמא הוי בלח' מינו יותר מרוב, אבל
כמה שאין טעם הוי צרוב, וכ"כ בדת'ש
סקי"ב מיד יהודא דבמקוה למשל במי פירות
הוי רק שיעור רוב אפילו שלא במינו, וכ"כ
החת"ם סי'ש"ס להס' בכורות דכ"ג טומאה
לאו דוקא רק כל שאין איסור אכילה והנאה
ליש שיעור ששים, ומה שכתב מהמג"א
סי'הל"ח סק"כ"ה וס"ש"י סק"ח בלפ"ר מוקלה
שהוא משום טיקרו דרבנן, כבר נז"ל סק"מ
מהפרימ"ג דלאו משום גזירה דאינו מינו
בטי"ב ה"א לאו בר נתינת טעם הוא, רק
משום שנהנה בל', ובחת"ם שם פירשו
דטלטול מוקלה הוי כטומאה משא, ויתבאר
בסי'ט סק"ק"ט מהטו"ט בלח' גמלים
ופרימ"ג שם: [קל"ג] ובר כו' הוא ממה
שמבאר צו"ד סק"ל מחשבות הרשב"א.

רוב אפילו באינו מינו, [קל"ג] וכל
דבר שדרך עשייתו הוא בכך ולא
באקראי אין ביטול מועיל בו מדרבנן
אף שיש מפקפקים להקד' כל שאין
שייך בו מעמיד:

נא כשיש ששים אין צריך [קל"ד]
למעום אם יש בו מעם איסור
אף שאם באמת מרגישין בו מעם
אף כשיש מ' איסור כשיית' לדיעה זו,
[קל"ה] ואם ה' מ' ולא הרגישו בו
מעם, ואח"כ אבל אחד והרגיש בו
מעם איסור, איסור להמרגיש ומותר
לאחרים. [קל"ו] ואם ה' מ' ואכל
טמנו ונזכר אח"כ שמעה בחשבנו,
כשנשאר מהתבשר מותר לאכול
ממנו כיון שלא הרגיש בו מעם איסור:
נב מותר [קל"ז] להורות שיעור ששים
לעם

וכ"כ המג"א סי'מ"ב, ובשו"ע הרב בסי'מ"ב בענין התריאקה, והביאו בגליון רש"א,
ובטובי"ת סי'נ"ז צו"ד תמה להמג"א שכתב דזה הוי מדרבנן מדעתו, דחיישין שמה
יפרנו ובאמת מבואר קן ברשב"א וראב"ד ז"ל שנהר"ן פ"ב דט"ז בגביעות, ודעתו שם
שאלו זה מוסכם מהכל שלהר"ן מהר"י מגאש והרמב"ם ז"ל מותר באין נו"ט רק איסור
כשמעמיד, אבל בלא מעמיד ויש מ' אין איסור ודעת הטוב"י שם דדעת המחבר נראה
להקל בזה, והוא נגד דעת השו"ע הרב ז"ל בקו"א סי'מ"ב שכתב שהסכימו כולם כרשב"א
כמו להעיר בזה בספר ישועות חיים סכ"ג אות ג', ונד"מ סיק"ד שהוא כמו עבד
לטעמא וכ"כ בהג"ה סיק"ד וכ"כ במחש"ק סי'מ"ב וממילא באין מרגישין אין מויק כח"ש
הש"ך בגרז"ר מלח צורה, וכן בשר ל"ה ע"י זה עבד לטעמי' אף שנותנין ברוטב לטעם
כח"ש הטוב"י שם פ"פ הטו"ז בשומן שיתבאר בסק"מ"ד ודת'ש סק"ב וסק"ל"ח בענין
הליקאריע עיי"ש: [קל"ד] למעום כו' לפי מה שיתבאר בסק"ל"ט מהש"ך והטוב"י סי"כ
ומשכלות סק"א זחכ"א הוי אפילו ביש מ' אם מרגישין הטעם טעמו לא בטיל, וכ"כ
בדת'ש סק"ב מפחיתה ח"ג דאולין בחר רוב כז"ל, אבל אם מרגיש איסור, והביא בסק"ג
מספר כור הבחינה וטוב החיים שכוון לטעום מקודם שמה ירגיש בו טעם אך הוא כתב דאף
לחסידים ואנשי מעשה א"ל לזה כח"ש בפחיתה ח"ג פ"א ד"ה הנה, דאולין בחר רוב
שאלו טעם ביותר מששים עיי"ש, ורק בליית חייבים לבדוק משום חזקה העשוי' להשתנות
ויש חשש ברכה לבטלה, ובזה לא נשמע שיהי' לריך לטעום: [קל"ה] ואם כו' בדת'ש
סק"א בשם ספר טר הבחינה כפפנים, כיון שהוא הרגיש ולאחרים הרי כתב הרשב"א
דכל טעם שאינו נרגש לכל אדם אינו טעם, ומ"מ יתבאר בסק"ל"ט מערך השלחן שאלו
מויק מה שמרגישין בו טעם כי אין טעם כלל, וכוונת הש"ך שיתבאר בסק"ל"ח בענין
לטעמא הוי רק במלת ותכלין ביותר מ' כשי"ת: [קל"ו] ואם ה' מ' ואכל כו' בדת'ש
שם מספר בים דוד שא"ס ה' בו טעם ה' נרגש וע"כ שאין בו טעם, ול"ש בזה מילתא
דלא רמיא, שהי' ה' לריך לרקדק אפילו ביש מ' שמה י"ה בו טעם [זה סותר למעלה
ולריך לעיין בגוף הספר הכ"ל] וע"כ ל"ה בו טעם: [קל"ז] להורות כו' בפאר הדור
להרמז"ל שהביאו הפס"ש סק"ב כתב שמוחר כיון שהוא כעין גזירה לגזירה, ותמה פת"ש
להרמז"ל

להרמז'ל היו טכ"ט מדרבנן ולא לדין דהוי מ"ה י"ה אסור ולא שמענו זה, [אך באמת י"ל כוונתו על השיעור ששים גופי שהוא רק מדרבנן כמ"ל שהיו מדותיו ואין להחמיר עוד יותר]: [קל"ח] ובכל כו' בפתיחה לתערובות נח"ג פ"ג ד"ה ודע, דכלל האיסורין כשנכתב על א"ל למוכרם אפילו בהפסד מועט ולא שמענו אדם שיאמר היפוך זה, ובדמ"ט סק"ג סק"א מהפרי חו"א שנכתב א"ל מיחשב זה כמו דש"מ כיון שיכול למוכרו בלין טירחא והפסד, וכח דאורוי מוריין רק לא מכריחין, ומ"מ להפרמ"ג הג"ל אין לר"ך כלל, [אולי רק בהפסד מועט, ולא בלא הפסד כלל] ובינה אדם סינ"ד גר"ה ק"ת כפר"ת, אבל נכסא אליהו, ומזרח לרוד וצ"ת יהודה דלא כפר"ת עיי"ש: [קל"ט] שיכור' כו' בפ"ט ס' קט"ז סק"י נכס האו"ה שרשאי להחמיר, ובכס סולת למנהג שלהחמיר במה שלא החמירו בו האמורא' הוי כאפיקורסות, ובמשמ"ט דס"ט נש"ך סק"ג כתב שהוא מהחוס' ע"ז דל"ו בשמן שאמר לו שמואל לרב או אכול או אכתוב עליך זקן ממרא, וסיים שם דירושלמי אטרח עלי' ואכל, ובפתיחה עינים להחמיר' צע"ן יעקב חולין ד"ז הביא מאור החיים ז"ל דבשוא"ה רשאי להחמיר ולא הוי כחולק על חכמים, ומעשה דירושלמי הג"ל הוא ברב שהי' גדול הדור עיי"ש, ובדמ"ט סק"ג סק"א מבי' ישכר שמו"ה לאכול כשנכתב בם' ולא למוכרו, כדי להוציא הנילו"ת כו' והורה בה חכם היינו במה דחליא בסברא ולא בזה עיי"ש: [קמ] במדידה כו' הוא מדברי חמודות פג"ה אות קי"ג שטועים הם המשערים במקל רק ע"י מים או באומד יחד, והביא מ"ס הרמז'ל בפירוש המשניות בפ"ב דחלה משנה ה' דהמשקל ישמנה כפי דבר המדוד, וכ"כ הפר"ח ס"ט כה"ל' וכו' הפר"ת, ובפתיחה סק"ג מהשער אפרים ועבד"ג ובחכ"א כ"ג ס"ג ופרמ"ג אור"ה בהנהגה בס"י ג' הכל רק במדידה, ואם הם שניהם שוים הוא מהפר"ת כפנינים: [קמא] רבניקור' כו' דמ"ט סק"י מצבי' ח"י, ושלחן גבוה, בניקור' שוקלין החלב והבשר כי שניהם שוים ולא בעלמות, והביא מההרבטורא פ"ה משנה י"א דערכין דמשקל בשר חמור הוא כמשקל אדם, ועלמות אינו כבשר, ובמשמ"ט סינ"ד בטור' סק"א ובהנהגה שם מהדמ"ט במליחה מקילין במשקל כמו בטחול בלא ניקור' כיון שיש סוכרין לעולם מליחה בקליפה, ויש דיעות כי יש לעולם ס' בהטחול נגד החלב והנית בל"ט למעשה במשקל הטחול עיי"ש: [קמב] המורים כו' בדת"ש סק"י' מכנפי יונה, ודרכי הוראה, דהוי כאילו מחלו הבעלים ונתקבלו על דרך זה להוראה והוי כאילו הוא שלו וכמתמיר לעלמו עיי"ש: [קמג] במשקין כו' הר"ן הביא בשם הרא"ה ז"ל שמשערין לרובט ב"ה ומחלה שא"ס יקרוש יעמוד על כ"ה, וכחכ שם הר"ן סוגיא דירך שלמד

עם הארץ ואין לחוש שיקילו בו יותר [קנה] ובב"ב היתר ביטול ששים אין צריך למוכרו לעבדים אפילו רק בהפסד מועט, או אפילו בלי הפסד וטירחא כ"ה, וי"א [קל"ט] שיכור' להחמיר לעצמו שלא לאכול ע"י ביטול ששים והוי מצוה בזה, וי"א הוי זה אפקוריתא, ויש מה"קין בין גדול הדור שילמדו ממנו ויקבעו הלכה כמותו אין להחמיר, ושאר ת"ה יכור' להחמיר בשוא"ה, ויש כתבו שמצוה לאכול ממנו:

נג משערים שיעור ששים [קמ] במדידה או באומד ולא במשקל, ואם האיסור וההיתר שניהם שוים שאין אחד כבד מחבירו בטבעו, ואין בו נפוח וחל"ץ באחד יותר מבחבירו הוי שניהם במשקל או במדידה, וביש באחד חלל יותר מבשני, יותר טוב ליעור במשקל [קמא] רבניקור' הפשר והחלב טוב יותר במשקל, אבל עצמות הם כבדים מהבשר ואין לכוין במשקל, ורשאים [קמב] המורים להחמיר לאחרים באומד הששים דהוי לזה כבעלים:

נד שיעור כזית [קמג] במשקין משערין ע"י שנותן הזית בהמים והיוצא

ובדמ"ט סק"ג סק"א מבי' ישכר שמו"ה לאכול כשנכתב בם' ולא למוכרו, כדי להוציא הנילו"ת כו' והורה בה חכם היינו במה דחליא בסברא ולא בזה עיי"ש: [קמ] במדידה כו' הוא מדברי חמודות פג"ה אות קי"ג שטועים הם המשערים במקל רק ע"י מים או באומד יחד, והביא מ"ס הרמז'ל בפירוש המשניות בפ"ב דחלה משנה ה' דהמשקל ישמנה כפי דבר המדוד, וכ"כ הפר"ח ס"ט כה"ל' וכו' הפר"ת, ובפתיחה סק"ג מהשער אפרים ועבד"ג ובחכ"א כ"ג ס"ג ופרמ"ג אור"ה בהנהגה בס"י ג' הכל רק במדידה, ואם הם שניהם שוים הוא מהפר"ת כפנינים: [קמא] רבניקור' כו' דמ"ט סק"י מצבי' ח"י, ושלחן גבוה, בניקור' שוקלין החלב והבשר כי שניהם שוים ולא בעלמות, והביא מההרבטורא פ"ה משנה י"א דערכין דמשקל בשר חמור הוא כמשקל אדם, ועלמות אינו כבשר, ובמשמ"ט סינ"ד בטור' סק"א ובהנהגה שם מהדמ"ט במליחה מקילין במשקל כמו בטחול בלא ניקור' כיון שיש סוכרין לעולם מליחה בקליפה, ויש דיעות כי יש לעולם ס' בהטחול נגד החלב והנית בל"ט למעשה במשקל הטחול עיי"ש: [קמב] המורים כו' בדת"ש סק"י' מכנפי יונה, ודרכי הוראה, דהוי כאילו מחלו הבעלים ונתקבלו על דרך זה להוראה והוי כאילו הוא שלו וכמתמיר לעלמו עיי"ש: [קמג] במשקין כו' הר"ן הביא בשם הרא"ה ז"ל שמשערין לרובט ב"ה ומחלה שא"ס יקרוש יעמוד על כ"ה, וכחכ שם הר"ן סוגיא דירך שלמד

שלמד כן משנת דע"ו יבש בכיות, וכן אמרין רביעית יכול לקדש ולעמוד על כוית, ואף לאבי לא כל המשקין שז"ס דיש לחלק בין יין דקליש לרס דסמך, מ"מ לא שנקיין מה דפשיטא ל"י לר' יוסף משום ספיקא דאביי, והר"ן חולק עליו דמשמע לפי מה שהוא עכשיו משערין לרוב כד' שלא לחלק בין אם האיסור הוא דק או עב, והביאו הב"י בס' י"ת, והד"מ אוח י"א הביא מ"ש רש"י דק"ח ככפים, והוא מהחוספתא, וכ"כ הפרי"ח ס"ל"ט סק"ו דכן עמ"ל דבר : [קמ"ד] גפ"ז כו' הוא מהבית אפרים שהביאו הפת"ש סק"ב דאף שהגדיל מדתו כשימוח מ"מ עמוד טעמו בו מנחמילה, ורק בנימוס קודם כיון שה' ניכר מחמילה לנוסקה אפשר כו' ככפים וכ"כ בדח"ש סק"ח מהיר יהודה ע"י"ש : [קמ"ה] חצי כו' בגמ' שם דל"ח הוא פלגא דזיתא מרבא דנפל לדיקולא בישרא סבר מר

והיוצא מהם הוא השיעור כוית, ואין צריך רביעית שהוא ביצה ומחצה לכיות, ואם [קמ"ד] נפ"ל דבר קרוש ל"ח, כמו זית שובן לחלב או זית חמאה לרובב ונימוח שם למשקה, אין צריך ס' רביעיות, רק די בס' זתים, ורק בנימוס קודם שנפל להל"ח אפשר צריך ס' רביעיות מדרבנן כיון שניכר קודם :

נ"ד (ג) אין חילוק בין אם האיסור הוא שיעור שלם או רק [קמ"ה] חצי זית של איסור בב"ע צריך ס' לבטלו, ואפי"ו באיסור [קמ"ו] דרבנן, ומינו, וחצי שיעור, הכל צריך ס', ואפי"ו בהפמ"ר אין לחתירה, ורק באפר מוקצה במינו דיש לומר דהוי ביבש ביבש דהוי ברוב כשיית :

אם
בר רב אשי לשעורי' בתלמין פלגא, אמר ל' אצוה לא חולול בשיעורא דרבנן, ועוד הא"ר יוחנן חלי שיעור אסור מ"ה, והביאו הרי"ף והרא"ש ז"ל, וכ"פ הטור והנוחב סע"ו : [קמ"ו] דרבנן כו' לפי פירש"י ז"ל, הוי מדא ועוד, אפילו יהי' רק איסור דרבנן ג"כ ה"י לרי"ך ס', ועוד דכאן הוי איסור תורה, ובהנ"ל פכ"ה ססיכ"ט כתב מנה"ג ואו"י דרק בעיקר איסורו מ"ה כמו חלב וכבילה אבל בעיקר איסורו מדרבנן כמו בשר עוף בחלב אפילו בכיות ויותר סגי רק ברוב, ומ"מ בשו"ע השמיטו אף שהביאו בב"י ס"ל"ב, וכחב הפרי"ח שאין לסמוך על זה שהרי ברמב"ם פט"ו מומ"א מנואר לזיפוך, וכ"ד החוס' והרשב"א, והך דעלים שנשכרו הוא משום מיקלי קלי או דהוי יבש ביבש, וחלח חוץ לארץ אין למדין הימנה שהקילו בה יותר, ויחבאר מזה בסיק"ו סק"ט מזה שאל ודע"ה, ויחבאר בסיק"ט סקמ"ב מהמנ"א טעם היחר באפר מוקלה, וכ"כ הפרישה סקכ"ה דאפילו באיסור דרבנן וגם חלי שיעור ג"כ אסור בלי ס', וכ"כ הטו"ז סק"ט דאפילו באיסור דרבנן, ופירש המשב"ט דאף דבגמ' לא מוכח רק באיסור דאורייתא כתרבא רק השיעור דרבנן לפי הדין, ולא באיסור גופי' דרבנן, מ"מ הדין כן להטו"ז, והלבוש ובאר הגולה והש"ך סקכ"ו שכתבו משום ח"ש אסור מ"ה, רוצה הכנה"ג לעשות פלוגתא בזה דלהש"ך רק באיסור תורה כן הוא, מ"מ להלכה העלה במשב"ט, דאפילו במינו, וח"ש, ואיסור דרבנן, דהוי כל הקולות יחד והי' לנו להקל דלא נצרך בזה ס' מ"מ לא חילקו חכמים בגזירתם והשוו מדותיהם בלא להצריך ס', והש"ך רק קושטא קאמר דח"ש אסור מ"ה, וכחב דאין לפרש בהש"ך ביבש באינו מינו לשיטתו בסיק"ט דאיסור דרבנן ביבש באינו מינו סגי ברוב, ואם ה"י הדין דח"ש אסור רק מדרבנן לא נצרך ס', ליחא דהיי שפיר יכול לבוא לאיסור תורה כשיבשלם ויתן טעם ויהי' שיעור שלם, כי היחר נהפך לאיסור ע"י"ש, ובדע"ה שנמשמ"ש ריס"ס"ט כתב לדחות מ"ש הגדה, ומג"ע להאון ר' יעב"ז, ויד שאל, לפרש בהב"י והנ"ל הג"ל לענין חגי' דרבנן כשיטת הפרי"ח שיחבאר בסיק"ו שמיקל, ולפי מה שראה הוא בהא"ז הוי לענין לבטל ברוב כנו"ל, ועושה סוף דחברי דרבנן יהי' מותר בלי ס', ועכ"פ להוסיף מחיר בשית' בסל"ט סקכ"ח מהפרי"ח כהנהגה : וברת"ש סקפ"ח הביא מספר עמק הלכה מהכר"פ שמיקל באיסור דרבנן בחלי שיעור בהפמ"ר

גה אם יש ששים נגר האיסור רק הטעם [קמז] של הדבר הנגבול מורגש ע"י צירוף דבר של היתר, כמו בנפל חצי זית שחומה וחצי זית נבילה לירקות וה"י ששים נגר הבשר נבילה לבד, וע"י הבשר בשגרגש הטעם, אם הוא [קמח] רוב איסור או מחצה יש לאסור, ואם הוא רוב היתר ממינו, אף שיש מסתפקין גם בזה לאסור, [קמט] מ"מ יש שאין חוששין ומתירין בכל ענין:

משערים

[קמז] של כו' בדבר זה נסתפק הפרמ"ג בפתיחה לתערובות ח"ג פ"א ד"ה נסתפקתי ע"פ הרשב"א שהביאו שם מסוגיא דזרוע בשלה דטעימחו זו הכרתו, וא"כ באין מינו שמורגש בו הטעם אפילו בצירוף היתר ס"ס טעים טעמא דאיסורא, [ע"י] פר"ח סק"ח בסליק אינו מינו] וכמו שבסל"ט אמרינן חוזר וניעור באיסור לאיסור כמו כן באיסור להיתר ייעור, ור"ל לפשוט ממחני' דערלה פ"ב משנה ט"ו, ובהרמז"ל פט"ו מח"א היא גבי תבלין של תרומה וכלאי הכרם ואין באחד כדי לחבל, ונלטרפו ותבלו מותר לכהנים ואסור לזרים, וא"כ הא טעמא לא בטיל ויטערף לכלאי כרם ויהי' אסור לכהנים וע"כ כשתבטל לא איכפת לן בהטעם, דא"כ קשה להר"ן הנ"ל סקמ"ז דכל שגרגש הטעם לא בטל אף באלף מ"ה, אך י"ל דמיידי שאין שום בהטעם, והטע"ז באר"ח סי' י"א סקמ"ז שאסור בתבלין בשלכסוף ה"י האיסור, תמה עליו האל"י רבא שהרי בכל ז"ז גורם אף באיסור לבסוף מותר, ובפ"ד ד"ה והנה מכל, הביא מהראב"ן לאסור, וכן הביא דעת המחמירים, ור"ל להחיר יותר עוד בפונם ע"י ההיתר שה"י שם, כנ"ל סקפ"ז, והביא מהירושלמי שהביאו הר"ן בסוף ע"ז גריסין לתוך עדשים ואח"כ נפלו גריסין של חולין אית לומר היתר מעורר לאיסור בתמי', הרי שמחירין, רק מ"מ קשה הטעם למה, ובבית שלמה, וספר יהושע, ושבילי דוד, ומהרש"ק, שהביאם במשמ"ש סל"ב, כתבו שגעלם מהפרמ"ג הר"ן הג"ל, ובאמת הביאו בעלמו וכן ה"ד שאל י"שכ הפרמ"ג מהר"ן הג"ל, והביא מושבילי דוד שהקשה מערלה פ"ב משנה ט"ז חתיכה של קדשי קדשים ושל פיגול מותר לכהנים ואסור לזרים ומסתמא טעמן שום והוי טעם גמור ואפ"ה מותר לכהנים, והדע"ת י"שכ לו וגם מ"ש הברוך טעם מהגמ"ר סיחש"ל מהראב"ן דניער ואסור, י"ל הראב"ן סובר דם שבישלו דאורייתא, ובמ"ה אסור הפרמ"ג: [קמח] רוב כו' פרמ"ג שם בפתיחה, דב"ש רוב או מחלה איסור אסור זרק ברוב היתר ממינו כיון דליכא איסור חורה משום סליק אינו מינו, י"ל גם בדרבנן מותר דל"ס למיגזר אטו אינו מינו כיון שיש ס', מסתפק בזה: [קמט] מ"מ כו' במשנלות סיחש"ל סקמ"ז סחם להחיר, וכן הביא במשמ"ש מהש"ל סיחש"ל סק"ז להחיר אף ב"ש רוב לאיסור דלא כמ"ס כאן בדברוב לאיסור ומחלה אסור, רק מלטרף לירקות ולא לעורר האיסור, והדע"ת שבמשמ"ש שם הביא מהארי"ה ג"כ להחיר משים דהיתר אינו מינו של האיסור ואין מחלק בין נודע ללא נודע, וכן הביא מהמר"מ ש"ק ומהרש"ק, והביא שם חשוכה בצריכות מהדע"ת ז"ל ע"פ הג"ל סקס"א מהחוו"ד דבתרומה יהי' לרש"י טכ"ע מ"ה, ולכסוף הובא מהש"אילת שלום להיתר צדן פרמ"ג, דכל הטעם להר"ן כשמרגישין טעמו הוי ניכר האיסור ואין בטל מ"ה, אבל כשמעורב עם ההיתר ל"ה ניכר, וכ"כ במשנלות ס"ק סקק"א דלא עדיף מטעמא דאין ההיתר מלטרף לאיסור, ומדע"ת גר"ה בדלאורייתא במחלה או רוב איסור אסור עיי"ש ויחבאר עוד מזה במק"א:

[ח] דיני שיעור במאי דנפיק מיני' . בן משערים שיעור ששים נגד [קנ]

כל האיסור אף שהוא שלם וזורקו, ולא בטאי דנפיק מיני' . משום שאין יודעין כמה, ואפילו באיסור דרבנן לא נחשב זה לספק להקל [קנא] ולאו דווקא בבישול בשהי' רק אפילו נפל וסילקו מיד בלי שהי' הדיון בן לשער בכולו :

בן אף שמשערים בכולו מ"מ אם [קנב] נפל זה האיסור לקדירה אחרת ואפילו לק' קדירות בזה אחר זה צריך בכל קדירה ס', אבל אם נפל לקדירה הראשונה אין צריך עוד הפעם ס'. [קנג] אף שיש מפקפקין גם בזה להצריך עוד הפעם ס', מ"מ די בס' הראשון :

במו

משום דשויא כנבילה, ולא בלב וכבד דהוי השיעור באומר הדעת כמה דנפיק מיני' מ"מ הכנה"ט פוסק בן בכל האיסורים, וכ"כ הטור דלאו דווקא בנימוח רק אפילו בשלם לריך כשזרקו כנגד כולו וכמ"ס הש"ך סק"ט וי' מהמ"ל סקמ"ב דלא נחשב זה לספק ככח, וה"ס בכל איסור דרבנן לא נחשב לספק, ובדח"ט סקמ"ט, שנספר שטרי דעה מסתפק להחיר רק בגיט פעמים כשזרק האיסור משום שגם האיסור עלמו קיבל חלק מששים, כמו עלמות האיסור שמלטרפים עם היתר, אך בהנהגת חכמת שלמה כתב דלא דמי כלל לעלמות האיסור כיון דחכ"ג אין סברא כלל לזרף גוף האיסור עיי"ש : [קנא] ולאו כו' יפר"ט הביאו דח"ט סקמ"ח וכמו בן בכלי הביא מספר ארץ שמי' דאף שלחמ"ד שיתבאר בסיק"ס סקל"ז אינו אוסר בחם בחם בלי רועב בלי שהי' קלח, מ"מ בבישול וכן נחשב כף נאסר מיד, ומ"מ יתבאר בסקמ"ב לסוף מהחמ"ד הנ"ל אף באוכל, וכן יתבאר בס"ק הנ"ל לענין למעלה מהקדירה אם לריך לשער גם כנגדו עיי"ש : [קנב] נפל כו' בגמ' שם דאמר אלא מעתה כו' הפירוש דכיון שמשערין בכולו בדיו' הרי נפיק האיסור כולו בהתבטול דאלי"כ למה בעי נגד כולו כפירש"י ז"ל, ושני כיון שמחילה קודם שילטמק נאסר כפירש"י ז"ל, והקשה החוס' דלמא הוי רק ספק שמא נפיק כולו ומחילא לריך ס' נגד כולו מספק, ומ"מ שמא לא נפיק כולו שפיר לריך עוד ס' כשנפל למקום אחר, ותיירא בגי' אנפי, א] ל"ה ספק רק ודאי ש"ל כולו, ב] ככח ל"ה אוסר מספק דחלב שחוטט דרבנן. ג] הפירוש אלא מעתה כיון שכתל מן המנין כו' משום חלב שבגומות כו' והביא הד"מ אורח ז' מהארוך וכן העלה בהנהגה סע"ד דאפילו לק' קדירות לעולם לריך ס', רק לקדירה הראשונה אין לריך יותר מפעם הראשון ס', ומבואר בחכ"א כנ"ל דין ז' מהא"ס דאפילו אם האיסור הוא עבה וגדולה עכשיו כבתחילה, י"ל שפלט מן האיסור ובלע מן היתר, ומ"מ אין הטעם משום דחתיכה נעשה נבילה כיון שבלע מן היתר ולכך לריך ס' גם בקדירה שני' דא"כ קשה נימא גם בקדירה הא' כשחזר ונתחב, כש"ס שו' קושיית הכר"פ, וע"כ הטעם דכיון שהי' ס' לא נעשה מעולם נבילה, רק החשש שמא מחילה לא פלט לנמרי ובקדירה זו פלט הכל כמ"ס בחכ"א : [קנג] אף כו' היינו הכר"פ סק"ז שחמה דרך בקף כתב בן התרה"ד משום דאין הבלוע בקדירה נעשה נבילה וכל הקדירה מותרת לאיסור, אבל כאן הרי יש שני זמנים אחד מנפילה ראשונה, ופליטה שני' וכמו בצי"ט

איסור

[קנ] כל כו' בגמ' שם דל"ח כסוגיא דכחל שיתבאר לקמן ככחל, דהדיון דכחל מן המנין, ואמר וכחל עלמו אוסר ואי נפיל לקדירה אחרת אוסר, ומיבעי לי כי משערין בדיו' משערין או במאי דנפיק מיני' משערין, ואמר פשיטא בדיו' משערין דאי כמה דנפיק מיני' מנא ידעין, ואמר אלא מעתה נפל לקדירה אחרת אל יאסר, ואמר כיון דכחל עלמו אוסר שויא רבנן כחתיכה דנבילה, וכתב הרא"ש ז"ל דכשאר איסורים כמו דגים [עיי' מעי"ט על דגים] ובלים פשיטא ל"י דכולו משערין, ורק ככחל מיבעי ל"י כיון דמין היתר הוא, וכן הוכיח הרשב"א שהביאו הכ"י דה"ס בכל האיסורים, שמשערים בכולו, ואף שדעת האורחות חיים דרך ככחל

משום דשויא כנבילה, ולא בלב וכבד דהוי השיעור באומר הדעת כמה דנפיק מיני' מ"מ הכנה"ט פוסק בן בכל האיסורים, וכ"כ הטור דלאו דווקא בנימוח רק אפילו בשלם לריך כשזרקו כנגד כולו וכמ"ס הש"ך סק"ט וי' מהמ"ל סקמ"ב דלא נחשב זה לספק ככח, וה"ס בכל איסור דרבנן לא נחשב לספק, ובדח"ט סקמ"ט, שנספר שטרי דעה מסתפק להחיר רק בגיט פעמים כשזרק האיסור משום שגם האיסור עלמו קיבל חלק מששים, כמו עלמות האיסור שמלטרפים עם היתר, אך בהנהגת חכמת שלמה כתב דלא דמי כלל לעלמות האיסור כיון דחכ"ג אין סברא כלל לזרף גוף האיסור עיי"ש : [קנא] ולאו כו' יפר"ט הביאו דח"ט סקמ"ח וכמו בן בכלי הביא מספר ארץ שמי' דאף שלחמ"ד שיתבאר בסיק"ס סקל"ז אינו אוסר בחם בחם בלי רועב בלי שהי' קלח, מ"מ בבישול וכן נחשב כף נאסר מיד, ומ"מ יתבאר בסקמ"ב לסוף מהחמ"ד הנ"ל אף באוכל, וכן יתבאר בס"ק הנ"ל לענין למעלה מהקדירה אם לריך לשער גם כנגדו עיי"ש : [קנב] נפל כו' בגמ' שם דאמר אלא מעתה כו' הפירוש דכיון שמשערין בכולו בדיו' הרי נפיק האיסור כולו בהתבטול דאלי"כ למה בעי נגד כולו כפירש"י ז"ל, ושני כיון שמחילה קודם שילטמק נאסר כפירש"י ז"ל, והקשה החוס' דלמא הוי רק ספק שמא נפיק כולו ומחילא לריך ס' נגד כולו מספק, ומ"מ שמא לא נפיק כולו שפיר לריך עוד ס' כשנפל למקום אחר, ותיירא בגי' אנפי, א] ל"ה ספק רק ודאי ש"ל כולו, ב] ככח ל"ה אוסר מספק דחלב שחוטט דרבנן. ג] הפירוש אלא מעתה כיון שכתל מן המנין כו' משום חלב שבגומות כו' והביא הד"מ אורח ז' מהארוך וכן העלה בהנהגה סע"ד דאפילו לק' קדירות לעולם לריך ס', רק לקדירה הראשונה אין לריך יותר מפעם הראשון ס', ומבואר בחכ"א כנ"ל דין ז' מהא"ס דאפילו אם האיסור הוא עבה וגדולה עכשיו כבתחילה, י"ל שפלט מן האיסור ובלע מן היתר, ומ"מ אין הטעם משום דחתיכה נעשה נבילה כיון שבלע מן היתר ולכך לריך ס' גם בקדירה שני' דא"כ קשה נימא גם בקדירה הא' כשחזר ונתחב, כש"ס שו' קושיית הכר"פ, וע"כ הטעם דכיון שהי' ס' לא נעשה מעולם נבילה, רק החשש שמא מחילה לא פלט לנמרי ובקדירה זו פלט הכל כמ"ס בחכ"א : [קנג] אף כו' היינו הכר"פ סק"ז שחמה דרך בקף כתב בן התרה"ד משום דאין הבלוע בקדירה נעשה נבילה וכל הקדירה מותרת לאיסור, אבל כאן הרי יש שני זמנים אחד מנפילה ראשונה, ופליטה שני' וכמו בצי"ט

לגמרי ובלע מהיחר ונעשה נבילה ה' לרר
 ב'פ ס', אבל כיון שיש ספק שמא פלס
 מחילה חלו ונפסע הב' חלו. לכן בקדירה
 הב' לרר ס' נגד כמותו, אבל בקדירה הא'
 כיון שלכמה פוסקים אין חריג בשם אין

ט] ריני ישיעורי הביטוד בכלי ובכף.

נח כל זה בבדע הבלי עיי' בישוש
באופן שנאמר כולו אבד בבדע
הבלי עיי' [קנו] מציחה אין צריך
לשער נגד כל הבלי שנשתבש בו
אח"כ

להחמיר כיצד בספק, וכן צדיק אחר שנאמר
לכל העביל שמקודם שאל לא נע"נ כיון שיש
ע"ד החכ"א לא מטעם נע"נ רק מספק ב
בראשונים ז"ל. [א] דעת הראב"ד שהביאו
כמו אוכל בזה משערין בכולו, אבל בכלי ש
באומד יפה, והיינו בכלי מחכות ועץ ולא צד
להרש"א באוכל כמו בצד של נזולח דיש
מה ג"מ בזה שיש לו היתר מי"מ הא לא י
צ"ח דמזה דאמר דלא נסחפק רק כחל
בשאר איסורים חוץ מכל משמע גם ביש
כלי לאוכל ואפילו בכלי מחכות, וכן העלה
ובמ"ש הש"ך סק"י לפקוק מדעת הראב"י
משום גוף החרס, או דל"א חס מקלחו חס
ואפ"ר כו' בדרת"ש סק"ג הביא קן מהפ
כו' במשכנות סיל"ד סק"א הביא מהרד"י
והוא תמה שלא מלא זה באתרוגים, ול"ה ס"י
סד"ר כנ"ל סקמ"ב, ובדרת"ש סק"ג ממה
לפליטת כלים ה"ה בכל מה שאסור רק מח
שמגריכים הגעלה בכלי נחושת, ובדר

מ"נ

אח"כ רק כנגד קליפת הבלי, ואפילו
בנבלע בו שמן במליחה אינו אוסר
יותר מקליפה, ואפילו בבלי חרם
[קנה] שאינו מנוקב :

ס אם [קנה] נשתהה במלח בבלי
כשיעור כבישה בציר, ל"א אוסר
ג"כ רק כדי קליפה וצריך אח"כ רק
מ' נגד הקליפה [קס] אבל בבדע
ע"י כבישה במעצ"ע בהכלי צריך מ'
נגד בל' הכלי כמו בכישור, דהיינו
נגד הנכבש בעוביו ולא למעלה
מהכבישה :

סא אם בלע הבלי ע"י [קסא] עירוי
מכלי ראשון כיון שאין עירוי
אוסר יותר מכדי קליפה, צריך מ' רק
נגד קליפת הבלי כמו במליחה, ואם
נבלע ע"י מליחה או עירוי, דנאסר
רק כדי קליפה, ובישלו בה בתוך
במעצ"ע קודם המליחה, ואחר
המליחה או העירוי תוך מעצ"ע
להבישור שמקודם עמד כך ריקן
אצל האש חם, אף שיש מסתפקין
בזה להצריך אח"כ כשבישלו בה
אחר החימום שע"י האש, מ' נגד כולו
מ"ם דיש מאחרונים אין לחוש לזה,
ודי ג"כ רק מ' נגד הקליפה לבד
כשנית :

סב אם נאסר בלי ע"י מליחה או
עירוי בבדי קליפה ובישול היתר
[קסב] במקצת הכלי אם כל הכלי
חמה

כ"כ הש"ך והחמיר וכש"מ בסיק'ה
סקת"כ שאפילו בשמן בכלי מ"מ הוי כחם
למך לזון ואינו מבלע רק בקליפה, ואף
דמלשון המדרכי שכתב אין בקיזין בין כחם
לשמן משמע שבלוע שאלו בקיזין יהא לריך
בשמן במליחה כנגד כולו, מ"מ כתב השפ"ד
דמלשון רמ"א נראה שאין חילוק ובכ"ע סגי
נגד קליפת הכלי, וכ"כ בחוד"ח סק"ג דאם
נמלה שמן ג"כ די נגד הקליפה : [קנה]
שאינו כו' לפמ"ש הר"מ נראה דכלי חרם
שאינו מנוקב לא די בקליפה רק נגד כולו,
והשפ"ד שם מהמנח"י דגם כזה די בקליפה :
[קנה] נשתהה כו' זה תלוי במה שיתבאר
בסיק'ה סק"ג בפלוגתא הדרישה והטו"ז
וש"ך בסיס"ט כמ"ש השפ"ד כאן סק"ד,
דלהסודרי' אין כח להפליט מהכלי ה"ה
שאין לו כח להבלע בכולו, אבל להסודרים
הוי כמליחה רק להפליט אין לו כח אבל
להבלע יכול בכולו, ולהפ"ד שיתבאר
בסיק'ה הוי רק בקליפה, וכ"כ בחוד"ח
סק"ג כהדרישה והוי רק כמליחה בקליפה,
ויתבאר שם מסקנת הלבוש"ר ואחרונים להקל
בזה כהפמ"ר : [קס] אבל כו' ש"ך סק"ג
בשם הר"מ דכונן נאסר כולו כמו בבישול,
וכמו שיתבאר בסיק'ה סק"ד מסקנת
המשבולת שם כהש"ך ולא כהטו"ז שפקפק
על זה מיי"ג, וכ"כ בחוד"ח שם סק"ג
דעיקר כהש"ך סק"ה סק"ב דנאסר כולו,
ועם דאפילו באיסור דרבנן חלילה להקל,
ויתבאר מהחכ"א כנ"ז ד"א דאין הפירוש
כולו למעלה מכבישה דהא לא חמיר מאוכל
רק הפירוש כולו בעוביו, ואם הכניסו לכלי
כ"כ הש"ך סק"ב מהמ"ח, ונסחפק השפ"ד דנהי שבישול בכלי שנאסר בקליפה לא נעשה
הקליפה נבילה משום דמקושר עם המאכל כמ"ש השפ"ד סול"ג וסול"ד סק"א מהראב"ן
והתרה"ד לחלק בין הר' דחלב נבילה הוא שבגמ' דק"ח, מ"מ בעומד ריקן על האש י"ל
מפליט ומבלע בכולו כשה"י כלי ישן בן יומו ונעשה הבלוע נבילה, והש"ך שמר"ן בס"י
ס"ט רק נגד הקליפה בקערה חמה כשמלחו י"ל מיירי בקערה חדשה שלא נעשה הבלוע
נבילה, והניח בל"ע, ובמשמ"ש כאן ל"ן אספר יד אברהם, ובסיס"ט בש"ך סק"ה, כתב
דבהפמ"ר מתיר הש"ך סק"ה והשפ"ד שם מתיר רק בהפסד קלת ג"כ ללא נעשה הבלוע
נבילה בשאר איסורים, ובדבר"ש סק"ז מהיר יהודה מיקל משום שגם בכלי אחד אינו
יולא הבלוע ממקום למקום בלי רועב, כמו במכלי לכלי, כש"מ בסיק'ה סק"ג
מחרעק"א ז"ל סול"ב בש"ך סק"ז שהוכיח כן, ויתבאר בס"י ק"ה סק"פ לענין עיראות
הרבה אם אוסר יותר, לפי הטו"ז שם : [הסב] במקצת כו' בשפ"ד שם סק"ז ד"ה אם,
להש"ך

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' צ"ח ביאור יהודה בא 41

להש"ך סקס"ד סי"ט, הוי בכלי קר רק
במקום שנגע המאכל נגד קליפת זה המקום,
ובכלי חמה נגד כל הקליפה, אף שהדגמ"ר
מפקפק שם מקף שבסיל"ד וחשבו לדוחק
השפ"ד כאן מחלק בכך, ובסי"ט הביא
השפ"ד מהמנח"י שלר"ך סי' נגד כל הקליפה
שאי"ל לכיון שלא יגע בכולו עי"ש: [קסג]
ואם כו' שפ"ד שם ד"ש ספק אם ביטול
הוא מפעפע בכל הכלי בין להכליע בין
להפליט, ובכף שבסיל"ד שא"ל דכף הוא
קר, וממילא לר"ך סי' נגד כולו: [קסד] ונתנו
כו' שפ"ד שם בד"ן השני ד"ס סי' במקל נגד
הדופן כמו בנחשטו דק שיחבאר אין כלי
חס מפליט בלי רועב רק כדי קליפה ולר"ך
סי' נגד כל קליפת הכלי: [קסה] ספק כו'
שפ"ד שם ד"ה יראה לי, משום דזה דביטול
מפעפע בכל הכלי הוי רק ספק והוי סי"ס,
ולא נחשב לספק אחד בנזק וכו' ע"י תערובות
משום דעל החבשיל אנו דנין, והוי כעגל
פה מין שבסי"א שמתיר השנו"ע: [קסו-סז]
אין כו' הוא מהש"ך סק"א ובשפ"ד שבסיל"ג
כתב הש"ך שיש לפעמים סי' כשנחשטו דק,
ובמשננות סיפ"ז סק"א ובהנהגה סי"ב א"ר
מהש"ך סקל"ז שיש סי' נגד הקליפה,
ובקשרה שרמזה ואינו גבוה כתב בש"ך
סי"ט סקס"ה ופרמ"ג בסיפ"ז דאין סי' נגד
הקליפה, וכתב בחכ"א כמ"ה דכ"א וכמ"ו
ד"א, וזה רק בקערות היטונות שבפחולא,
ולא בקערות שלנו ד"ש סי', ובדח"ש סיל"ב
סקק"ג מספר דרכי הוראה ע"פ הפרמ"ג
ומחלה מים כשמערים לפי המדומע, יש
לעולם ששים נגד החלב הנכלע בקדירה, וכן נמלא בספר מעדני שמואל הלכות פסח
לענין י"ש סברא זו שיש שלשים נגד הכלי וכש"ת בסיק"ו סק"מ מזה וכ"כ בנשמת אדם
הלכות פסח סי"ד וחמ"ס א"ר סק"כ דנגד חלי הקדירה יש שלשים, ובדח"ש סיל"ג סק"א
מודרכי הוראה וגנוי יוסף, שפירש על הקליפה כוונת הפרמ"ג ולא על גוף הכלי, ויד יהודה
דהוא רק ששית, ומנחת שי דבכלים קטנים הוי רק ששה כנגד הדופן וצירות גדולות
שנחשטן רק יש שלשים, וכ"כ בדע"ת שאין כלל בזה רק בכלי קטנה יש לחשוב רק רביע,
ובשנשפך בשוליים יש לחשוב ט"ו מהכלי ויש שלשים כיון שהוא רביעית מס' עי"ש:
[קסח] בכף כו' עיקר הוא בטור ומחבר בסיל"ד, והטור כאן צ"ש ר"פ בין עץ וחרס
שבשל מתכות אפילו תחב רק קלחו לר"ך סי' נגד כולו משום חס מקלחו חס כולו, ודעתו
מתחילה בכל מה שתחב מהכף, ואף שהטור לא הכריע מ"מ הבי"ו בסיל"ד הביא ג"כ
מהגשע"ד כהטור וכן העלה בשו"ע, וכאן הביא ג"כ המקילין בסתם, והמחמירין לשער
נגד כל הכף אף בתחב רק מקלחו צ"ש ויש מחמירין והרמ"א ס"ס להקל רק בזה שנתחב,
משום

חמה, אין די נגד הקליפה במקצת
הכלי סי' רק נגד כל קליפת הכלי
[קסג] ואם נאמר כולו ע"י בישול,
דבישול אח"כ במקצת הכלי צריך סי'
נגד כל הכלי, אבל בהיתר אח"כ
חמה ריקנית. [קסד] ונתנו לחובה
צונן לח במקצת הכלי, צריך שיהי'
בהמאכל סי' נגד המקצת הזה ונגד
הקליפה של כולו:

סג אם בישלו בתחילה בהכלי [קסה]
ספק איסור ואח"כ בישלו במקצת
הכלי יש לצדד להתיר כשיש סי'
בהמקצת נגד כל מקצת הכלי כנגד
המאכל, ונגד הקליפה בכל הכלי
שהוא חס וריקן משום סי"ס:

סד כל טקום שצריך סי' נגד כל הכלי
[קסו] אין בהמאכל סי' נגדו
אח"כ הוא כלי שנחשטו דק או
בירעין כמה בלע כש"ת, אבל נגד
הקליפה יש סי' בכלי בינונית, וי"א
[קסז] שמחשבין עכ"פ שיש שרשים
נגד כל הכלי בהתבשיל, ובקערה
רחבה ואינו גבוה אין סי' נגד הקליפה
ג"כ:

סה כמו שהד"ן בקדירה, כן הד"ן
[קסח] בכף שאם תחבו כף
איסור בן יומי להיות, או משל בשר
דחלב ולדיופוך, צריך ששים נגד טקום
התחיבה, ואפילו בכף של מתכות,
ואפילו

הג"ל ד"ש שלשים, אי"כ ד"ש מחלה חלב
לעולם ששים נגד החלב הנכלע בקדירה, וכן נמלא בספר מעדני שמואל הלכות פסח
לענין י"ש סברא זו שיש שלשים נגד הכלי וכש"ת בסיק"ו סק"מ מזה וכ"כ בנשמת אדם
הלכות פסח סי"ד וחמ"ס א"ר סק"כ דנגד חלי הקדירה יש שלשים, ובדח"ש סיל"ג סק"א
מודרכי הוראה וגנוי יוסף, שפירש על הקליפה כוונת הפרמ"ג ולא על גוף הכלי, ויד יהודה
דהוא רק ששית, ומנחת שי דבכלים קטנים הוי רק ששה כנגד הדופן וצירות גדולות
שנחשטן רק יש שלשים, וכ"כ בדע"ת שאין כלל בזה רק בכלי קטנה יש לחשוב רק רביע,
ובשנשפך בשוליים יש לחשוב ט"ו מהכלי ויש שלשים כיון שהוא רביעית מס' עי"ש:
[קסח] בכף כו' עיקר הוא בטור ומחבר בסיל"ד, והטור כאן צ"ש ר"פ בין עץ וחרס
שבשל מתכות אפילו תחב רק קלחו לר"ך סי' נגד כולו משום חס מקלחו חס כולו, ודעתו
מתחילה בכל מה שתחב מהכף, ואף שהטור לא הכריע מ"מ הבי"ו בסיל"ד הביא ג"כ
מהגשע"ד כהטור וכן העלה בשו"ע, וכאן הביא ג"כ המקילין בסתם, והמחמירין לשער
נגד כל הכף אף בתחב רק מקלחו צ"ש ויש מחמירין והרמ"א ס"ס להקל רק בזה שנתחב,
משום

משום דאילו מולך בלעמו בכולו, והש"ך ס"ל סק"א הביא מהרש"ל לשער עד מקום דרך התחיבה: [קסט] ואפילו כ' שפ"ד שם דאף במינו ליה ספק דרבנן שמה מחב בפחות משום שהשיעור שכיח לתחוב עד מקום העגול: [קע] ויש כ' במשנלות ס"ל סק"א הביא מהפרי"ח סק"א במחב קף לקדירה איסור במקלט מבליע בכולו מפני הזיעה, ויכול להכשירו ג"כ בדרך זה דכבולטו כך פולטו, וסובר הפרמ"ג ולריך ס' נגד מה שנתחב בקדירה לא במאכל לבד, שהזיעה מפלטה ג"כ כמו שמבליע כמ"ש הפרי"ח להכשיר בהגעלה הרי שפולט, ורק בעי' יס"ב בזיעה ולכך למעלה מקדירה אין יס"ב בזיעה, וכן הביא מהכר"פ דלהר"י שמקלטו תוך הרוטב אוסר גם חוץ לרוטב וכן כאן בכל הקדירה יש הכל ולא למעלה מהקדירה, והמשנלות מסתפק בזה דבתחיבה הוי כולו חס ויס"ב, שפיר מולך הרוטב בכולו, ולא בקף שהוא קר, והחוד"ב סק"א ויחידושים סק"ב אוסר הכף בים"ב בהזיעה

זבאס הכף הוא חס אוסר נגד כולו: [קעא] שרוצין כו' היינו חשש הכר"פ הג"ל לא מחמת הזיעה שאפילו אם אין זיעה, רק ע"פ מה שפסקין כהר"י בעל החוס', הוי מקלטה בתוך הרוטב מולך ומביא הטעם בכולו, ואף שהתחיבה הרי הוא חמה ולא בקף קר, מ"מ הוכיח במשנלות ס"ל דאין חילוק, וכן אין חילוק בין אוכל הרך להכלי הקשה, וכן בין להבליע או להפליט מהא דבישול מפעפע שבס"ב והניח בלע, וכן בחוד"ב סק"א כתב שאף שאין ראיות כר"פ מפלוגתא ר"י ורש"י נכונה לדבריו, מ"מ מחמיר ג"כ כדבריו להלריך נגד כולו: [קעב] מ"מ כו' בחת"ס יו"ד סס"פ חולק על הכר"פ דנהי דפליטת רוטב פועל יותר בכלי מבאכל כמ"ש הרשב"א רא"י דהגעלה פועל בכלי ולא באוכלין, מ"מ הכל פועל יותר בחתיכה ממה שפועל בכלי, כמו שמצינו ג"כ בריחא דקיל כלי מאוכלים וכתב סקן נהגו בעלי הוראות עיי"ש, וכ"כ בחכ"א כמ"ו סי' ו' דבכלי אין מפליט מכולו כמ"ש המג"א סיח"א סק"ה שהביאו ג"כ המשנלות שם, והיינו שאין הפירוש כמ"ש הש"ך סק"א בשם מהר"מ מ"ן דחס מקלטו חס כולו היינו לענין שכהחוס מקלט הכלי ונגע איסור בלד השני הוי ג"כ כמו חס באותו מקום וכולע, אבל כשנבלע איסור במקלטו החס אינו מולך הנבלע בכולו ולכך אוסר הכף רק במה שתוחבין אותו ולא יותר, אבל להמג"א שפיר בולע בכולו, ורק אין מפליט בכולו כמו שהביא בבינת אדם סימ"ד וכו' באריכות, ונ"מ דאם נגע בהכף בלד השני אף שלהש"ך אין לריך לבטל כלל שהרי לא נבלע שם, להמג"א לריך נגד מה שנתחב כי פולט רק זה שנתחב, וכן בקף פרור שדרך, לתחוב כולו וה"ל לריך להש"ך ס' נגד כולו, מ"מ להמג"א לריך רק נגד מה שנתחב ממנו, והגעלה ל"מ למקלט כי נבלע בכולו ולא פלט בכולו, והביאו דת"ש ס"ל סק"ג וסק"ד ונסחייט מהא"ה שכתב בפירוש תוך התבשיל משמע שא"ל יותר דלא ככר"פ ובדמ"ש שם מספר יד אלימלך דאף להכר"פ היינו כה"י בהקדירה דבר לח ורוטב, אבל בתבשיל יבש ל"ה בזה הכל הקדירה עיי"ש ובדמ"ש סק"ח

עוד
שרוצין כו' היינו חשש הכר"פ הג"ל לא מחמת הזיעה שאפילו אם אין זיעה, רק ע"פ מה שפסקין כהר"י בעל החוס', הוי מקלטה בתוך הרוטב מולך ומביא הטעם בכולו, ואף שהתחיבה הרי הוא חמה ולא בקף קר, מ"מ הוכיח במשנלות ס"ל דאין חילוק, וכן אין חילוק בין אוכל הרך להכלי הקשה, וכן בין להבליע או להפליט מהא דבישול מפעפע שבס"ב והניח בלע, וכן בחוד"ב סק"א כתב שאף שאין ראיות כר"פ מפלוגתא ר"י ורש"י נכונה לדבריו, מ"מ מחמיר ג"כ כדבריו להלריך נגד כולו: [קעב] מ"מ כו' בחת"ס יו"ד סס"פ חולק על הכר"פ דנהי דפליטת רוטב פועל יותר בכלי מבאכל כמ"ש הרשב"א רא"י דהגעלה פועל בכלי ולא באוכלין, מ"מ הכל פועל יותר בחתיכה ממה שפועל בכלי, כמו שמצינו ג"כ בריחא דקיל כלי מאוכלים וכתב סקן נהגו בעלי הוראות עיי"ש, וכ"כ בחכ"א כמ"ו סי' ו' דבכלי אין מפליט מכולו כמ"ש המג"א סיח"א סק"ה שהביאו ג"כ המשנלות שם, והיינו שאין הפירוש כמ"ש הש"ך סק"א בשם מהר"מ מ"ן דחס מקלטו חס כולו היינו לענין שכהחוס מקלט הכלי ונגע איסור בלד השני הוי ג"כ כמו חס באותו מקום וכולע, אבל כשנבלע איסור במקלטו החס אינו מולך הנבלע בכולו ולכך אוסר הכף רק במה שתוחבין אותו ולא יותר, אבל להמג"א שפיר בולע בכולו, ורק אין מפליט בכולו כמו שהביא בבינת אדם סימ"ד וכו' באריכות, ונ"מ דאם נגע בהכף בלד השני אף שלהש"ך אין לריך לבטל כלל שהרי לא נבלע שם, להמג"א לריך נגד מה שנתחב כי פולט רק זה שנתחב, וכן בקף פרור שדרך, לתחוב כולו וה"ל לריך להש"ך ס' נגד כולו, מ"מ להמג"א לריך רק נגד מה שנתחב ממנו, והגעלה ל"מ למקלט כי נבלע בכולו ולא פלט בכולו, והביאו דת"ש ס"ל סק"ג וסק"ד ונסחייט מהא"ה שכתב בפירוש תוך התבשיל משמע שא"ל יותר דלא ככר"פ ובדמ"ש שם מספר יד אלימלך דאף להכר"פ היינו כה"י בהקדירה דבר לח ורוטב, אבל בתבשיל יבש ל"ה בזה הכל הקדירה עיי"ש ובדמ"ש סק"ח

סז עור יש חילוק בין אובד לבדי
לנין [קעג] תתאה גבר, שבאובד
הוי צונן לתוך חם אוסר כולו בשמן
ולדידן אפילו בחוש שא"א בקיטין
בין בחוש לשמן. ובבבלי אף שהתחתון
הוא בתבשיל החם, ואפילו כלי צוננת
גפלה על חתיכה חמה אינו מוציא
הברוע מהעלין צונן ואינו אוסרת
לכר הכלי. [קער] ולכך י"א שבגפול
איסור להיתר צריך לשער אף שמהוץ
לקדירה והוא צונן, ומ"ס יש מקילין
בזה בנתחב ראש העוף לתבשיל
קודם מליחה שלא לצרף מה שחוץ
לקדירה שהוא צונן :

סח אם יש [קעה] ספק אם בשעת
התחיבה ה' רותח או צונן, או
ספק אם נתחב מקצתו או כולו, אם
עכשיו הוא חם יש לאסור בכר ענין,
אף באיסור דרבנן, ואם עכשיו הוא
צונן יש להחמיר באינו מינו ולהקל
במינו, ובה' שני כפות א' בשר וא'
חלב ותחב אחד לקדירה של בשר
וא"י איזה יש לאסור בבשר בהמה
וללהתיר בבשר עוף, כשאין הקדירה
ב"י מבשר בהמה, ואם רוב כפות
אינן ב"י ואחת ב"י מבשר וא"י
טאזיה נתחב ואין ס' יש להתיר משום
מרבא פירש אף שיש לספק בזה,
ואף

מחמור דניאל בזהמא הוי כבפנים, ויש סני'
זמה שלוקחין במהירות ואין פנאי להפליט
אף שאוסר מיד: [קעג] תתאה כו' הנה
במשננות סני"ב בג"ל כתב דלא נחה דעתו
בזה לחלק בין כלי קר לחם, כמ"ל, דכיון
דקי"ל דאף בכלי אמרינן תתאה גבר, ואם
נפל כלי איסור לזון על חתיכה חמה היתר
הוי תתאה גבר ולריך לשער נגד כל הכלי,
כמו שה' הכלי חם כ"ס כשמקלטו נתחב
בתבשיל ורומם, יאסר, דהא הוי רומם
שמוציא הכלוע מהכלי, וכתב לריך לחלק בין
מאכל לכלי שאין מפליט הכלוע מחלו
כשהכלי הוא לזון, ולא דמי לחתיכה לזונת
והניח בל"ע, והעלה שם דרק להקל בכלי
החתון לזון ונפל מאכל חם, אמרינן תתאה
גבר ואינו מפליט מהכלי, אבל במאכל חם
ונפל עלי' כלי לזון אין אומרים שמרתיח
הכלי וילערך ס' נגד הכלי שמפליט, וכן
תאסור כל הכלי זה לא אמרינן, אף שהוא
דוחק גדול דלהמציא ניהא, אבל להשיך
סני"ב סק"ג קשה, וכ"כ בחוד"ב סני"ב
סק"ה דבגמ"ל חס יפול ויהי מקלטה חוץ
לרומם אטו לא תאסור, וכ"כ שם בסק"ה
דבאובד הוי הדין דתתאה גבר אבל בכלי
אין חס מקלטו חס כולו, כמו בקף, וכ"כ
בסיק"ה בסק"ה בחתיכה לזונת של איסור
שנפל קלח לתבשיל צע' ס' נגד כל החתיכה:
[קער] ולכך כו' דה"ס סק"ד ע"פ
החוו"ד הג"ל שבסיק"ה ועוד מקומות, הוי
במאכל חם מקלטו חס כולו, ובע' ס' נגד החוץ לקדירה אף שהוא לזון, והבית ילחם
חולק ור"א מנר דולק דאם יגע בלד השני הכי יאסר, והביא רא"י מהגמ' דבאובד לבדי
לא אמרינן חס מקלטו חס כולו ובספר מש"מ בח"ד ס"ס"ט אות א', הביא בנתחב ראש העוף
קודם מליחה לקדירה רותחת, ואסר המורה שלי"ס ס' נגד כל העוף משום תתאה גבר,
והטו"ר אמר שטעה המורה מהכרו"פ הג"ל שאין אוסר רק בחוץ הקדירה למעלה מהתבשיל
מהבבל ולא למעלה מהקדירה, אף הרב מש"מ העיר שלהפרמ"ג הוי חילוק בין אוכל דשייך
תתאה גבר ולא בכלי לפלוט, ושפיר אסר המורה, וכן להחמיר הג"ל בכל המקומות נראה
שאסור אף מה שחוץ שה' לזון צע' ס' נגדו, רק מ"מ החיר שם העוף ע"פ היר אפרים
שבסעי' שנתחב שמקלט חתיכה חמורם חממות למעלה בכל החתיכה שתכלע ממנה אף
שעיניו ראות שהוא קרה, ומיקל גם העוף אף שפירש הדם ממקום למקום משום שדם
אינו מפעפע למעלה, ומיקל כשיחתוך מעט למעלה מהחתיכה, והתבשיל בהג"ל כשי"ס נגד
הראש לבד, ולירוק דעת המחמיר דניאל לאסור רק בשהא קלח [דלא כמ"ל סק"ה]
והביאו דה"ס ס"ס"ט ס"ק ק"פ ויתבאר בסיק"ה סק"ה"א מהבית ילחם דרק בשני גופים
שייך תתאה ועילאה, ולא בגוף אחד שהוא חס למטה אינו מחמם למעלה עיי"ש: [קעה] ספק
כו'

כו' במשנאות סיל'ד סק'א חסור האר'ה
משום טעם כשיקר מ'ה והוי ספד'א, והוא
דעתו דאם עת' הוא חס' הוי חוקה דהשתא
סה' כן בשעת תחיבה חס', ואף שיש חוקה
דמשיקרא סה' מחילה לזן, מ"מ הוי
טעוי להשתנות סהרי עומד אלל האש, וודאי
הוי החוקה דהשתא עדיפא, ואפשר אף
דדרבנן חסור, וכשעכשיו הוא לזן מ"מ
באינו מינו יש לאסור עיי'ש ודנ'ס סיל'ד
סק'א מסי'ד יהודה בספק אס' תחב' כלל
הקף הוי בלזון שפנ'ים חסור בנשר בהמה
ובעוף הוי דרבנן, [והוי ככסיק'א בשני
חתיכות וקדירה אחת], וכשהוא צ"י מביטול
בשר בהמה נהי דהוי נכ"נ להעף, מ"מ יש
להחמיר כהרמ"א שנסיל'צ דטעמים נתערבו
בלי פליטת המים, וביט' רוב מכשרות נהי
די'ל ככה"ג ליה פירש, או משום שחזר
לקביעות כשמניחו במקומו הראשון, מ"מ י'ל
הוי פירש כמו שהביא מהבית שלמה וביט'
יחזק דגבי דבלא נודע להש"ך סיק'ט ל"מ

ואף בשוה בשוה רק שיש ספק ג"כ
שמה ה' ס' יש להחזיר בספק ספיקא:
ס' כשמשערין כשיער ששים נגד
הבף אף [קעו] שלישי אומרים
הוי השיער שני קווארט או
קווארט וחצי, מ"מ יש משערים
בכפית שבינינו רק בחצי קווארט או
רביעית וחמישית ליטער בבף של
בלעך ובשל עץ א' ליטער, ובאקפין
חצי ליטער, וכבר נזכר שבשימוש
להסיר הזוהמא הוי פחות מזה, וכמו
שמשערין באוכלין כפי המדומע, כן
יש ליטער כפי המדומע בהבף,
ובשנחשב בשני קדירי' בשר בזה אחר
זה יש מאחרונים שמחלקים בין אם
הוציאו ריקן או עם מאכל, או בספק
לאיזה נתחב תחיבה אם להקדירה
שיש ס' נגד ב' הבף, או להקדירה
שיש בה רק כפי המדומע ויש חיזוק
בין

ביטול, מ"מ כל דפירש שייך צ"י וכשי"ח בסיק'א סקל'צ מהחכ"א ואס' אין רוב רק
ספק שמה ה' ס' בהתחובה, הוי ס"ס שמה מהכשר ושמה ה' ס' כמ"ס הבית יחזק ודלתי
חשובה, ואפי' כה' רוב ממין ההיפוך מסתפק ד"ל הוי קבוע והוי ספק ויש עדיין ס"ס
עיי'ש עוד אר"ב: [קעו] שריש כו' בשפ"ד סיל'ד סק'א הביא מנהג העולם חלי טאפ
היינו צ' קווארט, [וכי"כ החו"ד] או קווארט וחצי והוא דעתו לשער במילוי מים, ובחכ"א
כנ"צ דין ה' כתב שהם כתבו לשער כפי הכפות שבימיהם והוא שיער בכף הפרור שיעור
רבע קווארט ובכף של עץ שאוכלים בו הקטנים לריך ג' קווארט והגדולים ה' קווארט,
ושמעת' מאבי ז"ל ואבי זקני' שה' להם קבלה מהה"ל הרב ר"א במישעבינאורי ז"ל לשער
רק בחלי קווארט, ובדע"ה בקונ"א אות קכ"ו כתב של עץ א' ליטער בזה"ו ושל בלעך
ברביעית או חמישית ליטער, ובדנ"ס סיל'ד סק'י מערך שי רבע וחצי ליטער של בלעך
ובאקפין חלי ליטער [וא"י בשל כסף או פלאטין כמה] וז"ל סקקע"ב מהבינה ארס
סימ"ד בכף הפרור שמשמשין בכולו, וכן בחבב הלד השני, תליא כהש"ך ומג"א בפירוש
חס מקל'תו כו' וכן נזכר מלקיחת הזוהמא עיי'ש, ויתבאר בסי'קו"מ' ואילך כל דיני לפי
המדומע, בחלב או ירקות או ברוטב בין רוטב כשר או רוטב איסור, ובדנ"ס סיל'ד הביא
בסקמ"ד מספר ברכת יעקב בעובדא שנבלע בכף חלב כפי המדומע רביעית הבף, ותחבו
צ"י לג' קדירות של בשר זה אחר זה הא' ה' צו ס' נגד כל הבף, והב' ה' צו ס' רק
נגד המדומע, וא"כ אם נחבב מחילה בהקטנה הרי יש ס' כפי המדומע, ואף שהבף
חסור שנע"ב מ"מ כשתחבוהו אח"כ לגדולה הרי יש ס' נגד כל הבף, אבל בהיפוך כשתחבב
מחילה בהגדולה הרי הגדולה מותר כי יש ס', אבל הקטנה כיון שהבף נע"ב ואין
בהקטנה ס' נגד כולו רק כפי המדומע א"כ אסורה הקדירה, והוא השי' להם שאף אם
נתחבב לגדולה מ"מ כשהוא בתוך הקדירה הרי אין נע"ב שמקושר בהמאכל שיש ששים,
ורק בהול'או ואז הרי הוי כלי שני להטו"ו ס"ס ל"ב ורק כשהול'או עם מאכל נע"ב ולא ריקן
א"כ כנ"ע מותר, ומפקפק דנ"ס ע"פ החו"ד ופרמ"ג וחכמת שלמה שחולקין על הטו"ו
עיי'ש

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' צ"ח ביאור יהודה כג 46

בין בשר עוף לבשר בהמה בזה :

ע אם [קעז] ידוע כמה הוא האיסור שבלע כמו בקדירה חדשה או כף חדש שבלע זית איסור, או [קעח] ישן של בשר ואינו בן יומו שבלע זית חלב, ותחבורו לבשר שאין בו רק בלע ז' של זית חלב או להיפוך, אין צורך לשער כשתחבורו למין השני דק כנגד הכזית שבו, משום שגוף דופן החרם, או המתכות, [קעט] לא נעשה

הקף כהטעם וכיון שזה רק חומרא הוא וספר זכרון אברהם שהביא שם וכן בספר מנחת סי מיקל משום זה, וכמ"ס החכ"א כמ"ז ד"ח להקל, מ"מ להמשיכות הג"ל אין להקל, וכ"כ במש"מ בחד"ס סו"ד אר"ז בכל מיני ספק אין לחשוב זה לספק משום לא פליג ויהי" רק סד"ר או ס"ס, דלא כשואל ומשיב אף בהטעם רח"ה בודאי, וכן בנחמד כוללת' ב' של ב"י, רק לירוק ליגה לידה ע"ס :

[י] דיני בלי בירעין כמה בלע .

[קעז] ידוע כו' יש בענין זה שני דברים, א' שיהי' גוף החרם או המתכות נעשה נכילה כמו בחתיכה שקיבלה איסור שנע"ג, כשאלו בה כדי לבטל האיסור,

ב' שיהי' הבלוע של מכבר עם הבלוע של עכשיו נעשה נכילה, והטור נקיט לה בכף חדשה באיסור שבלע, ופולגנח רמב"ן הוא בבלוע, והגה דעת הרשב"א והר"ן דרק בלא ידעין כמה בלע לריך לשער בס' נגד כל הכלי, אבל בירעין כמה בלע כמו כף חדש שניער בה זית איסור א"ל ס' רק כנגד הזית איסור, וכן הוא דעת הטור לפי הבי' בסברא זו, והא דנקיט בשר בחלב לאו דבשאר איסורין אמרינן נעשה נכילה לשער נגד כולו, דהא לא נבלע בה שום טעם, ועוד הרי להטור בלא זה לא נעשה נכילה בשאר איסורים, ע"כ גם בשאר איסורים דינא הכי דא"ל ס' רק כנגד הזית שבו, כמ"ס בפרישה אות כ"ב: [קעח] ישן כו' היינו בגוגא דהרשב"א וטור לחלק בין כף חדשה בבשר בחלב ג"כ, דכשנשחמם רק בזית חלב או בשר בחרש, או בישן והשתמשו בו באינו ב"י במין ההיפוך רק בהכזית הידוע, כשתחבורו אח"כ למין השני של בשר או חלב לריך ס' רק נגד הכזית האחרון שבלע, אבל כשנשחמם בו הרבה בשר או חלב, כמ"ס הפרישה דהרבה פעמים לאו דווקא רק הרבה דלא ידעין כמה בלע וביומו שימש בחלב או בבשר הוי הבלוע שבקדירה או בהקף נכילה, ומשערין בכולו, אבל כשידעין כמה בלע בין באיסורין בין בבשר בחלב א"ל לשער רק נגד מה שבלע: [קעט] לא כו' המשך דברי המחבר לפמ"ס הט"ז סק"ח והב"ח כן הוא, אם ידוע כמה הוא האיסור כמו חדשה או ישנה שאינה בת יומא שניער בה כזית חלב, א"ל ס' רק נגד הזית חלב או בשר משום דבחרם לא נע"ג והסוף הרמ"א ז"ל בהגה דלאו דוקא כה"ג דל"ש לומר נע"ג שהרי היתר הוא כיון שבלע רק חלב או בשר והוא אב"י מבליעה הראשונה, רק אפילו בלע איסור ממע דשיך ב"י חנ"י, מ"מ כה"ג שאין בלוע רק לומר שגוף החרם יהי' נע"ג כמו אוכל שבלע איסור זה לא אמרינן: [קפ] ואפ"ר כו' בזה בא המשיכות ליישב להמחבר הא בלא זה לא אמרינן חנ"י בשאר איסורין, י"ל למחבר אפילו בלע כזית מכבר בחלב יחד דכה"ג בין שכל מנכ"ח בבשר בחלב דיינין ל"י והוי אמרינן חנ"י, מ"מ בכלי כל שאין הבלעות באין

באים יחד רק גוף הכלי לא נעשה נבילה, ולכן כחב הטויו שהמטמיק בהנה ר"ן בשם הרמב"ן, טעה, ולא מירי דבולע נע"נ רק לענין גוף החרם או המחנה והטען, וכמ"ס הש"ך סק"ז דל"ש לומר שגוף המחנה או חרם או עץ יעשה נבילה וזה אליבא דכו"ע הוא: [קפא] נשתמש בו' זהו פלוגתא רמב"ן עם רשנ"א והר"ן שלדידהו אף שכלטה עכשיו רק כזית מ"מ אמר' שהכלוע שיש בה מתחילה מבשר או מחלב כשכלטה עכשיו מין ההיפוך נעשה נבילה, וכשנשתמש אח"כ בין בבשר בין בחלב בין בשאר דברים לריק' ס' נגד כולו כשלא ידעין מהכליעה ראשונה כמה היחה, וכשידוע כמה היחה כמו כזית בשר וכלטה כזית חלב לריק' ס' נגד הב' זתים כמ"ס הש"ך סק"ז בסופו, ולדעת הב"י גם הטור סובר דבולע נע"נ ומ"ס בסק"ז בזבוב דא"ל לשער רק נגד הזבוב הוא משום דלהטור בשאר איסורים לא נע"נ אבל בדב"ח שג"ע להטור הדין קן, ולא במ"ס בתרה"ד שהביאו הטויו שם דאין הכלוע נע"נ כהרמב"ן להטור, וזה כוונתו בסק"ז דא' כהב"י משום שאר איסורים הו"ל לפרש דלר"ת נע"נ כמ"ס הדרישה סק"ז ומשנלות סק"ח כאן ומ"ס כף חדש לא נקיט אלא מילתא פסיקתא בחדש לכ"ע, ובישנה סמך אסק"ז דלא נע"נ דבולע וכהרמב"ן, וכן דעת הרמ"א בד"מ שהטור סובר כרמב"ן שמיקל ע"י"ס: [קפב] בהמקילין כו' הוא דעת הרמב"ן ז"ל דל"א שהכלוע יעשה נבילה אפי' בבשר בחלב וא"ל ס' רק נגד הזית חלב שבו אי' מחבורו לבשר או להיפוך, והביא המחבר דיעה אי' המחמיר בסתם ודעת הרמב"ן המיקל בשם יש מי שאומר וסי"ס הרמ"א שסברא ראשונה עיקר שהרי בס"ז"ב אסורין בעיפה במקום הריקן משום דהכלוע נעשה נבילה, ובמשנלות דעס המחמירין הוא כמו שאין עומאה בלועה מעמא טהרה בלועה כמו כן אין איסור בלוע אוסר ההיחר בלוע, ולדעתו ל"ה זה דרך ביטול, והטויו חולק על ראיית רמ"א מטיפת חלב, ונקוה"כ תמה אהטויו ומשנלות י"שכ להטויו דקאי על שעת הדחק. ס"ס למחבר ורמ"א הדין דבולע נע"נ, רק בחדש באיסור או בדב"ח יחד לא נע"נ: [קפג] שיש כו' זהו דעת המחלקים שהביא הרמ"א ובהגה, שאינם מחלקין בין כף חדש לישן רק בין חרם לשאר כלים, דבכלי חרם שאי אפשר להפריד האיסור ע"י הגעלה נע"נ, ולא בכלי מחכות שאפשר להפריד האיסור ע"י הגעלה, וסי"ס הרמ"א וטוב לחוש לחומרא, ואין זה דעת הרשנ"א בשם הראב"ד שהביאו הש"ך סקב"א דכמה שיש לו הכשר לא לריק' לשער נגד כולו רק לפי אומדן הדעת, שהרי הוא לא מירי כלל מדין נעשה נבילה, רק הוא דעת המרדכי דבחרם אפילו יחזירם לכבשונות הוי פנים חדשות באו לכאן כמ"ס הטויו סק"ח, והוי א"א להפריד האיסור כמו במחכות שיואל ע"י הגעלה, וכמ"ס הטויו סק"ח דהמרדכי ס"ל מה לי מחכה מה לי גוף החרם ס"ס הוא נעשה נבילה, ואף שלהרש"ל וב"ח שבש"ך סקב"א אין לאסור בשל חרם חדש רק כפי מה שכלע וכ"ד הש"ך שם שאינו עולה על הדעת בכלי חרם חדש שיעשה נבילה גוף החרם, ואפילו להאסורים היינו בכלע

נעשה נבילה [קפ] ואפילו ברעה כזית מבשר בחלב יחד, ג"כ איצ' לשער רק כפי הכזית בלבד: **עא** אבר אם הכלי ישן של בשר [קפא] נשתמש ביומו כזית חלב ותחבורו אח"כ לבשר, או להיפוך שנשתמש בהרבה חלב וביומו כזית בשר ותחבורו לחלב, בזה הבלוע נע"נ ולכך בנשתמש הרבה צריך ס' נגד כולו, וכשנשתמש רק בתחילה כזית בשר, ואח"כ ביומו כזית חלב, ותחבורו לבשר או לחלב או צירקות די בס' נגד השני זתים, כיון שלא נאסר יותר מהידוע ו"א [קפב] בהמקילים בזה, שסוברים דאין הבליעה נע"נ:

עב ולפי [קפג] שיש מחלקים בין כלי חרם למתכות, ולדעתם בכלי חרם אפילו חדש אם בלע איסור כזית או דק מבשר בחלב יחד ג"כ נעשה נבילה ו"א במתכות חדש רק בישן

בסק"ז דא' כהב"י משום שאר איסורים הו"ל לפרש דלר"ת נע"נ כמ"ס הדרישה סק"ז ומשנלות סק"ח כאן ומ"ס כף חדש לא נקיט אלא מילתא פסיקתא בחדש לכ"ע, ובישנה סמך אסק"ז דלא נע"נ דבולע וכהרמב"ן, וכן דעת הרמ"א בד"מ שהטור סובר כרמב"ן שמיקל ע"י"ס: [קפב] בהמקילין כו' הוא דעת הרמב"ן ז"ל דל"א שהכלוע יעשה נבילה אפי' בבשר בחלב וא"ל ס' רק נגד הזית חלב שבו אי' מחבורו לבשר או להיפוך, והביא המחבר דיעה אי' המחמיר בסתם ודעת הרמב"ן המיקל בשם יש מי שאומר וסי"ס הרמ"א שסברא ראשונה עיקר שהרי בס"ז"ב אסורין בעיפה במקום הריקן משום דהכלוע נעשה נבילה, ובמשנלות דעס המחמירין הוא כמו שאין עומאה בלועה מעמא טהרה בלועה כמו כן אין איסור בלוע אוסר ההיחר בלוע, ולדעתו ל"ה זה דרך ביטול, והטויו חולק על ראיית רמ"א מטיפת חלב, ונקוה"כ תמה אהטויו ומשנלות י"שכ להטויו דקאי על שעת הדחק. ס"ס למחבר ורמ"א הדין דבולע נע"נ, רק בחדש באיסור או בדב"ח יחד לא נע"נ: [קפג] שיש כו' זהו דעת המחלקים שהביא הרמ"א ובהגה, שאינם מחלקין בין כף חדש לישן רק בין חרם לשאר כלים, דבכלי חרם שאי אפשר להפריד האיסור ע"י הגעלה נע"נ, ולא בכלי מחכות שאפשר להפריד האיסור ע"י הגעלה, וסי"ס הרמ"א וטוב לחוש לחומרא, ואין זה דעת הרשנ"א בשם הראב"ד שהביאו הש"ך סקב"א דכמה שיש לו הכשר לא לריק' לשער נגד כולו רק לפי אומדן הדעת, שהרי הוא לא מירי כלל מדין נעשה נבילה, רק הוא דעת המרדכי דבחרם אפילו יחזירם לכבשונות הוי פנים חדשות באו לכאן כמ"ס הטויו סק"ח, והוי א"א להפריד האיסור כמו במחכות שיואל ע"י הגעלה, וכמ"ס הטויו סק"ח דהמרדכי ס"ל מה לי מחכה מה לי גוף החרם ס"ס הוא נעשה נבילה, ואף שלהרש"ל וב"ח שבש"ך סקב"א אין לאסור בשל חרם חדש רק כפי מה שכלע וכ"ד הש"ך שם שאינו עולה על הדעת בכלי חרם חדש שיעשה נבילה גוף החרם, ואפילו להאסורים היינו בכלע

[קפד] בישן מפני הבלוע [קפה] מ"מ העיקר דבחרש אף בחרם ואף בבשר בחלב יחד אין צריך לשער רק נגד מה שבלע ולא נגד גוף הבלי, וב"ש בבלע בשר או חלב לבד שהרי בהיתר ל"ש נעשה נבילה החרם: עג ואם כ"י [קפו] ישן ששימשו בו היתר מקודם, ובלע בזית איסור הדין דבכלי מתכות באין הפסד יש לשער נגד כולו משום דנעשה נבילה, אף בכה"ג בב"ע, [קפו] ובשאר איסורין בהפסד קצת משערין רק נגד האיסור ובבשר בחלב רק בהפסד לא נעשה נבילה:

עד בכלי חרס ישן [קפה] הדין בבשר בחלב כשבלע צבסוף רק הכזית בשר או חלב ביומו ולא ירעינו כמה בלע מתחילה, אף במקום הפסד צריך לשער נגד כולו, ובשאר איסורים דינו כמו כ"י מתכות שנתבאר שמקילין בהפסד קצת:

עה אף כשמבטלים האיסור בששים מ"מ [קפט] כשמכירין האיסור צריכין

איסור ולא בבלע בשר או חלב דהא היתר הוא כמ"ס הש"ך סקכ"א, מ"מ לדעת הטו"ז אף שנכ"ח כתב בלשון מסופק דשמא מיירי המרדכי בכלי חדש, מ"מ להטו"ז פשיטא ל"י שהמרדכי סובר כן, והוא חומרא נוספת בכלי חרס חדש: [קפד] בישן כ"י ואף שמשלשן הרמ"א משמע שיש קולא ג"כ לדיעה זו דבכלי מתכות ישן ג"כ לא יעשה נבילה בבלוע, מ"מ מדמייס הרמ"א וטוב לחוש לחומרא היינו דבחדש חדש נעשה נבילה, ובכלי מתכות ישן ג"כ בבלוע נעשה נבילה, רק שנמשכות מסופק בדעתו דמ"מ בתחילה מחמיר בכלי חרס בשאר איסורין ג"כ בכ"ח חדש, ואח"כ סיים שאין להחמיר בשאר איסורים כלל, ודעת המשכנות בדעת הטו"ז דל"א בשאר איסורין בחדש, רק בבלע בשר וחלב יחד: [קפה] מ"מ כ"י בחור"ב סק"ה הקשה מאוד על הטו"ז שחמיר בחדש חדש, א' ח"ד נימא שגוף החרס יעשה נבילה הא לא עדיף מגיד הנשה שאסרה החורה ואפ"ה אין לריך ס' נגד פליטתו, ב' אפילו יהא החרס גוף האיסור כמו שאסר טלמו שלא יתנה ממונו או של ע"ז ודאי אין טעמו אסור, ג' הא מעיקר הדין מוטיל טעימת קפילא וכאן אס' יטעמו עכו"ס ואמר שאין בו טעם, ד' אי בלע חלב לבד או בשר לבד הא היתר הוא, וא"י בב"ח יחד הוי כשאר איסור ובשאר איסורין הרי מסיק שאין לריך, ודעתו דגוף החרס לא נעשה נבילה כלל, וכן העלה בחידושים סיקט"ו כהש"ך: [קפו] ישן כ"י לפי דעת הש"ך סקכ"א בכלי מתכות שבלוע מבשר הרבה ובידו שימשו בזית חלב ותחבוהו לבשר כמ"ל באין הפסד י"ל דנעשה בבלוע נבילה כמחבר דדיעה א' ורמ"א, דנהי דאפשר להפריד האיסור בהגעלה מ"מ השתא בבלוע זה נע"נ, וכמ"ס הטו"ז דבישן אף בהגעלה לא יהי הפרש בין היתר לאיסור, אבל בהפסד יש לסמוך אהמרדכי ורמ"א דבעץ ומתכות לא נע"נ, וכתב החור"ב סק"ו דאף שלא זה מיקל הש"ך בסליד בלח בלח בהפסד, מ"מ נימ' לבלוע מבשר בחלב דגם לש"ך ורמ"א אמרינן נע"נ, מ"מ בלא גוף האיסור רק בלוע בכלי מתכות לא נע"נ גם בב"ח: [קפו] ובשאר כ"י בש"ך סק"ה דייק משלשן הרמ"א דאף בש"א חניג בכלי מתכות ישן, ומ"מ סיים בשם הת"ח דבמקום הפסד שרי בשאר איסורין, ופירש בשפ"ד דבשאר איסורין די בהפסד קצת, משום דהרבה סוברין דאין נע"נ בש"א לכך בכלי אין להחמיר, כמו שהביאו הטו"ז ג"כ, וכ"כ בסקכ"א בפירוש, אבל בבשר בחלב כ"י הפמ"ר: [קפה] הדין כ"י בשפ"ד סקכ"א הביא מהמנח"י שדעתו בכלי חרס להחמיר אף בשאר איסורין, אך הוא כתב דמשלשן הש"ך סק"ה משמע דעתו להקל בחרס ג"כ בש"א בהפסד קצת, וכ"כ בחור"ב סקט"ו, ובחכ"א כמ"ד דייח בבב"ח בכלי חרס יש לאסור אף בהפסד:

[קפט] כשמכירין כ"י דבר זה כתבו הד"מ אות ו' בשם המרדכי מהדוקה בנפל חלב

כ"ו כפנים, זפירש' דכלל מ' לא מהני זה דק מירי ב"ש ש"ס, ורק כיון שצריך להפריד האיסור, וכן הביא מהאריך שפירש כן, וכן הטעם בהנהגת ס' ב"ש מ' יתן מים לוגנים זטבע החלב להקפא' ודב' מ' סקע' מנליון דש"א שהוא מ' וכן הביא הב"ח מהמ"ח וסוד, כפירוש זה על י"ש ב"ש, ובערוך השלחן סע"ה הביא מהא"ח גם על חלב בק"ץ כן, וכ"כ מהב"ח מ"מ טיפת חלב לרוטב בשר וז"ל דמירי כממעטעני [שמאנט] שהיא שומן החלב ודרכו לעלות למעלה, ול"ה מבטל איסור לכהחילה שאינו מבטלו רק מולאו מחובו ע"י: [קצא] שיש כ' הב"ח הביא מהנהגות הא"ח דאפילו בליכא מ' כן הוא, ופירשו הב"ח ז"ל משום דאיסור שאפשר להפרידו לגמרי לא אמרינן ב" חתיכה נע"ז זאפשר לסוחטו, וכן אין מבטלין איסור לכהחילה כיון שאינו מבטלו רק מסיר האיסור, וסומך על זה הב"ח בדיעבד, דנתי דלכהחילה אין להקל משום מ"ש הראב"ן דרק ב"ש מ' י"ש טעם זו, מ"מ אין לחוש בדיעבד: [קצא] מ"מ כ' הטו"ז סק"ז זש"ך סק"כ חולקים על הב"ח דנמו שבמאכל או בכלי דחזיק שיש טעמו כנהחילה, אמרינן ש"א טעמו מהאיסור ונכנס מים במקומו, כמו כן בזה, ואין טעם ורית לקולא זו, וכ"ד הפ"ח ופ"ח שהביאם בשפ"ד ובמשנאות, ואף שיש חילוק בין חתיכה פלטה, אבל כאן טבע המרחב לברוח מן המסקה, מ"מ טעם הוא בולע, ובאמרי פלטה, חמה אטו"ז וש"ך, ומפרש דעת הב"ח שמיקל הוא משום שנתערבות לה בלח אין מקבל טעם מחבירו רק התערבות גורם טעם שניהם, וכשנפרדים זה מזה כל אחד נשאר בטעמו, ועוד להגשט"ד הו' הטעם שנכנס ג"כ מההיתר מ"מ כש"ף ומפריד נשאר בטעמו בלא שום טעם שקיבל מההיתר ג"כ, ולכך כתב בעה"ס הנ"ל שחלב תרבה שהוא גוש י"ל כטו"ז וש"ך, אבל בחלב קמץ י"ל כהב"ח ע"פ האמרי ברוך הנ"ל שהיה מותר בלי מ' ג"כ [קצב] שסקי"דים כו' בכרו"פ מדמי לה למה שכתבאר בסיק"ב לענין דשיל"מ בל"ך הולאות, והמשנאות דח' ל"י דכ"ן הו' כמכיר האיסור, וכ"כ בערוך השלחן סע"ז דכ"ן הרי ניכר, והכריח כנ"ל מ' ב' מיקל בהפמ"ר ככרו"פ כי לשון ראב"ן, מו"ה' הוא סיוע לכרו"פ, דק עכ"פ צריך לזנון לבד בלי מים שעי"ז אין קילקול כי יכול לחממו אח"כ: [קצב] לספק כו' במשנאות סק"ז נסתפק בזה אם צריך בכה"ג לזנון כיון שגם ההיתר יתוף ויהי' רוב ממנו ע"י: [קצד] חמאה כו' במש"מ סס"ד בחידושי דינים אוח"י הביא מפרמ"ג א"ח בהנהגה ב' אוח"י, בחמאה לתבשיל בשר בן יומו צריך לזנון, והא דלא כתבו בחמאה לשומן דהו' אינו מינו, ולא דמי לחלב לשומן דהו' מינו כמ"ל, י"ל שזוהי יתקלקל הרבה ככרו"פ זחכ"א ודב' מ' סקע"ה מהיר יהודה שמתמיר ג"כ שצריך להסירו: [קצה] שומן כו' בדב' מ' סקע"ה

צריכין להסירו משם, ולכך אם נפל חלב תרבה לתבשיל ויש מ' שנתבטל טעמו, צריך ליתן מים צוננים להקפא' החלב שיצוף למעלה ויסירו משם, ולי"א הו' זה ג"כ כחלב שהוא השמאנט שדרכו ג"כ לעלות למעלה מחמת שומנו ואף [קצ] שריש אומרים הו' זה אף בלי ששים, וסומכין ע"י זה להתיר בדיעבד ע"י הצינון וההסרה, [קצא] מ"מ העיקר שב"א מ' אין להקל בצינון לבד, ורק לחומר צריך צינון רק [בשמאנט] אפשר יש להקל בלי מ' ג"כ, ויש [קצב] שמקילים באם המאכל מתקלקל ע"י המים יצנו רק בלי גתנית מים:

עו' י"ש [קצג] לספק בנפ"ל החלב תרבה לרוטב שמן שאף שיצוף השומן ג"כ למעלה יהי' עכ"פ רוב במינו נגד החלב, ואם נפ"ל [קצד] חמאה בקדירת תבשיל של בשר בן יומו, צריך ג"כ צינון שהחמאה תצוף למעלה, אבל בחמאה לרוטב שומן שכשיצטנו יתקלקל הרבה י"ל לא יצטנו להסירו משם, ואם הי' [קצה] שומן שנתבשל ברי מליחה יש לספק אם יצנו ג"כ, וכן יש מסתפקין בשומן שעשו

שסילקה דאמרינן בלעה מההיתר, וקודם לכן מ"מ טעם הוא בולע, ובאמרי פלטה, אבל כאן טבע המרחב לברוח מן המסקה, מ"מ טעם הוא בולע, ובאמרי פלטה, חמה אטו"ז וש"ך, ומפרש דעת הב"ח שמיקל הוא משום שנתערבות לה בלח אין מקבל טעם מחבירו רק התערבות גורם טעם שניהם, וכשנפרדים זה מזה כל אחד נשאר בטעמו, ועוד להגשט"ד הו' הטעם שנכנס ג"כ מההיתר מ"מ כש"ף ומפריד נשאר בטעמו בלא שום טעם שקיבל מההיתר ג"כ, ולכך כתב בעה"ס הנ"ל שחלב תרבה שהוא גוש י"ל כטו"ז וש"ך, אבל בחלב קמץ י"ל כהב"ח ע"פ האמרי ברוך הנ"ל שהיה מותר בלי מ' ג"כ [קצב] שסקי"דים כו' בכרו"פ מדמי לה למה שכתבאר בסיק"ב לענין דשיל"מ בל"ך הולאות, והמשנאות דח' ל"י דכ"ן הו' כמכיר האיסור, וכ"כ בערוך השלחן סע"ז דכ"ן הרי ניכר, והכריח כנ"ל מ' ב' מיקל בהפמ"ר ככרו"פ כי לשון ראב"ן, מו"ה' הוא סיוע לכרו"פ, דק עכ"פ צריך לזנון לבד בלי מים שעי"ז אין קילקול כי יכול לחממו אח"כ: [קצג] לספק כו' במשנאות סק"ז נסתפק בזה אם צריך בכה"ג לזנון כיון שגם ההיתר יתוף ויהי' רוב ממנו ע"י: [קצד] חמאה כו' במש"מ סס"ד בחידושי דינים אוח"י הביא מפרמ"ג א"ח בהנהגה ב' אוח"י, בחמאה לתבשיל בשר בן יומו צריך לזנון, והא דלא כתבו בחמאה לשומן דהו' אינו מינו, ולא דמי לחלב לשומן דהו' מינו כמ"ל, י"ל שזוהי יתקלקל הרבה ככרו"פ זחכ"א ודב' מ' סקע"ה מהיר יהודה שמתמיר ג"כ שצריך להסירו: [קצה] שומן כו' בדב' מ' סקע"ה

שעשו ממנו [קצו] דייסא, או שניבר ע"י הליכות:

עז אם שומן איסור נפל על גבי יין בצונן [קצו] יקפה השומן ויסירנו ואם נפל ע"ג ציר יסיר גם כדי קליפה מהציר, וברותח צריך ג"כ ס' וכן בשהא מעליע דהוי ג"כ כבוש ויש [קצח] לפעמים להחיר גם באין ששים נגד החלב בנפל חלב רותח מהותך למשקה צונן דצריך ס' רק נגד הקליפה, או שמתיר בלי קליפה, ולא אמרינן בזה כשאין ס' נגד החלב נעשה נבילה, כיון שאפשר להפריד ע"י צינון:

עח ביצת איסור במקום שאוסר אם נתבשלה עם אחרות, כמו ביש בה אפרוח או טיפת דם, במקום שאוסר, אם [קצט] אינה מכירה הרי אינה במילה אפילו באלף משום דבר שבמנין בשוית, ורק בסבירה ומשיכה לבטל פליטותה, אין די בששים נגד האיסור רק צריך ס' א נגד ביצת האיסור, כשאין הטעם פגום: **עט** יש אומרים [ר] דהטעם דחלוק ביצה משאר איסורים, משום דהאפרוח

סקע"ב מחמודי דיחל שאפילו אם ילגנו לא יופקע האיסור דס' ע"י זה אי"כ מה מועיל הליטון: [קצו] דייסא כו' דת"ש שס מהדע"ת כיון שניכר בהלאקשין וגם נרגש טעם השומן אף שהי' ס' וכ"כ בספר מלחמות ארי שכתב"ש סקס"ה בניכר על הלכות: [קצו] יקפה כו' במשניות סק"ז הביא כן מהפרי"ח והגלי' בשם הרמב"ם ז"ל סוף תרומות ככפנים, ופירשו המשניות דמיירי בצונן, אבל בחמין לא מהני לינון בלי ס' כמו חלב תרבה הנ"ל, וכלא שהא חפה לעת משום דדרך השומן לזוף ע"פ היין, אבל במעליע הוי כבוש, ולי"א אין בשני דברים לחיס דין כבוש כח"ש כדח"ש סקע"ז מהיר יהודה, ורק בלי לריך כדי קליפה כיון שהוא עב, אבל שאר משקה שאין עב אפילו הוא חריף אי"ל קליפה ג"כ: [קצח] לפעמים כו' במשניות שס דיה ודע, דכיון דאדמק"ל ל"י בלע הוי רק בקליפה, ולהשך ס"ל"א סק"ח מותר בדבר הנכלל דל"ש קליפה אי"כ ל"ש נע"נ כיון שאפשר להפריד האיסור ע"י לינון כמו במליחה וכלי מחכות דל"ש בהו נע"נ מה"ט דאפשר להפריד האיסור ולכך אף שאין ס' יש להחיר, ורואה ליישב בזה הב"ח הנ"ל דיה' משכחת לזון אף בלי ס', וכדח"ש סקע"ז מהיר יהודה ע"פ החוס' שכת' פ' כירה שכתב"ר בסיומן ק"ה סקקס"ה, אפילו קליפה אין לריך, ע"י"ש:

דכשתחזון מרובה מהעליון החס

יב [דיני ביצה, ובח"ל לשיעור ששים

[קצט] **אינה** כו' עיקר דין בילה הוא בסיפיו, ורק הטור והמחבר הביאו כאלן זה אגב שאר דברים שלריך ביטול ס', והוא מסוגיית הגמ' דל"ז מיתרא דר' נחמן בילה בששים ואין בילה מן המנין, ובדל"ח אמר בילה בס' אסורה בס' ואחת מותרת, ומיבעי ל"י בס' ואחת כהדי דירה, או לבר מדידה ואמר ר' חלבו אמר רב הונא בילה בס' והוא אסורה, בס"א והוא מותרת, ופסקו כן הר"ף והרא"ש והרמז"ל בפט"ז הי"ט, והטור והמחבר בסיפיו, ובסיומן זה סע"ז, שלריך ס"א לבד הבילה, ופריך בגמ' שס למיתרא דיהבא טעמא, והא אמרו אינשי כי מ"א דביעי בעלמא, ומוקי לה בבילת אפרוח וכחבו החוס' דיהי' ביש בה דס' וכ"כ כל הפוסקים, רק הביאו מהירושלמי דיש חלוק בין קלופות או שלימות, בבילה טעמא, או בבילה וטריפה, והוא בשו"ע סיפיו, וכתב הג"י בשם הרשב"א דכש"אין מכירה אינה בטילה או מלך מנין שכתב"ר או מלך כר"י שכתב"ר בס"ק סקכ"ה, וכדח"ש סקס"ט משוירי כרכה דהיינו בלין פגום וגסרת הטעם היולא מהבילה האסורה, וביש אפרוח או טיפת דם אוסר בכל ענין עד ס' כאוקימתא דגמ' הנ"ל: [ר] דהטעם כו' זה הוא טעם הרמז"ל בהכ"ט שס, משום שהוא כר"י בפני עומה עשו בה היכר והוסיפו

בשיעורה

בשיעורה, ופירשו הכ"י והכ"מ שהאפרוח הוא כר"י, והרשב"א הקשה שהרי רק פליטותה בטילה ולא היא טמאה שהרי אפילו באלף לא בטילה, והא"ח כו' כר"י ולכך הביא טעם הר"ן שיחבא, והכ"י י"ש דאף לפליטתה מ"מ עשו סביר שלא יביאו לבטל היא גופה משום שינוי זה, ודעת הש"ך סקט"ז דלא כמו שהבינו הרשב"א והכ"י דלהאפרוח קרי הרמז"ל כר"י, רק שהבילה גופה הוא כר"י כמ"ס הנ"י סיק"ו מהראב"ד ז"ל דרק בלחוד ומאחיס בטילה ולא בס' והרמז"ן מולק, ומשמע מדבריו דאפילו אין בה אפרוח רק בילה טריפה או טמאה, מוכתב הש"ך במוסגר דבקלופה שאוסר בטמאה, ולפי מה שהביא השפ"ד מהאר"ן מהש"ך דליה כר"י שלא להתבטל כלל רק הוא כר"י קלח לכך לר"ך ס"א משום היכר, וא"כ בכל בליס אף מטריפה או טמאה ה"ן כן להלריך ס"א והוא עיי"ש: [רא] ולכך כו' שפ"ד סקט"ז לטעם הרמז"ל כיון דהא דכר"י אינה בטילה הוא אפילו באינו מינו כן לכך נבי לעולם ס"א: [רב] במקום כו' בפרי חדש סק"ג כתב דרק כאן שמה' מותרת לכשתל לאור הטולם עשו כס' חזוק טפי משאר כר"י כדאמר כר"י בילה י"ט דקיל עשו כס' חזוק כו', ובשפ"ד תסה דהא להרמז"ל אפילו בבילה טמאה שלא יהי' היכר ה"ן כן, ועוד בשומן הגיד להרמז"ל דכל איסורי דרבנן ה"ן ככתל להלריך רק כ"ט הוא, ומ"מ מלריך בשומן הגיד ס' וזהו משום כר"י שגם באיסור שאין דומה לאפרוח ג"כ הוסיפו רק לא הוסיפו להלריך שגם ואחת כיון שאינו אסור רק אטו גיד, ולכך לר"י גם בכר"י וההלכה כמו באבר מן החי ה"נה בליט, ובכר"י סק"ז חירץ דגם להרמז"ל רק בלירוף טעם הר"ן שיחבא החמיר ולא בשאר כר"י, ובמשבליט סק"ד סק"ו בעכבר החליט להלריך ס"א, ומ"מ בלחם חסנה פט"ו ה"ל הקשה כן על עכבר לטעם הרמז"ל, וחירץ כיון שבעכבר ה"ו דק ספק שמה' משנית די לכו"ט בס', ולכך אף שבמשבליט סק"ד הג"ל החליט לאיסור, מ"מ בסיפ"ו שבמשבליט סק"ד כתב דבספק טריפה ודאי די בס' אף לטעם רמב"ם עיי"ש: [רד] נותנים כו' זהו טעם הרמז"ן שהביאו הר"ן והרא"ה ז"ל כיון שיש בליס קטנים וגדולים, והפרישה הקשה על זה שהרי יש קליפות היחר שמעלים את האיסור, ומירץ שהבילה האסורה חגול מכל הקליפות, תמה על זה הש"ך בסקט"ו שהרי זה היפוך החוש, דק כמ"ס הש"ך שששים תמשים בליס של היחר, והקליפות מחזיקות ר' בליס לא סגי בהכי, רק עוד שיהי' מחזיק עם הקליפות ס"א, ופירש בזה סוגיית הגמ' אבא לא שיער במ"ז ואני אשער בין שגדולות ה' הבליס וה' ס"א עם הקליפות ומה שגראה מפירשי' ז"ל דקאי על חלב ערבא, לא משמע הכי כמ"ס השפ"ד שהפסיק בגמ' במעשה דרבה כר"א ואמר בילה בס' כו' ומ"ס הטו"ו סק"ב משום גזירה דקלופה, דמה בנקוה"כ רק נהי שגם הקליפות שגדולות, מ"מ אינם שוות ע"פ הג"ל: [רה] חילוק כו' הכ"י והש"ך סקט"ז כתבו הר"מ בין טעם הרמב"ם להרמז"ן, א] להרמב"ם אפילו בחבשיל לריך ס"א משום כר"י דה"ו אפילו באינו מינו, הרי חומרא, ב] בנטרפה בקטרה עם בליס אחרות דליה כר"י כמ"ס הרמז"ל שם בבילת עוף טמא, אס' עוף אלו עם אלו שיעורן בס', ומ"ס הרמז"ל שם או בנטרפה בילה עוף טמא או בילה טריפה עם אחרים שיעורן בס' תמה הכ"י הא בנטרפה ולית בה אפרוח ה"ו יבש ביבש דכל דליה כר"י די ברוב בלבד, ומסופק

דהאפרוח או הביצה גופה אף שאין בריות נשמה, מ"מ ה"ו קצת כר"י לענין היכר זה [רא] ולכך אף באינה מינה ה"ן כן להתבטל רק בששים ואחת, ומ"מ בשאר כר"י או חתיכה הר"ה"ת, [רב] במקום שמשבליט פליטתן לא החמירו בזה להצריך ששים ואחת, [רג] ואף להחמירים גם בשאר כר"י, מ"מ, בספק וכן בספק ביצת טריפה, די לכו"ט בששים לבד:

פ ולפי שיש [רד] נותנים טעם אחר לשיעור ס"א בביצה, משום שיש ביצים גדולים וקטנים ויש [רה] חילוק לר"ה

ולדיהו בין תערובות עם בצים לבד.
בין תבשיל שנתבשל עם ביצה די
בשמים והוא, [רו] לכך יש להחמיר
בשני המעמים ראפילו בשלימה
בתבשיל צריך ס'א לבטל פליטתה,
ורק במרופה עם תבשיל בזה די
בשמים לכויע, [רוז] וכן בביצת עוף
מבא למה שאוסרין בקליפות, צריך
ס'א בתבשיל ג"כ [רח] והמים
מצטרפים לשיעור ס'א לבטל [רמ]
ובשאר דברים כמו רגלי עופות אין
דומין לבצים ודי בס' לכויע :
פא כלים שעשוים [רי] מקליפות
בצים, בין מבת הנעמה בין
משאר בצים מתרנגולת, דינם ככלי
מתכות שניתרים בהנעלה ואם [ריא]
נבלח ביצה שיש בה דם, היתר
יש בזה מתירין, ורק באם יש בה
אפרוח אוסרים במליחה :
פב הכחל הוא ג"כ [ריב] חלוק
משאר איסורים לענין שיעור
ששים כשבישלו עם בשר, שאין צריך
ששים לבד הכחל, רק די בגיט והוא,
שהכחל עצמו משלים לשיעור ששים,
וחלוק
לערך ס'א מטעם זה השני, דיש גדולים וקטנים, אבל לפי מה שהביא בסק"ב דברי הפרי
חולר והחולקים עליו דרך בנלים החמירו, אבל בשאר חערובות מסתמא דקדקו שיש ס'
בין הכל, איכ' ה"ה ברגלי עופות, אין לריך יותר עיי"ש : [רי] מקליפות כו' בשפ"ד
סיפ"ו סק"ח הוכיח ממה דמדמין לה לכלי עלם, ש"מ שבה די בהנעלה, ואין חילוק בין בם
הנעמה לשל חרנגולת : [ריא] נבלח כו' בדה"ש סק"ז מספר זר וזה, ד"ל הוי הקליפה
ככלי ומפסיק ואינו מפליט דרך הכלי, כמ"ש באשל סימן חס"ה בקש שיבולת שמפסיק בין
החטה להבשר, אבל בה"י אפרוח שלהרמב"ן ז"ל הוי קליפתה רכה מפליט המלח טעם
הכלוע מהבילה דרך הקליפה ג"כ, ואוסר כמו בכל מקום במליחה לדידן, עיי"ש : [ריב]
חלוק כו' כבר נז"ל סק"ט סוגיית הגמ' בדל"ז, ושם אמר ר' נחמן כהל בששים וכל
מן המנין, וכן אמר שם בדיד' משעריין דאי בדנפיק מיני' מאי ידעיין, ויש בזה ג'
טעמים על מה שמקלין כהל ללרפו לשיעור ס', יותר משאר איסורים, א' לרש"י ז"ל הוי
הטעם שמין היחר הוא כמ"ש הרשב"א והר"ן שאין איסורו אלא מחמת החלב שבחובו,
וכיון שלא החלב ונתערב בדין הוא שיהא החלב מן המנין, ובטו"ז ס"ל סק"ב לפי המשמרת
הכית שאין על הכשר ענשו שס' איסור רק שמחובר בו איסור, וכיון שיש כדי לבטלו אויל
ל"י החיבור והוא כהר"ן, ב' יש טעם החוס' והרא"ש כמ"ש הכ"מ והב"י שיש בו גומות
שחלב כנים בחובו ויש בהחלב טעם בשר, ואי אפשר להפרידו מן הבשר, וכתב המעט"ט
אות ק' לדידהו לא קשה מחתיכה הכלוע מדם דשם הוא מובלע בכלו, ורק להר"ן קשה
כש"מ, ג' יש טעם הרמב"ם ז"ל, בה"ח משים שהוא דרבנן [דהוי חלב שמוטה] הקילו
בשיעורו

ומסופק ד"ל רק מדאורייתא אבל מדרבנן
בעי' ס' גס בינש כש"מ דיעה זו בסיק"ט,
והביא שם מ"ש הרשב"א, ס"ס להרמב"ם גס
בשלמים לריך ס'א גס בתבשיל רק בערופות
או שנויות די בס', אבל להרמב"ן, א'
בתבשיל אין לריך ס'א שאין כאן גדולים
וקטנים הרי קולא, ב' בערופה בקערה
לריך גס להרמב"ן ס'א, הרי חומרא :
[רו] לכך כו' הש"ך סקט"ז הביא מהרש"ל
והר"ש להחמיר כשני הטעמים, ממילא אשלו
בתבשיל לריך ס'א לפי טעם הרמב"ם, ומ"מ
כתב השפ"ד בערופה עם תבשיל, להרמב"ם
הא הוי ערופה וליה צ"ל, ולהרמב"ן הא
הוי תבשיל וד' בס' עיי"ש : [רוז] וכן כו'
הוא מ"מ הש"ך סקט"ז במוסגר הנז"ל סק"ר
לטעם הרמב"ם להחמיר גס בזה, וקושיית
השפ"ד הא להפרישה יאסר אף באין קלופות
בתבשיל כמו בהיתר קלוף שאסור לדידי' דרק
חרמי לא עבדי, יישב דהש"ך סובר כטו"ז
דרך איסור קלוף אוסר את ההיתר שאין
קלוף עיי"ש : [רח] והמים כו' הוא
מהשפ"ד סקט"ז, ואין המים נעשו נבילה
ואוסרין הבנלים משום אין נאסר יכול לאסור
כו' עיי"ש : [רמ] ובשאר כו' בדה"ש
סק"א הביא מהטו"ז, דה"ה ברגלי חיות

נשיעורו, והשנה הראשית זיל מדעת רש"י ותוס' שהוא כולו יסור, וכ"כ הרמז"ל בפ"ט סי'ג כחל מן המנין כיצד כו', ומ"מ כתב שם בפט"ו סי'ז בשומן הגיד אף שהוא מדרבנן אין הגיד מן המנין כיון שגיד ברי' בפני טלחה החמירו בו כשל חורה, ומ"מ אי"ל ס"א כבישה להרמז"ל דהוי ברי' כמ"ש בלח"מ הג"ל סק"ר דרק גיד הוי ברי' ולא שומנו, ולכך בעי ס' ולא ס"א ולא גיט, ופסקו כן כל הפוסקים והטור והמחנך בסימן זה סע"ח, וטיק"ר דינו הוא בסי"ל, וכתבו שם הטור והב"י דזה דוקא כשבישלו עם בשר, ולא עם חלב: [ריב] וחלוק כו' לטעם החוס' כתב המעיו"ט דלא קשה מחתיכה הבלועה מדם דלריך ס' והיא, משום דשם הוא מובלט בכולו, רק לטעם רש"י והר"ן שאין גופו איסור הקשה הת"ח הביאו המעיו"ט שם שהרי בחתיכה הבלועה מדם גיט אין איסורו מחמת טלמו, ומה שכתב הת"ח שהוא מ"ה חמה המעיו"ט דהא להר"ן אין חילוק בזה רק לרמז"ס ואי שכתבם כן הוא לרש"י והר"ן, הו"ל לר"ג לאשמעין בחתיכה מדם, והטו"ז בסי"ז חמה על הת"ח הא דם שבישלו דרבנן, ויישב הנקודה"כ דדס הוי מחמלה מ"ה אבל כחל הוי מיד דרבנן, ובאמת כתב כן המעיו"ט, רק הטו"ז שם דעתו דבאמת לטעם הר"ן גם בחתיכה בלא מליחה הדין כן, ורק הטור וראש"י ס"ל כטעם הרמז"ס ודעת הפר"ח בסיס"ט הביאו המשפלות כאן סק"ר שכתבתי הבלועה מדם יס' די גיט והוא, ומ"מ מוסק המשפלות בסיס"ט וסי"ל דלא כוותי' מכ"ש לדין דהחתיכה נשארה באיסורה עיי"ש: [ריד] וכן כו' הרשב"א ז"ל הקשה לטעם הרמז"ס משום שהוא דרבנן, וס' כן בכל איסורי דרבנן, וכתב הב"י שלהרמז"ל הוא באמת כן בכל איסורי דרבנן די גיט והוא, ולא קשה להרמז"ס מדם שבישלו כמ"ש המעיו"ט דהוי מחמלה מ"ה וכנקודה"כ הג"ל, ומ"מ ממש הרמ"א בהגה דכל האיסורין הנוהגין בזה"י כולן מתבטלין בס' כתב הש"ך סק"ו דהכוונה על איסורי דרבנן ולאפוקי מדעת הרמז"ס רק כמ"ש הב"י שנראה דעת כל הפוסקים כהרשב"א דבעי ס' לצד ידיד', ורק כחל די גיט והוא, וכ"כ בשפ"ד שם: [רמז] אחר כו' בד"מ אות ט' לאפוקי מתשובת רש"י ז"ל דלאחר שהוא בשר בחלב הוי במשהו, רק לדין הוא גיט בס': [רמז] ציר כו' ד"מ שם לאפוקי מהא"ה בציר גבילה או טריפה שהוא מ"ה, והוא מינו לריך מאתים רק מהטור משמע כל האיסורים, וטעמו של הא"ה ע"פ הרמז"ס שפסק בפט"ו מהלכות מ"א הל"ה, בדג טהור שכבשו פס דג טמא שיעורו במאיתים מהמשה דפ"י מתרומות דלא כפירוש הר"ש לבטל גופו מטעם ברי', רק לבטל טעמו שהיא הל"ה, דלח"ק הוי בחתקים, משום שטעמו נרגש והוא חריף, ופוסק הרמז"ס כר' יהודה, וסובר בהגשע"ד ממנה"ל ז"ל, דלהרמז"ס מיי"ר בכבשן במכש שזי יולא גוף הדג והוי מ"ה אבל כבישה בעלמא ע"י מליחה הוי רק מדרבנן ול"ה פוסק הרמז"ס כהמחמיר כמ"ש הנובי"ק סיכ"ו שיתבאר בסיק"ה סק"ח ולכך סובר הא"ה דל"ר גבילה או טריפה דהוי מ"ה הוי גיט במאיתים, כמו שהביאו הש"ך סיפ"ג סק"ה, אבל בד"מ כתב שהטור שלל זה במ"ש כל האיסורים בס', ויתבאר בסיק"ה שלהש"ך הוי ע"י ביטול וע"י כבישה בדג טמא מ"ה, והמונח"י בכבישה חולק על הש"ך, ובביטול מסכים וכן הנובי" הג"ל ביטל דעתו נגד הש"ך, דהוי מ"ה, ובסיק"ה סק"ק הובא מהרדב"ז

נשיעורו, והשנה הראשית זיל מדעת רש"י ותוס' שהוא כולו יסור, וכ"כ הרמז"ל בפ"ט סי'ג כחל מן המנין כיצד כו', ומ"מ כתב שם בפט"ו סי'ז בשומן הגיד אף שהוא מדרבנן אין הגיד מן המנין כיון שגיד ברי' בפני טלחה החמירו בו כשל חורה, ומ"מ אי"ל ס"א כבישה להרמז"ל דהוי ברי' כמ"ש בלח"מ הג"ל סק"ר דרק גיד הוי ברי' ולא שומנו, ולכך בעי ס' ולא ס"א ולא גיט, ופסקו כן כל הפוסקים והטור והמחנך בסימן זה סע"ח, וטיק"ר דינו הוא בסי"ל, וכתבו שם הטור והב"י דזה דוקא כשבישלו עם בשר, ולא עם חלב: [ריב] וחלוק כו' לטעם החוס' כתב המעיו"ט דלא קשה מחתיכה הבלועה מדם דלריך ס' והיא, משום דשם הוא מובלט בכולו, רק לטעם רש"י והר"ן שאין גופו איסור הקשה הת"ח הביאו המעיו"ט שם שהרי בחתיכה הבלועה מדם גיט אין איסורו מחמת טלמו, ומה שכתב הת"ח שהוא מ"ה חמה המעיו"ט דהא להר"ן אין חילוק בזה רק לרמז"ס ואי שכתבם כן הוא לרש"י והר"ן, הו"ל לר"ג לאשמעין בחתיכה מדם, והטו"ז בסי"ז חמה על הת"ח הא דם שבישלו דרבנן, ויישב הנקודה"כ דדס הוי מחמלה מ"ה אבל כחל הוי מיד דרבנן, ובאמת כתב כן המעיו"ט, רק הטו"ז שם דעתו דבאמת לטעם הר"ן גם בחתיכה בלא מליחה הדין כן, ורק הטור וראש"י ס"ל כטעם הרמז"ס ודעת הפר"ח בסיס"ט הביאו המשפלות כאן סק"ר שכתבתי הבלועה מדם יס' די גיט והוא, ומ"מ מוסק המשפלות בסיס"ט וסי"ל דלא כוותי' מכ"ש לדין דהחתיכה נשארה באיסורה עיי"ש: [ריד] וכן כו' הרשב"א ז"ל הקשה לטעם הרמז"ס משום שהוא דרבנן, וס' כן בכל איסורי דרבנן, וכתב הב"י שלהרמז"ל הוא באמת כן בכל איסורי דרבנן די גיט והוא, ולא קשה להרמז"ס מדם שבישלו כמ"ש המעיו"ט דהוי מחמלה מ"ה וכנקודה"כ הג"ל, ומ"מ ממש הרמ"א בהגה דכל האיסורין הנוהגין בזה"י כולן מתבטלין בס' כתב הש"ך סק"ו דהכוונה על איסורי דרבנן ולאפוקי מדעת הרמז"ס רק כמ"ש הב"י שנראה דעת כל הפוסקים כהרשב"א דבעי ס' לצד ידיד', ורק כחל די גיט והוא, וכ"כ בשפ"ד שם: [רמז] אחר כו' בד"מ אות ט' לאפוקי מתשובת רש"י ז"ל דלאחר שהוא בשר בחלב הוי במשהו, רק לדין הוא גיט בס': [רמז] ציר כו' ד"מ שם לאפוקי מהא"ה בציר גבילה או טריפה שהוא מ"ה, והוא מינו לריך מאתים רק מהטור משמע כל האיסורים, וטעמו של הא"ה ע"פ הרמז"ס שפסק בפט"ו מהלכות מ"א הל"ה, בדג טהור שכבשו פס דג טמא שיעורו במאיתים מהמשה דפ"י מתרומות דלא כפירוש הר"ש לבטל גופו מטעם ברי', רק לבטל טעמו שהיא הל"ה, דלח"ק הוי בחתקים, משום שטעמו נרגש והוא חריף, ופוסק הרמז"ס כר' יהודה, וסובר בהגשע"ד ממנה"ל ז"ל, דלהרמז"ס מיי"ר בכבשן במכש שזי יולא גוף הדג והוי מ"ה אבל כבישה בעלמא ע"י מליחה הוי רק מדרבנן ול"ה פוסק הרמז"ס כהמחמיר כמ"ש הנובי"ק סיכ"ו שיתבאר בסיק"ה סק"ח ולכך סובר הא"ה דל"ר גבילה או טריפה דהוי מ"ה הוי גיט במאיתים, כמו שהביאו הש"ך סיפ"ג סק"ה, אבל בד"מ כתב שהטור שלל זה במ"ש כל האיסורים בס', ויתבאר בסיק"ה שלהש"ך הוי ע"י ביטול וע"י כבישה בדג טמא מ"ה, והמונח"י בכבישה חולק על הש"ך, ובביטול מסכים וכן הנובי" הג"ל ביטל דעתו נגד הש"ך, דהוי מ"ה, ובסיק"ה סק"ק הובא מהרדב"ז

די בששים, חרץ [ר"ז] מחמץ בפסח שאוסר אף שלא במינו במשור, ויין נסך שאוסר במינו במשהו, ומ"מ שלא במינו במד בששים, וכבר נתבאר דגם [ר"ח] ערלה וכלאי כרם דהוי באינו מינו בששים, וערלה נוהגת בזמן הזה אפילו בחוץ לארץ:

פד המתבאר הוא אחד [ר"ט] מהדברים שאין מתבטל בששים והוא כמו מלח ותבלין דעבדי למעמא [ר"כ] ועיקר החילוק דבכל האיפורים בסתם כשיש ס' אין בהם מעם, ומ"מ כשמרגיש הטעם [ר"כא] אף

הש"ך הא ערלה נוהג היום אפילו בחוץ לארץ, רק כוונת הטור כהפרישה שבהלכות תערובות אין לנו עסק, רק בערלה שיתבאר, והרמ"א שהשמיט ערלה או דתני ושייר, או דנקט רק מס שאוסר במשהו [ויש לעיין חמץ וי"ג ג"כ לא דמו דיי"ג בא"מ בס'] :

יג] דיני עבדי למעמא .

[ר"ט] מהדברים כו' מקור דבר זה הוא במשנה דערלה פ"ב ומייתי לה בשמעתין דל"ח, ולמה אמרו המחמץ והמתבל והמדמע כו' ופסקו הרמ"ל בפט"ז מה"א ה"א שאוסר בכל שבו, ופירש הפר"ח סקכ"ד דכל שבו לא קאי רק על דבר חשוב, אבל במתבל כתב רק כדי לתבל, ובזה כתב אפילו באלף, ובדבר חשוב כתב כמה אלפים, ויתבאר מזה בסק"ל"ח והוא אחד מהעשרה דברים שאין מתבטלים, כמ"ש המשניות ריש סימן ק' מהמנחת כהן והפר"ח, שהמני"כ סיקל מתבל, והכנים חוותא שהוא מראה תחתיו, והפר"ח סיקל מראה וחשיב מתבל והוא עבד לטעמא, והביא הד"מ ר"ס זה מהאגור דדבר דעבד לטעמא אין בטל וליין עלמו אסיק"ה, וכן הטלה בהנה סע"ח אחר שכתב דהכל בטל בששים ובלבד שהאיסור אינו נו"ט בקדירה, ולכן מלח ותבלין מדברים דעבד לטעמא כו', ובסיק"ה אות כ"א דה"ה במין במינו דהיינו בשוה בשמא וחלוק בטעמא, ומהב"י בסיק"ב דאפילו באיסור דרבנן שאין לו עיקר מ"ה אינו בטל, וכתב בחור"ב סק"ז דאף שהמלח להמחבר אינו אוסר יותר מכדי קליפה, מ"מ כתב הב"י ס"ס"ט מהרשב"א דמלח טבעו דק ונכנס בכל חלקי הבשר, ולכך הוי עבד לטעמא : [ר"כ] ועיקר כו' כבר נז"ל סק"ב ש"טת רש"י ז"ל דאף ביש ס' לרי"ך בירור ע"י קפילא שאין בו טעם, ואז מועיל ס', ושאר פוסקים חולקים וכן קי"ל להלכה, דכשיש ס' מסתמא אין הטעם נרגש ע"פ הרוב, ויש אפילו נפחות מזה כמ"ש הר"ן בעשרה או בעשרים, ומ"מ כשיש ס' וטעמו קפילא והרגיש הטעם טעמו לא בטיל כמ"ש הר"ן, רק בסתם א"ל לקפילא, ולכך כתב הש"ך סקכ"ח מהטוב"י בסיק"ה, דחלוק משאר דברים שבה מסתם נוחים טעם ביותר מששים אפילו באלף, אבל כשירוע שאין בו טעם כמו קורט מלח ליורה גדולה אפי' בכה"ג במלח ותבלין בטל הוא, וכן הביא מהמ"ח ותוס' ע"ז דס"ז דרק לא בטיל כשאר איסורים אבל כדירעין שנתבטל הטעם מותר, וכמ"ש הפר"ח סקכ"ד הנז"ל סק"ל"ז מלשון הרמב"ם, כדי לתבלי' ומדאיכא לירוק איכא ביטול וכ"כ בדרישה סיק"ה אות י"א עיי"ש :

[ר"כא] אף כו' בספר ערוך השלחן סע"ע תמה אהש"ך מדברי תוס' הנז"ל סק"ב, הוי דעת

אף שיש מפקפקין שגם בזה לא יהא נחשב טעם האוסר, מ"מ העיקר שאוסר בשמרניש, ובמלח ותבלין ובכ"ד דעביד למעמא מסתם נותנין טעם אפילו באלף, ומ"מ כשידוע שאין בו טעם כמו שנפל קורט מלח או תבלין ליורה נדולה שבוודאי אין טעם במל:

פ"ה י"א דמה דעביד למעמא אינו במל הוא רק [רכב] מדרבנן משום שהוא טעם קלוש, אף של"א הוי זה מ"ה [רכב] ומ"מ אפילו באיסור דרבנן ג"כ אינו במל, ואם [רכב] הוא רק טעם פגום כמו בשמים של ע"ז פגומים לתבשיל אינו אוסר [רכב] ומועיל בזה מעימת נכרי מפל"ס בזמן הזה ג"כ, אף שאינו מועיל בשאר איסור דרבנן בפחות מסי' בשניה:

פ"ו י"א שאפילו באין דבר [רכב] חריף רק כמו שומן של איסור עצמו הוי ג"כ עביד למעמא, ואף שבשומן שנפל לחלב יותר מששים אינו מוזק כיון שאין כאן תערובות כ"ל, מ"מ בשומן שקיבל טעם חלב ונאסר שנעשה נבילה הוי כאיסור מחמת עצמו, ואסור נחמת עביד למעמא

להפריח הנ"ל שטעם קלוש הוא, וברדת"ש סק"ד שהגרעק"א ז"ל הביא מהאבן העזר דלכד מחמתן בפסח הוי הכל כשיש ס' רק דרבנן, וכנפי יונה דשאיור ומלח ותבלין קרוב דהוי מ"ה, ולא שאר דברים, ויד יהודה, כהר"ן, ורק צ"ח גוף הדבר נרגש רק שנתקן המאכל שנקדירה הוי רק דרבנן: [רכב] ומ"מ כו' מבוחר בטו"ז סק"ג, וש"ך סק"א מ"מ הבי' בסיק"ב מסתם י"נס, דאפילו באיסור דרבנן אסור בעביד למעמא: [רכב] הוא כו' דדת"ש סק"ה הביא כן מפרמ"ג בפתיחה כוללת לפסח ח"ג פ"ב אות ד' כפנים: [רכב] ומועיל כו' הש"ך סק"ט הביא כן מהא"ה מאור זרוע, שאם אין ידוע אם מרגיש הטעם או לא מתיר האויז ע"י טעימה ובשאר איסור דרבנן נז"ל סק"ה שאינו מועיל, ודת"ש סק"ה מפקפק בזה כיון שבוה"ז אין לסמוך אע"כ: [רכב] חריף כו' הטו"ז סק"א נסתפק בזה למה בטל שומן של איסור במאכל בשלמא נפל לחלב י"ל כיון שאינו אסור מלד ענמו, רק מחמת התערובות לא קפדין אמה דעביד למעמא דכיון שיש ס' אין כאן תערובות, אבל בשומן איסור הוי כליבנו בילה במאכל שבא"ה סיחק"ג, אף דשם מוזכר טעמא וחזו"ת, מ"מ אוסר כאן בטעם לחוד, ואף שגם בחלב הוי גוף האיסור שהרי בבב"ב הוי נעשה נבילה, פירש במשנאות, או שזה כיון דרבנן הוא, י"ל בב"ב שכל אחד היתר הוא לא אסרו, או כיון שהתירה התורה כל שאין דרך ניסול לריך בזה טעם גמור, וא"כ שומן שבלע מחלב ואין ס' ונעשה נבילה, והוי

דעת החס"ם דכל למעלה מששים אין טעם כלל, והוי כוונת הש"ך רק לטעם חזק כמלח ותבלין, אבל שאר דברים ל"ה טעם וא"כ אינו אוסר ביותר מס' מה שנותן טעם, ומ"מ בטו"ז ס' כ"ו בתוך דבריו כה"כ ג"כ בפשיטות כהש"ך, וכ"כ בחכ"א כנ"ג דכ"ט, וכן דדת"ש סק"כ מהמשנאות סק"א דכשמרגיש הטעם ביותר מס' אסור כמו שז"ל סק"ל: [רכב] מדרבנן כו' ש"ך סק"ט מהא"ה דהוי רק דרבנן ומבוחר בחכ"א הנ"ל מפורש מא"ה, משום דטעם קלוש הוא, והשפ"ד הביא ממו"כ דלהר"ן הנ"ל הוי מ"ה משום דטעמא לא בטיל, וכן בכל הדברים שהם ביותר מס' ונרגש הטעם תלוי ג"כ בפלוגתא זו, וכ"ד הפרי"ח סק"ה דהוי מ"ה, וראיית הא"ה מהעמדת גבינה דלר"ת לא אסור מ"ה, כ"ש למעלה מס' דלא חשיב טעם משהו מ"ה רק מדרבנן, י"ש לדחות דבהעמדה אין שם טעם כלל, ומה דאמר צ"ח אין מעמידין כיון דאוקמי אוקים חסוד כאילו הוא בעיניו זה הוי מדרבנן אבל טעם כעיקר הוי מ"ה, ומ"מ בסיק"ב סק"ג דעתו דזה דחריפות התבלין טעמא קלישותא הוא, ואין הטעם הזה כדאי לאסור מ"ה, וכ"כ במשנאות ריש סי"ק דלהלכה קי"ל דהוי רק דרבנן, ובחזו"ד סק"ז הביא מ"מ הרמז"ל צ"ג ממסת ערלה דמחבל אין טעם

גמור רק מפני פירסוס הפעולה וזה טעם סק"ד שהגרעק"א ז"ל הביא מהאבן העזר דלכד מחמתן בפסח הוי הכל כשיש ס' רק דרבנן, וכנפי יונה דשאיור ומלח ותבלין קרוב דהוי מ"ה, ולא שאר דברים, ויד יהודה, כהר"ן, ורק צ"ח גוף הדבר נרגש רק שנתקן המאכל שנקדירה הוי רק דרבנן: [רכב] ומ"מ כו' מבוחר בטו"ז סק"ג, וש"ך סק"א מ"מ הבי' בסיק"ב מסתם י"נס, דאפילו באיסור דרבנן אסור בעביד למעמא: [רכב] הוא כו' דדת"ש סק"ה הביא כן מפרמ"ג בפתיחה כוללת לפסח ח"ג פ"ב אות ד' כפנים: [רכב] ומועיל כו' הש"ך סק"ט הביא כן מהא"ה מאור זרוע, שאם אין ידוע אם מרגיש הטעם או לא מתיר האויז ע"י טעימה ובשאר איסור דרבנן נז"ל סק"ה שאינו מועיל, ודת"ש סק"ה מפקפק בזה כיון שבוה"ז אין לסמוך אע"כ: [רכב] חריף כו' הטו"ז סק"א נסתפק בזה למה בטל שומן של איסור במאכל בשלמא נפל לחלב י"ל כיון שאינו אסור מלד ענמו, רק מחמת התערובות לא קפדין אמה דעביד למעמא דכיון שיש ס' אין כאן תערובות, אבל בשומן איסור הוי כליבנו בילה במאכל שבא"ה סיחק"ג, אף דשם מוזכר טעמא וחזו"ת, מ"מ אוסר כאן בטעם לחוד, ואף שגם בחלב הוי גוף האיסור שהרי בבב"ב הוי נעשה נבילה, פירש במשנאות, או שזה כיון דרבנן הוא, י"ל בב"ב שכל אחד היתר הוא לא אסרו, או כיון שהתירה התורה כל שאין דרך ניסול לריך בזה טעם גמור, וא"כ שומן שבלע מחלב ואין ס' ונעשה נבילה, והוי

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' צ"ה ביאור יהודה כח 56

למעמא אבל [רכז] העיקר דרך בדבר חריף כמלח ותבלין הוי עבד למעמא, ולא בשומן וחמאה, ואף שיש מקילין רק כשנפל במקרה, ולא בנתנו לכך במכוין להטעים הקדירה, מימיש שאינם מחלקים בזה, וכן אין נעשה הקדירה חולבת, ע"י החמאה בשיש ס' נגד החמאה, או בשימן כה"ג של בשר, ולייא תלוי זה בדרך העולם, וכן [רכח] ציר לא הוי עבד למעמא: **פו** שימים [רכט] ובצלים של איסור עצמם כמו של ע"ז אם מכוין בזה כדי לתבול הקדירה, יש לבחון ע"י קפליא נכרי, אם יש בהם טעם איסור כמו בכל עבד למעמא, וכן הדין [רל] בפפלין של איסור הוי עבדי למעמא, וי"א [רלא] דיין וחומץ לא הוי עבד למעמא: **פח** גם לענין עבדי למעמא לא אולין בתר [רלב] שמא רק בתר הטעם

והוי טעם גמור, הוי שפיר עבד למעמא לפי' הטו"ז בחמלה: [רכז] העיקר כו' כן העלה הטו"ז במסקנא מהא"ס, דרך בדבר חריף הוא ולכך כתב הרמ"א ז"ל מלח ותבלין, דהיינו דשומן ממחוק המלח ומטעמו מ"מ אינו נרגש כל כך כמו חריף ובעל, ולהמשכלות הוי דעת הטו"ז כן, דשומן שיהא לשאר דברים שמסתם אינו נותן טעם, ורק כשמרגישין אסור כמ"ס הש"ך. הגמ"ל, וכתב שהכל"י בשם הגרשנייז אסור בשומן והוא מחיר וכ"כ בא"ח בהנהגת השואל ס"ב ובסקכ"ז, דשומן ותמאה בירקות משערין לפי המדומע, וכשיש ס' בירקות נגד השומן לא החמאה מותר לגמרי דליה על"ט כהטו"ז, ובשי"ע הרב סיסקי"ג בקונ"א, שאף להטו"ז ומונח"י הוא רק במקרה, ולא במכוין ככפנים, והוא ע"פ הפר"ח שיחבאר בסקכ"ט מהרמז"ל בפיהמ"ס בפ"ד דערלה וכ"כ בחמודי דניאל שבת"ס סקל"ח, אבל בספר ישועות חיים בסיל"ג אות ד' תמה עליו, מה חילוק בין נפל מעלמו כיון שאינו משום חשיבות ככרי' ותהלה"ס, כמ"ס בניצית יו"ד סינ"ז רק בטעמא תליא מילתא וכשאין מרגישין הטעם מותר כמ"ס הש"ך וא"כ אפילו אם נתנו לכך במכוין, מ"מ אינו נרגש כמו בדבר חריף, וכמ"ס הטוב"י וגליון רש"א סיסקי"ד שהרי גם בשר במים נותן טעם, והפרמ"ג שחב"א להפר"ח מסתמא ראה נ"כ הרמב"ם הג"ל, ומ"מ מיקל בשומן וחמאה והוי אפילו בנתנו לכך, והרמב"ם מייירי בלירוף מיניס אחרים, ובחכ"א ככ"ג מחיר אף בנתנו לכך במכוין, ויד יהודה שחלי בדרך העולם אם עושין כן למעמא וביחיד בטלה דעתו אלל כל האדם וכן דחה בישוע"ס מ"ס היד שאל שיחבאר בסיל"ט סקקע"ג שכתב, דאף כשיש ס' נגד החמאה או השומן נעשה הקדירה כאותו המין יש לה דין כן ויזמן, וליחא, שהרי כשמשתערים לפי המדומע אין כח להטעים כלל עיי"ש: [רכח] ציר כו' דהמ"ס סקק"ז בשם ביאורי הגר"א ושנות אליהו פ"י דתרומות בליר עיי"ש: [רכט] ובצלים כו' בפר"ח סקכ"ב הביא מפייהמ"ס להרמז"ל בפ"ד דערלה, דשומים, ובכלים, ושמן, וחומץ, כולם נקראים תבלין כשמכוין לתבל בהם קדירתו ותבשילו, וזהו דקמ"א כתבו רק ירקות כעין כמון, אבל שומים ובכלים אינם בכלל תבלין, וכתב הפר"ח דלדין אין כ"מ בפלוגתא זו, דא"י חזי לתבולי וגרגש הטעם בהיתר, אסור, וא"י לא שרי, ושור לרמב"ם אינו בכלל תבלין, אבל במכוין לתבל קדירתו אסור, ותמה המשכלות סק"א ד"ה דע, מהמס' חולין דל"ז ד"ה כל, דבכל מיותר מס' בטל, וא"כ איך נעשה דמ"ס הפר"ח אם מכין אסור, הרי אסור לישראל לטעם וכתב דהקפ"ל גוי, או מסלפ"ח יש להקל ביותר מס', והמנח"י העיר בזה: [רל] בפפלין כו' משכלות שס סק"א מחוס' חולין דל"ז משמע דפלפלין אפילו באלף לא בטיל, וי"ה דין כמו במלח ותבלין: [רלא] דיין כו' פת"ש סק"ח מהמנח"י דליה עבד למעמא, וגז"ל מהא דסתם יינס עיי"ש: [רלב] שמא כו' כן הביא הש"ך סק"ל מהמ"ח ולפי מה שהביאו הפר"ח סקכ"ה סובר הא"ס שדרך להיות נותן טעם באותה קדירה, אבל באין גוי לאותה קדירה אף שהוא גויט בקדירה אחרת מ"מ בטיל ותמה ה"ס

המעם, שאם נפל לדבר ששוה בשמו, מ"מ כיון שחלוק במעמו אינו במל ויהיפוך אם שוה במעמו אף שחלוק בשמו מ"מ במל [ר"נ] ואף שיש חלוקין וסבורים דאף ששוה במעמו ובשמו מ"מ אם ה"י כדי לתבד באינו מינו גם במינו אינו במל, מ"מ יש מקילים בזה כששוה בהמעם:

פ"ב כל עבדי למעמא הוא רק באם האיסור הוא מחמת [ר"ל] עצמו כמו של ערלה או של ע"ז, אבל אם בלע איסור מאחר כמו תבלין הבלועים מאיסור, או במלח הבלוע מ"מ, אז במל, ויש [ר"ל] להסתפק בבשמים הבלועים מבשמים של ע"ז או של ערלה וכיוצא כיון שאיסור עצמו ניתן מעם אין לו דין בלוע רק כמו איסור מחמת עצמו שנתבאר, ומ"מ תתייבא [ר"נ] שקיבלה מעם ממלח של איסור או בשמים של ע"ז, וליה ס' ונעשה החתיכה נבילה כשנפלה אח"כ לקדירה אין מחשבין החתיכה ככולה מלח או בשמים שיהי' כעבירה למעמא רק כשיש ס', נגד החתיכה כיון שאין סדנישין מעם המלח מותר השאר:

כמו

הפעולה, וכ"כ ביד יהודה שדח"ש סק"א להקל אם שוה נטעמא: [ר"ל] עצמו כו' הוא נלמד ממלח הבלוע מ"מ שיחבאר נסק"ה סק"קל"ז משום דאין הנאסר חמיר מן האוסר, וכן מפורש ברמ"א ז"ל כאן, שאסורין מחמת עצמן, וכמ"ס בש"ך סק"ל"ז ופר"ח סק"ז ע"י: [ר"ל] להסתפק כו' בשפ"ד סק"ל"ז נסתפק בזה, דנני דם הרי אין דם עבד לטעמא רק המלח ושייך אין הנאסר חמיר מן האוסר, אבל בבשמים כו' הרי הבשמים עצמם הוי' עבדי לטעמא ואינם בטלים, אי"כ כשנבלע בסיחור ונטשו נבילה אי"כ אסורים ביש בזה כדי לחבל, או דמ"מ אינם מחמת עצמ' והניח בל"ע כאן, ומ"מ בשפ"ד סק"ב מחמיר בזה ע"פ הי"ש שהביא שם, וכאן כתב דנע"נ הוא רק משום לחא דבשר בחלב, ובב"ח לא ילוייר בדובא דרובא ביומא מ"מ לכך מיקל כאן, ובמשנלוה ס"ס"ט סק"ט, מחיר ג"כ מהך סברא הנ"ל דכל למעלה מששים ליה דומיא דבשר בחלב, ובדח"ש סק"ב מהיר יהודה להחמיר בזה דאף שהבלוע מאיסור בשמים מועטים הנה ואין כהם כדי נ"ט ביומא גדולה אפ"ה נאסרה הורה מחמת החבלין של היסר שנעטה נבילה דל"ש בזה אין נאסר יכול כו' ע"י: [ר"ל] שקיבלה כו' כ"כ השפ"ד ס"ל"ט סק"ד ד"ה וראוי כו', דנהי דנע"נ, מ"מ אין מחשבין להחתיכה כאילו הוא כולה מלח, דרק בחרומה שאוסרה במינה נק"א חשבין להעדשים כאילו הן חרומה, אבל בזה דנטעמא חליא, אין גרנר אחד יוכל להטעים ואינו אוסר כל שיש ס' נגד החתיכה שנע"נ ע"י: איסורין

הס"ח על האו"ה אחי מין במינו אוסר, והרי חבלין בחבלין וליר בליר, כתב נעלמו שנטל, ובמין במינו הרי אינו נותן טעם באותה קדירה ומפורש בהרמז"ל פט"ז ממ"א בחבלין של חרומה שנפלו לקדירה חולין והם ממין החולין הכל מדומש, וחירן באין שוה בטעם ושוה בשם, או דכא לחקן הקדירה דמקרי מין במינו אף שאינם שוים בטעם ולא בשם ועל חירון זה השני חמה הפר"ח הרי רק בדשיל"מ כתבו החוס' כן בסוף בילה כשי"ה בסק"ב, אבל בזה הרי אמר דל"ה להחמיר מין במינו במחבל, ומין בשא"מ, ולהכיל הוי' לעולם מחבל מין במינו, וכן מה שכתב בשוה בשמא קשה ה"י סהם מין במינו קאמר, משמע אפילו טעמו ושמו שוה ג"כ הוי' מין במינו, אף שזוה אינו נותן טעם מ"מ יכול ליתן טעם בקדירה אחרת שחלוקה נטעמה ואפ"ה אוסר להרמז"ל: [ר"נ] ואף כו' פר"ח שם כמו נפול חבלין לקדירה מחובלת, כל שיש לחבל אילו הייתה חפילה הכל אוסר, ומלייר בשם מהר"ל ב' חב"ב ב"ה קדירה של שומים ונללים דלהרמז"ל הנ"ל הוי' זה מחבל, ונפל שם כללים של חרומה שיעור שאם ה"י כזה בחבשיל אחר ה"י זה מחבל, וכ"כ המנח"י והביאו בחרעק"א ז"ל, ומ"מ בחור"ב סק"ז פוסק כהש"ך, דכשם בטעם אינו פירכוס

קיבוץ קיצור הלכות תערוכות סי' צ"ח ביאור יהודה כ"ט

צ' כמו שיש ביטול לאיסור שנפ' לתוך ההיתר, כמו כן [ר"ז] איסורין מבטלין אחד את חברו, כמו שהי' ג"ט זתים של היתר בקדירה, ונפלו בה ב' זתים אחד של דם וא' של חלב תרבא, מצטרף [ר"ח] הדם עם ההיתר לבטל את הזית חלב, וכן החלב לבטל את הדם [ר"ט] וכן בקדירה אחת כ"ט זתים היתר ונפל בה זית חלב, ובשני' שלשים היתר ונפל זית דם אף שאין שלשים בהיתר דבר, מ"ט במל' [ר"ט] ויש מצפקין בלא נט"ח החלב תחילה שיש בה גם איסור דם:

צ"א לדין [רמא] דחתיכה נעשה נבילה בבל האיסורים היו הדין דק באלו האופנים בהי' ג"ט זתים ונפלו

די' דיני איסורין מבטלין וא"ז שבשרי' סע"ט. [ר"ז] איסורין הרא"ש ז"ל, בקדירה של ג"ט זתים היתר ונפלו שני זתים אחד של דם ואחד של חלב, בחלב עם היתר מבטל דם, ודגם עם היתר מבטל חלב, והיו ס' בהיתר עם הצירוף של איסור, וכאן מהמשה דפ"ב דערלה, העלה מפלה את הכלאים, וכלאים את הערלה, וכן מהמ"א דבזחים דפ"ה במימר' דריש לקיש, הפיגול והנוחר והסמא שכללן זה בזה ואכלן פטור, משום שאי אפשר שלא ירבה מין אחד על חנירו ויבטלנו והי' התראת ספק, ולפ"מ שפירש הפרמ"ג בפתיחה ח"ג פ"ה ד"ה והנה בהיות כו', הפירוש ברש"י ז"ל שידע וזכיר אונס קודם שכללן, וכללן היינו שלטון שזה היו הביטול

צ"ב לענין, וכיון שא"ל לכוין אולי כל אחד היו התראת ספק, והתוס' שהקשו על רש"י ז"ל אם היתר אין מצטרף לאיסור כ"ש איסור לאיסור, חמה הפרמ"ג על לשון כל שכן, ועוד היתר לאיסור היינו בזכיר היתר שפיר אין מצטרף, ולא כאן כשכטל האיסור בפיו והיו כולו איסור, ואין כאן היתר כלל רק אין יכולין להתרות עליו באיזה איסור, וא"כ ספק המנ"כ שיתבאר בסק"ט סקכ"א אם היתר נספק לאיסור, תלוי במחלוקת שבין רש"י ותוס' זה, והוכיח בנ"מ שם ש"מ איסורין מבטלין, זה את זה, ואף שהרשב"א בשם הראב"ד ז"ל ג"כ דעתו כן רק שכתב שרבותינו לא הודו לו בזה, ואמרו דרק בערלה, וכלאים ותרומה, ששיעורן בק' או במאתים, ונפלה כאן סאה אחת עדיין אינו בנז"ט, אבל אם חזר ונפל מן האיסור כדי שיתן טעם הוא חוזר ויטעור ז"ש לו ראי' מהירושלמי, ואפילו במין במינו כה"ג שראוי ליתן טעם באינו מינו, מ"מ הטור והמחבר בסע"ט העלו כן להלכה כהרא"ש, ויתבאר בסק"ט שדגמ"ר ועוד, חולקים על פסק זה: [ר"ח] הדם כו' הטור נקיט לה בג' אנפי, א' בקדירה שיש בה ג"ט זתים ונפל שני איסורין חלב ודם, ב' שלשים היתר ונפל דם, ושלשים היתר ונפל חלב ונתערבו אלו עם אלו בשוגג, ג' ג' איסורין יבש ביבש פטורין על שלשתן, ופירש הב"י שזה של יבש ביבש לא הביאו הטור רק דמיוני' נלמד לדין לא בלח, אבל לנופי' אין ג"מ שהרי איסור יש באכילה, ולפטור ממלקות הא לא נהגה האידנא, ומה"ט לא כתבו הטור בס"י ק"ט גבי ביטול יבש ביבש עיי"ש: [ר"ט] וכן כו' הוא לפי גירסת המחבר דלא כגירסת הטור שלשים ושלשים, וכתבו הטור סק"ג והס"ד סקל"ד שכן הוא בחשובות הרא"ש והוא יותר גכון דהו"ל רבותא יותר ע"ש: [ר"מ] ויש כו' הוא דת"ש סקק"ד מיד יהודה שהרי יש בו גם איסור דם, ובסקמ"ד מחשובות גברי כמה שזריך ליתן מים להשלמה החלב בליקון הנז"ל סקקפ"ט, ובסקק"א משערי דיעה דאף טעם מורכב אינו יכול להוליד בשני איסורים שמבטלים זא"ז: [רמא] דחתיכה כו' הב"ח והטור סק"ד וש"ך סקל"ד כתבו דרק להרא"ש דסובר כרבינו אפרים ז"ל דל"א חגיג רק כבשר בחלב, וכ"ד מחבר אבל להרמ"א דסובר חגיג בכל מקום, ומ"מ מודה לדין המחבר שהרי כתב בהגה וכו"ש בבב"א, לא משכחת דך דינא רק בדין הא' כג"ט זתים ונפלו בבת אחת דלא נע"ט אבל בלי ולי' הרי נע"ט, בחרשק"א

ובחזקתא מציא משאירו ר' משה כרדא ז"ל
דמיירי בדיקה אחת חסירה מלת, והבי' ימירה
מלת שלא היטה חסירה לומר חסירה נטשה
נבילה שהרי הי' טעם לשם וט"י הנירוף
נשכחו ונאסרו, וזכר מבטל, ואף שהוא
שינה כנראה זו שכתב עליו דפח"ת, מ"מ
כחז לסדרתו בסיק' דכה"ג שרי לבטל
לכחילה, וכלן כחז ונחזרצו כשונג ש"מ
דלא חיירי בדיקה עיי"ש וברת"ש סקק'ג
מחפזתה למשה דמיירי בדי' ספק לאיזה נפל
דס ולאזה חלב, בדכה"ג דנפל בספק לא הוי
חגי' עיי"ש: [רמב] להסוברים כו' כ"כ
הש"ך שרולה לפרש ט"פ הרמ"א בסלי"ב ולי"ט
בלא נודע קודם, אך דחה זה לשיטתו שיחזק
שם לא קי"ל כן, ורק בכה"ג חגי' ובהפמ"ר
בלא בלח, ומה שאין מותר בזה להוסיף
לכחילה כיון שם שניסלו הוא דרכן
ובדרכן הרי מותר להוסיף, כחז השפ"ד
סקל"ה דהאיסור משום חלב, או דמיירי בנפל
קודם הכיסול בלוג, או דהמחנה ס"ל דהוי

ונפלו שניהם בבת אחת, או [רמב]
להסוברים דבל"ח בל"ח לא נעיג
בהפמ"ר, או להסוברים דבלא נודע
לא נעשה נבילה אף דלא קי"ל כן
בשי"ת, או בנפל [רמב] תחילה זית דם
למי של היתר ונתבטל, ונפל אח"כ זית
ועוד קצת של חלב, שבלא זה
הצירוף של הדם ליה מי לבטל זה
המעט שר חלב היותר טבית ואפילו
בבת אחת כן הוא, ואף שיש [רמב]
שמתקפקין עד כל רין זה ולדעתם
אין להיתר רק בנפלו שניהם בבת
אחת, ויש בהיתר כדי לבטל בל' אחד
בפני עצמו, אבל באין בו כרי לבטל
כ"א בפני עצמו רק בצירוף של
האיסור, צריך רק שיפול זה אחד זה,
ויהי בהיתר עכ"פ לבטל הראשון,
מ"מ העיקר להיתר בל"ח שאינו נר"ט:
צ"ב באיסורין סבכרין זא"ז, אין איסור א'
מבטל

מ"ה: [רמב] תחילה כו' הוא ג"כ מירון הש"ך בסוף דל"ה מלפניו ה"י איסור משום
המעט חלב של"ה כמה לבטל, אבל כשמרפין הדם לבטל, מבטל ג"כ זה העוד שהוא
חלק מ' מכו"מ כמ"ש השפ"ד להש"ך ה"ה בבת אחת, והש"ך רביתא נקיט אפילו זה
אחר זה לא נעיג כיון שיש מ', ומסיים הש"ך דרק באין הטעם שיה דלא נחא חוזר וניטור
כשי"ת בסלי"ט: [רמב] שמתקפקין כו' בדגול מרבנן שדא נרנא בזה כיון דהר"א
ז"ל מיימי לה ממשנה דערלה וכלאים, ומהגמ' ונחיס הגיל, ולדברי הרמז"ל שניה דמיוון.
א] כפי"ח בפסולי המוקדשין ה"כ פוסק הרמז"ל דאין איסורין מבטלין זה את זה ומייב,
ב] בפט"ו מח"א הי"ט ובפיהמ"ש דערלה סובר הרמז"ל דדוקא בנחטל האיסור הראשון
ונטשה היתר מטעם אח"כ לבטל האיסור שני, ולא בפ"א, והראב"ד ז"ל לא השיגו בשני
מקומות אלו, ואי דנימא דבמה שחלוי בנחית טעם לא דמי לערלה וכלאים ומבטל גם
בבת אחת, קשה הא זה דאיסורין מבטלין זה את זה מציא בגמ' ראי' מהילל בפסח דמלוות
אין מבטלות זא"ז, ושם היינו ביטול טעם מזה ומרור ופסח הרי דלא מהני, ואיך סתם
הבי' כהר"ש, ועדיין מתקפק בזה לחלק בין ערלה וכלאים לזה דבטעם, ודעתו שאין
טעמים שאינם שוים מלטרפים לנחית טעם, ומה שהלריך הרמז"ל שיתבטל קודם היינו
לערלה שיבטל הערלה אבל בערלה וכלאי כרס, י"ל כפנים, ובשער אפרים שהביא הכר"פ
עמד ג"כ בזה, ומ"ש הכר"פ מוקינו שהרמז"ל פסק כהילל דמלוות אין מבטלות זא"ז, אבל
לדין דפסקין דלא כהיל"ל ה"ה איסורין מבטלין זה את זה, תמה הכר"פ איך נלמד
דלא קי"ל כהילל הא מספקא לן בזה, ומה שכתב הכר"פ דהרמז"ל פוסק הת"ם שמי'
התראה, תמה בחידוש סק"ח דאי"כ הו"ל ללקות על כל האיסורים, וכן מ"ש משום רואין
דחה שם בחו"ד, וכן בספר יד יהודה מחמיר כהדגמ"ר, ומ"מ בפרמ"ג בפתיחה הגיל כתב
דמזוזה מהר"ש, דמסבירא אית לן לומר דכל דליכא טעמא בטל הוא, ואף הרמז"ל
יודה בלח, וכן הביא מכנה"ג בשם בני שמואל, באופן דו"ס דס' חלב בטל הוא כפסק
המחנה, ורק גבי יבש ביבש יתבאר דיש איסור תורה ואף דרצא יתלקות לענין פסולי

עדות, וכ"כ בספר ערוך השלחן סע"ט
בפשיטות שזכר אפילו אם איסורין אינם
מבטלין זה את זה, מ"מ לאו מטעם ביטול
הוא רק שהאיסור אינו יכול ליתן טעם
בהיתר כיון שיש ס' פעמים כמותו, ותמה
על הדגמ"ר: [רמ"ה] חלוק כו' היינו
מטעם הנ"ל שהביאו הש"ך סק"ג מתשובות
הרא"ש, דסברא הוא, כיון שטעם חלב ודס
אינו שזה הרי נחטבל טעם חלב בדם, וכן
טעם דס בחלב, וכבר נז"ל סיכ"ט סק"ג
מה שהביא הפרישה הנ"מ של נבילה וטריפה
בזה"ל לענין ביטול איסורין, ותמה על זה
הדרישה דהא טעם נבילה וטריפה הוי שניהם
מין בשר, ויש טעם אחד נהי דחלוקין בשם
איסורין, מ"מ איך בטל ורק חלב ודס אין
טעמן שזה, ואין לריך לביטול כלל כנז"ל:

[רמ"ה] שם קי"ד כו' הוא לפי דעת התנאים
שחירץ קושיא הנ"ל בס"ל"ג סק"ה דבס"ל"ה
לריך רק ס' מדרבנן משום גזירת אינו מינו, ואפילו אי שזה בהטעם כיון שחלוק באיסורין
מבטל, וכחב דאף שמהב"י לא משמע כן, היינו מדכתב בשם הרשב"א והראב"ד שאסור
במינו, מ"מ הוא דעתו כן, והביאו בחרעק"א כאל להקל, שזכר דנין דהשאר היינו ההיתר
והאיסור האחר הוי כלינו מינו ומבטל עיי"ש: [רמ"ה] ואם כו' זה הוא ישוב הפרי"ח
בשור ואיל ועו שחלוקין בטעמן, והפרמ"ג בפתיחה לשחיטה ופתיחה לתערובות תמה
דהרי רק בשמא חלוקין ולא בטעמא שהרי כחב הנ"י חלוק בין שלמין לחחוכין, ואי
בטעמא מה נ"מ, והביא מהתב"ש בכד ובשר שחלוק בטעמו, וכחב שבב"ח עלמו כחב כן.
ובזה כחב הכב"ש בתירוצו ב', דאי נבילה ונבילה נהי שחלוק בטעמו מ"מ אינו מבטל כיון
שהוא שם איסור אחד, אבל נבילה וטריפה מבטל, וסיים התב"ש דאף שמאזיה ככ"ד
לא משמע כן, מ"מ אינו מוכרח, והפרמ"ג בפתיחה לתערובות תמה, דמ"ש ארי"ה איסורין
שאינם שוים בטעמם מחבטלים אף ששניהם מלאו אחד או ב' לאוין שמתערפים למלקית,
אין הפירוש כהתב"ש בדעתו דלאו אחד היינו איסור אחד כמו נבילה, רק כוונתו כמו בשר
וגבינה שיכתבאר שיש חלוק בין נאסרו מקודם, ולא אחד היינו כמו פגול ונוטר דמכל
שנקודש פסול נפקא, מ"מ שני שמות הם, אבל נבילה ונבילה אף דחלוקין בטעמם מ"מ
איסור מדרבנן איכא לא מ"ה אף להאזיה, והביאו ג"כ בחרעק"א כאל וליין אשפ"ד ס"ל"ד
סק"ד דשם כחב ג"כ מחב"ש זה וכ"כ בשפ"ד ס"ס"ב סק"ג דרק מדרבנן אין מבטל
באיסור אחד וחלוק בטעמו, ובחוד"ב סק"ה וס"ל"ג סקט"ו בס' פעמים ס' הביא ג"כ
האזיה מענין ב' איסורין משם אחד ואין טעמם שזה מלטרפים, ואין מבטלים זה את זה,
וכחב הוא דהאזיה לטעמו דס"ל באיסור בעין בעי ס' אף דטעם קפילא ולית ב' טעם,
אבל להמחבר מועיל קפילא אף בגוף האיסור ואין ס', אי"כ שני איסורים משם אחד
מבטלין דהא כשיטעמנו קפילא יאמר שאין בו טעם, ואי"כ לדעת הרמ"א דאפילו בהסירו
לאיסור אפ"ה בעי ס' ולא מהני טעמה אפי' בהיתר דלא כש"ך הנ"ל סק"כ, אי"כ בעי ס'
בשני איסורים שהם משם אחד, והביא ראיות לזה מקו' תוס' בקליפה יאמר חכמה ועוד
עיי"ש, וכן העלה בחידושים סק"כ דשני איסורין שאין טעמם שזה והם משם אחד אין
מבטלים, וכ"כ בדח"ש סקקט"ו דהחוד"ב סוכר כהתב"ש, וביד יהודה מיקל בשני מינים
ורק

מבטל חבירו רק אם [רמ"ה] חלוק
בהטעם, אבל בשורה בהטעם רק
חלוק בשם אינו מבטל כמו איסור
נבילה וטריפה שטעמם שורה, ויש
[רמ"ה] שמתקילין באם נפל למינו דצריך
רק ס' מדרבנן שמועיל שם איסור
אחר לבטל אף ששורה בטעם כמו
נבילה וטריפה [רמ"ה] ואם הוא חלוק
בטעמו רק האיסור הוא שם אחד
כמו כבד ובשר, או שור ואי"כ ועו,
והם שניהם נבילה, או טריפה, אין
מבטלים זה את זה, כמו ב' שני
איסורים משם אחד שמדרבנן אין
בטל אף שיש מהאחרונים שמצדדין
גם בזה להקל אף שהוא שם איסור
אחר.

יש

ורק נמין אחד מחמיר, ובפתי' סק"ט הביא
ג"כ החו"ד הנ"ל. ובזית אפרים שהביאו
בחדת משה סיע' מיקל בזה בשם אחד,
וחקר הלכה שנת' הנ"ל נסתפק בהם איסור
חל על איסור כיון דרק למלקות אין חל
ולא לשם יחי' הכל רק שם אחד, ולהפרי"ג
הנ"ל הוא רק מדרבנן: [רמ"ח] דה"ה כו'
כ"כ בחו"ד סק"ט, כמו במלח הבלוט מדם
דאמרינן אין הנאסר חמור מן האוסר, והרי
האיסורים גופי' הם שני טעמים חלוקים,
אבל בסיפא הרי הטעמים שוים, והביאו
הפתי' סק"ט, וכן העלה במידושים סק"כ,
ובדמ"ס סקט"ו מיד יהודה ודברי יוסף
שחולקים אהמ"ד בשני הדינים אלו, ובחד"ב
שם הביא רא"י לדין הכ' בקיבלו טעם משם
איסור אחד דהוי כשם אחד דאינו מבטל,
מהמ"ס חולין דל"ח שכתבו דבני ס' נגד
הקליפה שנטעו נבילה בשעת מליחה, וקשה
יבטלו זה את זה הקליפה והגיד דמוכה
במ"ס שם דאין טעמים שוה וע"כ שהוא
איסור אחד אין מבטל, ובספר דמש"א החדש
סי'ל וחדת משה סיע' הקשו על זה החו"ד
המג"א סי'נ"ב סק"ו בכלי אחד בלע בשר
וכלי ב' דגים שהם בלועים מחמץ, אם מגעיל זה אחד זה אינו חוזר וניטור כיון שהם
טעמים חלוקים, שפירש המקור' שידוע כמות החמץ שבלעו רק שהדגים והבשר נטעו
נבילה, אי"כ אין טעמים שוה ומבטלין זה את זה, וא"כ סותר החו"ד עלמו ממקור', והנה
באש"ל שם כתב דהמג"א רק לדונמא נקיט כיון שהוא טעם חמץ אחד, ולא הזכיר
מהשם, ובחדת משה שכתבש"ק שם כתב בלחם לחלוק על המג"א משום שם איסור אחד,
ויי"ש המחש"ק שלמג"א השם לאו דוקא ויכול להיות שם איסור אחד רק חלוק בטעמו
וסובר בהמג"א שגם טעם החמץ משתנה ע"י הכשר וכן ע"י הדגים והוי שני טעמים
ושם איסור אחד מבטל להמג"א, והוא דלא כתבש"ק וח"ד, ונדמש"א שם מקיים הכ' פסקים
דהמקור' מיירי בנחבטל אחד מקודם אין מו"ק השם אחד עיי"ש באריכות ס"ס יוכל
להיות המג"א לרא"י להביא אפרים הנ"ל דלא כחו"ד רק אין מו"ק שם אחד כשטעם חלוק:
[רמ"ח] כבד כו' במשנלות סיס"ט סק"ט וסיע' סק"א הביא כן כיון שפולטת ואין
בולעת י"ל אידי דטריד לפלוט לא בלעה אף שמניית ואין לבטל החלב שהרי אין שם
רק ג"ט חלקים, והביאו בפתי' סק"י וכן הביא מספר מראה חידה עיי"ש: [רנ] בפרת
כו' בד"מ אות י' הביא כן מאו"ה בין מבשר בחלב, בין כפות משני איסורים מלפני
לבטל אחד חבירו, דאין סברא לומר שזה פולט והשני אין פולט ולא דמי לקדירה של
היתר שאינה מנטרפת לבטל להתבטל שנפל איסור, ואף ק"ש של איסור הנחתך לחוכו, דשם
צ' מינים הם הקדירה של חרס והכף של עץ ואיכא למימר דהכף פולט ולא הקדירה, ועוד
דהרי הקדירה בלוע מאיסור שכתב, ותמה על מ"ש הקדירה בלוע מה בכך, ועוד החלוק
בין מין אחד לב' מינים קלוש מאוד ואין לסמוך עליו בזה, והיינו שאין להקל בשני כפות
כמו שאין הקדירה מנטרף להתבטל, ובחדתק"א ז"ל הביא זה האו"ה שמבטל, והדי"מ
שאין

צ"ה יש אומרים [רמ"ח] דה"ה אם בזית
בשר שנעשה נבילה מחמת
שקיב"ל טעם מחלב תרבא, ובזית
בשר שנעשה נבילה מבליעת דם,
ונפל להיתר מבטלים אחד את חבירו
ע"י הדרך שנתבאר, אבל שני זתים
שנעשו נבילה מדברים שמעם שניהם
שוה, אף שגוף הזתים אין טעמם
שוה, מ"מ אין אחד מבטל חבירו כמו
באיסורים עצמם שמעמם שוה,
ולא אומרים בשם איסור אחד ה"ה
בטעמם חלוקין רק הם מאיסור אחד
אינו מבטל:

צ"ד אם אחד מהאיסורים הוא [רמ"ח]
כבד של איסור, והב' של חלב
וכיוצא, יש אומרים שאין הכבד
נצטרפת דשמא אינה בולעת אף
שמנונית, ואין לה איסור אחד רק ג"ט
חלקים לבטל:

צ"ה אם תחב לקדירת היתר שיש בה
ג"ט חלקים שני [רנ] כפות אחד
בלוע מאיסור דם ואחד מאיסור חלב,
אף

י"ף שיש מי שמתיר לצרף להניט של היתר גם הבלוע שבכף מאיסור השני שיהא כל אחד מבטל הכף השני, אם הב' כפות הן ממין אחד חרס או מתכות, מ"מ אין להתיר בזה בפשיטות, כשאין ס' בהתבטל : צ"ו כמו שהדין בשני איסורים כן הדין לענין בשר [רנא] בחלב שאם נפל בזית בשר וכזית גבינה לניט זיתי ירקות, בזה אפילו לא נפלו בבת אחת שהרי בזה כשנפל לשלשי לא נעשה נבילה בהיתר, ונצטרפו כ"א אחד מבטל חבירו ואין ח"ש שם בשר בחלב [רנב] ואם נאסרו הבשר וחלב מקודם ונפלו לניט זיתים ירקות אף שאין טעם של בביה נרגש, מ"מ צריך אח"כ ס' לבשר השני זיתים, ואפילו חצי זית בשר, וחצי זית חלב שבישול ונאסרו צריך אח"כ ס' נגד הזית :

צ"ז אם ה' ניט זיתי היתר [רנג] ונפלו ב' איסורי באופן שמתבטלים זה

שאל מנצל שאל אחד פלט ולא השני וסיים ע"י פלתי סיליט, והיינו דשם סק"ג מלדיק דברי אור"ס, שהוא מהחומ' דל"ח בפירוש בקדירה טלמה דהוא ממה נפשך אם פולט הכף הרי פולט איסור ומצטרף לבטל להיתר, ואם אינו פולט הרי אינו אוסר, ולכך שייך זה רק בזמן אחד חרס או מתכות או עץ, ומהם על הל"ח שהביאו הפרי"ח סק"ג כהד"מ הנ"ל, ובאשל סיחני"ב סק"ו כתב ג"כ דלא כאור"ס דב' כפות רק בכלי אין שייך ביטול דשאל אין שם בלוע כלל, ולכך בהגטיל שני כלים אסורים ממניים שונים וטעמים חלוקים בין בנת אחת בין בוא"ז ובמים ניט חלקים נגד כלי איסור אחד והכלי בן יומו, שניהם אסורים דשאל בכלי אחד יש בלוע איסור ובשני אין בלוע ואסורים מספק אף באיסור דרבנן, דהוי כבא"ז שניהם לשאל בנת אחת, ובי"ס ס' נגד אחד האסור, בין בבא"ז בין בזה אחר זה שניהם מותרים דאיסורים מבטלים זא"ז, וסיים באשל שם וכי"ת דמיו' לעלמות בסיליט דמצטרפין דהטעם מחחלק בשום, אח"כ נשאר משהו בכל כלי והבן, ופירשו דמסתמ"ח סיליט, דהיינו לומר אף אי לא פלט השני, מ"מ נחפשו ונחבטלו בשום בהקדירה ובהכף, ור"ל לפרש משום שבע מלכלוע כמ"ס פרמ"ג בסיליט, ובספר הנ"ל פירש כוונתו החרטק"א להקל כהפלתי מאור"ס, והפרי"ח מסיים דהעיקר לשער ס' נגד אחד מהם והשני אינו אוסרם ואינה מתרת, ובערוך השלחן ספ"ד במוסגר מחלק בין קדירה, דכאן ששניהם בא"ז בנת אחת כח שניהם שוב ויש להחייב בזה עיי"ש : [רנא] בחלב כו' בד"מ אות י' הביא כן מהארוך כדפנים דמועיל לבטל, ואפי' בניטל אח"כ איסור אחד משם שרי הואיל ונחבטלו שניהם, ועפ"י העלה בהגה וכ"ס דב' זתים אחד של גבינה ואחד של בשר דכל אחד מבטל חבירו, וכמ"ס סקט"ו שנפלו לירקות, ובזה כתב הש"ך בסקל"ס דבזה הוי לטיע אף בשלשים ושלשים כיון דבהיתר לא נעשה נבילה ומצטרף לבטל : [רנב] ואם כו' כן ביאר הפרמ"ג ח"ב פ"ד דברי האור"ס בתחילתו שביא דר"מ, דבבשר בחלב הכל שם איסור אחד הוא, דהא חלי זים בשר וחזי חלב חייב מלקות, ולכך אם נאסרו מקודם ונפל לניט זיתי ירקות אף דטעמא ליכא, דהא הירקות עם החלב מבטלים טעם הבשר וכן להיפך, מ"מ שם אסור אחד הוא ואין ס' לבטלו ורק בלא נאסרו מקודם לא חל עליהם שם איסור בשר בחלב, וכי"כ שם עוד להבין ד"ה ולענין, דאף חלי זית בשר וחלי זית חלב שנישקל ונאסרו ונפלו לניט של היתר כיון דמצטרף למלקות באיסור אחד הוא ואסור עד ששים, וכי"כ במשננות סקט"ו ד"ה גס, שבב' זתים הדין כן שנשנאסרו שניהם מקודם לריק ס' אף שאין טעם בשר וגבינה נרגש עיי"ש : [רנג] ונפלו כו' כדד ח"ל סקט"ח לשון האור"ס אף שהסירו אחד מהם מותר, והביאו הפרי"ח סק"ב, וכתב דב' זתי איסור אף שמכיר אחד ומולאו מ"מ טכשו שאין ס' אוסר אם ההיתר טכשו, והביאו המשננות סקט"ו ד"ה דע, דאם נפל איסור בלול להיתר ויש ס' ונשפך אח"כ

זֶה אֵת זֶה, וְהִסִּירוּ מִשָּׁם זֵית אֶחָד
אֲפִילוֹ הֵי חֶלֶב וְדָם, וְהִסִּירוּ הַחֶלֶב
וְנִשְׁאָר הַדָּם, מִיָּם אִסוּר, וּכְיָשׁ בְּבִי
דְּבָרִים נוֹשִׁיִּים וְהִסִּירוּ אֶחָד, שְׁאוּמֵר
עֵתָהּ, וְאֵם [רִנָּה] הָיוּ סִי זֵיתֵי הִיתָר
וּנְפֹל בִּי מִיָּנוּ אִיסוּרִים נוֹשִׁיִּים, וְהִסִּירוּ
אֶחָד מִשָּׁם מוֹתֵר :

צ אֵם הָיוּ גִיט זֵיתֵי יִרְקוֹת וּנְפֹל בִּי
זֵיתִים אֶחָד שֶׁל [רִנָּה] גְּבִינָה
וְאֶחָד בִּשָּׂר בְּבֵת אֶחָת שֶׁהָרִין שִׁמְבֻמֵּר
שְׁנֵיהֶם וּמוֹתֵר, וְהִסִּירוּ אֶחָד מִשָּׁם אִינוּ
אוֹסֵר, וְאֵם [רִנָּה] נְפֹל זֵית גְּבִינָה לְנִיץ
זֵיתֵי יִרְקוֹת, וְהִסִּירוּ מִשָּׁם וְאֶחָד נְפֹל
זֵית בִּשָּׂר לֶשֶׁם אוֹסֵר מִשּׁוּם בִּשָּׂר
בַּחֲלָב כִּיּוֹן שֶׁלֹּא בְּבֵת אֶחָת :

צ אֵם הֵי גִיט זֵיתֵי [רִנָּה] בִּשָּׂר
כִּשֵּׁר עִם רוֹמֵב, וּנְפֹל שֵׁם זֵית
גְּבִינָה וְזֵית חֶלֶב תִּרְבָּא, וְסִיִּקְו
לְהַחֲלֵב וְנִשְׁאָר הַגְּבִינָה וְאִין מְכִיר
אוֹתָהּ בֵּין שָׂאֵר הַחֲתִיכוֹת וְאִינָה
רִאוּי לְהַתְּכֵבֵד, יֵשׁ לְהַקֵּץ בְּנוֹדַע
קוֹדֵם בַּהֲפָסֵד מְרֻבָּה :

ק בִּיבֵשׁ [רִנָּה] בִּיבֵשׁ בְּגִי אִיסוּרִין,
אֵף שֶׁנֶּם בִּזָּה אִיסוּרִין מִבְּטָלִין זֶה
אֵת זֶה מִיָּם הָיוּ אִיסוּר תוֹרָה אֵף
שֶׁאִין בּוֹ מַעֲקוֹת [רִנָּה] וּבִאֵם נִתְעַרְב
זֵית אִיסוּר הִנָּאָה בֵּין שְׁנֵי זֵתִים אִיסוּרֵי
אֲבִילָה

מִשְׁאִיכַי בּוֹאִי וְסִילְקוֹ לְאֶחָד סִיִּם יֵשׁ בִּשָּׂר
סִיִּקְוֵי מִתּוֹר בִּזָּה כִּיּוֹן שֶׁנִּהְיָר לֹא נַעֲשֶׂה
נְבִילָה וּמִלְטֵרֶף אֲחִיכ, מִלְטֵרֶפִּים הִירְקוֹת עִם הַבִּשָּׂר לְבָטֵל גַּם טַעַם הַגְּבִינָה וְטַעַם הַבִּשָּׂר
פִּיִּיִּם : [רִנָּה] בִּשָּׂר כִּי מַשְׁבּוּת שֶׁסִּיִּם וּמִיּוֹ, דֵּהָ מִקּוֹדֵם הֵי סִי עִם הָאִיסוּר
וְעַכְשֵׁיו שֶׁאִין יִכָּר בְּטֵל הוּא כְּדִין יֵבֶשׁ צִיבֵשׁ בְּאִין רִאוּי לְהַתְּכֵבֵד בְּרֹב חֲתִיכוֹת, וְכַשְׁאִין
סִי הוּא כְּמוֹ בְּסִיִּקְט דְּבִטּוֹדַע הַתַּעֲרוּבוֹת יֵשׁ לְהַקֵּל בְּמִקּוֹס הַפֶּסֶד, סִיָּה בִּזָּה יֵשׁ לְהַקֵּל וְהִנָּה
בְּדָמִים סִיִּקְטִיכִיכ וּמִרְמוֹ כֵּן בְּפִרְחָ סִיִּקְט בְּמִיָּם מִהֲרַשְׁבִּיא בְּנִתְעַרְבוּ מִקְלָת חֲתִיכוֹת פִּיִּיִּם :
[רִנָּה] בִּיבֵשׁ כִּי כֶּכֶר מִיָּל סִיִּקְטִיכִיכ מִיָּם הִנָּה וְהִנָּה דִּהְיוּר נִקִּיט לֵה צִיבֵשׁ צִיבֵשׁ שְׁמוֹ
לְלַמֵּד כָּל דִּין זֶה, אֲבָל לְגוֹפִי הֵי אִיסוּר אִיכָא וּמִלְקוֹת לֹא נִהְיָר עַכְשֵׁיו, וְהִנָּה שֶׁכַּחַד
בְּסִיכִיכ לַעֲנִין הִנָּה שֶׁכֵּן מְרִיפָה לְגִבּוּלָה צִיבֵשׁ צִיבֵשׁ דֵּהָ רַק אִיסוּרָא דְּרַבָּן וְהוֹלְכִין
בְּסִיִּקְו לְהַקֵּל, חֲמֵה הַפֶּרֶמֶץ בְּפִתְחָהּ וְשָׂאֵר דּוּכְמִי רוֹדְאֵי אִיסוּר מוֹרֶס יֵשׁ דּוּמִיא לְמוֹמֵאֵת
מִשָּׂא, וְבִעֲרוֹךְ הַשְּׁלָחַן פִּירֵשׁ דְּלִימָ לַעֲנִין פְּסוּלֵי עוֹדוֹת דְּבִטּוֹ לֹא שִׁיב מִלְקוֹת וְהֵי זֵית מְרִיפָה
בֵּין בִּי זֵיתֵי בִּשָּׂר בַּחֲלָב, וְהֵי מִיִּד בְּטֵרִיפָה וְשׁוּגַג בְּבִשָּׂר בַּחֲלָב, נִתְבָּטֵל הַמְרִיפָה וּפְסוּד
מִמִּלְקוֹת פִּיִּיִּם : [רִנָּה] וּבִאֵם כִּי בְּכִרּוֹפִי רוֹלָה לְפִרְשׁ כֵּן בְּהִעוֹר שִׁיִּי הִנָּה
צִיב, וְדִמָּה דִּזֶּה לֹא בִּטּוֹל אִיסוּר בְּאִיסוּר רַק אִיסוּר בְּהִיתֵר לְגִבּוּ. הִיתֵר הִנָּה :
כֶּכֶר

אֲחִיכ מִחֲמַל דִּיִּם בִּילָה וְנִתְבָּטֵל, אִיסוּר גִּוֹשׁ
וְהִסִּירוּ וְנִשְׁפָּךְ לַפְחוֹת מִסִּי גְמִי שְׂרִי, הֵא
לֹא הִסִּירוּ מוֹתֵן טַעַם עֲמָה אֶחָד שֶׁנִּתְמַעֲטֵט
מִסִּי, זֶה דִּין סִי מִלְּהַרְחָה, וּפְסוּט דִּלָּא
יִתֵּן לְכַחֵב מִשּׁוּם רֹב פְּשִׁיטוֹמוֹ, וְחֵמָה
שֶׁמִּשְׁמַע בְּאִירָה בְּסוּט בְּבִי זֵיתֵי אִיסוּר וְסִילְק
אֶחָד מִהֶם אִין אִיסוּר, זֶה חֲמוּה סֵא יֵהִיב
עֲמָה טַעֲמָא, וְקֵאֵי רַק אֶחָד וּגְבִינָה
סִיִּתְבָּאֵר, וְכִיכ בְּשִׁפִּיד סִיִּקְטִיכִיכ דִּלָּא כְּבִלִּי
שֶׁהִעֲמִיק מִהֲכִנְהִיג בְּהַמּוֹךְ בְּכִסִּיג לְהִיתֵר,
וְלֹא יִפֶּה עֲשֶׂה כִי דִין אִינוֹ כֵּן, וְלֹא דוּקָא
בְּשִׁי נוֹשִׁיִּים, רַק אֲפִילוֹ חֶלֶב וְדָם וְהִסִּירוּ
הַחֶלֶב וְהִי דָם נִתְעַרְב, מִיָּם עַכְשֵׁיו מוֹתֵן
טַעַם, וְכִיכ בְּפִתְחָה חִיג פִּיָּה דִּיָּה וְאִנָּה
גִּרְרָא, דִּקֵּאֵי רַק עַל חֶלֶב וּבִשָּׂר שִׁתְבָּאֵר :
[רִנָּה] הָיוּ כִי שִׁפִּיד סִיִּקְטִיכִיכ, דֵּהָ מִמִּחִילָה
לֹא נִהְיָר כִּיּוֹן שֶׁהָיוּ בִי אִיסוּרִים שֶׁמִּבְטָלִין
זֶה אֵת זֶה, וְכַשְׁמִסִּיר עֲמָה הָאֶחָד הֵי
נִשְׁאָר סִי גַּד שְׁנֵי חֲמֵה אֶחָד וְיִלִּיב פִּיִּיִּם :
[רִנָּה] גְּבִינָה כִי הֵיוּ דִין הִנָּה מִהֲאִירָה,
זֶה מוֹסַס לְכִיִּט שְׁהִי כְּשִׁי בִּזָּה הֵי סִי
גַּד הַבִּשָּׂר וְהַחֲלָב וְלֹא יֵהִיב טַעֲמָא וְנִתְבָּטֵל,
וְעֲמָה כְּשֶׁהִסִּיר הַגְּבִינָה נִשְׁאָר הַבִּשָּׂר בִּירְקוֹת
וְהָיוּ הִיתֵר גְּמוֹר כְּמִיָּם הַמַּשְׁבּוּת סִיִּקְטִיכִיכ
וְכֵן הָאִירָה קֵאֵי רַק עַל זֶה וְלֹא אֲבִי זֵיתֵי
אִיסוּר כְּמִיָּל : [רִנָּה] נְפֹל כִי מַשְׁבּוּת שֶׁסִּי
דִּיָּה וּמִיּוֹ כִי בְּסוּפוֹ דֵּהָ קִיבְלוֹ הִירְקוֹת
טַעַם גְּבִינָה וְעֲמָה קִיבְלוֹ טַעַם בִּשָּׂר, דְּבִשְׁלָמָא
אֵם הָיוּ בְּבֵת אֶחָת לֹא נִרְגַּשׁ הַטַּעַם כָּלל
בַּחֲלָב, וּבְסִפֵּר בֵּית יְהוּדָה שֶׁבִּדְתִּישׁ
נְבִילָה וּמִלְטֵרֶף אֲחִיכ, מִלְטֵרֶפִּים הִירְקוֹת עִם הַבִּשָּׂר לְבָטֵל גַּם טַעַם הַגְּבִינָה וְטַעַם הַבִּשָּׂר
פִּיִּיִּם : [רִנָּה] בִּשָּׂר כִי מַשְׁבּוּת שֶׁסִּיִּם וּמִיּוֹ, דֵּהָ מִקּוֹדֵם הֵי סִי עִם הָאִיסוּר
וְעַכְשֵׁיו שֶׁאִין יִכָּר בְּטֵל הוּא כְּדִין יֵבֶשׁ צִיבֵשׁ בְּאִין רִאוּי לְהַתְּכֵבֵד בְּרֹב חֲתִיכוֹת, וְכַשְׁאִין
סִי הוּא כְּמוֹ בְּסִיִּקְט דְּבִטּוֹדַע הַתַּעֲרוּבוֹת יֵשׁ לְהַקֵּל בְּמִקּוֹס הַפֶּסֶד, סִיָּה בִּזָּה יֵשׁ לְהַקֵּל וְהִנָּה
בְּדָמִים סִיִּקְטִיכִיכ וּמִרְמוֹ כֵּן בְּפִרְחָ סִיִּקְט בְּמִיָּם מִהֲרַשְׁבִּיא בְּנִתְעַרְבוּ מִקְלָת חֲתִיכוֹת פִּיִּיִּם :
[רִנָּה] בִּיבֵשׁ כִי כֶּכֶר מִיָּל סִיִּקְטִיכִיכ מִיָּם הִנָּה וְהִנָּה דִּהְיוּר נִקִּיט לֵה צִיבֵשׁ צִיבֵשׁ שְׁמוֹ
לְלַמֵּד כָּל דִּין זֶה, אֲבָל לְגוֹפִי הֵי אִיסוּר אִיכָא וּמִלְקוֹת לֹא נִהְיָר עַכְשֵׁיו, וְהִנָּה שֶׁכַּחַד
בְּסִיכִיכ לַעֲנִין הִנָּה שֶׁכֵּן מְרִיפָה לְגִבּוּלָה צִיבֵשׁ צִיבֵשׁ דֵּהָ רַק אִיסוּרָא דְּרַבָּן וְהוֹלְכִין
בְּסִיִּקְו לְהַקֵּל, חֲמֵה הַפֶּרֶמֶץ בְּפִתְחָהּ וְשָׂאֵר דּוּכְמִי רוֹדְאֵי אִיסוּר מוֹרֶס יֵשׁ דּוּמִיא לְמוֹמֵאֵת
מִשָּׂא, וְבִעֲרוֹךְ הַשְּׁלָחַן פִּירֵשׁ דְּלִימָ לַעֲנִין פְּסוּלֵי עוֹדוֹת דְּבִטּוֹ לֹא שִׁיב מִלְקוֹת וְהֵי זֵית מְרִיפָה
בֵּין בִּי זֵיתֵי בִּשָּׂר בַּחֲלָב, וְהֵי מִיִּד בְּטֵרִיפָה וְשׁוּגַג בְּבִשָּׂר בַּחֲלָב, נִתְבָּטֵל הַמְרִיפָה וּפְסוּד
מִמִּלְקוֹת פִּיִּיִּם : [רִנָּה] וּבִאֵם כִי בְּכִרּוֹפִי רוֹלָה לְפִרְשׁ כֵּן בְּהִעוֹר שִׁיִּי הִנָּה
צִיב, וְדִמָּה דִּזֶּה לֹא בִּטּוֹל אִיסוּר בְּאִיסוּר רַק אִיסוּר בְּהִיתֵר לְגִבּוּ. הִיתֵר הִנָּה :
כֶּכֶר

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן צה ביאור יהודה רב 63

[רס] כבר כו' זה הו' משכחת השני שכתב הכרו"פ דכמו שחליטור בהיתר נהפך האיסור להיתר. כמו כן בזה נהפך איסור כלאים לאיסור חמץ ופרת שם איסור כ"כ מיני'. וכשנאבד דליכא לומ' שאחר הפסח ימנעל ברוב אי ליה בטל ה' נשאר איסור כ"כ שאסור לעולם מ"ה. וכשנבטל הו' רק חמץ שט"ע הפסח שאסור רק מדרבנן. וכשנבטל של נכרי כתב בעה"ס שמומר לגמרי: [רסא] או כו' כ"כ בחור"ד סק"ח בהנך אנפי דפרת איסור ערלה מכת השנים שאינם ערלה וכן כלאי כרם מחמת שאינן כלאי כרם. כמו שהקשו תוס' בנזכים דאפי' בלי ריבוי מין אחד על חבירו יש כאן שנים המנבטלים את הב' והו' בטל ומבטל וליפטר מכולהו. וכמו שכתב למלקות בטל ג"כ לאיסור. ומ"מ אסור מדרבנן דבנ' היתר ביבש אמרינן שמומר רק בזא"ז משום שכל אחד אמרינן שזהו היתר. ובזה אחת אסור. נהי שמ"ה מותר כמו בכלול שמומר מ"ה אף שאוכל כולו לומר זהו היתר הוא הו' אסור מדרבנן כה"ג. ובאמרי ברוך חמה כמו דבנ' איסורים הו' אסור מ"ה ופטור רק ממלקות. כמו כן באחד היתר ס"ס יש ב' איסורים והו' רוב איסור ואסור מ"ה עיי"ש: [רסב] ומ"מ כו' כן העלה בחור"ד שם שיש לפסוק ביבש כהרמב"ם כיון שחירולי הכרו"פ לא נראו לו בישוב דברי הרמב"ם והטור חולק על הרמב"ם. ורק בלא יש לומר כשיטעמנו קפילא יאמר שאין בו טעם ולא ביבש. וכן העלה בחידושים סק"כ שביבש ביבש אין איסורין מבטלין זה א"ז והו' מ"ה אסור. מלבד זה נזכר מהאמרי ברוך מה שהקשה על החור"ד:

סי' צ"ט א דיני עצמות האיסור או היתר שבשרי' ע"א:

[א] בעצמות כו' בגמ' דל"ה בפלוגתא דזרוע בשלה אי ילפינן שיעור מאה או שיעור ששים. אמר דמאן דאמר בששים סובר בשר ועלמות של הזרוע האסורה משערין נגד בשר ועלמות של האיל המותר והו"ל ששים. ומ"ד במאה ס"ל בשר בהדי בשר משערין והו"ל מאה. ומשום דלמ"ד זה בעלם לא בעי לשער כמו שפירש"י ז"ל ולא פליט טעמא מיני'. והרא"ש ז"ל בסוגיא דביא. בירושלמי דנזיר. למ"ד במאה משום דמוליא העלמות מהזרוע. ופריך אמאי לא הוליא מהאיל והו' בלוי ממאה. ומדמה לה לטינופת של תרומה דאין מטטרפת עם התרומה לאסור. וטינופת של חולין מטטרפת עם החולין לבטל התרומה כמו כן בעלמות. ומיבעי' לי אם טינופת התרומה מטטרפת עם החולין לבטל התרומה. ופשיט' לי מקלפים של איסור דמעלות את האיסור. כמו כן טינופת איסור הם מבטלים את האיסור. וכתב הר"ן ז"ל דהפלוגתא בגמ' הוא בתרת'. למ"ד בם' משום בשר ועלמות משערין א' ס"ל ועלמות הזרוע כיון שהם רכים אוסרים כמו הבשר. ממילא לריך לשער נגד ג"כ ב' ס"ל ועלמות היתר שהוא של איל מטטרפים להיתר לבטל הזרוע אף שהם קשים. דהו' כמו קלפי היתר שהם ג"כ קשים ומעלים את האיסור. כמו כן עלמות הקשים מבטלים האיסור. גמ' דלגמית טעם איסור לריך שיהי' רכים כמו עלמות הזרוע מ"מ לבטל האיסור גם קשים

אכילה אפילו אי אין איסורים טבטלים זה את זה מ"מ לא נחשב זה ביטול איסור באיסור. רק איסור בהיתר ומותר בהנאה ואם נתערב [רס] כבר כלאי כרם בשני בכרות חמץ. ונאבד אחד הו' לאחר הפסח רק חמץ שט"ע הפסח כיון שאיסור כלאי כרם פרת מטנו ע"י הביטול. ואסור רק מדרבנן וכשהוא של נכרי מותר לגמרי [רסא] או נתערב איסור ערלה ואיסור כלאי כרם ואחד היתר. דמותר מ"ה ואסור רק מדרבנן כה"ג [רסב] ומ"מ יש אומרים דאין ביבש שום ביטול איסורים והו' איסור תורה בכר ענין:

סימן צ"ט רבו ס"י סעיפים:

א לפי שיש דעות בין הראשונים ז"ל בענין שיעור ביטול [א] בעצמות האיסור

הקשים מבטלים. ומאן דס"ל במאה ס"ל ג"כ
 תרתי א' עלמות הזרוע אף שהם רכים אינם
 אוסרים ע"י פליטתם שאין בהלכות שלהם
 כדי ליתן טעם ב' שאין עלמות היתר
 מטרפים להיתר לבטל האיסור שאם ה' ^{ה' ה' ה'}
 העלמות מטרפים להיתר ה' בהם טפי
 ממאה. דהא יש בשר ועלמות דהיתר נגד
 בשר איסור לבד, וא"כ אין עלמות האיסור
 אוסרים אף ברכים. ואין עלמות היתר
 מבטלים למ"ד זה כמו שקליפי היתר אינם
 מעלים את האיסור ע"י: [ב] אוסרים כו' הר"ן ז"ל כתב דלמאי דק"ל בששים סו'
 בדין דעלמות האיסור אוסרים בהם רכים. דומיא דזרוע. ועלמות היתר אפילו בקשים
 מטרפות להיתר. ורז"ה להשוות ג"כ הירושלמי לזה דאמר קליפי האיסור מעלים את האיסור
 להגמ' דילן. ולחלק דרק כאן בזרוע שהם רכים אוסרים. אבל בקשים מלבד מה שאינם
 מטרפות לאיסור אך גם יאסרו להיתר. אך סיים שאין כן דעת הרמב"ן ז"ל. והיינו שאין
 עלמות האיסור מטרפות עם היתר אף בקשים רק שאין אוסרים. וכ"כ הכא"ס ז"ל
 לתמוה על הירושלמי שזובר שמטרק לבטל את האיסור. כיון דאפילו טינפת תרומה
 מבטל התרומה. אמאי פני בברייתא טינפת תרומה אין מטרפות ה"ל לאשמעינן בנחמא
 טפי דמבטלין את התרומה. וע"כ משמע בברייתא שאין טינפת תרומה מבטלת את התרומה
 רק אין מטרפת לאיסור. ורק טינפת חולין מעלה את החולין. וכ"כ בשם הר"ם ז"ל
 דלירושלמי הו' עלמות דאיסור מעלים את האיסור רק למ"ד במאה. אבל למ"ד בששים סו'
 עלמות דהיתר מטרפות להיתר ואיסור לאיסור. ואף דבירושלמי דתרומה אחר דקליפי בי"ח
 איסור מטרפות להיתר יש לחלק דבעלמות יש לחלוקה וטעם יותר מקליפי בי"ח: [ג] ולי"א
 כו' היינו לפי מה שרז"ה הר"ן להשוות הירושלמי לגמ' דילן. דבקשים יאסרו לבטל את
 האיסור ודמי לקליפי ב"ס. וכ"ד הרא"ש לבסוף מהרבינו שמשון ז"ל דלא מסתבר לחלק
 בין ב"ס ועלמות. רק כמו שקליפי ב"ס איסור מבטלים את האיסור כמו כן עלמות איסור
 מעלים את האיסור. דהא גיד הנשה למ"ד אין בגידו בנטי' מותר בנחמל עם הירך וכי
 עדיפי עלמות לאיסור יותר מגיד. ומה דאמר בפרק בתרא דתרומות עלמות בזמן שמכונסים
 אוסרים אחר בירושלמי בראש' כנפיים וחמחוסין. וכן עלמות מותר היינו ב"ס בהם מותר.
 ולכך העלה בעלמות דכאן היינו סימן בעלמא ואסמכתא כדאמר מ"ה ברובא בטל. ואף שמה
 עוד אין הכרע אי רק שאין מטרפים לאיסור או שיתרפו להיתר. מ"מ הטור הביא בדעתו
 כהר"ם ז"ל דמטרפים להיתר כמו קליפי ב"ס. ובטור' סק"א מפרש טעם המחזירין
 שמטרפין עלמות האיסור להיתר. דכיון שאינם בני אכילה אינם בכלל האיסור שיאסרו.
 ומ"מ בלועים הם ע"י הבישול כו' האיסור מחפשט גם לחוקן ויש בהם לחלוקה לבטל את
 האיסור שזולעין מן הבשר האיסור. והאיסור מחפשט גם לחוקן. וכפי דברי המשב"ל נפק
 ס"א טעם האיסור מחפשט בשום לכל. ואי דס"ס הרי עץ יבש הוא וא"כ הדר פליט ואין
 האיסור יכול להחבטל בתוך העץ. מ"מ הביא מהפ"ח דאין כח בחשהו ללאת לחון כמו
 באוכל כמו כן בעץ. וחלוק הוא מהקדירה גופי' כשי"ת בסקל"ד מהפרישה. שאינה מטרפת
 להיתר. ובאופן ה"ב מפרש להטור' דיש בהם טעם בעלמות. רק לא חשיב ולא אסרתם
 התורה כדמוכת לשון הרא"ש ז"ל הנ"ל דומיא דגיד הנשה וספיר בטל העשהו הנכנס למבחן
 וספיר מבטל עם הלחותיה שלהן. ומכ"ל ידעו ושיערו כמה לחלותיה יש בחוקן שיבטל
 המשהו הנכנס לחוקן: [ד] הר"ן כו' הטור הביא ה"א שמחזירין שהאיסור יאסרו לאיסור
 והיתר להיתר. ומסקנת הרא"ש כהמקלין שהאיסור מטרק להיתר וכ"כ ה"ב מהרש"ב

וכן העלה בשו"ע ס"א שטלמות האיסור
הם מלטרפים להיתר, אבל צ"ח אות ח'
הביא דברי האו"י והמחמירין שאין מלטרפות
להיתר, וכן הביא בהגם ה"ס מהמירין אלו,
ולפי פירוש הש"ך סק"ב להמחמירין. אינם
מלטרפות לא לאיסור ולא להיתר, והעלה
הרמ"א ז"ל שבמקום הפסד יש לסמוך
אמקילין ומחמירין כי כן עיקר: [ו] ואף
כו'. הש"ך סק"א דעמו ע"פ הרא"ה והר"ן
ז"ל מירושלמי, דהרכות הוי כ"ס בהם מוח
שיתבאר דהם מלטרפות לאיסור, ורק ביבשות
או קליפי בלי מלטרפות להיתר כהמחמיר
[וא"ל הפסד] והעלה השפ"ד כפנים לחלק
בין מינו לאינו מינו, ובדמ"ס סק"ב מהיר
יהודה עיקר כהש"ך בפרט בראשי כנפים
וחסחוסים, וז"ל סי"ה בהשמות אות ז'
מהטעם דברגל עוף יש בו צמר יותר
מעלמות ואין די בשלטים לצד ע"ש: [ז] היתר
כו' המחבר העלה בלשון ואל"ל שהיתר
מלטרף עם היתר, ומה שהקשה במשניות סק"א דכיון שכל
יש בהם לחלוחית, וא"כ של איסור או מלטרפו לאיסור או להיתר, י"ש בשפ"ד סק"ב
באולי שלא יבואו לטעות בא"ס בשל הנבילה תחילה שאז אסור כשי"ת, ובחוד"ב סק"ב
חמה ג"כ בזה, וכחב ליישב דוודאי הלחלוחית שבטלמות הם אסורים כמו כל וילא מן הטמא,
וכמו מי רגלים דאמר בכורות ד"ו אף דמאי על מ"א נפיק מ"מ אסור, ה"ה בזה, אך מ"מ
אין יכול לאסור אחרים כמ"ס הרא"ש מניד הנשה דטעם קלוש א"ת בזה [ובאמרי צריך
חמה בנ"ד גז"ה הוא ואף טעם קלוש לא הו"ן ולכך למחבר אף הלחלוחית של עלמות
האיסור, היתר גמור הוא ולא דמי למי רגלים ולילא מן הטמא דשם לחלוחית של בשר
הראוי לאכילה מתמלה בו, כמ"ס תוס' בכורות ד"ו ד"ה רוב, אבל עלמות שאינם בני
אכילה אף הלחלוחית שלהן מותר ולכך מלטרפין להיתר להמחבר, אבל להרמ"א ז"ל כיון
שהלחלוחית ג"כ אסור אין טעם שנכנס בו מהבטל בהלחלוחית, וחלוק זה מאיסורין
שמבטלין זה את זה דשם כיון שתלוקין בטעמן מקלקל טעם אחד את חברו, אבל כאן
ש"ס ג"כ טעם בשר רק הוא טעם קלוש אינו מבטלו רק מחזיקו עוד, אבל עלמות היתר
דהלחלוחית ג"כ היתר אפילו ה"י ממש טעם בשר ג"כ ה"י מועיל לבטל, ולכך קליפי בלי
וחרסות להמחבר אין מלטרפין לבטל היתר, ורק להמחבר בסע"ב כמה דבלע הקדירה
ואין לא קי"ל כן כשי"ת: [ח] אף. כו' הבי' בדד"ה הביא מרבינו ירוחם ז"ל דרך במינו
או באינו מינו ובדקנוה דאינו מותן טעם, אבל בליכא קפילא באינו מינו אין עלמות היתר
משלן דהא יהיב טעמא, וכחב הבי' שאינו נראה כן מהר"ם והרא"ש וכן השמיטו בשו"ע,
אבל ספר"ח סק"א החזיק עיקר כסברא זו, ע"פ מה שהסביר שם דכפי הערך של איסור
נכנס בעלמות, ומסכים לר"י ז"ל דרך במינו שמה בטל ברוב, והפרי"ת מיקל לפלגה
אומחמיר בזה למעשה וכן הביא בדמ"ס סק"ז מהנהגות חת"ס כהפ"ח, ומ"מ בחוד"ב"א סק"א
העלה בסתם, ובדמ"ס סק"ו מהיר יהודה דביבש ציבש בעי רוב בשר נגד החתיכה, וכש"ס
חתיכה אחת ש"ס זה בשר הרבה, ושמא הוא האסורה וצריך לבטל אותה, והעלמות אין
מלטרפין בזה, וכ"כ בסק"ב מהג"ל דרך בנפל גוש כיון שהוא רק מומרא דלא ידעין כמה
נפ"ס

לצרף העצמות של איסור בין לאיסור
בין להיתר, ובמקום הפסד יש לצרפם
וגם להיתר לבטל את האיסור [ו] ואף
שלי"א בעצמות הרכים של איסור
מצטרפות לאיסור מפני המוח ומחמת
דכותן, ורק ביבשות או קליפי בצים
מצטרפות להיתר, מ"מ במינו אף
בהפסד קצת המיקל אין גוערין בו,
ואף לצרף להיתר איפשר לצדד,
ובאינו מינו המיקל בהפסד לא
הפסד, רק מ"מ בראשי כנפיים
וחסחוסים יש חובין לאיסור מפני שהם
גורמין ללעוס:

ב. עצמות של [ז] היתר מצטרפות
להיתר בכל ענין [ח] אף באינו
מינו ואין קפילא למעשה, וכ"ש במינו,
ויש מהאחרונים שמחמירין ביבש ביבש
שיהא רוב בשר לבר בלי העצמות
וכן

מלטרף עם היתר, ומה שהקשה במשניות סק"א דכיון שכל
יש בהם לחלוחית, וא"כ של איסור או מלטרפו לאיסור או להיתר, י"ש בשפ"ד סק"ב
באולי שלא יבואו לטעות בא"ס בשל הנבילה תחילה שאז אסור כשי"ת, ובחוד"ב סק"ב
חמה ג"כ בזה, וכחב ליישב דוודאי הלחלוחית שבטלמות הם אסורים כמו כל וילא מן הטמא,
וכמו מי רגלים דאמר בכורות ד"ו אף דמאי על מ"א נפיק מ"מ אסור, ה"ה בזה, אך מ"מ
אין יכול לאסור אחרים כמ"ס הרא"ש מניד הנשה דטעם קלוש א"ת בזה [ובאמרי צריך
חמה בנ"ד גז"ה הוא ואף טעם קלוש לא הו"ן ולכך למחבר אף הלחלוחית של עלמות
האיסור, היתר גמור הוא ולא דמי למי רגלים ולילא מן הטמא דשם לחלוחית של בשר
הראוי לאכילה מתמלה בו, כמ"ס תוס' בכורות ד"ו ד"ה רוב, אבל עלמות שאינם בני
אכילה אף הלחלוחית שלהן מותר ולכך מלטרפין להיתר להמחבר, אבל להרמ"א ז"ל כיון
שהלחלוחית ג"כ אסור אין טעם שנכנס בו מהבטל בהלחלוחית, וחלוק זה מאיסורין
שמבטלין זה את זה דשם כיון שתלוקין בטעמן מקלקל טעם אחד את חברו, אבל כאן
ש"ס ג"כ טעם בשר רק הוא טעם קלוש אינו מבטלו רק מחזיקו עוד, אבל עלמות היתר
דהלחלוחית ג"כ היתר אפילו ה"י ממש טעם בשר ג"כ ה"י מועיל לבטל, ולכך קליפי בלי
וחרסות להמחבר אין מלטרפין לבטל היתר, ורק להמחבר בסע"ב כמה דבלע הקדירה
ואין לא קי"ל כן כשי"ת: [ח] אף. כו' הבי' בדד"ה הביא מרבינו ירוחם ז"ל דרך במינו
או באינו מינו ובדקנוה דאינו מותן טעם, אבל בליכא קפילא באינו מינו אין עלמות היתר
משלן דהא יהיב טעמא, וכחב הבי' שאינו נראה כן מהר"ם והרא"ש וכן השמיטו בשו"ע,
אבל ספר"ח סק"א החזיק עיקר כסברא זו, ע"פ מה שהסביר שם דכפי הערך של איסור
נכנס בעלמות, ומסכים לר"י ז"ל דרך במינו שמה בטל ברוב, והפרי"ת מיקל לפלגה
אומחמיר בזה למעשה וכן הביא בדמ"ס סק"ז מהנהגות חת"ס כהפ"ח, ומ"מ בחוד"ב"א סק"א
העלה בסתם, ובדמ"ס סק"ו מהיר יהודה דביבש ציבש בעי רוב בשר נגד החתיכה, וכש"ס
חתיכה אחת ש"ס זה בשר הרבה, ושמא הוא האסורה וצריך לבטל אותה, והעלמות אין
מלטרפין בזה, וכ"כ בסק"ב מהג"ל דרך בנפל גוש כיון שהוא רק מומרא דלא ידעין כמה
נפ"ס

נפיק מיני' אבל בזה אין ללמד, ולדרך לראות
 שם בנזק הספר בפנים: [ט] מוח, כי
 סינו לפי מה שחיל סקיא מהראש ויל
 לחק בין עלמס נזהר, וכן שגלו הטור
 והמחבר בסקיא דהמוח שבעלמות מלטרק
 לאכור, וכחכ בחכיא כניכ דין א' דאפילו
 בידיעות, ובדפס' סק'ט כסס השויג אפילו
 בעלס סחוס מכל לך מ'מ העלס כסויג הוא
 ומוליא כל המוח שבוכו עס'ב: [י] נמצא
 כי זהו דין המנחה יעקב שביא השפ'ד
 סקיא, שהמנחי' אומר אף דהוי לחזוקי
 חיסורא ולא מחזוקין, מ'מ כביא ראי' מ'מ
 כדמול' פיי' מחאר אבות הטומאה ה'ו
 באוכל טמא שנמלא גרעינ' בחור' הככר
 או ע'ג הכביל דופח ה'ה טמאים, שאני
 אומר המחבל בול' נפל סס ונימוח בחור'
 הככר או מחמס דרמיה, נמלא הגרעינ'
 ע'ג' הככר או בחור' הכביל לזון אני אומר
 גרעינ' זו לבדס בלא האוכל נפלה אחר
 שאכל האוכל מעלי', אף שיש משקה משום
 דהוי ספק סדגיל דגרעין בלי אוכל זורקין
 לחור', וכמו דבס חושטין שנימוח בחכביל
 ה'ה כאן, ובגלי' השג' עליו דלפמ'ס הר'ס
 בפ'ד דטהרות בנפת כי' אין פ'טס משום
 שנימוח האוכל רק משום פליטתה של הגרעין
 אי'ב אין ללמוד מזה לדין המנחי', וקושיית
 משקין לטמא אחרים הוי רק דרבנן, והמנחי' מחמיר
 בלינו מינו שהוא מ'ס, ובנינה ארס
 בימ'ג כחכ שהמנחי' היקל בחכילה ע'פ סך דכל
 הטומאות כשעת מליאותן, כשרן סקוף
 ומחט חלודה, רק אח'כ אסר ע'פ הרמב'ס הכ'ל, והקושיא
 מהר'ס שהקשה הביניא כחכ המשוי'ס שקדמו
 בזה הבלי' הכ'ל, והפח'ס הביא זה סיפ'ז סקט'ו, ובסב
 שמעתתא ש'ב פ'ה פילפל באריכות, וס'וס השפ'ד
 בס'מן זה מלבד מה שהביא כסיפ'ז סקט'ב, לענין
 עלמות הרבים כי' שזכיה יותר שנימוס באוכל,
 ובאיו מינו אסור ובמינו י'ס לעיין, וכ'כ
 ביר חפרים ס'פ'ז דלזון עלמות ש'ס כסס מוח
 ודרכן ללאה בבישול, י'ס להחמיר בחכביל
 מעט שאין בו ס': [יא] ואם, כי' שפ'ד סס כמו
 בכל חתיכה דלא ידעיין כמה נפיק מיני' ודלא
 בהבלי', ובנימוח אינו דומה ללב כי' יכולין לשער
 נגד כל החלל העלס: [יב] מהאחרונים.
 כי' לאחר שהאריכו בסב שמעתתא וביניא בזה
 בענין חזוקת, הפלה הביניא כשמסופק
 ומחזק סה' זו מוח לעולם ל'מ חזקה כשרות
 של מחבל חלב, דהוי חזקה נגד חזקה אי'ב
 לעולם לריך ס' מן הכורה, וסינו ביודע שה'י
 חי רק שמסופק א'ס נפל ממנו מקודס שאו
 א'ל נגד העלס רק נגד המוח לבד: [יג] במסופק.
 כי' כינפ אדס סס דאס הוא מבוסל כתבאר
 לקמן בהקניב שלריך ס' נגד העלס ג'כ שכלע
 מן הכשר ולא שייך חזקה כמו שה'י מי מחכילה
 כמו כן ה'י עכשו בנפילה דזה הוי חזקה העשו'
 לכשתטע, ולכן אוליין לחומרא שא'ס המוח
 יותר מן העלס לריך ס' נגד המוח ואין די
 בס' נגד העלס דטמא ה'י חי ואין העלס
 אומר, וא'ס העלס יותר מן המוח כמו שהוא
 עב מחמירין נגד העלס לומר

וכן בלא נפל גוש רק דח אין לצרפם:
 ג עצמות ש' איסור שיש בהם [ט]
 מוח המוח מצטרף לאיסור, ואפילו
 במוח שבעצמות היבשות, ואפילו
 בעצם סתום מכל צד, ואם [י] נמצא
 עצם הלול בהחלב שנפל בו, ויש ספק
 שמה ה'י בו מוח ונימוס שצריך ס'
 נגד המוח, תלוי בראות עיני המורה
 שאם הוא יבש וישן אין חוששין
 לשה'י בו מוח, ואם ה'י בו מוח
 בבירור שביח יותר שיפול לתבשיל
 ממה שיפול לארץ, ובאינו מינו י'ס
 לאסור ובמינו י'ס לספק, [יא] ואם
 העצם סתום מכל צד, אף שלא נחסר
 מהמוח כי אם מקצתו, משערין נגד
 כל המוח, ואם ניסית כ' המוח
 משערין נגד החל':
 ד ויש [יב] מהאחרונים שהעלו בזה
 כך, שבירוע שה'י בו מוח, והוא
 חי שלא נתבשל מקודם צריך ס' נגד
 כל המוח מ'ה, ואם [יג] מסופק אם
 הוא חי או מבושל קודם, יש להחמיר
 בהשיעור היותר גדול, או לפי העצם
 או לפי המוח, ואם נמצא בתבשיל
 צונן
 אי'ב אין ללמוד מזה לדין המנחי', וקושיית
 משקין לטמא אחרים הוי רק דרבנן, והמנחי' מחמיר
 בלינו מינו שהוא מ'ס, ובנינה ארס
 בימ'ג כחכ שהמנחי' היקל בחכילה ע'פ סך דכל
 הטומאות כשעת מליאותן, כשרן סקוף
 ומחט חלודה, רק אח'כ אסר ע'פ הרמב'ס הכ'ל, והקושיא
 מהר'ס שהקשה הביניא כחכ המשוי'ס שקדמו
 בזה הבלי' הכ'ל, והפח'ס הביא זה סיפ'ז סקט'ו, ובסב
 שמעתתא ש'ב פ'ה פילפל באריכות, וס'וס השפ'ד
 בס'מן זה מלבד מה שהביא כסיפ'ז סקט'ב, לענין
 עלמות הרבים כי' שזכיה יותר שנימוס באוכל,
 ובאיו מינו אסור ובמינו י'ס לעיין, וכ'כ
 ביר חפרים ס'פ'ז דלזון עלמות ש'ס כסס מוח
 ודרכן ללאה בבישול, י'ס להחמיר בחכביל
 מעט שאין בו ס': [יא] ואם, כי' שפ'ד סס כמו
 בכל חתיכה דלא ידעיין כמה נפיק מיני' ודלא
 בהבלי', ובנימוח אינו דומה ללב כי' יכולין לשער
 נגד כל החלל העלס: [יב] מהאחרונים.
 כי' לאחר שהאריכו בסב שמעתתא וביניא בזה
 בענין חזוקת, הפלה הביניא כשמסופק
 ומחזק סה' זו מוח לעולם ל'מ חזקה כשרות
 של מחבל חלב, דהוי חזקה נגד חזקה אי'ב
 לעולם לריך ס' מן הכורה, וסינו ביודע שה'י
 חי רק שמסופק א'ס נפל ממנו מקודס שאו
 א'ל נגד העלס רק נגד המוח לבד: [יג] במסופק.
 כי' כינפ אדס סס דאס הוא מבוסל כתבאר
 לקמן בהקניב שלריך ס' נגד העלס ג'כ שכלע
 מן הכשר ולא שייך חזקה כמו שה'י מי מחכילה
 כמו כן ה'י עכשו בנפילה דזה הוי חזקה העשו'
 לכשתטע, ולכן אוליין לחומרא שא'ס המוח
 יותר מן העלס לריך ס' נגד המוח ואין די
 בס' נגד העלס דטמא ה'י חי ואין העלס
 אומר, וא'ס העלס יותר מן המוח כמו שהוא
 עב מחמירין נגד העלס לומר

היה מבושל, ואז איל נגד המוח שדבר מלי שנימוס בביסול ראשן או אכלו אותו ונפל לכאן בלא המוח, ורק בעלמות הרכין לרץ ס' נגד כל המוח והעלם יחד דלא ידעין כמה נפיק מיני: [יר] צונן. כו' בינא שס דמ' מיקמין סקדירס על חוקתה ואמריין עתה כשהוא לון נפלא ואין אוסר, ורק מדרבנן מחזיקין מזמן לזמן, וא"כ אזלין לקולא אס המוח קטן בזה המוח, ואס העלם קטן בזה העלם, דיש ס"פ שמה עכשיו נפל ואח"ל מקודם שמה ס' מי והמות שיקר, או מבושל והעלם שיקר, כי בביסול חלין שנפל אז המוח ומקלין, ורק בעלמות הרכין מחזירין: [מן] ואיפשר. כו' בינא שס כי בדוק לא מחזיקין כלל מזמן לזמן, וכן להא"ס בשומן בעבד צסיק'ה, אך הרמ"א שס אוסר והגר"פ מהיר בהפמ"ר, לכך מי שלבו שלם לסמוך בהפמ"ר יש לו סמך מאו"ס: [מן] בקערה כו' בינא ארס שס דהוי ממקום למקום ואין מחזיקין שס' בינא צכ"ר: [יו] וכן. כו' דמ"ס סק"ל מהבית שלמה כדומה לזה שביסול קרעפליך מגבינה בכלי אחד, ובכלי ב' קרעפליך מבשר וגמלא בהחולבת אחד ריק באופן שניכר שהבשר נפל ממנו, ורק אינו ידוע אס נפל בחיץ או נפל בהקדירה זו של"ה ס' נגדה

[יה] צונן שיש רק לחוש שנפל בעורו רותח בחמה שמחזיקין מזמן לזמן, יש ליכך לקולא לשער או לפי העצם או לפי המוח באיזה הוא הקטן, ורק בעצמות הרבים יש לחוש לשניהם העצם והמות [מן] ואפשר שבצונן יש להסיקל על מה לסמוך בהפמ"ר: ה' אם נמצא העצם [מן] בקערה שהוא כלי שני לא מחזיקין במקום למקום לומר שהי' על הכירה במקום ששבשלין [יו] וכן הדין בכל כיוצא בזה כמו במילוי אוכל של בשר [קרעפליך] ונפ"ר ריק למאכל חלב, [יה] ובאיסור דרבין כמו בעצם של עוף בחלב, או ביש רוב בטינו יש להקפ"ר יותר, ויש עוד חילוקים בזה: ו באבר כן [יט] החי ג"כ מצטרפים העצמות להיתר כמו בשאר איסור, אף שיש בזה ספקפקים בלחצמ"ק להיתר כיון שבאבר כן החי העצמות משליטין לכוחה ומי"ס לאיסור ודאי אין מצטרפים:

ז גיף [כ] הקדירה דהיינו חרסי הקדירה חלוק הוא בעצמות היתר שצטרפים

כשהוא מבושל, אף שצטרף יס ס' אין לגבז קולות שכל לכאן ריק מהבשר בדבר שיש חשש איסור מזה ואין להקל: [יה] ובאיסור כו' דמ"ס ספ"ז סקק"א מהמנח"י וספ"ד נראה דבבשר עוף נעלם חי בעריפה שכול מדרבנן, או במ"ס בטינו ויש רוב, נראה שאין להחמיר כשהי' עכשיו חלול מן הפק, ושם הביא בשם חמודי דניאל דהני אגפי שיחבאר בסק"ט מזה: [יט] החי. כו' צפ"ד סיס"ב סק"ד ד"ס ומראות כו' דעתו שאין לרץ ביטול באבר מן החי רק נגד הבשר ולא נגד העלם, ובפמ"ס כאן משם היבית גומא דאף דבאבר מן החי נעלם מלטרף לבית מינו זה הוי חידוש, והוי רק בעיני אבל פליטתו אין אוסר ומלטרף ג"כ להיתר, וביד אברהם שדח"ס סק"ה דבאברהם מהעלמות מלטרפין לכוח ללקות עליהם, צוודאי אין מלטרף להיתר כיון שסם עלמס איסור, רק דעכ"פ אין מלטרפות לאיסור, וא"כ הוא דלא כספר מינה גומא, ויש נימ להדין הלבוש"ר הנמ"ל סיגיה סק"ב בשומט שחקך רגל מי בימי טבת ע"ש:

ב] ריני גוף הקדירה לצירוף איסור והיתר שבשר"ע סע"א:

[כ] הקדירה. כו' בנח' חולין דל"ז ע"ב, א"ר חנינא כשקן משערים משפחים ברוטב ובקופה ובחתיכות ובקדירה, איכא דאמרי בקדירה עלמה, ואיכא דאמרי במה דנלעה קדירה, ולפי מ"ס הר"ן בדברי רש"י ז"ל, הפירוש בקדירה עלמה היינו בחרסי קדירה שהי' הדופן משלים לשיעור ששים, והוא ע"ד שהקשו הרי"ס בחימה דאס הי' עובי הדופן

שמצטרפים לבטל האיסור, וזה אינו מצטרף [כא] להיתר, ואף שיש רוצין להקל כשהחדם בתוך המים [כב] כמו בהדחת כלים או בחרסי אדמה בתוך המים שיצטרפו לששים לבטל האיסור, מים אין להקל, וכן בקליפי בצים לבד בתוך הקדירה, ולכך בבלי של פשטידא [קוניא] שעומדת בתוך הקדירה אפילו אינה בולטת למעלה רק שזה להתבטל, נ"כ אינה מצטרפת, ואם הפשטידא מכוסה בכיסוי למעלה ויש בה שומן מריפה, אף שהמים צפים למעלה אין התבטל שבהן מצטרף לבטל השומן, כדן כל איסור דבוק שיתבאר:

אם

דבוקה ולא הגלע בה מן היתר, ולחיד הטור בתחילה דגוף הקדירה אינה מצטרפת לא עם היתר ולא עם האיסור, ואח"כ הביא דין הגלע שיתבאר, וכן העלה בשו"ע ס"א לא עם האיסור ולא עם היתר, ולפמ"ש הפרישה אות ב' הטעם שחלוק הקדירה מעצמות שמצטרפות להיתר מים שבעצמות מחפשי האיסור גם לחוקן ומבטל, אבל בזה כבר בלע הוא מכבר ואינו בולע עמה מהאיסור כדי שייש לבטל, ובקדירה חדשה הוא מטעם לא פלוג, ובדרישה אות ב' תמה. א] הא כבר כתב הטור בס"ל דגוף הקדירה אינה מצטרפת לבטל האיסור, רק מה שיש בתוכה מצטרף. ב] מ"ש כאן לא לאיסור הא בס"ל כתב דלאיסור דהיינו להחמיר מצטרף ולריך ס' נגדה, וכתב דלעיל מירי בס"ל שהקדירה איסור והתבטל היתר שפיר מצטרף לאיסור שריך ס' נגדה, ואינה מצטרפת לששים להקל, ובסימן זה מירי בכלי היתר שנפל איסור לתבטל אינה מצטרפת כלל: [בא] דהיתר כו' להט"ז סק"ב לפירש"י דמחמיר בליב דאין חרסי הקדירה מצטרף להיתר ולא קי"ל כהר"ה לישני, אבל להרשב"א דליב מיקל שמצטרף אפילו מה שאינו בהוך הקדירה בעין רק הנבלע מההיתר באומד יפה, ופוסק השו"ע כמותו במיני בסע"ד, אי"כ מ"ש המחבר בס"א לא להיתר היינו החרס לחוד לחומרא בליב לרש"י ור"ן, אבל בטור י"ל אף הגלע אינו מצטרף רק אח"כ הביא הכרעה הרשב"א במינו להקל כשי"ת, והפירוש לא לאיסור כשעכשיו יש ס' בתבטל נימא שפאיסור נבלע בדופני מים דלחזוקי איסורא לא מחזיקין כח"ש המשבולות, ולדידי' הו' דברי המחבר שכתב לא לאיסור מיותרין, דבחרם מהיבי חתי יצטרף לאיסור עיי"ש: [כב] במר כו' פנה לבד טעם הפרישה הנ"ל סק"ב בחילוק החרס מעצמות מים שבע מצלעות, הביא המשבולות סק"א ד"ס ופנה כו' עוד טעם מהפרישה דעצמות הו' הכל בפנים הקדירה, אבל החרס הוא רק בפנים מחובר לרובע ולא מנתון כיון שהוא מגולה אינו מחלק בשוה, ואי"כ כשי"ת חרסי אדמה או בהדחת כלים יהי מצטרפים לבטל להפריה, מ"מ לפי הנז"ל סק"ז מהמוד"ב סק"ב וחידושים סק"ג אף בקליפי כלים או בחרסית אינם מצטרפות מים דלית בהו לחומות, כמו שיש בעצמות, וכ"כ בדמ"ש סק"י מהיר יהודה דדי להקל בבילה עם קליפתה ולא בקליפת כלים לבד שמומים בקדירה, ומטעם זה הביא בדמ"ש סק"י בשם יד אלימלך, דכשבלע חוץ מהמים אף דהרו גם חתיכה מצטרפת בשבולת מן המים, מ"מ להמשבולות

ח אם נתבשר [בנ] העצם תחילה בחתיכה בשר נבילה לברו, או עם חתיכה נבילה אחרות, אף שמכיר אותה חתיכה שלא נתמעטה סמקודם, בנתבשרה לברו, מ"ס [כד] לדין בחתיכה נעשה נבילה צריך מ' גם נגד העצם כיון שבלע מדרבב ומים הנעשה נבילה [בה] ומ"ס לא אמרין בזה קשנפל חי שיהא העצם אסור ממעם רבוק ויצטרך מ' נגדו דהוי ככלי עצם ומתכות שאין נעשה נבילה כיון שחזא איפשר בהנעלה, ולכך אין מצטרף לאיסור:

להתשכלות מהפרי' לדין שיהא כולו בחי' ומ"מ להחיות הנ"ל אין מטרף החרס כלל לס', ולא עוד אלא כשהקניול הוא מכוסה בכיסוי והמים נפס' למעלה מכיסוי י' צו דין איסור דבוק לסלריך מ' בהקניול עלמה נגד הסומן טריפה שבה, אבל כשהוא מגולה מטרף, ויתבאר בסיק'ו מדין דבוק שאינו בתולדה:

ג דיני נתבשר עצם תחילה שבשריע סעיב

[בנ] העצם כו' דבר זה כתב הראש' ז"ל בסופו שם ג"כ מהר"ש ז"ל, לפי שכלנו טעם הנבילה מטרפות

לאיסור, וכמו קדירה שניסל בה בשר לא יבשל בה חלב, ואפילו נתבשרה בפני עלמה שחא נתמעט מבשר הנבילה בביטולו ונכנס בעלמות, ופירש במצוי"ט דהוי"א רק בנתבשרו עם חתיכות אחרות נבילות בולעים העלמות מהחתיכות אחרות שנתבשרו עמה קמ"ל אף בחתיכה לבדה, וכן הביא הטור דדווקא בנפלה חי' אבל נתבשרה תחילה ואח"כ נפלה כו' לפי שכלנו מבשר הנבילה כשהנתבשרה לברו, וכן הוא לשון המחבר בשו"ע סעיב, לפי שכלנו מבשר הנבילה כשהנתבשרה לברו, והטור סיים דשחא נתמעט הבשר נבילה בביטולו ונכנס בעלמות, ומחלק הב"ח דכשמוכר החתיכה שלא נתמעטה ממה שהיה כשהוא חי', אז בנתבשרה לברו מועיל דלא שייך החשש שנתמעט, אבל כשבישלה עם אחרות י' עדיין החשש שכלע מהשאר עיי"ש: [בר] לדין כו' בפרישה הוא ד' כתב דאפילו להרא"ש וטור דס"ל כרבינו אפרים ז"ל דליא נעשה נבילה בשאר איסורים, מ"מ הוי החשש שנגנס מהבשר לעלם וא"י כמה כשים כמה חתיכות ואפילו ביש רק חתיכה אחת י' ספק זה של נכנס מהבשר להעלם וא"י, וא"כ כשמוכר החתיכה שלא נתמעטה, הו"ל להיות מותר, מ"מ כיון שלדין נעשה נבילה, כתב המשכלות סק"א שלכך כתב הלבוש, ונעשו נבילה" היינו סרוטב נע"כ וכלנו העלמות, והסיף המשכלות דאף שהבשר והמים אינם שוים בטעמם והוי כב' איסורין שמבטלין זה את זה, מ"מ כתבאר שכיות נבילה עם כיות מים שגפלו לירקות נ"ט זמים הוי הכל כבשר, וב"כ בחוודנו"ח, סק"ג וד', דהרמב"ם נכנס להבשר ונעשה נבילה והדר פלט, עיי"ש: [בה] ומ"מ כו' הוא קשיית הביח כמו בחתיכה שנתבשרה עם החלב שדבוק עלי' שאסור מטעם ממחר לבלוט, ולמה כתב האו"ז שיכולין ללחך גם עם ההיתר כיון דהוא ס"ל כר"מ ור"י שנע"כ בכל איסורין, וכחך דלא נע"כ לר"מ ור"י דק במאכל שים ליטעוס מעלמו ולא בכלי, ומה שלהר"ן משערין לליק בקדירה עלמה דהיינו החרס היינו לקולא שמהפסט גם לחוכו ולא לחומרא, ולכך חמה על הרמ"א בסי' י"ח דס"ל גוף החרס נע"כ, ועוד שסותר עלמו ממה שפוסק שטלמות האיסור מטרפים אל ההיתר, הרי לרמ"א ז"ל אף בלא טעם מעלמו נע"כ, ופירש במשכלות דלא קשיא ל' על מקום הפסד שמתרפות להיתר, שהרי במקום הפסד גם לרמ"א בחרס לא נע"כ, ועוד י' חילוק בין בביח לשי"א, רק קשיא ל', אשלא במקום הפסד שאינם מטרפות לאיסור ולא להיתר ליטריף לאיסור כמו כלי חרס אף שאין לו טעם מעלמו, ובפרישה כתב דעלם הוי כמו לב דשיעא שאינו בולע יותר משאר חתיכות שבקדירה, והטו"ז סק"א והש"ך סק"ג חירלו ככפנים דכלי עלם ככלי מתכות דמי דאיפשר להפריד האיסור ע"י הנעלה לא אמרין ב"י נע"כ דק בישן שהבלוע נע"כ, ומה שהקשה ע"ז הכר"פ. א' הא י' שבו לחלומות

ב במליחה [כו] שנמלחו עצמות עם הבשר יש לספק אם מצטרפות ג'כ להיות כמו בבישול, ולכך יש מחלקים בין כחוש לשמן שבכחוש מצטרפין להיות, וכשמן אפילו של היתר אין מצטרפות להיות, ויש מקילין אפילו בשמן. [כז] וי"א דהיה בנמלחה תחילה לכהר דניה כמו בכישול החתיכה לכהר, כשיש בהם מוח, אבל עצם לכהר איצ' דק נגר הקליפה בבלי עצם:

י כיון שיש להעצם דין [כח] בלי שניתר בהגעלה, יש לספק אם אוסר אחר מעליע כשלא נתייבש כמו באוכל, או יש לו דין בלי שאינה בת יומא שנפנס הבליעה, ולמי שסובר דיש לו דין אוכל אינו אוסר האוכל הנוגע בו חם בחם בלי רומח, אם לא שבלע מדבר המפעפע כמו שומן, ולכלי אינו אוסר אף בבלוע שמן להסתירים שיתבאר:

יא אם [כט] נמצא זה העצם שנתבשל עם הבשר בתחילה, ככוש בחלב מעליע, ואין מ' בהחלב נגר העצם, יש להתיר כמו ב' כבוש היתר בבלי איסור להסתירים משום נותן מעם

כמ"ס הרשב"א שמיחה בכשר מושיל להמוח שנקדו, אבל בלא מוח הוא כחצי"א הנ"ל שמבליע רק כדי קליפה ודי ב' נגר הקליפה: [כז] בלי כו' במשניות הוכיח מסירון העו"ז והס"ך דכלי עלם אין דינו כקדן דסי"ך חיים עליה, רק ניהרים בהגעלה, ובדח"ט סק"א מהיד יהודה דנקי דל"ה כמו אוכל שהרי אין הגעלה באוכלין, מ"מ כל זמן שלא נתייבש אין נפנס במעליע ולהחמוד' שיתבאר בסמוך נפנס, ולסיד יהודה כיון שכל הטעם שבהרמ"א סיק"ס שכלי אוסר מאלל הטוגע בו כדי קליפה לפי שאין לו פליטה מנופה, וזה שיש בו לחלומים הוי כפליטה מנופה דינו כאוכל ואין אוסר, ומה שסיים שם דלכלי אין אוסר אפילו בבלוע שמן יתבאר מזה בסיק"ה בסק"י מזה להחמוד' ויש בזה מולקיס עיי"ט: [כט] כבוש כו' בכפר משמרת שלום נחיד ססוק"ג מדילי' באות י"ט שדומה להס"ך וטו"ז בסיק"ה שיתבאר דהוי אחר מעליע נוטלי', וספק נמוס הוי כמו ספק כבוש בב"ח ויתבאר בסיק"ה לענין אי מותר לבשל עיי"ט, ובדח"ט סיפ"ז סקק"א הביא מהחמודי דניאל בהקד' אנפי' א' כשידוע שהעצם נתבשל תחילה עם הכשר שטליו, ונפל אחיכ למאכל, אף אם יש בו דין כלי שמוחר כשהוא אב", מ"מ נפול למאכל אין להחיר מסיים שמה העצם אב"י או נתבשל בדבר הפוגם דהוי דחוק ורק בספק נפל חי יש ס"ס שמה הי' חי ואת"ל נתבשל שמה אינו ב"י ואינו נחשב לספק שנתבשל בלא הכשר ונחפרק בעודו חי כי זה לא שכיח. ב' נמלא בתבשיל בשר וספק שמה העצם טריפה, הוי ס"ס שמה מוכר כשר ונמלא אב"י. ג' נמלא בתבשיל

לחלומים והלחלומים הכלוע נע"י. ב' שמה ב"י מוח לכו"ט שמתעם זה אלו אוסרין דבוק, ואיכ' נאסר לו' דהוכח שני"כ ונבלע בעלמות, י"ט בחד"ב סק"א עיי"ט ט"ט מה שיתבאר בסיק"ו דל"ה בכל קדירה לחשש זה שמה נחמטט מהחתיכות בפ"א, דאחזוקי איסורא לא מחזיקין, ורק בדבוק כן הוא ולא כאן ועיקר הטעם בנכבשל לכהר משום דהוכח נע"כ כנ"ל מהלכוש, ומ"מ אף לענין בשר בחלב בליש בהיתר נע"כ מ"מ אוסר כסי"ט בסקק"ט מטעם דלא ידעין כמה נבלע: [כו] שנמלחו כו' בפח"ט סק"א הביא מהר"י סלוי שמסופק בזה, ודעמו דבכחוש שאוסר רק מכה מומרא בששים, הוי מתינ' אם מפעפע ומתפסע כמו ביסול דינו כבישול, ואם אינו מפעפע כגו בקליפה, אבל שמן שאוסר מהדן איפשר אף של היתר אינו מלטרף, ובדח"ט סק"ד מחמוד' ויד יסודה להקל שגם במליחה מלטרפין להיתר אפילו בשמן, ובסק"ח דרך בזה מוך הכשר אבל בססירו מהס' הוי ככלי עלם ואין מלטרף: [כז] וי"א כו' נחצי"א כני"ב ד"ב במוסגר דעמו דנמלח דינו רק ככלי עלם ואינו מבליע בהעלם רק כדי קליפה, ובדח"ט סק"ב מהכנה"ג שמלטרף עם האיסור, ופירש ביד אברהם דדוקא ביש בזה מוח שהוא רק ונבלע בעלם מעבר לעבר

כמ"ס הרשב"א שמיחה בכשר מושיל להמוח שנקדו, אבל בלא מוח הוא כחצי"א הנ"ל שמבליע רק כדי קליפה ודי ב' נגר הקליפה: [כז] בלי כו' במשניות הוכיח מסירון העו"ז והס"ך דכלי עלם אין דינו כקדן דסי"ך חיים עליה, רק ניהרים בהגעלה, ובדח"ט סק"א מהיד יהודה דנקי דל"ה כמו אוכל שהרי אין הגעלה באוכלין, מ"מ כל זמן שלא נתייבש אין נפנס במעליע ולהחמוד' שיתבאר בסמוך נפנס, ולסיד יהודה כיון שכל הטעם שבהרמ"א סיק"ס שכלי אוסר מאלל הטוגע בו כדי קליפה לפי שאין לו פליטה מנופה, וזה שיש בו לחלומים הוי כפליטה מנופה דינו כאוכל ואין אוסר, ומה שסיים שם דלכלי אין אוסר אפילו בבלוע שמן יתבאר מזה בסיק"ה בסק"י מזה להחמוד' ויש בזה מולקיס עיי"ט: [כט] כבוש כו' בכפר משמרת שלום נחיד ססוק"ג מדילי' באות י"ט שדומה להס"ך וטו"ז בסיק"ה שיתבאר דהוי אחר מעליע נוטלי', וספק נמוס הוי כמו ספק כבוש בב"ח ויתבאר בסיק"ה לענין אי מותר לבשל עיי"ט, ובדח"ט סיפ"ז סקק"א הביא מהחמודי דניאל בהקד' אנפי' א' כשידוע שהעצם נתבשל תחילה עם הכשר שטליו, ונפל אחיכ למאכל, אף אם יש בו דין כלי שמוחר כשהוא אב", מ"מ נפול למאכל אין להחיר מסיים שמה העצם אב"י או נתבשל בדבר הפוגם דהוי דחוק ורק בספק נפל חי יש ס"ס שמה הי' חי ואת"ל נתבשל שמה אינו ב"י ואינו נחשב לספק שנתבשל בלא הכשר ונחפרק בעודו חי כי זה לא שכיח. ב' נמלא בתבשיל בשר וספק שמה העצם טריפה, הוי ס"ס שמה מוכר כשר ונמלא אב"י. ג' נמלא בתבשיל

קיבוץ קיצור הלכות תערוכות סימן צט ביאור יהודה לוי

פנעם לפנעם, ואף בספק שמא הי' בו מוח וניסוס הי' כמו ספק כבוש בבוש בחלב, ורק אסור לבשל להאוסרים בזה בספק כבוש כשיח' :

יב אם [ג] חתיכה בלעה איסור ולא הי' בה ששים ונאסרה, ונפלה אח"כ למקום אחר שיש ששים נגר האיסור בצירוף החתיכה, אף שיש לצרף גם החתיכה לשיעור ששים אף שהוא נשאת באיסורה, מ"מ לדין דחתיכה נעשה נבילה אף בשאר איסורין שאינם בשר בחלב צריך ס' נגר כל החתיכה, ואף ביש ס' נגר כל החתיכה מ"מ החתיכה נשאת באיסורה. [לא] ומ"מ בנפלה זו החתיכה לאינו מינה, ויש ששים נגר האיסור בבירור וספק שמא גם נגר החתיכה, יש להקל בו כמו בנשפך מצד ספיא דרבנן :

[ד] דיני חתיכה בלוע לצרף שבשויע סעי' ד' וכל מה שבקדירה :

יג אם חתיכה [ב] בלעה איסור בזמן היתר כמו חמץ קודם שיש, ובישלה עם אחרות ויש ששים נגר החמץ עם צירוף החתיכה שבלעה מותרת גם אחר זמן האיסור, וכן בבצלים שחתכו בסכין חולבת ושמוהו לבשר שצריך ס' רק נגר הסכין מצטרפים הבצלים להבשר לבטל הסכין, כיון שבזה דהיתר לא נעשה נבילה :

[ל] חתיכה כו' דבר זה הביא הכ"ז בשם הרשב"א בחשונה שנשאל בזה לשיטת הר' אפרים ז"ל דליא חניני בשאר איסורין, אם מלטרפת ג"כ החתיכה לבטל האיסור הנכלע בה ויחי' הסכסיל מותר, וקספק הוא כיון שממ' כיון שהיא נשאת באיסור אף אם אי' ס' רק נגר האיסור לבד, מ"מ החתיכה לא מלטרף, ופשיטא הרשב"א שאם הי' איפשר לסוחטה היתה היא עלמה ג"כ מותרת, לכך אף שנשאת באיסור ממש שאין האיסור נפלט לגמרי, הוא דומה לכלל שכלל מן המנין, והוא ענינו אסור, וגם בזה מלטרפת, והעלה כן בשו"ע סעי' ג, בבלוע בש"א לא בנשר בחלב, ועי' הגי' הרמ"א ז"ל לדיון דקיי"ל חתיכה נע"ג בכל האיסורין לריק ס' נגר כל החתיכה, וכמ"ס הש"ך ס"ה דיה, דאפילו ביש ס' מ"מ החתיכה אסורה כשי"ח נסיקין. [לא] ומ"מ כו' שפ"ד הקיד כיון דמ"מ בשאר איסורין כו' חניני רק דרבנן, כו' אפילו בלע מינה ג"כ סדיר לקולא : [בב] בלעה כו' שפ"ד שס סק"ה חקר מהמילה לענין משהו דלא נעשה נבילה בתוך הפסח, ודחם דתוך הפסח חליא בתרי משהו, רק מלייר ככפנים בקודם שש בחמץ, ובגללים, כיון שמ"מ בהיתר לא נעשה נבילה מלטרפים הכללים לשיעור ס' כשיש צין הכלל ומותר : [לג] חילוק כו' שפ"ד שס ד"ה ודאוי שדע כו' דנסי שאין חתיכה נע"ג בסיח מ"מ כשכלפה מעשרה זמים לריק לשער כנגד כל העשרה זמים דלא ידעין כמה בלעה כו' ככפנים : [לד] קמן כו' שפ"ד שס מ"ש ותדין לכללים אם הסכין גדול או יומר מלטרף ג"ט פעמים נגר הכלל, ורמז למ"ס המורה"מ לזבלין סיכ"ח, ושם

יד יש [לג] חילוק בבלע היתר בין חתיכה שבלעה בזית, והחתיכה הוא עשרה זתים אין צריך רק ג' זתים והוי בצירוף החתיכה ס' זתים, אבל חתיכה שבלעה מעשרה זתים שצריך לשער נגר כולה משום דלא ידעין כמה בלעה צריך שיהי' נימ פעמים עשרה זתים שיהי' עם החתיכה שבלעה, ס' פעמים עשרה זתים, ומ"מ בסכין אם הוא [לד] קמן מהבצל א"צ רק נגר מקום הסכין, ואם הוא גדול וחתך בכולו והבצל הוא קמן מהסכין, מ"מ

מ"ט אין צריך רק נגד הבצל דהא
אי איפשר להיות המעט יותר מן
הבצל עצמו, וכן בבל דבר שבלוע
ממה שהוא יותר מהנבלע משערין
רק נגד הנבלע:

מן בשמשערים בששים [לה] משערים
ברוטב ובקופה שהוא הדק רק
שנמצא בשולי הקדירה, ובחתיכות
שהבל מצטרף לשעור ששים, ורק
יש חילוק שבאיסור צ"ל די בס' דבר
בין הבל, ובשהאיסור הוא גוש כמו
חתיכה אף שהוא בהרוטב יש לו דין
יבש ביבש שבשאיין מכיר את החתיכה
צריך דבר הס' שהוא רוב בחתיכות
נופיהו, וכשהוא חתיכה הראוי'
להתכבד אינה בטילה:

מן בכר [לו] נתבאר דגוף הקדירה
היינו החרס אינו מצטרף להיתר אף
בחדש והוא בתוך הסים, אמנם חבלוע
בקדירה, או מה שכלה ע"י הבישול
באור, אף של"א [לו] אין מצרפין מה
שכלה באור בהיתר כלל, רק מה
שנבלע

בחרסי קדירה ונדחה לישנא קמא חפ"י לישנא נהרא, דהיינו מה דבלע קדירה, ולהתוס'
כפי ס' מהר"ם לזבלין לא מיררי באיסור בעין במים ולירוף החרס, רק נבלע איסור
בקדירה מלרפין הקדירה שמבשל בה עכשיו היתר [כמ"ש מהרמ"ל דמ"ט התוס' סיפה בלועה
מהיתר קאי רק אלישנא נהרא] ולישנא נהרא כמה דבלע קדירה לפרש"י ז"ל לגירסת
הר"ן היינו שלא ראו סאיסור בפילתו, ואנו רולין לשער האיסור כמו שהוא עכשיו אחר
שנתמעט לקולא לומר שההיתר הי' אז ששים רק נתמעט בבישול, ע"י כחד רש"י ז"ל דגם
לישנא נהרא נדחה ע"פ מה דאמר אטו היתר בלע איסורא לא בלע, וס' האיסור ג"כ
גדול או יותר, אבל כשגדלה האיסור בשעת נפילתו ולא נתמעט כל כך כמו שנתמעט
ההיתר משערים לקולא כמה שהי' היתר גדול קודם שנתמעט, אך הר"ן הקשה על זה
א' כיון שאין עכשיו ס' בהיתר נהי שכשהי' קודם הי' ס', מ"מ אילו הי' נוסף לקדירה
אחרת הי' אוסר, מה נ"מ בין זו לאחרת יאסר עכשיו. ב' דהן במסכת תרומות סאה
תרומה שנפלה למאה חולין וטחנו ופיחתו, כשם שפיחתו חולין כך פיחתו תרומה הרי
דבליכא למימר פיחתו תרומה אסור, והביא מהרמב"ן ז"ל דכשניטל מן ההיתר שפיר אוסר
ודק כשלא ניטל רק שנתמעט בבישול הקילו בו לזרף מה שכלה ע"י הבישול, א"כ להרמב"ן
ז"ל מקילים לשער גס חוץ ממה שנבלע מההיתר בקדירה גס מה שכלה ע"י האור
מההיתר כשהי' ידוע האיסור, בפילתו, מדעביא אח"כ דעת הרמב"ם שיחבאר: [לו] אין
כו' וזה לשיטת הרמב"ם שהניחו הרשבי"א והר"ן, והוא בפט"ו סכ"ד שאומדין באומד יפה
מה שנבלע ועומד בחוק דופני הקדירה דואין אותו כאלו הוא חוץ הקדירה, וספיקוס הוא
לרשבי"א ור"ן, ליק ס"ל בקדירה עלמה היינו מה שהוא בחוץ הקדירה רוטב קופה כו' וא"ד
כמה

ועם מפורש כן שאף בסכין גדול מ"מ אי
אפשר לנגוס יותר מהכלל גופי, וכל זה
רק בהיתר שבאיסור קי"ל דנטעה נכילה
ולריך ס' חוץ החתיכה כמפורש בשו"ע
ורמ"א ז"ל: [לה] משערים כו' היינו
הסוגיא דר' חנינא הנ"ל סק"כ כשמשערים
כו' ופליגי רק על מה דאמר ובקדירה אי
קאי על הקדירה עלמה או נהכלע כשי"ס
אבל זה מוסכם הוא, וכן הוא בהר"ף
ובהרמז"ל בפט"ו ממ"א הכ"ד, ובטור
ובמחבר כאן סע"ב, ומבאר כד"י סק"ט
מהרשכ"א, וכן הוא בש"ך סק"ט סק"ד
ורמזו המשנולא כאן סק"ג, שאף בבישול
שי"ך כ"י דין יבש ביבש כשהוא דבר גוש
חתיכות במין עם מינו, ורק באינו מינו
ביבש יתבאר בסיק"ט מה שנחלקו המכ"כ
והפ"ח עם המנח"י, שהי' די בס' לבד
כיון שהטעם שמה יבשלים ויתן טעם,
והי' ס':

ה' דיני הבלוע בקדירה שבשריע
סע"ד:

[יו] נתבאר כו' היינו הנז"ל סק"כ
לליק לפירש"י ז"ל הי'

קיבוץ קיצור הדמות תערובות סימן צמ ביאור יהודה בן צבי

שנבלע בדופני הקדירה מההיתר יותר
מכנגד האיסור באומד יפה, וגיב רק
במין במינו ולא באינו מינו כיון [לח]
דמעם כעיקר מיה, מימ יש בזה
מחמירין אף במינו לשער רק במה
שבא לפנינו:
י' לדין [לח] הדין שבאם לא ראו
בהנפילה ועתה יש בההיתר כשיעור
ביטול אף באינו מינו מקילין. [מ] ואם
ידוע האיסור וההיתר בעת הנפילה
וליה בו ס' אף שעכשיו נצטמק ויש
בו ס', מ"מ אסור מ"ה. [מא] ובידוע
האיסור וההיתר והי' בו ס' ועכשיו
נצטמק ההיתר ע"י הבלוע שבקדירה
יש לאסור באינו מינו אף בהפטר
ובכבוד שבת, ובמינו יש להיתר
בהפטר וצורך גדול לצדף הבלוע
שבקדירה שנבלע בה ההיתר לא מה
שבילה באש, ודווקא בבגד התבשיל
לא כנגד הדין:

אם

מיקל לגמרי אפילו באינו מינו, וכן העלה בשו"ע סע"ד דבמה שכלה צלול כלל לא,
ומה שחמה המנח"י על הה"ח שכתב דעת הרמב"ם להקל במינו, הלא הרמב"ם מיקל אפי'
באינו מינו י"שבו המשכנות סק"ה דהרמז"ל לשיטתו דמעם כעיקר מדרבנן, אבל להב"י
דטע"כ מ"ה מיקל רק במינו, ובקו"ז סק"ה ישב קושיית הפרישה למה מלרפין העלמות
להיתר והם אינם מתמעטין בביטול, והאיסור אפשר הי' יותר ונתמעט בביטול, כי אחזקי
איסורא לא מחזקינן ומפרש בהטור עי"ש, וזו"מ הטו"ז סק"ד והס"ך סק"ז הביאו דברי
הרש"ל להחמיר לעולם כי רש"י ז"ל לא כתב ופסק כן רק מדינא להקל כשידוע ממשמות
דבריו כז"ל, אבל אין לעמוד על שורש הדבר וכמה פעמים יבוא קילקול מזה וכן הדרך
הנכון לכתחילה, והסכימו לזה הטו"ז וס"ך שם: [לח] הדין כו' הוא מהמשכנות סק"ד
שפרשם לסב"י בהרש"א שמיקל במינו, הוא אף בשלא הי' ידוע האיסור כמה הי' נפילתו
וההיתר נבלע בוודאי מולין שהי' ס', ורולה לפרש מ"ש הטור וא"א הרא"ש ז"ל לא חילק
היינו שכלל ידוע האיסור נפילתו גם באינו מינו מותר ובאינו ידוע אף במינו אסור, מ"מ
ז"י מה שהביא מהרש"א בלח"ך ובקלר, משמע שהרש"א שמיקל במינו כשידוע והי' ס'
נפילתו והיקל באומד יפה בסכנבלע בקדירה, ובאינו מינו גם כה"ג אסור משום דשמיא אין
הבלוע שבקדירה מסייע שאינו מכוסה בחוף הרוטב, גם אי אפשר לשער באומד יפה, וכי'כ
בהרעק"ה כח"ש הפרמ"ג, ולכך דעתו שזה האופן שלא ראינו כלל ועכשיו ההיתר יותר
כשיעור ביטול, ספיר לא מחזקינן איסורא ואמרין שגם מתחילה הי' היתר יותר ומותר
אפילו באינו מינו: [מ] ואם כו' משכנות ד"ה הגה, דלית דין לריך עיונא דאף שעתה
נצטמק האיסור מ"מ מתחילה יהיב טעמא, ואף למ"ד איפשר לסיחטו מותר בשאר איסורים,
והי' לדין מ"ה, לא מדרבנן: [מא] ובידוע כו' משכנות שם שהוא דעת הרש"א
בבלוע שבקדירה באומד יפה, שהוא אסור באינו מינו, ומתיר במינו, והרש"ל אסור אף
במינו מחומרא, לכך הדין כפנינו להקל כהשו"ע, והכל רק אכלוע בדופן לא מה שכלה

באש

יח אם [מב] מתחילה בהנפילה לא ראו כמות האיסור ועבשו האיסור יותר אף במינו אסור, ואם הי' [מנ] היתר מרובה כשיעור ביטול וסילקו להאיסור קודם שנצטמק ההיתר או שהאיסור הוא לח בזה מותר לבויע, ויש [מד] שמצדיקו לשער אף מה שחמר מהמאכל ע"י הזיעה:

יח במה [מה] שדרכו להתפח כמו בשר עגל, או במה שררכו להתמעט כמו בשר שור זקן, יש אומרים שבביטול יבש במינו ברוב הוי לחומרא, ובאינו מינו ביבש הוי לקולא, ובלח לעולם משערין כמות שהוא לחומרא שלא לתלות בנתפח, ורק בנשפך וידוע שהי' ס' בנפילתו, רק הספק על עכשיו שנתפח ייש להקל, ובבשר שור זקן טריפה, והיתר בשר עגל, אין משערין האיסור כמו עכשיו שהרי הי' יותר בעת שנפל ונאסר רק נתמעט אחד כך, אם לא שההיתר הי' ניכר בשר שור, ויש [סו] שאין חוששין להתפתח ביון שהוא רק מחמת המים שבתוכו, וכבר נתבאר לענין שיעור במשקל, ורשאים המורים להחמיר באומד:

כ אין [זו] מבטלין איסור לבתחילה, לערב

כיון שס"ס הרי המים בתבשיל, וכן בבשר שור ונלעמק אין חשש לפה שהי' יותר כיון שחוזר ונתפח אחר הלימוק, וא"ל לברר זה וללמס כי אין להחזיק ריעותא, וכ"כ ביר יהודה דביש לומר נלעמק וחוזר ונתפח מ"מ משערין כדעכשיו, וביש לומר רק נחמט כמו שומן שאין דרכו להתפח לריבין לשער מה שדרכו להיות נימוח בביטול, כמו שהביא דה"ט סק"ו מחמוד בשומן שנימוח בתבשיל חלב, ובאי איפשר לשער הוי כנשפך, וכבר נ"ל סיג' סק"מ לענין המשקל, ובסקקמ"ב שיכולים סמורים להחמיר:

ו] דיני ביטול איסור לבתחילה שבשריע מע"ה:

[זו] מבטלין כו' זה מצוה נגמ' ביטל ד"ד ועוד מקומות, ומנן אין מבטלין איסור לבתחילה והוא מהמשנה דמסכת תרומות פ"ה מ"ט כמו שהביא רש"י ז"ל והתוס' בדילה שם דמירי שם בכוספה, סאה תרומה שנפלה לליץ של חולין וחזרה ונפלה סאה של חולין, אם בשוגג מותר ואם הפילה במזיד אסור, וכן הוא בירושלמי בכל האיסורים אפילו לא בתרומה כשי"ת מזה בסקע"ג, והוא בסריף ז"ל שם בדילה, ובסמ"כ ז"ל

באז, וכסב במשניות שם דדוקא נגד התבשיל לא כנגד הריקן שנקדירס כנס' ל"ט: [מב] מתחילה כו' משניות שם שבוז מוקמין אחזקה דהשחא ואסור: [מנ] היתר כו' משניות שם סק"ד ד"ה ומוהו כו' ונ"ל סס"ג כל האופנים שמחירים כמה שיש בילה עי"ט: [מד] שמצריבין כו' כפח"ט סק"ב מהבית יעקב, שלריכס לשער מה שחמר עי"ט: [מה] שדרכו כו' דה"ט סק"א מספר עמק הלכה בנפל בשר עגל טריפה פחות מכזית ונתפח על כזית דמחמט במנחות ד"ב שמסערין כמו שהוא עכשיו, דעמו דביש במינו דכ"י רוב גמור משערין כמו שהוא עכשיו לחומרא, וביש שלא במינו דכ"י דק"ס מדרבנן משערין כנקודת שנתפח לקולא, ובשם ספר יד אברהם כשהאיסור בשר עגל אין אומרים שנתפח וניקול כשיעור ס' מתחילס קודם ההתפתח רק משערין כמות שהוא עכשיו כס', ורק כנשפך וספק שיש עכשיו ס' מחמת שנתפח וידוע שהי' ס' בנפילתו כיון דשיעור נתפח דרבנן יש להקל, ובסק"ו הביא מדרך השלחן ע"פ הרמז"ל פ"ד מ"א ס"ד דכשתמט הכזית בחמה שסוקר, והלחו בנשמים ונתפח חייב, אבל בפחות מכזית ונתפח פסור ואסור, מ"מ אין החלל מלטרף כלל, והביא שם לענין בשר שור ככפ"ט מהיד אברהם: [מו] שאין כו' דה"ט שם מספר ערך שי שאינו חושש להחמיר כשיעור מה שנתפח

קִיבוץ הַלְטוֹת תַּעֲרֻבוֹת סִימָן צֶמֶת בִּיאֹר יְהוּדָה צֶמֶת

לַעֲרֹב אוֹתוֹ בְּתוֹךְ הַהִיתָר כְּדֵי
לְבַמְלֹךְ, וְכֵן אֵין לְהוֹסִיף עַל הַהִיתָר
בְּשׁוֹמֵל לְתוֹכוֹ הַאִסוּר שִׁיחִי כְּדֵי
לְבַמְלֹךְ. [מִן] לִישׁ אוֹמְרִים הוּא זֶה מִן
הַתּוֹרָה, וְלִיָּא הוּא רַק מִדְּרַבָּנָן, וְכֵן
בְּלִהְיוֹתָם בְּשֶׁהֲבִינָה לִיהְיוֹת מִהַאִסוּר
לִישׁ

הַרְבֵּי וְסִיִּים, אֲבָל הַמְכוּן לְהַרְבּוֹת כּוֹ, וְכַתּוּב הַכִּי שְׂדֵרֵי הַטּוֹר הֵם מִצּוֹרְבֵּינָן שֶׁהֵי לוֹ
לְכַתּוּב דִּין זֶה מִחֲמִילָתוֹ עַד כּוֹסוֹ, אוֹ שֶׁהֵי לוֹ לְכַתּוּב אֵין מִבְּטֵלִין דְּמִשְׁמַע אִסוּרָא אִיכָא
כְּמִישׁ הַרְמָזִים, וְכֵן הַעֲלָה בְּשׁוֹרֵעַ כֵּאֵן סִיָּה דִּין הַבִּטּוֹל וְאִיכָא דִּין הַבּוֹסֶפֶה שְׁאִסוּר,
כְּמִישׁ הַשִּׁיךְ סָקִיחַ בְּלִשּׁוֹן לֹא מִיבְעִי הַבִּטּוֹל הֵינּוּ הַפִּירוּב, רַק אֲפִילוֹ הַבּוֹסֶפֶה אִסוּר,
וְהֵנָּה בְּמַעַס דָּבָר זֶה בֵּין לְהַסּוֹבְרִים מִיָּה, בֵּין לְהַסּוֹבְרִים מִדְּרַבָּנָן אֵין מִפּוֹרֵשׁ בְּרִאשׁוֹנִים
זֵל, וְכַתּוּב פִּסְחִים דִּל דִּיה לִישׁוֹנָם שִׁכְחוּ דְּאִיכָא מִה הוֹעִילוֹ הַכְּמִים בְּתַקְנָתָן שְׁאִסְרוּ
עַד שֶׁשִּׁים כֵּלָא יוֹכֵל לְהוֹסִיף כּוֹ, דִּיבְרוּ מִזֶּה, וְכֵן הוּא, וּמִדְּרַבֵּי הַלְבוֹשׁ שֶׁהִבִּיאוּ סְטוּי בְּאִוִּיָּה
סִיחֲרָכִי הוּא מִשּׁוֹם שִׁיבֹא לְאִטֵּל נוֹף הַאִסוּר שִׁמָּסוֹם זֶה מִתִּיר שֶׁסֶכֶךְ שִׁפְצָאֵר
בְּסִקְסִיב וְכִיד אֲפִרִּים בְּסִיקָא בְּסוֹפּוֹ הִבִּיא מִהֲלַמַּח לְדַק הַטַּעַם שֶׁמֶא יִרְבֶּה עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה
שִׁים, וְיִתְבָּאֵר בְּמִדּוּן מַחֲדוּשֵׁי הַרְיָמָה זֵל: [מִן] לִישׁ כּוֹ הַתּוֹם חוֹלִין דְּלִישׁ בְּכּוֹנִיָּא
דּוֹרוֹת בְּשִׁילָה דְּאִתָּר זֶה הִיתָר מְכַלֵּל אִסוּר, דְּבִעִי לְדִיִּיק מִיָּה לְשֶׁאֵר אִסוּרִין דְּלֹא בְּטִילִי
בְּמִלָּה אוֹ בְּשִׁים, קֶשֶׁה דִּילְמָא אִתִּי לְמַעוֹטִי דְּכֵאֵן מִבְּטֵלִין סוֹרוֹעַ הַאִסוּרָה לְכַתְּמִילָה, וְכֵשֶׁאֵר
מִקּוֹם אֵין מִבְּטֵלִין, וְתִירָלוֹ דְּמִשְׁמַע דְּקִאֵי אֵף לְדִיעֲבַד, הוֹכִיחַ מִזֶּה הַרְיָן בְּשִׁיטָּה דְּאֵף מִיָּה
אֵין מִבְּטֵלִין לְכַתְּמִילָה וְכֵן הִבִּיא הַרְיָן מִהֲרִאֲכִיד בְּאִסוּר מִשְׁבּוֹ שֵׁל, וְכִיד הַרְשָׁאָה בְּשִׁמּוֹ
כְּמִישׁ הַבִּיחַ, וְכִיד הַפְּרִיחַ סָקִיחַ מִלִּשּׁוֹן הַרְמִזָּל שֶׁהוּא מִיָּה, וְכַפְרִים שֶׁבִּשְׁפִּיר סָקִי כַתּוּב
גִּיכָן, רַק שֶׁמִּהֲרָמָזִים אֵין רִאִי, אֲבָל הַרְיָן בְּשִׁם הַתּוֹם [בְּהֵנָּה שֶׁסֶם תּוֹם דְּכַתּוּב] שֶׁלִּפְנֵינוּ
לֹא נִמְלָא מוֹזָן כַּתּוּב דְּמִיָּה אִינוֹ אִסוּר לְבַטֵּל, וְאִיכָא לִישׁ לּוֹמֵר דְּהַחֲדוּשׁ הוּא שְׂבִיחַ מוֹתֵר
דְּהֵא מִיָּה מוֹתֵר מִיָּה, וְהַחֲדוּשׁ הוּא כְּמִה שֶׁמִּלָּה לְבַטֵּל וְהוּי לְפִי לְהַרְיָן רַק אִסוּר דְּרַבָּנָן,
וְהַשִּׁיךְ סָקִי הִבִּיא מִהֲרָמִיָּה דְּהוּא רַק מִדְּרַבָּנָן, וְכִיד הַפְּרִיחַ סָקִיחַ רִאִי מִחֲסִכָּה תְּרוּמוֹת
שִׁתְּבָאֵר בְּסִקְרָה בְּמִנּוֹרֵס שְׁפִינָה כּוֹ, שֶׁאֵס הֵי מִיָּה לֹא הִיוּ מְקִילִין רַבָּנָן בּוֹה, וְכַתּוּב
סָקִיָּה שֶׁהַפְּרִיחַ בְּסִפְרוֹ מִיָּה חִיִּים חוֹר בּוֹם וְסוֹבֵר דְּהוּי מִיָּה, וְכִיד בְּשִׁדָּה חֲמֵד, וּמִיָּה
לְהַסּוֹבְרִים דְּהוּי מִיָּה חֶקֶר בְּחִירְוִשֵׁי הַרְיָמָה זֵל סוֹנִיָּא דּוֹרוֹעַ בְּשִׁילָה בְּטַעַם הַאִסוּר,
דְּאִי מִשּׁוֹם דְּאִיפְשָׁר לְהַכִּיר אִסוּר לֹא בְּטִיל וְקוּיָם שִׁמְעִרְבוֹ הוּי אִיפְשָׁר לְהַכִּיר, מִיָּה קֶשֶׁה
מִה בִּכְךָ שְׁמֻשָּׁה שֶׁלֹּא יִהְיֶה אִיפְשָׁר לְהַכִּיר וְיִהְיֶה סִיָּסוּר לְהִיתָר, וְאִי דִּמְלָא שֶׁזֶה רַק
בְּמִקְרָה דְּהוּי כְּמִלֵּן לִיתָא נֶגֶד הַרְבּוֹ, מִשְׁאִיכַּ כְּשִׁמְחִשְׁבּוֹ וּמִשְׁרַבּוֹ כְּדֵי לְהַתִּירוֹ, אִיכָא קֶשֶׁה
אִיכָא לֹא יִסְבָּעַל כֻּלָּל אֲפִי דְּיַעֲבַד, וְכֵלֵל הַפּוֹסְקִים מִשְׁמַע, דְּאֵין אִסוּר מִיָּה דְּיַעֲבַד, וְדַעְתּוֹ
דִּזֶּה הוּא בְּכֻלָּל שׁוֹשֶׁה סְחוֹרָה בְּנִבְלָה וְשֶׁאֵר אִסוּרֵי אִכִּילָה לְהַסּוֹבְרִים שֶׁהוּא מִיָּה, וְכֵן
מִוֶּשֶׁה לְהַרְוִיחַ וּכְשֶׁכֵּל מִלִּיּוֹ הוּא כְּנוֹדָמָן דְּמוֹתָר, וְרוֹלָה לּוֹמֵר מִשּׁוֹם לֹא יִאֲכַל הַגּוֹרֵם
לְאִכִּילָה, וְאֵף כְּמִה שֶׁמוֹתֵר בְּהִנָּחָה הֵינּוּ בְּגוֹרֵם פִּי דְּבִר אֲחֵר שִׁמְחֵר וְיִקְנוּ מִאֲכָל, וְהוּי
כְּנִידוּלִין בּוֹרֵעוֹ כֵּלָם, אֲבָל הַבִּטּוֹל הוּא מִמֶּשׁ גּוֹרֵם לְאִכִּילָה וְהוּי בְּכֻלָּל לֹא יִאֲכַל וְדַחַה זֶה
פִּיָּשׁ, וְכַתּוּב סִיָּיִט הִבִּיא מִהֲשַׁמֵּר הַמֶּלֶךְ פִּטְיוֹ שֶׁהוֹכִיחַ מִמֶּה דְּאִתָּר סוֹף חוֹלִין בְּאִסוּרֵי
מִלּוֹדֵעַ שִׁמְחִתִּים דְּלֹא אִתָּרָה תּוֹרָה שֶׁלֹּא לְתַקְלָה, וְאֵס יִהְיֶה מִיָּה מוֹתֵר לְבַטֵּל מִה תַּקְלָה
אִיכָא הֵא יִתְבָּעַל בְּרוֹבָא דְּעִלְמָא וְיִהְיֶה מוֹתֵר וְיִכָּיֵד דְּאִסוּר לְבַטֵּל מִיָּה, וְכִיד בְּנִידֵי חִינָּה
סִיָּמָה כְּהוֹכַחָה לְדִינוֹ שִׁתְּבָאֵר בִּבְשׁ בִּבְשׁ דְּהוּי מִיָּה, מִנְּמָי זֶה, וְהַתְּמָס הוֹכִיחַ מִמֶּה
לְדִיוּתָהּ הַתּוֹרָה לְהַשְׁלִיךְ נְבִילָה וּמְרִיפָה לְכַלֵּב הֵלָּא יוֹכֵל לְבַטֵּל בְּרוֹב, וְיִכָּיֵד דְּמִיָּה אִסוּר
לְמַיַעֲבַד שְׁלִדְקִי שִׁפְנֵעַ הִישָׁרָאֵל מִנוֹף הַאִסוּר, וְכֵן בְּמִקּוֹם שֶׁאֵין מִכְרִיזִין דְּאִסוּר מִהֵאֵי

ליש מאחרונים [מט] הוי ג'כ זה מן התורה, ויש [נ] מחלוקים דבביטול יבש ביבש ברוב, או אפילו בלח בלח בס' בביטול טמטות האיסור הוי לכו"ע מ"ה, אבל בביטול הטעם לבד הוי רק מדרבנן:

כא יש [נא] אופנים דהוי לכו"ע מ"ה כמו באיסורי הנאה כשטבטלו, וכן י"א דכשהטבטל סביר את האיסור אח"כ הוי מ"ה [נב] ואף ש"י"א הוי בתרומה לכו"ע מ"ה, מ"ט אין חילוק, וכן י"א [נג] דבבשר בחלב הוי

הוי ג'כ רק מדרבנן שמי"ה די ברוב, והביטול לכתחילה הוי ג'כ רק דרבנן, ולהפריד אפילו אי הוי מ"ה הוי ג'כ רק איסור לבד ולא ללא, כטבל או חרומה, וכן הביא בחמ"ס סיי"ט משאילת יענן מאביו הכ"ל ז"ל קושיא זו, ומוכח דגם בביטול יבש ביבש הוי רק מדרבנן, וכן מקשיית השע"מ הג"ל, וצוברים סימיה דעתו דבש ביבש או אפילו לח בממטות ל"ה דומיא דזרוע בשילה דהוי רק ביטול טעם, ואסברא לה בטעמו שביבש אם יבוא אליהו ויאמר שזו הוא חתיכה האסורה גם אחר הביטול כשזוכר אסור, איך י"י מותר לבטלו בשעה שמכירו, אבל בהטעם לבד הוי כשנתבטל אין כאן טעם כלל, ובאמר ברוך ושרית שבת"ש סק"ה סוברים דלא כהגוז"י, ומ"מ כתב ביד אפרים בסימן זה, דלמ"ד דרבנן מבטלין הוי אפילו ביבש כהך דעלים כו', ומה שהביא בנחלת לבי סימן זה ראי' להגוז"י מקדושין באיסורי הנאה בחד דרבנן דאינה מקודשת הא יכולה לבטל וי"י חרי דרבנן, י"ל ביטול למ"ד דנהפך הוי כמו אפר שכתבו דפנים חדשות באלו לכתן, וכ"ד החמ"ס דבש הוי מ"ה: [נא] אופנים כו' לפי מה שכתבתי בסק"ב מהחזו"ד לענין גר חנוכה באיסור דרבנן, דבמה שאסור בהנאה הוי אסור לבטל אף דרבנן דומה למפסס באיסורי הנאה אף שהכפסס ת"י מותרת מ"מ הפיטוס גופי' הנאה היא, וכביא בדת"ש סק"ה ממקור מים חיים ויד יהודה דבזה הוי לכו"ע מ"ה, ואף שכתובת רפ"ן מסופק ד"ל הנאה זו הוי רק ע"י טירוב וכו' שלכד"ה, מ"מ גם בחדרשי הר"מ ז"ל סוף זכמים כתב ג'כ מסברא כן דמה שמבטל ונהנה הוי כמוכר איסורי הנאה וכו' מ"ה, ובשם ספר שמקנה הביאו, דכשמכיר המבטל אח"כ את האיסור, בזה שייך איסור שמכשילו וכו' לפני עוור ואסור מ"ה: [נב] ואף כו' בספר אבני מילואים סי' י"ח הביאו סדע"ט סי' סק"ס ודת"ש סק"ה, דכיון דכתב משמרת תרומות ואסור לאבדה הוי זה כמאבדה ואסור מ"ה, ובכתב סופר ועמודי אש ושרה חמד הוכיחו מהפרי"ח הג"ל סק"מ ממגורה, ומהפרי"ח דרכים וחכ"ל הג"ל, דמ"יירי בתרומה מוכח דלא כהאבני מילואים, ובשומ"ט כתב להיפוך ג'כ דבתרומה שפוא ע"י פיו, ואינו איסור טעם ויכול לשאול עליו לא גרע הביטול משאלה, ולהג"ל אין שום חילוק: [נג] דבבשר כו' בתשובות רעק"א ז"ל סיר"ז יש תשובה להגאון שצרי שמחה ז"ל, ודעתו שיהי' מותר לערב בשר בחלב לכתחילה כיון שאינו מותרת ביטול רק מכה שאין מחיל כלל האיסור כשאנו נוטן טעם, ואף דמהש"ך שכתבתי בסק"ל דמותר לערב המים לבשר ממשע דמחלב לבשר אסור, וי"ל משום לא פלוג, מ"מ קשה מג"ל הא, ומקדירה שביטל בהבשר לא יבטל חלב אין ראי' דשם מ"יירי בליכא סי' רק מ"ט ע"י קפילא ושחא יש טעם והוי ביטול בשר בחלב, וכו' מיושב קושיית החוס' מ"יירי דלא פריך מאן טעם ל"י דשם מ"יירי בס', ובדת"ש סק"ה הביא משערי

קבוץ קיצור הלכות תערוכות סימן צמ ביאר יהודה למד

משערי שמה שבו דרך נישול אפרס
 חורס טו לכו"פ הביטול רק מדרבנן:
 [נר] איסור כו' בשפד סק"ז כח
 מסכנה"ג שהראה לאזה מקומות דבספק
 איסור מבטלין, וכחז השפ"ד דאל תעשה
 שכן הוא באמת, דבאמת אפילו ספק איסור
 חורס אין מבטלים, ובספ"ד בחטין מחולטים
 העטם שמוסן שיצרחו כי כן הדרך, ואפילו
 אם ישארו אין הכוונה לבטל רק לעומן,
 ובחמאם של גוי י"ל שלכו היתלחחין פי
 האש, וכ"ד הבית ישראל כמו בודלי איסור
 דרבנן כמו כן בספק איסור חורס אין
 מבטלין, וכ"כ בבית שלמה שבדמ"ס סק"ז
 דרך בחשש בעלמא ולא בספק, אך כתב
 שממ"ס ספ"ד וסיקפ"ו [מקומות אלו
 הביא השפ"ד בעלמא] נראה כסכנה"ג להחיר,
 וכן מחיר הפד"ת ובחמ"ס ספ"ד מסכים
 ג"כ להחיר בספק איסור, וספר יהושע
 להחמירין בספק ה"ס נפסל ל"ס כמ"ס
 בדמ"ס סק"ז סקק"ס: [נר] דרבנן כו'
 בשפ"ד סק"ז ר"ס לומר ה"מ בין אי הוי

הוי רק מדרבנן דכריע, ובספק [נר]
 איסור תורה יש בזה אוסרים ומחירים,
 ואפילו להסוכרים דהוי רק [נר] דרבנן
 מ"ס בספק נפל לתבשיל איסור של
 תורה באינו מינו אין להוסיף עליה,
 רק יש נפקא מינה לענין חשוד
 באיסור דרבנן אינו חשוד לאיסור
 תורה, או לענין אי ביטול ומת דברדרבנן
 לא קנסו בנו אחריה, או לענין חוליה
 שמאכילין הקל הקל, טוב יותר לבטל
 האיסור לכתחילה לעבור אדרבנן:
כב אם אין [נר] הכוונה לבטל
 האיסור רק לתקן ההיתר, הוי
 כמו בדבש שנפלו בו נמלים שמתיר
 להסמו ולססנו, ומ"ס אם איפשר זה
 באופן אחר ובלי טירחא אף באופן
 זה אסור, ואף שלי"א הוי ההיתר של
 אינו מכיון רק בכבר מעורב כמו
 בדבש ותולעים בחמין ולא לערב
 לכתחילה, מ"ס יש שאין מחלקין בזה
 ומותר

מ"ס או רק דרבנן, כמ"ס דשמוסין הוי דרבנן והוי סדרי, ובספק בסלי"ח דאסור
 להוסיף שם הוי מלך עלמו מ"ס דהוי אינו מינו אבל כאן דהוי ספק נפל כלל יח"י
 מותר, אך מ"ס כתב ד"ל כמ"ס ל"ס ספק דרבנן [י"ל מלך פ"י גילגול] וכוד דהוי כמשה
 סד"ר בידים ורק באירע כך מחירין בסדרי, וכש"ס בסיק"א בשני קדירות היתר וספק
 לאזה נפל איסור דרבנן, אין להוסיף אפילו להמחבר שמחיר דרבנן דלא נע"י, וסינו
 מטעם הנ"ל רק יש נ"מ לדון חשוד לדרבנן ל"ס חשוד למ"ס, ובחמ"ס ס"ס ד"ס נ"מ דא
 מ"ס קנסו בנו אחריה, ובדרבנן לא קנסו ובדמ"ס סק"ס לפי הפרשה דרכים הנ"ל אפילו
 אם הביטול הוא מ"ס, מ"ס טוב לבטלו דהוי רק איסור משיעבור על לאו וא"כ אין נ"מ,
 ולהפרי"ה הוי זה הלכה למשה מסיני, ובחבני מילואים שם דאם הוא מ"ס י"ל אין אומרים
 חטא בשביל שיזכה חבירך, אבל אם הוא דרבנן כיון שהחולס יעבור על איסור תורה
 מוטב לעבור אדרבנן ולבטל עיי"ש: [נר] הכוונה כו' זה מבוחר בנ"י ספ"ד בשם האור"ח
 ובש"ע סעיף י"ג בדבש שנפלו בו נמלים יחממו עד שי"א יתך ויסגנו וטעם דאינו
 מכיון לבטל האיסור רק לתקן הדבש, והביאו הטו"ז כאן סק"ז, וז"ל עלמו אסימן קל"ז
 סק"ח ד"ס כתב דהו רק באין ע"ס אחרת, אבל בא"ס איפשר באופן אחר כמו בין אסור
 אף באין הכוונה לבטל, ומ"ס ב"ס טירחא נלמד ממ"ס הטו"ז בא"ס סתמ"כ סק"ס להכשיר
 הסכין איסור בכלי היתר גדול ש"ס ד"ס מ"ס איסור לכתחילה כיון שהכוונה רק
 להוליא הבלע, הוא משום דלהכשיר בכלי איסור ע"י גרפא יש טירחא, וכ"כ בתשובות
 דעק"א י"ל סלי"ח דבבשר ש"ס לו ע"ס ע"י מליחה ול"י אינו מועיל זה, וכ"כ ביד יסוד
 ראי' מסיכ"ט דלא כתבו ע"ס למי שאין לו מלח שיבשל הבשר ב"ס' ולהשליך הרוטב וע"כ
 דכלא הביטול כשי"ס ע"ס אין מועיל זה, ומ"ס בנב"י"ק סיכ"ו בהנה לראי' מבלוע משבו
 בכלי שיתבאר בסקקמ"ד בשדרכו במוטט ואפילו בדרכו בשפ"ד חולקים הטור וטור, אף
 שאין הכוונה לבטל רק לשחש בכלי, וכ"כ בחיני"א סיכ"ו שלדעתו זה דעת הלמח ל"ק
 שבמג"א

שכנגד סימני סקס"ה בחלב חטה, שנס
להמציא אי לאו דלא הו' עדיין זמן איסור
הי' אסור, אף שאין הכוונה לביטול, ופי' כ
דלעצב אסור, מ"מ להטו' אין ראי' כשאי
איפשר בלא"ה מותר בכל אגפי, ובגמלת
לבי סימן זה שמדריך שוכות מהגפלה דהוי
ביטול לכתחילה בכלי צ"י, והוי רק הטעם
שמכיון רק להשתמש בכלי, מוכח דלא
כנובי, וכן בהגהות יד שאל ספ"ד כתב
דהנובי ופרי"ח ססי"ד לא זכרו דברי סר"ן,
וביד אפרים סיס"ט נגד החו"ד שכתב
עלה בשומן ששה"ג י"מ לבטל בס'
במים ולהשליך המים כיון שאין הכוונה
לבטל לאיסור, כתב שזה לא שמענו בהוספה
רק בדבש וכיוצא נראה כהנובי, ומ"ס

בדמ"ס סקל"ז דמ"ס הרמ"ן דאס' אין מבטלין
פסיק רישא, וכ"כ בדברי מלכ"אל לענין לנער בכף חולבות קדירה של צמר, מ"מ להבית
מאיר ושדה חמד אין חילוק בזה ומותר בכל ענין: [גז] ובב"ב כו' בשפ"ד סק"ז הביא
כן מהכנה"ג מ"ס הרשב"א במשמרת הבית לדעת הרא"ה ז"ל דבלוט נקדירה שאבי
הוי ראוי לגר רק שפונס לתבשיל, אי' א"כ הדין המורה לבטל באבי הא אין מבטלין,
ותירץ דבכה"ג שאינו מכין רק לבטל הוי דרבנן ולא גזרו ע"י: [גח] שבאם כו'
במשבנות סק"ה הביא מהכנה"ג מהתוי"ט במשנה ח' פ"ד דתרומות בהאינס שחורה שנפלה
ל"י שחי' ונ' לבינות מעלות זו אח' זו, שכתב הרע"ב שאס' דורסן היינו שאס' הי' רולה הי'
דורסן ומתערבות, וכתב התוי"ט דאף שאין מבטלין איסור לכתחילה מ"מ כיון שאין מוסף
בסיתר רק משנה האיסור מכמות שהי' לכך מותר, ותמה במשננות הא ר"א ורע"ק חולקים
על זה וכ"ס הרמב"ם בפ"ד דתרומות, וכנראה מגיעין דג"ד וריש ב"א בנחפלו. במדד
אסור, ומ"ס בהגהות הרש"ק מהברטנורא פ"ה מ"ט בטחן וסומרו החולין שס' יפות שכתב
באחד ומאה, דה"ה דמותר לטחון לכתחילה הרי ככה"ג, דהה בספר משמ"ס שלהתוי"ט
הטעם משום דע"י הטחינה נתגלה שהי' יותר ממה שהיינו חושבין מתחילה, אבל בשינוי
לבד י"ל כפרמ"ג לאסור, והנס כפר"ח ססי"ד הביא רא"י ממשנה זו דיכול לטחון לכתחילה
כמו שהביאו מהירושלמי, דהוי ג"כ הטעם משום שאין הכוונה לבטל רק לטחון ומחילא יחי'
ביבול, אבל בתשובות רעק"א ז"ל סיע' חמה עליו דלהתוי"ט הטעם כנ"ל דאיגללי למפרע,
ולכ"ס מחירון ב' דירושלמי שכן דרך כהנים לטחון מדומע, ולפירוש מהר"א פורקון שהרי
אף הכהנים עתידין לטחון, נראה הכוונה כיון דמחילא וודאי יוטחן כשיתן לכהן ויבטל
האיסור, אלל הכהן: [גח] אז כו' בתשובות רע"ק ז"ל שם סיע' כתב דטעם תרה"ד
שמלריך חוץ הטעם של אין כוונתו לבטל, גם טעם של ספק אם יש כלל שם איסור, ולא
די באין כוונתו לחוד, דילך רק בהדבש דהיתוך הוא להפריד זה מזה ולהשליך סגמלים,
אלא דמחילא נפלט הטעם בזה מועיל אין כוונה לבטל דהא מראה בהיפוך שמפריד
האיסור, אבל במקרה שמערב הכל יחד, י"ל מיקרי קלח כוונתו לבטל, ורא"י לזה מכל
בע"ח דלא בטילי הא לריך לשוחטן כדי לתקן המאכל, וכן רימוני בדין הא לריך לפלסן
וע"כ לישפרי, וע"כ דמיקרי בכלל מכין כיון שהכל ביחד, ודברי פרי"ח תמוהים כה"ה
מהר"ס, ומה דבע"ח, ורולה לחלק דבנעי"ח וכדומה שהאיסור מעורב ואינו ניכר ויש לספק
על כל אחד שזה האיסור, נקרא על הכל שם איסור ואין עוד מקום להיתר כי
כל

ובמותר לבטל או להוסיף: [גז] ובבב"ב
ענין הוי בזה שאין מכין רק מדרבנן,
ולכך בל"ע שבבב"ב שאינה בת יומא
אף להסוברים דהבל"ע עצמה: אמורה
אף בשאינה בת יומא, רק בשפונס
לתבשיל מותרת, מ"מ מותר מ"ה
לבטל בה כיון שאינו מכין לבטל
הבל"ע רק לבשר בשנית:
כג' יש אומרים [גח] שבאם אין מוסף
בהיתר בדי לבטל את האיסור,
רק משנה את האיסור ממה שהי'
מתחילה ע"י שמערבו יחד מותר,
וי"א דרק בשמפריד האיסור מההיתר
[גח] אז מועיל אין הכוונה לבטל,
אבל
בדמ"ס סקל"ז דמ"ס הרמ"ן דאס' אין מבטלין
פסיק רישא, וכ"כ בדברי מלכ"אל לענין לנער בכף חולבות קדירה של צמר, מ"מ להבית
מאיר ושדה חמד אין חילוק בזה ומותר בכל ענין: [גז] ובב"ב כו' בשפ"ד סק"ז הביא
כן מהכנה"ג מ"ס הרשב"א במשמרת הבית לדעת הרא"ה ז"ל דבלוט נקדירה שאבי
הוי ראוי לגר רק שפונס לתבשיל, אי' א"כ הדין המורה לבטל באבי הא אין מבטלין,
ותירץ דבכה"ג שאינו מכין רק לבטל הוי דרבנן ולא גזרו ע"י: [גח] שבאם כו'
במשבנות סק"ה הביא מהכנה"ג מהתוי"ט במשנה ח' פ"ד דתרומות בהאינס שחורה שנפלה
ל"י שחי' ונ' לבינות מעלות זו אח' זו, שכתב הרע"ב שאס' דורסן היינו שאס' הי' רולה הי'
דורסן ומתערבות, וכתב התוי"ט דאף שאין מבטלין איסור לכתחילה מ"מ כיון שאין מוסף
בסיתר רק משנה האיסור מכמות שהי' לכך מותר, ותמה במשננות הא ר"א ורע"ק חולקים
על זה וכ"ס הרמב"ם בפ"ד דתרומות, וכנראה מגיעין דג"ד וריש ב"א בנחפלו. במדד
אסור, ומ"ס בהגהות הרש"ק מהברטנורא פ"ה מ"ט בטחן וסומרו החולין שס' יפות שכתב
באחד ומאה, דה"ה דמותר לטחון לכתחילה הרי ככה"ג, דהה בספר משמ"ס שלהתוי"ט
הטעם משום דע"י הטחינה נתגלה שהי' יותר ממה שהיינו חושבין מתחילה, אבל בשינוי
לבד י"ל כפרמ"ג לאסור, והנס כפר"ח ססי"ד הביא רא"י ממשנה זו דיכול לטחון לכתחילה
כמו שהביאו מהירושלמי, דהוי ג"כ הטעם משום שאין הכוונה לבטל רק לטחון ומחילא יחי'
ביבול, אבל בתשובות רעק"א ז"ל סיע' חמה עליו דלהתוי"ט הטעם כנ"ל דאיגללי למפרע,
ולכ"ס מחירון ב' דירושלמי שכן דרך כהנים לטחון מדומע, ולפירוש מהר"א פורקון שהרי
אף הכהנים עתידין לטחון, נראה הכוונה כיון דמחילא וודאי יוטחן כשיתן לכהן ויבטל
האיסור, אלל הכהן: [גח] אז כו' בתשובות רע"ק ז"ל שם סיע' כתב דטעם תרה"ד
שמלריך חוץ הטעם של אין כוונתו לבטל, גם טעם של ספק אם יש כלל שם איסור, ולא
די באין כוונתו לחוד, דילך רק בהדבש דהיתוך הוא להפריד זה מזה ולהשליך סגמלים,
אלא דמחילא נפלט הטעם בזה מועיל אין כוונה לבטל דהא מראה בהיפוך שמפריד
האיסור, אבל במקרה שמערב הכל יחד, י"ל מיקרי קלח כוונתו לבטל, ורא"י לזה מכל
בע"ח דלא בטילי הא לריך לשוחטן כדי לתקן המאכל, וכן רימוני בדין הא לריך לפלסן
וע"כ לישפרי, וע"כ דמיקרי בכלל מכין כיון שהכל ביחד, ודברי פרי"ח תמוהים כה"ה
מהר"ס, ומה דבע"ח, ורולה לחלק דבנעי"ח וכדומה שהאיסור מעורב ואינו ניכר ויש לספק
על כל אחד שזה האיסור, נקרא על הכל שם איסור ואין עוד מקום להיתר כי
כל

הכל נקרא איסור, אבל בנמלים שטומד בפני עלמו חלא שקשה לבררם, וכן בחמין מתולעים י"ל המרה"ד מטעם זה. לחוד ג"כ מחיר דהקליפה החלושה עומד בפני עלמו רק בחוכו יש מולע, אמרינן אין כוונתו לבטל, ורולה ליישב עוד ספרי"ת ממה שקשה מבטיח ורימוזים הנ"ל, דבמחנה שאין דרך לעשות גרעין גרעין ויש בטחונה זו וודאי היסור, י"ל מיקרי אין כוונתו לבטל רק לעשות לאכול להפריח, אבל בשמיטה ופולוט דרך באחד אחד ועל כל אחד יש ספק שמא זה האיסור מיקרי כוונתו לבטל, אך מי"מ להרי"ט והר"א פלקין, יש טעמים אחרים שכן דרך כהנים לעשות מדומע, ולסרש"א נראה דהפירוש, היינו דחזין שכהנים שאין להם איסור במדומע מי"מ עוהין כדי לעשות המאכל, וכיון דאף בלא האיסור דדרך לעשות מיקרי אין כוונתו לבטל, אך תמה הא הנטי"ב בעלמו בלא הדימוע דרך לעשותו, והניח דברי הרש"א ופרי"ט ב"ע, דאין הטעם משום אין הכוונה רק כהר"ט ורש"א

אבל כשהאיסור עדיין שם כמו מוחן אינו מועיל אין הבורנה לבטל רק בצירוף עוד סניף של ספק איסור, או ש"ז זמן היתר וכיוצא:

כד אם [ס] רוצה לפגום איסור המשובח וליתנו אחי"ב להחיתר, אף שלי"א הוי גם זה בב"ד אין מבטלין איסור לבתחילה, מי"מ יש מקילין בזה בפשיטות, רק יש מחלקין שאם מפגמו עד שאינו ראוי לאכילה אדם מותר אבל לעשותו פגום לבר אין להחיתר לבתחילה, ויש [סא] מהאחרונים שכתבו דבכל מה שאנו מתירין בהפסיד ומעומ"צ, מותר להוסיף עליו בפשיטות:

כה אם הביטול הוא לצורך [סב] מצוה כמו לבטל בסוכה סכך פסול בסכך כשר, מותר לבתחילה, אם לא במה שיש איסור אכילה ג"כ כמו אתרוג למצוה, או שמן גר הנורבא

הנ"ל דסופו שיוסחמו אלל הכהן, ואי"כ בלא הסניפים של ספק איסור או בנמחים קודם פסח י"ל הוי בכלל מבטל לבתחילה פ"י"ט, והביאו דת"ש סקמיה: [ס] רוצה כו' בתשובות חכ"ל י"ל סיק"א כהן בחוך דבריו שמיני על הש"ך בצוריה ואפר בסיליה על כלי מדין, לדבריו למה לי הגעלה כלל יבטלו בהם דבר שהאיסור פוגמם דזה ל"ה מבטל איסור לבתחילה כיון שכל פיקרו פוגם ואינו נהנה לא מטעמו ולא מכמותו, ומותר מי"מ, זכיד אפרים סימן זה הביא משאילת יעבץ שבאם רוצה לעשות איסור משוכח פגום כדי ליתנו בחוך היתר הוי בכלל אין מבטל לבתחילה, ותמה עליו היא"פ הנ"ל דאפילו אי מבטל איסור הוי דאורייתא היינו רק דומיא דזרוע בשילם שהאיסור עלמו הוא בשבחו ולא נפקע האיסור ממנו רק לפי שאוכלו ע"י תערובות אין טעמו נרגש להאכלו, בזה איסור לבטל, אבל כשעושהו פגום וזוה פקע איסורו ושוב אין טעמו נרגש למה יהא איסור במה שגורם להאיסור להספקך להיתר, וכן הוא דלא כאביו בהכ"ל י"ל, ובדתי"ט סקל"ז תמה למה לא הביאו מהר"א י"ל שמתיר להפסיד גופה של נבילה עד שיהי' פגומה ומותרת, ובשם ערוך השלחן סע"כ"ט דכשמפגמו עד שאינו ראוי כלל לאכילה אדם מותר, ופגומה בעלמא איסור ובסקנ"א מהמנחי' בשכך איסור לשורפו לעשותו עפ"ה, וזה שהביא מהפרי"ט לעשות לברי' ומהר"ה"ט של"א יהי' חשוב ויבטל וכשהוא במזיד איסור, אי"מ מה חילוק זה בין נפלו ונתפצצו ולמה לר"ך לפרי"ט: [סא] מהאחרונים [סב] מצוה כו' בטוי' ארי"ט סימן תרכ"ו הביא בשם הלבוש, מהר"מ שיק פ"י"ט: [סב] מצוה כו' בטוי' ארי"ט סימן תרכ"ו הביא בשם הלבוש, דכיון דכל איסור ביטול לבתחילה הוא שיבואו להסיר כל האיסור, ובמלוה לא יעשה המלוה בעצירה, והטו"ז תמה שם מגזירת חק"ה אף שהוא מלוה גוריקן, והביא בשם הבי"ט לפי שהוא קודם יו"ט, ולמד מזה לדינו שיחבאר בזמן היתר קודם פסח, ות"י ב' של הבי"ט הוא דביטול איסור מדרבנן משום שנהנה ובמלוה הא לאו, ליהנות ניתנו, וביד דפוס ווילנא כתבו בהגהות דאין לומר בזרוע בשילה ג"כ איבא מלוה, מי"מ שם הוי מידו דאכילה

ג"כ שזוהי הוי הנאה, ובמג"א שם מירד
ללא משום ביטול הוא רק פרוץ כעומד
מותר וכל זמן שהם מפורזין מותר, וא"כ
להלכות וה' ב' של הבית במלוא ל"ש זה,
וכן הביא דת"ש סק"ה מהנכס"ג בדרך
כלל ע"פ הטו"ז ל"ש במלוא הק' איסורא,
ובפרמ"ג שם דזה רק אם הק' דאין מבטלין
הוא מדרבנן, אבל אם הוא מ"ה אפילו
במלוא אסור, ומ"מ כמה שיש איסור אכילה
ג"כ כמו אחריו של ערלה וכלאי כרס,
הביא דת"ש סק"ז מחיבה גומא וכ"כ
הפרמ"ג באר"ח, וכן כתב דלא דווקא
אחריו של ערלה וחומה דהוי בר אכילה
רק אפילו שמן נר תנוכה דכשם מבטל ל'
יש בו היתר אכילה י"ל אין מבטלין לכתחילה:
[סג] שיש בו' לפי מ"ש הבית בתי' ב'
דרך לאכול או להחם, אבל מלוא לאו
ליהנות ניתנו, וכ"כ הבית באר"ח סיהמ"ז
בעלים של חימום, וכפי מ"ש השפ"ד כאן
סקי"א אפילו אינו למלוא ואפילו במלוא
דרבנן דליהנות ניתנו, מ"מ הפירוש דאינו

חנוכה ואף [סג] שיש בתורים בכל
מה שאינו דבר אכילה וחימום אף
כמה שאינו של מצוה או שהוא מצוה
דרבנן דליהנות ניתנו כל שאינו בר
אכילה, מ"מ אסור להוסיף בנר חנוכה
של חלב הרבא בחלב, כדי להדליק
ממנו כיון שש"מ מותר ג"כ באכילה
ע"י זה:

כו יש [סד] שמתירים לבטל המצ' **קודם פסח** או להוסיף עליו בזמן
היתר, וכן בכ"ז היתר בהיתר דיתן
אח"כ זה ההיתר למקום שאסור, אבל
העיקר שאסור לבטל וכן להוסיף.
כמו דיתן החלב במים שיש בו מ'
או להוסיף מים כשנפ"ל לתוכו עד מ'
ליתנו אח"כ לבשר, ורק בנפל החלב
למים שהי' בו ששים יוכל ליתנו
להבשר לבתחילה כיון שנתבטל
בש"ת, ויש פסחפקין אם מותר לבטל
איסור באיסור:

אם

להנאות הנוף באכילה וחימום רק למלוא, וכן הביא דת"ש סקמ"ב פסדה חמד, דאפילו
בסוכה העשו' רק ללל מהיר הבית דאינו באכילה וחימום, וזה כתב דת"ש שם סקל"ט
דאי' למ"ש בעדות ביעקב, על משנה ג' פ"ז דמקוואות במקום גשמיסא מימיו דממלא
בכתף, שפירש הטעם דליה מבטל לכתחילה כיון דאין פסולו בגופו לא דמי לאיסור שיסא
אף אחר הביטול איסור, אבל כאן כשחזר למראו אין כאן איסור כלל, ולכ"כ ה"ל הוא
משום דאינו מבטלו להנאות הנוף, ומקד בשפ"ד בנר חנוכה של בשר בחלב, דאף אם
נימא דגם מלוא דרבנן לאו ליהנות ניתנו, מ"מ כיון שיש ביטול אחר ביטול בבשר בחלב
הרי אסור להדליק משום ביטול, ורק לבטל או להרבות זה בנר חנוכה להחירו בהנאה,
שאיסור ביטול לכתחילה הוא בין באיסורי אכילה בין באיסורי הנאה כמו להרבות חלב
תרבא נגד החלב שיהא מותר בהנאה אסור, ולבטל כפי שאינו לאכילה רק להדלקה מ"מ
אסור, כיון שיהי' מותר באכילה ע"י הריבוי יאמרו שחזר לבטל לאכילה, וכמו באחריו
דהוי בר אכילה אסור ולא דמי לסכך ע"י"ש: [סד] שמתירים כו' היינו לפי מירד א'
של הבית שהסכים הטו"ז באר"ח סיהמ"ז דעדיין היתר הוא, וכ"כ הטו"ז סיהמ"ז סק"ס
בנחתרב קודם הפסח בלח בלח בפחות מ' מותר להוסיף, והוכיח במשניות דרך להוסיף
מותר ולא לערב לכתחילה, ומה שבסוכה מותר לבטל ג"כ, מחלק במשניות דלהטו"ז ישיב
בסוכה פסולה אין איסור ורק שאינו יולא ידי חובתו ל"ש בזה אין מבטלין, ואפילו אי
איסור ביטול הוי מ"ה, וכ"כ מוהר"ט דהיתר מותר להוסיף ולבטל אסור, ובתרעק"א
ס"ל"ח כתב דלר"ח הטו"ז מהמרדכי מותר לבטל ג"כ דהיינו לערב וכ"כ סר"ן במשנה,
רק מחלק שם בשומן ע"י"ש, ומ"מ המג"א סיהמ"ז סקמ"ה, אף שלפ"ח מותר להוסיף
להשקותו, הוא אסור, וכ"כ מהר"ל ליתן חלב חטה להיין קודם הפסח לשמותו בפסח ע"י
הביטול אסור משום מבטל איסור לכתחילה, וכ"כ השפ"ד כאן סקכ"ב ותשובת רעק"א
ס"ל"ח וסיר"ז מדברי הש"ך שכתב סקל"ט דרך כשנתבטל החלב במים שרי ליתן
לכתחילה

בז אם [סה] הזמין לחבירו לאכול אצלו ונפל דבר האסור לחבירו כמו שנדר סמנו, לאינו מינו בפחות מששים, אף שלהזמין הוא היתר מ"מ כיון שאסור לחבירו, בשמוסיף עליו יש לו דין מבטל איסור שאסור להגביל בשבילו ומותר לבעל הבית: **כח** יש אומרים [סו] דלא הוי מבטל איסור רק בשעושה מעשה שעיי זה נותר מיד אבל בשההיתר בא אח"כ במילא, וכן כשאין ההיתר ברור אינו בכלל זה, [סז] וכן י"א דמותר להערים להניח הקדירה שנפל שם האיסור אצל המקום שיפול שם ההיתר ויתבטל ויש חוששין בזה לגורם לבטל דהוי כמודר:

כט בדבר האסור משום [סח] סבבה להסוברים שבטל, יש אומרים דמותר לבטל לבתחילה, ויש מפקפקים בזה ואם יש [סט] ספק אם יש ס', או שושפך וספק אם נפל כלל כמו ברובב של דגים בש"ש בשר יש להתיר להוסיף בהפסיד, וכשהספק הוא בדרך ס"ס, יש להתיר גם בלי ההוספה, ובמה

לכתחילה המים להכשר ולא ליתן החלב לכתחילה למים, וכ"כ הרב בשו"ע סימ"ב בקונ"א סק"ג ולהקטין נראה שמותר בחלב למים לכתחילה אך ישחקק הדבר, כי קושיית הטו"ז כבר יישובו במג"א, וכ"כ בל"ח ב"ה ד"י ודגמ"ר סימ"א דחמץ שמו עליו אסור גם קודם פסח, ודגמ"ר סקמ"ו שהכנה"ג ובל"י מתירים ליתן החלב במים שיש ס' לבטלו שיתנו להכשר וכ"כ הפני יהושע בפסחים ד"ל וראש יוסף דל"ז חמה על הפני יהושע, ויד יהודה אומר ג"כ ורק בשאינו מכיון לזה, ויתבאר בסקמ"א לענין יבש ביבש כן ודגמ"ר סקמ"ו ממנה"מ יפה נסתפק לענין ביטול איסור באיסור: [סה] הזמין כו' במשכנות סק"ב סק"ב נסתפק בזה, וסעלה כפניס דמ"מ כיון דלהגדר אסור הוי מבטל איסור, ודגמ"ר סק"ס מהיד יהודה דכיון שמותר להבטל הוי ההוספה רק להאורח הוי כנחבטל בשבילו שאסור לו, ולא הסתקמי מ"ש דגמ"ר סקמ"ח מתוס' ירושלים שא"י הכוונה דש: [סו] דלא כו' הוא מספר בינה אדם שער הקבוע ססיכ"ג אהא דנכבשוהו דניידו שאס יפזרו אח"כ ממילא ל"ה בכלל ביטול לכתחילה, וכ"כ עוד דכשאין ברור שיגדו

דשחא ישרו עוד בקדמות ל"ה מבטל איסור [וי"ל כי חלוי בה"ל סק"ג]: [סז] וכן כו' בדב"ז שהביאו דגמ"ר סק"ז כתב כן, וערך השלחן הביא רא"י מהר"ן שב"י סקמ"ב דמותר לכתחילה ליתן היתר אלל איסור אפילו וודאי יטול האיסור ויחבטל כבטל"ס בחדא דכמא, ומ"מ הביא מהנתיבות דגורס לבטל הוי כמודר בסור"ד: [סח] סבבה כו' במשכנות סק"ב סק"ב וסיק"ג בשפ"ד סק"ג חקר בזה ולא העלה דבר ברור, ובפתי"ש סקט"ז סק"ג מביא דבזה מותר לבטל לכתחילה, וכ"כ בספר חמודי דניאל דהוי רק כעושה המר למתיק כמ"ש המג"א סקט"ז סיכ"ה במים שלנו, דרך מלנו ולי"ה ביטול לכתחילה, ובספר מקומ"ח שבמשמ"ש סק"ח בח"ד או"ד הביא רא"י מהא דכילכית באלפס בחולין דל"ז, כמ"ש בהגם להסוברים דכילכית טהורה היתה רק משום חשש סכנה למה לי קפילא ה' יכול להוסיף, ודחה שם בהגם מהר"ן בפ"ז דל"ה, דכילכית הוי בין מין טהור בין טמא וקר דחולין בטמא ה' ואין רא"י מזה לסכנה, והדפ"ט השיב לו דנטי ד"ל הכילכית טהורה, מ"מ הקפילא ה' לריך לידע אם יש בו טעם ילטרך להוסיף ובאין טעם אין לריך ההוספה, וכיון שכל ביטול בסכנה ב"ס גפי שפסע המאכז להקל, מ"מ ה"ז דלא להוסיף עוד ודי כשנפל מיד לס', והביא משאל ומשיב ודעו שאין לבטל ולהוסיף: [סט] ספק כו' משמ"ש שם אות ב' מטעם ס"ס שחא ה' ב"ס' או שחא לא נפל כלל, ושחא מותר להוסיף, וכשהוא לכבוד שבת י"ל הוי בכלל שומר מלוא לא ידע רע, שמלך הישועות יעקב בסיקט"ז בדגים לשבת, ובי"ס ס"ס כתב שם באות ג' דגמ"ר התפארת ישראל במשנה ה' דפ"ט דל"מ בסכנה ס"ס, כס מיירי בסכנה נפשות.

זמן במפולס ביומא פ"ו אבל בסכנת מאכל
לא ברור לן כי היקף ויפאך עוד
בסיקת מהמ"ס בלירוף של ביומא
לסמ"ס ז"ל ע"ש: [ע] מראית כו'
דח"ס סקפ"כ מהד' יודא, וכיכ בערוך
השלחן סע"ט מהד' שלמי רפ"כ דכלאים
כי רשאי לבטל למחילה באיסור מד"ס:
[עא] מסתפקים ט' הוא מהפרי מותר
שדמ"ס סק"ה, והוא דעתו לאסור דס"ס
הלי' מותר בזה איסור נבילה צידים, ובמזמור
לדוד חמה מה איסור יש בזה הא' אין
כוונתו לביטול רק לריבוי הדורן ולעכ"ס
אין זה איסור ולמה יאסור ע"ש:
[עב] וכן כו' שם בשם פרוגות הטעם
לכיון שהישראל אסור להושיט לו משום
איסור אבר מן החי, אי"כ הרי מבטל איסור יוסטסא, ואו כיון דכל האיסור הוא רק
משום לפני עוור וכשנבטלו אין איסור לבני [להסבירים דלכ"כ אין איסור כשנבטל
ברוב] ומחילה מותר להושיט לו ולא עבד איסורא, ובדלתי' משוכה חמה עליו מהפרי'ת.
ומוליד המ"ל:

לא אם [עג] עבר וביטל איסור
תורה או שהוסיף עליו על
ששים

[ז] דיני עבר וביטל שבש"ע סע"ה:

[עג] עבר ב' בניסין לכי' מיימי הגמי' פלוגתא דר' יוסי ס"ל בכל דברים משוברים
שאינם בטלים כמו אגוזי סרך ורימוני בדרן, נפלו וכחפצו בשוגג ועלו
במזיד לא יעלו, ור' מאיר ור' יהודה ס"ל אפילו בשוגג אסור משום דקנסו שוגג אטו
מזיד, ולכך הביאו הרשב"א והר"ן בפרק גיד הנשה דאפילו אם הא' דאין מבטלין איסור
לכחילה הו' מ"ה, מ"מ אם עבר וביטל מותר מ"ה אפילו במזיד, ורק מדרבנן במזיד
לא בטל ובשוגג קי"ל כר' יוסי שטל, דלא קנסו, וגם במזיד היינו למי שביטל אותו אבל
לאחרים מותר בש"ס, והרמב"ם ז"ל בפט"ו מהמ"א הכ"ה כתב בזה הלשון, אם ביטל הרי
זה מותר, ואעפ"כ קנסו אותו הכמים ואסרו הכל, ויראה לי שכיון שהוא קנס אין לאסור
תערובות זה רק למי שביטל האיסור אבל לאחרים מותר, וממה הכ"מ אמאי לא חילק בין
שוגג למזיד וכתב דכלל דבריו הוא, שקנסו זה לא שייך בשוגג רק במזיד, וכ"כ הרא"ש
ז"ל בסלי"ב והטור כאן שבשוגג מותרין ובמכוין להכבות אסור, ומקור דבר זה כתב
סמ"ז סק"ס שהוא מהירושלמי בפרק טאה תרומה דאמר שם ר' אבהו בשם ר' יוחנן כל
איסורין שריב"ס בשוגג מותר במזיד אסור, והיינו שר' יוחנן פסק כר' יוסי דלא
קנסו שוגג אטו מזיד, ומה שהקשה במשכנות סק"ח הרי הוא משנס מעורשת כפ"ס מ"ס
דתרומות המ"ל ס"ק מ"ז בחזר ונפל טאה חולין כו', ופסקה הרמז"ל כפ"ג מהרומות ה"י,
י"ב בפ"ד בק"י בהרשב"א יר"ש הביאו מהירושלמי שהקשה כן על ר' יוחנן, ולאו
מתניתין הוא, ומשני הו"ה רק תרומה, והבש"יין ר' יוחנן כגו' האוברים כן, דהו"ה רק
תרומה שאין צומחן טעם במינו, קמ"ל אף באינו בני"ס ואפ"ה מותר בדיעבד, מ"ה,
ועיקר הכוונה הוא אמוז שמוסר מ"ה, וכמ"ס הפרי"ח סה"ד לדמות דברי הריב"ש ז"ל,
שאסור מי הנעלה אי ה' דין דאין מבטלין לכחילה הוא מ"ה, והי' מותר ואסור הכלי אם
הי' בן יומא אי לאו שאין הכוונה לבטל האיסור, דהרי מפורש בהרמב"ם ועוד דדיעבד
מ"ה מותר, ואין זה בכלל כל הושה, וכן בכלל כל מילה דאי עבד ל"ה, דכיון דכשנבטל
מחילה.

ששים, מן הדין מותר אפילו עשה
כן במזיד, ורק משום [עד] קנס
אסור להמכר בשהוא במזיד ובשונג
מותה, ולא דווקא במה שהי' אסור
רק מדרבנן כמו [ע"ה] במין במינו
בל"ח ברוב בפתות מששים, או ביבש
ביבש באינו מינו, רק אפילו במה
שאסור מיה כמו באינו מינו פחות
מששים מותר בשונג ולא קנסו בזה:
בשבטל

ממילא מותר ה"ס בנהבטל בידים, וכמ"ס
השפ"ד סק"ו בכלל דמ"ה מותר אפילו
במזיד ואפילו אי הכי דאין מבטלין הוי מ"ה,
וכמ"ס המחבר והפ"ד סק"ו דבדעבד גס
דעת הראב"ד כמ"ס המחבר, ובמזיד ב
סק"ה: [עד] קנס כו' הכי הקשה מסיק"י
במפיל ל"ס דבר חשוב שאסור אפילו בשונג
כמ"ס התוס' ומשנות הראש, וקשה ה' [א]
מפני מה פסק דלא כר' יוסי ור"ס וקנסו
אפילו בשונג, ב' למה כתבו הטור בסיק"י

בסמס בלי שום חולק ג' לא ה"י קשה על הסמ"ג שהביא הטור בענין חקירה על הוספה,
כיון שאפילו בשונג אסור באמת, וכתב ד"ס לחלק בין מפיל ל"ס למבטל איסור ומוסיף,
וסכונת פירש בדרישה אות ו' דרק במפיל שחולין שהאיסור נפל ובל"ח, נרע ממבטל
שהאיסור כאן ואוכל האיסור לא גורין בשונג, ושם בדרישה רוצה לחלק בין נודע קודם,
ובין מוסיף קודם שנודע דמותר כמו במפיל דמותר בזה האופן, אך דחה מכמה טעמים,
שמלשון הטור לא משמע כן, אף שהדין אמת כמו במפיל ל"ס דבאי' קודם שנודע מותר
לכ"ע, ובכ"ה הביא עוד חילוק דזה של הראב"ד ז"ל אסור מ"ה לא חיישין כל כך כמו
דחיישין במפיל ל"ס בדבר חשוב שהוא רק מדרבנן, ובטו"ז סק"ח מחלק דכאן אם ה"י
כמו שהוא לפנינו ובכריכו' או בדי"ח בפילו' ה"י כשר אם ה"י שותק, ורק מחמת שאומר
שכ"ה או שפנצו אסור, שפיר אין לנו חוששין על השונג שה"י אם ה"י שותק, ה"י
מותר, ואסברה לה במזיד סק"ה דה"י דמה מינו שייך בזה, הא אפילו נאמין לו אם
ה"י שונג ג"כ אסור, י"ל ע"פ הגמ' גיטין דגיד דאמי לערומי לומר שונג אי, ולכך
במינו דשתיק לא חשבינן ל"י למסקנה, אבל שם בנסעט דבר חשוב אם ה"י בא לפנינו
בלא הפלת אחד ל"ס ה"י אסור, והוא בא להחרי' ע"י פדומו שהפיל אחד ל"ס בשונג אין
לנו מאמינים לו להקל באיסור מבורר, וכן מסביר בערוך השלחן סעכ"ה, לא מטעם מינו
כמו שחמה בכר"פ מ"ל דבמפיל מ"ירי בנודע לאחרים זה, רק שם במפיל ה"י בחוקת
איסור כששחק ורק מותר ע"י אמירתו בשונג ושייך אתי לאערומי, וכן ביאר במשכנ"ס
דאפילו אם במפיל לא נודע כלל אם י"ס איסור רק ע"י אמירתו ושייך ג"כ שותק, מ"מ
כל שבא רק ואמר שה"י כאן איסור והפילו, שבלא אמירתו שהפילו שוב ה"י אסור שוב
אין לנו מאמינים לו, ומ"מ בלא נודע מהאיסור בזה אין כלל איסור בשונג, ורק בנודע
ומ"מ מותר: [ע"ה] במין כו' זהו לאפוקי מדעת הפרי"ח סק"ב, שלדעתו להרמז"ל פ"ה
מחובל ומזיק באיסור מורה קנים שונג אטו מזיד, ולכך בפ"י דשבת פסק בהמבטל בשבת
בשונג יאכל רק למולאי שבת ולא צו ביום, ובשביעית וכל דהוי מ"ה פסק דקנסו שונג,
ובמעט בשבת דהוי רק שבות דרבנן פוסק בפכ"ג דבשונג יאכל צו ביום ג"כ, וכן בפ"י
דחומות פוסק דיחזור וישלם דהוי מ"ה, ובפט"ו לא מ"ירי רק באיסורי מורס ושיעורי
דרבנן, וכן המחבר מ"ירי רק כמו בריסק לדבר חשוב, וריבה היינו במין במינו שמה
בטל ברוב, אבל באינו מינו ככ"ה בכ"ה אכילת פרס דהוי לכ"ע מ"ה, או להסבירים טעם
כעיקר מ"ה אסור בשונג ג"כ מקנס אטו מזיד, וכתב בכר"פ שהוכחנו הוא ממ"ס שם בגמ'
גיטין ה"ל וסא סכא דמ"ה חד בחרי בטל וקנים ר"י שונג, משמע אי ה"י אסור מ"ה
קנים שפיר, וי"ל דגמ' קאי רק אפילו נימא דאסור לבטל מ"ה, מ"מ כיון דזה נכבטל
מ"ה שוב ל"ס דיבטל מ"ה, אבל באמת שאפילו באיסור מורה כיון דגוף הביטול שאסור הוי
רק מדרבנן, הוי אפילו באיסור מורה מותר בשונג, ומשמע וכ"כ במזיד סק"ד דאף
דלפנין מזיד שמומר סבדיו הוי אפילו להראב"ד ז"ל דהוא איסור מ"ה מותר, מ"מ לפנין

שוגג נקנס שפיר פסקין דקנסו כמה שהוא מ"ס. ומ"מ במשכנות העלה כטו"ז וש"ך, וסוכות כרו"ס לפרי"ח מגמ' דגיטין י"ל שדיפא קשיא ל"י דאין כלל איסור מורה, אבל באמה אפילו כמה כיון דאיסור ביטול הוא דרבנן, ובחזקתא הניא להפרי"ח וכרו"ס עיי"ש: [עו] בכלי כו' נכנסים סיל"ט סק"ב כחז כן מדעתו דכשיש איסור על הבשר גם הכלים אסורים להמכר, וכי הלבוש"ר שם נהגה, והביאו בחזקתא ז"ל כאן להכנס"ט, ומ"מ בדמ"ט סקס"ג הניא מהיד יסודה דכאן אף להכנס"ט מותר שאין באן איסור מפני רק איסור גברא שלא יהנה ממעשיו הרעים, ומהבטול בקדירה אינו נהנה והוי כמו בחמץ בפסח כשיבטלו ע"ש: [עז] ובין כו' בדמ"ט סקס"ד מהיד יסודה כיון דהוי רק קנס הוי כחמץ שט"ע הפסח דבטל ברוב: [עח] כתבו כו' בדמ"ט סקס"ד ממכרי' אסאד, וליא טי"י אסור כמו קודם הביטול בשלכדיא ג"כ, דזה גופי' הוי קנס מה שאסור כדרך אכילתו פיי"ש: [עט] אוסרין כו' היינו. דברי הרמב"ם הנזיל סקע"ג בלשון ויראה לי והביאו הר"ן והרשב"א והרא"ש ז"ל, ונלמד מביטול בשבת שצמ"ד אסור לו ומוחר לאחרים כמ"ס הכ"מ, וכחז שם ובצ"י דאף שהרמ"ל לא הזכיר למי שנתבטל בשבילו וכן הרא"ש לא הזכירו, מ"מ כתבו המור בשם הרמב"ם כמו שכתבו הרשב"א בשם הרמב"ם, והטעם דממילא נלמד דגם בזה שייך אהני מעשיו הרעים ויבוא לעשות כן בפעם אחרת ולכך קנסו גם בזה הנתבטל בשבילו, ואף דאין אדם חוטא ולא לו, מ"מ י"ל כאן לא מיחוי איסורא במילתא, או דאס נחיד למי שנתבטל חיישינן שיאמר לנכרי ועבד שיבטלו, ובשפ"ד האריך בלשון הכ"מ ולשון יראה לי, וכן העלה בשו"ע למי שנתבטל בשבילו, ובמ"ס הש"ך סק"א, מהב"י, ומ"מ להב"י כשלא הי' שלו וגם לא נחמין לעלמו מותר לירי' דמיקרי לא אהני מעשיו הרעים והעתיקו הש"ך סק"י להלכה, וביד יסודה שכתב"ש סקס"ז הניח בל"ע זה של הש"ך ממעשיות הרמב"ם והשו"ע, עיי"ש: [פ] אוסרין כו' סטו"ז סק"י הביא בשם הרש"ל דרך בידע וניחא ל"י אף אי לא ליווהו, אבל בלא ידע זה הוי כשוגג שמוחר, והפרי"ח סק"ג חולק עליו כיון דסיס אהני מעשיו הרעים ואחי לעשות כן בפעם אחרת אפילו לא ניחא ל"י אסור משמע לאסור גם בלא ידע, ומ"מ כחז המשכנות שפרי"ח הסכים לרש"ל וטו"ז להחיד בלא ידע זה הנתבטל בשבילו עיי"ש: [פא] דאם כו' כן הביא בחזקתא ז"ל מחשבות הריב"ש, דבעושה סתם למי שיקנה הוי כנתבטל בשבילו, ואף שכלתי משיבה שכתב"ש סקס"ז אין דעתו כן מ"מ הביא מהיד יסודה ועוד שאין להקל ואומר: [פב] הוסיף כו' בדמ"ט סקס"ז בשם הרדב"ז דהיי' דאם אמר כן לענו"ס נראה מהב"י והש"ך סק"א דקנסינן ל"י, מ"מ בזה שהענו"ס מדנפשי' קעבד אין לאסור, ורק נראה לכ"ד שיש ערמה יכולין לקנסו אף שלא מן סדן, וספר מ"ס רג"ס לפי הש"ך יש לאסור בדין סרדב"ז:

רב כשביטל במזיד יש אוסרין גם [עו] הכלי כמו שקנסו בגוף הדבר, ויש מקילין בזה, כמו בביתל בפסח חטין, [עז] וכן יש מקילין בביטול במזיד בשנתערב אותו דבר ברוב שלא במינו ג"כ במ"ל כמו שהר"ן בחמץ שעבר עליו הפסח, וכן יש [עח] כתבו שאם ביטל במזיד איסור שהי' אסור שלא כדרך אכילתו, מ"מ מותר אח"כ לאוכלו שלא כדרך אכילתו:

ל"ג אין [עט] אוסרין בביטול במזיד רק לעצמו או למי שנתבטל בשבילו, אבל אם לא הי' שלו וגם לא נתכוין בשביל עצמו מותר ואף שיש [פ] אוסרין אף אם אינו יודע זה הנתבטל בשבילו מזה, מ"מ יש להתיר בזה, ורק כשיודע וניחא ל"י אפילו בלי ציווי שלו אסור, וי"א [פא] דאם ביטל למי שירצה לקנות הוי כמו למי שנתבטל בשבילו, ואם עכ"ל [פב] הוסיף מדעתו חלב בקדירה שנשפ"ו

בו

לאחרים כמ"ס הכ"מ, וכחז שם ובצ"י דאף שהרמ"ל לא הזכיר למי שנתבטל בשבילו וכן הרא"ש לא הזכירו, מ"מ כתבו המור בשם הרמב"ם כמו שכתבו הרשב"א בשם הרמב"ם, והטעם דממילא נלמד דגם בזה שייך אהני מעשיו הרעים ויבוא לעשות כן בפעם אחרת ולכך קנסו גם בזה הנתבטל בשבילו, ואף דאין אדם חוטא ולא לו, מ"מ י"ל כאן לא מיחוי איסורא במילתא, או דאס נחיד למי שנתבטל חיישינן שיאמר לנכרי ועבד שיבטלו, ובשפ"ד האריך בלשון הכ"מ ולשון יראה לי, וכן העלה בשו"ע למי שנתבטל בשבילו, ובמ"ס הש"ך סק"א, מהב"י, ומ"מ להב"י כשלא הי' שלו וגם לא נחמין לעלמו מותר לירי' דמיקרי לא אהני מעשיו הרעים והעתיקו הש"ך סק"י להלכה, וביד יסודה שכתב"ש סקס"ז הניח בל"ע זה של הש"ך ממעשיות הרמב"ם והשו"ע, עיי"ש: [פ] אוסרין כו' סטו"ז סק"י הביא בשם הרש"ל דרך בידע וניחא ל"י אף אי לא ליווהו, אבל בלא ידע זה הוי כשוגג שמוחר, והפרי"ח סק"ג חולק עליו כיון דסיס אהני מעשיו הרעים ואחי לעשות כן בפעם אחרת אפילו לא ניחא ל"י אסור משמע לאסור גם בלא ידע, ומ"מ כחז המשכנות שפרי"ח הסכים לרש"ל וטו"ז להחיד בלא ידע זה הנתבטל בשבילו עיי"ש: [פא] דאם כו' כן הביא בחזקתא ז"ל מחשבות הריב"ש, דבעושה סתם למי שיקנה הוי כנתבטל בשבילו, ואף שכלתי משיבה שכתב"ש סקס"ז אין דעתו כן מ"מ הביא מהיד יסודה ועוד שאין להקל ואומר: [פב] הוסיף כו' בדמ"ט סקס"ז בשם הרדב"ז דהיי' דאם אמר כן לענו"ס נראה מהב"י והש"ך סק"א דקנסינן ל"י, מ"מ בזה שהענו"ס מדנפשי' קעבד אין לאסור, ורק נראה לכ"ד שיש ערמה יכולין לקנסו אף שלא מן סדן, וספר מ"ס רג"ס לפי הש"ך יש לאסור בדין סרדב"ז:

כמו

בן בשר שיתבטל בתוכו אם נראה
יבדל שהוא אדם הרגיל בערמת
יכולן לקונסו לפי מה שהוא אף
שלא מן הרין:

דד כמו שאסור לעצמו [פג] כמו כן
אסור לבני ביתו ואפילו לישראל
אחר אין היתר רק ליתן לו [פר] בחנם
ולא למכרו רק יש מתירין למכרו
כשאינו נותן לו ביוקר ממה שנכרי
נותן לו. [פה] ואף שיש מתירין אף
ליקח ביוקר ממה ששוה מחוץ לארץ,
מיט אין להקל רק באינו ביוקר,
ובאיסורי [פז] הנאה חוץ מדמי איסור
שבו מותר לאחרים ולא לו, ורק
באיסורי אכילה:

דה בשאר איסור [פז] תורה שאוסרין
כשעבר במזיד כמו באותו ואת
בנו להאסורים באכילה ביומו, יש
אוסרין גם לאחרים, וכן בצורם אוזן
בכור

[פג] כמו כן כי כפי ספרו סמ"י בשם
הרש"ל דנינו ביחו הוי כשלמו, והסכים לזה
הפרי"ח בסק"י כדליתא צ"ה הפועלים
בסירם ע"י פכוס אסור לבנו קטן, ופסק
כן הרמז"ל בפט"ו מהלכות א"ב, ובדפ"ס
סקס"ו מסיד יהודה מהאשכול דווקא בשחם,
אבל בידוע שלא נמכרין להם אין לאסור,
אבל דפ"ס כתב דמנ"י נראה אף בלא
נמכרין הוי כשלמו ואסור: [פר] בחנם
כו' הוא מהד"מ פות ג' מא"ה וכן העלה
בהגם שאסור למכרו לישראל אחר שלא
יהנה ממה שביטלו, ומסיים בל"ה שביטלו
הש"ך סק"י שלריך ליתנו לאחרים בחנם,
דכ"י ש"י מותר בהגהה מ"מ ה' אסור
באכילה, ועתה נהנה בחס' זה להחירו
באכילה ולכך אסור שלא יהנה ממעשיו
הרעים, ומ"מ דעת הש"ך סק"י דכש"ן
הישראל לוקח ביוקר ממה שפי' לקח מהעכו"ם
אין טעם לאסור, דהא לא אהני מעשיו בזה
ולשון בחנם הוא לאו דווקא, וכ"כ הפרי"ח

דמה המה יש לו כמה שביטלו יותר מבתחילה דהרי לנכרי ה' מותר מקדש ג"כ ולישראל
כל שאינו ביוקר מהעכו"ם ל"ה זה הגהה וכהש"ך: [פה] ואף כו' בזה נחלקו הפרי"ח
והכר"פ, והוא מהנמ' דהפועלים ד"ל בסירוס ע"י שמערימין ע"י עכו"ם לסרם הבהמה
שיהא טוב למלאכה וחרישה, ואמר שם אערומי עליהו ויודבנן שאסור לקיימם למלאכה,
רק ימכרו אותן, סבר רבא למימר ימכרו לשחיטה [ולא לחרישה] אחר ל'י אביי דין
סקנסת עליהן מכירה, ולרש"י ז"ל הטעם כיון שלא טרם עליהו רק שיהא טוב לחרישה,
והוא לא מקיים מחשבתו שסרי מוכרו לאחר הוי אפילו לחרישה אלל אחר מותר, ומזה חולק
הפרי"ח על הש"ך וסובר שאפילו ביוקר מישראל אחר מותר ג"כ, דס"ס אין נשאר אללו
ודיין סקנסתה כו' והשפ"ד סק"י כתב כי מפירש"י ז"ל דין היינו שלא נתקיים מחשבתו
אפילו ביוקר מותר, ומהם אביים שמואל סי' ה', אבל בכרופ"ה דחה ראיית פרי"ח, דס"ס
הוי עכ"פ קאם מה שאסור לחרוש בעלמו, אבל כאן שמקודש ה' אסור לו ופי' עומד רק
למכור לנכרי בזול ועכשיו ע"י הביטול ימכור עוד ביוקר וירוויח ע"י זה, והוי אהני מעשיו
ואסור וע"כ כהש"ך רק בזול, וכ"כ השפ"ד ד"ס ואכתי כו' כהש"ך בשוה או בזול או
בחנם, אבל ביוקר אסור, וראיית פרי"ח יש לומר שם הוי הערמה בעלמא די סקנסת מכירה
ואסור לעלמו משא"כ כשעבר וביטל הוא בעלמו: [פז] הנאה כו' שפ"ד שם סקמ"ב דשרי
לאחריני ולא לדידי': [פז] תורה כו', בהב"ש סק"י אסור ליומו גם לאחרים
כשחט אותו ואת בנו, וכתב דמי איכא מידי שעבר על איסור תורה ולא קנפו שלא יהנה
ממעשיו הרעים, וכ"כ מהפרישה וכו' במלאכת שבת שזה טעם הבה"ג שאסור בל"ה ליומו,
ולכך אסור גם לאחרים, ומחלק הבה"ש בין מבטל איסור או מרסק ברי' וחסרלה"ת,
שאסור רק לעלמו ומי שגשגה בשבילו ולא לאחרים, משום דשם לא עבד איסור תורה
[היינו דלא כהש"ך] ובסירוס הוי רק הערמה, אבל במסרם בעלמו וודאי ה' קונס לעלמו
ולאחריים לשחיטה ג"כ, וכמו כן בצורם אחן בכור אסור לכל ופחמן שעי' הפסח, ורק
שאין אסור לעולם לו, דרק בשבת דאיסור סקילה אסור לו לעולם, אבל זה הוי רק שלא יהנה
ממעשיו

בכור ויש מתירין בבכור והמתיר אין
מזהין בידו ואם [פח] ביטל דבר שיש
לו מתירין שאסור מיה כמו ביצה
שנולדה ביום אחר שבת. שבטל
בם באינו מינו והוסיף עד ששים
במזיד אסור לדידי ביומו ולאחרים
מותר, ובשונג מותר לגמרי:

צו כבר [פח] נתבאר דבביטול
בשונג מותר, וי"א דאפילו אם
הביטול וההוספה ה' במזיד רק שלא
ידע הדין וחשב שזה מותר הרי
כשונג ששכח שנפל שם איסור, או
לא נודע מהנפילה עד אחר הריבוי
דהוי שונג ממש, [צ] וי"א אינו קיל
עוד

לאחרים, ויתבאר בסק"ד בשונג מותר גם
לאחרים, מותר שמחלק בין שביעית ושבת למבטל:

[ח] דיני ביטול בשונג שבשרע סעיה:

[פח] נתבאר כו' היינו הנו"ל סקע"ג מהרשבי"א והר"ן וסר"א וכו' מהירושלמי בכל
האיסורים אף לא בתרומה, וכן פו' הכ"מ משמעות לשון הרמב"ם וכמו
שהעלה הטור והמחבר בספ"ט דבשונג מותר, ופירש בטו"ז סק"ז לשון עבר וביטלו בשונג
שעבר במזיד אלא שחשב שזה מותר, ולפמ"ס המסבאות הוי דיוקו דכיון שזמיר ביטלו היינו
שהפיל איסור להיות, וריבה היינו הוספה, ופירש בהוספה י"ל שונג ששכח שנפל שם איסור,
או לא נודע התערוכות קודם שהוסיף, אבל ביטל דוחק לומר שנחלק מלכ בשומן ועירבו
והיינו פ"כ רק באומר מותר, ובסק"ט נסתפק בזה הטו"ז דמלשון הטור מ"ס המכין
לסרבות משמע כל שהריבוי ה' בכיוון אף שלא ידע שיש איסור בדבר וסבר שמותר הוי
כמו מזיד, אבל הוא אינו מסכים בזה מהנך טעמים א' ממ"ס הטור שהבאר אם לא
כאמין לו שלא ריבה כו', ולהנ"ל הרי לריך פכ"ס לחקור אם טעה דין דאין לחקור למשקל
רק לטעות, וע"כ דזה בשונג וכמו בשבת דהרי מדמי לה להדדי בגיטין ושם יודע שהוא
שבת רק שכת איסור מלאכה ב' ר"א מחשבות מהרי"ק באשם שזינתה ולא ידעה שיש
איסור בדבר הוי מזיד משום דלא כתיב ומעלה מעל דב' רק באישה והיא מעלה ב',
משמע דבשאר מקום הוי זה שונג, ולכך העלה הטו"ז דספירוש בטור המכין לסרבות שידע
שיש איסור, אבל באומר מותר הוי כשונג, ולהטו"ז לא נודע קודם הוי שונג גמור, וכ"כ
בכר"פ נגד הפר"ח בקולוק מפיל ל"ס ע"י"ס: [צ] וי"א כו' בטו"ז מסיים שם מחס'
בכורות דכ"א דאפילו למיד קנסו שונג אמו מזיד מ"מ באומר מותר שקסבר שמותר לבטל
מותר הרי דקיל משונג, ופי' השינו הפר"ח והכר"פ דלשון החוס' שם ושם"א כו' אינו
מירון בפני טלמו שהא משמע לכונ"ס כן הוא, רק קאי ג"כ למיד לא קנסו שונג הוי זה
ג"כ שונג, ולכך להפר"ח לשיטתו דבדאורייתא קנסו שונג גם זה לא פריך מיני, ומס'
שנסתפקו החוס' בזה בלשון שם"א אף שהוא משנה בטורלה והניזקין בנטיעה לפירש"י ז"ל
שנסבור שכבר ביטלו במחבר, מחלק הפר"ח בין אומר מותר זה דעבדי דטעו ובין אומר
מותר דביטול הוי"א לא ליהוי שונג, קמ"ל החוס' דגם זה הוי שונג, אבל פכ"ס קיל משונג
לא

מפסיו הרעים הוי רק ביומו, והשפ"ד תמה
וכי מדמין קנסות להדדי, הא בחמץ כשמת
לא שמתו שהא מותר לבניו וכלן מותר
לבניו, ובזורס און מתיר הש"ך בסי"ג
הכשר לאחרים, ובסר"ל'ו בהרכ"ב מותר
היולד לאחרים, ודעתו דמשבת דחמיר אין
ללמוד רק קולא שמותר לאחרים כמו דמותר
שם למואלץ שבת אף שביטול אסור גם
לאחרים באן א"א לומר כן ומותר מיד, וכן
חמץ אין ר"א ממה שאסור לאחרים דכמה
חומרות החמירו בו, וטוד אחי לאערנזי,
ובככור מותר לאחרים כהש"ך, ובחריטק"א
סי"ג הכי' כהנב"ט לאסור בככור לאחרים,
והלבוש"ר בח"ד סקרכ"ו העלה דהמתיר
בככור אין מוחין בידו ע"י"ס: [פח] ביטול
כו' שפ"ד שם סק"כ ע"פ שיטתו דלא
כהנב"ט, דאין ר"א משבת שאסור ביומו
לדידי, לאפוקי ממה שנראה מהפרי

קִיבוּץ הַלְכוּת תַּעֲרֻבוֹת מִיָּמֵי צִמְּיָאָר יְהוּדָה סֵד 87

עוֹל מְשֻׁנָּה, וְכֵן בַּעֲשֵׂה עִיף הוֹרָאוֹת חֶכֶם הוּא שׁוֹנֵג, וְיֵאָ [צא] דְּבִשְׂאֵל לְלוֹמְדִים לֹא לְבַעֲלֵי הוֹרָאָה הוּא מוֹזֵר, וְכֵן בַּמַּעַה עִיף מְבִרָא חִיצוֹנָה וְלֹא נִחִית לְעוֹמֶקָא הוּא מוֹזֵר, וְיֵשׁ שְׂמַחְלָקִין בֵּין אֲנָשִׁים לְנָשִׁים, דְּרַק בְּנָשִׁים הוּא שׁוֹנֵג:

לֵךְ אִם יָדַע [צב] וְשִׁכַּח אֶף דְּהוּי זֶה קְרוֹב לְמוֹזֵר כִּיּוֹן שִׁידַע תַּחֲלִילָה בַּתַּעֲרֻבוֹת מִיָּם נִחְשָׁב כְּשׁוֹנֵג דְּלֹא קָנְסוּ בְּזֶה, אֶף לְהַמְחֻשְׁבִּים אוֹמְרֵי מוֹתֵר לְמוֹזֵר, וְאִם אֲנִסְהוּ [צג] לְעֶרֶב הוּא לְכוֹרֵעַ מוֹתֵר אֶף לְהַאֲסִרִּים בְּשׁוֹנֵג בְּאִיסוּר תּוֹרָה, וּבְעוֹשֶׂה לְרַפּוּאָה כְּשֶׁאִי אִיפְשָׁר בַּעֲנִין אַחֵר הוּא כְּאוֹנֵם, וְיֵשׁ לְהַסְתַּפֵּק בְּכִיּוֹן לְבַטֵּל אִיזוּה אִיסוּר וּבַמַּעֲוֹת בִּיטֵל אִיסוּר אַחֵר אִם יֵשׁ לִי דִין

לֹא הוּא, וּמִיָּם לְדִינָא סַעֲלָה כְּכֹרֵפִי מִיָּם הַמִּגֵּא סִיפִיָּה דְּסוּפָה בְּדִין מַפְלֵמוּ אוֹ עֲשֵׂה מִיָּם כּוֹרְאוֹת חֶכֶם הוּא כָּל כְּשׁוֹנֵג וְכֵן הַעֲלָה הַמַּשְׁבָּלוֹת וּמוֹדֵיב סְקִיָּו, וּבַחֲמִים יוֹדֵד סִיפִיָּה מַחֲלָק בֵּין סוֹגֵיא דְּמִכּוֹת בְּגִלוֹת דְּסִיל לְרַבָּא לוֹמֵר מוֹתֵר קְרוֹב לְמוֹזֵר דִּישׁ מִלּוֹק בֵּין חוֹמְרוֹת גִּלוֹת וְעִיז דְּסִנְהֶדְרִין דְּסִיב, וְיֵיל בְּאִיסוּרִין לְהַטְוִיז בְּדַעַת הַסּוֹס קִיל מְשׁוֹנֵג, וְהַסְבִּיר דִּישׁ לוֹמֵר דְּכֹז לֹא שִׁיךְ מִשְׁרַבּוּ מַשְׁטָן בְּמוֹזֵר וְאוֹמְרִים שׁוֹכְחִין הֵינּוּ, כְּדֹאמַר בִּפְיָ יְהִידָה דְּכִיּוֹן שְׂנוּדַע לוֹ פִּיא שְׂאִסוּר לֹא יִתְלַל אַחֲכִי עוֹד הַפַּעַם לוֹמֵר שׁוֹנֵג פִּיפִישׁ בְּאִרְכּוֹת, וְכִיד יְהוּדָה הֵנִיחַ דְּכִיד הַטְוִיז בְּלִיעַ: [צא] דְּבִשְׂאֵל כּוֹ בַּתְּשׁוּבוֹת לִי שְׂהִיאוּ בְּסִפְרֵי חוֹקֵי דַעַת אוֹת לִי, דְּרוּקָא בַּעֲשֵׂה מִיָּם כּוֹרְאוֹת חֶכֶם הוּא לְהַמְגִּיל וּכְרוֹפִי כְּשׁוֹנֵג, אֲבָל בַּמַּסּוּפָה כְּוֹרְאָה וְשֹׁאֵל לְלוֹמְדִים וְלֹא לְבַעֲלֵי הוֹרָאָה הוּא מוֹזֵר, וּבַדְּמִים סְקִיבִי

מַסְפֵּר בֵּית הַאֲוֵלֵר דְּלֹא דוּקָא מִיָּם כּוֹרְאוֹת חֶכֶם רַק חֲבִירוֹ אֲמַר לוֹ שׁוֹכֵל לְנַטֵּל וּסְבוֹר שְׂחִיבּוֹ יוֹדַע וְכוּדַע לוֹ שְׁלֹא יָדַע, וְכֵן בְּלֵמֵד וְשִׁכַּח הוּא כָּל שׁוֹנֵג, וְכִיד אֲבִרְהָם שְׂדַחֲמִשׁ סְקִיבִי שְׂאִפִּילוֹ מִיָּם שְׂטַעָה בְּדַבַּר שְׂרָאוֹי לְהַסְתַּפֵּק בּוֹ הוּא גִיב שׁוֹנֵג, וְכִיד יוֹסֵף בַּעֲשֵׂה בְּסִבְרָא חִיצוֹנָה הוּא מוֹזֵר, וּבְנִחִית לְעוֹמֶקָא דִּינָא הוּא שׁוֹנֵג וּבַדְּמִים סְקִיבִי מִהַפְרָמִיז אוֹתִי סִיקָה דְּנָשִׁים כִּיּוֹן שֶׁאִין חִיבִין לְלַמּוֹד הוּא שׁוֹנֵג עִיפִישׁ: [צב] וְשִׁכַּח כּוֹ בְּפִרְיָה סְקִיָּא הִבִּיא מַמְשָׁנָה דְּפִיב דְּמִרוּמוֹת, וְכֵן בֵּן לִי שְׁהִי לוֹ מַעֲשֵׂר טַבֵּל וְסִי מַפְרִישׁ עֲלֵיו וְהוֹלֵךְ, [ע] תוֹיִטִּי אִם מוֹיִרִי בְּטַמָּא אוֹ בְּטַהוֹר טַבֵּל שׁוֹנֵג מִהַ שְׂעוֹי עֲשׂוֹי, רִי יְהוּדָה לוֹמֵר אִם הִי יוֹדַע בּוֹ מַתְחִילָה אֲחִיעַף שְׁהוּא שׁוֹנֵג לֹא עֲשֵׂה כְּלוֹם, וְהֵינּוּ שְׁהוּא קְרוֹב לְמוֹזֵר וְקִיִּיל כְּחִיק דֹּאף בְּכַהֲנָה הוּא שׁוֹנֵג וְלֹא קָנְסוּ, וְהִנֵּה הַרְמִזֵּל בְּפִירוֹם הַמַּשְׁנִיּוֹת פֶּסֶק כְּחִיק דְּהוּי שׁוֹנֵג, אֲחִמֶס בְּחִיבּוֹרֵי בְּפִיָּה מַתְרומות פֶּסֶק בְּהוֹרֵם מַטְמָא עַל הַטְהוֹר שְׂבִשׁוֹנֵג תְּרומתוֹ תְּרומָה, אֲבָל יָדַע וְשִׁנֵּג שְׂמוֹתֵר לְתִירוֹם מַטְמָא עַל הַטְהוֹר הִרִי הוּא כְּמוֹזֵר, וְהֵינּוּ שְׂחִיר בּוֹ בְּחִיבּוֹרֵי מַמֶּשׁ בְּפִהַמֶּשׁ וּפֶסֶק כְּרִי יְהוּדָה דְּהוּי קְרוֹב לְמוֹזֵר, וְלִמּוֹ הַמַּשְׁלִימִ בְּפִטְרֵי מַמִּיא לְעִנִּין לוֹמֵר מוֹתֵר לְהַרְמִזֵּל הוּא מוֹזֵר, וּבְאִמַת אֵין כֹּאן חוֹרָה דְּבִפִּהַמֶּשׁ מוֹיִרִי בִידַע וְשִׁכַּח שְׂפִיר פֶּסֶק כְּחִיק דְּהוּי שׁוֹנֵג, אֲבָל בְּחִיבּוֹרֵי מוֹיִרִי בְּטוֹעָה בְּדִין שְׂסִבֵּר שְׂמוֹתֵר לְתִירוֹם בּוֹה פֶּסֶק כְּרִי יְהוּדָה דְּהוּי כְּמוֹזֵר כְּמִשׁ הַשְׂפִיד סְקִיבִי, וְהֵינּוּ שְׂהַרְמִזֵּם הוֹלִיא כֵן מוֹיִרִשְׁלֵמִי כְּמִשׁ הַכִּימָה שְׂבִיָּה הַלְכָה כְּרִי יְהוּדָה אֶף דְּלִי יוֹסִי דֹא וְדֹא אַחַת הוּא, וְאִיכּ הוּא לְכֹאֲרָה בְּאוֹמֵר מוֹתֵר דְּלֹא כְּטוֹיז וְהוּי מוֹזֵר לְהַרְמִזֵּם, אֶף מִיָּם יֵשׁ הַשְׂפִיד מִיָּם רַמּוֹת הַמַּשְׁלִימִת לְחוּסִי מַנְחוֹת כִּיָּה בִי וְחוּסִי יְבִחוֹת פִּטְרֵי דִּישׁ אֵין, הוּי בְּטַמָּא עַל הַטְהוֹר עוֹד גִּזְרָה אֲסוּ לֹא הִי לֶה שַׁעַת הַכּוֹסֵר, וְכֵן בְּתִירוֹמָה דְּטוֹן מִיָּה יֵל הַחֲמִירוֹ עִפִּי דְּאוֹמֵר מוֹתֵר הוּי מוֹזֵר וְלֹא יִלְפִין לֶה לְמַקּוֹם אַחֵר וְהִבִּיאוּ בְּתוֹרַעְקִיא בַּמַּשְׁנִיּוֹת שֶׁסֵּ אִתּוֹ יֵיט וְכֵן מַחֲלָקִים בְּחוֹדֵיבִי וְחִמִּים סִיפִיָּה בֵּין תְּרומָה: [צג] לְעֶרֶב כּוֹ כִּיכ בְּפִרְיָה סְקִיָּא מִיָּם הַרְמִזֵּם בְּפִיז מַחֲבֵל וּמוֹיִק, וְכִיכ בְּסִיקִיבִי אֲפִילוֹ לְשִׁיטָתוֹ שְׂאִסֵּר בְּשׁוֹנֵג בְּדֹאורִייתָא מִיָּם כֹּאן אִי אִיפְשָׁר לְמִיקְנָסִי כִיּוֹן דֹּאכּוֹס הוּא, וְכֵן הִבִּיא בַּמַּשְׁבָּלוֹת סְקִיבִי עַם הִךְ דְּקוֹדֵס שְׂנוּדַע הַתַּעֲרֻבוֹת, וּבַדְּמִים סְקִיבִי מַמְשָׁנָה סִיפִיד מוֹכַח שְׂבִיטוֹל שְׂרָךְ בִּם לְרַפּוּאָה הוּא בְּכָל מַבְטֵל אִיסוּר לְכַתְחִילָה וּמוֹתֵר רַק עִי עֲכוּסִים אִיכּ לִיָּה אֲוֹנֵם רַק מוֹזֵר, וּמִיָּם כְּשֶׁאִיא בְּלֹא כְּכִי הוּא

והוא אונס דמותר, ושם בסקס"א הביא מדברי מלכאל שנסתפק באופן שפנים עיי"ש: [צד] ובשמתירין כו' במשנלות סק"ז הביא מהפרי מואר לחלק בין ביטול איסור בשונג דלא קנסו, ומשם נשנת בשונג דאסור עד מו"ש, וכן בשביעית יעקב כיון דלא מפסיד כל כך שהרי מותר למו"ש או שיעקור ויזרע קנסו, אבל ביטול איסור שאם נקנס יהי' אסור לעולם שפיר לא קנסו, ולמד מזה הפרמ"ג דכשמבטל חמץ בע"פ עד הלילה בשונג בס' ה"י ראוי למיקנסי' שהרי יש לו הימור אחר הפסד, אך כיון שהפסד לא החליט בזה, לכך אף בדבר שיש לו מהירין כמו בילה שגולדס ביו"ט אחר השבת נאמרו מינו להסוברים דבטל, ג"כ לא קנסו בשונג, וכ"כ בשפ"ד סק"ז ד"ה אם ביטל דשיל"מ באיסור מותר בשונג ליומו, ורק במזיד אסור לדיו', ונדה"ש סק"ט מספר יעיר און וסדה חמד דהכל דק בלא רגיל לכך, ורגיל ל"ס דיעבד ע"ש:

[צד] דידן דקיי"ל [צה] חתיכה נעשה
גבילה בכל האיסורים ואפילו בריבה בשונג, לכך אין היתר הוספה בשונג דידן רק באילו האופנים, כמו שנתערב [צו] יבש ביבש בפחות מרוב היתר, רק שוה בשוה, או איפשר אפילו ברוב איסור כשיית באופן זה להמקירין בדרכן להוסיף בשעת הדחק:

וכן
סק"ז ד"ה אם ביטל דשיל"מ באיסור מותר בשונג ליומו, ורק במזיד אסור לדיו', ונדה"ש סק"ט מספר יעיר און וסדה חמד דהכל דק בלא רגיל לכך, ורגיל ל"ס דיעבד ע"ש:

[מ] דיני הוספה במה שחתיכה נעשה גבילה שברמ"א זיל סעיה:

[צה] חתיכה כו' כבר נז"ל סק"ז מה שטעור הביא בזה הסימן מהסמ"ג שלריך המורה לחקור אם לא נתן מים בקדירה אחר נפילת האיסור, וכתב הטור על זה שאין לריך כי כל האיסורים שריבה עליהם בשונג מותר, ואין לחוש שכיון להרבות במזיד [כן הוא לפי גירסת הבית] שאם נחוש לזה גם לא נאמין לו במה שאמר שלא ריבה, וע"כ לא חיישין למזיד, וכיון שכן הוא אפילו אם ריבה הרי מותר בשונג, וישב הבי' להסמ"ג מהשגת הטור, דסמ"ג ס"ל חגיג' בשאר איסורים אי"כ אפילו ה"י שונג מ"מ הרי לריך הריבוי נגד האיסור וגם ההיתר כיון שנעשה גבילה, והטור ס"ל כרבינו אפרים ז"ל דלא נע"נ בשאר איסורים, ולכך המחבר דס"ל ג"כ כהטור דלא נע"נ לכך לא הביא רק דחקור המורה, ואי"כ בבשר בחלב דלכו"פ נעשה גבילה ל"מ לדיוקו הוספה דק באופן שכתב הש"ך סק"ט שניתוסף נגד האיסור וגם נגד שנעשה גבילה להמחבר, ולהרמ"א בכל אנפי שיתבאר, והד"מ אות ב' חמה על הבי' א' איך סתם כהטור הו"ל לפרש דלהסוברים דלא כרבינו אפרים שפיר לריך לחקור ב' אפילו להטור הו"ל לפרש דבב"מ עכ"פ לריך לחקור, וישב הד"מ ע"פ ג' אופנים, א' דרק בריבה במזיד הוי חנע"נ ולא בשונג אפילו בבשר בחלב, ואף דבמזיד הא אסור בלא נע"נ מ"מ כ"מ לאסור אף לא למי שנתבטל בשבילו דל"ס קנס, ומ"מ בהנה השמיט מירון ז"ל דלא יהי' דין חתיכה נע"נ בשונג, רק העלה ע"פ האופנים אחרים שיתבאר באופן, דלא נעשה גבילה: [צו] יבש כו' היינו כמסקנה הרמ"א ז"ל בהנה כיון דהוא ס"ל בכל איסורים חגיג', כמ"ש הש"ך סק"ט, לכך הוא רק בהנך אנפי, והבי' עלמא הביא בסוף הסימן מהנשע"ד דק ביבש או בלח ואין בו נתינת טעם, וענין יבש ביבש ביאר במשנלות ובשפ"ד סק"ז, דהיינו באין רוב אלא שיהיה בזה או אפילו ברוב של איסור כסף דע"ל שנסו כו' שהיו רוב עלים של איסור, וכמו שהמך במעשה שהביא מיי"ש בפסח שיתבאר בסק"א לפתור להוסיף, ומ"מ בערה"ב שדה"ש סק"פ חמה על הפרמ"ג בהוספה בדרכן שיתבאר ברוב איסור כיון

מן וכן הדין [צז] בלח שנתערב בלח בשאר איסורים, בהפמ"ר שאין אוסרים בזה חניג, וכן להסתירין יהוסף בדרבנן כמו בגר חנוכה כה"ג, ולכך בבשר בחלב ראפילו בלח בלח ועשה נבילה מדינא לא מחומרא בלבר, צריך שיהא ההוספה נגד האיסור וכל ההיתר לפי שנעשה נבילה:

מן אכל אם הוא [צח] חתיכה שקיבלה איסור וליה ס' בחתיכה נגד האיסור שבלעה ונאסרה, ונתוסף אחיכ היתר בשונג, אם אין ס' נגד כל החתיכה שנאסרה גם ההוספות אסור לדירן רחתיכה נעשה נבילה בשאר איסורין, ואפילו אם ניתוסף נגד כל החתיכה שנע"ג, מ"מ החתיכה נשארת באיסורה משום איפשר לסוחטה אסור, ואפילו באין [צט] מכיר את החתיכה שצריך לבד הששים עוד רוב בחתיכות כדן יבש ביבש שיתבאר, מ"מ אין די בס' נגד האיסור לבד רק נגד כל החתיכה:

במקום

דנפק היסר לאיסור אפילו אין חתיכה נע"ג אינו מועיל להוסיף רק צריך ביטול ככולו עיי"ש: [צז] בלח כו' הוא ג"כ מהד"מ וכן העלה בהגס וכמ"ס הש"ך סק"ג שהוא לפמ"ס בהגס סלי"ג בהפמ"ר לא בלח נעשה נבילה, וכחז המשנלות סק"ג שסע"ז שפוסק כהמחבר שדרכנן ככזר מוכח מותר להוסיף היינו ג"כ בלח ובהפמ"ר, שאז אין נעשה נבילה, והיינו הוספה לכתחילה במקום שמוחר, ובדיעבד בשוגג בכל ענין שמוחר היינו רק בהנך אנפי דלא נעשה נבילה, אך כמה שהולא הרמ"א ז"ל רק חתיכה, וכן מ"ס זה מהשבות פרש"א דכלל בלח לא נע"ג ומשמע אף בבשר בחלב כן, וכמ"ס דר"מ לייבז בזה הטור שכתב סתם א"ל לחקור ולא חילק בין בשר בחלב לדגיה נע"ג, וה"ל להצריך לחקור דב"ח וע"כ מייירי בלח, אך מ"מ חסד הש"ך שהרי מגמ' דק"ח בחלב נבילה הוא, מוכח דבב"ח אף בלח נע"ג וכמ"ס הרשב"א והרא"ש בהד"א, ואף שיחבאר בסיק'ו מה שייבז המגמ"י קושיא הש"ך בסלי"ג סקט"ו על האפי דרבני שכתב רק מחומרא בב"ח, שהרי מהגמ' הנ"ל מוכח דהוי מדניא, דרק

לר' יהודה דמין בחינו לא בטיל אחר כן בגמ' וכמ"ס השפ"ד כאן סק"ה, מ"מ הפרמ"ג האריך מהירושלמי דגריסין כו' כהש"ך דהוי בב"ח מ"ס ואיסור בנשפך, ולכך כתב הש"ך דהרשב"א לא מייירי אלא בשאר איסורין שיש חילוק בין לח ובין חתיכה, וג"כ לאו מקצת נע"ג בחתיכה, רק כיון שהחתיכה נשארת עוד באיסור כשי"ת, וא"כ בב"ח אף בלח בלח כשנתוסף צריך שיחוסף נגד כל התערובות, משום נעשה נבילה לכו"ע וכשי"ת מזה בסיק'ו סקל"ט: [צח] חתיכה כו' הוא סיוס דברי הרמ"א ז"ל והוא מהרשב"א הנ"ל, אך כמה שסיים הרמ"א ז"ל אכל חתיכה כו' דהא אמרינן ב' חניג הניח הש"ך סק"ד דברי הרמ"א ז"ל בל"ע שאין זה ענין לחתיכה נע"ג, דלהרשב"א אפילו אי אין חתיכה נע"ג בשאר איסורים, מ"מ החתיכה נשארת באיסורה משום איפשר לסוחטה אסור, וא"כ הוי לרמ"א ז"ל ג"מ שאפילו בנחוסף נגד האיסור וגם נגד ההיתר שאפילו בב"ח כה"ג שנעשה נבילה לדיה, מ"מ מותר כיון שיש ס' נגד הכל, מ"מ בחתיכה כה"ג נשארת באיסורה אפילו למאן דלא ס"ל חתיכה נע"ג משום איפשר לסוחטה: [צט] מכיר כו' נשפיד סק"ג ד"ה נסתפקתי מסופק בזה, כשאין מכיר את החתיכה שנאסרה, שיחבאר בסיק'ו סק"ח דלריך רוב חתיכות נגד החתיכה כדן יבש ביבש בשאר איסורים אפילו בראוי להכתבד, ובבשר בחלב באין רלה"ת, וכיון שכל הטעם שמהו נשאר זה ולכך פולטת אחיכ כמו נבילה, וא"כ באינה ניכרת ובטילה ברוב ילטרף הכל לס' נגד האיסור הראשון, כיון שס"ס הרי החתיכה מותרת, ומ"מ העלה להמרדכי שחתיכה מובדל הוא לריך לעילס ס', ויחבאר שם בסרטות מחרעק"א ודמ"ס שס וכן בקטניות או פלומין נימוחים ופאוודלי הוי לח:

בא במקום שהדין דחתיכה נעשה
נבילה הוא אפילו בלא [ק] נודע
מן התערובות עד אחר שנתוסף
בשונג מים אסור ופ"י שיש [קא]
נומים בזה להתיר בקצת אופנים כמו
בלח בלח בלי הפמ"ר או דלא ברירא
להו בשאר איסורים אפילו ביבש בלח
להקל או להחמיר, ורק בבשר בחי"ב
כה"נ אסור אף בהפמ"ר, ולכך יש
מחלקים בין נמצא ונודע אחי"ב בעוד
שהוא רותח או אסור בכל ענין כמו
בדבוק, אבל אם מקודם שנודע הסירו
האיסור מההיתר, או שהוא באופן
שאין אסור עכשיו כמו בנצטנן קודם
שנודע, בזה המיקל בהפמ"ר או
לצורך שבת אין מונחין אותו:

[ק] נודע כו' נד"מ יש עוד תירוצ' על
קושיא הנז"ל סק"מ דדין סטור מליא
בחני' דרק, אי נודע קודם הסוספה ש"ך
זה דנע"מ ולא בלא נודע מקודם, וכן הביא
מהא"ס לחלק בזה, וכפי מה שהביאו הש"ך
סקט"ו דמאחר שלא נודע לו בלאו פ"ס
זלא טע"ס ב"י עתה טעמא דאיסורא, מכל
לומר דמאחר כל הסוסר יחד לבטלו, וכה"כ
ידי"מ דאף דלפ"ו הו"ל להמורה להקור
שמא ה"י נודע קודם ול"מ הסוספה בשונג,
מ"מ י"ל חילו ה"י נודע קודם הסוספה ה"י
בא מיד להמורה לשאול, ויש עוד דין בלוי"ס
בפי מה שהביאו הש"ך, והוא מה שהביא
הרמ"א ז"ל כהנה דאפילו במקום דלא נע"מ
מ"מ רק בלא נודע מועיל הריבוי בשונג,
אבל בנודע אין מועיל, ואף שבהנה לא
הביא כלל סדין הראשון שלא יה"י דין

חנע"מ רק בנודע, רק הביא הדין הב' שבלא נע"מ אינו מועיל הריבוי רק בלא נודע,
מ"מ לפירוש הש"ך נכלל זה בדברי הרמ"א, דלא מיבעי' במקום שחתיכה נעשה נבילה
יש חילוק בין נודע, שבלא נודע אין נעשה נבילה, רק אפילו בלא נע"מ אינו מועיל הריבוי
בשונג רק בלא נודע תחילה, ומ"מ הש"ך חמה על עיקר הדין [א] מה נ"מ בלא נודע
ביון שמיד חתיכה נע"מ ולא מלינו לשום פוסק שמחלק בזה, [ב] מסיניא דחולין דק"מ
בחב"ב נבילה הוא מוכח שאפילו בלא נודע כן הוא, ומ"מ בנבילה"כ כסב בנו של הש"ך
ליישב מחולין הניל, דשם שהחלב נכנס בהבשר וכשבא לחלב סימ"ר הוי זה מין במינו
לרי יהודה שפיר אף בלא נודע אסור, אבל כאן כשלא נודע חשבינן כאילו עכשיו נפל
האיסור וכן בבשר בחלב וסרי יש עכשיו ביטול, [כעין זה נז"ל סק"ז מהמנחי מחמים
דמים, ויתבאר בסק"ו סקמ"ז מהאמרי ברוך ג] ממה שהקשו מהא דהדמוע לפי חשבון
הו"ל לתרוי דמירי בלא נודע ד] ממ"ס בסו"ד בהחב כף לרי"ך ב' פעמים ס' בלא נודע
ואפ"ה נעשה נבילה, [ה] מחשבות הרא"ש ז"ל באיסורין מבטלין זה את זה שבסלי"ח
הניל נראה ג"כ שאין חילוק, ו] מדברי מהרא"ש ז"ל שמחלק בין לח ליבש הו"ל לחלק
בין נודע כו', ולכך כתב דאולי הרמ"א ז"ל חזר בו ולא הביא דין זה בסנהוט דיה"י בלא
נודע אין חתיכה נעשה נבילה והניח בל"ע: [קא] גומים כו' במנחי' שבשפ"ד
סקט"ו ופתי"ס סק"ו מיקל בלח בלח בלי הפמ"ר, והפמ"ר דעתו דבבב"ח
כו' ובשאר איסורים אין בידו להקל בהפמ"ר, ופירשו בחשבות רעקזא ז"ל שגם
להחמיר לא ברירא ל"י, אך מ"מ על מ"ס הש"ך אולי הרב חזר בו ממה שפרטק"א
ז"ל שם בסו"ד דהרי ע"כ חזר בו ממ"ס בסיע"ב ופ"ג נמלא לכ וכד' כו', ולשון
נמלא משמע בלא נודע ואפ"ה הדין דנע"מ בדבוק, והגם שהרמ"א ז"ל הרגיש במלמו
בזה וכתב במ"מ דבדוק שאני, זה חמוה, הא כל הטעם בדבוק משום שמא ה"י
פ"א חוץ לרובת או משום חמה לבטל וכאן ה"י בוודאי בפני עלמו ונאסר, ולכך
מסיק שם ובמירוסים כאן לחלק באופן שבפנים, דבלב וכד' כיון שפחמי"ס נפארת
באיסורא ואף דלא נעשה נבילה, מ"מ אוסרה עתה כשהוא רותח כמו חילו ה"י
גופל לקדירה אחרת שאוסרה, אבל בבסירו האיסור קודם שנודע, או שנלשן קודם
בזה כיון שגלשון הפרמ"ג נראה דגם להחמיר לא ברירא ל"י לכך המיקל כו' בפ"ס:

מב ויש [קב] מהאחרונים שדעתם להקל בזה בהפסיד וסעודת סעודה בלא נודע בכל ענין בפרט באיסור דרבנן כדם שבישלו ומתירין בעשו מולייתא [קוניל] בשומן שלא נמלח קודם שבת ונאפה ונאסר מפני שליה בה ס' נגד השומן. והמטינו אותה בין החמין והי' ס' נגד השומן לבד ולא כנגד בל' המולייתא שנע' ולי' עוד מאחרונים יש חילוק בין אם החתיכה תהי' אסורה, דכשתהי' סותרת יש יותר להקל, וכן ביש עוד סניפים יש להקל או בתרי דרבנן יש ג' להקל בלא נודע:

מג במקום [קג] שם זירין בלא נעשה גבילה כמו בלח בלח בהפסיד או ביבש ביבש שמתירין כשריבה בשונג, ג' אין חילוק דאפילו בנודע התערובות קודם שנתוסף מותר, ומ' אף במקום שיש [קד] חשש לנעשה גבילה קודם הריבוי, מ' אין צריך המורה לחקור אחר זה אם נתוסף במה שהי' קודם כי אין מחזיקין איסור במהם, ורק בידוע שנתוסף יש לחקור אימת הי' אף שיש מחמירין בזה וישאיר אחריו:

באיסורי

[קב] מהאחרונים כו' בכר'פ מייסד האויה נד הס'ך שהוא מהתוס' בזכורות דכ"ב, ומחלק בין נשר נחלב דל"מ זה שלא נודע, רק בשאר איסורים, ובחכ"א כמ"ד ס"ז וביתא דאס אויה סעי'ב סעיף ל"ח, ט"פ בכר'פ שדל'י הרמ"א והאויה לסמוך עליהם בפרט כדם שבישלו אף להסוברים שהוא מ"ה, מ"ה הוי חע"ג בשאר איסורים דרבנן והרי בין הכל יש ס' רק שהמולייתא נעשה מקודם גבילה, לירק עוד לס'ס שמה דרבנן אין חע"ג כרמב"ם ור"ן, והעלה להקל רק המולייתא לבד אסורה משום איפסד לסוחסה, ובדמ"ט סק"ט שזורע ילחק ויד יסודה מהמיריס, ולהטוטי'ד הוי ספק, ונפס ח"י מיקל וספר ישועות חיים מחלק באופן שפנים ורב אחד חולק עליו, ובדמ"ט שמשמש סק"ט בחידושי דינים לוח כ' מיקל כה"ג בתרי דרבנן בלא נודע, ובדמ"ט כשים עוד סניפים יש להקל בזה: [קג] שמתירין כו' היינו דין האויה והרמ"א ז"ל הג'ל שהביאו בפירוש, שכוודע התערובות קודם ל"מ ההוספה בשונג, והס'ך פמה על זה ג"כ, א' מה השיג הטור על ספר המליוט הרי לריך לחקור שמה נחמו בו מים בשונג אחר שוודע, ואף שדמ"ט כתב דאס הי' נודע מקודם הי' צא לשאל לחכם, מ"מ לא אחי שפיר מ"ט הטור ואין לחוש שכיוון להרבות במיד ב' מהא דמסכת תרומות זירושלמי הג'ל כל איסורין שריבה עליהם שונג מותרין יהי' פירוש קודם שוודע התערובות, וא"כ איך שייך בזה מיד קודם שוודע, ואם יהי' הפירוש מיד אחר שוודע ושונג קודם שוודע, זה אין סדעת סובלתו, וכן הביא מהראב"ן והסמ"ג דעיקר החילוק בין שונג אפילו אחר שוודע מותר, וכ"כ הפר"ח סקט"ז והשפ"ד דלהלכה אף בנודע, בשונג לא קנסא, ובחמוד"ב סקט"ז כתב הג"מ לאויה בין נע"ט לאין נע"ט עיי"ש ומשמע ג"כ שאינו להלכה: [קד] חשש כו' כבר נז"ל דלהטור אין לריך לחקור אם נתרבה, והדמ"א אחר שהביא מהאויה דכוודע ל"מ הוספה אפילו במקום שאינו נעשה גבילה, כתב וכן הביא בהנה דא"י לחקור כמו שביים ולפ"ז הי' לריך המורה כו' ולא נהנו כן, והס'ך סקט"ז הביא בשם הלבוש דקאי רק על דין האחרון של הרמ"א דא"ל לחקור עכ"פ אם הי' נודע, וא"כ למה שפסק הס'ך דלא כהרמ"א רק אש' בנודע מועיל הוספה א"כ אין ג"מ בזה הדין, מ"מ כתב הס'ך דלא כהלבוש רק קאי על כל שאר הדינים דהיינו בלח בלח למ"ד חנ"ג, או בחתיכה שבלעה איסור לכוי' או בנודע לאויה שבלע אלו ל"מ הוספה, מ"מ א"ל לחקור על זה וכן סוכית מהת"ח, ועיקר הטעם משום אחוזקי איסורא, ודעת הרש"ל שכוט"ז סק"י'א לחקור מחומרא, ומסקנת הטו"ז וש"ך דכמו שנמלא כן הי', והפר"ח סקט"ז מחמיר לשאל כיון ששכיח במה שנאסר מחמת בלע כמו בחתיכה שיש בה רובע יש לאסרו משום איפסד לבחתי

לסוחסו, וכתב שם עוד דמה שבנ"ח נעשה
נכילה היינו כבשר עם החלב שבו ולא שאר
דבר שיש בקדירה, ובדמ"ס סקצ"ג שהסו"ק
התפלא על הש"ך דמ"ס לא מחזיקין איסורא
הלא קי"ל בכ"מ שאיפשר לבדוק לא סמכין
אחזקה, ומסתם הדרך להרבות, ובסקצ"ב
מהרדב"ז כשיש ס' א"ל לחקר, ורק בידוע
שליה בו ס' רק אח"כ ה" ס' בזה יש
לאסור:

י' דיני איסורי דרבנן לביטול והוספה
שבשרי' ע"ז:

מד באיסורי [קח] דרבנן יש דיעות
בין הראשונים וז"ל, שיש אומרים
באיסור דרבנן שיש לו עיקר מן
התורה אין מבטלין ומספין, ורק
באין לו עיקר מ"ה כגון מוקצה מותר
להוסיף כדי שיחבט [קח] האיסור,
ול"א אף במה שיש לו עיקר מ"ה
כמו בשר עוף בחלב מותר בין לבטל
בין להוסיף [קח] עד ששים, ול"א יש
חילוק בין ביטול [קח] להוספה, רבמח
שיש

וקח] דרבנן כו' מקור דבר זה הוא מסוגיא דב"ה ד"ד בעלים שנשאו מן הדקל
למך התנור ביו"ט שאסורים משום מוקלה, מרבה עליהם עלים מאכנים
מעו"ט ומסוקן, ופריך והא מהפך באיסורא, ושני כיון דרובא דהתירא הוא כי קא מהפך
בהתירא מהפך, ולפירש"י ז"ל כיון דהרוב היתר, קשה הא בדבר שיש לו מחירין לימ רוב,
ומה דאמר מיקלי קלי היינו אחר שנעשה אפר ליהנות ממנו ולא קודם לכן, וכתב המשב"ל
סקצ"ג ד"ל דבר שיש לו מחירין י"ל שאסור רק באכילה ולא בטילטול כנראה מהר"ן
[ויסתבר] בסוק"ב סברה הל"מ בטילטול וריח כה"ג, אך הביא מהש"ס דהפירוש הוא
מהפך בהתירא דהליק שזה היתר הוא, ופריך והא אין מבטלין איסור לכתחילה, ואמר
ה"מ בדאורייתא אבל דרבנן מבטלין, ופריך לרב אשי הא דשיל"מ לא בטיל אף דרבנן
ואמר דכאן מיקלי קלי איסורא, סרי דאיסור דרבנן מותר לבטל שהרי התירון של מיקלי
קלי קאי רק אדשיל"מ, אבל לענין ביטול לכתחילה דרבנן לא בעי מיקלי: [קח] האיסור
כו' בחוס' הקשו מהא דדרסה בעיגול דמיימי שם דכוי ג"כ רק דרבנן כתרומת סירות,
ואמאי לא מותר להוסיף כשאין שם להעלות שאיסור, וכתבו דלאו בכל איסורי דרבנן כן
הוא רק במוקלה שעיקרו הוא מדרבנן, אבל תרומה שעיקרו הוא מ"ה כתרומת דגן, לכך
אפילו בפירות אין מוסיפין, והביאו רא"י מסוגיא דחולין דל"מ בפלגא דיתא חרבא, שלמאי
שה" סובר דמ"ס הוי רק דרבנן למה לא לזוה להוסיף עד ששים, וע"כ כיון דשיעור שלם
הוי מ"ה אינו דומה למוקלה, וכ"כ בפסחים ד"ל, וכ"כ בר"ן דאף שאין רא"י ממוקלה שיל
סמך אלבסוף משום מיקלי כו', מ"מ יש רא"י מהרומה דאמר בכוכרות חלת חו"ל מבטלה
ברוב, ופ"י לד"ה זה אין לו עיקר מ"ה כיון שאין בחו"ל שום חוב תרומה מ"ה, אבל יש
לו עיקר אין מבטלין: [קח] עוד כו' בשיטת הרמב"ם ז"ל שכתב בפ"ו מהמ"א דבאיסור
דרבנן מבטלין, נקט איסור חורה כמו ערלה ואיסור דבריהם בשר עוף בחלב, ומה דלא
נקט ברישא בשר בהמה בחלב, כתב הלח"מ לרבותא דאפילו ערלה דהוי איסור מעיקרו
מותר בדיעבד וכ"כ בב"מ שאסור רק מפני הטעם וכשמוסיף אין כאן טעם [כנ"ל סקצ"ג
מחרשק"א סברה זו לענין דל"הוי רק איסור דרבנן לכתחילה בב"מ מה"ט] ודאי מותר
בדיעבד, ולדעת הגמ"ר שהביא הב"י הוי דעת הרמב"ם כחוס' דרק בלאן לו עיקר מ"ה,
ובשר עוף בחלב הוי אין לו עיקר מ"ס להרמב"ם, ולהחוס' הוי יש לו עיקר מ"ה כיון שיש
ע"כ בשר בהמה שאסור מ"ה כמו בתרומת פירות הג"ל ודעתו בכסף משנה דלרמב"ם אף
ביש לו עיקר מ"מ מותר לבטל, והביא בשם הרב"ט שמהם שבהמ"י דמי חלב יכול להוסיף,
ויין נסך הוי עיקר מ"ה דכתיב ישאו יין נסבים, ונראה מהרמ"ל דאין חילוק בין הוספה לביטול
שדאורייתא אסור בשניהם כמו שהחיל לא יבא טאה כו' שהוא הוספה, ובאיסור דרבנן כתב
מבטלין וס"ס בבשר עוף מרבה בשר, כדי דביטול והוספה הוי הכל אחד, ומ"מ במשכנות
סקצ"ב פירש בהרמב"ם דרק הוספה מותר דרבנן ולא ביטול: [קח] לתוספה כו', זהו
לדעת

שיש לו עיקר מ"ה אסור בביטול
ומותר להוסיף. ובמה שאין לו עיקר
מדינא אף בביטול מותר ורק ראוי
לחוש במה שאינו בחלת חוץ לארץ.
לאסור ביטול ולהתיר רק ההוספה.
ויש [קט] סוברין עוד דרק במה שאין
אסור בעין דמיקלי קלי מותר בזה
דדרבנן באין עיקר, אבל באסור בעין
אף באין לו מתירין אסור אפילו
להוסיף:

מה לדין [ק] העיקר שאין חילוק
בכל בין זה לאסור תורה, ואין
לכטל וכן אין להוסיף, אפילו במה
שאיין לו עיקר מ"ה, רק מ"ם יש
[קיא] סומכין בהפסד ושעהדיה כה"ג
בחמץ שעבר עליו הפסח כמו חביות
י"ש שיש בתערובות אחד שמוחר
מחמת ספק שעבר עליו הפסח דהוי
ספיקא דרבנן, יש להתיר להוסיף עד
שיהא

לדעת הרש"א שמביא הטור שכלסור חורה
ממש, או כלסור חורה רק שיעור דרבנן
כמו במין בחיטו שפ"ה בטל כדוב ומדרבנן
לדין ס' אסור בין לערב בין להוסיף.
וכמ"ס הב"י מהנמ' דנפלו ונפלטו דמ"ה
חד בתרי בטל, ובמזיד אסור ובשוגג פליגי,
אבל כלסור דרבנן עושה ג' חילוקים א' יש
לו עיקר מ"ה אסור לבטל ומותר להוסיף,
והטור כותב זה מהרש"א על עיקר אסורו
אינו אלא מדבריהם כמו גבינה של נכרים
ושומן הגיד, ומהם הב"י שנקלר כתב שגבינה
דאסורו פשוט חלב טמא ושומן הגיד משום
הגיד הוי י"ש לו עיקר מ"ה, וכן מחלק בין
שומן דהוי י"ש לו עיקר לגבינה דהוי אין לו
עיקר, והב"י כתב דמ"ם הוא בטור ול"ל
עיקר אסורו אינו מדרבנן אלא מ"ה כגבינה
וכוא כדון הב"י שצ"י מותר להוסיף ואסור
לבטל, ב' אסור דרבנן שאין לו עיקר מ"ה
כמו תרומת ומלת חוץ לארץ מותר לבטל
לכתחילה רק יש לחוש להסבירים דשאר

דברים חוץ מחלת חוץ אין מערבין רק מוסיפין, וספור שסתם לה להתיר, תמה עליו
הב"י שהרי הרש"א כתב לחוש להאסורים, וכתב הב"י שלא דק שהרי רק לענין ביטול
לכתחילה כתב לחוש להאסורים אבל להוסיף מותר אפילו ביש לו עיקר מ"ה, ג' חלת חוץ
לכוי' מותר לבטל וכ"ש להוסיף, ולהרש"א אין הטעם משום מיקלי קלי גבינה רק מטעם
דרבנן: [קט] סוברין כו' זה דעת הרא"ש שהביאו הטור ג"כ דעיקר רק מטעם מיקלי
קלי אפילו במקלה, דמסקנת הגמ' קאי ג"כ אביטול לכתחילה דמוסיף משום דמיקלי קלי
והוא דרבנן, ובדאורייתא כתב הב"י דאפילו במיקלי כמו בעלי אשה וערלה וכלאי הכרס
אפילו בליחא לאיסורא בעינא, ודלא כשיטת ראב"י דבאין לו מתירין לא בעי מיקלי, כמ"ס
הב"י עיי"ש: [ק] העיקר כו' הטור הביא מסקנת הרא"ש ו"ל וכ"כ הב"י מהרש"א שכן
נהגו, ומ"מ בשו"ע סעי' סתם כהרש"א בכל אסור של דבריהם שאסור לבטל ומותר
להוסיף כמ"ס בבאר הגולה, ופירש במשכנז סק"י דלהמחבר בביטול אף באין עיקר אסור,
ובהוספה אף ביש עיקר מותר, וכ"כ הפר"ח סק"י בדעת המחבר אף ביש שורש מ"ה,
והרש"ל שהביא הטור סק"י פוסק כמחבר דרק בדשיל"מ בעי מיקלי קלי שאינו נהנה מן
האסור עד שעת ביטולו ואז אינו בעין ואין בו ממש, אבל הרמ"א ו"ל הפלה בהנה כה"ג
אומרים, ורא"ש דאין חילוק בין דאורייתא לדרבנן בביטול ובתוספה, וביים דכן נוהגין ואין
לשנות, ודעת הב"י וס"ך סק"י דאפילו באין עיקר כן הוא, ובדעת הסו"י כסב במשכנז
שנאור"ח סתירע"ז נראה שפוסק כהמחבר אפילו ביש לו עיקר מוסיפין אפילו לכתחילה דלא
כהרש"ל דרק דיעבד מתיר וג"כ רק באומר מותר, וביד יהודה שבדמ"ס סק"י דאין לו
עיקר מיקרי שלא נמלא מין זה שיהא אסור מ"ה שיגורו זה אטו זה, וחלב וגבינה של
עכו"ם הוי שחששו לדאורייתא מ"מ נחשב אין לו עיקר, וכ"ש פת ובישולי עכו"ם ומלת
חוץ בזה"ז וכן י"כ בזה"ז, ושיעורי דרבנן כלסור חורה אסור להוסיף: [קיא] סומכין
כו' כ"כ בשפ"ד סק"י במעשה שהי' שאחד לקח אלל מומר כמה חביות י"ש אחד הפסח,
והורה המורה כיון שיש לפתות על אחד שנעשה אחד הפסח הוי ספק דרבנן שמומר, ממילא

מותר

שזה רוב היתר ויתבטלו האסורים
ברוב כדון ובש ביבש אם החביות
אינם גדולים וחשובים, וכן יש פתירות
בהג' בשו"ס ששהא ג' ימים בלא
מליחה בהפסיד להוסיף ע"י שיערב
השו"ס ברוב שו"ס אחר כיון שמעורב
בו:

בז אף להמירין להוסיף בדרבנן
שאין לו עיקר מ"ה, מ"ס יש
חובין לאסור להוסיף במה שיש לו
פתירות, אף דלענין גוף הביטול ה"י
כאין לו פתירות, כמו בנר הנכבה
שנתערב שנהנה ממנו לאורו עוד
קודם דמיקלי ונעשה אפר [קיב] אסור
להוסיף, וכן יש חובין לאסור בכל מה
שאסור בהנאה להוסיף בדרבנן [קיג]
כיון דנהנה:

בז להאסורים להוסיף בדרבנן אפילו
[קיד] ביבש ביבש באינו סמו
היו ג"כ ככל אימורי דרבנן ובתרי
דרבנן יש פתירות אפילו בלח בלח
להוסיף, וי"א שלהמירין להוסיף רק
בגפ'.

דמסו שהוקלעו למזונו חמור הוא, וכחך שדוחק, ופוד מדמחלק מהרים בין מיקלי קלי
דפלים לכל דם נכנה אחר דמיקלי וכלן קודם, ה"ל לחלק בין הוקלע למזונו וסניס
בז"ע, ובמ"א שם סק"ב י"ש דהוי קנה יש לו מחירין דים' ראוי לחכוכ לשנה הבאה,
אף דבמחן ל"א בסיק"ב ל"ה יש לו מחירין, מ"מ מלרסין זה להסוכרים דאין להוסיף והוי
לענין זה יש לו מחירין, וקושיית הבאה"ט ומרעק"א בסילי"ח בהשמטה דאם הוי יש לו
מחירין למה בטל כלל, להכיל הוי רק לירוף להדיעה דאין להוסיף, וקושיית המחמ"ט
דברי לחכוכ לא נאסר כלל ודמי לשהא ג' ימים דלללי לא נאסר כלל, י"ש בהשפלות
כאן ש"י מחילה נר חנוכה ועומד לכך י"ל לא דמי לבשר ה"ל, ובמחש"ק שם
דלא קשה הא אסור להסוות לשנה הבאה, כמ"ס הדין בחמץ דמה שקנסו לא קנסו
לסקל ע"י זה שחבטל, רק להחמיר, ס"ה בזה: [קיג] כיון פ' מילוק זה הוא
מהחוד"ב סק"ה דאין הנאה גדולה מזו ממה שמבטל האיסור ונכנס ממנו, ולא דמי
לאיסורי אכילה שאין קו"ט טעם איסור עוד, ודומה למספס באיסורי הנאה שאסור
גוף הפיטוס אף שהכמה פ"י מותרת כשהפסטה, כמ"ל סק"ג כזה, ולכך בחכוכ
שהוקלע למזונו שאסור בהנאה אסור אף למחבר, ובדח"ט סק"ד הביא כן מהרמ"ז
שבאיסור הנאה אסור, ובפדה חמד הביא משו"ע הרב ז"ל ספ"מ"א עמ"א לא נראה כן,
וכן לקולא הפרמ"ג ה"ל ב"י"ש, נראה שאין מילוק כמו שסעיר ציד יהודה, מ"מ הביאו
מהשפ"ן ג"כ לאסור באיסור הנאה ואין להקל נגדו: [קיד] ביבש כו' דמ"ס סק"ד
שהכמות שלמה מחיר בזה כיון שכל הגזירה רק שחא יבטלס ויתן טעם מותר לבטל
לכתחילה, אבל הוא ס"ל דהוי ככל איסורי דרבנן קודם ביטול שאסור להרמ"א ז"ל, ובפרמ"ג
בא"ח בהכנסה ס"א חות י"ב שכתרי דרבנן יש ללמד שאף להרמ"א מותר להוסיף,
ובב"א

מותר להוסיף למחבר בדרבנן, וכחך דוסה
הורה האמה בהפסיד ושעה כדחק, וכ"כ
בהשפלות בא"ח ספ"מ"א סק"ד בקנה
ממותר בכה"ג, וכחך שם דכלא כמח"ר הוי
ס"ס לאיסור, שחא נעשה הכל קודם פסח
ושחא כרמ"א ז"ל, ובתשובות רעק"א ז"ל
סיל"ח מיקל ג"כ בהפסיד בשו"ס ששהא ג' ימים
ע"י מליחה ויערבנו דוב סק"ס מעורב בו
הוי רק מעורב בשו"ס אחר ג"כ רק הוספה
ונסמך על המחבר, כיון שביטול יח"י רק
דרבנן בדם שביטלו ע"י"ש, ומ"ס בדח"ט
סק"ג מואל ומחיר דבמחן ש"י לו חקנה
למולכו, ל"ה מבטל כשפכר עליו הפסח,
אף שבפדה חמד כמל"ן בעדו דל"ה בזה
יעשה כן מחיר, מ"מ במחנה משה חולק
ומפרמ"ג זה א"ן רא"י ד"ל מותר גרע שלא
ה"י מוכר: [קיב] אסור כו' דבר זה הוא
ממה שסקשו הטו"ז סק"ב והש"ך סק"ט
על המחבר שחיל כלן בהוספה בדרבנן,
ובא"ח ספרע"ז פוסק כמהר"מ מרדכינברג
וכר"א"ש, דאסור להוסיף בנר חנוכה רק
עושה לו מדורס בפני עצמו ולא הביא שם
הב"י שום חולק בזה, ורולא הש"ך למרן

והביאו הדפוסים נחשבים סוכות נחשבים
לענין דס שנינו דס שנינו דס שנינו דס שנינו
כמו מינו ואיסור דרבנן יש להפסיק להפסיק:
[קמז] בנפל כו' כן הוכיח זלתי רבא
בא"ח מלשון המחבר נפל כו' והביאו
במקצתא ז"ל לאן, ובדפוס סקציה עיי"ש:
[קמז] דיעבר כו' כח"ס המחבר סעי'
לשיטתו דאסור בביטול, טלס במיד אסור,
ועיר הש"ך סקציה דהיינו רק לענין אכל
לאחרים מותר, ואף שבמ"ס מ"ל סקציה
שלפניה קנסו שנג, מ"מ בדרבנן הוי
לכ"ע כמו במעשר בשבט דלא קנסו:
[קיו] בישראל כו' דבר זה הביא השפ"ד
סקי' מהבנימין ואב, באשה שפשט ובישלה
לאחר מעלי' בכלי אסור לא הוי כמבטל
במיד והתיר התבטול, והפרמ"ג דעתו
לאסור כח"ס שס יראש לי כו' דין המבטל
איסור דרבנן במיד, ובדפוס סקציה סקציה
הביא מהרד"ז ג"כ לאסור, ובגליון ספר
משמרת שלום הביא מהריטב"א פ"ז דל"ג,
וכן הביא ביד יהודה דמבטל בכלי שאב"י
ספר חמודי דמאל לאיסור, ומשמ"ס הביא
מפרגום הנוסח שגזיק לבנימין ואב, דכל שאין יכול לבטל ידיו נסיון קנס ל"ה בכלל
מבטל איסור להפסיק, ובדפוס ארי' ויד יהודה כתבו שגזיק מבטל דברי הרשב"א שגזי'
סיקציה בל"ה לנכרי לבטל בקדירתו אסור כדן מבטל בשבט ובבטל איסור, ומ"מ מקיים
ג"כ פסק הבי' להקל, ומחלק בין של עמים שאסור ושל ישראל מותר באב"י, ופביא
מכ"ס שלח דלפרמ"ג י"ל ה"ה בהוצא ק"ה ס"ה:

[יא] דיני הוספה ובימול בשבת וירמ':

[קיה] מ"מ כו' דבר זה הוא ממ"ס המג"א שישכ"ג סקציה משום דאין לך סיקון גדול
מזה, וסיים דבמיקלי מותר כמו בעלים, ותמה בדגמ"ר שס פמ"ג למי קאי
זה המג"א, אם להמחבר שמתיר באיסור דרבנן הא זה הוא מהרשב"א וכו' יליף ל"ה מברך
דפנים ולדידי' הך דמיקלי הוא לאו דווקא דקאי רק לדשיל"מ אי"כ כרי מותר ביום אף
בלא מיקלי, ואי להרמ"א ז"ל הא אף בחול אסור בלא מיקלי, כהרמ"ס ז"ל, ובשפ"ד כאן
סקציה כתב דקאי להמחבר, ותמה בלמה כיון דמקשן פ"כ ידע דמיקלי דאי לא ה"י
אסור משום מתקן, וא"כ מה פריך מור, ובקרבן תנאל מ"י דשפ"ד ידע דמיקלי מותר
לבימול ביום רק ל"ס יודע דמוטיל דגס לדשיל"מ ומש"י גס לדשיל"מ מוטיל: [קיס] גתערב
כו' בשפר סוכ' שנת שביאו במחש"ק פירש כוונה המג"א אף להרמ"א שאסור אף בחול
להס"ק, מידי בכה"ג דיבש ב"בש שמואל בסיק' שאסור לבטלם להרשב"א, רק מ"מ
מותר להס"ק עד ששים כיון שיכול לאכול מכשיו כמות שאח, ול"ה כבש המג"א דאסור
ביום, ושנה הוא לאו דווקא שהרי אסור לבטל בשנה וכן במ"ס שנג, ובשפ"ד כאן הביא
בס"ס פס"א אסור, והוא מסתפק בזה דברי המג"א שישכ"ג סקציה לא ה"י סיקון במבטלם
כל"ס בקופא דרבנן פקס דמי לקמ"ס מכשיו, אבל כלי חדש דלא מ"י לכל"ס אף דכ"י
כ"ה

[קמז] בנפל מעצמו אבל הפילו אפילו
בשונג אסור להס"ק, ואף לענין [קמז]
דיעבר ובדרבנן דמי כמו במ"ה
שכסיד אסור לעצמו, ובשונג אפילו
להאסר בדארייתא מ"ס בזה מותר
לבר"ע:
מ"ח א"ח [קיו] בישראל בקדירת אסור
שאנו בת יוסא בחזיר, יש
אוסרין כמו במבטל איסור דרבנן
במיד, ויש מפקפקין להתיר, או
שמחלקין בין קדירת ישראל אינו ב"י
שמותר, ובבב"י של עכו"ם אסור, וכן
הדין בתחב"ב ק"ה אינו בן יוסא לתבשיל
לאסור בזה:

מ"ט א"ח במה שמותר להס"ק כמו
באיסור דרבנן להמתירין, [קיה]
מ"ס יש אוסרים שאסור לעשות בן
בשבת וירמ' משום מתקן אם לא
במה שמיקלי קלי איסורא, ואם [קיס]
נתערב

קנסו אסור, וכ"כ הרמ"ס ז"ל בע"ז הביאו
מפרגום הנוסח שגזיק לבנימין ואב, דכל שאין יכול לבטל ידיו נסיון קנס ל"ה בכלל
מבטל איסור להפסיק, ובדפוס ארי' ויד יהודה כתבו שגזיק מבטל דברי הרשב"א שגזי'
סיקציה בל"ה לנכרי לבטל בקדירתו אסור כדן מבטל בשבט ובבטל איסור, ומ"מ מקיים
ג"כ פסק הבי' להקל, ומחלק בין של עמים שאסור ושל ישראל מותר באב"י, ופביא
מכ"ס שלח דלפרמ"ג י"ל ה"ה בהוצא ק"ה ס"ה:

רק דרבנן דמי סיי מחקן כמיס היס זיל, ואיכ כאל דחוי טכסיו לאכלא כך ביבש בלי הביטול לים מחקן, ואף שכלן מחספס מיס באל סיתריס סקטיו החליט להמיר כמיס במשמע כלן: [קב] שבאם כו' דבר זה הוא מהמיוז או"ח סיתריס סקטיו אהל דאמר שם בבכור דאסור לחכס לראוס בירט לסתיר לשאמו בזמנו משום כמה טעמים א' טעם הרמזים זיל בפ"ב מוירט משום טוקלה שלא הי' דסמו עלי' מערב ירט, ולכך אפילו נולד המוס מערב ירט כל שלא ראה אותו החכס מערב אסור, ב' היס כתב הטעם שיבואו לטלטל לפעמים מה שאין ראוי לו, שמה ימלא שאין המוס מוס ואי"א שלא יטלטלו ג' הטעם שמיחוי כמחקן, וקשה הסו"מ לטעם הב' הכל יס' כל הסוראות אסורות שמה יס' אסור ויטלטלו באסור, ומחלק בבכור לים לו חוקת היתר מעולם, אבל שאר הסוראות שיש לו חוקת היתר מעיקרא מותר, ואפילו בבכורא שחי' אסור מתחילתו כמו ביתרס אבר מ"מ אין דומה לבכור, דבבכור הי' האיסור מזכור קודם הולד המוס, אבל כאן לים האיסור מזכור רק ספק, ולכך בבכור שנוול ומיוז שמו ש"ס לו חוקת איסור מוסר דדיעבד רק לכתחילה אסור, ולמד מה לאופנים שבעים דלא נטשה כחילה בלח כסמ"ר, או ביבש דלא נע"כ ככ"ט, ואפילו בנע"כ רק נחוסף נגד כל היתר ואיסור, הי' כמי' בכור ואסור להורות היתר בשבת וירט, והבילו השפ"ד ד"ה דחיו ונחספס אס אפילו נחוסף מערב ירט כיון דחוי איסור מזכור כמו בכור, וכנב דכנחוסף בירט הי' מוקלה אפילו לר' שמעון כמו דשם מי ימיר דמודיק ל' חכס ס"ה זאלן אין יושב ומלפס מתי יחוסף, וכן בנחוסף בשבת העלה שם דחוי מוקלה: [קכא] וכן כו' שפ"ד שם מדעתו דאף דמדרבנן הוא מי"מ אין לחלק, וכל זה להסו"מ, אבל יש אחרונים חולקים בזה, א' בהנאות נחב חיים שם כתב דלרש"י שהוא מטעם דן את הדין, שייך זה רק בבכור שהוא כמו דיני ממונות שג"כ מוליא מרשות הקדש לרשות בכו' וליש זה בסוראות אור"ה, ואי משום מוקלה הא הי' אחמול מוכן לכלבים וסוי מוכן לאדם, ואי מיירי בבכור בחלב, ואמרין ב"י חגי' ואסור בהנאה, ועי"כ נחוסף אד כל הסיחור והאיסור, ואיכ כיון שאח דנין על זה הסוספות וזה לים לו חוקת איסור, וכן פידא במשמע בשם סקרבן נחנאל פ"ג דבילא אור' ל' שמואל ב' בספר משנה ברורה בבכור הלכה כתב דהסו"מ כתב כן רק לטעם מוקלה, ולטעם מחקן לים רק בבכור דלא חליא בדיעה לבד שאפילו ביש בו מוס גמור לריך סיתיר אותו החכס או ג' הדיוטות, לא דמי לשאר הסוראות אור"ה שאין חליי בפי המורה רק בדיעם הדבר, וכמו שהביא שם מהרש"ד בבכור דברי רש"י שמחקן, וספריו כתב זה לטעם היס משום מוקלה, וקשה הא הי' מוכן לכלבים מערב שבת ואין מוקלה לחיי שבת דאן יל מוקלה דבע"ה סמור, וכי"כ במההש"ק סקטיו ויכר מלח לחלוק על הסו"מ סיי"ס: [קכב] בשיעור מ"י הוא במג"ל שישכ"ג שליון אסיפליה סעי"ט, וסוד פהרס"ד מרש"י זיל שיש סילוק בין סוראות בכור, לראי"ס סריפס והבילו השפ"ד סיי"ס סקטיו, וסוד פהרס"ד דכמורה בע"ס אסור, וסמס משום שחי' לו לטול וכן סוד

נתערב יבש ביבש במינו ברוב שמותר להוסיף עליו כדי לבשל, או לערב מים שרא לנו במים שלנו לאפות מצה, אף שיש אוסרין בזה בירט, מים יש נוסין להיתר כמו במבילת כלים במומאה דרבנן שמותר דליה מתקן: ג' יש אוסרים [קכ] שבאם נפל איסור ל' להיתר בפחות מששים, או ביבש ביבש בפחות מרוב תתוסף אחר כך במקום שמותר, מים אם אירע כן בשבת וירט אין לחכס להורות היתר משום טוקלה, ואפילו אם נתוסף מערב ירט ושואל לחכס בירט נ"כ הדין כן, [קכא] וכן הדין בדבר חשוב שנתרסק או נפל לים באופן שמתירין כשהי' כן בשבת וירט אין להורות בזה היתר, ומ"מ יש חולקין בזה דלא הוי מוקצה וגם לא הוי מתקן בזה: ז' לשער [קכב] בשיעור ששים מותר בשבת

בשבת אפילו אם נתערב מע"ש בשלא
נודע טהשאלה ער שבת אבל בהי
נודע קודם שבת ושאל בשבת יש
אוסרים ואפילו במקום שמותר הוא
רק באומר ולא במרירה [קבנ]
ובשהדין להשליך אחד כמו ביבש
ביבש שנתבטל שהוא רק מחמת
חומרא מותר בשבת וי"ט:

נב אם [קבר] נאמר דבר מאכל ע"י
שאלה להמורה, אם הוא סאיסורי
הנאה כבשר בחלב וכדומה אסור
למלמלו בשבת וי"ט אחר אמרת
המורה שהוא אסור, ובחמץ שהוליכו
להמורה ברשות, טוב שימלמלנו
להשליך לביהכ"ס מלהוליכו לביתו
לכוף עליו את הכל, ואפילו באיסורי
אכילה אחר שנאמר י"ל אסור למלמלו
ביו"ט, ואפילו בשבת להאוסרים נולד,
אם לא במה שהי' בן למפרע כמו
עצם שבור וכדומה.

נג לפי שיש [קבה] דיעות בין
הראשונים ז"ל, בכל איסור
שנתבטל בהיתר ואח"כ ניתוסף עליו
מן האיסור, שליש אומרים בכל איסור
שניתוסף כמו חלב ודבש וכיוצא שנתבטל
בנתינת מעם, כשנפץ אח"כ עוד
איסור אינו מצטרף לאסור, רק להיתר
לבטל האיסור שנופל אח"כ להוכיח,
וריש אומרים בלח בלח באינו מינו
או אפילו במינו כיון שראוי לתת
מעם באינו מינו הוא חוזר וניעור
ולא ביבש, ולי"א יש חילוק בין [קבו]
נודע

דרך בלומר אבל במרירה נ"י שמותר בשל
מלוא, מ"מ כיון שפוסק מעשה בידים מתקן
הוא ורק בלומר מותר: [קבג] ובשהדין
כו' מנ"א שם מפרק נוטל דוקי"ג לר'
יהודה מעלים את המומע, שפוסק מעשה
ומרים את הסאה שבתערוכות, כיון שמותר
מן הדין ואיפשר לימן עיניו בלד ז"ס העלאת
נמי מותר, ה"ה בזה השלכה רק משום
חומרא, ובמחשש"ק דה"ה כחן שיכול לאכול
ואח"כ להשליך ערוף, עיי"ש: [קכד] נאמר
כו' בשפ"ד בקי"א הביא מ"ש קחק יעקב
סיחמ"ו סק"ד דראוי לכל מורה שימין לו
חדר שאם יאסר ישליך לשם דמוקלה הוא,
אבל הצולם נוהגין בו היתר דפי"ה הרוב
הוא רק מחומרי' ושרי לקלה פוסקים בהנאה,
ועפ"י כתב השפ"ד דבאיסורי הנאה אסור,
ואפילו באיסורי אכילה לבד להמנ"א סיחמ"ו
סק"ג דבשבת ע"פ בשטה ה' אף דלכ"י בשם
הריב"ש הוי אף במה שאסור באכילה רק
מדרבנן אסור לטלטל בשו"מ, וכמו בלהפך
החלבים, וכ"כ הרמב"ם בפכ"ה משנה בטבל
שאסור לטלטלו, מ"מ ל"ע דשא בגבילה
שנחבלם בשבת מותר הו"ל וחזי לכלבים,
וא"כ אינו מותר אלא שבת ע"פ דהוי דפתי'
עלי' מאחמול לכלבים, וא"כ בלומר בשבת
באכילה דהו"ל נולד אם הוא ביו"ט וודאי
אסור לטלטלו, ואף בשבת להאוסר נולד,
ולמנ"א ל"ה דעמו מאחמול לכך, אי"כ אסור
לטלטלו, ורק באם ה' מיד אסור כמו עלם
שבור י"ל ל"ה נולד ומותר, כמ"ס באשל שם
סק"ג דהי' בן למפרע, ובחמץ העלה במשנה
ברורה כפנינים, דכל היתר כפי"ה כלי משום
שאי איפשר בטלטלו, וכאן שמטלטלו י"ל
ערוף בזה ע"ש:

[יב] דיני חוזר וניעור בלח, וביבש, ובמינו שברמ"א מע"ז:
[קבה] דיעות כו' הר"ן ז"ל בע"ז דע"ג במערה י"י לנור אפילו כל היום כולו ראשון
ראשון בטל, ול"ה הלכתא כוותי', הביא מהר"ב ז"ל דרך צ"ח צ"ח
ל"ה הלכתא כוותי', אבל צ"ח צ"ח וכן בכל איסור שניתוסף ודם אם נפל מעט שאין
בו כדי נתינת טעם בשעם נפילה ואח"כ נפל עוד איסור, קמא קמא בטל והוי היתר גמור
ושמ"ק אח"כ לבטל האיסור הנפל לחוכו, והר"ן בשם הרמב"ן ז"ל חולק מהר"ב שיהי'
בחין לר"ב דימי ולא אמרין קמא קמא בטל ולגמרי' אידחי' לה, וכל שיש נתינת טעם
בלידפו נאסר משום דטעמא לא בטל ואפילו בחין במינו שראוי לימן טעם באינו מינו
חוזר וניעור וכן הביא הר"ן מהמס' ורשב"א כהרמב"ן ולא כהר"ב, ומשמע דניכס שאין
גמית טעם אינו חוזר וניעור לרמב"ן עיי"ש: [קבו] נודע כו' חילוק זה הוא מהמרדכי

פרק הגזול ע"ס שהביאו הב"י ע"פ
המסכתא על המשנה דפ"ס מחרומות, סוף
חרומה שנפלה לק' חולין ולא הספיק להגב'י
עד שנפלה אחרת אסור לק"ק, ור"ס מקיד,
ומסיים בהוספתא לח"ק כמה דברים אמורים
שלא ידע בה אבל ידע ואח"כ נפלה ס"ז
מותרת, וכ"פ הרמז"ל בפירוש המשנה ובפ"ג
מחרומות, והר"ס והראב"ד ז"ל חולקים על
הרמב"ם דאפילו בידע אסור לח"ק, ולפ"ד
כיון הפלוגתא רק בידע אבל בלא ידע
לכ"ע אסורה, ולפ"מ הדריש אות מ' הו'
לראב"ד חילוק בין תרומה לשאר איסור
שהרי פסק בפי' דקמא קמא בטל, או שהראב"ד אינו מחיר רק בדברים הנמחים,
ולמחירי בין בלא כס' ובאינו מינו ג"כ הדין כן כמ"ס חתיכה דתליא פיקר בנודע:
[קכז] העיקר כו' טר"ס ז"ל פרק גיד הנשה סל"ז אחר שהעלם שם שיטתו שיחב"ד
בסיק' דנכסף איסור להיות היתר, לאכול כולו כאחד ולבשל כאחד כשנודע קודם, כתב
שם נחוסף עליו איסור אמרינן מלא מין את מינו וניעור, ובמין באינו מינו בלא פשיטא
דהא יכ"ב טעמא עתה, ובמין באינו מינו נזרו אמו שאינו מינו דכ"ב טעמא, רק אפילו
יב"ש ביב"ש באינו שבתל ברוב אפילו מדרבנן, מ"מ כל שנתוסף האיסור עד שסוף טעמו
פחות מרוב היתר אמרינן מלא מין את מינו וניעור, ושם הביא ראיות א' ממשה
דחרומות ה"ל דאף לר' שמעון היינו משום דעומד להדיס כמורס דמי לכך מחיר, אבל
בשאר איסורין דלי"ב הרמה גם ר"ס מודה דמלצרף לאיסר, ואין לומר דגם לרבנן כמה
דלא כפי הרמה אין חוזר וניעור, ליתא כיון דפ"כ אין הרמה רק משום גזל השבט ב' כיון
דאף לקולא מלינו כן כמו בנפרכה חולין ע"י המחינה הנז"ל סקניח מחשה דפ"ה
דחרומות, וכן בנחוסף היתר בשוגג דמותר בכל איסורין, אי"כ כ"ס באיסור ג' מזהים
דלא ויקן כ"ס כפינו, ואף למאן דפליג היינו משום עירוב מחשבות אין מלמרים אבל
שאר איסורין מודה דחוזר וניעור ד' מבכורות דכ"א בלוקח ליר מצי' כו' לקדרה מלא
מין את מינו וניעור כו' טומאה מזוהרת טומאה ה"ס באיסור דחוזר וניעור ובעלה כן להלכה,
ועיקר הטעם כתב שם, דכיון דפשיטא שכתובר האיסור אחר שנתבטל אסור לאוכלו,
לכך כשנתוסף אח"כ ממין איסור הו' כניכר האיסור וכן נחב"ד ברשב"א בזרוע בשילה
דטעם בעיקר הטעם שטעמיתו זו הכרתו ואין בטל: [קכח] איסור כו' המור סוחס כאלו
ובסיק' בהר"ס דבכל האופנים חוזר וניעור לת, ויב"ש, מינו, ואינו מינו, ונודע, כמ"ס
בהגהות פרישה אות ט"ו, וכבר הב"י שם הרמז"ל אינו מחלק בנודע רק בהרומה ואי
ללמוד ממנה לתקום אחר, ומ"מ בשו"ע כאן פשטיק דין זה, רק פרמ"א ז"ל סעי' ע"ד
בסנה מהבשע"ד דחוזר וניעור במינו, ובאינו מינו, בלא, וביב"ש, ל"ס נודע או לא נודע
בנחים, וחלוק הוא מכף שבסל"ד כמ"ס בטו"ז סקיד, ואף שבד"ס סקל"ז הביא מחש'ם
השלחן ואי"ה דבשע"ס נכד בלי מחשבות כמו בהכירו האיסור לא יח"כ חוזר וניעור, מ"ד
לפי מה שהביא מהס"ח אין חילוק שאף בזה חו"ג, וכבר הב"י דמ"מ לא קשה להר"ס מ'
שפסק לעיל בסל"ח דאיסורין מבטלין זה את זה, דאף אם חו"ג מ"מ י"ל שני מיני איסומה
מבטלין זה את זה, והביאו הטו"ז סקיד והש"ך סק"כ, ובד"ס סקל"ז ול"ז בשם יד אברהם ר"ז
יסודה, דרק בחלוק בשם וכן בטעם או אחד מבטל חבירו, אבל בשם אחד אף בחלוק הו' יוד
חוזר וניעור, וכן בשם אחר וטעם שזה או חוזר וניעור, ורק מה שלמלה מ"מ כמורס
ובלא כס' אז אין חוזר וניעור ומלצרף ג"כ לבטל חבירו פ"ס: [קכט] ואף כו' מ"ה
סק"ה אספ"ה

סקכ"א האריך הרבה בזה לחלוק על כרמ"א ז"ל, וסיים בכלל לא חוזר וניטור במינו בלא כל דאיכא רוב היסור, ורק בנתרבה עד שאין רוב היסור כמ"ס כרו"ס או ברוב היסור או חוזר וניטור, ומ"מ בלא נודע קודם הוי כמו בנת אסור ואסור, וסביאו הספיד סקכ"א, ומ"מ הוא פוסק ככרמ"א ז"ל לאסור אף ביש רוב היסור שילא מחיסור דאורייתא, וכן אף באינו מינו מיקל הפרי"ח כל שאין טעם בעיקר מ"ה, וספס"ד סיים דאף באיסור דרבנן כל שטעמו נרגש ל"מ נודע, ובספר חוקי דעת אוח ל"ד הפתיק דעתו דהמיקל לא הפסיד, ובחוו"ד נראה כרמ"א: [קל] והוא כו' בכרו"ס או"י"ב הוכיח דמ"ה כל שנתבטל לא איכפית לן ורק ביש רוב מחיסור וסוי כל חוזר וניטור רק מדרבנן, ובתשובה מהדפ"ח שבמשמ"ס סיל"ב כו"ז סקט"ז כתב שנתבטל ממנו דברי התוס' בכרו"ס דנ"ו פ"א שהקשו

במינו בגורע קודם כל שלא נתוסף עד שיהא רוב איסור, או שלא יהי' רוב היתר מ"ס אין להקל בזה וכן באינו מינו בדרבנן, [קל] והוא רק מדרבנן וליש מהאחרונים הוא מ"ה, [קל"א] ומ"ס י"א דברם שנפל ל"מים ונתוסף דם מינו ל"ה מ"ה רק כמו דם שבישלו דהוי רק דרבנן:

נה ביבש [קלב] ביבש במינו ורוב היתר ונתוסף אח"כ איסור אם לא נודע אסור בכל ענין, ובגורע אף שיש מקילין בהפסיד וכה"ג לצרף האיסור הראשון גם להיתר לבטל הגופל בו עתה, מ"ס אין להתיר בזה כשנתוסף לרוב איסור או אפילו רק לאין רוב היתר עכשיו, כי בזה חוזר וניטור, וביבש ביבש [קל"ג] באינו מינו שהי' ששים ונתרבה איסור דינו כמו בלא

לרב ואזכה דשמואל דאין המ"ס מטער טובלין מישאל ואללפן ושאר אנשים שעשו פסח שני כיון שהיו רחוקים מפרת, ומירץ לשיטת ר"ח דמדינה גשמים קמא קמא בטיל אלא דאסור משום מראית העין, ובימי משה עדיין לא גזיר, והקשו הא חוזר וניטור ומוכח שהוא מ"ה דאלי"כ ז"ל בימי משה לא גזיר, ובדמ"ס סקכ"א מיד יאודה דכשחזר לשיטור דאורייתא ז"ל גם מ"ה חוזר וניטור: [קל"א] ומ"ס כו' זה מסבאר בשו"ת פרי"מ ז"ל סיו' דין חדש עיי"ב לסברתו דטעם דם שבישלו הוי משום שינוי, וכן אם אין במ"ס מראש אדם אף שיש טעם דם מ"מ אינו אלא מדרבנן ע"פ סברתו שם דכל קנור וניטור הוא משום שאין דיחוי באיסורין עיי"ה: [קלב] ביבש כו' על מה שכלל הרמ"א ז"ל גם יבש דחוזר וניטור כתב הש"ך סקכ"א דאף שגם התייח כתב כן מהר"א ז"ל כסגס"ד דאפילו בגורע חוזר וניטור, מ"מ אינו כן דהגס"ד לא קאי רק על מה שנתון טעם כמ"ס פרא"ש דהוי כהוכר האיסור וזה אפילו בגורע, אבל ביבש במינו כיון שגורע ונבטל ברוב מ"ה ואפילו מדרבנן, אדרבא האיסור הראשון שנתבטל הוא מלטרף עוד ליסור כמחניחין דערלס פ"ב סערלס מעלה את הערלס למפרש בירושלמי בגורע, ואף דבהר"א מפרש כן ביבש בגורע, מ"מ מכל שאר הפוסקים משמע להחיר ביבש שלא נרגש הטעם, וכן הביא מאו"ה שחלטרף עוד להיתר, ולכך העלה דאף שנתבטל דעתו נגד דעתם בפרט שהוא מיקל והם [הרמ"א והרש"ל] מחמירים, מ"מ בהפתיק וכפ"ג יש לומר דגם הרמ"א והרש"ל מחמירים רק בלא בגורע חוזר וניטור ולא ביבש, אבל הפרי"ח שם חולק אהש"ך שהרי בעי ביבש רוב מ"ה וכשנתרבה אין כאן רוב היסור, ואפילו להראב"ד ז"ל דמחיר בטעם, מ"מ ביבש ביבש כשאין עתה רוב היסור מודה דאסור, וכהמשנה דסאה חרומה שנפלה לקי הגבי' ונפלה אחרת הגבי' ונפלה אחרת מותר עד שירבה חרומה ואסור אף מ"ה, וכן ביבש פ' הערל בנתן כחם ונטל כחם דא"ר יוחנן עד רובו, וכן בחוססא, ובחוו"ד סק"ט הביא מחמילה כפרי"ח בנתרבה האיסור, ואח"כ הביא מכרו"ס דכל שאין רוב היסור אסור, וכ"ה בחידושים סקט"ז דלית הילכתא פה"ך עיי"ב: [קל"ג] באינו לו' הש"ך בסקכ"א מביא מאו"ה שחילק בזה דאין חוזר וניטור

בצח להחמיר אפי' בנודע, וכל חזר וניעור הוא רק מכאן [קלר] ולהבא ולא למפרע, וי"א [קלר] רבמה שיש לו היתר כמו ברש"י דבטל באינו מינו לא אמרינן ב"י חזר וניעור, [קלר] ואם אחר הוספות האיסור נתוסף היתר שנית חזר להתירו הראשון:

ג' בכל [קלר] מקום שמתירין בנודע לאו דווקא ביריעת הבעלים רק אפילו יריעת חבירו, וכן אפילו יריעת ספק כגון נפל איסור ואינו ידוע אם לבאן נפלה, או נפל וא"י אם יש לבטל ואח"כ נפל ווראי איסור, הוי הכל בנודע להסקינן, בפרט במינו בצח ויש רוב היתר:

ג' בשם שיש [קלר] ביטול לאיסור בהיתר

והפ"ד בסיק"ט ובסיק"ו מהלבוש"ר נח"ד סקק"ה שבמקום שבידועה הוא למחצה כמו בספק אחד כנוף וכו' ע"י הערובות או בספק דאורייתא ע"י גילגול דרבנן שבו איסור נודע קודם הערובות, צ"י דווקא נודע לבעלים או לשותף, ובלא"ה הוי לא נודע, וכאן הביא דמ"ס סק"ז מירושלמי לענין ידעת ספק באופן שבפנים אי הוי זה נודע, וסב"ל מיד יהודה דכיון שכל הענין הזה הוא רק דרבנן [סייון ככר"פ סג"ל] ובגמ' דילן אין שם רמז מענין הידיעה כלל, די להחמיר במה דפשיט ל"י לירושלמי דהוי לא נודע ולא במה דמסקא ל"י והוי כנודע לענין דאין חזר וניעור, ובשם הגהות חת"ס הביא כמו בנשפך להקל במינו ברוב כשה"י ידעת חבירו או ספק, ולהחמיר באינו מינו דהוי מ"ס ע"י"ש:

ג' דיני ביטול היתר בהיתר שברמ"א ז"ל סעי':

[קלר] ביטול כו' מקור דברים אלו הוא במשנה א' פ"ט דכלאים בלמד גמלים ולמד רחלים שטרסן זה בזה, אם רוב מגמלים מותר ואם רוב מרחלים אסור בפסוק, מחלה למחלה אסור, ועל מ"ס החו"ט דיבש ביבש במינו אפילו מדרבנן סגי ברוב וכאן חלוקין בחר שמה וכו' מינו דלא משגיחין על שם לווי, תמה עליו הפרמ"ג בפתיחה בפ"א ד"ה וסנה יבש כו', דאפי' אי יס' אינו מינו ביבש ג"כ די ברוב דהא ל"ש בזה יבשלים ליתן טעם, וכן תמה בתורעק"א במשניות שם, מלבד זה יתבאר בסיק"ט הוכחות פרמ"ג מזה דיבש ביבש במינו אף מדרבנן סגי ברוב לבד, וסב"ל הפ"ח סק"כ ממשנה זו להיתר בהיתר בטל, ובתשובת הר"ן שביטול בתשוב' רעק"א ז"ל סליח כחב ראי' מזה המשנה לחמץ קודם זמנו שבתל דין היתר בהיתר, אבל בפ"ח א"ח סימנ"ו ורעק"א ז"ל תמהו עליו, בלמד אותו האיסור שיש על למד רחלים לחבירו בספקן שפיר נבטל בנפלים, אבל בחמץ הרי תמה אין שום איסור, ומה שרואה לאוכלו אחר זמן איסור ע"י ביטול, האכילה כמומו חמץ מותר תמה בלי הכיטול, וגם תי"ס לזה שהר"ן עלמו ע"כ למה שיבאר דכל עולין אין מבטלין סיינו ששניהם היתר וסוי מין במינו, איכ' איך יפרנס הך דלמד גמלים וע"כ

וניסור כמו ביבש במינו לשיטתו סג"ל בטרע, אבל הס"ך כחב דק להטעם דמ"מ ביבש צ"י ס' משום איפשר להכיר טאיסור, אבל לפ"מ נקטינן פיקר הפעם משום שמה יבשלים ויתן טעם, וא"כ כשירגיש הטעם הוי כמו בלח דמ"י לדין: [קלר] ולהבא כו', דמ"ס סק"ה דנהי שכתב הרא"ש ז"ל דהוי כניכר האיסור, מ"מ שם בניכר אסור למפרע אבל כאן הוא רק מכאן ולפ"ה: [קלר] רבמה כו' הוא מהאשל מ"שליה סק"ב דבדש"ל"מ אי נפרצה באינו מינו י"ל כיון שאינו אסור אלא ליזמו לא אמרינן ב"י חזר וניעור והביאו בספר משמ"ס כאן: [קלר] ואם כו' דמ"ס סק"ז מספר נפש ח"י בנחטל כס' ונתוסף איסור, ושם נתוסף היתר שאין מרגיש האיסור יש לומר חזר להתירו הראשון: [קלר] מקום כו' דבר זה הוא איבע"י ירושלמי ס"ב דערלה שהביאו הפ"ח סק"ה ד"ס איברא, וכן

סב"ל במרעק"א ז"ל כאן, ולא איפשיטא, ויתבאר בסיק"ט ובסיק"ו מהלבוש"ר נח"ד סקק"ה שבמקום שבידועה הוא למחצה כמו בספק אחד כנוף וכו' ע"י הערובות או בספק דאורייתא ע"י גילגול דרבנן שבו איסור נודע קודם הערובות, צ"י דווקא נודע לבעלים או לשותף, ובלא"ה הוי לא נודע, וכאן הביא דמ"ס סק"ז מירושלמי לענין ידעת ספק באופן שבפנים אי הוי זה נודע, וסב"ל מיד יהודה דכיון שכל הענין הזה הוא רק דרבנן [סייון ככר"פ סג"ל] ובגמ' דילן אין שם רמז מענין הידיעה כלל, די להחמיר במה דפשיט ל"י לירושלמי דהוי לא נודע ולא במה דמסקא ל"י והוי כנודע לענין דאין חזר וניעור, ובשם הגהות חת"ס הביא כמו בנשפך להקל במינו ברוב כשה"י ידעת חבירו או ספק, ולהחמיר באינו מינו דהוי מ"ס ע"י"ש:

בהיתר, כמו כן יש ביטול להיתר ופי' דזה הו' איסור בהיתר לפי שאומר בהיתר במה שאינו נאסר ע"י חיבור ככלאים ושעמנו, ואפילו אם אין ביטול [קלט] להיתר בהיתר, מ"מ אם נפל
 שאין בנשר ס' כנגד החלב שהרי נחבטל במים וכן כל כיוצא בזה, וכחב הש"ך סק"ב מהמ"ח דאפילו לכתחילה יכול ליתן המים לבשר, וכחב דאין להקשות אפיקר דין פשיטא דהא כל איסור בטל בהיתר, וכחב דאשמעינן דליה כבסורל"ט דל"ס ביטול בהיתר בהיתר, רק בזה שמעינן דהיתר בהיתר בטל וכן הביא מהא"י, ומפרש בשפ"ד דלשרין שיחבאר בעולין כו' היינו במינו ולא באינו מינו, ומ"מ יש חמיהם רבות על דין זה, א] בהרעק"א ז"ל תמה מה ענין זה למש שבכלאים נאסרו ע"י חיבור כמ"ס הש"ך סירל"ס נגד הלבוש, והוא מפורש בחוס' ור"א"ש בנדה דס"א, דק' בנשר בחלב שדרך ציטול אסרה תורה אבל בכלאים ל"ס ביטול, וכן הוא ברש"י סוף תמורה בשיער נזיר, ותו"ט ריש שקלים לפירוש הרב בזרעים, אבל כאן הרי מזמר גמלים הנ"ל מוכח דהיתר בהיתר בטל וכן תמה בנזירות סיקפ"ו, ב] תמהו אהש"ך במה שהקשה פשיטא, אי כוונתו אדיעבד בנפל לבשר, מה חירץ דהיתר בהיתר בטל, אפילו אי אין בטל מ"מ מסיכי יחסי להלך דבשר ס' נגד החלב כיון שבהמים יש רק חלק ס' מן סחלב, וכמ"ס בסיר"ו דהא בהיתר לא נעשה נבילה ואפילו באין במים ס' מ"מ שבשר עם המים, מלטרף לס' נגד החלב, ולהתשובות רע"ק ז"ל גם ברמ"א ע"כ הפירוש לכתחילה יכול ליתנו למים להבשר דאי צדיעבד פ"כ ל"ל ביטול כנ"ל, וכן תמה בשפ"ד סק"ב והיית בל"ט, ג] אפילו אי נימא צ"ס כוונת הרמ"א אלקתחילה וכמ"ס הפרי"ח דאין זה מבטל איסור לכתחילה רק היתר שהרי מבטל ועומד הוא, וזה הו' הרבותא לפי' הטוב"י לפרי"ח וזה יקשה הש"ך פשיטא, הא לאו פשיטא הוא דלשיטת הרי"ף כפת שאפאה עם הל"י הו' דבר שיש לו מחירין לסכנת הרין נדרים אף באינו מינו, כיון שיש עכשו לו היתר, וא"כ להרי"ף ולפרי"ח שפוסק כוונת' ל"ה יוכל ליתנו לבשר קמ"ל דבטל, ומה שקשה להרי"ף מהא דלמד גמלים הא יכול ליתנו בלא פשמים והו' כדשיל"ח, יישב בתשובה סיר"ט, דהוי דלר"י ביבש ביבש בטל במין במינו, מ"מ מחמירין בבילה ביו"ט במין במינו כיון דלמד מ"ד הו' בילה דבר שבמניין, וכן לאסור אף ביבש, וכן כפת עם בשר דיש מ"ד ריחא מילתא הוא, אבל בכלאים דהוי בעלם אינו מינו לא החמירו לדונו כדשיל"ח, או דהוי יבש ביבש, ד] ובנוב"י שם כחב דלא קשה לפרי"ח דהא באי איפשר לבוא לידי נתינת טעם הו' כדרכו להסתמש בשפע שיחבאר דמבטלין לכתחילה, שזה רק בכלי שבכר נבלע בה וגם אין כוונתו להסתמש בשפע שיחבאר דמבטלין הסיגר להפרי"ח שמבטלין לכתחילה כיון שכבר מבטל ועומד הוא, ובדח"ס סק"ק הביא גם מספר ירושע שמהא אהש"ך מהמ"ח דהוי כפת עם פשטירא שבסיק"ח דהוי דבר שיש לו מחירין: [קל"ט] להיתר כו' היינו כמ"ס בשו"ת רעק"א ז"ל סיל"ח וסיר"ו ור"ט, דהך דלמד רחלים וגמלים ספיר הו' איסור בהיתר, וכן חלב ח"י בשחיבה, ובמים הו' שם איסור, ורק חמץ קודם זמנו י"ל הו' היתר ממש ובאמת לא בטיל, וכמ"ס הפרי"ח שיחמ"ו נגד התשובות הרין, ומ"מ דין הרמ"א ז"ל מוסכם מהכל שדיעבד כשנפל אצילו אם אין היתר בהיתר בטל, מ"מ הא המים לא נעשה נבילה וא"ל אלא ס' נגד החלב שיש במים ומלטרף הבשר והמים לס', וכ"כ בחכ"א כמ"ד סיר"ט דלאו דווקא במים ס' רק כפי הערך החלב שיש בהמים, וכ"כ בדח"ס סק"ק מחמירי דניאל וכנ"ל משפ"ד ונוב"י ס' שבוש בנפל א"ל לכתבטל בס', וסרבוטא רק לכתחילה וכמ"ס בהרעק"א ונוב"י כספר"ח דלא הו' מבטל איסור כיון שמבטל ועומד הוא, ורק לקושי"ת רעק"א ע"פ הרי"ף ופרי"ח כפת עם גללי, מ"מ בשפ"ד סק"ב סק"א חירץ דכאן שכבר מבטל אף קודם שבה לידי דשיל"ח גם

גם ספרים שסובר כהר"ף מודה לסיחור, וזכיר בר יצ לא קשה כמיס הר"ן בפניה לא אסרה תורה מעט כי כלל אף זלי ביקול, וקושיית השולל שנתבטל סכרי דין סכמ"א ו"ל מפורש בלגון שחטכו בסכין כשר מותר בחלב כיון שנתבטל, השינו המוציא לאדרבא שם שטעם דלא בלע כלום כמיס פרשניא בזה"כ, אבל הימר בהימר לא בטיל אי לאו סכמ"א: [קמ] שגם כו' הוא בדמיס סקק"ד מהאויס אף צינש כה"ג יכול ליחטו במין הסיפור, כשנתבטל קודם כרוז אף דלהרשניא שיתבאר בסיק"ט לא נספק סאיסור ואסור בביטול, מ"מ הביא מהממודי דניאל בגדרו חרין כו' כנפנים אס הי' לח סשיטא, רק אפילו צינש אף שבמקום אחר מחמיר בזה, מ"מ מיקל בזה, ושם בסקני"ב מהיד יסודה שביסור כסיחור אפילו בלא נודע מחילתה ג"כ בטל, וכ"כ בסק"ק וסקק"ס מהדרב"ז שרלה אחד להחמיר בדגים שנחבטלו עם כשר והי' ס' כהדגים נגד הכשר שלא לאכלס עם חלב כדן דשיל"מ, אף להנזיל אין להחמיר: [קמא] וכבר כו' היינו הנזיל סקס"ד מכל האחרונים דלא כמשמעות הסו"ז בסך כזמן הימר רק כמיס כתרעק"א וספ"ד סקכ"ב וסו"ט כרז כסיחמ"ו בקניא דישחקט הדבר יוסף: [קמב] ביטול כו' דמיס סליג סק"ג דמיס היד שאלו בסינ"ה להחמיר בזה, ונראה שם מטעם הסו"ז הנזיל סלי"ה סקמ"ד דשומן סוי עניד לטעמא, השינו עליו כספר מנדים חדשים דלא כשמש תומרא זו, והמורי הוראות נוהגין הימר בזה דלא כשאלל ומשיב, ע"ש: [קמג] במין כו' בזה נסתפק הפרמ"ג בפתיחה לתעודות ח"ב פ"א ד"ה ויש לחקור כו' דלפמ"ס הר"ן נדרים פ"ה ס' לר' יהודה מלד מין במינו אינו בטל כיון שהוא שיה לו אינו מבטלו רק מחזיקו עוד ומעמידו ולרבנן כיון דחלוקין בשם אור"ה הוא מבטלו, ורק כדס הפך לרבנן כיון שטולין דלרש"י ז"ל הפירוש שטולין ע"ג המוצה, ולהר"ן הטעם שהם שניהם הימר, ונהי דהא דיש לו מחירין מדרבנן לא בטיל, היינו שפכטיו אסור שכ"פ אפילו במינו אבל כסיחור ממש לא בטיל מ"מ במינו, ואף דאין קייל דבטל הימר כסיחור כמו בחלב במים סכ"ל, מ"מ זה רק באינו מינו דעכ"פ אין שיה בטלס אבל במינו דשום כהטלס וגם בשם הימר סוי להר"ן דומיא דטולין לרבנן [ובחמ"ס ירד סלי"ז ד"ה נחמד מסופק אי להר"ן מ"מ הוא וחמ"ן לדיד' סוי במלה אינו מינו] ומסופק אס קייל כהר"ן דלפמ"ס במנחות דכ"ב עד דאיכא טולין ומינו יקשם קלח, וסוא נק"ט דמיון בחלב מ' כרוז חלב שחיטה, דאי ל"ה נחבטל החלב ח' הי' אסור כשנר כהנאה כמו כשר בחלב דאורייתא, אבל אי בטל סוי רק חלב שחיטה דרבנן, וכן בחמ"ן קודם שם במלה דסוי מינו בטלס וכן בשם הימר, אס נאמר דבטל שוב אין חוזר ונישור אחר שם להסוברים דאף בממש אין חוזר ונישור, ובחשונות רעק"א סלי"ח כחז דפר"ן שכתב כחשונה דחמ"ן קודם

שם ס' כלמר נמלים דנטל היחר בהיתר,
הוא חולק אמ"ם בנדרים בעולין הגיל דהרי
גם זה הוי שום בעלם ונשם וסיל דנטל,
אך מ"מ לפי מה שמחלק בין למר לחמד
כנ"ל סקק"ט הוי גם חלב חי' בחלב
שמיטה לדידי' איסור בהיתר דיש עליו שם
איסור עתה לאוכלי ע"ם בשר מ"ה, וכן דחה
מ"ם דלהר"ן בלוינו מינו בטל שבהיתר
בהיתר ממש הוי להר"ן אף בלוינו מינו חסור
מ"ה, וזכר יהודה שבמשמ"ם כתב ג"כ שלא
נמצא בשום פוסק שיחלק בין מינו ללוינו
מינו, ולדידי' הוי למר רחלים ונמלים אינו
מינו דלא כחוי"ט, וגם מ"ם הפרמ"ג מסוגיא
יקשה קצת, כתבו בבית מאיר ויד יהודה
שהוא קושיא חזקה ככרזל דלרבנן בעולין
אף בלוינו מינו לא בטל, ומ"מ ביד יהודה
שבדמ"ס סקק"ג דעמו דכיון שחנ"ל גזרו
בכל מין במינו כלל להלריך ששים ועשאוהו
כאילו מינו, י"ל כל שאין ס' לא נחטט מקודם
כלל כה"ס' נגד החלב חי', או שעכשיו בהלכך החלב
שמיטה והבשר יש ס' נגד החלב חי' יש להחיר בהנאה:

בהשחיטה, ונפ"ל אח"כ בשר לתוכו
יש מסתפקים אם יש בו דין ביסור
שהוא עכ"פ מותר בהנאה, וכן בחמץ
קודם זמנו להסוברים דיבש ביבש אין
חזור וניעור, ויש שסוברין שזה הוי
ביסור איסור בהיתר כיון שיש על
החלב חי' שם איסור לבשלו עם בשר
עכשיו, ויש שמחלקין בין נתבטל
ברוב בחלב שחיטה או בששים:

נב אם [קמ"ד] נבלע בכרי איסור
מיעוט באופן שאי אפשר לבוא
לעולם לדי' נתינת טעם, כמו כלי
שמשמשין תמיד בה בשפע מותר
להשתמש בה אפילו בכן יוכי
לכתחילה, אבל אם דרך אותו כלי
להשתמש בו בשפע, אסור אפילו
במשתמש בו בשפע, [קמ"ה] ולפי
כאילו מינו, י"ל כל שאין ס' לא נחטט מקודם
כלל כה"ס' נגד החלב חי', או שעכשיו בהלכך החלב
שמיטה והבשר יש ס' נגד החלב חי' יש להחיר בהנאה:

יד] דיני איסור מיעוט שבבלי בשפע שבש"ע סע"ז:

[קמ"ד] **נבלע** כו' מקור דבר זה הוא במסכת ע"ז דפ"ג בקנקנים ישינים של עכ"ס
מוזגים אסורין, עכ"ס נהן לחוכן יין ישראל נהן לתוכו מים היינו
פ"י מילוי ועירוני ג' פעמים כפירש"י ז"ל. ג' ימים, ואמר עוד עכ"ס נהן יין ישראל נהן
ליר או מוריים ואינו חושש, ומצ"י ל"י אי לכתחילה או דיעבד, ופשיט ל"י דאפילו לכתחילה
והטעם שהליר או המוריים שורפין בבלוע שבכלי ומכלה אותו, ומצ"י ל"י אי מותר ליתן
לתוכו שכר ואמר דרבא שרי, ורבינא שרי למירמי ב"י שיכרא ורמי ב"י חמרא ואפ"ה לא
חש לאסור משום דאמר אקראי בעלמא, והטעם דשכר מותר משום דמבטל ל"י לטעם חמרא
כפירש"י ז"ל, ולאו דווקא שכר רק ה"ה שאר משקים חוץ מהיין, ומשום שה"ז זה באקראי
לא חש לאסור השכר שמא יתן בו יין, והקשה הרשב"א ז"ל איך מותר ליתן בו שכר
ושאר משקים [אף דבמים לרשב"א אינו משום מילוי ועירוני וא"כ לפירש"י ז"ל דעיקר
משום מילוי ועירוני והוי זה הכשר אין ראוי לדין הרשב"א כמ"ס פר"ח סיקק"ב, מ"מ קם
דינו של הרשב"א ממה שמחירין בשכר ושאר משקין] חוץ מהיין הא אין מבטלין איסור
לכתחילה וכתב שבלוע זה של ציצין משהו הוא כיון שהוא צלול, וכיון שא"א לבוא לדידי
נתינת טעם שמשמשים בו בשפע מותר, ולמד מזה הראב"ד ז"ל לטיפת דם או חלב מרבה,
או אפילו אינו משום רק שדרך אותו כלי בשפע בבישול מרובה, אבל בדרך להשתמש
פעמים במיעוט כמו קערה וכיוצא אסור אפילו בבישול מרובה, והביאו הטור בסיקק"ב
והבי' כאן בשם הריב"ש: [קמ"ה] ולפי כו' הר"ן שם בע"ז חולק עליהם דמהא דין אינו
ראוי כלל, [א] דאין הטעם משום ציטול רק משום שהמשקין שורפין את הבלוע ומפ"ים
אותו, שהרי המים לגנים הם [ומ"ם דלא מלינו פליט' בלוק כתב הפר"ח בסיקק"ב שהרי
במחליט פולט כש"ס בסיק"ה] וא"כ אין להוכיח מכאן לאיסור משום, ב] אפילו ימא
מחור

שיש חולקי' על דין זה, שאפילו באיסור משהו, או בסודע בשפע גיב אסור, לכך יש [קמז] שדעתם להקל באופן שהאיסור פוגם להחיתר ואף באיסור תורה, ולא בהסתירין בכל ענין אפילו באיסור בעין כשהוא משהו ויש [קמז] שמחמירין עוד דאפילו באינו בן יוסו ורבר מועט גיב יש לאסור באיסור תורה, רק מסתפקין להחיתר באיסור דרבנן או שמחלקים בין כלי חדש למתכות, או בין כשהבדל בשפת הכלי מחמירים, ובשולי הכלי מקילים, ורק בנבלע בהחיתר גומים להקל:

יש

בזו ובזו, אבל בכלי בשפע אין דרכו במועט לכך לא גזרו, וכן העלה בשו"ע כאן ספיג וסיקרי' ספיג להחיתר באיסור מועט דרכו בשפע, ובבליע משהו לעולם בנן יוסו גיב מותר, והנח"י ישב גיב קושיית הטור דבאילו ב"י אין הפירוש בשני כלים רק בלאו כלי אם יותר באב"י דלמא קסבר שאינה בה יומא והוא בה יומא כמו דאמר בפסחים שיטבו בין שם לשבט, אבל לגזור בשפע אטו מועט לא גזרינן, ומ"מ להלכה חולק, ודעתו דכיון שאין רא"י מהגמ' וכמ"ס הר"ן טוב הוי בכלל גזירת חכמים אינו ב"י אטו בה יומא, וגם הרא"ה ז"ל השיג על הרשב"א, ולכך דעתו לאסור דלא כשו"ע: [קמז] שדעתם כו' הטויו כאן האריך מאוד בזה והולק על הפרישה שסובר דרשב"א לאו משום פוגם מסיר, שהרי מוכרח הרשב"א במקום אחר כל הכלים משמע אפי' קטנים, ועיקר הטעם משום שפוגם היין כדפירשי' ז"ל בדל"ג דשיכרא מבטל לי' לטעם חמרא, רק שהוקשה לרשב"א איך מותר לכחילה ליתן הפגום למשקה לזה כתב מיעוט כו', ואולי שפיר גם קושיית הטור והעלה להלכה בהנ"ח ולבטל לאסור במקום שאין פוגם, וכן הביא הש"ך סיקרי' בהנ"ח להחמיר, והפריה סיקרי' ספיג פוסק להקל באיסור בלוע לשיטתו דהך דאין מבטלין לכחילה הוא דרבנן, וכן הביא מחשבות הרשב"א דאפילו איסור בעין משהו מבטלין כהך מחמירין דתרומות במנורה שפנה ממנה תרומה, או חביות שמן תרומה שנשפכה אין מחייבין להיות יושב ומטפה, וללקט רק נותן כדרך שנוהג בחולין ואף שיש מפרשים לס במתומה דרבנן, מ"מ פרמ"ס מפרש לה בתרומה דאורייתא, והיינו כיון שהוא משהו אפילו בעין, ומטעם זה דחה מ"ס בכ"מ סוף הלכות תרומות מחמיר לוייל שספיג הרמז"ל דמה שלא הלך הדרך הנעלה לקדירה שביטל בה תרומה, רק שטיפה לבד וכן במקלע הכלי, הוא מהמשה הכל דג' טיפין, דים ק"ו אם כמה שנשאר בדופני הכד בעין אינו מדקע היין והשמן, כ"ס מה שנבלע בתרסי', ולהנזיל ק"ו פריכא הוא דזה הוי רק משהו וספיג מבטלין לכחילה ולא בנבלע ע"י ביטול משערין בכל הכלי, ובדח"ס סקרי' הביא: מהפרי' דהך בבלוע משהו ולא בכעין משהו לכו"ע: [קמז] שמחמירין כו', בשפיד סקרי' כתב לאסור אפילו בכלי שאב"י ואיסור מועט, רק במשבלוע סקט"ו הקד אולי יש ללמד באיסור דרבנן בכלי גדול שדרכו בשפע, וחקר שם בנזף הדין דייל הרשב"א סובר אין חגי' בשאר איסורים אבל לדין דחגי', כשנבלע איסור מועט ובשלו היתר הרבה וכשהוריקו החאכל וסקדירה חמה מחוס האש, מפליט ומבלע בדופני הקדירה ואין ס' נגד הכלוע ונעשה נבילה, ואולי רק בכבש יצויר זה, ולא בחמין בביטול, ובדח"ס סקרי' שהמקו"ם בסימנ"ו מחמיר אפילו

בבלוע

ם יש מאחרונים [קמו] שנקליון בכל
 שדרכו לבשל בו קאדוע, כשנפל
 בו מיטת מרק להתיר לבשל בו
 הקאדוע לשמות בחלב כשהוא אחד
 מעלע, ובכל ענין [קמו] כשנבלע
 זה המשהו באוכל אין להתיר באופן
 זה, ולכך הציקאדיע שמעריבין בה
 קצת שומן חזיר למטה אין היתר
 במה שדרכו לשמותו בקאדוע דהוי
 בשפע ויש מ'נגד האיסור, אף שהוא
 רק מצד תתיכה ועני דרבנן, מים אין
 לבטל לכתחילה, ומים הדם שמתנין
 לבין הצוקדע אין בא לנתינת מעם
 רק כדי ללבוש לבד ואין לאסור, ורק
 במה שדרכו ליתן בהדתיחה נבילה
 ובשר היתר צריך לעקור אחר זה:

א חברי הוא [א] אחת מהדברים שאינם

[א] דיני בר'י והתנאים שבה שבשור'ע סע"א:

צדקה

1 קיבוץ ביאור הלכות מערבות סימן ק קיצור יחזקיה

בראש ופד סימן זה דין נדון ונמחבר
בסעיף ט"ז: [ב] באלף כ' בסוף כתבו
דלפי' באלף לא נדון, והר"ן והרא"ש הביאו
בשם יש אומרים דק' בששים או במאה אינה
בטלה אבל בטלה במספרים, והוא מהירושלמי
דאמר אבה ר' נון בעכבריה חד באלף, ודעת הר"ם ז"ל במסכת תרומות במשנה
דפי' ט"ז, כד' טמא שכתבו עם דג טהור לחי' הוא בזה השיעור, וסובר הר"ם לבטל
גוף הדג כשלאו מעירו, משום שהוא צרי' כנול' סליח סקל'ד, ומה שאמר הירושלמי
באלף היט' שכן ה' המעשה, אבל הר"ן והרא"ש דחו זה א' דע"כ הירושלמי רק לבטל
פליטתה קאמר, וחולק על הגמ' דילן בע"ז בעכברא בשיכרא דפוי השיעור בששים,
ולדידי' הו' שיעור זה, וטעם מחסר שיעור זה, כתב הפרישה שאלו שיעור ט"ז לקולא
כמו בליר דגים טמאים דרבנן, מיהי' באר' פלוגתא דר' יוסי ור' יהודה, והי' כשיש ס'
ביטול מ"ס, ונגד דרבנן דחשיבות הבר' מתבטל בט"ז פעמים ס' אף עם האיסור,
והביא שם גימטריא בר' במילואה עולם כך, ופי' מייירי לבטל פליטתה, דאם היא גופה
אי במכירה כדי זורקה, וא' נישארה הרי בטלה דליה בר', אבל לבטל גופה בלינה מירה
אזנה במילה כלל, [ב] איכא הר"ן מדכיל לה עם מהרלה"מ, ונאספתא מבוחר דמהרלה"מ
אפילו באלף אינה בטילה ה"ה בכרי' שאינה בטלה כלל, ואף שעל הרא"י זו כתב הרא"ש
דכיון שדרך שימור גדול כל כך לבטלו חמשה לה לחתיכה מי' הביא הרא"ש עוד פירוש
מסברא היינו מקים כצ"מ דפ"ד בני עכברא, וקאי זה רק על ליר דליירי ב' ולא על
בר', והרשב"א בחי'שיו לחלין דל"ז כתב בשם הראב"ד דבטל באלף ומאמץ, וסובר
הכרו"פ לסמוך על הפוסקים והכרי'ג שהביאו סגהות אשרי בפי' השער בפ"ז ס' י"א,
וכן האור זרוע והרי"ף ג"כ סל כן, ולכן בטל, והו' לימור זכום על סליבין בשעת החזק
על ביטול בר' שהוא דרבנן, ומ"מ הטור והמחבר העלו אף באלף עיי"ש: [ג] חשיבות
כ"י הוא לפי טעם הרמז"ל משום שהוא בר' הרי הוא חשוב ואסור בכל שור, וכמ"ס
המעינים אות כ' דכמו שהחשיבות חודש לבר' לחיבו מלקות ככל שא' בין גדול בין קטן,
כמו כן לחשיבותו מחכים שלא להבטל אפי' באלף, ואף שביק'י יתבאר למדן דבר חשוב
להרמז"ל הו' רק בששה דברים לבד, מ"מ יתבאר בסיק'א סג"א מהר"ן ליישב שא'
דמהרלה"מ להרמז"ל, וכפ' המעי"ט אות מ' שכל דברים שיחייב מהרלה"מ יחייב
ג"כ בר', ובמשכנות יעקב שבספר ערוך השולחן, לימד זכות דכיון שכל הטעם משום
חשיבות כדעבד סג"א לייבא זה רק כשיש לו מקום בפני עצמו פכים שיתכרס רק א"י
אינהו כהמורה, כמו בגיד וחתוכה שיתכר מחשן בפני שלמן וחשיבותן, אבל אם מעולם
קטנותו נספך מחשן, והוא דבר המהפך אין לו מקום בפ"ע שיהי' בו חשיבות, ובטע"ס
חמה מ"מ הרי המורה חייבה מלקות ומשום זה אין בטלין עיי"ש: [ד] מדרבנן כו' כי'כ
בפז"ו סק"א שגמו כן החשיבות חכמים, ואף שמדברי החוס' בצי"מ ד"ו גבי קצין אחד
מהמניין ב' נראה דהו' מ"ס מדלל כחכו גם אברי' כפי'ש ארצ' שזמנין דהו' רק דרבנן,
וכן הביא הפרי"ח סק"ב ממסד"ל דהו' מ"ס, מ"מ כבר חמה הפרי"ח והעלה חלוקה הרמז"ל
כל פאוסורין אינו אלא מדבריהם, וכ"כ הר"ן והרא"ש בפניה, ורשב"א ור"ם פ"ב דריב"א,
וגמ' דמקץ דגיד, וגמ"י פ' הפועל דמ"ה אין חילוק בין חשוב אי לא רק מדרבנן הוא, וכן
הק"א על תרומה ובר"א על ערלה, ומניין, ומהרלה"מ, ובפ"ה, הו' הכל דרבנן, וכן במח"ס
אף שכתב ליישב המסד"ל שהוכיח מחוס' הר"ל בצי"מ דהו' מ"ס, העלה מ"מ לטובה דהו'
רק דרבנן, והא דדבר השב' כמטבע שגוראה מחוס' סוף מעילה דהו' מ"ה, יתבאר בסק"ב
סידורו, ולכן כפ' הטור דפסק בר' הו' סדיר, וכחכ' במוד"כ סק"א דאפילו בביטול
דינא כשי"ס בסקל'א לעין אין הנשחח חלו' בו: [ה] אבל כו' טרו שם מאמץ כל
ב"ים

אבל באם הוא ווראי ברי' רק ספק מצד התערובות. כמו ביצה ספק מריפה הוי ככל ספקא דאורייתא עיי' גילגול דרבנן שאסור:

ב יש כמה [ו] תנאים הנצרכים לדיני ברי', שיהא אסור מתחילת ברייתו מנפיו כמו נמכה, או עוף טמא, וגיד הנשה, ואבר מן החי, ולכך נבילת עוף טהור, או שור הנסקל שנתנבל דליה בעלי חיים, לא הוי גיב ברי' משום דאינו [ו] נוצר באיסור [ה] ואפילו בנתנבל בשחיטה, ואם [מ] החך סמכה אבר במסרכת יש לה דין ברי', וכיש אם [ו] נסרף אפילו במריפות יחזית מן הבטן, כיון שאין האיסור מנופה רק דבר אחר גורם: **ג** יש שסולמים [יא] זכות על התולעים הנדלים במים, וכן על המילבין בפירות ולא טיקרי נוצר באיסורו

בליס מריפה וכיכ בחודיה סקא, ויחבאל בסיקא סקלרד: [ו] תנאים ט' במשנה דלוי האוכל כזם מניד הנסה טמא את הארבעים, אכלו ואין זו כזם חיוב, ובגמ' מיימי פלגא דתגלי ר' יסודה אסור פד שיהא זו כזית, מיט דרבנן משום דכרי' הוא, כפירשיי ז"ל במשנה מסא דמכות י"ג באוכל נמלה כל שיהא מסיי שיהא ככרייתו, ור' יהודה דאמר חילתה כחית ב', וכתבו התוס' דלפי הגמ' דדקדק באלא ליסור טהורס כחי' בכל שיהא במיתתם בבית, וליסור טמאס בין בחי' בין במיתתם בכל שיהא, הייט דאמר מן החי או שיהא טמא במיתתם חשיבא ברי', אבל נבילת עוף טהור ליה ברי', משום דכלל הוי כיון כליטו סירשה טהורס בין גדול בין קטן כמו שפירש בשבועות דכ"א מפרש נמי ככרי' דמי, הרי דמסס ברי' הוי כמו שפירש הורה בין גדול בין קטן, אבל נבילת הוי חשיבא נמי נבילה הוא, וכן סביל לא כחיב חסה של טביל, ומה שיינו לדברי ר"ש קאמרי דכ"ל חסה ככרייתם, אבל נאסא חסי' הוי חסה ככרייתם נאסא ליה ברי', וגיד ואבר מן החי אפילו אי ליה בריית נאסא הוי חשיבא ברי', משום הכי דהוי כפירש הכתוב בין גדול בין קטן, והקא שס לריש אף הרומה מולה בקי' כיון דחסה לדיד' ברי' הוא, ולי' משום דלא נולד באיסורו רק עד שינרף, קשה מערלה גלאי כרס, נראה שלכתוב' בעי נוצר באיסורו, והוא מסיכיי ז"ל דקי' דנבילה ליה טלר באיסורו רק אחי' נעשה נבילה, וכל הוי הוי מחמילת ילדתם: [ז] נוצר כו' מהר"א ז"ל נראה שיהא פגאי אחד אס' יוחלק אין שמו עליו, אבל כמו שור הנסקל דאפילו חשיבה ממנו אסור וליה ברי', ומי' העיקר הוא נולד באיסורו ואחי' לאפוקי נבילת שור הנסקל, רק שאפילו יש לו זס שטלר באיסורו בעי גיב שיוחלק כו' כמו חלב שיתבאר, וכי' הדין על נבילת עוף טהור ושור הנסקל משום דליה נולד באיסור, והטעם הביא רק סא דוחלק, ובגמ' פירש' כתב עיקר משום נולד רק לריך גיב שיוחלק ואין שמו עליו, והמחבר הביא עוף טהור שנתנבל ושור הנסקל דליה מחמילת ברייתו, ובדח"ש סקב' צשור הנסקל היינו שנתנבל דאס' הוא חי הוי בעלי חיים, מיד אברהם, ומיירי שיהא צעורו דאלי' הוי חכרלהית שאן בטיל פייש: [ח] ואפילו כו' בבית הביא מפשפ' כיון שהי' מחמילת בחוקת אבר מן החי ולא צא לכלל היתר מטולס הוי ברי', אבל הביא העלה דאית ק, וכי' כש' סקיס ככרית: [ט] חתך כו' שפיר סקיד דיש לו דין אבר מן החי אף לישראל דלא סועילה שחמית מדי, ורק בחתך אחר שפסה ליה ברי' פייש: [י] נסרף כו' שדך סקיד, והכל שכן הוא כמי' השפיר דהא פקע מיני' האיסור שאינו זכות, וכן יאמרו מן הבטן דמי' אין איסורו מחמת פלמו וליה נולד באיסורו דדבר אחר גורם לה, וכי' שרמי' בפתיחה ח"ג פ"ב: [יא] זכות כו' במדוי' כתב דלפירש' ליה לי' כלל נוצר באיסורו רק יחלק אין שמו עליו, ולכך כתב בחשוכות הראש דמילבין כו' ברי', אבל לרש"י דפיי' נולד באיסורו הרי קודם שפירשו כו' מותרים, ויש בזה התגלות כחיים בפני הפירוש, וכן

וחי' לסמוך על זה להקל, וכי' בשפ' סק' נמש' המסב' על שד' סנסקל ונכילה שלר' כו' טו' לטו' דואק', שאסילו אם היו נולדים באיסורם הא' בעי' יומלק' כו' רק לאפוקי המילבין וכנדרים: [יב] חולקים כו' בחוד' סק' חולק' על הכר'פ' מגמלה במכות, דמיירי' באלו שאסורין רק אחר שפירשו כפי' הרמז'ל בספר המזוה' מספר ע"ט, וקטע' שאין לר'ר' כו'ה' בהי' משום בר', וכו' שבטריש' מבטן' ל"ס בר' כמ"ס

הרשב"א בזה"כ [או הר"ן להאמרי ברוך] משום שדבר אחר גרס לה' דעיקר חלו' רק באם מחמת עלמו אפילו אח"כ אסור, ובמפלגא אפילו משיקרו מותר דל"ס בר', ונכילה וטריש' מחמת עלמה מותרת דאי' בכלל בקר' ולאן רק דבר אחר גרס לה' ועוד כפי' הרשב"א בחידושו' לחולין בנגיד' ואלב' דהוי' אסורין בבדייתן, דאף שאינו נזהר בשליל' ח"מ מחילה ל"ה עליהם שם גיד', ואח"כ כשטול' הוי' נאסרו בבדייתן, כמו כן בזה קודם שפירשו ל"ה עליהם שם שרן, ורק אח"כ, והוי' מחילה בבדייתו, ובאמרי' ברוך דחה להי'ד וסובר ככר'פ' א' מ"ס מהר"ן אין הכרע שיהי' כן בלא מחילה בבדייתו, ורק כמה שאסור בבדייתו כמו נפל ובינה אפרות י"ל לר'ר' שלא יהא דבר אחר גורס לה' אבל באינו בבדייתו י"ל אף מחמת עלמו לא מהי', ב' הרשב"א כתב זה רק על חלב בשליל' אבל שם שרן, הוא אף בלי' ריחוש רק איסורו הוא מעט שסודן על הארץ ג' נמלה המוזכר במכות י"ל

הוא כמה שאסור אף קודם שפירש' כי דברי הכר'פ' הוא רק במילבין משופשים, ובמירות מחוברים י"ל הריחוש בא' מצה סליירה, ורק מדברי הרמב"ם בספר המזוה' לבד יס' רא"י מהמלה עיי"ש: [יג] חילוק כו' בדרת"ש סק' הביא מסדנול מרבנה סיינא שכתב ששזע' כן אומרים מהכר'פ', ומ"מ הניח בל"ע למעשה אם יש להקל, ושוירי' ברכה דעמו

דהוי' טול' באיסורו, וכן הרבה ספרי הספרדים וטור האבן שבפתי' סק' חולקים על הכר'פ', ויד' יהודה בקמה גרופין שא"א לאוחזן ביד' ולהפרידן בפ"ע ל"ה בר', אבל פירות הוי' בר' וכפי' ואמרי' ברוך כהכר'פ' כיון שהם באמת פנימין, ולרוב השיטות אין לריכס ביטול כלל, יכולין לסמוך שבטלין בהתק'ס, ובספר זכרון אברהם במלא מילבין בקמה מותר השאר שלא כדק' ונאפה או נחבשל, דממ"כ אי' מיכיו' קרבי מאפר, ואי' מעלמא

דרי' כמה דאמי' מעלמא ל"ס חזקה בנמלא ג' מהם כמ"ס הסו"ד סיפ'ד' והנמלא סיהם"ו, ומ"מ לא סמך בזה למעשה עיי"ש: [יד] ואף כו' באבני' נזר' יוד' סיפ'ט' אמת ו' דלפתי' סהיי"ט ריש פ"ח דזבחים על מה דנקיט בזבחים בזהמא, ובקימן' בע"ה, י"ל כל פחות מעוף לא יהי' בו חשיבות בעי' עיי"ש, ומחילה לא קשה מה שחמה בספר בכור

אדם, לכר'פ' הא' עכ"פ חשיבות בעי' יס' לו אפילו לא טול' באיסורו, ולהגיל' לא קשה ויפאחר' בסיק' סקיי' מזה: [טז] נשמה כו' כבר נז"ל סק' ולסחוס' והרא"ש לא סיל' זה ספאלי' דרק לר"ש קאמרי', אבל לרבנן לא בעי' בריית' נשמה, וטעם של חטה משום

דלא כחבי' אל האכל חטה רק אל האכל טבל, והוי' חגי חטה ג"כ בכלל, וכן אבמה"ח וגי' ל"ה לדידו' בריית' נשמה, וכ"ד הטור כמ"ס הש"ך סופ'ו סק' בבינה טריפה אבל הר"ן דעמו דבעי' בריית' נשמה, ואבמה"ח וגי' הוי' ב"י חיותא, והטור העלה כהר"ש וטעם חטה

הוא משום יחלק שמו עליו, והמתבר' העלה כהר"ן, ושי' בו חיות' הוי' לאפוקי' חטה כמ"ס הש"ך סק' דגיד' ואבמה"ח הוי' ב"י חיותא, וכתב במשכנות סק' דלמחצה' אין הלי' כלל במלקות, שהרי חטה אי' לאו שאין בו נשמה הוי' מוחשב בר' אף שאין בו מלקות דהא לא

בטיב' אל האכל חטה, ובסקי' כתב הש"ך דאפילו חטה של כלאים ובהי' דהוי' מחילה בבדייתו

באיסורו כיון שאסור' רק אחר שפירשו, ויש [יב] חולקים דזה הוי' כמו תחילת בדייתו, או שיש [יג] חילוק בין פירות לקמה או נרופין וכיוצא, [יד] ואף יענין חשיבות דבעלי חיים יש לספק במה שהוא קמן מעוף:

ד תנאי הישני שיהי' בריית' [טז] נשמה, ולכך חמה יש' איסור, אפ"ר

הרשב"א בזה"כ [או הר"ן להאמרי ברוך] משום שדבר אחר גרס לה' דעיקר חלו' רק באם מחמת עלמו אפילו אח"כ אסור, ובמפלגא אפילו משיקרו מותר דל"ס בר', ונכילה וטריש' מחמת עלמה מותרת דאי' בכלל בקר' ולאן רק דבר אחר גרס לה' ועוד כפי' הרשב"א בחידושו' לחולין בנגיד' ואלב' דהוי' אסורין בבדייתן, דאף שאינו נזהר בשליל' ח"מ מחילה ל"ה עליהם שם גיד', ואח"כ כשטול' הוי' נאסרו בבדייתן, כמו כן בזה קודם שפירשו ל"ה עליהם שם שרן, ורק אח"כ, והוי' מחילה בבדייתו, ובאמרי' ברוך דחה להי'ד וסובר ככר'פ' א' מ"ס מהר"ן אין הכרע שיהי' כן בלא מחילה בבדייתו, ורק כמה שאסור בבדייתו כמו נפל ובינה אפרות י"ל לר'ר' שלא יהא דבר אחר גורס לה' אבל באינו בבדייתו י"ל אף מחמת עלמו לא מהי', ב' הרשב"א כתב זה רק על חלב בשליל' אבל שם שרן, הוא אף בלי' ריחוש רק איסורו הוא מעט שסודן על הארץ ג' נמלה המוזכר במכות י"ל

הוא כמה שאסור אף קודם שפירש' כי דברי הכר'פ' הוא רק במילבין משופשים, ובמירות מחוברים י"ל הריחוש בא' מצה סליירה, ורק מדברי הרמב"ם בספר המזוה' לבד יס' רא"י מהמלה עיי"ש: [יג] חילוק כו' בדרת"ש סק' הביא מסדנול מרבנה סיינא שכתב ששזע' כן אומרים מהכר'פ', ומ"מ הניח בל"ע למעשה אם יש להקל, ושוירי' ברכה דעמו

דהוי' טול' באיסורו, וכן הרבה ספרי הספרדים וטור האבן שבפתי' סק' חולקים על הכר'פ', ויד' יהודה בקמה גרופין שא"א לאוחזן ביד' ולהפרידן בפ"ע ל"ה בר', אבל פירות הוי' בר' וכפי' ואמרי' ברוך כהכר'פ' כיון שהם באמת פנימין, ולרוב השיטות אין לריכס ביטול כלל, יכולין לסמוך שבטלין בהתק'ס, ובספר זכרון אברהם במלא מילבין בקמה מותר השאר שלא כדק' ונאפה או נחבשל, דממ"כ אי' מיכיו' קרבי מאפר, ואי' מעלמא דרי' כמה דאמי' מעלמא ל"ס חזקה בנמלא ג' מהם כמ"ס הסו"ד סיפ'ד' והנמלא סיהם"ו, ומ"מ לא סמך בזה למעשה עיי"ש: [יד] ואף כו' באבני' נזר' יוד' סיפ'ט' אמת ו' דלפתי' סהיי"ט ריש פ"ח דזבחים על מה דנקיט בזבחים בזהמא, ובקימן' בע"ה, י"ל כל פחות מעוף לא יהי' בו חשיבות בעי' עיי"ש, ומחילה לא קשה מה שחמה בספר בכור

אדם, לכר'פ' הא' עכ"פ חשיבות בעי' יס' לו אפילו לא טול' באיסורו, ולהגיל' לא קשה ויפאחר' בסיק' סקיי' מזה: [טז] נשמה כו' כבר נז"ל סק' ולסחוס' והרא"ש לא סיל' זה ספאלי' דרק לר"ש קאמרי', אבל לרבנן לא בעי' בריית' נשמה, וטעם של חטה משום דלא כחבי' אל האכל חטה רק אל האכל טבל, והוי' חגי חטה ג"כ בכלל, וכן אבמה"ח וגי' ל"ה לדידו' בריית' נשמה, וכ"ד הטור כמ"ס הש"ך סופ'ו סק' בבינה טריפה אבל הר"ן דעמו דבעי' בריית' נשמה, ואבמה"ח וגי' הוי' ב"י חיותא, והטור העלה כהר"ש וטעם חטה הוא משום יחלק שמו עליו, והמתבר' העלה כהר"ן, ושי' בו חיות' הוי' לאפוקי' חטה כמ"ס הש"ך סק' דגיד' ואבמה"ח הוי' ב"י חיותא, וכתב במשכנות סק' דלמחצה' אין הלי' כלל במלקות, שהרי חטה אי' לאו שאין בו נשמה הוי' מוחשב בר' אף שאין בו מלקות דהא לא בטיב' אל האכל חטה, ובסקי' כתב הש"ך דאפילו חטה של כלאים ובהי' דהוי' מחילה בבדייתו

אפילו הוא של כלאים, וכיוצא
שאיסורו מתחילת ברייתו, מ"מ לא
היו ברי' בגיד ואבר מן החי שהי'
בי חיות, וכן [מז] כיצת עוף ממא
לא היו ברי' משום שאין בו חיות אף
אם יהי' לוקין עליה:
ה תנאי [זו] השלישי, דאף אם נוצר
באיסורו והי' בו חיותא, מ"מ צריך
שיהא בשוחלק אין שמו עליו, כמו
גיד ואבר, שיקרא חתיכת גיד וחתיכת
אבר, ולכך חלב, יהי' כשיתחלק שמו
חלב כרעיקרא, תנאי הרביעי שיהא
[יח] שלם, אבל אם נתרסקה או נחתך
ממנה אבר אף שאין הנשמה הלוי' בו,
מ"מ לא היו ברי' ובטל, וכן [יט]
בגמלה שנוטל ממנה רגל ליה ברי':
ו יש [כ] להסתפק במה שצריך
להיות שלם, אם יש אבר מרודד
שסופו ליפול ואינו מעלה ארוכה, אם
בשר דין ברי' מיני', וכן בנודר חסר
אבר אם חלוק מנימל אח"כ, וכן
ביתר אבר למה דקיייל יתר בנומל
דמי, אם רק לענין טריפות היו זה,
ולא לענין דין ביטול ברי' מיני' [כא]
גיש להסתפק אם ברי' לא במיל'
לקולא:

אם

ג"כ היתר במצי אמו ואפי' היו ברי', ומגיד אין ראי' כמ"ש במשמ"ש מהו' פניה ד'ה
בולדות קדשים בחיי אמו יש איסור גיד פייש: [יח] שלם כו' כמו שהביאו הר"ן
והרא"ש ממכות בריסק ט' נמלים והשליון לכיות הרי דריסוק ליה ברי', וכן הוא בטור
סיק"א והב"י כ"ן, וכתב הרא"ש בס"ל"ה דהא דתנן האברים אין להם שיעור היינו לעומאה
אבל אכילה בכיות, וכן הטלה בשופע שיהא שלם כמ"ש הסו"י וש"ך סק"י לאפוקי נחרסק,
ונחסך, ואפילו באין הנשמה תלוי' בו דכח"ר דג"א איבעיא ליי ולא נפסטה, אף דפיו
לחומרא, מ"מ לענין ביטול שהוא מדרבנן אזלינן לקולא, וכבר נו"ל סק"ד מהחומד לכוית
מכאן, דגם בספיקא דדינא הוי כספק במליאות: [יט] בגמלה כו' הוא מחמת אדם
כ"ג ובינה אדם סיניג דלא בעי בברי' נתרסק כשהסר ממנה רגל וכן הביא מל"ה כיון
שאין לוקין במים הרמזים פ"ב מחמ"א ופניאיו בדת"ש סק"ל לקולא: [כ] להסתפק
כו' בדיתיש סק"ל מחקרי לב כל הכפיקות הנ"ל, א] שאינו מטלה ארוכה
ב] להרמז"ל לענין טריפות הוי נכרה חסר כשר, אי"כ ליה כניטלו והיו ברי', וכ"כ
הטור כשע"ג והניח בספק ג] בטול יתרה אבר למס דקיייל יתר כנטול מי פקע מיני'
דן ברי', ובזה דעו דרך לענין טריפות הוי יתר כנטול ולא שיתבטל דן ברי' מינה ט"ס:
[כא] ויש כו' בדת"ש סק"י מישועות יעקב כמו נתרסק היתר בב' איסור שאם לא בטל
הוי רק ספק כחד בחד, אבל אם בטל הוי וודאי איסור, וכתב דהרמלה' שנתערב בב'

איסורי

איסורי הנאה, הוי כוודאי איסור שאס נחבטל ל"ס רל"ס ואין כאן חשיבות עיי"ש: [כב] נתרסק כו' בפתיחה ח"ב פ"ב ד"ה דין נתרסק היינו שהוא שלם רק שנפסק לורתו ממנו, וכיכ בחכ"א כ"ג דל"ס ברי' בשנינו לורה, וברת"ש סק"ב מהמשאלת משה לענין מלקות כה"ג אי הוי הכנסה בפיו עיקר וחיוב או הכנסה במעיו ופטור ממלקות, ונביא מהמס' במכות בריסק ט' נמלים כו' לחיוב, ופרי האדמה שגס לביטול הוי עלי' דין ברי', וחקרי לב וערך השלחן הספרדי מהראב"ד והר"ן דהוי ברי' עדיין אף בלעסה בפיו, כיון שהכניסה שלימה בפיו עיי"ש: [כג] בישול' כו' הב"י בסיק"א וכיכ מהרא"ש פרק כ"ד מזכרין, ובשפ"ד כאן רוצה לפרש נתרסק בביטול והי' שלם רק בשנינו לורה בלבד, אך מדלא חשיב המחבר גם פרט זה, ע"כ הפירוש נתקן בסבין, ונחמסק בביטול, ול"ס שלם, ומ"מ הביא מהב"י והמג"א סיר"י דמה שהדרך להפטר ע"י בישול לא בטיל דין ברי' מיני', ומ"מ בחכ"א ובינ"א כ"ג כח דלא שבקינן כל דברי הסוסקים שממירין בחסר מהברי' קל"ה, בשביל סנה זאת בפרט בדרבנן ומהרא"י ז"ל לא החליט להלכה, וגם הרא"י מהרא"ש כתב לדחות, ולכך מיקל בברי' שנחסר רגל אף שלא נשתנה הלורה עיי"ש: [כד] תנאים כו' בפתיחה שם חשיב עוד תנאי ה' של איסור מנפו הנז"ל סק"ז מהפ"ח כטריפה מבטן, דהוי דבר אחר גורס, ותנאי ה' של מלקות שחבאר בסק"ט: [כה] אפרוח כו' הרשב"א שהביאו פ"י בסיק"א הביא מהראב"ד ז"ל שהוכיח מסוגיות הנמ' בבינה בס"א דלא אמר לבטולי גופה, ש"מ דבינה ברי' הוא וכשאינה מכירה אינה בפילה כלל, והא דתלי לה בריש בינה גבי פלוגתא דכל שדרכו ואת שדרכו כו' בדבר שבמנין, היינו לבטל בא' ומאח"כ ואל' בס', ודעת הרשב"א כהרמב"ן דל"ה ברי' משום שאינה בריית נשמה, ומדברי הרמז"ל הנז"ל סלי"ח סק"ח, הוי בלינה מכירה אינה בטלה כלל ורק במכירה לבטל פליטתה הוי קל"ה ברי' לענין שזריך ס"א, וכיכ הב"י בסיפ"ו ובש"ס כאן דבינה אפרוח הוי ברי', ואף שהש"ך סק"ב מספק בזה מסב"א דהא מהחילה ברייתא היתה מותרת, וגם בעידנא דגביל האפרוח דהחירא הוא, כמו בסיפ"ו באפרוח מבילה טריפה, ומס שהביא הב"י מהרמב"ם לענין ס"א י"ל אינו מוכרח כלל, מ"מ אינו חולק עליו לדינא והוי ברי', ורק ביש בה דם חולק כשי"ת, ובכר"פ המה אמרי"ל בזה, דאם אינו מכיר מנא ידע שיש אפרוח, ואם מכיר הרי משליכה, ואם נאמר שנשברה הרי בטל דין ברי' מינה, ורוצה לפרש אפרוח מבילה, אם נאמר שאפרוח הוי ברי', שניטל האפרוח האיסור ונתערב עם השחיטות, וזה הוי איסור מזריחה, ודעתו בכרתי אות ב' במקום שיש עוד לד להקל ל"ה ברי', ובחזו"ד סק"ג י"ב ע"פ הש"ך כג"ל סלי"ח דבינה נשמה הוי ברי' לא משום האפרוח שבה, ואפילו נתרסק האפרוח בחובה, ומיירי בזה יוכר מהחילה לפני השמש שיש אפרוח בחובה ונחמסק האפרוח ע"י הניצוץ ונתערבה, או שמהמה בישול נהקלקל הריקוס שנתערבה בין בליט המזרות, והאמרי' ברוך דוחס ל"י דרך להש"ך הוי הבינה ברי' ולא להב"י, ובדפ"ש סק"א הביא מהגאון יעב"ן דמיירי בילת אפרוח שחמא בין הטעויות, שהממאס אכורה מ"ה ולקין עליהם, והם אכורים מדרבנן, ונ"מ לענין ספק אי הוי מ"ה או סדיר, או שמהפ"ח אפילו עם שאז בליט דכל שהקליפה קיימת אין יוכר בין זו לזו, ולא קשה מאין יודעין שיש בה אפרוח

ז אם הברי' הוא שלימה, רק [כב] נתרסק בשנינו צורה בלבד ל"ה ברי' ובמ"ל, ויש להסתפק אם ע"י לעיסה בפיו נתרסקה קודם הבליעה אם כמ"ל דין ברי' מינה, או דמ"ס בהכניסה לפיו הי' ברי', ואם ע"י [כג] בישול דרך להפטר הוי מ"מ ברי', רק מכל מקום יש מהפוסקים טקילין בזה בשנחסר קצת ע"י בישול ג"כ, ויש עוד [כד] תנאים הנכללים באלו ש"ל מעלה:

ח ביצה שיש בה [כה] אפרוח הוי ברי'

הביא מהרא"י ז"ל דחשיב ברי' כה"ג, וכיכ מהרא"ש פרק כ"ד מזכרין, ובשפ"ד כאן רוצה לפרש נתרסק בביטול והי' שלם רק בשנינו לורה בלבד, אך מדלא חשיב המחבר גם פרט זה, ע"כ הפירוש נתקן בסבין, ונחמסק בביטול, ול"ס שלם, ומ"מ הביא מהב"י והמג"א סיר"י דמה שהדרך להפטר ע"י בישול לא בטיל דין ברי' מיני', ומ"מ בחכ"א ובינ"א כ"ג כח דלא שבקינן כל דברי הסוסקים שממירין בחסר מהברי' קל"ה, בשביל סנה זאת בפרט בדרבנן ומהרא"י ז"ל לא החליט להלכה, וגם הרא"י מהרא"ש כתב לדחות, ולכך מיקל בברי' שנחסר רגל אף שלא נשתנה הלורה עיי"ש: [כד] תנאים כו' בפתיחה שם חשיב עוד תנאי ה' של איסור מנפו הנז"ל סק"ז מהפ"ח כטריפה מבטן, דהוי דבר אחר גורס, ותנאי ה' של מלקות שחבאר בסק"ט: [כה] אפרוח כו' הרשב"א שהביאו פ"י בסיק"א הביא מהראב"ד ז"ל שהוכיח מסוגיות הנמ' בבינה בס"א דלא אמר לבטולי גופה, ש"מ דבינה ברי' הוא וכשאינה מכירה אינה בפילה כלל, והא דתלי לה בריש בינה גבי פלוגתא דכל שדרכו ואת שדרכו כו' בדבר שבמנין, היינו לבטל בא' ומאח"כ ואל' בס', ודעת הרשב"א כהרמב"ן דל"ה ברי' משום שאינה בריית נשמה, ומדברי הרמז"ל הנז"ל סלי"ח סק"ח, הוי בלינה מכירה אינה בטלה כלל ורק במכירה לבטל פליטתה הוי קל"ה ברי' לענין שזריך ס"א, וכיכ הב"י בסיפ"ו ובש"ס כאן דבינה אפרוח הוי ברי', ואף שהש"ך סק"ב מספק בזה מסב"א דהא מהחילה ברייתא היתה מותרת, וגם בעידנא דגביל האפרוח דהחירא הוא, כמו בסיפ"ו באפרוח מבילה טריפה, ומס שהביא הב"י מהרמב"ם לענין ס"א י"ל אינו מוכרח כלל, מ"מ אינו חולק עליו לדינא והוי ברי', ורק ביש בה דם חולק כשי"ת, ובכר"פ המה אמרי"ל בזה, דאם אינו מכיר מנא ידע שיש אפרוח, ואם מכיר הרי משליכה, ואם נאמר שנשברה הרי בטל דין ברי' מינה, ורוצה לפרש אפרוח מבילה, אם נאמר שאפרוח הוי ברי', שניטל האפרוח האיסור ונתערב עם השחיטות, וזה הוי איסור מזריחה, ודעתו בכרתי אות ב' במקום שיש עוד לד להקל ל"ה ברי', ובחזו"ד סק"ג י"ב ע"פ הש"ך כג"ל סלי"ח דבינה נשמה הוי ברי' לא משום האפרוח שבה, ואפילו נתרסק האפרוח בחובה, ומיירי בזה יוכר מהחילה לפני השמש שיש אפרוח בחובה ונחמסק האפרוח ע"י הניצוץ ונתערבה, או שמהמה בישול נהקלקל הריקוס שנתערבה בין בליט המזרות, והאמרי' ברוך דוחס ל"י דרך להש"ך הוי הבינה ברי' ולא להב"י, ובדפ"ש סק"א הביא מהגאון יעב"ן דמיירי בילת אפרוח שחמא בין הטעויות, שהממאס אכורה מ"ה ולקין עליהם, והם אכורים מדרבנן, ונ"מ לענין ספק אי הוי מ"ה או סדיר, או שמהפ"ח אפילו עם שאז בליט דכל שהקליפה קיימת אין יוכר בין זו לזו, ולא קשה מאין יודעין שיש בה אפרוח

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קצ"ד ידעך נו"ל

בר' שאינה בטלה אבל ביש בה
 סיפת דם ליה בר' ובטילה [כו]
 כשאר ביצים [כז] ודג טמא הוי בר'
 כשניטל סנפיריו וכן ביטלו קשקשיו:
 ט באבר מן החי [כח] כשהאבר הוא
 שלם יש סוברים דרך בכזית הוי
 בר' ולא בפחות מזה ויש סוברים
 אפילו באין כזית, ובכ"ע באין אבר
 שלם הוי גידין ובשר ועצמות מצטרפין
 לבזית [כט] ובאבר מן החי בטמאים,
 או אבר מן השרץ ליה בר' [ל] ואף
 אבר שאין בו עצם כמו לשון או
 כוליא ג"כ הוי בר' ואם נתערב רגל
 חי בין הרגלים של עופות יכול לסכור
 לעכרים:

י אפילו באיסור [לא] דרבנן יש בו
 דין בר' כמו ביצת גבילה
 להסוברים

בסיפ"ג, וכ"כ בדת"ש סק"ת מכאן אליהו מהרש"א אפילו ניטלו קשקשיו ומ"ש הרא"ש
 בסול"ג דג טמא הוי בר', העיר במעייט דלהרא"ש דמשנה דפי' דתרומות פי"ר בכ"ש
 ולענין ליר אין ילפותא, ומ"מ מוסכם הוא כמ"ש בסיק"ז עיי"ש: [כח] כשהאבר כו'
 לפת"ש הטו"ז סק"ה דחשיבות הנר"י כיון שחייבה תורה מלקות בכל שבו, נסתפק הפרמ"ג
 בפתיחה ח"ג פ"ב ד"ה דין הנר"י, וזה, והביא מפר"ת בסימן זה דלצמח"ס לריך כזית
 כמו לר' יהודה גדל"ה דפטר באין כזית בגיד משום דאכילה כתיב ב', וסובר הפר"ת
 דלענין ביטול בבר' בעי כזית, ואין לומר כמו שהקשה החו"ס גדל"ה דאכילה דכתב היינו
 ב"ס ארבעה וחמשה זמנים חייב בכזית אחד, אבל בכולו אין כזית חייב, משום דלז"ל לא
 לריך קרא משום דנפקא ל' מגשר בשדה טריפה דהאכל כזית מאבר חייב, וע"כ אחי
 אכילת לאשמועין דליכא כזית בכל האבר פטור, ותמה הפרמ"ג, דבשר בשדה טריפה
 היינו שיהי' בהבשר כזית בלא גידין ועלמות, ואחי קרא שגידין ועלמות משלימין לכזית,
 אבל בליכא כזית ואכלו ספיר חייב דלא קאי אכילה על זה, ובכרו"פ דעתו אף באבר שאין
 בו כזית, דאף שאין בו מלקות משום שהוא חלי שיעור, מ"מ יש בו חשיבות כיון שהוא
 שלם, וכמו חקת שאין לוקח ומ"מ הוי בר', ובפתיחה הניח בל"ע, ובמשניות ושפ"ד כתב
 בכרו"פ דהוי בר', ובסיס"ב בשפ"ד דעתו כפר"ת, וכן הביא בפת"ש סק"ג מפני אר"י
 שמקל באין כזית עם לירוף גידין ועלמות: [כט] ובאבר כו' שפ"ד סק"ה מהפר"ת כאן
 סק"ז ובסיס"ב, וחוד"ב סק"ב משום דאין אכמה"ה נוגע בטמאים והוי רק טמא לבד
 דליה בר' באבר, וכ"כ בחו"ד לענין אבר מן השרץ, דאף דלחלקות הוי באברים בכל
 שהם, מ"מ לענין בר' הוי רק בכל הכמות שגורסה או הכמות שפירשה השררה, ואבר מן
 השרץ אינו כל הכמות בעל"ס, וכן מה שפירשה השררה, כמ"ש הרא"ש בחולין ד"ק דשרץ
 על שם שלימותו וקרא: [ל] ואף כו' בדת"ש סק"ט מספר תפארת למשה דהוי דלענין
 צומאה כתב הרמ"ל פ"ב ממ"א ה"ד שאין מטמא, מ"מ הוי בר' ואין בעל, ובדת"ש סק"ט
 במעשה של סלע"ס סק"ז ה"ל סיני' סק"ד דהוי אכמה"ה הביא מבי"ט ישראל דשייך
 בזה ביטול כרוב ג"כ: [לא] דרבנן כו' לקמן יתבאר בסיק"י מהכרו"פ בדבר שצמיח
 שחוכת ממה דאמר פ"גול בשגולים ואלה דתרומות פירות דרבנן, מ"מ הוכיח השפ"ד סק"ה

מסיפיו בש"ך סק"י בענין נבילה דאף
 דהוי דרבנן הוי תניין דלא ככר"ס, וה"ה
 לטנין בר"י דהוי לשב"ך פ"ל והצ"ח י"ט
 שם, וכן מנח מנוכס מוכח פן, וכן הכ"ה
 במשכנות ד"ה ור"ח"י לפ"ה דג"ד כה"ס
 דמילין סוי בר"י, אף שלפי ה"ה ה"ה
 דמילין ופנימי כולו לצד מסב"ך ל"ה בר"י,
 וביאר כר"ס יוסף דאף דל"ה חשיבות
 דמלקות ל"ה דרבנן, מ"מ לטעם חשיבות
 הוי בר"י, וס"ס דעמו להקל, וכן מיקל היר"י:
 [ל"ב] וכבר כ"י היינו הנז"ל סק"ד מהט"ו,
 ובד"ס סק"ו מהמנח"י דכל ספק הוי
 ספק חס"י דבר"י, ויש להחמיר אפילו
 דרבנן, ל"ד הספק כפנינים, [וי"ט להט"ו]
 מספק דין כנז"ל ס"ק ה"ל: [ל"ג] הפגומים
 כ"י בשפ"ד סק"ה הכ"ה מהא"ה אף שא"ס
 ראויים למאכל אדם כלל ודמ"ה לנבילה
 סרוחה מציקרא, א"פ"ה לוקה עליהם מגוה"כ
 והוי בר"י וא"כ בטילה, ומ"מ ה"ה מהא"ה
 כמ"ס בהגהות דמ"י"ר כנסתו ופגמו אחר
 מוחס קודם שנתערבו, דא"ס י"ה' כוונתו על
 סובב"ס וכו' פגומים בעלמם, א"כ יסחור דברי
 ע"ה הכ"ה ס"ק"ג ס"ק"ג א"ס פגומים בעלמם,
 דמשמע דפגומים בעלמם מותר, לאו
 בפגומין לבד אלא שנסרחו, ושא"י סירחון דח"ה
 מעלמא לסירחון דידעו, שבת דח"ה מעלמא
 בטל דין בר"י מ"י"י כמו דברים משבחין
 שנסרחו, וכן מ"מ הא"ה כלל ל"ב דין ו' ה"י
 סרחה דבר"י אף שלוקה עלי' מ"מ בטל חשיבותה,
 היינו ג"כ בפגומים וכנסתו מעלמא, ומעט
 זה חמ"ה במשכנות סק"ג סק"ב אפר"ח
 שלדעתו הוי בזבובים וכיוצא אפילו כנסתו
 אין חילוק בין סירחון דעלמא לדידהו
 ולא בטל דין בר"י מ"י"י, ולד"ה י"ס חילוק
 דמשלמא בטל דין בר"י מ"י"י וכ"כ בחו"ד
 כ"ה וס"ק"ג חמ"ה בהפ"ה חולק על ה"ס
 ז"ל שסובר דלא לקי על נסרחו, והוא סובר
 דלוקה עליהם, ולהחמ"ד בפגומין בעלמם
 אפילו רק קלח בטיל חשיבותו, והט"ה
 בחידושים כ"ה דפגומה בעלמא הוי בר"י,
 אבל נפגמה מחמת שהי"ה מותרת ע"ס:
 [ל"ד] פרע"ש כ"י כמות יא"ר שהביאו
 השפ"ד שם הוי פרע"ש בר"י, והפ"ה
 מאירות חולק דפגום בעלמא ל"ה בר"י
 והח"י הודע לו קלח, ובאמת זה מ"י"ר
 כנסתו מעלמא ולא בפגום מעלמא, וכן
 כ"ה הוי בר"י שלוקה עלי' ובפ"ה סק"ג
 הכ"ה דבר"י החות יא"ר ופמ"ה שאוסרים
 אפילו פליטתה, בכלי שני כהפ"ה, ותמה
 עליו ד"ס להח"ד להט"ו ג"כ בכלי שני
 וכן ה"ה פגומים בעלמא אין אוסר
 פליטתו כש"ה בסק"ג וסיק"ד וסיק"ו,
 ולהפ"ה עיקר דב"י נפגמו מעלמא ג"כ,
 ובד"ס סק"ה מהר"ה ז"ל בר"י קטנה
 שלימה בין מ"י בין חמ"ה אפילו סרוחה
 בין שבה מוצר ונקיבה בין מכל פיפוסים
 ושראה בארץ שאכלה כולה לוקה עלי', ובכר"פ
 דפ"ה דהחמ"ד להרוג כינה בשבת ל"ה
 דרי"ס נשמה וכן מחיר בוצע אברהם
 שד"ס שם כ"ה וכל כפרע"ש, ויד יבודה
 מחמיר בכ"ה אף למחן דפוסר בשבת
 מ"מ הוי דרי"ס נשמה, ובספר מנחת
 פת"ס כל לימוד זכות של סכר"פ הנז"ל
 סק"ה של לא נוצר באיסורו ש"ך ג"כ
 בכ"ה כי ראשו של אדם ל"ס כחמור
 לקרקע וב"י פירש, ע"י"ס: [ל"ה] ומ"מ
 כ"י בספר ערוך השלחן מחשבת יעקב
 דע"ה כפמ"ה, ותמה על טרמ"ג
 א"ס מודה למלקות הא"ה גם בסירחון
 דמעלמא חייב מלקות כל זמן שר"ה
 לאכילה

לאכלה רק בדומק, ואם לא נדמו למלקה
א"כ אינו אלא משום תשיבא וא"כ יתכן
שביטחון דידכו יש תשיבא, וע"כ כהנ"ל
ומה"ל כשפגמה בשלמה בעל תשיבא
ע"י:

[ג] דיני ברי' שנתבשלה עם השאר
שבשורע מע"ב:

[לו] נתבשלה כו' היינו מחמין
הג"ל בסק"א דניד

בין הנידן וכמו דמשני הגמ' על הקושא
דליבטול ברוכא, ברי' שאני ולכך רק הניד
אסור אם אינו מכירו אבל פליטתו הוא
במיט, והוא בסרמול צפי' מהמ"א בניד
בין הנידן דקאי אשומנו לדין כשי"ת, ובטור
ומחבר סימן זס ספ"ב, וכחכז הפרישה אות
ג' דכמו שהרמב"ם מלטרף לשטים כמו כן
שאר בשר שנאסר מלטרף שהרי כולם היתר
הוא אלא שנאסרו משום שאין מכירים וכלי'
ממיט הטור בשומן הניד כן, ומ"ס במכירו,
בכלי' וכאן לא כתב, בכלי' ביאר שם פטמו,
והביאו השפ"ד סק"ז משום דזה הוי ביבש
ביבש דלא נעשה נכילה, שהרי יש סי' נגד

איסור ורק הדומין לו אסור ע"י: [לז] ואם כו' הוא מסקינא דברי הש"ך
סק"ז, והוא מהפרישה שהרי אין דבר המאוס אסור למחבר ומה"ל בסיק"ד וסיק"ז כנמלה
וכי"ל, ורק מיירי בעוף טמא ע"ס: [לח] בנדין כו' היינו הגמ' הג"ל דל"ז דכל הסוגיא
הוי למ"ד יש בנדין צומק טעם, לכך לריך סי' כשמכירו נגד פליטתו, אבל למ"ד אין בנדין
צומק טעם רק עץ הוא והמורה חייבה עליו, הוי הכל רק בשומן הניד שיחבאר אבל הניד
אינו אסור כנחשל, וכן הוא שיטת הרי"ף והרמב"ם ז"ל בפט"ז מהמ"א הי"ז דכשמכירו
משליכו ואינו אסור משום דמיירי בלי שומנו כמ"ס הלח"מ ואינו אסור פליטתו, ומ"ס בפ"ז
מהמ"א שניד פגמה מותר בהנאה אף דבגמ' הלי"ל זה בזה בפסחים בפלוגתא דחזקי' ור'
אבהו, ולמ"ד אין בנדין בנ"ט הוי הניד אסור בהנאה כמ"ס החוס' דל"ט, כנר הקשו
פלי' חכמי לוגיל כמ"ס הרא"ש בסי' י"ז, והירץ הרא"ש ז"ל דכל זה הוא לר' אבהו דאיסור
הנאה בחמץ מלא האכל נפקא, אבל לחזקי' דסובר בחמץ משום לא יאכל לא חלי' זה בזה
וכרמז"ל פוסק כחזקי', ובכ"מ וב"י דחו זה כי לדעתו פוסק הרמב"ם כר' אבהו, והי'
בענין אחר, ומ"מ מוסכם בשו"ע סי' ס"ה סעי' דאין בנדין בנ"ט, ונתבאר בסס"ק"א
מחשבות אורח סיחמ"ז סק"א שני"ס יש בו דס, ומ"מ שומנו אסור כפירש"י ז"ל בסוף הסיגיא
דשומנו אסור מטעם ישראל קדושים ניהגין בו איסור, ודלא כמ"ס החוס' ד"ה והלכתי
דל"ט דבין שומן אסור רק משום לחא דניד כמו שאין הניד אסור כמו כן שומנו אינו
אסור, רק כסכמות הרי"ף ור"א"ש ז"ל בנ"י אטמא דהוי פשוט השומן, וכן מפורש
בהרמז"ל פט"ז דשומנו אסור מדרבנן ומשערין עד ס' נגדו, וכ"כ הלח"מ בה"ז, דכשהי' בלא
שומן משליכו כיון שאין בנדין בנ"ט, ובכללם ל"ב מיירי בשומנו, וכ"כ בהנ"ל
אע"פ כה"פ, וכן העלם הטור והמהר"ר בשו"ע סעי' כה"פ אסור בשומנו:

בזה שפגמים בעצמם שלא לרונן
כבר' כמו במילפין שנתב':

י"ב אם [לו] נתבשלה ברי' עם עוד
דברים כמותה היתר, אם מכיר
את האיסור זורקו ומשליכו ושאר
ההיתר אסור בנותן טעם עד ששים,
ואם אינו מכיר האיסור הכל אסור
כיון שאין ביטול לברי' והרמב"ם בנותן
טעם, ואף ההיתר מצטרף לשיעור
ששים עם הרמב"ם לבטל את פליטת
האיסור [לז] ואם הוא מדברים
המאוסים אינו אסור פליטתו בשי"ת:
י"ג לדין הסוכרים דאין [לח] בנדין
בנותן טעם א"כ בנתבשל ניד הנשה
ב"א שומנו ומכירו, זורקו לחוץ ואינו
אסור, ובשנתבשל עם שומנו ומכירו
זורקו לחוץ ואסור עד ששים ברמב"ם
וחת"ב, ובשאינו מכירו כולן אסורות
והרמב"ם בנותן טעם בדין ברי' ויש
שחוששין בניד עצמו לאסור משום
הרם שבו, ולא הוי ברי' בניד הנשה
רק

[למ] רק כו' הוא מהדים וכן העלם
 בהגה ספ"א מחלוקת ד' אלבטא, שלם
 ובטו"ז סק"ג מלו"ה ככש קטן ב' אלבטא,
 ובמשניות ככשאים רק ככש גדול ב'
 אלבטא ובמאמר ככש קטן טי"ש:
 [מ] ורק כו' במשנה דרך שנמשל זה גיד
 ככש גדול מירי למיד יש בנידן כו"ט
 ומלך ששים, ולדון מירי בשומנו, והטור
 ומחבר דקיקט לה בירך עם שומנו שלרך
 כ' כשמכירו בשאר וכשאינו מכירו בהרוב
 ס', ככש הטו"ז וס"ך סק"א דהם לטעמייהו
 שפוסקין כרבינו אפרים דליא חגיג בשאר
 איסורין, וכן דבוק לא אמרין, אבל לפמ"ש
 הרמ"א בסי"ב וע"ג בלב וכד דאמרין
 בכ"מ דבוק, ואדרבא בפוסקים למדו זה
 מדין ירך שנמשל דאמר אס' יש, כה'
 כו"ט, לריך ס' בירך נטו נגד שומנו ואס'
 אין ס' לריך ס' נגד כל הירך, וכן הביאו
 בשם כמה פוסקים, ומש' שלא הגי' הרמ"א
 וכן סתם כה"מ דברי הטור, יש לדחוק
 דמיירי שהי' הגיד חתוך מן הירך באופן
 דליא דבוק, ואף דהי' שומן הגיד הוי רק
 דרבנן, ולטעם שמה הי' פ"א חוץ לרוב
 הוי רק ספיקא דרבנן, מי"מ ככש המשניות
 המנהיג' שהביאו השפ"ד סק"ח דעשו כיון
 דבוק, בפרט שהרבה סידרים דבשומן כיון
 שומנו והניח בל"ע, וכן מקילים הכרו"ס
 במשניות סי"ה סק"ז לפי דעת הטו"ז שם
 דרבנן במליחה וכדומה, הי' דניקול לענין
 במשנה יש, כה' דמשמע בירך גופי', דהמשנה
 ומ"מ בחוור"ב סק"ח מחמיר כטו"ז וס"ך
 שהניח בל"ע, וסיד יהודה מחמיר כיון
 באינו מכירה שכתב המחבר כל החסידות
 יס' או באותו חסידה לבדה להטו"ז וס"ך,
 הגידין והבשר מותר שהרי לא מילף גיד
 ברי' מינה: [מא] ניכוח כו' דבר זה הביא
 בו טעם מ"מ כשיניח החורב אסורו ולריך
 דאופסה שכתב ברוב כיון דלעולם אין
 שמעבצ ברוב היתר, ואינו דומה לשאר
 דיהיב טעמא, אבל כאן שאינו טו"ט באינו
 ובחוס"ב קלר הלריך ס' בזה ומחמיר, והטור
 זה דלריך ס' נגדו, כמ"ש הטו"ז סק"ה וספ"ח
 דזה רק מדרבנן דמי' כל שאין הקעס נרגש
 אף באינו מינו סגי ברוב לדר: [מב] ולפי מ'
 דעת

[למ] רק מה שהוא ברוחב ר'
 אצבעות ע"י הכף והוא שלם, והי'
 בשוד הגדול, ובכבש קטן הוא ב'
 אצבעות, ובגדי ומל' פחות מרוב
 אנדרל, ולי"א בכבש גדול גי' ב'
 אצבעות אף שנחתך השאר:
 יד ואם [מ] ירך נתבשל עם שומן
 הגיד שבו אם השומן אינו דבוק
 בהירך די בששים בכל הקדירה נגד
 השומן כשמכירו וזורקו, אבל אם הוא
 דבוק בהירך אף שיש מקילין בזה
 שלא לומר בו דבוק, מ"מ להאוסרין
 בשאר מקום יש אוסרין גם בזה
 להצריך ששים בירך גופי' נגד השומן
 כדן כל איסור דבוק, שהוא רק
 איסור דרבנן:

מן אם אין סביר הגיד והוא [מא]
 נימח דבט"ל דין ברי' מינו, מ"מ
 יש אוסרים שצריך ששים כנגדו אף
 שאין בגיד בנותן טעם, והוא רק
 מדרבנן [מב] ולפי שיש בזה מקילים
 דבני ברוב לבר אפילו באינו מינו,
 ועי' פ

וע"פ זה סומכים בשעת הדחק להתיר לגמרי ברוב, לכך יש מחירין בזה עכ"פ בנשפך באינו מינו ויש וודאי רוב וספק ס', שבשאר איסורין מחמירין, אבל בוודאי אין ס' מחמירין אפילו במינו, ויש מאהרונים אפילו נעשה נבילה אמרין ב' כשאין ס': מ"ז אם [מג] לקח ברי' אחת, או חתיכה הראוי' להתכבד אחת מהתערובות ובישלה כך, יש מצריבין שיהא ס' בהקדירה נגד הברי' והחתיכה ואם לאו אסור [מר] ומ"ם יש מתירין בזה כשילקוה מהקדירה דהטעם לכך הוי כנתרסקה, ובאם ניטחה וודאי יש להתיר כיון שנם היא עצמה מותרת כשנתרסקה הוי הטעם מותר:

אם

דעת המנהג כהן שביאור הפרי"ם סק"ב דהרשב"א שאסור בקלר הוא לשיטתו דנמחה גופו לחוכו אפילו טועם קפילא ואין בו טעם איסור מ"מ לריך ס', שציר גם בזה בעי, אבל לפסק המסבר בס"ל דאפילו דנמחה מוטיל קפילא וכשאין בו טעם מותר בלא ס', שפיר הוי כמ"ש הרשב"א בלרוך שהרי קיל עוד גיד משאר איסור וא"כ כשאין טעם בו למה יאסר, ומסכים עמו הפרי"ם לסלכה ולמפשה בשעת הדחק, אבל דעת הטו"ז סק"ה להקל רק בנשפך, וכמ"ש המשבנות כ"ל דרך מדרבנן הוא דבעי ס', וראיית מ"כ ופרי"ם, א] במשבנות כתב דמה שמחמיר הרשב"א בס' וקפילא הוא משום שאינם מאחזין לו, אבל אם באמת אין טעם לריך להחבטל גם בלא באינו מינו, ומ"מ מחמיר הרשב"א בזה דגיד ופ"כ שאין מטעם הח"כ, רק ט"כ דאין הפירוש שאין בו טעם כלל שהרי פ"כ יש בו טעם רק הוי טעם קלוש כמו עלמות ומורה אסרה גופו של גיד, ב] בחווד"ב סק"ו י"ש ב"כ דפ"כ איך יחלקו בחילואות או יש בו טעם או לא הרי יכול לטועמו קפילא, רק נחלקו אם יש בו טעם לאסור אחרים, ולכן בנימוח הרי מ"מ אוכל גופו של גיד בטעמו שאסרתו התורה ולריך, ס' כנגדו ומשמע דמינו יש להקל, ובד"ה סקמ"ה מיד יהודה מחמיר לפילו דמינו בעי ס' ואמרין ב' ח"כ ג"כ, ויהבאר בסיק"ג ראיית הש"ך שם מכאן לענין אינו נותן טעם לא לשבח ולא לפגם: [מג] לקח כו' דבר זה כתב בחווד"ב סק"ו מהסברא דכיון שחבול נהנו על כל אחת דין קבוע כשיש בסיק"ג, א"כ כל ברי' או חתיכה אמרין שמה זו הוא האיסור, ואף ד"ל שהטעם הכולל מהחתיכה, הוי כנתרסקה הברי' כו' דמורה, מ"מ י"ל וזהו רק בנתרסקה כל הנרי' או החתיכה, אבל בנתרסקה במקל דומה למ"ש הטו"ז בסיק"י בהר"ל'ם ויש עוד חתיכות מזהמה זו שאינו רלה"ה שהם אסורות, ה"ה בזה כיון שהנרי' קיימת והיא אסורה אף הטעם שלה ל"ם כמו בנתרסק ואסור, ויהבאר בסיק"א בקק"ל'א מ"ס יד אלימלך מה במשה זה החו"ד עם שם: [מר] ומ"ם כו' בשפ"ד סק"י דין י' מדיני ס"ס ד"ה וזה, שמה דכשנימוחה או סילקוה מקדירה למה לא מותר מטעם חד בחרי בטל, הא לא גרע מנתרסקה שבטילה, וכי סימא שהטעם חמיר מנתרסקה דאין מחיר פליטותה וס"א גופה אסורה, הא מניל וליר חגבים ויכחו, ועוד הא הטעם אין ראוי להתכבד, והביאו במש"מ בסיק"א בחד אות י"ד, וכ"כ בחרעק"א סק"א מע"ז דכשנפלה לקדירה בפחות מ"ס ונימוחה או סילקוה מהקדירה מותר בלי ס' ול"ן אפרמי' הנ"ל, והם כתבו נימוחה או סילקוה וי"ל דנימוחה גם לחו"ד מותר דרך בסילקוה וס"א שלימה יש דמיון להטו"ז ק"י בהר"ל'ה, אבל דנימוחה הרי היא עלמה ג"כ מותרת, ובד"ה סק"א סק"ז העתיק בחרעק"א סילקוה לקדירה אחרת, ואינו נכון כי בחרעק"א מותרת אף אוהה קדירה כשסילקוה דלא בחו"ד, ושם הביא מהיד יהודה מהשט"ל דלא כטו"ז רק כל שאין רלה"ה הטעם מותר דבזה לא נזכר, רק שכתב"ט הביא שם מיד יהודה דכשנתרסקה שם בקדירה לריך ס' נגדה וא"ו גם הוא מותרת ול"פ בפנים, וכן הביא מדרוש ומירוש לסתור הקדירה בהר"ל'ה דהוי כנתרסקה, ובב"ש ברי' יסבאר

יין אם הי' [מה] ספק איסור ונתערב ביבש ביבש במינו ברוב, והוא מהדברים שאינם בטלים בברי' וההרלה' ונפל אח"כ אחת מהם לקדירה בפחות מס', יש להתיר כמו בכל דברים חשובים בה"ג שמתירים כשהי' רוב בתערוב' הראשון, אבל בחד בחד אסור, ודווקא בסילקו מהקדירה שאנו דנין רק על הפעם, ובזה מותר אף להאוסרים בלקח ברי' אחת ובשלה בשנית:

יין קדירה של [מן] מרק שנפ' בהוכה ברי' ונאברה, אם איפשר לסמן יש לסמן והרוטב מותר, אבל באי איפשר לסמן אם הוא מחמת שהוא עב וודאי אסור, ורק אפילו ביבול לסמן אם הברי' הוא גדולה ולא נמצאת תולין שנימוחה הברי' ובשר, אבל בברי' קטנה יש לחוש שעברה דרך הסמנתו, ולכך יש לזהר בברי' קטנה דהוי בא"א לסמן: יין ירקות [מן] מבושלים שנמצא בהם תולעים, הרוטב יש להתיר ע"י סינון, והירקות אם נמצא בהם ג' תולעים אין להתיר, וליא אף רק ביש שנים הדיון בן, והעיקר רק בנ', והתולעים הם מנוף הירקות, לא מעצמא, ובבשר בה"ג יש לרוחצו ולבדקו

וכשרה מלא וידעין ע"כ שנאברה שם בברי' מולין שטברה דרך הסמנתו, והביא השפ"ד סק"ז וכ"כ בסק"י שיש לחוש כיון שאי אפשר ליקח כל כך מסננת דק עיי"ש: [מן] מבושלים כו' כנ"י הביא מהשו"ב הרשב"א דירקות מבושלים שנמצא בהם ג' תולעים אסורים, אבל מי השלקות מסנן, וספק בן נשוי' ספ"ד, דרך המים מותר ע"י סינון אבל הירקות כיון שהם מבושלים אי אפשר לבדוקן, וכן העלה בספ"ד כע"פ וי, וסיים כאלו דהבשר ירחלנו ויבדקנו, והנה בשו"ע בזכיר ג' תולעים, ושם בספ"ד שכת' ג' או ד' פירש הטור שם להבזה' דאפילו ברי' מותר המים ע"י סינון, ומ"ס הב"י בספ"ד ג' תולעים והב"ח ומנח"י סומכים משום זה להחמיר דק"ל כרבי דבב' פעמים כיון חזקה, אך הטור' כאלו סק"ז כתב דס"ס שם כנ"י רק כמ"ס בשו"ע ג' פעמים כמ"ס הרא"ש בפרק פנע"י ביבמות, דרך בנישואין ומילה הוי בב"פ משום ספק נפשות להקל ולא בשאר מקום, ובדמ"ס סק"א מהפרי הו"א דיש חילוק בין תולעים שמנופי' לאחי מעלמא, דמעלמא לין לחוש רק אמרינן מה שנמצא נפל, ובנמלים יש לחוש גם מעלמא, וכש"ך ספ"ד סק"ד

יתבאר בסקמ"ח ג"כ להחיר: [מה] ספק כו' היינו דין הש"ך שנסקי' בדיני ס"ס דין י' ממש האגור כות ספק חלב כו' דהוי שפיר ספק ספיקא שאל הימר הוא, ואח"ל שאסור שאל מה שנפל לקדירה הוא הימר דהרי ספק הא הוי רק אסור מדרבנן שהי' יש רוב ורק הוי רלה"ס וכיוצא, וכחז' שם דאף שאל הי' ספק איסור נפל לתערובת הב' הוי נטי' רוב, וכן א"כ פירש ועומד בפני עצמו הי' ג"כ אסור, מ"מ כה"ג מותר מס"ס, ומבואר שם בשפ"ד דלא כן צמד צמד, ואין דומה לבילה שיתבאר, וכן רק בסילקו, וכאמה להפריט' מותר בסילקו גם בלי ס"ס רק להחוו"ד כג"ל שאוסר בסילקו ממש הטור', מ"מ צוט גם להחוו"ד מותר כמ"ס שם ויתבאר בסק"י סקמ"ט בכל פרטיו:

ג דנין המרק והירקות שבשריע

[מן] מרק כו' דבר זה הביא הב"י בשם השו"ב הרשב"א בקדירה של מרק שנפל בה ברי' ונאברה אסור הכל והעלה בן נשוי' ספ"ד, ופירש הש"ך סק"י דכמו שבספ"ד שיתבאר בירקות ממי השלקות מסנן ומותרים כמו כן כך דמרק שבספ"ד שאסור הכל, מירי צ"ל איפשר לסננס לכך שנאברה אסור הכל, אבל באיפשר לסננס מותר המרק ע"י סינון, וכ"כ בסק"ז דמה שמתירין הרוטב בנותן טעם הוא ע"י סינון, ופירש הפרי"ח דמ"ס מהחבר א"י איפשר כו' היינו בלאו"ה שזכרנו שם בברי' מולין שטברה דרך הסמנתו, והביא השפ"ד סק"ז וכ"כ בסק"י שיש לחוש כיון שאי אפשר ליקח כל כך מסננת דק עיי"ש: [מן] מבושלים כו' כנ"י הביא מהשו"ב הרשב"א דירקות מבושלים שנמצא בהם ג' תולעים אסורים, אבל מי השלקות מסנן, וספק בן נשוי' ספ"ד, דרך המים מותר ע"י סינון אבל הירקות כיון שהם מבושלים אי אפשר לבדוקן, וכן העלה בספ"ד כע"פ וי, וסיים כאלו דהבשר ירחלנו ויבדקנו, והנה בשו"ע בזכיר ג' תולעים, ושם בספ"ד שכת' ג' או ד' פירש הטור שם להבזה' דאפילו ברי' מותר המים ע"י סינון, ומ"ס הב"י בספ"ד ג' תולעים והב"ח ומנח"י סומכים משום זה להחמיר דק"ל כרבי דבב' פעמים כיון חזקה, אך הטור' כאלו סק"ז כתב דס"ס שם כנ"י רק כמ"ס בשו"ע ג' פעמים כמ"ס הרא"ש בפרק פנע"י ביבמות, דרך בנישואין ומילה הוי בב"פ משום ספק נפשות להקל ולא בשאר מקום, ובדמ"ס סק"א מהפרי הו"א דיש חילוק בין תולעים שמנופי' לאחי מעלמא, דמעלמא לין לחוש רק אמרינן מה שנמצא נפל, ובנמלים יש לחוש גם מעלמא, וכש"ך ספ"ד סק"ד

סקלר מהלכות דגשאר פירות אפילו כהנין
וספריות יכול לבדוק אחר ביטול ג'כ,
והביאו השפיר כאן סק'א, ובדמ'ס סק'ג
דהרעב שמוסר אפילו כאן ס' כיון שמאוסין
כס עיי'ס משויג: [מח] אין כו' בדמ'ס
סקמ'ז מלחם הפנים ידוע שלא בלעה
הכרי' כמות שהוא ולא נפלטה, דלא כמורס
אחד שאסר, ומולמי תשבה לכתחילה
בפנו'ס ופירות מחולעים אסור ונזיל סקמ'ד:

ד] דיני העשרה דברים שאינם
מתבטלים:

[מט] העשרה כו' המנחת כהן שהביאו
הפרי'ס סימן זה סק'ג,
והמשכלות דיש סימן זה, חושב עשרה
דברים בכלל, רק שהמל'כ חושב ס' וסיקל
מחבל, והפרי'ס סיקל מראש וחושב מחבל,
מי'ם בכלל כס' י' דברים, ובדמ'ס סק'ג
סקט'ז הביא מספר יחשיע דאף נא'סורי
משהו מ'מ לאו כלל הוא לכל מקום ציטערנו
כמו שיפול מעט חמץ לנהר גדול, רק כל
שאינו יכול לבוא שום פעם למעט לא נזרן,
והביאוהו היר יסודה ססק'ה וכחב שהוא
מהריטב'א בעי'ז במים במים במשהו
שבמחזקין בנהרות ל'ס זה, וכי'כ בספר
המשכלות כאן מהרשב'א דכל למעלה מסי' הוי רק מדרבנן, ובדבר חשוב הביא הפרי'ס
סק'ג מהחוס' מעילה בסופו בנפלה פרוטה של הקדש בכיסו או שאחר פרוטה בכיס זה
הקדש כיון שהולא הראשונה מעל, דרע'ק לטעמי' דמחייב על ספק מעילות אשם תלו, ו
הקדש ל'כטיל הך פרוטה של הקדש ברוב, דמה דהוי דשיל'מ הוי רק מדרבנן ואיך
ימחייב קרבן מעילה, ומירלו דליכא אלא חד פרוטה בכיס דליכא רובא, ובחירוק ב' כתבו
דאי' מתבצ חשוב הוא ולא בטיל, והכ'מ שכתב בפ'ז ממעילה בתי' א' דהוי דשיל'מ
תמוה דהא דשיל'מ הוי רק מדרבנן וכש'ית' בסיק'ב סק'ב, וסוכתם הכרופ מזה לאין ניכר
כמו גיגית יתבאר בסיק'ב סקע'ב מזה, ס'ס קשה הא אפילו דבר חשוב הוי ג'כ רק
מדרבנן כמו דשיל'מ, ולהפרי'ס עיקר כתי' א' בחד פרוטה בכיס, ולרמז'ל שכתב בפ'ז
שיגלו כל הכיס דנראה שהוא הרבה פרוטות, ל'ל דמיירי שהפרוט' ניכרת אלא אינו
ל' ידע שהוא של הקדש, אך במשכלות סיק'ב תמה אזה, אי מיירי ש'ם כמה מיני פרוטות
ונתערב

ולבדקו, ושאר פירות אפילו כהנין
בבוס'ין יכול לבדקו ומותרים,
וכשהתולעים פגומים מותר הרובב
אפילו בלי ששים ככל מאוס והכל'י
[מח] אין לאסור כשבישל בו ברי' או
שבישל בו עכרים פירות מתולעים,
זרק לכתחילה יש לאסור לבשל
לעכרים כשאח'כ יבשל בו ישראל:

כ כמו שאין ביטול לברי' כמו כן
יש עוד תשעה דברים מכלל
[מט] העשרה שאוסרין לעולם כשהם
באופן שיכול לבוא לכלל האיסור,
והיינו א] ברי' שנתבאר ב] חתיכה
הראוי' להתכבד שיתבאר ג] בעלי
חיים, ד] דברים חשובים ה] דבר
שיש לו מתירין, ו] חזותא שהוא
סראה כמו ליבנו מאכל בביצה אסורה
ז] דבר המעמיד ה] מהמץ, ט] איסורי
הנאה בין נסך, ותקרובת עכרים, או
המץ בפסח דהוי במשהו, י] מתבל
שהוא מירי דעביר למעמא שנתבאר:
כא כ' הוי דברים הוי רק מדרבנן
לבו'ע ואפילו דבר ג] חשוב,
וכן

עדך ש'י שהוא כמו גזירה שאין רוב ליצור יכולין לעמוד בחמץ או שאר איסור ששכית
שיחפור הקמח מן לטחינה דרחיים בנהר ויאסור כל בנהר ועי'כ שאין איסור במחזקין
רק בחלוטין, והנה ברי' הוא כסי' זה, מהרלה'ס בסיק'א, בעי'כ בסיק'א, דבר חשוב שהו'
מניין בסיק'א, דשיל'מ בסיק'ב, חזותא בסיק'ב שס' יבואר באריכות כל השיטות בזה,
מעמיד בסיפ'ז, מחמץ בשאר של תרומה וכיולא, מחבל גזיל סיל'מ איסורי הנאה בהלכות
ע'ז, וחמץ בפסח באי'סר שאי'סר מינו ואינו מינו במשהו: [ג] חשוב כו' כבר גזיל
סק'ד בב' מהפרי'ס דלא כמשמעות החוס' בב'מ ד'ז בקטן ומהר'ל דהוי מ'ה, וכי'כ
המשכלות כאן מהרשב'א דכל למעלה מסי' הוי רק מדרבנן, ובדבר חשוב הביא הפרי'ס
סק'ג מהחוס' מעילה בסופו בנפלה פרוטה של הקדש בכיסו או שאחר פרוטה בכיס זה
הקדש כיון שהולא הראשונה מעל, דרע'ק לטעמי' דמחייב על ספק מעילות אשם תלו, ו
הקדש ל'כטיל הך פרוטה של הקדש ברוב, דמה דהוי דשיל'מ הוי רק מדרבנן ואיך
ימחייב קרבן מעילה, ומירלו דליכא אלא חד פרוטה בכיס דליכא רובא, ובחירוק ב' כתבו
דאי' מתבצ חשוב הוא ולא בטיל, והכ'מ שכתב בפ'ז ממעילה בתי' א' דהוי דשיל'מ
תמוה דהא דשיל'מ הוי רק מדרבנן וכש'ית' בסיק'ב סק'ב, וסוכתם הכרופ מזה לאין ניכר
כמו גיגית יתבאר בסיק'ב סקע'ב מזה, ס'ס קשה הא אפילו דבר חשוב הוי ג'כ רק
מדרבנן כמו דשיל'מ, ולהפרי'ס עיקר כתי' א' בחד פרוטה בכיס, ולרמז'ל שכתב בפ'ז
שיגלו כל הכיס דנראה שהוא הרבה פרוטות, ל'ל דמיירי שהפרוט' ניכרת אלא אינו
ל' ידע שהוא של הקדש, אך במשכלות סיק'ב תמה אזה, אי מיירי ש'ם כמה מיני פרוטות
ונתערב

ונתערבה אחת והוא שנג סכור של חולין הוא, זה אי חיפסר לומר, דא"כ איך שייך יחלל או יזיל כל הכיס דהא כהניא זו של הקדש מעל לכו"ט, ואם שנתעלס ממנו איזה פרוטה הוא של הקדש איכ מיכטיל בטיל, ויישב ספרמ"ג דפרוטה כנים דעמו ה' על האחרונה, ובסנה שס ממשמ"ס ייבנו דהפרוטה ניכרת לגזור, ולגבי ל"ש ביטול טוב ל"ש ביטול אף לבט"ב, ובסנהא משה"מ פ"ו דמעילה אחר שהמס ג"כ על ב' מירוצי הכ"מ הנ"ל, האריך לענין דין אם מטבע חשוב והוי דרבנן, והביא ראיות לזה א[מ"ז דכ"ב שביקשו לגנוז כל כסף וזהב שנעולס משום ירושלים דמשמע אפילו אינו של הקדש מ"מ לא בטיל ולמאי דמוקי לה במטבע הוי ראי' כחוס', אך דחה דנתיב דביטול ל"א מ"מ כל דפירש אמרינן והק"ל למה לגנוז הא פירש מרוב הספר, ב[הביא ראי' משקלים דאמר כיון דעומר ושתי הלחם ממעות הכהנים האך נאכלין, וקשה הא סכור הוא של ישראל ובטיל מעות כהנים ברוב, וע"כ כחוס' דמטבע לא בטיל, ואף דאין ראי' של מ"ה דלא בטיל, דיל רק מדרבנן לא בטיל, ואפילו אם בטיל נס מדרבנן מ"מ לא ראו הכהנים לערב מעותיהם ולבטלם ברוב דדמי למבטל איסור בידים, וכן דמי למה דאמר חולין דק"מ לא אמרה תורה שלח לתקלה דנתיב דכששלחוהו ליכא איסור דאזלינן בחר רוב מ"מ לשלחה אסור, ולרש"י בערכין הוי הק דכליל תהי' רק בשל כהן לחודי' אבל במעורב בשל זיבור בחר רובא אזלינן הרי דיש ביטול במטבע עיי"ש: [נא] מתברר כו' כנו"ל סליח סקרי"ב מחלוקת האו"ה וס"ך ופרי"ח, והעלה כאן המשבול דהוי רק מדרבנן: [גב] מעמיד כו' במג"א סימ"ב דעמו דלהטור הוי מ"ה והק' יעקב סוכר דק בפסח הממירו דהוי כבעין וכן הפלה המשבול כאן דהוי רק מדרבנן, וכ"ס ספק במתבל ומעמיד אזלינן לקולא, ובאבני נזר י"ד סיפ"ב אות י"ט דעמו דבכל איסורי הנאה הוי מ"ה דלא גרע מנתיב איסורי הנאה דיש שבה עליהם בפה, ובאיסורי אכילה לא אמרינן זה כמ"ס החוס' בע"ז דס"ו, ויחבאר בסיק"ב המקור מחזותא ומחלוקת הפוסקים אם הוי מ"ה או דרבנן או רק מספק בכל הפרטים: [גג] ובבב"ב כו' במשבול סימן זה סק"א ד"ס ודע, מסתפק בזה דנתיב שכתב הטור בשם הר"מ ז"ל דכל הנאסר במשהו לא נעשה נבילה, ואיכ י"ל בכל הכי דברים שאוסר למעלה מס' בזה ליכא להא דבשר בהלב דנגזור ב', אך דמ"ס הר"ן דאין המדומע מדמע אלא לפי חשבון, וכחכ משום יבש ורק בין דהוא לת הוי משום משהו לא נע"כ, ואיכ מה הקשה מנחמך הא ג"כ כמשהו הוא, וע"כ דוס לא נחשב למשהו, ושפיר י"ל דנע"כ, אך מ"מ סיים דיש ללמד להקל בזה, וטעם מחמך כהב בפר"ח סק"ו וסק"ז דכיון שפעולתו ניכרת אפילו בכל מהו הוי כאיסור לאיסורא בעיניו, ובדח"ס סק"ח מצרונת הנוסס דאף שהמים מחמילין ג"כ את העיסה, מ"מ מסוגיא דסוף בילה לליכטיל מ"ס ומלח לגבי העיסה משמע דרק ביש לו כח מעלמו כמו שאור ותפוח הוי מחמך ולא מ"ס: [נד] ובברר כו' היינו המ"ל משה"ס סגור' בירקות כו' דאינו בטל כשנאדה אפילו באינו מיכה, וכן כדון בכל דבר חשוב כמ"ס השפ"ד סק"א ההבדל שבין דברים חשיבים לדשיל"מ שבדשיל"מ בטל באינו מינו ולא בדח"ה, ואופן כרי' הוא כמ"ס הש"ך סיק"ט סק"ח וסיק"י סק"א בנתערבו כמה מינים ונפלא אחד אסור וא"י איזהו פיי"ב:

וכן [נא] מתבל כבר נתבאר דהוי מדרבנן, וכן [גב] מעמיד הוי מדרבנן, ואם יש בו ספק אם נפל איסור בזה אזלינן לקולא, וליש מהאחרונים הוי באיסור הנאה מ"ה ובחזותא יש בו חילוקים כפי מה שיתבאר, [נג] ובכל אלו הדי' דברים שהם מחמך ומתבל ומעמיד וכן חזותא שאוסרים למעלה מששים יש לומר שלא נעשה נבילה שיצטרך אחיכ ששים נגר כל האיסור כיון שבשאר איסורים הוי חעני' רק מדרבנן [נד] וכבר נתבאר דבבר"ה הוי אפילו באינו מינו:

סימן

וכן [נא] מתבל כבר נתבאר דהוי מדרבנן, וכן [גב] מעמיד הוי מדרבנן, ואם יש בו ספק אם נפל איסור בזה אזלינן לקולא, וליש מהאחרונים הוי באיסור הנאה מ"ה ובחזותא יש בו חילוקים כפי מה שיתבאר, [נג] ובכל אלו הדי' דברים שהם מחמך ומתבל ומעמיד וכן חזותא שאוסרים למעלה מששים יש לומר שלא נעשה נבילה שיצטרך אחיכ ששים נגר כל האיסור כיון שבשאר איסורים הוי חעני' רק מדרבנן [נד] וכבר נתבאר דבבר"ה הוי אפילו באינו מינו:

סימן

סימן קא דיני חתיכה הראוי' להתכבד
שבשרע מעף א'

סימן קא ובו נ"א סעיפים:

א חתיכה [א] הראוי' להתכבד בפני האורחים הוא ג"כ מהדברים שאינם בטלים אפילו בא"ף ואף שליש [ב] מהראשונים הוא רק בסה שאסורים בהנאה ולא באיסורי אכילה בלבד מ"מ [ג] לריון העיקר שאפילו באיסורי אכילה לבד הוי ג"כ אין במל משום דאח וכל שדרכו למנות, ואמר שאני חתיכה הואיל וראוי' להתכבד לפני האורחים, ומלרין לתרויהו ניד דברי' וחתיכה הראוי' להתכבד, ובמסכת ע"ז דע"ד איחא במשנה אלו אסורין ואסורין בכל סוף, יין נסך, ושורו לבזבז, וע"ז ושור הנסקל, ועגלה ערופה, ושער חדר, ופרך נגמ' אי דבר שבמנין חשוב ליחשב ג"כ חתיכה נבילה ואם איסור הנאה קא חשיב יחשב חמץ בשעת, ומשני דהאי תנא תרמי איה ל"י איסור הנאה ודבר שבמנין, ולכך חמץ בפסח הוי רק איסור הנאה לבד, וחתיכה נבילה הוי רק אכילה לבד, לכך לא חשיב ל"י הנא דמחתינין, ופרך עוד מאגוזי פרך ושני לה ע"ס: [ב] מהראשונים כו' הרי"ף ז"ל כאלו השמיני משנה זו של מהר"ם"ם בהלכותיו כמ"ס הרא"ש כאלו והר"ן בע"ז דע"ד, אף שיש גירסא בהרי"ף שכתובה שם כמ"ס המצוי"ט אות כ', לדידהו לא גרים, ופירשו טעמ' משום הסוגיא דע"ז הג"ל דכיון דלא הוי איסור הנאה ג"כ לא חשיב לה במשנה, וכ"כ מ"ס הרי"ף שם בע"ז, וזה הלשון וליחא להך כללא דהא חמץ בפסח איסור בכל שבו אף בלא דבר שבמנין, מכלל דלכל שאר הדברים כגון מנין ומהר"ם"ם הדומה לדבר שבמנין, בטל כשאינו איסור הנאה רק איסור אכילה לבד ככבילס, וכן הוא דעת התוס' כאלו, דאף שמחילה כתבו דמה דאמר לא חשוב ל"י לאו שאין הדיון כן רק להדין באמת לא בטיל, ורק התנא לא חשיב ל"י, ואשכחן כיוצא בזה בביק ד"ה בלשון למעוטי, דאין הכוונה דפליגי רק לא חשיב ל"י, מ"מ במסקנא כשהקשו אמאי לא משני התם דלכך לא הגא ל"י חתיכה נבילה משום דתני ל"י הכא כמו דמשני על אגוזי פרך, רק חילצו דא"כ ל"י להו למיחשב חתיכה בשר בחלב, כיון דכבר אשמעינן דחתיכה איסור לא בטילס, ומשני תרמי איה ל"י וא"כ דבר שבמנין בלא איסור הנאה בטל להאי תנא ופליגי אסתא דהכא: [ג] לריון כו' הר"ן הביא מהראב"ד ז"ל שחולק על הרי"ף מראייתו בחמץ בפסח, דמאן לימא לן שאוסר תערוכהו בהנאה ג"כ דילמא רק באכילה, אבל בהנאה במשהו ליבשי ג"כ דבר שבמנין עס א"ה, ומ"מ הקשה על זה הר"ן בע"ז, דאיך נחלק ביטולו, ואם אוסר באכילה במשהו אוסר ג"כ בהנאה במשהו, וכן הרא"ש תמה בע"ז על הרי"ף, דמס ראי' מחמץ דהוי לח בלת וסוף אוסר בשאר איסורים בטעם, אוסר בחמץ, במשהו, אבל ביבש טוי גס בחמץ ברוב כשאינו דבר שבמנין, אף שהוא איסור הנאה, ורק במנין עס איסור הנאה אוסר במשהו ביבש, [היינו ביותר מרוב או ס' כי במשהו ל"י מהר"ם"ם כמ"ס הר"ן] וא"כ יכול להיות דך כללא וכן דעתם להלכה דלא כהרי"ף, וכן הרמז"ל בפ"ו מ"א ה"ה פוסק דחתיכה הראוי' להתכבד לא בטיל, ומ"מ שם בלשוננו עד שיגביה וישער השאר בששים, פירש בערוך השלחן ספ"ב דקאי אנהבשלה דג"כ שייך דין זה של מהר"ם"ם, ומ"מ שיגביה היינו כשמכיר החתיכה שהוא האסורה, וכ"ד הרא"ש סיכ"ד דלדינא מהר"ם"ם אין בטילה, וכתור סימן זה, ומ"מ הטור בלשון דינה דברי' פירש הביא ז"ל משום דבמשנה חני וכן חתיכה ולהרשב"ם בפרק חזקת הבתים הוי זה כמו לא זו אף זו, והוי רבוחא בחתיכה דלא יחא כהרי"ף הג"ל, ובברי' כיון דליכא מאן דפליגי לכך חלי לה דברי', וכ"כ הבי' דכן נמנו וגמרו כל

כל הפוסקים שאינה בטילה והעלה כן
 בביטול סעודה: [ד] משום כו' דעת הר"ן
 בפרק ג"ה דלהסובבים את שדרכו למנוח
 לר"ך לומר דהו"ז אפילו לר' מאיר דמודה
 בזה כיון שהוא תשובה אף דלא הו"ז מאת
 שדרכו למנוח, וכן להרמ"ל שחושב רק
 בטעם דברים לבד כשי"ת בסיק"י ל"ל
 דחתיכה הו"ז כשם דברים לרבנן, ובחוס'
 זבחים דע"כ ד"ה אלא, שהביאו האור"ח
 סק"א כתבו דהו"ז כ"ת שדרכו לפנות עיי"ש,
 ולהרשב"א הוא משום חסידות, ובספר בינה
 אדם שער הקבוצ סיכ"כ הביא מהלכות
 סעודת בזה שגזרו משום ברי', ותמוה דהא
 ברי' גופי' הו"ז רק לרבנן, ועוד הא בברי'
 לר"ך תנאים כו"ל, ולרד"ק הו"ז בטעם שגזרו א"ת קבוצ דאורייתא והא' סיני בכל דבר
 חשוב, אף שבברי' ודש"ל"מ כתבו טעם בטור' ועוד, וכן לא כתבו טעם הא' משום הניול,
 ולכך אסרו רק בשקבוצ במקומו ולא אחר שפירשו עיי"ש שמי"ש בזה קשיית תב"ש
 שבסיק"י סקק"כ שכתפירש הו"ז ככל תערוכות יבש ביבש עיי"ש: [ה] במתה כו' דת"ס
 סקק"י מד' יהודה אף דמא"ס ועכו"ס אין אוכלין אותה מ"מ הו"ז רלה"ס עיי"ש:
 [ו] הנאה כו' על מה דחתיכה בשר בחלב הו"ז ראוי להחבד, הביאו חוס' והרא"ש בשם
 ים מפרשים, שהקשו מהני"א דיבמות דפ"א דאמר חתיכה חטאת עמאלה שנתערבה במאכל
 חתיכות חטאת טהורה בעלה, אבל חטאת בשל חלין אינה בטילה, והיינו משום שחטאת
 עמאלה שאסורה בהנאה ל"ה ראוי להחבד שאינו ראוי אפילו לעכו"ס, אבל סבורס שאסור
 בהנאה הו"ז רלה"ס לעכו"ס, וכן הרי חזיון דחתיכה בשר בחלב הו"ז רלה"ס אף שאסור
 בהנאה, ולכך הירלו דשפיר אף דהו"ז אסור בשנאה, מ"מ אין משגיחין בזה דהו"ז עכשו
 אין רלה"ס רק לכשתבטל יו"ז רלה"ס בפני ישראל אין בטילה כמו חתיכה חטאת בחולין,
 ורק בחטאת עמאלה בין טהורה, דכשתבטל הו"ז ראוי רק לכהנים, והס אינס מחזיקין עובד
 זה לזה, כמ"ס הרא"ש דכתיב איש באחיו, ואף שנחלקו למשמורות, ומחלקים בגורל. היינו
 דלא לי"ת לאנלו"י אבל רגילים הו"ז לאכול כל אחד פס חבירו שלא יבואו הקדשים לידי
 כושר, ולכך ל"ה רלה"ס, ולכך גם בכל איסורי הנאה בהיתר דלכשתבטל יו"ז מותרת
 לישראל הו"ז רלה"ס ואינה בטילה, וכ"כ הר"ן בשם סה"ס וכמ"ס הרמ"ל בבשר וחלב וחולין
 שנשחטו בעזרה הו"ז הכל מהרלה"ס שאינה בטילה, וכן פעלו הסור ומחבר בסע"א:
 [ז] בהנאה כו' כ"כ הס"ך סק"א דמוכח כן בגמרא, וכמ"ס השפ"ד בפירוש הנמ' תרתי
 ח"ס ל"י דחשיב למיסר תערוכות בהנאה, ובאיסור אכילה באכילה, וכן דומיא דעזרות
 לבזבז דהנאה הוא, וצ"ק משום דלהסוס' והראב"ד הא' חנא מיירי רק באיסורי הנאה
 שאסור תערוכות בהנאה הו"ז רק בזה ש"ס מנין וא"ה, אבל חתיכה בבילה הו"ז רק
 באכילה, וסי"ס הש"ך דמ"מ מותר למכור לעכו"ס חזן מדמי איסור שבו: [ח] ולכך כו'
 הוא מספר חידושי הרי"מ ז"ל בזבחים דקב"ץ למ"ס החוס' הכל דכשתבטל כו', וא"כ
 כלן כשתבטל יו"ז עדיין ספק ויהי' אסור לישראל מכה ספק איסור הנאה, ל"ה רלה"ס
 דהו"ז על מלן רק ספק איסור כמו חטאת עמאלה שחטאת טהורה דל"ה רלה"ס עיי"ש:
 [ט] אורח כו' בשפ"ד סק"א כתב דיש חילוק בין לשון החוס' והרא"ש שכתבם אין
 מחזיקים טובה זה לזה, משמע שנשאר כל אדם אף שאין שוה לכל אדם, מ"מ הו"ז רלה"ס,
 אבל לפי הסה"ס והרשב"א הו"ז בזה שאין שוה לכל העולם אין רלה"ס, וי"ל דלעכו"ס
 אף

[ד] משום חשיבות או משום מניין,
 ואפי' [ה] במתה פאליה דמא"ס פ"ס
 הו"ז ראוי להחבד:
 ב אפילו באיסורי [ו] הנאה שאסור
 ליתנו לעכו"ס, מ"מ הו"ז רלה"ס
 כיון שכשתבטל הה"ז מותרת, ואסור
 תערוכות אפילו [ז] בהנאה, רק
 מותר למכור לעכו"ס חזן מדמי
 איסור שבו [ח] ולכך יש אוסרים
 שאם נתערב ויראי איסור הנאה
 בספק איסורי הנאה ברוב, בטל והו"ז
 רק ככולן ספק א"ה:
 ג אם הוא ראוי להחבד בפני [ט]
 אורח

אורח גוי אף אחר שתתבטל, כמו
איסור הנאה בבשר בחלב שנתערב
בנבילה דבשיתבטל יהא ראוי רק
ליתנה לעכרים, [י] אף שיש מחמירין
בזה דהוי רלה"ת, מ"מ יש להקל
[יא] שלא לרוננו כחהרלה"ת, וכן בכל
כיוצא שיהי' ראוי לאחר הביטול רק
לנכרי, כמו בחלקי אחרים בלי
ניקור, דהוי מירחא גרורה לנקרה,
[יב] ומ"מ אף בראוי להתכבד
לישראל צריך שיהי' לאורחים יקרים
וחשובים, שלא יתבייש לתוציאה
להאורח בפני עצמה:
ד אם הוא [ג] באופן שעכשיו בשעה
שנפ"ל
רלה"ת, ולא אמרין ליבטיל לענין הנאה כיון
לחלאין, כיון שאין בטל לענין אכילה אין בטל לענין הנאה ג"כ, אבל בב"ח בנבילה נשאר
אסור באכילה כנבילה ובטל לענין הנאה דלה"ת שהרי יאסר באכילה ולגוי ל"ה רלה"ת,
ובפתיחה ח"ג פ"ב גסספק בזה עיי"ש: [י] אף כו' בכרו"פ כפי מה שהביאו השפ"ד
שם מחמיר, כמו בחטאת טמאה בטמאה שאלו לא מחמת שפוא בכה"ט ה' מוחשב
רלה"ת, וכוונתו פירש במשמ"ש עפ"מ"ש בסק"ו, ולהרמז"ל בפ"א מאבות הטומאה שפסק
בבילה בטילה בשמחה, משום אינו מינו, שחמה הראב"ד ז"ל שהרי זה רק לר' יהודה דמין
במינו לא בטיל אבל לרבנן בטיל, ועוד ה' ה' יבש ביבש שכתבו תוס' בזבחים ומנחות
דכ"ב דלר"י בטל ג"כ וביבמות דפ"ב י"שנו דמיידי בנימוחה דהוי לה וי"שכ בכרו"פ
דהרמז"ל ס"ל גם לענין טומאה הוי מהרלה"ת לא בטל כשפוא במינו, ולכך בשמחה דהוי
אינו מינו כמו דלזילין בחר המבטל בטל מהרלה"ת לטומאה, הרי ללא בטיל לענין הנאה
כמו לטומאה וכן מחמירין בזה ביטומאה יעקב ונימוקי הגרי"ב שדמ"ש סק"ו, כמו בזכור
שאסור בהנאה שנתערב באיסורי אכילה דהוי רלה"ת רק לעכרים: [יא] שלא כו' בשפ"ד
שם דחה דברי כרו"פ דיל בטומאה אין ביטול לחלאין, כמו בב"ח בחטאות היתר כמו
שאין בטל לענין אכילה מחמת רלה"ת כמו כן לענין הנאה אף שהדמים אין רלה"ת, אבל
באיסור הנאה לכו בטל וזה שיהי' מותר לגוי ל"ה רלה"ת, וסיינו כפר"ת, ובזב"ק סיט"ז
הביא ג"כ הפר"ת וכתב שאין לו רא"י להפר"ת, רק הטעם כיון שאסור ליתן מחמת חנם
לגוי הוי זה אין רלה"ת, ומה שמוחר במכירה ל"ה רלה"ת שהרי כל דבר מותר למכור,
ותלי לה ג"כ בהתוס' מהחזקת טובה, ופ"ד דלזכרי כהונה בלבד, משמע לפר"ן כל שאינו
שזה לכל אדם אף אם יחזיק טובה ל"ה רלה"ת וה"ה בעכו"ם, ומר"ק זה לסניף בחלקי
אחרים דהוי טורח גדול, וראוי בלי ניקור רק לעכו"ם ל"ה רלה"ת ובפר"ת, בלירוף
שיטת הרי"ף דלא ס"ל כלל זה עיי"ש, וכ"כ בחזו"ב סק"א דאף דיל רק להרשב"א ור"ן
מזד חטאות כיבוד ל"ה בעכו"ם, אבל מזד מניין לחוס' הנ"ל עי"ן גם בעכו"ם כן, מ"מ
[יב] ומ"מ כו' הוא במשכנות סק"א מהרש"ל וכנה"ג, וכ"כ בדמ"ש סק"ו מהשב"ל דוד כפר"ת ע"ש:
השונים, דא"כ נחת חורה ביד כל אדם לומר אינה רגילה לפחשונים כי איזה שיעור יש
רק הפירוש יהי' האורח מי שיהי' רק לא מתבייש להוציאה בפני אורח בפני עצמה עיי"ש:
[יג] באר"ן כו' דבר זה תלוי בדין המרה"ד שהביאו הטו"ז בסמ"ע"ג בל"ה הנ"ל, בנכ

122 קיבוץ ביאור הלכות תערובות מימן קא קיצור יהודה

שנפץ הוא ראוי להתכבד מחמת חשיבות וכשתתבטל לא יהי בו חשיבות של מנין, אף שיש בזה מתירים, [יד] מימן העיקר לאסור דאזלין כזה בתר השתא:

ה עיקר דין חתיכה הרלה"ה הוא רק [מן] מדרבנן ולכך כשיש ספק אפילו באיסורי תורה, אם הוא רלה"ה, כמו בנפץ חתיכה וספק אם היתה רלה"ה, או שהוא לפנינו ואנשי אותו מקום מסתפקים בו דהוי סחי לכל העולם, או בספק דפליגתא בכל זה אזלין לקרא, אבל בספק איסור תורה רק שאינו בטל מחמת הרלה"ה אין מקילין משום סדיר ככל עי גילגול שיתבאר, ומימן חלב שנוע [מן] בצלי רותח דנאסר מדינא כדי נטילה, והששים הם רק מחומרא ונתערבה באחרות ליה זה בספק איסור שרלה"ה שאין בטל רק במל

חטכה שנחמד כנרות חול וקודם ההדלקה ה' נמכר במשקל כחטות, מימן כיון שאחר הדלקה עכשיו הם דבר שבמניין שמוכין אותו בכל לילה הוי זה דבר שבמניין ואינו בטל כנרות חול וראי' מהמס' הגיל בחתיכות חטאז טמאז כשקורות שאינם ראוי' אלא לכהנים ול"ה רלה"ה, כיס לחומרא אזלין בחר השתא דהוי מניין ולא כטיל, וחמה סטוי' סס אדרבה סרי המס' כתבו דאזלין בחר מה שיהי' אחר הביטול מותר הוי רלה"ה, ובאן שאחר הביטול כנרות חול לא יהי' דבר חשוב, הויל למיבעל כמו חטאת טמאה כשקודם שנטל, וישב הפנים מאירות דרך נבילה כתבו המס' כשיחבטל יהי' דלה"ה, ובחטאת טמאה בין טמאז ליה דלה"ה משום כשיחבטל דהא הכהנים אין מחזיקין שבעה זה לזה, וגם עכשיו אין רלה"ה שסדי הוא טמאה שפיר כטילה, אבל בחטכה גדי כשיחבטל לא יהי' חשוב מימן השתא עדיף חשוב ולחומרא אזלין, וראי' מפרוסה גמס הפנים שנחמד כחמה

פרוסה של מולין דלא בטל, שכתבו המס' דאף דפרוסה לא חשיב כמו כנרות של כע"ב, מימן להם הפנים חמיר טפי, והוי פרוסות כמו כנרות, ואין הטעם משום סולם נקי' רק משום החומרא דקדשים, סרי דאזלין בחר השתא אף שכתבטל לא יהא חשוב כשאר פרוסה, וה"ה בנר חטכה לספמ"א: [יד] מימן כו' נשבות יעקב מדיק לדין התרש"ד, דוודאי ביבא דעכשיו קודם הביטול הוי זה רלה"ה אף יתבטל, והרי אפילו להיפך כשיסי' אחר הביטול רלה"ה אינו בטל כיס בזה שהוא עכשיו רלה"ה, ואח"כ לא יהא רלה"ה וזה אין לרד לראי' מהמס', רק ראיי' התרש"ד הוא, דאף דנחנות פוכרין במשקל מימן הוי מניין כמו חתיכה טמאה אף שנגדו בחולין הוי רלה"ה מימן כיון שנחטאת עכשיו אין רלה"ה וגם אח"כ בטלה לקולא כיס לחומרא כמו השתא דהוי רלה"ה, וכן מפרש בחמ"ס אריה סיקמ"ה ד"ס וא"כ כוונת תרש"ד בחר השתא היינו סומן חטכה שאדם מונה הנרות נחלא דלתרש"ד וכמ"א ושבות יעקב אזלין בחר השתא לחומרא רק להטוי' אזלין לקולא, ורק סס בנרות אוסר משום קבוע שלא פירש ממקומו עיי"ש: [מן] מדרבנן כו' הוא דדימ מהאריך, וכן העלה בהנה וכו' הטוי' סקי"ב והס"ך, ובמשכלות סקי"ב ליר מהמחמ יעקב בנפל חסידה ואין יודעין אם גדולה או קטנה, וכתב המשכלות שחלשן הרמ"א לא משמע כן, רק כפי' הפ"ה שמופקין בלוחו העיר, או ספק פלוגתא כמיס דת"ס סקי"ב, ומהרמ"ן הביא דהמורה ידועה אם הוי רלה"ה, ומימן בספק איסור תורה רק מחמת זה ליהוי סדיר יתבאר בסיק' סקמ"ד דזה הוי עי' גילגול: [מן] בצלי כו' דת"ס סקי"ב מפרמ"ג אריה בהנה סדר ב' אות ל"ד, דבכחש הוי הששים רק מחומרא, אי"כ הנטילה ל"ה רלה"ה, וכשתבטל אח"כ שחטרה כולה משום אין הנטילה בלולין, מימן כשאינס נכחה כטילה ברלה"ה ג"כ כמו סניגית בדש"ל"מ, ואף דהוי ספק איסור ורלה"ה דליס ספקא דרבנן, מימן כפי' דהנטילה מדינא הוי ספק רלה"ה ובטל דחלב כחש הוא וכן כשארלה"ה כשנטילה גופה עיי"ש, ולא התקמי מימן דת"ס סקי"ב מהביא שלמה כהנא

במהלכה וגם נחלתה במנה דהוי פרי
דרבנן מרשי עירובין דליה, כשי איסורי
דרבנן גזרו גם כספק, כי כנו כחב מכמה
מקומות להיפוך עייש: [יז] דין כו' כיכ
הרמזיל בפיו היו, ופי' נחתיכה של כשר
בחלב או חולין שנשחטו בעזרה שהרי הם
אסורים מדבריהם בהגלה כשי' בהלכות
שחיטה, ופירש הכ"ח דכשר בחלב שהוא
גוף האיסור, וחולין שנכפז' הוי מטעם
דרבנן, והביאו הכ"ח ובשוע' השמיטין, והרמ"ח
ז"ל הביאו בזה סע"א, וכחכ ה"ח אות
קמ"ז שהרמזיל פ"ב משחיטה כחכ
דהאכל כו"ח מחולין שנשחטו בעזרה מין
אותו מנת מדרות והוי מדרבנן, ומה שהוכיח
בכסף משנה דוודאי גם הרמזיל סובר דהוי
מ"ה ומ"ש מכות מדרות היינו שלא נאמר
בהם לאו, וכן מ"ש דברים אלו דברי קבלה
היינו שנאמרו מסיני, אך הקשה ה"ח הא
לשונו שבהלכות מ"ה, הם מדבריהם, וכן
הקשה בלח"מ סס, ועוד הקשה עליו מה
זוכר כאן מאיסורי הגלה והא חתיכה
הרלה"ה הוא אפילו באיסורי אכילה, ובשרוך
שחלקן פירש דעיקר כוונתו על חולין שנשחטו בעזרה ולשיטתו פ"ב משחיטה דמכות מדרות
הוי רק דרבנן, ועיקר כוונתו דבין באיסורי הגלה מ"ה כדבית, בין דרבנן אסור בהגלה
מ"ש: [יח] מצרפין כו' כבר נז"ל סייק סקליא שהכריז מחיר בדבר שבמניין באיסור
דרבנן, וחלקו עליו, וכאן מחיר בלירוף סוף, ובזה מאיר שדחת"ש סק"ט חלק עליו:
[יט] ויש כו' הוא מהמוד"ב סק"ב והוא ג"כ מכריז, כמו בחרומות פירות, והוא בזה"ל,
וכן הביא דת"ש סק"ט מהנהגות חז"ם, ויד יהודה חולק: [ב] ובבשר כו' הוא מהש"ך
סיק"י דני ס"ס דין י"ז והביאו בחרעק"א ז"ל כאן במקומו ע"ש, ובדת"ש סק"א בנחשלב
בשר שנמ"ה בוי"ט מוקלה ודשלימ כח"ש השפ"ד הנז"ל סליט סקמ"ח, ואין להורות
עד מוזלי יו"ט; [בא] באינו כו' הוא מהד"מ אות ב' דלי' כדשליט שיתבאר בסיק"ב
דבטל באינו מינו, וכמו דברי' בירקות ה"ה בזה כנראה מהנהגות שפ"ד בטיפת חלב שנפל
לחתיכה, דחשמע אלו ה"י רלה"ה ל"ה בטל, וכן העלה בזה סע"ז אף דשם משמע דהוי
רק לשני' ריטוק, מימ כחכ הסו"ז וש"ך דקאי אריש הסיון דבאינו מינו ג"כ אין בטל
מהלכה"ה, והש"ך לין עלמו אסיק"ט סק"ח המשכתה של אינו מינו ביבש בכו' דומים
במראה וחלוקים בטעם וחליק זה מדבר שלימ דשם הוי טעם הרין והוי באינו מינו אין
שוי בטעם, או מטעם אחר דלי' דברי' ורלה"ה: [בב] שנהבש"ה כו' היינו המשנה דוכן
חתיכה של דג עמא כו' הנז"ל סק"א, דזה הוי כמו יבש ביבש כיון שהרוכב במו"ט, והוא
בשוע' סליט סע"ג בשר בחלב ד"ש בה דין מהלכה"ה לאיסור מחמת עלמו כשי"ט:

אם אין רלה"ה כנמילה, ובשנתבשלה
אח"כ ג"כ במילה:
[אפילו באיסורי דרבנן יש בהם
[יז] דין חתיכה הרלה"ה, רק יש
[יח] מצרפין לסוף להקל באיסורי
אכילה דרבנן ב"א הגאה [יט] ויש
סקילין כמה שהוא תרי דרבנן [ב]
ובבשר שנתגלם מן העין שאסור רק
מהטרא כמל אפילו מההלכה"ה, וגם
דין מההלכה"ה הוי אפילו [כא] באינו
מינו כמו בשנים במראה וחלוק בטעם,
וכמו שהדין בברי', כן הדין בהלכה"ה
האסורה [בב] שנתבשלה עם חתיכות
אחרות, כששכירן השאר בנו"ט,
ובאינו מכירה אף יש רוב היתר
כולן אסורות, והרוטב בנו"ט שהוא
ס' לדין:

ז"ל הוי חתיכה הראוי להחבכר
לענין כיסור רק באם האיסור הוא
מחמת [בג] עצמו כמו נבילה או
שאר

[ב] דיני מההלכה"ה באיסור בלוע שבשוע' סע"ב:

[בג] עצמו כו' דבר זה הביא הרין ז"ל ספג"ה בשם רבותינו הפלפלים, וכיכ הרא"ה
סליט, וספג"ה כיון שהאיסור שנאמר מחמתו הוי אינה ראוי להחבכר,
ואפילו

ואפילו כשהחובה נפיק עליה זה ס' נגד
האיסור מ"מ כשהתערב אח"כ בטל, חוץ
מבשר בחלב שיתבאר, כח"ש בערוך השלחן
דהגרמא האיסור הוא הטעם הבלוע זה ואין
זה רל"ה, וכ"כ המרדכי ודלא כהרא"י
שהביאו הב"י שסובר דהוי מהרל"ה, וזוה
פירש הב"ח דלכך כתבו הטור כאן לאסוקי
מדויעה זו, אבל גבי דרי' לא לריך לפרש
דהא אפילו גבילה גופה ליה דרי', ואי
שנלט מעיקר קמח טעם, הא כבר כתב
דטעם דרי' בטל, וכן העלה בשו"ע ס"ז:
[כד] וי"מ כו' הוא מהמשכנות או"ח ס'
סי' סק"ג דהוי כאיסור מגופו וכשהוא
מהרל"ה אינה בטילה, וסוי כמו חטאת ואשם
ומזר הנאש דנוף החמירה אסורה, ופ"ה
דח"ש סק"ז: [כה] בשר כו' הרא"ש שם
מהא דחשיב בע"ז בשר בחלב כהדי אסורין
בכל שבו, דכיון שנתבטלו זה עם זה הוי
כמו גוף האיסור, וכח"ש סרמב"ם וסר"ן
וכ"ה בשו"ע כאן, וכח"ש סב"ח והקו"ז וס"ך
סדרי לוקה על חזי זיס בשר ומ"ז חלב
כשביטלן, ובשאר איסורין הוי רק מלקות
כשאלו כו"ח בכדי אכילת פרס, וכח"כ
המשכנות סק"ג דאף דלשיטת ר"ח או ר"ח
כהן הנו"ל סיל"ח דא"ל כו"ח כא"פ, רק על
כו"ח היתר הבלוע מאיסור לקי הו"ל לסיוט
מהרל"ה, מ"מ כיון דמהרל"ה דרבנן הוא

סוי ספיקו לבקל ע"י"ש, והוא בסיל"ב ס"ג
ע"י"ש: [כו] אבל כו' הוא במשכנות סק"ד
ע"י"ש: [כז] עוף כו' במשכנות סק"ג הביא
תל"ח מילתא דנימא בזה אין לוקין, רק כמה
מהרמז"ל סט"ז הכ"ז דבשר טוף בחלב מוסיף,
וכח"כ הפרמ"ג דהרמז"ל לשיטתו דלא נפ"כ
בדרבנן, אבל לרד"ן דנע"י הוי רל"ה, וכן
הלכה, וכ"כ מהרש"א סק"ד דהוי רל"ה
בדרבנן דלא כמנח"י שסובר אין זו מהרל"ה,
והחכ"א כ"ג דליג כתב דל"ה רל"ה
בכבישה ומליחה, וכ"כ בחור"ב ססיפ"ז וסיל"ה
סק"ה, דל"ה רל"ה בדרבנן, וכאן
סק"ג כתב דבטעם בשר בחלב הוי איסורו
מגופו, ובחש"ק"א סיפ"ז עמד על זה, וכח"כ
שפיעקר להחמיר בזה מדברי הטו"ז במעמיד
והביאו דח"ש סקכ"א ע"י"ש: [כח] ואם כו'
היינו הנו"ל סקט"ז מפרמ"ג או"ח בהנהגה
סדר ב' אול"ד דלא מיבעי' למיד דב"ח דרבנן
ל"ה רל"ה ובטילה, נחבטלה וודאי דה"י
שעכשו הוי מ"ה אסור, מ"ה הא לא ה"י
יכר האיסור חורה שעה אחת שכשנעשה
האיסור חורה ה"י כבר נחבטל, רק אפי' אי
כיו רל"ה בדרבנן, ח"כ אינה בטילה ואסורין
כולן בהנאה, מ"מ ל"ה יכר האיסור הנאש
שעה אחת שכשהי' קודם התערובות היתה
מוחלת בהנאה, ורק אחר התערובות נאסרה
בהנאה ובטילה ומותרים בהנאה ע"י"ש: [כט]

קליפה כו' סד"מ הביא כן מהגש"ל וכן
העלה בהגה ס"ז
שאר איסור, אבל בנבלע בה טעם
איסור ונאסרה מחמת שלי"ה בה ס'
לכח"ל, אפ"ה אם חתיכה נעשה
גבילה, מ"מ אין בה דין מהרל"ה
ובטילה, [כד] וי"מ בכ"ל בשבת
במזיד ראסור, הוי כאיסור מחמת עצמו:
[כה] חתיכת [כה] בשר שנאסרה משום
החלב, רינה כאיסור מחמת עצמה,
וכשנתערבה אח"כ באחרות ואינו
מכירה אינה בטילה כשהוא רל"ה,
[כו] אבל בל"ע מפרש בחלב כמו
שיש בב"ח ועוד חתיכה בקרירה
שבליעה מבב"ח, או שנפלה טיפת
חלב על החתיכה ואח"כ נפלה
לקרירה בשר ויש ס' נגד הטיפה ולא
נגד כל החתיכה, הוי רק כשאר
איסורים דל"ה מהרל"ה בבלוע:
[כז] אם הוא בשר בחלב מבשר [כז]
עוף, או שנאסר ע"י כבישה
ומליחה מדרבנן, אף שי"ש בזה
סקיל"ם, מ"מ יש בזה מחמירי דהוי
רל"ה [כה] ואם נכבשה בהחלב
מעל"ע ונתערבה באחרות ונתבטלה
והוא מהרל"ה מ"מ יש להתיר בהנא':
י חתיכה שנאסרה בבשר בחלב רק
כדי [כט] קליפה, ונתערבה אח"כ
באחרות

באחרות, אם הקליפה בעצמה אינה ראוי להחכבר, במילה, ואם הוא רלהית בין שנאסרה ע"י עירו של נפסק הקילוה שצריך קליפה מ"ה, או בנפסק הקילוה שאסור רק מדרבנן, אינה במילה וכן [ל] הדין בכדי נמילה, [יא] ובשארין בגוף הקליפה ראוי להחכבר, שבמילה בבשר בחלב ונתבשלה עם אחרות, אף להסוברים דאמרינן דבוק בשארין מ' בחתיכה נגד הקליפה או נמילה, מ"ם אף אם החתיכה רלהית ג"כ במילה כשיש מ' נגד כל החתיכה, [זב] ומ"ם יש מפקפקין להחזיר אף בקליפה גופה רלהית:

יא גבינות [לג] של נכרים היו כגוף האיסור לא כבשר לבד, ולכך יש אומרים דהוי לעולם רלהית, [לד] ואף שיש סוברין דבין לחה בין יבשה ל"ה רלהית, [לה] מ"ם יש מחלקין בין יש עירוב חלב מדיפה היו כגוף האיסור

סע"כ מהחוס' ושע"ד דל"ה רלהית, ותמה ה"ל שהביאו הש"ך סק"ו דהרי כל קליפה היא מחמת שנלפה מאחרים, וא"כ אף אם ה' כל החתיכה כן ה' ג"כ ל"ה רלהית וישב הש"ך דמ"ירי בנב"ח וזדח"ש סק"ל במקום חתך או בשט"י ע"י עירו אף תמה הרי לא נחבזו החוס' רק דבקליפה לא נעשה נבילה, ואין מזה ראי' להחללה שדרי להפוסקים דנחלי חתיכה לא נעשה נבילה, מ"מ ס"ל דהוי בקליפה חהרלהית והוא הראז"י וס"י, וכתב הש"ך דהראז"י מ"ירי ש"ס דהקליפה טלחה רלהית, חבל באין בקליפה גופה רלהית, אף שנאסרה כולה הוי בנ"ח רלהית, מ"מ בנאסרה רק כרי קליפה ל"ה רלהית, והסכים לזה השפ"ד בין בעירו שנפסק הקילוה כיון שנב"ח אפילו ע"י כניסה ג"כ נע"כ וס"ה בקליפה, והחוס' לא נחבזו רק בשאר איפורין דנע"כ הוי משום לחה דבשר בחלב, לכך בקליפה לא גזרו, חבל בשר בחלב גופי' אף בקליפה נע"כ, ומ"ם הרמ"א בסו"א דנישלוה כך מותר דיעבד י"ל דמ"ירי בנפסק הקליח

דהוי רק מדרבנן: [ל] הדין כו' בהכ"א כנ"ג דין זה דהיה כרי נטילה חליא ג"כ בחס הנטילה גופה רלהית אינה נטילה: [לא] ובשארין כו' הוא מהמשבחות ס"ט סק"ה ד"ה שאלה, והיינו דבשר על גבינה חמה כחיה שנאסר להחכבר רק כרי נטילה, או בחס לחון לזן דתחלה גבר ואסור רק כרי קליפה, והקליפה אינה רלהית, ורק כיון דכשבישנו ל"ך מ' בחתיכה גופה ולמוסר"מ לובלין שבש"ך ס"ל"ז חס אין מ' בחתיכה גופה הוי הדין דבזוק, ואיפשר אף הש"ך מודה בזה, א"כ כשהוא חהרלהית לא בטיל, אף כחז דלפ"מ שיתבאר בסק"ג מהא"ר דגם בזה שייך דין דגיית א"כ כל זמן שלא נתבשלה הרי ל"ה בקליפה רלהית, וכשנתבשלה באחרות ונאסרה משום דבוק הרי לא ניכר האיסור מעולם ובטילה חד כהרי אף בחהרלהית, וברדת"ש סק"ה להחלקים על הא"ר בשאר דברים חוץ מגיית הוי רלהית גם בזה האופן עיי"ש: [לב] ומ"ם כו' בכרו"פ וערוך ששלחן סע"ט מקילים שאין דרך לתת קליפה גדולה לפני אורה חשוב וליה רלהית בקליפה עיי"ש: [לג] יש כו' בב"ח הביא מהא"ר דאפילו סתם גבינה של נכרים אף שאין איסורם אלא משום בליעה, מ"מ כיון שאסרו חכמים סתם גבינות מחשש איסור שיש בקלחם, וגם תחילת עשייתם הוא צ"י איסור הוי כאיסור מחמת עולם, ואף שבהת"ח חולק עליו, מ"מ תמה הבי"ח שהרי הרמ"א ז"ל גופי' בסק"י שיתבאר שם בסקת"ח דעמו דל"א ב' ס"ס משום דהוי כגופו של איסור, ולכך מסכים עם הא"ר דל"ה כבלוע והוי חהרלהית: [לד] ואף כו' זה דעת הרש"ל שהביאו הטו"ז סק"ד, דכלתה אינה חשובה, וביבשה ג"כ אינה חשובה לאכול כרי שביפה מפני שקשה להגוף, ועוד שכתב בנ"א אין אוכלין אותה אפילו ע"י הדחק, והוא הקשה דאם אמרינן בשבת פרי"א דמילה, גבינה אפילו בה יומא מעלי, וכ"כ הבי"א ורמ"א סיפ"א מהו"כ דגבינה הוי רלהית ולכך דעמו בחילוק שיתבאר: [לה] מ"ם כו' הטו"ז מחנך דשם בסק"י לא מ"ירי כלל מחהרלהית רק מ"ס, ע"ז אמר דהוי כגוף האיסור ודאי

האיסור וכן פנעשה מחלב מריפה
הוי רלחית, אבל בהעוסדה בחלב
מריפה, וכן בחלב טמא שביני אקפי
שהם הנקבים, זה הוי רק בלוע שאר
להתכבד, [לו] וליש מאחרונים אפילו
אין בהחלב האיסור לבד שיהי רלחית
רק לעשות גבינה קטנה מזה גב
אסור:

יב אם [זו] הועמדו בעור קיבת
גבילה, או במקום שיש לחוש
לזה בגבינות עכרים, דזה הוי רלחית
מכח חשש בשר בחלב או מצד
מעמיד, או שיש מעם בשר בחלב,
ומ"מ מסתם אין לחוש לזה שבא
מחלב מריפה, ורק לחשש הועמד
דליה רלחית, ואף שיש [לח] מחמירין
בגבינות עכרים בכל אופנים, מ"מ
בהפמ"ד יש להקל באופנים שנחבאה,
רק יש מחמירין [זש] בשלימה משום
דבר שבטנין, וכן יש להחמיר בגבינה
האלעגריש לפי הזמן ומקום:

יג אם חלב עכרים חלב שלא בפני
ישראל שלא [מ] לגבן, ועשה
הישראל במנו גבינות ונתערבו אח"כ
באחרות, בטל הוא לבוע באיסור
בלוע דליה רלחית [מא] ואם הועמדה
באיסור הנאה, דהגבינה אסורה
בהנאה, מ"מ אין להחמיר והוי בלוע
ובטל:

אם

דמדלא זכרו חשש בגבינות לחלב מריפה, ע"כ דלא חששו לזה משום רוב בהמות כשרות,
ולחשש בשר בחלב כשידוע שאין חשש על קיבת בהמה של עכרים ליה רלס"ה ומוהר:
[לח] מחמירין כו' הפ"ה אות ד' סובר כהט"ז דגבינה של ישראל, בחלב מריפה אסור
כהא"ס, ובהעמד או בחלב אקפי מותר, כהת"ס, ורק בגבינה של עכרים אף דהחשש על
ביני אקפי, מ"מ מיקרי איסור מחמת טלמה דהא שוי' רבן כגבילה, וראי' מסיקט"ו
בפועמדה בעשבים אסורה משום לא פלוג ודלא כהט"ז, וגם בנקוס"כ דהא דברי הט"ז
בהד"מ, מ"ס וליה ביטול ברוב כשרים בס"ס, חמה בנקוס"כ הא אפילו בשאר דרבנן כן
היא בחד בחד ובמשכנות י"ט במוסגר, דהי' ספק אי רוב בשר ע"י"ס, ומ"מ המנחי
מיקל בהפמ"ד ולהמשכנות הוי קילת מנחי מהרש"ל הכ"ל ולכן דעסו במנין להחמיר;
[לח] בשלימה כו' משכנות שם דהרש"ל שחיקל ספק כר"ל דכל שדרכו אי"כ הוי מנין,
ומט"ז אין ראי' שהוא פוסק דגם במנין בעי איסורו מגופו, אי"כ לחאן דחיקל בגבינה
כיש"ס הא הוא מחמיר בכל שדרכו ע"י"ס, ומ"מ הא ליה מגופו: [מ] לגבן כו' משכנות
שם דזה לא נולד באיסורו, ועבור חלב טמא שבו ליה רלס"ה ע"ס: [מא] ואם
כו'

וודאי אכל לענין רלס"ה, אם החשש מחמת
הועמד בחלב מריפה, ואין עירוב בעין
מחלב מריפה, וכן חשש של חלב טמא שביני
אקפי זה הוי בלוע וא"ר להחמיר שהרי אין
בגבינה נעשית ממנה, אכל בלס הוא עירוב
חלב מריפה והי' רוב בכשרה ולריך ס'
מדרבנן בלח, וכ"ס בנעשה מחלב מריפה,
שהמריפה גופה כו' רלס"ה: [לו] וליש כו'
מהמשכנות נראה רק ביש בחלב מריפה כדי
להפככד, בזה אוסר הט"ז, ובה"ס סק"כ
הביא מיד יהודה דרך אם רלס"ה ככפנים
הוי רלס"ה ע"י"ס: [זו] הועמד כו' הוא
כיום דברי הט"ז שם שטעם אחד יש
בגבינות משום מעמידן בעור קיבת גבילה,
והוי חשש בשר בחלב והוי גוף האיסור
וחסיב רלס"ה, ופירש במשכנות ששהא החלב
בקביה מעליע ולאסר הקיבה משורו מחמת
בשר בחלב ואח"כ העמידו מעור הקיבה זו,
והוי מעמיד בבשר בחלב כמו באיסור טלמו,
ובחור"כ סק"ג חמה דהא אין חשש במעמיד
שהרי כשי"ס ס' בהחלב מותר, ובמעמיד
לי"מ ס', ורק הוי החשש לטעם בשר בהחלב
ע"י"ס, ובחרטק"א ובה"ס חמה הא בגבילה
לי"ס לאסור, דהא כל טעם דהוי חרלס"ה
משום כל אחד מותר והוי גוף איסור, וכאן
לי"ס זה הטעם כיון שבפני טלמו אסור,
ובה"ס כחכ שגם גבילה הוי מחמת טלמו,
ולהמשכנות היינו חלב שנכבשה בקיבה, ובחלב
זו העמידו והוי בשר בחלב, ומעמיד כזה
הוי איסור מגופו ע"י"ס, ומ"מ כחכ הט"ז

כ"ו יד יהודה שנת"ש סק"כ דכ"ו שנת"ש
ע"י איסור הגאה, כמו בפ"ג דמסכת ערלה
בבבד שלבצו בקליפה ערלה דפליגי ר"מ
ורבנן אם אסור בכל שהו, איכא הוי כגופו
של איסור, מ"מ דעתו שאין להחמיר כיון
שהרלה"ת הוא מדברין: [מב] עשו כ"ו
בשפ"ד סק"כ מא"ס דזה הוי ספק שהרלה"ת
שומרים הטו"ז וש"ך מחמת סד"ר לקולא,
וכ"כ במשניות ספ"א סק"ד, אבל בכולם
גדולות אף אם נחשבו כשה"י כולם במוקד
כשרות, מחלק בסק"ה בין מה שיחביר
בסק"כ דל"ה כאן ניכר האיסור מקודם
כנגינה סק"כ, וכיוצא בו בכל מה שאין
מתבטל, דכאן הרי ה"י כאן טריפה בפני
עלמה רק לא נודע לנו ואיגלאי מילתא
למפרע שזה הטרפה, ובסיק"י סק"י הביא
מכ"ו"ס בחביות י"ג הסומות ופתוחות כה"ג
וספק אם הי"ג מפתוחות דל"ה רלה"ת,
שלוסר הכרו"ס סס, והוא הקשה עליו דהו"ל
להחמיר כמו כאן פ"י"ס: [מג] חמאה כ"ו
שפ"ד סס מהא"ס, והוא מחלק בין כלי
לחתיכה כפנים: [מד] במקום כ"ו סס
מהש"ך סק"כ סק"ג, וסיקט"ו סק"ז דרין
פת של עכוס ודעת פרי"ת מה"מ דאפילו
בדבר חשוב כן הוא וס"ה בכלי גדול של
חמאה של עכוס: [מה] ומ"מ כ"ו דת"ש סק"ג מיד"י דבזה"ז שאין דרך לאכול חמאה
בפני עלמה יש להקל גם בכלי גדול דל"ה רלה"ת, ונחמדי דניאל כחב גם לענין שומן כן,
דחתיכה אין רלה"ס וכלי מלא שומן נהי דחשוב ולא בטיל, מ"מ י"ל אין אוכלין השומן
בפ"ט, וגם לענין מנין י"ל אף שמו"ס הליטרות, מ"מ אין מפריד ליטרא בפני עלמה, ואין
יכיר בחתיכה שומן אם יש ליטרא לא דמי לשאר דבר שנמנין, עיי"ס: [מו] גמלחח כ"ו
דבר זה הביאו המחבר בסיס"ט סק"ף י"ד וד"מ סס וכן העלה בהנה סס מהתרה"ד, וכן
העלה כאן וסס מיירי לענין שהא"ג ימים בלי מליחה, וכאן בנתבשל בלי מליחה, וזה כולל
כל האופנים א' בשר ששהא"ג ימים בלי מליחה, ונתערב באחרות שלא נמלחו עדיין מותר
למלוח כולם ולבשלים ב' בשר שלא נמלח אחר ג"י מותר לבשל כולן בלי מליחה
כמ"ס הש"ך סיס"ט סק"ה, ג' בשר שלא נמלח שנתבשל ונתערב אח"כ בחתיכות אחרות
שהו"ל דין הרמ"א שביטול הנזיל ד' חתיכה שלא נמלחה שנתערבה ב' שנמלחו מותר לבשל
כולם וא"ל למלוח כולם כמ"ס הטו"ז סיס"ט סק"ה, ועיקר הטעם דכיון שהאיסור רק
מהדס שבו וזה אי"ר להחבד, ונתבאר שם מה שהש"ך שם סק"ז חמה ארין רמ"א משיטתו
דבאינו מינו ציבש לרי"ך ס', וסידוך כרו"פ וחוו"ד דהוי מינו, גם החלקים על דין הטו"ז
הג"ל ואימתי מקילין עיי"ס בפנים, מזה: [מז] וזהו ה"מ כ"ו גם זה הוא ממה שנו"ל
סיס"ט מהתבטלות סק"ה ב"ס הא"ס דמלכד הטעם דל"ה רלה"ת בבלוע, יש עוד אופן
יותר כשלא הוכרה קודם כמו שהד"ן בסיק"כ בנגינה, ונ"ל סק"כ דנגינות שרק הדיעה
שיקה חסירה ל"ה בכלל זה כמ"ס בשפ"ד סק"כ סק"ה בין טיפת הלב, וכן בריאה בין
הריאות

י"ד אם [מב] עשו נבינות גדולות
וקטנות מכמה בהמות ונמצא
אח"כ אחת טריפה, יש דתלות
שהקטנה הוא מהטריפה והוי אין
דל"ה"ת ובטלה, אבל אם כל הנבינות
גדולות אין בטל מחמת תהרלה"ת,
ואם עשו [מג] חמאה ונמצא אח"כ
אחת טריפה, אם הוא בכלים והכלי
הוא גדול הוי דבר חשוב, אבל
חתיכת חמאה הוי לפי המקום והזמן,
וחמאה של עכוס [מד] במקום שאין
אוכלין אותה יש להקל אפילו בכלי
גדול, בין במינו בין בא"ט כד"ן פת
של עכוס [מה] ומ"מ יש מהאחרונים
שמקילין בחמאה אפילו בכלי וכן
בשומן:

מן חתיכה של"א [מז] נמצחה הוי רק
איסור בלוע טבח הדרם שבה,
ובשנתערבה ברוב היתר הוי כמו ב"י
יב"ש ביבש דבטל ברוב במינו ול"ה
תהרלה"ת בזה וכבר נתבאר בבל
אנפי שיש בזה להחמיר או לאסור [מז]
ולחשוברים דבלא ניכר האיסור
מקודם גם בתהרלה"ת בטל כמו
בדש"י"ס

חמאה של עכוס: [מה] ומ"מ כ"ו דת"ש סק"ג מיד"י דבזה"ז שאין דרך לאכול חמאה
בפני עלמה יש להקל גם בכלי גדול דל"ה רלה"ת, ונחמדי דניאל כחב גם לענין שומן כן,
דחתיכה אין רלה"ס וכלי מלא שומן נהי דחשוב ולא בטיל, מ"מ י"ל אין אוכלין השומן
בפ"ט, וגם לענין מנין י"ל אף שמו"ס הליטרות, מ"מ אין מפריד ליטרא בפני עלמה, ואין
יכיר בחתיכה שומן אם יש ליטרא לא דמי לשאר דבר שנמנין, עיי"ס: [מו] גמלחח כ"ו
דבר זה הביאו המחבר בסיס"ט סק"ף י"ד וד"מ סס וכן העלה בהנה סס מהתרה"ד, וכן
העלה כאן וסס מיירי לענין שהא"ג ימים בלי מליחה, וכאן בנתבשל בלי מליחה, וזה כולל
כל האופנים א' בשר ששהא"ג ימים בלי מליחה, ונתערב באחרות שלא נמלחו עדיין מותר
למלוח כולם ולבשלים ב' בשר שלא נמלח אחר ג"י מותר לבשל כולן בלי מליחה
כמ"ס הש"ך סיס"ט סק"ה, ג' בשר שלא נמלח שנתבשל ונתערב אח"כ בחתיכות אחרות
שהו"ל דין הרמ"א שביטול הנזיל ד' חתיכה שלא נמלחה שנתערבה ב' שנמלחו מותר לבשל
כולם וא"ל למלוח כולם כמ"ס הטו"ז סיס"ט סק"ה, ועיקר הטעם דכיון שהאיסור רק
מהדס שבו וזה אי"ר להחבד, ונתבאר שם מה שהש"ך שם סק"ז חמה ארין רמ"א משיטתו
דבאינו מינו ציבש לרי"ך ס', וסידוך כרו"פ וחוו"ד דהוי מינו, גם החלקים על דין הטו"ז
הג"ל ואימתי מקילין עיי"ס בפנים, מזה: [מז] וזהו ה"מ כ"ו גם זה הוא ממה שנו"ל
סיס"ט מהתבטלות סק"ה ב"ס הא"ס דמלכד הטעם דל"ה רלה"ת בבלוע, יש עוד אופן
יותר כשלא הוכרה קודם כמו שהד"ן בסיק"כ בנגינה, ונ"ל סק"כ דנגינות שרק הדיעה
שיקה חסירה ל"ה בכלל זה כמ"ס בשפ"ד סק"כ סק"ה בין טיפת הלב, וכן בריאה בין
הריאות

ברשילים ובכל דברים חשובים יש להסתפק אם הרה"הית [מת] נתבשרה בדברים המרים עד שאינה רלהית ונתערבה בחתיכות אחרות ואינה ניכרת, ובשלה יחד ונחנה ונודע התערובת לאחר שנתמקה אם הוי זה כמו לא הוכר האיסור שבשר:

מן אם עשו קרעפליך שהוא [מן] עיסה ממולא עם חמאה בשני אננים, ואח"כ עשו קרעפליך עם שומן אווז בש' בליש שהי' בתוכם השני האננים של חמאה, יש לאסור האפויים כמו בשני הבליש שהיו בלועים מהחמאה, ולבטל השאר ברוב כדון יבש ביבש, ויש [נ] מהאחרונים שמתירים גם השנים, [נא] ואף

הריאוח שנתערבה הרמזין בסיקיי ומעשה דרי' ורי' שיטבאר בסיקיי סקשליג מהמחאה בלעין דשם הוי רק לא נודע, ולא לא ניכר האיסור כי אינלא מילתא למפרע, ויטבאר בסיקיי מהמה אחרונים שמולקין בזה וכן מחלקים בין לא ליכש עיי"ב: [מת] נתבשרה כו' נדח"ס סקש"ז מספר אהל מעד נסתפק בזה מי אמרין כיון שבתחלת התערובות היזה היחד ונאסרם בחוץ מתערובת הוי כנגזיגית להמתירים או כיון דעכסיו לא נאסר רק האיסור הראשון הוא חוזר ונישור לא הוי בכלל לא ניכר עיי"ב: [מן] עיסה כו' זה הוא מעשה של הניבויק סיל שהתיר מטעם זה, דאף שהבי' שבלועים משומן ומחמאה אינו דרין שיטבטלו בהשאר כדון יבש ביבש מלד שהם דלהית ודבר שבמנין, ובבשר בחלב נחשב

גם בלוע לרלהית מ"מ כאן הוי העיקר העיסה שבלוע בס' השומן והחמאה ואינו דומה לבשר שבלוע בו חלב, והוי שפיר בלוע ואינו ראוי להכבד, ובטלים אלו סב' שנאפו עם האננות הנ"ל בהכשרים, ואף דחמאה בשומן הוי אינו מינו ואף בבלוע בני ששים, מ"מ כיון דשומן אווז הוי רק בשר עוף בחלב דרבנן שכתב הש"ך סיק"ט דבש באינו מינו דרבנן בטל ב' מתיר משום דקרוי הדבר שגד השומן כעין שטחו העקשליך יש ס' בהעיסה והוא רק שומן עוף דרבנן, ורק מה שנאסרו השנים בכדי קליפה מהכלי דאפילו בלוע שמן בכלי יחבאר בסיקיה סקש"ט מהמניח דלא כהש"ך שהניח בל"ע ואינו נאסר רק כדי קליפה, והקליפה אינה רלהית ובטל ברוב, והביאו בחויד"ב סק"ז ומסכים עמו בזה דהעיסה הוי רק בלוע ואפילו בבשר בחלב בטל, רק הקשה איך יתבטל ברוב כיון שכל אחת מהעיסה יש פחות מה' וכשיטעום קפילא ירגש בו טעם בשר, וכתב ע"פ מ"ס הרא"ש בע"ז בסתם כלים אינם ב"י דמותר מה"ס אי"ל למיטעמיה לקפילא כ"ס ברוב גמור שא"ל לקפילא, כמו שאין בודקין אחר יח טריפות באיכא לכדורי משום ברוב, ובדבר שדינא הטעם ישליך והשאר יאכל, וכן בחתיכה הבלועה מאיסור שנתערבה באחרות וכו' ס' נגד האיסור דלי"ס יבשלם ויחן טעם אי"ל להטעים כ"א לקפילא דלא כפר"ח שיטבאר בסיק"ט בקילורין לעינים אכן בפלתי סיק"ט סק"ס השיג על הפר"ח שיטבאר וכן הביא נדח"ס סק"ב בעיסה ששמו בה חלב ואפו בכלי הבלועה משומן או מבשר הוי רק בלוע דליה רלהית והיינו כהמב"י, וביר אפרים ס' ק"א מפרש להחזיר במה שכתב ברוב אי"ל להטעים להרא"ש אף דהרי על זה אלו דגים דלא יתבטל ברוב, מ"מ י"ל רק בנהפך וכשאוכל כולם כאחד לריך להטעים לקפילא דכשמכיר אינו בטל, אבל באוכל אחד אחד וכל אחד הוא מן הרוב יש לסמוך שא"ל למצוה קפילא שימלא טעם פנים, ואף דכשמליך כמנין השנים אי"ל לאכול אחד אחד, מ"מ אין דרך לאכול רק אחד אחד: [נ] מהאחרונים כו' בערוך השלחן טעניו כתב דלהמב"י כיון שנאסרו אלו סב' רק כדי קליפה מלד הבלוע בכלי אף בשמן, וכשנתערבו ולא נודע בטלים, ומ"מ ביר אפרים סק"א הקשה ג"כ כן, וכתב דלא רלה להתיר הכ' כיון דלהש"ך דלא ס"ל כמנ"א אוסר כולו בכלי שמן, וגם ה"י טיחה שומן בעין: [נא] ואף כו' בפרמ"ג בפתיחה מ"ג פ"ג ד"ס טריבוי מניא להפר"ח בסיק"ט בקילורין לעינים, דאין מוציל ביטול בכס"ג משום טעמת קפילא ומ"ך

זאף שיש חוכים בזה אם מועיל ביטול
בה"ג אף בששים, מ"ט [גב] גומים
להתיר אף באם ה"י המלוי בשר
ונבניה טמא לא שומן והמאה:

ומד אכל יטעם אפילו בסי' אינו מועיל,
והפירוש מסכים עמו רק תמה מכלי בסיק"ב
ודעתו דרק להקל לדיון לא סמכין אקפילא
אבל להחמיר לא וספיר לריך קפילא, ומ"מ
בשפ"ד בסיק"ט סק"ט תמה לדיון לא שייך
קפילא, וכ"כ בסיק"ב בכלי דלא כפר"ח,
ולחשו"ד הג"ל ה"י הנוכ"י ופר"ח פליגי
אחדדי, והוא מסכים להנוכ"י מכה הראש
הג"ל, ומטעם זה תמה בספר יוסף דעת
על החכ"א שבכלל י"א ד"ב הביא מהפרי"ח,
ובכלל י"ב ד"ז הביא להנוכ"י לסיחור, וכחב
הפרי"ח מייירי בכלל חלב ממש דיטעמו
עכ"ס וירגש טעם, אבל הנוכ"י דמייירי

ד"ן לפי שיש דיעות בין [גנ] הראשונים
ד"ל שליש אומרים ה"י כבש שלם,
או חתיכה ח"י, או אוו"ו שלם, ה"י
הכל ראוי להתכבד, וכן [גד] בתרנגולת
בנוצתה, ורק כבש בעורו ל"ה רלה"ת
[גה] ולי"א צריך שיהא רלה"ת כמו
שהוא עתה ולא בהתיבה גדולה או
ח"י

רק בטמא לצד כמ"ס ש"ס ס' נגד השומן והמאה וה"י רק מלד הכלי, ואין מו"ק בזה
הטעם כשי"ת עוד בסיק"ט סק"ט מהפרי"ח הג"ל: [גב] גומים כ"י בהנחות אמרי ברוך
חלק על החיור"ב בזה שהעתיק מהנוכ"י הממולא גבינה כ"י דרק בהמלוי ה"י דבר אחר
י"ל דאין השומן או החמאה נידונה כבשר בחלב ש"ס' לה דין חרלה"ת אף בכלע, אבל
כבשר ממש או גבינה י"ל ה"י דין חרלה"ת אף שאם הכשר בעלמו או הנבילה אינו
רלה"ת, מ"מ נקל לחלק בין קליפה שאין דין בה דין חרלה"ת כשהוא לעלמה אין רלה"ת,
ומ"מ בחכ"א וכן בערוך השלחן העתיקו ממולאים בשר וממולאים גבינה, דמ"מ העיקר
הוא העיסה, ואין בה דין רלה"ת, ובספר חלקה יואב מהגאון מקילק"ל ז"ל, כחב לחלק
פל הנוכ"י וחוו"ד מהא דבגד שזכרו בקליפה ערלה ע"ס ואין ספר זה לפני, רק שמעתי
כן מאחרים:

[ג] דיני איזה דברים ה"י ראויים להתכבד שבשר"ע סע"ג:

[גנ] הראשונים כ"י הראש"ס ז"ל פניה סיליו הביא דעת הר"ש בשם הרא"י ז"ל
שהקשה בסוגיא דזבחים דפ"ו בהערובות שור הנסקל דפריך הניחא
למ"ד כל שדרכו למנות כ"י וכי מי גרע שור הגדול מאת שדרכו למנות דלא בטל אלמא
אפילו בהמה שלימה בלי ביטול ה"י רלה"ת, והביא ה"ס כוזרים דכבש או אוו"ו שלם ל"ה
רלה"ת, ותמה דכי בשביל שראוי לחובה להחיותו גרע טפי, וכן זה ש"ס אומרים
דאדרשתא קפדין שיהא עכשיו רלה"ת והיינו אחר ביטול אבל חתיכה ח"י אפילו שלימה
בעילה ודחה זה, דלא קפדין אהשחא רק אשיעור של חשיבות שאם הוא כל כך שראוי
ליחן לפני האורח אחר הביטול חשיבא כדבר שבמנין, וכמו בעשרה דברים המקדשין דחשיב
חלפי חרדין שהם חיים דאילו בביטול אין דרך לבטלם שלם רק לחתכן לחתיכות דקות
ואז בטל חשיבותן, אלמא אפילו מחיים רלה"ת, ועל זה פריך הגמ' שם וליחשב חתיכות
גבילה, אלמא ה"י דומיא דהני, דאפילו חתיכה ח"י ה"י ג"כ רלה"ת, וה"י להראש"ס ז"ל
בהמה או כבש שלם ואווחא שלימה, וחתיכה ח"י שאינה מבושלת ה"י בכל רלה"ת:
[גד] בתרנגולת כ"י הראש"ס ז"ל הביא טעם ר"ת ז"ל מפשה בתרנגולת גבילה שמתערבה
בשני שמיות כשרות שבעל כיון שלא הסירו הנוצות ל"ה רלה"ת, ורק בלא נמלחה ס"ל
כיון דאינה מחוסרת מעשה גדול ה"י רלה"ת, והביא הטור כל הדברים מהראש"ס הג"ל, וכן
הביא הב"י בשם הסמ"ק והשערי דורא כהראש"ס דאף דכשהוא עתה אין רלה"ת, מ"מ
בשוחטק או יחבשל י"ה רלה"ת, ורק ככבש בעורו דעת הב"ח דגם להראש"ס כיון שמתוסר
מעשה גדול ל"ה רלה"ת: [גה] ולי"א כ"י הר"ן אחר שחלק בין חטאת הג"ל בכפנים,

כהב

כחב שבקטנה יותר מדאי ארלה'ם, וכן בגדולה יותר מדאי דלחמילה קיימי ליה עכשיו רלה'ם, וראוי מזהמים הנ"ל דאי לאו משום תשיבות בעלי חיים כמו במתים היו בטלים אף דראוי לחכמה לחמיות מימ כשהוא עכשיו אינו רלה'ם, ובשפ"ד סק"ז נחב שהוא מהרש"א ובאמת הוא קושיית ההוס' וזמנים הנ"ל ויישבו משום שכולל אפילו קטנים דליה רלה'ם, אך חמה אמאי לא חירלו דכל הזמנים משמע אפילו חטאת בחטאות, וזה אין רלה'ם כיון שאין מחזיקין טובה זה לזה כנזיל: [גו] הדין כו' המחבר לפי מה שהעלה בנ"י בנדרים דכיון דרובן היא הלכה כהמכשירים, העלה בש"ע כע"ג כדעת המכשירין בזהם, והאוסרין בשם יש' חולקין והרמ"א ז"ל בהנה העלה בכולם כהאוסרים חוץ מהרנגולת בנולתה, והט"ז סק"ז והש"ך סק"י הביאו מהרש"ל שיש להחיר גם בכבש בעורו מטעם שמחוסר מעשה גדול, והיו למחבר חתיכה חי' אין רלה'ם ורק לרמ"א היו רלה'ם, ובפ"ח סקט"ו חמה ממש המחבר בסק"י דאסיר ליקח מכאן ואילך מהרלה'ם והרי בחי' ליה רלה'ם, וכן הקשה מסיס"ט: וסיק"ה דבבלות ליה רלה'ם הא בחי' בלא זה ליה רלה'ם, וכבר נז"ל סיס"ט סקט"מ מזה, ובחומד"ב סימן זה סק"ה הביא רמ"א מהא דפסחים דפ"ח בחמשה שהענינו עורות פסחיהן ונמלא יובלת באחד מהם דאם נהערב קודם זריקה חייבים בפסח שני משום דלא חוי אז לאכילה, וקשה אמאי לא חוי לאכילה יתבטל כמו בנמלא שאר טריפות ואי משום דם שנתערב בדם הא משנה בזמנים הוא דאם לא נמלא ונהן כשר, ואי משום אברים באברים דילאנו לבית השריפה, הא אפילו נטמאו או נאדדו האברים מותר הבשר באכילה וע"כ משום רלה'ם הוא אף בכבש שלם דומיא דפסח, ובספר חדוה יעקב חנינא סו"א להבי"ב מלאך יחי' הביא בשם החסיד ר' מאטיל מודונסקא-וואלא שחמה הא מ"מ זה רק מדרבנן לא בטיל ולמה חייב בפסח שני הרי להוס' פסחים ד"פ דכל שמדרבנן לין אינו מרלה ומה' מרלה פטור מפסח שני יישב הוא שם באריות, וכן על קושייתו למה לא הקשה החומ"ד למה ילא לבית השריפה יתבטל ברוב הירץ כס בספר הנ"ל וי"ל שזה אינו מקיים חיוב קרבן פסח כמה שפסיל ויבטל ברוב, ויש להעיר ג"כ אם בלא נודע שייך ביטול, ובדמ"ט סקמ"ז הביא מהיר יהודה, דאף להרש"ל שמהיר גם בכבש בעורו משום מחוסר מעשה גדול מ"מ חתיכה חי' אף שמחוסרה הביטול, מ"מ כיון שגוף הדבר לא ישנה על ידי זה רק מכשירתו לאכילה זה לא חשיב מחוסר מעשה: [גו] רק כו' בנובי"ק סו"ג מלך לסניף בספק טריפה אפילו בעוף בקורבן דחי' ליה רלה'ם, וכ"כ בבית שלמה שבדמ"ט סקמ"ז בספק טריפה ללך לסניף, אבל בלא זה כתב ביד יהודה דכיון דהרא"ש דחה דיעה זו, וכן המחבר מ"מ בסק"י וסיס"ט ס"ל דהוי רלה'ם כמ"מ הפ"ח ופרמ"ג וחרעק"א אין לעשות סניף להיתר בודאי טריפה, ומ"מ גם בספק לסניף מחמיר במקום שמואל שבדמ"ט סק"ט בעוף דחי' לאומלא, וכ"כ הדעת סימ"ט סק"ט להחמיר בעוף, ולהקל בבהמה בספק כנזיל: [גח] גרולה כו' בחמ"ט סו"א דייק מלשון הרמז"ל שכתב עד שיגביה וישער השאר בשמים הא הוי יבש ביבש ומשם שם שייך ב"י וע"כ דמיררי במבשלת ובחי' ליה רלה'ם ודיוק הרא"ש דומיא דחלפי מרדכי דמיר, בחי' י"ל שם במנין שפיר אין חילוק, אבל כאן משום חשיבות כיבוד שפיר בחי' אין דרך לכבד ומסיים ככפנים להקל בגדולה וגם חי', ומ"מ בחי' לבד נחמק בספ"ד סק"ח דלפני"מ רמ"א וכו' נזהגין משמע רק מנהג אבל יש להקל בהפס"ד ושהפ"ד וסיים בל"ע: [נט] לבשל כו' בט טויד

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קא ביאור יהודה סו 131

עצמו אין להתיר בוודאי טריפה :
יט בתרנגולת [ס] בנוצתה דליה
 רללהית אפילו אם הסירו הנוצות
 בעור שהתערובות כאן מיט בטל
 ואין חזר וניעור, אבל אם לא נודע
 המריפות עד אחר הסרת הנוצות אף
 שהוא עכשיו חי קודם ביטול, אין
 להקל אפילו בהפסיד ושעת הדחק
 [סא] זולת בספק טריפה, ויש עוד
 שאר סוגים כמו כבש שלם או ארז
 שלימה יש להקל, ויש [סב]
 מהאחרונים כשלא הוסרו המעים
 מתוכן אין להקל אפילו למנוף :
כ יש שכתבו [סג] עצה באריות
 פטומות שלפעמים מוצאין על
 הבני מעיים טריפות כמו של בועות,
 ויש הבני מעיים מהם בעורן בנוצתם
 ויערבם יחד, שאם יהי בהם וודאי או
 מפק טריפות יתבטל עכשיו, ולא
 יאסר אף בשוטר הנוצות, אבל כשלא
 יתוודע עד אחר הסרת הנוצות, לא
 יתבטל, וליה מבטל איסור לכתחילה
 ומיט אין לעשות כן, וגם אין מדות
 חסידות בזה, ובארזי הלעטה ששביח
 דיעותא בושט שלהם יש חשש ביטול
 איסור לכתחילה בזה כיון שחייב
 לבדוק מהדין ואין יכול להשליך :
כא בתרנגולת בנוצתה וכבש בעורו
 דלא הוי ראוי להתבבד, אם
 הבני [סד] מעיים הם בתוכה והם
 ראויים

בטומיד שחשש'ם בחי' אות ג' נסתפק
 בזה דיל הוי סיס שמה זו מכשרה הוא,
 ואחיל מטרופה שמה אינה רללה ובעילה
 כיון שהוא חי' אך כתב דמלשון הרמיה
 משמע דלגמרי הוי רללה ואין להקל ורק
 בספק טריפה כנ"ל ובפרט כשלא נודע עד
 אחר התערובת דהוי מותר להמשה בנימין
 בעי גילגול טייס : [ס] בנוצתה כו' הוא
 במחבר כע"ז וס"ך סק"ח מהסמ"ק דאין
 חזר וניעור, והביא השפ"ד מהפרי מותר
 להמבואר בסיק"ט כיצב שחשטל ולא נודע
 עד אחר הביטול שנלמד מהירושלמי והרא"ש
 הדריעה גרמח היתר כיצב בלא נודע עד
 אחר הסרת הנוצות אין היתר וכן הביא
 בפ"ס סק"ה מהרד"ה, ובשפ"ד סיק"ט
 סק"ט וסיק"י סיק"ג ד"ה ודע כתב
 דהט"ס הוא ודאי כשפ"ה ולא ככר"ס, אף
 שבהסמ"ק כאן מיקל בהפסיד ושעת הדחק
 בלידוף איזה סוף בזה, וכן בסיק"י נסתפק
 השפ"ד אם נודע קודם הביטול אם יש ללרף
 פכרם מחבר דחי' ליה רללה והניח בל"ע,
 והביא במש"ס בחי' אות ה' מהבית שלמה
 שאחר דליה לקל ע"פ זה הפדמ"ג והוא דחה
 אותו, דרך לסוף מלרפו וגם זה בל"ע, וכי
 בחוד"ב סק"ד כה"ך סיק"ט סק"יב בביטול
 דליה ביטול קודם ידיעה, וא"כ הוי עכשיו
 בלא הנוצות : [סא] זולת כו' בדת"ס סק"י
 מנלי לבונה דבספק טריפה יש להתיר אף
 שנודע רק אח"כ מסיס, שמה הוי ידיעה
 אח"כ כמו ידיעה דקודם כיון שנתערבו
 מקודם, ובסק"ל מדיד יודע כיון שלרבה
 פוסקים דביטול אין תלוי ידיעה כלל [כס"ח שש"ך סק"יב בסיק"ט] לכך בלידוף עוד
 לד להתיר כמו בכבש שלם או חוחא שלימה יש להקל ; [סב] מהאחרונים כו' בטומיד
 שדנת"ס סק"י הסתיר של הבית שש"ך סיק"ט הכ"ל י"ל רק בהוסרו הבני מעיים מקודם
 אבל כשהבני מעיים בהוסר הוי חפסר להכיר אם היו בודקין בתוכה שזו טריפה הוא,
 והוי כהוכר מכבד שלא הוי' או בכלל התערובות, והתערובות מתחיל רק אח"כ בהסרת
 הנוצות [הוא כתב כן על כבש בעורו] וא"ו הוי רללה ואין ללרף דעת הבית זיל עיי"ש :
 [סג] עצה כו' הוא מהשפ"ד בסיק"ט ע"פ הפד"ס מהש"ך בסיק"ט הכ"ל שחולק על הבית,
 וס"ל דבלא נודע קודם ל"ש ביטול, וא"כ כשיודע אחר ההסרה ל"ש ביטול קודם ורק
 בהוסרו אח"כ נודע קודם בטל הוא, וליה מבטל היסור לכתחילה דהא יכול להשליך את
 הבני מעיים לגמרי דרוב כשרות הם, ואף שהוא ע"ס השומן בעור הרבה מ"מ דעמו דהוי
 רללה כשהי' אחר הסרת הנוצות, ומיט בארזי הלעטה דהוי שניה כמו סירכות הריאה ואין
 יכול להשליך אסור לעשות כן, ומיט מסיס ככפנים שאין מדות חסידות בזה : [סד] מעיים
 כו'

כ"ו בזה מסתפק השפ"ד סיק"י סק"ג לפי מ"ס פירו"ט שם דהאכרים פנימים יכול ליקח אותם ולכבדם י"ל בלל וכבר זכרנו וזני מצי"ס היו לפי הזמן, ולב קשה לשכחה, ורק בלחות פטומות מספר וקורקבן דומה למ"ס הטו"ז סיק"י סק"ה בנ' חסידות מצומה אחת אין להחיר גם השלישית רלה"ת, וכן בריאה, וזכר יהודה שדחת"ס סקל"ד פער"ר ככר"פ דהא למודי קאי ואינו נגדר חסד הכבש והתרנגולת, ורק בנע"מ קטנים היו בנע"מ מטי"ס ג"כ אינם ראויים להסכיד ובטלים כמו עלמן: [סח] נישלו כ"ו כ"כ הטו"ז סק"י מחשבות לשון המחבר דאין זה חשוב מחסורי מעשה, והיו רלה"ת ואינו בטל: [סו] בדרגים כ"ו משכחות סיק"ב סק"ב דאין דומה לנולת ופוי רלה"ת: [סז] ובהמה כ"ו שפ"ד סימן ק"י סק"ג שנפסטה מעורה דכיון שאין טורח כל כך וגם ל"ס מנוחה כמו נולת ועוד וגם רובן כשרות, גם היו מניין, אף שלידן משכב הדריקה מ"מ היו רלה"ת, וכ"כ בניב"ק סיט"ז בכלל דבריו דא"ל שהא כולה רלה"ת שהרי תרנגולת שלימה היו רלה"ת אף שיש בה קורקבן ושאר דברים שיי"ס: [סח] נתערבה כ"ו הוא מספר ממודי דניאל שדחת"ס סקל"ז, דאף שהדיעה אחר שהסירו הנולת ואז לא בטל מ"מ חלין בזה שמהאסור לא הסירו ואז בטל דשעת הידיעה היו כשעת הנפילה, ובנפילה בסיק"א סע"ה חלין לקולא שנפל להסיר בדרבנן, ועוד כיון שצרכו בשעת ידיעה יש ספק היו כספק אם הוא מהרלה"ת שמחירין, ועוד די"ל אותן שנשחטו דהיינו שהסירו מהם הנולת הם מרוב הכשרים והאסור לא נשתנה י"ל בלחות שלא הסירו ממה נפסד אם הוא היתר הרי טוב, ואם איסור הרי נכבטל ופומר פיי"ס: [סח] דהיה כ"ו כ"כ הש"ך סק"ז כהרש"ל וז"ל ומשמעות המחבר דלא כהת"ס שסיר דהיי מניין ובש"ך סיק"י סק"ג פירש בהרמ"א כהת"ס דכבש בעורו היו מניין עכ"פ, ומ"מ לדינא אינו כן רק לדידי' ל"ס מניין, ובשפ"ד הביא דגם לרמ"א ל"ס מניין בנולת או בכבש בעורו, ומ"ס בסיק"י בנע"מ גדולים שנשחטו היו חשובים מיירי בהופט העור אכל בעור ובנולת כיון דמאלי' כמו דליה רלה"ת ה"ה דליה מניין, ורק בבינוי ל"ה מאלי' וליה רלה"ת, וכ"כ שם במשכחות סק"ז ורק בשמנים מאוד בלחות דליה רלה"ת מ"מ היו מניין, וכ"כ בצרה"ב שדחת"ס סקל"ה כהש"ך ולא ככר"פ דס"ל דהיי מניין, ועל מ"ס הש"ך נמשמעות המחבר, המה השפ"ד הא המחבר סובר בסיק"י רק כ"ו

ראויים להתכבד כמו כבר של ארזא פטומה או הקורקבן של כל ארזא, או הריאה לפי הזמן והמקום יש לשפך אם נחשב רלה"ת ע"י האברים הפנימים או שהאברים ג"כ נגדרים אחר נוף הכבש והתרנגולת שאינם ראויים להתכבד, ומ"מ ל"ש מהאחרונים אין אחד נגדר אחר השני, והבני מעיים אינם במלים, ונוף הכבש או הארזא בטל:

כב אם הוסרו הנוצות רק לא [סח] נישלו משם המעיים ולא נפתח הבטן אין זה חשוב מחסור מעשה ואין בטל, וכן [סו] בדרגים שלא נישלו הקשקשים היו רלה"ת [סז] ובהמה שלא נכדקה היו ג"כ רלה"ת בשנפסטה מעורה:

כג אם [סח] נתערבה תרנגולת טריפה בין בשרות ולא נודע הטריפות עד אחר שהסירו הנוצות טכסה תרנגולות, ונשאר עוד ג"כ איזהו שלא הסירו, אם יש באלו שלא הסירו כרי לבטל האיסור תולין שמהטריפה לא הסירו עדיין הנוצה ונתבטלה, ואם הסירו מהרוב קודם הידיעה מהטריפות אותן שלא הסירו מותרין טכס סמ"ג כמו בנהתך שיתבאר דאותן הנחתכין מותרין סמ"ג, והלא נחתכין אסורין טשום רלה"ת:

כד כשמכשירין בכבש בעורו או בתרנגולת בנוצתה וכיוצא, רלה"ת רלה"ת, יש אומרים [סח] דה"ה דלא ה"י

הנולת הם מרוב הכשרים והאסור לא נשתנה י"ל בלחות שלא הסירו ממה נפסד אם הוא היתר הרי טוב, ואם איסור הרי נכבטל ופומר פיי"ס: [סח] דהיה כ"ו כ"כ הש"ך סק"ז כהרש"ל וז"ל ומשמעות המחבר דלא כהת"ס שסיר דהיי מניין ובש"ך סיק"י סק"ג פירש בהרמ"א כהת"ס דכבש בעורו היו מניין עכ"פ, ומ"מ לדינא אינו כן רק לדידי' ל"ס מניין, ובשפ"ד הביא דגם לרמ"א ל"ס מניין בנולת או בכבש בעורו, ומ"ס בסיק"י בנע"מ גדולים שנשחטו היו חשובים מיירי בהופט העור אכל בעור ובנולת כיון דמאלי' כמו דליה רלה"ת ה"ה דליה מניין, ורק בבינוי ל"ה מאלי' וליה רלה"ת, וכ"כ שם במשכחות סק"ז ורק בשמנים מאוד בלחות דליה רלה"ת מ"מ היו מניין, וכ"כ בצרה"ב שדחת"ס סקל"ה כהש"ך ולא ככר"פ דס"ל דהיי מניין, ועל מ"ס הש"ך נמשמעות המחבר, המה השפ"ד הא המחבר סובר בסיק"י רק כ"ו

הוי דבר שבמניין כיון דמאמ, [ע] זכבש שלם גיב הוי רלהית כשהופשט מעורו, [עא] ובכחוש לייא ליה רלהית ויש סקלים בהפס"ד וצירוף סניף בכבש שלם בלא העור [עב] ובאווזא שלימה יש בזה אוסרין ומתירין והמיקל לא הפסיד והמחמיר תע"ב, וכבר אווזא או תרנגולת הוי לכו"ע רלהית בשלימה [עג] ובבהמה אם אינה ראוי לאיזה אדם מחמת בחושתה, ליה רלהית, אבל בעוף בחוש צירוף שלא יהי ראוי לשום אדם מחמת בחישותו, ובלא"ה הוי רלהית:

כה רגלים שלא [עד] נחרבו משערן הוי אינו ראוי להתכבד, אבל נחרבו, אף שלא ניטלו טלפיהן או שלא נמלחו הוי ראוי להתכבד והיינו בדגל עגל, אבל רגלי עופות חוץ מרגלי אווזא ליה רלהית וכן של בהמה דקה ליה רלהית במדינות א"י, ורגלי בהמה גסה אף שבחורף אוכלין איתם אנשים חשובים בחומץ מיט ליה רלהית, אף שיש מפקפקים ע"ז זה דהוי רלהית:

כו אף כרגלי [עה] אווזא דווקא בהחרבו עורן מאיזהם, אבל בלא חוסרו העור, הוי כמו תרנגולת בנצחן, ואף בהוסר העור יש מאחרונים שטקילין בזמן הזה שיחבטל [עו] ובמקום שמוכרין מעט טלפים רגלי

הוי דברים מקדשין ולא סיל דבר שבמניין, מימ הש"ך הוכיח כן: [ע] ובבש כו' כמסקנא הרמ"א ז"ל בכל הדברים שמיקל המחבר, חוץ בהרנגולת בנולדה הוי לדידי' ראוי להחבד: [עא] ובכחוש כו' בעו"ז סקי' סקי' יישב למחבר דנשנס וכחוש כשהוא חי יש לו חשיבות בע"ה אף כשהוא כחוש אבל בנשנס והוא כחוש ואינו ראוי לאכילה אין לו חשיבות רלהית ונפתי"ס ממחרי' הוי דכחוש הוי רלהית ונדה"ס סקמ"א מספר שנות יעקב דנפמ"ר יש להקל בכבש שלם אף בהופשט מעורו, וכן מיקל בשב יעקב: [עב] ובאווזא כו' נדה"ס סקמ"ד מהכנה"ג הוי רלהית, ונחלת יעקב כי במקומו הוי מכבדין בשלימה י"ל כשנחתכה בטל החשיבות וסיים כנפתיס ויד יהודה הכל לפי המקום: [עג] ובבהמה כו' הוא מספר מנחת סמים מבי"ב ד"כ לחלק בין עוף לבהמה ודגים הוי לעולם רלהית בכחושים עי"ם כנפתיס:

ד] דיני אברים הרלהית שברמ"א סעי':

[עד] **נחרבו** כו' הכל מהרמ"א מהגעש"ד ובלא נמלחו הוי רלהית, ובעו"ז סקי' בלא ניטלו טלפיהן לא חשיב מחוסר מטעם והוי רלהית, ושם דבהמה דקה או רגלי עופות חוץ מאווזא הוי אינו רלהית, ובחכ"א כ"ג ד"ח דגם רגלי גסה ליה רלהית, ובשו"ג נדה"ס סקי' אף בחורף מ"מ כרי חושבין אותו לחמיכה, ויד יהודה שדומה לגריוון שיחבאר כיון שחושבין לחשיבות ליה רלהית, ונדה"ס להמח"י לא נשתנה והוי לפי הדין רלהית ומ"ם נדה"ס סקי' בשם ספר מאורי אור דרגלי בהמה דקה נמשך עס רגלי אווזא שסם חסובים ולא בטלי, מהחכ"א לא משמע כן רק הוי כמו רגלי עופות: [עה] אווזא כו' על מ"ם הרמ"א דהוי רלהית, הביא בש"ך סקטיו מהמ"ח דבלא ניטל עורן הוי כתרנגולת בנולדה דליה רלהית, ונדה"ס סקי' מהכנה"ג דהוי רלהית כמו ששמע מרופא מומחה שהוא הטוב מכל האווזא והוי רלהית [הי"י] אם הפירוש לבעמו של רמ"א הוא] ונחלת יעקב ושו"ג וסלכות קטנות מקילין, ומח"י מולק דהוי רלהית ויד יהודה כי בימי הרמ"א היו מכבדין ברגל אחד אבל בזה"ז שאין דרך לכבד ברגל אווזא רק בצירוף שאר בשר ליה רלהית, ודה"ס מדינ' להמח"י שיסבאר דמה שזכר במסקנים לא נשתנה מומן לזמן יש להחמיר עי"ם: [עו] ובמקום כו' נדה"ס סקי' מהיד יהודה כיון דחשיבות סטלפים ליה מחוסר מטעם גדול והוי רלהית הטעם

משום דיש סכנה למשל מהטלפס ונחשב זה המצט כחמיקה בעלמא אף אף לא יוסר, וא"כ בלחץ שפסוקים כיון שזין דרך לבשל זה המצט שלמעלה בפ"ע רק עם מה שנטלפים אי"כ בטל השלמעלה לגבי מה שנטלפים, ואם נודע קודם הסרת הטלפס היו זה מחוסר מעשה יותר גדול מהפסע העור ולי"ה רלה"ה בזה ע"י"ש: [עו] שלוקחים כו' בשפיד סק"ה דהוי ע"י גילגול דרבנן כלא נודע קודם שמתירין, וברח"ט סק"ה מיד יוסף הירושלמי דאפילו בנודע אחר מליחה קודם הביטול, מ"מ מחירין בספק טריפה ע"פ הסבוי"ע בעגל במין הנזיל ס"ס"ט, וכאן דהוי מינו אי"ל אפילו הפמיר כי העור במקום קליפה, והוי מין במינו דלר"ך ס' רק מדרבנן והוי ס"ס דרבנן ע"י"ש, ועם כח כיון שהמנהג שמעליכים אחד או ב' חולין בהאיסור נפל אף בנודע אחר שכבר נחרכו דלא הוי רלה"ה, מ"מ מותר בנפל אחד מהם קודם, ובטעמיד שבמשמ"ש בח"ד אוח ו' הביא שהעם שיטלו בזה שיטליכו ולא ישאלו על הכלים כי כשר הגהבשל, וא"כ להש"ך בסקי"ט סקי"ב ונבי"ק ס"ל"ג דבלא נודע ל"ש ביטול אי"כ נאסרו הכלים, והשיב להם שזה לאו מחמת שחולין ה' דאי"כ ל"ש להועיל הפיל רק נפל כמו שהדין בדבר חשוב שיחבאר

בסקי"ט, רק ס"ל כהש"ך דבלא נחרכו ל"ה רלה"ה וא"כ בטל נולד יבש ביבש, וההשלכה הוי רק לפי מנהג רמ"א ז"ל ומה שאין מועיל ביטול להש"ך י"ל רק עם שלא ט"ס על דעת אדם שיהי' טריפה ולא עשה מעשה לרמוז הביטול, אבל זה שקודם ידיעת המדיפה עלה על דעתו כן הוי כנודע, או כיון שמלוי הוא הוי כנודע, ומשמע שאחר שנחרכו דהוי רלה"ה ל"ה מועיל ההפלה, וסי"נו בנודע טריפה, דבספק הוי ע"י גילגול בלא נודע קודם כנזיל: [עח] ואם כו' טעמיד עם משום ס"ס שח"ה כהש"ך בסקי"ט דיש ביטול אף בלא נודע מהאיסור ואף כהש"ך שח"ה ה' המדיפה אלל השומע השני הובא עם במשמ"ש ע"י"ש: [עט] תיקנו כו' במשמ"ש עם הביא מונחת יוסף ס' י"א לאסור לסמוך בלחץ הלעטה על ההשלכה, אבל בכח"ס שהובא ג"כ ברח"ט סק"ה, כח שחמ"ס ז"ל תיקן כן, כיון דרוב טריפות הוושטים ידוע קודם שחמ"ס הרגלים וביארע אח"כ אפילו אי הוי רלה"ה, מ"מ כל מה שצריכין לביטול הוא רק בידוע שיש טריפות אבל אם רק חמירין שנסתם יש טריפות וזה הוי א"א לברר, בנודע הוי כנודע בנשך אחד או נאכד דמועיל בנהרלה"ה, יש בזה לסמוך על הביטול אפילו ברלה"ה ע"י"ש: [פ] חתך כו' וכו' המעשה של הלבושיר בחידוש דיעם סק"ב ואילן, כי אפילו אם ל"ה רלה"ה בעורן, מ"מ הרי אכר מן החי הוי בר"י, שאינה בטיול וכבר נז"ל סק"ה סק"ד דלהאמונא שמואל כשר בזה בחמיקה וא"כ ל"ה טריפה, ואפילו אי הוי טריפה, מ"מ ח"ל איסור אכמה"מ על טריפה בזה ובר"י אינה

ב"ה השוחטים [עו] שלוקחים רגלי העופות בחדש מכת ושבת, ונתערבו לאחר שהוסר עורן, ונמצא אח"כ אחד ספק מריפה, יש להחיר אפילו אחר מליחה בקליפה אפילו בלי הפמיר, ואם משליכין אחד, ומבשלין השאר, ובשנמצא אחד מ"יפה תולין זה בהנשך אף שלא נודע מהמדיפות קודם הביטול ס"ס כיון שמצוי הוא נתבטל כל זמן שלא נחרך כד"ן יבש ביבש, [עח] ואם יש שני שוחטים ונמצא מריפה אח"כ, בטל לכו"ע, ובאחרות המלעיטין יש [עט] תיקנו שישלך מהרגלים אחד מעשרה ובששכיה מריפות יותר ישלך כ"כ רגלים ודי בזה, אפילו אם נחשוב הרגלים לחרלה"ה:

בח"אם [פ] חתך רגל של עוף חי ונתערב בשאר רגלים והשוחט השליך אחד שסבר שבזה הותר השאר, וביש"ל בב"י, והכלים הם אחר מע"ע

בסקי"ט, רק ס"ל כהש"ך דבלא נחרכו ל"ה רלה"ה וא"כ בטל נולד יבש ביבש, וההשלכה הוי רק לפי מנהג רמ"א ז"ל ומה שאין מועיל ביטול להש"ך י"ל רק עם שלא ט"ס על דעת אדם שיהי' טריפה ולא עשה מעשה לרמוז הביטול, אבל זה שקודם ידיעת המדיפה עלה על דעתו כן הוי כנודע, או כיון שמלוי הוא הוי כנודע, ומשמע שאחר שנחרכו דהוי רלה"ה ל"ה מועיל ההפלה, וסי"נו בנודע טריפה, דבספק הוי ע"י גילגול בלא נודע קודם כנזיל: [עח] ואם כו' טעמיד עם משום ס"ס שח"ה כהש"ך בסקי"ט דיש ביטול אף בלא נודע מהאיסור ואף כהש"ך שח"ה ה' המדיפה אלל השומע השני הובא עם במשמ"ש ע"י"ש: [עט] תיקנו כו' במשמ"ש עם הביא מונחת יוסף ס' י"א לאסור לסמוך בלחץ הלעטה על ההשלכה, אבל בכח"ס שהובא ג"כ ברח"ט סק"ה, כח שחמ"ס ז"ל תיקן כן, כיון דרוב טריפות הוושטים ידוע קודם שחמ"ס הרגלים וביארע אח"כ אפילו אי הוי רלה"ה, מ"מ כל מה שצריכין לביטול הוא רק בידוע שיש טריפות אבל אם רק חמירין שנסתם יש טריפות וזה הוי א"א לברר, בנודע הוי כנודע בנשך אחד או נאכד דמועיל בנהרלה"ה, יש בזה לסמוך על הביטול אפילו ברלה"ה ע"י"ש: [פ] חתך כו' וכו' המעשה של הלבושיר בחידוש דיעם סק"ב ואילן, כי אפילו אם ל"ה רלה"ה בעורן, מ"מ הרי אכר מן החי הוי בר"י, שאינה בטיול וכבר נז"ל סק"ה סק"ד דלהאמונא שמואל כשר בזה בחמיקה וא"כ ל"ה טריפה, ואפילו אי הוי טריפה, מ"מ ח"ל איסור אכמה"מ על טריפה בזה ובר"י אינה

אֵינָהּ בְּטוֹלָה, וְאִי מִשּׁוֹם שֶׁהַשְּׁלִיךְ אֶחָד הֵאָּ
הוּא מְפִיל בְּיָדָיו, וְהֵאָּ שְׂטֵטָה בְּדִין לֹא מִיִּחְשָׁב
כְּקוֹדֶם שְׂנוּלָה הַסֶּפֶק, וְהַתִּיר בְּאוֹפֶן זֶה שָׁכַל
שֶׁהִי רַק פִּי' עֵכֶס שִׁשִּׁים נֶגֶד הַרְגֵּל הוּא
סֶפֶק שֶׁמֶל נִחְשָׁל אִלּוּ כִּשְׁהִי שִׁשִּׁים, וְאִף
דְּמֵלֶה סִדֵּר עֵי' נִלְגוּל בְּלֹא נִדְעָ אֵין
לְהַתִּיר הַכִּלִּים כִּי זֶה לֹא מִיקָרִי לֹא נִדְעָ
כְּנִזֵּל שְׂטֵטָה בְּדִין, מִיִּמָּ כִּיִּן שָׁכַל הַתְּעַרְבוּת
שֶׁל בְּרִי' הוּא רַק דְּרִבְנָן הוּא כְּנִשְׁפָּךְ בְּאִיסוּר
דְּרִבְנָן חוץ מִנִּשְׁכָּר עוֹף דְּהוּי לְכוּיִעַ מוֹחֵר,
וְלִכְרֵי הַתִּיר הַכִּלִּים וְנִזֵּל סִיָּק סֶקֶל מִבֵּית
יִשְׂרָאֵל דָּגִם בְּכִי' שִׁיךְ בִּטּוֹל בְּרֹב עֵיִיִּם:
[פֶּא] נִחְרָךְ כּוֹי בְּרִמָּ' שֶׁס מִדְּמָה לֵה
לְהַלִּים דְּכִשְׁנִחְרָכו הוּא לְהַלִּיתָ, וְהַטּוֹיִ
סֶקֶת מִהַרְשָׁל דְּרַק רֹאשׁ שֶׁל עֵגֶל, אֲבָל בְּשֶׁל
בְּהֵמָה אִף בְּנִחְרָךְ לִיָּה לְהַלִּיתָ, וּבְדַחֲשָׁם
סֶקֶתִי מִיד יִהְיֶה שְׁבִימִיִּי אִף שֶׁל עֵגֶל
לִיָּה לְהַלִּיתָ, וְהַבִּיא מִהַטּוֹיִ שְׁסוּבָר אִף
שֶׁהִדְרָךְ לַעֲלוֹת עַל שְׁלֶמֶן מַלְכִּים גַּם בְּלִי
בְּלֹא מְרִיכָה, מִיִּמָּ כִּיִּן שְׁמוּלִיאֵין הַמוֹח בְּטֵל
הַחֲשִׁיבוֹת שְׁלוֹ, וְהַרְבֵּי דַחֲשָׁם חוֹלֵק דֹּאֵף
בְּנִחְסָר קֶלֶס יֵשׁ בּוֹ חֲשִׁיבוֹת הוּא מִיִּמָּ לְהַלִּיתָ
עֵיִיִּם: [פֶּב] רֹאשׁ כּוֹי בְּרִמָּ' שֶׁס דֶּשֶׁל
עוֹפּוֹת בְּטוֹלִי, וּבְמִשְׁכָּבוֹת דְּלִפִּי הַמָּקוֹס וְחוּמָן
הוּא לְהַלִּיתָ בְּשֶׁל אוֹוֹזָא, וְכִיד יִהְיֶה שְׁבִדַּחֲשָׁם
סֶקֶתִי דָּגִם שֶׁל אוֹוֹז בְּמָקוֹמִיִּי לֹא חֲשׁוֹב
וּבְטֵל עֵיִיִּם בְּשֶׁס מִהַרְשָׁק דֹּאִיִּשְׁכָּר הוּא
מִיִּיִּן: [פֶּג] הוּא כּוֹי כִּיִּי הַטּוֹיִ סֶקֶתִי מִהַרְשָׁל דְּכִיִּי לֶשֶׁן שֶׁל שׂוֹר דְּחֲשׁוֹב שֶׁהִי אֲזַרְכָּם
אֲבִינוֹ עֵיָּה כִּיִּבֵּד הַמּוֹלֵאכִים בְּלִשְׁוֹתָ, וְשֶׁס בְּמִשְׁכָּבוֹת מִהַכְּרוֹשׁ דֹּאֵס הַלֶּשֶׁן בְּתוֹךְ הָרֹאשׁ לֹא
מִגְרַע חֲשִׁיבוֹת הַלֶּשֶׁן עֵיָּה הָרֹאשׁ, וְאִינוֹ בְּטֵל, וְכַתֵּב הַמִּשְׁכָּבוֹת דְּחֵלִיא בְּהַטּוֹיִ סִקִּיִּי שְׁסוּבָר
דְּבַחֲשָׁי בְּהֵמָה הוּא גַּם הָאֲרֵלֶהִית אֲסוּר, וְלִהְיֶיךָ וּבִיָּח מוֹחֵר, וְאִיִּכ בְּמִחְבֹּר יִלֵּל אִף הַבִּית
וְשִׁיךְ מוֹדִים לְאִיסוּר דִּלֵּל לִיָּהוּ כְּחוֹכָא, אֲבָל בְּמוֹנָה לְבַד הֵלִיא בִּזָּה וּבְדַחֲשָׁם סֶקֶתִיִּי בְּכַאֲפוֹ
מִהִיד יִהְיֶה, דְּרַק הַלִּשְׁוֹת אֲסוּרִין וְהִרְאִשִּׁין מוֹחֲרִין, וְכִן בְּתַרְנְוִלִים וְהַכְּנָמִיעַ תּוֹךְ הַנּוֹף,
הַעוֹפּוֹת הַרְלֵהִית אֲסוּרִים וְהַבִּי מַעֲיִים מוֹחֲרִים כְּמוֹ שֶׁהִדִּין בְּהַלִּי לֵהִיִּם שֶׁהֵאִיִּס לְהַלִּיתָ
מוֹחֲרִים עֵיִיִּם;

ה' דיני הבנתא שבשר'ע סע'ד:

[פֶּד] הַבְּנֵתָא כּוֹי הַבִּיא מִהַמָּלָא כְּחוֹב שְׁאֵין לְהַלִּיתָ וְכִן הַעֲלָה בְּשׂוּרִעַ סֶע'ד,
וְהַרְשָׁל שֶׁהִבִּאוּ הַטּוֹיִ סֶקֶתִי כְּהַב דֶּשֶׁל עֵגֶל חֲשׁוֹב אִף שֶׁשֶׁאֵר בְּנִי
מַעֲיִים לֹא חֲשִׁיבִי וְסִיִּים הַטּוֹיִ דְּלִפִּי הַשׂוּרִעַ הֵלִי בְּהוּמָן וְהַמָּקוֹס, וְשֶׁכִּשְׁוִי הַכְּנָתָא שֶׁל עֵגֶל
חֲשׁוֹב בִּינִינוֹ וְהוּא לְהַלִּיתָ וְהַשִּׁיךְ סֶקֶתִיִּי הִבִּיא מִפֶּסְקִי חוּס' בְּנִדְרִים שֶׁמִּהַפְּקִין בּוֹ וְסִיִּים
הַשִּׁיךְ נִיכֵל לִפִּי הוּמָן וְהַמָּקוֹס וּבְדַחֲשָׁם סֶקֶתִיִּי מִהַכְּנָמִיעַ דְּהִדְרָא דְּכְנָתָא שֶׁל עֵגֶל רַק עַם
הַשּׁוּמָן הוּא לְהַלִּיתָ אֲבָל הַמַּעֲיִים לְבַד אִינוֹ לְהַלִּיתָ, כִּי עַם הַשּׁוּמָן רְגִילִין לִלְלוֹתָ בְּמִחְבֵּט
וְהוּא

מַעֲלִיעַ, אִם יֵשׁ סֶפֶק שְׁמָא הִי
בְּהַבְשׁוֹל פֻּעַם אַחַת מִ' עֵכֶס נֶגֶד הַרְגֵּל
הָאֲסוּר, יֵשׁ לְהַתִּיר הַכִּלִּים מִחֲמַת
סֶפֶקָא דְּרִבְנָן כְּמוֹ בְּנִשְׁפָּךְ, וְכַבֵּר
נִתְבָּאֵר דְּכִשְׁנִתְבַּטֵּל הָאֲבֵר מִן הַחִי,
מוֹחֵר גַּם לְבִי עֵי' בִּימּוֹל בְּרֹב:
כִּמֹּי רֹאשׁ כְּשֶׁרָא [פֶּא] נִחְרָךְ מִשְׁעֵרָה,
אִם הוּא שֶׁל עֵגֶל לִיָּה לְהַלִּיתָ,
וְרַק בְּנִחְרָךְ הוּא לְהַלִּיתָ אֲבָל בְּשֶׁל
בְּהֵמָה אִף בְּנִחְרָךְ מִשְׁעֵרָה לֹא הוּא
לְהַלִּיתָ, וְיֵשׁ מִפֶּסְקִים אִף בְּשֶׁל עֵגֶל
בּוּמָן הוּא לִיָּה לְהַלִּיתָ, וְלִהְיֶיךָ שְׁבִיִּים
לְהַלִּיתָ אִף אִם הוּצִיאוּ הַמוֹח מִמֶּנּוּ
הוּא לְהַלִּיתָ [פֶּב] רֹאשׁ שֶׁל עוֹפּוֹת
וְלִישׁ מִאֲחֲרֹנִים גַּם שֶׁל אוֹוֹזָא לְדִירָן
בְּזַמְנֵינוּ אִינוֹ חֲשׁוֹב וּבְטֵל:
לְהַלִּישׁוֹן [פֶּג] הוּא רֹאשׁ לְהַתְּכַבֵּד,
וְאִם הַלִּשְׁוֹן הוּא בְּתוֹךְ הָרֹאשׁ,
אִם הוּא מִחְבֹּר בּוֹ הוּא גַּם הָרֹאשׁ לִיָּה
בְּטֵל, וְאִם אִינוֹ מִחְבֹּר בּוֹ רַק טוֹנָה
יֵשׁ בִּזָּה אוֹסְרִים וּמִתִּירִים, וְלִישׁ
מִהַאֲחֲרֹנִים הוּא הָרֹאשׁ מוֹחֲרִים
וְהַלִּשְׁוֹת אוֹסְרִים מִצֵּר לְהַלִּיתָ:

לֹא שוּמָן [פֶּד] הַבְּנֵתָא שֶׁל בְּהֵמָה
יֵשׁ מִסְתַּפְקִים בּוֹ אִם הוּא לְהַלִּיתָ,
וְהַלִּי

מִיִּיִּן: [פֶּג] הוּא כּוֹי כִּיִּי הַטּוֹיִ סֶקֶתִי מִהַרְשָׁל דְּכִיִּי לֶשֶׁן שֶׁל שׂוֹר דְּחֲשׁוֹב שֶׁהִי אֲזַרְכָּם
אֲבִינוֹ עֵיָּה כִּיִּבֵּד הַמּוֹלֵאכִים בְּלִשְׁוֹתָ, וְשֶׁס בְּמִשְׁכָּבוֹת מִהַכְּרוֹשׁ דֹּאֵס הַלֶּשֶׁן בְּתוֹךְ הָרֹאשׁ לֹא
מִגְרַע חֲשִׁיבוֹת הַלֶּשֶׁן עֵיָּה הָרֹאשׁ, וְאִינוֹ בְּטֵל, וְכַתֵּב הַמִּשְׁכָּבוֹת דְּחֵלִיא בְּהַטּוֹיִ סִקִּיִּי שְׁסוּבָר
דְּבַחֲשָׁי בְּהֵמָה הוּא גַּם הָאֲרֵלֶהִית אֲסוּר, וְלִהְיֶיךָ וּבִיָּח מוֹחֵר, וְאִיִּכ בְּמִחְבֹּר יִלֵּל אִף הַבִּית
וְשִׁיךְ מוֹדִים לְאִיסוּר דִּלֵּל לִיָּהוּ כְּחוֹכָא, אֲבָל בְּמוֹנָה לְבַד הֵלִיא בִּזָּה וּבְדַחֲשָׁם סֶקֶתִיִּי בְּכַאֲפוֹ
מִהִיד יִהְיֶה, דְּרַק הַלִּשְׁוֹת אֲסוּרִין וְהִרְאִשִּׁין מוֹחֲרִין, וְכִן בְּתַרְנְוִלִים וְהַכְּנָמִיעַ תּוֹךְ הַנּוֹף,
הַעוֹפּוֹת הַרְלֵהִית אֲסוּרִים וְהַבִּי מַעֲיִים מוֹחֲרִים כְּמוֹ שֶׁהִדִּין בְּהַלִּי לֵהִיִּם שֶׁהֵאִיִּס לְהַלִּיתָ
מוֹחֲרִים עֵיִיִּם;

זהו דבר חשוב: [פה] הפרש כו' כטו"ד
 שדח"ש סק"א, דמה שהקל המורה כיון
 שה' הפרש בתוכו הוי מחוסר מעשה גדול
 אינו נכון, כי אפילו בשכר חי הוי רל"ה אף
 שמחוסר מעשה יותר ממליגה הראש וחתיכה
 הרגלים ע"כ אין תלוי במעשה לבד, רק אם
 המעשה הוא בנופו כראש ורגלים שגורא
 הסחרון על גביו אבל בהדרגה דכנחא אין
 הפרש מחוסר צו, ונכלל בתוכו ואינו נראה
 י"ל הוי רל"ה, ומ"מ סיים להקל כיון
 דהרל"ה דרבנן, ובדברי מלכאל מיקל
 מפני המיאוס, ובשל כבש כתב בדברי
 מלכאל דאפילו בנקי מהפרש ושי"ג בשאלונקי
 בלא זה ל"ה רל"ה דרק דרך לאוכלם
 חתיכות קטנות עיי"ש: [פז] שומן כו'
 בא"ה שהביאו ד"מ כתב שאינה בטילה
 משום דהוי חרל"ה, וכתב עוד דנחמך
 לרלוותה בטל חשיבותו, והרמ"א ז"ל בהגה
 סע"ד הביא רק הדיו הראשון דהוי חרל"ה,
 והטו"ז סק"ז בשם הרש"ל תמה, דכיון
 שאם נחתכה אינה חשובה מאיזה טעם הוי

רל"ה בשלימה, וכ"כ הש"ך סק"ז דהרש"ל חולק בזה, ועוד תמה בטו"ז שהרי עינינו
 רואות שמכבדן בחתיכות המטובות [גריווין] לא בשלימותו, ולכך דעת הטו"ז דאף שהח"מ
 הביא זה דנחמך בטל הוא, מ"מ בד"מ ובהגה השמיט זה של חתיכה ואין להקל, וב"ה
 אוח קס"ד דעתו דבין שלימה בין חתיכה הוי אין רל"ה, ובטל, מ"מ כתב המנח"י שחזר
 צו בתורת האשם וסובר שם שרלוותה קטנות הוי רל"ה: [פז] ומ"מ כו' בנקו"כ כתב
 על קושיות הטו"ז דלכך נחתכו לחתיכות קטנות ל"ה רל"ה כיון שאין מכבדן בלא רק
 באיזהו ביחד ל"ה רל"ה ובמשכנות סק"י החזיק עיקר בתירוק זה, ומיישב מ"ש הח"מ
 פור שלם אין בטל ונחמך לרלוותה בטל, משום דאף שאין מכבדן בשלם מ"מ עושים ממנו
 חתיכות הרל"ה, ונחמך כולם הרי ל"ה רל"ה בחתיכות, ולהנקה"כ יש חילוק זה דנחמך
 לחתיכות קטנות הרי אין דרך לכבד בלאח ל"ה רל"ה, אבל בחתיכות גדולות דרל"ה
 בלאח אינו בטל ולכך שלם אין בטל כיון שראוי לחתיכות גדולות, והוי כמו כבש שלם
 דל"ה מחוסר מעשה גדול והוי רל"ה, וכ"כ בכתוב"ם וחזו"ת סק"ז דשלימה הוי רל"ה
 ולא חתיכה קטנה, ולהחכ"א כנ"ג ד"כ הוי גם בשלימה אין רל"ה: [פה] ואם כו'
 בדח"ש סק"ג מיד יהודה דהו אין מהסבין אותו כלל, רק מניחין אותו על האו"ח ואין
 מקום ומיחוס כלל לחשבו רל"ה, ובטל עיי"ש: [פז] ושמיעות כו' במשכנות סק"ז
 דעתו דע"כ לא פליגי רק בעור שומן שראוי לאכול כך בלא התכה, אבל שמנים הרבה
 עדיף משומן הכנחא ול"ה רל"ה, מ"מ יש בו חשש מניין, וגם מה שמחוסר התכה ל"ה
 מחוסר מעשה גדול והוי רל"ה, מ"מ בסק"א בסופו כתב דל"ה רל"ה והביאו בחזו"ת
 סק"ז ומסכים עמו דל"ה רל"ה, ובטו"ז שמשמ"ש נח"ד או"ג כתב מסב"א להקל,
 מ"מ הביאו מבית שלמה שדח"ש סק"ז שחולק על החזו"ת שמסכים בזה לפרמ"ג דחש
 חילוק בין כבש שלם וחי דמחוסר ניתוח וגם ביטול והוי רל"ה וה"כ אף שמחוסר התכה
 עכ"פ ישאר בעור אחר ההתכה דבר שרל"ה, וכתבו שהשפ"ד עלמו חזר צו בסק"ק מ"ש
 מהכר"מ.

שאין

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קא ביאור יהודה סמ"ט 137

ממחרים מלובלין דהוי רלה"ם אף שמוסר
המכה, ולכך רק בספק טריפה ליוף זה
לכתיף עיי"ש: [צ] הבייליג כו' בטויז
סקי"א הביא מהרש"ל שחכמי קראקא סארו
בהופשט מעורו הוי הבייליק רלה"ם והוא
חולק עליהם דהוי שסדרך לכבד נס בהופשט,
מ"מ ניטל תפארתו ונטל המשיבות והוי כמו
כרי' שניטל ממנה מטט, כמו כן בזה ממחילה
הי' חשוב ציומר, והטויז מנה שם בכרי'
נטל שם כרי' מינה, אבל בזה אס נחתך
מקלחה וכי נטל ממנה המשיבות שהרי
לפי' שיתבאר הוי רק נחתך או נמרחק
עד שנאבד ממנה לורתה, ולא כשנאבד
ממנה קלת, ולכך דעת הטויז דהוי רלה"ם,
והפרי"ח מיקל כהרש"ל והביאו המשבצות
דנסי דלא נטל משיבותו מ"מ אין דרך ליתן
בייליק מופשט לאורחים, והזכור שור בחולין
ד"ק העלה כהטויז שמחמיר, והמשבצות סייס
דיש ללמד בהפמ"ר דליה רלה"ם, ובדמ"ש
סקי"א דבייליק ושוק שלם של אווזא
להטויזיד הוי רלה"ם וענין השלקן דהכל
לפי המקום כשהדרך כן הוי רלה"ם:

[ו] דיני הקורקבן ובני מעיים שבשריע
סעיף ה':

[צא] אווזא כו' העור בסיק"י הביא
בשם אחיו ר' יחיאל ז"ל
דליה רלה"ם וכן בשאר בני מעיים, כדלמך
דביאור הביא בסימן זה, ובסק כן בש"ע סעי' 1
איוזא לתרגומא משמע שבתרגומא ליה רלה"ם אבל הש"ך סקי"ד כתב שהרש"ל לא העתיק
יפה, דהמחרימ ס"ל רק דאיוזא הוי רלה"ם, והמפשה הי' בקרקען שנמלא בו מטט, וכן
ביא מהחשד"ן וההנשע"ד וא"כ חלו רק במקום והזמן, ובשפ"ד סקי"ד דעכשו הוי רלה"ם,
ובדמ"ש סקס"ו מהיד יהודה דכלא נפתחו כמעיים צעוף הוי אכר בפני עלמו ואינו מחוסר
רק הסרה לכך אינו משכב וכלא העור הפנימי דבוק והוי כהסרת פגולות דליה רלה"ם
בנוסף עיי"ש: [צב] ושאר כו' כנ"ל סקי"א לפי פסק השו"ע, ומ"ש ביד שאול מבילה
דליג דביו"ט שיש להם בהמה רבה ליה ראו למאכל ארס ובמול הוי רלה"ם, דחה זה
בספר מגדים חדשים שבדמ"ש סקס"ו, דשם היינו שראוי למאכל ארס וליה מוקלה רק
ביו"ט, אבל מה ענין זה לרלה"ם לאורחים הגויים, ובכר"פ סקי"י סקי"ו דבצ"ח קטנים
הוי ארלה"ם, ובגדולים הוי הלכ והכבד רלה"ם כנ"ל סקס"ב עיי"ש: [צג] שנהפכה כו'
כ"כ הטויז סקי"א מהלבוש, וכתב המשבצות דאס נחתכה פטומה באינה פטומה וא"י מי
הוא האסורה, הוי השאינה פטומה ממ"ג מותר, אס הוא היתר הרי טוב ואס האסורה הרי
נחתכלה כיון שטא איר להחבד, אבל הפטומה האסורה שמה הוא האסורה ואינה מפנקלה,
ובנ"ה

שאין העור ראוי להתכבד כמות
שהוא, רק ע"י התכה, אף שיש
מקילין בו רליה רלה"ם רק חשש
דבר שבמניין כשהדרך לקנות שומן
איוזא במנין, מ"מ כיון שיש מחמירים
לחשבו רלה"ם, לכך בוודאי מריפה
יש להחמיר, ובספק מריפה יש לצרף
להיתר רליה רלה"ם ובמ"ד:

ל"ד אם [צ] הבייליג הופשט מעורו
יש בזה אוסרים ומחמירים, ואף
שיש מצדדים להקל בהפמ"ר, מ"מ
יש מפקקים בזה, וכן בשוק של
אווזא ותלוי ניכ לפי המקום:

ל"ה הקורקבן של [צא] אווזא הוי
ראוי להתכבד וכל שר התרגומא,
ויש חולקים דתלוי לפי המקום והזמן,
ועכשו הוי קורקבן של אווזא ושל
ענגלישער האן ראויים להתכבד, ומ"מ
דיש מאחרונים בשלא נפתח ולא הוסר
העור הפנימי שדבוק בו הוי כתרנגולת
במצתה דמחוסר מעשה וליה רלה"ם
[צב] ושאר בני מעיים הוי אין ראוי
להתכבד בין בתול בין ביו"ט, וזו"ל
בלב ובבד בבקיע גדולים די"ל הוי
רלה"ם כשניה:

ל"ו כבר [צג] שנהפכה לצרבן מחמת
השומן

בגדלים דניג אוכליהן לאו בר אינש, והביאו בסימן זה, ובסק כן בש"ע סעי' 1
בקורקבן וכן בשאר בני מעיים, והביא בסיק"י והטויז כאן סקי"א הביא מהרש"ל לחלק בין
איוזא לתרגומא משמע שבתרגומא ליה רלה"ם אבל הש"ך סקי"ד כתב שהרש"ל לא העתיק
יפה, דהמחרימ ס"ל רק דאיוזא הוי רלה"ם, והמפשה הי' בקרקען שנמלא בו מטט, וכן
ביא מהחשד"ן וההנשע"ד וא"כ חלו רק במקום והזמן, ובשפ"ד סקי"ד דעכשו הוי רלה"ם,
ובדמ"ש סקס"ו מהיד יהודה דכלא נפתחו כמעיים צעוף הוי אכר בפני עלמו ואינו מחוסר
רק הסרה לכך אינו משכב וכלא העור הפנימי דבוק והוי כהסרת פגולות דליה רלה"ם
בנוסף עיי"ש: [צב] ושאר כו' כנ"ל סקי"א לפי פסק השו"ע, ומ"ש ביד שאול מבילה
דליג דביו"ט שיש להם בהמה רבה ליה ראו למאכל ארס ובמול הוי רלה"ם, דחה זה
בספר מגדים חדשים שבדמ"ש סקס"ו, דשם היינו שראוי למאכל ארס וליה מוקלה רק
ביו"ט, אבל מה ענין זה לרלה"ם לאורחים הגויים, ובכר"פ סקי"י סקי"ו דבצ"ח קטנים
הוי ארלה"ם, ובגדולים הוי הלכ והכבד רלה"ם כנ"ל סקס"ב עיי"ש: [צג] שנהפכה כו'
כ"כ הטויז סקי"א מהלבוש, וכתב המשבצות דאס נחתכה פטומה באינה פטומה וא"י מי
הוא האסורה, הוי השאינה פטומה ממ"ג מותר, אס הוא היתר הרי טוב ואס האסורה הרי
נחתכלה כיון שטא איר להחבד, אבל הפטומה האסורה שמה הוא האסורה ואינה מפנקלה,

זכנים שלמה צמחמים כתב ששפיר
סקי' וסקי' נקי' ומכילות כלן סקי' מחר גם הפטומה שהולין בהרלה'ם דרבנן שהלסור אינו פטומה, כמו בנזינות דס', ויישכ דרב ס' דמירי שהיו הפטומות רוב וי'ל איסורא ברוב פטומות איסור והכית שלמה דה' ל' מלשון פטומה בלינה פטומה מחמ' אינה פטומה הרוב כמו נבי וסקלין בנשפין דה' נשפין רוב, והמשמ' טיפ המנ'ל סה'ל' סקי' בראשונות באחרונות טאין זה דקדוק בדברי הפוסקים טי'ם: [צד] ובהל' כו' הוא מפרמ' ס'ל סקי' ויד יהודה כלן טי'ם: [צה] וטחור' כו' ביד יהודה שדמ'ס סקס'ט אשילו מכהמה דקה כשנקרוה מהעור והגדין, ומהר'י אכסד חף בלא ניקור ה' מעסה זוטא, ומספר יד אלימלך ג'כ דה' ספק דלס'ת זלקולא טי'ם: [צו] שטמלאין כו' בשפיר סקי' דעמי דמה שטמיר טי' זה להמלאות ליה טי' דלוי להחכבד וכמסורס בטו' סקי' סקי' מהרס'ל כדרכסות לענין דבר שבמניין, וכן למד הסכ'ל כניג ד' לעור הלוואר והביאורו הממ'ס כח'ד אוח י'כ דה' ל'שאר עופות, ובדמ'ס סקע'ד מהשו'ג בקראס של אינדיק והכל מהטעם דהמילוי ליה רלס'ת כמ'ל: [צז] וט'ט כו' בדמ'ס סקע'ד מיד יהודה, דגם בקרעפליך שהעיסה הוא עיקר והוא לבדה חרלס'ת, מ'מ אס יסא המילוי הרבה כשר או גזינה שהוא בעלמ'ה רלס'ת וכמו קרעפליך גדולים חף שהכבלין והשומן הס מסייעים להכיבוד והס של היסד, מ'מ הרי הכשר הוא עיקר והס אינס חלל להטע'ס חת הכשר שהוא עיקר ל'ס חף באסר כו' והיו רלס'ת טי'ם: [צה] מנוקרת כו' הוא מהנובי'ק סיט' דמה בראוי לעכוס אינו מיהסב רלס'ת, רק לישראל כנז'ל סקי'א הסר'ת

השומן ה' בשל אווא ראוי להחכבד, ואם פטומה נתערבה באינה פטומה ואין יודעין איזו הוא האסורה, יש להתיר האינה פטומות ולאסור הפטומות, ול'ש טאחרונים דווקא כשהיו הרוב מהפטומות, אבל באין רוב מהפטומות אף הפטומות מותרות, משום ספק חרלס'ת שמתירין, [צח] ובחל' ה' ראוי להחכבד אם נתבשרה בלי קריעה, [צח] וטחול של עג' ה' רלס'ת אף בלי ניקור ל'א, ויש מקילין בו:

ל' חלחולת [צו] שטמלאין אותה עם קמח ד'ה ראוי להחכבד בלי המילוי, וכן עור הצוואר [מעגלין] של אווא או של שאר העופות, לא ה' רלס'ת בטעם זה, וכן בעור הזפק של אינדיק שטמלאים אותו ל'ה רלס'ת, אף שעולה ע' שולחן מלכים, מ'ט עיקר הוא המילוי והוא ארלס'ת [צז] וט'ט אם ה' המילוי בבשר עצמו והוא רלס'ת בעצמו, אף שהשומן ותבלין מסייעים להכיבוד, וכן בקרעפליך שהבשר או הגזינה בעצמה הוא הרבה שראוי לכיבוד אף בלי העיסה יש בו דין חרלס'ת:

ל' חתיכה שאינה [צה] מנוקרת מחוטי חלב אם הוא מחלק אחרים שהוא מורה גרול לנקרה יש לצרף למניף דל'ה רלס'ת, אבל מחלק הפנים ה' רלס'ת, ובשמוקרת מחוטי חלב רק לא מהרם ה' רלס'ת בכ'ע, ואם יש ספק בהחוטין אם הם מחלב או מדם ה' ספק ברלס'ת שטכשירין ובטל:

בבל

הכל, ומחלל ה' זה עירחא גדולה, והביאו הפת'ס סקי'ד, חכל בחלק הפנים ה' רלס'ת, ובדמ'ס סקלי'ג מיד יהודה דכיון שבחוטי דמס די למוסכן בלבד ה' רק חתיכה בעלמ'ה ואינה מחוסרת מעסה, ובספק ה' ככפנים, ובנובי' ס' דאין רל' מהרמ'א שכנס שלס ה' רלס'ת חף ש'ס זה חלק אחרים שקסה לנקר, מ'מ אין זה מעלה דלא כפי שחלל כולס רלס'ת וכיון שחלק הפנים רלס'ת ד', ורל' מחרגולס שלמה דה' רלס'ת חף ש'ס זה קורקבן ושאר דברים שא'ד לפסכבד:

שהולכין

[צט] שהולכין כו' הש"ך סק"ג וי"ד כתב דהכל תלוי בראיית עיני המורה לפי המקום והזמן, והכנה"ג שהביאו המשניות סק"ס שיבט עלתו של הש"ך דלפי המקום כו', אבל במנחת יעקב חוכך בזה דא"כ למה נתלבטו הפוסקים איזה הוי רלס"ת הו"ל לומר דתלוי בהמקום והזמן, ולכך פירש הוא ע"פ ד' אופנים שבפנים לחומרא או לקולא, וסיים המשניות להקל כפן סב' שבפנים, ובדח"ש סק"ד מהשו"ג כוונת הש"ך לפי המקום, היינו כמו בשני צורות בחולין דל"ד בנ' בליס, וה"ה אם אין צמר מלוי בשפע, הוי רלס"ת, והביא סס בדח"ש מהכנה"ג לאפוקי נסע"י מפלוגתא, ושע"ד אף שלבעל השאלה אין רלס"ת, ובספק כבר הו"ל שמקילין כשאין ספק חסרון ידיעה ע"ס:

[ו] דיני נתרסקה או נחתכה שבשו"ע סע"ז:

[ק] נתבאר כו' היינו המיל סיק סק"ח ממ"ס הרא"ש והר"ן והטור ומחבר שס, ובסימן זה הביא הטור וכו' מהרש"א והר"ן והרא"ש ס"פ גיד הנשה מהא דגיטין דנ"ד בדברים חשובים בנפלו ונתפלעו בשוגג יעלה וכן הביא הרא"ש סו"ה מההוספתא אם חסרלה"ת נפלה לקדירה אפילו הן אלף כולן אסורות ופרוטב בטון טעם, ואם ניומה הכי זה בט"ט, וכ"כ הטור והמחבר בסע"ז, ויפסאך בסק"ד דרק אותה שנחתכה מותרת ומ"מ מ"ס בשו"ע כשהיא שלימה כתב ביד יאודה שבדח"ש סק"ד דלאו דווקא שלימים בחולדה רק אפילו מחובר כמו עיגול וכדומה הוי רלס"ת עיי"ש: [קא] ח"י"ק כו' כ"כ הפר"ח סק"ט, דבהסרלה"ת אם סרחה או נשתנית לויתה בלופן שאין עוד רלס"ת בטילה, אבל בד"ן ברי' אם סרחה וגשפנית לוקה, ולכך היה לענין ביטול אינה בטילה, והביאו הש"ך סק"ט, ופירש כוונתו דבשניהם נפסאך אדם אינה בטילה, והוא חמוה עליו, ופסל חשיבותו דאי לגמרי לא זריכין כלל לביטול, והעלה כפנים בהסרלה"ת להחיר בפשיטות במקלה, ובברי' הניח בל"ט עיי"ש: [קב] שנחתך כו' כ"כ הש"ך סק"ט מהח"ס וסי"ס דסגרא נכונה הוא, ובח"א כ"ג דין י"ד מהבי"א סק"א מההרא"י ו"ל כשהדר

ל"ט בכ"ר מה [צט] שהולכין אחר המקום והזמן לענין ראוי להתכבד יש אומרים שהוא לחומרא, רהיינו בשמפורש שהוא רלס"ת, אף אם באיזה מקום אינה רלס"ת מ"מ מחמירין בו, ואם לא נתפרש שהוא רלס"ת, ובאותו מקום הוא ראוי להתכבד אין בטל, ול"א הוי לקולא שאם הוזכר רהוי רלס"ת הוי כן מסתמא, ומ"מ אם ידוע שבאותו מקום אינו רלס"ת מקילין בו, ושאר דברים הוי מסתמא אין רלס"ת ער שיבורר שבמקום ההוא הוא ראוי להתכבד, ויש להקל בזה, ומ"מ המורה יהי מתון לחקור אחר אותו מקום, ותלוי בשנת בצורת וכיוצא. אף שלבעל השאלה אינו רלס"ת תלוי במקום ההוא בשנית:

מ כבר [ק] נתבאר דברי' לא הוי רק אם הוא שלימה ולא בשנתרסקה, וכן הר"ן בהרלה"ת דדווקא אם הוא שלימה, אבל אם נחתכה שבט"ל חשיבותו, אפילו אם בשעת העירוב הוי עליהם דין ברי' ובהרלה"ת רק אחר שנתערבו נתרסקו או נחתכו במילים ויש [קא] חילוק בין ברי' לחהרלה"ת, שבהרלה"ת אפילו נסרחה רק קצת, או שגשנית צורתה אפילו היא שלימה רק שנתמעטה בבישול עד שארלה"ת, במילה, ובברי' אם סרחה לגמרי וודאי במילה, ובסרחה קצת יש לספק מלהתיר:

מא ברי' [קב] שנחתכה צריך שיוחתך כל כך עד שלא ישאר בה

לוקה כחב סרמ"ס ז"ל הואיל ואכלה כולם והביאו הש"ך סק"ט, ופירש כוונתו דבשניהם נפסאך אדם אינה בטילה, והוא חמוה עליו, ופסל חשיבותו דאי לגמרי לא זריכין כלל לביטול, והעלה כפנים בהסרלה"ת להחיר בפשיטות במקלה, ובברי' הניח בל"ט עיי"ש: [קב] שנחתך כו' כ"כ הש"ך סק"ט מהח"ס וסי"ס דסגרא נכונה הוא, ובח"א כ"ג דין י"ד מהבי"א סק"א מההרא"י ו"ל כשהדר

בה חתיכה הראוי' להתכבד, ואם
חדל'הית נתפרד בבישול כמו שהדרך
להתפרד היו עדיין דין חתיכה
הרלה'ת, וכבר נתבאר בכד' כזה:
מב אפילו אם נחתך אחד [קנ]
שנודע התערובות ג'ב הדין
שבטל, ודווקא בלא נתבון לכך
שיתבטל אבל במכין היו הדין
במכטל איסור בפזיד שאסור לו
ולהנתכטל בשבילו ויש מצדדין להקל
קצת באיסור דרבנן להמיתין להוסיף
בדרבנן, ויש שמקילין באם יש לו
צורך לרסקו או לחתכו מחמת שמו
לו יותר ע"י זה לצורך אכילה אפילו
באיסור תורה ומטילא יתבטל כיון
שאינו מכין להביטול:

מג אין [קד] מתירין כשנחתך אחת
את כל התערובות, רק אותה
החתיכה שנחתכה לבד מותרת משום
מטה נפיש, והשאר שלא נחתכו
אסורות, ואינו דומה לנפל לים או
נאכל שטותרים בולם בשית, רק
אפילו אחד שנאכלו הנחתכים אסורים
השאר, [קה] ואפילו נחתכו הרוב
ג'ב אין השאר מותרים, רק ליש
מהאחרונים מתירין בספק מריפה
בשהרוב נחתכו להתיר השליטות:
אם

נפל לים שאינו בעולם עוד אבל כן שהנחתך
הוא לפנינו מה חיות לומר שזה מהאיסור המיעוט תאמר מן הרוב נחתך והאיסור עדיין
כאן, ובאמת תמה בספר יהושע דכשמתירין הנחתך ואוכלין אותו הו'ל להסיר כולם כמו
בנאכל שהרי נחבצר ודוחק לומר דאחר שאלו השליטות ג'ב מותרו' והניח בלע, ובערוך
השלחן סעכ'ד חסם ג'ב מנפל לים, וכחך דכאן אין לומר שבו האיסור והרי הלעך לאסור
אוסו, והרי הוא ממ'ג מותר והוי שני הפכים בנושא אחד להסיר אותו ולתלות בו האיסור
עיי'ס: [קה] ואפילו כו' הוא מהר"ש והר"ן דלא אמרינן איסורא ברובא חיות' והרי
האיסור נחתך בין הרוב ורא' מוצאים דע"ד בחביות של תרומה שנעשרנה ונפחתה נוטל
היתנה כדי דימוט שהוא חלק הכהן משום גזל השבט ושומה, אבל האחרות אינם מותרות,
ואמר שם עוד דכמאה וחמשים חביות ונפחתו מאה מהם אין מותרים בשאר, הרי דאיתן
שנפחתו לבדן מותרות ולא השאר ולא אמרינן איסורא בזה הרוב שנפחתו הם ויותר
האחרות, ויתבאר בסיק' מהפכ' שמוי'ש שני הנמרות שם שנחתך אמרינן איסורא,
ברובא חיות' ובה' לא אמרינן כן, ובכ"ח וטו' סק"ד הביאו מההר"א ז"ל בטעם זה
של נחתכו רובן שאין מותרות, אף דהו'ל לתלות שהאיסור הוא בהרוב שנחתכו, מ"מ כאן
ז"ל כל שנפחתה דהיינו זה הנחתך שנפחתה מקדמותו זה הוי מהרוב היתר דומה לכל דפריש

מכובד

כשהדרך להפטר הוי לה"ת: [קנ] שנודע
כו' הוא בד"מ ובהנה ולא כח"ס בל"ה,
ובערוך השלחן סעכ'ב דאף שהדיעה הוא
גורמת האיסור מ"מ כזה במל המשיבות
ונחבטל, וסא דנחבין הוא מסר"ש והר"ן
וכ"ס בשו"ע שם דאסור, ובתרעק"א סע"ז
להמיתין באיסור דרבנן להוסיף אי"כ גם
כזה באיסור דרבנן כיון שכבר מעורב לא
גרע מהוספה שיתבטל והביאו דח"ס
סקפ"א, וכבר מ"ל ס"ל"ט כמה שהפכ'ג
בדין י"ש בפסח ירד כמחבר בהפמ"ר
שמוחר להוסיף, ובטוטי' שדח"ס סק"פ
דאף שלקטו' ס"ל"ט הר"ל גם באינו מכין
לביטול מ"מ צ"ש לו טלה אחרת בלא ביטול
אסור, זה רק בביטול איסור לכתחילה דאיכא
למא דאורייתא, אבל כזה הוי לנמרי רק
דרבנן, ומותר באינו מכין לביטול עיי'ס:
[קד] מתירין כו' כ"כ מהר"ש והר"ן והעלה
כן בשו"ע סע"ז, וענין הממ"ג הוא כן, אם
הנחתך הוא האיסור הרי כולם מותרו ואם
הוא היתר הרי מותר זה לבד, ומ"מ אין
הפירוש אם הוא האיסור כפשוטו, דא"כ
איך חסא מתיר אותו שהרי חסא חומר שזה
האיסור, רק בפרישה כתב בב' חופנים
והטו' סק"ג מפרש אם חרלה לומר שגם
האיסור נכנס בספק זה הרי נחבטל עיי'ס,
ויתבאר עוד בסק"ז טעם הפכ'ת משום
דזה הוי כפירש ופליג שפירש מהרוב טיבה,

ובמח"י שהביאו דח"ס סקפ"ה מחלק בין
הוא לפנינו מה חיות לומר שזה מהאיסור
כאן, ובאמת תמה בספר יהושע דכשמתירין הנחתך ואוכלין אותו הו'ל להסיר כולם כמו
בנאכל שהרי נחבצר ודוחק לומר דאחר שאלו השליטות ג'ב מותרו' והניח בלע, ובערוך
השלחן סעכ'ד חסם ג'ב מנפל לים, וכחך דכאן אין לומר שבו האיסור והרי הלעך לאסור
אוסו, והרי הוא ממ'ג מותר והוי שני הפכים בנושא אחד להסיר אותו ולתלות בו האיסור
עיי'ס: [קה] ואפילו כו' הוא מהר"ש והר"ן דלא אמרינן איסורא ברובא חיות' והרי
האיסור נחתך בין הרוב ורא' מוצאים דע"ד בחביות של תרומה שנעשרנה ונפחתה נוטל
היתנה כדי דימוט שהוא חלק הכהן משום גזל השבט ושומה, אבל האחרות אינם מותרות,
ואמר שם עוד דכמאה וחמשים חביות ונפחתו מאה מהם אין מותרים בשאר, הרי דאיתן
שנפחתו לבדן מותרות ולא השאר ולא אמרינן איסורא בזה הרוב שנפחתו הם ויותר
האחרות, ויתבאר בסק"ז מהפכ' שמוי'ש שני הנמרות שם שנחתך אמרינן איסורא,
ברובא חיות' ובה' לא אמרינן כן, ובכ"ח וטו' סק"ד הביאו מההר"א ז"ל בטעם זה
של נחתכו רובן שאין מותרות, אף דהו'ל לתלות שהאיסור הוא בהרוב שנחתכו, מ"מ כאן
ז"ל כל שנפחתה דהיינו זה הנחתך שנפחתה מקדמותו זה הוי מהרוב היתר דומה לכל דפריש

מד אם [קן] נתערבו ב' חתיכות מבהמה אחת בהרבה בהמות ונחתכה אחת, להאוסרין בזה בשהאחת רל"הית אף השני מבהמה זו אף שאינה רל"הית, יש לאסור גם בזה, אבל בנחתכו רובן, אי שהי' ב' חתיכות בד' בהמות ונחתכו שתים אף שיכול להיות שהאחת מן החתיכות היא אסורה, והשלימה נשארת בהתערובות מ"מ יש להתיר, כיון שהוא ספק:

מה יש איסורים דאם [קן] נשאר בפחות מהרוב כמו בנשארו שנים ואחר נחתך אין להתיר אותן הנחתכים לבד נ"ב, רק מ"מ יש סתורים בהפמ"ד בשנחתך ואח"כ נודע התערובות, ויש מאחרונים שטתירים לגמרי אף באופן זה שלא נשאר רוב:

מו אם היו חמשה [קח] אוזות וגמרות

מבואר במשניות סק"ד ד"ה ודע, שלהט"ו שיבאר בסיק"י סקס"ג אוסרין כה"ג גם האינה רל"הית כיון שהוא מבהמה אחת אי"כ הוי' דנין הראשון אסור, אבל אם נחתכו רובן או במשכחת הכ' של ב' בד' נהי ש"ל שמו' אחת איסור נחתכה וב' היתה של היתר ואי"כ נשארת הא' האיסור מהבהמה אחת רל"הית בהך התערובות וממילא גם זו הנחתכת אסורה מבהמה אחת להט"ו מ"מ כיון שזה רק ספק הוא דיכול להיות שב' הנחתכות מאיסור הם לא אסר הט"ו מכה סברתו, ויבאר שם לפי המשנה, דוילגל לא פסקין כהט"ו בזה: [קז] נשאר כו' כבר נו"ל סקק"ד טעם היתר נחתך משום מ"מ, ולפמ"ש הט"ו ממהר"י הוי' טעם דהט"ו הוא מרוב היתר, והוי' האיסור עדיין בהערנות ולכך אסורים השאר אף בנחתכו רובן, והפרי"ט שבמשניות סק"ד סובר באת הטעם שא"ל למ"מ, רק משום דהלין שהנחתך הוא מרוב היתר משום כל דפריש ולא גזרין כה"ג אמו יפריש הוא [ור"ל דבסיק"י יתבאר דנקצוע דרבנן כההרלה"ה וכו'] אוסרין גם בפריש ממילא משום גזירה שיקח מקצוע וכאן לא גזרין] ובבית אדם סימן ר' מקצוע הביא קן מחשבות מהרי"ל דכל שינוי הוי' בכלל זה של פריש והמה שם הבית מאיר למה לי המ"מ ס"ס הפרי"ט סובר קן, ולכך כתב כפנים שבה האופן שאין כאן רוב דנימא פירש וגם ממ"ג ליכא דהרי אין כאן רוב שיבטל ולכך אסורים הנחתכים וה"ה ב' בד' ונשארו ד' זכנים נחתכו, ובמשניות שם דלפ"מ שיבאר בסיק"י סקקע"ז בפריש ולקח קודם שנודע התערובות אף שנים אחרונים מותרים אף שיש לחלק מ"מ מותר בהפמ"ר, ובדח"ש סקל"ב מהיר יהודה מהאשכול נגד הפרי"ט ומשניות דגם כה"ג דליכא רוב עכשיו נטל שם חשיבות מינו' ולא העתקתי מ"ש שם בדח"ש סיק"ט סק"ב מיד חברה, כי הביא שם מרוב אחר עיי"ש: [קח] אוזות כו' בדח"ש סקל"ג מהבית שלמה שהמורה הסיר ט"פ הט"ו הנ"ל דמה שנשתנה מקדמותו הוא מהרוב, והוי' הכ' שינוי בהמריטה וכשרות משום שהם מרוב היתר והמורה שאסר משום איסורא ברובא איתי' שם רל"הית בלא הוזהר, מ"מ כאן שלא נזכר

ונמרטו בבת אחת, רק מסתמא נמרטו אחד
אחד הוי כל אחד מן הרוב היתר פירש ע"י
המריטה אבל בבט אחת אמרין איסורא
ברובא איחי, והיתר ג"כ הב' שלא נמרטו
גבי דל"ס בכו רובא להחירא מ"מ י"ל שנס
הנמרטו' מלטרפות לבטל עיי"ש בפנים:
[קט] הקדירה כו' הטי"ז סק"ד הביא
מהל"ה דין זה היינו [של נחתך] היינו ב"ס
ש"ס צה"ת נגד האיסור ופירשו המשב"ש
דקאי הקדירה, ואפילו החתיכות הרל"ה
מלטרפים לשיעור ש"ס כיון שהרי זה יש
לו דין יבש ביבש לענין החתיכה כמ"ס הש"ך
סיק"ט סק"ד וא"כ לא נעשה נכילה ביבש,
ומ"מ פירש החו"ד ב' סק"ז דהטו"ז מיירי
בכל התערובות הוא בהקדירה ובס' נחמ"כ
ובזה בעי' ס' כמו בבישול בסיק"ט ואף בלא
מ"ס האו"ה דין כן, רק אשמו"טין דאפילו
לדעיפה שבסיק"ט דבטול קודם מותר
בבישול הכא שלא נחבטל קודם אסור בבישול
ובעי' ס' נגד האיסור, וכ"ה בחכ"א כס"ג
ד"א מהחומ"ד, וסיים החו"ד בפנים כיון
שהוא עומד מותרת מכה סמ"מ לא מלינו
דבר היתר שיה' טעמו אסור, ומ"מ החו"ד
הנ"ל ס"ק סק"ג דבלקח ברי' אחת או
הרל"ה אחת ובישלה לרי"ס' היינו בלח"ס
שלא הותרה מקודם לכן, רק דנימא שהטעם
הוי כהתרסקה בזה מדמי לה להטו"ז בסיק"י
בהרל"ה מזהמה אחת כיון שהחתיכה גופה
אסורה אין יכולין להחיר טעמה, וכ"כ ביד
אלימלך שבדמ"ס סק"ט שלהחיר לאו דווקא
כל התערובות בהקדירה רק אפילו אחת שלא
נחתכה כמ"ס בסיק' בברי' הג"ל, וכן הביא
בחכ"א החו"ד להיתר, וזכר שם בסיק'

ש"ס מקילין דין החו"ד אפילו בסילקיה לבר
וכמ"ס הספ"ד סיק"י ד"י חס"ס וחרט"קא כ"אן סט"ז ד"ל הפליטה מותרות עיי"ש:
[ק] ביצת כו' הוא מהחמת אדם ג"כ כס"ג דין י"א שמדמה לה לנחתך ומחיר משום
פירש מרוב אפילו בלא מודע התערובת עדיין א"כ ל"ס בבישול, מ"מ זה לאו משום ניטול
הוא, רק משום דפירש מרוב והוי אפילו בלא מודע עדיין, ואפילו אין ס' בפסול כנגד
הכילה והיינו כמ"ל כמו בנחתך עיי"ש:

מז אם מה שנחתך הוא בתוך [קט]
הקדירה צריך ס' בהחיתור נגד
כ"ה האיסור, ואף החתיכות הראויות
להתכבד מצטרפים לבטל, וי"א שב"ד
זה הוא באם כל החתיכות הם
בהקדירה אבל אם אותה שנחתכה
לברה הוא בהקדירה אין צריך כלל
ששים נגדה, כיון שהוא עצמה מותרת
אינה אוסרת בפליטותיה:

מח וכן יש אומרים שאם [ק] ביצת
מריפה נתערבה ברוב כשרות,
ולקח אחת מהבצים ועשה ממנה
לביבות, התבשיל כותה, ושאר הבצים
נשארין באיסורן ואפילו לא נודע
עדיין מהתערובות, ואפילו אין ס'
בהתבשיל נגד הביצה. משום דפירש
מהרוב היתר כשנית:

ממ כבד [קיא] נתבאר דמכשירין
בקורקבן נקוב ע"י הדימוי של
שוכן הקורקבן לשוכן התרנגולת
במקום החיבור כשיש ספק בתערובת
כאיזה תרנגולת הוא וכן בראש כבש
שנמצא מריפה טעם מים במות, ע"י
דימוי הראש להצוואה, או ע"י מים
שבחומ השדרה לחתיר האחרות,
ובזה

בלא נימוחה, משום שהטעם אי"ר להתכבד,
וכמ"ס הספ"ד סיק"י ד"י חס"ס וחרט"קא כ"אן סט"ז ד"ל הפליטה מותרות עיי"ש:
[ק] ביצת כו' הוא מהחמת אדם ג"כ כס"ג דין י"א שמדמה לה לנחתך ומחיר משום
פירש מרוב אפילו בלא מודע התערובת עדיין א"כ ל"ס בבישול, מ"מ זה לאו משום ניטול
הוא, רק משום דפירש מרוב והוי אפילו בלא מודע עדיין, ואפילו אין ס' בפסול כנגד
הכילה והיינו כמ"ל כמו בנחתך עיי"ש:

[ח] דיני קורקבן וראש שבשוי' סעח"ט

[קיא] נתבאר כו' היינו הנז"ל סימ"ט גבי קורקבן והוא מסמ"י שהביאו הכ"י כ"אן
והפליט כן בשוי' סע"ח, וכח הטו"ז סק"ט שבה הוי דומה במל"ה
לכד

צבוח שר המוח צריך הקפה ורומות
לגמרי:

נ ולפי [קיב] שיש ספקפקין על היתר
זה לכך אין מתירין בחד בחד, רק
כשיש רוב בחהרלהית ואם דומים
במשמוש היר יש להתיר בכ"ע, וכן
בראש אחד דומה ולא שאר הראשים.
ובניכר לפי גדלות הבהמה אין נכנס
כלל בספק:

סימן קב ובו ס"ב סעיפים:

א דבר שיש לו מתירין הוא ג"כ
אחד מן הדברים [א] שאינן במצ"ן
אפילו

יוסף טעם מעשה והכשר, וכן בחכ"א כט"ו ד"א מכשיר, ובהר"ח במשמש"ט מטקרי
כדיט אינו מיקל, ומרעק"א אפילו במ"ה מותר, ובמשמוש היר הביא דמ"ט סקק"ח מחכ"ל
והנהיג ח"ס להתיר וכן בסיקק"ט מיד יהודה, ובסקק"י מספר עין ילחק כנפנים ט"ט:

סימן קב א [א] דיני דבר שיש לו מתירין שבשו"ע סע"א:

[א] שאינן כ"ו זה מפורש בגמ' ביצה ד"ג ביצה שגולדה ביו"ט אין מטלטלין כו'
ואם כו' ידעה באלף כולן אסורות, ואמר הטעם משום דהוי דשיל"מ
שלאחר יו"ט ס' מותרת בלי הביטול, וכן הוא בסוגיא ביצה דל"ח ב"אשה בשאלה מים ומלח
לעיסתה הוי כרגלי המשחיל, דפריך בגמ' וליבטיל מים ומלח לגבי עיסה, ושני רב אשי
דהוי דשיל"מ ולא בטל, וכן הביא הר"ן ר"פ הגורד מן המבזבז לשון הירושלמי, טבל,
ומעשר שני, והקדש, וחדש, לא נתנו הכמים בהם שיטור, אלא במינו במשבו ושלא במינו
ביו"ט דהוי יש לו מתירין, ושאלו לו מתירין הוי ביו"ט, וגדרים הוי כדשיל"מ בסוקן דהיינו
החכם עוקר הגדר מעיקרו, והוא בהרמב"ם ז"ל פט"ו ממ"א מהלכה ט' ואילך, ובטור
ומחבר סימן זה ובא"ח סיהק"ג, ויש בזה שני טעמים א' לרש"י הוי הטעם בריש ביצה
משום עד שחאללו באיסור תאכלנו בהיחר, ואפילו לפי טעם זה יתבאר בסק"ז דבא"ח
מינו בטל ול"ט טעם זה כפי שיתבאר שם, ב' טעם הר"ן בגדרים שם, דכיון דטעם פלוגתא
ר' יהודה ורבנן בדם הפר ושעיר שלר"י מין במינו לא בטל, הוא משום דיש להם שיווי
בעלם וכל ששוי להדדי אינו מבטלו רק אדרבא מעמידו ומחזקו, ורבנן ס"ל אף שהם שוים
בעלם, מ"מ חלוקים בעלם שזה איסור וזה היתר, ולכך רק משום דטולין אין מבטלין זה
את זה דהיינו להר"ן משום ששניהם היתר כמ"ל סוגיא סקקע"ד, ולכך בדשיל"מ שהם
במין במינו שוים בעלם, וכן קל"ח בעלם שהרי יס"י היתר ג"כ הוי כמין במינו ב"אמת, וגם
לרבנן לא בטל, שמוה דעתו דביש לו עכשיו היתר גם ב"א"מ אינו בטל כש"ה בסמוך, ומה
סהקשה בסל"ח ביצה וכן בגווי"ט יו"ד סוגיא, א' למה לא מתירין ספיקא דרבנן בדשיל"מ
להר"ן, ב' הא מ"ל סל"ח ס"ק ל"א מההוא' זבחים ומונחות, דלר"י ביבש ביבש דל"ס דומיא
הפר ושעיר בטל וביצה יבש הוא, כחכ שם הנוצי' דההוא' לא ס"ל כהר"ן והר"ן לא ס"ל
כההוא', ולהר"ן אפילו יבש ביבש לא בטל, כמו שז"ל סל"ח בשו"ע רש"י ז"ל, והך דספק
דרבנן הוי רק לטעם רש"י, ובהנה מבנו שם כחכ, דתליא בפלוגתא דאמוראי ורב אשי ע"כ
לא ס"ל כטעם הר"ן רק כרש"י שמשום זה אוסר בהדר"י עיי"ש, ובחשובת רעק"א סיר"ח
דעת השואל ליישב דרך לר"י כתבו כן ההוא' משום שקשה להו מתרומה שעולה בק"א,
לכך

לכך מחלקים בין יבש ללח, אבל לרבנן דע"י השם הותר משוי לי מין במינו אין חילוק לדידכו בין לח ליבש, והוא דמי לי דלר"י הוי מסבא בן, כמ"ס בחוס' יבמות ר"ש דפ"ב, והוכחשם מתרומה הוא לראי בעלמא, ובס"ק"ט י"שכ דבילה כיון דלח מ"ד הוי דבר שבמטין, מחמירין במין במינו בדשיל"מ אף ביבש עיי"ש: [ב] מדרבנן כו' כיכ הטו"ז סק"א לפירש"י ז"ל שכתב אחמרי דבן, ואפילו לטעם הר"ן משום מין במינו כתב המשבנות דג"כ רק מדרבנן כיון שיהי' למחר הותר והותר, וכבר נז"ל ס"ק מהמס' סוף מעילה דהוי רק מדרבנן, והכ"מ שכתב בפ"ז ממעילה משום דשיל"מ

אפילו בא"ף, והוא ג"כ רק [ב] מדרבנן [ג] ואפילו באיסורי דרבנן כמו מוקצה ונוול ג"כ לא בשל, ואפי' באם לא יהי' ההיתר כלילה אחר יו"ט, כמו בריה, והוא ביצה קלופה, להמקפידין משום רוח רעה, מ"מ אין בטל:

ב דבר שיש לו מחירין [ד] חלוק משאר דברים שאינם בטלים, שבכל יודברים כמו ברי' וחרה"ת כשיש בהם ספק אזלינן לקולא, ובדשיל"מ אף בספק אין מקילין, לבד מספק קביעא דירחא באיסור חריש בזה"ז

נז"ל תמיהה המשל"מ ופרי"ח דהוי רק מדרבנן: [ג] ואפילו כו' בסמ"ל שם חשיב חמץ בפסח, וחבואה חדשה, וכן כל דבר שיל"מ אפילו איסורו מדכיהס כמוקצה ונוול, שהרי יש דרך שיתר בה כמו הקדש ומעשר שני וכיוצא בהם, ומ"ס שם בה"א וכן תרומה נתנו בהם שיעור שאין בהם דרך הותר לכל אדם פירש בכ"מ שכוונתו שיש הותר רק לכהנים, או שכל לחמץ שהרי יכול לשאול עליו לזה חירץ דהוי רק דרך מקרה, ובפרי"ח סק"ב כתב דתרומה ביד כהן אי יכול לשאול עליו מ"מ הוי אין לו מחירין משום דלא שכיח עיי"ש, ובדמ"ס סק"ג לפי הש"ס נדה ד"ז דבילה קלופה ועבר לילה רוח רעה שולט, איכ' ביו"ט דעלמא יחי' מותר כלילה, אבל ברי' שיהא אסור ויב"י רור' שורה, מ"מ אין לחוש בזה ע"פ המדרש דאין רור' שכיח בימינו ולכך אפילו קפיד על זה מ"מ הוי יש לו מחירין למולאי ר"ה ואין בטל עיי"ש מספר וועד חכמים, ובס' בסק"י דראוי למחר לאו דווקא רק אפילו אחר שנה כמו עריפה וחמץ וגר חטובה לשנה היא: [ד] חלוק כו' זה מבוחר בגמ' שם ד"ד דבילה שגולדה אין מטלטלין כו' וספיקא אסורה, ואם נחשבה באלף כולן אסורות למאי דמוקי בספק יו"ט וחול לא דבילה ספק עריפה, למד לא משום הכנה רק משום גזירת יו"ט אחר שבת, פריך למה ספיקא אסורה הא הו"ל ספיקא דרבנן, ולקולא, ומסיק רב אשי משום דשיל"מ כמו שפירש"י ז"ל דכמו שהחמירו לענין ביטול כמו בן אחריו שלא להקל בספיקו, וסבוקו בן הרמז"ל בפ"א מהלכות יו"ט ה"ב, אף שלא כתב בן בפירוש, כתב ה"ה דכמו דל"מ ביטול ה"ה דאין להקל בספק, וכיכ בפ"ב דספק מוכן ביו"ט אסור, וכיכ הטור באו"ח ובא"ן, וכיכ הטו"ז סק"ג דחמיר מבד"י ואיך, כיון שיש לו מחירין, וכיכ השפ"ד ס"ק סק"א דיש סבול בין דבר חשוב לדשיל"מ מהמנחת כהן בכמה דברים ואחד מהם הוא זה, ומה דאמר במנחות בחדש דאכלי באורחא דשיבסר משום חדש דרבנן ולספיקא לא חיישינן, הביא הב"ח בשם המרדכי דספק קביעי דירחי דבקיאתו אנו בזה"ז קול משאר ספק דרבנן, והא דלא החירו בספק יו"ט כמו יו"ט בני אף דג"כ הוי בקביעות החדש, הביא בערוך השלחן מהכרז"פ דשם מחמת יו"ט שייך אחי לזילולי ב"י אבל זה לאו מחמת יו"ט רק מחמת קביעות החדש, ויש עוד תירוצ' במרדכי משם ר' יו"ט בחדש שיש לו הותר, משום שחזר לאיסורו לשנה הבאה, ותמה על זה הפרי"ח דעלמא חמץ אותו החמץ גופו נאסר לשנה הבאה אבל חדש הרי זה הותר נותר לעולם, וברי' מוקצה ונוול ג"כ נאסר, ובמשבנות י"שכ משבנות י"שכ מכרופ מהירושלמי דכשיבנה בית המקדש יהי' כל המבואות אסורות, ועוד הא מפורש בפרק הנודר מן הירק דחדש הוי יל"מ וכן הוא ביוש"למי ובחושבנא, ובתרי"מ, דע"מיו של יוס מותר והוא ממילא בא, ואף שהב"ח הביא

פֶּדֶר דְּבַמֶּס דְּאִמֶּר בְּסוּגִיָּא וְלִבֵּי אִשִּׁי כֹּו וְכָל כְּהִיג לֹא קִיִּיל כֵּן, מִיָּמ דְּהָא זֶה הַכִּיָּם : [ה] עִירוֹב כֹּו בְּפִרְיָא הֵבִיא מִתְּחוּסִי עִירוֹבִין דְּמִיָּה, דְּעִירוֹב הִיקִילוּ אִף שְׂהוּא יֵשׁ לוֹ מִתִּירִין : [ו] סְקִילִין כֹּו בְּפִרְיָא אִרְיָא סִיחִלִין סְקִיג דַּעְמוּ כֵּן, וְהֵבִיאוּ פִּרְמִיג בְּמִתְחָה כּוֹלֵלָה לִיִּיט חִיב פִּיָּא אִוֶּם כִּיָּו, וְכִיָּה בְּמִשְׁכּוֹבוֹת רַעְקִיָּא סִיכִיָּה וְשִׁנְתָּה אִרְיָא, וְהֵבִיאוּ רִאִי מֵאֲבָדִי בְּשֵׁר נִחִירָה לִּהְרָאִישׁ

בְּזוּהִי, אוֹ בַּסֶּפֶק [ה] עִירוֹב, וְיֵשׁ [ו] סְקִילִין בַּסֶּפֶק פְּלוֹנְתָא אוֹ אִיבַעִי דְּלֹא אִיפְשִׁיטָא לְהִקָּד בְּדִשְׁלִיָּם :

גְּמִי שִׁישׁ דִּיעוֹת בֵּין הָרֵאשׁוֹנִים זִי [ז] שְׁלִישׁ אִסְתִּירִים דְּשִׁלִּיָּם רַק בְּמִינוֹ לֹא בְּמִיל אֲבָל בְּאִינוּ מִינוּ הִי בְּנוֹתָן מַעַם כְּשֹׂאֵר אִיסוּרִים, [ח] וְלִיָּא דְּהִי אִינוּ מִינוּ בְּמִינוּ דְּלֹא בְּמִיל בְּדִשְׁלִיָּם

בְּנִדָּר שְׂכַחַת הַרְגִּיל דְּהִי סְדִיר, וְתַמָּה הַפִּרְמִיג הָא כֹּו נִדָּר יֵשׁ לוֹ מִתִּירִין וְלִיָּא בִּי סְדִיר לְקוּלָּא רַק כְּנִזִּיל, וְהַעִיר בְּפִרְמִיג שְׂבֻחִיָּא סִיחִלִין סְקִיט בְּטוּז גְּרֵאָה לְהִפּוּךְ, וְתִיָּמ בְּמִסְקָנָא דַּעְמוּ לְהִקָּל וְהֵבִיאוּ בְּמִשְׁמִישׁ בְּחִיד אִוֶּם ז' : [ז] שְׁלִישׁ כֹּו כְּבֵר נִזְכָּר בְּסְקִיָּא לְשׁוֹן הִירוֹשְׁלַיִם שֶׁהֵבִיא הָרִין בְּמִינוּ בְּמִשְׁכּוֹ שְׁלֹא בְּמִינוּ בְּנִזִּיט, וְכִיָּה הַתּוֹס' בְּבִילָה דְּלִיָּה דִּיה וְלִיבְטִיל, מִהִירוֹשְׁלַיִם, וְרִאִי מְגִדְרִים שֶׁסְּ בְּנִתְעַרְבַּת בְּבִשְׁלִיל וְאִין בְּנִזִּיט מוֹתָר, אִף דְּמִגְדִּים הִי דְּשִׁלִּיָּם מַשּׁוּם מְלִיָּה לְאַתְשָׁלִי כְּדֹאֲמֵר בְּדָף נִיט, וְעִיב דְּבִאִינוּ מִינוּ בְּטִיל, הָא דְּמִים וּמִלַּח אִוֶּם בְּדִשְׁלִיָּם אִף דְּאִינוּ מִינוּ הוּא, כְּהֵבִיאוּ בְּחִירוֹן א' דַּלְעִין מִמּוֹן עִירוֹב הַחֲמִירוּ כְּמוּ בְּמִינוּ, וּבְחִירוֹן ז' כְּהֵבִיאוּ כְּשִׁיָּת, דְּמִים וּמִלַּח כִּיָּן שֶׁהִיעִיסָה לְרִיכָה לֵהֵם הִי כְּמוּ מִין בְּמִינוּ, וְכִיָּה הָרִין מִפִּיג דְּחֵלָה בְּנוֹתָן שְׂאֹר מְשִׁיטָה חֲטִים לְעִיטָה אִוֶּם וְיֵשׁ טַעַם דְּגֵן חִיָּנָתָא, אִיכ לְמַס אֲמִירוּ הַטְּבֵל אִוֶּם כָּל שְׂהוּ, בְּמִינוּ, וְשִׁלָּא בְּמִינוּ בְּנִזִּיט אִף דְּטַבֵּל הִי דְּשִׁלִּיָּם, וְכֵן הוּא דַּעַם הַרְמִזִּיל בְּהִיב, יִרְאָה לִי דְּבִאִינוּ מִינוּ וְלֹא נִהָן בְּהֵם טַעַם לֹא יִפֹּא חֲמִיר מְטַבֵּל שְׁהִי אִיפְשָׁר לְחַקְנוּ וְאִפִּיָּה בְּאִינוּ מִינוּ מוֹתָר, וְחִמָּן שְׂהִי בְּכַתְּבָה הַחֲוִירָה מִחֲמַלָּת לִכְךָ הַחֲמִירוּ בּוּ, וּמִיָּם בְּלִשְׁוֹן יִרְאָה לִי פִירְשׁוּ מִהֲרַשְׁבָּא לְאַפִּיקִי מְשִׁיטָה הָרִיף בְּרִיחָא מִילָתָא שִׁתְּבָאָר וְתִלָּה כֵּן בְּסִבְרָתוֹ וְהִרְאִידִי ז'ל שֶׁהִשִּׁיג דְּמַשְׁנָה שְׁלִימָה הוּא, פִּירְשׁוּ הַכִּיָּם אוֹ מַשְׁנָה דְּמִים וּמִלַּח, אוֹ יְרוּשְׁלַיִם, וְהִי דְּשִׁלִּיָּם וְאִפִּיָּה בְּטִיל, וְהַפִּרְיָה סְקִיג פִּירְשׁוּ בְּוִוִּנְתוֹ דְּבִסִּיב דַּעִיז אֲמֵר בְּטַעַם טַבֵּל דְּאִוֶּם בְּמִשְׁכּוֹ מַשּׁוּם דְּכַתְּבִירוּ כִּךְ אִיסוּרוֹ, וְאִיכ אִף שְׂכוּנָתָה הִרְאִידִי לְהַמְשִׁנָּה דְּסִפִּיג דְּחֵלָה הַטְּבֵל אִוֶּם כָּל שְׂהוּ בְּמִינוּ וְשִׁאִימ בְּנִזִּיט, יִל דְּעִיִּירִי שְׂאִין לוֹ לְהַפְרִישׁ מִמָּקוֹם אֲחֵר כְּמִיָּם הַתּוֹס' בְּעִיז הִנִּיל דְּהִי אִין לוֹ מִתִּירִים, וְאִפִּיָּה אִוֶּם בְּמִשְׁכּוֹ, לִכְךָ תִּלִּי לֵה בִּירְאָה לִי, סִיָּם הִי לְהַרְמִזִּיל וְהַתּוֹס' בְּאִינוּ מִינוּ בְּנִזִּיט, וְכֵן הוּא שִׁטָּת רִיָּת ז'ל שֶׁהֵבִיאוּ הַטּוֹר כֵּאֵן, וְיֵשׁ בּוֹה ז' טַעַמִּים וְתִלִּיָּא בְּהִנִּיל סְקִיָּא, דְּלִרְשִׁי דְּסִטְעָם חֲאֲכַלְנוּ בְּהִיתָר כְּהֵבִיאוּ הַטּוּז וְהַסִּיךְ סְקִיג מִהֲתִיָּח הַטַּעַם, דְּכִיָּן שְׂאִין הַטַּעַם מַשּׁוּם חֲשִׁיבוֹת שְׂאִין חִילוּק בֵּין מִינוּ לְאִינוּ מִינוּ כְּמוּ בְּנִזִּיט וְהַרְלֵהִיט שְׂנַתְבָּאָר, רַק הַטַּעַם שִׁיָּי לֹא הִיתָר לְדַבֵּר זֶה, וְכִשְׁהוּא אִינוּ מִינוּ אִין הִהִיפֵר שִׁאֲחִיכ נִקְרָא עַל שֶׁסְּ הַאִיסוֹר רַק עַל מַס שְׂנַתְעַרְבַּת בּוּ שְׂהוּא הִיתָר, וְלִהְרִין דְּשִׁלִּיָּם מַשּׁוּם דְּהִי מִין בְּמִינוּ בְּעַלְם וְכֵן בְּהַשֵּׁם, וְאִיכ בְּאִינוּ מִינוּ, גְּמִי שִׁיָּה שׁוּיָם בְּשֶׁם מִיָּם הַס חֲלוקִים בְּעַלְם שְׁהִירִי הִי אִינוּ מִינוּ : [ח] וְלִיָּא כֹּו אִזוּ לְשִׁטָּת הָרִיף ז'ל בְּחולִין פְּגִיָּה בַּפֶּת שֶׁאֲפִילוּ עַם הַלְלִי בְּחִטּוֹר, דְּאֲפִילוּ לְמַס דְּסִיָּק כְּלוּי דְּרִיחָא לֹאֻ מִילָתָא הִיא מִיָּם אִסוּר לְמִיכִלִי, בְּנוֹתָה, מַשּׁוּם דְּהִי דְּשִׁלִּיָּם שִׁיכּוֹל לְאֹכְלוּ בְּלֹא מוֹתָה, רַק עַם בְּשֵׁר, הִי דְּאֲפִילוּ בְּאִינוּ מִינוּ לֹא בְּטִיל, וּפִירְשׁוּ טַעַמוֹ מַשּׁוּם שְׂנַלְמֵד מֵהָא דְּמִים וּמִלַּח לְאֹקִימָחָא דְּרַב אִשִּׁי בְּבִילָה דְּלִיָּה הִנִּיל דְּהִי אִינוּ מִינוּ, וְמַס שֶׁהִקְשׁוּ עַל הָרִיף מִיבְּמוֹת דְּפִיג בְּהִיכָה חֲטָאָת שְׂנַתְעַרְבָה בְּמֵאָה חולִין אִינָה בְּטִילָה דְּאִמֶּר הַטַּעַם מַשּׁוּם דְּשִׁלִּיָּם לְרַב אִשִּׁי, וְאִמֶּר בְּנָמ' דְּרַב אִשִּׁי בְּדוֹתָא הוּא דְּאִי לְיִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם אִסוּר וְלִכְהֵן מִיפְרִי שְׂרִי, וְגַם כֵּאֵן הִי עַם בְּשֵׁר לֹא נִאֲסָר מַעוֹלָם וְלִכְוֹתָת יְהִי לְעוֹלָם אִסוּר, יִשַּׁב הָרִין בְּנִדָּרִים לְחֵלֶק, דֶּשֶׁם כִּיָּן לְיִשְׂרָאֵל יְהִי אִסוּר גַּם אֲחֵרִי כֵּן אִין נִחְמִיר לְיִשְׂרָאֵל שְׂלֹא יִחְבְּטֵל מַשּׁוּם הַחֲוִירוּ שֶׁל כֵּהָן, אֲבָל בּוֹה שִׁישׁ לוֹ וְלִכְל הַעוֹלָם הִיתָר

ברשיליט, או בכל יש לו מתירין, אך
[ט] רק במה שיכול להיות היתר גז
עכשיו, ובמה שיהי' לו היתר אח"כ
הוא רק במינו:

ד' דירין [י] העיקר דרך בנתערב
במינו אינו במל, אבל בשל
במינו כנון בביצה בבשר, או תבשיל,
אפילו נמרפה עם התבשיל ג"כ במילת
ואין [יא] חילוק בין אם ההיתר הוא
ע"י מעשה או הוא ממילא בכ"ע במל:
ה' אם [יב] מילאנה בתרנגולת לתקן
בה את הקדירה אינה במילה וכן
בליבנו בה המאכל לי"א הוי [יג]
מעמא לבד והזותא לבד דכשהוא
למעם אפילו בלא מראה, ג"כ אינה
במילה, וכן בחזותא לבד בלי המעם
אוסר ג"כ, ולי"א רק במעמא וחזותא
אבל מעמא לבד הוי כמו אינו מיני
שבמל, [יד] ומ"ס להאוסרים במעם
לבד ג"כ אין לעמוד בזה למקום אחר
לדנו במין במינו להקל בנשפך
וביוצא, אף שהוא לתקן הקדירה:

עס צער שפיר הוי יש לו מתירין: [ט] רק
כו' זהו לסנתה הר"ן בנדרים הג"ל שייש
בזה שיטת הרי"ף ז"ל דרק ביה' לו היתר
אח"כ בעי' שיהא מינו ויהי' השויו בעלם,
וגם בשם קלח שהרי יהי' לו היתר, אבל
במה שיש לו עלשיו היתר לאכול עס צער
הוי לגמרי מין במינו והי' שחלוק בעלם מ"מ
הרי בשם הס שווי להדרי והוי ס"ס מין
במינו כהיתר והיתר, ואף שהפרי"ת כק"ד
כתב עדרי הר"ן אינם נדרים אלא, שאין
טעם רבנן משום אינו מינו בשם האיסור
והיתר, רק משום שבמינו אין נרגש טעם
האיסור כלל, אבל באינו מינו טכ"ע מ"ה,
מ"מ הטו"ז סק"ה שהבאר קלס"י לטעם
הר"ן כמ"ס המשכנות: [י] העיקר כו' הוא
ממ"ס הב"י כאן ובאור"ה וכן העלה בשו"ע
סע"א, ושם במג"א סק"ה בבשר ותבשיל הכל
מותר, ובמחש"ק שם אפילו נמרפה ונמרפה
עם תבשיל, וסוף לפי טעם היתר הג"ל או
כטעם הר"ן שהביאו הטו"ז כאן וקלס"י
עיי"ש: [יא] חילוק כו' במגמ"י שהביאו
פרמ"ג בפתיחה ח"ב פ"ב ד"ה ודשילי"מ
בסופו, כתב מהפסקי תוס' בנדרים ג"ח
דבמה שהיתר הוא ממילא בלי מעשה אף

עיקר

באינו מינו אין בטל, מ"מ כתב הפרמ"ג דבהסוס' גופי' אין מוכרת, ובבילה דלי"א מוכת
ההיפוך, אף שיבוא המסור, ממילא וכמו בחמץ להרמז"ל עיי"ש: [יב] מילאנה כו' הוא
ממ"ס הב"י כאן ובאור"ה ובד"מ כאן אות א' מהר"א ז"ל, דבליבנו בו מאכל או מלאכה
בתרנגולת הואיל והקדירה מוחקן בכך שממלאים לבשם אותו הכל מיקרי מין במינו
כדאיתא בסוף ב"ב, והביא דמהטור לא משמע הכי שהרי בכל תבשיל אין נותנים רק
לבשם ואפי"ה בטל להטור, מ"מ הביא מאור"ה דלחזותא אינה בטילה, וכ"כ שם באור"ה סע"ב
דאם ליבנו בו התבשיל מידי דלחזותא וטעמא עבד לא בטיל, ובשו"ע כאן השמיטו רק
הרמ"א הביאו בזה כמ"ס ליבנו מתחילה, ואח"כ מילאנה עיי"ש: [יג] לי"א כו' הוא
כדעת הטו"ז סק"ו בטעם לבד, ע"פ מ"ס הסוס' סוף ב"ב דמים ומלח לעיסה דכיון
שלדך זה לזה הוי כמין במינו, ולשון מילאנה היינו דליהוי כעין מחשו ולא טעמו לבד,
ומזה למד מהר"א דכל מה שהוא לתקן הוי כמין במינו, והוי להטו"ז לשון רמ"א ז"ל
בדרך לא זו שיש חזותא וטעמא שאסור, רק אפילו טעמא לבד כמו במילאנה כו'
שאסור, וכ"כ הש"ך סק"ו מהר"א, אף שבסק"ה נראה לאסור בחזותא לבד ג"כ,
אבל במג"א סק"ו שם הוכיח מלשון האור"ה שם דרק אם יש טעמא וחזותא, אבל
בטעם לבד אף בזה שזא לתקן הקדירה ל"ה כמין במינו, והוא כמ"ס המרס"ד מהר"א
שהביאו הב"י, ומה שהביא בח"ח דברי מהר"א לא להלכה הביאם, ומיירי באין הטעם
נרגש בלא החזותא דלי"ה עבד לטעמא ואין אוסר, והוא דלא כש"ך כמ"ס במחש"ק שם:
[יד] ומ"ס כו' כ"כ הטו"ז סק"ו שאין לטעום בזה בשאר מקום, כיון דס"ס יהיב טעמא
אוסר שפיר ככל אינו מינו, ורק בדשילי"מ הוא כן:

ו עיקר ענין [מן] החזותא ל"א הוי
זה רק מדרבנן כשעביד לכך גזרתו
על דעת כך, [מן] וליש אומרים הוי
זה ספק, ואוליין בראורייתא לחומרא
ובדרבנן לקולא מכה ספק ולא מתורת
וודאי, ויש [יו] סוברים דבכל איסורי
אכילה שהם למעלה מ"א, שאסורים
רק מדרבנן הוי חזותא לאו מילתא
מכה וודאי ולא מחמת ספיקא להקל,
ורק באיסורי הנאה בערלה ושביעית
והם דברים שאינם בני אכילה בזה
אוסר מראה כמו בגד לצביעה:
אבל

[ב] דיני החזותא אימת אוסר:
[מן] החזותא כו' כנר מ"ל ס"ק
סקנ"ב שהוא מכלל
העשרה דברים שאינם בטלים, ומקור דבר
זה כתב הפרי"ח בסמן זה סק"ב שהוא
מהגמ' דב"ק דק"א, דמיצוי' ל"א חס"י
שבת סממנים פ"ג למד או לא ומירי
במסקנא דגזל למד וסממנים דחר, ולצע
הלמד בהך סמנים והדר ל"א חס"י שבת
סממנים בלמד יהיב ל"א כולו, אבל חס"י
שבת סמנים פ"ג הלמד לא קמהדר ל"א רק
הלמד ולא הסממנים, ובצי למיפסטה מצד

שצטו בקליפי פרלה דידלק, הוי מחזותא מילתא הוא ודחה דשאני פרלה דהנאה הנראה
לעניים אסרה תורה מקרא דערלים כו' ולא איפשיטא האיבעי', וכן פסקו כל הפוסקים
דבעי' לא איפשיטא, ומה דרמי רבא מהך דבגד שצטו בקליפי פרלה, מהך דרביעית דס'
שנבלע בכסות, ודחה דדס הכוסה דרבנן, משמע דלרבא הוי מעיקר הדין חזותא מילתא
ולא מדרשה דערלים בערלה, י"ל דק"א על מה דלא איפשיטא האיבעי' ואס' תימני לומר
חזותא מילתא הוא, ותיקשי ל"א ממומאה דהרי לאו מילתא הוא ושאיני פרלה דגלי קרא,
ע"ז אמר דדס הכוסה דרבנן, ובדרבנן לאו מילתא הוא, אבל י"ל דבשלתא בראורייתא הוי
מילתא, ובעיין לא איפשיטא, ומהך דזבחים דע"ט דאמר לפירש"י ז"ל מקום דלא תלי
בטעמא, בחזותא, אלמא דבמה דהלי בטעמא חזותא לאו מילתא דאליכ' ליכתי חזותא במה
דלית ל"א טעמא, ועי' דכש"אין טעם אין מראה איסור ובספר שפת אמת לאדמו"ר מגור
זוקל"ס בזבחים רולס ב"מה לפרש כן במין במינו ויש רוב, ויש חזותא יהי מ"ה אסור
מייש"ב י"ל לרבא מספקא ל"א בחזותא, לכך נקיט רק מקום דהוי וודאי, וסובר המנחת כהן
שהצ"ח הפרי"ח ומשכנות ס"ק הנ"ל דמ"ס בסומן זה לאסור בחזותא וכן בא"ח בסיתק"ג,
דק כשעביד לכך ונהנו על דעת כך כבפנים או אוסר ורק מדרבנן: [מן] ולי"א כו' וס'
דעת הפרי חדש עלמו שבמ"ה לחומרא כמ"ס הר"ן בפרק כל הללמים, דבערלה אנו רואין
הצבע כאילו ממש של איסור מעורב בבגד, אבל בדרבנן הוי כמו דדס הכוסה דרבנן לאו
מחמת וודאי רק מחמת ספקא בדרבנן לקולא, וממה של תשובות הר"ן שכתב להחיר
באיסורי הנאה דרבנן וזה ניחא משום סד"ר לקולא, אבל מה שנראה שמחיר אפילו ביין
שנתנסך לפנינו דהוי מ"ה מכה זס וזה גורס, תמוה דבא כיון דמספקין שחא חזותא
מילתא ואיכ' הוי זה גוף האיסור וזה ל"ה בכלל זה וזה גורס להחיר, ודעתו לפלגה להחיר
בצטולי עובים או בבילס שולדה צו"ט דעלמא דהוי רק מדרבנן כשהוא אחר ס' שפסק
הטעם, אבל צו"ט אחר שבת דהוי מ"ה אסור בחזותא מספקא דאורייתא: [יו] סוברים
כו' וזה דעת המנחת יעקב שהצ"ח המשכנות שס', דרק גבי פרלה ושביעית דכתיבי קראי
ואסורים בהנאה ונ"כ רק בבגד לצביעה הוי חזותא אסור, אבל באכילה רק תלוי בטעמא
ואין חזותא אוסר, והך דליבנו בבילס חסוב כבעיין ואף דבעיין לא איפשיטא, מ"מ כל למעלה
מס' הוי דרבנן ואפילו אס' לא ניחא סד"ר לקולא, מ"מ בכל דרבנן הוי דומיא דדס הכוסה
בחזותא לאו מילתא הוא, ובשפת אמת הנ"ל הצ"ח המנחת, וכתב דשלא כדת השני על הרב
בתי"ח עיי"ש, וכ"ד הכנפי יונה, וכ"ד הפרי"ח דבאכילה חזותא לאו מילתא הוא, וכתב
המשכנות שראיית המנחת, ממה דאמר בהקומץ ובפרק ג"ה דלי"ח דל"א יהודה דדס הפר
אוליין במח חזותא היינו בממשות ולא במראה לבד, ובתוס' סוטה דף ע"ז על מה דאמר

ז אבל יש אומרים [יח] דחזותא מילתא הוא מן התורה, וכך באיסור תורה למעלה מס' אין להקל, ואפילו בדרבנן מקילין רק מכה ספיקא דרבנן דלאו מילתא הוא, ולכך בביצה נבילה שליבנו בה מאכל יש להתיר, אבל ביצת מריפה אף בילדה טיר אחר שנמרפה, אף שאסור רק מדרבנן, מ"מ כיון שעשאוהו בש"ל תורה ואין מקילין בה מצד סדר אין להקל במראה:

ח יש [יט] שמקילים במה שאין אסור במשהו, שלא לאסור בו מראה, ואפילו במקום שאסור כמו בחמץ זה רק כשהמראה פועל במאכל, כמו ליבנו בו מאכל, אבל ליתן הלב חמה בין להצליק השמרים בזה היו חזותא לאו מילתא, ואין אסור היין:

ט אף [כ] להתחמרים אף באיסורי אבילה דחזותא מילתא הוא מן התורה, מ"מ אם ליבנו בארשמי בביצת נבילה שהוא מדרבנן מותר להוסיף עד ש"ל יהי בו חזותא, אבל בביצה מריפה דאורייתא או בעין של תורד אין להוסיף לבטל המראה, אם לא שיש המראה בצירוף ע"י בצים בשרים, וכן שנינו מראה רק מעט אין אסור בכך ענין:

אם

[יט] שמקילים כו' ככר"פ מיקל בזה, שכל מה שאין אסור במשהו אין אסור חזותא, וכ"כ בחזו"ד סק"א וחידושים סק"ד, ובביאורי הגר"א דרך במשהו, הביאו נדח"ס סק"ל ובנשמת אדם הלכות פסח סיכ"ה אסור בסיון בנייר לבוע ביי"ש ויד יהודה חולק בזה, וכן בהקאווע שיש בה מלבע הי"ש משום דהוי כחרבו קודם זמנו דסי"ש מפרט הוא, ונדח"ס בשם הש"א"ח שלום שבדין הלמה לך שצמח"א סתמ"ז הוי כחלב רק להלליל וזוה אפילו בחמץ דאיסור משהו הוא לאו מילתא הוא, עיי"ש: [כ] להתחמרים כו' משנלות שס דנבי שאין בידו להכריע מ"מ אפילו אם יהי מ"מ אסור, מ"מ הוי ס"ס שמא כהמחזר כבי"ס דמותר להוסיף בדרבנן, ושמא לאו מילתא הוא אבל במ"מ אינו מועיל, וכמ"ס במש"מ דרך לירוף דעס הטו"ז מועיל דאל"כ בכ"מ שכותב רמ"א וכן נוהגין ואין לטעות אין לדרך לס"ס כמ"ס בסק"י סתקמ"ז, ומ"מ בא"ס לא ע"י הבליס כשרים ל"ה מראש איכ לא עדיף מטעמא הנ"ל ס"ל"ה סקק"ה בטעם נרגש ע"י זירוף הימר אין אסור הטעם, ונדח"ס סק"ל מכנפי יונה דרך שנינו מראש גמור, ולא מעט דאי אפשר שגם קיפה אחת לא ישנן מראותה במקלח, ומ"מ אינו אסור ביי"ש:

ש"ס מ"ס שדם לפור ניכר בו בליפורי מלורע, וכמה דביעית, הקשו שהרי אפילו בני' לונין מ"ס ניכר קורטוב של יין, וכ"ס דס דסומק טפי הרי ניכר ביותר מרביעית ג"כ, וכחזו דניכר היינו ממשהו של דס ולא שינוי מראה לבד, לפי מה שביאר במשנלות ראיתו דחזותא בלי ממשהו הוי דיקא מראיתו ויש ס' וודאי לבט לאו כלום הוא, וכן מ"מ הרמז"ל בפ"ג דברכות והכ"מ שס והמשנלות דחה דאיתו ו"ל להיפך רק בגזילה ואיסורי הנאה מביע"י. ל"י אבל באיסורי אכילה י"ל כל שהלבע ניכר איפשר הוי מ"ה דנדבר הניכר ל"ס ביעול, וכמ"ס השפס אחת הנ"ל, דלולי פירש"י ו"ל יש לפרש בזבחים באכילה: [יח] דחזותא כו' הוא מסקנת המשנלות שס, דנחמט שהוא מ"ה אף שהוא למעלה מס', מ"מ כיון דלאו מכה וודאי מותר בדרבנן שיהי' כמו דס חבוסה, דזה אמר רק לריש לקיש, אבל לר' יוחנן כחזו ההוס' דהוי הך דרביעית שנבלע נגד דס המה חמס, ונדידי' הטעם בטומאה כיון שאין יכול ללחץ רק ע"י הדחק הוי כטומאה בלועה שאינה מטמא, וכ"פ הרמז"ל בפ"ד מטומאות מה ושפיר הוי רק ספק מכה האביע"י דלאו איפשטא, הוי ביצת נבילה סדר, אבל מריפה שגולדה מיד אחר שנטרפה, כהי דלהפר"ח הוי דומיא דנבילה מ"מ להנבואר בספי"ו בטו"ז וש"ך מהכ"י ומ"מ דהוי כעין של תורה, וכן בלמעלה מס' אין לסקל, ורק נבילה שגולדה ביו"ט יש להקל בדרבנן:

[ג] דיני רשילים בפרטות:

[כא] **בישלה** כו' הוא מ"מ המצולות

סקיז ר"ה ודע דלמחבר
בשיל"ט מותר להוסיף בדרבנן, ובאשל
בישלה דבכ"ג שאסור רק ליומו לא ב'י
חוזר וניסור הביאו משמ"ס, ומ"מ בדת"ס
סקכ"ה הביא ממקור סתמי סק"ח דחווי"ג
ע"ס: [כב] בקליפותה כו' כ"כ הבי'
בשם סללנו באו"מ שם משום דהוי מ"א
דב"ה בעלמא כשר"ת בסיפ"י, והבי' כתב
דלר"ת בלא זה בטל בס' טעמו, וסד"מ כתב
שם ד"ס ג"ח, בנהבשל ע"ס שאר ב"ים,
ולמחבר מהמ"מ הכימ דלר"ת לר"ך עכ"פ
ס', ולהג"ל אף ס' אין לר"ך וכמ"ס הטו"ז
סק"ג ומג"א ח"ל ס', ולהמחש"ק בדרבנן
י' לסמוך שאינה אוסרת, ומקילין אף באין
הפסד בדרבנן, ולהפסד"ג ואשל אף משהו
לא הוי דמיה דביטי, וא"כ בנהבשל ע"ס
שאר ב"ים באינו מכירו הא אין בטל,
ובמכירו להסבירים דאין טעמו אוסר אפילו
בקליפות אין אוסר ודברי הד"מ באו"מ שם
דנימ לר"ת במינו, אינו מציין דהא אפילו
במינו הוי רק טעם לבד, ואם נהבשל

י' אם [כא] בישלה באינו מינה שאוסר
ער' ששים אם הוא יו"ט דעלמא
שהוא דרבנן מותר להוסיף ער' ששים
למי שבתיר בכל איסורי דרבנן
להוסיף, ולא ביו"ט שאחר השבת
שאסור מן התורה, וי"א שבכ"ג
בשנתבטל באינה מינה, ואח"כ נהוסף
בו איסור לא ב'י חוזר וניסור, אף
שיש חולקין על זה, ואם בישלה עם
אחרות כשהוא [כב] בקליפותה ואינה
נקובה ביו"ט דעלמא או בביצת גבי"ה
דרבנן אינה אוסרת משום רשילים
במינו אפילו להאוסרים במעמו
שיתבאר, ואפילו הפסד אין צריך, וכן
בנתבשל בתבשיל ואין ס' י"ש להתיר
בזה רק מ"מ אין לבשל לכתחילה,
ואם הי' ביצה [כג] ספק נולדה ביו"ט
ונתערבה באחרות, אף שיש אוסרין
אף ביו"ט דעלמא או בבי' תערובות,
מ"מ יש סומכין להקל לצורך גדול
או ביו"ט דעלמא או במקום הפסד
אפילו ביו"ט ראשון, ויש מקילין רק
ביו"ט שני בזה:

יש

בקליפתה ע"ס שאר ב"ים למ"ד טעמו אוסר
בלא קליפה בזה שהוא בקליפה אפילו ס' אין לר"ך רק אין לבשל לכתחילה כנ"ל: [כג] ספק
בו' כבר נודע פלוגתא ד"י ור"ת ז"ל בהך דריש ב"ה דאמר וספיקא אסורה ואם נתערבה
באלף כולן אסורות, שהבאר בס"ק סק"ט שלח"י אפילו ספק בנהבשל ל"ה ס"ס כיון
שספק אחד בגופו וב' ע"י הערובת ל"ה ס"ס, ולר"ת שבח"ס ב"ה הג"ל הוי נהערה
חלודתי קאי אבל בספק הוי ס"ס, והיה צ"ח מהלכות יו"ט הביא ב' הדעות בזה, וכתב
שהרשב"א וכ"כ מהרמ"ל שהסכים להמתירים בספק נולדה ביו"ט ונהערה, ולשון הסוד
באו"מ שם ואפילו ספק כו' אסורה ואפילו נהערה באלף, וביו"ד כתב אפילו ספק נולדה
ביו"ט ונהערה באחרות אסורות, וכ"כ המחבר כאן ביו"ד לשון זה, וכמ"ס הטו"ז סק"ג
שבזה דרשינ"מ חמור מדר"י וכו', ודעת הב"ח שמה שהר"י אוסר דלא כר"ת הוא רק בספק
טריפה שספק הראשון אסור מ"ה, אבל ספק זה דהוי רק דרבנן מותר כנראה מלשון
הסמ"ק וסמ"ת והאגודה להיתר, אלא שמ"מ הסעיד ודיו' והאור"ה והאגודה למסקנא
אוסרים כהטור משום שאין הס"ס מענין אחד, לכך בהפמ"ר או לכבוד שנת ויו"ט ולעני
בדבר חשוב יש להחזיר דלא כמ"ס בשו"ע סתם לאסור בכל גווני, וכן דעמו ודעת הטו"ז
סק"ד להיתר ב' תערובת, וכן דעת המחבר סק"ד להוכיח מלשון המחבר שמתחילה כתב
נהערה, ואח"כ כתב ספק יו"ט אסור משמע להיתר בנהערה בכה"ג, ביו"ט דעלמא
וביו"ד מיירי בחד בשבת שאסור מ"ה [בכ"ה כ"ג דין י"ט כתב מ"מ מג"א בחדש ט"ס,
ובלשון שלפניו כתב בחד בשבת] והס"ך סק"ד חולק על כל דברי הב"ח בהיתר, דאף למע
במתירין בספק אחד בגוף ובצ"ח בדרבנן מ"מ בדשיל"מ כיון שיש היתר לאסורו הביא
מהמ"מ

מהמ"ח ומרדכי לאסור, ואין ראוי מסרין
דכח מיירי בספק מוכן ביו"ט שני וכ"כ
המחבר בסה"ל ס"ד, אבל לא בתערובת,
וכן אין להסיר בנ' תערובות כשי"ח בסיק'
סקרפ"א דאפילו ג' תערובות ואפילו נפל
אחד לים אין להסיר בדשלים, וכן סיים
המג"א להחמיר כהד"מ והמ"ח בטור, דהא
אפילו סיים גמור אסור בדשלים כ"ס נע"י
תערובת דחמיר משאר ס"ס, וא"כ אפילו
ביו"ט דעלמא אסור להסקנת המג"א,
ומה שחידן המשב"ל על מה שהקשה שהרי
מפורש ביו"ד להחמיר, וסידך דמייירי ביו"ט
שאר שבת, ודוחק, תמוה דהא המג"א
גופי' מחלק בדין רק לא קאי הכי במסקנא
ובצו"ע הרב בקונ"א אורח ב' מתיר ביו"ט
שני כיון שיש ס"ס בלא זה, דנתי דיו"ט שני
לא נחשב לספק משום שלא ראו להקל מי"מ
מתיר בזה, ובחכ"א שם מתיר בללודך גדול

יא יש מקילין בספק דבר שיש לו
מתירין כשאין [כד] חזקת איסור.
או ביש חזקת היתר בדרבנן, וכן
לענין [כד] פירש מרוב בדשלים יש
מתירין ואוסרין, וברובא דאיתא קמן
יש יותר מקילין, וכן בתרי רובי, או
בחזקה עם הרוב ליש מהאחרונים
מועיל גם בדשלים, ויש [כז] שחידשו
דרך לענין אכילה שהוא רק פעם
אחת בזה אין בט"ל דשלים, אבל
לענין הנאה או טילטול שיכול ליהנות
בכמה פעמים לא הוי דשלים לענין
שלא יתבטל, אם לא שצריך רק שהיה
מועטת וכיוצא :

יב אם הוי [כז] התערובות ביותר
מששים ביצים ונאסרו כחמת
דשלים

ביו"ט דעלמא אף ביו"ט א', ובמסנה נדורה
בסק"ה מהמור וקליפה מיקל במקום הפסד אף
בנחמ"ב חר בהרי עיי"ס : [כד] חזקת
כו' סברא זו כהז' הנוצ"ח אה"ע סליח דיה
ואחרי הספרו הלליח לענין מעוברת חבירה
והביאו בפת"ס סק"ט, וכן לענין ס"ס בדרבנן
בדשלים בים לו חזקה היתר, ובפיר"ט
בדח"ס סק"ב מיקל באין חזקה איסור לומר כד"ר
נקולא בדשלים, ובשפ"ד בסיק' הביא
דאין חילוק ולא הביא מהפיר"ט עיי"ס : [כה]
פירש כו' לפת"ס המג"א סיח"ק"ג סק"ג
בס"ס מהרי"ו, אף שאין זה חזקה איסור דשמא
כשפירש מהרוב אין כאן איסור כלל, נ"כ
לא אמרין בים לו מתירין, וכח"ס הנוח"ס"ק
שם מהר"ן ומחלק בין כך דסכנא מארשא,
וכיד הל"ל סיס"ט וספר סידורו של כזה שהביאו
בפת"ס סק"א, אבל מהל"ל בילה דיו
וכי' דעת החו"מ יאיר דאמרין כל דפירש,
ובמשמ"ס בחידושים אורח ה' הביא מהפיר"ט
באשל סיח"ט סק"ב דאמרין כל דפירש, ובפתיחה
כוללת ליו"ט ח"ב פ"א אורח כ"ח כתב
דב"ש ט' קופות בליס טולדו בחול, ואחר
ביו"ט שאחר שבת ופירש אחד מהם ברובא
דאיתא קמן כו"ע מודו דאוליין בחר רוב,
ויד יהודה מהמיר ושאלם שלום מיקל, ותורת
ססד בספק נולדה לא אוליין בחר רוב
אבל בספק בזהמה שמחזיקין אותה לנבילה
מהמ"ח הרוב, מותר לשחוט בנה ומוציא
אף בדשלים והובא בדח"ס סקט"ו שבהרי
רובי מתירין, ומסתפק אם החזקה בדין
הרוב אי' חשיב כחרי רובי עיי"ס : [כז]
שחידשו כו' סברא זו כתב שם בנזכ"ר
ליו"ט ח"ב פ"א אורח כ"ח כתב דבאכילה
שפיר אינו בטל, אבל בנהא או טילטול
שיכול היום ומחר הרי מפסיד מהיזק,
והביאו פת"ס סק"י לענין שימוש בכלי
כשי"ח ססקמ"ח מזה, ובדח"ס סקל"ז,
מספר מלא הרוצים דתליא בטעם רש"י
והר"ן, דלהר"ן דהוי משום מין במוט
שי"ך זה גם בנהא וטילטול, אך
במשב"ל סיל"ט סק"ב נראה דגם להר"ן
יש סברא זו, ובנזכ"ר אורח סי"ה סוד
הנוצ"י להשאל שיש סתירה לבגדו
מהמ"ח עירובין, וכח"כ שהוא כותב
זה רק לרש"י, ובספר מגדים חדשים
אף להלליח בלריך שה"י מועטת, או
הולאה מועטת או מירחא קלה,
מ"מ הוי כה"ג דשלים עיי"ס : [כז]
התערובות כו' דבר זה הביאו השפ"ד
סק"ג מהם של שלמה, דכיון שאינו בטל
א"כ הוי כל הנזים אסורים, וכשליבנו
בה א"כ מחל' ביותר מששים, אף
בנהא לבר ליכא טעמא וחזתא, רק
עם שאר הנזים מ"מ הוי כנוצ"ר
האיסור

דשילם, וליבנו בהם מאכל במעמא
 וחזותא ביותר מס' ואין הסראה
 והמעם מהביצה עצמה רק בצירוף
 הפצים המותרים שלא נעשו נבילה
 מהביצה האסורה. [בח] מי' יש
 לאסור משום שקיבלו הפצים מעם
 מסה שיש לו איסור עצמו, אם לא
 שלא נתנו שם כל הפצים, רק מתחילה
 ביצה אחת, ואח"כ עוד, דיי' מי' להחיות:
 יג כבר [כט] נתבאר דפנתערב מינו
 עם אינו מינו אם אמרין בזה
 סליק המינו ואינו מינו מבטלו שיש
 חילוק בין מיה לדרבנן. [ל] ויש
 להסתפק פנתערב במינו איסור וני'ם
 זית וירקות אם דימר בזה סליק, וליש
 [לא] מהאחרונים כשיש ס' במינו
 מותר ליתן להאינו מינו ולבטלו ולי'ם
 מבטל איסור לבתחילה בזה:
 יד בדבר שיש לו מתירין אולין
 בחר [לב] שמא ולא בחר
 מעמא, שאם הוא חלוק בהשם ושוה
 במעם היו אינו מינו וטועי' ששים,
 ולהיפוך כששוה בשם וחלוק בהמעם
 היו מינו ואינו טועיל ששים [לג] וי"א
 דבשהלוק בשם וחלוק במעם או צריך
 ששים, אבל כשהלוק בשם ושוה
 במעם אי' ששים ורי' ברוב דבר,
 [לד] ובצים מבטל מינו עופות היו
 סין במינו בשמא אפילו שלמים:
 טו אם [לה] מתו חלות בביצה
 שנולדה ביו"ט אם הוא יו"ט
 אחר
 שבת' שם דיכול לבעול כיון שכשם ס' היו רק החמירו, ליה מבטל איסור בזה עיי'ם:
 [לב] שמא כו' כי' הס' סק' ס' פ' מי' בסיל' מהר"ן סוף ע"ז והרש"ל והוס' פניה
 דל"ז דרק ציי' וטבל אולין בחר שמא והרי טבל היו דשיל'ם, וכתב השפ"ד דאפילו
 לעצם סרין משום מין במינו לר' יסודס ג"כ היו בחר שמא, דכל למעלה מס' היו בחר
 סם, והביא סם שהמנצי' טקסא מחלה, ובדמ'ם סק' ס' מהיד יהודה דאפילו בקיה לו השם
 סזס אחר שנתערב כו' שזס בשמא: [לג] וי"א כו' דמ'ם שם סק' ס' דכשזסו בטעם
 סני דרוב לזד: [לד] ובצים כו' משבנות סק' ס' והביאו דמ'ם סק' ס': [לה] מחו כו'
 דבר זה הביא השפ"ד סק' ס' מהבלי' מסבית הלל, דיטול כדי נטילה ויכלל הנטילה למחר
 משום דזה היו כדבר שאין בו סדך שמונות דכני נטילה בללי' ואפי' כדין כל כחוש,
 ולי'ם כדין דשיל'ם דכני ס' בלינו מינו משום דלמראה בטלמא הוא עבדי, והוא כמ'ם
 הס' ד

האיסור, ופירשו בשמ'ם אף שסי' הסערובת
 הא' ביותר מס', והשפ"ד ססס הא' ביותר
 מס' לא נעשה נבילה, ופירש השמ'ם דכלת
 בלח אף דאמרין גס חרי משבו, מ"מ זה
 סוי כמו זה וזה גורס שגלל הבלי'ם כשרות
 לא סיי' בסו טעמא וחזותא, ורק בלידוק
 הכשרים שהרי לא נע'י, נסי שנס הסרי
 אוסר במשבו בלח ככל חרי משבו מ"מ הא'
 זה מהיחר הוא כיון שלא נעשה נבילה
 כנזיל: [בח] מי' כו' נשפ"ד שם כסב
 לפי מה דפשיטא לי' ספיקא דיד' שסביל'ת
 סקרמ' דכשמים סבלועים מבטלים של
 איסור לא דמי למלח סבלוע מדס, שהסם
 עלמו אין צו טעם, אבל בזה יס לו טעם
 עלמו ומסי'ם הנזיל מוכח לאיסור, דכני
 דלא נע'י, מ"מ יס לו דין טעמא וחזותא
 מבלי'ם אחרים, אי לאו דזה וזה גורס, ומ"מ
 בשערי השוכס אר"ם סיתק'י' סביא חפרי
 הנזאה כה"ג שלא סיי' חזותא ולקחו עוד
 צילה, וסחיר מס'ם שחא אותה האכורה
 כשארס כשערובת, ואסיל כאן שחא לא
 סיסס זו בסוף סיהא נגמרס בליסור:
 [כט] נתבאר כו' סיינו סנזיל סיל'ת
 סקפ'ס שאלס פרמ'ג בזה, והוא מיקל
 צו"ט דטלמא דרבנן, ומחמיר צו"ט אחר
 שבת, והאחרונים חולקין דלעולם לא אמרין
 רואין דשיל'ם, והביאו דמ'ם סק' ס':
 [ג] ויש כו' כחקר הלכה סבת'ם סק' ס'
 נסחפק בזה דכשנאמר סליק לא יסי' ס' כיון
 שיש רק נ"ט זחיס, ורק ע"י המינו של
 איסור כיון שאיסורים מבטלים זה את זה
 אי'ס הוי שוב מינו דשיל'ם דלא בטל:
 [לא] מהאחרונים כו' כערונס סבוסס:

יג כבר [כט] נתבאר דפנתערב מינו
 עם אינו מינו אם אמרין בזה
 סליק המינו ואינו מינו מבטלו שיש
 חילוק בין מיה לדרבנן. [ל] ויש
 להסתפק פנתערב במינו איסור וני'ם
 זית וירקות אם דימר בזה סליק, וליש
 [לא] מהאחרונים כשיש ס' במינו
 מותר ליתן להאינו מינו ולבטלו ולי'ם
 מבטל איסור לבתחילה בזה:
 יד בדבר שיש לו מתירין אולין
 בחר [לב] שמא ולא בחר
 מעמא, שאם הוא חלוק בהשם ושוה
 במעם היו אינו מינו וטועי' ששים,
 ולהיפוך כששוה בשם וחלוק בהמעם
 היו מינו ואינו טועיל ששים [לג] וי"א
 דבשהלוק בשם וחלוק במעם או צריך
 ששים, אבל כשהלוק בשם ושוה
 במעם אי' ששים ורי' ברוב דבר,
 [לד] ובצים מבטל מינו עופות היו
 סין במינו בשמא אפילו שלמים:
 טו אם [לה] מתו חלות בביצה
 שנולדה ביו"ט אם הוא יו"ט
 אחר
 שבת' שם דיכול לבעול כיון שכשם ס' היו רק החמירו, ליה מבטל איסור בזה עיי'ם:
 [לב] שמא כו' כי' הס' סק' ס' פ' מי' בסיל' מהר"ן סוף ע"ז והרש"ל והוס' פניה
 דל"ז דרק ציי' וטבל אולין בחר שמא והרי טבל היו דשיל'ם, וכתב השפ"ד דאפילו
 לעצם סרין משום מין במינו לר' יסודס ג"כ היו בחר שמא, דכל למעלה מס' היו בחר
 סם, והביא סם שהמנצי' טקסא מחלה, ובדמ'ם סק' ס' מהיד יהודה דאפילו בקיה לו השם
 סזס אחר שנתערב כו' שזס בשמא: [לג] וי"א כו' דמ'ם שם סק' ס' דכשזסו בטעם
 סני דרוב לזד: [לד] ובצים כו' משבנות סק' ס' והביאו דמ'ם סק' ס': [לה] מחו כו'
 דבר זה הביא השפ"ד סק' ס' מהבלי' מסבית הלל, דיטול כדי נטילה ויכלל הנטילה למחר
 משום דזה היו כדבר שאין בו סדך שמונות דכני נטילה בללי' ואפי' כדין כל כחוש,
 ולי'ם כדין דשיל'ם דכני ס' בלינו מינו משום דלמראה בטלמא הוא עבדי, והוא כמ'ם
 הס' ד

הש"ך סיק"ה סקט"ז ולי"ה דבאיסור תורה
ואין סרך שמנונית הוי נטילה כללי ואפי'
וקליפה נמליחה, אף שבשער התערובות
ח"כ ס"ג בכופו כתב דבילה חסוב דורה
דשומן, מ"מ כאן דעמו דהוי לגמרי כחוש,
ואף שנאריך סתם"א משמע אף שאף
באיסור תורה בכחוש אין לריך ס', מ"מ
באלי' וזמא מלריך ס' ובספמ"ר נטילה לבד,
זזה באיסור תורה, אבל ביו"ט דעלמא
שלדעת הש"ך בסיק"ה סג' דדרבנן נטילה
בכל ענין, ה"ס כאן, ואף שבקנסות מהרש"ק
חמה למה לריך נטילה כלל, דהוי בכלל מה
דאמר בפסחים סיכה משבו עביר ל"י ודי
לכויט בקליפה מ"מ בספר משנ"ס נפתחה
ח"כ ספ"ג יישב דלהפרמ"ג בסיל"ד הוי
להטויו נטילה דווקא, לא קליפה, ובחכ"א ככ"ט
בכלל סיכה משבו עבדי ל"י, וכשם השם ארי' הביא
במשמ"ס בטמו חלות בבילה ש"ס נה
סיפת דס, י"ל שבנטילה לבד י"ס נגד הסיכה,
ומיקל בקליפה לבד, ובדח"ס סק"ט
מערך השלחן בבילה שולדה ביו"ט וטמו את החלות,
נהי דשילימ אומר במשבו מ"מ לא
בשכל האיסור הוא משבו כמו סיכה הנ"ל רק
כשנאסר מהחילה בממש וע"י התערובות
בעשה משבו וגרע מלובן, או שמהקלקים
החלות החמות בהמהנה למחר ורק מעט
קליפה לריך, ובשער חסובה אי"ח סתקי"ג
בשם מור וקליפה בטמו חלות וגררו
במור ח"דן ועבו מהס עיגולים, דהוי
אינו מינו כיון דלא לתקיני קדירה
הוא ובטל בס' ועוד לסתמ"א ב"י
טעמא וגם חזקא, ובלא"ה ל"ה מין
במינו עיי"ס: [לז] וכן כו' שפ"ד
שם דהוי כמו ביו"ט אחר שבת
דרי בנטילה לבד ע"ס:

[ד] דינו אין המתיר בוודאי לבוא שבשויע סעיב:

[לז] שתמעון כו' דבר זה הביא הטור מהרש"א,
וכפי מה שהעתיק הצי' לשינוי שבתה"כ
הוא כך, וראה לי שלא אמרו דשילימ
אלא כשהמקור עתיד לבוא עכ"פ
בבילה שולדה ביו"ט שנתערבה
באחרות שמוסרה לערב עכ"פ, וכן א"ה
המתיר בידו לטעות בלי הפסד
כטבל שנתערב בפירות מחוקקים
וי"ס בידו עוד עבליס אחרים
שיוכל להפריש, אבל מה שאינו
בידו ואינו בוודאי שיבוא בבילה
מספק טריפה כפסחים, לפיכך
בטל הוא וכן כל כיוצא בזה, והביאו
המחבר בשו"ע סעי' בשם י"ס מי שאומר,
ותמה הש"ך סק"ז למה כתבו בלשון
י"ס מי שאומר כיון שהרש"א והטור
סוברים כן ואין חולק עליהם, ועוד הרי מוכח
כן בגמ' בילה הנ"ל למאי דמוקי
הך ספיקא אסורה בספק טריפה,
פריך אמאי נתערבה באלף כולן
אסורות, הא אין לו מהירין הוא
וליצטיל ברובא, וא"כ דילמא מיידי
זה בבילה ספק טריפה כפי שביאר
השפ"ד דלא כנראה מפרש"י ז"ל
דספק בבילה א"ס מכשרה הוא או
מטריפה, שבו האופן הא' אין לו
מהירין, ורק באופן הש"ך שהתנגולת
ספק טריפה והבילה הוא ממנה
וכו' י"ס לו מהירין, אי לאו מה"ס
הרש"א, וי"ס בזה חירולים ג"כ, א'
בכרו"פ י"ס דלהח"א דספק י"ס לו
מהירין הוי לקולא, א"כ ספק טריפה
ג"כ בטל, דמה לי ספק בנוף הענין,
או ספק א"ס י"י' לו מהירין, אבל
למסקנא דרב א"י דדשילימ ל"א
ספיקא דרבנן לקולא, אי"כ ה"ס
בספק א"ס הוא י"ס לו מהירין
ג"כ אינו בטל, לכך השמיטנו זה
הרש"א מדעתו, ב' בחכ"א כרי' דכ"כ
יישב ע"ס במהר"מ

קִיבוּץ קִיצוֹר הַלְכוֹת תַּעֲרֻבוֹת מִיַּמֵּן קַב בִּיאוֹר יְהוּדָה עֶזְרָא

ובטילה, אבל [לח] בלא זה המעט
אינו ברין שיתבטל אף דהויל להתיר
מבב ממה נפשך :

יך אם הוא ביצת [למ] ספק או
וודאי טריפה שגם גולדה בוי"ט
שיש איסור יו"ט משום שח"י ע"י
איסור בכולל, או דאפילו באיסור
קל ע"י חסור דאין כולל, מ"מ הרי
ח"י עכ"פ לענין איסור לבד, הדין דאין
במ"י משום יו"ט וימתין אחר יו"ט
ותתבטל משום טריפה, [מ] וכ"ש
בשמוניות מאיסור תורה שיהי' רק
אחיב איסור דרבנן, כמו דם דגים
סכונם בקשקשים באופן שמותר, ונפ"ל
לחובם דם בהמה בכלי שני שיש
היתר בלהחם שיהי' דם שבישלו
שאסור רק מדרבנן, אף שיש אחרונים
שנקילים בזה :

ובן

המהר"מ לובלין דלהתוס' בינה ד"ד מר"ט
ז"ל דהוי ס"ס, קאי הך נאערה אודאי
טריפה, ופריך אי ספק טריפה הרי קאי
נאערה אודאי וזה אין לו מחירין, ומ"מ
על גוף קושיית הש"ך הרי אין חולק כהנ"י
בישועות יעקב ותרעק"א שבחשמים שהרי
נעלם מעיני הש"ך מ"מ הכי"מ בפ"ו מהלכות
ע"ז ה"ז ברימוני בארן דס"ל להרמז"ל
דחשיב כהכ"נ דשיל"מ דלא כרשב"א, וכיון
שהרמב"ם חולק שייך שפיר רק לשון יש מ"י
שאומר, וכתב בדע"ק סיט"ו אות ד' דאף
דאסור להשהות משום חקלה, מ"מ אין זה
גורם קילא שיתבטל, כי זה הוי רק ספק
שח"י ישכח ויקיל ולריך לעטם אין מחיר
בוודאי לבוא, וכתב שם עוד בסק"ד כי רק
לענין ביטול שייך אין המהיר בוודאי ולא
בס"ס בדשיל"מ אינו מושיל זה : [לח] בלא
כו' בל"ז שהביאו הפרי"ח סק"ז הקשה אף
בלי הטעם של הרשב"א יהי' מותר ממ"מ.

אי יחי' י"ב חודש הרי יהא מותר, ואם תהי' אסורה יתבטל, וחירין דהי"א ישהא עד
יב"ח או עד שחששין ויהי' וודאי מותרת בזירור, ולא יאכל בספק איסור ע"י ביטול דכל
כמה דמילי למיחד אהתיכא מהדריק, והוי קרוב לשכר ורחוק להפסד קמ"ל דליה י"ב לו
מחירין, ומ"מ הל"ז דחייב אשם חלוי אפילו מודע אחיב שהיחד הי' ל"ה חולין לעזרה,
חמה שם א"ס הי' אחר זריקה מה הו"ל למיעבד, ואי קודם זריקה מיל"ל הא איפשר לא
יזרוק והצטר ישרוף, וגם מה שייכות אשם חלוי לספק טריפה שהוא רק כמה שזדונו כרת,
וכתב בפתיחה ח"ב פ"ג ד"ה דשיל"מ אמנם, דשייטא דלישנא הוא, והכרוי"פ דה"ל הל"ז
וחוד"ב סק"א חירין ככרוי"פ, דטעם יש לו מחירין הוא כהר"ן וטו"י משום מין במינו, וכל
ש"ס רק ספק שח"י יהא מותר טוב הו"ל במינו אי לאו שאין מהיר בוודאי, ובמשבנות סק"ז
מסכים לחירין ל"ז כמו באשה שגדרה בזיור ושמע בצלה והיפר לה דלריך כפרה, הרי
דאוכל עכ"פ איסור ספק עכשיו ע"י ביטול מה שיכול להיות היחד, ובהגהות הרש"ק כתב
שראיתו חמוה, ויבואר בסק"ט ממה שחלוק זה מאינלאי מילתא למפרע דליה י"ב לו
מחירין, וכן בסקמ"ה מהפרישה לענין דבר שבמינין עיי"ש : [למ] ספק כו' גם זה הוא
דין הל"ז שהביאו הפרי"ח סק"ז וקלס"י, משום דס"ס שייך עד שחללו בשני ביטולים
של טריפה ויו"ט, האכלנו בביטול טריפה לבד, וכתב המשבנות סק"ז דה"ה בוודאי טריפה
כן הוא, ובפתיחה ח"ב פ"ג כתב דתליא בטעם רש"י שייך גם בזה כן, אבל לטעם הר"ן
דהוי כמין במינו לר' יהודה, י"ל כיון שמי' אסור, בטל הוא, וכפ"ס שם דלהל"ל מסתמא
הוא כולל כיון שיש הדבה כשרות שטולדים ביו"ט מינו דחל אכשרות חל אטריפות, או
דאפילו אי ל"ה כולל אין איסור חל על איסור רק למלקות אבל חל לקיבור בין רשעים
גמורים, וכ"כ בחוד"ב סק"ח בדרך אגב כמו מוקלה כהל"ז : [מ] וכ"ש כו' משבנות
שם, ור"י מן הש"ך סק"ח בכלי שיחבאר להמחין עד אחר מעליע שיהי' דרבנן, ובמשבנות
אוי"ח סיחס"ז סק"א דם דגים מכונם בכלי בקשקשים שמותר, ונפל לחובו דם בהמה,
אם הוא ככ"ד מותר שנעל הדם בהמה בו, אבל בכ"ש י"ל הוי יש לו מחירין שיבטל ויהי'
דק דרבנן ומעט עלי' י"ל לא הוי הולאה, ואיכ מריו"מ מאיסור ת"ה לדרבנן, והוי כש"כ

מהל"ז

יה וכן אם הוא [מא] עכשיו ודאי איסור ויש לו מתירין שיהי' אהיב רק ספק איסור בין ספק בדין בין ספק בפלוגתא אינו בטל [כב] ואם עכשיו אסור מן הדין ואהיב בלא הביטול יהי' אסור רק מחומרת הפוסקים, בזה הוי' ודאי יש לו מתירין:

י יש אומרים דביצה שלימה להסוברים דהוי' דבר שבטמנין [כג] מ"מ אם הוא בדבר שיש לו היתר באופן דליה דשיל"מ, גם דבר שבטמנין לא הוי' כיון שאין איסור קבוע, ובטל, אפילו רק יכול להיות לו היתר, ומ"מ יש [מד] חולקין בזה בספק היתר, ורק בסופקים ביהי' לו היתר בוודאי, ואף שיש [מה] מרמין, גם שאר הדברים שאינם בטלים, כמו ברי' וחרל"ה, ובעלי חיים כמו דג שניצור ביו"ט בין הדגים אינו מינו שבטל מצד דשיל"מ, לא יהא לו גם דין בע"ח משום שאין האיסור קבוע, ומ"מ

הנ"ל דמרווח מדרבנן טל י"ט לדאורייתא במריפה, כ"ש בזה שמהי' יהי' דרבנן, ודס דגים אפילו אם בחר שמהי' מ"מ הוי' מין במינו כמו דאמר בכריפות ריש דס שמיטה כל דס, אי לאו המיעוט הוי' אפילו דגים במשמע, והביאו בדת"ס סקמ"ד והיך יהודה חולק בזה כל שלא יהי' מותר לגמרי ל"ה יש לו מתירין: [מא] עכשיו כו' משבט סק"ג מהמנח"י דכל מה שיכולין לעשות במישר עושין: [כב] ואם כו' הוא מאכל סתריפ"ז סק"ג כמו משהו בפסח שאוסרין לשכוסו מ"מ לא החמירו להקל ע"י זה ואינו בטל והוא כהסבירים כהר"ן פרק כל שפס ע"י"ש: [כג] מ"מ כו' בדי"מ כאן אום ג' תמה אהטור שכתב בשם הרשב"א שבטילה משום אין המתיר בוודאי לבוא, הא בטור סובר כו' פ"ו דהוי' דבר שבטמנין, ומיך דמיירי בטרופות, אבל שלימה אינו בטל משום דבר שבטמנין, ובפרישה תמה ג"כ על הטור שכתב לענין דשיל"מ בין שלימה בין טריפה, דשלימה הא הוי' מנין, ומיך דאי לאו משום דשיל"מ שאינו בטל, ל"ה נחשד מנין רק במה שאיסור גמור עלי' ולא ב"ס לו היתר, ובדין הרשב"א הוי' לא יתבטל ממ"כ אי יהי' מותר הא יהי' לו מתירין, ולא בטל, ואי יהי' אסור יהי' מנין קמ"ל דליה יש לו מתירין משום דלאו בידיו הוא, ולא לרד לאוקמא בטרופה דגם שלימה ל"ה מנין, כיון שיכול להיות ניהר כמו שפירש המשבטות סק"ב כוונת הפרישה, ויישב בזה מ"ש רש"י ז"ל ביצה ד"ד סיפא אהאן לספק טריפה, מסק אם טולדה מכפרס או מטרופה' ולמה לא פירש שההרנוולת היא ספק טריפה, משום דיל' כה"ג הרי אפשר להתבדר וגבי ד"ס לו מתירין ל"ה, מ"מ גם מנין ל"ה מטעם הנ"ל, אבל ספק אי מכשירה זה איא להתבדר להיתר והוי' דבר שבטמנין, והטור סק"ב תמה על הפרישה, ופירש בהטור דכ"מ אי הוי' יש לו מתירין לענין ספק דבזה הוי' לחומרא, ואילו מטעם מנין הוי' ספיקו לקולא, ותמה על זה המשבטות איך שייך זה למאי דלא בטיל ולא חייבי בספק דבר שיל"מ ע"י"ש: [מד] חולקין כו' לפי מה שהביא הב"י בסק"י ראו' מהרשב"א הנ"ל שאין המתיר בוודאי, לענין דלא הוי' מנין, הרי דלא ס"ל סברא זו של הפרישה, ואם יהי' זה באינו מינו שבטל משום דשיל"מ, גם מנין ל"ה לפרישה, ולבדי' הוי' מנין, והקושיא הוי' רק להטור אבל להמחבר הרי פוסק בסק"י דל"ה מנין ובטל, קמ"ל דהוי' יש לו מתירין בשלימה, וכ"כ המשבטות דהבי' חולק על הפרישה, רק מסופק דהבי' אמר רק בדין הרשב"א שההיתר הוא בספק בזה י"ל דלא כפרישה, רק מסופק שבמה שהי' היתר בוודאי כמו בבע"ח שניצור ביו"ט שיתבאר י"ל גם הב"י מודה לפרישה: [מה] מרמין כו' במשבטות שס כתב כן מדלי' אם יהי' סברת פרישה טובה, בנראה מהא"ה לענין דין גיגית שיתבאר דכולסו חד דינא אית להו, ובי"ס בין הכלים הרי הוי' דשיל"מ ובלא זה לא בטל כיון דהוי' מין במינו, אבל דג בין הדגים באינו מינו דבטל משום יש לו מתירין י"ל לא הוי' כה"ג חשיבות בטלי חיים, ולהנ"ל י"ל כה"ג

ז"מ יש מהאחרונים שאין מקילין בזה בשאר הדברים:

כ כלי שנהרבה בין [מן] הכלים, אם הוא כלי מריפה בין הכשרות, במדה ברוב וליה רשיל"ם, או משום דצריך להוציא עליו הוצאות להנעילה, או [מן] להסוברים דבבצוע אין בו דין יש לו מתירין, [מח] או דאין ההיתר מכת הזמן דמטילא, וגם אין מצוה לשאול כבגדרים, או משאר טעמים שחלוק מכל רשיל"ם:

כה"ג צוודלי יסי' לו היתר מודה הכ"י לפרישה, וכן במתים בלא ניטלו קשקשים אם יסי' מהר"ם יל ג"כ כה"ג יסי' לו היתר לא יסי' בו דין מהר"ם, ומ"מ בטומ'ד וספר הרי בשמים שהביאם במשמש הביאו מאלו המקומות להיפוך, א] מסימ"ז באותו ואת בנו דנכזשינו דנייד, דהוי להלכות משום דשיל"ם ולפס"ך הוי הטעם משום בע"מ שאין בטל הרי ללא כהנ"ל, ב] מפרטה בכיס זה הקדש שכתבו חס"י משום דשיל"ם אי לא דהוי דרבנן והולכו לטעם מטבע חשוב שלידהו הוי מ"ה, הרי ללא כהנ"ל רק אפילו במה שאין איסור זה אין בטל משום יש לו מתירין אין לריך לתת עליו שם מניין, וא"כ להתוס' כיון דיש לו מתירין הוא מדרבנן, ודבר חשוב הוי מ"ה אי"כ לא נפקע האיסור תורה ע"י ה"ל"ם, אינו נכון דפרשה כתב זה אף אי בטל משום יש לו מתירין כמ"ס המשבולות על מין בא"מ פיי"ש, ג] מבינה ד"י צו"מן שנים וגמלא שלשה שכתבו חס"י כבינה ד"י בע"מ חשיבי והרי יש לו היתר ד] מכירות של בע"מ דחשיבי והרמז"ל סוכר דחמץ הוי יש לו מתירין אפ"ה יש לו חשיבות דו' דברים, וכ"כ בדרת"ש סק"י מדלתי תשובה וזכרון אברהם דליהא באיך ע"ס:

ה] דיני כלי לענין דשיל"ם שבשומע סעי'ג:

[מן] הבררים כו' דבר זה הביאו הטור בסיק"כ והכ"י בסיומן זה מהרש"א, ממה שכתבו הפוסקים ליישב בשם ר"ה ז"ל הא דאמרינן בנדרים דל"ה דפבל הוי דשיל"ם ללא בטיל, ובע"ז דל"ג אחר דפבל אומר בכל מהו משום דכהנידו כך איסורו, הוי החילוק דבנדרים מיירי ביש לו טבל אחר להפריש עליו, אבל בע"ז מיירי שאין לו טבל אחר להפריש, ואם אחת מוזיקין לקנות טבל אחר להפריש נמלא אחת מפיסיו, וליה יש לו מתירין רק כשסוף בלי הפסד ממון ממקום אחר, והביא רא"י לזה מהא דב"מ דנ"ב במעשר שני שאין בו שיה פרומה, אומר הוא וחומשו מחולל על המעוה הראשונה, ומקשה מתרומה וביכורים אם איתא לחללו על המעוה הראשונה, ואמר דלית ל"ה, ולהנ"ל ילך ויקח ויחלל, וע"כ דכשצריך להוציא הולאות להכשירו ליה דשיל"ם, ולמד מזה הרשב"א דכלי בין הכלים ואינו מחירה בטל ברוב כד"ן שאר יבש ביבש שיתבאר בסיק"ס, שכל שאין המתיר בא מאליו ולריך להוציא הולאות עליו כמו בזה שצריך להגעיל, וכן העלה כאן בשומע סעי'ג וכמו שהוסף בהגה לפי שצריך להוציא עליו הולאות וכל כיוולא בזה: [מן] להסוברים כו' כי"כ הטומ' סק"י להרמ"א שמתיר בבצוע דשיל"ם שיתבאר בסק"ס, וכתב בתחילה טעם ההולאות, דנ"מ למקום אחר, ואחר זה כתב דין חשיבה שלא נמלחה בדין בלוע והוא טעם הא"ה בכלי ג"כ, ורק למיז' וש"ך דלא ס"ל הא דבלוע, הוי הטעם משום הולאות כנו"ל: [מח] או כו' הרש"ל שהביאו הטומ' סק"ס וש"ך, כתב טעם זה שאין ההיתר בא ממילא, ופמה הש"ך מנדרים וכיוולא בזה, ומירן השפ"ד מהמנתי' דגדר הוי מלוא לאתשולי דבר' נון, ומכל ראוי להפריש או שכתבירו כך איסורו, ובסיסכ"ג תמה הטומ' מסרמ"א דכאן דאי לאו משום ההולאות ה"י מיתשב ליש לו מתירין אף שאין מלוא, ומירן הנקוד"כ שם דכל שבידו לא לריך מלוא, והוי דשיל"ם, ותרומה דלאו מלוא מ"מ אין נשאלין על ההקדשות אלא

אלא מדוחק, ובמשכנות סק"ח כתב דל"ה כלי דבר שבמנין כיון דאין איסורו מגופו, ובתשובות רעק"א סיכ"ז שהביאו הפת"ם סק"ז תמה בהרשב"א דכיון שגם בהגעלה לריבין לבוא לביטול שאין המים נאסרין, אי"כ יתבטל חיקה, וכשי"ה קושייתו על הש"ך ג"כ במ"ש אחר מעל"ע, ועוד כתב בפת"ם שס ויד שאל על פי הל"ח הנ"ל סק"ז דבטילטול וכדומה מה שיכול לעשות כמה פעמים פרי מפסיד סוף סוף השימוש בהכלי היום, עיי"ש: [מט] חולקים כו' הש"ך הביא מההר"ט שהשיג על הרשב"א דהולאה מושעת הו' כמעט שני שיש ג"כ העלאה לירושלים, ומ"מ הו' דשיל"מ, והר"ה ז"ל השיג דאפילו בלי טעם דשיל"מ ג"כ אינו בטל משום דכיון שאפשר להיל"ח האיסור ע"י הגעלה הו' כניכר האיסור שאין לו ביטול ועוד מטעם שיבאר בסק"ד מהחוו"ד פירשו ולכך דעת הש"ך לחוש באין הפת"ר, ואפילו בהפמ"ר, ישהא אחר מעל"ע, שכל טעמו של הרשב"א משום הולאה, ועל שה"י מעל"ע שיה"י יתיר מ"ה בלי טעם הולאה לכו"ע אסור: [נ] דהשתמש כו' הש"ך הביא מהמ"כ שגם הוא מלריך שה"י מעל"ע, רק שמחלק בין כולם יחד, או לריך, אבל בכל אחד בפני עצמו כיון דליכא אלא טעמא ליה דשיל"מ, ודעת הש"ך אפילו בפני עצמו מ"מ בזה ל"ה לריך הולאה, ועוד דלהש"ך טעמו ג"כ הו' יש לו מתירין, ואף שגם אחר המעל"ע הו' אסור מדרבנן, מ"מ כתב הכר"פ שגם בחמץ כן הוא להרמז"ל דהו' יש לו מתירין אף שמדרבנן אסור, ואף שלטעם המ"ב דבשי מעל"ע להשתמש בכולן יחד הוא משום דהו' כיבש ביבש שאסור לאכול כולם כאחד, ואי"כ מה מוטיל מעל"ע בזה, הא אפילו אי הו' דרבנן ג"כ אסור כולם כאחד, מ"מ כתב השפ"ד דכיון שאב"י אסור רק מגזירה דבן יומו ובה"ג לא גזרו, ולהש"ך דאין בלוע אסור דשיל"מ הו' זה כנוף האיסור, ומ"מ בתשובות רעק"א הנ"ל תמה על הש"ך ג"כ כנ"ל הא גם אחר מעל"ע לריבין ביטול ברוב, רק שמכין לידע כמה נפיק מי"ר, ואי"כ ס"ס יח' מותר בביטול ויהי' גם עכשיו מותר בביטול עיי"ש, ומה שתמה הכר"פ דלהש"ך כשמבטל אחי"כ דבר חריף הו' מ"ה אסור ולי"ה יש לו מתירין, וכתב דל"ה שכיח, או דגם בחריף הו' רק מדרבנן, כתב השפ"ד דלדידי' הו' חריף אף בלי חלחית מ"ה אסור, ומ"ש הכר"פ ראי' מהם כלים אב"י דקטעס משום ס"ס שמא אב"י, ושמא כשתמש בדבר הפגוס, והרי דשיל"מ לי"מ ס"ס, ועי"כ דכלי ל"ה יש לו מתירין, דה"ה השפ"ד דהרי מ"מ הכלי הוא אסור אף בלינו בן יומו להשתמש בו לכתחילה, ורק הפגוס מתירין ובהכשיל הא ליכא דשיל"מ, ומה שנו"ל ס"ק זה מכר"פ דהו' דומיא דחמץ תמה השפ"ד דהא מבוחר בסתמא דגם מדרבנן מותר אחר הפסח, עיי"ש: [נא] מתכות כו' הקו"ז סק"ח ס"ס דאף להרשב"א אין להשהותם זמן מרובה אלא יכשיר כולם מספק, דבזמן מרובה יש לחוש שיערב התבשילין יחד דהו' כיבש ביבש שאסור לאכול כולם כאחד, ואף דהו' דרבנן כתב המשכנות דשכיח לבטל או לערב יחד, וכמ"ש בשפ"ד סק"ח דהרי גם איסור דרבנן אסור לבטל יחד, וכתב במשכנות דבכלי חרס יודה העו"ז שמואל, ודעמו שגם הש"ך יודה בכלי מתכות פטוב להכשיר' כולם בהגעלה אחר מעל"ע עיי"ש: [נב] חול"בת כו' הבי"ח הביא בשם מהריב"ל דמה שהתיר הרשב"א בכלי היינו דמריפס בן הכשרות דהו' מין דמינו בשר שחיתתה עם בשר נבילה דהו' כיבש ביבש דמינו שיבאר בסק"פ שכתל

כא ולפי שיש בזה [מט] חולקים שאינו בטל לדיריהו או משום דהו' כניכר האיסור, או דהוצאה מועטת בהגעלה לא נחשב פסידא, לכך יש שדעתם באין הפס"ד יש להבשיר בהגעלה כולם, ובהפמ"ר ישהא אחר מעל"ע, בין להשתמש בכולם יחד, בין [נ] להשתמש בכל אחד בפני עצמו, ויש שמתירין בכלי [נא] מתכות כששורה זמן מרובה להגעילם, ומקילין בב"י חרס באחר מעל"ע בשנייה:

כב ואם הוא כלי [נב] חול"בת בין כלים שר בשר דהו' מין באינו מינו

מינו, אף דליא גיב במל ברוב כיון
שאינו משתמש בכל הכלים יחד רק
בכל כלי בפני עצמו, הולין שזה של
היתר הוא, מים [גנ] לייא מותר רק
כשיש ס' כלים כמו כל יבש ביבש
באינו מינו ולא אמרינן שגם ס' אינו
מועיל בזה, או [גר] דדי ברוב לבד
באחר מעליע כמו שנתבאר בכלי
טריפה בכלי חרס שאי אבהעלה
דבמל:

כג כשמתירים הכלים ע"י ביטול
ברוב אין צריך להסיר כלי
אחד

הדין דיבש בל"מ בטל ברוב מ"ה, ולדין ס' רק מדרבנן, וכשמבטל אחר יתן טעם לית
לן זה כיון שהתורה התירנו והאיסור נעשה היתר בביטולו שוב אינו חוזר ונאסר כמ"ס
הראש, רק מדרבנן איסור כשמבטל, ובני ס' מתחילתו כמו בסופו כמ"ס בטה"ה, ובלא
ביטול למה אפי' איסור דרבנן דבכל אחד תלין דהיתר הוא, וכאן אפילו ס' לא יועיל,
והרי בכלי שאין משתמש בכלם יחד גם איסור דרבנן אין כאן דכל אחד תלין דהיתר הוא,
והשפ"ד תמה על זה דגוי שגראה קן מסה"מ דכשמבטל יחד היו רק מדרבנן איסור, מ"מ
איא לימר קן כמ"ס הר"ן כשמבטלם אחי לידי איסור תורה משום דטעמא לא בטל, והיי
כמו בחזק וניפור שכתב הרא"ש דהוי כניכר האיסור, ויתבאר עוד בסיק"ט סקס"ב מזה
והביאו הש"ך סק"ה רק בביטול ברוב, ובאמת למטהב"ל גם ס' כלים אינו מועיל, ונראה
שמסכים עם הב"ה, והא דסגי ברוב אף שיש לחוש שמא יערב התבטולין יחד וליבטי ס',
כתב השפ"ד דלא שכיח שיערב כל התבטולין יחד, וכיון שאינו משמש בכל הכלים יחד רק
בזה תלין דהיתר הוא: [גנ] לייא כו' הפרי חדש סק"ה תמה ג"כ על המטהב"ל דא"כ
גם בטרופה הו"ל להתיר רק לבטל מין במינו בשר ולא ירקוק וקטניות דאחי לידי איסור
תורה, ובהרשב"א מבואר דאף באינו מינו מותר, ומ"מ מסכים הוא בגוף הדין למטהב"ל
דאף ס' לא מהני ע"פ סברתו שיתבאר בסיק"ט סק"ע בקילורין לעינים, דכה"ג אינו דומה
ליבש ביבש באינו מינו דשם אינו ידוע איזו הוא האיסור, אבל בכאן הא יכולין למיטעמא
לקפילא ארמאה וירגיש טעם בשר בחלב, והוי כניכר האיסור שאין לו ביטול ורק במין
במינו הוי הדין דבטל, וכמ"ס בסול"ב ועכשיו שאין נוהגין בקפילא הכל איסור, וכמ"ס סברא
זו בסיק"ה סקמ"א וכו' סיק"ה סק"ה בדין הנוצי בקרטפליך, ומ"מ להשפ"ד לא חיישינן
לטעמות קפילא דלא כפרית, ומ"מ ס' בני מחשש שדיחם יחד כמו שהעלה במ"ס סוף
דבר כו' וכ"ס האידנא כו' ואף להמחמיר מ"מ לא תבטולין ל"י יכול לברורי עיי"ש: [גר] דדי
כו' בחורב סק"ג הטעם לקשיית הרא"ה ז"ל שמיא הש"ך דליבטי ס' שאם יבטלם יתן
טעם כמו בזה לא יועיל אפי' ס' כלים דהא יתן הכלי טעם בהיתר, ויישב הוא דבמינו
כיון שה' איפשר להוליא כל הג' בליעות מהכלים והיו מונחים בעין ה' מותר דדין יבש
ביבש, מחילא ג"כ מותר להוליא כל הג' בליעות ולאכולן כמו כל יבש ביבש שמותר ליתן
אוחס לחור התבטולין, ורק דשיל"מ הוי לזה כתב הרשב"א דליה דשיל"מ, ואפילו במין בל"מ
כמו כלי חולבת בין בשר, דמ"מ כיון שלריך מעליע ואז אף אם יבטלם לא יבוא לידי שום
איסור דהא יס' נוטליף דמותר, ולא אסרו בכל נוטליף הכלי רק משום שכבר נקרא שם
איסור על הכלי, אבל כאן הוי כשאר איסור שאי לאבא לידי טעם שנחערב דמותר, וטעמא
קפילא כבר נז"ל סיק"ה דלא חיישינן ע"פ הרא"ש סוף ע"ז, וכן העלה בחידושים סק"ו
נראה

נראה דמי כרוב בלכד, ובהגהות הרש"ק כתב דמי' השפ"ד דבני סי' מחש' ידיח' יחד, מי' כיון דמוחר רק לאחר מעלי' והוי רק נוטלי' שמדרבנן אסור הוי כגזירה לגזירה כמו' החו"ד הגיל, ועוד בהדה' יש כמה ספיקות שמה יחי' כלי שני ועיקר השמי' הוא פ"י עירוי כו' ולדעתו ישמחם כפי הרוב, ולא כפי שמעט כשריה, ובה' סקמ"ב הביא מירון מבי' אברהם מהגאון הצדיק הרב ר' אברהם זצ"ל מטשעבאנאווי, על הקושי' שמה יבטל יחד, כיון שמדינא יבט' ביבט בטל כרוב, וכל תבטיל בפ"ט הוא מותר, ורק כשמחערב הוי כניט כר' נ"ט דהמירא כיון שהי' מותר כל אחד בפני עצמו, וגם מי' טעו' דאסור לערב התבטילין יחד יל' זה רק בסיק'ט דהוי אחר ביטול לח בלא דלריך שנים, אבל כאן בלא הוי אלא טעם בעלמא וקודם התערובת אין שם איסור א"א לחול על התבטיל. שם איסור טיי' : [נה] המנהג

אחד כפי [נה] המנהג ביבט ביבט, ורק בכלי טריפה יש להסיר כיון שאין הפסד בזה, ויש להשתמש בהכלים כפי הרוב שהם ולא כהמיעוט :
כד התיבה שלא נטלחה [נו] שנתערב' בשנים שנמלחו ג"כ ל"ה דשיל'ים משום הוצאות המליחה ולכך במילה במקום שאין מלח מצוי, שבשיטתין יתקלקל, ואין צריך לבטלו שיהי' דם שבישלו דרבנן כי אין לעשות בידים מאיסור דאורייתא לדרבנן :

כד אם המאכל [נו] מתקלקל ע"י ההסתנה אין להתמיר ובטל, ואם מתקלקל רק במקצת יש בזה מחמירין ומקילין, ומי' אפילו לבעל נפש שמחמיר בקילקול מקצת, הוא רק בלחם מצה או גרוסקא שחורה, אבל לחם חלה מחמה או פשמידא הוי

כו' דעת הב"ח להסיר, והש"ך סק"ח חולק דרק ביבט ביבט נהר מהרי"מ משום שלדיוק הי' וגנאי הדבר כבהמתן כל לדיקים וזה לי' בכלים, ורק כיון שאין הפסד יעשה כהב"ח ופירש בשפ"ד דרק בטריפה כיון שבלא"ה הוי אחת טריפה וכי' בהגהות הרש"ק, ובהור"ח סק"ז כתב שאל' להסיר אחד, וכתב הרש"ק דכיון שמוטעם ביטול כרוב הוא לכך ישמחם בפסלי כפי הרוב לא כפי המיעוט, בחולב' בין בשר ובדמי' סקלי' בכלי שבלע איסור שיש לו מחמירין כמו חמץ בפסח, להסוברים דהוי דשיל'ים בטעמא כתב היר' אברהם שאינה בטילה : [נו] שנתערבה כו' הוא מהטעו' סיס"ט סקלי' מהרש"ל, כיון שלריך הולאות לחולתה, ורמזו כלן ברא"ה במי' וכל כיוצא בזה לכלול דין הגיל אף דכלי שייך בלי זה הטעם, טעם דבלוע, ולפמ"ם המשבצות שם יש בהרש"ל ב' טעמים דאין לו מלח כל כך, או שאין רוצה לפנים שאר חתיכות במלח הרבה, או דאין המחיר בא ממילא ואין מלוה כגזיל ביישוב הנקודה"כ, ומי' סיים המשבצות דאם הוא במקום שאין מלח מלי' ואם ימתין יופסד ליה דשיל'ים ואף דשם בכלי סיים הש"ך דימתין אחר מעלי' ויהי' דרבנן, מי' כאלן אין לבטלו דיהי' דם שביטלו דרבנן כבפנים :

[ו] דיני המאכל מתקלקל שבשו"ע סע"ד :

[נו] מתקלקל כו' דבר זה הביא הב"י בשם המרדכי דלי' יש לו מחמירין, והעלה כן בשו"ע סע"ד בשם יש מי שאומר, והב"ח הביא שהרש"ל מחמיר בזה ט"פ מה שמוס' הרמב"ם חמץ לדבר שיש לו מחמירין ואינו מחלק בין יום ראשון לאחרון אף שזו' ראשון יתקלקל בהמחנה לאחר הפסח, והוא דעמו שאל' להחמיר כלל שטרי כן בלאבו הרשב"א והר"ן, ובחרעק"א הביא דברי הרש"ל שחולק ומחמיר, והמה במשמ"ס בח"ד אות א' על שלא הביא דברי הב"ח, והכרו"פ מחמיר בקילקול מקצת שהרי בילה בת יומא וודאי יפה עכשוו מלהמתין עד למחר ואפ"ה הוי יש לו מחמירין, והפד"ת מיקל בקילקול מקצת, והיר' יהודה מחמיר כהכרו"פ, ובדמי' סקמ"ט מחמיר לבטל נפש

הוי קילקול נמור ואיצ להחפיר, ואם האיסור [נח] מתקרב וצריך להטמו מים הוי הוצאות חיטום רק הפסד מועט, ואין במל' וכן באם אין ההוצאות לאיבוד רק לקנותו ולא יפסיד הוי דבר שיש לו מתירין ואין במל':

כז מאכל [נח] הנאסר מחמת בעי' הנשאר בתיקו לא נקרא דשילימ, אף שיכול לבוא אצלו היום או למחר באופן שלא יתקלקל המאכל, מים ביון שאין זה כשאר דשילימ שהאיסור הוא בקביעות עד ההיתר רק דכאן איננו מילתא שלימ' אסור, אינו בכלל דשילימ ובמל' וחלוק מביצי ספק טריפה דשם הוי האיסור עכ"פ ברור בכל ימי הספק ליה במל' זה:

כז אם אין שם גוף האיסור אלא [ם] טעמו בלבד אפילו הוא בחי' במינו, שאינו בעין רק חוסר האיסור נשאר רק פליטתו לבד, או איפשר אפילו

האיסור או בזמן רק ספק שמה יבוא ואין איננו למפרע, ובמקומו סימני' בנהיג סק' לבוא, מחסו איננו למפרע, ונעלם ממנו הנקודה' הכלל שחלק ביניהם, ובדפ"ק הני"ל בסקלקלי' כתב נגד הטויו' שם בנפל דהוי ס"ס בדשילימ, אף דאין המסיר בודאי כמו שהקשה בנקיט' שם, דרק בתערובות לענין ביטול מועיל זה, ולא להסיר טויו' ס"ס בדשילימ:

ז) דיני דשילימ בטעמא ובבלועי שברמיא סעיד:

[ם] **טעמו** כו' הטור כאן ביו"ד הביא הא דאין מינו בטל בדשילימ בששים, ובאומ' שם סתקי"ג כשהביא דברי האב"י העזרי דאסור ההכשל, כתב דלפמ"ש ר"ת ז"ל דטעמו בטל ורק כשהוא בעין לא בטיל מותר ההכשל, ועל מ"ש הב"י שם באומ' דדברי הר"ם הם כדברי הר"ן דבאין מינו בטל, המה המכשלות שם סק"ג דדברי הר"ם ודברי הר"ן הם שונים זו מזו, שלהר"ן רק באין מינו בטל, ולר"ת אפילו במינו כשאין בעין רק נמוח, או חוסר, בטל וכן הביא מהלכות שהביא הב"י דברים הנ"ל, ומ"מ אף שכתבן לא הביאו הטור והמחבר רק הא דבטל באין מינו, ולא הק' דטעמו מ"מ הרמ"א ז"ל בהגה סע"ד הביא הק' דטעמו בטל, מהטאומ' הנ"ל, ורק כשהאיסור בעין, או שיש עדיין ממשות איסור בהערובות, אינו בטל והטויו' סק"ט פירש שביטול האיסור ולא נשאר רק טעמו לבד, אף ממה שהקשה מסע"א בליבנו או שמה לקדירה הוכיח במכשלות דלאו דווקא פליטה רק אפילו נמוח הוי כמו טעמא, אף בסק"י העיר שמהטויו' בסק"י יש סתירה דרק פליטה לבד אבל נמוח אינו בטיל, וכן מהש"ך סק"ט נראה דנימוח הוי בטעמו, ורק כשהוא בליבנו כיון שיש מראה חסיד כחששו של איסור כמ"ש הרמ"א ועל מ"ש הטויו'

נפש בקילקול מקלה, ומ"מ כתב בערוך השלחן כיון שראוי סכרו"פ מבילה בת יומא דאיה בטילה, וידוע שחלח מטה ופשיטא דאיה מקלקלי' יומא מבילה, ולכך שפיר בטל כמ"ל סק"ס בטעמו מלות: [נח] מתקרב כו' הוא בפרי מותר הביאו דמ"ש סקמ"ח, וכן מ"ל סק"מ מהאשל סתמ"ז בדס בהמס בדס דגים, והולאה לביטול הוי רק פולאה מועטת, ובסס השערי דועה בסקמ"ז ראי' מהנמ' ד"מ דפריך כתי' דמאי דקשה הא לריך לקנות מעט הארץ וע"כ כל שהולאות אינם לאיבוד רק לקנות ולא יפסיד ליה הולאות והוי דשילימ טויו' : [נח] הנאסר כו' כן הביא הב"י בשם האור זרוע וכמו שכתב הב"י מהרש"ל, דלא יתקלקל, או דיכול לבוא היום או למחר, או כמ"ש בנקודה' מכח"י מהרמ"א ז"ל דאליהו יכול לבוא בכל שעה, ורק מטעם דבאיננו מילתא למפרע ליה יש לו מתירין, ותמה בנקיט' מבילה ספק טריפה למה לי טעם אין המסיר בודאי, הא אחר יב"ח לא יהי' כלל טריפה למפרע, וכן קשה הא אין סמח"ר בודאי לבוא, ומחלק כבפנים דכיון שאין ברור, א"ל שהיה המסיר בודאי אי לא משום איננו למפרע, ובמקומו סימני' בנהיג סק"ד פירש גם כונת הרשב"א שאין המסיר בודאי לבוא, מחסו איננו למפרע, ונעלם ממנו הנקודה' הכלל שחלק ביניהם, ובדפ"ק הני"ל בסקלקלי' כתב נגד הטויו' שם בנפל דהוי ס"ס בדשילימ, אף דאין המסיר בודאי כמו שהקשה בנקיט' שם, דרק בתערובות לענין ביטול מועיל זה, ולא להסיר טויו' ס"ס בדשילימ:

אפילו בנימין ואינו ניכר, [סא] אף שיש סוברין שבחסירו, או בנימין, וכן אפילו בממשרת כמו בין פיון ג' אינו במל, [סב] מיט יש להחיד מדינא רק ליש מאחרונים פהסידין בנימין או בלח בלח לבעל נפש, ובמניעת שמחת יום מקילין עכ"פ בפליטה לבד:

כח כבר [סג] נתבאר לענין התיבה הראוי' להתכבד ושאר דברים שאינם במלים, שאם אין האיסור מחמת עצמו, רק שנכלע בו איסור במל, ולכך לענין דבר שיש לו מתירין יש סוברים דגם כן הדין כן, ולכך חתיכה ששהא ג' ימים אפי' להסוברים דהוי יש לו מתירין כיון שאותרת לצ"ל, מיט אם נתערבה ברוב חתיכות שלא שהו, במילה ברוב, כיון שהוא רק

כהרמז' ב"ן, ורואה לפרש ברמ"א דמירי בהסירו, ולא כשהאיסור עדיין בתערוכות כמו ב"ן או ימות ודחה דהרי שם באר"ח מירי נחתערב גוף האיסור, וכן מפרש בהג"א בנימוח דבטל, ודעתו לדינא דאפילו בהסירו ס"ס שייך עד שהאכלנו באיסור וכמו שרואה מרבינו ירוחם ז"ל בבשר עם צלם דהוי אינו מינו, ש"מ דמיונו אפילו נתבשל לבד דהוי רק טעם אינו בטל, והוא כהפ"ח: [סב] מיט כו' המג"א סימק"א סק"ז שם אף שהוכיח מהמחבר שם דלא כרמ"א רק אפילו בטעמו אינו בטל, מיט פסק כהרמ"א, בזילא שלימה דהוי רק טעמו, וכ"כ בפני אר"י שכתב סק"ז כרמ"א, ובחוד"ק סק"ד כתב מהכח"פ דהרי ס"ל לרב אשי ביבמות דחטאת שמוח' לכהנים הוי דשילי' [קודם דבוח"א] ואפ"ה אמרינן בפ"ב דערלה דבשר קדשי קדשים אם נתבשל עם בשר חלוא שמוח' הבשר חלוא לזרים הרי דאין טעמו חוסר בפליטה לבד, וי"ל יין ב"ן הוי כממשו בלח בלח, וניסוח בגוש הוי רק טעמא לבד, והביא רמ"א לזה מ"ז, והעלה בחידושים סק"ח עיקר כרמ"א ולפמ"ש בביאורים בלח בלח לא בטיל, והמג"כ שכתב סק"ט חוסר גם פליטה לבד, ורמ"א מהרמז' פק"ו מהמ"א דחמץ הוי יש לו מתירין אף שאוסר גם פליטה לבד, אף שהמנחי' י"ש זה כמ"ש הרמז'ים חמץ החמירו בו יוחר, מיט כתב השפ"ד שהמג"כ דייק ממה שקשה לו להרמז' על חמץ מאינו מינו ולא קשה לו על טעמו שאיסור בחמץ ש"מ שכל יש לו מתירין הדין בטעמו שאוסר, כהפ"ך ופר"ח, ולהבדיל בחד סקריט' סובר הפרמ"ג ג"כ כהפ"ך, והכח"א כנ"ג ד"כ מיקל רק בלחודך גדול, והיד יחודה שכתב סקריט' מחמיר באחד יבש, ובלח בלח רק לבעל נפש, ושורע הרב באר"ח מיקל, וכ"כ במשנה ברורה סק"ח, ושער הליון סק"ד להקל במקום מניעת שמחת יו"ט לכמוך מל סמנחי' להקל בפליטה ולא בנימוח עיי"ש והביאר יבחר: [סג] נתבאר כו' היינו הנזיל סק"א וסי"ט וכמה דוכחי וסיק"ה, וכאן הביא בב"י בסיס"ט בשם תרומת הדשן בשהא ג' בל מליחה, בטילה משום דלגלי לא נאסר מעולם ודמיה להא דיבמות פ"ב דרב אשי דבוח"א הוא, וגם כאן לביטול עדיין איסור, וכאן בד"מ הביא בשם מהר"א ז"ל טעם היתר הוא משום בלוע, אף דמהר"ן שכתב לקמן לענין הרעב, נראה דהוי דשילי' מיט למהר"א

סט"ו דבטע"א עשוי לבשם הקדירה חמה במשנלות, הרי כחצו רק דהוי מינו משום זה, ומה ענין זה לטעמו שאפילו במינו בטל: [סא] אף כו' הביא חולק על דין זה וסובר לאיסור, וביא' ראיות א' מכלי הנזיל שלולי טעם ההולאה ה' נחשב לדשילי' אף שהוא רק טעם ב' מח"ש הרמז'ל בפ"ה מדרים במדך מ"ן וגפל טיפה לחצות אלמא אפילו באין מחצות אינו בטל, והביאו הס"ך סק"ט, והוסף בראיות א' מהנמ' והוס' וראש' והר"ן בנדרים מוכח דאפילו בטעמו לבד במינו אין בטל, ב' מח"ש בהסיונות הראש' ומהר"ם בשכר של חדש דבטל התבואה בהמים בשאינו מינו ש"מ דמיונו כה"ג אינו בטל, ג' מיט הח"ח מהטו"ח בשם ר"ח י"ל כוונתו על אינו מינו כמ"ש הב"י והב"ח, וזה שכתב סק"ר כאן באינו מינו טעמו בטל משמע במינו אף טעמו לא בטל ד' מיט הח"ח מהאוויר ליתא דהא פוסק

ז"ל בטל, ועפ"י העלה בהנה ספ"ד אחר
ד"ן טעמו הנ"ל, וכן חתיכה כו' דאין
אסורה אלא מחמת דם הבלוט בה, וכחב
הטו"ז סק"ג דבהרה"ד ליהא זה רק על
ד"ן ההרלה"ת הנז"ל סק"א סקמ"ו, רק
הרמ"א ז"ל כתב כן מאו"ה שכתב כן על
כלי חוץ של טעם הבולאות טעם זה של
בלוט, ולכך הביא הרמ"א ז"ל חתולה טעם
הבולאות דנימ לענין חתיכה שלא נמלחה,
שנתערבס בב' שנמלחו הנז"ל סק"ו, ואח"כ
טעם הבלוט ונימ לשבא ג"י בלי מליחה,
וכטענות בהנרסס מתרה"ד כי הוא מהאו"ה,
ועיפת י"ן בחיזוס בנדר ליה בלוט רק
גופו והי' מחמילס נפרד בפני עלמו, ואין
התערובות מתירו, וכחב הטו"ז סק"ח
דהרש"א דס"ל טעם בכלי משום הבולאות,
לא קשה אף בלי זה הא הוי רק בלוט ואין
לו מחירין להבלוט, וא"כ אין הנאסר חסיר
מן האוסר כמלח הבלוט מדם שיתבאר
בסק"ה, דמ"מ בדשלי"מ אין משגיחין על
קולא זו, ורק הרמ"א ז"ל סובר כן דל"ס
יש לו מחירין כיון שהוא רק בלוט:

[סר] חולקין כו' הטו"ז שם תמה על זה
הסברא, דנשלח לענין ההרלה"ת, ספיר האיסור הנבלע אין חשיבות, אבל בזה דלאו
משום חשיבות הוא רק שאכלנו בהתר, בשלמא בטעמו נחא דכיון שניטל האיסור אין כח
לאסור, וכן אין נרגש הטעם במינו, והוי כאילו לא נפל שם איסור כלל אבל בזה דאיסור
ברור לפנינו ולריך מ"ה ביטול ברוב, ספיר גזרו שלא יועיל ביטול בזה, והביא לזה ראיות
מפ"ד דזכורות ברע הגידולין, ודעסו לאסור בבלוט, [וכבר נז"ל סל"ח סקלי"ח מה שלמד
מזה המשבולות דין חדש, דבמינו בפליטה לא ילך רוב רק מחלה, והסכמות האחרונים שם
אינו כן] וכ"כ הס"ך סק"י שהכל תפסו על רמ"א בזה, וכן בהנשע"ד ובאר שבט משמע
שכל דהוי דשלי"מ, אי לאו משום דלללי לא נאסר וכמ"ש הנקודה"כ שקדמוהו בזה באחרונים,
זכ דהס מ"ש הטו"ז שדברי הרמ"א אינם מתרה"ד רק מאו"ה, שבאמת האו"ה מיירי בכלי
שהאיסור הנבלע בה הוא אינו מינו של כלים אחרים של היתר בזה שפיר הוי כהרלה"ת
זכיוולא שפיר לא עדיף מהאיסור הנבלע בו ובטל, אבל הרמ"א ז"ל מיירי בבלוט דבר שהוא
מינו עם שאר חתיכות ובהו אין האו"ה מחיר, ורק הרמ"א ז"ל משום בלוט, ומ"מ
מהנשע"ד משמע דאפילו אם הנבלע אינו מינו, מ"מ אם מה שהבלוט בו הוי מינו עם מה
שנתערב הוי דשלי"מ ולא בטיל, דלא כהרמ"א וכ"כ השפ"ד סק"י, דטעמו הוי בהסירו
האיסור, אבל כאן הוי החתיכה שנבלע בה כמו בפני דאלי"כ הא דהס הוי אינו מינו נגד
החתיכות כמ"ש הס"ך סיס"ט סק"ז וע"כ דחשבינן החתיכה ככעין והוי מינו עיי"ש:
[מה] שמתקין כו' בנרופ כתב לחלק שבוש שיש דם אינו מינו, אפילו לר"ת ור"ן
דחתיכה הוי מינה, מ"מ כל זמן שהוא חי הרי יכול לאוכלס ול"ש חתיכה נעשס נבילה,
וכשמבשל לה מו ליה לה תקנהא ופוי אין לה מחירין, ורק בבילה שולרס ניו"ט שנמשלס
שם בינים וקניבלס טעם ונעשים נבילה, ונפסוס לכבשיל מינה או להקעים את הקדירה

א"כ בלוע מהדם ויש [סר] חולקין
דלענין דשלי"מ אין הידוק בין גוף
האיסור או בלוע, ואפילו אם האיסור
הנבלע עם ההיתר הוא אינו מינו של
ההיתר שנתערב בו עכשיו כל שההיתר
הנבלע בו איסור הוא מינו עם מה
שנתערב בו עתה הוי דשלי"מ, ואינו
בטל:

בט ויש [מה] שמתקין בזה, שאם
האיסור עצמו אין לו מתירין
כמו דם הנוטף מהחתיכה בזה שפיר
גם החתיכה במילה, כמו כשהי' הציר
האיסור בקערה בין רוב של היתר
שהי' במ"ל מין במינו ברוב, כמו
כן החתיכה במילה ברוב, אבל בקיב
טעם מהאיסור שהוא עצמו יש לו
מתירין, כמו שקיבלה טעם מביצה
שנולדה ביו"ט ונעשה נבילה ונפל
אח"כ למינה או לתקן הקדירה אף
שיש פנים לאסור, מ"מ יש לצרר גם
בזה להיתר מחמת שבטעם ליה
דשלי"מ:

להסוברים

לחשובים דבטעם או בלוע גיכ
הוי דשי"ט, אם [מן] ביטלו ביצה
קלופה שנולדה ביו"ט ברוטב ולי"ה
ס' נגד הביצה ונעשה הרוטב נבילה
או איפשר אף בה"ס' בהרוטב נגד
הביצה, ונפל מזה הרוטב לרוטב אחר
מינו יש לאסור כל הרוטב, אך מי"מ
כיון שלרדיון נומים להתיר בדשיל"מ
במעמ"ו יש להתיר גם בזה:

לא אפילו לחשובים דגם באין
איסור מחמת עצמו שיך גיכ
דין דבר שיש לו מתירין [מן] מי"מ
בחיבה שלא נמלחה תוך ג' ימים
שנתערבה באחרות דיש לו היתר
בצלי, אף שיש מחמירין בזה ויותר
שלא יתבטל אפילו באינו מינו, מי"מ
העיקר להתיר בזה בשנית:

ב

מינו של איסור, אם גם הנאסר מאותו המין הכל אסור אפילו נאסר ההיתר הראשון במשקו.
משום דשיל"מ אסור גם ההיתר השני ד' אם ל"ה הנאסר מינו של איסור, אם נאסר מזה
נותן טעם חוזר ואוסר גם היתר השני שהוא מינו עם הראשון, ואם לא נהן טעם האיסור
בהיתר הראשון אינו אסור ההיתר השני אף שהוא מינו עם האיסור עלמו מאחר שכבר
נבטל ה' ביבש ביבש יש חילוק בין מכיר לאינו מכיר, ובדח"ש סקכ"ט מהיר אברהם ע"פ
הטו"ז בס"ל"ב אסור בלח בלח בהרי משהו גיכ: [מן] בישליו כו' דר"מ אות ב' הביא
מהר"ן פ' גיד הנשה, בחתיכה שיש לה היתר שנפל לרוטב, ונפל רוטב זה לרוטב אחר
אסור אפילו באלף דהוי מין במינו, [ובנקוד"כ במוסגר תמה דלא נמלא זה בהר"ן] וכח
ע"ז הד"מ דאי טעמו בטל אם כשהחתיכה עלמה בטל, כ"פ הרוטב וטור דהא הוי בלוע
ואינו מחמת עלמו, והביאו זה בשפ"ד סק"ד והחוד"ב מהה"מ, והלוי בהרמ"א שמתיר
והטו"ז וש"ך שאוסרים בטעם, וחקר השפ"ד דלחאוסרים יחי' אפילו יש ס' בהרוטב נגד
החתיכה מי"מ הרוטב שנבלע בחתיכה כשפלט להרוטב הוי זה מין במינו דשני"מ ואוסר
הרוטב כולו, כנגמ' דק"ח והוס' שם דחלב נבילה הוא, כיון דרך בקדירה הוי מקושר כנזיל
ס"ח סקכ"ב, אך מי"מ כיון דחלוי דרמ"א וטו"ז וש"ך, יש ללמד בהפמ"ר שלא יחא
דשיל"מ בטעמו, עיי"ש, והוא כעין החוד"ב הג"ל: [מן] בי"ש כו' היינו כמי"מ המרה"ד
שכ"י ס"ס"ט וד"מ כאן בלא טעם דבלוע משום דלביטול גם עמה אסור ולל"ה לא נאסר
מעולם, ודמי לך דפ' הערל דרב אשי בדומא הוא, ובשון רמ"א ז"ל שכתב אף דיש
אומרים דהוי דשיל"מ, משום היתר ללי, פירשו הש"ך סק"א שבאמת אינו כן, והיינו מטעם
הג"ל דלל"ה לא נאסר מעולם, ואף שהר"ן בנדירים מהלך בין הגמ' הג"ל דהוי הרי גברא
כקן וישראל, ולא בפת שאפאה עם הללי להרי"ף וכן כאן דהוי חד גברא, ובאמת הפרי"ח
סק"א א"ס בזה ע"פ שיטת הרי"ף ז"ל בפת עם הללי, וכדעת הר"ן לחלק בין הרי גברא
וכ"ד הכרו"פ סקט"ו הביאו השפ"ד סק"א, וכחכ דל"ס נפסוק כן יחי' אפילו באינו מינו
אסור ע"פ סגרת הר"ן בשיטת הרי"ף דמה שיש לו טעמו היתר, כפי דאין שיה בטל
מ"מ שיה בטל, ואינו מבטלו כמו לר' יהודה בשים בהטלס, וכן הביא בפה"ש סק"ט
מכשע

מהסער המלך, ומסובב מאהבה שמחמירים
כפרים בכל שאר איסור ורק בשבט נזיר
מחיר בתשובה מאהבה כיון שהוא רק חומרת
הגאונים. מ"מ העלה השפ"ד דלא כפר"ת,
וכן בזב"ז פוסק כחפ"ד וסו"ז וס"ד להקל,
וכבר נז"ל סי"ט סקק"ט, בחלב לז"ס,
דכאן מבטל ועומד הוא, ומותר אף לספר"ת,
ונז"ל סי"ט מהד"ט שם פק"ז, וכן
סק"ז מערך השלחן, שבמדינותיו אין
בקיאין כל כך ללמוד ע"ג גמלים שלא
יתקלקל, הוי כמ"ס המהדר דל"ה דשיל"מ
כשמאלל מתקלקל, וחולק שם מטעם זה אס'
ערה"כ סיפ"ו בנכבשה חתיכה בשר, במוך
החלב, ונתערבה בחרי ציב"ס הוי דשיל"מ
מ"ה בל"ז, ואיסור דרבנן לא מפקא מדשיל"מ
כמ"ס הר"ן בפסחים בחמץ, ולהנ"ל לא
מיתבטל ל"ל לדשיל"מ, שא"ל בקיאין בזה:

ל"ב כו' איסור שלא הי' [סח] ניכר
בפני עצמו רק נולד בתוך
התערובות, כמו בענבים ששרו
בגינית קודם השבת, וזב הי"ן הנולד
בשבת, ל"ה דבר שיש לו מתירין
כיון שלא הי' ניכר בפ"ע רק נולד
בתוך התערובות, ובמ"ל זה הי"ן
בהשאר, ואם הי' זב דרך [סמ] מדרון
לתוך החביות שהי' ניכר בפני עצמו
אסור, [ע] וי"א דה"ה בה"י קמח
חמים טעורב עם קמח שעורים, והוא
נדר מן החמים במל, ויש אוסרין בזה,
[עא] וכן מסתפקים בביצה שנולדה
בשבת קודם יו"ט ונתערבה בשבת,
אי מותר ביו"ט:

ל"ג כל זה רק באם [עב] ההיתר הי'
ניכר

[ח] דיני איסור נולד בתערובות שבחרמ"א סע"ד:

[סח] **ניכר** כו' דבר זה הביא דרימ אוח ב' מהל"ה, וכן הביא בזה מסמ"ג ומדרכי
כמו גיגית מלאה ענבים בעופים, והי' בו יין ללול קודם שבת אף שיואל
חמנו גם בשבת מ"מ מבטל בזה שיל"ה כבד, וכן הוא באו"מ סי"כ, וכבר נז"ל סי"ק
שכר"פ כאן הוכיח מהחוס' מצינו ס"ל שם ב"ח ב' שכתבו בפרוטה בדים זה הקדש
דבר שיש לו מתירין הוי רק מדרבנן, הא אפילו הי' יו"ט מ"ה הא לא הוי ניכר, י"ש
במשננות, דמיירי בפרוטה שנתערבה והי' ניכר, ומ"ס הכר"פ להחיר משום קמח קמח
בטיל כמו ביי"ג שפ"ל לבד בלירור קטן, וחזר ונישור ל"ס כיון שיש ס' בביגית, בחז"ר
סק"ז דה"ה דה רק ביי"ג שחלוק מכל איסורי משהו, שבכל איסורים אין חילוק בין נפיל
בהיתר לגו איסור או איסור לגו היתר בכ"ע אוסר במשהו, ורק ביי"ג אין אוסר רק
היתר לגו איסור שהחמין הוא חשוב ולא בהיפוך, ולכך אין ללמוד מזה דליתבטל
עיי"ש, ומ"מ הביאו כאן בזה חולקים, בחרעק"א ז"ל כתב שמהחוס' ב"ק דסי"ט ד"ס כל
הכלקט, כתבו דמה שגדל אח"כ אין בטל, נראה דלא ס"ל זה הכלל אף שבמג"א סי"ח
רמז לזה הסוס', וכן הוכיח מהר"ן בנדרים דניח דבנדרים אף הגידולין שאינם ניכרים הוי
דשיל"מ ואין בטלים בהשיקר, וכן הוכיח בפרמ"ג סיתמ"ז בפתיחה דלהרמז"ל דהוי חמץ
יש לו מתירין, ומ"מ ס"ל דבנכתב קודם השם הוא חזר ונישור הוא דלא כהמדרכי כמו
שהביאו בספר חמ"ש בש"ך סק"כ, וכן סיים בכר"פ דין זה במחלוקת שנוי, וכתב
העו"ז סק"א דאין דומה לחתיכה שלא נמלחה שנתערבה, שהרי החתיכה הי' אסורה ולא
כאן שאינו ניכר עיי"ש: [סמ] מדרון כו' ספר משנה ברורה סי"כ סק"ד מספר
התרומות דה"ג הו"ל ניכר מוקדם: [ע] וי"א כו' בחרעק"א כאן בשם מקור חיים סיתמ"ז
הביא דהוי יש לו מתירין כמו בכל נדרים ואין בטל, וחרעק"א מרמי לה לגיגית, וכ"ה
במשמ"ש מפרמ"ג בפתיחה לסיתמ"ז להיתר כיון שחילת חלות האיסור הוי מעורב, וכ"כ
בדמ"ס סק"ז ממנחת סי' לאיסור ובגליון רש"א נסתפק ומהם עליו המשמ"ש: [עא] וכן
כו' בחקר הלכה שבדמ"ס סק"ז דהרי איסור מוקדם ה"ך לו וכן איסור נולד בשבת, ומתחיל
איסור יו"ט במוך התערובות עיי"ש: [עב] ההיתר כו' בזה מייסדים הכר"פ ונוצרים

יורד סיני ומשניות ס"ק י"א מ"ש המרדכי
 כוף חולין ל"ש כד דבמה שרקק דס
 דאמר חלימה כשרה, משום שאי איפשר
 לדם בלא לחמתי רוק שהקשה המרדכי
 ליבטיל הרוק דם, יש להפיר מביטול הימר
 באיסור] וחירן משום ביאתו לעולם ע"י
 הערבות דם הוא הימר ג"כ אינו ניכר
 בפני עולמו וגרע מהנ"ל שאין בטל כלל
 וכ"כ בחור"ב סק"ז, אך בנייתו שם דעו
 דזה רק צביטול ברוב דבטי ס"ה דומיא
 דנסהדרין שם ניכרים, אבל בשיעור ס'
 דהוא מחמת שאין הטעם נרגש, וא"כ ס"ס
 סוי אין הטעם נרגש, וישב בזה קושיית
 המחנה למלך פ"א מחמתו משכב ומושב
 פ"ד, למה לא פסקו בהאיבע"י דלא איפשר
 לענין החלב בזה הו"ל שם י"ד, ש"ל
 ששים, דהרי הוא רוב וכו' כנספק דהספק בשיעור
 ששים דהו' דרבנן במין במינו, ולהכיל דאין מועיל
 רוב בזה, הו' שיעור ס' במין במינו ג"כ מ"ה,
 ורק בים ששים צוואי מתירין שם שבו מועיל
 אף בביאתו לעולם ע"י הערבות, דלא
 כהמשלים שחולק משום זה המרדכי על
 חכמי אשכנז וסובר דאף צוואי ס' לא
 מהני להכיל יש חילוק ורק על הס"ך שם
 סק"ב חמה וישנו שם: [ענ] ולי"א כו' ביד
 אפרים בס"ל מלדק להמשלים בטעם
 שבפנים וכן הביא מהרש"א חולין דל"ט דכל
 שאין ביטול ממעות ברוב אינו מועיל ס',
 וכאן לאו מחמת טעם כחב המרדכי, דהרי
 הוא מין במינו, ורק כשיצאנו לעולם ע"י
 הערבות הו' כהממש כאן בלי ביטול, ודומה
 למין במינו למאן דס"ל לא בטל אפילו באלף,
 וא"כ יפה כחב המשלים דלהמרדכי אינו
 מועיל ששים בזה אף צוואי יש ששים כמו
 בממש קיים, וכ"כ באבני גזר יורד סיני
 מ"ה גז"ל סימיה הקני"ד דאף בששים אינו
 בטל דלא כהנ"ב עיי"ב: [עד] דה"ה כו' במשניות
 סיכ"ט סק"ה הביא מהא"ה, דבמחיצה שלא
 נמלחה שנתערבה לבד הטעם של אין איסור
 מחמת עולמו דל"ה רל"ה יש עוד טעם
 מפני שמתחילה ל"ה חסרה ורק כשנתבטלה
 אח"כ נקדירה נאסרה ואז הוא כרוך
 הערבות, ורבות הרמ"א ז"ל הוא דאפילו
 בזכרה ונתערבה אחר שנתבטלה ג"כ
 בטל, ומחלק בשפ"ד ס"ל"ב סק"ח בין טיפה
 חלב דחילו היו יודעין בל"ה נפלה ל"ה
 בטילה משום רל"ה, וכן דריאה בין הריאות
 בסיק"י מחסבות רמב"ן, ומפשה דר"י
 ור"ה ז"ל שבמחשאת בנימין בסיק"י שם ה"י
 רק מלד הידיעה וכל שהוכר האיסור אין חלוי
 בידיעה כלל, וכ"כ בשפ"ד סק"ה בבנינו
 דכשנודע אח"כ למפרע שהי' טריפה אחת
 לא מיקרי משום זה איסור נולד בערבות
 דהידיעה אינו מטבב, וכ"כ כאן סק"ב, ואף
 שזה הו' לדן מחיצה רל"ה, מ"מ במשניות
 סק"ה הביא דין החיות יאור דבין לדן
 דל"ה, בין לדן חסירות של בפני חיים
 מ"מ בטל ואין כאן איסור אור"ב, והקושיא
 דסיק"י מילא כמו שז"ל שמישבים על דין
 דל"ה כמו כן יחורן כך דמטבב חסוב, ונדמ"ש
 סק"ס מערינה הובטע דבפני חיים בלא
 זה לא הו' דל"ה, דהמחנה ליום אחר
 כיון שמונח

ניכר, והאיסור נולד בתוכו, אבל
 אם גם ההיתר לא ה"י ניכר בפני
 עצמו רק הם נולדו יחד בתערובות,
 גם באין דבר שיש לו מתירין ג"כ
 אין במ"ל, ל"ש אומרים זה רק בביטול
 ברוב אבל ביטול בששים שתלוי
 בהטעם אינו מוזק זה מה שנו"ד
 בהתערובות, [ענ] ולי"א אפילו ביטול
 בס' אינו מועיל בזה, דכל שאין רוב
 שיתבטל הממעות, ויתבטל אח"כ
 המעט בששים, גם ביטול בס' אינו
 מועיל:

ל"ד י"א [עד] דה"ה בכל דברים
 חשובים שאינם בטלים כמו ברי'
 וחרלה"ת ובעלי חיים ומניין, אם
 לא ה"י האיסור ניכר מקודם בפני
 עצמו, במל ברוב ומ"מ אינו תלוי
 במה שלא נודע מקודם, רק במה
 שלא הוכר, ולכך בהמה שנתערבה
 באחרות ושחט בתה, ס"ס מותר
 לשחוט מן התערובות, ואין חשש
 לאותו ואת בנו כדן יבש ביבש
 שבטל ברוב:

וכן

סק"ב חמה וישנו שם: [ענ] ולי"א כו' ביד
 אפרים בס"ל מלדק להמשלים בטעם
 שבפנים וכן הביא מהרש"א חולין דל"ט דכל
 שאין ביטול ממעות ברוב אינו מועיל ס',
 וכאן לאו מחמת טעם כחב המרדכי, דהרי
 הוא מין במינו, ורק כשיצאנו לעולם ע"י
 הערבות הו' כהממש כאן בלי ביטול, ודומה
 למין במינו למאן דס"ל לא בטל אפילו באלף,
 וא"כ יפה כחב המשלים דלהמרדכי אינו
 מועיל ששים בזה אף צוואי יש ששים כמו
 בממש קיים, וכ"כ באבני גזר יורד סיני
 מ"ה גז"ל סימיה הקני"ד דאף בששים אינו
 בטל דלא כהנ"ב עיי"ב: [עד] דה"ה כו' במשניות
 סיכ"ט סק"ה הביא מהא"ה, דבמחיצה שלא
 נמלחה שנתערבה לבד הטעם של אין איסור
 מחמת עולמו דל"ה רל"ה יש עוד טעם
 מפני שמתחילה ל"ה חסרה ורק כשנתבטלה
 אח"כ נקדירה נאסרה ואז הוא כרוך
 הערבות, ורבות הרמ"א ז"ל הוא דאפילו
 בזכרה ונתערבה אחר שנתבטלה ג"כ
 בטל, ומחלק בשפ"ד ס"ל"ב סק"ח בין טיפה
 חלב דחילו היו יודעין בל"ה נפלה ל"ה
 בטילה משום רל"ה, וכן דריאה בין הריאות
 בסיק"י מחסבות רמב"ן, ומפשה דר"י
 ור"ה ז"ל שבמחשאת בנימין בסיק"י שם ה"י
 רק מלד הידיעה וכל שהוכר האיסור אין חלוי
 בידיעה כלל, וכ"כ בשפ"ד סק"ה בבנינו
 דכשנודע אח"כ למפרע שהי' טריפה אחת
 לא מיקרי משום זה איסור נולד בערבות
 דהידיעה אינו מטבב, וכ"כ כאן סק"ב, ואף
 שזה הו' לדן מחיצה רל"ה, מ"מ במשניות
 סק"ה הביא דין החיות יאור דבין לדן
 דל"ה, בין לדן חסירות של בפני חיים
 מ"מ בטל ואין כאן איסור אור"ב, והקושיא
 דסיק"י מילא כמו שז"ל שמישבים על דין
 דל"ה כמו כן יחורן כך דמטבב חסוב, ונדמ"ש
 סק"ס מערינה הובטע דבפני חיים בלא
 זה לא הו' דל"ה, דהמחנה ליום אחר
 כיון שמונח

שמונח

לה וכן הרין לענין [עח] חמץ בפסח בשנתערב חמץ במצה יבש ביבש בשעה ד' אף להתפסם דבמין בפינו אין היתר בהיתר במל ואסור כשבא שש מים כיון דכשבא זמן האיסור הוא מערב ואינו בפני עצמו במל אפילו בחתיכה הראויה להתכבד ומותר עד הלילה [עו] ומים יש שמעפקים על כל היתר זה, בהדרברים שהם חוץ דשלים והאיסור הוא איסור תורה רק הערר הביטול הוא רק ררבנן, וכן מעפקים על כל דין זה שיהא שייך רק בלח ולא ביבש ביבש:

לו נדר הוי דבר שיש לו מתירין [עז] כיון שיכול לשאול על נדרו ולבך בגור מן הרבר ונתערב אהיב אינו במל, ואסור כל התערובות להגדרה, ואם אסר דבר על אחרים יש אומרים שבמל להנאסר כיון שהוא אינו יכול לשאול עליו, אם לא שאסר על עצמו וגם על אחרים שאינו במל גם להנאסר, [עח] והיה בבב' מה שאסור

שמוזקתן עליו ולריך לסולא הולאות על זק עייש: [עח] חמץ כו' משנלות שס סיסמ' הנל ט"ס מה שזיל סיליט סקקמ' דבהיתר בהיתר אין בטל, וכשבא שש בטל כיון שהי' בחוץ התערובות אין איסור התרלהית ומותר רק עד הלילה דבחור הפסח אין יבש כיבש בטל עייש: [עו] ומים כו' בחידוש הר"מ זליל בזבחים דקכ"ג ד"ה מוס' כו' מסתפק בזה ד"ל רק דשלים ולא לענין דבר חשוב ובעלי מים, וכן רא"י מפרטת בכים, וממחר כלב, וי"ל המדבר לא כתב זה רק באיסור מוקלה ונולד שכל איסורו אינו אלא מדרבנן ולא כמה שהעדר הביטול הוא רק דרבנן כבעיה וכו' אך בהרמ"א ז"ל משמע אף באיסור תורה כן הוא וחלק שס בשור דהוי כהוכר, וגם באבני נזר ביוד מדבר מזה, וכן ביד יהודס שבדמ"ס סק"ו דעמו שלא הביא האויה הנל להלכה בדברים חשובים וכו' וכן בדין המוות יאיר מחמיר ביד יהודה, ובדין רלס"ת י"ל כיון שהיא משום חשיבות אינו בטל, ובכל זה יש בספר ביכורי שלמה מסיק עד ס"י תשובות מהג"ר ירושעלי ציל מקומטא מהרמ"א סיחמ"ז נראה רק בלה בלה שייך זה ולא כיבש וכ"ס מספר ערך ש"י נגד החווי"א ע"ס:

[מ] דיני נדר דשילי"מ שברמ"א מעיר:

[עו] כיון כו' כדמפורש בסוגיא דנדרים דניט וירושלמי הנזיל סק"א, והב"י הרמ"א ז"ל בהגה סע"ב כמו שלין המרשים מכל המקומות הנל, והביא בפתי"ס סק"ו מהררי"ט והזיל דרק לדידי' הוי דשילי"מ אבל באסר על אחר הרי הנאסר אינו יכול לשאול עליו ובטל, וכ"כ בתשובות רעק"א ז"ל וברית אברהם כדדייק לשון הרמ"א ז"ל, לדידי' ובדמ"ס סק"ג הביא מהמולל מאס דלא כמוהררי"ט, רק כיון שהבעלים בעיר ויכולין להסיר אינו בטל אף להנאסר לבד, ומ"מ ביד יהודה הסכים ג"כ למהררי"ט ולהנאסר לא הוי דשילי"מ, ומ"מ הביא מהרעק"א וגליון רש"א שבאופן זה שאסר גם על עצמו גם להמהררי"ט לא בטל לאחרים כמו להגדרה, וכיוצא בזה כהב בחת"ס סירכ"ג לפי מה שהביא מהלח"מ ספ"ה דנדרים כהמהררי"ט והקשה רב אחד ממ"ס הרא"ש דכ"ט בנדרים דתרומה ביד כהן אי לאו משום דאין שכיח לשאול ה"י מיקרי דשילי"מ אף שאין הכהן יכול לשאול עליו, וחילק דזה הוי כלאסר עליו ועל חבירו, ורק באסר על חבירו לבד, זה הנאסר אין יכול להסיר והאסר אינו כלאסר עליו מעולם, משא"כ בזה עייש: [עח] והיה כו' בשפ"ד סק"ב הביא מהכנה"ג מהחמים דעיס דדבר שאינו אסור לכל, כמו בספק מוצא מחוץ לתחו' שאסור רק להמוצא, אף דהוי דשילי"מ מ"מ אמרין ב' ספיקא דרבנן לקולא, וכחב על זה הפרמ"ג דאין קי"ל כשישכ"ח דספק חוץ לתחום אסור כהרי"ף ואינו יודע לחלק בין נדרים לאיסור אחר, ובנוב"מ י"ד סינ"ג הביא כן בשם הרש"ל יבמות, ועל תמיהת הרב השואל מהרמ"א ז"ל

ז"ל דגדר, תמה הרב הלא ש"ס ערוך הוא, ודחק ליישב דרך להו"א דרב אפי' ביבמות דחטאת הוי י"ש לו מחירים הוי גס לרש"ל י"ש לו מחירים, ורק למה דמסיק הא דרב אפי' דזותא י"ל כרש"ל, ובגמ' דרב אחי בגדרים י"ל דרש"ל כרב אפי' לרש"ל, והאמריאם דפליגי הוא למה דאידמי רב אפי' ליה דשילמ', ואיכ' רק לרש"ל כן הוא, ולא לדירן עיי"ש: [עמ'] ליש כו' בבית יעקב ומסנה מלהבס שהביאם הפת"ש סק"י סוכרים דנפי' דיכול לשאל על השבועה, מ"מ כיון שאין מזה לשאל ל"ס י"ש לו מחירין, ואף שרב אחד ר"ה לומר דשנוטה בשם הוי י"ש לו מחירין מ"מ אין חילוק, ובפרמ"ג הלכות פסח כתב דהוי י"ש לו מחירין, ובפת"ש בשם תורת יקותיאל שבעת לרה אל' לשאל ולא הוי מזה לאהשולי, אך מ"מ ברורה לשאל י"ל הוי י"ש לו מחירין: [פ] יאב"ד כו' הוא מהמנות יאיר שהביאו המסבאות סק"ה שהרי יכול לשאל על השבועה ואח"כ על הגדר, והעיר בפת"ש סק"י דלהסוכרים דאין בשבועה מזה ול"ה יל"ה, מ"מ נפקא מינה למה שבפנים דיכול להחיר על הפרחו כמבואר בשו"ע שם והוי י"ש לו מחירין: [פא] ברלל כו' בזה נסתפק במסבאות סק"ז דיל' לא חל הגדר, אך להמבואר ביבמות דלי"ב ברש"י ז"ל במ"ש לקוברו צין רשעים גמורים דעובר על שני איסורים הוי י"ש לו מחירים ואף שבמסמ"ש שם מהבית שלשה הטיר מהש"ך סירל"ה דרך באיסורים שאסרו מחשש חורה י"ש איסור ולא בשבועה, כבר הציג פרמ"ג בהגהה סדר א' סקכ"ה, ופתיחה כוללת מזה הש"ך ע"ש, ובתשובות דעק"א ז"ל סי"ה, שהביאו הפת"ש סק"ד נסתפק ב"כ בזה, דיל' כיון דפליגי הפוסקים אם גדר חל על דבר איסור אי"כ הוי ספיקו לחומרא, והוי י"ש לו מחירין מחמת הגדר, וי"ל להיפוך כיון שאין מזה בזה לאהשולי דהא צריך לקיימו משום איסור נבילה, ואין לשאל עליו דהא הוי גדר לדבר מזה, אי"כ ליה י"ש לו מחירין, אך באופן זה דרך כשיחבטל יהי' י"ש לו מחירין ממילא נחבטל ככולו והניח בל"ע, ונדח"ש סקס"ו מכמה אחרונים ולא כפרמ"ג שכתב דהוי י"ש לו מחירין, פ"ש ובסיקט מיד"י:

שאסור לאחד ומותר לאחר אם יש היתר להנאמר הוי דשיל"מ: ר"ן בשבועה [עמ'] ליש אומרים הוי אין לו מחירין כיון שאין מצוה פשאול, ואין חילוק לדידהו בין שבועה בשם לשבועה בסתם, ולי"א הוי דבר שיש לו מחירין, ואם גדר בעת צרה בסתם ל"ה דשיל"מ רק אם רוצה פשאול על הגדר יש לספק אם הוי י"ש לו מחירין ואם גדר שלא [פ] יאב"ד או לא ישתה יין ונשבע ש"א יתיר לו גדרו הוי מ"מ י"ש לו מחירין, ולהסוכרים דאין בשבועה דין י"ש לו מחירין, מ"מ אם גדר בלי התרה ובלי הפרה הוי י"ש לו מחירין: ר"ה אם גדר שלא יאב"ד נבילה או מריפה או שאר דבר איסור באופן שאין כאן [פא] כולל דבר היתר מ"מ כיון שאיסור צדד חל עליו אף בלי כולל הוי י"ש לו מחירין, ומ"מ יש בסתפקין בזה שיש ליסר לא נתבטל לחצאין, רק בב"ל במ"ו:

ר"ח דבר שהוא כמו [פב] חמץ שנאמר לשנה הבאה ל"א הוי דשיל"מ

רשעים גמורים דעובר על שני איסורים הוי י"ש לו מחירים ואף שבמסמ"ש שם מהבית שלשה הטיר מהש"ך סירל"ה דרך באיסורים שאסרו מחשש חורה י"ש איסור ולא בשבועה, כבר הציג פרמ"ג בהגהה סדר א' סקכ"ה, ופתיחה כוללת מזה הש"ך ע"ש, ובתשובות דעק"א ז"ל סי"ה, שהביאו הפת"ש סק"ד נסתפק ב"כ בזה, דיל' כיון דפליגי הפוסקים אם גדר חל על דבר איסור אי"כ הוי ספיקו לחומרא, והוי י"ש לו מחירין מחמת הגדר, וי"ל להיפוך כיון שאין מזה בזה לאהשולי דהא צריך לקיימו משום איסור נבילה, ואין לשאל עליו דהא הוי גדר לדבר מזה, אי"כ ליה י"ש לו מחירין, אך באופן זה דרך כשיחבטל יהי' י"ש לו מחירין ממילא נחבטל ככולו והניח בל"ע, ונדח"ש סקס"ו מכמה אחרונים ולא כפרמ"ג שכתב דהוי י"ש לו מחירין, פ"ש ובסיקט מיד"י:

י' דיני חמץ ביש לו מחירין ובבשל בשבת שברמ"א סע"ד:

[פב] חמץ כו' הרמז"ל פט"ו ממ"א הצי' חושב חמץ ל"ש לו מחירין דהוי במשכו. ומה שאסור אפילו באיני מינו אף שחל דשיל"מ הוי רק במינו הוא משום דכתיב מחמץ, והמרדכי חולק שהרי מוזר ונאסר לשנה הבאה, והביא הרמ"א בהגה דעת המרדכי בסתם, ודעת הרמז"ל האוסר בשם י"ש חולקים, והקט"ו סק"ג והש"ך סק"ד הביאו בשם התי"ח ככצ"ה הראשונה דלי"ה יל"מ והרש"ל חולק עליו, והפרי"ח סק"ג הביא מסוגיית הש"ס

דשילימ, וליא ליה דשילימ [פג]
ולחשוברים דהוי יש לו מתירין אפילו
בערב פסח אומר במינו במשהו ורק
באינו מינו בס' אבל העיקר דהוי
אין לו מתירין, ואפילו במינו בע"פ
אומר בלח בס' [פד] ודווקא שאותו
הדבר חוזר ונאסר ולא במה שנתחדש
האיסור לשנה הבאה:

כ יבש [פה] ביבש בחמץ להסוברים
דהוי ילימ, אם הוא מינו בווראי
אינו בטל בשני חתיכות מצה, ואם
הוא אינו מינו דבטל בדשילימ צריך
שיהא רוב בחתיכות, וגם שיהא ששים
באינו מינו נגד האיסור והוא קודם
הפסח, [פז] והיינו שיש כמה חתיכות
יותר משנים, או בשנים כשאין החתיכ'
עצמה חמץ רק נבלע בה כזית חמץ
או [פז] באופן שאחת גדולה ואחת
קטנה, ואינו ניכר באיזה האיסור, והוא
חטים ושעורים דהוי אינו מינו
בטעמא, ובטל אף ביש לו מתירין:
כא אבל [פה] העיקר דאף דחמץ
הוי דבר שאין לו מתירין, מ"מ
יבש

הש"ס סוף בילה שהרי העיסה ג"כ כשיבא
לשבת הבאה תחזור לאיסורה ואפ"ה חשיב
לש דשילימ הרי כהרמב"ם, ומה שבחמץ גם
טעמו אינו בטל אף שכל דשילימ טעמו
בטל הוא משום דחמץ חמיר איסורו:
[פג] ולהסוברים כו' בסיתמ"ז בלוח
פוסק המחבר בספ"ב דחמץ בע"פ בטל
בס', וכחזק הש"ך כאן סקלי"ג דע"כ אי הוי
דשילימ אחאי בטל בע"פ וע"כ דל"ה דשילימ,
אך דמה דיל' נהי דהוי ילימ מ"מ הא בלוח
מינו בטל, ורק בפסח גופי' אף בלוח מינו
משום חומר איסורו כמ"ס הרמז"ל, וא"כ
לפ"ז יהי' במינו אומר במשהו בע"פ אף
שלין זו כרת משום דשילימ לרמב"ם, מ"מ
הביא במשנה ברורה בביאור הלכה שם
מסתמך דברי המחבר דאפילו במינו בטל,
והוא כדע"פ א' דל"ה ילימ, וכן הביא מהמג"א
סק"ג והלכנו וסגר"א ואל"י רבא עיי"ש:
[פד] ודווקא כו' היינו הנזיל סק"ה מ"ס
הפרי"ח על הר' יו"ט דחדש חוזר לאיסורו
דלא דמי לנזיל, וכ"כ המשב"ל סק"ג עיי"ש:
[פה] ביבש כו' הש"ך סק"ג כחזק דמ"ס
בלוח ספ"ט ביבש ביבש בחמץ לא בטל
אפילו באלף לדיעה א' דס"ס, הוא אף

לדיעה דל"ה דשילימ, משום דבמה שאסור בלח במשהו אין חילוק בין יבש ביבש ללח ואפילו
ביבש אין בטל, ולהסוברים דחמץ הוי יש לו מתירין א"כ במינו שפיר אין בטל, ובאינו מינו
דבטל מיירי ב"ס ס' בשתי חתיכות נגד החמץ, כמו בכל יבש ביבש בלוח מינו דב"ס
דדרבנן משום יבשלות וכן טעם, ואף שהרמז"ל אומר בחמץ אף בלוח מינו כמ"ל, כמ"ס
השפ"ד סק"ד ממנ"י שזה רק בחמץ ולא קודם פסח עד הלילה: [פז] והיינו כו'
הפרי"ח סק"ג הקשה על הש"ך בשתי חתיכות שיש ס' נגד החמץ, ע"כ שאחת גדולה ואחת
קטנה ואי נתיא שהגדולה הוא האיסור א"כ ליכא ס' נגדה, ולכך ע"כ מיירי רק בכמה
חתיכות יותר משנים נגד החמץ, ויכול להיות רוב וגם ס', ובדגמ"ר יושב כפנים שבכל
זה כו"כ חמץ להסוברים דלא נע"כ בשאר איסורים, ונתערבה אח"כ כיוולא זה בגידול בנ'
חתיכות שכשיבשלו יהי' ס' נגד הכו"כ ובמשמ"ש מיד יוסף דתירין דגמ"ר הוי אפילו אי נע"כ
ג"כ, ובשפ"ד כחזק דהי' ס' שנים ונפרק לחתיכות דקות שאינו ניכר, בלוח שיש רוב וגם ס': [פז]
באופן כו' היינו משכחת דב' של השפ"ד דהי' ג' חתיכות אחד של חטים וב' שעורים דהוי אינו
מינו והאחד חמץ, ובכ"ז יש לו זמ"ס בכל אחד ואינו ידוע איזהו, והוי ממ"ז אם אחד הגדול של
איסור הרי יש שנים רוב אחת גדולה ואחת קטנה דהרי ל"ל כפל רק משהו יותר סני, ומטעם
יבשלות כיון דדרבנן הוא וסד"ר לקולא אמרינן שהקטנה הוא האיסור, והוי ששים בשנים של
היתר רק לבטל ביחד אסור, וכ"כ באמרי ברוך מטעם ספק ס' דדרבנן ביבש בלוח מינו,
ובחזקתא תמה דיל' בדשילימ לימ סד"ר לקולא, ומידן שם שזוהי גם אחר הפסח יהי'
היתר רק מזה ספק, וכן הביא דין זה של הפרי"ח בסק"ט בהגהותיו כש"ס בסק"ה
סימן הנ"ל: [פה] העיקר כו' לפמ"ש הש"ך בסק"ד דתירין ב' דהב' דיעוה בלוח פליגי

יבש ביבש בפסח אינו במל בין במינו
בין באינו מינו, ורק בערב פסח במל
כשאובלו קודם הפסח שלא יהא חוזר
וניעור בפסח:

מב במבשל [פמ] בשבת שהדין
שבמזיד אסור לעצמו לעולם,
ולאחרים מותר למוצאי שבת, ובשונג
אסור לו בשבת, ולאחרים מותר, הדין
לענין ביטול הוא כך [צ] אם נתערב
בשבת במל להמבשל ואין במל
לאחרים [צא] ולייא אינו במל בשבת
להמבשל כיון דהוי יש לו מתירין
לאחרים [צב] ורק בנתערב במוצאי
שבת מותר לדידו, [צג] והעיקר
שבמל

זוה אס חמץ הוי יש לו מתירין ואיכ להמל
סקל'ג הסכמת המג'א ועוד דליה יש לו
מתירין היל להבטל ביבש ביבש, מ'מ העלו
האחרונים שם כדיעה קמיתא דלא בטל,
ובטעם כגיל דמה שכלה במשהו אף ביבש
כן, ובחק יעקב שם דאפילו באינו מינו כן,
ולמס'ך סלוי זה בזה ה' בטל בס' עכ"פ
שלא במינו, ומ'מ בערב פסח כיון שכלה
בס' הוי ביבש ברוב, רק כיון דקיי'ל ביבש
חוזר וניעור לריך לאכול קודם הלילה כמ'ס
המג'א שם, ונחמאר שם לענין ככר שלם
מלך מנין, וכן בכלי, וכן בבטל בספר
משנה ברורה וביאור הלכה כל הדיעות
בזה עיי'ש: [פמ] בשבת כו' דבר זה
הביא הב"י מהרמ"ה מרבינו ירוחם ז"ל,

במבשל בשבת במזיד ליה דשיל'מ כמה שמוחר לאחרים במו'ס, כיון שאין מותר למי שנאסר
דהיינו לעלמו, ולמד כן מהסוגיא דיבמות דפ"ב הג"ל דמטאת בחולין דרב אשי
בדוחא הוא, דאי לכהן לעולם מותר, ולישראל לעולם אסור, והביאו הרמ"א ז"ל כאן בהגה
דק' ביה' מותר למי שנאסר, אבל בנשאר לאחר לעולם אסור, אפי' שמוחר לאחרים
כמו המבשל בשבת ליה דשיל'מ: [צ] אם כו' כמו שכתב הש"ך סקט'ו במבשל במזיד,
ופירש בחור'ב סק'ח שלדיו' בטל בשבת הואיל ואסור לדיו' לעולם ולאחרים הוי יש
לי'מ למו'ס ואין בטל ובשונג כתב המשנה ברורה שם דהוי לכו'ע יל'מ והרבנא דלא
אמרינן הוי לדיו' דשיל'מ כיון שמוחר לאחרים למו'ס עיי'ש: [צא] ולייא כו' במג'א
סי'י'מ סק'ב המה על זה הדין, דלא דמי לחטאת בחולין דשם לכהן יש עכשיו ג"כ היתר
שהרי לא נאסר לו, ולישראל לעולם אסור, אבל בזה נהי שלדיו' לעולם אסור, מ'מ כיון
שלגבי אחרים יהי מותר אחי' וחל שם יש לו מתירין לאחרים חל ג"כ לדיו' דלא
יהבטל, ומדמה לה למשנה ג' פ"ב דביכורים בנתערבו ביכורים בחולין לפירוש הרמז"ל
והרע"ב [הובא בפר"ח סימן זה סק'ח] בנתערבו בירושלים הוי יש לסם מהירין גם לזרים
שאין להם היתר בירושלים, מ'מ כיון שיש היתר לכהנים בירושלים הוי אסור גם לזרים,
ולא כפיר'ם ז"ל דליה יש לי'מ לזרים, ולכך דעמו כפנים לאסור בשבת שנתערב אף
לדיו': [צב] ורק כו' הוא סיוס דברי המג'א ז"ל, דבנתערב במו'ס שפיר דמי לחטאת
בחולין דאמרינן אי לסמבשל הרי לעולם אסור, ואי לאחרים הרי גם עכשיו מותר ובטל
ל'מבשל, ומ'מ בשפ"ד סקט'ו כמה מאוד מה חילוק בין חטאת בדוחא הוא, ובין זה
דביכורים, איך הוי דשיל'מ לזרים בשביל מה שמוחר לכהנים, ובאמת הפר"ח סק'ח כתב
שיותר מחזור שיטת הרי'ם ז"ל לזרים ליה יל'מ, כמו חטאת בדוחא כיון שמוחר לכהנים,
זמנה בשפ"ד לומר דביכורים חל יש לו מתירין כיון שלריך לאכול בטהרה ובירושלים,
אך אי' גם בחטאת נימא כיון דחל יש לו מתירין לכהנים שלריך לאכול חטאת בעזרה
ובטהרה הוי גם לישראל יש לו מתירין, ועי' הטעם דביכורים הוא כהירושלמי והרמז"ל
בסי'מ'ס דרך עשאו' כדשיל'מ, וחומרא הוא שהחמירו בה וכי' בכרופ, ולא מהדין,
ואי' יל' גם למבשל בטל וקלקלוהו הוא חקנתו, ורק לאחרים אין בטל, ובדח'ס סק'ג'
מפת'ס מפרמ'ג להמג'א לי'מ אס נאסר לו לעולם, ובשוי'ע הרב סע'ד אסר בהחלט למג'א
למבשל לעולם, ויד יהודה מיקל במו'ס, והנחת'ס דלאחרים שאסור להם, למו'ס בכדי
שיעשה, אף שלגבי' אסור הוי דשיל'מ עי'ש: [צג] והעיקר כו' ככר מיל סק'ב שהכרופ

שבטל להטבשל, ואם בישל בשונג שמותר לעצמו בטריש, הוי לכו"ע יש לו מתירין לדרידי ויתבאר עוד אם זה היש לו מתירין הוא [צד] מדברים פגומים:

סימן קכ ובו ג' סעיפים:

א כל דבר שטעמו הוא [א] לפגם אינו אוסר תערובתו, ויש בזה חילוקים בין אוכל שנפסד לגמרי מטאבל אדם, או נאכל ע"י הרחק ואינו קץ בו, וכן בין אם יש נוף האיסור בתוכו כמו שנמחה או רק טעמו, וכן בין אם יש רוב מהחיתור או מחצה, או רוב מהאיסור, וכן בין פוגם ולבסוף השביח כפי שיתבאר בל אחד במקומו:

ב אחד במקומו:

אין

פגום, יש חילוק בין נפסד לגמרי לנפסד רק קצת, וכן לענין מעמיד ומחמץ כשי"ת הכל שם:

ושפ"ד נוטים להרמ"א, ובחוד"כ סק"ז כתב ג"כ דלא כמג"א רק בביכורים יש לזרים שני איסורים בחוץ לירושלים, איסור זרות, ואיסור דחוק לירושלים, דמ"צ של וסבא שמה לא לכהנים לבד גאמרה, וחל משום כולל גם על ישראל כיון שכולל גם כהנים, וגם אם אין כולל מ"מ יש איסור כדאמר ביבמות דליג לקיברו בין רשעים גמורים, ולכך נהי דלאיסור זרות נחבטל סבבה אין היתר, מ"מ כיון שלאיסור חוץ יש לו מתירים הוי כנבילה שיש עלי' איסור מוקלה דהוי איסור מוקלה יש לו מתירין ולא נחבטל, וכ"כ בחידושים כרמ"א, ומ"מ אינו מבין כוונתו דהא מיידי נסתערב בירושלים, ובזה ל"ה רק איסור זרות דלכאן עומד וזה הוי אין לו היתר: [צד] מדברים כו' לקמן בסיק"ג סק"ח יתבאר לענין דברים משונים כמו ברי' וסהל"ה"ת, וכן לענין דשיל"מ אם

[א] דיני נותן מעם לפגם שבשוי"ע סעי' א"ב:

[א] לפגם כו' במשנה דמסכת ע"ז דס"ד ע"ב, יין נסך שנפל ע"ג ענבים ידחם והם מותרות, ואם היו מנוקטות אסורות, נפל ע"ג תאנים או ע"ג תמרים אם יש בהם בנטיט אסור, ולפי מה שמחבר לה הגמ' הכי קאמר, ואם הוי נוטלי' מותר, ומעשה בביכורים בן זמין שהביא גרוגרות בספינה, ונשתברה חביות י"ג ונפל על גביהם והחירם, זה הכלל כל שבהנחתו בנטיט אסור, כל שאין בהנחתו בנטיט מותר, כמו חומץ שנפל ע"ג סגריסין, ובגמ' שם דס"ז לגירסת התוס' ורש"י ז"ל, אמר ר"י אמר שמואל הילכתא נטיט לפגם מותר, ואמר ר"י אמר שמואל לא שנו אלא שנפל כו' ויתבאר בסקמ"א, ועוד אמר שם מדברי כולם נלמד דנוטלי' מותר, ופריך מכלל דאיכא מאן דאמר, ומייסר פלוגתא דתנאי בזה, דלר' מאיר נוטלי' אסור ולר"ש לשבת אסור ולפגם מותר, וטעמא דר' מאיר דיליף מניטולי' מדין דהוי נוטלי', לרש"י ז"ל אפילו בלינה לילה לבד, ואף אי לא אסרה תורה אלא קדירת בת יומא מ"מ אי אפשע דלא פגמה פירתא ואסרה תורה, ור' שמעון דכתיב בנבילה לגר אשר בשעריך תחננה, ה"ל לגר קרוי נבילה ואינה דאוי' לגר אינה קרוי' נבילה, ור"מ רק למטוטי נבילה סרוחה מעיקרא, לפרש"י ז"ל כמו מוכח שחין דלא חל עלי' שם נבילה כלל, אבל בזה שהי' עלי' שם נבילה, לא פקע מינה שם נבילה אפילו נסרחה כיון שהי' חל עלי' מעיקרא, ופליגי עולא ור' יוחנן או בפגם מעיקרא אי מודה ר"מ להיתר, ופליגי רק בשביות ולבסוף פגם, ובחר הכי מיידי עובדא דעכברא בשיכרא דאסר רב, ואמר רבא הילכתא דנוטלי' מותר ועכברא בשיכרא לא ידענא טעמי' דרב אי ס"ל נטיט לפגם מותר, ועכברא בשיכרא אשכחתי משבת, או ס"ל נוטלי' אסור ולא קי"ל כוותי', ופסקו כן כל הפוסקים והרמז"ל פ"ז ממ"א הכ"ה אם פגם זה האיסור להמותר והפסיד טעמו הרי זה מותר, וכ"כ בטו"ש סימן זה כע"א דכל שטעמו פגום אינו אוסר תערובתו כשי"ת:

חילוק

[ב] חילוק בו' בטוס' בעי' שם ד"ה מכלל ספסל טל מה דאמר מכלל דאיכא מאן דאסור, הא אחר גדליה בשמן וליפתן של בליס אסורין אף דתס' כלים אינן בני זמן, וכן חזק לה בדע"ה כמ"ד נוטלי' אסור, ומידלו שרולא למלא חנא ססובר בן בהדא, או שמשס אין ראי' למה שהאיסור הי' בשין הי' ג"כ לפנס דלא באופן הכלי הנז' מ"מ אסור, ובד"ה ואידך הקשו מסוגיא דפסחים דרבנן ילפי טעם כעיקר מסקנת ולא מניצול מדין, משום דחידוש הוא שספיל קדירה בת יומא איא דלא פגמה פורתא, איכ' כמו דלר' מאיר ילפינן לכל מקום לאיסור אפילו בפנס קלה גס לרבנן נילוף משס לאסור, וכתבו בהירוק א' דבאמת לרבנן כל טיט לפנס דומיא דנעי' שאס' הי' בשין הי' לשבח אסור לדירה, ורק פנס גדול אפילו הי' בשין שבוה אין ללמוד מנפ"ג שהרי שם הי' לשבח כשהי' בשין [א] לר' מאיר אסור אפילו הי' בבשין לפנס ורק בסרוחה מעיקרא מותר, [ב] לר' שמעון אפילו הי' בבשין לשבח ג"כ מותר ומנכילה גמר לה ולא בעי סרוחה מעיקרא רק אפילו בסרוחה אח"כ, וניצול מדין לא פגמה כלל קדירה בת יומא, [ג] ורבנן דפסחים סברו כשהאיסור פגום כשהוא בשין כנכילה שנסרחה מותר, ורק בהי' בבשין לשבח כמו כלי בת יומא דפגמה פורתא, וכן בשמן גדליה שהי' מהחילול לשבח, ובחירוק ב' כהבו שאין חילוק שאפילו הי' בבשין לשבח ועכשיו פגום ג"כ מותר, ובדליה כתבו התוס' ופרא"ש דלריך לפסוק התם נוטלי' מותר דממה שפוסק רבא בעכברא בשיכרא אין ראי' דשם פוגם אפילו בשכור בשין ולא בכלי שהי' מושבח השמשותין בזה שמוחה, וכ"כ הב"י בריש הסימן מהפרא"ש ז"ל עיי"ש: [ג] האיסור בו' הקור כותב כן בחומץ לחיך הגריסין, לפי מה שהג"י בב"י חותך במקום יין כדליתא במשנה, שהחומץ עלמו הוא מושבח אלא שפוגם אף הגריסין וכן כהלה בש"ט סע"א: [ד] וי"א בו' דת"ש סק"ג מיד יהודה מפיח"ש להרמב"ם, וב"כ בסק"ז מהרמב"ם דמערב בשמן יין ודבש מה שיבקלקל ריחו הי' נוטלי' [ה] לספק בו' דת"ש סק"א להב"י מותר בהו נוטלי' ויד יהודה בלא בלא יש להקל אבל ביבש ביבש או יבש בלא שמממן קיים אין להקל, ויהבאר בסק"ט מהחומץ לדחות הכרו"פ מ"ש שסלוי בשלכד"ה שהרי גס בכלאי כרס מותר נוטלי' עיי"ש: [ו] גפסד בו' הנה הרמז"ל פי"ד פמ"א הי' כתב כל האוכלין אינו חייב עליהם אלא כדרך הנאמן, חוץ מבצ"ח וכלאי כרס בו', ובכ"א כי"ד הרי שהמחה החלב בו' או עירב דברים המרים כגון ראש ולענה לחיך י"י או לחיך קדירה של נכילה בו', או שאלל אוכל האסור אחר שהסריח ופנא"ש, ובטל מאוכל אדם הי' פטור, ובצ"ח ובין כלאי כרס ואכלו חייב, ובפיח מ"א הי"ח כתב המשל"מ דמדרבנן אסור באין ראוי לאכילה, ול"ן עלמו אפ"ס מיסודי התורה אי אסור מ"ה, אבל בשפ"ד סק"ד כתב בדעתו שרק מדרבנן אסור, וכן הוא דעת פמ"ג שהביאו הספרים סימן זה סק"א, רק מה שלחמ"כ הי' לאיסור דרבנן משום דכמו בנטלי' דמותר בדיעבד ואסור לכתחילה, ה"ה בזה אסור מדרבנן, דמה הפר"ח, דנטי דאסור לגרום לכתחילה נוטלי' כמו לבשל בקדירה שאינה צ"י וכדומה, מ"מ אם עבר ובישל כדיעבד מותר

ב אין [ב] חילוק בין אם האיסור הוא מיד לפגם או שכשהי' בפני עצמו הי' מושבח רק שנפגם אחר כך כמו בלוע שאב"י בכלי שיתבאר, ואפילו [ג] האיסור הוא בפני עצמו גם עתה מושבח רק שפוגם זה המאכל, כחומץ יין נסך שנפל לתוך הגריסין מותר [ד] וי"א שאפילו אם אינו פוגם בפעמו רק בריחו וקץ בו ג"כ הי' גומלי', ויש [ה] לספק במה ששיעורם למעלה מששים כמו הרומה וערדה וכלאי כרס, ויש לחלק בין דח ליבש: ג אם האיסור [ו] גפסד לגמרי מאיכ"א אדם כשהוא בעינו הוא מותר מ"ה, ואסור מדרבנן, וי"א גם מדרבנן אינו משום איסור רק משום מיאום וב"ד תשקצו, ובפעורב לא שייך זה, ואף

מומר, וכיון שזוהי כבר נבאש ונסרה והוי
עפרא אף לכתחילה שרי, ולדעתו הוי האיסור
מדרבנן רק משום מילואם ובל תשקלו,
וכשהוא ע"י תערוכה אין כאן מילואם, וכתב
המשנאות סק"א במוסגר דלהמרי"כ אסור
לערב, ולהפריח י"ל דמשום מילואם שרי
ג"כ לערב לכתחילה: [ז] ש"י"א כו'
בנוציק י"ד סיכ"ו האריך לבאר בפלוגמא זו
של ר"מ ור' שמואל: כמאן קי"ל שספר
הליכות עולם כתב דר"מ ור"ש הלכה
כהמחמיר, וא"כ לר"מ נסדרה לבסוף לא
נפיק מחומה נבילה רק בסרוחה מעיקרא,
ובכורות דכ"ג י"ג ג"כ פלוגמא דאמוראי
זוהי לענין טומאה, דבר פדא ס"ל טומאה
חמורה עד שא"ר לגר, וטומאה קלס עד
לכלבים, ור' יוחנן ס"ל אחת זו ואחת זו עד
לכלבים, ולבר פדא הוי אינה ראוי לגר ליה
נבילה, ואידך למטוטי סרוחה מעיקרא, ופסק
מכלל טהור, ובה"ד בסרוחה מעיקרא ונפסל
דסרוחה מעיקרא זוהי לר"ך ג"כ קרא ולא הוי
משום שלא כדסי, ולא מטעם נבילה שא"ר
בכורות ד"ה ואידך משמע דלא כנו"ל, שכתבו דא"כ
בעלמא כו' מ"ו לפ"מ שהאריך שם בפשט המוס' ומהרש"א ז"ל הוי זה לפסק, ונ"מ לענין
בשר בחלב וכה"כ שיהבאר: [ח] מ"מ כו' היינו להפריח ופרמ"ג, והשפ"ד סק"ד הוכיח ממה
הסניח הרמז"ל בחלוקה דבב"ח נפסד, וכתב רק עירב דברים המרים משמע שזוהי דהוי
עפרא אף בב"ח וכלאי כרם כן הוא, ובפתיחה ה"ג פ"ו מסתפק בזה, והיינו הכל משום
שאין הטעם משום שלכד"ה רק שנפסד מאוכל אדם וזה שייך אף בבב"ח: [ט] בבבשר כו'
בפרמ"ג הנ"ל דלא כנוציק, וכ"כ בחידו"ב סק"א בהחלט דנבילה שא"ר לגר ושלכד"ה חרי
מילי נינהו, דשלכד"ה היינו אכילה גסה, או חי, או עירב דבר מר, ובזה חייב בב"ח, אבל
צבילה שא"ר לגר שהוא הנפסד מאוכל והוי עפרא אף בב"ח וכה"כ פטור, ובפ"ו מוכח
דנוטלי"פ בכלאי כרם מותר, והוא דלא ככרופ"ס שכתב בספ"ז סק"ד דכל שנעשה בשר
בחלב גם נוטלי"פ אסור, ובאמרי ברוך דמה הראי' מהרמז"ל, ונ"מ מהיק שמפורש בהרמז"ל
פט"ו ה"ל דמועיל טעמת קפילא גם בבשר בחלב אם אומר ששום, אף בנעשה מכבר
בשר בחלב ודלא ככרופ"ס, ובאבני נזר סיפ"ב דמה ראית כרופ"ס מאפרן שאסור, דיל
אפרן הוי איסור הנאה, אבל נוטלי"פ הרי אינו נהנה כלל, וראי' מיי"כ שאסור באפרן כמו
אפר אשרה ואפ"ה מותר ביי"ג נוטלי"פ עיי"ש: [י] ור"י"א כו' כ"כ פרמ"ג בפתיחה דלאכילה
לא לביעור סגי בנפסל מאוכל אדם, ולדעת המניח אף להאכיל נויט לפסד בפסח מ"מ
בזה שנפסד מאוכל אדם מותר לכו"פ מ"ה, אבל בחווד"ב סק"א כתב דחמץ שאני כמ"ש
הר"ן ראוי לחמץ זה כמה טעמה, ולכך אסור בשמרים כיון שעומד לכך עיי"ש בפנים;
[יא] חזר כו' כ"כ בחווד"ב הנ"ל בחוץ דבריו לדחות הכרופ"ס הנ"ל, דע"כ הם הרי מילי
ומשום שלכד"ה ה"י חייב בחיבול, אבל משום נבילה שאינה ראוי לגר אי ה"י פטור רק
בשהוא סרוחה תיפוק ל"י משום שלכד"ה, וע"כ אפילו בתיקנו ג"כ מותר, והיינו דלא כנוציק
הנ"ל

דאף [ז] ש"י"א הוי ההיתר רק משום
שלא בדרך הנאתן [ח] מ"מ העיקר
משום דפקע שם נבילה מינה, ורק
משום מילואם מדרבנן אסור בשנית:
ד אסור זה שנפסד באוכל אדם הוא
אפילו [ט] בפשר בחלב וכלאי
כרם שאסורים גם בשלא בדרך הנאתן,
מ"מ בנפסד מאוכל אדם דינם כשאר
איסורים שנתבאר, ולכך נוטלי"פ מותר
אף בב"ח וכלאי כרם אף אחד
שנעשה בשר בחלב, [י] ור"י"א אף
בחמץ בפסח מותר כשנפסד מאוכל
אדם, ורק בעי נפסל מכלב לביעור,
אף ש"י"א דחמץ חלוק מזה משאר
איסור:

ד אסור זה שנפסד מאוכל אדם
לגמרי אפילו [יא] חזר ותיבולו
והשביח

הרמז"ל בפ"א מהה"ט ה"ג נבאש ונפסד
מאדם טהור, הרי כו' יוחנן והוא כר' מואר
עפרא, ודעתו שמשום זה פטור הרמז"ל רק
לגר דזה הוי רק בסרוחה מעיקרא, אבל בזה
בכורות ד"ה ואידך משמע דלא כנו"ל, שכתבו דא"כ
בעלמא כו' מ"ו לפ"מ שהאריך שם בפשט המוס' ומהרש"א ז"ל הוי זה לפסק, ונ"מ לענין
בשר בחלב וכה"כ שיהבאר: [ח] מ"מ כו' היינו להפריח ופרמ"ג, והשפ"ד סק"ד הוכיח ממה
הסניח הרמז"ל בחלוקה דבב"ח נפסד, וכתב רק עירב דברים המרים משמע שזוהי דהוי
עפרא אף בב"ח וכלאי כרם כן הוא, ובפתיחה ה"ג פ"ו מסתפק בזה, והיינו הכל משום
שאין הטעם משום שלכד"ה רק שנפסד מאוכל אדם וזה שייך אף בבב"ח: [ט] בבבשר כו'
בפרמ"ג הנ"ל דלא כנוציק, וכ"כ בחידו"ב סק"א בהחלט דנבילה שא"ר לגר ושלכד"ה חרי
מילי נינהו, דשלכד"ה היינו אכילה גסה, או חי, או עירב דבר מר, ובזה חייב בב"ח, אבל
צבילה שא"ר לגר שהוא הנפסד מאוכל והוי עפרא אף בב"ח וכה"כ פטור, ובפ"ו מוכח
דנוטלי"פ בכלאי כרם מותר, והוא דלא ככרופ"ס שכתב בספ"ז סק"ד דכל שנעשה בשר
בחלב גם נוטלי"פ אסור, ובאמרי ברוך דמה הראי' מהרמז"ל, ונ"מ מהיק שמפורש בהרמז"ל
פט"ו ה"ל דמועיל טעמת קפילא גם בבשר בחלב אם אומר ששום, אף בנעשה מכבר
בשר בחלב ודלא ככרופ"ס, ובאבני נזר סיפ"ב דמה ראית כרופ"ס מאפרן שאסור, דיל
אפרן הוי איסור הנאה, אבל נוטלי"פ הרי אינו נהנה כלל, וראי' מיי"כ שאסור באפרן כמו
אפר אשרה ואפ"ה מותר ביי"ג נוטלי"פ עיי"ש: [י] ור"י"א כו' כ"כ פרמ"ג בפתיחה דלאכילה
לא לביעור סגי בנפסל מאוכל אדם, ולדעת המניח אף להאכיל נויט לפסד בפסח מ"מ
בזה שנפסד מאוכל אדם מותר לכו"פ מ"ה, אבל בחווד"ב סק"א כתב דחמץ שאני כמ"ש
הר"ן ראוי לחמץ זה כמה טעמה, ולכך אסור בשמרים כיון שעומד לכך עיי"ש בפנים;
[יא] חזר כו' כ"כ בחווד"ב הנ"ל בחוץ דבריו לדחות הכרופ"ס הנ"ל, דע"כ הם הרי מילי
ומשום שלכד"ה ה"י חייב בחיבול, אבל משום נבילה שאינה ראוי לגר אי ה"י פטור רק
בשהוא סרוחה תיפוק ל"י משום שלכד"ה, וע"כ אפילו בתיקנו ג"כ מותר, והיינו דלא כנוציק
הנ"ל

הנל דחשיב לוי לחלא ובספר חלקת יואב סי' דשמו לחלוק בזה: [יב] ולכך כו' בדח"ס סק"ס ב"ס הרדב"ז, דנהי שרק אסור מדרבנן מימ חשיב יש לו עיקר מ"ה להמניכ, והביא מורע אדרבס ופרומה כבוסס כפניס: [יג] רוב גוי' לקמן בסק"ס בלא נפסד לגמרי יש בזה כ' שיטות בראשונים ברוב או מחלה איסור, ויש חילוק בין נמחה גופו או טעמו, אבל בזה שנפסד לגמרי הביא הטור והב"י מהרש"א שאפילו ברוב איסור מותר, וכמו שכתב המשב"ש סק"א מהמניכ בטעמו, דמ"מ כיון שהוא רק מדרבנן לא גזרו בזה להפסיד היתר, ולהפריח משום מילאם וכל תשקלו בתערובות ל"ס זה עיי"ש, וכן מפורש בשו"ע סצ"ב ברוב איסור או מחלה עד שיפגום לגמרי עיי"ש: [יד] ומ"מ כו' בחוד"ב בק"ד חמס דנהי שנפסד מ"מ הרי אסור מדרבנן כמ"ס המש"מ, [והמניכ] ואמאי מועיל רוב איסור, ועוד אין כנראה שכיפול טיפה אחת היתר יהא מותר האיסור המרובה, ולכך דעמו כפניס מטעם קמח קמח בטיל כנזל סליט דאין חוזר וניעור, ואפילו להפריח דמו"מ מ"מ באיסור דרבנן מודה, וכ"ה בחידושים סק"ז עיי"ש, ובדח"ס סק"כ ישב מספר גן נטול החו"ד, דכל שאלנו בעיני' שייך בזה לחשב' ואסור מדרבנן, ובתערובות אפילו רוב איסור ל"ס זה ויד יהיה אסור אם לא בחולה שאב"ס עיי"ש: [מז] פונם כו' כנראה לשון המחבר עד שיפגום לגמרי שא"ר למאכל אדם וכמ"ס המשב"ש סק"א בסוף ד"ס הא': [מז] הדין כו' זה הוא דין סב' והוא גממזכ סע"ב

הנל דחשיב לוי לחלא ובספר חלקת יואב סי' דשמו לחלוק בזה: [יב] ולכך כו' בדח"ס סק"ס ב"ס הרדב"ז, דנהי שרק אסור מדרבנן מימ חשיב יש לו עיקר מ"ה להמניכ, והביא מורע אדרבס ופרומה כבוסס כפניס: [יג] רוב גוי' לקמן בסק"ס בלא נפסד לגמרי יש בזה כ' שיטות בראשונים ברוב או מחלה איסור, ויש חילוק בין נמחה גופו או טעמו, אבל בזה שנפסד לגמרי הביא הטור והב"י מהרש"א שאפילו ברוב איסור מותר, וכמו שכתב המשב"ש סק"א מהמניכ בטעמו, דמ"מ כיון שהוא רק מדרבנן לא גזרו בזה להפסיד היתר, ולהפריח משום מילאם וכל תשקלו בתערובות ל"ס זה עיי"ש, וכן מפורש בשו"ע סצ"ב ברוב איסור או מחלה עד שיפגום לגמרי עיי"ש: [יד] ומ"מ כו' בחוד"ב בק"ד חמס דנהי שנפסד מ"מ הרי אסור מדרבנן כמ"ס המש"מ, [והמניכ] ואמאי מועיל רוב איסור, ועוד אין כנראה שכיפול טיפה אחת היתר יהא מותר האיסור המרובה, ולכך דעמו כפניס מטעם קמח קמח בטיל כנזל סליט דאין חוזר וניעור, ואפילו להפריח דמו"מ מ"מ באיסור דרבנן מודה, וכ"ה בחידושים סק"ז עיי"ש, ובדח"ס סק"כ ישב מספר גן נטול החו"ד, דכל שאלנו בעיני' שייך בזה לחשב' ואסור מדרבנן, ובתערובות אפילו רוב איסור ל"ס זה ויד יהיה אסור אם לא בחולה שאב"ס עיי"ש: [מז] פונם כו' כנראה לשון המחבר עד שיפגום לגמרי שא"ר למאכל אדם וכמ"ס המשב"ש סק"א בסוף ד"ס הא': [מז] הדין כו' זה הוא דין סב' והוא גממזכ סע"ב

באין קץ בו, והביא במשב"ש וספ"ד ממנהם כהן שבו אסור מ"ה, ונסתפק הפרמ"ג אם גם לוקם עליו שזה הוי ראו' לגר, והוכיח מלשון הרמז"ל ע"ד הכל, שכתב נפסד מאוכל אדם פטור, והרי לא כתב שאסור מדרבנן דמיא שבו יהי' אסור מ"ה, רק פטור משמע בזה דהוי היפוכא דרישא כיון שאין נפסד לגמרי לוקם עליו ג"כ, ובמשב"ש מסופק בזה, ומ"מ כיון שבו אסור מ"ה לכ"ע בעי' עכ"פ רוב היתר באוסן שיבאר: [יז] ולענין כו' כן הביאו משם רש"י ז"ל מהא דקדירה שאינה ב"י שאינו קץ כס לאכלו, וכ"כ הרשב"א והר"ן לרא"י משם ודגש שגבר פגמו כש"ה, וכ"ה בטו"ש"ע סע"ב דהוי פונם רק על זה קאי פלוגתם רשב"א והר"ן שיבאר: [יח] יש כו' יש בזה שני שיטות בראשונים ז"ל, א' דעת הרשב"א בזה"כ והביאו הטור והב"י, דבדין הזה של אין נפסד לגמרי, אם נמחה גופו או לירו דהוי כגופו, אין מועיל רוב איסור או אפילו מחלה היתר עד שיהא רוב היתר, דאז המצט בטל ברוב, ואי משום טעמו, טעם כזה אינו טעם לאיסור היתר המרובה

איסור בתוכו צריך שיהי' רוב היתר, [יט] אבל רוב או מחצה איסור אינו מיעול בזה, [כ] ואף שליא צריך שלא יהנה מריבוי מדתו שמשביחו, או משבח אחר ביוצא בו, [כא] מי' ליש מהאחרונים המיקל בזה לא הפסיד, [כב] וצירו הוי כניפו שנמחה: מ' כשמתירים ביש רוב ונמחה גופו לתוכו, אף שליא [כג] צריך שלא

המרוכב דלדברא הא הוא פגמו, אבל ברוב איסור או מחצה שאין גופו נהבטל איסור, ואין מוסיף לפרשבי' הגדיל מדתו שיתבאר שאסור להרין, ואם אין גופו רק טעמו כמו בהסר האיסור הוי אפילו ברוב איסור מותר, דאף שמערים בכולו מוסיף לא ידעין כמה נפיק מיני, זה רק אם יש בהנחתו בנטיט שהוא לשבח מחמירין בו שחא פלטה טעם שיתן טעם בהערכותו, וכל שטעמו קפילא ואין בו טעם מפירין אותו, אבל כשהאיסור

פגום אין מעשרין בכולו רק כמה שפיק שהוא טעמו ואפילו ברוב איסור מותר, משום דרק טעמו אוסר וטעמו כמי שאינו הוא, [ב] שיטת הרין דמה דמוסיל פוגם קלה דף שהרואי לגר קרוי נבילה, שם בנאכלת בפני עצמה בשי איר לגר, אבל בהערכות שהולכין בו אחר נתינת טעם אפילו פוגם רק קלה אינו נויט, ואף דמי' קשה הדין גמריין זה מנבילה, כהב בדרך זה, דכמו דכשאינה ראו' לגר שאינו נהנה מהאיסור התירוהו התורה, אף שכל עליו שם איסור מתחילה, כמו כן בזה שאיסור נויט בהיכר, כיון שהיכר נפגם קלה מן האיסור, וזה שאוכלו אינו נהנה מהאיסור אלא מלעשר עליו, לכך מותר אף בהל איסור ומתחילה על הדבר שנמערב, ולכך דעת הרין דכל שיש גופו אף אם יש רוב היתר, מי' אם ע"י זה הגדיל האיסור מדתו שנהגם בזה יוחד ממה שיש קילקול בטעמו אינו מועיל בפוגם קלה, אבל בטעמו בלי גופו מודה הרין לרשב"א דמותר: [יט] אבל כו' שהוא כדעת הרשב"א שהביאו המחבר בסעי' בסתם, והקו' סק"א, והעלה מדברי הרשב"א בקילור כתב המשבנות סק"א, דכל שאין רוב היתר הוי כבטין ואסור מיה בקלה פוגם כנזיל, וכשי' רוב היתר הוא מן הכבד דנטיט דלא ילפין מאחרי רבים להטות הוא ממשרת או מניעולי עכ"ל, וזה רק בטעם מושבח אבל טעם פגום לא אסרה התורה והדרין לאחר רבים להטות, ומה שכתב הרשב"א בסוגיא דזרוע בשלה דטעיממו הוא הכרתו וחד אוכל יטעם, יל כל שאין טעם מושבח לאו הכרה הוא, ואין מוסיף מה שמשיב האיסור כל שיש רוב היתר, וכתב המשבנות שלהרשב"א לכך אסור נופלים בפסח כיון שאסור במשהו ואין שם ביטול ברוב שמעכב לרשב"א: [כ] ואף כו' זה הוא לשיטת הרין שהביאו המחבר בס' יש מי שחוקך לומר, והעולה מדבריו כתב המשבנות סק"א דלהרין לאו מן הכבד הוא כהרשב"א, רק מנבילה ילפין דכמו שאיר לגר מותר מיה, כיון שאינו נהנה כלל רק מלערו, כמו כן בפוגם קלה מלערו שהיכר נפגם על ידו, ולכך כשמשבית בגדל מדתו אסור ברוב היתר ג"כ, דטעיממו הוא הכרתו ולי' ביטול ברוב, ולהרין מותר גם בחטף בפסח, כיון דלאו מטעם ביטול הוא, ובדמ"ס סק"ח הביא מהל"ל דלאו דווקא בגדל מדתו, רק אפילו בדבר אחר, כמו שחלב פוגם ביין ומשביחו כמה שמלילי השמרים אסור להרין, וביד אפרים סיק"א חולק דרק בנהנה בכמות ולא בשאלה להלילי והוא רק כעין חומת שאין איסור להמנח"י עיי"ש, וביד יהודה שדדמ"ס סק"ח חולק על הל"ל ממנה שנסקיל"ד דס', ובזבובין ויסוסין שיתבאר שפגומין כתב הפנמ"ג ששורה הרין לסיכר עיי"ש: [כא] פ"ט כו' לשמ"ס המשבנות מהלבוש, וכן הביאו מהמ"ח הוי כהרין לחומרא, ומי' בדמ"ס סק"ז מהיד יהודה הביא ממה שסתם הרמ"א נראה דהמיקל כהרשב"א לא הפסיד עיי"ש: [כב] וצירו כו' מבואר בטו"ז פק"ג וס"ך סק"ד מהפסד, והוי כנמחה גופו: [כג] צריך כו' כן דעת הב"ח בסימן זה ונסיק"ב דהיי דדמ"ס המאמץ שיתבאר דליתו אוסר הוי אפילו ביש כזית בכא"פ, מי' בזה שבגימזים ונאלקין צ"י סדחק שמתירין ברוב היתר, לר"ך שלא יהי' כזית בכא"פ והשפ"ד סק"ד כק"ט הביאו וכתב

שלא יהי' כזית בכרי אכילת פרס.
מים יש שאין חוששין בה, והי'
כרברים המאוסין שיתבאר שאין חילוק
בהם:

י ואם אין שם גופו או צירו רק
מעט לבד כגון [כד] שחילקה
להאיסור, בזה צפונם קצת, הוי אפילו
יש מחצה או אפילו רוב איסור כמו
שנפל איסור גדול לרובם מועט, ג'ב
מותר:

יא אם לא נמחה גוף האיסור רק
הוא קיים והוא [כה] יבש ביבש
באינו מינו ואינו ניכר והוא ג'יט
לפגם, אינו צריך ס' כמו כל יבש
באינו מינו, רק די ברוך היתר לבד
כמו בנמחה גוף האיסור שנתבאר:
יב איסורים שנמאסו מעיקרם כמו
זבובים ויתושים [כו] כשהם בעין
לוקה עליהם, וי"כך כשנתערבו בחית
ונמחה גופן לתוכו אין דינם כמו
באיסור שנפסד מאוכל אדם, רק
צריך רוב היתר, ואז אפילו יש [כז]
כזית בכרי אכילת פרס מותר, אף
להמצריכים בשאר פונם קצת שיהי'
פחות מכזית בכא"פ, ובן אם הגדיל
מדתו אף להאוסרים בכל פונם קצת
ויש רוב היתר בזה אין אוסר לכריע:

יג בכל הדברים שאינם במלים מזהב
שהם חשובים, כמו ברי', וההר"ה"ת,
ודבר שכמנין, אם [כה] פוגמין חמאבל
שנתבשר

שליהו ג'כ דלא כהר"ה ז"ל, וא"כ ל"ס כנפסד מאוכל אדם לגמרי דשם הוי רק איסור
דרבנן, ולכך אם נתערבו לריך רוב היתר כמו בנמחה גופן הנזיל, ואז אפילו יש כזית
בכא"פ אינו אוסר תערובתו כח"ס הש"ך פסיק"ד, וכנה הש"ך שם מהנ"י שאפילו המלקים
[דהיינו הר"ן שאוסר בהגדיל מדמו כנו"ל] מודו ז"ל, וכנו"ל מהמשפלות סק"א דבזבובים
כו' ל"ס נכסה מגדל מדמו, אף שהגיע שם בליץ להר"ן דהוי הכי אכריכוהו רחמנא:
[כו] כזית כו' שנשאר פונם קלה דפח הציח הנזיל בקכ"ג לאסור בזית בכא"פ, רק
שהשפ"ד מוקל, וכאן הציח והש"ך פסיק"ד מוקלים כשנמחה גופן לאסור אף ככה"ג:

ב] דיני דברים חשובים ורשילים שנותנים מעט לפגם שברס"א סע"א:

[כה] פוגמין כו' בד"מ אוח ג' הביא מל"ה דאפילו ברי' או שאר דברים חשובים אם
הם פגומים הם בטלים שמאמר שהאיסור פגום בטל תשיבותי, אבל אם
כס

וכנה שלא מלא לאחרונים שיאמר כן,
ובקלר כתב סתם היסור רבם משמע אפילו
אסור ב' או משכו יותר, דכין דנטל ברוב
סוי כמין במינו דאפילו יש כזית בכא"פ
מוותר, כין דטעם פגום לא אסרה פוגם
פיי"ש: [כד] שחילקה כו' היינו בזה ב'
של הרשכ"א, וסב"א המחבר שם ובה אין
חולק הר"ן, וכח"ס הש"ך סק"ה והמשפלות
סק"א דלעולם אין מחלה איסור נפלט
בביתר, רק מתחזקין לשפר בכולו משום
דלא ידעינן, והוי לאיסור מועט להיתר
תרוב' לעולם, ובה אין טעמו אוסר דהוי
כאילו אינו כין שפגום הוא: [כה] יבש
כו' בד"מ אוח ג' הביא מל"ה לחלק
דבאיסור קיים לא בטל, ומזה עליו דהרי
טכ"פ מ"ה באינו מינו ומ"מ מותר ולמס'
מחלק בזה, ורמזו הש"ך בסק"ג מהב"ה,
ופירשו השפ"ד שהוא לאפוקי מהל"ה הנזיל,
שכשהוא קיים ולא נמחה באינו מינו אסור
אף שהוא לפגם באינו ניכר, וטעם פאוסר
פירש השפ"ד שהל"ה לטעמו דבש באינו
מינו דבצי ס' הוי כאפשר להכיר ואף
בלפנס אסור, אבל להש"ך ולדין דהטעם
משום שיבטל ויתן טעם הרי הוי מוטליף,
ובסיק"ד סק"ג השפ"ד מסופק בזה, כי
להחליט הוי עיקר הטעם שזכיר ואף בלפנס
יש לאסור ובש"ך סיק"ד סק"ג ג"כ מהיר
ככה"ג בשאר איסורין חין משרץ, ויתבאר
מזה עור בסיק"ט סק"ד: [כו] כשהם כו'
לקמן בסיק"ד וסיק"ו יתבאר באינו אוסר
דברים מאוסים, וכאן הביא המשפלות סק"א
דלפי המחבר בהרמז' בפ"ב מפי"א לקי

הם חסודים בעלמם חלל שטמנים טעם
לפנס בהמחלל אינם בעלים אם אינם
מכירם כמו דה"י נויט לשנה, ועפ"י סבלה
בהנה ספ"א דבר' או כיוולא נה אם אינם
פגומים בעלמם חלל שפגומין המחלל אינם
בעלים אפי' בחלק ופירש הש"ך סק"א דה
או כיוולא נה, היינו חתיכה הרלה"ת ודבר
שנמנין זכ"צ ויתבאר בפסק"י לענין דשיל"ת:
[כט] אינם כו' כן פירש ספר"ח סק"א
דבר' הרמ"א חלל, דלאו לבטל פליטתן קאמר
דאיכ' אחי אינם בעלים בחלק, רק הפירוש
לבטל גופן כשאינם מכירם מיירי, ומ"ש
אינם פגומים היינו שלא נסרחו, דנכסרחו
פקע איסורם דהוי אינה ראו' לגר והוי
כנפסד לגמרי מאכל אדם דמוחר אפילו
בלי רוב הוה, כן פירש המשנול דבר'
הפ"ח, וכמו שפירש הט"ז סק"ב דכשהם
מושבעים בעלמם הוי הכל כנוף האיסור
בלי הערובות: [ל] נפגמו כו' משנול
סק"ב להפ"ח נסרח לגמרי הוי אינו ראו'
לגר, ואסור להמיר מדרבנן ולהפ"ח משום
מילוס וכל חשקו, ואיכ' בהערובות אפילו
אין רוב מותר, ומ"ש הט"ז רוב היינו
שאפילו בראוי ע"י סדק, ובזה חסור מ"ס
ולוקה ג"כ, ולכך צ"י בהערובות רוב הוה
כמו בפגום קלת הנ"ל, ומ"מ בהרלה"ת
חמה אהפ"ח הא בזה וודאי בני בסרסה
קלת שאז אין רלה"ת ובטילת ע"י"ש:
[לא] הטאוסים כו' כ"כ הפ"ח שם
צפירוש דבר' הרמ"א ז"ל דמ"ש אינם פגומים
בעלמו כמו ליפור חסוד, ונסרח אז בטל חסודו, אבל במאוס בעלמו כמו זבובין ופושין
נהי שפליטתן אינה אוכרת דלא כרב שם שסובר דכיון דאסרינהו רחמנא אף דמילוס
ובדילי אינשי מינה פליטתן נמי אוכרת, דמ"מ קי"ל בטילת מותר, דטעם פגום ל"ה
טעם, אבל מ"מ אינה גופייהו אוסרים, ובזה אפילו נסרחו מעלמא לא פקע איסורייהו,
דכיון דאסרינהו רחמנא אף דהוי ל"י נכילה סיוחה משיקרא, גם בנסרחו אין מילוק בין
מעלמא לדירה, וזה שכתב הרמב"ם בפ"ב מ"א בסרסה הזכ"ל לוקה שכתב ה"ס דלא
נפסלה מאוכל אדם, ולהנ"ל אף בנפסלה מאוכל אדם, מ"מ כיון שפגומה בעלמה אין
מופיל בזה נסרחה ונפסלה אף שפגומה בעלמה ופוגמת המחלל מ"מ באינה מכירה אינה
בטילה: [לב] בבר כו' היינו הנ"ל ס"ק ס"ק ל"ג מהמשנול כאן סק"ט ושפ"ד סי"ק
וס"ה דהרמז"ל מיירי בלא נפסד מן אוכל אדם לגמרי, רק קלת ולכך לוקה, ומ"מ בטל
דין דבר' מינה וכ"כ בחוד"ב ד"ך וכן סק"ב דלא כפ"ח שאפילו נפסדה לגמרי מאוכל
אדם אינו מופיל בפגומה מעלמה, רק אפילו סרחה קלת בטל, ורא"י דאיכ' גם בטילת

שנתבשל בהם אם מכירן וזורקן אינם
אוסרים פליטתם כמו כל נויט לפגם
שמוחר, ואם [כט] אינם מכירים
שצריך לבטל גופם, אם הם בעצמם
חשובים כמו ציפור טמא, וההרלה"ת,
ודבר שבטנין, ולא נסרחו שתתבטל
חשיבותן אף שפגומין לאחרים אינם
בטלים:

יד ואם [ד] נפגמו בעצמם כמו
שהסריחו אם הם לגמרי אפילו
רוב היתר אין צריך כדן נפסד
מאוכל אדם שנתבאר, ואם נסרחו רק
קצת שראוי ע"י הדחק בזה צריך
רוב היתר:

טו ואם חברי הוא מהדברים [לא]
הטאוסים בעצמם, כזבובים
ויתושים שפגומים ומאוסים מיר
בתחילתן, בזה אף שפליטתם כשהוא
לפנס מותר, מ"מ באינה מכירה לבטל
גופה אינה בטילה אפילו נסרחה
מעלמא ונפסדה מאוכל אדם כיון
שמ"מ בזה שטאוסה בעצמה בכ"ע
לוקה עליה, וכ"כ [לב] כבר נתבאר
ד"ש מהירים באם הנפאמים נסרחו
מעלמא ואפילו סרחה עד ש"א
נפסדה מאכילת אדם, רק ראוי ע"י
הדחק שלוקה משום ברי' מ"מ בטל
דין ברי' טינה ובטילה:

בדבר

צפירוש דבר' הרמ"א ז"ל דמ"ש אינם פגומים
בעלמו כמו ליפור חסוד, ונסרח אז בטל חסודו, אבל במאוס בעלמו כמו זבובין ופושין
נהי שפליטתן אינה אוכרת דלא כרב שם שסובר דכיון דאסרינהו רחמנא אף דמילוס
ובדילי אינשי מינה פליטתן נמי אוכרת, דמ"מ קי"ל בטילת מותר, דטעם פגום ל"ה
טעם, אבל מ"מ אינה גופייהו אוסרים, ובזה אפילו נסרחו מעלמא לא פקע איסורייהו,
דכיון דאסרינהו רחמנא אף דהוי ל"י נכילה סיוחה משיקרא, גם בנסרחו אין מילוק בין
מעלמא לדירה, וזה שכתב הרמב"ם בפ"ב מ"א בסרסה הזכ"ל לוקה שכתב ה"ס דלא
נפסלה מאוכל אדם, ולהנ"ל אף בנפסלה מאוכל אדם, מ"מ כיון שפגומה בעלמה אין
מופיל בזה נסרחה ונפסלה אף שפגומה בעלמה ופוגמת המחלל מ"מ באינה מכירה אינה
בטילה: [לב] בבר כו' היינו הנ"ל ס"ק ס"ק ל"ג מהמשנול כאן סק"ט ושפ"ד סי"ק
וס"ה דהרמז"ל מיירי בלא נפסד מן אוכל אדם לגמרי, רק קלת ולכך לוקה, ומ"מ בטל
דין דבר' מינה וכ"כ בחוד"ב ד"ך וכן סק"ב דלא כפ"ח שאפילו נפסדה לגמרי מאוכל
אדם אינו מופיל בפגומה מעלמה, רק אפילו סרחה קלת בטל, ורא"י דאיכ' גם בטילת

מן בדבר שיש לו מתירין [לג] הדין
בנפסד מאכל אדם לגמרי במלך
בשאר איסור וא"צ אפילו רוב היתר.
אבל בנפסד רק מעט חלוק משאר
דברים חשובים ואוסר אפילו ברוב
היתר, וכן דמי שאוסר בדשלים
בטעמו [לד] וכן לענין מעמיד ומחמץ
יש אוסרין אפילו בלפגם, ומ"מ יש
בזה מקילים בדשלים, ומעמיד.
ומחמץ, בנוטלים:

יין דבר שאינו נותן טעם לא לשבחה
ולא לפגם, יש אוסרין [לה]
בשנמחה גופו לתוכו, או אפילו רק
בדשירו להאיסור [לז] וגשאר רק
טעמו לבד, עד ששים [לז] ולפי שיש
מתירין בזה בדבר שהוא יבש בסוף
עץ בין בנמחה גופו או טעמו, ולכל
היותר

מופיל במצוד נוטלים, וזוהי המשמ"ס לפרש מילת וכה"ג של הש"ך על מעמיד, ומ"מ בחידוש
דינים חז"ל הביא מהפדמ"ג באו"ח בהנהגה כי אות נ"ב (ט"ס ל"ב) שמוחר נופל
בדשלים, בין בכלי בין בבשין, וכ"כ בלוח כ"ה לצנין מעמיד ומחמץ, ובדמ"ס קק"ב מהו

[נ] דיני אינו נותן לא לשבחה ולא לפגם:

[לה] בשנמחה כו' דבר זה הביאו הכ"י בשם הגהות אשרי, והש"ס והש"ך סק"ב
הביאו מהאור זרוע לאיסור, והביא הש"ך רא"י מגיד הנסה שבוחר
בסימ"ס שאין בנידון בנו"ט, וכן הוא והקורה הפרט, ואם גפיל להישר והסירו אינו אוסר
[רק שומנו אוסר], ומ"מ בשנמחה גוף הגיד אוסר מפני שמ"מ ההורה אסרתו, וה"ה לכל
דבר אוסר כה"ג, וכן הביא מהירושלמי פ"י דהרומות סדא אמרה לא לשבחה ולא לפגם
אסיר: [לז] וגשאר כו' אף דלראיית הש"ך הו"י רק בנמחה כמו בניד הנ"ל ס"ק, ולא
בטעמו, מ"מ להמניח שהביאו הפר"ח סק"ב הביא מהא"ח דאפילו בטעמו לבד כשהסירו
לריך ס', והלריך ע"י בוס דלמש ילר"כ ס' כ"יין שאין גוף טעם, ק"ו משאר איסורין שאין
נו"ט דדי ברוב לבד, ובוה חמה אהש"ך בראייתו מגיד דסרי שם רק בנמחה גופו וכאן
הא"ח אוסר אף בטעמו לבד: [לז] ולפי כו' היינו המניח שפסד"ח שחמה על הבנת
הש"ך אי הכונה שהוא יבש כעץ שאין מפליט טעם ולא ממשית א' א"ך רא"י מגיד הרי שם
ההורה אסרתו כמ"ס הש"ך גופי, אבל שאר דברים כשחזר כעץ מותר מ"ה, והרא"י מגיד
הוא מנגדו להש"ך דהרי החס גלי רחמנא ולא בשאר מקום, ב' בירושלמי שם אמר דעך
חלקן אחי אפילו למיד נופל"פ מותר משום דחלקן יש בו טעם ומשבות, דאי לא פכי הו"
כרגלי דבורים שמתרסים ג' הש"ך עלמו כחב בסיקל"ד בהיתר הכרכוס בארלות אלו מפני
שיבש כעץ ואפילו ימלא שם חוט בשר ליה לן בה, וכמו עור הקיבה שגייבש שבוסי"ז
ברמ"א דברי וזה היסך מבין ד' הקוטיא מאו"ה ד"ה שאוסר בטעמו וראיית הש"ך הו"
רק מנמחה גופו בניד, ה' בהוס' ס"פ אין מעמידין צהחם כל"ס אכ"י, שכתבו שם
שמה בדבר הפוגם או בזה שאין נותן טעם הרי שכתבנו נו"ט לשבחה אף שאינו לפגם ג"כ,
מ"מ

ליהסר בשרשים, כ"יין דלפיין מקרא דנבילה
והך קרא לא קאי אשרשים, ובפ"ז מוכח
דנוטל"פ מותר בשרשים, וע"כ דנפסדו
בטל חשיבותו בדרי, ובדמ"ס סק"ב מהבית
מאיר וביאורי הגר"א שאינה בטילה בכרומה
בעלמה דלא כלבי ללדיק שמילבין הו"י פגומין
להחיל לא מהני זה רק כנפסדו להפדמ"ג
שחולק על פרי"ח: [לג] הדין כו' על מ"ס
הש"ך סק"א וכה"ג, פירש השפ"ד דקאי על
בעלי חיים ודשלים, ובמשכנזה סק"ב ד"ה
ודע כחב שפרמ"א הול"א דשלים, משום
דנפסד מאוכל אדם בטל דהו"י עפרא, ואף
בחמץ כן הדין, ולאו משום ביטול שהרי
א"ל רוב ג"כ, אבל בנפסד רק קלה שכתרי
וכו' בטלים, מ"מ בזה הרי לאו משום חשיבות
אינו בטל וכן למי שאוסר בטעמו בדשלים
אינו בטל, ובפתי"ס סק"א מאו"ה ותפלי"מ
דדשלים אינו בטל בפגום עיי"ש: [לד] וכן
כו' בשפ"ד סק"ד מתבטלת רמ"א דאינו

מופיל במצוד נוטלים, וזוהי המשמ"ס לפרש מילת וכה"ג של הש"ך על מעמיד, ומ"מ בחידוש
דינים חז"ל הביא מהפדמ"ג באו"ח בהנהגה כי אות נ"ב (ט"ס ל"ב) שמוחר נופל
בדשלים, בין בכלי בין בבשין, וכ"כ בלוח כ"ה לצנין מעמיד ומחמץ, ובדמ"ס קק"ב מהו

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קנ ביאור יהודה פמ"ז

מ"מ מותר: [לח] לבד כו' הפר"ח מולק
 על הש"ך ומנ"כ וכחז עליהם דאשכנז
 כהני בשבט הכה"ל, שבוה שהוא כפז וודאי
 מותר כמ"ס במנ"כ ובהסו"ס ע"ז הל"ל,
 וכחז השפ"ד שנס דעת המנח"י ט"ו
 כהפר"ח ואפילו באין רוב מותר: [לח] ומ"מ
 כו' בזה מיישב השפ"ד השגחם על הש"ך
 בראייתו מגיד, דנסי דבשר יבש כמו פז
 מותר, מ"מ בחזיר ונימנח בתבשיל ונהכ'
 ממנו יש בו איסור תורף, ועוד הקיבץ אין
 בו טעם למלוחות ופליטה מנוסח, ומ"מ נמחה
 לריק כ' וזה ראי' מגיד להנריך כ', ומ"מ
 הס' בגיד הנשה הוא רק דרבנן דמ"ס כל
 שאין טעם כרגש כרובא כגי, וכנזיל ס"ק
 סקנ"ג מהשפ"ד דכאן, לסאוסרים נמחה
 הגיד עד ששים, וזה כוונה הש"ך בכרכוס,
 שהרשב"א כ' מזה בלח משום הכשר ורגש
 באינו מינו ובמינו משום לא פליג, ובשלו
 דיבש אין חשש, ואי דיהסר ע"י הבישול
 נמחה מ"מ כיון שלריך כ' רק מדרבנן,
 כ' ע"ס: [מ] שטעם כו' הוא סיוס דברי הפר"ח שזה הוא כוונת הכה"ל באופן זה לאיסור,
 וזה ראיית הש"ך מירושלמי לאיסור דמיירי בזית חולין שכבשם צמי תרומה שאסור, וזה
 המ"ס אינם משבחין החולין ולא פיגמין רק קולטין הטעם של תרומה והיו מן צמינו שאסרה
 התורה, ממילא באינו מינו כה"ג אסור, וזה פירוש הרמ"א בסיקל"ד שחין וחומץ הם
 לשבח או שאינו פוגמין, והוא כמו כאן, והיינו שיש טעם בהפליטה רק אינו מעלה ומוריד
 ובנוציק סכ"ז ד"ה ומה כו', האריך בדיון זה של עור הקיבה ובהש"ך שאוסר לכתחילה,
 ותלי לה בטומאה ע"ס:

חיתור די ברוב בלבר, [לח] לכך יש
 מחלקין דבמה שהוא יבש כמו עץ
 שאין בו טעם כלל בזה מותר אף
 באין רוב חיתור, [לח] ומ"מ בנימין
 בתבשיל יש בו איסור תורה וצריך
 ס' רק מדרבנן משום גופו, ולכך
 בספק אם יש בו כלל איסור כמו
 בכרכוס היבש מחשש שמא יש בו
 חוט בשר חיי סדר וטורח:

יח אבל בדבר [מ] שטעם האיסור
 נרגש בהיתר אלא שהטעם ההוא
 אינו מעלה ומוריד שאינו לא לשבח
 ולא לפגם בזה שפיר יש לאסור עד
 שיתבטל בס' כמו בוודאי משביח:

יט אם אינו פוגם בתחילה ועד סוף,
 רק משביח בתחילה [מא] ולסוף
 פוגם את התבשיל כמו בנפל חומץ
 על גריסין צוננים שמשביחן והרתיתן
 וע"י

ד' דיני משביח ולסוף פוגם ולהיפוך, ופוגם ע"י דבר אחר שבשרע מע"ב:

[מא] ולסוף כו' נגמ' שם אמר עולא מחלוקת דר"מ ור"ש בנזיל' דאסור לר"מ
 ומותר לר"ש, בהשביח ולסוף פוגם בזה אסור ר"מ אבל פוגם מעיקרא
 ד"ה מותר, ופריך מיי"ג שגפ"ל להך עדשים, וחומץ להך גריסין אסור ור"ש מותר, וזה
 כח דפוגם מעיקרא ופליגי, ושני דמיירי שגפ"ל לגריסין צוננים והרתיתו, נעשה כמו
 שהשביח ולסוף פוגם אבל בפוגם מעיקרא ד"ה מותר, ור' יוחנן אמר בפוגם מעיקרא
 מחלוקת, ואיבע"י להו במשביח ולסוף פוגם אסור לדברי הכל, או ג"כ מחלוקת וסליק
 בחיקו, וכן א"ר אמר שמואל על המשנה דלא שח אלא שגפ"ל על גריסין רותחין, אבל נפל
 על גריסין צוננים והרתיתו נעשה בהשביח ולסוף פוגם ואסור, וכחזו בחוס' דלעולא
 דפליגי רק בהשביח ולסוף פוגם לא פליגי ר"מ ור"ש בקרא, רק בסברא ופירש מהרש"א
 ז"ל דאי בקרא פליגי ה"ל להיות אסור לר"מ אפילו בפוגם מעיקרא, דכיון דרק כרוחם
 מעיקרא ממעט ל' שלא חל עלי' שם איסור, אבל בנאסר אפילו פוגם מיד כשכח לתבשיל
 אסור ג"כ לר"מ, דהא ס"ס חל עלי' שם איסור נבילה, ורק מסברא הוי לר"מ כיון שהשביח
 מחלילה וחל שם איסור לא נפקע כמה שפוגם אחר כן, ור"ש סובר ס"ס שחא מיהו

פונם, ועל ר' יוחנן הקשו מה מיעטי' לי' הרי פליגי בנבילה דרימ רק בסרוחה מעיקרא ולא בנסרחה שהוא מציני ולסוף פונם ולריש מותר בנסרחה שהוא משני ולסוף פונם, ומחלקין בין נבילה שנסרחה בהיותה נבילה ושריא, אבל חומץ לגריסין שמכיל טעם לשבח ולאסר ולנסוף פנס, אוחו טעם שהי' לשבח בזה אומר ר' שמעון גיכ, ופירש מהרש"א ז"ל דכשנפנס האיסור שהי' בשין שרי טפי משנפנס אחר שנחערב, [הנובי"ק סיכ"ז דיה סעולה, חושב ע"פ התוס' והמהרש"א ז"ל ג' מדרגות, א] סרוחה מעיקרא יותר מסתבר להפיר מכולם, [ב] נבילה שנסרחה דע"פ נסרחה עוד בהיותה בעין, ג] השניח ולסוף פונם יוסר מסתבר לאסור כיון שהוא לא צעניא רק מחערובה עיי"ש: [מב] אסור כו' הרמז"ל פט"ו הכ"ס פוסק דהשניח ולנסוף פונם אסור וכמ"ס הכ"מ שהוא מסוניא ז, והאסף הרמז"ל דה"ס בפונם ולנסוף משניח שאסור, וכחכ הכ"מ שגם הרשב"א ס"ל כן, והוא מכל פכן מהשניח ולנסוף פונם שאסור, והלח"מ כפב שיא לו כן מהא דשאור שבגמ', ולפמ"ס בפירוש הספרי דזה"ל, ושני חלקים הנשארים היינו משניח ולסוף פונם, ופונם ולסוף משניח, לא נבאר בגמ' איזה אסור ואיזה מותר ולפיכך שניהם אסורים, ודעו דמה דאמר בגמ' פונם מעיקרו היינו לא מחילה ועד סוף דא"כ פו' לו לומר כן מחילה ועד סוף, רק פונם מעיקרו היינו ואח"כ משניח וס"ל לעולה דיה מותר, והיינו גיכ כחוס' הג"ל דלא בקראי פליגי, רק בסברא, ולר' יוחנן דבפונם מעיקרא מחלוקת היינו גיכ בפירוש פונם ואח"כ משניח, אבל מחילה ועד סוף גם לר' יוחנן מותר, וא"כ בהשניח ואח"כ פונם שלעולה פו' מחלוקת בזה ור' מאיר אומר, ומתניחין דין לחוך גריסין שחם רבי כר' מאיר מסתבר לפסוק כן לאיסור, ובפונם ולנסוף השניח כיון דר' יוחנן ס"ל דמחלוקת בזה וס"ל לרימ אסור וסחם מפנס גיכ כן הוא פוסק כמותו, ולפמ"ס בפיהמ"ס נראה לא משום שפוסק כר' מאיר שהוא שלם כהלכה, רק שנפל ספק ויש לדדים לכאן ולכאן, והביא רא"י מירושלמי לוס וכן הביא הפרי"ח סק"ח מזה הירושלמי, אף שגל מ"ס הכ"מ כל שכן חמה הפרי"ח, דשפיר בהשניח מחילה נאסר ואינו ראוי להחירו אבל בנפנס נעשה היחר ושוב אינו חוזר וקיצור ס"ס להרמז"ל אסור בשניהם, וכ"פ הטור והמחבר לאיסור בשניהם כמ"ס הטור' וש"ך דרך דריא שבמהנר קאי אריש הסימן עיי"ש: [בג] ד"א כו' הוא מהשפ"ד סק"ז דליכא איסור חורב דק כיון שחל שס איסור א"א להתירו, ולכך מיקל בדין שימנאר בסקמ"ז ובדח"ס סקל"ד מיד יהודה נסתפק בבשר בחלב דהוי הבישול עיקר י"ל כשמשניח אחר הבישול אין אסור מ"ה, אבל במשניח בבישול הוי אסור מ"ה, ובהנאה, אבל בשאר איסורין הוי דרבנן ויש להקל בספק, ובפונם ולסוף משניח כחכ בסק"ל מיד"י שאסור מ"ה, ובגמ' דאחר הבישול הוי רק דרבנן עיי"ש: [מדר] רותחין כו' בפרישה כחכ דרך ברישא בהשניח ולסוף פונם שנפל לזוננים והרחיקו ופנמו אסור, אבל אי להיפוך נפול לרותחין שפונם, יחא אסור לאכול כשילננס משום סופי משניח, ובאמת הא מחיר הטור והטור קאי רק אהנמ' שחכב רק השניח ולנסוף פונם שנפל על זוננים והרחיקו, והמה הטור' סק"ה, ופירש כמ"ס הלבוש דמס שחכב הטור ריש הסימן בחומץ לגריסין מותר היינו באוכלן ברחיקות כשפונם, אבל בלננמ הוי כפונם ולסוף השניח שאסור, והוא דלא כפרישה: [מדה] מ"ס כו' הפרי"ח דעמו דזה רפ' לדעת הש"ך שימנאר, דכל פונם ולסוף משניח אסור רק כשישכח אבל בעורו כפנמ מותר

מותר, אבל לשיטתו דאפילו בעודו בפגמו
אסור, אי"כ אין מעלה בזה שאוכלו בפגמתי
ברוחים, וע"כ דלגמרי מותר הפילו
במשכבין דהיינו כשלינגס אחר כך, וכן
הביא מהירושלמי דאם אסור בלינגס סוף
למינור רוחים אטו לינגס, ועוד דלא מיקרי
רוחין אלא בסיס"כ ואי אפשר לאוכלן כך
בלי לינגס ואז הוי לשבח, וזה כוונת הירושלמי
היכא משכבת שריחא דרוחין וע"כ דגם
בלינגס לשבח מותר, והטעם דכיון דכפל
בעודן רוחין ופגמו הוקלש כח החומץ
ואין בו כח עוד לחזור ולהשביח, אבל
להיפוך כשנפל לזון הוי משביח וכשמרחימין
פוגמן והוי משביח סופו לפגוס עיי"ש:
[מן] ל"א כו' זה דעת הש"ך סק"ו, שבעודו
בפגמתי אף שאיפשר שישיב אחר מ"מ
הוי כקדירת חסרה מלח שיפצאר, דהשתא
פוגם מותר וכ"כ בשם האו"ה, אבל הפ"ח
סק"ח חולק דכיון שמשביח ולסוף פוגם אסור
גם בזמן פגמתי כמו כן אסור בזה מהחילה
כיון שסופו להשביח, ואין רא' ממילא דגם
הוי השתא פוגם ואין סופו להשביח בכה"ג,
אבל כאן ממילא סופו להשביח והכנה"ג
הוא מלשון השו"ע ריב"ז הנ"ל, ונראה
מהפ"ח דרק בעומד לכך שישיב ממילא אסור, שזוה
דוחה ממילא הנ"ל, וכן מסכים
באופן זה הכר"פ לפריה, וכן בפריה שדד"ס
סק"ז אף שחמיר ג"כ כפ"ח בל"ו
מינו מ"מ בל"ו משביח בעלמא דק ע"י דגם
מיקל אף בל"ו מינו: [מן] ומ"מ כו'
בשפ"ד סק"ז ע"פ הנ"ל סק"ח דאפילו
במשביח ולסוף פוגם הוי רק מדרבנן אסור,
מיקל כהש"ך וכ"כ בחוד"ב סק"ח כש"ך להקל:

ה' דיני פוגם ע"י סיוע דבר אחר שבש"ע סעי'ג:

[מן] המסייע כו' בסוגיות פגמ' שם איכא הרי ליבני לקים בלישנא קמא הוי
לחומרא דרק בפוגם מעלמא החבשיל מוהר ולא ע"י שיחירה או חסירה
מלח, ולישנא בתרא ס"ל לקולא דליא חילולא ה' חסירה או יחירה מלח ותכלין ל"ה פוגם
כיון שמינו השתא מינו פוגם, ואמר שם דהלכה בלישנא בתרא דריש לקיש דהיינו לקולא,
וכ"פ הטור, ועל מ"ש הבי' והסכימו הפוסקים המה בכה"ג שהרי בגמ' גופ' מהייס
והילכתא כל"כ עיי"ש, ובש"ע נקיט דק דק דבא של תכלין ומלח מרובין ועי"ז פוגם
שמוהר, והש"ך סק"ז נקיט דהיינו דק דק של חסירה מלח כיון שמינו השתא מינו פוגם:
[מן] להפך כו' בהרע"א ז"ל מהפך בזה, דכיון שעכשיו הוא נקיט לפגם והוא מוהר
מחמת ציטול ברוב, ורק אח"כ כשישיב בהמלח יהי' כמו ניכר האיסור, אי"כ י"ל בזה
האופן שעכשיו נחנעל, והוא מוסיף עליו כדי שלא יהא אח"כ ניכר דמי' לסיק"ט ב"ב
במינו ברוב להוסיף דליה מבטל לכתחילה כה"ג שיהא אח"כ ניכר, וכה"ג שהפרי"ח דין
ג' שיפצאר בסק"ט מהפך בזה, שמהלך בין יבש ב"ב בסק"ט, דגם הוי מינו דהיינו
כליה

מ"מ יש מתירין גם אחר שנצמנו כיון
שהוקלש כוחן ברתחתן כשנפגמו:
כא בשאר פוגם ולסוף משביח
שאסור [מן] ל"א דווקא אחר
שנשכחו אבל בעודו בפגמתי מותר,
כמו בחסירה מלח ופוגמת עכשיו
וי"א דאפילו בעודו לפגם אסור
בשעומד לכך שישיב, ולא באינו
עומד לכך וכן רק באינו מינו, [מן]
ומ"מ יש מצדיין בזה להקל בכ"ע
להתבאר שהוא רק מדרבנן אסור:

כב אם אין כח באיסור עצמו לפגוס
רק ע"י דבר אחר [מן] המסייע
לזה כמו שיש מלח ותכלין מרובין
או חסירה מלח ותכלין לא אמרינן
אילו ה' מלח ותכלין לא ה' פוגם,
רק מ"מ כיון שעכשיו פוגם מותר,
ויש [מן] להפך אם יכול להוסיף עד
ס' ולתן אח"כ מלח וישיב כיון
שאינו מבטל איסור לכתחילה בכה"ג
שבטל עכשיו ברוב:

אם

שנפ"ד וחמיר כפ"ח, וכ"כ בהכ"א כניד ד"ח מלשון השו"ע ריב"ז הנ"ל, ונראה
מהפ"ח דרק בעומד לכך שישיב ממילא אסור, שזוה דוחה ממילא הנ"ל, וכן מסכים
באופן זה הכר"פ לפריה, וכן בפריה שדד"ס
סק"ז אף שחמיר ג"כ כפ"ח בל"ו
מינו מ"מ בל"ו משביח בעלמא דק ע"י דגם
מיקל אף בל"ו מינו: [מן] ומ"מ כו'
בשפ"ד סק"ז ע"פ הנ"ל סק"ח דאפילו
במשביח ולסוף פוגם הוי רק מדרבנן אסור,
מיקל כהש"ך וכ"כ בחוד"ב סק"ח כש"ך להקל:

כג אם יש [ג] ספק אם הוא פוגם או משביח, אם הדבר הוא לפנינו הוי ספק חסרון ידיעה דל"ה ספק, ורק בנפ"ל לשם איסור ולא ידעין מה ה' אם משביח או פוגם, במין בטינה ויש רוב הוי מדיר ולקולא ובאינו מינו דהוי מ"ה אזלין לחומרא:

כד אף שהמאכל מותר כשהאיסור גרמ לפגם, [נא] מ"מ הקדירה אסורה לבשל בה אפילו דבר שנם בזה האיסור פוגם בו, ואפילו [גב] הסירו האיסור ואח"כ נתנו חבשיל זה בקדירה אחרת מ"מ אסורה הקדירה השני לבשל בה אח"כ ואם [גג] קיבלה מעם מאיסור ישפגום בעצם כמו

לכחילה דגורין אטו נ"ט לשבח וכו' דגורין בכלי שאיט צ"י אטו בת יומא, ולכך לבשל בקדירה זו שפגם האיסור לחבשיל עוד פעם הוי זה כלכחילה, ובפרי"ח ומשנאה הביאו עוד טעם שני של האו"ה שחא יבשלו בה דבר שמיט בו האיסור לשבח, ול"ש נ"ט בר נ"ט באוכלים, ולהטעם הא' אפילו האיסור הוא פוגם גם בחבשיל השני, מ"מ אסור, ומ"מ הלבוש שהקדירה אסורה לענין זה שאם בישל חבשיל שהאיסור הא' ה"י נ"ט לשבח אסורה תמה האטענות בסופו דמשמע וודאי לכלל התבשילין אסורה הקדירה לכחילה, אפילו לבשל חבשיל שפוגם בו האיסור הא' וכמ"ס הרמ"א ז"ל, וציד אפרים סוקט"ו ד"ס כתב הנוצ"י סיל"ה ביין כו' למד משם, דהוי דדון זה של הרמ"א נכון וקיים, מ"מ אין טעם של איסור הקדירה ממני שכלעס מהחבשיל שיש בה טעם האיסור דהוי שחבשיל זה הוא לשגם, מ"מ בחבשיל אחר י"ה לשבח, ז"א דטעם זה שהוא פגום אינו אסור כיון שנסתלק מעליו דין טעם כעיקר מחמת פגמו, רק טעם האיסור הקדירה הוא בחבשיל הטעם שכלעס מנוף האיסור שכל טעם, וכשיבשל חבשיל אחר שיהי איסור זה נ"ט לשבח י"ה נאסר, ע"י"ס מה שהאריך בדיו הנוצ"י דשם, ובספר ערוך השולחן כתב שכוונה השמיט הרמ"א ז"ל טעם הא', דהוי שאסור נטלים לכחילה, מ"מ כמו שהמאכל מותר דיעבד ה"ה הקדירה מותרת, ולא דמי לקדירה שאצ"י אטו בת יומא, דשם כשהיה צ"י היתה אסורה מדינא ונאסרה פ"א, אסרוהו ג"כ אחר מעלי"ע, אבל כאן הרי לא נאסרה מעולם, רק עיקר הוא טעם השני שחא יבשלו אח"כ מה שהוא לשבח ומ"מ גם לדירי אסורה לכל דבר ולא כהלבוש, וכיון דהפסד מועט הוא לא חששו לאיסור הקדירה וברית"ש סק"ט שהתפצת אדם מתיר בקדירה שצומדת תמיד לקחוט דלא כטעם האו"ה מחס דהוי לכחילה, והוא חולק עליו ואוסר, ע"י"ס שאין להתיר ע"פ הגמ' להשתמש בה דבר שיהי תמיד רק לפגם ולא פלוג: [גב] הסירו כו' משנלות שם מהאו"ה דין י"ג והיינו באופן שצפנים שבקדירה הא' ה"י לפגם והסירו האיסור ונתנוה לקדירה שני כמ"ס דת"ש סק"ט: [גג] קיבלה כו' משנלות שם מהאו"ה כמו צוצוב דדווקא קיבלה טעם מדבר המושבח רק שפוגם בזה המאכל כמו חלב טריפה ביין, שהוא פגמו ומ"מ הקדירה קיבלה טעם מחלב טריפה י"ס לגזור צו"ט לפגם אטו לשבח אבל קיבלה מיד פגום כמו צוצוב אף דהכי הסרינו דתמנא לא יתן שום טעם מושבח במאכל כלל, וכחצ

סליק, ועוד דהוי רק חומרא שם כרענ"א נגד הרא"ש, והניח בלי"ע, ודחת"ס סק"ט הביא מחרעק"א כהלכת להיתר בזה להוסיף עד ס' וליתן אח"כ מלא וישבית ע"י"ס: [ג] ספק כו' הפרי"ח סק"ט הביא כן מהרבינו ירוחם ז"ל שולחן להחמיר, ומחלק הוא כצפנים ובחכ"א כנ"ד ד"י הביאו, והוסיף הוא כצפנים דכספק לפנינו הוי סחסי ולא מקלין צדדנן ע"ס:

ו דיני הקדירה שהאיסור נוטל"פ שברמ"א סע"ב:

[נא] **מ"מ** כו' דבר זה הביא הר"מ א"ח א' מהאו"ה, וכן העלה בהגם כסע"ב בשם י"א, ומבואר במשנלות סק"ו דהי דע, דבאו"ה דין י"ב יש טעם א', דכיון דרק בדיעבד מתירין נוטל"פ ולא לכחילה דגורין אטו נ"ט לשבח וכו' דגורין בכלי שאיט צ"י אטו בת יומא, ולכך לבשל בקדירה זו שפגם האיסור לחבשיל עוד פעם הוי זה כלכחילה, ובפרי"ח ומשנאה הביאו עוד טעם שני של האו"ה שחא יבשלו בה דבר שמיט בו האיסור לשבח, ול"ש נ"ט בר נ"ט באוכלים, ולהטעם הא' אפילו האיסור הוא פוגם גם בחבשיל השני, מ"מ אסור, ומ"מ הלבוש שהקדירה אסורה לענין זה שאם בישל חבשיל שהאיסור הא' ה"י נ"ט לשבח אסורה תמה האטענות בסופו דמשמע וודאי לכלל התבשילין אסורה הקדירה לכחילה, אפילו לבשל חבשיל שפוגם בו האיסור הא' וכמ"ס הרמ"א ז"ל, וציד אפרים סוקט"ו ד"ס כתב הנוצ"י סיל"ה ביין כו' למד משם, דהוי דדון זה של הרמ"א נכון וקיים, מ"מ אין טעם של איסור הקדירה ממני שכלעס מהחבשיל שיש בה טעם האיסור דהוי שחבשיל זה הוא לשגם, מ"מ בחבשיל אחר י"ה לשבח, ז"א דטעם זה שהוא פגום אינו אסור כיון שנסתלק מעליו דין טעם כעיקר מחמת פגמו, רק טעם האיסור הקדירה הוא בחבשיל הטעם שכלעס מנוף האיסור שכל טעם, וכשיבשל חבשיל אחר שיהי איסור זה נ"ט לשבח י"ה נאסר, ע"י"ס מה שהאריך בדיו הנוצ"י דשם, ובספר ערוך השולחן כתב שכוונה השמיט הרמ"א ז"ל טעם הא', דהוי שאסור נטלים לכחילה, מ"מ כמו שהמאכל מותר דיעבד ה"ה הקדירה מותרת, ולא דמי לקדירה שאצ"י אטו בת יומא, דשם כשהיה צ"י היתה אסורה מדינא ונאסרה פ"א, אסרוהו ג"כ אחר מעלי"ע, אבל כאן הרי לא נאסרה מעולם, רק עיקר הוא טעם השני שחא יבשלו אח"כ מה שהוא לשבח ומ"מ גם לדירי אסורה לכל דבר ולא כהלבוש, וכיון דהפסד מועט הוא לא חששו לאיסור הקדירה וברית"ש סק"ט שהתפצת אדם מתיר בקדירה שצומדת תמיד לקחוט דלא כטעם האו"ה מחס דהוי לכחילה, והוא חולק עליו ואוסר, ע"י"ס שאין להתיר ע"פ הגמ' להשתמש בה דבר שיהי תמיד רק לפגם ולא פלוג: [גב] הסירו כו' משנלות שם מהאו"ה דין י"ג והיינו באופן שצפנים שבקדירה הא' ה"י לפגם והסירו האיסור ונתנוה לקדירה שני כמ"ס דת"ש סק"ט: [גג] קיבלה כו' משנלות שם מהאו"ה כמו צוצוב דדווקא קיבלה טעם מדבר המושבח רק שפוגם בזה המאכל כמו חלב טריפה ביין, שהוא פגמו ומ"מ הקדירה קיבלה טעם מחלב טריפה י"ס לגזור צו"ט לפגם אטו לשבח אבל קיבלה מיד פגום כמו צוצוב אף דהכי הסרינו דתמנא לא יתן שום טעם מושבח במאכל כלל, וכחצ

כמו זבוב, אפילו נפנס רק קצת שיתן מעם פננס בכל התבשילין הקדירה מותרת:

כה אם [נר] בישראל בקדירה זו תבשיל שהאיסור האי נוחן מעם לשבח נאסר התבשיל עד שיהא בו ס' נגר האיסור הראשון, ולא נגר כל הבלוע דאין [נה] נעשה נבילה, ואפילו התבשיל הזה הוא מינו [נו] של האיסור הראשון, [נו] ומיט' יש אומרים שאיט' ס' שלמים נגר האיסור רק כפי ערך לנכות מטנו כפי מה שנבלע בהחיתור הראשון:

כו ויש [נה] שמתחלקן בענין כפי המדומע דאם עובי הקדירה הוא כמו התבשיל שיכול לבדוע כל התבשיל משערין נגר כל האיסור, אבל אם הקדירה בעוביו הוא רק כחצי התבשיל משערין בליעתו רק כפי ערך האיסור שנבלע בו גם בהחיתור:

כז אם תחב [נח] כף שנעדרו בו תבשיל

שם דאפי' נפנס רק קלס וכן מחיר בחי'א כניה דיו להמס', הקדירה, אבל בשפיר סק'א' אוסר כה'ג כה' רק פננס קלס וכי' ביד אברהם שבה'ס הקל'ס לאסור בפננס מקלסו, ותמה במשכלות על המנח'י, שהרי דבין הרמ'א הוי האיסור בכלי לשנת, וכמו באינה בת יומא אבל בזבוב הרי לא בא לכלל איסור כלל: [נר] בישראל כו' הוא מהד'מ, וכן העלה בהנה וכמו שכתב הס'ך סק'ת דהוי כפונס ובס'ף השבית כיון שבתבשיל זה הוא לשבח עיי'ש: [נה] דאין כו' דר'מ שם ובטו'ו סק'ו בסופו נפסל לתבשיל שהי' פונס ונפל זה התבשיל לאתבשיל אחר, דנו'ט בו לשבח לריך ס' נגר האיסור ולא נגר התבשיל דאין נעשה נבילה, והוא מהא'יה דבין ט'ו כמ'ס המשכלות, וכי' הס'ך סק'ט דבלפנס לא נעשה נבילה: [נו] של' כו' בשפ'ד סק'ט ד'יה ודע דכיון שלא נהבטל מחמלה מצולס מיעוטו רק מפני שהי' לפנס לכך אף במינו אח'ס אוסר עד ס' נגר האיסור כנו'ל דלא נגר הבלוע משום דאין נע'י: [נו] ומי'מ כו' כיקר דין כפי שמדומע הוא נלמד ממ'ס

הטו'ו ס'לי'ב סק'יד מהא'יה נפסל טופת חלב למוך הקדירה לחון שהי' בו מים שנבלע רק כפי המדומע במים ובקדירה, וכתב המשכלות שם דקדירה חדשה שהי' בה מים ובלעה זית חלב או חמאה הוי רק השיעור לפי ערך היות שהרי בהיתור לא נע'י, וכי' בחמודב'מ ריס'לי'ג, וכתב השפ'ד ס'לי'ב סק'כ' דאפילו באיסור שלריך ס' נגר כל היות משום דנע'י מ'מ כיון דבשאר איסורין הוי נע'י רק מדרבנן לכך נמשך מקילין בספק, וכי' הלבו'סר בח'ד סקקמ'ג שיתבאר בס'ק'ו סק'ט' דאפילו בשאר ספק כמו ספק שריפס וטודע אחר המעורבות מקילין כשי' ס' נגר האיסור לצד או אפילו רק כפי המדומע, ועפ'י כתב בסקקמ'כ שבד'ן זה ה'יל כפונס דכיון שלא נע'י כמ'ס הס'ך הנ'ל, א"כ כמו שנכנס מאיסור להקדירה כמו כן נכנס להתבשיל הראשון, וכי' מהחוד'ד שיתבאר ובהמרי ברוך מסופק בזה אם משערין לפי המדומע: [נה] שמתחלקן כו' הוא ככרת החוד'ב סק'ו דכיון שהקדירה יכולה לבדוע נגר האיסור ובהיתור יחד כמו שמהזקת נ' זת'ס והתבשיל ג"כ נ' זת'ס מה נ"מ שלא נע'י מ'מ כיון דלא ידעי'ן כמה בלט הרי יכול לבדוע כל האיסור וכל ההיתור, ורק באם הכלי הוא ח'י מהתבשיל בלעה רק ח'י היתור וח'י איסור, והביאו דה'ס ס'לי'ג ובמ'מ'ס ס'לי'ב סק'כ'ד מהטו'ו, שהטו'ו'ד זכית שלמה קלסוהו לסכרת החוד'ד בזה, ושם דה'ס סק'יא הביא מספר ישועת חיים שאם החלל הוא עשר פעמים מהדופן לריכ'ס לשער בלוע בדופן רק כחלק עשירית מן היות, וכמו שפ'ב'א שם בביטלו גריץ בקדירה שאב'י וסמו בזה חמאה ואח'כ כשטירו הנריץ ביטלו בזה בשר ורועט, כיון שהשיעור רק כהמדומע יש בבשר ורועט ס' נגר הבלוע חמאה רק הקדירה אסורה כמו כל קדירה שהינה בת יומא, [איפסר שלדין שיש שלשים בכלי כנו'ל ס'לי'ח סקקמ'כ מחשבין רק חלק ל' מן ההיתור ויש בוודאי ששים חמיר נגדו] ויתבאר עוד בס'ק'ו סקקמ'ג השיעור המדומע: [נח] כף כו' דר'מ אות ח' הביא מהא'יה הנ'ל

תבשיל פגום לתבשיל שני שהוא ג'כ פוגם, לא נאסרה הקדירה לאסור המתבשל אח"כ מה שמשביח האיסור הראשון, ואף שיש [ס] סתירין גם אם האיסור הראשון שניערו בהכף ה' מושבת, כשהוא עתה לפגם בתבשיל, הקדירה מותרת, [סא] מ"מ בכלי חרס יש לצדד להקל, ובכלי מתכות יש לספק מלהקל בב' גו"ט דהוי כלבתחילה:

כח אף למה שאוסרין הקדירה באיסור גומלי'פ, [סב] מ"מ יורה שמשבשלין בו הרבש אף שיש שם רגלי דבורים, אינם אוסרים את היורה כיון שהם בעצמות, [סג] ורק אם איפשר יסנן הרבש, ובריעבד אין אוסר כשיש לחוש שיש שם דבורים עצמם, וגם הדבורים עצמן אינם אוסרים היורה כיון שגנובים בעצמם כזבובים ויתושים, ויש שחוששין כשיש שם דבורים שלא לבשל בהיורה: **כט** בשמים [סד] שנבלע בהם יין נסך

בכלי וב' גו"ט איכא להיסר, היינו מכף לתבשיל שהרי פוגם ומתבשיל לקדירה, וטעמא דג'כ דאיסורא ל"מ היינו משום דנע"כ או שאר טעמים מ"מ בזה הוקלש הטעם ככף ונעשה היסר בתבשיל, ובנקוד"כ ופרי"ח יישובו להרמ"א דא"ה ס"ל ז' גו"ט סגי בפיר מותר אפילו באיסור מושבת, אבל הרמ"א ס"ל בעי ג' גו"ט לכך דווקא באיסור הראשון ה' ג'כ לפגם, ובמחמ"י שמשבשלות כחז דהט"ז ס"ל כשיטתו בס"ה סק"ז כטעם שני של התוס' בזה דהוא כליס לא משום קערות ונעשות במחבת, רק טעמן פוגעין זה בזה לכך סגי בב' גו"ט, ולהארי' לריך שיהי' ג' טעמים בכלי פ"י"ש: [סא] מ"מ כ"ו הוא מסקנת המשבולות שם לדינא, בכלי חרס דא"ה בהנעלה הוי כדיעבד ורק לכתחילה מחמירין בג' גו"ט, אבל בכלי מתכות שאיפשר בהנעלה הוי בלכתחילה ובעי ג' גו"ט, ובשפ"ד סק"י מיקל ג'כ בכלי חרס ומניח בל"ע בכלי מתכות פ"י"ש: [סב] מ"מ כ"ו הוא מהתוס' בעי' דס"ח בשם ר"ח ו"ל, דאף שרגלי הדבורים מעורבין תוך הדבש והשרץ עלמו אוסר בכל ענין אף בפגום, דרק פליטתו מותר, מ"מ רגלי הדבורים הוי כמו עלמות החמור שהם טעורים, ורק לענין טומאה אחר שאזכרים אין להם שיעור, והביא הד"מ אות ה' שמוסר היורה כיון שאין לו טעם כלל, וכן העלה בהגה דהיורה מותר כיון שאין טעם כלל, ובספ"א סעי' נזכר הטעם שהדבורים גופיהו הוי גו"ט לפגם, אף שמתממין אותן עם הדבש כשמשירין מהם, ובבאר הגולה דרגלי הדבורים הוי כעלמות, ודבורים גופיהו הוי כזבובים ויתושים שאינם אוסרים, והביאו שפ"ד סק"א: [סג] ורק כ"ו בפרי"ח שהביאו שפ"ד סק"א כחז שראוי שלא לאכול הדבש בלי סינון וכתב הוא דוודאי ראוי לעשות כן אבל כדיעבד מותר, והכלי ג'כ מותר דרק בקיבל מאיסור מושבת אלא שפגום בהמאכל אוסרין הכלי, ולא כשהאיסור פגום אף דהכי אסרינו רחמנא, מ"מ הכלי מותר כמ"ל, ומ"מ דת"ס סקנ"ט הביא מוח"ס ברגלי דבורים שהם עלמות מוח' לבשל אח"כ בהיורה, ובדבורים עלמות הדבש מוח' להיורה אין לבשל עוד פ"י"ש: [סד] שנבלע

זכ"ל, אם תחב כף שניער בו איסור פגום לתבשיל שנקדירה הקדירה נמי שרי, והואיל המתבשל מותר הקדירה נמי מותרת דהו"ל י"ט בר ג"ט דהמירא דהכף נותן טעם פגום לתבשיל, והמתבשל לקדירה ועדיין הטעם נזכר, וכן העלה בהגה, דאם ניערו המתבשל הראשון בכף ותחבו אח"כ הכף לתבשיל שני זהו ג'כ פגום לא נאסרה הקדירה לאסור זה שמתבשל, ותמה הט"ז בסק"ז על הרמ"א למה לריך שני פעמים פגום אפילו אם ה' האיסור הראשון איסור גמור, מ"מ אם כמה שחבז עמה בתבשיל ה' פגום לא נאסרה הקדירה לאסור המתבשל אח"כ, שאפילו אם תמן הקדירה טעם לשבח כמה שמתבשל בה הוי ל' כ"כ, דהכף נתן טעם פגום בתבשיל, ומתבשל לקדירה, וכשיתן הקדירה לתבשיל לשבח יהי' כ"כ דהמירא כיון שהוא פ"י פגם, וביותר תמה על הלבוש פ"י"ש: [ס] שיש כ"ו היינו מסקנת הט"ז שם לדינא, וכמו שהוא בהא"ה הביא המשבולות סק"ז דין י"ד ככף בלוע מחלב טריפה, או מצד מחלב, והניסו בו קדירה י"ן שהחלב פוגם ביין הקדירה מותרת, והיינו שהוקלש

בכלי וב' גו"ט איכא להיסר, היינו מכף לתבשיל שהרי פוגם ומתבשיל לקדירה, וטעמא דג'כ דאיסורא ל"מ היינו משום דנע"כ או שאר טעמים מ"מ בזה הוקלש הטעם ככף ונעשה היסר בתבשיל, ובנקוד"כ ופרי"ח יישובו להרמ"א דא"ה ס"ל ז' גו"ט סגי בפיר מותר אפילו באיסור מושבת, אבל הרמ"א ס"ל בעי ג' גו"ט לכך דווקא באיסור הראשון ה' ג'כ לפגם, ובמחמ"י שמשבשלות כחז דהט"ז ס"ל כשיטתו בס"ה סק"ז כטעם שני של התוס' בזה דהוא כליס לא משום קערות ונעשות במחבת, רק טעמן פוגעין זה בזה לכך סגי בב' גו"ט, ולהארי' לריך שיהי' ג' טעמים בכלי פ"י"ש: [סא] מ"מ כ"ו הוא מסקנת המשבולות שם לדינא, בכלי חרס דא"ה בהנעלה הוי כדיעבד ורק לכתחילה מחמירין בג' גו"ט, אבל בכלי מתכות שאיפשר בהנעלה הוי בלכתחילה ובעי ג' גו"ט, ובשפ"ד סק"י מיקל ג'כ בכלי חרס ומניח בל"ע בכלי מתכות פ"י"ש: [סב] מ"מ כ"ו הוא מהתוס' בעי' דס"ח בשם ר"ח ו"ל, דאף שרגלי הדבורים מעורבין תוך הדבש והשרץ עלמו אוסר בכל ענין אף בפגום, דרק פליטתו מותר, מ"מ רגלי הדבורים הוי כמו עלמות החמור שהם טעורים, ורק לענין טומאה אחר שאזכרים אין להם שיעור, והביא הד"מ אות ה' שמוסר היורה כיון שאין לו טעם כלל, וכן העלה בהגה דהיורה מותר כיון שאין טעם כלל, ובספ"א סעי' נזכר הטעם שהדבורים גופיהו הוי גו"ט לפגם, אף שמתממין אותן עם הדבש כשמשירין מהם, ובבאר הגולה דרגלי הדבורים הוי כעלמות, ודבורים גופיהו הוי כזבובים ויתושים שאינם אוסרים, והביאו שפ"ד סק"א: [סג] ורק כ"ו בפרי"ח שהביאו שפ"ד סק"א כחז שראוי שלא לאכול הדבש בלי סינון וכתב הוא דוודאי ראוי לעשות כן אבל כדיעבד מותר, והכלי ג'כ מותר דרק בקיבל מאיסור מושבת אלא שפגום בהמאכל אוסרין הכלי, ולא כשהאיסור פגום אף דהכי אסרינו רחמנא, מ"מ הכלי מותר כמ"ל, ומ"מ דת"ס סקנ"ט הביא מוח"ס ברגלי דבורים שהם עלמות מוח' לבשל אח"כ בהיורה, ובדבורים עלמות הדבש מוח' להיורה אין לבשל עוד פ"י"ש: [סד] שנבלע

נכך וחור נותן טעם לשבח בהבשמים, ובשנותיהם הבשמים להתבשיל היו היין ג'כ לשבת, צריך ס' בהתבשיל נגר כל הבשמים כיון שחתוכה נעשה גבי'ה לדידן, [סח] ואין מזיק ביש ס' במה שהבשמים עבדו למעמא, כיון שהיין אין עביר למעמא [סו] וטימ אף בבשמים שאסורים מהמת עצמם כמו של עכרים ונותנים טעם פנום אינם אוסרים, אף דעבדו למעמא: **ל** אם היין [סז] נותן בהבשמים טעם לפנום, וגם בהתבשיל הוא לפנום אין צריך ס' כלל, והתבלין הם מותרין באכילה, וגם מותר ליתנם לבתחילה בהתבשיל, ואין דומה לנומלי' שאסור לבתחילה:

לא אם היין נותן טעם [סח] בהתבלין לפנום, ובתבשיל יהי' לשבת היין פריעבד כשיש ס' בהתבשיל נגר היין לבד מותר כשירדע במה בלעו מהיין, וטימ אסור ליתנם לבתחילה [סג] לתוך התבשיל אף ביש ס' מחשיש מבטל איסור לבתחילה ואם נתן מותר: **לב** אם [ע] היין נותן טעם לשבח בהבשמים ובתבשיל הוא נותן טעם

כו' הש"ך סק"ז לין עלמו אס' קל"ה, ופירש השפ"ד שגלמד משם כמה דברים, וזה דין הה' הגלמד משם והוא מהב"י בשם הרשב"ה, ומ"ס הרשב"ה דלא ידעין כמה נכלע הוא לשיטתו דלית ל' חני' בשאר איסורין, אבל אם חני' אפילו ידעין כמה נכלע לריך ס' נגד כל הבשמים, וע"ז קאי מ"ס השפ"ד דין ד' במוסגר דנגד היין הוא לאו דווקא, וכי' בחרעק"ה וגבצת שאל הביאם המשמ"ס דמ"ס רמ"א נגד היין הוא לאו דווקא רק נגד הבשמים: [סח] ואין כו' מ"ס בשפ"ד ס' במוסגר, דמ"ס אין איסורם מחמת עלמס הוא לרווחא, פירשו דלהרשב"ה דלית ל' חני' וידאי ליה עבדו למעמא, ורק לדידן מ"ס ליה עבדו למעמא, נהי דחני' מ"ס אין הנאסר חמור מהאוסר כש"ס בסיק"ה במלח הכלוע מדם, וכחז בדין השני דל"ך להשלים אף ביש ס' מוס' איפשר לכוסמן כבכיל"ד וסיל"ו נכלעו עיי"ש: [סו] וטימ כו' הוא מהפדמ"ג א"ח נפתחה כוללת לפסת, הביאו משמ"ס בחד אות י"ד כיון שעבדו למעמא ויש טעם פנום אינו אוסר: [סז] נותן כו' הוא דין השני הגלמד מסיקל"ד, והביאו השפ"ד כן ולא דמו"ט לפנס אסור לבתחילה, מ"ס כן שהחבלין היתר הוא מותר ליהנם לתבשיל

עיי"ש: [סח] בהתבלין כו' זהו דין השלישי שהביאו השפ"ד כן הגלמד משם, דא"ל ס' נגד החבלין דהא כיון שנותן היין בהם טעם לפנום לא נעשה נבילה, ודי כשיש ס' נגד היין אם ידעין כמה יין בלעו והוא מהש"ך שם סקכ"ט מהרמ"א דכאן וש"ך סק"ט כאן דבאיסור שהי' פוגם בהיתר הרי לא נעשה נבילה, וכי' בחווד"ח סק"ה וכחז באמרי ברוך שמשערין כפי המדומע ורק ס' נגד האיסור לבד שהוא היין: [סח] לתוך כו' משפ"ד שם מטעם אין מנעלין איסור לבתחילה אטו אין ס', דאף שהחבלין הם היתר, ובסיק"ט נחנאר דבמינו שמוחר להראש ביש לבשלם, ואסור לרשב"ה, מותר לכוסף עד ס', מחלק דשם הוי מין במינו, ואף כשיבשלם ויהי' מים אינו מינו, מ"ס אמרי' ס' ליק לרשב"ה ויהי' פדיון איסור דרבנן ולא ליתי לאיסור חורה, ועוד איסור ביסול הוא רק חומרה לרשב"ה שסרי להראש מותר שפיר מוסף, אבל כן הוי איסור חורה בלא יהי' ס' וש"ך ביטול איסור לבתחילה שאסור אטו אין ס', ומ"ס הביא ברת"ש סק"ט מהיד יהודה בכה"ג בנתן מותר אף במיז, אבל בהי' בהראשון לשבח אסור במיז כשי"ס בסקפ"ב, וט"ל סקמ"ס מחרעק"ה ז"ל שמוספק בכל חסר מלח כזה עיי"ש: [ע] לשבח כו' זהו דין הרביעי הגלמד משם, שהביאו השפ"ד ממש הרמ"א ז"ל שם, ואף שהרי זה שמיט לשבח בהבשמים הרי נעשו הבשמים נבילה מהיין כיון שאין לבטל, וילמך ס' נגד הבשמים, ואי משום שאין הנאסר שהם הבשמים חמירו מן האוסר היין שנומלי' בהמאכל, מ"ס הרי בסוף הסימן בהוסם המים מתיר הרמ"א בדין זה שניע"ג ופוגם האיסור בתבשיל הב' רק במקום הפסד קלת כמ"ס

מעם רפנס, יש להקל אף באין ששים
בגדר הין, ולייא אין צריך בזה
הבשר קצת רק מותר בפשיטות דאינו
חביר מהאומר וכן בקף כה"ג
בשחבורו לקרירה שבישלו בה נבילה
עם מים ותחבורו אח"כ לקרירת רבש
שהבשר פוגם בו אף שהמים נע"נ
ואינו פוגם מים אינו אומר:

כח"ס ה"ך סק"כ, מ"מ בספר ערך השולחן
שפ"ז מחר בזה בפשיטות בבישול מבטל
שהאומר ה"י נו"ט לשנה ונאסר, ואח"כ
בישול הכשיל שהאומר הא' הוא נוטלים הק'
שחזקה נע"נ מ"מ אינו חמור מהאומר,
וכ"כ בהנהגה בלוי"ה ס"ב לוי"ה שבבישולו
בבילב עם מים והחזנו בו כף כנפנים, והביאו
ברח"ט, ובסק"ט הביא מיד יהודה דרך ב"מ
בפוגם אבל בחזקת ה"י כמבטל איסור לכחילה
כיון שה"י אסור ורק משום שפוגם בהדבש
מוחר עיי"ש:

ר"ג שמן של עכרים אפילו [עא]
מבושיל אין חשש משום כלי
עכרים [עב] דסתם כלים אינם בני
יומן, וכן [עג] בבשר גופי פוגם
בשמן

[ז] ריני שמן ורבש ושאר רברים
הפוגמים שביש"ע סע"ד:

[עא] **בגבול שר** כו' במענה דמסכת ע"ז דל"ז דלילו אסורין ואין איסורין איסור הנאסר,
חשיב פה וזמן של עכרים רבי ובית דין הסדירו זה הסמן, ואמר ב"מ
או דרנאל גזר עליו, או משום דזליפתן של כלים אסורים אסורין, ואמר ס' דלמיד משום
זליפתן של כלים לכך ר' יהודה ובית דין הסדירו משום דב"ב נ"ט לפגם מותר, ובדל"ה
במישחא שלקף אחר רב ספרא למ' נחוש לה אם משום איסורו מיסרי סרי, ואי משום
בישולי עכרים ה"ל נאכל כמוס סבא ח', ואי משום גיצולי עכרים נוטל"ס הוא, ובפוס' דל"ז
הקשו איך שחזי והלל שפסרו הש"ך ס"ב"ס נוטל"ס אסור וא"ך פסק שחזל מותר וכן
בדל"ה ה"ל דאמר נוטלים הוא ה"ך חולקין על רבנן דמי שחזי והלל דס"ל אסור, ובי
דהתירו בשמן מ"מ בשאר דברים מי הסדירו, עוד הקשו גבי דבש דאמר לחזי נחוש הא כ"ן
אסור בנטל"ס, ופירשו דגם שחזל ס"ל טעם גזירת י"ח דבר הוא משום חתנית ורק כיון
דלא שייך חתנות כמו ב"ן לר"ך שער של נוטלים אסור, אבל בעלמא ג"כ ס"ל נוטלים
מוחר, ופירשו לפ"ז לשון הסוגיא דבש, והרמז"ל בפ"ז מהלכות מ"א הכ"כ כתב שמן של
עכרים מותר, ומי שפסרו שומד בהט"א גדול מפני שחמרה פי ב"ד שהתירוהו, ובה"ס הכ"מ
שהא מהירושלמי דאמר ל"י שחזל לרב או אכול או מכביבא עליך זקן ממרה, וסיימו
לפי שר"י ובית דין הסדירו את השמן והוא בשינוי זה בעור ובמחבר סע"ד: [עב] דבתם
כו' היינו הא דמישחא שלקף הנ"ל, וכ"כ הרמב"ם ז"ל ס' דאפילו נחבטל השמן מותר,
ופירש רב"י סימן זה שהרמז"ל אינו מפרש מה דקאמר איסורו ה"ן כפירש"י ז"ל רק
איסורו היינו הכשר בהשמן, וע"ז אמר מיסרי סרי שבבשר פוגם את השמן ומסריחו, וכמו
שהעלה כ"ן בשו"ע מפני שהבשר פוגם השמן ומסריחו, ונסתפק רב"י בסיק"כ אי ס"ל
להרמב"ם ג"כ הא דסתם כלי עכרים אינם ב"י כרוב הפוסקים שחז"ס בפ"ג מהמ"א
דחמא אסורה שבישלה עכרים כמו שביארנו, וזה ה"ו כסתם כלי עכרים ואפ"ה אסור ה"י
דס"ל דמחזיקין ל"י כבני יומן, וטור א' יסבור שאינם ב"י ל"ה ל"ל בשמן ודבש שבבשר
פוגם את השמן ודבש, אפילו אי לא יפגום מ"מ הא הכלי אכ"י, וכן ביוסף ה"טעם
שבבשר פוגם ש"מ דלא ס"ל זה דאינם בני יומן ולפ"ז אינו מחר בנשתמש בכלי בדיעבד
רק כשיה"י בבירור מעל"ע, ומ"מ הביא מהרש"ב"א שגם הרמב"ם ס"ל כן דסתם כלי עכרים
אכ"י, והטעם שהבשר פוגם כתב רק דאפילו ה"י בן יומן בבירור מותר לפי זה וכן להלכה
קיי"ל דאינם ב"י: [עג] בבשר כו' המחבר הביא זה הטעם שהבשר פוגם בשמן ודבש,
שהש"ך סק"ג חמה שכל זה הטעם הוא לפי רב"י דלא ס"ל להרמז"ל כחם כלי עכרים
אכ"י, וא"כ ל"ל רב"י לטעם זה של בשר פוגם אפילו משבית מ"מ הא סכ"ע איך בני
יומן

בשמן, ויש חולקין דבשר בשמן הוי לשבח בין בשמן חי בין בשלוק. [עד] ומי' אין לחוש בסתם שמן זית שמושחים החביות עם שומן חזיר, ורק בידעינן שמושחין אין להתיר בשמן זית כמו בשאר דברים כתבשיל ובדומה. כי אינו סהרברים המאוסים וכן אין להקל בזה. [עה] בציקאריע שיש חשש שומן חזיר אף שנותנין זה להקארוע. [עו] וכן אין מחזיקין איסור בסתם בלאקסין אף שאין פונם, ורק בנודע שיש שמושחין בל' שלא פירש במקום קביעות שיש לחוש, יש אוסרין רק כרי קליפה מהדנים: **ד' דבש** ש' עכרים [עז] הוי כמו שמן שאין לחוש מחמת הכלי כיון הרמ"א ז"ל מחלק בין שמן שלוק הוי לפנס לשבח, כהחוס' וממ"ק, מי' להש"ך עיקר הפירוש איערוכי היינו יין וזה הוי לפנס אבל שמונים בשמן הוי לעולם לשבח אפילו בשלוק ככל הפוסקים, וכתב השפ"ד דלא קשה להרמ"א כיון שקודם השליקה נאסר שהי' לשבח ואיך חזר להפירו בנמחה ביד גוי הא נעשה נבילה והוי כהשציה ולסוף פנוס ד"ל זה שהשציה ולסוף פנוס הוי רק מדרבנן, וכי' גוי חזר להחירו, ע"י שליקה, ורק להש"ך אסור אף בשלוק וכי' בחודיה סקייג כהש"ך לאסור בבשר בשמן בין חי בין שלוק: [עד] ומי' כו' בתשובות רמ"א שם דעו דשומן חזיר הוי מאוס וכנבילה מוסרחת שהרי אמר אל יאמר אדם אי' בבשר חזיר כו' ולא אמר כן על שאר פרטים, וכתב ע"ז השפ"ד סקייג כי מסמימות דברי האחרונים נראה שאם נפל חזיר או שומן חזיר לתבשיל שאסור וכי' ביד יהודה, וזה בשאר תבשיל, ובשמן זית כתב הרמ"א שם בתשובה שבש"ך ושפ"ד סקייג דלא חיישינן למה שאומרים שמושחין החביות בשומן חזיר, וסעסם לדירי' משום שבשר פונם בשמן כשיטמו כהמחנה, ואי' להש"ך שאסור בבשר בשמן הו"ל לאסור, מי' הביא דת"ש סקייג דאף שהמחיי אוסר להש"ך, מי' בסתם שאינו ידוע כתב ביד יהודה ור"ח בצאצא זצ"ל כי אזלין יתודה דאין לסמוך על פתח פונם בזמנינו ש"ל מטהרין אותו בריחו וסעמו וישראל אינו בקי בשומן חזיר ועל עכרים אין לסמוך ומותר ג"כ רק בסתם שאין מחזיקין איסור בהשמן: [עה] בציקאריע כו' דת"ש סקייג הביא מספר שבילי דוד לחפש היתר בליקאריע כיון שהלפת משנה סעסם, ודברי יוסף חולק דרק סעסם הנלוש בסכין י"ל סלפת משנה ולא גוף הכשר שהוא שומן חזיר, וכן אין היסר של פנס כמ"ש השפ"ד ונז"ל סלי' וסלי' לענין בקארוע: [עו] וכן כו' הוא בתשובות רמ"א שם ג"כ ובשפ"ד סקייג דהיתר בלאקסין הוא רק משום אחזקי איסורא לא מחזיקין, אבל פתח רמ"א של שומן חזיר פונם אין לסמוך רק דת"ש סקייג הביא בשם שאלת יעבץ כיון שאין מושחין אלא אחר שנתייבש אינו בולע רק כדי קליפה עיי"ש: [עז] הוי כו' במשנה שם חשיב דבש ג"כ להיתר ובגמ' דליה אמר דבש למאי ניחוש לה אי משום איערוכי מיסדי סרי ובישולי עכרים נאכל כמוס שהוא חי, ואי משום גיעולי עכרים נוי' לפנס הוא ומותר, והרמ"ל בפ"ז הא"צ כתב וכן דבש

יומן, ומי' להמחנה נקי' זה רק לאורוי' דבשר פונם בשמן ודבש, ובשפ"ד חתם הא המחנה סוכר אערוכי היינו בעין והשמיט חשש גיעולי עכרים משום דסתם כלים אכ"י, ושפ"ד לרי' סעסם שהבשר פונם [ואולי יש להעמיס זה כמ"י הש"ך גופי' במ"ש בשר פונם היינו עירוב בשר בעין] וכל זה להמחנה אבל הש"ך סקייג הוכיח ממה שהג"י הרמ"א ז"ל בבשר לדבש שמשציה, משמע שבשמן מודה שפונם וכי' הלבוש, אך הקשה על זה כיון שכל דברי הרמ"א הם מזהר"ל, ושם משמע דכ"ש בשמן שמשציה אפילו בנתבשל, וכן הוכיח מכתובות ר"י שבמרדכי, ומהרש"א ור"ן ואגודה בחולין שהביאו רא"י ממה שהחירו השמן דסתם כלי עכרים אכ"י, ואם יהי' פונם הא אפילו בכן יומו ובבעין פונם ג"כ, ועי' דבבעין הוי לשבח, ואף שכתובות הרמ"א ז"ל מחלק בין שמן שלוק הוי לפנס לשבח, כהחוס' וממ"ק, מי' להש"ך עיקר הפירוש איערוכי היינו יין וזה הוי לפנס אבל שמונים בשמן הוי לעולם לשבח אפילו בשלוק ככל הפוסקים, וכתב השפ"ד דלא קשה להרמ"א כיון שקודם השליקה נאסר שהי' לשבח ואיך חזר להפירו בנמחה ביד גוי הא נעשה נבילה והוי כהשציה ולסוף פנוס ד"ל זה שהשציה ולסוף פנוס הוי רק מדרבנן, וכי' גוי חזר להחירו, ע"י שליקה, ורק להש"ך אסור אף בשלוק וכי' בחודיה סקייג כהש"ך לאסור בבשר בשמן בין חי בין שלוק: [עד] ומי' כו' בתשובות רמ"א שם דעו דשומן חזיר הוי מאוס וכנבילה מוסרחת שהרי אמר אל יאמר אדם אי' בבשר חזיר כו' ולא אמר כן על שאר פרטים, וכתב ע"ז השפ"ד סקייג כי מסמימות דברי האחרונים נראה שאם נפל חזיר או שומן חזיר לתבשיל שאסור וכי' ביד יהודה, וזה בשאר תבשיל, ובשמן זית כתב הרמ"א שם בתשובה שבש"ך ושפ"ד סקייג דלא חיישינן למה שאומרים שמושחין החביות בשומן חזיר, וסעסם לדירי' משום שבשר פונם בשמן כשיטמו כהמחנה, ואי' להש"ך שאסור בבשר בשמן הו"ל לאסור, מי' הביא דת"ש סקייג דאף שהמחיי אוסר להש"ך, מי' בסתם שאינו ידוע כתב ביד יהודה ור"ח בצאצא זצ"ל כי אזלין יתודה דאין לסמוך על פתח פונם בזמנינו ש"ל מטהרין אותו בריחו וסעמו וישראל אינו בקי בשומן חזיר ועל עכרים אין לסמוך ומותר ג"כ רק בסתם שאין מחזיקין איסור בהשמן: [עה] בציקאריע כו' דת"ש סקייג הביא מספר שבילי דוד לחפש היתר בליקאריע כיון שהלפת משנה סעסם, ודברי יוסף חולק דרק סעסם הנלוש בסכין י"ל סלפת משנה ולא גוף הכשר שהוא שומן חזיר, וכן אין היסר של פנס כמ"ש השפ"ד ונז"ל סלי' וסלי' לענין בקארוע: [עו] וכן כו' הוא בתשובות רמ"א שם ג"כ ובשפ"ד סקייג דהיתר בלאקסין הוא רק משום אחזקי איסורא לא מחזיקין, אבל פתח רמ"א של שומן חזיר פונם אין לסמוך רק דת"ש סקייג הביא בשם שאלת יעבץ כיון שאין מושחין אלא אחר שנתייבש אינו בולע רק כדי קליפה עיי"ש: [עז] הוי כו' במשנה שם חשיב דבש ג"כ להיתר ובגמ' דליה אמר דבש למאי ניחוש לה אי משום איערוכי מיסדי סרי ובישולי עכרים נאכל כמוס שהוא חי, ואי משום גיעולי עכרים נוי' לפנס הוא ומותר, והרמ"ל בפ"ז הא"צ כתב וכן דבש

דבש של פכרים שנכסל ועשו ממנו מיני מחיקה מותר מטעם זה והכ"י הביא כאן מהמרדכי שכל מטעם לפני ר"י שביטלו דבש במחבת עם יומא של בשר והוריקוהו חס בקדירת חלב עם יומא, והמירוהו משום דשמוניות בדבש היו נו"ט לפגם, אפילו מעורב בו שמוניות של גיעולי נכרים או מבשר לחלב היו הכל נטלים בו ותמה הכ"י הרי העולם מבטלין דבש עם הבשר והוא משיב מאלו, וכמו די"ל רק מבטל בכללים עם המבטל הוא משבית ולא בלבדו כמחשבה דר"י שאז היו לפגם, וכן העלה בשו"ע סעי' דין הדבש כדן השמן שהבשר פוגם בהם, וכבר נז"ל להש"ך נקט הך טעמא רק לאורו דבשר פוגם בשמן ודבש, אבל להכ"י הו"י ה"ר בלא זה משום סתם כלים אינם בני יומן: [ע"ה] ור"י א"ו להכ"י הו"י בלא כללים לעולם לפגם, אבל דר"מ אות א' הביא מהמרדכי דבילה דבילה בדבש היו לשבת, והביא מהמרדכי דמטעם דר"י שהחיר הו"י דבש ולא היו לפגם אבל דבש עלמו הו"י להכ"י הביא דבש עלמו דבש עלמו ולא דבש עלמו, והעלה כאן הפסד גדול יש להחמיר בדבש עלמו שאינו פוגם רק במשקה, דבש, ומ"מ בלוע בכלי הביא דבש סקריה ממחבת יהודה שצ"פ הש"ך אין להחמיר אף בדבש עלמו משום סתם כלים אכ"י, והסו"י סק"י אחר שחמם על חילוק הכ"י מהמרדכי שאוסר מיירי בלי רוב להיסר, דהרי מיירי בהסירו דבילה דליה רק טעמו לבד ובוה א"ל רוב לכ"י, דעמו עיקר כחמ"א ז"ל ודעתו שאפילו בהפמ"ר אין להחיר בדבש עלמו, והביאו בחווד"ה סק"י, ובפרי"ת דלהחמירין לאו דווקא בשר, רק אפילו חלב מרבה ודס הו"י כבשר, ולסאוסרין אפילו שומן חזיר אינו פוגם בדבש, ופרי"ת סובר עיקר כח"י הביא שהמנהג העולם בשר הרבה ומעט דבש משבית ולא לסיפוך מהמרדכי, והביא דבש סק"י מיד יהודה עיקר כהכ"י: [ע"ה] בנאדר כו' הוא מהכנה"ג סיפ"ז ושפ"ד סק"י בללד השיער אין חשש וביה דוד מיקל שבדח"ש סק"י מיקל שהוא כעין עור מנעלים ואפילו בלי חולי שא"כ סכנה מיקל עי"ש: [פ] שאם כו' בדח"ש סק"י מספר ביה יהודה שטעם החלב שבבשר געשה גוף איסור ואוסר דבש שהרי החלב אינו פוגם, וחלוק זה מדין הג"ל מהמרדכי דס"ה אין ח"י כלל בשר בחלב כיון שהבשר פוגם דבש ויחבאר עוד בס"ק מהכ"י: [פ] תינוק כו' זהו מטעם של הביא כלל שהביאו הפרי"ת בסעי' ב' בקונטרס אחרון, ומקור דבר זה, דכנה הרמב"ם ז"ל כח בפ"ב מהמ"א, האוכל מבשר אדם או מחלבו בין מן החי בין מן סמא אינו בלא תעשה ואינו לוקה, אבל אסור הוא בעשה, היינו לאו הלא מכלל עשה מו"י מיני חי, ובפרק אע"פ אחר יכול יהי' חלב מהלכי שחיס טמא, ודין הוא ומה בהם שנקלעו במגפה החמירה בחלבה אדם שהחמירה במגפו אינו דין שחמירה בחלבו ח"ל טמא הוא, הוא טמא ואין חלב מהלכי שחיס טמא אלא טהור, וכח הדב המגיד ז"ל שבד"הא ז"מ מסייעים להרמב"ם, א' שחיס הו"י בשר מהלכי שחיס מותר מ"ה, מה צריך להשמיטנו בדמו וחלבו טהור, הא"ך יהי' הבשר טהור וסיוולא ממנו טמא, ב' מה אמר ק"י מהמנהג, יע"ה

כיון שסתם כל"י עכ"רם אין בני יומן, אבל בשר בעין דרבש ל"א באין הפסד גדול יש להחמיר בדבש עצמו דהוי לשבת ורק במ"י דבש הו"י לפגם, [ע"ה] ור"י א"ף בהפסד גדול אין להקל בדבש עצמו, ויש תחלקין דבשהרוב בשר ומיעוט דבש משבית אב"י בהרבה דבש ומיעוט בשר פוגם הבשר בדבש ומ"מ אם שמו דבש [ע"ה] בנאדר של עור אם הוא צדד השיער אין להחמיר ואפילו באם הוא צדד העור אין להחמיר אף לבריא ויש אומרים [פ] שאם בשר בלע חלב בקמץ ונפל לדבש נהי' שהבשר פוגם לדבש, מ"מ כיון שהחלב שבבשר אינו פוגם אסור הרבש:

ל"ה אם נפל [פ] תינוק ליורה של דבש שעל האש וסת שם, יש שמתירין

שמתירין בזה אפילו באין רוב, בין שבשר המת פונם בדבש, ובשהסירו האיסור מותר מצד נוטלי'ם, וביש בחי שאינו אוסר, ואם הוא באופן שמשביח כמו בשכר וביוצא [פב] אין לחלק בזה בין מת עכו"ם למת ישראל להמצידי'ן בזה מ' נגר פליטתו:

ל' בשר [פג] בין הוי גוי'ם לפנים, וכן דם ביין, ותאנים ביין הוי נוטלי'ם בין לחין בין יבשין, דבש ביין הוי ג'כ נוטלי'ם, וכן יין בשמן אם הוי מציאות שיתערב הוי נוטלי'ם, רק אינו מתערב:

ד' חלב ביין [פד] לי"א הוי חלב בקטץ גוי'ם לשבת, וחלב תרבא ביין הוי גוי'ם לפנים, ולי"א הוא בחיפוך בתרבא הוי לשבת, ובחלב בקטץ

לימא בשו יכח שמותר באדם, והרמב"ן ז"ל הקשה אם יחא בשר אדם בעשה, אך מותר דמו וחלבו הא כל היולא מטמא טמא, ועוד הקשה עליו, אלא וודאי שבשר אדם מותר, ומה דאמר בחי'ם אין בשר אדם בלא הטעה, לאו דעכ"פ איסור יש שהרי גם בחלבו אמר כן ובגמ' אמר דאפילו מלוא פריסה אין בו רק דמותר לגמרי, והוא באריכות בהר"ן ורא"ש בכתובות ס', והטור ושו"ע השמיטו לגמרי זה, רק הרמ"א ז"ל סיעט העלה כרמב"ם ור"ן דבשר אדם הוי בעשה אסור לחולו מ"ה, והטור סק"ג הביא דלהר"ם בכתובות הג'ל הוי רק מורכב, וכשפירש מותר והמה על הטור ומחבר שהשמיטו פליגתא זו, והס"ך סק"ג פירש בעשה, ובמת אסור בהנאה, אבל הפר"ח סק"ה שם האריך ליישב דעת המ"מ והעלה עיקר כרמב"ן ורא"ש ורשב"ד דמותר לגמרי, שמה שאסר הבית הלל ע"פ הרמ"א ז"ל הג'ל, מ"מ לדעתו הוי בשר אדם מותר ואינו אוסר בפליטות, ונגד מ"מ בה"י שבשר המת אסור בהנאה ואוסר במטהו כעגלה ערופה דחה הפר"ח דעגלה ערופה שאוסר במטהו היינו בחי משה חסידות בע"ה או אחר ערופה מלד מהר"ה"ם וזה רק בגופה לא בפליטותה, וא"כ כשי' מ' נגד היתוק מותר, ומסקנתו דהוי נוטלי'ם בשר בדבש וכשר אפילו באין רוב כשהסירו האיסור, וכ"כ בחי שלי"א אין אוסר פליטתו, דלא בהרמ"א ז"ל: [פב] אין כו' דעל מ"מ הפר"ח מהסביות הרשב"א דבמת עכו"ם אינו אוסר כח המשבולות סק"ז בין דלהרמ"א בסיעט אין חילוק, וכ"כ בשפ"ד סיעט סק"ג דאלו אין לנו אלא דברי המחבר דבמת אין חילוק בין עכו"ם לישראל ובכ"ע אסור כשהוא לוי' לשבח כבשכר וכיולא, ובדבש מותר, ובדח"ש סק"ז סק"ב מהפרי הצואה שצפת"ש סיק"ה סק"ג בעכו"ם שנפל לבאר ומה ש' והי' ספק כבש מעת לעת, וכח דאף דלפי חכמי הטבע בשר מה אדם נבילתו מאוסה, מ"מ אין להקל משהם זה לבד ולא נמלא בפוסקים ורק מכה ספק כבש, וגם הוא איסור עשה ושמא הוא לפנים ויש כמה סניפין להקל, ובדח"ש ספי"ז סק"ב דאין בו איסור בבית, ונז"ל סיל"ח סיק' ל"ב לענין בליעה ופליטה בבגלי חיים: [פג] ביין כו' הוא מהג"א והביאו הב"י והרמ"א ז"ל כע"ד בהגה ובשפ"ד סיק"ה סק"ב לענין כבד ביין שנכבש, הוי ג'כ נוטלי'ם, והביאו המשמ"ם ודח"ש סק"ס, ומא"ס הוא משנה בע"ז דס"ה הנז"ל ריש הסימן, ולחד גירסא יש חילוק בין לחיס ליבשים, ולהר"מ ורא"ש ז"ל הוי גם לחיס נוטלי'ם, והוא במחבר סיקל"ד הביאו שפ"ד סק"ג ובדח"ש סק"ב מהרמז"ל בפיהמ"ם, שדבש ביין הוי נוטלי'ם, ובפר"ח שדח"ש שם ביין בשמן ויד יהודה חמה הא אינו מתערב: [פד] לי"א כו' על מה שכולל הרמ"א ז"ל חלב בהדי בשר דהוי ביין לפנים כח הנוב"ק סיל"א דהיינו חלב בצירי אבל חלב בקמץ הוי ביין לשבח וכ"ד החו"ד"ב וחידושים סק"ב, ובמשבולות סיס"ד סק"א על חלב פרבא דהוי לפנים, וכ"ד הנהות אמרי ברוך, וגמקי הגרי"ב ויד שאל, והס"ב משה, ויד יוסף וישועה יעקב ויד אפרים סיק"א לחד דיפס הכל כנובי הנז"ל, אך בשפ"ד סק"ג הביא בשם הג"ל דכוונת הרמ"א על חלב בקמץ דהוי לפנים, אבל חלב תרבא הביא מסיק"א דהוי לשבח, והביאו צפת"ש סק"ה ודחה אותו דאין רא"י ממה

במקצת הוא לפנים, ולפי זה בשניהם
לפנים, או דהוי בשניהם ספק, ואם
אין ספק חסרון ידיעה יש להקל במינו,
[פה] ומ"מ יש מנדולי ומנינו שהרעישו
על זה בטה שמתקנים החלב תרבה,
במלאכת והבמת החעטיש ומתקנין
או שמתקנין אותו כמו גלוצירין ונותנין
להיין ויש בו חשש כרת, ואין מיעול
בו מעימה כי המעטות שביח בו מאוד
וגם אפילו האומן אינו מבחין בהחלב,
ואם נפל [פז] י"ש של המין לתבשיל
של פסח, אין להתיר לומר י"ש בבשר
הוי גריד לפנים כל שלא נאמר בפירוש:
ל"ח אם [פז] בישלו יין בכלי בשר
בן יומם ותחברו בו כף חלב ג"כ
בן יומם, יש שמתירין היין, וגם הכלי
מסתפקין להתיר, [פח] או שמתירין
בהחלב הכלים אף שבאם בישל בשר
בחלב ונפל אח"כ מהחלב להיין אין
משגיחין

ולתפריח סיניח הוי זה עבדל לטעמא דלא
כהטוריז שם בשומן, ול"מ ב"י ששים ע"כ יזהר בשכר ג"כ: [פז] י"ש כ"ו הוא מספר חכס
זכי וביח שלמה מהאשכול, שאין להקל במה שלא נמלא בפוסקים הביאו דמ"ס סק"ה והיינו
באופן שמתירין נוטלים בפסח, ונפל לתבשיל בשר לומר שהי"ש פוגם לבשר עיי"ש:
[פז] בישלו כ"ו זה שאלת הגוב"י סיל"א שהמורה התיר הכל, משום שלדודי חלב בקמץ
זיין הוי גריד לפנים, והגוב"י תמה נהי שהיין מותר מ"מ עכ"פ הכלי אסורה כנזל בקר"א
מסדמ"א ז"ל, ועוד לשיטתו הוי רק חלב תרבה נוטלים ולא חלב בקמץ, ומ"מ דעמו להתיר
היין דנהי שהחלב גריד לבשר, מ"מ הא אין החלב עלמו אוסר להיין, רק בשביל שבשר
ב"י שיש בהיין וכיין שהבשר פוגם בהיין אינו אוסר משום בשר בחלב, וכמו שהתיר
המרדכי הנ"ל הדבש שהוריקוהו בכלי חולצת אף שהחלב אינו פוגם הדבש מ"מ הבשר פוגם
הדבש ול"ס בשר בחלב, ונראה שם דעמו להתיר גם הכלים דאינו דומה לפרמ"א ז"ל כאן
שאוסר הכלי דשמא האיסור פ"י יהי מושבא בהשני אבל כאן שהחלב עלמו אינו אוסר
רק מחמת הבשר והבשר הוא לפנים זיין ולא יהי טעם מושבא כלל, וכן חושש הגוב"י שיהי
הכף אסור מחמת שכלעו הכף שלא ע"י אמצעות היין רק מחלב לבשר שבליעה כמו
שאוסר הרמ"א ז"ל בסליה בהדחות קערות, דליה ניט בר נ"ט מה"ט, ורק כיין שהמחבר
מתיר שם ורק הרמ"א מחמיר יש לסמוך להקל, והניח בחכ"א כנ"ד דייז בליע לכלים
עיי"ש: [פח] או כ"ו בחוד"ב סק"ה תמה על הגוב"י שאוסר הכלים מפני שכלעו בלי
אמצעות היין, דהרי לטעם ח"י הב' שבהוס' שהביאו הטוריז שם סק"ז שואסדים המים
וחוזרים ואוסרים הכלים וודאי ל"ס כאן כיין שהוא לפנים, ואפילו לפי טעם שנגעו גוף
הכלים, מ"מ כאן מקושר הוא חבשיל שבכלי עם הכלי וסבלע פגום הוא, ומותר בזה,
וביד אפרים סק"ה תמה ג"כ להגוב"י, דכיון דחיישת שכלע בלא אמצעות היין אי"כ בשר
וחלב פוגעין זה בזה וחלב נבילה הוא ואוסר להיין כמו שסדן בבשיל בשר בחלב ונפל
מהחלב ליין אין משגיחין על מה שבשר פוגם זיין, כיין שהחלב הוי עלמו של האיסור, אך

מ"מ

ממה שמתירין שם גבי דבקי נסריו בחלב
תרבה משום שטבע היין לדחות ולא לבלוע,
ואם יהי לפנים הא בלא זה מותר אך י"ל
כוונת הרמ"א להתיר לכתחילה דאי משום
לפנים הרי מותר רק בדיעבד, כמו שהביא
בספר משמ"ש בס"ך סק"ג כל האחרונים,
ובספר ציפ יזהר שבה"ש שם שלכך סתמו
הפוסקים וכתבו חלב סתם לכלול דבשניהם
הוי לפנים, ולהחכ"א כנ"ד דייז הוי ספיקא
דריגא, ובדמ"ס סקס"ט שכתו של הנ"ל כהב
שאין זה כח"י אביו ורק חלב תרבה הוי
לפנים כהגוב"י ולא כתשובה מזהבנה שההפלא
על הגוב"י עיי"ש: [פה] ומ"מ כ"ו דת"ס
סק"ע הביא שהגאון ר' שמעון סופר ז"ל
זעק על הטיקוי בהכעמ"א שיש בהיין איסור
כרת, שנעשה מחוק ע"י זה, ומה שטען היר
המחיר שהוא ספק ומועיל ב"י טעמא חס
יש בו חלב, כתב הוא שהטעם הוא גם ביד
הבקיאים עד שהאימון החעמיק אינו מבחין
והוא מחוק ויש וודאי בו חשש, וכן יש חשש

על ליקצר וכשר אף שנותנין בו רק מעט, ולהפריח סיניח הוי זה עבדל לטעמא דלא
כהטוריז שם בשומן, ול"מ ב"י ששים ע"כ יזהר בשכר ג"כ: [פז] י"ש כ"ו הוא מספר חכס
זכי וביח שלמה מהאשכול, שאין להקל במה שלא נמלא בפוסקים הביאו דמ"ס סק"ה והיינו
באופן שמתירין נוטלים בפסח, ונפל לתבשיל בשר לומר שהי"ש פוגם לבשר עיי"ש:
[פז] בישלו כ"ו זה שאלת הגוב"י סיל"א שהמורה התיר הכל, משום שלדודי חלב בקמץ
זיין הוי גריד לפנים, והגוב"י תמה נהי שהיין מותר מ"מ עכ"פ הכלי אסורה כנזל בקר"א
מסדמ"א ז"ל, ועוד לשיטתו הוי רק חלב תרבה נוטלים ולא חלב בקמץ, ומ"מ דעמו להתיר
היין דנהי שהחלב גריד לבשר, מ"מ הא אין החלב עלמו אוסר להיין, רק בשביל שבשר
ב"י שיש בהיין וכיין שהבשר פוגם בהיין אינו אוסר משום בשר בחלב, וכמו שהתיר
המרדכי הנ"ל הדבש שהוריקוהו בכלי חולצת אף שהחלב אינו פוגם הדבש מ"מ הבשר פוגם
הדבש ול"ס בשר בחלב, ונראה שם דעמו להתיר גם הכלים דאינו דומה לפרמ"א ז"ל כאן
שאוסר הכלי דשמא האיסור פ"י יהי מושבא בהשני אבל כאן שהחלב עלמו אינו אוסר
רק מחמת הבשר והבשר הוא לפנים זיין ולא יהי טעם מושבא כלל, וכן חושש הגוב"י שיהי
הכף אסור מחמת שכלעו הכף שלא ע"י אמצעות היין רק מחלב לבשר שבליעה כמו
שאוסר הרמ"א ז"ל בסליה בהדחות קערות, דליה ניט בר נ"ט מה"ט, ורק כיין שהמחבר
מתיר שם ורק הרמ"א מחמיר יש לסמוך להקל, והניח בחכ"א כנ"ד דייז בליע לכלים
עיי"ש: [פח] או כ"ו בחוד"ב סק"ה תמה על הגוב"י שאוסר הכלים מפני שכלעו בלי
אמצעות היין, דהרי לטעם ח"י הב' שבהוס' שהביאו הטוריז שם סק"ז שואסדים המים
וחוזרים ואוסרים הכלים וודאי ל"ס כאן כיין שהוא לפנים, ואפילו לפי טעם שנגעו גוף
הכלים, מ"מ כאן מקושר הוא חבשיל שבכלי עם הכלי וסבלע פגום הוא, ומותר בזה,
וביד אפרים סק"ה תמה ג"כ להגוב"י, דכיון דחיישת שכלע בלא אמצעות היין אי"כ בשר
וחלב פוגעין זה בזה וחלב נבילה הוא ואוסר להיין כמו שסדן בבשיל בשר בחלב ונפל
מהחלב ליין אין משגיחין על מה שבשר פוגם זיין, כיין שהחלב הוי עלמו של האיסור, אך

משניחין ע"י מה שהבשר פוגם היין כיון שהחלב אסור בעצמו מ"מ באן הוי הפליטה מהבשר לפגם ביין ובאם בישלו בשר נבילה בכיר עם מים, [פ"ט] ותחבו בו כף, ואח"כ תחבו זה הכף לרוב בתבשיל בכיר אף רהמים נעשים נבילה מ"מ אין הנאסר יכול לאסור יותר מהאוסר, והרי הנבילה פוגמת הרבש, אבל בנפל איסור לקדירה שיש בה ב' מיני היתר לאחד פוגם ולאחד משביח המקבל מעם פגום מותר והמושבה אסור:

ל"ט אפר כמו [צ] בזב חלב רותח לקדירת בשר דרך האפר שע"י הכירה, אף שיש מפקפקין לאסור באיסור בעין כ"י שאינו דרך ליכלוך או בליעת הכלי בהפמ"ר, מ"מ יש מצדדין להקל בהפמ"ר וצורך שבת כשיש מעט חלב, או הרבה אפר, וכן בישראל צורך גורף, ובאין הרב ממש רק מים חולבות או מבשר כה"ג יש להחמיר בפשימות, [צא] ומ"מ יש מאחרונים שמקילים באפר שרוף תחת היורה שזה מותר לכו"ע:

אם

מ"מ מחלק דפליטה הבשר שנחצרה בין והוא פגומה אף אם תפגע עם החלב בלא אמלעות, מ"מ הפליטה עלמה פגומה הוא ואינה אוסרת הכלים, וכחז שם שאף בלי סכנה החו"ד של מקושר, מ"מ מותר כיון דהרמ"א ז"ל לא ס"ל טעם שנוגע בקדירה גופי', וא"כ הוי היין לפגם, ובדח"ט סקל"ז מהפמ"ט מביא יחודה וחוי"ר להחמיר הכלים משום ל"ט בר נ"ט: [פ"ט] ותחבו כו' כן הביא בדח"ט מהפמ"ט בלוי"ח בהנהגה סדר ב' אות ח' דאין הנאסר חמיר מהאוסר וכו' נטל"פ הבשר בדבש, וביד אפרים שם בחוק דבריו פשיטא ל"י שצ"י ב' מיני היתר בקדירה ונפל חיבור לחובו שפוגם לאחד ומשביח לשני זה המקבל טעם מושבה אסור, והמקבל טעם פגום מותר עיי"ש: [צ] בזב כו', הוא ממה שמחמיר המחבר בסליה סצ"ד בנתנו אפר ליורה של הדחת כלים אף בשומן צ"ע משום דהוי נטל"פ ע"י האפר, וטל קושיית הש"ך סקכ"א מקושיית הוס' חולין ד"ק שכתבו רק ל"י אפרים ניחא בהגשלת כלי מדין ציורה גדולה כיון שלא נעשו נבילה מה שחוזר ונבלע ציורה מנעילו שנית, אבל אי נע"י קשה ציורה גדולה שאין ס' נגדו, ונימא שהנעילו ע"י אפר, תמהו החכ"ל

והפמ"ט מקי"ט שאפילו אם אינו אפר פוגם קשה הלא יוכלו להגשיל בשאר דברים פגומים, וע"כ דהפוסקים מיידי בלי תערובות דברים אחרים ובפמ"ט סק"ו כתב ויישב קושיית המחברים, ודעתו דרק בזה מוטיל אפר שלא יחול עליו שם בשר בחלב, ולהקדוק"כ לפי המשכאות הוי רק דבלוע בקדירה שקלוש הוא ולא בדבשין, וא"כ צדין זב חלב תחת אפר אסור להקדוק"כ, ובמנח"י לפי מה שהביאו הספ"ד להחמיר דיון הזחילה שבסלי"ב, מ"מ במשכאות סלי"ב סקכ"ה הניח בליע כיון שהמנח"י כתב שבשעה קלה לא נפגם, וכ"ד הלבוש"ר בחיד סקקל"ה להחמיר כיון שהמנח"י חזר בו, וכ"כ בחרעק"א סלי"ב, ובשפ"ד ס"י"ס דבהפמ"ר ולורך שבת איפשר ללדה, וכן מיקל החכ"א כמ"ה דייז ללורך גדול כשיש הרבה אפר או שזב רק מעט חלב תחת האפר, ובלבוש"ר שם ע"פ הפרמ"ג דבלוע קלוש הוא, והיינו במקום שאוסרין בעירוי מכלי חולבות לכלי בשר, מחומרת הטו"ז שבסלי"ה להרמ"א ז"ל משום נילוק חיבור: [צא] ומ"מ כו' בדח"ט סלי"ה סקפ"ג הביא בזה האסורין ומחמירין, שהפמ"ט וחכ"ל מקילין במחבר וכן מיקל העטרת שלמה בנתן האפר קודם הדחה, ולא בנתן האפר לקדירה שיש בה מים, ומהלל"ה הביאו להקל אפילו בנשפך רובע של בשר שהוא כבשר ממש, וכ"כ מהנהגה בפרמ"ג אר"ח סדר ד' אות ל' להקל גם בנשפך חלב ממש, וכן כתב בערוך השלחן מכל בעלי הוראס שפשוט להקל אפילו בחלב ממש, ושכן יש להורות ומחמיר המאכל ואוסר הקדירה, ובית יהודה הסגרדי מיקל ברחצו הכף שה"י מים בהאפר שנפגם בו טעם הבלוע, והוצא שם מחמירים בכנה"ג, אף שהסו"ג תמה עליו, ויד אפרים נראה כפמ"ט בחילוקו, ויד יהודה מחמיר ג"כ שאינו לפגם ע"י האפר רק כמו עפר ופי"ט

מ אם [צב] בורית שלנו נפל לתבשיל
היו נותן מעם לפנים ויש להתיר אפילו
כלי הפסיד ומים מין בורית יש לומר אין
פוגם בכורית, [צנ] וחלב תרבא עצמו
שנפל לכלי ונכבה שם הנר אף שיש
מצרדין בזה להתיר בהפסיד בחלב
שלנו שעומד מכבד ומסרית, מים יש
שאין סומכין על זה רק מקילין בהגעלה
בכלי עץ בלא ליבון וכן אין להתיר
לעשן הפאפירוס בזה:

מא כל [צנ] קרירה שאינה בת יומא
חשובה נותן מעם לפנים, ואינה
אוסרת

[צב] בורית כו' המז' סליה סקט' מתיר פ"פ
המחבר באפר הנ"ל, רק תמה מסיפ' דרמ"ח בכלי של חפיפת הראש, דהא בזה אין אוסר
מלך בשר בחלב, ועוד הביא משמעות הרמ"ל שבנפל וודאי בורית אוסר התבשיל והגית
בז"ע, ובנקודת י"ש דרך מעט שומן נפגם ע"י האפר ולא בבורית שיש גוף החלב וא"כ
אסור להש"ך, ובמשבצות שם הביא מהל"ל ליתב המהר"ל ודעתו להתיר בבורית כיון
שנפסל מאכילה כלב וכ"ה בשפ"ד סקכ"א מהחכם לבי שנס הוא התיר בבורית, ובחזו"ח
סקכ"א מיקל בהפסיד דווקא, ויד אפרים דבבורית שלנו גם הש"ך מודה וא"ל הפסיד דווקא,
ובנוכח סניז הביאו פת"ש כאן, סק"ז דעוה דלויג עדיף מבורית והו' לשכת, רק מתיר
לחמץ בו עיסות מטעם אחר עיי"ש: [צנ] וחלב כו' בכרו"פ סלי"ב מתיר בזה בדין השו"ע
שם בסופו מטעם נוטלי"פ, והחכ"א כמ"ה ד"ל פוסק כמותו, והפרמ"ג נראה שאוסר, וכ"כ
בטו"סיד שבמשמ"ש סלי"ב סקל"ח שאין שום מורה הוראה שיחיד אפילו בהפסיד ורק
להגעה בכלי עץ אף שהפרמ"ג הו' ע"י אור ולריך ליבון, ויתבאר בסיק"ח איזה אופני
התירים, ובחלב סחם קשה לסמוך על הכרו"פ, ורק בזה שנשאר שחרות וירקום ובפת"ש
סלי"ב סק"ה לעשן הפאפירוס אלל החלב, כי אפילו להכרו"פ הא נוטלי"פ מותר רק דיעבד
וזה הו' בלכתחילה ואין להתיר ויתבאר עוד בסיק"ח מזה:

[ח] דיני בלי שאינה בת יומא, וחרף שבשו"ע סע"ה:

[צנ] קרירה כו' במשנה דמסכת ע"ז דע"ה ע"ב, הלוקח כלי חשמים מן העכו"ם את
שדרכו להטביל יטביל, ולהגשיל יגשיל ללכן באור ילכן, השפוד והאסכלא
ילכן באור, ובגמ' שם וכולן אם נשתמש בהם עד שלא יטביל ועד שלא יגשיל וליבן חני חדא
אסור ותני חדא מותר, הא כמ"ד נוטלי"פ אסור והא כמ"ד נוטלי"פ מותר, ולמ"ד נוטלי"פ
מותר גיעולי נכרים דאסר רחמנא ה"ל משכחה לה א"ר חייא בר"י דרבינא לא אסרה
מורה אלא קרירה בת יומא ומ"ד נוטלי"פ אסור ס"ל קרירה בת יומא מיפגם פגמה, ופסקו
כל הפוסקים כמ"ד נוטלי"פ מותר וכשנשתמש בה מותר, ורק לכתחילה אסור כשי"ס ממה
דאמר שם מכאן ואילך לישתרי, גזירה אינה בת יומא אטו בת יומא, וכ"פ הרמב"ם ז"ל
בפ"ז ה"א מהמ"א ובהלכה ד' שם וכן הוא בטור ומחבר סימן זה סע"ה וכן בסיקכ"ב,
ומ"ש הרמז"ל של חרס דווקא כתב בלח"מ שהוא משום מ"ש שם בקנ"י מן העכו"ם כמ"ש
שם בכלי חרס שאין תקנה בהגעה אין לוקחים מעכו"ם כיון שאסור לכתחילה לעולם,
אבל

אוסרת בדיעבד מה שנתבשל בה, ואין חילוק בין כלי חרס למתכות כזה, וכן בתחב [צה] כף איסור לתבשיל מותר כשהוא אינו בן יומא, בין התבשיל בין הקדירה שתחבו בה, ואף שליש מהראשונים די [צו] בלינת לילה לבר כשהוא בל הלילה, לא תזילתה או סופה או מקצתה בלבד, מימ העיקר דצריך מעליע, ואין לחוש בזה לאדם טועה בשעות [צו] ומחשבין המעליע משעה שהגיע המאכל בצינון דגדיר פורשין:

מב לכתחילה [צה] אסור לבשל בה אחר המעליע, בין שבדוע מנבילה, בין מבשר לחלב או להיפוך, דהוי התירה

תמס בדמם כאן סקעיג שהוא דבר חדש, והוא היפוך דברי הטור ומחבר שכתבו אינם אוסרת, משמע אף לכלי אינה אוסרת כמו המאכל: [צו] בלינת כו' הוא דעת רש"י ז"ל דכבר פוס טעמו בלינת לילה וצ"ב כשפולט לתבשיל אחר הוי לפגם, וכן פירש"י ז"ל בדליה ע"כ כבר הופג טעמו ונפסל בלינה משום דלינת לילה פוגם, וכן הביא בחוס' ד"ה בת יומא בשם ר"ת ז"ל דלינת לילה פוגמת מהך טעמים א' כי לילה דרך דימים הקדמונים לבשל בלילה כדמשמע מר"ם ברכות ממה שקבעו זמן קר"ש, ב' זכר לדבר דלינה לילה מיקרי עיבור זורה, ואם באוכל בן ק"ו באיסור הנבלע בקדירה ג' ממה דאמר בת יומא ולא אמר מעליע, משמע ביטלו בו היום, ומ"מ ר"ת זכר משיבזר זורה, י"ל דאחי לאפוקי דלא נימא סוף הלילה פוגמת כמו בנותר דמוכח בזבחים דייט דבעמוד השחר חשוב לילה, וכן הביא הרא"ש ז"ל שטת ר"ת והרא"י דחטאת, ולחטאת לא בעי מעליע רק כל הלילה שאין יודעין אם תחילה או סופה או כולה, וסיימו דהמחמיר מעיב, ודעת הרא"ש כתב דב"י שגראה שלריך מעליע, ולפילפלא חריפתא איז להחמיר ג"כ, וכ"כ בהג"א בשם רש"י ג"כ מעליע, ובדעת הרמב"ם אין הכרע כמיס פלח"מ בש"ב שנוטין יותר לדברי רש"י ז"ל, ומ"מ הטור בסיקריא הביא ב' הדעות של רש"י ור"ת ז"ל וכתב דכן עיקר במעליע, וכאן העלה ג"כ במעליע בסתם, וכ"כ דב"י דסוגיא דעלמא הוא במעליע, וכן העלה כאן וס"ב במעליע, ויתבאר בסקק"ו האופנים שמקילין בלינת לילה, ובדמ"ס סיק"ה סק"ה מערוגת הבושם ודרכי הוראה דכל דלא הוי בהילוך סחמה דק לכיון מאתמול להיום בלוחו שעה ליס אדם טועה בשעות כש"מ בסיק"ה סק"ד מזה: [צו] ומחשבין כו' הוא מהפח"ס ס"ג סק"ד מהחיות יאיר והביאו הדמ"ס כאן סקעיג: [צה] אסור כו' היינו הגמ' הכלל, דפר"ך מכאן ואילך לישתרי ואמר גזירה אטו בת יומא, והוא בהרמז"ל שם ולא אפשר תורה אלא קדירה בת יומא, ומדברי סופרים לא יבשל בה לעולם כו' ובחוס' ד"ה מכאן כו' כתבו שלכך הוירו המאכל ואסרו בכלי, ור"ל הויל לן לאסור גם המאכל שחא יבוא להחיר ממה שנתבשל בכלי בן יומא כמו דחיישין בכלי, משום שהמאכל לא נבלע בו איסור מעולם אבל הקדירה ה' בה איסור גמור החילה אסורו ג"כ לכתחילה, ועוד יש טעם בהרא"ש שכתבשיל ליכא למיגזר שאכל מה שנתבשל בבן יומא כי לא שכיח שיבשל בבן יומא, כיון שאפילו באינו ב"י אסור לכתחילה, וכתב בהג"א שאין לומר דלכך אסורה הקדירה משום דנו"ט לפגם אסור לכתחילה, דכיון שלריך הכלי

התירא בלע, [צט] רק יש מתירין באיסור התלוי בזמן ונבלע בה בעודר אסור כמו בקהל שעשו תקנה לזמן ירוע, או בנדרים לזמן כהיג, וכן חמץ שעבר עליו הפסח ונבלע בקדירה כיון שעבשו היתר הוא מותר אחר מעליע ויש [ק] מתירין בבישל בה דבר הפוגם, לכתחילה לבשל אחר המעליע, ואפילו בבלי שאוסר רק כרי [קא] קליפה כמו מרדה, אסור להשתמש ג"כ לכתחילה:

מג אף בבלי [קב] חרם שאין היתר בהגעלה, אף שיש מתירין במקום הפסד גרול ויש עוד צדדים לסמוך להתיר לכתחילה מיט קשה להתיר, ואפילו באיסור [קג] דרבנן או בספק איסור תורה אין להתיר כיון שהוא רק ע"י גילגול דרבנן, ורק להמתירין בזה בשלא נורע מהספק עד אחר מעליע יש להתיר בכלים חשובים בפערצעלאן וכו' וצא:

לא

מ"מ כיון דאחר הזמן הוי עכשיו היתר, נהי דהנליעט שכתובו אסור הוא, מ"מ מותר לבשל בהקדירה לכתחילה כשהוא אינו בת יומא, וכן בחמץ אף שעבר בכל יראה ונבלע בקדירה, מותרת הקדירה אחר מעליע לכתחילה: [ק] מתירין כו' להם שג"ל סקיד בטעם הרמ"א מאו"ה, בבישל בו נוטליפ סהכבשיל מותר והקדירה אסורה משום שיבשל בו דבר שהוא לשבח אסור אף בפוגם מעיקרא כמיט בחכ"א כניה ד"ו ובערוך השלחן סיקכ"ב סע"ז דעמו ג"כ כן רק הקשה מבשר לחלב הרי תחילתו היתר הוא, ופ"כ חשש על חוץ מעליע ורק נו"ל שהפרמ"ג מתיר במה שלעולם יהי פוגם כמו זבוב, אבל לא כזבוב אסור לטעם או"ה, אך בחכ"א ע"פ טעם התוס' ורא"ש שהקדירה ה"י בה איסור מושכת, מתיר באיסור פגום מיד לבשל בה אף לכתחילה, וי"ל רק בדיון זה ולא בדיון הרמ"א הג"ל דס"ס שייך חשש להאו"ה שיסבח במאכל אחר, ורק כזבוב להפרמ"ג הג"ל מותר: [קא] קליפה כו' הוא במשניות סיק"ח סק"ח, וכיכ בשפ"ד שם סק"ט ורא"י ממרדכי דש"ל ישראל אוסר באב"י אף שאוסר רק כדי קליפה וכן כלי הנאסר רק כיך אף שיש ששים נגד הקליפה, מ"מ אסור באב"י לכתחילה: [קב] חרם כו' במנחי ששפ"ד סק"ז מתיר בכית, כיון דאי אפשר בהגעלה הוי כדעבד, והדבר שמואל פיקק על זה מהגמ' דפינכא שבדק"א דתברא הרי יכול להשתמש באב"י, ומסיק לאסור, ורק בכלים חשובים כפערלעלאן מתיר, והפרמ"ג א' ממס דלא אחר גמ' בלשון לכתחילה דה"י משמע להחיר בחרם, רק בלשון אטו כן יומא, היינו שמאוי וקרוכ לטעות, ב' הו"ל לחוס' לחלק בין מאכל דהוי דיעבד לכלי דהוי לכתחילה וע"כ דאיידי בשל חרם דהוי ג"כ כדעבד כמ"ש בהג"א הג"ל ושפ"ד סיל"ג סק"ג, ולכן דעמו לאסור, והחכ"א כניה דין ו' מסיק ע"פ מה שהאריך במוסגר, להקל באופן שנפנים, כהמנחי, ובערוך השלחן סיקכ"ב ד"ב כתב שחלילה להחיר פ"י ש: [קג] דרבנן כו' שפ"ד שם סק"ז וכיכ בנזבית סיג"א בראיתו מרש"י ז"ל דטעמי

דרבנן

הכלי שזכר ל"ה לכתחילה, ומ"ש הרע"ב בפ"ה דע"ז משנה ב' על קדירה שאינה בת יומא שהוא משכית ולסוף פוגם שקיבלה טעם מושכת מתחילה, חמה עליו המו"ט דשם קיבל טעם מושכת ואח"כ נפגם, אבל בזה שפוגם מיד בהמאכל הרי פוגם מיד בכתחילה, וגם הרמז"ל לא כתב זה על אב"י ולשון הגמ' גזירה משמע שבעל פנים ממש הוא [אפשר כוונת הרע"ב לחלק בין מאכל דלא גזרינן כחילוק החוס' הג"ל], וכחב הטור בשם הרשב"א לאפוקי מדעת הרא"ה ז"ל רק אין חילוק בין החירא בלע לאיסורא בלע וסוי כן אפילו מבשר לחלב, וכיה בשו"ע סיקכ"ב לאיסור: [צט] רק כו' בשפ"ד סיל"ג סק"ג אחר שהביא כל התירולים על קושיית התוס' בפסחים ד"ל ד"ה לישפוי ושתירון הרשב"א ז"ל במשמרת הבית הוא העיקר דרק במה שאסור בכל יום שייך למיגור אטו יבשל בכן יומא, אבל חמץ אחר הפסח דהיתר הוא עכשיו לא שייך למיגור ומותר באינו ב"י טעלה דין חדש כנפנים דאף שנבלע בו בעודו איסור בהקדירה,

מדר לא [קד] מתירין בדיעבד רק
בהוא מודחת יפה בלא ליכלוך
שומן, אבל ביש שומן על פני אוסר
אף באינו בן יומא, ואף שלי"א אינו
מועיל ששים נגד הרבוק בקדירה מ"מ
העיקר שששים מ' נגד הרבוק בעין
מותר, ודווקא [קח] בידוע בבירור
שאין נקי משומן, אבל בסתם אמרינן
שחם נקיים, וי"א שיש לחשוב לעולם
שיש מ' נגד הליכלוך בעין, ורק
בקערה רחבה יש לספק, ובמי הדחה
אין בסתם מ' נגד הליכלוך, ולא אמרי'
בזה [קן] רבוק כיון שהליכלוך גימס
כמו במלח שבבשר:

מה כיסוי קדירה [קו] אינו בשאר
כלים רק מחמירין לאסור אף
כשהוא אינו בת יומא, עד שיהא מ'
נגד החלל שקצר מלמעלה, ויש
מקילין אחר שני חדשים בפשיטות,
ויש להחמיר בהפסיד או שעת הדחק
[קח] וי"א שאם הכיסוי הוא מבצק,
וכן כל כלי שהוא טמין מאכל ונבדע
בו איסור יש לאסור אפילו באינו
בפי וכן לא שייך בזה נ"ט בר גימ'
כיון שהוא אוכל:

בבר

דרבנן, וכן במינו דהוי רק דרבנן ליה להס'
לגזור, וע"כ דהכל חדא גזירה הוא, וכ"כ
בשפ"ד לענין ספק דהוי ע"י גילגול דרבנן
רק בלא נודע עד אחר מעלי"ע מהיר
בכלים חשובים כפסלעלאן ויתבאר בסיק'
מהא דמהריב"ל עיי"ש: [קד] מתירין כו'
דעת הרמז"ל בפ"ו ה"ד לאפילו בלי הדחה
מותר באינו בן יומא, שהשומן שהוא בעין
הוי לפנס, וכ"כ הר"ן בפ"ו והביאו הב"י
סיק"כ וכלאן, ודעת הרשב"א שבטור סיק"כ
לאיסור וכ"כ הראב"ד ובעלי תוס' דבמה
שהוא בעין אינו מועיל מה שהוא לפנס,
ודאי מלגון ולפת שהסבין שמנונית קרוש
על פניו, והא דקורט של חלמית דאי לאו
משום דחורפי' מחליא לשבח ה' מותר אף
שיש שמנונית על הסבין פירש הרב"ט יונה
ז"ל שהקורט הוא צמנט שהמנוני מקנה
הסבין, והב"י בשו"ע כאן הביא האוסרין
באינה מודחת בסתם דהוי כהפסיד איסור
שלא נפגמה, והמתירין בשם יש מחמירין,
ובד"מ וכן העלה בהגה כהאוסרין בבעין,
כמ"ס דהכי נהוג, ורק ביש מ' נגד הליכלוך
שרי, וכ"פ הת"ח והט"ז סק"ח וש"ך סקט"ו
מהלבוש והרש"ל כהאוסרין כיון שבסיק"כ
הביא רק האוסרין בסתם, ואף שביש מ'
מתיר הרמ"א, מ"מ הש"ך סקט"ו פביא דברי

רש"ל שמחמיר עוד יותר ממחמיר וסובר כיון דאיכא ממשות בעין הוי הטעם שכלי ג"כ
לשבח והוי טעם הבא מן המושם ואסור, ומ"מ הסב"ס הש"ך לקה"ח מאו"ה להתיר ביש
מ', וזה פירש השפ"ד כוונת הרמ"א ז"ל במ"ס והכי נהוג אף שהמחמיר גופ' ס"ל כן
שהרי הביא האוסרין בסתם לאפוקי מדעת הרש"ל, ולכך לא לריך מ' נגד כל הקדירה רק
נגד הטיחה בלבד, ובהמחמיר מרשב"א סי"ג: [קח] בידוע כו' כי"כ הש"ך סקט"ו
מוסל"ה דסתם כלים נקיים משומן ורק בידוע בבירור שלי"ה נקי אוסרים משום שזה לא
גפגס כמ"ס הט"ז סק"ח שזה פליגי שלהמתירין נפגס, ובשפ"ד סקט"ו ז"ין שלמו על
סי"ג דשם בסק"ח הביא מאו"ה דיש מ' ולא כהפרי"ח שכתב דספק הוי כנגשף, ומחלק
בין הדחה ד"ל הליכלוך הוי כמו קליפה שיש מ' נגדו, בתבשיל חבל נוי הדחה אינו כל כך
כמו חלל הקדירה ואין להקל, ובקערה איפשר אין מ' נגד הטוח: [קן] רבוק כו' בפתי"ש
סק"ו מחמיר דניאל דומה למ"ס הש"ך סי"ט סק"ה צמלח שנימס ליה רבוק: [קז] אינו
כו' פיינו המבואר בסי"ג ברמ"א ז"ל מחמיר הספ"ד, ולהרמ"א הוא חומרא בלי טעם
ומחמיר בהפסיד וכיוצא, והט"ז שם ע"פ הרש"ל מחמיר כיון שהכיסוי קלרה מלמעלה
לשער בם' נגד החלל של מעלה וגם הש"ך מחמיר בשעת הדחק, ובפתי"ש הביא בשם שס"ח
סיהמ"ז שהשנוי"ע מחמיר אחר שני חדשים אף שבשאר כלים אין חילוק: [קח] וי"א כו'
הוא לפי פירוש הב"ח בסי"ג על חומרת הספ"ד שזושין הכיסוי מבצק ול"ש נכ"י ונ"ט
לפנס בלולגין, והביאו הספ"ד שם סק"ד והסב"ס עמו, וכיוצא סק"ה מאו"ה שבמשבולס
סק"ז

סק"ו. והביאו הלבוש"ר בחיד סעמ"ח ומשמ"ש בחיד אור ו': [קמ] נתבאר ט' היינו הנז"ל סלי"ט מהשפ"ד שם סק"ז מבטמין וא"כ שהחיד התבשיל, והוא דעמו לאסור, ובמשמ"ש שם פדונת פדושס מחלק כפנים, ובניה שלמה שם כקף הדין כן, ובגליון שם הביא מהריטב"א ע"ז דל"ג לאסור כמו שהעיר ג"כ ביד יהודה מהריטב"א סוה, וכן מובא בר"א"ש פ"ב דע"ז הביאו החמודי דניאל סי' ג' מהערובות: [קן] וכבר כו' כשניה בסלי"ח סקקט"ה מבית שלמה שבמשמ"ש סימן זה בחיד אור כ"ט שמתחילה החיד רק בזה האופן שנחטבו מקודם ול"ה קבוע ובטל זה הכ"י ברוב ולסוף החיד אף בלקח ממה שהיו ניכרים דל"ה בלקח מהקבוע כמ"ס ה"ס פ"ב ה"כ משנה דכיון דלא ח"ן שום ניס, רק אחר שפירש יש לומר מרוב פירש עיי"ש: [קיא] חריף כו' דבר זה הביא הטור סלי"ז בשם סה"מ בלגון שחטבו בסכין של איסור אפילו אינו בני אסור משום חורפ"י מחליא ל"י לשנה כדאמר בע"ז דל"ט, והחוס' נפ' כל הכשר נסתפקו בזה, והרא"ש בפרק ח"ן מעמידין הביא בשם מהר"מ מרומינבורק שאינו מוחה ביד המהירין, וכן הביא הבי" שם בשם סמ"ק מרבינו יחיאל דווקא לגון וחלמית הם דברים חרושים וכן לענין כ"ט בר כ"ט, וכאן הביא הבי" בשם האגור, בשמו פלפלין בקדירה של איסור אב"י הכל אסור דחורפ"י מחליא ל"י וכחכב בדב"ס שהוא כסה"ח הכל, וכן העלה בשו"ע סע"ז בשם יש מי שאומר, דמ"ש ושמו פירשו סע"ד סק"ז והפרי"ח דהפירוש הוא לא שימה בעלמא רק בישול, ובד"מ סיק"ב ר"ל להביא רא"י ממרקה שמוחר אף בדבר חריף ודמה דשם הדגש מבטל הסריפות דמרקה ומסיק שם כה"י לאסור וכו' בסלי"ח וסיק"ב בהגה לאיסור: [קיא] מדרבנן כו' בפסחים פרמ"ג להערובות ח"ג פ"ו דיה עוד יש לעיין נסתפק בזה אי הוי מ"ה, וא"י בחלמית דווקא, והביא מהשבות הרשב"א, שהוכיח ממה דלא חששה תורה בכלי מדין לאסור אף באינו בן יומו משום דבר חריף, משום דע"כ קורט דווקא וביה לא חששה החורה משום דלא שכיח, ורק אי ה"י כל דבר חריף כן ה"י קשה, ומכא קושיא זו הוכיח דבקורט הוי מ"ה, וא"כ לדידן דכל חריף אף חוץ מקורט אוסר, יקשה קושיית הרשב"א ופ"כ דהוי רק חומרא דרבנן, והמנח"י הביא שמה שחמיר בהגהות א"ה משום ס"ס שמה במרא ולא בסכין ושמה בקורט דווקא ע"כ דהוי מ"ה דאי מדרבנן בחד ספק ג"כ מותר, ומ"ש מסיק דאפילו אי הוי מ"ה מ"מ יש להקל בספק נפל איסור משום ס"ס דשמה קורט חלמית דווקא, ובכר"פ סימן זה וכנסת יחזקאל שבפתי"ש סלי"ה סק"ד סובר דהוי מדרבנן ובפתי"ש הביא שם מהפמ"א ומחזיקי רעק"א ושיבת ל"ן דהוי מ"ה כמ"ש השיבת ל"ן שהחזיל עמדו על הניסיון דמשוי ל"י לשנה והוי מ"ה: [קיב] ואינו כו' הוא ברמ"א סלי"ה, והביאו הטו"ז סק"ט; ובכלל

כ"ו בבר [קמ] נתבאר שאם בישל בקדירה איסור שאינה ב"י במזיד שיש אוסרין התבשיל כמ"ר במבטל איסור במזיד, ויש מחלקין בין קדירת עכרים שאסור ובש"י ישראל מותר, וכן הדין בתוחב כף שאב"י במזיד למאכל, [קי] וכבר נתבאר שבה"י הרבה כפות של בשר אינן בני יומן ואחד ב"י, והגים בו חלב, וא"י באיזה הגים אף בה"י ניכרים בפני עצמן מ"מ יש להתיר מצד פירש מהרוב:

כ"ז דבר [קיא] חריף חלוק משאר תבשיל, שאסור בשנתבשיל בקדירה שאינה ב"י, משום דחורפ"י מחליא ל"י לשבח, כמו פלפלין שבישלו בכלי איסור אינו בן יומו אסור, או מן התורה או רק [קיא] מדרבנן, ואפילו אם הוא מ"ה, מ"מ כשיש ספק אם נפל שם או ספק אם יש ס' יש להקל מספק ספיקא, [קיב] ואינו נקרא דבר חריף רק אם בולו או רובו הוי דבר חריף ולא משום מעט התבשיל שבו, ובבב"ל

שאינו מוחה ביד המהירין, וכן הביא הבי" שם בשם סמ"ק מרבינו יחיאל דווקא לגון וחלמית הם דברים חרושים וכן לענין כ"ט בר כ"ט, וכאן הביא הבי" בשם האגור, בשמו פלפלין בקדירה של איסור אב"י הכל אסור דחורפ"י מחליא ל"י וכחכב בדב"ס שהוא כסה"ח הכל, וכן העלה בשו"ע סע"ז בשם יש מי שאומר, דמ"ש ושמו פירשו סע"ד סק"ז והפרי"ח דהפירוש הוא לא שימה בעלמא רק בישול, ובד"מ סיק"ב ר"ל להביא רא"י ממרקה שמוחר אף בדבר חריף ודמה דשם הדגש מבטל הסריפות דמרקה ומסיק שם כה"י לאסור וכו' בסלי"ח וסיק"ב בהגה לאיסור: [קיא] מדרבנן כו' בפסחים פרמ"ג להערובות ח"ג פ"ו דיה עוד יש לעיין נסתפק בזה אי הוי מ"ה, וא"י בחלמית דווקא, והביא מהשבות הרשב"א, שהוכיח ממה דלא חששה תורה בכלי מדין לאסור אף באינו בן יומו משום דבר חריף, משום דע"כ קורט דווקא וביה לא חששה החורה משום דלא שכיח, ורק אי ה"י כל דבר חריף כן ה"י קשה, ומכא קושיא זו הוכיח דבקורט הוי מ"ה, וא"כ לדידן דכל חריף אף חוץ מקורט אוסר, יקשה קושיית הרשב"א ופ"כ דהוי רק חומרא דרבנן, והמנח"י הביא שמה שחמיר בהגהות א"ה משום ס"ס שמה במרא ולא בסכין ושמה בקורט דווקא ע"כ דהוי מ"ה דאי מדרבנן בחד ספק ג"כ מותר, ומ"ש מסיק דאפילו אי הוי מ"ה מ"מ יש להקל בספק נפל איסור משום ס"ס דשמה קורט חלמית דווקא, ובכר"פ סימן זה וכנסת יחזקאל שבפתי"ש סלי"ה סק"ד סובר דהוי מדרבנן ובפתי"ש הביא שם מהפמ"א ומחזיקי רעק"א ושיבת ל"ן דהוי מ"ה כמ"ש השיבת ל"ן שהחזיל עמדו על הניסיון דמשוי ל"י לשנה והוי מ"ה: [קיב] ואינו כו' הוא ברמ"א סלי"ה, והביאו הטו"ז סק"ט; ובכלל

[קין] ובבצל אם נתבשר או ייִא
אפילו דק בצלי קדר במל' גיב
החריפות, ורק ליש מהאחרונים
בשנתבשר עכ"ל במאכל בן דרוסאי
שהוא שיש בישול ליה חריף:

מה אם [קין] טננו בצלים שנחתכו
בסבין של בשר עם שומן ומים
בכלי חולכות אינו בן יוסה, כיון שליה
מבושר מקודם, רק ע"י השומן ומים
של עבשיו אינו בטל החריפות, ואם
[קיד] בלעו הפצלים מעם בשר מכלי
שאינו ב"י ובשלוהו אח"כ מ"ם אין
לו דין של גומל'פ אחר הבישול כיון
שקיבל בעודו מושבה בחריפותו,
[קטן] ואם נתן בהם שמן או שומן
בלא בישול קשה להקל לומר שמבטל
ע"י זה החריפות, [קטז] וי"א דכשיש
בקדירה גם שאר דברים שאינם
חריפים, או שנהן זה החריף להתבשר
אחר אוסר במושבה:

מה אם [קין] נתבשר איסור דבר
חריף בכלי, ושהא מעליע ובישלו
בו היתר לא נעשה הפליעה מושבה
ע"י החריף, רק דינו כאינו ב"י שמתיר
הנתבשל בו, [קיא] וכן בבישול דבר
חריף

דח"ס שם מספר מלחמות ארי: [קטז] ואם כו' צערוך השלחן שדח"ס שם מתיר בשמן
ושומן אף בזמן בלא בישול, וראייתו ממה"א וטו"ז שכתב"א, והרב דח"ס מדחה דבריו
דשם מירי לענין עיבוד באוכלין ולא לבטל החריפות ואינו דומה לבשר ששולטת בו חריפות
כי שם בלח בלח מתערב אבל כאן השומן הוא רק על פניו ולא נקלש הפנימית ע"י: [קין]
[קטז] וי"א כו' הוא מספר יד יהודה שדח"ס סק"ד סימן זה שדייק ממה שכתב המחבר
בפלפלין בקדירה של איסור הכל אסור, והרי הקדירה בלא זה אסור רק לאשמועין כמ"ל,
וז"ל מיד אשכ"ח ב"ן ניגוד לזה ואיפשר בחריף גרע: [קין] נתבשר כו' הוא מפורש
בדמ"א סק"כ מ"א"ה שד"מ שם, והביאו הש"ך ס"ה סק"ז: [קיא] רבן כו' זהו
מהד"מ שם סק"כ מהא"ה, וכ"כ הש"ך סק"כ סק"ד והפרי"ח שם וכתב הפרי"ח שגדולה
מזו הו"ו מלי למינקט שה"י החריף בחוך המעליע של בשר, וכ"כ השפ"ד ס"ה סק"כ
דלש"ך בסק"כ מותר בזה האופן, רק שחמה האורח מישור שכל טעם של הש"ך
בס"ז"ב דהו"ו נ"ט בר נ"ט דהפרי"ח, והרי בדבר חריף ל"מ נכ"י, ובחוד"ב סק"ט חמה
דאי נימא שהחריף משבית רק פעם עצמו, ולא לעשות מושבה להפגוש שישיבת אח"כ
דברים אחרים, קשה מכללים שנחתכו בסבין של בשר אח"כ אוסר להחלב ודעתו שהחריף
משבית רק הטעם שנפלט מחוך דופני הקדירה, ולא מה שבלוע עדיין בחוך דופני, ולכך
אין אוסר אח"כ שהטעם הבלוע לא נשבת עדיין והטעם שנשבת ע"י החריף וחזר ונבלע
בקדירה הו"ו נכ"י ואף שחריף אינו מועיל נכ"י היינו שהחריף מקבל כל הבלוע ואינו
נוקט

[קין] ובבצל כו' בשפיר סיק"ח סק"ע
הביא מהנחת שבעה, וכן נפת"ש
ס"ז סק"ג ממקום שמואל בבליים
ונאמרו שנתבשלו בטל החריפות, וסובר
הפמ"א שכל דבר חריף כן הוא ובבשר
יעקב חולק דרק כללים שידוע כן ולא בבשר
דברים, שהרי רואין בחוש שאין בטל החריפות,
ורק כשים לירוף של שיטות דחלמות דווקא,
ובס"ק דח"ס ס"ז מיד אלימלך ועוד
ד"ה כללי קדר, ולדידי' בעי שליש בישול,
ובס"מ"ה דשומים שוים לכלים בזה, מספר
מנחת סי: [קין] שנגזר כו' בזה מחולק
בספר יסודות חיים עם השואל שהרב השואל
סובר דגם כמה שנותנין השומן ומים להבטל
עכשיו בטל החריפות, והוא מדחה, דרק
אם נתבשל מעיקרא במקום אחר בטל
החריפות ולא בזה דקודם שנתבשל והי"ס"ג
בולע מן הכללים צעודן בחריפותו, ונאסרו,
כמונא דח"ס ס"ז סק"ג: [קיד] בלעו
כו' בטומ"ד שדח"ס שם ס"ז סק"ג דלא
השואל להסיר לומר דאחר הבישול שנטל
החריפות יחזור הנוטל'פ למקומו, ונחלה
בלשון הש"ך סק"כ סק"ג שחזר למקומו
והוא מדחה לדבריו, דרק בינא הטעם
למקום אחר כתב כן הש"ך ולא בעומד
במקומו, ואינו חוזר לפגמו, וכן הביא
דח"ס שם מספר מלחמות ארי: [קטז] ואם כו' צערוך השלחן שדח"ס שם מתיר בשמן
ושומן אף בזמן בלא בישול, וראייתו ממה"א וטו"ז שכתב"א, והרב דח"ס מדחה דבריו
דשם מירי לענין עיבוד באוכלין ולא לבטל החריפות ואינו דומה לבשר ששולטת בו חריפות
כי שם בלח בלח מתערב אבל כאן השומן הוא רק על פניו ולא נקלש הפנימית ע"י: [קין]
[קטז] וי"א כו' הוא מספר יד יהודה שדח"ס סק"ד סימן זה שדייק ממה שכתב המחבר
בפלפלין בקדירה של איסור הכל אסור, והרי הקדירה בלא זה אסור רק לאשמועין כמ"ל,
וז"ל מיד אשכ"ח ב"ן ניגוד לזה ואיפשר בחריף גרע: [קין] נתבשר כו' הוא מפורש
בדמ"א סק"כ מ"א"ה שד"מ שם, והביאו הש"ך ס"ה סק"ז: [קיא] רבן כו' זהו
מהד"מ שם סק"כ מהא"ה, וכ"כ הש"ך סק"כ סק"ד והפרי"ח שם וכתב הפרי"ח שגדולה
מזו הו"ו מלי למינקט שה"י החריף בחוך המעליע של בשר, וכ"כ השפ"ד ס"ה סק"כ
דלש"ך בסק"כ מותר בזה האופן, רק שחמה האורח מישור שכל טעם של הש"ך
בס"ז"ב דהו"ו נ"ט בר נ"ט דהפרי"ח, והרי בדבר חריף ל"מ נכ"י, ובחוד"ב סק"ט חמה
דאי נימא שהחריף משבית רק פעם עצמו, ולא לעשות מושבה להפגוש שישיבת אח"כ
דברים אחרים, קשה מכללים שנחתכו בסבין של בשר אח"כ אוסר להחלב ודעתו שהחריף
משבית רק הטעם שנפלט מחוך דופני הקדירה, ולא מה שבלוע עדיין בחוך דופני, ולכך
אין אוסר אח"כ שהטעם הבלוע לא נשבת עדיין והטעם שנשבת ע"י החריף וחזר ונבלע
בקדירה הו"ו נכ"י ואף שחריף אינו מועיל נכ"י היינו שהחריף מקבל כל הבלוע ואינו
נוקט

וחן בחורה כל הנלוו, ולכך כשמקבל נביג וחוזר ונכלע בדבר אחר הוי טעם קלוט, ובללים הוי כל הטעם של הנפלט לבללים לשבח אסורים הכללים בחלב, וכן העלה בחידושים סקטיו, ולפי מה שלין עלמו אס' לוי הוא כמו שפיה שם מהאנן העוזר ג"כ, שהחריף מולא כל הטעם וליה נביג, אבל אינו מכליל כל הטעם אח"כ להקדירה רק קלמו, וסעיר במשמים שהחכ"א כמ"ה דט"ז ומכ"ס סיליו הירלו כן מדעתם ולא הביאו מהפסוק הנ"ל (ומה שהחכ"א ג"כ על החו"ד, הרי החו"ד לין אסיליו ושם הרי הביא זה האנן העוזר) ובפרי"ט שם דבשל איסור כיון דנעשה נבילה הוי המעליע להחריף, והוי מוק מעליע להחריף בן יומא: [ק"ט] בדבר כו' הוא מהפרי"ט בפתיחה ח"ג פ"ז ד"ה עוד כו' משום דפקע שם איסור מהאוכל גופי' והביאו המשמ"ס בח"ד אות ל', ובחכ"א כ"ד ד"ר מהמנח"י דרך בקדירה שאינה ב"י חורפ"י מחל"א ל"י ולא צמח שפנוס מיד בחמילה ברייתו כמו בזבוב ליי"ש, וכו"ל סק"א מחזר ותיבולו בנפסל מאוכל אדם לגמרי: [ק"ב] בישראל כו' במשנאות סיליו סק"ט הביא מהחק יעקב סיחמ"ז דכשתחמץ אח"כ לא אמרינן חורפ"י מחל"א ל"י לשבח והוא חמה דהרי הוי כפנוס ולבסוף השב"ת, וכן חמה בבינה אדם ס"ס על החק יעקב, ומ"מ לפי המסקנא כמ"ב במשמ"ס בח"ד אות כ"ז שגם הפרמ"ג מחיר, וכן בפפ"ס סק"ג הביא מפרי תבואה כהחק יעקב, והפרמ"ג מיידי בבארשט שנתחמץ, וכ"כ בחו"ד"ב סיליו סק"ד בבארשט כה"ג

דאף דהוי כפנוס ולבסוף השב"ת מותר בזה, אך במשנאות וחו"ד מחלקים בין אם עמדו בלוחו כלי אחר שנתחמץ מקבל הטעם מהכלי אחר שנתחמץ כששהא אז שיעור כבישה אחר החימוץ, אבל אם הורק אח"כ לכלי אחר ושם נתחמץ כיון שמתחילה עמד בהימר בקליפות גם אח"כ הוי נביג אפילו בנעשה חריף, דאף שבחמץ אסור נביג, מ"מ בשעם שה"י פוגם ה"י מותר גם בחמץ ואינו מוסיף מה שנעשה חריף, ולפי האחרונים מסכים הפרמ"ג להח"י כשסורק לכלי אחר ושם נעשה חריף, עיי"ש, ולכך כמ"ב בחו"ד"ב סימן זה סק"י שכבישלו תבשיל בכלי איסור אב"י ונתנוה אח"כ לדבר חריף מותר ג"כ מה"ס עיי"ש: [ק"בא] דאף כו' דבר זה הוא מהחכ"א ל"י ז"ל הביאו השפ"ד סק"ז להמיר מהנמ' דע"ז דל"ד ביישן קנקנים, וכן הדין בכלי חרס דלי"מ הגעלם מותר ביישן יב"ח וא"י משום דבזבוב מיידי, הא דורדי"א וזגין שרי לאחר יב"ח וסם בעין כ"ש בליעה בחמץ, והפמ"א חולק דוגן שלט בו איירא אבל בליעה בכלי שמור הוא ל"ה עפרא ור"י דאמאי

בזה
נב י"ש אומרים [ק"בא] דאף במקום שאוסרין קדירה שאינה בת יומא כמו בחמץ בפסח או בדבר חריף שנתבאר, מ"מ אם הוא אחר י"ב חודש מותר, וכן הדין להשתמש בבלי חרס לכתחילה, שיש להחזיר באחר י"ב חודש, ולפי שיש חולקין בזה
דאף דהוי כפנוס ולבסוף השב"ת מותר בזה, אך במשנאות וחו"ד מחלקים בין אם עמדו בלוחו כלי אחר שנתחמץ מקבל הטעם מהכלי אחר שנתחמץ כששהא אז שיעור כבישה אחר החימוץ, אבל אם הורק אח"כ לכלי אחר ושם נתחמץ כיון שמתחילה עמד בהימר בקליפות גם אח"כ הוי נביג אפילו בנעשה חריף, דאף שבחמץ אסור נביג, מ"מ בשעם שה"י פוגם ה"י מותר גם בחמץ ואינו מוסיף מה שנעשה חריף, ולפי האחרונים מסכים הפרמ"ג להח"י כשסורק לכלי אחר ושם נעשה חריף, עיי"ש, ולכך כמ"ב בחו"ד"ב סימן זה סק"י שכבישלו תבשיל בכלי איסור אב"י ונתנוה אח"כ לדבר חריף מותר ג"כ מה"ס עיי"ש: [ק"בא] דאף כו' דבר זה הוא מהחכ"א ל"י ז"ל הביאו השפ"ד סק"ז להמיר מהנמ' דע"ז דל"ד ביישן קנקנים, וכן הדין בכלי חרס דלי"מ הגעלם מותר ביישן יב"ח וא"י משום דבזבוב מיידי, הא דורדי"א וזגין שרי לאחר יב"ח וסם בעין כ"ש בליעה בחמץ, והפמ"א חולק דוגן שלט בו איירא אבל בליעה בכלי שמור הוא ל"ה עפרא ור"י דאמאי

קיבוץ קיצור הדעות הערובות סמן קנ ביאור יהודה צמ 197

קדירות בפסח ישכרו ליסונו י"ב חודש, דחקה ל"ש רק בנזף האיסור ולא בכלים דהא ביי"ג מיישנס, ודבר שמואל דעמו דכ"ה ל"מ י"און ודח"א מהחורה העידה על כ"ה, ומחלק בין בלע לזון לחמין: [קבג] ל"כ כו' הוא הכרעת השפ"ד שס שזלון הלך כל הלוחות וכו' כעשרה שמוחר, ובהוסס שמוחר להחיל מכש"כ דזין וחכס אחד אמר דאין ללמוד מיי"ג כמ"ס הרשב"א בהסוזה, ומסינכ"א י"ל שאסור להסוות משום חשס חקלה דלא כפמ"א, ורק כרי הפמ"א ודבר שמואל אחרים סיים הוא שאין להקל, ורק במחכות מסיפק, והביאו בחכ"א כנ"ה ד"ד ופמ"ס סיקכ"ב ומשמ"ס בח"ד אות כ"ה: [קבג] נתערבו כו' הוא מחסות רעק"א ז"ל ס' י"ט הביאו הפמ"ס סיק"י סק"י מחמה סניפון להחיר, ומפלפל שס בדן מהריב"ל עיי"ש:

[ט] דיני חיטמו טים בתוך מעל"ע, ולינת לילה שבשור"ע סע"ז:

[קבר] נתבאר כו' היינו הנז"ל סק"ז, פלוגתא רש"י ור"ת ז"ל עס החולקים והסכמות הטושר"ע דבטי מעל"ע, ובפרמ"ג באו"ח בהנהגות אור"ה הביאו דח"ס סקפ"ט שבאיסור דרבנן יש לסקל כרש"י ז"ל ור"ת, ובאיסור מורה ל"ה ס"ס לזרף, ומ"מ מיקל בסול"ה כשיש עוד ספק וכן הביא בחרעק"א מהמנח"י ומה שהערו בשואל ומשיב ויד אלימך משס אחד יישבו דלאו משום ס"ס רק משום לירוף לשיטת ר"ת ז"ל, ובמשמ"ס מהמז"ל מראוונא

מהמשכנות סיניג סק"י דכספק אחד בדן אין מו"ק משס אחד עיי"ש, ובסול"ה במשכנות סק"ד ד"ה עוד כו' הביא מהמנח"י בשס זכרון משס באופן זה שבפנים, והסכים עמו המנח"י ג"כ בהפמ"ר, ולמד מזה הפרמ"ג לענין הדחה ג"כ מה"ס ה"ל, וכן הביא בלבוש"ר בח"ד סעמ"ט וחכ"א כנ"ה דין ה', ומה שלמד החכ"א שס להדין שבפנים ביטלו בשר בכלי חולבת שערב לילה וודאי ויש ספק במעל"ע, מדפמו כחז במשמ"ס בח"ד אות ב' שבמנח"י גופי' מפורש כן: [קבג] ואם כו' על מ"ס הש"ך סקמ"ט לילה שלימה, פירש השפ"ד מהחילתה עד עמוד השחר, ובכרתי סק"א כחז בפנים, ובסק"ה סק"א בפלתי כחז דהחוס' לא פליגי על רש"י ור"ת ז"ל, רק לחומרא דלא די בלילה בלי מעל"ע, אבל לשיטתם דלילה שלימה עיקר, הוי אפילו באופן זה שיש כאן מעל"ע שנאסר מחמת כבוס בכלי, ומ"מ יכול להיות שאינו פוגם כיון של"ס

בזה [קבג] ל"כ הדין שבשאר איסורים שבלעו כזון ע"י כבישה במעל"ע, אפילו איסור תורה המיקל אחר י"ב חודש בהגמיר וצורך גדול אין גוערין בו ובהוחם בו אפילו באיסור דרבנן אין להקל וזה בכלי חרס, ובכלי מתכות יש לספק מ"הקף, ואם [קבג] נתערבו כלי חרס אחר י"ב חודש ואין ידוע אם הם של בשר או חלב יש להקף ע"י הגעלה:

גג כבד [קבר] נתבאר דלדין אין מקי"ן בלינת לילה אפילו שריטה, רק צריך מעל"ע ב"ד שעות, רק מ"מ יש מקי"ן בדרבנן, וכשיש עוד ספק מקי"ן אפילו באיסור תורה, כמו בכלי חולכות שעבר לילה, ולמחר ביטלו בשר וספק אם באיתו כלי, וכן בהדיתו איסור והיתר יחד וספק אם בכלי ראשון, או כלי י"ב או ספק אם ה"י יסיב וה"י לינת לילה יש להתיר בכלי חרס בהפמ"ר, והדאוי להגעיל יגעל וכן כבישו כשר בכלי חולבת שעבר לילה וודאי וספק אם יש מעל"ע יש להתיר מ"ס [קבג] ואם אין הלילה שלימה מתחילת שקיעה עד אור היום רק מקצתה בין תחילתה בלא סופה ולהפוך אין להקל, וכן להחמיר כשיה"י חצי לילה היום וחצי לילה שני' למחר לא נחשב לפוגם להצריבין לילה שלימה דווקא, אף במעל"ע:

אם

כל הלילה ביחד, עייש'צ : [קבו] חיטמו ט' דבר זה כתבו הטור בסיומן זה וכן בסיל'ד מסה'ת, והב'י כלן בשם הסמ'ק, שאם חיטמו מים לר'ך שיפא המעלי'ע משעת החימום כיון של'ה במים שמים לבטל כל הקדירה, חזרו המים כולם לאיסור, אבל בבשר וחלב אינו כן כשי'ת, והסמ'ק גופ' הביא מחמירין בזה כיון דמ'מ האיסור גופ' הוי אינו בן יומו, וביאר המשכנות סק'ו שטעם המחמירין דכיון שהאוסר הוא פוגם אף אם חני' מ'מ אין הנאסר מחמיר מי' כיון שהאיסור אינו יכול לאסור, והטור בסיל'ד לא הזכיר כלל בלשונו משום חני' רק כב'י כתב שם החילוק בדזה של שאר איסורים דל'ש ב'י יט בר נ'ט כמו דשיך בבשר בחלב אמרינן שפיר חני'ג וחשבין המעלי'ע מחימום המים אף שיש מעלי'ע מבלעת האיסור, מ'מ הוי כבחור מעלי'ע מבלעת האיסור שאסור, והעלה הב'י בסיומן זה כיון שהוא פוסק כרבינו אפרים ז"ל דליא נע'ג בשאר איסורין אי' אין מחשבין לעולם מחימום המים רק משעת ביטול האיסור, וכ'ד הב'ה בסיל'ד שהטור כותב זה הו'י רק לר'ה ג' ולא כפי מה שסובר הטור והרא"ש כרבינו אפרים ז"ל דליא נע'ג בש'א, וכן הוא דעת המעשי'ט נע'ז דע'ז שבה חמה על הטור וב'י שסוברים בדעת הרא"ש דליא חני'ג בש'א והוי מדמל'ך מעלי'ע מחימום המים ע"כ ס'ל נעשה נבילה, וכתב דליה נגר ובר נגר דיפרוקו'י והביאו הש"ך בסיל'ד סק'כ'ג, והב'י לשיטתו כרבינו אפרים העלה להחמיר לחשוב משה האיסור אף בלי לינת לילה בין האיסור להחמום, וכן השמיט בשו"ע דין שאר איסורים וכתב בסע'ז דין קדירה שבלעה מבשר בחלב יחד, וכ"כ בסיק'כ'ג סע'ד שמקילין רק בלירוף לינת לילה, כמ"ש בהנה בחילת דברי המחבר בב'ה שמקילין בלינת לילה, אבל בשאר איסורין ל'ז לינת לילה, אבל בד'מ ולפי מה שהעלה בהנה לדירון דבכל האיסורין נע'ג יש להקל רק במקום הפסד לחשוב מביטול האיסור ולא משעת מחימום, ופירש הטו'ז סק'י'א דהוא בלי לינת לילה משום דזה דחני'ג פלוגתא הוא בסיל'ג, ומחמיק בזה דלא נע'ג ומחשבין מהביטול המעלי'ע, ולפמ"ש הש"ך סק'כ' מירי הרמ"א ז"ל רק בהפסד ק'ת שבהפסד גדול הרי בלא זה לא נע'ג בלא בלח, ופירש הדגמיר דהש"ך רק להרמ"א ומחבר כתב כן דתלוי בחני'ג, אבל להש"ך גופ' שיחבאר בס"ק לא תלי כלל זה בנע'ג בשאר איסורים : [קבו] ואם כו' להב'י לריכין היתר לינת לילה רק בבשר בחלב כיון דאין נע'ג בשאר איסורין, אבל להרמ"א ז"ל דהוי נע'ג בש'א ומחמירין בהפסד ק'ת בלא לינת לילה מטעם דבמחין אדיעה דלא נע'ג, לר'ך היתר לינת לילה להחמיר בלי הפסד ק'ת, ולהב'י כשמקילין בלינת לילה היינו בה' הלילה בין ביטול איסור להחמום המים שאח"כ, והסו"ף בד'מ דה'ה בלינת בין חימום המים לבליעת היתר שלאחריו, וכ"כ הש"ך סק'י'ח מהחמ' בדעת הב'י דמועיל כש'ג, אבל הש"ך חולק על זה דכ'י דמועיל לינת לילה אחר ביטול איסור שלא יחשב החימום לבן יומו ע"י זה, מ'מ כשהוחס מיד בלי הלילה ונעשה בן יומו ע"י החימום אינו מועיל מה שבי' לינת לילה בין החימום לבליעת היתר שלאחריו, והטו'ז בקונטרס אחרון חמה כיון שכל הטעם של לירוף דעת הסמ"ק שאינו אוסר בחימום, ולירוף הסוברים לינת לילה פוגם, אי' גם בלינת לילה שאחר החימום בין בליעת היתר נימא ג"כ כן וכ"כ סמנחת יעקב בשמו הביאו שפ"ד סק'י'ח, ומה שחיו'ג הכרו"פ בדכ"ה' הוי משם אחד שח' פוגם בחבשיל ואין ספק אחד מחמיר מחבירו אבל כשהוחס אחר ביטול האיסור כשה'י לינת לילה קודם שהוחס הוי הספק של לינת לילה מחמיר

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קנ ביאור יהודה ק 199

בין ביטול האיסור להחיות מותר בזה אף בלי הפסד כלל, אבל אם הי' הלילה בין החימום לביטול היתר שלאחריו אף שיש מתירים בזה בפשימות, מ"מ אין להתיר רק כמו שסתירין בלי לינת לילה בהפסד קצת: **נה** ויש [קבח] שחולקין על זה וסוברים דאין להקל בשאר איסורים בלא לינת לילה אף במקום הפסד, דאף דאין המים נעשה גבילה, מ"מ נאסר הקדירה מהמים שיש בהם נ"ט בר ג"ט דאיסורא, [קבח] ומחשבין הבלוע

פסק בחו"מ סק"ח כהש"ך, ובח"מ ק"א ז"ל דבני מעלי' מהחימום, אבל בהי' לינת קודם החימום אחריו דנע"ט בשיא דרבנן, הוי ספיקא דרבנן שמה פוגם בלילה, ואף דהמים אסורים לשמות מהספק סייע שהבלוע בתוכו אסור אבל גוף המים הוי ספיקא דרבנן, אבל אחר החימום ל"ט זה, ולכך בין בשר לחלב שיתבאר מהש"ך הוי ג"כ מטעם זה עיי"ש: [קבח] שחולקין כו' הש"ך סו"ד סק"כ דמה דעת המעיין הכיל, משום דלא תלוי כלל זה בדין חמיכה נע"ט, ואף שהטור סובר כרבינו אפרים מ"מ ס"ל דהך דינא של חימום מים לאיסור, משום דבבשר או חלב והוחמו מים בנתיים שפיר הוי המים נ"ט בר ג"ט של היתר, ואין מוין ממנו רק מהבשר או החלב גופי' אבל באיסור הרי כתב הר"ן דבאיסור אינו מועיל נ"ט בר ג"ט משום דאין לריך שם חדש וכל מקום באיסורו הוא עומד, אי"כ הוי בהמים אותו טעם מהאיסור ולריך ס' כנגדו ומחשבין מעלי' מוזמן החימום לעולם, וכ"כ הפרישה אות ח' והביאו הש"ך מהדרישה, וכן הזכיר הש"ך כאן סק"ח בח"ש ועוד כתבתי כו', והפרישה בסו"ד סק"כ דמה להש"ך דאין דברי הר"ן של נביא דאיסורא שייכים לזה כלל, רק זה ודאי מוין מבלוע ראשונה שהוא האיסור ורק אם היו נע"ט שפיר מחשבין הבלועה של עכשיו מהמים שהוא עכשיו מושגת, אבל כיון שאין נע"ט אין סברא לומר כיון שנפלט בבלוע ראשונה למח' יהי' מוין להפגם משעת שליטהו עתה רק מהתמא מוין לתחילת הבלועה ואף שנכנס עתה מהמים לקדירה מ"מ פגום הוא ושפיר סובר המעיין כהב"י, מ"מ השפ"ד מפרשו להש"ך דמוין מהמים כיון שנכנס להקדירה זה הניט בר ג"ט דאיסורא ופ"כ הכרז"פ שהמים של ג"ט נכנס להקדירה וזה איסור הוא: [קבח] ומחשבין מ' שפ"ד מפרש להש"ך דאף שהסמ"ק סובר אפילו נע"ט דאיסורא מותר, מ"מ סובר דרק בהיתר הרי לא שייך נעשה נבילה, אבל בדאיסורא נהי דמ"ה מותר מ"מ מדרבנן אסור משום נע"ט, והוי קושיית הש"ך על הב"י נהי דלהב"י אין נע"ט בשאר איסורין מ"מ כיון שסב"י סובר כהר"ן דל"מ נביא באיסור, ומוין מבלועה שני' דהוי לשבת, נהי דלא אינו נעשה נבילה רק מטעם נביא דאיסורא אי"כ הרי לא נבלע מגוף האיסור בהקדירה עכשיו רק לפי ערך והמדומע כמ"ס בטה"ט בנביא של היתר דהוי עשר ידות במים, ומה שנבלע בקדירה מעט הוא ויש ס' כנגדו בביטול ההיתר שאח"כ, מ"מ הב"י בסימן זה וסו"ד שלא הביא דהך המדומע ועשר ידות כו' ע"כ ס"ל שאין לסמוך על זה רק כמ"ס הפרישה ורואין כאילו כל הנפלט חוזר להקדירה, כלשון הטור חזרו כולן להיות איסור, היינו לא משום נע"ט רק משום נביא דאיסורא, או דלא ידעינן כמה בלע ולטעם זה דלא ידעינן כמה בלע כתב דר"ה תשובה, שהוא אפילו להקו"ו בסו"ד סק"ד, דמחשבין לפי המדומע,

בחכ"א כמה דין י"ח כתב להמחבר משום
נכ"י דאסורא כיון דלא נע"נ לדידי' מחשבין
לפי המדומע בידעין כמה בלע ועל מה
סוסיי' הש"ך בסיל"ד דאין כ"מ לדידן כיון
דקיי"ל חתיכה נע"נ בשאר איסורים, כתב
השפ"ד דבהחוס בסיומן זה שפיר יש נ"מ
דלפעם הרמ"א משום נע"נ כיון דק' דרבנן,
אבל מטעם נכ"י דאסורא ומונין מבליעה
שני' ואין מחשבין לפי המדומע שנבלע
בקדירה רק מטעם ש"ס ס' כנגדו י"ל הוי
מ"ה וספיקו לסחמיר, ובספקי' בדי' שאלה
נסתפק בזה דיל' להר"ן כיון שחל ש"ס
איסור לא ראו להחיר אפילו בכמה טעמים
י"ל הוי מ"ה, ואין להקל בספק בזה:
[קל] העיקר כו' אף ששפ"ד סיל"ד
סק"כ ד"ה והנה סוסיי' כהש"ך דמונין
מבליעה שני', מי' בסיומן זה העלה החו"ד
בהרמ"א להקל בהפסד קלה בשאר איסורין
זכ"כ בחו"ד סיל"ד סק"ג, והשפ"ד עלמו
בסיל"ד סק"כ מתיר בהפסד קלה בשאר
איסורים כהרמ"א, ואפילו להש"ך מטעם

נכ"י דאסורא, מ"מ כתב בחו"ד סיל"ד
חושבין רק כפי המדומע לדידן, ומחילא במקום דל"ס נע"נ דאסור מ"מ להש"ך נופי',
כמ"ס הדגמ"ר הג"ל דמ"ס הש"ך בהפמ"ר ל"א בלח בלח סיינו להרמ"א ואין סתירה לדבריו
סלדי' מ"מ אסור, מ"מ הוי רק כפי המדומע, וכ"כ בחכ"א כרמ"א ז"ל להקל בהפסד
קלה בשאר איסורים אף בלי לינה לילה, ובחו"ד סק"א כתב דלהאסורים ל"ס בזה אין
הנאסר יכול לאסור אלא במקום שהאיסור יכול לילך, דכיון שאיסור פגום יש בו משהו
איסור וכשי' רק משהו ע"ס הנאסר לדי' ס' נגד כל הנאסר עיי"ש: [קלא] הדין כו'
סיינו כפסק המחבר ורמ"א בסיומן זה סעי' שהרי בב"ח הוי לכוי' חגי' שזריך מעלי'ם
מחיוס המ"ס ובלא צירוף של לינה לילה אין להחיר כלל, ומונין משעת חימום המ"ס
מעלי'ם אלא שהש"ך בסיל"ד ש"ס חמה כיון דכל המעלה של בב"ח דנע"נ משום דכל חו'
באנפי נפשי' מותר וכאן הרי נאסר תחילה והוי כשאר איסורים, וסוסיי' באלו כיון שבה
מבב"ח כבב"ח דיינין ל"י, וכאן בהק"ח סוסיי' ש"ס מקילין בשאר איסורין יש להקל גם
בבשר בחלב, ולפמ"ס המשב"ס כאן סק"י ושפ"ד סיל"ד הוי זה שבה מבב"ח רק דרבנן,
ואי' הו"ל להקל בהפסד קלה כבשאר איסורין, מ"מ בחכ"א כ"כ ד"ד מתיר בזה במקום
הפמ"ר עיי"ש ומ"מ בלינה לילה מחירין בפשיטות משום צירוף שיטות המחירין בלינה
לילה, לשיטות הבח"ק והמחירין מכה אין נאסר חמיר מן האוסר: [קצ"ב] בשר כו' זה
מבואר בש"ך סיל"ד סק"ב ושפ"ד ש"ס עיי"ש מ"ס בסעי' ש"ס שהרי בהיתר לא שייך נעשה
כבילס, וכן מלד נ"ט בר נ"ט הרי הוי היתר, והוי טעם א' בקדירה, וב' במ"ס וג' מה שנבלע
בקדירה ועדיין היתר הוא לכך אין מחשבין המעלי'ם מהמ"ס רק מהבשר והוי כולל'ם שאינו
בה יומא עיי"ש: [קצ"ג] בישל' כו' הרמ"א ז"ל בהנה על מה שמחיר המחבר בעברה
לילה בין הבשר וחלב להחיוס שאחרי', כתב דס"ה כשעברה לילה בין הבשר להחלב ואח"כ
מיד הוחמו ב"ה מ"ס נמי דינא הכי, דהיינו שאין מונין מהחיוס רק מהחלב שנקודס ואי'

חיממו מים מיד אף שלהם מחמרים
בשאר איסורים כשהי' החימים קודם
הלילה להיתר שאחריו מחמירין גם
בזה, מים יש להקל לדירן בלינת
הלילה בין הבשר להחלב:

נח אם בישלו [קלד] בשר ואחר
לילה חלב ואחר המעל'ע
מהבשר בישלו חלב או תבשיל אין
להתיר אפילו בהפמ"ד רק צריך
מעל'ע מהחלב שאחר הלילה. [קלד]
ואם הי' אחר מעל'ע מהבשר ותוך
מעל'ע מהחלב, כמו שבישלו בשר
בבקר ובערב חלב, ולמחר בבקר
הוחמו בה מים אחר מעל'ע מהבשר
מים אין להתיר בזה המים [קלד] ובהי'
קדירה בלועה מזית איסור, ואחר
לילה בישלו בה בשר ונאסר מפני
שליה סי' נגד הזית ונפ"ל אחי"ב הבשר
להיתר והי' סי' נגד הזית ולא נגד מה
שנע"נ מים אין לצרף היתר לינת
לילה אף בהפמ"ד:

סימן

אבי, והש"ך סק"ח לשיטתו כנז"ל סקק"ז
בשאר איסורין דאין מועיל לינת לילה רק
בין האיסור לחימום ולא בין החימום לבישול
היתר כתב גם כזה שד"ן הרמ"א ז"ל אינו
מוכרח, והיינו שאם הלילה הי' בין הכשר
להחלב מחשבין המעל'ע מהחימום שאחר
הכז"ח, ולהחמיר הנ"ל הוי סתם שאין צי'
הספיקות באלו בנת אחת, ולהחמיר
הנ"ל דבלינת בין האיסור להחימום הוי
ספיקא דרבנן ונקילה, אי"כ בשעת בישול
החלב אחר הלילה של בשר הוי ספיקא
דאורייתא, ובצי מעל'ע מהחלב, ומה שחיממו
המים אחר החלב שנסוף בלא לינת לילה
הוי המים נע"נ, דהא בין החלב להמים לא
נחדש לנו ענין פנס, רק באת לדון מכת
הלילה של בין הכשר לחלב ולא נעשה החלב
נבילה, אי"כ כיון שכבר החמירו בהחלב
מכת ספד"א דנע"נ בכז"ח אי"ל להקל אחי"ב
על המים ממילא שפיר צריך מעל'ע משעת
החימום, ומ"מ בשפ"ד כאן תמה על הש"ך
למה אינו מוכרח, וכי"כ בשפ"ד סליד סק"ב
שפוסק כהרמ"א להקל בזה ט"ס: [קלד]
בשר כו' כי"כ במשכנות כאן סק"א בדי"ס

וראוי כו' שבו אינו מועיל כלל היתר של לינת לילה, והסמ"ק שמוין מהבשר, רק בחימום
מים כש"א דלא נע"נ להפוסקים וכן במים שבאו מבז"ח דהוי גי' רק מדרבנן כנז"ל
אבל זה הוי בשר בחלב ממש, ואין היתר סמ"ק בזה כלל דנעשה נבילה, וכי"כ בשפ"ד
סק"ח דאפילו במקום הפמ"ד אין להתיר וס"ל כתב במקום חלב האחרון הנביל, ובד"ס
סק"ז מביא יסודא למה לא נק"ל בחלב האחרון דהוי מינו של החלב הראשון שנע"נ ויש
רוז והוי רק דרבנן, מ"מ י"ש דכל דלי"ס מים שלא נע"נ מ"ה, רק מדרבנן לא רצו להקל
עיי"ש: [קלד] ואם כו' בשפ"ד סליד סק"ב כתב דתלוי בפלוגתא של הטו"ז וש"ך שיתבאר
בסיק"ה לענין רל"ס, שלטו"ז בשר שנבלע בה חלב ונאסרה, הוי זה הנשר באיסור בלוע
שאינו יכול לאסור אחר בלי רועב, רק במשהו חלב גי' עמה יש סברת ר"ח וכן סברת
סמ"ק שאינו אוסר אף אי נע"נ כיון שיש טעם פגום מהבשר, אבל להשיך שיכול לאסור
בטעם בשר לחוד ה"ה כאן יכול לאסור בטעם החלב לחוד שאינו פגום, ולינת לילה לבד
אין מספיק להתיר, ולסוף מסיק שגם לפטו"ז אין להתיר כיון שנפגם טעם הבשר עכ"פ
משהו יש בו בראי' מחמת הפסח, ובז"ח אין שייך אין נאסר כו' ולי"ש טעם הסמ"ק
וחשבין משעת החימום לאיסור, וכי"כ בחו"מ סליד סק"ג לאסור סוף מעל'ע מהחלב
ואחר מעל'ע מהבשר עיי"ש: [קלד] ובהי' כו' במשכנות סק"א ד"ה נסתפקתי מסופק בזה,
די"ל כמו שמלרפין שעת ר"ח ורש"י ור"ן ז"ל דלינת לילה פוגם לשיטת הסמ"ק שאין
מחשבין להחימום משום שאין הנאסר יכול כו', כמו כן נלמד שיעוט הסוברים דלינת לילה
פוגם להסוברים דאין חתיכה נע"נ בשאר איסורין, והעלה להחמיר אפילו בהפמ"ד, ומ"ס
בשפ"ד סליד סק"ב דבהפמ"ד ול"ך גדול יש לומר בבישול איסור, וחיממו מים בחו"ך
מעל'ע לאיסור ונפל מן המים להיתר דמחירין אמנם להלכה ח"ו לומר כן להקל.
כ"ה

קאי גיב על לנת לילה עיי"ש:

סימן קד ובו י"ד מעינים:

א אם נפל [א] עכבר למשקה אף שהוא מהדברים המאוסים שבה"י

אינשי מיני ואעפ"כ התורה אסרתו [ב] מ"מ אינו אוסר תערובתו בשנותן טעם לפגם, רק במו כל האסורים דצריך שיהא הטעם לשבח ולא לפגם, ולכך אם נפל [ג] לשכר אם הוא צונן אינו אוסר, אבל בנפל לרותח או שהי' כבוש בהשכר מעליע אף שהסירו משם שלם, אוסר [ד] מספק שמא משבית בהשכר, עד שיהי' ששים נגר [ה] בשר העכבר:

ב אם נפל [ו] לחומץ הוי גיב הדין כמו בשכר שאסור משום ספק משבית

שאסור הוי בחידוש ופריך בגמ' משכנת זרע כו' ומסיק רבא הילכתא נויט לפגם מותר וסייגו אף בשרצים לאפוקי מדרב ששה וטעמי' דרב לא ידענא אי משום דקסבר נוטלים אסור ולא קי"ל כוותי' או דנויט לפגם מותר ועכברא כשיכרא אשכנחי משבת, ובתוס' הקשו מהא דמילין ד"ח בשוחט צסכין של פכוס ס"ל לרב קולף אף שסתם כלי עכוס אינו בן יומו הרי שאסור נויט לפגם, וכתבו דמירי בידוע שסתמחו בכן יומו או דע"י השמנונים הוי לשבת אפילו באינו בן יומו, ולכך מסופק רבא בדעת רב: [ב] מ"מ כו' היינו כמסקנת רבא לאפוקי מרב ששה ומשום דאין לך הלא חידושו שאסור בעלמא, ולא שאסור פליטתו כשהוא לפגם, וכ"ס הרי"ף והרמ"ל בפט"ו הליא, והרא"ש והטור והמחבר בסיומן זה ספיא שאם העכבר נוטלים מותר על הדרך שיחבאר ונו"ל סל"ח סק"ח בדין בלוע בנפ"ח: [ג] לשכר כו' שם לפי הטעם דשכר אשכנחי משבת, והתוס' הקשו הא לזון הוא ואינו אוסר וכן הקשה הרא"ש ז"ל מעדותו של הפן הרשע שאם נופל זכוב לכוסו זורקו ושופיטו, וכתבו דמירי שהי' כבוש בו שיטור כבישה שיחבאר בסיק"ה שהוא מעליע באינו חריף, והרמ"ל סתם בזה הוא כמ"ש בלח"מ שם שהרמ"ל יסבור שהשכר והחומץ הם מהדברים החריפים, ומבליעים טפי מחוץ חריפותם, ובמשבית סק"ה כהז דלדין הוא דק בחומץ מבליע ולא בשכר, ובחומץ היינו כדי שירתיח, ומ"מ הטור והמחבר בעלו דאינו אוסר בלזון רק ברותח או בכבוש מעליע אוסר: [ד] מספק כו' לפי מה דאמר בגמ' טעמי' דרב משום דאשכנחי משבת, העלה הרמ"ל שם דהוי רק ספק כמ"ש בלשוננו שם, שאנו חוששין, ובה כח בלח"מ שם ליישב למה לא הלריכו כאן ששים ואחת כמו בבילס הנזיל סיב"ח סקע"ג משום דהוי ברי' ביש בה אפרוח, ולהגיל החילוק דשם הוי וודאי איסור ובאן הוי רק ספק, שמהא למד המשבית כאן דבילה ספק טריפה, אף להשיך דהוי כמין ברי' מ"מ די בששים לבד, וכן הוא לשון הטור חשו חכמים, ולשון המחבר מספקא לן, והתוס' הקשו לטעמי' קפילא ארמאה אס משבית או לא, ומירלו דמחוק השכר במשבית מחמת חמילתו עיי"ש ויחבאר בסק"ב דשכר שלנו חלוק מבזמן סגמ' עיי"ש: [ה] בשר כו' בדח"ש סק"ז הביא מחמודי דניאל רק נגר הבשר ולא נגר העור, ולא חשיב וס' כאלו שעוריותן כבשרן, כמו עור בית הפרסות וכו' וי"ל בזה ל"ה כבשר עי"ש: [ו] לחיובן ט' בגמ' שם נפל לנו חלא מהו, ואמר דרב כהנא אסר, ודחה בשם אימרטוי

אימרטוי

[א] עכבר כו' בגמ' דע"ז דס"ח בעכברא דנפל להוך חביחא דשיבא אסרה רב להווא סיכרא, ומסופק בגמ' בדעת רב, אס ס"ל בכל מקום מוטלים אסור או דאשכנחי משבת ובעלמא נוטלים מותר, וס"ל לרב ששה דאף דבעלמא מוטלים מותר מ"מ כאן בעכבר כיון דמאכסו ניכסו ונדילו אינשי מיני' ואפ"ה אסרה דחמלא ה"ה פליטתו גיב אסור, ופליגי דסי' ז"ל והתוס' מה הוי חידושו פלרש"י הוי, שהרי בלא זה אין אוכלין אותו, ולתוס' זכ"ב הר"ן דהוי כבילה סרוסה מעיקרא הוי איסור הבא מכלל היתר, ומה

שאסור הוי בחידוש ופריך בגמ' משכנת זרע כו' ומסיק רבא הילכתא נויט לפגם מותר וסייגו אף בשרצים לאפוקי מדרב ששה וטעמי' דרב לא ידענא אי משום דקסבר נוטלים אסור ולא קי"ל כוותי' או דנויט לפגם מותר ועכברא כשיכרא אשכנחי משבת, ובתוס' הקשו מהא דמילין ד"ח בשוחט צסכין של פכוס ס"ל לרב קולף אף שסתם כלי עכוס אינו בן יומו הרי שאסור נויט לפגם, וכתבו דמירי בידוע שסתמחו בכן יומו או דע"י השמנונים הוי לשבת אפילו באינו בן יומו, ולכך מסופק רבא בדעת רב: [ב] מ"מ כו' היינו כמסקנת רבא לאפוקי מרב ששה ומשום דאין לך הלא חידושו שאסור בעלמא, ולא שאסור פליטתו כשהוא לפגם, וכ"ס הרי"ף והרמ"ל בפט"ו הליא, והרא"ש והטור והמחבר בסיומן זה ספיא שאם העכבר נוטלים מותר על הדרך שיחבאר ונו"ל סל"ח סק"ח בדין בלוע בנפ"ח: [ג] לשכר כו' שם לפי הטעם דשכר אשכנחי משבת, והתוס' הקשו הא לזון הוא ואינו אוסר וכן הקשה הרא"ש ז"ל מעדותו של הפן הרשע שאם נופל זכוב לכוסו זורקו ושופיטו, וכתבו דמירי שהי' כבוש בו שיטור כבישה שיחבאר בסיק"ה שהוא מעליע באינו חריף, והרמ"ל סתם בזה הוא כמ"ש בלח"מ שם שהרמ"ל יסבור שהשכר והחומץ הם מהדברים החריפים, ומבליעים טפי מחוץ חריפותם, ובמשבית סק"ה כהז דלדין הוא דק בחומץ מבליע ולא בשכר, ובחומץ היינו כדי שירתיח, ומ"מ הטור והמחבר בעלו דאינו אוסר בלזון רק ברותח או בכבוש מעליע אוסר: [ד] מספק כו' לפי מה דאמר בגמ' טעמי' דרב משום דאשכנחי משבת, העלה הרמ"ל שם דהוי רק ספק כמ"ש בלשוננו שם, שאנו חוששין, ובה כח בלח"מ שם ליישב למה לא הלריכו כאן ששים ואחת כמו בבילס הנזיל סיב"ח סקע"ג משום דהוי ברי' ביש בה אפרוח, ולהגיל החילוק דשם הוי וודאי איסור ובאן הוי רק ספק, שמהא למד המשבית כאן דבילה ספק טריפה, אף להשיך דהוי כמין ברי' מ"מ די בששים לבד, וכן הוא לשון הטור חשו חכמים, ולשון המחבר מספקא לן, והתוס' הקשו לטעמי' קפילא ארמאה אס משבית או לא, ומירלו דמחוק השכר במשבית מחמת חמילתו עיי"ש ויחבאר בסק"ב דשכר שלנו חלוק מבזמן סגמ' עיי"ש: [ה] בשר כו' בדח"ש סק"ז הביא מחמודי דניאל רק נגר הבשר ולא נגר העור, ולא חשיב וס' כאלו שעוריותן כבשרן, כמו עור בית הפרסות וכו' וי"ל בזה ל"ה כבשר עי"ש: [ו] לחיובן ט' בגמ' שם נפל לנו חלא מהו, ואמר דרב כהנא אסר, ודחה בשם אימרטוי

משביח כשישאר מעל"ע, [ז] ואף שיש מחלקין בין חומץ חזק דהוי כמו ציר, ואין צריך מעל"ע רק כדי שירתיח, מים בזה שספק משביח יש להקל אף בחזק בלא מעל"ע, משום מים או מספיקא דרבנן לקולא:

ג כל זה הוא בעכברא דמתא אבל עכברא [ח] דדברא הוי וודאי משביח בשכר וחומץ ואינו פוגם ביין ושמן ודבש שיתבאר [ט] ואף שיש סצדדין בשאר משקין להצריך טעימת קפילא ארמאה אם פוגם או משביח [י] מים יש נוטין להקל לגמרי בדברא כמו בדמתא דהוי בשכר רק ספק ובשאר משקין פוגם כמו שפוגם בדמתא:

אם

אימרטוט כשי"ת, ומסיק דבין בחלא בין כשיכר בששים, וכ"פ כל הפוסקים והטור ומחבר לשכר או לחומץ: [ז] ואף כו' הש"ך סק"ז ל"ן עלמו חסיקה, היינו דשם בסק"ז מקשה דברי המחבר אהדרי דכאן צעי מעל"ע, ושם בכבוס די כדי שירתיח כשי"ת בסיק"ה סק"ג, ובמג"א סיחמ"ז שהובא בדגמ"ר שם מחלק בין חומץ חזק די כדי שירתיח כמו בליר, ובשפ"ד סק"ז הביא מספר בית ישראל דכבוס כדי שירתיח הוי רק דרבנן ולכך כאן בספק משביח מקילין משום סדיר לקולא, אבל בסיק"ה הוי באיסור תורה, או בוודאי איסור אסור מדרבנן, ובשם בליי הביא שצדרי שירתיח הוי רק מספק, ושם אוסר מספק, וכאן הוי מ"ס שחא פוגם ושחא צעי מעל"ע בחומץ חזק וכ"כ בכר"פ סיק"ה סק"ד והביאו במשמ"ש בח"ד אות ל"ד צמי לימונש ע"ש:

[ח] דדברא כו' צמי שם פריך על חידושו של רב ששה צמאי דמאים והרי עולה על שלחן מלכים, ושני דזה שאסר רב הוי צמחא וזה שעולה על שלחן מלכים הוי דדברא ומשביח בשכר, והרמז"ל והפוסקים לא חילקו בזה, אבל בביי הביא זה דדברא הוי לשבח אפילו בהמשגין שפוגם בוודאי צמחא כמו ביין שמן ודבש כו', וכן העלה בשו"ע ריש הסימן דדדברא הוי לשבח ודייק הש"ך סק"ה צמוסגר דאפילו ביין ושמן וכה"ג אינו פוגם ואוסר והבי"ח תמה על זה שכל הפוסקים לא הביאו רק שזה מאים וזה לא מאים, אבל לענין משביח יש לספק גם בזה דדברא, וכן תמה הש"ך שמוכח בש"ס דאף שעולה על שלחן מלכים מ"מ מספקא לן אי הוי נו"ט לפגם, והיינו דקושיית רב שימי דהוי מ"ל אף דדברא מ"ל לרב ששה דהוי מאים מה אקשי דווקא על רב ששה הוי יכול לאקשווי גם על רבן דס"ל טעם דרב משום נוטלי"פ אסור גם בעלמא ליקשי הא זה הוי לשבח שעולה על שלחן מלכים, וע"כ סובר אף שעולה על שלחן מלכים מ"מ יש לספק אי פוגם ואקשי רק על מאים, וא"כ מוכח דלא כהביי רק אין חילוק בין דדברא לדמתא וכלל מקום פוגם, וכחב הש"ך דאף שאפשר לדחוק וליישב, היינו דקושיית רב שימי היחה לכייע דדברא ל"ה לפגם כלל מ"מ כתב דמדברי הפוסקים משמע דלא כהמחבר רק אין חילוק וגם דדברא הוי לפגם כמו צמחא: [ט] ואף כו' הפר"ח החזיק כהמחבר והפוסקים לא הביאו זה משום דאין כדאי לחלק בין ספק לוודאי דמ"מ הרי הוי אסור ועל מ"ס הש"ך דלהמחבר גם ביין שמן ודבש אין פוגם חולק הפר"ח שגם בזה פוגם ולכך סתם הרמז"ל בזה ולא חילק, והעלה לפי' כהמחבר דבשכר הוי ספק ובשאר משקין לטעמי קפילא ארמאה, ובשפ"ד סק"ה הביאו וכתב דלדין ל"ש זה של טעימה וחולק על המנחי שמיקל בשאר משקין בהפמ"ר כי לדידי' אין להקל כמ"ס הש"ך ציין כו' שאין פוגם להמחבר וצדתי"ס סק"ה מהנהגות צוודאי ובשאר דבר מהני טעימה ולריך טעימה: [י] מ"מ כו' בחווד"ה סק"ה הביא דברי הש"ך להקל בדברא ג"כ וכן צמחא כניד מיקל כהש"ך, וצדתי"ס סק"ה מהיר יהודה דדברא הוי כשאר צמר ואם לפגם כשאר צמר הוי גם זה פוגם ולהפמ"ג הג"ל אין להקל כשאר משקין כי לדידי' כהמחבר עיקר ע"ש:

[ב] דיני אימורי ונחתך לחתיכות
שבשרו ע"א:

ד אם לא הוסיף העכבר משם דק
נשאר בתוך השכר או החומץ
כמו שנחתך [יא] ואימרום לחתיכות
דקות, אם החתיכות כל כך שיוכל
לסננם ע"א [יב] ישאר כלום ממנו
בתוך המשקה הרי במל' בששים
וצריך שיהי' הסינון בבגד שלא יעבור
כלום מהשרץ להמשקה, ואם [יג]
ניסוח לגמרי בחמשקה במל' בששים
כיון שלא נשאר בו ממשות כלל, ואם
[יד] נחתך באופן שאין יכול לסננו
כמו שהשכר או החומץ שמשבית
הוא במאכל עב הכל אסור ואינו
מועיל בזה ששים מפני ממשות
האיסור:

ה ויש אומרים דרק [טו] בשרץ הרין
כן שאם אינו יכול להעבירו בסינון
אסור, אבל בשאר איסורין כל שנשאר
מה שאינו ניכר ואינו יכול להעבירו
ע"י סינון אין לחוש, ואף שיש [טז]
שמשוין בזה גם בשאר איסורין שאם
מכירין אותו ואי אפשר לבררו
ולחסיורו

דקות ויכול לסננו במסננת שלא ישאר בחוכו כלום, והביא ה"י מהמרדכי והגמ"ר דהסינון
בבגד שלא ישאר כלום במשקה: [יג] ניסוח כו' הוא דין סב' של הטור וה"י כש"ע,
וכתב ה"י שהוא מדברי הר"ן והרא"ש ז"ל בשם הגאון שיחבאר בנימוח בשמן רותח דייניק
ל"י בששים ומ"ס הטור, כלום הוא בכעדשה או אפילו בפחות משום חלי שיעור אסור
מ"ס: [יד] נחתך כו' הוא דין הג' של הטור והמחבר וכמו שפירש ה"י דקא' על דין
הא' שהוא היפוך מהסינון הנ"ל כיון שא"א לסננו, אסור, והד"מ אות א' הביא מהא"י ב'
דינים והא' הוא דדווקא במשקה שיכול לסננו אינו בטל דהוי כדבר שיש לו מחירין, אבל
אם הוא במאכל שא"א לסנן מותר, ותמה עליו מהטור הנ"ל שאוסר כה"ג במאכל, ולכך
סובר הד"מ לאיסור ג"כ אף במאכל דליה כדשיל"מ מ"מ אסור, ורק בדין סב' מאו"ס
שיחבאר חולק על הטור ומתיר: [טו] בשרץ כו' כבר נז"ל מהר"ן שהקשה על רש"י
לעבד' במסננת וכן משאר איסורין, והד"מ הביא דין סב' מאו"ס הנ"ל, דרק בשרץ
דחילת ברייתו הוי כעדשה הוי ברי' ואינו בטל ויש לחוש שיסאר בו בכעדשה ועפ"י
העלה בהנה, ודווקא בשרץ יש לחוש אם נשאר בו ולא בשאר איסורין, ופירש הטור הכוונה
בזה כמ"ס הדרישה בשם רש"י ג"כ דמה דקיי"ל בסי"ק נהרסקה דברי' דמוחר משום
דבעלה מ"מ בשרץ דהוי בכעדשה חיישינן שחא בלע שרץ, וכתב עוד הדרישה שא"ל לחלק
בזה דשם נהרסקה הוי מין במינו ואינו ניכר ובטל אבל כאן נהי שהוא קטן ואינו יכול
לבררו בסינון מ"מ מקומו ניכר ואין בטל, רק שקשה מסיק'ט ב"ש ב"ש באינו מינו
שנכל בם' ואפילו בכוח לכך יש לחלק רק בין שרץ לשאר איסורים וכ"כ הבי"ח לחלק
בזה: [טז] שמשוין כו' הטור סק"א תמה על הרמ"א והבי"ח א' קושית הר"ן הנ"ל מכל
האיסורין הוי מ"ס אסור מ"ס ורק למלקות בעי כעדשה ב' המוס' הקשו מרגלי דבורים

ולחסיורו אף שיש מ' כנגדו [יו] דומה
ליבש בלח שאין מועיל בימור, ורק
במינו כשאין מכירו במל, [יח] מים
יש מקיימין פסק זה דבשאר איסורין
והוא דבר הפונם אף דהוי ביבש
ביבש באינו מינו מים די בזה ברוב
לבד כמו שהוא תן התורה ורק בשרץ
[יט] מהח' שרצים ש'וקה עליהם
בכעדרשה הוי כמו ברי' שאינה במילה
[כ] ולייא הוי כן בכל האיסורים כשיש
שיעור למלקות כמו בכזית בכרי
אבילת

דעת הקוץ שהעיקר כהדרישה דנתרסק אינו ניכר, אבל כאן דהוי אינו מינו וניכר רק חין
יכולין להסירו דומה למים הכי' בסקטיו להרמזים בקום של החמאה הוי ניכר ביבש
בלח ואינו בטל, ואף להרשע'א שחולק בזה דקום בחלב וס'ל דבעל מ'מ בעכבר יש
לחוש שיאכל חתיכות איסור בפני עלמו דביבש ביבש נהפך האיסור להיכר אבל כאן
אין נהפך האיסור ולכך אסור בעכבר, ופירוש דברי הטור הם דאם נימוח הוי לח בלח
ובס', ובגמרא ולא נימוח במשקה וא"ל לסגנו ליה לח בלח, וגם לא יבש ביבש דהא
ניכר הוא ולימ' מ' בזה ויש איסור אם יבלע איתו בעין ואסור הכל והוי כן בכל
איסורין, וביותר ביאור הוא בפד"ח סק"ב שאין היבש מתבטל בהלח שהרי מ"י מישוש
בדים בתבטל ירגיש בממשו של איסור ויכירו והוי ניכר האיסור ודעתו ג"כ כהטו"ז:
[יח] מים כו' הש"ך סק"ג מסכים להרמ"א ובי"ח, וישב קושיית הר"ן דח"ט הנ"ל, דבשאר
איסורין כה"ג הוי יבש ביבש כיון שאין מכירו ואין בו משום גופו כיון שבעל ברוב, וגם
ליכא משום טעמא כבאינו מינו כשיבטל דהא לפגם הוא, אבל בעכבר דהוי בכעדרשה
הוי כמו ברי' ואינו בטל, והר"ן הקשה זה רק לפי שיטתו שיסגנו אבל להטור ובי
בנתערב במאכל פז שא"ל לסגנו הוי כיבש ביבש כנז"ל, וכ"כ מהרש"א שכתב ג"כ
כהר"ן ומ"מ הניח הכי' בסיומן זה בקדירה של מרק שגבל להיכו ייחוש ונתרסקה ואבד
לורתה בטל, הרי דאם דבאי איפסד לסגנה בטל וע"כ רק בשרץ דהוי בכעדרשה כן
הוא דהוי כמו ברי': [יט] מהח' כו' בזה בא הנקוד"כ לדחית ראיות הטו"ז וליישב,
א) מה שחמה מנחלה שנתרסקה שבס"ק י"ל זה רק בנמלה שאינה מהח' שרצים, אבל
בחי' שרצים שלוקה בכעדרשה הוי כמו ברי' כנז"ל, ב) וודאי אין כוונת הרמ"א ז"ל
דכעדרשה מן השרץ לא יתבטל ביבש ביבש משום ברי' שהרי ברי' לריכה שכשיוחלק
אין שמו עליו וזה ל"ס הכא רק כוונת הרמ"א כאן בלח בלח גזרו בו כמו בבכרי'
שאינה בטילה שגזרו בו חכמים כאן כיון שלוקין בכעדרשה גזרו בדבר זה אבל
בשאר איסורין דבעי כזית לא גזרו בו ג) הביא כן מהא"י בפירוש דרך במשקס
אבל נאכדה שאינו יכול להוליא אפילו בכזית בטל בששים הוי דרך בלח דילמא נשאר
שם חתיכה בכעדרשה והוי כבכרי' אבל ביבש בטל בששים ד) הראי' מרגלי דבורים הפירוש
שאוכלין הדבש עם הרגלי דבורים ועוד רגלי דבורים הוי אברים שלמים ואי לאו משום
דעלמות הפחמור מותרין הוי באברים שלמים פחות מכעדרשה אבל בלא אברים בעי כעדרשה,
והפד"ח חולק על נקוד"כ ודעתו כהטו"ז וכבר נז"ל סק"ג סק"ה שאף שגראה מהש"ך
בפירוש דיבש באינו מינו והוא נטע"ס מותר מ"מ השפ"ד כאן סיים דיש לדחות, ויתבאר
מזה עוד בסק"ט סקפ"ד מזה, ובגמרא השלחן סע"י פירש עיקר כוונת הרמ"א הוא משום
דשרץ ניכר במראהו יותר משאר מיני בשר ואינו דווקא מטעם בכעדרשה: [כ] ולייא כו'

אכירת פרס וא"א לבררו אין במל ואסור ויש [כא] למפק בבזית מהגבילה כשא"א לסנ:

ן אם נפל [כב] לין או לשמן וכן [כג] לרבי' הוי פוגם בוודאי ואין צריך ששים בזה ובנפל [כד] לשמן אף שיש סוברים שמשכית מספק כמו בשכר וחומץ. מ"מ במקום הפסד גדול יש לסמוך אשכשירין. ובנפל לשאר [כה] משקין ל"א מתירין בפשיטות [כו] וכ"ן שרף יש מקילין דהוי לפגם וי"א שמשכית כבהומץ ושכר וכן במים יש [כז] סוברים דהוי לפגם

בחולצ' סק"א כוכי' מגמ' פכחים דמיד דעיקר חלו' ב"ש שיעור לחלקות ולכך העלס צמודים סק"צ כנשנים, דפחות מכי' הוי כח"ס ע"י תערוכות דמותר להחכ"ל ומהרש"א ז"ל: [כא] למפק כו' כש"ד נסתפק בזה וכסד ללא שכי' שלא יסור במסגרת, וברת"ס סק"ט מחמודי דניאל באכלה חמול כר של חלב ונפל השירורין לחוך שאור של בייגיל וא"י איפשר לבררם, מ"מ כיון שהוא שמן וניתך ומפצפע בכולו הכסיר דאפילו אם יאסרו כמה בייגיל בטלי ברוב דהא אין שם כל כך פירורין עיי"ש:

ג. דיני נפל לין ושמן שבשיריע סעי' ב: [כב] לין כו' בגמ' לא סוחר מזה ורק הרמזיל

סזכירו דהוי לפגם שכתב שאלו לריכין להיות מבושמים, וכן הביאו הר"ן והרשב"א בפ"ב דע"ז בשם רבותינו הגרפתים ז"ל ואף שהר"ן והרא"ש הביאו בשם גאון בפרק גיד הנשה שאם נימוח הפענבר משערין ל' בששים ומותר ובלא ששים אסור אפילו להדליקו בדים הכנסת משום הקריבתו. נא לפתחך, מ"מ ה"ז כהב שהרמזיל ושאר פוסקים חולקים על זה וכ"כ הכ"ז דאף שממ"ס הרא"ש בשומן אלווא שאוסר בכבוס וכן ממ"ס שאם נופל זכוב לין שותפו בלוגן משמע שכתב יחא ל' לאסור משום דכמו דנחלא הוי לשבח כמו כן בשומן ושאר משקים יש לספק שמעבית מ"מ העלה ה"ז כהסוברים שפוגם בוודאי כ"ן ושמן וכן בבאר משקין וא"ס', ודלא כספר עקרי הד"ט שבמשמ"ס בח"ד סק"א אולי' שהעסיק מהתשכ"ן כסתם לאיסור בשם גאון עיי"ש: [כג] לרבש כו' אף שהרמזיל הביא בפירוש שפוגם מ"מ סטור והמחבר השמיטו ואף שבמחבר י"ל דבש הוי בכלל שאר משקים שפוגם, מ"מ כתב הביא עליה כן גירסא העור בהרמז"ס, ומ"מ העיקר שפוגם בדבש וכ"כ הטו"ז סק"צ מהרש"ל שפוגם כמ"ס הסמ"ג והמרדכי: [כד] לשומן כו' כ"ז הוכיח מחשבות הרא"ש שיבאחר דהוי משבית וחקר גם לשאר משקין ומ"מ העלה להחיר בשאר משקין וגם השומן בכלל, ובשיריע לא הביא רק שאר משקין סתם להחיר והרמ"א ז"ל בהגה הביא דלפ"ז גם בשומן מותר והביא האוסרין בשומן, ואופנים שיבאחרו לקמן בשפכו יוס יוס, וסיים לבסוף שבמקום הפסד גדול יש לסמוך אמקילין שפירש הטו"ז דקאי זה אחמילת הגה בשומן, והש"ך סק"ה בשם הרש"ל אוסר בשומן ושאר משקין דרק כ"ן שמן ודבש ש"ך טעם הרמז"ס מבושמים, והפרי"ח מחיר בפשיטות כמחבר, ומ"מ גם להמחמירין הוי רק מספק כמו שחמה הש"ך סק"ד מספק כבוס שיבאחר: [כה] משקין כו' להמחבר מותר בשאר משקין כמו כ"ן שמן ודבש ולהטו"ז וה"ך סק"ה מהרש"ל מחמירין, והמשבילות סק"ב הביא מהמנח"י דשאר משקין סני בהפסד קלה ושומן או חמאה בעי הפמיר, והוא סובר בטו"ז בלין הפמיר אסור בשומן וכן בשאר משקין ובהפמיר מותר בשניהם, ומ"מ בהרע"א ז"ל הביא מהמנח"י ובית מאיר שבשאר משקין מחמירין בפשיטות: [כו] רביי"ש כו' בחכ"א כ"ד דיי"ש הוי כחומץ ושכר לשבח וה"ד יהודה מיקל ביי"ש ודעתו דשכר שלנו הוי כ"ן ודבש שפוגם ורק שכר שבגמ' וקוואם רובי שחוק מאוד וגו"ל סק"ג סק"ל מהחכ"א בזכוב ליי"ש אינו מ"מ החריפות כמו בקדירה שאינה בת יומא כיון שמא"ס מעיקרה מהמנח"י: [כז] סוברים כו' בדח"ס סק"ג מיוסף דעת מהרמז"ס משמע דמים הוי לשבח ויכין ובעו סובר דמים כ"ן והוי לפגם ושם בסק"ב מחמודי דניאל בבישלו מקודם מהמים

קיבוץ היצור הלטות תערובות סימן קר ביאור יהודה קר 207

ונמלא אח"כ עכבר מה, יש ס"ס שמה שמה
נפל ושמה לא כ"י מעליע [י"ל הא מחזיקין
מזמן לזמן באותו כלי י"ל מלרפין לספק ושמה
פונס ובסיק"ה כהב דחוקת ח"ס יש ומומר
דפחה מה העכבר]: [בח] וכבר כ"י פיינו
הנז"ל סיק"ג סק"ג מהרמ"א ומ"מ נזכר
שם דנפגוס מעיקר' כוזב מומר הקדירה,
ובדח"ט סקט"ו ממנחת פתים נסתפק בזה
בעכבר ל"ן בקדירה אם אסורה הקדירה:
[כמ] בנפ"ל כ"י היינו באין הפמ"ר שאוסרין
בשומן כנז"ל, וגוף התבוסה הביא הכ"י
מהשבות הרא"ש ז"ל בעכבר שנמלא בשומן
אוזוז ולא אימרטוט רק שערותיו נפלו, ופי'
רך שהי' כבוס אסור, ונקשה דל"ש ב"י
כבוס יכול כ"י נטילה, והכ"י שמחיר בשומן
השמיני בשו"ע, רק הרמ"א שאוסר באין
הפסד גדול הביא זה כנהג: [ל] לספק כ"י
בד"מ אזה ב' כהב שיש טעות בתשובות
הרא"ש, ודעמו דהעיקר דבשומן קשה בני
בנטילה ולא לריק ס', אך הקשה בשפכו
עליו שומן רוחח תמיד הרי הוי חס לחוך לזון וסגי בקליפה וסידן (א) דדרך השומן ע"י
עירוי ורהיכות נעשה הכל כך ונימוס, ובכל פעם נאסר העירוי והוא מתערב בהשומן שהי'
שם מתחילה ונאסר הכל (ב) שפי' זה שמערין עליו מסתמא לא נתקשה חוץ שיעור כבישה
וסכל אסור, וכן הביא מהר"ן והוס' פ' כירה לחלק בזה בין עירוי בדבר המהפך, ועפ"י
העלה כנהג ככל הדינים שבסמוך: [לא] ביש כ"י זהו דין א' של הרמ"א בשפכו עליו יוס
יוס, וכמ"ס הש"ך סק"ו מהר"מ וכן הוא בד"מ הנ"ל בטעמו דלא בני בקליפה כחם לחוך
לזון, שהעירוי כונע תמיד בהעכבר אפילו מינה למטה כיון שהשומן נימוס, וכ"כ בחכ"א
כ"י דין ה' מהבלי' וכרו"פ דל"ש תחלה גבר בזה, לפי שנימוס הכל ומתערב וכשי"ס
בסיק"ה סקט"ג מהטור"י ג"כ, ומה דלא מכשירין משום ס"ס, שמה ל"ה שם העכבר
בשעת העירוי, ושמה אינו משבית בשומן, דהא גם בשכר וחומץ הוי רק ספק, כבר כהב
הש"ך סק"ב לענין ספק כבוס שיחבאר, דכיון שבש"ס גופי' מספקא ל"י ל"ה ספק, או
איפסד דהוי ספק חסרין ידיעה, ומסיק בשפ"ד ע"פ מ"ס גס"ל, ויתבאר בסיק"י סקט"ג
דאיבעי' דלא איפשיטא הוי ספק, הוי עיקר הטעם משום כחסי', ועפ"י לירק בחשתי
בסיק"ה בחיד אול"ג נמלא מאקוס למקום כמו מהשאפע להחלון, לס"ס כיון דבספק
חסי' לכל עולם מחזירין בהפמ"ר כנז"ל סיכ"ג ונ"ס, שיי"ס: [גב] חתיבה כ"י צפ"ח סק"ו
כהב דמהמ"ח משמע דאפילו אי אין חכ"כ צא"ר איסורין כן הדין, אבל צא"ח אי אין
חכ"כ בני צ"ס' נגד העכבר כיון שאין השומן נאסר רק מחמת הבלוע מהעכבר, ומהם על
זה הכרו"פ שהרי הרא"ש הוא מהסובדים אין חכ"כ צא"ר ולמה יאסר (ע"י"ל סיק"ג סקט"ג
משמיות) ולכך כהב דאף אי אין חתיבה נע"מ מ"מ איפשר לסיחטו הוי אסור לכ"י, וכאן
כיון שמה שנוגע בהעכבר נקדש היכף הוי זה איפשר לסיחטו ואסור, ובחוד"כ יישב ע"פ
הכרו"פ זה גם מה שקשה, הא באין הקליפה ניכרת מחיר הרמ"א בסול"ב כולו, ולהכרו"פ
דהוי יבש כיון שנקדש הוי זה הקליפה ניכרת ואסור, אבל השפ"ד דעמו דל"ש בזה איפשר
לסיחטו, וכ"כ בחכ"א כ"י ד"ו שדכ"י ככרו"פ הם דחוקים וקוביית כרו"פ י"ל לא פשיטא
כל

לפנ"ס [כח] וכבר נתבאר דכב"ל נותן
מעם לפנ"ס ס"ס יש אוסרין הקדירה.
ויש לספק בעכבר ל"ן כה"ג:

ז במקום שאוסרין [כמ] בנפ"ל לשומן
אם נמצא העכבר שם כשהשומן
הוא קשה רק ששבו עליו שומן רוחח
יום יום באופן שיש [ל] לספק שמה
הי' העכבר שם בשעת העירוי אסור
הכל, אפילו [לא] ביש שם ס' נגד
העכבר דל"ש בזה חס לתוך צונן כיון
שנימס ונאסר הכל, וגם אין להתיר
ס"ס, דהוי כספק חסרון ידיעה, אף
שהוא ל"ב העולם:

ח אפילו אם אין [גב] חתיבה נעשה
גבילה בשאר איסורין, ס"ס שייך
זה הדין של שומן כצד איפשר
לסוחטו, כיון שהוא נעשה יבש תיכף,
ולפי שיש חולקים על זה הסברא ל"ב
יש

כל כך ולראש לא נע"נ כנ"ל: [לג] בנבילה כו' בשפ"ד סק"ו לפי מה דהלא בחי' כהפ"ח, איכ' בעכבר הרי בלא זה מתירין בהפסד גדול משום פוגם כנ"ל, ורק כמה שמעביר וודאי כמו נבילה בשומן, יש להסתפק כיון דכלל בלא הרי לא נע"נ בהפסד גדול, וכן בלא נודע להסוברים דאין נע"נ אס' יש להחיר להפ"ח, ויתבאר בסיק"ה סקק"ו מהח"ס שיש חילוק בין עירוי בפעם אחת להפסקה מעט: [לד] וכן כו' בשפ"ד סק"ו כמה דאפילו אי נימא חכ"נ מ"מ כיון דבשאר איסורין הוי דרבנן, וכלן יש ספק שמא ל"ה העכבר שם וסו' סד"ר לקולא, ועי"כ ל"ל דכיון דמחזיקין מזמן לזמן הוי כמו וודאי שהי' העכבר שם בעת העירוי, ולכך מסתפק ע"פ המג"א בסי"ח"ז דכ"ה"ג הו"ל ממקום למקום כשטילטלו אף בלוחו כלי, ואין מחזיקין למפרע ממקום למקום, וי"ל שעתה במקום הזה נפל כשהשומן רך עי"ש, ובד"מ סק"ה מיד אברהם שחיל' משום דאמרין כאלו כמלא וכלן כו', והוא מסופק ממקום למקום, ויתבאר בסיק"ה סקק"ח דאס' כד"מ הנ"ל הביא עוד מהא"ה, דאס' השומן כשהוא לפנינו הוא קשה אף שידוע שבעכבר הוי שם ה"י רך, מ"מ לא מחזיקין איסורא ואמרין שנתקשה קודם שיעור כבישה ולא לריך אלא נטילה, וכתב הוא דלה"י ה"ב הנז"ל סק"ל דכ"ה"ג הוי כבוס (להרא"ש הו"ל לאסור כידוע שהי' שם כשהי' רך, ורואה ליישב דהא"ה ס"ל כסירוק הא' משום עירוי, אך הקשה הא' הרא"ש אוסר ביש ספק אס' העכבר שם, ולא אמרין לא מחזיקין איסורא לומר שבאוחו פעם ששפכו עליו רותח ל"ה העכבר שם, ועוד הרי בסיק"ה אוסר בספק כבוס וכלן מיקל, ודעתו שם שאין היתר רק כשיש ספק אס' העכבר ה"י שם בשעה שהי' רך ולא כשידוע שהי' שם בשעה שהי' רך, ועפ"ז העלה בהגה הג"ד דנים שבסמוך: [לז] מ"מ כו' זה דין ה"ב של הרמ"א ז"ל בהגה דלא מחזיקין איסורא לומר שהי' רך כשנפל והוי כבוס מנע"ש, משום דיש ס"ס שמא נפל כשהי' קשה, ואח"ל כשהי' רך במה נתקשה קודם שיעור כבישה, אבל כידוע שהי' רך כשנפל יש לאסור בהרא"ש וכספק כבוס שאסור, ובש"ח בסקמ"ה: [צו] נטילת כו' לבן הרמ"א וסגי ל"י בנטילת מקום, והפ"ח סק"ט תמה נטילה זו למה כיון דס"ס הוא, ואין כאלו כבוס כלל משום מעט הלחלוות סביב העכבר, וכתשבות הרא"ש הוי בנטילה משום ששערותיו נפלו ומוכחא מילתא לאיסורא, ובמנחת"י שהביאו בשפ"ד סק"ו כתב לפי שמו"ס, ושפ"ד כתב דמדינא קליפה סגי רק לחומרא נטילה, וחוד"ב כתב ג"כ רק משום מילוח דהא כלי שני הוא ואינו אוסר: [צא] והב"ב כו' בדמ"ס סק"ד מהיר יהודה דהרמ"א מיי"ר בלא דקדוק כפטיס, דאס' נראה אס' ניכר הליכת העכבר הדי חזק בנפל בהיותו קשה ואין להחזיק לומר שהי' שם עוד עכבר חזק מזה, ובלא ניכר הליכתו הדי נפל כשהי' רך והוי רק ספק אחד, ובסקק"ז מכנינת ארס בליד תולין בל"י במקום חס' יש להסתפק שהי' שם כל המעלי"ע, ובמקום

אם לא עירו עליו שומן רותח יום יום, או שעירו עליו וידוע של"ה העכבר שם בשעת העירוי, ועבשיו השומן קשה והעכבר בתוכו [לה] אף שיש לספק שמא הי' בו כשהי' רך והוי כבוס, [לו] מ"מ מתירין משום ס"ס, רק צריך [לז] נטילת מקום לחומרא, [לח] והכל בלא די דקו אם ניכר הליכת העכבר בהשומן, כי תולין במצוי:

אם במאי שאין חזקה מצוררת איפשר מחזיקין באריכות מהמג"א וחוד"ד מזה: [צב] אף כשהעכבר הוי שם ה"י רך, מ"מ לא מחזיקין איסורא ואמרין שנתקשה קודם שיעור כבישה ולא לריך אלא נטילה, וכתב הוא דלה"י ה"ב הנז"ל סק"ל דכ"ה"ג הוי כבוס (להרא"ש הו"ל לאסור כידוע שהי' שם כשהי' רך, ורואה ליישב דהא"ה ס"ל כסירוק הא' משום עירוי, אך הקשה הא' הרא"ש אוסר ביש ספק אס' העכבר שם, ולא אמרין לא מחזיקין איסורא לומר שבאוחו פעם ששפכו עליו רותח ל"ה העכבר שם, ועוד הרי בסיק"ה אוסר בספק כבוס וכלן מיקל, ודעתו שם שאין היתר רק כשיש ספק אס' העכבר ה"י שם בשעה שהי' רך ולא כשידוע שהי' שם בשעה שהי' רך, ועפ"ז העלה בהגה הג"ד דנים שבסמוך: [צג] מ"מ כו' זה דין ה"ב של הרמ"א ז"ל בהגה דלא מחזיקין איסורא לומר שהי' רך כשנפל והוי כבוס מנע"ש, משום דיש ס"ס שמא נפל כשהי' קשה, ואח"ל כשהי' רך במה נתקשה קודם שיעור כבישה, אבל כידוע שהי' רך כשנפל יש לאסור בהרא"ש וכספק כבוס שאסור, ובש"ח בסקמ"ה: [צד] נטילת כו' לבן הרמ"א וסגי ל"י בנטילת מקום, והפ"ח סק"ט תמה נטילה זו למה כיון דס"ס הוא, ואין כאלו כבוס כלל משום מעט הלחלוות סביב העכבר, וכתשבות הרא"ש הוי בנטילה משום ששערותיו נפלו ומוכחא מילתא לאיסורא, ובמנחת"י שהביאו בשפ"ד סק"ו כתב לפי שמו"ס, ושפ"ד כתב דמדינא קליפה סגי רק לחומרא נטילה, וחוד"ב כתב ג"כ רק משום מילוח דהא כלי שני הוא ואינו אוסר: [צה] והב"ב כו' בדמ"ס סק"ד מהיר יהודה דהרמ"א מיי"ר בלא דקדוק כפטיס, דאס' נראה אס' ניכר הליכת העכבר הדי חזק בנפל בהיותו קשה ואין להחזיק לומר שהי' שם עוד עכבר חזק מזה, ובלא ניכר הליכתו הדי נפל כשהי' רך והוי רק ספק אחד, ובסקק"ז מכנינת ארס בליד תולין בל"י במקום חס' יש להסתפק שהי' שם כל המעלי"ע, ובמקום

קר הוי מלוי יוחר שנקרש קודם המעליע
עיי"ש: [למ] בשעה כו' הש"ך נסק"ז
הביא מהמ"ח ז"ה ג' דינים כולן לאסור
לאפוקי מהא"ה הג"ל שהביאו הד"מ להיחרג
והאחד הוא בלופן זה, דבבא לפנינו דך
ליכא אלא חדא סניקא שחא נכבש מעליע
וספק כבש אסור, וכבר נז"ל סק"ז מהש"ך
סק"ד דל"ה ס"ס שחא פוגם בשכר כו'
משום דהוי ספק חסי' כנ"ל, ובכרו"ס הקשה
גם בספק אחד לוקמי' השומן בחוקת היחר
ולומר השהא נפל דהא כתבו התוס' בגדס
דרכ בתרומה מחזיקין מזמן לזמן, וכמו
דאמרי' בגיטות השחא הוא דנכרפה,
וישכר בחוד"ב סק"ג דזו דלא מחזיקין מזמן
לזמן בחולין הוא רק באין הריעותא בניף
הדבר, כמו בסכין איחרע וצמחה לא איחרע
בחולין ד"א, או בקופה וטהרות, אבל
באחי' לידי ריעותא בנופה מחזיקין מזמן לזמן
וכשי"ח בסיק"ה, ובאמרי' ברוך דהא דמיונו,
ודעתו בגיטות הוא משום דחזקה דמטיקרא
עדיפא דאמרי' השחא דאיהרע, ובגיט
אדס שער רוח' סיליד הקשה ג"כ הא כשיש
חזקה אין מחזיקין מזמן לזמן, וכאן יש חזקה
דמטיקרא שרי בשעת ההיתך ל"ה זו עכבר,
ספק הרגיל, ויחזאר ג"כ בקרישה מבינא ע"ש: [מ] וכן כו' זהו דין ב' של הש"ך והוא
ג"כ לאפוקי מהא"ה שחמיר זוס שחא נחקשה קודם שיעור כבישה, רק כמיש' הד"מ,
וטעם הא"ה כהז' הטו"ז סק"ג משום דכל הטומאות כשעת מליאתן ותלין שנהקשה קודם,
וסד"מ חולק זוס דרק בס"ס יש להתיר ולא אס' ידעי' שהי' דך דליכא רק חד ספק,
וכתב המשב"ט סק"ג דאף למה שחולק הטו"ז בסיק"ה ומהיר בשאר איסורים ג"כ ספק
כבש בליע משום חזקת היחר, מ"מ כאן מודה כיון שהי' השומן מתחילה דך י"ל א"י אחזקתו
שהי' דך כל המעליע, ובספר יד אברהם הביאו משמ"ש המה אהטו"ז מסיק"ה, ולהמשב"ט
הג"ל לא קשה כלל, ובגינא שס' לענין הקרישה מחלק בין טריפות אמרי' קודם שחיטה
כטרפה, אבל בקרישה אין ידעי' גבול אימת נקדש, אמרי' עהה נקדש ואין יכולין לומר
יכל כרגע זו שהרי עתה הוא קשה מחזיקין למפרע שהי' כבש מעליע עיי"ש: [מא] ידוע
כו' הוא דין ג' של הש"ך ממ"ש המ"ח שס' דג"כ הוי ספק כבש, וכל דליכא ס"ס כגונא
שכתב רמ"א שספק אס' נפל זו כלל שהי' דך, ועתה הוא קשה הוי ס"ס ע"ש ונז"ל ס"ס
סק"ה מהמ"ח מחזקה חיים ומבליעה ופליטה בבש"ח עיי"ש: [מב] בס' כו' כי' הש"ך
סק"ז בסיומו מהמ"ח דרק בעירו שנאסר העירו' כנז"ל שנוע תמיד בהעכבר, וכבר נז"ל
דכפסד גדול פוגם בשומן: [מג] רבה כו' הוא מהמשב"ט סק"ג מהחוט השני דהוי כבישה,
זהמנחי' חולק עליו וי"ל ככפנים לפי הזמן, ובטעמו"ד שהביאו במחמ"ש חולק בין ימי הקיץ
ככפנים ונאסרה הכלי משום כבש, וחקר שס' לענין אס' החמאה הוא מלווה, אס' שייך בה
דין מליחה להבליע בכלי כרי קליפה או הוי כליר דמליא בדרישה יטו"ז וס"ך ומג"א שהחזאר
בסיק"ה סק"ט עיי"ש: [מד] להדליקו כו' הוא מדברי הר"ן והרא"ש בפניה בשם הגאון
הנז"ל

אם בא לפנינו [למ] בשעה שהשומן
הוא דך וספק אם נכבש בתוכו
מעליע [מ] וכן אם ידוע שהי' דך
בשנפל לתוכו רק עכשיו הוא קשה,
אין להתיר ספק שחא נחקשה קודם
שיעור כבישה תוך מעליע, רק שיוורע
בבירור שלא הי' יום שלם רק אחר
שבא העכבר לתוכו, וכן אם [מא]
ידוע שהי' דך יום שלם ונתקשה
אחי', ולא ידעי' אם הי' בו העכבר
כשהי' דך או לא יש לאסור, ובזה
שלא עירו עליו יום יום די [מב] בס'
נגד העכבר:

יא חמאה כשהיא [מג] רבה שייך
בה כבישה ולא כשהיא קשה,
ובין בחמאה בין בשומן הוי לפי הזמן
והמקום דשומן בהמה וכן חמאה
בזמן הקור אינו דך כ"ה המעליע ול"ה
כבוש, אבל בקיץ ויש בה טופח כרי
להמפיח הוי כבוש במעליע בשגית:
יב כשאוסרין בשמן באכילה, ה"ה
שאסור [מד] להדליקו בבית
הכנסת

דמטיקרא שרי בשעת ההיתך ל"ה זו עכבר,
ספק הרגיל, ויחזאר ג"כ בקרישה מבינא ע"ש: [מ] וכן כו' זהו דין ב' של הש"ך והוא
ג"כ לאפוקי מהא"ה שחמיר זוס שחא נחקשה קודם שיעור כבישה, רק כמיש' הד"מ,
וטעם הא"ה כהז' הטו"ז סק"ג משום דכל הטומאות כשעת מליאתן ותלין שנהקשה קודם,
וסד"מ חולק זוס דרק בס"ס יש להתיר ולא אס' ידעי' שהי' דך דליכא רק חד ספק,
וכתב המשב"ט סק"ג דאף למה שחולק הטו"ז בסיק"ה ומהיר בשאר איסורים ג"כ ספק
כבש בליע משום חזקת היחר, מ"מ כאן מודה כיון שהי' השומן מתחילה דך י"ל א"י אחזקתו
שהי' דך כל המעליע, ובספר יד אברהם הביאו משמ"ש המה אהטו"ז מסיק"ה, ולהמשב"ט
הג"ל לא קשה כלל, ובגינא שס' לענין הקרישה מחלק בין טריפות אמרי' קודם שחיטה
כטרפה, אבל בקרישה אין ידעי' גבול אימת נקדש, אמרי' עהה נקדש ואין יכולין לומר
יכל כרגע זו שהרי עתה הוא קשה מחזיקין למפרע שהי' כבש מעליע עיי"ש: [מא] ידוע
כו' הוא דין ג' של הש"ך ממ"ש המ"ח שס' דג"כ הוי ספק כבש, וכל דליכא ס"ס כגונא
שכתב רמ"א שספק אס' נפל זו כלל שהי' דך, ועתה הוא קשה הוי ס"ס ע"ש ונז"ל ס"ס
סק"ה מהמ"ח מחזקה חיים ומבליעה ופליטה בבש"ח עיי"ש: [מב] בס' כו' כי' הש"ך
סק"ז בסיומו מהמ"ח דרק בעירו שנאסר העירו' כנז"ל שנוע תמיד בהעכבר, וכבר נז"ל
דכפסד גדול פוגם בשומן: [מג] רבה כו' הוא מהמשב"ט סק"ג מהחוט השני דהוי כבישה,
זהמנחי' חולק עליו וי"ל ככפנים לפי הזמן, ובטעמו"ד שהביאו במחמ"ש חולק בין ימי הקיץ
ככפנים ונאסרה הכלי משום כבש, וחקר שס' לענין אס' החמאה הוא מלווה, אס' שייך בה
דין מליחה להבליע בכלי כרי קליפה או הוי כליר דמליא בדרישה יטו"ז וס"ך ומג"א שהחזאר
בסיק"ה סק"ט עיי"ש: [מד] להדליקו כו' הוא מדברי הר"ן והרא"ש בפניה בשם הגאון
הנז"ל

הנכנסת משום סימנים והקריבהו לפחתך, ואף שיש אומרים שזה רק באין ששים, אבל ביש ששים אין משניחים אמיאום, [מה] סימנים שאפילו ביש ששים, אם הוא מאום אפילו אינו מאום לאחרים רק לדידי' גיב אסור לו להדליק, [מן] ואם אין מאום לדידי' ומאום לאחרים, מותר להדליק בביתו כמו לנר חנוכה ושבת ויאהר צייט, ולא בביהכ"נ, ובניכר לכל שטאים אף לדידי' אסור, [מן] ויש מתירין בנר הברלה, ונר לשימוש חולה, ונר של תלמוד תורה דלא חיישינן למאום, וכן הדין בשומן להאומרים שנתבאר:

יב כמו שהדין בעכבר דמותר בשאר משקים משום גרמ לפנם, כמו כן הדין בכל הדברים [מה] המאוסין שנפשו

בדלקה, ופי' בזה בזה ונגש הטעם ומאום אסור להטיו' עיי' [מן] ואם כו' כאלו כח המסבלי' דמותר להדליק כיון שאין מאום לדידי', מי' במשמש' הביא ממ' בלוי' דרך חנוכה ושם או יאהר לייט בביתו מותר, ולא בביהכ"נ, ובדמ' סקל' מהל' רבא מסביר דרך בזה ידוע לאחרים, ולדידי' אין מאום, אבל בידוע לאחרים והוא מאום להם יש להחמיר להדליק, ובניכר לכל המאוסים בטלע דעתו אלל כל אדם: [מן] ויש כו' בדמ' סקל' מחמיר האש כנר חולה שפירש הסולח למנחה בשימוש לחולה, וכן הברלה וחמ' ליש הקריבהו לפחתך, ובסקל' מספר מאורי אור דרך טעוה או שמן סמוך לארון קודש לחפלה היו כנר ביהכ"נ, אבל נרות של מאים לזכרון בביהכ"נ ליש כדן ביהכ"נ, ולהפרימ' הוא יאיל בכלל נר מזה, ויש לעיין בזה בלוי' סיקיד בדינים אלו עיי':

ד] דיני רברים המאוסים שבשריע סעי':

[מה] המאוסין כו' דבר זה הוא מהרשב"א בתהיב הביאור הטור והב"י בסיומן זה, דכיון דאין לא קייל כרב שש דכיון דחידוש הוא יהיה נוטלי' גיב. אסור, רק קייל כרבא בטעמ' דרב שמוספק אי סיל נוטלי' אסור, או משום דאשכחתי' משבח בשכר, ה"ה בשאר דברים דינם כמו עכבר שכל שפוגם ולדין דנוטלי' מותר אין לייך ס' לצטל, וכי' בחורמות חיים בשם הר"פ ז"ל, שכל דברים המאוסין כעכבר חולעת זבוב ונמלה ולירעה ישליכו בין חס בין ליקן, וכי' הר"ן למאי דקייל כרבא אין אומרים בפליטתן רק בחלא ושיכרא שמשכית, וזה דין א' של מהרשב"א שביאור הב"י, ואף שבשריע השמיטו ולא הביא בסעי' רק לענין תערוכות בנחמה גופו לחוכו דבעי רוב סיח' כשיח' מי' כנר כחב חמילה לענין פליטתו לבד וזוה א"ל רוב כנר סיק' בשאר פוגם קלח, דאף דבכולו משערין סוי זה כרוב היח, וכי' הב"י מהרשב"א בחשבה בקדירה של חרק שכל בה יתוש כו' חשבה כו' כשאין שם הכר' כמו שכלל שם מותר ואין כאן משום ספק וקבירה עלמה מותרם בידוע שלא בלעה אה הכר', והא דתנן במס' מרוגז פ"ט ה' אכל

קבוץ קיצור הלכות תערוכות סימן קד ביאור יהודה קן 211

ישנפשו של אדם קצה ממנו, כמו גמלים, וזבובים, ויתושים, אם נפלו לתוך שאר משקין דינם כעכבר שאינו אוסר פליטתו אפילו באין רוב היתר [מט] לייא רק בהפסד, ולייא כותרת בפשיטות רק המחמיר תע"ב, [נ] ובשכר או חומץ שמשביח אף שיש אוסרין, מ"מ יש מקילין בהפסד, או מחמירין רק דבעל גוש, או מקילין בפשיטות:

יד אם [נא] נמחה גוף הזבוב או שאר המאוס להוכיח בזה אין להתיר רק ביש רוב מההיתר, ובוזה אין חשש בהגדיל אוסר כדת ההיתר לבריע, ואפילו ביש [נב] בזית בכדי אכילת פרס בל שיש רוב היתר כותרת, ורק

מחמירין מ"מ דברי המקילין עיקר ואין לשנות, והש"ך סיק' סק' מחיר רק בהפסד כמפר"מ פדוואה והב"ח, ושפ"ד סיק' כחב דלשטון ופרי"ח מחירין נפשיות רק הצ"ב וכן מחיר בחוד"ח באין הפסד ג"כ: [ג] ובשכר כו' לפ"מ שהביא הב"י כאן מהמרדכי דזבוב אף בשיכר אין גופן טעם, והד"מ אות ד' כתב לאפוקי מהא"ה דס"ל אף במה"מ מ"מ במשביח כמו בעכברא בשיכר ס"ל דאסור ולהב"י אף במשביח מותר, ומ"מ בהנה העלה כאן דבחלא ושיכר יש לחוש כמו בעכבר וכן אוסר הש"ך סיק' בחומץ ושכר, והחכ"א כנ"ד דין י"ד מחיר בהפסד בשכר במעל"ע ואוסר בחומץ וי"ש בכדי שיהיה והד"מ סיק' מביאו לאיסור והמשבחות חמה על מה נהגו העולם להקל בשכר וחומץ, אף שהב"י הביא דיעה להחיר (היינו המרדכי הנ"ל) מ"מ הרי הרמ"א לא כתב כן וסיים לבעל נפש להחמיר, וכבר נזיל סיק' הקק"ל מהחכ"א הנ"ל מהמנח"י שבזבוב ליי"ש לא אמרין חרפי' מחליא ליי' כיון שפגום מעיקרא אין דומה לקדירה שאב"י עיי"ש, ובד"מ סקמין מיד יהודה דיש עכ"פ לחושבו לספק כיון שיש מקילין, ובשכר שלנו או ביש עוד ספק יש להקל וכ"כ בד"מ סיק' סק' מדמ"ח מדמ"ח, שמנהג להקל עיי"ש ופוא כהמנח"י.

ובסקל"ט אף להמחמירין בזבוב מ"מ ברגלי זבוב בחמאה הוי כמו עלמות הדבדוס הנ"ל: [נא] נמחה כו' הוא דין א' של הרשב"א והוא שהביאו הטור וב"י בסיומן זה, וכן העלה בשו"ע סע"ג נתפרצו ונמחה גופן אם ההיתר רבה כו', שחמה הרשב"א בשלמא דבזבוב משבחי' שפוגמין נשחטו משבחה לפגם, אבל בזבוב שפגום מעיקרו ואסרו הכתוב כל שנחשבו ויש כוזה בכדי אכילת פרס הרי טועם האיסור בעלמו כמו שאסרו הכתוב, י"ל שלא אסרו הכתוב בפגמיתו אלא אם אוכלו בעלמו ולא כשנחשבו עם ההיתר לפי שאין מ"מ אלא פוגם, ורק ברוב היתר כנזיל סיק' סק' כב"ו בטעמו כמו שאר איסורים שלא נפסדו לגמרי מאוכל אדם דבשי רוב היתר, וכבר נזיל סיק' סק' מהש"ך דכאן, שאין מויק בזה בגדיל האיסור מדרתו כמ"ש הב"י שטעם גדול יש לחלק ביניהם, וביאר בפרי"ח סק' דבמושבה ופוגם קלם בתבטיל הוא מההני מאיסורא כשהגדיל מדרתו, אבל כאן בפגומים בעלמם לא מההני מאיסורא כלל ולכך מודה הר"ן עיי"ש: [נב] בזית כו' כמפורש בהרשב"א שבב"י הנ"ל סק'א בחמההו, ואף שהטור לא הזכיר זה, כתב הב"ה שה"ל להטור להזכירו בסיק'ג בנכילה וכיוצא דבשי רוב היתר היינו באין כוזה בכא"פ, אבל בפגומים בעלמם אפילו

אפילו כח"פ מותר, וסבאו הש"ך סק"ט, וכבר נז"ל סק"ג סק"ג שהשפ"ד חולק על דין הא' של הבית, ומיקל גם כשאר איסור שנפטר קלת אף אם יש כוית ככדי אכילת פרס, ומ"מ בדין זה הוא לכו"ע מותר וביאר הפרי"ט ע"פ סב"י גופי' דטעמו וממנו אסור מ"ה וכלן יש רק ממנו ולא טעמו: [גו] לסימן כו' הוא סיוס דברי הטור והלחבר בסימן זה: [נר] תולע כו' בחורד"ה סק"ז וכלן דמולע לא היו בכלל זבובים והוא מהפרי"ט אות ב' וראי' מחולעים שיש בגבינות, ופס"ך סיפ"ד סק"ל דמולעים שנפירות ליה בכלל זבוב, והט"ז סק"ז

מחיר משום מאוס בתולע: [גה] מאמ"אניצעים כו' בדמ"ט סק"ז סק"א פמה"י עמיל שאינם פגומים שהרי אוכלין גבינה עם החולעים, וכלן בסק"ה דפרעושים שזה ליתושים: [גו] בצפרדע כו' בדמ"ט סק"ז שאמר המורה שזה הוא לשבח וספק גמי אסור, והסכים כן בטו"ד, ובסק"ה סק"ג יתבאר שהדמ"ט התיר בזה, וספר מגדים חדשים דכיון דחגיג כשי' דרבנן וספק פוגם הו"ל להחמיר מכה סד"ר לקולא, ובדמ"ט סק"ד בפולעת דבגים לא היו מאים רק כשאר ברי', והתיר מטעם אחר, ובחכ"א ריש כלל ס"ח הביא מהבלי' דבשמיית אינו מועיל ס' כיון שהוא מסוכן, ורק להמג"א סק"ג דרק אחד מאלף הוא מסוכן, וספר הדברית כתב שאין להם ארס לכך היקל בה', וספר ישועות חיים סק"ד סק"ט מספר אינה שלומה משמע להחמיר בזה שמסוכן להסותה מחשקה שנפל פשמיית, ושומר שבת יגלל:

א' השמטה לסימן צ"ח סק"פ"ט ובספר שפת אמת במנחות דנ"ב דעמו דרק לר' יהודה דמין במינו לא בטל כלל אמרינן סליק שיתבטל בהאינו מינו אבל במרוחה שבתל במינו בק"א, ובאינו מינו בה' לא אמרינן כשאין בק"א להתבטל סליק ויתבטל בהאינו מינו וי"ב בזה קישי"ח התוס' שם.

ב' לעקים, ובספר לקוטי הלכות [לר' נעטיל מלאדוי ר"י] בס"א ח' בשם שדה חמד שהבית יחזק מהר' יחזק אלחנן ז"ל חולק על הנוב"י בזה, רק טע"ב היו מ"ה.

ג' לסק"א ובלקוטי הלכות סע"ה הביא מספר שדה חמד הסכמות אחרונים דמוטיל קצימת ישראל ע"י"ש.

ד' לעקפ"ז ובלקוטי הלכות סע"ג מפנ"ח ח', דעוף עם בשר בהמה היו ספק מינו כשי"ח, לכך גבישל בשר עוף עם בהמה וכו' רוב בהעוף, וחס"כ חס"כ סק"ה סק"ה בחלב ונשפך וא"י אם היו ס', העוף רבה על בהמה ומבטלו והיו סק"ה דרבנן ומותר.

ה' לסימן ק' סק"ה ובסע"ה הובא ממשניות אור"ח סימ"ז דניד הנשה יש בו איסור דם, והר" יוסף שאל ז"ל בהסכמתו לספר חוקי דעת, חולק והניח בל"ע.

ורק ביבול [גו] לסנוג, ימין כרי להסיר האיסור, ומ"מ [נר] תולע אינו בכלל דברים המאוסים, אף שיש מקילים בהם כמו זבוב, אבל [גה] מאמ"אני- צעם שבכבר וריאה אינם פגומים, ופרעושים שזה ליתושים, ויש לספק [גו] בצפרדע שהיתה כבושה ברג אחר מותה אם היא בכלל נפשו קצה, ובן בתולע ברג לא היו כמו זבוב, ושמיית (שפי') שנפל לתוך אוכל אר משקה יש חוששין לסכנת ארס, ויש שאין חוששין לזה:

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי קה ביאור יהודה א ב

סימן קה ובו קפ"ה סעיפים. **סימן קה א** דיני כבוש במעליע שבשרע סע"א.

א כבוש במעט לעת הרי הוא [א] כמבוש לאסור בכלל עד ששים ואינו די בנשיה דבר, שאם נשדה איסור עם היתר בשים ומשקין אפילו

א כמותו וכבש ה"ה כמבוש. ובדק"א אחר רבין א"ר יוחנן מלוח אינו כמותו. וכבש אינו כמבוש, ואחר אב"י הא דרבין ליחא מההוא פינכא כו' דחברה רב אמר שיחבאר בסקס"ג, והנה יש הרבה משניות בחרומות שמדברים מענין כבש, כמו הא דפ"י משנה י' כל הנכבשים זה עם זה מותרים אלא עם החסית, שפירש הרע"ב ז"ל דירקות חולין שנכבשו עם ירקות חרומה אין החרומה אוסרת את החולין, וחסית היינו חריף והבא טעמא, ושאר ירקות אינם אוסרים כשהם נכבשים, אבל מבושלים או נשלקים אוסרים, ובמשנה ז' פ"ז דשביעית אמר דוורד חרש שנכבש בשמן ישן ילקט את הוורד, וישן שנכבש בשמן חרש חייב בביעור, ותמה החו"ט בפ"י דחרומות הג"ל שהרי כבש אוסר בלא חסית ג"כ, וכן במשנה ה' פ"ט דשביעית הכונש שלשה כבשים אוסר הרי דכבש אוסר, והביא החו"ט בשם הר"ם ז"ל אהא דחנבים טמאים שנכבשו עם הטמאים לא פסלו את לירם דליחא בירושלמי ל"ת כאן נכבשים אלא נשלקים, והיינו דכבש ה"ה כמותו ואסור, והוי דעמו דשליקה בוי פחות מבישול ולקח אינו אוסר, וא"כ אי שליקה בוי טפי מבישול יקשה אם אוסר בכבש למה יהי' מותר בשליקה, והוי המשניות שמפירים בשליקה בקושיא, ועוד תמה בחו"ט למה לא מביא בחולין מכל המשניות הג"ל לסייע לר' יוחנן דכבש אינו כמבוש ולאקשו"י מיני' לשמואל, ועוד משניות דשביעית הוי ראי' לשמואל, ועוד ר' יוחנן שגורס בירושלמי נשלקים וס"ל כבש אוסר הרי סותר טעמו ממה דס"ל בבבלי דאינו כמבוש, ויש בזה חירונים במוס' חדשים דלר' יוחנן אינו כמבוש רק כמותו דל"י והיינו כר"י בירושלמי דכבש בוי רק כמותו דל"י ולקח בשביעית דהוי מ"ה אוסר כמו ל"י, אבל דדרבנן בשאי' איפשר לקלוק כמו שהדן בבלי קליפה בטלה הקליפה עיי"ש, ולפי מה שז"ל סי' י"ח סקס"א מהחוד"כ כאן סק"א, דבחרומה וחגבים הוי טכ"ע רק דרבנן לבו"ע [אף שהקשו עליו מובנים דל"י אותה פרט לחרומה] לכך הם אמרו לאסור בטעם והם אמרו להחיר בכבש עיי"ש, והנה הרי"ף והרא"ש ז"ל הביאו הך דכבש לפסק הלכה, אבל בהרמז"ל לענין איסור והיתר לא נמלא מפורש כמאן פוסק בכבש ומ"ש בסוף פט"ו מהלכות מאכלות אוסרות הא דדג טמא שנכבש עם דג סהור הכל אוסר א"כ ה"י הטמא אחר מאחיים בטמור נז"ל סי' י"ח סקרט"ו מהפסקי מהרא"י ז"ל דהיינו כבשה במכבש [פרעם] שיואל ממונו נוף הדג כמו שהאריך בזה הגו"ק סי' כ"ו, וכבר העיר על זה שם הגו"ב ד"ה ודע, שכל הלכות מ"א לא מלא להרמב"ם שיהא כבש כמבוש אף דלפי כללי דאמוראי הלכה כר' יוחנן נגד שמואל ור"י ס"ל אינו כמבוש ולמה פסקו בזה הרי"ף והרא"ש כשמואל, ואי משום דרבין פנינא אחר דר' יוסי מלוח כמותו, מ"מ בכבש כמבוש הרי לא נדחה, ורואה לומר משום הך דעכבר הנז"ל סיק"ד סובר הראש דכבש כמבוש א"כ רב סובר כן והוי רב ושמואל נגד ר' יוחנן, אך מגלודה בסיני' נראה דאף בכה"ג הלכה כר' יוחנן, ואי משום סתמא דגמ' דתרו ל"י בולי יומא י"ל קאי על גלי בשאר איסורים, ויש שם חירונים ויחבאר עוד מזה בסק"ב, ומ"מ מוסכם הוא בשו"ע להלכה דמיקרי כבש במעליע והוי כמבוש, וכחכ' הב"י מהרשב"א שאוסר בכולו ולא כפי בטילה עיי"ש:

* קיבוץ ביאור הלכות תערובות סימן קה קיצור יהודה

[ב] אפילו כו' רש"י ויל' פירש בכל מקום כנוס כחומץ, והנה הכי' שמרדכי רח"ל לומר כן ממשנה דוורד חדש כו' דאפילו בלא חריף כחומץ כיון טעם כחושל והכי' הביא מהגמ"י שכתב בשם הראש' ג"כ בחומץ, ומהם הכי' שהרי הראש' בסוגיא דעכנרא נשיכרא הביא מהא דתקו ל"י כולי יומי בחלבא כו' ש"מ אפילו לא בחומץ כן הוא, וכן הביא מחשובי' כרשב"א ג"כ דק בחומץ ומלח דמיא דבר יאס, אבל בלזון מותר ולא ניתן שיעור על זה, ובדרישה יישב לתמיהה כי' מהראש' דעכנר בבשר בחלב, דהראש' שבהגמ"י מירי לאסור

[ב] אפילו אם אינם חריפים, טעם לעת [ג] צריך ס' נגד האיסור וכשיש ס' אין צריך קליפה עוד [ד] ואין לחוש בזה לאדם טועה בשעות כל זמן שמתירין בפחות במעלה, [ה] ויש מחמירין בפת אפילו בפחות מעלה:

ב אין [ו] לצרף לספק להחיר בבבוש בפחות מג' ימים רק הוי' ווראי לאיסור במעלה, ואפילו [ז] בנפל איסור לשמן זית אינו אוסר בפחות מעלה [ח] ובפחות מעלה די בהדחה כרין

בכנוס. אף בלא מעלה וזה הוי' רק בחומץ וכיוצא, אבל במעלה הוי' אפי' נמים, ובערוך השלחן טע"ט כתב רח"י להשי' מהא דתוס' הנ"ל סק"א שהוא דבר חריף, ומ"מ אין קושיא מבני' דאמר כולי יומא, ר"ל בשר שאני כמו שהביא שם מירושלמי דנכשר יש כבישה אף בלא חריף, והא דוורד חדש מפרש כפירוש רמב"ם שנגמס מיד עיי"ש, ומ"מ לפי פסק הטור והמחבר יש לדיון כי' מיני כנוס, מה שהוא נמים ומשקין הוי' שיעורו במעלה, וכמו שכתבו התוס' והראש' בע"ז הנז"ל סק"ד אף שלזון הוא, ולתוס' הוא כשהא' יום או יומים, והראש' הביא בשם הרמב"ם מעלה כהך דתרו ל"י כולי יומא דבני' מותר ובשאר איסורים אסיר, מ"ה, וכ"כ עוד בע"ז פרק אין מעמידין, ואף דבגמ' אמר כולי יומא, מ"מ הביא הכי' סיס"ט בשם רבינו ירוחם דאין יחי' הפירוש יומא ממש הרי ק"ו נתינת דברים לשיעורין דיש יום ארוך ויש יום קצר וע"כ הוי' במעלה, וכ"פ הטור והמחבר בסע"א, ואף שמרדכי שהביא הכי' סובר ג' ימים והביא רח"י מפרק אלו עיברין, ומע"ז דל"ג בקנקנים של נכרים ממלאים מעלה ג' ימים, וכשם שפולג' בג' ימים כמו כן בולע בג' ימים וכ"פ ראב"י, ויתבאר מזה בסק"ו אם יש לזרף שיעור לספק, ובנוב"ק סיכ"ו מלרף שיטת רש"י של חומץ הנז"ל לסתם, ובדמ"ס סק"ו בשם באר יצחק ויל', דיותר ממעלה יהי' דינו כמו שלוק, אבל הוא חולק עליהם: [ג] צריך כו' הוא מחוור"ה סק"ג דאין דומה לכנוס בל"ז שיתבאר דבני' ס' וקליפה רק די' כס' לבד, וכ"כ בשפ"ד סק"ג: [ד] ואין כו' כמו שח"ל סק"ג לענין נוטלי' וכ"כ בדמ"ס כאן בקי"ח מעורגת הנושם שכזה שאין לחשוב לפי הילוך התוס', רק לזיון אחמול בשעה זו היום לא שייך בזה אדם טועה בשעות וכ"ה מספר דרכי הוראה: [ה] ויש כו' בדמ"ס סק"כ מהיר יהודה, כיון שנתינת עיי"ש: [ו] לצרף כו' במשניות סק"א ד"ה כמה ובשפ"ד סס"ג הביא מהכנה"ג מהרל"ה, דהוי' ספק מדעת הפוסקים של ג' ימים והוי' במ"ה לחומרא, ובדרכי' לקולא, והוא תמה דא"כ בספק כנוס שיתבאר דמחמירין בדאורייתא הו"ל להחיר מהם, וע"כ כיון שהכריעו בו המחבר ורמ"א אין נחשב לספק עיי"ש: [ז] בנפל כו' כפת"ס סק"ב הביא משבוי"ע שר"ה להחמיר ע"פ התוס' בע"ז דף ל"ה דשמן זית בולע ופולט אף בלזון משום שהוא עז וחריף והוא דחאו שאין לאסור אף בלי הפסד, וכתב דאף להשבי"ע אם עמוד שמן זית בכלי איסור נס לדיו' מותר: [ח] ובפחות כו' כרין כל זמן דבני' בהדחה כמ"ס המחבר, ובסוגיא סק"י כתב הש"ך מא"ה דנכשר בחלב די בהדחה, אבל היתר נוס באיסור לזול לז"ך קליפה בפחות מעלה אבל הש"ך חולק ובי"ד המנח"י כהש"ך דמגי בהדחה, והפרי"ה מחמיר בנגידה דהיינו קליפה והביאם בדמ"ס סק"ג

קִיבוץ קִיצוֹר הַלְבוּת תַּעֲרֻבֵית סִי קה בִּיאֹזֵר יְהוּדָה ב 3

כִּדִּין כֵּל צוֹנָן, בֵּין כִּבְשֵׁר בַּחֲבֵי, בֵּין
בְּהִיתֵר שֶׁנִּפְל לְאִיסוֹר צִדוֹ, אִף שִׁישׁ
שֶׁמִּתְרִין בֹּזֶה בְּשֹׂאֵר אִיסוֹרִין לְהַצְרִיךְ
קְלִיפָה, מִיֵּם דִּי בַּהֲדַחָה, וְאִם נִתְבַּשֵּׁל
בְּלִי הֲדַחָה יֵשׁ לְהַצְרִיךְ סִי רֵק
נִגְדֵי הַלְחָצוֹתִית וְלֹא נִגְדֵי כָּל הַחֲתִיכָה,
וְאִם הָאִיסוֹר הוּא גִישׁ וְהַהִיתֵר הוּא
צִדוֹ, יֵשׁ לְהַתִּיר לְפִי מָה שֶׁמִּתְרִין
בְּדַבָּר שֶׁאִי לְקַדְּפוֹ, אִף לְהַמְצִיבֵין
בֹּזֶה קְלִיפָה, מִכֵּשׁ דְּצִרִיךְ הֲדַחָה
בְּשֹׂאִי בַּהֲדַחָה:

ג. כִּבְשֵׁר כִּמְשָׁקָה כִּמְעִלִיעַ [מ] אִינוֹ
כִּמְכּוּשֵׁל מִשֵּׁרֶק לְהַפְלִיט וְלְהַבְרִיעַ
אִפְּלִי בְּאֶחָד דִּהְיִינוּ מְגוּשׁ לְגוּשׁ, אִף
שֶׁיֵּשׁ מֵהֶאֱחָרֻנִים יְהִי בְּמָה שִׁישׁ
לֹא מַעֵם בְּפִנִּי עֲצֻמוֹ כְּמוֹ שֶׁכֵּן כִּבְשֵׁר
בֹּזֶה כִּמְכּוּשֵׁל מִכֵּשׁ, [י] וּבְכֵל הָאִיסוּרִים
הָיוּ

דְּהוּי מִיָּה, אֲבָל כִּמְשָׁנֹת סְקִיָּא וְכִמְכִּיָּא כִּנִּיָּח דִּיָּא כִּמְסוֹנֵר חוֹלָקִים דְּהוּי רֵק דְּרִבְנָן וְכִיָּכִי
כִּמְחֻרְמִיָּה סְקִיָּא כִּנִּיָּח, וְכֵן כִּמְכִּיָּא כִּמְיָם כִּתְבֵי הַמְשָׁנֹת דִּלִּיָּה מְכַשֵּׁל מַמַּשׁ, רֵק שֶׁמְפִלִּים
וּמְכַלִּיעַ, וְלִכְךָ דֵּם הַיּוֹלָא עִי כְּבִישָׁה הוּי מִיָּה וְיֵשׁ לְאִיסוֹר כִּסְפָּק כְּבוֹשׁ שִׁתְכַּחֵר, וְכִכֵּר
נִזִּל סִיסִיט סְקִיָּא מָה שֶׁכֵּתְבוּ כִּסְתִירַת הָאִוִּיָּה בֹּזֶה שֶׁהִבִּיאוּ חוּדִי, וְזִמְלָקִים הֶאֱחָרֻנִים
בֵּין כְּבוֹשׁ דְּמַשׁ, לְבֵין דֵּם שֶׁמְעוֹרֵב בְּמִים הוּי רֵק דְּרִבְנָן, וְמָה שֶׁמָּה בִּזְבִּנִי נִזִּל
סִיָּקִיָּא עַל פְּרָמִיָּג בְּרִאיוֹתוֹ מֵהָאִוִּיָּה שֶׁהָיָה רֵק הַכֶּשֶׁר נִכְכֵּשׁ וְלֹא הָדֵם, נִזִּל סִיסִיט דִּיָּל
מָה שֶׁהָדֵם מוֹנֵחַ בַּכֶּשֶׁר זֶה הוּי נִכְכֵּשׁ כְּמוֹ יִין וְדוּחָק, וְשֵׁם בִּזְבִּנִי נִזִּל לְפִי מָה שֶׁהִבִּיָּא
מִמְשָׁנָה דְּפִיָּה עִיב בִּזְבָּחִים בְּשָׂרִים בְּמִים וְלֹא כְּבוֹשִׁים מִחֶלֶק בֵּין מִים הוּי רֵק מְפִלִּים
וּמְכַלִּיעַ כִּיּוֹן שֶׁאֵין לֹא טַעַם שֶׁל עֲלָמוֹ, וְשִׁמְן שֶׁיֵּשׁ לוֹ טַעַם שֶׁל עֲלָמוֹ דְּהוּי כְּבוֹשׁ כִּמְיָם
זֶה הַמְדַּרְכִּי לְדוּחַת רִשִׁי וְלִי מוֹדֵר חֲדָשׁ הִנֵּל סְקִיָּא יְהִי בֹּזֶה לְבַשֵּׁל גִּיכִי שִׁיכּוֹל
לְשִׁנּוֹת הָאִיכּוֹת הַשָּׂרִי בֹּזֶה, וְכִמְלָה וּמְרֹר שְׁפוּסֵל בֹּזֶה הַמְגִיָּא כְּבוֹשׁ בְּמִים מַשּׁוֹם מְכּוּשֵׁל,
הוּא מַשּׁוֹם דִּלִּיָּה טַעַם מֵלֶחַ וּמְרֹר, וְכֵן יֵישֵׁב שֵׁם מֵאֲחָרֻג, וְכֵן נִטְעָה בְּעֶרְוֹךְ הַשְּׁלָחַן לִמְדָּה
דְּהוּי מְכַשֵּׁל מַמַּשׁ, וְמֵהֶרְמִיבִים אֵין רִאִי שֶׁמְסוּפֵק בְּכָל מִינֵי כְּבוֹשִׁים אִם יֵשׁ לֵהֵם כֹּחַ
לְשִׁנּוֹת כִּשִׁיט כִּסְקִיָּב מֵהֶמְבִּיָּא, וְכִתְשֵׁם סְקִיָּא מִיֵּישֵׁב מִיָּם הַחֲתִיָּם יוֹדֵי סִיָּפִיָּא בְּלוּב
שֶׁנִּכְכֵּשׁ מְעִלִיעַ, דְּכִיּוֹן שֶׁאֵין בֹּזֶה פְּעוּלָה כִּמְלָה וּמְרֹר וְהֶאֱחָרֻג לִיָּה בִּי שִׁיכּוֹל בְּכּוּשׁ, וְהִנֵּה
הַכְּרֹיָפִי בְּסִיסִיט סְקִיָּא הַנִּזִּל סִיסִיט סְקִיָּא כִּתְבֵי בְּדַעַת הַמַּחֲבֵר שֶׁם שֹׂאִיסֵר בְּכָלִי שֶׁאִינוֹ
מְנוּקָב אִף לָלֵי וּבְכּוּשׁ בְּמִים מְעִלִיעַ מִתִּיר לָלֵי, מַשּׁוֹם דְּכּוּשׁ עוֹשֶׂה פְּעוּלָה רֵק לְהַפְלִיט
אוֹ לְהַכְלִיעַ, וְכִדֵּם לְרִיךְ לְהַפְלִיט מִן הַחֲתִיכָה וְלְהַכְלִיעַ לְמִכָּה דִּלִּיכִי הֵא הַנִּזִּל לֹא פִירֵשׁ
כִּשְׁהוּא בְּחֹךְ הַחֲתִיכָה, וְרֵק כִּשְׁפִירֵשׁ מֵהַחֲתִיכָה וְחוּרָה וְדִמִּי לִיזְרָה רִוּחָה דְּמִיפְלַע
לֹא פִלַּט בְּלֹא נֵחַ, אֲבָל בְּלִיר דְּהוּי מֵלֶח דֵּם לְרִיךְ רֵק פְּעוּלָה אֲחָת לְהַכְלִיעַ וּמִפְּרָשׁ בֹּזֶה
טַעַם הַמְשָׁנָה שֶׁל וּרְדֵי חֲדָשׁ דִּישׁ חִילּוֹק זֶה בֵּין לְהַכְלִיעַ אוֹ לְהַפְלִיט, וְכֵן לְעִשּׂוֹת
שְׂתִיקָה, וְאִיכֵי לְהַמְחַבֵּר אִינוֹ מְפִלִּיט וּמְכַלִּיעַ כִּאֲחָת, וְסוּמָךְ עֲלֵיו בְּמַשְׁמֵשׁ בְּחִידֵי אֲחָת
כִּי בִּשְׁלָלָה דְּגִרְיוֹוִין לְזַרְפוֹ לְסִנְיָף, אֲבָל מִיָּם כִּיּוֹן דְּהֶרְמִיָּא אִיסוֹר לָלֵי בְּכּוּשׁ, אִיכֵי
הַפִּיקֵר דְּמִפְלִיט וּמְכַלִּיעַ נִשְׁתִּי גִישׁ גִּיכִי: [י] וּבְכֵל כִּיָּה הִבִּיָּא בְּשֵׁם הַרְבִּינוֹ יְרוּחַס
וְלִי דְּנִשֵּׁר בַּחֲלָב מוֹמֵר בְּכּוּשׁ, וְחִמָּה הִבִּיָּא הֵא רֵק לְהַתִּיר בַּהֲנָאֵה אֲמַר בְּגִמִּי דִּלִּי חֲרֹה
לִיָּה

סְקִיָּא וּבְמַשְׁנֹת סְקִיָּא וְכֵן יִתְבַּחֵר מִדִּי
בְּסְקִיָּא דְּכִשְׁתַּכְשֵׁל בְּלִי הֲדַחָה אִיָּל רֵק
נִגְדֵי הַלְחָצוֹתִים לֹא נִגְדֵי כָּל הַחֲתִיכָה כִּמְיָם
הַמְנַחִי מֵהָאִוִּיָּה, וְכִיכֵי בַּחֲכִיָּא כִּנִּיָּח דִּיכֵי
בְּמוֹסַנֵר בְּכֶשֶׁר בַּחֲלָב רֵק נִגְדֵי הַחֲלָב לְבִיר
כִּמְשֹׁרֵשׁ בִּאִוִּיָּה גוּפִיָּא, וְכִאִיסוֹר גִּישׁ וְהִתִּירָה
לָלוֹל מִתִּיר הַחִיָּה כְּמוֹ בִּלִּי אִיפְּשֵׁר לְקוּלְפוֹ
לְרִישׁ שְׁמִתִּיר וְכִרְמִיָּא דְּכִשְׁלִי אִיפְּשֵׁר לְקוּלְפוֹ
מוֹמֵר, כֵּן הוּא בַּהֲדַחָה כְּשִׁיָּא לְהִדְיוֹ, לְהִדְיוֹ
וְהַמְנַחִי לְרִשֵּׁל שֹׂאִיסֵר הוּא מַשּׁוֹם דְּסִיָּל
כְּרִיבִיָּא, וְלֹא לְרִיךְ כְּרִמִּיָּא, וְכִיָּה בְּמַשְׁמֵשׁ
סִיָּיָא סְקִיָּא מְכִיָּה מִאִיר וְכִינָה אֲחָת
לְהַתִּיר בְּהִיתֵר גִּישׁ אוֹ בֶּשֶׁר בַּחֲלָב רֵק סִי
נִגְדֵי הַלְחָצוֹתִים וְאֲחָת חֲתִיכָה מוֹמֵר, וְכִהִיתֵר
לָלוֹל כִּיּוֹן שֶׁאִי לְהִדְיוֹ מוֹמֵר לְרִיךְ
דְּפִסְקִין כֵּן נְקִלְפָה עִיָּישׁ: [מ] אִינוֹ כִּיָּה
לְקַמֵּן בְּסְקִיָּא יִתְבַּחֵר לְעֵין כְּבוֹשׁ בְּלִיר
שֶׁלְהַכְרֹיֵפִי מֵהֶרְמִיָּא בַּהֲלָכּוֹת שְׁנֵה סוֹכֵר
דְּהוּי מִיָּה, אֲבָל כִּמְשָׁנֹת סְקִיָּא וְכִמְכִּיָּא כִּנִּיָּח דִּיָּא כִּמְסוֹנֵר חוֹלָקִים דְּהוּי רֵק דְּרִבְנָן וְכִיָּכִי
כִּמְחֻרְמִיָּה סְקִיָּא כִּנִּיָּח, וְכֵן כִּמְכִּיָּא כִּמְיָם כִּתְבֵי הַמְשָׁנֹת דִּלִּיָּה מְכַשֵּׁל מַמַּשׁ, רֵק שֶׁמְפִלִּים
וּמְכַלִּיעַ, וְלִכְךָ דֵּם הַיּוֹלָא עִי כְּבִישָׁה הוּי מִיָּה וְיֵשׁ לְאִיסוֹר כִּסְפָּק כְּבוֹשׁ שִׁתְכַּחֵר, וְכִכֵּר
נִזִּל סִיסִיט סְקִיָּא מָה שֶׁכֵּתְבוּ כִּסְתִירַת הָאִוִּיָּה בֹּזֶה שֶׁהִבִּיאוּ חוּדִי, וְזִמְלָקִים הֶאֱחָרֻנִים
בֵּין כְּבוֹשׁ דְּמַשׁ, לְבֵין דֵּם שֶׁמְעוֹרֵב בְּמִים הוּי רֵק דְּרִבְנָן, וְמָה שֶׁמָּה בִּזְבִּנִי נִזִּל
סִיָּקִיָּא עַל פְּרָמִיָּג בְּרִאיוֹתוֹ מֵהָאִוִּיָּה שֶׁהָיָה רֵק הַכֶּשֶׁר נִכְכֵּשׁ וְלֹא הָדֵם, נִזִּל סִיסִיט דִּיָּל
מָה שֶׁהָדֵם מוֹנֵחַ בַּכֶּשֶׁר זֶה הוּי נִכְכֵּשׁ כְּמוֹ יִין וְדוּחָק, וְשֵׁם בִּזְבִּנִי נִזִּל לְפִי מָה שֶׁהִבִּיָּא
מִמְשָׁנָה דְּפִיָּה עִיב בִּזְבָּחִים בְּשָׂרִים בְּמִים וְלֹא כְּבוֹשִׁים מִחֶלֶק בֵּין מִים הוּי רֵק מְפִלִּים
וּמְכַלִּיעַ כִּיּוֹן שֶׁאֵין לֹא טַעַם שֶׁל עֲלָמוֹ, וְשִׁמְן שֶׁיֵּשׁ לוֹ טַעַם שֶׁל עֲלָמוֹ דְּהוּי כְּבוֹשׁ כִּמְיָם
זֶה הַמְדַּרְכִּי לְדוּחַת רִשִׁי וְלִי מוֹדֵר חֲדָשׁ הִנֵּל סְקִיָּא יְהִי בֹּזֶה לְבַשֵּׁל גִּיכִי שִׁיכּוֹל
לְשִׁנּוֹת הָאִיכּוֹת הַשָּׂרִי בֹּזֶה, וְכִמְלָה וּמְרֹר שְׁפוּסֵל בֹּזֶה הַמְגִיָּא כְּבוֹשׁ בְּמִים מַשּׁוֹם מְכּוּשֵׁל,
הוּא מַשּׁוֹם דִּלִּיָּה טַעַם מֵלֶח וּמְרֹר, וְכֵן יֵישֵׁב שֵׁם מֵאֲחָרֻג, וְכֵן נִטְעָה בְּעֶרְוֹךְ הַשְּׁלָחַן לִמְדָּה
דְּהוּי מְכַשֵּׁל מַמַּשׁ, וְמֵהֶרְמִיבִים אֵין רִאִי שֶׁמְסוּפֵק בְּכָל מִינֵי כְּבוֹשִׁים אִם יֵשׁ לֵהֵם כֹּחַ
לְשִׁנּוֹת כִּשִׁיט כִּסְקִיָּב מֵהֶמְבִּיָּא, וְכִתְשֵׁם סְקִיָּא מִיֵּישֵׁב מִיָּם הַחֲתִיָּם יוֹדֵי סִיָּפִיָּא בְּלוּב
שֶׁנִּכְכֵּשׁ מְעִלִיעַ, דְּכִיּוֹן שֶׁאֵין בֹּזֶה פְּעוּלָה כִּמְלָה וּמְרֹר וְהֶאֱחָרֻג לִיָּה בִּי שִׁיכּוֹל בְּכּוּשׁ, וְהִנֵּה
הַכְּרֹיָפִי בְּסִיסִיט סְקִיָּא הַנִּזִּל סִיסִיט סְקִיָּא כִּתְבֵי בְּדַעַת הַמַּחֲבֵר שֶׁם שֹׂאִיסֵר בְּכָלִי שֶׁאִינוֹ
מְנוּקָב אִף לָלֵי וּבְכּוּשׁ בְּמִים מְעִלִיעַ מִתִּיר לָלֵי, מַשּׁוֹם דְּכּוּשׁ עוֹשֶׂה פְּעוּלָה רֵק לְהַפְלִיט
אוֹ לְהַכְלִיעַ, וְכִדֵּם לְרִיךְ לְהַפְלִיט מִן הַחֲתִיכָה וְלְהַכְלִיעַ לְמִכָּה דִּלִּיכִי הֵא הַנִּזִּל לֹא פִירֵשׁ
כִּשְׁהוּא בְּחֹךְ הַחֲתִיכָה, וְרֵק כִּשְׁפִירֵשׁ מֵהַחֲתִיכָה וְחוּרָה וְדִמִּי לִיזְרָה רִוּחָה דְּמִיפְלַע
לֹא פִלַּט בְּלֹא נֵחַ, אֲבָל בְּלִיר דְּהוּי מֵלֶח דֵּם לְרִיךְ רֵק פְּעוּלָה אֲחָת לְהַכְלִיעַ וּמִפְּרָשׁ בֹּזֶה
טַעַם הַמְשָׁנָה שֶׁל וּרְדִי חֲדָשׁ דִּישׁ חִילּוֹק זֶה בֵּין לְהַכְלִיעַ אוֹ לְהַפְלִיט, וְכֵן לְעִשּׂוֹת
שְׂתִיקָה, וְאִיכֵי לְהַמְחַבֵּר אִינוֹ מְפִלִּיט וּמְכַלִּיעַ כִּאֲחָת, וְסוּמָךְ עֲלֵיו בְּמַשְׁמֵשׁ בְּחִידֵי אֲחָת
כִּי בִּשְׁלָלָה דְּגִרְיוֹוִין לְזַרְפוֹ לְסִנְיָף, אֲבָל מִיָּם כִּיּוֹן דְּהֶרְמִיָּא אִיסוֹר לָלֵי בְּכּוּשׁ, אִיכֵי
הַפִּיקֵר דְּמִפְלִיט וּמְכַלִּיעַ נִשְׁתִּי גִישׁ גִּיכִי: [י] וּבְכֵל כִּיָּה הִבִּיָּא בְּשֵׁם הַרְבִּינוֹ יְרוּחַס
וְלִי דְּנִשֵּׁר בַּחֲלָב מוֹמֵר בְּכּוּשׁ, וְחִמָּה הִבִּיָּא הֵא רֵק לְהַתִּיר בַּהֲנָאֵה אֲמַר בְּגִמִּי דִּלִּי חֲרֹה
לִיָּה

אֵלֶּי כוֹלֵי יוֹמָא שְׂרִי מִיָּה, אֲחֵל בְּאִכְלֵהּ הָיִי
מִלֻּחַ גִּיכ מֵאִסָּר מִיָּה נִבְשָׁר בְּחֻלָּה וְאִפְּלִי
הִכִּי אֲחֵר בְּכָר גִּזְלָא דְבִלְתִּי נֶאֱכֹל מִחֻמַּת
מִלְחָה אֲסוּר מִדְּרֵבֶנָּה, וְכֵן הוּא בִּכְנוּשׁ,
וְיִבְטְחֵי סוּמָן הֵנִל רוּחָה לִישְׁבוּ עִם סִנְרֵתוֹ
בְּעֵסֶס הַשְׁמַטָּה הֶרְמוּז'ל כִּךְ רִכְנוֹשׁ כְּמִנְסוּל
כְּשִׁמְוֹאֵל הוּי הַטַּעַם מִדְּאֵמֶר אֲבִי סִתָּס
הֵא דְרֵבִין לִיחָא, כִּי דְרֵאִימוּ מִפִּיכֹא
הוּי רַק דְּמִלּוּחַ הִיָּה כְּרוּחָה מִ"מ י"ל עַל
כוֹלֵי מִלְחָא קֹאֵי, אִו י"ל דִּכְנוֹשׁ הוּי
כְּרִינָן וְהוּי סֶפֶק בְּדִבְרֵי אֲבִי, וְהִמְחִיר
סִרְאִיִּם בְּעֵכָנֶר רַק מִסֶּפֶק כְּשִׁמְוֹאֵל, אֲחֵל
בְּכִבְיָה דְּכֹל אִיטוּרֵי בִּכְנוֹשׁ הוּי רַק דְּרֵבֶנָּה,
וּסֶפֶק בְּדִאֲבִי שִׁנְאָה גַם זֶה הוּי כִּר' יוֹמָן
דְּאִיטֵי כְּמִנְסוּל לֶכָךְ הוּי סֶפֶק בְּדִרְבָּנָן וּמוֹמֵר
לְגַמְרֵי בְּכִיָּה בִּכְנוֹשׁ, אֲךְ כֹּלָּא הַטּוֹר אוֹסֵר
בְּסִיפִיָּז בִּכְנוֹשׁ בְּכִיָּה וְלִהְיוֹת הוּל לְהִמִּיר
לֶכָךְ מִפְּרָס בְּטַעַם הֶרְמוּז'ל כְּשִׂיָּת נִסְקִי

וְיָמֵינוּ הֵן רִיחַ מֵאֲכֹסֶה הוּא כְמוֹ שְׁמִיךְ הַרְמִי"א בְּסֶפֶק כְּבוֹשׁ שִׁתְּכָרֵךְ : [י"א] דְּרַבְנָן כִּי
בְּעוֹזֵן סִ"ל סָקִיב עַל מַה שֶּׁחָזִיר הַרְמִי"א בְּכַחַל שֶׁהֵיחַ בְּחֻבּוֹ מַעֲלִיעַ לֵאלֹהִים חֲמִירָן
בִּי כְבוֹשׁ כְּמוֹשֵׁל, פִּירֵשׁ הַפֶּעַם מֵהַרְמִי"א מֵשׁוֹס דְּחֻלֵּב שְׁחִיטָה מוֹדְרֵבָן, אֲבָל בְּשֶׁר אַחֵר
בְּכַחַל שְׁחוּטָה, אוֹ בְּכַחַל אַחֵר שְׁפִירָשׁ הֵיזֵן חִלּוּק וְאִסּוּר, וְאָף דָּגִם כְּבוֹשׁ הוּי פִּירֵשׁ
מִמֶּנּוּ הוּי הַטִּירָא וְלֹא אִתִּי לְמִיִּשְׂרֵי בְּבִיחַ דְּאוֹרִייתָא. אֲבָל הוּא תָּמָה כִּיֵּן דְּחֻלֵּב שְׁחוּטָה
הוּי רַק מֵשׁוֹס גִּזְרָה דְּחֻלֵּב חִי, לֵכֵן נִיף כְּבוֹשׁ הוּי רַק מֵשׁוֹס גִּזְרָה אֲטוֹ בִּישׁוּל אִיכּ הוּי
בְּגִלְגָּלִי וְלִישְׂרֵי בְּכָל חֵלֶב שְׁחוּטָה כְּבוֹשׁ, וְדַעְתּוּ דְּלִכְךָ הַשְׁמִיטוּ הַרְמִי"א בְּהֵגָה מֵשׁוֹס
דְּמוֹתֵר בְּאֵמֶת בְּכָל חֵלֶב שְׁחוּטָה אֵף לֹא בְּכַחַל, וּמִמֶּנּוּ בְּדִגּוּל מֵרַבְּבָה תָּמָה מִבֶּר גּוֹזֵל
דָּאֵם לִיהַ נֹאכֵל מִחֲמַת מֵלֵחוּ הִי אֲסוּר אֵף דְּמִלִּיתָה בְּבִשְׂרָה בְּכַחַל הוּי רַק דְּרַבְנָן וְכֵן
בְּשֶׁר עוֹף דְּרַבְנָן, וְהֵיחַ בְּלִיעַ, וּבְחֻמֵּי סִי עִיג דִּיחַ וְהֵגָה, יִישַׁב זֶה כְּמוֹשׁ הַטּוֹי
הַגִּיל סִילִיחַ סָקִיב בְּנֶשֶׁפֶךְ דְּבִשְׂרָה עוֹף חֲמִיר הַחֲמִירוּ אֵף בְּחִירֵי דְּרַבְנָן וְזוֹלָתָה זֶה יֵשׁ
לְהַקֵּל בְּחִירֵי דְּרַבְנָן, וּבְסִיפֵי הַבִּיא בְּשֶׁם רִבִּינוּ מִשּׁוֹלֵם זִל וְכִיכ בְּחֶרֶק־א, דְּבִשְׂרָה גּוֹזֵל
הוּי לְבָשֵׁל אֲחִיכּ דְּהוּי בְּבֵהֵמָה אֲסוּר מִיָּה, וְדַחַה זֶה תַּלְמִידוֹ דְּכֶהֱגַי יֵהי רַק דְּרַבְנָן
כְּמוֹ טַעַם גִּרִי, וּבְחֻמֵּי דְּחַה דְּמִלְשׁוֹן הַגִּמ' מְחוּבֵּל בְּחֻבְלִין וְאִתּ בִּי פִילִי מִשְׁמַע דְּחִירִי
דִּק כְּמוֹ שֶׁהוּא בְּעִין וְלֹא לְבָשֵׁל, וְיִישַׁב הוּא דְּבִר גּוֹזֵל הוּי רַק חֵד גִּזְרָה עוֹף אֲטו
בְּהֵמָה וּבְשִׁלּוּחֵהּ כֶּךְ, וּבְשְׁחִיטָה יִל לְהַחִיר לְהוֹסִיף עֵינֵי, וְכַבֵּר הַזִּכִּיר מִזֶּה הַמַּשְׁבָּלֹת
סִיפִי סָקִיב וְהַעֲלֵה דִּרְק בְּחֻלֵּב שְׁחוּטָה הַחִיר הַטּוֹי וְלֹא בְּבִשְׂרָה עוֹף וְשֶׁאֵר אִיסּוּר דְּרַבְנָן
בְּכְבוֹשׁ, וְכִיכ בְּסִי"ל אַחֵר שֶׁבִּיא שֶׁם מִיָּם הַנְּקוּפִיכּ דְּלַפְעָמִים גִּזְרִין גִּזְרָה לְגִזְרָה
הַעֲלֵה לְאִסּוּר אֵף בְּגִי דְּרַבְנָן עֵינֵי : [י"ב] וּמִיָּם כִּי בְּנוּכִי הַגִּיל אַחֵר שְׁטַרַח לְמֵלֶכָה
טַעַם לְהַשְׁמִיט הַרְמִיכִס דִּין כְּבוֹשׁ כְּמוֹשֵׁל כְּשִׁמוּאֵל, וְאַחֵר קוֹשִׁית הַחֵיטֵי הַגִּיל מְכַל
הַמַּשְׁמִיט שְׁחַדְבָּרִים מְכָבוֹשׁ, בֹּא לְמַסְקָא שְׁלֵין כֹּל טַבַּע הַדְּבָרִים שְׁוִים כְּמוֹ בּוֹרֵד וְכֵן
בְּחֻמֵּי הַגִּיל, וְשִׁמוּאֵל וְרִי יוֹחָן כּוֹלֵם שׁוֹיִם שִׁיִּם דְּבָרִים אוֹסְרִים בְּכְבוֹשׁ וְיֵשׁ שְׁלֵיִם
אוֹסְרִים כֻּלָּם, וְיֵמָה שְׁמִיחָאֵר בְּמַשְׁהָ שְׁלֵיִנוּ אוֹסֵר הוּי לְכוּ"עַ כִּיֵּן שְׁלֵיִנוּ פּוֹלֵט וְאִתּ
בּוֹלֵט, וְלִכְךָ אֵין קוֹשִׁיא אוֹ סוּעַ מִכֹּל הַמַּשְׁמִיט הַגִּיל לְשִׁמוּאֵל אוֹ לְרִי יוֹחָן וּמִיּוֹשֵׁב קוֹשִׁיִת
הַחֵיטֵי, וְכֵן הַמַּשְׁהָ דְּכָל הַנִּכְבָּשִׁים זֶה עַם זֶה מוֹתֵרִים הוּא מִשּׁוֹם שְׁלֵין יִרְק בּוֹלֵט מְכַל
חֲבֵל

הַ כְּבוֹשׁ [יג] לֹא הָיָה רַק בְּנִכְבֵּשׁ
דָּבָר נוֹשׁ בְּדַבָּר צָלוּל, וְלֹא בָאֵם
שְׁנֵיהֶם לְחַיִּים אוֹ גּוֹשְׁיִים, אִם הֵם לְחַיִּים
קֶצֶת, וְכִבֵּר נִתְבָּאֵר דֹּאפִּילױ בְּשׁוּמָן
וְכֵן חֲסָאָה וְכֵן דְּבִשׁ כִּי שֶׁאִין רַךְ כִּי
כִךְ שִׁיָּהּ הָאִיסוֹר מִתְנוּעָה בּוֹ, לִיָּה
כְּבוֹשׁ וְאִפִּירוֹ נִטִּילָה אִין צָרִיךְ בִּל
שְׁאִינוֹ מֵאִים כְּמוֹ עֵכְבֵּר, [יד] וְבִנְכֵבֵשׁ
שֶׁרֶץ וְשֶׁאֲכָע בְּדָג מִתַּעֲלִיעַ, אִף
אִם לֹא נִחְשֵׁב כְּדַבְרִים הַטְּאוֹמִים,
רְשִׁיָּהּ הַטֶּעַם לִשְׁבַח גִּבֹּר מִיָּה לֹא
הָיָה כְּבוֹשׁ בְּזֹה אִפִּילוֹ בְּטוֹפָה כְּדִי
לְהַטְפִּיחַ בִּין שְׁהוּא רַק לְחִירוֹתִית
לְבַד בְּדִי מִים, וְאִפִּילוֹ בְּכְבוֹשׁ מִמֶּשׁ
אִם הָיָה הַמַּעֲלִיעַ רַק בְּצִירוֹתָ עִם מַה
שְׁהָיָה חֵי לֹא נִחְשֵׁב בְּזֹה לְכְבוֹשׁ בְּשִׁנְיָה
דִּיאִינוֹ בְּבַעֲלֵי חַיִּים.

בְּבֵר

אֲבָל וּוְרָד מִשְׁמָן וְכִמָּה דְּבָרִים בּוֹלֵט,
וּפְלִגְחָתָהּ שְׁמוּאֵל וְרִי הָיָה רַק כִּמָּה שְׁבוֹלֵט
בְּכְבוֹשׁ, דְּהָיָה לְשְׁמוּאֵל כְּבִישׁוֹל וְלִרִי רַק
כְּרוֹחַת דָּלָלִי בְּכִדִּי קְלִיפָה, וְאִם כֵּן מַה
שֶׁאִינוֹ מִחֲמִירִין בְּכְבוֹשׁ הָיָה רַק מִכָּה שְׁמָה
זֶה הַמִּין בּוֹלֵט בְּכְבוֹשׁ בְּטַעַם וְהָיָה סְפִיקָה
דְּאִוִּרִיָּהּ וְלִכְךָ הַרְמִזִּיל בְּשִׁנְיָתָהּ וּבְחִירוֹתָהּ
הִבִּיאָה מַה שֶׁאִיסוֹר בְּכְבוֹשׁ אִוֹ לֹא, וְשֶׁאִר
הַדְּבָרִים הַנִּיחָם הַרְמִזִּיל, וּמִמִּילָהּ יִדְעִין
דְּהָיָה סִפְקָהּ וְהָיָה בְּדַרְבֵּן לְקוֹלָהּ וְהָיָה לְחִירוֹתָהּ,
וְאִף שֶׁאִיכָּל לִפְזֵי הָיִל לְהַחֲדִיר בְּכִיָּה אִפִּילוֹ
בְּוֹדָאִי כְּבוֹשׁ מִכָּה סִפְקָהּ שְׁמָה הָיָה מִהַדְּבָרִים
שֶׁאִינוֹ בּוֹלֵט, יִלֵּךְ בְּכִיָּה הָיָה וּוְדָאִי בּוֹלֵט
דְּאִיכָּל מַה חִידוּשׁוֹ הָיָה אִפִּילוֹ בְּשֶׁאִר בְּשֶׁר
נְבִילָה אִוֹ טְרִיפָה אִינוֹ בּוֹלֵט בְּכְבוֹשׁ, וְלִכְךָ
מוֹחֵר רַק בְּסִפְקָהּ כְּבוֹשׁ, וְהָיָה דְּעִמּוֹ לְסִנְיָה
לְהַחֲדִיר גַּם בְּשִׁיָּה בְּסִפְקָהּ כְּבוֹשׁ מִסִּים וְלִיָּה
מִסִּים אֶחָד כִּי בְּסִפְקָהּ שְׁמָה לֹא נִכְבֵּשׁ אִיֵּל

לְהַסִּירוֹ כֻּלָּל וְהָיָה מִחִיר יוֹתֵר מִחִירוֹ, וְכֵן לִיָּה סִפְקָהּ חֲסִירוֹן יִדְעָה כִּיֵּן שֶׁאִין יִכְלִין
לְטוֹעֵמָהּ וְטַעֲמָהּ נִכְרִי אִינוֹ מוֹטִיל בְּזֹה וְעוֹשֶׂה סִנְיָה בְּהַחֲוִיִּין בְּלֹאזִין, לְמַה שְׁסוֹבְרִין
אִפִּילוֹ עִי בִישׁוֹל הָיָה לִיר דְּגִים טְמֵאִים רַק מִדְּרַגְנָן דְּלֹא כְּהַשֵּׁךְ בְּסִינְיָה שִׁתְּבָאֵר
בְּסִקְטָהּ וְהָיָה בְּדַרְבֵּן אִיסוֹר רַק בְּקְלִיפָה כִּי יוֹחֵן, וּבְחִירוֹתָהּ סִקְטָהּ בְּסוֹפּוֹ הִבִּיאָה,
וְחִמָּה עֲלִיוֹ בְּמִים בִּירְקִיתָ כִּי מִמֶּשׁ בְּסִפְקָהּ חוּץ עִם הַבֶּשֶׂר מִשְׁמַע שְׁבִירָשָׁה פֻּלֵּל
גִּבֹּר עִם בְּשֶׁר, וּבְסִפְקָהּ עֵרוֹךְ הַשְׁלָחַן סִפְקָהּ כִּתְּבָה כִּיֵּלָה בּוֹ שֶׁלֹּא בִיאֵר הַרְמִזִּיל רַק
דָּג טְמֵא שְׁמִפּוֹרֵשׁ בְּמִשְׁנָה, אֲבָל שֶׁאִר הַדְּבָרִים תְּלוּי בְּטַעַם וּסְמָךְ עֲלֵמָה אִמֶּשׁ בְּפִסְיוֹ
מִהַחֲמָה, שְׁתַּעֲרַבֵּי וְלֹא כִתְּבָה, שְׁתַּעֲרַבֵּי כּוֹנֵנָה עַל כְּבוֹשׁ כְּשִׁידְעֵמָה הַטַּעַם שְׁלֹו וּבְכִמָּה
וְכֵן נִכְבֵּשׁ וְנִסְתִּיעַ מִלְּאֻגְעִרְקֵשׁ וְקִירוֹת בְּמִים אִוֹ חוֹמָן וְכֵן פִּירוֹת רִכִּים מִהַרְרִים לְבִלּוֹט,
עִיָּשׁ: [יג] לֹא כִי הָיָה מִהַמְשַׁבְּלוֹת סִקְטָה דִּיָּה וְאִשְׁוֹר, דְּבִלָּה בִלָּה מִדִּי מִתַּעֲרַבִּים
וְאִיסוֹרִים זֶה אֶחָד זֶה, וּבְשִׁנְיָהּ גּוֹשְׁיִים אִף שִׁישׁ בָּהֶם לְחִירוֹתִית וְיַעֲמִדוּ יוֹמִים רַבִּים לִיָּה
כְּבוֹשׁ כְּמִשְׁ בְּמִדְרָכִי וְאִוִּיָּה וְהִבִּיאָה הַרְמָה, וּבְדַעֲמָה סִסְתָּה סִקְטָה הִבִּיאָה מִהַרְשָׁבִיאָה
וְהָרִין חוֹלִין דְּקִיָּצָה דְּבִלָּה בִלָּה כְּמוֹ חִלָּב כְּבוֹשׁ בְּדָם לִישׁ כְּבוֹשׁ, וְהִרָשָׁה יוֹסֵף כִּתְּבָה דְּלֹא
קִיָּיל כְּהָרִין וְהָיָה הִבִּיאָה מִהַמּוֹסִי יוֹמָה דְּנִיָּה דְּקִשָּׁה אִי אִמְרִין בְּרִירָה אִין כֹּאֵן דְּמֵאִי
וְלִיָּה שְׁתַּעֲרַבֵּי מִשּׁוֹם כְּבוֹשׁ, וְהָיָה כְּהִירוֹתָהּ הִגִּיל בְּדָם שְׁנִכְבֵּשׁ בְּמִים וְהִבִּיאָה מִהַדְּגָמִיר
לִיָּד סִסְתָּה לְעִנִּין יֹלָה דָם עִם חִלָּב מִהַדְּרִים וּבְדַעֲמָה סִקְטָה מִשִּׁיָּה הַרְמָה, הָדָם
שְׁתַּחֲקִילִים בְּבִית הַבָּחִים לִיָּה כְּבוֹשׁ כִּיֵּן שְׁתַּקְפָּהּ וְאִינוֹ לְלֹל, וְרַק הַמִּים לְלֹלִים
שְׁתַּחֲמִילִים מִהַדָּם, בְּזֹה אִי לֹא שְׁפִי הָיָה כְּבוֹשׁ דָם בְּמִים בְּמַעֲלִיעַ וְנִאֲסָר הַכֹּל, וְנִזִּיל
סִקְטָה סִקְטָה מִתַּעֲרַבֵּי הַרְמָה בְּשׁוּמָן וּמִמְשַׁבְּלוֹת שֶׁם סִקְטָה מִהַחֲוֹט הַשְּׁנִי בְּחִמָּה,
וּמִחֲכִיאָה כִּיָּה דִיָּה דְּבִשׁ לִיָּה כְּבוֹשׁ, וְדַעֲמָה דְּבִשׁ יוֹמוֹם הַשׁוּמָן אִוֹ הַחֲמָה, וְכִיָּה בִּאֲשֵׁל
סִתְּמָה סִקְטָה, וְמִשְׁ דְּבִשׁ טוֹפָה כְּדִי לְהַטְפִּיחַ הָיָה כְּבוֹשׁ בְּמִשְׁמָהּ וְדַעֲמָה סִקְטָה הִנִּחוּ
בְּלִיעַ, וְכִיָּה בְּחִירוֹתָהּ סִקְטָה דְּשׁוּמָן נִקְרָשׁ לִיָּה כְּבוֹשׁ וּבְמִשְׁבְּלוֹת דְּרַק בְּעִכְבֵּר בְּשׁוּמָן דְּמֵאִים
לְרִיךְ נְטִילָה אֲבָל בְּכָל מְקוֹם אִפִּילוֹ נְטִילָה אִיֵּל עִיָּשׁ: [יד] וְבִנְכֵבֵשׁ כִּי בְּמִשְׁמָהּ
בְּחִידָה אִוֹ דִּי וְסִפְיָה בְּשֶׁר סִקְטָה שְׁתַּעֲרַבֵּי טַעַם וְדַעֲמָה אִסְרָה בְּזֹה כְּשִׁישׁ טוֹפָה כִּי
דְּבִחֵלל עוֹד גִּרַע שֶׁאִין לוֹ כֹּחַ הַמְקַרֵּר, וְמִי יוֹדֵעַ אִם אִינוֹ לְשִׁנְיָה, וְכִתְּבָה הָיָה דְּמָה
שְׁתַּחֲשֵׁל

• קיבוץ ביאר. הלכות תערובות סימן קה קיצור ידוה

ספאסל כסימניו בקארפין חושש בלש טופח
 כדי להספיק יל רק בחריף כמו י"ש ולא
 בשאר לחלוחית, והע"ת כהנה שם העיר
 שהטוטר נופי' החיר בלחלוחית מעט,
 וה"ה בחלל הגוף, וכבר נז"ל ס"ל סקכ"ח
 שכל האחדונים חולקין על החת"ס ואין
 לאסור בפליטה ובליעה צבעלי חיים עיי"ש:
 [מן] נתבאר כו' במשנאות סק"א מהמנתי
 מחיר בזה, וכן מסתברא דחינו מסנועט
 וכ"כ שנעשה כאבן יבש ואינו מפליט, וכבר
 נז"ל בסיס"ט סקס"ו שהכלי מהא דשבת
 צברא, אסור והא"ר הניח נליע וסוף י"ש
 לנהי דהוי לכל דבר, לטומאה, ולטבול
 בחיוב, ולגולה, כמשקא חבל לכבישה כל
 שהוא קשה ל"ה כבש ודעתו להלכה להחיר
 בהפמ"ר, וכ"כ בחור"ח סק"א דבמים
 קרושים ל"ה כבש וכ"ה בזה"ש סק"ג
 מדרכי הוראה מהוספתא דל"ש כבש בקרת,
 וביר יסודה דנפשו כו' ככפנים [וא"י] מה
 חילוק בין שומן שנחשקה מוך מעליע
 שנסיק"ר הניח] ונז"ל מהשפ"ר סיס"ט סק"ס
 דבקידם מליחה נהי דל"ה כבש ויש להחירו
 צבישול מ"מ לא החיר רק לללי כיון שיש
 מחירין [המחבר] גם כבש מעליע לללי,
 ובג"י נז"ל סיס"ט דהוי שהא ומוחר רק
 צללי עיי"ש: [מן] תוך כו' משנאות שם
 ממנתי ובחזק"ק מביא מהנקה"כ סיקל"ה,
 וזממיל דקה הביא דכשלקחו מעט מהמים
 והחירו לחיוב ל"ה כבש, ובמשמ"ס הביא
 שהחקרי לב מחמיר בזה, אבל ביד אפרים
 וחור"ח סק"כ, ורמ"ש סק"ח משו"ע הרב
 סיס"ט"ג סעכ"ט, וחמ"ס יו"ד סיפ"א דרק
 צלא סירוגין הוי כבש, ולכך אף שמהפמ"ג
 משמע שבה"י כמה מעליע ובסירוגין הוי
 כבישה, מ"מ להחמ"ס לריך שיהי צלי שום
 סירוגין כלל, ויתבאר בסקל"ו לענין כבש
 צליר כשיעור שירחיק מועיל אף בסירוגין
 עיי"ש, ומעט זה הביא במשנ"ס אר"ב מהטוטר
 כהניסוף כו' ככפנים: [ין] אינו כו' הוא ממנתי
 מירושלמי דתרומוס ופירוש מהר"ש
 משאנן שם הביאו משמ"ס בחיר סיק"ה אול, והוסף
 הוא ככפנים דזה עדיף מחמ"ס
 המשנאות סיל"ב סקט"ו בזה היתר לל' זיתי
 רועב ול' זיתי גוש עיי"ש: [ית] נתבשר
 כו' הוא מחמיר לבי שפמ"ס סיק"ו סק"ב דלא
 כחכס אחד שרלה לומר שאלו
 מוסיק בליטה ע"י הכבישה אח"כ, רק אסור
 כמו צבישול שנתמעט וצות"ש סק"ט הביא
 נ"כ

נ כבד [מן] נתבאר דכבש בק"ה
 מעליע יש להחיר בהפמ"ר דל"ה
 כמשקא לענין זה, וסי"מ בדי' בדי' חז"ל
 קודם מליחה יש להחירו רק לצדי
 ולא צבישול ויש מאחדונים מחמיר
 בנפשו תוך מעליע לצדק נ"כ זמן
 הקרישה למעליע, ובדי' כך ג' ימים
 אחר שהדחירו יש לו דין שהוא ג' ימים
 שמוחר נ"כ רק לצדי:
 ז אם [מן] תוך מעליע שפכו אלו
 המים והביאו מים אחרים לשם לא
 נחשב לכבש, ואף באורו המים אם
 נלקח מבנו מעט והחירו לחיוב תוך
 המעליע, ואפילו שהוא שם באופן זה
 במה מעליע ל"ה כבש, וכן במעין
 ל"ה כבש, וכן ברוספו מים בהבלי
 יש מקילין דל"ה כבש:
 ח כבש [ין] אינו דווקא באיסור
 והיתר בפעם אחת, רק בשנכבש
 דג טמא במים מעליע, ואח"כ נכבש
 בו דג מהור מעליע נאסר הדג,
 ובהפסד נדול שאין אומרים בל"ח בל"ח
 נעשה נבילה אין צריך מ' נגד המים
 רק כפי הדג טמא, וכשהי' בהרג
 בזית, ובמים ארבעים זתים ודג מהור
 עשרים זתים מצרפין המים ודג מהור
 לבטל הדג טמא, כיון שאין בהמים
 רק תערובת דג טמא:
 ט אם [ית] נתבשל בקדירה איסור
 עם היתר, והי' ששים נגד האיסור
 ונצטנן התבשיל ונתטעט מההיתר
 משיעור מ', והי' כבש כך מעליע
 אסור התבשיל, וכן הרין בחטה
 בתבשיל קודם הפסח שנתבטל בס',
 ושהא מעליע בתוך הפסח, ומ"מ
 יש בזה מתירין או שמצדפין ל"מ,
 אב"י

קיבוץ קיצור הלכות תערוכות ס' קה ביאור יהודה ה' 4

ג'כ מפני לדיק דאין כבישה אחר כבישה
 וכן מחיר זכין וכו' ויד יוסף וטקד
 השלחן אוסרים דלא דמי לשבת והוי כבישה
 וכן בשעת אורח סיהמז סק'כ לענין
 חטה בתבשיל קודם פסח ונלטן ונכנס
 מעלי' בפסח אוסר התבשיל ובמנחה ט'
 מזרפו לסם עיי' [יט] אבל כו' הוא
 מהטעם שד'ס סק' דהוי כרומח
 שנלטן דליה כבש עולמית עיי' כבישה
 ראשונה, והביאו מחי ארס בקציא סיכ'ס
 שמספק אס משתעס כבש פולט אח'כ
 בכל דגע ואוסר בלא ס' אף בפחות מעלי',
 וכן מחמיר בחמודי דניאל דכבישה שני'
 א"ל מעלי', כמו בין שנכנס בכלי כשר
 או עס דבר אסר מעלי' ואחר מעלי'
 נגע בו נכרי נאסר מיד, וה"ס לחמץ
 בשסח דה' כבש מעלי' קודם פסח ובפסח
 רק מעט נאסר, וכן מחמיר ביד יסודה
 כבשר שנכנס במים מעלי' ונפל בו חלב,
 או כשרה מים בכלי מעלי' ואחר מעלי'
 נפל איסור לח נאסר מיד, ובסס מהרי"א
 הכהן וחסד לאברהם מחירים כל שאין
 מעלי' כבישה שני' עיי' [ב] נכבש
 כו' זה למד במשנלות סק'כ מהא"ס
 וההגהות שיחבאר בסק'כא משום דהי'
 מעיקרא רק כבש דרבנן ועמה הוי איסור
 תורה, אבל בתבשיל הוי ככפנים לחלק
 בין ביחד, אבל בפ"ע לא דמי לשבת והוי
 בין כבש באל סיתרע"ג סק'כ דבין בלא בין
 כבש אחר כבש, ובס'פ"ז סק'כ וסק'כא בשפ"ד דיש
 ויד אפרים, ונפס ח"י, ויד יהודה, ומ"ס ביד שאל ס"ל דכשנכנס בב"ח ואח"כ כבש
 הוי אין כבש אחר כבש, הסיג עליו דה"ס מפרמ"ג הג"ל דכבש הוי רק מפליט
 ומבליט כנז"ל עיי' [כא] ספלמח כו' הוא מחור"ח סק'כ דלענין זה הוי כבישול
 ממש עיי' [בב] כהאחרונים כו' הוא דה"ס סק'כ מהרי בשמים כמ"ס הש"ך
 ס"ל"ט שקליפת איסור הבינה מטרפת להיחר והרי הבינה נכנסה בהקליפה והוי
 הקליפה כמו כלי ולכך בהקרא מושעל ש"ס בה שרץ, והוא נעשה למין ט"ט שמדביקין
 בו הכלים והרי השרץ נכנס בתוכו וע"כ כשאין מגולה לאויר אין נקרא כבש, והקשה
 מקיפה וכל סגורים ג"כ מכל לר והוי כבש, ומחלק במהרש"ק דביקנה וכלל בא
 לשם משאר אברים אין לדיק מגולה לאויר וליה כמושעל ובינה שטולדו יחד וכן בלב
 ל"ס כבש דדמו כיון שטולדו שניהם יחד, ונז"ל סס"מ"ה במים בבטן כה"ג עיי' [בג]
 [בג] דאמרין כו' ככר"פ ס"ל"ג סק'כא משה כבש למליחה דליא ב"י חתיכה נע"כ
 בהפמ"ר, והמח"י שהביאו דה"ס סק'כא כן, דעמו דאמרין תנ"י וגם דבוק בכבש,
 באופן

[יט] אבל בלא נתבשל תחילה רק
 איסור ששרה בהיתר מעלי' והי'
 ששים נגד האיסור ונמלו אח"כ
 מההיתר קצת ושהא כך בלי כבישה
 מעלי'. אף שיש מחמירים ס"ס
 מותר:

י אם [ב] נכבש בשר עם חלב
 מעלי' ונאסר אסור אח"כ לבשולו
 משום איסור בישול בשר בחלב אבל
 בנתבשלו, אם הי' יחד מותר אח"כ
 לבשל דאין בישול אחר בישול, אבל
 בזה בפני עצמו וזה בפ"ע אסור
 אח"כ לבשול יחד משום בישול בשר
 בחלב, ואסור ג"כ בהנאה משום יש
 בישול אחר בישול בבשר בחלב:
 יא הכבישה [כא] מפליט איסור
 בלוע מחתיכה לחתיכה אפילו
 בלוע כחוש, כמו שמפליט בבישול
 ריש [כב] מהאחרונים שאין חוששין
 לבבוש במה שסגור סכ"ל צד ואין
 מגולה לשום אור, כמו במה שקורין
 [מורשע] או ביצה האסורה שקליפותיה
 מצטרף לבטל הביצה, וס"ס יש
 מקילים רק במה שגולדו יחד כמו
 קיבה וכחל ולא במה שבא לשם
 משאר אברים:

יב יש אוסרים [בג] דאמרין בבבוש
 ח"ג
 יש כישול אחר כישול, ואסור ג"כ בהנאה וכו' כבש
 ביבש אין כישול אחר כישול, וכלן הניח בלי', ובס'פ"ז סק'כ וסק'כא בשפ"ד דיש
 כישול אחר כישול כבש, ובד"ס ספ"ז סק'כ הביא בזה מכל האחרונים, שחילת יעבד,
 ויד אפרים, ונפס ח"י, ויד יהודה, ומ"ס ביד שאל ס"ל דכשנכנס בב"ח ואח"כ כבש
 הוי אין כישול אחר כישול, הסיג עליו דה"ס מפרמ"ג הג"ל דכבש הוי רק מפליט
 ומבליט כנז"ל עיי' [כא] ספלמח כו' הוא מחור"ח סק'כ דלענין זה הוי כבישול
 ממש עיי' [בב] כהאחרונים כו' הוא דה"ס סק'כ מהרי בשמים כמ"ס הש"ך
 ס"ל"ט שקליפת איסור הבינה מטרפת להיחר והרי הבינה נכנסה בהקליפה והוי
 הקליפה כמו כלי ולכך בהקרא מושעל ש"ס בה שרץ, והוא נעשה למין ט"ט שמדביקין
 בו הכלים והרי השרץ נכנס בתוכו וע"כ כשאין מגולה לאויר אין נקרא כבש, והקשה
 מקיפה וכל סגורים ג"כ מכל לר והוי כבש, ומחלק במהרש"ק דביקנה וכלל בא
 לשם משאר אברים אין לדיק מגולה לאויר וליה כמושעל ובינה שטולדו יחד וכן בלב
 ל"ס כבש דדמו כיון שטולדו שניהם יחד, ונז"ל סס"מ"ה במים בבטן כה"ג עיי' [בג]
 [בג] דאמרין כו' ככר"פ ס"ל"ג סק'כא משה כבש למליחה דליא ב"י חתיכה נע"כ
 בהפמ"ר, והמח"י שהביאו דה"ס סק'כא כן, דעמו דאמרין תנ"י וגם דבוק בכבש,
 באופן

8 קבוצת ביאור הלכות תעודות סימן קה קיצור יהודה

חגיג וכן איסור דבוק. מחלוקת
מכאן שחייב שאין איסור בו בהפסד
החובה נעשה נבילה. ויש מאחרונים
שמקילין בדבוק ומחמירין בחתיכה
נעשה נבילה כמו בנבבש עם איסור
מעליע וליה סי' נגד האיסור, ונעשה
היתר עד שיש סי' בצירוף של היתר
נגד האיסור ושהא עוד מעליע אסור
מי' כיון שאין סי' נגד כל ההיתר
שנאסר, רק מי' יש לצרף לסניף
להקל גם בחגיג בבבבש:

יג. אף [כד] בבלי אמרין בבבבש
שאם נשרה איסור בבלי של היתר
מעליע אם הוא של עץ אף שיש
מפקפקים לשער כשנשתמש בו אח"כ
רק נגד קריפת הבלי, מי' העיקר
דצריך סי' נגד כל הבלי כשנבבש
בבבבש.

בהפסד רק בדבוק, אבל חגיג כפנים
אמרין ב"י משום דבחילה יש טעם הש"ך בארוך דמכין אפוסקים דגם בשמן בקליפה,
וזה ל"י בבבבש, והד"ס העתיק משמו לומר גם דבוק בכבישה והוא מחיר בפירוש
דבוק בספמ"ר, ובטעור"ר שד"ס סק"ג אמרין דבוק וחגיג בבבבש, ובאשל סתמ"י
סליח צירף לסניף להקל בבבבש אף שלא לומר בו חגיג עיי"ש:

[ב] דיני בבבבש בבלי ובהתירא ב"ע.

[כד] בבלי כו' דבר זה הביא הט"ו סק"א מהא"י דק"ל כבש כחבול אף ככלים
ולא דמי לחביות של יין נסך שמחיר הסמ"ק לשום בה שער לבחילה אף
שנאסר הבלי משום כבש, משום דביי"ג הקילו בו, וזה בשל עץ או חרס אבל בשל מחכות
לריך סי' נגדו רק בנאסר ברוחמין, וכחב זה לענין נשחא הבשר מעליע בשרייתו
נאסר הכלי בשל עץ וחרס ומוחר לחזיר ולשרות בה לבחילה כנו"ל סי' ט סק ובי"כ
עוד הא"י דנמעליע בלע הכלי כמו בחביות דיי"ג שלריך הגעלה, וכן בכלי היתר ששרה
בו איסור מעליע, וכן כלי איסור ב"י ששרה בו היתר מעליע שפבאר בסק"א שבו
יש חולקים, והט"ו חמה דהא מבואר בהרשב"א שבס"ט דחניות שנאסרה ע"י בלע
של עכו"ם ביי"ג בלוגן, אינו אלא דבר מועט וסגי בקליפת הכלי להכשיר, וכ"כ הטור
סיק"א ומשם למד הרשב"א לדינים אחרים כחלב ודס, ש"מ דל"ש בזה לומר ביי"ג
הקילו וע"כ דליה חמש כחבול, דליה סגי ל"י בקליפה, ומ"מ דעת הש"ך סליח סק"ג
דנאסר ע"י כבישה לריך סי' נגד כולו כמ"ל סליח סק"ג וכ"כ במשנאות כאן ד"ה
ואם בכלי כו' דאף שהט"ו פיקפק על זה מי' העיקר כש"ך דבולע בכולו ופולט
בכולו ואין ללמוד מיי"ג דדי בקליפה, וכ"כ בחוור"א סק"ג דעיקר כהש"ך בסיק"א
סק"ג דנאסר כולו, ופירש בהכ"א כ"ז ד"א, דאין הפירוש כולו אף מה שלמעלה מכבישה
דאף לא חמיר מאוכל שאין אוסר למעלה רק הפירוש כולו בעוביו ואם הכניסו לכלי
אחר לריך סי' נגד הנכבש עיי"ש:

ואפילו

קיצור קיצור הדעות הערובות ס' קה ביאור יהודה ה' 9

בבבבב ובבבבב בבבבב די נגד מה
שנבבב בעובבב [כח] ואפילו באיסור
דבבבב כבבב בשר עוף נחלב ג'כ
צדד בבבב ודא די בקליפה לבד:
יד בבבב חרם [כז] אם הוא ישן
ששבע מבלבוע בולע במעליע
ואם הוא חדש בולע מיד בין מים
בין שאר משקין בצונן. אפילו
בהפסד אין להתיר רק ליש מאחרונים
הוי רק כרי קליפה וכגיג'יזרמ
יש להקל בהפסד קצת או בפשיטות
דיא [כז] הוי חדש כל שלא נשתמש
בו ג' פעמים או אפילו רק פעם אחת
וליה בו חצי יום. ודיא הוי בכישלו
בו ב'פ' ישן. ודיא דבצונן תליא בב'
או ב'פ' פעמים. אבל בבישול הוי
בפ'א ג'כ ישן. ויש מקילין אפי'
בצונן רק בפ'א הוי ישן ומותר
בפחות מעליע:
מן בבבב [כח] מתכות יש להתיר
כשנבבב בו איסור מעליע. רק
ליש מאחרונים מחמירין כשנשתמש
בו מה שיש בו חריפות כיון או
חומץ. וכן יש לסמוך להתיר בבבב
מחושש לשער כשנבבב בו איסור
רק נגד הקליפה לבד. [כט] ובבבב
זכוכית
ואיסור הקדירה במקום קליפה. ומ'מ כחב כמשננות דאף שביקלי' מחמיר בגיג'יזרמ
מ'מ הכו דלא לוסף עלי' ומיקל בהפסד קצת. שס בדמ'ס ליד יהודה אפילו בלי הפסד
ושנאר בסקל'ד הערת הדע'ס ראי' מחשבה דכלי חרם חדש בולע מיד ותמה למה
לא הביאו מזה: [כז] הוי כו' היינו המשננות הנ'ל דבנ'פ, או בפ'א חלי יום הוי
ישן ולבג'ר כנ'פ הוי ישן. ובדמ'ס ס'ג' שס כשם נגד ללבוש, דזה רק במים לוונים,
אבל בבישול הוי אפילו בפ'א ג'כ ישן. ויד יהודה דכלון בעי ששה שעות, ובחמין
אפילו רק פעם אחת, והט'ט'ר מיקל אף כשנשתמש כלון שעה אחת הוי כיון ומותר
בפחות מעליע ע"ס: [כח] מתכות כו' להט'ר הוי בקליפה ובמשננות דלהט'ר איסור
ולאריה מותר, והת'מ מחמיר ביי'ג בשל מתכות איפשר ה'ה בשאר איסורין ובחמור'כ
סק'ג מחמיר במתכות כדעת האריה, ובדמ'ס סק'א דמתכות אין לאיסור בכבשה רק
צ'ס לו חריפות קצת כמו יין או חומץ, ולא במים וחלב ושמן, ובחכ'א כנ'ז דט'ז
הניח בנ'ט אס לסמוך על הפוסקים שיתבאר דכלי נחשת בעי אור מהלך תחתיו ד"ל
שממטע לה רק מעירו' אבל בכבישה בולע בכלו ולריך ס' נגד כולו, ומ'מ
יתבאר נסקקמ'ז מהמשננות נגד המקום שמואל דכבישה כיון שדעת הט'ר שאין
אוסר בכלי יותר מקליפה סומך עליו הפרמ'ג בכבשה להתיר רק נגד קליפה לבד:
[כט] ובבבב כו' במשננות הביא שאינו בולע בכבוש, ומה שנומרי'ן בל'מ' סיסג'א
גבי

בבבבב ובבבבב בבבבב די נגד מה
שנבבב בעובבב [כח] ואפילו באיסור
דבבבב כבבב בשר עוף נחלב ג'כ
צדד בבבב ודא די בקליפה לבד:
יד בבבב חרם [כז] אם הוא ישן
ששבע מבלבוע בולע במעליע
ואם הוא חדש בולע מיד בין מים
בין שאר משקין בצונן. אפילו
בהפסד אין להתיר רק ליש מאחרונים
הוי רק כרי קליפה וכגיג'יזרמ
יש להקל בהפסד קצת או בפשיטות
דיא [כז] הוי חדש כל שלא נשתמש
בו ג' פעמים או אפילו רק פעם אחת
וליה בו חצי יום. ודיא הוי בכישלו
בו ב'פ' ישן. ודיא דבצונן תליא בב'
או ב'פ' פעמים. אבל בבישול הוי
בפ'א ג'כ ישן. ויש מקילין אפי'
בצונן רק בפ'א הוי ישן ומותר
בפחות מעליע:

מן בבבב [כח] מתכות יש להתיר
כשנבבב בו איסור מעליע. רק
ליש מאחרונים מחמירין כשנשתמש
בו מה שיש בו חריפות כיון או
חומץ. וכן יש לסמוך להתיר בבבב
מחושש לשער כשנבבב בו איסור
רק נגד הקליפה לבד. [כט] ובבבב
זכוכית

ואיסור הקדירה במקום קליפה. ומ'מ כחב כמשננות דאף שביקלי' מחמיר בגיג'יזרמ
מ'מ הכו דלא לוסף עלי' ומיקל בהפסד קצת. שס בדמ'ס ליד יהודה אפילו בלי הפסד
ושנאר בסקל'ד הערת הדע'ס ראי' מחשבה דכלי חרם חדש בולע מיד ותמה למה
לא הביאו מזה: [כז] הוי כו' היינו המשננות הנ'ל דבנ'פ, או בפ'א חלי יום הוי
ישן ולבג'ר כנ'פ הוי ישן. ובדמ'ס ס'ג' שס כשם נגד ללבוש, דזה רק במים לוונים,
אבל בבישול הוי אפילו בפ'א ג'כ ישן. ויד יהודה דכלון בעי ששה שעות, ובחמין
אפילו רק פעם אחת, והט'ט'ר מיקל אף כשנשתמש כלון שעה אחת הוי כיון ומותר
בפחות מעליע ע"ס: [כח] מתכות כו' להט'ר הוי בקליפה ובמשננות דלהט'ר איסור
ולאריה מותר, והת'מ מחמיר ביי'ג בשל מתכות איפשר ה'ה בשאר איסורין ובחמור'כ
סק'ג מחמיר במתכות כדעת האריה, ובדמ'ס סק'א דמתכות אין לאיסור בכבשה רק
צ'ס לו חריפות קצת כמו יין או חומץ, ולא במים וחלב ושמן, ובחכ'א כנ'ז דט'ז
הניח בנ'ט אס לסמוך על הפוסקים שיתבאר דכלי נחשת בעי אור מהלך תחתיו ד"ל
שממטע לה רק מעירו' אבל בכבישה בולע בכלו ולריך ס' נגד כולו, ומ'מ
יתבאר נסקקמ'ז מהמשננות נגד המקום שמואל דכבישה כיון שדעת הט'ר שאין
אוסר בכלי יותר מקליפה סומך עליו הפרמ'ג בכבשה להתיר רק נגד קליפה לבד:
[כט] ובבבב כו' במשננות הביא שאינו בולע בכבוש, ומה שנומרי'ן בל'מ' סיסג'א
גבי

נבי חתן סוף דק משום תמורה חתן.
 וסיים כנפחים ומשמים כחל מאלל סימניא
 שעכשו מדין אלו, ובגמ' סק'א מיד
 יהודה שאין שייך כלל כבש בזכות אף
 בדברים חריפים וכן נהג כל כלי הוראה
 להקל עי"ם: [ד] בבבבש ט' לפי סה
 שחולק הטור' בסו"ג על הלכות ובי"ח הגיל
 סק'יו אומר הטור' אף נכשלו בשר בכלי
 שנכבש בו חלב מעליע להנריך נגד כל
 הכלי אף שהוא בהחירא בלע, וכ"כ במשנלות
 סיפ'ו סק'א בשאלה של קדירה הב' דשם
 לאסור כס"ג, אמנם המגיא סימניא סק'יו
 הניא מהד'ם דבחמץ דהסירה בלע לא
 אמרינן ב' כבש כמבוסל, וביאור בתוור' כ
 כאן סק'ב ומסכים עמו ע"פ אלו ראיות
 אף משום דשניעיה הגיל סק'א בזורר
 חרס שנכשו בשמן יסן שלקט הזורר שחמה
 החי"ט כרי נשאר טעם בהשמן ולהגיל י"ל
 י"ל בתרומה בכל הנכבשים זה ע"ס זה כמ"ס הרשב"א דתרומה הוי הסירה בלע, אף
 בלי חירולו הגיל דתרומה הוי טכ"ע דרבנן ומלך ג"כ לסניף לפי גירסא שחב"א
 בהטור' להקל אף בבישול אחר הכבישה אף באסורא בלע, וכן הטלה בחיזושים סק'ג
 להקל בזה כהמגיא, אבל לפ"מ שהביא במשמים מהאחרונים דמי דכריו, אף ממש
 הטור' אין רא"י דע"כ יש ט"ס בטור' כשי"ת מפרמ"ג אחר שעמד מעליע ריק מחורקס,
 ב' המגיא הניא אח"כ דברי הב"ח כמ"ס במהש"ק להורות שאוסר כבש בחמץ דלא
 כסד"מ, דק אפילו בהחירא בלע אוסר בכבש, ג' מסיתגיא בשכר לא משום היסד
 בלע היא, וכ"כ בשע"מ סקט'ו דאוסר כבש גם בהחירא בלע ד' ראית החורד
 משניעים הגיל כחכ. במשמים דאין לבנות יסוד משום קושא כמ"ס המגיא סק'ג,
 ויש"ס פכ"ה, ונבי"ק אה"ע סי"ט, ה' עוד י"ל כמ"ס החוס' פסחים ג"כ דלרשב"ג
 הוי בלוע בביטור הביאו בנבי"ק יו"ד סיכ"ו, וכ"כ בתורעק"א במשניות שם, והחילוק
 שכן וורד חרס לישן י"ל כיון דסיפא מיירי אחר זמן הביטור כמ"ס הנובי"ת ס' ג'
 דאחר הביטור החמירו טפי י"ל קנסו בזה עי"ם, ובדח"ס סק'ה שבהנהגה אמרי
 ברוך, ושוד ספרים סוברים כהחורד להקל, וכן מיקל בס' ביכורי שלמה כמו בנ"ס
 ברי"ם דל"מ באיסורא רק בהחירא, אבל בהשוכה מהדע"ת להמשמ"ס כתב בשם
 הטורד דהמיקל כחורד הוי כטועה בדבר משנה, ובכלי חרס נהי דמסחבר לומר
 דשבע מלכות ואינו בולע ובכלי מחכות, מ"מ י"ל שכולע יותר בכלי חרס יסן אף
 להחורד, ועיקר כמ"ס החורד גופ' סו"ג כהטור' דבולע אפילו בשבע לבלוע ואפילו
 בהיתר בלע, וכן מחמירים בפרמ"ג אר"ח וזכ"א ושערי שמחה כמקור' ולא כמ"ס
 בחורד ובדח"ס סו"ג סק'ה נזכר סניף היחר מהחורד הגיל, והדע"ת בחד למשמ"ס
 מלך שם בשאלה דגריוון היחר אף בטינון ובשר עוף דהוי חרי דרבנן לא יאסר בכבש
 דלא כמ"ל סק'א, ב' צרוף כרו"פ לסניף דכבש אין מפליט ומבליע כאחד להמחבר
 עי"ם: [זא] היתר כו' זהו דין הב' שהביאו שם הטור', והש"ך סק'ב, ולשון הטור'
 הוא כנפחים וכן היחר ששרה בכלי איסור בן יומא, והש"ך הביא חלב חפל ששהא מעליע
 נקטרה של בשר מודחה יפה בת יומא אסורה הפילו דיעבד, וה"ה בשאר היחר הסרו'
 בכלי

זכוכית אם אין לחוש לזיוף המיקל
 בהפסיד לא הפסיד, חוץ מהמק
 ול"א סותר בפשיטות אף בנשתחש
 בו חריף:

מן כמו שהדיון [ז] בנכבש איסור
 בכלי היתר, כמו כן בנכבש
 חלב בכלי מעליע, ואח"כ בישלו בה
 בשר, אף שיש מתדין משום דהוי
 כבוש בהחירא בלע, מ"מ אין חילוק
 וצריך לשער נגד כל הכלי, בפרט
 בכלי חרס, דק יש מאחרונים
 שמתצדקים לפעמים זה לסניף:

יין ואם נכבש [לא] היתר בכלי
 איסור בן יומא מעליע, יש בזה
 אוסרים ומתירים, וכן בחלב שהשהא
 מעליע בקערה של בשר בת יומא,
 יש

קיבוץ קיצור הלכות תערוכות סי' קה ביאור יהודה 111

[לכ] ויש שאומרים בזה באם נתנו לשם היתר אחד שהוריקו האיסור מזה, וסתירין באם שהא קצת בין ההורקה להגתינה מחדש, [לג] ואפילו אם נכבש איסור בבני היתר מעליע, ודורק ממנו ושהא כך מעליע, ובישלו בו אחיב היתר מותר: יח הכבישה [לד] מפלמט מכל הבלי, אפילו מה שדבוק או מונח עלי' בתרין

בטין ודחה זה מהכ"י ומלשון מודחת והניח בל"ס, והביא ממנהרלנ"ח שמחיר ג"כ ומלרף הוא דיעה של ג' ימים, וכן הא דלינה לילה פוגמת משמע שמחיר ג"כ, ופירש שפ"ד דלא נימא סוף מעליע פולט האיסור ואוסר ההיתר דלא ליה עוד לפגם קמ"ל הסניף של לינה לילה עיי"ש, וכ"כ הש"ך סי"ט סק"י ושפ"ד שם בגמרה הכשר מעליע ונאסר הכלי ושרה אח"כ בשר כשר מעליע מותר מטעם המ"ל, ובזה"ל יוד שאלו הביאו ממג"א מהר"ר יעקב מלובלין ז"ל, על הקיסיה הכל, דרך בעמד הכלי מעליע הוי לפגם, אבל עם מים לא נפגם ומ"מ המג"א לא ס"ל לחלק בזה, ומ"ל סי"ט סק מה שהפ"ח חמה על הטו"ז שם סקמ"א דלא ס"ל זה עיי"ש: [לכ] ויש כו' ה"גמ"א סיתמ"ז הביא בשם הר"א מורחי ז"ל בפליטה נותר שהפגימה והבליעה באים כאחד ואסור, ולכך בשהא קלת הוי הפגימה קודמת ומותר, וכ"כ הפ"ח שהבליעה הוי סוף המעליע ואסור והפגימה הוא אחר המעליע, ובחזו"ט יאיר וכר"פ ביארו מסבירא, דע"כ אי אפשר שיהא הבליעה של הכבישה בסוף מעליע לגמרי ברבע שעה האחרונה, וע"כ שאלו הוי רק גמר הבליעה, ורוב הבליעה הוי לשבח ולאסור אפילו אם המועט ה"י לפגם מ"מ אסור, אך בחו"ד"כ סק"א דחה זה דכיון שהכלט שמקודם אינו מונח טעם למה יאסר, ומ"ס הכר"פ להוכיח משמן שבו"ס שאסור בכבש בכלי של איסור דחה החו"ד ע"פ פסקי תוס' ע"ז דפ"ב דשמן ית עז וחריף ובלע בלוק, או שדריכת הזח"ס הוי חריף ודוחקא, ומ"מ באינו כ"י לא חשבינן ל"י כחריף רק חלחית, ונוד סברת הכר"פ אי"ב יקשה בכל איסורי משהו או במין במינו לר"י יאסר בלוק דלא בולט משהו גם בפחות מעליע וע"כ שאינו בולט, כלל בלא מעליע ש"ס, ולכך העלה בחידושים סק"ג כטו"ז וש"ך להיתר, ורק בנתן ההיתר חיבך כשהורק האיסור הפגימה והבליעה באים כאחד ואסור כהמג"א: [לג] ואפילו כו' להגירסא שלפנינו במו"ז פירש במשכנות בשם אורח מישור משום דכבש להטו"ז בכלי מצליע רק כדי קליפה, ולכך אם נחבשל אח"כ יש ס' נגד הקליפה, אך קשה הרי הטו"ז נופ"י איסור בסיליג בנכבש חלב מעליע בכ"י יסן ובישלו בו בשר, וליין עלמו אסיק"ה הרי דמשערין בכולו, רק הפירוש כגירסא זו שפגמים שבישלו בו אחר מעליע להורקה מהכבישה, והרבותא דלא נימא כבש מצליע עוד יותר ולא הופג טעמו אף במעליע שה"י ריקן שה"י האו"ף אוסר אף בנפול"ס קמ"ל שאינו כן, ולפ"מ שהביא החו"ד"כ סק"א מהדף האחרון שכתו"ז הוא בבישלו ממש ומשום דאינו בולט רק משהו והוי כמו בסיליג, ומשתחש בזה החו"ד"כ בסק"ב לר"י לדיוו בהחירא בלע, אבל כבר הסכים הדעת להמשימ' יחד לר"ב דע"כ ט"ס יש בטו"ז או כבאה"ט, או כמשכנות בהורקה כנו"ל אבל פשוט שאוסר בכולו אם נכבש איסור מעליע ובישלו בו היתר אח"כ כ"ז שלא עמד מעליע ריקן עיי"ש: [לד] מפלמט כו' דבר זה הוא ממש באשל סיתמ"ז סק"ל לענין חמץ, שאם דבוק על הנסר מכתון חמץ ונשרה היתר בתוך החביות נאסר ההיתר ממה שמכתון, וכן הביאו

בתינו, ולכך בשר המונה בתביות, והתביות עומד במים הוי כמו בשר הנכבש במים מעליע קודם מליחה, ויש מהאחרונים שמתירים בזה במה שצריך לפלוט ולבצוע, ומסתפקים במה שצריך להבליע לחדוד כמו בעומד בחלב וכה"ג, או מחלקים בין דבוק בהכלי או מונה לבד, או בין חרם שדרכו להפליט מעבר לעבר לבין שאר כלים [דה] ומ"מ מחליטים להתיר בזה בכ"פ מה שאינו איסור משהו בבחטץ רק בנרמ:

י"ט כבוש בתוך [לו] הציר אין שיעורו כמו במים במעת לעת, רק כדי שיתנגנו על האור וירתית ויתחיל להתבשר, או אומר עד ששים, ויש מספקין שבזה יאסר אף בסירוגין ואף

או שאר היתר אם נאסרו, או לכוף פירות מנחון ויי"ט או י"ט בפנים, והשיב לו הדעה [א] בחלב וורדי אינו בולע כמ"ס הברטנרא שחלב ורס הם עבים ואינם יכולים כ"כ לזלוט לפירות דרך הכלי [ב] אף במים ושאר משקין דעמו דשם במשקין מיירי בכלי חרס חדשים דנבלע בפנים בלון וגם פולט מעבר לעבר כדמוכח בפ"ב דמקוואות משנה ט' לפירוש הר"ם והו"ט כמניח הקנקנים במים שילעו המים בדפנות ולא יכלעו אח"כ היין שישפכו לחוכן, ונכנס המים לחוכם דרך עבר הדפנות ל"ה שאובין, שלא נחבין שיעברו המים לחוכן, הרי מוכח שאיפשר שיכנסו המים דרך הדפנות, ומ"מ מדכתבו רק חדשים מוכח דכ"ה יסן ששכנו מלכלוע לא יכלעו עוד היין אפילו יעמוד מעליע, ותמה למה לא הביאו רא"י מזה להלבוש ובי"ה הנ"ל דבמה ששבע לבלוע אינו בולע אף במעליע, [ג] שם רואין ששאו לפנים ולא מסתם כמ"ס בספר חכ"ס הנ"ל, [ד] י"ל דווקא בכלי חרס כמו דאמר ביומא דעי"ה פתרא אסור שפירש"י ז"ל שפולט המים שכולע, ולכך בדבוק מנחון י"ל הוי גוש אחד לבלוע וי"ל אין אוכל וכלי נעשים גוש אחד אפילו בדבוקים כמ"ס החת"ס סיק'ל ותתנו העיר שם מהשפ"ד סיפ"ו סק"כ דאינו מפליט מתחלי נשר: [דה] ומ"מ כו' במסקנת הדעה נחשבתו להמשמ"ס החליט כן דרך נחמן החמיר הפרמ"ג ולא בשאר איסורין, ובדח"ס סק"ד הביא שם החמיר מסופק בזה בכלי נחון החלב ובשר נחוכו, ויד יהודה הקשה שהרי מפסיק, וכבר נז"ל שחלב מיקל הדעה בפשטות משום שהוא עב אינו מפליט עיי"ש:

[ג] דיני כבוש בתוך הציר שבשרי' ע"א.

[לו] הציר כו' דבר זה כתבו הרא"ש ז"ל בפרק כל הנשר סימ"ט גבי מולח בכלי שאינו מנוקב שזה הוא שיעור כבישה בל"י וכמ"ס המעש"י שחלוק זה ממים דכ"ה מעליע, והטור לא הזכיר בסימן זה דין כבוש בל"י רק נסימ"ט גבי מולח בכלי שאינו מנוקב, והביי כתבו כאן וכ"ה בשו"ע סע"א, ובדח"ס סקמ"א נשם

הביאו כהרעק"א כאן, ובמשמ"ס נחיד א"י"ו הביא מחכס אחד רא"י לזה ממשנה דמשירין פ"ג מ"ב נחביות מלאה פירמו ונחמה לתוך המשקין או מלאה משקין ונחמה לתוך הפירות ושאו, הרי הוא צ"י יתן, הרי שמפליט מפנים לחוץ או מחוץ לפנים ולכך אסור בהדין שנפנים מטעם כבוש, בלי מליחה, ושאל זאת מהדעה משום [א] ד"ל הפרמ"ג כתב זה רק בנחמן דאסור במשהו, או כמה דסגי בלחלוות לבד כמו הכשר לקבל טומאה לא כמה שאסור בנחיות טעם וא"כ אפילו עומד הנחיות בחלב והכשר בחוץ הכלי לא נאסר [ב] י"ל הוא רק מבליט מהנלק להמים אבל לא שפליט הדם מהחתיכה שנפנים ע"י המשקה שנחון או להיפוך, והביא מספר חכמות שלמה להגאון מהרש"ק שנסתפק בזה בנחיות שעומד בחוץ י"ט, או י"ט של איסור ועמד בו בפנים פירות

או שאר היתר אם נאסרו, או לכוף פירות מנחון ויי"ט או י"ט בפנים, והשיב לו הדעה [א] בחלב וורדי אינו בולע כמ"ס הברטנרא שחלב ורס הם עבים ואינם יכולים כ"כ לזלוט לפירות דרך הכלי [ב] אף במים ושאר משקין דעמו דשם במשקין מיירי בכלי חרס חדשים דנבלע בפנים בלון וגם פולט מעבר לעבר כדמוכח בפ"ב דמקוואות משנה ט' לפירוש הר"ם והו"ט כמניח הקנקנים במים שילעו המים בדפנות ולא יכלעו אח"כ היין שישפכו לחוכן, ונכנס המים לחוכם דרך עבר הדפנות ל"ה שאובין, שלא נחבין שיעברו המים לחוכן, הרי מוכח שאיפשר שיכנסו המים דרך הדפנות, ומ"מ מדכתבו רק חדשים מוכח דכ"ה יסן ששכנו מלכלוע לא יכלעו עוד היין אפילו יעמוד מעליע, ותמה למה לא הביאו רא"י מזה להלבוש ובי"ה הנ"ל דבמה ששבע לבלוע אינו בולע אף במעליע, [ג] שם רואין ששאו לפנים ולא מסתם כמ"ס בספר חכ"ס הנ"ל, [ד] י"ל דווקא בכלי חרס כמו דאמר ביומא דעי"ה פתרא אסור שפירש"י ז"ל שפולט המים שכולע, ולכך בדבוק מנחון י"ל הוי גוש אחד לבלוע וי"ל אין אוכל וכלי נעשים גוש אחד אפילו בדבוקים כמ"ס החת"ס סיק'ל ותתנו העיר שם מהשפ"ד סיפ"ו סק"כ דאינו מפליט מתחלי נשר: [דה] ומ"מ כו' במסקנת הדעה נחשבתו להמשמ"ס החליט כן דרך נחמן החמיר הפרמ"ג ולא בשאר איסורין, ובדח"ס סק"ד הביא שם החמיר מסופק בזה בכלי נחון החלב ובשר נחוכו, ויד יהודה הקשה שהרי מפסיק, וכבר נז"ל שחלב מיקל הדעה בפשטות משום שהוא עב אינו מפליט עיי"ש:

קיבוץ קיצור הלכות הערובות סי' קה ביאור יהודה 101

ואף [לז] שלי"א הוי כבישה זו רק מרובנן מ"מ י"ל יותר דהוי מ"ה או ספק מ"ה וכשיש עוד ספק יש להחזיר מ"מ כמו בעכבר:

כ בכבוש בציר בכדי שירתיה או אפילו במעליע, ויש סי' נגד האיסור [לח] מ"מ צריך קליפה ג"כ, וכל פחות משיעור זה יש לו רק דין מליחה שיתבאר שאוסר מדינא רק בקליפה, [לט] אפילו בלא שיעור מליחה כיון שהוא בבציר, ולכך אפילו [מ] לדידן שבד מליחה בס' מ"מ באיסור דרבנן והותר בחושים כמש' הוי קודם שיעור שירתיה בקליפה, ובשיעור שירתיה עד סי' עם קליפה שנתבאר, ויש מאחרונים שמתירים אפילו בשומן כשנשרו היתר ואיסור בציר היתר, בפחות משיעור זה רק כרי קליפה, ורק בנשרה בציר איסור אסור:

כא כבר [מא] נתבאר דחומץ ל"א הוי כמים דבעי מעליע, ול"א הוי כבציר בכדי שירתיה, ולפי שיש מחלקין בין חומץ חזק דהוי בציר וחלש הוי כמים [מב] דצריך מעליע, לכך

קליפה, וכשאר חריף די בהדחה ובהיתר ללול ר"א בהדחה מותר לגמרי עיי"ש:

[לט] אפילו כו' לשון המחבר שנפחות משיעור זה הוי רק בקליפה וכתב הש"ך סק"ג להרמ"א ומ"מ הוי מיד בקליפה מלד מליחה והפרי"ח תמה הא' להמחבר בסול"א בעי שיעור מליחה ופחות מזה אינו נאסר, וישב השפ"ד דכיון דלהא"ה אוסר גם במים בפחות מעליע בקליפה רק אכן ק"ל הדחה, וי"ל למחבר רק מטעם קליפה ל"ה אסר בפחות משיעור מליחה, רק משום כבוס כי האי דליר וחומץ הוי אפילו במיד בקליפה:

[מ] לדידן כו' כי כ"כ הש"ך סק"ג הג"מ בזה כיון שמ"מ הרי אנו אוסרים במליחה, ורק לענין דרבנן כחוששים ממש, ובדמ"ס סקמ"ד מחוור' דרבנן אפילו היתר שמן מ"מ לא פיעוס במליחה, וביד יהודה מחלק כפנים, וא"י אס' גם דראוריחא מתיר בשומן בליר היתר עיי"ש: [מא] נתבאר כו' היינו הנז"ל סיק"ד סק"ו שלהר"ש הוי בחומץ בעכבר שזה למס דבעי מעליע, והרשב"א חשב חומץ כמלא לשיטתו לענין דבר חריף ובנ"י סיק"ד וכלן כתב בתחילה חומץ הוי כמים, ואח"כ בסיומן זה כתב דהוי כמו ליר בכדי שירתיה וכ"ה בשו"ע כלן חומץ או ליר ובכנה"ג שהובא בהגהות כותב שהנ"י השוה אותם רק למס שאוסר בפחות משיעור רק בכדי קליפה, אך מ"מ דבריו שנשו"ע קשה וכו' הנ"ל להשוות חומץ לליר, וכן תמה הש"ך סק"ב מוסחתה הו"ע מסי"ד לכתן וסדרה הרא"ש י"ל שהי' רא"ש אחר כמו מלוגיל או מפליא, והעלה דבעי מעליע בחומץ כהאר' מקיים: [מב] דצריך כו' הוא חילוק המג"א סתמו' סק"ח ליישב

נשם ערוך השלחן דאף שבמים נזיל דל"ס כבוס בסירוגין, מ"מ כלן בליר הכיח בל"ע שיאסור אפילו בסירוגין: [לז] שלי"א כו' בכרו"פ הביא מבנה"ג דהוי רק דרבנן, וחלוק מבנישה מעליע דאחר בגמ' אי תרו לי' כולי יומא בש"א אסור, והוא הביא שמהרמ"ם פכ"ז ה"י משנת שכתב הכונס כנשין אסור משום מנשל ממשע שהוא מ"ה, וכבר תמה על זה בחכ"א כנ"ח ד"א, וקדמו בזה במשנאות כאל, דע"כ אין לומר שהוא מ"ה דהא הוי שלא ע"י הולדות אור, ולכך כתבו בפרק השבועין, והוא כספר בית ישראל שכתב בעכבר בסק"ד להקל בחומץ וליר ורק להש"ך הוי ספק חסרון ידעה, בספק משניה ומ"מ סיים הפרמ"ג שאין להקל וכו' מ"ה וסו"ד מיקל: [לח] מ"מ כו' הוא מהשפ"ד סק"ג מאו"ה דכיון שבמיד נאסר כרי קליפה מלד מליחה, אף בכשיעור שירתיה לא נפקע מיני' הקליפה שהיתה לריכה, וביאר במשמ"ס משום דכדי שירתיה הוי רק דרבנן ולא מפיקע הקליפה מדינא, ואפילו בליר במעליע דהוי גם במים מ"ה, מ"מ כיון שנאסר במיד בקליפה לא ילא עוד דהוי אפשר לסוחטו, ובדמ"ס סקמ"ה מערוך השלחן בחומץ וליר בעי

קליפה, וכשאר חריף די בהדחה ובהיתר ללול ר"א בהדחה מותר לגמרי עיי"ש:

[לט] אפילו כו' לשון המחבר שנפחות משיעור זה הוי רק בקליפה וכתב הש"ך סק"ג להרמ"א ומ"מ הוי מיד בקליפה מלד מליחה והפרי"ח תמה הא' להמחבר בסול"א בעי שיעור מליחה ופחות מזה אינו נאסר, וישב השפ"ד דכיון דלהא"ה אוסר גם במים בפחות מעליע בקליפה רק אכן ק"ל הדחה, וי"ל למחבר רק מטעם קליפה ל"ה אסר בפחות משיעור מליחה, רק משום כבוס כי האי דליר וחומץ הוי אפילו במיד בקליפה:

[מ] לדידן כו' כי כ"כ הש"ך סק"ג הג"מ בזה כיון שמ"מ הרי אנו אוסרים במליחה, ורק לענין דרבנן כחוששים ממש, ובדמ"ס סקמ"ד מחוור' דרבנן אפילו היתר שמן מ"מ לא פיעוס במליחה, וביד יהודה מחלק כפנים, וא"י אס' גם דראוריחא מתיר בשומן בליר היתר עיי"ש: [מא] נתבאר כו' היינו הנז"ל סיק"ד סק"ו שלהר"ש הוי בחומץ בעכבר שזה למס דבעי מעליע, והרשב"א חשב חומץ כמלא לשיטתו לענין דבר חריף ובנ"י סיק"ד וכלן כתב בתחילה חומץ הוי כמים, ואח"כ בסיומן זה כתב דהוי כמו ליר בכדי שירתיה וכ"ה בשו"ע כלן חומץ או ליר ובכנה"ג שהובא בהגהות כותב שהנ"י השוה אותם רק למס שאוסר בפחות משיעור רק בכדי קליפה, אך מ"מ דבריו שנשו"ע קשה וכו' הנ"ל להשוות חומץ לליר, וכן תמה הש"ך סק"ב מוסחתה הו"ע מסי"ד לכתן וסדרה הרא"ש י"ל שהי' רא"ש אחר כמו מלוגיל או מפליא, והעלה דבעי מעליע בחומץ כהאר' מקיים: [מב] דצריך כו' הוא חילוק המג"א סתמו' סק"ח ליישב

לשם קשיית הש"ך דכאן נסיק'ס מיירי בחוק ובכללי דמה דבריו ומחמיר אף בסתם, וכי' הכרופ' וחכ"א כניח ד"א להחמיר בכל חומץ, ובחמור' סק"ז מיקל כמ"ס המג"א בחלש, והפמ"ר מיקל אף בחוק דמ"ס המחבר בפחות מזה כדי קליפה לא קאי אחומץ שבו אפילו קליפה אי' כמו בחמ"ס, והעלה בלבוש"ר נח"ד סק"ק להקל כפמ"ר בא"א לקלפו נמקס הפסד ושכן נראה לו מהש"ך, ודעתו כפני'ס: [מג] וי"ש כו' נדח"ס סק"מ מור זכב, ובהפמ"ר מיקל בחומץ סתם, ובניכר איזה השתנות במאכל יש להחמיר, ובמשמ"ס נח"ד אול"ג כמה שהדעת סובר דהוי אחרונים ולימני'ס הריף סובר הוא דהוי כחומץ שאינו חוק ושיעורו נמעלי'ט:

[מדר] ד"א כו' היינו הנז"ל סיס"ט סק פלוגתא הדרישה עם הטו"ז בסקמ"א וש"ך סקס"ח להדרישה אינו כמו מליחה ושפיר מפליט מהכלי, ולהטו"ז וש"ך הוי כמו מליחה שאינו מפליט מהכלי וכן לענין חומץ, והמג"א סובר כהדרישה, והחכ"א כנ"ז ד"י מיקל בהפמ"ר כש"ך וכי' הלבוש"ר נח"ד סק"ד, וכן נז"ל שם לענין להכלי'ט כמ"ס כאן במשנלות סק"א דתלוי בלשון הטו"ז והש"ך בחילוקם על הדרישה, ולדידו רק כדי קליפה מכלי'ט ולבוש"ר נח"ד שם כתב דהוי ספיקא דדינא, ובמשמ"ס נח"ד אוכ"ז וכי' כתב דכאן הפמ"ר הוי טפי ממליחה ואוסר כולו, אבל בהפמ"ר הוי רק בקליפה כמליחה: [מה] וכן כו' היינו הנז"ל סק סיס"ט, מד"ק חרעק"א מסתירה דברי המחבר שניס"ט כתבו מי'ס על האש, ובסיק'ה נחנו שיחנו על האש משמע רק חתיכה גופ' ויש הרבה דיעות באחרונים מזה ונדח"ס סקמ"ב מיד יהודה דהוי חד שיעורא ית' למ"ס וירחיק הנשר עם המים, ובסיס"ט סקל"ז עתה כשהכלי מכוסה דווקא ויש כתבו שא"צ בשיעור, ובסקל"ט כתב דרק בליר וחומץ קר קן הוא, אבל בחם אפילו רק בכלי שני אי' שיעור שירחיק רק כולע בפחות מזה ע"ס:

[ד] דיני מה שחוצץ לבבישה שברמ"א סע"א.

[טו] אוסרים כו' דבר זה הניא נד"מ אוח א' מהא"ה נחהיב נשר שניס"ט מקלטה לחלב ומקלטה חוץ לחלב מותר מה שחוצץ דאין סלב מפטפט למעלה בלונן, ובהנהות א"ה אוסר שמחפסט ככולו אף בלונן, והביא ש"ס בהגם כאן סע"א דברי האוסר בסתם כמו בבישול, והמחירין בשם יש מקילין כמה שמבחוץ, והביאו הטו"ז סק"ב והש"ך סק"א שדברי המחירין עיקר והכוונה דלא נימא כמו בכל מקום דהלכה כסתם, ולשון ברמ"א ז"ל שכתב, וכל מקום היינו שאין חילוק בין איזה כניסה

קבוצת קיצור הלכות תערוכות סי' קה ביאור יהודה ת 16

בין בציר בכדי שירתיה, [מן] ואפילו אם ההיתר שבתוך הציר הוא שמן, אף שכאם האיסור שבתוך הציר שמן אסור גם למעלה מהכבישה, מ"ס בהיתר כחוש אין מחמירין בו לומר שאין בקיאות בין כחוש לשמן, ואין אסור, וכן בכבישה במים מעליע באיסור שמן אסור אף מה שלמעלה מהכבישה:

כד ויש [מח] מהפוסקים שהעלו בזה כך דבבכוש בציר אף בפחות משיעור כבישה, יש לו דין מליחה שאסור לדירן אף בכחוש למעלה מהציר משום שאין בקיאות בין כחוש לשמן, [ממ] ובכבישה במעליע בכחוש יש להתיר אף אם ההיתר הוא שמן כל שאין האיסור שמן, ובאיסור שמן יש להחמיר באין הפמ"ר ובהפמ"ר יש להקל בלמעלה מהכבישה, ואם הוא [ג] בחתיכה לחתיכה במעריע יש להתיר לבריע: **כה** כמו שמקילין בחוץ לבבישה במעליע [ג] במה שלמעלה במר

מ"ס השפ"ד לדידו דדעת הש"ך דמליחה בשמן אסור חוץ לזיר, ובכבישה מותר ממה השפ"ד דהא הש"ך ע"כ מדמה דין כבישה במים לזיר, וא"כ אם י"י הפירוש שזיר אסור למעלה בשמן ובמים י"י מותר בשמן א"כ אין דמי להדדי, ואם י"י הפירוש דזיר וכן במים הוי מותר בכבישה זה היפוך דעת הש"ך, ודעת המנח"י דרך זיר לכל במים י"י מותר גם בשמן באיסור, ולכך הוי מסקנתו לדינא כך זיר בכחוש אף בפחות משיעור כבישה יש לו דין מליחה שאסור אף בכחוש לדירן משום שאין בקיאות במליחה בין כחוש לשמן ואסור אף בלמעלה מן הזיר, וכ"פ החו"מ סק"ג זיר מטעם מליחה: [ממ] ובכבישה כו' להש"ך הוי אפילו בכבישה מעליע באיסור שמן אסור למעלה רק אין מחמירין לומר בזה אין בקיאות ולהמנח"י מותר, וכן בחרעק"א ז"ל ובית מאיר מחמירין דמה מעלה יש במים בשמן, והעלה השפ"ד כפנים בכחוש מותר בכ"ע ואף בהיתר שמן מ"מ כיון דאפילו במליחה י"א דל"א פטוס ה"ה בזה, ורק באיסור שמן באין הפמ"ר יש לחוש להש"ך, ובחפמ"ר כהמנח"י וכנה"ג הג"ל וכ"ה מהחוו"ד שם, ורק בבינ"א חולק על מנח"י ומחמיר כהש"ך, מ"מ להחוו"ד ופרמ"ג אין להחמיר אף באיסור שמן עיי"ש: [ג] בחתיכה כו' על לשון הרמ"א דדעת האוסרין כמו בבישול ממה בשפ"ד מפלוגתא רש"י ור"י ז"ל במקלמו בחור הרוטב, ומ"ס המנח"י שמחבר סובר כר"י אין הכרח, והעלה לבסוף דבנה"ג מחתיכה לחתיכה גם הש"ך יורה להיתר בשמן במעליע עיי"ש: [ג] במה כו' בשפ"ד שם ד"ס קולא וחומרא לענין זה שפנים וכ"כ במשנאות סק"ג דזה שלמעלה מותר במנ"ח אם אינו מפעפע למעלה הא הוי זה שלמעלה היתר, ואם מפעפע הוי צירוף

צריך נכבשו נגד האיסור, אבל מה שנכבשה אסור כיון שהעלין אותו מלמרחק לבטל האיסור כיון שאין אסור לקולא ה"ה לחומרא אינו מלמרחק, וכן להיפוך באיסור שנכבש בתוך היתר צריך שיהי' בהיתר ה"ה נגד הכבישה לבד ולא בשל מטלה להיש מכשירין שהוא עיקר עיי"ש: [נא] נכבש כו' המשבולות סק"כ הביא מהשנח"י שני דינים הדין הא' ככפנים והוא כתב כשיש ה' המקלח אסור כמו איסור דבוק [וי"ל] גם כל החתיכה אסורה מטעם זה] וכתב המשבולות שזה אמת וי"ל והרמ"א ז"ל שהשמיטו היא לרוב פשיטות, ואין זה ענין להנזיל סק"כ שלא לומר נכבישה ח"כ ודבוק שזה רק בהי' פעם כ' נכבישה ולא נכבשל דשייך כל הפעמים: [נב] הוזה כו' על מה שסיים האו"ה באין ה' בחתיכה נגד זה המקלח הגל אסור דמאחר שאסרו חכמים הוי כשאר איסורין אלא שלא גזרו על הנאחז, תמה המשבולות ד"ה אמנם מה כוונתו בזה, אי משום דנכב"ה כה"ג הוי כבש דרבנן, ולכך מותר בהנאה, קשה הא עכשיו הוא מבושל והוי מ"ה, ואם לומר שזה דהוי דבוק הוי רק מדרבנן י"ל כה"ג נכבש בחלב הוי מ"ה, ואפילו בשאר איסורין כה"ג כמו חתיכה שחלב תרבה דבוק בה ואין ה' בחתיכה עלמה רק בכל מה שנקדירה נגד החלב, י"ל שהחתיכה גופה שדבוק בה החלב הוי מ"ה משום שמה ה' חוץ לרובט או ממחר לבטל, ושאר חתיכות שאין ה' נגד החתיכה רק דרבנן, וישב בחרי אנפי, א] דליש בזה ממחר לבטל שמחפשט בכל החתיכה כיון דמירי

כמו כן הוי לחומרא שצריך שיהא ה' לבטל האיסור רק במה שהחזק בתוך הכבישה ואין מה שלמעלה מצמרה לבטל האיסור, ולכך אם היתר נכבש בתוך איסור ויש בבטל ההיתר כדי לבטל האיסור, מה שלמעלה מהכבישה מותר, ומה שבתוך הכבישה אין השלמעלה מצמרה לבטל במ' ואסור, וכן באיסור שנכבש בהיתר צריך בהיתר ה' רק נגד הנכבש:

כו אם [נא] נכבש מקצת חתיכה בחלב מעט לעת או שאר היתר במקצתו באיסור, ונתבשל אח"כ ולא הסירו הנאסר, צריך שיהי' ששים בחתיכה גופה נגד זה המקצת שנאסר, ואם אין ה' בחתיכה גופה צריך שיהא ה' בהקדירה בנגד כל החתיכה, וגם כשיש ה' נגד כל החתיכה, מ"מ אסורה כמו כל דבוק, שאינה חוזרת להתירה:

כז באופן [נב] הוזה שאין ה' בחתיכה נגד הנכבש אם ידעינן כמה חלב בלע המקצת ונגד החלב יש ה' בחתיכה גופ' רק אין ה' נגד המקצת שנאסר הוי זו החתיכה מותרת בהנאה רק אסורה באכירה, ואם לא ידעינן כמה חלב בלע המקצת הוי אותה חתיכה אסורה בהנאה, ושאר החתיכות שאין בה ה' נגד החתיכה מותרות בהנאה [נג] וכבר נתבאר דב"א בכישה מעליע

כשיש ה' נגד החלב שידעינן כמה בלע וברוך הילוכו אף נכב"ה לא נעשה נכילה אף שנתבשל עכשיו, ורק משום הכבישה והוי דרבנן ומותר בהנאה, ובאופן הב' כתב שכל הקדירה אין טעם חלב ושאר הקדירה הוי כשאר איסורין שמוחרת בהנאה עיי"ש: [נג] וכבר כו' היינו הנזיל סק"ח שבמשבולות הביא מהשנח"י שצריך ה' נגד כל המקלח בלא שהא, והמשבולות תמה א] הרי הדחה הוי רק שטל פניו, ולמה יצ"ח ה' אס' נימא שבוטל ופולט ע"י הדחה הרי מנינו הגמלה בלחבול, ג] הרי כתב מלמרחק לבטל החלב שעלי' ולכך מסיק ככפנים דרק נגד הלחלות, והסכימו בזה בהרש"א בסו"א, וכה' בחכ"א כנ"ה ד"ב במוסגר, ובינ"א ובי"א מאיר ויר"י שכתב' סק"ח: ובמש"ש בהנה מפרש מניסו כוונת או"ה על ספק כבש בנ"ה שיתבאר בסק"ח דכשנכשלו

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' קה ביאור יהודה ט 17

דכשנשלו והיו סד'א כיון שלא נאמר מחילה בכניסתו רק עכשיו מלטרף ע"ש: [ה] דיני ספק כבוש שברמ"א סע"א.

[גד] **ספק** כו' דר"מ וכן הביא בהגם סע"א דספק כבוש אסור מלבד

בכשר בחלב שמי' אינו אסור אלא דרך ביטול, והט"ו סק"ז אחר שפירש שנגזק ולא ידעין אם הי' מעלי' כחש שהרמ"א ז"ל דימה זה לנשפך שביטול דבאינו מינו דעס כעיקר אסור מ"ה אסור בספק, והוא הקשה על זה דשם הוי האיסור ברור שהרי נפל שם אסור להיתר אבל כאן הוי חזקה טובה לאוקמי בחזקת כשרות דלא נחזיק ריעותא לומר שהי' מעלי',

והביא רמ"א מסיר"ה סע"ה במקוה שלא הוחזק להיות מימיו מחמטין, דאע"פ שפעמים מחמטט א"ל לחזור ולטבול מן הדין, ושם הרי יש טמא וודאי אפי' מחזיקין להכשר מחמת חזקה המקוה מכ"ש בזה, ובמשנלות חמה מחזיקין בנשפך, דגם שם ימא כן שהי' זו ס' כיון דאיכא חזקה כשרות, ואף דיל' כיון שאיסור ברור הוא בנפל ולריך לידע שיש בו ס' ואסור מספק מ"מ קשה מסיק"א שיחבאר בשני קדירות באיסור חורס דלא חלין שנפל האיסור לאיסור רק שמה נפל להיתר אף שיש ג"כ חזקה כשרות, וישב דכיון דלפינן חזקה מנגט, שאפילו הוא קטן מכגרים לפנינו, מ"מ חזקה דמטיקרא שהי' בו כגרים עדיפא וטמא כמ"ש החו"ס חולין ד"א אף שיש חזקה הבית שטמא וחזקה דהשתא, אמרינן שאיחרע חזקה בית כיון שגראה הנגט, וכן החזקה דהשתא דקטן מכגרים הוי כמאן דליחא וכאן שאלו דנין על שעת הריעותא אמרינן כיון שאיחרע לא מוקמינן אחזקה בספק שקול, ומ"ש בדרוסה דאי לאו דשכיח אי מוקמינן אחזקה היינו משום דהוי רוב בדה"כ וכ"ד הכר"פ להקל כהט"ו דרק ביש ב' חתיכות אחת נכבשה מעלי' ואחת בפחות וספק חיזבו פחות ל"ה חזקה כשרות, אבל בזה הוי חזקה כשרות שלא נכבשה מעלי', ועוד כתב שיש להקל לומר השתא נפל כמו בגבינות דאמרינן השתא נטרפה, והא"ר לשיטתו דאמרינן אף בחולין כל הטומאות כשעת מליחותן ולא לדין שמקילין בסיפ"א והניח בל"ע: [גה] מ"מ כו' בנקה"כ דחה להט"ו דשם במקוה הוי עכשיו שלם לפנינו אמרינן העמד המקוה על חזקה, אבל כאן כיון שגשרה איחרע החזקה, וכ"כ מא"ר וכו"כ הפר"ח וכו"כ והפר"ח כנקה"כ להחמיר, ובמשנלות י"שב לקושיית כר"פ מגבינות דשם הוי רוב וחזקה מחמת רובא אמרינן עתה ילאה מהרוב ומקודם היתה בחזקה ולא כאן בספק כבוש, וכ"כ בסיס"ד דמעשים בכל יום שאוסרין בספק כבוש, ואף שנחב"א כניח דין ד' מיקל בהפמ"ר ככר"פ, מ"מ ביד אברהם שנמשמ"ש בח"ד או"ד וט"ו ועוד אחרונים שהביאם צדח"ש סק"ח מסכימים לאסור, ובשב שמתחא ש"ג פ"ז כתב ע"פ סברתו דיש חזקה דמטיקרא לומר השתא נשרה ל"א איחרע החזקה אי"כ הו"ל להיות כהט"ו מ"מ כתב שבה של ספק תערובות אין לומר חזקה היתר של המאכל שזה רק כשהספק בגופו כמו ספק טריפה וספק טומאה, ואם הי' הדין דח"כ הי' שייך ג"כ חזקה היתר אבל כיון שאין חתיכה נע"ג בשאר איסורין רק מחומרא והוי היתר היתר ולא נאמר והאיסור מבוטל אסור ל"ש בזה חזקה היתר, ומה שהקשה בספר דמשק אליעזר החדש, דאי"כ

בכשר

מעלי' שרינו בהדחה אם נתבשר בלא הדחה צריך רק ס' נגד הלחלוות לבד, ולא נגד המקצת חתיכה, והכל מצטרף לבטל ואותה חתיכה מותרת:

כח כבר נתבאר דבשאר איסורין הוי כבוש במעלי' אסור מ"ה, ובבשר בחלב הוי דרבנן ולכך אם יש [גד] ספק בהבבישה אם הי' מעלי' וכיוצא אף שיש מפקפקין בזה להחמיר טמעם חזקה היתר של הנכבש, או לתלות שעתה נפל לשם, [גה] מ"מ העיקר לאסור בזה ודרוקא בנכבש

והביא רמ"א מסיר"ה סע"ה במקוה שלא הוחזק להיות מימיו מחמטין, דאע"פ שפעמים מחמטט א"ל לחזור ולטבול מן הדין, ושם הרי יש טמא וודאי אפי' מחזיקין להכשר מחמת חזקה המקוה מכ"ש בזה, ובמשנלות חמה מחזיקין בנשפך, דגם שם ימא כן שהי' זו ס' כיון דאיכא חזקה כשרות, ואף דיל' כיון שאיסור ברור הוא בנפל ולריך לידע שיש בו ס' ואסור מספק מ"מ קשה מסיק"א שיחבאר בשני קדירות באיסור חורס דלא חלין שנפל האיסור לאיסור רק שמה נפל להיתר אף שיש ג"כ חזקה כשרות, וישב דכיון דלפינן חזקה מנגט, שאפילו הוא קטן מכגרים לפנינו, מ"מ חזקה דמטיקרא שהי' בו כגרים עדיפא וטמא כמ"ש החו"ס חולין ד"א אף שיש חזקה הבית שטמא וחזקה דהשתא, אמרינן שאיחרע חזקה בית כיון שגראה הנגט, וכן החזקה דהשתא דקטן מכגרים הוי כמאן דליחא וכאן שאלו דנין על שעת הריעותא אמרינן כיון שאיחרע לא מוקמינן אחזקה בספק שקול, ומ"ש בדרוסה דאי לאו דשכיח אי מוקמינן אחזקה היינו משום דהוי רוב בדה"כ וכ"ד הכר"פ להקל כהט"ו דרק ביש ב' חתיכות אחת נכבשה מעלי' ואחת בפחות וספק חיזבו פחות ל"ה חזקה כשרות, אבל בזה הוי חזקה כשרות שלא נכבשה מעלי', ועוד כתב שיש להקל לומר השתא נפל כמו בגבינות דאמרינן השתא נטרפה, והא"ר לשיטתו דאמרינן אף בחולין כל הטומאות כשעת מליחותן ולא לדין שמקילין בסיפ"א והניח בל"ע: [גה] מ"מ כו' בנקה"כ דחה להט"ו דשם במקוה הוי עכשיו שלם לפנינו אמרינן העמד המקוה על חזקה, אבל כאן כיון שגשרה איחרע החזקה, וכ"כ מא"ר וכו"כ הפר"ח וכו"כ והפר"ח כנקה"כ להחמיר, ובמשנלות י"שב לקושיית כר"פ מגבינות דשם הוי רוב וחזקה מחמת רובא אמרינן עתה ילאה מהרוב ומקודם היתה בחזקה ולא כאן בספק כבוש, וכ"כ בסיס"ד דמעשים בכל יום שאוסרין בספק כבוש, ואף שנחב"א כניח דין ד' מיקל בהפמ"ר ככר"פ, מ"מ ביד אברהם שנמשמ"ש בח"ד או"ד וט"ו ועוד אחרונים שהביאם צדח"ש סק"ח מסכימים לאסור, ובשב שמתחא ש"ג פ"ז כתב ע"פ סברתו דיש חזקה דמטיקרא לומר השתא נשרה ל"א איחרע החזקה אי"כ הו"ל להיות כהט"ו מ"מ כתב שבה של ספק תערובות אין לומר חזקה היתר של המאכל שזה רק כשהספק בגופו כמו ספק טריפה וספק טומאה, ואם הי' הדין דח"כ הי' שייך ג"כ חזקה היתר אבל כיון שאין חתיכה נע"ג בשאר איסורין רק מחומרא והוי היתר היתר ולא נאמר והאיסור מבוטל אסור ל"ש בזה חזקה היתר, ומה שהקשה בספר דמשק אליעזר החדש, דאי"כ

[נז] בנכבש בוודאי רק ספק אם
ה' מעליע, אבל ביש ספק אם
נכבש כלל איסור יש להתיר:

בב אם [נז] הספק הוא באותו
כלי שנמצא בו האיסור אם
נכבש שם מעליע או לא יש מחזיקין
דאם אין לומר עכשיו ממש נפל
כמו בה' האיסור מכוסה בחצי שעה
האחרונה, בזה מחזיקין מזמן לזמן
למפרע שה' מעליע ואסור, ואם ליה
מכוסה דיל עתה נפלה, בזה כשה'
בדוק מתחילה דהוי חזקה דמעיקרא
ואיתרע מקילין, ואין מחזיקין מזמן
לזמן למפרע, ובלא ה' בדוק בתחילה
יש לאסור באיסור תורה במזמן
לזמן, ובאיסור דרבנן חזין מחמץ
בפסח יש לספק אם מחזיקין למפרע:
ל ואם הוא [נח] מרשות לרשות,
או מכלי לכלי באותו רשות
בזה אף שאין לתלות לומר עכשיו
ממש נפל, אם ה' בדוק מקודם
וודאי אמרינן שעכשיו לכלי זה נפל,
ובאין בדוק מקודם יש לספק ואפילו
באיסור תורה כן:

לא ואם הוא באותו כלי רק [נט]
שילטלו זה הכלי במקום זה
למקום

שאלין לומר השתח ממנו הוי חזקה דפסחא
שקול דמעיקרא ומידי ספיקא לא נפקא והוי במיה לחומרא ואף דנכבש הוי רק משהו
דרבנן ומיה מחזיקין למפרע, יל כיון שאין הכרח והמים כ"כ בדוקין נהי דיש חזקה
שאלין בהם חמץ מיה חזקה מצוררת ליה באין בדוק: [נח] ואם כו' משבולת שס
ד' העולה כו' דביל עתה נפלה תליא בדדוקו מקודם, וכשאלין בדוק יש לספק דיל
רק בחמץ החמירו כמה חומרות ולא בשאר איסורין דרבנן כשאלין שס חזקה דמעיקרא
כמ"ס שס במוסגר: [נח] מרשות כו' זה הוא לפי דין המוכר' לזבלין שס במג"א
שבאם גמלא בקערה זה שבחביות מותר משום דהוי מכלי לכלי אין מחזיקין למפרע
ואמרינן שלכלי זה נפל, והביאו המשבולת כאן ד' העולה דמכלי לכלי או מרשות
לרשות אף ביאלא זמן מה ג"כ מחזיקין בהיתר כה' בדוק מקודם, ובאין בדוק יש
לרשות, וכ"כ בחוד"ב סק"ד דבזמין שחלו ברשות הוא משום נסמכתה שדכו, וכן
לספק, ולוקח מזלו גרס לא חלו כלל במקום, וכ"כ בדמ"ס סק"ל מספר שאלת שלום
דלאו דווקא באיסור משהו דרבנן רק אפילו באיסור דאורייתא כשה' מקדירה לקערה
ואפילו בבישול כן, אמרינן כאן נפלה: [נט] שילטלו כו' והו דין המג"א שס
סבב"ה לפי המהרמ"ל שס דלאו דווקא מכלי לכלי, רק אפילו באותו כלי כשה'
ממקום למקום חלין שבמקום זה נפל לשם, והביא רא' מדה ד'ג בקופה כה"ג לא
מחזיקין

בנכר בחלב אפילו אם ה' חסור מיה
הו"ל להחיר ספק כבש משום דנע"ג ויש
חזקה היתר והניח בליע גדול יל מ"מ
הו"ל רק טעם מעלמא כמ"ל סיק"א
בהר"ה, ובסיק"ג סקפ"ה נזכר מפרי
תבואה שמקל בספק כבש כשיס ספק
שחא פוגם מס"ס: [נז] בנכבש כו'
בדמ"ס סק"ה מיר אברהם, שזה פירוש
הטו"ז שכתב וא"י אם מעליע, אבל בספק
אם נכבש כלל הוי ס"ס שחא לא נכבש
ואח"ל נכבש שחא ליה מעליע, ובסקכ"ח
מחמודי דניאל משמע אפילו בלי עוד ספק
רק ספק נכבש כלל מותר: [נז] הספק
כו' דבר זה נלמד ממ"ס בהלכות פסח
במג"א סיח"ס סקט"ו במעשה דמהר"מ
לזבלין בכרוב בחביות שמאלו בו חסה
שפוסק המג"א שבאותו מקום וכלי מחזיקין
בו מזמן לזמן למפרע והוי כבש מספק,
וכתב במשבולת כאן ד' חמץ כדורק כו'
דמשמע אף בחולין בקופה וכדומה מחזיקין
מזמן לזמן לא כמ"ס החס"י ר"ש נדה
ודעתו ע"פ הרשב"א בגביות בסירכא או
הוגלד פי המכה דאין לומר עתה נטרפה,
וכן הביא מהטו"ז סיפ"א דכל שיש לומר
דרגע זו כמו נגע לא מחזיקין למפרע
אבל באין לומר עתה נהי שבגביות
מכשירין בהוגלד דיל היתר מן הכוב

למקום אחר יש בזה מתירין במה שנפ' מעצמו ולא כשניתן שם עי' אדם. ואף שיש מקילין בזה רק בדרכן מ"מ ל"ש באחרונים יש להקל אפילו במה שהוא מ"ה, ועוד יותר שאפילו באותה כירה שזזה ממקום זה למקום אחר הוי ג"כ במקום למקום [ס] ומ"מ בכל דברים אלו אם מצוי יותר שיפול במקום זה תולין במצוי, בין להקל בין להחמיר:

לב ויש [סא] שמחלקין עוד, דאפילו באותו מקום אם ה' נברק מקודם, וקודם שנמצא בהם האיסור לקחו ממנו טקצת למקום אחר, זה שנשאר כאן במקומו יש לאסור, וזה הנקצת שנשלחו מאותו כלי למקום אחר, יש להתיר, אבל אם נברק שלא במקומו אף הניטל משם יש לאסור לטפרע:

אם לחלק בין נפל ע"י אדם אין להקל, ובנפל מעצמו מיקל וכן העלה בחידוש' סק"ה להקל, ובנפול' נח"ד סק"כ כתב דרק במשהו דרבנן ס"ל להמ"א להקל, במשמש בטו"ז סק"ג חמה להמקו"ח כאן אפילו במ"ה מיקל, ובדח"ט סק"ל שהיה יהודה מחמיר בספק כבש במקום לחקים והבינה אדם מסיכ"ז ואילך מיקל אפילו רק בלוחו כירה זה ממקום זה למקום אחר, נקרא מקום אחר, והטעם מהיר רק מקדירה לחיות, ובספק"ט מעמודי אור בכלי מלא כרוב שנמלא תרנגול מה י"ל חוקי לחוקת ח"י והשחא מה בלא כבישה, כגרמו זה בחת"ס סיל"ב הכל סיל"ח בעכבר:

[ס] ומ"מ כו' היינו כמ"ס המג"א שם דבכה"ג ל"ה ספק כנו"ל סינ"ז בין להקל בין להחמיר, ויתבאר בסק"ב ממשמ"ש בעובדא דיד': [סא] שמהל"קין כו' סברא זו כתב בחוד"ב סק"ז לפמ"ש בסיק"ד ליישב קושיית הכר"פ ממה שה"י לו לשומן חוקה דמטיקרא של"ה בעכבר בחוכו, די"ל כאן מחזיקין מומן לזמן אף בחולין כיון דיש ריעותא בגוף הדבר, אי"כ לא הו"ל לאסור ממה שנעלו מקודם למקום אחר כיון שאין ריעותא בזה הדבר ובא"ח שם אוסרין כה"ג, מ"מ לפי מה שיישב כאן דכחו דלא מחזיקין ממקום למקום בלוחו כלי במה ש"ס לחלות בלוחי מעלמא כנו"ל, כמו כן לא מחזיקין חוקה דמטיקרא ממלמ"ק, ורק גבי בחולה שאין לחלות במקום מחזיקין חוקה דמטיקרא, ולכך כשנבדק במקום זה ונמלא אח"כ בלוחו מקום שפיר אמרינן דה"י לו חוקה דמטיקרא ונימא השחא נפל, מ"מ כיון שהוא בדבר הנמלא ריעותא מחזיקין מומן לזמן אכל מה שלקחו ממנו למקום אחר שלא נמלא בו הריעותא אין מחזיקין לאסור כיון שה"י לו חוקה דמטיקרא, אבל בנבדק שלא במקומו ל"ה חוקה דמטיקרא להחיר במקום אחר, וכן העלה בחידושים סק"ה בל"ה נבדק במקומו קודם המעלי"ט ונמלא אח"כ בלוחו מקום, זה שהוא כאן אסור, והשאר שלקחו ממנו מותר משום החוקה דמטיקרא בלא הריעותא בלוחו דבר, וביאר זה המקו"ח סיח"ז הביאו

הביאו

הניאו במשמ"ס בחד' אולי"ב ט"ז"ב:
 [סב] עמדו כו' בספר משמ"ס בחד'
 אולי"ב בעזרה רד"י וכפנים דאף אם
 נק"ל כהמג"א שלא להחזיק בכה"ג כיון
 שהוא ממקום למקום, וימא עכשיו אלל
 בהל"ן נפל וכאן ל"ה רק ח"י מעלי"ע ולי"ה
 כנוש, מ"מ הרי חולין במלוי, ומזוי יומר
 נחל"ה שם בהשגחה שיש שם אובל"ן, והוי

ל"ג אם [סב] עמדו אתרונים
 ולימוניש כבושים כמה ימים
 בהארנו [שאנק] ומשם טיטלוה
 לחלון ועמד שם בחצי יום, ונמצא
 בתוכו עכבר מת, אף דהוי ספק
 כבוש בחרף במה שהעכבר משביח,
 מ"מ יש לצדד דהקל משום כמה
 סניפין:

לד בבשר [סג] בחלב הוי ספק
 כבוש ספיקא דרבנן ומותר,
 ומ"מ אסור אח"כ לבשרו, ואפילו
 בבשר עוף בחלב אסור ג"כ לבשרו,
 ואפילו בקדירה הנכבש אסור לבשר
 חלב תוך מעליע ואיפשר אף אחר
 מעליע, וקדירה של בשר שנכבש
 בה חלב בספק מעליע, אסור לבשל
 בה בשר בתוך מעליע רק יבול
 להשהות אחר מעליע לבשר בה
 בשר, [סד] ומ"מ מותר להוסיף ע"יו
 עד ס' ולבשרו, [סה] וכשבשרו כל
 הקדירה מצטרפת לס' לבטל החלב,
 ומ"מ יש מקילין לבשרו בכ"ע
 והמורה להקל בבישול אין מזיחין
 אותו:

רה אין [פו] חילוק בין כבוש
במעל'ע בבית או כבוש בשר
ונגינה

ובלבד שיהיה בחדר סקקטא דאף בבשר עוף בחלב דכשיבשל יהי ג' כ' רק דרבנן מ"מ
 שעכשיו הוי חרי דרבנן וכשיבשל יהי רק חד דרבנן, וכ"כ ביד יהודה, ובדח"ט סקל"א
 ממחמוריו רניאל דאף בקדירה שספק אם נכבש בה חלב אסור לבשל בה בשר חור
 מעלי"ט משום דכשיבשל יהי דאורייתא, רק להשהות שיהי אינו ב"י ויהי דרבנן כיון
 שמתחילה נאסר רק בדרבנן או דאסור לעשות סדר לכתחילה, ויד יהודה במה
 שנכבש בנ"ח בקדירה מעלי"ט יש לאסור לבשל בה חלב חור מעלי"ט ויש לספק אף
 אחר מעלי"ט כיון שנאסר חור מעלי"ט עי"ש, וכ"כ בנזיריק סיכ"ו שאסור לבשל בספק
 כבש בנ"ח: [סד] רמ"מ כו' במשניות סי"ד מסתפק בזה דלהוסיף ד"ל כיון שעכשיו
 מותר רומה להנחבאר בסיק"ט ציבש ציבש במינו, ובחזקתא הביאו בדח"ט סקל"א
 שמוחר להוסיף, ורק בזה אכל בשומן כה"ג ששה ג' אף שעכשיו מותר משום דס'
 האברים שלא פירש מ"מ אסור להוסיף: [סד] ובשב"ישלר כו' היינו בלא הוספה
 ובמ"ל בקניג הפירוש בזה בא"ה ממשמ"ט מניסו, דקאי על ספק כבש בנ"ח דמוחר.
 רק בבישול אסור וכשיבשלו א"ל ס' רק בכל הקדירה כיון שמתחילה לא נאסר כלל רק
 עתה מטרפת כל הקדירה, ומ"מ הביא במשמ"ט ממנחת עני להקל בבישול, וכ"ה
 מהטו"ר דהמורה להקל בבישול כו' וכ"ה בדח"ט סקל"ב מערה"כ דהוי
 בישול ג' כ' רק דרבנן: [סו] חילוק כו' הוא מהפרימ"ג בפתיחה הביאו בדח"ט

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' קה ביאור יהודה יא 21

ונכונה בחומץ וציר, ובשר בבוטח
 חריף הוא הבל רק דרבנן [סז] ולא
 דווקא בספק כבוש בב"ח רק אפילו
 נכבש בוודאי וספק אם יש סי' ג"כ
 מקידין ואם יש ספק כבוש בבשר
 בחלב [סח] וגם ספק אם הבשר
 הוא טריפה, מיט' יש להחיות, [סט]
 ובשאר איסור דרבנן ג"כ יש להחיות.
 אף להאוסרים במשחור חמץ כיון
 שעיקרו מ"ה ורק שיעורו דרבנן:
 לו אם יש ספק כבוש [ע] בציר
 בבדי שירותים להסוכרים דהוא
 רק דרבנן יש להקל בספיקו, ואם
 הספק הוא בכבוש [עא] בדם כמו
 חתיכה שלא נמלחה שנכבשה, וספק
 אם ה"י מע"ע יש בזה ג"כ אוסרין
 ומתירין כיון שאין הבחישה בדם
 בעין רק בדם שמעורב במים, ויש
 [עב] לספק בספק כבוש בחלב
 חתיכה קודם מליחה, להאוסרין בדם,
 אם מקילין לענין בב"ח בשנתערבה
 באחרות דלא יחשב באיסור בב"ח
 דהוי אף בבלוע תהרה"ת:

לו אם הספק כבוש קודם מליחה
 בדם הוא בחתיכת [עג] בבד
 יש להחיות המשקה שנכבש בו בלי
 סי'

סי'א סקל"ג: [סז] ולא כו' הוא בזה
 סימן זה סקל"ג משאול ומשיב דסים הוי
 רק ספק דרבנן: [סח] וגם כו' נמשמ"ט
 נחיד או ליכ' נחב' זה מדלי' דנגד החשש
 של ספק טריפה הוי סי'ס, שמה' כשרה,
 ושמה' לא נכבש מטל"ע, ונגד בשר בחלב
 הרי די בספק אחד כמ"ש הס"ך סק"י
 שיבאר, ואף דנגד ספק שמה' לא נכבש
 יס' סי'ס לאיסור שמה' טריפה ושמה' בלא
 מליחה ולרי"ך סי' משום דדם למה שסוכרים
 דספק כבוש דדם הוי מ"ה, מ"מ י"ל שמה'
 כהחומץ שיבאר דהוי רק דרבנן, כפרט
 שהוא דם כבישה ולא דם בעין, והביאו
 בזה סקל"ג, והיינו שיש יותר להקל
 בדם כבישה שמעורב במים דהוי דרבנן
 לכו"ע, כשי"ח בסקל"ג מס"ס"ט: [סז]
 ובשאר כו' במג"א סימן תס"ז סק"ט
 אוסר בספק כבוש נמשהו, ובאשלו וכן
 במחש"ק חמור עליו מדב"ח, ובתב
 במחש"ק כיון שעיקרו מ"ה, אבל בשאר
 איסור דרבנן מותר וכ"כ בשם גנעת שאול
 ויד אברהם שנמשמ"ט נחיד אוט"ו להקל
 בכל דרבנן, ובית יעקב שבשע"ט שם מיקל
 נמשהו ג"כ: [ע] בציר כו' זה תלוי
 בהג"ל סקל"ז חס' הוא כהסוכרים שהוא
 מ"ה כמ"ש הפרמ"ג מסתימות הפוסקים,
 אין להקל בספקו, ולהחמיר סק"ז הוי רק
 דרבנן, ומיקל בספק כבוש בלי, ובזה"ש
 כמו במחמירין בשאר ספק כבוש במים בשאר איסורין, אבל מהשומ"ט בעובדא דווישניק
 מיקל בכבוש נחירף בספק עי"ש: [עא] בדם כו' זה ג"כ נחבאר לעיל סק"ס"ח מהא
 דסי"ט, והמשנאות סק"א כאן נחב' דכבישה ל"ה מכלל רק מפל"ט ומבליע והוי דם
 שעי' כבישה אוסר מ"ה דל"ה דם שניטל, וכ"כ בשפ"ד סק"ב ד"ה חסובה, דחלוק
 מדם שמתלו דמלח משנה דם מכמות שהי', וכ"כ מהא"ש שאכור מ"ה, ובחומ"ב סק"ז
 הביא מהא"ש דהוי רק דרבנן ומותר והעלה כן בחידושים סק"ס להחיות, והטעם
 מסופק, ויד אברהם מיקל ויד יהודה וישועות יעקב שבפ"ט סי'ס"ט סקל"ד, ודע"ט
 שנמשמ"ט מסכים לחילוקו הג"ל שכבוש דם בעין הוי מ"ה, ובמעורב במים הוי ח"ר
 להקריבה והוי רק מדרבנן ומקילין בספיקו כמ"ל סי"ט כל זה: [עב] לספק כו' הוא
 בזה"ש סקל"ד מביא יחזק דכל שאין בזה אחת יכולין להקל דרבנן ולא משגיחין
 על זילזול לדרבנן כדרכה רביעית של בהמ"ז כשי"ח בסיק"י מזה ולכך אף דסי"ס
 הרי אוסר משום דם מ"מ ג"מ לענין נחערב באחרות דבשאר איסור ל"ה רל"ה"ט
 ונצל והוי חמור דסמרי עי"ש שחסיק דאין משגיחין בזה על זילזול דרבנן ומקילין בו
 עי"ש: [עג] בבד כו' בשפ"ד סק"ב ד"ה חסובה, לדעתו שאוסר כבשר החתיכות
 בנסי"ט אף בספק כבוש דם, אף לל"ה, מ"מ כאן נכבד מהיר המשקה משם דם
 הכבד

ס' נגד הכבוד, ואיפשר גם נוף הכבוד
יש להחזיר אף בלא נתערכה באחרות
להאוסרין בדם בספק כבוש, ואם
השרי' הי' כה"ג בין יש [עד] להחזיר
גם בבשר משום נותן מעם לפגם
אף בוודאי בבוש המשקה, [ע"ה]
ובחלב תרבה בין יש להחזיר
בספק בבוש המשקה, ובשאר משקה
כמו בשכר י"ל הוי זה דחלב הי'
שלכד"א, והוי ספק בבוש כדרכנו,
או דזה שהוא במשקה הוי דרך
אכילתו והוי ספק מ"ה:

לח כמו שאוסרין החלב שנטמא
בעור [ע"ה] הקיבה שעמד בה
מעליע משום כבוש כמו כן יש
אוסרין את הקיבה בנתכשלה בחלבה,
ויש מתירין, ואם נקדש החלב בתוך
הקיבה מותר הקיבה לכרוע ואפילו
בספק נקדש תוך המעליע הוי כספק
בבוש בב"ח דמותר, ובזה מותר
בבשר לבריע:

לח ציר [ע"ה] שרצים ונבילה ושריפה,
וכן מבהמה הוי הבל מן התורה,
אבל ציר דגים מטמא הוי רק
מדרכנו

וציר אכילה שאם נקדש החלב בהקיבה לכו"ע מותר, ואפילו בספק אם נקדש תוך
מעליע או אחריו הוי ספק כבוש בב"ח דמותר, ובא"י שניק של המנחה עני וטוטר
מתירין ככל ספק כבוש בב"ח לבשל עיי"ש ומ"ל סק"ד מטוטר דכלל אחר שחית
שכנוס מנופי כבוש באין מנולה לאויר עיי"ש: [ע"ה] שרצים כו' דבר זה מפורש
בגמ' חולין דק"ב ודק"ך מהטמאים דכתיב גבי שרצים מרבין מה' דהטמאים כמו
שפירש"י ז"ל לירן ורומבן וקופה שלהן, ועבד בגמ' דק"ך לריכותא מחמץ, וחלב, ונבילה
עוף טהור, דמיתו שלהן כמותן, וכחבו החוס' דק"ב דהוא דרשא גמורה הוא גבי
שרצים מדעבד להו לריכותא, וכ"כ בד"ט ד"ה שאני ליר כו' דליר שרצים אסור מ"ה
דהוי דרשא גמורה, והא דבהמה טמאה הביאו החוס' מהחייב מדכתיב טמאים הם
לכס לאחוי ליר טמאה, ובבכורות ד"ו דאמר טמאה דכתיב גמל גמל, או לר"ש א"פ
הגמל לאסור חלב טמאה הא לא"ה הויא חלב בהמה טמאה שריא, והא כתיב הטמאים
כו' הוכיחו ג"כ החוס' ד"ט דהוא דרשא גמורה, ומ"מ הא דלא מיימי בהקדושה
דבכורות מהא דהוי' דמפרש ב"י דבהמה טמאה, ומיימי רק קרא דהטמאים דכתיב
בשרצים, פירש מהרש"א ז"ל בחולין ד"ט לפי שהוא דרשא פשוטה בתלמוד נקט לה
וסמך עלמו אהא דהוי' עיי"ש, וליר טריפה נפקא לן ג"כ מהטמאין בשרצים כהך
דק"ב, ברב מרי בר רחל דאמלח ל"י בשר שחית בהדי בשר טריפה, אמר הטמאים
לאסור לירן כו' אך מ"מ חמבו בחוס' ד"ט, דכיון דאית לן ילפותא בשרצים וכן
דבהמה טמאה בתיב וזי' לאו הילפותא ה"י אסור רק מדרכנו כשי"ה בדגים אי"כ איך
מיימי

הכד דרבנן כשפירש, וכוונת הכד מסופק
ד"ל אוסרה ואינה נאסרה ומחזיר רק
בהפמ"ר אם נחערב, ומ"מ נסייע' סק"ד
מחזיר בפשיטות הכד גופי' ג"כ מחוס
ס"ס שמא אינה נולעת, ושמא ליה מעליע
דהוי דרבנן ודי בספק אחד עיי"ש: [ע"ה]
להחזיר כו' שפ"ד שם ע"פ ה"ל סק"ג
סק"ל מחאן דהוי נוטלי' [ע"ה] ובהל"ב
כו' במשכנות סיס"ד סק"א דהוי נוטלי',
ופירש במשמ"ס בח"ד או"ח, דבוודאי כבוש
י"ל דהוי נוטלי' רק בחלב נקמץ כמ"ס
בסיק"ג, אבל בספק כבוש י"ל גם בחלב
תרבה הוי נוטלי' עיי"ש וכהו המשכנות
דבשאר משקים חלב חי להמשלינו הוי
שלכד"א רק דרבנן אי"כ הוי ספק כבוש
רק סד"ר או דהוי דרך אכילתו במשקה
עיי"ש: [ע"ה] הקיבה כו' נסיפ"ו סע"י
מבואר לענין החלב שנכנס בהקיבה מעליע
אסור להעמיד בה מוסס בשר בחלב,
ורעא הוואל שטוטר שחביו המשמ"ס
בחד' אוכ"ב שנס הקיבה נאסרה משום
כבוש וכ"כ מפרמ"ג ויד אברהם כמו קיבה
שנתכשלה בחלבה, והטוטר דעתו להחזיר
הקיבה משום שלא קיבלה טעם רק מפירשא
בעלמא כמו שחביו דה"ס סיפ"ו סק"ז,

מִדְרַבְּנָן, [עַתָּה] וְלִכְךָ בַּסֶּפֶק אִם נִמְלָחוּ יַחַד מִטָּמֵאִים עִם מַהוּרִים מוֹתֵר בְּדִיעֵבֶד אֵף לְהַחֲוִישִׁים לִקְנוֹת לְכַתְחִילָה בַּמִּנְהֵג יַחַד:

ב וְאִם [עַתָּה] שְׂרִוּוּם יַחַד מַעֲלִיעַ יֵשׁ בָּהֶם דִּין כְּבוֹשׁ דְּהוּי בְּבִישׁוֹל דְּהוּי מִיָּה אִסּוּר וְלִכְךָ אִפִּילוּ בַּסֶּפֶק אִם נִשְׂרָו יַחַד בַּמַּעֲלִיעַ יֵשׁ לְאִסּוּר כְּכַבֵּל סֶפֶק כְּבוֹשׁ בְּאִסּוּר דְּאוֹרִייתָא, וְיֵשׁ שְׂסִיבְרִין דְּרַק בְּבִישׁוֹל אִם בְּכִישָׁה בַּסֶּכֶכֶשׁ [כַּעֲיִן פֶּרַעַם] הוּי מִיָּה

א' דַּעֲיָק רַבֵּנָא עַל לִירָן אֲמִי, וְשֹׁאֵר הוּי אֲסַמְכָת' כְּדָאֲשַׁכְתָּן כְּהִיג, וּבְמִירוֹן ב' כְּתָנוּ לְרוֹטְבָן אֲמִי בַּהֲמַחֲה אֲתָה הֶסְרָךְ וּגְמַעְטוּ דְּהוּיָא הוּי כְּשִׁמִּי לֹאֵה כְּדִנְיִיתִי לֵה בְּדִקְיָה, וְהַקְשׁוּ אִיכּ הִיכָא דְרִישׁ לִירָן כִּיּוֹן דְּאִלְטֵרִיךְ לֵהכִי, וְכַתְּנוּ דַּקְלֹן הֵן וּמְלִיר גּוֹפִי לִיָּה יִדְעִין דַּשִּׁי כַּאֲכִילָה דְּהוּי מוֹקְמִי לֵה בַּסֶּפֶק וְאֲכִילוּ, וְיִתְבָּאֵר בּוֹה בַּסֶּפֶק הִגִּימ בִּין הַחִירוּלִים מִהֶנוּבִי וְחוּדִי, וְהֶרֶץ כְּתָנוּ דְּלִיר הִינּוּ בַּמְלִיחָה וְרוֹטְבִי בְּבִישׁוֹל, וְכִיכ לְרוֹטְבִי אִלְטֵרִיךְ וְלִיר מִנִּל, לִיחָא דְּרוֹטְבִי בְּבִישׁוֹל פְּשִׁטָא דְּאִסּוּר מִשּׁוּם טַעַם כְּעִיקָר, רַק לִיר אִלְטֵרִיךְ וְכַבֵּר מִלִּל סִילִיָּה סֶקֶלָא מִה שְׁחִירָךְ הַחוּדִי לְקוֹשִׁיית טוֹס' מְרוֹטְבָן וְכִיכ בְּטוֹי סִיעַ סֶקֶט וְשִׁךְ סֶקֶיָּה מִהֶכֶי סִיעִיָּא, וְהִגִּימ פֶּרַק כָּל הַבִּשָּׁר סִיעַ בַּסֶּפֶק נִמְלָחוּ טְרִיפָה טַם כְּשֶׁרָה הוּי סִיעִיָּא בְּאִינוּ מִינוּ: [עַתָּה] וְלִכְךָ כו' הָא דְּלִיר דַּג טַמָּא הוּא מִהֶסְבִּיגָא דְּרִישׁ דְּאִמֵּר לִי יְהוּדָה שִׁיעוּרוֹ בַּמֵּאֲמִים אֵף דְּסִיל לִרִי מִין בְּמִינוּ לֹא בְּטִיל הוּא דְּשִׁאֲנִי לִיר דִּיעָה בַּעֲלֵמָא הוּא וּבְטֵל לְדִירִי, וְכַתְּנוּ בַּחוּס' דְּאִסּוּר מִדְרַבְּנָן, דְּאֲעִיג דְּבַחוּיִךְ דְּרִישׁ לֵה מִסְקָן הוּא לְאִסּוּר לִירָן וְרוֹטְבָן, אִינוּ אֲלֵא אֲסַמְכָתָא בַּעֲלֵמָא, וְהָא דְּפִרִיךְ בְּדִקְיָתָא מִדַּג טַמָּא אֲהָא דְּטְרִיפָה, מִשּׁוּם דְּמִיָּה הוּל לְאִסּוּר עִכָּפ מִדְרַבְּנָן, וְעִכָּ מִשּׁוּם לֹא בַּעַל מִיָּה טַמָּא וְהִיָּה בְּטְרִיפָה וְשִׁי רַק בְּטַמָּא מְלוּח כו' וְמִיָּה בְּעִי דִּמִּי גְרָאֵה מִחִירוּלִים דְּהוּי מִיָּה רַק דְּלִיר בַּעַל הוּא כְּשִׁיָּת וְכִיכ הֶרֶץ וְהִגִּימ סִיעַ דְּעִי סִיעִיג דִּמִּי וְהֶרֶסֶבִיָּא, וְהַטוֹר וּמַחֲבֵר בְּסִיעִיג סִיעִיָּה דַּסֶּפֶק נִמְלָחוּ יַחַד מוֹתֵר מִשּׁוּם סִיעִיָּא דִּמִּי וְהֶרֶסֶבִיָּא זִיל שְׂאוּבֵר בַּחוּכְחִין יַחַד הוּא רַק לְכַתְחִילָה אֲנֵל בְּדִיעֵבֶד מִסִּיר סִיעִיָּא דְּרַבְּנָן, וְכַתְּנוּ סִיעִיָּג סִיעִיָּא הִבִּיא מִשְׁאִילָה יַעֲבִיךְ כִּי הַעֲיָקָר כְּמִיָּה הַחוּס' בְּעִי דִּמִּי דֵּאֵף בַּמְלִיחָה הוּי מִיָּה וְלֹא כְּמִיָּה בַּחוּלִין, וּמַסְכִּים עִמּוֹ בַּהֲגָהוֹת חֲתִים מִיָּה כְּכִנְהִיג וְשִׁלְחָן גְּבוּה דַּעֲמָה דְּמִיָּה הַחוּס' בְּעִי הִינּוּ אִפִּילוּ אִם נִימָא שְׂהוּא מִיָּה אִין קוֹשִׁיָא מִה שְׂחַחֲלָקֵן בִּין לִיר לְגוֹפֵן מִשּׁוּם דְּלִיר בַּעַל דְּרִיב, וְכֵן הִישּׁוּבִי דַּעֲמֵה דְּנֵה דְּהִלִּיר דְּרַבְּנָן מִיָּה עִי מִלִּיחָה נוֹחַן הִדַּג טַעֲמֵהוּ בְּהִלִּיר, וְהוּי מִיָּה, מִיָּה אִין דַּשִּׁי הַאֲחֵרוּגִים כֵּן: [עַתָּה] שְׂרִוּוּם כו' כִּיכ בְּטוֹי סֶקֶיָּה מִהֶסֶבִיָּא, וְאִסּוּר אִפִּילוּ בַּסֶּפֶק כְּבוֹשׁ מַעֲלִיעַ, וְכִיכ הַשִּׁךְ סֶקֶטִיָּה דְּבִשְׂרִוּוּם יוֹם שֶׁלֶם וְאִפִּילוּ רַק בַּסֶּפֶק מַעֲלִיעַ כִּיּוֹן דְּעִי בִישׁוֹל לְדִירִי הוּי בְּסִיקָיָה לִיר דְּגִים מִיָּה, הִיָּה בְּכִישָׁה בַּמַּעֲלִיעַ, וְלִפִּי הַמַּשְׁבָּלִים מוֹתֵר בְּטוֹי גִּיכ כְּהַשִּׁךְ בּוֹה, וְאֵף שְׂהִטוֹי כֹּאֵן חוֹכֵךְ לְהַסִּיר גַּם בַּסֶּפֶק כְּבוֹשׁ בְּמִיָּה, מִיָּה אִסּוּר בְּסִיעִיג מִשּׁוּם דִּישׁ סִיעַ לְאִסּוּר שְׂמָא נִמְלָחוּ עִמָּהֶם, וְשְׂמָא שְׂרִוּים מַעֲלִיעַ, וְלִפִּי מִיָּה בַּשִּׁפִּיר סֶקֶטִיָּה, מִיָּה גִיכ בְּשְׂרִוּוּם בְּלִיר, רַק כִּיּוֹן שְׂהִלִּיר מַעֲרֻב בְּמִים לִיָּה בּוֹה דִּין כְּבוֹשׁ בְּלִיר כְּדִי שִׁרְתִּיתָה, נִהִי לְכַתְחִילָה לְפָמִיָּה הַשִּׁךְ סֶקֶיָּתָא אִין בַּעַל כְּלִיר בְּמִים, מִיָּה לַעֲנִין כְּבוֹשׁ בְּדִיעֵבֶד אִין דִּי בִירְתִּיתָה רַק בַּמַּעֲלִיעַ, וּבִאֵין סֶפֶק עַל מִלִּיחָה, רַק עַל מַעֲלִיעַ לִיָּה אִסּוּר בְּטוֹי לְשִׁיטָתוֹ בְּסִיקָיָה, רַק כִּיּוֹן שְׂהִסְפֵּק לְאִסּוּר שְׂמָא נִמְלָחוּ עִמָּהֶם הוּי

היו סיס לאיסור, וכח עור בשפ"ד דגדו
 בליר ממש וספק על ידמות תליא במ"ס
 בבא לשיטתו שאוסר כ"ה בזה, נמלא ד"ס
 בזה ג' דינים לשיטת הטור וש"ך, א' בשאר
 מעליע במי מליחות לידהו, או ספק
 מעליע אסור לידהו דהוי בזה מ"ה, ולהש"ך
 אין חילוק אף במ"ס בלבד כן הוא ולהטור
 שמקיל בשאר ספק כבש י"ל רק כאן
 ש"ס ספק שמה נמלחו יחד, וגם ספק כבש
 מעליע אסור, ב' בשאר בליר שמעורב
 במים הוי ג"כ רק כספק מעליע אסור
 ג' בשאר בליר ממש לא מעורב תליא

מ"ה, אבל כבישה במעליע [פ] הוי
 רק דרבנן, ויש סוברים עור דאפילו
 בבישול הוי רק הרוטב דרבנן, ומ"ס
 הכל רק בכחושים אבל [פא] בשמנים
 הוי מ"ה וספיקן אסור, ומ"ס יש
 מצדדין בספק נמלחו להקל בהפסד
 מרובה גם בשמנים טמא מצד ספק
 שמליחה בקליפה, להמקילין בספק
 מריפה בזה:

בא לענין [פב] סכנה בנכבשו דגים
 עם בשר מעליע ביחד, ר"א
 יש

בהאוסרין או מחירין בספק כבש בליר בשיריתו כמ"ל סק"ע: [פ] הוי כו' זה דעת
 המנחת יעקב שהביאו הפרמ"ג דע"י ביטול הוי מ"ה כהש"ך, וכן במכנס נפרעם לפי
 מ"ס מהר"א ז"ל שהביאו הד"מ בסיל"ח אות ט' שפירש בהרמב"ם בזה טעם שגבשו
 היינו במכנס שאז יולא כל עיקר הדג, והוי מ"ה, דאל"כ ל"ה הרמב"ם פוסק כהמחמיר,
 רק כר' יוסי בששה עשר, כמ"ל סיל"ח סקד"ט' ומהו למד כהש"ך בסק"ז דע"י ביטול
 לא אשחמט מהפוסקים שיהי' מדרבנן, אבל בליר שעי' כבישה במעליע סוגר דהוי רק
 דרבנן כמו במליחה דלא כהש"ך ובטוב"ק סיכ"ו האריך לחלוק על הש"ך וגם בביטול
 יו"י רק מדרבנן, ולכאמרי' כתב ביר שאל בכוונת רש"י ז"ל בע"ז דל"א ושל ליר
 שבוטל במכנס, דגירה דאחלופי ל"ה רק במ"ה לא דרבנן, ולדך רק במכנס, הביאו
 שש"ס בח"ד אוכ"ח, ומסקנת הטוב"י דתליא בשני חרולי מאכסות הג"ל סקע"ז,
 דלמירון ב' דסקוליס הם הוי כמו בליר דרבנן כמו כן ברוטב וקופה דהא שקוליס, ואף
 בדגים עלמן שמתו ונעשו כעין משקים משמע דאיו מ"ה, אבל למירון א' דעיקר לליר
 א"י ורוטב מטעם טכ"ע הוא וכ"כ הר"ן ורשב"א, והרא"ש פ"ב דע"ז כתב ג"כ
 דבמ"ה, דשקן הוא כו' רק אסמכתא לליר הוא, משמע דרוטב וקופה הוי דרשא גמורה
 ולדך בביטול מבטל דעתו נגד דעת הש"ך, אבל בכבישה במעליע עומד על דעתו
 דהוי רק מדרבנן דלא כהש"ך, ובחור"ב סימן זה סק"ב חולק עליו, דכוונת החס"י
 דרוטבן מותר משום שהטעם אינו נבלע בהמאכל רק במשקה, וטכ"ע דאסרה תורה
 היינו בנבלע במאכל, ודעתו שם ע"פ הג"ל סיל"ח סקד"ט' דגם ע"י ביטול הוי רק
 מדרבנן בדגים עיי"ש, וכן מ"ל סיל"ח סקד"ט' דד"ן הרדב"ז במאחיס אינו להלכה
 כפי מה שכולל הרמ"א בסיל"ח בכוונת הטור דהכל בטל בששים: [פא] בשמנים
 כו' הוא בד"מ בשם סמ"ק, והביאו הרמ"א ז"ל בהגה, סיפ"ג, והוא מהחוס' ורא"ש
 בע"ז שם דזה הוי גוף הדג, וספיקו להחמיר וכח במשניות סק"ז בדגים בקיטין
 א"ן בין כחוש לשמן, ומ"ס בשפ"ד סקט"ו תמה להשבו"ע דהוי ספק מליחה בקליפה
 לירוק לס"ס הוי אפילו בוודאי שמנים ס"ס שמה לא נמלחו עמהם, ושמה מליחה בקליפה
 כעגל פה מין, וכח בתי' א' ד"ל בהפמ"ר ודרך גדול כאן נמי שרי, ובתי' ב' כתב
 דגם ל"ה שומן וכאן הוי שמן, וא"כ לתי' א' יש להקל כאן, ומ"ס בדח"ש סקס"ה
 דהטוב"י ועוד חולקים על השבו"ע מ"ס הרי מ"ל סיכ"ע ויתבאר בסקס"ב שמקילין
 א"ו בספק מריפה כהשבו"ע: [פב] סכנה כו' בשפ"ד סי"ע סק"ז וחרעק"א סיקמ"ז
 איתו בל"ע א"ס יש סכנה בכבישה במעליע א"ס הוי בביטול או כמליחה שאין סכנה
 במליחה, והפמ"ס סי"ע מהבית יהודה בהחלט שאין סכנה, ויד יהודה בכבש בליר וורלי
 אין סכנה וי"ל שמוחר לנשלו אח"כ גם כן, ובמשמ"ש נח"ד או"יט להחוששים בכבישה
 לסכנה

קיצור קיצור הלכות תערוכות ס"ק ביאור יהודה יג 26

יש לספק וליש הוא בהחלט אין סכנה
ובכבישה בציר אין סכנה ומותר
לכשלו ג"כ אח"כ וכן יש להתיר
בספק כבוש בזה ששם ס"ס בכה"ג:

ו' דיני כלי ראשון שבשרי' ע"ב.

[פג] ראשון כו' זה נלמד מהמנהג
כפ' כירה בשבת דמ"ו

בהלפס וקדירה שהעביר מהלש מרוחחין
לא יתן לחוכן חבלין, והיינו משום שהוא
מבשל בשבת, ויחבול בסקק"ב מהחום'
החילוק שבין כ"ר לכלי שני משום זה
דפסחיו מחממין, והוא כהר"ף ובהרמב"ם
ז"ל פכ"ב מהלכות שבת ובשו"ע או"ח
סי' ע"ח לענין שבת, והטור כאן אחר דיני
כבוש, כתב ואם הוא חס שהיד נכוות בו
או אוסר כמו מבשל, ותמה הכ"י אי מיירי
בכ"ר הא זה הו' מבשל עלמא, ואם בכלי

מב כלי [פג] ראשון שעומד אצל

האש והיד סולדת בו, הוא
מבשל לגמרי מן התורה לענין שבת,
וכן לענין בשר בחלב לאסור בהנאה,
וכ"ש שכן שמפליט ומבליע ואם
[פד] עומד אצל האש ואין היד סולדת
בו יש אוסרין לגמרי משום הרחקה
לכ"ה, ולא די בקליפה לבד ס"ס
העיקר להתיר ואין אוסר רק כדי
קליפה כשנבלע למאכל, ובשנבלע
לכלי אין להחמיר אפילו בבדי
קליפה:

שיעור

שני הא' אפילו יד סולדת בו ג"כ אינו מבשל, ופירש דמיירי בכ"ר ומשום דסתם צינור
משמע בכלי על האור או בנסחלק מהאור ועדיין מעלה רחיקה, וכשפסק רמיהו
אין לו צינור, ואף שמינין דאף בפסק רחיקה כל שהי"ב הוא מבשל, או דמיירי ג"כ
בכלי שני שהי"ב, דאף שאינו מבשל מ"מ הוא מבליע ומפליט, וכן פירש דקאי
על כלי שני שמפליט ומבליע, ומ"מ מבשל אינו אלא בכ"ר, וכן העלה בשו"ע סעי' ע"ב
דחוס של כ"ר שהי"ב מבשל ואוסר כולו, וכתב המשכנע ס"ס סק"ט צדן הא'
דכ"ר שצומד אצל האש והי"ב מבשל ככולו וחייב חטאת בשבת, ובשאר איסורים
מבשל אף בשר שור ובשר בחלב לאסור בהנאה, וכתב סק"ט הביא מספר שורש
מיעקב דמדברי הירושלמי שהביא המשכנע שם צדן הכ' משמע דלא סגי אף באלל
האש כל שאין האור מהלך תחתיו, והו' באלל האש רק דרבנן, מ"מ העלה לדינא דאין
חילוק משום דגם באלל האש מהגבר עד שמעלה רחיקה, וכתב ס"ס דאין נ"מ
שאפילו לפרמ"ג כ"ז שהי"ב אפילו בהוסר מאש כש"מ בסקפ"ט [אולי י"ל בכונת
הספר דהחילוק בין תחתיו לסביביו כש"מ בסקל"ג מהר"ן בשבת במוליד ואגטוכי
שהאחרונים משתמין בו לסניף]: [פד] עומד כו' הש"ך סק"ה הביא מכל הראשונים
דאף בעומד אצל האש אינו אסור רק ביד סולדת בו, אלא שדעת הרש"ל מהירושלמי
שמשפטי להקל בכ"ר שצומד אצל האש אף באין יס"ב משום שעשו הרחקה לכ"ר,
וע"ז הקשה הש"ך דירושלמי איחא רק באין שולטת, והיינו בסולדת, אבל בשולטת
דהיינו היס"ב ל"ה הרחקה ג"כ ומותר לגמרי וכן הסכמות הפוסקים והת"ח אלא
שפסק באיס"ב לר"ך קליפה ויש להחמיר שמבליע כדי קליפה ובפת"ש סק"ה כתב
שנחמכה הבית יעקב עם הש"ך פא"פ, והורה לו הש"ך להחמיר כהרש"ל, דאי יתי'
כהש"ך ביס"ב מה הרחקה שייך בזה הלא אסור מדינא, והמשכנע ס"ס האריך
בזה הרבה, גירסת הירושלמי, והפירוש לריד"י הרחקה למה שאינו עומד אצל האש,
לירושלמי הו' מה שאין האור מהלך תחתיו רק מדרבנן, שהחמירו ביס"ב באינו
מהלך תחתיו, ואין לא קי"ל כן רק הוא מ"ה באלל האש כש"מ בסק"ל אבל
בעומד אצל האש ואיס"ב מסיק מהמנח"י להקל בהך אנפי ככפנים ע"י:

כשה"י

[פה] השהי' נחלין דק"ה אמר לענין
בשר בחלב בזהו בישול אמרו כל שאחרים
אובלין אותו, וכחצ הפר"ח סיפ"ז סק"ג
שהוא כמאכל בן דרוסאי, ובכרו"פ סי"ב
סק"ג הביא מהגאון ר' יונה לאנדוספר
ז"ל טעם להשמטת הרמז"ל והפוסקים זה,
הוא ע"פ מ"ש הרא"ש בפ' כירה בבשר
שור כי הלחלוחים שבו מבשל, וא"כ הכריי"ח
מיירי למלקות והלחלוחים הוי רק חלי שיעור,
אבל לענין איסור כיון שלחלוחים מבשל
הוי חלי שיעור ואסור מ"מ מן המורה,
אך מ"מ קשה ה"י לו להרמז"ל להביאו
שאין לוקין על בישולו בפחות מכמאבד"ר,
וכביא הוא מהסופספא כמה יאכל ויהא חייב
כל שאחרים אובלין הרי דס"ל לענין בישול
הוא חייב מיד ודק לענין אכילה בעי
מאבד"ר, ופחות מזה הוי שלא כדרך הגאון,
וס"ל להאי הגא דאיסור בבי"ח נפקא ל"י
מלא תאכל שפיר אינו חייב רק בדרך
הגאון, אבל להגלות מלא תבשל חייב אף בשלכד"ה, ושפיר לענין אכילה ח"ל כמאבד"ר

בג שיעור [פה] השהי' בכ"י
שיתבשל בה, הוי בבשר בחלב
פענין בישול במאכל בן דרוסאי,
ולענין איסור אכילה ל"א הוי אפילו
בפחות מזה, או רק לאיסור לבד
כמו חצי שיעור מצד הלחלוחית של
הבשר, או אפילו למלקות, [פז] ולי"א
דווקא למלקות הוי שיעור זה, אבל
לאיסור הוי אפילו במלקותו מיד
אסור באכילה ובהנאה, [פז] וי"א
דאם בשר נפ"ל לחלב בכ"ר ולא ה"י
במאכל בן דרוסאי הוי החלב אסור
באכילה והנאה, והבשר שאסור רק
מצד בליעה של בשר בחלב מותר
בהנאה ולי"ש אחרונים גם הבשר
אסור בהנאה:

בד פענין [פה] הגעלה אם נבלע
בכ"י שמערה רתיחה, אינו
מועיל

ולכך השמיטו הרמז"ל, ומ"מ בשערי שמחה שהביאו המשמ"ש בפתיחה העיר דתוספספא
פני בפירוש נמכות פ"ג ה"ג כמה יתבשל ויהי חייב כדי שיהא נאכל משום בישול
הרי דגם בזה בעי שיעור, ומ"מ להכרו"פ לחירוף הרי ל"ס הכל הוי איסור בפחות,
ואין לוקה על הבישול וכן על האכילה, ולח"י ידי' על הבישול חייב מיד ועל
האכילה לדין דחייב בבי"ח בשלכד"ה חייב אף בפחות מזה: [פז] ולי"א כו' במשניות
סי"ח דין ה"א דהא מ"ש כרו"פ שאין הטעם משום שלי"כ הגאון, רק משום שאין
דרך בישול בפחות מזה וז"ל ליישב דהנמ' הוא רק להמ"ד כבז בשאר איסורים
דרבנן ואינו יכול למעט כבז דהא גם בש"א אינו מ"ה, ולכך ממעט רק בישול כזו
אבל לפי מה דבבז בשאר איסורים מ"ה אסור שפיר ממעט ל"י כבז ומ"מ דהא ודעתו
בפתיחה לבבי"ח בבי"ח הגא' כי"ל כו' כפנים דשיעור זה רק למלקות אבל אסור
הוא אף בסילקתו מיד כסמימת הגמ' והפוסקים, ובדח"ש סיפ"ז סק"ג הרבה דיעות
מהאחרונים בענין זה של סילקתו מיד: [פז] וי"א כו' סברא זו כתב בחוור"ב סי"א
סק"ז לענין חמלה גבר, כמו בשר קר לחלב רוחה שבכ"ר, או ע"י עירוי ע"פ הגמ'
הנ"ל דבעי כמאבד"ר, א"כ הרי הבשר לא נאסר מלד עלמא, ורק החלב כיון שמבשל
הוא, וגם מבשל הלחלוחים של הבשר שנגמס לחוכו הוי החלב בבי"ח ממש ואסור
בהנאה, ומ"מ הבשר גבי שאינו מבשל מ"מ הרי בולע ומפליט מחלב גבילה וזה הוי
רק דרבנן כמו כבז דג"כ הוי אסור מדרבנן, ומוסר לפ"ז בהנאה, ומה שנלע מהחלב
שאסורה בהנאה אינו נאסר בהנאה כנז"ל סי' ל"ח סקס"ב מהא דכריא דחמי' בע"ז,
ומיישב בזה קושיים חס' בע"ז על רש"י מ"ש בטעמו כו' בשר שנפל לחלב הרי בבי"ח
הוי לכו"ע טעם בעיקר מ"ה, ולהנ"ל מיירי בזה האופן עיי"ש ובדח"ש סי"א סק"כ ויד
יהודה שנמשח"ש שגם הבשר אסור בהנאה, דהוי זה ודק בישול, ומ"ש שם בחוור"ב
חלב רוחה על בשר לז"ל מעל האש דל"ש חמ"ג בעל האש עיי"ש: [פה] הגעלה
כו' משניות שם סי"ח דכלל הוא ככולשו כך פולטו ולריך שיהא בכלי כזה עיי"ש:

שהסיר

קִיבוּץ קִיצוֹר הַלְבוּת הַעֲרֻבוֹת סִי קה בִּיאֹר יְהוּדָה יד 27

[פמ] שהסירו כו' הכי' בלוי' סיי'ת
הכי' מהנמיר דכיר ליה רק בסילקו
מהאש מיד, ולא בהניחו להפג רחיקחו,
וחמה עליו הכי' מהא דנותן אדם כנגד
המדורה דחסי' כ"ר כ"ז שהיס'ב, ועל זה
חמה הטו' סקי'ב מה ראי' משס להסירו
מהאש, רק לדיר' יס ראי' מהמשה
דהאלטס כו' שפירטי' ז"ל הטעירו מאור
בבין השמשות לא יתן לחוכו משחשך דכ"ר
כל זמן שהוא רוחם מנשל הרי דלא כהגמיר
וא"ל הסירו מיד, וזה דין הכי' במשנלות
שס סיי'ת: [צ] שלישי כו' במשנלות כחב
שס דלהננת פרי' בדברי הירושלמי דלר'
יונה אף כי' שהטעירו מאש והיס'ב אינו
מנשל רק מדרבנן מלך הרחקה וכמו דאמר
חזקוני חלוט ברור כל שהאור מהלך חסחיו,
מ"מ מורה הפרי' דמפליט ומבליע בכולי
מ"ה, וכן הוכיח באריות מהר"ן בשנת
ובט"ו דמפליט ומבליע מ"ה, ומנשל רק
מדרבנן, ומה שהביא הסירי קרבן ראי'
מהדים חייב חטאת הרי דחייב אף בלי
אור מהלך חסחיו דזה זה המשנלות שהרי

מועיד להנעיד בכלי שעומד אצל
האש ויד סולדת בו רק ג"כ בכלי
שמעלה רתיחה משום כבולעו כך
פולטו:

מה כ"י ראשון [פמ] שהסירו מהאש
יש להושיבו לכ"ר כל זמן שהיס'ב,
ואף [צ] שלישי אומרים הוי' להפליט
ולחב"ע מ"ה, אבל לבישור הוי' רק
מדרבנן ביד סולדת בו כיון שאין
האור מהלך תחתיו, מ"מ הוי' מבשל
מ"ה בין בשבת בין בבשר בחלב
אף שאינו דוקה כל שאין על האש,
ובספק אם נפל לתוכו הוי' בב"ה
ספיקו להחמיר, [צא] ובאין היר' ס"ב,
ל"ה הרחקה ג"כ בסילקו מהאש,
וכבר [צב] נתבאר לענין בשר שור
שאינו נהקל בו רק לענין בשר בחלב
בנפ' לכ"ר שהסירו מהאש דהוי' רק
מפריט ומבליע ומותר בהנאה:

מו יש [צג] שמתפקין באם הביר
הי' אצל האש רק שהאש ל"ה
תחת

אפילו בכלי שני אמרי' כן בקוליים האיספנין דחתן גמר מלאכתן והוא רק משום מכה
בפטיס כמ"ס הלבוט ולא משום מנשל, ומ"מ הטלה שס המשנלות לדינא דהרחקה
קאי אלהפסיר או לגירסה הרש"ל אחיס"ב וכ"כ הכי' סיחנ"א ואף דהרא"י מחילפס י"ל
שהוא מדרבנן, ומה דאמר שמהלך שמהלך יעלה באלפס רוחם י"ל מיירי בעודו על האש
וניחא דלא אמר שמהלך יעלה דהוי' רק דרבנן, או דהשש שיעלה בכ"ר ויהא בלוע
וישכח ויבשל על האש עם הבלוע ויהי' ד"ה, מ"מ כן הוא להלכה דהוי' מנשל מ"ה,
והפלוגחא דחנ"א הוא בגזירה לגזירה, וחלוט ברור היינו שאין בו פלוגחא ולוקה, ובהוסר
מאש הוי' פלוגחא ואין לוקה ומ"מ לחשוד, אבל מ"מ איסור חורה יש בו כפטיס עיי'ש
[צא] ובאין כו' במנ"א סיי'ת סקכ"ה דעמו דאף דלענין א"ה הוי' מבליע בכ"ר
אף באיס"ב מ"מ בשנת לענין מנשל ל"ה רק בייס"ב, ומ"מ סייס מיהו בירושלמי איחא
עשו הרחקה לכ"ר אף באיס"ב, ופירש באשל דקאי בהרחקה רק באלל האש ואיס"ב
כנז"ל, אבל בהטעירו מאש ל"ה הרחקה ג"כ: [צב] נתבאר היינו הנז"ל סייס'ט סקכ"ט
לענין בשר חי שור ע"פ הראש' בפ' כירה והטוא"ה סיי'ת ורמ"א שס וטו' סייס'ט
סקכ"ג בשס רבינו ירוחם, ומשנלות מהמנחי' שהמיקל לא הפסיד וחז"ד מחמיר לגמרי
לדין ומרעקא בסיל"א מיקל רק לענין זה כמו בכבש דמותר בהנאה בבשר בחלב:
[צג] שמתפקין כו' זה נלמד מ"מ הר"ן בשנת פ' כירה אמנה דמולא"ה,
ואנטוכי, שכתב הר"ן אמול"ה כיון שאין הנחלים עומדין תחת בן ב' השוליים כמו
באנטוכי רק הם מן הלך אין לו דין כי' לאחר שהטעירו מהאור, ואחר שגרפיהו
מוחר לחם מים לחוכו לכהחילה דל"ה כי', והנה בשו"ע ונ"כ לא הביאו דבר זה,
והדעת חורה שמשמ"ס סיל"א בטו' סקי' כחב שהקרבן ערה דזה זה מהלכה כיון
שלא הביאוהו הפוסקים, ומ"מ בספר קובץ על הרמב"ם בפ"ה מחמץ ומלה הכ"ז הביא

מזה הר"ן, ומלפניו הדעת נכחילה שימנאל
בס"ק רס"ב לסניף להקל בשאלה שימנאל,
ובספר מעדני שמואל סקט"ז סק"מ הביא
מזה חמד, מהקונן הג"ל לענין הנעלה
לדין תחתיו ממש, אבל סמוך לאש אינו
מועיל רק לסמיים וכדומה ולא למה שצריך
בכלי ראשון, וכן נרמז מזה באבני נזר
י"ד סק"א אות ג' ע"י"ש: [צד] בלי כו'
הטו"ז בס"ל"ב שימנאל לקמן כתב זה
לדבר פשוט דהוי כלי שני, ובמשניות
סס"ל"ב ד"ה כתב, דעתו של"ע גדול בזה
באחר שהוסר מהאש דבטורו על האש
וודאי בולע, והחור"ב ס"א סק"ט כתב
ג"כ בפשיטות כהטו"ז דהוי כלי שני,
ונדח"ש סק"א שטו"ז בא"ח ס"י"ח
סק"ח כתב בעלמו שיש לו דין כ"ר שמבשל
א"כ כ"ש שמפליט ומבליע, ותמודי הניאל
בב"ק איסור כו' להש"ך ס"ל"ג סק"ז וכן
להטו"ז הוי הלחלוות ככ"ר והניח ב"ש,
ויחבאר בסק"ל"ח א"ס החור"ד סובר ג"כ כן:
[צח] ונ"מ כו' במש"ש ס"ל"ב סק"ה
בטו"ז הביא ממש המשניות בא"ח ס"ר"ז
סק"ה ד"ס לו דין כ"ר לניסול בשבת ג"כ,
בנתנו מוכ"ר לכלי ריקנית ממה שהס"ב
רק מסופק כאן לפ"מ שימנאל מהמנחי
בסקקט"ז להקל בדרכן או באיסור מורה
בהשפ"ר בעירה מכ"ר לכ"ש כדן חס לחוך
זונן בקליפה א"ס גם כאן הדין כן בנתן
לכלי זה מכ"ר, והס"ב לו הניאל מלבב ז"ל,
דלהרש"ל שאוסר בגוש בכלי שני כיון שאין לו
כטור"ז שיש לו דין כ"ש, מ"מ הרי אין לו דפנות המקורות רק אדרכא המחממות, א"כ
אסור בדין המנחי, ורק אפילו לרמ"א שמחיר בגוש, ומ"מ כיון שהפרמ"ג מסופק א"ס
הדין כטו"ז ד"ס לו דין כ"ש לכך אין להקל בדין המנחי והביאו בנ"מ סקט"ז כאן:
[צח] שא"ס כו' הוא מהמנחי בסורג"ז סק"ד לענין המנחה דאין לו דין כ"ר [לנאורס]
הוא כטו"ז הג"ל] ונדח"ש סק"ב מהיר יהודה לחלק בין הרבה מים אין בכח הכ"ר
שהס"ב לחממו אבל במשט הוי כ"ר ע"ש: [צח] תחבו כו' בטו"ז סס"ל"ב האריך בזה
ממ"ש מהר"ל דה"ג ל"ה הנעלה בכ"ר דכלי שואב בו הוי כלי שני ורק כששואב בתוכו
עד שמעלה רתיחה הוי זה ככ"ר, והוא תמה מהנח' פרק כירה טול בכלי שני וסוף,
ואין הפירוש דזה גופו יהי הכלי שני, ועוד דדופנותיו בזה הם חמין אף א"ס אינו
שואב עד שמעלה רתיחה, והעלה דבמנח"א כף ריקן חס, וודאי דין כלי שני יש לו
כמ"ל בכ"ר שהוריקוהו, אבל בהוציאו ע"ס מאכל מ"י שס עליו דין כלי שני, אף באינו
מעלה רתיחה: [צח] וי"א כו' הש"ך סק"ז בזבוב כשהוציא ע"ס המאכל הוי
ככ"ר לחומרא וכ"כ המנ"ח ס"ח"ב שימנאל עד שמעלה רתיחה לענין להגעיל בה, וכתב

תחת הקדירה רק מן הצד לקדירה
א"ס יש לו דין כ"ר כשהסירו מהאש,
ויש מהאחרונים שטצ"פין זה לסניף
להקל:
מז א"ס [צד] בלי ראשון חוסר
מהאור והי' בו מאכל והוריקוהו
מתוכו וי"א דיש על הכלי הזה דין
כלי שני אם נותן לתוכו איסור, ויש
מספקין או מהל"שין דהוי ככ"ר, ואפ"ו
בב"ק כה"ג שבישלו בו איסור והכ"ף
ריקן ונפרש ממנו להלכות הוי ככ"ר
לרועה זה להפליט ולהבליע, [צח]
ומ"מ אף אם הוא ככלי שני, אם
נחנו לתוכו מאכל מכ"ר אף להסוברים
בכ"ר טקום דהוי כחם לתוך צונן
מ"מ בזה אין להקל, כיון של"א יש
לו דין כ"ר בשנית:
מח וכן וי"א [צח] שא"ס פינה התבשיל
מכ"ר לכלי שני, והחור"ו אח"כ
לאותו כ"ר חמה שעדיין יד סולדת
בו, אם ה"י הרבה מים אין לו דין
כ"ר, וא"ס מעט יש לו דין כ"ר עוד:
מח א"ס [צח] תחבו כלי לתוך כלי
ראשון והוציאו עמו מאכל, יש
ע"ז זה דין כלי ראשון אף אם לא
שהא בתוכו עד שהעלה רתיחה
ומועיל אף להגעיל בתוכו מה שצריך
הגעילה בכ"ר, [צח] וי"א דרך לחומרא
הוי
דפנות המקורות, א"כ אפילו אי נימא
מ"מ הרי אין לו דפנות המקורות רק אדרכא המחממות, א"כ
אסור בדין המנחי, ורק אפילו לרמ"א שמחיר בגוש, ומ"מ כיון שהפרמ"ג מסופק א"ס
הדין כטו"ז ד"ס לו דין כ"ש לכך אין להקל בדין המנחי והביאו בנ"מ סקט"ז כאן:
[צח] שא"ס כו' הוא מהמנחי בסורג"ז סק"ד לענין המנחה דאין לו דין כ"ר [לנאורס]
הוא כטו"ז הג"ל] ונדח"ש סק"ב מהיר יהודה לחלק בין הרבה מים אין בכח הכ"ר
שהס"ב לחממו אבל במשט הוי כ"ר ע"ש: [צח] תחבו כו' בטו"ז סס"ל"ב האריך בזה
ממ"ש מהר"ל דה"ג ל"ה הנעלה בכ"ר דכלי שואב בו הוי כלי שני ורק כששואב בתוכו
עד שמעלה רתיחה הוי זה ככ"ר, והוא תמה מהנח' פרק כירה טול בכלי שני וסוף,
ואין הפירוש דזה גופו יהי הכלי שני, ועוד דדופנותיו בזה הם חמין אף א"ס אינו
שואב עד שמעלה רתיחה, והעלה דבמנח"א כף ריקן חס, וודאי דין כלי שני יש לו
כמ"ל בכ"ר שהוריקוהו, אבל בהוציאו ע"ס מאכל מ"י שס עליו דין כלי שני, אף באינו
מעלה רתיחה: [צח] וי"א כו' הש"ך סק"ז בזבוב כשהוציא ע"ס המאכל הוי
ככ"ר לחומרא וכ"כ המנ"ח ס"ח"ב שימנאל עד שמעלה רתיחה לענין להגעיל בה, וכתב

קיבוץ קיצור הלכות תערובות ס"ק ביאור יהודה מן 29

הוי כלי ראשון ולא לקולא שאינו יכול להגעיל בזה עד שישהנו בתוכו שיעלה רתיחה, וליא דק בהעלה רתיחה יפה, ולא ברתיחה בעלמא, או שבעומד אצל האש הוי כ"ר ובמילקה מאש הוי כ"ר שני, וי"א דרק להפליט מהכף יש לו דין כ"ר ולא לחזור ולהבליע בתוכו כיון שנתקרב מעט אין מפליט ומבליע באחד:

ב שיעור של יד סולדת בו אין [צמ] לסמוך במה שיכולין לאחוז ביד מחמת חומה, כי כריסו של תינוק נכווית יכור להיות פחות מזה השיעור, וצריך שיצא הספק מלבו ואף באיסור דרבנן צריך חקירה עד זה, כי שיעור כריסו של תינוק הוי בתינוק בן יומא, ומ"מ יש מקיימין שיעור זה כשאדם בינוני יכול להחזיק האצבע איזה זמן ל"ה סולדת בפרט באיסור דרבנן, ויש עוד שיעורים בזה באחרונים:

נא אם חתכו בשר דותח בכלי ראשון, [ק] בסבין חולבת בן יומא

בדח"ט סי"ג סק"ד בשם המוות יאיר שהמציא רק להגעלה אמר כן שיעלה רתיחה, אבל פשוט כהטו"ז דיש לו דין כ"ר, ובשם ללח"ט החילוק בין רתיחה יפה לרתיחה בעלמא, וחמור דניאל חילק בין עומד אצל האש לסילוקו מאש, ובסיל"ד סק"ז הביא מהרש"ק דרק להפליט מהכף ס"ל להטו"ז דהוי ככ"ר אבל להבליע אח"כ נתקרב מעט ואינו מחזיר ומבליע בקף, ומ"מ שם בסקמ"ד שהחמיר חולק על הטו"ז בשני הדינים אלו, היינו בהולאת הקף ריקון, או בכ"ר שהוריקו ממאכל דלהחמיר יש להחמיר דהוי ככ"ר ככ"ר, איני יודע דהא הטו"ז ציטטוהו לא מיירי כלל רק מדין הראשון של מהרי"ל בהגעלה, ושל הטו"ז בלא מעלה רתיחה שיכול להגעיל ובה מחמיר דלא כהטו"ז, ובחדושים בסוף הסיומן שכתב כל הדינים וסיים וע"כ דיש להחמיר וודאי לא קאי רק על דין שא"י להגעיל בו, רק דין כ"ר יש לו לאסור, אבל על הוריקו המאכל, וכף ריקן לא פליג, כמ"ס בעלמא בסיק"ה ביאורים סק"ט וחידושים סק"ג וסולד"ו סק"ו וסיל"א סק"ט ועוד, דיל דין כלי שני אף שצפרמ"ג מסיפק בזה כמ"ס בדח"ט שם בעלמא ממקומות

הנ"ל, וכ"כ בישועות חיים סי"ג סק"ג על הגעלה דלא יועיל עיי"ש: [צמ] לסמוך כו' בשבט דנ"א נותן שיעור של כריסו של תינוק נכווית הוי יד סולדת בו, ובבכור שור לחולין דק"ג שהביאו הפת"ש סק"ג כתב כפנימ, ובמהרש"ק בסי"ח ס"ק ל"א כתב מהדרישה שהביאו הא"ר שטעות בדי המורי הוראה ששואלים ביכול לאחוז האצבע כי שיעור כריסו של תינוק הוי שיעור אחר, ולפ"מ שהביא במשנלות סיס"ח ד"ה אמנם, מהערוך, הוי פירוש א' סלד חוזר לאחוריו ר"ל כשתחנין האצבע להחמין נטל מיד בחמה ומחירא שלא יכווה, פירוש הב' לשון חמימות ושולטת שלהיד יש שליטה שמתחמם שם ולא יכווה, ומשנלות השיעור לתינוק בן יומא, ובדח"ט סקל"ג שהחמיר מקיים המנהג של המורי הוראה, ובשורש ביעקב באין חס היטב א"ל להחמיר ג"כ כי כלונן מחשב, ומנחות ש"י במה שא"ל לנפוח אין ספק והוי קר וגם זה אינו שוה בכל, ובפת"ש סי"ד סק"ב ביותר מפשרין בחמימות הרוק יש להחמיר בדאורייתא, והוא מהב"ה, ובדרבנן כרש"י ז"ל שכתב אדם אינו יכול להחזיק איזה זמן אצבעו, וביד יהודה, כשיחזיק יד יחי' סולדת אף שכשלקוחו מיד אין סולדת, הוי סולדת, אבל ביכול לחזק אצבע אדם בינוני ל"ה סולדת עיי"ש: [ק] בסבין כו' הרמ"א ז"ל בסע"ג ל"ן עלמו אסיל"ד בנשר שחתכו בסבין כו' ושם הביא הטור משם הר"פ ז"ל, דיש רולים להחיר כמו בסבין בבית השחיטה בקליפה, ולא דמי דשם צביה"ש הוי רק זה המקום רותח, אבל חתיכה שכולה רותח' מתפשטת בכולה, ובאין ששים נגד הסבין והסבין צ"י כולו אסור, ובאכ"י או בספק דהוי סתם כאכ"י לר"ך רק הכשר קליפה, וכתב הב"י שהוא מהנהגות

מהנחות סמ"ק והגמ"י בפ"ו מהמ"א, וכ"כ בד"מ סימן זה אות ה', וכן העלה בשו"ע סיל"ד סע"ו דכל החתיכה אסורה באין ס', וברמ"א שם בכ"ד וגם הסבין לרי"ך העטלה, וכתב הש"ך סק"ז דאף דבכל חס בחס בלי רועב אינו אוסר רק כדי נטילה, מ"מ כאן יש הנך טעמים א' משום דוחקא דסכניא, והוא חס מחפשת בכולו, ורק בס"ז כללון אף דהוי ג"כ דוחקא מ"מ שם הוי חריף לצד אף דלענין אינו בן יומו הוי חריף עדיף מרומח ל"א, מ"מ כאן להחפשת בכולו הוי חס ודוחקא עדיף ואוסר עד ס' ב' סחם סבין הוא בלוע משמנונית חנוכה ואוסר בכולו כמו שמן, ג' מ"ירי שהבשר הוא שמן, ואוסר עד ס', והפרי"ח סק"ג חולק על המחבר וסובר רק כדי נטילה או ס' נגד קליפת הסבין, וכתב השפ"ד סק"ז דלח"י א' וב' אפילו

יומו, אינו דומה לשאר חס בחס בלא רועב, רק צריך ששים בהבשר נגד הסבין אף אם הבשר בחוש, [קא] ואפילו הסבין למטה והבשר למעלה ל"א בזה תתאה גבר, וי"א [קב] דאם התכו רק דבר שבצ"ע מבשר אינו יוצא מאוכל לכלי כמו כל בצ"ע שא"י בלי רועב כ"ל שאין הברוע שמן, [קג] ומלבר חס' צריך ג"כ נמירת מקום כמו שיתבאר בב"ר דבר המפעפע לדידן, כיון שיש חשש לשמנונית בעין, כיון שאינו ידוע שהסבין הוא נקי יש חשש שמנונית בעין, [קד] ובאין ס' אסור ומ"מ מתיר בהנאה:

נב אם [קה] ידוע באיזה מקום התך בסבין א"צ ס' נגד כ"ל הסבין רק נגד

בבשר כחוש, הדין כן, ובכלוע בקי"אין אלו בין כחוש לשמן, ורמז להש"ך סק"ג שיחבאר דבלוע שמן בכלי אוסר למאכל בכולו כמו שהניח ב"ש לדינא: [קא] ואפילו כו' הוא מהש"ך סק"ה מהא"י, דכאן משום דוחקא ל"א תתאה גבר, ואף שבשפ"ד תמה דהא"י לשיטתו דגוש בכלי שני אוסר, שפיר גס תתאה לזון ל"מ בדוחקא, אבל לרמ"א שחזיר בכ"ס בגוש י"ל תתאה לזון אין אוסר מ"מ בחווד"ח סק"כ העלה ג"כ כן, לאסור אפילו בתתאה הסבין: [קב] דאם כו' בדח"ס סק"ה מהא"י ויד יהודה, דאף בחס ודוחקא או חריף ודוחקא אינו מוציא בלוע בלי רועב, רק בלוע שמן כש"מ בסק"ז מזה: [קג] ומלבר כו' הוא לפ"מ שיחבאר בסק"ז בל"ז בן יומו, לפי הט"ו והש"ך מ"ירי ב"ש ס' נגד השמנונית ולרי"ך קליפה או נטילה, וכתב הט"ו דה"ס בזה כמו שיחבאר בל"ל דלרי"ך ס' ונטילה שבוה המקום מחפשת יוסר, וכתב במשנלות שבוה הוי נטילה לא קליפה, וכ"כ בחווד"ח סק"ג ע"י"ש: [קד] ובאין כו' במשנלות סק"ד מלמד להחמיר דהוי ביטול ואסור בהנאה, וביד אברהם תמה מה ענין דוחק' לביטול, י"ל רק בולע ולא מבשל וכמ"ס הפרמ"ג בפתיחה דבלא רועב ל"ה דרך ביטול, וכ"כ בחווד"ב סקט"ו ממנח"י ובינת אדם או"ה סימ"ח, ויד יהודה דמותר בהנאה: [קה] ידוע כו' על ח"ש הטור נגד הסבין, כתב הב"י שהוא רק להסוככים בכף מחכות חס מוקלתו חס כולו, אבל להחולקים הוי רק נגד מקום החתך, וכ"ס בשו"ע נגד מקום הסבין, וכן להרמ"א היינו במקום שנגע בבשר כמ"ס הש"ך סק"ח משום דאין חס כולו, ומ"ס הכרז"פ ד"ל אף חס חס כולו, מ"מ הא כלי חס לאוכל אינו אוסר יותר מקליפה וכאן הוי רק משום דוחקא וחס, וא"כ בשאר הסבין הרי אין דוחקא רק חס לצד ולמה יאסר, תמה עליו המשנלות סק"ג דהרי בשר יש בו רטיבות קלה ואוסר כולו בכלי כש"מ בסק"ז ואף להמחבר מ"מ הרי אי חס כולו מוליך בלוע לנזק חס, וכאן יש דוחקא וחוס, וכן תמה אהמנח"י מס"ז כללון, והנה הט"ו סק"ב והש"ך הביאו מהרש"ל דלרי"ך נגד כל הסבין משום דאפילו יאמר ברי לי במקום הזה הוי מילתא דלא רמיא עלי' ופוסק הש"ך כמחבר ורמ"א והיינו רק בידוע בבירור אבל בסחם הוי בכל הלהב, וכתב השפ"ד סק"ח מהפרי"ח דרך דמילתא דלא רמיא

קיבוץ קיצור הלכות תערוכות סי' קה ביאור יהודה מז 31

נגד מקום שחתך לבר דהיינו שאומר ברי לי שחתך רק במקום הזה אבל מסתם צריך סי' נגד כל הלהב חוץ מן הקתא, משום דהדרך לחתוך בכל הסכין, וליש מהאחרונים כשהשתמשו רק בחור הסכין כמו שנדרו שערות הרגל רותח, איצ' סי' רק נגד כל אורך החור:

נג אם הסכין הוא [קו] אינו בן יומא, אינו אוסר הבשר בפלישתו, רק כיון שסתם סכין יש בו שמנונית והוא דבר מועט לכך יא דצריך הבשר קליפה, והוי בהקליפה מסתמא סי' נגד השמנונית ואצ' בזה כרי נמירה, ואם אין סי' בבירור בהקליפה נגד השמנונית אין די בהקליפה לבד, [קו] וליא סי' בקליפה אף באין סי' נגד השמנונית שעל פניו, [קח] ובכל זה אם ידוע שהי' הסכין נקי

רמיא עלי' לאו אדעת' הוי רק מדרבנן כמ"ס נקריית ספר להמני"ט, וכלן דהוי רק בנ"ח דרבנן כמו טיגון אין חיששין לזה, ובה"ט סיל"ד סקל"ב מיד אלימלך נגדרו השערות הוי מסתם רק בכל החור כיון שדרך נכך עיי"ס: [קו] אינו כו' המחבר העלה בלינו בן יומא כדי קליפה, והביאו הטו"ז סק"ג והש"ך סק"ט מהנהגות סמ"ק מטעם שמנונית הסכין, ומיירי בלין בו שזים נגד השמנונית, רק כמ"ס הב"ח כיון דהשמנונית הוי דבר מועט הוי כמו דאמר שם בפסחים דע"ז שאני סיכה דמשהו עבדי ל"י, אך הטו"ז הקשה עליו, כשאין סי' נגד השמנונית לאו משהו היא רק לפי ערך הבשר שנאסר ממנו וכן הביא מהרש"ב דבדר שיש לו פטפט בלי לריך סי' ונטייל כיון שהוא דבר מועט, וכן הביא לפמ"ס הרא"ש בפג"ה בלי נקליפה דג"כ הוא רק בס' ומ"מ בעי קליפה, ומסיק הטו"ז דמיירי בס' ולא

הולך להזכירו כיון שנשיעור קליפה יש סי', ומ"ס הטו"ז שם בתרומה א' ומאה שמתהו הנרי"ב ויד יהודה הא תרומה בלינו מינו ג"כ די בס' כמ"ל סיל"ח סק"ל ייסב בהנהגות מהרש"ק שנמשמ"ס בטו"ז סק"ג ט"פ התוס' בינה דלי"ח במים ומלח לגבי טיפה עיי"ס ומה שקשה להטו"ז לישתרי הקליפה גופי' כתב במשמ"ס דאין בהקליפה גופה סי' רק כבשר הסמוך לקליפה כיון שהוא חתיכה עבה קלה, וכ"כ הש"ך סק"ט רק הקשה מלגון בסיל"ו דלריך נטילה שהוא יותר מן הקליפה, ומחלק בין חורפא דחוקא, דאף דרומח מתפשט טפי מחורפא, מ"מ מחורפא קליפת הסכין ומה ש"פ בסכין ומשי' לו לכן יומא לאסור כדי נטילה בלגון, והמשבחות כתב דלהטו"ז דמשהו יש לו כח להתפשט רק יש סי' נגדו בהקליפה הוי קליפה לאו דווקא רק נטילה, ומ"מ בטו"ז בסיל"ו סק"א כתב בפירוש כאן בקליפה כמו שרמז בזה במשמ"ס, והפרי"ח הביא מהמני"כ בטעם שא"ל נטילה משום שהשמנונית נפגם במעל"ט, ודחה ל"י רק הוא כתב המעט שיש סוכרים סתם סכין מקונח יפה וא"ל אפילו קליפה, לכך אף שחוששין להסוכרים שאין מקונח מ"מ די בקליפה כעין פשרה, ולכך התיר במשמ"ס בסיל"ד אות ב' בעובדא דירי, ובה"ט סקל"ד מעלי לבונה, ולזה"ח, וביאורי הגר"א ז"ל ולה"פ, וחכ"א ושורש מעקב והנהגות מהרש"ק בשער התערוכות, רק קליפה עיי"ס, וכתב במשמ"ס דבלין בוודאי סי' בהקליפה אינו מועיל להטו"ז: [קו] וליא כו' להש"ך סק"ט נראה במ"ס דלאסורו כולו אין לאסורו משום השמנונית משמע שהוא אפילו בלא סי', וכן תפס הפרי"ח סק"ג בדעת הש"ך, במה שסתם, משמע אף בלי סי' רק בקליפה לבד, ומ"מ בנקיט"כ אף שחולק עליו במה שהשיג על הב"ח, מ"מ מסכים עם הטו"ז לדינא וכתב שנשמר בזה בש"ך ולא כתב אפילו אין בו סי' משום דס' בעי, רק מסתם יש בו סי', וע"ז כתב הפרי"ח דכיון שהניד בש"ך שוב אינו חוזר ומניד לזנעי סי', והבכור שור מסכים לפרי"ח, ומפרמ"ג נראה שכוונת הטו"ז סי' נגד השמנונית עם קליפה, ומוד"ח סק"ד שלא הזכיר סי' נראה כפרי"ח רק קליפה לבד: [קח] ובכל כו' הוא מחזיקא ז"ל

ז"ל בשם המ"ח כאן: [קט] ובשאינו
 כ"י הוא כמו שהיה הט"ו סק"ג בעור,
 וכ"כ המחבר או אם אינו ידוע שהוא כ"י
 משום דסתם כלים אכ"י ע"ש: [קי]
 ובמדינותיו כ"י הוא מעריך השלחן
 שהיה נדח"ש סיל"ד סק"ט, כי אין
 משמין ברוח כלל רק בחמאה וגבינה,
 והשאלים, אינם בקיאים בזה ואל יפסידו
 ממון חנם ע"י: [קיא] צריך כ"י בזה
 י"ש הש"ך סק"א מ"ש המחבר ב"ן יומו
 והסבין לר"ך הגעלה אף שהד"ן גם ב"י
 ב"י כן דהא בלוע מבשר וחלב, רק י"מ
 דבא"י לדגים וירקות מותר, ופירשו
 השפ"ד והחוו"ד דזה רק מדינא כמ"ש
 הרמ"א סיל"ג לפמ"ש הש"ך שם, דכאן
 סתם לענין הד"ן בסיל"ג אבל לפי המנהג
 שכתב בסיל"ד שנהגין לאסור האינו ב"י,
 אסור אף בשאר דברים וכחז רק לפי
 הד"ן, וב"ן יומו אסור מהד"ן מפני שנתק
 גבילה ע"י, ויתבאר בס"ק קכ"ח לענין כלי
 שני נחמד בסבין ע"י, ומה שהקדם
 במשנלות סק"ג מנגע בחרסו של תנור
 דהקליפה בעלמה אסורה משום שאינו ללי
 אש, יאסור הקליפה לחברתה דל"ש אין
 נאסר יכול לאסור כ"י, העיר במש"ש שקדמו
 בזה הכרו"פ סימן זה, ורולה לפרש יקלוק
 לבד זה הקליפה ודוחק, ובחוו"ד סיל"ג
 ססק"ז ותרעק"א סיל"ג יש מזה:

נה ב"י [קיב] שני אינו מבשר לענין
 שבת, וכן לענין בשר בחלב
 לאסור בהנאה, ואפילו במעלה
 רתיחה

שני נחמד בסבין ע"י, ומה שהקדם
 במשנלות סק"ג מנגע בחרסו של תנור
 דהקליפה בעלמה אסורה משום שאינו ללי
 אש, יאסור הקליפה לחברתה דל"ש אין
 נאסר יכול לאסור כ"י, העיר במש"ש שקדמו
 בזה הכרו"פ סימן זה, ורולה לפרש יקלוק
 לבד זה הקליפה ודוחק, ובחוו"ד סיל"ג
 ססק"ז ותרעק"א סיל"ג יש מזה:

[ז] דיני ב"י שני שבשרע סע"ב.

[קיב] **שני** כ"י זה מבורר בגמ' שבה דמ"ח ש"מ כלי שני אינו מבשל, וכן הוא
 בגמ' חולין דק"ד, ס"ס כלי שני אינו מבשל, ואמר שח"א יעלה באלפס
 רומח, ונחום' שבה דמ"ח הקשו מ"ש מכלי ראשון דאי יס"ב אפילו בכלי שני נמי, ואי
 באין יס"ב אפילו בכלי ראשון נמי אינו מבשל וכחז דמ"י דיס"ב, ומ"מ החילוק בכ"ר
 שערר אלל האש היו דופנותיו חמין, ומחזיק חומו זמן גדול לכך נחזו בו חכמים
 שיעור של יס"ב שאז מבשל ואח"כ לא, אבל כלי שני שאינו עומד על האור אף שהי"ב
 מ"מ אין דופנותיו חמין אלא הולך ומתקרר, הרי להחוס' בכ"ר כ"י יס"ב ומה בכ"ש
 אף דיס"ב אינו מבשל, ויתבאר בסק"ל מהחוו"ד סיל"א סק"ה דפלוגתא רש"ב ע"ס
 ר"ח ז"ל בעירוי, תליא ג"כ בזה, וכ"פ כל הפוסקים והרמב"ם ז"ל בפכ"ב מהלכות שבת
 ה"ו שכלי שני אינו מבשל, ומ"ש החכמה אדם כ"ט ד"ו, מהרמב"ם הלכות מעשרות
 ש"אס יד נכויות במים מבשל בכ"ש, כחז בספר ישועות חיים סימן זה סק"י, דאין
 רא"י ממעשר דקובע אפילו כשהוא רק מבליע ולא מבשל כמו מליחה וכבישה שקובע
 במעשר אבל בשבת כ"י רק מבשל בכ"ר, ומה שאוכרין באמנטי בשבת אף בכלי שני
 כמ"ש בחוס' ישנים ואו"ח סי"ח, שהוא מהומרא, כחז במשנלות שם שהוא משום הרואה
 ש"סבור שהוא כ"ר כיון שהם חמין הרבה, ובדיעבד מותר להרמז"ל ורק באו"ח אין
 מחמירין לעיקר הד"ן, וכמו שיתבאר בזה דברים אף לא בפת דרכך מחמירין בשבת
 בכלי שני ג"כ, אבל לדינא מוסכם בשו"ע סע"ב וי"ש אינו מבשל, ובדמ"ש סק"ז
 מהב"י

רתיחה, אבל [קנ] להפליט או להבריע, דהיינו לייא מפליט או [קיר] מבליע כ"ז שהיה בו לאסור כולו, רק אין מפליט ומבליע כאחד, כמו שני דברים גושים שבאו לכלי שני או אפילו אם אחד מחומם מעירוי של כלי ראשון ואחד קר, שבאו לכיש אין אוסר, ורק באחד דבר צלול, אוסר בכולו [קטו] מ"ט העיקר שאין אוסר כלל, ורק במקום שאין הפסד יש לאסור בכלי חרס, או במאכל שיקלף ובמקום הפסד מותר לגמרי, והכל ביר סולדת בו:

אף

א] הלא כתב שחוס ע"י מליחה אוסר כולו וא"כ יציב בארשא כ"י שיהא חס גרע ממליחה ב] בפלוגתא דרב ושמואל בתחלה ועילאה חס יהי חס ג"כ רק בקליפה בזה פליגי, ואין אחד מהמחברים שיסבור כן, והר"ן שהביא כן בשם הרא"ה ז"ל הוא רק בזמן לתוך חס ולא בחס לחס וג"כ רק בנטיילה ולא בקליפה, ג] הרי הרשב"א ז"ל גופי' הביא זמן לתוך חס הכל אוסר וחס לזמן בקליפה, ולכך כתב ה"י שהרשב"א סובר עיקר לחלוק על הסוברים ש"כ אינו מבשל ואינו מפליט ומבליע וסגי בהדחה אפילו שניהם חמין, על זה הקשה מחסלים ובית השחיטה אבל אינו כוונת שיהי מבשל דיהיו משמע אפילו מבשל אוסר בקליפה רק אהפליט קאי, והך דכ"ר אין לו עסק במקום הזה רק כתבו אח"כ, וסובר הרשב"א דלא כה"א רק אוסר בקליפה, ולכך הביא בש"ע, ה"א שאינו מפליט ומבליע ב"כ, וה"א דמפליט ומבליע ואוסר כדי קליפה, וסיים שראוי לחוש לכתחילה ובדיעבד מותר בלא קליפה ובהדחה בעלמא סגי ופירש הש"ך סק"ה, שהוא אפילו בזה שמוסר לכתחילה בלא הדחה כמו בדרכו להדחתו, מ"מ אוסר בזה בלא קליפה לכתחילה, וכ"ד הרמ"א בסו"ד בכך שחטבו ב"כ, וכן כאן בסע"ג בתחלה גבר ב"כ, שאין אוסר ובדח"ט סק"ה בשם מהר"מ ש"ך רפכ"ה, דהקליפה רק מדרבנן ומותר בהנאה בב"ח ע"י"ש: [קיר] מבליע כ"י זהו דעת הרש"ל שהביאו הטו"ז סק"ד, שביס"ב הוא מפליט כמו בנחן היחר ב"כ איסור או איסור ב"כ של היחר מפליט ומבליע, ואוסר, ופירש בחו"ד סק"ז דלהרש"ל שאוסר בעירוי כולו, מ"ש בפסחים בחס לתוך זמן קולף היינו בחתיכות ולא בדבר כלול שמתערה עליו בכל דה, ובעירוי מועטת גם להרש"ל מותר, רק אין מפליט ומבליע באחד כשי"ת פירוש, ופוסק הטו"ז כמותו ע"פ מה שיישב הטור, וכן הביאו הש"ך סק"ה בכלי חרס או דבר מאכל שנשפרו כתב הרש"ל שאוסר כולו ונחשונה כותב רק כדי קליפה, ופוסק הטו"ז כמותו באין הפמ"ר לאסור כולו דלא כמנח"י בשעת הטו"ז רק כ"כ באין הפמ"ר, רק אוסר כולו, ודעת הב"ח שהביאו הש"ך שם להחמיר ביוחר שמפליט ומבליע כאחד ואוסר כולו, אבל הטו"ז דעתו שאין מפליט ומבליע כאחד, וכ"כ הש"ך דלא כב"ח, והפירוש במשנות סק"ד כנפנים בב' אופנים וסיים בפירוש הב' עיקר אפילו אחד מחומם מעירוי של כ"ר א"י להפליט ולהבליע ורק באחד דבר כלול אוסר להרש"ל: [קטו] מ"ט כ"י לפי מסקנת הטו"ז באהפמ"ר יש לאסור כולו כמ"ל והש"ך אחר אריכתו בנקוד"כ לחלוק על הטו"ז, שגם באין הפסד מרובה אין אוסר אפילו כדי קליפה, מהגך ראיות, א] דאפילו בעירוי שנפסק הקולח לא אמר רק

בו אף [קטז] להחמירין בכדי שני שהי"ב, מ"מ בספק אם נפל לשם יש להתיר בפשיטות, וכן יש [קז] מצדדין להתיר במין במינו ברוב בלח באיסור דרבנן בכדי שני אף בלי הפמ"ד, ואין [קח] להחמיר להצריך הגעלה בכלים חוץ מבלי חרס, משום דהוי בלכתחילה, ואין להחמיר במקום שמקילין בכדי שני [קיט] אף בדבר דך או שנצלה או נאפה אף שיש מחמירין בזה לענין שבת:

בז אם הכלי שני אין יד [קכ] מולדת בו, יש להחמיר לכתחילה, אבל לכבוד אורחים מותר ליתן בשר שמלא קרח לכ"ש שאי"ב, ובספק אם הי"ב, אף שבכ"ד מחמירין בה"ג אף בתרא עתה קר משום ספיקא דאורייתא, מ"מ בכדי שני אין להחמיר כלל, באין הפמ"ד:

נח במצינת [קכא] העופות קודם מליחה בכדי שני, אפילו להחמירין

ובניא שזינו דרך ביטול, ומחמיר בשאר איסורין עיי"ש: [קית] להחמיר כו' בחרטק"א הביא מהמנח"י דחזן מכלי חרס, כיון שאיפשר בהגעלה הוי כמו לכתחילה, ונדח"ש סק"ס הביא מפרמ"ג אי"ח ג"כ כן, וסי"ס ולא ראיתי מיהגין כן: [קיט] אף כו' נדח"ש סק"ז בשם מהרי"ל דנשבת מחמירין, אבל בנליעס ופליעה בשאר איסורין, אין להחמיר, ובתמורי דינאל שבסי"ח מחמירין בגללה או נאפה, ובסיק"י משמע אף בדבר מבושל אין אוסר בכ"ש, ועי"כ דרך באיסור שבת לכתחילה אבל באיסורין דדיעבד אין להחמיר, ובסק"כ מהיר יהודה להנז"ל סק"ה שאוסר נפת בכבוס פחות ממעליע משום שנמחה, כזו כן יחי' בכלי שני עיי"ש: [קכ] מולדת כו' נמשכלות ד"ה ולענין כתב דלפי מה שמחמיר הש"ך בסק"ה בכ"ד שאי"ב בהוסר מאש, מ"מ בכלי שני מורה סמ"ז שמוחר בכל גווי' ולהמנח"י באוכל מחמיר, ובכלי לא כנז"ל סקפ"ד, מ"מ דעמו להלכה אף להי"ש שנתחמיר, מ"מ המליחה מוליד הדם, ורק לאחר הדחה נוסחמין נקבי פליט"י יש לענין עיי"ש, ובסי"ח נמשכלות ד"ה ואע"ן כתב לענין ספק מהסמ"ק ואוי"ס דמ"ה לחומרא, וכתב דאף שאין עתה הי"ב אף דהוי חזקה דהשתא שהי' קר, וכן חזקה דמטיקרא שהי' מחמילה קר, מ"מ הוי חזקה העשו' להשתנות בכל שעה, ורק בכלי שני יש להתיר אף בלי הפמ"ד בספק, שא"א אי"ב, ושאלו כהמחמירין לגמרי: [קכא] העופות כו' הטור בסי"ח הביא פלוגתא הראשונים במליגה ע"י עירוי מכל' דלהרשב"א אסור והוכיח הכ"י דלהרשב"א לאו דווקא בעירוי רק אפילו בכלי שני, ואפילו צעוף שאין לו חלב מ"מ אסור משום הדם שנבלע באכר אחר ואינו יולא ע"י מליחה, ובמרדכי בסוף "ע"ז הביא דיעות בזה, ובפי' כירה הביא מהר"ב דמכלי' ומפליט, והטלה הכ"י לכתחילה כרשב"א, וכדיעבד להחמיר, וכן הטלה בשו"ע שם סעי"א להחמיר בדיעבד

להחמירין בכל מקום כאן א"צ להחמיר דהוי' להפלי' ולהבלי' כאחד ואסור רק לדירן לבתחילה [קבב] ואף למה שמחמירין בחמץ בפסח בכלי שני ט"מ כיון שאינו משום שאוסר במשהו רק משום חומרא דכרת, לכך אין להחמיר בדבר שיש לו מתירין אף שאוסר במינו במשהו רק דהוי' כמו בשאר איסור במקום שמקילין:

נ כבד [קבג] נתבאר שבדבר חריף, לא במליחת הבשר קוים הדחה, רק כמו בארשט או חומץ וכה"ג ואינו מעורב מקודם עם האיסור רק נפל ביחד לבלי שני, וכן מלוח ישן אוסר כמו בכ"ה והוא מפליט ומבליע כאחד ג"כ אף שאינו טבשל, וכן בצלים ותבלין ל"א איסור בב"ש, ומפליט ומבליע אפילו כאחד:

ס אף בטה שמקילין בכלי שני, מ"מ בדבר [קכד] גוש כמו חתיכת בשר

כדיעבד, ונרמ"א דלכתחילה אסור, והעלה במשניות סי' ס"ח דין החומץ שמוסר גם כלי קליפה לחמיר ורמ"א, וכיון שגזל דאין מפליט ומבליע כאחד מותר אף לרש"ל וא"ל הפמ"ר: [קכב] ואף כו' היינו הגזל ממי' הש"ך דנחמץ בפסח החמיר רמ"א ס"ס, ופירש במשניות סי' ס"ח, דאף דיל הטעם מוסר דכלי שני בולע משהו, וא"כ דרש"ל מ'סר שאסר בטעמו הוי' לי' לאסור בכלי שני, מ"מ עיקר הטעם הוא משום כרת מחמירין וממילא הוי' דשיל"ח ככל מקום להקל: [קכג] נתבאר כו' היינו הגזל סי' ס"ט סק ממה שכתב הרמ"א ז"ל שס' סע"ט דאף בהוסס קודם הדחה במלחו רק בכלי שני ג"כ אסור משום שיש בו מלח וליר והרש"ל מחיר דהוי' להפליט ולהבליע מהמלח להבשר, וכן מחיר הטו"ו והש"ך רק בהפמ"ר, ותמיהם השפ"ד הא הרש"ל אוסר אף בשאר כלי שני, וכאן הוי' רק להבליע לחוד שהמלח נימסר מ"מ מיישבים ס"ס, ונחמץ ושאר חריף כהנ' הש"ך שס' סקל"ז דכזה גם הרש"ל מודה כמ"ס השפ"ד דל"ש בזה פסק כח המלח, וכ"כ בחוד"ח סקל"ה, וכזה שס' דרק באין החריף מעורב מכבד רק נפל ביחד, דא"כ אינו מבשל, כסוגיא דפסחים ד"מ לת"ק במילין מילות ובסק"י דחריף מפליט ומבליע כאחד ג"כ, ובדח"ס סקל"ה מיד יהודה דעכ"פ אינו מבשל בדבר חריף ויד יהודה מיקל גם בחריף בהפמ"ר, ובדח"ס סקל"ה מחמירין דניאל לפי הטו"ו סי' ס"ח הוי' כללים וחבלין מחבלין בכ"ס אי"כ כ"ס שמפליט ומבליע, וכשחתכו כלל בסבין בשר ונתמחו להכל שכל"ס הוי' מפליט ומבליע, ואוסר החלב ע"י"ס: [קכד] גוש כו' דבר זה הוא ממי' הרש"ל שהביאו הטו"ו כאן סק"ד וסיל"ד סק"ד דל"ש כלי שני בדבר גוש וכן הביאו הש"ך סק"ה שאפילו באורז ודוחן כן הוא, ופירשו טעמו דכיון שלהחוס' הג"ל סק"י"ב הוי' החסרון בכלי שני שאין לו דפנות המחממות אי"כ דבר גוש דמיקרי יבש אין לו דפנות המקררות, וכן הביאו מאו"ה דדבר יבש אין לו דפנות המקררות, והד"מ בסיומן ק"ה חילק על הרש"ל שהרי ריטב מחזיק חוס יומר מבשר, ועוד שהרשב"א מרמהו לחוס הנסלים שהוא יותר עב, והטו"ו פוסק בהרש"ל רק באיכא ג"כ דוחקא בהד"ה, ואף שהטו"ו הרי אוסר בלא זה בכל כלי שני, מ"מ בזה אף בהפמ"ר אסור, וכן לרש"ל גופי' שאוסר בכל כ"ס כהנ' המשניות סק"ד שבוה מפליט ומבליע כאחד וכן הש"ך נראה דחוץ מאורז ודוחן שהם ללולים מהכים להרש"ל לאסור בגוש, ומ"מ כתב המשניות סיל"ד דאינו מבשל ממש, ומותר בבי' בהנאה, כיון דלהרמ"א הרי מותר באכילה ג"כ, וכ"כ המח"י שהביאו ג"כ בחוד"ב סיל"ב סק"ג וסק"ז שאינו מבשל, ורק בדוחקא בגוש העלם הפרמ"ג לאסור בהנאה ג"כ, וכש"ס בסק ממי' בחשמי"ס דלהפרמ"ג בפתיחה דחם בחם בליד מותר בהנאה הוא רק בכ"ס, אבל בכ"ר לא גרע מנוס ודוחקא, ובחוד"ח סק"א מחמיר, וכ"כ ביד יהודה שדח"ס סק"ז אפילו בלא דוחקא

דוחקא, ויהר דאפילו אס בחון הוא קר, ורק כשפותחו נפלים הוי יס"ב, ואפילו נחתו לכלי שני אחר כ"ז שהי"ב ע"י"ש: [קבה] מקילים כ"ו בביאור הגר"א ז"ל סק"ז הביא מפ"א דמעשרות מ"ז דגוש הוי כלי שני, ומ"ש נשמת אדם הלכות שנה מהו"ט דלא גרסינן גר"פ כל הבשר ס"ס כלי שני הוא, כתב נחום חדשים דגרסינן ל"י כמ"ס במשמ"ס בטו"ז סיל"ד סק"ד, וכ"כ בבית מאיר מאיר מהר"ן דגוש כלי דוחקא אינו אוסר, וכן מחזיקים האמרי גרונ' מהקרבן עדה וחכ"א כ"ס ד"ב, ואשל סיח"א סק"ל"ח, וחמ"ס סיל"ה שנתפ"ס סיל"ד סק"ז לעת האורך ועוד מחזיקים שהביאם הדת"ס סיל"ד סק"ל"ח ומשמ"ס, בשם ההורח הא"ס והיד אברהם שמחזיקים כולם בהפמ"ד בפרט כבשים: [קבה] ודוחן כ"ו על מה שאוסר הרש"ל שכתב סיל"ד סק"ד בגוש כאורז ודוחן, כתב הש"ך סק"ה דמיירי באינם ללולים רק עגים אבל בלולים וגשפך כעין רוטב יש להקל, וכן יתבאר בסק"ה לענין בלוע כלי רוטב, וכ"כ בחו"מ סק"א להקל בלול, ודוח"ס סיל"ד סק"ט הביא מחמורי דניאל, להרש"ל דיש לה דין כ"ה, מה י"י"י באס נמנהו לקערה לוגנה, ועירו חלב לזון להגוש, אס יש בכח האורז להתחמם החלב ולאסור הקערה הלוגנה, או דאין כח והוי רק לזון שאין אוסר א"ח הקערה, וס"י"ס בל"ע ע"י"ש: [קבה] גומים כ"ו בדח"ס שס סיל"ד בשם יד יוסף, כיון שלהטו"ז גוש כלי דוחקא אינו אוסר בכלי שני, אין הדייקא שנחבשלה בכלי חולנת והושם עלי' חמאה כשהיה חמה, אינה אוסרת להדף שכתבו עליו שום משום להטו"ז גוש לבד כלי דוחקא אינו להדף, כדון בלוע מאוכל לכלי שאין יולא כלי רוטב, כשי"ח בסק"ה מהפמ"ג, דהש"ך מיירי בחלב ממש לא בלוע לבד, ואף דהחמאה הוא שמן, מ"מ להמו"ד סיחבאר בסק"ה אף בלוע שמן אינו אוסר לכלי, ולירף ג"כ הימר חלית דלי"ה שום חרף לאסור דוף שאב"י ע"י"ש: [קבה] במבין כ"ו היינו הנ"ל סק"ק בכלי ראשין בסיל"ד, ובכלי שני הפלה שס הרמ"א, לריך הבשר רק קליפה משום שמונית הסבין, והוי אפילו באינו בן יומו כנ"ל, והסבין נעילה בקרקע, וזה הוא לועה הרמ"א שאינו מחמיר בגוש, אבל להטו"ז וש"ך שאוסרין כהרש"ל, כתבו שס הטו"ז סק"ד וש"ך סיל"ד סק"ל, דמס שגרסם ברמ"א ארוך ליחא שהא"ה אוסר בגוש לגמרי, והוי ככ"ר שהבשר אוסר עד ס' נגד

בשר רותח, או דג וכל דבר עב, ל"א אין להקל בו, וכן הוא מפ"ש ומב"ע אפילו כאחד, כמו בכ"ר רק ס"ס יש מקו"ן בו שאינו מבשל ומותר בבשר בחלב בהנאה, ורק כשיש דוחקא דסבינא ג"כ יש אוסרים בהנאה, ומ"מ יש בזה [קבה] מקילים ג"כ בהפמ"ד, בפרט כשעיר הבשר הגוש והרוטב בפעם אחת לתוך הכלי שני, כשהוא בלא דוחקא: **סא** באורז [קבה] ודוחן בכלי שני, אם הם צלולים דינם כשאר דבר פת, שאינו אוסר לדידן, ואם הם עבים יש להם דין גוש להמחמירם בו, ויש לספק כאם נתערו לכלי שני קר, וגשפך עליו חלב צונן אם יש בכח הגוש לחמם החלב, שיאסר לקערה הצוננת של בשר, וכן [קבה] נומים להקל אם דייסא חמה הולבת שהונח עלי' חמאה נתונה על הרף, ואח"כ כתש על הרף שום, ונתנו לצלי קדרה, אף להמחמירין בגוש בלי דוחקא בכלי שני משום דזה הוי בלוע שמן שאין אוסר לכלי בלי רוטב אפילו נבלע באוכל כשי"ה: **סב** כבר נתבאר [קבה] במבין חלב בן יומו שחתכו בבשר בכלי ראשון, ואם הבשר הוא בכלי שני, כיון שבגוש עם דוחקא אוסר לכר"ע, א"כ הוא מפי"ט מהסבין ומבליע בבשר, וצריך ג"כ ס' בבשר נגד הסבין כמו בכ"ר שנתבאר ויאסר ג"כ

חרף בדוחקא, ולי"ה ס' בהבשר נגד השום חמה, אינה אוסרת להדף שכתבו עליו שום משום להטו"ז גוש לבד כלי דוחקא אינו להדף, כדון בלוע מאוכל לכלי שאין יולא כלי רוטב, כשי"ח בסק"ה מהפמ"ג, דהש"ך מיירי בחלב ממש לא בלוע לבד, ואף דהחמאה הוא שמן, מ"מ להמו"ד סיחבאר בסק"ה אף בלוע שמן אינו אוסר לכלי, ולירף ג"כ הימר חלית דלי"ה שום חרף לאסור דוף שאב"י ע"י"ש: [קבה] במבין כ"ו היינו הנ"ל סק"ק בכלי ראשין בסיל"ד, ובכלי שני הפלה שס הרמ"א, לריך הבשר רק קליפה משום שמונית הסבין, והוי אפילו באינו בן יומו כנ"ל, והסבין נעילה בקרקע, וזה הוא לועה הרמ"א שאינו מחמיר בגוש, אבל להטו"ז וש"ך שאוסרין כהרש"ל, כתבו שס הטו"ז סק"ד וש"ך סיל"ד סק"ל, דמס שגרסם ברמ"א ארוך ליחא שהא"ה אוסר בגוש לגמרי, והוי ככ"ר שהבשר אוסר עד ס' נגד

ג"כ בהנאה בזה, [קכט] ומ"ם להמתירים בבלי שני בגוש אף עם דוחקא, צריך הבשר רק קליפה משום השמנונית בעין ואפילו באבי, והסבין בבשר שהוא רך צריך נעיצה, ובדבר קשה אף בצונן צריך נעיצה, וכבר נתבאר שצריך לשאול ממה הסבין הוא חולבת, כי מחמאה וגבינה אין נעשה חולבת לאסור, וליש מאחרונים הוי במזלג דין דוחקא כמו בסבין :

כג פ"י שיש [קד] דיעות בין הראשונים ז"ל בדין עירוי מבלי ראשון, שלי"א הוי עירוי בבלי שני שאינו מבשל, [קדא] וליש אומרים הוי בבלי ראשון לגמרי אפילו לענין הגעיה
זמ"ל סקקי מערוך השלחן שישאלו במדינותינו ממה הוא חולבת, ובדמ"ס סו"ב סקק"א מריב"ס דמזלג שייך ב" דוחקא ג"כ ע"ס :

ח] דיני עירוי מבלי ראשון :

[קל] דיעות כו' מקור דבר זה הוא במסכת שבת דמ"ב במשנה דהאלפס וקוירס שהעבירין מרותחין לא יתן לחובו תבלין, אבל נותן הוא לחוך הקערה או לחוך התמחין, ור' יהודה אומר לכל הוא נותן חוץ ממה שיש בו חומץ וליר, והביאו הסו"ם דעם הרשבים ז"ל, מדלא נקיט המשנה רבותא דלא יערה עליהם מכיר ש"ם דעירוי הוי ככלי שני, וכן הביאו מסיניא דפסחים דע"ז בחס לחוך, לזון דק"י"ל כשחולל דחמאה גבר, אף דהוי זה עירוי מכיר, ולכך הויר לחובו התרנגולת ע"י עירוי מכיר, דאין לחוש שיחבשל הדם שבו משום דעירוי הוי רק ככלי שני שאינו מבשל, ולשיטה זו כתבו בדל"ט על המשנה דכל שבה בחמין מלפני השבת היינו יבש שורין אותו בכיר משום שאין ביטול אחר ביטול, וכל שלא בא בחמין מדיחין היינו ע"י עירוי מכיר שאינו מבשל אבל אין שורין בכיר משום מבשל, וכחכ בחוור"ב סו"ב סק"א דלרשבים כיון שילא הקילוח מחוך הדפנות המחממות אף שמחוכר עוד בהכיר מ"מ הו"ל ככלי שני ע"י"ס : [קלא] וליש כו' זהו דעם ר"י ור"ם ז"ל שהביאו הסו"ם בשבת, ובזבחים דל"ס דהוי ככלי ראשון דממשנה אין רא"י דאם באה לירוק מרישא דעירוי שרי, תירוק מסיפא דלחוך הקערה דוקא מותר אבל לערות אסור, וע"כ שאין להוכיח מזה, ומה דקמני באמת לא יתן כיון דאפילו ע"י עירוי אסור, י"ל משום דברישא במיחם שפיכה תני לא יתן חני גס כאן לא יתן, אבל באמת י"ל גם עירוי אסור, והביאו ראיות לזה, א] מסיניא דזבחים אחד שביטל בו ואחד שעירה לחובו רוחת, ואמר עירה כו' מניין ח"ל ישבר, הרי דהוי ככיר, ואף שקשה דהרי בנמי חשיב לה בלוע בלי ביטול, דהא בעי למיפסח מינה בעי דרמי בר חמא, תללו באויר התנור מהא דעירה לחובו רוחת ודחה בלוע בלי ביטול לא מיבעי' ל"י, כי מיבעי ל"י ביטול בלי בלוע, הרי דהוי רק בלוע בלא ביטול, י"ל לר"ם הוי הפירוש בלוע בלי ביטול, דלא נחבשל בכלי זה רק בהכלי שצירו ממנה, הביאו

הגערה או [קלב] דרך לבישול היו
בבלי ראשון, ורא להנעלה בטח
שנשתמש בו בבלי ראשון, [קלג]
ולדין העיקר דעירוי מבשל כדי
קליפה, ואסור לערות על תבלין
מכיר בשבת, ואם עירה [קלד]
הקליפה אסורה כדין מבשל בשבת,
וכן בבשר בחלב היו הקליפה אסורה
בהנאה :

סד כיון שמבשל רק [קלה] לחומרא
בבדי קליפה לכך בלי שנאסר
ע"י מליחה בבדי קליפה, אינו יכור
להנעיר

ראי' מע"ז דע"ד דאמר נעם ארמא, וחינו
ע"י עירוי, אך ראי' זו דחו ד"ל ב"י הקילו כיון שאפילו בעירוי ג' ימים כלונן התירו
רק בנעוה החמירו ברוחמין, ולא עוד אלא שר"מ סתיר בחביות י"ג לערות ולהפכו מלך
לדף אף שכשנפסק היו ככלי שני מ"מ הקילו בו, אבל בשאר איסורין שפיר היו ככ"ס
ואינו מוטיל הנעלה או ד"ל ארמא הי"ט להסיק תחתיו באש כמ"ס בחוס' ישיגים, והא
דחם לחוך לזון דקולף הוא משום דחור אליו הוא כמו עירוי שנפסק הקילוח אבל עירוי
משם הוא ככ"ר, וכ"כ הר"ן ליישב הא דתחאה גבר לפירוש זה, ולשיטה זו כתבו בדל"ט
דבר מדיחין היינו מכלי שני, דאי מכיר היו מבשל לר"מ, והא דאין שורין ככ"ס הוא
משום דרק חבלין שטשיין למחק הקדירה לא מיחוי כמבשל אבל שאר דבר יש מיחוי
כמבשל, ולכך רק מדיחין, או דלר"מ ה"ה שורין ככ"ס ונקיט מדיחין לרבנא דקוליים
האספנין ומלוח הישן אין מדיחין ג"כ, וכן ראיית הירושלמי דהה דרין ולמסקנא י"ל אף
בכלי נחושת בולע ואינו מבשל : [קלב] דרך כו' דלפ"מ החוס' היו לגמרי לר"מ ככ"ר,
ומהר להנעיל ע"י עירוי, ובהר"ן דעמו דרך לענין שבת, ולא לענין הנעלה להם שנשתמש
בכ"ר, ובע"ז אור אפילו הנעלה בכ"ר אין מוטיל : [קלג] ולדין כו' זהו לשיטה החוס'
בס' ר"מ ז"ל, שזכר י"שבו א' הא דחם לחוך לזון כפסחים לשמואל דתח"נ מ"מ מורה
דכדי קליפה מבשל, כדאמר ארמיקר ל"י וכדחסי"י לו ברייתא דקולף במקום מדיח, כ' הא
דמוגלשין ע"ג קמח דפטור מחלה אף דהרי רק כדי קליפה מבשל, י"ל מיירי שיש שיעור
חלה בלמנוס, וע"י אוחה הקליפה בל"ר לה שיעורא, וכ"כ בזבחים לשיטת ר"מ דמקשה
כדי קליפה, ובע"ז דע"ז בס' רבינו ברוך, וכ"כ במליגה דלר"מ ע"י עירוי לר"ך קליפה
בחרגולא קודם מליחה, וכ"ר הרא"ש בשבת לשיטת ר"מ, וכ"פ הטור והמחבר באות
מיש"מ סע"ז דאסור לערות על חבלין, וכחכ המג"א סק"ב דבעירה היו רק הקליפה
אסורה משום מבשל, שהרי הר"מ ז"ל דייק מסיפא דמשנה ולא קמי יערה רק נותן
לחוך הקטרה כמ"ס במהש"ק שם ליישב קושיית החוס' שבת, ממ"ס החוס' דמשנה
אין כוכחה דקאי להג"ל, וכחכ שם המג"א דאף שלי"א היו כלי שני מפליט ומכליע
בכולו, מ"מ לענין שבת דחליא רק כמבשל היו רק בעירוי כדי קליפה : [קלה] לחומרא
כו' הש"ך כאן סק"ה כתב דעת רש"ם היו עירה מכליע כדי קליפה כמו עירה חלב
על בשר או איסור על הימר מכליע כ"ק, רק אינו מפליט ומכליע כאחר ולכך מסי'
במליגה בעירוי כיון שצריך להפליט הדם ולהכליע בחרגולא, וכלי שני אינו מכליע אפילו
כדי קליפה, ודעת ר"מ לא כמ"ס הפר"ש סיס"מ שמבשל בכולו, וכן לא כהרש"ל
שלהרא"ש בדפ"ס ר"מ ז"ל מכליע בכולו רק אינו מבשל ואינו מכליע בכולו, רק אף

נ' הביאו ראי' מירושלמי דנטי שם מכו
ליחן חבלין מלמטה ולערוה עליהם מלמעלה
ר' יונה אמר עירוי ככ"ר, וחילי' דיד'
מהכא עירה לטוב רוחא מניין, ור' יוסי
פסיב כאן כלי חרס בולע יותר משאר כלים
אבל חבלין אינם מחבשלים בעירוי, והקשה
ר' יוסי בר בון והא חמי אף בכלי נחושת
כן, וכי כלי נחושת בולע יותר משאר כלים,
ומדמה מה שכולט לחם שמבשל, וכיון שיש
ראי' לר' יונה הילכתא כוותי' דהוי ככ"ר,
נ' ראי' מפסחים דל"ז דמאן דפטור מחלה
בקמח ע"ג מוגלשין שהוא רוחמין, פטור
נמי מוגלשין ע"ג קמח כיון שגילוש ברוחמין

לאו קמח הוא, משום דעירוי ככ"ר הוא, ד'
ע"י עירוי, אך ראי' זו דחו ד"ל ב"י הקילו כיון שאפילו בעירוי ג' ימים כלונן התירו
רק בנעוה החמירו ברוחמין, ולא עוד אלא שר"מ סתיר בחביות י"ג לערות ולהפכו מלך
לדף אף שכשנפסק היו ככלי שני מ"מ הקילו בו, אבל בשאר איסורין שפיר היו ככ"ס
ואינו מוטיל הנעלה או ד"ל ארמא הי"ט להסיק תחתיו באש כמ"ס בחוס' ישיגים, והא
דחם לחוך לזון דקולף הוא משום דחור אליו הוא כמו עירוי שנפסק הקילוח אבל עירוי
משם הוא ככ"ר, וכ"כ הר"ן ליישב הא דתחאה גבר לפירוש זה, ולשיטה זו כתבו בדל"ט
דבר מדיחין היינו מכלי שני, דאי מכיר היו מבשל לר"מ, והא דאין שורין ככ"ס הוא
משום דרק חבלין שטשיין למחק הקדירה לא מיחוי כמבשל אבל שאר דבר יש מיחוי
כמבשל, ולכך רק מדיחין, או דלר"מ ה"ה שורין ככ"ס ונקיט מדיחין לרבנא דקוליים
האספנין ומלוח הישן אין מדיחין ג"כ, וכן ראיית הירושלמי דהה דרין ולמסקנא י"ל אף
בכלי נחושת בולע ואינו מבשל : [קלב] דרך כו' דלפ"מ החוס' היו לגמרי לר"מ ככ"ר,
ומהר להנעיל ע"י עירוי, ובהר"ן דעמו דרך לענין שבת, ולא לענין הנעלה להם שנשתמש
בכ"ר, ובע"ז אור אפילו הנעלה בכ"ר אין מוטיל : [קלג] ולדין כו' זהו לשיטה החוס'
בס' ר"מ ז"ל, שזכר י"שבו א' הא דחם לחוך לזון כפסחים לשמואל דתח"נ מ"מ מורה
דכדי קליפה מבשל, כדאמר ארמיקר ל"י וכדחסי"י לו ברייתא דקולף במקום מדיח, כ' הא
דמוגלשין ע"ג קמח דפטור מחלה אף דהרי רק כדי קליפה מבשל, י"ל מיירי שיש שיעור
חלה בלמנוס, וע"י אוחה הקליפה בל"ר לה שיעורא, וכ"כ בזבחים לשיטת ר"מ דמקשה
כדי קליפה, ובע"ז דע"ז בס' רבינו ברוך, וכ"כ במליגה דלר"מ ע"י עירוי לר"ך קליפה
בחרגולא קודם מליחה, וכ"ר הרא"ש בשבת לשיטת ר"מ, וכ"פ הטור והמחבר באות
מיש"מ סע"ז דאסור לערות על חבלין, וכחכ המג"א סק"ב דבעירה היו רק הקליפה
אסורה משום מבשל, שהרי הר"מ ז"ל דייק מסיפא דמשנה ולא קמי יערה רק נותן
לחוך הקטרה כמ"ס במהש"ק שם ליישב קושיית החוס' שבת, ממ"ס החוס' דמשנה
אין כוכחה דקאי להג"ל, וכחכ שם המג"א דאף שלי"א היו כלי שני מפליט ומכליע
בכולו, מ"מ לענין שבת דחליא רק כמבשל היו רק בעירוי כדי קליפה : [קלה] לחומרא
כו' הש"ך כאן סק"ה כתב דעת רש"ם היו עירה מכליע כדי קליפה כמו עירה חלב
על בשר או איסור על הימר מכליע כ"ק, רק אינו מפליט ומכליע כאחר ולכך מסי'
במליגה בעירוי כיון שצריך להפליט הדם ולהכליע בחרגולא, וכלי שני אינו מכליע אפילו
כדי קליפה, ודעת ר"מ לא כמ"ס הפר"ש סיס"מ שמבשל בכולו, וכן לא כהרש"ל
שלהרא"ש בדפ"ס ר"מ ז"ל מכליע בכולו רק אינו מבשל ואינו מכליע בכולו, רק אף

קיי"ל לחומרא בלא נפסק הקילוח שמבשל
כדי קליפה בשבת ובדי"ח לאסור בהנאה.
וכ"כ הטור בא"ח שם דל"ח לענין הנגלה.
וכ"כ השפ"ד כאן ובסי"ח דין ה"י
במשניות שם דלר"ח פ"ט כתבו דאסור
כולו ופעם כדי קליפה שלדידהו הוי בליטה
ובישול אחד, ולהר"ן בע"ז הוי בליטה ובישול
שני ענינים, ומבשל כ"ק רק לחומרא ולא
לקולא, ולכך אינו מועיל להנעיל כיון דהוי
רק ספק, וזה כנכלע ע"י מליחה שאסור
כדי קליפה, וכנכלע ע"י עירוי כבולעו כך
פולטו כנז"ל סל"ח סקס"ח: [קרו] ודא
כו' בשפ"ד מסתפק בזה כיון דלדידן הוי רק
לחומרא י"ל דהוי ס"ס פירש במש"מ סק"ס
דהיינו ס"ס בדאורייתא כמו בשב"ר בח"ב
ספק נפל שם העירוי, ואח"ל נפל שם
אין עירוי מבשל והוי רק מפליט ומבליע
בכ"ח דהוי רק דרבנן, ודי בספק נפל שם
לכד משום סרי, מ"מ כיון שמופסין טיקר
כר"ח ז"ל שומבשל כ"ק לחומרא לא נחשב
לספק להחיר וכ"כ בחו"מ סימן זה סק"ח
דעירוי שלא נפסק הקילוח אסור מ"ה, רק
להנזיל סקפ"ה מ"מ"ס בסי"ח מחיר בלא
הוי הכשר כמאבד"ר משום דהוי בלוע
מבכ"ח ומותר בהנאה, וכ"כ הרע"ה בחשבונו

להנעילו ע"י עירוי, ורק כשנבלע ב"ב
ע"י עירוי יכול להנעילו משום כבולעו
כך פולטו, ומ"מ הוי החומרא בתורת
ודאי [קרו] ולא נחשב לספק להתיר
בספק נפל לתוכו ע"י עירוי לחשבו
לספק ספיקא, או להתיר באיסור
דרבנן ע"י זה, משום דהוי כודאי
לחומרא:

סה עירוי כזו שלא נפסק הקילוח
מלבד שהוא מבשל כדי קליפה
[קרו] הוא מפליט ומבליע כאחד,
ואם עירה במלינה על התרנגולת
קודם מליחה מכ"י ראשון די בקליפת
העור, או כשראש העוף הוא למעלה
הוי זה בטקום קליפה ואפילו בעירוי
מכ"ד [קלח] שעומד אצל האש ב"ב
אינו אסור יותר מכדי קליפה, ויש
[קל"ט] מספקים במה שאינו על גוש
אחד רק מדובק בחלקים כמו עירוי
על קניידליך אם אסור בכבוד:

סו אין [קב] חילוק בעירוי בין מערה
על דבר יבש כמו תבלין, או
לדבר לח שמתערב במים רק לענין
שבת, שבדבר גוש כתבלין הוא
מבשל

להמשמ"ש מהמשניות א"ח סיח"א סק"ט, דאפילו בדרבנן אסור כה"ג דל"ח ספק רק
לחומרא ודא ע"י"ס: [קרו] הוא כו' כמ"ס הטור והמחבר בסי"ח סעי' וכמ"ס הש"ך
בסימן זה סק"ס דהוי שלרשנ"ס אינו מפליט ומבליע כאחד, מ"מ לר"ח דקיי"ל כוח"י
הוא מפליט ומבליע כאחד, כנמלינה: [קלח] שעומד כו' לפמ"ס השפ"ד סל"ח סק"ח
לענין הוחילה שיתבאר בסקרי"ב שמחמירין ב"ב מטעם עירוי, בעומד אלל האש, ובדח"ס
סל"ח סקקמ"ח הביא מהשפ"ד הג"ל לרבותא דאפילו בעומד אלל האש הוי רק העירוי
בקליפה דלא כספר ח"י עולם שהביא שם, ובסימן זה סקס"ד הביא מחשואות חן בעירו
מקדירה שאלל האש יש לחוש להישיש שכולע כבולו, אבל להפרמ"ג הג"ל אין חילוק:
[קל"ט] מספקים כו' באשל סיח"ב סק"ו מסתפק בזה בקניידליך דכיון שהוא מחלקים
סולט שם להוליך הבליטה כבולו, והביאו האחרונים: [קב] חילוק כו' נמ" שבת דמ"ג
מיידי ברייתא לבית שמאי נותן אדם חמין למוך הלוין ולא לזון למוך החמין, ולבית הלל
נכום שהוא כלי שני נותן בין חמין לזון, ולא לחמין, ולא באמבטי, ופירשו בחוס'
דלכ"ס חמין למוך הלוין שמוחר הוא אפילו מכ"ר מותר, ובזון למוך החמין שאסור אפילו
בכלי שני אסור משום גזרה אטו כלי ראשון ולבית הלל, נכום שהוא כ"ס אף לזון
לחמין מותר מושם דכלי שני אין מושל, ולרש"י ז"ל דחמין לזון מותר ולהיפך אסור משום
תהא נכר הקשו החוס' א' יקשה מאן למ"ד עילאה גבר, ב' חמין למוך הלוין דמותר
הא מ"מ מבשל כדי קליפה, נכך פירשו הם דטיקר חלוי בין מרובים למועטים, שדרך
הוא ליתן המועט למרובה, ולכך לכ"ס מותר בחמין לזון כיון שהלוגנים מרובים, ולהיפך

בחמין

בחמין מרובין אסור, ואפילו כלון למטה אסור לביש כשהחמין של מעלה מרובין, ולביש בחמין דכ"ר או באמכטי דוקא חמין לחוך לזון ולזון מרובה, אבל בחמין מרובין אף חמין לזון אסור לביש, וכנס זהא כלי שני אף לזון מועט לחמין מרובין מותר ולא גזרין אטו כ"ר לביש, ולהרין הפירוש לביש רק חמין לזון מותר בכ"ט, דרק כמה שמה על ההחמון כחכלין בזה עירוי מבשל ככ"ר, אבל לחוך מים שמתערב ממש אין כח בקילוח לבשל במים בהחמונים, ומ"מ כלון לחוך חס אסור לביש ל"ל כיון שאין קילוח רק החמין במקומו אסור וכן בכוס לביש וגזרו אטו כ"ר, ולביש בכוס מותר בכ"ט ולא גזרין לדירהו, ובאמכטי שחמין הרבה יותר ממיחס חמין לחוך הזון ל"מ לעירוי ככ"ר ומותר, וכלון לחמין במיחס מותר במרובין להפסיד ובאמכטי אף במרובין הזון אסור ההפסד עיי"ש, וכ"כ החוס' בפסחים ד"מ דבמים אין עירוי אסור רק בגז, והטור' בסעיף סק"ח תמה על הטור ומחבר שאוסרים כלון לחמין בכ"ר, ומתירין בחמין לזון, למה לא חילקו בין לזניים מרובין שמוחר אף לזון לחמין ובחמין מרובין אף חס לזין אסור, ותי' שהחוס' כתבו זה רק למ"ד עילאה גבר אבל אי סמ"ג מותר בחמין לזון אף כלון מועט עיי"ש: [קמא] אפ"ר כו' המג"א סק"ח הביא מהר"ן ומוס' פסחים סג"ל, ג"כ דכמה שאינו נוש כחכלין ל"ש עירוי ולכך מותר בחמין לזון, רק סיים שהזניים מרובין, ופירש במחלית השקל דעיקר הטעם דל"ש עירוי בזה בלא ללח, וכוונת המג"א רק מה שכלון לחמין אסור הרי מתערב לזו כתב דכיון שהחמון החס מרובה כמ"ס. לחוך. אסור, ויהי' זה כהחור"ד שיחבאר, ובמשניות ס"ס"ח ד"ה אמנס, העלה שאין חילוק בין שניהם משקה, לשניהם אוכל, או אחד אוכל ואחד משקה לענין סמ"ג דקשי"מ החוס' י"ש ל"שכ"ח א' שם בפסחים מסיק בלא זה מהבכרי"מ ולמה ל"י זה, ב' ביטול כדי קליפה י"ל רק בלע אדמיקר ל"י ולא מבשל, והחוס' רק לשיטת ר"ת דכלוע וביטול אחד לכך מחלקים בין לזניים מרובים למועטים, אבל לדידן כל שאין מבשל מותר בשבת אף דמפליט ומכליע כדי קליפה וכן העלה שם לדינא בלא נפסק בקילוח מבשל כ"ק להומרא כחכלין ודבר נוש, ומ"מ ע"ס חס בהחמין למעלה מותר בשבת שאינו מבשל כ"ק, ובא"ה יאה אסור כ"ק שחפליט ומכליע [וי"טרך או ס' נגד הקליפה או מותר לריב"א ורמ"א] וכלון לחמין יאה אסור בשבת להמג"א כשהחמין מרובה להמחש"ק: [קמב] ואפ"ר כו' הנה המג"א שם סיים שאסור לתת בשר רותח לזון מועט עירוי כ"ק כיון שאין מתערב, ותמה במשניות ס"ס"ח סג"ל הא רק אדמיקר ל"י בלע אמרין לא מבשל, מלבד זה תמה במנחת חינוך במוסד השבת ס"י א' מיומא בעששיות של ברזל למקוה, הא מבשל למג"א, ומ"מ בחור"ד ס"ג"א סק"ה בסופו, כתב לסברתו שם בדבר המתערב במים ומחמון רותח אם א"א שיחמוו בהיס"ב העליון, אין בו משום ביטול לענין שבת, ור"א' ממיחס שפינהו והוא רותח שניתן לחוכו מים מרובין להפסיד משום דכדבר המתערב ל"ש נ"י ביטול במקלת, וא"כ קשה להמג"א למה יגרע בשר ממיחס דמותר כשאי' לבוא לביטול, ומחלק דבמיחס אין ל"י הנאה ממים שנתוך המיחס, שנכלע בהמיחס ונתבשל לאו מלאכת מחשבת הוא, אבל ברובע שהטעם נכלע בבשר ונתבשל ונהנה וחלופו הטעם ומלאכת מחשבת אסרה חזרה לכך אסור עיי"ש, לא העתקתי מ"ס ברת"ש ס"ג"א סקט"ו

טבשל כדי קליפה, ובמה שמתערב במים למים אינו טבשל, רק מפליט ומבליע העירוי של מעלה כדי קליפה, [קמא] אפ"ר אם החמין שלמעלה מרובין מן הצוננין, מ"מ אינו טבשל ורק בצונן לתוך חמין של כדי ראשון, טבשל ל"א רק כשהחמין מרובין, [קמב] ואפ"ר באם התחתון הוא גוש רותח מ"מ אינו טבשל כשהצוננין מרובין כל כך שא"א שיחמוו בכדי שהי"ב, אף שיש אוסרים לתת בשר רותח לתוך רותב צונן שלמטה בשבת: כ"ר

קט"ו מהמקדש חוץ על הזוהר פי' פינחס
דשי"ך שילאה ותחלה נמחצ"ב ע"ש:
[קמג] נפסק כו' הוא מהמס' והר"ן הנז"ל
סקקלא ליישן הק' דנטף על הסולת כו'
משום דשם נפסק הקילות מהכ"ה ובחוד"ב
סק"ה דלר"ת הוי כל הטעם שמחזור עוד
העירוי עם הדפנות המחממות. עיי"ש והביא
כן הש"ך כאן סק"ה דרק משומ"ב כרי
קליפה ולא מנצל. ובשפ"ד סו"ד סקל"ד
שח"ס הש"ך בסו"ד דנפסק הקילות אין
אוסר כלל כיוון ענינו אסוק"ה שאוסר
כ"ק. והכל מטעם אדמיקר ל"י בלע כ"ק.
ובמשנלות סיס"ח מסופק בזה דיהי' מ"ה
בתחלה גבר בשאר איסורין. והביא ממג"א
סיח"ס' שיתבאר דהוי הקליפה רק חומרא.
וכ"כ בסו"א סק"ו דחומרא מדרבנן הוי
ומקילין נפסק יס' נגד הקליפה: [קמד]
ולא כו' כמ"ס הש"ך סו"א סק"ו במלינה.
ורק בבשר לזין שפ"ל עליו חלב רוח קולף
הבשר כשי"ח. ורק שבמשנלות מסופק בכו'
עיראות הרבה דיל' פעם מפליט ופעם
מבליט במלינה. ובכלי יתבאר נסקק"ה
מהע"ו וטעו"ד שאוסר כה"ג כגול. וכאן הביא
בדח"ס סקס"ד מטעם דעת דנאכל ל"ש זה ואוסר ככ"מ רק כד"י קליפה: [קמה] בטיפה
כו' בפר"ח סו"ג סע"ו נפסק נמקום כירה לזנות הוי כלי שני. חמה מלא. וכחב
במשנלות סיס"ח דשם הוי כלי שני קודם כולו להקדירה לזנות. וכ"כ בחכ"א כה"ט ד"ב
במוסגר. אך מ"ס שם החכ"א להקל בטיפה על. האכל כיון שנפסקה ממקומה. וכח"ס
הש"ך סו"ג סק"ו מהד"מ. ול"ן ענינו אד"ן חלב גר הנוסף. חמה עליו כספר ישועת חיים
סוק"ה סק"י בהגהות יד אלימלך שם. דהרי גר לרי"ך גרירה בכלי. ומבאר בשפ"ד סו"ג
סקל"ח מהמנח"י שנמאכל לרי"ך קליפה נמקום שבכלי גרירה או געילה. וכ"כ הש"ך סו"ג
ומשנלות סיס"ח בדין הד' דכלי קשה מאוכל וסגי בגרירה: [קמו] גחשת כו' דעת
הרבינו ירושם ז"ל שהביאו הנ"י סו"ג והמ"ח שבש"ך סיס"ח סקל"ג דכלי נחושת אינו כולע
אח"כ האור מהלך תחתיו. ומ"ס הרמ"א סיס"ח סע"ח שאין חילוק בין כלי חרס לנחושת
ושאר כלים לענין כלי שני. מ"מ לענין עירוי דעת הש"ך מהפוסקים שנמשכו לדעת הר"י
שמיקל בכלי נחושת. אבל הש"ך הביא מכמה מקומות שכלע ע"י עירוי. א' מנח"ס דל"ה
אחד שבישל בו ואחד שעירס לחובו רוחה. טעון מריקה וטע"פ ואמר אח"כ כלע. בלא
בישול הוי שכלע. וע"כ לא מיירי בכלי חרס דלא טעון שפירה. ודוחק לומר על כלי שני.
דסתם כלי מקדש הוי של מתכות. וכן בשל עץ ל"ש ב"י ביטול. ומה שחמה האורה מיעור
למה הקשה הש"ך על ר"י ז"ל יומר מכל הסודרים עירוי בכלי שני איך מפרשים הא
דעירו לחובה רוחה. י"ש השפ"ד דה"ן דעכ"פ כלם סודרים דעירוי מפליט ומבליט כ"ק.
או מפליט ומבליט. כאחד אין קושיא דכלע בלי בישול קפיד רחמנא לחיבור. ורק לרי"י
דלא מפליט כלל קשיא ל"י. והאריך הש"ך והביא שם רבו המוניי' שחמה העלה לרי"ך
הגעלה בכלי נחושת. וכ"כ הפר"ח לחיבור והעלה קן המשנלות בסיס"ח דאפילו בהפס"ד

סו' כל זה רק בעירוי שלא [קמג]
נפסק הקילות אבל בנפסק הקילות
אינו מבשר כלל. רק מפליט או
מבליט כדי קליפה. כמו כל חם לר"ך
ציון שיתבאר וקליפה זו הוא רק
חומרא מדרבנן. והולכין בספיקו
להקל. והוא רק מפליט או מבריע
[קמד] ולא כאחד כמו במלינה
שנתבאר אין אוסר ואפילו בעיראות
הרבה שיש לספק פעם מפליט ופעם
מבליט ג"כ יש שאין חוששין וכן
הדין [קמה] בטיפה שנפסקה ממקומה.
אף שיש מקילין בזה כמו בטיפת גר
דורק שיתבאר שלא יאסר. מ"מ קשה
להקל בזה בלא קליפה בחם לר"ך
ציון באוכל:

סח כלי [קמו] נחושת אף שצ"א
אינו כולע אלא כשהאור מהלך
תחתיו. מ"מ העיקר שצריך הגעלה
בשנשתמש בו בין ע"י עירוי. בין
האור מהאש. וה"ה לשאר כלי
מתכות. ואפילו בהפס"ד אין להתיר.
ורק

אין להחיר בדי' ואכתי' [קמז] ורק כי במשננות סיים שם דמה שגלה מהמקום שחולל לחלק ולהחיר בשאר כלי מחנות, מ"מ מהש"ך ופ"ח אינו נראה כן, ורק מה שחילק המנהיג כשישלו בו שחממא י"ס נ"ר הקליפה חסכים עמו במשננות להחיר, וכן נכנס שם דין המוקס שחולל סימך עליו המשננות כיון שיש סוכרים שכנוש בכלי אינו אוסר חסר מקליפה, יש לסמוך להחיר נ"ר הקליפה לנ"ר כנ"ל סקכ"ח מזה : [קמח] לערות כו' דבר זה הניא בדי' מהמדרכי א"ס ה', וכן הטלה בהנה סעי', ולכתחילה אסור ומוחר דיעבד, ומקור דבר זה הוא מהנהגת דמנשרין פ"ה, המערה מחס לחס מלון גלוק טבור, מלון לחס טמא, ר"ש אומר המערה מחס לחס כוחו של החמון יפה משל עליון, והנה הרע"ב ז"ל פירש שמעקה העליון הוא טבור והחמון

[קמז] ורק מקילין בו בהפטר אם בישלו בו אח"כ בלי הנעלה, או כשנכבש בהם איסור ובישלו בהם אח"כ הותר יש לשער רק נגד קליפת הכלי בלבד :

סמ אסור [קמח] לערות לכתחילה מכלי שיש בו שומן כשר לתוך נ"ר דולק מחלב או משומן איסור אם העריון צונן והתחתון חם [קמט] ואף שיש חוששין אפילו בשניהם צוננים או שניהם חמים, מ"מ העיקר דבשניהם צוננים אין לחוש ב"ש, ובשניהם חמים יש לספק, ובדיעבד אין לחוש ב"ש לזה, רק ל"ש מאחרונים שחוששים באיסור משהו, או אם רואה שמו"ע מחקירה לאסור בדיעבד ג"כ :

אף

הוא טמא, לך בכל בני מלון לחס העין פעולה מהחס כמסקה הוא חשוב, וע"י ההכל העולה מטמא לעליון וטמא, ולר' שמעון אף בחס לחס, מ"מ חוס החמון גדול ועולה לעליון ומטמא, ומ"מ אין הלכה כר"ש דאין פעולה החמון ניכרת אף שחמו גדול, ורק בלוק לחס ניכר פעולתו וטמא, והטו"ט חזה על פירושו הלא אפילו בלי ניזוק כל משננה חוס מחמון לעליון יהי' טמא, אבל הרמ"ל מפרש שעמוד המסקה הנקרא ניזוק מחמם, בהיות קליבו בכלי הטמא החם ומחמם המסקה שכלי העליון, וכ"כ בפ"ט ממומחא אובלין, שעני החמין עושין כחמרות עשן, ומתערב בניזוק ובמים שכלי עליון, וקלות העיסון העולה מהחמין כמסקה הוא חשוב, ובר"ש ז"ל פירש דמלון לחס טמא שמתחמון מ"ע להעליון ומטמא כדאמרין בפ"ב ביו"ט המדחן, ולמד המדרכי מזה לאור שאלו העליון הכשר, והטו"ט סק"ו הביא הטעם מא"ס משום תחלה נ"ר ומחברו ב"לוק, והש"ך סק"א כתב מהמדרכי משום ההכל העולה מהנ"ר למעלה, ולפ"ס המשננות אין מחלוקת בין פירוש הרע"ב להרמב"ם וכן בין הטו"ט והש"ך דהכל אחד ולא כמנהיג שכתב שנטלם מהש"ך פירוש הרמב"ם משום ניזוק, רק לחרייהו כיון שחמם ניזוק הוי בניזוק חס י"ס לו כח לעלות, אבל אי ל"ס חמ"ג ל"ס נחשב רק לזון ול"ס לו כח בחמון לעלות למעלה, ולכך מטמא בעהדות ואסור בא"ס ע"י"ש : [קמט] ואף כו' דעם הכרו"פ להטו"ט משום ניזוק חיבור יהי' אפילו בלון לזון או חמין לחמין אסור לערות והמשננות חמה הא מפורש בשו"ע לתוך נ"ר דולק שהוא חס ולא בלון, וכן חמה בחכ"א כ"ס ד"ה, וכן לא בחס לחס אפילו החמון חס ביו"ט, ורק בלון לחס משום ההכל, והבית הכל מחיר בחס לחס והניח במשננות ב"ש, ומ"מ הרמ"א ז"ל מחיר בדיעבד כד"ל, ומזה הוכיח בחו"ד שיחבאר בסקכ"ג דלא לא הי' חיבור, ובד"ס סק"ט וסק"ק דרך ב"ר מוחר בדיעבד משום שאין מושפין להיטעם, אבל כדאין ו"ע אסור בדיעבד, כי ב"ע מהבטיל דינו כהבטיל כ"ס הפ"ח סקכ"ב, ושם שבאיסור משהו יש לאסור בדיעבד ג"כ, ובא"ח סימ"א בטו"ט יש טעם שאין משחמם בכלי שמנעילין מחנות ההכל החמון שחמם משום ניזוק, ובשו"ע הרב שם שמוחר בדיעבד, ובסקכ"א לומר לשופכים מלי כשר לכלי עריפה לרח"ה משום הניזוק או הלכה, ובסקכ"ז ממנחם יצחק

מה

ע אף דמה שאוסרין בעירוי מכלי ראשון בלא נפסק או אפילו בנפסק הקילוח כדי קליפה מי' עירוי מכלי שני אף [קנ] להחמירין בכלי שני שנתבאר מי' בזה אין להחמיר בכלל וכל שכן בכלי שלישי ורביעי, אף בדברים שמחמירין בהם בשבת אף בכ"ש, ובנשפך דבלי, ממה שעירוי חלב מכיר שעמד אצל האש לכלי שני ויש ספק אם הנשפך הי' מהביר, או שהכלי ראשון דחפתו למטה ונפל מהכ"ש יש להקפד:

עא כ"י [קנא] שנשתמשו בו ע"י עיראות הרבה בתוך המעליע, יש שמצריכין בזה סי' נגד כל הב"י ולא די נגד הקליפה לבד, אבל אם עירוי אחת הי' בתוך המעליע ושאיר כל העירות קודם המעליע יש לספק, ויש מקילין אפילו באש כל העירות הי' תוך המעליע, כ"י ש"א הי' העירוי השני עדיין חם מהראשונה, וכן בהגעלה שהעירוי הוא בקילוח גדול שמחזיק כמה עיראות מועיל לכל עירוי [קנב] ומי' אפילו להאומרים היינו בהכניסו הכלי לתוך כ"י צריך לשער בכלי הב"י אבל בעירוי עליו חלב שהי' הכלי שר בשר, הרי אינו מפליט עתה בעירוי זו יותר מקליפה, ויש סי' בתוכו נגד הקליפה כשנית, [קנג] ויש מאחרונים שאין חוששין לזה, רק לעולם די נגד הקליפה:

עב כבר [קנד] נתבאר דבמערה שומן

מה שאין נזהרים בנשפך חלב תחת הכשר, להגדיר סי' גם נגד החלב הנשאר מהשפכס משום נילוק חינוך, הוא משום דרך בהגילוק שסופו לירד למטה, ולא כמה שאין סופו לירד עיי"ש: [קנ] להחמירין בו נמנא סי' חמ"ו סק"ט כחש שאין להחמיר בטעמיה, ופירשו שם דהיינו כלי שלישי בחמץ להחמירין בכ"ש, מ"מ בשלישי אין להחמיר, ובאשל הביא שהבי' ובי"ח החמירו בכלי שלישי ג"כ [מסתמא ביר סולדת] אבל האשל מלמד להקל אפילו למיד פת אוסר בכלי שני בשבת, מ"מ טעה לכוס ומסס לקערה אינו אוסר, ועירוי מכלי שני הי' בכלי שלישי, ובדח"ש סקק"ד הביא מהטוטרוד נשפכו קאווע עם חלב מקדירה שאלל האש לתוך הכלי שני, ונחרכה החלב ויזא מלמעלה וספק בו כפנים הי' ספק בדרכן ועכ"פ מעורב עם הכלי שני, ואין לאסור: [קנא] שנשתמשו בו דבר זה הוא מהט"ז סי' לה סק"ט מהאוי"ה אודות הטעמיה דע"י עירות הרבה בלע כבול, ובשפ"ד סי' ס"ח סק"ז הביאו וחמה עליו מסיח"א באורח ארץ מכשירין בהגעלה בעירוי לכלים שנשתמשו בעירוי הא בלעו הרבה ופולטים רק בפעם אחת כדי קליפה, וכן חמה באשל סיח"ג סק"ג, והמנח"י י"ש דכנולטו קר פולטו, וכתב במשכנות דרך ביום אחד דאל"כ הרי נפגמו העירות הקודמות, ובחידו"ד סק"ט הביאו וחמה עליו כיון דאחר הקליפה לזון הוא מה לי הרבה מה לי פ"א, והביאו ג"כ בס"א סק"ז, ובטוטרוד שדח"ש סי' ג' סקקמ"ח, וסי' לה סקס"ב ומשמ"ש בס"א סק"ט נט"ז פירשו בהאוי"ה חוץ מעליע שהי' עוד חם מהעירוי הראשונה כיון שדופנותיו חמין הוא נולע כבולו, וכן נמחל עליו חמין הרבה, שיש בו כדי הרבה עיראות, ובאופן זה מחמירין ע"י הגעלה, כיון שהוא קילוח גדול מפליט למה עיראות כבולו עיי"ש: [קנב] ומי' כי נחכ"א כ"י דין ד' במוסגר כחש ג"כ מהאוי"ה, ומ"מ מחיר בדינו שם כפנים בעירוי חלב לקטרת בשר, שהרי ע"י עירוי זו פולט רק כ"ק וז"ל סי' לה סקקס"ז שיש לעולם סי' נגד קליפה, וז"ל סקקמ"ד מהטוטרוד באוכל כה"ג: [קנג] ויש בו דח"ש סי' לה סקס"ב הביא מיד יהודה דכיון שהרמ"א ז"ל לא הביא להאוי"ה, וכתב רק שיחשו בכ"י, אין לחוש ואפילו בהרבה עיראות די בקליפה עיי"ש בפנים: [קנד] נתבאר כי היינו הניזל סק"ד סקליא מחשבות הראש דהוי הכל קליפה, או אפשר לכוונתו כהכר"ס ואסור כל השימן, ובמשכנות כאן סק"ז מחלק בין חלב שגפל לבשר ובשר לזן די בקליפה והחלב רוחש

שומן לתוך שומן יום יום ונטעא
איסור בתחתית הכלי כמו עכבר
להאוסרין בשומן. אפילו יש ס' בשמן
נגד כל האיסור מ"מ בכל פעם
שמערה נאסר השומן משום געשה
נבילה. או אפשר לומר שגם ואם
הוריקו שאר רבר רותח לא שומן
על איסור שבתחתית הכלי או חלב
לבשר צונן. יש שמחלקים בין עירוי
שלא נפסק הקילוח שדינו כמו בשומן
שאינו מועיל אפילו ס', ובין נפסק
הקילוח דהוי רק בקליפה, וכן בבשר
בחלב דהבשר בקליפה והחלב או ס'
נגד הקליפה או מותר לנמרי בשית:
עג ויש [קנה] שמחלקין בין שאר
איסור דאף אי לא נפסק הקילוח
מ"מ מותר בהפמ"ר אבל בבשר
בחלב דנע"נ בלח בלח בכ"ע הוי
הבשר בקליפה, והחלב אסור כולו
אף ביש ס' כשהוריקו מעט מעט,
אף בנפסק הקילוח וכ"ש בלא נפסק
דהוי בב"ח דאורייתא. יש לאסור
החלב בכולו. [קנה] ויש שאינם
מחלקים בין בשר בחלב לשאר איסור
רק אם הי' ההורקה בנחת לא דרך
שפיכה, אז נאסר כל ההיתר אפילו
בשאר איסורין, ואם הי' דרך שפיכה
בנפילה מרובה שעלה על כל גדותיו
הוי רק בקליפה כדין כל חם לתוך
צונן:

עד אם [קנה] מערה שומן איסור
רותח לתוך שומן היתר צונן
ל"ה כחם לתוך צונן בקליפה רק הוי
כמו שני דברים צוננין שנהערבו
דאסור כולו עד ששים, וכשיש ששים
יקח מהשומן כפי האומד שיש שם
שומן האיסור:

עה כל [קנה] חם שנפל לתוך חם,
והוא

או ס' נגד קליפה או מותר כולו, מירו
בנפסק הקילוח כמו שמורה לשון נפל,
ובסיק'ד מירו בלא נפסק שנוגע חמור
בהעכבר ונאסר: [קנה] שמחלקין כו' כי
במערה וזל סיל"א בש"ך סק"ח דלא
בפרמ"ג דכל הטעם בשומן דל"א אין נע"נ
בלח בלח בהפמ"ר, משום דהשומן נקדש
והוי יבש, וא"כ בשאר איסור דבלח בלח
בהפמ"ר לא נע"נ כשיס' ס' נגד האיסור
מותר, ואין רומה לשומן, אבל בבי"ח דאפילו
בלח בלח נעשה נבילה ואפילו בדרבנן, אי
אף בנפסק הקילוח דעכ"פ אסור מדרבנן
וכ"ש בלא נפסק דאסור מ"מ, הוי נע"נ
והחלב אסור כולו משום דקליפה נע"נ בכל
פעם כמו בשומן: [קנה] ויש כו' חילוק
זה הוא מחמ"ס יו"ד סי"פ שנפמ"ס סק"ו,
דבנחת כל טיפה אחרונה דוחפת את הראשונה
והוי כל הלה קליפה הנאסרת אפילו לא מלד
חני"כ דיל דהוי כחלי חתיכה, ולכן הקליפה
נאסרת אין חזרון להמירן אפילו בלא שומן,
וכסיל"א מירי בשפיכה בקילוח גדול שזה
דק מחמ"ס החלב נוגע בבשר והשאר לא
נגע בזה פליגי ר"מ וריב"א והוי שוים בבי"ח
לשאר איסורים דבשפיכה מותר ונחת אסור,
וביטעות חיים סיק'ד סק"ו שהחזיר
זהאחרונים אינם מחלקים כפרמ"ג בין נפסק
סקילוח ללא נפסק, רק בין עירי פ"א דרי
בקליפה, ובכרבה פעמים אסור וכיד אפרים
סיל"ז חמה ג"כ בעירוי לקדירה קמא קמא
כאסר כעכבר בשומן בסיק'ד, ואי שמחזיר
בניזוק אי"א סיב"י ניזוק להקל כיון שאין
מחפשט ומחלק לשם טעם האיסור בשוה
ועוד שזלי הקטרה מחגלין ובסי"ב בסופו
מחלק בין שומן שנימוס ולא בזה, וכן מיקל
בלב שאין דנוק דנס שנישלו דרבנן עיי"ש:
[קנה] מערה כו' היינו מ"ש הטו"ז סק"ו
מהר"מ שלמד כן משומן שבסיק'ד, והיינו
בין שנימוס הבזמן ויש לחלק בין מ"ס למ"ס
כג"ל דש לענין ביטול בשבת איירי, וכדח"ס
סקל"ח מהיד יהודס כנפנים:

[ט] דיני חם לתוך צונן ולהיפוך, שבשריע סע"ג:

[קנה] חם כו' בנמ' פסחים דע"ו, אמנה דנטף מרובו על הכרס, ואפלוגמא דרע
ושמאל

והוא עם רומב, בבלי ראשון, ושמואל בעילאם או תחאם גבר שימבאר, והיד סודת בו, אוסר בכולו עד סי' נגד האיסור [קנט] ואם האחד חס והאחד צונן, אם התחתון הוא חס ועליון צונן אוסר כולו עד ששים [קס] אפילו אם זה התחתון הוא ההיתר, וכ"ש אם זה הוא האיסור

להיתר חס כולו אוסר, ומ"ס בלשון לפיכך פירש בפרישה אזה ד' או דקא' ארסמך ל"י שכתב אוסר הכל אם ה"ס"כ, או אדלעיל מינ' שכתב ואם הוא חס שיהי נכוונת בו אוסר כמו מנושל, לכך כותב לפיכך, ומ"מ היינו ע"י רובע כמ"ס בפרישה אזה ה' דשלא ע"י רובע כותב דינו לקמ' ורק נקיט לשון הגמרא דחס לתוך חס אוסר כולו ולא הזכיר רובע, ואח"כ חוזר ומפרש כשהוא ברובע, כמ"ס שם בסמוך במה דברים אמורים כ"י ולשון המחבר בסעי' ג"כ איסור חס להיתר חס דכלי ראשון ופירש הש"ך סק"ו דמירי ברובע או כלל שמן שימבאר שאסור מדין הנמ', אבל בכחש בלא רובע לדין הש"ע ה"ה אוסר רק כ"י נטילה, ורק לדין ברמ"א אוסר בכחש בכולו משום אין בקיפין כשי"ת : [קנט] ואם כ"י היינו פלוגתייהו דרב ושמואל בפסחים שם, בחס לתוך ל"ג או ל"ז לתוך חס דלרב עילאם גבר וכשהוא חס אוסר וכשהוא הלזן מותר, ולשמואל התחתון גובר, ופריך ממנה דנטף מרובע על החרס וחזר אל הפסח יכול מהפסח מקומו והיינו כ"י נטילה, והו"י ס"ד דמירי בתרם לונגה דהוי החרס תחאם ל"ג ואמאי אוסר כ"י נטילה, ושני ל"י בתרם רותחת דהוי חס לתוך חס, וכן פריך לשמואל ממנה דנטף מרובעו על הסולת יקמין מקומו להס"ד דסולת לונגה והו"י תחאם ל"ג, ומוקי לה בסולת רותחת, ופריך מסבו משמן של תרומה אם חבורת ישראל יקלוק את החיטון וכיון שהפסח הוא רותח וכו' תחאם [לקמן] בס"ק ימבאר מהחיד' דכנסמך על הפסח אף שהוא מתחת הפסח מ"מ הו"י הסומך תחאם] אמאי סגי בקליפה, ושני שאני סיבה דמשהו עבדי ל"י, ומייתי ברייתא כותח' דשמואל חס לתוך ל"ג למסקנא קולף משום ארמיקר ל"י בלע פורתא, ול"ג לתוך ל"ג מדיח, ומייתי עוד ברייתא בשר רותח לחלב וכן ל"ג לתוך חס אוסר, חס לתוך ל"ג קולף, ורש"י ז"ל פסק כשמואל דתח"ג משום דברייתא מסייע ל"י וכ"פ הרי"ף והרמז"ל והר"ש בפרק כל הבשר, ובלחם משנה תמה חמ"ס בהלכות פסח סולת וחרס בתם הו"ל להביא בסולת רותחת כיון דפסק כשמואל, ודעת הר"ן בשם הרא"ה ז"ל דבזמן לתוך חס סגי בנטילה רכמו דפסח למ"ד עילאם גבר ס"ל בסולת לונגה בההוא, ויטול את מקומו כמו כן לדין דתח"ג ג"כ יטול את מקומו, וכתב הר"ן דלא מיחזור דרק שם כלל בלא רובע סגי ל"י בנטילה, אבל לרובע אוסר כולו, למה דקיי"ל תחאם גבר, וכ"פ הטור והמחבר בס"ל ענין בשר בחלב בסעי', ובסיק"ה כאן לענין שאר איסורים דהכל אוסר עד ס', ומה שהקשה בכר"פ הביאו המשגלות ס"ל סק"ו, במאי פליגי רב ושמואל הא יכול למיטעמי' קפילא ארמאה ויראה איזה הגובר, כתב הוא דמשכחת כוית בשר ליו"ט גדולה של חלב, ואפ"ה אין בו טעם חלב, ופליגי על הרוב דלרב נ"ט, וכדאיכא קפילא ודאי סגי רק בליכא קפילא, וכיוצא בזה כתב ג"כ בטוב"ק סיכ"ח בפלוגתא דמאם וס' ופלוגתא דמלוח וכבוש, דאי אפשר לעמוד עליו דאפילו בעל האש אין ודאי פולט שהרי מה"ט בנפל לקדירה אחרת אוסר עוד הפעם ומ"מ החוש אינו יכול להבחין, ומיירי באין קפילא או במין במינו והביאו ביד אפרים ובשי"ת בסקס"ג מה"ס : [קס] אפ"י כ"י גנאור בטור ומחבר שם דכשהיתר ל"ג והאיסור חס תחאם יתיר נקל לו להכניס לענין כמ"ס הב"י מה"ס סמ"ק עיי"ש :

האיסור משום שהתחתון גובר ומחממו ואפילו [קסא] בשני דברים גושים, כיון שהוא מפליט ומכליע כאחד, דינו כחם בחם בלי רומב שאסור בשמן בכולו, ובכחוש עד כרי גמילה, ולדירון שאא"ב בין בחוש לשמן איסור בכולו:

עין יש אומרים [קסב] שצריך לשחות קצת האיסור והיתר, ובסילקוהו מיד אינו נאסר, יש חוששין אפילו בסילקוהו מיד, וליש מהאחרונים יש חילוק בין גוש לצלול שאסור מיד, ובגוש צריך צריך שהי' קצת [קסג] ואין צריך דוקא שיתחמם העליון רק אפילו הוא קר, הוא כולע מהתחתון ופולט בבדי שיאסר:

עין יש [קסד] מהאחרונים שמסתפקים באם העליון הצונן אינו נדבק להתחתון רק הוא רפוי כמו שאוחזו בידיו אם יש בו דין צונן לתוך חם [קסה] וכן באם התחתונה קצרה והעליונה רחבה אם יש לו דין דפנות המקדרות וכן יש [קסו] מפקפקים שיהי' דוקא בשניהם שוים בבמות, אבל בשאחד מרובה בהכמות לא יחא בו דין תת"ג, ויש הולכין בזה לחומרא:

אף

נדה"ש סק"ע הביא מהטעו"ד דרק ברוזין שנחמם עכ"פ העליון קלה, אך מכל הפוסקים לא משמע וביד אפרים נסיעו בתוך דבריו חמה ג"כ אך חמיה קטנה שבולו הכשר חגרום חמיונות לכל שלמעלה ועינינו רואות שהם קרים, ומנחת פתים שלהמח"י שבשפ"ד סיס"ט סקמ"ד רק ברוזין שנחמם העליון וכח"ש שם מכף קר, ולהשפ"ד בסתם הוא כן ויתבאר בסקקע"ג מהחוו"ד דיש עליו רק שם חם שיעלע ויפלוט מהתחתון אבל אין עליו על העליון דין חם לאסור הלזון שנופל עליו כדי לזון לתוך חם: [קסד] מהאחרונים כו' נדה"ש סיל"א סק"ב מביא ילחק מלבונו, נסח חכמי הטבע שאם אוחזו בידיו ואינו נדבק בידחק בהתחזון ל"ש בזה תחלה חם שאינו מחלק חמיונות, וביא כן מהא"ה, עיי"ש: [קסה] וכן כו' נדה"ש סימן זה סקס"ו מהגאון מהרש"ק בקבלת סופרים, שכתבנו מתפשט בהלדדים הוי כדפנות המקדרות דיש להם דין כלי שני, וזהו הקשה מהא"ה, וכן הביא מארץ לבי שאין חילוק בזה: [קסו] מפקפקים כו' בעירך השלחן נדה"ש סיל"א סק"ה, חמה בזה ממה שרואין בחוש, שכתב ד' או ה' פעמים צדד השני מוכרח לפעול על השני ודעתו שהלוי בשיוו הכמות כח"ש החום ה"ל נס"ק ק"מ בשבת במים לזנין מרובין או חמין מרובין אף בתת"ג, רק מה שריקו מלשון, תוך"י פ"ה ה"א גס בפסחים ח"י, הוך"י ומחלק בין, נותן"י שכתב, לנפלי שבפסחים, ועל קשיית ברו"ם

[קסא] בשני כו' הוא מהמשכנות סיל"א סק"ה מהא"ה נסר נכילה עם נסירה כשהחם למטה אסור והמחמם נסיל"א שכתב נסר וחלץ דהיינו כללול הוא לשיטתו שניישים אסור רק כדי נטילה בכחוש נקוט זה לאסור כולו, אבל לזיון כל שהוא בכ"ר סקס"ד מהא"ה והיס"ב אסור כולו וכ"כ מהמ"ח, וסימן זה מיידי נכך וכ"כ ביד יהודה שבדח"ש סקס"ו עיי"ש, וכס"ח נס"ק לענין לזי דשיך ג"כ תחלה נכר: [קסב] שצריך כו' נפח"ש סק"ה הביא כן מחמודי דניאל והוא אף ברומב כשהסירו מיד כו' כמו ניער וכיסה שמומר, ונדה"ש סקס"ה מור וזב שחלק על החמודי מהא"ה דכח הכתיבה מוליד טעמו מיד, וכ"כ במשכנות סיס"ה דאף בסילקוהו מיד אסור, וניער וכיסה היינו דלא נעשה נכילה בזה ומהטע"ו אר"ח סימני"ב בהנעלה שלריך שהי' קלה נראה כהחמודי, מ"מ משוער הרב שם נראה שזה דק לחומרא בהנעלה, אבל נאסר מיד, וכ"כ בטעו"ד שאין שיעור לדבר, וכן אסור בעולה ילחק ויד יהודה, ויד אלימלך וישוע"ח, וכשם ערוך השלחן ונפש ח"י שנגזר ללול נאסר מיד, ובשני נושאים י"ל אין אסור כנו"ש נפנש ח"י נכר שכתב וז"ל סקס"ו מהחוו"ד לענין נכ"ח לענין מחלל כן דרוסלי עיי"ש ולהע"ה"ש הוי שיעור בכדי שיתחם ככחש בליר והניח בל"ע: [קסג] ואין כו'

נדה"ש סק"ע הביא מהטעו"ד דרק ברוזין שנחמם עכ"פ העליון קלה, אך מכל הפוסקים לא משמע וביד אפרים נסיעו בתוך דבריו חמה ג"כ אך חמיה קטנה שבולו הכשר חגרום חמיונות לכל שלמעלה ועינינו רואות שהם קרים, ומנחת פתים שלהמח"י שבשפ"ד סיס"ט סקמ"ד רק ברוזין שנחמם העליון וכח"ש שם מכף קר, ולהשפ"ד בסתם הוא כן ויתבאר בסקקע"ג מהחוו"ד דיש עליו רק שם חם שיעלע ויפלוט מהתחתון אבל אין עליו על העליון דין חם לאסור הלזון שנופל עליו כדי לזון לתוך חם: [קסד] מהאחרונים כו' נדה"ש סיל"א סק"ב מביא ילחק מלבונו, נסח חכמי הטבע שאם אוחזו בידיו ואינו נדבק בידחק בהתחזון ל"ש בזה תחלה חם שאינו מחלק חמיונות, וביא כן מהא"ה, עיי"ש: [קסה] וכן כו' נדה"ש סימן זה סקס"ו מהגאון מהרש"ק בקבלת סופרים, שכתבנו מתפשט בהלדדים הוי כדפנות המקדרות דיש להם דין כלי שני, וזהו הקשה מהא"ה, וכן הביא מארץ לבי שאין חילוק בזה: [קסו] מפקפקים כו' בעירך השלחן נדה"ש סיל"א סק"ה, חמה בזה ממה שרואין בחוש, שכתב ד' או ה' פעמים צדד השני מוכרח לפעול על השני ודעתו שהלוי בשיוו הכמות כח"ש החום ה"ל נס"ק ק"מ בשבת במים לזנין מרובין או חמין מרובין אף בתת"ג, רק מה שריקו מלשון, תוך"י פ"ה ה"א גס בפסחים ח"י, הוך"י ומחלק בין, נותן"י שכתב, לנפלי שבפסחים, ועל קשיית ברו"ם

עה אף [קסז] בצונן לתוך חם שהחם
גובר מ"מ אינו עושה להעלין
הצונן חם ממש רק לזה שפליט
ומכליע מהתחתון, ולכך בה" שניהם
היתר ונפל איסור צונן להעלין אינו
כדין צונן לתוך חם לאסור, ורק באם
סחממו להעלין עד שהי"ב, הוי
העלין מבשר לענין שבת וכן רבב"ח
בה" במאבר"ר שנתבאר, ואסור היתר
העלין האיסור הנופל עליו צונן כרין
צונן לתוך חם, וכשית' גם בחם לתוך
צונן כה"ג:

עט לענין איסור [קסח] בלוע ג"כ
הדין, שאם הם שני דברים
גוישים, ואחד בלע מהאיסורים שאינם
מפצעים, אינו יוצא מחתיכה לחתיכה
בלי רומב אפילו התחתון הוא חם,
אבל אם בלע מאיסור שמן, אוסר
בתחתון חם, אף שאין אוסר בתחתון
צונן אפילו בכרי קליפה שיתבאר אבל
בע"י רומב כמו בשר הבלוע מדם
שהוא איסור כחוש ונפל צונן לרומב
רותח מוציא הבלוע מבשר ואוסר עד
ס' נגדו, ואפילו רומב קר שנפל על
בשר רותח הבלוע מאיסור אפשר
שמוציא הבלוע מבשר החם ומבליע
בעלין הקר, ונאסר כרין רומב,
[קסח] ומ"מ י"א דרק כשהוא בתוך
הקדירה הוי רומב, ולא בחוץ לקדירה,
כמו שנפל על צדי שהוא רותח אצל
האש, או ברומב בכ"י שני ויש שם
דבר גוש להמחמירין בו ל"ה רומב:
פ ואם [קע] התחתון צונן והעליון
חם

בסקקט"ט דיוק הס"ך דלא בתחומה לוגת
מה"ח שאין כח בתחאה החם להילא הבלוע, ותמה המשכלות שהס"ח מ"ירי רק בשני דברים
גוישים, אבל הרי שם מ"ירי כבשר בחלב וזה הוי רומב ודאי מוליא הבלועה ככפנים דדם
כה"ג, ולא עוד אלא אפילו רומב קר כו' כמ"ש בפנים והבילו בהרעק"א אות י"ב אפילו
לענין חם ללון שחבאר בסקק"פ בבלוע: [קסח] ומ"מ כו' כ"כ בחוור"ב ס"ל"א סק"ז
הוכיח מהס"ך שם בחלב על ל"י שאלל האש, דרק בחור הכל הקדירה הוי רומב ולא
בחור לקדירה וזה פירוש הטו"ז הנ"ל בחלב בחור לקדירה מ"ירי ונ"מ לענין בלוע, והוא
כתב ג"כ דרומב בתחאה רוחה עושה להקר הנופל עליו רומב אבל ברומב ככ"ש ויש שם
גוש אף לרש"ל מ"מ ל"ה זה רומב ע"י"ש: [קע] התחתון כו' היינו כמסקנת הנ"מ שם
בברייחא

כרו"פ מקפילא דעמו שבחקוס שיש קבלת
חכ"ל להיתר ל"מ קפילא לאיסור כמו בכלי
שני או שלישי אף שיאמר הקפילא שיש טעם
אין משניחין עליו, או שבתם ללון נאמר
שהטעם הוא מהקליפה, ודעמו באמת שכלון
לחם יועיל קפילא, והמה על הגו"ז כמ"ש
ש"אין ברור שכן תמיד טעם, א"כ למה
סמכו חכ"ל אקפילא, ומ"מ ביד יהודה כתב
דקמא קמא נאסר מהחם של מטה אף
כלון העליון מרובה, והדח"ש שיש ל"לך
לחומרא שבתחתון קר מועט יש לחוש שיאסר
לעליון, וכשהעליון קר גדול יש להחמיר ביד
יהודה: [קסז] בצונן כו' כ"כ בחוור"ב
ס"ל"א סק"ה, דשפיר משליט ובלוע אף
כשהעליון הוא קר עדיין, אבל לפחות העליון
חם אפילו מונח על האש ממש, ל"ך
שי"י יס"ב בעליון, וכמו בשבת דמוסר לחם
לון לחיטס חם תחאה כל שהם מרובין כדי
להפסיד, אלא ח"ו אינו עושה כרומח, אבל
כשנתחמם העליון עד שהי"ב י"ש ראי'
מפסחים דאילו רומב ומרתח לחם והדר
מטוי ל"י, והוי ביטול לשבת ובכ"ח הנ"ל,
ונ"מ לשני דברים היתר ככפנים, וכ"כ
בדח"ש סימן זה סקס"ח וסקק"ט מיד יהודה
ומנחה פחים שלענין הנופל עליו אחריו
שהוא קר, ואפילו בנפל על העליון חם ג"כ
הוי כחם לתוך לון, כל שלא נתחמם מתחתון
שי"י יס"ב, ובערוך השלחן כתב מחו"ד זה
רק בגוש לגוש, ולא בגוש לגוש שגוש לגוש
הוי הנופל לעליון כלון לתוך חם, ומהו"ד
כזה אינו מביא כלל רק לענין גוש ככ"ש
ע"י"ש להרש"ל כשית' בסקקע"ג מזה: [קסח]
בלוע כו' כמו שפורש במחבר סע"ז בבלע
מפצט כו' בין שבתחתון חמה, ויתבאר
לאסור בקליפה, והטו"ז ס"ל"א סק"ה הביא
מה"ח שאין כח בתחאה החם להילא הבלוע, ותמה המשכלות שהס"ח מ"ירי רק בשני דברים
גוישים, אבל הרי שם מ"ירי כבשר בחלב וזה הוי רומב ודאי מוליא הבלועה ככפנים דדם
כה"ג, ולא עוד אלא אפילו רומב קר כו' כמ"ש בפנים והבילו בהרעק"א אות י"ב אפילו
לענין חם ללון שחבאר בסקק"פ בבלוע: [קסח] ומ"מ כו' כ"כ בחוור"ב ס"ל"א סק"ז
הוכיח מהס"ך שם בחלב על ל"י שאלל האש, דרק בחור הכל הקדירה הוי רומב ולא
בחור לקדירה וזה פירוש הטו"ז הנ"ל בחלב בחור לקדירה מ"ירי ונ"מ לענין בלוע, והוא
כתב ג"כ דרומב בתחאה רוחה עושה להקר הנופל עליו רומב אבל ברומב ככ"ש ויש שם
גוש אף לרש"ל מ"מ ל"ה זה רומב ע"י"ש: [קע] התחתון כו' היינו כמסקנת הנ"מ שם
בברייחא

חם אפילו רותח אינו אוסר יותר מכדי קליפה, אפילו בשמן, ואפילו בהעלין הוא האיסור, וכבר נתבאר שבוה וכן בעירוי שנפסק הקלות הוי הקליפה רק חומרא מדרבנן, וכשיש ספק בזה הוי להקל ואפילו אם נפל [קעא] הצורף החם להגוש והוא מסבבו מכל צד שהוא עירוי מרובה, מ"מ די רק בקליפה :

פא אפילו אם החם שנפל לתוך הצונן הוא בהכלי, והוא [קעב] שוקע למטה בתוך הצונן מ"מ לא הוי כצונן לתוך חם לאסור כולו, רק זה הוי עליון חם ותתאה צונן לאסור רק כדי קליפה, שזה שעומד בטקטא הוי התחתון וגם יש צונן תחת זה, השוקע בתוכו, וחלוק הוא מקילות שתחת הקדירה דהוי קליפה תתאה, כשי"ת :

פב כמו [קעג] שהדין בב"י ראשון שהסירו מאש והעמידו על צונן, דאף שאינו בולע מהתחתון רק כדי קליפה, מ"מ אינו מתקרב מתתאה הצונן

והנחת יעקב מחורח האשם וידי יהודה שדמ"ס סקע"ה כתבו שאין חילוק דאפילו ברוחח לח הרבה על חמיה לונת, אין בהחם כח להחמיר עליו ודי בקליפה עיי"ש : [קעב] שוקע כו' דבר זה הוא מהרשב"א במו"ק והביאו הב"י והפרישה ס"ל סק"ו שגלח מבר גזולא לרש"י בלי רוחח דהוי הכמחא החלב זונן מחאה לאסור רק בקליפה אף שהגזולא שוקע בחלב, וכשי"ת בסקרי"ו מהש"ך ס"ל סק"ג, ודחה דברי הל"ח דשם משום מליחה הוא, ומ"מ יתבאר בסקרי"ה מהפרי"ח בדין הזחילה דכאן הוי אף מהחלב למטה הוי הכמחא מחאה, לפי שעומד בזקומו, אבל בחלב זה מחת הקדירה הוי שפיר החלב מחאה ובמורעק"ה בפסחים פ"ו אות ל' תמה ארשב"א אפילו בלי פירש"י יש ראי' מנשר רוחח לחלב זונן והניח בלע"ג, ואף שחמור"ב ס"ל סק"ג כתב שהחם' וסמ"ג והגמ"י חולקים על זה של הרשב"א, וכתב שכן הוא מסביר דכיון שלהרש"ל דבר גוש רוחח לא נתקרב מהכלי שני מחאה אי"כ הרי המחאה רוחח וכולע מחלב שאלו שף עליו, מ"מ העלה גם בחידושים סק"ח כהש"ך, רק שהוא אסברה לה בסומך וגסמך כשי"ת בסקרי"ה ואמרי ברוך מחלק מהחם' : [קעג] שהדין כו' כ"כ בחמור"ב ס"ל סק"ה לרא"י לדינו בכל חם לתוך זונן שיתבאר, דבורא' בכלי שהחם באש בדופנותיו החמין, ודאי אינו מתקרב מעילאה לרב ומחאה הזון לדין, דאל"כ תיקשי לרב מהא דגילגל בילה נגג חייב מחאה אף שהבילה הוי זונן עילאה, וכן קשה מהא דכ"ר מנשל הזון הניח להוכו, וע"כ דבמה שהחם באש אינו מתקרב מעילאה לרב ומחאה הזון לדין, וכשנשל זונן לחוכו הוי כזון לתוך חם ומ"מ בנתינו על זון יתבאר בסקרי"ה מסי' ל"ב דזחילה דכשהעמידו על נשף זון אוסר רק כדי

בכריית חם לתוך זון קולף ומשום דאדמיקר ל"י ח"א דלא בלע פורחא, ופסקו כן כל הפוסקים והטור ומחבר נסע"ג דאפילו בעלין האיסור, והפירוש אדמיקר ל"י הביא בט"ו ס"ל סק"ו פירש"י ז"ל שמלנו, ושירוש המרדכי והאור"ח הוא שמכירו, והמשנלות אעיר שלפי מה שאוסרין אף בלול אין הפירוש מכירו, ומ"מ בעי קליפה ודמ"ס סקע"ג הביא מיד דוד מהראב"ן שבעלין רוחח לא די בקליפה רק בחם לבד, אך נערך שלחן הספרדי הוכיח מהגמ' דאפילו ברוחח גמור הדין כן [לבד מחלל האש שיתבאר] ובמשנלות ס"ל סק"ה מחיר בפירוש אף בשמן בקליפה, ודמ"ס סקע"ו הביא ממעין גנים שמ"מ דעמו להחמיר, ולהכיל הרי הפרי"ח מחיר בפירוש, וז"ל סקע"ג דבזה הוי רק חומרא מדרבנן כשי"ת בסקע"ו לענין נחשול בלי קליפה וכ"כ המשנלות ס"ל סק"ה עיי"ש :

[קעא] הצורף כו' בחמור"ב סק"ה סק"ו הביא מהי"ש דרך בחתיכות אבל דבר ללול שמחמרה עליו בכל לר אוסר כולו, וכתב הוא שבעירוי מוטע גם רש"ל מודה כדמוכח מנשף מרובבו, ובמשנלות סיס"ח בדין החמ"י הביא הרש"ל וכתב עליו דלא ידענא מהו, ובמנחת יעקב מחורח האשם וידי יהודה שדמ"ס סקע"ה כתבו שאין חילוק דאפילו ברוחח לח הרבה על חמיה לונת, אין בהחם כח להחמיר עליו ודי בקליפה עיי"ש : [קעב] שוקע כו' דבר זה הוא מהרשב"א במו"ק והביאו הב"י והפרישה ס"ל סק"ו שגלח מבר גזולא לרש"י בלי רוחח דהוי הכמחא החלב זונן מחאה לאסור רק בקליפה אף שהגזולא שוקע בחלב, וכשי"ת בסקרי"ו מהש"ך ס"ל סק"ג, ודחה דברי הל"ח דשם משום מליחה הוא, ומ"מ יתבאר בסקרי"ה מהפרי"ח בדין הזחילה דכאן הוי אף מהחלב למטה הוי הכמחא מחאה, לפי שעומד בזקומו, אבל בחלב זה מחת הקדירה הוי שפיר החלב מחאה ובמורעק"ה בפסחים פ"ו אות ל' תמה ארשב"א אפילו בלי פירש"י יש ראי' מנשר רוחח לחלב זונן והניח בלע"ג, ואף שחמור"ב ס"ל סק"ג כתב שהחם' וסמ"ג והגמ"י חולקים על זה של הרשב"א, וכתב שכן הוא מסביר דכיון שלהרש"ל דבר גוש רוחח לא נתקרב מהכלי שני מחאה אי"כ הרי המחאה רוחח וכולע מחלב שאלו שף עליו, מ"מ העלה גם בחידושים סק"ח כהש"ך, רק שהוא אסברה לה בסומך וגסמך כשי"ת בסקרי"ה ואמרי ברוך מחלק מהחם' : [קעג] שהדין כו' כ"כ בחמור"ב ס"ל סק"ה לרא"י לדינו בכל חם לתוך זון שיתבאר, דבורא' בכלי שהחם באש בדופנותיו החמין, ודאי אינו מתקרב מעילאה לרב ומחאה הזון לדין, דאל"כ תיקשי לרב מהא דגילגל בילה נגג חייב מחאה אף שהבילה הוי זונן עילאה, וכן קשה מהא דכ"ר מנשל הזון הניח להוכו, וע"כ דבמה שהחם באש אינו מתקרב מעילאה לרב ומחאה הזון לדין, וכשנשל זונן לחוכו הוי כזון לתוך חם ומ"מ בנתינו על זון יתבאר בסקרי"ה מסי' ל"ב דזחילה דכשהעמידו על נשף זון אוסר רק כדי

קִבּוּץ קיצור הלכות תערוכות סי' קה ביאור יהודה כה 49

כדי קליפה, משום שמחממן אינו בולע אף שכולע מהעליון, וגם בעירוי פליגי דלהאוסרין הקלות מקושר כחוד דפנות המחממות, והמחממין ס"ל שלא מכלל המחממות, וא"כ כמו שזכרנו למדך חס אינו עושה לעליון חס עד שיבי' יס"ב, כמו כן בחס לזמן אינו עושה מקרר לעליון, לענין שהנפול לחוכו יס עליו דין זמן לחוד חס, ורק המחממן אינו בולע אלא כדי קליפה ומיישב קושיית נקודת להאוסרים בכ"ס הא בחר דמיקר לא בלע, ד"ל רק מחממן אינו בולע אלא מעליון בולע להאוסרים, וכן הדין כגוש יס רא"י מבשר רוחה לחלב זמן דנקליפה אף שהוא גוש, מ"מ מחממה אינו רק כ"ק, ומעילאה בולע ככולו רק אינו מבשל בחס העליון וכן כגוש עיי"ש, ובדח"ס סימן זה סקצ"ד מביא יחזק הלכיוני שחולק על החו"ד והניח בל"ע לענין חס לחוד זמן שיחא על החס דין חס לענין זמן הנפול ע"ש: [קעד] הניח כו' כבי' סס"ז הביא מהמלא כחוב שהעמידו קדירה רוחתה על חיבה מניכפת בחלב, והשיב שאם ה"י רוחה נוטף על קדירה רוחתה הנכשיל שנקדירה אסור כמו חס לחוד חס, הילכך מה שנגד החלב מרכא יטול והשאר מותר, וכחכ הכ"י דמירי שיש בקדירה סי' נגד החלב שכתובה וסד"מ אות י"א כתב דאף בליכא סי' מ"מ הוי חס לחוד זמן, א"כ הקדירה אסורה כדן נפל טיפה והוי הקדירה במקום קליפה והנכשיל מותר, ושא"ל כנגד החלב בלא זה מותר, רק נגד החלב הוי בקליפה ובדח"ס סי' ס"ק וכתב בספר לקוטי הלכות סי' קה עירוי שבפנים אינו מועיל להכליע חלב שבחוץ אפילו בכדי קליפה ומה שיתך החלב אין רא"י דבמעט חממות הוא ניער וכיון שאף לכ"ס אינו מגיע גס הקדירה מותרת: [קעה] לענין כו' היינו הו"ל סי' ק' סקצ"ה ויחזאר בסיק"ה סקצ"ג שלהכרו"פ הוי נוטלי'פ, ולי"א רק כמה שנשאר כמין שחרות וירקות ולא במחס חלב והביאו החכ"א כמ"ה ד"כ, ודח"ס ס"ז סקצ"ז באריות: [קעה] כפ"ו ב"י משנלות סימן זה סק"ז מהא דמחבת שנס"ל עיי"ש: [קעז] עירוי כו' במשנלות ס"ס"ח כדן החממי הביא מהמנח"י דנהי דלרמ"א אין כלי שני אוסר מ"מ י"ל אינו מקרר לעליון החס מכ"ר והוי כמו חס לחוד חס שאין די בקליפה רק אוסר כולו, והביאו במשנלות ס"ז סקצ"ה, ומשנלות סי' ל"א סקצ"ה, וכחכ שלפי דבריו בחוס כ"ר שנפל לכ"ס הכל אסור, אך כתב בס"ל שמהרמ"א כדן הוחילה שיתבאר מוכח ולא כמנח"י, רק הוי כחממה זמן, ומסיק כפנים, ואם איס"ב אפילו בכ"ר אף למנח"י מותר, וכן מיקל בחו"ד"ח

הצונן רק יס לו דין חס, שהנפול עליו צונן הוי כצונן לתוך חס, כמו כן בגוש להמחמרים בבלי שני הוא רק דהוי חס להעליון הנפול עליו, אבל מתחתון יס לו דין חס לתוך צונן דהוי רק בקליפה, ורק אינו מבשל לעליון, אף שיש מפקפקים שגם דין חס לא יהי' לו לענין זה בהם לתוך צונן או בגוש:

פג אם [קעד] הניח קדירה עם תבשיל חס על תיבה שהי' מנומף עם חלב תרבא, הוי כנגד החלב בחס לתוך צונן, והקדירה הוי במקום קליפה כיון שאסורה, והתבשיל מותר, ואם טונה קדירה צוננת על חלב צונן, ועירוי תבשיל לקדירה וניתך החלב מהמימות, גם הקדירה מותרת, וכבר נתבאר [קעה] לענין אם חלב הוי נוטלי'פ, ואם [קעו] כפ"ו כ"י ע"י נר חלב דולק, אם הויע למעלה ויס"ב בהזיעה או בבלי של מעלה חמה שהיס"ב מכ"י ראשון יס לאסור:

פד אם [קעז] עירוי שנפסק הקידוח מכ"י ראשון נפל לתוך חס בבלי שני שהיס"ב, אף שיש בזה מחמרים דליהוי כמו חס לתוך חס לאסור בולו מ"מ העיקר להקל בהפסיד בחס לתוך צונן בקליפה ובאיסור דרבנן אף באין הפסיד, ואם אין יס"ב בתחתון אפילו בכ"ר הוי בכ"ע רק בקליפה, ומ"מ אם

סקצ"ז מהמנח"י הביא בלופן שבפנים, דמ"מ עירוי שבפנים אינו מועיל להכליע חלב שבחוץ אפילו בכדי קליפה ומה שיתך החלב אין רא"י דבמעט חממות הוא ניער וכיון שאף לכ"ס אינו מגיע גס הקדירה מותרת: [קעה] לענין כו' היינו הו"ל סי' ק' סקצ"ה ויחזאר בסיק"ה סקצ"ג שלהכרו"פ הוי נוטלי'פ, ולי"א רק כמה שנשאר כמין שחרות וירקות ולא במחס חלב והביאו החכ"א כמ"ה ד"כ, ודח"ס ס"ז סקצ"ז באריות: [קעה] כפ"ו ב"י משנלות סימן זה סק"ז מהא דמחבת שנס"ל עיי"ש: [קעז] עירוי כו' במשנלות ס"ס"ח כדן החממי הביא מהמנח"י דנהי דלרמ"א אין כלי שני אוסר מ"מ י"ל אינו מקרר לעליון החס מכ"ר והוי כמו חס לחוד חס שאין די בקליפה רק אוסר כולו, והביאו במשנלות ס"ז סקצ"ה, ומשנלות סי' ל"א סקצ"ה, וכחכ שלפי דבריו בחוס כ"ר שנפל לכ"ס הכל אסור, אך כתב בס"ל שמהרמ"א כדן הוחילה שיתבאר מוכח ולא כמנח"י, רק הוי כחממה זמן, ומסיק כפנים, ואם איס"ב אפילו בכ"ר אף למנח"י מותר, וכן מיקל בחו"ד"ח

אם עירו [קעה] שלא נפסק הקילו
נזחל לתחת הקדירה, והקדירה חמה,
או אפשר אפילו צוננת לא נחשב זה
העירו כמו בלי שני שיהי' הדין כחם
כתוך צונן שנתבאר רק בצונן לתוך
חם :

פה לענין איסור [קעט] בלוע הדין
שבחם לתוך צונן אינו יוצא
מחתיכה לחתיכה בלי דושב, אפילו
בלוע שמן אדמיקור יי' ואינו אוסר
כדי קליפה בהפמ"ר, [קפ] ומ"מ דושב
רותח על גוש צונן הבלוע מאיסור,
יש לומר אדמיקור יי' מוציא הבלוע
כדי קליפה ונאסר הרוטב, [קפא]
ובנתן קערת בשר עם רוטב ביד
חמה על גבינה צוננת יש להתיר
התבשיל כי הקערה במקום קליפה
וכן הגבינה יש להתיר בהפסמ"ר :

פו כל [קפב] דין תתא גבר הוא
רק באם אינו עומד אצל האש,
אבל באם הרוחת העליון עומד אצל
האש והתחתון צונן, מ"מ כח האש
שבעליון אינו בניה שיתקרר מהתחתון
אבל באם רק הצונן התחתון עומד
אצל האש יי' חם לתוך צונן,
יש מספקים בזה וכן בדין זה
אצל זה, או בצלי חם לצונן, כל
שהוא אצל האש ל"ש בזה הצונן
גובר כשי"ת :

ביון

מכלי, שנאכל חוטר לכלי, ובלוע שמן בכלי אין חוטר לאוכל [שס"ד מסופק בזה] מ"מ
לענין זה כלי עדיף שאוסר בקליפה בבליעתו, ומ"מ הפמ"ר ופמ"ר ששפ"ד חולקים אהס"ך
וראית הפמ"ר מזה דפריך שם בגמ' בחם לצונן מדיח וליא אדמיקור ל"י ולהנזיל לוקי
בבלוע, והוא הביא רא"י מהאור"ה דבשר שבלוע נחלב חם בקערה לוננת, לריכה הקערה
הנעלה, והוא סובר בכלי ג"כ תהי' יוצא הבלוע מבושר ואוסר להקערה כ"ק, ולכך מחמיר
באין הפמ"ר, וכ"כ בחו"ד"ה סק"ג להקל רק בהפמ"ר, [קפ] ומ"מ כ"י לפי מה שניזל
סקקס"ה מפרמ"ג בצונן לתוך חם מוליא הרוטב, ובחרעק"א סימן זה דבחס לתוך לין יבש
ג"כ דדין כן לענין כדי קליפה, וי"ל מחמיר דרך בקדירה היו רוטב עיי"ש : [קפא] ובנתן
כ"י הוא מ"מ באשל סיקע"ג, כבשנים, והתבשיל היו הקערה צמ"ז קליפה ומוחר התבשיל
כדין חם לתוך לונן אבל הגבינה הניח בל"ע, וע"פ הס"ך ה"ל מותר דהא לא בלע מהבשר
בעין רק מבלוע מבשר ואין בזה מחאה לאסור כדי קליפה מבלוע, ורק יש מחמירין, וא"כ
למה שומח"דין כס"ך בהפמ"ר, יש להחמיר בזה, ויחזקו בזה במקצת בשניהם חמין א"ס דוחה
לש"ך סק"ג לחוטר רק כ"ק או כיון שיש רוטב בעבר השני גרע עיי"ש : [קפב] דין כ"י

דבר

בחו"ד"ה ס"ל"א סק"ה בתחלתו, וחכ"א כמ"ה
ד"ס הביא זה סמנח"י שמחמיר, וחכ"א ס"ק
קמ"ט מחמירי דניאל דהוי כחס לתוך לונן
בקליפה, ומ"מ רמ"א בסע"ג להקל בכ"ס אין
זה ענין לכאן : [קעה] שלא כ"י הוא
מחשפ"ד ס"ל"ב סק"ה ד"ה ודע כ"י דאף
דאפשר יורה הרמ"א דזה הוי מחאה כיון
שבא לתחת הקדירה, ורק כמן הלך הוי
הקדירה מחאה, מ"מ לא הוי ככלי שני
שחקילין נגד המנח"י, רק הוי כחתכון חם,
משום דמה שעירו אינו אוסר רק כ"ק אינו
משום שהוא קר רק אין בו כח לבנים יומר
ולכך ל"ה כחס לתוך לונן ואוסר כולו,
ובד"ה סקק"ג ס"ל"ב מ"מ הפמ"ר בזה
ובקדירה חמה, קאי רק על מנחל מן הלך
דהוי הקדירה מחאה בזה נשי חמה, אבל
בתחת הקדירה להמנח"י מהב"ה ודרישה
שיבאר בס"ק הוי אפילו בקדירה לוננת כ"י,
ויש ניגוד לזה מ"מ דה"ס סקק"ג מחמירי
דניאל שיבאר בסק"י דהכירה הוי מחאה
לונן ודי שלא נחשבה להקלוח ככלי שני רק
כעירו והקדירה במקום קליפה ומבשיל
מוחר, ואפשר זה מיידי בדירה חמה, שאין
עושה להעירו לונן : [קעט] בל"ע כ"י כ"כ
הס"ך סק"א להוכיח מלשון הרשב"א ומחמיר,
שכתבו רק בתחתונה חמה בבלוע שמן ולא
להיפר, דכמה דמיקר ל"י בולע רק ממה
שאכלו כ"ק ולא מהבלוע, ומהלך השפ"ד בין
כלי קר מחאה שאוסר בקליפה, משום דכלי
עדיף לזה, אף דלענין בלוע שמן עדיף אוכל

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' קה ביאור יהודה ב' 51

פז כיון דכלי שני אין אוסר בשנית [קפג] לכך אם מונח האיסור בכלי שני, ומניח ההיתר אצלו או עליו אינו אוסר, ויש מהאחרונים שכתבו, שאם מיד בהסירו מן האש מניחו בין בשלחן בין בכלי אף שהכלי הוא קרה מ"ט הוי ככ"ד, אבל אם לא ה' הנתניה מיד אף שה' עוד היר סולדת בו הוי על הכלי הזה דין בלי שני ואין אוסר ההיתר, ויש לספק באם קצרה הכלי מהחתיכה, זכן בלקחו בידיו אם יש לו דין כלי שני: **פח** בחם לתוך צונן [קפד] שצריך קליפה אם הוא דבר שאי אפשר לקולפו, כמו בבשר וחלב שהצונן למטה

חס לתוך לוג, ומסופק בזה, ובכ"ד סק"ה כחב ג"כ רק שהחס העליון אלל האש והתחתון הוא לוג, ובד"ש סק"ח מדברי יוסף דין הדן בזה אלל זה שיחבאר וכן בסק"ד מיד יהודה כלל, דכל אלל האש ל"ש חס"ג להסיר, ובד"ש סק"ט כחב בשם החו"ד ויד יהודה, בהחלט, לאסור, מהח"מ, ובחו"ד אינו מפורש בלוג עומד אלל האש רק דברי הח"מ בסחם, ויש לראות ציד יהודה: [קפג] לכך כ"ו הוא ברמ"א בהנה סעי' לשיטתו דכלי שני אינו אוסר אף בגוש, ואין זה ענין להמנחי הנז"ל סקקט"ז דשם מיייר שמערה מכ"ד לכלי שני הוי להפרמי"ג כחס לתוך לוג לא כמנחי שמחמיר, וכאן מיייר בלוג לתוך חס"ג כלי שני אינו אוסר לרמ"א, ובספר ערוך השלחן סע"ד פירש כוונת הרמ"א ז"ל, לשיטתו בגוש בכלי שני ג"כ אינו אוסר, השמיטנו רמ"א ז"ל דין חדש, שאם מיד בהסרתו מן האש מניחו בין בשלחן בין בכלי אף דהכלי קרה, מ"מ כיון שיתנה מיד מהאש נתחממה גם הכלי והוי כ"ד אבל באינו מיד אף שהמאכל עדיין יס"ב, מ"מ כיון שהכלי קרה הוי כלי שני, ופירוש דבריו, כל דין תחלה בין בלול בין בגוש שייך רק בכלי ראשון, וזה הוי בגוש כ"ד שמוחו מיד מהאש לכלי, והיינו בללי בעל האש שסמירו מיד בכלי קרה מחוקף החממות נתחממה גם הכלי ואפילו נוחן על השלחן כן הוא, והפירוש כבר מונה היינו של"ה מיד רק ה' עדיין יס"ב ל"ה ככ"ד, שנתקדד מעט מהחממות הגדול עיי"ב, ובד"ש סק"ט ממנחה פתח באם החתיכה מונחת מקלסה בהכלי ומקלסה בחון להכלי אם יש לה דין כ"ס ונז"ל כה"ג בחתיכות בסקס"ה ובסקס"א בלקחו בידיו ד"ל מה לי יד מ"ל כלי שני י"ל בע"ה יש לו יותר חממות ואינו מקדד להחס, וציד יהודה דה"ה על הקרקע כיון שאין לו דפנות המחממות הוי דין כלי שני: [קפד] שצריך כ"ו על מה דמייתי הגמ' הנ"ל לראי' לשמואל מצרי"ת אחרת, כתבו החוס' בשם ר"ת ז"ל דמייתי עוד צרי"ת שני של בשר לחלב לוג, לאשמועינן דלשמואל דס"ל אדמיקר ל"י בלע כדי קליפה קילק' רק הנשר ולא החלב כיון שאי אפשר לקולפו מותר בלי קליפה, ושיעור ריב"א הוא שצריך ס' בחלב נגד הקליפה, ובחוס' רעק"א פסחים פ"ז אר"ל כחב לתוך שיש רבובת שמפליט ומכליט אדמיקר בגוש, וכן צנ"ח דרבנן, והביאו זה הר"ן והרא"ש ז"ל בפכ"ה סיל"ד, והוכיח הטור בסיל"א דשיעור הרמז"ל הוא כהר"ת, מדלא פירש בהחלב מה דינו ואם ה' אסור החלב ה' מפרש אותו, וכחב צדרישה אות ג' שטעם המחמירין כיון שהקליפה לדידהו הוי כק מחמירא של אדמיקר ל"י לא החמירו באי אפשר, ולהמליכין ס' נגד הקליפה לא שייך

ג' קיבוץ ביאור הלכות תערוכות סימן קה קיצור יהודה

בזה נזכר אין נאסר יכול לאסור אלא במקום
 שהאסור יכול לילך כמו שכל מקום אין
 קליפה אסרה חבירה, משום דרך ניבש
 שיך זה אצל כאן שהוא לח והכל מתערב
 שפיר אסור עד סי' וחקר שם בפרישה אזה
 ז' אי שנים לקליפה הכשר כיון שנכלל אותו
 חלב שסנינו קודם שחל עליו שם איסור,
 או דלריך סי' נגד קליפה החלב שהוא סי' א'
 נגד קליפה הכשר, שקליפה חלב סובבת לכשר
 עיי' במסכת, ולדעת המחירין אפילו נגד
 קליפה הכשר גי' אין לריך כיון שנכלל
 הקליפה אינו אסרה חבירה עיי', והבי'
 פוסק כר' כמו שהוא בשו"ע סי' א' כע"ד דהחלב מותר כולו, ובד"מ אזה ג' דאף
 שבהנשע"ד פוסק כריב"א לאיסור, מ"מ בלוי' והנה מחירין בדענוד וכ"ה הטו"ז
 בסק"ז דברי הרמ"א והת"ח דהחלב מותר כולו ואין לריך סי' נגד הקליפה, כהמחנה וכמ"ס
 בפירוש דין הכשר שיחבאר דבישלוהו כך בלא קליפה מותר בדענוד, והיינו כשיטת ר"ת
 ז"ל עיי': [קפה] שלי"א כו' הטו"ז שם הביא דעת האוסרים בזה כהרש"ל שהגיהו
 הדרישה שריך סי' נגד הקליפה, ואפילו ביש סי' בהכשר נגד החלב מ"מ לריך הכשר
 קליפה כיון שלא בלע דרך כולו, וכן האריך הוא לדעתו מהנך ראו' כריב"א, א' מאו"ה
 דאף שפוסק להחיר דבישלוהו בלי קליפה, מ"מ במקום אחר ככלל ל"ז כחזקת קערה שנאכרת
 כדי קליפה אסרה עד סי' נגד הקליפה, ומ"ס בהרה"ד שדכ"ו הס' לדעת ריב"א תמוה
 שלא הזכיר שם דעת ריב"א רק נראה פוסק כן לפסק הלכה, ב' אף כחזקת בשם הרא"ש
 לקולא הא הביא ב' הדעות ולא הכריע, אדרבא הרש"ל כחזקת מדהביא דעת ריב"א באחרונה
 סי' לאיסור, ג' מ"מ הרא"ש בפ"ב דחולין והטור כס"י בשו"ע נסבין של עט"ס דהדין
 קולף, מ"מ לא ישתחו' לכתחילה על סמך שיקלף, ואם ה"י מותר בדענוד ל"ה לו לאסור
 לכתחילה כמ"ס כס"א וב' בשמיטה, אך זה דחה ד"ל כיון שזו"מ יש כאן איסור ברור
 אלא שיש לו חקנה אין מותר לסמוך לכתחילה על זה, ד' הרמ"א כאן ובת"ח פוסק להקל
 וכ"פ בת"ח בעירה חבש"ל חס לקטרה אסרה מותר דמזיג' א"ל רק קליפה, ובס"ס ע'
 סע"א גבי קטרה פסק דבש"י נגד הקליפה והיינו כריב"א וכ"פ הרשב"א ומרדכי,
 ה' ראי' מהרא"ש וב' בקרעין כס"ל דמשמע כשאי"א לקלף אסור עד סי', ו' מהרמ"א
 כס"ל בנאסר ע"י רחיצה מליחה לריך לשער נגד הקליפה, ז' מהרמ"א סי' סע"ג
 בעירה מכלי כשר חלב לכלי כשר במקום שא"א לקלף אסור כולו, וסיים דכן הלכה למעשה
 כדעת ריב"א לאסור, וכ"ד המשנות סק"ז להחמיר בהטו"ז: [קפה] שהוא כו' כדעת
 הש"ך דיון הכשר שיחבאר אף שהביא בססק"ח מהת"ח להחמיר גם בחלב שלא במקום
 הפסד, מ"מ דעתו להחיר בחלב כיון שהוא ככלל מיד ואין מכירו, ומסכים לזה בחו"ד
 סק"ט ע"פ מה שמסביר בביאורים סק"ח, דהמערב בקליפה אין בו טעם כשמחפש יתר,
 ול"ה בזה לימור לא ידעין כמה נפיק מיני' דכן קים להו לחז"ל ונדודאי איכא סי' נגד
 בטעם בקליפה, ורק במליחה ויזולא שנאסר פ"א ושייך נע"ג לריך סי', אכל בחלב דכ"ו
 לח בלא אף דבנ"ח גם בלא נע"ג, וזה בניכר פעם אחת ולא במעורב, ולכן לא הקשה
 פש"ך ארין החלב רק ארין כשר שיחבאר, ונראה בסס"ז דזה אף בלא נפסק שהקליפה
 מדינא הוא מ"מ מותר להש"ך: [קפה] שבישלוהו כו' היינו דין הרמ"א הג"ל, והוא לפ"מ
 דלא פסקין כריב"א מותר, ולהטו"ז מכל הנך ראו' הג"ל אסור בזה, והש"ך בסק"ח תמוה
 גי' מהא דירך בגידו ומסכ"ב דנכ"מ משמע שריך סי' נגד הקליפה, והעלה דהרמ"א
 מירי

מירי רק דומי דחלב שנכלל גוף האיסור ואין מכיר הקליפה, דאי במכירו הו"ל להזכיר דעכ"פ בעי קליפה, וא"כ שפיר כשזכיר הקליפה שפיר לריך, ס' נגד הקליפה אף לרמ"א, וכן הוא דעת מהרש"א ז"ל ופרי"ח כמ"ס בכר"פ, ומה שהקשו בכר"פ ובית מאיר שהביא המשמ"ס, איך יהי' אסור להשיך כשמכירו ומסיר הקליפה, כיון שנכלל שם גוף האיסור מותר, כש"כ הטעם שמעורב יישובו החו"ד ע"פ הג"ל דמטעם לא בלא לא נע"כ ולהרשב"א הטעם לפי שנתערב הכל משא"כ בחתיכה אף שהטעם נתערב אינו מנתרק לניבול ואפילו להמרדכי משום חשיבות חתיכה וי"ל אף שנכלל אח"כ מ"מ שיך בו חשיבות חתיכה דמעיקרא, מ"מ י"ל בחלי חתיכה לא נע"כ עיי"ש באריכות, ודעתו לפסוק כהש"ך: [קפח] מחלקין כו' זה הוא לחילוקו של המג"א בסתם"ז כמ"ל סקמ"ג דכל תחא"ס לזון הוי הקליפה רק חומרא מדרבנן, ולכך מחיר הרמ"א, והביאו המשב"ט סיס"ח בדיון ד' ובסיל"א סק"ז ושפ"ד סק"ח, וכן מ"ל סיק"א דליא בב"ה בנפסק הקילוח נע"כ עיי"ש, ולכך לענין נכלל כתב ביד יהודה דאף בלא נפסק הקילוח יש להקל כמו שהביאו בדמ"ס סקכ"ט, אף שלפרמ"ג יש להחמיר במרינא בכ"ע, וכ"כ במחש"ק ובגני יונה וחכ"א כמ"ב ד"ו ואמרי צריך להמג"א, ולכך להיד יהודה הג"ל יש להקל בחלב לעולם, ובבשר שאין ניכר, אף שלהחוו"ד מותר אף בלא נפסק בנכלל כהש"ך כי חילוק מג"א הוא רק להקל בנפסק בעומד בעין, מ"מ לש"מ שהביא מהפרי חואר שדמ"ס סק"ז חלוק בשר שנכלל שנאסר פ"א מחלב שמיד מעורב הוא, ומ"מ להחוו"ד מותר בבשר שנמחה ג"כ כג"ל, אף בלא נפסק, ובנפסק הקילוח יש להחיר אף במה שא"כ נכלל להחוו"ד כיון שהוא רק מחומרא, ובדמ"ס סקל"ח דרק ביטלו בשוגג אבל במזיד דינו כמבטל איסור: [קפח] דצריך כו' הוא מ"מ בחרעק"א ס"ל בעיניו לענין בשר בחלב דאמרינן דבוק כשאין ס' בחתיכה נגד הקליפה, והדמ"ס בסיל"א סקל"ז מדילי, ע"פ המנהג ומשב"ט סינ"ה בישראל קדושים גבי גיד ושומנו לי"א ב"י דבוק וסינ"ה בזה דהוי רק חומרא ויחבאר מזה, וכן נזכר בסיק"ז לענין דבוק בנטילה מהש"ך סיל"ז, ויחבאר בסקרס"ז מחו"ד דיש חילוק בין בב"ח אמרינן דבוק ולא בש"א עיי"ש, ולא העתקתי מ"ס בדמ"ס סקל"ז במחלל מחלקל וואו בשבט שא"ל לקלוק אס דינו כא"ל לקלפו עיי"ש: [קצ] ויש כו' בדמ"ס סקל"ז מיד יהודה מחלק בזה:

[י] דיני תתאה גבר בבלי שברמ"א סע"ג:

[קצא] בבלי כו' דנר זה הביא דמ"מ אום ס' בסיומן זה מהא"ה, וכן הטלה בהנ"ס סע"ג

פ"א ולפי שיש [קפח] מחלקין בין אם הקליפה הוא מהדין כמו בעירוי שלא נפסק הקילוח או צריך ס' נגד הקליפה, אבל בעירוי שנפסק הקילוח, או בב"ח הם צונן הוי הקליפה רק מחומרא, מותר בבישלו כך, לכך בדבר הנב"ל כמו החלב או באין הקליפה ניכרת בפ"ע אף בלא נפסק מותר בלי ס', ורק באין נב"ל רק ניכרת וכמו בבלי וכו'צא, אם לא נפסק יש להצריך ס' נגד הקליפה, ובנפסק או תתאה צונן יש להחיר בלא ס', אף שיש ספקפקין מלהחיר בנפסק אף בנימח בבשר שאין דומה לחלב שסיד ליה ניכר:

צ"א [קפח] דצריך בהחתיכה גופה ס' נגד הקליפה טעם דבוק, בשנפל בשר רותח לחלב צונן, ומ"מ בנפסק הקילוח או בתת"ג דהוי רק מחומרא לי"א ב"י דבוק וא"צ ס' נגד כל החתיכה [קצ] ויש מקילין בעירוי מכיר שהוסר מאש אפילו לא נפסק שא"צ ס' נגד הקליפה כשבישלוהו בלא קליפה:

צ"א כמו שהדין באוכל כמו כן [קצא] בבלי אף ש"א דב"י תתאה צוננת

להקל בחלב לעולם, ובבשר שאין ניכר, אף שלהחוו"ד מותר אף בלא נפסק בנכלל כהש"ך כי חילוק מג"א הוא רק להקל בנפסק בעומד בעין, מ"מ לש"מ שהביא מהפרי חואר שדמ"ס סק"ז חלוק בשר שנכלל שנאסר פ"א מחלב שמיד מעורב הוא, ומ"מ להחוו"ד מותר בבשר שנמחה ג"כ כג"ל, אף בלא נפסק, ובנפסק הקילוח יש להחיר אף במה שא"כ נכלל להחוו"ד כיון שהוא רק מחומרא, ובדמ"ס סקל"ח דרק ביטלו בשוגג אבל במזיד דינו כמבטל איסור: [קפח] דצריך כו' הוא מ"מ בחרעק"א ס"ל בעיניו לענין בשר בחלב דאמרינן דבוק כשאין ס' בחתיכה נגד הקליפה, והדמ"ס בסיל"א סקל"ז מדילי, ע"פ המנהג ומשב"ט סינ"ה בישראל קדושים גבי גיד ושומנו לי"א ב"י דבוק וסינ"ה בזה דהוי רק חומרא ויחבאר מזה, וכן נזכר בסיק"ז לענין דבוק בנטילה מהש"ך סיל"ז, ויחבאר בסקרס"ז מחו"ד דיש חילוק בין בב"ח אמרינן דבוק ולא בש"א עיי"ש, ולא העתקתי מ"ס בדמ"ס סקל"ז במחלל מחלקל וואו בשבט שא"ל לקלוק אס דינו כא"ל לקלפו עיי"ש: [קצ] ויש כו' בדמ"ס סקל"ז מיד יהודה מחלק בזה:

סעי' בליסור שהניחו בכלי היתר או להיפך
 אמרין תחלה גבר. כמו ב' חתיכות, ואף
 שהרש"ל שהביאו הש"ך סק"י ממה זה נכלע
 בכלי שאוסר למאכל בלי רובט משום שאין
 לו פליטה מנופה כשי"ט בסק"ד אך הש"ך
 חמה דגה תלוי זה בזה, שהרי מה שאוסר
 כלי בלי רובט היינו בשניהם חמין, או לונן
 לחוד הם לאסור בדבר שיש לו רטיבות קלה
 נכלע לדין, ובחס לחוד לונן לאסור בקליפה
 דאם ליה אוסרת ליה לריך קליפה, והביא
 רא"י מהרש"ב"ה הו"ל סיס"ט בקערה שחלת,
 וכן מתוס' חולין גבי דגים שעלו בקערה,
 וכן מפסחים דע"ז בחרס לוננת, והגם
 שהש"ך הביא מהכרז"פ שישב הא דפסחים
 דרק מפליט ומכליט ולא מכלל להכלי וקלסו
 בזה, מ"מ העלה מהרמ"א ז"ל, וכמ"ס הש"ך
 סק"ז חמ"ס רמ"א כבר מוכח בכלי שני,
 לאפוקי אם הניח רותח איסור בכלי לוננת
 היתר, הכלי לריך קליפה, והניח היתר בקערה
 של איסור לריך ההיתר קליפה, ורמז שם
 לסק"י כמ"ס הש"ך דמהר"א עיקר דלא
 מהרש"ל, והוי בתחומן לונן כדי קליפה, ואף
 שלפמ"ס הש"ך סק"א ל"ס בתחומן לונן
 נכלע בו לאסור כדי קליפה רק כשהוא
 צעין, מ"מ הו"ל סקקע"ט דרק במאכל מחיר
 הש"ך בתחלה לונן אבל בכלי אוסר הנכלע
 בו כדי קליפה ואפילו בנפסק הקילוח הו"ל
 ד"ד מהש"ך ורמ"א: [קצב] באופן כ"ו בחור"ב סק"ט כתב מהא"י רק באופן הא'
 איסור רותח לקערה היתר לוננת, משום שבאופן אחר אי"א כשי"ט, ומ"מ בחכ"א
 כתב ג"כ זה דהיתר רותח וקערה לוננת הוי קליפה ביבש, ובלח תלוי בריב"א ור"ם ז"ל,
 וכמ"ל מהש"ך סק"ז שכתב בה"י חרי אפי', ובדמ"ס סק"ז סי"א ממחר"י אסור כנפנים
 כיון דנפסק הוי רק מחומרא ופארעלאן. הוי הפסד רב והוי כא"א לקולפו שמחירין אפילו
 באין נכלל בנפסק, מ"מ ביד יהודה חולק עליו דבשומד אין להחיר [והוא דלא כחז"ל] ויותר
 שלפרי תואר אף נכלל בבשר אין להחיר רק בתלכ כמ"ל סקקפ"ח ורק כשהעירוי
 מההוסר מאם מחיר כמ"ל סקקפ"ח עי"ס: [קצב] נתן כ"ו חור"ב ס"ס שבאופן אחר
 אי"א לומר תה"ג שבאכל הו"ל סי"ח סקקע"ג דבשחח רק מקנה לריך ס' נגד כולו, אבל
 כלי מבואר בסו"ד בקף, שא"ל לשער נגד כל הקף רק נגד מה שנתחב, והוא ע"פ מ"ס
 הש"ך סיקכ"א בשם מהר"ם מ"ץ דבמחכות אף אם חס מקלתי חס כולו, מ"מ אינו מכליט
 או מפליט אכולו, אי"כ כ"ס בכלי שהונחה על חתיכה רותחת כמו חולבת על בשר רותח אינו
 אוסר רק במקום שנגע הכלי, וכן הכלי לא נאסרת כולה רק במקום שנגע וכן העלה
 בחידושים סק"ג, ומו"ל סי"ח משפ"ד סי"ד וחור"ב סי"ב סק"ה דבאכל הוי תה"ג ולא
 בכלי בזה האופן, וכ"כ בחדעק"א ז"ל, והחור"ה לשיטתו שיחבאר בסק"ח שחולק על
 הש"ך בסו"ב סק"ב עי"ס: [קצר] אף כ"ו בדמ"ס סימן זה סק"ב מרכי יוסף ובית
 יחזק

הניתן לתוכו. וכן ביש בו מאכל מחלקים בין צדול לגוש:

צג ואם [קצה] מאכל צונן היתר ניתן על כלי רותחת תתאה איסור, אם הכלי הוא רותחת מחמת שפינו טמנה מאכל הרי הרי על הכלי דין כלי שני שאינו אוסר בשנית, ואם הוא רותחת מחמת [קצו] שנתלבנה באש אפילו ה' הכלי עילאה ומאכל צונן תתאה מ"מ אוסר: [קצו] ויש חולקין, שאפילו באופן זה שנתלבנה הוי ג"כ רק דין תתאה ועילאה ובתחתון צונן אינו אוסר יותר מבדי קליפה, או שיש חילוק בין ליבון שיר סולדת בו לחוד, ובין ליבון של קש נשרף מבחוץ שזה אוסר אפילו בעילאה:

צד אם אין שם עליון ותחתון רק [קצה] הניחם זה אצל זה, אם האיסור וההיתר שניהם חמין מחום כלי ראשון, הכל אוסר, כמו שהדין צריך:

דמיחוס שפינו שם אינו לא מחמין ולא עליון רק זה אלל זה, ואם על הכרייתא דס' דוחה הא לא קחני חייב וי"ל רק לכתחילה ואין קי"ל כשמואל, ואי משום דחיקשי מיני לרב הא מביא שם עור ברייתא ולא מקשה מיני משום ד"ל רב תנא הוא ופליג, ועוד האריך דחייב דשם הוא רק משום גמר מלאכה דמכה בפטיש כמו בהדיח חייב טהא, ואינו ענין למכשול לעילאה וטהא, והעלה שם בכלי שהי' מלובן מפייקכותן דשיך ג"כ רק טהא, והוי הכשר לזון רק בקליפה, וכי' בחי'א כנ"ז ד"ת, ובדמ"ס סקל"ג מהיר יהודה חילוק, של קש נשרף הוי ליבון, ויס"ב הוי רק כשאר חם עילאה שאינו אוסר כבפנים ע"ס:

יא [רא' דיני זה אצל זה שברמ"א סעי'.

[קצה] **הניתח** כ"י דבר זה הביא הר"מ סימן זה אוח ה' בשם האו"ה, וכן העלה בהנה סעי' דאם הניחם זה אלל זה אם שניהם חמין מחום כ"ר הכל

אסור, ואם האחד לזון היתר לר"ך קליפה במקום שנגע, והש"ך סק"ט הביא מהסמ"ק ש"שכ הגמ' ד' דם טהא בזבחים חתיכה בחתיכה ריקן ברקיק יקלוף את מקומו, והקשה מ"ס מחס לחוד חם בפסחים שאסור כולו, דשם מיירי בזה על גב זה ובדקיק מיירי בזה אלל זה, הרי דס"ל אפילו בשניהם חמין בזה אלל זה סגי ל"י בקליפה, מ"מ האו"ה אינו סובר כן רק בשניהם חמין הכל אסור, וטעם האו"ה כח הפרי"ם שבמשניות סק"ה דאם צלון לחוד חם כולו אסור לדין, כ"ס בחס לחס בוא"י, והפירוש להאו"ה לזון לחוד חם כולו אסור, דמחאה נבר, אבל בוא"י אין אחד מגביר על חבירו ואין כח לאסור רק כרי קליפה, והפירוש חם לחוד לזון אפילו רק אלל לזון זה בחמימותו וזה בקרירותו ג"כ רק בקליפה סגי, ומוקי לה לגמ' דרקי' ברקי' הוי רק כחום ושניהם חמין בזה סגי ל"י בקליפה

ילחק הלבוני, שפי' הש"ך סלי"ב סקל"ב יס' חמ"ג בכלי כשהלזון לחוד חם דהיינו כלי היתר קר על איסור חם נאסר הכלי הפליון, ואם יש בה מאכל חם הוא לזון נאסר גם המאכל כיון שמ"מ פולטת ככולו, אבל כמאכל גוש הוי כמו שני חמ"ג ופולט רק כרי קליפה: [קצה] מאכל כ"י חוד"ב שם ע"פ הטו"ז הכל סקל"ד דהוי רק כלי שני, וא"כ ל"ס בזה טהא חם לאסור: [קצו] שנתלבנה כ"י חוד"ב שם, דמה שנתלן מלש אפילו הוא עילאה אוסר שאינו מחקר מהמחמין הלזון ויכול אפילו להחביל, ורא"י מגמ' דפיק כירה גילגל חייב טהא והרי הביא לזנות ויקשה למד עילאה גבר כנ"ל סקקע"ג מזה, וה"ה לשמואל אינו מחקר מהמחאה, וכן הוא בחוס שכתבתי אכן אז ברזל מלובן על חתיכה כשר לזון שגללה ונשרף אפילו ג"כ, ובשפ"ד סלי"ד סק"ג נסתפק בזה, ד"ל ע"י חור עדיף משאר חם כמו שחלק הש"ך סקל"א דין חם מקלחו, והביאו דמ"ס סקל"ג: [קצו] ויש כ"י בבינת דאם סיניח חמה על החו"ד מראיתו משבת, דאם כוונתו על המשנה

לקליפה, אבל בשמן אסור כולו כדן הנמ',
וממילא לדין שאין בקליין בין כחוש לשמן
אסור הכל כשניהם חמין כהרמ"א: [קצמ']
ואם כו' לדעת הרש"ל שהבילו הטו"ו סק"ה
והש"ך סק"ט להסמ"ק, הוי כמו במליחה דלא
מליא בעילא ומתאה, ס"ה כחוש ללי חלוי
רק באיסור חס ולהפך, ובהיתר חס נהי
דבמליחה בטמור מליח הכל מותר מ"מ בזה
מחמיר הרש"ל בקליפה אבל הש"ך חמ"ה
אהרש"ל שהרי אפילו כשניהם חמין מחמיר
הסמ"ק בקליפה, ואף שהמנח"י שנשפ"ד י"ש
להרש"ל דרק להסמ"ק הוא כן כשניהם חמין
ג"כ, אבל להרש"ל שחולק על הסמ"ק וסובר
כשניהם חמין כולו אסור, סובר הרש"ל דין
מליחה יש לו בזה אלל זה כללי וה"ה באיסור
חס לסברתו דהוי כטמא מליח אסור כולו,
באיסור חס, מ"מ הטו"ו באין הפמ"ר פוסק
כהרש"ל והוי באיסור יבש היתר חס כמו
במליחה בהיתר מלות, ורק לחומרא בהיתר
חס כמ"ס המשבנות בקליפה, ובהיתר חס
ואיסור ללול אסור ככולו, ובאיסור חס ככ"ט
אסור ככולו, ובמשבנות סיל"א סק"ה נראה
שנוטה להטו"ו באין הפמ"ר, וכ"כ מחוד"ח
סק"כ כהרש"ל באין הפמ"ר: [ר] העיקר
כו' כפסק הטו"ו ופרמ"ג מחוד"ח סק"כ
שבהפמ"ר הוי כרמ"א, וכ"כ בלבוש"ר במ"ר
סקק"א דה"ה בהיתר חס בעי הפמ"ר, וברמ"ש
ושמן והיתר קר דלא כחשין גנים דבשמן איסור
אסור כולו רק מותר בהפמ"ר: [רא] וגבינה
כו' כ"כ הש"ך סק"ט והטו"ו, ואף שהטו"ו כתב
דהזון לריך קליפה, פירש במשבנות דלאו
דוקא הזון רק שניהם לריך קליפה, ומ"ס
הנאה"ט סק"ט בסופו מהש"ך דבהאיסור חס
אפילו שניהם חמין מותר בקליפה זה הוא רק
לדעת הסמ"ק, אבל לא"ה ורמ"א הוי לדין אף
בכחוש בחמין כולו אסור, ויחבאר בסק"ל
לענין חס בחס בלי רוטב אם הוא אסור
בהנאה, וכבר נז"ל סקקפ"ב שנאלל האש
אפילו בזה אלל זה ואחר קר ג"כ כולו אסור
כמו בחמ"ג להר"ן וכ"כ ברמ"ש סקפ"ח מרבני
יוסף: [רב] ור"א כו' זה הוא ע"פ מה שז"ל
סקקט"ב מהפמ"ר מהרש"ב"א בבר גזולא, דהוי
הכמחא מתאה אף שהגזולא שוקט למטה,
ובש"ך סיל"ב סק"ל ב"י שהקדירה עומד במקומו
כשי"ח, ובחוד"ב סיל"ב סק"ד מפרשו לא שצומד
חמ"ס, רק הקדירה הוא הסומך והנחל הוא
הנסמך החלב עילאה, וכמו בסכו לפסח בשמן
אף שהשמן הוא בלדדים וכן למטה מהפסח
מ"מ הוי הפסח מתאה שהוא סמך, ויהי הנ"מ
לענין חלב ומחא הקדירה כשי"ח בסקרי"ח:

לדין בשמן מרינא, ובבכחוש מצד
אאי"ב בשי"ח, [קצמ'] ואם האחר חס
והאחר צונן, אף שר"א הוי במ"ר
במליחה שבטמא מליח ומהור תפל
אסור כמו בן באיסור חס והיתר צונן
אסור ככולו, ואם להיפך צריך קליפה
לחומרא, מ"מ [ר] העיקר דרק באין
הפמ"ר יש להחמיר, ובהפמ"ר יש
להקל דאף באיסור חס והיתר קר,
אפילו האיסור הוא שמן ג"כ די להיתר
בקליפה, ובן בהיתר חס בעי הפמ"ר:
צה כשר [רא] וגבינה שנוגעים זה
בזה, אם שניהם חמין הוי כמו
כ"ה חס בחס בלי רוטב, דהוי לדין
אפילו בבכחוש כולו אסור, ואם האחר
צונן, ואחר חס, שניהם צריכים קליפה,
ובבר נתבאר דבאחר על האש אפילו
השני קר, ר"א אסור ככולו, [רב]
ור"א בשאחר נסמך על חבירו ר"ה
בזה אצל זה, ובן אפילו השני עומד
במקומו, מ"מ הוי לעולם הסומך
תתאה אפילו הוא בצידו, והנסמך
עילאה, אף שהוא מתחתיו:

צ"א אם [רג] נשפך חלב או איסור
רותח

וברמ"ש סקפ"ג ממנ"כ אפילו באיסור חס
ושמן והיתר קר דלא כחשין גנים דבשמן איסור
אסור כולו רק מותר בהפמ"ר: [רא] וגבינה
כו' כ"כ הש"ך סק"ט והטו"ו, ואף שהטו"ו כתב
דהזון לריך קליפה, פירש במשבנות דלאו
דוקא הזון רק שניהם לריך קליפה, ומ"ס
הנאה"ט סק"ט בסופו מהש"ך דבהאיסור חס
אפילו שניהם חמין מותר בקליפה זה הוא רק
לדעת הסמ"ק, אבל לא"ה ורמ"א הוי לדין אף
בכחוש בחמין כולו אסור, ויחבאר בסק"ל
לענין חס בחס בלי רוטב אם הוא אסור
בהנאה, וכבר נז"ל סקקפ"ב שנאלל האש
אפילו בזה אלל זה ואחר קר ג"כ כולו אסור
כמו בחמ"ג להר"ן וכ"כ ברמ"ש סקפ"ח מרבני
יוסף: [רב] ור"א כו' זה הוא ע"פ מה שז"ל
סקקט"ב מהפמ"ר מהרש"ב"א בבר גזולא, דהוי
הכמחא מתאה אף שהגזולא שוקט למטה,
ובש"ך סיל"ב סק"ל ב"י שהקדירה עומד במקומו
כשי"ח, ובחוד"ב סיל"ב סק"ד מפרשו לא שצומד
חמ"ס, רק הקדירה הוא הסומך והנחל הוא
הנסמך החלב עילאה, וכמו בסכו לפסח בשמן
אף שהשמן הוא בלדדים וכן למטה מהפסח
מ"מ הוי הפסח מתאה שהוא סמך, ויהי הנ"מ
לענין חלב ומחא הקדירה כשי"ח בסקרי"ח:

[ב] דיני הזחילה שברמ"א סי' צ"ב

[רג] נשפך כו' דבר זה הביא הרמ"א ז"ל סיל"ב סק"ו בהגה מהנשפ"ד ש"ס מה
שנשפך אינו אלל האש ל"ה רק כלי שני, ולכן הקדירה אסורה דבולע
קלח

קבוץ קיצור הלכות תערובות סי' קה ביאור יהודה כ"ז

דחת על הקרקע בהבירה והעמידו עליו קדירה חמה, אם המקום שנשפך היא חמה והי"ב [רד] אפילו אין הקדירה על האש מ"מ הוי זה הנשפך כלי ראשון טחמת הבירה החמה והקדירה שהעמידו עליו אפילו הוא צוננת הוי כצונן לתוך חם שאוסר עד ס' :

צז ואם [רה] המקום שעל הבירה אינה חמה טחמת האש ואין היד סולדת שם, אז אם הקדירה שנשפך תחתיו הוא אצל האש אוסר עד ס' מהנשפך, אפילו הנשפך הוא צונן גמור, [רו] אבל אם אינה אצל האש אז אם הקדירה שנשפך תחתיו הוא חמה, הוי הנשפך בכלי שני והוי הקדירה אסורה דבולע קצת והתבשיל מותר, ואם הקדירה צוננת אף הקדירה מותרת, רק ידיה הקדירה ואם [רז] כבר נבדע הנשפך בהקרקע הוי רק כשתי קדירות נוגעות ואף בהעמידו קדירה רותחת מותר:

צה ויש [רה] מהפוסקים שחולקים על

קלח והתבשיל מותר, דתח"ל נכר, וכו' סקכ"ס הביא שזה דעת מהר"ם שם שמהיר, וכו' כ"ס כ"י מפלגיו ז"ל אוסר ולריך ס' מהם יש חלב בעין בלאמד חמה הקדירה, וכח ע"ז הרש"ל שלא נראה לו פסק זה דהא ל"ס רק כלי שני, ומחלק בין אם הקדירה עומדת אלל האש שחם האש שנקדירה מרמים התחתון להתקדר, וכח על זה הט"ו שלדירי לא קצ"א דאם אפילו לאו מחמה האש שבעליון, מ"מ כיון שהנשפך הוי במקום הכירה שהוא חמה וי"ס הוי זה נופא כלי ראשון ולריך ס' כמח"ס מפריז, אבל באין הכירה חמה הוי רק ככ"ס: [רד] אפילו כו' אף שהמנחי' שהבילו המשבולות חמה, דאם האו"ס שמלריך ס' מיירי בכירה חמה מה אריא קדירה חמה אף קדירה צוננת כן הוא, מ"מ כתב המשבולות שלדינא שניהם אמה שביכירה חמה אפילו אין הקדירה על האש מ"מ אוסר ולאו דוקא חמה הקדירה רק אפילו צוננת אוסר, דהוי כצונן לסוך חם שאוסר עד ס', וכן מפרש בחכ"א דין י"ד מ"ס הש"ך סקל"ב בנשפך אלל האש היינו שהמקום הוא מרוחה והוא כהט"ו, ומ"ס הש"ך, ועדף מיני' פירש כונן נוכר בעל אש ל"ס זה, ולדין אין ג"מ, כיון דתח"ג אפילו אין התחתון על האש, ובאמרי נריך פירש דהוא לסלק חמהם המאיד שימכר חמה שאוסר לעליון כלי רותב: [רה] המקום כו' שזה דין השני של הט"ו וכנ"ס המשבולות שניהם חמה, וזה הוי כמח"ס ורמ"א שמהירם דהוי הנשפך כלי שני, ולהרש"ל מה שאוסר מהר"י מפריז הוא באלל האש אינו מניח להתחתון להתקדר ואוסר, וכ"כ הש"ך סקל"ג מהרש"ל דאם הקדירה רותחת מחמה האש אפילו הכבשיל אוסר, ומ"ס, משמע אפילו הנשפך הוא צונן, פירש השפ"ד דלא תימא דוקא עליון אלל אש ותחתון חם מכלי שני, רק אפילו תחתון צונן גמור מ"מ כח האש שבעליון אינו מניח לתחתון להתקדר, וכ"כ בחכ"א שם דט"ו מהי"ס להדיא: [רו] אבל כו' שזה דין הרמ"א דהוי הנשפך כלי שני, והקדירה כתב הש"ך סקל"א לאפוקי צוננת דאפילו הקדירה מותרת ופירש השפ"ד דלרמ"א אין כלי שני מפליט ומכליט, ובחורב"ח סקכ"ד דאפילו להט"ו דכ"ס אוסר באין השפ"ד, אם הי"ס בנשפך, והקדירה חמה הוי רק להכליט בהקדירה וממילא האוכל אוסר שכולט מעטמו, אבל הקדירה צוננת הוי להכליט בהקדירה ולהפליט להאכל ואין מפליט ומכליט כאחד, ומ"מ כתב המשבולות שחם הרמ"א מוכח דאפילו יד סולדת בעליון ובתחתון כלי שני מ"מ הוי תח"ל נכר ואין אוסר, דלא כמנחי' הכל' סקקע"ז שסובר עיניו מכ"ר לכ"ס ל"ס תח"ל להחיר רק לצונן עיי"ש, וכ"כ בחכ"א שם דין י"ט בפירוש דנקדירה רותחת הוי כחם לחוך צונן, והקדירה במקום קליפה ברמ"א, ואם קדירה צוננת די בהדחה, והביא חסד זה המנחי' הכל', ולפרמ"ג אין רמ"א סובר כמנחי': [רז] כבר כו' חכ"א שם דין י"ט בסופו, באין ממשה הוי הנכלע כמו שתי קדירות שאינו אוסר עיי"ש: [רה] מהפוסקים כו'

כו' בחויר נאורים סליב סקב"א שאל כי נרגא בפסק זס, שלש"ך סקליב נשפך אלל האל אפילו בקדירה לונגת דנבי דהו ככ"ר הנשפך, מ"מ איך יאסור זה המחנות להמאכל שבקדירה, דאס אין החלב מכסה כל עובי השוליים, אפילו אס נחשוב זה המחנות כאלו ה"י בקדירה אלל האל ומחנ נחוכה הקדירה זו בחלי השוליים לא נחנ הכנסה הכלי במקנה בצולע בכולו, כח"ס הש"ך סקב"א דאף בבלי מחנות לא נחפוט בכלי, וכן נחנ כף צפ"ד לא נאסר כל הכף, וא"כ אס אפילו בעובי הכלי אינו יכול להכליע המחנות, אף בליע בהמאכל שאחר עובי השוליים, ואפילו אס מגיע עד אחר עובי השוליים כמו שהוא בנומא מ"מ אוסר רק החמיכה הסחוטת, וכיון שהמים לונגים אינו יולא לחסיבה שלמעלה בלי רוטב והמים לונגים ל"ה רוטב, וכן העלה בחיורשים סקב"א להחיר בשני הדינים אלו היינו א' באליו מכסה כל עובי השוליים מותר לגמרי, ב' מכסה העובי אסור רק החמיכה הא' ולא שאר החמיכות, ובכח"ל סברות האחרונים מש"ך הוה לענין כלי שאוסר בתחלה חס דלא בחויר הנ"ל בכלי, וכ"ר היר יהודה שבדח"ס סקב"א כהחוויר: [רט] ומ"מ כו' צנינת ארס סימ"ב מסדך זה של עובי השוליים דרק להש"ך סקב"א דאין מכליע בכולו י"ל כן, אבל להמג"א סתג"א הנ"ל סליב הוה הפירוש מכליע בכולו רק אינו מפליט מכולו, ומה שהחוויר"ב סליב סקב"א דחה דברי המג"א הוה י"שבו שס, ואף להש"ך י"ל רק למעלה ממקום תשמישו אינו מוליק בליעחו אבל נגר מקום תשמישו מפעפע בכולו, ועוד בכלי חרס י"ל מודה הש"ך שפעפע, והוה לקושא הא', ונגד קושא הכי י"ל כיון שפעפע לפנים, רק אין יולא מחל"מ בלי רוטב חס, י"ל הוה כמו גיס בקעים בבשר חי צ"ח, ולכך בחמיכה שנוגע בהשוליים אין היתר, ושאר חמיכות מותר בהפמ"ר, ובאמרי בדרך דעתו דלא בחויר ומפרש מ"ס הש"ך, ועדיף מינ"ה הוה הפירוש דכשהוה אלל האל, הוה כחשמישו ע"י האור שכתב הש"ך סקב"א שבוה מוליק בליעה בכולו ג"כ, ובהנהוה יד אלימלך שעל ספר ישועות חיים תמה על זה, שהרי הש"ך כתב זה רק ב' דעות וסתם חנור הוה מלכנים ועפר וכן סתם קדירה הוה חרס, ועוד תמה שהרי ציטוט עדיף מללי שכללי כחוש על האל אוסר רק כרי צפ"ה וציטוט בקדירה אוסר כולו, וכש"ח בסקב"א לענין הכל הקדירה שאוסר יותר, וצדח"ס סליב סקב"א שדברי יוסף וצ"ח יהודה מחמירין ג"כ דלא בחויר, ומה שהבית יצחק הפעפטי, מחלק בין עליון לזני לבין אין יד סולדת בו שבוה האחרון יש להחמיר דחה שדכ דח"ס שאין חילוק ע"ש, [רי] ואף כו' חכ"א כמ"ס דין י"ד משום ספק שחא כ"י ס' ושחא אין מפעפע לפנים ע"י"ס: [ריא] קי"רח כו' זה דין שני של הרמ"א בסליב שס, והוה מהתרה"ר שהביאו הכ"י בסליב וסד"מ סי' ל"ב אות ז', וסיינו שקדירה מלאה חלב שזתה על הכירה שאלל האל, ומחמת דחיסה יולא החלב למעלה מאונני הכלי ודי' מחל וגמטך בקילוח בלי הפסק דרך דופני הקדירה ע"ג הכירה עד שהגיע אלל הבשר שהוא ג"כ על הכירה, יראה שאס היס"ב בחלב המקום שננעה בבשר חשוב כה"ג עירו מבי"ד ונאסר הבשר, וכתב הכ"י דמיירי שהבשר ה"י לונג, דא' ה"י חס אפילו ה"י חלב לונג במור ה"י אסור כלונג לחוך חס, ורק צה"י לונג ה"י לריך לעירו, וא"כ ע"כ אין

על כל דין זה דאף אם הנשפך הוא אצל האש והיס"ב דהו ככ"ר מ"מ אם אין החלב מכסה כל עובי השוליים של קדירה הצוננת וראי אין אוסר להמאכל שבחוכה, רק אפילו אינו מכסהו ומניע עד האוכל מ"מ אינו אוסר רק זו החתיכה הסמוכה ולא האחרות כיון שאינו יוצא מחל"מ בלי רוטב כיון שהוא צונן, [רט] ומ"מ יש מקיימין פסק זה להחמיר בלא עבר השוליים, רק נגד שאר חתיכות נוטים להקל בהפמ"ר, [רי] ואף ב"א עבר כ"ה השוליים מתירים כשהו ספק אם יש ס' כנגד הנשפך מספק ספקא: צ"ח אם [ריא] קי"רח מקדירה רותחת ה"ך אל קדירה צוננת, ולא בפסק

קִיבוץ קִיצוֹר הַלְכוֹת תַּעֲרֻבוֹת מִי קה בִּיאָזֵר יְהוּדָה 59

נִפְסַק הַקִּיּוֹחַ מִהַקְדִּירָה הַרְוּתָחַת
[רִיב] אִפִּילוֹ אֵינָה עוֹמֶדֶת אֵצֶל הָאֵשׁ
רַק הוּא כִּי, [רִיב] וְאִפִּילוֹ עוֹבֵר
הַחֲחִילָה דֶּרֶךְ הַבִּירָה הַקֶּרֶת, מִיָּמָה
בְּשֶׁהִיר סוֹלֶדֶת בְּהַקִּילוֹת הַנוֹנֵעַ
בְּהַצּוֹנֶנֶת הוּא זֶה כְּעִירוֹ לְדִירָן שְׁאוֹמֵר
כְּדִי קִלְיָפָה, וְהוּא הַקְדִּירָה אִסּוּרָה
וְהַתְּבִשִּׁיל מוֹתֵר אִפִּילוֹ הַקְדִּירָה צוֹנֶנֶת
עוֹמֶדֶת אֵצֶל הָאֵשׁ גִּבֵּי :

ק יֵשׁ אוֹמְרִים [רִיד] שְׁבֻזָּה הָדִין
דִּנְחָשֶׁב כְּעִירוֹ מִיָּמָה אֵינוֹ טָבֵשֶׁל
צִעֲנִין

אֵין הַכֶּסֶּר אִסּוּר רַק כְּדִי קִלְיָפָה כֹּחַ לְמוֹךְ
לֹנֶן, וְלִפְמִיָּם הַשִּׁפְדִּי סִילִיָּה סְקִיָּח לְמִד
הַמַּהֲרִיד זֶה מִמֶּה דְּאִמֵּר בְּשֶׁכָּה דִּמֵּי עִיב
בְּאִמְנֵטִי שְׁבִיקֵשׁ לִהְיוֹת שֶׁסֶּךְ שֶׁל שְׁמֹן
וְאִמֵּר לוֹ טוֹל כִּכְלִי שֵׁנִי וְתָן, שְׁלִפְרֵשִׁי וְיָלֵךְ
הִי וְזוֹ הַבְּרִיכָה נִמְשַׁכֶּת מִחֲמֵי טַבְרִי שְׁעִדִּין
לֹא נִאֲכָרָה עֵיד צִימִי רִבִּי, וְאִסּוּר לוֹ לִהְיוֹתָה
שֶׁסֶּה הִרִי דוֹה הוּא כִּכְלִי רֶאשׁוֹן, וְעַפִּיזוֹ הַטֵּלָה
שֶׁסֶּה בְּהֵגֶה סִילִיָּב סִעִיז שֶׁאֵשׁ קִילוֹת מִקְדִּירָה
רוֹחֶמֶת שֶׁכֶּלֶךְ אֵל קְדִירָה לִינֶנֶת, אֵשׁ נִפְסַק
הַקִּילוֹת מִהַקְדִּירָה רוֹחֶמֶת קוֹדֵם שֶׁהֵגִיעַ אֵל
הַלִּינֶנֶת הוּא נִמִּי כִּכְלִי שֵׁנִי, וְאֵשׁ לֹא נִפְסַק

הַקִּילוֹת הוּא כְּעִירוֹ וְהַקְדִּירָה הַלִּינֶנֶת נִאֲכָרָה אֵשׁ
שְׁכַחְתָּה שְׂרִי דְּאֵין עִירוֹ אִסּוּר רַק כְּדִי קִלְיָפָה : [רִיב] אִפִּילוֹ כּוֹי בְּשִׁפְדִּי סִילִיָּה כְּקִיָּח
וְחוֹדִדִּיב סִילִיָּב סְקִיָּג, הַקֶּסֶף אֶהְדִּי דִּין זֶה מִמִּיָּם שֶׁסֶּה הַשִּׁדְּ בְּסִילִיָּה מְאוּרָה וְהַמִּיָּח
דְּבִמְעֵרָה מְכִילִי אִיבּוֹר בִּי עַל כִּלִי הִיחֵר אִסּוּרָה הַכִּלִי הַחֲחִיחוֹן שְׁכַחְתָּה הַשִּׁדְּ שֶׁרַק אוֹתָהּ
הַכִּלִי שְׁמַעְרָה עָלָיו אִסּוּר, וְפִירֵשׁ בְּשִׁפְדִּי מַהֲרִידִד לְשֶׁאֵר כִּלִּים הוּא זֶה כִּלִי שֵׁנִי וְאִפִּילוֹ
בְּחִבְלִין בְּשֶׁכָּה בְּלִידִיקִין שְׂרִי וְקֶסֶף מִדִּין הַחֲחִילָה דְּכֶאֱן דְּבִלָּא נִפְסַק הַקִּילוֹת אִפִּילוֹ עוֹבֵר עַל
דְּקֶר כִּירָה קֶרֶה הוּא חִיבּוֹר וְיֵשׁ לוֹ דִּין עִירוֹ, אִיכָּה לִיהַסֵּר גַּם בְּהִיָּל, וְאִי דְּלִיָּה מִבְּשֶׁל
וְלִכְךָ מוֹתֵר בְּחִבְלִין בְּלִידִיקִין בְּשֶׁכָּה, הֵא הַמַּהֲרִיד יִלְיָף לָהּ מִאִמְנֵטִי בְּשֶׁכָּה הִרִי דְּמִבְּשֶׁל גִּבֵּי,
וְרוֹלָה לְחַלֵּק בֵּין עוֹמֶדֶת אֵלֶּל הָאֵשׁ אִסּוּר וְשֶׁאֵר כִּיָּר מוֹתֵר כְּבִסִּילִיָּה הִיָּל, אִךְ הַקֶּסֶף שֶׁהִרִי
הִרְמִיָּח בְּסִילִיָּב לֹא הוֹכִיר אֵלֶּל הָאֵשׁ וְכַתִּיב מִפּוֹרֵשׁ עַל הָאֵשׁ אוֹ שֶׁאֵר כִּיָּר, וְהִי מִיוֹשֵׁב
בְּחִילוֹק הוּא לִמָּה לֹא הִבִּיאוּ הַפּוֹסְקִים מִמַּעֲשֵׂה זֶה לְדַחוֹת דְּבִרֵי הַסִּיבְרִים דְּאֵין עִירוֹ מִבְּשֶׁל
כִּלִּי מִמַּעֲשֵׂה זֶה שְׁאִסּוּר מִשּׁוֹם עִירוֹ, מִיָּמָה אֵינוֹ נִרְאֶה כֵּן מִהַמִּיָּח, וְכִיכָּה כֶּאֱן בְּחִיבּוֹת
סְקִיָּז דְּאִף שֶׁהַמַּהֲרִיד כֹּחֵה אֵלֶּל הָאֵשׁ מִיָּמָה לִמַּעֲשֵׂה אֵין לְהַחֲרִיף אִף בְּכַתֵּם כִּיָּר, וְדַעְתּוּ
לְסִחִירָה דְּבִר זֶה שֶׁהֵעִיקֵר לְאִסּוּר אִף בְּסִילִיָּה כִּשְׁלֹא נִפְסַק אִף שְׁעֵבֵר דֶּרֶךְ הַכִּלִי הַקֶּרֶה, אוֹ
נָח וְיִתֵּן לְמַרְחוֹק הוּא עִירוֹ, וְהִי שֶׁאֵין מִבְּשֶׁל בְּכַהֲגִי מִיָּמָה מְפִלֵּט וּמִבְּלֵט הוּא, וְרַק בְּנִפְסַק
וְנָח עַל כִּלִי קֶר וּמִשֶּׁס לְכִלִי אַחֵר אֵין אִסּוּר וּבְהִנְהוּת הַרְשִׁיק בְּחִיבּוֹתֵי סִילִיָּה מִיָּקֵל כּוֹה וְנִזִּיל
סְקִיָּבִי שֶׁהַפְּרָמִיג רָלָה לְאִסּוּר בַּעַל הָאֵשׁ מִהַמִּיָּח אִפִּילוֹ כְּכִיָּה שֶׁהַלִּינֶנֶת עוֹמֶדֶת אֵלֶּל הָאֵשׁ,
מִיָּמָה מִדִּין זֶה הוֹכִיחַ שֶׁאֵין מַעֲלָה כִּלִּל בְּמֶה שֶׁהַחֲחִיחַ הַלִּינֶנֶת עוֹמֵד אֵלֶּל הָאֵשׁ, וְרַק בְּשִׁילָא
עוֹמֵד עַל אֵשׁ יֵשׁ מַעֲלָה, וְהֵנֶס בְּכִסִּילִיָּא סְקִיָּה בְּחִיבּוֹת הֵיחַ בְּלִיָּע זֶה, מִיָּמָה בְּרִיתִיָּם
סְקִיָּמִיד הִבִּיאוּ דְּבִירוֹ בְּהַחֲלֵט דְּשִׁיךְ כּוֹה חֲחִיגִי הַלִּינֶנֶת בְּסִילִיָּב : [רִיב] וְאִפִּילוֹ כּוֹי הוּא
עִיקֵר הַרְבּוּתָא כְּחִיָּם הַשִּׁדְּ סְקִלִיד וְהַמַּשְׁבּוּת סְקִיָּז, בְּרִבּוּתָא הִי שֶׁהַחֲחִיחַ הַרְמִיָּח בִּלָּא
נִפְסַק אִף שְׁעוֹבֵר דֶּרֶךְ קֶר מִיָּמָה הוּא כִּשְׁלֹא מִקְדִּירָה לְקִירָה בְּלִי אֲחֻמְשִׁי כְּמַעֲשֵׂה דְּבִרִיכָה
שְׂכִי מוֹחַל דֶּרֶךְ קֶרֶקֶת קֶרֶה, וְהֵייוֹ בִּיסִיָּב בְּהַקִּילוֹת, וְאִף שֶׁהַמַּהֲרִיד נִרְאֶה שְׁאוֹמֵר כּוֹלָה
כֹּחֵה הַפְּרָמִיָּח שׁוֹה רַק לְשִׁטְתּוֹ דְּסִיל לְמַהֲרִיד עִירוֹ שֶׁלֹּא נִפְסַק הַקִּילוֹת אִסּוּר כּוֹלָה, אֲבָל
מִיָּם הִבִּיאוּ דְּהַקְדִּירָה שֶׁבֵּא אֵלֶּי הַקִּילוֹת הִיָּ לֹנֶן, וְכֵן הִרְמִיָּח הוּא לְדִירָן דְּעִירוֹ שֶׁלֹּא נִפְסַק
אִסּוּר גִּבֵּי רַק בְּקִלְיָפָה עִיָּשׁ : [רִיד] שְׁבֻזָּה כּוֹי לְפִי מֶה שְׁכַחְתָּה הַשִּׁפְדִּי סִילִיָּה נִרְחַה
דִּין הַשִּׁדְּ סְקִיָּח דֶּשׁ מִפְּנֵי דִין זֶה דְּהוּא לְעוֹלָם עִירוֹ, רַק בְּחִיבּוֹתֵי סִילִיָּה הִבִּיאוּ דְּבִירוֹ
הַרְשִׁיק וְעוֹד אַחֲרוֹנִים דְּלֹא מִחֲמִידִין כּוֹה כְּהַפְּרָמִיג וּמִקְלִין בְּלִמַּעֲשֵׂה נִפְסַק וְגַם הִיָּ עַל כִּלִי
קֶר וְרַק בְּחִיבּוֹת דְּכֶאֱן לֹא נִפְסַק לְמַעַל גִּבֵּי עִיָּשׁ, וּבְחִיבּוֹדִיב סִילִיָּב סְקִיָּג יֵשׁ דְּעִיקֵר
טַעַם מַהֲרִיד לֹא מִשְׁכָּה יִלְיָף לָהּ דְּהוּא מִשְׁמַע שֶׁחֲבֵשֶׁל גִּבֵּי, רַק עִיקֵר הַטַּעַם שְׁעִיפָה אַחֲרוֹנָה
אֵינָה מִיָּתָה לְהִרְאִשׁוֹנָה לְהַחֲקֶרֶר, אֲבָל לְכַשֵּׁל בְּעִי דַּעְיָה מִחֲחִיחִיחוֹת וְכֶאֱן הֵם מִקְדִּירָתִין, וְכִיָּין
שִׁין

לענין שבת וכן אינו מפליט ומבליע
באחד, רק מפליט או מבליע, ויש
מהאחרונים תולקין כזה, רק מחלקין
בין רותח או חום כ"ר שהיד מולדת
בו לבד, שבוה האופן לא נחשב
עירוי בשעבר על דרך קר, או בין יד
מולדת בוראי שאסור ובין שתמא
יס"ב שמקילין בשהלך דרך צוננת,
כמו שמקילין בספק יס"ב :

קא ואם [רמז] נפסק הקילות
מהקדירה הרותחת קודם
שהגיעה אל הצוננת, אף שגם בעירוי
שנפסק הקילות איסור כדי קליפה ט"מ
בזה שהלך על הכירה הצוננת הוי זה
כלי שני ואינו אוסר כלל [רמז] ואם
מקום הזחילה שעל הכירה הוא
רותחת מהאש שבתוכה ויס"ב, כבר
נתבאר שזה גופה הוי כ"ר, וא"כ
אפילו נפסק הקילות מהקדירה שנזחל
ממנה, ט"מ הוי כחם לתוך צונן
שנתבאר דהקדירה אסורה והתבטל
מותר :

קב ואם [רמז] הקדירה שבא אליה
הקילות ה"י רותח כלי ראשון
וב"ש עומד אצל האש אפילו אם
הנזחל ה"י צונן אין דינם כמו זה אצל
זה שנתבאר, רק הקדירה שבא אליה
הקילות הוי תתאה והוי כצונן לתוך
חם שאוסר כולו [רית] וט"מ יש אוסרים
דאם החלב רותח זב למטה לא ע"י
הקדירה רק תחת הקדירה הוי החלב
חם תתאה, ורק בנזחל מן הצד או
עליו

עליו וכו' וכו' סק"ז הביא מהרש"ל דכ"ה
הוי כשנים נוגעים זה בזה דבאחד חם ואחד לון אוסר אם האיסור חם, והוי כחמון
חם ג"כ לקולא, מ"מ בזה אינו מיקל, ורק כחמון לון שרמ"א מיקל בפשיטות כפי
לדידי הפמ"ר כשאיסור חם כמו במליחה, אבל הש"ך סק"ז מקיים פסק הרמ"א, וכתב
דלא דמי לסיק"ה בוא"ו ואחד לון דמי ל"י בקליפה א' דכיון שהקילות בא מלמעלה הוי
הקילות עילאה והקדירה תתאה, ב' כיון שהקדירה עומדת במקומה חשיב הקדירה תתאה,
ג' שמקלה על הקדירה כחם הבי"ח סס"א : [רית] וט"מ כ"י הבי"ח שרמזו הש"ך כאלו
פירש כוונת תרבי"ד דלא כמו שהבינו הבי"ח ורמ"א שזחל על הקדירה ולכך מלר"ך הבי"ח
שיה"י כשר לון ואסר מטעם עירוי ולדין הוי בקליפה כחם לתוך לון, רק לדידי הפירוש
שבזחלתי רותח נזחל לתחת הקדירה, או חמה כבשר ואפילו ה"י כבשר לון מ"מ הוי כלון

שאלו מבשל ה"ה שאלו מפליט ומבליע כאחד,
זה דין שנס"י ל"ה וכן דין שנס"מ ודין
שבת הכל אחד, דרק מבליע או מפליט
בכ"ר, ובאמת השפ"ד עלמו כסב דדין הכ"ר
בנת דמבשל ל"ה רק מפליט ומבליע, ונדע"ה
שבמשמ"ס בטו"ז סל"א סק"ה, דמה דברי
החוו"ד דברי מהב"י איסור נפלט בניסול
וא"ל רק להבליע לבד, ועוד בא"ה מיירי
במולכלים שג"כ א"ל רק להבליע לבד, והביא
שנס הכנפי יונה כחב במחילה כחחוו"ד לחלק
בזה, ומירץ עוד שבס"ל"ה דהוי כב"ח להמחזר
בהדחה קצרות כ"ט בר ג"ט סמך הש"ך
להקל ולא כבאר מקום, והוא מחלק בין הוא
רתיחה כחרי"ד או חם לבד, וכן בין יד
סולדת כולא לבין כסתמא, ויתבאר מזה
עוד בסק"כ"ב בשאלה דמשמ"ס להדע"ה
ט"ט : [רמז] נפסק כ"י הוא מחילה דברי
הרמ"א והוא דין הכ"ר דאף שכל מקום הוי
אפילו בנפסק הקילות ג"כ אוסר כדי קליפה,
מ"מ בזה שנפסק ובלך על כירה הלוננת הוי
זה כלי שני ממש, וכח"ס המשנלות סק"ז
שזה הוא רביחא א"י שהשיעור הרמ"א דל"ה
כמו בכל מקום בעירוי שנפסק הקילות
שאוסר כ"ק, וכ"כ בשפ"ד סק"ד בסופו :
[רמז] ואם כ"י כ"כ הטו"ז סק"ז ט"פ
מ"ש לעיל סק"ה, דבכירה חמה הוי זה גופה
כלי ראשון כיון שהמקום רותח ויס"ב שבוה
מסוב דברי מהר"מ ומהר"י מפריז, וכ"כ
במשנלות ובחוו"ד סק"ד : [רמז] הקדירה
כ"י זהו סוף דברי הרמ"א והוא מהב"י
סס"א הכ"ל דאם הכשר ה"י חם אפילו אם
הנזחל ה"י לון הוי לון לתוך חם שאוסר
בכולו, ורק מיירי שיה"י הכשר לון ואסר רק

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' קה ביאור יהודה לא 61

עזיו הוי הקדירה תתאה וכן הרין לקולא שבאם החלב צונן זב לתחת הקדירה של בשר חם. הוי חם לתוך צונן, אף שהבשר עומד במקומו, [ריט] ומים יש נוטין להקל אפילו בחלב חם לתחת הקדירה ממש כשהכירה קרה לאסור רק הקדירה ולהתיר התבשיל לדון אותו בעירוי כרי קליפה, וכן יש נוטין לאסור בחלב צוננת מדמטה ביון שאצל האש ע"ש תתאה צונן להתיר בשנית :

קכ אם ה' ספק [רב] בהזחילה דרך כירה צוננת שנתבאר אם ה' יד מודת בו לפי ריחוק המקום שיש לספק בו, אפילו אם לא נפסק הקילוח מהקדירה, יש להקל ביש עור איזה סניף לזה, ובהוסר מהאור יש מקילין בו כמו בכל ספק כדרבנן והב"ד לפי ריחוק וקירוב המקום אם יש לספק בו לפי השערת הסורה ולפי הזמן והאור כד שיש לתלות בו, ובהי' [רכא] ספק אם נפסק הקילוח קודם שבא אל הקדירה, אף שיש מתירין בב"ד אנפי טעום סיס, רק הוכים לאסור הבדי לבר, מימי ע"ש מאחרונים אם

כשהקילוח חם זב לתחת הקדירה משום דהוי כלון לחוך חם, ורק בזמן סלד או לפיכך הוי הקדירה תתאה : [ריט] ומימי כו' דת"ש סקל"ו הביא מחמודי דניאל בכירה לוננת הוי הכירה תתאה, ודי שלא נחשב החלב ככלי שני, רק כמו עירוי משום שכל טיפה אחרונה מחזקת את הראשונה, ולא שנחשבה לכ"ר, ומוחר התבשיל והקדירה במקום קליפה, ובסקקמ"ו הביא מדברי יוסף ג"כ נגד המנח"י דהוי שנאמר דהוי כחם למטה, מימי יש לנרף סברה מחמודי הנ"ל סק"ר שפילו בנוכחה כל השוליים לא נאסר התבשיל אף דלא קי"ל מחמודי בכל"ד ממש, מ"מ כזה שזב תחתיו יש להקל ע"י"ש, ומ"מ בבאה"ט סק"כ"ח כתב נגד הפד"מ דלהרש"ל ופ"ך סקל"ג בא"ס הוא רותח מחמת אש אפילו הנשפך הוא לונן ל"ס תתאה, איכ"י יש לאסור ע"י"ש דת"ש : [רב] בהזחילה כו' מחמודי דניאל שנת"ש סקקמ"ב, דאפילו בריחוק הרבה מ"מ כל שיש לספק של"ס יד סולדת א"ס יש עוד סניף כמו כלי שדרכה נשפע שנסל"ט, או בדופני הקדירה לוננים דלא נאסר הקדירה רק כרי קליפה, יש להקל בספק, ובסס"ק קמ"ה מערך השלמן דבאלל האור הוי ספי"ק דאורייתא, אבל בהוסר מהאור הוי עירוי שלא נפסק הקילוח רק דרבנן ומקילין בספק :

[רכא] ספק כו' נ"ל סי"ח סקע"ו שלהרמ"ג נראה רק בנדר טוף בחלב יש להקל או איסור דרבנן ולא באיסור מורה, ובתכ"א כמ"ה ד"ח מק"ל בספק זב אפילו באיסור מורה מס"ס שחא לא זב, ושחא יש כ' בהקדירה אפילו בעמרו על האש, דאין להחזיק איסור, וכ"ס דת"ש סי"ב סקקמ"ה מחמודי דניאל אף בתי קרוב לקדירה, מ"מ יש ג' ספיקות

לחוך חם שאוסר בכלל, איכ"י נראה דת"ג הוי החלב תתאה חם ואוסר, וכבר נ"ל סקקמ"ב מהפד"מ סי"ח סק"כ דאף שלהרש"ג בנר נולא שהי שקוע למטה מ"מ חשוב החלב תתאה כיון שטומד במקומו, מ"מ כתב בסל"ג סקל"ב דרק שם שהי חלב ג"כ חם הנולא הוי החלב תתאה, אבל בנוחל כל החלב לתחת הקדירה הוי כשהחלב לוננת תתאה ואינה אוסרת הנשר חם, הרי דלקילא ג"כ כן דין ללא חשנימין בזה על מה שטומד הנשר במקומו משום דרק שם נגזל דרשנ"א יש חלב גם למטה, ורק לא מחשנין להחלב שלמעלה מהנולא שהי הנולא תתאה משום שהחלב עומד במקומו, ולא בזה שהחלב כולו למטה כמחמודי בפד"מ שם בפירוש, וכן נ"ל ס"ק מהשפ"ד סי"ב סקל"ה ד"ה ודע שבה יורה הרמ"א אפשר דהחלב שלמטה הוי תתאה, וכן הוא להחמוד"ב הנ"ל סק"ב דאסנר"א לה נסימך ונסמך, ורק בזמן סלד הוי הקדירה הסומך תתאה, אבל במחמת הוי החלב תתאה, וכמ"ס בחידושים סי"ב סק"כ להש"ך שהחלב ע"י"ש הוי הקדירה תתאה, ומ"ס הש"ך בתי"א שזק"ל למעלה פירש מחמוד"ב סק"ד דמיירי שהקדירה עומדת בנוחל כהכירה ע"י"ש, וכ"ד המנח"י שכת"ש סקקמ"ו לאסור

עזיו הוי הקדירה תתאה וכן הרין לקולא שבאם החלב צונן זב לתחת הקדירה של בשר חם. הוי חם לתוך צונן, אף שהבשר עומד במקומו, [ריט] ומים יש נוטין להקל אפילו בחלב חם לתחת הקדירה ממש כשהכירה קרה לאסור רק הקדירה ולהתיר התבשיל לדון אותו בעירוי כרי קליפה, וכן יש נוטין לאסור בחלב צוננת מדמטה ביון שאצל האש ע"ש תתאה צונן להתיר בשנית :

קכ אם ה' ספק [רב] בהזחילה דרך כירה צוננת שנתבאר אם ה' יד מודת בו לפי ריחוק המקום שיש לספק בו, אפילו אם לא נפסק הקילוח מהקדירה, יש להקל ביש עור איזה סניף לזה, ובהוסר מהאור יש מקילין בו כמו בכל ספק כדרבנן והב"ד לפי ריחוק וקירוב המקום אם יש לספק בו לפי השערת הסורה ולפי הזמן והאור כד שיש לתלות בו, ובהי' [רכא] ספק אם נפסק הקילוח קודם שבא אל הקדירה, אף שיש מתירין בב"ד אנפי טעום סיס, רק הוכים לאסור הבדי לבר, מימי ע"ש מאחרונים אם

כשהקילוח חם זב לתחת הקדירה משום דהוי כלון לחוך חם, ורק בזמן סלד או לפיכך הוי הקדירה תתאה : [ריט] ומימי כו' דת"ש סקל"ו הביא מחמודי דניאל בכירה לוננת הוי הכירה תתאה, ודי שלא נחשב החלב ככלי שני, רק כמו עירוי משום שכל טיפה אחרונה מחזקת את הראשונה, ולא שנחשבה לכ"ר, ומוחר התבשיל והקדירה במקום קליפה, ובסקקמ"ו הביא מדברי יוסף ג"כ נגד המנח"י דהוי שנאמר דהוי כחם למטה, מימי יש לנרף סברה מחמודי הנ"ל סק"ר שפילו בנוכחה כל השוליים לא נאסר התבשיל אף דלא קי"ל מחמודי בכל"ד ממש, מ"מ כזה שזב תחתיו יש להקל ע"י"ש, ומ"מ בבאה"ט סק"כ"ח כתב נגד הפד"מ דלהרש"ל ופ"ך סקל"ג בא"ס הוא רותח מחמת אש אפילו הנשפך הוא לונן ל"ס תתאה, איכ"י יש לאסור ע"י"ש דת"ש : [רב] בהזחילה כו' מחמודי דניאל שנת"ש סקקמ"ב, דאפילו בריחוק הרבה מ"מ כל שיש לספק של"ס יד סולדת א"ס יש עוד סניף כמו כלי שדרכה נשפע שנסל"ט, או בדופני הקדירה לוננים דלא נאסר הקדירה רק כרי קליפה, יש להקל בספק, ובסס"ק קמ"ה מערך השלמן דבאלל האור הוי ספי"ק דאורייתא, אבל בהוסר מהאור הוי עירוי שלא נפסק הקילוח רק דרבנן ומקילין בספק :

[רכא] ספק כו' נ"ל סי"ח סקע"ו שלהרמ"ג נראה רק בנדר טוף בחלב יש להקל או איסור דרבנן ולא באיסור מורה, ובתכ"א כמ"ה ד"ח מק"ל בספק זב אפילו באיסור מורה מס"ס שחא לא זב, ושחא יש כ' בהקדירה אפילו בעמרו על האש, דאין להחזיק איסור, וכ"ס דת"ש סי"ב סקקמ"ה מחמודי דניאל אף בתי קרוב לקדירה, מ"מ יש ג' ספיקות

אם אין שם טקום מדרון לצד אחד
אין להחזיר, ורק ביש טקום מדרון
לצד אחד יש לחלות בו ולהחזיר
בהצד השני:

קד אם [רכב] עמדו בליום נקיים של
בשר על הכירה ועמד שם
קדירה חלב וסביבה נחלים, ונמצא
בבקר הקדירה הפוכה ונשפכה
להכלים בעירוי שלא נפסקה, וספק
אם נשפכה עוד בלילה כשהיתה
רוחתה או בבקר כשהיתה כבר צוננת,
יש מהאחרונים שמקילים בזה בצירוף
סניפים להחזיר וכן סניף של הנחלים
סביב הקדירה לא תחתיו דאינו נחשב
לכיר כשהוסר מהאש לייא בשנית:
בבא

בדרבנן די בספק אחר, ואף שלהחזיר הוא מבשל, מ"מ י"ל כהחזיר שאין מבשל, ולענין
חשש שיבואו לדאורייתא לבשל בהם, י"ל ישהא אותם מעליה ולא יהי דאורייתא, ושאל
מה דעתו והשיב לו א' מ"מ הפרמ"ג הג"ל סקל"ז לא נחשב ספק עירוי להצטרף לס"ס,
ב' מ"מ החזיר ליישב הסתירה מן הש"ך ס"ל סק"ח דמלפליט ולהכליע כאלה נדחה
ע"פ הג"ל סק"ר, ורק הוכח ביישוב מהש"ך הוא ע"פ הג"ל דהיי שלהחזיר הוא
אפילו בלא על האש כמ"מ הפרמ"ג מהח"מ ועוד, מ"מ דעי עכ"פ סירחון המים ברחיצתו,
והש"ך מיידי בחס בעלמא ביס"ב וי"ל בזה נפסק בהלכות דרך הקד, ג' י"ל כמ"ל
תרה"ד מיידי בידוע ביס"ב, והש"ך מיידי נכחם שא"י ביס"ב, וכמ"מ החזיר הג"ל סק"ר
להקל בדין החזיר בספק יס"ב והוי כאן ס"ס שמה ליה יס"ב ושמה בשעה שהי קר
נשפך, ד' מלך היתר הר"ן הג"ל סק"ג שהקובץ על הרמב"ם הביאו דסניב ליה כ"ד
בהסירו, ויש לזרף לדעת תרה"ד שהוא יס"ד ויש להקל לסניף, ה' ספק אימות נשפך
יש להעמיד על חזקה דמעיקרא שהי עומד ובשעה מואחרת נשפך כי כל הטומאות כשעת
מליאותן לילך בתר השחא הוי רק בחזקה העשו"י להשמות חזקין בתר השחא, אבל
כאן האם י"ל שהי עומד לכך שיפסק ולכך חזקין בתר חזקת חזקה דמעיקרא
הג"ל, ולומר שעתה בסוף הלילה נשפכה, ו' י"ל דחזקין בתר רוב שעות הלילה שהי
קר כמ"מ החזיר ס"ט"ז בספק בלוחו ואם בנו חומת נשחטה האם, הביא מורה דנ"ז
בימי טומאה כו' דחזקין בתר רוב ימים, וכן הוא בתשובות מהר"ק דחזקין ברוב ימים
שאלו עילוף בא עלי, ומ"מ המג"א סיפ"ד דיום בין הימים הוי קבוע התם יום השבת
יבדל לאחרים, ומ"מ בבית אברהם דאם המעשה שאנו מוספין עלי' הוא נעשה בזמן
קצר אין חזקין ברוב זמן, ומה דאמרינן בחזקין ד"ז בתר הבית חזקין אף דהנפילה הוי בזמן
קצר התם חשבינן כל המעות הבא לבית הבית מכל השנה ואין חושבין להנפילה, מ"מ
הרי נסתר ממהר"ק ומכ"מ הג"ל שהרי השחטה והביאה הוי ג"כ זמן קצר, ודאית
ברית אברהם מנגינות דחזקין השחא נמרפה ולא חזקין בתר רוב ימים, י"ל רק באם
ברוב ימים הם היפוך בבירור מן המועט כמו ימי טומאה וימי טהרה יש לומר לילך
בתר רוב, אבל בנגינות על איזה יום שאני מוספין הלא רק על זה היום אנו דנין, אי"כ
מה רוב יש כאן היפך מזה, אף אי"כ אין ליקל משום רוב שעות רק מיקל ע"פ טעמים
הראשונים בדין החזירה שהוא חומרה מהחזיר בנפסק דרך קר, ע"פ כמה טעמין הג"ל:

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' קה ביאור יהודה לב 66

קה בכל [רכג] מה שאנו אוסרים עד ששים כנגד החלב יש אוסרים דהיינו בהחלב שננע תחת הקדירה, ולא בחלב שבצירי הקדירה, אף שיש מחמירין בזה להצריך נגד כל החלב ויש [רכד] מהאחרונים שמקילין עוד יותר שאפילו יש גומא מלאה חלב תחת הקדירה, כל שהגומא מלאה ולא חטר ממנה די רק בהמעט שננע בקדירה, ובשראו השפיכה יש לומר שלעולם יש ששים נגד הנגיעה, ויש עוד מחלקים [רכה] בין טיפה שכולה על הקדירה הוי חיבור, וכן דבר עב כשומן וחמאה הוי

[רכג] מה כו' משלן הסו' סק"ה שכתב מהל"ה הג"ל ס"ק אומדין מה שיש חלב בעין תחת הקדירה, הוכיח בחו"ד ס"ל"א סק"ו שדבר נוס יכול התחלה חסם להנליע כולו, אבל דבר לא לא מיקרי חיבור ואינו נאסר כל הקילוח רק מה שננע באיסור כדמוכח ממ"ס הרמ"א הג"ל סקמ"ח בילוק הסומן דכדעבד אין לחוש, וכן כפל זה בס"ל"ב סק"כ וחידושים סק"כ"ו, וכו' במרעק"א ויד אפרים בסס"ע"ו, ובדח"ש סקק"ט מהטו"ד, ועך השלחן, ועמודי אש כהחוו"ד, והדברי חיים הורה בתחלה לאיסור ולכסוף הסכים להחוו"ד, וכתב שם שבאש אין גומות הוי לעולם סי' נגד הדריס, וז"ל יש בזה חולקים, שבספ"ד ס"ל"ה סק"ח שהיה

על מ"ס המ"ח סי' נגד מה שננע בקדירה והא הכל מחובר וכתב דמ"מ משערין בחומר יפה והיה בליע ורמז לזה במרעק"א ס"ל"ב, נראה דלא כחוו"ד רק נגד כל השפיכה במ"ס במשמ"ס בחד לס"ל"ב אוב"ח, ומ"ס בעלי לבונה דמהר"א"ש בסוף ע"ז ממ"ס דהכלוע שם במ"ס אינו יולא בשעה שהם רותמים דדבר לא המתערב אינו נפרד זה מזה מוכח דדבר לא הוי חיבור, העיר בספר כבוד אדם הנדפס מחדש דהפירוש רק דל"ס בזה בליעה כמ"ס שה"ס חולין דק"ח שמבלבל ואין ענין זה לחיבור, ובדח"ש סקס"ד הביא ממש"ב דבר ג"כ שחמה דאסקה הוי כחולל לחיבור, ודעתו דרק בילוק ~~הכל~~ לעלה למטה דומ"א דשומן לרמ"א ל"ה חיבור לאיסור העליון, שאינו בנ"ט בדרך זה ואינו מפטע למעלה, אבל בנשפך הרבה חלב בתנור והניע הקילוח עד הכשר בשוה הכל אסור, וכו' מהרד"מ, ויד יהודה, וישועת חיים, שמחמירין בכל הנשפך כס', רק שבישוע"ח מחלק דהחוו"ד מייירי כמה שנשפך בהכירה שפיר ל"ה חיבור, אבל כמה שהוא בכלי הוי לעולם חיבור ודאי' מ"כ בס"ל"ד למה לר"ך סי' נגד כל התחלה הא לא נאסר הקליפה בהכף ואותו קליפה הלח כהערה וילטרך רק סי' נגד קליפתו, ומיישב בזה קושיות עלי לבונה שבהר"ש מייירי בהעלה בחיך כלל, אך כתב שמהאמרי ברוך הג"ל סק"ט נראה שביכירה עוד חומר גדול מקדירה, דחה בבכור אדם הג"ל שבכף כל הכלוע נכנס לחיך החלב ולר"ך סי' נגד כל הכלוע שבכף ע"י"ט, ובס"ל"ב סקק"ח הביא ג"כ מההכ"א להחמיר, וחמה שם דלמה לא אוסרים גם החלב כיון שמה שנאסר וזמר להחלב אפילו אם לא ל"ה חיבור זה בנוגע לגוש כמו לקדירה, אבל לא להחלב שחלטה ממה, והיה בליע : [רכד] מהאחרונים כו' בדח"ש ס"ל"ב סקס"ד הביא מהמשיב דבר דלהחוו"ד אפילו בגומא הוי רק נגד תחתיו ולא נגד הדדין, ובס"ס ערוך השלחן ד"ס לעולם סי' נגד הנוע הזה שבמל"ה, ומנחת יהודה מיקל כמה שאין סוף שינוי כולו, ובכור אדם הג"ל הקשה להרב הגאון מק"ק קינלך המחבר חלקת יואב ז"ל [שנפטר בשנה זו תרפ"ג] למה אוסרין בטיפה חלב, ועוד הא ודאי אין יותר מקליפת הכלי ד"ס לעולם סי' בקדירה נגד קליפתה, וכן בד"ן הקילות, ומחלק דחוו"ד מייירי בראו השפיכה או הטיב הקדירה על החלב, אבל בקילוח י"ל ננע הכל בזה אחר זה כמו בשומן בעכבר הג"ל סקק"ד : [רכה] בין כו' הרב חלקת יואב ז"ל השיב כן להמחבר בכור אדם א[ח] רק בנשפך על איזה דבר מיקל החוו"ד ולא בטיפה שכולה מונחת על הקדירה לר"ך סי' בטולה כמו טיפת חלב הג"ל, ב[ח] תחת הקדירה גם להחוו"ד הוי חיבור, ג[ב] במחמיר ועב כשומן וחמאה כמ"ס יש ראי' מגיה ז"ל ורמז"ס פ"ד מטומאות מה בחלב מה שהיכו

הוי חיבור, וכן תחת הקדירה הוי חיבור, ורק בצידי הקדירה אין חיבור, ובלה רותח הוי חיבור רק לח צונן דיש ב' בליעה ופליטה וליה חיבור, ורק מה שנגע וכן [רכז] איצ לשער נגד הבלוע בהכירה רק נגד מה שהוא בעין :

קן כבר [רכז] נתבאר דליש אומרים הוי אפר נותן מעט לפגם, וכך יש מתירין בהי' הוחילה דרך האפר להקדירה לצורך גדול בשיש הרבה אפר, אף שיש מתירים בהי' רק בנ"מ בר נ"מ כמים של כלי בשר לחלב, ובאפר שרוף שבשרי הורה יש להקל דבריו, וכן אין להתיר עיי' המים שבתנור כיון שאין פוגם בעצם :

קז לדין הגמרא הוי [רכח] צלי חלוק מבישול שבישול שהוא ברובב מבלבד הטעם בכולו, אבל צלי שנצלה איסור עם היתר ונוגעין זה בזה, והם כחשים כיון שאין רובב שמערב בכל התבשיל

רוטב כ"ש בזה בדופן, וכן נזכר מחמ"א כמ"ה ד"ט, שנכבול בקרקע הכירה הוי כשמי קדירות נוגעות זו בזו שמוחר בדיעבד כשי"ת : [רכז] נתבאר כו' היינו הניל סיק"ג סקק"ג מהטו"ז והס"ך ונקו"כ ולבוש"ר ואחרונים, וכאן בסו"ב סקק"ה הביא המשכנות מהמנח"י להקל למעשה, והנאה"ט וחמ"א כמ"ה ד"ז מיקל מהמנח"י בלצורך גדול וכפני"ס שהי' הרבה אפר, והלבוש"ר בחד מיקל רק במים שבס"ך סו"ב סקק"ה הנ"ל דהוי נ"ט בר נ"ט, ובדח"ט סקק"א משם שלמה שמחמיר כלבוש"ר, ובדח"ט סו"ב סקק"ז דאפר שרוף כו' כפני"ס, ובדח"ט סו"ב סקק"ג שהרע חורה מלד שעי' הניט הנדבק בהמור עיי' זה יחי' נוטלים וכ"כ בטעו"ד כמו בבורית מלד האפר, מ"מ מהנאה"ט נראה שאינו פוגם בעלם וליה נוטלים :

יג) דיני חם בחם בלי רובב שבשריע סעיה, וסעיה.

[רכח] **צ"י** כו' במשנה חולין דל"ז ע"כ בירך שנחבשל בה גיד הנשה אם יש בה בנותן טעם הי' אסורה, ובגמ' אמר שמואל לא שנו אלא שנחבשל בה, אבל נללס קולף ואוכל עד שמגיע לניד, ופירשו בחוס' דאף שמפורש במשנה נחבשל מ"מ אשמועינן דלא נימא ביטול היינו נללס כדמצינו ויבטלו אח הפסח דהיינו ללי, וכבר נז"ל סי' קלד"ד דאין בגידין בנ"מ ואין גיד הנשה אסור, הוי דיין רק משום שומן הניד שאסור מדרבנן כמ"ש רש"י והרי"ף ז"ל דשומנו אסור, והוא בהרי"ף והרמז"ל בפט"ו מהמ"א הליצ' בנדי שללאו בחבולו אם הי' כחוס קולף ואוכל כו', ובטעו"ט סימן זה סע"ד, נד"א נכפל לחוך הנכשל שהרובב מוליך פליטה האיסור ומערכו בכל ההכשל, אבל ללי כו' כשי"ת :

סוי חיבור, והוא הקשה לו הרי כל ראיות חו"ד מהמ"א בשומן, ולא השיב לו על זה, דן בלה רותח לא קי"ל כחו"ד כיון שמכלית ומפליט כמ"ש הכר"פ סיק"ו סק"ב דלא כהר"ן בנ"י דוגי כי הקדמונים מולקין עליו, והוא הקשה מי החולקים וכחכ' לו שהתוס' ורא"ש שלא תירלו כהר"ן וכן פסקין בשו"ע סו"ב דליקן בלי סי' בחלב חרבא הינו מופיל דנשאר טעם אף בלה, והוא השיב עליו דבחלב יאל מחמילה טעם להרובב ואח"כ נימוח החלב ועיי' לנין יולא גוף החלב והטעם נשאר, אבל בליעה ופליטה י"ל אף בחמין אין בליעה ופליטה, ה' בלה לזון יש ראי' ממי חלב דהוי דרבנן הא בשא חלב מעליע בלע הטעם וע"כ דלא בלה לזון אינו בולע רק מכלכל כהפליח, ולכך אף שלכל דיני החורה כמו בשליא דריש המקשה במהר"א, ובמקוה נאשכורין הוי חיבור, מ"מ בזה ל"ס חיבור בלה לזון כהחו"ד עיי"ש : [רכז] איצ כו' חו"ד שם סו"ב דזה הוי מדופן שאינו יולא בלי רוטב ודבר מחט בזה לא מיקרי רוטב ק"ו מל"י שהוא לח הרבה מ"מ אינו יולא מחמ"א בלי

רוטב כ"ש בזה בדופן, וכן נזכר מחמ"א כמ"ה ד"ט, שנכבול בקרקע הכירה הוי כשמי קדירות נוגעות זו בזו שמוחר בדיעבד כשי"ת : [רכז] נתבאר כו' היינו הניל סיק"ג סקק"ג מהטו"ז והס"ך ונקו"כ ולבוש"ר ואחרונים, וכאן בסו"ב סקק"ה הביא המשכנות מהמנח"י להקל למעשה, והנאה"ט וחמ"א כמ"ה ד"ז מיקל מהמנח"י בלצורך גדול וכפני"ס שהי' הרבה אפר, והלבוש"ר בחד מיקל רק במים שבס"ך סו"ב סקק"ה הנ"ל דהוי נ"ט בר נ"ט, ובדח"ט סקק"א משם שלמה שמחמיר כלבוש"ר, ובדח"ט סו"ב סקק"ז דאפר שרוף כו' כפני"ס, ובדח"ט סו"ב סקק"ג שהרע חורה מלד שעי' הניט הנדבק בהמור עיי' זה יחי' נוטלים וכ"כ בטעו"ד כמו בבורית מלד האפר, מ"מ מהנאה"ט נראה שאינו פוגם בעלם וליה נוטלים :

קבוצת קיצור הלכות תערובות סי' קה ביאור יהודה לג 66

התבטל אומר רק כדי נטילה [רכט] מהדיתר כו' אף דגמ' לא נזכר
מהדיתר במקום שנעצ בו ואין צריך נטילה זו רק סתם קולף ואוכל עד שמגיע
בזה ששים, ואפילו בנצלה ע"י [רל] לניד, כחבו החוס' דלאו רוקא לניד רק
צריך לשיר כדי קליפה או נטילה סמוך לניד
כדאמר בפסחים דע"ה נקף מרובנו על
החרס וחזר אליו יטול את מקומו ולא סגי
בקליפה, אם לא נחלק דרוטב מחפשת יותר
מהניד, ומ"מ לא אשכחן ללני דיה' סגי
בקליפה ורק בחס' לחוך לזון ס"ל לשמואל
ששים

התבטל אומר רק כדי נטילה [רכט] מהדיתר כו' אף דגמ' לא נזכר
מהדיתר במקום שנעצ בו ואין צריך נטילה זו רק סתם קולף ואוכל עד שמגיע
בזה ששים, ואפילו בנצלה ע"י [רל] לניד, כחבו החוס' דלאו רוקא לניד רק
צריך לשיר כדי קליפה או נטילה סמוך לניד
כדאמר בפסחים דע"ה נקף מרובנו על
החרס וחזר אליו יטול את מקומו ולא סגי
בקליפה, אם לא נחלק דרוטב מחפשת יותר
מהניד, ומ"מ לא אשכחן ללני דיה' סגי
בקליפה ורק בחס' לחוך לזון ס"ל לשמואל
ששים

אדמוקר ל"י בלע והיו בקליפה ושמה ללי בלע טפי, ובצר נחלל דרכך בלע אפילו בלון
בקליפה, וכ"כ הר"ן שצריך קליפה או נטילה שהוא יותר מן הקליפה, והרא"ש בסיכ"ד
דרק בתה"ג דלזון סגי בקליפה אבל בזה בעי נטילה, ואף שהרמז"ל לא הזכיר קליפה או
נטילה כש"ס בשיטתו מ"מ להטור והמחבר הדין בכדי נטילה ויתבאר שיטתו בספרנו :
[רל] שפורד כו' במג"א סיח"ז סק"ה חמה על מ"ש המחבר שם בגללו הדינה חרנגולה
בשפורד אומרם כולם משום דע"י היפוך השפורד מחפשת הטעם בכל החסירות ולמה לא
פסק בן בכל חסור, וכחכ שזה רק באיסור שאוסר במשהו, והביאו בחוור"ב כאן בק"י,
וחמה דא"כ יאסר הנטילה את כל הסמוכה לה, דהא ל"ש בזה אין נאסר יכול לאסור כו'
כיון שיוכל להחפשת יותר, ומידך דרק ביכול לילך ולהטעים בוס דבר שיך זה, ולא אם
אינו יכול להטעים הוי רק באיסור משהו בן, וא"כ אפילו בשפורד אינו ובאמרי ברוך מפרש
בענין אחר ע"י"ש : [רל"א] שמן כו' בגמ' שם פריך ארשמואל מהא דגדי שללאו בחלבו
דאסור לאכול אפילו מראש אינו, ואמר שאני חלב דמפספט, ופריך ובחלב אסור והא אומר
רבנ"ה עובדא הוי קמי' דר' יוחנן בכנישתא דמטון בגדי שללאו בחלבו ואהי שילוח לרבי
יוחנן ואמר קולף ואוכל עד שמגיע לחלבו, ושני ההוא כחוש הוי, ויש בזה ב' פירושים
בחוס' ד"ה ההוא, א' דחלב כחוש אינו מפספט, ב' שיש בו מעט חלב ובטל בששים, והא
דנמשנה אליבא דשמואל דאמר קולף עד הניד, אף שיש בו שומן הניד, כחבו בשם ר"ח
ז"ל או דשומן הניד אינו מפספט, ובשם הר"מ מפרשים דכיון דהניד עלמא הוא כחוש,
אף השומן שאסור רק משום לחא דניד אינו אוסר יותר מבכחוש, והר"ן הוכיח כפ"י ב'
של החוס' בשם ר"ח דשומן הניד אינו מפספט, אבל בלא"ה ה"י אוסר, ופסק בן הר"ף
ז"ל דבכחוש קולף ואוכל כו' ובשמן אוסר אפילו בראש אינו משום דמפספט, ובשיטת
הרמב"ם ז"ל בפט"ו הל"ב כחבו הכ"מ והלח"מ שסובר כפ"י ב' שבחוס' כחוש וה"י בו ס'
אבל בלא ס' אפילו חלב כחוש מפספט ואסור, ולפמ"ש בכ"י מחשבות הרשב"א הוי
להרמז"ל כך, א' בין בנחמה בין בגדי חליא רק ביש חלב רב שאין ששים כנגדו אסור
בללי וביש ששים קולף ואוכל עד שמגיע לחלבו, ב' באין חלב רק גיד או שומנו או שאר
גידין כמו החוטין והקרומות אינו אוסר בללי כלל אף בלא ס' כח"ס ה"ה בפ"י מהמ"א
שזה דעת הרמב"ם שאין ללי מפספט, ג' להרמב"ם א"ל קליפה או נטילה אף בחלב רק
בששים חליא מילתא כל שיש ס' מותר, ובאין ס' אין מוטיל נטילה או קליפה, ולדעת
רשב"א שהביא הב"י מהמח"ב הוא כך א' חלב שמן מפספט ולריך ששים בללי, ב' חלב
כחוש אינו לריך ס' רק קליפה או נטילה, והוא כפ"י הא' שבחוס' דכחוש אינו מפספט
וא"ל ס' ועיקר לדידי' הוא קליפה, רק פירשו דקאי על חלב דאורייתא ומחמיר בנטילה,
ג' שומן הניד וקטקנות, וכן קרומות אף שהשמיט לבסוף קרומות י"ל שמשפיקא ל"י אי
מ"ה או מדרבנן, לכך החמיר בקרומות, מ"מ לה"ה ז"ל הוי דין אחד עם שומן הניד
וקטקנות אף שאסור מ"ה רק שאין לוקין עליהם, מ"מ הוי עליהם דין חלב דרבנן
כחוש, ואינו אוסר ולריך רק קליפה ולא נטילה כח"ס בחו"ב הקלר שהביאו שם,
והטור

והטור שהביא ה' דירך בניו וה' דגרי בחלבו שלר' ששים שחמה כ"י למה לא ביאר הטור אם כתי' אי מחמת כחוש או כתי' ששים חמה עליו הפרישה אות ה' הרי כתב הטור, וכיוצא בו' היינו חלב כחוש אינו מפטע וא"ל ס', וכ"כ בפרישה אות י"ג שבכחוש אפילו בחלב א"ל רק נטילה, ובשמן אפילו לא חלב רק שאר איסור מפטע ולר' ששים, וכ"כ בשו"ע סע"ה דחלב של בהמה כחוש אינו מפטע, רק בשמן, ומ"מ מחלקים המוס' ד"ה שאני בין רוטב, לשמן דרוטב הוי רק ליר בעלמא ולכך נקטף מרובבו בני ל"י נטילה ואינו מפטע כל כך עיי"ש: [ר"ב] ששים כו' יש עוד שיטה הרא"ה ז"ל שהביאו הר"ן דבשמן כללי

ה' ששים לא מהני ל"י משום דרק ברוטב מוליך האיסור נסוה אבל כללי אפשר מחמת הרבה למקום אחד, ובחזקתא כמליחה בסיון זה כתב דאף דיל כ' פעמים ס' ליהני כ"י שהי' כשמתקנן למקום אחד עד ג"ט, יחזקל זה כס"א פעמים שיש וסחייט מזה להפריח שיחבאר בסיקט בק"ע דכה"ג ל"מ ס' שחך אוכל יטעם, ומ"מ כתב הר"ן שהרי מליחה שוב לל"י ואפ"ה בדיוקלא אי יו"ה הפירוש כל דמליחה ע"כ דמהני כו' ס' והוא דלא כהרא"ה ז"ל, וכ"פ הטור והמחבר דמועיל ששים כללי שמן כו"ל: [ר"ב] לטמא כו' הוא מהמס' כבוג"א ד"ה אפילו, דחלוק הוא מדרס שאינו מפטע למעלה אבל בשמן מפטע דהא לזין לחוך חס' אסור למ"ד חתאה גבר ולא בני בקליפה, והביאנו הכ"י והפרי"ח סק"ט עיי"ש: [ר"ד] וי"א כו' דה"ס סק"ט מהיר יהודה מזה שלא חלקו בדבר שמן בין אם הוא דרך בליעה או סיכה בעלמא משמע שאין להקל אפילו דרך סיכה ומכאן שאין אנו בקאים בזה לחלק, ולכך השמיטוהו הפוסקים, אף דלשון הגמ' הוא סיכה משהו עבדי ל"י, וכו"ל סק"ב אם סכו חרות בבליה האסורה עיי"ש: [ר"ה] וכל כו' הוא מהד"מ וכן העלה בהגה סע"ה, ובז"ח סק"ד מהשם אר"י נמשך רוטב ומרק של בשר על לחם בחטור קודם האפי' ל"ה כיבש רק כלל דבני ס' ואינו מועיל נטילה כזה עיי"ש: [ר"ז] ואף כו' בפרמ"ג בפתיחת ב"ח דעתו דהחיצה בשר חס' עם נבינה חמה ל"ה דרך ביסול ומוחר בהנאה, ומ"מ הרי כו"ל סק"ד מפרמ"ג בסכין בדוחקא עם חס' הוי אסור בהנאה, ולכך כתב בספר משמ"ש דזה רק בכלי שני בנוש להי"ש נראה כן דל"ה דרך ביסול, אבל בכ"ר על האש הוי מבשל ממש ולא גרע מדוחקא וחס' הנ"ל להפרמ"ג עיי"ש, ומ"מ יתבאר בסק"ג מהחזיר דל"ה דרך ביסול לענין איסור מחמת עלמו והוי כמו טיגון ומליחה וכדוש: [ר"ז] דמצרכין כו' הוא מהרשב"א שהביאו הכ"י, וכ"כ בשו"ע סע"ה בסופו וכמ"ס הטוי"ט סק"א בטעמו משום שכלוחו מקום נחשב כאליו האיסור הוא בעין, והיינו דשם יש רושם יותר והוא נלמד מפסח, ולפ"מ שהביאו המשניות דכיון דס"ל להרשב"א כחוש אסור בקליפה, וא"כ מה דאמר שם בפסחים ברוטב, יכול מקומו מיירי בשמן והרי בשמן אסור עד ששים ש"מ דבשמן לר' ששים עם נטילה, ואף דלפ"ז כיון שהמחבר פוסק כחוש בנטילה אין רא"י מפסחים וי"ל שם בכחוש וכמ"ס תוס' הג"ל דהוי רק ליר כו' מ"מ כתב המשניות דסתם רוטב מיירי בשמן ואפ"ה בני נטילה, ומ"מ שקשה מה יישב סיכה משהו עבדי ל"י והיינו דיש ס', קשה אכתי ליבעי' נטילה ולא יו"ה די בקליפה, י"ל אין כח למשכו להפשט יותר מקליפה, כו"ל סק"ג מהש"ך, ויש עוד

ה' ששים לא מהני ל"י משום דרק ברוטב מוליך האיסור נסוה אבל כללי אפשר מחמת הרבה למקום אחד, ובחזקתא כמליחה בסיון זה כתב דאף דיל כ' פעמים ס' ליהני כ"י שהי' כשמתקנן למקום אחד עד ג"ט, יחזקל זה כס"א פעמים שיש וסחייט מזה להפריח שיחבאר בסיקט בק"ע דכה"ג ל"מ ס' שחך אוכל יטעם, ומ"מ כתב הר"ן שהרי מליחה שוב לל"י ואפ"ה בדיוקלא אי יו"ה הפירוש כל דמליחה ע"כ דמהני כו' ס' והוא דלא כהרא"ה ז"ל, וכ"פ הטור והמחבר דמועיל ששים כללי שמן כו"ל: [ר"ב] לטמא כו' הוא מהמס' כבוג"א ד"ה אפילו, דחלוק הוא מדרס שאינו מפטע למעלה אבל בשמן מפטע דהא לזין לחוך חס' אסור למ"ד חתאה גבר ולא בני בקליפה, והביאנו הכ"י והפרי"ח סק"ט עיי"ש: [ר"ד] וי"א כו' דה"ס סק"ט מהיר יהודה מזה שלא חלקו בדבר שמן בין אם הוא דרך בליעה או סיכה בעלמא משמע שאין להקל אפילו דרך סיכה ומכאן שאין אנו בקאים בזה לחלק, ולכך השמיטוהו הפוסקים, אף דלשון הגמ' הוא סיכה משהו עבדי ל"י, וכו"ל סק"ב אם סכו חרות בבליה האסורה עיי"ש: [ר"ה] וכל כו' הוא מהד"מ וכן העלה בהגה סע"ה, ובז"ח סק"ד מהשם אר"י נמשך רוטב ומרק של בשר על לחם בחטור קודם האפי' ל"ה כיבש רק כלל דבני ס' ואינו מועיל נטילה כזה עיי"ש: [ר"ז] ואף כו' בפרמ"ג בפתיחת ב"ח דעתו דהחיצה בשר חס' עם נבינה חמה ל"ה דרך ביסול ומוחר בהנאה, ומ"מ הרי כו"ל סק"ד מפרמ"ג בסכין בדוחקא עם חס' הוי אסור בהנאה, ולכך כתב בספר משמ"ש דזה רק בכלי שני בנוש להי"ש נראה כן דל"ה דרך ביסול, אבל בכ"ר על האש הוי מבשל ממש ולא גרע מדוחקא וחס' הנ"ל להפרמ"ג עיי"ש, ומ"מ יתבאר בסק"ג מהחזיר דל"ה דרך ביסול לענין איסור מחמת עלמו והוי כמו טיגון ומליחה וכדוש: [ר"ז] דמצרכין כו' הוא מהרשב"א שהביאו הכ"י, וכ"כ בשו"ע סע"ה בסופו וכמ"ס הטוי"ט סק"א בטעמו משום שכלוחו מקום נחשב כאליו האיסור הוא בעין, והיינו דשם יש רושם יותר והוא נלמד מפסח, ולפ"מ שהביאו המשניות דכיון דס"ל להרשב"א כחוש אסור בקליפה, וא"כ מה דאמר שם בפסחים ברוטב, יכול מקומו מיירי בשמן והרי בשמן אסור עד ששים ש"מ דבשמן לר' ששים עם נטילה, ואף דלפ"ז כיון שהמחבר פוסק כחוש בנטילה אין רא"י מפסחים וי"ל שם בכחוש וכמ"ס תוס' הג"ל דהוי רק ליר כו' מ"מ כתב המשניות דסתם רוטב מיירי בשמן ואפ"ה בני נטילה, ומ"מ שקשה מה יישב סיכה משהו עבדי ל"י והיינו דיש ס', קשה אכתי ליבעי' נטילה ולא יו"ה די בקליפה, י"ל אין כח למשכו להפשט יותר מקליפה, כו"ל סק"ג מהש"ך, ויש עוד

טעם מהא"ה שפילו המטלות סק"א
נעילה מספק שחל לא הלכה בעליה יתור
מכדי נעילה, ופירש באמרי דרוך דבס' לבד
יש ספק שחל לא נחפזט הלאה, ואין כאן
ביטול אבל ביש סי' עס נעילה הוי סי' ס
שחל לא הלכה בעליה יתור וא"כ די
נעילה, ואם הלכה יתור הרי יש סי' ומבטל,
ובס"ך סקט"ו הביא מהר"א ז"ל דכשנעטל
בשנים אין לריך לא קליפה ולא נעילה,
והרש"ל מחלק דכחוש לדין נחל לריך
סי' ומ"מ שחל לא נחפזט, אבל בשמן
שנחפזט הוי כסיל בחושך שחמיר בשני
חומרות דסמרי אהרדי, אבל לפי
הרשב"א או הא"ה הנ"ל ליה כסיל כו'
והס"ך בשם הת"ח ועוד פוסקים מחמיר
עיי"ש ויתבאר בסקט"ו דיוק לשון המחבר
מקום ידוע שנספק יש להחיר בשמן: [ר"ח]
החתיכות כו' חוד"ס סק"ט דומ"א דמליחה
עיי"ש: [ר"ח] בצלי כו' הוי מהרשב"א
ועוד, ומ"מ הטור נלשון ואפילו קר לתך
חס אינו אוסר יתור מכדי נעילה דחשמת
שהוא ט"ס ז"ל אפילו איסור קר או אפילו חס, ובשם מהר"ן חביב ז"ל פירש דקאי
על לך האיסור שהוא לוי אוסר ולא קאי אכדי נעילה, והב"ח פירש דקאי על כרי
נעילה ולא סגי בקליפה הוי רבוחא דאפילו לזון לתוך חס לא סגי בקליפה, ומ"מ בחס
לתוך זון מבואר בדרישה אות ר' שא"ל רק קליפה ולא תימא שאפילו קליפה אין לריך,
דח' אדמיקר לוי בלע פורחא, ואף שבב"י ד"ה ולענין ללי הביא בשם הגמ"י ד"ס
לאסור בלזון לתוך חס בכולו דדוקא בנטף דטיפה בעלמא הוא סגי לוי בנעילה, אבל
בהחלפה גבר חתיכה איסור, נוגעת בכולו ואיסורא והוא מהסמ"ק, מ"מ העלה הב"י כהטור,
וכ"ה בשו"ע סע"ד לענין כחוש בקר שנפל ללוי שאלל האש, ומשמע שבחס לזון הוי כח"ס
בדרישה הנ"ל בקליפה, ובח"ס סקק"ד מיד יהודה דע"פ הר"ן הנ"ל סקקפ"ב הוי בללי
שאלל האש אפילו בחס לזון ג"כ בנעילה דבעל האש ל"ס תחלה לזון כנ"ל, ובסע"י
בדבר פטופע הביא בלין לתוך חס עד סי' וכתב בבאר הגולה מהב"י שבוה כ"ס לריך סי'
ונעילה: [ר"מ] לריך כו' הוא מהר"מ אות ו' מהגשע"ד בשם מהר"א ז"ל לאסור
וכ"כ בשם א"ה והגמ"י ומ"מ קולפין ג"כ דילמא אינו מופשט, ויש דעת השע"ד שהביא
הטור סק"ז דמדינא אוסר בללי בשנים וכ"כ הרש"ל והוא מהרשב"א כח"ס במשנאות
להי"ש מהרשב"א אוסר עד סי' ורק בשמן מלריך נעילה ג"כ, ומפרש המטלות לדידכו
סיגיי"ה הגמ' דנללה אוכל כו' היינו רק בגיד ושומנו לא עדיף מעלמו שאין לו כח לפעפע,
והוא כחוש הוי הפי' כחוש ד"ס סי', והני אטמהחא במליחה ג"כ רק בגיד, אבל בשאר
איסור הוי מליחה ול"י מדינא בסי' אף בכחוש, וכן מה דאמרינן מלוח ה"ה כרומח דלוי
היינו רק בשומן הגיד, ומ"מ נהי שבת"ח כחב כהטור להקל כח"ס בטור"ו שם מ"מ העלה
בכהה כה"א דא"כ בן כחוש לשמן ואפילו באיכא סי' לריך נעילה מוקס, והכי נסוב,
וכ"כ במשנאות דהי"ש והרב פליגי ובהרב נהגין העולם:

בצלי או בחם בחם בלי רוטב, מ"מ
חלוק הוא מבישול שבבישול כשיש
סי' די, ובאן אף שיש סי' כשנפ"ל על
מקום ידוע בחתיכה צריך ג"כ נטילת
מקום במקום שנגע דלא כהחולקים
בוה דלא הוי מחמיר בשתי חומרות
וכ"ל [ר"ח] החתיכות מצטרפות לסי'
כמו במליחה:

קי אף [ר"ח] בצלי יש דין התאה
גבר בין בבחוש כמו קר שנפ"ל
לצלי שאצל האש אוסר מדינא בבדי
נטיילה, ובחס לתוך צונן בקליפה
ול"י הוי באצל האש אפילו חס
לצונן בנטיילה, ובין בשמן לאסור
בצונן לתוך חס עד סי' וכן נטילה,
ובחס לתוך צונן רק בקליפה:

קיא כל זה הוא מצד הדין אבל
מצד המנהג [ר"מ] לריך הוי
כל חס בחם בלי רוטב אף בבחוש
בששים, ומ"מ צריך ג"כ נטיילה כמו
בכל

שזה הוי יתור רבוחא נחש לתוך חס ובחמה הוי חס לחם יתור רבוחא, פירש הב"י
שהוא ט"ס ז"ל אפילו איסור קר או אפילו חס, ובשם מהר"ן חביב ז"ל פירש דקאי
על לך האיסור שהוא לוי אוסר ולא קאי אכדי נעילה, והב"ח פירש דקאי על כרי
נעילה ולא סגי בקליפה הוי רבוחא דאפילו לזון לתוך חס לא סגי בקליפה, ומ"מ בחס
לתוך זון מבואר בדרישה אות ר' שא"ל רק קליפה ולא תימא שאפילו קליפה אין לריך,
דח' אדמיקר לוי בלע פורחא, ואף שבב"י ד"ה ולענין ללי הביא בשם הגמ"י ד"ס
לאסור בלזון לתוך חס בכולו דדוקא בנטף דטיפה בעלמא הוא סגי לוי בנעילה, אבל
בהחלפה גבר חתיכה איסור, נוגעת בכולו ואיסורא והוא מהסמ"ק, מ"מ העלה הב"י כהטור,
וכ"ה בשו"ע סע"ד לענין כחוש בקר שנפל ללוי שאלל האש, ומשמע שבחס לזון הוי כח"ס
בדרישה הנ"ל בקליפה, ובח"ס סקק"ד מיד יהודה דע"פ הר"ן הנ"ל סקקפ"ב הוי בללי
שאלל האש אפילו בחס לזון ג"כ בנעילה דבעל האש ל"ס תחלה לזון כנ"ל, ובסע"י
בדבר פטופע הביא בלין לתוך חס עד סי' וכתב בבאר הגולה מהב"י שבוה כ"ס לריך סי'
ונעילה: [ר"מ] לריך כו' הוא מהר"מ אות ו' מהגשע"ד בשם מהר"א ז"ל לאסור
וכ"כ בשם א"ה והגמ"י ומ"מ קולפין ג"כ דילמא אינו מופשט, ויש דעת השע"ד שהביא
הטור סק"ז דמדינא אוסר בללי בשנים וכ"כ הרש"ל והוא מהרשב"א כח"ס במשנאות
להי"ש מהרשב"א אוסר עד סי' ורק בשמן מלריך נעילה ג"כ, ומפרש המטלות לדידכו
סיגיי"ה הגמ' דנללה אוכל כו' היינו רק בגיד ושומנו לא עדיף מעלמו שאין לו כח לפעפע,
והוא כחוש הוי הפי' כחוש ד"ס סי', והני אטמהחא במליחה ג"כ רק בגיד, אבל בשאר
איסור הוי מליחה ול"י מדינא בסי' אף בכחוש, וכן מה דאמרינן מלוח ה"ה כרומח דלוי
היינו רק בשומן הגיד, ומ"מ נהי שבת"ח כחב כהטור להקל כח"ס בטור"ו שם מ"מ העלה
בכהה כה"א דא"כ בן כחוש לשמן ואפילו באיכא סי' לריך נעילה מוקס, והכי נסוב,
וכ"כ במשנאות דהי"ש והרב פליגי ובהרב נהגין העולם:

בכ"ל שנתבאר, [רמא] ומ"מ
לאסור כלי אינו אסור אפילו צ"ל
שאצ"ל האש ונפ"ל ע"ל דבר כחוש
יכ"ל לקלוף הבלי להחיר:

קיב בכחוש ויש בו [רמב] סרך
שמנונית והוא איסור תורה
כמו בשר כחוש יש לספק אם יש
להקל בהפסד להסתירין במליחה,
כה"ג, ולכך יש מתירין כזה רק בספק
מריפה וכחוש בוראי ויש עוד צדדים
להקל בזה בהפסד לסמוך על
בקיאותינו, ובאיסור [רמג] דרבנן שיש
בו סרך שמנונית כמו שומן הגיד
וקרומות רחוי מדינא נטילה או קליפה
באין הפסד יש להצריך ס', ובהפסד
קצת סגי בנטילה או קליפה כמו
במליחה שיתבאר:

קיג בכחוש [רמב] שאין בו סרך
שמנונית כלל יש להקל רק
באיסור דרבנן אף כלי הפסד קצת,
אבל באיסור תורה יש להחמיר אף
בכה"ג להצריך ס' ונטיחה, רק יש
מאחרונים שמקילים בהפסד או שבת
ויר"ט עם עוד איזה סניף אף באיסור
תורה בכחוש לגמרי ויתבאר מזה
לענין פיתום, חוץ מחמץ, ורם [רמא]
הוי כחוש לגמרי, ול"א הוי סרך
שומן

[רמג] דרבנן כו' לפי דעת הרשב"א הכל סק"א בשומן הגיד וקרומות סגי בקליפה כיון
דכ"ל רק דרבנן, ומ"מ בשו"ע העלה אף בשומן הגיד נטילה, והש"ך סק"ב הביא מהמח"ס
קליפה, וכתב או דשם בחו"ב לאו דוקא כמ"ס בספ"ד דנחמ"ב הארוך לא כתב בשל
חורה, משמע אף בדרבנן נטילה או דכ"ל בשו"ע לאו דוקא והוי הפירוש קליפה וס"ס
הש"ך דזה הוי לעיקר הדיון, אבל מלד המנהג סובר הרמ"א דאפילו במליחה במקום שאין
הפסד קלח הוי בדרבנן בכחוש ויש סרך שמנונית בששים וכלי, אבל בהפסד קלח סגי
בנטילה או קליפה: [רמב] שאין כו' היינו מ"ס הרמ"א בכחוש בודאי להקל בנטילה
ולפמ"ס הש"ך סק"ז הוי באיסור חורה מלד המנהג לאסור אף בזה והרמ"א מיקל רק
באיסור דרבנן ובדח"ס סקנ"ג מיד יהודה דמפשטות רמ"א משמע להקל אף באיסור חורה
בכה"ג חוץ מאיסור חמץ נפסח ולכך כתב הרב דח"ס מדילי' כיון שאפילו ביש סרך שומן
דעת פרמ"ג להקל בהפסד כמליחה רק שהגרעק"א ז"ל נסחפק מחמת לשון הרמ"א שלא
כתב כן רק במליחה ולא בלי, וא"כ באין סרך שומן שאין הרמ"א מהגיד לזה יש להקל
באופן שנפנים בשו"ע ויש סניף, ובשפ"ד סק"ח מסתפק בכה"ג כשהסיתר שמן אש
לומר בו פיתום כיון שגוף ענין פיתום במחלוקת שנו"י ע"י"ס: [רמב] הוי כו' ש"ך סק"ז
מכמה דוכתי, וכ"כ בסק"ח שאינו מפעפע, ובטו"ז סק"ו כתב שיש בו תערוכה שומן ול"כ
ובי"ל

[רמא] ומ"מ כו' הוא בחרעק"א נש"ך
סני"ב סק"ז לדבר פשוט שלי שאלל האם
ונפל על הכלי דבר כחוש אינו אסור יותר
מכ"כ ויכול לקלוף הכלי, והוכיח מזה דאף
מחל"ס אינו יולא בלי רוטב בלוחו כלי,
ו"ל כמו במליחה שכלי לא הסתירו ע"י"ס
ונמשכחות סני"ד סק"ו, וא"י אש זה הוא
מלד דיון או אפילו לפי המנהג שלנו כמו
במליחה שהוא לדיון נ"כ: [רמב] סרך כו'
הרמ"א ז"ל ס"ס דדוקא איסור חלב או שאר
איסור [פירש הטו"ז סק"ב דהיינו ליר נבילה]
דש"ך בו שמנונית, אבל באיסור דלי"ס נ"י
שמנונית והוא ודאי כחוש אינו אסור רק
כדי נטילה, ולפמ"ס הש"ך סק"ז היינו
באיסור דרבנן מקילין בכחוש בודאי, אבל
באיסור חורה כמו במחמירין במליחה אף
בכחוש לגמרי ה"ה בלי ובי"ס סרך שמנונית
מחיר הפרמ"ג שיתבאר נסקל"ב כל שאין
חלב כחוש בהפסד, במליחה ובחרעק"א
במליחה כהיולא לדינא, הביא בשם המנח"י
דח"ס בלי כמו במליחה יש להקל והניח
בלי, והוא מכוסף בזה ד"ל במליחה אינו
סומכין אדעתא ראב"י דאפילו בשמן בקליפה,
אבל בלי ל"ס זה, ומהרמ"א משמע דאף
בהפסד אין להחמיר, ובשו"ע הרב סו"ס
סני"ט מיקל בהפסד לכמוך על בקיאותינו,
ובחכ"א כ"ס ד"ז הביא המנח"י וס"ס ג"כ
רק בספק טריפה כו' כנפנים ע"י"ס:

קבוץ קיצור הלכות תערובות סי' קה ביאור יהודה לה 69

שומן, וביצה יש לספק בו אם יש
סך שומן כמו בסכו חלות בבית
נכילה וכיוצא:
קיד במקום [רמז] שצריך נמילה אם
בישלה אחיב בלא הסיר הנמילה,
אם הוא בכחוש ואין בקיין רהנמילה
הוא מדינא צריך סי' באותה חתיכה
נגד הנמילה משום איסור דבוק, אבל
בשמן ויש סי' שהנמילה רק מחומרא
הכל מצטרף לבטל הנמילה וליא
בי' דבוק, וליא יש חילוק דבשאר
איסורין ליא בי' דבוק ובבית אומדן
דבוק בשיית:
קטו אם [רמז] נגע איסור בהיתר
ואינו ידוע באיזה מקום הוי
הנגיעה אם הוי זה שמן ויש סי' איצ
ליטול מסביב, ואם הוא כחוש דהוי
הנמילה מדינא צריך ליטול מכל
הסביבה ואם [רמז] ספק אם נגע
האיסור ויש סי' החתיכה מותרת ממנו,
ובשמן איצ ליטול ובכחוש הוי אינו
מינו והוי ספיקא דאורייתא [רמז]
זבידוע שלא נגע רק במקום אחד
ואי באיזה מקום בטל הנמילה ברוב
נמילות אחרות וירבה אחיב עד סי'
בכחוש, או אפילו ברי' רב [רנ] וכן
בנפל הנמילה לתבשיל ונשפך וספק
יש סי', בכחוש יש לאסור, ובשמן יש
להתיר בספק סי' נגד הנמילה, ואם יש
ספק אם הוא שמן או כחוש וספק
סי' נגד הנמילה יש להתיר מסים:
קטז שיעור [רנא] נמילה הוי בעובי
רוחב אצבע אגודל, וקליפה הוי
כדי שיונמל כולו באחד, וגרירה הוי
עור פחות מכדי קליפה, [רנב] וגבינה
שנגעה
מהנהגות הפרמ"ג וספר מנחת ש"י והכל מטעם הנ"ל דבכחוש הוי הנמילה מדינא והוי
ספק סי' אסור, ובשמן הוי סי' עיקר, ורק בספק בו הוי סי' שמה הוא שמן, ושמה יש
סי' עייש: [רנא] נמילה בו כי' הראש בפני' סי' כד כעובי אצבע, וכי' בשום כלל,
ונדמ"ס סקק"ז מיד יהודה אגודל, ושם מחדש בינוני בלא דחיקה, ובמשי"ט אות ט'
סקליפה הוא רק דבר מועט שיוכל להנטל כולם בלא ודאי מהר"ן פ' כל הנשר ובשר
סליז סקק"א ובשפ"ד סק"ח ולי' רוחם ק"ס כמ"ס האו"ס עייש וכי' שם בגרירה, ובסליז
במח שם בגרירה הוי פעם פחות ופעם יותר מקליפה: [רנב] וגבינה בו' הוא מהסך
סליז

וביזה נפתחה כתב הפרמ"ג דיש בו דררה
דשומן, ובסק"ז נסתפק בזה כמיל סק"ב
סקליז מזה: [רמז] שצריך בו' בשך סליז
סק"ט חולק על הלכות סליז כהר"מ לובלין
לומר דנמילה בלגון איסור דבוק משום דבין
שלין בו איסור מלך עלמו, וכן אינו אסור רק
כי', וכן אינו איסור כי' ונדל ליא בי'
דבוק, ובמסננות סק"א, אף דלשך אמרין
רק נע"ג ולא דבוק, מ"מ זה סיוע להלכות
והנהגות בל"ט, והפרמ"ג בהנהגה סי' אולי
כתב דנמילה או קליפה ליא חגי' ודבוק,
ורק בנשר בחלב אומדן, וכן ימכר
בסקרע"ג מהחור"ד כן, ובשפ"ד סי' כ"ב סק"י
כתב דחגי' אמרין ולא דבוק, והרמ"ס
סליז סקמ"ד כי' יש חובה בהפרמ"ג והוי
זה בספק, והטו"ז סליז ושיך סי' כ"ב סק"י
הביאו לענין חלי חתיכה מהר"א חמ"ז ז"ל
דליא בי' חגי', וכתב דרמ"ס שם מהחור"ק
כי' הר"א חמ"ז הוא יחיד בזה ולרוב דוסקס
אף בחלי חתיכה נע"ג, וספר חומות ירושלים
כשיש שומן בחלי חתיכה ז"ל הוי חין נע"ג,
ואף להר"א חמ"ז ז"ל אמרין נע"ג עייש:
[רמז] נגע בו' במנחת כן שהביאו מהנהגות
סק"ד דייק כן מלשון הרש"א ומהר"ן נפל
למקום ידוע משמע שביא לי' ליעול, וכתב
ע"ז הפרמ"ג דרק בשמן ויש סי' ולא בכחוש
דבוי מדינא, וכי' הפרמ"ג סק"ב ופס"ס
סק"א בשם שמן רוקח: [רמז] ספק בו'
משננות שם מכ"ס דנגע ודאי ואי באיזה
מקום מותר בשמן כי' בזה דלי' נמילה
ורק בכחוש דבוי מלך בנשר אינו מינו והוי
ספיקו מ"ה ואסור בלא נמילה: [רמז]
ובידוע בו' משננות שם כשיסוף עד סי',
ובמשי"ט כתב דאפילו בלא רבי' מחר משום
דלי' ינשלס ויתן טעם דאי יי' סי' נגד
החלב עייש: [רנ] וכן בו' בדרמ"ס סקק"ט
מהנהגות הפרמ"ג וספר מנחת ש"י והכל מטעם הנ"ל דבכחוש הוי הנמילה מדינא והוי
ספק סי' אסור, ובשמן הוי סי' עיקר, ורק בספק בו' הוי סי' שמה הוא שמן, ושמה יש
סי' עייש: [רנא] נמילה בו' כי' הראש בפני' סי' כד כעובי אצבע, וכי' בשום כלל,
ונדמ"ס סקק"ז מיד יהודה אגודל, ושם מחדש בינוני בלא דחיקה, ובמשי"ט אות ט'
סקליפה הוא רק דבר מועט שיוכל להנטל כולם בלא ודאי מהר"ן פ' כל הנשר ובשר
סליז סקק"א ובשפ"ד סק"ח ולי' רוחם ק"ס כמ"ס האו"ס עייש וכי' שם בגרירה, ובסליז
במח שם בגרירה הוי פעם פחות ופעם יותר מקליפה: [רנב] וגבינה בו' הוא מהסך
סליז

שנגעה בבשר חם בחם הוי הגבינה
כדי נמילה והבשר שנאסר מחמת
הגבינה הוי רק בקליפה:

קין כשאוסרין בשמן עד מ' מדינא
בחם בחם בלא רוטב [רגנ] אין
צריך דוקא שיהי האיסור עצמו שמן.
רק אפילו באם האיסור כחוש רק
ההיתר שמן מפטם להאיסור ודינו
לאסור עד מ'. [רגנ] ואף שיש מחלקין
דרך בחלב כחוש הדין כן. ולא בשאר
איסור כחוש והיתר שמן ויש [רנה]
שדוחין זה לגמרי מהחלבה מ"ס
העיקר

ההיתר שמינה היתר מפטם והאיסור מפטם בכולו, וכמו הכי מחילה שטעמו משום
השומן נמחה בהאיסור ונעשה גבילה וחוזר ואוסר ההיתר, וא"כ זה רק להסבירים דח"כ
בשאר איסורים, אבל לרבינו אפרים דליא ח"כ רק ב"ח ליתא לדין זה, ומ"מ כמב
דלכ"ע איחא והוא נלמד מדין ריחא מילתא שבסיק"ה שההיתר מפטם כ"ס בגלי דדין כן
אם ההיתר שמן מפטם להאיסור הכחוש ועושהו שמן לאסור ההיתר עד ששים, ומ"מ הניא
כ"י בל"ע ממה שכתב הטור עליו שיתבאר דאפילו אם ההיתר שנבלע בו האיסור
הוא שמן מ"מ כשנבלע הוא כחוש אינו יולא בלי רוטב, משום שאין השומן היתר מולך
עמו האיסור, רק במקום שזבל האיסור עליו לילך בטבעו, ולמה יועיל כאן פטום לאסור
בכולו, ומ"מ לא נמנה הכי מלהביא דין זה בשו"ע והעלה בסע"ה גבי שמן שאוסר עד
מ' כהטור שאפילו באיסור כחוש והיתר שמן דין כן, ובסע"י לענין איסור בלוע כחוש
שיתבאר לא הזכיר המחבר רק רבנא שאפילו בהיתר שמן אין שנבלע יולא בלי רוטב,
כמ"ס הש"ך סק"ט משום הקושיא דהתירא הטור אהדדי לכך אמר בסתם שיל שבאמת
אסור כמ"ס הש"ך סק"ט מפטם להבלוע איסור כחוש סיכוי דינו כבלוע שמן לאסור בלי
רוטב: [רגנ] ואף כו' הד"מ אות י"ד י"שב סתירת הטור שמה הכי דהטור מיירי
בחלב כחוש שחפצטע בטבעו ובכל מהפסס מהיתר השמן, ובלוע כחוש מיירי בהיתר שמן
ואיסור אין חלב לכך אינו מפטם וא"כ אף בלא בלוע כל שאין חלב כחוש אינו מפטם,
וכן יש חומרא לסד"מ שנבלע חלב כחוש והיתר שמן אוסר בלא רוטב ג"כ מלד פיסוס
וכן הביא הש"ך סק"ט זה של הד"מ אף שאינו סובר כמותו בזה אך בטו"ו סק"י חמה
הא כיון שזה נלמד מריחא מילתא הא שם בחתיכה מיירי, ועל מה שמחלקים הרמ"ל ודרישה
ב"ח בין בליעה לאיסור מחמת עלמו דבאיסור מחמת עלמו כיון שאוסר כדי נטילה
בכחוש לכך מחיק הפיסוס פליטתו ואוסר בכולו, חמה הטו"ו דכמו דבכחוש יש לו גבול
לאסור רק כדי נטילה ויותר מזה פסק כחור, א"כ אם באיסור בלוע שיש לו כח לאסור
באותו חתיכה בולו, מ"מ אין לו כח ללא מ"י הפיסוס טו"ו מנגולו, כ"ס באיסור עלמו
כחוש אין לו כח מ"י הפיסוס לאסור יותר מכדי נטילה, ועוד כיון שזה נלמד מליר
ושמן שאין אוסר בבלע והליר הוי מחמת עלמו אסור ואפ"ה אינו מועיל: [רנה] שדוחין
די בטו"ו אמר שדחה חילוק הד"מ בחלב כחוש, וכן דחה סירדן דדרישה ובי"ח כ"ל, ואחר
הסק"ה על נוף דדין א] הא בריחא מה דליא זה דאין נאסר יכול לאסור הוא משום שכתב
סכ"ח"י ז"ל שברית מולך טעמו וטעם בכחוש שמו, וכאן כיון דלאו משום ריחא, אסור
סד"מ להכלל של אין נאסר יכול כו', ב] הא בריחא מחירין דיפנד וכאן אף כד"ענד
אסור

סליד סק"כ דין הפאנדש, מרנינו ירוחם
ז"ל שאין דרך הגבינה לנטום כ"כ בבשר,
ומ"מ הגבינה לריכה נטילה מדינא, והכ"ה
בחרעק"ה כאן ומ"מ כתב בחו"ד שם
דברמ"א שלא הגי' סמך עלמו חסיקה
דלדירן שא"כ בין כחוש לשמן אף גבינה
אוסר ע"ס:

יד דיני היתר מפטם לאיסור שבשריע
סע"ה:

[רגנ] **אין** כו' הטור כותב בסיומן זה דמה
שאוסר בשמן עד מ' לא מיכתי'
בחתיכה אחת שיש בה חלב, אלא אפילו
חתיכה איסור הוא עלמו כחוש וחתיכה

ההיתר שמינה היתר מפטם והאיסור מפטם בכולו, וכמו הכי מחילה שטעמו משום
השומן נמחה בהאיסור ונעשה גבילה וחוזר ואוסר ההיתר, וא"כ זה רק להסבירים דח"כ
בשאר איסורים, אבל לרבינו אפרים דליא ח"כ רק ב"ח ליתא לדין זה, ומ"מ כמב
דלכ"ע איחא והוא נלמד מדין ריחא מילתא שבסיק"ה שההיתר מפטם כ"ס בגלי דדין כן
אם ההיתר שמן מפטם להאיסור הכחוש ועושהו שמן לאסור ההיתר עד ששים, ומ"מ הניא
כ"י בל"ע ממה שכתב הטור עליו שיתבאר דאפילו אם ההיתר שנבלע בו האיסור
הוא שמן מ"מ כשנבלע הוא כחוש אינו יולא בלי רוטב, משום שאין השומן היתר מולך
עמו האיסור, רק במקום שזבל האיסור עליו לילך בטבעו, ולמה יועיל כאן פטום לאסור
בכולו, ומ"מ לא נמנה הכי מלהביא דין זה בשו"ע והעלה בסע"ה גבי שמן שאוסר עד
מ' כהטור שאפילו באיסור כחוש והיתר שמן דין כן, ובסע"י לענין איסור בלוע כחוש
שיתבאר לא הזכיר המחבר רק רבנא שאפילו בהיתר שמן אין שנבלע יולא בלי רוטב,
כמ"ס הש"ך סק"ט משום הקושיא דהתירא הטור אהדדי לכך אמר בסתם שיל שבאמת
אסור כמ"ס הש"ך סק"ט מפטם להבלוע איסור כחוש סיכוי דינו כבלוע שמן לאסור בלי
רוטב: [רגנ] ואף כו' הד"מ אות י"ד י"שב סתירת הטור שמה הכי דהטור מיירי
בחלב כחוש שחפצטע בטבעו ובכל מהפסס מהיתר השמן, ובלוע כחוש מיירי בהיתר שמן
ואיסור אין חלב לכך אינו מפטם וא"כ אף בלא בלוע כל שאין חלב כחוש אינו מפטם,
וכן יש חומרא לסד"מ שנבלע חלב כחוש והיתר שמן אוסר בלא רוטב ג"כ מלד פיסוס
וכן הביא הש"ך סק"ט זה של הד"מ אף שאינו סובר כמותו בזה אך בטו"ו סק"י חמה
הא כיון שזה נלמד מריחא מילתא הא שם בחתיכה מיירי, ועל מה שמחלקים הרמ"ל ודרישה
ב"ח בין בליעה לאיסור מחמת עלמו דבאיסור מחמת עלמו כיון שאוסר כדי נטילה
בכחוש לכך מחיק הפיסוס פליטתו ואוסר בכולו, חמה הטו"ו דכמו דבכחוש יש לו גבול
לאסור רק כדי נטילה ויותר מזה פסק כחור, א"כ אם באיסור בלוע שיש לו כח לאסור
באותו חתיכה בולו, מ"מ אין לו כח ללא מ"י הפיסוס טו"ו מנגולו, כ"ס באיסור עלמו
כחוש אין לו כח מ"י הפיסוס לאסור יותר מכדי נטילה, ועוד כיון שזה נלמד מליר
ושמן שאין אוסר בבלע והליר הוי מחמת עלמו אסור ואפ"ה אינו מועיל: [רנה] שדוחין
די בטו"ו אמר שדחה חילוק הד"מ בחלב כחוש, וכן דחה סירדן דדרישה ובי"ח כ"ל, ואחר
הסק"ה על נוף דדין א] הא בריחא מה דליא זה דאין נאסר יכול לאסור הוא משום שכתב
סכ"ח"י ז"ל שברית מולך טעמו וטעם בכחוש שמו, וכאן כיון דלאו משום ריחא, אסור
סד"מ להכלל של אין נאסר יכול כו', ב] הא בריחא מחירין דיפנד וכאן אף כד"ענד
אסור

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' קה ביאור יהודה לו' 1

[רנז] העיקר שבכל ענין מפתם באיסור מחמת עצמו, רק יש מקילין בהפסיד או כבוד שבת להחזיר במקום שמתירין בכחוש לדירן כשהחיתר הוא שמן כל שאין האיסור חלב כחוש בשנית :

קיה אף במקום דאמרינן היתר מפתם סי' [רנז] לא נחשב האיסור עיז בשמן ממש מחמת הפישום וכשנגע אחיב בהיתר חם כחוש אינו אוסר רק בכדי נטילה, באופן שמתירין לדירן בכחוש כמו באיסור דרבנן רלית ב' שמנונית, ויש [רנח] מסתפקין אם רק בשניהם חמין אמרינן פישום ולא באחר חם התאה ויש מחליטין שאפילו רק בתחתון חם אפילו אינו אצל האש אמרינן פישום, ויש מסתפקין [רנט] אם לוטר כלל פישום בכחוש ממש בדרבנן כשהחיתר אין כחוש :

קיט אם [רס] נפל איסור על חתיכה בקדירה שהוא כולה חוץ לרומב, ולא ניער מתחילה ולא כיסה הקדירה הוי כמו כל חם בחם בלי רומב שאוסר רק כדי נטילה בכחוש, ומי' אמרינן בטיפת חלב שנפלה על החתיכה

מפסס לי' וני' לדירן ככנים, וכמי' הטעם של כדי נטילה, הרי שמפסס רק להכלות שניכם בחובו וכן בדין השני שיטבאר ג"כ מהי' הוא עיי' : [רנח] מסתפקין כי' נשפיד סקי' נסחפק בזה אם דוקא בשניהם חמין אמרינן פישום ולא בזה חמאה כמו דלהסוכרים גם במליחה פישום מי' רק בשניהם מלוחים ולא בטוור חפל, אבל בדת' סקקי' הביא מהיד יהודה בהחלט כמי' בפנים אפילו רק בחמאה חס אפילו אינו חלל האש : [רנט] אם כי' נשפיד ססקי' כיון דמפסס גופי' דבר כשני במחלקת הוא והביאו כמרעקא בהיולא לדינא עיי' ולהשו' הנל נראה דמפסס :

[רנ] דיני כולה חוץ לרומב או מקצתה, שבשריע סי' ב.

[רס] **נפל** כי' עיקר דבר זה הוא כסיל' וכאן הביאו הטור והמחבר בסעי' שנתן ניער וכיסה מיד אוסר רק בכדי נטילה ויטבאר בסקרי' לענין מקלחה שנתון הרומב דפליגי ב' רש"י ע"ס ר"י ו'ל, אבל בכולה חוץ לרומב דהיינו שחתיכה אחת מונחת מקלחה בחוץ וזו עלי' הוי לכו' רק כמו בלא רומב כשא ניער וכיסה מיד, לאוסר מדינא בכחוש רק כדי נטילה, ומי' הא כסיל' בטיפת חלב שנפלה על חתיכה שכולה חוץ לרומב פסקין שכל שאין ס' באותה חתיכה נגד הטיפה האורה החתיכה כולה, וכאשר אחי'

אסור, ולכך דעת הטור להניח בטור אפילו חתיכה אוסר שמינה, ולא יחל דוקא בחתיכה אחת כנדי בתלבו אוסר שמן, רק אפילו חתיכה אוסר שמן אוסר חתיכה אוסר ככולו אבל באיסור כחוש רק היתר שמן לי' פישום כלל להטור עיי' : [רנז] העיקר כי' זה דעת הש"ך סקי' כהרש"ל וני' ודרישה בחיזוק הנל שכן בליעה לאיסור עלמו, כיון שטכ"פ אוסר כדי נטילה, וקיימת הטור מחוץ לנכלול דהה נקודת' שזיר מפסס להכחוש והדר חוץ ומפסס להיתר, וקושיא דליר ושומן כתב דמליחה גם להטור לי' פישום, והפרי"ח דעתו כהטור, ושכ"ח וכר"פ ושפ"ד סקי' דעת' כהש"ך לדינא, ומי' בחכ"א כי' דין סי' דעתו שגם דעת המחבר כהדי' כמי' במוסגר חמאה שחמאה הש"ך סקקי' על מי' המחבר בשומן הנד וקנוקנות מפסס, למה לא אמר בכחוש מחם ובהנ"ל רק בחלב כחוש הדין כן, ולכך מקל ככנים דכל שאין חלב כחוש כמו בחמץ בפסח יש להקל, ומי' לענין מה שלמד' אף בכלות חלב כחוש והיתר שמן אמרינן פישום, מי' כיון וכל הפוסקים לא ס"ל בלל פישום אין להחמיר בכלות שיטבאר, והוא רק גי' במקום שמקילין בכחוש לדירן עיי' : [רנז] לא כי' הוא מהחומ"ח סקקי' ע"פ מי' בניאורים סקי' גם בהדין שיטבאר בסקרי' לענין איסור כלות שמן משום דכתיב הוי' לא

אח"כ לא יספיק לך ס' נגד כל החמירה. וזו הוא קשיית הד"מ סימן זה אחר ו' דברי לסטור הוי חוס שפ"י ביטול כלי רוצח כללי וה"ל לאסור כדי נטילה ולא כולה, וכן סק"ג ברש"ל וט"ז ס"ל"ב סק"ג וש"ך סק"ג וכן כתב בח"מ שדכרי הטור סותרים דל"ה ל"י לחוסר החמירה כולה: [רס"א] ל"י"א כי זהו דעה הרש"ל שבש"ך ס"ל"ב והשיקור הוא להש"ך רק בהכל הקדירה כמו שמחלק הר"ן ס"פ כל הבשר דהוי דבכלי הוי רק בנטילה מ"מ בהכל הקדירה מתפשט יותר ולזה מחלק שבס"ק"ה ח"ק דהוי ג"כ הכל הקדירה, מ"מ מיירי בנוש שפיר אין חילוק בין ל"י להכל הקדירה ואסור רק כדי נטילה, אבל בזה דהוי דבר ללול ויש הכל בקדירה אסור כל החמירה, וכן הניחו ה"ח והדור"ש חילוק הרש"ל, ואף שבחכ"א כ"ס ד"ו נראה דבכלול אפילו כללי אסור כל החמירה, מ"מ מהש"ך לא נראה כן רק בלירוף הר"ן של הכל הקדירה וללול אסור, וכ"כ מהשפ"ד שכתב מהא דנטף מרוב דהוי ללול ומ"מ כללי הוי רק כדי נטילה: [רס"ב] וט"מ כו' כ"כ בנתיב סביבה מסבחתו לחילוק פניה לרש"י מקלטה ולר"י כולה חוץ לרוטב ואפ"ה בעי בנטיט, וע"כ כללי בירך בנדי הוי לכו"ט בנטילה, ורק בקדירה כשדבוק הוי בנטיט, ומיושב מ"ס הש"ע בחוץ לרוטב כולו ולא כתב בירך ע"ס גידו חוץ לרוטב בנחשבל וע"כ שדבוק אפילו בנוש בקדירה אין די בנטילה וכן הדין להכל דבבוק ללרף ל"י כש"מ בסק"ר"ד והניחו הפת"ש ס"ל"ב סק"א ע"י"ש: [רס"ג] שכתבו כו' זה הוא לחירוף הד"מ ליישב סתירה הטור משום דחלב הוי מפעפע, והניחו הב"ח והט"ז ס"ל"ב והש"ך שם סק"ג דאף דבדס שגפל על הל"י כחבו הרא"ש בפכ"ה דלא שריק ואסור כדי קליפה או נטילה שאינו מפעפע בטבעו אבל חלב הוא מפעפע, רק שחמהו הט"ז והש"ך מהרשב"א שכתב להוכיח מהא דאמר מ"בלע בלע מפליט לא פלט דחלב הוי כחוש דא"כ יאסור האחרות כמו בלוע שמן שאסור בלי רוטב, ובדגמ"ר האריך, אי נימא שמפעפע לחומרא ולא לקילא שיטתך כל הקדירה ומחלק שם בין בב"ח לשאר איסורים ע"י"ש, ולכך כתב הש"ך בח"י ג' דמייירי שהבשר הוא שמן ולכך אסור את כל החמירה, ל"ל משום מפעס ומה דהוי שמן החלב הוא משום שיש בו שמונים חמאה, וכ"ה הפר"ח סק"ג בס"ל"ב שלהרשב"א הוי חלב, כחוש ורק אומה חמירה אסרת משום הכל הקדירה כנ"ל והוא דין אמלעי, והט"ז סק"ג סק"ה כתב ג"כ שרשב"א סובר דחלב ודס אינו מפעפע ובס"פ"ו סק"י הניח בל"ע דמשמע שחלב הוי איסור המפעפע, ובמ"כ שפד"ה הקשה מזה שכתב הרשב"א כחלא עילוי בישרא חלבא מישריק שריק הרי שמפעפע, וכן כנ"ל יאסור האחרות, ויישב הפר"ח, שנונת רשב"א במה"כ לאו פיעפוע ממש רק קלת פיעפוע, ובערוך השלחן ס"ל"ב סעי"ב מסביר דלענין אומה חמירה מלמה חשיבין ל"י כשמן: [רס"ד] דר"נא כו' כן מסיק בחו"ד"ב סק"ה דהוי ספיקא דרינא, וכן הניח בדח"ס סק"מ מפרמ"ג בא"ח בהנהגה ס"ב אוכ"ד שיש ללרף הספק

לדירן
הש"ך וסוכים כן מהא דירך שכתב הח"ס פניה לרש"י מקלטה ולר"י כולה חוץ לרוטב ואפ"ה בעי בנטיט, וע"כ כללי בירך בנדי הוי לכו"ט בנטילה, ורק בקדירה כשדבוק הוי בנטיט, ומיושב מ"ס הש"ע בחוץ לרוטב כולו ולא כתב בירך ע"ס גידו חוץ לרוטב בנחשבל וע"כ שדבוק אפילו בנוש בקדירה אין די בנטילה וכן הדין להכל דבבוק ללרף ל"י כש"מ בסק"ר"ד והניחו הפת"ש ס"ל"ב סק"א ע"י"ש: [רס"ג] שכתבו כו' זה הוא לחירוף הד"מ ליישב סתירה הטור משום דחלב הוי מפעפע, והניחו הב"ח והט"ז ס"ל"ב והש"ך שם סק"ג דאף דבדס שגפל על הל"י כחבו הרא"ש בפכ"ה דלא שריק ואסור כדי קליפה או נטילה שאינו מפעפע בטבעו אבל חלב הוא מפעפע, רק שחמהו הט"ז והש"ך מהרשב"א שכתב להוכיח מהא דאמר מ"בלע בלע מפליט לא פלט דחלב הוי כחוש דא"כ יאסור האחרות כמו בלוע שמן שאסור בלי רוטב, ובדגמ"ר האריך, אי נימא שמפעפע לחומרא ולא לקילא שיטתך כל הקדירה ומחלק שם בין בב"ח לשאר איסורים ע"י"ש, ולכך כתב הש"ך בח"י ג' דמייירי שהבשר הוא שמן ולכך אסור את כל החמירה, ל"ל משום מפעס ומה דהוי שמן החלב הוא משום שיש בו שמונים חמאה, וכ"ה הפר"ח סק"ג בס"ל"ב שלהרשב"א הוי חלב, כחוש ורק אומה חמירה אסרת משום הכל הקדירה כנ"ל והוא דין אמלעי, והט"ז סק"ג סק"ה כתב ג"כ שרשב"א סובר דחלב ודס אינו מפעפע ובס"פ"ו סק"י הניח בל"ע דמשמע שחלב הוי איסור המפעפע, ובמ"כ שפד"ה הקשה מזה שכתב הרשב"א כחלא עילוי בישרא חלבא מישריק שריק הרי שמפעפע, וכן כנ"ל יאסור האחרות, ויישב הפר"ח, שנונת רשב"א במה"כ לאו פיעפוע ממש רק קלת פיעפוע, ובערוך השלחן ס"ל"ב סעי"ב מסביר דלענין אומה חמירה מלמה חשיבין ל"י כשמן: [רס"ד] דר"נא כו' כן מסיק בחו"ד"ב סק"ה דהוי ספיקא דרינא, וכן הניח בדח"ס סק"מ מפרמ"ג בא"ח בהנהגה ס"ב אוכ"ד שיש ללרף הספק

קכא לדין [רסה] שאוסרין בכל
חם בחם בלי רומב אף
בבחוש בס' עם נמילה, הדין כך
שאם האיסור הוא דבר צלול צריך
ס' בכל החתיכה והרומב נגד האיסור,
ובשארין בחתיכה גופה ס' נגד האיסור
אותה חתיכה אסורה כולה, וכשניער
אח"כ צריך ס' נגד כל החתיכה:

קכב ואם איסור [רסו] גוש נפל על
חתיכה זו בין בבשר בחלב
בין בשאר איסורים צריך ג"כ ס' בכל
הקדירה נגד האיסור, ואותה חתיכה
אסורה כדי נמילה, וכשניער אח"כ
היו בב"ח הדין שצריך ס' נגד כל
החתיכה משום איסור רבוק, ובשאר
איסורין אי"צ ס' אלא נגד הנמילה
זאתה חתיכה אסורה ג"כ רק כדי
נמילה, אף שיש מאחרונים חולקין
אזה דרבוק:

קכג אם הי' [רסז] מקצת החתיכה
תוך הרומב ומקצתה חוץ
לרומב [רסח] ל"א היו כבחוף לרומב
לחומרא שצריך ס' בחתיכה גופה ב"י
צירוף של הרומב, ולא להקל שלא
יאסור האחרות, בבשר בחלב בניער
או ביסה ובשאר איסורים אוסר רק
אותה חתיכה, ובאיסור דרבנן אפשר
אף

לס"ס כמו נכסלו חלב והדחתו ושמו. בו
בשר רומח יבש דים ספק להס"ך שימנח
בסקס"ח, דכלע שמן אוסר בלא רומב בכלי
כולו י"ל שמה הוא כחוס, ושמה אין אוסר
בכלי אף שמן, וגסיונא כו' וסמטעני,
והספ"ד כתב דל"מ לדין בכחוס באיסור
דרבנן שמקילין: [רסה] שאוסרין כו' הוא
מהמוד"מ ס"ז סק"ד אות א' דכ"ן שאין
בקיאלין בין כחוס לשמן אי"צ בכ"ע כע' ס'
כמו כללי ונולחם לדין, ואם יש ס' נגד
האיסור הללו מ"מ משום הכל הקדירה
אותה חתיכה אסורה כולה כשאין ס' וכשניער
אח"כ לריך ס' נגד כולה עיי"ש: [רסו] גוש
כו' חו"ד שס' אוק"ב דהרי בנוש לא משגיחין
על הכל הקדירה כבס"ק"ה שאוסר רק כו'
נמילה אף בחם בקדירה חוץ לרומב, והיו
מדינא נמילה, ולדין כמו בכל חם נחם
בס' בכל הקדירה ואותה חתיכה כדי נמילה,
וכשניער אח"כ ואם בחתיכה ס' נגד הנמילה
הי' כנ"מ איסור רבוק ולריך ס' נגד כל
החתיכה והחתיכה אסורה, אבל בשאר
איסורין קי"ל כהס"ך ס"ז הנ"ל סק"מ
ל"ה דבוק נמילה דלא כהלנוש ומהר"מ
לובלין, ונדמ"ס ס"ז סק"י מה"ד יהודה
שחולק על החו"ד בהרבה דברים וגם בזה
דאפילו בנשר בחלב אין דבוק נמילה עיי"ש:
[רסז] מקצת כו' גם זה הוא עיקרו כס"ז
מחולין דק"ח נטיפת חלב שלריך באותה
הי' מקלחם כולה חוץ לרומב דבשי ניטר
או כיסה, ופירש כ"י שהוא ממה שמפרש כיון שנתנה טעם בחתיכה שהיתה בלילה הי"ד
מוכח כן דמקלחם בחוץ כו' ככילה בחוץ, ולהב"ח הוא ממ"ס דק"ח בחלב בנגר של חתיכה,
והיינו בקלחם בחוץ וכע' בזה ניטר או כיסה, אבל שיטת ר"י שכתב דרק כולה חוץ
לרומב אבל מקלחם בחוץ הרומב הי' כולה כרוטב שהכל מלטרף אפילו בלי ניטר וכיסה,
זכחנו בסוגיא דירא דלהר"י מירי של"ה בהרומב עלמו לבטל דאי לאו הכי מולטרף הרומב
כיון שמקלחם הי' בחוץ הרומב, והטור הביא בס"ז כחתיכה דעת ר"י ואח"כ דעת
רש"י, וכן הביא בס"ק"ה דעת רש"י ור"י בלא הכרעה כמו שהגיונו בטו"ז סק"ט וס"ך
סק"ג. אם הוא כרוטב לרש"י כולה ולר"י אפילו מקלחם הי' בלא הכרעה, והב"י ס"ז
הביא בשם רבינו ירוחם ז"ל שכדברי רש"י הוא עיקר, והיינו לחומרא שאין מלטרף
לבטל, וכן לקולא שאין אוסר האחרות, ונדמ"ס ס"ז אות א' כתב מהא"ס דאלו נוהגין
כהר"י להקל שהכל מלטרף לבטל, וכסע"ד לענין הפלוגתא של חגי' העלה הרמ"א כה"א
דחתיכה נע"כ בכל האיסורים, כה"י כולו חוץ לרומב או שאיסור רבוק, אבל מקלחם חוץ
הרומב ואין איסור רבוק אין חגי' והכל מלטרף לבטל רק אותה חתיכה אסורה, ובב"ח אף
במקלח חוץ הרומב ואין האיסור דבוק ג"כ חתיכה נע"כ: [רסח] ל"א כו' זה דעת הטו"ז
ס"ז

אף אותה חתיכה מותרת [רמב"ם] ולי"א
הוי בשאר איסורים גם אותה חתיכה
מותרת והכל מצטרף כמו בכולה
בתוך הרוטב, ובכשר בחלב הוי
נעשה נכילה לאסור כשניער אח"כ
ולא בלא זה :

קכד לדין [ער] אם נפר חלב
שהוא צלול ע"י חתיכה
שמקצתה ברוטב יש להצריך מ' נגד
כל החתיכה ולאסור אותה חתיכה
אף באיכא מ' אבל נפל גבינה שהוא
דבר גוש, צריך מ' בקדירה נגד
הגבינה, ואותה חתיכה אינה אסורה
רק כדי נטילה וכשאינ מ' בהקדירה
נגד הגבינה הכל אסור, בשיש כדי
נטילה בזה של חוץ לרוטב, ובניער
אח"כ צריך מ' נגד כל החתיכה
והחתיכה אסורה כדן איסור דבוק,
[רעא] וכשהרוטב נוגע בתוך הכ"ב
צריך מ' נגד כל החתיכה :

קכה בשאר [רעב] איסורין
כשמקצתו חוץ לרוטב
מצטרף הכל לבטל את האיסור ככל
הקדירה, אפילו באיסור גוש אסור
רק כדי נטילה, ובאיסור צלול אסורה
אותה חתיכה, ובשניער או בישלה
אח"כ א"צ מ' רק נגד האיסור ולא
כנגד הנטילה, שאין אומרים בזה
נעשה נכילה וכבר [רעג] נתבאר
לענין נצלה אווזא בכראמא בעקין
שמקצתו

ופר"ח סי"ב סק"ד כר"י אי"כ מותרת אותה חתיכה כמו ברוטב נכילה : [ער] אם כו'
חודרת סק"ד הית ג' שבנ"ח יש לחוש לדעת הטו"ז סק"ב כרש"י לחומר ולחלב הוי ללול
והכל הקדירה אסור. החתיכה כולה אבל גוש הוי רק כדי נטילה ומחמירין כיון שאין נקיטין
בין כחש לשון הכל כמו בכולה חוץ לרוטב וכן מחמירין בנ"ח לומר דבוק בהנטילה :
[רעא] ובשהרוטב כו' שם כיון שהרוטב מוליך הטעם לחלק התחתון ונאסר ומחר ולאסר
השאר ואיזה חתיכה אסורה ג"כ מחשם דבוק : [רעב] איסורין כו' חו"ד שם אוקי'
דלאיסור אותה חתיכה שפיר יש חילוק בין ללול לגוש כחיל, אבל חני"ב לא אמרינן בזה
אפילו בשהרוטב מניח. מד כדי נטילה, וכשניער או בישלה אח"כ ל"ל מ' נגד הנטילה דבשאר
איסורין דמצי הוי רק דרננן סמכינן אדעת ר"י דהוי לגמרי ככחוך הרוטב שמצטרף הכל
לבטל כיון דאיכא מ' רק מחמירין לאסור אותה חתיכה אבל לא מחמירין לומר נע"נ אשילו
הרוטב מניח לסכמי נטילה דתפסס הכל בשוה לדעת ר"י, ובדמ"ס סק"י מיד יסודם וישועות
חיים הרבה חילוקים דלא כחמ"ד עי"ש בסגים : [רעג] נתבאר ט' בנ"י סימן זה ד"ס
ולסכנ.

סי"ב סק"ב כהרש"ל בספרו כמה שמחמיר
כרש"י שאין בכל מצטרף לבטל האיסור,
אבל בלד הקולא שמקל כהרש"ל נא"י שלו
שאין אסור השאר לרש"י כמו הכל חוץ לרוטב
חולק הטו"ז ומחמיר שאסור את השאר, ואף
שכתב בסק"ב שאסור לרש"י השאר אף בלי
יער וכיסה להשיך סק"ג רק בניער וכיסה
כמו בכולה חוץ לרוטב דבניער יער וכיסה,
ורק בשאר איסורין דעת הטו"ז סק"ד לפסוק
כהרמ"א דלא נע"נ לאסור האחרות, רק
אותה חתיכה אסורה, וכמשנלות סק"ד
בסמך לסטרי' כמו שמקל בשאר איסורים
כיון דחגיג דרבנן, ה"ה באיסור דרבנן
אפשר מותר אותה חתיכה ג"כ עי"ש :
[רמב"ם] ולי"א כו' זה הוא לדעת הש"ך
סק"ג שבסב שהרמ"א ז"ל עושה פשרה
בין רש"י ז"ל והר"י ומחיר שאר חתיכות רק
אותה חתיכה אסורה, ורק בנ"ח אסור,
וכתב הוא דאף בנ"ח שמחמיר כרש"י היינו
בניער וכיסה כמו בחוץ לרוטב דמיירי
שניער אח"כ, ומה שאסור נש"א אותה
חתיכה הוא שחל כרש"י שאין מערב הטעם
בכולו, אבל לענין אחרות דנע"נ נש"א הוי
דרבנן מקל וכמו שביאר בשפ"ד א"ס כרש"י
הרי מותרת הקדירה שהרי אינו מערב
הטעם, וא"כ כר"י דמערב בכולה הרי הכל
מצטרף, ורק אותה חתיכה שחל אינו מערב
והוי החתיכה אסורה, מ"מ סיים הש"ך סק"ג
דלפי מה שהעלה בסק"ד הוי דעת כל
המחברים חוץ מהשנ"א ורבינו ירוחם כדעת
ר"י ז"ל, וכ"כ בקוה"כ שהביאו שפ"ד סק"ג

קבוץ קיצור הלכות תערובות סי' קה ביאור יהודה לח' 26

שמקצתו הך הדומה ומקצתו חוץ
לאנו ונמצא בו לב הרבוק :

קבו אין אוסר [רעד] בחם בחם בלא
רוטב רק באם האיסור הוא
מחמת [ערה] עצמו כמו נבילה וביצא.
אבל באם אין האיסור [רעד] מחמת
עצמו רק ממה שכלע איסור, אם
האיסור הוא כחש [רעד] אף שיש
מפרוסקים שמתלקין בין חום ע"י
בישול בשני דברים יבשים חמים
שאנו אוסר, אבל בצ"י וכן במליחה
אוסר בלוע בלא רוטב [רעד] כ"מ
העיקר שאף בצ"י ומליחה אינו יוצא
בלי רוטב, ולאו דוקא באיסור שאוסר
בנתינת טעם רק אפילו במה שאוסר
במשהו

ולענין ללי' כו' כחצ דבמה שנותנין מים
במחנה ורובו הוא חוץ לרוטב תלוי ג"כ
בשיטת רש"י ור"י ז"ל והיו להם מקילים כמו
בכלו חוץ לרוטב וז"ל ס"ע"צ סק"ח כמה
שולין באגן שקורין [בראשית בעקין] שאין
כולו בחוץ לרוטב וכ"י זו לב הדבוק בטוף
שהביאו המשכילים נס"ע"צ וחור"ג שם סק"ב.
וכיד אפרים והנהוה הרשק ע"י"ש :

סעיף ו' שבשריע נרשם לעיל סעיף
ק"י.
מזן דיגי איסור בלוע מחליח שבשריע
סעיף.

[רעד] **בחם** כו' בחום' חולין דל"ז ד"ס
אפילו על מה שכתבו
דכשמשליכין מה שנתוך הליך ומה שחון
לליך מותר משום דאין דם מפעפע למעלה,
כתבו דאפילו יש שומן בחוץ הליך לא אמרין דבשומן נעשה נבילה ומפעפע ע"י השומן,
משום דלרבינו אפרים ז"ל לא אמרין ח"ג בשאר איסורין, או דרך דומיא דטיפת חלב
אבל כל שהאיסור אינו יכול להתפשט יותר, אין הנאסר יכול לאסור יותר משיכול האיסור
ליך שם, והביאו רא"י ממה שאין הקליפה אוסרת הקליפה הסמוכה, ודחו דברי הר' אליעזר
מחין ז"ל שסובר הטעם משום חלי חתיכה רק מטעם הנ"ל, וכן הביאו ממלח הבלוע מדם
שאנו אוסר הכשר מטעם הנ"ל ע"י"ש : [ערה] עצמו כו' בהראש ז"ל פניה סיכוד
מפורש יותר שבטיפת חלב שנפל על החתיכה טעם הטיפה מתפשטת בכל החתיכות ונהי
שאין לטיפה כח לאסור שאר החתיכות ואזנה חתיכה שנאסרה מסייע לטיפה לאוסרה, ולא
לדם בשומן, ובראש יוסף פירש. עיקר הטעם הוא שהטיפה נכנסת גם לשאר החתיכות ע"י
הרוטב, רק שאין כחה הטיפה לאסור שאר החתיכות, אז הוי החתיכה כמו כולו איסור,
משא"כ אי הוי ידעין ודאי שאין הטיפה ההוא יולאה, אף שמ"מ החתיכה נותנת טעם
באחרות מ"מ מותר ע"י"ש : [רעד] מחמת כו' הטור כשימן זה הביא הא דאין חתיכה
לאסרת חנרתה רק באיסור מחמת טעמו כמו נבילה ובנ"ח אבל מה שכלעה ממקום אחר
אינה אוסרת הנוגעת בה אפילו אם נללו יחד שאין דבר הבלוע בחתיכה יולא לאסרת אלא
ע"י רוטב אפילו חתיבת פיחה שמינה ושומן שבה מפעפע לפי שאין שומן מוליך האיסור
אלא למקום שהאיסור יכול ליך בטבעו וכחצ הכ"י שהוא מהרשב"א, רק כיון שנלמד מהא
השומן וז"ל לא כתבו בפירוש בשם הרשב"א, וכחצ הפרמ"ג בפתיחה ח"ב פ"ג ד"ה מנא
דליף לה הרשב"א מהא דקליפה כמ"ס כ"י, וכן מהא דפריך בגמ' מיבלע כלע מפליט
לא פליט בלא יעור, וכיסה הא הן חמום וסמיכות זו לזו והו"ל לאסור חנרתה, ובכח דאף
לפי מה שסובר הרשב"א דאין ח"ג בשאר איסורין אין רא"י מקליפה וממלח בכשר מ"מ
לפי הפירוש בזה"כ הקלר כיון שהתפשט הנליעה בכדי קליפה או נטילה, ילך הנליעה
מלמה ומתפשט מעט מעט וע"כ שאין הנליעה הולכת בלי רוטב לחתיכה אחרת ע"י"ש :
[רעד] אף, כו' המחבר הפלה בשו"ע הא דאין הבלוע יולא כו' וסיים אפילו נללו יחד,
וסק"ד. סק"ח. הוסיף. מה"ח דה"ה נמלחו יחד, והביא דעת הרש"ל שאל השגחה בדברי
המורה והשב"א שמתירים בל"י ומליחה, ובפתיחה ח"ג פ"ב תמה הפרמ"ג למה לא יאסר
סקליפה והנטילה לסמוך לו להרש"ל כיון שיואל בלי רוטב לירד"י : [רעד] מ"מ כו' כן

[רעט] במשהו כחמץ בפסח ג'כ אין יוצא בלי רוטב:

קכז אפילו [רפ] באם ההיתר שנבלע בו האיסור הוא שמן כל שהבלוע הוא כחוש בעצמה, אפילו הוא חלב כחוש אין אומרים בזה היתר מפסם כיון שהוא רק בלוע ואינו האיסור בעצמו:

קכח ואם [רפא] הבלוע עצמו הוא מרבדים המפעפעים ושמן. אומר את האחרת הנוגעין בה עד סי' נגד האיסור לבד אבל **קכז** מהאיסור השמן דינו ככחוש שאוסר רק כדי נטילה במקום שמתירין בכחוש לדין ול"א שנתפסם מהאיסור השמן, שהאיסור עצמו הוא מפעפע בין בצלי בין בשאר חם, אפילו רק תחתונה הם כשנית:

קכט כשאוסרין בבלוע שמן [רפב] הוא בתורת ודאי, ואין להתיר בדרבנן או לצרף לס'ם [רפג] וכבר נתבאר דבתחתון צונן אינו אוסר בבלוע שמן אף כדי קליפה בהפסד ורק ברובב מוציא הבלוע: **קל** אם [רפד] מונחים שתי חתיכות ושומן איסור נזע באחד מהם חם בלא רוטב ויש סי' בשניהם יחד כנגד האיסור שניהם מותרים רק הראשונה

הבלוע כו' הוא סיוס דברי הרשב"א ומחבר ודיק הש"ך סק"כ שאוסר כולו אפילו למור ומחבר דלא ס"ל חומרא של אין בקיחין בין כחוש לשמן מ"מ הא הוי זה גופי' שמן, וכחב בתורת סקט"ז דל"א סי' רק נגד הבלוע לבד, וכ"כ עוד בביאורים סק"א דל"א כיון שנחפצתם ליהוי כולה כשמן, רק כשים סי' נגד השמן אין אוסרת רק כדי נטילה ככחוש כנז"ל סקט"ז דלזה לא מפסם דל"ש טעם הש"ך עיי"ש: [רפב] והוא כו' במשננות סקט"ז כחב דאל טעמא בלשון הנקוד"כ שיחבאר בסקט"ד במליחה דלחומרא מייס לומר שחפצת מחתיכה לחתיכה אי"כ י"י רק מספיקא דינא ונחיר בדרבנן או בדאורייתא מס"ס, ח"ו לומר כן דכיון שהמחבר ורמ"א כתבו כן הוי ודאי ורק במליחה הטעם שמה אין מחלק בשוה: [רפג] וכבר כו' היינו הנז"ל סקט"ס כי במחממה חמה פסקו הרשב"א ומחבר בסעף זה שמו"א הבלוע שמן בלי רוטב, ודיק הש"ך סק"כ שנתחממה לונגת אינו מוליא הבלוע קודם דמיקר ל"י לאסור כדי קליפה, ולפי שהפסד ופר"ט אוסרים לכן מחיר הפרמ"ג וחוו"ד רק בהפסד, ומ"מ גרוע נז"ל מפרמ"ג ומרעק"א שמו"א הבלוע עיי"ש ויחבאר איזה נקרא רוטב כזה: [רפד] מונחים כו' הוא משפד סק"כ מהא"ה וכ"כ בסק"ח דר"ה הג', דהוי דל"ל במליחה סומך כרמ"א דה"ג על הראב"י דבכליפ

סי"ס הש"ך מהא"ה וכדברי הרמ"א ז"ל עיקר עיי"ש: [רעט] במשהו כו' הוא מ"מ'ם בתערובות הרמ"א ז"ל שהניחו המנ"א סיח"ס סק"כ דרך כיש סי' אלא שאוסר במשהו מדרבנן אינו יולא בלי רוטב, וליקף ג"כ השאלות דחמץ בפסח כס', מ"מ בפתיחה שס הנ"ל הביא מהמ"ב שזה אפילו בדאורייתא בפחות מס' ותמה על כרמ"א ז"ל וכן תמה במרעק"א ז"ל שהרי הרמ"א פוסק בהמחבר כמ"ס הש"ך סק"ח, ואזכרנא י"ש יותר רבותא במשהו, דל"ל רק טעם גמור אינו יולא, אבל משהו יולא, וכן מבואר במג"א גופי' סימן תמ"ז סק"ג דנגע במלה שנחפצתה שלא במקום הכפל הוי רק בלוע שאינו יולא כל שאין האיסור עלמו שמן כשי"ת, ופרמ"ג הביא רא"י בפתיחה ממביבלע לא פליג הנ"ל אי יולא משהו עכ"פ הא הו"ל מין במינו והו"ל לאסור עיי"ש: [רפ] באם כו' כבר נז"ל סקט"ג קטיוס הפוסקים על פסקי הטור אהרדי, ולפי דעת הרמ"א י"ש חילוק בין חלב כחוש שמפצתו ההיתר השמן ובאין חלב אין מפסם, אבל להש"ך וטור לא קשה כיון שיש חילוק בין בלוע, וא"כ להנז"ל סקט"ז שהכח"א סומך על הרמ"א להקל בהפסד אי"כ לפ"ו בחלב כחוש הו"ל לומר פטוס, מ"מ אין לנו מחמירין משום זה, רק עיקר בחילוק הש"ך וכ"כ בשפ"ד סק"ח כהש"ך דבבלוע ל"א פטוס משמע אפילו בחלב כחוש: [רפא]

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' קה ביאור יהודה לט 77

הראשונה צריכה נטילה במקום שנבעה בהאיסור, אבל אם נאסרה הראשונה תחילה צריך שיהא סי' בהשני נגד הראשונה וגם נטילה במקום שנבע בהראשונה משום שהראשונה נעשה נבילה, ובבחישה לדידן אין הנוגעת אוסרת לחברתה, וחומרא שצריך סי' בהראשונה לבדה כנגד האיסור :

קלא אף [רפה] שאין אנו בקיאים בין בחוש לשמן ט"ם בבלוע בקיאים אנו להקרא בחוש שלא לאסור בחם בחם בלי רוטב [רפו] ובשמתירין בבלוע בחוש, אין צריך אפילו קליפה רק אפשר הדחה לחומרא, [רפו] ולא דוקא בשני דברים גושים דהוי להפליט ולהבליע אינו יוצא, רק אפילו בחיתור צלול שהוא רק להפליט לבד ג"כ אינו יוצא וליש אומרים אם נבלע בשעה שהי' גוש אף שעבשיו הוא נימוס וצלול מ"מ אינו יוצא בלי רוטב :

קרב דם הוי איסור [רפה] בחוש לענין חתיכה שפליטה דמה אחר מליחה והדחה ובלעה דם ממקום אחר אינו יוצא אח"כ בלי רוטב אפילו ע"י צלי ומליחה, אבל בשר שלא נמלח עור, שיש לו דם שי' עצמו ליה כמו בלוע רק הוי באיסור מחמת עצמו ואוסר כנו בצלי ומליחה, אף שלייא הוי גם זה באיסור בלוע רק מחשבין אותו בסדר

איסור אינו יולא בלי רוטב, וראי' מל"י שנימוס השומן וכן מליח הנוטף מהחיה דודאי אסור לאכול הניר הנוטף מהחיה הנבלע מאיסור ומ"מ אינו אוסר זה הניר לאחרת, וכ"כ בחידושים סק"מ שמדבר לה ג"כ אינו יולא, ובדמ"ס סקקל"מ הביא מטוב"ד יוד יהודה והנהוג דע"מ למחמ"ס והרב מפיאסק שבהנהגה ישועה חיים סק"ג, התפללו על החו"ד מה ש"ך בליטה בלח כח"ס המשניות סל"ג סקט"ו, ומחוס' חולין דק"מ והר"ן בני דוגי המ"ל סקרכ"ה ל"ס בליטה בלח כלל ופירשו ככפנים שהי' גוש ועמה נימוס ודוחק עיי"ש :

[רפה] בחוש כו' כ"כ הס"ך סקט"ו וי"מ מהמ"מ דהוי כחוש, ואף שאנו מחמירין גם כדס הוא רק כמה שמחמירין בכחוש לדידן אבל בבלוע שבקיאין אנו אס' נבלע דס יש להקל בו שא"י בלי רוטב, וכ"כ בחכ"א כל"כ דל"ג מהא"ה, וכ"כ הס"ך מא"ה ככפנים דק אחר שפלט ובלע דס מעלמא, אבל בכל טלמו פשיט בש"ס ופוסקים שאוסר במליחה

דנקליפה וכל"י ל"ס זה מ"מ טעמא אחרינא איכא כללי שמעפ"ע מחתיכה לחתיכה וכנו"ל סקל"מ מחו"ד ואף שנו"ל סקפ"א מהחו"ד דחון מהשמן דינו כמו כחוש ל"ל דהיינו במקום שמחירין בכחוש, אבל בזה נעשה נבילה ולריך סי' וגם נטילה, אבל בכחוש יש קולא לדידן שאין הנוגעת אוסרת לחברתה וכן חומרא להלריך סי' בהראשונה לבדה נגד האיסור עיי"ש : [רפה] שאין כו' כ"כ

הס"ך סק"ז בדעת הרמ"א שיתבאר כי כולי האי לא נחמיר ומוקי אדני' להחיר בכחוש וליא אין אנו נקיא"ס, וכ"כ עור בבקיה על דעת הרמ"א ואו"ה, והוא מוסכס בשפ"ד סקל"מ ובחו"ד"מ סק"כ עיי"ש : [רפו] ובשמתירין כו' כ"כ הט"ו סק"ד מהרש"ל דאפילו קליפה לא בעי, וכחכ המשניות דאפשר הדחה בעי לחומרא, ובדמ"ס סקקל"ד מהיור יהודה דבעי הדחה מדינא, ובספר משנה ברורה סי' תס"א סק"ג העמיק מהבא"ט וח"י אדם דבגט מזה בפולס שלא במקום הכפל לריך נטילה, ובשוע"ה הרב סי"הס"א העמיק קליפה, וא"י הא כיון דחשבינן לה כבלוע שלא במקום הכפל הא אי"ל כלל אפילו קליפה, וכמ"ס הוא בעלמו בשער הליון סקמ"ט מפרמ"ג שא"י קליפה אי"ל, ומה שהעמיק הבא"ט מהמ"י דכ"ל שצריך נטילה נח"י לא נזכר זה רק שכתב ט"ו דאין סברא שהי' נקרא בלוע, ומ"מ כיון שרק חומרא הוא יש להקל עיי"ש ולא שילריך נטילה ט"ס : [רפו] ולא כו' משניות שס שהימר שאלו ללול אין כח בהבלוע ללאה בלי רוטב, ובחו"ד"מ סק"ג בסופו דעמו שאפילו בדבר ללול שבלוע בו

מליח מל"י שנימוס השומן וכן מליח הנוטף מהחיה דודאי אסור לאכול הניר הנוטף מהחיה הנבלע מאיסור ומ"מ אינו אוסר זה הניר לאחרת, וכ"כ בחידושים סק"מ שמדבר לה ג"כ אינו יולא, ובדמ"ס סקקל"מ הביא מטוב"ד יוד יהודה והנהוג דע"מ למחמ"ס והרב מפיאסק שבהנהגה ישועה חיים סק"ג, התפללו על החו"ד מה ש"ך בליטה בלח כח"ס המשניות סל"ג סקט"ו, ומחוס' חולין דק"מ והר"ן בני דוגי המ"ל סקרכ"ה ל"ס בליטה בלח כלל ופירשו ככפנים שהי' גוש ועמה נימוס ודוחק עיי"ש :

[רפה] בחוש כו' כ"כ הס"ך סקט"ו וי"מ מהמ"מ דהוי כחוש, ואף שאנו מחמירין גם כדס הוא רק כמה שמחמירין בכחוש לדידן אבל בבלוע שבקיאין אנו אס' נבלע דס יש להקל בו שא"י בלי רוטב, וכ"כ בחכ"א כל"כ דל"ג מהא"ה, וכ"כ הס"ך מא"ה ככפנים דק אחר שפלט ובלע דס מעלמא, אבל בכל טלמו פשיט בש"ס ופוסקים שאוסר במליחה

28 קיבוץ ביאור הלכות תערובות סימן קה קיצור יהודה

כסדר שמונית ולא שמן כמש [רפמ]
ול"א אומר אפילו בשאר הם בהם
להמחשבין אותו כמחמת עצמו ול"א
רק בצ"ל ומליחה נחשב כמחמת
עצמו ולא בשאר הם בהם [רצ] ומ"ם
יש מחמירין אף בבלע דם אחר
מליחה והדחה שלא לדוננו כבלוע
כחוש ואומר:

קלג אם [רצא] גבלע בלוע כחוש
במלח ומלחו בו בשר, אף
שליש מאחרונים הרי זה כמו רוטב
או שבמליחה יכור להבליע כמו
שפולט הדם, מ"ם לפי מה שמתירין
שאפילו במליחה וצ"ל אינו יוצא
ב"ל רוטב, אין לאסור בזה כל שאין
הבלוע בעצמה שמן, [רצב] וכן בכל
מקום לחלוחית לבד ל"ה רוטב ול"א
צריך לבסות החתיכה, וכבר נתבאר
ש"ל

ואינו נוטף ממנו, והניחו בדם סקל"ט, וכן מפורש במשנלות סקט"ו דכשבלע מחקוס
אחר אף ע"י מליחה ול"א אינו יוצא משום דכל מחקוס אחר ל"א ב"ל כנולטו כך
פולטו וא"ל אפילו קליפה ובשל עצמו יוצא ע"י מליחה ול"א ולא בשאר הם בהם ב"ל
רוטב, ובשאר איסור לא דם, א"י אפילו ע"י מליחה ול"א לדין דלא כהרש"ל שנסך
סקי"ח, וכ"כ באבני נזר י"ד סעי' א"ח ג' דרק במליחה ול"א יוצא כיון שמוציא לחון
הוי דם בעין ול"ה בלוע ע"י: [רצ] ומ"ם כ"ו בחור"ב חמה על דין הראשון שנסך
דכבלע מעלמא דם הוי כחוש וא"י ב"ל רוטב, מהא דדגים ועופות הג"ל ס"ע סק
שכתבו החס"י ורא"ש שהעופות בולעים מהדגים אף שהדגים אין להם ליר שהרי קדמו
ופלטו, ורק מה שבולעים מעופות, מ"ם יוצא ע"י מליחה, ולכך העלה בחידושים סק"א
להחמיר גם בבלע דם מעלמא לאסור ע"י מליחה ול"א, ובספר פתח הדעת בפתיחה
לסי' ט' אומ"ג הביא בשם ר' מרדכי שמעון המו"ל דווא"י ז"ל, חילוק בזה לדברי החו"ד
עצמו בריש סי' ט' בין בבלע מחמת טבע לבבלע רק מחמת רחיצה ע"י: [רצא]
גבלע כ"ו באשל סי' ט' סק"ט בחתך בסכין חמץ בוס ומלח, י"ל אף שבמלח קשה דהוי
חריף ודוחקא, כלע, מ"ם מה שהחיר בחוט השני ע"י ס' נגד הסכין משום דה"י קודם
פסח בהחירא בלע, לדיד"ה אף בזה חוץ הפסח וכן יומה, מ"ם י"ל אין הבלוע כחוש
שבמלח יוצא ב"ל רוטב להבשר אף במליחה כמו שמתירין לדין אף בל"ל ומליחה, ועל
היתר שבמשנלות סי' ט' סק"א דמלח ל"ה חריף רק חלחית חולקים בהרש"ק ואחרונים
הג"ל סי' ט' סקל"ה בזה ש"ך דק במין פירי ולא במלח, וכ"כ במקו"ם סי' ט' סק"א
וכ"ה שלמה שבד"ש סקל"ה דגם במלח אין יוצא בלוע רוטב, וע"כ בסי' ט' לא הנריך
הפרמ"ג להחמיר ש"ו רק לחשש שה"י בלוע שמן בסכין, והטעם כי הוי מחמיר הג"ל
כי המלח שמים אין דיו כבלוע וגם הבשר יש בו לחלוחית והוי כרוטב ועוד כפנים כמו
שפולט כמו כן יכול להבליע, מ"ם בדע"ה שבמשמ"ה ובדע"ה ס"ל סק"ד אף שהביא גם
מהא"י כהטעם, מ"ם העלה לדין שגם במליחה אינו יוצא כהרש"ל הג"ל
סק"ע"ח אינו אומר הבשר: [רצב] וכן כ"ו מ"ל סק"כ"ו מהחור"ד דגם בלול אינו יוצא
ב"ל

שליש רק בקדירה היו רוטב, וכן בבלי שני שיש בה גוש מים ליה רוטב להוציא בלוע מתתיבה לתתיבה :

קדר אפילו אם האיסור עדיין הוא [רצג] בעין ונוגע בתתיבה וחתיתה זו באחרות, מים יש עליו דין בלוע כחוש שאינו יוצא בלי רוטב, ויש חוקקין דזה ליה בלוע רק כבעין, ולכך נוהגין בצלי להקל אצ"ה. שחתיתה אחת נוגע באיסור, וזו בזו להתיר בבלוע כחוש שבקיאין אנו [רצד] ואם האיסור הוא גוף אחד עם ההיתר, וזה ההיתר שנוגע הוא בצד השני מההיתר לייא גם זה נחשב כבלוע, ול"א היו זה כגוף האיסור שאוסר בשמן, ורק במה שאסור רק מצד חומרא כמו במצה כפולה אין אוסרין בזה :

קרה אם יש [רצה] חריף עם דוחקא, כמו שחותכין זנגביל בסבין בשר

בלי רוטב, וז"ל סק מהמוריד סיל"א סק"ו דרק בקדירה היו רוטב ולא חזק לקדירה וכן לא בכלי שני ובדמ"ס סק"ב מדי"ס יהודה ויד יהודה שלריך הרוטב לכסות החתיכה ומ"ס בדמ"ס סק"ג וסקקמ"א מהלל סק"ג רוטב שחתך הכלי הפנים היו כרוטב שיאסר הבשר אם הנכונה שנגעה סקקמ"א בשר, זה אינו משום רוטב רק י"ל זה לא נידון הכלי ככלו משום שיש רוטב בתוכו כשי"ס בסק"ז מהמשמ"ס, דהא בשני קדירות שיחבאר לפי ראיית יד שאלו מע"ז י"ב היו כיש רוטב בתוכו ואפ"ה אין אוסר מדופן לדופן, ויחבאר בסק"י לענין בלוע בלורו עיי"ס : [רצג] בעין כו' הוא מהספ"ד סק"ח מהמ"ב, דלא ח"מ דוקא כשילקו להכעין רק אפילו נוגע לחתיכה זו וזו באחרת יש ראי' מלב הדבוק בחתיכה אף שהלכ עדיין עס מ"מ אינו אוסר החתיכה שנוגע בחתיכה זו משום בלוע בלי רוטב כמ"ס בחמ"א, וכן בחטה כס"הס"ז, וכ"כ בפתיחה ח"ב פ"ג וכתב בסק"ח דבמליחה אפשר הרמ"א חיידי ככולן יגיעת כחוש לשמן כז"ל סק"פ"ה ה"ל להחיר כשכשר כז"ל כחוש נוגע בחתיכה וזו כזו, ובחור"ד סק"ב סיע"ב וכן סק"ח אוסר כה"ג בחס כמו במליחה לרמ"א וכתב בסיע"ב דכשחתכו העוף לחתיכות והלכ עוד בחתיכה ועדיין רוחת כיון שדבר גוש אינו מתקרב בכלי שני ועתה ליכא ששים אוסר עכשיו, ואין לומר שהדס היו איסור בלוע שהרי להט"ז וס"ך שדס הלכ מהייבש בתוכו והיו דס בעין, ועוד דכשהאיסור בעין מונח על החתיכה, היו כבעין כמ"ס הרמ"א במליחה, ובדמ"ס סק"ג שהביא שלמה ועוד הביאו ראי' ממ"ס הש"ך ס"ס"ו סק"ג דאי לאו משום שקליפת הבינה מנוקבת הוא, אז דהוי כמו כלי ה' נחשב לבלוע וכן ממג"א וחי' במלה דאי לאו משום שהוא גוף אחד, נחשב כבלוע וכתבו שכל המורי הוראה נוהגין כללי להקל כפרמ"ג ובמליחה כחור"ד להחמיר כרמ"א דאפילו באין מוגעות באיסור אסור מהיט דהוי בעין עיי"ס : [רצד] ואם כו' היינו לדעת המג"א הנ"ל סק"ע"ט כשנוגע במקום הכפל היו כמחמת עלמו וכשמשוח בשומן היו מפטס לאיסור, אבל שלא במקום הכפל היו רק בלוע כחוש ואין אומרים פיטוס, והחק יעקב חולק על גוף הסכר"א דזה ל"ה בלוע רק מ"מ מיקל מטעם שגפנים, והפרמ"ג בפתיחה מסכים למג"א וכ"כ בדמ"ס סק"ג ממעלות סיל"ב סק"ו ראי' מרשב"ה שהוכיח מקליפה לחברתה דהוי בלוע משמע כמג"א ומנחת משה חולק עיי"ס : [רצה] חריף כו' כמג"א סתמ"א סק"א כתב שלא יפה הם עשים במה שחותכין זנגביל שהוא חריף בסבין של בשר ודכין במדוכה, ואח"כ דוכין במדוכה זו בשמים ואוכלין בחלב כיון שדבר חריף אינו מושי"ל ג"ט בר י"ט, ורק לפ"מ שהביא עס במחש"ק מהלכן העוזר הנ"ל סק"ג סק"ג"ח, היו חריף מולי"א כל הבלוע, אבל אינו מנליע אח"כ רק טעם קלום, וא"כ היו בהוגביל טעם אי' שהפליט מן הסבין שבלע ע"י דוחקא, וכשדכו אותו אינו נותן כל הטעם להמדוכה רק טעם שני והיו עדיין היח"ר, ס"ס

למנצי' בולט עכ"ס המדוכה מהזננויל בלי
דוטט פ"י דוחקא וחריק, כמו שזאל מהכלי
פ"י דוחקא וחריק, וסביאו המורד' סל'ו
סק'ו ודח'ס סל'ו סקס'א, וכחב פ"י
המורד' דהמנצי' דכריו תמוהין משום שאין
בבלוט שגאובל יולא להמדוכה בלי רוטב,
ואפשר דהמנצי' מיירי מבלוט שמן, כרי
דאף בחריף ודוחקא אינו יולא מאובל בלי
רוטב, וכ"כ במקו"ס סיחמ'ו סק'א דטעם
בבלוט שזננויל אין אוסר להמדוכה מטעם
זה, וכ"כ בניה שלמה שבדח'ס סקק'ט
וסל'ו סק'ה להקל בהפמ"ר, רק במקום אחר
אוסר בהחלט, ובמשנלות סיחמ'ו סק'ג הניח
בל"ט, ובאשל מחיר, דרק בזננויל הטעם
דנידוך קמחא ל"ה בלוט רק בעין או
שמפליט הכעין, מהסכין, וכן מחירים ביד
יהודה וערוגת הכוסס וביה ישראל בבלוט
כחש מאובל לכל, אף שדוחקא וחריק
מיטיל יותר מחש כחש שהרי מכלי לאוכל
אוסר רק כ"ק, ובדוחקא כלונן שחתך משמע
בכל הסכין משערין, ולכך הניח המשנלות
בל"ט, מ"ח לפח"ס כחשל מיקל כנ"ל, כמה
שאינו נידוך קמחא עי"ש: [רצו] ורק כו'
כמ"ס בחורד' סל'ו הכל ליישב המנצי'
ויחבאר בסקס'י ממה שהקשו מזה אסחירת
חורד' עלמו לשיטתו דבלוט שמן באובל אינו
אוסר להכלי, והביאו בדח"ס הג"ל מהבית
שלמה כמה שמעטער על המורים כשנבלט
בלוט שמן בסכין לזה מחירים הסכין השני
הא נבלט בו פ"י דוחקא עי"ש: [רצו]
דבר כו' בחכ"א כנ"ו ד"כ בחתך הערינג
ואונערקעס חמולים על כלי עכ"ס איסור,
לדעתו כיון זה דוחקא לאסור, אף דיעבד,
אף ששמע מקילין בזה לא נראה מחולין

בשר ודבין במדוכה, ואח"כ דבין
במדוכה זו בשמים לאכל בחלב,
ל"א יצא הכלוע מהזננויל להמדוכה
בלא רוטב ע"י הדוחקא, ומה
שמדיכין בו בשמים חריפים אמר
לאכול בחלב, זולת להמחשבים בזה
לנ"ט בר נ"ט, אבל י"א שגם בזה
הדין אין בלוע מהזננויל יוצא
להמדוכה בלי רוטב [רצו] ורק
כשיש באובל בלוע שמן מהסכין
יוצא להמדוכה, וכן הדין בצנון
שחתכו בסכין חלב שה"י בהסכין רק
בלוע כחוש לא חמאה, כשחתכוהו
אח"כ בסכין בשר מותר הסכין הב"י
ורק בה"י בו בלוע שמן אוסר
להסכין, או אם נידוך ל"א אין זה
בלוע, רק הוי בבועין לאסור:

קל'ו אם אינו [רצו] דבר הנכחש
או נחתך בעצמו, רק שחתך
עם סכין בשר דבר חריף כמו הערינג
ע"י כלי איסור או אונערקעס חמוצים
ל"א הוי גם בזה דוחקא להפליט
מהכלי להאובל החריק, ויש מקילין,
[רצו] ואם חטבו בכלי [האקמסער]
בשר עם בצלים אין זה נחשב לרבר
חריף כי הכצלים מועט הוא, והכשר
דהוי רק דוחקא לבר אינו נחשב
הכלי זה לבשר ע"י זה ולכך כשחטבו
אח"כ בכלי זה שמשאוויו ושמוה לחלב
מותר, או אפי"ו לבחטבו בו בשר
רותח, ועכשיו חטבו בו בצלים
חריפים יש ג"כ להתיר שגדר החמיכה
שבהתיר יש לעולם ס' לבטל:

בשר
בסכין של שחיטה אחרין דוחקא אף שאינו אלא חתך, ובדח"ס סל'ו סקל'ו שהספר יושע
מחיר בזה דל"ה כמכשתה, אבל בטעמ'ו ויד יוסף מחמירים בהחכ"א הג"ל, וכשחוקק על
כלי איסור אסור: [רצו] ואם כו' בבינה אדם סיס"ח מיקל בזה רק בשטחא שחיט
חריף כל כך, כיון שהחטיבה של בשר עם בללים לא נחשב לחריף כיון שהוא רק מועט
בל"ס אינו משום זה לחריף והוי רק דוחקא לבד בלא חריף ויש לירק של נכ"ו ואב"י
בחריק, רק חוקק שהבללים נחתכו בסכין של בשר ומליא בהג"ל אס יולא בלא רוטב ומחיר
בשטחא, ובספר מנחת ש"י [להמור"ל מאסטערלענקא] מחיר אפילו בלוט בהאקמסער בשר
רוחח ממש ועכשיו חוטב בללים לא שטחא שחריק רק מעט, משום שהחטיבה הוי רק
בחד הסכין, ודוקא בחתך אף דהחתך הוא רק בחדור מ"מ למעלה יש ג"כ דוחקא דרק
בבית

קדו בשר [רצמ] בחלב נחשב
כאיסור מחמת עצמו לא בלוע.
ז"א היינו בשר שבלע חלב ונגע
אח"כ חם בהיתר חם בלי רומב הוי
זה איסור בלוע שאינו יוצא בלי
רומב באיסור כחוש, [ש] וחלוק הוא
מטהר להית' דנחשב כה"ג כגוף
האיסור, כשנית' [שא] ורק בנגע בשר
חם בגבינה חמה בלא רומב זה הוי
איסור עצמו שאוסר מצד הדין בבדי
נמילה בכחוש ולדילן בכולו מחמת
דאין בקיאי' בין כחוש לשמן :
קדח ויש [שב] שחולקין על זה,
וסוברין דבשר שבלע חלב
הוי הבשר כגוף האיסור שאוסר אף
שאינו

בגלל והוא כעין פשרה דהוי כקלח רועב כמ"ש הפר"ח, וכחב הש"ך סק"ז דכן נראה
דעת הרמ"א במ"ש בסו"ב בחוץ לרועב כולה דאסורה רק אומה חמיכה וא"כ ה"י
סובר דהוי איסור מחמת עלמו הו"ל לאסור שאר חמיכות דיון חס בחס בלי"ר לדידן
שאיין בקיאיין וע"כ דהוי ככה"ג רק איסור בלוע כחוש שאינו אסור בלי רועב אף לדידן.
ובמ"ש הרשב"א דאף ע"פ שטעמאס כחמיכה נבילה לא עשאוס כנבילה עצמה לדבר זה,
שיאסור בכדי נטילה עכ"פ מדינא: [ש] וחלוק כו' בש"ך סק"ז כחב דלהרשב"א וסייעתו
לדין לחלוק בין מהרלה"ח שז"ל סיק"א דהוי בבית גוף האיסור ממנה דע"ז הנ"ל,
מ"מ מהר"א ז"ל דודאי כל זמן שהוא מעורב חשיב כגוף האיסור והוי מהרלה"ח
וחינה בטילה אפילו הבשר בלא החלב, וכמו כלאי בנדים כ"ז שהוא מחובר ומעורב חוט
פשתן בכל הטלית אסור להתכסות אפילו באותו הלד שאין חוט פשתן בו, וכשנחתך
פשתן מותר להתכסות באותו ל"ד ה"נ קים לכו לרבנן שאין טעם הולך מחמיכה זו
רק טעם הבשר ולא טעם החלב שנבלע בו כיון שהוא בלי רועב והוי כאילו בא
אליהו ז"ל ואמר נחתך מבשר זה חמיכה קטנה שאין בה טעם חלב והוי שרי כדאי
דכלאים, ולכך לענין זה הוי רק איסור בלוע להרשב"א שאינו אסור בכחוש בלי רועב:
[שא] ורק כו' הוא לסיוס דברי הר"ש שהביאו הב"ח דע"כ הפירוש בהטור הוא ככה"ג
דלי"ה בלוע רק איסור מחמת עלמו שאסור בלא רועב, וכבר נז"ל מסו"ד מהש"ך סק"פ
דגיבנה אינו אסור רק בכדי קליפה מדינא עיי"ש: [שב] שחולקין כו' הש"ך כחב על
זה שאין זה עיקר, ומהרש"ל גופי' [בחכ"א כ"ס דין ט' הניח בן בש"ך] באו"ה שלו כחב
שדוחק לפרש דברי הטור בן, וכן הב"ח כחב כמהר"א ז"ל דקאי על בשר שנבלע חלב, רק
מה דאמר מיפלט לא פלט היינו לאסור כולו אינו פולט, אבל עכ"פ אסור כדי נטילה
דיון חס בחס באיסור מחמת עלמו מדינא, והנ"ס שיכול להיות כן מ"מ הוא כחב שנבלא"ה
לא קשה דרק בתחילה אמר כן אבל לבתר דמסיק אפשר לפוטמו וחגי"ל בנשר בחלב
הוי גוף האיסור, ויכול לפלוט לאסור הבשר לבד ג"כ נהי דהחלב לא פליט מ"מ הבשר
לבדו נחשב גוף איסור כיון דע"י חיבורן נאסרו, וכ"ה מהר"ן והראב"ד וס"ה והרא"ס
ז"ל, ומ"מ ס"ל להרמ"א בסו"ב דנהי דהוי גוף האיסור מ"מ כיון דמ"מ מחמת בלוע החלב
הוא וחלב הוי כחוש כמ"ש הרשב"א והר"ן וכ"כ מהטור ומחבר וס"ה ח"כ הוי רק באיסור
כחוש מולד עלמו שאסור מדינא רק כ"כ ולא מתמרינן בזה לומר איין בקיאיין בין כחוש לשמן
ואוקמוי

שאינו פורט החלב בלא רוטב, כיון דנע"ג, ורק ס"ט אינו חסיר כול' האי לאסור מחמת שאין בקיאות בין כחוש לשמן, כיון דס"ט מחמת בלוע הוא אסור שבלע דבר כחוש, ואסור רק כדי נטילה כדינו, ורק כשהחתיכה שמינה הסמוכה אסור מצד טפסם כמו בכל אסור מגופו [שג] ולי"א רק כשנתבשל בחלב הוי מחמת עצמו, ולא באינו דרך בישול:

קלט כד זה הוא רק במאכל למאכל, אבל [דש] כלי שנוגע חם למאכל בלי רוטב, אם הוא דבר נגוב לגמרי בלי רמיבות אינו אסור רק כדי קליפה מצד חומרא לבד כשהבלוע הוא כחוש אפילו במאכל שמן, וכן מאכל לכלי אפילו צלי שאצל האש אינו אסור יותר מקליפה אפילו באיסור גופי, ואפילו

ליה מחמת עלמו כמ"ס הש"ך סיפ"ז סק"ל, מחמת עלמו, אבל בנאסר בכבש ומליחה וכלן שלא נאסר החתיכה רק כדי נטילה ורק משום שמן או הכל הקריה הוי מנוסל בלא רוטב דדיו כללי, וללי וטיגון לאו דרך בישול הוא לכך ליה מחמת עלמו, ורמ"י מכל כדי נטילה בכבש דהנטילה הראשונה הוי מחמת עלמה יאסור השני' דהא ל"ס אין נאסר בו' בזה כיון דמחמת עלמו הוא נהי דהשני' שבלעה מראשונה הוי כשאר איסורין מ"מ נטילה הראשונה קשה וע"כ כנו"ל דבכה"ג ליה מחמת עלמו, וכמו בזה בכולו חוץ לרוטב או לרשי' מקלחת הוי הכל לאו דרך בישול עיי"ש באמרי ברוך, וא"כ יחי' להחודד מותר בהנאה אף בכה"ג שיהי' בחום כ"ר, ונו"ל סקל"ז מפרמ"ג בפתיחה מזה:

[ז] דיני פליטה מבלי לאוכל או רכלי בליר שברמ"א סע"ז.

[דש] **כלי** כו' דבר זה הביא הר"מ אוח' כי מהנשע"ד משום דמאכל יש לו פליטה מגופו אין אסור בלי רוטב, אבל כלי שאין לו פליטה מגופו אסור הנוגע בו חם בלא רוטב ורמ"י מהא דדגים שעלו בקערה של בשר דלי' לאו משום דהוי נכ"ג דהפירא ה"י אסור לאוכלם בזכות אף שהוא בלא רוטב ולא נבלע בהדגים מהבשר מ"מ כלי אסורת גם בלי רוטב כיון שאין לו פליטה מגופו, וכן כתבו רמ"י מזגן למי שאין מחלק בין דוחקא ומריף לשאר חם בחם, וסיים הר"מ ופשוט שאין אסור יותר מכדי קליפה, וכן העלה בהנה סע"ז דכלי אסור מאכל אפילו באיסור שאינו שמן וכמ"ס העי"ו סקט"ז וש"ך סקט"ב בטעם הנ"ל שאין לו פליטה מגופו, וכתב בלי"ח פניה אוח' ק"ג שלא דק בד"מ להביא נטילה רק קליפה משום דלהרשב"א רק בדאורייתא נטילה ובדרבנן קליפה, ומ"מ מ"ס שם בלי"ח שבהנה השמ"ט הרמ"א ז"ל דקליפה משום לידון אין בקיאות ורק באין סרך שמנונית כנו"ל, כתב הש"ך סקט"ג לקיים פסק הר"מ דרק בכדי קליפה אסור ומשום שכלי לא החמיר הרמ"א בכחוש כמ"ס ג"כ בסול"ד סקל"ג מהרשב"א הנ"ל סי"ט ספספיה

ואוקמ' אריגא דאין אסור יותר מכדי נטילה, וכמ"ס באו"ה קליפה, והוא לאו דוקא רק כ"ג, וכתב השפ"ד שכלי"ב הביא רמ"י לזה מ"מ הרמז"ל לאסור אפילו אחר נכ"ס שאין בו לחותית, וכתב עוד שם דרק בכחוש"ס החתיכה שבלעה והחתיכה שאללה, אבל באחת שמינה הוא משעס חד לחבר"י, וכ"כ בחו"ד"מ סק"ב וסול"ב סק"ד אוח' ט', וכתב במשמ"ס בסול"ד בח"ד אוח' ה' דלהש"ך דהוי זה כבשר איסור מחמת עלמו לאסור בלא רוטב כדינו בנטילה, הוי רק אפילו בלע כדי קליפה או נטילה הוי כן, ועיקר חידושו הוא של בש"ך דהוי דהוי מחמת עלמו מ"מ לידון כבלוע לומר שנקיאות בין כחוש לשמן וחלב כחוש הוא כנו"ל עיי"ש: [שג] ולי"א כו' בחו"ד"ב סול"ב סק"ה, אחר שהאריך בכוונה הש"ך בסול"ב וכאן מה שקשה לדבריו הלא נגר החלב לריך ס' ועיקר חסר דהו"ל לפרושי דמיירי בכשר כחוש דהא נשמן כיון דהוי מחמת עלמו אסור עד ס' כתב ליישב קושיא הש"ך דרק בנחשכל עם החלב הוי מחמת עלמו, אבל בנאסר בכבש ומליחה וכלן שלא נאסר החתיכה רק כדי נטילה ורק משום שמן או הכל הקריה הוי מנוסל בלא רוטב דדיו כללי, וללי וטיגון לאו דרך בישול הוא לכך ליה מחמת עלמו, ורמ"י מכל כדי נטילה בכבש דהנטילה הראשונה הוי מחמת עלמה יאסור השני' דהא ל"ס אין נאסר בו' בזה כיון דמחמת עלמו הוא נהי דהשני' שבלעה מראשונה הוי כשאר איסורין מ"מ נטילה הראשונה קשה וע"כ כנו"ל דבכה"ג ליה מחמת עלמו, וכמו בזה בכולו חוץ לרוטב או לרשי' מקלחת הוי הכל לאו דרך בישול עיי"ש באמרי ברוך, וא"כ יחי' להחודד מותר בהנאה אף בכה"ג שיהי' בחום כ"ר, ונו"ל סקל"ז מפרמ"ג בפתיחה מזה:

דיפילו בדבר [שה] חריף כמו מלח
יבש חם בכלי חם של איסור אין
המלח נאסר רק כדי קליפה ולכך
באינו ניכר במל' הקליפה ברוב או
בששים בשמחנו אותו :

קמ ואם הוא דבר יבש שיש לו
[שן] רמיבות קצת אוסר לדידן
בכולו [שז] ומ"מ יש מסתפקין אם
יש רוטב בתוך הכלי עם בשר ונגע
בגבינה חמה שהבשר נאסר, ורק
הגבינה אם נחשב זה הכלי כבלוע
שלא לאסור הגבינה, כמו כל בלוע
בכלי שאוסר למאכל רק כ"ק, או כיון
שהרוטב הוא מבפנים הוי יותר
מבלוע, וכן י"א שאם נפל להכלי
מבחון לא נחשב הפנימי כקיבל
בלוע מכלי רק כמו מגוף הרבר
כפנים הכלי :

קמא ואם יש בלוע [שה] שמן
בכלי ונגוע חם במאכל חם
אף שיש מסתפקים בזה לאסור בלוע
כמו במאכל למאכל, מ"מ העיקר
דהתיר ג"כ בקליפה כמו בכחוש,
ואם

הקש"ה נקטרה שמלח בה בשר ריבש רוחם
בקליפה, וכחכ' בשפ"ד שאפילו במאכל שמן
כן הוא בקליפה, ובדח"ט סקק"ד מפני
יפוח שקליפה זו הוא חומרא דדבריהם בפי'
לו עיי"ש, וגו"ל סקמ"א מחרעק"א בס"ז
בש"ך סק"ד לדבר פשוט דל"י שכל האש
אינו אוסר לכלי יותר מקליפה [י"ל אף לדידן
בכחוש או אפשר אפילו בשמן במלחה
שיחנאל] ובחכ"א כנ"ל ר"כ במוסגר חמה
סהרי זה בלוע הוא וא"כ מה מדמה הש"ך
בקשוי"ו לשני דברים יבשים שאוסר בכולו,
וש"ך גופי' כחכ' בסק"ז וי"ח שאין בלוע
יולא בלי רוטב [אך י"ל אי"כ קליפה זו למע
הא במאכל גו"ל סקרפ"ו שבלוע אף קליפה
אי"כ, ורק כאן י"ל הוי יותר מבלועה] :
[שה] חריף כו' בדח"ט ס"ק קמ"ט אף
בדבר חריף כמלח כחכ' החמודי דניאל
שאין המלח נאסר מהכלי רק כדי קליפה,
ואם יבש מלח חם בכלי מולבד ומלחו בו
בשר יש על המלח זה רק דין קליפה ובעל
אוחו מוטע מלח בהרוב שלא נגע בכלי, וכן
בכלי איסור חם, מלחו א"ס לא טחמו
המלח בטל ברוב דין יבש ביבש, ובטחמו
דהוי כמו לח בטל בששים, [ואין זה ענין

למליחה לכלים להפליט שזה הוא מלח חם כמו כל דבר חם שבלוע בלח רוטב כנ"ל] :
[שן] רמיבות כו' הש"ך סק"ג י"ש מ"ש הרש"ל שאוסר כלי למאכל הוא ביש לו
דמינו שמינוא אוסר כדי נטילה בכלי כמ"ס בסיס"ט סק"ג אוסר לדידן כולו, אבל
ביבש לגמרי איסר רק בקליפה מוחמרא כנ"ל, אף להרש"ל, וכ"כ בס"ז סק"ג
בפאנדיש, ובחכ"א במוסגר חמה הא ל"י שבלוע בו ודאי יש בו רמיבות קלה ואפ"ה אינו
אוסר בבלוע, ומ"מ כלי, עיי"ש : [שז] ומ"מ כו' הוא מאכל סקק"ג הנז"ל סקקפ"א
לענין חמ"ג בגבינה קרה, וסיים בשניהם חמין מסופק ופירשו במשמ"ס ס"ה בש"ך
סק"ה והגבינה קיבלה רק מהבלוע בכלי שאוסר רק כ"ק וי"ל זה רק באין רוטב כלל אבל
בזה ש"ס בפנים רוטב רק מבחון לא י"ל הוא יותר מכ"ק, ובדח"ט סקקמ"ח דבשפ"ד
מבחין על הקדירה לא נחשב האוכל שנפנים כקיבל מבלוע רק מהבטין כמ"ס הטו"ז ס"ז
סק"ט והמנחי' דזה ג"ה בלוע, וא"כ י"ל בפנים הוי רוטב ג"כ, ובסקקמ"ה מחמוד
בבישלו כנון ריאה וירקות שלפין על גבי המים ולקחו קף טריפה ודחפו למטה לא נחשב
זה לכלי שלא רוטב רק הדחי' למטה הוי כמו ניער וכיסה במקלחו ברובט שמוטרפת כל
הקדירה לבעל עיי"ש : [שה] שמן כו' הש"ך סק"ג הניח זה בל"ע לדינא ד"ל בלוע
שמן בכלי אוסר בכולו, וכלי' חם קלי' נראה שאוסר בבלוע שמן בכלי, והפרי"ח
סק"ח מיקל, וכ"כ ממשמעות המג"א סיח"א ס"ק ברחם שהולאו מלוח חמות מן התנור
שנתכפלה והיו מלוח המושחים בשמן והודחה ברחם של"ה חשש בעין רק בלוע שומן
בכרח מחיר המג"א בקליפת המזה הרי שאין אוסר אף בלוע שמן ולכך כחכ' הטוב"ק
י"ל הנז"ל סק"א ס"ק ס' בשאלה דקדעפליך דלא שנקין פשיטותו של המג"א משום ספיקו

[שט] ואם מאכל שיש בו בליעת איסור בחוש נוגע לכלי חם בהם כמו כבד או בשר שנמרח בכלי שאינו מנוקב או לא נמלח כלל להסוברים שהוא באיסור בלוע. ולהסוברים דזה הוי באיסור מחמת עצמו מיירי בבלע דם מעלמא או שאר איסור בחוש אינו אוסר לכלי בלא רוטב כמו שאינו איסור למאכל. **קמב** יש [ש] מתירים גם בבלוע שכן באוכל שלא לאסור הכלי בלא רוטב ויש מאחרונים שאין נוחין מהיתר זה רק בלוע שמן במאכל אוסר לכלי כמו להאובל, ואם [שיא] נתן חמאה בפת רותח והניח על בלי בשר צוננת הפת מותר לגמרי או בקליפה, והכלי גיב אין בלוע אוכל אוסר אדטיקר ל"י, ואפילו בשניהם חמין נאסר הפת כ"ק והכלי יש לספק אם נאסר מבלוע שמן בשנית, ולביבות מגבינה הוי איסור בלוע, וכשהעמידו ע"י כשהם רותחין קערת בשר אינו יוצא בלי רוטב, אבל מחמאה הוי בעין :

אף

ללא מהאובל כמ"ל שאוסר בלי רוטב, וכשאינו יוצא הבלוע שבכלי שהוא שמן, וכין שחץ מבלע לכלי שהוא קשה, ה"ה ממאכל לכלי אינו יוצא ונכלע משום שהוא קשה, והביא ראי' מס' יז דכלא זד מותר אף שקיבל הכלי מהמאכל שמן הנכלע בחוכו וכן מס' יז בע"ז סק"ד ומעשים בכל יום דמחת כל הקדירה לח ממאכל הנספך והרי נאסרת הקדירה ברוחחה מהמאכל שחתה קדירה ואוסרת את הקדירה אלא ודאי אין כלי מקבל אפילו בלוע שמן, וכי בסי' יז סק"ד וס' י"ה סק"ה, וכחב דרש"ש סקמ"ג דלהחזיר אפילו ממאכל שיש בו רטיבות קלת מ"מ אינו אוסר בלא רוטב אך הביא שם מהבית שלמה ועוד מחברים שחלקין בזה על החז"ד א' שהוא נגד משמעות הט"ז הנ"ל שכתב רק בלוע בחוש כמו דם משמע שבשמן יוצא מהאובל לכלי, ב' שהחז"ד סותר עלמו מ"מ ס' יז הנ"ל סק"ז בדרכה להמציא דמיירי בבלוע שמן הרי שבו אוסר לכלי אף שהרב דר"ש י"ש ז' חנינו דיש חילוק בין חם כחם שאין הנכלע פועל שיפליט להכלי אבל שם בדוחקא וחרף יצא הבלוע מאליו והוי כמו בעין ומבלע לכלי, מ"מ הביא מיד יהודה, ושכ"ל דוד, וחכ"א, וערוגה הכושב, שכתבו דלא כחז"ד וח"ו לסמוך עליו בזה, וכן מ"מ ממעשים בכל יום הביאו מיד יהודה שאין לעשות כעין זה לכחילה: [שיא] נתן כו' דרש"ש סק"ה מספר בית ישראל להמציא דהיתר בכלי איסור צוננת חמ"ג ואוסר להיתר כרי קליפה, דחלק הוא מאוכל בלוע להש"ך הנ"ל סקע"ט דליא כחמאה לון בבלוע אדטיקר ל"י איכ הפח אסור כדי קליפה, והכלי הוי להש"ך ל"א בבלוע אדטיקר ל"י וזה בלוע הוי החמאה ואינה נאסר אף כדי קליפה, ואפילו בשניהם חמין מ"מ להחזיר אין בלוע שמן בלובל

של הש"ך ומיקל, וכי כחז"ד סק"ה להיתר אף שבסי' יז בפאנדים סובר להש"ך, ומה שגילה מהמציא סח"ס"ז סק"ז בהש"ך השפור דבלוע שמן אוסר להחזירנות, כבר כתנו הדגמ"ר ומחש"ק שם דרך כ"ק אוסר להמציא, ומה שחמה היר שאל מפסחים ד"ל בטע כל הפח אסורה, ומחלק בין פח יש להעיר הא המציא מיירי גיב מפת, וכדח"ש סקמ"ג מביא שלמה ויר יוסף לענין הליקאריע מחיר ט"פ המציא וכשא"א לקוץ מותר ע"י"ש: [שט] ואם כו' הוי מחז"ז. סקט"ז לדבר פאט, ומ"ש כבר או בשר שמלח ככחמ"ג פירש המשניות דה"ה לא נמלח כלל, ולשיטתו הוי דם של עזמו כמו בבלע מעלמא הוי בחוש, ולהש"ך סק"ז דדם של טלמו אוסר במליחה ול"י וה"ה בכל חם בלי רוטב דליה בלוע, מיירי בבלע מעלמא וכבר נז"ל סק"פ"ה שבבלוע בקיחין אנו בין בחוש לשמן, ס"ס מאכל לכלי אין אוסר בלוע בלי רוטב: [שי] מתירים כו' כחז"ד סקט"ז אחר שכתב דעמו כהמציא להסיר בבלוע שמן בכלי שלא לאסור לאוכל, רק כדי קליפה, כתב דה"ה מאכל שבבלע בו שמן אינו אוסר לכלי, משום דהא מכלי יותר ממחר הבלוע

קמן אף במקום שבלי אסור לאוכל
[שיב] בלי רוטב מ"מ אינה
אוסרת לקדירה אחרת בנגיעתם
חמות רק לבהחילה אפילו אם
הבליעה שמן בכלי מ"מ אינו אסור.
אף שיש מפקפקין בזה להחמיר בפרט
בבלוע שמן. וכן יש מפקפקין
להחמיר בשיש לחות בחוץ מהזיעה
כל זמן שאין יבישין. מ"מ אין בזה
להחמיר בפרט בשיש מ' נגד הלחות
[שיג] רק מ"מ יש בזה מחמירין
בשהנגיעה הוא בתוך ההבלי
שבקדירה בלי אמצעות הרוטב מבלי
בלי [שיר] ואף באותו בלי במקום
למקום אינו יוצא בלי רוטב ואם
[שמו] ברכו בנגד שנבלע בו איסור
על קדירה שיש בה מאכל היו ג'ב
בשתי קדירות שמותר בדיעבד ורק
עור

באכל אסור לכלי אי"כ מותרת לנאמן. רק
נסתפק מלשון א"כ משמע אף תמאס לזון
מוליא הכלוע, וכן בלוע שמן באוכל אסור
לכלי דלא כחוו"ד. והביא שם נסקל"ב
מבית יצחק הלכותי, שאם היו הלכות
בנביה היו בלוע בעיסה ואינו יודע מפני
מה אסור הקערה במקום קליפה הא כיון
שבלוע הוא אינו אסור כלל, ונתמאס מחלק
בין העליון ללול אסור כולו, אבל בעליון
נוש לזון הרי לא נתמאס ואפילו אם נתמאס
מחמת הפליטה מהכלי והיו רק בקליפה, וכן
במחבת חלב רוחם על כשר לזון הכשר
בקליפה, ומחבת אסור רק כדי קליפה
והמחבת במקום קליפה ע"ש: [שיב] בלי
כו' כי"כ הש"ך סק"ב מ"מ הרמ"א ס"ל"ב
ול"ג שאין כלי אסורת חדרתה בנזעזע
בדיעבד ורק לבחילה אסור, וכ"כ השפ"ד
כאן דאפילו בבלוע שמן בכלי אינה אסרת
אחרת ובהגהות יד שאל ס"י ל"ב כחז דלמד

מכא דע"ז ד"ב בישראל ועכ"ל שפחו שתי קדירות לא חשו להם חכמים ושו"ט שם
למאי לא חשו, ואמאי לא אמר דקאי על זה שיגעו הקדירות אהדדי וע"כ. שאין חשש
משמע אף בשעת ביטול שי"ך זה, ובחמ"ס א"כ סק"ל כתב להסביר דבר זה שלמשל
אם יהי' הדופן עב הרבה יפלוט דרך הדופן ואם יהי' דופן שני דק וסמוך לא
יאסור מדופן לדופן, הוי הטעם שיעקר שהאיר גורם וכל שיש רק מעט הפסק אינו
פולט מזה לזה וי"מ לדין הטיט בטיט שיחבאר, והנה בדת"ש ס"ל"ב סק"פ הביא מהח"מ"ק
וכנפי יונה וכו' ביד שאל שם שחממו מה פשיטות הוא דאין אסור כיון שמכלי למאכל
יולא בלי רוטב למה לא יפלוט לכלי שנלדה ועוד בבלוע שמן הו"ל עכ"פ להחמיר ודעתו
שהמחמיר ה"ז משובת וכן מחמיר הכת"ס בבלוע שמן, ובסקק"ג הביא מזכרון אברהם
ודברי יוסף שהיחר רמ"א הוא רק ביבישין אבל בלח יש להחמיר, מ"מ במשבלות סק"פ
כתב מהת"מ להקל אף במזיעין מחמין, וכ"כ בחווד"ב סק"ב אף בלחין הוי רק מעט
רוטב רק שבחידושים סק"ל כתב דלריך מ' נגד הלחות, וכ"כ באמרי ברוך וברכת משה
ודברי יוסף שאין להחמיר במה שהקילו בו הרמ"א ז"ל וכל אבות ההוראה ועל כיוצא
בזה אמר החת"ס כי החדש אסור מ"מ בכל מקום אף להחמיר ע"ש: [שיג] רק כו'
הוא מ"מ המשבלות ס"ל"ד סק"ז ממה שזכר בס"ל"ה בהדחת קערות במים אף דהוי ג"ס
בר כ"ט יש טעם אחד לאיסור משום קערות נוגעות במחבת שלא באמצעות המים, הרי
אף דהוי כשתי קדירות נוגעות זה בזה, מ"מ זה רק נוגעות בחוץ ולא בפנים ע"י הכל
הקדירה כמ"ס בראש יוסף ג"כ וכן הביאו הדת"ש ס"ל"ד סק"ג לענין הנדפוס ע"ש בל"ע:
[שיר] ואף כו' במדעק"א ס"ל"ב סק"ב בש"ך נסתפק אם באותו כלי מוקדם למקום
יולא בלי רוטב, והיכא מ"מ שם כללי לכלי אסור רק בקליפה ואין הקליפה אסרת
אח"כ יותר, וכו' בדת"ש ס"ל"ה סק"ג וז"ל ס"ל"ה סקק"ס שגם באותו כלי אינו
יולא ממלמ"ק: [שמו] ברכו כו' בדת"ש ס"ל"ב סקק"ט מספר חממה שלמה דכריכה
דבגר הוי ככלי שנבלע איסור בו, ובסיפ"ז סק"ט מעורר ישראל שגלה להחיר ברגל שעל
האש שנגע בקדירה חלב משום דעור אינו כבשר והוי כשתי קדירות, אך אי אפשר
לסמוך

עור הרגל ליה ככלי רק כגוף
הבשר :

קמח אין [שמן] חילוק בין בדי
חרם למתכות בזה, ויש

שהתירו משום זה כשמתו מיט חדש
על התנור ישן בלי עובי אצבע
ואפן בו מצות משום דהמיט נחשב
ככלי, והיו במכילי לכלי, אף שלי"א
היו רק מיחת מיט בברזל אינו
מחובר ורא במיט חדש על מיט
ישן דהוי הכל כדופן אחר [שיו] ואף
שיש חוששין להעמיד קדירה במקום
שנשפך שם בהכירה כשאינו מכשיר
המקום שהוא בליבון כרת ובפרט
כשהוא של חרם שאינו מועיל לליבון.
מיט י"א שאין לחוש לזה לאסור כיון
שהבליע בתוך הכירה, הוי הקדירה
שמעמידין כבי קדירות ורק לחשש
שיעמידו שם מאכל בעין, בפרט
כשמתלבן מיד שאין לחוש, והירא
וחרד יהי לו חתיכת ברזל לחולבת :
קמה אורז או דנים [שיח] שנבער
בהם חלב או בשר והם בכלי
ראשון או בכ"ש להאוסרים בגוש
בכ"ש, אם תחבו בהם כף ממין
השני בן יוטו הם נאסרים מהכף כדין
כלי שאוסר אף בלי רוטב בלי
שאין ס' נגד הכף, וכן כשהכף הוא
שר איסור אוסר בלי רוטב והכף
נאסר, אבל בב"ח לענין שיאסר הכף
לי"א רק כשיש בהם ממשות חלב
או נאסר הכף ולא בבליע לבד.
ול"א אף בבליע לבד מחלב נאסר
הכף, ובלי האורז והדוחן בחתיכות
אחת

בלוע אורז יכול לאסור את הכף האין
בלוע אוכל אוסר לכלי בלי רוטב רק האורז
בבית מאור שבת"ס סק"ט דהאורז נאסר מנשר וחלב אכל אף יאסר את
הכף ע"י בליעת בשר בחלב כיון שאין בלוע יולא בלי רוטב וכ"כ הלבוש"ר בהגה
דהוי יותר מבלוע דאל"כ ליה אוסר להכף בלי רוטב, ובמוד"ק סק"ט י"ש מ"ש הט"ז
שנאסר אין הכלי נאסר מבלוע, ובב"ח נאסר הכף אף שאין בלוע יולא י"ל כיון
שכל מבב"ח הוי כבב"ח דשם אפילו הכשר לבד כשנע"י אוסר כח"ס הס"ך סימן זס
סק"י הנז"ל ח"כ טעם עלמו אוסר אף שאין האיסר הולך עמו משום נאסר הכף,
וכ"כ ביד יהודה שנאסר הכף מהבלוע, ורק מה שהקשה אף נאסר האורז מחבירו בלי
רוטב

לסמוך על זה שהרי מניחת העור מועיל
להרגל ול"ה ככלי לכלי עיי"ש : [שמן]
חילוק בוי נחתים סיל הנ"ל וזה דברי
השולח שפירש בהמג"א דע"י מיחת הע"ט
הוי אפילו בבעין כמכלי לכלי והוא פירש
דק כשהעמיד שם קדירה הוי מכלי לכלי,
אבל לא כשהמלות בעין הוי הכל כלי אחר,
וע"פ הסברה הנ"ל של אורז נדערין של
חרם מחדק הע"ט הרבה והוי כדופן אחר
כלי הפסק אבל בברזל מפורש בריט"ל
שאין מהערב והוי כשמי דפנות, ומ"מ
נדע"ה נחשבתו להמשמש נח"ד סימן זה
סקט"ז מחיר ע"פ מ"ש רש"י ז"ל ב"ב
ד"ו וכ"ה בתוס' שם שאין טיט חדש נדבק
בטיט ישן ש"כ ככר ח"כ הוי זה מכלי
לכלי ואפילו המלות בעין מותרים ג"כ ודעתו
שנאכל ע"ג כלי ג"כ אין נעשים גוש אחר
עיי"ש, וכ"כ בדת"ס סיל"ב סקפ"א מברכות
משה דאפילו בכלי חרם דמדידתו ומתחלה
בגנה שמתעס זה רלה השולח לאסור, והוא
הס"ב שאין חילוק וכ"כ מנטע שורק :
[שיו] ואף בוי ככר נז"ל מ"ש המחזיר
ממעשים בכל יום, ובדת"ס סיל"ב סקפ"ב
משאלת יעב"ץ שביד אפרים סיל"ז ושו"ת
הרד"מ, שכתבו שא"י מה התעס הלא הוי זה
סדן דשמי קדירות וכ"כ סיטב"ץ רק לחשש
שח"א יעמידו בעין, וכן ס"ס בכתב סופר
שהוא לימוד זכות אף מ"מ ס"ס שראוי
לכל ירא וחרד לדבר ד' שה"י לו חתיכת
ברזל עיי"ש : [שיח] שנבער בוי כ"כ
במ"ז סיל"ב סק"ד והס"ך כאן סק"ב
מהרש"ל לשיטתו שאוסר בגוש אף בכלי שני,
כדון כן ופירש במשכנות דבר בלוע אסגרת
לישנא הוא ורק במחש חלב דאי בבלוע
מחלב אף יכול לאסור את הכף הא אין
בלוע אוכל אוסר לכלי בלי רוטב רק האורז
בבית מאור שבת"ס סק"ט דהאורז נאסר מנשר וחלב אכל אף יאסר את
הכף ע"י בליעת בשר בחלב כיון שאין בלוע יולא בלי רוטב וכ"כ הלבוש"ר בהגה
דהוי יותר מבלוע דאל"כ ליה אוסר להכף בלי רוטב, ובמוד"ק סק"ט י"ש מ"ש הט"ז
שנאסר אין הכלי נאסר מבלוע, ובב"ח נאסר הכף אף שאין בלוע יולא י"ל כיון
שכל מבב"ח הוי כבב"ח דשם אפילו הכשר לבד כשנע"י אוסר כח"ס הס"ך סימן זס
סק"י הנז"ל ח"כ טעם עלמו אוסר אף שאין האיסר הולך עמו משום נאסר הכף,
וכ"כ ביד יהודה שנאסר הכף מהבלוע, ורק מה שהקשה אף נאסר האורז מחבירו בלי
רוטב

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' קה ביאור יהודה מד 87

רוטב כיון שכלע הוא שכלע מהכף והוא נפרד כחב דחש' שס דכיון דסמוכין ועדים הוי הכל כחמיכה אחת ונאסר מהכף וליה ככלוע ט"ס :

יח] דיני כוליא בחלבה שבשריע מע"ה :

[שיט] **שצלאו** כו' נסוגיית הגמ' שס דליח אהא דפריך מר' יוחנן דאמר קולף עד שמגיע לחלב, יס מירון אחד נגמ' כוליא בחלבה הוי והחיר ר' יוחנן ולרש"י ז"ל הטעם משום דקדים מפסיק בין הכוליא להחלב וכחבו נחום' שצריך להסיר מהכוליא כדי קליפה לשי שהקרום עלמו הוא מובלע מן החלב כדאמר חלחא קרמי הוי, והקשו אמאי לא אסר משום הלובן שמעפפע כדאמר בדל"ג בלובן כוליא, ומירלו כיון שאינו אסור אלא מדרבנן אינו אוסר את הכוליא ואף שהר"ן הוכיח דכל המיטין והקרומים אינם מפעפעים דהא הוי ב' קרום ולובן ואפ"ה מותר מ"מ

אחת הוא כיון שסמוכים ועבים הוי כמחובר ונאסרים :

קמו כוליא [שיט] שצלאו בחלב מדינא אין אוסר רק כדי קליפה, אף שלי"א הוא רק בנצלה עם הקרום בלי החלב, או בלובן כוליא די בקליפה, אבל אם נצלה עם גוף החלב אינו מועיל הפסק קרום ואוסר בששים כמו כל דבר שכן שמעפעע בצלי, מ"מ אין לחלק בזה, כיון שהקרום מפסיק :

קמו וכ"ז זה מדינא אבל [שב] לדידן נוהגין לאסור כשאר חלב שאוסר בצלי עד ס', [שבא] וכשנתבשר עם החלב באופן שלא ה' נאסר מתחילה במליחה, כמו בדי' ספק אם נמלח או שנמלח עם שאר בשר שה' ס' נגדו, והאיסור רק עתה בבישול, אמרין בו דבוק ובשאיין

להרא"ש והטור הוי כחוס' דשפיר מפעפעין, רק בקרום די בקליפה כיון שאין מחפשת כל כך אף שהוא עלמו אסור, והלובן שמחפשת הוי רק מדרבנן ואינו אוסר והחלב שכוליא הוי קרום מפסיק ואינו אוסר, ואף שהב"י הביא בשם רבינו ירוחם ז"ל דרק בנללה עם הקרום נגד או בלובן כוליא ולא עם החלב דבנללה עם החלב מחפשת ואוסר כמו בשמן ואינו מועיל הפסק קרום אף לדין הגמ' ועוד הביא מהגהות מ"מיוני פ"ט דלא קי"ל כדך שינויא, מ"מ כחב הב"י שעל הרא"ש וטור יס לסמוך שאפילו בנללה עם החלב גופי' בהפסק קרום אוסר רק כדי קליפה וכ"ה בשו"ע סע"ח להחיר בקליפה, ומה שהקשה הפרי"ם הרי בללי לריך נטילה ייסב המשנלות סק"ח דקרום גופי' כחוש מאוד ודי אף בללי בקליפה, וכן י"ל במחבר סע"ט בקרומות בנטילה הוי רק בקליפה כמ"ס בסו"ס ט"י : [שב] לדידן כו' הוא מהד"מ אוח ט' מהגשע"ד ופסקי מהרא"י ז"ל מהסמ"ק דלא סמכין על דברי הטור, וגם לפי הטור לריכין לראות אם לא נקרע הקרום שמפסיק ודינו כשאר חלב הנללה עם בשר, וכן בנחשול לריך ס' נגד כל הכוליא משום נע"ג, וכן הביא בהגה ה"ס אוסרין וכן נוהגין ואין לשנות, וכמ"ס הטו"ז סק"ז וש"ך סק"ד מפסקי מהרא"י ע"י"ס : [שבא] ובשנתבשר כו' הש"ך סק"ה הוכיח דאפילו אם לא נמלח מחילה עם החלב או נללה באופן שה' נע"ג במליחה או ללי, מ"מ לריך ס' בהחשול נגד כל הכוליא משום דבוק ולי"א בזה שאינו ממחר לכלוע משום הפסק הקרום ועל מ"ס הגר"פ דה"י ספק אם נמלח שאין איסור משום דס כיון שסם שבישלו דרבנן וספק חלב הוי מ"ה, תמה בשפ"ד א' הרי סוכר בנקו"כ סי"ט הנ"ל דלי"א סד"ר בספק מלח משום אחזיק איסורא, ב' ממ"נ אי לא נמלח אסור משום דס, ואי נמלח הרי נע"ג, ג' מה ספק דאורייתא בחלב הא נחבשל והוי נע"ג, ופירש הוא או כמנח"י שנמלח עם שאר בשר ולא נאסר שה' ס' ועמה נחבשל ואין ס', או בלא נמלח ויש ששים נגד החמיכה דבהפמ"ר נותרת החמיכה ואפשר מלטרפת לס' ג"כ ואסור

ואסור רק משום חלב, ואפילו אי סקרוס מפסיק ואינו ממנה לבצוע מ"מ אסור מחשש שחל אי פ"א חץ לרובט, ואפילו ביש ס' נגד הקרוס דל"ס דבוק מ"מ מלד החלב הוי דבוק מס"ט ע"י"ש :

קמח וכן הרין בקרוס שע"ל [שבא] היותרת אם נצ"ה הוי בשאר חלב, וכן הרין בנצ"ה עם הקרוס לבד בלא החלב אף שהקרוס הם רק מדרבנן מ"מ הוי כבחלב לאסור עד ס', וכן אטרינן בבישול דבוק בקרוס אף שבמליחה מקילין בהפסד קצת בקליפה בקרוס [שכב] ומ"מ במליחה בכוליא בחלבה אין מחמירין בחג"ג אפילו באיהפמ"ד, ויש מאחרונים מקילין בקרוס שע"ל היותרת בבישול בהפמ"ד וסעודת מצוה שלא לומר בו חתיכה נעיג בדבוק :

קמח המליחה [שכב] ר"ן הגמרא הרי הוא כרותח דצרי לענין נמצא

מחמירין אף במליחה לבד שלא בהפמ"ד לומר בכוליא חגיג כשאין ס' כמו בכל מליחה שיבאר הביא בדמ"ס סקק"ד מהמנח"י, דכיון שיש סוכרים שאין אוסר כלל בל"י משום קרמא מפסיק לא מחמירין לומר נע"ג במליחה והניח בל"י : [שכב] ובמ"מ כו' היינו המנח"י שבס"ק שלפני זה, ובדמ"ס סקק"ד מדברי שאל בקרוס שעל יותרת אפילו בבישול בהפמ"ד וסעומ"ל מאחר שהוא חלב כחוש מיקל לענין דבוק שלא לומר בו, ורק שם בעובדא דירי' החמיר משום שהאשה היתה מזידה ונסקק"ו הביא מחמודי דניאל המנהג שלא לבשל כרם ושאר בני מעיים בלי בשר כדי שאם יראו אחר בניקור שמנונית יתלו בהבשר ולא בהחלב הנשאר :

[ט] דיני המליחה ר"ן הגמ' ולדידן שבשו"ע סעי' וסימן ע' סעג"ד.

[שכב] ר"ן כו' בנח' חולין דל"ז ודק"א ודק"ב מיימי מהא דשמואל מלוח הרי הוא כרותח כבש ה"ה כמבואל, ודק"א אחר רבין כשס ר' יוחנן מלוח אינו כרותח כו' ואמר אב"י הא דרבין ליחא, דהוא פיוכא [קערה של חרס] דמלח בה ר' אחי בישרא תברה לאו משום דשמי' ל' מר' יוחנן דמלוח כרותח, ודק"ב מיימי הא דר' מרי בר רחל אימלח ל' בשר שחוטט עם בשר טריפה, אחי לקמי' דרבא אחר ל' הטמאים [דכתיב גבי שרצים כג"ל סקט"ז] לאסור לרין ורובטן וקופה שלהן, והיינו שהמליחה ה' בכלי מטוקב דרין, וה' סבור כמו שלענין דס לא מיישין שיבלע הסתהון מהעליון משום דטרוד למיפלט לא בלע, ה"ה בטריפה לא בלע הכשרה מי"א ואמר ל' כיון דליר טריפה הוא אסור וזה נוח לבצע מן הדם, שפיר בולע הכשר כשר מהטריפה ה"ר שלו ופריך וליחא ל' מדשמואל, פירשו בחס' אף דברייטא עדיפא מדשמואל, מ"מ ברייתא בני דשמואל ה"ן הוכחה דבני דליר אסור מ"מ מל"ל דבלע, רק מדשמואל דמלוח כרותח, אבל שמואל אף בלא דברייטא דליר, אסור מבוס מלוח כרותח, ואמר אי מדשמואל ה"א ה"י מילי דמן וסינו במלח בכלי שאינו מטוקב דבשר שפולט הדם בולע

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' קה ביאור יהודה מה 89

צמח היתר עם איסור [שכר] וליש
סהרשונים יש חיזוק שבנמלח עם
בשר טריפה אוסר בדריעבד אפילו
בכחוש בכורו ואפילו ששים אינו
מועיל, ובנמלח עם חומין וקרומות
ושומן הגיר, ואפשר אף הלב טמא
אינו
כמ"ס הר"ן דמספקא ל"י אי זיר אסור או רק זיעה בעלמא הוי, ואהדר ל"י מהטמאין
דליר הוא אסור כמ"ס הר"ן ורובטן הוי בניסול וזין במליחה, וכיון דלא זיעה הוא ידע
ממילא דבליד בלע דרק בדם דשריק אמרין טרוד ולא בליד, ופריך ולמא ל"י מדשמואל
דאמר מלוח כרותה וע"כ בליד מיירי דאי דם הרי שריק וא"כ ש"מ דליר אסור, ואמר
ה"א דמן כו' דהיינו בכלי שאינו מנוקב, ולפירוש הריטב"א ורשב"א מספקא ל"י אי מלח
פולט זיר או לא והשיב לו מהטמאין דע"כ היינו במליחה, דל"כ הוי רובטן וש"מ
דפולט זיר המליחה, ולכך לא דייק ממשה דג טמא זירו אסור יהי' עכ"פ מדרבנן, י"ל
דיכול לומר היינו ע"י ביסול, אבל כאן חגי רובט וזיר, ומדשמואל היינו דמן כו' ולהר"ן
קשה הא ה"ל לאחויי דג טמא עכ"פ מדרבנן אסור, ולפירש"י ז"ל קשה מה אהדר ל"י
הא רב מרי ג"כ ידע אלא דלא ידע אס בולט או לא א"כ עיקר חסר מהספער, וע"כ
אין לפרש דמספקא ל"י אס זיר אסור כהר"ן, דע"כ הוי ידע המשה של דג טמא זירו
אסור עכ"פ מדרבנן, רק מיבעי' ל"י או בולט, קשה למה לו להוכיח דרש"א זו כיון שלא
השיב על שאלתו כלום עיי"ש ובדל"ז מיימי בהני אטמהתא דאומלחו ב"י ריש גלותא
בגירי דנשיא רבינא אסר רב אחי שרי, אמר ל"י רב אחי בר רב לרבינא מה דעתך
דאמר שמואל מלוח היה כרותה הא אמר שמואל בירך בגללה קולף ואוכל עד שמגיע
לגיר, וכ"כ כרותה דמבוטל [פירש כראש יוסף דלא קשה להכריז א"ך אמר שמואל ל"ס
אלא נחבטל הא נאסר בשעת מליחה כמבוטל דיל מיירי בחלטו ל"י בחומין או ברוחמין
בלי מליחה] הא מדקאמר כבוס היה כמבוטל ש"מ דמלוח היה כרותה דל"י, וסליק
בקשיא, ומה שקשה הרי יש שומן הגיר ואוסר בגללה כמו כל שמן כחב הר"ן דזה הוי
נגדי כחוש כמ"ס תוס' שאין מפטע, ובדק"י אמר דהא דשמואל אינו רק צאינו נאכל
מחמת מלוח ויתבאר בסקפ"ו מה: [שכר] וליש כו' הרי"ף ז"ל פסק בהני אטמהתא
כמאן דמסיר כיון דהוי כרותה דל"י שהדין קולף עד שמגיע לגיר, והרמז"ל בפ"ו הי"ז
כחב אין מולחין חלבים עם הבשר ובה"כ שאין מולחין הבשר עד שסיר מחמו החומין
והקרומות המעורב ואם מלח מסירן אחר שנמלחו, ואפי' ה' צקן גיר הגסה מסירו
אחר שנמלח ומבשל, ובפס"ו הל"ד בשר נבילה מלוח שנבלט עמו בשר שחיטה ה"ז נאסר
מפני שהמלח הנבילה מובלעת בגוף בשר השחיטה וא"ל לעמוד לא על הטעם ולא על
השיעור וכחבו היה בפ"ו ה"כ והכ"מ בפט"ו שהרמז"ל יש ג' דגים א' בחומין וקרומות
ושומן הגיר נלמד מהני אטמהתא שאין אוסרין במליחה ול"י, ב' בשר נבילה עם בשר
שחיטה כחב הכ"מ שכולו אסור להרמז"ל ול"י ל"י קליפה או נטילה והיינו הך דר' מרי
בר רחל, ג' חלב עם בשר שמחיר הרמז"ל בפ"ו דיעבד כחב הכ"מ דיל רק בקרומות
מיירי, או דהוי נאכל מחמת מלוח כמ"ס בפ"ט ה"ח, או כיון שלא כחב שנבלט עמו
מיירי שרק קרובים לבשר, אבל בה"י מליחה נמורה אסור כמי בנבילה, והב"ח כחב
דכרמז"ל מחלק בין טריפה ונד"י דיש קרא דטמא'א נהיגי, שפיר אסור דיעבד ג"כ
אבל שאר איסורים הוי זיר זיעה בעלמא, ובערוך השלחן סעי"ג כחב בדם טמא שאלו
דבין כחוש בין שמן בטי ס' כללי, ודעת הרמז"ל שהביאו הר"ן פכ"ג דג טמא שאלו
עם דג טמא שכתב דהכא כולו חיים וכ"כ הב"י סיק"ה דעת הרמז"ל כהרמז"ל שאסר
כ"י

כולו וכ"כ בס"ע שגראה שהכל נאסר ואינו מחבטל בששים ג"כ, ואף שנפרק ג"ה כהני אטמהחא הכיז הרץ מהרמב"ן דמליח ה"ה כרוחה דל"י לעיני דל"ה כניסול אבל גרע עוד מל"י, שבמליחה אפילו שמן אינו מספסע וסני בנטילה או קליפה, זה רק למאן דמחיר כהני אטמהחא סובר אפילו בשמן כן, אבל דזה סובר כמו הרמב"ם שאוסר בנטילה כולו, וכזה פירש בהנהגות הטור מ"ש הכ"י וכוונא דזה [היינו כסברת הראב"י שיחבאל] הוא סברת הרמב"ן שהכנה"ג הג"י במקומו הרא"ה, ולד"ה

אינו אוסר בדיעבד ולי"א [שכה] אפילו בשמן אינו אוסר במליחה יותר מכדי קליפה כמו בבכוש, וחלוק הוא מבצלי שאוסר בשמן עד ששים ונטילה, ובמליחה אפילו ששים אינו מועיל רק צריך קליפה וסני ל"י בזה, ולי"א [שכו] הוי לגמרי בצלי דבכחוש הוי בקליפה כמו נטילה בצלי, ובשמן אוסר עד ששים :

קכ לדירון מצד [שכו] הדין הוי לגמרי בצלי דאם הוא כחוש כמו

הפירוש סברת הרמב"ן ל"י אחי דשרי באטמהחא עיי"ש : [שכה] אפילו כ"י זה הוא לשיטת הרא"ה ז"ל שהביא הרץ דגן ט"ז שחלו כ"י בכל איסורים שט"י מליחה סני ל"י בקליפה, והוא מלך נטילה כמו בנטף מרובו על החרס, בפסחים דאמר יטול את מקומו, ודחאו הרץ דק שם ברוב מלכין ל"י נטילה אבל מ"מ במליחה הוי רק בקליפה, רק מ"מ אפשר כיון דליר זה ילא מן הטמא ועמד בעיניו ונכלע אח"כ בהטור הוי ל"י בנטף מרובו וחור אליו דלריך נטילה, וכן הוא לפי מה שהביא הרץ משיטת הרמב"ן ז"ל דאפילו בשמן אינו מפספס למאן דמחיר כהני אטמהחא וכ"כ הרא"ה ז"ל עלמו שהוא שיטת הרמב"ן כמ"ס המרשים בהנה, רק מה שחמה המרשים על הכ"י שהביא מהרמב"ן דכולו אוסר כתב בחת"ס יו"ד סי' ג' שנשמרת הבית תמה בעלמו על הרא"ה ממה שהביא כן מהרמב"ן הרי הרמב"ן סובר כולו אוסר ואף ששים אינו מועיל כמ"ל ס"ק שלפני זה, וכן תמה בזמנא, ודעת הראב"י הוא ג"כ דבמליחה ל"ש כלל ביטול בששים, שאין האיסור עובר בכלו רק נאסר במקומו ולכך לריך קליפה ובקליפה מיהא סני ל"י כמו שהביא הכ"י מהמרדכי וכ"ה דעת רבינו אפרים ז"ל, והוא כראב"י וכן בהרא"ה ז"ל דאפילו בשמן בנטילה או קליפה עיי"ש : [שכו] הרי כ"י זה הוא דעת הרשב"א שהביא הרץ כהני אטמהחא דכיון דמאן דאסר סובר דהוי כחבול דעדיף מל"י, ואיך נאמר לדירון דק"ל כמאן דשרי דגרע עוד מל"י ויהי מותר אפילו בשמן בקליפה אלא ודאי מה שאוסר כללי אוסר ג"כ במליחה, וכ"ד הרץ ע"פ ראייתו מדיקולא שהוא סל של מליחה, ואי מליחה הוי לעולם בקליפה כראב"י ורא"ה אף בשמן למה לו לשער במה דבלע דקולא וע"כ דגם במליחה בשמן בעי ס', וכ"ד הרא"ש בפניה סיכ"ד דלפי מה דאיקוב רבינא דאסר כהני אטמהחא, הוי מליחה עוד קיל מל"י שלריך כללי נטילה ובמליחה רק קליפה בכחוש, ואף שגראה מהטור שטוסה מחלוקת בין הרשב"א לרא"ש, שכתב שמה שגראה מהרשב"א שחוס ע"י מליחה אוסר הכל, וא"א הרא"ש ז"ל לא כתב כן מ"מ לפי מה שהמה הכ"י אהטור אין כאן מחלוקת דבכחוש גס לרשב"א בקליפה ובשמן שאוסר הרשב"א עד ס' גס להרא"ש כן הוא כמ"ס בסכ"ד דא"ל להחמיר ברוחה דמליחה ודי בקליפה, ובגדי שמן הוי מלוח כרוחה דל"י עיי"ש, וכמ"ס הטור עלמו לקמ"י, והכ"ה והטור סקד"י ייסבו להטור מהשגת הכ"י עיי"ש : [שכו] הדין כ"י הכ"י העלה כהרשב"א והרץ וצד דמליחה כ"י, ומ"מ לריך נטילת מקום או קליפה לכל הפחות, וחמם בד"מ אות יא הרי הטור פוסק בקליפה וכן הכ"י גופ"י סי' ע' ולי"א פוסק בקליפה, וכתב דהכ"י רק בשמן בחב כן כ"י, ונטילה, ובאמת שכן לשון הכ"י גופ"י נראה דהוא בשמן כמ"ס וכבר כתבתי דהוא בחלב ממש כ"י וכן העלה בשו"ע סע"ט בחמילה קליפה והיינו בכחוש ממש, וכבר נז"ל סיס"ט מ"ס הפרמ"ג בפתיחה דלא קשיא ממליחה הנשר שהרי

פועל להוליח מכל וכל אף להמחבר משום
דטבע הדם לגרור אחר המלח, וכיוצא בזה
כתב החו"ד רס"ט דאפילו לרבין דמלוח
אינו כדומה, וכן למחבר דמליחה בקליפה
מ"מ מועיל המליחה אפילו לחסיכה עבה
כמה, משום דטבעו של מלח למשיך הדם
אליו ולא תלוי זה בזה עיי"ש, וסיים
המחבר בחלב ממש אף שבט"ע הזכיר רק
גבי פיתוס סי' ונטילה מ"מ כב"י כתב כן
על חלב שמן ממש כמו שהדין כללי סי'
ונטילה: [שבח] ובשרובין כ"י זה דין
המלחי שכתב המחבר בשומן הגיד וקרומות
וקנוקנות להחמיר בנטילת מקום, ומה שכתב
המחבר דין פיתוס בזה של קרומות כ"י
ולא על בשר כחוש כמו שחמה הש"ך
סקכ"ח נו"ל סקכ"ו מהכח"א ראי' להר"מ
דק בחלב כחוש אמרינן פיתוס ולא בשאר
כחוש ומ"מ להלכה יתבאר בסקכ"מ דל"א
פיתוס כלל במליחה ע"ש: [שבט] ומצד
כ"י הוא מהר"מ או"י"א מתשובות מהר"י
והארוך והאגור והשע"ד דמשערין לעולם
בס' בכחוש כמו בשמן, ואף דנראה רק
בחלב כחוש שמתפסע ולא בשאר כחוש, ולכך כתב הב"י בס"ט וז"ל ועוד דבני בקליפה
כהני אטמחתא כדומה כללי מ"מ מדברי או"י נראה שאין לחלק וכ"כ בשע"ד והנשע"ד
אף בבשר נבילה וז"ל נבילה דומיא דחלב, ובאות י"ב הביא דברי מהר"מ פאדווא דהפמ"ר
שיתבאר, ועפ"י הביא בהגה סע"ט מחילה ה"א דמליחה בקליפה אפילו בשמן כמ"ש
הש"ך סקכ"ג שהוא דעת ראב"י וסייעחו אפילו בשמן בקליפה אפילו בשמן כמ"ש
דין כחוש לשמן משערין לעולם בששים, ולפי' הטו"ז סקל"ד כפירוש המשניות אין הטיק
כסכר' הראשונה רק כ"א אלו דגם בשמן בקליפה וה"ל לנו להקל טכ"פ בכחוש דהו'
חומרא יתירה לזה אמר א"כ כלל ודאי אף בשמן יקילו בקליפה לכך מהמירין אף בכחוש
באין הפמ"ר שיתבאר, והוא דלא כש"ך סקל"ד שלהש"ך הפירוש דטיק כסכר' הראשונה
בשמן בס' לכך אין מקילין בכחוש משום שא"כ כמ"ש השפ"ד וי"מ לדין השנוי"ע בענ"ל
פה מין שיתבאר בסקכ"ב אבל הכל הוא רק בכחוש מחומרא, ודעת הרש"ל שהביאו
סקכ"ו במליחה ובסק"ז כללי דלדין דנוהגין כהא"ז ולא כר"א מחוץ, הו' כללי ומליחה
כדכ"ל ולריך סי' מרינא ומחילא בחמץ בפסח במשהו, וכבר נו"ל ס"ק מה שהפמ"ג
מיישב לשיטתו דלכלל קולף ואוכל כ"י וכן בהני אטמחתא שהוא בשומן הגיד, וסיים
המשניות שכתב"א נוהגין העולם ולא כמ"ש במ"מ כל מליחה ול"י בס', רק כמ"ש
דרי"מ שכתב"א ל"ה חולק על הנ"מ: [ש"ל] ומ"מ כ"י הוא מ"מ הש"ך ס"ל"ה סק"ד
ונו"ל ס"ל"ה סקכ"ז שכלי ע"י מליחה לא החמיר הרמ"א, וכחצו פרמ"ג וחוו"ד דאפילו
בכלל שמן כללי מ"מ הו' כחם למוך לזון דבקליפה והביאו דמ"ש סקכ"ט עיי"ש:
[שלא] מרובה כ"י הוא לפמ"ש דרי"מ הנ"ל בשם מהר"מ פדוואה ובהגה בסופו בשם
י"א אפילו אחר המנהג וסיים שיש לסמוך באיסור כחוש ולא בשמן, ובחכ"א כ"י דפ"ז
מחיר כשרואין בעינינו כ"י ובדמ"ש סקכ"ב שכתבא מלוח למעלה סומך על החכ"א ולא
בהפ"ד

בהפסד, מוכרי יוסף, ובסקקל"ג מיד יהודה כוונת הרמ"א שלא יכ"י סמירה מבי"ע וסיל"א שאוסר לעולם עד ס' אף בהפסד, בכה"ג שהפסד גדול לפי שם הלוקד, או כלי"ן נוגע בו שיחבאר בסקקל"ג שמקילין קלה עיי"ש: [של"ב] חל"ב כו' שפ"ד סקל"ח בד"ן הכי מהמ"ח וכ"כ בחוור"ח סקל"ז דחל"ב כחוש אף בהפסד אסור עיי"ש: [של"ג] ור"ס כו' הוא ע"פ מ"ס הטו"ז סקל"ז ור"ס כו' סרך שמטות ש"ס צו מערבות ל"ר ושומן ולהמשכנות הוא משום פטום ולפמ"ס בשפ"ד סקל"ח כיון שבתולה הוא עדיף משאר פטום במליחה לדין כהרש"ל וכ"כ בשפ"ד סקל"ח בד"ן הכי שלך אוסרין כבי"ע אחר י"ב שעות אף בהפסד גדול, ויחבאר עוד מזה בסקקל"ה לענין דרבנן: [של"ד] גמור כו' לפמ"ס הרמ"א כאלו הוי בחמץ למו"ע רק

בכדי קליפה, והש"ך סקל"ז הביא שהרמ"א באו"ח סימס"ז אוסר אותה חמירה שהחמץ עלי' ומחיר האחרות ע"י קליפה, וכתב השפ"ד סקל"ח בד"ן הכי דבהפסד קלה י"ס להקל באיסור תורה ג"כ כחטה וכדומה והטעם שמחמירין בחמץ הוא משום היתר מפעם אף שגמור מליחה לא חמירין זה כשי"ח בסקק"מ מהש"ך, ונדח"ש סקקפ"ח מביאור הגר"א ז"ל שבחמץ ממנהג אוסרין לגמרי בכחוש ולאו דוקא אותה חמירה עיי"ש: [של"ה] דרבנן כו' בדעת המחבר שכתב, וא"ס הוא שומן הגיד כו' י"ס להחמיר ולהלריך נטילה מקום י"ס ב' דימות להלבוש והש"ך ומנ"כ וטו"ז סק"ט כפי פירוש המשכנות בתולה י"ס ג' דינים א' בשר כחוש אף במ"ס בקליפה להמחבר, ב' שומן הגיד דרבנן וקנוקנות או קרומות ש"ס בהם ספק איסור תורה שדין אחד להם או חלב כחוש להבי' כפי נטילה מחומרם ולא די בקליפה, ג' חלב שומן מחש' כפי ס' ונטילה כמ"ס הכנה"ג מד"ן מפעם למחבר דכ"ס חלב, וסיים לכלל הפחות קליפה כיון שהוא דרבנן, והפרי"ח סקל"ב והמנח"י גרסי, וא"ס הוא שומן הגיד ולדבריהם י"ס ר' דינים א' בשר כחוש בקליפה במ"ס כנ"ל, ב' שומן הגיד דרבנן די בקליפה, ג' קרומות ספק תורה בנטילה, ד' חלב מחש' ס' ונטילה ובשפ"ד סקק"ז י"ש בדברי הש"ך ומנ"כ דלא אשכחוס כהני כמ"ס הפרי"ח, ומ"ס המחבר כאלו גבי קרומות נטילה ובסיס"ד כתב קליפה י"ש בכה"ג ע"פ מ"ס כנ"ל במליחה מוטעת או שאר חירוי"ס וכל זה להמחבר אבל להרמ"א שליין עלמו אסיס"ד בקרומות אף שבמנח"י שהביאו השפ"ד סקל"ז פירש דהתירא דרמ"א כאלו בהפסד קלי קאי על קרומות וממס שבסיס"ד כתב הפסד קלה מ"מ הוי להכנה"ג הפירוש האמיתי הי"א הם ענין בפני עלמו זקאי על איסור תורה ב"ש סרך שומן, אבל הקרומות אף שהם בגדר כחוש ש"ס צו סרך שומן מ"מ כיון דהוי איסור דרבנן כפי בהפסד קלה, וכמ"ס הש"ך סקק"ז דהמחבר והת"ח מירי לשיקד דינא וכו' בנטילה או קליפה לבד אבל מלך מהנה כפי גס לדידהו בלא ס' הפסד קלה: [של"ו] במ"ש כו' שפ"ד ש"ס סקל"ח בד"ן הכי דלי"א ספק ראב"י הוי ספיקא דרבנן ולקול"ל, דווקא בד"ן השבות יעקב שיחבאר בסקקס"ב כס"ס מוקלין, ולא בדרבנן, וכ"כ בבני"א סי"מ סעני"ז והבית מאיר דכיון דכל דמיקון רבנן כעין דאורייתא מיקון לא מחשבין לסדיר דלא כמנ"כ ה"כ שכתב ה"ך דשנוי"ע מהר"י דרבנן עיי"ש:

דמותה בסתם הפס"ד [של"ב] ובחלב הרבא כחוש אף בהפס"ד אין להחמיר [של"ג] ור"ס כיון שמעורב בציר שומן אסור אף בהפס"ד: **קנב** איסור כחוש [של"ד] גמור שאין בו סרך שומן כמו חטה או לחם בשאר איסור תורה מתירין בהפסד קצת, ובחמץ אוסרין אותה חתיכה משום חומרא דחמץ, או אוסרין הכל משום דאמרינן היתר מפעם, ומתירין בשאר איסורין ע"י קליפה, ואין מחמירין בזה:

קנג באיסור [של"ה] דרבנן אם הוא כחוש וי"ש בו סרך שומן כמו גיד וקרומות וחומין מתיר בהפסד קצת בנטייה או קליפה ובשמן [של"ו] ממש צריך ס' כבאיסור תורה אף בהפס"ד

בא"ח סימס"ז אוסר אותה חמירה שהחמץ עלי' ומחיר האחרות ע"י קליפה, וכתב השפ"ד סקל"ח בד"ן הכי דבהפסד קלה י"ס להקל באיסור תורה ג"כ כחטה וכדומה והטעם שמחמירין בחמץ הוא משום היתר מפעם אף שגמור מליחה לא חמירין זה כשי"ח בסקק"מ מהש"ך, ונדח"ש סקקפ"ח מביאור הגר"א ז"ל שבחמץ ממנהג אוסרין לגמרי בכחוש ולאו דוקא אותה חמירה עיי"ש: [של"ה] דרבנן כו' בדעת המחבר שכתב, וא"ס הוא שומן הגיד כו' י"ס להחמיר ולהלריך נטילה מקום י"ס ב' דימות להלבוש והש"ך ומנ"כ וטו"ז סק"ט כפי פירוש המשכנות בתולה י"ס ג' דינים א' בשר כחוש אף במ"ס בקליפה להמחבר, ב' שומן הגיד דרבנן וקנוקנות או קרומות ש"ס בהם ספק איסור תורה שדין אחד להם או חלב כחוש להבי' כפי נטילה מחומרם ולא די בקליפה, ג' חלב שומן מחש' כפי ס' ונטילה כמ"ס הכנה"ג מד"ן מפעם למחבר דכ"ס חלב, וסיים לכלל הפחות קליפה כיון שהוא דרבנן, והפרי"ח סקל"ב והמנח"י גרסי, וא"ס הוא שומן הגיד ולדבריהם י"ס ר' דינים א' בשר כחוש בקליפה במ"ס כנ"ל, ב' שומן הגיד דרבנן די בקליפה, ג' קרומות ספק תורה בנטילה, ד' חלב מחש' ס' ונטילה ובשפ"ד סקק"ז י"ש בדברי הש"ך ומנ"כ דלא אשכחוס כהני כמ"ס הפרי"ח, ומ"ס המחבר כאלו גבי קרומות נטילה ובסיס"ד כתב קליפה י"ש בכה"ג ע"פ מ"ס כנ"ל במליחה מוטעת או שאר חירוי"ס וכל זה להמחבר אבל להרמ"א שליין עלמו אסיס"ד בקרומות אף שבמנח"י שהביאו השפ"ד סקל"ז פירש דהתירא דרמ"א כאלו בהפסד קלי קאי על קרומות וממס שבסיס"ד כתב הפסד קלה מ"מ הוי להכנה"ג הפירוש האמיתי הי"א הם ענין בפני עלמו זקאי על איסור תורה ב"ש סרך שומן, אבל הקרומות אף שהם בגדר כחוש ש"ס צו סרך שומן מ"מ כיון דהוי איסור דרבנן כפי בהפסד קלה, וכמ"ס הש"ך סקק"ז דהמחבר והת"ח מירי לשיקד דינא וכו' בנטילה או קליפה לבד אבל מלך מהנה כפי גס לדידהו בלא ס' הפסד קלה: [של"ו] במ"ש כו' שפ"ד ש"ס סקל"ח בד"ן הכי דלי"א ספק ראב"י הוי ספיקא דרבנן ולקול"ל, דווקא בד"ן השבות יעקב שיחבאר בסקקס"ב כס"ס מוקלין, ולא בדרבנן, וכ"כ בבני"א סי"מ סעני"ז והבית מאיר דכיון דכל דמיקון רבנן כעין דאורייתא מיקון לא מחשבין לסדיר דלא כמנ"כ ה"כ שכתב ה"ך דשנוי"ע מהר"י דרבנן עיי"ש:

בהפטר, [שלו] ובכחוש נמור כמו חמה די בדרבנן בקליפה אף בלי הפסד כלל [שלח] ומ"מ מחמירין בדם שמיחו דרבנן כל שאין דם הקזה או דם הלב, אף בהפסד קצת או מרובה, כמו בנפל לציר, אף שיש מאחרונים יש להקד כל דליה נפילה לציר רק במליחה בבלי מנוקב, כדינו בקליפה :

קנר אף [שלח] להסוברים דגם במליחה היתר טפמם לאיסור, מ"מ יש חילוק בין אם התיבת היתר שמינה נוגע לחלב כחוש, אם נגע אח"כ היתר בחתיכה זו שנאסרה אינה נאסרת אח"כ כמו כל בלוע מאיסור כחוש שאינו יוצא בלי רומב מחליה, אבל בדרבוקה לחלב אוסרת אח"כ הנוגע בה [שמ] ומ"מ העיקר להקד במליחה במה שמקילין בכחוש דרירין

[שלח] ובכחוש כו' שפיר שם סקליח דין הו' דאף מנהגא ליכא נחטה וא"ל הפסד כלל : [שלח] ומ"מ כו' להנזיל סקסליג מהטו"ו הו' כסרך שומן, וכלן בדגמ"ר הקשה הא דם ל"ש ב"י שמונ"ט ודס שמלחו דרבנן ואפ"ה מבוזר בסי"ע וכמה דוכמי דאוסר עד ששים, וע"כ רק משום שהנשר הוא שמן וא"כ לפמ"ש"ת בסקס"מ דבמליחה ל"א פ"טוס הו"ל להקל והניח בל"ע, ומ"מ בשפ"ד סקט"ו פירש כוונת הש"ך דם ל"ש ב"י שמונ"ט היינו דם הקזה ודס הלז אנל ע"י מליחה הו' סרך שמונ"ט, וכמו להטו"ו סקכ"ו הנ"ל, ומ"מ בחוור"ב סק"כ חמה אף אי הו' סרך שמונ"ט הרי מותר להש"ך בהפסד קלת מדרבנן ולמה אוסר הש"ך בסי"ע סקמ"ו במליחה משום אין בקליין עד ס' באיסור דס, וכמב משום דק להרא"ש אין טבע המלח להבליע, אבל אי טבע המלח להבליע הדס כמו שטבעו להפליט אף אי אין מלוח כדומה כנו"ל בסיכ"ט הו"ל לאסור אף נכחש מהדיו לא משום אין בקליין, ורק בשאר איסורין שהוא משום רתיחת המליחה הו' רק בכ"ק ורק הש"ך הנר"ך לטעם שאין בקליין משום דבהפטר חסידין במלח ולא הדיח דסמכין להרא"ש שאין דרך המלח להבליע, ומטעם אין בקליין אף שמוסר בהפמ"ר, מ"מ חרי קולי לא מקליין בהפמ"ר כמ"ש הטו"ו ססיל"א, ובבני"א סיל"א חמה ג"כ מאיסור דס מה נשחנה מכל כחוש להש"ך, ובהנחות הרש"ק על הפמ"ג כתב דק בל"ר מחמירין בסי"ע שהוא יותר חריף וחזק ונבלע בו יותר, אבל בשאר מליחה בכלי מנוקב מקליין ע"פ הרמ"א שתיקל בסרך שומן בהפמ"ר, ואו שנס"ע מיירי שהקליפה הוא ג"כ הפסד גדול שאין ראוי לכבוד אורחים וכדומה לכך לר"ך היתר אחר שא"ל לקלוף וכדומה, אבל באפשר לקלוף מותר להרמ"א, ובדמ"ש סקספ"ו מהיד יהודה שאין להקל אף בהפמ"ר דהו' כסרך שומן ע"י"ש : [שלח] להסוברים כו' המחבר סובר היתר מפטס במליחה כמ"ש בשומן הנזיר כו' ומה שחמה הש"ך סקכ"ח למה לא כתב כן בכחוש ממש, נו"ל סקכ"ד מהחכ"א לדיק חלב כחוש כהד"מ, ועל מ"ש הטו"ו סק"כ בפ"טוס שדבוק לחלב פירש במשניות שדין פ"טוס הו' אפילו במונח לבד כמ"ש הש"ך סקכ"ט ופ"ר"ח סקל"ו גם במונח, רק החילוק בזה לענין שפנים דבמונח הו' בלוע שאינו יוצא אם לא שהאיסור עלמו שומן, ובדבוק יוצא ואוסר ובשפ"ד סקכ"ו י"ש לקושים הש"ך דנקיט פ"טוס בשומן הנזיר כו' ולא בכחוש ממש, משום שחיים ולפחות קליפה אבל קרומות וכ"ש בשר כחוש ממש בעי נטילה : [שמ] ומ"מ כו' כן הביא הש"ך סקכ"ח והטו"ו סקכ"ו דעת הרש"ל דכיון שכללי גופ"י חידוש הוא דהא כ"י"ל אין גאסר יכול לאסור כו' לכך אין לאסור במליחה ומסכים עמו הש"ך בזה, ונשפ"ד חמה הא הרש"ל אוסר בלא זה כחש מדינא כנו"ל סקסכ"ט וכתב דנ"ט לדין בהפמ"ר בכחוש, וכן העלה השפ"ד סקל"ח דדין כו' דבמליחה ל"א פ"טוס, וכמב הש"ך דאפילו להטור ד"ס פ"טוס במליחה זה רק בשניהם מלוחים ולא בטמא מלוח לבד, וממילא להרש"ל אף בשניהם מליחים ל"א פ"טוס, ובשפ"ד וקוה"כ סי"ע ומנח"י ומרעק"א חמה

לדין שלא דומה היתר טפסם ואפילו בשניהם מלוחים :

קנה לפי [שם] הדין שמתקין במליחה בין כחוש לשמן שבכחוש בקליפה ושמן בששים יש חילוק בין אותה חתיכה שהחלב רבוק בה או מונח אצלה לבין שאר חתיכות שאינם נוגעים בחלב רק בהחתיכה שנגעה בחלב [שם] והדין בזה שאפילו איזה חתיכות נגעו בגוף החלב, מ"מ צריך בב"א אחת מ' לבטל החלב ואין השני שנגעה ג"כ מצטרפת לבטל ביחד וכן נמשך מזה קולא באופן שיתבאר :

קנו אם החלב [שם] נגע בבירור רק באחת והאחרות נגעו רק בזה שנגעה בחלב אין האחרות נאסרות משום אין ברע יוצא מחתיכה

ואוסר החתיכה שיש בה החלב שמה אין חלב מפטע מחתיכה לחתיכה ואין בה מ' לבטל, אבל אם נוגע החלב בחתיכה אחרת ג"כ, מצטרפת אותה חתיכה עלמה לבטלה דליה פיעפוע מחליט דכיון שנגע בה הוא כאלו דבוקה בה, וכח ע"ז הב"י דמהר"מ קי"ל דודאי אין חלב מפטע מחליט דלא כהר"י נתחלל שמופסק בזה, ועפ"י העלה בשו"ע שם אחר שהביא הג' חילוקים איזה בקליפה, וטעילה, וס', דכל זה לענין אותה חתיכה שהחלב דבוק בה, והוסיף הש"ך סקכ"ט וה"ה מונח חללה, אבל שאר החתיכות שנמלחו יחד אם אין בכל אחת בפני עצמה לבטל החלב אסורו ואין מצטרפות לבטל החלב דאין חלב מפטע מחליט בלא רטוב : [שם] והדין כו' כי ה"ט סקכ"א בפירוש לדיעה זו שהחילוק בין מהר"מ לרבינו נתחלל, שלהר"מ מוספק רק באם אחת נגעה והאחרות לא נגעו בהחלב רק בזה שנגעה דזה הוא פיעפוע מחליט, ומסופק ומחמיר שאינם מצטרפות ככה"ג, אבל באם איזה חתיכה נגעו בגוף החלב אפילו אין בכל אחת ואחת ששים מצטרפות לבטל החלב ביחד, אבל לדיעה מהר"מ אף ככה"ג דליה פיעפוע מחתיכה לחתיכה שהרי ודאי נגעה מ"מ אינם מצטרפת לס' מטעם אין מחלק בשוה כמו שהסביר המבטל דשמה בלע זה החתיכה הרבה יותר מחברתה, שאם הי' זה כמו רטוב הי' מחלק בשוה כי כל דרך הילוכו לא נעשה נבילה אבל זה אינו כמו רטוב ואינו מחלק בשוה, וזה הוא פסק המחמיר במהר"מ שאפילו הנוגעים בחלב לריך שהי' מ' בכל אחת לבד, ודך דאין חלב מפטע כו' טעמא קריב למה שחלוק מביטול והוא לר' החומרא של זה הדין עי"ש : [שם] נגע כו' זה לר' הקולא לדיעה זו כמ"ש הטו"ז סקכ"ב שהחתיכה שלא נגעה בהחלב גופ', רק בהחתיכה שנגעה בחלב בזה אינו אוסר כלל כיון שאין החלב מפטע מחתיכה לחתיכה בלא רטוב הרי לא בלעה כלום מן החלב, ומה שהקשה הטו"ז פסקי השו"ע אהר"י, שכלי כוסק בהרשב"א דביש דבר המפסע יולא הכלוע בלא רטוב, וכאן ע"כ לא מיירי בחלב כחוש דה"ה הי' די בקליפה, ועוד דמיירי בחלב שעל הכרס שהיא שמן, ולמה פוסק

תמכו על הש"ך שמספיק י"א הוי אפילו בטמא מלוח להמחבר כן דס"ל מ"ג במליחה עי"ש וכן הניח בל"ע על מה שכוונת הש"ך דבמליחה לא חמירין פיטום :

[כ] דיני נוגעות זו בזו שברמ"א ד"ה סע"ט.

[שם] **הדין** כו' דבר זה הניח הב"י כשם המדרכי מהמר"מ, שבשאר חתיכות שאין החלב דבוק בהם וכן אינו נוגע בהם, אינם מצטרפות לבטל החלב אם אין בכל אחת מהם ששים לבטל כיון דאין חלב מפטע מחתיכה לחתיכה בלי רטוב, ואם יש ספק באיזה חתיכה נגע החלב ויש חתיכות הרבה שיש לספק שמה בזה נגעה כו' מותרות דחד כהרי בטל אפילו הוא חתיכה הרלה"ה, כיון שהוא רק משום בלוע בטל ברוב דין יבש ביבש, והביא עוד מהמדרכי כשם הר"י נתחלל, שאם אין בחתיכה כשר מ' נגד חלבה, אף עס

קִיבוץ קִיצוֹר הַלְבוּת תַּעֲרֻבוֹת ס' קה בִּיאֹר יְהוּדָה כח 56

מַחֲתִיכָה לַחֲתִיכָה בְּלִי רוֹטֵב, לִישׁ
 אֹמְרִים חֲנוּק הוּא מַצֵּי דָשֶׁם בְּלוֹעַ
 שֶׁמֶן יוֹצֵא בָחֶם בָּחֶם אֶף בְּלֹא רוֹטֵב
 וְאוֹסֶרֶת כְּשֵׁנִית, וּבִמְלִיחָה אֶף אִם
 הַחֲלֵב שֶׁמֶן אֵין הַבְּלוֹעַ יוֹצֵאת לְאִסּוּר
 [שְׂרָם] וְלִיָּא גַם בְּמִלְיָה אוֹסֶרֶת
 הָאֲחֵרוֹת רַק אִינֶם מַצְטַרְפוֹת לְיִשְׁשִׁים
 יְקוּלָא, אֶף שְׁבַצֵּי מִתְחַלֵּק בְּשׁוּה :
קִנּוּ אִם [שְׂמָה] אֵינּוּ יָדוּעַ אִם נִגַע
 הַחֲלֵב בְּכוֹלֵן כּוֹלֵן אֲסוּרוֹת, וְיָא
 שׁוּה רַק בְּהַכְשָׁרוֹת הֵם מִלְּחֻת גִּבִּי,
 וְאִזּוּ אֲסוּרוֹת רַק מִדְּרַבְנָן כִּיּוֹן שֶׁהָרִין
 דְּנִעֲשִׂים
 הַנּוֹגְעוֹת וּוּ כּוֹן, רַק מִמָּה חַיִּים שֶׁמָּה אֵינוֹ מַפְטַעַע כּוֹלֵן דְּנִיבּוֹי כּוֹמוּ בִּישׁוֹל כִּיּוֹן
 שֶׁאֵינוֹ מִתְחַלֵּק בְּשׁוּה וְלִכְךָ אִינֶם מַצְטַרְפוֹת לֵס', וּמִמָּה לְרִידֵן בְּמִלְיָה אֵין גִּימָה שֶׁהָרִי בְּלֹאִיהָ
 מִחִירִין כְּשִׁים ס' בְּלִירוֹף כְּשִׁימָה בְּסִקְשָׁנִיא לְרִידֵן, רַק בְּלִי נִזִּיל מִהַשְׁפִּיד סְקִלִיחַ בְּרִין הִי'
 בְּמִלְיָה, דְּבִלִי אֶף שֶׁאֵין שֶׁם סִיף שֶׁל הַרְאֵבִי מִמָּה הַמַּחֲבֵר מוֹדֵה שֶׁם שֶׁמַּפְטַעַע מִחֲלִיחַ
 זְכוּלֵן מַצְטַרְפוֹת לֵס' עֵינִים : [שְׂמָה] אֵינּוּ כוֹי' הִנֵּי פִירֵשׁ כֵּן כּוֹוֹנֶת מַהֲרָמָה דָּאֵשׁ יֵשׁ
 סִפְקָא אִם נִגַע בְּכוֹלֵן הֵאָךְ יִתְבַּטֵּל, וְעוֹד הֵאָךְ כִּתְבֵּי דְסִפְקָא נִמְלֵחַ טְרִיפָה עִם כְּשֶׁרָה הוּי
 סִפְקָא דְאוֹרִייתָא, וְרַק כְּשֶׁנִּגַע בְּכִירֹר רַק בְּאֶחָה וְאִי בְּאֵיזֶה נִגַע וְיֵשׁ רֹב הֵיכֵר בְּטַל אֶף
 בְּהַרְלֵהִיט שִׁתְבָּאָר, וְכֵן הַעֲלָה בְּשִׁירָע בְּתַחֲלִילֵה דִין אֵינוֹ יָדוּעַ בְּכוֹלֵן, וְאֶחָד יָדוּעַ
 בְּאֶחָד, וְהַשִּׁיךְ סְקִיל חֲמֵה דְכּוֹמוּ שְׁבִידוּעַ שְׁנִיגַע רַק בְּאֶחָה בְּטַל בְּרֹב, כּוֹמוּ כֵּן אֶף בְּנִגַע
 הַחֲלֵב אִזּוּ סִפְקָא נִגַע בְּכוֹלֵן כִּיּוֹן שְׁעִיכָה מִהַ שְׁלִירִיכָה ס' בְּכָל אֶחָה לְמַהֲרָמָה, הוּא מִשּׁוֹם
 שֶׁאֵינוֹ נוֹתֵן טַעַם בְּכוֹלֵן דְּאֵלִיכָה לְטַרְפוֹ, אִיכָה כְּשִׁים הַרְבֵּה חֲתִיבוֹת וְיֵשׁ בְּכָל אֶחָה גִימָה
 חֲלָקִים עִיכָה אֵין הַחֲלֵב כּוֹי' רַק בְּהַאֲחֵר וְזֶה נֶאֱסָר, וְהַאֲחֵרוֹת הַרְבֵּה מוֹתֵרִים וּבְטַל זֶה
 בְּרֹב הֵיכֵר, וְנִהִי דִינִל לְמַהֲרָמָה הוּי חֲנִיגָה בְּשֶׁאֵר אִיסּוּרִים יִלֵּי נֶאֱסָר חֲתִיכָה וּוּ פּוֹלְטֵת
 אֶחָדִיכָה לְהַחֲלֵב וְאוֹסֶרֶת שֶׁאֵר חֲתִיבוֹת [וְשִׁפְרָה חֲמֵה הֵאָךְ הַחֲתִיבוֹת גּוֹפִיִּיהוּ אוֹסֶרֶת אֲחֵרוֹת]
 וְהוּי כּוֹמוּ בְּחֲלֵב שֶׁנִּפְל לִבִּי קִדְרוֹת בּוֹה אֲחֵר זֶה שְׁלִירִיכָה לְהַאֲוִי' בִּי פַעֲמִים ס', וְבוֹה יֵשׁ
 לְחֵלֶק בֵּין חֲתִיבוֹת הֵיכֵר מוֹלֻחוֹת אוֹ תַּפִּילוֹת, מִמָּה לְהַמַּחֲבֵר דְּלִיא חֲנִיגָה בְּשֶׁאֵר אִיסּוּרִים
 קֶשֶׁה, וְיֵשׁ בּוֹה חִירוּלִים אֵל בְּפִרְיָה כִּתְבֵּי שִׁים כֵּחַ בְּהַחֲלֵב לְאִסּוּר כּוֹלֵם כּוֹמוּ בְּהִי' גִ' יִמִּי
 חֲלֵב וְשֶׁשֶׁ חֲתִיבוֹת שֶׁל גִּימָה וְיִתִּים בְּשֶׁר שִׁכּוֹל לְהִיּוֹת שְׁפֵלֶה הַחֲלֵב יִתֵּי אֲחֵד מְנוּפּוֹ לְכָל הִי'
 חֲתִיבוֹת וְנֶאֱסָרוּ וְאֵין כֵּאֵן רֹב הֵיכֵר, אֲבָל בְּהִי' ז' חֲתִיבוֹת שְׁפִיר מַחֲבִטִּלִין הִי' בְּהִי',
 וְהַשְׁפִּיד כִּתְבֵּי שׁוֹה הוּי לְהַשִּׁיךְ רוֹחֵק עֵינִים, בִּי בְּכִרּוֹפִי כִּתְבֵּי שְׁכָל חֲתִיבוֹת יֵשׁ שְׁשִׁים
 אֲבָל בְּרֹב אֵין שְׁשִׁים נִגַד הַחֲלֵב כּוֹמוּ שֶׁהִבִּאוּ בְּעֶרְוֹן הַשְּׁלֵחַן סַעֲדִיטָה, ג] בְּחִרְעָקִיא יִישׁ
 מִשּׁוֹם אֲשֶׁר לְסוֹחֲטוֹ שֶׁחֲתִיכָה אֶחָה נֶאֱסָרָה אֶף אִי אֵין חֲנִיגָה וְיֵלֵא פְּלִיטָה הַחֲתִיכָה אֵל
 הַחֲלֵב וְחֹזֵר הַחֲלֵב וְנִבְלַע בְּחֲתִיכָה אֲחֵרָה עֵינִים, ד] בְּשִׁפְרָה הִבִּיא מִהַכְּנִיגָה דְּרַק בִּירוֹעַ
 הִי' מוֹתֵרֹת בְּכִירֹר שִׁיךְ בִּיעוֹל בְּרֹב אֲבָל בִּישׁ לְסִפְקָא שֶׁמָּה נִגַע בִּהִי' הַאִיסּוּר וּפְלִטָה
 לְזוֹ הַחֲלֵב אֵין בְּטַל, וּמִמָּה הוּא עֲלָמוּ חוֹשְׁבוֹ לְרוֹחֵק, וְכִיכָה הַשְׁפִּיד שׁוֹה שֶׁהוּי מִחֲלִילָה
 כּוֹלֵם מוֹתֵרִים אֲפִילוֹ אִם נִחְמִיר בְּיִמִּי כִּבֵּד אוֹ גְּלוּדָה דְּלֹא יוֹעִיל בִּיעוֹל כְּהִי' שֶׁם נוֹלֵד
 מִיד בְּסִפְקָא אִיסּוּר וְלֹא בּוֹה שְׁרֹבֵן מוֹתֵרִים, ה] בְּחִוּוֹדִיכָה סִקְטָה כִּתְבֵּי עַל קוֹשִׁיטָה הַשִּׁיךְ
 דְּרַק טַעַם הַבְּלוֹעַ מִמִּקּוֹם אֲחֵר נִסְחָט עֵי' הִבִּישׁוֹל אֲבָל טַעַם שֶׁל עֲלָמוּ אֵינוֹ נִסְחָט לְעוֹלָם,
 דְּאֵלִיכָה בְּנִפְל אִיסּוּר לְחִבְשִׁיל שֶׁהִי' בּוֹ ס' פָּחוֹת מִעַם וְעַמּוֹ קִפִּילָא וְאֲחֵר שֶׁהִי' בּוֹ טַעַם
 וְנִפְל אֶחָדִיכָה לְחִבְשִׁיל אֲחֵר, וְכֵן בְּשֶׁר מְבוֹשֵׁל בְּמִים בִּים' וְעַמּוֹ שֶׁהִי' טַעַם בְּרוֹטֵב, וְאִם
 יִפּוֹל

יכול להכשיל אחר הכי לא נאסר, ודאי אינו דאין לומר אחר שנתן האיסור טעם בקדירה אחת לא יאסור עוד לעולם, עיי"ש ובאמרי ברוך דתאז ומקיים קושי' הש"ך, וגם בהנהגות הרש"ק חתם על הש"ך למה לי גיט פעמים עיי"ש: [שמן] דנעשים כו' כי כהן השפ"ד סק"ל לענין דינא להש"ך שלדין דנע"ג הוי כמוהר"מ יחא שטילן אסורות, ומאסר דעת הר' נתנאל דמיי"ר בהיתר חפל וא"כ במליחות לדין כולן אסורות דנע"ג, ורק מדרבנן כמו כל נע"ג בשאר איסורים הוי רק מדרבנן אבל בחפלות אינם חוזרות ואסורות ושפיר גס אס כולן נגעו בטל ברוב דלא ככה"ג עיי"ש: [שמן] אין כו' בהרעק"א ו"ל חמה אף באפשר אס נגע החלב ככולן, מ"מ לישחרי כל חתיכה בפני טלמה מס"ס, שמה לא נגעה בזו כלל, ואח"ל נגעה שמה לא נגעה רק בזה ובטילה הוא ברוב היתר, וישב ט"פ מ"ס הרשב"א באשם תלוי לענין חתיכה מנ' חתיכות, דכשמוסקין שמה הוא הגדולה אף שיכול להיות שהוא הקטנה ויש

קנה אין מועיל בזה [שמן] צירוף כל החתיכות לנשים כיון שכולם נכנסים בספק, כיון שבהם הוי אינו מינו שאפילו באיסור דרבנן אינו מועיל צירוף בכה"ג בשו"ת ולכך י"א דבנמלח חלב עם ב' חתיכות שומן, ויש בשניהם נשים כנגד החלב והאחר נגע בחלב והבי' לא נגע בחלב ושומן רק מונח מרחוק יש להתיר בהפמ"ד כשהם של אדם אחד משום צירוף ל"ס, ורק יש לספק בה"ג בחלב עם בשר שמן בה"ג כיון שאין ברור שהוא מינו:

אם באמת רוב היתר מ"מ ל"ה רוב ככה"ג, כמו כן בזה רק ביש בודאי רוב אבל בזה דיכול להיות שאין כאן רוב נהי דקמי שמיא נליא דלא נגע רק בזה והוי האחרות רוב היתר מ"מ לא מועיל רוב ככה"ג, וכשי"ת כסיק"ט סק"ד מזה, ובהנהגות הרש"מ שנמשמ"ט בפתיחה לתערובות ח"א פ"א ד"ה נסתפקתי פיקפק בראיית רעק"א ו"ל והוא הביא מהפנ"י בשחוקי נגד הרשב"א וריטב"א דככה"ג ש"ס ספק אס יש רוב, אפילו יחי' באמת רוב לא אולין בתרי' וכן הוא בש"ג וטו"ז חו"מ סי' ס"ט סע"ג דלא נזיל בחד רוב כשאינו מבורר, ובלבושי' שרד בחד סקק"ד דעתו נגד הנוב"י דבטל כה"ג ברוב אף שאינו מבורר ומה שלא הביאו מהש"ך סי' ס"ז סק"ז שמתיר בנלים גס בחד בחד שמה בילה היתר גדולה יותר ובטל ברוב והוי ס"ס, כתבו דשם אינו איסור ברור והוי ס"ס בלא הביטול ברוב, אבל בדין רע"א ו"ל הוי איסור ברור שנגע באחד וא"י אס נגע בכולן, ועוד הקשה בהרעק"א לישחרי כל חד מס"ס שמה נתפשט נשום וכולן מותרות ואח"ל שנכנס הרבה בזה ומעט בזה שמה מה שאוכל ה"י ממה שנלעס מעט וסי"ס בלשון ועיין עיי"ש: [שמן] צירוף כו' הש"ך סי"ס בשם האו"ה כלל י"ד דלא קי"ל מה שנכנס בספק יסייע לנטל כבסיק"א, ופירש הש"ך הכוונה דכאן הוי מין בלוי מינו ובה הרשב"א והטור מודו, ופירש השפ"ד דאפילו אס ילערף גס באיסור חורה זה רק במינו אבל בלוי מינו אף במדרבנן ג"כ אינו מלערף, והוא קושי"ת הטו"ז סיק"א סק"ט ממליחם דכאן, ובאמת השיגו אהטו"ז שם בנקוד"כ ומשנלות שם דהרי הוי אינו מינו, רק החוור"ב י"שב להטו"ז ט"פ הש"ך ה"ל דהבשר שנלעס החלב נגעה נכילה והוי מינו, כשי"ת כסיק"א סק"ק ולכך כתב השפ"ד ו"ל לנו הדין לפי פירוש הש"ך באו"ה דקא' אלירוף הוי הדין כבסיק"א ורק בבשר שאין אף דלהש"ך בסיל"ח הוי מינו עם חלב מ"מ אין בקיאות כל כך גם אין זה ברור ואזר עיי"ש:

קנט אם [שטט] ידוע שנגע החלב רק בחתיכה אחת ואינו ידוע באיזה חתיכה כולם מותרות כשיש רוב כיון שבטל ברוב אפילו הוי חתיכה הראוי להתכבד, אם יש ששים בכל הג' חתיכות לבטל מעם החלב כשיבשלם, וי"א דאפילו הי' רק איסור שמן דרבנן דמצד אינו מינו ביבש הי' מותר בכה"ג מ"מ צריך בזה מ' [שנ] אף שיש מפקפקין על עיקר דין זה אם יועיל ביטול אף במ' בזה האופן שיורגש מעטו כשיטעם:

קס ומ"מ לפי [שנא] המנהג שלנו שאנו מצריכין גם בכחוש ששים משום אין בקיאין, אנו מקילין גם בשמן מטש בשני הדינים שנתבאר שם החלב נוגע בכולן א"צ מ' בכל אחת בפני עצמה וכן בחלב נוגע לאחת והאחרות זו בזו, ג"כ הב"מ מצטרף

[שטט] ידוע כו' היינו דין המהר"מ הג"ל שצ"י והביאו המחבר בש"ע משום דבטל ברוב וההר"מ ל"ה באיסור בלוע, וכח הש"ך סק"ל צ"ח מ' כפנים, וכמו שפירש השפ"ד דלי הי' הטעם צ"ח בלוע מינו משום אפשר להכיר האיסור ל"ה מו"ק בזה כיון שהוא רק בלוע של אינו מינו, אבל אי משום יבשלת יתן טעם גם בכה"ג לריך מ' נגד האיסור ובדגמ"ר כתב שכל זה לריך מ' אפילו בלי חשש יבשלת, רק משום דלחומר משעפע מחליח ולריך ממילא מ' וה"מ לאיסור דרבנן שלה"ך בסיק"ט ח"ל מ' ובוה בשמן מ"מ חסור משום מפטע ולריך מ': [שנ] אף כו' הפרי"ח סקמ"א פירש להא"ה שש"ך ססק"ל ע"פ שיטתו שיתבאר בקילורין לטי"ש סיק"ט סק"ט דבבלע מעלמא אין שייך ביטול אפילו במ', דכשיאכל ירגיש האיסור והוי כמכר, ונחמק"א סימן זה הביא רא"י לדבריו משיטת הרא"ה ז"ל בל"י דל"מ מ', וכ"כ הפרי"ח סיק"ב לענין כלי דל"מ ביטול

מטעם הג"ל, ומ"מ השפ"ד כאן חולק עליו בא"ה הוא רק כח"ש הש"ך לענין לירוף מהחור"ד שאין מו"ק זה בשאלה דקרעפליך, של הנזכר, ויתבאר עוד בסיק"ט מזה: [שנא] המנהג כו' הוא לפ"מ הד"מ אות י"ב אחר דברי המהר"מ והנשע"ד שמתחמירם להזכיר מ' בכל אחת כתב דהמנהג אינו כן אלא מלטרף הכל לס' אם אין החלב דבוק, בין נוגטות בחלב בין זו בזו וכן הביא מהאגור דמליחה ול"י וביטול הכל שזה בין להקל בין להחמיר במ' אם אין דבוק לחתיכה, ומדברי הא"ה לא משמע לזרף הכל במליחה מ"מ נראה לו כי מדינא לריך רק קליפה לרוב הפוסקים, רק שמתחמירם לשו"י כביטול ודי לנו בחומרא זו ולא להחמיר בו יותר מביטול, ועפ"י העלה בהגה אחר דעת הראב"י ואחר החומרא גם בכחוש במ' מנהגנו בזה הלשון, ואף שיש בזה קצת קולא אם הי' האיסור שמן ומפסע מ"מ יש לסמוך כה"ג מדברי המקילין דאינו אוסר במליחה רק בקליפה כדי שלא נלטרף לשער בין כח"ש לשמן כי אין אלו בקיאין, והמשך דברי הרמ"א מבואר בשפ"ד סק"ל דאף שמתחמירם זו של כחוש במ' נמשך ג"כ קולא כפי שיתבאר, מ"מ אין לחוש הואיל וי"א מליחה רק בקליפה ואיכא נמי לומר חלב מפטע מחליח בהרש"א ומלטרף הכל לס' משי"ה מקילין בזה ומחמירין בכחוש במ', ובספר ערוך השלחן סע"מ מהפך הגירסא בהרמ"א קר, לפי שא"כ הוי גם בכחוש במ', ואח"כ הי"א דמליחה גם בשמן בקליפה והוי רק סניף היחד לחתיכות אחרות אבל לעיקר הדין לא ס"ל כן, ולכן כיים לבסוף דבשמן אף בהפמ"ר אין מקילין בקליפה דלי להטו"י וש"ך קשה למה הביא כלל ה"ש מתירים אלו, ולפ"מ הטו"י סק"ה הוי הקולות בג' אנפי א' בדבוק בחלב הוי ג"כ הכל מלטרף וזה הוי דלא כהרמ"א שמתבאר שריך מ' באוחה חתיכה בדבוק, צ"ב בא' נוגט בחלב והאחרות זו בזו מלטרף כמו בביטול, ג] בנגטו הרבה חתיכות בחלב דלחמדר לריך מ' בכל אחת כמ"ל ולהרמ"א די בכונן מ' כמו שהגיה במשננות סק"ה

מצטרף לט' לפי שסומכין אהמקלן
דגם בשמן די בקליפה [שנב] וכבר
נתבאר דאפילו ביש ס' צריך קליפה
מעט במקום שנגע :

קסא כבר [שנב] נתבאר שאם
אינו יודע איזה נגע בחלב

וידוע שלא נגע ברובן הכל מותר
דבשל ברוב, ויא' דגם באין רוב
כיון שיש ס' כל שאין יודע המקום
שנגע אין צורך קליפה אבל יש
מחלקין בין כולם נגעו בחלב ואי'
באיזה מקום כולם צריכים קליפה,
אבל באחת נגעה והאחרות זו בזו
ואי' באיזה מקום נגעה אי' קליפה
הואיל ויש ס', [שנד] ויש להסתפק
אם לא נגע בהחלב גופי' רק בהבשר
שחלב רבוק בו ונאסרה החתיכה
משום רבוק, דנהי שגיי' צריך קליפה,
מים אין להחמיר בו כשאי' איך נגע
אפילו אין רוב היתר :

קסב אם [שנה] אחת נגעה בחלב,
והשאר הם מופרדים לגמרי

מן החתיכה ומן הציר שוב הוי' רק
זאת החתיכה אסורה ושאר החתיכות
מותרות לגמרי, ואפילו נגעו כולן
בזה שנגע בחלב רק שהחלב מלוח
והחתיכות תפילות אותה שנגעה
בחלב אסורה והשאר כולן מותרות
ואינם מצטרפות לשיעור ששים :

קסג כבר [שנו] נתבאר דליא אפילו
אם האיסור עדיין לא סר

מהיתר ונגע זה ההיתר בהיתר
אחר עם בדיעת איסור שהוא עורנו
שם בעין ע' ההיתר גיי' אין יוצא
בלא ראוב' כשהבלוע הוא כחוש אף
לרירן כיון שבבלוע בקיין אנה
ולכך בשר כחוש ממש נבילה שנגע
בחתיכה והאחרות זו בזו במליחה
הוי' האחרות מותרות אם לא
שהאיסור עצמו הוא שכן או שכולן
נוגעות

ואחרות זכ' ומי' לא נחשב כנלוש כחוש כיון שהאיסור עוד נח סר כמ' כסיע' בלב,
לחקל כפרמ' צ

עיי' ש

בל' הפ' הא', ולהש' סקליו כוי' רק
כ' אנפי האחרונים : [שנב] וכבר כוי'
היינו מים המחבר ס' וקליפה וכי' הרמ"א
במקום שנגע קליפה, וזוה דמו כמיו'
והש' דברי הלבוש כמה שמפרס הקולא
דהקליפה נמרח כשים ס' דליחא שהרי לריך
ס' וקליפה וכי' השפ' סקלית דרין הא'
קליפה לא נטילה עיי' : [שנב] נתבאר
כוי' היינו הנזיל סקמ'ט לפי דעת מהר"מ,
והרמ"א זיל כתב על דין סקליפה שאם
אי' איזה נגע הכל שרי וכחז' הש' סקליה
דמיירי שלא נגע ברובן, והפר"ח תמה
בסקמ'ט מהנזיל בללי דלמקום שאינו יודע
בנטילה הכל שרי, ודעתו נס' כחז' כן אבל
השפ' סקליה מחלק ככפנים דבילוח נוגע
בחלב וזה בזה, דלמהר"מ ורנ"ח אינו מלטרף,
ורק משום שסומכין אהראבי' והוי' מדינא
קליפה ושפיר כשאינו יודע לריך רוב נגד
החתיכה, אבל ככולן נוגעות בחלב ואי'
באיזה מקום דמי לללי הנזיל לרשנ"א ומכ"כ
דהכל מותר כשים ס' : [שנד] ויש כוי'
שפ' סקליו נסתפק בזה אי' מחמירין כה"ג
באיסור רבוק עיי' : [שנה] אחת כוי'
שפ' סקלית דרין הא' דשס דהראשונה
הוי' טמא מלוח וטהור חפל שאסור, אבל
הנוגעות בחפל כוי' טהור מלוח וכולמות
ואינן פולטות, וכן לינס מלטרפות לששים,
ומבואר בדגמ'ר תניינא דפוס ויילנא שמה
שמחירין באינו נוגע היינו שנס' אינו נוגע
בהליר סמוך שננוגע בהליר הוי' כנוגע
בנוף האיסור וכי' ביד אברהם ושאר
מחברים שהובאו שם : [שנו] נתבאר כוי'
היינו הנזיל סקל'ג מהמ"ב בללי, ובשפ' ד
סקלית דרין הכ' של מליחה ד'ה ודע
כתב שהדין נותן שלא לאסור בזה כיון
שנלוש חו' בקיין בין כחוש לשמן אי'כ
באופן שפנים הו"ל להחיר, וכחז'
מהר"א מיירי ככולן נוגעים בחלב אבל
נוגע זו בזה כחוש מותר לדיד' ומי'
החומר הנזיל חולק גם בללי כמו במליחה
דס"ל הרמ"א מיירי שפיר בלחד נוגע

ואחרות זכ' ומי' לא נחשב כנלוש כחוש כיון שהאיסור עוד נח סר כמ' כסיע' בלב,
לחקל כפרמ' צ

בללי

וכבר נזיל מסקנת האחרונים שנמשח' ש

עיי' ש: [שנו] שמתירין כו' עיקר הכתוב
הוא מהנזכר סיל'ג אפילו בשמן ממש.
דנהי שהרמ"א ז"ל סיים שלא להחיר בשמן
כשם אופן י"ל שזה רק לענין אותה חתיכה
שנוגע לאיסור אבל החתיכות הנוגעות א
זו הרי להמחבר כוהר"מ חינו אומר
מחל"ה כמ"ס הטו"ז בכוונתו, ואפילו אם
אין קן כוונת הרמ"א ובפרט להקדו"כ
שנס למחבר אומר עכ"פ לחומרא דלא
כהטו"ז, מ"מ במינו או כסלק להש"ך סיל"ה
יש ג"כ להחיר שם בעובדא דידו, ובניגט
אדם סי"מ מזלד ג"כ להחיר אפילו באינו
מינו ע"פ המהר"מ שבמחבר שאינו אומר
אף בשמן בנוגע זכ"ל, וקושיית הטו"ז
דמלוח ה"ה כרוח דל"ל, י"ל גרע עוד
מל"ל לכמה דברים כמו שזה נעילה וזה
קליפה, וא"כ הוי כהטו"ז להמחבר ומחבר
אינו אומר, ומ"ס הנקדו"כ דרך לחומרא
אינו מפעפע ואינו מלטרף ולא לקולא
בב"י אינו נראה כן, וי"ל רק אותה חתיכה
אינו סומך הרמ"א בהפמ"ר בשמן על
הראב"י, אבל בשאר חתיכות אין הרמ"א ז"ל
מכריע, וי"ל גם בשמן סומכים על הראב"י
בכה"ג ואפילו באינו מינו כמו שהוכיח
מהש"ך שם, וכחך שהבית מאיר הסכים עמו
הכרו"פ ושנוי"ע שיתבאר דמחשבת דעת ראב"י
בית אדם שם מהבית מאיר דכשיש לספק שמה
נגע ואח"ל לא נגע שמה מפעפע מחל"ה ואומר בלא ס',
וכ"כ שם ד"ה ואמנם דהיינו בדף והטריפה למטה או בקנים שהל"ר זכ
למטה, אבל בלא זה הרי הל"ר הולך למטה
חמה החתיכות היתר אף שבשע"ד כתב דהל"ר הוי כגדי
כחוש וכ"כ עוד באו"ה שאין לאסור זה שנגע בחלב
משום הל"ר הסמוך שאינו מ"ה דאמרינן מישריק שריק
ע"כ א"א לומר דהוי לגמרי מדרבנן שהרי ל"ר נבילה הוי
מ"ה, וכן ל"ש מישריק רק בדם ולא בל"ר
שסמוך, רק הפירוש דנע"י בשאר איסורים הוי דרבנן
והל"ר לא עדיף מחלב ע"מנו ומסמחא אין הל"ר יורד
לחתיכה שאינו נוגע בחלב רק נבלע בחתיכה ראשונה
וזה פירוש מישריק שריק א"כ אינו אומר החלב בעלמו
רק זה הסמוכה לו שנעשה נבילה מהל"ר, וכיון
שזה דרבנן אין הל"ר הנבלע בחתיכה ראשונה יכולה
לאסור יותר מחלב ע"מנו של"ה יכול לפעפע מחל"ה,
אבל אם יכול לבוא שם מהל"ר מאיסור גופ"י
שפיר אומר, וברת"ש סקס"ח הביא זה הבי"א והבית מאיר,
ומ"מ הביא שהבית שלמה אומר משום שלא
החיר הבית מאיר רק בזה עוד לדדים להיתר וכן
הביא מספר דברי יוסף דלא כבי"א רק לרי"ך ס' בכל הכשר נגד הטוף
הטריפה וכן נהנו כל מורי הוראה עיי' ש: :

זונעות בחלב שאסור במליחה כמו בצל"י
ומ"מ יש מחמירין במליחה אף שבצל"י
הם מקילים אף באם האיסור עדיין
בעין לדרגו בבלוע בשנית :

קסד יש [שנו] שמתירין בהפמ"ר
וסעורת מצוה אפילו בשמן שמש
כשהאחת נוגע באיסור והאחרות
זו בזו כשהם מינו של האיסור או
אפילו באינו מינו רק בקליפה, [שנו]
ודוקא כשאין לספק שמה נגע
בנוף הטריפה, וכן דוקא כשאין שם
חשש על ציר הגומף מטריפה תחת
הכשרות כמו שהטריפה למטה
אבל ביש חשש ואין לתלות
שנבלע הציר בחתיכה ראשונה
רק זה למטה יש לחוש לאסור בכל
אופנים, ויש מהאחרונים שאין נוחים
מהיתר זה רק צריך סי' נגד האיסור :

קסה כבר [שנו] נתבאר דציר
שרצים ונבילה הוי מ"ה

בא [דיני ספק במליחה במינו ואינו מינו.
[שנו] נתבאר כו' היינו הנ"ל סקע"ז מהגמ' דדק"ב
הטמאים בשרצים ונלמד טריפה מנייהו

מיניו והניאו הכי סמיא. והניא פכיס
סימ, וכן הניא הש"ך סימ סק"ח ומ"ו
סק"ח, והוא לאפוקי מהמדכי בשם מוסר"ח
שנפרכ סימ סק"ח שזר טריפה הוי רק
מדרכנ, רק כהשע"ד שבו"ו שס, ומ"מ
זר מרס הוי רק דרבנן משום דס שמלחו,
כמיס הש"ך סקמ"ט שס מהרמ"א סוף
הסימן, עיי"ש: [שם] מונחים כו' נו"ל
סימ"ט סקרכ"ח וס"ל"ח סק"ח המעשה של
הל"ל שהניאו הפרכ סימ"ט ושפ"ד שס
סקמ"א, אף שנפרכ דעמו שאס ה"י ברור
שהניחה אחד שלא מלחה וספק אס חלב
הניחה או שומן הוי סד"ר, אבל בזה ש"ס
ספק שמא לא הניחה כלל מה שלא מלחה
הוי ס"ס לאיסור ואין ספק שקול להחיר,
מ"מ בכרו"פ ושפ"ד הסכימו להל"ל דגס
כה"ג הוי סד"ר במינו, וכ"כ בחכ"א כלל
ל"ב ד"ג להחיר, ומה שחקר הפרמ"ג לענין
סליק במליחה, נו"ל ס"ל"ח הסכמות
האחרונים שהמיקל ג"כ לא הפסיד בקליפה.
ומלכד זה נו"ל מהכרו"פ שהניאו החוור"ח
סימ"ט סק"ח ובינ"א סימן מ' אות כ"ז
משום ס"ס"ס של הראב"י, אף שדין השנוי"ע
שיחבאר בסמוך פליג החוור"ד על השנוי"ע
ומסכים להנוכ"י כמו שהעיר בזה האחרונים,

וכ"כ בדמ"ס סקפ"ג מהמדכול ע"ו ומאמר
משבח עיי"ש: [שם] אחר כו' במשנלות סימ
או מעלי"ע אין להס ליר כלל שהרי החוש מחישו, רק הפירוש אינס פולטיס בשפע
ול"ס בהו טרוד או ככ"פ, אבל פולט מעט מעט ולכך אסור בנבילה עיי"ש [ולכך לחלק
בין מעשה דרש"י ז"ל]: [שם] ספק כו' זהו המעשה של השבות יעקב בעגל פה מ"ז
שהניאו השפ"ד סימ"ט וסינ"א וסיק"י וכן סקל"ד שה"י מחט בחלל הנזק באופן דה"י רק
ספק טריפה כמו שנו"ל סימ"ט באין עור לפניו, או בעוף ש"ס לו זפק להפרמ"ג דה"י
רק ספק, אף דמכנה"ג נראה שאין ספק של הראב"י בשמן בקליפה לירוק לס"ס וכן
מהש"ך משמע דהרמ"א כוונת עיקר כהאוסרים ולא הביא המחירים רק לסמוך עליהם
בלירוק ס' בכל החסיונות הנוגעות מ"מ להשנוי"ע הוא כהרש"מ דלהרמ"א הוי זה ספק
שאפילו בשמן נראה לו עיקר סברת ראב"י ואף להמחבר מירי ספיקא לא נפקא,
ולכך בהפרמ"ר עס סעומ"ל הוי ס"ס ומוחר בקליפה עיי"ש והנוני"ק סי"כ משיג על השנוי"ע
מכל איסורי דרבנן דלא מחשבין ל"י לסד"ר להחיר בקליפה, וכ"כ מהחוור"ב סק"ו לאסור
בהנוכ"י, אף שהעיר בדמ"ס סקפ"ד בסחירת החוור"ד מדין הכרו"פ הנ"ל סק"ס, וכ"כ
מהלבוש"ד בח"ד סקפ"ו כהאוסרים שהרי אינו מחיר רק במינו ברוב בלא נודע בע"י
גלגול כשי"ח בסיק"י סקח"ט, מ"מ הפרמ"ג בכל המקומות החזיק כהשנוי"ע דה"י ס"ס
זה משנין אחד שאנו דנין על הכשר שנמלח וכ"כ כאן בסקל"ח דין דר' להחיר, והמחלוק
ענין איסור דרבנן נו"ל סקל"ו מהבית מאיר ובינ"א דסס כיון דחוקן רבנן כעין דאורייתא

מ"ה, ורגים בשמנים הוי מ"ה וכושיש
מדרכנ, ולכך בספק נמלח טריפה
עם בשרה הוי ספיקא דאורייתא
ולחומרא, ואם [שם] מונחים יחד
חלב עם בשר וספק אם נמלחו יחד
יש לאסור ביו"ן שהוא אינו מינו
אבל אם ה"י חלב עם שומן ברוב
יש להחיר מצד ספיקא דרבנן במינו,
ואפילו בה"י כה"ג גם עם אינו מינו
יש ג"כ נוטים להחיר משום סליק
ורואין, ומ"מ יש נוטים להחיר גם
באינו מינו לבר בהפמ"ר בצירוף
ספק של מליחה בקליפה אף בשמן,
וי"א דאפילו [שם] אחר מע"ע
מהמליחה פולט ג"ב ציר איסור:
קסו אם נמלח [שם] ספק טריפה
עם בשר אף שיש אוסרין בזה,
ומתירין רק בה"י מינו ברוב ולא נודע
מהספק עד אחר המליחה משום
סד"ר ע"י גלגול, מ"מ יש להחיר
בהפמ"ר עם סעורת מצוה בקליפה
אף באינו מינו ובשמן, וכן יש
נוטים להחיר אף בנתבשל כך בלי
קליפה ג"ב:
אם

קסז אם [שם] מדתו ששה אוזות
בנסר משופע שנים ע"ג שנים
גמטא אח"כ מריפות וראי במעי של
אחת מהם, אם ה' ידוע שהמריפות
בהתחתונה, והיתה נאסרת רק אותה
שבצירה לבד מחמת הציר שנוצל
שם, כי לא נגע באחרות והיתה
במליצה בדי' העליונות שהציר לא בא
אליהם כלל, אבל בין שיש ספק שמא
ה' המריפה בעליונה מ"מ כיון שהוא
מין במינו, ונגד הציר האחת כשהיו
משערים באומר ה' בודאי ס', ונגד
הבלוע בקליפתו יש ס' ג"כ, לכך יש
להתיר להסיר אחת מהחמשה
בהפסד עם סעומ"צ, ויבשרו הד'
כל אחת לברה ויעלו בשחנות
נפרדים שלא יבואו שנים ירי ארם
אחד :

קסח אף דמה שנוהגין [שם] לשער
בס' בין הכל, מ"מ יש חילוק
בין אם החלב רק נוגע בחתיכה או
דבוק בו, שבטונה די' לשער בין
הכל ס' נגד החלב, אבל בדבוק בו
צריך שיהא ס' בחתיכה לבדה נגד
החלב, ואם אין ס' בהחתיכה צריך
שיהא ס' בהחתיכות נגד כל החתיכה,
ויש

חיקין והחמ"ס סיל"ג מסכים ג"כ להסיר
שלין דברי הראב"י יחידה רק רוב
פוסקים ס"ל כן, ומסיר בנחשל בלי
קליפה ג"כ ואפילו בודאי מריפה בספק
מונח עליון או מחמת כשי"ת בסמוך, ומ"ס
הבי"א דמ"ס הנזכ' לחלוק הוא משום
דמחט בחלל הגוף הוי ודאי מריפה ליחא
סס נזכ', רק כחכ שטריפה מספק לדברי
הכל כשלא נדקו, ומפלפל סס לענין נחשל
בלי קליפה לרי"ט וריב"א עיי"ש : [שםג]
מלחן כו' זה הוא עובדה החמ"ס סיל"ג
ד"ה ועובדה כו' וסס ה' ודאי מריפה שהי'
מכה הנטרפת רק ה' סניף של שומן טהור
סוחס, והמליחה ה' באופן שפנים והיתה
בטילה בדי' העליונות כי אינה רלה"ס כיון
שהוא רק בלוע מהציר המריפה, ורק הספק
שחא הוא בעליונה וזו הציר על כולן י"ל
שבודאי יש ס' בהשפה נגד הציר של אחת
אם ה' משערים באומר בכמה דנפיק
מיני', ואף דלעולם משערין בטול, י"ל זה
רק בביטול די"ל נפלט משל טלנו ונכלע
בשל אחרים והדר בלע מיני', אבל במליחה
יש אפילו באווא אחת לבטל הציר הנוסף
ממנה, רק מ"מ אין לסמוך על זה, ורק
מ"מ נכס"ג ש"ל שחא היתה בתחמונה
והיתה בטילה ברוב ואי בעליונה יש ס'
נגד הציר והוי ג"כ מין במינו שאסור רק
מדרבנן ולכמה פוסקים הוי בקליפה וכלן
פסל"ס טוף ללי קור נחבטל איסור הבלוע
בקליפתו בס' וקלי"ס איסור טובא, והי'
סניף של שומן טהור סוחס רק ה' קלח ספק בזה המיר באופן שפנים עיי"ש [וא"י
אי מיירי כשהוכר שזו המריפה דאי לא הרי הוי תערובות מנוף האסור דהוי מהרלה"ס
בסא ה' ודאי מריפה שאין מקום להסיר משום לא נודע בע"י גילגול] ובתשובה אינו
מבואר זה והאחרונים לא הביאו החמ"ס הוה ול"ע בפנים סס :

כב] ריני נעשה נבילה במליחה או דבוק שברמ"א ז"ל סע"ט.

ושם **לשער** כו' דבר זה הביא הב"י ממה שכתבו בשם הר"י מווינא ואויז שאט
אין בחתיכה ס' הוי כל החתיכה אסורה ולריך ס' נגד כל החתיכה
כי נעשה נבילה, וכחכ הב"י שלפי מה שהעלה כרבינו אפרים ז"ל אין חניג בשאר איסורים
ולכך השמיטו בשו"ע, אבל בד"מ אוח י"ג העלה לשיטתו דהוי נעשה נבילה, וכן העלה
בסנה אם יש ס' נגד כל החתיכה שחלב דבוק בה הכל שרי מלבד אוחה חתיכה שחלב
דבוק בה, ואף שלפי גירסת הטו"ז שלפנינו הוי הקולא שאין אסור בדבוק רק הכל
מאטרא, והוא סיפוק הרמ"א כמו שחמה במשניות סקכ"ה על הפן הא' שכתו", ופירש
דעת הטו"ז כידוע שנמלחו יחד דל"ס ממנה לכלוע, כיון שהראב"י מיקל בקליפה לבד,
ורק

[שם] ויש שמתירין בהפסד שלא
לומר הענין, וכן בדבוק יהי' הכל
מצטרף לבטל אף בשמן :

קסט לענין [שם] אותה חתיכה
בהפסד, יש מתירין

כשמצטרפים הכל לבטל בם אותה
חתיכה כשירדע שלא נמלחה לבדה
רק ביחד עם שאר חתיכות, ואוסרים
אותה חתיכה כשיש לספק שמא
נמלחה לבדה, אף שיש מאחרונים
שאוסרים בהחלט אותה חתיכה שליה
בה' ס' נגד החלב, [שם] וליא דר'
רק אם נמלחה תחילה וליה בה' ס'
נגד האיסור ואח"כ נמלחה והי' ס'
בצירוף, מצטרף לס', אבל בנתבשלה
אחר מליחה בקדירה צריך ס' נגד
כל ההיתר, אף שיש מהאחרונים
שמתירין גם בזה :

קע אף [שם] למה שמקלין
במליחה שלא לומר חניג, ס' ס'
יא דבבשר בחלב אמרין חניג
לכרע שאם נפל חלב בקמץ על
הבשר במליחה וליה בו ס' צריך
ס'

[שם] אותה ט' ס' ס' שפניאו הספיד
כאן אוסר אותה חתיכה כשאין ס' בה נגד החלב, מכוס אפשר למוחמו שאסור בשאר
איסורים, ובמשנלות כאן מסופק דאפשר שאוסה חתיכה ג"כ מותר בהפסד דלא
חיישין למחנה לבלוע, ובס"ל מסתפק כשירדע שלא נמלחה לבדה רק פס האחרונה
להחיר אותה חתיכה ג"כ, וכ"כ כאן בשפיד סקליה דנמלחו יחד או החלב באחרונה
דכוי רק משום ממנה לבלוע יש להחיר אותה חתיכה ג"כ, ובארעקא ז"ל הניח בל"ס
באותה חתיכה ובחוד"ב ס"ל סק"י מחיר, בהפסד אף אותה חתיכה שדנוקה כשיש
ס' נגדה, ובדח"ט סקקפיה הביא מהפרמ"ג להחיר בנמלחו יחד גם אותה חתיכה, ובסקיקט'
הביא משמו וכן מהיר יהודה בהחלט לאסור אותה חתיכה : [שם] וליא כו' כ"כ
הפרמ"ג בפתיחה למליחה ד"ה הטעם ה', ושפיד ס"ל סק"ט דעמה כשנחשבל הכלול
שנחובה אסור, וכ"כ בהרעק"א ס"ל סק"י ודגמ"ר חניינא שנמשמ"ס ס"ל וס"ל
דנישול מבלע מקודם ומ"מ הביאו מהיר יוסף דרך לטעם דר"ן משום לחא דבנ"ח י"ל
כן, שהרי עכשיו נישול הוא אבל לטעם משום דרוב פוסקים מליחה בקליפה י"ל אף
בנישול שאח"כ מותר, ובדח"ט ס"ל סקט"ו הביא האוסרים בנישול, וממה שהביא
בסימן זה סקקט"ד מביא ילחק מלכו, בלא הסירו החלב מעל הקיפה רק הקרוס, ומלחמה
עם בשר, ואח"כ הסירו הקיפה ונישלו כך הכשר וס' ס' נגד החלב ולא נגד כל הקיפה,
והחיר משום דליא נע"ג בדבוק במליחה בהפמ"ר, נראה דאף בנישול אח"כ מותר
בצירוף נגד הדבוק שהי' במליחה : [שם] למה כו' הוא ממ"ס השפיד ס"ל סקט"ו
דכיון דכל הטעם של הח"מ משום רוב פוסקים דלא ס"ל חניג בשאר איסורים, א"כ בנ"ח

ורק במלחה לנדה יש חשש שהי' פ"א
באסרה, מ"מ לפי מה שהביא בחוד"ב
סק"ט חדק האחרון להטו"ו, הניסא שאס
אין ס' בחתיכה עלמה אין שאר החתיכות
מלטרפות לבטל אותה חתיכה, ולפי המנהג
מלטרפין כל החתיכות לבטל את החתיכה
שהחלב דבוק, הרי שסובר הטו"ו נופ" גם
במליחה דבוק בהרמ"א, וכן דרין דנשאר
החתיכה באיסורה אף ביש ס' נגדה כמ"ס
בהגה : [שם] ויש כו' כ"כ הש"ך ס"ל
סקט"ו כשם הח"מ לנורך ספסד גדול או
לעני בדבר חשוב ל"א במליחה נע"ג והסכים
הש"ך כן אפילו בשמן שאוסר מדינא בם,
ובס"ל סק"י הביא מהר"ן בדגים וטופות
דליה נע"ג רק בנישול משום לחא דבנ"ח,
והמנח"י שנמשנלות כאן ושפיד ס"ל כח
שחור בו הרמ"א ממ"ס בנ"ח, אף השפיד
סס וכן סקליה כחב שאין כאן חורה,
והרמ"א מייירי כאן באין הפמ"ר, וכן רמז
דגמ"ר כאן, וחרעק"א, וחור"ה ס"ל
סק"י, ובינ"א ס"מ, דבהפמ"ר מותר
במליחה, שהרי הרמ"א ז"ל ע"כ מייירי כאן
בלא הפמ"ר, כמ"ס בסופו דבהפמ"ר מותר
במליחה בקליפה, ומ"מ ז"ל סק"ג דבכ"ט

יש לומר כן, ואם נפל חלב על בשר במליחה לריך סי' נגד כל החמיכה חץ לספמיר, וכ"כ בשפ"ד סי' סק"ג, ובחכ"א כח"ד ד"י י"ג, ובדמ"ס סי' סקט"ו ויד יהודה ויד אלימלך, ובהנהגה מהרש"ק בסיק"ה בח"ס, מפקפקין על הפרמ"ג, ודעתם בשמינה כפרמ"ג, ובכחוש קלח יש לזרף הכל לשנים, ואף אוחס חסירה, ובכחוש לגמרי ט"י קליפה לבד עיי"ש: [שם] נתבאר כו' היינו הנז"ל ס"ל סקמ"א מוכני ח"י ושלח, גבוש בניקור שוקלין החלב והבשר, ובעלמות ל"מ זה, ובהנהגה מהרש"ק שבשמי"ס סי' ע"ד מאנקה רוכל וזכ"ל להקל במליחה, כיון שיש מקילין אפילו בשמן בקליפה ובעול הניח בל"ט, ובסקק"ה מהנהגה חכ"ס דכיון דק"ל כלי במליחה אינו זולע רק כ"ק, ח"כ יהי' העלמות ככלי עלם ולא ילטרפו לבטל, מ"מ כיון דמועיל מליחה לעלמות שהמות בחוכן כמו בספ"א, מחילא מלרפין לביטול ע"ש :

כג] דיני טהור מלוח ואיסור תפל ולהיפוך שבשרע סעי' י"א.

[שע] אינה כו' בגמ' שם דק"ב פריך מהא דג טמא שמלחו עם דג טהור מותר מאי לאו שהיו שניהם סיפא טהור מלוח וטמא חפל, ופריך מדקמי דפרש' קא מפרש טהור שמלחו עם דג טמא מותר כיצד שהי' טהור מלוח וטמא חפל ה"נ מסתברא כו' ופריך מסיפא דסיפא אבל אם הי' טמא מלוח וטהור חפל אסור, סא שניהם מלוחים מותר אידי דמי רישא כו', והרי"ף ז"ל הביא סא דג טמא שמלחו עם דג טהור מותר בטהור מלוח וטמא חפל אבל בשניהם מלוחים אסור, ואז"ל בטמא מלוח וטהור חפל שאסור, וכ"פ הרמב"ם ז"ל פט"ו הלל"ד מהמ"א דטהור מלוח וטמא חפל מותר ורק להיפוך אסור, והרמב"ם דשניהם מלוחים הוא דלא נימא אידי דטורד למיפלט לא בלע דזה רק בדם דשריק ולא בליד ולכך אסרינן, אבל מ"מ הוי טמא מלוח נוטה יותר לאיסור משניהם מלוחים, וטורד שכותב בס"ע, וכש"כ טמא מלוח וטהור חפל, ובסיק"ה לא כתב, וכ"ס"ק רק, ואפילו איסור מלוח וטהור חפל, פירש בפרש"ה אוח י"ח דשם בס"ע מיירי מאיסור דם שפיר שייך כש"כ דשייך ב"י אידי דטורד לפלות, וכאן מיירי משא"כ כל איסור ל"ה כש"כ, רק אפילו, ולשון השו"ע בס"ע בשניהם מלוחים או טריפה מלוחה, אסורה, וכשרה מלוחה מותרת בהנחה, ובסיומן זה ספ"י שניהם מלוחים לאיסור אפילו האיסור מלוח וטהור חפל ע"ש: [שע] חסין כו' הוא מהחך יעקב בסתמ"ז דמה שאסר במליחה בחטה הוא כשנמלחה גם החטה דהוי האיסור מלוח והביאו דמ"ס סקק"ה: [שעב] מסתפקין כו' בשפ"ד סי' סקק"ט מהחך בזה ב"י מהיכות אחת

סי' אח"כ נגד הבשר ויש שמפקפקים בזה ואוסרים רק כשהתתיבה הוא שמינה, אבל בכחוש קצת יש להחזיר בזה לצרף הכל, ובכחוש לגמרי להחזיר ע"י קליפה לבד וכבר [שם] נתבאר דבמליחה יכולין לשער שיעור ששים במשקל בניקור החדש והבשר ואף במחול' יש נוטים לשער במשקל לבד מעצמות שקשה לשער במשקל עם הבשר, ומ"מ מצטרפים העצמות לביטול במליחה :

קעא המליחה [שע] אינה אוסרת רק באם האיסור וההיתר שניהם מלוחים, או שהטמא שהוא האיסור הוא מלוח והטהור ההיתר הוא חפל, שהמלוח הוא מבריע בהתפל' ואוסרו אבל כשההיתר מלוח אין צריך רק הרהר ואפילו באיסור [שע] חסין נ"כ סתירין כשהאיסור תפל' ויש [שעב] מסתפקין אם תתיבה מלוחה יש לה כח להבליע בהתפלה איסור אחר כמו שנגע בה חלב תרבא צונן בהתפלה :

קעב כשסתירין בטהור מליח הוא אפילו

מלוחים אלמא לא אסר במליחה, ומוקי לה כה"י טהור מלוח וטמא חפל, ופריך מדקמי דפרש' קא מפרש טהור שמלחו עם דג טמא מותר כיצד שהי' טהור מלוח וטמא חפל ה"נ מסתברא כו' ופריך מסיפא דסיפא אבל אם הי' טמא מלוח וטהור חפל אסור, סא שניהם מלוחים מותר אידי דמי רישא כו', והרי"ף ז"ל הביא סא דג טמא שמלחו עם דג טהור מותר בטהור מלוח וטמא חפל אבל בשניהם מלוחים אסור, ואז"ל בטמא מלוח וטהור חפל שאסור, וכ"פ הרמב"ם ז"ל פט"ו הלל"ד מהמ"א דטהור מלוח וטמא חפל מותר ורק להיפוך אסור, והרמב"ם דשניהם מלוחים הוא דלא נימא אידי דטורד למיפלט לא בלע דזה רק בדם דשריק ולא בליד ולכך אסרינן, אבל מ"מ הוי טמא מלוח נוטה יותר לאיסור משניהם מלוחים, וטורד שכותב בס"ע, וכש"כ טמא מלוח וטהור חפל, ובסיק"ה לא כתב, וכ"ס"ק רק, ואפילו איסור מלוח וטהור חפל, פירש בפרש"ה אוח י"ח דשם בס"ע מיירי מאיסור דם שפיר שייך כש"כ דשייך ב"י אידי דטורד לפלות, וכאן מיירי משא"כ כל איסור ל"ה כש"כ, רק אפילו, ולשון השו"ע בס"ע בשניהם מלוחים או טריפה מלוחה, אסורה, וכשרה מלוחה מותרת בהנחה, ובסיומן זה ספ"י שניהם מלוחים לאיסור אפילו האיסור מלוח וטהור חפל ע"ש: [שע] חסין כו' הוא מהחך יעקב בסתמ"ז דמה שאסר במליחה בחטה הוא כשנמלחה גם החטה דהוי האיסור מלוח והביאו דמ"ס סקק"ה: [שעב] מסתפקין כו' בשפ"ד סי' סקק"ט מהחך בזה ב"י מהיכות אחת

אם מלוח ואחת הפלס, וחלב חרבה לון נגע בפילה, אם יש כח להמלוח לבטל כח הפלס אף אסור אחר, והכילו דת"ס כחן סקל"ט ומחמוד"כ סי' סק"פ ט"י: [שענ] נוגעין כו' יש בזה שני שיטות בדאשונים ז"ל, א' דעת הר"ן ז"ל דטמא מלוח הוי הל"ר שהוא רוחה נכלע בטבור והוסרו, ואף שהטבור הוא נאכל מחמת מלוח מ"מ היינו שאין הכשר רוחה אבל הל"ר כנפל עליו רוחה הוא, אבל בטבור מלוח אף שנכלעין בתוך הטמא טיפות רוחותיו מן הטבור, מ"מ הכשר לון חשיבין ל' ואינו מחמתו כל כך עד שפליט מן הטמא סי' אסור בקליפה עכ"פ ככל מליחה, לשיטתו, ודעתו דלאו בנוגעין זה בזה איירי רק עומדין בסמוך שפליטה של זה נוגעין בזה, אבל אם ה' נוגע ממש ה' אסור אף בטבור מלוח, ומי' דטמא מלוח אף באינו נוגע אסור, ב' דעת הרא"ש ז"ל בסי' א' אחר שהקשה כיון שנמלח הטבור ומונח על הטמא או תחתיו או בליוו הרי נמלח גם הטמא מן המלח שפ"ג הטבור, תירץ בחירוף א' שנמלח הטבור בכל הדרים חוץ מהנקות שנוגע בטמא וא"כ לחי' זה אם נוגע ה' אסור בטבור מלוח ג"כ, ובחי' ב' כתב שאחר שנמלח הטבור הוא נוגע לטמא ואינו נחשב כרוחא להיות הטמא פולט כיון שאין הכשר יולא מירי דמו עד שימלחנו יפה יפה, הרי שמחיר אף בנוגע כשנמלח זה מקורו, והטור בסי' הביא דה"ב ב' של הרא"ש שמחיר אפילו בנוגעין כל שנתן אחר המליחה לאפוקי מחירוף א' שלא יומלח בלד זה הדנוק לטמא, וכ"כ בסי' זה אפילו נוגעין כו' שאין כח במלח ט"י: [שער] רק כו' הכי' בסי' הביא בשם סה"ח כהר"ן לאסור בנוגעין ומ"מ בש"ע ספ"ג הביא דעת הרא"ש בסתם להחיר בנוגעים ג"כ, ודעת הר"ן בשם י"ט שאומר להחמיר והרמ"א ז"ל בסי' לא הכריע רק לין אסיק"ה וכאן הביא דעת הר"ן שהוא הי' אוסרין בנוגעים וביים להקל במקום הפסד ופירש הש"ך בסי' סק"כ דהיינו הפמ"ר משום שלהמחבר סברא א' טיקר, ומ"מ הביא מהמ"ח ורש"ל ולבוש להקל לגמרי בפשיטות, וכ"כ השפ"ד כחן סקל"ט טיקר כדעת א', ונחב"א כס"ג דה' מלריך הפמ"ר הביאו דת"ס סק"ר ט"י, ומ"מ ל"ל דהיינו בלא נמלח בפע"א כמ"ס הרא"ש רק אחר שנמלח הטבור כו': [שעה] ובשהשהור כו' על מ"ס המחבר בסי' בריש בטמא מלוח נוגעין זה בזה, כתב הש"ך סק"ט דלא נמלח כן בשום פוסק להחיר ככה"ג בלא נוגעים כמ"ס הכי' וכן אינו מן הסברא להחיר כיון דהל"ר נוסף על הכשרה, ורק לרבותא דסיפא נקטה אף בנוגע מחר בטבור מ"מ לדיעה א' בסתם, ולכך מ"ס הרמ"א לאסור בטמא מלוח אף בלא נוגעים הוא לאו לדיעה הב' דוקא רק אפילו לדיעה א' ט"י: [שער] הדרחה כו' על מה שכתב המחבר להחיר בסי' בהדרחה, וכ"כ בסיק"ה שאלא הדרחה כתב הש"ך סק"ט שם בסי' דלדיעה הב' דרק בסמוך מחירין אפילו הדרחה אין לר"ך, וכן מייירי בסיק"ה רק בנוגעין, ואז לר"ך הדרחה: [שער] במונחים כו' בדרת"ש סק"א מספר גילוי דעת דכה"ג הוי טבור מלוח וטמא חפל שמוחר לדין בנוגעים, אפילו באין הפמ"ר, ולכך אף שלהשפ"ד סי' סק"ב ומשנזות סי' ע"ס סק"ו ל"ש הפמ"ר בנני מש"ס, משום אוכליהן לאו בר אינש מ"מ הרי מחר בפשיטות, וכן להגרופ הס"ל סק"ג כו' חלב כרות נוסל"פ ט"י:

במלחן יש להחזיר בהדחה בפשיטות כמו כל מהור מלוח שמתירין אף בנוגעין כשנתי:

קעג אין חילוק במליחה בין [שעת] עילאה ותתאה, שכל שהאיסור מלוח והיתר תפל אף כשהתפל למטה אוסר בכחוש בקליפה ובשמן במ' מהרין, [שעת] ולרדן מצד אין בקיאים בין כחוש לשמן הוי לעולם במ' ומי' יש מהאחרונים שנומים להחזיר בהפס' עם סעודת מצוה כשרואין בעינינו שהוא כחוש והיתר תפל למטה, או בספק מריפה בכה' להאוסרים בכל מליחה אף בספק מריפה עד ששים:

אפילו

[שעת] עילאה כו' יש כזה שני דיעות בראשונים ז"ל, א' החוס' בקי' ד"ס טהור כחבו שכהטהור. מלוח אפילו הטמא למטה ג"כ מותר ואפילו קליפה לא בעי דל"ס טילאה ותמאה כי אם בחוס של ל"ל, וכ"כ הרא"ש סי' ו' ולא אחי לאפוקי חוס שעי' ביטול רק חוס מליחה שפחותה מן הל"ל, והטעם כחב הכי' בשם סמ"ק דרך בחלדות האור הוא כן שאותו שהוא גיבר הוא מותרים אם חזירו או מלנו, אבל במליחה אין כח בלוחו שהוא תפל לנטל כח המלוחה אפילו הוא תחמוץ וכן אין כח המלוח ההיתר אפילו הוא תחמוץ לעשות התפל מלוח לאסור כי דרך המליחה רק להחבטל ע"י הדחה, ולכן כיון שבמליחה אין זה מבטל אם זה לא אוליין בחר

תמאה, רק בחר המלוח שאם הוא האיסור אסור, וכשהוא ההיתר מותר, כיון שהאיסור תפל, ב' ודע הרשב"א שהביא הטור נסיקה לחלק בכך שכתב מלוח שאסור הוא דוקא כשהוא למטה ואז גובר על התפל העליון ואוסר, אבל בהיתר תפל למטה הוי רק כחש לחוך לזון דהוי בקליפה, והכי' בסי' סע"ד בשו"ע שהעלה כרשב"א לענין דין שמן שאסור במ' שהוא רק בטריפה מלוחה למטה, כחש הש"ך סקכ"ב דרך לענין שמן יש חילוק אבל בכחוש דהוי רק בכדי קליפה למחבר, הוא אפילו בהיתר תפל למטה דל"ס הרי הוי כחש לחוך לזון דהוי בקליפה, וכמ"ס המחבר סיק' סע"א, וכ"כ המחבר בסו"א סע"ה לפמ"ס הש"ך סק"ב שהוא אפילו לרשב"א והיתר תפל למטה בכחוש הוי בקליפה, ומי' כחב השפ"ד שם דיש ג"מ אפילו למחבר שבמלוח למטה כחוש הוי הקליפה מהרין משום תמאה גבר, אבל בתפל למטה דהוי רק מושם חס לחוך לזון אדמיקר ל"י הוי רק מחומרא הקליפה כנו"ל סקקפ"ח מזה, ורק בשמן יש להמחבר חילוק דבמלוח למטה האיסור ושיניהם שמיים [כמ"ס הדגמ"ר בשני הל"גים ע"פ הש"ך סימן זה סקכ"ח דבפיתוס למחבר הוא רק בשיניהם מלוחים, ולהרש"ל אף בכה"ג לא פיתוס במליחה, ובטמא רק מלוח לריך שיהא הטמא שמינה בעלמה בלא פיתוס עיי"ש] אוסר טר' סי' ובהיתר תפל למטה הוי רק בקליפה: [שעת] ולרדן כו' הרמ"א ז"ל בסי' ל"ן על סיק'ה, והיינו כמ"ס הש"ך סקכ"ג שם דבסימן זה הביא ה"ס חילקין וסיים דהכי נהוג כדע"ה א' שהוא חוס' ורא"ש שאין חילוק, וכמ"ס הטור סקכ"ז והש"ך סקמ"א בטעם הסמ"ק הג"ל, ועוד כחב בסי' שמשעס חסרון בקיאות הוי אפילו בכחושם והיתר תפל למטה ג"כ רק במ', ובשפ"ד כאן סקמ"א הביא מהפרי"ם שמתיר בהפס"ר כהמחבר וכחב הוא דאנו אין לנו אלא פסק הרמ"א וכי' צונוחם זה אלל זה וטמא מלוח ממחר' ז"ן כמחבר ותמה הדמ"ס שם סקכ"ז וכ"כ צונוחם זה אלל זה וטמא מלוח דאסור לדין שא"כ, ובחכ"א כמ"ז דע"ז מיקל בספק מריפה כה"ג שהיתר תפל למטה בהפס"ר וסעימ"ל בקליפה, [היינו אפילו אי לא כהשנ"ע הג"ל סקס"ב מס"ס דראב"י] ובדת"ש סק"ה בשם מהרש"ק מיקל אף בודאי מריפה כשהתפילה למטה ואינה שמינה, מס"ס של הפוסקים דגם שמן בקליפה, והפוסקים כמחבר תפל למטה אינו אוסר, ומי' שם שיש לו חזר החכ"א הג"ל, הא החכ"א מייירי רק בספק, וגרסא ג"כ רק בכחוש ממיר, ובסקע"ר בשם הדברי יוסף אף בודאי מריפה כשרואין שהוא כחוש בלחוף

קעד אפילו בטהור מלוח וטמא הפל, אם הטמא הוא דבר [שפ] צלול, נאסר הטהור במליחה מועטת או בהפטר רק כשאנו נאכל מחמת מלחו כשי"ת, [שפא] ואם הוא בבשר וחלב, אם הבשר מלוח והחלב הפל שניהם אסורים, ואפילו בבשר הפל והחלב מלוח יש ג"כ לאסור [שפב] ומ"מ יש בזה מתירים כשהחלב ההפל הוא הרבה ברי לכסות כל החתיכה, דנחשב כהדחה מועטת, ואוסר הבשר רק בקליפה, ויש מהאחרונים צריך שיאכל מחמת מלחו ע"י הדחה זו, או שיהא החלב מעורב עם מים, וכן לא בתבשיל חלב:

קעה כל זה הוא רק [שפג] באם הטהור המלוח הוא לח קצת והטמא

לח שאלו, ובכפ"ד סקט"ו דלגירסת הט"ו בולע מהאיסור לריק דוקא אינו נאכל מחמת מלחו ומיירי בהפטר דליחסיב מלוח כה"ג, אבל להש"ך בנידחתו שהטמא חשוב רוחו ובלע איסור ללול בעין, ולא כשהטמא הוא דבר גוש הוא אפילו במליחה מועטת ובאין הפמ"ר, ומחלק הש"ך בין בשר רוחו שפול לחלב לוגן שאין אסור רק כדי קליפה משום דשם כיון דחמ"ל גובר נלטין הכשר, אבל במליחה דליש חמ"ל הוא רוחו ואסור: [שפא] דאם כו' כי המחבר מיירי שם בסו"ל בנשר וחלב ג"כ, ופירש הש"ך סקט"ו דברי ברמ"א כפנים שביבשר מלוח והחלב חפל, אבל להיפך נהי דהמ"א כתב בשם המרדכי דהחלב מותר ולא כסמ"ג, מ"מ כיון שע"כ בח"מ וא"ה ל"ל הנמ"ר שהרי המרדכי סובר בהסמ"ג שהחלב ג"כ אסור וכיון שהסמ"ג ומרדכי אוסרים ובשע"ד אין הכרח, ולהר"ן אסור בכל נוגעים זה בזה, והרמ"א חושש לשיטתו באין הפמ"ר בסיק"ה כנו"ל, וכן הרש"ל הניח בל"ע, כיון שבהר"ן איחא לאיסור אי"כ מאן לימא לן להקל, וכן בשפ"ד וחור"ם סק"ג אוסרים החלב ג"כ: [שפב] ומ"מ כו' זהו ע"פ מה שנו"ל סימ"ט סקק"ד מהל"ז דבין שמונה להדיח נמי פירות יהי' החלב כהדחה מועטת שמבטל כח ה"ר, ומי"ן דארמחליש ל"י בלע כדי קליפה כמו בחם לחוך לוגן, והפרי"ם בא"ח סימ"ט הקשה עליו מחמת שכתב שבעל חורפיהו ולי"א ארמחליש ל"י והביאו החו"ד סק"א, והעלה בחידושים סק"ג לחלק בזה בין מכסה כו' שאז הוא רק בקליפה ארמחליש ל"י, והחלב שא"א בקליפה מותר, וכ"כ בנתיב"ת סימ"א הובא בפמ"ש סק"ו, וכ"כ בדת"ש סק"ג סי"א מהחמ"ד ויד יהודה כחמ"ד, ובספר ערוך השלחן חולק על החו"ד, דל"ר שאני מבני"ה ושאר איסורים, ועוד כיון דחלב יש בו שמוניות סרוך ואינו מדיח היטב, ובחמ"ד שבת"ש הג"ל בחלב מעורב במים מבטלין כח המלח קודם שגאסר, וכ"ה מ"ד יוסף דב"י ג' חלקים מים ואחד חלב הוא הקליפה רק חלק רביעית ובטל, ויד יהודה מלריך שיהא גאבל מחמת מלחו, אף שבהדחה במים הוא אפי' עדיין אינו נאכל מחמת מלחו, וכן לא בתבשיל חלב עיי"ש: [שפג] באם כו' הוא סיוס דגרי הרמ"א ז"ל הג"ל סקט"פ ובכפ"ד סק"ד דמשמע אפילו מלוח הכל מותר, ופירש הבא"ט דהוי כאילו לא

באופן הג"ל סקט"ז מהחכ"א כללי ומליחה ט"פ הרמ"א במליחה הג"ל בסוף הסעיף: [שפ] צלול כו' דמ"מ סי"א אות ה' הביא מהמרדכי בנשר חי או ללי שפול עליו חלב בין יש מלח בשניהם בין יש בנשר לנדו הכל אסור עד סי' כיון שהאיסור הוא ללול רק שיהא מלוח כראוי שיחשב כמלוח מחמת אוחו מלח כמותו וכ"כ בהנמ"י ושערי דורא, ובסו"ל כחז הכ"י שם חולקים בזה, ובד"י בס"ע בשם הנשע"ד באחד לח ואחד יבש ונגשו זה בזה הוכיח מהא"ו ריבש אפילו יפלו לדבר לח אינו אוסר, ועפ"י העלה בהנה סו"ל סע"ו בטמור מלוח וטמא חפל מותר דוקא בטמא יבש אבל אם הוא דבר ללול נאסר בטמור מאחר שסוד דבר ללול הוא, בל"ע מהאיסור שאלו [כן הגיה הט"ו סק"א] ושניהם אסורים, ודוקא שהטמא לח קצת אבל אם הוא יבש לגמרי אינו בולע מדבר

לא נמלחו כיון שכבר נתייבש ממלחו, וכניח מהפרי' שחוסר כיון שנמליח לא אחרי' פסק כח המלח אי' כשנמלח חוזר ומעורר ונולע מהטמא הלח שאלל, ויש לאסור חף כיבש לגמרי, אבל בשפ'ר סק'י' כחב דבין מלוחים מחרש כיבש לגמרי, או נמלחו וגמייבשו ונמלחו מחמת דבר אחר והמלח עליו, מותר אפילו בלי הפמ'ר דהוי כחפל: [שפ'ר] ולייא כו' על מ"ש הש"ך הכל מותר, הניא השפ'ר סק'י' מהמח' דרק אין היבש מבליע בהלח ומוסר הלח אבל היבש ודאי אסור דהוי כטמא מלוח וטעור חפל, ואפילו בשניהם נושם ושניהם מלוחים ואחד יבש היבש אסור והלח מותר, וכ"כ בחוור' סק'י' דהלח לבד מותר: [שפ'ר] וחלב כו' כ"כ הש"ך סק'י' מהב"י סי' מהנשט' דהוי ככל דבר מלוח טעור וממא חפל באין דבר ללול שומר וכ"כ בחוור' סק'י' עיי' :

והטמא דתפ' הוא צלול, אבל באם הטמא המלוח הוא יבש לגמרי אף שהטמא הוא צלול אינו בולע מהטמא שאצלו, ואפילו שניהם מלוחים הכל מותר, [שפ'ר] ולייא הוי רק הלח מותר אבל היבש אסור שבולע מהלח [שפ'ר] וחלב רך שאינו מהותך י"ה בצלול רק כמו נוש :

קעו אין [שפ'ר] נקרא מלוח לאסור רק אם אינו נאכל מחמת מדרו כמו שהוא בעין, אבל אם נאכל מחמת מלוחו אין עריו דין מלוח לאסור ההיתר [שפ'ר] לייא הוי זה רק במליחת בשר להצניע, או בעין עיבור, וליש אומרים [שפ'ר] הוי כ' מליחה לקדירה, וכן מלוח לאורחא

כד' דיני אינו נאכל מחמת מלוחו שבשרי' סי' יא.

[שפ'ר] נקרא כו' נגמ' חולין דקיי' ופסחים דעיו בההוא בר גזלא דנפל לנדא דכמחא שרי רב מינגא כו' אחר רבא מאן חכים כו' קסבר כי אחר שמואל מלוח ה"ה כמות ה"מ באינו נאכל מחמת מלוח, אבל הא' נאכל מחמת מלוח הוא, וה"מ חי אבל לוי בעי קליפה, ואי אית ב"י פלי אסור כולו, ואי מחובל בתבלין כולו אסור, ולרש"י ז"ל הוי הכותח שהוא סכמא מלוח שנאכל מחמת מלוח, וכ"כ הר"ן לפי פירוש אחד דקאי על הכותח כדאמר בריש אלו עוברין תלתא מילחא והיינו אחר שטירבו בו שאר דברים הוי נאכל מחמת מלוח, ועוד הביא פירוש שבהר"ן יונה ה"ה מלוח ואם ל"ה נאכל מחמת מלוח ה"ה אסור כדן חס לתוך לונן לרב דעילאה גבר בכולו ולשמואל בקליפה אדמיקר ל"ה אבל אם ה"ה נאכל מחמת מלוח אין עליו דין רוחא דמלוח רק כלונן לתוך לונן, ופסקו כן הר"ף והרא"ש בפכ"ה סיל"ג דבעי אינו נאכל מחמת מלוח, והרמב"ם ז"ל בפ"ט מה"א ה"ה מפרש כפירוש הא' שבהר"ן דקאי אכותח שנאכל מחמת מלוח, ואף שהראב"ד ז"ל השיג דקאי על הגזלא מ"מ כחב הכ"מ שאין זה השנה, וכן יישבו השנה ב' של הראב"ד, וכ"פ הטור והמחבר בס' ק"ה לענין שאר איסורים וסיל"א לענין בשר בחלב: [שפ'ר] לייא כו' לפי מה שפירש"י ז"ל אינו נוח לאכול מחמת רוב המלח שבו עד ששורין וידיחין אותו במים כעין מליחת בשר להלניע, כתבו החוס' ד"ה הני מילי בשם הר' יעקב ישראל דרק נמלח כעין עיבוד כבשבת דע"ה במלח חייב משום מעבד דמוקי לה בבטי לאורחא אבל בביתא לא משוי אינש למיכל' עך, ומהוך כך החיר בגיגית מלאה בשר שנמלחה יפה עם חתיכת גבילה, ואף שמהחוס' והרא"ש נראה דלא פליג על רש"י כמ"ש המעיט' אות ר' מ"מ הטור סובר שחולקין ביניהם ורק גנר דעת הר"ה ז"ל שיחבאר הם שוים: [שפ'ר] הוי כו' החוס' הקשו בשם ר"ה ז"ל על רש"י מה' אטמאמא דריש גלימא, וכן מקטרה שמלח בה בשר, וכן בפנימא דקייא, ורב מרי בר רחל, וכי היו כל המליחות להלניע או לאורחא, ולכך הביאו בשם ר"ה ז"ל דכל מליחה

לאורחא אינו נאכל מחמת מלחו, אבל לא מליחת צלי שאין בו כח להבליע במליחה מועטת:

קעז לרירן [שפמ] הרין שיש לחשוב אפילו מליחת צלי ברותח, ורק בהפמיר יש להתיר כל שלא היה מליחה לקדירה קודם שהריחוהו, או במלוח [שצ] שהוא לאורחא הנקרא [איינפעקלין] אפילו אחר שהדיחוהו קודם השרי' במים, ויש מתירין בזה [שצא] בכחוש בכל ענין, וכן נוטים [שצב] להתיר במליחה מועטת וכשר עוף בחלב בתרי דרבנן, ובכל ענין רק במרגיש עכ"פ כח המלח ולא במעט מלח בעלמא, וכן באיסור [שצג] דם כל שאינו בכלי שאינו מנוקב יש להתיר במליחה מועטת בהפמיר:

קעה וכן אין [שצד] חילוק בין נמ"ח

נאכל עם המלח שבו ואינו מוביל, ומחלק בין חוס של בית השחיטה או של אש שאף שאינו אלא חוס מועט אמרינן שמבליע, משום שהמלח אינו נבלע בחומו רק בחריפותו, וכל שאינו אלא מועט אף שיש לו כח להפליט שיעקר טבע של מלח למשוך הדם ולהפליטו, אבל להבליע לריך הרבה בחריפותו, וכן הביא הב"י מהגמ"י דלגל ל"ס כרוח: [שפמ] הרין כו' הב"י בסייע וס"ל הביא מהרשב"א והר"י כר"ם ז"ל ובהר"ן בשני אנפי הנ"ל דהיינו לקדירה או לאורחא זה הוא רוחת, וכן העלה בשו"ע ס"ל ס"ט, ונרמ"א ז"ל בס"ל אהנה שנספח הביא בשם י"א שהוא הארוך לאסור אפילו במליחה מועטת כללי, וס"ס שטוב להחמיר באין הפמיר, ובסיק"ה ל"ן הש"ך סקכ"ז אס"ל לענין חיזה הוא אינו נאכל ממ"ל פירש השפ"ד להחמיר באיהפמיר במליחת ללי שאין בקיאה בין מליחה מרובה למועטת, ורק בהפמיר להקל כל שאינו בחרי אפי' המ"ל: [שצ] שהוא כו' כמ"ס הר"ן הנ"ל סקספ"ח שאפילו אחר ההדחה אין דרך לאוכלו קודם ששראו במים, וכחב בחכ"א כמ"ג שהוא מה שנקרא [אין פעקלין] כנפנים שהוא אחר שהשירוהו והדיחוהו מדם דהוי בעי לה לאורחא ע"י: [שצא] בכחוש כו' בשפ"ד סקכ"ז אוסר בפסקות בכחוש ג"כ אף דהוי חרי חומרי אין בקיאה בין כחוש לשמן, ובין מליחה מועטת למרובה, אוסר באין הפמיר, אבל בהרטק"א ס"ל משיג עליו שאין להחמיר בזה בשני חומרות, ומחיר בכחוש במליחה מועטת בקליפה: [שצב] להתיר כו' הוא מהכרופ' משום דהוי חרי דרבנן מליחה וכשר עוף, וכ"כ באמרי ברוך והביאו ברת"ש סקמ"ה, ובסקמ"ג מהיר יהודה דעכ"פ רק במרגיש כח המלח ולא במעט מלח בעלמא: [שצג] דם כו' בשפ"ד ס"ל סק"א דעמו דמ"ס רמ"א בסיס"ט לאסור בכלי שאינו מנוקב במליחה מועטת זה רק כיון שפירש ממקום למקום ואסור אף בהפמיר, ומסופק ככה"ג בכלוע מדם ודעמו להחיר, ומה שאוסר בסי"ט סקט"ז הוא לאו לדינא: [שצד] חילוק כו' בב"י ס"ל א הביא מהרשב"א דמליחה אפי' מלך אחד ואוס' והמ"ק סוכרים מנ' לרדים, והרמ"א ז"ל בהנה העלה דאין חילוק והיינו דבאיהפמיר אפילו במ"ל אוסר ובהפמיר אפילו משני לרדים

מוחר

מומר: [שצח] וכל כו' כי הרמ"א ז"ל ס"ל כחכ, כל לירי אפילו רק ללוי חשיב רוחם, וכחכ השפ"ד סקצ"ו שאפילו בהפ"מ אסור ולריך המורה שיתיר במליחה מועטת ליתור כשים שם טיפה ליר עיי"ש: [שצח] אין כו' דעה הר"ן בשם הנשיא ז"ל דמקמי שיעור מליחה ליה רוחם, וכ"כ המרדכי בשם הראב"ן בטמא מלוח וטהור חפל במלחן יחד וסילקן קודם גמר פליטתן שמומר, אבל מהראב"י הביא דליר נכילס חזק הוא ואוסר אף קודם שיעור מליחה שהוא גמר פליטה, והמחבר בס"ל אסור ג"כ רק בשהא שיעור מליחה ולא קודם וכן אסור בלא שיעור מליחה כשי"מ, ופירש הש"ך סק"א לחלק בין איסור דם שנסים"ט דסם אסור אבל כבשר וגבינס בנמלח שניה ופלט מחילה כל דמו לריך שהא, או אחר השיעור, ומסיים הש"ך דהמחבר שפוסק כהר"ן הוי הר"ן יחיד נגד כל הפוסקים וגם הרשב"א במשמ"כ דוחה זה ואין להקל בחיך שיעור מליחה אפילו בהפ"מ וסעומ"ל בשאר איסורין, כמו שאוסרין דם, ובכר"פ דחה דברי הש"ך, דרק להמחבר דהוי דם שחלח מ"ה אסור, אבל בשר בחלב דהוי רק במליחה דרבנן יש להקל נקודם שיעור מליחה, מ"מ בדת"ש ס"ל סק"מ הביא מהיד יהודה דעיקר כהש"ך, וכנהאס מפרמ"ג וחוו"ד ולא כהפ"מ שדחה דברי הפ"מ שמחמיר ג"כ כהש"ך עיי"ש: [שצח] אחר כו' היינו הגז"ל סיס"ט מסקת"ל ואילך שזה הוא דין מעשה דרש"י ז"ל שנס"ט סיס"ט סעי"כ, ולדין אוסרין כשנחתו בכלי שאינו מנוקב קודם ההדחה אחר שיעור מליחה, מה שכתב הליר כדי קליפה ואם שהא שיעור כבישה אוסרין מה שכתב הליר לגמרי עד ס', וקליפה מסביב, ובהפ"מ וסעומ"ל, אם הוא במליחה להוציא דם שעשה כבר פעולתו, מקילין בכל האסורים, ובנמלח אחר שהוכשר מדמו דליה עשה פעולתו אוסרין בכל ענין, גם נחבאר שם דיני ליר כשנטף על הכלי שיש חילוק בין שאר כלים לכלי חרס, ובין נפל לחוכו או מצחו, וכן נזכר שם דגם לענין זה מחשבין אחר שיעור מיל שהוא י"ח מינוטין, לאחר שיעור מליחה עיי"ש:

כה] דיני מליחה לברים להפליט ולהבליע שבשריע סעיף י"ב, וי"ג.

[שצח] **לאסור** כו' דבר זה הוא מהחוס' בסוגיא דחולין דק"ג ד"ה טהור, אחר שכתבו ה' הגז"ל ס"ק דאין חילוק במליחה לעילא וסחלא כו' כתבו ה' דגביות שטשים בדפוס הענ"ס א"ל להגדיל, ומומר לעשות בהם ולמולחם דהוי טהור מלוח וטמא חפל שהוא הכלי, שאינו נעשה העץ רוחם ע"י המליחה, ומעשים בכל יום שלוקחים מלח בקערה שמחמשים בה בשר ונותנים לחלב וסיינו דהמחמיר חבא עליו ברכה, וכ"כ הרא"ש ז"ל סכ"ה סימ"כ, ומ"מ לסביל כל כח המהר"מ מלובלן שהרי

נמלח מצד אחד למשני צדדים [שצח] וכל זה במליחה אבל ציר הנוסף מכשר שנמלח אפילו רק מעט אסור אף בהפ"מ וצריך המורה ליתור בזה:

קעט כשהמליחה היא כדון [שצח] אין להתיר בקודם שיעור מליחה אפילו בהפ"מ עם סעודה מצוה ואף בבשר בחלב דהוי במליחה רק דרבנן ג"כ אין להקל, וכבר נתבאר לענין [שצח] אחר שיעור מליחה אימתי מחמירין, ואימתי מקילין בהפ"מ עם סעודת מצוה, בין באיסור דם, בין באיסור מדיפה או בשר בחלב, וכן לענין ציר שננטף על כלי, בתוך שיעור מליחה או אחר שיעור:

קפ אין דין מליחה [שצח] לאסור מה שנמלח בכלי איסור, או משל בשר לחלב, כיון שאין מפליט מחביו ע"י המליחה, ולכך גביות שנעשו בדפוסים עכ"מ ונמלחו בתוכן, מותרין בדיעבד ורק לבתחילה אסור לעשייתן

יש להקל נקודם שיעור מליחה, מ"מ בדת"ש ס"ל סק"מ הביא מהיד יהודה דעיקר כהש"ך, וכנהאס מפרמ"ג וחוו"ד ולא כהפ"מ שדחה דברי הפ"מ שמחמיר ג"כ כהש"ך עיי"ש: [שצח] אחר כו' היינו הגז"ל סיס"ט מסקת"ל ואילך שזה הוא דין מעשה דרש"י ז"ל שנס"ט סיס"ט סעי"כ, ולדין אוסרין כשנחתו בכלי שאינו מנוקב קודם ההדחה אחר שיעור מליחה, מה שכתב הליר כדי קליפה ואם שהא שיעור כבישה אוסרין מה שכתב הליר לגמרי עד ס', וקליפה מסביב, ובהפ"מ וסעומ"ל, אם הוא במליחה להוציא דם שעשה כבר פעולתו, מקילין בכל האסורים, ובנמלח אחר שהוכשר מדמו דליה עשה פעולתו אוסרין בכל ענין, גם נחבאר שם דיני ליר כשנטף על הכלי שיש חילוק בין שאר כלים לכלי חרס, ובין נפל לחוכו או מצחו, וכן נזכר שם דגם לענין זה מחשבין אחר שיעור מיל שהוא י"ח מינוטין, לאחר שיעור מליחה עיי"ש:

פסרי בקשרם שחלה בה בשר אסור לאכול
בה רוחא הרי שמבלע ע"י המליחה, ויש
בהנחה אשרי חולקים בזה כי המרדכי
בשם הראב"י דעמו דל"ה זה טמא חפל כי
ברוב המלח של הנבינות עכ"ל קיבל הכלי
טעם והיו כשפוא בן יומו טמא מלוח
ומכליג אח"כ ואפילו כלי מנוקב לא מהני
בזה ואוסר אפילו בדיעבד כמו בקשרה
שמלח בה בשר, ובהנה שני' תמה על
משיכת ר"י דלמה נהגו להגביל הדפוסין
דברי שפיר נהגו, דאפילו בטמא חפל הוי

רק בדיעבד מותר כמו דג טמא שמלחו עם דג טהור אבל לכתחילה אסור וא"כ שפיר
לריך להגביל לכתחילה, ומ"מ הטור בסיק"ה כחב סתם להחיר בנבינות וכן במלח הנחון
בקשרה של בשר ופירש הב"י שהוא כדעה הרא"ש דאסור לכתחילה, וכדעת המרדכי
שכח כמו הרחק מן הכיעור, וכ"כ מהרא"ש בסיק"ה ד"ש רא"י ממה שמולחין וחוזרין
ומולחין בכלי מנוקב שמוחר להשחמם ברוחה, דל"ה ה"י אסור לכתחילה אף דאין מליחה
לכלים, והיינו בנבינות אבל במלח הנחון בקשרה יחבאר מזה להחיר לכתחילה ג"כ,
וכ"כ בשם הרא"ה ז"ל דכלים של נכרים שהורחו יפה, מותר ליתן בהם בלל וחבלין
וכיוצא דבר חריף שאינו מולא דבר קשה ביבש, ולא כהראב"י שאוסר אפילו דיעבד, וכ"כ
בש"ע להחיר בנבינות, ואף שהרמ"א ז"ל בד"מ אומ"י הביא מהא"ה שסובר כהראב"י
לאסור בנבינות בדפוסים ורק בשאר דברים סובר הראב"י ג"כ להקל, מ"מ העלה
בהנה להחיר בדיעבד בין בנבינות או שאר היתר שנמלח בכלי אסור, ורק לכתחילה אסור
וכמ"ס בהנה טעמו דאין מלוח כרותח כ"כ להפליט מהכלי ואף שהש"ך סקמ"ב כחב
בטעם טהור מלוח, מ"מ כחב השפ"ד שהוא רק לדוגמא, ועיקר הטעם שאין מלח מפליט
רק מהאוכל שהוא רק ולא מכלי שהוא קשה, דל"כ למה מותר להש"ך בסקמ"ד גם בלח
כן והרי בטהור מלוח אסורין בלול ע"י"ש : [שצמ] חילוק כו' היינו כהשפ"ד הנ"ל דאין
עיקר הטעם משום טהור מלוח ובפח"ס סק"ג אוסר בדבר בלול, ובדלת"ש סקמ"א
מספר לקוטי לבי שאין חילוק וכמ"ס במשנ"ס : [ת] וכן כו' בהרעק"א סקמ"ד הביא
מהבאר שבע לחלק בזה אף מהש"ך סיס"ט סקס"ז הנ"ל סיס"ט סקס"ה אין חילוק
וכ"כ בדלת"ש סקמ"ד מהרד"ז וכ"כ בהכ"א כנ"ז ד"ג : [תא] מנוקב כו' בד"מ הביא
מהא"ה לאסור באינו מנוקב, אבל הוא הוכיח ממלח הנחון בקשרה דהוי כלי שאינו
מנוקב ומ"מ מותר וכ"כ בהנה ע"י"ש : [תב] בישראל כו' בהרעק"א ז"ל הביא דבנבלע
ע"י בישול מפליט המלח מהכלי, ורק בנבלע ע"י מליחה הדין כן, וכ"כ בהפארת למושה,
אבל בדלת"ש סקמ"ה מביאורי הגר"א ועוד מחברים דאין חילוק, ולפי מה שז"ל
בסיס"ט סקס"ב הביא הב"י מהנשע"ד דלכך מותר למלוח בכלי שמלחו בו משום ב'
טעמים, וכחבו שם דלטעם א' רק בנבלע ע"י מליחה א"י המליחה להוליא הבלוע, אבל
בנבלע ע"י בישול יכול להפליט, אבל לטעם הב' א"י להפליט כלל כמ"ס בספר פתח
הדעת בפתיחה א"ה שם : [תג] הב"י כו' שפ"ד סקמ"ב משום דבכשר נכנס המלח
בחלקיו, ולא בכלי ע"י"ש : [תד] שמן כו' שפ"ד סקמ"ג מהטו"ז סיק"ה ומשננות סיס"ט
סק"מ אפילו אסור שמן אינו מפליט : [תה] המסתבך כו' בב"י הביא מחשבות הרשב"א
שמוחר ללוח בשר בכלי שמכניסים בו יין לקיום חכמה טעמים, א' שאינו מפליט, ב'
אפילו אם מפליט מ"מ א"ה שפליט כ"כ שיבוא לידו נתינת טעם, ג' אבד דטרוד
לפליט לא בלע, ד' לא בולע אלא דבר המסתבך כמו שמן או ליר אבל דם או יין לא.

קִיבוץ קיצור הלכות תערוכות סי' קה ביאור יהודה נו 111

ועפ"י העלה בכנה כסי' דה"ה נמלח
היתר נשאר כלי איסור לא נביט וכו'
לאפוקי טעם ד' כגל מהרש"א, וכן הביא
הט"ו סי' ע סק"ז וכן סקנ"ח לאפוקי
מח"ש הרמ"א כסי' דרק נבכלע איסור דס'
אין המליחה מוליא, אבל שאר איסור שנכלע
בכלי ע"י מליחה נשר אפשר שהדגים אסורים
שמתכרס יוחר, רק הדין בכל איסורים כן,
ופירש המשנלות דאף שהרמ"א גופי' הביא
כאן כל איסור, מ"מ הביא הט"ו זה מהרש"ל
לאורו דגם דגים דרפו קרמייכו ומסחרני
יוחר מ"מ אין לחוש, ומותר אפילו לא
באיסור דס' עיי"ש: [תר] משהו כו' בספר
ערוך השלחן סי' ע דמשהו פולט, וכ"ה
בפה"ד סי' ע ט"ו סקמ"א מספר קול
אליהו מהרד"י, אבל הם דחאו דאין רא"י
מהמג"א סתמ"כ סק"ט דהוא משום כנוס,
ולא מטעם מליחה עיי"ש: [תר] נתבאר
כו' היינו הול' סקמ"ד מהרש"ה ומג"א
שאיסורים, וט"ו וס"ך מחירים ופסקין
בהפמ"ר להחיר אפילו נכניסה בשירותים:
[תח] להבליע כו' הוא מהמג"א דקערה
שמלח בה נשר בדק"א ומפינכא דחברה
ר' אשי, כמ"ש המהרמ"ל הג"ל סקס"ח
ובכלי היו רק כו' קליפה וכמ"ש בשפ"ד
סי' ט סקפ"ב בפשיטות מנולח בכלי שאינו
הביא נשם רב אחד שרנה לומר כן בכלי חרס ישינה דכיון שאינו בולע אלא"כ מפליט
מתמילה שלו וכן ע"י המליחה אינו מפליט אלא"כ אינו בולע מהבשר ומיחרת, אך
הוא חולק שכל הפוסקים לא הזכירו חילוק זה, ובפה"ש סי' ט סקל"ה כתב ע"פ הכר"פ
דחזו"ט יחיד רק בעין אינו בולע כ"ח ישן אבל טעם בולע ונאסרה, וכ"ה במשמ"ש סס"ג
דח"ש ס"ה סקע"ג לאסור דלא כיד יוסף שמחיר ג"כ עיי"ש: [תר] בבישה כו' מ"ל
סי' ט סקמ"ד משפ"ד סקפ"ב בחקירה הג' ונ"ל סימן זה סקנ"ז מסקנת הלבוש"ר
ומשמ"ש להקל בהפמ"ר בקליפה, ובאין הפמ"ר דנקטין כדרישה ומג"א היו יותר ממליחה
באוסר כנולו: [ת"י] וב"י כו' מ"ל סקקל"ה בדיני עירוי משום דעירוי ספק הוא וכ"כ
בשפ"ד ס"ה סק"ט מהבלי, ורק בנאסר ע"י עירוי היו כנולעו כך פולטו: [ת"א]
שמן כו' בשפ"ד סי' ט סקפ"ב בחקירה הב' נסתפק בזה, כיון שבכלי אוסר רק כדי
קליפה נימא רק בכחוש ולא בשמימות, והעלה דאף בשמן היו כחם לחוך לזון וכ"כ
בס"ה סק"ח כמו חמאה בכלי, ה"ה במליחה בקליפה: [ת"ב] הנרתן כו' הוא דין שני
שהחוס' הביא רא"י לדין הגבינות מחמשים בכל יום ובזה כתב הב"י שמוחר אפילו
לכחילה שהרי כתבו שרגילות הוא כן, וכ"ה בשו"ע סעי' שמוחר ליחנס לחלב, וכ"כ
בס"ה סעי', ונ"ל סקס"ח מהא דתנבין מהר"ה ז"ל שהם דברים חריפים: [ת"ג]
איסור כו' הרמ"א ז"ל בהנה כתב וה"ה אם היו בכלי איסור, ומשמע דרק בהיו מותר
כשהם נקיים ויבישים ליחנס לסיור, אבל הש"ד סקמ"ד דעמו דהרי בלחיס ג"כ מותר
כשנתנו

מורה דשריק, ואפילו באיסור [תר]
משהו הדין כן, וכבר [תר] נתבאר
בכבישה בציר אם מפליט מהבלי
כשיעור שירותית, שטקילין בהפמ"ר
דהוי במליחה:
קפב כל זה רק להפליט, אבל
[תח] להבליע בכלי הדין
שמשכילע בכלי כדי קליפה, אפילו
מלח בשר בכלי חרס ישינה תולבת,
הבשר מותר והכלי אסורה כדי
קליפה, ואפילו [תח] כבישה בציר
כדי שירותית בהפמ"ר אינו מכליע
רק כדי קליפה [ת"י] וב"י שנאסר ע"י
מליחה בבדי קליפה אינו מועיל
הגעלה ע"י עירוי רק בבדי ראשון
דוקא, ואפילו באיסור [ת"א] שמן
ג"כ מכליע רק כדי קליפה בהבלי:
קפג טלח [ת"ב] הנתון בקערה של
בשר, וכן תכלין מותר ליתנם
לכתחילה לחלב, וכן בבלי של [ת"ג]
איסור אם הוא נקי ויבש הדין כן
שמוחר ליתנם לכתחילה לכלי איסור,
גאם הם לחים הוי כשאר מליחה
לכדים להפליט שמוחר בדיעבד ולא
לכתחילה

סי' ט סקפ"ב בפשיטות מנולח בכלי שאינו
הביא נשם רב אחד שרנה לומר כן בכלי חרס ישינה דכיון שאינו בולע אלא"כ מפליט
מתמילה שלו וכן ע"י המליחה אינו מפליט אלא"כ אינו בולע מהבשר ומיחרת, אך
הוא חולק שכל הפוסקים לא הזכירו חילוק זה, ובפה"ש סי' ט סקל"ה כתב ע"פ הכר"פ
דחזו"ט יחיד רק בעין אינו בולע כ"ח ישן אבל טעם בולע ונאסרה, וכ"ה במשמ"ש סס"ג
דח"ש ס"ה סקע"ג לאסור דלא כיד יוסף שמחיר ג"כ עיי"ש: [תר] בבישה כו' מ"ל
סי' ט סקמ"ד משפ"ד סקפ"ב בחקירה הג' ונ"ל סימן זה סקנ"ז מסקנת הלבוש"ר
ומשמ"ש להקל בהפמ"ר בקליפה, ובאין הפמ"ר דנקטין כדרישה ומג"א היו יותר ממליחה
באוסר כנולו: [ת"י] וב"י כו' מ"ל סקקל"ה בדיני עירוי משום דעירוי ספק הוא וכ"כ
בשפ"ד ס"ה סק"ט מהבלי, ורק בנאסר ע"י עירוי היו כנולעו כך פולטו: [ת"א]
שמן כו' בשפ"ד סי' ט סקפ"ב בחקירה הב' נסתפק בזה, כיון שבכלי אוסר רק כדי
קליפה נימא רק בכחוש ולא בשמימות, והעלה דאף בשמן היו כחם לחוך לזון וכ"כ
בס"ה סק"ח כמו חמאה בכלי, ה"ה במליחה בקליפה: [ת"ב] הנרתן כו' הוא דין שני
שהחוס' הביא רא"י לדין הגבינות מחמשים בכל יום ובזה כתב הב"י שמוחר אפילו
לכחילה שהרי כתבו שרגילות הוא כן, וכ"ה בשו"ע סעי' שמוחר ליחנס לחלב, וכ"כ
בס"ה סעי', ונ"ל סקס"ח מהא דתנבין מהר"ה ז"ל שהם דברים חריפים: [ת"ג]
איסור כו' הרמ"א ז"ל בהנה כתב וה"ה אם היו בכלי איסור, ומשמע דרק בהיו מותר
כשהם נקיים ויבישים ליחנס לסיור, אבל הש"ד סקמ"ד דעמו דהרי בלחיס ג"כ מותר
כשנתנו

כשנתנו בכלי איסור נדיעבד דהא אין מליחה לכלים נדיעבד, וממילא ביניישים אפילו לכתחילה מותר ליחסם בכלי איסור וליתנו אח"כ להיתר, וכחז הש"ך נסקמ"ג וסיל"ה דפ"כ אין הטעם משום נ"ט דר נ"ט לכך מותר בנשר וחלב, דהא בדבר חריף אינו מועיל נכ"ג, ורק משום אין מליחה לכלים, וכשהוא יבש מותר לכתחילה ג"כ וא"כ באיסור ג"כ מותר לכתחילה מה"ט, ובאמת המנחי' שנשפ"ד כתב דרק בנשר לחלב דהוי טעם קלוש מותר משום נכ"ג אף בחריף כזה ולא בשל איסור, ומ"מ להש"ך לא ס"ל זה רק ל"ה נכ"ג, ומ"ש נדגמ"ר חניינא שנמשמ"ש בנז"ז סיס"ט סקכ"א דלהש"ך סיס"ט סקס"ח ופ"ג ל"ה מלח דבר חריף, כתב במשמ"ש שם דלהחזיר סקכ"ד בשם המנחי' הוי רק להש"ך במליחה מועטת אבל מלח הרבה הוי דבר חריף: [תיד] וי"א כו' בחוס' סיימו שם דהמחמיר חע"ב, והד"מ או"י דביא מהארוך להחמיר במלח בקערות בשר שחא ה"י שומן דבוק נו, והעלה בהגה דהמחמיר לכתחילה חע"ב,

לכתחילה, [תיד] וי"א שבכ"ל מת שמתירים לכתחילה הוי המתמיד תבא עליו ברכה, ויש שאינו חושש לזה [תמו] ביבש, רק בל"ה לכתחילה, ומ"מ לכתחילה וראי אין ליתן מלח בכלי ש"ל בשר ליתנו לחלב וכ"ש בשל איסור, ורק בדיעבד כשנתנו אפילו נתחלה מותר, וחכ"ל כשהכלי הוא [תמו] נקי וסתם כלי חוץ מסכין הוי בחזקת נקי:

קכד אם דכו מלח במדוכה של איסור, או מבשר לחלב אסור ל"א [תיו] ליתנו לתבשיל, וכבר [תיה] נהבאר דאפילו בסכין של איסור שחתכו בו בשר שנמלח ג"כ דינו כמו שאר מליחה לכלים שמותר בדיעבד ואסור לכתחילה, אף שיש מפקפקים על זה לדונו בחריף עם דוחקא שמוציא מהכלי, ומבליע להמלח:

כבר

וחמה הטו"ז בסיל"ה סק"ח דהחוס' לא סיימו המחמיר חע"ב רק אדפוסו ענו"ס, אבל ממעשים בכל יום דקאי ג"כ על אנשים חשובים לומדים וכי הם מוליאים עצמם מכלל ברכה, וע"כ שזנה של כלי בשר אין איסור אף להחמיר לכתחילה, וכ"ד הח"ח ורש"ל, רק שהרש"ל משנה מנהג אשכנז שיש להם ב' כלים משום ידיו מלוכלכים מבשר לחלב או איפכא, אבל מדינא אין להחמיר, ומ"מ הנקוד"כ י"שב זה דנתי שמהחוס' נראה שהיתר גמור הוא בנשר לחלב, מ"מ חושש הרמ"א לדעת הא"ח שחא אינו נקי, או שמחמיר כדעת המרדכי דס"ל דיש להחמיר לכתחילה: [תמו] ביבש כו' הוא מ"מ המעבדות סיל"ה דהטו"ז רק ביבש אינו חושש לחומרת הרמ"א אבל בלח שפיר אסור לכתחילה, וסיים בשפ"ד שם דלכתחילה ודאי אסור ליתן לבשר או לחלב וליתנו אח"כ במין הדיפור וכ"ש בכלי איסור כי ידים כו' רק נדיעבד אפילו נתחלה מותר כי אין מליחה לכלים להפליט אף בשמן: [תמו] נקי כו' כמ"ש ברמ"א, ובש"ך סקמ"ה מהח"ח דסתם כלי נקי הוא, ובשפ"ד ל"ן עלמו אסור י' וסיל"ה לענין סכין: [תיו] ליתנו כו' הוא בדרת"ש סקרי"ט מהכנה"ג כמ"ש בא"ח סיחמ"ז דבנה"ג אסור, ויש לעיין בפנים אם הוי כחריף ודוחקא ואסור אף דיעבד, או רק כדוחקא לבד: [תיה] נתבאר כו' סיינו הנז"ל סיס"ט סקס"ג מהד"מ והש"ך סיס"ט סקפ"ט דסכין הוי כשאר כלים להפליט במליחה אף שחממו שם דהרי הוי זה חריף ודוחקא, וי"ל להש"ך הנז"ל סקמ"ג מהחז"ל סיס"ט סקכ"ד הוי רק במליחה מועטת אין חריף ורק במלח דכאן הרבה הוי חריף להש"ך אבל במלח בעין כהכנה"ג הנז"ל ס"ק שלפ"ז שפיר הוי חריף ודוחקא ואסור, וכבר מ"ל סיס"ט סקכ"ד מהמעבדות שם סקכ"א מהא דחתכו טלפין בסכין במה שמלמד ליתר, ומה שהאחרונים מפלפלין בהיתרו, גם אם מועיל ליבון בהמלח שלש אחרונים מועיל:

קפה כבר [תיט] נתבאר דמה שהוא עביר למעמא אינו בטל בשמרגישין הטעם אפילו בארץ, ולכך מלח ותבלין שהם מנוף האיסור כמו של עיז וכדומה אין מועיל בו ששים עד שיתברר שאין מרגישין טעמו, אבל כל שאינם מנוף האיסור רק שנבלע בו, או מלח הבלוע מדם שנמלח בו, אף שאין די [תב] לשער נגד הדם שבמלח לבד רק נגד כל המלח, מימי כשיש סי' נגד המלח אין דנין בו דין עבירי למעמא, כיון שהדם האיסור אינו נותן טעם, ויש [תבא] לספק אם מותר ליתנו לתבשיל שיש בו סי' אם הוי מבטל איסור לכתחילה, ובבר נתבאר [תבב] שבנתבשלה בלא הדחה איצ סי' בחתיכה גופי' משום דבוק, רק הבל מצטרף, כשיש בהתבשיל כמו החתיכה, וכן נתבאר אם בלעו בשמים

[תיט] **נתבאר** כי היינו הנזיל סליח סקליו, שהוא אחד מהעשרה דברים שאינם בטלים, ודבר זה כהנזיל הכוס' נדק'ה ד'ה אחאי בסופו, לענין תבלין הבלועים מדם או מחלב ונפלו לקדירה מחבטלים כס' אף שנותנים טעם אף באלף מ"מ אינו חמיר מן האוסר הנבלע בהם, וכ"כ הטור בסיק'ה לענין מלח הבלוע מדם או בנתבשל בלא הדחה אחרונה והביא שהר"ם מקולי והריב"א כתבו לאסור דחשבינן כאילו הדם מלח, ומ"מ הרשב"א שהביאו הכ"י דעתו ג"כ כשהיה להיחר דליה המלח גוף האיסור, וחלוק מבשר בחלב דהוי גוף האיסור, אבל זה הוי רק כהדם ואינו עביר לטעמו, והעלה כן המחבר בשו"ע סעיף י"ד שנטל כס' נגד המלח, והוסיף הרמ"א ז"ל שאין הנאסר חמיר מן האוסר: [תב] לשער כי על

מה שהרשב"א מזהיר סי' נגד המלח, ולא די ז"ל דליא חריג בשאר איסורים כחכ' הכ"י א' מפני שאפילו נגד המלח אין בקדירה שלא יהי' ששים נגדו שאילו אין ששים בחבטיל הוי מלוח ביותר ולא חוי למידי ב' אפילו לרבינו אפרים מ"מ הא לא ידעינן כמה דס יש במלח, והש"ך סקמ'ו העתיק טעם שני של הכ"י משום דלא ידעינן, ומהם השפ"ד הא לדין לריק סי' משום נע"מ, אי דיהי' מ"ה משום דנע"מ הוי רק דרבנן, הא גם זה הוי דס שביטלו דרבנן, ורובה לפרש ט"פ הרמ"א בסיקל'ד דדם במלח הוי בטלים איכ' ל"ש בזה נעשה נבילה, אך קשה למה לריק רמ"א לומר אין נאסר בו' הא המלח לא נאסר כלל, ובאמת דחרטק"א חמה מוכאן לשם, ולפי שהמנחי' חמה בלא זה על הרמ"א דשם שבמדרגי' איתא הטעם שמחייב' וסולך לאכור ונשרף ונחבטל, והוא מההיא' בעי' דליג' בשם ר"ח לענין יין או דס ובהר"א שם, וכ"כ בד"מ גופי' סיקל'ד לענין עשיית המלח בבטלו שמחייב' או הולך לאכור, ולכך הביא במשמ"ש שבאמת פירשו בהרמ"א שם ג"כ טעם זה, ולא העתקתי מ"ש בדת"ש סקל'ג דמייירי שאין ניכר לבע דס מחשש חומתא, כי יש בזה דינים הרבה כמ"ל סיק'ג: [תבא] לספק כי בפר"ח סקל'ג בשם הרמ"ע מפא"י ז"ל מחיר ליתן זה המלח לחבטיל שיש בו סי' בהמלח נגדו ואין בו משום מבטל איסור לכתחילה, אפילו באם הדם מעמיד המלח, כיון שנטל הוא מ"ה בהמלח רק משום מעמיד ז"ל אפילו אי מבטל איסור לכתחילה הוי מ"ה מ"מ בזה כיון שמבטל הוא הוי גזירה שאין רוב ליבור יכול לעמוד בה, ורק לאכול בעין המלח אסור, וחקר שם לענין זה וזה גורם, ובדת"ש סקל'ג בשם המחזיק דניאל ט"פ הפרמ"ג סיט"ד סקל'ג נראה שאסור ורק בספק שמה לא נבלע בו איסור אפשר מותר ליתנו אף לכתחילה לחבטיל, אך מ"מ מהפר"ח נראה דרק כשמבטל בהמלח רק משום חשש מעמיד מחיר, ולא כשלא נחבטל רק ע"י החבטיל יהי' סי', ואם משום אין הכוונה לבטל לאו ברור הוא כולי האי: [תבב] שבנתבשלה כי

סינו מה שנתבאר בסיס'ט מסקנ'ס' ואלך לענין שיש שלשים נסחם, ולפעמים גם ששים הכל מנאר שם: [תבג] בשמים כו' היינו הנז'ל סלי' סקרלי' כון שסם עלמס נותק'ס טעם, ומה שפוטט שס מהי'ס', והפרמ'ג שנסלי' וסי'ס'ט סקי'ט במשכנות מחיר, ובסיק'ב נספ'ד החמיר, ויד יהודה שבי'ס' סלי' סקקי'ב החמיר בזה, וזה שניקל נסלי' הוא משוס דנע'ג הוא משוס למא דנשר נחלב ולא יוליר נפחות עיי'ס :

סימן קן. ובו כ"ג סעיפים.

א לפי שיש דיעות בין [א] הראשונים ז"ל, בענין התיבה שקיבלה מעם איסור, ואין באותה התיבה כדי דבטל האיסור, אם התהיבה נעשה נבילה

[א] דיני התיבה נעשה נבילה שבשר'ע סעיף א'.

[א] הראשונים כו' במשנה חולין דק"ח נטיפת חלב שנפלה על החמירה, ויש באותה חמירה לבטל הטיפה מותר ואם לאו אסור, ונניער את הקדירה כל הקדירה מלטרפת לבטל הטיפה, ואמר בגמ' משמ' דרב דכיון שנתנה הטיפה טעם בחמירה, חמירה עלמה נעשית נבילה ואוסרת כל החמירות מפני שסם מינה, ורב ס"ל כר' יהודה דמין במינו לא בטל, ומיירי כאן ברוטב עבה דהוי ג"כ מין בשר ולא שייך לומר בזה סליק מינו כמי שאינו, ואינו מינו דבה עליו ומצטלו, ופריך בגמ' אי ס"ל לרב אפשר לסוחטו מותר דהיינו מה שנבלע בדיחור הראשון שלי' ב' ס', ואח"כ נהרבה עד ס', נהי שאין מבטלין איסור לכהמילה, מ"מ כשנחבשל עם אחרים ונכחט האיסור לשיעור ס' מותר, אח"כ נעשה נבילה, ואמר דיש פלוגתא בזה וס"ל לרב אפשר לסוחטו אסור, ושמואל ס"ל אלי' מותר, [ב] ובסוגיא דריק על המשנה דגיר בין הגידים אמר במשנה וכן חמירה נבילה ושל דג טמא שנחבשל בין החמירות אם מכירה משליכו, והרוטב בנותן טעם, ובא"ה מכירה כולן אסורות [משוס נר' בגיר, וחמירה הרל"ה] והרוטב בגו'ס, ואמר בגמ' דריש רבה דר חנה דלריך ליתן טעם ברוטב ובקופה וחמירות ורב ס"ל כיון שנתנה טעם בחמירה שנלדה לרש"י שנחבשל עמה חמירה ולחוס' בהי' נלא רוטב הוי חמירה עלמה נעשה נבילה ואוסרת כל שאר חמירות משוס מינה, ופריך אפילו לא נחנה טעם בחמירה שנלדה חטטה זו החמירה בעלמה נבילה, ומאסור האחרות, ומשני שקדם ובידקה, ואינה יכולה לאסור זו החמירה בעלמה, רק מה שנתנה טעם בחמירה שנלדה זו אוסרת האחרות, [ג] והרי"ף ז"ל השמיט בהלכותיו הך דפרק גיד הנשה, וכן הא דטיפת חלב דנע'ג, וכחכ הר"ן בפרק גיד הנשה משוס דכמו דלא קי"ל כרב כהא דמין במינו דלא בטל, כמו כן לא קי"ל חגי', אבל הר"ן ז"ל דעתו דנהי דבזה לא קי"ל כוותי', מ"מ בזה דאבי ורבא שקלו וטרי בי' קי"ל כוותי', וכן חמה על הרי"ף בפרק כל הנשר בסופו, דלמה לא פסק חעני' לחכמים שרר' ס' כשלי' ס' בחמירה ילטרך ס' נגד כל החמירה שנאסרה, והביא נסס י"א דרך למיר מין במינו לא בטל אמרינן חגי', לפי שאין מינה מולאה מכלל האיסור, רק אדרבא הוא אוסרת אחרות, מפני שסם מינה, אבל לדיון דקי"ל מין במינו בטל, אין ענין לחגי', ונחלים בזה שכל מקום דאמר חגי', מסיים ואוסרת כל החמירות מפני שסם מינה, ומ"מ דחה זה מהירושלמי דמוכח ערלה דאמר שס גריסי הרומה שנחבשלו עם עדשים חולין ויש בהם צמי'ט, ריבה עליהם עדשים מותר ולרבי עד שירבה על כולו, והיינו דרבי לשיטתו דחעני' ואפשר לסוחטו אסור, אלמא שאין חלוי זה במין במינו, וכ"כ נסס הרמב"ן ז"ל דהלכה ריוחא אפילו לחכמים דמין במינו בטל, וכן ראוי לדון ולהורות לענין חטטה

צבילה שיצטרך אח"כ סי' נגד כ"ח
החתיכה [ב] שריש אומרים הרי זה
רק בבשר בחלב, ולא בשאר איסורים
ול"א [ג] הרי כן אף בשאר איסורין
כל שנאסרו בנתינת טעם, ולא
בשנאסרו מחמת משהו. [ד] ולכך
לדירן
ז"ל משיג מטעם דלעיל דרק לרי' הוא כן ולא לרבנן, ולרש"י בכוף הסוגיא דפ"ה הוי
בן אפילו בשאר איסורין לא נבשר בחלב, ורק לדיר' שפוסק כר' יהודה דמין במינו לא
בטל כנז"ל ס"ל"ה לריך שיהי' ברוטב שהוא אינו מינו משום סליק לבטל החתיכה, וכ"כ
הרא"ש בס"ל"ה דאף דלא קי"ל כר' יהודה מ"מ בהך סברא ליכא מאן דפליג עלי'
זכש"ת: [ב] שריש כו' זהו לשיטת רבינו אפרים ז"ל על קישיות החום בריק ברי'ם
כשקדם דלוח לי שנתנה הנבילה טעם בחתיכה אפילו לא נתנה טעם, כיון שנתינה
אוסרת במשהו לרב תאסר אחרת, וחילולו בשם ר"ת ז"ל דהיינו שנאסרת החתיכה במשהו,
מ"מ לא נעשה נבילה ע"י זה לאסור האחרות רק בקיבלה טעם, ובשם רבינו אפרים
מירלו שאין נעשה נבילה להלריך סי' נגד כולה רק נגד הכלוע בה, ולכך לרב דמין במינו
לא בטיל בנתנה טעם בחתיכה הוי כאילו האיסור הוא בעין והאיסור גופה אוסרת כל
החתיכות כיון שנתן טעם, אבל בלא נתן טעם נהי שאוסר אותה חתיכה במשהו מ"מ אין
האיסור גופי' יכול לאסור האחרות דהוי כמאן דלימא, ומה שנאסר אין יכול לאסור
האחרות כיון שאין חתיכה נע"נ לסברא זו רק בבשר בחלב דכל חר לחודי' שרי,
ובהדדי אסור נעשה הבשר גוף איסור כמו שלוקה בחצי זית בשר וחצי זית חלב
שביטלן זה עם זה כזה אמרין בדק"ה דחתיכה נע"נ, ולא בשאר איסור, וממילא בלוינו
מינה, או למ"ד מין במינו בטל אפילו קיבלה טעם גמור בשאר איסורים, אי"ל לבטל רק
נגד האיסור לבד, והביא ראיות לזה כמ"ש החום והרא"ש, ולה"פ הנ"ל הוי גם דעת
הרמז"ל כן: [ג] הרי כו' זהו לפי דעת ר"ת ז"ל שהירץ דלכך לריך טעם, שאם רק
במה שנאסרה במשהו ל"ה נעשה נבילה לאסור האחרות, וכשקיבלה טעם אוסרת אף
בשאר איסורין, וכ"ה דעת רש"י ז"ל הנז"ל בסיום הסוגיא, וכן סיימו החום' להחמיר בדבר
כיון שאין ראוי ברורה, והר"ן ז"ל תירץ דאי לאו שנתנה טעם נהי דלרב הוי במין במינו
במשהו, מ"מ לא שמעינן ל"י לאסור כל שטעם אחר מעורב בו של יסור, ובמעיו"ט פג"ה
אות ע' נראה דהר"ן כר"ת ז"ל, ועל מ"ש הרא"ש בס"ל"ה, דבהך סברא ליכא מאן
דפליג עלי' כתב המעיו"ט אות ד' לפרש כוונתו, דאי יכ"ה קאי על חגי' הא יש פליגי
עלי' רק על הסברא של הר' אפרים ז"ל דלכך לריך קיבלה טעם כיון דלא נע"נ בשאר
איסורים ורק הטעם גופי' אסור ובמשהו אינו אסור גוף המשהו כיון דהוי כמאן דלימא
כנז"ל, ומ"ש הטור בס"ל"ב שהרא"ש הסכים לרבינו אפרים, כתב הב"י שאף שלא
הכריע הרא"ש מ"מ מדהביא בכמה מקומות דניחא לר' אפרים ז"ל ואי לאו דסבר כוותי'
ל"ה מיימי ל"י, ומ"ש הרא"ש בפ' בתרא דע"ז ביי"ג שנפל לבור דמשום משהו לא נע"נ
כתב כן אף לדעת ר"ת ז"ל אבל לרבינו אפרים גם בלא זה לא נע"נ בשאר איסורים,
וכן מוכח מחשובות הרא"ש שנסב"ל"ה בליסורין מבטלין זה את זה שמוה הוכיח הטור
דרא"ש סובר כרא"פ, וכבר נז"ל סק"ג סקק"ב מ"ש המעיו"ט שהרי מהרא"ש בחימוס
המים מפורש דאין הרא"ש סובר כרא"פ ז"ל שהרי מושבין המעליע מהחימוס משום נע"נ
וכתב דליה נגד כו' והס"ך דחה ל"י ומפרשו מושם נכ"ג דליסורא עיי"ש: [ד] ולכך
כו' הטור בס"ל"ב כתב הסכמות הרא"ש לרבינו אפרים ז"ל, והב"י בס"ל"ב ד"ה והיכא
הטלה דלא כהרי"ף ורמז"ל דרק במין במינו אמר זה, רק כהרמב"ן והר"ן וה"פ, דלכו"ט
אימי

לדין העיקר שבכל האיסורין החתיכה נעשה נבילה בלח שנבלע ביבש. להצריך ס' נגד כל החתיכה שנבלע בה האיסור וליה בה ס' לבטלה ואם אין ס' נגד כל החתיכה אסור כל התבשיל :

ב יש חילוק בין בשר בחלב לשאר איסורין גם לדין שבבשר בחלב הוי מן התורה אבל בשאר איסורין הוי זה רק [ה] מדרבנן ומקילין בספיקו כמו בנשפך או בהי' ספק איסור ולא נודע מהספק עד אחר שנתערב תערובת השני או עכ"פ תערובת הראשון יש להקל, וליש מהאחרונים בנבלע איסור בהחתיכה ויש בה כזית בכרי אכילת פרס הוי בשאר איסורים ג"כ חתיכה נע"נ מ"ה :

ג לענין [ו] אפשר לפותחו, דהיינו שאף אם אינו נעשה נבילה, ומצטרף אח"כ כל הקדירה לבטל האיסור מ"מ אותה חתיכה שליה בה ס' מתחילה אינה חוזרת להיותרה, וכן כשיש אח"כ ס' נגד כל החתיכה שנאסרה, מ"מ אותה חתיכה אסורה הדין

דעמו דתלוי בפלוגתא שבט"ל בין הר"ם והר"י חיים ז"ל בטעם כעיקר בנהפך ומ"מ סיים וכ"כ במשנלות ס"ל, סקכ"ב לענין דינא דבשאר איסורים ניש ספק כמו בנשפך להש"ך סק"ב חז"ל לקולא, וכ"כ הלבוש"ר בח"ד סקקמ"ה לענין סד"ר על ידי גילגול שבהי' ספק איסור כו' כמו בכל ע"י גילגול דרבנן שיחבאר בסיק"י סקמ"ס שמקילין בלא נודע, רק מסתפק אם די בנודע רק אחר ביטול הראשון לבד או כיון דליה לנו נ"מ או בהדיעה שהי' הי' ס"ס אסור כיון של"ס ס' אז, ילערך נודע רק אחר ביטול השני שאז הוי הדרבנן, ובספר משמ"ש בשי"ך ס"ל סק"ב הביא מהיד אברהם לחלק בין כדי אכילת פרס ע"י"ש : [ו] אפשר כו' היינו כקושיית הגמ' הנ"ל לרב אם אפשר לסוחטו מותר אח"י נעשה נבילה לרב, רק ס"ל אפשר לסוחטו אסור ולכך אף ההיתר נעשה נבילה, ולרש"י ז"ל כשנסחט האיסור כשנתבטל עס אחרות והי' ס' גם החתיכה שנאסרה בתחילה חוזרת להיות, והחוס' פירשו ג"כ כרש"י ז"ל דלכתחילה אין מצטלן, אבל כשביטל וניתוסף אף מה שהי' גאסר מחתילה, ואפשר באיסור הזה לסחוט ממנו ולחלק בהיתר האחרון, ואין בו כשיעור לאסור את האחרון, למ"ד מותר גם הראשון מותר, שנפלט ממנו האיסור לגמרי ולמ"ד אסור שוב אין חזר זה שלא הי' בו ששים להחירו, ובגמ' דק"מ פריך לרב דס"ל אל"ס אסור, מהא דכזית בשר שגפל ליורה של חלב, דאמר רב בשר אסור שקבל טעם חלב וחלב מותר כיון שלא קיבלה טעם בשר, ואם אל"ס אסור חלב אח"י מותר כרי חלב

אחי' אף בלא מין במוינו, או לדין דמין במוינו בטל, ולענין שאר איסורין העלה כרכינו אפרים ז"ל והרמב"ם והרמב"ן ורשב"א, דאף דהר"ן לא ס"ל כן מ"מ הרי כתב דבשאר איסורין הוי רק דרבנן חז"ל לקולא, וכן העלה בשו"ע ס"ל סק"ב להצריך ששים רק נגד הכזית שבלע, וכמ"ס הטו"ז סס סק"ט וסקי"א מה"ה, והש"ך סק"י החילוק שבין בנ"ס לשאר איסורין, דבנ"ס אין האיסור ניכר בפני עצמו רק אחר התערובות, והוי התערובות גוף האיסור האמור במורה, אבל בש"א הוי רק זה תערובות איסור אבל בנ"מ אות ד' בשם הר"ן והמרדכי והגמ"י בשם סמ"ק, והאגור והא"י כולכו ס"ל נע"נ בשאר איסורין, והביא בזה ס"ל סק"ב ה"א חז"ל לענין דבוק, או כולו חוץ לרובט וסיים וכן המנהג פשוט ואין לשנות, וכ"כ בזה סימן זה למע דאמרינן חז"ל בכל האיסורין לענין שיחבאר בסקמ"ה : [ה] מדרבנן כו' כ"כ הר"ן משום דבשאר איסורים הוי רק משום לחא דבנ"ס, ורק בנ"ס גופ' הוי מ"ה כמו שמחלק רבינו אפרים גופ', ובשפ"ד ס"ל סק"ב, מהכנה"ג ובר"פ, וכ"כ בחרעק"א לזכית ממ"ס החוס' לר"ם מהא דהגעלה ליורה, שהא לר"ם ז"ל בשאר

איסורים מ"ה וכ"כ בשפ"ד ס"ל סקכ"א, ודעמו דתלוי בפלוגתא שבט"ל בין הר"ם והר"י חיים ז"ל בטעם כעיקר בנהפך ומ"מ סיים וכ"כ במשנלות ס"ל, סקכ"ב לענין דינא דבשאר איסורים ניש ספק כמו בנשפך להש"ך סק"ב חז"ל לקולא, וכ"כ הלבוש"ר בח"ד סקקמ"ה לענין סד"ר על ידי גילגול שבהי' ספק איסור כו' כמו בכל ע"י גילגול דרבנן שיחבאר בסיק"י סקמ"ס שמקילין בלא נודע, רק מסתפק אם די בנודע רק אחר ביטול הראשון לבד או כיון דליה לנו נ"מ או בהדיעה שהי' הי' ס"ס אסור כיון של"ס ס' אז, ילערך נודע רק אחר ביטול השני שאז הוי הדרבנן, ובספר משמ"ש בשי"ך ס"ל סק"ב הביא מהיד אברהם לחלק בין כדי אכילת פרס ע"י"ש : [ו] אפשר כו' היינו כקושיית הגמ' הנ"ל לרב אם אפשר לסוחטו מותר אח"י נעשה נבילה לרב, רק ס"ל אפשר לסוחטו אסור ולכך אף ההיתר נעשה נבילה, ולרש"י ז"ל כשנסחט האיסור כשנתבטל עס אחרות והי' ס' גם החתיכה שנאסרה בתחילה חוזרת להיות, והחוס' פירשו ג"כ כרש"י ז"ל דלכתחילה אין מצטלן, אבל כשביטל וניתוסף אף מה שהי' גאסר מחתילה, ואפשר באיסור הזה לסחוט ממנו ולחלק בהיתר האחרון, ואין בו כשיעור לאסור את האחרון, למ"ד מותר גם הראשון מותר, שנפלט ממנו האיסור לגמרי ולמ"ד אסור שוב אין חזר זה שלא הי' בו ששים להחירו, ובגמ' דק"מ פריך לרב דס"ל אל"ס אסור, מהא דכזית בשר שגפל ליורה של חלב, דאמר רב בשר אסור שקבל טעם חלב וחלב מותר כיון שלא קיבלה טעם בשר, ואם אל"ס אסור חלב אח"י מותר כרי חלב

הדין [ז] לדין שהחתיכה נשארת חלב נבילה הוא, דהיינו החלב שנכנס בבשר באיסורה, אף במקום שאין החתיכה נעשה נבילה, כמו בלא גורע חמץ הוא מין במינו דאין בטל לרב, וכלה להטתו או במקום שיש סי' נגד כל החתיכה חלב, ופרך טלה, ומוקי לה בידה רוחמת דמיכלת ולא פליט, ואף דכשנתיח הדור פליט מיירי בקדש וסילקו דלא פליט, והדין הקשה על פירש"י ז"ל ה' ל"ג לאקשו"י בהך לישנא אי קסבר כו' דהא פ"כ ס"ל אסור, דאליכ ליה נעשים נבילה כיון שגם היא עלמה תוכל לחזור אח"כ להטירה, ב' למה לא פריך כו' בפרק ג"ה הנ"ל, ולזה יש לומר דכיון דשם הוא הנכלע מינה שאינה בטילה לרב, אפילו יבא אפשר לסוחטו מותר מ"מ כיון שהחתיכה שנחשבה בה האיסור ליה ראוי להעלות אפילו גדולה כמה, לכך לעולם הוא אסורה ואסורת שאר החתיכות, אבל בשר בחלב שהנכלע אינו מינה, ואילו היטה החתיכה גדולה היטה מבטלה, הוא סוף דינא כחילת דינא שבשנתרבה אח"כ היטה לריך להיות מותר, ורק כיון שאפשר לסוחטו אסור אסור הבשר שאר החתיכות לא מחמת החלב שבו רק מחמת טלמו, אך כח דלפ"ז יהי דין חתיכה נע"י רק בבשר וחלב בלבד כיון שאל"ס אסור, או במין במינו אפילו אפשר לסוחטו מותר, ומירושלמי דגריסין הנ"ל משמע שכל מקום הדין כן, ועוד אינו מחזור לומר שאפילו אי אלים מותר לאסור אח"כ באינו מינו בס', וביאר הר"ן ז"ל שאין אלים נה"כ ענין אחד, שה"י אפשר לומר, רק בידעין שנכחט ממנו האיסור או מותרת, אבל בסתמא יש להלריך סי' בכל החתיכה לפי שהאיסור הנכלע בחתיכה ואין בה שנים לבטלה אפילו אלה מוכיף עלי' לשיעור ששים, אין האיסור שנכלע בה מחילה ונסרך מחלק בשום בחתיכה ובאחרות חוסמות כדי שיחבטל בששים רק לעולם נשאר רובו בחתיכה ראשונה, כדי שנוכל לומר בה חט"כ, כן שיחשבו אח"כ מינו, ועיקר קשיית הגמ' אינו מפני מה לריך ששים נגד החתיכה, שזה יחא מהטעם שאינו מחלק בשום, רק הקושיא למה היא מינה הא אין האיסור מחמת הבשר רק מחמת החלב, דהיינו אינו מינו, ואם הי' אלים אסור אפילו ידעין בודאי שנכחט האיסור בשום מ"מ הוא איסורו מנופו ושפיר מיהב במינו כחתיכה בשר, אבל בזה דמותר ליה מינו נהי דלריך סי' מטעם הנ"ל, ונראה ג"כ מה שקשה הא אפשר לעמוד עליו ליטוי לקפילא אם יש בו טעם, ומדפליגי אמוראי בזה משיע' שהוא דבר שאפשר לעמוד עליו, ולהנ"ל י"ל למ"ד מותר שפיר כשטועס קפילא ואומר שאין בו טעם מותר וממילא ליה איסורו מנופו רק מחמת החלב ול"ה מינו ולמ"ד אסור אפילו כשטועס קפילא ונחלק בשום ונכחט ממנה כל האיסור עדין אסורה ועומדת, ועיקר אלים הוא בבשר בחלב ולכך לא פריך זה בפרק גיד הנשה הנ"ל, ובזה די מיה, ולכך י"ל בשאר איסור הוא רק מדרבנן משום לתא דבב"ח שהוא גז"כ שכל בשר שנחבטל בחלב הוא מחמת טלמו הבשר איסור אפילו נכחט החלב מכל וכל, ואילו ל"ה כן בבב"ח לא היינו אוסרין בשאר איסורים משום בב"ח: [ז] לדין כו' הטור בסיומן זה הביא מהרש"א דאף אי אין חתיכה נעשה נבילה, והכל מלמדת לבטל האיסור הכלות שבה מ"מ אין החתיכה מותרת להטירה, לפי שאין האיסור נפלט לגמרי, ואינו דומה לרב לח שנחוסף שכולו מותר כיון שנכלל ונחשבה האיסור בחוד ההיטה, ותמה עליו הטור דכיון שמלמדת לבטל הכל הרי נחבטל הטעם בכולו, ולמה ישאר באיסורו, וי"שבו הב"י דממה שמלמדין ששים נגד כל האיסור אין לנו מזה להכריח שמכלכל הטעם בכולו ד"ל כמו גבי כחל דבמה דנפיק מיני' מנא ידעין ולריך נגד כל האיסור והוא מדברי רבינו אפרים ז"ל כמ"ש בחידושו ובמח"כ הארוך כש"ח, דכיון שהחתיכה נאכרה לריך שיהי' ברור לנו שנחפסט ממנה בשום לכל, ובס"ל"ב כשכותב הטור דעת הרבינו אפרים ז"ל כותב ג"כ להטיר בשאר איסורים אף החתיכה עלמה שחזרת להיטרה, ובכ"י

הניא שם מהרשניא דאף לרא"פ מ"מ החתיכה, [תן] וליש אומרים הוי זה
החתיכה נשארת באיסורה ומ"מ אף שבש"ע
סי"ב העלה בשפ"ד להחיר בשאר איסורים גם אותה חתיכה כשנאסרה וכו' אח"כ מ' אף
נגד החתיכה, מ"מ כאן בסיק"ו פסק לאסור אותה חתיכה, אף אם אין חני' נשעטו
וכמ"ס הבי"ח דבסי"ב סובר דמלוי זה בזה, ובסיק"ו סובר דאין מלוי זה בזה, וכ"כ המו"ז
שם בסי"ב סק"י וש"ך סק"א, בפירוש דבריו דקאי אלאין מזירו, שיחבא ומ"מ דמ"מ
כאן ליישב הטור דכמו בניער וביסה לא מיישין שנשאר כמו כן בזה, דהא אוחו בפרישה
דמ"מ שם לא חל מיד האיסור, וכן העלה הרמ"א וז"ל דכן עיקר דלא כמ"ס בסי"ב,
והוא בהגה ראשונה ובסנה שני' אמ"ס המחבר, דבדבר הנכלל הכל מותר כשנאסרה,
כתב הרמ"א וז"ל לדירין דחני' בשאר איסורים אין חילוק בין יבש ללח כאין הפסד
שיחבא, רק שביש החתיכה אסור כשיש ס' בשני', ובלח כשיש ס' הכל מותר ובשפ"ד
סק"ב תוהו אהגה ראשונה כיון דאפילו חני' אמרינן מ"מ ששהחתיכה אסורה, [ור"ל דאי
לאשמועינן דכשיש ס' נגד כל החתיכה מ"מ נשארת באיסורה הא זהו כתב בהגה שני',]
וכתב באופנים שאין נע"ג וכמשנלות סי"ב סק"י כתב דמ"מ לאסורים דנלא נודע לא נע"ג,
מ"מ אל"ס אסור: [תן] וליש כו' לפי מה שז"ל סק"ו מהר"ן דעיקר הטעם דאף דלמ"מ
אל"ס מותר מושיל טעמות קפילא לידע שנסחט ממנו האיסור בשום לכל החתיכות, מ"מ
למאן דכ"ל אסור, אפילו בטעמו קפילא מ"מ הוי איסורו מנופי ולהר"ן הוי ג"כ עיקר אל"ס
בבשר בחלב, ובשאר איסורים הוי רק מדרבנן, ולפי מה שהביא הב"י בסיומן זה ממשמעות
ההוש"ב, דכל שנאסרה א"א לה לחזור ליהודה עד שברור לנו שנתחלק לה ולאחרות בשום
כמו שהוא בדבר הנכלל, וכיון שאין ברור לנו ואדרבא י"ל שנשאר בחתיכה זו יותר חלק
מבאחרות, לא ינאח חתיכה זו מאיסורה, והקושיא דקפילא כתב הב"י דנ"י שאומר הקפילא
שארין בה טעם ונתחלק בשום, מ"מ כיון שכבר נאסרה לריך בירור שלא נולד, אבל אם
נשאר בה אפילו ילא מקלחו מ"מ אסור, וכ"ה מהשנה להרמב"ן, דלריך שלא ישר ממנה
כלל, ומבואר במשנלות סק"א דלמ"מ כיון דאין נע"ג ואין בחתיכה רק חלק פחות מששים
למה יאסור, ולב"י מזריכים ששים אח"כ נגד כל האיסור שמא ילא כל האיסור מן
החתיכה, ועכ"פ החתיכה אסורה מספק שמא לא ילא ממנה הכל ונשאר בה טעם, דרק
באיסור שנפל לקדירה שיש ס' ליה טחון טעם באחד יותר מבחבירו, משא"כ כשכבר
קיבלה החתיכה הטעם מיישין, ובשפ"ד סק"ב כתב דאף אם יבוא אליה ויאמר שנפלט
לגמרי ה"י מותר, אלא שאין כן בחתיכות, וכ"כ בהרעק"א ז"ל, דודאי טעם אין בו רק
מ"מ שמא משהו נשאר בו, וכיון שכבר נאסר אף משהו שנשאר בו אסור, ומ"מ הוי כל
זה רק מספק אפילו יסי' מ"ה כמ"ס בשפ"ד סק"ב משום שפ"ק מ"ה, ורובא לפרש באמה
כוונת הרמ"א כמ"ס בהגה א' וכן עיקר דקשה הא קי"ל חני', דיהי' נ"ה, אם משום
חני' הוי רק דרבנן בשאר איסורין, ומשום אל"ס הוי ספיקא דאורייתא, ובשיב"י ספק אם
זאת החתיכה א"א להחיר משום ס"ס שמא ילא כולו דזהו לא נחשב לספק כמו גם
כחל, אף חשב זה לדוחק ומפרש ברמ"א באופנים הנז"ל, ומ"מ הוי רק ספק, וכ"כ
במשנלות סי"ב סק"י בקרעפס שיחבא דעל חתיכה זו שיש לספק הוי מ"מ דאין
הנעלה באוכלין, ומ"ס בשפ"ד סי"ב סק"י דמ"מ הוא חוזר להכשירו והוי רק בשאר
איסורים דרבנן, מ"מ מסופק שם בזה, לחומרא לומר דחל עליו שם בשר בחלב, ובכרופס
סק"א סק"י כתב דאל"ס הוא דרבנן, הביאו במשמ"ס בסי"ב בחיד' אור"ח, ובחומרא
סי"ב סק"י כתב דאל"ס דאורייתא ברבוק עי"ש, וכאן בסק"א הסגיר הדבר דקשה כיון
דאין חני' למה יאסר אי טעמו קפילא ואומר שאין בו טעם, אפילו יסי' משבו, ד"ל
ע"פ המדרכי ביבמה שרקקה דס דכשהיתר ל"ה יכר בפ"ע ל"ש ביטול, וכאן כשהי'
הכלוע בחוכו, כמו שבבשר בחלב אף למאן דלית ל"י חני' מ"מ כשהחלב בחוכו לקי'
על

אף בשאר איסורין סי', מספק, אף
שללא דרי זה רק דרבנן [מ] וסי'
דיא דרי זה נחשב לספק להיתר
בצירוף עיר ספק מס', וכן להיתר
בסינו סדר ספיקא דרבנן לקולא:
ד אף [י] באיסור דרבנן, או בבשר
עוף בחלב או במליחה וכבוש
בבבית, דהי דרבנן אמרינן בהי
חתיכה נעשה נבילה, ורק בתרי דרבנן
ישי מאחרונים מצרפים לסניף לפעמים
[יא] חרץ מבישולי עכ"ל ופת או
חמאה שלהם דליא זה, ויש [יב]
מסתפקין בנדרים שאסור רק להנודד
וגם יש לו היתר בשאלה אם אמרינן
בהו חנע"נ [יג] ובאפשר לסוחר
באיסור דרבנן יש בזה אסורים
ומתירים בהפסד או סעומ"צ:
יש

על חלי זית חלב וח"ו בשר, ורק כשנכחט
החלב פליגי, ה"ה בשאר איסורים נצור
שהאיסור נותן טעם ודאי דנעשה נבילה
כמי' רש"י בפסחים דמ"ד ד"ה מפת ומין
דלוקה על חלי זית היתר וח"ו איסור, ורק
כשנכחט האיסור יל ל"ס ביטול, כיון של"ס
ניכר היתר שכ"י כשהי' נכחו הי' גם על
היתר שם איסור נהי דאין חגי' מי'מ
בחתיכה גופ' כשנכחו נשאר' ל"ס ביטול
מסי', ורק בנבילה ששניהם היתר וכל שאין
טעם אין נאסר תליא רק בחגי' ולא בשאר
איסורים, ובאמרי ברוך דחלו חכמה טעמים,
ומה שחמה בערוך השלחן להם לא פירש
כדמוב' שכ"ר נאסר, ה"י הא הוא טעמא
קאמר ליה עיי"ש: [מ] וסי' כו' אף
שנמשנלות הגיל כתב שאין להחיר מס'ם
כמו נכחל האחרונים תמוה על זה, דס'
הי' ספק חכרון ידיעה או כל אחד ישער

לפי דעתו, אבל כאן הי' ספק טוב, וכוונת' יו"ד סי' משי' זה לספק להחיר מס'ם
בספק טריפה, או משום ספיקא דפלוניא או ספיקא שנכחט לנמרי' או לאו שהי' בעובדא
דידי' גם ס'ם לאיסור, וכי' שם עוד דאפילו למ"ד אלים איסור מי'מ אין לומר שלא נכחט
רובו דהא הי' אפשי פלונתא בזה, ורק רובו נכחט וגשאר רק מוטע וממילא במינו
דכו' רק דרבנן, הי' כנשפך אלא שלהשך דלדין דקיי"ל לדין חגי' הי' זה ודאי אלים
איסור, ואי' במליחה דלא נעי', או בקליפה דל"ס נעי' שפיר במינו יש להקל באלים אם
נחבטל בלי קליפה עי"ש, והביאו פת"ש כאן עיי"ש: [י] באיסור כו' כי' הטויו
בסי' סק"א וכתב המשנלות ראי' מלב הדבוק ביוף דהי' רק דם שנישלו דרבנן,
ודעת הפר"ח סק"ז להקל באיסור דרבנן ע"פ הרמב"ם בפע"ו ממ"א בביטול איסור
לכחמילה בכשר עוף נחלב שמוחר להוסיף הרי דאין נעי' אף דיל עוף לית לי' עיקר
מ"ה אבל בכבוש או מלוח בכשר בסמ' יש לו עיקר, מי'מ לא מחמירין בזה בדרבנן,
ומ"מ במשנלות כתב שאין לסמוך על הפר"ח דרק לדעת המחבר בסי' נכחל יל' כן
אבל להחמ"א איסור, וביד שאל רולה לפרש מ"ס בהג"א הגיל סי' סקקמ"ז דבאיסור
דרבנן בלא ככשר עוף נחלב יחי' די ברוב לבד שבש"ע השמיטו אף שהביאו בב"י, יחי'
קאי על חגי' ובהפר"ח, וכי' במשמ"ש ריסוס"ט מהדע"ה בשם כד"ה, והגאון יעב"ז
במגדול ע"ו, אך כתב שהוא ראש בהא"ז דקאי על גוף הביטול באינו מינו מי'מ מלרף זה
לסניף במ"ד סיק"ה אור"כ ומכ"ש להוסיף עד ס' בחרי דרבנן עיי"ש: [יא] חרץ כו' הוא
מספרמ"ג באור"ה בהגה"ס סדר ג' אול"ז דלא דמו לשאר איסור דרבנן וליא בזה חגי'
והביאו המשמ"ש בחיד אור"ז: [יב] מסתפקין כו' בזה מסתפק במשנלות סי' סק"א
ע"פ הר"ן הגיל דכל דלי' למא דבב"ח ליא בזה נעי' יל' גי' רק בזה שאסור לכל
הטולס ולא בנדרים, ואין ראי' ממדומע בתרומה דיל' תרומה אין לו היתר אבל נדרים
יש לו היתר בשאלה, וכבר נז"ל סי' סק"ב סק"ב מחרעק"א דלחר"ן אף ביהי' לו היתר
אמרינן נעי', ונז"ל סק"ב סק"ב נדש"ל"מ באי' בם' אי אמרינן חגי': [יג] ובאפשר
כו' נחמ"א כניא דכ"ד מיקל באיסור דרבנן באלים בהפסד, או סעומ"ל, אך כתב
שקטו"ד אמר לו שמחמיר באלים בדרבנן ונדח"ש סק"ד שהפסד' וישועות יעקב מחמירין
בדרבנן

ה יש [יד] מקילין במה שבהתירא
בלע, כמו בצלים שחתכוהו בסכין
של בשר, לחלב או להיפך שלא
לומר בהו אפשר לסוחטו, וכשיש ס'
נגד הבצל אף הבצל שנבלע בה
מתחילה מותר, לבר מאם נכבש והי'
בו ס' נגד הבצוע שי"ץ לא נסחט
כורו, אבל בבישול י"א אף בפי
מעטת ישראל מותר כשיש ס' נגד
הבצוע:

ו אף [טו] שהחתיכה נשארת
באיסורה, מ"מ כשאין החתיכה
נעשה נבילה, מצטרפת גם גוף
החתיכה לשיעור ששים, ורק לריוך
דחתיכה נע"נ אינה מצטרפת, ואם
[טז] מכיר את החתיכה שנאסרה,
משליכה והשאר מותר כיון שיש ס'
בין הכל, ואם אינה מכירה אם אינה
ראוי' להתכבד במילה ברוב בכל'
ענין, ואם הוא רלה"ת בבשר בחלב
אינה במילה, ובשאר איסורין במילה
כיון שהוא רק בצוע מאיסור, ומ"מ
אף [יז] באינה מכירה צריך ס' נגד
כף

בסקי' ומ"מ ברת"ש סימן זה סקי' ול"ו סקי'ט, מפרמ"ג חו"מ וחוו"מ סקי'ט
וחכ"א כמ"ד די"ב, נהנו בסמס מותר, ורק נכבשו הנללים שסחטו בסכין בשר, נבל
חלב הביאו מהמניא וחרטק"א וחוו"ד לאסור ביש ס' נגד הנלל גוף הנלל אף בהתירא
בלע ע"ס: [טז] שהחתיכה כו' כן הביא הנ"י מחשבה להרמב"ן ז"ל לשיטת הרבני
אפרים ז"ל, וכתב דהוי כמו נכחל שהוא ע"מ אסור ומ"מ מלערך לנבל, וה"ה בזה
שאם הי' אפשר לסוחטו הי' הוא גופה מותרת, והביאו כשי"ע סימן זה בכלל דבריו,
ובסיל"ט סע"ג, ובהנה שם לדירן דחנ"ג ח"כ אסורה, וכ"כ הש"ך שם סקל"ה:
[טז] מביר כו' הוא מהר"ש והטור ומחבר בסיל"ט ורמ"א בסיון זה לפי פירוש
הש"ך בסקי'ד, על המשך לשון הרמ"א ז"ל דנשאר איסורים אף בהרלה"ת מותר, ובנ"ח
לריך שלא יא' רלה"ת דאם הוא רלה"ת בנ"ח אינה בטילה, וכו' י"ש הש"ך בסיל"ט
סקי"א סתירת המחבר שבסיל"ט לסימן זה שאוסר כאן אותה חתיכה, משום שאין כוונתו
לאכל"ם, רק כוונתו בסיל"ט שבנ"ח כשאינה מכירה והוא מהרלה"ת אינה בטילה, אבל
בשאר איסורים בטל וחוזרות להיות מותר, וא"ל להשלך אחר, ואף שבאורח מישור בשם
הא"י שהביאו הנ"י כתב שאף ברלה"ת בשאר איסורים אינה בטילה מ"מ מסקנת
השפ"ד כהפ"ח ולא נמלא כן בנ"ח, רק שכשפ"ד תמה הא אף אם הוי חנ"ג בשאר
איסורים נ"כ ל"ה רלה"ת עיי"ש: [יז] באינה כו' וזו מנואר בשפ"ד סיל"ט סקי'ד
ד"ה ומיהו ע"פ מה שנסתפק שם בסקי'ט וכו'א לעיל בסיל"ט ד"ל כשאין מכירה ויש
רוב נגדה לא יא' בה דין חנ"ג כיון שכל הטעם משום דהחתיכה נשארת באיסורה ומשהו
נשאר בה הוי כנבילה, וכיון שבאופן זה החתיכה מותרת מלערך לס' נגד האיסור הראשון,

בדרבנן, [וכ"נ מהנז"י שם הג"ל להקל]
וכמה שכתב החו"ד סיל"ט סקי'ד נרוטנ
דאל"ס מ"ה, כתב ברת"ש סקי'ט דנלח
לי"ש זה מישטוח יעקב: [יד] מקילין כו'
זה מנואר בש"ך סיל"ד סקי'ט ממנה"מ
לובלין, דכלל הבלוע מנשר ונהנוהו לחלב
ויש ס' נגד הנשר ה"ף שנבלע בה חמילס
כלא ס' מ"מ רק באיסור כה"ג כשיש ס'
הכלל מ"מ אסור משום אפשר לסוחטו, אבל
בה"ה לא אמרינן זה, וכ"ה בספר משמ"ש
בסם הסודי טהרה דכל הטעם כיון שחל
עליו שם איסור כנ"ל, ובה"ה לי"ש זה,
וכ"כ מהמניא סימנ"ו סקל"ה, וכ"ה ברת"ש
סיל"ד סקי'ט מהלל"ה, ויד יהודה והנהות
הרש"ק דלא ככר"פ רק העיקר כהש"ך,
ומ"מ כתב בשפ"ד סיל"ו סקי'ט דנשלמא
כשטעמו ישראל לדירן דמוטיל טעמא
ישראל, שפיר אמרינן כיון דרק משהו נשאר
בה חינו מו"ק בהתירא בלע, אבל בלי
טעמה שחל יש בו טעם, וכ"כ בשפ"ד
סיל"ט סקי'ט לענין חמץ קודם שש שנלא
טעמו ישראל אפילו בהתירא בלע יש לחוש,
וכ"כ נחרטק"א לענין ביטלה עם אחרות
כשטעמו ישראל אין משהו יכול ללאת כשי"מ

כל החתיכה ואין די בהרוב נגד החתיכה, וצירוף כל הקדירה לסי' נגד האיסור, ורק בשנתערבה אח"כ בחתיכות אחרות אף שיש בה עוד הבלוע של איסור, מיט די ברוב כרין מין במינו ביבש אף כשמכיר החתיכה, ואם נתבשרה אותה חתיכה, כשמעם ישראל בנדרים וביוצא, עם אחרות, מותר:

ז אף במקום שכל הקדירה מצטרפת לבטל האיסור שהוא בתוך הרוב, מיט אם האיסור הוא [יח] דבוק להיתר, צריך שיהא בחתיכת היתר לבד סי' כנגד האיסור הרבוק בה, כמו בלב, או כבד או חלב הרבוק בחתיכה, ואם אין סי' בחתיכה גופי, צריך סי' בקדירה נגד כל החתיכה, ושאר

אך מיט הביא מהמדרכי והבי' סיל"ג כיון שהחתיכה ניכרת ומובדל אין לומר כן, וכן דעתו להלכה דאף באינו מכירה דעי' סי' ורוב חתיכות נגדה, ובחזקתא ז"ל דאין בטילה ברוב, וא"ל סי' כיון שהחתיכה עלמה הוי לגבי האחרות מין במינו, ורק להחשש שיבטלה ויתן טעם, מיט הרי המיעוט הנשאר בה ככלל אל"ס הנ"ל ודאי לא יתן טעם באחרות, ובדח"ש סק"ב הביא מחכ"ס אחר, שאין דברי הפרמ"ג הנ"ל והחזקתא סותרת דהפרמ"ג מיידי בנתבשרה, ואז אפילו אין נוע"ט מיט לא גרע ממין במינו שנתבשל דבני ששים, ואינו מועיל במה שאינו ניכרת דמיט יש חשיבות וחזקתא מיידי בנתערבה אח"כ ביבש דזה הוי רק החשש משום שיתן טעם כשיבשל ע"ז אמר דהרי לא יתן טעם כיון שרק משבו יש בה ומיט כתב בחזקתא שם, דאם נתבשרה אח"כ עם אחרות, אף לדיון שיכול הישראל לטעום, ואמר דלית ב"י טעם, דכיון שרק משבו נשאר בה וגאסר מיט כנו"ל אף אם חתיכה נע"ט, מיט בהפמ"ר יש לסמוך על הטו"ז דמשהו אינה מתפשט מהחתיכה ואינה אוסרת את הרובע וא"ל כלל לבטלו, דהוי ככלל אין גאסר יכול לאסור אלא במקום שהאיסור יכול לילך, ולא בזה דמשהו אינו יכול ללכת, נמצא דיש כאן ג' דינים א' באם אינו מכיר החתיכה ויש רוב שבטילה אפילו ברלה"ט בשאר איסורים, אף דבכה"ג אינה נשאלת החתיכה באיסורה, מיט שייך בה דין חני"ו ואין די בהערפות עם החתיכה לבטל האיסור רק לצורך בקדירה סי' נגד כל החתיכה, והיינו זה שכתב השפ"ד סיל"ג הנז"ל לפשוט ספיקו לפי המדרכי והבי', ואף שאין בו נתינת טעם מיט לא גרע ממין במינו כנו"ל, ב' באם אחר שנאסרה החתיכה וגאסרת באיסורה נחערבה ביבש ברוב חתיכות היינו כך מיט בחזקתא בחתילה, דכיון שהחתיכה עלמה עם שאר חתיכות הוי מין במינו, ורק לחוש שלא יתן האיסור הנבלע טעם כשיבשל וילטרך סי' משום זה [הוא דומה למ"ש הש"ך סי"ט סק"ז] יש לומר כיון שזה האיסור דבר מועט הוא, ורק משום שנאסר פט"א אסור, מיט לא יתן טעם באחרות, ומותר, ובוה לא כתב בחזקתא דילרך קפילא וגם א"ל הפמ"ר כיון שמיט הוי טכסיו מין במינו, ביבש, ג' אם אותה חתיכה שהי' סי' בצירוף ולא נגד האיסור בחתיכה לבדה וגאסרה משום אל"ס, שנתבשרה עם אחרות בזה באיסור דאין מועיל קפילא אין שום היתר כשאין סי' נגדה משום ח"ג, ורק בנדרים כה"ג שמועיל טעמת ישראל ואומר שאין בה טעם דמיט אסורה משום המשבו שנשאר בה, אינה אוסרת הרובע בהפמ"ר ומותר, דסמכין על הטו"ז דמשהו אינו יכול ללכת, ואין הנאסר יכול כו' עיי"ש, והביאו בזה"ש סימן זה סק"י, ובחזקתא האריך שם בדעת רא"פ ור"מ ז"ל:

[ב] דיני איסור דבוק שבסימן צ"ב.

[יח] דבוק כו' דבר זה הוא מהא"ס שהביאו הר"מ בסיל"ג, וחושב שם לב, או כבד, או חלב חרבה הדבוק בחתיכה, ובסיע"ב הביא הטור כן בשם יש אומרים, וכחב

וכתב עליהם ולא נכירא, והוא מהרש"א. ופירש בפרש"א אור' דהטור סובר שהכל מותר לנצל הלב וכ"ש שאין אוסרין כל העוף, אפילו אם ס"ל דבוק מ"מ אין חתיכה נע"צ להטור, ורק בחתיכה שדבוק אוסרין, וכעת הטור' בסעי' סק"ז דרק בלב חולק סמך משום דהוי דם שניסלו דרבנן, אבל בסיק' בדגים, וכן בחלב הדבוק לבשר שהוא מ"ה חושש הטור ג"כ, וכ"כ בהנהיג בבל המקומות וכן כמ"ס הש"ך סק"ג בכוונתו, ועיקר הטעם הניא בטור' סל"ג סק"ב בשם הסמ"ק דחיישין שחל בפעם אחת בשאר עם החתיכה בסוף סעירוי חוץ לרומב ונאסרה, או שהולאה רוחתה חוץ לקדירה ונאסרה פ"א ושוב לא הותרה כשהותרה לרומב ואיסור טר' ס' נגדה, וטעם ה"ב הצי"א סעי' סק"ה משום דמהר"א לבלוע יותר כשהוא דבוק ומבואר בהוור"ב סל"ט סק"א מסייע"ב, דהא דלא חיישין גם בלא דבוק האיסור רק בקדירה ש"ס זה ס' בלמאס כלכד נגד האיסור שחל הולאו ממנו דבר מה ונאסר כשלא ה" ס' משום נעשה נבילה, הוא משום דאחזיקי איסורא לא מחזיקין, ורק בדבוק שהאיסור זו דרך היתר ובסוף חולין ד"ק ד"ה כשקדם כתבו דהא דלא נאסר בטיפה חלב על החתיכה כשאין גי' בחתיכה, משום שקודם שנחשבה נמנה טעם בלוחו מקום, ונעשה נבילה, הוא משום שסופו להתפשט, וכן כשירד דרך היתר נאסר או ומתפשט אח"כ להיתר, שוב ל"ה אחזיקי איסורא ושפיר חיישין כאן יותר מבשאר מקום, ומייעב בזה תמיהות הטור במנחת עיי"ש, והנ"מ שבין צ' הטעמים כתב המשבנות סל"ב ש"ס ג"מ למ"ס הטור' בקדעפס שיחבאר במונה, ולטעם ממחר לבלוע ל"ש במונה רק בדבוק בחולדה, אבל לטעם שחל ה"י פעם חוץ לרומב ה"י ספיקא דאורייתא אף במונה, ואף שבפר"ח סק"ד מיקל בכל איסור דבוק, מ"מ אין קי"ל להחמיר כמ"ס הפרמ"ג בפתיחה למליחה וכמה דבתי': [י"ט] מדרבנן כו' במשבנות סק"ה סק"ב ד"ה אמוס, מסופק, בזה בלוחו חתיכה דיל' כיון דהוי ספק שחל ה"י חוץ לרומב ה"י מ"ה, וכבשר בחלב ודאי ה"י מ"ה, וזהו מסופק, וכ"כ בסל"ב סק"ב בקדעפס שיחבאר בלוחו חתיכה אפילו במונה ה"י ספד"א: [ב] נמצא כו' דבר זה הניחו הטור' סק"ב הנ"ל מהא"ה, ולמד הטור' דה"ה לגמלא בראש, ובאיסור טורה ש"ס לאסור מטעם שחל ה"י חוץ לרומב דה"י סד"א, יש לאסור גם במונה לבד ואינו דבוק, אבל באיסור דרבנן שמתעס ספק זה הרי סד"ר לקולא, ורק משום ממחר לבלוע, וזה ל"ה אם מונה ואינו דבוק, וגם ספק הטור' אפילו באיסור טורה, דמ"מ לשאר חתיכות דה"י חנ"כ בשאר איסורים דרבנן, יש להקל אפילו באיסור טורה, ולפי המשבנות מיקל הטור' בשאר חתיכות והוא מסופק דכיון שמחמירין לענין אופה חתיכה, כ"ש לדין דלא סמכין אקפילא, ואין הנעלה באוכלין, וה"י אפשר לסומנו אסור הניח בל"ע להניע לדרבנן כמ"ס בהנהגה לא"ה מלך ע"י גילגל דרבנן בלא נודע ולפירוש המשמ"ס ע"פ המג"א בסיק"ב בנכרה רביעית בנכרה המזון שמחמירין בו משום דה"י זילול לרבנן, ומ"מ יתבאר בסיק"י סקטע"ה מהדע"ה פ"פ השער המלך במקוואות להחיר בזה, וכן רא"י מהש"ך הנז"ל סק"ה סק"ב בסליק דהמינו מותר אף שאינו מינו אסור, וכ"ה מהחו"ד סק"פ"ז א"כ יש להחיר, וכן בדרבנן בלוחו חתיכה דאסור מספק שחל ה"י פ"א כו' ג"כ מותר: [בא] שטקילין כו' הוא מהחכ"א

קבוצת קיצור הלכות תערובות סי' קו ביאור יהודה סב 123

(כב) ואם הוא מהשרצים המאוסים ודאי יש להקל בו :

ט ויש [כג] שמקילין בכ"ז דבוק שאינו בתולדה רק מונח אף שהוא מוקף בכ"ז צד כמו במילוי אף שאין הרוטב מגיע לשם מב"ז צד, ורק אומרים אותה התיבה לבד אף שהכ"ז מצטרף להתיר את הקדירה, אף שיש שאינם נוהגים מהיתר זה, וקרעפליך או קניידליך שמתוהים בכ"ז צד הוי דבוק בטש אף באיסור דרבנן :

י יש אומרים [כד] שבדבוק בטש אפילו אם הוי זה האיסור איסור בלוע, מ"מ אוסר, אבל בטונח במקום שאוסר ולא בתולדה אינו באיסור בלוע רק באיסור עצמו, אף שיש חולקין וסוברין דכ"ז הוי בב"ז ג"כ דבוק, ובכ"ז מקום שצריך ס' בחתיכה גופי' בדבוק, [כה] י"א שצריך

מהמכ"א כמ"ד דט"ו ולא הסיר סמוך בשאר חתיכות, או דרבנן, רק בראשו דלי"ט ממחר לבלוע במונה, אבל במעיו שיך ממחר לבלוע אף בלינו דבוק : [כב] ואם כו' כן הביאו מספר בית מאיר דאף במה שאוסרים אפילו לא בחריף שימנאר, מ"מ בדבוק אין להחמיר : [כג] שמקילין כו' הש"ך סי' ע"ב סק"ז הביא מהרש"ל להחמיר בנעטק הלכ בהחמירה שילטרך ס' בהחמיר מטעם דביק, והש"ך חולק עליו דלי"ט דבוק נכ"ז, וכתב השפ"ר שם דלכל הטעמים ל"ט דבוק והכל מלטרף, באין בחולדה ובחוו"ד סק"ח מיקל ג"כ בכל דבוק באין בחולדה, היינו בראשו ובמעיו, דכ"ז שאין הרוטב יכול לבוא שם מ"מ לא גרע ממקלחו בתוך הרוטב ומקלחו בתוך שנפל עליו האיסור דודאי אין הרוטב יכול לבוא שם, ומ"מ הכל מלטרף בשאר איסורין, כמ"ס הט"ו סק"ד, וכן רא"י ממילוי הלכ שמלטרף אף שאין רוטב יכול לבוא שם, וכ"כ בחידושים סק"ט דהכל אפשר לפשר לסוחטו דהוי ספיקא דאורייתא, ובהנהגת השולח בל"ט חול"ט דעמו דרבנן ודאי בעי בחולדה [כ"ה] הכ"ל, דם שבישלו] שיהא ממחר לבלוע אבל במ"מ אף בקרעפס הנ"ל כיון שיש ספיקא דאורייתא שהי' לבדו רק מלד ע"פ הט"ו בשאר חתיכות, ומ"מ בנשר הממולא בעיסה הנקרא קרעפליך הוי דבוק ממש כיון שסחוס מכל לר' ובדע"ת שהביאו המשמ"ס כסיפ"ג מהגש"ד ומבוא שערס בחולע מהלך בגופו אפילו אינו בטבע ג"כ הוי דבוק, וכ"כ בסיומן זה, וכ"כ מהטו"ד דחוו"ד הוי יחיד בזה, רק אפילו אינו בחולדה דהוי לידיו קניידליך דבוק ממש, ולר"ך ס' כנגד כל הקניידעל כשיש בתוכו בשר ואיך ג"כ אפשר לסוחטו להשאר הקניידעל אסור כשאין ס' נגד הנשר שבו, ולא דמי למ"ס הט"ו סל"ו בב"ל בלוע מבשר דם ל"ט אלא בלוע ונסחט לנמרי אבל כאן יש ממשות בשר בהעניול, וא"כ הוי בהני אנפי, א] בל"ט חורה כמו קרעפס וכו' שאינו בחולדה, ל"ט ממחר לבלוע, מ"מ שיך שחא ה"י חוץ לרוטב כל שאין ס' בחתיכה נגדו, החתיכה אסורה, אפילו להחוו"ד, ורק שאר חתיכות ש"ס ס' נגד האיכור ולא נגד החתיכה, יש לספק או יש להחמיר בהפמ"ד משום חני' מדרבנן, ולהחוו"ד מותר בפשיטות כי אינו דבוק נמה שאין בחולדה, ב] באיסור דרבנן באין בחולדה ל"ט ממחר לבלוע, וגם מלד ספק מותר, [ו] י"ל אותה חתיכה לחוו"ד אסור להנ"ל סק"ג מחז"ל שהחוו"ד אסר בל"ט דרבנן, ומ"מ בקרעפליך או קניידליך שסחוס ממש מחמירין בזה הפרמ"ג והאחרונים הנ"ל, אף דרבנן כי אינו יכול לכנוס הרוטב ולהוליא טעם פליטה הנשר : [כד] שבדבוק כו' בדת"ש סל"ב סקמ"ו מספר מנחת משה, כמו עוף שנמלח והנני מעיים שנחכו לא נמלחו דנאסרו ונחשלו כך דהוי הבני מעיים אסור בלוע י"ל מ"מ אסור שממחר לבלוע, אבל במונחים שאסור רק כמ"ס הט"ו שחא ה"י פ"ח חוץ לרוטב אי"כ אין בלוע יולאח בלי רוטב, ובספר מנחת חדשים ע"פ הש"ך סל"ו סק"ט שיך גם בלוע דין דבוק כמו כדי נכילה : [כה] י"א כו' הוא

שצריך ג"כ כדי נמילה חוץ הששים, וכבר נתבאר לענין מליחה, וכבישה, לענין נע"נ:

יא כלח [כו] שנתערב בלח, הדין לדידן בשאר איסורים באין הפסד גדול, אמרין ב' חנ"נ, אפילו בנתערב במינו ברוב בפחות מס', ורק בהפסד גדול, אפילו בה' דרך [כו] ביטול ולא בצונן לא אמרין ב' נע"נ, והכל מצטרף לשיעור ששים נגד האיסור, [כח] ואין הלוקח בין ההיתר האחרון הוא ג"כ לח, כמו רומב איסור לרומב היתר, ומשם לרומב אחר, או משם להיתר יבש, בכ"ע לא נע"נ בלח, אף לענין הקדירה:

יב אם ה' לח [כט] בתערובת הראשון וקודם שנתערב בהשני נקדש

על זה ב' טעמים א' טעם המדוני נוסף דבחיבה יש חסידות כי ניכר ומיכל הוא, ולא כלל שהכל מתערב, ב' יש טעם הדשכ"ז דבחיבה כיון שנשאלת ענין באיחורם לכך אין הכל מותר, אבל כלל שהוא דבר הנגלה אין נע"נ וכ"כ הכ"י סנה"ז וז' מהא"ז לענין חלב שנתערב בשומן, ובמשמ"ש נח"ד סיל"ג הניח מהד"ר ר"ל אטינגא מלביב ז"ל, שהוכיח מהש"ך סק"ז דשם איירי במינו ואפי' הדין כן שגלי הפסד גדול אין להקל טע"ס: [כז] ביטול כ"י הטו"ז סקט"ו דשמו מהד"ל דבדרך ביטול אין לחשוב לפי ערך בלח, רק בלוק כמו מים צמים ויין ציין, וז"ל כחבו בטני"ת סיל"ג ד"ה ומ"ס, ולא כמו שר"ה לומר דמחילה, שם הדמ"ה סיכר כן רק להדמ"ה והש"ך בסקט"ו הוי אף דביטול אין נע"נ, וכ"כ בעה"ס סע"ג מלשון הדמ"ה וכן מפורש במדוני צורה שנתבשל כ"י שאפי' בדרך ביטול אין נע"נ, וכ"כ בחו"ד סק"י ממה שמשיג הש"ך על האפי' קדרי שיחבאר מהגמ' דחלב נבילה, והרי יש לומר דגמ' מירי דביטול, והאפי' מירי בלוק והוי שפיר רק חומרא דביח וע"כ שאין חילוק, ורק שבהדשים סק"ה העתיק דברי הטו"ז לאכור בדרך ביטול אף בהפמ"ר, מ"מ דת"ש סיל"ג סקס"ה העתיק מהחור"ב הג"ל כהש"ך, וכן בשפ"ד סיל"ג סק"ד וסק"ז סק"ה מיקל אף בדרך ביטול בהפמ"ר, וכ"ה דת"ש הג"ל מהדגמ"ר תיגאל, וחכ"ה כמ"ד, ובספר ישוע"ה יד יודם ודרכי הוראה להקל כהש"ך אף בדרך ביטול, ובתרי דרבנן כמו בחלב טריפה במינו ברוב בפחות מס', ומשם להיתר דנע"נ הוא דרבנן, יש להקל אף להרש"ל ע"י"ש, ובת"ש סק"ז מיד יודם שאוסר עכ"פ הקדירה שנאסרה קודם, ובסק"ה נראה שהקדירה מותרת ולא חשבינן ל"י כיבש: [כח] ואין כ"י כמ"ס בש"ך סק"ד, והביאו בשפ"ד סיל"ג סק"ג, דאפילו בהיתר האחרון יבש, כל שנגלל יפה, וכחב דגם בשומן כך, דשומן איסור בשומן היתר הוי לח בלח וברדת"ש סיל"ג סק"ס משע"ד דגם חלב מרבה בשומן, ג"כ הוי לח בלח, ובת"ש חמה מהכרופ"ס שנס"י ק"ד דשומן הוי יבש שנקרש, וכן דחה בטומ"ד דמחילה הוי יבש והוי גוש, ומ"מ מיקל בלל"ה בשומן דאף אם ה' מחילה נוס ג"כ הוי כלל: [כט] בתערובות כ"י בנוי"מ

במשכנות סק"ד דנ"ה חוץ לרומב אוסר או עד ס' ונטילה כדין חס בחס בלי רומב ט"ש, וז"ל סק"ה סקס"ד לענין מליחה בנע"נ, ולענין אומה חסידה, וכדנזק, ובסק"ה לענין כבישה, וכן לענין חלי חסידה, ובסק"ה לענין נע"נ בריחא:

ג דיני לח בלח ובפי המדומע שברמ"א ס"צ"ב.

[כו] שנתערב כ"י סנה"ז מחילוק זה הוא ממ"ס המדוני

שהביאו הכ"י בסיל"ג בדרך הכרעה שבין רבינו אפרים והחולקין, דכלל כמו מרומה בחולין, או ויין ציין ורומב איסור בהיתר אין נעשה נבילה, והביאו הרמ"ה ז"ל בהנ"ס סיל"ג בשם י"ס חומרים, וכ"ס ד"ס לסמוך על זה בשאר איסורים ללורך הפסד גדול, ומהש"ך והשפ"ד בכמה מקומות נראה שהוא הפמ"ר, אבל בערוך השלחן סע"ה וטור אחרונים כתבו שהוא יותר מהפמ"ר, ויש

על זה ב' טעמים א' טעם המדוני נוסף דבחיבה יש חסידות כי ניכר ומיכל הוא, ולא כלל שהכל מתערב, ב' יש טעם הדשכ"ז דבחיבה כיון שנשאלת ענין באיחורם לכך אין הכל מותר, אבל כלל שהוא דבר הנגלה אין נע"נ וכ"כ הכ"י סנה"ז וז' מהא"ז לענין חלב שנתערב בשומן, ובמשמ"ש נח"ד סיל"ג הניח מהד"ר ר"ל אטינגא מלביב ז"ל, שהוכיח מהש"ך סק"ז דשם איירי במינו ואפי' הדין כן שגלי הפסד גדול אין להקל טע"ס: [כז] ביטול כ"י הטו"ז סקט"ו דשמו מהד"ל דבדרך ביטול אין לחשוב לפי ערך בלח, רק בלוק כמו מים צמים ויין ציין, וז"ל כחבו בטני"ת סיל"ג ד"ה ומ"ס, ולא כמו שר"ה לומר דמחילה, שם הדמ"ה סיכר כן רק להדמ"ה והש"ך בסקט"ו הוי אף דביטול אין נע"נ, וכ"כ בעה"ס סע"ג מלשון הדמ"ה וכן מפורש במדוני צורה שנתבשל כ"י שאפי' בדרך ביטול אין נע"נ, וכ"כ בחו"ד סק"י ממה שמשיג הש"ך על האפי' קדרי שיחבאר מהגמ' דחלב נבילה, והרי יש לומר דגמ' מירי דביטול, והאפי' מירי בלוק והוי שפיר רק חומרא דביח וע"כ שאין חילוק, ורק שבהדשים סק"ה העתיק דברי הטו"ז לאכור בדרך ביטול אף בהפמ"ר, מ"מ דת"ש סיל"ג סקס"ה העתיק מהחור"ב הג"ל כהש"ך, וכן בשפ"ד סיל"ג סק"ד וסק"ז סק"ה מיקל אף בדרך ביטול בהפמ"ר, וכ"ה דת"ש הג"ל מהדגמ"ר תיגאל, וחכ"ה כמ"ד, ובספר ישוע"ה יד יודם ודרכי הוראה להקל כהש"ך אף בדרך ביטול, ובתרי דרבנן כמו בחלב טריפה במינו ברוב בפחות מס', ומשם להיתר דנע"נ הוא דרבנן, יש להקל אף להרש"ל ע"י"ש, ובת"ש סק"ז מיד יודם שאוסר עכ"פ הקדירה שנאסרה קודם, ובסק"ה נראה שהקדירה מותרת ולא חשבינן ל"י כיבש: [כח] ואין כ"י כמ"ס בש"ך סק"ד, והביאו בשפ"ד סיל"ג סק"ג, דאפילו בהיתר האחרון יבש, כל שנגלל יפה, וכחב דגם בשומן כך, דשומן איסור בשומן היתר הוי לח בלח וברדת"ש סיל"ג סק"ס משע"ד דגם חלב מרבה בשומן, ג"כ הוי לח בלח, ובת"ש חמה מהכרופ"ס שנס"י ק"ד דשומן הוי יבש שנקרש, וכן דחה בטומ"ד דמחילה הוי יבש והוי גוש, ומ"מ מיקל בלל"ה בשומן דאף אם ה' מחילה נוס ג"כ הוי כלל: [כט] בתערובות כ"י בנוי"מ

נקרש ונעשה יבש מים היו דינו בלח בלח להקל [9] ואם הי' מתחילה נוש כמו חתיכה, וקורם שנתערב בהשני נימוח אף שיש מקילין בזה כמו בלח בלח מים אין להקל ודינו כמו לח בחתיכה, רק שיש מהאחרונים אם לא נודע מהתערובת עד שנימוח יש להקל בהפמ"ר:

יג וכן הדין [לא] כשנבלע איסור בפירות שרובן להיות נימוחים כמו פלומין או גריסין ועדשים ונתרסקו בשוגג יש עליהם דין יבש דאמרינן בהו חתיכה נע"ג, ורק בהי' מתחילה נימוח בקטניות ופאווידלי ונתערב בהם זה הוא בלח בלח שמתירין ע"פ שנתבאר, וכבר נתבאר שא"צ סי' בהיתר האחרון לבד רק אפילו ההיתר הראשון מצטרף לבטל האיסור וי"א [לב] דבנפ"ל היתר לרוב איסור הוא אף בלח דין נעשה נבילה:

יד יש אומרים [גנ] דבשניצוי קמח עם בצים ונעשה ממנו עיסה, ובישלו מהם תבשיל, ונמצא בהביצה טיפת דם או שהוא נולדה ביו"ט, יש על זה דין לח בלח שלא להצריך סי' נגד כל העיסה, רק נגד המעט ביצה, ומצטרפת העיסה להתבשיל, וכן הדין לדירהו במילוי דגים בהאי גוונא:

שמתירים בהפמ"ר בלח בלח יטרוך עכ"פ סי' צדין שיעור לבטל האיסור כיון שכבר נאסרו כתב שחסתימת הפוסקים והד"מ נראה שהכל סק"ט מכפי יונה וערוגה הכוסס, דמ"מ נע"ג בזה, ויחבאר בסק"ט כיבש כה"ג, משום נהפך להראש מאיסור להיתר כמו כן מהיתר לשלחן כתב באמת טעם חנ"כ אף בלי טעם חשיבות עיי"ש: [לג] דבשניצוי כו' דבר זה כתבו החכ"א כנ"ל דכ"ד מדעמו דמטרף הקמח והתבשיל והרועב לבטל הביצה בהפמ"ר כדן לח בלח, והוא דעמו דגם גוף העיסה שליה בה סי' נגד הביצה יש להיתר מלד אפשר לסוחטו בדרכין ורק החו"ד אמר לו לאיסור כנ"ל סק"ט וג"ל מכמה אחרונים שמתירין באל"ס בדרכין, וכדח"ש ס"ל סק"ט הביא בשם הרב"ה חולקין על החכ"א, כיון דניכר מראה הביצה בחוץ הלאקטין, וכן משיג בדברי יוסף דאין זה לח בלח רק לח כיבש כי הקמח אינו מתפשט בכולו כמו שחפשיט בלח, וכן הביא מהנפש ח' במילוי דגים עם חלמון בינה, ומלא טיפת

בנוני"ה סי"ג ד"ה ובנוף כו' רלה לחדש, כן דכשנקרש יב"ל לי חשיבות כמו חתיכה, אך סיים כיון דמ"מ חנ"כ בשאר איסורין חידוש הוא אין לך בו אלא חידוש שמד סי' יבש ולא כשהי' לח בתחילה: [9] ואם כו' בשפ"ד ס"ל"ט סק"ט רולה לחדש כן מהא דגריסין ועדשים הנ"ל, שיהי' דינו בלח, ומ"מ סיים דחלילה להקל בהפמ"ר ולורך גדול אפילו נתרסקו בשיג, דהפירוש נימוחו היינו בתחילה כשי"ת בסמוך, וכ"כ בחו"ד ס"ל"ט סק"ט, אף שלפי טעם הרשב"א שנשארם באיסורה הו"ל להקל כשימוחו בלח, מ"מ כיון שהאחרונים לא הוכיחו רק חשיבות של חתיכה יש לאסור כל שליה לח בתחילה וכ"כ בהרעק"א בש"ך סק"ט להקל ע"פ טעם הרשב"א הנ"ל, ובספר נפש ח"י סי"טו כתב ד"ל אף להמרדכי מטעם חשיבות חתיכה חלוא ג"כ רק בהיתר האחרון וכשנעשה לח אח"כ ג"כ אין חשיבות שבלא"ה סי' עומד תחילה בפני עלמון, והוא דלא כהחוו"ה, ומ"מ אינו מחליט בזה כמ"ש בהנהגות יד אלימלך לספר ישוע"ה פתיחה סק"ט, וא"כ להרעק"א הנ"ל יש להקל בזה, כמ"ש בס"ט ונדברי יוסף שבד"ת"ש ס"ל"ט סק"ט מתיר בלח נודע כנפנים: [9א] כשנבלע כו' כמ"ש השפ"ד דלא כמו שרלה לפרש שנימוחו אח"כ הגריסין, רק הפירוש שנימוחו מיד ולו נחשבו זה הוי לח בלח, ובשפ"ד ס"ל"ט שם רולה להוכיח מלשון הראב"ד ז"ל בתמים דעיס, דבמקום בלח היתר של לירוף הראשון, משום דאין כיון בעדשים שקיבלו טעם של חרומה, אך מצטרף: [לב] דבנפ"ל כו' בד"ת"ש ס"ל"ט כיון דככה"ג היתר נהפך לאיסור שייך דין ובערוך השלחן כתב באמת טעם חנ"כ מהיתר לאיסור, ולכן מחלק בין חתיכה בלח אף בלי טעם חשיבות עיי"ש: [לג] דבשניצוי כו' דבר זה כתבו החכ"א כנ"ל דכ"ד מדעמו דמטרף הקמח והתבשיל והרועב לבטל הביצה בהפמ"ר כדן לח בלח, והוא דעמו דגם גוף העיסה שליה בה סי' נגד הביצה יש להיתר מלד אפשר לסוחטו בדרכין ורק החו"ד אמר לו לאיסור כנ"ל סק"ט וג"ל מכמה אחרונים שמתירין באל"ס בדרכין, וכדח"ש ס"ל סק"ט הביא בשם הרב"ה חולקין על החכ"א, כיון דניכר מראה הביצה בחוץ הלאקטין, וכן משיג בדברי יוסף דאין זה לח בלח רק לח כיבש כי הקמח אינו מתפשט בכולו כמו שחפשיט בלח, וכן הביא מהנפש ח' במילוי דגים עם חלמון בינה, ומלא טיפת

רס במומר הבינה, שהשואל סבר שהוא לא
כלה ולטרף הכל אף שאין סי' בהמילוי לבר
ענר החלטות, והוא ז"ל השיב דכיון שהמילוי
שומר בפני עצמו ל"ה זה לא כלל וחולק
על החכ"א, ונסתייע בן מהכרופ וחכ"א,
ובספר חמדה משה סימ"ב דחה ראיותיו
מהכרופ ופרמ"ג הנ"ל ומקיים פסק החכ"א,
ונסתייע מהשפ"ד ס"ז סק"י כמה שכתב
דכשנתנו מן העיסה לפת הלנומה נקטרה
כלל הלה, הוי' לא כלל, שנחקקה בו
הלבוש"ר בח"ד סקרינו הא' הוי' דנוק
מחש, ולהנ"ל הוא כהחכמה אדם דכשמוצק
הוי' כלל בלה עיי"ש, לענין רא"י משומן:
[לד] במר כו' הוא מהשפ"ד ס"ז סק"י
דמחילה כשה"י רק מ' זמ"ס הא' לא הוא
מה שנפלט מהבשר למים, וא"כ כשיש עכשיו
סי' בטל הוא: [לד] וכן כו' בפרמ"ג
בא"ח בהנהגה סי' ב' א"ח ה' הביאו בדת"ש
סי' ב' סק"ו, במעשה שהביאו לעכ"ס בבית
ישראל מאלל חס עם רועב בקדירה, והדוח
אח"כ הקדירה, וחממו בה מים ונחנו ממנו
לכמה קדירות של בשר ורועב, ונקדירה
הוא ביטלו אח"כ לאקשין וה"י ערב שבת
לו שה"י רק עירוי בקדירה עכ"ס וגאסרה
נגד הקליפה, ואף באין סי' כמו בקערה רחבה,
ובלא כלל בהפמ"ר לא נע"י, [וכמ"ס הש"ך ססיק"ג בחימום המים שבהפמ"ר כלל זה
לא נע"י כלל בלה] וכשנתנו המים לרועב אח"כ א"ל סי' נגד כל המים רק כפי המדומע
בהמים [ושם כתב הא' דנ"ל סי' סקס"ז דשליש י"ס נגד הכלי ויותר נראה דקאי רק
על נגד הקליפה] ואין לחוש על ביטלו בכ"ר או ביטלו חלב חוץ מעל"ע כי גם בזה הוי'
סחם כלי עכ"ס אינו ב"י, ועוד בבשר טריפה אין חל איסור בשר בחלב, והלאקשין לא
דנה להחיר כיון שליה הפמ"ר, ובגמ' יוסף שאין לחלק בין הלאקשין להבשר, ומבואר שם
דהלאקשין דל"ש כפי המדומע רק על עירוי לבר הוי' סי' לאיסור עיי"ש: [לד]
שאפילו כו' בדת"ש סי' ב' סקס"ג דדוקא נקיט הפרמ"ג ז"ח בשר בנ"י וז"י רועב הוי'
לא כלל, אבל בשר הרבה הוי' הרועב כבשר, ורק במעט בשר לדין דלא קיי"ל כהרש"ל
רק אפילו בדרך ביטול לא נע"י כלל שפיר משערין כפי המדומע בהרועב הוי', ובחכמה
אדם כמ"י דין ו' הביא מהא"ה מהמרדכי דבין ברועב של בשר כשר בין ברועב נבילה
שנפל לקדירה לא סגי לשער כפי המדומע, ע"כ נוסחא אחרת ה"י לו במרדכי שהרי כתב
זה אפילו בבשר בחלב כה"ג ושם הוי' ודאי לפי המדומע, ולכך כתב הוא בקף שחכמו
חדש לבשר נבילה ואח"כ לבשר כשר א"ל לשער בהקף רק כפי הכשר נבילה בהפמ"ר
ולורך גדול, וכ"ה בערוך השלשן סי' ב' סע"ג מהמרדכי להראב"ן, במרק של בשר נבילה
שאין איסור אלא לפי חשבון, שאם הוי' שלשים פעמים במרק נגד האיסור א"ל לבטל רק
החלק שלשים, וכשיש שני פעמים כהמרק הוי' ששים, אף שהראב"ן כתב זה לפי שיטתו
דלא ס"ל נע"י בשר איסורים, מ"מ המרדכי כתב כן לשיטתו בכל לא כלל עיי"ש, ומ"ס

גונא, ויש מאחרונים חולקים בזה
דאין זה נחשב ללא בלח:
מ אפילו ברבר נוש [לד] כמו זית
נבילה במ' זיתי רועב, ונתוסף
עוד כ' זיתי רועב, והנבילה ע"ד
בתרבו, כיון שלא נעשה נבילה הרי יש
בו סי' נגד הבזית נבילה, [לה] וכן
כשנפלט מקדירת איסור למים הוי'
רח בלח דאינו נעשה נבילה בהפמ"ר,
ואם נתחבם מים בכרי עכ"ס
ששימשו בה בתוך מעד"ע ע"י עירוי,
ול"ה בהמים סי' נגד קליפת הב"י
מ"מ אין המים נע"י בלח ע"י הב"י
מהקדירה, וכשנתנו מהמים הזה
בבשר יש לשער רק כפי המדומע
מהקדירה בהמים, ולהחיר בהפמ"ר
גם מה שבישלו בהקדירה כשנשתמש
ע"י עירוי משום היתר סי' נגד
הקליפה:

מ כיון [לד] שאפילו בבישול הוי'
אינו נעשה נבילה בלח בלח,
א"כ

והפמ"ר, והחיר שאר הקדירות כיון שגודע
רק כדי קליפה יש בהמים שחימום בה סי'
מ"מ הפליטה מהקדירה להמים לא הוא
כסיק"ג בחימום המים שבהפמ"ר כלל זה
נגד כל המים רק כפי המדומע
דשליש י"ס נגד הכלי ויותר נראה דקאי רק
על נגד הקליפה] ואין לחוש על ביטלו בכ"ר או ביטלו חלב חוץ מעל"ע כי גם בזה הוי'
סחם כלי עכ"ס אינו ב"י, ועוד בבשר טריפה אין חל איסור בשר בחלב, והלאקשין לא
דנה להחיר כיון שליה הפמ"ר, ובגמ' יוסף שאין לחלק בין הלאקשין להבשר, ומבואר שם
דהלאקשין דל"ש כפי המדומע רק על עירוי לבר הוי' סי' לאיסור עיי"ש: [לד]
שאפילו כו' בדת"ש סי' ב' סקס"ג דדוקא נקיט הפרמ"ג ז"ח בשר בנ"י וז"י רועב הוי'
לא כלל, אבל בשר הרבה הוי' הרועב כבשר, ורק במעט בשר לדין דלא קיי"ל כהרש"ל
רק אפילו בדרך ביטול לא נע"י כלל שפיר משערין כפי המדומע בהרועב הוי', ובחכמה
אדם כמ"י דין ו' הביא מהא"ה מהמרדכי דבין ברועב של בשר כשר בין ברועב נבילה
שנפל לקדירה לא סגי לשער כפי המדומע, ע"כ נוסחא אחרת ה"י לו במרדכי שהרי כתב
זה אפילו בבשר בחלב כה"ג ושם הוי' ודאי לפי המדומע, ולכך כתב הוא בקף שחכמו
חדש לבשר נבילה ואח"כ לבשר כשר א"ל לשער בהקף רק כפי הכשר נבילה בהפמ"ר
ולורך גדול, וכ"ה בערוך השלשן סי' ב' סע"ג מהמרדכי להראב"ן, במרק של בשר נבילה
שאין איסור אלא לפי חשבון, שאם הוי' שלשים פעמים במרק נגד האיסור א"ל לבטל רק
החלק שלשים, וכשיש שני פעמים כהמרק הוי' ששים, אף שהראב"ן כתב זה לפי שיטתו
דלא ס"ל נע"י בשר איסורים, מ"מ המרדכי כתב כן לשיטתו בכל לא כלל עיי"ש, ומ"ס

לכך יש שכתבו להקל אפילו ברוטב נבילה לשער בהפסד רק כפי הבשר שבו, וכן בבשר כשר הוי הרוטב רק לפי הטרומע מהבשר, וכן הרין בכף לשער בו רק לפי ערך הבשר שנבלע בו, אף בבשר נבילה, כשתחבורו אח"כ להיתר, וכ"ש בחלב שהי' מעורב במים או בירקות שיש בהם חלב שמשערין רק כפי הטרומע, [ו] ויש מאחרונים מחלקים בזה בין מים בבשר או שאר תבשיל שיש לו טעם עצמו, או בין רוטב שיש בו הרבה מים, או רוטב כצלי קדרה, או בבשר שטן שהנשפך ממנו מלמעלה הוא שטן או בתחיבת הכף היא במה שלמעלה, וכן בכף של מים מעורב בחלב חוכים בזה להחמיר, אך מים בחלב יש להקל במעורב במים:

דף יש [לח] מהאחרונים שכתבו שאם נתבשר או נפל חתיכת לחם בחלב, והי' בהחלב רביעית למשל ולא נחסר מהחלב, רק כמו כף אין די לשער בהלחם כפי מה שנחסר מהחלב כשנפץ אח"כ רבשר, רק צריך לשער נגד כל הלחם כיון שקיבד טעם מבץ החלב שהוא יותר ממה שנחסר בפנינו:

בבשר

ברת"ש סליד סק"ד ולהפסד' וחוו"ד הוי בכל איסורין ככולו משום נע"מ, אך להגיל הא מקילין בלח בלח בהפסד גדול אף בדרך נישול, וכ"כ ברת"ש סליד סק"ד וסליט סק"א מהחמור דניאל לשער כפי המדומע אף ברוטב היתר כמו שמעריין בחלב שיחבאר במים, וכמ"ס החמור"ה סי"ב סק"ב ורס"ל' בענין כפי המדומע, כתבשל כה"ג, והוא מהטו"ז בסליד סק"ד ומשכנול שס, וכ"כ בחכ"א כמ"ד ד"ט לענין חלב כפי המדומע, ומ"ס בל"ה ורמ"א שנסליט בחלב שכתבשל כס' במים, משמע דכלל נחבטל אין מחשנין כפי המדומע, הוא לבל"ה לשיטתו, אבל פשוט דמעריין לפי המדומע וכ"כ בעה"ש סליד דאף לפי החולקים ברוטב של נבילה הוא משום דנע"מ, אבל בסיחור ל"ש נע"מ, והוי בין כנשר כשר בין בחלב חושנין להמים רק כפי הנשר שיש בו, וכן לפי החלב שיש בו, וכבר נ"ל סק"ג סק"ז מהחמור"ד שחלק כפי המדומע בין אם דופן הכלי מחוץ רק כפי חלי החבשיל והביאו ברת"ש סק"ג וסליט סק"א לענין הגרין עיי"ש: [ו] ויש כו' ברת"ש שס במקומה הנ"ל מביא מהבית ילחק דמה שיש לו טעם בפני עלמו כמו חבשיל שפיר מחשנין כפי המדומע אבל מים שאין לו כפ"ט הוי רק כנשר, ומנחה שי כללי קדר כו' אבל נג' חלקים מים ופיטעטשקי הוי כפי המדומע

וכנשר שמן הוי הנשפך מסתמא מלמעלה והוי ענה הוי כנשר כמ"ס הטו"ז סיפ"ט מהגמ"י לענין הששה שעות, וחכמה שלמה חילק בין בשר עוף לבהמה, או כמה שנוגע כנשר עלמו, וברת"ש שס שגס בחלב השמטותיף לק למעלה, ובסליד סק"ד הביא משערי שחפה על מה שמיקל בחכ"א לשער בהכף רק כפי חלק החלב שיש בחבשיל או במים, כמו בגללים יש לומר שהכף בלע רק החלב לבד וכשיש שני חלקים מים לא די שנערך ששים רק כדי שלושית הכף, רק נגד כולו חלב יציל כשהי' שבע מלבוש בלע רק מוטעם החלב וממילא יכול לבלוע כל הטעם חלב ושיש בחבשיל, רק י"ל שבפליטתו פלט ג"כ מהמים ומלערף המים לבטל גם את החלב, וא"ל רק י"ח ויתר היתר לבטל הכף, אבל לא לומר שינערך לבטל רק שליש הכף, ומ"מ לא קא"י הכי, וכ"כ מפרי מגדים בהנהגה ס"ב אות ז' יחקור המורה כו' וכ"כ מהיד יהודה ושו"ר נדכה כפי המדומע בהכף עיי"ש: [לח] מהאחרונים כו' דבר זה הביא ברת"ש סק"ג סק"ב מקונטרס וועד חכמים פילפול בזה, וסיים כנפנים, דלו יח' החתיכה לחם חתיכה איסור ולא נחסר ממנו כלום, אף שרואין שלא נכנס כל החתיכה לחבשיל, מ"מ אחריון שזכרנו טעם ומונחים מחתיכה לחבשיל ולכך צריך ס' נגד כל הלחם, ולריך לעיין

יח בבשר [ט] בחלב אף בלח בלח
אמרין נעשה נבילה אף בהפסד
גדול, והוא מצד הדין לא מחמת
חומרא בלבה, ויש לאסור אף בבשר
עוף או ע"י כבישה וכליחה בבשר
בחלב דרבנן, ובבא מבשר בחלב
יש רק צרף לסניף, ובצונן י"א להקל
אף בב"ח בלצורך גדול:

יט אם [ט] נאסר מתחילה בבשר
בחלב בלח בלח שנעשה נבילה,
במו חלב שנפל לשומן בהמה ול"ה
ס' ונאסר, ונפל אח"כ שומן זה לשומן
אחר והי' ס' נגד האיסור הראשון,
רק לא נגד השומן שנאסר תחילה,
אין שומן זה השני דינו בבשר בחלב
לאסור בהנאה, רק דינו בשאר
איסורים שאם נפל אח"כ דהיתר
צריך רק ס' בהפסד נגד שומן
הראשון ולא נגד בל' השני, ואם ל"ה
ס' ונתוסף מותר, אבל ס"ט אין
להוסיף, ומועיל מכירה לנכרי חוץ
מדמי איסור שבו, ולא השלכה לים
המלח:

ביבש

מרויבצטרג אחרון דקשים עוד איזה נד להקל יש לזרף דעת המנחי להקל אף
בב"ח בלח בלח בהפסד ולא הבאחי זה בפנים, ובשפ"ד ס"ל"ב י"שכ כיונה האפי
רבנן יחי' אף בב"ח דרבנן ככבוש ומליחה או בשר עוף זה הוי רק מחומרא, ובדמ"ס
סקס"ו אם לדון בהבא מבשר בחלב כבב"ח ממש לענין נע"י בלח בלח ולזרף זה לבנין
ובמשמ"ס דהא סמך במטה יהונתן דהאפ"ר קאי על נזק, ולפי הרש"ל דרק בלונן יש
היתר רמ"א אי"כ אסור בב"ח בכל ענין אף בלונן, אבל להטובי"ט סימ"ט וסינ"ו שהיתר
רמ"א וס"ך הוא דרך ביטול י"ל בלונן מקילין אף בב"ח בהפסד גדול ובמש"ס הטובי"ט
סינ"ו בפירוש: [מ] נאסר כו' זה מובחר במשנלות סינ"ט סק"י, ד"ה אם נפל כר
דזה הוי לח כיון דנכלל יפה אף שנקרס אח"כ, ואין דינו כבב"ח רק כש"א זה השומן
השני וכ"כ במשנלות סינ"ו סק"י לענין איסור הנאה שמוחר הב' כיון שבהנאה ל"ס טעם
כעיקר כמ"ס בפתיחה לבב"ח מהר"ש בע"י דס"ו בברי שפ"ל עליו י"י, כנז"ל ס' ל"ח
סקס"י, וכחכ שס דלהוסיף אסור, וכן להדליק דרק אי מיקלי קלי מותר, ורק בשומן אוו
ד"ל מותר בהנאה, ושם בסיפ"ו כתב בכזית בשר בנ"ט זיתי חלב ונאסר החלב ונחערבה
זה החלב בחלב אחר אותו החלב האחרון מותר בהנאה כיון שהוא רק טעם מהחלב
שנאסרה בהנאה ואף בממשו כה"ג מותר בהנאה, ובדמ"ס סינ"ו סק"י הביא מהבית
יהודה לחלוק על הפרמ"ג, דכיון שהראשון כבר נאסר והוי נוף האיסור, ואסור בהנאה
אוסר ג"כ השני בהנאה, ונ"י שבאופן הפרמ"ג דהוי מין במינו דמותר מ"ה ברוב, ורק
מדרבנן אסור ממילא מותר בהנאה, מ"מ י"ל בירקות כה"ג באינו מינו יחי' אסור בהנאה
ג"כ כשבלע מהחתיכה של בב"ח, מ"מ לפמ"ס שם בסק"י"ח מהיד יהודה, יש לחלק בין מה
שרף

שם בפנים, כי אף שלא נאסר החלב רק
כמו כף, ובהיתר אין אומרים נע"י
ל"ל דמ"מ בלע הטעם מכל החלב וכנז"ל
סינ"ט ס"ק ומ"מ ח"ל ביותר מן הלחם אף
שחלב הוא הרבה מן הלחם, כמו שז"ל
סיל"ט סק"י"ב בבב"ל כה"ג ממחר"מ לונלין,
והוא קרוב לסדרת ספר שערי שמחה הנ"ל,
שהטעם בולע אף מיותר הכמות: [טז]
בחלב כו' הוא סיוס דכרי הרמ"א ז"ל
בהנה סיל"ב והס"ך סקט"ו הביא מלשון
האפי רבנן דבבשר בחלב יש להחמיר בלח
בלח והס"י הס"ך מהנמי דדק"ח בחלב
נבילה ש"מ שכן הוא מדינא, וכ"כ בסינ"ט
סקט"ו ובשפ"ד סק"י"ד שם הביא מהמנחי
מחמיר דע"ס ליישב השנה הס"ך ד"ל רק
לרי יהודה דמין במינו לא בטיל אמר כן
דהוי חלב נבילה ולא לדיון, ומ"מ העלה
דאין חילוק ואין להקל אף בהפסד,
באמרי צדוק י"שכ ד"ל לטעם המרדכי
משם חשיבות החתיכה, י"ל כיון שזו החלב
שהוא בחתיכה נכרת הוא אף שכל"א הוי
לח, מ"מ הוי בלח ביבש דה"ה, אבל בלח
בלח ממש הוי רק מחומרא בבשר בחלב,
ובדמ"ס סיל"ב סק"ט בשם מהר"מ

כר ביבש [מא] ביבש אם נתערב
תחילה בפרות טרוב היתר ונאסר,
כשנתוסף אח"כ לרוב חוזר להתירו
ול"א ב"י חנ"ג, ואפילו בבישול
משכחת לה ג"כ יבש ביבש בה"י
כזית היתר וזית איסור בס' זיתים
רומב שמי' התחילה אסורה כיון
שאין רוב נגדה אף שיש ס' בהקדירה
כשניה, אם נתוסף אח"כ חתיכה
היתר גם החתיכה מותרת, ובנתערב
[מב] חתיכת היתר בב' חתיכות
איסור יבש ביבש, אין צריך כשנתוסף
שיהא ג' בד' רק כשנתוסף לרוב
מותר, וכן בנתבשל אי' בהרומב
כדי ביטול שלשתן, רק נגד האיסור
לכר:

כא אפילו בבשר בה"ב [מג] שיך
ג"כ דין זה של יבש ביבש כמו
חתיכה שנאסרה מחלב שנעשה נבילה
מן התורה, ונתערבה אח"כ בב'
היתר שהדין שבטילה ברוב כשאונה
ראוי להתכבד, כשיש ס' נגד החלב,
ולכך כשלא הי' רוב ונתוסף אח"כ
לרוב ל"א ב"י חנ"ג, ומותרת [מד]
ויתבאר מזה בנתערב יבש ביבש
חד בחד ונפל מזה התערוכות אחד
למקום אחר חד בחד, [מה] וכבר
נתבאר לענין כלי דלא שיך ב"י
נע"ג, וכן לענין לא נודע אימתי
מקילין:

כב חתיכה [מו] שחלב דבוק בה,
ונתבשלה בקדירה ואין בחתיכה
גופה

הנשאר כיון דמי' הא איכא חד נחרי שכל
אחר הוא כחד נחרי דלא ניכר לא נעשה נבילה, והנשאר אסור, והביאו בחרעקא
סימן ל"ב סק"ג, וחרעקא ז"ל מדילי' אף בחרלה"ס מותר משום שאני אומר להפריש
וכר"פ שימנאר ע"ש: [מה] וכבר ט' היינו הנזיל סלי' סקקע"ז והביאו הרמ"א
באן דכלי שכל איסור לא ב"י חנ"ג, ושם לענין הכלות, וסלי' ע"ש:

שרק בנכ"ח אסור מדרבנן כמו כבש ומלוח
או כשר עוף צה הוי מותר בהנאה, אבל
במס שכולל ככל מקום כמו מינו שמ"ה
מותר כבש, ורבנן גזרו אטו אינו מינו
יהי' בנ"ח אסור בהנאה, ומטעם זה מקיים
פסק הרמ"א שאסור לחסות כו' וחולק על
החמודי דניאל עיי"ש: [מא] ביבש כו' זה
מתבאר ממ"ש הר"ן בפכ"ה על מה שהקשו
מאין המדומע מדמע אלא לפי חשבון, וכן
העלט הרמ"א ז"ל בהנה סלי'ב, והקט"ז
סקט"ז כתב דהיינו בלי ביטול, אבל אי
נחשלו הוי נע"ג, וכח המשכח דמשכחת
גם בביטול הך דינא דינש ביבש כמ"ש
הש"ך סק"ט סק"ד דהחתיכות נאסרו נאסו
שלי' רוב והרומב מותר בנז"ט, ובכ"ה
לא נעשה נבילה, ומותר אם נתוסף: [מב]
חתיכת כו' כ"כ הפרמ"ג בפתיחה
למערובות ח"א פ"ג ד"ה ועיין בש"ך אף
ש"ל כה"ג אחרי רבים להטות מ"מ להמליך
אין היתר נהפך לאיסור, והוי לענין רומב
כפניס, ובאור' בהנהגה ס"ב סק"ג כה"ג
כן לענין יבש ממש והביאו המשמ"ש בח"ד
אית ב' וז"ל סקל"ד בלח כה"ג עיי"ש:
[מג] שיך כו' הש"ך סלי'ב סקט"ז כתב
דינש אפילו בנשר בחלב אין נע"ג, ופירשו
השפ"ד דמיידי בלופן שפניס שמ"מ לריך
ס' משום שיבש'ס וימן טעם, והוא כו"ש
הש"ך ס"ס"ט סק"ז ויתבאר בסק"ט
מהפ"ח שלד"י אף ס' אינו מוטיל ב'
בכה"ג כמו בכלי שביסק"ב, ולנוכ"י וחוד'
לא מיישי' לזה כנז"ל סק"א מנוכ"י:
[מד] ויתבאר כו' זה יתבאר בסק"י
מסקת"ב וזילך שלפי מ"ש השפ"י דעת סק"י
דיני ס"ס סק"ד שכל ענין מותר אף זו

ד[דיני הוצאה אחר הבישול שבשריע סעיב.

[מו] שחלב כו' הטור הביא מהרש"א ז"ל, בחתיכה שיש בה חלב שנחשלה בקדירה
שיש בה ס' לנעל החלב לריך שלא יסור שום דבר מהקדירה בעוד
שהאיסור

שהאיסור בחובה, שמה משאר באחרונה ולא יכ"י נכ"ס, וכן לא יולאנה מחילה שלא יאסור. החלב אם החתיכה ומקנהה שיניחנה עד שחלטין, והטור הקשה על הרשב"א דכמו שאינו אוסר להטור נחמטלה כח"ס באפשר לסוחטו ה"ה בזה אך מ"מ מחלק דכאן כיון שהחלב בחובה שפיר אוסר, והכ"י לשיטתו בסימן זה דלא נפ"ד וכל הקדירה מולטפתה לבטל לכך הטלה דין זה בש"ע סע"ב, דאם יולאנה מחילה הרי יאסור החלב החתיכה כיון שאז אין ששים, וכן אם יולא דבר מה מהקדירה יחמטט שיטור הביטול ויאסור ג"כ החלב הקדירה ולכך יניחנה עד שחלטין ואז יכ"י הכל מותר כח"ס הטור סק"ב דרק כמה שנאסר מחילה וס"ל לרשב"א דכשנחובף אח"כ וסחטת נשארת באיסורה חמה הטור, אבל בכאן לא כלעה מחילה רק ע"י הניסול, והולכת בנליטה בכל הקדירה, ואם יניחנה יבא מותר להמחבר דלא ס"ל חגי' אף בדנוק, והרמ"א ז"ל בהנה כח דלפי מה דס"ל לרד"ק חגי', והיינו כח"ס הש"ך סק"ז בדנוק, וכיון שס"ס אפילו יש ס' בהקדירה

גופה ס' לבטל אותה, שהדין לרד"ק שצריך ס' בהקדירה לבטל כל החתיכה, ואז כל מה שבקדירה מותרת, והחתיכה נשארת באיסורה, אין צריך להמתין עד שתצטנן הקדירה ולהוציאה, כי החתיכה בלא זה אסורה משום שזין ס' בחתיכה גופה נגד הדבוק בה, ולכך יוציאנה מתחילה, והישאר מותר וליש אומרים יש ג"כ [טז] קצת איסור להניחה שם רק יוציאנה מקודם, וכן לא יוציאנה [מח] בכף רק בקיסם, וכן לא יגע בקדירה ותאסר:

כג כל זה באיסור [טז] נוש כמו חלב תרבא בחתיכה, אבל איסור לא שנפל לקדירה שיש בה ס' לבטלו מותר ליטול אח"כ מההיתר כיון שכבר נתבטל דב"ל הוא, ורק בקדירה חדשה שצריך רק ביטול נגד הידוע מה שבלעה הקדירה ואז מותר התבשיל, בזה יזהר שלא להוציא כדי שלא יתמעט משיעור, רק

נגד כל החתיכה מ"מ החתיכה אסורה כיון שדנוק בה, אי"כ כשיולאנה אין מו"ק כלום כי בלא זה הוא אסורה, וא"כ למה יניחנה בקדירה בחינם ומה שחמה בשפ"ד הלא אם אפילו אין חתיכה נפ"ד מ"מ הא הוי דנוק, ואסורה החתיכה משום אפשר לסוחטו, פירש בערוך השלחן או"י דדו"ק הרמ"א היינו בדנוק ונקיט חגי' דשקלינן וטרינן באילו הסימנים מזה עיי"ש: [טז] קצת כו' הפר"ח שהניאו המשבצים סק"ב והשפ"ד, פירש דלהמחבר אם יולאנה יאסור, כשיניחנה ל"ה מבטל איסור לכהחילה כיון שאין הכוונה בהנה רק שלא יפסיד ע"י זה משום שיאסור, אבל להרמ"א דס"ס החתיכה אסורה יכ"י ע"י פליטתה עכשיו כמבטל איסור לכהחילה עיי"ש: [מח] בכף כו' כח"ס הש"ך שדברי הלבוש אינם מחוורים פירש במשבצים סק"ב דלהלבוש אל יולא שמה יאסר הכף והרי הרמ"א ז"ל מחיר להוליא רק אל יולא בכף רק בקיסם וכן יזהר שלא יגע בקדירה ומאסר הקדירה, ועל מה שהקשו להמחבר דמועיל ליגון הא מסתמא נמלח מחילה, וא"כ הרי נאסר במליחה, יש בזה תירוץ, א' בפרישה שהניאו הש"ך סק"ז בחירון האחרון פירש שה"י במליחה ס' נגד החלב ואח"כ נחתך ממנו ונחבשל, ב' הש"ך חירן שה"י חלב דרבנן או חלב כחוש שאינו אוסר במליחה אלא כדי קליפה להמחבר ופירש השפ"ד חלב דרבנן לא בשמן רק בכחוש, ג' מפר"ח הביא שה"י ס' במליחה באחרונה ועכשיו נחבשל לבדו ודחה זה השפ"ד שהרי להמחבר אין מוטעין במליחה, ד' נכדו"ס י"ש בזה חלב של הד"ס חגי"א נחמטט שאין מחווקין דם בבו"י מטי"ס ולא נמלח רק נאסר משום חלב עיי"ש: [מט] גרש כו' הוא במשבצים סק"א וז"ל בסלי"ח בכמה אנפי מזה, וכשפ"ד ססיק"ז שהדין כן אפילו לרד"ק שהרי די לשער רק נגד הבלוע הידוע, וכשיולא מהקדירה מעט יפחת משיעור ס' נגד מה שבלע הקדירה, וכ"כ במשבצים סלי"ג במאכל עד כטאטערק

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קי ביאור יהודה סו 131

רק יניח עד שתצטנן, ולא יאסור אז התבשיל :

סימן קי. ובו ט' סעיפים.

א אם בישל [א] דגים קטנים בקדירה ולא עירה כולם בבית אחת להקערה, או שיש ספק [ב] בהעירוי אם ה' בפעם אחת להקערה, ונמצא דג טמא בין הדגים בהקערה, [ג] יש שמתירים אף בנשאר מעט מים בהמחבת

כטאטערקן וכיוצא בשוואל מעט נכף ישאר בפחות מששים עי"ש, וכבר נז"ל סק"ח במה ללא חיישין בכל קדירה שיש בה ס' נגד האיסור מלמלא, שמה הוליא מעט מהקדירה ונאסר כמו דחיישין באיסור דבוק לטעם זה, משום דהוי לחזוקי איסורא, ורק בדבוק שיועד האיסור דרך ההיתר, ומוחר רק מפני שסופו ללאת כמו שכתבו חו"ס בחולין, ל"ה זה בחוקה היתר וחיישין עי"ש, בחוור"ג ס"ל"ט ליישב בזה מה שכתבנו לא נעשה נבילה שכתב"פ דחה טעם הטור שאפשר להפריד ע"ש :

[א] דיני נמצא דג טמא בין הדגים שבשר"ע סע"א.

[א] דגים כו' דבר זה הביא הטור סימן זה בשם ספר המלוות דגים קטנים שכתב"ל, ונמלא בהם דג טמא שיש אוסרים ויש מתירים, וזו הוא פלוגתא הדינ"א שאסור עם רבינו ברוך שמתיר, וביאר הכ"י שזה מייירי בנמלא בהתמחו שעירה אותם מהאילפס ויש בהם ששים נגד הדג טמא, רק האוסרים חששו שמה לא עירה הדגים בבית אחת שאז לא ה' שום חשש כשיה"ב, רק החמיל לערוח ואז נשאר הדג טמא בסוף האילפס עם מעט מים ומעט דגים שאין בהם ס' נגד הטמא א"כ כולן נאסרו בהאילפס, ובשגמר העירוי מלאתם שהם בהאילפס מהחילה על הראשונים שנקערה נאסרו מחמת שנגטו בהם בעורם חמין, וזה שכתב הטור בדעת היס אוסרים אפילו מכירו וזרקו ויש ס' לבטל, לפי שכתב"ה המים חמין לפעמים בסוף העירוי עם מעט מים, ישאר הדג טמא עם כ' או ל' דגים ונאסרו וחוזרים המים ונוטעין לכל הדגים והפירות לדעת המתירים שהביא הטור לפי פירוש הכ"י הוא כך, דאפילו אי נאסרו מעט הדגים שבהאילפס קודם גמר העירוי, מ"מ אינם אוסרים את הדגים שהם בהקערה, כי הדגים מן האילפס שנאו באחרונה נכתבו בהקערה חד בתרי וברי' לא הוי, כי אין איסורם אלא מחמת בלוט, [ב] עוד הביא בכ"י מהש"ג בשם הרבינו שמשון ז"ל טעם להחיל דחלין שהדג טמא ל"ה בהאילפס שנשאר בהעירוי רק בהקערה שהם הרוב שעירה בחמילה, כי איסורא ברובא איתא כדאיתא בנזחים דע"ו שיתבאר בסיק"י, וכתב הד"מ אות ב"ג דהניח בין הטעמים, דלעטם הטור שכתב"ל ברוב הדגים אינם אוסרים את השאר ממים אין הבלוע יולא בלי רוטב מחל"ת, זה רק אי לא עירה המים לתוך הדגים רק עירה המים לחוץ, והוי הדגים חמים בלי רוטב אין אוסר אותם, אבל בעירה המים ב"כ הרי זה הוי רוטב ואוסר אותם שנקערה, אבל לטעם הר"ש שחולין שה' ברובא גם במוערה עליהם מים ב"כ מותר, ודעתו דלפח"ש בהגש"ד הוי דעתו לפסוק כהר"ש וכל ענין מותר עי"ש :

[ב] בהעירוי כו' כ"כ הטור סק"ב דמשמע מהטור להחמיר בספק וכ"כ באו"ה, ופירש במשניות דלהמתירים שיתבאר משום טעם איסורא ברובא איתא ה"ה בספק מותר ורק להאוסרים שנטור אסור בזה : [ג] יש כו' הביא כלל בשו"ע דין הדגים רק דין הנזים שיתבאר, ורק הרמ"א ז"ל דר"מ ובהנה הביא בחמילה האוסרים דגים, וה"ס מתירים, וכובר בח"מ שעיקר הטעם כהר"ש, ז"ל משים איסור ברובא איתא, וזה הוי בכל האופנים [א] לפי מה שכתבו הכ"י ורמ"א מחלוקת ריב"א ורבינו ברוך שנסמ"ג וזה"ל ומרדכי שהביאם הש"ך סק"א, שעירוי הרוטב עם הדגים מעט מעט לקערה, ולרבינו ברוך אסור כשנשאר מעט מים במחבת היינו האילפס שבישלו בה, ועירה אח"כ כח"ש

כמ"ס נד"מ, והיינו שאוסר אח"כ רק כדי קליפה כדין עירוי כמ"ס הש"ך סק"א במוסגר ש"שכ בזה קושיות הנ"ח שכתב סק"א ד"ס לאסור משום עירוי, ולהרש"ל שיתבאר בלא זה לא קשה דמירי ג"ס ס' נגד המעט מ"ס שנקדירה לבסוף כמ"ס הטו"ז בשמו, וכלא רוטב אף כדי קליפה אין אוסר, אבל לטעם היתר רמ"א מרבינו שמבין ז"ל הוא מזה הל' ברוב, וזה כוונת הטו"ז סק"ד ד"ה בדרך כו' ופירוש הטור השאר שבמחבת ז"ל במה שבה מקטרה למחבת ב' מירי באופן שהדגים נשארו במחבת רק הרוק הרוטב ויש חשש שהטמא נשאר בשולי המחבת וזה פירוש א"ח שהביאו הטו"ז שם סק"ב וסק"ד ד"ה בדרך, וכחב הש"ך סק"א והטו"ז סק"ד דלענין ד"א חדא הוא, דכל האוסרים מירי אפילו בזה האופן שמערה הרוטב לכלי, לבד, והדגים נשארו במחבת, ומ"ס הש"ך דהרש"ל מירי רק בהורק כולו לא מעט מעט כהכ"י ורמ"א, תמה המנחי שפרמ"ג שהרי הטו"ז סק"ד ד"ה בדרך כתב שהרש"ל סובר כהכ"י ורמ"א, ואף שמערה לבסוף כל הדגים והרוטב לכלי אוסרים מטעם שכתב שם, והרבינו ברוך שמחיר כיון שמ"מ יש רוב כנגד ה' או ה' ואין אוסרים בלי רוטב ובקטרה ליכא רוטב, או שהרוטב שנקטרה הו' כלי שני ואין אוסר, אבל כנשאר מעט מ"ס ורוטב במחבת הרי הרוטב מערב הטעם בכל המחבת ואוסר, ואין לר"ך ס' רק די בקליפה לבד כדין עירוי, ומ"מ להמל"כים ס' לא קשה קושיות הש"ך הרי עירוי הוא אוסר רק בכדי קליפה, כמ"ס השפ"ד סק"א מהמנחי הג"ל סיק"ה סק"רמ"ט דעירוי מכ"ר לכלי שני ל"ה ארומיקר ל"י ואוסר הכל, ובאמת מהש"ך מוכח כפרמ"ג, ובמוד"ב סק"ג דהרש"ל הו' גוש ככלי ראשון ורק כשמערה על גון שייך אדמיקר ל"י, אבל כמערה על גוש ככלי שני דאינו מקדירו אוסר עד ס' לך לא סגי בקליפה, ככל עירוי, ובכרמ"פ האריך דלהרש"ל אוסר בגוש בעירוי שנפסק הקילות, והרבינו ברוך ס"ל דהדגים עצמם הו' גוש אבל הרוטב הו' עירוי שנפסק הקילות, ורק שורה הראשונה נאסרה ונתערב ואין אוסרין תערובתם כיון שהוא מזה עירוי שנפסק הקילות, ובערך השלחן אור ד' כתב דאין כאן עירוי שהרי העירוי נופל להמים שבקטרה שהם כלי שני ומלגנים העירוי ובמים ל"ס קליפה ובטלה הקליפה כפי' להמחירים בלא ס' כן פירש בפרמ"ג ע"י"ס: [ד] או כו' שזה הוא כפירוש ה' שהביא הטו"ז סק"ב וד' והש"ך בתחילה מכל הפוסקים, לא עירה מעט מעט רק עירה כל הרוטב וזה ל"ל כלל קליפה, רק הו' לרבינו ברוך יש ביבש ברוב ואין הנאסרים אוסרים כיון שהוא בלוע בלא רוטב ובקטרה ליכא רוטב או הו' כלי שני, וכפי המבואר בשפ"ד סק"א הו' זה בהני אופנים, בהופך הקדירה על הטעליר וכדומה חיישין להאוסרים שמה ה"י הטמא על שפת אוגנו, וכ"ס בסינן קלח מ"ס והעמיד הקדירה על שולי דמח"ל אם ה"י הטמא סמוך לאוגנו אוסר עד ס' ואח"כ הולכין המ"ס על שולי ואוסר עד ס', ואם הטמא מונח בשוליים נאסר אח"כ כשעומד על שוליו, או כשמתה על ידיו ה"י הטמא עם מעט מ"ס ואין השאר מלערפין לבטל כיון שהדגים הם בלי רוטב להאוסרים, ולהרבינו ברוך מותר מטעם הג"ל, ובדמ"ס סק"ב מיד יהודה דזה רק באינו זוכר, אבל ביכול להכיר אם הוליד בתחילה או בסוף כמו אם מונח בקטרה בבוליו או עליון לא מירי כאן: [ה] אב"י כו' היינו בטו"ז הג"ל שכתב בסק"ד דהרש"ל לפי שיטת רבינו ברוך והש"ך שהקשה דבקליפה סגי כדין עירוי ז"ל סק"ג מה שייבשו בזה כל אחד לפי דעתו, ומ"מ בלא עירוי כתב הש"ך שהביא מחיר ג"כ בלי קליפה ע"י"ס: [ו] שבתירין

ב אב"י יש [ו] שבתירין בשני א"ר האופנים בב"ר ענין משום שיש לתלות

באשר שכתבתי ל"ל במה שבה מקטרה למחבת ב' מירי באופן שהדגים נשארו במחבת רק הרוק הרוטב ויש חשש שהטמא נשאר בשולי המחבת וזה פירוש א"ח שהביאו הטו"ז שם סק"ב וסק"ד ד"ה בדרך, וכחב הש"ך סק"א והטו"ז סק"ד דלענין ד"א חדא הוא, דכל האוסרים מירי אפילו בזה האופן שמערה הרוטב לכלי, לבד, והדגים נשארו במחבת, ומ"ס הש"ך דהרש"ל מירי רק בהורק כולו לא מעט מעט כהכ"י ורמ"א, תמה המנחי שפרמ"ג שהרי הטו"ז סק"ד ד"ה בדרך כתב שהרש"ל סובר כהכ"י ורמ"א, ואף שמערה לבסוף כל הדגים והרוטב לכלי אוסרים מטעם שכתב שם, והרבינו ברוך שמחיר כיון שמ"מ יש רוב כנגד ה' או ה' ואין אוסרים בלי רוטב ובקטרה ליכא רוטב, או שהרוטב שנקטרה הו' כלי שני ואין אוסר, אבל כנשאר מעט מ"ס ורוטב במחבת הרי הרוטב מערב הטעם בכל המחבת ואוסר, ואין לר"ך ס' רק די בקליפה לבד כדין עירוי, ומ"מ להמל"כים ס' לא קשה קושיות הש"ך הרי עירוי הוא אוסר רק בכדי קליפה, כמ"ס השפ"ד סק"א מהמנחי הג"ל סיק"ה סק"רמ"ט דעירוי מכ"ר לכלי שני ל"ה ארומיקר ל"י ואוסר הכל, ובאמת מהש"ך מוכח כפרמ"ג, ובמוד"ב סק"ג דהרש"ל הו' גוש ככלי ראשון ורק כשמערה על גון שייך אדמיקר ל"י, אבל כמערה על גוש ככלי שני דאינו מקדירו אוסר עד ס' לך לא סגי בקליפה, ככל עירוי, ובכרמ"פ האריך דלהרש"ל אוסר בגוש בעירוי שנפסק הקילות, והרבינו ברוך ס"ל דהדגים עצמם הו' גוש אבל הרוטב הו' עירוי שנפסק הקילות, ורק שורה הראשונה נאסרה ונתערב ואין אוסרין תערובתם כיון שהוא מזה עירוי שנפסק הקילות, ובערך השלחן אור ד' כתב דאין כאן עירוי שהרי העירוי נופל להמים שבקטרה שהם כלי שני ומלגנים העירוי ובמים ל"ס קליפה ובטלה הקליפה כפי' להמחירים בלא ס' כן פירש בפרמ"ג ע"י"ס: [ד] או כו' שזה הוא כפירוש ה' שהביא הטו"ז סק"ב וד' והש"ך בתחילה מכל הפוסקים, לא עירה מעט מעט רק עירה כל הרוטב וזה ל"ל כלל קליפה, רק הו' לרבינו ברוך יש ביבש ברוב ואין הנאסרים אוסרים כיון שהוא בלוע בלא רוטב ובקטרה ליכא רוטב או הו' כלי שני, וכפי המבואר בשפ"ד סק"א הו' זה בהני אופנים, בהופך הקדירה על הטעליר וכדומה חיישין להאוסרים שמה ה"י הטמא על שפת אוגנו, וכ"ס בסינן קלח מ"ס והעמיד הקדירה על שולי דמח"ל אם ה"י הטמא סמוך לאוגנו אוסר עד ס' ואח"כ הולכין המ"ס על שולי ואוסר עד ס', ואם הטמא מונח בשוליים נאסר אח"כ כשעומד על שוליו, או כשמתה על ידיו ה"י הטמא עם מעט מ"ס ואין השאר מלערפין לבטל כיון שהדגים הם בלי רוטב להאוסרים, ולהרבינו ברוך מותר מטעם הג"ל, ובדמ"ס סק"ב מיד יהודה דזה רק באינו זוכר, אבל ביכול להכיר אם הוליד בתחילה או בסוף כמו אם מונח בקטרה בבוליו או עליון לא מירי כאן: [ה] אב"י כו' היינו בטו"ז הג"ל שכתב בסק"ד דהרש"ל לפי שיטת רבינו ברוך והש"ך שהקשה דבקליפה סגי כדין עירוי ז"ל סק"ג מה שייבשו בזה כל אחד לפי דעתו, ומ"מ בלא עירוי כתב הש"ך שהביא מחיר ג"כ בלי קליפה ע"י"ס: [ו] שבתירין

תלות שהדג טמא הי' תמיד באותן
 שיש בהם הרוב והי' בו שיעור ס'
 ביון דחשבינן ל' כמו [ז] מינו עם
 הדג שהור או דאפילו אי הוי אינו
 מינו ט"ם הוי רק באיסור [ח] דרבנן
 בציר דגים טמאים להסבירים דגם
 ע"י ביטול הוי רק מדרבנן, אף שיש
 [ט] מחלוקים בין עירה כל הרוב
 והדגים נשארו לבסוף, ובעירן מעט
 מעט יש לאסור, רק במין במינו יש
 להקל

דנשפך הוי הספק בהניטול דרבנן, אבל בזה הוי כספק איסור מורה כו' פירש במשכיל
 דכיו כספק טריפה שנחשב במינו בלא כרוב ופחות מ' ל"א נ"י סדר לקולא, אפילו
 להמחירין כה"ג בע"י גילגול בלא נודע כשי"ת בסיק"י, מ"מ בזה אסור, ב] מטעם
 המבואר בסיק"א שניהם מלטרפים לבטל, והט"ו חולק דבבליס הוי אינו מינו ודעוהו רק
 להחיר דגים משום היסור רבינו ברוך והר"ל, ומיירי ביש ס' בהדגים נגד המעט מים
 שבקדירה, אבל הש"ך החזיק בטענת רמ"א שנוכח הוי, דאם רק כמה שטחיד להמערב
 מלטרף כ"ש כמה שמטורב כבר, וכחז דהרמ"א ס"ל דהאסורים מיירי במינו שהרי כחז
 שבטל ברוב כיבש ביבש וזה רק במינו, שנא"ו מינו שי"ך יבשלם ויחן טעם, ולכך הקשה
 מזירוף שהוא במינו וכן הקשה מנשפך במינו, אבל באמת הם מיירי דג טמא שהוא אינו
 מינו, דהרי דחוק שיהי' דג טמא שזה בטעמו לג טהור, וכ"ש להרמ"א דבחר במא
 אזלינן, אך י"ל להרמ"א דבחר שמה הוי מין אחד, אבל אי ייה' בחר טעמו הוי אינו
 מינו, וכמו בילת אפרוח ודם דהוי אינו מינו דטעם אפרוח ודם לחור, וטעם בילה לחור,
 [ובאמרי ברוך מהמנח"י חמה מסיס"ו שכתב הש"ך דבילה שיש בו דם הוי מינו ונגד
 הטיפה ודאי יש ס',] ומ"מ כתבו דבטל ברוב משום שהדג טהור עלמיו הוי לגבי אחרים
 מינו, ל"ה יבשלם ויחן טעם [ויש להעיר מהש"ך סיס"ט סק"ו דל"ך ששים כה"ג בדם]
 והפרי"ח הקשה לשיטתו בסיק"ט שיתבאר בהקלורין לשיטתו, דכה"ג ל"ו ביטול אפילו
 בם' שיוכל להטעמו לקטילא, ולהחזיר סק"א ח"ן זה מויק כמ"ס בסיק"א נגד הטובי'
 בקרעפליך, ס"ס הוי ל"ש"ך להאסורים דג טהור עם טמא אינו מינו, ורק הדגים שבלטו
 מהטמא בטלים ברוב מ"מ דל"ש בזה יבשלם לביטול, וכבר נז"ל סיל"ח סק"י"ד, הערות
 סבית מאיר וחרעק"א שקלטו, מהא דכילכית באלפס והפרמ"ג עלמו בלוח"ה הקי"ג רמז
 לזה כהערות הבכור אדם: [ח] דרבנן כו' זה כתב הש"ך לבסוף לפרש הפלוגתא
 שהרמ"א סובר דל"ר דגים טמאים הוי לעולם מדרבנן, ולכך מדמה לה לנשפך, ואף
 שלהרמ"א הוי בשלא במינו אף דרבנן אסור בנשפך לדירי' ל"ט, מ"מ לדירן שמקילין
 דרבנן אסורים הפוסקים משום שיש בהם שמנוניות והוי מ"ה, או דמ"ל ע"י ביטול אסור
 מ"ה כמ"ל סיק"ה סק"ח ושם נזכר שהנוצ"ק סיכ"ו חולק עליו בכנס ובזה מוספק אם
 כהש"ך, וכן מ"ס הרמ"א דבנמוסף היסור ל"א ח"ג בלא נודע דהו זה הש"ך והפרי"ח
 וגרסה שמשכים הש"ך להאסורים בטעם זה דאין קולה רמ"א דמי למקומות הנז"ל:
 [ט] מחלוקים כו' הפרי"ח הקשה הגמורות דנחיתס אהר"י, שאחר זה בחביות אמרינן
 ולי"א איסורא ברובא איחא, ולפי חילוקו בין פירש כמוט מן הדג כמו מ' מהס' אמרינן
 שהמועט שפירש הוא מרוב היסור והאיסור נשאר בהרוב בלא פירש, אבל בלא פירש רק
 נשאר בקביעות, אמרינן לחומרא שהאיסור נשאר כמוטע חביות בלא נפתח, וא"כ בדין
 בזה שעריו כל המים והדגים נשארו כמחמת שלא פירשו, ל"א שהאיסור ברוב של
 מעלה

להקד [י] מ"ט אין לחלק בזה, רק בב"ע כשהוא בדרבנן כמו במינו יש להקל בכל אופנים לחלות בהם, ובדאורייתא מותר רק מצד ביטול יבש ביבש וצריכים קליפה מחמת העירוי שבסוף :

ג אם עירה הבל [יא] בפעם אחת אין חשש בכל ויותר לכו"ע, כיון שיש ס' בכל מקום :

ד בבצים שנתבשלו ונמצא בהם ביצת אפרוח או שיפת רם [יב] חלוק הוא מדגים כיון שאין דרך לבשל כל כך שהוא רוב כנגד אלו שנאסרו [יג] ואסור בכל ב' אופנים שנתבאר

טעם מותר אף בלינו מינו : [י] מ"ט כו' נכרו"ס דחה דמין הפר"ח בין פירש למונה שגם בטעמה ע"ז דקמני פירשו הו' בנכניעות כיון שפירשו לפנינו, ועיקר החילוק דרך דאיסורא ברובא אימא הו' רק לחומרא דפירש הששים אסורא כשנפלו למקום אחר, ולקולא ג"ח זה כשי"ח בביק"י סקדפ"ג ודעתו שהוא רק לשון מושאל, וכ"כ בחידו"כ סק"ח דאיסורא ברובא מועיל רק להחמיר : [יא] בפעם כו' כ"כ הפר"ח שם שגזר ח"ן לחוש כלל שהי' חמיר ס' בפליטתו וליכא למיחוש למיד, וכ"כ בחכ"ח כס"ח דין ד' דבורק שלא כדרך עירוי, אבל בעירוי אפילו בפ"ח רק הו' מחילה וגם בקטרה אסור כדי קליפה עיי"ש : [יב] חלוק כו' בדי' הביא מהסמ"ג דבליים שנתבשלו ונמצא בהם אפרוח הכל אסור שאין רגילות לבשל כ"כ שיהא הכ' או השלשים בטלים ברוב, ולכך טוב להחמיר עד שילטון קודם שיוציאם מן המים או שישים מים זוגנים עמם להלטון מחילה, ופירש בכנסת הגדולה דרך אי' מנשל כשיעור ס' שיש רק חשש להב' או להל' שנאסרו בזה מועיל זינון, אבל באין שיטור לבטל הבינה אין מועיל זינון, והעלה הכ"י בשו"ע רק לענין לכתחילה שיש לחוש אם יוציאו יאסרו, ופירש הטו"ז סק"ח והמחנה רק בחומרת טלה כתב כן לכתחילה, אבל נדעבד ס"ל כה"ס מחירים שנהרמ"ח שהוא הר"ש ז"ל שזה אפילו בבליים מותר, והרמ"ח בהגה הביא לענין דיעבד ה"ס אסורים ויש מחירים כמו בדגים, ולדעת הרש"ל שהביאו הטו"ז וש"ך הו' לטעם רבינו ברוך מטעם ביטול ברוב אסור בבליים, כיון שאין דרך בהרבה כל כך שיהא רוב, אבל לטעם הרבינו שמזין דאיסורא ברובא אימ"י הו' אף בבליים כן, והמרש"ם שלין על ה"ס מחירים, טור בשם י"א' כתב בערוך השלחן דלימא שהטור לא חמיר בבליים רק הם מהר"ש ז"ל מטעם איסורא ברובא, כמו שנתפס לבסוף, וקושי"ה הש"ך על הרש"ל ורמ"ח שמחירים להר"ש בבליים ג"כ, והא טכ"פ בעי שיהא ה"ל של מעלה הרוב, והרי כתבו שגבליים אין רגילות ברוב וא"כ גם להר"ש אסור, י"ש בשפ"ד סק"ח מהמחמ"י דחליא אי' בעי רוב כפל או פני ברוב כל דהו' : [יג] ואסור כו' הטו"ז סק"ד ומחילה סק"ה לפי מה שמפס עיקר דברי הרבינו ברוך ולא הותר הר"ש, לפי שאינו דומה לנשפך ולירוק, דעתו להחמיר רק בדגים ולאסור בבליים כיון שגבליים דרך ברוב, ולהס"ך אף דהותר רמ"ח בהמ"ח כגנשפך, נדחה, דהא שם במינו הוא וכלן בטעמא הו' אינו מינו של דם או אפרוח, מ"מ להס"ך בדעת הרמ"ח הו' דם בליים דרבנן, והאסורים ס"ל דהו' מ"ה, וא"כ ביש אפרוח הו' אינו מינו לכו"ע ול"מ הותר של הר"ש, ונדם שכתבו הפר"ח והמח"א ככ"ע ד"ח דדם לא יבא

מעלה רק שחא הו' מלמטה ואסור, והותר רבינו ברוך אינו מועיל לדידי' בזה דאיכא למיקס אטעמא כמו בלינו מינו רק במינו בטעמא יש להחמיר מלד יבש ביבש, אבל בעירוי מטעם מטעם הרי פירש אמרינן איסורא ברובא שלמטה אימא וקמא קמא דפריש מרובא הו' דהמירא, ואסור העירוי שלסוף כדי קליפה להס"ך, ורק מ"מ מחיר במינו כמ"ס הש"ך והפוסקים מירי שלא במינו, [אף] שליט כיון שלדידי' ל"מ בזה האופן הותר של איסורא ברובא לחלוט א"כ אף במינו למה מותר, ומ"מ להותר רבינו ברוך מטעם יבש ביבש ול"מ למה דא"ה ב' טעמא אף בשלא במינו כמ"ס הש"ך דזה גופי' הו' מבי"מ ול"מ שיבטל ויחן

טעם מותר אף בלינו מינו : [י] מ"ט כו' נכרו"ס דחה דמין הפר"ח בין פירש למונה שגם בטעמה ע"ז דקמני פירשו הו' בנכניעות כיון שפירשו לפנינו, ועיקר החילוק דרך דאיסורא ברובא אימא הו' רק לחומרא דפירש הששים אסורא כשנפלו למקום אחר, ולקולא ג"ח זה כשי"ח בביק"י סקדפ"ג ודעתו שהוא רק לשון מושאל, וכ"כ בחידו"כ סק"ח דאיסורא ברובא מועיל רק להחמיר : [יא] בפעם כו' כ"כ הפר"ח שם שגזר ח"ן לחוש כלל שהי' חמיר ס' בפליטתו וליכא למיחוש למיד, וכ"כ בחכ"ח כס"ח דין ד' דבורק שלא כדרך עירוי, אבל בעירוי אפילו בפ"ח רק הו' מחילה וגם בקטרה אסור כדי קליפה עיי"ש : [יב] חלוק כו' בדי' הביא מהסמ"ג דבליים שנתבשלו ונמצא בהם אפרוח הכל אסור שאין רגילות לבשל כ"כ שיהא הכ' או השלשים בטלים ברוב, ולכך טוב להחמיר עד שילטון קודם שיוציאם מן המים או שישים מים זוגנים עמם להלטון מחילה, ופירש בכנסת הגדולה דרך אי' מנשל כשיעור ס' שיש רק חשש להב' או להל' שנאסרו בזה מועיל זינון, אבל באין שיטור לבטל הבינה אין מועיל זינון, והעלה הכ"י בשו"ע רק לענין לכתחילה שיש לחוש אם יוציאו יאסרו, ופירש הטו"ז סק"ח והמחנה רק בחומרת טלה כתב כן לכתחילה, אבל נדעבד ס"ל כה"ס מחירים שנהרמ"ח שהוא הר"ש ז"ל שזה אפילו בבליים מותר, והרמ"ח בהגה הביא לענין דיעבד ה"ס אסורים ויש מחירים כמו בדגים, ולדעת הרש"ל שהביאו הטו"ז וש"ך הו' לטעם רבינו ברוך מטעם ביטול ברוב אסור בבליים, כיון שאין דרך בהרבה כל כך שיהא רוב, אבל לטעם הרבינו שמזין דאיסורא ברובא אימ"י הו' אף בבליים כן, והמרש"ם שלין על ה"ס מחירים, טור בשם י"א' כתב בערוך השלחן דלימא שהטור לא חמיר בבליים רק הם מהר"ש ז"ל מטעם איסורא ברובא, כמו שנתפס לבסוף, וקושי"ה הש"ך על הרש"ל ורמ"ח שמחירים להר"ש בבליים ג"כ, והא טכ"פ בעי שיהא ה"ל של מעלה הרוב, והרי כתבו שגבליים אין רגילות ברוב וא"כ גם להר"ש אסור, י"ש בשפ"ד סק"ח מהמחמ"י דחליא אי' בעי רוב כפל או פני ברוב כל דהו' : [יג] ואסור כו' הטו"ז סק"ד ומחילה סק"ה לפי מה שמפס עיקר דברי הרבינו ברוך ולא הותר הר"ש, לפי שאינו דומה לנשפך ולירוק, דעתו להחמיר רק בדגים ולאסור בבליים כיון שגבליים דרך ברוב, ולהס"ך אף דהותר רמ"ח בהמ"ח כגנשפך, נדחה, דהא שם במינו הוא וכלן בטעמא הו' אינו מינו של דם או אפרוח, מ"מ להס"ך בדעת הרמ"ח הו' דם בליים דרבנן, והאסורים ס"ל דהו' מ"ה, וא"כ ביש אפרוח הו' אינו מינו לכו"ע ול"מ הותר של הר"ש, ונדם שכתבו הפר"ח והמח"א ככ"ע ד"ח דדם לא יבא

קבוץ קיצור הלכות תערוכות סימן קז ביאור יהודה סח 184

שנתבאר, לכך טוב שלא יוציא אותם מהמים עד שיצטננו, או שיתן עליהם מים צוננים כשיש בהם מ' [יד] ואין ביצת אפרוח נחשב כנותן מעם לפגם, וכן אין עצה ע"י אפר שיהי ע"ז גויט לפגם כי רבים מפקפקין ע"ז זה:

ה אף להמתירין [מן] לתלות בבצים כבדנים מ"מ אם ה' בצים הרבה בקדירה, ואחת שהוא אסורה, והוציא כל אחת בכף אף שאין ביצה של אפרוח רק של דם, מ"מ בזה הוי דם בצים מ"ה ויש לאסור כל הבצים מספק שטא [מן] היתה בראשונה, וכן הדין בדגים כשהוציא [יו] כל אחת בכף, ורק באיסור דרבנן יש להקל במפק:

ו הכלים [יה] שנתבשרו בהם הבצים או הדגים, וה' בהם מ' נגד האיסור יש להתיר לכו"ע שתולין שה' האיסור בתוך רוב ההיתר, ויש מתירין רק אחד מע"ש שהוא רק דרבנן

מ"ס בקדירה דיכול להיות לא בראשונה ואין נאסר מלד שה' המים הרבה הוי האיסור רק מזה ספיקא דאורייתא של דם בלי מ"ה, ונחזור"ב סק"ד כחז דל"א הט"ז מו"מ מסוס דק"א בסכ"א זו שיש רוב בליס וכשנאסר בפחות מששים בקדירה יש רוב כנודת ורק אמר באופן זה שכשה' למשל ק' בקדירה כשהוליא הרוז שהוא כ"א אמרינן שהאיסור ה' נמוכו בודאי, ומה שהוליא אח"כ נאסרו כולם ואין כאן רוב היחר להסתכל ע"י"ש:

[מן] היתה כו' בט"ז שם הביא מהא"ה דאף אי דם בליס דרבנן היינו קודם שגודע איסור ודאי בבינה, אבל אחר שגודע בודאי איסור כל דחיקון רבנן כעין דאורייתא חיקון, וסיינו שאין להחיר בספק נחלף בדרבנן, ומהם הט"ז מריש בילה גבי וספיקא אסורה דפריך באי דרבנן הו"ל להקל מזה סד"ר לקולא, ולהכיל יומא בספק נחלף דל"א ב' להא"ה סד"ר לקולא, וע"כ גם בזה הוי סד"ר, וכאן הטעם דרק בעירוב מד בחרי אמרינן דם בליס דרבנן, אבל בלא תערוכות הוי מ"ה וכאן הרי מכירין בבינה והוי מ"ה, ואין מקילין דשמא ה' בראשונה, והנקוד"כ דחה ראייתו דאפילו ספק אי נחלף הבינה מק"לן מסד"ר כריש בילה, דשמא הוא של היחר, אבל כאן יש ודאי איסור בתערוכות, וגם אין למוות ספיקות זו לזו וכאן מחזירין, מ"מ כחז המשכנ"ה אף שדחה הנקוד"כ ראיית הט"ז מ"מ כן הלכה דשפיר אמרינן גם בכ"ג סד"ר לקולא אף שיש ודאי איסור בתערוכות, וכ"ה בדמ"ס סיק"י סק"מ רק העיקר בט"ז דכאן בניכר הוי דם בליס מ"ה והוי סד"ר שמא נאסר הכף בתחילה אף בלא המ"מ כחז"ל: [יו] כל כו' חוד"ה סק"ב להט"ז כל מקום שיש איסור דאורייתא יש לחוש לזה, ורק בדרבנן יש להקל ע"י"ש:

[יה] שנתבשרו כו' כ"כ הבי' בשם סמ"ג לכו"ע משום העמוד המחנה על חזקתו, ובב"ה הרמ"א כהנה אפילו להאסורים והש"ך סק"ב הביא ממנה"ל דרק אחד מע"ש

טעמא והוי' מין במינו מ"מ הא כחז הש"ך שאין לשלוח כרובא אח"כ אין להחיר בנליס, ולכך רק כמ"ס המחבר הע"ס של מ"ס נוגים: [יד] ואין כו' בדת"ש סק"ו הביא דכשיש בה אפרוח הוי לפגם, אבל בשו"ר ברכה דעמו דמתחילת ריקוס הוי לפגם אבל כשנמנר והוא שלם הוי כמו נבילה, ובסק"ד בשם קהל יכודה הספרי שיש טעם ליתן אפר בביסול הבליס ויהי פליטת בילה האסורה לפגם, מ"מ להמפקקין על זה הנו"ל סיק"ג סק"א אין זה טעם: [מן] לתלות כו' כ"כ הט"ז סק"ה אף להיס מכשירין שברמ"א בליס, דשמא הוליא האסורה בראשונה ונאסר הכף ונאסרו אח"כ כל הבליס שבה ל"ש היחר הר"ש של איסורא כרובא, וכן הביא מהא"ה שנאסר הכף ואיסור האחרות, אך במשכנ"ה המה א"ך הוי לכו"ע יומא להר"ש שמה שהוליא הוי מרוב היחר וזה הטעם נאסר כהרוב ולא אסר את האחרים, והניח ב"ש, ולהמשכנ"ה הוי להט"ז ממ"מ אס בראשונה הרי נאסר הכף, ואס באחרונה שאיסורה כרובא נאסר ואין רוב נגדס וכה"ה הרבה

מ"ס בקדירה דיכול להיות לא בראשונה ואין נאסר מלד שה' המים הרבה הוי האיסור רק מזה ספיקא דאורייתא של דם בלי מ"ה, ונחזור"ב סק"ד כחז דל"א הט"ז מו"מ מסוס דק"א בסכ"א זו שיש רוב בליס וכשנאסר בפחות מששים בקדירה יש רוב כנודת ורק אמר באופן זה שכשה' למשל ק' בקדירה כשהוליא הרוז שהוא כ"א אמרינן שהאיסור ה' נמוכו בודאי, ומה שהוליא אח"כ נאסרו כולם ואין כאן רוב היחר להסתכל ע"י"ש:

[מן] היתה כו' בט"ז שם הביא מהא"ה דאף אי דם בליס דרבנן היינו קודם שגודע איסור ודאי בבינה, אבל אחר שגודע בודאי איסור כל דחיקון רבנן כעין דאורייתא חיקון, וסיינו שאין להחיר בספק נחלף בדרבנן, ומהם הט"ז מריש בילה גבי וספיקא אסורה דפריך באי דרבנן הו"ל להקל מזה סד"ר לקולא, ולהכיל יומא בספק נחלף דל"א ב' להא"ה סד"ר לקולא, וע"כ גם בזה הוי סד"ר, וכאן הטעם דרק בעירוב מד בחרי אמרינן דם בליס דרבנן, אבל בלא תערוכות הוי מ"ה וכאן הרי מכירין בבינה והוי מ"ה, ואין מקילין דשמא ה' בראשונה, והנקוד"כ דחה ראייתו דאפילו ספק אי נחלף הבינה מק"לן מסד"ר כריש בילה, דשמא הוא של היחר, אבל כאן יש ודאי איסור בתערוכות, וגם אין למוות ספיקות זו לזו וכאן מחזירין, מ"מ כחז המשכנ"ה אף שדחה הנקוד"כ ראיית הט"ז מ"מ כן הלכה דשפיר אמרינן גם בכ"ג סד"ר לקולא אף שיש ודאי איסור בתערוכות, וכ"ה בדמ"ס סיק"י סק"מ רק העיקר בט"ז דכאן בניכר הוי דם בליס מ"ה והוי סד"ר שמא נאסר הכף בתחילה אף בלא המ"מ כחז"ל: [יו] כל כו' חוד"ה סק"ב להט"ז כל מקום שיש איסור דאורייתא יש לחוש לזה, ורק בדרבנן יש להקל ע"י"ש:

[יה] שנתבשרו כו' כ"כ הבי' בשם סמ"ג לכו"ע משום העמוד המחנה על חזקתו, ובב"ה הרמ"א כהנה אפילו להאסורים והש"ך סק"ב הביא ממנה"ל דרק אחד מע"ש

דרבנן אף שבכל ספק טריפה אסורין הכלים אחר מערע, משום דהוי ע"י גילגול דרבנן מ"מ יש עוד בזה צדדים להתיר וברג שמא הוי בס' ככל האיסורים.

ז' כבר [יט] נתבאר דזבוב וכיוצא בו מדברים המאוסים שנפשו של אדם קצה ממנו אין אסור פליטתו בהפמ"ד, ולי"א [כ] הוא בפשיטות ואפילו נמחה גוף האיסור כל שיש רוב היתר, ואפילו בחומץ ושכר יש מתירין:

ח' באיסור שאינו מאוס ופגום כמו [כא] דג שמא אם לקח עם הכף מהקדירה בלי תבשיל אף שיש ס' בהכף גופי' נגד האיסור מ"מ אין משערין בבלי לבריה בס', ולכך אסור להחזיר כיון שנאסר הכף, [כב] ואפילו ביש ס' בהקדירה אסור להחזיר, ואם [כג] הוחזר אם הוא של מתכות, או של עץ, והוא חדש שאין בו בלוע מכבר

לחשוב הכף בהקדירה דשאל ליה בו ס' בהכף נגד הזבוב וכבר נאסר, ואם יחזור וימחמוז אסור אם אין ששים כנגדו, והטור כותב על זה שאין לחוש כיון שידוע כמה הוא האיסור הבלוע בכף א"ל ס' נגד כל הכף רק נגד הזבוב הבלוע בו, ופירש הכ"י שהאסורים הם השע"ד והאורחות חיים ורבינו ירוחם בשם הר"מ ז"ל, והטור שחולק הוא לפמ"ש בסליח דבידוע כמה בלע כמו בכף חדש א"ל ס' רק נגד האיסור שבלע, וכ"ה מהשבות הראש"ש ז"ל שהסיר כנמלה שה"י בו ס' בכף נגדה, ואסור בזבוב כי ליה בו ס', וא"כ לפי המ"ל שאין זבוב אסור הוי כל הדינים אשר איסור כדג טמא וכו' שאסור לכו"ע: [ב] הוא כו' להבי' להרשב"א מותר בזבוב העלה בשו"ע סע"ב להסיר בזבוב לגמרי, וסו"מ אות ה' הביא דברי האסורים ודעתו שהמיקל לא הפסיד, ומ"מ בהגה הסכים להבי' כי דברי המקילין עיקר, וכבר נז"ל שלהש"ך מותר בהפמ"ד ובחל' ושיכרא אסור, ולהשפ"ד שלהטור' ופרי"ח הוא להסיר וכן נוספים העולם ובספ"ק מהבית הלל בנמחה גופו בעי רובו וכן הלכה וערוך השלחן מיקל אף בחומץ ושכר וכ"כ בנח"ש סקכ"ג שלחכ"א כנ"ד רי"ד אסור ביי"ש ומנח"י מיקל וכ"כ מס' גילוי דעת ואף ששפ"ד סיים דהמחמיר חע"ב מינו הוא עירער על המונעים לאכול מחמת הזבוב מהגמרא סוף גיטין שאין ראוי לנהוג כן עיי"ש: [כא] דג כו' רמזין שאין אסורין בזבוב קאי כל דין הטור על איסור שאינו פוגם, ולהאסורים לר"ך ליתר ולפי מה שחולק הטור אין מיקל והעתיקו בנ"מ ובהגה סע"ב, והיינו בהלוא' הדג בלי חכשיל ובכלי עלמסה אין מועיל ס' כמ"ש הד"מ וכ"כ הש"ך סק"ד מחל"צ סע"ה נתיפת חלב, דשוא אין בלוע בכלי, ושוא אין מתפשט בכל הכלי: [כב] ואפילו כו' כן נראה בפרישה אות ה' דאף ביש ס' מ"מ הוי ביטול איסור לכתחילה כשמחזיר עיי"ש: [כג] דהוחזר כו' הנה ממה שדחה הטור דעת האסורים הוכיח במהרא"י

הסיר משום דהוי סד"ר דאילו כ"י אסור רק מדרבנן, והטור' סק"ד הביא מהשפ"ד דהא דלא מוקמין אחוקה בספק נמלה כשר שחוקה עם טריפה, או נשפך בלינו מינו משום דהוי רגלים לדבר, [ויש לט"ן במרעק"א סי"א נטור' דכלי ל"ש חוקה הסיר דהחרם עדין מותר רק הכליעה, וזה לא ה"י לו חוקה הסיר מעולם עיי"ש] וכתבו דאף להאסורים בספק טריפה כו' הביאנו המזמרת שלום, והלבוש"ר שיחבאו בסיק"י ועוד אחרונים מחירים במינו כשה"י רוב בלא נודע עד אחר התערובות כמו בכל ע"י גילגול, ומה שהביא בספר לקוטי הלכות [לר' נעטיל כ"י] סע"ה מהרדב"ז שדג טמא אסור עד מאתים ככר נז"ל סליח סקל"ד שאינו להלכה:

ב' דיני זבוב שהוציא בכף שבשרי' סע"ב.

[יט] נתבאר כו' היינו הנז"ל סק"ד סקמ"ת, והטור בסימן זה

הביא הם אומרים שאם הוליד זבוב או נמלה בכף מן הקדירה לר"ך ליתר שלא

לחשוב הכף בהקדירה דשאל ליה בו ס' בהכף נגד הזבוב וכבר נאסר, ואם יחזור וימחמוז אסור אם אין ששים כנגדו, והטור כותב על זה שאין לחוש כיון שידוע כמה הוא האיסור הבלוע בכף א"ל ס' נגד כל הכף רק נגד הזבוב הבלוע בו, ופירש הכ"י שהאסורים הם השע"ד והאורחות חיים ורבינו ירוחם בשם הר"מ ז"ל, והטור שחולק הוא לפמ"ש בסליח דבידוע כמה בלע כמו בכף חדש א"ל ס' רק נגד האיסור שבלע, וכ"ה מהשבות הראש"ש ז"ל שהסיר כנמלה שה"י בו ס' בכף נגדה, ואסור בזבוב כי ליה בו ס', וא"כ לפי המ"ל שאין זבוב אסור הוי כל הדינים אשר איסור כדג טמא וכו' שאסור לכו"ע:

[ב] הוא כו' להבי' להרשב"א מותר בזבוב העלה בשו"ע סע"ב להסיר בזבוב לגמרי, וסו"מ אות ה' הביא דברי האסורים ודעתו שהמיקל לא הפסיד, ומ"מ בהגה הסכים להבי' כי דברי המקילין עיקר, וכבר נז"ל שלהש"ך מותר בהפמ"ד ובחל' ושיכרא אסור, ולהשפ"ד שלהטור' ופרי"ח הוא להסיר וכן נוספים העולם ובספ"ק מהבית הלל בנמחה גופו בעי רובו וכן הלכה וערוך השלחן מיקל אף בחומץ ושכר וכ"כ בנח"ש סקכ"ג שלחכ"א כנ"ד רי"ד אסור ביי"ש ומנח"י מיקל וכ"כ מס' גילוי דעת ואף ששפ"ד סיים דהמחמיר חע"ב מינו הוא עירער על המונעים לאכול מחמת הזבוב מהגמרא סוף גיטין שאין ראוי לנהוג כן עיי"ש: [כא] דג כו' רמזין שאין אסורין בזבוב קאי כל דין הטור על איסור שאינו פוגם, ולהאסורים לר"ך ליתר ולפי מה שחולק הטור אין מיקל והעתיקו בנ"מ ובהגה סע"ב, והיינו בהלוא' הדג בלי חכשיל ובכלי עלמסה אין מועיל ס' כמ"ש הד"מ וכ"כ הש"ך סק"ד מחל"צ סע"ה נתיפת חלב, דשוא אין בלוע בכלי, ושוא אין מתפשט בכל הכלי: [כב] ואפילו כו' כן נראה בפרישה אות ה' דאף ביש ס' מ"מ הוי ביטול איסור לכתחילה כשמחזיר עיי"ש: [כג] דהוחזר כו' הנה ממה שדחה הטור דעת האסורים הוכיח במהרא"י

במבשר איצ' לשער רק נגד האיסור הנבלע עכשיו ורא נגד כל הכף אבל אם הוא של חרם או של סתכות ועץ ישן יש להצריך סי' נגד כל הכף רק בהפסד יש לשער בבלוע גיב רק נגד האיסור לבד :
ט ואם הי' מעט מן התבשיל עם האיסור בכף צריך סי' גם [כד] כנגד התבשיל שבכף שהוא יותר מהאיסור, משום שכף זה יש עליו דין כלי ראשון להורגא מספק, ויש [כה] מצריכין בזה גם סי' נגד כל הכף, דלא ידעינן כמה בלע, והוי הבלוע נע"מ, ובכל זה אם הוא בבלי [כו] שני אין לחוש לדירן בגוש שמקלין גיב בשנית :

במהרא"י ז"ל שדריסה סק"א דכלי לא שיעשה נבילה, כיון שאפשר להפריד ממנו האיסור ע"י לינון והנעלה, ואף שהרש"ל דחה ראיותיו שהרי הטור ס"ל כרבינו אפרים דלא נע"מ בשאר איסורים, וכ"כ הב"ח, מ"מ הדריסה מקיים ראיות מהרא"י ז"ל דאי נע"מ למה חולק הטור עליהם בסתם, שמה סברו הג' פוסקים כר"מ ז"ל וסיעתו דהניכ' בכל איסורים, וכ"כ בד"מ אור"ח ובהנה ועיקר טעם זה דכלי לא נע"מ, וכ"כ הרמ"א בסיל"ב סעי' בסופו דכלי לא נע"מ ולכך כתב הס"ך סק"ה ע"פ הרמ"א שנסת"מ הוי רק נע"מ או מחכות שהוא חדש ואין בו בלוע, ויכול להפרידו בהגעלה או לא נע"מ ויש לשער רק נגד הנבלע, אבל ביטן, נהי שיכול להגעילו מ"מ הבלוע שמקודם עם עכשיו הוא נע"מ, ונחרם שא"א בהגעלה, יש להחמיר, וכן נראה מהב"ח לענין כף ישן דהבלוע בו נע"מ, והטור רק לרבינו אפרים כתב כן ורק בהפסד מיקל הס"ך בסת"מ כנו"ל סיל"ב, סקס"ז, וכתב השפ"ד דרק כנגד בהאיסור

למעלה ולא תחבו דהרעב, אבל תחבו דרוטב הוי זה יסן שנלט טכשיו ע"י"ש : [כד] כנגד בו' הוא סוף דברי הרמ"א, דהוי דהקף לא נעשה נבילה מ"מ מעט ההבשיל שאין בו סי' נגד הדג טמא נע"מ בקף, ופירש הס"ך סק"ז דקף זה שהולאזה עשה מהקדירה רוחסת חשוב כ"ר לחומר מלואה [דהיינו לא לקולא להגעיל בו ככ"ר כנו"ל סק"ה סקל"ז מהט"ו ונקוד"כ בסיל"ב כן] וא"כ המעט שבכף הוא נע"מ : [כה] מצריכין בו' הס"ך סמה כן בסק"ו נהי דלא נעשה הקף נבילה, מ"מ הא לא ידעינן כמה בלע, וכ"כ מלואה דנכ"מ לר' נגד האיסור והתבשיל והקף, ומה שהמה הבאה"ט בחוסגר כיון שיש סי' נגד האיסור, ונגד המעט תבשיל למה לריך יותר, הרואה בחור"ח סק"ז הוי קושיית הס"ך דע"י, ההחנה לתבשיל הוי כישן והוי כף הבלוע מליכור, כמ"ס השפ"ד הנ"ל סקס"ז וכ"כ החור"ח סק"ו ע"י"ש : [כז] שני בו' הוא מהב"י מרבינו ירוחם בדין הזבוב כשחלקוהו לתמחוי, וכן הביא הד"מ על הזבוב דלא מחזיקין איסור ואמרין לכלי שני נפלה ואין איסור, וכ"כ בדח"ס סקס"ד אף להמקפידין בזבוב כמ"ס הכנה"ג מהנ"י הדעת, מ"מ בכלי שני אין לחוש, וצורה לכביסה אין הורה נאסרת משום הכינים רק מרחיקין משום מילוא ע"ש, ונז"ל סקס"ז מהט"ו בבלים שנטל בהקף דחישין שנטל האיסור נראה שגם ואסר הקף ואסר הכלים :

במבשר איצ' לשער רק נגד האיסור הנבלע עכשיו ורא נגד כל הכף אבל אם הוא של חרם או של סתכות ועץ ישן יש להצריך סי' נגד כל הכף רק בהפסד יש לשער בבלוע גיב רק נגד האיסור לבד :
ט ואם הי' מעט מן התבשיל עם האיסור בכף צריך סי' גם [כד] כנגד התבשיל שבכף שהוא יותר מהאיסור, משום שכף זה יש עליו דין כלי ראשון להורגא מספק, ויש [כה] מצריכין בזה גם סי' נגד כל הכף, דלא ידעינן כמה בלע, והוי הבלוע נע"מ, ובכל זה אם הוא בבלי [כו] שני אין לחוש לדירן בגוש שמקלין גיב בשנית :

סימן קח. ובו מ"ו סעיפים.

א הריח של איסור שנכנסם להיתר יש בו [א] חילוקים רבים, באיזה אופן ריחא

[א] דיני ריחא מילחא או לא שבשרע סעי"א.

[א] חילוקים בו' בגמרא פסחים דע"ז פליגי רב ולוי בשער שחומה שללאו עם בשר נבילה, דלרב הוי ריחא מילחא ואוסר הבשר נבילה את הבשר שחומה בריחא, ולא מיבעי' אם הנבילה שמינה והכשרה בחומה שאסור, רק אפילו נבילה כרושה וכשרה שמינה מופטם הכשרה לנבילה ואיסור הנבילה את השחומה בריחא, וכמו שפירש"י

ז"ל לרוב כי זה לרבותא של היתר שכן
וכ"ס באיסור שמן, ויתבאר בסק"ס דל"ס
בזה. אין גאסר יכול לאכור כו', וללוי
דס"ל ריחא לאו מילחא אפילו בנכילה
שמיה חמש ג"כ אינו אוסר בריחו, ומיירי
בחמור אחד בבני שפודים רחוק זה מזה,
ואמר דעבד לוי עובדא בבני שללאו עס
דבר אחר וחסיר כשיטתו, ופריך ללוי

מבריחא דאין לולין שני פסחים כאלה אפילו גדי וטלה מפני התערובות, מאי לאו
תערובות טעמים דהוי שאל למנוי כפירש"י ז"ל, ודחה דלאו משום תערובות טעמים
דריחא שפיר לאו מילחא רק משום תערובות גופים, מדקמצי אפילו גדי וטלה והיינו דהוי
רבותא הך שזכרים מ"מ חיישין שיטתנו ויחלפון, ופריך אי תערובות טעמים מה מותר
א"כ קשיא לרב, ומוקי לה ר' ירמיה שאלאן כעין שהי קדירות דהיינו שיש הל גדול של
אפר באמצע דליכא ריחא בזה ואסור רק משום תערובות גופים אבל ביש ריחא אסור
לרב, [ב] ומיירי בנמ' חכאי דפליגי בזה במשנה דתרומות פ"י מ"ג ברורה פה חמס
והנהגה על פי החזיון יין של חרומה, ר' מאיר אוסר ור' יהודה מחיר ור' יוסי אוסר
בשל שטורים משום ששואבות, ואמר דללוי ע"כ הוי כחכאי שהרי ר' יוסי ור"מ שאוסרים
ודאי לא כ"ל בנח"י, ורק לר' יהודה אמר כן והוי כחכאי, אבל לרב דס"ל מילחא אין
ז"ל דהוי כפגאי, רק אפילו למאן דמחיר לאו משום דסובר ריחא לאו מילחא, רק הטעם
דל"ה ריחא בזה, כדאמר בפס חמה וחביות פחוטה דאיכא ריחא לכו"ע אסור אף לר'
יהודה, ובפס לוגגת וחביות כחומה לכו"ע מותר דליכא ריחא, כי פליגי רק בחדא
לפיכחא בפס חמה וחביות כחומה, או פס לוגגת וחביות פחוטה פליגי בה אי שיך
ריחא ובין דביש ריחא אסור לכו"ע, הוי זה של בשר שחוסה לרב ושיך ריחא לכו"ע
אסור, [ג] ומיירי אה"כ מרב כהנא בפס שאפאה עס בישראל אסר ג"כ לאכל הפס
בכוחה משום בשר בחלב, וכן בבינוחא שגללה עס הבשר אסור ג"כ בכוחה משום בשר
בחלב, ומר בר רב אשי אסר אפילו במילחא דקשה לריח ולרעה, [ד] מלבד זה יש סוגיא
במסכת ע"ז דס"ו בנה תיבה, לרש"י ז"ל הפירוש שמנקבין מנופה החביות להריח שם
מיין, והחוס' הקשו על זה מלשון בת, והביאו בשם ר"מ ז"ל שיש קנה שקוע לחוך
החביות ונולט לחוך ומניח לחוך הקנה קנה קטן כמו דד ומרחין דרך אוחו דד, וגם
לרש"י נוחנין קנה קטן לחוך הנקב ולכך קרי לה בת, והערוך פירש שמניחים פיהם על
פי הנקב ושואפין ריח של יין ויודעים אם החמץ או לא, ואמר שם דנכרי בדישראל מותר,
וישראל בדנכרי פליגי אב"י ורבא דלאב"י אסור משום ריחא מילחא ולרבא מותר דלאו
מילחא, ומיירי רבא ראי' מהא דחמור שהסיקו בכמון של חרומה ואפה בו הפס, הפס
מותרת לפי שאין טעם כמון אלא ריח כמון, הרי דריחא לאו מילחא הוא, ואב"י מיקלי
קלי איסורא, ומיירי ג"כ הא דרודה פס חמה הג"ל אי לאב"י חכאי הוא, ואמר ג"כ
כמו הכא דזה הוי בפס חמה וחביות פחוטה שאסור אף למאן דמחיר בחדא לפיכחא,
וכחבו החוס' שם דהא דלא מיירי בפסחים הך דכמון ולידחי ג"כ כמו הכא, משום דבהא
מידה רב ליתר, דרק גבי פיטום אוסר ולא בזה דהוי רק מעשה חמור ולא פיטום,
ומחלקים שם בע"ז בין הא דאפה בו אף הפס בעלי ערלה בפסחים רפ"ב, דאסור
משום יש שבח ע"ס בפס, דזה רק באיסור הנאס כערלה, אבל חרומה וכן מוקף דאיסורי
חילוק מותר בפס, ויתבאר מזה בסקקט"ו בנה תיבה, ופס בחביות: [ב] שרבוך כו'
בספר ערוך השלחן סע"א הביא מירושלמי פ"י דתרומות הלכה ב' כשהיינו לימודים כו'
היינו שהיו חזקנים העובות אל המוריים והיו עומדים בהם עומדים מוריים, וכחכ שחמס

ב אם נצלה בשר נבילה בתנור בשפור ונצלה ג'כ באותו תנור בשר שחומה [ג] ליש אומרים אין הריח אומר כלל משום דלאו מילתא הוא, וליש אומרים דק [ד] בדיעבד מותר ולכתחילה אסור לצלות, וליא י"ש

דבסוגיא דע"ז הוי רבא כלוי דלאו מילתא הוא והילכתא כוותי' נגד אבוי, לכך גם כללי קי"ל כלוי דלאו מילתא הוא, וכן הביא הרי"ף ז"ל שיטה זו בפרק ניד הנדה, והביא החילוקין שפוסקים דרב מהנך טעמי, א' דזה הוי כפת חמה וחביות פתוחה דלריש לקיש לכ"ע אסור, ודזה זה דלדירי' דס"ל כלוי לוי אין סובר כר"ל, רק סובר דפלוני ג"כ כפת חמה וחביות פתוחה, ור"מ אומר ור' יהודה מחיר אף ככה"ג והוא כלוי דקי"ל כר' יהודה, וכן רבא דהוא בחרא לא ס"ל כריש לקיש, ועוד אפילו ר' יוכי מודה דדוקא בשעורים וזהו שואבא ליה ריחא רק גופו של יין, אבל כפת חמים ס"ל כר"י שמחיר והוא כלוי, והבטל המאור ז"ל בפסחים דזה זה דלא דרבא לת ל"י דר"ל, רק אבוי מדמי לה לחביות פתוחה מחיר חוץ טיין שמכין להרים בה הוי כמתכין להנחתו, ורבא ס"ל כיון שאינו מכין להנחת הריח רק לבדיקה היין אפשר ולא מטיין הוא ומוחר ולכך לאו מילתא הוא, והמלחמות דזה שאין לומר לרבא מטעם אפשר ולא מיכין, שהרי הראי' ממקום משמע דכריחא פליגי, ולהעריך הכל מורים שאין כאן הנחה ריח משום הנחה הנחה לו בע"כ, ועוד ככה"ג הו"ל שלכד"ה, רק פליגי אי באכילה והוי כמתעסק בחלבים כו' דפעמים הוא משביעו פעמים משכרו, ורבא ס"ל לאו כטעמו הוא והיינו דמימי מכמון והוא כשיטת הרי"ף וכלוי, ב' הביא הרי"ף ראי' מהך דאין לולין ב' פסחים כאשר משום תערובת גופים, והוא כלוי דלרב לריבים למיחסר בתחילה תערובת טעמים ולבסוף גופים והוא שינויא דחיקא ג' הך דרבא הוא לשיטתו ככה"ג דמין במינו לא בטיל, והיינו דריחא עכ"פ משו הוי, אבל לדירן דמין במינו בטל כפי אפילו גופו של איסור כ"ש בריחו שמוחר, והבעה"מ והר"ן תמהו על זה שהרי מוקי לה לרב כר' מאיר ברורא פת חמה וכו' באינו מינו, ועוד הרי אבוי ס"ל כרב וס"ל כל איסורים שבתורה כפי' ד' הביא הרי"ף דמה שהוכיחו האוסרים מהא דפת שאפלו עם הללי דאסור בכוחה, י"ל שם כיון דאפשר בלא כוחה הוי דשילי' דלא בטל אפילו בחלק, לכך אפילו ריח אסור, אבל באין לו מחירין הוי כלוי, והר"ן והבעה"מ הקשו על זה מדגים שעלו בקערה דמוחר בכוחה משום כ"ט כר' כ"ט, וליא כיון שאפשר בלי כוחה הוי י"ש לו מחירין, וע"כ כיון שנאסר בכוחה לעולם ואין היחר לאיסורו הוי אין לו מחירין, ומה שהקשה הבעה"מ למה אמר רב בדגים בקערה נו"ט הוא אפילו בלא נו"ט רק משו הוי דשילי', חירן במלחמים דלרב באמת אפילו יהא משו אסור כדשילי', רק לאפוקי מדשמואל שאינו אסור כלל ואפילו משו ליה וגרע מריחא, ס"ל לרב עכ"פ משו הוי כמו ריחא, ועוד דילמא לרב דשילי' בטל, רק מזד אחר הקבו על הרי"ף שהרי באינו מינו אף דשילי' בטל, רק כבר נו"ל סק"ב סק"ט חילוק הר"ן בין מה שיש לו עכשיו ביתר, והר"ן חירן על פת עם הללי עם צניחא, לוי חנא הוא ומני מחניחא, ועובדא דר"א מפרזקא, מיימרא דרבא עדיף, וכן רב אשי לאו שמודה רק אמר דאסור משום סכנחא וההוא' בפסחים ד"ה אסרה פוסק כרב והוא שיטת ר"ם ז"ל: [ד] בדיעבד כו' זה הוא שיטת הרי"ף ז"ל ליישב הא דפת עם הללי אפילו לגוי משום דרק שללאו אחר דיעבד, וכן הוא שיטת הרמב"ם ז"ל מו"ש בפע"ו מהמ"א הל"ג, שאין לולין בשר שחומה עם בשר נבילה או בהמה טמאה בחמור אחד ואע"פ שאינם ניגטין זה בזה, ואם ללאן ה"ז מותר, אפילו

אפילו יתה האסורה שמינה והמותרת רזה
שהריח אינו איסור, ומה שפוסק בפ"ט כ"ג
בפת עט הלוי אסור בחלב, וכן בדגים עם
בשר, הוא ג"כ מטעם כרי"ף, או דהוי
דשיל"מ או דזה הוי לכתחילה כמ"מ הכ"מ
שם, ומה שהקשו המוס' והבט"מ והר"ן
מה פריך מבי פסחים הא לכתחילה אסור,
ופ"כ להמחיר אפילו לכתחילה מותר, הירץ
במלחמות מהר"א ז"ל דנתי דלוי אסור
לכתחילה אין לאסור רק באיסורין, אבל
בשני פסחים כיון דמרוויחו דהמירא הוא
ולג"א למיקום אטעמא הו"ל להמיר ללוי אף
לכתחילה, ודבר דשרי בכת מיכא מ"מ
הנאה הבאה לידי אכילה שאני, והוא כהר"ף
ורמב"ם לאסור לכתחילה, ומ"מ הרמז"ל
בפ"ט מתרומות כ"י יוסי דאסור בשל

יש חילוק בין בשר [ה] בחלב ובין
שאר איסור, "שאף שבשאר איסור יש
מתירים אפילו לכתחילה, מ"מ בבג"מ
החמירו בו יותר ואסור לרדיהו
לכתחילה, וכן לדין בדיעבד, ול"א
אפילו [ו] להחוששים לריחא הוא
רק בבשר עם בשר ודא בפת עם
בשר שאין פיתום בפת:

ג לדין [ז] העיקר שבדיעבד אין
ריח אסור בבשר שחומה עם
נבילה אפילו היתה האסורה שמינה
והכשירה רזה, ורק לכתחילה אסור
אפילו [ח] באיסור בחוש והיתר שמן,
לפי שהיתר מטעם להאיסור ואסור
את ההיתר:

אם

סובר ריחא מילתא כדפירש"י ז"ל ללוי הנאי
הוא ור' יוסי ס"ל כר' מאיר, פירש הל"מ פ"ט ממ"א הכ"ג ד"ל להרמז"ל לר' יוסי
שואבות הוי שפי מריחא, אבל ריחא לאו מילתא הוא כללי, והבט"מ והר"ן הביאו
מהירושלמי שמוחר ללוי אף לכתחילה, דשם איחא מהו לללות שני שפירין אחת נבילה
ואחת בשרה בתנור אחד, שמואל בשם לוי מחיר, הרי דלא כהר"ף וא"כ הא דפת עם
הלוי לפי' ל"ש חירון כרי"ף דהוי. לכתחילה דהא לירושלמי מותר לכתחילה ג"כ, רק
החילוק הוא בין נב"מ לשאר איסור כשי"מ: [ה] בחלב כו' הוא חילוק המלחמות והר"ן
להירושלמי, וכן כהר"ף הוי זה חילוק דשם או משום דלא בדילי מיני, או שהטעם
יסבור שממשו של בשר או חלב נבלע בו, כמ"מ הר"ן מדעתו חילוק זה אף אם לא
נחבוב אותו לכתחילה בפת עם הלל, ויהי' ג"כ דיעבד, מ"מ חסרין ל"י בזה שהחמירו
בו יותר, כמו שאסרו בהעלאה על השולחן: [ו] להחוששים כו' וזה לדעת המרדכי בשם
הראב"י שזכירו הב"י בסל"ז, דאף לרב רק בבשר עם בשר דשי"ך בו פיתום ולא בפת
עם הלל דמותר לרב ג"כ, ולכך אין מקפידין ואוגלין בין עם בשר בין עם גבנים, וכן
בפסטידא עם פלאדין שנאפו יחד הוי ריחא מילתא ולא בפת עי"ש: [ז] העיקר כו'
הטור בסימן זה הביא דעת הרשב"א להיחר ודעת הרא"ש כר"מ לאיסור כרב, וכתב הב"י
בסל"ז דהוכחת הטור בדעת הרא"ש הוי ממה שהביא דעת ר"מ באחרונה, ומ"מ הטור
בלשונו דריח כי האי מילתא הוא, פירשו בפרישה אוח אי דלא כל הריחות הם שוים, וכ"כ
בסיח"א בלוי"א דריח כי האי לא מלינו שיאסר, ובהגהות פרישה פירש דהטור אחי לאסוקי
מיהם כחשים שמוחר אף לר"מ ז"ל, והעלה הב"י בסל"ז כיון שהר"ף והרמב"ם מסכימים
לדעת אחת, הכי קי"ל להמיר בדיעבד ולאסור לכתחילה והוא דלא לירושלמי, וכן העלה
בשו"ע סע"א כמ"מ הב"מ לאסוקי מהירושלמי, ובפ"מ סק"ב כתב דאף לירושלמי ז"ל
האיבע"י שפיר הוי אלכתחילה, ומ"מ לוי דמחיר היינו רק דיעבד לאסוקי מדרב שיאסר
דיעבד, ועוד גמ' דילן עיקר דמשמע אסור לכתחילה: [ח] באיסור כו' הוא מהנמ'
הנ"ל לרב שאסור הוי היתר מפטם, ולדין דקיי"ל כלוי ורק בשמן אסור לכתחילה אמרין
מפטם, ופסקו כן הרמב"ם והטור והמחבר, ולדין כולו הוי רק לענין לכתחילה דלזה הוי
ריחא מילתא, וכ"כ הטו"ז והש"ך סק"א, והביאו בשם מהר"א ז"ל דמה שאמרו אין לאסר
יכול לאסור אלא במקום שאיסור עלמו יכול לילך, והרי בכחוש האיסור אין יכול לילך
כנ"ל

ד אם היו שניהם [מ] בחישים מותר
אפי' לכתחילה, והוא אפילו באיסור
[י] תורה, רק ט"ט יש בזה מחמירין
או [יא] מדינא או מחמת הוסרא
[יב] שאין בקיאות בין בחוש לשטן,
[יג] וט"ט במה שאוסרין בריחא הוא
אפילו באיסור דרבנן כמו בבשר עוף
עם פשטידא חלב, או חלה בזה"ז
או פת עכרים משוחים בשומן אוסר
לכתחילה, ורק פת עם [יד] פת
ברולים בשמן, לא שומן אינו אוסר:
ה כבוד [טו] שנצלה עם היתר בחוש
היו כשניהם בחישים שמותר
אפילו לכתחילה, אבל בנצלה עם
תבשיל
טעם לדבר, וכתב הב"י שאין טעמו נראה, ולפי"מ שהביאו הט"ז ופ"ד סימן זה סק"א היו
טעם היתר משום שאין לומר שהתבשיל השמן מפטט לרם הכבוד, וחומר ונבלע הדם
שנכבד בתבשיל הדם שנכבד דבר קלוט הוא, וע"ז כתב הב"י דאין דבריו נראים ואוסר
בכבוד, אבל אף דשניהם כחשים לא יחליק הב"י אהרשב"א ומשמעות הגמ' הג"ל להיתר,
ולכן חמרו בטו"ז ופ"ד אהר"ח שמחמיר ט"פ הב"י הזה בשניהם כחשים וליחא:
[י] תורה כו' הש"ך שם הביא מהא"ח דבחלה שלנו דרבנן מותר בפת לכתחילה, משמע
דבאיסור דאורייתא כחוש אוסר לכתחילה, אבל להש"ך היו אפי' באיסור תורה, ואף
שנפ"ח דחה ראיות הש"ך דרב לא נקט שניהם כחשים כיון שהוא אוסר אף דיעבד וזה
רק לכתחילה אוסר, מ"מ לדינא מסכים להש"ך: [יא] מדינא כו' בדכ"פ י"ש קושיית
החכם הג"ל ט"פ הרמז"ל בהלכות פסח שאינו מסיר הניד והיו שומן הגיד ולי"ה כחוש,
והחכם ס"ל כהרשב"ד שמסיר הניד והיו כחשים, ודעתו להתחיר כהר"ח בלכתחילה,
ובערוך השולחן ספ"ט מחמיר ג"כ מהשע"ד ומהרמב"ם שלא הזכירו בהלכתחילה שמן,
וכ"כ בדמ"ס סק"ג מהיר יהודה ע"י"ש: [יב] שאין כו' בשפ"ד סק"א מסופק במין
כחוש שאין בקיאות אם לא בפת וכו', וכ"כ בסק"ח לדינא להתחיר במה שאין בקיאות:
[יג] וט"ט כו' כי דעת הכנה"ג שנמשכות סק"א בשמן בפת עכרים עם ישראל חוץ
היתר של פת בפת כחשים, יש היתר משום שהוא דרבנן, ומהם עליו א' מדם
שבישלו דרבנן ואי' לאו משום כבוד דקלוט היינו אוסרין ב' ראיות ר"ח מזכרות עם חלה
שאופין בתנור אחד אף שבוה"ו היו רק חלה דרבנן כמ"ס הא"ח הג"ל ג' מכמון וכת
חיהא בע"ז יש הכל ראוי דאף בתרומה דרבנן יש ריחא, ולכן מסופק בל"י בשר עוף
עם פשטיד חלב בתנור או ליר או בחריף או בחלה עם דבר שמן, ומ"מ ס"י"ס דאין לחלק,
וכ"כ באשל סימניו סק"ב משום מגירות דבחלה בשומן דהיתר מפטט אף בדרבנן הביאו
המשמ"ס כאן: [יד] פת כו' הוא מהטו"ז סק"א מהפוסקים בשם ר"ח ז"ל דלכך בחמץ
אין אוסר, והביא בשם המנח"י דהכוונה בלולים בשמן, וראיות ר"ח מלחמי תורה שהם
בתנור אחד חמץ עם מלה דאי' בלא שמן הרי כל כחשים מותר לכתחילה, ומ"מ כתב
דרק שמן היו כחוש אבל משום בשומן מפטט ואוסר ע"י"ש: [טו] שנצלה כו' היינו
הנזיל סק"ט מהב"י סל"ז מפסקי מהר"א שמתיר, משום שקלוט הוא, והב"י כתב שאין
טעמו נראה, והר"מ בסימן זה הביא ומהר"י מינץ ז"ל שפוסק כמהר"א, והר"ח מתחיר
כהב"י, והיינו כמ"ס הטו"ז שכתבשיל שמן מחמיר לכתחילה, אבל בכחוש היו כשניהם

תבשיל שטן, הוי באיסור שטן משום פישום ואסור לכתחילה ויותר בריעבד, וכן [מז] הרין בבשר שקא נמצא או נמלח בבלי שאינו מנוקב שנצלה עם תבשיל שטן [ז] וליא הוי בכבד מותר לכתחילה, ובבשר שלא נמצא אסור לכתחילה ויותר ריעבד:

ן בבשר בחלב [יח] כמו בפת שנאפה עם הצלי או עם פשמירא, אם יש לו פת אחר אסור לאכול עם חלב דהוי כלכתחילה, ובאין לו פת אחר [יט] אף שיש אסורים בזה, כ"מ הסומך להחיר לא הפסיד בשקשה לו לאכול פת לבדו, וכן יש לו מאכל חלב שאם לא יאכלנו בפת יפסיד המאכל חלב:

ן אם עכורים [כ] אפה פת עם איסור בתנור אחד, ג"כ הרין שאם יש פת אחר

אסור להטויו הוי ככ"ח בכבד מותר לכתחילה ג"כ כהר"א, וכבשר אסור לכתחילה עיי"ש: [יח] כמו כו' כבד נזיל סק"ג שלהר"ף אף אי ריחא לאו מילתא מ"מ אסור בפה עם הללי דהוי כלכתחילה, וכ"ה דעת הרמ"ל בפ"ט הכ"ג, ואף שהטור בסיל"ה פירש בהרמב"ם דנים עם בשר היינו מחובבין עם הבשר ותמה עליו דהרי רק בכלי מותר נ"ט בר נ"ט, מ"מ הכ"י סיגר דלא מיירי כלל מדין נ"ט בר נ"ט, רק הכונה בחבור אחד משום ריחא, וזהו ס"ל לאסור דהוי כמו פת עם הללי לאכול בכותח, דהוי להר"ף כלכתחילה או כמלחמות והר"ן דבשר בחלב אסור טפי דלא בדילי או מר"ט, וכ"כ המחבר סיל"ז סע"ג והס"ך שם סק"ד, ובד"מ כאן אות ד' דעתו מלשון הכ"י דאף בחלב מותר דהוי דיעבד, וכן מוכח רוב המורים כר"ף ורמב"ם משנוע רק לענין דיעבד מורים להחיר אבל בזה הסנרא דלאכול בחלב הוי כלכתחילה לא הכריע כלום, מ"מ הביא מהא"ה לאסור כהכ"י, וכן העלה בסיומן זה סע"א שני הדינים, האחד שאם יש לו פת אחר הוי כלכתחילה ואסור לאוכלו עם חלב ורק באין לו פת אחר מותר, והרין הכ"י כשי"ח בסק"כ: [יט] אף כו' הפר"ח סק"ג וסק"ה חילק על ההנהגה, וכמ"ש בת"ח גופי' כהכ"י בסיל"ז דאפינו באין לו פת אחר הוי כלכתחילה דיכול לאוכלו עם בשר, וכן הקשה על טעם הר"ן מפני הרוואה יסבור שממשו כו' גם דגנים שעלו בקערה ניחא כן שיסברו שממעות נכלע בהם ולמה יהא מותר בכותח, ודעתו כהכ"י בסיל"ז שלעולם אסור בחלב אפילו באין לו פת אחר, וכ"ד הלח"פ וביאור הגר"א ז"ל שהביאו המעתיקים, והכל"י שהביאו הספ"ד סק"ב שאוסרים האחרונים, ומ"מ בכרו"פ מסכים לרמ"א באופן שקשה לו לאכול פת לבדו, או שיש לו מאכל חלב שא"א לאכול בלא פת ואם לא יאכל פת זה יפסיד המאכל חלב, וכ"כ הספ"ד על הכל"י שלא מלא אסור רק הפר"ח והסומך על הרמ"א לא הפסיד עיי"ש: [כ] אפה כו' זה דין הש"י של הרמ"א, והוא מהאגור שהביאו הכ"י סיל"ז, והכ"י דחה אותו שהרי דיעבד מותר, ונראה מהר"מ סיומן זה שמסכים להכ"י דהק"י הוי דיעבד ומותר כשאין פת כשר לפניו, ונכתב

כחשים שמתר לכתחילה, ולהכ"י אפילו נדס אמרין פיתוס: [מז] הרין כו' נכ"ח שהביאו הטויו סק"א הביא מהר"ל דרק בכבד התיר מהר"א, בתבשיל שטן, אבל בבשר שלא נמלח שטעסה נכילה אסור התבשיל שטן להדס, ומוליק עמו הריח ושמנונית, דרק בכבד שיך לומר קלוש ולא בזה למ"ד ריחא מילתא וכן לדין לכתחילה, אבל הכ"ח חולק עליו בסיומן זה דפיתוס לא אשכחן רק בכבד נכילה ממש וגם בזה הוי חידוש כמ"ש מהר"א משום אין נאסר כו' רק ריח שאלו, ואין לך אלא תדושו, ולכך אין להחמיר בין בכבד בין בבשר שלא נמלח לכתחילה כי דיעבד בלא זה הכל מותר, ונראה שהטויו כהכ"ח מהיר לכתחילה בכבד וכן בבשר שלא נמלח או רק בכלי שאין מנוקב, דלא כת"ח שמחמיר עכ"פ בכבד, וכ"ז מהס"ך שמחמיר בכבד רק על שיהם כחשים פליג אהת"ח: [יז] וליא כו' נמשכות דעתו שהכ"ח לא התיר בכבד אלא דיעבד ולא לכתחילה, וכ"ה בחבור"ח

ואחר לפניו אסור לקנות ממנו זה הפת דהקני' ממנו הוי כלכתחילה, אבל באין לו פת אחר הוי זה כריעבד ומותר לקנותו, [כא] ולייא אם הפת שר' ישראל ואפוא עכ"ל עם האיסור, הוי בכ"ע דיעבד אפילו יש פת אחר אצלו, ורק בפת של נחתום עכ"ל כשיש פת אחר לפניו הוי כלכתחילה ובאין לו פת אחר מותר, [כב] ויש לספק אם בזה האופן שמותר לאוכלו אם מותר לאוכלו גם עם חלב כיון שאין חוששין בזה לריח:

ח בשאר דברים [בג] המתבשרים בכלי עכ"ל, הדין שמותר לקנות מהם לכתחילה מה שאין בו בישול עכ"ל, כמו אנוזים או שאר דברים שמתבשרים בכליהם שמתירים משרם גריד לפגם, לייא אפילו אי מוצא לקנות מההיתר הוי ג"כ זה הקני' דיעבד, ורק בפת חששו כשיש פת אחר לפניו לקנות:

ט מדינא אין לאסור בריחא לדידן לכתחילה רק בתנור [כד] קמן אף שפיו פתוח, או בתנור גדול ופיו סתום שהוא חרא למיבותא אבל

לו דבר אחר לקנות הוי כדיעבד, ובהת"ח הוי אפילו במזל לקנות אחר ג"כ מותר, דרק בפת החמירו טפי דעל הלחם יחי' האדם כח"ש השפ"ד מהמחמ"י, ובת"ש סק"כ להמורה"ס לובלין הג"ל סיג' לענין החלב מספק דרוסות במוכר לעכ"ל לנבן, הוי הקני' מהעכ"ל כדיעבד בלא ליווהו לכך, והביא הרבה סוגרים דהקני' הוי כלכתחילה כח"ש הש"ך סי"ם לענין לוקח בהמה שינקא מטריפה והרדב"ז סובר ג"כ כהרמ"א בכלן דרק באין פת אחר לפניו והוי כדיעבד, ולא כהג"ל דכ"ע הוי דיעבד, ויד אברהם דרק לענין ביטול איסור לכתחילה סובר הרדב"ז כן, אבל בכל מקום הוי בכ"ע הקני' כדיעבד, ורק בנעשה בשביל ישראל אפילו לא כח"ש המהרמ"ל דבני ליווהו לכך, ובשדה חמד מחלק בין חנווני שאומנחו בכך הוי אסור, והביא שם להקט המהרמ"ל, וחס ארי', ובית שלמה, וכת"ס, ומורה חסד, וערך השלחן, ומשובות רמ"ן כמהרמ"ל, ויתבאר בסק"ס או במקום שאסור ברית אס' הוא מ"ה או רק מדרבנן, ובסקפ"ג לענין חניג בריחא, ובסקפ"ט לענין אי נלוט יולא מחל"ה בלי רועב ברית, ובשמן:

[ב] דיני תנור גדול או קמן שבשר'ע מע"א.

[כד] קמן כו' דבר זה הוא מהתוס' בפסחים שם ד"ה אסרה כו', דכתמורים גדולים מותר לאפות לחם עם פשטידא הואיל ומכוסות היטב הוי כעין שתי קדירות, ואפילו

ואפילו בפלגדינש אינו נראה שיהא אסור
 שיש לויר מרובה בתנור והכלל מחפצט,
 וכ"כ המוס' והרא"ש בסוגיא דע"ז, דלר"ת
 דוקא בתנורים שלהם קטנים שהם מכוסים
 פיהם ולכך נכנס ריח של זה בזה, אבל
 תנורים שלנו ופיהם פתוח אין לחוש, וכן
 הביא הסמ"ג בשם הר"י יעקב דבתנורים
 גדולים שלנו מותר לאכול פת עם הלל,
 וכ"כ הרשב"א בשם ר"ת ו"ל דמותר בפורני
 רחבה והביאו הטור בסיל"ז, ובסימן זה
 כתב בתנורים שלהם שהם מכוסות, אבל
 בתנורים גדולים שלנו ופיהם פתוח אין לחוש,
 מילתא, ה"מ בתנורים שלהם שפיהם למעלה
 כו"ט דלכתחילה אסור, והוא היפוך מהנזכר
 נודע מי הוא, והב"ח כתב שהוא נודע בשערי
 שיש להקל יותר בתנורים שלנו משלהם,
 אבל במקום רחב הריח מתפזר ואין כאן
 מחלק בסיל"ז בין גדול לקטן, ובסקי"ה בין
 אוח ב' דלענין בשר בחלב דק"ל סגי בגדול
 ולא סגי בגדול לבד, ובדרישה י"ש דמ"ש
 והיינו דבני תרמי לריעותא לאסור, קטן,
 גדול אפילו סתום, או קטן ופתוח מותר
 בין דיפנד כמו בסיל"ז מותר בגדול לבד
 תרמי למעלותא גדול וגם פתוח, ובתירוצ' ב'
 של י"ב עשרונים ופתוח ממש, וכפי מה
 בבשר בחלב, העלה ג"כ כאן להחיר לכתחילה
 דבני תרמי למעלותא, ומפרש ג"כ מ"ש
 ולא כהד"מ ובי"ח שמתלקים בזה בין
 באופן אחד, בתרמי לטיבותא מותר
 וכוהגין להחיר לכתחילה אפילו בתנור
 סק"ב והש"ך סק"ג דקאי רק על פתוח
 ופירש השפ"ד סק"ג דמ"ש בסקי"ה דאסור
 במרוחקין והם שני מינים שפיר דמי, וכ"כ
 קמא ר"ל לפרש מ"ש הרמ"א וכוהגין כו'
 לאסור, וע"ז קאי הש"ך סק"ג מהמ"ח דשרי
 רק כמ"ש בסק"ג דוהגין קאי רק אפתוח
 ככירה רק הזחמיר הע"ב: [בז] אין כו'
 משום דהוא במקום מנולה אין בכירה
 מורה הרמ"א להמחיר להחיר לכתחילה
 דינים אוח א', ולהש"ך סק"ה גם בפת
 אבל פתוח לגמרי מותר, והמנח"י ששפ"ד
 איסור, מהמ"ח, רק בדן הב' פליג כש"מ,
 אף רק בפתוח מן הלד בתנור גדול, מ"מ

קִיבוץ קִיצוֹר הַלְכוֹת תַּעֲרֻבוֹת מִי קַח בִּיאוֹר יְהוּדָה עַג 146

מִן הַלֵּל אֲסוּר לַכַּתְחִילָה: [כט] חֲלָב כִּי כַמִּשׁ הַשֶּׁךְ סָקָה, וְהוּא מְסִימִי חִי' דִּקָּ בַּפְחוֹת קָלָה אֲסוּר בְּכִי', וּבְמִנְחָי' שֶׁבַּסְּפִיד סָקָה הַיֵּזֶב עַל זֶה שֶׁבְּכִי' קִיל וְסָנִי אֲפִילוּ בַּפְחוֹת רַק קָלָה, וְכִי' הֵבִית מֵאִיר שֶׁבַּסְּמִי'שׁ וּמִשּׁוֹס שֶׁבַּסְּמִי' בְּכַשֵּׁר וְחֶלֶב כַּחַד דָּמֵן הַלֵּל מוֹחֵר, מִי'מִי הַשֶּׁפִּיד מִקִּיִּים פֶּסֶק הַשֶּׁךְ דִּהְשֶׁךְ לֹא הֵבִיא מֵהֶסֶם רַק מְסִימִי חִי' דָּלִין חִילוֹק וּבַפְחוֹת מִמֶּנּוּ דוֹקָא מוֹחֵר גַּם בְּכִי', וּמִי'מִי סִיִּים בְּקִילוֹר דִּינִים דִּהִמְחִמִּיר חֲטִיב עִי'י'ס: [צ] אַחֲלָרִי כִי' הִרְמִיא זִיל רַמִּז כֹּאן לְסִיקִי'ת וְשֶׁס מְנוֹחֵר דְּנִדְעַבְדִּי אִין לַחֹשׁ בְּכִי' קִדְרוֹת לֶאֱחָלּוּפִי אִו נִינְלוֹת רַק לַכַּתְחִילָה יֵשׁ לִיחֵר, וְכִי' הַשֶּׁפִּיד סָקָה בְּדִין הִי' דָּשֶׁס, דֹּאסֹר לַכַּתְחִילָה וּמוֹחֵר דִּיעַבְדִּי, וְיִתְבָּאֵר בְּסִקְמִי'ג מַחֲשֵׁה הַפְּרִי' בִּישְׂרָאֵל וְעִנְיָס שׁוּפְמִין בִּי קִדְרוֹת: [צא] שֶׁמְחִזִּיק כִּי' שִׁעוֹר זֶה הֵבִיא הַטּוֹר בְּסִינִיז מִסְפֵּר הַמְּלוֹה וְהַבִּי' הֵבִילוּ מֵהַסְמִי'ג וּמוֹרֵכִי, וְכַחַד הַפְּרִי'שָׁה שֶׁכֵּל עֲשָׂרוֹן מִחִזִּיק שִׁעוֹר חֲלָה, וְלִהְפְּרִי'ת הִי' כֵּל הַשִּׁעוֹר בְּכֵל הַחֵלֶל כִּנְפִי'ס, וּבַשֶּׁפִּיד סִינִיז סָקָה שֶׁלֹא נִתְבָּאֵר אִם קָאִי עַל חֵלֶל הַחֲטוֹר, אִו קִרְקָעִית הַחֲטוֹר, אִו שִׁדְבִּיקוֹ בְּדוּפְנֵי כַמִּשׁ בְּכִרֹּפִי כְּמוֹ שֶׁהִי בִימִי הַגִּמִּי: [לב] הָעִיקָר כִּי' הוּא סִיִּים הַשֶּׁפִּיד שֶׁס דָּאִו אִין לֵנו אֵלֶּה פֶּסֶק הַפְּרִי'ת בְּקוֹנְטֵרַס אַחֲרוֹן סִינִיז, הִינֵנו קִרְקָעִית הַחֲטוֹר בַּפֶּחַ עֲבָה טַפַּח שֶׁהוּא מֵלֶה דִּלֹא כִיד אֲלִיבוֹ שֶׁמִּקֵּל בַּחֲלָל הַחֲטוֹר, וְהִבִּיאִו הַפְּרִי'ת סִינִיז סָקָה, וְלִהְפְּרִי'ת הוּא לִי קוֹוֹאֲרֵט וְכִי' בַּחֲטוֹר סִימֵן זֶה אִוֹת ו' בְּקִילוֹר דִּינִים וְהִבִּיאִוֹהוּ הַמִּשְׁמִי'שׁ וְדִתִּסִּי סִינִיז סָקָה, וְכִי' אִוֹת וְרַבֵּעַ עַל חִי' אִוֹת בְּקִירֹב עִי'י'ס בְּפִי'ס: [לג] וּבַפְּחוֹת כִּי' בְּטוֹי' סָקָה כַּחַד דִּלְהִרְאִישׁ דִּתְלִי בְּטַעֲמָא בַּמְכּוּסִים אִי' דוֹקָא שִׁעוֹר זֶה שֶׁל יֵיב עֲשָׂרוֹנִים, רַק סָנִי בְּגִדוֹל קָלָה שׁוֹכֵל הֵבֵל לִהְפְּטֵט, וּמִי'מִי לִהְפְּרִי'ת הִי' הַשִּׁעוֹר דוֹקָא: [לד] נַחֲתוֹם כִּי' הוּא מֵהַשֶּׁפִּיד סִינִיז בַּסּוּפֹה, וְכִי' כֹּאן בְּקִילוֹר דִּינִים סָקָה בַּסּוּפֹה: [לה] וְאָף כִּי' בְּדִתִּסִּי סָקָה הֵבִיא מֵהַרְבֵּיז שֶׁאִם הַחֲטוֹר מֵלֶה אִינוֹ מוֹטִיל שִׁעוֹר זֶה שֶׁל יֵיבֵעַ, אֲבָל מִסְפֵּר דְּבָרֵי מִלְּכִיאֵל [לִהְרֵב מִלְּאֲמוֹי זִיל] הֵבִיא, כִּי מִשְׁמִימָה הַפּוֹכְסִים נִרְאָה אֵף בְּמֵלֶה מִי'מִי כֵּל שֶׁהוּא גִדּוֹל וּפְחוֹת נִכְנָס לַחֲטוֹר אִוִּיר חֲדָשׁ וְרִיחוֹ יוֹלֵא לַחֲמֹן וְאִין אֲסוּר עִי'ס: [לו] וְאִין כִּי' עֲבָה הִי' חוֹמֶרֶת הִרְמִיא כַמִּשׁ וְגוֹהֲגִין כִּי' כַמִּשׁ הַטּוֹי' וְהַשֶּׁךְ וְהַשֶּׁפִּיד שֶׁהוּא מֵהֶסֶם הַכֵּל, וְכִי' הַשֶּׁפִּיד סָקָה בְּדִין הִי' דָּשֶׁס: [לז] וְנַחֲתוֹם כִּי' הִרְמִיא זִיל בִּהְגָה הֵבִיא הִי'א שֶׁאִין מִתְרִין רִיחָא אֲפִילוּ דִיעַבְדִּי רַק בַּפְחוֹת הַחֲטוֹר קָלָה מִן הַלֵּל אִו לַמַּעֲלָה בַּמְקוֹס שֶׁהֶעֱשֵׂן יוֹלֵא, וּבַמְקוֹס הַפֶּסֶק

עִם בֶּשֶׂר מוֹחֵר עִם [כט] חֲלָב, וְהַמְחִמִּיר בְּאֵלּוֹ תַּעֲיֵב, וְכֵל זֶה רַק בְּאִין חֲשֵׁשׁ [צ] אַחֲלָרִי אִו נִיצְרוֹת שֶׁאִז בְּכִיעַ יֵשׁ לַחֹשׁ לַכַּתְחִילָה: יֵאֵא שִׁעוֹר תְּנוּרָה גִדּוֹל הוּא [צא] שֶׁמְחִזִּיק יֵיב עֲשָׂרוֹנִים שֶׁכֵּל עֲשָׂרוֹן הוּא מִי'ג וְחִוּשׁ בִּיצָה שִׁעוֹר חֲלָה, שֶׁהֵם תְּקִי'ת וְשֵׁנִי חוֹמְשִׁי בִיצָה, וְאָף שֶׁלִי'א הִי' הַשִּׁעוֹר בְּכֵל חֲלָל הַתְּנוּרָה לְקוֹלָא, וְלִי'א הִי' בְּדוּפְנֵי הַתְּנוּרָה בִּהְרַבְקָת הַפֶּת, מִי'ט [צב] הָעִיקָר שִׁיחָא קִרְקָעִית הַתְּנוּרָה מִחִזִּיק שִׁעוֹר זֶה שֶׁל פֶּת עֲבָה טַפַּח, וְהוּא לַעֲרֹךְ שֵׁשֶׁה וְשִׁשִּׁים קוֹוֹאֲרֵט, [צג] וּבַפְּחוֹת מִשִּׁעוֹרִים אִוֹ אִין לַחֲקֵל: יֵיב סַתֵּם תְּנוּרָה שֶׁל [צד] נַחֲתוֹם הוּא גִדּוֹל, וְשֶׁל בַּעֲיֵב צִרִיכִין לִידַע אִם יֵשׁ בּוֹ הַשִּׁעוֹר שֶׁנִּתְבָּאֵר, [כה] וְאָף שִׁישׁ חוֹשִׁשִׁים בּוֹהַ כֶּשֶׁהוּא מִי'א אָף אִם יֵשׁ בּוֹ שִׁעוֹר זֶה, מִי'ט לִישׁ מֵהָאֲחֵרוֹנִים אִין לַחֹשׁ שֶׁכִּיִּין שִׁפְתוֹחַ יוֹצֵא רִיחוֹ לַחֲוִין וְנִכְנָס אִוִּיר חֲדָשׁ לְתִיכּוֹ:

יֵיב אִם הוּא תְּנוּרָה גִדּוֹל [לו] וְאִין פִּיר פֶּתוֹחַ מִמֶּנּוּ רַק הוּא פֶּתוֹחַ קֶצֶת מִן הַצֵּד מַעֲט, אִו לְמַעֲקָה בַּמְקוֹם שֶׁהֶעֱשֵׂן יוֹצֵא יֵשׁ לַהֲחִמִּיר לַכַּתְחִילָה וְלִהְתִּיר בְּרִיעַבֵד אֲפִילוּ בְּלִי הַפֶּסֶק כֵּלָּה:

יֵיב וְאִם הוּא תְּנוּרָה גִדּוֹל [לז] וְנַחֲתוֹם לְגַמְרִי אָף בַּמְקוֹם שֶׁהֶעֱשֵׂן יוֹצֵא, לַכַּתְחִילָה

וּבְנִינָה חֲדָשׁ סִינִיז כַּחַד דִּלְהִרְאִישׁ הוּא חִי' בְּפִי'ס: [לח] וּבַפְּחוֹת כִּי' בְּטוֹי' סָקָה כַּחַד דִּלְהִרְאִישׁ דִּתְלִי בְּטַעֲמָא בַּמְכּוּסִים אִי' דוֹקָא שִׁעוֹר זֶה שֶׁל יֵיב עֲשָׂרוֹנִים, רַק סָנִי בְּגִדוֹל קָלָה שׁוֹכֵל הֵבֵל לִהְפְּטֵט, וּמִי'מִי לִהְפְּרִי'ת הִי' הַשִּׁעוֹר דוֹקָא: [לח] נַחֲתוֹם כִּי' הוּא מֵהַשֶּׁפִּיד סִינִיז בַּסּוּפֹה, וְכִי' כֹּאן בְּקִילוֹר דִּינִים סָקָה בַּסּוּפֹה: [לה] וְאָף כִּי' בְּדִתִּסִּי סָקָה הֵבִיא מֵהַרְבֵּיז שֶׁאִם הַחֲטוֹר מֵלֶה אִינוֹ מוֹטִיל שִׁעוֹר זֶה שֶׁל יֵיבֵעַ, אֲבָל מִסְפֵּר דְּבָרֵי מִלְּכִיאֵל [לִהְרֵב מִלְּאֲמוֹי זִיל] הֵבִיא, כִּי מִשְׁמִימָה הַפּוֹכְסִים נִרְאָה אֵף בְּמֵלֶה מִי'מִי כֵּל שֶׁהוּא גִדּוֹל וּפְחוֹת נִכְנָס לַחֲטוֹר אִוִּיר חֲדָשׁ וְרִיחוֹ יוֹלֵא לַחֲמֹן וְאִין אֲסוּר עִי'ס: [לז] וְאִין כִּי' עֲבָה הִי' חוֹמֶרֶת הִרְמִיא כַמִּשׁ וְגוֹהֲגִין כִּי' כַמִּשׁ הַטּוֹי' וְהַשֶּׁךְ וְהַשֶּׁפִּיד שֶׁהוּא מֵהֶסֶם הַכֵּל, וְכִי' הַשֶּׁפִּיד סָקָה בְּדִין הִי' דָּשֶׁס: [לז] וְנַחֲתוֹם כִּי' הִרְמִיא זִיל בִּהְגָה הֵבִיא הִי'א שֶׁאִין מִתְרִין רִיחָא אֲפִילוּ דִיעַבְדִּי רַק בַּפְחוֹת הַחֲטוֹר קָלָה מִן הַלֵּל אִו לַמַּעֲלָה בַּמְקוֹס שֶׁהֶעֱשֵׂן יוֹלֵא, וּבַמְקוֹס הַפֶּסֶק

לכתחילה וראי אסור ובריעבד יש להחיל רק במקום הפמ"ר:

מן בתנור קטן [לח] הדין דבפתוח מטש לגמרי, אסור לכתחילה ומותר בריעבד [לש] ובפתוח מן הצד ג"כ אסור לכתחילה ומותר בריעבד אף בלי הפסד [ט] ובסתום לגמרי מותר בהפמ"ר, ואם הוא סתום [מא] בדרך ופתוח קצת דינו כמו בפתוח במקום שעשן יוצא:

מן יש מיני [מב] תנורים שאורכו אמה ורוחבו כחצי זרת ומשלישין השפור מלמעלה למטה וישראל תוחב השפור מצד זה והנכרי מצד זה יש לאסור רק לכתחילה ולא בריעבד, כי אין חילוק בריח במקום שאין אוסר בין אם הריח מרובה או טעוט בכף ענין ריחא לאו מילתא הוא:

ין כף אופני התירים שלמעלה הוא רק באינו [מג] גוגע באיסור אבל אם גוגע באיסור אף שלי"א אוסר בזה האופן אף בבחוש כמו בפת, בכולו משום צירוף של ריח ולא די בכדי נטירה לבר מ"מ העיקר דהוי ככל גניעה בבחוש גמור דהוי

בסקי"ז עיי"ש: [מא] בדרך כו' שפ"ד סס באופן זה הוי רק כפתוח במקום שהעשן יוצא עיי"ש: [מב] תנורים כו' בפר"ח סקי"ז הביא שיש חנונים כזה בעיר אלכסנדריה של מצרים, ואוסר הרדב"ז גם בדיעבד מטעמים אלו א] כיון שהמקום לר כל כך אי אפשר שלא יזהרו בנגיעה ב] כיון שהתנור קטן כל כך נפיש פיעומא, ג] כיון דאיכא כמה ספודין של נבילה ואחד היתר וראי ריחא מילתא הוא, אבל הפר"ח ס"ל שבדיעבד אין חילוק בין ריח מרובה או מיטוט בכל ענין ריחא לאו מילתא וקד דעירוב גופין הוא רק לכתחילה בקושיה רשב"א הנ"ל אבל בדיעבד מותר והביאו בנ"ש סקס"ח, ואפשר שהפר"ח לשיטתו שיחבאר שמחיר בפת חמה וחביות פתוחה מחיר גם כזה ולכך אולי לא הביאנו האחרונים ויחבאר עוד מזה לענין אחרים בקדירות:

ג] דיני נוגעים זב"ז שבשו"ע סע"א, וחשש זב שבספיצ"ז.

[מג] נוגע כו' דבר זה הוא מהמרדכי בפרק כל שעה בעכו"ם שהשליך חמץ לתוך התנור מלח ואסר בנגע, והביאו המחבר כאן בסע"א ובלעד שלא יגעו זה זה, ודעת הכר"פ שהביאנוהו השפ"ד סקי"ג ד"ה כהב, ע"פ המוס' דכתבו אסור במוגע אף

הפסד אין להחמיר בדיעבד אפילו בסתום לגמרי, ופירש הש"ך סקי"ח שהוא הפמ"ר כמ"ס הח"ס, ולפמ"ס השפ"ד אוסר האו"ה אף בתנור גדול והפמ"ר כסתום, רק שהרמ"א הכריע כן שאין לאסור בהפמ"ר בסתום, וקאי אף על תנור קטן כשי"ח בסקמ"א וכ"כ השפ"ד סקי"ח דדין הכ' דשס: [לח] הדין כו' שזה הוא עיקר דין דלוי דקיי"ל כוונת ריחא לאו מילתא, ולכתחילה אסור כל דל"ה הרחי לטיבוחא, וכ"כ השפ"ד סקי"ח דדין הכ' דשס ואפילו פתוח ממש נקטן אסור לכתחילה: [למ] ובפתוח כו' על מ"ש הרמ"א ובדיעבד להקל אף בתנור קטן, פירש הט"ז סקי"ג אפילו בסתום, ועל ה"א סייס שבמקום הפסד אין להחמיר אפילו בסתום לגמרי, ופירש המשב"ז סקי"ג דנקטן וסתום לגמרי כפי הפמ"ר, והט"ז שמתיר בסתום היינו בפתוח קלח ומחיר בלי הפסד כלל, וכ"כ השפ"ד סקי"ד דבשאר איסורים [לבד מחמץ] דינא בלי הפסד כלל שרי אפילו תנור קטן אס פתוח מן הלה, וכ"כ בסקי"ח דדין הכ' וכ"ס קטן אסור לכתחילה ומותר בדיעבד עיי"ש: [מ] ובסתום כו' אף שהט"ז כתב אפילו סתום, פירשו המשב"ז סקי"ג דבסתום לגמרי אין הרמ"א מחיר רק בהפמ"ר כמו בתנור גדול, וכ"כ השפ"ד טקי"ז וסקי"ח דדין הכ' דבהפמ"ר אף סתום ומותר קטן מותר כמו בתנור גדול וכ"כ סקי"ז דרק בפתוח ממש הוי ככירה אבל יוצא עיי"ש: [מב] תנורים כו' בפר"ח סקי"ז הביא שיש חנונים כזה בעיר אלכסנדריה של מצרים, ואוסר הרדב"ז גם בדיעבד מטעמים אלו א] כיון שהמקום לר כל כך אי אפשר שלא יזהרו בנגיעה ב] כיון שהתנור קטן כל כך נפיש פיעומא, ג] כיון דאיכא כמה ספודין של נבילה ואחד היתר וראי ריחא מילתא הוא, אבל הפר"ח ס"ל שבדיעבד אין חילוק בין ריח מרובה או מיטוט בכל ענין ריחא לאו מילתא וקד דעירוב גופין הוא רק לכתחילה בקושיה רשב"א הנ"ל אבל בדיעבד מותר והביאו בנ"ש סקס"ח, ואפשר שהפר"ח לשיטתו שיחבאר שמחיר בפת חמה וחביות פתוחה מחיר גם כזה ולכך אולי לא הביאנו האחרונים ויחבאר עוד מזה לענין אחרים בקדירות:

קִיבוּץ קיצור הלכות תערובות סי' קח ביאור יהודה עד 147

דהוי בכרי נמילה, וכשהוא שמן אסור
בכולו :

יח וכן כל זה רק באין חשש [מד]
שיוזב מהשומן או החלב על
קרקע התנור אבל אם יש חשש
שיוזב על הפת אסור לכתחילה
אפילו אם הקרקע שבתנור הוא רחב
ואינו משופע [מה] ובדיעבד שנתן
שם בתנור אחד הדין שאם זב על
הקרקע מהפשטידא או הפלאדין אף
אם לא זב תחת הפת ממש אסור
מספק שטא בישור מפעפע בכל הכלי
ואסור אף בדיעבד :

יט ואם לא [מן] ראינו שזב על
הקרקע אם התנור משופע והפת
צמטה מהפשטידא אסור, אבל אם אינו
משופע או משופע רק הפת הוא
למעלה מהפשטידא כותר מספק ספיקא,
ואף שיש חובין [מן] להתיר אפילו בזב
בוראי כשהוא רחוק מן הפת,
להמתירם גיט בר גיט בנצלו לאכור
רק במילחא ולא עם חלב, מימי יש
[מה] שאין הוששין לזה דבכה"ג
ליה

אם יהא כוונתם כמו כל חס בחס בלי רועב
שאסור רק כדי נטילה קשה פשיטא, ורק
הכוונה שבה האופן שנוגע ויש גם ריחא
אליס הריח והוי כפת תנוה וחביות פתוחה
ואסור בכולו, וכחכ השפ"ד על זה,
שמדאסור בטור א"ח סימס"א בנגעו חמץ
ומנה חמין רק כדי נטילה הוי דלא ככר"פ
להמרדכי, וכן הביא מהמנח"י דהמרדכי רק
כדי נטילה חסר, אף שמלשון הטור בל"ח
שם מר"ח ז"ל דריחא כי האי לא מלינו
שיאסר, כל הפת"י ויש אוסרין בנוגעין זה
בזה משמע ללהאסרין אסור הכל מ"מ
להלכה אסור רק כדי נטילה, ובשמן אסור
הכל עיי"ש: [מד] שיוזב כו' הוא ממה
שמבאר בסיל"ז סע"א, ברמ"א ז"ל שם
לכתחילה אסור בכל ענין לאפות פת עם
פלאדין, והיינו כמ"ס שם הס"ך סק"ד אפילו
הוא רחב ואינו משופע אסור לכתחילה שטא
יוזב: [מה] ובדיעבד כו' על מ"ס הרמ"א
ז"ל שם ואם זב תחתיו דיו כאלו נילוש
עמו, אין הפירוש כמ"ס הב"ח דקאי על
תחת הפת ממש זב, שבעטם זה השיג על
ההנהגה שלא דק בהנה"א, רק כמו שפירשו
הטו"ז והש"ך סק"ב ולהג"א אפילו רחוק

מהפת וכמ"ס בח"ח וסימני ח"ח, ועיקר הטעם דשטא ביטול מפעפע והוי ספק, ובדחויין
דזב ליכא רק חד ספק שטא לא מפעפע, וזה לא נחשב לספק שטא לא יחללו עם החלב,
כמ"ס הס"ך דקרוב הדבר לאוכלו בחלב ולי"ה ספק: [מן] ראינו כו' ש"ך שם דבתנור
משופע והפת למטה אם יחי' זב הוי תחת הפת ממש שאסור והוי רק ספק אחד שטא
זב ואסור, אבל בפשטידא למטה, או שאינו משופע יש ס"ס שטא לא זב כלל ואח"ל זב
הרי נכלע רק בקרקע והוי ספק אם ביטול מפעפע, כי אין מחזיקין אסור לומר שזב,
לקשי"ת הכר"פ מ"מ הס"ך סיקכ"א דודאי אין מפעפע יישובו השפ"ד שם בהחילוק בין
כולו קר ובמקום אחד חס או כולו חס, וכן הקושיא דספיקא דרבנן לקולא יישב שם:
[מן] להתיר כו' כ"כ הכר"פ הביאו השפ"ד סי"ז סק"ב, ולהרמ"א ז"ל שכתב כאלו
נילוש עמו משמע שאסור אפילו במילחא, והרי הוי גיט בר גיט בנללו דאיכא טעם אחד
בהנור וטעם שני בפת, ובמילחא לא הוי כמו בחלב דהוי כגיט ב"נ לכתחילה שאסור, אבל
מילחא הוי כדעבד, מ"מ כתב שם דהוי כנורס כגיט לכתחילה ואסור, וכן הסכימו
להכר"פ בא"ן העור שנתפ"ס סק"ה וכן בחכ"א כ"ג דין א' ובדמ"ס סי"ז סקמ"א
מסבית ילחק מקאונגא גיט ככר"פ וכן מחיר הבית אפרים שנתפ"ס שם ושם אר"י ועוד
אחרונים שהביאם המשמ"ס עיי"ש: [מה] שאין כו' בחור"ב סק"ה יישב לקשי"ת כר"פ
דיש חילוק בין בלוע לכלי ומשם לאוכל ובין נכלע מיד לאוכל דרך ביטול להכלי ל"ה
בהאכל כה"ג כ"ג, וכן להקשיא דהא שטא הוא ומכליע בהכלי אף בלא זב יישב גיט
פ"פ דעמו הג"ל בסיק"ה סק"ל דכלוע אוכל אין אסור להכלי אף בלוע שמו, וכחכ שם
מסימס"י נשפור, ובדמ"ס שם סקמ"א הביא מהשיב משה, בלא ניכר שומן על הפשטידא

יש להחיר כלל זה פתחו משום נכ"י אבל
בעיסה עולה שמן כיון שהשמינוח בעין והוא
נכלל בחמור מולך פליטתו נכלול ואין כלל
נכ"י, ולהתחנות דלא כהמוריד סוכרים דהוי
נכ"י בר נכ"י: [מט] ובפת כ"י בזה"ש
סלי"ז סק"ט מחמיר ויאמר יתקן דכיון
שאין חשש רק על הנאפה במקום ההוא
וכשלא מוכרו בטל ברוב, אבל חולקין עליו
ואין מכשירין חמור של עו"ס רק כשחולקין
ח"ה ושלוחי ב"ד ומסיקין מחמירי מכל
הגדרים ע"י"ש: [ג] העמידו כ"י הטו"ז
סלי"ז סק"ט מחיר בעונדא דיד"י שאפו שם
פלאדין מחלב והעמידו שם קדירה כשר דהוי
כמו שני קדירות מוגעות וז"ל שאין חוסר
רק לכתחילה, והנקי"כ שחמה דכלל הוי
בעין מ"מ כחב המסננות סלי"ז סק"ט
מהמנח"י דרק במקומה הרי הטו"ז, וכלן
כחב מהכנה"ג וכל"י, דכיון שהעיסה מפסיק
ל"ה בעין רק בלוע בחמור, ובחמור"כ סלי"ז
מחיר אפילו בבעין דמסתמא יש ס' נגד
הבעין, והחכ"א כ"י דין ב' מחלק כפנים,
דנחלב או שומן בעין נשאר שמנונית ובלוע
רק הקדירה ובמאכל יש ס' נגד השמנונית:
[ג] הטמינו כ"י בדת"ש סלי"ז סק"ט
הניח מחמור דניחל במה שטושין לרפואה
כ"י כפנים שנאפה בן הפת עם החמאה
ופי הכלי חרס כחוס בתוך הככר כיון
שהחמאה הוא שמן חוסר נכלול עד ס' וגם
נעילה וזה ל"ה שנינו ואסור אפילו בחילחא,
ואפילו בזוכית שאינו בולע חוץ מחמץ
בפסח מ"מ הא הפס הוא מכוסה בנלק
ומפליט ומבליע ואפילו במנופה זוכית ג"כ
בולע רק שאר הלחם שמוגעת אי מפעפע
בטל הוא שבורא"י יש ס' נגד החמאה וריח
לא שייך כיון שמכוסה בנלק ע"י"ש כפנים:
[גא] בגור"ם כ"י ככר נז"ל סק"ד היחר

ל"ה נ"ט בר נ"ט, ויש מחלקין בין
ל"א ניכר שומן מהפשטירא ד"ש
לחתיר, אבל בעיסה עצמה שמן
אוסר ברחוק ג"כ [מט] ובפת עכ"ל
שיש לחוש שנאפה בחמור של אפיית
נבילה ודאי צריך היסק והכשר כדינו
כדי לאפות פת אח"כ:

כ אם [ג] העמידו קדירה עם תבשיל
על המקום שאפו שם הפשטירא
או הפלאדין יש בזה אוסרים, וכנגדם
יש מתירים כיון שהעיסה מפסיק לא
הוי בעין רק בלוע, וי"א דכשבו
שומן או הל"ב הוי התבשיל מותר
דמסתמא יש בו ס' נגד השמנונית
והקדירה אסורה, אבל בקיבליך
משומן או פלאדין הוי כמו בלוע
בקדירה שאין אוסר קדירה אחרת
בנגיעתה:

כא אם [ג] המטינו כלי חרס עם
י"ש ומעט חמאה בתוך ככר
לחם ונאפה כך, צריך שיהא בפת
עצמה ששים כנגד החמאה וכשאין ס'
אסור לאכול הפת אפילו בטלח וגם
צריך נטילה ושאר לחם שמוגעת בזה
הככר בורא"י יש ששים בהם ואפילו
ה"י בכלי זכוכית בכה"ג, וגם המנופה
ה"י של זכוכית ג"כ הדין כן שבו"ע,
ובמגדל מילתא יכול המורה לאסור:
כב אף במקום שאסור בריחא
לכתחילה או בריעבד באופנים
שנתבאר זה רק באם שניהם [גא]
מגור"ם, אבל באחד מכוסה בקערה
או בבצק מותר בין בשאר איסורים
כשאין הבצק משהו בשומן בין בבשר
והל"ב וי"א דכשהבשר מתכסה מחמת
שמונה

מכוסה מהחוס' בסוגיא, ובכ"י סלי"ז הביא
מכוסה למעלה עם הפת בחמור, שחמור"ם שלנו גדולות הן נראה דמכוסה לנד ל"מ בחמור
קטן, ובשם המדרכי והגמ"י הביאו דנהגו נקיי הדעת במאגענאל לחקן כיסוי לפשטירא או
פלאדין כשאופין אותו עם הפת, אבל כלל כיסוי לא דהוי כפח חמה וחמיות פתוחה, ועושין
שפופרת על הנקב שזכרי"ו, ואם נבקע הכיסוי או השפופרת מותר, רק שלא יגע הפת
להשומן, ועפ"ז העלה בש"ע לענין לכתחילה בשומן זה דאם אחד מכוסה בקערה או בנלק
וכיוצא מותר לללוסם אפילו בחמור קטן, ובכ"י דאם הל"י מכוסה וכן פשטירא שמכוסה
הנקב

שמתה בתחתית הרושב לא נחשב זה לכיסוי :

כג אם הוא דבר [נב] חריף בין שהחיתר הוא דבר חריף כמו בצל או שהאיסור הוא דבר חריף אסור אף בתנור גדול ופתוח [נג] אף שיש מתירין בגדול ופתוח טמא ואוסרין רק בפתוח כן הצד או אפילו בקטן ופתוח טמא, מ"מ בהיתר חריף אין להחית בשום אופן אפילו בהפמ"ר [נד] ובאיסור חריף אולי יש להחית בהפמ"ר וצורך גדול או אפילו בפשיטות :

כד כל [נה] שנעשה להרית הוי כמו דבר חריף ואוסר אפילו נאפה עם

הקנב שבו מותר אפילו בחמור לר לענין בשר בחלב, ויחבא כס"ק לענין דבר חריף במכסה, אבל בלין חריף מותר בפשיטות, וכ"כ הספ"ד סק"ח בד"ן הא' דחמור קטן ואחד מכוסה סיטב גמ' מותר לכחילה, ובדמ"ש סק"י מהחמורי דניאל שזאשן שפנים הוי כמו הכיסוי משום בשומן :

[ד] דיני דבר חריף שברמ"א ז"ל מע"א.

[נב] **חריף** כו' דבר זה הניא הכ"י כס"ל'ז בשם המלא כחוב ככלל שללאו עם דבר האסור, דכ"ן שהוא חריף שואף טובא, והוי כמו פת חמה וחביות פתוחה, דהוי לכ"ע ריחא מילתא, ובד"מ סימן זה ה"ח ג' הניא כן מהמרדכי והא"ח דה"ה באיסור חריף ואפילו בחמור גדול

ופתוח אסור, וכחב הכרו"פ ה"ח ו' שהא"ח למד זה מדמית' רבא מהא דכ"ן דריחא לאו מילתא ודחי אב"י מיקלי קלי, משמע ה"י לאו מיקלי ה"י אסור והוא מטעם שריחו חזק וחריף ואיסור, ואף שהפמ"ר דחה זה דרך לאב"י דס"ל ריחא מילתא מותר במקלי קלי, אבל לרבא דלאו מילתא ח"ן הטעם משום מיקלי קלי, רק אפילו בלא מיקלי ג"כ ח"ן אוסר אף דומיא דכמון, והוא לשיטתו בסק"ח שמחיר אפילו בפח חמה וחביות פתוחה, ומחיר אפילו בחמור קטן וסתם ומ"מ לדעת הרמ"א ז"ל שהסכימו לרעהו הוי כן להלכה, וכחב בערוך השלחן סע"ה שהא"ח מסבירא כחב כן ככללים שזה יותר חריף מכמון בלא מיקלי, ומ"מ לפי פירשו ברמ"א ז"ל הוי הפירוש וכ"כ היתר חריף, היינו היתר וסליסור חריפים אבל היתר חריף לבד אינו אוסר, אבל לרוב המפרשים הפירוש היתר חריף לבד ג"כ אוסר משום דשואב אללו הריח עיי"ש : [נג] אף כו' דרש"ל שהביאו הטו"ז סק"ה מחיר פתוח ממש וגדול לכ"ע, והטו"ז מסכים להרמ"א לאסור דהוי כפת חמה וחביות פתוחה, ואף שהש"ך סק"ח העתיק מהא"ח שאפילו פי החמור פתוח בלידו, משמע שפתוח לגמרי מותר דהוי כמו כירה, מ"מ כתב במשנלות סק"ה שבת"ח השמיט הך פתוח בלידו וכחב אפילו גדול ופתוח אסור ורק בכירה ממש יש להחית, ומה שהחיר הפמ"ר בהיתר חריף בזה לא ק"ל כוונת' שהוא ס"ל להחיר אף בפח חמה וחביות פתוחה כנז"ל סק"ג, וכ"כ במשנלות סק"ז ד"ה נסחפקתי ושפ"ד סק"ח, בד"ן הג' [כמ"ש במשמ"ש ט"ס ט"ס מאיסור חריף להיתר חריף] לאסור, והוא אפילו בהפמ"ר וכ"כ המנח"מ מגיסו בעל אלי' זוטא לאסור בהיתר חריף, והוא דלא כהחז"א כס"כ ד"ה שפוסק להקל בהיתר חריף בהפמ"ר ט"פ הרש"ל הג"ל : [נד] ובאיסור כו' הוא כהמשנלות הג"ל משום דהרי לרבא אף בלי מיקלי ג"כ מותר בכמון, ואף שהמנח"מ הניח בלי"ע מ"מ בהפמ"ר וצורך גדול אולי המלדד בזה ח"ן גוערין בו, ומ"מ סיים בלי"ע הרי שמוספק בזה ומ"מ בחק יעקב סיחמ"ז סק"י מחיר בפשיטות באיסור חריף בפתוח וגדול, וגלן סק"ח דין ג' כתב בהפמ"ר יש לעיין, וכן אף שבהוד"ח סק"ח וקיצור דינים אוסר, מ"מ במקו"ח סיחמ"ז סק"ז כתב בפירוש להחית כשהאיסור הוא דבר חריף והחז"א מחיר בהפמ"ר כנז"ל : [נה] שנעשה כו' הוא מהש"ך סק"ט מהא"ח וגמ"ש במשנלות שהוא דומיא דכמון, והעתיקו בהוד"ח סקט"ו ואפילו אם נאפה עם פח :

כחוש

עם הפת, וכן הדין בשניהם **צו**
 בחושים שאסור ג"כ בדבר חריף ואף
 שיש [נז] מסתפקים בכל מקום שאסור
 הריח אם הוי מ"ה, או רק מדרבנן,
 מ"מ בדבר חריף הוי מ"ה, ובכשר
 בחלב ייש מהאחרונים הוי רק
 מדרבנן כמו צלי:

כה אף בדבר חריף אין אסור רק
 כששניהם מנוגים [נח] אבל אם
 אחד מנוגה אם הוא בבצק אסור
 לכתחילה ומותר דיעבד, ואם הוא
 מכוסה בבדי מותר אפילו לכתחילה
 וכן אין [נט] לחוש כשהוא בזה אחר
 זה אפילו בנעשה לריח:

כו אם [ס] בישל הדבר חריף במים
 אם ההיתר או האיסור דבר
 חריף ויש רוב מים במל חריפותו ע"י
 זה המים [סא] וכן בבצל שנתבשל
 במים במל חריפותו, וכן בארקעס
 שהוחמו במים [סב] ואם נוף האיסור
 אינו דבר חריף רק נתבשל בדבר
 חריף כמו בשר נבילה בחומץ חזק
 אף

לכתחילה מותר ובחריף וזל חמה דבאיסור חריף והיתר מכוסה בבצק יאסור
 הריח את הבצק שהוא מגולה ויאסור אח"כ את התבשיל ע"י הרוטב שמוציא הבצל
 מהבצק ע"י: [נט] לחוש כו' כ"כ הש"ך סק"י ג"כ מהא דמון דאפילו בנעשה
 להריח מותר בזה אחר זה, וכ"כ השפ"ד שם דרק בזה אחת אבל בזה אחר זה אפילו
 בחריף אין אסור ואפילו אין ריחו עדיין בתור כמ"ש הש"ך: [ס] בישל כו' כלשון
 רמ"א ז"ל בת"ח שכתב גללה הוכיח המנח"י שנמשכות סק"ה דאם נתבשל אף בדבר
 חריף מותר, ועוד שנכתב חריפותו במים, והביא מהב"י בהטמיו בללים בחומץ ומנור
 גדול ואסור אף בהפמ"ר וכתב הב"י על זה ופשוט הוא וכתב הוא שאינו פשוט דניש רוב
 מים ודאי ל"ה חריף, ואף בתחילה הנישול בטל מיד החריפות ורק בכולו חריף מסתפק
 כיון שבישול קיל מל"י שהקדירה מפסקת כשי"ח לקמן ס"ס בזה של מים בטל החריפות:
 [סא] וכן כו' הוא מהנחת שבעה שהביאו השפ"ד סק"ט וכ"כ בפמ"ס סל"ז סק"ג
 ממקום שמואל על בללים, וכן בבארקים ע"י בישול תחילה פקע חורפיהו, וכ"כ
 בפמ"א דכל דבר חריף שנכתב פקע חורפיהו, והבאר יעקב חולק על מהמ"ס
 שאין להקל אלא כשידוע שפקע חורפיהו, ורק ביש עוד לדיוס מלך לספק דל"ה
 חריף רק בחלמית, וז"ל סק"ג סקק"ו מזה: [סב] ואם כו' בשפ"ד סק"ח נקלור
 אוח ג' מסתפק בזה והוכיח מהמג"א סתמ"ו סק"ד דלא משנה חריף בחמץ רק
 בבארשט ע"פ הטו"ז סל"ג, נהי דלא נקיט חומץ שכן כמ"ש הכר"פ דהוא לרבוהא
 דאפילו בארשט הוי חריף, מ"מ לינקיט חמץ שנכתב בחריף דהוי רביחא טפי, ש"מ
 דל"ה חריף בכה"ג וס"ס דמ"מ יראה לאסור, ומ"מ נאשל שם סק"ב דעמו מהלנוש
 ומג"א דל"ה חריף ע"י:

אף שיש רוצים לאסור בזה, מ"מ יש [ה] דיני תחת המחבת שברמ"א ז"ל להתיר:

[סג] המחבת כו' דבר זה הוא ג"כ

מהחוס' הביאו הכ"י ס"ל"ז שקורין טרפיד שאופן תחת פשטידא, הוי ריחא מילחא כמו בתנורים שבימי הנמ', והביאו בד"מ סימן זה וכחכב בלוח ג', דאף דנראה ממה שכתבו לא גרע משלח וממילא מותר דדיעבד לדין דריחא לאו מילחא מ"מ הביא מהא"ה שאוסר כה"ג בריח של איסור ומחיר בפס' עס נשר לאכול עס נשר ולא עס חלב ובהגש"ע אוסר גם עס נשר שלא יבוא לאכול עס חלב, ועפ"י העלה בהנה סימן זה שחתם מחבת מגולין באפו כו' חסור אפילו דדיעבד ובנשר חסור לאוכלו עס חלב משמע דבנשר הוי מותר, ולא כהגש"ע: [סד] אפר כו' כן דעם הש"ך כק"א מותרת דבמרוצה ואין היכר הוי כנכל מקום שאסור אפילו עס מלח, והפרי"ט סק"י חולק על הש"ך דהרי בפס' עס הלוי אוסר הרי"ף רק נכחת משמע דלחוד"י

כז יש מין ריחא שאוסר אפילו

בריעבד כמו באפו או צ"ו תחת [סג] המחבת שהוא טרפד איסור עם היתר ושניהם מגולין, גרע מתנור קטן ואוסר אף בריעבד, ואם [סד] אפו פת עם בשר יש לאסור כמו בכל מקום שמותר רק בפס' מועט או במרובה ע"י היכר, אבל במרובה ואין היכר אסור אפילו במלח בפני עצמו, [סה] ומ"מ יש מהאחרונים שנוטים להתיר לאכול בפני עצמו, ורק בחלב אסור:

כח אם לא ה' בבת אחת רק בזה

אחר זה [סו] אם לא הוציע המחבת יש לאסור לכתחילה [סז] עכ"פ בטרפור אף בלא נגע בהכלי, [סח] וליש מהאחרונים אפילו בלא ראו שלא הוציע רק במתם ולא ה' קרוב

ש"י וע"כ לריבין לומר דרק בחלב הוי כלתחילה לדין חלב בפני עצמו הוי דדיעבד, או אפילו אם ריחא מילחא מ"מ לא חמיר כולי האי לאוסרו אפילו בעינו, וכ"ד המנח"י שגש"פ סק"א לחלוק על הש"ך במה שאוסר בעינא ג"כ, ממש החוס' פסחים דף ל' דריח לא חמיר כולי האי משמע דמותר במילחא חלב בשפ"ד החזיק כהש"ך והס"ח, ומה שכתב הרי"ף הוא משום דכ"ל ריחא לאו מילחא דדיעבד, וכן החוס' בפסחים כתבו רק לשיטתם כר"ם ז"ל כר"ב דריחא אוסר כתבו דלא חמיר כולי האי לאסור אף בפני עצמו, חלב טרפיד הוי טפי מריחא ואסור במרובה אפילו בפ"ע במילחא, וכ"כ הב"י ובחוד"ט סק"י וחכ"א כס"ב ד"ו כהש"ך לאסור בפ"ע ולא כפר"ח שמחיר: [סח] ומ"מ כו' כספר ערוך השלחן סעיף י"ז מותר בהפר"ח במילחא כיון שרק חומר יתירה הוא שלהחוס' הוי רק כמו חסור די להחמיר רק בחלב ע"ס: [סו] ואם כו' בד"מ סימן זה אות ג' הביא מחשבות מיימוני באפו על כירה פשטידא וכפו עליו כלי של ברזל ושזב אפו עליו פלאדין של חלב בלא ליגון או להיפך, השיב ר"י להחמיר, כי לא מלינו ריח ופיטוס לכלי שיחזור ויפטס לאוכל אפילו אי ריחא מילחא הוא, ואפילו בזמן יומו הדין כן רק שלא יגע ממש, וכחכב הד"מ שאין להקשות ממש' בס"ל"ב מהשבות הרא"ש במחבת שהחתם הקדירה שאוסר משום הויעה, דשם ה' מאכל חלב בחור המחבת, אבל הכלי טלמו אינו מפטס לאיסור, והקשה מס"ל"ג שהכיווי של קדירה אוסר את המאכל ומחלק בין מכוסה כמו פשטידא או פלאדין או המאכל מגולה, ואפילו במגולה אין בהם לחומות וויעה כמו בקדירה, ועפ"י העלה בהנה אחר דין המחבת, חלב בזה אחר זה אין לחוש אלא"כ הויעה המחבת משניהם דאו אסור אפילו בזה אחר זה אם היו שניהם מגולים דהוי ככיווי של קדירה: [סז] עכ"פ כו' כ"כ בשפ"ד סק"י על טרפיד דאסור לכתחילה אף בלא נגעין לכלי בלא הויע: [סח] וליש כו' הוא נדח"ש סקמ"ט שאין לחוש בכחם, ורק להמנח"י

קרוב כל כך להמחבת ג"כ הוי כמו
ראו שלא הזיע ובדיעבד יש להחזיר
כי אין ריה ופיטום לבדי שיחזור
ויפלוט לאוכל, [סמ] רק יש מסתפקים
בריה י"ש בבדי שריחו חזק הוא :
כז אם [ע] הזיע המחבת משניהם
ושניהם מגולין יש לאסור מצד
הזיעה אף באם אינם נוגעים בהכלי
כמו ביסורי קדירה שאוסר בהזיעה,
[עא] ויש מספקין לאסור אף בלא
הזיעה בתהילה מהאוסר רק הזיע
המחבת בהחיתור שאחר כך, [עב]
וכן יש אוסרין בנגיעת השני לבד
להמחבת אף שהראשון לא נגע,
ול"א נאסר הכלי בריחא, ול"א אינו
נאסר :

ל אם יש [עג] ששים בהחיתור כנגד
האיסור הדין שבאין הפמ"ר אפילו
נוגעות זו אצל זו צריך שיהא בכל
התיבה לבדה ס' נגד האיסור ואין
מצטרפות ההתיכות לששים [עד]
אפילו במינו, [עה] ובהפמ"ר אפילו
באינו מינו ג"כ מצטרפות לבטל [עו]
אף שריש מהאחרונים רק בבשר
בחלב מצטרפות באינו מינו, ובכ"ט
בשיש ספק ששים מותר אפילו
באיסור

[עג] ששים כו' בד"מ סימן זה מהא"ה דריחא לא גרע מנחשל עמו דנשים ס'
בטל, וזה רק כשים בכל חתיכה לבדה ס' אלל אין כל החתיכות ההיתר
מלטרפות כמו שהדין בביטול, ומ"מ סיים דמה שזכרנו בספק מסייע לבטל, אף דלא קי"ל
כן בשאר איסורין מ"מ יש להקל בריחא, וכן הטלה בהנה בשם י"א וסיים דלדורך הפסד
יש לנהוג כן וביתר הש"ך סק"ג דהכוונה בהפמ"ר, ולהמבואר בטור סק"ו וש"ך הוי
כטעם באין הפסד י"ל לא עדיף מל"י דאפילו בנוגעת זו אלל זו מ"מ אין בלוע יולל
מחלי"ה בלי דוטב וא"כ אין מחפשט בשזה בכלל ורק בהפמ"ר כיון שגם בסיק"א
בהפמ"ר מלטרפין אפילו אינם נוגעות זב"ז כיון דעל כולם חל הספק ה"ה כאן :
[עד] אפילו כו' משבנות סק"ו אף שמה בטל ברוב במינו מ"מ אין מלטרף באין הפמ"ר :
[עה] ובהפמ"ר כו' אף דשם בסיק"א הוי רק במינו כן מ"מ כחב במשגלות ושפ"ד
שזה שכתב הטור ריחא קיל היינו שאפילו באינו מינו מלטרפות ג"כ לבטל : **[עו]** אף כו'
בהנהגות יד שאלו דעתו דבגליון א"ה אינו מטעם לירוף לביטול בסיק"א, דקשה הא
באינו מינו לא שייך זה כשי"ח שם בסק"ט, ורק משום שזה מחפשט בכל החתיכות ועל זה
יש להשיב דביטול הוי בכל החתיכה רק משהו, אלל כ"ן לא נאסר ע"י זה הריחא, ולכך
דעתו דרק בב"ח להג"ל דהוי רק דרבנן מקילים באינו מינו ולא בזה דשאר איסורים

ומ"מ

לסמנתי שמחלק בין כיסוי שנסיגה"א בלוי"ח
שאל לראות כהו"ע, משום דכאן במחנה הוי
אין סמוך ושם הוי סמוך לחררה א"כ
כשי"י קרוב להמחבת י"ה אסור אפילו
בסמ"ס : [סמ] רק כו' על מ"ס הש"ך
סק"ב כי לא מלינו כו' הביא בדת"ס סקמ"ר
מהנהגות חת"ס בריחא י"ש מהכלי ל"ע להחזיר :
[ע] הזיע כו' כמסקנת הד"מ והרמ"א ז"ל
דקאי על שאר א"ה שמגולין לא על פשטירא
או פלדין שמכוסים, כי שני החילקים הם
לדינא בלשם הויט אסור ומ"מ רק במגולין,
כנ"ל : **[עא]** ויש כו' בחרעק"א ז"ל הוכיח
מהש"ך סק"ב דשפיר בולט הכלי מהרית
רק אינו חזק כ"כ שפליט לאוכל אח"כ
ולכך תמה שבהו"ע רק מכה ההיתר לבד
ה"ל ג"כ לאסור כי פולט הכלוע שמקורם
וכניח בל"ע עי"ש : **[עב]** וכן כו' כ"כ
במיון ב"י שנפת"ס סק"ב ומ"מ י"ל שאוסר
רק כדי קליפה כמו בכלי לאוכל בסיק"ה
ביכש בלא רטיבות אפילו בבלוע שמן בכלי
להמגי"א דלא כהש"ך וביש לו רטיבות אוסר
בכולו, ובדת"ס סקמ"ו דכסהמאכל אסור
נאסר גם הכלי וכשביטלו אח"כ נאסר
המאכל והיד יהודה מתיר הכלי במקום
שהרית אוסר, מ"מ הכלי מותר :

[ו] דיני ביטור בששים בריחא שברמ"א
ז"ל סע"א :

ומי' להפריש' כיו' ריחא קיל כמ"ל וכספר לקוטי הלכות סעי' כס' נפס' מי' כספק סי' מקילין ככ"ע: [עז] ריש' כו' במשניות סק"ו מחספס' כזה דמיון' שכל מ"ש הטו"ז סינו' לפי שכללי' אינו יולא' בלי דומה, ובשמן שולא' יל' מותר באין הפסח' : [עז] ובכ"ל כו' במשניות סק"א דאין איסור בלוע יולא' בלי' בריחא, ובדמ"ס סק"א מספר עז' לבונה וטרונה הכסס ויד אלימלך אסורים בבלוע שמן וכספר מגדים חדשים מחיר כיון שכלא' זה יש מקילין בריח טיי"ש : [עז] חריף כו' כ"כ במשניות סק"ו לפי המשניות של הספק שיתבאר, וכ"כ בשפ"ד סק"ג בפירוש דהא' בהפסח' מהירין בתנור סהוס לגמרי וקטן וא"כ לירוף לס' למה לי וע"כ דקאי רק אחריו' היתר שאוסרין וקמ"ל שולטת : [א] ואם כו' במשניות סק"ו מחספס' כזה וד"ס תחת הערפיד במקום שאסור לדין, אם יש דבר שאין חריף כיון שבגדול ופחות מהירין לנחילה הרי שאינו מתחלק כלל להיתר שאין חריף והניח בל"ע, ובשפ"ד סק"ג החליט לאסור כיון שאין חריף נאסר אף בתנור קטן ובהוס' הרי שאין מתחלק אליו, ומי' סי"ס ועדיין יש לעיין, ומי' בחוד"ח כתב בפירוש, שאין נאסר ואין מלשך : [א] המבוסות כו' הוא מהכח"א כס"ב דין ה' והוא כ"ס מאינו חריף הכ"ל והביאו המשמ"ש בש"ך סק"ג : [ב] וליש' כו' ביד שאלו נחספס' כזה דמיון' דמיון' דבשר בחלב מ"מ הרי להטו"ז ל"ס כזה אין נאסר כו' יש לומר חתיכה נע"ה, ובדמ"ס סקמ"ו דאין לו כח לאסור רק אותו המאכל ולא שיהא נעשה כבילה לאסור עוד אחרים, ומ"ל סקע"ב לענין ככלי מהכח"א ויד יהודה :

באיסור תורה, [עז] ויש להסתפק אם גם בשמן אינם מצטרפות באין הפסח', [עז] ובכל ריחא ביש' לו בלוע שבין יש בזה אוסרים ומתירים אם יוצא מחלי"ח בלא דומה :

לא אף בדבר [עז] חריף הדין כן שבהפסח' יש לצרף כל חתיכות היתר שניגעות זו בזו לשיעור ששים [פ] ואם יש היתר חריף וגם שאין חריף, כיון שאין האיני חריף נאסר אפילו בתנור קטן וסתום לכך אינו מצטרף לשיעור ששים, וכן הדין במרפיד שנתבאר, וכן אין הקדירות [פא] המכוסות מצטרפות לשיעור ששים לבט"ל האיסור רק המגולות, [ב] וליש' מהאחרונים אין אוסרים חתיכה נעשה כבילה בריחא :

לב בחמץ [פג] בפסח שהוא איסור משהו הדין שבגמקום שמתירים בשאר איסורים לכתחילה בטו' בתנור גדול

כיון שאין הדבר חריף נאסר אף בתנור קטן ובהוס' הרי שאין מתחלק אליו, ומי' סי"ס ועדיין יש לעיין, ומי' בחוד"ח כתב בפירוש, שאין נאסר ואין מלשך : [א] המבוסות כו' הוא מהכח"א כס"ב דין ה' והוא כ"ס מאינו חריף הכ"ל והביאו המשמ"ש בש"ך סק"ג : [ב] וליש' כו' ביד שאלו נחספס' כזה דמיון' דמיון' דבשר בחלב מ"מ הרי להטו"ז ל"ס כזה אין נאסר כו' יש לומר חתיכה נע"ה, ובדמ"ס סקמ"ו דאין לו כח לאסור רק אותו המאכל ולא שיהא נעשה כבילה לאסור עוד אחרים, ומ"ל סקע"ב לענין ככלי מהכח"א ויד יהודה :

[ז] דיני ריחא בחמץ שברמ"א ז"ל סעי'.

[פג] בפסח כו' התוס' נע"ו הכ"ל דעתם לאסור בחמץ ומנה אף דליש' ב"י ריחא, משום דמשהו מיהא איכא, וכן הביא הד"מ סמן זה חות' א' מהנהגות סמ"ק דמשהו מיהא איכא, ובס' המרדכי שאין חילוק ואפילו בחמץ אין אוסר, והש"ך סקט"ו סקס' דהרי גם המרדכי הוא מהאוסרים באיסור משהו בריחא רק ס"ל בפס' ה"ן אוסר דליכא ריח' בפס', אבל בתבטיל שמן אם יד' בתנור שפיר מפטס' ואוסר והניח בל"ע דק' הביא כן מהשניות מהר"ל דאפילו באיסור משהו ריחא לאו מילתא, ולפ"מ שהביא בשפ"ד מהח"י הוי ראיית מהר"ל ממה דפריך בפסחים לרב מאי אפילו גדי ועלה, לימא כך לא מבע"י גדי וגדי דהוי מינו ואוסר רב במשהו לשיטה, וע"כ שאין רבותא ואין חילוק בין משהו לרעלמא, וכן בבט' תיבא דהוי י"ג דבמשהו ואפ"ה הוי להמחירין לאו מילתא, וכתב הוא לדחות, ה' דה"ל מגדי ועלה נה' דמשהו הוי, ורק גדי ועלה דהוי אינו מינו מ"מ אין צולין לנחילה כמו אין מבעלין איסור לנחילה ולמיני אין צולין סתמא, ומ"ס המשמ"ש עד הלילה ל"ה איסור עוד אינו מוכרת, ב' מנת תיבא אין ראי' דהוא נע"ה

נדר ופתוח טמש מותר [פר] אפ"ה
בחמץ כה"ג לכתחילה ובתנור גדול
ופתוח [פר] במקום שהעשן יוצא
דמותו בדיעבד בשאר איסורים מותר
גם בחמץ בדיעבד בלי הפסד כלל
ובתנור גדול וסתום לגמרי [פר] אף
מן הצד יש להתיר גם בחמץ
בהפמ"ר :

ל"ג בתנור [פז] קטן ופתוח קצת
ושניהם מגולין שמתירין בשאר
איסורין בדיעבד, יש להתיר בחמץ
רק בהפמ"ר, אבל בסתום לגמרי
שיותר רק בהפמ"ר, אף שיש לאסור
בחמץ אף בהפמ"ר מ"ט [פח] יש
מקילין בזה גם בחמץ בהפמ"ר,
ואפילו להתחמירין יש [פט] מקילים
בנמצא חטה בתבשיל, ורק בפת
וכיוצא בבשר שמן טחטרים, וכן
יתבאר מזה לענין הטמנה, ודבר
חרף :

ל"ד בישול [צ] בקדירה חזק הוא
מצלי לענין ריחא, שאם התנור
קטן

המותר, מ"ט בתשפ"ד דבין שיש סכר לומר שיותר
להמחיר ופ"ח ה"ל וא"כ אפילו משהו ליכא ורק הרמ"א ז"ל מחמיר לכתחילה לכך
אין להחמיר בחמץ אפילו בלי הפסד בדיעבד : [פר] אף כו' דאף שלפי הכלל ה"ל כיון
שיותר רק בהפמ"ר ה"ל לאסור בחמץ בכל ענין, מ"ט כתב השפ"ד כיון שיש לומר דהטור
גדול אף בפיו סתום מותר, ומ"ט הטור, ופ"ח פתוח היינו כמו ו' המחלקה והיינו או
פיו פתוח כמ"ט הפרישה, רק שאנו מחמירין להלריך הפמ"ר בסתום לגמרי, לכך גם
בחמץ אין להחמיר יותר, וכתב בן מהמ"א : [פז] קטן כו' היינו כהמ"א והרמ"ר כאן,
שעל זה קאי קולת הרמ"א ז"ל במקום הפסד, אבל בסתום לגמרי אסור בחמץ בכ"ע כיון
שיותר רק בהפמ"ר בשאר איסורין : [פח] יש כו' בספר משנה ברורה סיחמ"ז סק"ג
הביא כמה מחברים שסוברים כהחך יעקב שמחיר גם בזה דלא כהמ"א, הכר"פ, ומקור
חיים, וחמד משה, וש"ע הרב, ובהר"ם, וח"י ארס : [פט] מקילים כו' בבית מאיר
שהביאו המשנה ברורה בביאור הלכה שם מיקל בזה בשכ"ח כחטה וקיל עוד מחמיר
משהו, והסו' שמחמירין בחטה, הוא רק לרב דריחא מילתא ולא ללוי, וסמכין בזה
אשאלהות דחמץ בששים, ויסבאר מזה לענין בישול והטמנה לפי שעה, או להטמנה בשבת,
וכן בחרף :

[ח] דיני בישול והטמנה בריחא שבשרע סעיף ב'.

[צ] בקדירה כו' הרשב"א ז"ל שהביאו הטור סימן זה אחר שכתב דין הללי שאסור
בטור נר, כתב דאם נא לבשל כל אחד בקדירה לעלמו, אפילו בתנור

בש"י לא ט"י תערובות וע"כ כיון מיקל לו
כש"ה, נ] קש"י סס"ך מהמרדכי י"ט
השפ"ד בשם בא"ר, דרק ר"ט ז"ל המיר
מטעם זה דפת, אבל המרדכי סוכר הד"מ
שהמיר אף בסבסיל מהכ"ל : [פר] אפילו
כו' הרמ"א ז"ל בסנה הביא דעת האוכרים
במחילה, ודעת המרדכי בשם י"א להמיר,
וכא"ר סיחמ"ז ס"ס ג"כ להחמיר וס"ס
ודוקא במקום דשיך ריחא אלא שנשאר
איסורים לאו מילתא הוא, ופורט כאן תנור
סתום קטן וסבסיל מגולין וע"ז ס"ס נמקום
הפסד לסמוך המקילין, וכתב שם המ"א
סק"ג, דכאן רק בפסח מן הלד מיקל
הרמ"א נמקום הפסד אבל בסתום לגמרי
שיותר בשאר איסורין רק בהפמ"ר אסור
בחמץ אף בהפמ"ר, כמ"ט השפ"ד כאן
סק"ג וכ"כ הרמ"ר והכלל בזה כתב
השפ"ד דמה שמתירין בשאר איסורין
לכתחילה אלמא אף משהו ליכא ה"ה שיותר
בחמץ אף לכתחילה, ולעיל ניכר דפתוח
לגמרי מותר לכתחילה רק במחמיר חט"ב :

[פח] במקום כו' דהיי' דלפי הכלל ה"ל
כיון שאין מותר לכתחילה אלמא משהו ליכא,
א"כ ה"ל להמיר רק בהפמ"ר כדיעה

לר ופי הקדירה מגולה מותר אפילו לכתחילה
שאלו ריה המכשלים כל כך אומר, והביא
ג"כ הבי' בסל"ז דרך כללי אבל לביטול
לקדירה ליכא למיחוש, וכדאמר בסוגיא
דפסחים שם כעין שמי קדירות דכיון שכל
אחד בקדירה לעלמו ליכא ריחא כולי האי,
וכן בסוגיא דע"ז וי"ג לא הלכה ללר
מימך ור"ח ישראל ועכו"ם שופחים שפי
קדירות וי"ג בחו"ב הקלר שאלו ריח
המכשלים גדול כל כך, וי"ג הר"ן בע"ז
פ"ק של עיר שיש בה עכו"ם דיש חילוק
בין ללי לקדירה מהגמ' ה"ל ב' קדירות
מותר, ומה לענין ללי קדר כשי"ח בסקל"ס
מזה, וכן העלה בשו"ע סע"ב דכשנא
לכשלים זה לעלמו וזה לעלמו אפילו בחמור
קטן ופי' כחוס ופי' הקדירות מגולות מותר :
[צא] לכתחילה כו' בד"מ אות ב' הביא
מחשבות מהר"ז ז"ל, דאסור להטמין חבשיל
של בשר עם של חלב דחיישין שמא יוצא
אחד על חבירו, ודויעבד אין לחוש כיון
שהקדירות מכוסות, וכן הביא מהנשע"ד בסי'
טריפה בלחוד הטמונים והחירו לפי שכן
מכוסות, והוכיח בד"מ, שנכחוס החמור
לגמרי אסור אף בקדירה, ומ"ש הרשב"א
להחיר היינו נפתוח קלת, וטפ"ז העלה בהגה סימן זה דרך בחמור פתוח קלת מותר
בביטול, ולהש"ך סק"ז מותר אפילו לכתחילה כמ"ש הת"ח מהרשב"א דלא כהלכות שאוסר
לכתחילה, שלא כיון יפה, וכ"כ השפ"ד סק"ח דין הב' דביטול בחמור קטן ופתוח קלת
מותר אפילו לכתחילה : [צב] מ"מ כו' הרמ"א והב"י מחירים בהפמ"ר, וברש"ל שהביאו
הב"ח וס"ך סק"ח אסור לגמרי אף בגדול והפמ"ר כשכחוס, והש"ך העלה כרמ"א ז"ל :
[צג] בהטמנה כו' הוא דעם המג"א סיחמ"ז סק"ד הביאו השפ"ד סק"ז וכ"כ בחידושי
דינים דין ב' דכלפי שעה בהטמנה וכחוס לגמרי ולהמג"א מותר אף בלי הפמ"ר, ובאות
כ' בהטמין לשנת כל הלילה כחוס לגמרי הוא כללי וכן בח"ג בין בחמור קטן בהפמ"ר
דוקא מותר, ופירש המג"א שזה כוונת הרמ"א כאן שמטמנים ללורך לאו משום שהוא
בקדירה ובחמור כחוס רק שעינינו רואות שיש להם ריח חזק מפני שהוא זמן גדול כל הלילה,
וזה בעי הפמ"ר : [צד] ובשניהם כו' שפ"ד שם אות ה' : [צה] קדר כו' להש"ך סקמ"ז
דלהב"י תליא עיקר בהפסק קדירה ולכך מותר אפילו בלי קדר ולא בב"ח וכ"כ בשפ"ד
סק"ח דין ד' וחומ"ח סק"ג דלי קדר דינו כביטול : [צו] ובאחר כו' הוא בדת"ש
סקמ"ט מספר כנפי יונה כפנים : [צז] חר"ף כו' בביטול ז"ל להפמ"ר וכן בהטמנה
לפי שעה מותר באיסור חר"ף וכן בהחיר חר"ף בהפמ"ר : [צח] ואם כו' כמו ביטול וללי
קדר שמוחר בהחיר חר"ף ג"כ : [צט] ובהטמנה לשנת כו' פרמ"ג שם דנהי שגאוסר
חר"ף מיקל, מ"מ בהחיר חר"ף אינו אומר לא איסור ולא חסר שהרי חזין שהרמ"א
הלך להחיר בהטמנה כמו בלי' כחוס עיי"ש בפנים :

קמן ופי' סתום ופי' הקדירות מגולות,
מותר בפשיטות ואפילו [צא]
לכתחילה, ואם הוא סתום לגמרי אף
שיש אוסרין בכל ענין [צב] מ"מ יש
להחיר בהפמ"ר, ול"א מותר
בפשיטות ורק [צג] בהטמנה לשנת
שהוא לכל הלילה צריך הפמ"ר, [צד]
ובשניהם כחושם אף בהטמנה מותר
בדויעבד בפשיטות וצלי [צה] קדר
שזה לביטול [צו] ובאחר צלי ואחד
בבוש"ל יש להחיר הטבושל משום
הפסק הקדירה :

ל"ד ב' בדבר [צז] חר"ף בלא מים רק
כו"ז חר"ף כמו בצלים בחומץ.
בביטול בקדירה או בצלי קדר, אם
הוא לפי שעה והאיסור הוא דבר
חר"ף יש להחיר בהפמ"ר [צח] ואם
ההחיר דבר חר"ף ג"כ יש להקל
בהטמנה לשעה או לשתיים [צט]
ובהטמנה לשנת והחיר דבר חר"ף
יש לספק מלהחיר :

הטמנה

להחיר היינו נפתוח קלת, וטפ"ז העלה בהגה סימן זה דרך בחמור פתוח קלת מותר
בביטול, ולהש"ך סק"ז מותר אפילו לכתחילה כמ"ש הת"ח מהרשב"א דלא כהלכות שאוסר
לכתחילה, שלא כיון יפה, וכ"כ השפ"ד סק"ח דין הב' דביטול בחמור קטן ופתוח קלת
מותר אפילו לכתחילה : [צב] מ"מ כו' הרמ"א והב"י מחירים בהפמ"ר, וברש"ל שהביאו
הב"ח וס"ך סק"ח אסור לגמרי אף בגדול והפמ"ר כשכחוס, והש"ך העלה כרמ"א ז"ל :
[צג] בהטמנה כו' הוא דעם המג"א סיחמ"ז סק"ד הביאו השפ"ד סק"ז וכ"כ בחידושי
דינים דין ב' דכלפי שעה בהטמנה וכחוס לגמרי ולהמג"א מותר אף בלי הפמ"ר, ובאות
כ' בהטמין לשנת כל הלילה כחוס לגמרי הוא כללי וכן בח"ג בין בחמור קטן בהפמ"ר
דוקא מותר, ופירש המג"א שזה כוונת הרמ"א כאן שמטמנים ללורך לאו משום שהוא
בקדירה ובחמור כחוס רק שעינינו רואות שיש להם ריח חזק מפני שהוא זמן גדול כל הלילה,
וזה בעי הפמ"ר : [צד] ובשניהם כו' שפ"ד שם אות ה' : [צה] קדר כו' להש"ך סקמ"ז
דלהב"י תליא עיקר בהפסק קדירה ולכך מותר אפילו בלי קדר ולא בב"ח וכ"כ בשפ"ד
סק"ח דין ד' וחומ"ח סק"ג דלי קדר דינו כביטול : [צו] ובאחר כו' הוא בדת"ש
סקמ"ט מספר כנפי יונה כפנים : [צז] חר"ף כו' בביטול ז"ל להפמ"ר וכן בהטמנה
לפי שעה מותר באיסור חר"ף וכן בהחיר חר"ף בהפמ"ר : [צח] ואם כו' כמו ביטול וללי
קדר שמוחר בהחיר חר"ף ג"כ : [צט] ובהטמנה לשנת כו' פרמ"ג שם דנהי שגאוסר
חר"ף מיקל, מ"מ בהחיר חר"ף אינו אומר לא איסור ולא חסר שהרי חזין שהרמ"א
הלך להחיר בהטמנה כמו בלי' כחוס עיי"ש בפנים :

ט] דיני המרדה של איסור שכשויע מע"ג.

[ק] שאפו כו' דבר זה הוא מהמס' בפ"ג דט"ז דס"ו שהביאו סל"ז, דאם השמונית האיסור על המרדה שקורין פאלס [שופטל או לאפעטל] אסור ליתן עלי' היתר כל היום, ומיהו כשאניס בזה יומא מותר להשתמש בזה לכתחילה ולא נזרו אטו כ"י [כמו בשאר כלים] כיון שאי אפשר, שהרי העכו"ם לא ישמע לנו לעשות מרדה חדשה בכל פעם שיטפח עליו האיסור, והביאו המחבר בסיומן זה סע"ג, והביא הרמ"א ז"ל בהנה דל"מ כגעלה ולא קילוף בכלי אומנות כ"י שהוא בזה יומא: [קא] ואפילו כו' ש"ך סק"כ מהר"ה, וכפ"ד שם דחמוס אינו מוטיל וכן מכשר לחלב עי"ש: [קב] בת כו' בטו"ז סק"ז הביא מהרש"ל דנריך ש"ס ביהמ"ר נגד האיסור בהרמח, וכחכ"ס בטו"ז דהוא או"ל לשיטתו דאפי' הוי כבישול ולריך ס' מדינא, אבל לדין הרי הוי חס' בחס' בלי רועב בלא ש"ך שמוניות כמו בפת הוי בהפמ"ד בנטילה כמ"ס במשנות, ורק בשמן אוסר כולו, ומ"מ מה שמחיר הטו"ז האחרות לגמרי, סמם המשנות הרי קי"ל בלוע בכלי יולא בלי רועב ואוסר להיתר כדי קליפה א"כ טלן אסורות כ"ק, וכן הביא מהמג"א סיחניא סקל"ז כדי קליפה אסורים האחרות עי"ש: [קג] פשמי"דא כו' דכיון שהנעין נחקנה הוי רק בלוע שמן בכלי, ואף שהש"ך סק"ה סק"ג מסתפק בזה אם אוסר כולו, מ"מ כבר נז"ל סק"ה סק"ס מהנוכ"י וחוו"ד דהמג"א עיקר דאפילו בלוע שמן בכלי אוסר רק כ"ק וכ"כ במשנה ברורה סיחניא סקל"ז בהמג"א דלא כספיקו כל הש"ך:

ל] המרדה [ק] שאפו בה איסור, אינה ניתרת ע"י קליפה בבלי אומנות, ולא ע"י הגעלה, כיון שתשמישה ע"י האור צריכה ליתן להשתמש בה, [קא] ואפילו הגעלה אחר הקילוף ג"כ אינו מועיל, ואפילו יחטבנו באור שיהי' בדרך כבולעו כך פולטו אינו מועיל, וכן הדין מבשר לחלב ומטי"א בשל עץ לא שייך ליתן:

ל] אם הוא [קב] בת יומא והוציאו בה היתר מהתנור אם לא אפו בה דבר שמן אוסר רק מה שהוציאו בה כדי קליפה כדן כל בלוע כתוש מכ"י לאוכל, ואם ה' בו דבר שמן, כמו שהוציאו מתחילה [קג] פשמי"דא ואח"כ עונות, הדין שהפת הראשון שהוציאו שיש בו שמוניות על המרדה צריך ששים נגד השמוניות, בעין והאחרות שנתקנה כבר הוי רק בלוע בבלי שנתבאר דאפילו בבלוע שמן בבלי אינו אוסר יותר מכדי קליפה: ל] אם [קד] נתערב ואינו ניכר את הפת הראשון שה' בו בלוע משמוניות בעין, בלע"ה ברוב ודי בקליפה, אפילו הוי חתיכה הראוי' להתכבד, וכבר [קה] נתבאר דכל כלי שאב"י אף שאוסר המאכל רק כדי קליפה מ"מ אין להשתמש בו לכתחילה:

ל] אם המרדה הוא [קו] אינה בת יומא אף שבב"ל מקום אין להשתמש לכתחילה באינו בן יומא אף בנאסר רק כדי קליפה, מ"מ בזה מותר להשתמש לישראל אפילו לכתחילה

[קד] נתערב כו' עוי' שם בזה הרש"ל דלי' דלי' כיון שאין איסורו מוגפו, וכבר נז"ל סק"ה כה"ג וכן בסק"א בהקדמולך של הנוכ"י, והערות האחרונים מהפמ"ד שיחבאר בסק"ט על יב"ש בה"ג שבלוע מאיסור ויכול לטעמו קפילא, ומ"מ צביכה בעלמא נז"ל שמקילין: [קה] נתבאר כו' היינו הנז"ל סק"ג סק"ט מהמשנות דכאן, דאי לא היתר מרדה שיחבאר ה' אסור אף באב"י אף שאוסר רק כדי קליפה וכן בנאסר כ"ק וכ"כ בשפ"ד סק"ט: [קו] אינה כו' היינו הנז"ל סק"ה מהמס' כיון שאי אפשר, והביאו הטו"ז סק"ה והש"ך סק"ט, ועל מ"ס הלבוש בהטעם דלא מיישין כאן משום דלא שיהא לל נזרינ'

גזרינן, כחז הטו"ז שהוא פירוש נדון מהלכ
 אין לו מקור רק הטעם של אי אפשר סוי
 הפירוש, שהרי אנו קוין פה טכוס ואם
 כאמר להטכוס שיעשה מרדה חדשה תמיד,
 הרי הטכוס לא ישמע לנו, וא"כ איא ליזהר
 מזה שיש להם רק מרדה אחת שמוציא נה
 איסור, אי"כ מותר גם לישראל להשתמש
 בהמרדה שאינה נה יומא: [קז] ולי"א כו'
 להפריט סקט"ז אסור בשל ישראל בא"י,
 ולכך כתב המשנאות שגם הטו"ז מיייר רק
 במרדה של טכוס צביתו של טכוס, אבל
 בשל ישראל צביתו אסור וזה הוא השנאו
 על כלבוס, שלהלכוס הי' מותר אף בשל
 ישראל ולהטו"ז אסור, וכ"כ בשפ"ד סקט"ז:
 ין דיני ריחא ביין נסך, ובת תיהא,
 שבשריע מעד"ה.

לכתחילה [קז] ולי"א דוקא במרדה
 של עכרים מותר אפילו לישראל
 להשתמש בבית האופה, אבל מרדה
 של ישראל של איסור אסור לכתחילה
 כב"ל כ"י שאב"י:

ל"ט אם הניחו פת על [קח] חביות
 של יין נסך אם הוא רק חרא
 לריעותא כמו פת חמה וחביות
 סתומה, או פת צוננת וחביות פתוחה
 יש להתיר בפת חמים, וביש שני
 דברים לריעותא כמו פת חמה וחביות
 פתוחה [קט] אף שיש מתירין גם בזה,
 מ"מ העיקר לאסור, ויש [קי]
 מהאחרונים שאוסרין בפרוסת פת
 אפילו בצוננת:

מ בפת [קיא] שעורין יש לאסור בפת
 חמה וחביות סתומה, ובפת
 שעורין

[קח] חביות כו' כב"ל סק"א או"כ
 סוגי"ת הגמ' דפריך ממשנס
 דתרומות אי לרב הוי כחנא, וכן בע"ז דס"ו לאב"י דסובר ריחא מילחא בנת חיבא, ושי
 רב וכן לאב"י דפליגי רק בחדא לריעותא כמו פת חמה וחביות מנופה או פת לוננת וחביות
 פתוחה, אבל בחרתי לריעותא ס"ל לריש לקיש דלכ"ע אסור כמו פת חמה וחביות פתוחה,
 ובהרתי לריעותא כמו פת לוננת וחביות סתומה לכ"ע מותר, וזה של רב בצב"ר שחוסה,
 ושל אב"י בנת חיבא הוי בחרתי לריעותא ואסור, והחוס' בע"ז והרא"ש ז"ל כתבו שיש ג'
 חילוקים בריחא א' בפת חמה וחביות פתוחה אסור לכ"ע, ב' ריח בשר שחוסה עס בשר
 נבילה הוי פלונחא דרב ולוי, ולשיטתם לרי"ח קי"ל כרב ואין קי"ל כלל, ג' פת לוננת
 וחביות סתומה לכ"ע מותר, והנה הרמב"ם ז"ל סוף הלכות תרומות הי"ג אסור בשל שפורים
 מפני שהם שולבו ומתיר בשל חטים, ובכחון דתרומה מתיר שריח אינו אסור, והטור בסיומן
 זה הביא לענין יין נסך ואסור רק בפת חמה וחביות פתוחה ולא בחדא לריעותא, וכ"פ
 הב"י וכן העלה בשו"ע סע"ד דבחדא לריעותא מותר, ורק בחרתי לריעותא אסור, וכתב
 בש"ך סק"א דאף למה דקי"ל כללי כלוי דריחא לאו מילחא, מ"מ להחוס' ורא"ש וראב"ן
 לא דמי להדרי שזה אסור טפי עי"ש: [קט] אף כו' הפרי"ט סקט"ז בסופו דעמו לחלוק
 על המחבר בזה שפוסק כחוס' ורא"ש כריש לקיש לפי שלא הזכיר חולק על זה, אבל
 לפי"ט הכ"מ פט"ו הי"ג מתרומות בשם הר"י קורקוס ז"ל שהרמב"ם מתיר בשל חטים בלא
 חילוק, משום שסובר דזה דריש לקיש הוא רק למ"ד ריחא מילחא אבל למה דפסקין כלוי
 דרבא, ליהא לדריש לקיש, ומוותר גם בחרתי לריעותא, ובגמרא מהרשב"א בחוה"ב שהכריע
 מכך דכחון דשרי ג"כ לרבא אף דהוא ריח גמור, דלרבא לא שני ל"י בין מיקלי ללא קלי
 אי"כ אם הי' שמיע ל"י למחבר דריף ורמב"ם ורשב"א חולקים על החוס', הי' פוסק ק'
 והעלה כן לדינא דהכי נקטינן להתיר, ובכ"ל נז"ל סקט"ז שלהפרי"ט מותר בהיתר חרין ג"כ,
 וי"פ שיעמו דכאן, מ"מ כב"ר כתב המשנאות סק"א וספ"ד סק"א דאנו אין לנו אלא פסק
 מחבר: [קי] מהאחרונים כו' דח"ט סקט"ז מחוס' ירושלים עי"ש: [קיא] שעורין כו'
 דטור בסיומן זה לא חילק כלל, רק הב"י העלה ביין דקי"ל כר' יוסי שאיסור בשל שפורים
 ביין שואבות, אסור בפת חמה וחביות סתומה, ודב"ט דעמו דכיון שלא הביאו זה הרא"ש
 והטור

דתרומות אי לרב הוי כחנא, וכן בע"ז דס"ו לאב"י דסובר ריחא מילחא בנת חיבא, ושי
 רב וכן לאב"י דפליגי רק בחדא לריעותא כמו פת חמה וחביות מנופה או פת לוננת וחביות
 פתוחה, אבל בחרתי לריעותא ס"ל לריש לקיש דלכ"ע אסור כמו פת חמה וחביות פתוחה,
 ובהרתי לריעותא כמו פת לוננת וחביות סתומה לכ"ע מותר, וזה של רב בצב"ר שחוסה,
 ושל אב"י בנת חיבא הוי בחרתי לריעותא ואסור, והחוס' בע"ז והרא"ש ז"ל כתבו שיש ג'
 חילוקים בריחא א' בפת חמה וחביות פתוחה אסור לכ"ע, ב' ריח בשר שחוסה עס בשר
 נבילה הוי פלונחא דרב ולוי, ולשיטתם לרי"ח קי"ל כרב ואין קי"ל כלל, ג' פת לוננת
 וחביות סתומה לכ"ע מותר, והנה הרמב"ם ז"ל סוף הלכות תרומות הי"ג אסור בשל שפורים
 מפני שהם שולבו ומתיר בשל חטים, ובכחון דתרומה מתיר שריח אינו אסור, והטור בסיומן
 זה הביא לענין יין נסך ואסור רק בפת חמה וחביות פתוחה ולא בחדא לריעותא, וכ"פ
 הב"י וכן העלה בשו"ע סע"ד דבחדא לריעותא מותר, ורק בחרתי לריעותא אסור, וכתב
 בש"ך סק"א דאף למה דקי"ל כללי כלוי דריחא לאו מילחא, מ"מ להחוס' ורא"ש וראב"ן
 לא דמי להדרי שזה אסור טפי עי"ש: [קט] אף כו' הפרי"ט סקט"ז בסופו דעמו לחלוק
 על המחבר בזה שפוסק כחוס' ורא"ש כריש לקיש לפי שלא הזכיר חולק על זה, אבל
 לפי"ט הכ"מ פט"ו הי"ג מתרומות בשם הר"י קורקוס ז"ל שהרמב"ם מתיר בשל חטים בלא
 חילוק, משום שסובר דזה דריש לקיש הוא רק למ"ד ריחא מילחא אבל למה דפסקין כלוי
 דרבא, ליהא לדריש לקיש, ומוותר גם בחרתי לריעותא, ובגמרא מהרשב"א בחוה"ב שהכריע
 מכך דכחון דשרי ג"כ לרבא אף דהוא ריח גמור, דלרבא לא שני ל"י בין מיקלי ללא קלי
 אי"כ אם הי' שמיע ל"י למחבר דריף ורמב"ם ורשב"א חולקים על החוס', הי' פוסק ק'
 והעלה כן לדינא דהכי נקטינן להתיר, ובכ"ל נז"ל סקט"ז שלהפרי"ט מותר בהיתר חרין ג"כ,
 וי"פ שיעמו דכאן, מ"מ כב"ר כתב המשנאות סק"א וספ"ד סק"א דאנו אין לנו אלא פסק
 מחבר: [קי] מהאחרונים כו' דח"ט סקט"ז מחוס' ירושלים עי"ש: [קיא] שעורין כו'
 דטור בסיומן זה לא חילק כלל, רק הב"י העלה ביין דקי"ל כר' יוסי שאיסור בשל שפורים
 ביין שואבות, אסור בפת חמה וחביות סתומה, ודב"ט דעמו דכיון שלא הביאו זה הרא"ש
 והטור

[קיב] שערין צונגת וחביות פתוחה אף
שיש רוצים להחיר, מ"מ העיקר לאסור
ששואבות והוי מפי מריחא [קינ] ואף
בתרתי דרעיותא הוא דוקא במנה
נגד המנופה [קיד] ואין חילוק בין יין
נסך או סתם יינם במקום שאוסרין
אף שסתי"מותר בהנאה, ויש שמתירין
במקום הפסד בסתם יינם:

מא מותר [קטו] להריח בבית תיחא
של יין נסך שהוא נקב שערשין
בהחביות להריח בהיין אם הוא טוב,
או [קטז] ששואפין ריח היין בפיחם,
או

שואבות לחלוטית וממשה רק ריחא בעלמא, ובחטים אינם שואבות כלל אפי' ריח, והנם
שהקשה אפירוש זה א' הו"ל למימר מחיר בשל חטין מפני שאינם שואבות דזה הוי יולא
מן הכלל, ב' ל"ס בריח אלא לשון קליטה אבל שאיבה שייך במידי דממשה לא ריח,
ג' במכשירין חני לה לענין עומאה בגילושא במי פירות, ומשמע ששואבין את הלחלוטית
ומוכשרין לקבל עומאה לא רק הריח לבד, י"שכ סס זה ודעתו מ"מ כן בדעת רש"י, וא"כ
כיון שזה רק אי ריחא מילתא הוא, אבל אי לאו מילתא ס"ל לרבא כר' יהודה שמתיר אף
בשל שעורים, מ"מ על דין של המחבר שהוא פח חמה וחביות סמומה אינו חולק ואוסר
ג"כ, ורק ארין הס"ך שיחבאר חולק: [קיב] שערין צונגת כו' הס"ך סקכ"ג אוסר בזה
מחסימי ת"ח, והפרי"ח לשיטתו הג"ל שרולה לחנוק על המחבר, נהי שאין חולק עליו מ"מ
ארין הס"ך חולק ומחיר, ומ"מ הפרי"ח ומור"ח פוסקים כהס"ך ואסור בכל ב' אופנים,
ובדח"ש סקפ"ז מחו"ר מיהושלמי נראה שיש חילוק בין חטין מלמעלה ושעורים מלמעלה אסור
ולחיפך מותר, והמהר"ב"ס נראה דאוליין לקולא בכל מקום, ורק בשל שעורים למעלה ולחטה
אסור: [קיג] ואף כו' הוא מהר"מ מהארוך ובהגה סע"ד: [קיד] ואין כו' כ"כ הס"ך
פקכ"ב דכת"י או שאר י"ינ דמותר בהנאה וכדמוכח מונ"מ מ"ן דתרומה שמוחר בהנאה
ומשום דזה הוי כאוכל לא נהנה בלבד, וכ"כ הפרי"ח והשפ"ד בחנור אין חילוק ואפילו בהיתר
הנאה הוי זה, ובחכ"א כס"ב דין ט' מחיר מהכרו"פ במקום הפסד בסת"י, וכ"כ ביד
יהודה שבדח"ש סקפ"ד: [קטו] להריח כו' היינו האי דבט תיחא הנז"ל סק"א מהגמ'
דע"ז דס"ו, דפלגי אב"י ורבא בדישראל ב"ן של נכרי, וקיי"ל כרבא דשרי משום דריחא
לאו מילתא הוא, ופירשו החוס' דאין הטעם לאב"י שאוסר משום שנהנה מ"י"ג דא"כ מה
מ"י"ח מהא דכחון של תרומה שהסיקו כהן ולא הוי לישראל בהנאה של כילוי שאסור ליד"י,
ומותר ממילא כשאר הנאות, אלא הטעם דלאב"י הוי זה כשונה משום הריח, ולרבא ס"ל
שהריח של יין מו"ק לו והוי כשכין של ט"ו בחולין ד"ח דמותר לשמוע בה אף שנהנה מ"מ
קילקולו יתר על חילוקו, ב' והר"ן בחולין פג"ה הוכיח ג"כ מלבד הא דתרומה הג"ל שמוחר
בהנאה, עוד אי נימא משום הנאה הא זה הוי כדנר שאין מחזיקין דלאו ברשעי עסקין
שמכין ליהנות מ"י"ג, ואי דפסיק רישא הוא שמונה ר"ש, הא פסיק רישא בחיבורי הנאה הוי
כמו מוכרי כסות דמוכרים כדרכן כשאין מכין בחמה מפני החמה כו' אף והוי כפסיק רישא
מ"מ בהנאה כל דלא מיכין אינו מו"ק בפסיק רישא רק הטעם דכיו כשונה וכמחשבת
בחלבים ועריות דחייב משום נהנה אף בלא מכין ולרבא לא חשיבא ל"י אכילה רק ריחא
דלאו מילתא הוא: [קטז] ששואפין כו' כבר נז"ל סק"א מה שפירש"י ז"ל והערך שהביא
בכ"י מהרש"א והרמב"ן, ואף שכנש"ע איחא לשאוף בפיו מ"מ כחכ הפרי"ח סק"א דאף

או אפילו בחוטמו, אבל אסור [קין] לשוועטו אף שאינו בולעו, ואפילו באיסורי אכילה כבד לא איסורי הנאה, וכבר נתבאר שאפילו באיסורי דרבנן כמו חבורית שהוא פגום מ"מ אסור לשוועט, רק מ"מ יש מתירין בבורית כיון שאין ראוי אפילו לאכילת כלב, והמחמיר תבא עליו ברכה, ורק לשוועט ולפלוט אבל דבולע אסור לכרע, ובשאר איסורי דרבנן אסור: **מב** אסור [קין] לזלף יין נסך ע"ג האישים כדי להרית בהם כיון שאסור בהנאה, אבל סתם ינם אף שיש להחמיר בכתחילה בהנאה גמורה מ"מ בזיוף אין להחמיר, [קיט] ויותר לשאוף את הטאבאק מהנכרים שמסופקין אם מזלפים אותם בסתם ינם [קכ] ויש שכתבו להזהר לעשן הטאבאק בהלואקע להדליק מנורת של חלב כשמקרב אצל הפתילה ומבעירה שם, אבל להבעיר מראש השלחבת הרחוקה מהפתילה יש לזהר רק לבעול נפש, ולי"א הוי רק מדות חסידות או שיש לעמוד זכות בזה, ויש שאינם נוהים מהיתר שהחלב הוי נר"מ לפגם, כיון שזה הוי בלכתחילה, או רק בנשאר שחרות וירקות

להרין שמחלק בשם ר"ח ז"ל בין וורד לבס תיחא דכאן דהוי בפיו ולא מילתא הוא, מכלל דמחוסמו אסור מ"מ לרשביא ורמב"ן דבטעמי לאכילה מותר בריחא הוי בנחריו ג"כ מותר, ומ"מ המחבר בפיו הוא לרנוחא דאף שגראה בטעם האיסור וכ"כ באפיו וכ"כ הר"ן בחי' הא' כרשביא וחס' וכ"כ הפרי"ח ובאה"ט ושפ"ד סק"ד בבס תיחא שמויקו היין: [קין] לשוועטו כו' בר"מ הביא בסתם זה מהר"ב לראייתו דלא גרע מריחא, וכן העלה בהגה סע"ה לענין י"ג שאסור לעוטמו אף שאינו בולעו, וכחכ הש"ך סק"ד דאפילו באיסורי אכילה לחוד לא איסורי הנאה הדין כן, ופירש במשניות סק"ט דאפילו למאן דמחיר בריחא לכתחילה וא"כ ל"ש לא גרע מריחא מ"מ אסור בזה, ומבואר במשניות מהל"ל שהוא רק מדרבנן משום גזירה דאכילה, וא"כ הו"ל להחיר עכ"פ במה שאסור מדרבנן כמו חבורית שהוא פגום כנול' סיק"ג מ"מ אסור הפרי"ח דלא שני לאינשי בין אכילה לטעימה וכולה חדא גזירה הוא וכנול' סלי"ח סקט"ו מהל"ל ובנו שהביאם הטוב"ח סי' נ"ב, ובמשניות סלי"ח ולי"ח וכן שנס הל"ל לא החיר רק בפולט ולא בבולע אף שפסל מואכילה כלב, וכן רק בבורית ולא בשאר איסורי דרבנן כדס שביטלו וכיוצא, ואפילו בספק איסור נזיל סלי"ח לאיסור ליתן לפיו רק לטעום

בלשוננו: [קין] לזקף כו' החוס' בע"ז כתבו בחזק לנופו ומויקו, אבל זלוף של י"ג הוי הנאה גמורה ואסור אף לרבא, ובד"מ אור ו' ממכר"י ז"ל מהניא דע"ז דס"ו לזלף ע"ג האישים להרית הוי הנאה גמורה ובסתם ינם שמוחר בהנאה מותר לזלף וכן הביא בהגה סע"ה, והש"ך סק"ה חמה דכיון שזלוף הוי הנאה גמורה כח"ס הבי' ריסיק"ג, וסתם ינם הא אסור לכתחילה בהנאה למה מותר, וסיים שיש ליישב בדוחק, והפרי"ח סק"ג י"ש דסס בסיק"ג סי"ס רק דטוב להחמיר, וכן דלי"ה הנאה גמורה סתם הרמ"א כהמחירין: [קיט] ומותר כו' בפח"ש סק"ג הביא משער המלך דאפילו אי סתם ינם אסור בהנאה מ"מ הוי כבס תיחא, ועוד שחא יס' ס' נגד היין, ואף בנזמים היין לחוק הטאבאק מ"מ הוי ספיקא טובי בסתם ינם דרבנן עיי"ש: [קכ] ויש כו' בפרי"ח סק"ג כתב שזאב הלחלומים לפיו ומסיים כפניס ובפח"ש סלי"ב סק"ה הביא מבני חיי' שאסור מהא דרש"י ז"ל בשבת באכחושי מזה, וכ"ה בדח"ש סקקפ"ח מבני חיי' שאסור להרמב"ם פ"ו מקומאות אולגין, ונכה"ג ובעי חיי', בין למעלה בין למטה, וכן אסור בדגמ"ר חניינא מנה"ג וספר סמ"א דחיי' בשותן האינו נזהר להזהר עובר על לפני עוור ובפח"ש שהביא הכל חזר בו מדחייתו והחיר, ודברי דוד בלהבס אין בו ממש, ויד דוד מלמד ג"כ זכות ודע"ק רק מחסירות, וכבר נודע מ"ש הכרופ"ה הנזיל סיק"ג וסיק"ה סק"ד והחכ"א

וירקות מחמת שעומד זמן רב והי
לפנים ורא בכך חלב:

בג פלפלין וזנגביל [קבא] שמשמין
העכרים בקנקני יין נסך לתת
טעם בהיין מותר להריח בהם אבל
אסור להבדלה משום הקריבו
לפחתך, ושאר פלפלין וליא [קבא]
מותר לברך עליהם כמו בשמים וליא
כתבלין [קבא] וליא היי רק כתבלין
ולא כבשמים להבדיל עדיהן [קבא]
ויא להניח בתוכם מעט פיוזם לברכה
אבל סתם פלפלין היי ספק ברכה ועל
ענגעלעשין פעפער יברך בורא מיני
בשמים:

אף

והכח'א כח'א דכ' ודע'ק ומנחם ילחם
שבת'ס סיק'ה סקפ'ו דחלג' הוי נוטלי'ס,
וספר מאורי אור וסו'ר ויר יהודה אוסרי'ס
זכטו'ר סאף כספמ'ר אין להחיר וגליין
רש'א מלרפו לסניף, וספילה למסה כשחרות
וירקות מהנרות זה הוי לפנס אבל חלג לכד
לי'ה ככרופ' ע'ס:

יא דיני פרפלין או בשמים שבשריע
סעו'ו:

קבא שמשמין כו' דבר זה הניא
הכ'י סימן זה
מחשבות הרשע'א להחיר אפילו לכתחילה
כמו זכח סיהא שמומר, כיון שאין היין נותן
כח להחבלין רק החבלין מבשמים את היין,
וגם זה שמריח אינו מכוין להריח מהיין רק
מהחבלין, וכן העלה בשו"ע סע'ו כח'ס הטו'ו סק'ו
באו'ס סרל'ד סע'ג ומנ'א סס ג'כ בלשון סק'ס כח'ס
כאן סק של פלפלין ופירש הספ'ר
סק'ו דמה דלא כגי בטעם של כח סיהא לחוד
שמומר אפילו בחיטמו משום דסס ס'ך
סמויקו כח'ס החוס' והוי קילקולו יתר על חיקונו
קמ'ל שאר טעמים עוד להחיר, אבל
להבדלה כחב הרשע'א וסו'ר שהוא מאוס כח'ס
הטו'ו וס'ך: [קבא] מותר כו' הטו'ו
סק'י הוכיח מכאן מדאוסר רק על ע'ו ס'ו
שכשרים להבדלה לזכרת בשמים, ואף סהניא
מהמלא כחבו להוכיח מהמסנה דס'פ ר' עקיבא
פלפלת כל סהו ומיני בשמים כל סהו, סרי
דפלפלת לאו בשמים הוא דמה הטו'ו דלא
עיינ סס כפירש'י ז'ל שכתב דפלפלת אינו פלפלין
שלנו, וטעם רש'י ז'ל הוא משום דעל פלפלת
אמר חזי לריח ספה, ולא אמר על שאר
בשמים משום דסתמא לריח טוב הוא, ואס
יהי הכוונה על פלפלין שלנו הא ג'כ הוי לריח
טוב, וא'כ פלפלין שלנו שפיר הוי כשאר
בשמים, בן הביא ראי' מהכ'י ויד' סרי'ו
שכל דבר הבא ליתן טעם בקדירה כמו שום
וצללים וכיוצא בהם נקראים חבלין אבל פלפלין
וכיוצא בהם אין לחלק הרי דלי'ה כחבלין רק
כבשמים: [קבא] וליא כו' בנקוסי'כ
דמה ראי'ו הטו'ו א] מה שכתב משמע
מכאן כאן לא קאי על פלפלין להבדלה, ומ'ס
להבדלה אסור קאי רק על שאר בשמים לא
פלפלין, דכפלפלין אמר רק מותר להריח
בהם ולא סיהא יולא להבדלה, בן הראי' משנה
אין דיוקו מפירש'י ז'ל כדבריו רק כח'ס
הטו'ו דלשון פלפלת דחקו לרש'י ז'ל, ואדרבא
משמע מרש'י דפלפלין לאו בכלל בשמים
הוא דלעיל מינ'י משמע דפלפלין שיעורו כרי
לחבל בינה קלה, והכא חזי כל סהו, אלא
לעיל מיירי מפלפלין שלנו וכאן מיירי משאר
בשמים ולא פלפלין, וכ'כ רבינו שמשון דפלפלין
שלנו כרי לחבל בינה קלה ופלפלת אינו פלפלין
וכלל בשמים, גן הראי' מסרי'ו ז'ל אינו חבלין
וגם אינו בכלל בשמים, ועוד בנדרי'ס הלך
אחר לשון בני אדם, ד] במס' סופרים פט'ו
ה'ט איתא נחשלה מורה כמלא והמסנה כפלפלין
והתלמיד לבשמים, ודוחק לומר על הפלפלין
שלהם דכל פלפלין זולת פלפלת בחיו הוי
הכל שלנו ולכך דעתו שאין לכרך, ועוד
ספק ברכות להקל וכן הביא בשם ספר אור
ישראל בשם הכ'ס כדנרי' שאין לכרך
במו'ס על הפלפלין במ'ב: [קבא] ויא כו' במג'א
ריס'רל'ז חמה למא לא יברכו הא אפילו על פס
חמה ג'כ מבדילין ודעתו דמותר לכרך על כל
המינים, רק לרומח יתן מעט פיוזם, והמשכנות
כאן י'שכ דיל גרע מפת חמה משום שסריח
כפלפלין מו'ק

מוד אף שיותר להריח בבת תיהא
[קבה] מי' אסור להריח
מבשמים של עץ או כלאי ברם וערלה
ושאמורים בהנאה בין שעומדין להריח
דלא לאכילה [קבו] ויש שאמורים
באיסור עץ חוץ מבת תיהא שנתבאר
אפילו בדבר שעומד לאכילה ולא
דוקא בשמים ומתירים בשאר איסורים
בערלה וכלאי ברם בדברים שעומדים
לאכילה ואין עיקרם להריח באיסורי
הנאה שנתבאר [קבו] ואם הוא
מאיסורי אכילה לבד לא מאיסורי
הנאה ועיקרו הוא להריח, אף שיש
גם בזה איסורים מי' העיקר להתיר
להריח וכן לברך על הריח כמו
המוסק שהוא לריח [קבת] ויש
לספק במי שאסר עליו פירות
בקונם

מיק לו ולכן ל"ע הספק ברכה, וכל
ברכה יראה שמוח וג"כ הניח בל"ע,
ובמחש"ק רק בפלפול כחשים וטוב יותר
כלי המיוחד לבשמים, ובמחנה ברורה בשם
הח"י אדם כנפנים: [קבה] מי' כו' דבר
זה נחב כבי' סס"י זה מחשבות הרשנ"א,
דאסורים בהנאה דכל שעושים להריח בהם
היינו פלוגתא דאב"י ורבא בפי' כל שעה
לדברא אסור, ואף לאב"י כל שמריח בהם
לקלוט ריחם אסור דהיינו חיות המעטות
בזרד והדם בפ"ק דע"ז, וכ"כ בל"ע דכל
שאינו עומד לריח הוי ריחא לאו מילתא אבל
דבר שצריך להריח כמו זרד והדם אסור
ליהנות מהריח וכן העלה בש"ע סע"ז,
והביא הש"ך סק"ז מהחוס' ע"ז ד"כ בשם
ר"ם ז"ל דבנת חיפה אינו עומד עיקרו
להריח ולכן מותר אבל בעומד להריח אסור
באיסור הנאה, וכן הביא בשם המרדכי פכ"ט
רא"י מסוכה דל"ז ע"כ דאמר רבא דהם של
מי' מריחא אק"י אחריו של מלוא לאכילה ק"י
מאכילה אק"י ומותר להריח בו:
[קבו] ויש כו' הש"ך סק"ז חולק על זה הרא"י
דמרדכי דשפיר מה שאסור משום הוקלה
למנוח, בזה שאינו עומד אלא לאכילה כמו
אחריו שפיר לא אק"י מהריח ומותר להריח
בו, אבל מה שאסור מי' לא משום הוקלה, הוי
אפילו בעומד לאכילה מי' נהנה הוא
מהריח, וכן הביא מחוס' ע"ז דרך בנת חיפה
שצריך שמי' מותר אבל בשאר איסור אף בזה
שהוא לאכילה מי' אסור בריחא, ובאמונת
שמואל שפירא סק"ז דייק מלשון המרדכי
ומ"ש במחבר כו' שאין הרא"י משום הוקלה
בהש"ך רק מאידך מימרא של דם במחבר
מותר להריח בו דכיון שאינו לאכילה בטלים
הענבים שבו להריח ואין מושגין שיקון ההדם
ויאכל, אבל אחריו במחבר דלאכילה ק"י בטל
הריח לאכילה ומיישגין שיקון ויאכל, הרי
דיש חילוק בין עומד לאכילה או לריח, וע"ז
כתב הפרי"ם דנהי שנראה קן ממדכי לרא"י
להיחזק, מי' יש להשיב דמאן לימא דמיירי
דאיכא ענבים בהדם ובטילי לגבי הריח דילמא
מיירי בהדם לבד ומשום שגם במחבר מריח לו
שפיר ולא יקון אותו, אבל באחריו ינו
אותו לאכילה, ומ"מ מסכים בהש"ך לאסור
בע"ז בעומד לאכילה ג"כ כל שאינו מיקו
אבל בשאר איסורים בערלה וכ"כ לריך עיקרו
להריח, ומ"ש המחבר בשמים של ע"ז הוא
לאו דוקא כמ"ש בשפ"ד סק"ז דפס' השמיט
מחבר דעיקר כראיית הש"ך דמוקלה למנוח
עיי"ש: [קבו] ואם כו' הפרי"ם סק"ה הביא
מהש"ט גבורים פ"ב דע"ז דאף באיסורי
אכילה כשעיקרו הוא להריח אסור בריח וק"ו
לבדך והאמונת שמואל חולק על זה ורא"י
מהמוסק שהביאו הראשונים והראשונים בפ'
כ"ד מזכרין דאסור באכילה ואפ"ה מזכרין
על הריח דריח הנחתו לא מיקרי אכילה ולא
שתי' וכן הסכים הפרי"ם דין הג' דשם
דכל שמוח בהנאה רק אסור באכילה מותר
להריח ולבדך עליו אף שעיקרו להריח, וכ"כ
בסק"ז דריחא כהנאה חשובה לא אכילה
ומותר אפילו בחושק שעיקרו להריח ולא
דוקא בזה שעיקרו לאכילה כמו אחריו וכן
מסכים במנחת יעקב כהאמונת שמואל כמו
שחזק המחבר על פת"ש סק"ה שלא הביאו
המנח"י הנ"ל: [קבת] ויש כו' דה"ש סק"ד
מספר דע"ז יעקב מספק בזה, ויש לעיין
בהספר שם אי מיירי באסור באכילה לבד
הרי מי' שמוח

שמות, ואם במודר הנאה יש בירושלמי
שהביאו הר"ן נדר מן הככר מהו לחמם נה
את ידיו עיי"ש דלא אפשר :

יב] דיני חשש סכנה בריחא.

[קכט] **סכנה** כו' ככל מ"ל סק"א
מהסוגיא פסחים דבימותא

דאטווי דהדי בישרא שאסור משום סכנה
והרמ"א ז"ל בסיק"ו מחיר דיעבד דליה
סכנה בריחא והנ"י בס"ז שהביא להחיר
דגנים שנלוו עם בשר י"ל מ"ירי רק מדין
איסור בשר עם חלב שאוכל הדגים בחלב
ולא מ"ירי מדין סכנה, והש"ך שם נסס
הנזר שבע וכן הפרי"ח סיקט"ו הג"ל אוסר
מונח הג"ל דבימותא אפילו למאן דמחיר
בריחא באיסור מ"מ מחירא סכנתא מאיסורא,
ובספר נוסף ויבנתן שהביאו המשמ"ש פירש
דאי סכנה לא בטיל ואוסר במשהו אי"כ הרי
כתב המג"א דמשהו איכא בתנור גדול ואסור
הכל לדיון דנס סכנה נס' יש להחיר בתנור
גדול וזה כוונת השפ"ד ס"ז סק"ג ומ"מ
הניא ממנחי להחיר אף בקטן, ובשפ"ד דין
הז' סק"ח ולהמחיר אפילו בדבר חריף
מוחריס : [קל] וכבר כו' היינו הגו"ל
ס"ט סק"ח שיש מקילים בסכנה לבטל
לכתחילה, והרע"ת שהביאו המשמ"ש בסימון
זה בח"ד אות ו' הוכיח מחלכית באלפס
שהמק"ח הוכיח שהי' דג טהור והו"ל
להוסיף עד ס' וע"כ שאסור להוסיף בסכנה
והיינו בודאי אסור אבל בספק אף שבמשמ"ש

מה לענין חשש [קכט] סכנה בריחא
כמו דגים שנצלו עם בשר בתנור
אחד במקום דשייך ריחא, כמו הנזר
קטן וסתום ושניהם מגולים יש בזה
אוסרים ומתירים, ויש להחיר בהפסיד
אפילו בנצלו עם דבר חריף, [קל]
וכבר נתבאר לענין לבטל לכתחילה
בסכנה להסוכרים דבטל בשאר איסור,
בספק סכנה כמו בספק אם הגיע
הרוטב דגים לבשר, או בהגיע בודאי
וספק אם יש ששים מותר להוסיף אף
להאוסרין ביטול והוספה בודאי
סכנה, ובשיש ספק שמה לא נשפך
או זה כ"ל, ובשנשפך שמה הי' ס'
יש לצדד להקל אף בלי שום הוספה
משום ס' :

כו כיון שאין סכנה [קלא] בפליטת
כלים מדגים לבשר, לכך אפילו
זב מן הבשר ודאי על קרקע התנור
כל שלא הי' תחת הדגים טמא הי'
הכל רק בפליטת כלים שאין אוסר,
ורק בזב תחתיו הי' אפילו בספק
אסור, [קלב] וכן אם בישרו דגים
במחבת ונפל על הקדירה מבוהץ
שומן י"ל הי' זה רק בפליטת כלים
שאין אוסר :

תערובות

לחומרא מחשש ושמתם את נפשותיכם, מ"מ
בזה מותר להוסיף דהוי כס' שמה לא נשפך תחתיו ושמה מותר לבטל ולהוסיף בסכנה
דהוי רק כעושה המר למתוק, ולכבוד שבת הביאו מישועות יעקב דהוי שומר מצוה לא
ידע דבר דע, ובספק נשפך ואח"ל נשפך שמה יש ס' אף שהפלא"י במשנה ס' דפא"ט
כתב שאינו מועיל ס' בסכנה ורא"י מיומא בנפל מפולת שם איירי בסכנה נפשות ומפקחין
אפילו בכמה ספיקות להחמיר אבל בסכנת מאכל לא ברירא ל"י הויקא כל כך, ומס'
שחקר המשכבות סיקט"ג באו"ח יש לחלק בין נחש לשאר סכנה ויש לזרף דברי המג"א
שנשתנו הטבעיים, וכן דברי החת"ס סיק"א להרמב"ם י"ל רק דבימותא לבד הוי סכנה
ולא בשאר דגים וזוהרת תשובה זו גם באבני נזר ביו"ד שם כה"י ספק אחד או ספק ספיקא
עיי"ש : [קלא] בפליטת כו' שפ"ד סימן זה סק"ח דין ה' מהא"ח אפילו בזב מ"מ
הרי מ"ל סק"ד מהש"ך דהוי רק מכה ספק דביטול מפעפע והוי רק פליטה כלים ולא
נאסר ומעשים בכל יום יוכיחו : [קלב] וכן כו' שפתי דעת שם מזה למדתי כו' כמ"ס
סו"ט בפטירה הג"ל שם זה הוי רק כמו פליטה כלים וי"ל שאין זה סותר להחמיר
נג"ל

סימן קיט. ובו ר' סעיפים. הכל סיל' דשפיר ג'ט בר ג'ט לא הוי, והביאו בהרעק'א בסיק'א וע"ש:

א תערובת [א] יבש ביבש במינו חלוק הוא מתערובות לח בלח, שבלח בלח במינו הוא במל מ"ה ברוב, ומ"ט צריך ששים מדרבנן.

[א] דיני יבש ביבש במינו שבשו"ע סעי"א. **יבש** כו' זה מוצא נגמרא בהרבה מקומות דיבש ביבש ברובא בטל, אבל

ומהם בחולין ר"ק על המשנה דגיד בין הגידים או חתיכה בין החתיכות דאם אינו מכיר כשנכנס הכל אסור והרובע נטון טעם, והמשנה אויל למיד יש בנידן בנ"ט, ולדידן דאין בנידן בנ"ט קאי זה על שומנו שהוא אסור משום ישראל קדושים נהנו בו איסור ולריך שלא יהא נ"ט, ופריך בגמ' וליבטול ברובא, וכן בנכנס דע"ד המשנה דכל הונחם שנתערב בהם שור הנסקל כו' ימותו, פריך ליבטול ברובא, וכן בבילה דג' אביזת ספק טריפה כו' פריך ליבטול ברובא, וכן בסוף תמורה בשער גזיר בנגד פריך כן, ואי לאו דבריו, או ההרלה"ת או חשיבות דבע"ה, או דבר שבמנין כבילה, או ליפורחא דסוף תמורה, שהם מהדברים שאינם בטלים אפי' באלף, אי בטל ברוב ביבש ביבש, והנה בניף הדבר הזה שפירש' ז"ל בחולין דל"ט ועוד מקומות שהוא מהקרא דאחרי רבים להטות, וכ"כ החס' בע"ז דס"ו והרא"ש פ"ז דחולין פ"ט, כתב הפרמ"ג בפתיחה להלכות תערובות דאפילו ר' מאיר דחייש למיעוטא ביש חזקה מ"ה, ובאין חזקה עכ"פ מדרבנן, מ"מ מודה יבדן זה דיבש ביבש, ובכל רובא דאיתא קמן כל דלא הוי כקטן וקטנה וכיוצא דהוי רובא דאיתא קמן מודה ר"מ כמו בסנהדרין, ורא"י מהא דחבילי חלקן, וכן בתרומה שנטל בק"א וכמה משניות שמורה כן, וכי לית ל"ה לר"מ זה, וכן לא משני בחולין הכל במשנה דגיד ר' מאיר הוא, דהא בלא זה הוי המשנה דלא כהילכתא שהרי קי"ל אין בנידן בנ"ט, וע"כ שבוה גס ר"מ מודה, וכ"כ בחור"ב סיק'א סק"ה, ובאמת מפרש כן במדרכי ס"פ הזרוע על קושיית הר' משולם בחולין דקל"ד בחורי הנמלים שלאחר הקולרים לעניים ל"ה מאיר שספק לקט לקט, דאחאי לא אולין בחר רוב ויהי הכל לבנ"ב, ואי משום דחייש למיעוטא הא הוי מיעוטא דמיעוטא, והשיב לו שר' מאיר מודה בבטול ברוב אף דאם גס מ"ה חייש למיעוט, מ"מ ברובא דיש קמן לא פליג מאחרי רבים להטות והאריך שם ומסקנתו משום קבוע כשי"ת בסיק'א, ב] אך מ"מ חמה שם הפרמ"ג בפתיחה בחוסגרי, איך מוכח הילפוחא מהא דסנהדרין, דשם שיש י"ב מוזין וי"א מחייבין בטלה דעתו של אחד, אבל לאכול שלשתן להרא"ש ז"ל נהי דבט' חיות או בנאכל אחד יש סברא לתלות משא"כ כאן לא דמי לסנהדרין, ולא תירץ כלום, והביאו בתשובות הרי"ם ז"ל סי"ט, ודלא הוא ז"ל לומר דכיון שכל אחד בפ"ע מותר שבוה הוי כמו סנהדרין כמו פירש מהרוב, אי נימא דבאינו ניכר ל"ה קבוע אף בלי ביטול דלא כהר"ן חולין, וא"כ כיון שכל חד מותרת כמו פירש, טוב אף כולם ביחד מותרים כמו בנ' שבילין לחס' פ"ק דחולין ד"ט דמטהרים משום חזקה אף דסתרי, וכן כתבו דמ"ה אף בנת אחת טהורין, א"כ גם בזה כיון שמוחר ב"א בפני עצמו מותר ג"כ בב"א דרוב כחזקה בנ' שבילין, אך כתב רמבין השמשות בשנת דל"ה, ובכתיבות דכ"ט מוכח דל"ש כן בחרתי דסתרי, ועוד האריך הרבה דמ"מ בנת אחת ודאי אסור, וא"כ בלח בלח במינו או באינו מינו אף בלי טעם כעיקר יהי' אסור דהא מעורב ויש בו ודאי משהו איסור שאסור מ"ה ולי"ש מרובא פריש דהא יש בילה, וכן בספר פרך השלחן האריך בזה דשפיר לרש"א שכל אחד מותר הוי דומיא דסנהדרין, אבל לומר נהפך שנטל לגמרי מאין ילפינן לה, ב] ולכך הסביר שם בחשיבות הרי"ם ז"ל דבר זה ע"פ מה דחזין בסוגיא דגזיר דמ"ב גבי שתי שערות ילפינן מקרא דיגלחנו דרובו ככולו, דרק בגזיר גלי קרא אבל בכ"מ הוי רובו ככולו, וכן ידוע קושיית המדרכי שיתבאר בסיק'א סק"ה דדיינים

דריינים היו קבוע כלשכת הנזים ומירגלו כלשמו אבל [ב] בזה דיבש ביבש
 אין מוכן, והיינו דאי אפשר זה ללמוד מאחרי
 רבים להטות, דהא המועט קבוע כמו הרוב, וכן הוא בשמיטה ברובו ככולו, ופרוץ כעומד
 וחממה מרובה בסוכה, וכשר מרובה על הפסול, וחמור יומץ ברובו במשנה דכלים, ופסוקה הקנה
 ברובו, שזה כיון דכולו דבר אחד לריך להקרא או על שם הרוב שחוט, או על המיעוט, חשוב
 ככולו ע"י הרוב אף שהמועט קבוע וזה אין ענין לספק, וזה ילפין ממזיר דרובו ככולו, אבל בט'
 חזיות נמלא, וכן בקטן וקטנה, ושאר רוב, דאי אפשר ללמוד מקרא דיגלתו הג'ל שהם
 דגרים נפרדים בפני עצמם, והטריפות או האילנות לא יתכשרו ע"י הרוב, ואי דנין על
 האחד אי הוא מהרוב או מהמיעוט א"א ללמוד מרובו ככולו דעל זה שדנין יש ספק
 דאורייתא שאם הוא מהמיעוט טריפה, זה ילפין מאחרי רבים להטות שהספק לכל הג'ל
 ומוכרע הדבר לחיוב ע"י רוב שהאמת כן, כן בכל רוב אף דלית' קמן מ"מ מוכרע
 שכשר והרוב מכריע, ובה שייך קבוע כשדנין על אחד אי מהרוב, ד' בסנהדרין יש ב'
 דברים א' מה שהרוב מחייבים חשוב כאילו כולם פסקו כן, דאם הי' חשוב רק שהרוב
 פסקו לחיוב היו לריבין שלם הכל, וע"כ דכולו חשיב מה שפוסקין הדין כיון דחשיב אחרי
 רבים להטות וכל הג'ל לריבין לפסוק הדין, שא"כ הרי סמרי אהדרי ולריך שיכריע המועט
 הרוב או הרוב המיעוט ילפין מיגלתו דרובו ככולו וחשוב כאילו כל הג'ל מחייבין, והיו
 המיעוט כמאן דליתא, וזה הטעם בהוריות דבישבו כולן היו רובו ככולו וכשלא יבשו כולן
 ל"ה רובו ככולו הטעם דע"י ההכרעה היו רובו ככולו, אבל בלא יבשו כולם דאין שייך
 להם המיעוט ואין דנין כלל על כולם שיהי' נקרא רובו ככולו, וזה כוונת החס' ר"פ המזיח
 בסנהדרין חשיב המועט כמי שאינו וכוונתם כג'ל דרובו ככולו שכולן לריבין לפסוק, וממילא
 אין כאן קבוע להמדרגי כמו בסיומן ואיך הג'ל דרובו ככולו, ב' יש בסנהדרין ג"כ ספק שמה
 הדין עם המועט, ולא דמי לרוב דבימונים ונילוח שיש כאן רוב ודאי כהמיעוט שייך רובו
 ככולו, אבל כאן שמה הדין כמועט ואין כאן רוב כלל, ע"כ זה גזירה הכתוב שבשהרוב
 אומר חייב הולכין אחר הרוב ושוב היו ככולם פסקו כן ואין כאן קבוע, ואף דא"כ למה לי
 קרא דיגלתו לרובו ככולו הא מלינו למילף מסנהדרין דא"כ ה"ל קבוע, י"ל הוי"א
 בסנהדרין היו גז"כ שהמיעוט ינטלו דעתם מפני הרוב כמו בזמן ממרה, וממילא כל הג'ל
 פוסקין בהרוב, ורק כיון דאמרינן רובו ככולו י"ל ג"כ בסנהדרין, ומהרוב ככולו אין יכולין
 ללמוד על סנהדרין דשם הוא דבר אחד בשמיטה וכדומה אבל בדברים נפרדים שאחד יכריע
 לא מלינו, בזה ילפין מאחרי רבים להטות דמכריע וממילא היו רובו ככולו, ה' וממילא
 ביבש ביבש דבטל ברוב דדנין על כל התערובת ביחד ולריך אהה או שיכריע האיסור המועט
 ויהי' אסור מספק, או שיכריע הרוב ויהי' מותר בספק, כיון ששומרים הרוב והמיעוט
 ילפין מאחרי רבים להטות שהרוב מכריע וממילא מותר, ויש מינו בזה למה שיחבאר בסק"א
 כמועט היתר ברוב איסור, ובדרך השלחן ס"ל וכן ס"כ הביא מהסמ"ג והרשב"א,
 שהוא מרבין דר' יהודה שטולין אין מבטלין זה אינו, והיינו מדלא כתיב ולקח מרס הפר
 והשעיר רק מרס השעיר והוא מעט טולין ולמה לי קרא ומהיכי תימי שיתבטל וע"כ
 מאחרי רבים להטות ומפורסם דגם לענין ביטול איסור ג"כ שייך אחרי רבים, וכן יישב בזה
 הסוברים בזינו מינו ביבש היו מ"ה, והיו אפילו להרא"ש דהפך עיי"ש ובחמ"ס או"ח סיק"ה
 העיר ג"כ בהא דרובו ככולו רוב מתיך כולו כמו בסנהדרין בהוריות עיי"ש, והביאו דמ"ס
 סק"ג: [ב] בזה כו' יש גאמא דעה הרבה ראשונים בזה דפריך בחולין ד"ק ליבטל
 ברובא לאו ברוב של חד בתרי, רק ברבי' דהיינו ששים קאמר, וזה דעת הראב"ד ז"ל
 שהביאו הר"ן והב"י שפירש כן קושיות הגמ', וכן הביאו בשם רש"י ז"ל בסוגיא דבי"מ דג"כ
 דאמר משה"כ במעשר דבטל ברוב היינו ברבי' [ובדרך השלחן כחב בסעי' דרק להב"י
 כן הוא, אבל ברש"י שלפנינו לא נמצא כן ואדרבא בבילה ובזבחים משמע להיפך ע"ס] וב"כ
 בשיטת

[ג] אף מדרבנן די ברוב ולא צריך ששים במינו, כיון שאינו דבר [ד] הנבדל ואינו נותן טעם בהיתר דק עומד בפני עצמו אין שייך שיעור ששים בזה:

ב אין [ה] צריך דוקא שיהא יבש ממש רק אפילו סבושל במים או שאר טשקים, כ"ש שאינו נבדל כמו ד"ח או שיהא ניטוח ומתפשט אלא עומד בפני עצמו, ומעמדו נתבטל בששים, מ"מ לבטל החתיכה צריך שיהא רוב בחתיכות ואם אין רוב החתיכות אסורות:

ג כמו שהדין [ו] בחביות שנתערב בחביות דהרי יבש ביבש, כמו כן קדירה שיש בה תבשיל איסור אם נתערבה בב' קדירות של היתר במל בדיון יבש ביבש, אבל אם נשפך חלב תחת

בשיטת הרמב"ם ז"ל שכתב בפע"ו מהמ"א ה"ה, אפילו חתיכה נכילה שנחתרבה בב' חתיכות של שחיטה הכל מותר מ"ה, אבל מ"ס ע"י שואב הדבר מעולם מיעוטו כו' הרי דאף כיבש כיבש בעי' ס' [ורק באיסור דרבנן יתבאר בסק"ח מהמנח"י דלא בעי' ס' לשטת זו], רק מ"מ הביא הכ"י מהרשב"א בתשובה דמועיל בזה בפחות בס' נפל אחד לים דלא כאותן הסבורים דדוקא בחומר התערובות כתרומה פחות מן ק"ף או שור הנסקל וכיוצא, רק אפילו כה"ג להמליכין ס' מועיל נפל אחד לים כיבש במינו: [ג] אף כו' הוא דעת הסו"ס והרשב"א והר"ן והרא"ש בסוגיא דחולין הנ"ל, בכל מה שאין בר"י ומהרלה"ם וכיוצא בטל ברוב אף מדרבנן, והביא הר"ן ראי' מבי"ט הנ"ל דתרומה וביכורים עולין באחד ומאה משא"כ בתעשר דבטל ברובא ואי ברבי' דהיינו בששים הא גם תרומה וביכורים יש להם שיעור,

זשיעור מועט כנגד שיעור מרובה אין שייך על המיעוט בטל ברוב, וע"כ היינו רוב ממש ובדרבנן ג"כ וכיבש שלא התמירו עליו כתרומה, והביא הכ"י בסיומן זה בשם הרשב"א שעל הסכמה זו אנו סומכין ועושין מעשה, וכ"כ בסה"ט וסמ"ק וכמ"ס העור סימן זה, וכן העלה בשו"ע סע"א בחתיכה שאינה רלה"ט בטילה כיבש כיבש חד בתרי, וכמ"ס הטו"ו וס"ך סק"ו מאחרי רבים להטות, וכן הוכיח הפרמ"ג בפתיחה ד"ה והנה יבש, ממש החו"ט פ"ט דכלאים משנה א' בלמד גמלים ורחלים שטוואן דברוב גמלים מותר דיבש כיבש במינו אף מדרבנן א"ל יותר כדחק מ"ה פ"ו דחולין, דע"כ אי יהי' לריך ס' ע"כ לאו מטעם יבשלים ויתן טעם דהא מינו הוא, ורק רבנן התמירו עליו אי"כ גם בכלאים יתמירו כיבש שלא יתבטל ברוב, רק הקשה על החו"ט מ"ס מהמשנה ונאמח במשנה חמי כולן אסורות רק בגמ' הקשו ליבטל ברובא, ויתבאר בסק"ח מה שהקשה עליו מ"ס דהוי מינו דאזלינן בתר שמה אפילו אי אזלינן בתר טעמא מ"מ ל"ש יבשל בכלאים טייש: [ד] הנבדל כו' כן ביאר הר"ן ז"ל שם דכי מלכו רבנן ששים במין במינו בדברים הנכללים או נכללים טעם האיסור נחפשת בכל, והוא מהגמ' דאמור רבנן ברובא היינו מ"ה, ובזבחים בס' היינו מדרבנן במינו, ולבטולי טעמא בעי' ששים ובמינו משום גזירה דאינו מינו, אבל כיבש במינו שהאיסור עומד בפני עצמו ומ"ה בטל ברוב, גם רבנן לא אחזרו דשיעור ששים ל"ש הכא כלל, דהא לא מיבטל הטעם בהכי, ומבואר בשפ"ד סק"ט דאף דגם במינו שייך שמה יבשלים במים דהוי אינו מינו ולהש"ך בסול"ח בסליק הוי הא"מ עכ"פ אסור, י"ל היינו מדרבנן אסור להש"ך, ואפילו אי מ"ה היינו בניכר האיסור ולא בזה שנבטל כבר כיבש אף שימן טעם ברובא ליכא איסור מורה: [ה] צריך כו' דבר זה כתבו הכ"י בשם הרמב"ן והרשב"א ב"ה ודע כו', ורא"י מהשנה הנ"ל דגיד וחתיכות שהרי הוא בבישול ויש מן טעם דבעי' ס' אפ"ה פריך וגיבטל ברובא, והביאו הרמ"א ז"ל בהנה והש"ך סק"ה, וכתב הש"ך דהוא לחומרא דאף שיש ס' בין החתיכות ורוב, מ"מ כל שאין מכיר החתיכה אין די בס' רק רוב בחתיכות בעי, כדן יבש כיבש, ויתבאר בסק"ו לענין יבש באינו מינו דבעי' ס' לדיון אי בעי' ס' בחתיכות בלא לירוק הרוב: [ו] בחביות כו' כמ"ס בשו"ע

תחת קדירה אחת של בשר ועמלל
שם עוד שתי קדרות ואי לאיה
נשפך אינה בטלה רק יוכל למכור
השנים חוץ מדמי איסור שבו :

ד כיון שכשאין רוב בחתיכות אף
שיש ס' בהרוב מ"מ החתיכות
אסורות כשנית [ז] כן בכל מקום אין
הגח מתבטל ביבש ולא היבש בלח.
ומ"מ בנפל זית רוטב לר' זיתי רוטב
לר' זיתי גוש לא אמרין שאין הגוש
מסייע לבטל ויהי' הרובב אסור.
רק גם הרובב מותר עם הגוש :

ה י"א דאם חתיכה האסורה מ"ה
נתערבה בב' חתיכות האסורות
רק מדרבנן. הוי רק איסורים מדרבנן
[ח] ואם נתערב ודאי מריפה בין ב'
ספיקי מריפות ל"ה ספק רק ודאי
מריפה [ט] וכן נפל איסור הנאה
לאיסורי אכילה ג"כ בטל הא"ה. וכן
ודאי א"ה בספק איסור הנאה הוי
הבל רק ספק :

ו אין צריך דוקא שיהי' החתיכות [ו]
מוקפות ומעורבות יחד. רק כל
שיש מריפה אחת בין ב' בשרות
אפילו זה בבית וזה בעלי' או בחנות
אחת בין שתי חניות. כל שאין חתיכה
אחת ניכרת שמשל' היתר הוא שאז
אינה מצטרפת. אף שיש [יא] מפקפקין
על זה מ"מ יש להחיר כל שלא
נתבשרו הב' בכלי אחד. רק כל אחד
בפע' דאיכא חד בתרי :

אף

ואח"ל כשרות שמה הוא הטריפה. ובס"ס לאיסור כתב השפ"ד בסיק"י סקל"ז דהוי כולל
איסור. וגו"ל בסיק"א סק"ח בנתערב ודאי איסור הגאה בספק איסורי הגאה הוי רק ספק
דל"ה דל"ה. אף כשימכיל מלך ספק איסור : [ט] וכן כו' הוא מכריז לעיל סל"ח
סקרע"ז רוצה לפרש כן על ביטול איסורים זה כזה ודחה דזה הוי איסור בהיתר : [י]
מוקפות כו' הוא במשכנות סק"א וכ"כ בפתיחה ח"ג פ"ג ד"ה ומיד דברי כו' דכל שלש
הוי בגדר הספק בטל. ורק ב"ש חתיכה אחת ודאי היתר וכ' בספק אין היתר. מלמדה
כיון שידוע הוא ההיתר אינו נכנס בגדר הספק. וכ"ה מהש"ך סיק"י סק"ד ופ"ה שם
ב"ש ג' חניות. וכ"כ בחוד"ה סיק"י סק"ג לדבר פשוט. וכשי"מ בסקט"ו מהחוד"ה לר' מאיר
קן. ובספר בינה אדם ס' ד' שער הקבוצ האריך בזה שלא ידע מניין להס' זה דאי משגי
קופות שביק"א ארבעה הא באין עתידין להסערב אין בטלים בלידוף. ואי נעמידן הא גם
כלל מלמדין ונכשי"מ בסקמ"ח מזה בסיק"י וס"י זה סקל"ה : [יא] מפקפקין כו' נדח"ש
סק"ד

בש"ט סקל"ד סט"ב כרמ"א בחביות. והביא
בדח"ש סק"ט מהרב בית יצחק מלכוב
בנפנים שנחלב כה"ג שאם באחת אין ס'
הוי בקדירה זו טעם חלב. ובשני בקדירות
אין טעם חלב רק נשר לכד הוי מין בלוי
מינו בטעמא וכולן אסורות. רק יכול למכור
השנים חוץ מדמי איסור שבו. [וא"י א"ס זה
הוא רק מדרבנן כמו ב"כ ב"כ בלוי מינו
שימכיל. או מטעם הפ"ח שימכיל בסק"ט
דכה"ג דיכול לטעום קפילא ל"מ אפילו ששים
יתבאר בסיק"א סק"א לענין לירוף] : [ז]
כן כו' היינו כגו"ל סק"ה דז"ה איסור וז"ה
היתר וס' זיתי רוטב מותר והמחיתות
אסורות. וכתב המשכנות סל"ב סקט"ז לפי
שהוא נכדל. ואין לה מבטל יבש ולא יבש
ללח. רק מסופק בכה"ג למה יהי' מותר
הרוטב נימא שהגוש מותר כי יש ס' נגד
היות רוטב איסור שנחערב. אבל הרוטב
יהי' אסור כי אין הגוש מסייע לבטל כמו
יבש ללח. ובהנהיג הרש"ק י"שנו ומחלק בין
חתיכה האסורה שנחערבה דאין הרוטב
מבטל גוף החתיכה כיון שבכ"מ שהוא
החתיכה נשאלה בל"סורה. ובש"י רק רוב
חתיכות. אבל בנוגה דפרמ"ג שהרוטב
נחערבה בהרוטב יפה ויש כולן ס' כיון
שהאיסור בטל מיני' ונהפך לרוטב ממש נעשה
כרוטב היתר ובכ"מ המשכנות עלמו סל"ט
סק"ג. והביאו הדח"ש סק"ד : [ח] ואם כו'
דח"ש סקט"ו מתפארם אדם בדין הראשון
דלזיל מיני' איסור מורה. ודין השני הוא
מספר שכלי דוד שנסק"י דל"ה ספק
טריפה רק הוי ס"ס לאיסורא שמה טריפה.

סקיד מהחמודי דניאל, והבית יצחק, והדע"ת, ועוד אחרונים העלו כפרמ"ג ולא כדניאל, רק לא צ"ע סמוכין ומוקפין, ורק הביא מאבני שיה דוקא בלא נחבשלו אבל נחבשלו צ"ע בקדירה אחת אם תאמר דכאן האיסור אין חד בחרי הימר אדרבא יש רוב לאיסור עיי"ש: [יב] ניכרים כו' בזה מסתפק הפרמ"ג בפתיחה בח"א פ"א בחקירה הא', ובשפ"ד סק"ז כלן וסימ"א, מי נישא דומיא דסנהדרין צ"ע שיהא הרוב מצורר, וכאן הרי כולן בספק, ולא ע"ד חלל כיון דאסור מספק הוי ודאי איסור תורה ואין חזיר להיות הימר, ופס"ט לה מחשבות הרשב"א שאל השואל למד דבני חסידה משהי מחיכות משום איקבע איסורא, איכ כיון דא"א לנמלס והוי אחת קטנה ואחת גדולה, איכ כיון שהגדולה הוא הימר הוי הקטנה בטל ברוב, ורק הספק שמה הגדולה איסור איכ ליה איקבע, והשיב דבין הגדולה לכל בין הקטנה חייב חסם חלוי דשמה הגדולה איסור ובטלה הקטנה, כ"ס מצואר דשייך ביטול ברוב ביבש גם כה"ג, וכבר נז"ל

אף אם האיסור וההיתר אינו מבורר שיהא [יב] ניכרים בפני עצמם, רק ידוע שבתערובת הזה יש רוב היתר שמעט איסור, כמו ג' בהמות שניטר מאחת בזית במקום מרה וב' במקום חיותא, וג' מקום הרפיש, כיון שט"מ אינו אסור בודאי רק אחת במר ברוב היתר [יג] אף שיש מאחרונים שמסתפקים בזה לאסור כיון שכך אחת ה"י בספק איסור מתחילה:

ח ואם הוא [יד] באופן שאין רוב מבורר, שיכול להיות שאין כאן רוב כלל, בזה אף שבאמת יש רוב היתר שיוכל להתבטל ט"מ י"א דלא במר כה"ג ברוב, וכן [טז] י"א דל"ש ביטול ברוב רק בגולד הספק רק טבח התערובת ובלא התערובות ל"ה כלל ספק, אבל אם גם בלא זה ה"י ספק לא אמרינן שיתבטל ברוב:

ט רוב זה יש אוטרים [טז] דצריך דוקא שני חתיכות היתר, ואז אף שאין

סימ"א דיש טעות בפרמ"ג בח"ש שנשאר זית כו' וז"ל שיעל זית כו' כח"ש בפח"ש החדש שהפרמ"ג הורה בחיו טעות פלטה קולמוסו עיי"ש: [יג] אף כו' הוא מהנזכר שם מהיר יהודה שחולק על הפרמ"ג בזה, וכן נסיקה סק"ל כמה שהביא מהכנה"ג במליחה שכולס בספק איסור טומאת, ובכ"ד ה"י מחמילה כולן בספק וטומה לאסור כנווא דכ"ד, וכ"כ בדח"ס סק"ז שפרמ"ג מביא מהנה"ג לאסור בזה, מ"מ מהנכח"ס הביא בפרמ"ג כלן שבעל כה"ג: [יר] באופן כו' זה נז"ל סיק"ה סקחכ"ט מחרעק"א ז"ל כמה שהקשה במליחה ליסחרי כל חד מח"ס שמה לא נגע בזו החלב, ואח"ל נגע שמה לא נגע רק בזה ולא בכשמים ובטלה ברוב, וחידך ע"פ הרשב"א שאפילו אם הקטנה הוא האיסור מ"מ כיון שז"ל שהגדולה הוא האיסור אין כאן רוב הימר מבורר ול"ש ביטול, וכ"כ בזה דשמה נגע בכולן ואין כאן רוב, אז אפילו אם קמי שמה גליא שלא נגע רק בזה האחת מ"מ אינו בטל ברוב, ונז"ל שם מה שהביא בדח"ס סק"ז ממחמ"ס מהאחרונים והדע"ת מהפני בקידושין סוגיא דשחוקי ע"ש וכן הביא בדח"ש סק"ד מיד יהודה וי"א כסברא זו דליה רוב: [טז] י"א כו' זה נז"ל סיק"ה סק"ז מהחוד"ב ליישב קושיית הכרופ"ס שם, דרק כמו סנהדרין שח"ס ה"י המזכין לבד או המחייבין לבד ל"ה ספק, רק הספק הוא מפני שניהם לפניו לכך בטל המיטוט ברוב, אבל אם גם בפ"ע ה"י הספק, יש דחי' מקושיית הגמ' ור"ת איך לכל בישראל, הרי ר"מ מודה בביטול ברוב כנז"ל סק"ה ואפי' אחד בסוף העולם שייך רוב ויחבטל לר"מ, וע"כ אם בפ"ע ה"י ג"כ ספק ל"ש ביטול ברוב, ובדח"ש סק"ה שהבית אפרים משיג על החו"ד, ויד יהודה מסכים להחוד"ב: [טז] דצריך כו' הש"ך סק"ז על מ"ס המחנך חד בחרי בטל, כתב בזה"ל כלומר ברוב כו' ואפילו ליכא רוב חלל בסך חרי שחם קטנים מהאיסור בטל, והביא בפח"ש מהחב"י שרלה חסם אחד לפרש בהש"ך דאפי' אי י"ה השנים קטנים מהאיסור דהיינו שיהא רק רוב מנין ולא רוב בנין ג"כ די. אבל

שאין כפר בכמות מהאיסור בשתי חתיכות אלו רק מעט יותר די בזה לבטל [יז] ולי"א אפילו רק משהו יותר טמחה אין חילוק בין לח בין יבש הרי רוב, ולי"א צריך [יח] כפל דוקא או מ"ה במה שהוא איסור דאורייתא או שמדרבנן בעי כפל, [יט] וכך הטיקל במשהו יותר אף באיסור תורה אין לגעור בו :

אם

במחשבה דלכל בלח בעי כפל כיון שגבלים כדאמר בכ"מ חד בתרי בטל כלשון הרמז"ל, וביבש אף שנהר"ה ז"ל שלמד מהך דטבעת של ע"ז שנפלו ארבעים לשמונים, דג"כ בעי כפל מ"מ כגי ביבש ד' בה', והוא דעתו דלא כרלג"ה שהרי מלינו בהניזקין גם ביבש ביבש, הך דחד בתרי בטל, אבל באמת הוי בין בלח בין ביבש במימ"ה רק ברוב, ולא נקיט בניטין חד בתרי מוכח דלא משכחת בחד בחד שמנטל ל"י דאם הם שוים הרי אין כאן רוב היתר, ואם אחד גדול שמה האיסור גדול, ורק ניש ג' חתיכות וספק חיזה האיסור הפילו ח"ל שהגדולה של איסור מ"מ איכא רוב בהשנים נגד האיסור, והביא ממקומות אלו שיתבאר, [א] בר"פ עד כמה חרומות ח"ל בטלה ברוב, [ב] בר"פ דבילה מרבה עליהם עלים מוכנים כו', [ג] בר"פ המעורבות שנים נמוי איכא רובא, וכן מוכח ביבמות פ' הערל, [ד] מירושלמי פ"ב דערלה מי נבעים במי נבעים בטילי ברוב, [ה] בירושלמי פ"ד דחרומות בליטרא קליטות לריך שיהא שני ליטראות וכל שהו, שיתבטל ברוב, [ו] בכל המקומות הנז"ל סק"א ליבטיל ברובא, [ז] בר"פ דבכורות קב ומשהו במקום אחר וסבר אבטליהו ברובא, [ח] במקואות מי נשמים ומים שאובים רוב מן הכשר כשר, נוחה למחלה פכול, ט' בכלאים בלמר גמלים ורחלים מחלה למחלה אסור אלמא טפי ממחלה מותר, וכן איכא בירושלמי מביא ליטרא ועוד מלמר גמלים ומבטלין אלמא משהו יותר סגי, ולכן הרמז"ל הוא כמ"ס במחילה, ברוב ולי"ב כשנים וכן לשון הרא"ה ז"ל י"ל שלא דק בהלשון או גם דקין, וכן י"ל על הכ"י באר"ה, וכן מהנז"ל סק"ז מהטוב"י בדגים קטנים שיש רוב ובעלים משמע ג"כ דלא בעי כפל, וסיים דהחולק על זה הוא שיעור בדבר מחנה בין בלח בין ביבש: [יח] כפל כו' ברמ"ג בפתיחה ח"א ד"ה אשכחנא כו' דעתו בפירוש דברי הרמז"ל במ"ס, כשנים"ל שלא תיקשי קושיית הרשב"א מאשם חלוי למ"ד ח"א ללמס כיון דלא סגי במטע רק ככפל והוי איקבע איסורא אף אחד גדול, והמג"כ דייק מכשנים בקף הדמיון דל"ב כפל ממש, ודעת המחמ"י דכיון דלכמה פוסקים בעי גם ביבש ס' במינו כנז"ל סק"ב לכך במ"ה בעי כפל, אבל דרובנן דלכו"ע ל"ב ס' ביבש די ברוב משהו לבד, וי"ש בזה הא דמים שאובים ד"ל שאובים שהמשיכו הוי רק דרבנן, וכן בכלאים י"ל אין שזור הוי רק דרבנן, והוא הביא משיטה מקובלת ב"ה דמ"ה ל"ב כפל רק אחד יותר כמו י' בי"א כמו נסנהורין אבל אחד באחר וחצי לא, ובסק"ז הביא המחמ"י מהרמ"א דמורבנן בעי כפל, ובגמ"פ הביא מהרשב"א ז"ל דמ"ה בעי כפל, ובפתיחה ח"א פ"ג חולק הפרמ"ג על הפר"ח שסובר דעת הרמז"ל במחלה הוי מ"ה לקולא, ולדידי' בעי משהו יותר במ"ה, וכ"כ המג"כ דנמחלה מביא אשם חלוי במ"ה, ובדרבנן הוי ג"כ אפחויק איסורא דל"א צ"י סד"ר לקולא: [יט] וכך כו' הוא סיוס דברי הפרמ"ג בפתיחה הנז"ל, וכן מיקל בחוור"ח סק"ג במשהו יותר, ובדח"ס סק"ב להחוו"ד ויר"י אפילו במ"ה כ', וצ"ח ילחק דאחת באחת הפילו קטנה בגדולה חינה בטלה ולכמה אחרונים בעי כפל, וחקרי לב רוב דקין עיקר ונכס"ג סובר רוב מנין ובנין בעי עיי"ש בסק"ד :

[ב] פירש כו' בתח"ס יו"ד סיק"ד ד"ס
וע"ר פירש כוונת המהרל"ג, דבינש הוי
דומיא דסנהדרין אחד יומר, וכנכלל החמירו
דנן בכלל כדי שיהא דבר הניכר, ומתק
בין ביטול ולבין פירש מרובא דסני במשהו
יומר כש"ס בסיק"י סקרי"ח דהנשאר הוא
מונח סני אפילו בדבר שאין מסוים, והחיר
מה שפירש ע"ס :

[ב] דיני ביטול היתר ברוב איסור
שבפתיחת הפרטיג ו"ל.

[בא] **היתר** כ"י בדבר זה נסתפק
המנחת כהן הביאו הפרמ"ג

בפתחה ח"ב פ"א בחקירה הב' שלו, אם
נ"מא גם בזה שנהפך ההיחזק ולוקה על כל
אחד מהם כיון שבעל והוי כמו וראי איסור

בִּצְבֹצֹב בִּצְבֹצֹב, וְהַמְנִיחַ סֵל שֶׁאֵין חַיִּיב בְּרַח אוּ מַלְקוּת בְּבִרְגָּה כִּיּוֹן שֶׁאֵין בְּעַל הַדָּם רַק סִפֵּק
 שֶׁמֶח זֶה הַאִיסוּר, אֲבָל הַפֶּרֶמֶץ פָּשִׁיט לֹא מוֹחֲזִיבֹת הַרְשָׁבָה הַנּוֹלֵל סְקִיב מֵאִשׁ תְּלוּי, שֶׁכֵּתֵב
 דָּאֵס הַגְּדוּלָה שֶׁל אִיסוּר הוּא וְדֹא אִיסוּר מוֹחֲזֵה הַבִּיטוּל וְלֵא אִיקָבֶה, וְהִנֵּה בְּלִיט, וְנִחַם
 וְנִחַם פִּיה רָה בְּאֻפּוֹן כּו' כֵּתֵב דְּתֵלִיָּה בְּרִשִׁי וְחוֹס' בְּמִימְרָא דְרִישׁ לְקוֹשׁ בּוֹחֲסִים דְּרִישׁ
 בְּפִיטוּל וְנוֹתֵר שְׁבָלָן זִבִּי, וְלִפְרָמִי הַפִּירוּשׁ בְּרִשָׁבָה דָּאֵס הַגְּדוּלָה אִיסוּר חַיִּיב גַּם עַל
 הַקְטָנָה מִשּׁוּם נִהְפֵךְ הֵיחָד, וְאִם הַקְטָנָה אִיסוּר נִהְפֵךְ לְהִתֵּר וְעִיּוֹר עַל שְׁמִיּוֹן וּמִכָּה זֶה
 הַסִּפֵּק חַיִּיב אִשׁ תְּלוּי הָרִי נִהְפֵךְ, וְנִסְפֵּר עֲרוּךְ הַשְׁלָחַן סְקִיה דְּמָה דְּהַרְשָׁבָה לֹא סֵל
 כְּהִרָאִשׁ זֶל נִהְפֵךְ אִיסוּר כְּשִׁיט כִּיֵּם לֹא סֵל נִהְפֵךְ הֵיחָד, וְכַמְשָׁלִים בְּפִי מוֹחֲזֵלָה
 בְּחִיד דְּבִרְיוֹ סֵל גִּיכ שֶׁס דְּבִרְהוּ הַאֻפּוֹן אִיסוּרָא אִיכָּא אֲבָל לְקַרְבֵּן וְלִמְלֻקָּה לֹא שֶׁמֶעֱנוּ, וְכֵן
 הִבִּיֵּא בְּנוֹשְׁמִשׁ מִשּׁוּם הַרְמִיז שְׁלִיקָה עֲלֵיִ גִיכ: [בב] מְלַקְּרֵת כּו' הִנֵּה בְּרֹבָה דְּלִיט' קָמֵן
 מְבוֹאֵר בְּחוּלִין דְּקִיָּא וְסִנְהֶדְרִין דְּסִיט דְּאֻלִּינֵן בְּחֵר רֹב לְעִנִּין מִיָּתֶה כְּמִכָּה אֲבִיו וְאִמּוֹ שְׁטוֹ
 מִעֵטֶם רֹב כּו', וְכִרְבּוּבָה דְּלִיטָא קָמֵן מְבוֹאֵר בְּהַרְמִיז פְּטִי מֵאִיסוּרֵי בִּיאָה בְּדִין אֲסוּפִי מִן
 הַשּׁוּק בְּרֹב עֲבוּסִי אוּ רֹב יִשְׂרָאֵל הָרִי זֶה סִפֵּק עֲבוּסִי וְאִינוּ נִהְרֵג עֲלָיו הַסּוּרָנוּ, וְכַמְכִּי
 שֶׁס שֶׁאֵין הוֹרֵגִין עַל הַסִּפֵּק, וְהִנֵּה הַרְשָׁבָה זֶל הָרִי בְּסִנְהֶדְרִין אֻלִּינֵן בְּחֵר רֹב בְּרִישׁ
 נִפְשוֹת וּבְמַכְשָׁרִין רִישׁ הוּא, וּמִשׁ הִיָּה שׁוֹה לְכוּעִי הוּא תְּמוּנָה שְׁהִרִי רֹב וְדֹא הוּא וְהָרִיד
 כֵּתֵב מִסִּפֵּק, אֲךְ הִבִּי בִּיּוֹד סִיפֵּעֵר הִבִּי מוֹחֲזֹבֶה הַרְשָׁבָה אִם בְּמָקוֹם שְׂרֹב יִשְׂרָאֵל הוּא,
 אִם לְרִיד לְשֹׂאֵל לְעִידִים אִם עֲבוּסִי הֵרֵג כִּיּוֹן דְּרֹב יִשְׂרָאֵל הוּא וְאֻלִּינֵן בְּחֵר רֹב, אוּ
 שְׂבָרִי לֹא אֻלִּינֵן בְּחֵר הַרֹב מִשּׁוּם וְהִלְלוּ הַעֲדָה, וְיֵאֵר הַחֲסִים בְּד' מְקוֹמוֹת, בְּהִשָּׁע סִי
 ה' וְסִימָא, וְנִחַם סִיכָּסָא וְסִיכָמִי, דְּרַק בְּתַחֲלִילָה אֲמַר הַגִּמ' בְּחוּלִין דִּיָּא הִנֵּל רֹבָה
 דְּלִיטָא קָמֵן לֹא מִיבִעִי כּו' שׁוֹה עֲרִיד מְרֹבָה דְּלִיטָא קָמֵן, אֲבָל לְבַתֵּר דִּילְפִינֵן רֹבָה דְּלִיטָא
 קָמֵן בְּרִיג וְנִדְסִיט, אֲמַרְיִין דְּרַק בְּלִיטָא קָמֵן שֶׁאֵין הַמוּעֵט לְפָנֵינוּ בִּזֵּה הוֹרֵגִין עַל הַרֹב, אֲבָל
 בְּלִיט' קָמֵן שִׁם הַמוּעֵט נִגַּד הַרֹב לְפָנֵינוּ, יֵל כְּמִשׁ הַשִּׁיעָה מְקוֹבֶלֶת בְּרִיג בְּקֶפֶץ דְּרֹב הוּא
 סִפֵּק וְהַתּוֹרָה הַתִּירָתוֹ, וְלִכְךָ בְּלִיטָא קָמֵן הוּא לְמִיתָה אֲבָל בְּרֹב דְּלִיטָא קָמֵן מוֹסֵפֶק הַרְשָׁבָה, אִם
 מִמִּיתִין עֲלָיו, וְכֵן הַפִּירוּשׁ בְּהַרְמִיזִים שֶׁאֵין מִמִּיתִין בְּרֹב יִשְׂרָאֵל, וְכַדָּשׁ סְקִיָּא הַפֶּרֶמֶץ בְּתַחֲמָה
 כּוֹלֵל חֵיב פִּיא גִיכ לֹא כְּמִנִּיךְ רַק נִהְפֵךְ הֵיחָד לְאִיסוּר, וְכִיכ בְּנוֹשְׁמִיז אִוִּיט סִיחֵלִיט דְּאִפְשֵׁר
 לְלוֹקָה, וְכַאֲשֶׁל סִיחֵמִיז סִסְקִיָּה כֵּתֵב דִּינֵי לֹקָה, וּבְחַשְׁבֻּלִית סִימֵן תִּלְזִי סִקִּיד חֲפֶשֶׁר אִם נִאֲמַר
 לְלַעֲנוּ מַלְקוּת לִיָּה כּוֹדֵאִי אִיסוּר, מִיָּה לְעִנִּין אִיסוּר הוּא כּוֹדֵאִי עִיִּישׁ: [בב] וְכִיכ כּו'

בשנת

ד אס אין היתר מצד ביטול ברוב
רק מצד [כ] פירש מרוב, כזה יש
להקל באין כפ' ג"כ, ואפילו באינו
מסויים כמו אחד איסור באחד וחצי
היתר ביון שהנשאר הוא מונח במקומו
אפילו אין דבר מסויים :

יא אם נתערב חתיכת [כא] היתר,
בב' חתיכות איסור יש אומרים
דני' במל' ההיתר, והוי על כול' דין
ודאי איסור, אף שלענין [כב] מלקות
או מיתה מסופקים, אם יש כלל חיוב
מיתה על רוב דאיתא קמן וכן מלקות,
דק מ"מ הוי אסור וראי' הנהפך
לאיסור, [כג] ומ"מ יש מהגדולים
שסוברין

צִבְצֹב צִבְצֹב, וְהַמְנִיחַ סֵל שֶׁאֵין חַיִּיב כְּדַם כְּדַם שֶׁמֶל זֶה הַאִיסוּר, אֲבָל הַפְּרָמִיג פָּשִׁט לֵה מִשְׁכַּח דָּאס הַגְּדוּלָה שֶׁל אִיסוּר הוּא וְדָא אִיסוּר וּבְחִיג פִּיָּה דִּיה בָּאֻפֵּן כּו' כַּמֶּד דַּחֲלִיא בְּרִישׁ בְּפִיגוֹל וְנוֹתַר שְׁבָלֵן זִבְי, וְלַהֲפָרְמִיג הַפִּירוּשׁ הַקְטָנָה מִשּׁוּם נִהְפֵּךְ הֵיטֵר, וְאִם הַקְטָנָה אִין הַסֵּפֶן חַיִּיב אֲשֶׁם מִלּוּי הֵרִי דִּנְהֶפֶךְ, וּבְסִפֵּר דַּהֲרָאִים זֶל דִּנְהֶפֶךְ אִיסוּר כְּשִׁימָה כִּיִּם דִּם דִּם בְּחִיךְ דִּבְרִיו סֵל גִּיכ שֶׁס דְּבוֹה הָאֻפֵּן אִיסוּר הִבִּיא בְּנוֹשְׁמִים מִשּׁוּמָה הַרְמִיז שְׁלוּקָה עֲלֵי גִיכ מְבוֹאֵר בְּחוֹלִין דְּקִיא וּבַהֲדָרִין דִּסֵּט דִּאֲזִילִין מִעֵסֶם רֹבֵב כּו', וּבְרֹבֵא דִּאִיתָא קָמֵן מְבוֹאֵר בִּי הַשּׁוֹק בְּרֹב עֲבוּסִים אִין רֹב יִשְׂרָאֵל הֵרִי זֶה סֵל שֶׁאֵין הוֹרֵגִין עַל הַסֵּפֶן, וְהַמֶּד הַרְבֵּה נִפְשוֹת וּבִמְכֻשִׁירֵין רִיִּי הוּא, וּמִיִּם הִיָּה שׁוֹה כַּחַב מִסֵּפֶק, אֲךָ הִבִּי בִּיזִיד סִיסְעִיד הִבִּיא מִן אִם לָרִיךְ לִשְׁאֹל לַעֲדִים אִם עֲבוּסִים הִרֵב כִּי שְׂבָרִי לֹא אֲזִילֵן בְּחֵר הַרֹב מִשּׁוּם וְהִלְלֵנוּ הַעֲד ה' וְסִימָא, וּבְחִיג סִיקָסָא וְסִיקָמִי, דְּרִק דִּאִיתָא קָמֵן לֹא מִיבַעֲי כּו' שׁוֹה עֲדִיק מְרֹבֵא קָמֵן בְּרִיג וּבְדִסֵּט, אֲמֵרִין דְּרִק בִּלִּיתָא קָמֵן בִּלִּיתָא קָמֵן שִׁים הַמוּעֵט נִגְדַּה הַרֹב לִפְנֵינוּ, יִלְּ סִפֵּק וְהַחֲרָה הַמִּירְתָּה, וְלִכְךָ בִּלִּיתָא קָמֵן הוּא לִמִּי מִמִּיתֵין עֲלֵיו, וְכֵן הַפִּירוּשׁ בְּהַרְמֻנִים שֶׁאֵין מִמִּיתֵין כּוֹלֵל חִיב פִּיא גִיכ דִּלָּא כַּמְנִיכ רִק נִהְפֵּךְ הֵיטֵר דְּלוּקָה, וּבִאֲשֶׁל סִימָמִי סִסְקִיָּה כַּמֶּד דִּינֵנוּ לֹקָה דִּלְעֵינוּ מִלְּקוֹת לִיָּה כּוֹדָא אִיסוּר, מִיָּה לִעֵנֵי

בתשבות הרי"ט ז"ל הנ"ל סק"א, אחר
שניאר הסברא דהילפותא בביטול מכנהדרין
הוא שאין המועט מכריע הרוב רק הרוב
מכריע ונשאר היסוד, העלה דין זה של
הפרמ"ג דשפיר אינו בטל, ומ"מ אין
המועט מכריע הרוב, דהרי ס"ס נס עתה
אסור מספק, ומה שהמה הרב מקטוב כ"י
בהסכמתו לספר מאה שערים הנדפס מח"ש,
הלא גם בזה מכריע המועט שאם לא בטל
היו רק ספק איסור וכשהרוב יכריע י"י
ודאי איסור, והנה שלא יהא מותר כהמועט
מחמת הספק דליקבע, מ"מ ס"ס יכריע את
הרוב שלא י"י ודאי, בלחמה הוא ז"ל
טלמי כתב כן, רק כתב כיון שלדרא"ש רק
בנדע נהפך, והוא מ"ה שאם אכל קודם
שנדע חייב חטאת שאכל חלב בודאי, ואשילו
בלא חטאת מחמת שז' מידעתו מ"מ איסור
דאורייתא עביר, והטעם ג"כ שבלא נודע
א"ל כלל לרוב ולא י"י הכרעה להמועט,
וכיון שס"ס אסור ובין ספק לודאי אין שום

ששוברין דבהיתר בב' איסור אין במ
רק נשאר ספק איסור מצד המיעוט
ההיתר, דאסורין שלשתן :
יב כבר [כד] נתבאר דביבש ביבש
ל"א חתיכה נע"ג, ולכך אפילו
בה"י חתיכת היתר בב' של איסור
אפילו להסוברים נהפך היתר, מ"מ
א"צ אח"כ רוב נגד כל הג' חתיכות,
רק נגד האיסור, ובנתבשר ג"כ א"צ
ס' נגד כולן, כמו בחד בחד שהדין
אפילו בבישול א"צ ס' רק נגד זה של
האיסור [כה] ול"א ביבש ביבש
בהיתר בב' איסור אם אבל חתיכת
שיש בה כזית אמרינן ראיסור אבל
ולוקה ע"י ג"כ, אבל בלח בלח ברוב
איסור ואכל כזית ממתערובות ל"ה
כולו איסור :

יג חתיכת איסור של [כז] ראובן
שנתערבה בב' חתיכות היתר של
שמעון

ג"מ לכתחילה שהרי אסור מ"ה, ורק אם יעבור א' וילקח הוי כמו שאכל אחד בלא נודע
שלא נהפך ע"י"ש בדבריו הנשמים, וכן כפל דבר זה בחידושי פסחים דמ"ג ד"ה אמנם,
ושם הסביר יותר ע"פ הרא"ש בפרק אלו טריפות דרוב לא שייך רק כשהמועט סותר לרוב
[והכוונה פירש הרב מקטוב הנ"ל על סיכ"ה בסירכא שכתב הרא"ש שכל שאין סותר
ואפשר להיות שיהיה יחד ל"ש רוב], ומ"מ הרב מאה שערים ליישב קושיית הגאון בית
יחקק מקאוונא מחוס' בקפץ ליבטיל ברובא, דהוי היתר באיסור, וכן הרגיש בתפא"ר פ"ט
דבבבבב, וכן יש להעיר מקשי"ת המרדכי ביבמה שרקקה דם שנתה"ר הנ"ל מיושב לדין
להתייבש בזה, ובתשובות הרי"מ הנ"ל כתב במיסגר בלא זה ל"ש ביטול היתר באיסור ע"פ
הר"ן נגדדים בגידולין ורמב"ן בע"ז דהיתר אין דרכו להחבטל רק להוסיף וחשיב ככבר
בוסף וכ"כ במנחת חינוך, בהשמות שבסוף הספר מהר"ן נדרים דל"מ ביטול בהיתר באיסור
ע"י"ש : [כד] נתבאר כו' היינו הנז"ל סק"ז סק"ב ביבש באיסור ורוב היתר,
וכברו איסור נהי דבחד בחד כח דאשילו בביטול א"ל ס' רק נגד אחד דיבש לא נע"ג,
מ"מ בהיתר ברוב איסור נסתפק כיון שנהפך היתר, ומ"מ כתב בפתיחה ח"א פ"ג ד"ה
ועין דלא נהפך ויש ללמד להקל, ובלח נז"ל סקמ"א דה"ג נע"ג מכנפי יונה ועוד :
[כה] ור"י"א כו' בדת"ש סק"א מספר שנילי דוד דביבש נהי דלא נהפך היתר מ"מ בטל
ברוב ואמרינן דמרב דליסורא אכיל, אבל בלח שאין נהפך אכל רק מהתערובת של"ה בו
כזית מהאיסור, ולדין לראות בפנים הספר כי כיון שאין נהפך הוי רק אסור מספק כנז"ל :
[כז] ראובן כו' בדבר זה נסתפק המשניות בסק"א דלפי המבואר בבילה דל"ח גבי אם
נתערב לו חטין בשל חבירו, לרבנן דר"י דשייך ביטול במין במינו גם בזה חד בתרי בטל,
ואמר שם דכמו בבבבב לרבות מחטים של חבירו חייב לשלם לו דמי חטים, משום דכולי
חבירי ה"ם במין ומלח אין בטל לגבי העיסה משום החיוב ממון, ופריך הא ממון שאין
לו חובטים הוא, ומייתי מהא דבבילה בבילה בשחיטה, וזי אית להו בעלים לא בטלי, והא
חפ"י הסקר קוין שניהם אף באין בעלים משום חשיבות ממון, וא"כ גם באין לו חובטים

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' קט ביאור יהודה פו 171

שמעון אם הוא טאיסורי אכילה
נתבטלה ומחויב שמעון [כז] לשלם
לו כפי השוויון ויש לספק אם
התשלומין הוא דמי כשרה או דמי
גבילה, או חתיכת היתר או חתיכת
איסור, ויש [כח] לחלק בין לא נודע
הביטול, והי' ההיתר רק מצד פירש
מהרוב די בדמי חתיכה איסור [כט]
וי"א כי בזה אי' עוד להשליך אחד
כבב' ביטול יבש ביבש, ויש [ל]
להסתפק אם גם בב' חתיכות של
היתר של ב' אנשים אי' ג"כ בטל
האיסור בהם:

יד ואם הוא טאיסורי [לא] הנאה,
אם הי' התערובת בבית שמעון
י"ל שאין צריך לשלם לו אף שיש
ספקפקין על זה אם חצירו זוכה לו,
ובזה צריך להשליך אחד מצד המנהג
שיתבאר, [לב] ואפילו באיסורי אכילה
אם נתוסף איסור באופן שאינו חוזר
וניעור, כשאר מקום שמקילין בהפטר
גם בזה יש להתיר כשנודע קודם
החזרה:

קמח

לשלם לו רק דמי דאיסורא, והוא דעמו דנודע קודם
בעל החתיכה וידי' חשבת, אבל בלא נודע
ההיתר משום פירש קודם שגולד הספק לאו ברשות
דמי דאיסורא: [כט] וי"א כו' דת"ש סקלי' דנתי
ישראל חבירו, מ"מ כיון שס"ס לריך ליתן לו חתיכה אחת יכול לחלות בזה שהוא מהאיסור:
[ל] להסתפק כו' דת"ש סק"ה מחקרי לב נסתפק בזה ויש להעיר מסיק"א בלירוף של
ב' כני"א: [לא] הנאה כו' משבטות שם דאיסור הנאה ג"כ בטל אפילו באיסור כרת,
וי"ל כמו בגזל איסורי הנאה לאו מידי חסרי' ואפקורי מפקד להו, וזכה לו חצירו
לשמעון, וכן הביאו מחירוש מהרא"ל דבאיסורי הנאה פטור, ובדת"ש סק"ה ממנהיט
שבאיסור הנאה ל"ס ביטול, אף שבחקרי לב מפרשו בטעמו ונימוקו, מ"מ להלכה חולק
פליו דאין חילוק בין אכילה להנאה, ובסק"ה מערך שי חולק על זכית חצירו, ובסקלי'ב
דכיון שאין טעם לראובן לריך להשליך ט"פ המנהג שיתבאר: [לב] ואפילו כו'
משבטות שם, וכוונתו לפ"מ שמתיר הש"ך ביבש ביבש כשנודע קודם בהפטר
שלא לומר חוזר וניעור, ומחלק בין תרומה שח"נ משום שריך להרים משום
גזל הכסן אי' גם כאן הרי לריך להרים, מ"מ יש חילוק דכאן מני לסלוקי נאזי,
אבל שם שם תרומה עלי' ואינו יכול לסלק לכך גם כאן מקילין במקום שאין
ח"נ וניעור:

[ג] דיני קטח בקמח, ואיזה לח, ואיזה יבש.

[לג] **בקמח** כו' דבר זה הוא מהכ"ח והביאו הש"ך סק"ג מהמח"ס זכחים דע"ג ופנמות דכ"ג, ומירושי הרשב"א, וסמ"ג, ומחרא"י, וככ"י וד"מ בלוח סתמ"ו, דלא כמשמעות המוס' יבמות פ"ב דהוי רק ברוחח לח ולא בלון דליתא, וכ"כ הפר"ח כהש"ך וכמ"ס השפ"ד סק"ד, וכחכ"א כחכ"א כ"כ"א וכו' דלא דוקא בנטחן ביחד שהרי הסמ"ג הביא רא"י מנ"י מנחות ושם בלא נטחון ביחד מיידי: [לד] במינו כו' הפר"ח סק"ג הביא מהרמב"ם ז"ל פ"ג מהרומות שאין דרכו לבלול כמו חטין וקמח, אבל דרכו לבלול כמו יין ושמן כו' הרי דס"ל דהוי כיבש, וטעמו כחכ הפר"ח שהוא מהגמ' דר"ה, לכל א"ן בילה חוץ מיין ושמן, ובחריטק"א הביא זה הרמב"ם, והעיר במשמ"ש שקדמו בזה, הפר"ח וכ"ד הגמ"י לפ"מ שהגיוה הוא בשם סמ"ק, והרש"ל שהביאו דגמ"ר בהלכות פסח, והלבוש, ועוד, לך מיקל הכרו"פ עכ"פ במינו, בהפמ"ר, וכ"ד החכ"א כ"כ"א דכ"ג, וכיון שהרי לר"ך לבטלו שמוחר רק בהפמ"ר כמ"ס הפרמ"ג ח"ג פ"ג

מן קמח שנתערב [לג] בקמח אפילו אינו רותח רק צונן לא הוי כיבש ביבש רק בלח בלח כיון שהוא נב"ע, ואף שיש מקילין [לד] במינו דדונן כיבש, בהפמ"ר, מ"ם [לה] קשה להקל בזה רק יש מצדפין לסניף זה, ובשמחמירין לדונן בלח לענין ביטול ששים אף אם רק [לו] נפל שם במקרה לא שנתערב בידים, ג"כ אין דינו כיבש בזה רק לחומרא בחמירין דהוי כיבש כמו לענין חזיר וניעור: **מן** כבר [לז] נתבאר מה שיש מקילין גם בקמח שנינושה עם מים ובצים ונמצא טיפת דם או שהי' ביצה שגולדה ביו"ט, שיהי' לו דין לח בלח דלא יהי' בו דין חניג ויצטרף כל התבשיל עם הרטוב לבטל הביצה, ואף המאכל יהי' מותר באפשר לסוחטו באיסור דרבנן, ומ"מ יש שאינם נוהים מקולא זו דזה הוי כיבש בלח, וגם יהי' חשש דבוק הביצה בהמאכל וצריך ס' כמו בכר חתיכה נע"ז:

[לח] **קמח** [לח] ממצה אפוי הוי כיבש ביבש ד"ה הגה קמח, והחזיק בזה בספר זכרון אברהם שנת"ש סק"ח כי הפוסקים המקילים הם רוב נגד המחמירים: [ל"ה] קשה כו' מסקנת השפ"ד שקשה להקל בזה נגד הש"ך, וכ"כ במשניות א"ח סתמ"ג סק"ב להחמיר בלח דבטי"ס, ולא להקל שלא לומר בו חזיר וניעור, וכן מחמיר בחוד"ח סק"א, ונדח"ש סק"ח מהכנפי יונה שמחמיר ג"כ בלח ותו"ק הניח בל"ע, ואורי וישעי לסיף יש ללרף דהוי יבש: [לז] נפל"ו כו' נדח"ש סק"ח מהיר יהודה דכלא עירב רק נפל מסחמא עומד למעלה ודינו כיבש, ורק לחומרא, אבל לקולא לא יסמוך על זה דכיון שהטבע שכשנפל מעלה חזק יכול להתערב עם השאר: [לז] נתבאר כו' היינו הנז"ל סק"ו סק"ט מהחכ"א דלא נע"ז בלח בלח בהפמ"ר ומלטרף העיסה והרטוב וכל מה שבקדירה לבטל הבינה, וגם העיסה היינו הלאקשין אי הדין אפשר לטהרו הוי מותר בדרבנן דלא כמו שאמר לו החו"ד ז"ל, ונדח"ש סק"ח מדרכי הוראה דאף אם יהי' קמח בקמח לח, מ"מ כשנתערב עם דבר לח כמים הוי יבש שהרי רואין צ"ח שאינו נבלל עם הלח אחר שפסק המים, והחכ"א שמיקל כנז"ל, מ"מ הביא נדח"ש ס"ז סק"ב דהוי שהיר יוסף מיקל ג"כ כהחכ"א, מ"מ נמנח ש' חמה דאפילו אם לא יהי' בזה דין אפשר לסוחטו, מ"מ לרידי' ל"ה זה לח בלח רק יבש בלח ואי חניג בהלאקשין ולריך ס' נגד כיון שהבינה ניכר בקמח ונבדל, ויש מלדיקין זה דהוי כמ"ס הטוב"י בלח ונקרש ל"ה נע"ג, ויש מסכימים עוד להחמיר דהוי הבינה בהעיסה דבוק כי אין הרטוב מקיף כל חלקי הבינה שבחך הלאקשין, וכן מלדיק דברי החו"ד שאין לומר דל"ה חל"ה, כיון דמ"מ ניכר הוא עי"ם: [ל"ח] בימצה כו' כן הביאו ממשניות א"ח סתמ"ו סק"ד

דכ"י

קִיבוץ קִיצוֹר הַלְכוֹת הַתְּעוּבוֹת סִימָן קט ביאור יהודה פז 178

ביבש, וכן קמח עם הסובין בלא
נרקד הוי יבש, וכן קאווע הנמחנת
הוי יבש, [למ] בשר הנחתך דק דק
הוי יבש ויש סדרין לדונו בלח [מ]
חרדל ושומשמן וכדומה הוי יבש
[למ] מלח דק הוי לח ומה שמולחין
הוי יבש :

יח אפר [מב] באפר הוי לח בלח,
ומ"ט מקלין ברוב באיסור מוקצה
משום שאין לו שירש מ"ה או כיון
דלא שייך ב"י נתנית טעם, [מג]
חלמונים שלמים יבש מיקרי שבורים
הוי לח, חלמונים הוי לעולם לח [מר]
חמין ושעורין ואורז ורחן נקרא יבש
בין לקולא בין לחומרא, וי"א דתבואה
ורברים קטנים הוי יבש רק לחומרא
ולא לקולא :

יט מחומץ [מה] הוי יבש, [מז]
ושאור בעיסה אם נפלה קורם
שנתחמצה העיסה הוי לח ביבש, אבל
אחר שנתחמצה העיסה הוי יבש
ביבש, [מז] וב"י המסקין הוי לח בלח
רק יש לצעמים מה שאין מתערב
ועומד למעלה כמו שמן וכיוצא שאין
נבצר אין בו דין לח בלח :

כ לפי שיש דיעות בין [מח] הראשונים
ז"ל ברין יבש ביבש שנתבטל
שליש

גמלים שיתבאר: [מג] חלמונים כ"י הוא ממניכ ופר"ח הביאו שפ"ד סק"ג: [מר] חמין
כ"י דמ"ט סק"ח ממניכ ורק מהבית מאיר הביא דרך לחומרא כמו לענין חוזר וניטור,
ולא לקולא עי"ש: [מה] הוי כ"י פר"ח סק"ג מהמס' מנחות כ"ב ונחמס ע"ג ורשב"א
ור"ן: [מז] ושאור כ"י דמ"ט סק"ח ממניכ' אסאד דהשאור יהיב טעמא אבל אחר
שנתחמזה הוי יבש ציבס דהוי ממנו ולא טעמו: [מז] וב"י כ"י הוא מדמ"ט סק"ג
מהיר יהודס שיעמוד מה ויוכל להבחין אס מחערב ט"ס :

[ד] דיני אביצה לאדם אחד בבית אחת או בזא"ז שבשריע סע"א.

[מח] הראשונים כ"י נחמס' חולין ד"ק נחמו לספק צוה ציבס צמינו ברוב דשמה
לחד נכרה ה"י אסור וכ"כ צונחיס דע"ג, ובנכורות דכ"ג נחמו
דלא דמי לטומאת משא כשאוכל כולם כאחד דנטומאת משא הוי רק מדרבנן לא בטל,
וכאן דכ"א שנכנס צניח הכליעה יש רוב היסור, והרא"ש ז"ל סוף פ' גיד הנשה, כתב
דמוסר לאדם אחד לאכול כולם כאחת מהנך טעמים א' דלא דמי להא דפרק התערובות
בשלם תערובות שכתבו החוס' דתערובות הכ' אסור לאכול כולו כאחת ותערובות הנ' מותר,

דעם לאו מכה כניטול הוא שסרי הוא מהדברים חשובים שאינם נעלים רק מכה ס"ם, וא"כ כסרי אס אוכלו כולו כאחד אין כאן רק ספק אחד שמא לא בל לאן מתערובת הראשון, אבל כניטול חד במרי ביבש, לאו משום שסיקא הוא רק מכה גזר"כ ואחרי רבים להטות הוא ונהפך איסור להיות היתר, ולכך מותר לאדם אחד, ואפילו בבית אחת, וכתב בספר ערך השלחן ולא קשה להרא"ש אחי אין בטל גבילה בשחיטה רק לטומאת חנם, וכן לאכילה דהוי כמו טומאת מנע כמ"ס הפוס' הג"ל שכל משהו שנכנס לבית הבליעה בטל, ולא למשא משום שגזא כולו כאחד, ס"ם הרי להרא"ש נהפך ונהי דהוי רק מדרבנן בטומאת משא, מ"מ למה גזרו בזה, י"ל לטומאה כיון דחומר וניטור גזרו בה דבנן, אבל באכילה י"ל הוי חומר וניטור רק מדרבנן, והוא הביא רא"י דשחיטה נהפך לגבילה לטמא לטומאת ודאי, ולכך גם באשח תלוי בני חסידות חייב חטאת, או שבב' היתר מותר לנמרי עי"ש, ב' לא דמי לטבעת של ע"ז נפסל אחד לים, וכן באדברים תמימים נכעלי מומין שנקרב ראש אחד יקרבו כל הראשין ומתיר בנמי רק שנים שנים, ופירש ר"י שאסור להקריבין כולם כאחד, דעם נאסר מחמת דבר חשוב, ומקילין לתלות שנפל האיסור לים משום ס"ם שמא האיסור נאבד, ואח"כ הוא כאן שמא מה שאוכל חינו איסור, ובעי שנים שנים דעכ"פ הוי חרא דהתירא נשא"כ בזה שנפל מ"ס ומדרבנן, מותר במ"ל, ואף שלהש"י ז"ל שיחבאר בסקקי"ב בע"ז דע"כ כתב משליך אחד לכלבו והשאר מותר, מ"מ הרא"ש סוף ע"ז סובר שא"ל להשליך אחד דרק בתרומה שייך גזל הכסן, ולא בזה: [מט] ור"א כו' היינו להתוס' הג"ל, ומהר"ן חולין משמע שאין הקפידא משום אדם אחד, רק שלא יאכלם כולם בבית אחת רק בזה אחר זה, ויותר מביאר הוא בהרשב"א שסבא בב"י סימן זה, שכתב ביבש ביבש ברוב אפילו איסור דרבנן אין כאן, והקילו בזה לפי שכל אחד אוכל בפני עצמו, וכיון שנהבטל ברוב ואין כאן איסור של חורה אני אומר בשאובל האחד זה של היתר, וכן בכל אחד וכשאובל האחרון אני אומר שהראשון ה"י של איסור וכבר הלך לו וזה של היתר, משא"כ בדברים הגבלים שהרי יש בכל אחד מקצת מן האיסור הוי כאובל ביתר לכך לריך ששים כגז"ל סליח סק"מ בהרכנת שני הטעמים יחד, וכתב בעה"ש סליח סעי"ד שגם שיטת הרמב"ם הוא כן ולא נהפך האיסור להיתר כמו דלא ס"ל בלינו מינו נהפך היתר לאיסור, ובעי כו"ח בכא"פ ושיאכל כל היות, והוי לרמב"ם כמו לרשב"א, וסיים הרשב"א שאינו אוכל כולם כאחד וגם אין מנשלים כולם כאחד כשי"ת: [ג] ור"א אפילו כו' זה הביא בב"י בשם הסמ"ג והוא כדעת התוס' הג"ל בחולין דלחך גברא חסור, שנמלא שאובל בודאי איסור אף דלהרא"ש מותר, מ"מ הסמ"ג מחמיר: [גא] הדין כו' הטור בסימן זה העלה כהרא"ש דנהפך כו' ומוסר לאדם אחד כולן ביתר וכן מותר בזא"ז וא"ל להשליך אחד ונקיט מרי בני כמ"ס בפרש"ה אות ד' ולאכול כולו ביתר הרי אוכל היתר ג"כ, ואפילו בזא"ז אוכל רק האיסור אפ"ס א"ל להשליך, והוי בדרך לא זו אף זו, ואף שכב"י הביא מהגשע"ד דהסומך על הרא"ש לא הפסיד מ"מ בשו"ע הביא דעת הרשב"א כהתם רק בזא"ז, ודעת הסמ"ג דלשני בניא דוקא בשם יש מי שאוסר: [גב] המנהג כו' הוא מהד"מ מהאריך וכן העלה בהגה שכן יש לנהוג

שליש אומרים מותר לאדם אחד לאכול כל התערובת אפילו בבית אחת, ואין צריך אפילו להשליך אחד מהם, שבזה אין שייך דין הרמה. [מט] ור"ש אומרים מותר לאכול רק בזה אחר זה אפילו כולם ולא בבית אחת, ולכך בלח דהוי כאובל כולם ביחד אסור באין ס', מדרבנן, [ג] ור"א אפילו בזה אחר זה יש להחמיר שלא לאכול אדם אחד רק לשני בני אדם שכל אחד יש לתלות בהיתר: כא לדין מצד [גא] הדין מותר לאדם אחד אס אוכלם בזה אחר זה ולא בבית אחת, שאסור רק מדרבנן ואפילו באיסור דרבנן ומצד [גב] המנהג דבתחילה

ויעור גזרו בה דבנן, אבל באכילה י"ל הוי חומר וניטור רק מדרבנן, והוא הביא רא"י דשחיטה נהפך לגבילה לטמא לטומאת ודאי, ולכך גם באשח תלוי בני חסידות חייב חטאת, או שבב' היתר מותר לנמרי עי"ש, ב' לא דמי לטבעת של ע"ז נפסל אחד לים, וכן באדברים תמימים נכעלי מומין שנקרב ראש אחד יקרבו כל הראשין ומתיר בנמי רק שנים שנים, ופירש ר"י שאסור להקריבין כולם כאחד, דעם נאסר מחמת דבר חשוב, ומקילין לתלות שנפל האיסור לים משום ס"ם שמא האיסור נאבד, ואח"כ הוא כאן שמא מה שאוכל חינו איסור, ובעי שנים שנים דעכ"פ הוי חרא דהתירא נשא"כ בזה שנפל מ"ס ומדרבנן, מותר במ"ל, ואף שלהש"י ז"ל שיחבאר בסקקי"ב בע"ז דע"כ כתב משליך אחד לכלבו והשאר מותר, מ"מ הרא"ש סוף ע"ז סובר שא"ל להשליך אחד דרק בתרומה שייך גזל הכסן, ולא בזה: [מט] ור"א כו' היינו להתוס' הג"ל, ומהר"ן חולין משמע שאין הקפידא משום אדם אחד, רק שלא יאכלם כולם בבית אחת רק בזה אחר זה, ויותר מביאר הוא בהרשב"א שסבא בב"י סימן זה, שכתב ביבש ביבש ברוב אפילו איסור דרבנן אין כאן, והקילו בזה לפי שכל אחד אוכל בפני עצמו, וכיון שנהבטל ברוב ואין כאן איסור של חורה אני אומר בשאובל האחד זה של היתר, וכן בכל אחד וכשאובל האחרון אני אומר שהראשון ה"י של איסור וכבר הלך לו וזה של היתר, משא"כ בדברים הגבלים שהרי יש בכל אחד מקצת מן האיסור הוי כאובל ביתר לכך לריך ששים כגז"ל סליח סק"מ בהרכנת שני הטעמים יחד, וכתב בעה"ש סליח סעי"ד שגם שיטת הרמב"ם הוא כן ולא נהפך האיסור להיתר כמו דלא ס"ל בלינו מינו נהפך היתר לאיסור, ובעי כו"ח בכא"פ ושיאכל כל היות, והוי לרמב"ם כמו לרשב"א, וסיים הרשב"א שאינו אוכל כולם כאחד וגם אין מנשלים כולם כאחד כשי"ת: [ג] ור"א אפילו כו' זה הביא בב"י בשם הסמ"ג והוא כדעת התוס' הג"ל בחולין דלחך גברא חסור, שנמלא שאובל בודאי איסור אף דלהרא"ש מותר, מ"מ הסמ"ג מחמיר: [גא] הדין כו' הטור בסימן זה העלה כהרא"ש דנהפך כו' ומוסר לאדם אחד כולן ביתר וכן מותר בזא"ז וא"ל להשליך אחד ונקיט מרי בני כמ"ס בפרש"ה אות ד' ולאכול כולו ביתר הרי אוכל היתר ג"כ, ואפילו בזא"ז אוכל רק האיסור אפ"ס א"ל להשליך, והוי בדרך לא זו אף זו, ואף שכב"י הביא מהגשע"ד דהסומך על הרא"ש לא הפסיד מ"מ בשו"ע הביא דעת הרשב"א כהתם רק בזא"ז, ודעת הסמ"ג דלשני בניא דוקא בשם יש מי שאוסר: [גב] המנהג כו' הוא מהד"מ מהאריך וכן העלה בהגה שכן יש לנהוג

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' קט ביאור יהודה פת 175

לכתחילה יש לאסור לאדם אחד אפילו כזה אחד זה רק לשני בני אדם, ומצד [גנ] החומרא בעלמא יש להשריף אחד, או ליתנו לעבדים, [גד] ואז מותר לאכול השנים אפילו אדם אחד :

כב כשמתירין בזה אחד זה [גה] איצ דוקא אחד אחד, רק אפילו שנים ואח"כ אחד או להיפך, [גו] וכן בנתערבו ב' בג' צריך לאכול ג' ואח"כ ב' או להיפך, ולא ד' ואח"כ אחד [גז] ואם הוא ספק איסור יש בזה מתירים ואוסרים לאדם אחד :

אם

לנהוג לכתחילה כהסמך, ומבואר בפתיחה ח"א פ"ג ד"ה והנה בסיקט, שגם לרשבי"א הוא רק מדרבנן ומ"ה מותר כמו בלח דיש בילה ואפ"ה שרי מ"ה, ולהר"א חף מדרבנן מותר, והרמ"א ז"ל ססובר פיקר כר"א"ש כמו שמחיר בניסול בהפמ"ר כר"א"ש, סיבר גם כזה כהר"א"ש רק שאין שייך הפמ"ר לכתחילה גם יכול למכור לאחר אחד מהם וכ"כ כאן במשנלות סק"א, וברמ"ש סק"ו משלשון הטו"ו, הסמיר"ו נראה לרשבי"א רק מדרבנן, ומ"ש ביד שאל להוכיח מהגשט"ד שכ"כ שגם לרשבי"א הוא מ"ה דמה דדברי יוסף רק העיקר שהוא מדרבנן ומבואר בשפ"ד ביק"ב סק"ח דאף באיסור דרבנן כן הוא, וכן לענין ניסול ע"ש: [גג] החומרא כו' זה הוא למה שהביא הב"י כאן ב' מקומות

שמהר"מ נתן אחד לנכרי לפי שה' לדיק ותי"ח וגנאי לאכול איסור כמ"ש החוס' בבהמתן של לדיקים בחולין פ"ק, וכיון שהוא לא אכל לא נתן לנכרי ג"כ שגורא במאכליו איסור, וגם בהיתר דשני בני אדם הרי ה' הוא בכלל הספק כמו האדם האחר, ולכן נתן לנכרי, והביא בהגה ה"ס מחמירין אלו וסיים דאיתו אלא חומרא בעלמא עיי"ש: [גד] ואז כו' בנזכ"ה סימ"ו ר"ה ח"א לתלות בהלכות שכתב ויש מחמירין, עוד י"ה הפירוש חף לאחר שטפה החומרא זו של השלכה י"ה ג"כ החומרא הא' של איסור אדם אחד, אבל הוא חילק עליו דמה שיש להגדירן משום דנתיב שנתן א' לנכרי או השליך י"ל איסור ברובא אשתאיר והפירש מרוב היתר, הרי בש"ך סק"ו שיתבאר לא משמע כן רק אין חוששין לאיסור ברובא אית', וכיון שכבר נתן א' או השליך למה יהא אסור לאדם אחד הרי אין כאן ודאי איסור והפירוש בלכות הוא רק שחומרא עוד גדולה מזה מחמירין עיי"ש, ובספר מנחת סי [להמול' מאסטערלענקין] סי"ט יו"ד כתב שהנזכ"י סותר עלמו ממ"ש במהר"ק סיל"ג אחר שהורה למכור אחד לנכרי מחשש גוף האיסור, ולהתיר האחרים לבשל ב' קדירות, וכ"כ בחת"ס סיל"ג לסור אחד מהאווזות והנשאים הארבעה יבשלו כ"א בקדירה באופן שלא יבואו שנים ליד אדם אחד הרי האסור לאכול אדם אחד וכן אסור לבשלם יחד, ור"ה לומר שהיתר בתינינא הוא רק בזה אחר זה לאדם אחד ולא בבת אחת וכיבול הוי בבת אחת, או דאפילו אי מותר לאדם אחד ביחד י"ל יש סכנת הר"א"ש ז"ל מדהאי דהתירא איך ג"כ דהיתר אבל לבשל ל"ש זה ואחר האריכות העלה דשפיר מותר לבשלם והנזכ"ק וחת"ס הג"ל שמחירים לבשל בשני קדירות לאו דוקא דכשמוכר אחד לנכרי מותר לבשל אפילו בקדירה אחת ע"ש: [גה] איצ כו' כ"כ הש"ך סק"ו, והרובא כמ"ש השפ"ד דלא אמרין איסורא ברובא אית', רק כל שאינו בבת אחת שאז אוכל ודאי האיסור מותר, ודאי דמותר לבשל ב' כלים ש"מ דרק בבת אחת אסור, ובערוך בשלחן סע"כ הביא מהש"מ ב"ה ד"ג האסור ברוב משום איסורא ברובא אית', ולהנזכ"י הג"ל סק"ד לא חייב לזה הש"ך: [גו] וכן כו' שפ"ד סק"ו מהמ"כ ושאר אחרונים, ומ"ש בפתיחה ח"א פ"ג ד"ה והנה בסיקט כו' מהמ"כ שאם נתערבו ב' בני אסור לאכול ג' ביחד, כתב בדמ"ס סק"ח שהוא ע"ס דהרי ג' מותרים דאין ודאי איסור רק ל"ל לא ד' ואחר, ואף שפ"ר ומ"כ בדמ"ס סק"ו מחמירין רק אחד אחד לכתחילה, מ"מ להשפ"ד סי' כהש"ך: [גז] ואם כו' בדמ"ס סק"ל מספר קהל יהודה נסתפק בזה שיהא מותר בבת אחת

אחת, וספר יד אברהם הגם שמה שמיקל
דנפל מהתערובת הא' להב' מזה זה תמוה
דבא בל' מותר תערובות הב' שגפל אחד
באין מהלכה' ולא קבוע הרי פירש מרוב
מ"מ נראה שנספק איסור מיקל, וטעמו
מחמיר לבשל, ומגדים חדשים מיקל כספק
איסור לבשל, ובס"ק ליג בה"י כזה ספק
איסור, וה"י קרירה אחת שה"י רוב במינה נשומן מהסוך ונתערבה בנ' קרירות דהו
יבש ביבש כה"ג א"ל להשליך אחד ג"כ עיי"ש, ויתבאר בסקע"ת דנאסור דרבנן
ברוב במינו ביבש אין מותר כה"א כמ"ש בשפ"ד סק"ג סק"ח עיי"ש:

ה) דיני מיין באינו מינו ביבש שברמ"א סע"א.

[נח] **בשאינו** כו' דבר זה כתבו הר"ן ו"ל בסוגיא דס"פ גיר הנסה דרוקא במינו
ביבש הוא שנטל ברוב כיון דאפילו בלח במינו ליה איסור דאורייתא רק
דרבנן משום גזירה דמינו דהייב טעמא לא גזרו רבנן ביבש, אבל באינו מינו דהו
בלח איסור תורה כיון דהייב טעמא, אף ביבש גזרו בו רבנן והלכיו ס' דלא ליטו כהו
לידי איסורא דאורייתא כשמבשל להו בהדרי, וכ"כ הטור כאן בשם סה"ת דלא כהר"א
לכאורה שאין חילוק בין מינו לשא"מ, רק באינו מינו בעי ס' דאס יבשלס יתן טעם,
והמחבר לא הביאו, רק הרמ"א ו"ל בהנה הביאו בסע"א דכל זה במינו אבל באינו מינו
בעי ששים וכמ"ש הש"ך סק"ח מהר"ן וסה"ת דלא ליטו כהו לידי איסור דאורייתא, ובפרמ"ג
בפתיחה לתערובת ח"א פ"ב ד"ה ודע דהא דיבש כו', העיר מהפרי"ת כמה דלא מלינו
גזירה זו הוזכר בגמ', וכחכ ד"ל שזה בכלל הא דאמר רבא, אמור רבנן בטעמא והא טעם
בעיקר מ"ה הוא, ועוד הא מין במינו בעי רק ששים מדרבנן ואיך כ"ל אינו מינו שהוא
מ"ה, וי"ל דביבש קאמר דבעי קפילא בגפרך או שוים במראה שיבאר דודאי אי איכא
קפילא לברורי לא אולין בחר רובא ולדין הו' כס', וכבר מ"ל סק"ג מה שהגיה החו"ס
בפ"ט דכלאים משנה א' דהו מין במינו ביבש מדאולין בחר שמה, וקשה אפילו אם יהי
בחר טעמא, מ"מ הא ל"ש בזה גזירה דיבשלס ויתן טעם כמו שהקשה הפרמ"ג וכן הוא
קושיית החרעק"א ו"ל במשניות, וכן הביא בדמ"ס סק"ו וכן מ"ל סל"ח סקל"ב דמה שאין
דבר אכילה אף באינו מינו כה"י ברוב לבד כמוקלס ומקוה, ורק באשר ישב ע"פ הרשב"א
דבמינו בלח הו' חוץ הגזירה של אינו מינו עוד טעם דהו' כאוכל ביחד דאסור מדרבנן כנו"ל:
[נח] ניבר כו' האופנים של יבש ביבש הם א) כמ"ש הטור נפרך לחתיכות דקוח שאין
ניכר בין זה לזה, ופירש הפרמ"ג בפתיחה ח"ג פ"ג ד"ה הרביעי שהרי אפילו שומעין וחרדל
הו' יבש לבד קמח ה"ל, ב) כמ"ש הש"ך סק"ה שיש איוה מינים ושוים במראה וחלוקים
בטעמים כפי מה שהגיד הש"ך מההר"א, ונשחטו וא"י איזו נשחט שלא כהוגן והעיר
דגמ"ר דלהש"ך שיבאר בסק"י סקמ"ד מהב"א הו' זה קבוע, וכ"כ בדמ"ס סקל"ה משו"ת
הרב בשו"ע ס' י"ח הניח להש"ך בל"ע שאפילו ביבש בלח אין להקל בזה כיון שאינו מתערב
יפה, ג) בפרמ"ג בפתיחה שם בה"י שלשה מינים חלוקים במראה ובטעם וידוע דאחד מהם
נשחט שלא כהוגן, ד) ג' מינים חלוקין וגמלא ריאה של אחד מהם טריפה וא"י מאיזוהו,
ה) שוים במראה ואין שוים בטעם וידוע ה"י מין האיסור ואח"כ נתערב ועל זה תמה
מהפר"ח שיבאר בסק"ע בקיורין לעינים ל"מ בזה ביטול, ו) בדמ"ס סקל"ה מהמ"כ עוד
משכח דבר קטן שנתערב במבטיל וגאבד ואינו ניכר, ועוד שחלוקים בשמים ובטעמים והם
דומים זה לזה וגמלא בורעים ובפירות כמ"ש הרשב"א גבי דגים וכן יש עכבר דומה למין
קבור בלורתן עיי"ש: [ס] ש"י"א כו' בדמ"ס ובה"א הביאו מהגשע"ד מהתוס' פסחים דמ"ד
ד"ה

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קט ביאור יהודה פט 177

[סא] ואין הטעם בזה מפני שאפשר להכיר ולהסיר האיסור הוי כדבר שיש לו תקנה קצת, רק הטעם שמה יבשלם ולכך אזלינן בזה בתר הטעם ולא בתר שמה:

כד אפילו אם [סב] גודע התערובת כשהי' יבש קודם הבישול מ"מ כשטבשלו אח"כ הוא אסור מ"ה ורא מדרבנן בלבד [סג] וכן אסור להוסיף בזה עד ס' כמו בכל איסור דרבנן שנתבאר ויש [סד] מחלקין בין יש בזית בכרי אביית פרס אסור וצריך ס' מ"ה, ופחות מכא"פ הוי רק דרבנן, והיינו זית במ' זיתים הוי בא"פ שאסור בזה מ"ה:

ויש

ד"ה איתני, ופנ"ה ד"ה רנא משמע שנא"מ ביבש לריך ס' מ"ה, וא"כ אם יהי' ספק כנגשפך אסורין כספיקא דאורייתא, ומבואר בשפ"ד סק"י שהוא משום דכל ענין רוב מסתדרין יליף והתם הוי מין במינו, אך תמה שס' א"כ ס' מה מהני צ"י כמ"ס הרשב"א בסו"א דזרוע בשלה דלר' יהודה דמין במינו לא בטיל ה"ה בס' ולא בטיל והניח בל"ע, והרשב"ל שהביאו הש"ך סק"י הביא דברי מהר"א ז"ל בהגשע"ד אלו לפסק הלכה, ובערוך השלחן סעי' פ"ד טעמם דהם ס"ל עיקר ילפותא לביטול ברוב לא מאחרי דבית רק מדם הפר ושעיר דאי לאו עולין ה"י בטל והוי רק במינו ברוב ולא באינו מינו, ואף שהחוס' עלמם בע"ז כחבו מאחרי דבית, כתב דשני בעלי התוס' הם,

ובסו"א סעי' כח שנס דעת הרמ"ל נוטה כן דבאינו מינו אין בטל ביבש ברוב, ויש עוד דעת רש"ל וכתו"פ שהביא שם דאין די ברוב מ"ה, וכן א"ל ס' מ"ה רק תלוי בכיות בכא"פ עיי"ש סעי' ו, ומ"מ מסקנת הש"ך שם דהחוס' לא מיירי רק מקמח בקמח דהוי זה לא בלח כנו"ל, אבל יבש ממש באינו מינו הוי רק מדרבנן בס' כהר"ן, והא"ר והת"ח עיי"ש: [סא] ואין כו' טעם זה הביאו הש"ך סו"א מהא"ר, והוא באו"ה לפי דעת רבינו ברך והרמב"ם ז"ל כמ"ס דת"ש סקמ"ב מספר אור ילחק, דקשה לו על טעם יבשלים, דאם גודע התערובת קודם הבישול ונתבטל אז ברוב הרי מותר לבשלו באמת, ואי לא גודע עד אחר הבישול הרי עכשיו הוי לח וצריך ס' מ"ה, רק הטעם שנקרא דבר שיש לו תקנה קלת כיון שיכול להסיר האיסור כשיכירו, ומ"מ לא הוי לגמרי כך דא"כ גם ס' לא יועיל בו, רק כיון שהוא מועט ואינו מולאו הוי דבר שאין לו תקנה לענין זה דס' מהני צ"י ולא רוב ולכך אזיל בזה נחר שמה, אבל להש"ך דהוי רק משום יבשלים תליא עיקר בטעמא כמ"ס בסו"א וכן: [סב] גודע כו' כן העלה הש"ך סו"א הנ"ל דהוי איסור דאורייתא כשמתבטל ל"י, וכ"כ הטו"ז כאן סק"ב, רק דקשיא ל"י ג"כ כיון שקודם הבישול נתבטל ברוב ואי בעי שרי למיכלי מ"ה וגעשה היתר גמור ולמה יאסר בבישול אח"כ, מ"ס מנשפך במינו ואינו מינו דאמרינן סליק וכיון שכבר נעשה היתר במינו אין איסור במה שנו"ט באינו מינו, גם כאן לא יזיק זה, ומחלק דשם אין הטעם נרגש בפני עצמו שהרי הוא עם מינו וכאן כשמתבטל נרגש בפ"ע ואסור מ"ה, ושם בפתיחה ח"ג פ"ג ד"ה גם הא, תמה על חירוק הטו"ז ב"י מניסם שא"י מי האיסור מה בכך שהטעם נרגש, ומ"מ נו"ל ה"ק"ב סק"ב מ"ס הבי"ח למחריב"ל דרק מדרבנן אסור כשמתבטלו ואסרו בחילתו כמו בזכופ, ולהשפ"ד א"א לומר כן רק מ"ה אסור כשמתבטלו, וכ"כ כאן במשניות סק"ב דמ"ה אסור דהוי כהוכר האיסור, שאף להר"ש דמותר לאכול בביא ולבשלו מ"מ חוזר וניעור, וסיים דמ"מ ביבש אוכל מ"ה ואם טועם טעמא דאיסורא פולט ודאי, ויתבאר בזה חילוק החו"ד, ובערוך השלחן סעי' תמה על חילוק הטו"ז מסליק דמה נ"מ, ומחלק הוא דשם ה"י בבישול וכבר אהן טעם, רק ההיתר משום סליק, אבל כאן שעדיין ל"ה נתינת טעם רק משום רוב היתר, ל"כ כשיבטל יתחדש איסור חדש נתינת טעם וזה לא נתבטל כלל: [סג] וכן כו' דת"ש סו"א סק"ב הביא מהחכ"ם להקל בזה לבטל לכתחילה כיון שאסור רק מגזירה יבשלים, אסר דת"ש מולק עליו דהוי ככל איסור דרבנן לדיון: [סד] מחלקין כו' הוא מהכתו"פ המזיל

כה ויש [סה] מהפוסקים שמחלקים בזה, דאם אוכל כל התערבות בבית אחת ברוב ואין ס' אז אסור מ"ה, משום שבאכילתו הוי טעם כעיקר בפיו אף שיש מהאחרונים שחולקים על זה אבל באוכל רק בזה אחר זה הוי רק מדרבנן, ובמינו הוי בבית אחת רק מדרבנן, ובזה אחר זה מותר לגמרי כשנ"ח:

כו כשמצריכים [סו] ששים ביבש אין מחשבים במה שיהא ששים כשיבשלים עם המים רק צריך ס', כמו שהוא עכשיו, וי"א [סז] דאפילו במבושל פעם אחת מ"מ אסור ביבש באינו מינו משום לא פלוג או דהוי כיש תקנה להכיר, [סח] ומ"מ יש מקילין אף שאין ס' בהתיכות גופיהו רק בשיהי ס' בצירוף הרוטב, בשנתבשלה כך, או דמיני ברוב התיכות נגד החתיכה שאינו מכירה וס' עם הרוטב:

אם

אפילו באיסור דרבנן שיתבאר שמוחר להס'ך, מ"מ אסור לדידי' צנת אחת, וכן העלה בחידושים שם סק"ה, ומ"מ להפרמ"ג הגו"ל סקס"ב כתב שאם טעם טעם איסור כולט, ובדח"ש סקכ"ז מקומות וביט יהודה חלקו על החו"ד דאפילו ביחד הוי רק דרבנן טי"ט: [סו] ששים כו' כ"כ הכ"ח והביאו השפ"ד סק"ט, ופירש טעמו דשאל יבשלים בכלי קדר או משום לא פלוג, ורק במינו נו"ל סק"ד דל"ח שיבשלים ויהי' אינו מינו אסור להס'ך בסליק משום שהוא מדרבנן: [סז] דאפילו כו' דח"ש סקמ"ב מספר אור ילחך דאף דל"ש שאל יבשלים, מ"מ אסור משום לא פלוג, וממנדים חדשים דכיון שלטעם הכ' של ניכר ויש לו הקנה הוי אף בכה"ג והמניח הביא ב' הטעמים יש מ"ח להחמיר ומסיכ"ט בס'ך סק"ז על רמ"א נראה קן דשם בבישול מיידי: [סח] ומ"מ כו' כבר נו"ל סק"ה דבמינו אף שיש ס' נגד האיסור מ"מ בעי רוב בחתיכות אס' אין מכיר החתיכה, ובאינו מינו הביא השפ"ד סק"ד מהמניח דאף שהרי יבשלים ויהי' ס' עס רוטב מ"מ לריך ס' בחתיכות גופי', והמנחי חולק דמיני כס' בין הכל הרוטב וכו' וכתב קן מהפר"ח, והוא כתב דאדרבא בפר"ח כתב ג"כ כמניח ס' בחתיכות לבד, והטעם שאל יבשל אח"כ החתיכות בפחות מס' או לא פלוג ומסתפק להקל בהפמ"ר, כיון דאיסור דרבנן הוא, ומ"מ בחו"ב סק"ב העלה עיקר כמנחי דמיני רק ברוב חתיכות וס' עם הרוטב, וכ"כ בחידושים סק"ב, וא"י למה לא הביאו מהב"ח הג"ל סקס"ו, ובדח"ש סקט"ו, לפי מה שהביא פלוגתאם נראה דלהמניח כשישלה לריך ס' בחתיכות בלי רוטב, כמו ברוב במינו להס'ך ובעדך השלחן מפרש הטעם שאל אח"כ יבשלים בלא מים שהרי חתיכות נבילה אוסרת כמה קדירות זו אחר זו, ומ"ש שם שהחכ"א כניא ד"י כמניח, א"י שהרי החכ"א מלריך רק רוב בחתיכות, והכנפי יונה וביט יהודה ודברי יוסף מכימיס להח"ד ואינו מנין מה שמביא שם מהאורח מישור במינו עלמו ס', ס"ס נראה שאין זה ענין להב"ח:

נכלע

כז אם [סמ] נבלע כזית דם או חלב בתחיתו ונתערבה עם ב' חתיכות היתר מינה, אם יש רוב נגד החתיכה ודם נגד האיסור ביבש במילה אפילו בתהרלהית, ובבשר בחלב כה"ג בא"ד להתכבד, אבל אם אין ס' נגד האיסור אף באיסור דם שבישלו דהוי דרבנן אין להקל כיון שעיקרו מ"ה: **כח** ויש [ע] מהפוסקים הסיברים רביבש באינו מינו אינו מועיל ס' רק באופן דלא ניכר האיסור וגם ליכא למיקום אטעמא, כמ"ד ביש כאן מינים הרבה ואחד מהם של איסור וא"י איזהו, אבל באופן שנבלע בהחתיכה איסור כמ"ד חלב או דם ובשיאכל ירגיש בפיו האיסור וכן יכולין לברר ע"י קפילא איזו הוא האסורה בזה אין מועיל אפילו ביטול בס' ומ"מ יש [עא] חולקין בזה ומקילים

[סמ] נבלע כו' זה מתבאר מהש"ך סי' ט סקני' הנז"ל סק"א סקמ"ז נחתיכה שלא נמלחה שנתערבה בטילה ברוב, שהקשה הש"ך דנהי' שהמחבר מיידי רק כשהא"י ימים בלי מליחה שהוא רק חומרת הנאונים, ושפיר בטילה ברוב כיבש ביבש ולא גזרו בזה אטו יבשלת, אבל בלא מליחה דלא ס"ל טעם של אפשר להכיר רק שחא יבשלת קשה ליבש ס', ודעתו באמת דבעי ס' ורוב לאו דוקא, רק קמ"ל דלא הוי רלהית ורק שם דלא ידעינן כמה דם יש נחתיכה לריך ס' ולא כשבלע כזית והביאו המשבולות כאן סק"ב ד"ה אס, וכ"כ בפתיחה ח"ב פ"ב כש"ך, ומה שהקשו הפרי"ח ודגול מרובה ה"ל להש"ך שיתבאר בסקפ"א שמתיר דרבנן בא"מ ודם שנישלו הוי דרבנן י"שכ במשבולות דדם הוי עיקרו מ"ה לא הוי קולת הש"ך של אינו מינו שיתבאר, ויתבאר בסקפ"ג י"שוב מחו"ד על זה ע"פ חילוקו שיתבאר, ובד"ש סקט"ו הביא משערי תשובה סתמ"ז סקל"ה מפני יחושע שמיקל בזה כמו במינו ברוב, אבל בבית שלמה ועוד תמוה עליו שכל האחרונים פוסקים בזה כהש"ך, וכ"כ הש"ך סק"ז ע"י"ש: [ע] מהפוסקים כו' דבר זה הביא הפרי"ח סימן זה סק"ז נחתיכה הנלוה מחלב, וכן כלי מולכת בין בשר דאיכא למיקום אטעמא דאיסורא הו"ל כניכר האיסור, ועוד כשיאכל חתיכה זו ירגיש בפיו החלב, וכמו שדברים אלו קילורין לעינים הם, וכ"כ הפרי"ח סק"ה סקמ"א בפירוש הא"ה שהביא הש"ך שם סק"ל לא משום לירוף רק שעי' הנלוה אין בטל ברוב, וכ"כ בסק"ב לענין כלי שנתערבה ג"כ דכה"ג ל"ה ביטול, ובתערקא סק"ה מסייע להפרי"ח משיטת הרא"ה ו"ל שהביאו הר"ן דבללי אין מועיל ס' כיון שהרבה מחכנם למקום אחד ואין מועיל אפי" כ"פ ס' ע"י"ש, והנה בשפ"ד כאן הביאו ותמוה עליו מחתיכה שלא נמלח בסיס"ט דבטל חד בתרי אחאי לא שירער שם הפרי"ח, ועוד כ"ש דלדין לא סמכין אקפילא בין לקולא בין לחומרא, ומ"מ בפתיחה ח"ב פ"ג ד"ה הרביעי תמה על האופן הג' והד' הנז"ל סקני"ט שהיו ניכרים ונתערבו מהפרי"ח הנ"ל דלחומרא שפיר סמכין אקפילא, ועוד ס"ס טועם איסור, וכמו שזה אמת וליב דכל שטעמו ניכר ויכולין לברר ע"י טעימה לא בטיל וגופרף לחתיכות דקות י"ל גוה"כ הוא, רק מהמקומות שמראה שם נראה ההיפך מזה, ובספר ערוך השלחן סעיף י"ז העיר ג"כ ממליחה הנ"ל שבסיס"ט שיכולין לטעום ג"כ וע"כ זה ל"ה איסור ניכר, ועוד אכן לא סמכין אטעימה קפילא, ובס"י ק"ה סקמ"א כתב ג"כ דלא כפרי"ח דפשוט דיבש ביבש בטל מ"ה באינו מינו באינו ניכר ואם ירגיש בפיו לא יאכלנו, וכ"כ בזה שהוא מין צמיגו במראה רק בלע אינו מינו הוי אפילו מדרבנן בטל, וכבר נז"ל סק"ה סקני"ה במעשה ש' הנובי בקרעפליך כתב החו"ד שם סק"ז לדמות הפרי"ח הנ"ל שא"ל קפילא ואם ירגיש טעם איסור ישליך, ובכרו"פ סק"ב חולק ג"כ על הפרי"ח, וכבר נז"ל מה שיש מחלקין סבדי"ן הנובי הוי רק מעשה טיחה בעלמא, ולכך הזכיר החב"א כנ"ל דין י"ב דברי הפרי"ח, וכלל נ"ג דין ז' דברי הנובי, ובחב"א כנ"ל שם במוסגר, שש"ך סק"ז לדברי הרבנו ברוך משמע ככ"ה בסק"ב שמתיר: [עא] חולקין כו' בד"ש סקמ"א הביא מניח יהודה

ויד יהודה ג"כ כפר"ח ופרמ"ג שחשכים עמו בפתיחה, ולא כחוו"ד, דרך כ"ס ששים אחריו שדאי אין בו טעם וא"ל קפילא אבל כ"ס חתיכה שמרגישין בה טעם האיסור הוי כניכר האיסור, ומ"מ הביאו מיד שאלו בטיחה כנוכ"י יש להקל וכן מחלקים בין חתיכות גדולות לא יופסד ע"י הטעימה רק מקלחה, אבל קטנה שא"ל להפסיד כל חתיכה אין לריך קפילא עיי"ש: [עב] נאבד כ"ו כבר נ"ל סק"כ מחשבת הרשנ"א שהביא כ"י להסבירים מנ"מ כיצד נע"ס' א"ס מועיל נאבד, ש"ל רק בחומר המערובת כמו חרומה בפחות מק"ל וסוד הנסקל, ופירוש דבריו לפמ"ש השפ"ד כאן סק"ו, שהמחמירין ס"ל כיון דנע"ס' ס' שהלכו בו אחר נתינת טעם אי מנכ"ל להו שוב לא חליקין, וגוי שניכ"ס כיצד פסקין דחד כהרי בטל, מ"מ מסופק באינו מינו כה"ג כיצד אי מועיל או מ"מ שייך למיחוש שיבטל ויתן טעם והעלה לאסור אף בהפמ"ר, ובדיו"ס ס"ס אוח כ"ב הביא השפ"ד ממנ"כ ומונחי שמחירים משום ספיקו לקולא, והוכיח בדעת הש"ך דבאינו בטולם אפשר מותר אשילו באיסור חורה, ובחוו"ד סק"ד מסופק בזה, ואוסר מרשנ"א הג"ל, ומ"מ בסיק"י ביאורים סק"ג כתב דאף שהא"ר מחיר היינו לטעמו הג"ל שאפשר להכיר הוי כשאר איסור

דרכין, אבל לדין משום יבטלס הו"ל לאסור, ומ"מ המנחי מחיר ונובעל דעתו נגד הסנה"י: [ענ] ור"ש כ"ו בדמ"ס סקמ"ד מספר ערך שי דרך בנאכל אחר אוסר השפ"ד אז נפל ל"ס ד"ל איסורא ברובא אשתא"ר אבל במחלה מותר לכו"ע: [ער] דמסק כ"ו במשבות רעק"א סיפ"ב הביאו פמ"ס סק"ג כחפ"ק בזה והיינו אף דבנשפך באיסור דרכין מקילין, משום דשם נהי שיש לתבטל חוקת איסור שהרי נפל, מ"מ יש חוקת היתר ג"כ לתבטל שלא נאסר, וזה בלא בלא שבאין ס' נאסר היתר מחמת בלוע האיסור שמתוכו והוי חוקת נגד חוקת וספיקו להקל, אבל כיצד נאכל ס' אין היתר נהפך לאיסור רק אסור לאוכלו משום דא"ל להכיר האיסור, א"כ אין מוליחין היתר מחמתו וקימא חוקת איסור דלא נתבטל, ועוד כיון דטעמא שח"ל יבטלס שייך גם בזה הנזירה כיון דיהי עכ"פ ספק דאורייתא ובפרט א"ס יורגס הטעם יבורר שהוא אסור מ"ה, ורק מהש"ך סיק"כ סק"ד לא משמע כן, ובדמ"ס סקמ"ד מאבן שחי' דמדברי הנרעק"א ז"ל אין להוכיח לאסור בנאבד דלא כמנחי וחוו"ד, ד"ל מיירי בענין שאין היתר בנאבד כמו במזיד או שלא נפל לאיסור דאל"כ הרי יש ס"ס שח"ל אסור נאבד, ואח"ל היתר שח"ל ה"י ס' או להחיר אף בלא שנים שנים, ובאבן שחי' בחרהי למעליותא שנאבד קלח לתלות, וגם ספק ששים באינו מינו מחיר ובחמדת משה סיל"ד מופלפל בזה עיי"ש: [ענ] קטנה כ"ו הו"ל מהשפ"ד ס' ק"ב סק"ד דאף שיכול להיות שחמת מהגדולה אסורה וא"כ אין כאן ששים

ומקילים, ואפילו להמתמירים זה רק בלא יופסד ע"י הטעימה, וכן באם הטעם רק מטיחה של חמאה או שומן אין לחוש בזה לבטל כדין יבש ביבש: **כח** ביבש ביבש באינו מינו בפחות מ"מ שאסור, אם [עב] נאבד אחד מן העולם כמו נפל ל"ס, או נאבד בשוגג, אף שיש מפקפקין בזה לאסור דלא דמי לדברים השייכים שמועיל נאבד לתלות, מ"מ יש סימכין להתיר בזה, [ענ] ור"ש מאחרונים בנפל יותר מאחד כמו מחצה יש להתיר לבריע, ואם נאבד קצתו ויש ג"כ ספק אם יש ששים, יש [ער] דמסק אם להקל כמו בטין במינו ונשפך, כשאין לתלות בהנאבד להתיר:

כט אם נזערב חתיכה אחת [ענ] קטנה שיש בה כזית בב' חתיכות גדולות שיש בכל אחת ל' זתים מין באינה טינה, ונזרע שהחתיכה אחת אסורה וא"י איזו האסורה, אף שיכול להיות שאחת מגדולה הוא האסורה מ"מ מותר רק שאין לבטלם ביהר:

כבר

דרכין, אבל לדין משום יבטלס הו"ל לאסור, ומ"מ המנחי מחיר ונובעל דעתו נגד הסנה"י: [ענ] ור"ש כ"ו בדמ"ס סקמ"ד מספר ערך שי דרך בנאכל אחר אוסר השפ"ד אז נפל ל"ס ד"ל איסורא ברובא אשתא"ר אבל במחלה מותר לכו"ע: [ער] דמסק כ"ו במשבות רעק"א סיפ"ב הביאו פמ"ס סק"ג כחפ"ק בזה והיינו אף דבנשפך באיסור דרכין מקילין, משום דשם נהי שיש לתבטל חוקת איסור שהרי נפל, מ"מ יש חוקת היתר ג"כ לתבטל שלא נאסר, וזה בלא בלא שבאין ס' נאסר היתר מחמת בלוע האיסור שמתוכו והוי חוקת נגד חוקת וספיקו להקל, אבל כיצד נאכל ס' אין היתר נהפך לאיסור רק אסור לאוכלו משום דא"ל להכיר האיסור, א"כ אין מוליחין היתר מחמתו וקימא חוקת איסור דלא נתבטל, ועוד כיון דטעמא שח"ל יבטלס שייך גם בזה הנזירה כיון דיהי עכ"פ ספק דאורייתא ובפרט א"ס יורגס הטעם יבורר שהוא אסור מ"ה, ורק מהש"ך סיק"כ סק"ד לא משמע כן, ובדמ"ס סקמ"ד מאבן שחי' דמדברי הנרעק"א ז"ל אין להוכיח לאסור בנאבד דלא כמנחי וחוו"ד, ד"ל מיירי בענין שאין היתר בנאבד כמו במזיד או שלא נפל לאיסור דאל"כ הרי יש ס"ס שח"ל אסור נאבד, ואח"ל היתר שח"ל ה"י ס' או להחיר אף בלא שנים שנים, ובאבן שחי' בחרהי למעליותא שנאבד קלח לתלות, וגם ספק ששים באינו מינו מחיר ובחמדת משה סיל"ד מופלפל בזה עיי"ש: [ענ] קטנה כ"ו הו"ל מהשפ"ד ס' ק"ב סק"ד דאף שיכול להיות שחמת מהגדולה אסורה וא"כ אין כאן ששים

קבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קט ביאור יהודה צא 181

לא כבר [עו] נתבאר רב"ע בלח במינו דצריך סי' מדרבנן הוא אפילו באיסורי דרבנן דאין במ"א בדוב כמו באיסור תורה ואין סקלין אפי' בהפסד רק בכלי שני אף להמחמירין בו בכל מקום מותר בזה וביבש ביבש במינו אפילו באיסור [עז] דרבנן אין להתיר בחד בחד בלי רוב אפילו לשני בני אדם [עח] ואפילו ביש רוב אסור בבת אחת כמו באיסור תורה שנתבאר :

לב בחד בחד [עט] שאסור לבי' בנ"א הוא אפילו אם אחד הוא של ישראל והבי' של עכו"ם ג"כ אין לסמוך להקל אף שיש נוטים להחמיר רק בששניהם הם של ישראל רק רוצה להאכיל אחד לעכו"ם אבל כשהיתר של ישראל והאיסור של עכו"ם ונתערבו וחלקו ובא הישראל לשאול על שלו נוטים להקל מ"מ אין להקל בכל גווני [פ] ואם נאבד אחד מהם יש בזה אוסרים ואפילו בהם של ב' בנ"א ובאו לשאול בזה אחר זה ג"כ אין להתיר ויש מתירים בנאבד כשית' ומ"מ אין להשליך וביש

נגדה מ"מ כיון דעכ"פ הוי רוב וליכ' איסורא חסד רק דרבנן שח"א יבטלם וזה הוי רק ספק דרבנן שח"א הקטל הוא האיסור והוי סי' נגדה כשיבטלם ומ"מ לבטלם ביחד אסור והביאו במידותי דעק"א ו"ל כאלן לדינא ונדח"ש סקמ"ג :

[ו] דיני איסור דרבנן ביבש שברמ"א סע"א

[עו] נתבאר כו' היינו הניח סי' סקל"ט, ממ"ט הפרמ"ג בפתיחה ח"ב פ"א ד"ה והנה לח כו' אף דהוי כעין גזירה לגזירה דהא לא אחי לויי איסורא דאורייתא ומכ"ס לפי מה שיתבאר כאלן מהס"ך שמיקל באלו מינו ביבש דרבנן, מ"מ זה הוי כמו שאוכל ביחד, ואף דלפ"מ שמחיר רמ"א בהפמ"ר כח"א שביטול הוי' להחמיר, מ"מ יש ראי' מלב הדבוק דהוי דם שביטלו דרבנן, ועוד ראי' מדם בלי' וכו' בלופן שאפי' בהפמ"ר אין להחמיר ורק בכלי שני מיקל שם בפתיחה, ובספק עריפה במין במינו בלח ולא נודע עד שנטשה התערובת, אף שנמשכות סיפ"א סק"ה מיקל בזה במינו, מ"מ יתבאר בסיק"י סקט"ע דיש חמוריים מהפקקין על זה אפילו אם מחירין בשאר ע"י גילגול דרבנן בלא נודע, מ"מ מינו חמיר בזה, רק יתבאר מהלבוש"ר שהוא מיקל בביטול ובמליהה דת"ש סימן זה סק"ה, ולי' לריך לחומרת סיד יבודה, רק לחומרת של מינו שכתב בנאות דשא דזה גרע מאשר דרבנן וכו' חנוכית סי' כשית' שם : [עז] דרבנן כו' סנ"י סנ"י זה הביא מהנשע"ד דביבש ביבש ואינו אסור אלא מדרבנן אם נתערב אפילו חד בחד, מותר לבי' בני אדם באכילה, וכתב הבי' שיחיד הוא בדבר זה ואין לסמוך עליו והרמ"א ו"ל כהנה כאלן סע"א העלה דאין מילוק בכל זה בין איסור דאורייתא לרבנן אף שברין יבש ביבש בל"מ יתבאר בסקפ"א שהס"ך מיקל דרבנן, מ"מ דין זה של איסור דרבנן בחד בחד מוסכם הוא מהכל שאסור בלי רוב, וכ"כ המרש"ם בהגה דלא כהנהגות שער, וכמ"ס הש"ך סק"ט דהרמ"א קאי ארישא היינו במינו, ויתבאר בסיק"י סק"ה ח"פ שהפמ"ר הביא ראי' מזה הנשע"ד לדין שיתבאר להחמיר בסדר אפילו בחזקת איסור כל שאין חד בחד רק ספק אחד : [עח] ואפילו כו' הוא מהשפ"ד בסיק"ב סק"ה ד"ה אבל לערבן כו' לענין ביטול יחד בפשיטות דאף דרבנן אסור, והיינו מדכתב רמ"א וכל זה כו' ויישב שם דבא"י ל"ש זה ע"ס : [עט] שאסור כו' כן הביאו מהמ"מ בל"ה"מ שכתב סקמ"ת, והוא דעתו כמ"ס בפנים דכשניהם של ישראל הוי כמו שני שנילין כשנאו לשאול בב"א ואין מועיל מה שרוצה להאכיל לעכו"ם, אבל בלופן השני י"ל כשישראל כל לשאול על שלו, י"ל הרי העכו"ם לא יבוא לשאול על זה, ומ"מ מחמיר בזה ע"ס : [פ] ואם כו' זה יתבאר בסיק"י סקט"א שהס"ך דין כ"א עכ"ס אסור, והפמ"ר ומנח"י מתירים, והביא בדח"ש כאלן סקמ"ת מהל"ה"מ להס"ך הוי אפילו

ואילו כב' בנ"א כפנים ונפחיה ח"א פ"ג
 כחכ כפנים שנוה ד"ל הגדולה הימר לנטל
 האיסור ול"ה א'חחוק, רק מסמימם הש"ך
 נראה דגם כה"ג הוי א'חחוק שסרי ח"א לנטלם
 ויחנך עור כס"ק"י: [פא] באיסור כו'
 בזה נחלקו הש"ך עם המלקים שיחנך
 שולשון הרמ"א, בכל זה' משמע דקא' ג"כ
 על אינו מינו באיסור דרבנן, וע"כ הקסס
 הש"ך הא ח"א למי' לירי איסור טורח
 וסני ברוב לנד, ועפ"ז י"שכ שני הגהות
 שפ"ד שסחרו, דמכנה"ה הנז"ל נחר נחר
 מותר לכ' בנ"א, ובסמוך נחכ ג"כ מסס
 אור ורעו באיסור דרבנן נחמערב חד כסרי
 מותר באכילה לכ' בנ"א פירוש לישראל
 וגמ"ס, וקשה א' מ"ס שס סמס לכ' בנ"א
 וכן נחכ ישראל ועכו"ס, ב' הא אפילו
 באיסור הורס מותר חד בקרי, ג' כאן חד
 נחר וכן חד נחרי ולכיל מיירי הגה
 אחרונה במין בא"מ וע"פ הר"ן מותר
 נדרבנן, ומ"ס לישראל ועכו"ס שחא יודמן
 האיסור לפיו של ישראל והוי מוכער שירגיש
 בפיו האיסור שאינו כטעם של הימר, ודמיו דקך, כל זה' שברמ"א קא' רק חמיו לאמק
 חד נחר, וכן הביא מהלבוש שהשמיט הגה זו, ומס שיכ האגח מיסור שנשפ"ד סק"ט
 דברמ"א אין סובר כטעם הר"ן רק כטעם אור"ה שאפשר להכיר, וכי אפילו נדרבנן,
 דחאו השפ"ד שס דלענין ביטול שפיר סובר כר"א"ס, אבל לוס סובר כהר"ן דהוי כסוכר
 האיסור כי ח"ך אוכל יטעם, ואף שזכאן הביא הש"ך בסמס להחיר, מ"מ כס"ק"י בדיני
 ס"ס דין כ"ב אומר הש"ך באין הפסד כולי הא, רק מחיר נאכנד אחד אף חס יטע
 עדיין בטולם, והביאו בחרעק"א ו"ל כאן, והפרי"ח סק"ז מסכים להש"ך להימר, וסמ"כ
 והמנח"י שנפרמ"ג בפתיחה ח"א פ"ג וכן אוסרים, להמג"כ משום טעם האור"ה כנ"ל
 דאפשר להכיר, ופי"ך אפילו נדרבנן, ור"ח"ה המנח"י מסיכ"ג נכר נכר אינו מינו לר"ך
 ס"א אף בחז"ל, וס"ס בפתיחה דלדינא ז"ט, ולהמחזירים נסחזק בשפ"ד סק"י אוח כ"ב
 מס"ס חס מותר הנשאר בזה אחס לאדם אחד, ובדית"ש סקמ"ז שלפרמ"ג אף נספמ"ר
 אין להחיר כדן כש"ך וכ"ד הביאורי הגר"א וישועות יעקב וסכ"ה מחיר להחמיר וכ"כ יד
 יסודה, והכל"י מחיר בהפמ"ר כהש"ך נדרבנן בא"מ גיבס פ"י"ס: [פב] תרבא כו'
 פרמ"ג שס בפתיחה פ"ב, דנמיה אף שנעסס מחמילה נכילס מ"מ נז"ל סקס"ט דדי רק
 ברוב נגד החחוכה שקא' מינה, וס' נגד החלכ כהש"ך ס"י, ס"ס סקנ"ז, אבל באינה
 מינה כיון שחנ"ג בשאר איסורין דרבנן הוי באיסור דרבנן באינו מינו שמוחר להש"ך,
 ואסור להאוסרים: [פג] שאף כו' הוא מחוד"ב סק"ה בסופו כמו שמשום הדיעות דס"ל
 מבא"מ ביבש הוא מ"ה, עם הדיעות דס"ל מדרבנן באופן הנ"ל, סקס"ה כשאוכל בימר
 הוי זה טעם כעיקר שמרגיש בפיו כמו שכו' בחוש, ה"ה בזה להש"ך הוי בימר אסור
 שאוכל האיסור ומרגיש טעמו, אבל בזא"ז יש לומר כנ"א שכו' מן הרוב הימר ומותר
 להש"ך, וי"שכ בזה מה שהקסס הש"ך סיס"ט סקנ"ז ליבטי ס', אף שלשטמו דס שביטלו
 דרבנן הוי מבא"מ באיסור דרבנן, וע"כ נז"ל שכהוא אוכלו כאחד אין מיקל הש"ך:

וביש אחת גדולה ואחת קטנה וא"י
 איזו האיסור, מותר לכו"ע בנאכד
 ואפילו להש"ך אחד מותר:
 ר"ג ואם הוא יבש ביבש ויש רוב
 [פא] באיסור דרבנן באינו מינו,
 יש אוסרין באין הפסד כל כך, ורק
 מתירין בנאכד אחד אפילו ישנו
 בעולם, ויש שאוסרין בזה אפילו
 בהפמ"ר, ויש לספק אם בכזה מותר
 בבית אחת לאדם אחד בזה להמחזירים:
 ר"ד אם חל"ב [פב] תרבא נבלע
 ב ב ש ר ו נ א ס ר ש ה ד ין
 שבשנתערבה אותה חתיכה באחרות
 ברוב צריך רק ס' נגד החל"ב, אם
 נתערבה חתיכה זו באינה מינה
 להמחזירים, די ברוב נגד החתיכה,
 ולהאוסרים צריך ס' בשנית:
 ר"ה יש אוסרים [פג] שאף להמחזירים,
 מ"ס אסור לאכול כל התערובת
 ביחד משום טעם כעיקר ומותר רק
 בזה

כפיו האיסור שאינו כטעם של הימר, ודמיו דקך, כל זה' שברמ"א קא' רק חמיו לאמק
 חד נחר, וכן הביא מהלבוש שהשמיט הגה זו, ומס שיכ האגח מיסור שנשפ"ד סק"ט
 דברמ"א אין סובר כטעם הר"ן רק כטעם אור"ה שאפשר להכיר, וכי אפילו נדרבנן,
 דחאו השפ"ד שס דלענין ביטול שפיר סובר כר"א"ס, אבל לוס סובר כהר"ן דהוי כסוכר
 האיסור כי ח"ך אוכל יטעם, ואף שזכאן הביא הש"ך בסמס להחיר, מ"מ כס"ק"י בדיני
 ס"ס דין כ"ב אומר הש"ך באין הפסד כולי הא, רק מחיר נאכנד אחד אף חס יטע
 עדיין בטולם, והביאו בחרעק"א ו"ל כאן, והפרי"ח סק"ז מסכים להש"ך להימר, וסמ"כ
 והמנח"י שנפרמ"ג בפתיחה ח"א פ"ג וכן אוסרים, להמג"כ משום טעם האור"ה כנ"ל
 דאפשר להכיר, ופי"ך אפילו נדרבנן, ור"ח"ה המנח"י מסיכ"ג נכר נכר אינו מינו לר"ך
 ס"א אף בחז"ל, וס"ס בפתיחה דלדינא ז"ט, ולהמחזירים נסחזק בשפ"ד סק"י אוח כ"ב
 מס"ס חס מותר הנשאר בזה אחס לאדם אחד, ובדית"ש סקמ"ז שלפרמ"ג אף נספמ"ר
 אין להחיר כדן כש"ך וכ"ד הביאורי הגר"א וישועות יעקב וסכ"ה מחיר להחמיר וכ"כ יד
 יסודה, והכל"י מחיר בהפמ"ר כהש"ך נדרבנן בא"מ גיבס פ"י"ס: [פב] תרבא כו'
 פרמ"ג שס בפתיחה פ"ב, דנמיה אף שנעסס מחמילה נכילס מ"מ נז"ל סקס"ט דדי רק
 ברוב נגד החחוכה שקא' מינה, וס' נגד החלכ כהש"ך ס"י, ס"ס סקנ"ז, אבל באינה
 מינה כיון שחנ"ג בשאר איסורין דרבנן הוי באיסור דרבנן באינו מינו שמוחר להש"ך,
 ואסור להאוסרים: [פג] שאף כו' הוא מחוד"ב סק"ה בסופו כמו שמשום הדיעות דס"ל
 מבא"מ ביבש הוא מ"ה, עם הדיעות דס"ל מדרבנן באופן הנ"ל, סקס"ה כשאוכל בימר
 הוי זה טעם כעיקר שמרגיש בפיו כמו שכו' בחוש, ה"ה בזה להש"ך הוי בימר אסור
 שאוכל האיסור ומרגיש טעמו, אבל בזא"ז יש לומר כנ"א שכו' מן הרוב הימר ומותר
 להש"ך, וי"שכ בזה מה שהקסס הש"ך סיס"ט סקנ"ז ליבטי ס', אף שלשטמו דס שביטלו
 דרבנן הוי מבא"מ באיסור דרבנן, וע"כ נז"ל שכהוא אוכלו כאחד אין מיקל הש"ך:

[פד] לפנים כו' כי הפריה סקו ג"כ מה"ט דהא לא חמי נכו לירי איכור, ונאמא כחנ כן הס"ך עלמו סיק"ד סק"ג בעכ"ד באימרטוט, דכל כה"ג שפונס סני ברוב, רק שהשפ"ד כחנ מהמני"כ שאוסר כמו שאוסר נדרנן וסינו דס"ל כעטס אפשר להכיר שזה שייך אפילו בפונס ואיכור דרבנן ג"כ, ונכולס הניח הפרימ"ג בליע :

[ז] דיני מין במינו ביבש לבשל יחד שבשריע מע"ב.

[פה] וליא כו' הרשניא ז"ל דעמו דכמו שאכור לר"י לאכול

כולו כאחד, ה"ה שאכור לנשין אף אחר שנודע ונחטל, ואף שנתהו"ב כחנ כמו שהביאו הטור סימן זה, עבר ובישין כל אחד מותר בפני עלמו והרובע בנו"ט, מינו

בתשובה כחנ שטעום הוא וליווה לתקן זה, דא"ך י"ו מותר הא יש בכל מטעם האיכור אם הי' אפשר למיקוס אטעמא, רק הגירסא הוא עבר ובישין כאחד אפילו לאכול כל אחד בפני עלמו אכור, ומ"ט בלשון שהרובע נבלע בחתיכות, כחנ השפ"ד סק"ח שזה לאו דוקא רק המוחל היולא מחתיכה לחתיכה זה הוי לח בלא דנעי ס' במינו מדרבנן, ונ"ד הר"ן בפניה כהרשניא, וכחנ הכי מהשפ"ד דלהסמ"ג הג"ל שאכור לאדם אחד, אכור לבשל בקדירה אחת אפילו להאכילן לבי בני אדם, דהא הרוסב נעשה איכור כדק"י"ל טכ"ט דאורייתא : [פז] וליא יש חילוק כו' זה דעת הרא"ש ז"ל בספניה דנודע התערובת קודם הבישול נעשה היסר גמור שנהפך להיסר, ורק בנתכשל קודם שודע תערובתו, לא נקרא עדיין שם היסר לכך לר"ך ס' כמו באינו מינו, ונודע לא אמרינן שנפלט טעמו ואוסר מהכך טעמים שכתב שם א] לא מלינו דבר המותר לאוכלו שיהא לירי אכור אדרבא מלינו דגיס טמאים אכורים ולידס מותר מ"ה, ב] ראי' מסוגיא דובחים דע"ז דאמר מגיסא אכורה, דכשפירש מותר וא"ך יחזרו לאיסורס כשחזרו לקביעתן אלמא אין חוזר ונאסר, ג] אשכחן כה"ג בפ"ק דתרומות בסאה תרומה שנפלה למאה ולא הספיק להנדיב עד שנפלה אחרת אכור ור"ש מחיר, ואמר בירושלמי דלר"ש הוי ידיעה מקדשה דכשנודע לו מחילה מנפילתה כיון שסופו להריס הוי כהורמה, ולרבנן לאו כמורס דמי, ממילא נשמע לרבנן בשאר דברים דלא בני הרמה הוי כר' שמעון שהידיעה גורמת ההיסר, ד] הביא ראי' מובחים דק"ד דאפילו לחומרא גורמת הידיעה, ואף לשיטתו שהביא הטור בס"ט דכשנתוסף איכור חוזר וניעור, וא"כ הוי כעומאת משא במה שאוכל כולו כאחד וסומאת משא לא בטל, מ"מ מחלק שם בטל רק למנע ולא למשא, אבל באיכור גסי דכשנתוסף הוי כניכר האיכור וחז"ג, מ"מ כל שלא נתוסף הוי נהפך ומותר באכילה, וכן בנתכשל כשנודע קודם : [פז] הדין כו' הטור הביא דעת הרשניא לאיסור ודעת הרא"ש להסיר, והמחבר בסע"ב הביא כהרשניא לאכור צבישלו דניענד רק להוסיף מותר, וכבר נז"ל סקפ"ה מהשפ"ד דהלשון שרועב נבלע בחתיכות הוא לאו דוקא, רק זה הוי לח דנעי ששים, אבל בר"מ כחנ דכיון שחזי בפלוגמא של מעלה לאכול כאחת ושם מסיק הכי דהסומך על הרא"ש לא הפסיד ה"ה בזה, וכן העלה נהגה אחר שהביא דעת הרא"ש בשם י"א להסיר בנודע, ס"ס דבמקום הפסד יש לסמוך אמקילין ולהסיר, ונראה מהשפ"ד

בזה אחר זה, ויש מתירין אם הוא גותו מעם [פד] לפנים אפילו באיסור תורה ביבש באינו מינו :

ל' כבר נתבאר לעיון אכילה לאדם אחד בבת אחת, מה שמחמדין במין במינו ביבש בשנתבטל ברוב, [פה] וליא אכור לבשלם ביחד או אפילו בקדירה אחת להאכילן לבי בני אדם אפילו נודע התערובת קודם, [פז] וליא יש חילוק בין נודע ללא נודע : ל' לדין [פז] הדין שבאין הפסד אפילו אם נודע התערובת קודם אכור לבשלם ביחד, ואם בישלם אכור בלי ס' נגר האיכור, ובהפסד יש לסמוך אמקילין בנודע קודם להתיר

אסמיה דהיינו השמיר: [פח] שמתירין
 כי הוא חתמ"א כנ"ל ד"כ מהא"ה ומנ"א
 סימניו סק"א כשנודע קודם משום שנהפך
 איסור, וברת"ש סק"ט מיד יהודה ולא
 כהפך אפילו נודע: [פמ] ובב' כו' כי
 הכ"ה ע"פ הרש"א דמקלחן לזר אחד
 ומקלחן לזר אחד הוי בלא נודע מותר
 דרעבה, ונודע מותר לכחילה אף באין
 הפסד, והש"ך סק"ב שיהבאר לא נחלק
 עליו רק ארין לא נודע דרעבה, כנ"ל כלים
 שליווי בלא נודע לא נחבטל כשי"ת, אבל
 צדן זה של נודע שמוסר גם לרש"א לא
 פליג הש"ך: [צ] במד' כו' הוא מספר מניכ
 הובא בדמ"ס סק"ז בהדחה, ונעירוב
 התבשילין, ובאכ"ז מותר לכחילה, ואם
 משתמש בכל אחד בפ"ע אף שהפרי"ה סק"י
 אוסר להשתמש גם בכל אחד בפ"ע משום
 דשיל"מ, מ"מ ביר יהודה שדמ"ס שם
 התפלא עליו עיי"ש: [צא] להוסיף כו'
 הוא מהר"ן בשם הרא"ה ז"ל כיון שאין עתה
 איסור שהרי כ"א בפני עלמו מותר אינו
 נקרא נחבטל לכחילה והביאו המחבר בשו"ע,
 וכמו שכתבו הט"ז סק"ג והש"ך סק"ג.

להתיר בבישול ביהר ויש [פח]
 שמתירין במקום הפסד אפילו
 לכתחילה לבשל, [פמ] ובב' כלים
 מותר בב"ע בנודע לכתחילה:
 לח' כמו שאסור לבשל בקדירה
 אחת [צ] כמו כן אסור להדית
 ביהר אפילו נתבשלו כ"א בפ"ע וכן
 לערב התבשילין יחד אסור, ורק
 כשאינו ב"י מותר להדית וכן
 להשתמש בבכ קדירה בפ"ע מותר
 אפילו בו ביום, ולכ"ע מותר [צא]
 להוסיף עד ששים ולבשם ביהר ואין
 באן טבטל איסור לכתחילה, וכן כל
 ספק [צב] אפילו כל דהו די להתיר
 בזה:

ל"ה יש [צג] שמתירין אף בלא נודע
 קודם כשבישול בשני כלים, כמו
 שמתירין בנודע בבה"ג, אף ב"י
 הפסד לכתחילה, ויש [צד] חולקים
 דבשלא נודע אף בבישול בב' כלים
 ג"כ אסור כיון שאז לא נתבטל עדיין
 מ"ה והוי ספיקא דאורייתא, ויש לספק
 ב"א

ובמחלוקת מחלק בין קד דסימ"ט בחתיכה חי דאסור לנטול לבשל בלי מליחה, אף דג"כ
 יש להם היסור כמוה שהוא, משום דהיחר דשם לא נאסר מעולם ליה, אבל כאן האיסור
 נעשה היסור לכך מותר להרבות: [צב] אפילו כו' דמ"ס סק"ח מפרי מותר אפילו
 בספיקות דאוליין בהו לחומרא אפילו בדרבנן כמו דעת שו"ט, מ"מ בזה דשרי אפילו
 מדרבנן כיון דנחבטלו ביכש הותר לגמרי ע"ס: [צג] שמתירין כו' זה אופן השני של
 היסור הכ"ה אף בלא נודע להרא"ה, דהרי לרש"א אין היסור כלל בנודע ואפ"ה מותר
 בבישול בב' כלים כמ"ס מקלחן לזר אחד כו', ה"ה לדין בלא נודע שאסרין יש להחיר
 בבישול בב' כלים, וכמו היסור הג"ל סק"ט בלכתחילה בנודע ושם לא פליג הש"ך שהרי
 נודע ובטל, ורק פליג על לא נודע שליווי אין בזה דיכול כשי"ת: [צד] חולקים כו'
 זה דעת הש"ך סק"ב לחלוק על הכ"ה, דהרש"א מייירי רק בנודע קודם שאז נחבטל מ"ה
 וגם מדרבנן, ורק אוסר כשאר דברים הנכללים במינו שאסור מדרבנן, ולכך בשני כלים
 שיש לומר האיסור בקדירה אחרת, או דהוי סד"ה, או דאפילו ספק לא הוי דלא גזרו
 רבנן בלא במינו רק בלא ממש אבל נחבטל ברוב ביכש כבר אוקי דאורייתא, אבל
 בלא נודע שחמיר הכ"ה י"ל לא נחבטל כלל האיסור בלא נודע ואסור מ"ה, ועכשיו בהביטול
 כשנודע התערובת הוי על כל קדירה ספיקא דאורייתא, ואסור, וכ"ד הפרי"ה סק"י לפ"מ
 שהעלה בסו"ט דהידועה גורמת הביטול, וכ"כ בחינוך ב"י שנפתיש סק"ד לחלוק על הכ"ה,
 ואף שהשפ"ד הביא שהמנחי מזה עכשיו שנודע הא מ"מ אין ניכר איזה האיסור וליבטול
 עכשיו מ"ה, [ב] מ"ס הש"ך מ"ה אסור, משמע מהרא"ה שמרבנן אסור וכ"כ בהגהות סד'
 ברוך פרענקיל שהביאו בערוך השלחן סע"ה, ולהרא"ה רק מדרבנן אין בטל, מ"מ נחב"א
 כנ"ל דין י"ח במוסגר כח דמ"ס הרא"ה מדרבנן החמירו בזמנ"ה בלא נודע, קד, דרבנן

לא קאי אלא נודע, רק על השיעור שסיים
נמינו בלא זה הוי מדרבנן, והמחמץ והמחמץ
סיק שהניחו הממחמץ דעתם כהכ"ח שנחטל
גם בלא נודע, והכללי שנשפך שם נשם
הגרסאני כתב שחי' מעשה כפרנקפורט,
ונחלקו בזה הכני ישיבה, והשפך הכני בליע
דאין ניטול מ"ה להשך, וכשנישל פס מים
נאסרין המים כדון אינו מינו, ואחר שנודע
שהחמיות מנעלים מ"מ הרוטב נשאר
באיסור ונכלע בחמיות, וכ"כ בד"ה ודע,
מהפ"מ כהשך, וכן כתב בשפ"ד סיק"י
סקי"ג דלא כהר"פ אוח' ו', וכן החזיק בזה
בנובי"ק ס"ל"ג כהשך, אף שנלכוס"ר נחיר
סקקלי"ד חמה על הנובי"ק כשי"ח בסיק"י
סקק"ט, וכ"כ בנכ"ח אדם שער הקבוע סי'
ה' רק שם כתב שמאזיה מונח כהמחמץ
דהוי רק דרבנן, ובסקקלי"ד מירי וסכר
שמוחר לבטל האיסור וכ"כ בדת"ש סק"ס
מיד יהודה העיקר כשך שח"ה אין בטל,
ואפילו באיסור דרבנן כן הוא ואפילו לסוף
אין ללרף דעת הכ"ח, וכש"ע הרב בשו"ת
סי' י"ח חמה על השך דהא ביטול הוי
פירש קודם שנודע הספק, עיי"ג, ונז"ל
ס"ל"ט סקק"ג דבהיחר בהיחר כתב היר
יהודה דבטל אף בלא נודע: [צה] שבא כו' בדת"ש סק"ג נסתפק בזה כיון
שנשטדע אז סי' הביטול והרי עכשיו ליכא רוב, ובספר בינה אדם סי' ה' כתב להמחמץ
ישיעתו דהוי זה רק מדרבנן אי"כ נחטל מ"ה אף בלא נודע ונגד הדרבנן הרי מועיל
גפ"ל אחד לים לחלות שאיסורא נפל, אבל להשך דכוא מ"ה ועכשיו הרי אין כאן רוב, וכן
לענין אם אחד כבית זה וכ' כבית זה אין מלטרף, זה הנפרש מותר משום פירש והכי
הנשארם הרי ליכא רוב, וכתב שהבית מואיר הסכים לדבריו, עיי"ש: [צו] נתבאר כי
היינו הנו"ל סיק"א סקקלי"ב מהחמ"א דזה שנחתך בטל שם מנין מינה, ואף בלא ידע
דל"ס ביטול מ"מ פירש אמרינן ב"י מרוב כשרות, והנשאר הוא באיסורו, וכן הביא כאן
דד"ה סק"ט וסקק"ה ממנה פתח דנחתך לחמיות דקוח דהוי כפירש הוי אפילו בלא
נודע, וכ"כ בסק"ס מהר"י. אשכנזי דכשנישל בפני עלמו אמרינן פירש ומוחר גם בלי נודע,
ובחמ"ה כתב כן השך סיק"י סקקלי"ב דין בילה מתנגלות בפירשה: [צו] מקילין כו'
בדת"ש סק"ט הביא כן מספר חמורי דניאל, דרק בשניהם נחטלו ולא אפי' יש רוב ממנו
בהקדירה הסור, אבל באחד נחטלה ויש רוב ממנו בקדירה זו, כיון שאסור רק מדרבנן
חלינן שהאיסור הוא באלו שלא נחטלו, ואילו ודאי מותרות שהרי יש רוב ודטל חד
בחרי, וכן במליחה כן: [צח] שמצטרפים כו' הוא סיוס דכרי השך בסק"ג הני"ל
שריט' בנסיקי"א שנשל אדם אחד מלטרף לבטל, ובפ"מ סק"י כתב דזה של לירוף היינו
רק ב"ס בקדירה אחת רוב וכאן ז"ל הכא ליכא רוב, ודעתו שאין לירוף ובעי' ס' בכל
קדירה, והיינו לשיעתו בסיק"א דרק בדרבנן יש לירוף, אבל להשך שם אפילו באיסורי

בלא נודע התערובת עד [צה] שבא
ועכ"פ או כלב ואבל אחת מהתערובות,
דכשנודע אין רוב בפנינו:
כבר [צו] נתבאר שחי"א רק ביטול
יש בלא נודע אבל פירש מרוב
כמו בנתערב ביצה האסורה בין
יביצים, ואחד לא ידע ולקח ביצה
ונתנם להלביבות הרי זו הביצה
נותרת, והנשארים הם באיסורם, וכן
בכאן אם לא בישל בב' קדירות
בפעם אחת, רק בישל מתחילה חתיכה
בקדירה שתרתי ותלינן גם בלא נודע
דמרובא פירש, וכן יש [צו] מקילין
כשהי' רוב ממנו בכל אחד מהקדירה
ואחת נתבשלה ואחת לא נתבשלה
תלינן שהאיסור במה שלא נתבשלה,
ושם יש רוב, ושניהם מותרות:
כאן אף להאוסרין כשבישל בב'
כלים בלא נודע, מ"מ הדיון
[צח] שמצטרפים לבטל בס' כשהם
שר אדם אחד אף שיש מפקפקים
בזה כיון שאין רוב בכל אחד אין
לירוף, מ"מ כיון שאפילו באיסורי
תורה
יהודה דבטל אף בלא נודע: [צה] שבא כו' בדת"ש סק"ג נסתפק בזה כיון
שנשטדע אז סי' הביטול והרי עכשיו ליכא רוב, ובספר בינה אדם סי' ה' כתב להמחמץ
ישיעתו דהוי זה רק מדרבנן אי"כ נחטל מ"ה אף בלא נודע ונגד הדרבנן הרי מועיל
גפ"ל אחד לים לחלות שאיסורא נפל, אבל להשך דכוא מ"ה ועכשיו הרי אין כאן רוב, וכן
לענין אם אחד כבית זה וכ' כבית זה אין מלטרף, זה הנפרש מותר משום פירש והכי
הנשארם הרי ליכא רוב, וכתב שהבית מואיר הסכים לדבריו, עיי"ש: [צו] נתבאר כי
היינו הנו"ל סיק"א סקקלי"ב מהחמ"א דזה שנחתך בטל שם מנין מינה, ואף בלא ידע
דל"ס ביטול מ"מ פירש אמרינן ב"י מרוב כשרות, והנשאר הוא באיסורו, וכן הביא כאן
דד"ה סק"ט וסקק"ה ממנה פתח דנחתך לחמיות דקוח דהוי כפירש הוי אפילו בלא
נודע, וכ"כ בסק"ס מהר"י. אשכנזי דכשנישל בפני עלמו אמרינן פירש ומוחר גם בלי נודע,
ובחמ"ה כתב כן השך סיק"י סקקלי"ב דין בילה מתנגלות בפירשה: [צו] מקילין כו'
בדת"ש סק"ט הביא כן מספר חמורי דניאל, דרק בשניהם נחטלו ולא אפי' יש רוב ממנו
בהקדירה הסור, אבל באחד נחטלה ויש רוב ממנו בקדירה זו, כיון שאסור רק מדרבנן
חלינן שהאיסור הוא באלו שלא נחטלו, ואילו ודאי מותרות שהרי יש רוב ודטל חד
בחרי, וכן במליחה כן: [צח] שמצטרפים כו' הוא סיוס דכרי השך בסק"ג הני"ל
שריט' בנסיקי"א שנשל אדם אחד מלטרף לבטל, ובפ"מ סק"י כתב דזה של לירוף היינו
רק ב"ס בקדירה אחת רוב וכאן ז"ל הכא ליכא רוב, ודעתו שאין לירוף ובעי' ס' בכל
קדירה, והיינו לשיעתו בסיק"א דרק בדרבנן יש לירוף, אבל להשך שם אפילו באיסורי

תורה מצטרפין יש לצרף בפחות
מרב ג' במינו [צט] ויא' שאפילו
בימול במ' ג' אינו מועיל כשלא
נודע:
מב אם נמלחו יחד [ק] קודם
שנתבשרו בזה יש לאסור אף
להמתירים בנתבשרו בב' כלים משום
דהמליחה הוי כבישול ואף במ' יש
מספקין מלהתיר, ודק בספק מריפה
שנמלחו במינם אף באינו מכירה
והוא ההרלהית, מיט להמתירין במ'
ספק דרבנן ע"י גילגול כשלא נודע
עד שנעשה דרבנן, אף כה"ג
שהאיסור דרבנן מצד מינו יש להתיר
בזה:

מג כבר [קא] נתבאר על מה שיש
נותנים עצה להאווזות פטומות
שמוציאין לפעמים מריפות על הבני
מעיים, שיטלם בעורם בנוצותן ויערכם
יחד, ויתבשר עכשיו כיון שאין עכשיו
רלהית, ויהי מותר גם אחר הסרת
הנוצות, [קב] רק מיט אין לעשות
כן וגם אין מדות חסירות בזה,
ובורשמי אורחות הנלעמות שיש חיוב
לברוק הוי גם מבטל איסור בזה:
מד אם [קג] נפל חתיכת נבילה
לרוב היתר מינה ואינו ניכר,
ויש ס' עם הרוטב אסור ליקח שום
דבר מהתערובת שיהמעט ע"י זה
משיעור ס' עד שתצטנן, ואם לקח
מרק

הנוכחי, ובדמ"ש שם הביא מחמודי דניאל דבמליחה אפי' ס' אינו מועיל דמשיקר הדיו
הוי מליחה בנעילה או קליפה ואסור לאוכל דהוי כאוכל כולם ביחד, אלא כ' יש כל כך
חתיכות עד שבוראי אותן שנאסרו כדי קליפה או נעילה בטלן ברוב באחרים, ויתבאר
בסיק' סקמ"ש שזה דרבנן של מינו להחיר בע"י גילגול אינו מוסכם מהכל כמ"ש בספר
נאות דשא ונובי"ט סי"ג כיון שגורו בזה מינו אטו אינו מינו לא דמי להסרה"ט ושאר דרבנן
ע"י"ש: [קא] נתבאר כיו' היינו הנזיל סיק'א סקמ"ט והוא מהשפ"ד דכאן סוף
הסימן ד"ה ודע, דממילא כיון שגורע בעורה כנולתה ונתבטל עכשיו שוב אף אחר שהסירו
הנולות בטל הוא, אבל אם לא יסורו אז, שוב ל"ה ביטול כל זמן שלא נודע כמ"ש הש"ך
והפ"ת, ואז אחר ההסרה הנולות הוי רלה"ט ואין בטל, וכחכ דל"ה מבטל איסור לכתחילה
כיון שיכול להשליכם להכניח לנחרי, אבל בנשתי הלעטה הוי מבטל איסור לכתחילה כיון
שמחויב לבדוק: [קב] רק כו' שפ"ד שם, וי"ל אפשר דיעבד אם עשה כן בטל: [קג]
נפל כו' הוא מהשפ"ד סק"א ע"פ חסונת הרשב"א שהביא שם הטלה בזהר אפי', א' האיל
שהאיסור

מרק מותר בהפמ"ר, ובלקח חתיכה
אחת ולא נשאר סי' יש לספק בזה,
ואם הוא חד בחד ולקח מרק אף
בהפמ"ר אסור רק יסלק הב' חתיכות:
בזה אם [קד] נתערב יבש ביבש
ונודע ונתבשל באופן שיותר
בהפמ"ר כשנית, ואח"כ הוכר האיסור,
אם הוא עכשיו רותח כשהוכר וראי
אסור, ואם הוסר האיסור או שנצטנן
עכשיו יש לספק בהפמ"ר ויש מה"מ
בזה להתיר בהפמ"ר:

מו בבר [קה] נתבאר לענין איסורין
מבטלין זה את זה, דאף אם
גם ביבש ביבש מבטלין וא"ז הג'
איסורין, מ"מ הוי זה איסור הורה
ולא איסור דרבנן בלבד, אף שצ"א
בנתערב איסור ערלה עם בלאי כרם
ועוד חתיכה היתר [קו] מותר מ"ה
ורק אסור מרבנן, מ"מ יש חולקים
דגם בזה הוי מ"ה, וצ"א אין ביבש
בלא ביטור איסורים:

מו כיון שדין זה של [קז] נודע יש
בו דהקל' כמו לבישול ולחזור
תיעור, וכן לחומרא כמו לענין פירש
מהקבוע, או בספק דאורייתא ע"י
גלגול דרבנן ולכך יש בתבו [קח]
דבנודע לאחר ולא רבעים לא הוי
זה נודע, אם לא שהי' שותף
בהבהמה או שלקח הראש מהבהמה,
וכן כשנודע לאחד מבני הבית הוי
נודע, רק יש מאחרונים שמקילים
באיסור

דומיא דטומאת משא, וגז'ל שס מהכר"פ משנחת, באיסורי הנאה בין איסורי אכילה,
ודמה דזה כיו' ביטול איסור בהיתר, וכן בין דאורייתא לרבנן: [קו] מותר כיו' זה הוא
המשכחת של החוד"כ סק"ח שס, שזה הוי רק מדרבנן, ומ"מ סיים דביבש ביבש יש
לפסוק כהרמ"ס דאין מבטל, ובאמרי ברוך תנוה על החי' שגם בזה האופן הוי רק
דרבנן: [קז] נודע כיו' היינו הנז'ל סל"ט סקק"ז לענין חרי', וסימן זה דננידע מותר
לכב', וכן לענין כוונתה נודע דליה רלה"מ כנז'ל סקק"א, וכן בסיק"י סקק"א יתנא
במפיל לים, ופירש קודם שגולד הספק, וכן בע"י גלגול: [קח] דבנודע כיו' בלגוסיר
בחד סקק"ה כתב כן מסנא, ובית שלמה הפלא על הלבוש"ר כי הוא איבע"י ולא
איפשיטא בירושלמי כנז'ל סל"ט סקק"ט מחרעק"א, והביאו דמ"ש סיק"ז סקל"ז, וכוונת
חרעק"א מהארוך מהס"ך הוא דיש לילך לחומרא, וכאן שמקילין בנודע לריך דוקא יריעת
בעלים ולא אחר, ובמקום שהדיעה הוא חומרא הוי אפילו ביריעת אחר נודע להחמיר.

שהאיסור הוא גוש, לידן דפסקין בלין
הפמ"ר כרשנ"א דאסור לזבל ה"ס דאסור
ליקח שום דבר שיממעט מסי', בן בלקח
מרק מותר בהפמ"ר, בן בלקח חתיכה ולא
נשאר סי' יש לספק כיון שהי' רוב חתיכות
הוי רק דרבנן וספיקו לקולא שמה לקח
משם האיסור, בלין רוב חתיכות אף בהפמ"ר
אסור כשלקח מרק שהי' פולטת עכשיו דהא
החתיכה נשארת באיסורה רק יסלק כל הב'
חתיכות והשאר מותר: [קד] נתערב כיו'
במשכחת סק"ה נסחפק בזה והביא משכחות
הכס לבי ז"ל, שחכס אחד רזה לומר כמו
בנישאל בהיתר במים שאין להם סוף
והולירה וכל בעלה, אין הולד מ"ה ממזר,
ולחכ"ל הוי מ"ה ממזר, והא דבש ביבש
בנחטל והוכר ניכ פשוט שאסור, ואף
לדעת החכס שביבש ביבש מותר שם אינו
ניכר ובהיתר נתערב, והעלה דין כנפנים,
ובדמ"ש סקס"ח מזכרון אברהם ומגידים
חדשים שנראה שפמ"ג מיקל בזה בהפמ"ר,
ודוקא נודע קודם הביטול כנז'ל: [קה]
נתבאר כיו' היינו הנז'ל סס"ח סקק"ד
שהטור נקט לה בנ' אכפי ואחד מהם הוא
יבש ביבש בנ' איסורים ופטור על שלשתן,
וכתב הב"י דלא נקט לה הטור, רק שמה
נלמד ללח בלה, אבל לגופי' ביבש הרי ס"ס
אסור באכילה ורק פטור ממלקות וזה לא
נהא האירנא, ולכך לא כחצו הטור בסיק"ט
שמדבר מיבש ביבש, והב"ח שכתב בסיכ"ז
דהוי רק איסורא דרבנן והולכין בספיקו
להקל, תמה הפרמ"ג בפתיחה ועוד מקומות
הנז'ל סכ"ט סקנ"ב, דודאי יש איסור מורה

באיסור דרבנן הוי ג'ב זה הידיעה
לאחר נודע להקל ויש לספק בנודע
[קמ] לשני אנשים:

מח יש [קי] מאחרונים שכתבו
שא"צ דוקא להתנודע שיש
איסור, רק בשודעין שיש שאלה ג'ב
הוי נודע, וכן במה שהשוחטים
משליכין רגל אחד על הספק שטא
ימצא טריפה, מותר בשנתבשל אף
קודם שנידע התערובת [קיא] ואם
נודע לעכורים או למשרתת פושעת
וכוונת לאוריה, יש להקל דלא הוי זה
נודע בסדר, ורק ע"י ששאלה
להטורה והמריף הוי זה גופי' נודע,
ואין להקל בתערובת שאח"כ לדנו
בספק דרבנן ע"י גילגול כמו בטינה
שיתבאר:

מח באיסורי הנאה כמו [קיב] בחמץ
בפסח שאוסר בזה במשהו
שנתערב

אבל בידע לעכורים אף נמיהן ל"י כיון שאין
נפקחת לעכורים באוריה הוי כלא נודע ואין להקל ע"י זה, ולכן דן בעובדא דידן
במשרתת פושעת שאמר המורה ספק טריפה והיא אומרת כשר, כיון שפוקרת ואין נ"מ
לה באוריה הוי זה לא נודע ויש להקל בע"י גילגול, ומ"מ הביא בסיק"י סקול"ו שנכר
דמחא שקיבלו נאמנותו עליהם שפיר הוי זה נודע, ויתבאר עוד בסיק"י סקט"ע בלא נמלח
מיר אלימלך:

[ח] דיני יבש ביבש באיסורי טהרה.

[קיב] בחמץ כו' הטור הביא בסיומן זה בחמץ בפסח אי בטל ברוב ביבש, ויש בזה ד'
שיטות בראשונים ז"ל א] דעת רש"י ז"ל בע"ז דע"ד כהא דאמר חנא
חרמי חיה ל"י, דבר שנמנין ואיסור הנאה אוסר בכל מהו במשנה, כתב דפרוסה חמץ,
שאינו דבר שנמנין שנחשב משליך אחד לנהר והסאך נוחן לכלבו הרי שמחיר ביבש ביבש
בהנאה ואוסר באכילה, ואפילו להיתר הנאה לריך ג"כ השלכת אחד, כמו שהביאו הטור כאן
ובאוריה סי' תמ"ז, ב] שיטה הרי"ף ז"ל שם בע"ז דליחא להאי כללא, מחמץ בפסח, דאפילו
בלא דבר שנמנין אוסר בכל מהו ואפילו בהנאה, וכמ"ס הטור ביו"ד כאן שר"ב אלפס אוסר
הכל אפילו בהנאה, וכמ"ס הנ"י כאן דקא"י על יבש ביבש והטעם משום דבר שיש לו
מחירין, או כטעם הרשב"א ומרדכי שיתבאר דכל מה שאוסר ביותר מס' אין חילוק בין
יבש לגלול, ג] שיטה הרשב"א שמוציא הנ"י כאן דרך כמה שאיסורו בטעם, לכך ביבש
ביבש שיש לומר שאין טעם עכשיו האיסור שפיר בטל, אבל כמה שאוסר ביותר מנו"ט
וששים כיון שהוא מחמת חומר האיסור, לכך איננו בטלים עד שיתערבו בהשעור שחטו
להם, והוי כמו נהרומה דהשעור הוא בק"א אפילו ביבש, ולכך כבר חמץ אף אם הוא כבר
קטן שאינו דבר חשוב כיון שאיסור חמץ הוא במשהו אינו בטל לעולם אפילו בככרות של
נחמים

ובלבוש"ר שם מהטוב"י סיל"כ שהראש נשלח
לבא"ל"י הוי שחף, וכחכ הלבוש"ר שבע"כ
מחמיו או שמכרר דבריו, וכן לאחר מבני
הבית הוי נודע, וכ"ה מדבר משה דלחומר
בעי דוקא נודע לנעלים ובלא"ה אין מקילין,
ובדמ"ס סיומן זה סקט"ה דבאיסור דרבנן
מקילין דאף נודע לאחר הוי נודע להקל
מספר יד אלימלך, נ"ע: [קמ] לשני כו'
לבוש"ר שם ש"ס להחישב ד"ל שני אנשים
הוי כמו עדים או כיון שאין שייכות להם,
וכן בטעם דיון כתב בסקט"ג דהוי כטור
לחומר שאין להקל בע"י גילגול: [קי]
מאחרונים כו' טעור"ד שכתב"ס סיומן זה
סקט"ד וכ"כ בית שלמה כמסופק וזה דהשלכת
השוחטים הוא ג"כ מטעור"ד דשם, דנס
להס"ך בלא ידיעה אין ב"טול, מ"מ כאן
עושים זה שכתב"י שם טריפות יתבטל ברוב
הוי כטור להקל, ובפרט בזה שמלוי הוא,
עיי"ס: [קיא] ואם כו' דמ"ס סיומן זה
סקט"ד מספר נטע שורק, ד"ל רק בנודע
לישראל אחד הוי נודע ללבוש"ר לחומר,

כיון שיש עכ"פ נ"מ גם לדרי' בין אוריה,
נפקחת לעכורים באוריה הוי כלא נודע ואין להקל ע"י זה, ולכן דן בעובדא דידן
במשרתת פושעת שאמר המורה ספק טריפה והיא אומרת כשר, כיון שפוקרת ואין נ"מ
לה באוריה הוי זה לא נודע ויש להקל בע"י גילגול, ומ"מ הביא בסיק"י סקול"ו שנכר
דמחא שקיבלו נאמנותו עליהם שפיר הוי זה נודע, ויתבאר עוד בסיק"י סקט"ע בלא נמלח
מיר אלימלך:

נחמס לא של בע"כ דחשיב, או אפילו בפחות מכן, ד' שיעור הראשון ז"ל שחמיר הכל בחמץ אפי' באכילה, וחולק על רש"י ז"ל בהקדמות א"ל דלמה שאוסר רש"י באכילה כמ"ס השאר ישליך לפני כלבו הוי ל"י לאסור גם בהנאה, ב' כינש כינש כיון שאינו לח שיהי' בשאר איסורים גנותן טעם וכנגדו בחמץ במשכו רק הוא יבש מותר גם באכילה לרד"י, ג' מ"ס רש"י ז"ל ישליך אחד לנדר הוא רק בתרומה דלר"ך להרים משום גזל הכהן, אבל באיסורים כמו ערלה וכלאי כרס אין לר"ך להרים וה"ס בזה דחמץ שא"ל להרים, וכן הביאו הטור כאן בשיטתו שהראש מחיר הכל אפילו באכילה, וכחב הבי' שחולק על הרשב"א וס"ל אפילו באיסורים שהם למעלה מ"ג יבש מותר, ולכך אפילו באכילה מותר : [ק"ב] בזה כו' הטור

בבלי בא"מ סיחמ"ז לא הביא ח"ל שיעור רש"י והב"י בשו"ע שם ס"ט, הביא דעת הר"ף ז"ל בסתם לאסור, ודעת הראשון המחיר בשם י"ט אומרים, ובכאן השמיטו כמ"ס בש"ך סק"ה שהמך על מ"ס שם בא"מ, ושם הוי חסוקת האחרונים כמ"ס המק יעקב כדעת הא' לאסור, וכ"כ בשפ"ד כאן סק"ה, אף שהמה שם דכל הטעם של הרשב"א לאסור הוא כינש, כיון שבפסח גם ביותר מ"ג שגבד טעמו ג"כ אסור, החמירו גם כינש אף שאפשר לומר עכשיו אינו אוכל את האיסור שהי' היחד הרשב"א כינש בשאר איסורין, והראשון לשיטתו שמוחר לאכול שלשתן יחד והקילו כינש יותר מכלל ה"ה בחמץ כן כמ"ס הב"י, אי"כ למה שפוסק הרמ"א בהפסח כאן בהראש הו"ל להחיר גם בחמץ, מ"מ י"שכ כי הם סמכו עיקר על טעם הב' כיון ששיעורו יותר מנו"ט כמו תרומה וערלה וכה"כ אין חילוק בין יבש ללח, ועוד דכיון דנלח הוי בהשהו הוי כמו קבוע ורובן בההרה"ח וכדומה דלא בטיל, ולא חליא כלל בדעת הראשון : [ק"ד] רמ"ש כו' למה שז"ל סק"ה משום דשיל"מ, והש"ך בנקוד"כ סיל"ב שהביאו והמג"א סק"מ, והש"ך סק"ב סק"ג החזיק ג"כ בזה הטעם, אי"כ אף בע"פ עד הלילה ג"כ אין בטל דהוי דשיל"מ, ורק יש קולא לענין אינו מינו דשיל"מ בטל בע"פ רק משום מחר איסורו, ומ"מ הטו"ז שם סק"ט והמג"א ס"ל עיקר כטעם הב' ולכך בטל עד הלילה, רק לר"ך לאוכלו עד הלילה שלא יהא חחר וניטור בבשין : [קמז] שלם כו' על מ"ס הטור בא"מ שם חמץ, כחב הבי' דלמאי דלא קי"ל כו' עקיבא בככרות של בע"כ הוי חשוב, הוי הדין כן אפילו בככר שלם, ולאו דוקא בפירוסה, ומה שהכפיל שם כחב בהנה שהיא טעמו הדפוס, והב"ח כתב על הבי' שטעמו הוא, ודעתו דרק פירוסה אבל שלימה הוי גלה"מ, והטו"ז הביא להב"י בא"מ, ומ"מ דעתו דש"ס ג"כ לא בטיל, ובמג"א שם מסכים להב"ח ג"כ דשלימה אינו בטיל, ורק גראה משום דבר שבמנין : [קמז] שגמציא כו' מג"א שם סק"ט משום דאין איסורה מנופס רק מחמת הבלוע בה ל"ה דבר שבמנין : [ק"ז] ובב"י כו' דעת הב"ח להחמיר בכלי כיון דיש ס"ל בחמץ הוי דשיל"מ, נהי דלא קי"ל כן כמ"ס המג"א מהמ"ח דאי"כ אף בע"פ לא יתבטל, מ"מ כיון של"א הוי בכלי לעולם לא בטיל יש להחמיר בפסח, ולהתב"ל הנ"ל סק"ג סק"ס כחב המהש"ק דהוי יש לו מתירין אחר י"ב חודש, או בכ"מ משום אינו בן יומו שמוחר מ"ה, והתחמ"ס שאסרו

בכלי יותר מבמאכל, וכבר נתבאר
בנתערב איסור הנאה באיסורי אבילה
שבטל בזה :

סימן קי ובו ר"ז סעיפים.

א דבר [א] שבמנין הוא אחד
מהדברים שאינם במלים אפילו
באלף מצד חשיבותו, [ב] ואף שיש
אוסרים הוי רק בהחשיבות של הוי
דברים בגדר, וכן בחשוב באותו
מקום וזמן לפי חשיבותו [ג] מ"מ יש
לאסור

אפילו אחד באלף, והכנים סוברים אינו מקדש
ואלו הן אגוזי עדן, ורימוני בדן, וחכיות סמוכות, וחלפי חרדין, וקלחי כרוב, ודלעת
יונים, ר' עקיבא מוסיף אף ככרות של בעל הבית, הראוי לערלה ערלה הראוי לכלאי
כרם כלאי כרם, ומייתי לה בסוגיא דריש בילה ד"ג וביבמות דפ"א, ובזבחים דע"ב וחולין
ד"ק, ואמר שם דפליגי ר' יוחנן וריש לקיש אליבא דר"מ, לר' יוחנן דוקא את שדרכו
למנות, היינו שלטולם מוכרין במנין אבל אי לא לעולם רק לפרקים בטל לדדיי, ור"ל ס"ל
כל שדרכו למנות שרמו שפילו אם רק לפעמים מוכרין במנין ג"כ לא בטל, והוא בהרמז
פט"ו מח"א ובמזר ומחבר בסימן זה שדבר חשוב אוסר בכל שבו, ומ"מ שם במינו יתבאר
בסקליו מהש"ך דלאו דוקא, ומ"מ הש"ך סק"ב על מ"מ בכל שבו כלומר בכמה אלפים,
ביאר השפ"ד כונתו דהא כל שבו לאו דבר חשוב הוא, רק הכוונה אפילו בכמה אלפים
אינו בטל : [ב] ואף כ"י זה הוא לשיטת הרמז"ל הנ"ל כחכמים וברע"ק שמוסיף אף ככרות
של בע"ב, ולא כר"מ דאח או כל שדרכו למנות מקדש, רק זה בטל, ומ"מ אם הוא חשוב
באותו מקום ובאותו זמן אפילו בלא הוי דברים הוא אוסר בכל שבו, והביא הטור בסיון
זה ופירשו הב"י שמושב בזה למה לא מנו כר"י ומהרלה"ם דאינה בטילה, לדדיי לא מנו
אלו אלא לדונמא ולהוליא מדר"מ דאמר את שדרכו למנות, אמרו אינהו דלריך כל כך
חשוב כמו הנך דברים, אך הקשה א"כ מה מוסיף רע"ק ככרות הא גם לדדיי קן בכל
החשובים, ועוד הששה דברים משמע רק אינהו, ועוד משמע כילהו בזרע הארץ איירי, ויש
דר"מ ס"ל חבילי חלקן כל שהם מזרע הארץ אינהו וכל דכוותיהו מקדשין, ואמרו חכמים
רק הששה דברים שהם מזרע הארץ ופרי העץ מקדשין וממעטין ככרות, ורע"ק מוסיף
ככרות אף דלא חשיבי ממש מ"מ חשיבי משאר זרע הארץ ומקדש בכל שבו, וסיבר הרמז"ל
דהששה דברים חשיבי בכל דוכתי, אבל אה"כ שאם באוה מקום חשוב להו איזה מין
מזרע הארץ ופרי עץ כמו חשיבותן של אלו, מקדש ולא בטל, לכך לא חשיבי כר"י
ומהרלה"ם, דרבנן לא איירי רק ממזנים אלו של גידולי קרקע כמו חבילי חלקן דר' מאיר,
ס"ס סוי להרמז"ל הוי דברים, והחשוב באותו מקום, וכן מהרלה"ם ובר"י ובע"מ אין בטל :
[ג] מ"מ כ"י הטור הביא דעת ר"י שפוסק כר' מאיר וכר' יוחנן אליבא דאת שדרכו,
כמ"ש הב"י כיון שר"י וריש לקיש אליבא דר"מ פליגי פסק כוותי' וכר"י נגד ריש לקיש,
וכן הביא הב"י בשם רבינו ירוחם וריב"א וסמ"ק, ולכך בילה בעילה דהוי רק כל שדרכו
למנות, ודעת סה"ט ובעל העיטור כריש לקיש דכל שדרכו כ"י והוי בילה אין בטילה, וכ"ס
הטור סיפ"ו דבילה אין בטילה, וכח שם הש"ך דאף שהביא דברי הרמז"ל באחרונה, מ"מ
שביא מהס"ח דס"ל שיקר להטור כבעל העיטור דכל שדרכו אין בפיל, ולכך בילה אינה
בטילה

שאסרו לא בלא להקל רק להחמיר כמ"ס
כר"ן, ומ"מ דעת הרב נש"ע נסיתמ"ז
סעיף י"ז שגם כלי בטל נהפ"כ חד
בחד בהפמ"ד ומניעת שמחות י"ט עיי"ש,
ומז"ל סק"ח בעניני בטול האיסורי הנאה,
ודאורייתא דרבנן ודאי בספק וכל כיוצא
בזה :

[א] ריני דבר שבמנין שבשריע סע"א.

[א] **שבמנין** כ"י מקור דבר זה הוא
במסנה ו' פ"ג דערלה,

דפליגי ר' מאיר וחכמים ורע"ק בחבילי חלקן
ס"י ר"מ סוכר את שדרכו למנות מקדש

אפילו אחד באלף, והכנים סוברים אינו מקדש

ואלו הן אגוזי עדן, ורימוני בדן, וחכיות סמוכות, וחלפי חרדין, וקלחי כרוב, ודלעת

יונים, ר' עקיבא מוסיף אף ככרות של בעל הבית, הראוי לערלה ערלה הראוי לכלאי

כרם כלאי כרם, ומייתי לה בסוגיא דריש בילה ד"ג וביבמות דפ"א, ובזבחים דע"ב וחולין

ד"ק, ואמר שם דפליגי ר' יוחנן וריש לקיש אליבא דר"מ, לר' יוחנן דוקא את שדרכו

למנות, היינו שלטולם מוכרין במנין אבל אי לא לעולם רק לפרקים בטל לדדיי, ור"ל ס"ל

כל שדרכו למנות שרמו שפילו אם רק לפעמים מוכרין במנין ג"כ לא בטל, והוא בהרמז

פט"ו מח"א ובמזר ומחבר בסימן זה שדבר חשוב אוסר בכל שבו, ומ"מ שם במינו יתבאר

בסקליו מהש"ך דלאו דוקא, ומ"מ הש"ך סק"ב על מ"מ בכל שבו כלומר בכמה אלפים,

ביאר השפ"ד כונתו דהא כל שבו לאו דבר חשוב הוא, רק הכוונה אפילו בכמה אלפים

אינו בטל : [ב] ואף כ"י זה הוא לשיטת הרמז"ל הנ"ל כחכמים וברע"ק שמוסיף אף ככרות

של בע"ב, ולא כר"מ דאח או כל שדרכו למנות מקדש, רק זה בטל, ומ"מ אם הוא חשוב

באותו מקום ובאותו זמן אפילו בלא הוי דברים הוא אוסר בכל שבו, והביא הטור בסיון

זה ופירשו הב"י שמושב בזה למה לא מנו כר"י ומהרלה"ם דאינה בטילה, לדדיי לא מנו

אלו אלא לדונמא ולהוליא מדר"מ דאמר את שדרכו למנות, אמרו אינהו דלריך כל כך

חשוב כמו הנך דברים, אך הקשה א"כ מה מוסיף רע"ק ככרות הא גם לדדיי קן בכל

החשובים, ועוד הששה דברים משמע רק אינהו, ועוד משמע כילהו בזרע הארץ איירי, ויש

דר"מ ס"ל חבילי חלקן כל שהם מזרע הארץ אינהו וכל דכוותיהו מקדשין, ואמרו חכמים

רק הששה דברים שהם מזרע הארץ ופרי העץ מקדשין וממעטין ככרות, ורע"ק מוסיף

ככרות אף דלא חשיבי ממש מ"מ חשיבי משאר זרע הארץ ומקדש בכל שבו, וסיבר הרמז"ל

דהששה דברים חשיבי בכל דוכתי, אבל אה"כ שאם באוה מקום חשוב להו איזה מין

מזרע הארץ ופרי עץ כמו חשיבותן של אלו, מקדש ולא בטל, לכך לא חשיבי כר"י

ומהרלה"ם, דרבנן לא איירי רק ממזנים אלו של גידולי קרקע כמו חבילי חלקן דר' מאיר,

ס"ס סוי להרמז"ל הוי דברים, והחשוב באותו מקום, וכן מהרלה"ם ובר"י ובע"מ אין בטל :

[ג] מ"מ כ"י הטור הביא דעת ר"י שפוסק כר' מאיר וכר' יוחנן אליבא דאת שדרכו,

כמ"ש הב"י כיון שר"י וריש לקיש אליבא דר"מ פליגי פסק כוותי' וכר"י נגד ריש לקיש,

וכן הביא הב"י בשם רבינו ירוחם וריב"א וסמ"ק, ולכך בילה בעילה דהוי רק כל שדרכו

למנות, ודעת סה"ט ובעל העיטור כריש לקיש דכל שדרכו כ"י והוי בילה אין בטילה, וכ"ס

הטור סיפ"ו דבילה אין בטילה, וכח שם הש"ך דאף שהביא דברי הרמז"ל באחרונה, מ"מ

בטילה, או משום דס"ל ב"ה הוי דרי' אף שאין כה דריית נשמה, כמ"ס הנ"י סימן זה להרמב"ן, ולכך חמרו בטו"ו ספ"ו סק"ו וס"ך שס דפ"כ להנ"י דס"ל דריית נשמה כפי ע"כ אין ב"ה דין דרי', וע"כ מה שפוסק בסיפ"ו דב"ה אין בטילה הוא משום דס"ל כר"ל דכל שררו למנות, וא"כ אינו כמו שפוסק כ"ן בהרמב"ם, ומ"ס הבאר הגולה דמירי בסיפ"ו מריקוס אפרוח דהוי דרי', המה נמשכות דהרי מירי ב"ה ב"ה לא נריקוס אפרוח, וכן חמה במשכנות על הלזוס דסובר משום דרי' והוא טלמו סובר דדריית נשמה כפי, ס"ס הוי לדעת המחבר דאפילו את שדרכו כ"ו כל שאין מהו' דברים חשובים בטל, ובפתיחה ח"ג פ"ב ד"ה ודע, כתב דבהפסד מועט יודה המחבר שאין בטל ע"פ הרש"י ביבמות דפ"ב לר' יוחנן אין בטילה בחסכות שדרכן למנות לפעמים אינה בטילה בהפסד מועט, ור"ס ליישב כזה כך דסיפ"ו להמחבר דמירי בהפסד

לאסור בב"ה מה שדרכו תמיד למוברו במנין ואפילו במקום הפסד אין להחזיר, אבל במה שרק לפעמים מוכרין במנין יש להקל במקום הפסד ומ"מ [ד] בבצים בזמן הזה אין להקל ב"ה, אם לא בהורה המורה שאפשר לא מהררין עובדא:

ב ה"ז דברים שאינם בטלים מחמת השיבות, הם א' [ה] אגוזי פרך או שהם מאותו מקום, או שנפרך קריפתם ביד, ודוקא גרודים אבל קטנים נקראים לזוים ב' רימוני בדאן מזה המקום, ג' חביות סתימות, ו' ודוקא אם הם גרודות וסתימות, אבל פתוחות או אפילו סתומות רק הם קטנות, בטלות [ז] ויש שהורשין בין נסך לאסור אף בקטנות ופתוחות, וחלפי תרדיו, וקדחי ברוב, ודלעת יונית:

אפילו

מועט ע"י: [ג] מ"מ כ"ו דמ"מ אות ב' הביא מהארוך שפוסק כריש לקיש דכל שדרכו והוי ב"ה בכלל שאין בטל, והוא כתב דעת ב"י כר' יוחנן דאת שדרכו, וכן הביא מהרמב"ם ז"ל במ"ס על גרוס חגיגה שלפעמים מוכרין ש"מ שפוסק כר"י וכ"ס שהרמב"ם מיקל טפי, ועפ"ו הטלה בהנה כ"ן היא שדרכן למנות תמיד לא בטל, וסיים דכן נוהגין, והאריה ורש"ל ובי"ה שהביאם הטו"ו סק"ט והס"ך מחמרו יותר אפילו כריש לקיש שכל שדרכו ג"כ לא בטל והכריע הטו"ו להקל במקום הפסד רק כרמ"א באת שדרכו למנות שאי אפילו במקום הפסד אין להחזיר, אבל במה שכל שדרכו אף שלפי הרש"ל מחמיר, מ"מ יש להקל במקום הפסד: [ד] בבצים כ"ו הרש"ל שהביאו הטו"ו והס"ך כתב דבזה"ו שאין כמלא כלל בנבולתו למכור כל מלא ב"ה מנין אפילו ר' יוחנן מודה דלא בטל, וסובר המנ"י שנספ"ד סיפ"ו סק"ו שלטו"ו שהכריע להקל בהפסד בכל כ"ו ולא באת כ"ו קאי ג"כ על כל להקל, אבל הוא דחאו שלטו"ו רק בשאר דברים של כל כ"ו מיקל בהפסד, אבל ב"ה אף בהפסד אין להקל, וכ"כ בפתי"ס סק"א מהשנה מאיבה שאין להקל רק בהורה המורה החיר ע"פ רש"י ז"ל בזבחים דפ"ב דכשמוסיפין א' יתירה ל"ה מנין, וזה הוי אפילו בבצים: [ה] אגוזי כ"ו הס"ך סק"ג הביא פירש"י וריב"ש שם מקום פרך ובדאן, והברטנורא פירש גפרכים ביד, והערוך פירש כ"ו הפירוש, וכתב השפ"ד דאף דר"ה הוי רק דרבנן מ"מ יש להחמיר בשתיקה, וכן רימוני ב"ן הם מקום, ובדמ"ס סק"א מהיר יהודה דקטנים נקרא לזוים בלה"ק, ועוד אין דרכם כלל למוכרין רק במדה או במשקל ולכך אף שגפרכים ביד אין לחוש: [ו] ודוקא כ"ו כ"כ הס"ך סק"ד, דקטנות מבוחר בסיקל"ד שנטילות, ופסחות כהנו כע"ז דע"ד ויבנות דבטילו, ובזבחים כתבו ד"ל ביי"ג החמירו אף בפסחות, או מירושלמי דלא ידבק בידך מאומה מהמח, ומ"ס ברבינו ירוחם ט"ס וז"ל קטנה או פתוחה בטילה, וכמ"ס בשפ"ד דאינו נאסר משום חסכות רק דמתי לריעותא שהם גדולות וסתומות: [ז] ויש כ"ו היינו לדעת הפר"ח סק"א ע"פ הרשב"א המ"ל סק"ט סק"י"ב דמה שאסור ב"ה במשהו ה"ה ביבש כן, ובכר"פ חולק ד"ל במינו ביי"ג חשו לדרי

ג אפילו בבלי [ח] זכוכית שיש בהם יי"ג, אם הם סתומות אינן במצות ופתוחות במצות, אבל חמאה אפילו אם הוא בבלי וסתומה, ל"ה ע"י זה חשוב, [ט] ואם יש חביות פתוחות וסתומות, ולא נודע אם היי"ג הם בהסתומות או בהפתוחות יש להקל, וי"א דש"ל חנוני הוי סתומה רק [י] כשמנופה יפה, ואי לא הוי פתוחה, וכשמוכר לבעה"ב אף שלדירי"ה הוי סתומה מ"ם אזלינן בתר החנוני ובמיל"ה ביון שאין מנופה יפה :

ד בכורות של [יא] בע"ה הבית הוא האחרון מהו דברים שאינם במצות, [יב] ובמקומות שאפילו בשל נחתום הוי חשובין גם בשל נחתום אינו בטל, ואפילו הכבר הוא קטן [יג] כל ש"ווא שלם, ואם נשברו בטל החשיבות אם לא כשנחתך רק מעט שעדיין נמכרין רק בטנין, וכשנלויש בשומן או בחמאה הוי גם בפרוסה ראוי להתכבד, ואם אינם אפויים רק [יד] בעיסתן י"א ביון דלדידן הוי אפילו חתיכה חי' רלה"ת גם בזה אין מועיל ואין בטל מחמת חשיבות : ה' ברכשות [טו] סמולאים [ווארשטא] אף שמוכרים עתה בטנין מ"ם במרים

מחוספס ירושלים מירושלמי, והמשמעות דבחר שעה שנמערבה חג החנוני אזלינן ולדידי' הוי פתוחה ובמיל"ה אף שלקחה הבע"ב, ולדידי' הוי זו סתומה אף שאין מנופה יפה עיי"ש : [יא] בע"ה כו' משנה ה"ל לרע"ק שמוסיף הו' וכ"פ הרמז"ל והטור והמחבר כ"א, וכחכ הסר"ח סק"ה דמה שפוסק הרמז"ל כרע"ק נגד חנניו, הוא משום מחלוקת ואח"כ סתם שהרי חנן נמסרם הכרח, ועוד בע"ז דליד פריך ליחסי ככרות של בע"ב, אבל אין ראי' מפרק כל הללוים בחמור שהסיקו בעלי ע"ז ואפ"ה בו אח הפס שנמערב בלחירות כולם אסורות, כמ"ס החס' יבמות דפ"א ד"ל ע"ז שאני, או כהרשב"א ה"ל דשקווא במשהו בלח ס"ה ביבש, וחמה על הכי בלוי' ה"ל סיקט סקקט"ו דלא קי"ל כרע"ק, שהרי הוא גופי' פוסק כמוהו כ"א דהוי חשוב : [יב] ובמקומות כו' ש"ך סק"ו דהיינו בזמנם אבל במקומות שהחמס ג"כ חשוב הוי כפנים : [יג] כל כו' בדת"ש סק"ג מיד יהודה, ובערוך השלחן היינו גדולים לפי לשון בני אדם, ובנחתך אף שנמנ"א סתמ"ו סק"ה משמע דלי לאו מחמת דהוי רק בלוי' הוי אפילו אם נשברו אינם בטלים, כחכ הסב"א כ"ג דע"ז במוסגר דהיינו שנחתך רק מעט, ומיד יהודה דרך ביטולש במים וז"ל לא הוי כפנים אפילו בפרוסה, והכל לפי הזמן והמקום : [יד] בעיסתן כו' בדת"ש סק"ב מביא דוד דעיסה הוי כמו חתיכה חי' דל"ה רלה"ת, ולכך לדידן דחתיכה חי' הוי רלה"ת ה"ה בעיסתן לא בטיל עיי"ש : [טו] בסמולאים סי' הוא

יהודה דמין נמינו לא בטל, וביבש גם ר' יהודה מודה כמ"ס החס' בזבחים ע"ז ומנחת כ"ב הנז"ל סי' ל"ה סק"ה, דל"ה דומיא דרם הפך והשטיר, והביאו השפ"ר סק"ה, וכחכ שמושב בזה הא דערלה וכה"כ שאסורים נמינו ואין חילוק בין לח ליבש, משום דשם לאו מטעם ר' יהודה הוא דהא בטלין כרי"א, ולסברא זו כתב שם דמה דאמר בע"ז טבעת הוא לאו דוקא רק אפילו כל שבו שאין חשוב כמו בזה דקטנה ופתוחה : [ח] זכוכית כו' הוא בדת"ש סק"י מהיר יהודה דין יש לו חשיבות בכלים, אבל בחמאה שהיא גוש אין חילוק בין פתוחה לסתומה : [ט] ואם כו' בשפ"ר סק"י הביא מהגר"פ שאוסר בזה משום אחריות איסורא, וראיתו הוא מהרשב"א בתוס'ב, והוא חולק עליו דאם בנפל איסור דרכן וא"י אם יש סי' מקילין, כ"ס בזה אינה חוקה דשח"א של יי"ג הוא פתוחה, וכן הביא פא"ה ומנחת, וכ"ה בדת"ש סק"ה, ושם הביא מהבית מאיר בגליון הכרופ שכולן מותרות חוץ מן הגדול מטעם ממי' כמו בנחתך שביק"א, וכחכ עוד דנמערבו כמה חביות גדולות וקטנות ונמערב אי' של יי"ג ואינו ידוע אם מהגדולים או מהקטנים כולן מותרות, וכ"ה בחור"ח סק"ו יסב"א בסק"כ דבספק אם האסור דבר חשוב או אינו חשוב מותר : [י] בשמנופה כו' דת"ש סק"ט

מחוספס ירושלים מירושלמי, והמשמעות דבחר שעה שנמערבה חג החנוני אזלינן ולדידי' הוי פתוחה ובמיל"ה אף שלקחה הבע"ב, ולדידי' הוי זו סתומה אף שאין מנופה יפה עיי"ש : [יא] בע"ה כו' משנה ה"ל לרע"ק שמוסיף הו' וכ"פ הרמז"ל והטור והמחבר כ"א, וכחכ הסר"ח סק"ה דמה שפוסק הרמז"ל כרע"ק נגד חנניו, הוא משום מחלוקת ואח"כ סתם שהרי חנן נמסרם הכרח, ועוד בע"ז דליד פריך ליחסי ככרות של בע"ב, אבל אין ראי' מפרק כל הללוים בחמור שהסיקו בעלי ע"ז ואפ"ה בו אח הפס שנמערב בלחירות כולם אסורות, כמ"ס החס' יבמות דפ"א ד"ל ע"ז שאני, או כהרשב"א ה"ל דשקווא במשהו בלח ס"ה ביבש, וחמה על הכי בלוי' ה"ל סיקט סקקט"ו דלא קי"ל כרע"ק, שהרי הוא גופי' פוסק כמוהו כ"א דהוי חשוב : [יב] ובמקומות כו' ש"ך סק"ו דהיינו בזמנם אבל במקומות שהחמס ג"כ חשוב הוי כפנים : [יג] כל כו' בדת"ש סק"ג מיד יהודה, ובערוך השלחן היינו גדולים לפי לשון בני אדם, ובנחתך אף שנמנ"א סתמ"ו סק"ה משמע דלי לאו מחמת דהוי רק בלוי' הוי אפילו אם נשברו אינם בטלים, כחכ הסב"א כ"ג דע"ז במוסגר דהיינו שנחתך רק מעט, ומיד יהודה דרך ביטולש במים וז"ל לא הוי כפנים אפילו בפרוסה, והכל לפי הזמן והמקום : [יד] בעיסתן כו' בדת"ש סק"ב מביא דוד דעיסה הוי כמו חתיכה חי' דל"ה רלה"ת, ולכך לדידן דחתיכה חי' הוי רלה"ת ה"ה בעיסתן לא בטיל עיי"ש : [טו] בסמולאים סי' הוא

במלים כמו שנתכאר לענין חתיכה
הרדקית ומחול של עגל ייא דהוי
מנין [מז] וכליות של בהמה באין
הפסד גדול יש לחושכו מנין. [יו]
ורגל של בהמה נסה הוי דבר שבמנין.
ויא דכל דבר שהוא [יח] מאוס אף
אם מנין אותו גם במיאוסו. מ"מ
במיל שם מנין מיני כיון שאין מנין
אותו מחמת חשיבותו רק מחמת דבר
אחר:

ד דבר שבמנין הוי רק [יט] מדרבנן
לא בטל והולכין בספיקו להקל.
כמו [כ] בספק אם הוא דבר חשוב
או לא. באופן דליה חסרון ידיעה.
וכן בספק שנפלה [כא] חתיכת איסור
להיתר ואין ידוע אם גרורה נפלה
או קטנה נפלה או בעשו גבינות
גדולות וקטנות ונמצא אחת מהבהמות
מריפה תולין שהקטנה הוא של
המריפה ובמילא [כב] וכן כנתערב
דבר איסור בין דברים חשובים ואינם
חשובים וא"י אם האיסור הוא
מדברים חשובים או אינם חשובים
הוי להקל. וליש [כג] מהגדולים. במה
שהמנין הוא מ"ה הוי מדאורייתא לא
במיל:

ד דבר שבמנין הוי אפילו באיסורי
דרבנן. כמו ביצת נבילה וביצא
ואף

שאחר הביטול הוי מנין כמו נדר חנוכה: [יט] מדרבנן כו' הוא מבוחר בהרמב"ם ז"ל פ"ו
ממ"א שדבר זה הוא מדבריהם, וכ"כ נד"מ סק"י אות א' מהא"ה דמ"ה בטיל הוא ברוב
אלקד ספיקו להקל. וכן העלה בה"ה וכמ"ס הש"ך סק"י, ומ"ס סח"ס' סוף מעילה דמטבע
חשוב והוכיח במשלים פ"א ממעכב ה"ד דהוא מ"ה כבר נז"ל ס"ק סק"י יישוב לזה.
ובדלת"ש סק"ה משנת אליהו פ"ג דערלה מליפורח דהוי מ"ה, מ"מ כולם הסכימו דהוי
רק מדרבנן: [כ] בספק כו' כ"כ הש"ך סק"י ופירשו השפ"ה, והמשנלות סק"ה סק"י
י"ה ל"ה חסרון ידיעה, וביאר בספר ערוך השלחן סע"ח כיון שאינו שוה בכל אדם מי יכול
להכריע ר"ל בני אדם לכך הוי ספק טוב: [כב] וכן כו' הוא מהמור"ח סק"י, ונז"ל
סק"ט בחביות מהכרז"ס שחמור עליו, ויחבאר בסק"י ממה שחמור על הפרמ"ג בנתערב
חשוב באינו חשוב, ומ"מ זאת הוא חשוב בודאי רק ספק אם יש בו איסור, יחבאר לקמן
דזה הוי ע"י גילגול דרבנן: [כג] מהגדולים כו' כן אומרים בשם החידושי הרי"ם
צ"ל על קושיית סח"ס' ד"מ ד"ו נקפ"ן, שכתבו דרבנן שבמנין הוי דרבנן, ד"ל מעשר
שהתורה ליוותה למנות, י"ה מ"ה, ואמר זה בדרך מורה מוסרית על מה שלזה הקב"ס
למנות אם ישראל כדי שלא יתבטלו בין האומות,

הוא מהמנין סק"ה מהרש"ל, והוא מהמדרשי
פ"ב דבילא כיון שאין אוכלין בלי מילא.
והמשנלות סוסף שהרי מה שהוא טריפה
שהוא הכרכשא בעלמה אין ראוי להחכר.
ונז"ל סק"ה בחלחולת בסק"י ונלמד לכאן.
ובדלת"ש סק"כ מיר אלימלך דטחול של
עגל הוי מנין: [מז] ובדלת"ש כו' בטומ"ד
שבדלת"ש סק"ה דאף שלשה"ך סק"ט כל
דליה דלסה ל"ה מנין ג"כ וכליות לריך
ניקור וטורח גדול, דראוי לטכוס ל"ה
רלסה אי"כ ל"ה מנין, אך להספיד סק"ה
ל"ה מעשה הניקור טורח ומעשה גדול והוי
רלסה, ה"ה נזה יש לפסוק כן רק בהפמ"ר
ושעבד"ח יש לומר דליה מנין: [יו] ורגל
כו' בדלת"ש סק"כ דמ"ס הכנה"ג דליה
מנין הוא משום שגריד כוראות הב"י בה"י
דברים, אבל לדיון כמ"א זאת שדרכו הוי
מנין, פשוט דנס נזה רגל של בהמה נסה
הוי מנין וכ"כ נד"מ: [יח] מאוס כו'
בשפ"ד סק"ה סק"י דכשחמור ל"ה מנין
וכשאינו רלסה בטל, ובדלת"ש סימן זה
סק"י מספר זכרון אכרסה חולק ומדמי לה
לבע"ח דכי אם מאוסו הבע"ח יתבטל,
ומגדים חדשים מקיים פסק הפרמ"ג בע"ח
שאי דלא נתבטל החשיבות, אבל במאוס
שכל מעלת מניין הוא מלד חשיבות לכך
אפילו אם מונין אותו, כיון שמאוס אין המנין
מחמת חשיבות רק מחמת דבר אחר ובטל
וכ"ה מהטומ"ד, ונז"ל עוד בסק"ה ממה
ממ"א שדבר זה הוא מדבריהם, וכ"כ נד"מ סק"י אות א' מהא"ה דמ"ה בטיל הוא ברוב
אלקד ספיקו להקל. וכן העלה בה"ה וכמ"ס הש"ך סק"י, ומ"ס סח"ס' סוף מעילה דמטבע
חשוב והוכיח במשלים פ"א ממעכב ה"ד דהוא מ"ה כבר נז"ל ס"ק סק"י יישוב לזה.
ובדלת"ש סק"ה משנת אליהו פ"ג דערלה מליפורח דהוי מ"ה, מ"מ כולם הסכימו דהוי
רק מדרבנן: [כ] בספק כו' כ"כ הש"ך סק"י ופירשו השפ"ה, והמשנלות סק"ה סק"י
י"ה ל"ה חסרון ידיעה, וביאר בספר ערוך השלחן סע"ח כיון שאינו שוה בכל אדם מי יכול
להכריע ר"ל בני אדם לכך הוי ספק טוב: [כב] וכן כו' הוא מהמור"ח סק"י, ונז"ל
סק"ט בחביות מהכרז"ס שחמור עליו, ויחבאר בסק"י ממה שחמור על הפרמ"ג בנתערב
חשוב באינו חשוב, ומ"מ זאת הוא חשוב בודאי רק ספק אם יש בו איסור, יחבאר לקמן
דזה הוי ע"י גילגול דרבנן: [כג] מהגדולים כו' כן אומרים בשם החידושי הרי"ם
צ"ל על קושיית סח"ס' ד"מ ד"ו נקפ"ן, שכתבו דרבנן שבמנין הוי דרבנן, ד"ל מעשר
שהתורה ליוותה למנות, י"ה מ"ה, ואמר זה בדרך מורה מוסרית על מה שלזה הקב"ס
למנות אם ישראל כדי שלא יתבטלו בין האומות,

[כד] ואף כו' הוא מהכ"י כמו דין
 דליטרא קליטור שחרומה פירות הוי רק
 דרבנן ואף מהכ"י הנז"ל ס"ק סקל"א
 הוכיח מהנ"ל דבמחנה פ"א נטיגול נטיגול
 טולא שחרומה פירות בטל, מ"מ בשפ"ד
 ס"ק סקל"א הוכיח מבית נבילה ששפ"ד
 סיפ"ו סק"י, ונר חנוכה שסמיטרת"ה באור"ח,
 מש"ש מיכא דאף דרבנן לא בטל, וכ"כ
 בשפ"ד סק"ב ד"ה ודע מהא"ה, וברת"ש
 סק"ג מפר"ה דנמה שיעקרו מדרבנן בטל,
 ולשפ"ד אינו כן רק הביא מהנהגות חס"ס
 בחרי דרבנן בטל: [כה] שאין כו' זה נלמד
 מ"מ הפרמ"ג הנז"ל סק"ב סקמ"ג
 מהפרישה על דבר שיש לו מחירין נבילה
 במינן, וכחכ ד"ל שסברו טובה, וברת"ש
 כ"ן סק"ב הביא דנכנ"ה ומהלל"ה וד"ה
 ל"ש זה של הפרישה, ואף נדבר שגמ"ן
 הביא מספר זכרון אברהם ועוד כו' כי אין
 חילוק כלל בזה: [כו] הנאה כו' כמ"ס
 בשפ"ד סק"ב ד"ה ודע לאפוקי מפרי מואר,
 ומה דאמר בע"ז דל"ד חנא מרמי אי"ה ל"י,
 היינו נדבר חשוב שהוא מאיסורי הנאה אוסר
 התערוכה בהנאה, ג"כ כמ"ס הש"ך סק"ב
 מהה"ס וירושלמי וברטנורא, וכ"כ מהא"ה
 וכנה"ג, וכ"כ ברת"ש שסק"ד מיד יהודה
 דאף אם אין ראו לישראל דהוי א"ה, מ"מ
 יש לו דין דבר חשוב: [כז] בתערוכות
 כו' להנ"ל סק"ב סקע"ט מפרמ"ג סיס"ט
 מא"ה, הוי הרין כן בההלל"ה וכל דברים
 חשובים כמו בניית, ולהיד יהודה שגמ"ס
 כ"ן סק"ד אין מועיל זה נדבר חשוב עיי"ש:

[כח] יבול כו' ש"ך סק"ב מנ"ה וכל הפוסקים, וכן מהרמ"ל גופי" משמע כן, ולא
 כהמגדול ע"ז, והיינו באין חשש שיחזור וימכרו לישראל, וכתב השפ"ד סק"ב מהפרי"ה
 דאפילו בלא נכתב טור מ"ה כמו בחד בחד, ונחוד"ב סק"א דאפילו בלא נכתב חשש
 דביי"ג אינו מועיל בלא רק ביכש, מ"מ שאר איסורים דמי לסתם יינס ונחמץ שאני, ועפ"י
 העלה לענין כשר כחלב כשי"ח בסקל"ה: [כט] בתרי כו' שפ"ד שם שכן משמע בהטור
 ס"י קל"ד מהרש"ם, וכלא ביטול מסתפק בזה: [ל] ויש כו' שפ"ד שם מהכ"י פ"א
 יחזיק לו הגוי טובה: [לא] חוץ כו' שפ"ד שם למד מדברי הח"ס ע"ז דע"ד ד"ה אמר
 רב כו' דשמא לוקח דמו איסור הנאה עיי"ש: [לב] הולכת כו' כ"כ הש"ך סק"ב וכפי
 מ"ס השפ"ד דרק בחיות בחיות ולא ציין ציין חוץ מסתם יינס דמועיל, וג"כ רק אם
 נחטב ולא כשהוא בעין אף נכרכר ומטעם זה השיג הש"ך על הלבוש דס"ל בל"ה
 פתח"ה באפה פת על גחלים דחמץ וילך הנאה לים המלח דהרי זה מופיל רק בפ"ו
 וג"כ רק נחטב ולא כשהוא בעין וכ"כ המג"א וח"י כהש"ך:

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' קי ביאור יהודה צח 195

[צ"ג] בפסח אינו מועיל השלכה לים, וגם לא חוץ מדמי איסור שבו משום חומרת המין:

י' כבר [צ"ד] נתבאר דבאיסור הנאה שנתן מעם באחרים אין בזה דין מעם כעיקר ומותר זה שקיבל המעם למכור ושאר הנאות, ואם נתערב חלב שיש בו מעם בשר שאסור בהנאה, בשאר חלב או באינו מינו יוש' סי' נגד הבשר רק אין סי' נגד החלב שנאסר, יש מתירין בהפטר דק למכור חוץ מדמי איסור שבו [צ"ה] ויש מתירין בפשיטות כמו במיפה שנפכה שלא כנגד הרומב ויש סי' נגד המיפה, ובאין סי' נגד המיפה אסור, דהוי' בשר בחלב גופי':

יא ומטעם זה יש [לו] מהאחרונים שמתירין אם נזחל חלב לתחת קדירה של בשר שהי' בו בשר בהמה ובשר עוף ול"ה ששים, אף דהבשר בהמה אסור למכור מ"מ הבשר עוף מותר למכור לנכרי כי אין המעם והבלוע של ב"ח אסור בהנאה: **יב** בדבר חשוב שאינו בטל אף שלי"א הוא רק אם נתערב [צ"ז] במינו, מ"מ אם יהי' מציאות שגם באינו מינו שלא יהי' ניכר ויהי' דבר חשוב ג"כ אינו בטל, [לח] ואם נתערב

[צ"ג] בפסח כו' שפ"ד סק"ג מחמת חומרא אפילו חטה בתרנגולת שורפין הכל כנסת"ס: [צ"ד] נתבאר כו' היינו הנזיל ס"ל סק"ג מפתיחת הפרמ"ג בכשר בחלב, שמחפיק אם שיך בהנאה טעם כעיקר ד"ל באילה ח"ך אוכל יטעם ולא בהנאה כמו שהסביר הר"ן בע"ז או דמ"מ אסור, והעלה שם להחיר מהא דע"ז ידח"ס והס' מותרות דאין אסור המאכל בהנאה, ומחל"ס שם ומחל"ס, וכ"כ כאן בשפ"ד סק"ג שמוחר בהנאה רק מחפיק ככפנים דכאן ש"ס מחמת איסור שנכלע איסור הנאה זה בשאר חלב, או באינו מינו היסר י"ל אפילו חוץ מדמי איסור שבו אינו מועיל, והעלה בהפמ"ר ללדד בחוץ מדמי איסור שבו, ובדלת"ש סק"ז שזה רק ביש סי' נגד הכשר שנכלע בחלב הראשון רק אין סי' נגד הנעשה נכילה, אבל באין סי' נגד הכשר ג"כ הא זה גופי' הוי' כשר בחלב האסור בהנאה: [צ"ח] ויש כו' כ"כ בחוור"ב סק"א בעיפה כה"ג, דכ"ש סי' הוי' זה רק בלוע נע"ג ואין אסור שאר הכשר בהנאה דהוי' כאיסור הנאה שנחערב באחרים שמוחר כנסת"ס שמוחר למכור שאין עכ"ס מוסיף דמים בשביל זה, ורק באין סי' הוי' זה גופי' ככשר בחלב, הרי מבוחר דמוחר לירודי' בפשיטות, וכ"כ בס"ל"א שנו"ל סק"ה סק"ז בכשר בחלב קודם מאכל כן דרוסאי' הוי' רק בלוע מלחלוחית עיי"ש, וכ"כ בדלת"ש כאן סק"ז דלחחוד מותר בזה בפשיטות אפילו בלא נעל: [לו] מאחרונים כו' בספר יוסף אונזן שהניחו בדת"ש סק"ז כתב שם שאביו נעל פתח הבית הי' רגיל לאסור הכל בהנאה גם הכשר עוף, והוא פלפל עמו שאין לאסור הכשר עוף כי על הכשר עוף אין איסור הנאה רק מחמת הטעם של הכשר בהמה ובה' ל"א טעם כעיקר עיי"ש: [לז] במינו כו' על מ"ש הרמב"ם והמחנך כאן במינו, כתב הש"ך סק"א שכן הוא גם להא"ה, אבל להח"מ כמו שבסק"א כדרי' ומהרה"ה הוי' כן גם באינו מינו, הוא ג"כ בזה של דבר שנמנין, ורק כאן לא הגיה הרמ"א ז"ל משום שלדירכו הוי' המשכחת של אינו מינו כמ"ש הטור שגפרך לחתיכות דקות, וכאן ל"ש זה שהרי בטל החשיבות, ובסק"א הניחו הרמ"א רק לענין דרי' דיכול להיות קטנה שנאבדה בהמרק והוי' מ"מ דרי', אבל לפי המשכחת של הש"ך בכמה מנינים דומים במדאה, ה"ה בזה בנתערבו אנווי' פרך בדמוני' בדין ואחד של ערלה וא"י איזהו דהוי' מין באינו מינו כולן אסורות, ובשפ"ד סק"א הביא מהמני"כ דכאן חוק מדר' ומהרה"ה ובטל שלא במינו, ומ"מ הוא מסכים להש"ך ופרי"ט ורא"י ממחלל ומחמץ, וכן רא"י מהרש"א שכתב נחפשו הריונונים במינו דאי אינו מינו ניכר הוא, ופ"כ אי אין ניכר אפילו בא"מ לא בטל: [לח] ואם כו' שפ"ד שם סק"א דומיא

נתערב דבר חשוב בשאינו חשוב
האינו חשוב יותר ממינו, והדבר
חשוב אסור אף שיש מאחרונים
מפקקים על זה להתיר גם החשוב
מספק :

יג בערי [לט] חיים הם גיב מהדברים
שאינם בטלים מחמת חשיבותן
אף שאין בהם דין ברי' שנתבאר,
כמו באין אסורים מתחילת ברייתם,
או שחסר שאר הנאים הנצרכים לבריו,
וכן אין דרכם למנותם המיד שאין
בהם משום דבר שבמנין, וכן בהם
קמנים ובחורשים, שאין בהם דין ראוי
להחבד מ"מ אינו בטל משום
חשיבות שר בעלי חיים שהוא חשיבות
בפני עצמו, ויש [מ] מהאחרונים
שמסתפקין בכל בעיה שהוא קטן
מעוף כשאין בו דין ברי' כמו בלא
נוצר באיסורו אם יש לו דין בעיה
לביטול :

יד יש [מא] שכתבו דבמה שהוא
נבילה מחיים ומטמא גיב מחיים
אין בו דין חשיבות בעיה ובטל,
אבל באינו מטמא רק הוא נבילה
שאין שחיטה מעלת בה יש לה דין
בעיה, ויש [מב] שמסתפקין באם
הבעיה אסור מצד האיסור שיש בו
אף

וקטנים דליה רלהיה [אפילו בלא הטעם של
העמקתי ב"ש בדת'ש סק"ל מרב קדמון
כמינו ולא נכנס, כי הוא כחז שליה זה רק
סוף עיי"ש]: [מ] מהאחרונים כי בשו"ת מופת דורינו הרב אבני נזר ז"ל יו"ד
סיע"ט אות ו' הוכיח ממש המו"ט רפ"ח דוחים דלריכי משנה דוחים ומשנה דקין
דאוחים ה"א בזה ולא עוף [בחום' חטאת העוף] קמ"ל בקין דאפילו עוף, מחילא
בחולע קטן מעוף כל שהוא אכתי לא נודע, ומיושב בזה מה שמלמד הכרופ"ט זכור על
המילבין דליה ברי' כיון דבעי פירש ליה מלך באיסורו כנז"ל ס"ק סק"א דקשה נהי דליה
ברי' מ"מ הרי הוי בעלי חיים [כמו שהקשה בספר זכור אדם הנדפס מחדש] ולהחיל
מיושב: [מא] שכתבו כו' הוא מהלל"ח בילה ד"ג דנבילה מחיים בטל שם בעיה מינה,
וכיד יהודה דרק כנפנים שמטמא גיב מחיים ולא רק בזה שאין השחיטה מועיל ב' והבילא
בדת'ש סק"ט, שכתב כן להלכה שטריפה או אפילו נעשית נבילה בנקודת הוושט וכיוצא
שאין מועיל השחיטה הוי בעיה: [מב] שמסתפקין כו' הוא מהדירוש הר"י זצ"ל
בזחים דע"כ דיה ובטריפה, חידש כן מסברא בולר טריפה שאסור לריא משום זה וזה
נורס

ואח"כ דנחקך שס"י ק"א דהנחקך מותר
ממ"י, ובדת'ש סק"ז חסם מיד יסודה
על הפרמ"ג דנז"ל להחיר גם החשוב, לחלות
שאינו חשוב הוא האיסור כיון דהוי ספקא
דרכן כנז"ל סק"כ מהמו"ר, ונסק"ט
מכרופ נחמיה כפ"ג עיי"ש :

בן דיני חשיבות של בעלי חיים
ובשנשחטו, שבשריע סע"ב.

[לט] חיים כו' זה מבוחר ננמ' דוחים
דע"ד על קושיית הנמ' על
המשנה דכל דוחים שנחטרו בהם חטאת
המהות או שור הנסקל כו' ימוחו כולם,
דפריך ננמ' ליבטלו ברוכא, וחלה לה מתחילה
בזה שדרכו או כל שדרכו למנות, וגם דשור
הנסקל וכדומה כו' ודאי את שדרכו למנות,
פירשו בחום' דפריך מחטאת דאית' נמי
בעוף וזה חלו חס' את או דרכו למנות,
ומשני רב אשי דהטעם משום דבעלי חיים
חשיבו ולא בטלו, ופסקו כן כל הטובקים,
וכן הרמב"ם ז"ל חשיב בפט"ו מח"א נה"ו
דין גיד וברי', ובהלכה ו' דין בעלי חיים
שור או ליפור כו' אפילו אין כלל דבר שדרכו
למנות, וכ"כ הטור והמחבר כאן כסע"א דין
הבעלי חיים, ובס"ך סק"ז כמו שור הנסקל
ודרוסה שאינם מתחילה ברייתם, וכן מהבאר
בטור סע"ז לענין אוהו ואת בנו וסיני
לענין דרוסה וכחכ השפ"ד דיוכל להיות גם
אסור מתחילה ברייתו ואפ"ה לא יכ"י בו דין

ברי' שחסר שאר תנאי הנלמד, ואף כחשים
מחוסר שחיטה ומיקון] מ"מ הוי בעיה, [ולא
אחד דכבש ליה דבר שבמנין רק מהמיוחד
סוף עיי"ש]: [מ] מהאחרונים כו' בשו"ת מופת דורינו הרב אבני נזר ז"ל יו"ד
סיע"ט אות ו' הוכיח ממש המו"ט רפ"ח דוחים דלריכי משנה דוחים ומשנה דקין
דאוחים ה"א בזה ולא עוף [בחום' חטאת העוף] קמ"ל בקין דאפילו עוף, מחילא
בחולע קטן מעוף כל שהוא אכתי לא נודע, ומיושב בזה מה שמלמד הכרופ"ט זכור על
המילבין דליה ברי' כיון דבעי פירש ליה מלך באיסורו כנז"ל ס"ק סק"א דקשה נהי דליה
ברי' מ"מ הרי הוי בעלי חיים [כמו שהקשה בספר זכור אדם הנדפס מחדש] ולהחיל
מיושב: [מא] שכתבו כו' הוא מהלל"ח בילה ד"ג דנבילה מחיים בטל שם בעיה מינה,
וכיד יהודה דרק כנפנים שמטמא גיב מחיים ולא רק בזה שאין השחיטה מועיל ב' והבילא
בדת'ש סק"ט, שכתב כן להלכה שטריפה או אפילו נעשית נבילה בנקודת הוושט וכיוצא
שאין מועיל השחיטה הוי בעיה: [מב] שמסתפקין כו' הוא מהדירוש הר"י זצ"ל
בזחים דע"כ דיה ובטריפה, חידש כן מסברא בולר טריפה שאסור לריא משום זה וזה
נורס

אף שיש ג"כ בו צד היתר רק אסור
משום דין גורם, אם יש בו דין בע"ח
לביטול, וכן באסור רק מצד איסור
עשה אם יש בו דין ברי' שאינו בטל:
מן בע"ח שנתערבו [מן] ונשחטו
בשוגג במד' חשיבותם, ובטלים
אבל לא במזיד, [מד] ואם נשחטו
קודם שנודע התערובת, אפילו במזיד
נשחטו, או קודם שנתערבו שלא יהא
איסורין בעירובן בטלים, [מה] ואפילו
אם נשחטו במזיד באופן לברר אם
הוא טריפה אף שנתברר שהוא
טריפה מ"מ מותר בכה"ג בין ששחט
בהיתר:

מן יש אומרים דדוקא בע"ח [מן]
קטנים כמו צפרים או אפילו
גדולים והם כחושים באופן שאין
ראויים להתכבד, אבל אם הם גדולים
ושמנים, להטחשבים גם בצמרם
ועורם רלה"ת אינם בטלים, ולהמתירין
מצד רלה"ת, יש להיתיר גם מצד דבר
שבמנין כיון שהם בצמרם או בעורם,
[מן] וט"ם בנשחטו והי' אסורין
מתחילת ברייתם יש בהם דין ברי'
[מח] ואם נתערבו בחיים הוי כל מה
שבפנים אפילו הבצים שנמצא בה
אינם בטלים, וכשנשחטו במזיד הוי
כל אברים פנימים במבטל איסור
במזיד, רק הבצים שהולידה מותרים,
בשמתירין

גורם י"ל נכי דלגזזה הוי כולו חין ראוי
מלד דיחוי כמו כהמם שהקדש חלי"י, מ"מ
להדיוט י"ל כיון שהמחלה רק אסור וזה ל"ה
בע"ח שלם הוי כמו ברי' שחט מקלחה, או
דמי להחלה"ת שיש בה רק בלוט, אף
שמ"מ הרי אסורה משום חס"ה נעשה
נכילה, מ"מ האיסור אינו חס"ה ובטל, כמו
כן כזה מקלח היתר יש בו, ואף דיל לרי"א
הוי וזו"ג כמעמיד ויהי' אפילו בבע"ח כזה
זה גורם לא יתבטל, מ"מ יותר מסתבר
דל"ה בע"ח גם מאספק שם באיסור עשה
כמו בסקול יסקל לא יהי' בו דין ברי'
וישכ' כזה קושי"ת החס"ה שם דאין פורין
להאכיל לכלבים: [מן] ונשחטו כו' דבר
זה הוא, מהרש"א נחוי"ב, כמו דאמר
נח"מ ערלה פ"ב נהפלטו האגוזים כו'
הרימונים כו' ומייתי לה בגיטין פרק הניזקין
דכשנג יעלן, והביאו הטור סימן זה, וכתב
הנ"י מהרש"א לשיטתו בסיק"א דכש' שלם
ל"ה רלה"ת, ולכן כשנשחטו בטל החשיבות,
אבל להרא"ש לרי"ך שיוחקר לחשיבות דקום
שלא יהי' ראויים להתכבד, ולכן הקשה כיון
שבסיק"א העלה הטור להרא"ש דכש' שלם
הוי רלה"ת ה"ל לנאל דדוקא בנחמה
לחשיבות קטנות, ומ"מ כש"ע סתם לה
ומחיר כסע"ב ככל טעין שנשחטו: [מד]
ואם כו' הש"ך סק"א וי"ב כתב דקודם
שנתערבו הוי אפילו במזיד, ופירש השפ"ד
דכ"ט קודם שנודע התערובת הוי אפילו
המזיד כשוגג, וכמ"ס הש"ך ס"ט סקט"ו
ברובם סיני נודע התערובת, ונחוד"ח ה"ן כהש"ך כפשוטו, ובדת"ש סקכ"ז מיד יהודה
הפירוש כהש"ך ששחט קודם התערובת שכשיערב יהי' בטל ל"ה מבטל איסור במזיד:
[מה] ואפילו כו' ב"ד יהודה שבדת"ש סקכ"ט כתב כן שיכול להיות שע"י השחיטה
יכיר מי הטריפה כמו בניקב בקץ מבחץ להמעיט ולכן אף ששחט ולא הכיר מ"מ כיון
שבהיתר שחט בטל: [מן] קטנים כו' כ"ב בד"מ מהאו"ה והעלה כן בהגה, וממה הכ"ח
שהרי סותר למ"ס בסיק"א דל"ה רלה"ת בלמרו ובעורו, וישכ' הרש"ל דשם מיירי בהופשט
והוא שלם הוי רלה"ת, וכאן בלמרו ועורו דמחוסר מעשה גדול, אבל הטו"ז סק"ב י"ב
דהטור בל כאן רק מלד בעלי חיים שבה בטל החשיבות אבל מלד רלה"ת חלי"א בסיק"א
ה"ל אם הם רלה"ת, וכש"ך סק"ג י"ב דנהי' דל"ה רלה"ת בלמרו ועורו, מ"מ הרמ"א
אוסר כאן בגדולים משום דבר שבמנין שזה אפילו בלמרו כו', ומ"מ מה שסיים לעיין בסיק"א
פירשו השפ"ד דסובר כמו דל"ה רלה"ת גבי למרו ועורו, ה"ה דל"ה דבר שבמנין מטעם
זה עיי"ש שכתב דכן הלכה: [מן] וט"ם כו' דת"ש סקכ"ז מספר מוזמר לדוד, אפילו
בשם קטנים הוי ברי': [מח] ואם כו' בדת"ש סק"ד מיד יהודה דנהי' דבחמ"ס
הרלה"ת

כשמתירין בנשחמו מ"מ [מט] אותן שלא נשחמו אמורים, כמו שהרין בהרלה"ת בנחתך באופן שמתירין בשנית:

י"ן אם ה"י בעדר ספק [נ] בכור שלא ידע כלל ממכירת בכור, רק מכר כל הבהמות שלו לעבדים לסרסן, ונודע אח"כ מדין בכור, ויש בזה העדר שני בבשים שהם ספק בכורים ואינם ניכרים, ויש ששה בבשים שהם רוב נגד הבכורים, והם בעלי מומין מבח המידום, אין זה כמסיל מום במזיד רק כשוגג, ואם כשישחט ימצא אחד מריפה, נ"כ אין לאסור בהנאה כיון שבש"ל החשיבות של הרה"ה"ת, וכן החשיבות של בעלי חיים, ומותר לסבור לנכרי:

י"ח בכל מקום שהולכין אחד הרוב כשיש ספק, זה רק אם אין המיעוט [נא] קבוע וניכר בפני עצמו, אבל אם הוא קבוע אין הולכין אחד הרוב אם לקח מן הקבוע, ויש מה דהוי קבוע מן התורה שהוא קבוע הניכר, ויש מה דהוי רק קבוע דרבנן, ויש מה שנחלקו בו אם הוא מ"ה או

מ"מ העלה להחיר מ"מ לעיין בגוף החשובה:

[ג] דיני קבוע הניכר מ"ה בתשע חיות שבשריע מע"נ.

[נא] קבוע כו' זה מנאר נמרא בהרבה מקומות, בפסחים ד"ט, וביומא דפ"ד, וכחונות רט"ו ונסהדרין דע"ט, וב"ק דמ"ד, וחולין דל"ה, ונה ד"ה, מהא דתשע חיות ט' מוכרות בשר שחטה ואחת בשר נכילה ולקח מאחת מהם ואינו יודע מאיזה מהם לקח כל קבוע כמחלה על מחלה דמי, ובנמלא הלך אחר הרוב, ובסוגיא דב"ק אחר דר' שמעון ס"ל נחבין להרוב ישראל זה והרג ישראל חבירו פטור, וילף לה מקרא דוא"ב לו וקם עליו עד שיחבין לו, ורבנן ס"ל דבזה חייב ומוקי להפסוק שחמטט פרט לזירק אבן לגו, והיינו שיש חבורה של ט' ישראלים וגוי אחד וזרק להם החבורה והרג ישראל בזריקתו מ"מ פטור, וע"כ אין לומר כשהרוב הוא עכו"ם דבזה למה לי קרא לזעט ממחה הכי חולין בשר רוב עכו"ם ואפילו אי לא ניזיל בשר רוב והוי כמחלה נ"כ ספק נפשות להקל, וע"כ בהרוב הם של ישראל ואי לאו דהוי ממעט הו"א דהוי כמו נחבין לישראל, ומייב כמו נחבין לזה והרג לזה, קמ"ל דכיון שהמיעוט שהוא עכו"ם הוא קבוע בפני עצמו [שהוא נר דעת כשי"ח דל"ה כשאר בע"ח] הוי כמו כמחלה על מחלה שהוא ספק ול"ה נחבין

הרלה"ה הוי האברים שנפגים בטלים, אפילו הבגים שנמלא ובפרט כשלא נגמרו, אבל מלך חשיבות בע"ח נגור הכל בשר הנפגם, וכמו שבנשחמו במזיד מדין בנמ"ע כנפגם, והבגים שהולדה מחיים מותר מטעם פירש עיי"ש: [מט] אותן כו' הוי מח"ש הפרישה אות ד' דומיא דנחתך בהרלה"ה דנחתך מותר ממ"ח אם איסור נחתך הרי נכבול, ואם הותר מותר, והביאו המשניות סק"ב, ובספ"ד סק"ג לענין רלה"ה כמ"ל סק"א סק"ט, וסק"ט סק"א כפר"ה ולא ככר"פ רק אין שייך ניטול בלא נודע רק יש מלרפין לפעמים לסתוף דעת הב"ה שגם בלא נודע שייך ניטול: [נ] בכור כו' בדת"ש סק"ה הביא כן מהנפש ח"י, דזה פשוט שגמה שמכר לסרסן ל"ה בכלל מטיל מום בצבור כיון שלא ידע כלל מדין בכור עד שגנו שלמד אלל המלמד אחר לו למה לא מוכר הוא הבהמות לפטור מדין בכורה, הוי זה שוגג ועדיף מאומר מותר, ורק אם לאחר השחיטה ימלא אחד מריפה הוי ספק שמה זה הבכור ובכור בע"ח מריפה אסור כהנאה ולריך קבוצה, וספק בכור ל"ה ס"ס ל"י ספק אחד בגוף ובעי"ח כשי"ח, ודעתו דכשנשחט הוי נחתך וכשנשחט בנפ"ח שזה מותר ממ"ח ורלה"ה ל"ה משום הגילות, וכן סי רוב סיפר, ואף למשניות סק"א סק"ד ב"י אחרונים שאסור גז"ל סק"א סק"ה שיש ולמכור לעכו"ם בזה ויש לעיין בגוף החשובה:

קבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קי ביאור יהודה ק 199

וזו רק דרבנן, או אפשר אין בו דין קבוע כלל כשיית כיא במקומו :
 ית' תשע חניות מוכרות בשד שחומה ואחת בשד נבי'ה, ולקח מאתה ואינו יודע מאיזהו לקח זה הוי קבוע הניכר
 נמצאין לישראל זה והרג זה והרג אחר, ופטור ממיתה, ובכחכות שם מיתת מחילה של דקבוע לחומרא כמו בטי' לפרדטים ושרץ אחת וספק אס' לפרדט, או שרץ הוי טמא אף שהרוב הם לטהרה מ"מ כיון שהמועט קבוע הוא טמא, ואמר לקולא מנלן כמו בטי' שצליס ולפרדט אחת יהי ג"כ טהור, ואמר מדאורייתא מנלן נפקא ל"י מקרא הגיל של וארז לו וקס עליו דהוא לקולא לפוטרו ממיתה, ופירש כמשי"ט אורח א' דאף דבשאר בע"מ הוי רק קבוע דרבנן כשי"ת, מ"מ ארס הוא בר דעת בפני עצמו ואינו דומה לשאר בע"מ, [ב] והנה בתוס' כחכות וסנהדרין ודה סקסו לר"ש דס"ל אפילו נחבין לישראל זה והרג את זה פטור מאותו הפסוק מגיל הא דקבוע כחמלה על מחלה כיון דאפילו בזולתו ישראלים פטורי, ומירלו דמיירי שאומר לאותו שעומד שם אתי מבזין, ופירש בפלגא שאינו מכיר איזו הוא לישראל ואיזה המלרי, [ובדמ"ס סקמ"א עושה פלוגתא בזה בין ההפלה לבין השטמ"ק שלשש"ק גם לרבנן מיירי בהכי ולמד מזה לפני קורבא שיבחר] ועוד כתבו דילף מנפש תחת נפש כרבי ואייתר ל"י כך וארז לו לקבוע, וסקסו להנא דבי חזק' דלית ל"י תחת נפש הגיל מגיל קבוע, והניחו שם בקושיא ובסנהדרין וב"ק י"שנו, ובשפ"ד סק"ר חקר כיון שבח"מ סיחב"ה הביא הרמ"א ה"א דנחבין להרוג את חבירו והרג אשה פטור מהשלומין והוא כחנא דבי חזק', ולהחוס' הגיל בסנהדרין וכחכות הוא כתבו דלמד"ח לית לן לימוד על קבוע והרי הוא כאן בלי חולק, ור"ס לומר דה"א שבח"מ הוא כרבנן לא כדב"ח, אף מהרמ"ל פ"ד דחובל בראש כחנא דב"ח, וכן חמס על ה"ה פ"ד דחובל דס"ל הרמ"ל כר"ס, ובפ"א מנערה בחולה ה"ג יראה דפסק כדב"ח, והאריך שם וכתב שיש ליישב ע"פ מ"ס מהרש"א ז"ל בסנהדרין בתוס' ד"ה וכל, וכן הביא בדמ"ס שם מחידושי הר"ן בסנהדרין שחולק על הרמב"ם וס"ל עיקר כרבנן, [ב] והנה יש קושיא במדרכי פ"ק דחולין בשם הר"ן עיקר אף ממעט קבוע מרוב הא' עיקר רוב בסנהדרין הם קבועים בלשכת הגזית, ומירץ א' כמו שפרשו הפד"ח כאן, דרק בספק לברר הדבר כמו בטי' חניות וא"י ממי לקח, וכן בטי' ישראל וגוי אחר וא"י למי זרק, אבל במכזין ואומר לאותו לישראל אתי מכזין ח"יב אף שגנוי ביניהם וה"ה בסנהדרין שידעין ודואין מ' הם המזכין והמחייבין כיו"ל בתרייהו, וכבר ח"ל ריסק"ט מהדירשי דרי"ט ז"ל שכתב שחירו'ו אינו מוכן, ובערוך השלחן חפרס דכשיועף מאיזה מקום נלקח ל"ש קבוע וכאן ידענו שזה אומר כך וז"א כך [ג"כ אינו מוכן] ועוד דרק אס' בעלם המעשה ולא כשהנין על המעשה כמו בדניין שדנין על עלם המעשה, ואין לך אלא חידוש, קרוב לזה כתב בדמ"ס שם מדילי' דרק אס' אותו שדנין כמו הרואה הוא קבוע ולא מה שהם קטעים, [ב] כתב כיון דעיקר הוא מה שדיבור היולא מפי הדנינים וזה הוי פירש לא קבוע, וכיולא בזה כתב בחת"ס או"ח סיקט"ח ד"ה והנה אהך כו', לפרש מ"ס הלבוש שבח"מ סיחב"ל סק"ג דסבך פסול מועט מחבטל ברוב כשר אפילו ניכר ילפין מסנהדרין ודב"ל, ולא תיקשו מקבוע, משום דאנו דנין על הלל הו"ל פרוש, וכמ"ס המג"א סיר"ל סק"ג, אף מה שממה הטו"ז על הלבוש שחי' לומר כן כי בניכר אין שייך ביטול מ"ס, ובסנהדרין לאו מטעם תערובת או"ל בחר רובא דרק דהחזירה בטלה דעת המועט, ובסוכה ג"כ הטעם דהמיעוט פסול כמאן דליחא, כתב בחת"ס שם שכוונת הטו"ז ע"פ מה שחירץ ב"ר"ס מקינון על קושיית המדרכי של קבוע הגיל בסנהדרין, משום דשם אף שהמועט ניכר מחבטל הואיל ואין אנו נהנים ממנו ושדקינן ל"י לגמרי ולא דמי לחניות שאנו רואים ליהטת מהמיעוט ג"כ אמרינן כל קבוע, ולכך בסבך פסול שליו מחערב עם סבך כשר אינו בדין שיבטל, ומ"ס המג"א בסיר"ל סק"ג הוא על דין המחבר שם בראה אור במולא

[נב] הנזכר שאין הולכין אחר הדב
רק הוי כמתצה על סחצה [ג] ולא
הוי כרוב מריפה רק כמפק מריפה
[נד] ולא דוקא בחניות מיוחדות רק
אפילו עומדין בשוק על שולחנות
מיוחדות, או בחנות אחת וניכרין
המריפות והבשרות כל אחד במקומו
הוי זה קבוע :

כ וכן הדין [נה] לקולא כסו מ
מכרות נבילה ואחת בשל שתימה
ולקח ואי כחזהו לא הוי בודאי
מדיפה מחמת הרוב, רק הוי ספק
מדיפה, ואף להמתירין בלקח מקבוצ
ז

[ד] ויש עוד קוביא בהגמ' בסוף חלין על הא דמורי במלים שאמר הקמ' לעמים
הקשה עור' משילם ז"ל אחי' לא חליק' בחר רוב השיך לבט"ב, ומירץ דכל פס
שאינו בט"ב כל מקום שהוא הוי קביעות, והוא מקושי ההבנה כמ"ש במש"מ פ"ד ה"ט
ממחנות עניים דלבור של בט"ב וליבור של עניים הוי קביע כיון שניכר מקום האיסור, אך
הקשה ממנאל ומ"ש הכא, וכן תמה במש"מ פ"ב ממסתאי משכב ומייתי ל"י בהת"ס
ויד' סיק"פ שיבאר להוכיח דאפילו בלוחו מקום הוי פירש, ומ"מ ביישכ המדרש' של
סנהדרין גז"ל ריסיק'ס מהתשובות הרי"ם וז"ל דשם הוי כמו בנזיר מ"ב רובו ככולו,
[ויש להעמיס זאת בקו"י סימל"ב סק"ג הג"ל במ"ש על סך כמאן דליחא עיי"ש]: [גב]
הניכר כו' היינו דנין של ט' חטוים ופסקו בן כל הפוסקים והרמז"ל בפ"ח ממ"א ה"א
דרך בנמאל בשוק או ביד עכו"ם מותר מדין תורה ולא בלקח, וכתב השפ"ד סק"ד דאף
לשיטת הרמז"ל דספק מן המורה מותר, מ"מ בדרך דקבוע י"ל מורה הרמז"ל דהוי כאידיקע
איסורא באשם חלי, ואף דבנמ" קידושין דע"ג בשחוקי' אחר דבשאלה איהו לגבייהו הוי
קבוע והמורה אמרה ממזר ספק יבוא והרמז"ל יליף מזה דספק מ"ה מותר כשי"ת
בסקד"מ אף דהוי קבוע, פירש בערוך השלחן דשם ל"ה הספק בקביעות רק אחר שנים
רבות אבל בה' הספק מיד בקבוע הוי כמ"ש הפרמ"ג הג"ל מאשם חלי, וכ"פ המור
והמחבר סימן זה סע"ג: [גג] וז"ל כו' רש"י ז"ל בסנהדרין דע"ט פירש דא"א לומר קבוע
הוי כרוב עו"ם דהא מהיכי חתי כו' והביאו המעו"ם פנ"ה אות ת', והשפ"ד סק"ו חמה
על רש"י ז"ל למה יח' עוד עדיף מספק, ובהנהות דב"פ יישב רש"י ז"ל הביאו המשמ"ש
עיי"ש: [גד] וז"ל כו' הוא מדת"ש סקל"א מספר בית יחזק, וכן מיד יהודה בחנות
אחת כו' ככפנים, ובסקל"ד מהכרו"פ דע"כ אין המוכר מזכר לו סתם דאטו ברשיעי
עסקין ורק באמר לו שהוא טריפה, איכ' איך שייך אי' ממי לקח, ורק מיירי בגלוי לכל
יודע שזו החנות מוכרת בשר טריפה ואיתו המוכר א"ל לומר לכל אחד שהוא טריפה,
והוא שכתב א"ל לקח כלל בלוחה חנות או דמיירי שאותו המוכר הוא עכו"ם, ובשם בית
יחזק דכל שאפשר להכיר אף שהוא אינו יודע ולא נתן לב לזה להבחין ולהבחין ביניהם
הוי הכל ניכר: [גה] לקולא כו' כ"כ הש"ך סק"ו והוא מהנה" הג"ל דכמויות לקולא
מגלן, וא"י הוי חליק' בחר רוב הוי כודאי טריפה, וזה הוי רק ספק, וי"מ רק לענין
חטורות הב' כשאין נחבטל מחמת חשיבותו הוי בספק טריפה מותר במעורבות הב', אבל
אם אחר הלקיחה מהקבוע נמצא אף לפ"מ שיבאר בבקפ"ט דמותר להרשב"א זה רק
ברוב כשרות דהוי הקבוע חידוש לאסור כמ"ש הש"ך אין לך אלא חידוש, אבל ברוב

טריפּט

שנת סכרך רוב ישראל או מחלה מברכין,
הקשה היל קצוע, וכתב בחירון א' שראה
אחד הולך ובר בידו, דהוי פירש מרוב, או
שהאור הוי פירש, הוי כוונתו להחמ'ם שאנו
דנין רק על האור, וזה שהקשה נספר
הממ' שנת, הא הוי פירש לפנינו שאסור
ל'יא מ'ה, כתב גמ'ש'ק שס דלתי' א' לא
קשה דמיי' שהלך כנר ולא ראינו שפירש,
ואפ'לו על חירון ב' מ'מ אין הכוונה באמת
על פירש, רק הכוונה כמ'ש המרדכי
שהדיינים עם הדיבור הם שני דברים וזה
שהדיינים הם קצועים מ'מ הדיבור פירש,
וזה כנר והאור, הנר הוי קצוע אבל האור
בז' פירש ואין זה ענין לפירש לפנינו,

[ד] ויש עוד קושיא בהגמ' בסוף חלין
שהקשה ר' משילם ז"ל אחי לא אזלינן
שאינו בעי' כל מקום שהוא בוי קביעותו,
ממחנות עמים לזכור של בעי' וליזכור של פ
הקשה מנחם וי"ט הכא, וכן תמה במש
י"ד סיק' פ' שיתבאר להובי' דאילו באתו
פסגדרין גז' ריסיק' מהתשובות הרי"ב
[וי' להעמים ואת כמז' בימל' סב' הג'
הגיב' ב' היי' דין של ט' חנו' ופסקו
דרך מנחם בשוק או ביד עכ"ס מוסר מזין
לשט' הרמז' דספק מן המורה מוסר, מ'
ואיסורא באש' חלי, ואף דגמ' קידושין דר
קבוע והמורה אמר' ממז' ספק יבוא
בספק' אף דהו' קבוע, פירש בערך כש
דבות אכל בה' הספק מיד קבוע הוי כ'
המחזר סת' זה סע' : [ג] ויא' ב' רש'
ההו' כרוב עט' דהא מהיכי חמי' ב' והניא
על רש' ז"ל למה יח' עוד עדיף מספק, וב
עיי' : [גד] ויא' ב' הוא מדת' ש' סקל'
אחת ב' כפניס, ובסקל' מהכרופ' דע'
עסקין ורק באמר לו שהוא טריפה, אי
יודע שזו החנו' מוכרת בשר טריפה ואיתו
הוא שכן אם לקח כלל בלחות חנו' או
לחק דכל שאפשר להכיר אף שהוא אינו יוד'
הו' בכל כיכ' : [נה] לקולא ב' כיכ' הש'
מזלן, ואי הו' אזלינן בשר רוב הו' כודאי ט'
כשזין נחטל מחמת חשיבותו
אם אחר הליקחה מהקבוע נמצא אף לפי'
כרוב כשרות דהו' הקבוע חידוש לאסור

קבוץ קיצור הלכות תערובות סי' קי ביאור יהודה קא 201

טריפות ארבע ה'ל להיות יותר טריפה לכך אין היצר כלל בתערובת הא' כמ"ס השפ"ד סקט"ו בכוונת הש"ך: [נו] בלקח כו' כ"כ הכ"י בשם הרשב"א שאין חילוק ויחבאר נסקט"ו לענין פירש דמוחר אפילו

בחרלה"ס: [נו] וכן כו' כ"כ הש"ך סקט"א לחלוק על הלבוש שאין זה ענין לבא, שבלקח אפילו במינו אסור ובפירש אפילו בלאו מינו כשי"ט בסקט"ג בא"ה אופן: [נח] ואם כו' הוא משפ"ד סקט"ד סוף חקירה א' ד"ס דע כתב כן, ובסקט"ו הניח בל"ע בזה, דמה נפק שבו מחסילת קבועין מ"מ השהא בעל: [נמ] אף כו' בדת"ש סקט"ט הביא מה"ד יהודה מספר היצר לר"מ ז"ל דבאיסור דאורייתא מה לי מהשהא, כיון שכל אחת נאסרה בפני עצמה בעת הלקיחה ולא מחמת התערובת דהשא, אינו חוזר להיתר מחמת התערובת, ומ"מ גם בערוך השלחן הניח בל"ע, ד"ל רק בחתיכה אחת שיש מלאות שתי' היא מן האסורה, אבל כו' חתיכות שא"ל שתי' כולם אסורים לא נזרה חורה, וכן בפרי"ט מיקל כמ"ס דת"ש שם: [ס] דרבנן כו' בזה מסתפק השפ"ד סקט"ח דאף דנחד נחד לא מקלינן גבי איסור מכה ספק דרבנן כשי"ט בסקט"ז מזה, מ"מ בספיקא דקבוע דחידוש הוא כשי"ט מהר"ן ז"ל דרבנן לא החמירו, ולא דמי לדבר חשוב דרבנן שהחמירו אף בפירש לשנינו כמו בנטול מהקבוע, דאליכ בטלח תקנה חז"ל, אבל בזה דקבוע דאורייתא יש להיתר דרבנן, ומסיק אח"כ ד"ס שוב דרך

באינו ניכר אסור הש"ך נחד נחד דרינ' ס"ס אבל בניכר ל"ס אחזיק כמ"ס הש"ך סקט"א סק"ה, ומייתי רא"י מהטור הלכות פסח סיטליט בביטל הוי סר"ר יש קלח רא"י להקל, וכן הביא מהמ"כ דרך באיסור חורה אסור בניכר, ובדת"ש סק"ג הביא מביא יחזק שחמיר באיסור דרבנן ולא הביא מהשפ"ד הנ"ל, וכ"ס בס"ק מיד יהודה דשי"ך דין קבוע דרבנן כבילת נכילה: [סא] גבינות כו' שפ"ד שם כיון שהש"ך דרינ' ס"ס שיחבאר כתב שזה חמיר משא"ל איסור דרבנן עיי"ס: [סב] חזקה כו' בשפ"ד סקט"ד בחקירה הא' נסתפק בזה דהא רוב עדיף מחזקה וכדלא חילוק נחד רוב לא ניל ג"כ נחד חזקה, ורובא להוכיח מהא דמחירין בנחמירי כשי"ט, אף דבא"כ חזקה איסור דבהמה דנכילה הוא כמ"ס הש"ך סקט"ד דבחזקה גמורה מודה הרשב"א דל"ס וצ"כ דל"ס, וכ"כ בחמירי סקט"ב דל"ס חזקה בקבוע, ובדת"ש סקט"ג מביא יחזק בל"ע דנחמירי אף אסור בקבוע עיי"ס: [סג] ס"ס כו' שפ"ד סקט"ד בחקירה הא', דנ"י שכתב הרשב"א דס"ס עדיף מרוב, מ"מ דר"י להלכה לא עדיף מיני, וכיון דלא חזיקין נחד רוב לא חזיקין נחד ס"ס, או דמה

זו בשנתערב ברוב אח"כ כשי"ט, מ"ס בקבוע זו שהוא דקול"א אין די בתערובת אחד רק צריך שני תערובות כמו בכל דברים שאין מתבטלים:

כא כשאוסרין [נו] בלקח מן הקבוע הוא אפילו בחתיכה שאינה ראוי' להתכבד [נו] וכן אפילו אם דחתיכה הוא מינו [נח] ואם ה"י ג' חניות ב' כשרות ואחת טריפה ולקח ג' חתיכות ואינו יודע איזהו, אם הם חתיכות הראויות להתכבד אסורות, ואם אינם חחרלה"ת אף שמתחילתן הם קבועים, מ"מ עכשיו הם בטרים כדון יבש ביבש, [נמ] אף שיש מפקפקים בזה ומתירים רק באיסור דרבנן בה"י:

כב אם ה"י קבוע הניכר כמו מ' חניות ולקח מהם והאיסור הוא איסור [ס] דרבנן כמו ביצת נבילה, אף שבקבוע דרבנן שיתבאר באין ניכר אין חילוק ומחמירין אפילו בחד בחד, מ"ס בקבוע זו יש מקלין באיסור דרבנן, ורק [סא] בגבינות עכורים אין להקל כיון שיש חשש איסור תורה:

כג כמו דלא אזלינן בזה בתר רוב כמו כן לא אזלינן בקבוע בתר [סב] חזקה, וכן לא אזלינן בזה בתר [סג] ס"ס כמו מ' חניות כשר ואחת ספק

ספק טריפה, אף שיש מהאחרונים שמתפקים להתיר בזה, וכן לא אולין בזה בתר [סד] קורבא כמו בפירש לפנינו שיתבאר במקום שאוסרין אפילו הי' קרוב לתנות הכשרה, אף שיש מצדדין בזה להקל:

כד אם לא לקח מן הקבוע רק [סה] נמצא הבשר, או בשוק או ביד עבדים באופן שאין חשש לבשר שנתעלם מן העין הולכין אחר הרוב חניות כשרות, משום דכל שפירש מרובא פירש ובשר, [סו] ואין חוששין בזה לשמא יקח מן הקבוע, [סז] ואפילו בחזירה הראוי' להתכבד חרין כן, ואפילו באיסורין שאין בטלין ברוב כמו [סח] ערלה וכלאי כרם ותרומה מים אולין בתר רוב כשפירש:

כה כשמשירין בפירש טהרוב, הוא בתורת [סט] וראי לא ספק, ולכך בנתערב אח"כ במריפה וראות ליה כסם

דגלי גלי ולא גלי לג, ואין ראי' מסעיר נחמדה אח"כ לכל מיר כמו ספק טריפה יל אינו מוטיל, וכ"ש להשך שיחבאר דלי' נחמדה רק בפירש לפנינו דהוי מדרבנן ולא במיה, דיל כלן הוי מיה יל ללא מהני, ובדתי' סקליה מהטו' או"ח סיחריה דקבוע ליה רק כ"ש אסור ודאי, וניה ילחק מחיר בזה ופחה הדכיר מחמיר בספק איסור שאין רגלים לדבר, ובערוך השלמן סעי' דקבוע דאורייתא ליה בספק כי אין לך בו אלא חידוש, ורק בדרבנן מוספק ע"פ חסונה הרא"ש ע"ש: [סד] קורבא כי הוא חקירה ג' של השפ"ד סד דפירש שמזירין יחבאר בסק"ע מהפרי' שאפילו קרוב להחנות טריפה כשר בנמלא, ורק לחומרא כפנים חקר ג"כ הכרופ' בזה דכיון דרוב אינו מוטיל כ"ש קרוב דגרע מרוב, א"כ בחומרא סק"ע דלא אולין בתר קרוב, וכ"כ בעה"ש סוף י"ג, ובדתי' סקמ"א מביא אפרים שחיל מטעם אין לך בו אלא חידוש ומהי קורבא, ושע"ד מהחוס' מחמיר, ומ"מ מלד הסביר חיל דברוב יל לא בטל, ובקורבא אין שייך קבוע, והד"ש מילי' האריך דחלו בפלוגתא דר"ס ורבנן בנחמין להרוב כי' ובהרמב"ם ומדושי הר"ן הג"ל או קי"ל כר"ס או כרבנן ומסיק דאולין בתר קורבא:

ד] דיני פירש מהקבוע שבשריע ע"ג.

[סה] **נמצא** כי היינו כסיפא דברייתא הג"ל ונמלא הלך אחר רוב כמו שפירש' יל כיון דנייד השתא לאו קבוע הוא, ופריך מיני' בחולין דליה לרכ דס"ל גשר שנתעלם מן העין אסור, ושי' בנמלא ביד עבדים, וכפי פירש' יל שהוא בחוקה המשמיר והוא לא שחטה וטריפה לא מכרו לו ול"ש חשש חילוק עורבים בנמלא בשוק, וכן אמר בפסחים ד"ט פירש ואחי עכבר ושקיל היינו סיפא בנמלא, וכ"פ הר"ף והרמז"ל סס כפ"ח והרא"ש והטור והמחנה כלן: [סו] ואין כי' דלקחן בסק"ע יחבאר דקבוע דרבנן גזירין בפירש שח' מן הקבוע, ומ"מ מחלקים החוס' ורא"ש דבזה שניכר אטו ברש"י עסקין ולא גזירין בזה ליקח מן הקבוע ע"ש: [סז] ואפילו כי' כ"כ הבי' בשם הרשב"א וכמו שכלקח מקבוע ג"ל סק"ע שאפילו כלן מהרלה"ת אסור, כמו כן בזה לסיף מותר אפילו בחהרלה"ת: [סח] ערלה כי' בדתי' סק"ס מספר חקרי לב, מחמירי' ומזייט דלא בעי בזה ק' חניות כשר או ר' בערלה וכו', נהי שאין בטלין ברוב מ"מ פירש מרוב אמרינן בה, כדמוכח בזבחים דבדבר חשיב ביטול אין שייך ומ"מ פירש מרוב אמרינן ב"י: [סט] וראי כי' בשפ"ד סק"ז הביא בשם הסיטה מקובלת כי' ד"ו נקפץ, ליישב קושי' החוס' דליבטיל ברובא, משום דרוב לאו ודאי הוא רק ספק, שהחירו החוס', ולכך נחמדה דאמרה מורה לא עשירי ספק גס רוב אינו מוטיל, וא"כ באופן שפנים ה"ל להיות ס"ס לאיסורא ספק אחד בנף, וספק ב' שח' הוא הטריפה,

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קי ביאור יהודה קב 208

כמים לאיסור דיהי' דינו כודאי מריפה. רק דינו כספק, וכן בשהי' רוב מריפות ומיעוט כשרות, הוי כודאי אף לענין מלקות, [ע] ובשנמצא אפילו בקרוב לחנות המריפה מים מבשרין משום הרוב, ולכך ביש רק שתי חניות אחת בשרה ואחת מריפה וספק מאיזה הוא אזינין בתר הקרוב: **כז** אם יש בחנות המריפה הרבה יותר מחניות הכשרות, יש בזה [עא] מתירים לילך בתר החניות ולא בתר רוב הבשר, ואוסרים דאזינין בתר רוב בשר, ויש [עב] שמחלקים שבאם רוב החניות מספיקים הבשר להעיר אזינין בתר החניות, אבל אם חנות האחת מספקת לכולם יש לילך בתר רוב הבשר, ואם הם שוים במספר רק באחד יש יותר מן האחר מים הוי גיב רק ספק השקול: **כח** במה שסתירין בפירש הוי אפילו [עג] באינו מינו, והיינו שאם בהם חניות שטוברות בשר בשר ושרק נראה דאוליין בתר רוב מוכרים ולא בתר רוב בשר, וכיכ בחוד"ב סק"ג בפשיטות דאוליין בתר רוב חניות להקל, וכן מסכים בכנסת יחזקאל שבפח"ש סק"ב, והביא אפרים מחלק והגוי"ב"ח א"ח ס"ע"א חקר כזה, ואין דעמו להקל רק להיפך כשיש חומרא מחמיר שלך בתר רוב חניות מריפה אף שהנשר כשר שבחנות הא' מרובה, וראיית החו"ד סימן זס הוא ממלא אכידה בעיר שרובה ישראל הרי הנכרים עשירי עמי ומ"מ אוליין בתר האנשים, וכיכ הישועות יעקב שבדח"ש סק"א כחוו"ד להיחר, וכיכ הביא ילחך באופן שיתבאר, אבל צבינת ארס דיני קבוע סי' י"ז דעמו לאסור ולילך בתר רוב בשר, ודייק בן מלשון סרמב"ס ומלשון המחבר, והביא שהחוו"ד בסיק"ט הביא רא"י ממשה דשקלים פ"ז במעות שנמלאו בין שקלים לנדבה קרוב לשקלים יפלו לשקלים והרי ה' ו' שופרות לנדבה ואחת לשקלים, וכחכ הרע"ב דלמאן דאזיל בתר רוב מוקי לה בשוים, ועיכ היינו שיש במעות שקלים כמו מטות נדבה, הרי דלא משגיחין ארוב חניות רק ארוב בשר, וראיית החוו"ד מאכידה יש לרחות דאטו כשהעכו"ם הולך בשוק מוליך מעותיו עמו, ועוד שם אין אנו דיין על המעות רק מי שאכנס לכך אוליין בתר רוב אנשים והל"ע זה להחוו"ד ובחיק ל"י, וכיכ הביא מאיר שבדח"ש שם לילך בתר רוב בשר: [עב] שמחלקים כו' בן הביא שם מהביא ילחך דאף שמסכים להחוו"ד כנו"ל, מ"מ תליא שבסחם חניות הנמספין בשר לבני העיר, אמרינן כיון שבאים לקנות אלל בעלי החניות הוא מהרוב, אבל אם רוב הסניות לא יספיקו רק החנות האחת מספקת לכל העיר הוי כהני"א, ומסתפק בשוים ככפנים, והעלה דהוי כספק השקול עיי"ש, ובהנהגות הרש"ש שהביאו בספר חמדת משה ס"ע"ח כחכ דתליא בפלגתא דר' יוסי ואמרו לו צ"ב דל"ג בורע פשחן לרשבי"ס פליגי לאמרו לו אוליין בתר רוב לוקחין ולר' יוסי אוליין בתר הקונה לזריעה הרבה מרוב לוקחין, והוי כחיסור כהבינת ארס לאסור: [עג] באינו

כמים לאיסור דיהי' דינו כודאי מריפה. רק דינו כספק, וכן בשהי' רוב מריפות ומיעוט כשרות, הוי כודאי אף לענין מלקות, [ע] ובשנמצא אפילו בקרוב לחנות המריפה מים מבשרין משום הרוב, ולכך ביש רק שתי חניות אחת בשרה ואחת מריפה וספק מאיזה הוא אזינין בתר הקרוב: **כז** אם יש בחנות המריפה הרבה יותר מחניות הכשרות, יש בזה [עא] מתירים לילך בתר החניות ולא בתר רוב הבשר, ואוסרים דאזינין בתר רוב בשר, ויש [עב] שמחלקים שבאם רוב החניות מספיקים הבשר להעיר אזינין בתר החניות, אבל אם חנות האחת מספקת לכולם יש לילך בתר רוב הבשר, ואם הם שוים במספר רק באחד יש יותר מן האחר מים הוי גיב רק ספק השקול: **כח** במה שסתירין בפירש הוי אפילו [עג] באינו מינו, והיינו שאם בהם חניות שטוברות בשר בשר ושרק נראה דאוליין בתר רוב מוכרים ולא בתר רוב בשר, וכיכ בחוד"ב סק"ג בפשיטות דאוליין בתר רוב חניות להקל, וכן מסכים בכנסת יחזקאל שבפח"ש סק"ב, והביא אפרים מחלק והגוי"ב"ח א"ח ס"ע"א חקר כזה, ואין דעמו להקל רק להיפך כשיש חומרא מחמיר שלך בתר רוב חניות מריפה אף שהנשר כשר שבחנות הא' מרובה, וראיית החו"ד סימן זס הוא ממלא אכידה בעיר שרובה ישראל הרי הנכרים עשירי עמי ומ"מ אוליין בתר האנשים, וכיכ הישועות יעקב שבדח"ש סק"א כחוו"ד להיחר, וכיכ הביא ילחך באופן שיתבאר, אבל צבינת ארס דיני קבוע סי' י"ז דעמו לאסור ולילך בתר רוב בשר, ודייק בן מלשון סרמב"ס ומלשון המחבר, והביא שהחוו"ד בסיק"ט הביא רא"י ממשה דשקלים פ"ז במעות שנמלאו בין שקלים לנדבה קרוב לשקלים יפלו לשקלים והרי ה' ו' שופרות לנדבה ואחת לשקלים, וכחכ הרע"ב דלמאן דאזיל בתר רוב מוקי לה בשוים, ועיכ היינו שיש במעות שקלים כמו מטות נדבה, הרי דלא משגיחין ארוב חניות רק ארוב בשר, וראיית החוו"ד מאכידה יש לרחות דאטו כשהעכו"ם הולך בשוק מוליך מעותיו עמו, ועוד שם אין אנו דיין על המעות רק מי שאכנס לכך אוליין בתר רוב אנשים והל"ע זה להחוו"ד ובחיק ל"י, וכיכ הביא מאיר שבדח"ש שם לילך בתר רוב בשר: [עב] שמחלקים כו' בן הביא שם מהביא ילחך דאף שמסכים להחוו"ד כנו"ל, מ"מ תליא שבסחם חניות הנמספין בשר לבני העיר, אמרינן כיון שבאים לקנות אלל בעלי החניות הוא מהרוב, אבל אם רוב הסניות לא יספיקו רק החנות האחת מספקת לכל העיר הוי כהני"א, ומסתפק בשוים ככפנים, והעלה דהוי כספק השקול עיי"ש, ובהנהגות הרש"ש שהביאו בספר חמדת משה ס"ע"ח כחכ דתליא בפלגתא דר' יוסי ואמרו לו צ"ב דל"ג בורע פשחן לרשבי"ס פליגי לאמרו לו אוליין בתר רוב לוקחין ולר' יוסי אוליין בתר הקונה לזריעה הרבה מרוב לוקחין, והוי כחיסור כהבינת ארס לאסור: [עג] באינו

כמים לאיסור דיהי' דינו כודאי מריפה. רק דינו כספק, וכן בשהי' רוב מריפות ומיעוט כשרות, הוי כודאי אף לענין מלקות, [ע] ובשנמצא אפילו בקרוב לחנות המריפה מים מבשרין משום הרוב, ולכך ביש רק שתי חניות אחת בשרה ואחת מריפה וספק מאיזה הוא אזינין בתר הקרוב: **כז** אם יש בחנות המריפה הרבה יותר מחניות הכשרות, יש בזה [עא] מתירים לילך בתר החניות ולא בתר רוב הבשר, ואוסרים דאזינין בתר רוב בשר, ויש [עב] שמחלקים שבאם רוב החניות מספיקים הבשר להעיר אזינין בתר החניות, אבל אם חנות האחת מספקת לכולם יש לילך בתר רוב הבשר, ואם הם שוים במספר רק באחד יש יותר מן האחר מים הוי גיב רק ספק השקול: **כח** במה שסתירין בפירש הוי אפילו [עג] באינו מינו, והיינו שאם בהם חניות שטוברות בשר בשר ושרק נראה דאוליין בתר רוב מוכרים ולא בתר רוב בשר, וכיכ בחוד"ב סק"ג בפשיטות דאוליין בתר רוב חניות להקל, וכן מסכים בכנסת יחזקאל שבפח"ש סק"ב, והביא אפרים מחלק והגוי"ב"ח א"ח ס"ע"א חקר כזה, ואין דעמו להקל רק להיפך כשיש חומרא מחמיר שלך בתר רוב חניות מריפה אף שהנשר כשר שבחנות הא' מרובה, וראיית החו"ד סימן זס הוא ממלא אכידה בעיר שרובה ישראל הרי הנכרים עשירי עמי ומ"מ אוליין בתר האנשים, וכיכ הישועות יעקב שבדח"ש סק"א כחוו"ד להיחר, וכיכ הביא ילחך באופן שיתבאר, אבל צבינת ארס דיני קבוע סי' י"ז דעמו לאסור ולילך בתר רוב בשר, ודייק בן מלשון סרמב"ס ומלשון המחבר, והביא שהחוו"ד בסיק"ט הביא רא"י ממשה דשקלים פ"ז במעות שנמלאו בין שקלים לנדבה קרוב לשקלים יפלו לשקלים והרי ה' ו' שופרות לנדבה ואחת לשקלים, וכחכ הרע"ב דלמאן דאזיל בתר רוב מוקי לה בשוים, ועיכ היינו שיש במעות שקלים כמו מטות נדבה, הרי דלא משגיחין ארוב חניות רק ארוב בשר, וראיית החוו"ד מאכידה יש לרחות דאטו כשהעכו"ם הולך בשוק מוליך מעותיו עמו, ועוד שם אין אנו דיין על המעות רק מי שאכנס לכך אוליין בתר רוב אנשים והל"ע זה להחוו"ד ובחיק ל"י, וכיכ הביא מאיר שבדח"ש שם לילך בתר רוב בשר: [עב] שמחלקים כו' בן הביא שם מהביא ילחך דאף שמסכים להחוו"ד כנו"ל, מ"מ תליא שבסחם חניות הנמספין בשר לבני העיר, אמרינן כיון שבאים לקנות אלל בעלי החניות הוא מהרוב, אבל אם רוב הסניות לא יספיקו רק החנות האחת מספקת לכל העיר הוי כהני"א, ומסתפק בשוים ככפנים, והעלה דהוי כספק השקול עיי"ש, ובהנהגות הרש"ש שהביאו בספר חמדת משה ס"ע"ח כחכ דתליא בפלגתא דר' יוסי ואמרו לו צ"ב דל"ג בורע פשחן לרשבי"ס פליגי לאמרו לו אוליין בתר רוב לוקחין ולר' יוסי אוליין בתר הקונה לזריעה הרבה מרוב לוקחין, והוי כחיסור כהבינת ארס לאסור: [עג] באינו

ישרק אחד שמוכר בשר מלה
והמוכרת נביעה ג"כ רק בשר מלה
וראי אסור בדיו פירש רק באם המ'
הוא בשר כשר שור ומעט בשר
מלה והמוכרת נביעה הוא בשר מלה
יותר מכל החניות הכשרות מ"מ כיון
דאזלינן בתר המוכרים היו זה רוב
כשר, אבל באם אין התחיות שוות
רק משולשות הרוב מריפות, והרוב
כשרות הם מרובעות, ומיעוט מהם
משולשות, והנמצא הוא משולש הוי
כרוב מריפות אף שבחנות הכשרות
הם רוב מ"מ כיון שמשנות מזו אין
מצטרפין לרוב :

בח אם נמצא ביד [עד] קטן אם
הוא חריף הוי כנמצא ביד
ישראל שאסור, ואם אינו חריף הוי
כנמצא ביד עכורים, וכן הדין בגדול
שהוא בור ואינו מבין הוי כביד
עכורים, [עה] ובקטן חריף אף אם לא
שלחוהו לקנות רק לקח מעצמו ג"כ
כשר, ויש [עו] שמהמרים אפילו
בעכורים אם לא ראינוהו בשוק רק
בביתו :

כז עיקר החילוק בין נמצא ביד
ישראל לבין נמצא ביד עכורים
או קטן, הוא [עו] דנמצא ביד ישראל
או קטן חריף אף בלא ראינוהו יוצא
ממקלדין מ"מ מהויבין לשואלו טאין
לקח זה, ובעכורים או קטן שאין חריף
כשלא ראינוהו יוצא אין מהויבין
לשואלו, [עח] ומ"מ גם בעכורים
כששאלו לו ואמר שהוא ממריפה יש
לאסור על פיו, והוי ודאי מריפה :
ל יש [עט] מסתפקים באם הוא
מהדברים הנוגעים גם לעכורים אם
יש

מאיר מהחוס' ספ"ק דמכירות משמע רק בשוק אבל בניחו של עכורים הדין ליתחיל והוי
קנוע ע"י"ס : [עו] דנמצא כו' בשפ"ד סק"ח חס מהרש"א משמע דאפילו ניד ישראל
גדול בלא ראינו לוקח כמו בפל מידו ומלאו הוי כפירש דמות, ונעכורים כשראית פורש
אסור, ודעתו דעיקר ה"מ הוא שכהוא ביד ישראל לריק לשאלו והיינו מלד איכא לבדורי,
ולא בעכורים : [עח] ומ"מ כו' בשפ"ד שם בסופו מסופק בזה, וניד יהודה שדח"ס סק"ו
דכל זמן שלא ילא מחמת ידו נאמן והוא ודאי מריפה : [עט] מסתפקים כו' בדת"ש
סק"ו

כו' כ"כ הש"ך סק"א לחלוק על הלבוש ה"ל
סק"ו, דכפירש אפילו כה"ג מותר, ופירש
השפ"ד דאין לומר כמ"ס בתחלה דהא הוי
ספיקא דאורייתא, כיון שיש אחת מלה כשר
ואחת מלה נבילה רק כמ"ס בסוף דאזלינן
בחר רוב לוקחים והוי בדידכו מעט כשר
מלה מ"מ הרי יש רוב כשרות במספר מטלה,
ובלבוש"ר שהביאו דח"ס סק"ד כחז על
הפירוש"ג שלא דק, והיינו מה שייכות האינו
מינו לזה כיון שיש רוב מהטלה אם אזלינן
בחר רוב מוכרים, ומפרש הוא במערכות
חניות כמו ט' כשר שור כשר, ואחת נשר
מלה מריפה, וגמלא אחת ניקב קרוס של
מות וספק אם מהטלה או מהשור תלינן
בהרוב אף דשמא הטלה מריפה והוי אינו
מינו מ"מ אזלינן אחר הרוב שכשר, והיינו
להמכשירים כפירש בקנוע דחיות, וברת"ש
סק"א הוכיח משפ"ד זה דכל שאינו נכנס
בספק אינו מלטרף לרוב לדוג כפירש,
וזולק שם על הרש"ס שכתב דלענין פירש
אף שאין נכנס בספק כן הוא כמו שהחנות
הכשרות ה' ארבעים חסיות מרובעות
ועשרה משולשות, ובהטרפה כ' משולשים
זהנמלא ה' משולש, והוי רוב איסור מ"מ הוי
רוב יותר נזירוף המרובעות, ולהג"ל ליתא
שם בזה אין המרובעות נכנס בספק כמו
בניטול כמו כן כפירש ע"י"ס : [עד] קטן
כו' הש"ך סק"ח הניא מהרוקח דלקחו קטן
הוי כעכורים וכח הפירש סק"ו הביאו
השפ"ד סק"ח דקטן חריף הוי כמו ישראל,
ובדת"ש סק"ו מהכנפי יונה ורוקח גדול
זור הוי כקטן ועכורים יע"ס : [עה] ובקטן
כו' בדת"ש סק"ו בחריף אפילו אין שלחין
לקנות רק מעלמו, כתב ביד יהודה דכיון
שהוא חריף ומבין מסתמך דקדק לקנות
מהכשר כיון שיועיס החניות הכשרות : [עו]
שכחמירים כו' בדת"ש סק"ו מהניא

יש בהם דין פירש כמו באיסור אבר מן החי או איסור גזל, וכן ביש בחנות אחד נבילה שנתנבלה בשחיטה והבני מעיים ביד עכרים נוסים לאסור כיון שיש נפקותא להעכרים בזה, [פ] וי"א דבמ' מוכרות נבילה, ואחת אבר מן החי אף שבפירש אסור לבי' דלא מועיל בהו פירש מרוב מים כיון שכל ספק מותר לבי' יש להתיר בזה :

לא מקום שיש בו גנות ופרדסים, ובאחת יש [פא] זרעים כל"א ברם הנזרעים תחת הגפנים, מותר לקנות מהגוי שהביא הירקות כמו בנמצא ביד עכרים אפילו להמחמירין בבשר, ורק בשחביא לחניות אסור לקנות ממנו :

לב יש [פב] מהאחרונים שכתבו לענין הציקאריע שיש חשש שמשמין בהם שומן טריפה או שומן חזיר, אף שהמוכרים אינם מוכרים בביתם הקבועים רק שולחים להקונים בעיירות, מ"מ כיון שע"פ המכתב הלוקח שולח לו הוי זה כלוקח מביתו, ואפילו להקונים הלוקחים מאלו שבמקומותינו למרחקים ג"כ יש לחוש כיון שנאסר להם :

לג אף מה שמתירין בנמצא ביד עכרים משום פירש מרוב זה רק אם לא [פג] ראינו פירש שלא לקח בפנינו אבל בראינו שלקח או פירש בפנינו

ליקח מהמוכר צדיתו משום קבוע, כמו כן אם שולח לו ע"י מכתב שיסלח לו מצינו וזה הוי כמו לקח מן הקבוע, ורק הלוקחים שקונים מאלו המוכרים השניים י"ל שלדירה הוי פירש, מ"מ י"ל כיון שנאסר לאלו הקונים הלוקחים מן הקבוע אסור גם להאחר עיי"ש כשי"ת כה"ג בסקפ"ח לענין לקח מהקבוע שאסור ליריד, מהו לאמר :

ה' דיני פירש לפנינו בקבוע הניכר, שברמ"א סעי'.

[פג] **ראינו** כו' דבר זה הוא מהמס' חולין דל"ה ד"ה הכא, לחלק בין כך דפסחים כלקח עכבר כו' שאסור, ומה נ"מ בין נמלא כפי עכבר לנמלא ביד עכרים, וכמו דמיייר שלקח מן הציבורים שולח הספק במקום הקבועות, ויישבו הא דפר"ך בזבחים שיחביר דניכשונו דניירי הרי יהי פירש לפנינו, היינו שיעשו בדרך שאין רואין הפרישת וכ"כ

וכ"כ שם בפסחים רק שם יישוב הקושיא
דנחמס דשם בקבוע דרבנן מותר אפילו
בפירש לפנינו ויש צוה ג"מ כשי"מ, וכ"כ
הרשב"א וזרין חילוק זה של פירש לפנינו,
וכ"כ הסור מהרשב"א בראו עכ"ס יולא מן
המקלין אסור, ומ"ש שם כלשון לפיך פירש
בני דקאי אעיקר דינא שכתב דלקח אסור,
זה שראונו יולא מהמקלין הוי בלחוס שעה
נולד הספק ואסור, וכתב אח"כ ויראה לי
כו', והוא דין שיחבאר בסקפ"ט בנחמס
שהביאו המחבר סעי', אבל דין זה לא הביאו
המחבר רק הרמ"א בהגה הביאו דפירש
לפנינו, או שראו עכ"ס לקחו הוי כאלו
לקחו משם צידו: [פד] ל"א כו' הר"ן
שנ"ל שסובר ג"כ זה החילוק, מיישב הסוגיא
דנחמס דנכנישונה, שזה תירוק הנמ' גזירה

סיקח מן הקבוע היינו שזה הוי פירש לפנינו
לפנינו לרד"י פסגס גזירה שיקח מן הקבוע, ולכך
מחיר גם בקבוע דרבנן שיחבאר פירש ממילא
שלא בפנינו כיון שלרד"י ל"ה הך גזירה בלא
בפנינו, כמ"ס נחמס סעי' שיחבאר בסקפ"ט, וזהו
מפרש בסקפ"ט כוונת הר"ן דאפילו אי מפרש
במכין לא מיקרי זה נוטל מן הקבוע, כל זמן
שאינו נוטלו לרשותו בהפרשתו, וא"כ גם בעכבר
הוי העטס לרד"י רק שח"א יקח מהקבוע, ולמד
מזה לדינו שיחבאר במ"ס מכה ועוררן בלחוס
וא"כ, וא"כ הוי רק מדרבנן לאסור בפירש
לפנינו, והב"ח ס"ל ביומר שאפילו לחוס' ומהרשב"א
הוי ג"כ פירש לפנינו רק מדרבנן כמו שהביאו
הש"ך סקכ"ב, וכן הביא מלשון הגהות אור"ה
דלא, אסור' משמע רק מדרבנן אסורים בלקחו
בפנינו: [פה] מ"ה כו' הש"ך שם הביא מהמ"ח
ואור"ה שכתבו מהחוס' ומרדכי שהוא מ"ה, אף
שבאמת לא נזכר מזה בדבריהם, וע"כ ל"ל
מדסתמו בלקחו ישראל, הפירוש דהוי מ"ה,
א"כ י"ל גם בהרשב"א כן רק מ"מ מתיר
בנחמס שיחבאר בכל גזני משום חידוש דקבוע,
ולפר"ח סק"ט הוי העיקר כן דהוי מ"ה, וכר"פ
תמה עליו, זכ"ד הבי"א מהא דוארב לו ושם
הוי מח' והוי רק פירש לפנינו, וכן מהחוס'
פסחים הבי"א, וזהו בל"ט וכ"כ בדת"ש סקפ"ג
מהבית ילחק דהוי מ"ה כפר"ח: [פד] היתר
כו' בשפ"ד סקל"ו נסתפק בזה בחמץ בעכבר
קודם פסח, דכיון שבשעת הפרישה אין ג"מ
עוד, יחי' מותר ובי"א כן מה"ה בשבת פ"ב
ה"כ ומחוס' פסחים שם בקישור דבריהם, אך
לבסוף הניח בל"ט, והביאו בדת"ש סקל"ו
ובסקפ"ה הביא מהבית ילחק דנחמץ כיון
שכתבו לענין ג"ט בר ג"ט דשמו עליו י"ל
גם בזה אסור, אך בנזיר כה"ג ש"ה פירש
קודם זמן חלוט איסורו, העלה דהוי כפירש
שלא בפנינו: [פז] ומיעוט כו' בשפ"ד סקפ"ט
בסופו מספק בזה והיינו לפי ה"א דל"ה
אלא קבוע דרבנן, א"כ בקבוע דלוקולא לא
נימא בזה קבוע כמ"מ והוי דלא איסור, מ"מ
העלה בספר יד יהודה שנה"ש סקמ"ר, דכיון
שחולקים על הר"ן וס"ל דהוי קבוע מ"ה יש
לרזו ג"כ רק לספק טריפה: [פח] שמשתפקים
כו' בבית ילחק [ממהר"א ז"ל] שברדת"ש
סקמ"ג, נסתפק דנהי שכתב השפ"ד סק"ח
דנלקח ישראל ממקלין ונאבד מירו ומלא
אחר דמוחר י"ל מיירי בכל חנית ידוע
במקומה, ומסתמא נטל הישראל מהכשרה
כיון שלא חל כלל איסור על חמיכה ו
שאלה, ואמרינן כיון דהולכין נחר רוב
מסתמא ה"י ישראל יודע שלקח מהכשרה
אבל בזה שהישראל הראשון לא ידע ונשאר
אלו אסור מספק טריפה, אף לישראל
אחר אסור שאין

לא ידע מאיזה לקח שאסור לדידי, אם מותר זה לישראל אחר שלא ראה והפרישה לדידי בפירוש ממילא שלא בפנינו, ומ"מ מחלימים לאסור :

שלין סכרא שחתיכה אחת חתי' אסורה לז' ומותרת לז' לומר שודאי כשרה הוא, ובסקט'ו הביא מיד יהודה שכל ישראל אחד רואה יולא מהקבוע ונאסר לו חו אסור לכל העולם, וכ"כ בסקנ"ד דשנפל מידו הוא אינו יודע מאיזה מקילין כיון שאסור לו אסור לכל העולם מהיד יהודה, וכ"כ בססקניה דכל שאסור לדידי אסור לכל ורק בקנסות מלינו האסור לז' ומותר לז' :

לה אם [פמ] לקח מקבוע הניכר וא"י ממי לקח שהרין בזה שהחתיכה אסורה, ונתערבה אח"כ חתיכה זו ברוב חתיכות בשרות, והוא מהדברים שאינם מתבטלים כמו חהר"ה"ת, [צ] אף של"א מותר בזה אפילו בלוקח מקבוע ממש כמו שמותר בפירוש בפנינו [צא] כיון שהוא ע"י תערובת, והוי ס"ס בשאינו אוכל הכל ביחד רק בזה אחר זה :

ו' דיני לקח מקבוע ונתערב אח"כ שבשר'ע סע"ד.

[פמ] לקח כו דבר זה הוא ממ"ס הרשב"א אחר שכתב דפירש לפנינו שאסור, כתב ויראה לי שלא אסרו אלא בפני עצמו, אבל נחמדה כרוב

בטלה משום ס"ס, והוליא כן בספר חו"ב, מהא דטבעת או כוס של ע"ז, שמותר בנחמדה באחרות המיטות, להאסורים פירש ממילא שלא בפנינו, או דמייירי בפירש לפנינו כש"ת, כמו שהביאו הב"י אחר דברי הר' שמעון ז"ל, אף דשם בטבעת וכוס הוי רק קבוע דרבנן של דבר חשוב, סובר הב"י דה"ה בקבוע דאורייתא בנ" חיות, והעלה כן בשו"ע סע"ד, וסינו באופן שאינם בטילה בודאי טריפה כמ"ס השפ"ד סקכ"ג : [צ] אף כו' יש בזה חולקים על המחבר א' הביא דעתו דרך אי פירש לפנינו מחיר הרשב"א שסובר שזה הוי רק קבוע דרבנן והוי כטבעת וכוס הגיל, ולא בלקח ממש מהקבוע דהוי איסור מ"ה, ב' הטו"ז סק"ג דעתו ג"כ דלקח מקבוע הוי איסור חורה, ורשב"א לא מחיר רק בדרבנן או בבשר שנתעלם מן העין, [וחלוק הטו"ז מהב"ט לענין פירש בפנינו שלהב"ט גם על זה קאי הרשב"א ולהטו"ז רק אדבר חשוב כמ"ס המשנות] ולא בזה שהוא מ"ה, והוי ספק אי מ"ה אסור הוי כספק אי' בנוף ובעי"ת, וכן הקשה הש"ך סקכ"ב אף שרואה לחרץ דמייירי בפירש לפנינו שהוא מדרבנן, מ"מ כיון שלדידי הוי גם בפירש לפנינו מ"ה והוי חד דינא עס לקח מן הקבוע וקשה דעת המחבר בהרשב"א : [צא] כיון כו' זה מסקנת דעת הש"ך סקכ"ב, דה"ה דהוי מ"ה אף בפירש לפנינו כבלקח, מ"מ הטעם למחבר משום דקביע חידוש הוא כש"ת מהר"ן, אין לך בו אלא חידושו כשהוא בפני עצמו ולא בנחמדה, וכן מה"ט לא בעי להמחבר ג' תערובות כדבר חשוב לדעתו, משום דק טעמא דחידוש הוא, וכשאין אוכל כולו כאחד דאיכא ס"ס מותר להמחבר, ובבני"א סיל"ח כתב שבכוונה כתב המחבר בס"ט הספק הראשון בגופו להורות, שכזה הדין של סע"ד דה"ה שקבוע החורה אסרו מ"מ ל"ה כהערוכות חד בחד אף דאמר כמחלה על מחלה, היינו שהחורה אסרו לספק הזה, אבל הוי רק כהערוכות והוי כשני תערובות ע"י"ש, וכיולא בזה כתב באמרי ברוך ע"פ החוס' כריחות ד"ז דבין השמשות קמא ל"ה איקבע כו' חתיכות כיון שאין ספק אלא ביה"ש וליכא קביעות איסור בדבר המסופק, י"ל גם בנ" חיות אין על החתיכה הניקה שם קבוע כיון דאין ספק אלא בזהו חתיכה ואף שספיקו לחומרא, מ"מ ל"ה כחד בחד או חד בחרי בדבר חשוב הוי כל אחד כגופו של איסור, ולכן לא מיחשב זה כהערוכות אף בלי הטעם של חידוש, וכן בערוך השלחן סעל"ח י"ש להמחבר דזה ל"ה ספק בנוף אף דהוי כמחלה על מחלה מ"מ הוי רק כהערוכות, והוי כשני תערובות והוי כמו רוב כמו בכל ס"ס דמוטיל מטעם רוב, ורק בדבר חשוב דרבנן אמרו שלא יועיל רוב, אבל בקבוע

דקבוע מ"ה הו' כמע"מ וכשנחמיר הו' רוב
עיי"ש: [צב] העיקר הו' נד"מ אוח' ה'
הביא מהלך דכלקא הו' איסור מורס
כחוס' ומרדכי, ורק בפירש שאין איסור אלא
משום גזירה שיקח מקבוע מותר כשנחמיר,
ועפ"ז הביא בהגה ה"ס אוסרין כה"ג משום
האיסור במקומו הו' כמע"מ, והואיל יספק
כראשון אוסר מ"ה, ואין כלן עוד ספק להחיר
רק תערובתו לא מיקרי ס"ס, והכי נהוג,
וכחב הש"ך סק"ה דכן עיקר לאיסור ולא
כהלכות שהשמים האוסרין ולשון כפילה
הרמ"א ביאר הש"ך לסורות אפילו בפירש
לפנינו, דמ"ש, במקומו היינו על לקח
מהקבוע, ולשון ספק, איסור מ"ה קאי על
פירש לפנינו שלהרמ"א ות"ח הו' מ"ה, ולכך
כיון שדעת הרמ"ל כהר"ן דהו' רק מדרבנן
כפירש לפנינו לכך מחיר בהפמ"ר, כשאין
אוכלו כאחד, מס"ס כמחבר, אבל בלקח
בפנינו כחב בסק"ז בת"י ה"ג דלרמ"א
שאיסור תערובת ה"ב אף בוא"ז לריך ליישב
לשונו בלגפי דמיי"ט ס"ס, אבל להא"ה

דמחיר בשאר תערובות השני כשאינו אוכלו כולו כאחד יחא' לשון הרמ"א דכלן גרע
התערובות ואיסור אף בלאן אוכלו אחר עיי"ש: [צג] בפשיטות הו' המנח"י
שברת"ש סק"ז אוסר אף בהפמ"ר כיון שפירש לפנינו הו' לרד"י מ"ה, ולהשפ"ד וח"ו
הו' העיקר בהש"ך להחיר בהפמ"ר, ובחכ"א כס"ג ד"ג מחיר בפשיטות בפירש לפנינו
עיי"ש: [צד] ג"כ הו' בדרת"ש סק"ז הביא מהתפארת למשה ליישב המחבר באופן
שכפנים שחיל המחבר שיש שני ספיקות בנופו, שחא' לקח מהחנות שחוטא, ואח"ל מהחנות
טריפה שחא' גס שס לקח מהכשרה, והו' בתערובת ג' ספיקות, והרמ"א שמחמיר משום
שכשעת לקיחה קודם התערובת הו' איסור מן התורה [לריך לראות בפנים הספר] הו' אינו
מחמיר, ובבית יצחק מראה דבריו, דא"א לפרש כן ברש"א ומ"מ הביא בסק"ד מהבית
יצחק בה"ט' כשר כשר ואחת רוב כשר כשר ומיעוט טריפה י"ל הו' ס"ס ולי"ה ספק א'
בנוף ובטי"ת, כיון שאין ספק הוא מ"ה שהרי יש רוב כשר וכן להיפך רוב חיות רוב
היתר ומיעוט איסור, ומיעוט חיות כולו היתר יש להחיר ע"פ מה שמסירין בספק א' בנוף
ובטי"ת בלא נודע, ורק בפירש לפנינו כה"ג י"ל כיון דלי"ה כמחלה על מחלה ל"ה ס"ס
גמור: [צה] ויש הו' בבית יצחק שברת"ש סק"ח נסחפק בזה האופן כמו ט' חיות
מוכרות כשר כשר ואחת מוכרת כשר נכילה, ופירשו ב' חמיות שלא בפנינו שמוחרים
מדינא, ולקח אח"כ חגיגה אחת וא"י מ"חיה שאיסור מדינא ונתערבה בה' שפירשה, וכן
נסחפק בשתי חמיות שא"ר להחביר ואחת הרלה"ה ושכח הו' עיי"ש: [צו] ראם הו'
סכר' זו כחב בחווד"ב סק"ד אחר שחמה על מירץ חש"ך דקבוע מירוש הוא ומותר
בנחמיר, אי"כ יו"י קל מקבוע דרבנן וי"בא בארעא הו' כמו שחמה בחרעק"א ז"ל, וכחב
החווד"ד דהי' חוין בסיק"א בד"ן שתי חמיות וקדירה אחת של היתר באיסור מורה ושיעור
דרבנן כמין במינו בלא ברוב, חולין שהיתר נפל לקדירה מטעם שאני אומר, ואפילו להש"ך
שאיסור שס בנתערבו החמיות קודם הנפילה, מ"מ הרי הפמ"ר וכר"פ שיחביר בסיק"א

סק"ג שמתירין, הביאו רא"י מהמנהג
המנוהג דגם בכה"ג מותר, וז"ל להש"ך
דבמנוהג מ"יירי ביבש שאוכל כ"א בפ"ע
והיו ס"ס שם זו היחור הוא, ובסק"א מ"יירי
בלח, דאם איסור יה"י נפל הו"י כולו אסור,
וא"כ כאן בדין המחבר דמ"יירי ביבש אפילו
אם נ"מא דקבוע הו"י ספק גמור, מ"מ הרי
לא עדיף מנ' חתיכות שנתערבו ונחמק
ואפילו אשם תלוי חייב האוכלו, אפ"ה אינו
אסור היחור אחר בשיעור דרבנן, וכן גם
כאן כשלוקח מהקבוע קודם שנתחמק היינו
שנוהג האיסור והוא יבש שנפל ליבש אפילו
יה"י ממש כמחלה על מחלה הו"י כשתי
חתיכות וקדירה אחת דחולין גם כש"ש רוב
בנוהג דרבנן ובא"ן ש"ס רוב, ורק מדרבנן
אין בטל חולין שהיחור נפל לכאן, ומוהר א"ף
להיחור בכה"ג, ורק א"ף דשם נראה
דקא"י על פירש לפנינו, מ"מ בביאורים משמע
בשוגג ונפל ליבש מותר משום הך סברא של שא"י
ובדת"ש סק"מ מ"מ ילחק הנ"ל נסחפך אם בקבוע
דאורייתא היחור הו"י ממש כמחלה
לחוב אשם תלוי, וז"ל סק"א מביא"י ע"ש :

להתערובות ויש רוב שמותר מ"ה,
הו"י ככל שיעורי דרבנן שתולין בשא"י
אסור, וכיון דהו"י יבש שיש לו"מ
ס"ס אף להאוסרין בזה בלח
כשנתערבו החתיכות מקודם כשי"ת,
ס"ס ביבש מותר בכה"ג שלא נודע
בהפרישה קודם הנפילה להאיסור :

לה יש מין קבוע שאין ההיתר
והאיסור ניכרים בפני עצמם
במקומם, רק [צו] טהמת שהאיסור
הוא מהרברים שאינם במלים, ככו
בר"י וחרלה"ת ורבר שבמנין ובע"ת,
יש על זה התערובות דין קבוע וכיון
שמי"ה הכל בטל, הו"י על זה רק שם
קבוע

להש"ך שם משום ס"ס, וכ"ה בחידושים סק"ג,
דקא"י על פירש לפנינו, מ"מ בביאורים משמע
בשוגג ונפל ליבש מותר משום הך סברא של שא"י
ובדת"ש סק"מ מ"מ ילחק הנ"ל נסחפך אם בקבוע
דאורייתא היחור הו"י ממש כמחלה
לחוב אשם תלוי, וז"ל סק"א מביא"י ע"ש :

[ז] דיני קבוע דרבנן בלוקח ובפירש במתבין או ממילא שבשור"ע סע"ה.

[צו] מהמת כו' מקור דבר זה הוא במס' זבחים ה"ל, אחר שינוי דרכ אש דבש"ה
חשיבי ולא בטילו, פריך בגמ' נמשך וניקרב חד מינייהו ונימא כל דפריש
מזבח פריש, דנהי דלא בטיל שיהא כולו מותר ככל יבש ביבש, מ"מ נמשך כו' וה"י הס"ד
ש"ק אחד אחד ממוקמו מהעדר, ואמר על זה נמשך הו"ל קבוע בתמ"י, ואמר דהקדש
הוא רק נכבשונוהו דניידי ונימא כל דפריש כו', ואמר מהחילה דהחשש שיבואו עשרה כבשי
בבת אחת ויקרינו והיו זה הרוב ואסור, ופריך על זה מניסא איסורא, דכיון שהיו
מחילה ע"י הלקיחה והפרישה איך הו"י לאיסורו בזריקה והקדשה, ור"ה לחד"ו
דמשיכה מהעדר כשניידי יהא ג"כ בבת אחת ויאסר ודחה גם זה [לפי הגירסא בחוס'
כמ"ס החבו"ש שיהבאר בסק"ג] שח"א לנמ"ס בהמשיכה שח"י בבת אחת הרוב, וז'
ר"ה משום קבוע, והיינו כפירש"י ז"ל משום נזירה דקבוע שא"י נזיר ע"י פרישה דכ'
יש לחוש שח"א יקח ממוקמו הקבוע בלי פרישה, ושקיל וטרי שם אם הקריב אם הו"י
זהרמ"ז בפ"ו מפסולי המוקדשין פסק דהורלה, והלח"מ תמה שזה רק כשנייד דל"ה קבוע
רק משום נזירה עיי"ש, ובספר ערוך השלחן כע"ג תמה כמה שהרמב"ם ז"ל בהלכות מ"ה
לא הביא כלל הך דין דקבוע דרבנן, וא"י משום דס"ל רק בקדשים כן הו"ל להביא דבחולין
יש היחור דנכבשונוהו דניידי, ודעתו להיפך דרק בקדשים משום הפסד קדשים פריך
נכבשונוהו, וע"ז אמר נזירה וא"ן מועיל גם בקדשים, וגם אם הקריב הורלה הו"י מטעם זה
של הפסד קדשים לא העמידו דבריהם בהקרב, אבל בחולין לדעתו אינו מועיל התחכמות זה
שיפריש, שהרי בכל מה דחשיב בסוף ע"ז שאוסרין בכל שבו, וכן בסנהדרין פ"י בשור
סנסקל בשוורים אחרים לא פריך הכי נכבשונוהו משום דבחולין א"ף בלי הגזירה כיון שנתערב
א"ף ע"י כבישה ואסור בחולין, [וי"ל לענין פירש ממילא לסדרתו] ומ"מ לכל הפוסקים
שימנאר

קבוע [צח] מדרבנן ואפילו באיסור
ע"ז במ"ל הוא מ"ה וגם [צט] רק
מדרבנן אין במ"ל [ק] וכן בהמין
לחשובים שאין במ"ל ביבש היו ג"כ
קבוע אף באין חשוב, ואפילו [קא]
באיסורי דרבנן שאינם במ"ל כן
היא :

פ"י

במערובת, וכן בנע"מ כשחם אחד מהם, וע"כ בשכל האיסור בלוקח מהקבוע הוי רק
מדרבנן, לכך הקילו בנפל לים או נאכל או מת, וכ"כ החוס' בחולין דל"ה דקבוע ממס
לא הוי רק בניכר דומיא דט' חניות, וכמו ואר"ב לו כו', רק משום דנע"מ חשיבי ולא
בטילי כדבר הדרכו למנות יש לו דין קבוע, וכ"כ הרמז"ל בפט"ז הג"ל שכל אלו הם
מודריהם, מה שאינו מתבטל אף שלא הביא קבוע זה כלל כנ"ל מעט"ס, וביאר ביאור הוא
בהר"ן חולין פג"ה שהקשה איך קרינן ל"י קבוע אי"כ איך איסור בטל בהיחוד, וי"ל כיון דכל
האיסורי ודאי כל שמעורב וא"י לא מיקרי קבוע ואדרבא ברובא בטיל וכיון שהוא מתבטל
אי"כ לדנו כקבוע, אבל הם נע"מ חשיבי ולא בטילי וכיון שאין בטל הו"ל קבוע, ולכך
בכל הדברים חשיבים שאין בטילין קרו לה הפוסקים קבוע דרבנן, וכמ"ס הטור סק"ג דשני
מיני קבוע יש כו' קבוע דאורייתא כט' חניות, וקבוע דרבנן הוא במקלין שנמלא עריפה
נחשבה בין כשירות וא"י מאיזה לקח והוא חסרלה"ם, ונחנו על מקלין א דין קבוע דבן
קרי לה בזבחים דע"ג, וכ"כ החוס' בפסחים ד"ט וכן הסמ"ק קרי לה קבוע דרבנן, וכ"כ
הש"ך סק"כ בלשון הפוסקים נקרא קבוע, וכ"כ בשפ"ד סק"ד בדין החלק הג' חוץ
מדשיל"ם, וכן נקרא בחור"ב סק"ד ומהטק"א בשם קבוע דרבנן, ובניית אדם סיכ"כ שחם
שזה סיני לקבוע דאורייתא וכ"כ שהוא חידוש כמ"ס הר"ן ועשאו סיני לכל דבר חשוב שיהי'
לו דין קבוע, ולכך אחר שפירשו הוי רק כמו כל יבש ביבש שטל, ויישב בזה קושיית
החנ"ט שיחבאר בסק"כ בשנים האחרונות, שהקשה איסור שצנן לזימן הלך עיי"ש, ומ"מ
נ"קד שם קבוע כתב השפ"ד סק"ד בדין החלק הג' שהוא להחיר פירש ממילא, ולדין
דאיסור ג"מ להחיר בלוקח קודם שגולד התערובת, וא"י לאו משום קבוע ה"י אסור אף בפירש
משום שאין בטל, ולפ"ם שיחבאר בסק"כ מהחור"ב הוא דקושיית הגמ' הוא נהי דלאכול
כולם ביחד אסור משום ביטול כיון דהוא נע"מ חשיבי, מ"מ ליטול כל אחד ולאכול יחי'
מוחר משום דכל דפריש כו' והאי דהתירא היא, ושני דחז"ל נחנו על זה דין קבוע ואסור
ליטול אחד ג"כ, ופריך נכבישינהו דנידוי שנדבר שהוא נייד ל"ש דין קבוע עיי"ש : [צט]
רק כו' להלכות שנשפ"ד סק"ס הוי בע"ז מ"ה משום ולא ידבק בידך מאומה מן החרס,
אך הוא תמה דמהחוס' הג"ל בטבעת של ע"ז מוכח דאפילו בע"ז הוי רק מדרבנן דמ"ה כל
הדברים בטלים, וגז"ל סיק"ט סק"ג מהפרמ"ג דלכסוגרים כל שגלה אין בטל ה"ה
ביבש, טבעת לאו דוקא רק אפילו כל שהוא, שאינו חשוב, אינו בטל בע"ז : [ק] וכן כו'
בבי"א ס"א מקבוע כתב, דלהרשב"א שסובר בחמץ יבש ביבש אין בטל הוי אפילו באין
חשוב קבוע, וכ"כ הרשב"א בהר"ן דכל שאין בטל הו"ל קבוע, ואין מוטיב פירש
לפנינו או פירש ממילא להאוסרים, ולהר"א"ש ביבש ביבש בטל לריך רק חשיבות כנע"מ
וגז"ל סק"ג סק"ט מזה : [קא] באיסורי כו' שכבר גז"ל בס"ק לענין ברי' וסיק"א לענין
חסרלה"ם, וסימן זה לענין דבר שנמנין דהוי הכל אפילו באיסור דרבנן כן שאין בטל,
וכ"כ הש"ך דיני ס"ס אות י"ז ושפ"ד סק"ג ודין י"ז מה"ס ד"ה הגה הדין כו' בדין הא',
דגם איסור דרבנן נחשלה"ם לא בטיל דליתחזיק איסורא גס דין קבוע עליו והוי כחד
בחד, וכ"כ בס"ק ל"ג לענין פירש באיסור דרבנן ולי"ה גזירה לגזירה, חוץ מהחוס' י"ס

שכתב

למ לפי שיש דיעות בין [קב]

הראשונים ז"ל בדין פירש אחר שגורד הספק בקבוע זו של תערובת דבר חשוב, שליש אומרים טועף בקבוע זו אף להפריש במכון וכ"ש בפירש ממילא אף בפנינו, וחלוק הוא מאיסור קדשים, או מחומרא דעין, דאסור אף בפירש ממילא שלא בפנינו, וכ"ש בהפרשה במתכון, [קג] וליש אומרים אסור אף בפירש ממילא וב"ש להפריש במתכון משום הגזירה שיקח מהקבוע שהוא אפילו בכל האיסורים אף בלי של עין:

מ לדירן הוא כך, שבמפריש [קד] במתכון יש לאסור ע"פ האופנים שיתבאר, ובפירשו מקצהו שלא בפנינו ממילא, יש [קה] להתיר רק במקום

שכתב הט"ז נסיקיד סקיד דלא גזרו ב"י שחל יקח מן הקבוע: [קב] הראשונים כו' בתוס' סנהדרין, וזכאים וחולין, הביאו בשם הר"ם ז"ל שהי' מחיר בדרוסה הוא ב' או ג' טלאים מהעדר, אם כל האחרות משום דכל חד וחד פריש מהרוב, ובאין בחולין לא פירשו אם רק בפירש ממילא ה"מ או אף בהפריש במתכון ורק בזכאים וסנהדרין מהלשון שכתבו לא יתכן אלא בפירש ממילא, משמע שהוא ז"ל הי' מחיר אף במפריש במתכון, וכ"כ המעינות פ"ה אות ה' ומשנלות סק"ז וספ"ד סק"ז נשיטת ר"ם בדיעה א', דהי' דבקבוע הניכר כמו ט' חיות הנ"ל אסור בפירש לפנינו כהך דעכבר הנז"ל או מיה או מדרבנן לכל חד כדאית ל"י, מ"מ בקבוע שאינו ניכר מותר אפילו ככוכש ביד שיחפרשו, וכ"ש בממילא, והי' לדירי' הך גזירה דאחר בזכאים שחל

יקח מן הקבוע רק נקדשים, ואז אסור אף בפירש ממילא כמו שהוכחנו מהא דיוחסן, וכן הא דבטי' כנס וטבעת ט"ז פירש לריבוא ומריבוא לריבוא, ולא די בפרישה הא' להחיר, הוא משום חומרא דע"י ואז אסור אף בממילא, אבל בחולין הוי' לר"ם ז"ל רק ליקח ביד מן הקבוע אסור בלא פרישה, אבל בפרישה כמו יכניסונהו אף במתכון מותר בחולין, וכ"ש בממילא, וזה שכתב הט"ז סק"ז שר"ם שלא יפור ביד פירשו המעבנות היינו שלא יקח מן הקבוע, אבל כוכש בחולין מותר לר"ם כמו בממילא וכ"כ הרא"ש ז"ל בחולין נשיטת ר"ם עיי"ש: [קג] וריש כו' זה הוא דעת ר"י בעל התוס' שהביאו התוס' ורא"ש והר"ן שם שחלק בין קבוע הניכר כט' חיות, שבו אין גזרין שיקח מן הקבוע כיון שניכר אטו ברשעי' עסקין, אבל בקבוע זו של אינו ניכר ג"מ בשמפריש במתכון, רק אפילו בממילא גזרין שיקח מן הקבוע, וכן הוא דעת הרב"י שמעון ז"ל שהביאו הרשב"א ורא"ש מהא דגריך פירשו המועט למקום אחר ואי' לאו הכי הי' אסור אף בפירש ממילא, ולא ס"ל לחלק בין ע"י לחולין, וכן הוא דעת הרא"ש ז"ל כר"י, ובשפ"ד שם מביא עוד שיטה מהמג"כ ופמ"א, דלר"ם פירש לפנינו אסור רק פירש ממילא מותר, וכשב' שם ד' שיטות חליבא דר"ם, והפריש סק"ז כתב שר"ם ז"ל עלמו לא כתב לחלק בין קדשים לחולין רק הם כתבו כן בדעתו, והרשב"א שיחבאר כוכב לר"ם שיקר החלוק בין מתון לפירש ממילא, כשיטתו: [קד] במתבין כו' זהו דעת התוס' בשם השאלות שהביאו הרא"ש והר"ן שאינו מחלק בין קדשים לחולין, רק אפילו בחולין מיקל חומרא ונדריין אסור משום גזירה שיקח מן הקבוע, ואי' איבוד רובא לחדא דוכחא ומיעוטא לחדא דוכחא מיעוטא שריין, וכן הביאו הרשב"א בתוה"ב, וכן הוא דעתו, ומיישב כל הני מקומות של ע"י דבטי' פירש למקום אחר דמירי' בפירשו ממילא מקלחן בפנינו שבו אסור אף בפירש ממילא ולכך בעי' עוד הערובת וכשי"ת עוד שיטתו, אבל בפירש ממילא שלא בפנינו מותר להרשב"א ובכולן פירשו אפילו בפנינו, ומ"ש התב"ש סט"ז סק"ז דהרשב"א יליף לפלגא מקדשים לחולין בשמפריש במתכון אסור בחולין כמו בקדשים, ובפירשו ממילא מקלחן שלא בפנינו אף שבחולין מותר הרשב"א מ"מ בקדשים אסור אף בכה"ג, תמה במשנלות סק"ז שהרי מפורש ברשב"א בתוה"ב בשור שנסקל כוכש ביד, הרי שם בקדשים מותר להרשב"א פירש ממילא עיי"ש: [קה] דהתיר כו' הטור

במקום הפסיד, ואין חילוק בזה בין תערובת [קו] שגורע לרבים או לא נודע, ובפירשו כולם אף בפנינו מותר, וכן אין חילוק בין תערובת [קז] דבעלי חיים לשאר דברים חשובים, [קח] ואם פירשו מחציתן בבת אחת מטיבא, יש לאסור אם לא בזה אחר זה, רק יש נוטים להתיר במחציתן בשיטת לענין פירש קודם שגורע הספק:

מא אף למה שאוסרין בטפריש במתכוין, יש [קט] חילוק בין אם לא נעקר כל הקביעות רק פירשו מקצתן

מקצתן אף ממילא אסור, והי' נוחא הלשון של נפשו משמע ממילא ואפי' רק כולן מותר אבל מקצתן אף בממילא אסור, כמ"ס במשנות סק"ו מהפד"ח סק"ח, מ"מ מדלא כתב הרמ"א בלשון וי"א משמע שמורה להמחבר, ולכך סובר המנח"י להחיר בזה דממילא מקצתן שלא בפנינו כהפמ"ר: [קו] שגורע כו' בנדיה וי"א שהביא הפד"ח סק"ו בסופו דלא כרבינו ירוחם וז"ל שכתב לאסור רק בלא נודע לרבים, רק אין חילוק: [קז] דבעלי חיים כו' הוא לאפוקי מדעת הב"ח שסובר דרק בנע"ח שהנילוות שפרשו מנלחם בזה מותר הרשב"א פירש ממילא שלא בפנינו ולא בשאר דברים חשובים, וכוונתו כן מהחוס' ונחמ"ס מ"ס ושם נע"ח כו' כמ"ס השפ"ד סק"ז, וניחא לדידי' הך דכוס ע"ז דבעי מריבוא לריבוא, ולא הור"ח הרשב"א ליישב דמייירי בפירש בפנינו רק לשיטת ר"י שאין מחלק בזה, אבל לשיטתו רק בנע"ח מותר ולא בכוס, וכן יישב בזה דעת הטור כמ"ס תחילה סתם לאסור פירש ממילא, ואח"כ פלוגתא רא"ש ורשב"א, דנתחילה מייירי בשאר דברים, והוי' להכ"ח בנע"ח מותר בפירש ממילא כרשב"א ובשאר דבר חשוב אסור, אבל הש"ך סק"ז חולק עליו וכו"ה הפד"ח דלא כהב"ח דהקושיא של טבעת כו' כבר יישבה רשב"א דמייירי בפירש בפנינו טי"ס: [קח] ואם כו' כ"כ הש"ך סק"ז דלא כהפרישה שכתב בס"ק קפ"ח בנפל למקום אחר שמחיר, והטעם כתב הש"ך דרק בהמיעוט אלו אומרים איסורא ברובא אשתאח כמ"ס הפד"ח דונו"א דשנים אחרונים אסורים, ומ"מ בזה אחר זה כתב השפ"ד דהכל מותר חוץ מבי' אחרונים ובניג"א סיל"א הביא רא"י גם מרש"י ביבואו ו' כהנים בבת אחת שפירש"י ז"ל דלא הוי' בני דפישי' [הנשארים] רובא לגביהו, ומ"מ יתבאר בסקפ"א לענין פירש קודם שגורע הספק שמחיר במחציתן, והביאו דמ"ס סק"כ: [קט] חילוק כו' מקור דבר זה הוא ממה שהקשו הפוסקים דברי הרא"ש והטור אהרן, שכתב חוסרים הרא"ש והטור אף בפירשו ממילא, וכ"ס במתכוין, ואילו בפרק או"ב סי' ס' וכ"כ הטור סיט"ז צ"ס כה"ג דבנתערבה בהמה שנשחטה אחת לו בתה היום באחרות שאין בטילות ברוב משום נע"ח כמ"ס המעו"ט, או משום דשיל"מ, הדין שמכה וטורדן וכל הפורש מרובא פורש ושנים האחרונים אסורים הרי שמוחר אף להפריש לכתחילה במתכוין, ב' מלבד זה הקשה הב"י סיט"ז שהטור מחיר אפילו בודאי דרוסה דליה ס"ס שנשחטה ע"י דניכשנוהו דניייד, ובאין אסור הטור אפילו בפירש ממילא, ויש בזה תי' הב"י דרק להב"א של הספר המלות שלרד"י שחמיר הי' יכול להחיר אף בודאי דרוסה, אבל לריב"א ס"ל להטור כמו הכא שאסור במתכוין ואפילו בממילא, והד"מ שם סיט"ז תמה שהרי לא הביא כלל מספר המלות וכן תמה הב"ח ע"ש:

קיבוץ קיצור הלכות תערוכות סימן קי ביאור יהודה קז 213

מקצתן [קי] והקביעות נשאר במקומו
אסור אי מפרש. במתכוין, אבל אם
נעקר כד הקביעות שלא נשאר
במקומם, ובשעת עקירתן פירשו
מקצתן, מותר אותן שפירשו רק שנים
האחרונים אסורים, [קיא] ואף שיש
חולקים עד זה [קיב] ומחללים בדרך
אחר

והא דאסור בהפריש במכין היינו שלא פירשו רק מעט ונשאר מקלט האסורים במקומן
דלא חיישין שיקח מן הקבוע ג"כ, אבל אם נחפרשו כולן ביחד ולא נשאר במקומן, ובשעת
עקירתן פירשו קלחן אותן שפירשו או מותרים, רק שנים האחרונים אסורות, ולהנ"ל סק"ה
מחיר הרמ"א בפירש ממילא אף במקלחן כהמחבר, אף שלשון, נחפרשו משמע ממילא
ואפ"ה רק כולן, מ"מ אין דיון כן לרמ"א כמ"ש במשניות סק"ו שמעט זה מחיר המנח"י
בהפח"ר, ועל מ"ש הר"מ דאף שמחרא"ש לא משמע כן, שחמה המעיו"ט שהרי ביומא בפיקוח
נפ"ש סוכר הרא"ש כן, כתב הביניא סיכ"ה דמלשון השאלמות שהביא הרא"ש איבוד רובא
למחר דוכתא כו', משמע אפילו בכה"ג ואפ"ה אסור הרא"ש בממילא גם בזה עיי"ש:
[קיא] ואף כו' היינו א' מ"ש הפרישה סיט"ו דבחס' ורא"ש לימא לחילוק זה והוא ממה
שהוכיחו החוס' ור"י מהך דימותו כולם דאסור בפירש, ולהנ"ל הא יש עלה בפיוור כולם,
ועוד בטו"א"ח לא כתב שמוח"ר ע"י נידי לחוד, רק לאחר שגדו כולם חוד ופירש אחד
מהם למקום אחר, ופירש שם טעם הרמ"א דלא חייש' שיקח בשעת הכניסה במכין
מהקבוע, דהוי כמו שמינו בביעור חמץ הוא מחזיר לשורפו מיכל אכל מיני', ובמעיו"ט אית
ה' י"ש הא דימותו, משום דלא שכיח שיחפרו כולם כמו דשכיח באחד אחד: [קיב]
ומחללים כו' הפרישה לדידי' דעמו בדרישה מהרש"ל דרק בדרכה יש ספק אפילו בודאי
נדרסה שמה צנן או ביד ולא הטיל בה ארס, או דמהני לה בדיקה לכך מותר בפיוור, וכ"כ
בעה"ט דלהטור מוטיל בדיקה בודאי דרכה, ובא"כ כתב הפרישה שהרי אסור רק לנו
ביום ל"ח שיקח מהקבוע, ובטרודן השלחן סעלי"א שאל"כ הוי ג"כ רק ספק אסור שמה
לא יודמן כלל ביום זה הכח או האס, ב' החות יאיר שכתבו"ש סיט"ו מחלק כיון שאין
איסורו מגופו רק משחיתת האס או הכח ראוי להקל טפי, ונהי שעל מ"ש להדמותו לרבר
סקיבל טעם מאחר דל"ה דבר חשוב דחה התבו"ש דהוי כשור הנסקל ומוקלה דהוי ג"כ
מגופו, מ"מ בנזף הסברא כתב התבו"ש שאמת הוא, ב' הב"ח דחה דברי הפרישה והרש"ל,
ונהי ד"ש הרא"י משבח מקשי"חם, כיון דאשכחן רק חילוק זה נהי דלא דמי לנחרי, מ"מ
יש לחלק גם כאן כן, מ"מ חילק על עיקר הדיון, דקשה כיון שלהרמ"א בנחפרו כולם אחרי
שנים האחרונים אסורים, וע"כ דגם בנעקרו אחד אחד מותר הטור בסיט"ו והוא דלא
בהרמ"א, וגם דברי המהרי"ל שלהטור רק בקדשים אסור דחה ג"כ, ודעמו ע"פ חילוקו
הנ"ל בין בע"ח לשאר חשינות, כמו כן בזה דוקא בבעלי חיים מותר להטור ולא בשאר
דבר חשוב, וכבר נז"ל סק"ו דחיי"ה הש"ך והפרי"ח, ד' הטו"ט סק"ו תמה ג"כ על חילוק
זה מהגמ' שם דפריך מתחילה נמשך, ואמר הו"ל קבוע, ואח"כ אמר נכבשניהו דנידי
היינו שיפור כולם ואפ"ה אחד גזירה, וכן הרא"י משבח י"ל שם אין שייך יקח מהקבוע
כמו כאן, והקושיא דימותו חמה שם המשניות שהרי הוא הקושיא הראשונה, ויישג הטו"ט
להרמ"א מהקושיא דימותו כו' דרק על מה שר"ה מחיר אפילו בפירשו יחידים לפנינו בחולין,
סוכר הר"י כיון שנחנו מכו"ל על זה דין קבוע אסור אף בחולין, אבל בעידו כולם שאסור
רק מגזירה מחיר הר"י בחולין, וסוכר רק בקדשים אסור [לכאורה הוא כהנן לב שגב"ח]
דחתא לפ"ו הקושיא דימותו כיון דבקדשים אסור כה"ג, ולכך כאן בפירשו מקלחן אסור אף
בחולין

אחר, או שאוסרין [קיג] לכתחילה אף בדרך הזה שיפור כל התערובות, רק מותר כשהפריש במכרן שלא ידע שיש איסור בזה, מ"מ יש לקיים [קיד] היתר לכתחילה ג"כ בעקירת כל הקביעות בשיבולין להתיר ע"י כבישה דניירי :

מב במקום [קטז] שמתירין ע"י פיזור כולם יש להתיר ע"י עצמו שסבה וטורדן בעצמו ורואה בפיוורן, ולא רוקא אהורי הגדר שאין רואה, וזה מצד הדין, רק מ"מ יש [קטז] להחמיר שיפורם ע"י עכרים באר"ב או בדרוסה, ויטול הישראל לשחוט אחד אחד ויש מצרפין

ותמה על ה"ח שמחיר אפילו לכתחילה, דמיל דפירשו כולן בפנינו עדיף ממקלן של פנינו, [ול"ל שלהש"ך] הוי בלוי' ובדרוסה מטעמים אחרים הנז' ע"י"ש, והוי להש"ך בהני אנפי א] לכתחילה איסור לפזר במכרן אפי' כולם כמ"ס השפ"ד מהרש"א ש"ס מחיר לכתחילה אף הוא לא יפזר ויקח מן הקבוע, ב] בדיעבד אם פיזר כולם אפילו בפנינו ומכרן רק בשוגג שלא ידע שיש איסור בזה מותר, ג] בפירשו מקלן שלא בפנינו ממילא איסור להאוסרים כהטור ולדין מותר בהפח"ר, מ"מ להטוב' ומשכנות סק"ז ד"ה הכלל, מחיר בלוי' אפילו לכתחילה כפסק הרמ"א: [קיד] היתר כו' בתב"ש סיט"ז כתב שחירון הר"ר שכנא ז"ל הוא המובחר שבחירוליס, והביא שם חירון הטור' וקל"ט ומסכים עמו במה שבקדשים איסור אף כה"ג, וכן דעתו להלכה, ועל מ"ס הפר"ח שבפיוור כולן איסור משום מבטל איסור לכתחילה, ואם מפריש מקלנו אין כאן מבטל איסור עדין, כתב הוא שהפר"ח דוחה להנה"ג בגילוי דמיטחא, ורק הוי מותר בפיוור כולם, וכ"ד המשכנות הנ"ל, ומה שלא כתב הטור כאן עולה דליכבושינהו, כתב הטור' בסופו דכיון דתקנה זו ל"ש רק בנע"ח כמ"ס החוס' סנהדרין דפ"ה בשם ר"ח, והטור הרי כולל כאן שאר דברים חשובים לכך סימך ארלעיל שבנע"ח יש תקנה זו: [קטז] שמתירין כו' בתב"ש שם כתב דאף שלחידון הפרישה וחוי' הנ"ל יש להתיר בדרוסה ואו"ב גם בפיוור מקלנו כיון דל"ש הגזירה שיקח מן הקבוע, מ"מ כיון דאפשר בכולו עדיף טפי, ודעת ה"ח דכל ע"י עכ"ס הוי כפירש ממילא, וכן הביא מהחוס' והג"א ומרדכי, ולפ"ז כתב דבסיט"ז ונ"ז מיירי ע"י עכ"ס שאין רואים אותם פורשים, וכן הוא להר"ן דס"ל הטעם של פירש לפנינו משום גזירה שיקח מן הקבוע לריך להיות ע"י נכרי לא מאחורי הגדר ע"י ישראל כמ"ס הפר"ח סק"ח, ומ"מ י"ש בתב"ש לשון הטוב"ש שכחו מה וטורדן, משום שלדידהו לא קשה קושיית החוס' מעכבר, ש"י זה הוכיחו דפירש לפנינו הוי כלוקח מן הקבוע, רק ס"ל גם בעכבר הוי רק טעם שח' יטול מהקבוע כמ"ס הר"ן, וכיון דכאן במפריש הכל ל"ש גזירה זו אי"כ מותר אפילו ברוחא ופירש לפנינו, או כח"י פרישה וחוי' הנ"ל ג"כ מותר בפנינו דל"ש בזה יטול מהקבוע אפילו בפירשו מקלן, ואפילו לרשב"א דהוי נוטל מהקבוע הוי ג"כ רק בנשאר קביעות ולא במפריש הכל דאז ל"ה נוטל מהקבוע ומותר אפילו בפנינו: [קטז] להחמיר כו' הוא מסקנת התב"ש שם דמ"מ החוס' לא ס"ל כרשב"א ויש להחמיר כה"ח בע"י נכרי, וכ"כ שם בסקמ"ז שבע"י עכ"ס מורה הפר"ח לדינא דנה"ג, וכ"כ בשמ"ח שם בע"י דיפורס עכ"ס, והמשכנות סק"ז ד"ה הכלל העלה דאפילו ברוחא, לא כמ"ס הפר"ח מאחורי

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סי' קי ביאור יהודה קח 215

מצרפין [קיו] לסניף בדרוסה להתיר גם פירשו סקצת במתבין :

מן יש אוסרים דבאותו ואת בנו [קית] רק אם נתערב קודם ואח"כ נשחטה האם או הבת, אז מועיל כבישה דניירי, אבל בנשחטה קודם ואח"כ נתערבה הוי דשיל"מ דלא מתירין ב"י אפילו פירש מרוב, וי"א להיפוך דבנתערבה קודם ונשחטה אפילו כבישה אין צריך רק במ"א ואין שייך דין בע"ח בזה או שיכול לישול אחד ולסנוך ע"ל ברירה בדרבנן להתיר השאר :

מד כשמשכירין בנפרשו בול"ם הוא אפילו לא נפרש רוב במקום אחד ומיעוט בטקום אחר [קיש] שנוכח לתלות שהאיסור הוא בהרוב, דק כולם נעים ונרים מ"מ מותר ליקח אחד אחד ולשוחטם, דכשמהלכין אפילו נפרשו כולם ביחד לאו קבוע הוא [קב] אבל לא יקח כל כך שיהא הרוב בבית אחת, וי"א [קבא] דלא צריך דוקא פיזור כולם כל אחד ואחד רק כל שלא נשאר הרוב במקום אחד, הוי פיזור :

מה כשאוסרין [קבב] השנים האחרונים הוא אפילו אם נתפזרו כולם כל שאין

מאחורי הנדר או מקום לר רק יפור כולם והוי כשלא בפנינו והתבטל רק מחמיר ולא מדינא, ובדתי"ש סקק"ו הביא מניאורי הגר"א יוד יהודה דכפרישה הראשונה אף ככולן אסור במכיון, ורק בפירשו כולם ממילא דמ"מ הרי האיסור עדיין בחוכם, מתיר הרמ"א לפרוש מהם אחד אחד גם במחנות חוץ מבי' האחרונים, ולא העתקתיו בפנים, כיון שצ"מ מוהתבטל מיקל כו"ל : [קיו] לסניף כו' חת"ס יוד ס"ס' דכל היסור רמ"א לא נלכך רק לאח"כ אבל בדרוסה יש חידוש ה"ש"ש הג"ל ומחיר בסניף עיי"ש : [קית] רק כו' הוא מהטוב"מ יוד ס"ח כהנא דכה"ג כמו דל"מ יעיל בדשיל"מ כמו כן לא פירש כמ"ס המ"א סתק"י ופח"ש סק"ב מסידורו של ש"ח, ורק בנתערב קודם הוי כניגית שבס"ק"ב דבטל בדשיל"מ כיון שאינו ניכר האיסור בפני עצמו, אבל בפח"ש סט"ו מהח"י דכו' דל"מ דשיל"מ בזה ה"ה אין בו חשיבות דבע"מ, ועוד משום ברירה כהח"ס דתמורה במחיר כלל וכבר נז"ל סק"ב סקע"ט מזה, ובחזקת"א סט"ו דעמו אפילו אי לא כהח"י רק בכל שחון לדשיל"מ אינו מועיל היסור זה, מ"מ יכול לישול אחד ולסמוך על ברירה, כיון דבע"מ שאינם בטלים הוי רק דרבנן והוי י"ש ברירה, דרק בנתערב אחר שנשחט הוי כקושיית הח"ס בתמורה בכל איסור

שנתערב בהיסור, וכיוצא בזה הוא בסתמ"ח בשותפות עם עכו"ם עיי"ש במק"י : [קיש] שנוכל כו' בתב"ש סט"ו סקמ"ח רוצה לומר כן דרק ב"ש רוב במקום אחד אחריון איסורא ברובא אשתאיר אבל בנעים ונדים בשוה י"ל מה חזית דשקיל בהסירא בזה יותר מזה, מ"מ כתב דמוכח מלשון הפוסקים דכל שנוטל מיטע אפילו מפורד ומפורד הרוב הליגן ביה איסורא, וכתב דלשון הרמ"א וצטעט עקירתן פירשו מקלחן, היינו לרבותא כשי"ח בסקק"ח לענין נקבע פטם שנית, וכ"ש כשלא נפרדו קלח ודאי מותר, ולהיר"י שבדתי"ש סק"ו הרבותא דאף שנפרשו כולן ביחד מ"מ כל זמן שהן מהלכין לאו קבוע הוא והא' שהאיסור עדיין בחוכם מ"מ מותר לפרוש מהם קלח עד ב' האחרונים, ויתבאר בסקק"ח מהפרי"ח מזה : [קב] אבל כו' בתב"ש שם סקמ"ט ע"פ הגמ' ד"י כהנים בבית אחת אסור משום שהם הוי הרוב ואיסורא ברובא איחא, ואף דאחר שם בבית אחת מי אפשר, מ"מ להח"ס' בשם ר"ח ז"ל אין הגירסא כן ושייך הך חשש ולריכין לחוש לזה שלא יעול הרוב : [קבא] דלא כו' בב"א סיכ"א דאף שמלשון חוה"ב הארוך נראה דלר"ך דוקא שכל אחד עומד בפני עצמו, וכן בקל"ר היינו נתפזרו כולן, מותרים אבל הכוונה הוא רק להחיר אף ב' האחרונים, וכן הביא ממסמרת הבית דכל שלא נשאר רוב במק"א זה הוי כולן, ורק לאפוקי בנשאר מקלח קבוע במקומו : [קבב] השנים כו' כמ"ס הרמ"א בשנים האחרונים אסורים

אסורים ונמ"ש הטור בס"ז וע"ז הנ"ל, וכן"ח תמה כיון שנתפזרו כולם למה שנים אחרונים אסורים, וכן תמה הפרי"ח, אבל התנ"ש סק"ז תמה עליהם דאטו הא דנע"ח לא בטלים רק בקבוע אחרו הא אפילו בנעים וגדים כמה בהמות ונתערב בהם שור הנסקל וכדומה, יהא כולם מותרים, זה לא עלה על הדעת, רק דבר חשוב אינו בטל עד שנוכל לומר ב"י מרוב פירש, וכן ברנ"ה לטול הרוב בנת אחת, הרי אמר בנמ" יבואו "כהנים בנת אחת, וקשה מאי הוי הרי נעים וגדים ובטל האיסור מהם וע"כ שאינו כן, וכתב שהטעות נמשך להם מהרשב"א

שאין באן רוב שנוכל לומר מרובא פריש, ואפילו אחד [קבג] גדול מהשני אין מועיל לתלות האיסור בהגדול ולומר מהרוב פירש, רק אסורים, [קבד] ואם נתערבו אלו השנים בהאחרות ונתבטל מהם החשיבות של בעיה וחהרלה"ת, צריך רק רוב נגד אחד מהם:

מו בנעקרו [קבה] כולם ונתפזרו מטקומם, ובאו אח"כ למקום אחר והוקבעו יחד, יש אומרים שאין עליהם עוד דין קבוע כיון שנעקרו מהקביעות

הנ"ל שהם פירשו בלשונם נתפזרו, כולם מותרים היינו אפילו ה"י אחרונים, אבל הפירוש הוא נתפזרו כולם, או מותרים, והיינו הכל רק כמה שנוכל לומר מרוב פירש, וכן י"ש במו"כ סק"ח, ורק בפירש קודם שגילד הספק יתבאר שמתירין ב' האחרונים ג"כ, ובבני"א סיכ"ב י"ש התנ"ש ע"פ סה"ת והרשב"א דכל מה דהוי קבוע היינו כיון שלא בטלו נתנו עליהם דין קבוע והיינו רק קודם שפירשו אבל כשפירשו בטלו דין קבוע והיו כשאר יבש ביבש, ומ"מ להסכמות כל הפוסקים הוי שנים אחרונים אסורים, ובכר"פ סק"ז כתב הטעם דהוי מבטל איסור לכתחילה ע"י מטעה שלו, ורק כשמניח שנים ל"ה מבטל איסור, וכתב בבני"א סי' ו' שדבריו בטלין נגד הרבנא שיתבאר בקודם שגולד הספק: [קבג] גדול כו' בבית יחק שבדתי"ש סקל"ה רוצה להחזיר בכה"ג ע"פ הפוסקים הנ"ל בסק"ט דלא בעי רוב כפל רק רוב מעט ג"כ דין, ונוכל לתלות גם בזה ברוב, מ"מ כתב דמסחמות הפוסקים נראה דשניהם אסורים מ"מ: [קבד] ואם כו' בדתי"ש סקל"ו מהבית יחק דיל כיון שנאסרו אלו השנים מקודם הוי כדאי איסור, וכאיסור דרבנן שנתערב דלריך ג"כ רוב גדול, או דלא דמי לאיסור דרבנן שנתערב תר בחד דק"י"ל אף בנאכד אחד אסור ה"י, אף דהוי סד"ר דשם הוי עכ"פ אחד ודאי איסור, אבל כאן דאין אסורים רק מדרבנן אפילו קודם שנתפזרו לא גרע מסד"ר דהרי יש לומר שניהם מותרים ויותר מסתבר שהם מן הרוב, וסיים דיש להחזיר ע"פ הש"ך סל"ט דחוזר ונישור לקולא ביבש, א"ל כאן רוב רק נגד אחד מהם, ואפילו ברלה"ת דומה לבי תערובות דמותר להרשב"א באוכל אחד אחד, ולא גרע אלו ה"י מקבוע שנתערב באחרים דמותר מסי"ע עיי"ש: [קבה] בולם כו' הש"ך סקל"ז על קשיית הב"ח למה שנים האחרונים אסורים כיון שנעקרו הכל, כתב דהרמ"א ו"ל אשמועינן דכשנעקרו מקביעות הראשון אף שכל אח"כ ביחד למקום אחד טוב לא חשוב קבוע, ומטעם דהוי חידוש הוי רק במקום הא', ונסתייע כן מלשון הר"מ, ובפרי חדש סק"ח הביא בזה איזה דינים ויש בהם לכאורה סתירה מרישא לסיפא, כתב שם א' דע שקבוע מיקרי בין נשאר האיסור קבוע במקומו הראשון, בין שנעקר כל הקביעות וכל למקום אחר, ב' אם פירש ממילא שלא צפינו אע"פ דלא נידי ואפילו מקביעות הראשון שרי כהך שפירש ואתי עכבר ושקיל היינו סיפא דמלא כו' כל שהם מיעוט מהנשאר, ג' אם נעקרו כולם מקביעות אף דכולו נידי ואין כאן קבוע מ"מ כולם אסורים דהא איסורא איכא התם, ואף אם פירשו מהם מקלה, ואם שפירשו מותרים והשאר איסורים משום איסורא ברובא איתא, והיינו הך דמ' וס' שיתבאר בסק"פ"ג, מזה מוכח דאף שנעקרו ממקומם כמו מ' וס' המועט מותרים והמרובים אסורין, ד' ואם נתפזרו שאת שנעקרו כולם מקביעותם נתפזרו אינך ואינך באופן שאין כאן רוב במעט

מהקביעות ראשון, ויש [קבו] חולקים דהדר לקביעותא, אף אם לא הי' כל הקביעות ביחד נעקר למקום אחר רק אפילו בזה אחר זה, כשבא למקום השני והוקבעו הוי קבוע, ולכך יש [קבו] מחלקין דבאיסור דאורייתא חוזר להקביעות ובאיסור דרבנן אין חוזר לקביעות והותר בפרישה:

מן אף להאוסרים [קבח] בנקבע פעם שנית אחר שנתפזרו מ"מ מותר ליקח מאותן שפירשו בשעת החזרה להקביעות אף אחר שנקבעו חביריהם בקביעות השני, כיון שאין הפורשים מקביעות השני אין חוששין שיקח מהקבוע השני כמו שחוששין בקביעות הראשון:

מח ויש [קבט] שכתבו בדיון זה ש' חוזר לקביעות שבדיון פירש אחר שנוצ'ר הספק, אפילו כשבאו בולם אחר שפירשו למקום השני, כיון דשנים האחרונים אסורים, אסור לאכול בולם ביחד, דק מותר אחד אחד

במקום אחד כולן מותרות כיון שכבר נתבטל הקביעות ואין כאן רוב במקום אחד ובכל חד אמרין כל דפריש מרובא פריש, ה' ואם פירשו מקלחן שלם בפנינו והותרו וחזרו מקבעו פעם אחרת עם שאר התערובות אלא שזכירין, ו' וכן בנתפזרו כולן בפנינו וחזרו והוקבעו הרי אלו מותרין דכיון שהותרו שוב אין חזרין לאיסור עוד כמ"ס הרא"ש בפני' עיי"ש: [קבו] חולקים כו' הפרי"ש סק"ח הוכיח מהני מקומות ליתפך מהש"ך, א' מחס' בימותא מה לי בחלד זה מ"ל בחלד אחרת, ב' מהרמב"ם פ"ב משנת דנהלכו כולם לחלד אחרת הו"ל קבוע ומשקחין עליו אם הגל, ג' מסוגיא דנזיר שיחבאר בסקקמ"ב באמר לשלוחו לא וקדש לי אשה סהם דאסור בכל הנשים שבעולם, כשמת השליח, דאמר אי בשוק אשכחתי וקידש, הדרא לניחוחא, ופירש"י ז"ל כיון דע"ל להביא הו"ל קבוע אלא קבוע דנזיר הוי קבוע כשאיקבע אח"כ, וכן העיר בדגמ"ר, ורואה לישב דהש"ך אומר רק בקבוע דרבנן ושם הוי קבוע דאורייתא אך בחס' נזיר שיחבאר בס"ק הג"ל הוי גם שם רק קבוע דרבנן, ובבניא כו' י"ט ישב זה דתליא בפירוש מה דאמר הדרא לניחוחא אי על המשלח או על זו שקידש השליח, ובשפ"ד סק"ז י"ט באשה אם יודעת הוי כיכר, ואי לא יודעת הוי רק קנסא שעשה שלא כהוגן ולא קבוע, ונראה שם בחקירה הב' דהדר לקביעות, ומ"מ כמה שנראה כחירה בהפריש מדיון הא' לדיון ה' ו' שכתב כיון שהותר, כתב הניגה ארס שם, שהרי בלא זה יש קושיא על הש"ך מסיק"ד בנקבע בחיות דהוי קבוע וב"כ הפרי"ש שם וא"כ הרי הש"ך כותב עלמא, ואין לומר לשהירות הפריש בדיון א' שאוסר מיירי בנת אחת, ליתא שהרי מויתי מפיקות נפש ושם כתב האו"ה דהרמב"ם מיירי מזה אחר זה, ודעתו שם דאין הש"ך ופרי"ש סותרים, דשפיר הותר מהך גזסא חסורה: [קבו] מחלקין כו' בנית יחזק שברדת"ש סקק"א חילק בזה אך ס"א מ"מ בל"ע למעשה, ויחבאר בסקקפ"ז מהחז"ד, ומהבניא הג"ל מה שמחלקין בזה: [קבח] בנקבע כו' בתב"ש סקמ"ח פירש בלשון הרמ"א מ"ש בשעת עקירתן פירשו מקלחן הוא לרבותא, דאפילו פירשו כולן להקבע במקום אחר, ועד שלא קבעו נפרדו קלת מהם אף שקבעו חביריהם ל"ח שיקח מהקבוע השני להאוסרים, דרק מהקביעות הא' שהי' גם אלו, וקבעו ונשאר שם עוד קביעות בזה גזרין שיקח מן הקבוע, אבל בזה שנתבטל קביעות הא' לא חיישין אלא שפירשו שיקח מקביעות הב', ועוד באין להם שייכות להקביעות השני, וכמו שכשנשאר פרודים ל"ח שיקח מהעדר האחר ה"ס בזה, אבל בלא נחפרשו קלת מהקביעות כשחזרו ודאי לא חיישין כל שנטל אחד אחד בלי הרוב, וי"ש בזה קושיא הב' של הפרי"ש על רמ"א למה מותרין אותן שפירשו למה לא גזרין שיקח מאותן שלא פירשו כמו בקביעות הא', ולהג"ל יש טעמא רבא במילתא, ונראה שהתנ"ש אוסר ג"כ כשהוקבע מחדש בפרישה שנוצ'ר: [קבט] שכתבו כו' בחז"ל סק"ח תמה אהש"ך שהרי נראה כו' כהנים

כהנים נבט אחת מפירי ז'ל דאפילו נבטו רק הרוב, מכ"ס ננטק כל הקביעות לזקום אחר איך מותר, וכחכ הוא בפירוש הגמ', דמשני בע"מ חשיבי ולא בטילי, ופריך נבי דאסור לאכול כולם ביחד מאוס ביטול, מ"מ ימא כל דפריש והאי דהחירא הוא, ושני דחז"ל נתנו על זה דין קבוע ואסור לטיל, ופריך ניכשניהו דנידי דכדבר שהוא נייד ל"ש דין קבוע, ואמר שםא יבואו י' כהנים כו' דנבי שאין קבוע בנייד, וכן נחזר לקביעות כה"ס, מ"מ דין ביטול שאינו בטל בדבר חשוב עדין במקומו [כדרך הכהנים הנ"ל] עומד ואסור לאכול כולם ביחד, ולכך כשיבואו י' כהנים כו' הוי כאלו ביחד ואסור, וכיון דשנים האחרונים בלא זה אסורים לכך לא נחזר רש"י שקרינו הכל רק הרוב, וא"כ אין איסור כשכא למקום אחר רק לאכול ביחד כיון שאין ביטול, אבל ליקח אחד או שפירש לפנינו אחד אחד מותר כיון שבעל דין קביעות, ולא נשאר אלא תירוצא דבע"מ לא בטלי, ואז מותר מטעם פירש ורק שנים האחרונים אסורים ולא נזריק שיקח משנים האחרונים, ומה דפריך אטו מניסא אסורה דמשמע אפילו ביחד מותר להקריב, היינו דשם הוי רק רוב ולא כולם ויכול להיות שאין שם איסור ל"ש לומר

אחד אפילו פירשו לפנינו, ובשפירש רובן אסור בבת אחת, דלעולם אין שום דין קבוע עליו כשחזר לקביעות, רק אסור ביחד כיון שאין ביטול בבע"מ וחלוק הוא מדין פירש קודם שנוגד הספק שיתבאר דקיד מזה : **מ"מ** ויש [ק"ל] שכתבו בזה לחלק דאם במקום הראשון נודע מהתערובות ונתחזק היתר ע"י הפרישה אחד אחד למקום השני, אז אף שהוקבע אח"כ במקום הכי מ"מ דינו כפירש, וכיון שהותר אין חזר לאיסור, אבל אם עוד לא נודע מהתערובות, ופירשי למקום אחד ובבאן הם קבועים דכשנודע מהתערובות הוי עכשיו קבועים במקום זה, אז חזר לקביעות בשיש שם ודאי איסור ביניהם שבד הקביעות נעקר משם למקום זה כשיש עוד : **ב** במקום [קלא] שמתירין בפירש מקצתו שלא בפנינו כמו דהמתירין בפירש מטיילא, ולדין בהפס"ד, אף של"א יש חלוק בין דרך פרישה דדרך חלוקה כמו ארבעים ושישים שיתבאר שצריך רק תערובת למקום אחד

בע"מ לא בטילי, אבל כולם ביחד דודאי יש איסור, אסור ביחד משום העדר ביטול דבע"מ, ומותר ליקח או פירש לפנינו אחד אחד משום ברוב פירש כיון דל"ש קבוע בנייד רק שנים האחרונים אסורים כיון דעכ"פ הא אין רוב נבי דאין בטל דבע"מ מ"מ פירש מרוב בעי ע"מ, ולכך בקודם שנוגד הספק שיתבאר שמוחרים שנים האחרונים מותר אף נחזר לקביעות אף כולן ביחד, וכן הטלה בחירושים סק"כ, ורק בקודם שנוגד הספק יתבאר בסק"ס' בזה דקיל מזה לאכול ביחד ג"כ מותר והיינו רק בקביעות השני אבל בקביעות הראשון אסור אפילו פירש שלא בפנינו : [ק"ל] שכתבו בזה כו' הוא סברת הבי"א ליישב סתירות הש"ך ופיר"מ מסיק"ד לזאן וכן סתירות הפיר"מ מדין אי' לדין ה"ז הנ"ל, דאפי' אם נאמר כראיית הש"ך היינו בלופן שבפנים, שנוגד התערובות ונתחזק ע"י היתר פירש ממילא, בזה שייך סברת הרא"ש וקקשיא דמניסא אסורה, ובד"מ ונרמ"א נכאן מיידי נודע ונתחזק היתר בהפרישה, אבל בלא נודע עוד התערובות ולא נתחזק הפרישה הוי כמ"ס הש"ך ופיר"מ סיק"ט בלא נודע, ובזה הוי כפיר"מ בתמילה וכן כמ"ס בסיק"ד דחזר להקביעות כיון שלא ידענו מן היתר, דכשנודע לנו הם בקביעות השני חל עליהם אז שם קבוע, ורק יש תנאים גם בפירש קודם שנוגד התערובות דמקום הכי בעי רק כולם פירשו שם, ואם נשא קלם במקום אחד ד"ל אין כאן איסור או פירש קלם י"ל מותר ואין חזר לקביעותו כמ"ס בסק"ס' מזה, והובא דת"ס סק"כ : [קלא] שמתירין כו' כמ"ל סק"ס' לפי פסק המנח"י כמחבר ורמ"א ולא כת"מ, ומתירין בהפס"ד כדנ"א

קִיבוץ קִיצוֹר הַלְכוֹת תַּעֲרֻבוֹת סִי קִי בִיאוֹר יְהוּדָה קי 219

אחר המיעוט, אם לא שהוא [קלב] ספק טריפה שבוה מותר המיעוט מצד פירש בכל גווני, מיט יש שאינם חוששים לזה [קלג] ומתירין אפילו בדרך חלוקה הטועם שפירש, ומיט יש מאחרונים שנוטים בזה לאסור המיעוט רק שאין עליו דין קבוע להחיות בו אפי' בפירש לפנינו, ויש [קלד] שמתירין בספק טריפה בדרך חלוקה שנתבאר אף בפירש לפנינו המיעוט, כמו שמותר בנתפזרו כולם, [קלה] ובמקום שיש דומה שאין כאן איסור בכל יש להתיר בפירש ממילא כפי'ע :

נא אם נתערבה [קלו] התנגדות טריפה בין הכשרות ונמצא ביצה ביניהם אוליין לגבי הביצה בתרוב כשרות אפילו אין הטריפה ניכרת [קלז] בפני עצמה ואפילו

סהרי לא הסיג אהרשצ'א, מ"מ ככה"ג אסור : [קלב] ספק כו' כמ"ס הרשב"א במשמרת להסיג עליו בזה דהמחנני בספק טריפה מירי, ומותר המועט בלי תערובות לר"ת, אלא כיון שר"י חלוק דבר לר"ך פרישה אכל בפירש מותר בפני עצמו ג"כ, ובמקום אחר כהב שהראה לו מהשאלות ובספק טריפה מותר : [קלג] ומתירין כו' להביא אף בדרך חלוקה נתבטל כל הקביעות והמיעוט מותר לגמרי, והרוב אסור משום איסורא ברובא חיתי ויכול ליקח אפילו בידים מהרוב כיון שנחבטל ממנו שם קבוע, ובבית יחק שבדתי'ש סקק'ים, חולק על הבינ'א, דהמיעוט אסור כשהוא בדרך חלוקה רק אין לו דין קבוע, ובשפירש ממנו אפילו בפנינו אף שלא נקרא עליו שם היסר, מ"מ גם שם קבוע אין לו, ומן הרוב לא נתבטל שם קבוע כלל : [קלד] שמתירין כו' בינ'א שם סיכ'א לרשנ'א כו' זה כמו נתפזר שמתיר כולם נתפזרו אף בפנינו, ובה שדומה לפיזור קלת מותר בספק טריפה : [קלה] ובמקום כו' כ"כ בניגה אדם סימ'א באריכות והניאו דמ"ס סקק'ג :

ח] דיני ביצה בין התנגדות שברמ"א סעי'.

קלז תרנגולות כו' דבר זה הביאו הר"מ, והעלה כן בהגה מהארוך אף שתרנגולות חשיבה ולא בטילה, מ"מ לגבי הביצה אוליין בתרוב הרוב, ופירש הש"ך סקל'ח דמתירין הביצה משום פירש מהרוב ולא גורין שיקח התרנגולות מן הקבוע, וכתב כן מהס"ח, וכתב הכרז'ם שלל לורך הביא זה הש"ך דרך להס"ח שאוסר פירש ממילא לר"ך לטעם זה, אכל להרמ"א שמתיר בפירש ממילא גם בלא זה הטעם לא גורין בממילא שלא בפנינו לשמא יקח מהקבוע : [קלז] בפני כו' שפ"ד סקל'ח דלא מיבעי' בניכרת הטריפה דלא גורין, רק אפילו באין ניכרת לא גורין בבילה אטו תרנגולות, ובדתי'ש סקל'ז מספר קהל יהודה לפ"מ שזכר בסל'ט שכשים לו תרנגולות טריפה בין שכשרות וממילא בליס הו' הוא הגורם הביטול כיון שלא הפרידו כשירי מן הטריפות הו' אסור

[קלח] ואפילו אם הוא ביצה שמוכרין
במנין ג' כ' הולכין אחר הרוב כשפירש,
ויש אומרים [קמא] כשהמילה הביצה
לפנינו אם הוא חשובה או אפילו
באינה חשובה:

נב אם [קמ] נמצא שם ג' בצים יש
לאסור אם הוא ביצה מדבר
שבמנין, [קמא] ויש לספק בהי' די'
תרנגולת ואחת ספק מריפה והטילו
ג' בצים, ויש טתירין בזה כיון שהוא
ספק מריפה שמכשירין אפילו רק חד
בחד כשיית:

נג יש עוד אופן קבוע של תערובת
[קמב] חניות שג' אין האיסור
גיבר במקומו, רק שהחניות הם
קבועים כל אחת במקומה, ויש מריפה
באחת החניות ואינו ידוע באיזה
החנות הוא המריפה, כמו שנמצא
ריאה אחת מריפה וא"י מאיזה בהמה
שהוא

ספק ג' אסור בראה אפילו באינה חשובה מטעם הטו"ז שיתבאר בסקס"ג שאסור גם
החתיכה שארלה"ם מזהמה אחת ע"י"ש: [קמ] נמצא כו' הוא מהשפ"ד סקל"ה למד אין
בילה בטילה משום מנין, אסור מלד הבילה עלמה שפירשה שמה יקח מן הקבוע, וברדת"ש
סקק"מ ל"ן אפח"ש כ"ן סק"א והיינו מ"ש בהורה המורה לסמוך על רש"י וכשמוסיפין
יתורה ל"ה מנין, וז"ל סק"ד מזה: [קמא] ויש כו' בדת"ש שם מפרי האדמה מעשה
שה' ג' בל"ם מד' תרנגולת שאחת היטה ספק מריפה, שאין רא"י מהרמ"א להכשיר רק
בבילה אחת מג' תרנגולות, אבל ג' מד' הי' ב' מכשרות והאחת ספק מכשרה או מטרופה
ואין רוב, ומ"מ משפ"ד משמע כל שאין ג' מג', רק ב' מג' יש להכשיר אי"ל כיון
דבכל פירש ל"ל כפל דוקא יש להכשיר ג' מד' בחורט פירש, ומ"מ כחב שלהש"ך שיתבאר
בסקס"ל בבילה מספק מריפה בתערבו שמכשיר אפילו בחד בחד, יש ודאי להכשיר אפילו
בשום בשום הבליס בתרנגולת בספק מריפה:

[מ] דיני תערובות חניות בלקח, ובפירש, מטפרשי השו"ע סע"ה:

[קמב] **חניות** כו' מקור דבר זה הוא מהסוגיא גיטין דס"ב וזויר ד"ב באומר לשלוחו
לא וקדש לי אשה סחם, ומ"ה השליח אסור המשלח בכל הנשים שבעולס
ש"ס להם קרובות האסורות לו שמה קידש השליח אחת מהן והוי זו קרובה האסורה לו,
ופריך שם מ"א דקן סתומה, ואמר דבאשה אף אם בשוק אשכחה וקידשה מ"מ הדרא
לניחוחא אף שפירשה ממקום הקביעות, אבל בקן מי' הדרא, ויש שם פירושים על זה
בפירש"י וחוס' נזיר פירשו על המשלח דהקושיא כשמלא המשלח האשה בשוק הי' לנו לומר
שיוכל לקדשה שהרי הוא פורש מן הרוב שלא קידש השליח, ואמר הדרא לניחוחא,
[בבב"א ס"י"ט] הקשה נימא ג"כ מוגי"א אסורה בחמ"י ובהוס' כתובות דט"ז פירשו על
האשה שקידש השליח הדרא לניחוחא ע"י"ש, והקשו התוס' למה לא אסור ליקח לבוס אדם
אשה

קבוץ קיצור הלכות תערוכות סמן קי ביאור יהודה קיא 221

שהוא בחנות הנמצא שם, ולקח סחנות ויורע מאיזהו לקח, הרי זה [קמב] קבוע כשלקח בטקומו אפילו בהתיבה שאינו ראוי להתכבד :
גד ייש אומרים הוי קבוע זו [קמל] מיה
 וקצו סא הויל קבוע, וכתבו דליה קבוע רק צאין ניכר ליה קבוע, משמע דבשאר מקום שלא קנסו ליה כלל קבוע אפילו מדרבנן כיון שהוא אינו ניכר, וכן הוא דעת הר"ם מקינון ז"ל שהביאו הפרי"ם סק"ג שהקשה איך מותר לאדם היום לזרוע בקרקע שמה הוא מנחל איתן, שאמרה חורה לא יזרע, ורוב ל"ש כיון שהוא קבוע, וכתב דרך כרידעין ונסיב ואינו יודע אם מדירי או מדעלמא אסור, פירשו פרי"ם משים לא חאכל כל חוטבה דומיא דכלאי זרעים דאי לאו דאיתקיש לכלאי בהמה דהיולא ממנו מותר הי' אסור ומוקרא הוה, משמע ג"כ שבאינו יודע ליה קבוע, והוא כשיטת ההוס' בפ"ק דפסחים דכל שהוא ידוע שם במקומו זה הוי קבוע במקומו מ"ה ולא זולת זה, ומטעם זה הביא בדת"ש סקל"ש שחמכו בשער המלך בפ"א מחילה על מה שכתב בלשון לימודים ליישב הר"ן מ"ש בעיר שמכופקים אם מוקפת תומה הולכין אחר הרוב שקשה סא הויל קבוע, וכתב הלשון לימודים הנ"ל דרך בלקת או פירש לפניהו שי"ך קבוע אבל בעיירות דכל עיר באנפי נפשה קאי ליה קבוע, שלפי הנ"ל מהר"ם, אי לאו משום דלא ידעינן איך הוא הנחל איתן, הוי מיתשב קבוע אף בעומד בפני עצמו בעיר בין ערים, ויתבאר עוד מזה לענין קרקע, ב' אבל שיטת הרמב"ן ז"ל שהביא הר"ן בגיטין הוא שהמשלח אסור מדינא לא משום קנסא בלבד משום דזה הויל קבוע אף שאינו ניכר, וקושא דנחל איתן יתבאר בסקקניא יישובים על זה, ובשפ"ד סקל"ג הביא מהכרז"פ דכשנודע וניכר לאחר הוי זה ניכר, אי"כ בהלך לו השליח כיון שעכ"פ לו הוי נודע הוי ניכר בודאי והוי קבוע, ואפילו במה סא הוי עכ"פ נודע וניכר בהאשה עצמה, וכן חמה שם בחו"ד להכרז"פ סאם ידוע לאחר הוי ניכר, אי"כ אם יאמר אחד מחזרת אחת או עריפה אחת בעולם יאסרו הכל ליקח אשה, ועי"כ כל שאין בשעת לידת הספק או אח"כ איסור והיתר יודעים במקומם ליה קבוע, ומ"מ בניית אדם סו' ב' מקיים זה של הכרז"פ ע"פ מ"ש מעיריט מקרא דוארב לו שניכר לעצמו הבר דעת, וכן מחוס' סנהדרין ד"פ וחולין י"א, ולכך דעת הרמב"ן דהוי קבוע באמת, והוא הוסיף להקשות דהרי העדים יודעים עכ"פ שקידש והוי ניכר להם, מ"מ מחלק הכניסא בין ז"ק אבן דהאיסור וגם המכירו הוא בפניהו והי' ראוי להתנלות אלו היינו שם בשעה שהלכו להם ואינו אלא גילוי מילתא בעלמא, אבל באשה שאין האיסור לפניהו ולא המכירין ויכול להיות שלא יתגלה לעולם ליה בכלל ניכר לאחר דהוי קבוע הניכר, וביבמות דט"ו בעשרת השבטים אף שאינו ידוע, שם עכ"פ ידעינן שהי' שם פ"א אסור, משא"כ במקום שלא יודעינן כלל עיי"ש : [קמב] קבוע כו' לפי פירוש הד"מ והב"ח והח"מ והדרישה ועו"ז סק"ה ובש"ך סק"ד לפי פירושם בהטור שהוא בשו"ע סע"ה שיתבאר בסקל"ד מיירי הטור ב"ך אופן, של תערוכת חניות שבזה חמה הטור אהרשב"ח שמן הדין אסורות, אבל בש"ך דחה זה הפירוש בהטור כמ"ס שאין מהטור ראי' על קבוע למפרע, וכי"כ בש"ך סק"ט וסק"ח דלא מיירי בזה מידי בחניות רק בחתיכות, ומ"מ אין חילק בש"ך על דין זה של תערוכת חניות כמ"ס בסק"ד מהר"ם ורשב"א לענין קבוע למפרע, אבל עיקר קבוע זו אימי' להש"ך, ולהשפ"ד סק"ז הוי להש"ך זה מ"ה קבוע : [קמל] מיה כו' זה דעת הב"ח ממ"ס דמקרא דוארב לו ילפינן שישראל אחד ביניהם אף שאינו ניכר הישראל כיון שנודע רק שיש שם ישראל, וכי"כ הטו"ז סק"ה והש"ך סק"ד כמ"ס השפ"ד והחו"ד והכל"י שבשפ"ד שם, ורק באין ברור שיש שם עריפה אחת

וזהו כתב הספ"ד סקל"ז ד"ה מעשה דל"ה
מן המורס אף להרא"ה וז"ל וכ"ד נלמח
לדק שבספ"ד לענין קמח מן הסוק דכ"ו
מ"ה, וכן הו"ה בהנהגות שומ"ס שהביאו
המשמ"ס מהסוס' ע"ז דכ"ב, דמערובת
בהמות שלא נהנו למכור עם אלו שנהנו
למכור הו"ה קבוע אף שאינו ניכר, וא"ל לאו
דכ"ו מ"ה דק דרבנן בקרבן ודאי ל"ה גזרו,
ומ"ס הטור באו"ח סימנ"ג דגר חנוכה
ס"ו קבוע שא"ט ניכר שהשיג הסבוי"ט שהרי
דמי לקניזום חניות, כתב הספ"ד כאן דנ"ה
דלפטור ס"ו מ"ה, מ"מ י"ל נר חנוכה לא
דמי לז"ה: [קמח] ולי"א כ"ו כן נראה
מהפרי"ט ס"ס"ז כמ"ס כמו דבר שבמנין ואף
חתיכה שאל"ה"ה הו"ה כרלה"ה, כמ"ס ספ"ד
ס"ה' מוצב הקוש"א דנחל א"תן דכ"ו דכ"ו
דק קבוע דרבנן, כיון שלא אפשר אוקמיהו
אז"ה וכל ספ"ד סק"ה דכ"ו מדרבנן,
וברת"ש סקפ"ט מספר בית ילחק ב"ה ט'
חניות כשר זלחת נבילה להסוברים דמערובת
חניות הו"ה דק דרבנן, אם פירש אחד
לפנינו להסוברים דפירש לפנינו הו"ה קבוע
דרבנן אם גזרו בזה דכ"ו גזירה לגזירה,
[וא"י מ"ס זה מהערוכה חתיכות שאוסרים
בפירש לפנינו] ויש שם עוד כמה ספיקות
צ"ן להסוברים מ"ה ובין אם סוברים מדרבנן:

ב"ה ויש מהפוסקים [קמח] שמחלקים
בזה שאם ה"ה הספק בין המוכרים
כמו שיש י' חניות של עכ"ר מוכרות
בשר, מ' בשר כשר ואחד בשר
מריפה ונשבת וא"י איזהו המוכרות
מריפה הו"ה זה קבוע מ"ה, אבל אם
ג' מוכרים שהמו"ג בהמות והולכין
כ"ה אחד למקילין ונמצא אח"כ ריאה
אחת מריפה יש להסתפק בזה, [קמח]
ומ"מ יש מקיימין פסק זה דאף דל"ה
קבוע בזה, מ"מ גם ביטול ל"ש
בכ"ה"ג אף באינה רלה"ה, אף שצ"ד
יש ביטול אף שאינו במקום אחד
בשנית:

לענין

[קמח] ולפי ט' הפרי"ט סק"ג וסק"ב חולק על עיקר דין זה של תערובת חניות שאין
זה קבוע כלל בארלה"ה אף מדרבנן וכח שברו זה האחרונים מלבד קבוע זו להל"ן על
הטור, כמו שחז"ר לה הכ"ה בנמלא ריאה מריפה וא"י באיזה חנות הוא, והביאו הספ"ד
סק"ט וסקל"ז שלהפרי"ט מותר לגמרי בלקח בריענד באין רלה"ה כי הכל בשל מ"ה, ולכך
העלה הספ"ד סק"ד ד"ה עוד דבהפמ"ר יש לומר הו"ה רק קבוע דרבנן: [קמח] שמחלקים
כ"ו בחור"ב סק"ג חמה מותר על גזר זה של הפוסקים בריאה מריפה בין הכשרות, הא
בספק למה לא יתבטל המריפה שבחנות זה בהשגים הכשרים כיון דאפילו אחד מונח בבית
זכ' בפל"י או בסוף העולם ג"כ בטל, ומה הפרש בין שני בתים לשני חניות, ולכך דעמו
ע"פ הג"ל סק"ה ראש הולכין אחד הרוב בקבוע הניכר הו"ה אפילו יש בחנות המריפה
יותר מכל הכשרות כיון שהספק בין כל המוכרים, ואם היינו הולכין אחד המוכרים ל"ש
בהו ביטול ברוב כמ"ס בקידוש אשה הג"ל והו"ה קבוע מ"ה, אבל בגזו"י יריאה מה לי
בשלשה בתים מה לי חניות, והלא אם היו רואים לאכול הם עלמס רשאים ע"כ ביטול
ולמה לא יובלו למכור מה שהם רשאים לאכול בעלמס, וכ"ה שם בחידושים ס"ה"ה שרין
הס"ך ל"ס: [קמח] ומ"מ כ"ו בבי"א ס"י ג' כתב רא"י מהרמ"ל בפיה"מ בפ"ה
בטהרות מ"ה, בשועה אחד בעיר הו"ה כל הרוקס עמאים שכתב הרמב"ם מטעם קבוע,
והרא"ש שחולק על זה הוא לשיעמו דבאינו ניכר ל"ה קבוע, ובאמת בתערובת חניות נ"ה
דל"ט קבוע, מ"ה הא דא"י בבית זכ' בעל"י מולטרפ"ס הוא רק באדם אחד בשעתידין
להתערב

גז' ענין [קמט] פירש אחר שגולד הספק בקבוע זה. הוי הדין דאף להסוכרים דהוי קבוע דאורייתא, מ"מ פסק שקבוע זה אינו ניכר יש לגזור בו בפירש ממילא כמו בתערובת חתיכות בפירשו טקצתו ממילא, והוי בפירש לפנינו אסור בכך גזוני, ובפירש ממילא מותר רק בהפמ"ר אפילו בהתיבה שארלה"ת :

גז' יש [קנ] מאחרונים שבסתפקים במ' הניזות מוכרות בשר איסור דרבנן ואחת מוכרת בשר בשר, והוי בזה תערובת חניות אם אמרינן באיסור דרבנן ג"כ קבוע דקולא והוי רק ספק ומותר בנתערב אח"כ ברוב, ומ"מ מחליטים להתיר בזה דהוי קבוע דקולא בדרבנן :

גח כמו שבחנות בין החניות יש דין קבוע [קנא] כמו כן בקרקע אם תהי' נכרת שיהי' בה דין קבוע אינה במילא, ואף ש"י אין בקרקע דין ביטול כלל מ"מ, כמו אם ישבע או יאסיר עצמו מקרקע ידוע ושבה איזהה, מ"מ

להתערב ובאיסור או כשיעור דרבנן, אבל בחניות שאין עמידן להתערב עכ"פ ל"ש בו ביטול מדאורייתא, ואפשר משום זה עלמו הוי קבוע מ"מ או עכ"פ דרבנן, ודחה מ"מ הפרמ"ג הנ"ל סיק"ט באחד בניה וב' בעלי, ואפילו בעומדין להתערב דחה שם וכ"כ כאן שאין החניות עומדין להתערב, ובשלמא מה שלקח קודם שגודע התערובת להר"ן שיבאחר בזה ל"ל ביטול רק מזה פירש הוא, אבל ליקח אח"כ, עכ"פ ביטול ל"ה וממילא אסור, והעלה בזה דין הנזיל סיק"ט סקל"ה, בנתערב וקודם שגודע התערובת נפל אחד לים, להמנחי' בזה דל"ש ביטול בלא גודע הוי רק דרבנן, אי"כ מותרין בדרבנן בנפל א' לים לחלות דאיסור נפל, אבל להש"ך ללא נחבטל מ"מ בלא ידיעה, אי"כ כשגודע אין כאן רוב ב' הנשארים אסורים, וכן בנפרש אחד מהג' לבית אחד, הנפרש מותר משום פירש אף בלא גודע, והכ' הנשארו במקילין אסור אף בארלה"ת, וכחז שהבית מאיר הודה לו בזה, ומ"מ להנזיל סיק"ט סק"א מקיימין האחרונים פסק הפרמ"ג ומו"ד שבעל ב' בחים ג"כ :

[קמט] פירש כו' כ"כ הש"ך סק"ו, והוכיח כן מלשון הרא"ש שהביא הב"ח, וכמו שפירש השפ"ד כוונתו, דאי הוי חלו בדאורייתא או דרבנן, אי"כ לשיטתו בסק"ד דהוי מ"מ ל"ה גזרינן בקבוע זו שיקח מן הקבוע כמו דלא גזרינן בניכר, אבל כיון שעיקר חלו באין ניכר, אי"כ גם כה"ג נהי דהוי מ"מ, מ"מ הא חלו ניכר וגזרינן ב' כמו לדידן בתערובת חתיכות, ומ"מ השפ"ד סק"ט דמותר בפירש ממילא להש"ך, היינו לרשבי"א שמחיר גם בחתיכות פירש ממילא, ומה שהקשה שם הא לרשבי"א הוי נולד הספק במקום הקביעות, י"שכ שם לרשבי"א גם כה"ג מותר בפירש ממילא, ואי"כ כיון שכל זה הוא להרא"ש וסייעתו שאוכרין בפירש ממילא שלא בפנינו מקלחין, אבל לרשבי"א ומחבר ורמ"א מותר וכבר נז"ל סקק"ה שהמנחי' וספ"ד מחירין בחתיכות בהפמ"ר ה"ה בזה : [קנ] מאחרונים כו' בדת"ש סקק"ז הביא מבית יצחק נסתפק בזה אם נימא תערובת חניות הוי רק איסור דרבנן, ובדרבנן לא גזרו דין קבוע ול"ה קבוע דלקולא רק רוב איסור ול"ה ספק, או דהוי ג"כ קבוע והוי רק ספק וא"כ נתערב אח"כ אף לרמ"א שאוסר בסע"ד היינו בספק ראשון אסור מ"מ וכאן הוי רק דרבנן, והעלה להקל בזה ויש שם עוד הרבה ספיקות בפילפול : [קנא] במ"מ כו' כבר נז"ל סקקמ"ב הוי להר"ש מקינן ז"ל קבוע אף באינו כמו בשר, רק קרקע אי ידוע ולקח וא"י א"כ מוז או מאחרת, אבל נחל אחין שאינו ניכר ל"ה קבוע לשיטתו דל"ה קבוע בכה"ג, אבל בכה"י ניכרת וא"י א"כ לקח ממנה או מאחרת הוי קבוע, והשפ"ד סק"ד י"שכ ט"פ הרמב"ם בפ"ד מרולח שסוף אינו ראוי לזיטע, וא"כ אין ספק כלל, אבל אי ה"י ראוי לזיטע ה"י קוש"י הרא"ש ז"ל טובה דהוי קבוע אף שאינו ניכר או מ"מ או מדרבנן כנז"ל, וא"כ אינו מהקבוע הוי כשיל לזיטע, ובחור"ב סק"ו כפ"ד דמה דנראה מהר"ש דשי"ך ביטול בקרקע, וא"כ נדר או נשבע

נשבע מקרקע שלא לזרוע ושכח אח"כ איזהו כמילה ברוב, אך הוא הוכיח מהא דשרס שאנדר בו קבר דמטמא מדאורייתא אחאי לא יתבטל ברוב קרקעות, וכן הוכיח מרש"י דניטין דגיד גבי נטיעה שנתערבה באחרות כחב רש"י שמתווכר לא בטיל: [קנב]

מחשיבות כו' בהגות אחרי ברוך על סמו"ד דמה להמו"ד, דכוונת רש"י לא משום מחובר לכד רק מכה חשיבות וכו' רק ככל דבר חשוב דרבנן, וכ"כ נחתים או"ח סיקט"ח ד"ה איברא כחב, דע"כ א"א לפרש ברש"י דמחובר לא בטיל דהא מלינו בסוטה דמ"ג יורה שסבכה בזקנה בטלה, וכן מלינו במענין ענין נקוב בכרס בכוסית מאתים, וכן ברש"י נ"ב בנתיאש ולא גדרה בעי כוסית מאתים, רק כוונת רש"י דהתם מהבטל הפסעם הליחות אבל כאן שכל נטיעה קבוע ומחוברת במקומה נהי דלאו מטעם קבוע דאורייתא הוא דהא לא ניכר האיסור במקומו, מ"מ החיבור עשאוהו חשיב ולא בטל ע"ש, וכן הביא בדת"ש סקמ"ח פלוגתא בזה מפר"ח בספר מ"ס חיים וכנה"ג לענין זרעים הנזיל סקפ"א חס י"ש נטילת במחומר מחמת חשיבות: [קנב] ביום כו' במג"א ס"ס ד"מ סק"א הקשה על הולך במדבר וא"י איזה יום שבת, אחאי לא יתבטל בין שאר הימים וליהוי כמו יבש יבש כמ"ש באשל שם, ובתת"ס או"ח סיקט"ח ד"ה ועיי' כו' ומידן הו"ל קבוע, ופירשו באשל שם דיוס זה ניכר לרוב העולם הוי קבוע מ"ה, ובתת"ס שם חמה לדעת הרמב"ם דאשה סופרת כל ימי' ו' ימי נדה וי"א ימי זבה, אך משכח פתח בטועה נזיל בשר רוב הימים וכשאיסור אינו ניכר במקומו ליה קבוע לשיטת הנ"ל, ומידן כיון שבימי זבה רוב נשים מסולקות בדמים והוי רוב דלא חיזא צ"ח יום הוי ימי נדה רוב, ואי דניזיל בשר רוב ימי נדה הוי ימי זבה רוב במספר, והוי חרי רובי דסחרי אהדרי והוי ספיקא דאורייתא עיי"ש: [קנב] דמטעשה כו' דבר זה נז"ל ה"ק"ה סק"ה מהדע"ת שהשיב להמשמ"ש בשאלתו בספק אימת נשפך החלב אם בתחילת הלילה שהי' רותח או בסוף שהי' זונן, ומיפ"ש בלדדי החיכים והיחר אחד הוא דאזלין בשר רוב שעות הלילה שהי' קר, והביא מהבנו"ש סי' ט"ז בספק אימת נשחט לענין או"ב מוכח מנדה דנ"ז דאזלין בשר רוב ימים, וכן הוא בתשובות מהר"ק שחולין בימים שאין עילוף שהם הרוב בא עלי', ומ"ש במג"א ס"ס ד"מ בשבת היינו כנז"ל שניכר לאחרים, ומ"ש בבבלי אברהם דאם המעשה שאלו מסופקים הוא נעשה בזמן קלר אין חולין ברוב ימים, ובפסחים ד"ז במטות שנמלאו בשר הבית חולין אף שהנפילה הי' בזמן קלר, התם אין חושבין מהנפילה רק מכל המטות הבאות לצד הבית מכל השנה לכך אזלין בשר רוב ימים, מ"מ הרי סברא זו נסתר מהבנו"ש וממארי"ק, שהרי השחיטה וסביאה הם ג"כ בזמן קלר, ואזלין בשר רוב ימים, ומה שהביא הבריא"א ראי' מנכונת דאמרינן בסמוך לשחיטה נטרפה ולא אזלין בשר רוב ימים, יש לחלק בין אם הרוב ימים הם היפוך מיום שאלו דנין כמו ימי טומאה וימי טהרה, או ימי עילוף וכדומה, אבל שם מה רוב היפוך יש מזה היום שאלו דנין עליו הרי כל יום הוי רק יום אחד שאלו משונה מזה ולכך לא אזלין בגבינות בשר רוב ימים, וכ"כ שם הדע"ת בפתיחה הובא בס"מ"ח סקרי"ב לענין ספק פרמ"ג בנחפ"א קודם שנחפ"ש עיי"ש, ומחיר שם בשאלה דקדירה

מ"מ צ"א הוי רק [קנב] מחשיבות כמו במחבר לקרקע דהוי חשוב ואינו בטל מדרבנן: **נב** וכן הרין [קנב] ביום בין הימים אם הוא ניכר כמו יום שבת שניכר לרוב העולם הוי זה קבוע ואין שייך בו ביטול ברוב ימים, אבל בשאר דבר שמשופקין אזלינן בתר רוב ימים כמו בספק אם בימי נדה או ימי זבה שהם י"א יום והם רוב. כנגד הוי ימי נדה יש לידך בתר רוב, ואף באם [קנב] המעשה שאנו דנין ע"י נעשה בזמן קצר ג"כ אזלינן בתר רוב ימים, אם לא כשאין שינוי בין יום זה לשאר ימים דאין שייך רוב בזה:

ספר

קבוע ומחוברת במקומה נהי דלאו מטעם קבוע דאורייתא הוא דהא לא ניכר האיסור במקומו, מ"מ החיבור עשאוהו חשיב ולא בטל ע"ש, וכן הביא בדת"ש סקמ"ח פלוגתא בזה מפר"ח בספר מ"ס חיים וכנה"ג לענין זרעים הנזיל סקפ"א חס י"ש נטילת במחומר מחמת חשיבות: [קנב] ביום כו' במג"א ס"ס ד"מ סק"א הקשה על הולך במדבר וא"י איזה יום שבת, אחאי לא יתבטל בין שאר הימים וליהוי כמו יבש יבש כמ"ש באשל שם, ובתת"ס או"ח סיקט"ח ד"ה ועיי' כו' ומידן הו"ל קבוע, ופירשו באשל שם דיוס זה ניכר לרוב העולם הוי קבוע מ"ה, ובתת"ס שם חמה לדעת הרמב"ם דאשה סופרת כל ימי' ו' ימי נדה וי"א ימי זבה, אך משכח פתח בטועה נזיל בשר רוב הימים וכשאיסור אינו ניכר במקומו ליה קבוע לשיטת הנ"ל, ומידן כיון שבימי זבה רוב נשים מסולקות בדמים והוי רוב דלא חיזא צ"ח יום הוי ימי נדה רוב, ואי דניזיל בשר רוב ימי נדה הוי ימי זבה רוב במספר, והוי חרי רובי דסחרי אהדרי והוי ספיקא דאורייתא עיי"ש: [קנב] דמטעשה כו' דבר זה נז"ל ה"ק"ה סק"ה מהדע"ת שהשיב להמשמ"ש בשאלתו בספק אימת נשפך החלב אם בתחילת הלילה שהי' רותח או בסוף שהי' זונן, ומיפ"ש בלדדי החיכים והיחר אחד הוא דאזלין בשר רוב שעות הלילה שהי' קר, והביא מהבנו"ש סי' ט"ז בספק אימת נשחט לענין או"ב מוכח מנדה דנ"ז דאזלין בשר רוב ימים, וכן הוא בתשובות מהר"ק שחולין בימים שאין עילוף שהם הרוב בא עלי', ומ"ש במג"א ס"ס ד"מ בשבת היינו כנז"ל שניכר לאחרים, ומ"ש בבבלי אברהם דאם המעשה שאלו מסופקים הוא נעשה בזמן קלר אין חולין ברוב ימים, ובפסחים ד"ז במטות שנמלאו בשר הבית חולין אף שהנפילה הי' בזמן קלר, התם אין חושבין מהנפילה רק מכל המטות הבאות לצד הבית מכל השנה לכך אזלין בשר רוב ימים, מ"מ הרי סברא זו נסתר מהבנו"ש וממארי"ק, שהרי השחיטה וסביאה הם ג"כ בזמן קלר, ואזלין בשר רוב ימים, ומה שהביא הבריא"א ראי' מנכונת דאמרינן בסמוך לשחיטה נטרפה ולא אזלין בשר רוב ימים, יש לחלק בין אם הרוב ימים הם היפוך מיום שאלו דנין כמו ימי טומאה וימי טהרה, או ימי עילוף וכדומה, אבל שם מה רוב היפוך יש מזה היום שאלו דנין עליו הרי כל יום הוי רק יום אחד שאלו משונה מזה ולכך לא אזלין בגבינות בשר רוב ימים, וכ"כ שם הדע"ת בפתיחה הובא בס"מ"ח סקרי"ב לענין ספק פרמ"ג בנחפ"א קודם שנחפ"ש עיי"ש, ומחיר שם בשאלה דקדירה

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קי ביאור יהודה קינ 225

הנ"ל אף שאין שם רוב טעות לטעם הנ"ל, רק מסניפים אחרים עיי' : [קנה] והפשוט, כו' שאלה זו הוא בחס'ם אר"ה סקע"ת, וכתב לרשבי"א אסור רק אותו חומש ושאל חומשים קורין, ולרמב"ם קורין רק אינו יולא בו מזה של ואחס כחבו כו', ומ"מ גם לרמב"ם שייך הקריבהו לפתחך כשיש כשרות, ולרשבי"א כיון שא"י באר"ה חומש וכשיקראו כל החומשים יח"י ע"כ טעות באחד לא ילא י"ח, ואפילו בספיקא דרבנן כה"ג כחב הר"ן ובמשל"מ רפ"א ממנילה דכה"ג בחרתי דסמרי, הוי כשני שבילין והלך בא' ולא נכנס ובשני נכנס למקדש חייב ממ"מ, ובניטול איסור הוי נהפך וכאן רק משום שא"י אומר ל"ש הכי, ואם יניחו חומש לתלות בו שייך מה חיות בבסיק"א, אך העלה כיון שאין שייך כאן קבועים כיון שאינו ניכר, ורק עכ"פ הוי האותיות חשובי כמו מחובר הנ"ל, ואותיות הסורה חשיבי טפי, ואף שהוא פסול מ"מ לכשיחבטל ויח"י כשר הוי חשוב אי"כ כיון שרק מדרבנן ד"ח לא בטל, תולין בכל חומש שיקראו בשא"י אומר שזה הכשר, ואפילו אחר שקראו בכל החומשים שגורא"י ה"י פסול באחד, מ"מ נסמוך לרמב"ם דמוחר לקרות בו, ולענין הקריבהו לפתחך כד"י שלא להביא הס"מ לירי גניזה : [קנה] שהחזיקוהו כו' זהו מעשה דחמ"ס ביר"ד סירע"ז שח"ס שהיו בו טעות הולג מהלך, ובני הקהילה הסמוכה שאלו ס"מ מהיכל לר' פרשיות, והחזירוהו באמרם שנמצא בו פסול טעות, וא"י א"ס ה"י זה הפסול מכבר ושאר כשרים או שה"י טעות אחר ואינו ניכר הס"מ בין השאר, והביא שהיד אל"י מכשיר משום ביטול הס"מ ברוב דרין יבש ביבש [וליריד"י] נס בלח בלח באין בר אכילה כאפר שבמג"א סת"מ וש"י] ברוב והטעות אין חשוב והס"מ שיש בו הטעות הוי כההרלה"מ שיש בו בליעה, ומחיר אפילו בג' ס"מ בבה אחת, ומחיר אפילו לכתחילה לסמוך לקרות באותו חומש, ודחה החמ"ס א] מלך ביטול ברוב כהי דלהמג"א סת"מ ברוב אפילו איבא לברורי אין בודקין אחר י"ח טריפות, מ"מ אם נתערב אחד ואפשר להכיר ולברר האיסור ל"ש ביטול כבוס אופן, ולא כלבוס שבטו"ז סת"מ ל"ב דמועיל ביוכר ג"כ, וכן לא שייך כאן לומר נדק ולא מלא עורב נטל, ב] מ"מ דהוי כבולע בההרלה"מ י"ל זה דומה לבשר שבלע טיפת חלב אף שהאיסור ע"י החלב מ"מ הוי גוף האיכור, והכ"ה ע"י הטעות נפסל הספר או החומש והוי דבר חשוב : [קנה] ס"מ כו' זה הוא היסוד הבית לחם יהודה שהביאו שם שלכתחילה לריך לחפש חיפוש אחר חיפוש עוד שימצא הטעות, פישפש ולא מצא יש להחיר מס"ס שמה אין זה שיש בו הטעות, אא"מ"ל הוא שמה אינו באותו החומש ואפילו בחד בחד מותר מס"ס זה, וכתב החמ"ס שנקל נוכל להגיה חומש אחד שנדע שאין בדיבור בחומש הזה טעות, ודעתו שיש אין יכולין לבדוק חומש אחד ג"כ יש להחיר ג"כ כמ"ש המג"א בס"מ בל"ח דא"ס לא לבדוק כד"י שלא לבטל

ס ספר תורה שה"י בו פסול באות אחת [קנה] וחפשו אחר המעות ולא נמצא, אף למאן שמכשיר שאר החומשים שאין בהם המעות, מ"מ כיון שא"י באר"ה חומש יש לאסור בכל החומשים, ומ"מ כיון דמה שאין האות במ"ל הוא רק סחמת חשיבות האותיות דס"ת שהוא דרבנן באינו ניכר, יש לסמוך לתלות החסר בחומש השני, ולקרות בו ולברך עליו, ואם ה"י ספק בס"ת אם יש בו טעות כלל, או שהטעות שמצאו בו ה"י זה בהספר [קנה] שהחזיקוהו מכבר לפסול ונתערב בשאר ס"ת, אין לבטל קריאת התורה בזה, כי יש להחיר טבח [קנה] ס"ס ויש לצרף ג"כ לתלות המעות בהפסול כמו שחורין בנפ"ל ל"ם להחיר כיון שמה שאינו במ"ל הוא משום חשיבות של ס"ת שהוא רק דרבנן :

סא בב"ל מה שאוסרין בפירש מהקבוע על דברים חשובים משום הגזירה שיקח מן הקבוע, זה רק

לכתחילה נסמוך לרשבי"א דרק אותו חומש פסול, כד"י שלא להביא הס"מ לירי גניזה : [קנה] שהחזיקוהו כו' זהו מעשה דחמ"ס ביר"ד סירע"ז שח"ס שהיו בו טעות הולג מהלך, ובני הקהילה הסמוכה שאלו ס"מ מהיכל לר' פרשיות, והחזירוהו באמרם שנמצא בו פסול טעות, וא"י א"ס ה"י זה הפסול מכבר ושאר כשרים או שה"י טעות אחר ואינו ניכר הס"מ בין השאר, והביא שהיד אל"י מכשיר משום ביטול הס"מ ברוב דרין יבש ביבש [וליריד"י] נס בלח בלח באין בר אכילה כאפר שבמג"א סת"מ וש"י] ברוב והטעות אין חשוב והס"מ שיש בו הטעות הוי כההרלה"מ שיש בו בליעה, ומחיר אפילו בג' ס"מ בבה אחת, ומחיר אפילו לכתחילה לסמוך לקרות באותו חומש, ודחה החמ"ס א] מלך ביטול ברוב כהי דלהמג"א סת"מ ברוב אפילו איבא לברורי אין בודקין אחר י"ח טריפות, מ"מ אם נתערב אחד ואפשר להכיר ולברר האיסור ל"ש ביטול כבוס אופן, ולא כלבוס שבטו"ז סת"מ ל"ב דמועיל ביוכר ג"כ, וכן לא שייך כאן לומר נדק ולא מלא עורב נטל, ב] מ"מ דהוי כבולע בההרלה"מ י"ל זה דומה לבשר שבלע טיפת חלב אף שהאיסור ע"י החלב מ"מ הוי גוף האיכור, והכ"ה ע"י הטעות נפסל הספר או החומש והוי דבר חשוב : [קנה] ס"מ כו' זה הוא היסוד הבית לחם יהודה שהביאו שם שלכתחילה לריך לחפש חיפוש אחר חיפוש עוד שימצא הטעות, פישפש ולא מצא יש להחיר מס"ס שמה אין זה שיש בו הטעות, אא"מ"ל הוא שמה אינו באותו החומש ואפילו בחד בחד מותר מס"ס זה, וכתב החמ"ס שנקל נוכל להגיה חומש אחד שנדע שאין בדיבור בחומש הזה טעות, ודעתו שיש אין יכולין לבדוק חומש אחד ג"כ יש להחיר ג"כ כמ"ש המג"א בס"מ בל"ח דא"ס לא לבדוק כד"י שלא לבטל

לכמל מחפלת ליכור יסמוך על החוקה, רק אם פירש אחר [קנה] שגורע ומלך כאן היתר נפל לים בדבר חשוב בדרכן שחולין כמו כן בזה אמרין כיון שאין לנו דין על הספר שנמלא בו הטעות יתלו גם הטעות השני נהראשון ומתיר לקרות ולכרך עליו ג"כ עיי"ב:

ו[דיני פירש קודם שגורר הספק שבשוע סע"ה]

[קנה] שגורע כו' מקור דבר זה הוא

ממ"ס הטור בשם הרשב"א [באות ט] ולפיכך מי שלקח בשר ממקילין אפילו חהרלה"ת, ואח"כ נמלא טריפה במקילין ולא נודעו חתיכות הסריפות בין שאר החתיכות והוא א"י מאיזה לקח כל מה שלקחו קודם מותר אבל אסור ליקח מכאן ואילך, ד"א נהרלה"ת אבל שאר החתיכות מותרות, וראוי להחמיר בכל החתיכות שאין הכל בקיאין ואם יבואו כו' וקרוי לטעות ליקח אף מן החשיבות וכן אנו נוהגין, וחמה הטור על הרשב"א שגראה שהחתיכות שארלה"ת אסורות מהדין ולא מחומרא דכל קבוע כמחלה על מחלה ואסור בכל דבר, וכ"כ א"א הרא"ש ז"ל דקודם הספק הכל מותר ואחר הספק הכל אסור וכ"כ הב"י מהר"ן להחמיר למפרע כשי"ת, והנה לתמימה הטור יחבאר בס"ק קל"ד פירושו, ולפ"מ שהביא הב"י מספר חו"כ הארוך תלי לה הרשב"א בפלוגתא ר"ח ור"י ז"ל ה"ל לענין פירש, שכחב בזה הלשון, ולפי דברי ר"י [שאושר בפירש כנו"ל] אם לקח חהרלה"ת ואח"כ נמלא טריפה אף שבשעה שגורע ל"ס זו קבוע אפ"ה אסורה, ולכך חמה הב"י דכיון שהטור פוסק כר"י לאסור בפירש ממילא, ה"ל לאסור גם ככה"ג שלקח קודם שגולד הספק כיון שהרשב"א חולה לה זה בזה, ולכך דעתו שהטור לא ראה דברי הרשב"א דחלה זה בזה אבל לפי האמת כיון שפוסק כהר"י לאסור בפירש ממילא, ליחא להאי דלפיכך, וכחב עוד דמ"ס הטור בשם הרא"ש להחמיר בפירש קודם אינו ממ"ס בפסקיו שהרי לפמ"ס בפסקיו כר"י ה"ל לאסור אף בזה, רק הוא ממ"ס בחשובה והביאו הטור בסמוך כמו שהעתיק הב"י לשון התשובה, דמה שלקחו מן הכשר קודם שגולד הספק אפילו הי' חהרלה"ת מותרת דלא אשכחן דאוסר הגמ' משום גזירה אלא היבא שטומדים בחזקת איסור, דאם שרית ל' אותם שפירשו אחי ליקח מן הקבוע, אבל קודם שגולד הספק ל"ס למיגור מדי שבחזקת היתר הם עומדים, מה אמרת שיקח אחר שגולד הספק הך גזירה לא אשכחן בש"ס, ועוד דבהא ליכא למיטעי דאם לקח בשעה שהי' בחזקת היתר בשביל זה לא אחי ליקח אחר שנאסר, ואפילו בפירש לפנינו אין חילוק כ"י שטומדים בחזקת היתר: [קנה] קודם כו' הב"י הביא בשו"ע סע"ה דין זה דקודם מותר ואח"כ אסור, ופירש הש"ך סקכ"ח וסקכ"ט, וסקי"ד דמירי הכל רק בתערובת חתיכות לא חיות וא"כ להב"י שאוסר רק בפירש במכין ומתיר בפירש ממילא א"ל להיתר זה של קודם שגולד הספק, דהא גם אח"כ מותר, רק עיקר הרכותא על פירש בפנינו דאסור באחר שגולד הספק וקודם שגולד הספק מותר אף ככה"ג, וכ"כ בטו"ז סק"ד וש"ך סקל"ג מהר"מ והאחרונים דקודם שגורע מותר אף למאן דאוסר פירש ממילא, ואף שלהב"י כיון שחלו זה בפלוגתא ר"י ור"ח ה"ל לאסור להאוסרים פירש ממילא כר"י, מ"מ הכל חלקו על הב"י, כמ"ס דר"מ אות ו' לדמות דברי הב"י במ"ס אי אחי להאי ליחא להאי, דאינו כן, דאף לר"י מותר לתשובה הרא"ש ה"ל, וכ"כ בדרישה אות ה' וכ"כ הפרי"ח סקכ"א שהב"י לא דק בזה, וממילא לדין שאוסרין בפירש ממילא באין הפת"ר משום דעת הרא"ש וסייעתו כר"י, מ"מ בקודם שגורע התערובת מחירין בפשיטות, וכ"כ הש"ך סקל"ג א"ת במחבר

המחבר בסעי' אחד שגודע התערוכות לאפוקי נקודם שגודע דליש גזירה זו כלשון תשובת הרא"ש שהביא שם, ומ"ש הנזכר הנזכר הוא מ' משום דכיון כיכש כיכש דחד בחרי בטל, הביא בדת"ש סקל"ט מהש"ס כי גדול אחד עמד יסוד ע"פ הצאה"ג הוה, אך הוא החפלא עליו שאין שום יסוד היסוד בזה כי מה זה דמיון ליכש כיכש דשם מיירי בחתיכה שארלה"ת אבל כאן מיירי בחלה"ת עיי"ש: [קס] הדין כו' על מה שחמה הטור על הרשב"א שאוסר בחתיכה שארלה"ת מחומרא, והלא אסור מהדין, תמה הב"י דכיון דמיירי בחתירות חתיכות שפיר הוי הארלה"ת מותר מהדין רק מחומרא לבד, וכן מה שכתב הטור להוכיח מהר"א"ש מיירי הרא"ש רק בהיו חלה"ת או של"י רוב כשרות, אבל ברוב וארלה"ת בטל כיכש כיכש, וסיים דמ"מ מחומרא אסור כמ"ש הרשב"א, והביא עוד לשון תשובת הרשב"א לענין נמכר קודם וכחז' אני נמכר מלשכ"ך אם נהגו בו איסור

ינהגו כמנהגם, ומ"מ בשו"ע העלה הרשב"א שאפילו חתיכה שא"ר להתכבד שאין הכל בקי"ן ויטעו בין רלה"ת לאינה ראוי, וא"כ הראויות אסורות מהדין והאינה ראויות רק מחומרא, ויתבאר בסקס"ב לענין ארלה"ת בלקח נדיעבד מהש"ך ופרמ"ג במזיד, אבל ברלה"ת אסור נדיעבד וכן רק בארלה"ת שמחומרא מחלקין בין יחיד למקילין אבל בזה בדיעבד אסור: [קסא] ובחתיכה כו' הביא מהר"ל שנטו"ו סק"ה וש"ך סקל"א מחלקים בין יחיד לרבים שביחיד לא גזרינן, ותמה הטו"ו הא ארצא מלנו טפי למיגור ביחיד מברבים דמידכרו אהדי כדמלנו בשבת דקמ"ו, וישב הנקוד"כ א' שבה שאין הכל בקיאים בחלה"ת הוי אסור ברבים טפי מביחיד, ב' הביא ממחמנו מו"ה גרשון ז"ל דשם בשבת הוי כמעמד אחד והוי כהא דמשלשין את הפסח דרי"ט בשבת דרבים מדכרו אהדי ולא גזרינן, אבל כאן שיש לחוש שיבואו בוא"ז יש לחוש יותר ברבים מביחיד: [קסב] ולי"א כו' הש"ך סק"ל אסור נדיעבד, והפרי"ח סקכ"ד מחיר אף במזיד בחתירות חתיכות, והשפ"ד מסכים לאסור ג"כ במזיד, ובשוגג מלך להחיר, ובדת"ש סקק"ז מהבית יצחק דעכ"פ לא גרע ממבטל איסור במזיד דמותר לאחרים, כיון דחומרא בעלמא שלא נמלא בש"ס הוא, ובדת"ש סקק"ז מהיר יהודה מחמיר אף בשוגג, אף בחתירות חתיכות וכ"ש בחתירות שפרמ"ג עלמו מחמיר, ורק לענין חזרת הדמים אף שנסקי"ט סעיף י"ג מבואר דמחמיר דמיו באיסור דרבנן, מ"מ בזה שהוא רק מחומרא יכול המוכר לומר קים לי כהמחיר ורק בלא שילם יוכל הלוקח לומר קים לי כהמחמיר: [קסג] מתירין כו' היינו לדעת הב"ת וסייעתו שביחיד אין לחוש לטעות כמו ברבים, והטו"ו סק"ה הנ"ל אחר שחמה על החילוק הנ"ל, ואחר שדחה האומרים דמיירי בחתירות חתיות שיבאר, כתב הוא ליישב קושיית הטור על הרשב"א, שזה אינו דומה להמבואר בסיק"א אם נחסך חתיכה הרלה"ת דשם הוי ממ"מ אם הוא היסוד מותרת, ואם אכורה הרי נחבטל החשיבות, אבל כאן הוי חתיכה הטור שאם נמלא עריפה בבהמה אם מחיר החתיכות שאינם ראויות ומאסור הרלה"ת יש כאן מנוף אחד איסור ויחיד וזה לא יתכן לכך אף האינן ראויות אסורות, ובתשובת הרא"ש

[קסד] הדין שתתיבה הראוי' להתבבד אסור ליקח בין ביחיד בביתו בין במקילין ביהדין, ואסור אף בדיעבד. [קסא] ובחתיכה שארלה"ת אם הוי התערוכות במקילין שיש שם רבים יש לאסור לקנות משום חומרא [קסב] ולי"א אסור אף בדיעבד אם לקח במזיד, רק יש מאחרונים שמתירים עכ"פ לאחרים אף בלקח במזיד, ובלקח בשוגג יש לצדד להתיר בחתירות חתיכות ולהחמיר בחתירות חתיות, ואף דמי שמחמיר אפילו בלקח בשוגג מ"מ אין המוכר מחויב להחזיר דמיו, רק כשלא שילם עוד הלוקח אין צריך לשלם להמוכר:

סג ביחיד בביתו [קסג] מתירין החתירות שארלה"ת ואף שיש אוסרים מהדין כל שיש מבהמה אחת מה שראוי להתבבד אף החתירות שאינם

שאינם רלה"ת, ואף לא [קסד] מבהמה שלימה רק אפילו מחתיכה שנחתך הארלה"ת, ונשאר הרלה"ת, מ"מ [קסה] העיקר שאין לאסור ביחיד בארלה"ת בהפטר [קסז] ואף להאסור מ"מ בנתערבו שנים בשש ונחתכו ב' אין לאסור מספק רק באם יש ודאי חהרלה"ת:

סד כשאוסרין במקלין באינו רלה"ת ג"כ, דוקא בנשאר שם עכ"פ גם מחתיכה הראוי להחבד ולא [קסז] כשלא נשאר שם שום רלה"ת, וביחיד שמתירין בארלה"ת אף בנשאר רלה"ת מתירין, ואף במקלין שאוסרים האינם רלה"ת זה רק [קסה] בחתיכות ולא הבני מעיים אף שנמצא גם החבד בתוך הבני מעיים, [קסז] וכן יש להקל בשנפל מזה האינה רלה"ת אח"כ למקום אחר אפילו בלח ברוב:

סה אם [קע] שחטו שבע בהמות בביתם ולקחו מהם שנים וחצי להמקלין, ור' וחצי נשאר בביתם ונמצא אח"כ באחת מהם טריפה ודאי וספק מאיזה הוא, אף שיש אוסרין החצי שפירש מחמת החצי הנשאר, ויש מתירין החצי המונח מחמת הפירש, מ"מ העיקר שהחצי הפירש

הוא רק חומרא בעלמא, אבל מהפמ"א הביא דב"ש רלה"ת עם אינו ראוי הוי גם ביחיד אסור, וממה שזה הוא היפך מהב"ח וס"ד דרך המקלין גזרין ולא ביחיד: [קסה] בחתיכות כו' נדח"ש סק"י מהיר יהודה דרך בחתיכות לדרך הבחנה לראות איזה הוא כשיטור רלה"ת ואיזה לא, אבל בבני מעיים מבהמות לעולם איך להחבד אף שנמלא בהם הכבד מ"מ אין לאסור כל הבני מעיים: [קסז] וכן כו' דת"ש שם סק"י מיד יהודה כיון שהרש"א בתוהבה"ק כתב רק שיש לחוש להמנהג להחמיר ולכך אין להחמיר עיי"ב, ונשפ"ד סק"י ומהר"א ז"ל כן חמרו הא המהדר ס"ל דחתיכה חי' ליה רלה"ת ויחבד עוד סוף מזה:

יא [דיני פירש חצי בהמה, כמעשה דר"לנא.

[קע] **שחמו** כו' זהו מעשה דר"לנא שהביאו הבית הלל והפרי"ח בקוב"א והמשנלות סק"ה ופח"ש סק"ד, והוא במשנות גלוני בחר"א, שכל השלימות הנשאר בבית הוי ודאי אסור אף שהי' פירשו מהם להמקלין, ועל השלימות שפירשו להמקלין ודאי מותרים שהרי הי' פירשו קודם שגולד הספק [ולהחמיר שיחבד בסק"ה לדרך לומר שהתערובות

מסעתיק קב"י ז"ל, וכל הכנשים שנחתכו להחיות דקו"א, אבל לא נוכל להחמיר כנש אחד מה שנחתך ממנו שרלה"ת והשאר יהא אסור כיון שהם מנוף אחד: [קסד] מבהמה כו' משנלות סק"ה דלהטו"ז לאו דוקא בבהמה רק אפילו בחתיכה כן הוא עיי"ש: [קסה] העיקר כו' בנקו"כ חולק על הטו"ז כו' הסברא דכיון דההרלה"ת הוא רק דרבנן הס אמרו לאסור והס אמרו להחמיר נכ"ה, וכמו שבנוף אחד פירש לפנינו אסור ופירש ממילא מותר, וכ"כ הפרי"ח סק"כ לחלוק על הטו"ז בזה, ואסברא לה בגליון רש"א שאין לנו אומרים קלמו, מותר רק קלמו בטל וקלמו לא בטל, ובחמור"ב סק"ז חמה מהנמ' זכחים שיחבדל בסק"ר דנקרב ראש אחד מהם דראש מותר אף דהבהמה אסורה, וכתב דעיקר טעם הטו"ז דאין לומר ממ"כ כנש"ק"א עיי"ש, ובנקו"כ סוכר עיקר דהב"ח להחמיר ביחיד ככ"ט, ובמשנלות העלה שבמעשה דהטו"ז שאין לומר ממ"כ יס לאסור בל"ן הפמ"ר אף ליחיד בביתו: [קסד] ואף כו' משנלות סק"ה דלא חיישינן שמה אחר מהכשרה ואחד מטרופס ויש כ"ן חהרלה"ת טריפה אחת ויאסור להטו"ז דרך בודלי כתב כן הטו"ז ולא בספק עיי"ש: [קסז] וד"א כו' בשפ"ד סק"ל חקר בזה די"ל בלא נשאר היום לא גזרין אטו פעם אחרת, וכן הביא מהמנחי' דאחור קמו רבנן במילתא וידעו שסילקו הטרופס משמע רק כשיש עוד חהרלה"ת, וכתב שכן נראה שהרי זה גופו

דב"ש רלה"ת עם אינו ראוי הוי גם ביחיד אסור, וממה שזה הוא היפך מהב"ח וס"ד דרך המקלין גזרין ולא ביחיד: [קסה] בחתיכות כו' נדח"ש סק"י מהיר יהודה דרך בחתיכות לדרך הבחנה לראות איזה הוא כשיטור רלה"ת ואיזה לא, אבל בבני מעיים מבהמות לעולם איך להחבד אף שנמלא בהם הכבד מ"מ אין לאסור כל הבני מעיים: [קסז] וכן כו' דת"ש שם סק"י מיד יהודה כיון שהרש"א בתוהבה"ק כתב רק שיש לחוש להמנהג להחמיר ולכך אין להחמיר עיי"ב, ונשפ"ד סק"י ומהר"א ז"ל כן חמרו הא המהדר ס"ל דחתיכה חי' ליה רלה"ת ויחבד עוד סוף מזה:

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קי ביאור יהודה קטו 229

שהתערובת היא עוד צניח רק הספק נולד אח"כ, ולהצניח שיתבאר אין צורך כי הכל הוא פירוש לדברי' כשי"ת] ונחלקו רק על החלי, שהגאון ר"ר העשיל ז"ל החזיר אותה שצניח מחמת אופה שפירש החלי, ויש אסרו החלי שפירש בשביל החלי שצניח, והפרי חדש דחה דברי שניהם ואומר שכל הטעות נמשך להם ממ"ש הטו"ז באינה דלה"ה שאין להחזיר כיון שיש דלה"ה ולא מלינו חלי אסור וחלי מותר, וליתא וכמ"ש בנקה"כ דהם אמרו והם אמרו, וכ"כ הפרי"ח בפנים סק"ג להטו"ז, ומה שהחזיר הב"י משום גירסת תשובת הרא"ש שהביאו הב"י וטו"ז, וכן כיון שמה"ה הוא חמה במשניות הא' כיון שיש רק תערובת חמיתות ולא חניות אף הוא מ"ה, ודעת הכר"פ כהפרי"ח משום בשטמ"ק צ"ח הג"ל בקפ"ז כו' רובו הוא רק ספק והמורה החזיר א"כ הפירוש מותר והמונה אסור, והוכיח במשניות דאפילו בתערובות חניות להסבירים שהוא מ"ה, מ"מ

מותר ג"כ החלי שלקח לביטול, וכ"כ להלכה, ורק בדין הטו"ז הג"ל הנריך הפמ"ר, ובחז"ר כק"ח דעתו לאסור כולו וכ"כ עוד בהרבה מקומות כטו"ז, ובכבוד שור חולין דמ"ב הביאו פת"ש סק"ד מסכים לחלוק על הפרי"ח כדמלינו בעירובין דע"ז בפירש"י ז"ל דלא ליתוי דברי חכמים כחוכא וטולוי, ובש"ס ש"ד פ"ד עושה סמיכות לזה ממנה דטהרות פ"ו דה"י מסוכן בנשות היחיד והוליו לרש"י והחזירוהו לרש"י, דפליגי ר"ש וחכמים זק"ל כחכמים דאין קלטו מכריע קלטו, והוי כהפרי"ח להחזיר הנפרש, וכ"כ בלבוש"ר בחידושי דינים סקס"ה שאין משגיחין על האוסרים במעשה דווילנא, עיי"ש לענין מעשה דמסמר, ובחמ"ס יו"ד סק"ד שיתבאר בסקרי"ח נראה ג"כ כפרי"ח, רק מסתפק אם החלי מותר לרוב, וכ"ה בדת"ש סק"ק מאי נדה, ובית יצחק, כהפרי"ח להחזיר הפירוש קודם שנוול הספק, רק מחלק שם בחלקו הפנים והאחוריים בנפל לים עיי"ש: [קעא] שחמו כו' מעשה זו הביא השפ"ד סקל"ז ד"ה מעשה כו', ודעתו כפנים שהרי אלל בעל השלש ה"י רוב וא"כ ממ"ז מותר, אם ה"י הטריפה אלל בעלי השנים הרי שלו מותר לגמרי, ואם ה"י הטריפה בשלו מ"מ הא ה"י רוב והוי פירש קודם שנוול הספק דמותר כמ"ל: [קעב] ואותן כו' שפ"ד שם דמלוי בהר"ה והר"ן שיתבאר בסקל"ה, דלהר"ה שאין מחזיקין בתערובת חניות דלמפרע כיון דהוי מ"ה, מ"מ כיון שלכמה פוסקים מותר בחניות, ולכר"ן אף בקבוע הניכר מותר למפרע כשי"ת, יש להחזיר כאן לכו"ע דלא הוי כאן ודאי דשמא הוא מבטל השלשה, ומותר בפשיטות, שוב אף להר"ה ל"ה קבוע מ"ה: [קעג] דאפילו כו' שם בשפ"ד מטעם היחיד המ"ב וש"ך בספק דרבנן ע"י גילגול בלא נודע בהפמ"ר, ומ"ש שם דע"כ לא החזיר אלל ברוב לא במחלה דהוי ד"ה, מ"מ איכא ס"ס שמא כהר"ן או בהסבירים דחניות ל"ה קבוע [ד"ה] ומותר בלמפרע, ואח"ל כהר"ה שמא אינו טריפה כיון דס"ט הוא [ז"ל דמ"ש אחד אחד הוא ג' שחמו א' א' שנוה שפיר אי ל"ה קבוע או דל"ה קבוע למפרע כיון שהוא דרבנן מחזיקין מכה רוב ופירש, אבל בחד בחד מחש מאי ס"ס יש, וא"כ אינו יודע מ"ש שלמ"ב וש"ך בעי רוב ולא מחלה] ומותר בהפמ"ר וכבוד שבת: [קעד] הבג"ז כו' שפ"ד

הפירוש מותר והמונה אסור כמו בהשלימות שמתירין אותן שהוליוו מקודם להמקילין משום פירש קודם שנוול הספק:

סו אם [קעא] שחמו ג' קצבים חמשה בהמות ולקח אחד ג' בהמות ששחט בביתו להמקילין [ויאמקעם] וב' מהם נטלו כל אחד את האחד ששחט בביתו, ונמצא אח"כ אצל האחד שקנה כל הבני מעיים נקב וספק בסתימות שומן באופן דהוי רק ספק טריפה, יש להתיר אותן שרקחו סבע"ה ג' בהמות בפשיטות, [קעב] ואותן שרקחו מהשנים יש להתיר ג"כ בהפמ"ר וכבוד שבת, [קעג] ואפילו ה"י רק אחד אחד יש להתיר בספק טריפה, בהפ"מ וכבוד שבת:

סז אותו שלקח [קעד] הבני מעיים שנמצא בו הספק טריפה, יש להשליך

מותר ג"כ החלי שלקח לביטול, וכ"כ להלכה, ורק בדין הטו"ז הג"ל הנריך הפמ"ר, ובחז"ר כק"ח דעתו לאסור כולו וכ"כ עוד בהרבה מקומות כטו"ז, ובכבוד שור חולין דמ"ב הביאו פת"ש סק"ד מסכים לחלוק על הפרי"ח כדמלינו בעירובין דע"ז בפירש"י ז"ל דלא ליתוי דברי חכמים כחוכא וטולוי, ובש"ס ש"ד פ"ד עושה סמיכות לזה ממנה דטהרות פ"ו דה"י מסוכן בנשות היחיד והוליו לרש"י והחזירוהו לרש"י, דפליגי ר"ש וחכמים זק"ל כחכמים דאין קלטו מכריע קלטו, והוי כהפרי"ח להחזיר הנפרש, וכ"כ בלבוש"ר בחידושי דינים סקס"ה שאין משגיחין על האוסרים במעשה דווילנא, עיי"ש לענין מעשה דמסמר, ובחמ"ס יו"ד סק"ד שיתבאר בסקרי"ח נראה ג"כ כפרי"ח, רק מסתפק אם החלי מותר לרוב, וכ"ה בדת"ש סק"ק מאי נדה, ובית יצחק, כהפרי"ח להחזיר הפירוש קודם שנוול הספק, רק מחלק שם בחלקו הפנים והאחוריים בנפל לים עיי"ש: [קעא] שחמו כו' מעשה זו הביא השפ"ד סקל"ז ד"ה מעשה כו', ודעתו כפנים שהרי אלל בעל השלש ה"י רוב וא"כ ממ"ז מותר, אם ה"י הטריפה אלל בעלי השנים הרי שלו מותר לגמרי, ואם ה"י הטריפה בשלו מ"מ הא ה"י רוב והוי פירש קודם שנוול הספק דמותר כמ"ל: [קעב] ואותן כו' שפ"ד שם דמלוי בהר"ה והר"ן שיתבאר בסקל"ה, דלהר"ה שאין מחזיקין בתערובת חניות דלמפרע כיון דהוי מ"ה, מ"מ כיון שלכמה פוסקים מותר בחניות, ולכר"ן אף בקבוע הניכר מותר למפרע כשי"ת, יש להחזיר כאן לכו"ע דלא הוי כאן ודאי דשמא הוא מבטל השלשה, ומותר בפשיטות, שוב אף להר"ה ל"ה קבוע מ"ה: [קעג] דאפילו כו' שם בשפ"ד מטעם היחיד המ"ב וש"ך בספק דרבנן ע"י גילגול בלא נודע בהפמ"ר, ומ"ש שם דע"כ לא החזיר אלל ברוב לא במחלה דהוי ד"ה, מ"מ איכא ס"ס שמא כהר"ן או בהסבירים דחניות ל"ה קבוע [ד"ה] ומותר בלמפרע, ואח"ל כהר"ה שמא אינו טריפה כיון דס"ט הוא [ז"ל דמ"ש אחד אחד הוא ג' שחמו א' א' שנוה שפיר אי ל"ה קבוע או דל"ה קבוע למפרע כיון שהוא דרבנן מחזיקין מכה רוב ופירש, אבל בחד בחד מחש מאי ס"ס יש, וא"כ אינו יודע מ"ש שלמ"ב וש"ך בעי רוב ולא מחלה] ומותר בהפמ"ר וכבוד שבת: [קעד] הבג"ז כו' שפ"ד

שפיר שם דהוי כשנות יעקב נעגל פה מין הנזיל סיקה סקססב שמתירין הנשר בקליפה, ואותו חסידה דק הוי ספק טריפה, ושאר הדקין ליה רלהית ובטלין ברוב, והבשר שנמלח עם הדקין יש להתיר ככל ס'ט שנמלח בבשר שמתירין הבשר בקליפה, ואותו שלקח כל [קעה] הריאות יש להתיר באינה רלהית לפי המקום והזמן והוי ספק דבר שבמנין וספק טריפה דהוי ס'ס, [קעו] ויש מאחרונים שמתירין בשל בעל השלשה אפילו לקנות אח"כ אפילו תהרלהית נכח ס'ס:

סח כבר [קעז] נתבאר דבבעלי חיים במקום שמתירין בפירשו כולם אחר שגולד הספק הוי שנים האחרונים אסורים, ובזה שנמכר קודם שנודע מהתערובות אף בנמכר הכל גם השנים האחרונים יש להתיר, [קעה] ויש שדעתם לאסור כשנודע אח"כ מהתערובות, ויודעין מי הם אלו הב' אחרונים, דרך אלו הב' אסורים, וכשאין יודעין יהי הכל אסור, ורק אם נודע כשהי' הבאי' כאן, ואח"כ נמכרו ואי' איזהו הם, יש להתיר, מ"ט כשנמכרו אלו הב' א' לב' בגא, מותר לכויע:

סח אף בקקח קודם שגולד הספק שמתירין

והאמרי בדרך העיר, מכרו'פ ונחוד'כ סק'ה ומידושים סק'ה מחיר ג"כ אף ב' האחרונים, וכ"כ הניח מאיר שבניגא ס'יו מהאפי רבדכי והב"ח שנחשבת גלוי נמחא, וכח שם שטוב בעיניו יותר ללמוד בסתימת הראשונים מפירושן של אחרונים וטעור טובב בסיט'ו וג"ז שביא אסורים, וכאן העתיקו סחם כל מה שלקחו קודם מותר, וסחילוק דק צירון הכה"ג בא"כ דהמקובץ יחד עדיין אסור שלא נחבטל בתוכם, ורק ע"י כל דמריש לכך ב"א אסורים, לפפרישן לכתחילה עכ"פ, ובנחפזו שלא נשאר רוב במק"א כילן שיש לטובה, ה"ה בנמכרו אמריק על כ"א ואחד כל דפריש: [קעה] ויש כו' בספר בינה אדם ס' ו' החזיק עיקר דלא ככרו"פ, ודעתו דכיון דידעין מי הם הב' אחרונים הוי כעדיין בקביעות ואסורין, אבל בלא ידעין י"ל כיון שמתחילה בלא נודע הרי לא נחבטלו להשך סק'ס מ"ה, וגם כל דפריש ל"ש גבי' כיון דהוי רק ב' גורע טפי מהדין דסע"ד בקבוע ונמערב ברוב דשם הוי קבוע חידוש וכאן אין חידוש כלל, ואפילו להמנחי' דהוי רק מדרבנן, מ"מ י"ל שחזר להקביעות, ורק לדעתו בנודע והי' אלו ב"א ואח"כ נמכרו ולא ידעין, י"ל כיון דעל הראשונים חל שם היתר ביטול שהרי נודע, וגם אלו הב' שלא נודעו כשנמכרו הוי כ"א בספק שמה הוא מאומן שלקחו מראשונים, ואין כאן אפילו איסור דרבנן הוי סד"ר לקולא, והבית מאיר השיב לו שנמכרו לב' בנ"א נהי דל"ש ביטול מ"מ יכול

שפיר שם דהוי כשנות יעקב נעגל פה מין הנזיל סיקה סקססב שמתירין הנשר בקליפה, ואותו חסידה דק הוי ספק טריפה, ושאר הדקין ליה רלהית ובטלין ברוב, והבשר שנמלח עם הדקין יש להתיר ככל ס'ט שנמלח בבשר שמתירין הבשר בקליפה, ואותו שלקח כל [קעה] הריאות יש להתיר באינה רלהית לפי המקום והזמן והוי ספק דבר שבמנין וספק טריפה דהוי ס'ס, [קעו] ויש מאחרונים שמתירין בשל בעל השלשה אפילו לקנות אח"כ אפילו תהרלהית נכח ס'ס:

לטעות, רק מותר אפילו בנמכר'ה מכלן ואילך דשמה הוא אלל האחד אחד, ואח"כ אלל השלשה י"ל על כל אחד ואחד שמה הוא הכשרה, וכחב דאפילו אי הוי תערובת חיות והוי מ"מ מ"מ כאן ל"ה איסור חורה דהוי מיד ס'ס, ויש שם עוד דנים באריכות מזה: [קעז] נתבאר כו' היינו הנזיל סקקכ"ב בטוש"ע סיט"ו וסינ"ו, וכאן הניא בכרו"פ מהדרכי נועם דדוקא אם נמכרו כולם בפעם אחת, אבל אחד אחד נהי שמוחר שחולין מהרוב פירש והאיסור באחרונה, מ"מ ב' האחרונים דליכא פרישה מהרוב אסור, ובכרו"פ חולק דכאן הוי כנעקרו כולם ומוחר לגמרי, והסכים לזה השפ"ד שם שכן הלכה, ובנוני"ק סיט"ו וחפ"א' שבדתי'ש סקק"ד מחמירים כהד"ה,

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קי ביאור יהודה קטז 231

יכול כ"א ואחד לומר האיסור נכד ויהיה
אללי, וכמ"ס הבי"ח מהאפי"ר הג"ל שיש לומר
כבר פירש האיסור מקודם, וגם כס"ט ונ"ז
רק לאדם אחד האסור אבל לאדם אחד
מומר ע"י"ש באר"ח וברת"ש שם מיד
יוסף שאין בידו להכריע ויש לכת"ל להחמיר
לעלמו כב' האחרונים ע"י"ש: [קעט] נלקח
כו' כשפ"ד סק"ז בחקירה א' פשיט לה כן
דכשלקח הרוב כב"א לא עדיף מפירו' מ'
וס' ש"ס' אסורים, וכ"כ בחור"ח סק"ח משום
איסורא ברובא אימי' ומ"מ אין המועט נימל
ע"י זה, ובניג"א סיל"ב הבי"א מגדולי בתראי
שהבי"א ראי' מכוניא דזבחים הג"ל דשחא
יבואו י' כהנים כב"א נראה דאיסורא ברובא
אימא, ומ"מ לא קשה דנגזור בזה אף בקודם
שנולד הספק, וכח"כ שם דאף דמגמ' דחיות
שיבאר נראה דל"א כלל איסורא ברובא,
מ"מ מהנשע"ד אינו נראה כן, ובניג"א שם
לפי פירושו כהנשע"ד אינו כן ודעתו להחמיר
בהפ"מ וסעידת מלוה בלירוף דעת הפוסקים
דחמ"כ ח"י ל"ה רל"ה: [קפ] מאחרונים
כו' בדת"ש סק"ה סק"ג וסק"ה מהבית
ילחק שהבי"א היתר הגדולי בתראי, ומ"מ
העלה לאסור אף בזה אחר זה נבי ש"ה'
על כל אחד שם היתר מלד פירש אמרינן
על כ"א שהאיסור נשאר אלל המוכר, אך כיון
שהידיעה עיקר א"א לומר עכשיו כשגודע
מרובא פירש, דלא כבני"א, ודעתו לענין המועט
תליא לרא"ש דהידיעה עיקר מ"ה בין לקולא בין לחומרא יש להחמיר המועט, ולהחולקים על
הרא"ש יש לאסור [ונראה שם לדעתו דגם כל דפריש ל"א בלא נידע ולהג"ל סק"ה סק"ל
מהתכ"א בלביבות נראה דכל דפריש אמרינן ב"י] ומ"מ בסק"ה הבי"א שם רק דעת
הבני"א אפשר יש להחמיר בלירוף חמ"כ ח"י: [קפא] ובמחציתן כו' לפנ"ש השפ"ד
בסוף חקירה א' הוי מחציתן כרוב ואסור דל"ש פירש, אבל בבני"א סס"ל"א אחר האריכות
מהגמ' ורש"י בזבחים כתב, דהי' שגורבן אין מתירים לפי שהר"ר העשיל ז"ל ירא להחמיר,
מ"מ במחציתן כיון שהפרישה שהביאו הש"ך סק"ל מחמיר במחציתן יש לסמוך להחמיר ע"י"ש:
[קפב] שחטו כו' דבר זה הבי"א בדת"ש סק"ה משאילת יעב"ץ ולהנראה שם הוי הפירו'
בהג' שנמסכחים אף שמבואר בשו"ע שאסור ליקח מכאן ואילך, מ"מ כאן לימא לקבוע
כלל, בהג' לא, דהא ה"י רובן פירשו ולאו אחחוק איסור, אפי' בכו' אף ד"ל איסורא
ברובא, מ"מ לא אחחוק איסור במקולין כלל, והוי רק יבש ביבש דבעל ברוב, ולריך לעיין
בנוף החשובה, כי לפי הפרמ"ג הג"ל, הוי הרוב אסור וכן המועט אין נימל ע"י זה
כמ"ס המו"ד, ואמאי ל"ה אחחוק הרי יש טריפות בזה: [קפג] אחר כו' בדת"ש
סק"ב הבי"א כן מספר שער דיעה, דאין זה דמיון לפסחים ד"ז דאולינ בחר בחמא, והוי
אלל הקל"ב של יום א' בעל הד' ספק אם יש רוב וכיון שס"ט הוא ל"ה כספק אחד כגוף

שמתירין, מ"מ אם [קעט] נלקח
הרוב בבית אחת יש לאסור זה, וכן
גם המועט שנשאר בהקביות אין
להתיר ע"י זה, ומ"מ יש מתירין
בהפ"מ וסעוד"צ בצירוף היתר של
חמ"כ ח"י, אף שיש [קפ] מאחרונים
שאנינו נוחים מזה ודעתם לאסור
אפ"ל פירש אחד אחד להלוקח עד
שנתקבץ אצלו ונעשה רוב, [קפא]
ובמחציתן יש להתיר אף בלי הפ"מ:
ע"א [קפב] שחטו עשרה בהמות
במטבחים ולקחו מהם שבע
למקולין, ושלש נשאר במטבחים,
והבני מע"ס היו במקום אחד ונמצא
בהם טחט בטחול, באופן דהוי
ודאי טריפה, י"א שבוה אין להחזיק
איסור במיעוטו כיון שלא אתחזיק
בבית המטבחים עד שפירש הרוב,
ואף בה"ז לא אתחזיק והוי ספק קבוע
דרבנן דקולא:

ע"א אם [קפג] אחר ש"ק ח"י ספק
טריפה בהבני מע"ס והוא קנה
ביום א' טהקצב שהי' לו ד' בהמות,
וביום ב' קנה טהקצב שהי' לו רק ב'
בהמות אין לחוש בזה לילך בתר
אחרון רק יש להתיר בבה"ג הכלים
בשנאכל הבשר, ובודאי טריפה אין
להתיר

232 קיבוץ ביאור הלכות תערובות מימן קי קיצור יהודה

להתיר, [קפד] ובה"י ספק אם הוא מרוב ימים שכל אחד בפני עצמו אין שם רוב היתר, רק ביום אחד יש רוב כשר יש לספק אם לילך בתר רוב ימים או רוב בשר :

עב כבר [קפה] נתבאר בתערובת של בעלי חיים כשהוקבע אחד הפרישה, אימת חוזר להקביות, ול"ש אותרים הוי בזה כשפירשו קודם שנוצד הספק מבית הקצבים ששוחטים שם ולוקחים ליאמקם במקום שמוכרין הבשר הוי איקבע בחניות, והוי קבוע דחניות, ול"א [קפו] אם פירשו מהמטבחיים להיאמקם קודם שנוצע התערובת בזה אחר זה אין חוזרים לקביותם וחלוק הוא מאחר שנוצד הספק במקום שמותר בפירש דשם חוזר להקביות :

עג ויש [קפו] שכתבו בזה כך, שבאם הולכו כל הכהמות בזה אחר זה להמקילין חוזר להקביות, אף שהופרשו מכית השחיטה קודם לית הספק, דכיון שלא נודע ונתחזק היתר שם קודם ופרישה, אין על זה דין פירש וחוזר להקביות כשניה, ורוקא כשהופרשו כולם אבל בחסר אחד שיי"א אין כלל איסור בקביות הזה הוי פירש :

עד יש [קפה] מהפוסקים שכתבו ד"ה פירש מהקביות קודם שנוצד הספק רק באם ה"י באותו מקום הראשון עכ"פ תערובת, כמו שנתערבה הריאה בין הריאות ולאחר שהולכו :

דאם לא הביאו רק המועט ודאי פשוט ממעשה דוילנא דהוי פירש כנ"ל, וכנ"ל רוב או מחליט ג"ל בל"ה אופן, ורק גם בלא נשאר כלום בניה"ש, רק מכרו אפילו רק בנחה אחת קודם כלאופן שיש לספק שמה אין כאן כלל טריפה אין חוזר לקביות, וחמיר תערובת א' דשם אף בפירשו מקלחין ואח"כ נודע העריפות הוי קביע אף דאפשר שאין כאן טריפות כלל, אבל בקבוע הב' רק כולן אבל בחסר א' שיש לומר אין כאן ודאי איסור אינו חוזר לקבוע, וכ"כ בחכ"א כס"ג דין א' דנחסר אחד אין חוזר לקביות : [קפה] מהפוסקים כו' הוא מחוד"ב סק"ה שחמה מאור על ל"ז זה דכי מפני שהיו בתחילה נימח, ונלקחו

בש"ח דהוי כשניהם בנוף ספק אם הוא טריפה, וספק שמה נחטל כרוב [ל"ל אפי' ברל"ה מ"מ מ"ה הוי ס"ס כיון שנטל] ודאי נהפך דאפילו לרשנ"א דל"ה נהפך הוא רק מדרבנן והוי ב' ספיקות בנוף וכהכ דרק בספק טריפה ונאכל הכשר, אבל בודאי טריפה ל"ע דלינא אס לסמוך על הסברא הנ"ל דנהפך הוי כנוף [בודאי טריפה אי' מה ס"ס יש, וכס"ט הוי ע"י גילגול בלא נודע ולריך ג"כ לפין בפנים] : [קפד] ובה"י כו' דת"ש משערי דיעה שס דמליא בפלוגתא דב"כ אס רוב לזריעה או רוב אינשי כנ"ל סקט"ג דאוליין בחר רוב בשר לאיסור וכלן הוי להיתר :

[ב] דיני הוקבע פעם כ' במקולין, שבפרט"ג וחור"ד, ובינ"א.

[קפה] **נתבאר** כו' היינו הנ"ל סקק"ה עד סקל"א

בנע"ח אחר שנוצד הספק והוקבעו פעם אחרת, וכלן כחכ בשפ"ד סקל"ז בחקירה הב' דבנטלו כולן ממוקם ששוחטים בניהם ולקחו לעשר חניות ונמלא אחד טריפה, ודאי יש כאן מוות א' טריפה הוקבע בחניות, וכ"כ ברת"ש סקק"א מחפ"א' אף בפירש קודם שנוצד הספק מ"מ כשחזר הכל למקולין חוזר להקביות וכחכ דמהנמ' מוכח דלא כש"ך הנ"ל בנע"ח : [קפו] אם פירשו כו' בחור"ה סק"ה מחיר בזה של קודם לידת הספק כהפ"ח דלא חוזר להקביות משום שבוה הוי אף שנים האחרונים מותרים אין חוזר להקביות, ורק לשיטתו צ"י שיהא עכ"פ תערובת קודם שפירש דנלא"ס ל"ס לזירי' פירש קודם לידת הספק כש"ח : [קפו] שכתבו כו' הוא מהבינ"א הנ"ל סקק"ל שמה"ק כך, ומ"מ כחכ שס בסימ"א

אח"כ למקום אחר נדננו כפירש, נחמ"כ נ"כ כשהיו ביחד בחיים ונשחטו אח"כ יה"י פירש, ולכך דעמו ככפנים דשפיר הוי קודם לידת הספק רק פכ"פ ה"י תערובת הריאות במקום הזה, ואם ה"י מולא הטריפות במקום שהם ביחד ל"ה נודע ממנו לקח לכך נקרא מקום הקביעות בזה, אבל בפירש מוטע ונחשדנו הריאות ונמלא טריפה אחת ל"ה פירש קודם לידת הספק, ונשחטו כן מחשבות הרמב"ן שצ"י בהעלום למגדל: [קפ"ט] חולקים כו' מהשפ"ד במעשה דווללנא נראה אף שהתערובת ה"י אח"כ נ"כ הוי פירש, ובנ"י"א סי' י"ב חולק על החומ"ד פירש דברי התשובה להרמב"ן משום שלא ה"י אז רוב כיון ששחטו אחד, אבל בפירש ואח"כ נחשדנו דמי להר"א"ה שצ"ך סק"ד, דאין קי"ל כהר"ן וכרשב"א דמסייע ל"י כמ"ס שם בנוסח דה"י פירש, ומ"מ ברת"ש סק"א הביא גם מה"ד יהודה כהחומ"ד דבני נחשדנו וכמ"ס בחידושים סק"ח דבני פירש אחר שה"י התערובת וקודם לידת הספק עיי"ש צ"י: [קצ] קצבים כו' דבר זה הביא בבית ארס סיט"ו מה"ס שם צ"י דבר זה הביא א"ס ככ"ג ש"ס לאחר כ"י לאן ולאחר ת"ו ולאחר ה"י, וכל אחד מכיר שלו, והחזו ראשונים ולקח כ"א ראש שלו, ונמלא מ"ס בראש אחד מהם אי דמי להמתכחל בתי"מ סירל"ב בלאחר ש"ס לו כ"י אחרונים ולאחר י"י ולאחר חמשה וגזל איזה אחרונים אמרינן שגזל מבטל הרוב, ולהג"ל לא אמרינן שהוא של בעל רוב, וכן ל"א שפירש מהרוב כיון שכל אחד ה"י מבורר בשלו הוי כקבוצה וכמחלה, וחמה שם שהרי בקבוצה דמניות נלקחו קודם שגודע הספק איזה טריפה שיחבאר אף שכל אחד קבוצה, וכחב דלא ס"ל כמוהר"ל דה"י דל"ס ביטול גבי, מ"מ פירש אמרינן ב"י, וי"ל מהר"ל דעמו דלקחו לביתם ה"י שם קבוצה, או דבולוקה ה"י בכל נוחי פירש ומהר"ל מיידי בשלסם וה"י קבוצה, ומ"מ למעשה י"ל גם מהר"ל מודה: [קצא] בחצר כו' בבית ארס סימ"ב יליף לה מסיניא דיומא בפיקוח נפש דגם בזה כיון שג"ה יחד נחלר הב' אמרינן על כל אחד שפירש מחלר הראשון: כל דפריש, והבטח"ה זו ה"י מהרוב דכיון שחבאר הב' ל"ה קביעות ל"א ב"י שפירש מחלר הב': [קצב] מתירין כו' על מ"ס הש"ך סק"ב, ב"י, ומהר"ל ה"י, וחנ"י דה"י חקר השפ"ד דכסע"ז לענין זאכל שיחבאר כחב בצירוש דש"מ, וי"ל לענין קבוצה ופירש כיון דדשיל"מ לאו מלך חשיבות הוא רק מלך עד שחבאלנו באיסור כו' י"ל אף בפירש

שהחליטו להטקולין נודר ספק שראו אחת טריפה, אבל אם נלקח ממקום שגשחם ולי"ה שם כלל תערובת, שכל אחד ה"י בפ"ע עם המעיים שלו ל"ה פירש מה שנתערב במקום השני וראו ריאה אחת טריפה שם, אף שיש [קפ"ט] חולקים בזה וסוברים דה"י פירש:

ע"ה אם שחטו ב' [קצ] קצבים אחד שתי בהמות ואחד בהמה אחת ולאחר הפשיטה של הג' בהמות הפרישו בהמה אחת למקולין קודם שנודע שום ספק, ואח"כ נתערבו הבני מעיים ונודע שיש אחת טריפה, יש אומרים דל"ה בה"ג פירש כיון שכל אחד הוא מבורר בשגו, וכן אין לתלות הטריפה בשל בעל הרוב וה"י קבוצה אף שבולוקה י"ל דה"י פירש כה"ג:

ע"ו אם ה"י ט' בהמות [קצא] בחצר אחת ונתערב טריפה אחת ביניהם, ופירשו מחצר הזה דרך חצר הב' למקום אחר בזה אחד זה, ונשאר בחצר הב' בהמה אחת אף שה"י אתחזיק בחצר הזה טריפה שהרי עברו כולו דרך שם, מ"מ הבהמה מתרת:

ע"ז דבר שיש לו [קצב] מתירין אף שיש אומרים שחלוק משאר דבר חשוב שמותר אפילו בהרפ"ש במתכוין, או להיפך דחמיר שאפילו פירש מבי"א אין בוועיל בו, ומ"מ העיקר דמועיל בזה פירשו כמו בשאר הקביעות

חליק מהרוב באין ספק מלך בריחם החיות כמוהר"ל דה"י דל"ס ביטול גבי, מ"מ פירש אמרינן ב"י, וי"ל מהר"ל דעמו דלקחו לביתם ה"י שם קבוצה, או דבולוקה ה"י בכל נוחי פירש ומהר"ל מיידי בשלסם וה"י קבוצה, ומ"מ למעשה י"ל גם מהר"ל מודה: [קצא] בחצר כו' בבית ארס סימ"ב יליף לה מסיניא דיומא בפיקוח נפש דגם בזה כיון שג"ה יחד נחלר הב' אמרינן על כל אחד שפירש מחלר הראשון: כל דפריש, והבטח"ה זו ה"י מהרוב דכיון שחבאר הב' ל"ה קביעות ל"א ב"י שפירש מחלר הב': [קצב] מתירין כו' על מ"ס הש"ך סק"ב, ב"י, ומהר"ל ה"י, וחנ"י דה"י חקר השפ"ד דכסע"ז לענין זאכל שיחבאר כחב בצירוש דש"מ, וי"ל לענין קבוצה ופירש כיון דדשיל"מ לאו מלך חשיבות הוא רק מלך עד שחבאלנו באיסור כו' י"ל אף בפירש

הקביעות, [קצנ] וכן הדין בכל מה שאין במל כמו תרומה פחות מק' וערלה ובה"ב בפחות מטאתיים, יש בהם דין קבוע לדנים אלו של פירש וכיוצא, וכן ביבש באינו מינו ויש רוב:

עה אם ה' פירש קודם שנולד הספק בקבוע של תערובת [קצד] חניות שהי' כל החניות מוחזקות בבשרות ולקח טאחת ואינו יודע מאיזהו, ואח"כ [קצה] נתברר שאחת מהן

היה ע"ש ורק משום שהמחבר לא מירי בהלכה [קצנ] וכן כו' דה"ש סקקט"ו מיד יהודה ע"ש וכבר מ"ל סקס"ח א רק מן דברים חשובים לא נקט שאר דברים כזה ע"ש וכבר מ"ל סקס"ח ממחשבת ומכ"ט דאפילו בערלה ומרומה דשיעורן יותר מרוב מ"מ אמרין ב' מרובא פירש וכן ביבש באינו מינו כרוב בפחות מס' כשי"ח בסקס"ז מהמכ"כ ומנח"י בכל הדנים של פירש, או נאכד, או ג' תערובות:

[יג] דיני קבוע למפרע, בתערובת חניות ובקבוע הניכר.

[קצד] **חניות** כו' דבר זה מחבר ממ"ש הש"ך סק"ד מהר"א ז"ל, ומחלילה נב"א מה שפירשו הד"מ והב"ח על מה שז"ל סקק"ח תמידה הטור על הרשב"א דלמה אוסר מכאן ואילך רק מחומרא אלו שאין ראלה"ם, והלא אוסר מהדין שכל קבוע כמחלה על מחלה, וחמה הב"י דשפיר קאמר הרשב"א דהרי אלו שאלה"ם מותרות מהדין, לדידי' מיירי מתערובת חניות והאלה"ם בטלות וליה קבוע, ויישב הד"מ שנוגה הטור הוא בנתערבו החניות שיש עריפה באחת החניות ולא ידוע באיזה הוא, כז"ל סקק"ח בפלוגתא הראשונים כזה אי כו' מ"ה או מדרבנן, ושפיר חמה הטור הא אוסר מהדין, וכן מ"ש בשם הרא"ש ז"ל דאחר שגודע אוסר קאי זה הקבוע דחיות, וכ"כ הדר"פ והב"ח, רק שלד"מ מיירי הטור רק מקבוע זו של חניות, ולהב"ח כולל הטור בהרשב"א א] תערובת חניות וזוה אין משיג הטור ארשב"א שהרי באמת האלה"ם מותרות מהדין, ב] תערובת חניות וזוה משיג הטור שהרי כזה אין חילוק בין האלה"ם לאין ראלה"ם כמו בקבוע הניכר שאין חילוק כז"ל, וא"כ אם יסיר גם כזה הרא"ש מה שלקח קודם שגודע התערובת הוא ג"כ מעט שאז נולד הספק כשהי' פירש וליה קבוע למפרע, והטור שחמה בסק"ה דבחניות שסס קבוע מ"ה אפילו קודם שנולד הספק אוסר, כתב הנקוד"כ דלא קשה שהרי אפילו בקבוע דאורייתא הניכר ג"כ אוסר הר"ן דליא קבוע למפרע, רק לרעמו לא משמע הלשון על קבוע של חניות רק על חניות כשי"ס בסמוך, ולרעמו הוי זה דין הרא"ה שהביא בסק"ד: [קצה] נתברר כו' הש"ך סק"ד הביא מהר"א ז"ל שהיו חניות מוחזקות לנו כלין בבשר שחיטה ולקח מאחת מהן וא"י מאיזה הוא ואח"כ נתברר לנו שאחד מהחניות אלו בשר נבילה דאסור, וכתב בחכ"א כס"ג דין אי דכשגודע ידוע איזה הוא, וכתב הש"ך מהר"א ז"ל, דלא דמי לפירש שהספק נולד על אותה שעה שפירשה, וכאן אין מולדות הספק מלך עלמה אלא מלך ברירה החניות שנתברר עכשיו שאחת מהן אסורה והיו רק גילוי מילתא שחלילה ה' נעלם ממנו, והיו כגודע הטריפה קודם שלקח ואז אי

מחן בשר נבילה וידוע איזה הוא.
או אפילו [קצו] נשכח אח"כ איזה
מקולין מכר טריפה אסור כמו בלקח
מיד בקבוע:

עמ אבל בידע באיזה חנות לקח
ונתברר אח"כ שאחת מחנות
הוא טריפה [קצו] וא"י איזהו. אף
שאם ה"י לקח אחר לידת הספק
איזה החנות הטריפה, ה"י אסור כמ"ב
בלקח בקבוע דאורייתא, מ"מ כיון
שלקח קודם לידת זה הספק ה"י
כפירש קודם שנוצר הספק שמתירין:
פ ופ"י שיש [קצח] מתירין יותר
שאפילו בקבוע ממש הניכר כמ"ב
חניות בטקומה, ולקח בחזקת שהיו
כולם כשרים ונודע אח"כ שיש אחת
טריפה ניכרת בטקומה, ג"כ מותר
מה שקח בשלא ידע מאיזה לקח
[קצט] וכן י"א אין כלל קבוע באינו
ניכר

[קצו] נשכח כ"י כ"כ בחור"ב סק"ה.
ועיקר פירושו בהש"ך הוא דכל טעם טריפה
ז"ל הוא דוקא באינו יודע מאיזה לקח אמרינן
דאף שגולד הספק בפירש מ"מ כיון דעיקר
הספק מלד ברירת החניות שלא ידע אז באינו
חנות לקח וספק זה במקום הקביעות גולד
וה"י רק גילוי מילתא מהות הספק, ואף
שנשכח וא"כ אף אם ל"ה לו ספק מאיזה
חנות נלקח ה"י ג"כ ספק אם זו הטריפה
וזה ה"י ספק גמור כבסע"ה, מ"מ כיון שספק
הראשון ה"י מחשיב להחניות כמחלה על
מחלה אם ה"י המקום מזכיר אח"כ אף
באינו מזכיר אסור, ועל זה כתב הש"ך
ואף כרש"י מורה לו בזה ומחלק בין כך
דסע"ה דודאי טריפה יש שם במקולין רק
ספק לקח ממנה [כן הגיה השפ"ד בהש"ך]
או מכשרה מתירין כשפירש קודם דהספק
מלד עלמו הוא: [קצו] וא"י כ"י כ"כ
בחור"ב שם דהרש"י שמונה להרא"ה ז"ל
הוא רק באופן הכלל שא"י באיזה לקח או
מקולין נלקח אחר לידת הספק ה"י תערובת חניות וה"י ספק דאורייתא כיון שהספק גולד
במקום הקביעות, אבל בלקח קודם לידת הספק אינו דומה להרא"ה דשם א"י באיזה לקח,
וכאן שידע באיזה לקח רק א"י אם שם הטריפה בזה אין הספק מלד ברירת החניות,
רק חלולות הספק מלד עלמו הוא ודמי לסע"ה דפירש קודם שגולד הספק מותר עיי"ש
בחור"ב, שלד"ה אין חלוי באם הוא קבוע מ"מ או מדרבנן שאפילו א"י ה"י קבוע דאורייתא,
מ"מ כל שאין הספק מלד ברירת החניות דהיינו שא"י מאיזה חנות לקח, רק יודע וספק
אם הטריפה בזה או באחרת מותר בלמפרט, אמנם להשפ"ד הפירוש שהרא"ה הבין
כרש"י שנסע"ה דאף בחניות מתיר למפרט והס"ג עליו דחניות ה"י ד"ה ובי"ט כבכ"ה
הטור כרש"י לפי הר"מ וב"ה, וכודם לו כרש"י שבוה אסור ורק בחתיכות שהוא דרבנן
מחיר, וה"י לפירמ"ג אסור בחניות להש"ך בכל גווני דלא כחור"ב: [קצח] מתירין כ"י
היינו דעת הר"ן בשם החוס' שאם בשעה שלקח לא נודע האיסור אלא אחר שלקח נחלש
האיסור ונעשה קבוע ל"א דליה"ו קבוע למפרט, וג"מ למי שלקח בשר ממקולין ואח"כ נודע
שה"י טריפה ביניהם דשרי כ"י קבוע חידוש הוא ואין לך בו אלא חידוש, והביאו הש"ך
שם וכחב דל"י מה שהבינו בד"מ וב"ה בהטור בחתיכות דקאי על תערובת חניות, וע"י
הביא מהרא"ש דקודם שגולד הספק מותר, ה"י זה כהר"ן כמ"ש בחור"ב דלהטור ה"י חניות
כמו ניכר ומחיר אף בא"י מי לקח וחסר קצת בהש"ך עיי"ש, ממילא ה"י דלא כרא"ה וז"ל
דה"י רק גילוי מילתא, וע"י כתב הש"ך דאין הפירוש בהטור כן רק קאי על תערובת
חתיכות ואין רא"י מהטור להר"ן, ובחור"ב סק"י הביא מחמלה הרא"ה לאיסור בא"י ממי
לקח ולבסוף דברי הר"ן, ולהשפ"ד כיון שהש"ך בסוף דמה דברי הב"ה ואין רא"י מהטור
להר"ן, ה"י אסור כהרא"ה ורש"י וכן בד"ה הר"ן כשא"י ממי לקח: [קצט] וכן כ"י
היינו לפי הנו"ל סקמ"ו מהפיר"ה שמחיר כל קבוע זו בדיעבד בחתיכה שא"ר להתכבד כמ"ש
שהאחרונים ברו מלכס קבוע זו להליץ על הטור, והוא מפרש בסק"י דעת הרא"ה
ורש"י

ניכר בחניות כל שאין חתומות
בתערובות חתומות [ר] ולמה
בתערובות חתומות יש לחלק בלשון
קודם אף באי שמי לקח ונודע אח"כ
שאחד טריפה ואינה ניכרת בחפשות
ובקבוע הניכר משם מ"ה הסיק
בהפס"ד במה שלקח קודם אין
לענין בו:

פא אם [רא] לקח קודם שגולד
חספק שה"י בולן בחוקת כשרות
ונמצא אח"כ שרוב החניות ה"י בש"י
טריפה אף שדין קבוע ה"י אפילו
לקולא, מ"מ אין לוטם בזה טרוב
פירש ויהי ספקא דאורייתא
ולחומר:

פב כבר [ר] נתבאר דלענין קבוע
הניכר י"א דכשניכר רק לאחר
ה"י זה קבוע מ"ה, וליש אימרים אין
זה ניכר כל שאין ידועים במקומם
ול"א כשיוכל להתודע ה"י אפילו
בנודע רק לאחר קבוע הניכר, כשיוכל
לבוא לידו חברה, ויש [ר] מחלקין
בין תערובות חתומות אפילו אם יחשב
זה ניכר, מ"מ בתערובות חתומות
אפילו יש אחד בעולם שידוע שחתומה
זו אסורה רק אי אפשר לחקור אחריו,
ל"ה קבוע מ"ה וה"י בקבוע דרבנן
בדבר חשוב ובאילו חשוב במ"מ:
לענין

[רא] לקח כו' פ"ה סק"ה דכ"ה דפירש
רב, ואפילו בקבוע של דבר חשוב כן הוא, והביאו דמ"ס סק"ה ע"ש: [רב] נתבאר
פ"ה ה"י סק"ה סק"ה סק"ה ופ"ה סק"ה סק"ה סק"ה סק"ה סק"ה סק"ה סק"ה סק"ה
ואין לפניהם לשאל ה"י קבוע, וכ"כ בפ"ה סק"ה סק"ה סק"ה סק"ה סק"ה סק"ה סק"ה
וחזק על זה, ובני"א מחלק בין יוכל להחנות או לא, ובני"א יחזק שבדתי"ש סק"ה
מישב מה שהקדם החו"ד על הכר"פ ד"ס חילוק בין אם במקום הזה יכול לבוא ליד
איסור ודאי, אבל כשיש איסור בעולם וא"י בחיזה עיר הוא אף שאין לחתום העיר נעולות,
מ"מ אין זדאי שיבא איסור לעיר הזה וכחב דה"י סק"ה דרינא ככר"פ, וכן ביד יסוד
מדה החו"ד והעלה ככר"פ ופרמ"ג כשיכול לבוא עכ"פ ליד הכר: [ר] מחלקין כו'
בדתי"ש שם סק"ה מביא יחזק אפילו לכר"פ ופרמ"ג מ"מ רק בחניות דל"ש ביטול רק
כל דפריש והאיסור נשאר במקומו, ולא ה"י שם היסור עליו וכיון שאסור להמכר
אסור ג"כ לאחרים, דאין שייך לומר שיהי' אסור מ"ה ומותר מ"ה, אבל בחתומות
דשייך ביטול ונשפך איסור להימך אין מו"ק מה שיש אחד המכיר כיון שאינו שלו
ואללו ל"ש ביטול ע"י:

ורקב"א, לא כמ"ס סק"ה דה"ל לומר
הלכתיא דמיירי בחתומות, רק בדרך זה,
סב"ה"ה סבין בהרש"א דאס"גל העולם
ידעו ש"ס חנות אחת טריפה ניכרת בפני
פלחה, רק שלחוקה ה"י מחזק ככר"פ
מטעם נכך, ונודע לו אח"כ ש"ס אחד
טריפה ג"כ מחיר הרש"א ולכך השיג עליו,
וע"ז אמר הרש"א שהוא לא כיון לזה כלל
סב"ה בזה האופן ה"י האיסור ניכר במקומו
לאסור, רק שכנסי' שגולד הספק אח"כ
סב"ה מביא ה"י דנמלא ביד נ"ו, אף שא"י
מא"ה חנות לקח ואח"כ נחברר האיסור
בחנות אחד דומיא דט' חניות הנזכר בש"ס,
מ"מ כל מה שלקח קודם ה"י כפירש, והיינו
דס"ל להרש"א כר"ן ומוס' דאפילו בקבוע
חזק הניכר שרי כשמוס' אחד שפירש
סב"ה אחת טריפה, וא"כ להפ"ה לא מיירי
בלל מקבוע דחניות שאינו ניכר שלד"ה
ל"ה כלל קבוע כמ"ס ג"כ בפ"ה סק"ה
ול"ה להפ"ה: [ר] ולכך כו' כן העלה
בפ"ה סק"ה, ד"ל תערובות חתומות כיון
שלא"ה מותר לנמרי ה"י בהפ"ה רק
דרבנן י"ס להקל בפשיטות נלקח קודם ככל
גוויי, אבל בקבוע הניכר דה"י מ"ה, מ"מ
בין דלסד"ן מותר וכן במשמ"כ מוכח כן
ול"ה דלסד"ן אין מהטור ראי' להר"ן מ"מ
בין שהפ"ה מיקל כהר"ן אין לענין בו,
וכן מיקל בערוך השלחן סע"ג אפילו בקבוע
מ"ה בחניות מה שפירש קודם להר"ן:

קניין קיצור הלכות הערבות-מין קי ביאור יהודה קמח

[רד] שגורע כו' נשפיר סקלי' חקל' נח
 דלענין קבוע כענודע לאחר ל"ח חו' מה
 שלא נודע למי שלקח, ולענין מפיל ל"ח
 שיתבאר בסקרי' כתב הפמ"א כל שלא
 נודע להמפיל אף שאחרים ידעו מ"מ לא
 קנסינן, והביאו במשפלות סק"ח דהמנח"י
 חולק על הפמ"א דקנסינן אפי' שוגג, וכתב
 דכפירש מקילא שאסור אחר שגורע ואף
 להפמ"א אסור, אם נודע לאחר אסור אף
 למי שלא ידע מהשערות, וברת"ש סקלי' נ
 שם הביא מהפ"ד יד אלימלך נכתב על
 השוחט כל טחולי עגלים כנהוג, ומכר
 הטחולים לאנשי העיר ונודע אח"כ שהמוכר
 עגל אחד לא ידע אם עבר עליו שמונה
 ימים, ונודע זה אחר שנתכסלו אלל הלוקחים,
 והטחול היו מנין ומהרלה"ח, וכתב דכוי
 פירש גביהו קודם שגורע הערבות, ואף
 דהמוכר ידע שיש איסור, ולהפמ"א היו זס
 נודע, מ"מ י"ל כיון שהמוכר לא ידע
 שנתערב רק ידע שיש ספק טריפה אלל אחד
 ל"ח נודע בזה ולירק שם עוד טיפוס:
 [רד] ומת כו' דת"ש סקלי' מניח ילחק
 נסתפק בזה אם נאמר כיון ששטעה כשה"י
 המוכר ח' ה"י איסור חורה על כל החניות
 משום קבוע הניכר, ושם אין חזרין להיחר
 או כיון שכלל הניטולים אזלינן כתר שפת
 הידיעה כיון שמת עכשיו ואין נודע לשום אדם
 מותר, ומסקנתו ע"פ הפרי מואר דכענודע פ"א
 דבטל דין קבוע מינה כשמת, והעלה שם מהוכחות הפרי' כפנים דל"ח כשאחד יודע בסוף
 העולם כנו"ל :

פנ יענין פירש קודם [רד] שגורע
 האחרות י"א שבזה זראו כל
 שגורע לאחרים אף שלא נודע לזה
 שפירש מ"מ אסור, ופ"מ יש מאחרוני'
 שסקלין כשידע האחר רק שיש כאן
 מרופות וא"י אם נתערב בין החתכות,
 דהיי' לפי לא נודע התערבות שיותר
 פיהש, ואם האסור ידע מהאיסור
 [רד] ומת, ליש מהאחרונים חזר
 להחיד עכשיו כמו שהדין בנודע
 ואח"כ נשתבח ששכחה מבטלת את
 הידיעה, כ"כ במת במל דין קבוע
 מיני, ומ"מ כבר נתבאר דלא היו
 נודע ביחיד רק כשאפשר להתוודע
 לפנינו :

פד שם קבוע שייך בין במידי דלא
 [רד] נייד כמו בצבורין שמונחים
 כך זה אצל זה, או שכן דרכם להיות
 מונח כך, או אפילו במידי דנייד בין
 שהם עומדים או מהלכים כשהם
 בכנופיא בין בעדר בין בשדה בין
 ברה"ד [רד] אף ש"י"א ל"ח קבוע
 בניידי רק ברפת או בחצר, אבל
 בשוק או בבקעה היו רק כשעומדים
 ולא כשהם מהלכים, ואפילו באם
 יוצאים

מותר, ומסקנתו ע"פ הפרי מואר דכענודע פ"א
 דבטל דין קבוע מינה כשמת, והעלה שם מהוכחות הפרי' כפנים דל"ח כשאחד יודע בסוף
 העולם כנו"ל :

[יר] פרמי דיני פירש מרוב, מאחרונים.

[רד] נייד כו' הוא מספר בינת אדם כו' ורא"י מזורק אכן לנו ולא מצינו חילוק בין
 עומדים למהלכים, וכן ביומא ה"ל לחלק באותו חזר בין עומדין למהלכין ובין
 זוים זו לזוים אחרת, וע"כ דל"ח פירש בזה, וכן רא"י מהא דנככשינהו דנייד, והרי
 ע"כ לא יעמדו כן לעולם ויעזבו ממקום למקום, וע"כ כיון שיאלו כולם בכל מקום יה"י
 להם דין קבוע, אם לא שיפרש מקנת מהם בפירש גמור, והביאו דת"ש סקלי' : [רד]
 אף כו' ברת"ש שם הביא מהיר יסודה כפנים, והוא הביא מהבית אפרים והשב
 שמתחיל ש"ד פ"א, נראה כהניחא באשה שהרגישה שלא ממנה דם וא"י אם מהמקור
 או מהעלי' אין חולקין אחר רוב מהמקור, כיון שהם קבועים בזהאשה אלמא דאפילו באשה
 דניידת מ"מ היו זה קבוע, ולא העתקתי מ"ש ברב מדילי' מהא דלפורחא בסוף
 המורה דל"ח קבוע כה"ג, ושם הוכיח מהט"ו ב"ח שצמקום שכל הלכוד הוא נייד
 אף שהם במחילה אחת ל"ח קבוע :

יולאים

[רח] יוצאים כולם דרך הפתח לאו דוקא בבת אחת רק אפילו בזמנא רק שהם תכופים יחד עדיין הם קבועים ורק כשפירש עד שאינו עם אחרים בכנופיא בפירש נמנע, זה הוי פירש: **פה** במירי דלא ניד כמו [רט] ציבורין ומקולין, י"א דליה פירש במקולין רק כשיצא לנמרי מהמקולין, ולא באם הנברי הוא עדיין במקולין סמוך להמקום שמונה הבשר [רין] וכשאינו ביד נברי רק מונח הוי לכרע פירש, ובשאר איסורי אף באורו רשות כמו בחמץ ועד ג"כ הוי פירש [ריא] ולי"א הוי העיקר במה שדרכו בכך, ובמקולין צריך שיצא מכל המקולין אבל במקום שעומדין בשולחנות בהשוק כשנפירש משם והוא עדיין על השלחן, אע"פ שהוא נפרדת מן הכנופיא ליה פירש, ורק כשנפלה על הארץ אפילו הוא עדיין בתוך הד' אמות הוי פירש: **פו** אם הי' בשר [ריב] מוצנע בחנות המריפה וניכר שהוא בדרך גניבה אף שהרוב בשר כשר מי"ט אין להתיר, ומכ"ש כשאנו ניכר אם נגנב, או שהוא מכאן מחנות המריפה, [ריג] ואם הי' רוב החניות מריפה ואחד כשרה ונמצא מוצנע שם מי"ט אין להקל ע"י זה, כיון דרוב מריפה והוי ספק:

פז להאומרים [ריד] במקולין ביד נברי ב"י שלא יצא מהמקולין אפילו

ממשותף בפירש גמור רק שהוא עדיין בתוך הד' אמות, י"ל שעדיין דעתו עליו ומוציאם לשלחנו ודמיו להדרא לניחוחא, אך לבסוף דעתו כו"ל רק במקולין ליה פירש מחמת המקום אבל בשלחנות הוי כסמוך על הקרקע ג"כ פירש: [ריב] מוצנע כו' דת"ש שם סקס"ה מהבית יחזק מהגמ' דכ"ז בחלבה דאשכח בפריסא דעלה שגמלו שם הפוסקים, מ"מ במקולין טריפה ודאי יש לאסור במזונע, דקם שם ניכר שגמלו ויש סבבה שלא עמנו כאן, והוי ממקום אחר דהיתר, אבל בכאן ודאי ניכר שהוא משל אותו חנות ורק אם ניכר שגמלו לפ"מ שהכריע שם השו"ע להחמיר דקרוי יותר שהוא מאותו כשר, פ"ה יש להחמיר כאן מה"ט: [ריג] ואם כו' בית יחזק שם, דנהי שכתנו שם בערלה לחלוט בלוחו כרס היינו לחומרא, אבל לא להקל כיון שהרא"ש כתב דהוי רוב, ובס"ת כתב דהוי ספק ערלה אי"כ כה"ג יש לאסור ע"י"ש: [ריד] במקולין ט' דת"ש שם סקל"ו

[רח] יוצאים כו' בית ארס שם, דמ"ש הא"ס דאי בניא פריין קבועים סס ורק כו"ל משמע שכו"ל אין קבוע, פ"כ לאו היינו בניא ממז דהא אי אפשר שיהי' הפתח רחב כ"כ, ועוד אי"ל ללמס, וע"כ אפילו כו"ל היינו רק שגמלנו החבילה, ופלפל שם בכמונות ט"ו ברוכ סיעה ע"י"ש: [רט] צבורים כו' בניא שם ס"ט דמ"ש הדב"א בחולין דליה לאפוקי מרעם רש"י נמלא ביד גברי במקולין, י"ל הדב"א לא פליג רק על המקולין שדרך לטלטל שם הכשר ולראות אם השמינה הוא או רזה ומחזירין אותו להטנח לכך בני יולא: [רין] וכשאינו כו' בית ארס שם דאף לרש"י היינו בלקח אבל בט' ציבורין של חמץ או בטבעת ט"ו הוי פירש אפילו לסמוך לו, ודאי מפיו דשקלים סמוך לשקלים שכתב הרע"כ למיר רוב וקרוכ הולכין אחר הרוכ חוקי לה בשוים, והרי שם הוי בלוחו רשות והוי קבוע בעורה, וע"כ אפילו בלוחו רשות לא הוי לרש"א ג"כ בשאר איסורים חוץ מנשר במקולין, קבוע, רק הוי פירש: [ריא] ולי"א כו' בניא שם ויר יהודה שברת"ש סקס"ה, שמסכים ג"כ דמקולין הוי לעולם פירש רק בשולא מהמקולין, ולא מהמקולין גופי', ורק אם דנין בחנות על חסיכות מיוחדות, או כמ"ש בניא בלוחות על שולחנות דכשהניח פ"ס מקרה לוחות אחת על השלחן מהמוכרין או הלוקחין או לוקח זה אף שגמלנו מהכנופיא ליה פירש, אבל אם נפלה על הקרקע כו' פירש, וכ"כ בבית יחזק שם דבחנות כמ"ס ליה פירש, וכשוק על שלחנות אף ש"ל דכל שלא נפרש כל שלא יא

אפילו דקחו העכו"ם לידו אחר שנגמר המקח ופרע המעות, מ"מ אינו תלוי במה שנשתנה מרשות לרשות, רק אם נפרש למקום שאין דרכו מתחילה להיות [רמ"ז] ומ"מ יש סוברים דעיקר תלוי באם הופרש במקומו ע"ד שלא להתזויר עוד אפילו באותו רשות כמו שהב"ע לקחה אחת לבשלה, או אשה אחרת שהגב"י לשם קנין ויצאה מרשות לרשות ע"ד שלא להתזויר עוד למקום קביעותו הוי פירש, והוי חומרא שבנפלה מהשליח לקרקע ל"ה פירש, אך מ"מ יש סומכין [רמ"ז] דהקל בנפול על הארץ מעד השליח רק לצורך גרור וכבוד שבת או בצירוף היתר אחר:

פח בשאר פרישות כמו בהגבה לקנין, או [ר"ז] נמיצה כרי לבשלו, לכתחילה צריך שיהי' תרתי למעליותא שיפרוש ע"מ שלא להתזויר עוד, וגם למקום שאין דרכו להיות להניח שם ואפילו כגא יצא מן הבית מותר, אבל בחדא למעליותא, כמו שלא להתזויר, רק הוא במקום שדרכו להניח שם, או במקום שאין דרכו להתניח רק לא הי' שלא להתזויר אין להתיר רק בהפס"ד:

פט אם הי' להמכרת חמשה [ר"ח] אורוות ומכרה להאחת אורזא וחצי, ולשני' ב' אורוות והשאירה בבית אורזא וחצי, ואח"כ נמצא פדיפות באחת הקורקבנים, הראשונה שקנתה האורזא והחצי מותרת בפשיטות, [ר"ט] והאשה שקנתה השתי אורוות ג"כ מותרות להגבהת הראשונה

סקל"ז מצינו יחזק דכלקח קודם הסילוס וקודם גמר המקח, ודאי ל"ה פירש מ"י הסילוס שאח"כ כמו דל"ה פירש ע"י שהקנס לו אח"כ נקנין סודר וכיוצא ורק אפילו קולס וגומר המקח בחמילה ל"ה פירש ברשויות, רק צ"ל א"כ ממקולין: [רמ"ז] ומ"מ כו' זו יחבאר מהמעשה של החמ"ס שיחבאר בסקרי"ח דכשנעלם האורוות הפרישה אותה לניסול והוי שלא להתזויר למקום הזה, וכ"כ אשה אחרת שהגב"י לשם קנין ויל"ה מרשות לרשות והוי פירש, וכמו בדר"ש סקל"ז שנתחמ"ס לא ס"ל כהניכ"א, ואפילו בנפלה ממנו על הקרקע כל שלא נפרשה ע"מ שלא להתזויר עוד למקום קביעותה לעולם ל"ה פירש: [רמ"ז] דהקל כו' ספר נפש ח"י [לגאון מקאל"ש ז"ל] שבדח"ט סקל"ז על דין החקלא ככפנים: [ר"ז] נמליח כו' דת"ש שם מנפש ח"י הנ"ל עיי"כ שהי' המעשה בא"ש שהי' לה שמונה אורוות שחיות ונתערבו בהנמ"ט ונמלא קורקבן אחד ניקב, ומקודם לקחה אחת לניסול שהוא בחדר אחר להאורוות הנ"ל והביא דברי החמ"ס והניכ"א הנ"ל, והעלה ככפנים: [ר"ח] אורוות כו' וכו' עונדס החמ"ס יו"ד סיק"ד, והביאו כפח"ס סק"ד [שם הל"ן על ס"ט] ודר"ש סקל"ז, והיח"ד הא' הוא פשוט שהי' פירש קודם שנוול הספק והשאינס. אחרי"כ רוב גמור יותר מכפל היינו שלשה אורוות וחצי: [ר"ט] והאשה כו' חמ"ס שם, כי על זה הי' ספק בין הלומדים אם מה שהגב"י אחת עד שלא יל"ה עוד הוי פירש, וכשאר רוב של ב' ומחלה, וכשיל"ה בהשני' הוי ג"כ פירש מרוב של אחת וחצי, כיון שא"ל רוב כפל רק רוב יותר סגי, או דרך בהיל"ה הוי פירש והי' אז שנים ולא כשאר רק אחת וחצי דל"ה ממש מרשות, ומהנמ"ר חולין בחורי הנמלים פני"ל סק"א, וכן מצינו מהרמב"ם הנ"ל סקל"ז מוכח דאפילו באותו גבול הוי פירש, א"כ נהי' דגב"י בע"כ כדי לבשל כנז"ל מ"מ בהאשה הוי הגבה ע"ד פרישה כפירש אפילו באותו חנות, וא"כ האורזא הא' מהשנים הב' מהשנים נהי' שנחמיר בביטול ברוב דבר שאין מסויים דבשי כפל דוקא כמו בחצי הנז"ל סק"ט, מ"מ בפירש מרוב דהשאר מונח באיסור ודאי סגי ברוב לא כפל, אך מ"מ ע"פ הנ"ל במעשה דבית הלל בוילגא שהחצי איסור, וא"כ כיון שהחצי שמונה הוי איסור אין לרפס להיח"ד

הַרְאֵנוּהָ לָקֵנִין הָיוּ דָרֵךְ פִּירְשָׁה
וְגַם הַשְׁנִי פִירְשָׁה מֵהֶרֶב שֶׁהָיָה
שֵׁם א' וְחָצִי דְרִי בְדִין פִּירֵשׁ מֵרֹב
אִף כֹּאִין כָּל כִּשְׁנֵי :

צ יֵשׁ [רֶב] מֵהַפּוֹסְקִים שֶׁמִּתְיָוִין בְּדִין
פִּירֵשׁ אִפְיוֹר בְּלִי פִירְשָׁה רַק שֶׁהָיָה
שִׁנּוּי מִכְּמֹת שֶׁהָיָה כְּמוֹ בְּנִשְׁחָמָה
אוֹ נִתְחַבֵּה אַחַת אוֹ מִעֵט מִתַּעֲרֻבֹת
כֹּל שֶׁהוּא שִׁנּוּי גָּמוּר, וְלִכְךָ בִּישׁ
בְּמִקּוּלָּין אִיזָה בְּהִמּוֹת שְׁלִימוֹת
בְּתַעֲרֻבֹת אִיסוּר שֶׁל חֲהַרְלָהִית וְהֵם
חֲצָאִים אוֹ רַבִּיעִים, וְהַמִּעֵט נִתְחַבֵּר
לְחִתֻּכוֹת קִטְנוֹת אִפְיוֹר הֵם עוֹד
בְּמִקּוּלָּין יֵהִי כְּפִירֵשׁ וְיֵהִי מִתֵּךְ
לְקִנּוֹת מֵהֶם לְכַתְחִילָה בְּהַפְסִיד וּבְצִירֻף
הַמִּתְיָוִים שֶׁל חֲתִיכָה חִי לִיָּה רִלְהִית.
יֵישׁ [רֶבָא] מֵהָאֲחֵרִים שְׂאִינִם נֹחִים
מִתֵּיִתָּר זֶה :

צא בְּבִלְ דְּבָרִים [רֶבָא] חֲשׁוּבִים
שְׂאִינִם

לְהִתֵּר הָאוּחָא הַשְׁנִי דִּמְחָא כִּה פִירֵשׁ וְהוּא
רַק כְּחֹד כְּחֹד דְּרִבְנָן, מִיָּמֵן מִקֵּל דְּאִיסוּר
קִבּוּץ דְּרִבְנָן וְהַפְסִיד וְהוּא הַכֹּל פִּירֵשׁ מֵרֹב
דֶּק זֶה שְׁמוֹנֶה שְׁאִין רֹב : [רֶב] מֵהַפּוֹסְקִים
כִּי כֹחַ מִסְכִּיכָא כִּי י', מִתְּשׁוּבוֹת מִהֲרִיל
הַגִּיל סִקְיָל דִּהַשְׁמִטָה הוּא כְּפִירֵשׁ
וּמִהַשְׁמִיטָה שְׁכִינּוֹ סִקְיָא סִקִּיד בְּנִתְחַבֵּר,
וְדוּקָא שִׁנּוּי גָּמוּר אֲבָל כֹּחַ יֵלֵךְ בְּהִמּוֹת
בְּרִחוּב וְאַחַת מִתְּמִיד שֶׁסֵּ לִיָּה פִירֵשׁ כִּיִּין
שׁוֹרֶכֶה כִּכֵּךְ וְכִיּוֹלָא, וְכֵן הִבִּיא מִהַרְשָׁל, וְהוּא
כִּבִּיא דִּאִי מִקְרָא דְּוֹאֲרֵב לוֹ, דִּאִי לֹא
גִּילּוֹ דְּקִבּוּץ הוּא אֲמִרִין מֵרֹב הוּא אִף
דִּלִּיָּה פִירֵשׁ רַק מִכָּח זֶה גּוֹפִי דְּשִׁנּוּי שְׁמָה
שֶׁסֵּ, וְיִזְלֵה לְהִתֵּר בְּצִירֻף חֲתִיכָה חִי רַק
הֵיכָּה בְּלִיָּה מֵהָא דְּחִבּוֹת שְׁנִפְתַּח שִׁתְּבָאָה,
וְכֵן לִמָּה לִי הַמִּמָּה הַגִּיל בְּסִיקָא בְּנִתְחַבֵּר,
וְהִבִּיא מֵאִיר אֲמִר לוֹ שֶׁהַמְּהִירָל לֹא כֹחַ זֶה
אֲלָא דָּרֵךְ פִּילְסוֹף לֹא לִהְלֶכֶה : [רֶבָא]
מֵהָאֲחֵרִים כִּי בְּדִתֵּשׁ סִקְסִי מִבִּית
לְחַק וִיד יְהוּדָה דִּאִפְיוֹר בְּשִׁנּוּי מִחִים לְמִיָּה
לִיָּה פִירֵשׁ וְאִיסוּר :

טו דִּינֵי נַפְלָא לִים אוֹ נַאבֵּל אַחֵר בְּתַעֲרֻבֹת רַבֵּר חֲשׁוּב שְׁבִשְׂרִיעַ סִיעִי :

[רֶבָא] חֲשׁוּבִים כִּי בִּזְמָנִים בְּמַשְׁנֵה דַּעִיָּה בְּנִתְעַרְבֵּר אֲבָר בַּעַל מוֹס בְּאֲבָרֵי עוֹלוֹת
סִיל לִרִי אֲלִיעוֹר דָּכֵל הַאֲבָר שְׁנִקְרַב לְגִבִּי מִזְבֵּחַ הוּא אוֹתוֹ אֲבָר בָּכֵל
הַנִּשְׁאָרִים רִאִי לְהִקְרֵבָה, שֶׁאֵם קֶרֶב רֹאשׁ שֶׁל אֶחָד מֵהֶם יִקְרְבוּ כֹל הָרִאשִׁין כּוֹל, וְכֵן
בְּכַרְעִים יִקְרְבוּ כֹל הַכַּרְעִים מִשּׁוֹם שְׁחֻלִין שְׁאִיסוּר נִקְרַב וְהוּא אֵלּוֹ מוֹתָרִים, וְהַכְּמִים פְּלִיגִי
עָלֵי וּסִיל אִפְיוֹר נִקְרְבוּ כֹל הָרִאשִׁים מִזֶּה מֵאֶחָד מֵהֶם יֵלֵךְ לְבִית הַשְּׂרִיפָה, וּמִבֹּאֵר בְּחוּס
זְבָחִים דַּעִיָּה עִיב דִּיָּה הֵא, דִּהַטְעַם שְׁאִין בָּכֵל הַאֲבָר זֶה בְּשֶׁאֵר הַאֲבָרִים אִין לוֹמַר מִשּׁוֹם
עוֹלִין אִין מִבְּטָלִין וְאִיזִי דִּהָא כִּיִּין שְׁהוּא בַּעַל מוֹס לִיָּה עוֹלִין, וְעוֹד דְּעוֹלִין לְרִבְנָן הוּא כְּמוֹ
מִין בְּמִינוֹ לִרִי דְּבִדְבָר יֵבֵשׁ שְׁאִין מִתְעַרְבֵּר בַּעַל, רַק הַטְעַם מִשּׁוֹם דְּבַר שְׁבִמְנִין וְהוּא רַק
פִּדְרִבְנָן וְהִבִּיאֵהוּ הַכְּרוֹפִּי רִיִּסִיקָא עִיִּישׁ, וּפְרִיךְ בְּגַמִּי לִרִי אֲלִיעוֹר הֵא הוּא דִּיחִי בְּשִׁחְטִין
קוֹדֵם שְׁהוֹקְרֵב, וְאֲמַר דְּרִיָּא סִיל כְּחֵן הַמְּלָרִי בְּשִׁעִיר הַמִּשְׁחָלָה, דִּאִפְיוֹר דֵּם כְּכֹס וְחַת אֶחָד
מִבִּיא חֲבִירוֹ וּמוֹזִיג לוֹ, שְׁאִין דִּיחִי כָּלֵל אִפְיוֹר בְּשִׁחְטִין, וְהַרְמִזִּיל בְּפִיִּין מִפְּסוּלֵי הַמּוֹקְדִּין
סִיקָא פֶּסֶק כְּחִכְמִים דִּיזְלָו לְבִית הַשְּׂרִיפָה, [ב] וְאֲמַר שֶׁסֵּ בְּדַעִיד רִיָּה אֲמַר רַבָּה בְּרִי אֲבָר
מִשְׁמִי דָּרֵב, טַבְעָה שֶׁל עִיָּה שְׁנִתְעַרְבָה בְּמֵאָה טַבְעוֹת וּפֶלֶל אֶחָד מֵהֶם לִים פְּגוּל הוֹמָרוֹ
כּוֹלֵן מִשּׁוֹם דְּאֲמִרִין הֵךְ דְּאִיסוּרָא נֶפֶל וּמִמִּילָא מוֹסְרִים הַשָּׂאֵר, וּפְרִיךְ עָלֵיָּה מִמַּשְׁנֵה דְּבִנְחִים
שְׁנִתְעַרְבוּ כִּי יוֹמוֹת כּוֹלֵם, לִמָּה כּוֹלֵם יוֹמוֹת, כִּיִּין שְׁמָה אֶחָד מֵהֶם יִתְּלִי שְׁהִאִיסוּר מֵה, [לְקַח]
יִתְבָּאֵר מִכְּרוֹפִּי הֵא הוּא כְּמִפִּיל לִים] וְיִוֹמָרוּ כּוֹלֵם, וְאֲמַר דְּרֶב סִיל כִּי אֲלִיעוֹר יִקְרְבוּ כֹל
הָרִאשִׁין כּוֹלֵם הִרִי דְּסִיל מוֹלִין הִיָּה בִּזְמָן מוֹלִין, וְכֵן אֲמַר שֶׁסֵּ בְּגַמִּי עִיב מִשְׁמִי דִּרִישׁ לְקִישׁ
בְּחִבּוֹת שֶׁל מִרוּמָה שְׁנִתְעַרְבָה בְּמֵאָה חֲבִיּוֹת, וְהֵם מִהַדְּבָרִים חֲשׁוּבִין כְּמוֹ שְׂפִירֵשׁ יֵלֵךְ
בְּחִבּוֹת סְחוּמוֹת, וּפֶלֶל אֶחָד מֵהֶם לִים הַמִּלָּח הוֹמָרוֹ כּוֹלֵם מִשּׁוֹם שְׁחֻלִין דְּאִיסוּר נֶפֶל,
וּמִלְרִיךְ לֵה בְּגַמִּי לְחִירוּיָהוּ דְּטַבְעָה לְרִבּוּחָא דִּאִף דֵּלֵא מִינְכֵּר נִפְלָחָה כְּמוֹ שְׂנִיכֵר בְּחִבּוֹת
אִפִּיָּה

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קי ביאור יהודה קבא 241

שאינם בטלים בהתערובת, אם נפל אחד מהם לים [רכג] תולין שנפל שם האיסור וטותר השאר, או משום [רכד] סיס אם אינו אוכל ביה, ודוא אפילו באיסורי [רכה] אבילה וא

חשיבות לאסור בתחילה נפילה שלא תחבטל, כמו כן לענין נפל הית חשיבה נפילתה להחיר ע"י השאר, נ] והרמז'ל בפט"ו מתרומות ה"ב פוסק כרבה נגד ר' יוסף ואין תולין בתחינה, וכמ"ס הכ"מ בטעמו או משום שגורם רבא, או דרבה ור"י בסברא פליגי, ובראב"ד ז"ל השינו הא בירושלמי פליג ר' יוחנן אריש לקיש דלא תלין בנפל לים והלכה כר' יוחנן, ולזה כתב הכ"מ דכיון דשקלו וטרו אליבי דר"ל הלכתא כוותי, ועוד השיג הראב"ד ז"ל כיון דכל הסוגיא הוא אליבי דר' אליעזר בקרב ראש אחד מהם, ואין פסקין כחכמים יוצא לבית השריפה איכ אין הלכה בזה כר"ל, וישב הכ"מ דיל רק באיסורי הורה פוסק כחכמים אבל בדרבנן כתרומה בזה"ו פוסק כר"א, שחכמים מודו ל' דתולין, ויתבאר עוד בסקל"ב מה שתיין הר"י קורקוס בזה, ובפ"ו דע"ו פוסק הרמז'ל ג"כ כר"ג אמר רב בטבעת של ע"ו אף דהוא ג"כ רק אליבא דר' אליעזר ישב הכ"מ שם, דס"ל להרמז'ל דלא פליגי חכמים על ר"א רק בקרשים שהוא סובר כחן המלרי שאין דיחוי בשחוטין והם ס"ל יס דיחוי, אבל בזה שאין שייך דיחוי מודו חכמים לר"א דתולין ולכך פסק כוותי בזה דיחוי דבשחטת אחד הותרו כולן, אך הקשה למה פסק בתחינה לא הא ע"ו חמירא מתרומה ובע"ו פסק אפילו טבעת דלא מינכר נפילתה וה"ל לפסוק בתרומה אפילו תחינה, וכחז דאפשר לומר בתרומה בעי ניכר כי היכא דלא לזלוזי בה, אבל עכ"ס דכ"ע פרשו מינה סגי אף בלי מינכר, ויש עוד חידושים בכר"פ ומשנלות סק"ה וחור"ב סק"ב, ס"ס הא דתולין בטבעת בנפל הלכה הוא, ולמדו בזה הרשב"א בתוה"ב והרא"ש בתשובה והר"ן ספניה דה"ה לכל דברים חשובים, וכ"כ הטור והמחבר בטע"ו להחיר בנפל וגאל ע"פ האופנים שיתבאר, ויכלל שם בע"ה, ובר"י, ומהרלה"ם, ודש"ל"מ: [רכג] תולין כו' החוס' בזה"ס שם כתבו דאף דאמר ביומא דס"ד דטעמא דר"א דיקרבו כל הראשין הוא משום הפסיק דמוס בם הוא דלא ירנו, אבל ע"י תערובת ירלה, ואיכ אין ראי' לדבר חשוב מ"מ שם מייירי בחד בחד שנחערב, אבל חד בתרי אף בלי הפסוק כיון שבעל מ"ה תולין, ומ"מ מיימי הקרא דכיון דבחד בחד הקילחו הורה דירלה דיעבד, איכ בחד בתרי דבעל מ"ה רק מדרבנן אסור אין ראוי להחמיר לגבול להקריב לכתחילה ותולין שהאיסור קרב להחיר השאר, ועיקר הטעם כמ"ס החוס' ד"ה אלא, וד"ה ונפלה, דמה שאינו בטל הוא רק מדרבנן, לכך אף דיותר יש לומר שמן הרוב נפל דהיתר, והאיסור עדיין נשאר בהרוב שהוא כאן ואסור, ומ"מ תלין, וכמ"ס הב"י בשם הר"ן פניה והש"ך סקמ"ו: [רכד] ס"ס כו' הש"ך סקמ"ה הביא מהרא"ש פניה דהטעם משום ס"ס, שחא איסורא נפל וה"ו זה שאוכל היתר, ואח"ל היתרא נפל שחא מה שאוכל עכשיו אינו איסור, וכחז השפ"ד סקמ"ה דע"כ להרשב"א אף שבב"י יש גירסא אחד בטעמים, מ"מ אפילו נימא שאין ט"ס מ"מ ע"כ לאו דוקא הוא רק חד בתרי וכמ"ס בשו"ע שנחערב באחרים, ואיכ כשה"י חד בב' ונפל אחד לים וגשאר שנים וכשהדין שלריך לאכול רק שנים כשי"ת ע"כ אוכל האיסור, ואיכ ע"כ אין הטעם משום ס"ס כשה"ך רק משום תולין לבד, ומ"מ לריך שנים שנים משום אחזיק איסורא: [רכה] אבילה כו' הר"ן ז"ל בע"ו ביי"ט שנפל לבד הביא חד גירסא לא החיר ר"ל אלא טבעת ולא תחינה, והטעם דרק באיסורי הנאה החיר אבל בתחינה, שהוא מירי דאכילה שאסור לא החיר ר"ל, אבל מירושלמי הביא בגירסא שלט וכן הביא הב"י בשם הרשב"א דאפילו באיסורי אכילה וכמ"ס הטור ומחבר בכל ה"פ

לא באיסורי הנאה דוקא, [רנ"ו] וכן
אפ"ן בדברים שאינו אוסר בכל
שהוא, רק כמו ערלה וכה"ל בפחות
מסאתיים, או תרומה פחות מק'
תול"ן הכל בנאבד :

צב אם נפל [רכז] לנהר עמק דינו
כמו בנפץ ימים, וכן בבל פקום
שאבוד מהעולם [רכת] אף שיש
מתירים אפילו באופן שאפשר עוד
להציא, ט"מ יש להחמיר בזה, [רכז]
וכן יש להתיר בנמכר לנכרי, או
בבעלי חיים שנעשה מריפה כמ"ז
שניקב קרום של מוח, או שמת מאלי
שלא ע"י אדם, והוא דבר המותר
בהנאה שא"צ לרדן על העור הנבילה,
בכל זה תולין :

צג אם נפלא אחד [רף] לאיסור או נתבשל כך עם איסור באופן שנאמר מ"ה ע"י זה, או אפשר אפילו רק נאמר מדרבנן, הרי הכל כאין צריך לדרון עליו, ותולין שהוא האיסור, וליש מהאחרונים דוקא באם ע"י זה הוא נעשה נבילה כמו יבש שנפלא שנת, אבל יבש שנפלא ליבש שאין חניג ביבש הרי כיש לדרון עליו :

צד בנפל לים אין היתר כי אם
בנפל [רלא] מעצמו אבר אם
הפילו לים אפילו בשוגג אסור, ואף
בספק

הוי כהפילו במזיד, ובלא נודע לו שיותר השאר הוי בשונג שמוחר, וברת"ש סקמ"מ מספר פתח הבית דבאיסורי הנאה לריך לדון אם מותר ליהנות מהעור ולכך דוקא בנאכד מהעולם לגמרי: [ר"ל] לראיבור כו' הוא מפח"ש סק"ז מחפאתם למשה ופח"א כשהי' פחות מ"ה הרי נאסר וא"א לדון עליו ומסתפק במוסגר באיסור דרבנן מהו, וברת"ש סקמ"ח מבית יצחק הלבובי ז"ל, ריבש בלח הרי נע"נ אבל ביבש ביבש נהי שנאסר, מ"מ אין נעשה נכילה כשיפול לאחר ולריך לדון עליו, ומ"ש שם בסקמ"ח מחמודי דניאל בנחשלת פס הסריפה אי' אם חולק הוא על הפח"א ותפלי"מ עיי"ש: [ר"א] מעצמו כו' כ"כ הסו"ס בוצחים שם משום דקנים שונג ואפו מזיד, ורעה הרשבי"א שבכ"י ברשונג מותר אפילו במפיל כמו מבטל איסור בשונג. דלא קנסו, ומ"מ בשו"ע לענין אם נאכל העלם לסמיר בשונג, ורייק הש"ך סק"מ מלשון המחבר בנפל לים להורות דבמפיל אף בשונג אסור, והחילוק בין מבטל איסור דלא קנסו שונג, כמב' הב"ח דרק מבטל שאסור מ"ה להראב"ד ז"ל שבהר"ן לא גזרינן ה"עשה כן במזיד, אבל בזה שאסור רק מדרבנן גזרינן בשונג, ובכ"מ פט"ו מחרמות י"שב בזה בשם הר"י קורקוס ז"ל הרמב"ם ה"ל סק"כ"ב ממה שהוא פוסק כחכמים דילא לבית השריפה, דבאמת קשה מה פריך מיהמו דבמ"א איסובא

ש'אין נסלין: [רבו] וכן כו' כבר נזיל סיק'ם
מה שהביא הבי' להסבירים בינש בינש
במינו בעי' ס' מדרבנן אס' חולין נבאבד,
ש'יא רק בחומר התערובת כמו ערלה
וכס'כ ושור הנסקל שהוא למעלה מס',
ובד'ת'ש סקקמ'כ מיד יהודה דמחבר לא
תשיב רק אלו משום דהוא לא מיירי רק
מדברים האוסרים בכל שבו, אבל באמת
ה'ה בכל מה דליכא נויט מועיל זה כערלה
כו' עיי'ס: [רבו] לנהר כו' כ'כ הש'ך
סקמ'כ דסתמו אבוד וה'ה לכל מקום שהוא
אבוד כמו בנהר עמוק ש'יא להמלא עוד,
ועיקר הטעם כמ'ס בסקמ'ד, דכשהוא עדיין
בעולם ואח'ה לריך לרון עליו ועל השאר,
אמרינן מה חיות דתאמר שהנאבד הוא
האיסור ד'למא ה'י' היסר והאיסור ברוב
נשאר, אבל כשאינו בעולם א'י' לרון עליו
יותר וחולין: [רבו] אף כו' בפר'ס סקל'ד
מחיר בזה שאפשר להמלא, דמה נ'מ שיואל
כיון דמ'מ עכשו אינו לפנינו ואין לריבין
לרון עליו להיסר, וכנראה מהרשב"א שבש'ך
הנ"ל דכל שנאבדה ואינו לפנינו הוי כנפל
ליס, והביאו השפ"ד וסיים דיש להחמיר,
ומ'מ בד'ת'ש סקק'ס מחלק דבטבעה וכן
בחיבות סתומות בעי' דוקא ליס' המלא, אבל
בדבר אכילה כמו תאניה ובשר אפילו ברחוב
קרוב ש'אכלס כלב או חזיר כו' הוי כנאבד
לגמרי מהעולם: [רבט] רבן כו' הוא
מהפח'ס סק'ז מהפחמ'א וכשמת ע'י ארס

הוי כהפילו במזיד, ובלא נודע לו שיוחר לו
פספר פתח הכית דבאיסורי הנאה לריך לרון
מהעולם לגמרי: [ר"ד] לאיסור כו' הוא מפ
חס' הרי נאסר וא"ל לרון עליו ומסתפק במ
מביה יאחק הלבוזי ז"ל, ריבש בלא הרי נ
נעשה נבילה כשיפול לאחר ולריך לרון עליו
עס הסריפה א"י אס חולק הוא על הפמ
החוס' בזבחים עס משום דקנים שינג אס
אפילו במפיל כמו מבטל איסור בשונג. דלא
לסחור בשונג, ודייק הש"ך סק"מ מלשון ה
אסור, והחילוק בין מבטל איסור דלא קנב
להראב"ד ז"ל שבהר"ן לא גזרין היעשה כ
בשונג, ובכ"מ פט"ו מחרומות י"שב בזה בש
ממה שהוא פוסק כחכמים דילא לבית השר

קיבוץ קיצור הלכות הערובות סימן קי ביאור יהודה קכב 243

איסורא מה, הא זה הוי כמפיל שאכור צם
לר' אליעזר, וע"כ דלהמקטן חין חילוק שנס
במפיל מותר ולכך הקשה, וע"כ משני טא
מני ר"א הוא שנס במפיל מותר ר"א שהרי
קריבס הוי כמו מפיל, אבל לפי האמת
דבמפיל אכור ל"ל לומר כר"א רק אפילו
לרבנן דילא לבית השריפה שס הוי במפיל,
וכן בימיו, אבל בנפל מותר כרבה זר'
יוסף ט"י, ובכרופ' סק"ו הביא מהרש"ק
ז"ל דכיון שהמיתה הוא ברשות ובליזוי ב"ד
הוי כהומה ממילא, וכרופ' י"ש בזה קושיית
חוס' יבמות פ"ב להו"א דרב אשי דחרומה
הוי דשיל"מ איך חרומה עולה בק"א ולהכיל
כיון שהדין שלריך להרים והכנה אוכל
ברשות ב"ד הוי ממילא כנאכל אחד שמוטל
אף בדשיל"מ, אך בספר מנחת ש"י סי'ם
תמה הא בצי שמים שמים, ועוד הא מלי
לסנוקי צווי לכהן, גם אם חין הכהן מקפיד א"ל להרים ט"י'ם ובחוד"ב סק"ב רמז לזה
דימומו כהפיל וכן לקושיית כרופ' דקריבס מוצת הוי לארס אחד ט"י'ם: [ר"ב] בספק
כו' בדת"ש סק"ג הביא מספר יחושע שמוחר לכחמילס ומשום שמדמה לה לביטול איסור
לכחמילס, אף להאוסרין שס אף בספק איסור מ"מ בזה מותר לכחמילס, אבל בתשובות בית
ישראל חלק עליו ואכור אף בספק איסור: [ר"ג] ובשנפ"ל כו' במשלים פ"ט מאה"ט
ס"א הביאו החו"ד סק"א סק"ג, דעתו דנפל ל"ס הותר רק קודם שט"ע התערובת,
ובחוד"ד תמה עליו מקושיית הנ"מ דימומו מוכח אפילו אחר כך, ואין ראי' מסק"א דשס
הוי חד בחד ט"י'ם: [ר"ד] וט"מ כו' כיכ הטור מהר"א בתשובה אף שהוא כתב על
נאכל שיבאר, מ"מ חד דינא הוא והביאו הטור סק"ח והש"ך סק"מ וכמ"ס הבי' מלשון
התשובה, דקודם שגודע ליכא למקנס' אטו אחר שגודע דשמא לא יודע לעולם, כללו
של דבר כל שגודע בחזקת היחר ליכא למקנס' ט"י'ם: [ר"ה] ור"א כו' בהלבוש
שהביאו בדת"ש סק"ג כתב דקודם שגודע מותר אפי' במזיד, ותמה בתגור"ס מה מוזר
שייך בקודם שגודע, ופירש ביד יהודה ככפנים כמו שעושים השוחטים ברגלים שמשליכין
אחד על סמך שיתלו כשימלא עריפה, והביא מספר נפש ארס דל"ה כמבטל איסור בזה רק
אדרבא הוא מדות חסידות, ורק אלל בע"כ אפשר לבדוק, וז"ל סק"א סק"פס מהכת"ס
דהנשאר אכור אחר ההשלכה, ד"ל כמ"ס הדע"ט שיבאר דהשלכה לפשוק לא הוי כמו
ל"ס כיון שפירש קודם: [ר"ו] מהאחרונים כו' בדת"ש סק"ג מהבית יצחק כמו
באסר על עולמו בנדר וקודם התחלת זמן איסור נפל, אי נימא כיון דהיחר בהיחר ל"ס
ביטול ל"מ נפל ל"ס או שכשנא האיסור חל הסיחר מולין למפרע בדרבנן ט"י'ם: [ר"ז]
שםסתפקים כו' בדת"ש סק"ג מביא יצחק שדעתו לתלות בזה דהא חין אחס מקלקלס
יוסר, וכא"ל נשרפה או שנפלה במקום אבוד, ועוד דהא הפר"ח מיקל לנמרי אפילו באינו
אבוד מהעולם רק אינו לפנינו שאל לרזן על כעת, רק מ"מ מסתפי להקל ט"י'ם:
[ר"ח] נאכ"ר כו' הוא מהרש"א והר"א בתשובה שהביא הטור דהוי כנפל ל"ס וכ"ס
בשו"ע, וכתב הבי' מהרה"ד דנאכל חלוק הוא ממפיל ל"ס, דשס במפיל אס הוא בשונג
ג"כ אכור כשנית, אבל נאכל דוקא במזיד, אבל בשונג ליכא למקנס' שיאכל במזיד להחיר
האיסור, דהא לדידי' שחושב דאיסורא הוא דאוכל, ניחא ל"י יותר לאכול כולם בספק,
ולכך

[ר"ב] בספק איסור אמור להפיל
לכתחילה [ר"ג] ובשנפ"ל ל"ס מעצמו
מותר אף אחר שגודע התערובת,
[ר"ד] וס"ס קודם שגודע התערובת
מותר בכ"ר ענין [ר"ה] ור"א אפילו
עושה כן במזיד שכשיהי' תערובת
יתלה בו מותר:

צה יש [ר"ו] מהאחרונים שסתפקים
בנפ"ל ל"ס קודם התחלת זמן
האיסור דרבנן אם מותר למפרע ע"י
הנפילה, ויש [ר"ז] שסתפקים להחיר
באם תתיכא אחת נפס"ה מאוכל
אדם נמרי עד שאינו ראוי לאכילה
כ"ר דהוי כנשרפה ונאכרה מהעולם:
צו אם [ר"ח] נאכל אחד מהם אם
הי' במזיד אכור כמו במפיל ל"ס,
ואם

ואם היה בשונג אף שיש [רמב] אומרים בין אבל בעצמו או אכלו אחרים בשונג כמו במפיל לים דאמר ומתירין רק בנאכל קורם שנודע התעורבות, מ"מ יש [רמ] להתיר כל שנאכל לישראל, ורק אם האכיל לבלב או לנכרי בשונג יש לאסור: צ"ל אם היה [רמב] נודע לכך מהתעורבות רק זה שהפיל לים או האכיל להאוסרים בשונג לא ידע מן האיסור, ל"ה כלא נודע וקמטין ל"ה, ואף להמתאיים יש [רמב] להסתפק אם לא נודע לאיש אחר וזרקו לים אם מותר ל"ה שידע מן האיסור והוא שלו, [רמב] ואם הפיל לים מחמת שטעה בדיון הוי שונג, ול"ה זה כ"א נודע כיון שהיה יודע מהתעורבות רק סבר שנתבטל האיסור, ואף באומר מותר שסבר שמתר להפיל הוי שונג, ורק בעשה ע"פ הוראות חכם מותר דהוא עדיף משונג ומוציא אף בהפיל לים לא בנאכל:

אם

לנפשי ויש לקנסו, ומסכים להרהר, ומכ"ש לשיטתו שמחיר אף במפיל בשונג, וכ"כ המריכ ומנחי ששפיר סק"מ כש"ע, וכן בחור"ב סק"ט אחר שחירן קושי"ת כרו"פ דהא אפי' בביטל בשנא בשונג קנסו אטו מויד, וי"ש דעיקר הטעם הוא דחמי לאטרומי כדאמר בגיטין דכ"ד דהיינו שיטתה כן בחזיר ויאמר שונג אני, ולכך בנאכל דכיון שלדיו"י איסורא אוכל לא גזרו שיערים, וכן העלה בחידושים סק"מ דעיקר כהמחנה, מהר"א דקרב ראש אחר דהא הוי כהפיל כנו"ל וע"כ דהוי כנאכל דמותר בשונג ע"ש: [רמב] נודע כו' במשנלות סק"מ הביא מהפמ"א דאם נודע לכל, כל שהוא לא ידע ליכא למיקטסי, ור"א מאס קרב ראש אחר מהם ע"כ נודע לאחרים מיירי דאל"כ איך אמר בע"ה אין דלחין, ורק זה לא ידע וכו' שונג, וכ"כ המחנ"י דכשם לא ידע הוי שונג, אך אי"כ קשה לטו"ז ושי"ר שאוסרים בשונג ג"כ, י"ל בקדשים לא גזרו, והוא תירץ דהוי דאכילת מוצה הוי כאכילה דאסור בשונג לטו"ז ושי"ר, מ"מ בקדשים לא שייך שאכיל לגוי או ישליך לים דשמי' דהחירא הוא ולריך להעלותם על המזבח, ומ"מ העלה דלא כפמ"א מהמנחי הוה, וכ"כ מהר"א שכתב כל שקול בחוקה היתר משמע דבעי לא נודע לכל, וכבר מ"ל סק"ר דבפירש קודם שטרע אף הפמ"א מורה דלי"מ מה שהוא לנד לא ידע, ובדלת"ש סק"מ מיד יקודם כמנחי, דל"ה שונג: [רמב] להסתפק כו' בדלת"ש סק"מ מספר זים ילחק להפמ"א הנ"ל, והניח בל"ע: [רמב] ואם כו' לעיל סל"ט סק"מ ואילך נזכר מהקט"ו דאומר מותר הוי שונג, וכן הביא בדלת"ש סק"מ דבמפיל לים בשונג לא מיבעי להטו"ז סל"ט דעדיף משונג מותר, ואף אם לא כהטו"ז רק כפר"ה דגרע משונג, מ"מ באומר מותר ע"פ הוראה כחכ בניה ילחק דעדיף משונג, וכן הביא מהקט"ו, בהורה סמורה בחערות

ולכך הסנה בש"ע נאכל אחר בשונג, להחירא: [רמב] אומרים כו' הביא הביא טור מהרה"ר דבנאכל בשונג אף האכיל לאחרים בשונג מותר כל שהוא בן ברית, ורק בהאכיל לבלב או לעמים קנסינו, וכ"ה הרמ"א ו"ל בהנה דבין שאכל מלמו בין שאכלוהו אחרים בשונג, מותר כהמחנה, אבל הטו"ז סק"מ והש"ך סק"מ חולקים על זה, דהיינו שאין חוששין שיאכל הוא מלמו במזיד להחירא האיסור, מ"מ יש לחוש שיאכיל האיסור במזיד לבלב או לעמים, או יפיל לים, וכן הוכיחו מחשובות הרא"ש דמחיר רק בהאכיל קודם שגולד הספק, וא"ל לא, הוי לגמרי כמו מפיל לים דאסור בשונג, וכן דעם להלכה לאסור בשונג, וכ"כ יהודה שבדלת"ש סק"מ וכן בדברי יוסף פוסקים כן להחמיר: [רמ] להתיר כו' הפר"ח סק"ל דעמו דהיינו דמחשבות הרא"ש, ו"ל משמע כן לאסור, מ"מ י"ל הרא"ש נקיט קודם שנודע רק לרווחא להחירא אף במפיל, אבל בנאכל בשונג אף אחר שנודע מהתעורבות מותר להרא"ש, ולדיו"י הוי החילוק בין מבטל איסור שהאיסור הוא כאלו אינו מורה היתר לנפשי' אבל כזה שנאכל האיסור מורה היתר

צדק. אם הנאכל [רמב"ם] נתבשל קודם
 והבלי הוא כאן. יש אוסרין כיון
 שעדיין את צדקים לרון על הבלי
 יש מתירין בין אם הוא בלי שטף
 שאפשר בהעדרה או בלי חרס נכ,
 או שהבלי מותרת רהבליעה שבה הוי
 בנחתך בהלכה:
צמ אם נתערב [רמב"ם] אבר איסור
 ברוב אברים היתר כאבר זה,
 ונאכל אחד מהם או נפל לים כאופן
 שנתבאר, מותרים כל האברים
 הדומים לאבר זה, אם אין ניכרים
 מאיזה בהמה הוא האבר אפילו באין
 הפמ"ר. [רמב"ם] אבל אם ניכרים
 האברים מאיזה בהמה הוא כמו
 שמונה הלשון עם שאר הבהמה
 והכלב חמץ את הלשון והבהמה כאן
 קשה מלהתיר שאר האברים:
ק וכן [רמב"ם] הדין בהיו כאן ג'
 בהמות ואחת מהם טרופה וחלקו
 הבהמות חלק הפנים לבד וחלק
 האחרים לבד, ונפל חלק הפנים אחד
 לים כשאין מכירין שאר החלקים יש
 להתיר ג"כ בכ"ע:
קא אם הוי מתחילה [רמב"ם] פירש
 מהתערובות כאופן שאסור מצד
 פירש כבר להאסורים פירש ממילא
 שלא בפנינו או שהי פירש לפנינו
 וכ"ש
 דאם לא ניכר מאיזה בהמה הוא האבר, האבר מותר כמו דאמר שם יקראו כל הראשים כולם,
 ואם ניכר מאלה בהמה הוא אף שנתערבו גאונים בהלכה מחיר גם כה"ע ויש לחלק בין
 זה לקדירה של הכרו"פ, דכאן עכ"פ על הראשים יש לספק שמא אין כאן איסור, שנאכל
 או נפל כבר אצל בקדירה הוי כמו גוף הדבר כאן ואנו דנין עליו מ"מ הניח בל"ע בניכר:
 [רמב"ם] אבל כו' גם במשגלות סק"ס הניח מהפמ"א שנתפסק בזה בניכרים דכשאנו
 אומרים דו הלשון דאיסור הוי אנו דנין על כל הבהמה, והניח הפמ"א בזה בל"ע, אבל
 כאן ניכרים כתב שאין דומה להטוי בהלכה ה"ל ומחיר גם כאן הפמ"ר, וכן נסתפק
 בזה בספר שפת אמת על זכאים כמ"ס בהגה שם וברת"ש סקס"ד מיקל ה"ד יודע
 בניכר, והרב דמ"ס ס"ס שקשה להקל כיון שפמ"א הניח בל"ע [והחוו"ד הניח ג"כ בל"ע]:
 [רמב"ם] הדין כו' משגלות שם בדי"ה ויש לחקור, אם להטוי ודאי איסור, ואף למי שמחיר
 חלק הפירש דלא כטו"ז מ"מ כאן יודו דאם אחת מחיר חלק הפנים יתירו חלק האחרים
 אונסמי"ע מלשון משגלות הראש לאיסור, ומ"מ דעתו להחיר ע"פ הפמ"א ה"ל בל"ע ניכר
 עיי"ש ונד"מ סק"ס מהניח יחזק בזה: [רמב"ם] פירש כו' כ"כ הש"ך סקס"ב או פירש
 ממילא לחאן דאיסור, כיון שנאסר הוא וגם התערובות כיון שהנפרס הוא בעין, כשנפל
 אח"כ

צדק. אם הנאכל [רמב"ם] נתבשל קודם
 והבלי הוא כאן. יש אוסרין כיון
 שעדיין את צדקים לרון על הבלי
 יש מתירין בין אם הוא בלי שטף
 שאפשר בהעדרה או בלי חרס נכ,
 או שהבלי מותרת רהבליעה שבה הוי
 בנחתך בהלכה:

צמ אם נתערב [רמב"ם] אבר איסור
 ברוב אברים היתר כאבר זה,
 ונאכל אחד מהם או נפל לים כאופן
 שנתבאר, מותרים כל האברים
 הדומים לאבר זה, אם אין ניכרים
 מאיזה בהמה הוא האבר אפילו באין
 הפמ"ר. [רמב"ם] אבל אם ניכרים
 האברים מאיזה בהמה הוא כמו
 שמונה הלשון עם שאר הבהמה
 והכלב חמץ את הלשון והבהמה כאן
 קשה מלהתיר שאר האברים:

ק וכן [רמב"ם] הדין בהיו כאן ג'
 בהמות ואחת מהם טרופה וחלקו
 הבהמות חלק הפנים לבד וחלק
 האחרים לבד, ונפל חלק הפנים אחד
 לים כשאין מכירין שאר החלקים יש
 להתיר ג"כ בכ"ע:

קא אם הוי מתחילה [רמב"ם] פירש
 מהתערובות כאופן שאסור מצד
 פירש כבר להאסורים פירש ממילא
 שלא בפנינו או שהי פירש לפנינו
 וכ"ש

דאם לא ניכר מאיזה בהמה הוא האבר, האבר מותר כמו דאמר שם יקראו כל הראשים כולם,
 ואם ניכר מאלה בהמה הוא אף שנתערבו גאונים בהלכה מחיר גם כה"ע ויש לחלק בין
 זה לקדירה של הכרו"פ, דכאן עכ"פ על הראשים יש לספק שמא אין כאן איסור, שנאכל
 או נפל כבר אצל בקדירה הוי כמו גוף הדבר כאן ואנו דנין עליו מ"מ הניח בל"ע בניכר:
 [רמב"ם] אבל כו' גם במשגלות סק"ס הניח מהפמ"א שנתפסק בזה בניכרים דכשאנו
 אומרים דו הלשון דאיסור הוי אנו דנין על כל הבהמה, והניח הפמ"א בזה בל"ע, אבל
 כאן ניכרים כתב שאין דומה להטוי בהלכה ה"ל ומחיר גם כאן הפמ"ר, וכן נסתפק
 בזה בספר שפת אמת על זכאים כמ"ס בהגה שם וברת"ש סקס"ד מיקל ה"ד יודע
 בניכר, והרב דמ"ס ס"ס שקשה להקל כיון שפמ"א הניח בל"ע [והחוו"ד הניח ג"כ בל"ע]:
 [רמב"ם] הדין כו' משגלות שם בדי"ה ויש לחקור, אם להטוי ודאי איסור, ואף למי שמחיר
 חלק הפירש דלא כטו"ז מ"מ כאן יודו דאם אחת מחיר חלק הפנים יתירו חלק האחרים
 אונסמי"ע מלשון משגלות הראש לאיסור, ומ"מ דעתו להחיר ע"פ הפמ"א ה"ל בל"ע ניכר
 עיי"ש ונד"מ סק"ס מהניח יחזק בזה: [רמב"ם] פירש כו' כ"כ הש"ך סקס"ב או פירש
 ממילא לחאן דאיסור, כיון שנאסר הוא וגם התערובות כיון שהנפרס הוא בעין, כשנפל
 אח"כ

[רנ] וכ"ש להסתידם פירש סתיד
שאין להחיר התערובת כשנפל אחיכ
ליים [רנא] וכן הדין בנחתך ואחריכ
נפל לים אין לחתיר השאר, ואם פירש
[רנב] קודם שגורע התערובת שניתר
הפירש ואחריכ נפל לים יש להחיר
כולם [רנג] וסיים יש סתידן בהפסד
אפילו אחד שגורע התערובת
כשפירש לפנינו במקום שאסרין
הפירש :

קב יש [רנד] מהאחרונים שכתבו
שאם נפרש המיעוט במקום
אחד והרוב במקום אחד, אם נפל
כל המיעוט לים אמר כל חרב,
ובנפל הרוב וגשאר המועט יש לספק,
ואם [רנה] באופן כזה נפל אחד לים
וא"י אם מהמועט או מהרוב יש
להקל בשניהם, ואם [רנו] הי' בי
תערובת ברבר חשוב, ובכל אחד
איסור, ונפל חתיכה אחת לים וא"י
סאיור, אף שיש להקל כשהם של
ב' בניא ושואלין בזאיו, מ"ס אין
להקל בזה :

קג כבר [רנז] נתבאר מה שיש
מערעדין על מנהג של השוחטים
שמשליכין

הא קרב ראש אחד מהם הו"ל פירש קודם ואחרי מותר, ומירן דהוי פירש קודם שגורע
הספק, ובשפ"ד חמה הא פ"כ איירי כגורע ממה דאמר שם בע"ה נדחין ורק זה הכנס
לא ידע וא"כ הא זה הוי נודע ובחוקת איסור, קשה להש"ך שאיסור כגורע, ומ"מ דין
דלא נודע מוסכם הוא : [רנג] ומ"מ כ"ו בכנפי יונה שבד"ת"ש סקקניט מחלק כהני בין
הפירש שמוחר אסור התערובת, והפירש שאסור מותר התערובת, וכ"כ ילחק מחיר בפירש
לפנינו בהפסד : [רנד] מהאחרונים כ"ו הוא חבית ילחק שבד"ת"ש סקקניט דכין
שקטעס להש"ך שכשנפרש נאסר לבדו לא מהתערובת נפרש אלא בפ"ע, אי"כ כיון שנחמילס
ס"י דרך חלוקה ל"ס פירש, וא"כ כשנאסר כל סרוב משום איסורא ברובא אימי, איך
יחזור להיחר ע"י מה שנפל המיעוט, אבל כנפל כל סרוב וגשאר המועט מסופק שם :
[רנה] באופן כ"ו בבית ילחק שבד"ת"ש סקקניט אף דלכאורה דמי לסיק"א בשני קדירות
היחר ואיסור דרבנן דאם אי אפשר להחיר אחד אמרינן מה מו"מ ושניהם אסורים, אבל לא
דמי, דשם כשאנו מחירין שניהם אנו מחירין ודאי איסור דרבנן, אבל כאן נוכל להסיר
שניהם ולא מחיר ודאי איסור דרבנן דיש ספק שמה נפל האיסור לים ושניהם מותרים :
[רנו] הי' כ"ו בית ילחק שבד"ת"ש סקקניט, דנהי ד"ל כ"ו כ"ו בני אדם כשני שגילין
דכל אחד מולה בחבירו, ויכול כ"א לומר עלי נפל בים ושליך אסור מ"מ הוי כס"ס
לאיסור ע"י"ש : [רנז] נתבאר כ"ו היינו הנזיל סיק"א סקפ"ה וברע"ס שבד"ת"ש סקקניט
מערער, דכיון דכ"ו השלכה לים ממש ובשפירש קודם אוסר הש"ך וכאן קודם שחולל
הכלב

אח"כ לים לא מהתערובת נפרש לומר הק
דאיסורא נפל אלא ס"י שומד בפני עצמו
ולקך נס התערובת אסור, וכ"כ השפ"ד
מהמנח"י שדייק מלשון הס"ח פירש לומר
אסור משמע שפירש ונפל אח"כ לים מוסר,
וכ"כ הוא שאין כ"כ הכרע ולי"ע להחיר :
[רנ] וכ"ש כ"ו בשפ"ד סקמ"ג חמה אלשון
הש"ך, כיון שנאסר דהרי להחיר ודאי
אסור דכיון שהחוקטו כהיחר איך מחזיק אותו
באיסור אח"כ לסלות בו הנפילה, ור"ל לומר
לרבותא דכ"ס להחמירם כ"ו וקשה מ"ל
כיון, ובחמ"א כס"ג ר"י הגיה בש"ך אפילו
למאן שאוסר, וסיים קש"ד דכ"ס פירש
שלא בפנינו נראה שאין להחיר ובפירש
בפנינו ל"ע להחיר : [רנא] וכן כ"ו דת"ש
סקקניט מיד יהודה, דהא מה שמחירין
בנחתך הוא רק הוא עצמו והגשאר אסור
אי"כ לא תלינן דהוא האיסור ע"י"ש : [רנב]
קודם כ"ו כ"כ הפרי"ח סקל"ג מהמנ"כ
והביאו שם השפ"ד וקלס"י, מ"מ סק"א
בתשובה כנאכל קודם מותר והא בלא נודע
הוי אפילו בלקח מקבוע כמו פירש ומ"מ
מחירין השאר, ואף שקשה הטעם בזה מ"מ
כן הוא, וכן מ"ל, כיון שבש"ך הכוונה כיון
שגורע ונאסר משא"כ בלא נודע שמוחר,
ובכ"ל י"ש, בזה קושיית הסמ"א על הש"ך

קִיבוץ קיצור הלכות תערוכות סי' קי ביאור יהודה קבר 247

הכלכל והוא מונח בחון הוי פירש [ר"ל הוי
אחר שנוול הספק] ואסור כשנאבד אח"כ
ע"י חילת הכלכל מן העולם, ומ"מ מקיים
מנהג זה ע"פ היר יהודה שנסקק"ם דכדבר
מאכל הוי ההשלכה לבד ג"כ כנאכל לכלכל
וכיוצא פ"ש, ואף דהשלכה הוי כמזיד מ"מ
נזיל סקל"ו פירוש האחרונים בהלכות דקודם
שנוול הספק הוי אף כה"ג אף דהוי כמזיד
מ"מ מותר, ומתיר בזה כשנמלח רגל מריפה
ברגלים דהא להחוו"ד ופרמ"ג הנזיל סק"ט
סקע"ב הוי בלינו מינו כיבש מועיל נאבד
אף בדאורייתא, וס"ה במינו בלא בדאורייתא
מ"מ לרי"ך ס' רק מדרכנן חולין שנפל
האיסור, ועוד כחכ בדת"ש סקק"א מיד
יוסף דהוי ס"ס שמוא איסור נפל ל"ס, ושמוא
כרא"ז מליחה בקליפה, אף בלי הפמ"ד דהוי
ככחוש, או שיש לחלוק למנ"כ ומנח"י
בפשיטות דאיסור נפל, אבל כנחשלו עם
אינו מינו דהוי דאורייתא ל"מ נפל ל"ס, ורק
בכ"ש המושע בכל פעם אמרין פריש
מהרוב, דהלקיחה לבישול הוי כחמ"ס פירש,
ורק לא כנחשלו בכלי אחד כל המיעוט או
נחשלו רובן בכלי אחד תוך מעל"ע הוי
כפירשו רובן כנ"א דל"א כל דפירש עיי"ש,
וכן הביא דת"ש סקק"ז מהכח"ס בשם
החמ"ס ז"ל לענין המנהג שמסליכין אחד
מעשרה והחילוק בין אם הם חסרל"ס
עיי"ש: [רנח] לענין כו' היינו הנזיל סק"ט
סקע"ב מהשפ"ד דיני ס"ס סק"ב שנוטע
להחיר כהמנ"כ ומנח"י, וכ"ד החוו"ד סק"י
סק"ג שמנטל דעתו נגד המנח"י ומחיר,
אף שנסק"ט בשפ"ד סק"ו וחוו"ד סק"ד
מסופק בזה והשפ"ד אוסר שם אף בהפמ"ר,
ובמחלוקה נזיל שלנו"ע מותר: [רנח] ואם כו' היינו הנזיל סק"ט
מיקל לגמרי ודניי ס"ס אות כ"ב אוסר בלין הפסד כולי' הא"י רק מחיר כנאבד והשפ"ד
ממנ"כ ומנח"י אוסרים ודת"ש שם סקמ"ז שאין להחיר לפרמ"ג אפילו בהפמ"ר וכבר
נזיל וכן הביא בדת"ש כאן סקמ"ס וסקל"ו ממה שנסחפק השפ"ד דיני ס"ס אות
כ"ב אם כנאבד אחד כה"ג אם מותר לאכול הנשאר בזה אחת, ונזיל סק"ה סק"ט
מהבינ"א בכל יבש כיבש בלא נודע קודם וגאכל אחד ולא נשאר רוב מהו: [רס] חמ"ג
כו' במנ"א סיחמ"ז סק"ד כיון דהוי רק דרכנן חולין כנאבד, וכן בהערוכות שיחבא"ר
והביאו בשו"ע הרב סיחמ"ז סעיף י"ד: [רסא] שכתבו כו' הוא בספר בינה אדם סי'
י"ז שהרי בדרכנן חולין בשא"י אומר, וא"כ כשיש ר' בהמות אש"י נמא שהמעיים מהכשרם
לא מסמוחקה בטרפה, ג"כ יש רוב ורק מדרכנן כהרל"ס כו' חולין שהוא מהסריפ"ה
המבוררת

שמשליכין דנ"ל אחד להבשיר אם
יארע באחד מריפות, משום דהוי
כפירש קודם, ומ"מ מקיימין מנהג
זה, דהשלכה לתוך גופ' הוי זה
כהפלה ל"ס קודם שנו"ל הספק
דמותר גם על דרך זה, ומועיל אף
גמלחו עם מינו ברוב בלא ס' דהוי
רק מדרכנן חולין שנפל האיסור,
ורק אם נתבשלו עם אינו מינו ול"ה
מיעוט מהרוב לומר בו פירש
מהרוב ע"י הקיחה לבישול או
שנתבשלו בכלי אחד דיש מב"ע אין
להקל:

קד כבר נתבאר [רנח] לענין מין
באינו מינו באיסור תורה ביבש
אם מתירין כנאבד מהעולם, ול"א
אם הנאבד הוא מחצה לכו"ע יש
להתיר, [רנח] ואם הוא איסור דרכנן
באינו מינו ביבש יש להחמיר רק
באין הפסד כל כך אף שיש אוסרין
בזה אף בהפמ"ר ואם נאבד יש
להתיר אף כשישנו בעולם כשיש
רוב, ואפילו באיסור [רס] חמ"ג:

קה יש [רסא] שכתבו שאם נמצא
באחד מהבהמות מריפות בידוע,
ואח"כ נתערבו מעורב כמה בהמות
שנמצא מריפות בבני מעיים וכדומה
וא"י טאז"ה, תולין שהמעיים הם
מאותה בהמה שהי' בה מריפות
הידוע, אפילו הי' רק ספק מריפה רק
הי' מכורר שהוא באותה בהמה,
כשיש רוב כמו שיש ר' בהמות, אף
שיש

ובמחלוקה נזיל שלנו"ע מותר: [רנח] ואם כו' היינו הנזיל סק"ט
מיקל לגמרי ודניי ס"ס אות כ"ב אוסר בלין הפסד כולי' הא"י רק מחיר כנאבד והשפ"ד
ממנ"כ ומנח"י אוסרים ודת"ש שם סקמ"ז שאין להחיר לפרמ"ג אפילו בהפמ"ר וכבר
נזיל וכן הביא בדת"ש כאן סקמ"ס וסקל"ו ממה שנסחפק השפ"ד דיני ס"ס אות
כ"ב אם כנאבד אחד כה"ג אם מותר לאכול הנשאר בזה אחת, ונזיל סק"ה סק"ט
מהבינ"א בכל יבש כיבש בלא נודע קודם וגאכל אחד ולא נשאר רוב מהו: [רס] חמ"ג
כו' במנ"א סיחמ"ז סק"ד כיון דהוי רק דרכנן חולין כנאבד, וכן בהערוכות שיחבא"ר
והביאו בשו"ע הרב סיחמ"ז סעיף י"ד: [רסא] שכתבו כו' הוא בספר בינה אדם סי'
י"ז שהרי בדרכנן חולין בשא"י אומר, וא"כ כשיש ר' בהמות אש"י נמא שהמעיים מהכשרם
לא מסמוחקה בטרפה, ג"כ יש רוב ורק מדרכנן כהרל"ס כו' חולין שהוא מהסריפ"ה
המבוררת

[רסב] שיש רוצין להתיר אף בהם
הספק מתחילה ואח"כ הוראי לתלות
הספק באותו שוראי מריפה. [רסג]
וכן יש נוסין להקל אף באין רוב רק
בשורה בשורה והי' רק ספק או אפילו
ודאי מריפה [רסד] מ"מ ביש רוב
והוראי הי' מתחילה ואח"כ הי' ספק
באיזה הוא יש לתלות אפילו אם הי'
זה [רסה] בשני בני אדם תולה האחרון
בהראשון:

קי בב"ט טה [רסו] שמתירין בנפל
אחד לים או נאכל לתלות האיסור
נפל. הוא רק לאכול אח"כ שנים
שנים, באכילה אחת. [רסז] אף
שהנפילה או האכילה הסתרת ליה
שנים רק אחד לבד מותר ג"כ
בהפסיד אף במה שאינו ניכר הנפילה
כמו תאינה ומבעת, אבל לאכול אחד
אחד
להמנוח לעיל סקק' ממנה"ל ככל אחד
מבור בשלו לענין פירש, מ"מ לענין לחלות
הרש"א להרמב"ן כשיש רוב דהוי' רק דרבנן יוכל
לחלות בחבירו העריפה, ויחביר עוד
בסיק'א מזה :

מזן דיני היתר שנים שתיים שבשוי' ע"ז.

[רסו] **שמתירין** כו' בגמ' זכאים שם דע"ה על המשנה דר' אליעזר בקרב ראש אחד
מהם יקרבו כל הראשין אמר ר' אלעזר לא הסיר ר"א אלא שנים
שנים ולא בלא, ופריך עלה מהא דאמרו חכמים אפילו קרבו כולם, מן מאחד ילאו לבנים
העריפה, משמע שגם בזה לר"א יקרב אף דהוי' רק אחד, ואמר מה אחד זוג אחד, ובסוגיא
דטבעת וחביות הג"ל על מה דאמר סבר כר"א, פריך ג"כ הא רק בשנים שנים הסיר רב
אליעזר, ושי' אלא נמי חרמי קאמינא, ולרש"י ז"ל הפירוש חרמי שהאכילה או ההנאה יבין
שנים שנים, ובאחד לבד שמה הוא האיסור, אבל בשנים מדחברי' לאו דאיסורא הך נמי
לאו דאיסורא, והרמב"ם ז"ל יש לו פירוש אחר בזה כשי"ם בס"ק שאח"כ, ובשפת אמת דל"ס
לומר מטעם חד בחד בקרבן ודחה מטבעת, ופסקו כן כל הפוסקים והטור ומחבר סע"ה,
ומחלק הרא"ש דרק באין דבר חשוב שגוי"כ הוא שאיסור נהפך להיתר מותר כל אחד
לעצמו, אבל בזה שאין בטל רק הקילו בו לחלות לריך רק שיהא ממ"ק חדא דהסירא, ובסוגיא
שבד"ש סקק'ט דרך ביחוד היינו באכילה אחת בזה אחר זה דהא א"א לאכול שני
בע"ה ביחד ע"י"ש: [רסז] אף כו' הרמב"ם ז"ל יש לו שיטה אחרת בזה דהאכילה אין
ל"מ רק אי מה שגפ' או נאכל הי' שנים, שני ראשים, שני טבעות, ואף שנפסדו מהלכות
הדומות לא כתב כן בשנים דחביות וזה אחת מהקושיות שבכ"מ ולח"מ שם, ולמסקנא
הכ"מ לא מחמיר הרמב"ם רק בחאינה וטבעת דלא מינכר הנפילה ולא בחביות דמינכר
הנפילה סגי בלא, וכן הוא שיטת הרא"ה ז"ל שבד"י סיק'מ והעלה שם כן בשו"ס,
וכמ"ש

המזכרת כמו בנפל לים הג"ל: [רסב]
שיש כו' בד"ש שם סיק'א סקל'א הביא
מסבית יחזק שחולק על הבינ"א כיון דרוב
בהמות כשרות חולין יותר הספק מבהמה
כשרה שלם בהם מ"ס בראש, מ"מ מס'ק
להחיר אף בספק מחילה ומחלק משם
בקידודם דכאן הוי' רק נילוי מילתא ע"י"ש:
[רסג] וכן כו' בד"ש סיק'א סקל'א
מהטעם לרקל בספק עריפה ככוליא אף
בב' עריפה וב' כשרות ע"פ הש"ך בספק
עריפה שנתערב חני"ה הוי' רק דרבנן וחולין
בשאי' אומר שהוא מהעריפה, והוא כתב
כיון שאף אלו הנטרפו בריאה הם רק
מספק כי לא שניה ודאי עריפה בזמנינו
ל"ס לומר שאי' אומר, ובסקל'א כי הבי'ת
ישראל רוצה להקל בחד בחד אף בודאי
עריפה ככוליא מטעם חזקה כשרות של
הבהמות שטומדים בפני עולם וחולין
הקלקלס במקולקל, או בספק עריפה הוי'
ספק אי' בגוף ובנפ"ה בחזקה היסר:

[רסה] בשני כו' בינת אדם שם אף
מבור בשלו לענין פירש, מ"מ לענין לחלות
הרש"א להרמב"ן כשיש רוב דהוי' רק דרבנן יוכל
לחלות בחבירו העריפה, ויחביר עוד
בסיק'א מזה :

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קי ביאור יהודה קבה 240

ואחר אסור [רמח] ואפילו בנפל הרוב
לים צריך ג' השאר שנים שנים
כשה' הנפילה בבת אחת או בזא'
עד שה' רוב :
קז אם [רמח] ה' התערובת שתיים
י'א שצריך אח' לאכול ארבע
וכן ג' שש הכל כפל מהאיסור, אף
שיש מקילין דרי באחד יותר
מהאיסור, מ' יש להחמיר [ער] וי'א
דבנפל אחד לשתיים אין תקנה בנפילה
לים מהי', וכן אפילו נפלו שנים
ונשאר אחד אין תקנה, ובנפל אחד
לששה יחתוך השלישי ויאכלם עם
השתיים [ערא] ואם באופן זה נפלו
שנים ונשארו שנים אין תקנה :
קח יש אומרים שבמקום שמותר
בשתיים שנים מ' אסור [רעב]
לבשל אלו השנים יחד, ויש שאין
חוששין לזה ומתירים, ואם [רעג]
מיחה הנשאר ועשאהו לדבר לח אם
מיחה בשוגג הרי במל' החשיבות,
אבל בעשה כן במזיד ריש בידה
אסור [רעד] ויש מאחרונים שמתירין
בשע' האכילה נתבטל החשיבות
אפילו לאכול רק אחד לבד :
קט יש מהאחרונים שמסתפקין
בתערובת [ערה] חניות אם נפל
כל הבשר שבחנות האחת לים אם
מתירין השנים כיון שאין דרך לאכול
משני חנותין ויש לבוא לירי מעות,
ומ' :
מהמג'א סיחסי סק'ד ממה שאוסר לאפות בחטין אם אפי' אסור בולו, נראה שאוסר לבשל
דברי ליכא חד ודאי דהיתר שאם זה אסור בולע האחר, והחור'ב סקי'ג חולק עליו מכוס
בכוסות צוריקה שזרק אלו שנים בידה, וכן בחציות בחציות ששית בידה, וכי' בחידושים
סקכ'ה להחיר : [רעג] מיחה כו' חור'ח סקכ'ט דבשוגג בטל החשיבות ומותר, ורק במזיד
כיון דיש בילה ואין כלן שנים שנים וכתב דכן הדין כי'ב בא'מ בפחות מ' דמותר
כשנפל, אם פשטו לח אסור עיי' : [רעד] ויש כו' דת'ש סקכ'ח מיד יהודה, ורק
במה שאוכלין אותו כשהוא בחציותו, אבל כמו בחציות סתומות שאין שומין רק עיי'
הפתיחה, ועיי' נבטל ממילא החציות, וכן בהסרלה'ם שדרך לחמשה ואלו מתירין אותו
לפחות ולחמור, ואין זה מבטל איסור לכתחילה דהא עושה בהיתר ולא כדי לבטל, אי'כ
ממילא הרי בטל החציות ובטלה ולמה לי עוד לירוק לאחר עיי' : [ערה] חניות כו'
דת'ש סקכ'ט מביא יחמק היינו למאן דמ'ל קביעות חניות הוי דרבנן אם מולין, או
שאין דרך כו' ומלמד לכל דר, וסיים דאם נתערבו אח'כ כו' דומה לתערובת חתיכות
דמותר

וכמ'ס השך כלן סקמ'א, מ'מ מסקנא
השפ'ד דאין להחמיר בדרכן כהפמ'ר, וכן
בחור'ב סקי'א מייסב דעת הרמב"ם לחלק
בין תרומה לטבעת : [רמח] ואפילו כו'
דת'ש סקכ'ד מהיר יהודה מהמג', רק
מסתפק אם יש חילוק בין רוב כפ'א אלו
בזא' עיי' ויתבאר בסקכ'ט לענין ארס
אחר לאכול יש חילוק : [רמח] ה' כו'
בשך סקמ'ו הוכיח מפירסי' ז'ל שכתב
מדחכר' כו' שלריך כפל, דאם י'א רק אחד
יותר כמו כ' איסור כד' היתר והוא יאכל
ג' י'ל דשפיר בהאחד אין בו האיסור כיון
שהוא מועט, אבל בהשנים שהם רוב יש
האיסור, ובפ'ח סקל'ו כתב דמלשון הראש
שאין כותב מדחכר' כו' רק דממ'ג חר'א
דהיתר הוא סגי בלאחר יותר ג'כ, וכי'ס
דעת המגמ' וכו'פ' סכניאם בדת'שא
סקכ'ט, ומ'מ כתב שנקו להחמיר בפירסי'
והביאו שפ'ד סקמ'ו : [ער] וי'א כו' יד
יהודה שברדת'ש סקכ'ט, דהא לריך שנים
ולאדם אחד אסור כשי'ם ולירוק מן הסוק
אינו מועיל, ובנפלו שנים לים ונשאר אחד
אין לירוק לאחד מהשק דרק כשמלפ' משה
אחד מהתערובות חלין ולא בזה, ובנפל אחד
לג' ונפל ח' לים יש תקנה להג' עיי' חמור' :
[ערא] ואם כו' דת'ש שס סקכ'ט מיד
יהודה אף דלכאורה י'ל אם ה' נפל ח'
לים ה' מותרים כו' והג' ה' נשאר באיסור
אי'כ כשנפלו מתחילה כו' ראוי להחיר השמים
הנשארים בידה, מ'מ בנפלו כו' ונשארו כו'
ליכא ס'ס ככ' אלו : [רעב] לבשל כו' הוא
מהמג'א סיחסי סק'ד ממה שאוסר לאפות בחטין אם אפי' אסור בולו, נראה שאוסר לבשל
דברי ליכא חד ודאי דהיתר שאם זה אסור בולע האחר, והחור'ב סקי'ג חולק עליו מכוס
בכוסות צוריקה שזרק אלו שנים בידה, וכן בחציות בחציות ששית בידה, וכי' בחידושים
סקכ'ה להחיר : [רעג] מיחה כו' חור'ח סקכ'ט דבשוגג בטל החשיבות ומותר, ורק במזיד
כיון דיש בילה ואין כלן שנים שנים וכתב דכן הדין כי'ב בא'מ בפחות מ' דמותר
כשנפל, אם פשטו לח אסור עיי' : [רעד] ויש כו' דת'ש סקכ'ח מיד יהודה, ורק
במה שאוכלין אותו כשהוא בחציותו, אבל כמו בחציות סתומות שאין שומין רק עיי'
הפתיחה, ועיי' נבטל ממילא החציות, וכן בהסרלה'ם שדרך לחמשה ואלו מתירין אותו
לפחות ולחמור, ואין זה מבטל איסור לכתחילה דהא עושה בהיתר ולא כדי לבטל, אי'כ
ממילא הרי בטל החציות ובטלה ולמה לי עוד לירוק לאחר עיי' : [ערה] חניות כו'
דת'ש סקכ'ט מביא יחמק היינו למאן דמ'ל קביעות חניות הוי דרבנן אם מולין, או
שאין דרך כו' ומלמד לכל דר, וסיים דאם נתערבו אח'כ כו' דומה לתערובת חתיכות
דמותר

דחומר עייש: [רעו] אסור כו' דבר זה
 הוא מהחומ' ונחמ' שם והראש פניה סיליו,
 דרך בזה אחר זה איבא ס'ם שמא האיסור
 נפל לים ואח"ל היחד נפל והאיסור הוא
 כאן שמא מה שאוכל עכשיו הוא היחד
 והאיסור נאחרים, וכשאוכל האחרון ג"כ
 אחריון שמא זה היחד והראשון ה"י איסור
 שכבר נאכל כמ"ש המעיוט אות ס', והטור
 נכתב בסיומן זה אכל לאכול אחד אחד, או
 שאוכל כולם אדם אחד אסור, חמה הכ"י
 שהרי החומ' והראש כתבו רק שלהט
 מכלם בנה אחת פשיטא דאסור, משמע שבזא"ז מותר אפילו לאדם אחד, דאל"כ הו"ל
 לאשחמעינן יותר רבוחא שאפילו בזא"ז אסור לאדם אחד ונ"ס בנה אחת, וכחכ ליישב דעת
 הטור דמ"ש החומ' בב"א אסור קאי על שני בב"א דמ"מ אסור בב"א כיון שהוא בלוחה
 שפה שחברו אוכל ג"כ, ורק בזה אחר זה מותר לב' בב"א, אכל לאדם אחד בשמים שמים
 אסור אפילו בזה אחר זה לאכול כולו, ומ"מ בשו"ע הביא רק ההיחד דשמים שמים
 ואסור בלוחה אחת, ועל מ"ש הש"ך סקמ"ה החילוק שבכאן ליכנס ביכנס משום דכאן
 ההיחד משום ס'ם מהראש, כבר נז"ל סקמ"ה חמיהם השפ"ד דלהרשב"א לאו משום
 ס'ם רק משום שחולין בדרבנן, וכן בב"א סמ"ח חמה בין לעטם רשביא מטעם ש"א,
 בין לראש משום ס'ם, הא אפילו בלא מה שאוכל שנים שנים יחא דרך לאדם אחד
 אסור בנה אחת, ועוד הך ס'ם גרע משם אחד, ולדעתו אין עיקר הטעם אפילו להש"ך
 משום ס'ם רק לחוק השאני אומר כחכ כן הש"ך עייש: [רעו] בזה כו' אף שהמחבר
 השמיע מ"ש בב"י, מ"מ הרמ"א ז"ל הביאו בנה הך ב' דינים, דלאדם אחד אפילו בזא"ז
 אסור לאכול כולם ואפילו ב' בני אדם אסור בנה אחת, והש"ך סקמ"ט חולק על דין
 הא' שכל שהוא בזה אחר זה מותר אפילו לאדם אחד רק בנה אחת אסור, ומ"ש הפרישה
 דבסיקמ' שאסור הטור וחכמ' לאדם אחד היינו בע"ז דחמירא, כחכ הש"ך דיותר נראה
 דגם שם רק כולם כאחד אסור דהיינו בנה אחת בלחם אחד אכל בזא"ז מותר, וכחכ
 דבב' בני אדם לא הזכירו דבר, פירש שפ"ד ד"ל בב' בב"א יו"י מותר אפילו בלא שנים
 שנים רק אחד אחד ע"פ התרה"ד שהביאו הדרישה והט"ו ע"ש, וכ"כ הפרישה סקל"ו דלא
 כהרמ"א, דאם ביכנס ביכנס בסיק"ט מותר להראש ואפילו לרשב"א מותר בזא"ז לאדם אחד,
 אף שבודאי אוכל איסור כ"ש כאן ש"ל אין כאן איסור כלל שגפ"ל לים, וכמו דשם נחבטל
 צדוק גם כאן מותר אפילו מדרבנן משום ס'ם, והביא רא"י מקרב ראש אחד כו' דאכילת
 מוצה היו כצו אדם אחד עייש: [רעו] מותר כו' הט"ו סק"ט מורה בדין הא' דלאדם
 אחד אסור אף בשנים שנים בזא"ז, ודחה דברי הפרישה בזה שהגיה בהטור, ביחד
 דמשמע שלא ביחד אין איסור לאדם אחד ורק בע"ז חמירא, וליתא, דבאדם אחד אסור
 בכ"ע, ומה שקשה הכ"י לאשחמעינן רבוחא טפי שלאדם אחד אסור בזא"ז, י"ל בזה לאו
 פשיטא להו רק מספקא להו בחולין ד"ק דלחד נבדא שמא אסור וכאן פשיטא להו, כיון
 שאין ראיית ב"י רא"י, שפיר בלאדם אחד אף שהטור בסיק"ט מיקל כהראש שמופר
 לאדם אחד, מ"מ כאן מסתפקים בלחד נבדא דכאן הוא חמיר משם דשם נחבטל מנוס"כ,
 וכאן ליכא ס'ם בלאדם אחד, ורק דין השני של שני בב"א בב"א כיון שאין הוכחות הכ"י
 מרבושא רא"י ויטור נכון, יש רא"י מכ"ס ע"ו, ושני בזה כדוקים בהלכות פסח, ומאז
 דכסובות דכ"ו דהוי בנה אחת ומ"מ מותר, ולפמ"ש השפ"ד בכוונת הש"ך מחרה"ד כו'
 בשני בב"א אפילו אחד אחד מותר ול"ל שנים שנים עייש, וברת"ש סקקס"ו מביאורי
 תר"א

קִיבוץ קיצור הלכות הערובות סימן קי ביאור יהודה קבו 251

בהפסד, ואם נפל [רעמ] הרוב לים
לכרע' מותר לאדם אחד שנים שנים
[רפ] וי"א דכשארע כן לשני בני
אדם יאכל כל אחד תערובת שלו
רק בזאז לא בבת אחת תללות
בחבירו :
קיא בדבר שיש לו [רפא] מתירין
היו ג"כ דין של נפל אחד
ליום להתיר או רק בהפסד, ויש
לספק אם [רפב] קנסין בזה בשוגג
אי הפיל אמו מזיד, כיון שהוא רק
משום זמן קצר :

הגר"א ויל מכל האחרונים שקשו על הרמ"א,
וגם הוא דוחה דברי הרמ"א, ונחמ"א כס"ג
ד"י מיקל בהפסד בדין ח' דהיינו אדם אחד
בזאז כולו, ודין הב' לא כחם היסר ולקמ"ז
היו דין ב' ברא קיל מדין ח' : [רעמ] הרוב
כו' הוא מהפסד סק"ד מהכר"פ לרא"י
מחם דאמר שם בנמ' מה אחד זוג אחד,
לרא"י יקרב והרי ע"כ לרא"י דבני שנים
ע"כ לריך להקריב רק אדם אחד ואסור אף
לרא"י כה"ג, וע"כ כשנקרב הרוב מותר לכרע
לאדם אחד : [רפ] וי"א כו' כן פירש בשו"ע
סקט"ו שאין לאריות שיאכל כל אחד בבת
אחת לסמוך אס"ס שמה האסור אכל חבירו,
דהוי כנא לשאול על חבירו שאריך להכיר
חבירו והוי כנא לשאול בבת אחת פיי"ש :
[רפא] מתירין כו' כבר מ"ל סק"ד
כסופו שהמחבר חשב דשיל"ט בכלל השאר,
והש"ך סק"ו דעמו דרק לרשב"א שפסיד
בני הערובות מותר ג"כ ביש לו מחירין, אבל
להרמ"א אינו מופיל ג"כ נפל אחד לים או
נאכל, רק מסתפק בסק"ח אם להקל שלא בהפסד ביש לו מחירין, וכ"כ בשפ"ד סק"ט
דומה הש"ך להסיר בדשיל"ט נאכל בהפסד, וה"ש הכנה"ג ראי' מסוגיא דנחמ"א כ"ל
בהלכותא דתרומה דאמר יש לו מחירין הרי דמועיל נפל אף בתרומה דהוי דשיל"ט, מחם
השפ"ד שהרי שם רק הפירוש דיכול למוכרו לכהנים, אבל דשיל"ט לענין ביטול לס"ס, הא
אמר ביבמות דפ"א הא דרב אשי בדוחא הוא, דלכהן לעולם שרי ולישראל לעולם אסור,
ובן הכי מהמנח"י : [רפב] קנסין כו' בדרת"ש סקק"א מהכ"ס יתקן כח"ש השפ"ד
סי"ט סק"ג, שמשום יום אחד לא נזרין כיון שיהי' מותר למחר לא יעשה כן תמיד
פיי"ש, וכבר מ"ל לענין פירש בדשיל"ט אם אמרין ב' אף דליש ביטול :

יו' דיני איסורא ברובא אית' לענין תערובת השני שבשריע מע"ת.

[רפג] **אם** כו' בנמ"א ונח"ס דע"ד מימרא דרב טעמא של ע"ז שנעדרה במאה מצוות
ונפלו ארבעים למקום אחד וששים למק"א, ולפי המסקנא הוי נפלו כל הששים
למקום אחד אוסרות, נפלו הארבעים למקום אחד אינם אוסרות, והטעם לרב דכאפ"ל
הארבעים המיעוט, ל"ה ודאי שהאיסור בא לתערובת השני רק ספק, והוי בתערובת הב'
ספק ספיקא, שמה זה שלוקח עכשיו ומשתמש הוא היסר, אבל בנפלו הששים ל"ה זה ספק
שמה האיסור בהארבעים ולא בא לכאן, כיון דאיסורא ברובא איתא הוי כוודאי שבה
האיסור להתערובת השני וליכא אלא חדא ספיקא, ואסור, ושמואל פליג עלי' וס"ל דאפילו
בארבעים למקום אחד דהוי ס"ס, מ"מ בע"ז הוי ס"ס ג"כ אסור, ופריך שם מכוס של פ"י
שנפל לאור מלא כוסות כו', ואמר תנאי הוא כשי"ת בסק"ג, והרמ"ל פ"ז מהלכות
מכוסים ה"י פוסק כרב שאם נפלו כמ' למקום אחד מותרין משום ס"ס, ואם נפלו הששים
למקום אחד הוי כמו ודאי, ואף שהראב"ד ז"ל השיג, שהרי שמואל ור"י ס"ל אסור במועט
שנעטרב, מ"מ יישב הכ"מ דקיי"ל הלכה כרב באיסורי, ולמד מזה הרשב"א הביאו הטור
כאן לענין איסורי דברים חשובים, דאם פירשו המועט למקום אחד מותרים, והמרוצים
שנעטרבו

כמו ששים וארבעים, אם [רפד]
נתערבו הששים למקום אחד אף
מתירין לתלות האיסור בהמיעוט, ויהי
התערובת מותר סמם כמו בהמיעוט
שיתבאר, רק הוי כמו תערובת גוף
האיסור בדבר חשוב כיון שאיסורא
ברובא אית' להחמיר, אף שהמיעוט
אינו נותר ע"י זה:

קיג יש [רפה] טהאחרונים שמסתפקים
באם פירש אחד אחד עד
שנתרבו לרוב ונשאר המיעוט במקומו,
אם נפל כל הרוב למקום אחד שיש
רוב הוי בשני תערובת כיון שנפל
מיד כשפירש ונתקבצו לרוב בתוך
התערובת, ואפילו בנתרבו לרוב קודם
שנתערבו, אם הי' הפרישה קודם
שנולד הספק יש להתיר כמו במיעוט
שנתערב בב' או ג' תערובת שיתבאר:
אם

בהלכות ע"י, ובכ"י כאן כתבו ג"כ דהוי כאילו כל האיסור הוא ברוב, וכ"כ בשפ"ד סקנ"א
מהקו"ב שזה הלכה הוא מומרא דרב, ובסקנ"א במוסגר חמה למה השמיטו המחבר
ולאילו אם יחא פירשו מותרים הם עלמם, מ"י להלכה כן הוא דהרוב אסור בפירש,
ואוסר כל התערובת, וכבר נז"ל סיק"ז מהפ"ח, ממה שהקשה מסוגיא דזנחם שם
בסמוך בחביות של תרומה שנפלה לק"י חביות ונפתחו ק' מהם הם מותרים והי' אסורים
ולא אמרינן איסורא ברובא איח', ופסקה הרמב"ם בהלכות תרומות, ומחלק הפ"ח בין
אם מונח בקביעותו כמו בנפתח החביות דליא איסורא ברובא, ובין פירש מועט מהרוב
אמרינן כן, ולכך חולק אהרמ"ח בסיק"ז, ומ"מ בכרופ' חולק על הפ"ח ועור אחרונים
חולקים, ולדידו העיקר דק לחומרא אמרינן איסורא ברובא איחא, שאין לחשוב אותו
לספק כנז"ל, ולא לקולא להחיר המועט ע"י זה, וכן לומר שנפתח האיסור ובעל החשיבות
של חביות סחימות כנז"ל, ויש בזה חריפות גדול בספר ביכ"א סיל"ג שזה יס"י ג"כ השגת
הראב"ד ז"ל וכן בלח"מ, והביא מהמס' בע"י דמ"ע ד"ה נתערב מהרי" ב' ברוך דאמרינן
איסורא ברובא אף אם נשאר הקביעות במקומו ולא כפ"ח, ותמה שם על הר"ר העשיל
שאסור בסופר הרוב, ולדיד' יש להקל בהפ"ח משום הראב"ד כנז"ל סקקע"ט, ס"ס
ד"ן דכאן בנתערב כל הרוב הוי להלכה ומדומן ג"כ בש"ך סק"ד דמועט שפירשו ללד
אחד אמרינן, איסורא ברובא אשתאיר: [רפה] טהאחרונים כו' בדת"ש סקק"פ מהבית
יחזק' נסחפק כיון דאמרינן כל דפירש, מ"מ אם נתערב אף דשכח בעין גזרינן שיקח
מהקבוצ, מ"מ בנתערבו יש להם דין ב' תערובת, ואם תיקף כשפירש אחד אחד נתבטל
ברוב אף שאח"כ נלמדו ויש רוב בתערובת, ל"ש לומר איסורא ברובא כיון דכל אחד
נתבטל ומוחר, וכן חזר וניעור ל"ש כיון שיש רוב בתערובת הזה נגד כל המתערבים,
ובאם לא חיד רק אחר שנעשה רוב בפ"ע מ"מ בקודם שנולד הספק הוי שם היחר על
הפירשו, והוי רק כמיעוט שנחפר ע"י"ש, ומ"ש שם בסקק"א מבית יחזק' בהוסר אחד
לדין לעיין בפנים הספר שם, כי איני מבין החילוק בין פירשו ס' לפי' אחד ובסקק"פ
מיד יהודה שאין חילוק בין הפיל בשונג או נפל מעלמו ע"י"ש:

קבוצת קיצור הלכות תערובות סימן ק' ביאור יהודה קבוצה 253

[רפ"ו] המועט כו' כנ"י מסיפק ככלל אם מה דאמר מותרין ללא כפני עולם קאמר רק לענין ששנאמרו חנים אסורין ואו שאפילו כפני עולם ג"כ מותרין ורק לגמל למקום אחר כדי נסבה ורק כיון דנקיט סיפא ברוב נאמרו שאוסר נקיט גם כן נאמרו וכחכ הפרי"ח סקכ"ו שלא רק כמ"ס כנ"י, וכן דחה דברי כנ"ח במה שמחלק בין כע"ח לשאר חשוב כנ"ל, והפיקר דזה תלוי להאוסרים אם פירש ממילא שלא כפנינו שפיר מיירי. רק דעבדו חף בפירש ממילא שפני עולם הי' אסור וכשנאמרו אח"כ מחזיקין מס"ס, והרשב"א שמחזיר בפירש ממילא סופר הוכחות הרבנו שמשון ז"ל מהך דבני נאמרו, דמיירי אי פירש לפנינו שפני"ה הי' אסור וכשנאמרו אח"כ מותר, וכן להסבירים דיש חילוק בין דרך חלוקה לדרך פרישה כמו כמ' וס' דהוי חלוקה, ג"כ יחא במה דלא מחזיקין המועט בעלמו מלד פירש אפילו אם הי' שלא בפנינו ורק אם נאמרו, ונז"ל סקקל"ג מזה הדרך חלוקה, וכ"כ הס"ך סקכ"א דמיירי בלופן שאוסרין בפירש ממילא או במחלוקתן לשיטתו, אבל להמחזיר שמחזיר פירש ממילא מיירי בזה שפירשו לפנינו, ולהמחזיר מיירי רק כנפל אחד מהערכות ולא כנוגד דגמרא ממילא ל"ה זה כפירשו כולן שמוסר חף בפנינו, ולר"ך רק תערובות: [רפ"ז] אם כו' היינו כהגמ' הכלל ואפילו כשמואל, דרק כע"ז אוסר ס"ס אבל בשאר וכ"כ הטור ומחבר כן: [רפ"ח] מחציתן כו' הטור בשם הרשב"א מפיר כנפלו מחלוקת, והס"ך שנסקל"ו דחה דברי הפרישה שבהחלה אין היסור בפירש, כתב גם כן סקכ"א שג"ה כפי תערובת, וא"כ הוי מחלה כמועט, וכחכ הפרישה שכל מחלה ומחלה דאזה להמועט, ומותר בנאמרו ברוב אח"כ, וטעם הרשב"א דנקיט רק מ' משום הסיפא ברוב אסור אבל ס"ה מחלה מותר: [רפ"ט] שבתפקים כו' הוא ג"כ מספר בית יחא שבבד"ש ס"ס קפ"א, שג"ה שמתירים הפירשו משום מרוב היסור פירשו ממילא נקטינן שהמועט האסור בו, ונהי שהפירש אנו אוסרין משום גזירה שיקח מהקבוצה מ"מ לא בלא להקל ע"י זה, וכיון כדל"י יס אסור בהמועט וממילא אם נאמרו אח"כ הוי כהרוב שנתערב בדרך חלוקה שאין מחזיקין מס"ס, וחקר שם עוד לענין פירש לפנינו עיי"ש שנוטה להקל רק ירא להקל ממה שלא נמלא בפוסקים:

[יה] דיני ב' תערובות או שלש, שבשריע סע"ת.

[רצ] הראשונים ז"ל, כו' כסוגיית הגמ' שם פריך לשמואל דס"ל ס"ס כע"ז אסור, מהברייתא כוס של ע"ז שנפל לאור מלא כוסות כולן אסורות, פירש

קד אם נתערב כל [רפ"ו] המועט למקום אחר, אף שאם הוא באופן שהי' בפני עצמו הי' נאסר דל"ה פירש בזה כמו בפירש בפנינו מקצתו, או בפירש ממילא לדירן שאוסרין באין הפס"ר או בהי' דרך חלוקה להאוסרים כשהם בעין, [רפ"ז] אם נתערב אח"כ ברוב היתר מותר משום ס"ס כשי"ת:

קמ אם פירשו [רפ"ח] מחציתן ונפלו למקום אחר, אף שבכלל זה התערובות הוא אסור דל"ה בפירש המועט, להסתירין בפירש, ס"ס אם נפל למקום אחר הוי כנפל המועט שמוסר ע"פ האופנים שיתבאר:

קמז יש מהאחרונים [רפ"ט] שמתפקים באם פירש אחד אחד עד שנתקבצו ברוב ואח"כ נפל המועט כולו למקום אחר, דכיון שמתירין כל הפירשו מן הדין שהם מרוב היתר, והאיסור נשאר בהמועט, וכן בפירש אחד אחד לפנינו אם יש להתיר התערובות הב':

קיו לפי שיש דיעות בין [רצ] הראשונים ז"ל אם די בשני תערובות או צריך ג' תערובות, של"א די

כשמואל, דרק כע"ז אוסר ס"ס אבל בשאר וכ"כ הטור ומחבר כן: [רפ"ח] מחציתן כו' הטור בשם הרשב"א מפיר כנפלו מחלוקת, והס"ך שנסקל"ו דחה דברי הפרישה שבהחלה אין היסור בפירש, כתב גם כן סקכ"א שג"ה כפי תערובת, וא"כ הוי מחלה כמועט, וכחכ הפרישה שכל מחלה ומחלה דאזה להמועט, ומותר בנאמרו ברוב אח"כ, וטעם הרשב"א דנקיט רק מ' משום הסיפא ברוב אסור אבל ס"ה מחלה מותר: [רפ"ט] שבתפקים כו' הוא ג"כ מספר בית יחא שבבד"ש ס"ס קפ"א, שג"ה שמתירים הפירשו משום מרוב היסור פירשו ממילא נקטינן שהמועט האסור בו, ונהי שהפירש אנו אוסרין משום גזירה שיקח מהקבוצה מ"מ לא בלא להקל ע"י זה, וכיון כדל"י יס אסור בהמועט וממילא אם נאמרו אח"כ הוי כהרוב שנתערב בדרך חלוקה שאין מחזיקין מס"ס, וחקר שם עוד לענין פירש לפנינו עיי"ש שנוטה להקל רק ירא להקל ממה שלא נמלא בפוסקים:

די בשני תערובות [רצא] בין באיסורי
ע"ז בין באיסורי אכילה בדבר חשוב,
[רצב] ור"א הוי באיסורי ע"ז די בב'
תערובות, שהוא רק איסורי הנאה
[רצג] ובאיסורי אכילה בדבר חשוב
צריך ג' תערובות או [רצד] רחלוקים
זה מזה באופנים אחרים [רצה] כמו
בין נפל מהקבוע דבש ג' ובין פירש
דרי בשנים:

לדין

זמריא לשלש ומשלש למקום אחד דהוי ג' תערובות מותר, ולמ"ק לאו דוקא כד'
תערובות רק אפילו בתערובות הג' אוסר דס"ס לדידי' אסור, ורש"י ז"ל פירש דכשנפל
מתערובות כד' להג' אף תערובות האמלעי מותר, דהוי אפילו באמלעי ס"ס, שחא זהו
נפל להג' היתר הוא ואח"ל שה' איסור שחא נפל להג', והחוס פירשו דסני כד'
תערובות כשאוכל אחד אחד בתערובות כד', ונקיט ג' תערובות או שלמחן דאוסר דרימוני
בדן אוסר אף כג' תערובות, או שגב' תערובות מותר אף בבת אחת יבשני מותר רק בזה"ז
ומ"ס ובקונטרס לא פירש כן, הניח בל"ע הש"ך שיחבאר: [רצא] בין כו' היינו דעם
רש"י ומס' דתערובות הג' הוא רק להחיר את האמלעי או לאכול בבת אחת הג' שבכ"ע
יש ס"ס, אבל לאכלו בזה אחד זה הוי בתערובות כד' ג"כ ס"ס שחא לא הניע האיסור
מתערובות הא' לכאן, ואח"ל הניע שחא מה שאוכל. עכשיו אין זה האיסור: [רצב] ור"א
כו' הוא דעם הרמז"ל בפ"ו מהלכות פכוס"ה ה"י ככוס ע"ז דסני כד' תערובות, והראב"ד
ז"ל הסיג דרימוני בדן דבשני ג' תערובות כח"ס בפ"ו שאס נחערב לתערובות כד' מותר
רק לבשיתערב למקום אחד היינו לתערובות כד' לא יאסור וכמו לשוננו שבמהב"ר כאן שלא
גאמר בטל דרוב אלא להסיר ס"ס, ובכ"מ רוצה ליישב אף שע"ז עוד חמיר דרימוני בדן,
ח"מ סיב"ר דרימוני בדן יש לו חסירים, או משום דאפי' לולולי זה מחמיר יותר, אך דחה
שמראה שכן הדין הוא דרימוני בדן והניח בל"ע, ומשום זה העלה בשו"ע סיק"מ ג"כ ג'
תערובות כמו כאן, והלח"מ י"שב שמיכל בפ"ו משום הלשון דארבעים למקום אחד, וכן
לשון ס"ס מותר, משמע שמיכל, אפילו רק ב' תערובות: [רצג] ובאיסורי כו' זה הוא
חידוש הש"ך סק"ב מהגאון ר' מרדכי אשכנזי ז"ל שמתקן בכך דאכילה חמיר מהנאה
ורכותה, ולכן דעמו גם בסיק"מ סני כד' תערובות דלא כמחנה שם, ובשפ"ד הביא
מסמגמ"י וכר"פ שפ"לפליס בזה מסוגיית יבנה': [רצד] רחלוקים כו' יש עוד שיטת
כלבוש שהביאו השפ"ד סק"ס כיפוך דעם הרמז"ל, רק בע"ז דחמיר שאסור מ"ס משום
לא ידבק בידך מן המדס לריך ג' כסו"ע סיק"מ, אבל בדבר חשוב סני כד' תערובות,
ובשפ"ד חסד על זה שאפילו בע"ז הוי רק מדרבנן שח"ס הכל בטל כח"ל סק"ט והניח
בל"ע, ב' בכר"פ שהביאו המחוד"ב סקט"ז י"שב דהרמז"ל רק בדבר חשוב כרימוני בדן
כד' ג' תערובות, אבל בע"ז דאפילו כאין חשוב אין בטל כח"ל סק"ט סני כד' תערובות
דאין עליו דין קבוע, ג' בשפ"ד סק"ב דעמו אי לאו דמסתפי ה"י מחלק בכך דבדבר חשוב
כיון שחמיר עליו שם קבוע הוי תערובות הראשון כמו חד בחד, ובש"ר רק תערובות ג'
דלכו ס"ס, ולכך דרימוני בדן דהוי נפל היינו נפל מהקביעות כד' ג' תערובות כהמחנה
דכאן, אבל בנפעת וכו' דקחני פירש, וכן העתיק הרמז"ל פירש היינו שלא בפנינו
שאסור רק מגזירה שחא יקח מהקבוע סני כד' תערובות: [רצה] כמו כו' היינו כשפ"ד
הג"ל, וכ"כ בחור"ב סק"ז בעיקר טעם הרמז"ל דכשחמיר עליו שם קבוע בדבר חשוב
הוי כחד בחד, וכד' ג' תערובות שנתערובות כד' ח"ל שם קבוע ח"י":

הפוסק

קיה לדיון [רצו] העיקר רבודאי איסור תורה באיסורי אכירה

צריך ג' תערובות, [רצו] ואף שלי"א אף בג' אין לאדם אחד לאכול כולן בבת אחת רק בזה אחר זה, מ"ג העיקר שבתערובות הג' מותר אפילו בבת אחת אף בלא השלכת אחד ב"ה, [רצו] ובהפסד די בב' תערובות כל שאין אוכל כולן בבת אחת רק בזה אחר זה [רצו] אפילו אוכל הרוב ביחד ג"כ מותר :

קיש בספק איסור תורה שנתערב הוא הדין שמותר בישי [ש] תערובת ואף בלי הפסד כשאוכל בזה אחר זה, ובהפסד מותר אפילו אוכל בבת אחת התערובות השני אף שתערובת הא' אסור אפילו בזה אחר

[רצו] העיקר כו' הסוד סביא רק שני תערובות, והמחבר כסע"ח העלה כרמ"ס ג' תערובות ומה שנסמק"מ הביא ב' תערובות נזיל כחילוק הפוסקים, וכד"מ לזה מ' דבדלי איסור נקטינן כהרמ"ס ג' תערובות, ובספק איסור חורב נקטינן כהרש"א דרי בכהע"ר, וכן העלה בהנה לחלק בין ודלי איסור לספק איסור ויחזיר בסקס"א לענין איסור דרבנן: [רצו] ואף כו' הבי' כתב כן על שיטת רש"י דסני בב' תערובות אסור בבת אחת כמ"ס על רש"י דנתערבו המועטים באחרים, והר"מ והנה העלה זה על המחבר שלריך נהע"ר ג"כ אסור לאדם אחד, ומ"ס לאכול את כולם פירש בשפ"ד דהיינו כולן בבת אחת, אבל הטו"ז סק"י חמה א' ממע שלעיל בסע"ד הסוד המחבר תערובות ב', וכאן כוונת ג' והב' נשאר באיסורו, ב' כיון שכח ודלי בג' ובספק בב', וכמו שנספק בב' מחיר האו"ה לאכול בב' ה"ה בודלי בג', ואף אם לא ראש האו"ה מ"מ קשה מהחוס' שמחירים בתערובת הג' אף בבת אחת, ומ"מ מלדיק הרמ"א ממעשה דחופה שבהנשע"ד שאל' ר"מ תשליך אחד אף שה" ס"ס והנקודה דמה לי והמשנאות מיישב להטו"ז, ומ"מ הו' להטו"ז דלא כרמ"א רק מותר לאדם אחד בבת אחת ורק יש להשליך אחד בודלי בג' ובספק בב' רק משום חומרא, והש"ך סקנ"ג חמה ג"כ הרמ"א שהבי' כתב כן רק על רש"י בתערובות הב' שמותר מס"ס שמה לא זו הוא שפיר אסור בבת אחת, אבל בתערובות הג' הביא מכל הפוסקים ומא"ה דמותר אף בבת אחת וא"ל להשליך כלל: [רצו] ובהפסד כו' כן פסק הש"ך סק"ג מכל הפוסקים וכמ"ס המוס' דתערובות הב' אסור כאחד אבל בזה אחר זה הרי איכא ס"ס, וכתב דאף רש"י ז"ל מורה בזה אחר זה שמותר התערובות הב', וכמו שפירש השפ"ד חמ"ס מועטים במרובים שמותר מס"ס והיינו כשאוכל בזא"ז כמ"ס הב"י, ומ"ס רש"י דאמלע"ס ג"כ מותרים היינו שכל התערובות הג' ה"י האמלעי מותר רק בזא"ז משום ס"ס, וע"י תערובות הג' הו' האמלעי מותר אף בבת אחת, ד"ס ס"ס שמה לא בא האיסור לכאן מהא' ואמ"ל בא שמה הלך האיסור לתערובות הג', וזה מ"ס הש"ך בל"ע על מ"ס המוס' שרש"י לא פירש כן, רק הביא ממ"כ שלהמוס' נהי שהב' מותר בזא"ז, מ"מ האמלעי יהא אסורים בב' אף כשפירש אחד לג' משום איסורא ברובא אימי, והמנח"י חולק על הש"ך, אבל הפר"ח שהביא שם מסכים להש"ך וכן מחיר בחור"ה סקל"ג וחכ"א כס"ג להמיר בהפסד כהש"ך, ויחזיר בסק"י סק"ג קושיית כר"פ הא הו' תערובות הב' כשני חתיכות וקדירה אחת דאמרינן שאני אומר, וכתב דקבוע שאני ע"ס: [רצו] אפילו דת"ש סקק"פ מיד יסודס דליא איסורא ברובא אימי ע"י"ס: [ש] תערובות כו' הכרעות הרמ"א ז"ל דבספק איסור נקטינן כהרש"א כי תערובות השני שרי, וכתב השפ"ד סקנ"א דאף שלהש"ך הו' גם להמחבר ג"כ כן, מ"מ מהמ"מ משמע דגם בספק בעי למחבר ורמ"ס ג' תערובות, ומ"מ הו' לרמ"א בספק איסור תערובות הב' כמו בודלי איסור הג', ולדידי' אסור התערובות הב' בבת אחת כמ"ס מהאו"ה, ועל זה השיג הש"ך שבאו"ה מפורש בודלי איסור מותר בתערובות הג' אף בבת אחת, ובספק איסור בתערובות הב' מותר ג"כ בבת אחת, ומס' שאינו

אחר זה [שא] וכן הדין בודאי איסור רבנן שמתיר תערובת הב' אפילו בבת אחת, בהפסיד אף שיש מאחרונים שמחמירים בזה ורק בודאי מותר [שב] ואפילו בחזקת איסור מקילין בספק בבתע"ד בזה אחד זה ובפירוש מטילא יש להתיר בתערובות הב' לאכול בבת אחת אף בלי הפסיד :

קב במקום שמתירין במים שע"י תערובות יש אומרים שצריך [שנ] לאכול שנים שנים כמו בדין ספק אחד בגוף ובע"י בלא נודע שיתבאר, ורק כשאפשר בכך, ומ"מ יש מאחרונים שמקילים לגמרי במקום שמקילין בב' תערובות א"צ כלל שנים שנים :

קכא כל זה הוא רק באם התערובות ה"י [דש] ברוב אבל בנתערב חד בחד אף שגם בזה יש בב' תערובות כשאובל בזה אחד זה ס"מ מ"מ

מבית יצחק כמו ספק שאינה זכוכה, ורק בזה אחר זה ולא כביא ע"י"ש. ונדרש סקפ"ז מבית יצחק כיון שבהפסיד מותר בלא זה פירש ממילא שלא בפנינו כהרשב"א, אי"כ בתערובות שני יש להחמיר בפשיטות : [שנ] לאכול כו' בשפ"ד סק"ה הביא כן מהרש"ל, והמנח"י תמה גם הדין הש"ך שיתבאר בסקפ"ט מאין הוליא זה דבני שנים שנים בספק אחד בגוף וב' ע"י תערובות, והוא כתב דלהתוס' דע"ד ע"כ ד"ה ואביא ר' אליעזר הוא, ולר"א הא בעי שנים שנים וכן מהר"ש ס"ל"ז שכתב תערובת הב' לאכול שנים והיינו כתי' ב' דגמרא, ולכך העלה אף שהמנח"י חולק אהרש"ל מ"מ באפשר יש להחמיר, וברדת"ש סקפ"ח מהבית יצחק דלהמחנך שפוסק כהרמב"ם גמער לא רלה עוד להחמיר יותר, ורק להרשב"א אפשר בעי כן, ומ"מ העלה דבהפסיד דסמינן ארשב"א יש להקל ג"כ כוותי' דל"ל שמים שמים ע"י"ש :

יט' דיני תערובות חד בחד, בב' או ג' תערובות, ודשיל"מ.

[דש] ברוב כו' דבר זה הוא מהרשב"א שהביאו הכ"י קודם ד"ה והא, על מ"ש שם הטור ודוקא שהתערובת הראשון הוא מותר מ"ה כגון שכתבנו ברוב, תמה כהרשב"א על הגמרא מה לי שלש שהוא הרוב כדאמר שמים והוא, אפילו ליכא רוב, הא יש בכל חד וחד מהתערובות ס"ס, וכתב בתחילה דאפשר דלא אמרינן ס"ס להקל אלא בשני תערובות דוקא וזרעה ר"י שיתבאר [לענין ספק א' בגוף ובע"י] ועוד כתב אח"כ דכל שגפ"ל לאיסור בודאי ואין רוב היסור הכי אלו רואין כל אחד כנופו של איסור שהרי אסור מ"ה, ולכך אין הולכין בזה במים להקל, ויתבאר לענין תערובות הב' בחד בחד בסמוך

שאינו מותר בתערובות הא' בספק בזה אחר זה לשיטת ר"י שיתבאר, מחלק שם הש"ך בדין ד' מס"ס, ולכך חולק על הרמ"א, ומ"מ הפרי"ט סקמ"ב מקיים פסק הרמ"א דאף דאמת שבא"ה כתב להיפך, מ"מ מלך הסכנה הוי כרמ"א, דהרי תערובת השני בבית אחת הוי כהתערובת הראשון בודאי דהוי ספק א' בגוף וב' ע"י"ת, כמו כן בהשני שמתאמר לא זה הוא שכל לכול ל"ה ס"ס [ולא נחית למילוק הש"ך שדניי ס"ס אור"י] ובשפ"ד י"ט כן ולי"ה מהש"ך ומחמיר בהפסיד כהש"ך : [שא] וכן כו' כמ"ס הש"ך מקי"ד מהא"ה, ובשפ"ד הוסיף להקשות על קושיית פרי"ט דבודאי איסור דרבנן שנתערב באלף, ומסס אחד לרוב, איך מותר הב' בבית אחת הא ודאי יש כאלו אחד מהתערובות הא' ואין קי"ל דבר חשוב בויסור דרבנן אפילו באלף לא בטל אפילו לאכול בודאי, מ"מ לחירונו שם, בתערובות א' כיון שנתנו עליו דין קבוע הוי כחד בחד ואסתחיק איסורא, אבל תערובת הב' לא אסתחיק איסורא כלל ע"י"ש, וברדת"ש סקפ"ט מיד יהודה מחמיר לדינא בדרבנן

ע"י"ש : [שב] ואפילו כו' בדרת"ש סקפ"ל מהרשב"א שכתבנו שם, ונדרש סקפ"ז מבית יצחק כיון שבהפסיד מותר בלא זה פירש ממילא שלא בפנינו כהרשב"א, אי"כ בתערובות שני יש להחמיר בפשיטות : [שנ] לאכול כו' בשפ"ד סק"ה הביא כן מהרש"ל, והמנח"י תמה גם הדין הש"ך שיתבאר בסקפ"ט מאין הוליא זה דבני שנים שנים בספק אחד בגוף וב' ע"י תערובות, והוא כתב דלהתוס' דע"ד ע"כ ד"ה ואביא ר' אליעזר הוא, ולר"א הא בעי שנים שנים וכן מהר"ש ס"ל"ז שכתב תערובת הב' לאכול שנים והיינו כתי' ב' דגמרא, ולכך העלה אף שהמנח"י חולק אהרש"ל מ"מ באפשר יש להחמיר, וברדת"ש סקפ"ח מהבית יצחק דלהמחנך שפוסק כהרמב"ם גמער לא רלה עוד להחמיר יותר, ורק להרשב"א אפשר בעי כן, ומ"מ העלה דבהפסיד דסמינן ארשב"א יש להקל ג"כ כוותי' דל"ל שמים שמים ע"י"ש :

קִיבוץ קִצוֹר הַלְבוֹת תַּעֲרֻבוֹת מִיָּמֵן קִי בִּיאֹר יְהוּדָה קָבֵם

בסמוך, וביאור הדבר פירש בסוף ספר
דמיון ח' הוא רק לרי שפסל ספק
בנוף ובעינים, אבל לרי גם זה כיו
טוב, ולמירון ב' סוי אף לרי דמוטיל ס'ס
בנוף ובעינים, מ'מ כאל סוי מחילס כנוס
של איסור ונרע מספק טריפס וכו' שניאר
המשכלות דלמי' ח' לרי סוי ב' תערובת
מעין אחד, מ'מ חד בחד לא מיקרי
תערובת כלל לספק, ונמי' ב' אף לרי
נרע מספק טריפס דסוי כודאי כיון דלמחזיק
איסורא ומניאין אשס חלוי, ויתבאר עוד
בסקמ'ג לענין ספק איסור בחד בחד,
מכני'א וניח מלי' טיי'ס: [שח] מ'מ
כו' הטור הביא זה והמחבר בשו"ע השמיטו,
ופירש השפ"ד סקמ'א משום דלהמחבר דבטי
ג' תערובת, אי' כשנתערב מחילה חד
בחד סוי זה כספק איסור, ודי אחי' כב'
תערובת, אף שלפ"ד סוי למחבר כן מ'מ
לסמ"א סוי למחבר אף כספק ג' תערובת, ומסופק אם סוי כהמנח"י שבה בחד די כב'
תערובת: [שו] בהראשון כו' הכי למד מהרשב"א דכשהי' רוב בהי' דלי' כנוסו של
איסור או לרי', ס'י כשאר תערובות אפילו כמותן או אפילו כפחות ממותן, רק דלפ"י
אפילו נתערב הימר כו' [יש בו מקושי ההנה] ג"כ מותר ואין נראה כן מדברי הרמב"ם,
הרי מחבר מהכ"י דכמו דבטי רוב גבי תערובת הראשון כמו כן בעי רוב בהי' או ס'י
ולא די בחד בחד, וכ"כ הש"ך בריי' ס'ס דין י' מהא"ה שאם ספק איסור נתערב ברוב
ואחי' חד בחד שניהם איסורים, ואף שהמנח"י כתב על זה דליתא, מ'מ לפמ"ש השפ"ד
סקמ'ס מוכרח סוי, דממ"ש נח"מ דכודאי איסור כרמב"ם דבטי געמ"ר, סוי הגירסא בנמי'
לריכוא ומרינוא לג' ומג' למקום אחד, ואי' סוי תערובות הב' ג"כ ברוב, ואיך כתב אחי' כ
דלתערובת ב' די בחד בחד סוי סוי כגירסא רשב"א לשלש ומשלש למקום אחד, שכל שהי'
רק רוב בתערובת הא' יכול להיות אחי' חד בחד וסוי זיכוי שטרא לבי מרי, ולכך מור
בשו"ע וספק כהרמב"ם דבטי בכל התערובות רוב ולא די בחד בחד, והי' כספק ברוב
ואחי' כח"מ סוי כהש"ך ולא כהמנח"י הג"ל: [שו] ומ"מ כו' בדרת"ש סקמפ"ס מהבית
ילחק בכל ס'י אפ"י, א' חד בחד, רוב, רוב, ב' רוב, חד בחד, רוב, ג' רוב, רוב, חד
בחד, מיקל רק לא בכה אחת אף להש"ך שמיקל בתערובת ס'י בכה אחת, ויד יחודה
מיקל ברוב, רוב, חד בחד אף כולם בכה אחת, ויתבאר בסקמ'ס מהשפ"ד כספק אחד
בנוף בעי'ס ג"כ להקל אחי' בחד בחד: [שח] מתירין כו' הטור הביא הי"א דלי'מ
ס'ס בדבר חשוב, ודמי' הטור דבריהם דס'ס מוטיל בכל מקום, והכ"ח כתב שהוא דעת
בסמ"ק, וסעו"ז סקמ'א כתב זה מדעתו וכתב הנקו"כ שקדמוהו בזה המ"ב ובה"מ, וכ"ס
ד'מ מהארוך שכל מקום מוטיל ס'ס חוץ מדשיל"מ, ועפ"י הביא שם בהנה הא דדשיל"מ
ל"מ ס'ס, וס'יס דקוב להחמיר אם לא לצורך מאחר שיש לו הימר בלאו הכי, ובפרי"ח
סקמ'ג כתב סוי מחלוקת הראשונים, שהרינו שמחה שבמירכי ס'פ כל הללמים הקדש
פחה דלמר ברי' בל'ה וספיקא איסורא ואם נתערבה באלף כולם איסורות וסרי ס'ס
אסור דדשיל"מ ל"מ ס'ס, והרשב"א הוכיח להיפך שלרי' שיתבאר הך נתערבה קאי
אדתי' אבל ספק מותר משום ס'ס אף דסוי בדשיל"מ: [שש] ואז כו' סעו"ז סקמ'א חמס
על

[שח] מ'מ אין להתיר, ואפשר די
כודאי וצריך ג' תערובות, ואף בהי'
רוב [שו] בהראשון ותערובות הב'
בספק או כודאי הי' חד בחד מ'מ
אין להתיר [שו] ומ"מ יש מהאחרונים
שמתירין התערובות הג' לאכול רק
בזה אחד זה כשהי' התערובת הא'
ברוב וב' חד בחד, וג' ברוב, או
שני תערובות הראשונים ברוב, והנ'
חד בחד, וליש מאחרונים בכה"ג שהי'
שנים הראשונים ברוב, והנ' חד
בחד מותר אפילו לאכול בבת אחת:
קב בדבר שיש לו [שח] מתירין
טוב להחמיר בספק ספיקא
שעי' תערובות אם לא לצורך [שש]
ואז אפילו בדאורייתא יש להקל, אבל
באין צורך אפשר דאפילו בס'ס דיר"ט
שני
לסמ"א סוי למחבר אף כספק ג' תערובות, ומסופק אם סוי כהמנח"י שבה בחד די כב'
תערובת: [שו] בהראשון כו' הכי למד מהרשב"א דכשהי' רוב בהי' דלי' כנוסו של
איסור או לרי', ס'י כשאר תערובות אפילו כמותן או אפילו כפחות ממותן, רק דלפ"י
אפילו נתערב הימר כו' [יש בו מקושי ההנה] ג"כ מותר ואין נראה כן מדברי הרמב"ם,
הרי מחבר מהכ"י דכמו דבטי רוב גבי תערובת הראשון כמו כן בעי רוב בהי' או ס'י
ולא די בחד בחד, וכ"כ הש"ך בריי' ס'ס דין י' מהא"ה שאם ספק איסור נתערב ברוב
ואחי' חד בחד שניהם איסורים, ואף שהמנח"י כתב על זה דליתא, מ'מ לפמ"ש השפ"ד
סקמ'ס מוכרח סוי, דממ"ש נח"מ דכודאי איסור כרמב"ם דבטי געמ"ר, סוי הגירסא בנמי'
לריכוא ומרינוא לג' ומג' למקום אחד, ואי' סוי תערובות הב' ג"כ ברוב, ואיך כתב אחי' כ
דלתערובת ב' די בחד בחד סוי סוי כגירסא רשב"א לשלש ומשלש למקום אחד, שכל שהי'
רק רוב בתערובת הא' יכול להיות אחי' חד בחד וסוי זיכוי שטרא לבי מרי, ולכך מור
בשו"ע וספק כהרמב"ם דבטי בכל התערובות רוב ולא די בחד בחד, והי' כספק ברוב
ואחי' כח"מ סוי כהש"ך ולא כהמנח"י הג"ל: [שו] ומ"מ כו' בדרת"ש סקמפ"ס מהבית
ילחק בכל ס'י אפ"י, א' חד בחד, רוב, רוב, ב' רוב, חד בחד, רוב, ג' רוב, רוב, חד
בחד, מיקל רק לא בכה אחת אף להש"ך שמיקל בתערובת ס'י בכה אחת, ויד יחודה
מיקל ברוב, רוב, חד בחד אף כולם בכה אחת, ויתבאר בסקמ'ס מהשפ"ד כספק אחד
בנוף בעי'ס ג"כ להקל אחי' בחד בחד: [שח] מתירין כו' הטור הביא הי"א דלי'מ
ס'ס בדבר חשוב, ודמי' הטור דבריהם דס'ס מוטיל בכל מקום, והכ"ח כתב שהוא דעת
בסמ"ק, וסעו"ז סקמ'א כתב זה מדעתו וכתב הנקו"כ שקדמוהו בזה המ"ב ובה"מ, וכ"ס
ד'מ מהארוך שכל מקום מוטיל ס'ס חוץ מדשיל"מ, ועפ"י הביא שם בהנה הא דדשיל"מ
ל"מ ס'ס, וס'יס דקוב להחמיר אם לא לצורך מאחר שיש לו הימר בלאו הכי, ובפרי"ח
סקמ'ג כתב סוי מחלוקת הראשונים, שהרינו שמחה שבמירכי ס'פ כל הללמים הקדש
פחה דלמר ברי' בל'ה וספיקא איסורא ואם נתערבה באלף כולם איסורות וסרי ס'ס
אסור דדשיל"מ ל"מ ס'ס, והרשב"א הוכיח להיפך שלרי' שיתבאר הך נתערבה קאי
אדתי' אבל ספק מותר משום ס'ס אף דסוי בדשיל"מ: [שש] ואז כו' סעו"ז סקמ'א חמס
על

שני אין להקל ויש [יש] לספק באין
הפסיד אם יש להקל כיון שיש
מחמירין בזה בשגות להחמירין אף
בשליש תערובות [שיא] אין להתיר
במי שאסרין בשני תערובות :

קכג במקום שהמים הוא [שיב]
בגופו שמה אין כאן איסור
כלל בזה יש להתיר בכל ענין
ברשעים אף בדאורייתא, [שיג] ובכל
ספק דרבנן במקום שמקילין אין
מקילין בדבר שיש לו מחמירין אף
שיש מי שמיקל בסם ברשעים
בדרבנן, מ"ם יש מחמירין, וי"א [שיר]
דאם יש חזקת היתר מועיל ספיקא
דרבנן אף בדבר שיש לו מחמירין,
ויש לספק אם יש להקל בספק שומאה
כיון שהמהרה יתחשב בדבר שיש לו
מחמירין

אם יש כאן איסור כלל, וא"כ למירון ב' אין מעלה מו"ט שני, וכן לחירון ב' שיהא :
[שיג] לספק כו' ש"ך סק"מ כיון שגדולי פוסקים סוברים כן עיי"ב : [שיא] אין
כו' ש"ך סק"ו מהוכחות המרדכי והפוסקים ומ"ם בדת"ש סק"ל דשאר דברים
הכונים קי"ל שהם בטלים כה"ג וברש"ל לא מהני, ה"ך כתב כן רק להחמירין
ברש"ל, ומ"ם בלורך שמיקל הרמ"א אף בנחמ"ר מקילין : [שיב] בגופו כו' כ"כ ה"ך
סק"ו בחירון ג' דספק מוכן דמי לספק חדש דמותר בסם כמ"ם הרא"ש ו"ל בשבט
דלאו מטעם תערובת וביטול הוא רק שמה אין כאן איסור עירף ע"י, וביאר השפ"ד סק"ו
דס"ם בתערובת אחת איסורא אבל בזה שמה לא החמיל כלל איסור ואל"ל הפמ"ר ג"כ
באין לורך, וברדת"ש סק"ג מחיד דוד מהרדכי דאפילו בסם דמעשה אין להחמיר, וכן
בספק אחד בגופו בעי"ה הביא שם שאין להתיר בכל אנפי אף בהפמ"ר ובדרבנן, ובסק"ל
מהרדכי אפילו אלף ספיקות אינו מועיל ברש"ל : [שיג] ובכל כו' הוא מהש"ך סק"ט
מנ"י מפורשת בילה ד"ד הנ"ל וכ"כ בסם הרשב"א, ופירש השפ"ד דכיון שנספק אחד כו'
בשל חורס להחמיר עשאוהו כשל חורס, ונטעם המלך שהביאו בפמ"ס סק"א, שלהט"ו
סק"א הנ"ל הו' ס"ם בדרבנן ברש"ל מותר ולכך הביא בל"ע על מ"ם הרמ"א נסתם
להר"ן מותר דמשמע אפילו במ"ה, ולהנכו"כ שכתב שכתמיר הר"ן מחמיר אפילו
בדאורייתא, ובפ"ק שמשפך הו' אפילו בסם דרבנן כמ"ם שריכא עיונא והארוך שאוסר
הו' אפילו בסם דרבנן, וברדת"ש סק"ג מחמ"ה שו"ה בענין זה אי' מועיל ס"ם
בדרבנן ברש"ל : [שיר] דאם כו' כן הביא בפמ"ס סק"א מהל"ה דב"ש לו חזקת
היתר ונולד לו ספק דרבנן כו' ברש"ל לקולא ג"כ, וברדת"ש סק"ג הביא שם
בנוכ"ה אה"ע ס"ל"ה כתב כן כמ"ם בפמ"ס, והשאל ומשיב מפסק דכיון שרש"ל מבטל
הרוב כ"ש החזקה שגורע מרוב, ובעין ילחק מהגאון מקאוונא, וטורס חסד מהגאון מלובלין
י"ל נמשכו אחר הל"ה וברדת"ש סק"ג סק"ג מהל"ה פסחים ד"ז דעמו להחמיר
ברש"ל אף כשאין היתר בא ממילא רק ע"י מעשה, הו' ג"כ ספק בטומאה משקין
דרבנן יש לו מחמירין שיש להם טהרה במקוה, והשומ"ס מדמי לה להסוברים בטעם ל"ס
ברש"ל, ואפילו להחמירים בטעם, מ"ם כיון בטומאה משקין לא גזרו רבנן בספק אין
כאן

כאן שם קומה' סיי' : [שמו] וכן כו'
 דת' ש' סקל'ו מהפ'ת ושלח' אר'י' ש'ת'
 אולי'ן לקול' וזמן' כאל'ק' וש'ב' מה'
 ש'נרעק'ת' ז'ל' סו'ר' ע'נ'ו כ'י' סק'ו'ת'
 וד' י'ו'ג'ת' לא' דוק' פ'ו'ג'ת' ש'לו' א'פ'ו'ן
 ואל'ו' מ'פ'ו'ר'ן' כ'ק' א'פ'ו'ל' כ'נ'ס'י' : [שמו]
 וב'ק'ו'ר' כו' דת' ש' ע'ס' מ'ד'ס' מ'ח'ד' מ'ז'ב'י'ק'
 א'ר'ת' ס'י'ל' וחס'ס' י'ו'ד' ס'ר'נ'ג' א'פ'ו'ל' ב'ד'ג'
 מ'לו' א'ח'מ'ד' ר'ב'ן' ד'ל'א' וי'פ'ל' ס'י'ס' וס'ט'מ'ק'
 ש'ל'ה' מ'ח'יר' ב'ח'ט' : [שיו] ב'ס'ו' כו' ס'י'כ'
 ס'פ'ד' סק'ו' מ'ח'מ'כ' ס'ל' כ'ל' ס'ג' ב'י'ק'ס'
 ס'י'י'ו' פ'יר'ס' ונ'א'כ'ד' וצ' מ'ע'ר'ו'ב'ו'ס' ס'ו'י'ס'
 ג'כ' ב'י'כ'ס' ב'א'י'ו' מ'י'ו' וס'ו'א' ח'מ'ה' ש'מ'פ'ר'ס'
 כ'ן' ב'א'ו'ה' ור'ק' ב'ד'ג'ר' ח'ס'ו'ב' ד'ש' ק'צ'ו'ס' מ'י'ו'
 ב'י' ג' מ'ע'ר'ו'ב'ה' ל'ה'מ'ח'ב'ר' א'ב'ל' ב'ז'ס' ד'י' ב'ב'
 וכו'ד'ן' פ'יר'ס' ל'פ'א'ן' ד'א'ח'ס'ר' ח'מ'ה' ע'ל' ס'א'י'ס'
 ש'כ'ח' ד'ר'ק' ב'ד'ג'ר'ב'ן' ג'ור' ה'ר'א'ש' ש'ח'א' י'ק'ח'
 מ'ק'צ'ו'ס' ול'א' ב'ח'ס' וס'מ'ש'ט' א'י' ס'ו' מ'י'ה' ל'י'ה'
 ג'ז'ר'י'ן' א'ף' ב'א'י'ו' נ'י'כ'ר' וז'ס' ה'ו'א' ד'ל'א' כ'ש'ך'
 סק'י' ש'א'פ'י' ב'ד'א'ור'י'י'ת'א' כ'ל' ש'א'י'ו' נ'י'כ'ר'
 כ'ק'צ'ו'ס' ד'ח'י'ו'ת' ג'ז'ר'י'ן' וד'י'ן' כ'פ'ל' ל'י'ס' ג'ז'כ'ר'
 ל'פ'י'ל' סק'ר'נ'י'ת' ש'ל'ח'ו'י'ד' ופ'ר'ח'ג' מ'ו'ח'ר' א'ף'
 מ'ח'מ'ג'י'א' ס'י'ח'ס'י' סק'ר' כ'מו' ש'ד'י'ן' ב'נ'א'כ'ד'
 ר'ס' :

מחירן [שמן] וכן יש איסורים דמסק
בפלתתא או ספיקא דדינא, ואפילו
מסק אם נזרו חבול זה ברשלים
בכ"ע מועיל דן. מסק בדרבנן ברבר
שלם. [שמן] ובקיום מצוה ביש צד
מסק איסור, רק יש סיס לחיתר יש
בוה איסורין ומחירין :

קבר כמו שהדין באינו מינו ביבש.
שלחמיתדין נאבד או נאכל הוי
אפילו בדאורייתא כיון שכשיש רוב
הוי שיעור ס' מדרבנן [שיו] כמו כן
יש מתירין בתערובת השני אף
להמצריכון בדבר השוב שלש
הערובות. וכן בחמץ ביבש הדין כן
בנתערב בג' תערובת ביבש ביבש
כיון שהוא רק מדרבנן. וכמו שהדין
בנאבד ונאכל קודם פסח שמתירין
כשנתי :

קכה אף [שית] למה שמתירין במים
שעל ידי תערוכתו או בספק
ספיקא
באיסור דאורייתא בלינו מינו, ובחזק כוח
סמ"ל ס

[כ] דיני ספק אחד בגוף, וב' ע"י הערובת שבש"ע סעי' פ.
 [שיח] למה כו' מקור דברים אלו הוא מהא דריש ב"ב דמייתי שם ב"ב ב"ב שנוגד
 ב"ב ח"ן מטעמין אותה לכמות דב' כו', וספיקא אסורה, ואם נחמרה
 באלף כולן אסורות, ובת' הכי מייתי שם לענין דבר שבמנין מהא דחבילי חלתן כולן ידלקו,
 ואם נחמרה באלרות [ואחרות באלרות] כולן ידלקו, והביאו החוס' בש"ע ר"ת ז"ל דב' דב'
 נחמרה בבי"ב לא קאי אספיקא אסורה, שבו שפיר מותר כשנחמרה דב"ב ס"ס, רק
 קאי אחר' נולדה ב"ב, ובחבילי חלתן לא גרסינן ואחרות באלרות דבכ"ב הוי ס"ס
 מותר, ובשם ה"י בר ברוך כתבו דאפילו אי גרסינן ואחרות באלרות מיירי שכל האחרות
 נחמרה באלרות, וזכרונות דל"ב כמו תרי רובא כמו דאמר בכמות פ"ק ביוחסין דל"ב
 תרי רובי מחד רובא, וא"כ הוי לר"ת ז"ל ס"ס אפילו בכ"ב דהוי ספק אחד בגוף, וספק
 ב' ע"י הערובת, [כ] אבל דעת ר"י ז"ל בעל החוס' והוא ביבמות פ' הערל כח"ש הט"ז
 ס"י, אינו כן, רק דבכ"ב ל"ב ס"ס, והביאו הטור בסיומן זה ובסני"ז, והב"י כ"ל בשם
 הרשב"א בזה הלשון, אמרו בשמו של ה"י בעל החוס' דב' נחמרה קאי שפיר על ספק
 ב"ב שנוגד, ואפ"כ ל"ב ס"ס דהאיך תאמר שמה לא זו הוא, ותת' זו הוא שמה אחר
 ספק מותר ה', והלא כבר אסרתו מספק שנפל מנפול ואמר שאסרת איך אחר מותר
 מתירו, והביא הרשב"א ש"ס ממיר, וסיים ומ"מ יש לחוש לדברי ר"י שלא להסיר אלא
 ס"ס הבאה ע"י הערובת, ונ"מ לספק טריפה שנחמרה באלרות, [ג] ובסני"ז הביא הטור
 מספר במלות בספק דרוסה שנחמרה באלרות יש להסיר מ"ס שמה לא זו הוא, ומ"מ

במס' למסור ולבדוק כו' קודם שנתערבה
 ה' בספק חסור פ"ס, ולשון הכ"י מהמל"ג
 במס' דביט' כדן' כש"ר ר"י ספאחר שהוא
 חסירה מ"ה, לכן כשלתערבה חסירה מאכה
 חסירה ספק אחת ואינה כפילה אפילו כאלף,
 ולכך כתרנולה או כהמה ספק טריפה חסירה
 כפילה כדן' דבר שבמנין כמו נורא חסור,
 אכל נורא חסור שכל מחילה לרוב,
 ואח"כ כל מה לרוב מותר משום ס"ס, וכן
 ב"ס' כגוף הדבר בלי הפרוב' [כמו פסח
 אחר דלמנוח ד"ט] ובכר"ס שכתוב ד"ר
 מ"ס, וספ"ד דין' ה' הביאו משם הרשב"א,
 שהקשה מכתובות באלמנה טיפה שנתמע בה
 ספק חלל הא' הוי ספק אחד כגוף ובעיית,
 וכח' דש' אלו דין' כל האשה, וכתוב' י"ש
 דפ"ס הניז' סקקח"ב הוי באחר לשלוחו לא וקדם
 כו' חסור בכל הנשים רק משום קנסא,
 ובנא"ה ה' לן לילך בחר רוב, וכן כאן דלכא קנס ה' לנו לילך אחר רוב ורק משום
 מעלה דיוחסין הוא ולכך אוליין נחר ס"ס אפילו כה"ג, ולכנמי' כפ"ו מח"א סובר
 הרמב"ם כר"י, ולהמ"מ כפ"א מהלכות יו"ט סוגר הרמב"ם כר"ה ז"ל כמ"ס בנימ' ארס
 סיל"ה: [שימ'] בספק כו' הסיר העלה כאן כר"י דכולן חסירות עד שיהא כדי לנטל כו'
 זכן הוא לשון המחבר בסעי', וסיים כיון שהספק הראשון ה' בנופו אין להחירו מ"ס,
 ובסיני' כתב הסוד שקודם שנתערב ה' הספק חסור מ"ה, והרמ"א ז"ל כאן הביא ה"א
 העטם הואיל והספק הוא חסור דאורייתא וספק השני לא נוכל עוד לומר שאין כאן
 חסור רק שנתערב באחרים ל"ה ס"ס, והטו"ז סק"ה וי"ב כתב דדוקא בשני מערובות
 דהספיקות שוים, או ב"ס' לגמרי בנופו כפחה פסוח דספק אם יש כאן חסור הוי מענין
 אחר, אבל זה הוי כ"י גופים ולי"ה ס"ס, וכ"כ הש"ך סק"ה לחלק בין שני מערובות כיון
 שהספק הא' ה' בנופו, אך הקשה על המחבר ורמ"א אפילו לא יהי' ספק אחד בנופו א'
 לא יהי' חסור מ"ה, רק אפי' יהא מערובות, הא בעי לדידכו ג' מערובות, ואי דימא
 דאפילו ספק טריפה שנתערב בשני מערובות ג"כ חסור מה"ט, דהרי באמת קי"ל דבשני
 מערובות בספק אימ"ר מותר להחבר ורמ"א כנו"ל, וכניה בל"ט, והספ"ד כתב דלא קשה
 כלל דכיון דס"ס בנופו מדיק מהערובות שהרי בחר ל"מ למחבר, ובחר בחר אף לרשב"א
 אינו מועיל, ומ"מ ס"ס בנופו מחירין והו"א גם בספק אחד בנופו מדיק ויועיל להלכסרף
 עם ס"ס דמערובות, קמ"ל דל"מ, ומ"ס כסוף דדבר חשוב חסור טובא, הוא כמ"ס הבאה"ט
 במוסגר דשם דבר חשוב הוא עי"ס: [שכ] רבב"ל כו' הוא מהדע"ת סיני' סק"ט
 מהמ"מ שיק דמועיל בזה הוספה טי"ס: [שכא] באינו כו' בשפ"ד סק"ס חמה פשיטא
 שאם הוא מהמחנות נטל דהא לא גרע מודא, וכח' דקמ"ל בל"מ כה"ג דבני ס'
 בינש הוי אפילו בספק טריפה, לא תימא דוקא בדבר חשוב החמירו, רק אפילו בזה ל"ס
 ס"ס כה"ג שאינם שניהם בנופו או במערובות עי"ס: [שכב] דרבנן כו' לפי מ"ס
 הפ"ח וספ"ד סק"ב י"ש ג' שיטות בסדרם ר"י שאוסר בזה א' לרשב"א דבין במערובות
 בין כגוף כפחה פתוח הוי ס"ס כשכאים כאחת, ולא כחשבות הר"ן דרק במערובות, דהלא
 פתח פתוח יוכיה, וספק אחד כגוף הרי נאסר כשנולד הספק הראשון ואיך חסיר מה
 שאסרה, וזה הוי אפילו בדרכן כשיש לו עיקר מ"ה או להטו"ז אפילו בלין לו עיקר, צ'
 שיטת וטעם הרא"ה ז"ל רק במקום שהספק הראשון מותר, מ"ה כמו שהביא הפ"ח סקמ"ז.
 ואפילו

מפיקא שבנופו מ"ס אין להחיר
 [שימ'] בספק טריפה שנתערבת
 באחרות משום ס"ס, כיון שספק
 אחד בנופו וספק הב' הוא עי'
 הערובות, עד שיהא בו כדי לבטל
 האיסור אם הוא מדברים המתבטלים
 [שכ] ובכל אופן זה מותר להוסיף
 עד ס' ואין בו משום מבטל איסור
 לכתחילה ואפילו במין [שכא] באינו
 מיני צריך ס' ואין ניהר בס"ס כזה:
קכו אם הוא באיסור [שכב] דרבנן
 במה שאין מתירין בו בספק
 כמו בגבינות של נכרים שיתבאר,
 שאין מתירין בו משום סדר' דקולא
 מ"ס

קרבן קיצור הלכות תערובות סימן קי ביאור יהודה קלא 261

[שכנ] מים יש לחתיד כה"ג כיון שאינו
 מזה [שכנ] ואף שיש מחמירין אפילו
 בחבד שעקר אימחין מדרכנן כשאין
 מקילין בו בספק כשהספק הראשון
 הוא בגופו [שכנ] מים לייא. הרי רק
 בדשלים כן ולא בשאר דרכנן [שכנ]
 וייא דבכזה דלים מים בכה"ג אפילו
 באיסור תורת הוא רק מדרכנן. ואם
 נתערב אח"כ חד בחד יש להתיר.
 וכבר
 הספק רק מדרכנן. ג' ג"כ הראים ז"ל דנעץ אחד חף מים שרי [ולסברא כה"ג אסור
 זרק פ"ס דרבנן]. וכן באלה דנעץ ובעי"ת וכמה שנוף אסור מים או אסור, אבל כ"י
 מעבדות חף באסור מים מותר, והוא מיקל טפי מרשב"א בפירושו זה כמ"ס הפרי"ח שם
 שאפילו דרכנן שיש בו חשש מים, והספק ראשון הוא בגופו מ"מ כל שאין מים ממנו הוא
 מים טוב: [שכנ] מים כו' כבר מ"ל סק"מ דשע"ס מחבר משום ספק ראשון ה"י בגופו,
 זש"ס הרמ"א שאסור מים, ובתנ"כ הש"ך סק"מ דלמעט המחבר אפילו הספק האי הוא רק
 מדרכנן כמו בגבינות ספק כחלפני בשל ישראל שיחבאר בסקמח"ה, כיון ספק אחד בגופו
 זכנחמכר אח"כ דרכנן א"ס אין בטל ל"ה מים, אבל להרמ"א דרק בספק אחד מים חלו
 מושיל, אי"כ בגבינות הכל מושיל, אך כתב שבוט נ"ס למחבר מותר דכ"י לדידי' ג"כ
 אסור מים וספק בגופו, אבל בדרכנן חף שהוא בגופו הספק האי אינו מו"ק, וכיוצא
 הרמ"א או שמחמיר בספק האי מים חף כשאינו בגופו, או דמר אמר מזה כי וס"ל
 לרמ"א ג"כ דכ"י מים ונגופו. כמחבר, רק בא להוסיף דבספק א"ס יש כאן איסור מותר
 מים אפילו בגופו של איסור, והיו להש"ך בין להמחבר בין להרמ"א בגבינות וכיוצא בזה
 שאין מקילין בסד"ר כשהתערב מותר. מ"ס: [שכנ] ואף כי טעו"י סק"מ אחר שהל"ך
 בדין זה כתב שם בכלל השולח כו', ראפילו בעיקרו דרכנן כמו בי"ס שולח"ה ב"ה
 במקום שאסור ל"מ ספק אי. בגוף ובעי"ת, וכמ"ס הפרי"ח סק"מ ומשכנ"ה דלמסקנא ד"כ
 א"ש משום פירות הנושרין ליכא דררא דאורייתא ואפ"ה לפירוש ר"י ק"ל נתערבה אספיקא
 זכולן אסורות, וכיון שהרמ"א בסעי' העלה, דבמים בגביל"ת מחמירין בלזור, וע"כ כמ"ס
 באן משום ספק אי. בגופו בעי"ת, דאין מושיל חף בדרכנן לאו דוקא ב"ש לו מחמירין,
 זש"ס דעת הפרי"ח דכיון שכתב המחבר בסיק"ב בגולדה ביו"ט כיון ספק אסור חף שנתפ"ס
 באחרות, ולהרמ"א ז"ל ע"כ מ"י, באמר שבה דכ"י מה ששקרו אי"ה מים ג"כ ל"מ
 יו"ט דלא כהר"ה, ואפ"ה אינו מושיל נתערבה הרי דבכל מה ששקרו אי"ה מים ג"כ ל"מ
 ספק ספיקא זה, ופרמ"א שסובר דרק באסור מים הא דלא הניח בסיק"ב דרק ביו"ט
 שאחר שנת, הוא משום שאין חולק על המחבר דכל שספק בגופו אינו מושיל חף בדרכנן,
 רק מוסיף המחבר דאפילו בספק מעבדות כשאסור מים אינו מושיל והוא כמ"י אי של
 הש"ך הכל והוא פקעת טעו"י. כמ"ס שם הפרי"ח: [שכנ] מים כו' נקוה"כ חולק וז"ל
 הטו"י שכל שאינו מים מושיל מים, והביאו המשכנ"ה, וב"ה ה"ה ה"ה ה"ה ה"ה ה"ה ה"ה ה"ה
 אין מושיל בזה אפילו בדרכנן, והוא כמ"ס בש"ך דגם למחבר רק בגופו ובמ"ס ט"י:
 [שכנ] וייא כו' כ"כ בשפ"ד דיני מים דין אי דמ"ס ה"ה הכל מים כיון דמטעם ז"א
 הוא, ולשון ספיקא רק ראוי לחוש לחומרא, ואף ר"י דאסור היינו רק מדרכנן, ובתנ"כ
 לבסוף דסיניו שנתערב אח"כ חד בחד, אבל חד בחד מחמירין אין להחיר חף בלא מו"ק,
 זה סובר לכאורה מה שמ"ל מ"ק ש"י שדחה מ"ס המחמיר, דליתא לדין הש"ך באמנ"ה דין
 מ"ס, וספק איסור שגלגל לאלף ונתערב אח"כ חד בחד שכתב הש"ך מא"ה שאסור.
 והמנתי

וכבר [שכן] נבאר דמחילה נחשב
 חד בחד אינו מועיל אמרנו רוב אחר
 למוע. בודאי איסור רק יוש
 מאחרונים טקלים באיזה אנפי בזה
קבו אם לא [שבת] נודע הפסק
 מריפה עד אחר שנהערב ברוב
 יש בזה אופרים ומחידים [שבת] ויש
 להתיר בהפסד עם סעודת מצות או
 בהפסד לבד, ואם אפשר יאכלנו
 שנים שנים, ובאם אין אפשר מותר
 בכל ענין, וכן אין קפידא שלא יאכלנו
 בבת אחת, ובחד בחד אין היתר בלא
 נודע:

בסיס

חד מיס כיון שאין רוב אסור מ"ס, ולדעת ד"ס, כיון זה ס"ס. שהרי כיון כגוף והיו ספק
 מ"ס דהוי ס"ס לדיו, ורק למירון ב' הוי אפילו לר"ס נרע מספק טריפה, דספק טריפה
 לא אהתיק איסורא בגופו אבל חד בחד הוי כל אחד כדאי, שהרי מחיבה ספק מלב לא
 מיימי אשם חלו והמחבה שמי מחיבה מחייב, הרי ולא כמחויביל, שלדיו הוי לרשעיה
 לר"ס כפ"י, מערובים אפילו בחד בחד שאסור מ"ס ס"ס, ורק סכ"ס ס"ל כן דלר"ס הוי חד
 בחד בספק טריפה, ולר"ס שמי חד בחד ככל ספק אחד בגוף נע"מ, ובשפ"ד ספ"ס
 חולס ליישב למחויביל שיהי' זה כוונת ש"ך כפ"ס שהרב מחמיר, שיהי' למחבר מותר בחד
 בחד מחמילה ואמ"ל, ברוב, כיון שאיט בגופו אף שמיס אסור, ולרמ"א אסור משום מ"ס,
 אך דעה וכן דעה לסתמ"כ שחש"כ ב' שיהי' נס למחבר אסור דהוי כגופו, ויותר דאף לר"ס
 אסור, ורק מ"ל סק"מ מד יבאר וביא ילחק באיזה חופנים שיקלין בחד בחד מ"ס,
 יאבאר שור בסק"מ מחויביל: [שבת] נודע כו' הנה ככ"י ככ"י כ"ו הכי המלא כחזק
 שפחה וכי יחלוק ר"י על ס"ס, בדאורייתא שנתלמוד שמחירין, ועוד הקשה דין הסור
 בספק דרוסה שנתערב ליטמא טלח סור לקולא כשי"ת בסק"מ, ומירן לקישיא ראשונה
 דר"י ח"י שגורע הספק קודם שנתערב ואז ליה רק ספק אחד והוי הספק כוורא, אבל
 בלא נודע עד שנתערב מותר משום ס"ס, הואיל ובא"ס יחד, אבל דר"מ סיני' אומ' מ"ו
 כתב במ"ס בהנה כאלן שספק הראשון אסור מ"ה כו' אבל בספק א"ס יש כאלן איסור כמו
 פחה פחות מועיל בדאורייתא בשולטן ב' הספיקות יחד, והביא הט"ו, כאלן סקי"ב מחמיר
 יוסף ועוד לאסור אף בלא נודע עד אחר התערוכות, ורא"י שהרי להרשב"א הג"ל הוי מירון
 ח' לר"י ומירון ב' אף לר"ס, בחד בחד, וכמו שלר"ס הוי אפילו בלא נודע בחד בחד כמו
 כן לר"י דבחדא מיחתא הוא וכן הסור הביא הב' דיעים להדי' של חד בחד ושל ספק
 בגוף ועי"מ, ובמ"ב שמתיר ע"פ הלשון הרשב"א שהביא הב"י הלא כד' אסורו משמע רק
 בגורע, מ"מ מהרשב"א בפנים משמע שחליא עיקר בין אפשר להפסיק הספיקות אף שלא
 נודע כיון שפי' אפשר להודע זה הספק, והוי הפסק בין הספיקות אבל הידיעה אין גורמת
 כלום, וכן הביא מהר"ן פרק אין לדין והא"ס והנהוג הא"ס, וכן הביא הש"ך משמע דלא
 בהמשאלת נתיחין שהרי הרמ"א כותב בס"ס שנגופו ונודעו ב' הספיקות ביחד משמע שבספק
 אחד בגוף אף בגורעו יחד אסור: [שבת] ויש כו' כן מסיק הש"ך דין ח' חס"ס, והנחת
 שבשפ"ד דין ח' השיג שדחה סברה האוסרים בלא נודע ורעמו שא"ל הפס"ר ולא שנים
 שנים, וע"ז כתב השפ"ד דראיתו ממרמ"א הרי נס הב"י הביא מהמלא כחזק שמיקל
 שנים, וי"ל דהפס"ר יר"ר הפס"ר וא"כ עכ"פ לר"ד הפס"ר, ולענין שנים שנים כבד
 מ"ל

קצת קצת הערות תערובות סמן קי ביאור יהודה קרב 268

כ"ל סקט"ג שהוא י"פ מ' הנח' לא מ' ר"א הוא, וס"ס כשפ"ד רכ"ן שלפסר כשס"ג שנים י' לפסח כ"ן, ובאחרונים שדרפוס וקל"ג השמיטו זה דלא יאכלנו כולו כאחש"ה וזמ"ח בחד בחד כ"ל מכו"ז דל"מ לא נודע: וכן כ"ל סקט"ג מ"מ"ס שפ"ד שס' דבחד בחד ל"מ הימר מ"ב של לא נודע ע"י"ש: [של] אם כ"ו על מ"ס הרמ"א על ס"ס בספק אם יש כלל איסור, ונודעו ב' הספיקות ביחד שהוא מהגבול האר"ה, כחצ' הטו"ז סק"ד שהפירוש הוא לחומרא שפילו כלל תערובת כשנודע בספק קודם היו ודאי ול"מ אח"כ בספק ב', ותמה הטו"ז איך אפשר בס"ס בנזק שיתודע הספק אחד קודם, והרי בספק מחמין וספק אונס גולדו שני הספיקות יחד, אלא תאמר שהרישוס בספק אחד קודם, א"כ הרי לא ה' מסירה רק היריעה לבד, ופירש' הוא כרמ"א דהכוונת דנודע ביחד זה ה' בנזק אחד דכשי' גופים יכול להיות נודע האחד קודם, וכ"כ מהמ"ב דכמו כשי' תערובת אינו מיוק נודע ה' כס"ס בנזק אחד, וכ"כ הפרי"מ סקמ"ח דכל ס"ס בנזק אחד ה' נודע ביחד, ובמשננות חמה בפסחים ד"ט בחבר שהניח מנחה דהו' ספק טפיל' וספק עישרן ה' אפשר להפריד, ומ"מ אינו חולק על הטו"ז וכן חמה בערוך השולחן ספ"ז ממזירות הכו"ס"ס ספק: נפל ספק חולדה אכלתו, וכן בגדה ספק ראחא ספק טבלה, וכן ספק איסור וספק נפסל מאכלת ארס בזה פוסל נודע ספק ראשון, וכן באמרי גרוך כתב משכח בספק איסור נחשול אם בחוך מעליע שמא אינו איסור ושמא עבר מעליע ע"י"ש:

קצת במ"ס שיש ספק [של] אם יש נ"א איסור כלל שמתירין אפילו ב' אחרים, צריך שיתודע הב' ספיקות ביחד וזה ה' כשרם בנזק אחד ה' שפ"ד נז"ע, אבל אם הרנישו מתחילה בספק אחד ונידע אח"כ שיש עוד ספק ה' רק גילוי למפרע ד"ש ס"ס:

קצת בשמתירין במ"ס בגופו הוא אפילו ביש לו חזקת [שלא] איסור, כמו בספק שבורת או שמיטת והנף שיש חזקת איסור העוף בחיים, ויש [שלב] שמתקין בין אם החזקה היא נגד הספק טמא, כמו בספק בשחיטה דה' החזקה שבחי' ראינה צבוחה נגד השחיטה, וכן בספק של גירושין

באן דיני ס"ס במקום חזקת איסור, או ביבולין לברר שברמ"א סעי' [שלא] איסור כ' בתשובות הרשב"א שהביאו הד"מ סינ"ז אות ט"ז כתב דמוטיל ס"ס במקום חזקת איסור, וכן בספק דרוסה דאילו ל"ה ספק אחד בנזק ובע"מ סינ"ז מתירין מ"ס"ס, אף שיש חזקה של כהמה בח' בחזקת איסור, ומטעם זה חולק על הא"ה שכתב שאינו מוטיל ס"ס במקום חזקת איסור רק כמה שמוטיל בדיקה מהד"ן אלא שאין לו בקיאות, כמו כשבר הנף שיש ספק על נקובת הריאה מוטיל הס"ס בנכסמך על בדיקתו, כן פירש הד"מ דבריו וחולק עליו מהרשב"א הנ"ל, לכן כמ"ס דמוטיל בדיקה, כתב הוא מהרמ"א ז"ל דאדלכא הך בדיקה ריעומא הוא שהרי יוכלין לברר, ומ"מ הדין שאין צריך לברר כס"ס, ועפ"י הטלה כהנה סימן זה דאפילו בחי' לו חזקת איסור כמו כשבר או נשמת גפו כ' אין לחוש, וס"ס ע"י"ל סימן כ"ג, וכבר ט"ל סינ"ז סקמ"ח שלהפך מתירין גם בנשמת כמ"ס כאן בהפמ"ד דהו' סח"ח לכל המלס פ"י"ש: [שלב] שמתקין כ' המ"ב שהביאו הטו"ז סקט"ז חולק על הרמ"א ז"ל שאין רא' מספיק דרוסה כיון שאין זה חלו' בשחיטה, ודחה הטו"ז דבריו שלד"ד בספק וזהו מלך מסיים י"ה מותר כמו בספק של אחר שחיטה, ובאמת לחוס' יבמות ד"ל ה' בדרוסה חזקת איסור, רק הביא מהשונות הרשב"א סימ"א באלמנה ע"סה שכתביל ספק אחד שנתעט ל"ה חסמס בתערובת חזקת איסור ורא"י מטעמם של ע"ס"ס כ', ורק הא דאיסור בגמלא פנוס

פגום אפילו בקמייתא כח משום חזקה
אפסור, וכחב וסדע לך עוד דהא ס"ס אלים
כמו רוב ועדיף מרוב, וכמו דאפילו בחזקה
הוי רובא עדיף ה"ס כס"ס עדיף מחזקה,
וע"כ החילוק דבשחיטה ה"י הספק נגד
החזקה ע"מא של אינו זכות ולא נשחטה
כדא"י, אבל באם נשחטה כדא"י רק מלד
התערובות אסור ל"ה ס"ס נגד החזקה,
וא"כ הא"י שאסור הוא כס"ס נגד החזקה
ע"מא כמו בשחיטה, והרמ"א שמתיר היינו

בשאר ספק ובהרש"א בהשוכה הנ"ל, וא"כ המ"כ שה"י השאלה שלו נשחטה שפיר הוי
נגד החזקה ול"מ ס"ס כהרש"א אפילו בקמייתא, והנקוד"כ דהא לטעמ' שגם עיקר
כוונת המ"כ הוא כן, ולא עלה על דעתו שספק דרוסה שולדה מחיים יהא מותר משום
חזקה היתר רק כוונתו ג"כ ס"ס בשחיטה: [שלנ] גירושין כו' כמ"ס שם הע"ז בכלל
העולה כו', ודומה לזה בחזקה אשה א"ש, ולכך בספק דרוסה ה"י מועיל הס"ס, לנטל
החזקה של בח"י, ורק משום דהוי ספק אחד בנוף בנ"מ, והס"ך סקס"ד ודני ס"ס ג"ז
מש"כ ג"כ על המ"כ, דנהי ש"ל כוונתו כמ"ס בנקוד"כ דבשחיטה ע"מא אינו מועיל ס"ס,
אשאר ס"ס מועיל, מ"מ משיג מהני טעמים א' רכין ש"ש טעות בהרש"א ואין להוכיח
מהנה ולבסוף נראה מהרש"א שגם נגד החזקה גופא מועיל ס"ס, ב' מזה שמדמה שם סד"ר
לס"ס ודומה להחיר סד"ר נגד החזקה ע"מא אלא שגם כה"ג מתיר ס"ס, ג' הנ"ל מ"מ
י"ל דהא אף להמ"כ עכ"פ ג' ספיקות מועיל נגד חזקה חיבור, ולא נראה לומר דגם
ספיקי טובא לא יועיל, דהא החזקה מנגדת רק לספק אחד ואשאר עדיין ס"ס, וכן דחה
מ"ס הע"ז ספיקא טובי בנקוד"כ, ואך כיון שבחשבות הרש"א יש ט"ס ואין להוציא
ממנה, וגם הא"י שהביאו הד"מ והס"מ אסורים נגד חזקה, לכך יש להחיר בשאר ספק
ולאסור בספק בשחיטה, והדין בש"מ בדיני ס"ס סקתקס"ז מהס"ך בחתימה ס"ס וכו':
[שלד] שלש כו' היינו להס"ך והנקוד"כ הנ"ל, וכן העלה לענין חתימה ספק מחסירה
הו מאירע לה ספק בשחיטה ע"י"ס דין כ"ח מס"ס, והפ"מ סקמ"ט אחר אריכוס גדול
דעתו להחיר ס"ס נגד החזקה לפמ"ס הוא בחשבות הרש"א, והביאו המשנלות סקט"ז
והספ"ד דין כ"ח שמתיר דזה ע"י"ס, ויש בענין זה כמה הערות א' בכר"פ שהביאו
הספ"ד סקס"ד וחוו"ד בנ"מ הספק, תמה הא בדרוסה יש לומר שדרם נגד הסימנים והוי
ג"כ הספק בשחיטה, ומירץ שפ"ד כי יש חזקה לסיסך שלא מלד בדרוסה [הוא ע"פ ספק
הט"ז בסע"ט ולדידן אין מויק טיפת הדרוסה לולד, ב' בחור"ב כתב אפילו א"י דדרם
בסימנים ואפילו אם נקובת הושט נכילה מ"מ ל"ה נגד החזקה כל דל"ה במעשה שחיטה
ע"מא כמו ספק שהא או דרם כמ"ס הרש"א ביבמות כל שר"ך מעשה המכשירה על"ך
הר"א, וכבר נז"ל סיל"ג וסימ"ו ועול מזה הכר"פ ושם שמתא וזה"ס בד' מקומות
ואבני נזר אם הוי חזקה אסור בנקובת הושט או לא, ג' במשנלות העיר הא סקט"ז
גופי' סימ"מ סק"מ ע"י החוס' יבמות הנ"ל ל"ה חזקה משום דרוסה שכיח, ד' כיון
דבדרוסה שכיח א"כ אין הספיקות שקולים ואין להוכיח מכאן לענין ס"ס בחזקה, ה' בסבין
פגום ל"ה נגד חזקה אסור בשחיטה, כיון שיש חזקה סבין של היתר, ו' בשחטת בסבין
פגום הוי ספק אחד בנוף ובע"מ, לזה י"שכ דבלא גודע ה"י מועיל, ובחזקה אף בלא
גודע אינו מועיל, ז' הט"ז בסק"י הביא המעשה של הר"מ ור"י שה"י הסבין פגום והמ"כ
כתב זה על מעשה זו, וכיון שהט"ז מחכים להמ"כ בנוף הדין דבשחיטה ל"מ ס"ס, אלא
לא הביא כלל מזה ע"י"ס: [שלד] דמ"ה כו' כ"כ בשפ"ר סקכ"ח מס"ס ד"ה אחקור כו',
דמ"ה

דמ"ה אפשר הוי כרוב ומדרבנן אמרין
סמוך מיטווא לחזקה והוי ספק שקול ממילא
במ"ה לחומרא ובדרבנן יש ללדר, וזה טעם
הש"ך שמיכל נ"י סעיקות דהוי הספק
השלישי בדרבנן: [שלו] ואם כו' שפ"ד
ס"ס, דרך בהב' סעיקות הם נגד החזקה הוי
כרוב והוי סמוך מל"ח מדרבנן, אבל ספק
אחד כומר הוי כחאן דליחא דבכה"ג הוי
מ"ה ואין להקל עי"ם: [שלו] דברר כו'
היינו כמ"ס בר"מ סימן נ"ו ובהגה כאן ג"כ
בשזורה גף או שמיטה לנדר ע"י בדיקה
הריחה מ"מ אין לריך לנדר, ולהטויו וש"ך
סינ"ב יש להחיר גם בנשמת בהפח"ר, ונו"ל
סינ"ג סקמ"ט שהלבוש אוסר משום ספק
הרגיל והלבוש"ר לא חש לו והעלה שאין
מזיחין אותו בנשמת, וכן נו"ל מהנכ"י
שמיכל בנשמת ג"כ: [ש"ח] שיש כו'

בלשון הרמ"א פירש ס"ך סקס"ו שאין לריך שום בדיקה, ודעת הרשב"א נפרק אלו טריפות דכ"ץ דאם יכולין לבדור לריך בדיקה, והמבדאי ו'ל שממנו הוליא הרמ"א ו'ל דינו הביא רמ"א ממה שמחיר ר"ח ספק דרוסה שמתערבה באחרים משום ס"ס, ואף לר"י רק משום ספק הראשון אסור מ"ה, אף שהרי יכולין לבדוק הדרוסה וע"כ אין לריך לבדוק, והש"ך הביא רמ"א לזה ממה דאמר בזבחים בעירוב טריפה איערוב בגפילה, והדי לר"ח מה לי ספק דרוסה או ספק נפולה הרי הו' ס"ס וא"כ כולן מותרות וע"כ כהרשב"א דבני בדיקה ושיך הקריבנה כפירש"י ו'ל, אך רח"ה ד"ל אף שאל בדיקה מ"מ כשרואה ריעותא באזורים פטמים ל"מ ס"ס, ויש לחוש שימלא ריעותא ושיך הקריבנה לפתחך, אך כחב שדוחק ונפלה כשי"ת, והכרו"ם הקשה למע דלג הש"ך מדרוסה ונפולה כו"ל להקשות על אקומתא דדרוסה גופי' שהרי בזה מחיר ר"ח ו'ל בפירוש ולישחרי מכה ס"ס אי אין מו"ק מה שריך לבדוק, וישב משום דבאמת דרוסה הא אין חקקה בבמה משום חשש במקום דרוסה שחט כיון לריך שני סימנים, והוי ראיית מהר"א דל"ה להם לפוסקים להעמיד דברי ר"ח ו'ל בזהם, רק לחלק אם לא דרס בסמנים הרי לריך בדיקה שמועיל גבי וע"כ שמוחר בלי בדיקה, ואין קושיא מזהבחים דלישחרי מכה ס"ס בדרוסה, ד"ל משנה איירי בכל גווי' דדרס נסימנים שא"א בבדיקה, והקשה רק מנפולה דסימנים קשים הם אלל נפילה ומועיל בדיקה עי"ש, ומה שקשה הא בקדשים ל"מ בדיקה משום הקריבנה לפתחך וא"כ אפילו אם לא יועיל ס"ס בעלמא כשאפשר לבדוק כמ"ש הש"ך, מ"מ כאן הרי א"א משום הקריבנה לפתחך, ו"ל מ"מ זה הוי רק להחמיר שלא להכניסו לעזרה לשחיפה משום זה ולא להקל בלי בדיקה עי"ש: [ושלח] אך כו' הפר"ח דיני ס"ס אות ב' דחה להש"ך, דכמו שר"ח ו'ל לא התייר רק ספק דרוסה ולא ודאי דרוסה אף שהרי מועיל בדיקה אף לודאי מ"מ כיון דנדרסה איחרעאי ולי"ה ס"ס, ה"ה בגפילה הוי ודאי ואיחרעאי ולי"ה ס"ס, והמנח"י שנשפיר סקס"ו חמה ג"כ הא נפולה הוי ודאי כ"ו שלא נבדקה ולי"ה ס"ס, וישב השפ"ד ע"פ הו"ל סינ"ה מהדבר שמואל דרק אם רואין ריסוק הוי ודאי ולא בגפילה דעלמא, והפר"ח העלה לגמרי להקל כמ"ש הש"ך מרואה דם מחמת תשמיש, ובחור"ב יישב על ראיית הש"ך, דכיון דכל הס"ס לר"ח אפ"ל טריפה שמה לא זו היא ובקדשים ו'ל שמה יבואו י' בסנים בנת אחת וליכא ס"ס, ודעמו להחמיר במקום שאין הפמ"ר, ובפמ"ש סקל"ד

קרב ויש מהמנסקים [שם] שחורשים
בין היבא שיבוררו הב' ספיקות
או מחוייבים לברר ואין מעיל סם
אבל באם יבורר רק ספק אחד אף
שמי' נאסר אותו מחמת הספק
מי' בזה אין מחוייבים לברר אף
שיש מעקפים על זה, וכן ייא [שם]
שאם לא יתברר רק צד האחר אם
הוא אסור בודאי ולא הצד שמתר
בודאי נ"כ אי' לברר, ויש [שם]
מח'קים עוד בין אם יש חוקת איסור
צריך לברר אבל באין שם חוקת
איסור וכ"ש ביש חוקת היתר אי'
לברר :

קדש אם נתערב ריאה [שמן] מריפה
בין הכשרות ואומר השוחט
דק הריאה נתערבה ובין הכבשים
זה שום ערבוניא. נאמן הבודק
להתיר

לכבוד: [שם] מהלכים כ"ו נתיב ש
פניו הפתח שם דלא נחלקו אלא בעריוסות הגולד בכהמה בחיי עיי"ש, ויחבאר עור מוס
בדיני ס"ס שעל סדר הש"ך בסקתק"ט ביש רוב וס"ס וכולא עיי"ש :

כב) דיני נתערבה ריאה לבד בין הריאות שבשוי' מעי.

[שמע] **מריפה** כו' דבר זה הביאו הב"י מהשבות הרא"ש ז"ל ועי' השאלה כמו שהו' בפנים הוי בכמה ספיקות א' שהנודק לא הרגיש מעורבים מריפה בין הכשרות, ב' שלא כד'ין וא"כ נהי שניכרת זה הטריפה מ"מ הכבשים מעורבים מריפה בין הכשרות, ג' אף שהנודק הרגיש בה והטריפה, רק הקלבים בשגגה פרצו בין הכשרות הכבש הטריפה, ג' לא הכשר שהכשים לא נתערבו כלל, וזו הריאה הוא מכבש הטריפה, רק הריאה לבד נתערבה כאן, ושאלו לקבים ואחרו ג"כ כי לא נתערבו הכבשים הכשרים, רק יש לספק במשבותם שהנודק שגג ונתנה לנו בחזקת כשרה וסוי מחילא כאן עירוב מריפה, או יש לפרש שלא הם ולא הנודק שגגו רק נתערב הריאה לבד, ועל זה השיב הרא"ש דמלין לקולא דמחמתין בהמות בחזקת כשרות, וכן הנודק בחזקת לויק, והקלבים בחזקת כשרות, וסוד השומע נאמן להחיר כמה דלא אחמדיק איסורא וכולם כשרות, והעתיקי המחבר בש"ע ס"י, וברדת"ש סקספ"ז דמ"ש הרא"ש חזקת צדק שלא יא' מחמת ידו סקלה' אין זה ענין כמו שכתבו בבהמתן של לויקים רק כמו חזקת חבר שאינו חוליא דבר שאינו מחוקק, בשם ספר טורח שחר, ואף דלמה שפוסק המחבר דכבש בלא זה ל"ה רלה"ה, אי"כ אפילו אם ה"י פרצו בי' הכבשים ה"י ג"כ בטל, כח ביד יסודם ד"מ למקום אחר דהוי רלה"ה, ולא העתקי מ"ש שם דמ"ש סקל"א מרוח חיים על עובדא דיד' שה"י צריך להיות נ"ם בהמות כשרות, ונפרשו ממקולין לחיות ל"ה ובחקולין נשאר עשרים וס"י שם עשרים ואחד שה"י טעות שכתב כשר ע"ג בהמה טריפה, ורק כשמנו וראו בכל שם עשרים ואחד שה"י טעות שכתב כשר ע"ג בהמה טריפה, ואלו כבר נמכרו וה"י פירש קודם כ"ל שם שחיות כשרות ע"כ הוי הטריפה בלחון ה"ה, ואלו כבר נמכרו וה"י פירש קודם שנודע התערבות, וסודו' דכל מה שלקחו קודם שגוד הספק מותר, והיו' דמגל שבב"י

קיצור קצות הערבות סימן קי ביאור יהודה קלד 287

מ"ל ספקיה שחורד למד מה ליתו ולא
היו פירש רק כה" סעודות רק לא מדע
מספק מד אחד הפרישה, והכניא חולק.
עליו דהוי ככ"ע פירש עיי"ש :

כנ] דיני ספיקא דאורייתא ע"פ סדר
הפרי חדש וברור' וחוריד.

[שרט] דיעות כו' דעת הרמב"ם ז"ל
בכמה מקומות במיכור
שמן המורה הוי לקולא רק מדרבנן הוי
לחומרא, ומכאן [א] כפ"ט מהלכות טומאת
מח הוי"ב דבר ידוע שהם מדכריס כל
הספיקות בין בטומאות, בין במאכלות אסורות
בין בעריות ושנאות אין להם אלא מדברי
סופרים [ובמסגרת כתב שם בזהו כרת הוי מ"ס
כאשם חלוי ויחבאר מזה לקמן] ואין
טמא מ"ס אלא מ"י שנטמא טומאת ודאי, והראב"ד ז"ל
השני עליו שרי אחר ספיקא
לדוריתא לחומרא וזו ספיקא דאורייתא הוא, והי"ל
לומר משום ס"ס ואפילו מדאורייתא
לקולא, וכתב הפרי"ד אין א"י שזה קאי על מ"ס
קורס כה"א כהפילה גפל לטור, אבל
באמת גם טעם הרמז"ל שם משום ס"ס ואין זה קאי
על של מפלה ואלו השנה, וכ"כ
כפ"י מהלכות כלאים הכ"ז שכל איסור ספיקות
מדברי סופרים ולכך הקילו בספק, ושם
מורה לו הראב"ד ולכך חממו ככ"מ וספר בני
שמואל מזה שהראב"ד ז"ל סותר עצמו,
אבל להפרי"ד גם שם סובר הראב"ד כן, רק חמה
הי"ל להיות טמא בדין נפל מדרבנן
שכ"פ שרי מדרבנן הוי לחומרא, וע"ז כתב משום
ס"ס או דהוי ספק הרגיל, וקצוב
לדאי, וכ"כ הרמז"ל כפ"י מהלכות איסורי ביאה
בוא"ל ואסור כל הספיקות הם מדברי
סופרים הקילו בשנוי, ויחבאר בסקשמי"ה
מהשפ"ד בשנוי"ה הא איכא חוקה, וכן בטומאה
הא יש חילוק בין רש"י לרש"י היחיד, ב] וכתב
הרשב"א בחו"ב דק"ב שראית הרמז"ל
הוא מקידושין פ"ד דאמר שם מפני מה אסרו
שחוקי, ואמר דבר מורה שחוקי כשר דהר"ל
קבוצ וספק ממזר, והמורה אמרה ממזר ודאי
הוא דלא יבוא אבל ספק יבוא ודעמו דמזר
דגלי קרא בממזר ה"ה בשאר ספיקות, וכ"כ
המהרי"ט ז"ל בדעת המ"ס והביאו הפרי"ד
בד"ה והר"ן, מרהקשו כפ"ז ריומא אחאי דאמר
שם כוי ומאי שיטור מניין אלטריך קרא
לרבו"י ספיקא, ולא אחר כן כהא דעשירי ודאי
ולא עשירי ספק, וכן בבבב"ב בסוף
נויר לא פריך כן, פירשו בחומ' דפריך רק
הא קמי שמיא גליא אי הוא כהמס' או
ח"י, וכן כפ"ק דחולין במחילה בלחוב כיון
דשוה כן בכל שעה, משא"כ בבבב"ב ובמספר
שהוא ע"פ מקרה, ולא חירלו דכאן הריבוי
לחוב ואף אם לא ריבבה המורה כוי ה"י
נ"כ כוי אסור מספק, אבל שם הוי המיעוט
להקל, ומחילה לריך מיעוט דאל"כ ה"י לחומרא
בספק, וע"כ דאם לא הפסוק ה"י מותר
משום דמ"ס לקולא וריבוי בקרא כוי לחומרא,
ושפ"ר ל"ה קשה אלטריך קרא לרבו"י ספיקא
אי לא דקמי שמיא גליא עיי"ש : [שמה]
ר"יש כו' הרשב"א ז"ל בחו"ב הקשה על
הרמז"ל מהני מקומות א] מהא דספק ערלה
בחול' דאמר הלכה דודאי אסור ספק מותר,
אלמא אי לאו הלכה לקולא ה"י אסור בחול'
כמו בא"י, ורובא ליישב משום דאחזיק איסורא,
והר"ן פ"ק דקידושין מריך לריך להחיר
אפילו כהן ספק שאין כדאי בשאר מקום
להחיר כמו ביחוד במקום רבים, משום דכל
המיקל בארץ הלכה כמחמא, או דאפילו
בספק קרוב לודאי או לספיקי אחריו
ובשאר מקום פ"י אסור משום לפני טוור,
ב] הוכיח הרשב"א מאשם חלוי דשפיר
למ"ד דבעי מחיבה

להחיר כיון דלא אתחזיק איסורא,
ואף אם הוא מכבשים דהוי ללהית
מ"ס כשר בזה:

קלד לפי שיש [שרט] דיעות בין
הראשונים ז"ל בדין ספיקא
דאורייתא לחומרא, ש"יש אומרים
הוי מ"ה לקולא רק מדרבנן הם
לחומרא, בכל האיסורים ועריות,
[שמה] ר"יש אומרים הוי זה מן
התורה לחומרא, ולכך יש בזה תנאים
אשר הוי לבר"ע לחומרא, ויש אופנים
דהוי רק מדרבנן כפי מה שיתבאר :
אם

סופרים [ובמסגרת כתב שם בזהו כרת הוי מ"ס
כאשם חלוי ויחבאר מזה לקמן] ואין
טמא מ"ס אלא מ"י שנטמא טומאת ודאי, והראב"ד ז"ל
השני עליו שרי אחר ספיקא
לדוריתא לחומרא וזו ספיקא דאורייתא הוא, והי"ל
לומר משום ס"ס ואפילו מדאורייתא
לקולא, וכתב הפרי"ד אין א"י שזה קאי על מ"ס
קורס כה"א כהפילה גפל לטור, אבל
באמת גם טעם הרמז"ל שם משום ס"ס ואין זה קאי
על של מפלה ואלו השנה, וכ"כ
כפ"י מהלכות כלאים הכ"ז שכל איסור ספיקות
מדברי סופרים ולכך הקילו בספק, ושם
מורה לו הראב"ד ולכך חממו ככ"מ וספר בני
שמואל מזה שהראב"ד ז"ל סותר עצמו,
אבל להפרי"ד גם שם סובר הראב"ד כן, רק חמה
הי"ל להיות טמא בדין נפל מדרבנן
שכ"פ שרי מדרבנן הוי לחומרא, וע"ז כתב משום
ס"ס או דהוי ספק הרגיל, וקצוב
לדאי, וכ"כ הרמז"ל כפ"י מהלכות איסורי ביאה
בוא"ל ואסור כל הספיקות הם מדברי
סופרים הקילו בשנוי, ויחבאר בסקשמי"ה
מהשפ"ד בשנוי"ה הא איכא חוקה, וכן בטומאה
הא יש חילוק בין רש"י לרש"י היחיד, ב] וכתב
הרשב"א בחו"ב דק"ב שראית הרמז"ל
הוא מקידושין פ"ד דאמר שם מפני מה אסרו
שחוקי, ואמר דבר מורה שחוקי כשר דהר"ל
קבוצ וספק ממזר, והמורה אמרה ממזר ודאי
הוא דלא יבוא אבל ספק יבוא ודעמו דמזר
דגלי קרא בממזר ה"ה בשאר ספיקות, וכ"כ
המהרי"ט ז"ל בדעת המ"ס והביאו הפרי"ד
בד"ה והר"ן, מרהקשו כפ"ז ריומא אחאי דאמר
שם כוי ומאי שיטור מניין אלטריך קרא
לרבו"י ספיקא, ולא אחר כן כהא דעשירי ודאי
ולא עשירי ספק, וכן בבבב"ב בסוף
נויר לא פריך כן, פירשו בחומ' דפריך רק
הא קמי שמיא גליא אי הוא כהמס' או
ח"י, וכן כפ"ק דחולין במחילה בלחוב כיון
דשוה כן בכל שעה, משא"כ בבבב"ב ובמספר
שהוא ע"פ מקרה, ולא חירלו דכאן הריבוי
לחוב ואף אם לא ריבבה המורה כוי ה"י
נ"כ כוי אסור מספק, אבל שם הוי המיעוט
להקל, ומחילה לריך מיעוט דאל"כ ה"י לחומרא
בספק, וע"כ דאם לא הפסוק ה"י מותר
משום דמ"ס לקולא וריבוי בקרא כוי לחומרא,
ושפ"ר ל"ה קשה אלטריך קרא לרבו"י ספיקא
אי לא דקמי שמיא גליא עיי"ש : [שמה]
ר"יש כו' הרשב"א ז"ל בחו"ב הקשה על
הרמז"ל מהני מקומות א] מהא דספק ערלה
בחול' דאמר הלכה דודאי אסור ספק מותר,
אלמא אי לאו הלכה לקולא ה"י אסור בחול'
כמו בא"י, ורובא ליישב משום דאחזיק איסורא,
והר"ן פ"ק דקידושין מריך לריך להחיר
אפילו כהן ספק שאין כדאי בשאר מקום
להחיר כמו ביחוד במקום רבים, משום דכל
המיקל בארץ הלכה כמחמא, או דאפילו
בספק קרוב לודאי או לספיקי אחריו
ובשאר מקום פ"י אסור משום לפני טוור,
ב] הוכיח הרשב"א מאשם חלוי דשפיר
למ"ד דבעי מחיבה

משי חמיות הוי איקבע איסורא, וכו' גם
 להרמב"ם לחומרא, אבל למד לא בעי
 מחיבה מבי' חמיות, אף שרשב"א טמא
 וכו' יפלו בזה, אי הוי מ"ס לחומרא, מ"מ
 כחב' הפר"ח דא"כ שלמאן דלא בעי מחיבה
 משמי' חמיות ס"ל מ"ס לחומרא רק לא
 קי"ל כוותי' ג] הניא רשב"א ראי' מכל המקומות דמייתי בפ"ק דחולין לימוד על דת'
 משכורת מלס בשבת, וחפצה אדומה, ועור מקומות, אפילו אם לא נזיל בחר רובא, וכו'
 רק ספק סא ג"כ מותר מ"ס להרמב"ם, ומה שהוביח הרמז"ל מהא דשמוקי כשר, הוכיח
 רשב"א להיפך דאי גלחת ספק מותר מ"ס למס' לריך ילפוא למעט ספק ממזר, וכן
 סוכית המהרי"ט שפיר"ח שס' ממ"ט רש"י בקידושין דע"ג ובריש פרק האשה רבה וקדשתו
 דפני כו' דבע"כ כייפין ל' מספק, ולהרמב"ם הרי מותר מ"ס, וכן מ"ט רש"י בחולין דכ"ב
 מהיכי חסוק ארעמין לאכשרינהו מוכס כרשב"א, וכ"ד הפר"ח לכוזיח מחוס' חולין פ"ק
 לאסור חלבו כזי' ודאי חלבו ולא מספק וכו' כרשב"א דבגא הקרא הוי ספק אסור מ"ס
 ואינערין קרא לאסור ודאי חלבו, וכן ממ"ט מהא דמצינא זכורך ולא טומטום וכן משבת
 ריש דקל"ה מוכח הכל כרשב"א, וכן מהסוגיא דקידושין ה"ל דאמר מרי קהלי כתיבא חד
 למישרי ממזר בשמיקו וחד למישרי שמוקי בישראל, אי"כ לרשב"א ניחא דלאיסורא לא
 לריך קרא כיון שספק אסור רק להימר לריך קרא, אבל להרמב"ם ניחא דאחי לאסור,
 ואי דניחא מהבא ילפין בכל מקום כמ"ס רשב"א לרע"ה הרמב"ם, קשה מרי קראי לחס'
 ל', וכן ממה דאמר שס' מעלה עשו ביוחסין נראה כרשב"א דהוי מ"ס לחומרא, ולכך הוי
 בכל ע"ס הסוגיא שיתבאר : [שמו] תרתי כו' זה הוא ע"פ חילוק מוסרי"ט ז"ל שהניחו
 הפר"ח ד"ה עוד כתב, וכו' מסרן הרמב"ם דהא לריך למעט ספק ממזר הוא בחורת
 ודאי לא בחורם ספק, וגי' לכבשים שלכל ל' הוא מותר בממזר וכן ישראל בבת
 אחת, ואי לאו הריבוי דקרא ורק מלד הימר הספק ה' אסור בבת אחת דהרי הוי
 חרתי דסמרי, ולזה אמרו מפני מה שמוקי פטול כיון שמומר ממזרם ודאי מ"ס, והפר"ח
 דחי ל' שכתב ממזר בספק אף בבת אחת מותר, ואם אסור אף בזה אחר זה אסור,
 ובמ"ס החוס' בפסחים ד"ט בשני שנילין דמ"ס אף לשני בני אדם בבת אחת טהורים,
 רק מורכבן טמאים כשואלין בבת אחת, רק שיש לחלק בין אדם אחד שאסור אף בזה
 אחר זה, ורק לשני בנ"א י"ל מותר אף בבת אחת כחוס' הג"ל, והביא ראי' מפרק במס'
 מדליקין בעושה חלאכה בשני בין השמשות, היינו כל הבין השמשות של ערב שבת, ושל
 מולאי שבת, חייב מטאח מח"נ אי לילה חייב על ערב שבת ואי יומא חייב על מולאי שבת
 כשלין לספק על זה פתחלתו וזה בסופו, וא"כ אי ניחא דגם בחרתי דסמרי מותר בספק,
 אי"כ הרי בבין השמשות קמא לא הוי איקבע איסורא ואין חייב אשם תלוי, ורק בבין
 השמשות בחרת כחוס' החוס' בכריהות פ"ד דהוי איקבע איסורא, וא"כ טפי מאשם תלוי
 לא יכול לחייב ואם מולאי שבת שפיר חייב, אבל אם לילה אינו יכול לחייב על ב"פ"ס
 קמא דהא הוי רק ספק לילה ומותר מ"ס, וע"כ דבחרתי דסמרי הוי ספק אסור מ"ס,
 אך זה רק לחוס' כריהות הג"ל, אבל לרש"י ז"ל בשבת והר"ן ביומא חייב אשם תלוי על
 של ערב שבת, אי"כ י"ל בכה"ג חייב מטאח, אבל בכל חרתי דסמרי דל"ה אשם תלוי
 י"ל דמותר ודלא במהרי"ט, שהרי ל"ג מ"מ לרבווי בממזר כה"ג, אך הביא ראי' מחוס'
 שנוטע פ"ב, בשני שנילין הלך באחד ולא נכנס בשני נכנס חייב, וכן מחוס' כפוגות
 דכ"ז דבספק טומאה ברה"ר דטהור, מ"מ ב"ש חרתי דסמרי שאכל אדם אחד
 דודאי עבד איסורא אסור אפילו בזה אחר זה וג"כ לקי עליהו, ושפיר לריך
 בממזר לימודים הג"ל ע"י"ס :

קיצור קצות הערבות סמן קי ביאור יתורה קרה 269

זה [שמן] אסור, ובתרי נכרא אפי' בבת אחת מותר :

קרו בדבר שיש [שמן] חזקת איסור הוי לכריע מיה לחומרא ואפילו אשם תלוי חייב, ובטו באשה שנתגרשה בספק גירושין דהוית בחזקת אשת איש, ובספק [שמן] קידושין יש להקל יותר מבספק גירושין כיון דאיכא חזקת פנוי' הוי לכריע

[שמן] אסור כי הוא סיוס דכרי ספיקא ככל שמשכים להחריט לפי שיטתו שימנאל שפסק כהרמב"ם מ"מ בכה"ג סוי לחומרא, כשהוא באדם אחד, אבל כשני בני אדם מותר מיה ואין חילוק בין בנת אחת לבוס אחר זה, וכ"כ השפ"ד דין כ"ו בתנאי הוי דבחרתי דסמרי אסור להרמב"ם מ"ש ובחשבונו דריי' וז"ל סי'ט האריך בדין זה של חרתי דסמרי מ"ש : [שמן] חזקת כרי זה הוא פ"ס מ"ש הרשב"א הג"ל בלשם מלי

הוי איקבע איסורא וחייב אשם תלוי, דרק למאן דליכ מחיבה משני מחיבות ס"ל דהוי ככ"ע לחומרא, והפוסקים כרמב"ם לא ס"ל כוותי' רק כל דליה איקבע הוי לקולא ובאיקבע הוי לחומרא, וכ"כ שם בד"ה הגה לכ"ע, כו' דבז' חזקת איסור כמו אשת איש שנתגרשה ויש ספק בהגירושין, הוי בלשם תלוי כיון שיש חזקת איסור וכספק קידושין מוקמינן לחזקת היתר, ובזה י"ש הפ"ח הא דמחזיר, דלהרמ"ל לריך קרא למחזיר שטלר מספק גירושין דהו"ל לאיסור אף להרמב"ם מ"ה, ונהי דיל אף שיש חזקת איסור להאם מ"מ הן אין לו חזקה, י"ל כמו דלקולא מועיל חזקה אם לגבי ינאי כמ"ש הפוס' בחובות דכ"ו כ"ש לחומרא, ולכך לריכי חרי קראי דקול, דאל"ה הו"א מה דגלי גלי ודלא גלי לא, וכן י"ש הא דבסרת, ועשירי ודאי, מיירי בנזקק לטומאה, דאל"כ אף לרשב"א קשה הא יש חזקה טהרה וקרא למה לי, וכן בעשירי שה"י לו חזקה איסור, וכן לא קשה לרמב"ם מספק טומאה ברה"י דטמא דיל כמו שאין ראוי מספק טומאה ברה"י דיל יש לו חזקה טהרה, כמו כן י"ל אר"ה דהא גם לרשב"א קשה קרא לגבי טומאה למה לי, רק אינטריך דלא מוקי לחזקה טהרה, לכך גם לרמב"ם אין ללמוד משום דטומאה גזירה סכסוכ כמו דאמר בחולין דמ"ג הילכתא נמיירי ליה, וכן י"ש בזה הפ"ח מה שהקשה המהרי"ט לשיטת הרשב"א הא דלריך בתו"כ מטמא הוא לודאי ואינו מטמא לספק אף שנלא זה הא ספיקא לחומרא י"ל אשמועינן להרשב"א דלוקה על הספק, או כיון דלא יטמא מלוא הו"א גם בספק נחזיר עליו דליטמא קמ"ל, כן י"ש המהרי"ט, והוא י"ש דלריך קרא לריכא דהחזקה מסייע שיטמא לה כמו בנתגרשה ספק גירושין, ובתנאי זה י"ש בכר"פ הקושיות על הרמב"ם, במחזיר בהוליד בת וגשאה לכהן והוליד שילדה עובד עבודה ואי לאו הקרא בספק יבוא ליה עובד משום הספק בפרט לעבוד בשבת דהוי איסורא חסור, ובאשם תלוי קאי ואשמועינן דעבודתו כשרה, וכן הא דרישא של עולם להקריב בשבת הוי אחזיק איסורא, וכן בעגלה הערופה איך אסרין את הנחל הא הוי בחזקת היתר, ובפרט הוי חזקת טומאה וכ"כ השפ"ד סקכ"ו על פרס אדומה, וכאז שם דלהרמ"ל לאו מפרס יליף רובא וחזקת רובא עדיף דילתא כי הדרי הוא רק ספיקו לקולא, ומשעיר המשחלה כח הכר"פ שדומה שבת דאחזיק איסורא, וכן ספק בשחיטה הוי חזקת איסור : [שמן] קידושין כו' על מה דאמר בקידושין ד"ו בנתן הוא ואמרה היא ספיקא הוא ומי"שין מדרבנן, כתב הר"ן שבהרמ"ל לא כתב מדרבנן רק מקודשת מספק, והרי"ף ו"ל בנע"י דרב מרי דסלקא בתיקו כתב דהו"ל ספיקא דאורייתא ולחומרא, ולכך נסמך סר"ן אם בכל ספק קידושין כן הוא דמ"ה מותרת משום חזקה פטוי' רק מדרבנן לריכא גט ולא הוי מ"ה לחומרא, כנראה מלשון הרי"ף והרמ"ל, רק מדרבנן, ובמהרי"ל שבה"א הפ"ח כלל אי דיה וראיתי להרי"ב' וא"ת, כתב שאין ספיקו של הר"ן מוציא מידי ודאי של הרי"ף והר"ן דהוי מ"ה לחומרא ואין להקל בו יותר מספק גירושין כלל, והפ"ח דחאו דשפיר נסמך סר"ן דהוי רק מדרבנן, רק חמה עליו א' דמ"ש הרמ"ל סחם ספק הוא משום

לכרוע רק מדרבנן מה שצריכה נפ
מספק :

קל כשהולכין את החזקה צריכה להיות [שנ] מבוררת בשעתה

ולא שיתוודע אח"כ אלמפרע. וכן אם שני חזקות מתנגדות זו לזו ה"י ספק שקול כמו באין שם חזקה [שנא] כלל. וכן יש סוברים [שנב] דמחזיקין מאיסור אתר להשני כמו מאיסור אבר מן החי לאיסור טריפה. ויש חולקים. וכן לענין מחזיקין מהיתר להיתר נ"ב ה"י חזקה :

קלח יש [שננ] אומרים שבבלי אין שייך חזקת היתר כיון שנאמר רק

דשפיר יש להקל יותר בקירושין לומר מדרבנן הוא משום חזקה פטוי. וכשפ"ד שם נחנאי בא' של חזקה הקדש מהרמז'ל פ"ח משננות הבא על ספק קרוב חייב אשם פטוי. והא' הבא משמע בזנות. ואין כאן חזקה של דייקא ומינסבא שיהי' נגד א"א. אי"כ הרי נחטאת קאי בקושי"ת החוס' בכתובות דכ"ו שכל תירולם הוא רק דחזקה דייקא כו' : [שנ] מבוררת כו' זה הוא ממ"ש החוס' חלין דיי"א על הקושי"א איך ילפינן רוב מפרקי שמה משום חזקה שפיתה שתי שנים. וא"י היתה טריפה משולדת ליה יכולה לחיות י"ב חודש למיד טריפה אינה חי'. ומירלו דזה ל"ה חזקה כיון שבאותה שעה ל"ה מבורר רק אחר י"ב"ה נודע למפרע שכשרה היתה משולדת. ולא דמי לחזקה פטוי שה"י ודאי כן כשנולדה וכן חזקה נשואה. והוא בכתוב' סיכ"ט לענין קץ נושט ודרוסה. והביאו כן בדת"ש סקריכו. ומה דאמרין בגיטות בסיפ"א השתא נטרפה הוא משום חזקה דאיתא מכת רובא עיי"ש בפנים : [שנא] ב"ל כו' נלמד מדברי החוס' כתובות דכ"ד דהא הכא בשם ר"ח ז"ל והביאו בדת"ש סקרי"ט מהרא"ח דמחזיקין החזקות וה"י ספק שקול. והביאו שם משע"ט דלרמב"ם ה"י בכה"ג לקולא. וכן הביאו שם מהנוב"ק א"ע סינ"י דכספק בשחיטה יש ב' מנגדות זו לזו בבהמה יש חזקת שאינה זכיה. ונגד זה יש חזקת טהרה שטהרה היתה עיי"ש ובסקשמי' ממשנלות סי"א סק"י נסתפק בזה. ומכ"ה ילחק ממחריב"ל נראה דל"ת נגד חזקת איסור אף ביש חזקת היתר נגדו. וסי"ט דרק אס החזקות שוות ולא כשאלמד עובה ואחר גרוע עיי"ש לענין ס"ס נגד החזקה : [שנב] דמחזיקין כו' בדת"ש סקריכו דתליא בטו"ו ושי"ך שסכינ"ו בספק שותק ומקרקרין. ולהמשנלות אין טעם הטו"ו שנתמיר משום מחזיקין מאיסור לאיסור רק מטעם דרוסה שכ"ה. ובשכ' שמעתא ד' פ"ו. מאיסור אינו זכות לטריפה לא מחזיקין אפילו מאיסור אכמה"ה. אבל בספק בשחיטה מאיסור אכמה"ה לנבילה מחזיקין. והביאו משערי חורה דרק בלא ה"י אף רגע בחזקת היתר במור או מחזיקין מאיסור לאיסור. אבל אס נפסק בנתיים החזקת איסור אין מחזיקין. וכן הביא משער המלך פ"ט מטו"מ הי"ב דגם מהיתר להיתר כן עיי"ש : [שננ] אומרים כו' הוא מהטו"ו סי"א סק"ו בכלים שנחבשל בהם בשר ספק נבילה. ופירש בתרעק"א ז"ל כיון שאין אדם דנין על גוף החרם שה"י זה לא נאסר כלל רק על הנבילה. והנבילה ל"ה לה מעולם חזקת היתר. וכ"כ בש"ס ש"ג פ"ו כנו"ל סיק"ה סקע"ו על מ"ש הטו"ו להקל בספק בנזם חזקת היתר דתלי לה בש"ס אס חתיכה נע"ב כו' חזקת היתר. והרי"ן לחלק בין ק"ך דסיק"ו במחבת בוגים דה"י חזקת היתר כמ"ש בטו"ו מהנפ"ד. וכן סק"ו

קבוע וקיים לא במקרה בלבד ספק
ספק בין [שם] השמשות דהיינו
לחומר או באם צד המדד הלא
[שם] במעשה והאיסור ממלא כמו
בספק אם מבלה הנדה וכו' וכו' חר
לחומר :

קמא בשאר ספיקות שאין בהם
[שם] התנאים של מעלה
אף [שם] שליש אומרים דהיינו רק
מרבנן

במקרה או שיהיה במעשה אבל בלד המחיר חלוי במעשה כמו בלד מה ספק טענה
לא עדיף מרובא דחלי במעשה דלא כו' רוב, והיו בזה אף להרמב"ם לחומר, ומשכ
שמעמחא ש"א פיר הכי מהרשב"א דפ"ק דחולין דבספק שאין בא מאליו כספק מלב
ושמן רק במקרה, ומסופקים אם נחמדיה המקרה היו גם לרשב"א לקולא מ"ה רק מרבנן
לחומר, והאמרי אש דוחה לרשב"א אין חילוק עיי"ש : [שם] התנאים כו' הטעמים
לא הכריעו בזה לחיוב שיער עיקר זולת מהנאים הנ"ל, והמהרי"ט הניא ר"ל לשיטת
הרמב"ם א' מפ"ק דבבבא כו' אין שוחטין אותו ביו"ט ואין מכסין את דמו משום שאין
דעמו על הספק והיו מוקלס, ואי יו"ט מ"ה לחומר הרי כו' כודאי ואמאי אין דעמו עליו
וכרי אף ביו"ט מחויב לפרוח לכסות וכו' עירחא לזור, ודחה הפרי"ה שהרי אף להרמב"ם
עכ"פ מרבנן חייב לכסות, וע"כ כיון שאין חיובו אלא מחמת ספק אין דעמו רק על
כודאי גמור, א"כ י"ל אף אי מ"ה לחומר גם כן אין דעמו לכך, וכן י"ל ביו"ט עקרו
רבנן ספיקא דאורייתא משום ספק עירחא שלא לזור, ב' מהא דחמאח העוף הבא על
הספק של יבנה ויולדות, תיכף מהרי"ט דלאו על חמא הם באים רק להכשירה בקדשים
ואיסור מהכשר לא ילפינן ג' מהא דשטוי הקילו אין ראי' להרמב"ם לומר דמרבנן הוא וס'
הקילו, דאי יו"ט מ"ה לחומר כרשב"א איך הקילו בזה, י"ל מנוולא נפשה לגבי שניא,
כדאיחא בפ"ק דקידושין והיו הנלים לרבר שלא נטמאה, ד' משליא שילאחא מקלחא שבפרק
בהמה המקשה דאמר יכול אפילו מקלחא מ"ל אחת, ואמר שם דקרא אשמכחא בעלמא,
ועיקר האיסור משום שחא ילא הוולר הרי דספק לחומר, י"ל שם היו ס"ס וקדוב לודאי
ורוב שילא בלאחא מקלחא ראשו ורובו, ה' בכרופ' הוכיח מתוס' פרק כשם שהקשו מג"ל
דבסומא עשה ספק כודאי דילמא מטעם ספק אסורה לחומר, והרי בכאן ליכא חוקא
איסור שהרי מותרת לבעלה בחוקא היתר, ואפ"ה היו לחומר כרשב"א, ו' הקשה מהא
דחיישינן לקציר עכו"ם שהביא שליש וברי להרמז"ל הוי ספיקא לקולא, ודוחק לומר שיש חשש
חולין לצורה, ז' הקשה לרשב"א בדמאי למאן דליח ל"י רוב פ"ה מפשרין הן איך מקילין,
י"ל דשמא לא בא לידי חיוב שהי' בדרך גנות והיו גם לרשב"א בזה לקולא, ח' כחב ראי'
להרמז"ל ממה דלא פנדיק ב' ימים יום כפור, ול"ש סכנה נפשות לריש לקיש דחלי שיעור
מחר מ"ה, ויכול לאכול ח"ש דהיינו רק מרבנן, והחיוב להחמיר סיי מ"ה לרשב"א, אכל
להרמב"ם נוחא שהרי החיוב מספק הוי רק מרבנן והיי סכנה ואי יאכל תלי שיעור הרי
אסור מרבנן עיי"ש : [שם] שליש כו' הפרי"ה ד"ה אמנם מן שמיא כו', כחב ראי'
מסוגיא דיומא הנ"ל דאיתבי' ר"י לריש לקיש כו' ומלי שיעור מניין שאף שאינו בטונס מ"ה
ישנו באכרס מ"ל כל חלב, ומשני מרבנן וקרא אשמכחא בעלמא הוא, ה"כ מסתברא דאי
מדאורייתא הא כו' ספיקא הוא אינעריך קרא לרבנן ספיקא, ודחה כו' ברי' בפני עלמו
כוא, וא"כ לריש לקיש כמו דמרבין תלי שיעור דרבנן ה"ה כו' הוי דרבנן וכן כל ספק
הוי מרבנן דומיא דכוי, ואי דימא דלר' יוחנן הא הוי מ"ה כמו דס"ל בחלי שיעור, הרי

קידוש קצות הערות תשובות סימן קי ביאור יהודה קרו

לר"י אין לומר כן משום הקושיא דא' למרדכי קרא כו' והו' פ"כ רק דר"י בשני עממה ורק ריש לקיש לא ידע פדיון דבר' בשני עממו הוא והו' ס"ל דהו' ספק, והו' נחמ' ל"י מה דמשי מדרבנן הו' כן בכל ספק והעלה לפ"ו בהרמב"ם בכל הספק מן ההנאים הנ"ל הו' הכל בהרמב"ם, וכ"ס נוסח דפח הכר"ם שמוס זה מיקל בס"ס שאינו מהפך שיחבאר בסקמכ"ה וכ"ס בדת"ש סקריה מפני' כמוכח ד"ט כמוס' ד"ה לא לריכו, והפרי"ח מחלק בין ספק מליאות הו' רק מדרבנן וספיקא דדנא הו' מ"ה: [שם] חמיר כו' הוא מהמשל"מ פ"ט מאיסורי ביאה ש"ס ט' חומרא יתיר כיון שמחמם ספק איסור דאורייתא הוא, וכ"כ במשניות א"ח סיכ"ח סק"ו אפילו להרמב"ם מחבילין להחילה יותר איסור דרבנן מספק איסור דאורייתא והביאו בדת"ש סקריה וברת"ש ספ"ו סק"ו מהפרי"ח א"ח בשהנה סור ב' אות י"ח, בגולד ספק בנשר בחלב כמו בנשפך וכיוצא באופן שמחמירין אף להרמז"ל הו' ספק רק מדרבנן איסור א"כ הרי הו"ל רק בנ"ח דרבנן ומוחר

בהנאה, אך מ"מ כמו שאסור באכילה מזה זה הספק כמו כן אסור בהנאה מזה זה ואלו להקל דהא איסור הנאה בנ"ח הו' ג"כ מ"ה: [שם] העיקר כו' כן העלה הש"ך דין כ"ה כמוס' מס"ס כהרש"א וכ"ד המנח"י ושפ"ד דין כ"ה דאין קי"ל כרש"א והר"ן ורש"י ומוס' דמ"ה הו' לחומרא, וברת"ש סקריה מהרמב"ם דעכ"פ הו' איסור קלוש ולא דמי לאיסור ודאי דאורייתא, ואף שלהפרי"ח יש חילוק בין ספק דבין למליאות מ"מ להפרי"ח אין חילוק: [שם] שנתערב כו' שפ"ד שם דין כ"ו כחכ הנ"מ בפלוגתא זו בעני אגפי א' להש"ך הנ"ל סק"ט ריבש באינו מינו דרבנן מותר ברוב דהו' גורס לגזירה, א"כ בנתערב ספק איסור תורה ביבש באינו מינו להרמז"ל הו' כאיסור דרבנן ומוחר להש"ך, ולהרש"א ולר"ן אסור, ב' להרמב"ם הו' טעם ס"ס משום דספק הב' הו' סדיר ולקולא ולרש"א מטעם רוב כשי"ח בסקש"ו, ג' ומשום זה מיקל הכר"ם להרמב"ם צ"ס שאין מהפך כנו"ל סקס"ג והפרי"ח כחכ ש"ס לעי"ן, ויחבאר בסקמכ"ה שהרמב"ם הוכיח כן מלשון הרמ"ע והיד שאל דמי ל"י, ד' בספק אחד בנזק וכ' ע"י תשובות אינו מתיק להרמז"ל כיון שהוא רק מדרבנן, והפרי"ח שפוסק בהרמב"ם ואפ"ה אסור בס"ס זה, סי"ט לדירי' שמחמיר אף בדרבנן, ולא להרמ"א שכתב ספק ראשון אסור מ"ה, ומ"מ הרי אן קי"ל כרש"א, ונז"ל סקשי"ח מבינה ארס אס דפח הרמב"ם כר"ת או כהר"י: [שם] שמחל"קים כו' חילוק זה הוא מהחוד"ב ריש דני ס"ס, לייבש דעת הרמז"ל מכל השנוט הנ"ל, וכחכ שהרמז"ל הו"א זה מהגמ' ערוכה בסוטה ד"ט רב גידל רמי כתיב והנשר אשר יגע בכל עמא לא יאכל עמא ודאי לא יאכל אכל ספק יאכל, וכתיב כל טבור יאכל נשר טבור ודאי יאכל ולא ספק כו', וא"כ לשון הפסוק בסתם אף בלי ימור הו' רק על הודאי ולא ספק, ולכך בהלכות הו' רק ודאי חלכ, אכל ספק חלכ יאכל להרמב"ם

ומחב"ב לחומרא, רק [שם] חמיר קצת משאר איסור דרבנן כמו לענין חולה דמאכילין הקל הקל הו' דאי דרבנן ק"ל מיני, ובן אין להקל במפק בבשר בחלב לחושבו לרבנן ולהתירו עי"ז בהנאה, ס"ס לדירן [שם] העיקר דהו' מ"ה לחומרא רק הו' איסור קלוש מרדאי דאורייתא, ונ"מ צ"ס המתהפך ובירצא, או לענין איסור תורה [שם] שנתערב ספק איסור ליבש באינו מינו, בין ספק מציאות בין ספק ברין:

קמב ויש מהפוסקים [שם] שמחל"קים בזה כך, שבאיסורים שנאמרו בלשון לא תעשה כמו חלב ושאר איסור, הו' ספק מותר להסוברים דרק מדרבנן לחומרא, אבל מה שנכתב בלשון קום ועשה, כמו ב' המצות, כמו אכילת מצה, וקרבן פסח, ופרה אדומה, וכיוצא צריך רק ודאי מצה, וספק הו' מ"ה לחומרא, אף שיש סוברין בהיפך, דבעשה יש להקל יותר

בהנאה, אך מ"מ כמו שאסור באכילה מזה זה הספק כמו כן אסור בהנאה מזה זה ואלו להקל דהא איסור הנאה בנ"ח הו' ג"כ מ"ה: [שם] העיקר כו' כן העלה הש"ך דין כ"ה כמוס' מס"ס כהרש"א וכ"ד המנח"י ושפ"ד דין כ"ה דאין קי"ל כרש"א והר"ן ורש"י ומוס' דמ"ה הו' לחומרא, וברת"ש סקריה מהרמב"ם דעכ"פ הו' איסור קלוש ולא דמי לאיסור ודאי דאורייתא, ואף שלהפרי"ח יש חילוק בין ספק דבין למליאות מ"מ להפרי"ח אין חילוק: [שם] שנתערב כו' שפ"ד שם דין כ"ו כחכ הנ"מ בפלוגתא זו בעני אגפי א' להש"ך הנ"ל סק"ט ריבש באינו מינו דרבנן מותר ברוב דהו' גורס לגזירה, א"כ בנתערב ספק איסור תורה ביבש באינו מינו להרמז"ל הו' כאיסור דרבנן ומוחר להש"ך, ולהרש"א ולר"ן אסור, ב' להרמב"ם הו' טעם ס"ס משום דספק הב' הו' סדיר ולקולא ולרש"א מטעם רוב כשי"ח בסקש"ו, ג' ומשום זה מיקל הכר"ם להרמב"ם צ"ס שאין מהפך כנו"ל סקס"ג והפרי"ח כחכ ש"ס לעי"ן, ויחבאר בסקמכ"ה שהרמב"ם הוכיח כן מלשון הרמ"ע והיד שאל דמי ל"י, ד' בספק אחד בנזק וכ' ע"י תשובות אינו מתיק להרמז"ל כיון שהוא רק מדרבנן, והפרי"ח שפוסק בהרמב"ם ואפ"ה אסור בס"ס זה, סי"ט לדירי' שמחמיר אף בדרבנן, ולא להרמ"א שכתב ספק ראשון אסור מ"ה, ומ"מ הרי אן קי"ל כרש"א, ונז"ל סקשי"ח מבינה ארס אס דפח הרמב"ם כר"ת או כהר"י: [שם] שמחל"קים כו' חילוק זה הוא מהחוד"ב ריש דני ס"ס, לייבש דעת הרמז"ל מכל השנוט הנ"ל, וכחכ שהרמז"ל הו"א זה מהגמ' ערוכה בסוטה ד"ט רב גידל רמי כתיב והנשר אשר יגע בכל עמא לא יאכל עמא ודאי לא יאכל אכל ספק יאכל, וכתיב כל טבור יאכל נשר טבור ודאי יאכל ולא ספק כו', וא"כ לשון הפסוק בסתם אף בלי ימור הו' רק על הודאי ולא ספק, ולכך בהלכות הו' רק ודאי חלכ, אכל ספק חלכ יאכל להרמב"ם

יותר [שם] דהוי מיה לקולא במסכת
קמח אין חילוק בבב' בפיקוק
 דאורייתא בין מה שמפורש
 בתורה או [שם] הנגמר מיני טריות
 או שהוא הלכה למשה מסיני ודי
 הבב' בספק מיה לחומרא או מיה אי
 רק מדרבנן, ואפילו בקל וחומר שאין
 מזהירין מן הרין מ"מ לענין ספק
 [שע] דינו כדין תורה להחמיר ויש
 שמצדפין לסניף להקל באם ההלכה
 למ"מ אינו לפרש הפסוק רק בפני
 עצמו, אבל כשבאה לפרש הפסוק אין
 להקל בבב' ואם הוא ספק [שעא]
 במה שאסור מיה ואין בו לאו כמו
 חצי שיעור דוי ג"כ כהללמ"ס
 שנתבאר :

קמח דברי [שעב] קבלה ותקנת
 נביאים יש מחלוקת אם הוי
 כדברי תורה להחמיר בספק או להקל
 כמו

מ"ל סיני מחדושי הרי"ם ז"ל הא דספק
 מריפה דכתיב בלשון ח' וליה ודאי, ולא ספק מריפה כמ"ס ברע"מ סיכ"ט שסוף
 כהמור"ד וכן מקשים על הרמב"ם כמ"ס נחמ"ס יו"ד סיק"א מקרא דכל עץ אשר מדע כי
 לא עץ מאלל הרי דספק אסור : [שםח] דהוי כו' במשכנא חו"מ סיכ"ט כחכ' להיפך
 דאף להדיעס דספק מיה לחומרא זה רק בל"ה, אבל נעשה לכוי' בספק מיה להקל רק
 מדרבנן להחמיר, ומ"מ בפתיחה כוללת ח"א חו"מ ג' דעמו בפירוש שאין חילוק בין עשה
 לל"ה, ויחבאר מזה בסקפ"ט לענין ס"ס במלות עשה : [שםט] הנגמר כו' ג"כ בפרי חוש
 ד"ה כלל דמילתא כו' בסופו, והוא מהרמב"ן ז"ל בהשגותיו על ספר המלות בשורש הב',
 ואף מהרמז"ל קורא לה דברי סופרים היינו שלולי קבלתם כו' ולענין מנין המלות, אבל
 לא לחלק ביניהם לדין חורה, ובשפתו דעת במחודשים דין ה' כחכ' מהמנח"י ש"ס מחלוקת
 בהללמ"ס אי הוי לחומרא, מ"מ להלכה נראה דהוי לחומרא, וז"ל סיכ"ט מזה, ומפרמ"ג
 בא"ה מכמה מקומות נראה שזוה מקילין בהללמ"ס אף לא בערלה : [שע] דינו כו'
 בדח"ט סק"ד הביא באריכות מזה שפרמ"ג בפתיחה כוללת כחכ' ש"ס פלוגתא בזה, ומ"מ
 בהנהגה כחכ' כמו כאן שדינא להחמיר, וכ"כ כאן במחודשים חו"מ ה' שאף בקל וחומר כו'
 להחמיר, והביא דעת הרמז"ל בפיהמ"ס פ"ו דמקואות מ"ו מחלק הרמב"ם בעיקר ההללמ"ס,
 כו' לקולא, ובעיקרו בתורה ושיעורו ההללמ"ס הוי לחומרא ובחמ"ס יו"ד סיכ"ט חו'
 להחמיר, ובאכ"ט סי"ב כחכ' דחלוי בפלוגתא, ובהנהגה כחכ' דכשהוא בפני טלמא ההלכה לא
 לפרש הפסוק יש לזקק לסניף עכ"פ להקל, אבל כשהלכה מפרש הפסוק הוי לכוי' לחומרא :
 [שעא] במה כו' פרמ"ג בפתיחה כוללת הביא דח"ט ש"ס סק"ס : [שעב] קבלה ע'
 בל"ה מחודות ברכות פ"א אול"ה בשם הרבינו יונה ז"ל דתקנת נביאים הוי כשל סורה
 דספיקו להחמיר, וכן בהשג"ן מחמיר בפורים שדברי קבלה חמיר מיי"ט ש"י של גליות,
 וכ"כ הפר"ט דחומר, ובצירי אכן בדין חוקי מחמיר ג"כ וחלק על הרין ש"סבאר שתיקל
 ודעמו דמגילה וכל דברי קבלה כיון שאל אחד אמרו מפי ארז כל המעשים אין להקל בו.

קבוץ קיצור הזכות הערבות סימן קי ביאור יהודה קלח 275

אכל במלכא פ"א דמגילה ה"א הכ"א
מהר"ן דספק להקל במגילה וכ"כ הרא"ש
וכ"כ מחשבה להרמב"ן דהו"ד דברי קבלה
דדרבנן וכ"כ המבי"ט י"ד סקמ"ו דספק
קבלה ונביאים סו"י לקולא וכ"כ הב"ח שמואל
באה"ע ס"ו סק"כ דהו"ד דרבנן וישועות
ישראל מחמיר ויד רוד ושפ"ח מקילין
וסטורי אבן כונן דהוא מילתא מליעחא
ערוך מדרבנן וקיל מדאורייתא וברת"ש
סיק"כ סק"ה שהרמב"ם ז"ל חושב מלאכה
בפורים בט"ו לדש"ל שכול לפסח לחמיר
וספק מורח חסד מולק שזה ל"ה דבר פרטי
וספק חמד בכל ענין כזה מילא בפלוגמא
הג"ל [שענ] מהאחרונים כו' ספר נית
ילחם שבדמ"ש סק"ו מחלק בזה אך כיון
שהנוכ"י מיקל בטלה דעתו והבית בל"ע לדניאל
וגם הפרי"ט הוא מה מחמירים עיי"ש:
[שער] מדרבנן כו' ברת"ש סק"ד הכ"א
בזה פלוגמא דלהרב"י יעיר און מהב"י
סירכ"ח דלחומרא וכ"כ במולל מאש ובני
שמואל וחקת הפסח שבדמ"ח ויד אהרן
מרבני ריבון, ודבר משה, דיכולן לפסח
ס"ס שאל הו"י מדרבנן ולקולא, ואס"ל מ"ס
שאל כהנא סק"ה שמחיר, ויש להעיר מסוגיית
גילה דל"ד בלשחוט עוף הגורם ביו"ט
מהר"ן ושאניא הגו"ל ס"ג עיי"ש: [שעה]
מחמירין כו' הוא ע"פ המג"א סק"פ
מהרב"ז ב"ש ספק בדרבנן כשחזר לריב
לחזור ולבדק גם על ברכה רביעית משום
זילזול לדאורייתא, והוכיחו י"ס מהאחרונים
בנו"ט י"ד ס"ל"ב לענין מינו ואינו מינו
להחמיר במינו מטעם זה, וכן משחמם הישועות יעקב להחמיר משום זה דזילזול, וכן
במשניות סק"כ ס"ל"ב בקרעפס שנטו"ו שם מספק להחמיר כיון שאחזה חמירה אסורה
מ"ה לא ניקל להשאר דרבנן, וכ"כ הב"ח ישראל שם כשם שמחמירין בהראורייתא מחמירין
בהרבנן, אבל מחקר הלכה ה"א שהרב"ז לא כחז זה רק בעושה מעשה שמדבר ה"י
בלכות ומצינו ה"י ועושה שינוי מההרגל, אבל אי אין עושה מעשה רק מחמיר דרבנן הו"י
כמ"ל ס"ל"ב בש"ך שמחיר המינו משום סליק ואוסר האיני מינו, ובבית ישראל מחלק
בנפס, ומ"מ ה"ד יהודה כח ע"פ הש"ך ס"פ"ג ופ"ו שאין לחוש בזה לזילזול, ומ"ל סק"ה
לענין כנוש נדס ונשר בחלב יחד מהבית יחלק בזה עיי"ש:

במ"י בדרבנן, ויש [שענ] מהאחרונים
שמחמירין שאם הוא במה שתיקנו
הנביאים לשם מצוה ותקנה הו"י כד"ת,
וכשהוא רק לסייג ונדר הו"י בדרבנן
להקל בספק:

קמה דבר שיש בו ספק אם הוא
מ"ה או [שער] מדרבנן, וכן
ספק פלוגמא יש מחמירין בזה כמו
בספיקא דאורייתא, ויש נוטין להקל
לעשות בו ס"ס, וב"ש ספק בדבר
שיש בו מ"ה ודרבנן אף שיש [שעה]
מחמירין אף בהרבנן מ"ס אין
להחמיר בו, אף שיש מחמירין שבאם
הב"י ספיקות באים בבית אחת אינו
תלוי הדרבנן בהראורייתא ויכולין
להקל בו, אבל כשהוא בזה אחר זה
ומחמירין בהראורייתא מחמירין
בהרבנן ג"כ, מ"ס אין להחמיר בזה
במה שנוגע להפסד מסון במדינות
וביצא:

קמו עיקר [שענ] היתר ס"ס,
להסבירים דספיקא דאורייתא
מ"ה לקולא רק מדרבנן לחומרא, הו"י
הספק השני ספיקא דרבנן שמוטת,
ולהסבירים דס"ד"א מ"ה לחומרא, הו"י
ההיתר רק משום דהו"י כמו רוב כיון
ש"ש שני צדדי התירים בזה, ולכך
יש מסתפקים אם להתיר במה דתלוי
במעשה

בנו"ט, סק"ג גם לשאר סד"ר כן, וכ"כ
להחמיר במינו מטעם זה, וכן משחמם הישועות יעקב להחמיר משום זה דזילזול, וכן
במשניות סק"כ ס"ל"ב בקרעפס שנטו"ו שם מספק להחמיר כיון שאחזה חמירה אסורה
מ"ה לא ניקל להשאר דרבנן, וכ"כ הב"ח ישראל שם כשם שמחמירין בהראורייתא מחמירין
בהרבנן, אבל מחקר הלכה ה"א שהרב"ז לא כחז זה רק בעושה מעשה שמדבר ה"י
בלכות ומצינו ה"י ועושה שינוי מההרגל, אבל אי אין עושה מעשה רק מחמיר דרבנן הו"י
כמ"ל ס"ל"ב בש"ך שמחיר המינו משום סליק ואוסר האיני מינו, ובבית ישראל מחלק
בנפס, ומ"מ ה"ד יהודה כח ע"פ הש"ך ס"פ"ג ופ"ו שאין לחוש בזה לזילזול, ומ"ל סק"ה
לענין כנוש נדס ונשר בחלב יחד מהבית יחלק בזה עיי"ש:

ברך דיני ספק ספיקא ע"פ סדר הש"ך ונושאי ב"יו, כפי הנרשם.

ושענ היתר כו' הוא מהשפ"ד דיני ס"ס דין כ"ו, והוא מהפרי"ט קמ"ט, ולעטס זה
י"ל אף אם אינא ס"ס להחמיר בדרבנן מ"מ מותר כש"ח בספקא
מהמשל"מ

מהמשלים ושער הסלף, וכן הוא טעם הפני
כמ"ס סלף דת"ש סק"מ ור"ד, אך
להפ"ח ומכ"מ כיון שטעם רוב, וכ"כ
במשנה הרש"א הו"ל סק"מ שגניאו
הט"ו סק"מ [ולפי] לו להד"ש להניח
מכסוף נכח כמה שפורש בט"ו כן].
והר"ש ל"ן וס"מ חולקים על הפ"ח
ל"ה מדוב, ומ"מ המשל"מ פ"ד מככרות
כחב נ"כ דכ"ס חסד כמיעוט דמיעוט,
ו"ל כ"ס להחמיר אסור, וברת"ש סק"מ
בתלוי במעשה, אי משום רוב ודאי אין
מועיל, ואי משום סד"ר כרמ"ס נ"כ ו"ל
סק"מ שזוהי הוי להרמ"ס מ"ה לחומרא
ו"ל אינו מועיל: [שעז] ומועיל כו'
במשכנות ס"ס סק"מ ובהפ"ח לטריפות
ד"ה ור"מ, הביא מהמנהג למלך פ"ג
מכורים ה"ט דבאיסור כרת לא יועיל ס"ס,
והוא מפרש שם בפני אחר, ור"ה להדיק
המשל"מ דכיון דס"ס אינו מועיל במקום
חזקה הרי דחוקה עדיף מ"ס, ובכרת ר"מ
חזקה לא יועיל ס"ס נ"כ, אך הניח זה
בספק, וברת"ש סק"מ מחקר הלכה
שגיח דכ"י הפ"מ ג"ע: [שעז]
נתבאר כו' ש"ך דין אי' מ"ס, ונ"ל
סק"מ וסק"מ מהמ"כ ומסק"מ ה"ך
בקיצור דיני ס"ס כפנים, והמנח"י מחיר
אפילו בלי הפ"מ, ושפ"ד חולק וס"ס

במעשה לכל ב' המעשים, [שעז]
ומיע"ל ס"ס אפילו באיסור כרת כמ'
חלב ודם, אף שיש בזה נוסים לאסור
בס"ס מ"ס יש להתיר:
קמז כבר [שעז] נתבאר דספק אחד
בגוף וספק אחד בתערובות
ל"ה ס"ס, ורק אם נודעו הב' ספיקות
ביחד יש מתירין בהפ"מ עם סעודת
מצוה, ויאכלנו שנים שנים, ולי"א די'
בהפ"מ לבד אפילו בלא אכילת
שנים שנים, [שעז] ויש שמתירין
להתיר בההדלה"ת בחתיכה גדולה
וחי, אף בלי נודעו ביחד בהפ"מ,
ורק בבע"ח בעי לא נודע קודם ואז
יותר בהפ"מ לבד אף בלי מעומ"צ:
קמח כבר [שפ] נתבאר שלי"א הוי
כל זה רק מדרבנן, ולכך
מתירין בנתערב אח"כ חד בחד, אף
שבה"י חד בחד מתחילה אין שום
היתר כלל, ויש [שפא] שמתפסקים
באם חצי חתיכה נשארה וחצי השני
נתערבה, אם יש להתיר כה"ג בלא
נודע, או כשהחצי השני הוא אצל
אדם אחר אם יש להתיר לכל אחר:
קמט וכן הדין בספק [שפב] מריפה
נפדה לאינה מינה וסלקות
משם

דכשפ"ש בשנים שנים לר"ך, ובלא אפשר מותר: [שעז] ויש כו' הוא מספר בינה אדם
ס"י כיון שיש סוברין דחתיכה גדולה וכ"כ גם חי ל"ה רל"ה, יש להמיר גם בטוע
קודם התערובת בהפ"מ, ובלא נודע קודם בהפ"מ קלח, אבל בתערובות בע"ח יש להמיר
רק בלא נודע קודם ובהפ"מ בלא סעודה מלוה, וברת"ש סק"מ שגל"ה רק
בהפ"מ גדול אינו מלר"ך שנים שנים, וכן מיקל בבית ילחך רק בשטח הרוח בל"ה אחר:
[שפ] נתבאר כו' הוא הו"ל סק"מ מהפ"ד דין אי' מ"ס, ורק חד בחד מתחילה אין
מועיל, וזה נראה הסכמה להמנח"י שחולק על דין הש"ך שברין "באלע מדני ס"ס, שספק
עריפה נתערבה בחלף ואח"כ נפל חד בחד או עומד בעלמו שלש"ך אסור ולהמנח"י
מותר, אף שו"ל סק"מ מהפ"ד סק"מ שחל"ך להש"ך, מ"מ לפ"מ כאל מיקל בהמנח"י
ויחב"ר עוד מזה בסק"מ: [שפא] שמתפסקים כו' הוא ברת"ש סק"מ מנח"י עולם,
די"ל כיון שהחצי הנשאר הוא כאל ואח"כ לר"ך לאוסרה מספק, אך תאמר בחתיכה
שנתערבה שמה הוא המותר כיון שהחצי כאל, ואינו דומה למעשה דוילגא הו"ל סק"מ
שמחירין הגפרש דקבוע שאני, וכן נספק באם הוא אלל אדם אחר החלי, אם דמי לשני
שבילין כ"י בני אדם ע"י: [שפב] מריפה כו' שפ"ד דין אי' ד"ה אחר קור' כו' דין הג'
חקר בזה, והביא ע"פ שבו"ע ה"ל סק"מ סק"מ דהוי ס"ס כיון שאנו דנין על הנשר
עכ"ש כו' מענין אחר, ושם בל"ה אינו מחליט להמיר ורק דנין ד' מחליט בזה להמיר
כלל

קִבּוּץ קִיצוֹר הַיָּבוֹת תַּעֲרוּבוֹת מִיָּסוֹן קִי בִּיאוֹר יְהוּדָה קֶדֶם ז' 27

מִשָּׁם, וּסְפֵק אִם יֵשׁ שְׂשִׁים יֵשׁ גִּיב
לְהַתִּיר כְּשֶׁלֹּא נִרְדַּע מִהֶסֶפֶק עַד אַחֵר
הַתַּעֲרוּבוֹת בְּהַפְסִיד, וְכֵן שִׁמְחִירִין
בְּסֵפֶק טְרִיפָה שְׁנִמְלִיחָה עִם כִּשְׂרָה
בְּקִלְיָה לְבַד מִסִּים דִּפְלוּגְתָּא רַמְלִיחָה
דִּי בְּקִלְיָה [שָׁפַן] וְאִפִּילוּ הִי הַמְרִיפּוֹת
מִחֲמַת תַּרְתִּי לְרִיעוּתָא נִחָשֵׁב גִּיב רַק
לְסֵפֶק טְרִיפָה לְהַתִּיר הַתַּעֲרוּבוֹת בְּלֹא
נִרְדַּע קוֹדֵם כְּשִׁנְיָה :

קָנָא אִם [שָׁפַר] נִסְצָא בִיצָה בְּקִלְיָתָה
בְּתַרְנַנּוּלָת שְׂאִירָע לָהּ וְרֵאִי
טְרִיפּוֹת בְּקָרוֹב, וְנִתְעַרְבָה אַחֲרֵי
בְּאַחֲרוֹת [שָׁפַה] וְהוּא מְהַדְּבִירִים
שְׂאִינִים בְּטִלְיָם: [שָׁפַן] מִיָּסוֹן בִּיּוֹן
שְׂאִפִּילוּ בְּנִטְרָפָה אַחֵר שֶׁהִיתָה הַבִּיצָה
בְּקִלְיָתָה אִסוּרָה מִדְּרַבָּנָן, הוּא כִּסּוּ
כֹּל דְּבָרִים חֲשׁוּבִים שְׂאִפִּילוּ בְּאִיסוּרֵי
דְּרַבָּנָן אִין בְּטִלְיָם כְּשִׁנְיָה :

קָנָא וְאִפִּילוּ [שָׁפַן] בִּיצָה שְׁנִמְצָא
בְּקִלְיָתָה בְּתַרְנַנּוּלָת שְׂאִירָע לָהּ
סֵפֶק טְרִיפּוֹת מְקָרוֹב אִין לְהַתִּיר מִסִּים,
שְׂמָא נִגְמָרָה קוֹדֵם, וְשְׂמָא אִין טְרִיפָה,
מִשּׁוּם דְּזֶה הוּא בְּכּוּ שְׁנֵי גּוּפִים דְּלִיָּה
סִים [שָׁפַח] וְכֵן אִין לְהַתִּיר הַבִּיצָה
לְוַמַּךְ עֵתָה נִטְרָפָה אַחֵר שְׁנִמְצָאָה
בְּקִלְיָתָה וְתוּי רַק אִיסוּר דְּרַבָּנָן וְיֵשׁ
סְפִיקָא

בְּלֹא נִרְדַּע גִּיב מִסִּים שְׂמָא כְּשֶׁר וְשְׂמָא הִי
סִי, וְהִכְיָאוּ הַדָּמִים סְקָרָסִי: [שָׁפַן] וְאִפִּילוּ
כּוּי דַתִּישׁ סְקָרִיב מִסֵּפֶק לִיל הַחֹדֶשׁ, דְּאֵף
דְּנִרְאָה דַּתִּירָל כּוּי כּוּדְלִי כְּמִישׁ הִכִּי וְכִינִח
סִילִי, אֵךְ מִהֶרְמַכִּים פִּיָּה מִחֲרוּמוֹת נִרְאָה
דְּכּוּי גִיב רַק סֵפֶק וְחִסּוּר בְּהַפְסִיד בְּלֹא נִרְדַּע
עַד אַחֲרֵי עֵינִים: [שָׁפַר] נִסְצָא כּוּי שְׂדִי
דִּין ב' כֶּסֶף הַאֲוִיָּה, וְלִהְיוּרָא שְׂכַחַת סֵפֶךְ
הוּא סְפִירוֹשׁ וְדִלִי טְרִיפּוֹת בְּקָרוֹב, וְסוּי הַסֵּפֶק
שְׂמָא הִתָּה בְּקִלְיָתָה כְּשֶׁנִּטְרָפָה דְּלֹא אִישׁ
אִיסוּר מִיָּה וְנִתְעַרְבָה אַחֲרֵי בְּאֵלֶף טִילָן
אִיסוּרוֹת, וְאִין לְהַפְרִידָהּ וְלִהְיוּרָא כֹּל אַחַת
מִסִּים הוּאִיל וְהַסֵּפֶק הֶרְאָשׁוֹן מִיָּה וְגַם אִישׁוֹ
בְּגוּף אַחֵר וּמִפְּנֵי אַחֵר, וְאַחֲרֵי כֵחַ דִּין
מִתְרַנְּנוּלָת שְׁנוּלָה כֶּסֶף סֵפֶק טְרִיפָה וְנִמְלָא כֶּסֶף
בִּילָה כְּנִזִּל. שְׂאִין לְהַתִּיר גִּיב, וְבִקְלוּר דִּינִי
סִים כֵּחַ סֵפֶךְ מִיד בִּילָה מִסֵּפֶק טְרִיפָה,
וְלִפְתִּישׁ הַסֵּפֶךְ מִכְּכִלִּי וּמִחִי, לֹא גִרָם
כְּסֵפֶךְ דִּין הַמִּתְחִיל, סֵפֶק טְרִיפָה רַק
מִיירִי מוֹדֵאִי טְרִיפָה, אֵךְ קֶשֶׁה אֵף בְּלִי
הַטַּעַם שֶׁל סֵפֶק אַחֵר בְּגוּף בְּעִיָּת, מִיָּסוֹן
לִי הֵא בִילָה כּוּי אִפִּילוּ אִם נִטְרָפָה בְּתַרְנַנּוּלָת
אַחֵר שֶׁהִתָּה בְּקִלְיָתָה מִיָּה הִרִי אִסוּרָה
מִדְּרַבָּנָן כְּמִישׁ כְּנִזִּל סִפִּי סְקָי וְשִׁיךְ שֶׁסִּים
סְקָי, וְאַחֲרֵי כֵן כֹּל אִיסוּרֵי דְּרַבָּנָן, דְּרַבָּנָן
חֲשׁוֹב שְׂאִינִים בְּטִלְיָם כְּשֶׁנִּתְעַרְבּוּ, וְאִין לְוַמַּךְ
דְּהִבִּילָה מוֹתֵרָת לְנִמְרִי, בְּשִׁמְחָה בְּקִלְיָתָה,

וְהוּא הַסֵּפֶק רַק אִי הִתָּה בְּקִלְיָתָה כְּשֶׁנִּטְרָפָה וְכִשְׂרָה אוֹ לִיָּה עוֹד נִגְמָרָה וְטְרִיפָה, אֵף דְּכּוּי
זֶה מִשָּׁם סֵפֶק אַחֵר בְּגוּף וְכִינִח, מִיָּה כֵּחַ סֵפֶךְ דְּהִרְבּוּחָא שֶׁל אֲוִיָּה הוּא דְּלִיָּה אַחֲרֵי
נִטְרָפָה, כְּמוֹ בְּנִיבּוֹת שִׁתְּבָאָר, רַק הוּא סֵפֶק וּמִמִּילָא לִיָּה סִים מִשּׁוּם סֵפֶק אֵל בְּגוּף וְכִינִח
עֵינִים: [שָׁפַה] וְהוּא כּוּי סֵפֶךְ שֶׁסִּים דִּין דִּי דִּיָּה דֵּס, דְּלִמִּיד בִּילָה בְּטִלָּה הִיָּה כֹּאן,
וְהִכְיָאוּ דַתִּישׁ סְקָרִיָּל: [שָׁפַן] מִיָּסוֹן כְּחִלְטָה סֵפֶךְ מִשּׁוּם בְּקוּשִׁיָּה הִכִּיל
דְּעִיבִי אִי אִפְסֵר לְגָרוֹם מוֹדֵאִי טְרִיפָה, רַק מִיירִי מִסֵּפֶק טְרִיפָה: [שָׁפַן] בִּיצָה כּוּי הִיָּה
כִּפִּי פִירוּשׁ כְּסֵפֶךְ וְכוּלָּל שְׁנֵי דְּנִרְיָם, אַחֵר לְהַתִּיר בְּלֹא תַּעֲרוּבוֹת וְכִמִּישׁ סֵפֶךְ דְּכּוּי סִים
בְּמִיָּה דְּכִשְׁנִטְרָפָה אַחֵר שְׁנִמְצָאָה הִרִי מוֹתֵר מִיָּה, וְרַק נִגְדִי אִיסוּר דְּרַבָּנָן דִּי בְּסֵפֶק אַחֵר
בְּשִׁיָּה בְּקִסְקָמָא דְּמִחִירִין סִים כְּכִסִּי, מִיָּה כֹּאן הוּא סִים כְּשֶׁנִּי גּוּפִים שֶׁל הַתְרַנְּנוּלָת,
זִכְרִילָה וְכִמִּישׁ הַפְּרִיָּה מִהֶרְאִיָּה עַל הֵא דְּעוֹמָטוֹס כְּמִנִּילָה דְּלִיָּה סִים כְּשֶׁסִּים כְּשֶׁנִּי גּוּפִים,
וְאֵף שֶׁסֵּפֶךְ בְּאִמְלָע סְקָי כֵּחַ דְּלֹא דְּמִי לְעוֹמָטוֹס שֶׁל הַפְּרִיָּה דְּכֹאן אִשׁוּ דִּינִים עַל הַבִּילָה,
מִיָּה לְהַחְוִיד דִּין ב' שְׂמַחֲלָק שֶׁסִּים בִּין אֲלֻמָּתָה עִיסָה סִיל שִׁיקָר חִילוּק, זֶה שֶׁל שְׁנֵי גּוּפִים,
וְהִיָּה אֵף בְּלִי נִתְעַרְבָה לִיָּה סִים: [שָׁפַח] וְכֵן כּוּי הוּא סִיּוֹס דְּבָרֵי הַאֲוִיָּה וּפִירוּשׁוֹ סֵפֶךְ
לְפִי סֵפֶךְ דְּכִמּוֹ שְׂמַחֲשִׁירִין הַנִּבְיָנוֹת מִשּׁוּם הַחֻזְקָה מִחֲמַת רִבּוּא לְוַמַּךְ אַחֵר הַתְּלִיבָה
נִטְרָפָה, כְּמוֹ כֵן יִמָּא כֹּאן אַחֵר נִגְמָרָה נִטְרָפָה וְאִסוּרָה רַק מִדְּרַבָּנָן, וְלִפְתִּישׁ שִׁתְּבָאָר
בְּסִקְרָא מִהֶפְרִיָּה אִישׁוּ מוֹיָק כִּזֶּה עֵי גִילְגוּל כְּשֶׁנִּי גּוּפִים, וְלִכְדִּי מַחֲלָק דֵּשׁ הִיָּה הַפְּרִיָּה
וְהַנִּבְיָנוֹת

ספיקא דרבנן ע"י גילגול שסתודים בשני גופים כשי"ת, משום דמיס העוף הי' בחוקת מריפה ויש חוקה להשתא לאיסור :

קנב ולפי שיש [שפמ] גופים להבשיר הביצה בבד אף בלי תערובת, ואפילו בנודע הספק מריפות קודם הולדת הביצה, משום החוקה דמעיקרא של העוף שנמרח רק סוף הרגע אחר הגמר, ולכך יש טאחרונים שמקילים אם המריפות הרא בספק שקול שאין שבו לאיסור יותר אבל במריפות השבו לאיסור יותר מלהיתר כמו דרוסה שבו אין להקל בזה מהם :

קנב להאוסרין בביצה כה"ג אפילו אם [שצ] נתערבה אח"כ באיך כולם אסורות כמו כל ספק שנתערב, ומ"מ ברא נודע הספק מריפות עד אחר שנתערב יש להקל אף בלי הפטר בזה, וכן בדרבנן יש להקל אף בלי תערובות :

קנב וכן [שצא] הרין בביצה שיש בה ספק אם הוא מרדאי מריפה או מכשירה, כמו שאין בהחצר רק שני תרנגולת אחד ודאי מריפה ואתר כשרה, או שהוא אחד ספק מריפה לבד ונמצא ביצה, דהוי הביצה ספק מריפה, בזה אנו אוסרין אף בספק שמא נגמרה קודם כשנית, אבל ביש בחצר אחת כשרה ואחת ספק מריפה, יש חילוק שבאם לא נתערבו מתחילה התרנגולת רק הם ניכרים

שמקילים : [שצ] נתערבה כו' ש"ך דין ג' מאיפה שם דכין דליה ס"ס אין מועיל תערובת, ולפי השפ"ד סק"ב קאי זה מיר אמ"ם נפחילה דלא מדעי' בתערובות דליה ס"ס רק אפילו בגופו בלי תערובת ליה ס"ס משום שני גופים כנו"ל, ומ"מ כך דאינו מועיל בתערובת הוי אפילו כה"י ס"ס מקודם כמ"ס השפ"ד דין ג' דלא נימא כה"י שפי' ספק אחד בגופו מ"מ מירי איסור מדרה נפק ויזיל תערובות, מ"מ הוי כדאי איסור דרבנן ואינו מועיל תערובת, ובדתי' ש סק"מ"ט מהני יחזק דכס"ג [ר"ל דמי] ס"ס בלי התערובת משום ספק שמא נגמרה קודם יש להחזיר בלא מדע אפילו בלי הפטר ושם בסק"מ"ט מהלכה' שחילק בהפ"מ אפילו נודע קדש שנתערבה ובסק"מ דנרבנן מהאי בשני גופים כמו בספק אחד בנוף ובעי"ם דמועיל גם כן בדרבנן עי"ש : [שצא] דה"ן ט'

והגביות במקום כשרות, וכאן שאנו דנין על הביצה בין כשלידה בין כמלא במעי' יש חוקה להשתא מקדם נטרפה, ולגבי הביצה חוקה להשתא עדיפא מדמעיקרא, והוי רק ההיתר מזה ס"ס ול"מ משום שני גופים כנו"ל : [שפמ] גופים כו' ככרו"פ חמה א"ך דמין היתר נבינה שהוא משום חוקה ללאן בביצה שהוא משום ס"ס, ופירש כוונת א"י' בתריפות סירכא שמחירין משום ס"ס שמה כו' בלא נקב וכמ"ל אח"כ נטרפה, כמו כן בזה שמה אח"כ נולדה ואח"ל מקודם שמה אינו מריפה, והשפ"ד דמי' לי' דמא"י מוכח דהקו"א מודאי מריפה בגביות, ופירשו הוא כנפנים משום חוקה להשתא, מ"מ הכרו"פ לשיטתו מחיר אף בלי תערובת הביצה, מטעם דנהי דיש חוקה להבינה לחומר כו' שלא הולידה מקדם כמו כן עד פחה רק בתרנגולת נולדה כשכבר נטרפה ואסורה א"ך מ"מ איכא חוקה לעוף כמו שלא היטה עד פחה מריפה, כ"כ להלן ליה מריפה רק שנתערבה אח"כ סוף הרגע מחוקה שלה, והוי שפי' חוקות זה נגד זה, והמיר מדין ספק כן מ' לראשון וי' לאחרון עי"ש, ומ"מ דעתו שגם הא"י לא אמרו רק לרי' אבל לרי' הוי זה ס"ס עוב וכדאי ר"מ ז"ל להחזיר ככה"ג, וכמ"ל מללה' שברדת' ש סק"מ"ט שלהכרו"פ אף נסדע קדש בתריפות יש להחזיר רק הוא פוסק כהש"ך בזה, ובנייה יחזק מחיר בספק מריפות בשקול לסמוך על הכרו"פ אף בלי הפ"מ, ובספק מריפות השכיח כמו דרוסה אין לסמוך על הכרו"פ להקל רק מ"מ מיקל דאמרינן ס"ס אף ככה"ג כ"י גופים כמו שהביא שם עוד בסק"מ"ט מללה' ודברי יוסף

קרבן קיצור הלכות תערובות סמן קי ביאור יהודה קמ 279

[שצב] ניכרים שזו בשרה וזו מריפה דל' הספק על הביצה מאיזה הוא, אז אם יש ספק בהביצה שמא היתה בקליפתה כשנמרפה מותרת, ואפילו באחד זראי מריפה בשניכרים ויש ספק על ה' בקליפתה כשנמרפה מותרת הביצה:

קנה ואם נגמרה אחר שנמרפה בנרוע שאסורה מבח ודאי, אז אם הם [שצב] ניכרים התרנגולים הכשרה לבר, והספק מריפה לבר, אז הביצה אסורה, ואם נתערבו מתחילה התרנגולים חד בחד מותרת הביצה מס' שמא מבשרה, ואת' מהשני' שמא אינה מריפה כי יצא בזה מכל' איסור תורה, [שצד] ואף שיש חולקים וטובים להיפך דבניכרין יש להתיר הביצה וכשנתערבו התרנגולת חד בחד אסורה הביצה מ'.

שי' דין ד' הכל מהא"ס עד מ"ס מינה עכ"ל, שבו האופן בו הבינה ספק מריפה כיון שאין שם אלא שני תרנגולים, שהוא בודאי מספק מריפה וטיקא, פרצותא הוא דיון דלקמן שיש ספק אם הוא מכשקס או מספק מריפה כשי' : [שצב] גיב'ים כו' הש"ך מחיר נד'ט שיבאר דל' בנתערבו התרנגולים מטעם שהוא ס'ס טוב, וכאב דמשמע שאפילו בנרוע שלא ביחה, אז בקליפתה ג"כ מותר מהס'ם שיבאר, אבל בלא נתערבו מתחילה אסור להש"ך, וכאב השפ"ד ד"ס ולפ"ו דיון כך כו', דבאחד זראי מריפה ואחד כשרה ונתערבו, אסורה הכילה בספק, אם נגמרה קודם כיון דכל אחת אסורה מחד בחד, אי"כ איך דיון שחא מכשרה הלא אסורו מספק התרנגולת, אף שלהכילה הוי כב' ספיקות כאחת, מ"מ אין לנו מחירים דלא רמי לפתח פתוח דהתם בגוף ובענין אחד, אבל בניכרים יש להחיר הכילה דהוי ס'ס גמור שחא מכשרה כיון

שניכרים, ושחא נגמרה קודם הקליפה, והוי גוף אחד ואי אפשר להפריד בינן ובאחד ספק מריפה שיבאר והכילה ספק שחא נגמרה יש להחיר אף בניכרים, וכ"ס בנתערבו שמוחר להש"ך בכל ענין: [שצב] ניכרים התרנגולים כו' הוא דיון של הש"ך וכמ"ס במוסגר דכלא נתערבו התרנגולים אין להחיר דספק ראשון שחא מן הכשרה הוי אסור מ"ה, וביאר השפ"ד דלהש"ך כל שבי' חד בחד ולא עכ"פ מאיסור תורה כשי', אבל בלא נתערבו אין חילוק בין אחת מיקל בראשונה או באחרונה באיסור תורה ליה ס'ס, וביאר הש"ך דהחילוק בין בילה ספק מריפה שנתערבה דאין אחת יכול להתחיל לומר שחא אין כאן איסור כלל דהא ע"כ יש תערובת ספק מריפה ולריך להתחיל שחא אינה מריפה והוי ספק אחד מ"ס וספק כב' שחא אינה זאת הוי בשני גופים ושני ענינים, אבל כאן שלא ידענו מהיכן נולדה בילה זו יכולין שפיר להתחיל שחא מהכשרה ואין כאן ספק איסור כלל, וכן נהי' שאסורו בספק זה מ"מ בחד בחד אינו אסור מ"ה רק מדרבנן ובסגוף ששני י"ל שחא אינה מריפה, ומדמי לה לספק מן הא"ס ושחא מפרוזדור כו' ועוד הביא מגליון רמ"א שיבאר, ובד"ת ש' סקנ"ה ממקור מים חיים, מסביר סברת הש"ך בקיצור, בספק מריפה שנתערב באחרים אין אפשר להתחיל שחא אין כאן איסור כלל דהא ודאי יש איסור ספק, אלא שמתחיל שחא אינה מריפה אי"כ הוי ספק איסור תורה וספק כב' שחא לא זו הוא הוי בשני גופים אבל בזה יש לומר שחא אין כאן איסור כלל כיון שנולדה מכשרה וכשתחמיר משני גופים שחא מספק מריפה גם זה סגוף הס' לאו מריפה: [שצד] ואף כו' זה דעת הפרי חדש סק"י מס'ם, שנכתבו התרנגולים חד בחד הוי כל אחד ספק כמ"ס הרשב"א הנ"ל סק"ד בחי' ב' דגרע מספק בגופו שמחיר ר"ה, וחוזר זה ההיחל כאיסור שנתערב עמו, וא"כ אין כאן רק ספק אחד שחא התרנגולת כשרה הוא, אבל לומר שנולדה מכשרה אין לומר דהוי בשניהם כספק מריפה שנאסרו מחמת התערובת חד בחד, ורק באיסור דרבנן כה"ג מוכח ממה שיבאר דלא נהפך כהתערובת לגמרי, ולא בדאורייתא, אבל בניכרין, דאי אפשר לבילה זו שיבוא לפניך רק כב' ספיקות ול"ש לומר איך נחיר מה שאסורו

ספאסרנו שסרי אין אנו מחירין התרנגולת רק
הבינה והבינה לא נאסרה, והיינו ע"פ
פירוש גליון סא"ה מהרמ"א שהביא הש"ך
שזה ל"ס ספיקא דאורייתא מזה שבי ספיקות
באים כחבר על הבינה: [שצח] מ"מ כו'
השפ"ד מקיים עיקר כהש"ך דנחתערנו נהי
דכוי חד נחד מ"מ מירי ספיקא לא נפקא,
וזכוי רק ודבנן, וכ"כ הבינה חס סימין
דמ"ס הפר"ח לזכיות מתירין ב' של הרשב"א
דחד נחד גרע מספק בגופו, דכל חד וחד
הוי כודאי איסור לר"מ, י"ל זה רק בודאי
איסור שנחתערב שבוה בדבר שמייבין כרם
מביא חס תלוי בחד נחד, וגם כזה ע"כ
לא נהפך היתר ג"כ לאיסור דא"כ יביא
מטאת כמו בודאי איסור, אבל בספק איסור
בחד נחד י"ל דמוחק לר"מ, וכן הורה לו
הבית מאיר דהפירוש הוא לר"מ בחד נחד כיון דיש בו חומר שמביאין חס תלוי
מחמירין מדרבנן שלא לזרפו לס"ס, ודואין בגופו של איסור כל אחד משאי"כ בספק
דרוסה דנהי שח"ס לחומרא מ"מ אינו מביא חס תלוי, דאילו לפר"ח הוי נחתא, ומסוס
זה מחיר בסמ"ד כהש"ך נחתערבו ולא כהפר"ח שהרי להש"ך לא נהפך בחד נחד, וכן
הביא בדת"ש סק"ס"ב מהפר"ח ושפ"ד וז"ל מאיר כהש"ך נחתערבו: [שצח] ואפילו
כו' הש"ך אוסר בניכרין, אחס לפי מה שהביא הש"ך מגליון רמ"א בהא"ה כיון שא"א
לבוא לפניך רק בבי ספיקות זה ל"ס איסור חורה, לפי הפר"ח הוי היתר זה אפילו אין
ניכרים וכן בניכרים הכל מה"ט, רק באין ניכרים אסור לדירי משום גופו של איסור בחד
נחד, ובניכרים מותר מטעם זה הגליון א"ה שהוא לפי הפר"ח שהבינה לא נאסרה מעולם,
ואף שהשפ"ד תמה על הפר"ח מה חילוק בין הדין הנ"ל בספק חס נגמרה בקליפותא
דל"ה ס"ס, וחילוק הפר"ח דשני גופין בטומטום לא יחא ל"י ואוסר כהש"ך, מ"מ בדחוש
רעק"א הביא לפר"ח, והחוו"ד אף שחמה ג"כ על דין נחתערבו שמתיר הש"ך שלדירי הוי
בחד נחד ג"כ ספק אסור מ"ה שהרי בעי ג' תערובות, ומחיר נחתערבו ע"פ טעם גליון
רמ"א ג"כ, אף שנראה שאין מחיר בניכרים כמו שלא הביא שם בקיצור דינים אחרים, רק
נחתערבו, מ"מ להבינא סימ"ד מזדיק להפר"ח שדברי הגליון רמ"א יותר מוסכמים להפר"ח
דכשהשני ספיקות הם באים כאחת זה מיקרי אין ספק הא' אסור מ"ה, וא"ל כזה תערובת
חד נחד וא"כ בניכר פשיטא דמוחק עיי"ש וכ"ה בדת"ש סק"ס מהכללי ודעתו בהחוו"ד
ג"כ להחיר בניכרים עיי"ש: [שצח] שמתירין כו' כ"כ בחוד"ב דין ד"ה דכשרא"נו מי
הטילה אפילו נחתערבו להש"ך שמומר, מ"מ כיון שאנו אוסרין להתרנגולת הא"ך יכולין
להחיר הבינה הפורשת ממנה בפנינו וכמ"ס הטו"ז סק"ה כוונתו להחללה"ה בחצי חמיכה,
וכ"כ בבינא שם דין מ"ד שזכרון כחב הא"ה, שנמלא' דאס ראינו כשפירשה מן התרנגולת
אין כאן אלא ספק אחד שמא התרנגולת זו הוא הכשרה אבל לא נוכל לומר אלא טריפה
שמא אינה טריפה דהא כבר אסרה אומה, והוי הבינה כהתרנגולת, ומדמה לה לחמיכה
בשר שנחתך מבהמה ספק טריפה שנחתערב חד נחד וידעין מא"ה בהמה נחתך עיי"ש,
אבדמ"ס סק"ס"ג תמה יר יהודה אהחוו"ד: [שצח] שני כו' ש"ך דין ה' מהגסות א"ה
דכאן ל"ה ס"ס משום דע"כ באחד מהב' בל"ס אלו יש ספק איסור, ולא חוכל להחמיר
שמא אין כלל איסור רק להחמיר שמא אינה טריפה, זה הוי ספק איסור חורה, וכשחמיר
לומר

קבוץ קיצור הלכות תערוכות סימן קי ביאור יהודה קמא 281

לומר מדיפה שמה אינה ואם ממנה כי שני
 נשים וסני ערבים עייש: [שצמ] ומי
 כו' ברת'ש סקרים מסורת ספלימס
 שיש להחיר ע"פ השך הכל דין אי כמו
 כן כאן בלא מודעו ספק מדיפה רק אחר
 סוליו הכלים כיון שגילו הכי ספיקות
 ביחד יש להקל בהפסד עייש: [ת] אבל
 כו' שך דין ר' רמה בך שמוע סרי על
 הכלים טלדו הכי ספיקות ביחד כגליון רמח
 בארץ, ועוד הא לא חלק הארץ בזה
 ועוד מדכח כאן כאחד וכול' לומר דכוננו
 מחילה אין כאן כאחד וע"כ דאין חילוק:
 [תא] בתתיבת כו' שך דין ר' נמיש
 וילא לנו הדין כו' וסינו הכל מטפס הכל
 דכוננו איכא ס"ס טוב כמו גבי הכל
 דיכול להחיל בספק שאין כאן איסור כלל,
 והוי בגוף אחד וענין אחד ובא"ס כאחד,
 ומי' הית'ס סקרים מסתקומ'ת, הוא זה
 לשון השך בפלג הנז' סקרי'ב בקינור
 הראשון: [תב] אבל כו' שך דין ח' ג"כ
 מטפס הכל כמו בשני כלים משני מרגולס,
 ולהפרי'ם יש להקל רק כאן נמסרנו ולא
 נמסרנו עייש: [תג] מהפוסקים כו'
 בחור'ב דין ו' תמה תמה יקרא על בין-ס'
 כו' של השך נמסרנו סמיות חד בחד,
 דכשלמא בבילה שיש על הכלים טלמה ב'
 ספיקות להחיר שהוא דבר חדש, ונולד בבי
 ספיקות מהרמ"א ז"ל כגליון הארץ נחא, אבל בזה כשנמסר חד בחד ונאסר
 מה היתר יש כשנפרש, כיון שאפילו בספק מדיפה אינה יסר בלא כי תערוכות, אבל בפירש
 מעלמה שלא בפנינו ג"כ אסור, וכן נמסר חד בחד כל שאין רוב אסור, ואך יעלה על
 סדעם שחיי' מותרת החמיכה הנפרש, ועוד מה פירש שייך בכלן כיון שאין רוב היתר, דרק
 ברוב רחמנא רבי' לומר זו מרובא פירש, אבל בזה מה חילוק בין מונח במקליון לפירש
 כיון שכבר נאסר ע"י חד בחד בתערוכות, ועוד שייך למיגור שמה יקח מן הקבוע דחיות,
 שאם בפירש מהרוב גוריון כ"ש בפירש בזה, וסיים שאין להורות בן אלא למי ששכלו
 שלם י"שכ זה, וכן העלה בקינור שם דיש להחמיר בדין זה, וכן תמה בחדעק"א, ובהנהגות
 אמרי נרוך, ובביתא ארס סימ'ה בתשובות הבית מאיר ג"כ תמה על השך, וכן במה
 שסופר עלנו מדין י' שאוסר בנמסר אח"כ בחד בחד כמו שהקשה הבינ"א ופב"ח מאיר
 מהסמירה דסק"י בפירש ועומד בפני ענינו דאסור אפילו בנמסר מחילה ברוב: [תד]
 בשנמצאת כו' בספר ביתא ארס שם י"שכ הסמירות של השך דבבילה נהי שכתב השך
 בסקרי'ה רחד בחד כו' כנופו של איסור כמו שהקשה הפר"ח, מ"מ הרי לא נהפך היתר
 לאיסור רק ספק הוי, והוי בנמסר חד בחד מיד ס"ס בספק מדיפה, ורק בהתרגלות אי'
 להחיר משום כבר אסרת כו' זה רק מדרבנן, ולכך דבבילה הוי הכי ספיקות כאחד
 כגליון ארץ מהרמ"א, מותרת בבילה לגמרי, וכיון שזה רק אי לא ראינו שפירשה כגליון
 סהשל'ז

התרגולים [שצמ] ומי' למה שמתירין
 נבי ספק אחד בנוף ובעיית בלא נודע
 בהפסד יש להתיר. גם בדין זה [ת]
 אבל בדין של נמצא ביצה אחת
 בספק מכהרה או מספק מדיפה
 באופן שנתערבו שמקילין, יש להתיר
 אף בנודע עוד מתחילה שהתרגנות
 הוא ספק מדיפה:

קנה כמו שהדין בבצים ותרגולת
 כמו כן הרץ [תא] בתתיבת
 בשר, שאם יש כאן ב' חניות אחת
 יש בה כשרה ואחת ספק מדיפה
 ונתערבו החניות שא"י באיזה הכשרה
 ובאיזה הס"ס, אף שנודע קודם
 הס"ס, מ"מ התתיבה מותרת, [תב]
 אבל בשתי חתיכות אחת מכהרה
 ואחת מספק מדיפה וא"י איזהו
 שתיהם אסורות:

קנמ ויש [תג] מהפוסקים שחולקים
 על זה דחתיכות בנתערבו
 החניות כיון שכבר נאסר, וכן אין
 להתיר מצד פירש כיון שאין כאן
 רוב היתר רק חד בחד, וגם יש
 לגזור שמה יקח כן הקבוע, מ"מ יש
 מקיימין פסק זה [תד] כשנמצאת
 החתיכה ולא ראינו פירש, אבל בלקח
 מהחניות

ספיקות מהרמ"א ז"ל כגליון הארץ נחא, אבל בזה כשנמסר חד בחד ונאסר
 מה היתר יש כשנפרש, כיון שאפילו בספק מדיפה אינה יסר בלא כי תערוכות, אבל בפירש
 מעלמה שלא בפנינו ג"כ אסור, וכן נמסר חד בחד כל שאין רוב אסור, ואך יעלה על
 סדעם שחיי' מותרת החמיכה הנפרש, ועוד מה פירש שייך בכלן כיון שאין רוב היתר, דרק
 ברוב רחמנא רבי' לומר זו מרובא פירש, אבל בזה מה חילוק בין מונח במקליון לפירש
 כיון שכבר נאסר ע"י חד בחד בתערוכות, ועוד שייך למיגור שמה יקח מן הקבוע דחיות,
 שאם בפירש מהרוב גוריון כ"ש בפירש בזה, וסיים שאין להורות בן אלא למי ששכלו
 שלם י"שכ זה, וכן העלה בקינור שם דיש להחמיר בדין זה, וכן תמה בחדעק"א, ובהנהגות
 אמרי נרוך, ובביתא ארס סימ'ה בתשובות הבית מאיר ג"כ תמה על השך, וכן במה
 שסופר עלנו מדין י' שאוסר בנמסר אח"כ בחד בחד כמו שהקשה הבינ"א ופב"ח מאיר
 מהסמירה דסק"י בפירש ועומד בפני ענינו דאסור אפילו בנמסר מחילה ברוב: [תד]
 בשנמצאת כו' בספר ביתא ארס שם י"שכ הסמירות של השך דבבילה נהי שכתב השך
 בסקרי'ה רחד בחד כו' כנופו של איסור כמו שהקשה הפר"ח, מ"מ הרי לא נהפך היתר
 לאיסור רק ספק הוי, והוי בנמסר חד בחד מיד ס"ס בספק מדיפה, ורק בהתרגלות אי'
 להחיר משום כבר אסרת כו' זה רק מדרבנן, ולכך דבבילה הוי הכי ספיקות כאחד
 כגליון ארץ מהרמ"א, מותרת בבילה לגמרי, וכיון שזה רק אי לא ראינו שפירשה כגליון
 סהשל'ז

מהחיות אף קודם שגמר הספק
אסור וסתורין בנמצא אפילו
נתערבו החיות כמו להסדוין בבשר
כדוג [תה] אף שיש סתורין בכל
אופנים בפרט שקח קודם שגמר
הספק:

קם בכל האופנים שאוסרים בהם
כמו להאוסרים אם ניכרים אר
בשני בצים וחתיכות, אף אם [תו]
נאבר אחת מהתערובות הזה למקום
אחר

וא עדיין מונח בחטט, מ"מ שיך כבר אסרם וכמ"ס הש"ך סק"ד מסד"ס ויל דכו"ק
נילי מלמא, ורק שם שיך קבוצ מידוש הוא כה"ק, וכלן אין מידוש דשא אין כלן
רוכ, וכן שיך סברס הס"ז סק"ס, והחולקים עליו הוא רק משום פירש מוסר וכלן אי
רק חד בחד, [מידוש שלא הביא מהחור"ד] וכן נסח"ע מלשון האו"ה דוקא בנמצא מוסר,
וכנ"ל מאיר שם בס"מ"ס דמה ל"א [ח] מ"ס בנמצא מיירי דוחק לומר כן שסח"ס נכל
ע"ן ולא יפרש בנמצא שלא בפנינו וכפרט שרחוק הסליחות שלא יהא אסור משום בשר
שנפסל מן הפ"ן, וכן דין דסע"כ"ה להא"ה ג"כ דחוק לומר דאיירי בלפנינו, [כ] בפרט
שגוף דין זה למלק בין בשר לפנינו שאסור ושלא בפנינו מוסר, אף שידעין שנפרש
מחוקים זה קשה מאוד, אף בקבוצ ממש דרבנן אף שידעין שפירש מחוקים בקבוצ
כבר ואין ידעין טעם ברור הנכנס ללב, מה הבדל בזה, ואיך ניקוס ונלמד מקבוצ
דמידוש הוא, ולכך דעמו שכלא הוכרו החיות אין לסמוך על הש"ך, והוא י"ש סח"ס
הש"ך מסימן ו' לד"ן "דברין" כיון שידוע שזו פירש מהתערובות עולמו, ויש שם ודאי
ספק איסור בתערובות גזרים שמה יקח מן הקבוצ כשהחתיכה הא' היא רלה"ה ואינה בע"ל
ברוב, מ"ס כשהוא חד בחד היו נוף החתיכה כמו החיות מגזירה דשמה יקח מהקבוצ,
ומא"ה אין רא"י דב"ל כתב הש"ך סק"ח שאין לגזור משום יקח מהתערובות אין לגזור
בבב"ה, ולפ"ה בניכרים לא גזרינן יקח מהקבוצ, ודעמו להסיר בלקח קודם שגורע
הספק מטעם במכ"ס: [תה] אף כ"י הבי"א מחזיק שם בפסקו להקל רק בנמצא ולא
בלקח אף קודם שגורע הספק, ובספר ערוך השלחן סק"ל כהש"ך דעיקר על החתיכה אלו
דנין לא על החיות הוי ס"ס גמור, דשניהם בנוף החתיכה כמו ב"ה וא"ל טעם פירש,
אבל אם אין כלן רק שתי חתיכות ל"ה ס"ס כל זמן שלא נמצא, וכדמ"ס סק"ס"ט שהל"ה
זמן פנים מסבירות להש"ך וכן י"ש הבית יצחק חמיה החור"ד רק הניח ב"ע למעשה,
[וכשהיינו במקדשנו] אלל ש"כ הסח"ד המופלג יר"א חמ"ל ר' יוסף הלוי הורו"ן ויל
בשנת חרע"ג סיפר לי חתן הרב ד"ס האב"ד החו"ב ר' משה פערקיל הרב דק"ק
קערנעוו סיפר כי ה"י שאלה כ"ו שם בטריפות חד בחד בעירוב חיות, והחמ"ל הרב ד"ס
זחמנו ה"ל לחפש היחר לעשות מזה הטריפות רק ספק, ולהסיר ע"פ הש"ך ה"ל, והמור"ד
ד' יוסף ו"ל ה"ל כשדברתי עמו לא רלה להסיר ע"פ הש"ך ה"ל, ולהגד"ה כי הסיחור
קשה מאוד, כפי מ"ס החור"ד כי דברי הש"ך מרפסן אגרי, וכן אפילו להבינת אדם אין
היחר בלקח מהחיות רק בנמצא, וזה רחוק מהליאות כמ"ס הבית מאיר ו"ל, אף שס"א
מלמד שם בלקח קודם שגורע הספק, ולר"ך לשי"ן בהל"ה ה"ל, וכן נמצא היחר בסע'
נפש ח"י הביאו בספר לקו"י הלכות ספ"ג שאין לריבין להכריז בכה"ג על הכשר שלקח
והכלים שנישלו בזה ע"י"ס, נפטר בשנת חרע"ט בחודש שבט תל"ה: [תו] נאבד מ'
ש"ך דין ט' בחמילה דנאבד לחסום אסר אין להסיר מ"ס"ס שאין כלן איסור דשא

ה' כאן בודאי ספק איסור, ומוכרח לומר
שמה בספק איסור נאכד' ה' מחמל: כפי
גופים, וכשחל' ו' שמה אינה מריפה כו' כ'
פנינים לסקל: [תז] מהעולם כו' שך' שם
בסוף, דק' ביש רוב שמי' בטל רק מדרבנן
אין בטל מופיל נאכד' דהם אמרו וס' אמרו
משאיכ' כאן דלא נחבטל, והמנח' שנספ'ד
מחיר נאכד' מהעולם שאין דנין על כהנא,
וכח' ספ'ד' שאין מוכרת, וכי' וכלי
שדח'ש סק'פ' כהשך, רק מ'מ' יחמ'ם
כשפ'ד' כיון דע'כ' להשך' דנין ד' הכל
סוכר דמ'ה אף בחד בחד נפיק מהספק
וכו' רק דרבנן, ולמה לא יופיל נאכד',
ומירץ דנבי דהוי דרבנן מ'מ' סוי' ודאי
דרבנן, ולהשך' שחבאר בדרבנן בחד בחד
ליא סד'ר לקולא, ובאמת להמחירין שסבאר
בספ'ת'א י' להחיר גס' כזה, ובד'ש'

אחד ג'כ' אין להחיר, ואם נאכד' [תז]
מהעולם דנמרי' אף שיש בזה איסורין
מהל'ם, ס'ם' יש מהל'קים בין אם
הספק הוא שקול ואין שכיה לאיסור
יהיה מלהחיר יש להחיר אפילו בלי
הפס'ד, ובשכיה מסתפקים מלהחיר:
קסא אם נתערב [תח] בזית ספק
חלב בין ב' זיתי היתר, והוא
מהדברים שאינם במלים משום מנין
או שהוא רלה'ת, ונפ' אח'כ' אחד
מאלו הני' זתים לקדירת בשר שאין
שם לבטל אפילו [תמ] מ'ה' כסו
במינו פחות מרוב או באינו מינו
בפחות ס'ם, [תי] וסלקוה' להח'כה
מהקדירה שנושאר רק המעם מותר
ס'ם':

אבל

סקרע'כ' ככפנים דנספק שקול כח' השך' ס'י' דנספמ'ר ס'כ'ין על הפוסקים דמוטיל
חקה, מופיל כזה אף בלי הפמ'ר: [תח] בזית כו' שך' דין' מ'מ'נור שסקדיר'ם
מוחרת משום ס'ם' שמה כזית הראשון שנחערב להיחר' ה' שומן, ואח'ל חלב שמה ו'
שנפלה לקדירה ה' היחר, והסכים לזה השך' שדברים נכונים הם, שהרי יוכל' להחמיל
בספק שמה אינו חלב כיון שנחבטל ברוב מ'ה, ויכול לומר שמה נפל מהב' מחיכות היחר,
ואח'ל מן האיסור ונמלא שהוא שני גופים שאמה מחמיר בו י'ל שמה אינו מריפה, אך
הקשה מהא'יה הנ'ל כמה זימני דספק עדיפה שנחערב באלף וחזר אחד מהתערובות
ונחערב ברוב דוקא מותר ולא חד בחד וכי' בפירש ועומד בפני עצמו, ומחלק
השך' דשם הוי בידוע שפירש הוי כחערובות הוי כדבר יבש שאינו בטל פחות מרוב, אבל לקדירה
הרי אין אנו דנין על החתיכה רק על הקדירה: [תמ] מ'ה' כו' שך' כמובאר שם בפחות
מרוב במינו או בפחות מ'ם' באינו מינו, והנה הפר'ח דין י'א הקשה הא' יבש ביבש'אלא
זה בטל ברוב, וכח' דאזיל בחד הסוכרים הנז'ל ס'ק'ט סק'ט ד'בש' ביבש' במימ'צ'פי
ס' מדרבנן, ואיכ' אינו להלכה, רק הפירוש כמ'ש הספ'ד' דלהכר'פ' חלב ושומן ל'ה' רלה'ם
רק מלד דבר שנמנין באופן דהוחר רק מכה ס'ם, ובד'ת'ש סקרע'כ' משיטורי'הכר'ז'ם,
כזית חלב איך הוי רלה'ת, וכח' דמיי'ר' יח' חלב מטוננים בין ב' זיתי שומן דהוי רלה'ם
כמ'ש הטו'ו ס'ק'י' סק'י' שדרך לכבד' זו: [תי] וסלקוה' דו' הפר'ח והמנח' חלקו
על חילוק השך' כמ'ש דאנו דנין על הקדירה, קשה הא' בנפל לחתיכה ג'כ' אנו דנין על
החתיכות, ובלא זה הפר'ח חולק על זה הדין דכל טעם השך' משום שספק ה' אינו מ'ם'
כיון שנחבטל ברוב, והפר'ח לשיטתו הנז'ל סק'שכ'ד דפוסל גס' בדרבנן ספק א' בנפול
בעי'ת, ולהשך' ניחא, ורק נגד הקושיא הא' בחתיכות אנו דנין ג'כ' לא על גופו, כתב
הספ'ד' דמיי'ר' שסילקוה' מהקדירה וכו' רק טעמו ונטעמו מקילין להחיר אח'כ' אשילו
בחד בחד, כמ'ש השך' במינו פחות מרוב, אך הקשה כשסלקוה' או נימחה, יהא מותר
מלד ביטול הראשון כמו בנחרסקה בחרלה'ת, דע'כ' אין הטעם חמיר' מימחה ומחרסק
משום שהוא גופה אסורה ואיך חמיר פליטותה דיל' ליר' חבדים ויכחו, ועוד ס'ם' הרי אין
רלה'ם כהטעם, ויישכ' ע'ם' המסכתא שהי' א' של ספק חלב וב' שומן ושלשקן דבר

קסב אבל בנתערב מתחילה רק [תיא] חד בחד כה"ג ונפל אחת לקרירה אף להמתירין בזה בביצה סב' תרנגולת שאחת הוא ספק טריפה, מ"מ בזה אין להתיר [תיב] ואם נתערב מין באינו מינו ביבש ברוב בפחות מס' ונפל אחד לקרירה אף להסוברים דהוי כדבר חשוב דצריך שני תערובות, מ"מ יש להתיר כשנפל לקרירה:

קסג כבר [תיב] נתבאר דבספק איסור שנתערב ברוב או באלף, ונתערב אח"כ חד בחד או פירש ועומד בעצמו, אינו מותר ב"י תערובת השני ברוב, רק מ"מ יש מצדדין להתיר בספק אחד בגופו ובעיית ונתערב אח"כ חד בחד, אבל תערובת הראשון אין להתיר, בחד בחד אפילו בלא גורע ובהפסד כשנ"ת:

קסד כל ספק ספיקא שהוא [תיר] משם אחד לא הוי ס"ס, אף שיש

והיתר ומחלק בין קרירה ה"ל שאין דנין ענ החמיכה, וכן נו"ל שאין סמירה לדין ו' לפי הבינ"א מיירי ברואין הפרישה, וכבר נו"ל סק"ז שהמנחי מולק על דין זה ומסיר בחד בחד, וכן הביאו בבינ"א סימן נ' שלהרשב"א ב"י מירוצים ה"ל יה"י די נכמותו כו' מותר בזה, והשפ"ד סק"ה מקיים ספק הש"ך הנה, ומ"מ נו"ל סק"ז וס"פ שהפסד נדון א' פס"ס כחב דכל ספק אחד בגוף ובעיית הוי רק מדרבנן, ואם נתערב אח"כ חד בחד, לא מחילה, יש להמיר הרי להמנחי, וכן נו"ל עוד קולות בגמ"ר ואחד חד בחד עיי"ש:

כה [תיב] דיני ס"ס משם אחד, וא"י להתהפך.

[תיר] **משם** כו' ש"ך דין י"א, והוא מהמס' בכמותו בכוביו דפסח פסח ד"מ אח"י דאמר שם דמיירי באשם כהן דאסור אונס, או באשם ישראל שקיבל דם חבי' קידושין פסחה מכה נ', סק"ז אח"י הוי ס"ס שמה באונס, ואח"ל ככלן שמה כשהיה קענה ופיסיו קענה אונס הוא, וחידלו דשם אונס חד הוא, וכ"כ ה"ס בפ"ג מאיסורי ביאה בשם המפרשים, וכן הביא הש"ך מופסקי מהרא"י ז"ל שהביאו הרמ"א בסמ"ע, בשני שטירים חלומים שוללו מעו שחוללת והספק לענין בכורה, וסבר השולח שיש ס"ס שמה לא יא זה ראשון, ואח"ל יא ראשון שמה כבר ילדה שהרי חלב פוער, והשיב לו דאפילו למ"ד דחלב אינו פוער מ"מ הוי ספק, והוי ס"ס, ורק כה"י זכר ונקיבה כיון שהספק של חלב הוא שגבר נפטר רחמה והספק של הבט קודם הוי ג"כ שנפחת רחמה בזה הנקיבה ואלל הנקיבה אין כ"מ רק שזה אינו כבוד שפיר הוי משם אחד, אבל בשני זכרים לספק הראשון של חלב אין שום אחד בכור, ולספק סב' הוי אחד בכור וא"י איזהו

שכמנץ דכשנפל ואח"כ נאכל אחד בשוגג אי ימא דכפילה ומה שילקוט הוי כנחרסק, ובלא ח"ן, רוב אח"כ לומר שנטל דמעיסקא וכ"כ רק ס"ס, אך בחו"ד דין " פירש באמה שיקר הטעם הוא כשילקוט משום שדמי לנת"ס דהטעם הוי ארלה"ת ורק מכה הט"ז סק"ה דחמיכה גופה אסורה, וא"כ מותר הטעם והוי כמו חלי חמיכה להט"ז, מ"מ י"ל בזה כיון שגוף החמיכה אס' ה"י נפל לתערובת ה"י באופן שא"י להפריד ה"י מותר אפילו לאכול כולה כאלה כמ"ס ס"ך באמלע סק"ד כיון שיכול לומר ס"ס פ"ה בזה, על תערובת הטעם יש לומר ס"ס עיי"ש וכבר נו"ל ס"ך סק"ה וביק"א סק"ל' מהחומר דהוי כנחרסק: [תיא] חד כו' שפ"ד שם דאין דומה לבינה בחד בחד בספק שמסיר ש"ך דאין ניכרים, דשם הבינה לא אחמיק איסור, וכאן אחמיק איסור בחמיכה: [תיב] ואם דו חו"ד שם אף להא"ה דנשי ב' תערובת מ"מ כיון שאסור רק משום יבשלים ויחן טעם לא גזרו אס' נפל אח"כ לקרירה בטעמו בלבד כשילקוט עיי"ש: [תיב] נתבאר כו' היינו מס' שהביא הש"ך באמלע דין " מהאיסור

והיתר ומחלק בין קרירה ה"ל שאין דנין ענ החמיכה, וכן נו"ל שאין סמירה לדין ו' לפי הבינ"א מיירי ברואין הפרישה, וכבר נו"ל סק"ז שהמנחי מולק על דין זה ומסיר בחד בחד, וכן הביאו בבינ"א סימן נ' שלהרשב"א ב"י מירוצים ה"ל יה"י די נכמותו כו' מותר בזה, והשפ"ד סק"ה מקיים ספק הש"ך הנה, ומ"מ נו"ל סק"ז וס"פ שהפסד נדון א' פס"ס כחב דכל ספק אחד בגוף ובעיית הוי רק מדרבנן, ואם נתערב אח"כ חד בחד, לא מחילה, יש להמיר הרי להמנחי, וכן נו"ל עוד קולות בגמ"ר ואחד חד בחד עיי"ש:

שיש [תמו] מספקים על זה ומתירים, מים יש לספק אם להתיר בהפמ"ר, וכן יש מספקין אם הוא [תמו] מ"ה או רק מדרבנן ל"ה ס"ס, ול"ה נוטים שהוא מדרבנן יש לספק באיסור דרבנן אם צריך משני שמות, [תיו] ויש לספק ביש ג' ספיקות אי פוסל משם אחד, וכן ביש ס"ס לקולא משני שמות, וס"ס לחומרא משם אחד אוליגין יותר בזה שלקולא:

קסה אם ספק אחד [תיו] מתיר יותר מחבירו הוי שפיר ס"ס, ואפילו אין מתיר ממש רק מוסיף [תיט] במציאות האחד יותר מהשני הוי

י"ל כהש"ך ולי"ע להקל בהפמ"ר: [תמו] מ"ה כו' בשפ"ד מסתפק בזה והוכיח מהר"אס ז"ל הג"ל סקש"כ נפתח פתחו דלא התירו להוציא אשה מצעלה, וא"כ במשם אחד שחשבו להוציא אשה מצעלה, מסופק ראשון במשם אחד ממש כפתח פתחו הוי מ"ס, וצ"ח"ס סקש"כ משערי מורה דהוא רק חומרא דרבנן ומ"ס מועיל ס"ס כזה דהוי כרוב, וכ"כ צ"ח"ס ילחק דבאיסור דרבנן שאין יחיד בספק אחד כדש"ל"מ רק בס"ס, אינו מויק בזה שם אחד: [תיו] ויש כו' דת"ש סקש"כ מספר חקד הלכה, ומשע"ט דלהחמיר גם משם אחד מחמירין, וסקר"פ מהבית ילחק דל"ה כחרי ס"ס דסתרי דהוי רק ספק שקול כיון שזה שיש להקל הוי משני שמות וטוב, וזה של להחמיר דהוי משם אחד הוי רק בספק אחד: [תיו] מתיר כו' ש"ך דין י"ב, והיינו כך דמהר"א ז"ל בשני שעירים דספק הראשון ל"ה שום אחד בכור כיון שילדה מספק דחולבת, וספק כ"כ בשני זכרים הוי אחד בכור, הוי זה מתיר יותר מחבירו ול"ה משם אחד, והביא הש"ך רא"י לזה מהא דסתם כלי עכו"ם אין בני יומן, דספק לא נשתמש כלל פוגם בכל המחללים וספק של דבר הפוגם הוי רק בזה המבטיל והוי זה מתיר יותר, וכחכ השפ"ד דגם בפיתוי קטנה חונם הוא אין חילוק, דכמו באונם דגדולה שאין עושה וונה, וכן בקטנה לא אמרין דרלון הוא אלא לא נחכוונה למעול באשה, רק ג"כ אין עושה וונה ול"ה מתיר אחד יותר מהשני: [תיט] במציאות כו' זה הוא כוונת מהר"א ז"ל שהשיב להשאל שאלני הר' משה על הדבר, ור"ל לומר גם הוא דשם חד ספיקא הוא והשכתי לו והבאתי לו ראיות דחשיב שפיר ס"ס אף ככה"ג, ואף לפי דבריו כו' והיינו שזכר ונקיבה סבר הר' משה דהוי משם אחד כיון דאין על הנקיבה שום ל"ה, רק שכבר נפתח רחמה והוי זה כמו בספק של חלבה, והשיב לו דהוי ס"ס מ"מ כיון שהוא מוסיף במציאות, דבילדה מכבר הוי שניהם פשוטים, וילא נקיבה תחילה עכ"פ ל"ה קודם לזה שום לידה כמ"ש הפר"ח ושפ"ד, רק שהפ"ח חמה מתשובות הרשב"א שכתב כה"ג להחייב בדבר של ספק הראשון שמה ילדה קודם מחמת החלב ל"ה בכור, וכשחאמר ואח"ל שמה לא ילדה קודם אי"כ הוי כעושינן במוכה שזה הוא בכור, ואין יכולין לומר שמה נקיבה ילדה תחילה, והוי כמו שם בהרשב"א בקידוש קטנה, דהוי ס"ס שמה לא הניעה לכלל שומ"י, ואח"ל הניעה ספק אם הניחה סימנים ונשרו ספק לא הביאה סימנים, שכתב הרשב"א להחייב [ומ"מ יש לחלק דכשהוא גדולה אין לורך בסימנים] ס"ס מוכח כן דשם אחד ל"ה ס"ס, וכשמחיר יותר או במציאות יותר הוי ס"ס טוב, רק על מה שסיים מהר"א ז"ל דהוי ספק אחד בגוף ובע"מ

הוי ג'כ מתיר יותר יש ויתר
שםסברין הענין זה דהעיקר שהוא
ספק אחד קרוב להתיר יותר מחבירו
שבספק הראשון נאמר שאין כאן
איסור כלל ואפילו יש כאן איסור יש
לו ג'כ היתר אבל אם שניהם הם
בדרך היתר הוי רק בספק אחד
להתיר:

קסו כשמבשירין בספק אחד מתיר
יותר הוא אפילו לענין ג'כ
במה שאין [תבא] נהג בזמן הזה
כמו עניני מוטאה ושהרהר כשהוא
בגוף הדבר שדנין עליו ורק במס
שאינ ג'כ בגוף הדבר כמו לידוש
ממנו אבל ביש ג'כ לקרבן הוי מתיר
יותר כיון שהוא באותו גוף:

קסו יש [תבב] אומרים דאם על סת
שדנין עכשיו הס' אין אחד
מתיר יותר ורק מתחילה בלידת
הספק ה' אז מתיר יותר אין נקרא
מתיר

בגין ספ' כדבריו שללד הא' אין כאן איסור כלל כיון שכבר ילדה פתחת ספק חלב
דכוי ספק טוב ושניהם פשוטים ואח"ל שלא ילדה ויש כאן איסור שמה צמ ילדה מחילס
ויש ג'כ לר היסור וכ"כ בחכ"א כס"ג דין י"ו עיי"ש בביב"א באריכות: [תבא] נהג כו'
הוא מהבובי י"ד סימ"א חות ד' ד"ה אומס כו' לענין ג'כ להדס אם הוא קמח או
טבור אף דטומאה וטברה לא נהג עכשיו מ"מ כל שאנו יכולין לישט בס"ס שיהא
עכ"פ אחד מחיר יותר ק"ו מהוספס דמליאות הנ"ל וכ"כ שם בסמ"א ובישטות יעקב
שבדח"ס סקרכ"ב חולק אטובי הוה דהוא ענין פרטי ומ"מ באהע"ז סימ"ג ד"ה ולא מלאמי
כו' מחלק שם בין היסור עגונה להנטבע דלומר נחשב ספק מחיר יותר לענין ממון ספי"ך
ליורשיו או לענין קומאם האבר אין זה נוגע להס"ס והביאו ג'כ הדח"ס סקדפ"א ואף
שבדגמ"ר סיט"ו שמחמה על מ"ש הטו"ז בספק שהוא עגל בן ח' דכוי ס"ס שמה הוא בן
ח' ושמה כלו לו חדשיו מ"מ הוי שם אחד ומהה הדגמ"ר הא' יש ג'כ דספק שמה הוא
בן ח' מותר אף לקרבן ואח"ל אינו שמה כלו לו חדשיו ומותר באכילה כד' דיש ג'כ
בלקרבן ומחלק בדת"ש דבסיט"ו עכ"פ הוא לאיתו גוף בזמן מן הזמנים ולא בירוש
ממון שאין ג'כ לאיתו אדם עיי"ש: [תבב] אומרים כו' הוא מהדע"ק ספי"א וסוף על
קושי"ת הטו"ז בספק בן ח' ימים שאין קומכין על העכו"ם קשה הא' יש ס"ס שמה כלו
ואח"ל לא כלו שמה הוא בן ח' ומירץ מחחילה משום דשיל"מ אך אם מחירין ס"ס
בדשיל"מ לנורך כחב להפרמ"ג הוי משם אחד והסדר שבקושי"א ל"ל מחחילה ספק שמה בן
ח' ואח"ל אינו בן ח' שמה כלו כמ"ש השפ"ד ואי דאינו מתהפך ספרי כשהאמר אח"ל
לא כלו אינו מועיל מה שאינו בן ח' כחב השפ"ד שאין מו"ק כאן אי' להספדך והנקוס"כ
דחב דל"ה יש לו מחירין משום אין המחיר בודאי לבוא רק גוף הס"ס אי לא כלו חדשיו
אינו מועיל מה שהוא בן ח' והדע"ק לענין אין המחיר בודאי כחב בזה רק חסרון לביטול
שבכח"ג בטל אבל לערו דלא יועיל ס"ס אף באין המחיר בודאי לבוא ג'כ הוי דשיל"מ

והוא מפרש סידור סעודת ששם חיי להסתפק
ללא כדורס ושפד משום שם אחד עיי' שם
ובמסגרת שם הנה משמט'ם הלכות יום
פ"א דין כ' כח מהמס' דמסיל ח' ימים
אף בלא כלו וא"כ כיו מחסד, ולענין קשיית
הדגמ' דל"מ לקרבן, כחב הדגמ' דל"מ
הדגמ' מספס' זה כיון דעיקר הס'ם רק
אמר השמיטה לאכילה הנסד, ובחיים אין
י"מ אי נפל רק לפרכת השמיטה כח"ס
הדגמ' דל"מ, ואחר שמיטה אין זה מחיר יותר
מה שהי' לקרבן, ול"ס בזה לומר הו"ל
וכומר מחיים, כו', וסב"ל ראי' מהמס'
כחובות דפיתוי קטנה כו' שם בהספס
דנדלוחה הי' הספק של קטנות מחיר יותר
לענין כהונה שכתבאלמנה בקטנותה היתם
אסורה לכתן משום סוגית, ועסה שאומרים
בנדלוחה באונס, ממילא חילו היתם נמלמנה
בקטנותה היתם מותרת לכתן, ואפ"ס אין
זה נקרא מחיר יותר במה שלמסד, רק אם
עכשוו אחר שמיטה מחיר יותר ואי לא הו'

מתיר יותר והי' משם אחר, [תכנ]
דמן יש אומרים שאם הס'ם בפי מה
שרנין עליו אינו מתיר יותר, רק
שיכולין להוסיף בה ס'ם שיהי' באופן
שיש אחר מתיר יותר ג"כ הוי הכר
משם אחר :

קמח ויש [תכר] מהפוסקים שמחלקין
בעיקר דין זה דרוקא באין
הספק בהריעותא, רק יש איסור ברור
לפנינו אלא שיש שני צדדי ספק היתר
שרוצין להתיר מכח זה, בזה צריך
שלא יהא משם אחר שנתבאר, אבל
אם לא היינו חוששין לאסור זולת
הריעותא שראינו שמוה נמשך
האיסור, והספק הוא בעיקר הריעותא
בזה אינו פוסק אף הס'ם משם אחר,
כשי"ת ג"כ כה"ג לענין אי' להתהפך :
קמח וכן במה שהוא רבר [תכה]
ההוה והרגילות לא במקרה
והודמנות.

הכל משם אחד עיי', והביאו הדמ'ם סקדפ"א : [תכנ] וכן כו' בדת"ש סקדפ"א מספר
חקר הלכה ליישב חמיהם הדגמ' דלענין הו' ימים לחולין לא בעי מעלי', ולקדש'ם נפי'
מעלי', וא"כ כפי מה שרנין הס'ם לאכילה אינו מחיר בזה לקרבן שהרי ל"ס מעלי', ואין
אנו לריבין לדון כלל לזה שהרי סגי לחולין בלא מעלי', ולכך אף שיכולים לדון הס'ם גם
פיה' ה"מ לקרבן בשעות, בזה הענין הוי אין מחיר יותר ע"ס : [תכנ] מהפוסקים
כו' בכדו"פ שהביאו החו"ד דין זה חמה מכל המקומות שיחבאר הוי הכל משם אחד כמו
אין ספק מחט בחלל הנוף שבסני'א הרי הוי הכל משם אחד שחא לא ניקבו אברים
הפרימ'ם, בן ספק עאל הדורס שבסני'א הוי הכל שחא לא דרס, ג] נשכר הנה ספק
מחיים הרי הוי הכל ספק שחא לא ניקבה הריאה, ד] סירכא הסמוכה לדופן שמחיר הר"ן
הא פיקר הספק שחא לא ניקבה הריאה, ומחלק החו"ד ככפנים, דרק בפחה פחות
דסריעותא ברורה מעלמה שלא נמלא לה בחוליס, רק שיש שני עניני מחירים ואין ספק
אחד חלוי בחבירו שהרי יכולין לומר כל ספק בלבדו, וכן בנמלא סכין פגום, אבל בכל
הק' דלעיל. דאין לומר מסתם שחא ניקבו אברים פנימים דמאין נחוש לזה, ורק משום
הריעותא דמוח, הוי הספק בהריעותא כמו ספק עאל, וכן חשש דנקובת ריאה בלא
שבירה גף אין לחוש רק ע"י שבירה גף, וכח דאף שהס'ך נעל לפנינו דרכי הס'ם
בזה שהספק בהריעותא מותר להורות, ולכך פמה אהטו"ז שסותר דין האוסל מועד
שבסני'א בספק ע"י חולי שמחיר מס'ם, מספק ניקב הוושט ע"י חולי שאוסרים, ולהנ"ל
הוי כוושט ריעותא שהחל מעשה המטריף אבל כאן המחט לכד אין ריעותא, וכ"כ בביניא
סינ'ג בדי'ם והנה הטו"ז ענין החו"ד הנ"ל עיי' : [תכה] הדורה כו' בזה יישוב החו"ד
הקושיא של הכר"פ מס'ם דחדש שחא נשרש קודם לעומר ושחא יטן הוא דהוי ג"כ משם
אחד, דמה שהוא במקרה והודמנות בזה ל"ס לגמר רוב, שפיר לריך שיהא משם אחד
אבל במה שהוא הוה ורגיל הוי זה מטעם רוב כמו גבי שליח שילמנה מקלמנה וכן הוא
בחדש מטעם רוב ויד יהודה שבדמ'ם סקדפ"א חולק על זה עיי' :

והזמנות לבר אינו מדיק שם אחר
כיון שהרא כמו רוב, אף שיש שאין
מחלקין בכך, וי"א [תכו] שבטת
שספק אחד בפרוגתא וספק הבר
במקרה אינו מדיק שם אחד :
קע ס"ס שאינו יכול [תכו] להתהפך
כמו במצא הסבין פנים לתלות
במפרקת, או במועט בתרא של
הסימן, וכן בשבורת רגל למעלה
[תכח] מארכובה, ויש ספק שנשבר
אחר שהיטה או לא יצא לחוץ ליד
ס"ס, ואף שיש [תכט] חולקין דא"צ
להתהפך ט"ס יש להחמיר בפרט
במה שיש חזקת איסור :
וט"ט

בספר אלה נעלם המפרקת הרי הכל חשש אחר שאין חיסור כלל, וכנה השפ"ד דהש"ך
נקיט זה רק לדוגמא שהרי בלא זה ליה כה"ג ס"ס משום חזקת חיסור דספק בשחיטה
כש"ס: [תבט] מארבוה כו' ש"ך דין י"ד ממנה עור' הני"ל סיני' סק"מ,
בגמ' הרגל למעלה מארכובו ואין עור ובשר חופין את רובו, לומר ס"ס שמה אחר
שחיטה נשבר כיון שלא הרגיש השוחט בשבירה זו, ואח"ל קודם שחיטה שמה לא ילא לחוץ
[הפירוש כדלקמן] קודם שחיטה, והשיב דא"י ס"ס כיון שא"י יכול להסתפק ר"ל דאין יכולין
לומר אח"ל ילא לחוץ שמה אחר שחיטה דלאחר שחיטה ליכא לפלגי בין ילא לחוץ או לא
ילא, וע"כ הפירוש קודם שחיטה ואין יכולין לומר שוב שמה אחר שחיטה [במחור' פירש
יאל לחוץ ממילא מובן שהוא מחיים כיון שלאחר שחיטה ליכא לספק בזה וא"ל להוכיח
מחיים, משא"כ ספק שרץ י"ל בתחילה ספק נגע בתערובת עד שיאחר ספק הב' דהיינו
ספק שרץ], והפרי"ח סק"ג חמה על רמ"ע, דכיון שלא הי' עו"ב חופין רובו ח"כ אין
כאן אלא ספק אחר שמה לאחר שחיטה, וכנה על זה השפ"ד במוסגר ולא הבינו, ומפרשו
בגה"ק סיני' סק"ט ד"ה ועמה, בסופו כי השפ"ד לטעמ' ח"ל דאף בניקב העור והנשך
משכחת לא ילא לחוץ כלום ושפיר הקשה הרי מ"מ יש ספק שמה לא ילא מחיים אף של"ס
עובד"ר דלא כקושי"ת פרי"ת, אבל הפרי"ח סובר דכיון שאין עובד"ר הוי זה גופ' ילא
לחוץ, והוי רק ספק אחר, וכפי מ"ש המק"מ סק"ג"א בסיני' הפירוש במנחם עור' שמה
אחר שחיטה נשבר, ואח"ל קודם שחיטה שמה זה שאין עובד"ר שהוא ה"ל ילא לחוץ זה
ה"י אחר שחיטה, וע"ז השיב שלא חו"ל לומר להיפך שמה זה הקילקול של עו"ב שאין חופה
רובו ה"י אחר שחיטה, ואח"ל מחיים שמה נשבר הרגל אחר שחיטה דמסתמא ה"י השבירה
ג"כ מחיים כני"ל סיני' סקמ"ה, וכ"כ הש"ך בשם ספר הליכות עולם, ודברי ריבז,
ובן לב, ומשובות הריב"ש, דלי"ס ס"ס בזה האופן, ומ"ש החוס' חולין ד"י בסכין כמה
ספיקי היינו כעין ס"ס ולא ס"ס גמור עיי"ש: [תבט] חולקין כו' הפרי"ח דין י"ג האריך
הרבה לסמור כלל זה, מהרבה מקומות בש"ס ופוסקים ובכלל זה גם המקומות שהביא הש"ך
עלמו, וכן חמה על חילוק הש"ך שיבאר, וכן הביא ממנה"י ז"ל שאין חילוק, ודעתו
כל שיש ב' ספיקות וב' לדין הוי בספק הראשון פלגא ופלגא וספק השני הוי כרוב, שהרי
חולקין אחר הרוב וס"ס דהכי נקטינן, וע"ז כתב השפ"ד דהרואה יראה לפי חילוק הש"ך
אין סתירה מכל המקומות, וכ"כ המנח"י וכר"פ, רק שהכרז"פ כתב דלהרמ"ל באין חזקת
חיסור דהוי רק מדרבנן לחומרא, מועיל אף באינו מחסר דהוי ספק הב' רק בדרבנן

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קי ביאור יהודה קמה 289

קעא ומ"ס [תל] דוקא אם הבי' ספיקות הם בנוף הדבר, שאז צריך להתחיל באיזה צד שירצה. [תל] אבל בשני גופים כמו כנף וריאה, או בשני מקומות כמו בספק נכנס הדורס, בזה אין צריך מתהפק, וכן כשיש ספק בהריעותא, או כשהוברר חר ספק בראשון בזה לא צריך מתהפק:

קעב במקום שצריך היתר ס"ס בדרכנו כמו ברש"י'ם בהפס"ד יש [תלב] לספק אם צריך ג"כ מתהפק ונוטה יותר שאין צריך, וכן

כנול סקסס"ס, אבל ביש חוקת איסור דהוי גם לרמב"ם לחומרא מ"ס והוי ספק אחד בדאורייתא, והביאו הפוסקים וכתב ויש לעיין, וכלא זה הרי קי"ל כרשב"א, וכן העלה בסקט"ו להלכה קי"ל לחומרא דבני מחספס, ומ"ס הדגמ"ר להוכיח מלשון הרמ"ם שבש"ך ובדאורייתא חלוק לחומרא, שלפנימ"ל דמ"ס לקולא אין בני מחספס, דהו ביד שאל שאין ענין לוס, דהכונס רק סד"א לחומרא יהי' אפילו רק מדרבנן לחומרא, ור"י שהרי לא כתב בדאורייתא חלוק לחומרא רק, בדאורייתא לאפוקי בדרכנו וכשנ"ח בסקסס"ס מהפס"ד בזה, וברמ"ם סקסס"ס הביא מערכה מול מערכה מהרבה ראשונים ואחרונים, יש סוכרין כהר"ט ופ"ר"ח דל"כ מחספס ויש כחנחם עזרי, וכו' סי"ה בכמה דוכתי מהלבוש"ר כהמנח"י דפוסל אין מחספס: [תל] דוקא כו' הש"ך הקשה אכלל זה מאלו המקומות א] ממנח"א לפורן של ארי ושבועות בנבו בספק עאל מטאר בסי"ז דמותר מ"ס, אף דהוי אינו מחספס דכשחמ"י לומר מהארי אין יכולין לומר ספק אס נכנס, ב] ספק עאל אין יכולין לומר שמה לא דרס תחילה ואח"כ ספק עאל, ג] בספ"ד ספ"ט בעבר ובישל פירות תוך יב"ח אין יכולין לומר תחילה ספק נימוח ושמה אין שם חולט, ד] בנביטות ש"ס ספק אס העמידן בעור קיבת נבילה, שכתבו ש"ס ס"ס שמה לא העמידן בעור הקיבה, ושמה אין עתן טעם ג"כ איי להחספס, ה] בב"ק ד"א במקלט שליח הוי ס"ס שמה ילאתה מקלטה בלא וולד ואח"ל ילא שמה ל"ס רובו, ו] כפ' השולח בס"ח הנמלאה ביד עכ"ס קורין משום ס"ס שמה ישראל כתבה ואח"ל הוא כתבו שמה לחזור לישראל כתבו, ו] כסימ"ט סקסס"ג בספק מחט או חולי שמה ע"י חולי ושמה לא ניקב הוי הכל איי להחספס: [תל] אבל כו' ש"ך דין מ"ר שמחלק בין כל המקומות הנ"ל דנשכר העלם הוי ב' הספיקות בנוף העלם ויכול להתחיל מכל' לר' צריך להתחיל באותו אופן שהוא יכול להתהפק אכלל בכל הני מחספס לר"ך לדון אס נכנס, וכשבירת הנף כתב הש"ך דשכורת הנף לאו מזד עזמה טריפה רק מזד פריאה וא"ך סתחיל בריאה כיון שאין ריעותא כלל בריאה, ולהשפ"ד הוי הכלל ככפטים בין ב' גופים, או שני מקומות, לא בני מחספס, וכשהספק הוא בזמן כמו באחר שחיטה בני מחספס, ובפרי חדש חמה שנס בדין מנחם עזרי' נימא ג"כ כמ"ס הש"ך על נכנס שמחילה לר"ך לדון אס נשכר מחיים, ולהחמ"ד הוי גם בזה כמו במשם אחד אס הספק בגוף הריעותא כמו נף, או על הדורס, אין בני מחספס, וכן בהשני חלוי בראשון ל"כ מחספס, ולדעתו גם בדין הכ' שעירים בזכר ונקיבה הוי ג"כ אין יכול לומר שמה זה ילא ראשון, עד שזכיר מקודם פריעותא ויש ספק בנוף הביכור, והשני חלוי בהראשון הוי ס"ס נמור, וכן בשליח, ובס"ס אין יכולין לומר לשם עכ"ס כתבו עד שיאמר מקודם שהעכ"ס כתבו, כיון שבישראל ל"ס משש זה, וכיד שאלו מחלק בין מ"ס הרמ"ע ז"ל כוונתו בין איזה ספק סובר תחילה היינו שכל שלא הוכרר איזה ספק מולר ראשון או בני מחספס וכשהוכרר חר ספק בתחילה ל"כ מחספס עיי"ש: [תלב] לספק כו' הוא משפ"ד סקט"ו שלשון הרמ"ע משמע רק בדאורייתא מחמירין והניח בל"ע, וברמ"ם סקסס"ס מהכין ילחק ש"ס להקל כיון שכל זה הוי רק מדרבנן באיסור דאורייתא, איכ בדרכנו יש לסמוך על הסוכרין דל"כ כלל מחספס:

וכן [תלז] יש לספק במקום שח"ס
הוא לאיסור אם יש להקל בו בשאג
מתהפך וי"ל שמחמירין אף באין
מתהפך [תלד] וליש סן האחרונים
ביש ג' ספיקות ויותר מקילין בו אף
באינו מתהפך :

[תלז] יש כ"י בספ"ד שם מסופק בזה
די"ל לקולא לא חמירין זה כיון דיש מולקין
בדבר, וכ"ל יאורה וכו' ילחק סכנת
סקרפ"ו מחמירין בזה: [תלד] וליש כ"י
ברח"ש סקפ"ו מחקל בלכה, ומכאן
לזה, וספר משאות משה שגנ' ספיקות אי"ל
מחפך ע"י"ש :

קעג כ"י ס"ס [תלח] דסתרי אהררי

שעכשוו סתירין האחר משום
הס"ס ואח"כ סתירין את השני משום
הס"ס הזה, וע"י היתר השני ה"י
הראשון אסור, אזלינן לחומרא
בתרוייהו, [תלו] ואפילו בדרבנן יש
מספקים בזה, ורק בשני תערוכות,
היו רק סמילא סותר ואין קפידא
[תלז] ובאין הסתירה לפנינו וכן אין
שכיח לבוא לפנינו אין קפידא, [תלח]
וכן ביש ג' ספיקות וב' סתרי אהררי
ג"כ אין קפידא, וי"א דכל זה הוא רק
סדרבנן :

ב"י דיני ס"ס דסתרי אהררי.

[תלח] דסתרי כ"י דבר זה הביא הפרי"ח
דין ג' מהמס' ב"ק די"א
בטו"א דשליא שילאס מקלטה ביום ראשון
ומקלטה ביום שני, הדין שמוין לה מיום
ראשון, ואמר רבא מה דעמד לחומרא,
חומרא דאפי' לדי קולא הוא דקמטהר לה
מראשון, וכתבו במו"ס שמוין לה דס' י"ד,
לנקיבה מיום ראשון וכשתראה ביום ט"ו
י"י' בדמים טבורין וי"י' זה קולא, והקשו
במו"ס הא טבורה משום ס"ס, שמה י"א
רו"ט בראשון, ואח"ל כשני שמה זה זכר הוא
ואין שמה רק ו' ימים, וחירו' כיון שא"ס
חדאס יום מ"א חמירי נמי מס"ס, שמה לא
י"א רובו ביום ראשון והוי סיום מ' יום שהוא

קעד אפי"ר אם רק ספק אחד
[תלמ] סותר אח"כ ג"כ יש
לאסור

דס' טבור, אפילו לזכר, ואח"ל י"א רובו ביום ראשון והוי סיום יום מ"א מ"מ שמה
נקיבה הוא והוי עוד דס' טבור עד פ' יום, והוי חרי קולי דסתרי אהררי ומחמירין
בחרוייהו, שטמאה בט"ו וכן במ"א, וכ"כ בפרק המפלה דכ"ז וכ"ט, והביא מהר"ט ג"כ
דבאיכא בס"ס חרי קולי דסתרי אהררי ל"ה ס"ס ובחרוייהו לחומרא, וכו' פירש השפ"ד
דין י"א ד"ה והוי יודע דברי הטו"ס סיפיו הנ"ל בדין השני שעירים שהרמ"א אוסר אפילו
באחד זכר ונקיבה ותמה הטו"ס הנ"ל סקמ"ח בשני זכרים ביחא דל"ה ס"ס דהוי כפ'
שבילין, הוי סכוונה שס"ס האחד סותר את חבירו דכשתאמר שמה זה י"א ראשון ול"ה זה
בכור, רק השני, והשני תפסור מכה הראשון שילא, והוי כשני שבילין דטמא בבת אחת
מדרבנן, ותמה הפרי"ח משני תערוכות בדבר חשוב שמחמירין תערוכות השני כל אחד
מס"ס שמה זה היתר והוי ג"כ סתרי, ור"ל לחלק בין מ"ה כהאי דב"ק, ובין דבר חשוב
שמה בטל רק לא מדרבנן ולא איכפת לן בהסתרי, אך מהר"מ או"ח סיטלי"ט אות
ב' משמע אף מדרבנן ל"ה ס"ס כשתסרי, וכן מספק דרוסה בפלוגתא ר"ת ור"י נראה
שאין מויק סתרי, וכ"ה במחודשים אות א' מהמנחי' שהר"ג בזה דשני תערוכות, ומ"מ
כתב בתשובות רעק"א ז"ל סימ"ט לחלק דרק בסותר בפירוש קן הוא, אבל כ"י
תערוכות שאנו אומרים זה היתר הוא אף דממילא משמע שחנינו איסור אין זה נקרא
סותר חבירו: [תלז] ואפילו כ"י היינו מהשפ"ד הנ"ל שהוכיח קן מהר"מ אפילו
בדרבנן קן, ולהטובות רעק"א בתערוכות אינו סותר בפירוש: [תלז] ובאין כ"י נ"ח
ילחק שברח"ש סקפ"ו דאלי"כ בטלו כל דיני ס"ס ע"י"ש: [תלח] וכן כ"י טוב"ק
י"ד סימ"כ הביאו דמ"ש שם, וכתב מהטע"מ דכל זה הוא רק חומרא ורבנן: [תלמ]
סותר כ"י כ"כ הפרי"ח אות י"ח ד"ה גס הוא בשם מהר"ט בשם הרב"י בכור, מהא

דאסור. [תם] ולייא אפילו בשני נופים
שמותים זה את זה ג"כ כן הוא, ורק
צ"ע יש [תם]. מקילין באם ספק
אסור מותר בשנים בשני בני אדם.
ולאצ"ל בזה אתר זה, אף שהוא
בראורייתא כמ"ש שני חניות שיש
באחד בשרה וכל ספק מריפה וא"י
באזהרה וקנה אחד כזו והב' בשני
מתירין לכל אחד בששואלין בוא"ז
אף שיש לספק מלהתיר:

דבכורות דכ"ב אשם טומאס חוללם ולא
מסיימם, אפי' דאיכא ס"ס שם נקיבה
הוא ומותרת ליבם, ואח"ל זכר שם חינו
סרים ומותרת ליבם דכשתחיד לשוק חת"כ ג"כ
שלאסורא ליבם דכשתחיד לשוק חת"כ ג"כ
מהך ספיקי, שם נקיבה הוא ומותרת
לשוק, ואח"ל זכר שם סרים הוא ומותרת
לשוק ג"כ, אי"כ הוי סמרי וחוללם, כיון
דאזלינן הכא והכא לחומרא, ופירש השפ"ד
במחודשים דין א' בכוונה מהרי"ט, דכשתחיד
ליבם מספק שם חינו סרים, ותחיד לשוק
ג"כ מספק שם סרים, ואי"כ אשם חנשא
לשוק ומחללמן ואח"כ חנשא ליבם, הרי דא"י
ליכא רק חד ספק שם נקיבה הוא, ומותרת
בין ליבם בין לשוק, אבל בהספק השני
שם סרים או לא, ממ"נ אסורה אשם חת"כ
לשוק מחמת שהוא סרים, איך נחיר אותה
עמה לייבום לומר שאינו סרים ע"כ יש
איסור בלחוד מזה, וכיון שלשוק ואח"כ ליבם
אסורה מכה ספיקא דאורייתא שהרי אין כאן
רק ספק זה של נקיבה, דספק השני של
סרים אסור או לשוק או ליבם, לכך אסרו וגזרו
אפילו בלחוד, או לשוק או ליבם אטו
שניהם בזה אחר זה, ס"ס מבואר מזה דאפילו
בספק אחד מותר ג"כ אזלינן לחומרא,
וכשפ"ד הביא מספרו נינה וורדים שנסתפק בזה:
[תם] ולייא כו' כן הוא בחורם
השלמים שבדתי' סקספ"ו, והיינו בטומאס שיש לו
ב' נשים ומת, ונשאה אחת לשוק
קודם שחייבם לרעה לא אמרינן ניזיל הכא לקולא
לומר שמותרת לשוק מס"ס שם נקיבה
ושם סרים, והשני חייבם שם נקיבה ושם
סרים כיון דסתרי אהדרי אפילו בשני
נופין: [תם] מקילין כו' בדתי' סקספ"ו כסופו,
בספק אחד מותר כד"מ בלחוד
סחליט דספק אכלתה שיה כלכל הב', וספק
נכנס בזה מותר לבית הב', וכששניהם של
ב' בנ"א כשהם בבת אחת אין להחיר, ובה
החד זה להנ"י שיתבאר בספיקא סקספ"ט
מתירין, בוא"ז כב' שצילין, נראה עיקר כהנ"י
אפילו דאורייתא, ונ"מ לב' חניות דהוי
בזה ס"ס גמור [פ"פ הש"ך הנ"ל סקס"ל או
לפר"ח בלא נחשב] וקנה אחד כזו. ואחד
בשני [ורק בעירובי התורות] כששואלין בוא"ז
מתירין שניהם מכה הס"ס כיון שספק אחד
מותר, ורק מ"מ מחמיר ואינו רוצה להקל
נגד הד"מ שמחמיר אף בזה אחר זה ובדרבנן
לא כהנ"י:

דאסור. [תם] ולייא אפילו בשני נופים
שמותים זה את זה ג"כ כן הוא, ורק
צ"ע יש [תם]. מקילין באם ספק
אסור מותר בשנים בשני בני אדם.
ולאצ"ל בזה אתר זה, אף שהוא
בראורייתא כמ"ש שני חניות שיש
באחד בשרה וכל ספק מריפה וא"י
באזהרה וקנה אחד כזו והב' בשני
מתירין לכל אחד בששואלין בוא"ז
אף שיש לספק מלהתיר:

קעה אם יש ס"ס בדבר של הספק
הראשון מותר לגמרי, ובספק
השני מותר ג"כ מ"ה רק אסור
בדרבנן ויהי [תם] מותר מכה
ספיקא דרבנן לקולא, כמו ביש ספק
בדגים מלוחים [הערינג] אם נמלחו
עם הדג ממה שצירו בכחוש הוי
דק מדרבנן מתירין ג"כ מכה ספק
ספיקא:

ויש

סרים אסור או לשוק או ליבם, לכך אסרו וגזרו
אפילו בלחוד, או לשוק או ליבם אטו
שניהם בזה אחר זה, ס"ס מבואר מזה דאפילו
בספק אחד מותר ג"כ אזלינן לחומרא,
וכשפ"ד הביא מספרו נינה וורדים שנסתפק בזה:
[תם] ולייא כו' כן הוא בחורם
השלמים שבדתי' סקספ"ו, והיינו בטומאס שיש לו
ב' נשים ומת, ונשאה אחת לשוק
קודם שחייבם לרעה לא אמרינן ניזיל הכא לקולא
לומר שמותרת לשוק מס"ס שם נקיבה
ושם סרים, והשני חייבם שם נקיבה ושם
סרים כיון דסתרי אהדרי אפילו בשני
נופין: [תם] מקילין כו' בדתי' סקספ"ו כסופו,
בספק אחד מותר כד"מ בלחוד
סחליט דספק אכלתה שיה כלכל הב', וספק
נכנס בזה מותר לבית הב', וכששניהם של
ב' בנ"א כשהם בבת אחת אין להחיר, ובה
החד זה להנ"י שיתבאר בספיקא סקספ"ט
מתירין, בוא"ז כב' שצילין, נראה עיקר כהנ"י
אפילו דאורייתא, ונ"מ לב' חניות דהוי
בזה ס"ס גמור [פ"פ הש"ך הנ"ל סקס"ל או
לפר"ח בלא נחשב] וקנה אחד כזו. ואחד
בשני [ורק בעירובי התורות] כששואלין בוא"ז
מתירין שניהם מכה הס"ס כיון שספק אחד
מותר, ורק מ"מ מחמיר ואינו רוצה להקל
נגד הד"מ שמחמיר אף בזה אחר זה ובדרבנן
לא כהנ"י:

בזן דיני איסורי דרבנן, לספק ולס"ס.

[תם] מותר כו' ש"ך דין ט"ז מהאגור שהביא בספ"י
וסמ"ק ואו"ה ומ"מ, בל"י
וגיס שש"ס. שמעוני' אסור מ"ה, וכל שמעוני' אסור
רק מדרבנן, ולכן כשערינג מותר מס"ס שם לא נמלחו כלל
עם העמאים, ואח"ל נמלחו שם ל"ס
בהם שומן, ור"ל דאינו אסור אלא מדרבנן ואי"כ
הוי ספק דרבנן, ובשער המלך שנפח"ס
ספ"י חמה על הש"ך ופר"ח למס הביאו זה מהסמ"ק
והוא ש"ס ערוך בפסחים ד"ס
במחיר שם כו' וכן הביא בדתי' סקס"ג אף
שהרבה נחמדים חולקים על הש"ך מ"מ
הע"ו

פעלו כן, רק שנשפך חמץ על מים השך
שכן משמע מהאגדה דין י' הרי שם הוי
אפילו בדרכן ס'ם שהרי ה' חז' נחמי
וכן חמץ המנמי ע"ס: [תמנ] דרבנן כו'
ש"ך דין י"ז הביא כן מהח"ח מהא"ס
וכח שדרכיו לריבין ביאור, וגם הלשון
מנומנס, וגם הדינים אינם אמת לפי המובן
לכאורה, רק הש"ך מפרשו על הסדר
כש"ח, ומתחילה מיירי בליסורי דרבנן
בבילה נבילה ואיך מחיין, ואח"כ כנשר
שנחטלס מן העין קיל מיני, ואח"כ דין
הגבינה שיחבאר דממיר מולסו: [תמד]
בבילה כו' ש"ך שם מהא"ס והח"ח כמבואר
בריש סימן זה וסיק"א וכמ"ס נסוף סקי"ט
בכל הני דחשיב שם, וכן מסיפ"ו בבילה,
וכמ"ס השפ"ד בדרכנן אחמיוק איסורא וכן
דין קבוע עליו, וכמ"ס הש"ך והדר קאמר
בילה נבילה וכה"ל, שנשפך לא גזרו ומוהר
אף בלי שום תערובת, ואפילו בספק אם
הוחלפה כמ"ס שם אף שנשאר איסורי דרבנן
מחירים בזה הספק של הוחלפו ולא בנכונות
שיחבאר: [תמה] ואפילו כו' ש"ך נקילור
דיני ס'ם דין י"ז בסופו: [תמו] מחומרא
כו' אור"ה וש"ך שם דין י"ז נמ"ס והדר
קאמר, וכ"כ בסוף סקי"ט דכל איסור נשר
שנחטלס מן העין הוא מחמץ החשש נחחלק
בבילה, והרבה אמוראים נש"ם מחירים,
ולכך כיון דהוי רק מכה ספק מותר משום
ס'ם, בדרכנן לא נבי מעינן אחד כמ"ס
נשפ"ד בדין הב' וכח הש"ך שמה שלא
הו"א הרמ"א בסיק"א מכלל כל האיסורי
דרכנן הא דבשר שנחטלס מן העין דבטל
הוא, משום דלא איירי רק ממה שאסור
מדינא ולא מחומרא, ועוד שבהרמ"ס נחב
רק בשר טוף נחלב וחולין שנחטלו בעזרה
דליה נהו חשש איסור חורה בגופו, רק רבנן
גזרו משום דגד אחר, ובדתי"ש סקס"ט
מהבית מאיר במקום שכל השוחטים והמוכרים

קעו ויש באיסורי [תמנ] דרבנן
דינים חלוקים זו מזו, איך
מתדיין בספק ואיך אוסרין על הדרך
שיתבאר, והיינו כמו בדין נכונות של
עכורים שאסורו חכמים מחשש
הועמד בעור קיבת נבילה, לא נחשב
זה לספק איסור כשי"ח ביון שאסורו
מחשש איסור תורה בגופו ואם הוא
מאיסורי דרבנן שאסורו מחמת גזירת
דבר אחר כמו ביצת [תמד] נבילה,
או ציר דגים טמאים, ובישולי עכורים,
ונולד, ומקצה, בזה אם הוא וראי
איסור ונתערב, אם הוא דבר חשוב
אין במ"ל כמו חהרלה"ת ודבר
שבמנין, ובספק כמו ספק אם נתחלק
בשל איסור, או ספק אם הביצה הוא
מנבילה או משחומה מותר אף בלי
תערובת, [תמה] ואפילו אי נודע
האיסור דרבנן קודם שנווד הספק
ג"כ מותר:

קעז ויש מאיסורי דרבנן שאסורו
רק [תמו] מחומרא כמו בשר
שנתעלם מן העין, זה קיל משאר
איסורי דרבנן שאסורו מהדין, והוי
בזה כך אם נתערב דבר זה ברוב
אף אם הוא חתיכה הרלה"ת מותר
[תמו] כל אחד משום ס'ם ולא כולו
באחד, וכן בנמצאת ולקחו עכורים
שלא בפנינו, ובשיש ספק אם הוא
אותה חתיכה ב"ש שמותר בלא
תערובת, אבל באין רוב רק [תמה]
חד בחד או שאר צד היתר אי
הפטר כל שאין ס'ם אין להחיר בזה:

קעח נכונות [תמט] של נכרים
מחשש העמידו בעור קיבת

נבילה אף שהוא רק מבח ספק, מ"ס
אין דינו כמו ספק איסור תורה, וכן
אין

סס ישראל הוי רק מחומרא עיי"ש: [תמו] כל כו' שפ"ד שם דרך קטעס ס'ם אכל
לא מלך ביטול כיון שהוא מהדברים שאינם בטלים, ובש"ך שם דגש"ס ספק כ"ס שמומר
דא אפילו בבילה נבילה וכיוצא נחב כנז"ל: [תמה] חז' כו' ש"ך שם בפירוש דגרי
הא"ס ומיהו רובא דהמירא לריך כו' הכונה דלא סימא כיון שהוא רק מבח מומרא'יהא דר
בספירים אלו, וליסא כבפנים ע"ס: [תמט] ש" כו' ש"ך דין י"ח והוא דין ס' ס'
אור"ה

קבוצת קיצור הלכות תערובות סימן קי ביאור יתודה קמז

אין דען כודאי איסור דרבנן להתיר
בו בספק אם הוחלפו גבינות של
 ישראל בשל עכרים, רק הוי כודאי
 איסור תורה והוי בספק הוחלפו ספק
 ס"ת, ולא נחשב כס"ס [תנן] ואף
 שיש חילוקין בזה מ"מ העיקר לאסור
 כיון שהחשש איסור תורה הוא
 בגופו :

קעט וכן לענין [תנא] ביטול כשאינו
 בטל מחמת חורלה"ת או
 דבר שבמנין, אף דאיסור גבינה הוי
 משום ספק אינו נחשב כס"ס להתיר
 אף שאינו מענין אחד בדרבנן רק
 הוי כודאי איסור דרבנן שאינו בטל
 בדבר חשוב :

קפ אבל אם יש ספק אם הוחלפה
 גבינה זו בשל עכרים שאסורה
 בשנית, אם נתערבה אח"כ גבינה זו
 באחרות ברוב מותר [תנא] אח"כ
 כל אחת סס"ס ולא בבית אחת וכן
 לא אם נתערב חד בחד [תנא] וה"ל
 שחלבו עכרים הוי כמי גבינות עכרים
 דהוי גופו של איסור, ויש מאחרונים
 [תנא] שמתירין בספק הוחלפה הגבינה
 בשל נכרי אף בנתערב אח"כ רק חד
 בחד

א"ס שאפילו אם כחמשים אסורו רק משום
 המיטות שאם קמדינו כמזכר קיבם, נכילה,
 משאוכו כמו, ודאי איסור מורה, ולכן אף
 שבודאי איסור דרבנן פשוט נכילה, ה"ל ויחלף
 מחירין בספק אם הוחלפה זה גרע מיני,
 וכ"כ הש"ך במוסגר דכ"י די לומר בספק
 איסור מורה רק שבה"ג סי' מותר כס"ס
 כמ"ס הש"ך דין ז' במחיצה בספק אם
 מכשרה או מספק טריפה, והי' מותר בספק
 אם הוחלפה, אבל כשהוא נודאי איסור מורה
 איסור בספק אם הוחלפה, רק שהשפ"ד המה
 סא אף להש"ך ה"ל אינו מותר רק בנתערבו
 המניות וכלל, הרי לא נתערבו והי' די לומר
 ספק איסור מורה, וכ"כ שם, דל"ס ס"ס שחל
 לא הוחלפה ושחל לא הועמדה בקיבה נכילה,
 דהרי הוא כחלו ראינו לכריא כן שבעומדה
 והי' ספק הוחלפו ילא מכלל ס"ס ע"י גודס
 דידעו : [תנן] ואף כו' ספ"ח דין י"ד חולק
 על זה, דנכיוס הוי כדבר שאין לו עיקר
 מ"ס כמ"ס המור ס"ל"ס, והוי ככונס גבינה
 דמתירין בספק הוחלפה, וכפ"י ע"י השפ"ד
 דאם נמצא שחולק הפ"ח והי' רק ודאי
 דרבנן, הרי מפורש בספיק"ה דספק כוסלפה
 הנכ"ה אסורה וע"כ הוי כודאי איסור מורה
 כהש"ך, והי' רק ספק אחד בשל מורה
 ואסור, ובחנ"ד דין י"ז פמה ג"כ על הש"ך

אפילו יכ"י רק משום גזירה דדבר אחר ג"כ אסור בהנחה בבית עכרים בלא סימן כמו פה
 עכרים בלי חומס כמו חמפ"ג וחומץ ומוח"ס, אפילו רק בסמס יינם דאינו אסור, חלף
 משום גזירה, ובדלת"ש סקש"ט הביא מהנחות דשא לחלק בין כמה ספיקות כמו ספק
 ממזג שנתערב, וכן ספק דחלב פוסק, למען יערקף לס"ס, נמצא ג"כ כיון שאסורו מתפשט
 איסור מורה לא יערקף לס"ס, וע"כ שיש לחלק בין אם אסורו והוי ספק או שאסורו
 ופשוטו ודאי כמו גבינות, והביא מהריטב"א יבמות דכ"ג ע"כ, דכשנזר משום איסור מוכה
 יש בו פירסום, ל"א סד"ר לקולא וחלמיה להוציא מבעלס ע"י הספק, אבל באין פירסום
 הוי לקולא : [תנא] ביטול כו' ש"ך שם סוף דין י"ז אבל גבינות של עכרים שנתערבו
 לא בטל בנתערבו כו' ולי"ס ס"ס אף שמדברנן א"ל בגוף ומענין אחר מ"מ הוי כודאי
 איסור, ופירש השפ"ד במחילה כתב הש"ך ודאי איסור מורה, וכלל סיני ודאי איסור
 דרבנן לענין ביטול דאינו בטל בדבר חשוב כהסגלה"ם : [תנא] אח"כ כו' ש"ך שם בסוף
 דין י"ז, ודין י"ח דלריך ב' ספיקות חוץ הספק הראשון של העמידו והי' ספק הוחלפה
 רק סימך כשנתערבה אח"כ ברוב, ורק מס"ס כל אחת לבדה כמ"ס השפ"ד, והוא כמ"ס
 הש"ך, סקס"כ בין להמחבר של בגופו בין להרמ"א של ספק א' מ"ס מותר בזה כיון שהוא
 מדרבנן והמחבר בגופו ג"כ מיירי רק בדאורייתא, וכ"כ הש"ך בקיצור דין י"ח ברוב והוא
 חכ"ס דבשר שמה"ע ה"ל דל"מ חד בחד : [תנא] וה"ל כו' חכ"א כס"ג דין כ"ב מרילי
 ולי' ביכס שעשאו מזה גבינה : [תנא] שמתירין כו' בשפר בית יחזק שכתב"ש סק"ח

בחד, וכבר נתבאר דבשסקדין
בספיקא דרבנן הוא אפילו ביש
וראי איסור בתערובת רק ספק שם
אין זה האיסור :

קפא אם הספק הוא באיסור תורת
ומצד אחד בא לו שהוא
מדרבנן כמו שמה' הי' לו להתבטל
ורק מדרבנן אין בטל כמו דבר
חשוב או בעי' וכיוצא. זה נקרא עי'
[תנה] גילגול דרבנן ואין אוסרין בזה
סדר לקולא וחלוק זה מדרין [תנה]
נשפך שמתירין בסין במינו כיון שאין
שם

כיון שלפניה מותר לנמרי כמיל סקמח'ט
דכיו כשאר איסור דרבנן, ולכך אף שלפניה
הוי מערובת חד נחד כגופו של איסור, מ"מ
כאן יש להקל וכבר נז"ל סיק'ו סקט'ו מה
שהביא הטו"ז מהא"ה לענין ספק שם
הוליא כבינה שיש בה דם לבסוף שאפילו אם
דם בליס דרבנן אוסר ג"כ האו"ה דכסה"ג
שכבר נאסר כל דמיקון רבנן כו' ואין
אומרים סדר לקולא והטו"ז הקשה עליו
מריש בילה במקילין דרבנן בספק נחלק,
ודעתו רק משום דק"ל דם בליס כה"ג הוי
מ"ה כל שאין רוב במינו כבסיס"ו, ואף
שהקו"ה"כ דחה ראיית הטו"ז מריש בילה,
מ"מ כתב הפרמ"ג שכן הלכה כהטו"ז,

ופביאו בדמ"ס סקט"מ ע"י"ט :

בח[דיני ספק דאורייתא עי' גילגול דרבנן.

[תנה] גילגול כו' ש"ך דין י"ט בחור דבריו מהד"מ, ומקורו נז"ל סקט"מ בספק
אחד בנזף ואחר בתערובת כפלוגתא דר"מ ור"י בספק דרוסה שנערכה
שהביא הכ"י מהמלא כחוב הקושיא הכי' למה לא מחירין משום ספקא דרבנן לקולא, דהא
אפילו ודאי דרם אינו אוסר אלא מדרבנן, כיון שמה' בטילה ברוב אי לאו משום בעי',
ומירין דר"מ דאם עיקר הספק הוי אוסר מ"ה אלא מדר אחר כל לו שהוא מדרבנן שמה'
הי' לו להחבטל ורבנן גזרו בדבר חשוב שלא להחבטל ל"א בזה סדר לקולא, וסייס שכ"כ
האו"ה [היינו של גבינות הגל] שכל שיש חשש איסור ל"א ב"י סדר לקולא, והטו"ז סק"ב
י"ש דאין כאן היסור מ"ס בנזף האיסור רק מדר הכיטול ורבנן אמרו שכל שיש דבר חשוב
ל"מ ביטול ברוב, וכ"כ הטו"ז בסיק'ו סק"ב שדבר זה כלל לכל מקום שלא נחשב ספק
איסור דאורייתא להיטור מחמת שיש לו ביטול ברוב, ול"ן עלמו אסיס"ו דשם כתב ג"כ
בסק"ה דאי הי' דם בליס אוסר מ"ה, אף שהי' דם במקום שאוסר רק מספק וסי'
תערובת ברוב במינו והוי מחילא ספק דרבנן, מ"מ הוי כודאי איסור מורה וכמו חד
בחד דל"מ אח"כ ספק תערובת ברוב, ורמ"א בסמ"ן זה סק"ג, ורק שם כש"ס רובו סמכין
אח"כ דם בליס דרבנן אבל בלא זה אין להקל, ובשפ"ר סק"ט חקר מאין הוליא הרמ"א
ז"ל דין זה, אי מבשר שנחטלס מן העין הא גרע מבילת נכילה ובטל הוא, ואי מגבינות
הא החס חמיר מספק מורה ועשאוהו כודאי איסור מורה, אבל בספק מורה י"ל אף
פ"י גילגול הוי דרבנן, ומ"מ הדין הוא אחת וכמ"ס הש"ך כאן, ובנוב"מ יו"ד סי"ג חמה
על הרי"ף ז"ל בפ"ב דפסחים כפלוגתא דנחנקשו שאוסר החיטין ומחיר החבטל משום
דמשהו דרבנן הוא והא הו"ל פ"י גילגול, ור"מ למדן דספק פלוגתא חלוק מספק מעשה,
ורחם זה, ודעתו דרק במה שאנו רולין להחיר גם הספק מורה כמו שם הספק דרוסה
בזה אין מקילין אבל שם שמעליכין החטים ונשאר רק הטעם אין קפידא בזה, אך לפ"י
הו"ל להקל בספק טריפה במין במינו דל"כ ששים ואינו כן שהרי אפילו באיסור דרבנן
בצי ששים וע"כ הטעם שנמינו כיון שנא"מ אוסר מ"ה לא רלו חכמים להקל דרבנן,
[ולקמן יחבאר שנאמת לכמה אחרונים מקילין במינו בספק ברוב] ובחמץ שנס האינו מינו
הוי רק דרבנן כיון שהוא משהו ספיר מחירין בטעם ולא גזרינן פ"י"ט : [תנה] נשפך
כו' הטו"ז סי"ו מחלק בין נשפך במינו שמחירין משום דשם יש כאן ודאי איסור מדר

רק

קרבן קצוד הלכות תערובות סימן קי ביאור יהודה קמט 296

שם ספק דאורייתא רק ודאי איסור
תורה שבמל' מיה וכאן אנו עושין
ספק תורה לספק דרבנן אין מתירין:
קפב אם יש ספק שמא אין כאן
 [תנז] איסור כלל בזה אנו
 מתירין אפילו באיסור תורה, כמו
 שטקלין בשני קדירות לתלות בהיהר
 באיסור תורה ושיעור דרבנן כמו
 ברוב במינו בלה, דזה הוי כמו
 במחמת עצמו דרבנן:

קפג אם אין הספק בנף אחד רק
 בשני' נופים כמו ביצה [תנח]
 מתרנגולת שיש בה ספק בשחיטה
 שמתירין הביצה מכח ספק ביצת
 נבילה דרבנן [תנמ] אבל ספק טריפה
 שבישלו בכלים ונשתהו הכלים עד
 אחר מעליע מי' אין להתיר להשתמש
 בהם ככתחילה, [תס] ואפילו בישלו
 ספק טריפה במינו ברוב בלח מי' מים
 אסור הכלי אחר מעליע:

קפד אם לא [תסא] נודע הספק עד
 אחר שנעשה דרבנן כמו בתוך
 התערובות

רק יש תקנה מלך ניטול בלח דאורייתא איס.
 אלא שמדברנן לדין ס' בזה אנו חולין
 בנשפך וחולין שבי' ס', וכי' בסיק' וכתב
 כאן דין יט' הדיא מהמנחי' ככפנים כל שאנו
 מקילין באיסור תורה ספק לומר מסי' ליהוי
 ספיקא דרבנן זה לא אמרינן, וקלס' שם
 הפרמ' וזהו כהטו' במ' דשם יש ודאי
 איסור תורה היינו לא ספק איסור תורה,
 ובערוך השלחן ספק' כחכ' שאנו מבין מ'ס
 המנחי', וכחכ' הוא גי' ע"פ חילוק הש"ך
 שימאלר בשני קדירות באיסור תורה ושיטא
 דרבנן, משום דשם ספק אס' יש כלל איסור,
 כמו כן בזה דנשפך אף שדברר לה יש
 בילה, מ'מ' בנחמ' ד'פ' יש סוכר בלח אין
 בילה ושמה נשפך באיסור ואין כאן איסור
 כלל עיי' [תנז] איסור כו' זה כחכ'
 הש"ך דין יט' ליישכ' מהא דסיק'א בשני
 קדירות ויש רוב במינו חולין באיסור לאיסור
 נפל מכח סד'ר לקולא, דשם כיון שהקדירה
 של הימר ויכול להיות שאין כאן איסור כלל,
 אבל כאן הרי יש ודאי ספק טריפה
 בהתערובת, וכן העלה בקיאר דיני ס'ס' ד'ט',
 כמ'ס שם בד'א כו' וכי' ספד'ת, והשפ'ד
 דשם הקדירה לא איחרע כלל וקיימא בחזקת הימר ומירון המנחי' עולה גם אסיק'א,
 שהרי גם שם הוי באיסור ודאי ולא ספק, ובביתא ארס' ס'ז ו' ד'ה' ואמנס' כו' פירש
 להש"ך דבסיל'א וסיק'א יכולין לומר שגם איסור דרבנן אין כאן שנפל ההימר לשם,
 אבל ספק דרוסה שנתבטל מ'ה מ'מ' איסור דרבנן להיכן הלה, ואין לומר סד'ר לקולא
 כיון שכבר אסרנו מספק וכן בסיס' אי דס' בליס מ'ה, מ'מ' עדיין מדרבנן אסור ולר'ך
 ס' עיי' [תנח] מתרנגולת כו' כי' הפד'ת דין ח' לחלק בין כך דסיפ'ו שמחיר הש"ך
 שם סק'א הנילס ככפנס אף דהוי ע"י גילגול החילוק דשם הם שני נופים מתרנגולת הוי
 מ'ה והבילה הוי דרבנן, אבל בספק טריפה אנו רולין להחיר הספק טריפה זה הוי גוף
 אחד ושייך מחילה אסרנו: [תנמ] אבל כו' וכו' דין המהריב'ל שהביאו הפד'ת שם ושפ'ד
 ופח'ש סק'ט, בספק טריפה שבישלו בכלים לפני' להשתמש בלוחן כלים לאחר מעליע
 מטעם סד'ר לקולא, ות'לה לה בפלוגתא ר'ה ור'י ואוסר, וכחכ' הפד'ת לחילוק הניל' בין
 מתרנגולת ובילה, דכאן וברין מהריב'ל שאנו רולין להחיר הספק טריפה עלמה, או ברין
 מהריב'ל הספק טריפה עלמה אסרנו משום ספיקא דאורייתא, ואח"כ אנו בליס להפ'ד
 טליטא עלמו מלך אחר אינו ברין, ועוד שהרי הכלים עלמס' בו ביום נאסרו מחמת סד'א,
 ואח"כ אנו בליס להחירם מלך אחר, ככה' לא נדונס כסד'ר לקולא עיי'ס ופירש השפ'ד
 לחירוק א' הוי גוף אחד ככלווע והכשר ומחילה אסרנו: [תס] ואפילו כו' זה מלוי' ככ'
 מירולי הפד'ת הניל' כמ'ס השפ'ד דין יט', דלחירוק הכ' משום ס'י' הכלוע ספק תורה אי'כ
 ככה' ס'י' לנו להקל שהרי כה'ג אסרו מיד הכלי מיד רק מדרבנן, אבל למי' א' משום
 מחילה אסרנו אף כה'ג אסור וסייס השפ'ד דיש להחמיר והיינו כמי' הא': [תסא] נודע
 כו' כבר נז'ל סקס'כ'ט סע'ה חירוק המלא כתוב שכנ'י בסינ'י מחיר הש"ך בספק אחר
 כננף

התערובות של חדרה"ת או כנפל
הספק למינו ברוב בלח או שבישור
הספק איסור בהכלים ונודע אחר
מעליע שהי' ספק טריפה יש בזה
אוסרים ומתירים ויש להתיר בהפסיד
ומביש כשיש עוד סניפים או שהספק
איסור נודע רק בתוך התערובות
ונתגלגל לדרבנן אף שרתוק המציאות
בזה :

קפה בשמחירין הכלים באחר מעליע
בלא נודע אפילו אם [תסב]
נשאר עוד מן הבשר בעין ג'כ
מתירין בדרבנן. בפרט שהי' הפריפות
מחמ' בחלל הגוף באופן דהיי ספק
ובישור החלב בהכלים שיכול להיות
הבשר אסור והחלב מותר מתירין.
ויש שמקדין בספק [תסב] פלוגתא
בעי' גילגול אף שבספק במקרה
מתמירין :

קפו אם [תסב] בישור בבדי מאכל
שהי' ידוע בשעת הבישור אם
המאכל

ובהרבה מקומות פעם מיקל ופעם מחמיר, וכוונתי' סלי' מיקל במינו ברוב כמליה
במים בראש וספק טריפה, מעט לא נודע הספק של מים בראש עד אחר מליה וכו'
סלי' היתר זה של לא נודע לענין חתיכה ברה"מ, הביאו הלבוש'ר בחידושי' דינים
סקקל'ד, ומה שהנב'י סלי' סד'ה וסנה' אבר'ר כו' הבלע זה בדבריו ולא הביאו רק לסניף
כתב הלבוש'ר שם סקקט'י דש' בסי'כ ל'ה הפמ'ר, והוא סומך רק אש'ך ולא אשנח'י
ושאר אחרונים שמחמיר'ם בפשיטות, ויחבאר מסקנת הלבוש'ר בזה, וכן הביא בדת'ש שם
הרבה אוסרים, הבית אפרים רק לא מהדר עובדא בהפמ'ר, וכן הבית שלמה רק בצירוף
סניפין או הפסד רב מאוד, והיד יהודה מיקל רק באם האיסור נולד בהתערובת הספק
איסור ומשם נתגלגל לדרבנן, וקשה זה להיות במליאות, וכן הביא שם מהחמודי' דניאל
להחמיר ורק בלעולם ל'ה מ'ה אסור : [תסב] נישאר כו' הוא מחשבות רעק'א וז'
סיע'ט הביאו פת'ש סק'ט, אף שבוש' האופן הי' סביר לאסור מ'ה חסיר ג'כ, כסי'מ,
וכנידון יד'י' שיכול להיות שהמחט לא יקב' לאברים פנימים רק סומך לשחיטה שהבשר
אסור והחלב מותר, יש לדון על הכלים של החלב להחמיר באין ב'י עיי'ש, ובד'ת'ש
סקק'א מחמנה יהודה מחלק בזה, וכחכ' דמה שמחמיר הגרע'א וז' הוא כהי' עוד צירוף
סניפים : [תסב] פלוגתא כו' בשפ'ד רין א' כחכ' דאף בספק פלוגתא דרבנמא הוא לענין
סי'ם, וכן הוכיח מה' דשני שעירים הנ'ל, ובד'ת'ש סקק'א מביא ישראל וכו'כ בסקק'יכ
מחמיר החוקה שבספק פלוגתא מקלין בעי' גילגול אף שבמחנה למך נראה בפ'ד ובכורות
שאין חילוק להאוסרין עי' גילגול, ויחבאר בזה מהלבוש'ר : [תסב] בישור כו' דבר זה
הוא מחשבות רעק'א וז' סימ'ט הביאו הפת'ש סק'יט והשאלה הי' באופן הנ' שבפנים
אחזק בטעם המהריב'ל שאוסר הכלים באחר המעליע בה' וינים הראשונים יש קולא
וחומר'א והעלה כעובדא יד'י' ככפנים כיון שיש כמה סיפיים בזה :

מתוסקים

בנוף כסי'ם בלא נודע עד אחר התערובת
בהפמ'ר וסממ'ל עי' אכילה שנים שנים,
ולאסמ'ר'ים בלא שנים ג'כ והפמ'ר לכד,
ובפמ'ש כחכ' דמשמעות דברי מהריב'ל
הוא אף בלא נודע עד אח'כ אבל בשפ'ד
דין א' כסכ' דכיון שחולה לה מהריב'ל
כר'ה ור'י, וכמו שמחמירין שם בלא נודע
ה'ה בוס ומאי שהלריך הס'ך שנים שנים
ולא החיר משום סד'ר בעי' גילגול ולא
נודע י'ל ביבס לאכול כ' כ' ל'ש הפמ'ר,
אבל בלא יש להחמיר בהפמ'ר, ואף שמהר"ם
אבר'ק לובלין סי' ה' [אינו מהר"ם לובלין
רק הוא מוהר"ם רוטינבורק אחרון] אוסר
בזה בלא נודע ג'כ, מ'מ במוהריב'ל משמע
כן, וכי'כ ככנה'ג סינ'י דתירוק הב'י על
המ'כ קאי ג'כ על עי' גילגול, ובמשננות
סינ'י'א סק'ה מחמיר במינו בלא ברוב בספק
בלא נודע בהפמ'ר, וכי'כ בדת'ש סקק'י'א
מביא ישראל, ודע'ק סינ'י'א להקל, ומ'מ
במשננות סינ'י'א אוסר לסעו'י' שם, וי'ל
לסעו'י' אין מעלה בלא נודע כמ'ש בספק
אחר בנוף ובעי'ה רק להש'ך ומחמ'ר,

קידוק קיצור הלכות תערוכות סטן קי ביאור יהודה קמפ

[תסח] טהפוסקים נו' כי כ' לטושי' נחיד
 סקל'ד ממש' סק'ד בפגלי' שחי' יכול
 להטוע' מחילה, ומ' כיון שסכמ'נ' חילק
 בכל עווי' בלא נודע אין נטעין בו, אף
 יכול להטוע' : [תסו] ובלא נו' לטושי'
 סקל'ת : [תסז] נוף נו' לטושי' שם סק'מ
 נחמרה סמרה, ומחירין כזה בלי הפסד :
 [תסח] בין מי' זה למד הלנושי' סקמ'כ
 מי' מסי' שחמיר הרמ'א משום סרי'ס
 של דס בלי' דרבנן אף דק'יל דס בלי'ס
 מ'ה, ואף שלא סוכא זה נשוי'ע, מ'מ סמ'א
 ז'ל סביא' לסניף, ומשמע שנס נטוע' מחיר
 הרמ'א כמ'ס הלנושי' שם, ואין חילוק בין
 נודע קודם המעלי' או בשעת כישול ורק
 נמזיד הוי כמכטל איסור כמזיד, אבל בלא
 סוכא כלל אפילו סניף לא הוי דלי' ל'ס
 שמקי בטלי סשוי'ע להביא'ס, זה דין סבי' של
 לטושי' שם : [תסס] כמר נו' לטושי' שם
 סקק'ג לענין בלי'ס כישול ושם בסי'ס
 מחיר הרמ'א ביש רוב משום דס בלי'ס
 דרבנן סמכין אוה כשי'ס רוב מינו דבטל
 מ'ה, ואף סכרי סמי'ס הוי אינו מינו מ'מ
 אמרינן סליק כמ'ס העו'י' סיס'ו בלחמי'ס
 כה'ג, וממילא להס'ך שאוסר בסיל'ת בלחמי'ס
 אח סאינו מינו, הוי סמי'ס וסקרי'ס אסורי'ס
 ורק כהפמ'ר כשנתערבו סקרי'ס או סמי'ס
 למקוס אחר סמכין אהבי'ס וסו'י' ומנחי'
 לסמיר גס סאינו מינו כמ'ס הלנושי'
 סקק'ו, ומשום זה כתב בסקק'ט'ז ואילך
 דבכל ספק סריפס כמו מי'ס כמות וכיוצא
 תליא גי'כ בכל סרי'ס הכל, וכמ'ס כנובי'
 וחינו כסי'כ כססניף אף בלי הפסד כיון
 שסרש'מ מחיר לגמרי והוזכר דעתו כשוי'ע
 הוי מותר אף כנודע, ובסיל'כ הוזכר לא
 נודע, כיון שסאיסור אין לו מחירין כשוי'ע,
 ובסיל'כ גי'כ בלא נודע כיון שאין סימ'ר
 כשוי'ע עיי'ס : [תע] נתבאר כי היינו
 סגול סיל'ת סקל'א מהטבי' סיל'כ ולנושי'
 סקק'ג'א, כיון שאינו מתערב יספ במל'סה,
 וכן יש ספק אס נגעו כולס נגי'ס ממש,
 ומ'מ כתב בסקק'יט דכמינו כרוב אין לחוש
 שחא לא נגע רק באחד לכד והוי רק אחד
 נחד אף ססנובי' סי'כ וסיל'כ מוש'ס לזה, מ'מ י'ל דנגד דלורייחא יש סיס' של נופ' וסל

המאכל. כאשר או אסור, ולאחר
 המעלי' נשכח אם ה' אסור, וכן
 בספק אם בשרו בו בשר או ירק
 ואחר המעלי' רוצה להשתמש בו
 חלב, וכן בכלי חרס ישנים מעורבים
 אחר יב'ת ואין ידוע אם הם של
 בשר או חלב, יש להתיר בזה
 האחרון ע"י הגעלה אף בכלי חרס :
קפז ויש [תסח] טהפוסקים שהעלו
 בדין זה כך, בספק איסור
 תורה שאין בו מחלוקת שאסור מ'ה,
 ונודע בתוך המעלי' מהספק אסורה
 הכלי לעולם, [תסו] וכלא נודע עד
 אחר המעלי' אם אין יכול להתוודע
 תחילה טוהרת הכלי בהפסד קצת,
 ואם יכול להתוודע בהפמ'ר יש
 להתיר, ובאין הפמ'ר הוי רק הסתיר
 אין נוערין אותו, בין בספק בגוף או
 בפ'ונתא בלי הכרעה :

קפה אם [תסז] נוף האיסור ליש
 אומרים הוא מדרבנן וכי'ש
 שיש מתירים אותו לגמרי, בלא נודע
 עד אחר מעלי' טוהר בלי הפסד
 בלי, ובנודע [תסח] בין כשהיתה בת
 יומה, בין בשעת הבישול כשהי'
 בשוגג, אם הובא דעת המתירים
 בשוי'ע אף אם הוכרע כהאוסרים יש
 להתיר אחר מעלי', ואם לא הוזכר
 דעתם בשוי'ע אין להתיר בלי :

קפט כמו שהרין בכלים אחר מעלי'ע
 [תסס] כמו כן בנמ'ח או
 נתבשל ספק סריפס במינו מתירין
 כשלא נודע הספק עד אחר התערובת,
 והי' רוב משום סד'ר לקולא כשנ'ת,
 ובנתבשל עם אינו מינו גי'כ יש
 לאסור האינו מינו ולהתיר המינו
 משום סליק, ואם נתערב האי'מ באחר
 או המיס והקרי'ה שנתערבו יש
 להתיר בהפמ'ר :

קצ כבר [תע] נתבאר רמלי'ה
 חלוק מבישול לענין זה שבמלי'ה
 אין

בניאור דלכות תעורבות סימן קי קיצור יהודה

אין להתיר בנמלה גם עם אינו מינו
 לומר סליק האיני מינו ומתירין רק
 המינו, אף שיש ספק גם ביש רוב
 במינו שמא לא נגע רק באחד וליה
 רוב להתיר, מינו מתירין המינו אבל
 האיני מינו אסור אף בהפסד, ורק
 להתירין בכל מליחה בספק מריפה
 משום מינו של מליחה בקליפה:

קצא כשמתירין בנמלה במינו [תעא]
 משום סדר בלא נודע עד
 אחר המליחה, אם הי' ג'כ בזה
 תעורבות שאינה ניכרת והוא ההרלהית,
 יש לעיין אם יש להתיר ג'כ מצד
 העדר הביטול שהוא מדרבנן והוי'
 ג'כ סדר שמתירין בלא נודע, וכן
 בשאר דרבנן כמו בבישלו בלי מליחה
 להסוברים דם שבישלו דרבנן אף אם
 הוא באינו מינו:

כבר

הנובי, ומקיימין עיקר להחיר, וכן זכרני אלל אזי זקני
 מוכר' ר' לעביל דיל דמוץ בלאדז שהי' אללו שלל בנ' אוזות שהי' אחת ביניהם
 ספק טריפה ומלחו ביחד, והחיר ע"פ השבות יעקב בעגל פה מין במליחה בקליפה
 מינו, ולמחרתו אמר לי כי נשכח ממנו בשעת מטעה מכל ענין התעורבות שהי'
 אינו ניכר איזה הטריפה, והוא ההרלהית שאינה בטלה, אך מינו אמר שאין חשש כיון
 שלא נודע מהספק עד אחר התעורבות ומחירין בכל ע"י גילגול בלא נודע בהפסד
 כמיל ולא בהיחר, ואיכ' להלבוש'ר המיל הוי' היחר השבות יעקב במליחה בקליפה נלרך
 רק באם ניכר הספק טריפה, או באינו מינו, או במינו ואין רוב נגדו, או בנודע קודם
 שמתערב, אלל בלא נודע הרי אף בביטול כששייך סליק האיני מינו בטל ברוב מינו ורק
 מדרבנן לריך מי והוי' סדר שמתירין בלא נודע מחילה, וכיכ' בספר נפש חיי' בוי'ר סיכ'א
 שאפילו יש מזה הטוק הטריפה עוד מה שניכר, או מה שנודע ואוסרין אותו מינו השאר
 מותר כי הטעם הוי' מינו שבטל מינו כמיל וכן מיל סיק'ו סק'ו לענין מחילה נעשה נבילה
 בשאר איסורין דהוי' דרבנן מחירין בספק איסור כשלא נודע עד אחר ביטול השני עיי'ש,
 ומה שכתב במשמ'ס סיק'א בחיר אות ד' מספר נאות דשא שאין להחיר בספק טריפה
 במינו בלא נודע כמו שאוסר הפרמ'ג מהררי' מיל אכד'ק לובלין, ומנובי'ת סיני משום
 גזירה דאינו מינו, איי' דהפרמ'ג הביא רק להאוסר בכל ע"י גילגול אף בלא נודע כמו
 למהריב"ל, אי אוסר גם בלא נודע, אלל להפרמ'ג מהנכה'ג והאזרונים הגיל סקמ'ס
 שסוברים דמחירים בלא נודע אין חילוק בין איסור דרבנן כמו ההרלהית או איסור דרבנן
 של מינו ברוב בלא פחות מינו מחירין הכל משום סדר, וכיכ' בדרת'ש בקרל'ז מספר יד
 אלימלך כבישלה בשר שספק נמלה ברוב מינה, והיחה זוכרת או ועמה נשכח, החיר משום
 ע"י גילגול בלא נודע ספק מליחה עד אחר המינה דרבנן, וגם האיני מינו משום דם
 שבישלו דרבנן, ומה שהלריך הרמ"א היחר של דם בליס דרבנן בסיס'ו כשהי' רוב במינו
 ולא משום זה הספק לבד של מינו ברוב שהוא רק דרבנן מיל סקמ'סו שהלבוש'ר
 מוקי לה בנודע עיי'ש:

קצב כבר נתבאר לענין איזה מיקרי [תעב] נודע, שבמקום שהיריעה הוא קולא כמו בחזר וניעור צריך דוקא ידיעת בעלים, ולא ידיעת אחר, ובמקום שהיריעה הוא להומרא, כמו במפיל צים או פירש שמתירין רק בלא נודע, הוי אפילו ביריעת אחר ג"כ נודע להחמיר, ויש [תעג] מספקין בנודע אז מהדבר הריעותא רק לא ידע שזה אסור עד אחר שנתערב, [תעד] וכן בנודע קודם רק לא הוי אז עוד חלות האיסור אם הוי בלא נודע, וליש מאחרונים בנודע [תעה] להמשלח קודם, רק אז הוי עוד תקנה לאיסור זה ועכשיו אין תקנה הוי זה כלא נודע קודם שמתירין בעי' גילגול כשנית :

קצג אף במקום שמתירין [תעו] בכלים באחר מעליע מים אין להתיר בנודע קודם מעליע אחר לינת לילה משום ס"ס של ספק טריפה ויש ספק פוגם אפילו להתיר להשהותו עד אחר מעליע [העו] ואף כשבישלו בשר בכלים אחר לינת לילה יש הבישול מבשר ספק איסור של תערובת חד בחד בנודע קודם מ"מ קשה להתיר בזה עכ"פ בהשמיך כבר :

[תעב] נודע כו' היינו הנו"ל סיג' סקס"ט מחרטק"א מהירושלמי וספר הארוך מהש"ך, ובסיק"ט סקס"ז לענין ביטול להשיך שם דל"ש ביטול בלא נודע, וכן במשנתם פושטת, הוי כמו ידיעת עכו"ם, אבל ידיעת המורה הוי נודע כיון שקיבלו נאמנותו עליהם, ועוד כמה דברים השייכים לענין נודע עיי"ש : [תעג] מספקין כו' בדת"ש סקל"ח מניח ילחך הנכ"ט, כמו שגשבר גפו ולא ידע שיש בו חשש איסור ונתערב, ונודע לו אח"כ שהיון שזה אסור, אם מיקרי נודעו ב' הספיקות ביחד, דיל"ל ס"ס כבר חל עליו שם איסור ומסרון ידיעת אין מועיל בזה, וכחב דלרבנן דסוכרים בנדרים דפ"ז דמקלח ידיעת לילה ככל ידיעת, ומיקרי לא נודע האיסור לענין ספק אחר בגוף ובעי"ת ומיקל אף בלי הפמ"ר, [ימ"ש] שם כיון שבהפמ"ר סמכין על רוב הפוסקים להקל אפילו בנודע קודם ספק הראשון, איי מהו אם לא נחשבה"ת שמיקל הניד"א כנו"ל סקס"ט:] [תעד] וכן כו' דת"ש סקל"ט מהניח ילחך דכל הטעם של ספק אחד בגוף ובעי"ת כיון שכבר אסרתו כו' וזה שהי' קידם החלות איסור לא אסרתו עוד יש להחיר אף בנודע קודם : [תעה] להמשלח כו' דת"ש סקל"ז מספר יד אלימלך הנו"ל סקס"ט שלהמשלח הבשר הוי בשעה ששלחה נודע אם נמלח או לא, רק עתה מסופקת מ"מ כיון שהי' אז בשעת י"ש עור על הבשר, רק אח"כ והי' מינו רוב היתר, ואף לה'בוס"ר מותר הרוטב והקדירה וכלן הוי דם שביטלו ספיקא דרבנן עיי"ש : [תעו] בכלים כו' בדת"ש סקס"ז הביא בן בשם קנאה סופרים להמחרש"ק ז"ל שנשאל למה לא נקל גם קודם מעליע אחרי לינת לילה, לזקק דעת הפוסקים לספק דלינת לילה, לומר שמא כשרה ושמא הלכה כר"ם ז"ל דלינת לילה פוגמת, ואי משום דשיל"מ שיכול להמתין עד לאחר מעליע, עכ"פ נחיר להשהותו מעליע ויהי' מותר וכחב שם חירולים לזה, וסיימו להחיר לכתחילה לבשל בכלים הנ"ל, עיי"ש : [תעז] ואף כו' בדת"ש סקס"ה הביא בשם זרבה יעקב שהי' תערובת במקולין חד בחד נודע טריפה, ובכריזו שהבשר אסור וגם הכלים, ובאו לשאול על מה שביטלו אחר לינת לילה של ביטול הטריפה והחיר ע"פ הש"ך דין זה הנו"ל סקל"ב שמחיר הבינה אפילו בנודע הספק טריפה בחרגנולת מחמילה שלגבי הבינה הוי הב' ספיקות כאחד, כמו בן בזה ע"פ החו"ד הנ"ל סיק"ג שנקרא שגלינת לילה בין הבשר להמים הוי הב' ספיקות, של לינת לילה ושל אין חגיג בש"א כאחד, ה"ס בזה הוי הטעם של הבשר שמא מהכשירה, ואח"ל מטרפה שמא פוגם והוי

קצד יש אימרים שאם [תענו] לספק דרבנן תלוי באיסור תורה, אם אין לדון על האיסור תורה עצמו שבכל אופנים אסור הוא ודנין רק על הדרבנן בזה מקילין בדרבנן, אבל כשיש ספק על הדאורייתא שצריכין להחמיר בו אין מקילין גיב בהדרבנן משום תרתי דסתרי:

קצה יש [תעט] מאחרונים שמסתפקים באם הי' מתחילה ספק בדרבנן כמו בחטין בשעה חמישית שאסור מדרבנן והיו ספק באופן שמתירין, אם מחמירין אח"כ בשעה ששית, או רחוי כמו במ"ה שנתגלגל לדרבנן שאין מקילין, כמו כן בזה כיון שהותר, ואף כשהוא הדרבנן יש לספק בו אם להתיר בה לומר שאינה חטין ולאחר שש נחמיר לומר שהוא חטין:

קצו כל ספק דרבנן שיש לו [תפ] חזקת איסור אף באין לו עיקר מ"ה אין הולכין בו להקל [תפא] ואף שיש תולקים ומתירים אף באותו איסור

זה ענין להוציא סקש"ד מהמג"א סקש"ד דבמ"ז שהם דברים נפרדים, וכאן חולק זה בזה, וכן לא דמי לע"י גילגול: [תעט] מאחרונים כי הוא מספר בית יחזק שדח"ט סקש"ד, ד"ל כיון שכבר נקרא שם היסור אין יכולין לאסרה, וכחך דאפילו להרמב"ם דספק מ"ה לקולא, מ"מ כיון שכל זמן שלא הגיע שעה ששית אין מ"ה ג"מ בהך ספק, ורק אז כשמגיע שעה ו' נולד ספק ולריכין להתמיר ג', וי"ל אף בשעה חמישית כיון שמי' יח' אסורה אחר שש מספק אין להחמיר עתה לומר שאינה חמץ, ואח"כ בשעה ו' נאמר שהוא חמץ והיו תרתי דסתרי:

בטו דיני ספיקא דרבנן בחזקת איסור, ובחד בחד.

[תפ] **חזקת** כי ש"ך רין ב' ומקורו מהא דמוסכא עירובין דל"ה ור"ל, המ"ל סקש"ד לענין ספק עירוב דמייח שם מטומאה וטבילה, אף דלפי חד חידוש דבנמ' ה"ז זה רק כמה שיש לו עיקר מ"ה כמו טומאה, מ"מ לאידך חידוש' ה"ז כן לר' יוסי אף בלין לו עיקר מ"ה כמו עירוב למ"ד חזו"מ דרבנן כפירש"י ז"ל שם וקיי"ל כן, ומס' שכתב הרשב"א רק לשינויא קמא, היינו להשאל שח' סוכר בכל ספיקות דרבנן כן הוא, פירש לו הרשב"א דלחד שינויא לימא [וכנ"ב] סיס"ה חמה מאוד על זה הש"ך שמתיר כן בהרשב"א אבל בלחמ' הוא לדיד' אסור בכל איסורי דרבנן בחזקת איסור, ור"י שהרי אסור במ"ס במקום חזקה, ולהרשב"א ה"ז ספק אחד בדרבנן כמו ס"ס בדאורייתא: [תפא] ואף כי הפרי"ח דין ט"ו וכ"כ השפ"ד סק"כ מהמנהג למלך ומנח"י כתבו כיון שכל ספק

יוסי ס"ס וכשר הכשר, ור"ב אחר סוכר בעיניו וקלסוהו לספק, כ"כ, אך כ"כ דמ"ס כתב ע"ס ה"ל סק"ג סקש"ד מהפרי"ח אין זה עירוב לס"ס בדאורייתא, וכן ה"ז מ"י קולי בהפ"ח של ל"ה ל"ה, ושל ב"ה להש"ך, וז"ל משום כ"י י"ל בספומ"ל וכדומה מקילין בהרי קולי רק יש לשקול זה אם דומה להש"ך וגם נוף היסור הש"ך קשה מאוד כ"ל: [תענו] הספק כי דבר זה מהפרי"ח מהנבי"ק יו"ד סיס"ה ד"ס ובעירובין כי ספק חרומה מצטור יוס' נטמאה או משחטינה לר' יוסי ספק עירוב כשר, אבל עירוב נחרומה ספק טהורה או טמאה אין זה ספק עירוב כשר, ואין הטעם משום דבעי חזקה היסור שהרי בחזקה היסור אף במ"ה מותר רק הטעם בספק בעוד יוס' או משחטינה אין דנין על הנחרומה שהרי ס"ס הוא טמאה יח' בע"י או משחטינה, ואין נ"מ אלא רק לענין עירוב ה"ז סרי"ר לקולא, אבל בספק טמאה או טהורה שדנין על הנחרומה עלמה ולריכין להתמיר מסד"א, גם בעירוב אין יכולין להקל דה"ז תרתי דסתרי, והסמ"ע כן מלשון הרמ"ל כ"י פט"ו שאינו טהורה הראוי, וכן מה"ס שם מ"ס לגבי אכילת ט"י"ש והוא דמ"ס סקש"ד, ואין זה ענין להוציא סקש"ד מהמג"א סקש"ד דבמ"ז שהם דברים נפרדים, וכאן חולק זה בזה, וכן לא דמי לע"י גילגול: [תעט] מאחרונים כי הוא מספר בית יחזק שדח"ט סקש"ד, ד"ל כיון שכבר נקרא שם היסור אין יכולין לאסרה, וכחך דאפילו להרמב"ם דספק מ"ה לקולא, מ"מ כיון שכל זמן שלא הגיע שעה ששית אין מ"ה ג"מ בהך ספק, ורק אז כשמגיע שעה ו' נולד ספק ולריכין להתמיר ג', וי"ל אף בשעה חמישית כיון שמי' יח' אסורה אחר שש מספק אין להחמיר עתה לומר שאינה חמץ, ואח"כ בשעה ו' נאמר שהוא חמץ והיו תרתי דסתרי:

קיצור קיצור הלכות תערובות סיון קי ביאור יהודה קנא 201

איסור שיש לו עיקר מ"ה ויש חזקת
איסור רק [תפב] שיש מחסרין
לשהפס הוא אם עשה איזה מעשה
שבלי החזקה היינו מקילים אף
בה"ב [תפג] מ"ס יש מחלשין בזה
לאסור אף בבה שאין לו עיקר מ"ה
רק מ"ס מקילין במה דהוי תרי
דרבנן בחזקת איסור :
קצו אף להאגריין כשיש חזקת
איסור זה רק אם החזקה הוא
באורו
שני קופות אחת של תרומה ואחת של חולין ואינו יודע איזה של חולין ונפלה אחד לתוך
החולין אינה מרמזת, ולהש"ך שיחבאר הוי חד בחד כמו איחזיק ואפ"ה מותר, ובש"ס
בסיק"א סק"ג שחולק אהש"ך שם מהלכה זו, ורעמו שמוחר בכל איסור דרבנן ספק
באחזיק, וזה טעם כנ"י הנז"ל סק"ט סקט"ו שמחיר ביבש ביבש בחד בחד בדרבנן לבי
בני אדם דס"ל אף באחזיק מקילין בדרבנן, והנ"י נחלק רק משום דבחד בחד הוי ספקו
בדוא, אבל נגד מה דמועיל באחזיק יש לסמוך עליו, ובשפ"ד סק"כ חזה על הפר"ח
שכס"ר"א סקט"ו מותר שאפילו לגבי טומאה שיש לה עיקר מ"ה טהור באחזיק, וקט"ה
שם ממכות ר"ד משמע הוי לחומרא באחזיק : [תפב] שיש כו' בשפ"ד דעמו להקל
בכל מקום חוץ בספק אם עשה המעשה, דהוי כספק הניח שמחירין כמ"ס המג"א סט"ז
סק"א דספק הניח נרע טפי, ומ"ס המשל"מ בפ"ד דבכורות שכל ספק דרבנן לקולא הוא
רק בעשה המעשה רק שהספק אם עשה בזמן המחיר או בשיעור המחיר, אבל בספק אם
עשה המעשה אסור, וא"כ אפי' נלי החזקה אסור, ומפרש המשל"מ דמ"ס הרמ"ל בממא
שירד לטבול כו' היינו בספק אם טבל כדין ולא בספק אם טבל, אף שהוא הביאו בספס, ו
מ"ס בשער המלך שפס"ס סק"י חולק עליו מהטע"ו ס"ס"ט, וכן מאו"ח ס"ס"ט וס"ס"כ
מחר הטע"ו משום רוב מילחין הכשר, וכן בסתקע"ה בספק שטע המקצועות או נטל לולב
ביו"ט שני פטור, הרי דבכל אופן ספק מדרבנן לקולא אף בספק עשה המעשה, ובזה יש
לסחור ביש חזקה איסור ולא זולת זה, והכר"פ חולק ג"כ על הש"ך מכל המקומות
שיחבאר, וכ"ד הפמ"א, ומנתיי וביח מאיר ומגיני שלמה כפר"ח הביאם בדח"ס סקס"ח :
[תפג] מ"ט כו' בנתייק ס"ס"ה כד"ה אהנס מה כו', פוסק כהש"ך להחמיר רק ביש לו
עיקר, ובשעה"מ שפס"ס שם פוסק לגמרי כהש"ך אף באין לו עיקר מ"ה, ובספר בינת
אדם סינ"א י"ש חמיהם הפר"ח על הש"ך משתי קופות, דאף להש"ך לא נהפך הדין
לאיסור בחד בחד רק דליא סד"ר לקולא, ולכן נפלה לחולין שיש להם חזקה היחר חולין
בשאי אחר שנפלו החולין לחוב, אבל חמיהם הנשאר שפיר אסור כיון שאין חזקה היחר
וכדין כ"כ באיסור בסיח דרוב ונאבד יש חזקה היחר, וכן בחו"ד דין כ' מק"ס פסק
הש"ך ודחה כל ראיות הכר"פ, א] מ"ס הפר"ח וכר"פ ושפ"ד שהרמב"ם פוסק כר' מאיר,
וסו' בחזקת איסור בדבר שאין לו עיקר לקולא, כחב הוא ד"ל זה רק בולד הטומאה דהוי
חרי דרבנן בולד והאדם המקבל טומאה הוא רק דרבנן, משא"כ באב הטומאה אסור
וכביאו דרע"מ במש"מ סק"ה בח"ד אוח כ' ומדמי הש"ס עירוב לולב הטומאה שבעירוב
הקילו טפי, ב] מה שחמה הכר"פ מעירב בתרומה שהוא ספק, הוי הטעם כיון שננד
באכילה אסור מספק לא הוי סעודה הראוי עיי"ש, ג] הרא"ה מאתרוג שאינו טעל בשביעי
בין השמשות משום סד"ר לקולא אף שיש חזקה חיוב של יום י"ל כיון שבשאר ימים הוי רק
דרבנן לא דחין איסור דרבנן מקמי ספיקא כמו שכתב ג"כ על מה שאין נוטלין בשמיני

איסור שיש לו עיקר מ"ה ויש חזקת
איסור רק [תפב] שיש מחסרין
לשהפס הוא אם עשה איזה מעשה
שבלי החזקה היינו מקילים אף
בה"ב [תפג] מ"ס יש מחלשין בזה
לאסור אף בבה שאין לו עיקר מ"ה
רק מ"ס מקילין במה דהוי תרי
דרבנן בחזקת איסור :

קצו אף להאגריין כשיש חזקת
איסור זה רק אם החזקה הוא
באורו

באורו [תפא] הרב שאני דעין ע"פ
אבל אם הדין שדין ע"ה הוא דין
דרבנן ואין בו חזקת איסור אף שכל
שנמנה ע"י זה הוא מ"ה ויש פ'
חזקת איסור מ"ס כיון שאין צ"ל
לדון על זה רק על מה שאין חזקת
שפיר מקילין בו משום סד"ר לקולא:
קצת יש [תפא] שמקילין בספק
פלוגתא בדרבנן אף בנגד

החזקה, [תפא] ויש שמקילין באם יצא
מחזקתו הראשונה אף שיש חזקת
אחרת ויש שמקילין [תפא] בשל
ספיקות בדרבנן נגד החזקת איסור
[תפא] ויש לספק ביש רוב לאיסור
וחזקה להיתר אם מקילין להאוסרין,
[תפא] ומ"ס מקילין בספקא דרבנן
נגד הרוב, וי"א [תפא] שלענין קיום
מצוה בקום ועשה, אינו מועיל שום
ספיקא דרבנן או ס"ס בין כשהספק
אם עשה המצוה או שודאי עשה רק
הספק

בשמיני כ"ט הר"ן, ונראה דעתו כה"פ, וכ"כ בדת"ש סק"ל להחמיר כה"פ:
[תפא] הרב כ"י דבר זה מתבאר מהנכ"י ס"ס ר"ס אה"ס עכ"ל ס' מ"ט שם ליישב
המשניות במקואות פ"ב במשנה ב' בטמא עומא דרבנן וספק טבל או לא טבל, או טבל
וספק אם יש במקוה מ' טהא או ב' מקואות ואחד חסר וספק באיזה מהם טבל, ע"כ אין
להקל מדר המקוה שרי הוא ספיקא דאורייתא דבני מ"ה מ' טהא, ולריבין אנו להניח
המקוה ולאחזו בחדס הטובל בזה מיקל ה"ק, ור' יוסי אוסר משום שחרס יש לו חזקת
טומאה, אבל במשנה ג' בשני מקואות א' יש בו ג' לוגין שאובין ואחד אין בו ג' לוגין
וטבל באחד אפילו ה' טומאה מ"ה, מ"מ אין לריבין דוקא לדון על החדס שאפילו לא טבל
בה' היינו לריבין לדון על המקוה, הוי ספק דרבנן נמור ואין משגיחין על חזקת טומאה של
החדס, וכשטבל הרי לריבין לשאול רק על המקוה האחת ומקילין כיון דס"ד כמו יש לחלות
בהשני וא"ל לטובל שניה, דרק קודם שטבל אמרין מה חו"ס שחמיר את ז' אבל ככבר
טבל ל"ה אחזיק איסור במקוה אפילו להס"ך שאוסר בחד בחד בנאכד, וביאור הדת"ש
סק"ל וביאור מה"ס יתח' שזה רק באין המקואות ידועות במקומן, אבל בידועות במקומן
רק וטמא א"י באיזה מהן טבל ואין אנו דנין על המקואות רק על החדס כד בחזקת טומאה
פ"י: [תפא] שמקילין כ"י דת"ש סק"ל ע"פ הספ"ד ס' י"ח סק"ל מכ"כ כי
בשכל החזקה לא יסתם הדיון, מספר עמודי אש: [תפא] ויש כ"י דת"ש סק"ל מביא
יתח' כיון שט"ס י"א מחזקתו הראשונה אמרין סד"ר לקולא: [תפא] בשני כ"י דת"ש
סק"ל מביא יתח' ושערי חורה שהחזקה מס' ספק אחד ונאמר ספיקא דרבנן ומקילין
בו: [תפא] ויש לספק כ"י דת"ש סק"ל מפרמ"ג בהנהגה ס"ג אזה ד' מסופק אם
אמרין מדרבנן סמוך מיעוטא לחזקה והוי פלגא ופלגא ולקולא: [תפא] ומ"ס כ"י דת"ש
סק"ל משערי חורה הוכיח מה"ס דסד"ר מקילין אף שסמך להרוב, אף שרוב עדיף
מחזקת מ"מ מקילין בו: [תפא] שלענין כ"י דת"ש סק"ל מספר מולל מאש בין לענין
ספיקא

כחו נמצא מחמיר חס"ס דהוי טיטול
חומר, דה"ה הטובל מולל משני כריש
בזה חס"ס וספיקא חס"ס דה"ה טיטול בין
השמות דהוי אחזיק א"ל, חס"ס דה"ה
לוציו מוח' לעשות מלאכה דרבנן כה"ס
וכה' מנא"ל בפרק במה מדליקין דאין
מפטרין ואין מפליגין, ופ"י דוקא לעשות
איסור בין השמות כ"י כחו חס"ס מ"י
חמ"ס דאיקבע, אבל בטול בין השמות
כ"י כחמ"ס אחס' ספק חלכ' ו"ה אחזיק,
ס' מה שהקשה מחזקת מטובל וימא השמא
ילדה, י"ל הרי ק"ל כ"כ בקידושין דהוי
חזקה העשו' להשמות, ו' מה שהקשה מהא
דחדס במנחות דאמר דרבנן הוא ולספיקא
לא חיישינן אף דהוי אחזיק איסורא דחדס,
י"ל יותר ה"ל להקשות הא חדס דשיל"מ
כוא, ופ"י כיון שבקיאין בקניעא דירחא,
ורק חששו לשמא ימור דבר לקולא, וכל
דלא אתי לירי איסור חורה לא חששו, ומה"ט
לא תיקנו בחמ"ס ופורים שני ימים משום
ספק כיון שאינו מ"ה, וזה הטעם בלול

בשמיני כ"ט הר"ן, ונראה דעתו כה"פ, וכ"כ בדת"ש סק"ל להחמיר כה"פ:
[תפא] הרב כ"י דבר זה מתבאר מהנכ"י ס"ס ר"ס אה"ס עכ"ל ס' מ"ט שם ליישב
המשניות במקואות פ"ב במשנה ב' בטמא עומא דרבנן וספק טבל או לא טבל, או טבל
וספק אם יש במקוה מ' טהא או ב' מקואות ואחד חסר וספק באיזה מהם טבל, ע"כ אין
להקל מדר המקוה שרי הוא ספיקא דאורייתא דבני מ"ה מ' טהא, ולריבין אנו להניח
המקוה ולאחזו בחדס הטובל בזה מיקל ה"ק, ור' יוסי אוסר משום שחרס יש לו חזקת
טומאה, אבל במשנה ג' בשני מקואות א' יש בו ג' לוגין שאובין ואחד אין בו ג' לוגין
וטבל באחד אפילו ה' טומאה מ"ה, מ"מ אין לריבין דוקא לדון על החדס שאפילו לא טבל
בה' היינו לריבין לדון על המקוה, הוי ספק דרבנן נמור ואין משגיחין על חזקת טומאה של
החדס, וכשטבל הרי לריבין לשאול רק על המקוה האחת ומקילין כיון דס"ד כמו יש לחלות
בהשני וא"ל לטובל שניה, דרק קודם שטבל אמרין מה חו"ס שחמיר את ז' אבל ככבר
טבל ל"ה אחזיק איסור במקוה אפילו להס"ך שאוסר בחד בחד בנאכד, וביאור הדת"ש
סק"ל וביאור מה"ס יתח' שזה רק באין המקואות ידועות במקומן, אבל בידועות במקומן
רק וטמא א"י באיזה מהן טבל ואין אנו דנין על המקואות רק על החדס כד בחזקת טומאה
פ"י: [תפא] שמקילין כ"י דת"ש סק"ל ע"פ הספ"ד ס' י"ח סק"ל מכ"כ כי
בשכל החזקה לא יסתם הדיון, מספר עמודי אש: [תפא] ויש כ"י דת"ש סק"ל מביא
יתח' כיון שט"ס י"א מחזקתו הראשונה אמרין סד"ר לקולא: [תפא] בשני כ"י דת"ש
סק"ל מביא יתח' ושערי חורה שהחזקה מס' ספק אחד ונאמר ספיקא דרבנן ומקילין
בו: [תפא] ויש לספק כ"י דת"ש סק"ל מפרמ"ג בהנהגה ס"ג אזה ד' מסופק אם
אמרין מדרבנן סמוך מיעוטא לחזקה והוי פלגא ופלגא ולקולא: [תפא] ומ"ס כ"י דת"ש
סק"ל משערי חורה הוכיח מה"ס דסד"ר מקילין אף שסמך להרוב, אף שרוב עדיף
מחזקת מ"מ מקילין בו: [תפא] שלענין כ"י דת"ש סק"ל מספר מולל מאש בין לענין
ספיקא

הספק אם עשה בתיקונה, אף שיש מקילין באופן האחרון בס"ס וכ"ש ב"ש ג' ספיקות בכה"ג דמועיל:

קצמ כיון דכשיש חזקת איסור אין מקילין בספיקא דרבנן [תצא] לכך באיסור דרבנן שנתערב חד בחד אם הם שניהם כאן ודאי אסור, רק אפילו נאבד אחד מהם ולא נודע איזהו, אין מתירין הנשאר דהוי כחזקת איסור, ויש [תצב] שמתירין בזה לכונ"ע לתלות בנאבד ורק אוסרין בשםם לפנינו ואפילו להשליך אחד אסור, ומ"מ ליש [תצב] מהאחרונים כשלא נודע עד אחד שנאבד יש להתיר לכונ"ע בחד בחד: ר' אפילו להאוסרים בחד בחד ונאבד, מ"מ אם יש אחת [תצד] גדולה ואחת קטנה ואינו ידוע איזה האיסור יש לספק להתיר בנאבד ואפילו להשליך אחד או ליתן לגוי יש להתיר [תצח] ויש שמתירין בכל דרבנן כשהיו ודאי איסור וספק בהיתר לומר בו אין ספק מוציא מיד ודאי, אפילו לא בבדיקת חמץ:

אם

ספיקא דרבנן לקולא בין בס"ס דלאורייתא, היינו באיסורין שספיקן לא אסרה תורה, אבל לקיים מצ' דלאורייתא או דרבנן אפילו חלק ספיקות אינם יכולין לפטרו מחיוב, והביא משערי תורה דאין חילוק בין הספק אם קיים המלוא, או שקיים רק ספק אם עשה בתיקונה, רק שזה כתב שמועיל ג' ספיקות להפ"ך, וכן הביא מכתוב סמ"ט דל"מ ס"ס למנוע ממלוא ע"ש, ויש להעיר ממצ' הר"ן בפרק ערבי פסחים ב' כוסות לענין הסיבה אם יש לומר סודר בזה: [תצא] לכך כו' ש"ך דין כ"א דזה הוי איחזיק כנראה מתשובות הרשב"א שאפילו בחד בחד הוי חזקת איסור, והפרי"ח לשיטתו מיקל בחזקת איסור, ובחד בחד דעמו דכשהם לפנינו חף שלהגשע"ר הנ"ל סקט"פ מותר לב' בני אדם, מ"מ הרי הבי' חולק, ומטעם שזה הוי ספיקו כודאי, ומ"מ לא הוי כנוף האיסור ממש שלא לתלות בו שגפ"ל לתוך היתר שהרי המשנה הנ"ל אומרת אינה מדמעטן, והו"ל לומר אפילו בידוע החולין נפלו מ"מ כבר נעשו גוף האיסור, וע"כ דלא הוי כנוף איסור וחולין בחד בחד, והא"ו שמחיר לא קשה פלוג' למה לן החלי' במשנה, ד"ל תרומה כיון למחלי' שהרי לרי"ף א' ומאה, אבל בכל יבש ציבס דהוי ברוב חף בלי החלי' מותר להא"ו, ורק מ"מ הרי הבי' חולק שאין לסמוך, והיינו לענין חד בחד אבל באיחזיק דעמו להחיר כנ"ל, והמנח"י שצפ"ד דין כ"א מחיר לשיטתו דחזקת איסור אינו מויק, ועוד דכאן איחזיק נמי היתר, והביאו שפ"ד כאן ובפתיחה ח"א פ"ג שמחיר בנאבד אחד לים: [תצב] שמתירין כו' השפ"ד כתב נגד הפרי"ח ומנח"י דחד בחד גרע מחז"א דהוי כנופ, ומ"מ חולין בנאבד כהך דשחי קופות שהביא הפרי"ח וכ"נ מהפתיחה שמסכים להחיר, ורק כשהם לפנינו או להשליך אחד אסור, ובפתי"ס סקכ"א הביא מהשע"מ כפרי"ח, וברדת"ש סקש"ב חכ"א כמנח"י וערך השלחן אלה"ם מחמירין כש"ך: [תצב] מהאחרונים כו' בספר ציה ילחק שבדת"ש שם כיון דכל ציטול האיסורים חליא בדיעה אי"כ כשנאבד ואח"כ נודע מהאיסור דרבנן ואז אין כאן רק אחד והוא ספק איסור דרבנן ל"ש בזה כגופו של איסור ומותר לכונ"ע: [תצד] גדולה כו' שפ"ד בפתיחה שם נסחפק בזה דאפילו אם שוים י"ל אי"א ללמס כנ"ל סיק"ט מהרשב"א באשם חלוי, ובגדולה וקטנה י"ל שמה הגדולה היתר ולי"ה כלל אחזיק, ויהי' מותר בזה בדיעבד ובלכתחילה ג"כ רק מ"מ כתב שמסתמך הש"ך שכתב חד בחד, והרמז"ל פוסק בפ"ט מרואח ח"א ללמס בידי אדם אי"כ הוי ג"כ אחזיק: [תצח] ויש כו' בפתי"ס דכ"א מהשע"מ ולפי המשל"מ כשהיו ודאי איסור חמץ וספק אכלתו חליא בטור וחוב' פסחים ובא"ס יש חילוק בין ספק אכלתו, או ספק מעושרים דהוי ספק הקרוב לודאי או רוב חברים ע"ש, ובדת"ש סקש"ב מבדקי יוסף לרמות המשל"מ, ד"ל הטור מחמיר רק בחמץ

רא אם [תצו] נתערב איסור דרבנן חד בתרי במינו ביבש ואינו דבר חשוב הרי אפי' באיסור תורה בטל, אפילו בלי נאבד אחד, ג"כ, [תצו] ובנתערב באינו מינו כבר נתבאר להתיר במקום הפסד קצת, ואם נאבד אחד אף שישנו בעולם יש להתיר גם בלי הפסד, ויש אוסרין בזה הדין, ולהמתירים יש לספק אם מותר לאכול בבת אחת הנשאר כאן, [תצו] ולי"א גם באיסור תורה ביבש באינו מינו מקילין בנאבד מהעולם דגמרי:

רב ואם הוא דבר [תצו] חשוב, בחד בתרי הוי כאיסור דאורייתא ואפילו באף, ומתירין בנאבד רק באינו בעולם כמו בנפל לים או נאכל, רק יש חילוק בינו לראורייתא שבזה די בשני תערובת כמו ספק איסור תורה לענין לאכול כולם כאחד כמו שנתבאר, ובט"ה צריך ג' תערובת:

רג כיון דבחד בחד לא אמרין ספקא דרבנן לקולא משום חזקת איסור או דהוי כגופו ש' איסור, לכך אם [תק] נתערב אח"כ בדבר חשוב לתערובת אחר ברוב אין להתיר משום ס"ס רק הוי כמו ודאי איסור דרבנן שנתערב דאינו בטל בדבר חשוב וי"א דה"ה אם נתערב איסור תורה [תקא] ברוב היתר בדבר חשוב, ונפל אח"כ מזה לחד בחד אינו ספק כלל רק הוי כמו איסור הראשון שאסור מדרבנן, משום דבר חשוב שאינו בטל:

רד אבל באין דבר חשוב אם נתערב [תקב] חד בחד ונתערב אח"כ עוד

כמו שמתירין בנאבד אחד בחד בחד, ובדמ"ט כחברתו כנאבד, והכל"י מחמיר לדון עליו ועל חברתו אבל בנאבד או נפל לים מחיר: [תקא] ברוב כו' דת"ש סקמ"א מהמ"כ דחד בחד שח"כ אינו ספק כלל כמו שלא נחשב לספק במחילה: [תקב] חד כו' שפ"ד דין כ"ד כחב כן אף להס"ך דכיון שאין דבר חשוב הרי מ"מ יש ביטול

בחמץ משום דמחילה נתקנה על הספק המחיר: [תצו] נתערב כו' ש"ך דין כ"ב ולא משכחת להבוא דינא שחרי אפילו בלא נאבד מותר אפילו בדאורייתא, ושם נשפ"ד כחב ד"ש לעין אי שרי בחיסור דרבנן לאכול בנ"א וקאי זה על אינו מינו כיצב דרבנן כמ"ש בדת"ש סקמ"ה וסקל"ו, שש"ך מחיר במקום הפסד קלמ, ונחין הפסד מחיר בנאבד אף שישנו בעולם ועל זה מסופק כשפ"ד אם הנשאר מותר לאכול בזה אחת, ונו"ל סיק"ט סקט"ח מזה ג"כ: [תצו] ובנתערב כו' היינו הנו"ל סיק"ט סקפ"א שש"ך שם מחיר בפשיטות ונחין אוסר בל"ן הפסד כולי האי, ורק בנאבד מחיר אפילו ישנו בעולם דרק דרבנן משום המחיר כי ישנו בעולם ולא בזה, ועוד דהוי פרי דרבנן, היינו איסור דרבנן וכל אינו מינו בדאורייתא כיצב הוי ג"כ רק דרבנן שח"א יבטל כו', ונו"ל סיק"ט ס"ק הכל שם אוסרים אפילו בהפמ"ר, ולהתוה"ש בנאבד מותר לכו"ט, וצ"ד יהודה שבת"ס סקל"ד שאפילו בנאבד אין להקל להמחמירים: [תצו] וי"א כו' היינו הנו"ל סיק"ט סקט"ב מהשפ"ד שזכאן מהמ"כ ומנח"י שמתירין באינו בעולם אף בדאורייתא, וברע"ה הש"ך הוכיח ג"כ להחיר באינו בעולם כמו בכל דרבנן, והקו"ז כאן סק"ג דעמו לאסור רק מבטל דעמו נגד המנח"י שמתיר ובדת"ש כאן סקל"ה שה"ד יהודה אוסר בדאורייתא, ונו"ל סקד"ח כשהנאבד מחלה הוי לכו"ט מותר עיי"ש: [תצו] חשוב כו' ש"ך דין כ"ב ומ"ש דא ודא אחת הוא היינו לחלות רק כשהנאבד מן העולם, וכחב השפ"ד דנימ בינו לאורייתא לענין כ" או ג' תערובת בל"ן הפמ"ר עיי"ש: [תק] נתערב כו' ש"ך דין כ"ד מחיר טעמי, א] דהוי איחזיק, ב] דהוי כגופו של איסור, וכחב השפ"ד שלהפמ"ר ומנח"י מותר בזה

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קי ביאור יהודה קנג 305

עוד מזה אחד למקום אחד ג"כ חד
 בחד יש להתיר כל הב' תערובות
 מטעם רוב. ויש [תקנ] שאוסרין
 האחד הנשאר וסתירין את ב'
 האחרונים [תקד] ויש שמתירין ב'
 האחרונים אף כההר"ה מטעם
 שאני אומר היתר להיתר נפ"ל:
רה וכן הדין בספק איסור תורה
 [תקה] שנתערב חד בחד שאין
 להתיר אח"כ כנפ"ל לרוב בדבר
 חשוב ואפילו [תקו] בהפסד אין
 להתיר אף שיש מאחרונים מסתפקים
 להתיר כה"ג כהפסד, ואפילו באוכל
 אחד אחד [תקו] אסור מדרבנן, ואם
 מן התערובת הזה [תקה] נחתך
 חתיכה שאי"א מהכשירה או מהספק
 טריפה, כבר נתבאר דיש להתיר
 ובנחתך משניהם. שניהם אסורים:
רז אף בספיקא דרבנן אם הוי [תקט]
 סתרי אם הוא מהספיקות שאינו
 ניכר כמו ספק יטמא ספק לילה
 סתירין אפילו סתרי, כשהוא בשני
 גברי, אבל במידי דאיתא קמן אין
 לחקל [תקי] ואם יש ספק דרבנן וסי'
 להחמיר
 הש"ך סיק"א סק"ס ע"י: [תקה] שנתערב כו' ש"ך דין ב"ה משום דחשיב כגופו
 של איסור כדמשמע מא"ה ואין דנין ס"ס כזה [ולא העחקי מ"ס הש"ך במוסגר כרש"א
 וסד"א מ"ס לחומרא כי כבר נז"ל סקס"ב בפרטות]: [תקו] בהפסד ש"ך דין ב"ו
 דהא הטעם ולא דמי לשני תערובות וברת"ש סקסמ"ג מהיר יחודה כיון שלרוב פוסקים
 הוי ספק איסור תורה בחד בחד רק איסור דרבנן [כנז"ל ס"ק של"ב בפירוש היתר הש"ך
 בדין ו' בנתערבו הסרנגולים או החיות] יכולין לעשות ס"ס ברוב שח"כ בהפסד, ומ"מ
 נז"ל סקס"ו מפרמ"ג בספק אחד בגוף ובצ"ח בחד בחד אין להחמיר אח"כ ברוב,
 ורק להיפך ברוב ואח"כ חד בחד מחיר ע"ס הרי דלא כזה, וגם היר"י עלמו הניח בל"ע
 למעשה: [תקז] אסור כו' ש"ך שם בקי"ז דיני ס"ס אחר שאוסר אפילו בהפסד
 ס"ס ואפילו אינו רוצה לאוכלו כאחד, וכמו בדת"ש סקסמ"ה מיר יחודה שאפילו בודאי
 איסור דרבנן בחד בחד דינא הכי, ובסקסמ"ו מיר"י דבאכל רק אחד אחד דאכל ס"ס
 באיסור תורה שח"א אינו טריפה כלל ושח"א אפילו ח"ל שהי' טריפה, שח"א אסור רק
 מדרבנן והוי רק באחד איסור דרבנן: [תקה] נחתך כו' דת"ש סקסמ"ה מספר חידושי
 ה"ר"ס ע"פ הש"ך דין ז' ודין ח' הנז"ל סקס"ב ע"י: [תקט] סתרי כו' הוא מהפסד
 דין ג' דבס"ס נז"ל סקסל"ד מהחוס' דאזלין לחומרא, ובספק דרבנן העלה כפניס
 דכשח"א קמן מחיו מילי דרבנן כחוכא ואיטלו"ל ולא שרינן, ויש להעיר ג"כ מהר"ן פרק
 פ"ב פסחים כהסיבה דל"א בזה סד"ר לקולא דמיעקרי הסיבה ע"י: [תקי] ואם כו'
 דבר זה הוא מהמשל"מ פ"א מהס"ט והביאו הפס"ס סק"י ועוד מפ"ד דבכורות כשיטתו,
 וכן

עוד מזה אחד למקום אחד ג"כ חד
 בחד יש להתיר כל הב' תערובות
 מטעם רוב. ויש [תקנ] שאוסרין
 האחד הנשאר וסתירין את ב'
 האחרונים [תקד] ויש שמתירין ב'
 האחרונים אף כההר"ה מטעם
 שאני אומר היתר להיתר נפ"ל:
רה וכן הדין בספק איסור תורה
 [תקה] שנתערב חד בחד שאין
 להתיר אח"כ כנפ"ל לרוב בדבר
 חשוב ואפילו [תקו] בהפסד אין
 להתיר אף שיש מאחרונים מסתפקים
 להתיר כה"ג כהפסד, ואפילו באוכל
 אחד אחד [תקו] אסור מדרבנן, ואם
 מן התערובת הזה [תקה] נחתך
 חתיכה שאי"א מהכשירה או מהספק
 טריפה, כבר נתבאר דיש להתיר
 ובנחתך משניהם. שניהם אסורים:
רז אף בספיקא דרבנן אם הוי [תקט]
 סתרי אם הוא מהספיקות שאינו
 ניכר כמו ספק יטמא ספק לילה
 סתירין אפילו סתרי, כשהוא בשני
 גברי, אבל במידי דאיתא קמן אין
 לחקל [תקי] ואם יש ספק דרבנן וסי'
 להחמיר
 הש"ך סיק"א סק"ס ע"י: [תקה] שנתערב כו' ש"ך דין ב"ה משום דחשיב כגופו
 של איסור כדמשמע מא"ה ואין דנין ס"ס כזה [ולא העחקי מ"ס הש"ך במוסגר כרש"א
 וסד"א מ"ס לחומרא כי כבר נז"ל סקס"ב בפרטות]: [תקו] בהפסד ש"ך דין ב"ו
 דהא הטעם ולא דמי לשני תערובות וברת"ש סקסמ"ג מהיר יחודה כיון שלרוב פוסקים
 הוי ספק איסור תורה בחד בחד רק איסור דרבנן [כנז"ל ס"ק של"ב בפירוש היתר הש"ך
 בדין ו' בנתערבו הסרנגולים או החיות] יכולין לעשות ס"ס ברוב שח"כ בהפסד, ומ"מ
 נז"ל סקס"ו מפרמ"ג בספק אחד בגוף ובצ"ח בחד בחד אין להחמיר אח"כ ברוב,
 ורק להיפך ברוב ואח"כ חד בחד מחיר ע"ס הרי דלא כזה, וגם היר"י עלמו הניח בל"ע
 למעשה: [תקז] אסור כו' ש"ך שם בקי"ז דיני ס"ס אחר שאוסר אפילו בהפסד
 ס"ס ואפילו אינו רוצה לאוכלו כאחד, וכמו בדת"ש סקסמ"ה מיר יחודה שאפילו בודאי
 איסור דרבנן בחד בחד דינא הכי, ובסקסמ"ו מיר"י דבאכל רק אחד אחד דאכל ס"ס
 באיסור תורה שח"א אינו טריפה כלל ושח"א אפילו ח"ל שהי' טריפה, שח"א אסור רק
 מדרבנן והוי רק באחד איסור דרבנן: [תקה] נחתך כו' דת"ש סקסמ"ה מספר חידושי
 ה"ר"ס ע"פ הש"ך דין ז' ודין ח' הנז"ל סקס"ב ע"י: [תקט] סתרי כו' הוא מהפסד
 דין ג' דבס"ס נז"ל סקסל"ד מהחוס' דאזלין לחומרא, ובספק דרבנן העלה כפניס
 דכשח"א קמן מחיו מילי דרבנן כחוכא ואיטלו"ל ולא שרינן, ויש להעיר ג"כ מהר"ן פרק
 פ"ב פסחים כהסיבה דל"א בזה סד"ר לקולא דמיעקרי הסיבה ע"י: [תקי] ואם כו'
 דבר זה הוא מהמשל"מ פ"א מהס"ט והביאו הפס"ס סק"י ועוד מפ"ד דבכורות כשיטתו,
 וכן

להחמיר יש אומרים בזה כל זמן שאין חזקת היתר, ויש מקילים בכל ענין [תקיא] ורק בספק פלוגתא מתמירין, וביש ס"ס [תקיב] לחומרא וס"ס לקולא יש להתיר כמו בספק השקול:

רז כבר [תקיג] נתבאר דספק ספיקא במקום חזקה אם החזקה הוא נגד הספיקות כמו ס"ס בשחיטה אסור ורק בשיש [תקיד] שלש ספיקות נגד החזקה יש להתיר, ואם החזקה אינו נגד הס"ס ממש באותו איסור כמו [תקמו] בדרוסה או בשבורת הגף שיש חזקה דבהמה בחי' מתירים בס"ס בין שזה לא נחשב נגד החזקה ממש:

רח החתיכה שיש בה ספק אם היא מבהמה כשירה, או מהבהמה [תקמו] שאירע לה ספק בשחיטה ונתערבה הבהמה זו חר בחר אין להתיר החתיכה בס"ס שהוא נגד החזקה

לחומרא כו' ספר בית יצחק שבדתי' שספק מעט וספיקא דהינא אין מלטפס ע"פ מלטפסין, ויש בזה עוד חילוקים באמרונים שדמ"ש עס:

וכן הכינוי בשפ"ד דין כ"ז ומלי לה בפלוגתא סקמ"ל ורש"י' אי ס"ס מטעם ספיקא דרבנן לקולא להרמב"ם או מטעם רוב, ובש"ס מלי' לה בפל' איסור להתיר במינו כמו ביש חתיכה שספק אסורה ומדברנן, ופל' חתיכה איסור להמסופקת ודעינן שיש רוב אלא ספק אם יש ששים, ויש ס"ס להחמיר שמה אין בו ששים ואח"ל יש ששים שמה החתיכה עלמה אסורה מתמירין, והשט"מ מחיר כיון שלהרמב"ם והרבה מראשונים מקילין ולא נמלא מחמיר רק הטור שחולק עליהם, ומ"מ בנוכח יו"ד ס"ס'ד מחיר ביש חזקה סימ, ובאין חזקה סימ מחמיר: [תקיא] ורק כו' סימ השט"מ הנ"ל, וברת"ש סקמ"ל מנני מ"י שמחמיר, והפנ"י מיקל להרמב"ם, והפנ"י כלן ד"ג אסור כה"ג, וערוך השלחן אסור אפילו בהס"ס אחד בנוף בעי"ת, וטו"ט והג"מ מיקל באם הספק אחד של הס"ס הוי חסרון חכמה אינו נכנס עם ה"י להחמיר, והקובץ אסור ג"כ, וכן הפנ"י במחודשים אורח ו' מחמיר, ובאשל סיק"ס סקמ"ל בס"ס רפונתא רבנא' לכו"ע אסור: [תקיב] סקמ"ל דהוי כמו ספק שקול, וחקר הלכה ספק מעט וספיקא דהינא אין מלטפס ע"פ הפנ"י א"י' סימ"כ דגני מעשים אינם שדמ"ש עס:

ז' תשלום דיני ס"ס על סדר הש"ך.

[תקיג] **נתבאר** כו' ש"ך דין כ"ז ונו"ל סקמ"ל שדעת הרמ"א להחמיר בס"ס בחזקת איסור בשבורת גף כו' מתשובות הרשב"א, והמ"ב והקמ"ו והש"ך מפלגים בזה, ומסקנת הש"ך שבו דספק בשחיטה או של חזקה אשת איש שחזקה גופה מנגדת להתיר בזה אסור אף להרמ"א, ונו"ל אם גם נקובת הוועט הוי נגד חזקה דשחיטה, ונו"ל שם משפ"ד דבב' ספיקות סותרין הוי רק מדברנן אינו ס"ס, וברק ספק אחד סותר הוי כמאן דליתא ואין להקל בזה: [תקיד] שלש כו' ש"ך דין כ"ח, ואף שמהקמ"ו בכלל העולה כו' כתב שמה ספיקות אין מועיל, מ"מ להש"ך הוי ג' מועיל וכן חולק עליו בנקובת כנו"ל סקמ"ל, ועיקר הטעם שאפילו אם תעמידנו על חזקה איסור יש ג"כ כלן ס"ס, ולא י"י חמור מודאי כמ"ש הש"ך בקיור דיני ס"ס, ובדמ"ס סקמ"ל מקמה פוסקים שאין חילוק כלל בין ג' ספיקות ליחור, ובסקמ"ט שהפנ"י החזיק בהטו"ט, והטו"ט אה"ע סימ"ג סובר כהש"ך אפילו באשת איש מועיל ג' ספיקות: [תקמו] בדרוסה כו' ש"ך דין כ"ט שבו הוי להרמ"א ג"כ חזקה איסור, ובזה חולק דל"ס חזקה איסור בזה כיון שחזקה הוא רק בשחיטה של בהמה בחי' והוי ס"ס טוב והוי בין להרמ"א בין להש"ך מותר, ורק להרמ"א הוי אפילו בחזקה נמורה ג"כ מותר, ולהש"ך רק בחזקה בזה ולא בשחיטה: [תקמו] שאירע כו' ש"ך דין ל' ע"פ מ"ש בד"ן ו' מותר בכל

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קי ביאור יהודה קנד 307

כלל ספק טריפס משום דכיון דכיון
כשנמערב מחילה חד בחד, וזוהי כו' ס'ס
נגד חוקה של כהמה אינה זכונה, ואין
להחיר: [תקין] נתערבה כו' ש'ך דין ל'א
ע"פ הגז'ל דכל שאין ס'ס אין מוטיל אח"כ
דכיון כספק איסור שנמערב עי"ש במ"ש
שפ"ד דיש כאן ודאי ספק איסור: [תקין]
אבל כו' ש'ך דין ל'ב ע"פ הגז'ל דשלא
ספיקות מוטיל נגד החוקה אף בחוקה
איסור ממש, והוי כדן ו' הגז'ל שמתקין
אפילו נמנע הספק קודם עי"ש: [תקין]
נגד כו' שפ"ד במחודשין אוח כ' הכיח
מהפנ"י דב' חוקות נגד הס'ס לכו"ע הוי
כאיסור חורה, ומ"מ הכיח בנ"ע דיל' הלא
לכל ספק יש רק חוקה נגדו, ולחמורה תליא
עיקר במעשה המכשיר כמו שהא' א"ר דרם
אכל בניקב הוושט אף דכיון נבילה מ"מ ל"ס
הספק במעשה המכשיר עי"ש, ושם מערכס
מול מערכס א"ס כהמקילים או כהממכרים:
[תקב] רוב כו' בכרו"פ מחופק בזה, וכינס
א"ס סינ"ס ומסדרי טהרה מדברים מזה,
ופרמ"ג בהנהגה סדר ב' אוח ט"ו מכה"ג
דס'ס פניק מרוב ומוטיל אף כמתנגד לרוב,
וכאן מתלק בין רוב דאורייתא לרוב דרבנן,
ובחריד אוח כ"ז דס'ס מוטיל נגד הרוב
כשהב' ספיקות הס נגד רוב ולא כספק אחד
נגד רוב, וכן נסתפק בשערי חורה א"ס ג'
ספיקות מוטיל נגד הרוב, וכן א"ס ס'ס אינו
מוטיל נגד הרוב, א"ס מוטיל ס'ס עס חוקה
נגד הרוב, וכן ב' רובי נגד הס'ס אינו
מוטיל ס'ס, ושם בסקש"ט כאן רוב נמור רק נוטה יותר לאיסור כמו דרוסה שכיח או
קין נושט ממירין מכה הס'ס: [תקבא] כשהאיסור כו' ש'ך דין ל'ג והוא גז'ל סינ"ג
מסב"ח בהאווות שמוליכין לשוחט ומעקמין האנפייס, והא' דשכיח הוא מס'ס ומחוס'
כמאבות ד"ט דמוכח ע"ז לא שכיח, ובשפ"ד הקשה מתוספות מולין דמ"ג ויכחות דל"א
שכחבו דרוסה שכיח, ואי לאו שהי' ספק אחד בגופו ובעי"ת ליה הר"י אומר אף דל"ס
ס'ס שהרי הוי שכיח: [תקבב] רק כו' בשפ"ד הוכיח דב' הספיקות בעינן שקולים, וגםספר
פורה יקומיאל שבד"ת"ש סקש"ס דאף א"ס הב' ספיקות שכיחי לאיסור טפי מלהיטור מ"מ
הוי ס'ס, וכמה הלל"ס שהוא קולא יחירה, דק כספק אחד אינו שקול להפנ"י, וש"ס קול
אליהו, וסדרי טהרה ושערי חורה, וש"ס הרב סיל"א סק"ד דמני בלחד רק שקולי וכ"ד היר
יחודה להקל א"ס גם זה שאין שקול הוי עכ"פ שכיח קלח, ולל"ס מלריך הב' שקולים והוא
דלא כזקינו הרב ז"ל: [תקבג] וביש כו' ספר שירי טהרה שד"ת"ש סקש"ס: [תקבד]
ואפילו כו' שערי חורה שבד"ת"ש סקש"ס י"ל הוי בכלל רובא להקל אף כספק חורה, רק
אף שנראה כן מהסנר"א מ"מ נראה מהפוסקים לאסור בכה"ג: [תקבה] וכן כו' בד"ת"ש
סקש"ס

דחוקה, ואפילו [תקין] נתערבה
אח"כ אם היא חשובה אינה מותרת
מס'ס כמו כספק איסור שנתערב,
[תקין] אבל אם הספק בהתחילה
שמה מכשרה, ושמה כספק שאירע
לבהמה ס'ס בשחיטה דהוי ג' ספיקות
מותרת:
ר"י להמתירין בס'ס [תקימ] נגד
החוקה יש לספק באם יש שני
חזקות או מועיל הס'ס נגד השני
חזקות, וכן בס'ס במקום [תקב] רוב,
אם הוא דאורייתא עדיף מס'ס, ורוב
דרבנן ס'ס עדיף מינ', וכן יש מספקין
בג' ספיקות נגד הרוב, או בס'ס עם
חזקה נגד הרוב או ב' רובי נגד
הס'ס, ובאין רוב נמור רק נומה
יותר לאיסור מתירין מכה הס'ס:
ר"י כבר נתבאר דל"ה ס'ס רק
[תקבא] כשהאיסור והותר הם
שנים, אבל ביש לתלות יותר באיסור
מבהיתר או בשכיח יותר אין זה ספק
שקול, ואם [תקבב] רק ספק אחד
אינו שקול והשני שקול יש בזה
מתירים אף שיש חוששין בזה,
[תקבג] וביש ג' ספיקות ואחד הוא
שקול ושנים אינם שקולים הרי ס'ס
[תקבד] ואפילו כספיקא דאורייתא
כשנוטה יותר להתיר כלאיסור יש
בזה מקילים ומחמירים [תקבה] וכן
בספיקא
מוטיל ס'ס, ושם בסקש"ט כאן רוב נמור רק נוטה יותר לאיסור כמו דרוסה שכיח או
קין נושט ממירין מכה הס'ס: [תקבא] כשהאיסור כו' ש'ך דין ל'ג והוא גז'ל סינ"ג
מסב"ח בהאווות שמוליכין לשוחט ומעקמין האנפייס, והא' דשכיח הוא מס'ס ומחוס'
כמאבות ד"ט דמוכח ע"ז לא שכיח, ובשפ"ד הקשה מתוספות מולין דמ"ג ויכחות דל"א
שכחבו דרוסה שכיח, ואי לאו שהי' ספק אחד בגופו ובעי"ת ליה הר"י אומר אף דל"ס
ס'ס שהרי הוי שכיח: [תקבב] רק כו' בשפ"ד הוכיח דב' הספיקות בעינן שקולים, וגםספר
פורה יקומיאל שבד"ת"ש סקש"ס דאף א"ס הב' ספיקות שכיחי לאיסור טפי מלהיטור מ"מ
הוי ס'ס, וכמה הלל"ס שהוא קולא יחירה, דק כספק אחד אינו שקול להפנ"י, וש"ס קול
אליהו, וסדרי טהרה ושערי חורה, וש"ס הרב סיל"א סק"ד דמני בלחד רק שקולי וכ"ד היר
יחודה להקל א"ס גם זה שאין שקול הוי עכ"פ שכיח קלח, ולל"ס מלריך הב' שקולים והוא
דלא כזקינו הרב ז"ל: [תקבג] וביש כו' ספר שירי טהרה שד"ת"ש סקש"ס: [תקבד]
ואפילו כו' שערי חורה שבד"ת"ש סקש"ס י"ל הוי בכלל רובא להקל אף כספק חורה, רק
אף שנראה כן מהסנר"א מ"מ נראה מהפוסקים לאסור בכה"ג: [תקבה] וכן כו' בד"ת"ש
סקש"ס

סקס"ד משערי מורה אף שמכנה ה"ל
למחר אף ברוב לאיבור דלא מחמירו חכמים
ואוקמי אדאורייתא והי רק סו"ר, ומ"מ כחב
דבטי נס' כוס עקול ואס' הכוב להחמיר
אין מקילין: [תקבו] ומ"מ כו' הוא
מהמ"א סיח"ס סק"ח מ"ש על המ"ב שהוא
מלוי חטים במרגנוליס, ומ"מ הוי ס"ס,
מז"ס דרק מלוי הכנה לא נחשב לס"ס, אבל
מלוי מטע הוי ס"ס, ובספר בן אברהם
שבד"ש סקס"ג כמה מהמור ומחבר
סיק"ט שאפילו אם מלוי נכרי יומר מ"שאל
מ"מ הוי ס"ס ע"י"ש: [תקבו] חסרון כו'
ש"ך דין צ"ד בין לס"ס בין לספיקא דרבנן,
וכא מהמ"ל סינ"ג וסינ"ה, וכחב הספ"ר
מהפ"ח כהני אפ"י כנפטים שזזה שכל אחד
ישער כפי דעתו אינו ספק כלל: [תקבח]
ובגאבר כו' מהמ"ל סינ"ג סק"ו ספיקו של
הפרמ"ג בזה והלבוש"ר פשיט לה דביחוד
הוי הטעם שהנקי ישער וליה דרכי נועם
ואסור אף בהפמ"ר, ומ"מ בגאבר מחמירין,
אבל נחמ"ל לכל העולם הוי מותר בהפמ"ר
כמ"ש הש"ך סינ"ג כחונת הרמ"א שליין
אסינ"ג וס"ס אכאן, ובה לי' נאנ"ד ע"י"ש:
[תקבט] אחד כו' בש"ך סינ"ה סק"ר השיג
על המ"ב שסובר דספק אחד של חסרון
חכמה אין מו"ק בזה, ולהש"ך לריך שהבי'
ספיקות לא יחי' חס"ת, וכוכא נדח"ש
סקסע"ג פלוגתא הפוסקים בזה, ומסקנת
פרמ"ג להקל בכלל העולם בהפמ"ר: [תקל]
לברר ש"ך דין ליה מ"ש הרמ"א ז"ל
באן אף אם יכולין לברר, והרמב"א מלריך בדיקה והש"ך הביא ראיה לדבריו מסוגיא
דנחמ"ס בפירוש נפילה, והעלה דבאין טירחא רק נקל מייבין לברר, ומו"ל סקס"ד
פחילוקים מהמ"ב באס' יבורו כ' הספיקות או רק ספק אחד, שזוה האחרון אי"ל לנדוק,
וכן באס' לא יתברר רק הלך האחד שאסור בודאי, ולא הלך השני אם מותר בודאי, וכן
בין יש חוקה איסור לריך לברר ע"י"ש: [תקלא] הדין כו' בספר חכמה גומא שבד"ש
סקסע"ד, שהרמב"א דספק מ"ה הוי מ"ה לחומרא אף באין איכא לברורי, ומ"מ בדרבנן
הוי לקולא, אי"כ אין לריך לברר ולהרמב"ם לריך, ומ"מ העלה כנפטים דנעורה אין לריך:
[תקלב] שאלה כו' מורה השלמים וספ"ד דמ"ש בסיקפ"ה דס"ס ע"ס חוקה אי"ל שאלה
י"ל שא"י החס' כיון שדרכו לטבול, והביאו דמ"ש סקסע"ה ע"י"ש: [תקלג] שוא"י כו' ספר
מנחת שי שבד"ש סקסע"ה על מ"ש הפרמ"ג בהנהגת השואל ס"ב סק"א כקף חולב או
טריפה אף שיש למאכל חזקה היסור, והוי רק סו"ר ולהג"ל מוכרחין אנו לשאול: [תקלד]
דרק כו' הוא משער המלך שבד"ש סקסע"ו שזוה מסתברא לומר דג"מ ס"ס ולריבין
לברר אף להש"ך, וכ"כ הנה"א סינ"ד לחלק בין נשבר הגף, ובין החלב כמ"י שיש ס"ס,
שחא

קבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קי ביאור ידודה קנה 209

אפשר שיהי' הדבר לעולם בלי בירור
במים, או אין צריכין לברר, אבל
בדבר שעתיד אחיך להתברר עיך
בזה צריכין לברר ואינו מדעי' ס"ס
[תקל"ד] ולכך אמר לאכול החלב
מבהמה ספק נשטמה וצולעת, בין
שיוכל להתברר סמילא, אין להתיר
בס"ס, [תקל"ה] ובספק ששצוי קצת
יותר לאיסור בודאי צריכין לברר אף
שמשבין אותו לס"ס, ואם יש [תקל"ו]
תירתי למעילותא כמו רובא וס"ס, או
רוב וחזקה ואין דבר המתנגד י"ל
א"צ לברר וכן [תקל"ז] באם שיתברר
לא יהי' אמור דיעבר רק לכתחילה
אין מתייבין לברר:

רי"ד כשבתירים משום ס"ס יכולים
להתירו אפילו [תקל"ח] לכתחילה,
רק אין לברור שום ס"ס אפילו לדמות
מלתא למילתא, אם לא במה שדומה
סמך או שיש עוד צדדים להתיר,
משום [תקל"ט] דבנקל' יכול אדם
למעות בין הספיקות, ואין להתיר
בספיקות הסבורות מן הלב ויזהר
כל מורה הוראה בזה, וכן בלהקל
בספיקא

המקשה מטילים עלי' כחומר מתי זולדות והסם יש ס"ס ג' ובפרק אלו טריפות
בשרקפא דספק דרוסות, ד' ובפרק י' יחסין ד"ח שחוקי כשר, וכן בספיקא דרבנן
בפ"ב דיניה ככלי שנטמא מעו"ט, ובפרק אין לדין יש פליגמא ומ"מ פסקין בדברי המחמיר,
וכן הביא מהבן לב ושא"ר אחרונים, ולכך אין לדין מדבר לדבר רק בדומה להם ממש, או
יש עוד לדדים, וכן הביאו הפרי"ח דין י"ח להמרדכי הזה, וכן הביא באות ד' מהר"מ
בהלכות מגילה, דרק דריענד אבל לכתחילה בין בחד ספק בין בס"ס או לחומרא וחולק
עליו הפרי"ח מלשון הרשב"א שהביא בסק"ג שבדין הי' להשחמש בכלי עבו"ס לכתחילה
משום זה הס"ס של פוגם בו, ככל ס"ס שמותר לכתחילה רק משום הרחקה ימירה, ובדף
י"ח הביא עוד כמה מקומות ממחרי"ט ז"ל, ה' בפרק הנשדפין במחט נחונה, על המרס
וספק הזה עלי' הזאת פסולה, ואמר שם מלא איתמר והו' לרש"י ז"ל הספק שמא חור
עלי' מחמת הדימו' או מחמת מדרון, ואיכא ס"ס ומ"מ פסולה, ומ"מ המחרי"ט משום
מעלה דפרס דבצי קידוש ודאי, תמה עליו הפרי"ח דזו מניין לנו רק סמך לדידי' שאינו
מלוי ול"ס ס"ס, וכן ישב שאר המקומות הנ"ל, ושרקפא כו' ס"ס בידים, ועוד דלישראל
סקונה הוי רק חד ספק אסור, ולא הוי לפני דלפני כמ"ס הרשב"א בנדר ש"ס מ' כלאים
דאי' קרוב וכוודאי חשיב: [תקל"ט] דבנקל' כו' הוא סיוס דברי הפרי"ח ממחרי"ט, שאין
כוונת המרדכי לחכות הכללים המסורים מאבותינו שמחרי"ט ס"ס בדאורייתא וספק אחת
בדדנן, רק להעיר לב המעיינים שלא כל הדברים שוים, ועכשיו אין להחיר משום ספיקות
במבזרים מן הלב, ולפיכך יזהר כל מורה הוראה בהי' מילי דספיקי דלא ליגע באיסור
דאורייתא

שחם לא נשחט ושמא לא פירטל מידי, או
בספק מחט נחלל כגוף הפחמא בס"ס א':
[תקל"ד] ולכך ס' בינה אדם שצריכ' לברר
דמלגז אסור בספק נשחט יותר מספק
נקונה כחלל דס"ס י"ל שלא פירטל עוד יותר,
אבל כאן יש לחשש לשלם שחם נחשלו
הניבים עכשיו, וכן בספק טרי' שאוכלת
הכשר בפנים ולי"מ אפי' י"ב חודש או לידה
מחשש זה שפכשיו נחשלו, ורק מסתפק
למכירה לנכרי כיון שאין עושם ס"ס בידים,
וז"ל סיג"ה סקרי"ו לענין החלב מהנולפת:
[תקל"ה] ובספק כו' ס' כתב סופר
שבירתי"ש סקש"ט: [תקל"ו] תירתי כו'
שע"ח שבירתי"ש סקש"ט, ולכך הפסלח על
ראיית הש"ך מרואה דס מחמת חשמים,
דרי י"ל סס איכא ס"ס, ורוב נשים אין
רואות דס מחמת חשמים, ולא נאחד לנר
טי"ס: [תקל"ז] באם כו' יד יאודה שדרי"ט
סקש"ט: [תקל"ח] לכתחילה כו' ש"ך
דין ל"ד הביא כן נסם המרדכי כפ' המולן
מרבינו ברוך, דאין לעשות מטעה לכתחילה
להחיר כדאשכחן בכמה מקומות, כמו ה'
בבבורות ס"פ אלו מומין שמסמירין ביבוס
אפילו יש ס"ס כמו ספק זכר ספק נקיבה
ואח"ל זכר שמא ימלא סריס, ב' בפרק בהמה
והסם יש ס"ס ג' ובפרק אלו טריפות
בשרקפא דספק דרוסות, ד' ובפרק י' יחסין ד"ח שחוקי כשר, וכן בספיקא דרבנן
בפ"ב דיניה ככלי שנטמא מעו"ט, ובפרק אין לדין יש פליגמא ומ"מ פסקין בדברי המחמיר,
וכן הביא מהבן לב ושא"ר אחרונים, ולכך אין לדין מדבר לדבר רק בדומה להם ממש, או
יש עוד לדדים, וכן הביאו הפרי"ח דין י"ח להמרדכי הזה, וכן הביא באות ד' מהר"מ
בהלכות מגילה, דרק דריענד אבל לכתחילה בין בחד ספק בין בס"ס או לחומרא וחולק
עליו הפרי"ח מלשון הרשב"א שהביא בסק"ג שבדין הי' להשחמש בכלי עבו"ס לכתחילה
משום זה הס"ס של פוגם בו, ככל ס"ס שמותר לכתחילה רק משום הרחקה ימירה, ובדף
י"ח הביא עוד כמה מקומות ממחרי"ט ז"ל, ה' בפרק הנשדפין במחט נחונה, על המרס
וספק הזה עלי' הזאת פסולה, ואמר שם מלא איתמר והו' לרש"י ז"ל הספק שמא חור
עלי' מחמת הדימו' או מחמת מדרון, ואיכא ס"ס ומ"מ פסולה, ומ"מ המחרי"ט משום
מעלה דפרס דבצי קידוש ודאי, תמה עליו הפרי"ח דזו מניין לנו רק סמך לדידי' שאינו
מלוי ול"ס ס"ס, וכן ישב שאר המקומות הנ"ל, ושרקפא כו' ס"ס בידים, ועוד דלישראל
סקונה הוי רק חד ספק אסור, ולא הוי לפני דלפני כמ"ס הרשב"א בנדר ש"ס מ' כלאים
דאי' קרוב וכוודאי חשיב: [תקל"ט] דבנקל' כו' הוא סיוס דברי הפרי"ח ממחרי"ט, שאין
כוונת המרדכי לחכות הכללים המסורים מאבותינו שמחרי"ט ס"ס בדאורייתא וספק אחת
בדדנן, רק להעיר לב המעיינים שלא כל הדברים שוים, ועכשיו אין להחיר משום ספיקות
במבזרים מן הלב, ולפיכך יזהר כל מורה הוראה בהי' מילי דספיקי דלא ליגע באיסור
דאורייתא

דלא יתיבא: [תקמ] ומ"מ מ' כדרי"ס מסיר
לשיטתו כדמכ"ס דכל ספק הו"ו רק אסור
מדרכן, וכלל ש"ס הכונה לשם שמים,
ובחור סק"י וסקל"ו הוא דפחו כנפנים
שזוהי סמ"ל בשם אחד וא"י להספד שזוהי
האופן אינו מויק, אף שה"ך מורה להסיר
סמ"ל ג"כ, וכן בסדר הונא בדת"ש
סקס"ג מנקיט סמ"ט סק"ד בטור, וכן
בנ"י בסוף קונטרס הספיקות וז"ל לחק
שם דכל דמיקון רבנן כעין דלא יתיבא והכל
לפי הענין: [תקמא] ס"מ מ' הוא מהפ"ח
דין י"ח סמ"ל סקמקל"ת, וכן ביא השפ"ד
במחורשים אות ו' דזה הו"ו כמנעל איסור
לכחילה, וכן ביא ברא"ש סקס"ג מהמנ"א
ס"י סק"א והטור באו"ח סמ"א סק"ג דאין
טועין סמ"ר לכחילה, ובסקס"פ ביא
מהניא מאיר שייבב חמיה ספ"ח על
הרא"מ שכל מקום שמקלין היינו ג"כ רק
בהמקום דחוק והו"ו כדעכד, וכמ"ש שה"ך
סמ"י ש"ס עוד לדורס ורק בפלוגמא
דכחילה: [תקמב] וכן מ' כן הביאו
רא"י מהרא"ש ז"ל פ"ק דכורות לענין
הפ"ח טלה, דכחילה לעשות בהפ"ח טלה
ולא מפ"ח מירי שסרי הוא חולין והוא לעלמו
אין לו לסמוך להסירה דמרי ספיקא, וכ"כ
במשל"מ רפ"ד דבכורות שאין לסמוך לעשות
כן בירוס ויהי סמ"ר לקולא, כמ"ש בדת"ש
אות כ"כ שזה הוא מחלוקת הפוסקים ולא
חזן שכתבו מנעל והו"ו סמ"ר, ומ"מ כתב
בהפ"ח לז"י שזה רק אם מותר לקנות
לכחילה דבר שהסירו הוא מס"מ כש"ס
אחר לקנות, אבל כנחשבה לו דבר שהסירו
מס"מ ודאי מותר, ויחב"ר עוד בסקמקמ"ח מהפ"ח
ודע"ק: [תקמג] פלוגמא מ' דעת הפ"ח
בכלל א"י, וכן בקיבור ד"י ס"מ אות י'
דמ"ה אוקי אחוקה, ולי"ס ס"מ כמ"ש
בסיכ"ט לחלוקה על הבי' בגלורה, אך
בשפ"ד דין כ"ח ד"ה אחקור תמה עליו
שסותר עלמו מסיכ"ט, וכן הביא מחב"ש
דלא אוקי החוקה והו"ו ס"מ, וכן העלה
במחורשים דין ד' כי בשביל החוקה לא
ישתנה הדין והו"ו בזה להקל, ובמשל"מ
פ"ד מטועה הונא בדת"ש סקס"ח וכ"כ מהב"י
אוי"ח ס"ב בענינה דבט"י דלא איפ"ט
בדרכן לקולא, והניח שמואל בא"ע סקל"ה
סיקרה דספק בע"י אינו נכנס לס"מ, והפ"ח
ס"ל וכן סוגר הדגמ"ר בא"ע שם דהו"ו ס"מ
רק בב' ספיקות איבעיז ל"ה ס"מ: [תקמד]
ובן מ' כו' שפ"ד דין ג' במחורשים
מותר השלמים בבט"ג שאחר מחיר
יותר מחבירו, ובשם הרדב"ז בשו"ס
בכמה ובמנין ולריך המורה ליהוה
כי אין דין שלא יהי' בו פלוגמא, ובסקס"ט
הרבה חולקים אחריו א"ס הו"ו דב' פלוגמא
ס"מ או רק ספק אחד, ובסקס"ט
מכמה סיבירים דאפילו כרוך נגד
מועט יש לזרף לס"מ ומס"ק להחמיר
ורק בשו"ס כנ"ל, ובסמ"ק שם
דלה"ך סמ"י הו"ו ספק פלוגמא
וספק תערובת ס"מ טוב, ויש כמה
אחרונים דמרי ספיקות דפלוגמא
ל"ה ס"מ: [תקמה] מחלקין ט'
במנח"י

בספיקא דרבנן הדין בן, [תקס] וסמ"ט
בס"מ שהוא בגוף הדיעותא יב"ל
להורות אף בזמן הזה:
רמ"ו אף שמתירים בס"מ אפ"ר
לכתחילה כמו שנתבאר [תקמא]
ס"מ אין לעשות ס"מ בידים כמו
למכור לנכרי ספק מריפה על סמך
שמא לא ימכרו לישראל, דהו"ו כמו
קרוב לזרע [תקמב] וכן באם י"ש
עצה להיתר בלי הס"מ או הספיקא
דרכן בלי הפסד יש לתקן, וכן
מקלין משום ס"מ, ובמ"ו בן יקנות
דבר המותר מס"מ כשיש אחר לקנות,
אבל בנתערב לו דבר המותר משום
ס"מ, וראי אין ספק שמותר לאוכלו:
רמ"ז ספק [תקנג] פלוגמא דרבנן
או איבע"י דלא איפשיטא ה"י
ספק טוב הן לס"מ הן לספיקא דרבנן,
יותר דמועיל אפ"ר במקום חוקה
[תקמד] וכן הדין בב' פלוגמא
במקום שאחר מותר יותר מחבירו
ד"ה משם אחר הו"ו ס"מ, ודוקא
כששוים בחכמה ובמנין, ויש [תקמה]
מחלקין בין אם האיבע"י נשאר
בתיקו הו"ו ספק טוב, וב"א אסור
תיקן

וה"ו סמ"ר לקולא, כמ"ש בדת"ש
אות כ"כ שזה הוא מחלוקת הפוסקים ולא
חזן שכתבו מנעל והו"ו סמ"ר, ומ"מ כתב
בהפ"ח לז"י שזה רק אם מותר לקנות
לכחילה דבר שהסירו הוא מס"מ כש"ס
אחר לקנות, אבל כנחשבה לו דבר שהסירו
מס"מ ודאי מותר, ויחב"ר עוד בסקמקמ"ח מהפ"ח
ודע"ק: [תקמג] פלוגמא מ' דעת הפ"ח
בכלל א"י, וכן בקיבור ד"י ס"מ אות י'
דמ"ה אוקי אחוקה, ולי"ס ס"מ כמ"ש
בסיכ"ט לחלוקה על הבי' בגלורה, אך
בשפ"ד דין כ"ח ד"ה אחקור תמה עליו
שסותר עלמו מסיכ"ט, וכן הביא מחב"ש
דלא אוקי החוקה והו"ו ס"מ, וכן העלה
במחורשים דין ד' כי בשביל החוקה לא
ישתנה הדין והו"ו בזה להקל, ובמשל"מ
פ"ד מטועה הונא בדת"ש סקס"ח וכ"כ מהב"י
אוי"ח ס"ב בענינה דבט"י דלא איפ"ט
בדרכן לקולא, והניח שמואל בא"ע סקל"ה
סיקרה דספק בע"י אינו נכנס לס"מ, והפ"ח
ס"ל וכן סוגר הדגמ"ר בא"ע שם דהו"ו ס"מ
רק בב' ספיקות איבעיז ל"ה ס"מ: [תקמד]
ובן מ' כו' שפ"ד דין ג' במחורשים
מותר השלמים בבט"ג שאחר מחיר
יותר מחבירו, ובשם הרדב"ז בשו"ס
בכמה ובמנין ולריך המורה ליהוה
כי אין דין שלא יהי' בו פלוגמא, ובסקס"ט
הרבה חולקים אחריו א"ס הו"ו דב' פלוגמא
ס"מ או רק ספק אחד, ובסקס"ט
מכמה סיבירים דאפילו כרוך נגד
מועט יש לזרף לס"מ ומס"ק להחמיר
ורק בשו"ס כנ"ל, ובסמ"ק שם
דלה"ך סמ"י הו"ו ספק פלוגמא
וספק תערובת ס"מ טוב, ויש כמה
אחרונים דמרי ספיקות דפלוגמא
ל"ה ס"מ: [תקמה] מחלקין ט'
במנח"י

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קי ביאור יהודה קנו 11

מיקו זה כספק חסרון חכמה ואין מקילין בדרכנן:
דין לעשות ספק [תקמו] מדעת מחבר נגד הרמ"א ז"ל, י"א שאם כותב והמנהג להחמיר או שאר לשון שנראה רק מחומרא, אף שקבלנו עלינו החומרא מ"מ הוי ספק טוב לצדו לס"מ, אבל בלא זה לא נחשב לספק כי העיקר בהרמ"א ז"ל שקבלנו עלינו הוראתו, ויש לספק בשכותב והכי נהוג, [תקמו] ואם המחבר מחמיר והרמ"א מיקל, יש לספק אם יש עוד ספק לאיסור, אם להחמיר:
ריח יש אומרים שיש [תקמו] להחמיר לעצמו ממדת חסידות בס"מ, ורק בג' ספיקות אין שום צד להחמיר, ואם [תקמו] מכניס אדם עצמו לספק איסור אף שאח"כ נודע למפרע שלא ה"י בל"א איסור, מ"מ [תקנו] האיסור שעשה זה לא נפקע ממנו אח"כ והוא ראורייתא:
סימן קיא וכו' נ"ב סעיפים.
א' כמו [א] שהדין בספק, דספיקא ראורייתא לחומרא, ובדרכנן מקילין, כמו כן הוי הדין לענין לתלות בשאני אומר, דאין תולין רק באיסורי דרבנן או באיסורי תורה ושיעורי דרבנן
 כו' בדת"ש סקרי"ג הביא כן מהלחם דק סיס"ט, כמו בשפתא י"ב חודש ונודע של"ה סריפה, מ"מ זה עבד איסורא, ולא פקע מיני ע"י ההיתר, ואי עבד כן היבא דקבע איסורא ב"י חייב באשם מלוי, ולא אמרינן דילמא של שומן אכל ומייתי חולין לעורה:
 [תקנו] האיסור כו' וכו' מהניל סיכ"ב בלין המחיר בודאי לבוא עיי"ש, ומ"ל סיכ"ב: כגמלא אח"כ עדיפות שאין לדיק כפרה משום הרוב, עיי"ש, והש"ך סייס אחר הקיטור שלום דב' כו' ופ"ה סייס מן לחכס, ויחכס עוד עיי"ש:

במנתי וחורב"ש שבדת"ש סיס"ט, אף דכפולגמא דכחוחא הוי ספק, מ"מ ספק חס אמרו קמאי, או שהראשונים עלמא נסתפקו או המורה מסתפק הוי הכל סה"י, וכן כתנו מהכנה"ג סיפ"ד ועוד דבחי"ק אי נס בדרכנן לחומרא, ובחורב"ש הביא חולקים ב"ס בחיקו, והיינו כפר"ח ה"ל בנפ"י דלא איפשיטא, ואף שאין העלה הפרמ"ג דהוי ספק כו"ל ואפילו במקום חזקה, מ"מ במשנלות או"ח סיקס"ב סק"ב הביא מה"ש"ש לחלק ככפנים, דכזהגמ' עלמא סיימה חיקו ל"ס ספק חסרון חכמה, אבל בלינו נאמר מיקו יכול הסכס לפשוט ואינו מלטרף לספק או יחמיר בדרכנן: [תקמו] מדעת כו' שפ"ד שס במחודשים מהכנה"ג כי קבלנו עלינו הוראת רמ"א, ובהנהגה בלוי"ח שבדת"ש סקס"א, כשכונס וכן פיקר אין ספק, וכשכונס וכן המנהג, או כפי נוסחין מלטרף לספק, ובה"י נסוג מסופק שס, ובלנוש"ר בחד סק"א, בלשון, פיקר כהאוסרים" או הלכה כחומ"י ל"ס ספק אבל כשיש לפרש לשון מחמת ספק פלוגמא יש לחושכו לספק: [תקמו] ואם כו' בפרמ"ג בהנהגה מסופק, ובדת"ש כאן סקס"א מספר גנוי יוסף נסתפק ככפנים ככוונתו, או דר"ל היבא דהרמ"א מחיר מספק נגד דעת המחבר באיסור דרבנן מכה ספק איסור דרבנן: [תקמו] להחמיר כו' מ"ל סיכ"ט סקמ"ו מהפר"ח סיל"ט, והדע"ק בג' אין להחמיר כלל הובא זה בדת"ש סק"ד סיכ"ט: [תקמו] מכנים כו' בדת"ש סקרי"ג הביא כן מהלחם דק סיס"ט, כמו בשפתא י"ב חודש ונודע של"ה סריפה, מ"מ זה עבד איסורא, ולא פקע מיני ע"י ההיתר, ואי עבד כן היבא דקבע איסורא ב"י חייב באשם מלוי, ולא אמרינן דילמא של שומן אכל ומייתי חולין לעורה:
 [תקנו] האיסור כו' וכו' מהניל סיכ"ב בלין המחיר בודאי לבוא עיי"ש, ומ"ל סיכ"ב: כגמלא אח"כ עדיפות שאין לדיק כפרה משום הרוב, עיי"ש, והש"ך סייס אחר הקיטור שלום דב' כו' ופ"ה סייס מן לחכס, ויחכס עוד עיי"ש:

סימן קיא [א] דיני שאני אומר באיסורי דרבנן שבשריע סע"א.
[א] שהדין כו' מקור דבר זה הוא מהסוגיא דפסחים דמ"ג, בשמי קיפות אחת של חרומה ואחת של חולין ולפניהם שמי שאין ג"כ אחת של חולין ואחת של חרומה, ונשלו אלו לחוד אלו מותרין, והוי ס"ד דמיירי בחרומה דאורייתא, ופריך אי כו"ח בכלי אכילה פרס דאורייתא למס מקילין בשאני אומר, ומשני דמיירי בחרומה בזה"י דרבנן

דרבנן, וס"מ [ב] קיל עוד זה שאר
ספקי דרבנן שאפילו בדברים שאין
סקילין בהם בספק דרבנן מ"מ בזה
תולין בש"א ובתורין:

ב אם ה' [ג] שתי קדירות אחת של
איסור ואחת של היתר, ושתי
חתיכות אחת של איסור ואחת של
היתר, ונפלו אלו לתוך אלו, אם ה' **ה'**
האיסור דרבנן כמו שזכרנו הגיד או
אפילו גבינה של נכרים וכו' יוצא שיש
להם עיקר מ"ה, אפילו אין רוב
בהיתר נגד האיסור, תולין שהאיסור
נפל לאיסור והיתר להיתר [ד] ואין
חילוק

יוחנן אמר חליבא דרבנן דהוה הפרומה רק מדרבנן, ולא לריק רוב, ופריך לר' יוחנן
ממקום שנתן טאה שאובין וטבל טאה מהמקום מותר עד רובו, מאי לאו דנשמייר רובו
אלמא דבעי רוב היתר אף בשאובין דרבנן, ואמר בתירוק א' ולא נישקול רובו, ונבתי
ב' אחר ואב"א שאני הכא דאמרין שאני אומר, ולכך לא בעי ריבויא לר' יוחנן, וכוונת
מזה הרשב"א באר"כ לענין א"ה, ונביתו הטור בסימן זה וכתב בריש הסימן מספר תוס'
הבית, ופירש הב"י דקאי לגל הסימן כיון שלא נחלץ מזה בשאר פוסקים, ועפ"י הפלה בכל
הסימן כל הדינים שיתבאר: [ב] ק"י כו' הש"ך סק"א כתב משום סדר לקולא, וא"כ בגוונ
שזין מקילין כמו באופנים הנז"ל סיק"י סקתמ"ח בגינות הו"ל לאסור, אך כרי הש"ך
בסק"ב על מ"ש המחבר שזמן הגיד, הוסיף הש"ך בגינות טכוס וכו' ולא שיש לו עיקר
מ"ה, הוכיח השפ"ד דלש"ך הו' שאני אומר עדיף מחסם סדר לקולא, ונ"מ דלש"ס
שיתבאר, ולפמ"ש בהנהגות פרישה חות א' הו' בזה דשאני אומר חזקת היתר, דהיינו שההיתר
עדין מותר ועומד ולכך עדיף משאר סדר, וברדת"ש סק"א מהיר יוסף שלחמ"ץ הנז"ל
סיק"י שמחלק בין מחבת דשם שזוקמין אחזקת היתר, ובין נשפך בליתו מינו כפי מ"ש
הגשע"ד דשם בנשפך יש רגלים לדבר, אי"כ ביה"י ספק שקול תולין אף בדאורייתא משום
חזקת היתר, והעמיד יסוד על זה ע"פ המצו"ש ופרמ"ג נגד הפרי"ח שאוסר בסיכ"ג
בדרבנן, דלדירוחו אף מדרבנן לא חיישין להתמיר, אך מ"מ הביא מהר"ש פ"ד דתערובות
וחוס' יבמות דפ"ב, דלכך לא אזלינן בשתי קדירות בחזקת היתר לומר שהאיסור נפל
לאיסור אפילו בדאורייתא, דכיון שאנו מסופקין על האיסור שנפל לתוך ההיתר וכשיאכל
ההיתר יאכל גם האיסור והאיסור אין לו כלל חזקת היתר, ולכך דעמו דבאין חשש תערובות
כמו בטריפות הנז"ל סיק"י סקתמ"ח תולין אף בדאורייתא, וכן הביא שם בסק"ב לחלק בין
סיל"ו בלגון שלהכריש מוקמין הלגון אחזקת היתר, דכל שספק אי"כ מחמת תערובת שא"ט
מגופו לא אמרינן בדאורייתא חזקת היתר, ונז"ל סיק"י סקתמ"ג, וסיל"ס סקתמ"ז מזה:
[ג] שתי כו' בבא א' של המחבר, והוא מהרשב"א והטור מהגמ' הנז"ל דבתרומה בזה
דרבנן לא לריק ריבויא, והמחבר נקט שזמן הגיד מהרשב"א, והש"ך הוסיף גביגה וכתב
הנז"ל סק"ב מהשפ"ד דעדיף מחסם דרבנן, וביד שאלו כתב כיון שמחמת גדרה ומהה על
מה שנחקקה בזה הפרמ"ג, וא"י הא סוף סוף ל"ה מקילין בזה להש"ך דמי ס"ס דין י"ח
בגבינות, וברדת"ש סק"ט מספר עין המים דמירי ב' קדירות אחד שזמן כשר ואחד שזמן
טריפה ונפל שזמן הגיד לאחת מהן שאין בזה לכר, אבל אם ה' בשר ב' קדירות ונפל שזמן
הגיד כרי אפשר להתברר ע"י טע"מ ואין זה ספק כלל למלות ולהקל אף בדרבנן עיי"ש: [ד] ואין
כו'

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קיא ביאור יהודה קנו 813

ה'יוק בין מינו לאינו מינו בזה או
 לה ליבש, ואפילו אם התחברות
 בהקדירה ניכרים רק איזוהו איסור
 [ה] ואפילו הקדירה האסורה הי' רק
 מספק כמו שנפל מתחילה לשם כשהי'
 ספק עלי ועל האחרת היתר שאסרונו
 שניהם מספק כשיהי' :
 ג באיסורים שאוסרים [ו] במשהו אף
 שיש אוסרים גם בזה תולין בשנפל
 אפילו בפחות מרוב, מי' יש להחמיר
 אם האיסור משהו הוא מהדברים שיש
 להם סתורין, ואפילו בלא משהו יש
 מספקין ברוב שילי' אם לתלות ביון
 שאין מקילין בהם בספיקא דרבנן.
 ורק ביש עוד צדים להתיר כמו
 במשהו [ז] ונותן טעם לפגם ויש לו
 סתורין בזה מקילין :
 ד בדין זה של שתי חתיכות ובי'
 קדירות אפילו אם [ח] נתערבו
 בתחילה החתיכות שאינן ניכרות איזה
 היתר ואיזה איסור מי' תולין, ויש
 מספקים להאוסרים בדין קדירה אחת
 ובי' חתיכות שיתבאר בשנתערבו.
 ה' גם בזה אסור כשנתערבו
 מתחילה :
 ה' יש אוסרים דהיה בהי' בי' [ט]
 כפות אחד היתר ואחד איסור בני
 יומן ושני קדירות ג' בזה, ה' הדין
 בשתי
 איסורי משהו דרבנן רק כמו נוקשה או חלה דרבנן, ובזה הדין יש לו מחמירין י"ל דליא שארי
 אומר כמו דליא בי' סד' לקולא, ומי' כמה שמחיר הכרוץ ברוב חמה השפ"ד בדשילי'ם
 מה מועיל רוב, וכח דתרומה ליה דשילי'ם כיון שאין מלוה לאחשולי, ומסופק בכל דשילי'ם
 אם אומרים שארי אומר : [ז] ונותן כו' בדת'ש סק"ב הביא כן מספר חס' ירושלים
 מקוספחא פ"ו דתרומות דליא תולין בדשילי'ם, ובספר דרכי הוראה נסתפק והעלה כן
 בפנים דב' הכל יחד אין מחמירין יותר מדאי : [ח] נתערבו כו' לקמן בסק"א יתבאר
 דעת הש"ך לאסור כנתערבו, ומוקי לה להפרישה שמחיר בזה רק על הך דשמי חתיכות
 ושמי קדירות, דאפילו אם ה' כנופו של איסור ע"י עירוב חד כחד מי' הדין יש כאן שתי
 קדירות, ומי' הפרי' אף שחולק אהש"ך ומחיר בדין שיתבאר מי' הקשה להש"ך אף
 בשני קדירות יאסר דה' כנופו של איסור וכן דעתו בלחמ' להש"ך, וכן סובר החכ"א כס"ד
 סי' ולהש"ך כמסנה : [ט] בפות כו' בדת'ש סק"א מנא"ע של מהרי"ט ז"ל דכפות
 כ"י ה' כחתיכות, ובספ"ד הביא מנהיג דה"ה באיסור תורה ושיעור דרבנן כמו חלי
 שיעור, ופירשו דמירי בלח בלח דה' רק ח"ש ע"י תערובת ובזה ה' רק מדרבנן אבל
 כנתערבה בעין ח"ש הדין ה' ומה להבדלים הנז"ל סי' ח סק"א ור"ע דה' מה דלא
 כח"ש

כו' בדת'ש סק"ה מספר חפארת למשה בין
 כמינו כו' בין בלח בין ביבש, ובספ"ד חיד
 יהודה אפילו ניכרים החתיכות בהקדירה רק
 אי' איזוהו איסור עיי"ש : [ה] ואפילו כו'
 בפת"ש סק"ב הביא כן מספ"ן רוקח כמו
 בעמודי ג' קדירות של יסור, ונפל איסור
 דרבנן לאחד מהב' קדירות ולי' כוס ספק
 עוד בהקדירה השלישית, ואח"כ נפל איסור
 דרבנן לאחד מהב' ונולד הספק על האחרונה
 ובי' מהראשונות, דהב' קדירות הראשונות
 אסורים כשי' נסקמ"א שאין לחלוק בהיפך
 משום מה חיות, תולין אח"כ שהי' כבי'
 קדירות הראשונות, והקדירה ה' מותר, אך
 אם לא נודע הספק ה' עד אחר שולד
 הש"י יש להקל ג"כ בהפמ"ר, ור"ל להחמיר
 בכה"ג שלא נודע אף האחת מהראשונות שאין
 עלי' הספק אך לא מלאו לנו לסתור בזה,
 וכדת"ש סק"ב וסק"ד, התווכח אחד ע"ס
 הגאון שמן רוקח שאין לחלוק בהספק טרישה :
 [ו] במשהו כו' דמי' ובש"ך סק"ג כתב
 מהגמון יוסף פ' הערל דאפשר באיסורי
 משהו החמורים ל"א שארי אומר אפילו
 דרבנן פחות מרוב, והפרי' סק"ב דע"ס
 דמי' הדין מה שאוסר במשהו הוא רק
 מדרבנן, והדין גם בתרומה אסור יותר מנו"ט
 ואפ"ה תולין ומשום שהחמירו רק בודאי ולא
 בספק, וכ"כ מהמג"א סי' ס"ו במעשה שחטף
 מזה ומרגנולת ונמלא חטא כו', ובכר"פ
 כתב הוכחה להנמי', ומי' כתב כיון דלי'ס
 ובזה הדין יש לו מחמירין י"ל דליא שארי
 אומר כמו דליא בי' סד' לקולא, ומי' כמה שמחיר הכרוץ ברוב חמה השפ"ד בדשילי'ם
 מה מועיל רוב, וכח דתרומה ליה דשילי'ם כיון שאין מלוה לאחשולי, ומסופק בכל דשילי'ם
 אם אומרים שארי אומר : [ז] ונותן כו' בדת'ש סק"ב הביא כן מספר חס' ירושלים
 מקוספחא פ"ו דתרומות דליא תולין בדשילי'ם, ובספר דרכי הוראה נסתפק והעלה כן
 בפנים דב' הכל יחד אין מחמירין יותר מדאי : [ח] נתערבו כו' לקמן בסק"א יתבאר
 דעת הש"ך לאסור כנתערבו, ומוקי לה להפרישה שמחיר בזה רק על הך דשמי חתיכות
 ושמי קדירות, דאפילו אם ה' כנופו של איסור ע"י עירוב חד כחד מי' הדין יש כאן שתי
 קדירות, ומי' הפרי' אף שחולק אהש"ך ומחיר בדין שיתבאר מי' הקשה להש"ך אף
 בשני קדירות יאסר דה' כנופו של איסור וכן דעתו בלחמ' להש"ך, וכן סובר החכ"א כס"ד
 סי' ולהש"ך כמסנה : [ט] בפות כו' בדת'ש סק"א מנא"ע של מהרי"ט ז"ל דכפות
 כ"י ה' כחתיכות, ובספ"ד הביא מנהיג דה"ה באיסור תורה ושיעור דרבנן כמו חלי
 שיעור, ופירשו דמירי בלח בלח דה' רק ח"ש ע"י תערובת ובזה ה' רק מדרבנן אבל
 כנתערבה בעין ח"ש הדין ה' ומה להבדלים הנז"ל סי' ח סק"א ור"ע דה' מה דלא
 כח"ש

כשתי חתיכות שאין תולין בדאורייתא
ובדרבנן תולין, ואם בלע חבף רק
מחצי שיעור להסוברים שגם בזה היו
מעם בעיקר מיה, אף דיי' דני' ב'ר
ני'ם דאיסורא היו רק מדרבנן, מים
יש להחמיר לומר דהוי מיה ואין
תולין בשאני אומר, רק להסוברים
דמכ"ע מחצי שיעור היו רק דרבנן
תולין אף באין רוב :

אם הי' [י] קדירה אחת של היתר
ושתי חתיכות אחת היתר ואחת
איסור, ג"כ הרין שאם הוא איסור
דרבנן תולין שהיתר נפר שם וטותר
אף אם אין רוב בהקדירה נגד
החתיכות איסור [יא] ליש אומרים
דוקא אם לא נתערבו מתחילה
החתיכות חד בחד, רק הם ניכרות
שזו אסורה וזו כותרת, אבל אם
נתערבו מתחילה חד בחד שאינן
ניכרות אין תולין, ויש [יב] חולקים
שתולין אפילו בנתערבו תחילה, אף
שבתערבות

אחת הוי כל שכן להחמיר מבוא הא' של שני חתיכות ושתי קדירות, תמה הפרישה שדוחק
לומר שהטור דתנו בדרך זו וא"ל לומר זו, ועוד מה שסיים בבבא הג' שחבאר גם כן תולין
להקל משמע שיש רבותא בזה, וכן מה דנקיט בדין איסור תורה בחתיכה אחת ושתי קדירות
משמע שיש בזה רבותא, ולכך דעתו דמייירי שהב' חתיכות נתערבו מתחילה חד בחד
שאינם ניכרים, והוא רק בזה כשר כיון שאין האיסור מצורר באחד מהם, אצל חתיכה
אחת הוי איסור מצורר ואין תולין קמ"ל שגם בזה תולין להקל, והביא רא"י ממש הב"י
מהש"ך הנו"ל סיק"ט סקט"ו דאיסור דרבנן שנתערב חד בחד מותר לב' בנ"א, נהי דלא
קמ"ל הכי מ"מ חייב שיש יותר קולא בנתערבו קודם, ומשמע שגם בזה הבבא הב' מיק"ל
הפרישה בנתערבו קודם דתולין, אבל הש"ך סק"ד איסור בזה בנתערבו קודם דהוי כחתיכה
איסורא והוי כנופו של איסור כשנפל לקדירת היתר, והפרישה מייירי רק לענין בבא א'
בשתי חתיכות וב' קדירות שאפילו אם הוי כנופו של איסור הוי כחתיכה אחת איסור וב'
קדירות שחולין עיי"ש, ובדמ"ש סקט"ו כתב מ"ד יהודה דלהש"ך מהו ז'אין ידוע הא אפשר
לידע כיון שניכרין, וכתב שג"ל שהשני' נאברה וא"א חו לידע, או י"ל דמתחילה הי' ניכרין
ע"י מקום הנחתן לזמן או לשמאל ועכשיו אי' מאוזה לר נפל, והוא מייירי לה' הכשירה
עב מעט או ארוך מעט מהעריפות או להיפך וכשנפל אחד ונתבטל אי"א להעריך ולהלכ' ד'
עיי"ש: [יב] חולקים כו' הפרי"ח סק"ג תמה על הש"ך א' אפילו אי לא נתערבו הוי
ג"כ אחת חתיכה איסורא ובאשם הלוי קא', ב' אם זה נחשב נופו של איסור אפילו בב' קדירות
אין תולין כשנפלה השני' שהיתר נפל להיתר, הא גם זו הוי כנופו של איסור ואין מותר
בלי ביטול, ואין דמי לחתיכה אחת ושתי קדירות דיש קדירות דיש לחלות שלא נפל כלל
לקדירת היתר, ולכך העלה לשיטתו הג"ל בסיק"י סקט"פ דגם בחוקת איסור מותר ספיקא
דרבנן

כמ"ס החור"ד דהוי רק דרבנן אין היתר
לחלות, וכ"ש כשסוף בעין דאיסור לכ"ע מ"ס
עיי"ש, וא"כ ככפית כשנכלטו מחצי שיעור
תולין כשנפ"ל שלשפ"ד הוי זה מ"ס אי"כ
אין לחלות בשאני אומר, ואי משום דיל
כי הפרי"ח בפתחת בב"ח ד"ה טכ"ט כתב
דני"ט בר ג"ט דאיסורא הוי רק דרבנן, מ"מ
בשפ"ד סיל"ד סק"ב מחמיר בזה למעשה
אי"כ אין להקל בנו"ל סיק"ג סקט"ו כמ"ס
בדמ"ש סק"א, שגם בנתערבו סיל"ה סק"א
כתב מרשכ"א משמע דהוי מיה עיי"ש:

בבא ב' ריני שתי חתיכות וקדירה
אחת שבשור"ע ע"א.

וין קדירה כו' זהו בבא ב' של המחבר
והוא ג"כ מהרשכ"א והטור
ומקורו מהמסכתא שהביאו הב"י, הוי לפניו
שתי מדוכות אחת תולין ואחת מרומה ונתן
מחתה מהן ואינו ידוע מאיזה מהן אמרינן
יחל חולין נתן, והעלה כן בשו"ע סק"א
יבלשון וכן הרין כו' אפילו אין היתר רבה
על האיסור: [יא] ליש כו' על מ"ס הב"י
שרין זה וכן הרין של שתי קדירות וחתיכה

אחת הוי כל שכן להחמיר מבוא הא' של שני חתיכות ושתי קדירות, תמה הפרישה שדוחק
לומר שהטור דתנו בדרך זו וא"ל לומר זו, ועוד מה שסיים בבבא הג' שחבאר גם כן תולין
להקל משמע שיש רבותא בזה, וכן מה דנקיט בדין איסור תורה בחתיכה אחת ושתי קדירות
משמע שיש בזה רבותא, ולכך דעתו דמייירי שהב' חתיכות נתערבו מתחילה חד בחד
שאינם ניכרים, והוא רק בזה כשר כיון שאין האיסור מצורר באחד מהם, אצל חתיכה
אחת הוי איסור מצורר ואין תולין קמ"ל שגם בזה תולין להקל, והביא רא"י ממש הב"י
מהש"ך הנו"ל סיק"ט סקט"ו דאיסור דרבנן שנתערב חד בחד מותר לב' בנ"א, נהי דלא
קמ"ל הכי מ"מ חייב שיש יותר קולא בנתערבו קודם, ומשמע שגם בזה הבבא הב' מיק"ל
הפרישה בנתערבו קודם דתולין, אבל הש"ך סק"ד איסור בזה בנתערבו קודם דהוי כחתיכה
איסורא והוי כנופו של איסור כשנפל לקדירת היתר, והפרישה מייירי רק לענין בבא א'
בשתי חתיכות וב' קדירות שאפילו אם הוי כנופו של איסור הוי כחתיכה אחת איסור וב'
קדירות שחולין עיי"ש, ובדמ"ש סקט"ו כתב מ"ד יהודה דלהש"ך מהו ז'אין ידוע הא אפשר
לידע כיון שניכרין, וכתב שג"ל שהשני' נאברה וא"א חו לידע, או י"ל דמתחילה הי' ניכרין
ע"י מקום הנחתן לזמן או לשמאל ועכשיו אי' מאוזה לר נפל, והוא מייירי לה' הכשירה
עב מעט או ארוך מעט מהעריפות או להיפך וכשנפל אחד ונתבטל אי"א להעריך ולהלכ' ד'
עיי"ש: [יב] חולקים כו' הפרי"ח סק"ג תמה על הש"ך א' אפילו אי לא נתערבו הוי
ג"כ אחת חתיכה איסורא ובאשם הלוי קא', ב' אם זה נחשב נופו של איסור אפילו בב' קדירות
אין תולין כשנפלה השני' שהיתר נפל להיתר, הא גם זו הוי כנופו של איסור ואין מותר
בלי ביטול, ואין דמי לחתיכה אחת ושתי קדירות דיש קדירות דיש לחלות שלא נפל כלל
לקדירת היתר, ולכך העלה לשיטתו הג"ל בסיק"י סקט"פ דגם בחוקת איסור מותר ספיקא
דרבנן

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קיא ביאור יהודה קנה 16

דרבנן, וחד בחד בחד נאכל אחד, הדין שאפילו נחתנו חולין שנפל היסר לסיסל, והיינו מהמשה דפ"ז דתרומות ב' קופות אחת חולין ואחת תרומה וא"י איזה נפלה אחת לחולין אינה מדמעת: [יג] דבר נ"ו כד"פ שהביאו שפ"ד סק"ג חמה, בדבר חשוב שנסיק"י ב' תערובת למה לא ניתר כשנפל מתערובת הא' להב' לומר שאני אומר היסר לכאן נפל כמו שמיקל הפר"ח אף בנתערבו, ומ"ש שם דבחרלה"ת הוי כמוקי יוסף, חמה השפ"ד הא בחרלה"ת חולין גס להגמ"י דרק במשהו לא כח"ש בסק"ה, וכח דדבר חשוב החמירו יותר ובעי ב' או ג' תערובות, וכבר מ"ל סק"י

שבת תערובות [יג] דבר חשוב ברוב שרומה לזה אין תולין וצריך רק ב' או ג' תערובות בשנית, מ"מ בזה סקילין, [יד] ומ"מ יש גומין לאיסור אף שביבש בה"ג מתירין משום ס"ס: ז' יש [טו] מאחרונים שמסתפקין באם הוי מ' התיבות איסורי דרבנן במקום אחד וחתובה אחת של היתר באופן דהוי קבוע, אם נפלה אחת מהחתיכה לקדירה של היתר אם הוי זה כמחצה לתלות בשאני אומר או כיון ש"מ הוי רוב איסור אין מקילין בו:

אם

סקתק"ג היסר רעק"א ז"ל בחרלה"ת בחד בחד ב' פעמים ע"פ הפר"ח הנ"ל, ל"ל דלא מ"ל כמירון זה או דרק חשוב ולא בחרלה"ת, ובחוד"ב סק"א י"ש לקושי"ת כד"פ, דבטבעת"י בסיק"י שהדין דכשנפל אחד לים הותר כל התערובות כשה"י רוב, אי"כ כשנפל מתערובת הא' להב' יש לדון על תערובת הא' שמה איסור נפל להב' ומוחר התערובת הא' כמו נפל לים, או שזה שנפל להב' היסר הוא ואסור התערובת הא', וא"כ כשנפלה בשאני אומר י"י הא' אסור וכו' מותר אי"כ שייך מה חוץ כו' כשי"ת כיון שני קדירות היסר שאין מתירין מטעם זה, וממילא שניהם אסורים כשאין ב' תערובות רוב או ג', אבל כאן בחד בחד בקופות אפילו נפל היסר לכאן אין דנין על הקופות דנין אם נתן מההיסר ודין אם נתן מהאיסור הקופות הן כמו שה"י, ואפילו נפל אחד לתערובות באיכא רוב ודאי מותר ואפילו בליכא רוב מ"מ זה ילא מחד בחד, והראשונה הוי חד בחד ואסורה, דאפילו מחמת שנפל אין להסיר שזה רק גבי טבעת ברוב ולא בחד בחד, וכיון דל"ש כאן לומר מה חוץ שפיר חולין כהפ"ח וכד"פ בנתערבו, ובפח"ש סק"א הביא מהשער המלך ס"י ממקואות, דאף שלענין סד"ר פוסק כש"ך שחזקת איסור ליא סד"ר לקולא, מ"מ בזה שנפל לקדירה שיש חזקת היסר לקדירה הדין להיסר כפ"ח, ובפח"ש סק"ד הביא מפר"ח, ותפארת למשה ועוד כפ"ח: [יד] ומ"מ כו' בחוד"ב סק"א מיישב להש"ך דאדריבא ממשנה זו שהביא הפר"ח יש ראי' להש"ך, דבניכרים חני שם במשנה חולין לחוד חולין נפלו היינו אף בלא רוב רק חולין בדרבנן, ובסיפא בנתערבו אחר רק שאינו מדמעתן שאינו אומר בפחות ממאה אבל רוב בעי, מטעם שמתחילה כן תיקנו שספק תרומה אינה מדמעת, ולכך בחתיכות ניכרות ילפינן מרישא חולין לחולין נפלו אפילו בלא רוב, אבל בנתערבו בחרוזת בעי רוב ואינו אסור במאה משום דספק תרומה אינו מדמע, אבל בחתיכות אסורות מספק, ובסיק"י סק"ד כתב נגד הפר"ח מחשבה הנ"ל דדאי גס הש"ך לא יתלוק אחשבה רק שם מירי ביבש, וכו' בנתערבו ס"ס שמה חולין נפל ושמה לא זו הוא שנפל, והש"ך מיידי בלח שאם תאמר איסור נפל אסור הקדירה אין היסר, שבה י"ש קושי"ת הסו"י וש"ך על המחבר דס"ד שם שמחיר בקבוע בנתערב משום ס"ס כנ"ל סק"י סק"ו, והעלה כהש"ך לאיסור וכ"כ בחידושים סק"ג, ובפח"ש סק"ו וסק"ד הרבה אחרונים כהש"ך עיי"ש: [טז] מאחרונים כו' הוא בספר בית יצחק שברת"ש סק"ג כיון דהוי קבוע הוי כמחצה על מחלה וחולין, או דמ"מ כיון דחידוש הוא לא הקילו בו כל כך להסיר כשהאיסור הוא יותר מן היסר עיי"ש, ויש אפשר לפשט זה מהחוד"ד הנ"ל סק"ד ביישוב דברי המחבר בסיק"י סע"ד לפי פירוש החוד"ד בשיעור דרבנן חולין נהקבוע בשאני אומר אף להש"ך:

ח אם יש ב' חתיכות וקדירה אחת של איסור ונפל [מז] חתיכה אחת לקדירה וא"י איזהו תולין שהחתיכה האסורה נפלה לאיסור, והחתיכה הנשארת היא המותרת, ואף שיש אוסרין בנתערבו מקורם בהחלט, ובהיו ניכרין ועכשיו א"י מסופקין לאסור [יו] מ"מ יש מהל"מין לאסור בכל ענין אם לא שהיו ג' חתיכות בדבר חשוב שתולין שנפל לאיסור כמו בנפל לים שמתירין לאכול שנים שנים:

ט אם [ית] נפל חתיכה אחת משתי החתיכות לקדירת היתר הוי החתיכה בשווא ניכרת בהקדירה אסורה, והתערובת שבקדירה מותרת, וכבר [יש] נתבאר שאם מהשתי חתיכות שנתערבו חזר ונתערב חד בחד, ל"א שתיים מותרות, ול"א הנשארת אסורה והנתערבת מותר, ול"א אף אם הוא אחר חתיכה מותרת: וברין זה של ב' חתיכות, וקדירה אחת של היתר שמתירים בנפלה אחת אם [ב] השני נפלה ניכר אח"כ להיות, אם נאכלה הראשונה אף בשל אדם אחד מותר, ואם הראשונה קיימת, אסור בשל אדם אחד, ולשני בני אדם מותרים כששואלין בזה אחר זה, ואסור כששואלין בבת אחת ואפילו

שיאכל שנים שנים ע"י: [ית] נפל כו' חוד"כ סק"א כמו סייעתא לדין הש"ך, וכ"כ בחידושים סק"ג דבניכרת הוי עלי' דין חד בחד שאסורה, ורק הקדירה אין אוסרין משום דתולין, ובסק"ג נסתפק בזה דאך תאסור החתיכה ותחיר הפליטה ודומה להט"ו סק"י סק"ה, ובדמ"ס סק"ז מיד יהודה מחיר בליסור דרבנן בלינה ניכרת אם הוא האסורה או המותרת אף שניכר שהוא חתמה חתיכה שנפלה ע"י: [יש] נתבאר כו' היינו הני"ל סק"ו וסק"י סקח"א ה"י דיעות, החו"ד כאן צ"ח סק"א מחיר הנחצרנה דהוי כנחוסף על רוב דהא ניכר אין ח"כ, והנשארת אין ספק עור, והשפ"ד סק"ד מס"ס מחיר לגמרי, ודעק"א בסי"ג מסכים לחו"ד ומוסיף אף כפנים דאפילו אי חסרה"ה מ"מ אמרין בזה שאני אומר היחר להיחר נפל להפר"ח וכדו"פ שמהירים אף בנתערבו בשאני אומר, ובדמ"ס כאן סק"ד מיד יהודה יוחר נוטה להפר"ח שומח"ר כל ב' חתיכות ע"י: [ב] השני כו' דבר זה נחבז הפר"ח בסק"ד ממשנה דתרומוה פ"ז שמי קצות אחת של תרומה ואחת של חולין נפלה אחת לחולין אינה מדמעטן, נפלה שני' למקום אחר אינה מדמעטן אלא בחרויהו חלין לקולא, ורק מסב"ח נחבז כפנים דנאכלה כו' והביאו השפ"ד סק"ס וכנס דלא יתפל

קִיבוץ קִיצוֹר הַלְכוֹת תַּעֲרֻבוֹת מִיָּמֵן קִיא בִּיאֹר יְהוּדָה קָנָט 17

הואיל והמורה כותב, ורק כנאכל דמי למי
כפי' משנה ה' דפירות ובהלכות פ"ט
משאש"ט ה"א הראשונה קייחוס חליות
וסינו לסיסמו דאפילו כנחערנו מולין: [כא] **ואפילו**
כ"ו החור"ב סק"ג דאש ראש ראיתו
דמשנה ודאי איירי אף בלא כנאכל הראשונה
משום דכדמיס הקילו כנ"ל סק"ד, רק מי
מקיים הספק שכי' גרמנים כפי' מחש'ט
אך הביא מהמג"מ דדוקא כנאכל קודם
ליום הספק אכל כשנולד הספק ונאכל שאם
היינו שאלים או היינו אוסרים אוסרים ג"כ
אחר שנאכלו, והחור"ב לין עלמו על צ'
קדיוס היסר שפבאר, והביא זה במדושים
סק"מ: [כב] ומ"ס כ"ו בדת"ש סק"ז
מחמיר מהיר יהודה וכן מחמיר בלחמ'ר
בינה ורק כשנאכלו והסידו או יו"י כחוכא
לחזור ולאסור לכך מקילין ב"ב בני ארס:
[כג] ההתיבות כ"ו פ"ח שס מהמשנה
מדמעט כפי הקטנה שבהם והביאו השפ"ר
ויחבאר בסק"מ שבהם הש"ך מחיר כנא או
אף ברוב איסור, וחלוק מהשני בבות ע"ש:
[נ] בבא ג' דיני חתיבה אחת ובי'
קדירות בשו"ע סע"א ורוב שבמע"ב.
[כד] **אחת** כ"ו זהו כנא ג' של המחבר
מ"ס מהרשב"א והטור, והוא
ממסכת חרומות כמ"ס הרשב"א, שמי קופס
נפלה של חרומה לאחת מהם אזי חומר לזו של חרומה
נפלה והחולין מותרים, ולכן הרשב"א בזה הבבא, כל שכן והוא משום שלא ראיתו נפילת
להיחזר כלל ויש שם הנה כ"ס דגם כזו, ולשון הטור ומחבר גם בזה חולין להקל, ומפרשו
הט"ז סק"א שגם בזה כפי רק מחלה איסור ומחלה היסר ולא רוב ולפמ"ס הפרי"ח סק"ד
ה"ו כנא א' חמיר מהשלישי, והג' מהב' דנהשני אין כאן ודאי נפילת איסור, והפירוש גם
כזו היינו לא מ"ב"י כנא הב' דקיל רק אפילו כנא ג' דחמיר שהרי יש נפילת איסור עכ"פ
מ"מ חולין להקל, והרשב"א שכתב כל שכן היינו נגד כנא א' שחמיר יותר שהרי בודאי נפל
איסור אלא שא"י לסיכן נפל מ"מ מקילין כ"ס בזה, ובחכ"א כס"ד דין ר' נקט לה בלא זו
אף זו כנא ב' מחמיר, ובכ"א ג', וכנא א' לבסוף ע"ד הפרי"ח ע"ש, ובספר
לקיט' הלכות [מהר"י נעטיל כ"י] סעיף ה' הביא מהפארת יוסף וזמ"ס, כ"ב קדירות אחת
היסר גמור ואחד איסור שיש לו מחירין ונפל איסור דרבנן לאחר ג"כ חולין דלאיסור נפל
ואין משגיחין על ההיסר שח"כ, ומנח"ס מביא ראיות דאין חולין כיון שיהי' היסר ע"ש
ע"ד הפרי"ח: [כה] האופנים כ"ו כ"כ הפרישה שהביאו הש"ך סק"ה על איסור חורה
ברוב במיט, והביא מנחמ"י יוסף על כנא א' י"ב רוב אף בחסרלה"ס חולין דדבר
שכמין ג"כ מ"ה ברובא בטל כ"ס דרבנן עלמו, וכתב הש"ך ה"ה בכנא א' ובכנא
שני, ומ"ס שס כלשמו אפילו אין חד בחד נדחק השפ"ד בפירושו ונדח"ס סק"כ מגבי
ללדיק

[כא] ואפילו נאכל הראשונה רק ה'
אחר לידת הספק בשני' ג"כ שתיהם
אסורות [כב] ומ"ס יש מהאחרונים
שמחמירים בזה אם לא שכבר שאלו
ע"י קדירה הראשונה והתירו, אז
יותר ל"ב בני אדם הואיל שכבר יצא
בהיתר:

יא כשנפלו שתי [כג] החתיכות
לקדירת היתר אף שצריך לשער
נגד האחד מ"ס אין צריך לשער רק
נגד הקטנה שבהם, ובזה הבבא
יתבאר שמקילים ל"א אפילו ברוב
איסור וא"צ רוב או טהצה היתר:

יב ה"י כאן חתיבה [כד] אחת של
איסור דרבנן ובי' קדירות אחת
איסור ואחת היתר ג"כ תולין להיתר,
שהאיסור לאיסור נפל וקדירה השני'
הוא מותרת ואם קדירת האיסור יש
צ' מתירין יש בזה מתירין ואוסרין:
יג בב"א אלו [כה] האופנים שמקילין
כאיסור דרבנן, הוא אפילו אם
האיסור הוא חתיבה הראוי' להתכבד
או דבר שבמניין, כמו שמקילין
באיסורי תורה ושיעורי דרבנן אף
בכה"ג, היה כיון דהוי דרבנן:
בבל

אחת של חרומה ואחת של חולין ונפלה סאה
נפלה והחולין מותרים, ולכן הרשב"א בזה הבבא, כל שכן והוא משום שלא ראיתו נפילת
להיחזר כלל ויש שם הנה כ"ס דגם כזו, ולשון הטור ומחבר גם בזה חולין להקל, ומפרשו
הט"ז סק"א שגם בזה כפי רק מחלה איסור ומחלה היסר ולא רוב ולפמ"ס הפרי"ח סק"ד
ה"ו כנא א' חמיר מהשלישי, והג' מהב' דנהשני אין כאן ודאי נפילת איסור, והפירוש גם
כזו היינו לא מ"ב"י כנא הב' דקיל רק אפילו כנא ג' דחמיר שהרי יש נפילת איסור עכ"פ
מ"מ חולין להקל, והרשב"א שכתב כל שכן היינו נגד כנא א' שחמיר יותר שהרי בודאי נפל
איסור אלא שא"י לסיכן נפל מ"מ מקילין כ"ס בזה, ובחכ"א כס"ד דין ר' נקט לה בלא זו
אף זו כנא ב' מחמיר, ובכ"א ג', וכנא א' לבסוף ע"ד הפרי"ח ע"ש, ובספר
לקיט' הלכות [מהר"י נעטיל כ"י] סעיף ה' הביא מהפארת יוסף וזמ"ס, כ"ב קדירות אחת
היסר גמור ואחד איסור שיש לו מחירין ונפל איסור דרבנן לאחר ג"כ חולין דלאיסור נפל
ואין משגיחין על ההיסר שח"כ, ומנח"ס מביא ראיות דאין חולין כיון שיהי' היסר ע"ש
ע"ד הפרי"ח: [כה] האופנים כ"ו כ"כ הפרישה שהביאו הש"ך סק"ה על איסור חורה
ברוב במיט, והביא מנחמ"י יוסף על כנא א' י"ב רוב אף בחסרלה"ס חולין דדבר
שכמין ג"כ מ"ה ברובא בטל כ"ס דרבנן עלמו, וכתב הש"ך ה"ה בכנא א' ובכנא
שני, ומ"ס שס כלשמו אפילו אין חד בחד נדחק השפ"ד בפירושו ונדח"ס סק"כ מגבי
ללדיק

יד בכל איסורי [כו] דרבנן שמתירום
הוא אפילו באין רוב בהיתר נגד
האיסור, רק מיט צריך שלא יהי' גי' נכ
רוב מהאיסור רק כמו מחצה, אבל
ביוש רוב מהאיסור אין תולין, [כז]
ואף שיש מקילין בכל הג' בבות אף
בזה האופן שיש רוב מהאיסור [כח]
מיט יש מקילין רק ברין שני תתיכות
וקדירה אחת ולא כשאר שני הבבות
רק ליש מאחרונים שנומים להקל
בזה :

כז הי' כאן ב' קדירות [כט] חלב
אחת של היתר ואחת של איסור
ונפל בשר צונן לאחר מהם ונכבש
שם

כיש רוב איסור נס פלגא אין כאן אין חולין,
אבל דעת הרא"ה וז' דלחירון נחרא כשיט לומר שאני אומר אין לריך אפילו מחלה
היתר רק רוב איסור גי' בני להיתר, והטלו הטור והמחבר ספ"ט כהרשב"א דכשי טכ"ט
אין רוב איסור, רק מחלה דהיינו טעם האיסור עם היתר או חולין דרבנן, אבל כיש רוב
מן האיסור אין חולין, וכוז פירש הטור סק"א לשון הטור אין חולין, גל כ"ך להקל ר"ל
למשקי מהרא"ה וז' שאף שאפשר לפרש כן לשון חירון ב' שנמרח דבשאי אומר אפילו
ברוב איסור מותר, מיט די להקל בפלגא, וכן פירש כוז לשון המחבר גם כוז בבבא
ג' ה"ל, ומה שהקשה בדרישה איך משכחם בבא ג' בשמי קדירות ואחת חמיכה של
איסור שהי' רוב באיסור ולא יהי' ניכר בקדירה יישבו הטור והש"ך סק"ז בקדס וסילק
את האיסור והפרי"ח כתב בלשון האיסור ולא ירעיק, ובדמ"ט סק"ז מחידושי הרא"ה,
ומהר"ם, ומפארת למשה, אופני המשכחם לזה: [כז] ואף כו' הפרי"ח סק"ה האריך שדעת
הרא"ה וז' הוא העיקרית שבכל הג' בבית בני אפילו ברוב איסור, שהרי אפילו בחד בחד
לשם ספק, וא"כ כמו שמקילין בחד בחד ה"ה ברוב איסור, וכמ"ס הטור להרא"ה וז'
לחירון ב' דשאי אומר הוי אפילו בנישקיל רובא, והביא הפרי"ח ראי' משני בחס בדוקים
דפסחים שכתבו חוס' דאפי' כר' יומן דלא בעי ריבויא, ושם אפילו מחלה היתר לא הוי
והי' רק ספיקא דרבנן לחיד' : [כח] מיט כו' זה דעת הש"ך סק"ז ע"פ מה שהקשה
הרשב"א מה דחוספסחא דשמי מדוכות אחת של חולין וא' של תרומה ונתן מאתם טען וא"י
מאיזה נתן הריני אומר משל חולין נתן, ולמה לי רובא או חד בחד לר' יומן, כדי באיסור
דרבנן הוי סד"ר לקולא, ומירץ כיון שגוראי נפלה כאן תרומה אלא שא"י לאיזה לא
אמרינן ב"י סד"ר לקולא, משמע רק בבבא א' של שמי קדירות או ג' ונפל בבירור לאחת
מהם אבל בבבא ב' שיכול להיות שלא נפל שם האיסור כלל לא לריך אפילו פלגא כמו
בב' מדוכות ה"ל, ומ"ס בטה"כ הקלר גם על זה כמו שביארנו שמה הוליא הטור כן,
מיט בטה"כ הארוך א"א לומר כן והטור לא ראה הארוך, וגם יש לפרש בקלר דמ"ס כמו
שביארנו קאי על עיקר דין שאני אומר, והביא גם הוא שיעם הרא"ה וז', וכ"כ בחור"ב
סק"ב ליישב קוש"ט פרי"ח מחזק דלא דמי לזה שאנו דנין על הבית, וכ"ה בחידושים סק"ה,
ופתב"א בס"ד, ודמ"ס סק"ה מהפרי"ח בהש"ך, רק שנסקכ"ז אחר שהביא המפארת למשה
לחלק להש"ך בין נאכדה חמיכה ב' יש להקל וכשהוא כאן לא, הביא מיד יהודה בבבא ב'
א"י להקל בפשיטות ובבא א' בהפרי"ח : [כט] חלב כו' שפ"ד סק"ג ד"ס ודע, דכיון דנב"ש

לריך וז' יהודה שפ"ס, וז"ל אפי' ראוי
לפסחא, וז"ל סק"ג מה שגדלש משפ"ד
כ"ש קושיא כד"ס מטבעת ע"ז נחמדות
סב' דקשק שאני וחילוק החו"ד דשם:
[כו] דרבנן כו' זה למד הרשב"א מהסוגיא
דיבמות ה"ל ממה דפריך לר' יומן ממקוה
דקטל טאם ונתן טאם עד רובו כשר, מאי
לאו דנשחיי רובו כרי דכשי רוביא, ואמר
בחירון א' לא דלא נישקול רובא והיינו
דנאשחיי מחלש גי' בני במקוה בנטל טאם,
ופת"ר ב' אמר שאני הכא דאיכא למימר
שאני אומר, אבל במקוה ליש כן שהרי
מיגלגל מיא לכך בעי נשחיי רובו, וסובר
הרשב"א דלמי' נחרא כל שיכולין לומר שאני
אומר כמו בנפל לתרומה ד"ל שאין כאן

אזכור כלל אף אי יש מחלה כשר, אבל
אבל דעת הרא"ה וז' דלחירון נחרא כשיט לומר שאני אומר אין לריך אפילו מחלה
היתר רק רוב איסור גי' בני להיתר, והטלו הטור והמחבר ספ"ט כהרשב"א דכשי טכ"ט
אין רוב איסור, רק מחלה דהיינו טעם האיסור עם היתר או חולין דרבנן, אבל כיש רוב
מן האיסור אין חולין, וכוז פירש הטור סק"א לשון הטור אין חולין, גל כ"ך להקל ר"ל
למשקי מהרא"ה וז' שאף שאפשר לפרש כן לשון חירון ב' שנמרח דבשאי אומר אפילו
ברוב איסור מותר, מיט די להקל בפלגא, וכן פירש כוז לשון המחבר גם כוז בבבא
ג' ה"ל, ומה שהקשה בדרישה איך משכחם בבא ג' בשמי קדירות ואחת חמיכה של
איסור שהי' רוב באיסור ולא יהי' ניכר בקדירה יישבו הטור והש"ך סק"ז בקדס וסילק
את האיסור והפרי"ח כתב בלשון האיסור ולא ירעיק, ובדמ"ט סק"ז מחידושי הרא"ה,
ומהר"ם, ומפארת למשה, אופני המשכחם לזה: [כז] ואף כו' הפרי"ח סק"ה האריך שדעת
הרא"ה וז' הוא העיקרית שבכל הג' בבית בני אפילו ברוב איסור, שהרי אפילו בחד בחד
לשם ספק, וא"כ כמו שמקילין בחד בחד ה"ה ברוב איסור, וכמ"ס הטור להרא"ה וז'
לחירון ב' דשאי אומר הוי אפילו בנישקיל רובא, והביא הפרי"ח ראי' משני בחס בדוקים
דפסחים שכתבו חוס' דאפי' כר' יומן דלא בעי ריבויא, ושם אפילו מחלה היתר לא הוי
והי' רק ספיקא דרבנן לחיד' : [כח] מיט כו' זה דעת הש"ך סק"ז ע"פ מה שהקשה
הרשב"א מה דחוספסחא דשמי מדוכות אחת של חולין וא' של תרומה ונתן מאתם טען וא"י
מאיזה נתן הריני אומר משל חולין נתן, ולמה לי רובא או חד בחד לר' יומן, כדי באיסור
דרבנן הוי סד"ר לקולא, ומירץ כיון שגוראי נפלה כאן תרומה אלא שא"י לאיזה לא
אמרינן ב"י סד"ר לקולא, משמע רק בבבא א' של שמי קדירות או ג' ונפל בבירור לאחת
מהם אבל בבבא ב' שיכול להיות שלא נפל שם האיסור כלל לא לריך אפילו פלגא כמו
בב' מדוכות ה"ל, ומ"ס בטה"כ הקלר גם על זה כמו שביארנו שמה הוליא הטור כן,
מיט בטה"כ הארוך א"א לומר כן והטור לא ראה הארוך, וגם יש לפרש בקלר דמ"ס כמו
שביארנו קאי על עיקר דין שאני אומר, והביא גם הוא שיעם הרא"ה וז', וכ"כ בחור"ב
סק"ב ליישב קוש"ט פרי"ח מחזק דלא דמי לזה שאנו דנין על הבית, וכ"ה בחידושים סק"ה,
ופתב"א בס"ד, ודמ"ס סק"ה מהפרי"ח בהש"ך, רק שנסקכ"ז אחר שהביא המפארת למשה
לחלק להש"ך בין נאכדה חמיכה ב' יש להקל וכשהוא כאן לא, הביא מיד יהודה בבבא ב'
א"י להקל בפשיטות ובבא א' בהפרי"ח : [כט] חלב כו' שפ"ד סק"ג ד"ס ודע, דכיון דנב"ש

קִיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קיא ביאור יהודה קם 819

שם מעליע ומפקדו וא"י לאיזהו מהם
תולין שגשל חלב איסור נפל והחלב
היה מותר, רק אסור לבשל החלב
אח"כ רק לאכול צונן [א] וכן אם
הי' ב' קדירות בע"פ שעה ה' אחד
איסור ואחד היתר והוא איסור דרבנן,
ונפל חמץ לאחד מהם פחות מסי'
תולין שנפל להאיסור ומותר לאכול
ההיתר, ויש לספק בנשאר משעה ה'
ששעה אם מתירים :

מז ה' כאן קדירת היתר [א] ולפני'
איסור דרבנן וא"י אם נפלה
לקדירה מותר, ויש מחלקין בין
נתעסק סמוך לקדירה שי"ל נפל שם
אסור, אבל אם לא נתעסק אין מחזיקין
איסור בטעם, וכבר נתבאר באיזה
אופן יש להתיר בזה אפילו באיסור
תורה, משום חזקת היתר :

יז ה' שני קדירות אחת איסור ואחת
היתר, ושתי חתיכות ג"ב אחת
איסור ואחת היתר, ונפל אחת מהם
לקדירה וא"י איזו יש [אב] לצרד
להתיר אפילו באיסור תורה משום
סיס, ואפילו בחתיכה [אג] שספק אם
אסור מ"ה או רק דרבנן, אם היו שני
קדירות ונפלה לאחת מהם וא"י
לאיזהו יש להתיר, ויש פעמים [אד]
בקה שמתמירין בו לאוסרו, מ"ס
אינו נחשב לאיסור לתלות בו בשני
קדירות :

יח אם האיסור הוא איסור תורה רק
[אה] השיעור הוא דרבנן כמו
בהי' ההיתר רוב מן האיסור והוא
מין

בין על מ"ס שם רמ"א ויש למוס' לחומרא שנתקשה בזה הש"ך שם, ומפרש הוא לענין זה
ויד שאלו חמס שם :

בנ"ח דרבנן חולין נשאתי אומר לשל איסור
נפל, ומ"מ להרמיה התלב מה נקב'
דמתחילה ה' רק דרבנן מ"מ טעמו ה'
איסור תורה דומה להנ"ל סיקה בספק
כגון בבנ"ח כה"ג : [א] וכן כו' משנלות
א"ח סתמ"ג סק"כ דהרי חולין דרבנן
שאתי אומר, רק מסופק כיון דכשכ כה"ג
אסור משום שמקלקלו לענין הנאה וי"ל
דנשאר הותר הותר, כנאכל אכל אם קיימין
דומה להנ"ל סק"כ עי"ש וכדילא המעמרת
שלוס פה : [אא] ולפני' כו' משנלות סק"א
ד"ה וכו' כו' יש דברים שלא חשבו המחבר
וכי"נו זה הדין ובמה שיתבאר בסק"כ משום
דברבנן מקילין שלא נפל כלל, ונ"ל סלי"ח
סק"ג מהאחרונים באיסור תורה כה"ג
מכנים אפרים, וע"פ הש"ך סלי"ז בספק אם
זכ תחת התורה, ולהאחרונים הוי חזקה הנוף
עדיף מכל החזקות, ובחכ"א כס"ד דין ז'
ובינ"א ר"ח ס"כ האריכו דין ספק שקול
וחזקת היתר, ומסקנתו בחכ"א כפניס
דחילא כנהעסק אסור : [לב] לצרד כו'
משנלות שם סק"א דרך בנ' חתיכות שנפלו
שניהם בזה רק דרבנן חולין, אכל בזה הוי
אף באיסור תורה הוי ס"ס שמה חתיכה
איסור לאיסור נפל ואח"ל להיתר שמה זה
ה' חתיכה היתר : [אג] שספק כו' דבר
זה מתבאר מהשפ"ד סיט"ו סק"א כפי מ"ס
שם באפרוח דמידי ספיקא לא נפקא אי הוי
מ"ה או דרבנן, וכו' שני קדירות ונפל
אפרוח זה וא"י להיכן הוי ס"ס שמה לא נפל
לכאן ואח"ל נפל שמה רק מדרבנן אסור
ומדרבנן אמרינן שאני אומר לתוך איסור
נפל, וכדילא בהנכות מוהרש"ק כאן ורת"ש
סק"ל כסייעתא להפרימ"ג ה"ל סק"כ :
[אד] כמה כו' הוא מהדגול מרבנה סימן
בין על מ"ס שם רמ"א ויש למוס' לחומרא שנתקשה בזה הש"ך שם, ומפרש הוא לענין זה
ויד שאלו חמס שם :

[ה] דיני שיעורי דרבנן שבשורע סעג"ד.

[וה] השיעור כו' דבר זה הוכיח הרשב"א ז"ל מן הסוגיא דפסחים דמ"ו בשהי'
מזכות שחולין, פריך שם אי כוית בכדי אכילת פרס דאורייתא למה
חולין נשאתי אומר כההיא דתרוסה דאורייתא מקמי דשני ל' בהרומת חבלין דרבנן, ואם
ה' כוית כנא"פ רק דרבנן הוי נ"ח ל' אף בהרומת דאורייתא דחולין, נשמע מזה שאפילו
באיסור

מין במינו שצריך ששים בזה מדרבנן
ג"כ תולין בב"ה השלשה [ל'] בבות
הנוכרים [לז] ואפילו הי' מינו ע"פ
אינו מינו ביחד מ"מ תולין ומתירין
גם האיני מינו בכאן בהפמ"ר לברע
וכבר [לח] נתבאר במה שחלוק זה
מכר ע"י גילגול דרבנן כיון שיל' דם
נפ"ל בל"ה:

י"א אם הי' קדירת היתר [למ] אינו
מינו עם האיסור אין תולין שנפל
להאיסור רק ביש בהיתר ס' כנגד
האיסור, ואז אפילו אם הוא באופן
שאין מועיל ששים כמו בחתיכה
הרלה"ת, או מתב"ל וכיוצא שאין
במ"ל בס', או שאפילו ביש ס' הי'
חוזר וניער מרבנן תולין הכל
שלהיתר

תולין בבבא הנ' וכ"כ בבבא א', אבל להטו' דבבא ג'
דקיל, ואפ"ה אין תולין באיסור תורה, וכ"כ בבא א' וז' דתמירי אין תולין, ס"ס אין תולין
דין וס' בין כל ה' צבות במינו תולין ובאינו מינו אין תולין, ומה שהקשה בחידושי סו"ס
שבדמ"ס סקל"ז, איזהו חילוק בין איסור דרבנן לאיסור תורה כיון שגם באיסור דרבנן אסור
ברוב איסור ומוחר רק במחלה, וכיון שאי אפשר זה לזמנא לרי"ך שיהי' עכ"פ מעט היתר
יותר, וכיון שיש רוב היתר הרי אף במ"ה מותר והניח בל"ע, כתב הרב שם מחכ"ס אחד
שבאמת די דרבנן גם מזמנא מחלה, כיון שלפי הרא"ה תולין אף ברוב מחס לאיסור
דרבנן גם לרשב"א די במחלה מחס, ול"א בזה אי אפשר לזמנא, וכן הביא שם בסקל"ד
מהר"ס הנ"ל דמינו ברוב מזמנא בזה במין במינו עיי"ש: [לז] ואפילו כו' כ"כ הטו"ז
סק"ג משום סליק את שאינו מינו כמ"ס בסו"ט, והנה לדירי' שמחיר את האיני מינו
ניחא, אבל להש"ך שאיסור הא"מ הו"ל לאיסור הרוטב עכ"פ, מ"מ הביא בדמ"ס סקל"ה
שלפמ"ס השפ"ד סק"ט סק"ט ולהש"ך הו' רק מדרבנן הא"מ אסור, והו' הטעם משום
דהו' ע"י גילגול, וכאן שימבאר דלא משניחין אע"י גילגול, וגם בל"ה רוב הפוסקים
מסכימים להטו' בנשפך, לכך מותר כאן בהפמ"ר, אף הרוטב האיני מינו: [לח] נתבאר
כו' היינו הנ"ל סק"י סק"ז מהש"ך דיני ס"ס דין י"ט וכ"כ הטו"ז כאן סק"א בסו"ט
דבשאינו חומר שיש לומר שלא נפל כלל איסור אינו דומה למ"ס כסיס"ו דרס בל"ס אי מ"ה,
וכמ"ס השפ"ד בפירוש הש"ך דהקדירה לא איחרע כלל, וכן נזכר שם החילוק של המנח"י
בנשפך דבדולאי איסור תורה אין קפידא בזה, ולא העתקתי מ"ס בדמ"ס סקל"ה מהר"י יהודה
דמירי שאין מכיר החתיכה שנפלה, אבל מכיר רק שא"י מה הוא הו' ע"י גילגול, דאי
הפירוש ספק טריפה הו' זה הנ"ל כמה זמני דבלא נודע מקילין במינו בספק ס' עיי"ש
[למ] אינו כו' בטור כתב דלר"ת דמ"ל מעט כעיקר מ"ה לרי"ך בהיתר ס', ולרש"י דבכל
כזית בכא"פ כשפחות מזה הו' רק דרבנן תולין אף בפחות מס', וכיון שהטור ומחבר העט'
בסו"ט כר"ת לכך צ"י כאן ס' וכן העלה בשו"ע, ופירש הטו"ז סק"ה מהגמון יוסף [ט"ס
הר"ן] דמירי בהרלה"ת ובמשנלות כתב דה"ה מחבל, ובשם חוה"ב דקאי אחרומה [ט"ס
כאן בסרומה באינו מינו בק' חמוה] רק כמו שהגיהו במשנלות ובחרעק"א במינו ק' ובאינו
מינו ס' והו' היותר מרוב מדרבנן אפילו ביותר מס', ובכרופ' כיון שמתחילה הי' ס'
בהיתר

באיסור תורה כשהשיעור הוא דרבנן הו'
כבאיסור דרבנן, ולכך במין במינו שהשיעור
ס' כשיש רוב בל"ה הו' רק בשיעור
מדרבנן, וכשיש ספק תולין באיסור לחוד
באיסור נפל וההיתר מותר לגמרי, ופסקו
ס' הטור והמחבר בסע"ג וסע"ד בשם
קדירות וחתיכה אחת וכמ"ס הש"ך סק"ה
דקאי על מין במינו דהו' מ"ס ברוב וס'
מדרבנן, ואם אפילו הי' נופל לחוד ההיתר
ס' מותר מ"ה, ובכרופ' חמה מה מועיל
רוב מינו הא כזית בכא"פ הו' מ"ה הביאו
דמ"ס סקל"ז: [לז] בבות כו' המחבר
נקט לה רק בבבא ג' בחתיכה אחת ושתי
קדירות, והש"ך סק"י על האיסור דאינו מינו
כתב דס"ה לבבא ג' שאסור, וכפי מ"ס
השפ"ד קאי הש"ך לשיטתו בל"ה ו' דבבא
ג' ק"ל מכולן, והו' הרבועא דאינו מינו שאין
תולין בבבא הנ' וכ"כ בבבא א', אבל להטו' דבבא ג'
דקיל, ואפ"ה אין תולין באיסור תורה, וכ"כ בבא א' וז' דתמירי אין תולין, ס"ס אין תולין
דין וס' בין כל ה' צבות במינו תולין ובאינו מינו אין תולין, ומה שהקשה בחידושי סו"ס
שבדמ"ס סקל"ז, איזהו חילוק בין איסור דרבנן לאיסור תורה כיון שגם באיסור דרבנן אסור
ברוב איסור ומוחר רק במחלה, וכיון שאי אפשר זה לזמנא לרי"ך שיהי' עכ"פ מעט היתר
יותר, וכיון שיש רוב היתר הרי אף במ"ה מותר והניח בל"ע, כתב הרב שם מחכ"ס אחד
שבאמת די דרבנן גם מזמנא מחלה, כיון שלפי הרא"ה תולין אף ברוב מחס לאיסור
דרבנן גם לרשב"א די במחלה מחס, ול"א בזה אי אפשר לזמנא, וכן הביא שם בסקל"ד
מהר"ס הנ"ל דמינו ברוב מזמנא בזה במין במינו עיי"ש: [לז] ואפילו כו' כ"כ הטו"ז
סק"ג משום סליק את שאינו מינו כמ"ס בסו"ט, והנה לדירי' שמחיר את האיני מינו
ניחא, אבל להש"ך שאיסור הא"מ הו"ל לאיסור הרוטב עכ"פ, מ"מ הביא בדמ"ס סקל"ה
שלפמ"ס השפ"ד סק"ט סק"ט ולהש"ך הו' רק מדרבנן הא"מ אסור, והו' הטעם משום
דהו' ע"י גילגול, וכאן שימבאר דלא משניחין אע"י גילגול, וגם בל"ה רוב הפוסקים
מסכימים להטו' בנשפך, לכך מותר כאן בהפמ"ר, אף הרוטב האיני מינו: [לח] נתבאר
כו' היינו הנ"ל סק"י סק"ז מהש"ך דיני ס"ס דין י"ט וכ"כ הטו"ז כאן סק"א בסו"ט
דבשאינו חומר שיש לומר שלא נפל כלל איסור אינו דומה למ"ס כסיס"ו דרס בל"ס אי מ"ה,
וכמ"ס השפ"ד בפירוש הש"ך דהקדירה לא איחרע כלל, וכן נזכר שם החילוק של המנח"י
בנשפך דבדולאי איסור תורה אין קפידא בזה, ולא העתקתי מ"ס בדמ"ס סקל"ה מהר"י יהודה
דמירי שאין מכיר החתיכה שנפלה, אבל מכיר רק שא"י מה הוא הו' ע"י גילגול, דאי
הפירוש ספק טריפה הו' זה הנ"ל כמה זמני דבלא נודע מקילין במינו בספק ס' עיי"ש
[למ] אינו כו' בטור כתב דלר"ת דמ"ל מעט כעיקר מ"ה לרי"ך בהיתר ס', ולרש"י דבכל
כזית בכא"פ כשפחות מזה הו' רק דרבנן תולין אף בפחות מס', וכיון שהטור ומחבר העט'
בסו"ט כר"ת לכך צ"י כאן ס' וכן העלה בשו"ע, ופירש הטו"ז סק"ה מהגמון יוסף [ט"ס
הר"ן] דמירי בהרלה"ת ובמשנלות כתב דה"ה מחבל, ובשם חוה"ב דקאי אחרומה [ט"ס
כאן בסרומה באינו מינו בק' חמוה] רק כמו שהגיהו במשנלות ובחרעק"א במינו ק' ובאינו
מינו ס' והו' היותר מרוב מדרבנן אפילו ביותר מס', ובכרופ' כיון שמתחילה הי' ס'
בהיתר

קיבוץ קיצור הלכות תערובות מימן קיא ביאור יהודה קסא 221

בהיתר, ואם ליה תולין לאיסור נפל לאיסור.
 כי חוזר וניעור, אבל כיון שחוזר וניעור הוא
 רק מדרכנן תולין שנפל איסור. לאיסור.
 עיי' ש: [מ] אבל כו' על מ"ס הממכר
 בססע"ד היו שתי הקדירות ממין אחד
 והאיסור ממין האחר פירשו הטור' סק"ד
 וס"ך סק"ט דלאו דוקא רק עיקר הקדירות
 היתר אינו מינו עם האיסור, ואפילו קדירת
 האיסור אינו מינו של קדירת ההיתר הו"ל
 ג"כ ספיקא דאורייתא, ופירש המשב"ש דזו
 לאפוקי מדברי ה"ח שכתב בבשר גבינה
 ונפל גבינה אף באיסור תורה תולין שנפל
 לגבינה שאילו נפל לבשר ה' יכר, רק
 אפילו בזה"ל אין תולין באיסור תורה וה"ח
 מיידי רק באפשר להכיר הגבינה בתוך הבשר
 שאלו תולין:

[ו] דיני ב' קדירות של היתר שבשוי"ע
 מע"ה.

[מא] כשאין כו' דבר זה למד הרשב"א
 ז"ל בטה"כ מהא דהנן

במסכת תרומות ומימי לם בסוגיא דפ"ק דב"ב דף ר' בליטרא קליפות של תרומה שדרסה
 ע"פ הענין או החכמה או הטורח, ואינו יודע באיזה ענין כו' דרסה, ר' מליר חומר
 בשם ר' אליעזר שגם השוליים שהם התחמוטות מעלות את העליונות שהקינו בתרומה
 פירות דרבנן, ור' יהושע סובר אין השוליים מלטרפות לבטול את העליונות, רק לר"ך
 יבא מזה פומין לבטל את זה הספק, והקשה הרמב"ן ז"ל למה לא נתיר את כל הדבין
 משום ספיקא דרבנן לקולא, והיינו לתלות כל אחד בהשגה, ומירץ שאם ה' זה של שני בני
 אדם, ובאים לשאול בזה אחר זה, היינו מחירים לכל אחד את כדו לומר לא בשלו דרס רק
 בשל חבירו, אבל מיירי ששם של אדם אחד או של שני בני אדם ובאים לשאול בבת אחת,
 שאי אפשר להחיר שניהם ולכך לריבין לביטול של ק' כד, וכמו בשמי שנילין אחד טהור
 ואחד טמא ועשה אחד טהרות באחד והשני בשני כשכאול בזה אחר זה מחירין לכל
 אחד ובבת אחת אוסרים שניהם, ולכך גם כאן לריבין לבטל התרומה לכל חד כדאיהו ל'י
 ואין מחירין בספק לבד, והרשב"א הקשה על זה [א] איכ הו"ל לפרושי דמיירי בשל אדם
 אחד או בשני בריא ושולין בבת אחת, [ב] דבתוספתא דתרומות מוכח להיפך שיש להקל
 יותר באדם אחד שעתיד להתערב מבשני בני אדם כשי"ח, ומירץ הוא להקשיא הג"ל ע"פ
 מה שיבאר בסמוך: [מב] אין כו' רשב"א שם, שאין תולין להחיר רק באופן זה שכתבנו
 בהיתר י"י ההיתר מותר והאיסור אסור כמו בשמי קופות, דכשאתה אוהר תרומה לתרומה
 נפל מותרים השולין בלי ביטול, אבל בזה מלטרך לאסור אחד ולהחיר השני אמרין מה
 חיות שחמיר לו יותר מזה, וכיון שאי אפשר להחיר שניהם הוי שניהם אסורים אף בדרכנן,
 ופסקו כן הטור והמחבר בסע"ה דשניהם אסורים, וזה שסיים הטור ואין חילוק בין של אדם
 אחד לשני בריא, הכוונה כתב הכ"י שהוא לאפוקי מדברי הרמב"ן שחמיר בשני בריא בשאלו
 בזא"ז בשני שניליים, והביא הש"ך סק"א סמורים לזה מסיק"ן בנדה וכתמים עיי"ש, ובספר
 משנת רע"ק ויטעות יעקב שהביאם בספר חמדת משה סו"ח י"שבו בזה קושיית חוס'
 סמכרין דל"ח כתיבה את הטמא ישלם מבימו ש"פ שזה שהחיר אסור את שני הקדירות
 בנפילה

של היתר גמל [מ] אבל באינו מינו
 של היתר עם האיסור, אף אם השני
 קדירות הם מינים חלוקים כמו בשר
 וגבינה, והאיסור הוא גבינה, אין
 תולין שנפל לגבינה בפחות מס' כשאי
 אפשר להכיר:

כ בב"א ארו שאנו תולין בשאני אומר
 הוא רק [מא] כשאין אנו צריכין
 לאסור דבר אחר ממה שהי' מותר
 מתחילה, רק אוסרים שהאיסור נשאר
 אסור והיתר היתר, אבל אם צריכין
 לאסור איזה היתר אין יכולין להתיר
 השני, ולכך בהי' כאן שתי קדירות
 של היתר, ושתי חתיכות אחת היתר
 ואחת איסור דרבנן או בשיעור
 דרבנן [מב] אין תולין שנפל האיסור
 לאחת מהם ותהי' מותרת, רק
 שניהם

בנפילה: [מן] כשאין כו' זה יתבאר לקמן
 נסקנה מהרש"א ע"י: [מר] חילוק כו'
 הוא לפי שיתבאר נסקפ"ט מהטו"ז
 והרש"א לרבותא נק"ט לה כשני נפילות
 לענין דהויין כשיש לבטל באחת מהן אף
 דהוי כמו שני שאני אומר, וכ"כ ביד יחודה
 שבת"ש סקמ"ג דה"ס בחמיכה אחת ושני
 קדירות: [מה] ג"כ כו' כן הוכיח הש"ך
 סק"א מלשון הרש"א דבכל אופן שרק
 לריבין לאסור אחד ולהולילו מחזקתו אין
 להסיר, וללא כח"ה שמחיר בזה הגדולה
 לחלות שגפל לקטנה, וכשפ"ד הביא שם
 הא"ס אינו מחיר רק ביש צירוף לבטל
 בשמיכה, דמדינא שרי רק מחומרא בזה
 מחיר הגדולה, ובח"ה הוי גם להא"ס אסור:
 [מן] שמצדפין כו' הוא לפי מה שיתבאר
 בסקל"ב אופני הצירוף, ולדעת הנ"ח הוי
 בשני נפילות אין מלרפין, אבל להטו"ז וש"ך
 ש"י סקפ"ט לא איירי הטור בזה דין מענין
 צירוף, ובזה כתב ואין חילוק בין ארס אחד
 לנ' בני ארס, אבל לצירוף סמך עלמו כפ"ט
 שיתבאר נסקפ"ו שבארס אחד מלרפין:
 [מן] שלא כו' דת"ש סקנ"ד מספר מגדים
 חדשים דאף דבעכו"ס הו"ל לומר תולין
 סקלקלה במקולקל, מ"מ כיון שז"מ הימר
 הוא י"י אפילו של עכו"ס הביא מהטו"ז
 דלא חולין בזה בחר בעלים: [מה] נפר
 כו' חוד"ב סק"ג דומה להש"ך הנ"ל שא"ס
 נתערבו בחמ"ס אין חולין בשאני אומר, וכן
 כאן כיון שנאסרו מקודם והביא רא"י לזה
 מהרמב"ם, ובת"ש סקמ"ו כפנימין כיון שכלא
 הס"ך סל"ב סק"מ, ורק בבב"ח כה"ג ובדרבנן כעוף
 אחרין נע"ז ולר"ך ס' נגד כולו ע"ש
 בפנים: [מט] מ"מ כו' כבר נז"ל סקמ"ב מ"ס הבי' על
 הטור ואין חילוק בין ארס אחד
 כו' הוא לאשקי מדעת הרמב"ן שמחיר כשני שבי"ן, אך
 באמת קשה למה לא מחירין בזה
 כמו שני שבי"ן והביאו הטו"ז סק"ו וש"ך סק"ט מהב"ח,
 דרק באיסור תורה כן הוא, אבל
 באיסור דרבנן מחירין, וכ"ס מהגמ"ר, ובכר
 חמ"ה עליו שהרי בהרש"א מבואר דמח"ס
 הרמב"ן אפילו באיסור דרבנן, והטו"ז כתב
 להרש"א אין ללמוד משני שבי"ן משום דספק
 טומאה דבה"ר להקל, אך הקשה מהר"ש בפ"י
 דמסכת תרומות מהירושלמי דמשמע שיש
 אומה קולא גם בתרומה בשני שבי"ן והניח
 בל"ע, והש"ך אף שדחה ג"כ דברי הב"ח
 כנז"ל, מ"מ חסם למה באמת אין מקילין
 בנ' בני ארס בזה אחר זה כדמוכח בפסחים
 ד"י וכתובות דכ"ו שחולין בחבירו, וקושיא
 הרש"א דהו"ל לפרושי י"ל שם בבב"ה לא
 מיירי כלל מדין חולין רק מדין צירוף עליונות,
 וקושיא של רמב"ן למה לי צירוף י"ל מיירי
 רק לצירוף ולא לחלות ומיירי בבת אחת,
 ודעתו דהטור מיירי באיסור תורה ובזה
 אין חילוק, וכן

שניהם אסורות [מן] כשאין באחת
 מהם לבטל האיסור כשיש:
צא אין [מר] חילוק בזה בין שתי
 נפילות לנפילה אחת, שאפילו
 חתיכה אחת איסור ובי' קדירות היתר
 ג"כ הדין כן ששניהם אסורים, ואפילו
 אחת גדולה ואחת קטנה [מה] ג"כ
 אין תולין לומה שנפל להקדירה
 הקטנה והגדולה מותרת רק שניהם
 אסורים, ולפ"ט שיתבאר [מן]
 שמצדפין לביטול הוי זה באין צירוף,
 ורק בהיתר שאני אומר ולכך אין
 תולין, ואפילו אם קדירה אחת הוא
 של עכו"ס [מן] שלא נשתמש בה
 שום איסור עור, אין תולין בה
 ושניהם אסורים:
כב בדין זה שאוסרים שניהם אף אם
 [מה] נפל מן קדירה אחת
 לקדירה אחרת שגישית מ"מ אין
 מתירין הקדירה הנ' לתלות בשאני
 אומר כיון שכבר נאסרו השנים, רק
 מ"מ אין צריך ס' נגד כולו רק נגד
 איסור שנפל לתוכו, ורק כשהי' בזה
 בחלב לב' קדירות בשך עוף צריך
 בהשלישית ס' נגד כולו משום נע"ז:
כג בדין זה שאנו אוסרים שתיהם
 [מט] מ"מ אם הם של שני בני
 ארס שדין צירוף אין בהם, אינו
 אסור רק בשבאו שניהם לשאול בבת
 אחת

קבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קיא ביאור יהודה קסב 323

אחת [ג] והיינו אף שהשני שואל את
ברו ריבור של הראשון, רק כל זמן
שלא התירוהו עוד להראשון ושניהם
הם לפני המורה דמי זה כבת אחת
[נא] וכן אפילו שואל בעצמו רק
ששואל עליו ועל חברו אף שלא
בידיעת חברו מזה הרי הכל כבבת
אחת ואסור, אבל כששואל [גב] בזה
אחר זה יש להתיר בדרבנן :

כד ויש [נג] שמחלקין בזה בין ב'
חתיכות אחר איסור ואחד היתר
בזה אין להתיר בשני ב"א בזה אחר
זה, ובחתיכה אחת וב' קדירות היתר
יש להתיר בזה אחר זה ומ"מ יש
אוסרין אף בזה אחר זה ובכל ענין
אף בחתיכה אחת, רק יש נוטים מ"מ
להקל באיסור דרבנן בזה אחר זה :
כה יש [נד] אוסרים שכל מה
שתולים באיסור דרבנן אחד
בחבירו זה רק באין עוד איסור
עדיין, רק אנו רוצין לאסור הרבר
אומרין שלא נאסר בין שיש לתלות
באחרון ובן השני תולה בהראשון.
אבל

וכן מהרש"א נראה אפילו בחתיכה אחת וב"ק יש לאסור בזה אחר זה ג"כ, וכ"ד החוור"ב
סק"ט לקיים פסק מהרש"א ודלא כש"ך ע"פ מ"מ המשל"מ פ"ט משא"ט, דנאמר ראיתי
טומאה שזרקת בנייכם דהספק נולד מבין שניהם אף בזה"ז טמא, דלא דמי לשני שבילין
שהספק לא נולד בין שניהם וגם כאן הו' כראיתי טומאה שזרקת כו', וכלל זה הכרו"פ
אוסר ג"כ ולכך מקיים פסק המחבר, וכן העלה בחידושים סק"ט דעיקר כטור, ומהר"א
בס"ד דין י"א מיקל כש"ך ויד יהודה שכתב סק"ד מחמיר כהרש"א, ומ"מ הדת"ש
שם ד"ה אמנם כו' מהש"ך לא הבינומי שהרי החו"ד מירי רק באיסור דרבנן שמה הש"ך,
גם לא הבינומי מ"מ בסק"י סקשפ"ו פלוגתא הב"י וד"מ בזה אי מחירין בזה"ז עיי"ש, וכן
יביא כאן סק"ד מהטו"ד להתיר בשל ב' בני אדם בזה אחר זה, ולכך מחיר שם
בעובדא דכיוסויי שה"י ספק, אף חוץ היתר של ביטול ברוב ככלל, יש היתר של בוס
אחר זה לנ' בני אדם, אף שמתחילה הביא שם בעובדא דנחל חלב רוחא לסעליר ונעלם
אח"כ איזו נטף כששאל כל אחד על טעליר שלו סובר הטו"ד דלא דמי לשבילין דס"ט
ברה"ר טו"ד אף באתחיל ורק משום סתרי לכך מחירין בזה"ז, אבל בסד"ר באתחיל או
אף בזה לשאל רק עליו לבד, מ"מ אסור לו להכניס השעבד ולהגיד שהשאלה על טעליר
של חברו ג"כ ואף שלא ישאל עליו עריפה הוא, הרי פעם מיקל ופעם מחמיר [מ"מ] שם
ספק טומאה ברה"ר הא דמי לה כפ"ק דפסחים בדיקא חמץ] ס"ס יש בזה מחמירין
ומקילין עיי"ש : [נד] אוסרים כו' זה מבואר בנז"ק סי"ה ביר"ד ד"ה אמנם שכ"ו כו'
מושג שם כל הדברים של שני שבילין, ושני בחס דדוקין, דהוי חזקת היתר אין אוסרין
מספק, אבל באופן שפנים לא מלינו שחלה בחבירו עיי"ש :

אבל באם הוא כבר איסור כמין שיש
שקנו שני צביעות ונודע אחיך שאת
מהם היתה נביתת של נכרי אין תולת
אחד בתבירו אפילו בזה אחד זה
כן ברין זה של שני קדירות היתר
שאמרים שניהם הוא רק באין
בשניהם כי לא לבטל איסור אבל
ביש באחת כדי [נה] לבטל אף שיש
רוצים להתיר בכחג אפילו באיסור
תורה מים אין להתיר רק באיסור
או שיעור דרבנן ואפילו אם יש
באחת רק [נו] ספק אם יש לבטל
יש להתיר באיסור דרבנן גם שתיהם
ובאיסור תורה זו שהספק בה מותרת
והשני שאין הספק בה אסורה וביש
גם בהשני ספק שתיהם אסורות
ובזה אין [נו] צירוף אפילו להסבירים
דגם באיסור תורה מצדו:

כן הי' כאן שתי קדירות של היתר
[נה] ונפל איסור לתיך אחת מהם
יודע לאיזה נפל ואח"כ נפל איסור
ואינו ידוע לאיזה תולין שנפל למקום
שנפל האיסור הראשון וקדירה השני
מותרת ודוקא באיסור או שיעור
דרבנן אבל באיסור תורה אין לתלות
בהמקורקל וליש [נט] מהאחרונים רק
בנודע

[נה] לבטל כו' הוא ג"כ מהרשב"א
מהוספתא שחבאר בסק"ה כו' מהם וכו'
אין מהם חומרים לחוך של מהם נפלה והעלו
כן הטור והמחבר בסע"ה שחולין שהאיסור
נפל למס שיש לבטל ושתיים מותרות וזה
הכ"ח שיחבאר בסק"ה כתב דכל מה שכתב
הטור מהיו שתי קדירות ושתי חתיכות הוי
אפילו באיסור תורה וכתב כן מהא"ה וכלל
ג"כ דין זה של יש לבטל בלחם מהם אבל
כבר תמה הטו"ז סק"ז דכל הכתוב הוא
משום שחולין בשאני אומר וזה רק באיסור
או שיעור דרבנן כנ"ל וחלילה לסקל בזה
באיסור דאורייתא וכן תמה הס"ך סק"ד
שספקא דאורייתא לחומרא וכ"כ בסק"ב
ולין עלמו אסק"ד: [נו] ספק כו' ברת"ש
סק"ג מסיד יהודה דהא הקדירה זו מותרת
אפילו נפל בודאי משום ספקא דרבנן שוב
חולין בהשני שנפלה לוו ושתיים מותרות
אבל באיסור תורה הקדירה שיש בה ספק
לבטל מותרת מס"ס שמה לא נפל ואח"כ
נפל שמה יש לבטל והשני אין חולין ואסורה
וכשיש גם בשני ספק אי אפשר להתיר
שניהם שהרי נפל לאחר בודאי אמרין מה
חיות כנ"ל בודאי אין כ"ל לבטל: [נו]
צירוף כו' זה יחבאר בסק"ה מהרשב"א
דכיון שיש לבטל כו' אינה נכנסת כלל
לספק להטערף ורק ניש בשתיים כי
מלרף:

ז' דיני תולין הספק במקורקל שבשרע סע"ו.

[נה] ונפל כו' דבר זה למד הרשב"א מהוספתא דתרומות נפלה סאה תרומה ללחם
מהן ידוע לאיזה נפלה ואח"כ נפל וא"י לאיזה נפלה לתרומה או לחולין אני
אומר במקום שנפל הראשון נפל גם האחרון אבל לא להיפך כשי"ת והעלו כן הטור והמחבר
בשרע סע"ו וכן הוא בירושלמי כמו שהביאו הפ"ח סק"ז והספ"ד שיחבאר בסק"ה
ותמה הכ"ח ז"ל הא כיון שנפל האיסור בידוע הוי הקדירה אסורה והוי כרין כנ"ל בשמי
קדירות וחתיכה אחת דחולין שנפל לאיסור כ"ש בזה שיש לומר למקום שנפל הראשון נפל
גם האחרון וכתב מחמילס דנקיט רק אטו הסיפא דמחמילס אינו ידוע ובסוף הירוע אין
חולין הראשון בה"ב ועוד כתב דאשמועינן שאפילו באיסור תורה כן הוא כמו שז"ל סק"ה
מהא"ה בכל הסעיפים וכבר ז"ל שהס"ך סק"ד תמה איך נתיב בשאני אומר באיסור תורה
וע"כ רק בשיעור דרבנן מתיר הא"ה ורק לדיו"י הוי הרצותא דאף שהקדירה היתה מוחזקת
בהיתר ורק ע"י הנפילה של איסור לשם הראשון איתרע מ"מ חולין הנפילה שני
בהראשונה והי' מותרת וכ"כ הטו"ז סק"ז דלא כהכ"ח רק באיסור תורה אין חולין
וקיי"ת הכ"ח ישב הוא לענין איסור דרבנן שיחבאר בסק"ב: [נט] מהאחרונים כו'
ברת"ש

קיבוץ קיצור הלכות תערובות סימן קיא ביאור יהודה קמ 325

בנדע הנפילה הראשונה קודם השני
מחירין:

כח אם הי' [ם] באיסור הראשון
שנפל בקדירה לבטל האיסור
היו כאילו לא נפל שם איסור כלל
ששתיהם אמורות, [סא] ואפילו ליה
מתחילה מ' רק ריבה אחיך במזיד
שאסור לו ולהנתבטל בשבילו מ"ם
כיון שמתיר לאחרים כשלא נעשה
נבילה היו כנפל לשניהם היתר
שאסורים שניהם [סב] ובאין כדי
לבטל אפילו היו הראשון רק איסור
דרבנן כמו במינו כרוב ואין מ"ם
תולין שנפל האיסור השני לשם [סג]
זאם ב' האיסורים יש מ' נגד כל אחד
ידהם מין אחד ולא נגד שניהם ביחד.
תולין להיפוך דכל אחד לקדירה אחת
ונתבטל בתוכה במ' ולא השני
בהראשון או הראשון בהב' :

כט אם הי' מתחילה אסור [סד]
מספק ועכשיו ע"י התלי'
במקולקל יהי ודאי איסור יש בזה
אוסרים ארמיתים, [סה] זאם מתחילה
אסור רק חומרא, אם הוא חומרת
ודאי שפיר תולין, אבל חומרא רק
מחמת ספק וחשש אין תולין, וכן
תולין באסור ממנהגא, או אפילו רק
חשש [סו] סכנה, ויש [סז] לספק
אם נחשב קילקול יותר במה שע"י
הנפילה השני יהי חתיכה נעשה
נבילה :

אם

ברת"ש סקני' ממקור מים חיים מריוק
לשון המחבר וידוע איך נפל, אבל אם נעת
נפילה השני עדיין לא נודע הנפילה הראשונה,
רק אחיך נודע לנו שנפל איסור בידוע לשם
אין תולין השני בהראשון עיי"ש, ויתבאר
בסקט"ח דין הכסף בל"י קודם ולח"כ
ידוע אם יש חילוק בין לא נודע מהל' פו
אחר הנפילה הכ' : [ם] באיסור כו' כי
הב"י נסס רשנ"א והביאו הרמ"א ז"ל בזה,
ונדח"ש סקט"א מומראה כהן שדברי הרמ"א
שייכים לדין הראשון ואח"כ לריכים להיות
דברי המחבר בסיפא, ולהפרי' סק"ד קאי
ההנהגה על כל שני דיונים, דין הא' אם
איכא מ' נגד איסור הראשון, איך אמלתי
שאותה קדירה אסורה, והשני מותרת, הלא
כשאין לבטל איסור השני ג"כ, הוי השני
ג"כ אסורה משום מה חיות, וכשיש בלחם
מסס כדי לבטל האיסור השני הרי שתי'ם
מוותרות, ורק ע"כ דליכא מ' בראשונה, וכן
בסיפא כפי שיחבאר בסקט"ט מפר"ח :
[סא] ואפילו כו' ספר יד יהודה שבדלת"ש
סקט"ט דח"מ כה"ג אין תולין כמו בזה
היתר גמור אף ליריד עיי"ש : [סב] ובאין
כו' הוא דכותם הטו"ו סק"ו ליישב קושי'
הב"ח הג"ל סקני' דח"מ תולין במקולקל,
ומלנו כו' בסק"ז לחלוק דרם טהור, ונראה
במשכנות דרק כשהשני ג"כ דרבנן מדהקשה
ס' מהיכי חיות' לומר דאין חולה, וע"כ
דבשי' דאורייתא בלחם אין תולין שמקלקלו
יותר : [סג] ואם כו' דת"ש סקט"א
מחידושי הרז"ם דב' מינים קי"ל איסורין
הם מבטלין זה את זה ולא במין אחד, ולכך
נפלו לבי הקדירות ונתבטלו במ' ולי' במקום
שנפל האחד נפל השני או להיפך רק הי' בכל אחד מ' לבטל כיון שהי' במקום מיוחד :
[סד] מספק כו' לפת"ש הפת"ש סק"ז מהשמן רוקח הנזיל סק"ה שחולין, והשערי דיעה
ס"ל דכסף אסור רק מספק איך מקלקלו יותר לא אמרינן שאני אומר כמו שהביא
ברת"ש סק"ד חיות' זאם עיי"ש : [סה] ואם כו' חוד"ב סק"ג וכן יסבאר בסק"ט
מהשפ"ד ממנהגא, ונדח"ש סק"ו מטומ' רק חומרא מכה ודאי הוי כדרבנן, ולא מחשש
זמפק : [סו] סכנה כו' דח"ש ס' מקוננים מורה מלון עיי"ש : [סז] לספק כו' ברת"ש
סקני' הביא מיד יהודה דזה לא נחשב קילקול יותר מה שחולין שנפל איסור השני שאם
יתוסף היתר ויבי' כדי לבטל איסור הראשון ילערך עוד כדי לבטל זה האיסור ג"כ בששים,
מ"מ כיון דהשפ"ד מקולקל הוא ולא נאסרה יותר ע"י זה חולין, וכסתפק הרב דח"ש מרילי
דשני קדירות אחת כשרה ואחת טריפה ונחנו בשר נמלח ולא נמלח ואין יודעים אם הלא
נמלח

ל אם הי' מתחילה איסור [סת] דרבנן וע"י שתולה בהידוע הסקולקל יהי' איסור תורה או שמתחילה הוא מותרת בהנאה וע"י התלי' יהי' אסורה בהנאה אף שיש מסתפקים בזה כמו בב' קדירות אחד בשר נבילה ובאחד בשר עוף ונפל חלב לאחת אם תולין בנבילה ויהי' אסורה בהנאה והעוף מותר, מ"מ יש מחלוקת בזה להחמיר, וכן בכר מדד קילקול יותר אין תולין ואוסרין.

לא וכן יש [טז] מסתפקים באם שני קדירות הם היתר כמו באחד בשר בהמה ובאחד בשר עוף, ונפל חלב לאחת מהם וא"י לאיזהו, אם תולין בבשר בהמה כיון שש"ס הדי' יאסר מספק והיו הבשר עוף מותר לגמרי כיון דמדרבנן הוא, או דמ"ט מוציא אותו מחזקתו ושניהם אסורים, וכן בכ"ט ששניהם היתר אף שאם נתלו באחד יהא חומר קצת מהשני אין מקילין בזה לתלות בהנקל'.

לב אם היו כאן ב' קדירות [ע] חולבות עם מים מים אצל האש אחת בת יומא וב' אינה ב"י, ותחב כף של בשר עוף ב"י להקרירות שאב"י וגאסר מהמנהג, ואח"כ תחר כף

כמה אחרונים והדי' יהודס כהמו"ד כהמלט, ולאסור פראשין של"ס לו עיקר מ"ה סי' אכול לסוכיף היו קילקול יותר ואין תולין, ומספר מלח אבות וזנו לענין אם אחד יש לו מחירין יש בזה מחמירים ומחירים: [טז] מסתפקין כו' שפ"ד שם סק"א דנהי' דשניהם היתר מ"מ הרי ע"כ הבהמה יהי' אסורה מספיקא דאורייתא לחומרא וכיון ששכר עוף בתלב דרבנן הוא יתלי' בהמה להחיר העוף וסי"ט בל"ע, ובדמ"ט סק"ט הרי"ט ספיקות פדומות לזה מסבית ילחק לפי הפרמ"ג כ"ל, וכ"כ הדי' שלמה שם דאינו מועיל קולס הפרמ"ג למלח יותר בזה שיהא אסור בהנאה, תולין שנכשר שף כמו בכ"י קדירה בשר עוף וקדירה ירקות שבישלו בשר בהמה בספק חזק מעל"ע, אהבו כף מלח בן יומא וא"י לאיזו מהם ואין בכ"א כדי לנטל, ודעת השואל שתולין לבשר עוף שמוחר בהנאה מלמלח בירקות לפי דעתו שאסורים בהנאה, והוא דחה ל"י דסי' הרי' שניהם מותרים שייך מה חיות, רק מ"מ אף בודאי נחמך בירקות היו רק בלוע מצב"ח ומותרים בהנאה עיי"ש, וא"כ אין צד לחלח בלא זה בבשר עוף מבהמה בירקות: [ע] חולבות כו' משנזוף סק"ו ד"ס ודע ומודינא כו' דאף דליה רק מנהג מ"מ תולין במקילקל כנו"ל סק"ט

נמלח למריפה וכיון שדם שבישלו דרבנן יש לחלח שיהא נמלח יתן למריפה, אך כיון שאם חלמך שיתן לבשר ויש ס' בין הכל רק אין רוב בחמירות נגד החמירה ונשאלה החמירה אסורה רק מ"מ אין נעשה נבילה כשג"ח כסי"ט סק"ט י"א בהפמ"ר בחליטה, וע"י שתולה בסבילה יהי' ח"כ כשימערב, ואף דלהדי' כ"ל זה ליה קילקול עמה מ"מ יש לחלק בין ה"מ להוספה שא"כ אין ג"מ עמה, אבל כאן הוי קילקול בעלם שגוף בשר נעשה נבילה וכשיתן לבשר כשר לא נעשה גופו נבילה רק דם מעורב בו אמרין מה חיות ואסור: [סח] דרבנן כו' כהמו"ד סק"ג כמב' כן כהמלט בין לענין אכילה והנאה בין לענין דרבנן ואורייתא, ודה מחלק שם כנו"ל דהוי רק מחומרא ג"כ תולין, אבל קילקול יותר מספק לודאי או מאכילה להנאה ומדרבנן לדאורייתא אין תולין, ובשפ"ד סק"א מסתפק ככפנים בלחך היתר ואחר איסור אכילה וכשתולה באיסור אכילה יאסרו בהנאה, כיון שכלשון רש"א איתא אין אמה אסור יותר, ודל"ס לפשוט מסיק' ודחה דהנאה איסור חדש הוא, וכן בסק"כ פשיט ל"י מהר"ט דירושלמי טבל ומעשר ומעשר שני אין תולין משום דלזה יש תקנה בהפרשה אבל אין תקנה בהפרשה הרי שאסור כמוס'ה, וכ"כ נאשל סיחמ"ו, ובד"ת ש' סקמ"ה מישועות יעקב דאין

משגיחין על פרמ"ג רק תולין, ומ"מ דעת ואפילו רק לענין שפ"י זה אין יכול להוסיף ולאסור פראשין של"ס לו עיקר מ"ה סי' אכול לסוכיף הוי קילקול יותר ואין תולין, ומספר מלח אבות וזנו לענין אם אחד יש לו מחירין יש בזה מחמירים ומחירים: [טז] מסתפקין כו' שפ"ד שם סק"א דנהי' דשניהם היתר מ"מ הרי ע"כ הבהמה יהי' אסורה מספיקא דאורייתא לחומרא וכיון ששכר עוף בתלב דרבנן הוא יתלי' בהמה להחיר העוף וסי"ט בל"ע, ובדמ"ט סק"ט הרי"ט ספיקות פדומות לזה מסבית ילחק לפי הפרמ"ג כ"ל, וכ"כ הדי' שלמה שם דאינו מועיל קולס הפרמ"ג למלח יותר בזה שיהא אסור בהנאה, תולין שנכשר שף כמו בכ"י קדירה בשר עוף וקדירה ירקות שבישלו בשר בהמה בספק חזק מעל"ע, אהבו כף מלח בן יומא וא"י לאיזו מהם ואין בכ"א כדי לנטל, ודעת השואל שתולין לבשר עוף שמוחר בהנאה מלמלח בירקות לפי דעתו שאסורים בהנאה, והוא דחה ל"י דסי' הרי' שניהם מותרים שייך מה חיות, רק מ"מ אף בודאי נחמך בירקות היו רק בלוע מצב"ח ומותרים בהנאה עיי"ש, וא"כ אין צד לחלח בלא זה בבשר עוף מבהמה בירקות: [ע] חולבות כו' משנזוף סק"ו ד"ס ודע ומודינא כו' דאף דליה רק מנהג מ"מ תולין במקילקל כנו"ל סק"ט

מהמו"ד במחומרא:

[עא] ואם כו' שם במשניות מספק דלכאורה נראה להחיר הכף למלות המחיצה לאבי, ולהחיר הכף והכ"י כי חולין. במקללק האבי מחמת מנהגא, ומ"מ י"ל שאין דומה לדם עובר למלות כאן מיר וכו' בל"ע, והביאו דמ"ס סק"ו: [עב] הפסח כו' במשניות סק"ו מסתפק בזה להחולקים על הגמוק יוסף וה"י גם באיסורי משבו חולין, אף ששאלה חולה בהבצוע מאיסור הכי מקלקלו יותר שקודם לכן ה"י נותר בהגטלה במחכות וכשנעשה חמץ אין מוציל הגטלה מוך הפסח, מ"מ חולין במקלקלת אף שיש היסור כיון שח"מ לא הגטילה עור: [עג] ויש כו' בחור"ב סק"ס נסתפק בק"ג כ"ג כיון דיש לו חקנה בהגטלה לא הוי מקלקלו במה שאוסר הכף, ומ"מ העלה מדברי השו"ע דאף ביש חקנה בהגטלה מ"מ הוי זה קלקול הכף ג"כ במה שאוסר ואין חולין, והביאו דמ"ס סק"מ: [עד] ריבה כו' הפסח סק"ג העתיק לשון הירושלמי במסכת מרומות והביאו הפס"ד סק"ו, ולפירוש הפס"ח ונפלה סאה לאחת מהן וידוע לאיזה נפלה ונאסרה, ונאסרה, וחזר ונפל וא"י לאיזה חלין שנפלה לסידוע והש"י מותרת כמו שהיתה, שהוא דין המחבר ה"ל הנז"ל סק"ח, ריבה על הידוע ג' סאים אחרים בצאנן, שנחבטלה הידוע, מעלה אחד משום גול השנע ומותרת ה"ל כמו בכל ביטול, והש"י לריך להוכיח א"ך נפל, ואין כאן הוכחה ושניהם מעוררות לבטל זו את זו ושניהם מותרות, וס"ס הירושלמי נמלא ב' סאים עולים מק"ג סאים, ופירש הפס"ח דנקדידה שריבה בראשונה לריך הוכחה, שהרי עכשיו הם שניהם היסור ושי"ך מה חיות זה"י קדירות נכנסות בספק ושניהם מלטרפות לבטל אם הם של אדם אחד כשי"ת, ואז בני אדם כשזולין בזה אחד זה, וחמה השפ"ד מהפס"ח א"ך עולה ב' סאין מק"ג הא חוזר וניסור, ואסילו אי אין חוזר וניסור למה לי הוכחה ולירוף, ניתלי האינו ידוע באלו שריבה כמו שהיון שבו ס' ובזו אין ס' חולין לשל ס' נפלה משום שאני אומר כנז"ל, ומ"ס הפס"ח דלמפרע לא אמרינן שאני אומר כשי"ת בסיפא בנפל א"י מחילה וידוע אח"כ, קשה שם הוחזק באיסור ואין מוליין מחזקה בנפילה בסוף, אבל כאן להיפך היתה מחילה בחזקת סתם הקופה ועכשיו שריבה נימא שנפלה לק' ובטל, ודולה לפרש הרישא הירושלמי, בשל ב' בני אדם או באין עתידין להתערב דל"ה לירוף, שג"י חורס להוכיחה ואסורה לפי שאין לירוף, רק קשה ניתלו בק' למפרע, ומשמע שלהשפ"ד מותרות כשאין חוזר וניסור או מספס שיתבאר משום לירוף או משום שחולין לחזק הק' נפלה: [עה] דדין דה"י סק"ח דין בשני בני אדם ואין לירוף ושזולין בבח אחת הדין שלמי שאינו ידוע שסותרה כבר קדירתו ע"י התלי במקלקל, ל"א חז"ל במה שריבה רק כיון שסותר סותר, ול"ס שנאסר מחילה אף שש"י הריבוי נתבטל מ"מ אי אפשר להחיר לו מחמת איסור זה של עכשיו של א"י דאין כאן תלי ולירוף לא שייך, וכן להחיר לשניהם אי"א כיון שבא"ס בבח אחת, ויש להחמיר לזה שנמלא איסור ידוע בקדירתו, וכאן השפ"ד דהש"ח לשיטתו דאין חוזר וניסור ע"י"ש וכ"כ בדמ"ס סק"ע מהיר יהודה, שכל"ה ס' מחילה ונאסרה אף כשנאסרה

כף וא"י לאיזה חולין כי נתחב להאבי והכ"י מותרת, [עא] ואם מיר תחב וא"י להיכן תחב יש לספק אם להחיר הכף וכן הכן יוסא לתלות שתחב בהאינו ב"י לאסור מחוסרדא : **לג** אם ה"י ב' קדירות בתוך [עב] הפסח אחת היתר ואחת בל"ע מאיסור ושניהם של מתכות ותחב כף חמץ לאחר ויש ס' או שאינו בן יוסא, להסוברים דגם באיסורי משהו תורין בשאני איסור, תולין שתחב להבצוע מאיסור וקדירה של היתר מותרת, [עג] ויש שאוסרין כיון ששקלקלו :

לד ברין זה של נפל בתחילה בידוע ואח"כ נפל וא"י שבשאיין ס' בהידוע חולין, אם [עד] ריבה בשונג על הידוע שש"י זה נתבטל האיסור הראשון, ל"א [עה] הדין רבשך אדם אחד

מרומות והביאו הפס"ד סק"ו, ולפירוש הפס"ח ונפלה סאה לאחת מהן וידוע לאיזה נפלה ונאסרה, וחזר ונפל וא"י לאיזה חלין שנפלה לסידוע והש"י מותרת כמו שהיתה, שהוא דין המחבר ה"ל הנז"ל סק"ח, ריבה על הידוע ג' סאים אחרים בצאנן, שנחבטלה הידוע, מעלה אחד משום גול השנע ומותרת ה"ל כמו בכל ביטול, והש"י לריך להוכיח א"ך נפל, ואין כאן הוכחה ושניהם מעוררות לבטל זו את זו ושניהם מותרות, וס"ס הירושלמי נמלא ב' סאים עולים מק"ג סאים, ופירש הפס"ח דנקדידה שריבה בראשונה לריך הוכחה, שהרי עכשיו הם שניהם היסור ושי"ך מה חיות זה"י קדירות נכנסות בספק ושניהם מלטרפות לבטל אם הם של אדם אחד כשי"ת, ואז בני אדם כשזולין בזה אחד זה, וחמה השפ"ד מהפס"ח א"ך עולה ב' סאין מק"ג הא חוזר וניסור, ואסילו אי אין חוזר וניסור למה לי הוכחה ולירוף, ניתלי האינו ידוע באלו שריבה כמו שהיון שבו ס' ובזו אין ס' חולין לשל ס' נפלה משום שאני אומר כנז"ל, ומ"ס הפס"ח דלמפרע לא אמרינן שאני אומר כשי"ת בסיפא בנפל א"י מחילה וידוע אח"כ, קשה שם הוחזק באיסור ואין מוליין מחזקה בנפילה בסוף, אבל כאן להיפך היתה מחילה בחזקת סתם הקופה ועכשיו שריבה נימא שנפלה לק' ובטל, ודולה לפרש הרישא הירושלמי, בשל ב' בני אדם או באין עתידין להתערב דל"ה לירוף, שג"י חורס להוכיחה ואסורה לפי שאין לירוף, רק קשה ניתלו בק' למפרע, ומשמע שלהשפ"ד מותרות כשאין חוזר וניסור או מספס שיתבאר משום לירוף או משום שחולין לחזק הק' נפלה: [עה] דדין דה"י סק"ח דין בשני בני אדם ואין לירוף ושזולין בבח אחת הדין שלמי שאינו ידוע שסותרה כבר קדירתו ע"י התלי במקלקל, ל"א חז"ל במה שריבה רק כיון שסותר סותר, ול"ס שנאסר מחילה אף שש"י הריבוי נתבטל מ"מ אי אפשר להחיר לו מחמת איסור זה של עכשיו של א"י דאין כאן תלי ולירוף לא שייך, וכן להחיר לשניהם אי"א כיון שבא"ס בבח אחת, ויש להחמיר לזה שנמלא איסור ידוע בקדירתו, וכאן השפ"ד דהש"ח לשיטתו דאין חוזר וניסור ע"י"ש וכ"כ בדמ"ס סק"ע מהיר יהודה, שכל"ה ס' מחילה ונאסרה אף כשנאסרה

אחד מצמדפות, ובשני ב"א ושראין
בזא"ז ג"כ מותרין, ובשוא"ן לבת
אחת מתירין לזה שנפל לאינו ידוע
ואוסרין לזה שאיסור ידוע בקדירתו
אף שנתבטל ע"י הריבוי בשונג, וליש
מהאחרונים יכול להרבות עד שיתבטל
גם האיסור השני או להפיל אחד
לימים, ויהי שניהם מותרים, אף בלי
צירוף :

לה אם הי' שני קרירות של היתר
[עו] ונפל מתחילה איסור לאחת
מהם ואינו ידוע לאינו נפל שהרין
לאיסור שניהם בשנית, ונפל אח"כ
איסור לאחת מהם וידוע, לאיזה נפל
אין תורין את הא"י שבתחילה,
בהידוע שאח"כ רק שניהם אסורות,
כמו בתחילה [עו] ואפילו נאבדה אחת
אח"כ או נאכל מימ' השני אסורה,
ויש [עח] להסתפק בלא נודע הגפילה
הראשונה עד אחר השני אם
מתירין :

ל"ג גם בדיו, זה הוא רק [עט] באין
באחת לבטל האיסור במ', אבל
ביש באחת לבטל, אין אסור רק
אותה שנפל אח"כ האיסור ידוע אבל
השני יש להיתר, [פ] וכן בדיו זה אף
שהי' ב"ב קדירות, כדי לצרף מימ'
כשנפל אח"כ לקירוע חריג ובטל
הצירוף :

בדיו
מחוקקו כיון שלא נודע פנין והניח ב"ב,
דחלות האיסור אינו סלוי כלל בידעה, ואף
בנודע הנפילה הראשונה של אי' אח"כ אין תולין, וכלא נודע עד שנפלה סתמית כשדיועס
במחילה תולין והוא דלא כהמ"ל סק"ט שאין תולין עיי"ש : [עט] באין כו' ג"כ הפר"ח
סקי"ד דחוק מזה שרין הרמ"א קאי על הרישא כנו"ל סק"ט, דמייירי, דאין כדי ביטול כו'
קאי ג"כ על הסיפא דאם איכא מחילה לבטל איסור הרי שמיים מותרות הראשונה מחמת
שאלין שנפל למה שיש ס' לבטל, וכשנפל אח"כ להידוע שפיר וזו אסורה כיון שנפל
בה, והאחרת בדיו הוא דלישתרי כיון דלישתרי אישתרי עיי"ש ובדמ"ט סק"ט הביא מחק"ש
הר"ם בדיו הב' באיסור הב' הי' ס' כנגדו ואיסור הראשון ל"ה ס' הוי ב' אסורים, וכחב
הרב להפריח ה"ל ל"ל לזה עיי"ש : [פ] וכן כו' פר"ח שם סק"ג ד"ה ומ"מ כו' באין כו'
רק אפילו יש בנתיים ללרף ולבטל והותרו שניהם כנר אעפ"כ כשנפל אח"כ איסור וידוע
שמיים אסורות האחת כשכיל האיסור הידוע והאחרת ג"כ דכיון שזו אסורה הרי אינה

כשתרבה אינו מעורר לאסור הא"י רק
הראשונה אסורה והשני מותרת והיינו
כהפר"ח, ואין להוכיח מ"מ שם בדמ"ט
סק"ט מספר הוס' ירושלים מירושלמי זה,
כי הוא מביא רק לשון הירושלמי, ולפי
הפר"ח הוי לדינא ככפנים, והשפ"ד קשיא
לי וניחלו לומר שנפל להנכבטל למפרע
וחילוק הפר"ח לא ניחא לי, ומ"מ מהאחרונים
נראה דקיימי בשיטה זו כי מה שנאסר
מתחילה נשאר אסור באין צירוף אף אי
נהרבה בשונג, ורק לזה שהותרה משום תולין
הקלקלה במקולקל כיון שהותר אין חוזר
ונישור, לאסור ע"י שנתרבה רק לפי הספ"ד
שיחבאר דכשחוזר ונישור יש לאסור מוקי לה
בירע מהנפילה, ובדמ"ט סק"ט מספר ערך
סי ככפנים, להרבות או להפיל ל"ס :

ז' דיני ספק מתחילה, ואח"כ ודאי,
שבשרע סעי'.
[עו] ונפל כו' הי"ט סיפא דמוספקא ה"ל
שכניאו הרשניא והטור וב"י,
וכ"כ הפר"ח מירושלמי, וכ"כ בשו"ע סעי',
והטעם כיון שנאסרו מחילה שניהם משום
הזה חזית ה"ל, אין אנו יכולים להוציא
מחוקקת איסור ע"י הנפילה שאח"כ, אבל
כוד"י מחילה ואח"כ ספק תולין במקולקל,
וכ"כ הפר"ח והלבוש : [עו] ואפילו כו'
ספ"ד חמודי דניחל שבדמ"ט סק"ט מסתפק
בזה אם אמרינן שהאסורה נאבדה, וכדי יסודה
מחליט כן לדינא לאסור השני שהוא באין
עיי"ש : [עח] להסתפק מי כשפ"ד סק"ט
כסודו מסתפק בזה דלא שייך בזה להוציא
ובדמ"ט סק"ט מהאמרי בינה ויד יסודה
בנודע הנפילה הראשונה של אי' אח"כ אין תולין, וכלא נודע עד שנפלה סתמית כשדיועס
במחילה תולין והוא דלא כהמ"ל סק"ט שאין תולין עיי"ש : [עט] באין כו' ג"כ הפר"ח
סקי"ד דחוק מזה שרין הרמ"א קאי על הרישא כנו"ל סק"ט, דמייירי, דאין כדי ביטול כו'
קאי ג"כ על הסיפא דאם איכא מחילה לבטל איסור הרי שמיים מותרות הראשונה מחמת
שאלין שנפל למה שיש ס' לבטל, וכשנפל אח"כ להידוע שפיר וזו אסורה כיון שנפל
בה, והאחרת בדיו הוא דלישתרי כיון דלישתרי אישתרי עיי"ש ובדמ"ט סק"ט הביא מחק"ש
הר"ם בדיו הב' באיסור הב' הי' ס' כנגדו ואיסור הראשון ל"ה ס' הוי ב' אסורים, וכחב
הרב להפריח ה"ל ל"ל לזה עיי"ש : [פ] וכן כו' פר"ח שם סק"ג ד"ה ומ"מ כו' באין כו'
רק אפילו יש בנתיים ללרף ולבטל והותרו שניהם כנר אעפ"כ כשנפל אח"כ איסור וידוע
שמיים אסורות האחת כשכיל האיסור הידוע והאחרת ג"כ דכיון שזו אסורה הרי אינה

קִיבוץ קִיצוֹר הַלְכוֹת תַּעֲרֻבוֹת סִימָן קִיא בִּיאוֹר יְהוּדָה קס"ט

עֲמִידָה לְהַסְתַּרְבּ וּלְכַוֵּעַ אֲחֵרִין חוֹזֵר וּמִעוֹר
וְאִינָה מְלַטְרַפָּה כִּבְיֹא דַחֲשׁ סְקִיָּד עִי"שׁ:
[פא] רִיבָה כִּי הַפְּרִיחַ סְקִיָּג הַפְּתִיק
לְשׁוֹן הִירוּשָׁלַיִם כְּסִיפָא, שְׂמִי קִשּׁוֹת כּוֹז
חֲמִישִׁים וְכוּ' חֲמִישִׁים וּנְפִלָה סָאָה חֲרוּמָה
לֵאחַת מֵהֶם וְאִי לֵאזִיזוֹ וְאֲחִיכְּ נִפְלָה לֵאחַת
וְיִדְעֵה לֵאזִיזוֹ נִפְלָה, אִין חוֹלִין הָרָשׁוֹן כִּהְשִׁי
שְׂכֹא דִין כִּי רַחֲמָנָה הִגִּיל אֲבָל כִּי, וְאִמֵּר
שֶׁס רִיבָה עַל אֲחַת וְכִיטְלָה שׁוֹנֵג מַעֲלָה
וּמִחִיר, וְשִׁי אֲסוּרָה עַד שִׁירְכָה לֵה שׁוֹנֵג,
וּפִירֵשׁ הַשְּׁפִיֵד מִהַפְּרִיחַ רִישׁ דְּסִיפָא דְּהִירוּשׁ
אֲסוּרָה וְהֵאֵי אִי לִלְרָק כְּכוּלִּי סְקִיָּפ
שֶׁהֶאֱחָרֻנָה אֲסוּרָה מִמִּילָא אִין לִירוּק, וְכִוּוּ
שְׂבִיֵּאֵר הַשְּׁפִיֵד דְּהִפְרִיז מִהַרְמָא דְּבִעִי
עִירוֹב וְלֹא סָגִי בְּרוֹאִין לְבָר, וְסִיפָא דְּרִיבָה
כִּי פִירֵשׁ הַפְּרִיחַ כִּי אֲנִי אֵל רִיבָה חֲמִישִׁים
עַל חֲמִישִׁים הִידְעִים הֵאֵה מוֹתֵרָת וְשִׁי אֲסוּרָה
עַד שִׁירְכָה לֵה שׁוֹנֵג, וְתִמָּה עַל זֶה כִּיֹּן שֵׁשׁ
לִלְרָק, וְאִם נִימָא שְׂהוּדָה מִלִּירוּק עִי
שֶׁנֶּאֱסָרוּ מִהִידְעֵה, אִיכְ כִּמוּ שְׂהֵאֵי אֲסוּרָה שְׂמֵא
נִפְלָה כֵּה וְאִין כֵּה כִּי לְבָטֵל, כִּמוּ כֵּן יִהְיֶה
הִידְעֵה אֲסוּרָה מִתַּמָּה הֵאֵי שְׂהֵרִי אִינֵה
מְלַטְרַפָּה, וּפִירֵשׁ הֵאֵה רִיבָה הִיִּינוּ לְחַמְשִׁים
שְׂאִינוּ יְדוּעִים הֵרִי הֵם מוֹתֵרִים וְכִידְעִים
אֲסוּרִים שְׂהֵרִי אִין לִירוּק כִּיֹּן שֶׁהֶם עַל אִיבּוֹר,

[ב] שְׂרִיבָה עַל הִידְעֵה מֵאָה וְחֲמִשִּׁים שֵׁשׁ לְבָטֵל גַּם הִסָּאָה שְׂאִינוּ יְדוּעַ, וְכִטְלָה שֶׁהֶם הֵאֵי
מִתֵּר כִּיֹּן מְלַטְרַפָּה כִּי שְׂהוּדָה מִהִלִּירוּק עִי הֵאֵי אֲסוּרָה הִידְעֵה מִמִּי כִּשְׂמִיכְבָּטֵל שׁוֹב רִאֲוֹן
לִירוּק וּמוֹתֵרִין כִּשְׂהוּדָה כֹּאֲדָם אֲחֵר לֹא כִי אֲדָם כִּזֵּה אֲחֵר זֶה כִּי כִיטְלָה, וְכִי לְהַפְּרִיחַ
בְּקִידָה כִּי אֵל רִיבָה לְשֵׁאֵי הֵאֵה מִיִּתֵּרָת וְכִידְעֵה אֲסוּרָה, [ב] רִיבָה לְהִידְעֵה כִּי כִיטְלָה אֲחַת
בְּאִין לִירוּק נֵם הֵאֵה אֲסוּרָה, [ג] רִיבָה לְהִידְעֵה כִּשְׂמִיכְבָּטֵל הוֹתֵר וְהוֹתֵר עִי שְׂאִין לִירוּק
וְהוֹתֵר עוֹד הַפֶּסֶס עִי לִירוּק כִּשְׂל אֲדָם אֲחֵר, וְשְׂפִיֵד הַקֶּסֶה נִימָא לֵרִי נִפְלָה, וְיִלִּי הוֹתֵר
אִיבּוֹר, וּפִירוּשׁ רִיבָה קִיָּג אִין לִירוּק, וְאִין חוֹלִין לְמַפְרַע לֵרִי נִפְלָה כִּיֹּן שְׂהוּדָה אֲסוּרָה
וְכִידְעֵה מוֹתֵרָת וְהֵאֵי אֲסוּרָה וְכִיטְלָה הַשְּׁפִיֵד דְּכָל זֶה נִיכְ אִם אִינוּ חוֹזֵר וּמִעוֹר, וְכִידְעֵה
סְקִיָּג הִבְיֹא נִיכְ מוֹס מִהִיר יְהוּדָה נִימָשׁ כִּזֵּה לִרִיָּא, כִּסְחָס: [פב] מִסְתַּפְקִיָּה כִּי
כִּשְׂפִיֵד סְקִיָּג מִסְתַּפֵּק כִּזֵּה דִלָּא שִׁיךְ מֵה חוֹתֵם שְׂהֵרִי בִּלְחָת נִפְלָה וְדִלָּא וְיִכּוֹל לְחָלוֹת, וְרַק
מִחֲמַת הוֹתֵר לְהוֹלִיל מִחֻקָּה הֵאֵה קוֹדֵם זִמָּן אִיבּוֹר לְחִיד נִימָשׁ וְנִימָשׁ דְּרַבָּנִין וְכִיטְלָה כִּיטְלָה
וְכִידְעֵה סְקִיָּג מִהִיר יְהוּדָה פְּשִׁיעַ לִי לְאֲסוּרָה כִּיֹּן שֶׁנֶּאֱסָרוּ מִתַּחֲלִילָה שְׂהֵרִי עַל פֶּסַח אִינוּ
חוֹזֵר לְהִידְעֵה כִּיטְלָה שְׂחִיכְ עִי"שׁ: [פג] שְׂמִי כִי זֶה סְפֵק הִשְׁנִי עַל הַשְּׁפִיֵד סְקִיָּג שֶׁהֶם
נִקְלָה מִתַּחֲלִילָה שְׂחִיכְ נִפְלָה, וְהוֹתֵם הֶאֱחָרֻן אִיבּוֹר שֶׁנֶּפֶל לְהִידְעֵה וְדִלָּא אֲסוּרָה אִם הִידְעֵה
שְׂהֵרִי אִין סִי וְרַק כִּשְׂמִיכְבָּטֵל שְׂחִיכְ לְהִידְעֵה נִפְלָה וְהוֹתֵם כִּי מִיִּי אֲסוּרִים שְׂהֵרִי כִּיטְלָה
זֶה אִם זֶה וְלִכְוֹק אִין יִכּוֹלִין כִּי נִשְׁפֵּךְ, וּמִסִּיק דְּכוּלִּי הֵאֵה לֹא מוֹקְלִין לְחָלוֹת מִתַּחֲלִילָה כִּהֵאֵיבּוֹר
וְאֲחִיכְ לְחָלוֹת כִּהֵאֵיבּוֹר וְהִנֵּחַ כִּיטְלָה, וְכִפְתִּיחָה לְעִרְפוֹת דִּיָּה יִרְאֵה לִי כוֹטָה לְקַלֵּל וְעִרְק
מִדִּין זֶה עַל אִי כִּתְחִילָה שְׂהֵרִי הוֹתֵקָה לְאֲסוּרָה, וְלֹא כִזֵּה, וְאִף שִׁכּוּלִין לִיחָן לְקַפִּילָה אֲרַמָּא
לְחִימָרָה

לִי בְּדִין זֶה אִם [פא] רִיבָה אֲחִיכְ
שׁוֹנֵג, אִם רִיבָה כִּי כִיטְלָה עַל
הִרְאִשׁוֹנָה שְׂחִיכָה יְדוּעָה הִיא מוֹתֵרָת,
וְהִידְעֵה אֲסוּרָה, וְאִם רִיבָה עַל הִידְעֵה
אִם רִיבָה רַק כִּי כִיטְלָה אֲחַת שְׂהֵרִי
אֲסוּרִים, וְאִם רִיבָה בְּאֹפֶן שִׁישׁ לְבָטֵל
שְׂהֵרִי יֵשׁ לְהִתִּיר עִי צִירוּק, וְאִם אִין
צִירוּק הִידְעֵה מוֹתֵרָת וְשֵׁאֵי אֲסוּרָה:
לח' יש [פב] מִסְתַּפְקִים בְּכִי קִדְרוֹת
הִתֵּר קוֹדֵם זִמָּן אִיבּוֹר חֲמִיץ וְנִפְלָה
שֶׁם בִּאֲחֵד נִימָשׁ וְאִי לֵאזִיזוֹ, וְאִחֵר
זִמָּן אִיבּוֹר חֲמִיץ נִפְלָה וְדִלָּא חֲמִיץ לְאֲחֵר,
אִם תּוֹלִין הַסְּפֵק בְּחוֹדָאֵי שְׂחִיכְ, וְיֵשׁ
מִתַּלְמִידִים בִּזֵּה לְאִיבּוֹר:

ל"א אִם הִיוּ [פג] שְׁנֵי קִדְרוֹת בִּאֲחֵד
יֵשׁ אִיבּוֹר, וּבִאֲחֵד נִימָשׁ זִיתִי
הִתֵּר, וְנִפְלָה אִיבּוֹר וְנִפְלָה בְּתַחֲלִילָה
אִיבּוֹר דְּרַבָּנִין לְאֲחֵד שְׂתוֹלִין לְאִיבּוֹר
נִפְלָה וְהַמּוֹתֵרָת מוֹתֵרָה, וְנִפְלָה אֲחִיכְ זִית
אִיבּוֹר מִמִּין אֲחֵר לְהִתִּיר, שֶׁאִם יִהְיֶה
תּוֹלִין שְׂהוֹת אֲחֵר נִפְלָה נִיכְ לְהִתִּיר
יִהְיֶה כִיטְלָה מִשְׁנֵי אִיבּוֹרִין וְנִשְׁפֵּךְ וְאִי
לִידְעֵה, אִף שִׁישׁ נִימָשׁ בִּזֵּה לְהִתִּיר
סִימָן הֵעִיקֵר לְאִיבּוֹר, רַק יֵשׁ לְהַסְתַּפֵּק
בְּשִׁנִּי

[פד] בשני קדירות היתר ונפל זית איסור לאחר בידוע, והי' בקדירה האחת ניש' וזהים ואמרנו ונפל אחיב זית מין איסור אחד ואי' לאיזהו אם יש להלות שנפל לתוך נפילת הראשון ויהי מותר מכלל מחמת איסורין מבטלין זאיז :

ב כבר [פה] נתבאר דבנמצא בבהמה אחת מריפות ברור, ודאי או אפילו רק ספק מריפה, ואח"כ נמצא מריפות ויש ספק בתערובת מאיזהו בהמה כמו שהספק בהבני מעים שנמצא בהם המריפות ויש רוב כשרות חוץ הירוע רק שאינו בטל כההרלהית כו', תולין שהמריפה הוא מהירוע אפילו בשני בני אדם ואפילו בהאינו ידוע קודם ואח"כ הירוע יש ג"כ מקילין, ובחד בחד אין להקל :

מא בדין שני קדירות של היתר ואין באחת כדי לבטל שאנו איסורים שניהם, אם יש בשניהם לבטל על ידי [כז] צירוף אף ששן הדין אפילו אם השני קדירות הם של שני בני [פז] אדם ג"כ מצטרפין מ"מ יש לתוש' להורות

לחמרא זה חייבי בחין בחינו כמ"ס הכנו"ס סכ"ט שני' ס' מדרבנן ומבטל חבירו, ומ"מ כאן מחמיר ונדרש' סקט"א שבוטל וזכרנו פרמ"ג שם מחמירין, וכן מחמיר הדין יורה ט"י : [פד] בשני כו' יד יהודה שברת"ש שם סקט"א דזה דומה לכשי' להלות שנפל להם שיש לבטל שחולין בדרבנן, מ"מ כאן כיון שהחוקטו אותו כגפילה הראשונה לאיסור כו' כמו ספיקא דרבנן בחוקטו איסור שאין מקילין ט"ש : [פה] נתבאר כו' היינו הנז' סק"י סקט"א מ"מ הכינ"א סי' י"ג, כי' ד' בהמות שאפילו אי לא יהי' מהם ג"כ בטל ברוב מ"מ ומדרבנן תולין בשאני אומר כמו נפול לים, ובינ"א שם שבו מורה רש"י' לרמב"ן שיוכל לחלות האחד בשני בדרבנן, ואם מחיר אף כספק מהחילה ואח"כ הירוע ולא דמי לנאן, וברת"ש כאן סקט"א שהנים ישראל מיקל אף בחד בחד או משום ס"ס של אחד בגוף ובט"ס בחוקטו היצר ומ"מ בסקט"כ הביא מהטוטר להקל גם בחד בחד ט"פ הש"ך דין ו' חס"ס וספק עריפה בחד בחד כו' רק בדרבנן יחלי בשאני אומר, אך הוא כחב' דגם בעריפות הירועים כו' רק מספק ג"כ אין לחלות זה הספק בהספק האחר, וזה ברוב ט"ש :

חן דיני צירוף לביטול בשתי קדירות שבשר' טע"ז.

[פז] צירוף כו' דבר זה כתבו הרשב"א ז"ל בתוס' ונלמד מחוספתא אהא דליטרא קליעות הנ"ל דאמר ר' יהושע לא חטלה עד שחסי' שם מאה כדחני' בחוספתא כ' קופות בשתי עליות כ' מגורות בעלי' אחת יעלה ר' יהודה אומר לא יעלה, ר"ש אומר אפילו סן בשתי עיירות מעלות זו אח' זו וק"ל כה"ק דבעלים, ואמר בירושלמי מה בין קופות למגורות שבקופה מועיל אף בשתי עליות ובמגורה בעי' עלי' אחת, קופות עשויות להכפנות ולהתערב יחד, ומגורות אין עשויות להכפנות, ולמד מזה לבי' קדירות הנ"ל שאם הם של אדם אחד אפילו אחת בבית ואחת בעלי' כל שנכנסה בספק מלטרפות לבטל האיסור, ויתבאר לקמן אם זה שייך גם בדאורייתא ובמה שנתן טעם או בחמיכה כ"כ : [פז] אדם כו' דעת הרבנו שמעון ז"ל שהביא רש"י' דרק בשל אדם אחד כיון שעתיד להתערב כו' כחשורבין וכקופות הנ"ל, אבל באינו של אדם אחד נלמד ג"כ מהחוספתא הנז' בזה מאה וכו' אין מאה אומרים לתוך מאה נפלה, ולמה לן חלי' במאה אפילו אי לא יתלו שנפלה לק' ובטל חיפוק ל"י משום צירוף, וע"כ כשאנו של אדם אחד אין מלרפין, אבל הרשב"א הקשה על זה א' אדמחלק בליטרא קליעות בין שחורות לבנות כו' ללחך בשחורות או לבנות גופי' בין אדם אחד לב' בני אדם, וכחך דאפשר מה דלא מפרש במשנה מפרש לה בחוספתא, ב' אין ראי' מחוספתא ד"ל לכך בעי' תולין למאה נפלה, ראי'

[פח] להורות דרך בשל אדם אחד מצטרף ורק בהפסד:

מב אין חילוק בזה בין נפילה [פח] אחת כמו חתיכה אחת וב' קדירות ובין שתי נפילות כב' חתיכות וב' קדירות שבכל מקום שיש לצרף אפילו [צ] בב' חתיכות וב' קדירות הותר ג' מצרפין, ובאין לצרף אפילו בחתיכה אחת אין מצרפין, וי"א [צא] שבאם חתיכה אחת וראי איסור והב' ספק איסור אין מצטרפות הקדירות לבטל רק צריך בקדירה אחת לבטל הודאי איסור:

מג כשמכשירים באדם אחד הוא אפילו ביש שם [צב] טאה קדירות

דאי לאו משום הוא טפה שנפלה למטה ל"ס מאעיל ללרף עם ה' כיון שיש צאח חל"ס חל"ס כנכנסת כלל בתוך הספק, ורק באין באחד לבטל שפיר נפנס בכלל הספק והוא מעורר בזה לבטל, לכך רק מפני החל"ס מותר ובזה אין חילוק בין אדם אחד לב' בני אדם, ג] י"ל המוספתא מיידי רק לענין הרמה שאם ל"ס באחד ק' ה"י הדין שמתעלה מכל מה שירלה עיי"ש: **[פח] להורות כו' הרשב"א ז"ל סיים שראוי לחוש להר"ש ז"ל שר"ב גדול ומוכנס ה"י, וכן העלה בקלר שכן הדין אף בשני בניא מלטרפין רק יש לחוש להורות הלכה למעשה כדבריו, ועפ"י העלו הטור והמחבר בסע' בשתי קדירות הותר ונפל איסור לאחת מהן ואין באחת לבטל ובשניהם יחד יש לבטל מלטרפין בשל אדם אחד ולא בשני בני אדם, ונד"מ אות ג' כחז דאף שהב"י הביא זה בלי חלק, מ"מ הביא מאו"ה דלא קי"ל כיוצא דיעבד וכחב דלא ידעתי טעמו ואם קבלה נקבל, ועפ"י הביא בהגה ה"ס מחמירין וסיים דלדורך הפסד יש להחיר כו' ופירש הש"ך סק"כ דהיינו בספמ"ר: **[פח] אחת כו' על מ"ס הטור דד"ן הנו"ל סקמ"ב בשני קדירות הותר שאין טולין, שאין חילוק בין אדם אחד לב' בניא, תמכו הרש"ל והפרישה והב"ח שהרי באדם אחד מלרפין, ומירט דד"ן לירוף ה"י רק בחתיכה אחת ושתי קדירות שפוא רק נפילה אחת ולא בב' נפילות כמ"ס בטור ג' חתיכה לב' קדירות, וחזק הב"ח בצדא זו מ"מ באר"ח סיח"ט בניבור אחד של חמץ ונ' בחים בדוקים יש חילוק בין אדם אחד, אבל בשני ליבורים וב' בחים לא חילק ביניהם משום שגודלי הכנים חמץ לבית, והטור"ו סק"ו טמה א] בשני שגילין שטולין ה"י ג"כ כמו שתי ליבורין ושני בחים ואפ"י הולין, ג] כלל קול אדם אחד משני בניא ושם חמיר אדם אחד וע"כ שאין ענין זה לזה, ג] מרשב"א משמע שד"ן נפילה אחת ה"י כ"ס משתי נפילות להקל וע"כ שיש הס, ואף נאמר לענין לירוף י"י חילוק ביניהם, ד] מהרשב"א ה"ל סקמ"ב שהקשה משני מדוכות וזה ה"י נפילה אחת וי"ל שכו"ל קול משני נפילות, ה] חמה שהקשה על הרבינו שמשן ז"ל קשה לרד"י ג"כ אחאי לא חילק בנח' בין נפילה אחת לב' וע"כ שאין חילוק כלל: **[צ] בב' כו' הוא מסקנה דברי סט"ו סק"ו דהסוד לא מירי כלל מדין לירוף, וסמך עלמו דד"ן לירוף דללקמן, שבאדם אחד מלרפין ורק לפנין שאני אומר אין חילוק משום מה חזית, וברשב"א שכתב בב' נפילות הוא לרבותא ביש באחד לבטל אף דה"י כב' שאני אומר, וכ"ס בנפילה אחת כמו דנקיט דד"ן של ראשון בירוע ושני אין ידוע בנפילה אחת, וכ"כ הש"ך סק"ג דבשי"ך לירוף אף בשני נפילות מלרפין, וכ"כ בכר"פ בלופן שאחד בשר ואחד מלב והאיסור הוא מין ג' כמו תפוחי ערלה והוא דח"ס סקמ"ב וכן בסקמ"ד הביא מעור משכחם דל"ס בזה לירוף עיי"ש, וז"ל דח"ס סקמ"ד דאין חילוק בין חתיכה אחת לב' קדירות או ב' חתיכות ואחת ל"ו ואחת ל"ו מלטרפות מהספ"ר [ומ"ס שם היכא שב' הקדירות של ב' בניא] יתבאר לקמן: **[צא] שבאם כו' הוא מנכ"ג שהביאו בדת"ש סקמ"ד, דאין בצדא שילטרף הקדירה לבטל הספק איסור ובני ס' בהקדירה לבטל הודאי איסור עיי"ש: **[צב] טאה כו' מחבר שם, והביא דח"ס סקמ"א מהיד יהודה דהכונה הוא בתרומה וכיוצא כפנינים, ואם בשאר מאלל ה"י לר"ד רק רוב כיון שהאיסור נפל להקדירה ה"י זה כד"ן ינש בינש, ובשם חידושי הרי"ה**********

קדירות והשיעור הוא במה שצריך
מאה כמו תרומה או מאתים בערלה
ובלאי הכרם אבל בשאר איסור הוי
הצירוף רק להצריך רוב דרונו כיבש
ביבש או לשיעור סי' לענין שיהא
יותר לאכול אדם אחד בבית אחת
ואפילו אחת [צנ] בבית ואחת בעלי
ורק בשני עיירות אין מצטרפין ובשל
שני בני אדם אף בעלי אחת אינו
מצטרף רק בכל אחד :

מד ביבש ביבש [צד] טמש אין
חילוק כלל בין אדם אחד לבני
בני אדם שבכל ענין מצטרפים
לביטול כל שיש רוב אפילו אינם
סמוכין רק אחד בבית ואחד בעלי
ומי' יש מחלקין דרך בשהספק בין
החתיכות אין מעכב הצירוף אבל
בספק לאיזה מקום נפל צריך דוקא
רוב מקומות וצירוף כמו בלח וכן
מעכב שלא יהא באחד כדי לבטל
כשיית :

מה כשנכשירין עי' צירוף באדם
אחד הוא רק באם המין [צה]
מאכל הוא דרכו להתערב אבל אם
הוא כמו בשר וגבינה שאסור לערבם
או שמין אחד נאכל מתוך והשני
בקוהא שאין דרך לערבם וכן דג
ובשר וכווצא או כמו שטבשלין
בסעודות חתונות או ברית מילה
עופות עם פירות המוצים או בשמן
ובצים אבל מה [צו] שעתיד להתערב
אפילו אין עוד הכל מוכן רק שבשלין
ומסלקין ומבשלין עוד הפעם יש בזה
צירוף :

מו יש אומרים [צז] דאין מועיל
צירוף רק במה שהיו הקדירות
מוחזקות

באופן זה שאין צירוף וכי' הלכנו שנשך סקיה והטו' סקיה מונפשי' וכח' כשך
דהלכנו נקט' לה רק נשר וחלב והי' לשאר דברים ונדמ' סקפ'ד מפר'ט ושפ'ד וכרו'ט
דג ובשר ומכנה'ג נחמיה' כו' שנכל זה אין דרך לערב הכשלין יחד : [צז] שעתיד
כו' בכנה'ג שבדמ'ש סקפ'ג דעתו להחמיר רק כשי' שיהא הכל מוכן בעת הנפילה או
מלטרף לשם'ס' אבל כש'ג חולק עליו מלשון הרשע'א דהכל חלוי בלש' עמיד להתערב
אפילו אינו מוזמן מיד : [צז] דאין כו' הוא מהכנה'ג שהביאו דמ'ש שם דלא סי' לו
לשום

כרו'ט דליך צירוף לענין זה שמומר לאדם
אחד לאוכלן ככה אחת דלי' משום ניטול יכס
כינס הכי י'א' שאסור כני'א לאדם אחד
כני'ל סיק'ט עיי'ט' ושם בסקפ'ט המשכח
של מאה צירוף לסי' מחירוש' הרז'ט עיי'ט' :
[צג] בבית כו' מחבר שם לפי מה שפסק
כהר"ט וכהרש"א דבשל אדם אחד אפילו
בבית ועלי' מלרפין ולא כשי' כני'א והפרי'ח
סקט'ו כח'כ דכשי' עיירות אין מלטרפין כ'ט
ממנרות שנירושלמי ואף שדמ' דעתו בשל
פלי' אחת אפילו כשי' בני אדם מלטרפין
מ'מ כהנה'ג השמיטו כמ'ט דמ'ט סקפ'ג
מהנינה'ג וודים ויד יהודה שאינו להלכה כן :
[צד] טמש כו' הסך סק'ו כקשורו דאין
חני'ט ש'חבאר כח'כ שרוחק לומר דמיירי
כינס שאין דין חני'ט דהא בקדירות איירי
בלח וכח'כ הספ'ד מסיק'ט דכינס ככל אופן
אפילו כ' כני'א וכני'ט וכעלי' וכי'ט באחד
כדי לבטל הכל בטל ומ'מ נחוד'כ סק'ו
נחקה'ג כהסך'א ח'ט'ט למה לי הלימוד
שמשנה'ג דתרומות חיסוק לי' משום אחרי
דבי'ט להטות וכנה'ג אפילו כי'ט באחד כדי
לבטל מ'מ כול' נכנסות בספק וכח'כ
דהנ'ט להיכא שנו'ר הספק בין המקומות
שאין כל החתיכות מונחות במקום אחד רק
זה ככה וזה ככה וגפ'ל איסור ולא ידעין
לאיזה מקום וכזה שאני אומר לי'א
בדאורייתא ולירוף להסך'א אחרין וכזה כשי'ט
במקום אחד רוב לי'א צירוף והמקום שאין
בו רוב אסור וכי'ט יהודה שדמ'ט סקפ'ט
כח'כ גם בלח כהנ'ג כ'ט עיי'ט' וכי'ט שם
כ'ט כדשלי'ט דצירוף אחרין ודשלי'ט כשאי
אומר לא אחרין וכו'ל סיק'ט סק'י מהכניה
אדם כמה שחולק על הפרמ'ג כמה דלי'ט
סמוכין ומוקפין כינס עיי'ט' : [צה] באכל
כו' הוא מ'מ'ט כד'ט ביישוב דברי הטור
מ'ט ואין חילוק בין אדם אחד כו' דמיירי

מח ואם הוא מין במינו בלח ויש רוב [קב] בפחות מס' יש להדיח בעי צירוף לס' בהפסד כיון שהוא רק דרבנן. [קנ] ואם הוא איסור מיד במינו ואין רוב להסתירם בצירוף באיסור תורה יש להחזיר גם בזה [קד] וס' יש אוסרין בב' איסור תורה אפילו במינו ואין רוב ורק באיסור דרבנן במינו מתירין :

ממ כבר [קה] נתבאר דביש באחד כדי לבטל האיסור אינו נכנס כלל בספק לענין צירוף. ולכן להסוברים דגם באיסור תורה נצרפין כשיהי' באחד כדי לבטל בס' ובשני יחי ספק תורה כמו במינו פחות סרוב. שהדין בדאורייתא אין תולין בשאני אומר או ביבש ביבש שיש באחד רוב ובשני אין רוב שאין תולין בזה בשני. גם צירוף אין מועיל בזה כיון שאינו נכנס בספק : כשמכשירין

מפריח ה' אפילו באיסור דרבנן כן משום ספסס נרנש, ולפי'ם שהיה בשר ספסס שחול בהמה אינו לרד משום אינו מיט רק משום שחול דאורייתא, רק שחול לרומח, ונסקע' מהדברי שאל כה' בשר בהמה, ונקדירה אחרת בשר עוף וספק אם ה' ששים שחורה המורה להחזיר משום שנטוף ה' ספק דרבנן, וגם הבהמה מלמדה העוף לבטל, וכתב כול דהנשר בהמה כוי אינו מינו אין צירוף, ואפילו העוף דהוי דרבנן מ"מ כיון שכתב אינו מינו ויתברר פ"י טעמא, ונזיל סק'ט סק'י מהבית יחזק שדמ'ט סס סק'ט דליה בזה כינש בינש פייש, ונזיל סק'ט סק'ט שדריחא מקילין לזרף גם באינו מינו: [קב] בפחות כוי שזזה פליגי הראיה ופרשניא הגיל שלהרא' אף שכתב איסור דרבנן מקילין, מ"מ באיסור תורה ומינו כל שנגדו באינו מינו יסיב טעמא אף במינו אסור, ואפילו באיסורי דרבנן כל שראוי ליתן ספסס דהייט פחות מס' אסור במינו, ורק ביותר מס' כתרומה וכיוצא או

בינש ביבש, ופרשניא מחזיר במינו אף בפחות מס' ממנה דקופות וירושלמי, וכן שהפריח מלדיק דין הראיה וז' דסס ביבש אבל בלח כפי ששים בלחח, מ"מ בהפסד פוסק כהש"ך ומחזיר ורמ"א להחזיר במינו: [קנ] ואם כוי שלהבית כנזיל סק'ט הוי דין זה אפילו בדאורייתא, וכן להש"ך במינו כתב השפ"ד סק'ט וסק'ט בפירוש שחורה להש"ך כיון דלי' בזה דאיכא טעמא כמו באינו מינו הגיל מותר בצירוף אפילו בדאורייתא, ובבית ארס ס' ד' כתב דאף שמהש"ך סק'ט משמע שאפילו בדאורייתא טבטי צירוף, יזל דלא לזוקא כתב קן רק שכתב הדין בדאורייתא אפילו יש ס' באחד אין תולין, וכמ"ס בסק'ט וסק'ט סק'ט דרבאורייתא ל"א מלמדה, ופירש גם מ"ס הש"ך כסלי'נ' במין בל"ח משום אפשר לזכר הוא לאו דוקא ועיקר הטעם משום דאורייתא הוא, אבל להשפ"ד הוי קן במינו ואין רוב דהוי איסור תורה כל דלי' לומר איכא טעמא הוי צירוף: [קד] רמ"ם כוי קן הוא להטוי' כמו שהניח השפ"ד סק'ט דעת הטוי' בליט, וכן דעת הפר"ח בסק'ט סק'ט לרשניא רק במין במינו ויש רוב, וכמ"ס בלן סק'ט בדי' דעת כוי, וגי' בבית ארס סס והפר"ח, ובי' בחזרה סק'ט דרק בדרבנן ולא בדאורייתא עייש, ובספר חוקי דעת סק'ט כתב בדעת הש"ך לאסור בדאורייתא או במין במינו ואין ס', ובאמת הש"ך כתב זה רק להראיה אבל הש"ך מחזיר בהפסד להפריח אף במינו ואין רוב ואפילו בדאורייתא, ובאמת הביניא מזה מה חילוק בין יבש ביבש בחד בחד, למין באינו מיט, והיינו לדידי' דסובר עיקר טעם הש"ך הוא משום דאורייתא, ולהכיל הוי משום טעם יטעם: [קה] בתבאר כוי היינו הנזיל סק'ט מ"ס הרשניא לרמות ראיה הר"ש מההוספתא כזו מאס אבזו אין מאס חולין לחזק מאס נפלה ולמה לן הלי', וכתב הרשניא ליישב דלי' לאו שחולין ליה מלפני גי' כיון שיש לבטל אינו נכנס כלל לספק ויש שס מור מירון, רק דר"מ זכטוי' וס"ך סק'ט הביאו חירון זה הגיל, וכתב הש"ך סק'ט דשני המירולס הם קיימים, וממילא בלן לומר שאני אומר כמו באיסור תורה גם צירוף ל"א בזה, ופירשו השפ"ד כמו

קִיבוּץ קִיצוֹר הַלְכוֹת תַּעֲרֻבוֹת סִימָן קִיא בִּיאוֹר יְהוּדָה קַח 135

בְּמִינֵי בִפְחוֹת מְרֻב דְּהוּי מִיָּה וְלִהְשִׁיךְ מִלְרִפִּין כְּהִינֵי מִיָּה בֹזֵה שֵׁם בְּאֶחָד לִבְטֹל לִיָּה לִירוֹף, וְגַם שִׂיָּה אֵין אֹמְרִים כִּיֹּן דְּהוּי דְּלוֹרִיִּיתָא, וְלִהְמוֹדִיכְ סָקִי הֵיִינוּ בִיבֵשׁ בִּיבֵשׁ לִהְשִׁיךְ כְּמוֹ בְּאֶחָד יֵשׁ רֹבֵב וּבִשְׁנֵי אֵין רֹבֵב וְהוּא אִיסוּר תּוֹרָה שְׁאֵי אֹמֵר אֵין תּוֹלִין שְׁהָרִי אֵין תּוֹלִין בְּדְלוֹרִיִּיתָא, וְלִירוֹף יֵשׁ לִהְשִׁיךְ בְּסָקִיכְ בִּיבֵשׁ מִיָּה בֹזֵה שֵׁם לִבְטֹל אֵין מִלְרִפִּין שְׁאֵין נִכְנֵס לִסְפֵּק: [קו] הִדִּין כֹּי בְרִיָּה הִגִּיל אַחֵר שְׁהָבִיא הַחֲמִירִין וְסִיָּם לִסְקֹל בְּהַפְסֵד כְּחַב דְּוֹקָא אַחֵר שְׁנַחֲטֵרֵב, וְכֵן הִעֲלָה בְּהִגָּה, בְּלִשָּׁן וּמִיָּהוּ אֵין לֹאחֹלוּ אֵלָּא אַחֵר שִׁיעֲרִבְנוּ יַחַד דְּלֹא כְּכֹר נִחְבְּטֹל הַאִיסוּר, וְהַטְוִיָּו סָקִי חֲמֵה עַל זֶה א] הָא הִרְשֵׁבִיא הִבִּיא רִאִי מִירוּשְׁלַמִי רִנָּה לִהְעֲלוֹת מַחֲלָה מִזֶּה וּמַחֲלָה מִזֶּה מִעֲלָה הֵיִינוּ חֲלָקוּ עַל כֵּהָן, וְאִם בְּעֵי עִירֻב דְּוֹקָא הֵאֱלִיךְ שִׁיךְ מַחֲלָה מִזֶּה כֹּי הָא הִכֵּל מְטוֹרֵב ב] הָא לִישׁ בֹּזֵה לִשָּׁן לִירוֹף כִּיֹּן שְׁכַבֵּר מְטוֹרֵבִים, וְלִכְךָ דַּעֲמוּ שְׁהָאִוִּים לֹא נִסְכִּין לְדַעֲמֵי הִרְשֵׁבִיא, שְׁלִהֲרִשְׁבִּיא וּדְלִי מוֹחֵר אֶף בְּלִי עִירֻב עֲדִין שְׁהָרִי בְּנַחֲטֵרֵב הִי אִפִּילוּ בְּכִי בְּנִי אֲדָם מוֹחֵר, וְאִי מִשּׁוֹם דְּלִבִּי בְּנִיא הִי מִבְטֹל אִיסוּר לִכְתַּחֲלִילָה וְלֹא בִּשְׁל אַחֵר, וְעִיָּה לִיל מִשּׁוֹם דְּלֹאחֵד הִי כְּמוֹ כְּכֹר מְטוֹרֵב וְלִיָּה לִכְתַּחֲלִילָה, אִיָּה גַם בְּלִי עִירֻב מוֹחֵר מִהֵט, וּבְדִאִוִּים כְּחַב רַק שְׁלֵמִי שְׁרוּלָה עִיָּה לִירוֹף יַעֲרִבְנוּ עִיָּה קוֹדֵם, אֲבָל לִרְשֵׁבִיא גּוֹפִי מוֹחֵר בְּלִי תַּעֲרֻבוֹת: [קו] וּבְכִי כֹי טוִיָּו שֵׁם בְּסִיךְ דְּבִרְיוּ דְּנַחֲטֵרֵבוּ מוֹחֵר, וְרַק כִּיֹּן דְּלִיָּה כְּמִעֻרֵב מִתְּשִׁיב כְּמִבְטֹל אִיסוּר לִכְתַּחֲלִילָה עִיָּה וּבְדִחֵשׁ סָקִיָּה עִירֻב רַק בְּרוּטֵב דְּהוּי כְּדִישׁוֹל יַחַד אֲבָל בְּחִסּוּת בִּיבֵשׁ לִיָּה הַעִירֻב וְלֹא הַעֲתָקִי: [קח] בְּמִיָּה כֹי הִבִּיָּה זֵיל דַּעֲמוּ דְרַק לְרִבִּיט אִפְרִים זֵיל דְּלִיא חֲתִיכָה נְעִיָּה בְּשֹׁאֵר אִיסוּרִים, אֲבָל לִהְחֻלְקִים אִיסוּר מִשּׁוֹם דְּחִיָּה וְלֹא הִי לִירוֹף בֹּזֵה, וְנִחְלַק עֲלֵיו טוִיָּו בְּסָקִי עִיָּה הִגִּיל דְּאִפִּילוּ אִי אֵין חֲתִיכָה נְעִיָּה מִיָּה הָא אֵין מִבְטֹלִין אִיסוּר לִכְתַּחֲלִילָה הִי לְכֹוֹט, וְכִיֹּן שְׁכָאן אֵין מִשְׁנִיחִין עַל זֶה מִדְּהוּי כְּמִעֻרֵב הִיָּה שְׁאֵין קִפִּידָא עַל נַעֲשֵׂה גְבִילָה דְּהוּי כְּאִילוּ הֵם בְּכִלִּי אַחֵר, וְכֵן הִסִּיךְ סָקִיָּה חֲמֵה הָא כּוֹלֵם הַעֲתִיקוּ דְּבִרִי הִרְשֵׁבִיא לְהִיפֵר, וְדוּחָק לֹמֵר בִּיבֵשׁ בִּיבֵשׁ דְּכֹא קִדִּירָה כִּי לֹת, וְכֵן אֵין לֹמֵר בִּלָּח בִּלָּח דְּלֹא נְעִיָּה בְּהַפְסֵר, וְהוּלֵל לִהְרַמִּיא לְהַלְדִּיךְ מִשּׁוֹם זֶה גּוֹפִי הַפְסֵד גְּדוֹל, וְגַם לִמֵּשׁ כְּחַב בְּרִיָּה שְׁלֹא יִדַּע טַעֲמוֹ, וְעִיָּה דְּהוּי כְּמוֹ בְּנַפֵּל בְּכִלִּי אַחֵר שְׁלִטֵרֵף יַחַד: [קט] וְלִכְךָ כֹּי זֶה סִיּוֹם דְּבִרִי הַחֲשָׁבֻלוֹת סָקִי דְּכִכָּהִי גִהִי שְׁאֵין אִיסוּר מִשּׁוֹם בִּיעוֹל לִכְתַּחֲלִילָה כִּיֹּן דְּהוּי שׁוּגֵג, מִיָּה כִּיֹּן שְׁאֵין דְרַךְ לִהְתַּעֲרֵב שׁוּב כֹּי מִיָּה וְכִיָּה בְּשַׁפֵּד סָקִיָּה דְּכִי מִיָּים אִפִּילוּ עִירֵב שׁוּגֵג מִיָּה הִי חֲרִיָּה וְאִיסוּר עִיָּה, וּבְדִחֵשׁ סָקִיָּה מְחֻרָם יְקוּמִיָּהל הִיָּה בְּנִיָּה כִּיֹּן שְׁלִדִידִי הִי חֲרִיָּה דְּלֹא כְּטוִיָּו וְשִׁיךְ: [קי] בְּאֶחָד כֹּי שַׁפֵּד סָקִיָּה דָּם הִיָּה בִּין שְׁאֵי אֹמֵר לִבִּין לִירוֹף וְכָאן שְׁאֵין לִירוֹף הִי עֲכָשִׁי אֵין בִּיעוֹל בְּסִי לְהוּיָה וְחִיָּה, אֲבָל אִם הִי דִין לִירוֹף הִי יֵשׁ לִי וְיֵשׁ לִבְטֹל זֵית וְחִיָּה:

בְּשִׁמְכִשְׁרִין עִיָּה לִירוֹף מִן [קו] הִדִּין מִיָּה לֹאחֹלוּ אֶף בְּלִי עִירֻב בִּיחָד כִּיֹּן דְּחִשְׁבִּין לִיָּה כְּמִעֻרֵב, שְׁהָרִי מִשּׁוֹם זֶה מוֹחֵר בְּאֲדָם אַחֵר לַעֲרִבוּ לִכְתַּחֲלִילָה וְלִיָּה מִבְטֹל אִיסוּר לִכְתַּחֲלִילָה כִּיֹּן דְּהוּי כְּכַבֵּר מְטוֹרֵב, רַק מִיָּה יֵשׁ לְהַחֲמִיר שִׁיעֲרִבְנוּ קוֹדֵם, [קז] וּבְכִי בְּנִי אֲדָם אֶף שְׁבִשְׁנַתְעֲרֵב נִיָּה מוֹחֵר מִיָּה אִיסוּר לַעֲרֵב מִשּׁוֹם בִּיטוֹל אִיסוּר לִכְתַּחֲלִילָה:

בְּאֶחָד כְּשִׁמְכִשְׁרִין עִיָּה לִירוֹף הוּא אִפִּילוּ [קח] בְּמִיָּה שְׁהָרִין דְּחִתִּיכָה נַעֲשֵׂה גְבִילָה כְּמוֹ לִיָּה בִּיבֵשׁ, כִּיֹּן דְּנַחֲשֵׁב כְּכַבֵּר נִיתָן בְּכִלִּי אַחֵר [קט] וְלִכְךָ בְּשֵׁל שְׁנֵי בְּנֵי אֲדָם אִפִּילוּ עִירִבְנוּ שׁוּגֵג דְּלִיָּה אִיסוּר מִשּׁוֹם בִּיטוֹל לִכְתַּחֲלִילָה מִיָּה אֵין לִירוֹף לְהַחֲמִיר כְּמֵה שְׁהָרִין דְּחִתִּיכָה נַעֲשֵׂה:

בְּאֶחָד הִי [קי] בְּאֶחָד מִיָּה וּבְאֶחָד מִיָּה שְׁאֵין אֲדָם אַחֵר וּנְפִיל אִיסוּר דְּרַבֵּנָן וְאִי לִאִיזוּ הוּא שְׁהָרִין שְׁהָרִין שְׁנַפֵּל לְמֵה שִׁישׁ לְבַטֵּל בְּסִי, וְאֶחָד נַפֵּל חֲצִי זֵית לְמֵה טְהָאִיסוּר הִרְאִישׁוֹן כִּיֹּן שְׁבִזָּה הָאֲרֵפִין אֵין לִירוֹף כִּיֹּן שִׁישׁ כְּדִי לְבַטֵּל כְּשִׁנִּית הִדִּין דְּחֻזֵּר וְנִיעוֹר וְנִאֲסֵר

עִיָּה קוֹדֵם, אֲבָל לִרְשֵׁבִיא גּוֹפִי מוֹחֵר בְּלִי תַּעֲרֻבוֹת: [קו] וּבְכִי כֹי טוִיָּו שֵׁם בְּסִיךְ דְּבִרְיוּ דְּנַחֲטֵרֵבוּ מוֹחֵר, וְרַק כִּיֹּן דְּלִיָּה כְּמִעֻרֵב מִתְּשִׁיב כְּמִבְטֹל אִיסוּר לִכְתַּחֲלִילָה עִיָּה וּבְדִחֵשׁ סָקִיָּה עִירֻב רַק בְּרוּטֵב דְּהוּי כְּדִישׁוֹל יַחַד אֲבָל בְּחִסּוּת בִּיבֵשׁ לִיָּה הַעִירֻב וְלֹא הַעֲתָקִי: [קח] בְּמִיָּה כֹי הִבִּיָּה זֵיל דַּעֲמוּ דְרַק לְרִבִּיט אִפְרִים זֵיל דְּלִיא חֲתִיכָה נְעִיָּה בְּשֹׁאֵר אִיסוּרִים, אֲבָל לִהְחֻלְקִים אִיסוּר מִשּׁוֹם דְּחִיָּה וְלֹא הִי לִירוֹף בֹּזֵה, וְנִחְלַק עֲלֵיו טוִיָּו בְּסָקִי עִיָּה הִגִּיל דְּאִפִּילוּ אִי אֵין חֲתִיכָה נְעִיָּה מִיָּה הָא אֵין מִבְטֹלִין אִיסוּר לִכְתַּחֲלִילָה הִי לְכֹוֹט, וְכִיֹּן שְׁכָאן אֵין מִשְׁנִיחִין עַל זֶה מִדְּהוּי כְּמִעֻרֵב הִיָּה שְׁאֵין קִפִּידָא עַל נַעֲשֵׂה גְבִילָה דְּהוּי כְּאִילוּ הֵם בְּכִלִּי אַחֵר, וְכֵן הִסִּיךְ סָקִיָּה חֲמֵה הָא כּוֹלֵם הַעֲתִיקוּ דְּבִרִי הִרְשֵׁבִיא לְהִיפֵר, וְדוּחָק לֹמֵר בִּיבֵשׁ בִּיבֵשׁ דְּכֹא קִדִּירָה כִּי לֹת, וְכֵן אֵין לֹמֵר בִּלָּח בִּלָּח דְּלֹא נְעִיָּה בְּהַפְסֵר, וְהוּלֵל לִהְרַמִּיא לְהַלְדִּיךְ מִשּׁוֹם זֶה גּוֹפִי הַפְסֵד גְּדוֹל, וְגַם לִמֵּשׁ כְּחַב בְּרִיָּה שְׁלֹא יִדַּע טַעֲמוֹ, וְעִיָּה דְּהוּי כְּמוֹ בְּנַפֵּל בְּכִלִּי אַחֵר שְׁלִטֵרֵף יַחַד: [קט] וְלִכְךָ כֹּי זֶה סִיּוֹם דְּבִרִי הַחֲשָׁבֻלוֹת סָקִי דְּכִכָּהִי גִהִי שְׁאֵין אִיסוּר מִשּׁוֹם בִּיעוֹל לִכְתַּחֲלִילָה כִּיֹּן דְּהוּי שׁוּגֵג, מִיָּה כִּיֹּן שְׁאֵין דְרַךְ לִהְתַּעֲרֵב שׁוּב כֹּי מִיָּה וְכִיָּה בְּשַׁפֵּד סָקִיָּה דְּכִי מִיָּים אִפִּילוּ עִירֵב שׁוּגֵג מִיָּה הִי חֲרִיָּה וְאִיסוּר עִיָּה, וּבְדִחֵשׁ סָקִיָּה מְחֻרָם יְקוּמִיָּהל הִיָּה בְּנִיָּה כִּיֹּן שְׁלִדִידִי הִי חֲרִיָּה דְּלֹא כְּטוִיָּו וְשִׁיךְ: [קי] בְּאֶחָד כֹּי שַׁפֵּד סָקִיָּה דָּם הִיָּה בִּין שְׁאֵי אֹמֵר לִבִּין לִירוֹף וְכָאן שְׁאֵין לִירוֹף הִי עֲכָשִׁי אֵין בִּיעוֹל בְּסִי לְהוּיָה וְחִיָּה, אֲבָל אִם הִי דִין לִירוֹף הִי יֵשׁ לִי וְיֵשׁ לִבְטֹל זֵית וְחִיָּה:

[קיא] אבל כו' שפיר שם דמחילה הותרו ונאמר, [קיא] אבל אם הי' בזה חמשים פ"י צירוף ופסוק שנתקף וידוע שגפל לו וחמשים של אדם אחד, ונפל וית בתיחלה וא"י לאיזהו, ונפל אח"כ עוד חצי וית הרי יש בזה צירוף והכל מותר אפילו ראינו באחרונה לאיזה נפל הרי יש בזה לבטל:

ברך רחמנא דסייען.

השמות

א] לסיצ"ט סקס"ח, ובספר דברי אברהם [לחמ"ל מווארשא ז"ל] סי' כ' הוכיח מרש"י ז"ל חולין דק"ג דכשהדגים נחשלו פס בשר אסורים בזכות, דקשה הא אכור משום הכנה כמו שהרגישו בזה הטו"ז סי' ל"ה ועוד, וי"ל שלזה הי' מועיל היספה, אבל לענין איסור ב"מ הי' אפילו בזמן היתר כהמג"א סי' תמ"ז בין בחלב והחיר להוסיף לכבוד שבת והפמ"ר, ופעם אחרת החיר משום דהוי רוחא מאור, והי"מ חליטה וצירוף החפ"ס דהוי איסור קל, וא"י מה חליטה שייך בזה, ועוד הקיר בפעם אחרת שהי' עלם מבשר, הקיר אף בלי הוספה ע"י"ש:

ב] לסיצ"ט סקע"ג, ובספר אמרי בינה סיט"ז דל"ה להוכיח מרש"י דהתב"ס ז"ל פ"ג הי' מתרומות סאה תרומה כו' אם נשוגג עולה בק"א ואם במזיד הי' מדומע שאין מבטלין איסור לכתחילה, ותמה ביקר תפארת להרד"ז הרי רק לעלמו קנסו ולא לאחרים ולמה הי' מדומע אף לאחרים, וישב דרך באיסור שאסור לכל ולא יחא יכול למוכרו לאחר, בזה מותר לאחר, אבל בזה שיכול למוכרו לכהן בתורת מדומע, אסור גם לישראל אחרים שקנסו בזה לגמרי, וא"כ יש ללמוד מזה שאם לא יפסיד בקנסו זה שיכול למכור לעכו"ם הוי אכור אף לאחרים דומיא דתרומה, אך מ"מ יש לומר דווקא בתרומה דמדומע לעולם מותר לכהנים אז קנסוהו אבל שאר איסור דאם לא ימלא נכרי במקום כזה יפסיד לא קנסוהו ולכך לעולם לא קנסוהו:

ג] לסיק"א סק"א, ובספר לקוטי הלכות

סע"כ הניא מחסליא, בשרט הרבה נהמס והי' בהם טריפות וכשירות ואחר ההפסד מודע שהי' בהם בכור הוי הטריפות מוחכס בהנאה ע"י שנתבטל הכבוד ברוב טריפות ולי"ה דל"ה כיון דאפילו אחר הביטול הרי אסורין באכילה משום טריפות, וממילא חולין הכבוד בהמקולקל שהוא מן הטריפות והוי הכשרות מותרות באכילה, ואפ"י הי' רק ג' נהמות ובתוכן הכבוד, וב' נטרפו ואחת כשרה ג"כ הוי הטריפות מותרין בהנאה והכשרה באכילה: ד] לסיק"ג סק"ח, ומ"מ בחכ"א כמ"מ ד"ח, מיקל בזה אף בנישלו החריף הוך מעליע להאכיל, ובישלו אח"כ הוך מעליע להחריף היתר בהפסד קלה, כיון שלרוב פוסקים לי"א נע"כ בשאר איסורין בפרט בלח וחושבין רק מבטול הראשון כמו בחימונו מים ע"ש:

ה] לסיק"ג סקקב"ב, ובלקוטי הלכות סעט"ז הניא בשם י"ד ומשובות מהרי"א כלוי דאם בישלו בהם בשר ששהו ג"י בלי מליחה יש להחיר בכלי פערעללאן אחר י"ב מודע ומהטעמו"ד הניא בקנה מעכו"ם טי"א שאהלטן אם הורה להקל באינו ב"י בשל פערעללאן אין מויתין אותו אף דנוכ"י שבת"ש סי' קכ"ב מחמיר, מ"מ בפערעללאן אין להחמיר חרי תומרות דרוב השמישו רק בכלי שני לשחות טי"א, וגם אכ"י ויש דיעם בפערעללאן שאין בולע יש להקל בפרט כשכבר קנה דהוי כדיעבד:

ו] לסיק"ד סקמ"ז, ובספר משיב הלכה אום ס"א כשאסור במאוס לגר חנוכה אסור אפילו בנר הנוסף, ורק באי איפשר בשמן אחר לא יבטל ע"י זה ממלוח נר חנוכה: לסיק"ב

ח' לסיק'ה סקע'ג ובספר אמרי בינה
סי'כ'ה הביא כמה ספרות מדין
זה של גי'ה א' מדרוש ומדרוש להגרע'א ו'ל
מני'ה ד'י כסוף סומאה ללא'ה כיון
שדק ע'פ' אחד נספחו יחבטלו שאר כלים
שנשאר פתחים ברוב אף שהם חשובים
ב' מפ' סומפין שנדרו אף שחלק השוקף
שנדרר אותו פיר נפל ברוב של אנשי עיר
ואפילו מרחץ וזיכ'ג דהוי קרקע הוי הכל
דק חשוב חשיבות, ומחן ל'ש בזה שאינו
מפקיע מחנו ע'י זה, ודעיל'מ דנדרים שיד
ג'כ זה דגולד בחערובות, ג' קושי'ת הדורש
לציון ד'י'ג באחת מנומך לאחד מבני
דלריכה ה' גיטין, ע'י'ש עוד בפנים בדרך
פילפול :

ח' לסיק'ה סק'א, ובספר אמרי בינה סי'
י'א כח ל'שב קישי'ת המוכי',
דהא רבין לא אחתב רק במליחה מההוא
פינכא, ולמה לא פסקין כר' יוחנן דכבוס
חינו כמבשל, י'ל כל פלוגתא הוא דלר'י
אף אם טעם כעיקר הוא מ'ה דווקא נפלט
ע'י ביטול כמו בכשר בחלב ביטול ופחות
מזה אף דפולט ג'כ בכבישה כמו בפסחים
דל'ט דאין יולא במרור הכבוס, מ'מ הוי רק
טעם קליש כמו ריחא וגי'ט בר ג'ט ואין
בכחו לאסור אחרים, ושמואל סובר ס'ס הרי
פולט מה לי אם ע'י ביטול או כבישה
ומליחה, וממילא כיון שסבר ר'י דמליחה
פולט לא יחלוק אמילאוח וסובר שכבוס ג'כ
הוי פליטת טעם נמור כביטול ע'י'ש
באריכות :

ט' לסיק'ה סקמ'ד, ובספר משיב הלכה
אול'ד כתב לאסור במי מלח
הנמצא בו חטה בפסח את הקערה אף ביש
ס', ותמה שם הרב העגיה, דהא הוי רק
חרף בלי דוחקא שאינו איסור, ולפ'מ'ש בפנים
י'ל עכ'פ מטעם כבוס צלר די שירית
שמבליע בכלי, או בהשמי'ר בכדי קליפה
ולהלבוש'ר הוי ספיקא דדינא, ומ'ש שם דהוי
אין חרף מקי' דמלוח אם אינו ביומר, י'ל
איפער הוי כחומץ חזק :

י' לסיק'ה סקג'ד, ובספר לקוטי הלכות
סע'ה מפ' לבונה דרק באוכל

אסור בספק כבוס אבל בכלי אין אוסר,
ובסע'ף י'ב בשם אבני קודש מבית א'ר
דבכשר עוף בחלב יש להקל בכבוס בכלי
בהתירא בלע, ובכשר בהמה אין להקל
בהחור'ד רק בהפרמ'ג, ויש לעיין בפנים
הספר אם לסמוך על זה כיון שיש שכתבו
דהמודה כחור'ד הוי טועה בדבר משנה :

יא' לסיק'ה סקס'ג, ובמשיב הלכה אות
ק'ס הביא בשם חשובות מהרש"מ
ו'ל ח'ב סי' ר'ה בחלב שעתיד בכלי בשר דן
יומו, וה' ספק, י'א אם נכבש בו מעלי'ט
שהדן גבי ב'כ'ח שמומר ספק כבוס רק שאסור
לבטלו, בזה מותר בביטול ג'כ החלב, דהא
לא יבוא לאיסור תורה דמ'ה הוי ג'ט בר ג'ט
ואף בגללו רבים מקילין, ותמה שם הרב
המגיה, הא אפילו בוודאי כבוס בו מעלי'ט
מותר כמו שכתבו גבי כבוס היתר בכלי איסור
דאחר כבישה מפלי'ט כמו כן כאן הוי הכשר
נו'ט לפנס בכלי אב'י, ויש לראות שם בפנים
אם אינו כותב זה אליבא דהסוברים בלי'ט
ופגימה בא'כ ואסור ע'י'ג :

יב' לסיק'ה סקס'ה, ובספר לקוטי הלכות
אות ב' מהחמודי דניאל, בשרה
בשר במים מעלי'ט ואח'כ נתנו חלב בהמים
י'ל כשנותנים החלב בהמים נחקר המים
ואינם נבלעים עם החלב, ולרי' לעיין שם
בפנים :

יג' לסיק'ה סקפ'ה ובספר לקוטי הלכות
סע'י'ט בשם ה'ז'סר לאברהם,
בכלי שיש קנה של מחכות המוליך ויפה
מהכלי ראשון שעומד אלל האש להאחבטי
של מים, וע'י'ז המים שנאחבטי הוא
מעלה רתיחה יש לו דין כלי ראשון, ובספר
מעדני שמואל סיקט'י אול'ט הביא מהשאל
ומשיב וסדה חמד, דכשבלע איסור ממ'ש
כנבילה וכיוצא אינו מועיל הגעלה רק בעורו
על האש, אבל מחמץ או מכשר לחלב מותר,
וכן הביא שלמה וזכרון רב, והרש"מ בשם יר
מאיר מחמירים, כיון שיש לו דפנות המקררות,
והשם אר'י וכן הרש"מ זל'ל עלמו ע'י הניסיון
מיקל ג'כ רק מסחפי להקל, ורק בחביות
גדולות ויש רק חשש מעט י'ש כחוכו מיקל
ב' ובזיעה לבד ע'י שדומה בכוחו את הכרזא
כתב

של בשר לחוד חלז חס אכור בשחי ומותר
בהנאה בחם בחם בלי ביטול כיו אין דרך
ביטול והביא כן מהאשל שישיה סקליה
באמה באשל כתב שם רק בחם לזון ולל
והלונגים מרובין הוי מפליט ומבלע ולא
מבשל אפילו כדי קליפה, ורק בגוש מבשל:
ב] לסיק'ה סקרימ'א וכבוד הרב מוה"ר
שלום לבי הכהן נ"י, כתב לי

כי בחשונות רע"א ז"ל חניינא סק'ב כתב
כי לדין שא"כ בין כחוש לשמן נאמר כל
הכלי, ולכך קליפת הביצה הוי כמו כלי
ונאסרה כולו, ואין הספר לפני לעיין צו, כי
מ"ש לי שאם ה"י אסור רק כדי קליפה ל"ס
באשר רק מטע מעובי, איני יודע אם יש
עוד פחות משיעור קליפת הביצה לפי הנחבאר
כי שיעור קליפה לריך להטיל כולו כאחד
ויש ללמוד מהנזכר בסעי'ג סקריט לענין
כד שנגע בללי לכלי חרס או מחכות
וחנשיל בחוכו, או לכלי ריקן, או בחלב עיי"ש:
בא] לסימן ק"ה סקריפ"ח נכתב קלת
בקלור, להשיך הוא כן א]

בבלע דם מעלמא כיון שהוא כחוש ובבלוע
בקי"אין אנו, אינו יולא לחתיכה אחרת בלי
רוטב, ופירש הספ"ד סקט"ז דהיינו דם הקזה
או דם הלב, אבל לר שעי' מליחה כתב
הטו"ז סק"ז דהוי ספק שמנונית, ולכך בבלע
מעלמא אינו יולא אפי' במליחה וללי' וא"ל
אפילו קליפה כמ"ש המשבנות סקט"ז משום
דבבלע מעלמא ל"א ב"י כבכ"פ ולכך הוי
איסור בלוע אפילו במליחה וללי' ורק
החוו"ד מחמיר בזה כנזכר בפנים, ב] ביש
דם של עלמו אסור במליחה וללי' דווקא,
דנהי דהוי ג"כ בלוע, מ"מ מליחה או ללי'
כיון שפעולתם להוליא דם מוליא של עלמו,
ממילא כשלא יהי' על האש רק אחר שסילקו
מהאש והוא חס שפיר הוי בלוע שא"י בלי'ר
אף ברם של עלמו, ודמה שם דברי המנח"י
וכן הוא דעת הלבוש"ב בחד' סקקרי' ב] דעת
החוו"ד סק"ג שבדם של עלמו לאו דווקא
מליחה וללי' רק אפילו שאר חס מחולדות אש
ל"ה בלוע ומפליט בלי רוטב, ד] בשאר איסור
כחוש לא דם הוי בלוע שא"י בלי רוטב אפילו
ע"י מליחה וללי'.

לסיק'ה

כתב בחשונות מהרש"מ דע"פ הרשב"א ואו"י
קשה להקל בזיעה לבד כיון שאין מפליט
בחו מים, ואפילו להסבירים דזיעה מפליט
סייע להחמיר ולא להקל ורק ע"י המים
ולנרף דעת המחש"ק סיחנ"א סק"מ שיש ס'
נגד חלי הכלי כשנשחמש בחליו שהוא כדעת
הפרמ"ג בהנהגה נא"י דסתם חביות יש
בחוכו שלשים נגד הכלי, וימלא הזיעה
ונעילנה ב' פעמים שהוא ס' נגד הבלוע
עיי"ש ב:

יד] לסיק'ה סקק"י, ולפי מה שזכר
בסקק"ט שיש רבים מקילין
בגוש בכלי שני אפילו עם דוחקא לכך אמר
לי החו"ב החסיד יר"א ידידי מו"ה ר' אלי'
יכושע בן הרב מסלאמניק נ"י, כי נמלא
באחרונים כי גם בחתיכה בסכין של בשר
לריכין לשאול במדינותיו ממה הוי הסכין של
בשר, כנ"ל מערוך השלחן על חלב בכה"ג:
מן] לסיק'ה סקקמ"ז, ובלקמ"ל ססכ"ג
מרחשק אליעזר מוויכוח מים
חיים דמה שנקרא מטעם יש לספק אם הוא
כחושט ומספק אין להקל:

מז] לסיק'ה סקקפ"ז, ומ"ש בחווד"ת ס'
ל"ה סק"ב באם הוא ספק
איסור הוי כלי איסור לקולפו, הביא בספר
חבלים בנעימים סיליט שהוא חמור דא"כ
בספק יהי' מותר בכלי כמו שמוחר להשיך
באין הקליפה ניכרת וזה לא נמלא וגם בדיח
שלמה הקזה מסיק'ד בעירו בשומן וספק
אם העכבר ה"י שם כשי"ת:

יו] לסיק'ה סקרי"ת, ובספר חבלים בנעימים
חמה על האמרי ברוך, דשפיר
כירה שעל האש יש לומר שכשהוא מחמה
באור הוי חס מקלחו חס כולו, אבל כאן
שאנו רגין על הקדירה שהוא על הכירה באלל
באש ל"ה כחש ע"י האור ממח, ול"ש חס
מקלחה ח"כ כקו' החוו"ד:

יח] לסיק'ה סקרב"ב, ובספר משיב הלכה
אוק"י מחיר במעשה זו שנשפך
וספק אם חס או לזין על הכלים, אחר
המעליט של השאלה:

יט] לסיק'ה סקרי"ר ומ"ש בספר משיב
הלכה אונ"ז דאפילו ברוטב חס

בזה סכנה דהוי כבישל יחד דגאסערס הכלי ג"כ כמ"ש הפח"ש סיקט"ז דבזה גס הכלי נאסרה, אבל להבית אפרים שמולק על החו"ד הוי רק בליעה בכלי ול"ס סכנה בפח"מ ג"כ ע"ש:

בן] לסיק"מ סקנ"ח ובספר אמרי צינ"ס ס"ט הביא מהאבני מילואים בהשוכה רא"י לזה מירושלמי שנתוס' ע"ז דע"ז טבל והקדש דהוי דשיל"מ הוי במינו במשהו שלא במינו דנו"ט, וע"כ הקדש מיידי ביבש דאי בלח ל"ש פדיון דליחא בעין ודומיא זה באינו מינו ביבש ובני נוסן טעם והוא דחה דפדיון מועיל אף בלח ע"ש:

בז] דסיק"מ סקס"ה ובספר שפה אחת בזבחים דע"ח על מה דאמר ש"מ נו"ט ברוב לאו דאורייתא כתב דגראס דאפילו ביבש קן הוא דזה הוי טעם מה שלטמו בפ"ז וורגס הטעם, ומידע דהרי כתבו דיבש באינו מינו בטל מ"ה ודעתו דע"י הלעיסה הוי לח בלח וע"י אייתי רא"י מקמה עישה דע"י הלישה הוי לח בלח, והוא קרוב להחוו"ד הנז"ל דכשאוכל ביחד הוי מ"ה, כמו דאייתי ג"כ מנח' זו לרא"י, ומ"מ בהנהיגו אמרי ברוך תמה על החו"ד בחילוקו דהרי ביבש באינו מינו בסי' מותר לאכול כל אחת בפרי עלמו, ומה מועיל ס' כיון שאינו אוכלו כאחד שיכתכל ע"י זה הטעם הרי מרגיש טעם האיסור:

בח] דסיק"מ סקס"ה ובספר חמדת משה ס"ד תמה דהי שכלשון החו"ד משמע דמוריק ל"י לאכול כל התערובות ביחד, מ"מ אי הכי ל"ס שחקי מזה הפוסקים, ובכוונה רק שאל לאכול בזה אחר זה שנתלש בכל אחד שהוא מההיתר ובאחרונה לומר שהאיסור כבר נאכל כמו דכ"ל לרשב"א בזמן במינו, רק יכול לאכול כולם כשים ס', וא"כ מלבד קושית הא"ב הנ"ל יקשה עוד מה הועילו בתקנתו להזיך ס' הרי יש לחוש שיכשל רק ב' או ג' וירגיש טעם איסור ודעתו דכשים ס' מותר גס אחד אחד או לבשל ביחד ב' או ג' כמו דמותר לרשב"א גבי מין במינו מה"ט שזה שאוכל היחד הוא,

בב] לסיק"ה סקשע"ז, ולפי מה שהביא בספר חננים דנעימים סיל"ח מתשובות מהרש"מ ח"ב סי' י"א בנר חלב מונח על מלח הוי עמא חפל, ורק מה שיש גס בהחלב דל"ש עמא חפל באיסור דס' כיון שנפלט ע"י המלח, הקשה הוא שזה רק כשהמלח הוא בפניוור על החתיכה ולא כשכנוס, ודעתו שאפילו מן החלב נאסר אף שהוא חפל, מ"מ כה"ג שמונח על גוף המלח אסור, ומה שזכר בפנים דכבני מעיים ל"ש הפח"מ צו"ל בסי"ע וע"ה מספר חומות יוסע שגס בהם שיך הפח"מ:

בג] לסיק"ה סקש"ז ובי' מהנובי"ק סי"ב במ"ש לענין חני"ג במליחה דאף אי נחבשל אחר המליחה ג"כ ל"א חני"ג במליחה וא"ל רק ס' נגד האיסור לבד, וכ"כ בסכ"ג מיד יוסף ע"ש:

בר] לסיק"ז סקט"ז ובלקוטי הלכות ה' דס' גלים סעיף ל"ג, דאף שלמהרש"ק הוי בלקחו אחת אחת בהקף נאסר הקף ואסור הבליס שמה ה"י זו הבינה האסורה בראשונה, מ"מ הבית שלמה ס"ל כיון דמ"מ הוי בכל מקום רק ספק מקום הנאסר לדירן אף על החלמון ולא כהלבוש"ר, א"כ הוי ס"ס, שמה ל"ה בראשונה רק באחרונה ה"י חמיר רוב והוא הוס"ף דאף כשה"י בדיורו בראשונה מ"מ שמה ל"ה במקום האסור ושמה הוי זה הקף כלי גני כמ"ש השפ"ד ס' ל"ב סק"ח דאף עם משקה מהכ"ר הוי בנקף ספק אם הוא כלי שני, ובפנים הוי מקושר ולא נע"ג ועוד ע"פ רוב אין מ"ס בנקף, והוי כשני קדירות כמ"ש הש"ך סיפ"ו סק"ג ובטו"ז ס"ל"ה ובאה"ט שס, וכן הביא מחשיבות מהרש"מ סיר"ב זה דשני קדירות ומעט מ"ס בנקף ל"ה רוטב כמ"ש החו"ד ויד אפרים, וכן נמלא דת"ש ס"ס"ז ס"ק נ"א מהדע"ק [רק מ"ש ביש לחות אסור נו"ל סיק"ה דאין חילוק] וכ"כ במשיב הלכה אות קל"ה בנחנו גלים על כלי חרס חס הוי ככ"ק ע"ש:

בה] לסיק"ה סקק"ב, ובספר חמדת משה ס"ל"ג כתב דלהחוו"ד בסי' ל"ה, שכח דבכה"ג שנפל על הכלי מבחוץ בשעת ביטול ל"ה נ"ט בר נ"ט שפיר שיך

שמות האנשים אשר סייעו לי בדקירת פרומענאנטין.

עץ חיים הוא למחזיקים בה.

רב תודה וברכה לכבוד אחיי יקריי, התמידים המופלגים הגבירים מוה"ר בנימין יוסף מוה"ר שלמה נ"י טאראקא אשר סייעו לי קצת בהוצאת החיבור הזה, ישלם ר' פעלם באדיבות ימים וכל טוב.

לאדני.

ר' אברהם זלרענשטיין	ר' דוד שלמה ראזמאן	ר' ליבוס ווייכסעלפיש מו"ל
ר' אברהם שמשון פרעשט	ר' סערשיל אורבאך	ר' ליוז קטניג
ר' אברהם מאראקא	ר' הענדל בערגער פרנס	ר' ליביל פייערשטיין ע"ה
ר' אברהם מאיר קאפלן	ר' הירש ליב בערגער	ר' מענדיל בארענשטיין 44
ר' אברהםלי שוחט	ר' הירש הענדלעס	ר' משה אהרן ליוטראוויטש
ר' אברהםלי רייזמאן ע"ה	ר' הירש מרדכי ליבערמאן	ר' משה גרינבערג
ר' אביגדור ווינער	ר' הירשל זייצערס ע"ה	ר' מאיר בינס נייבוז
ר' אלי קרישעק	ר' הירש ליב שידלאווסקי	ר' משה נחמ"י כהן ע"ה
ר' אלי קארע	ר' וואלקא חיינער	ר' מנחם ראבריש ע"ה
ר' אייזיק הירש מאנהייט	ר' זושע הענדלעס	ר' מאטיל ראכמאן
ר' בינס לעווין	ר' טוב"י ראזמאן	ר' סענדר דיסקין
ר' בינס בערגער	ר' יעקיל ראזען	ר' עקיבא גענדערעווסקי
ר' בינס פריידענרייך ע"ה	ר' יעקיל שאטמאן	ר' עמנואל שקאלא ע"ה
ר' בלאל זייצערס	ר' יעקיל ליעסמאן	ר' פישל פוטערמאן
ר' בעריש לאנדא ע"ה	ר' יעקב קאפעלושניק	ר' לדוק ראבזינסקי
ר' בער דזשאלאווסקי	ר' יוסף הערצקי נאטעמזאהן	ר' שלמה באלקי
ר' בנימין יוסף גראסמאן	ר' יוסף לעזעמסקי	ר' שלום ברוך ארלער
ר' געזיל ווילשאק	ר' יונה קירשטיין	ר' שמעלקי שלעסער
ר' דוד טאראקאטשיק	ר' יהושע לאנדא	ר' שלום הירש שיינפעלד
ר' דוד פרושלאווסקי	ר' יעשי' שוויטלאווסקי	ר' שלמה ווארדיסלאווסקי
	ר' יודל ליז	ר' שמעון שאלדיעסקי

וראראשא

ר' איטשא חיינשטאט	ר' משה גדלי'	ר' אברהם נפתלי הורוויץ
ר' אלי חיינבערג	ר' משה חייזיק ניכ	ר' וסחפיו מטשעסטאמוב
ר' בנימין פינקעשעוויץ	ר' נחמן שפיגעלנאס	ר' וועלוש בארענשטיין
ר' נאדיל ווידענפעלד	ר' שא"י הייטלער ע"ה	ר' זישע גאלד
ר' נגליון פאסטאט ע"ה	ר' שמעון לאנדא	ר' נחמן קליינמאן וסחפיו
ר' הירשל לעווי		ר' האדמו"ר שליט"א מוה"ר ערלי
ר' הירש יצחק בערענשטאלץ	ר' חייזיק פיני	ר' משה דוד מארגענשטערין
ר' זיסקינד הערמאן	ר' ביהמ"ד אמשנאווער	ר' שמעון קארנילער
ר' זיגויל מענרעוויטקי	ר' ביהמ"ד יאבלאנסקא	ר' שמואל היינע ע"ה
ר' יוסף פאסטאט	ר' ישראל דוד קונסקי	ר' מאסערלאווי
ר' יחיאל שילרענריין	ר' ישראל יעקיל מאסערלאוויטש	ר' אברהם קלינגער
ר' יצחק פשעפארטק	ר' יוסף מאסערלאוויטש	ר' יל שערשעווסקי
ר' ישראל זניימערלאווסקי	ר' יחיאל מאיר זאלבערג	ר' מנראנדא ע"ה
ר' יעשי' גרוס זאכאריהש	ר' פינחס קאלענעלבוניגטן	ר' יאסיל קעניגבערג
ר' יחיאל פישל לעווין ז"ל		ר' יאסיל קעניגבערג
ר' ליביל פרידמאן		ר' יאסיל קעניגבערג
ר' מלך פאסטאט		ר' יאסיל קעניגבערג
ר' משה שפירא		ר' יאסיל קעניגבערג

מקומות אחרים

האדמו"ר ר' אביגדור שליט"א ר' סענדר זילבער מלונגין
מטשעסטעמוב ר' פישל לעווי מוטלוב